43
5 II
15

AVGVSTINI
BARBOSÆ
SVMMA
Apoſtolicarum Deciſionum.

AVGVSTINI BARBOSÆ LVSITANI, V. I. D.

PROTONOTARII APOSTOLICI,

NECNON IN SACRA INDICIS CONGREGATIONE Consultoris, & Insignis Ecclesiæ Vimaranensis Thesaurarij Maioris,

SVMMA APOSTOLICARVM DECISIONVM,

EXTRA IVS COMMVNE VAGANTIVM,

QVÆ EX VARIIS APPROBATISSIMORVM DOCTORVM LIBRIS hucusque impressis, & ad calcem vniuscuiusque allegatis eorum sub fide collectæ

Ad maiorem Studiosorum omnium commoditatem alphabetico ordine disponuntur.

NVNC PRIMVM IN LVCEM PRODIT.

LVGDVNI,
Sumptibus Hæred. Petri Prost, Philippi Bordes, & Laurentij Arnaud.

M. DC. XXXXV.

INNOCENTIO X.

PONT. OPT. MAX.

Auguſtinus Barboſa Luſitanus.

RECVRSVS Solis ad locum ſuum, BEATISSIME PATER, mirificè laudatur [a], ſeu à Sapiente Deo in commodum renaſcentis velut naturæ depoſitus: laudantur [b], & quæ ad locum vnde exeunt, flumina reuertuntur, ille quoniam curſu atque recurſu, noua progignit Mundo germina; iſta quoniam perenniter irrigant renaſcentia. Mundus Eccle-

[a] Eccleſiaſtes 1.5.

[b] Ibidem 7.

c Iosue 15.10. sia est;Solis locus,& sacra Bethsames,[c] hoc est,
d Iosue 18.17. domus Solis,[d] quin & Solis quoque fons Hensemis sacra Sedes est Apostolica: Sol gyrans, atque recurrens, Summus est Pontifex, iam occidens,iam renascens, & nouo velut exortu Mundum renouans, atque regignens, quasi communis omnium parens, seu voce vulgi PAPA. Radij Solis huius, vel quæ inde fluunt,seu è fonte Solis flumina,sacra sunt doctrinæ fluenta, & Apostolicæ sanctiones, decreta,sacri Canones,& Constitutiones,quibus Ecclesia tota regitur,& irrigatur.Sed nunquid
e Eccles.1.7. nō ad locum,vnde exeunt [e],flumina reuertuntur? Hoc mei nunc muneris esse volui,vt post alias meas in lucem & commune bonum vtriusque Reip sacræ,ac secularis, editas lucubrationes,hanc ipsarum Apostolicarum Constitutionum, & Decretorum Summam ederem in nouam lucem exorientis Beatitudinis Tuæ Solis,& ad ipsam eandem vnde exierant, Apostolicam Solis Sedem referrem: etsi apud varios quidem Auctores iam antea variè sparsas,sed nunc ad conuenientem,& facilem methodum pro communi vtilitate reductas, suôque iure Beatitudini Tuæ debitas, & dicatas: quippe cui ne dum diu satis notas, sed & mirificè illustratas; dum siue in Romana Curia in sacra Rota Auditorem doctissimū, siue Apostolicum in Hispania Nuncium vigilantissimum

mum, siue in sacris Cardinalium Congregationibus prudentissimum Confessorem, aut Præsidem meritissimè ageret. Sed quid moror? Luce ipsa clarius est, quàm vbique sacra iurisperitia, & omnigena sapientia suum in Beatitudine Tua experta sit Mœcenatem, & Patronum nobilissimum. Verum enimuero iam nũc ipsa sacri iuris peritia Beatitudinem Tuam parentem, & auctorem optimum veneratur, & colit, verè Papam PAMPHILIVM nempe Patrem omnium amantem, seu filiorum. Quo quidem nouo Sole communi parente suum Ecclesiæ Orbem lustrante; quidni bona cuncta reuireant, & repullulascant? Quid ni cedant tristia lætis tempora temporibus?

Flumina iam lactis, [f] *iam flumina nectaris ibunt,*
Flauaque de viridi stillabunt ilice mella.

f Ouid. 1. Metamorph.

Cedet Hyems Veri, cedent arma togæ, quoniam pro turbulento bellorum strepitu sonat ecce iam ex ore Beatitudinis Tuæ in omnium auribus, suauis vox pacis, sicut olim ex ore columbæ pullulantis oliuæ ramus. [g] O vtinam pax ista vbique sonet, vbique regnet, totique Ecclesiæ Orbi Beatitudo Tua diu in pace viuat, diu in pace regnet. AMEN.

g Genes. 8. 11.

APPRO

APPROBATIO.

NOS infrà signati Magistri in Theologia Almæ Facultatis Parisiensis lustrauimus *Summam Apostolicarum Decisionum extra Ius commune vagantium*, Doctissimi in vtro que Iure viri, Domini D. AVGVSTINI BARBOSÆ, in qua nihil censurâ dignum aduertimus, sed sanam & omnibus doctrinam perutilem. In quorum testimonium manuale signum apposuimus huic scripto. Lugduni 21. Aprilis 1645.

FR. STEPHANVS MOLIN Carmelita.

FR. MICHAEL MICHARD Franciscanus.

LICENTIA ORDINARII.

VISA per Nos authentica Approbatione & attestatione Doctrinæ sanæ & Orthodoxæ in *Summa Apostolicarum Decisionum extra Ius commune vagantium R. Patris & Doctissimi in vtroque iure viri Domini Augustini Barbosa*, eandem Summam publico bono tradendam meritò censuimus. Lugduni 22. Aprilis 1645.

DEVILLE Prouicarius Generalis.

CONSENSVS.

HANC *Summam Apostolicarum Decisionum extra Ius commune vagantium Domini Augustini Barbosæ*, typis mandari, & in lucem edi sumptibus Hæredum Petri Prost, Philippi Borde, & Laurentij Arnaud, Bibliopolarum Lugdunensium, Ego Regis Consiliarius, & Procurator in Lugdunensi Præfectura non impedio. Lugduni die vigesima secunda Aprilis 1645.

LORIN.

PERMISSIO.

VISO Procuratoris Regis consensu, supradictam Summam à Præfatis Lugdunensibus Bibliopolis, Typis mandari permisimus, ac simul ne quis citra factam eis potestatem denuò excudat interdicimus. Lugduni die 22. Aprilis 1645.

SEVE.

INDEX COLLECTANEORVM.

NVMERVS PAGINAM INDICAT.

Barbos. Apost. Decis. Sum. è Care

Index Collectaneorum.

Comme

Tertiar

The

SVMMA

SVMMA APOSTOLICARVM DECISIONVM

EXTRA IVS COMMVNE VAGANTIVM.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de iure Abbatum agentes.*

2 *Monasterij in administratione se ingerere non debet Abbas litteris Apost. non expeditis.*

3 *Causis capitalibus non auditur Abbas pro Monacho, nisi Monacho in carcere constituto.*

4 *Priuationis pœnam non subit Abbas etiam in criminibus notoriis, nisi ei præmissa priùs defensione.*

5 *Benedictus semel Abbas cum vsu birreti si transferatur ad aliam Abbatiam habentem vsum Mitræ non indiget alia benedictione, sed potest per se ipsum Mitram capere.*

6 *Benedictus Abbas, vel habens ex priuilegio Sedis Apost. vsũ Pontificaliũ ac si esset benedictus, potest omnia Sacra benedicere, illis exceptis in quibus Vnctio requiritur.*

7 *Seminario ordinary contribuere cogi non debet Abbas, qui in suo territorio, & iurisdictione priùs seminarium proprium erexerat, & promisum retinebat.*

8 *Benedictionem ab Episcopo recipere debet Abbas non autem ab aliis Abbatibus aliàs benedictis.*

9 *Priuilegio concesso Abbatibus benedictis celebrandi Pontificaliter, & Pontificalia exercendi in eorum Ecclesiis, non gaudet Abbas non benedictus.*

10 *Constantien. Abbati non benedicto specialiter indulgetur vt posiit benedicere paramenta & similia, quæ non requirunt oleum sanctum, vel sacram Vnctionem pro seruitio locorum suæ iurisdictioni subiectorum.*

11 *Abbas non benedictus, cui ex priuilegio Apost. indulgetur vt posit benedicere paramenta, & similia quæ non requirunt sacram Vnctionem, pro seruitio locorum suæ iurisdictioni subiectorũ non potest in eius Ecclesia has benedictiones facere pro vsu Ecclesiarũ secularium sibi non subditarũ.*

12 *Benedicere ea, in quibus Vnctio requiritur licet non valeat Abbas vtcunque benedictus; tamen id ipsum efficere poterit, si specialibus Sedis Apost. priuilegiis munitus fuerit.*

13 *Calices, Patenas, aut similia, in quibus requiritur sacra Vnctio, consecrare non potest Abbas etiam in locis sibi pleno iure subiectis, nisi hoc habeat in specie sibi concessum à Sede Apost.*

14 *Priuilegium habentes benedicendi vestes Sacras, cœmeteria, & similia, eo vti non possunt nisi in his rebus in quibus sacra Vnctio non adhibetur, & pro seruitio dũtaxat monasteriorum, & Ecclesiarum propriarum.*

15 *Priuilegium habens Abbas, vt ea omnia, quot spectant ad Episcopum, possit exercere, non potest tamen Chrisma conficere, nec sacros Ordines conferre.*

16 *Confirmationis Chrisma non potest conferre Abbas, qui habet facultatem à Sede Apost. illud conferendi, nisi loci Ordinarius consenserit, & quemadmodum, & quandiu placuerit.*

17 *Primam Tonsuram & minores Ordines non potest Abbas benedictus conferre Regularibus sibi non subditis, qui dimissorias speciales suorum superiorum, & specialem consensum*

consensum Episcopi loci habuerint, & multo minus secularibus Episcopi iurisdictioni subiectu, quamuis ipsius Episcopi consensus accedat, & dimissorias portent.

18 Primam Tonsuram si concedat Abbas cessante priuilegio, ac etiam benedictione, nihil facit.

19 Ordines minores suis subditis de Iure conferre potest Abbas, licet non sit benedictus.

20 Ordines in Abbatia exempta conferre non potest Abbas licet sit Episcopus, secus si Abbatia est nullius, quia habet populum.

21 Dimissorias litteras concedere non potest Abbas etiamsi probetur Abbatiam esse in statu nullius diœcesis, nisi ille ex donationibus Apostolica & Ordinaria auctoritate confirmatis haberet proprium territorium, & in suos subditos exerceret omnimodam iurisdictionem.

22 Associari ex sua domo non debet Abbas, nec excipi cum ad celebrandum Pontificaliter vadit, seu ad Ecclesiam accedit solemniter celebraturus.

23 Benedicere solemniter Populo potest Abbas in sua Ecclesia, sed non in præsentia Episcopi.

24 Benedictionem priuatam per viam subditis suis dare non potest Abbas.

25 Missam solemniter celebrans Abbas vsum Mitræ & Baculi habens, suos ministros habere debet, Videlicet diaconum, & subdiaconum, qui in Missa cantaturi sunt Epistolam, & Euangelium, & vnum Capellanum cum Pluuiali, qui assistat ad librum, & aliquos clericos, & ministros cum cotta.

26 Birreto nigro sub Mitra vti potest Abbas, non autem alterius coloris.

27 Assistentia Canonicorũ suorum absente Episcopo licet Abbati Ecclesiæ secularis Collegiata, & ab Ordinario exempta, ac Sedi Apost. immediatè subiecta vsum Mitræ habenti, dũ in sua Abbatiali Ecclesia sibi pleno iure subiecta Diuinis solemniter interest.

28 Pontificalibus extra monasterium vti non potest Abbas habens illorum vsum, nisi de licentia Ordinarij.

29 Habitu decenti, & non camerali, in Ecclesia incedere debet Abbas.

30 Mitram deferre nõ licet Abbati habenti iurisdictionẽ quasi Episcopalẽ cum vsu Mitræ & Baculi extra propriã eius Ecclesiã per diœceses Ordinariorum absque speciali indulgentia Sedis Apost.

31 Mitra & Baculo non potest vti Abbas in processionibus extra suam Ecclesiam & Conuentum, nec etiam ante se deferri facere.

32 Reliquias, aut sanctissimum Sacramentũ in processionibus si voluerit, aut non poterit deferre Abbas, ad quem spectat, non potest alteri suo arbitrio delegare, sed vnus ex Presbyteris secularibus succedit.

33 Exemptus Abbas in Ecclesia sua iurisdictioni subiecta, Episcopo præsente debet sedere in sede inferiore Episcopi, & sine ornatu, vel apud Episcopum à sinistris, vel è conspectu Episcopi in loco tamen inferiore respectu sedis Episcopi.

34 Processionibus incedere quisq; Abbas debet cum suo clero, & in suo loco, quando plures sunt in loco habentes clerum distinctum.

35 Canonicus capitulariter, & processionaliter incedẽtibus cedere debẽt Abbates benedict.

36 Episcopo offerre debet Abbas, qui habet in suo territorio iurisdictionem priuatiuè ad illum, tam eos qui licentiam ad prædicandum obtinere volunt, quã eos qui ad Confessiones approbandi sunt in Ecclesiis Abbati subiectis.

37 Synodum celebrare non potest Abbas, nisi habeat prouinciam.

38 Commendatarijs præcedunt Abbates benedicti, & qui vsum Mitræ habent.

39 Residere cogendi non sunt Abbates Abbatiæ carentis cura, & conuentu.

40 Synodum ad diœcesanam accedere non tenetur Abbas populum non habens, etiam quod exemptus non sit, nisi aliqua causa rationabilis adesset, vel consuetudo inualuisset vt accederet.

41 Concilium Trid. sess. 7. cap. 8. de reformat. non obstat Abbati, qui exercet iurisdictionẽ in aliquo territorio ex consuetudine immemoriali confirmata à S. Sede Apost. quin possit visitare Ecclesias.

42 Concursus, examen & prouisio Parochialis, quæ pertinet ad collationem Abbatis, quomodo facienda, ostenditur.

43 Concursum Abbati facere non licet, nisi probetur ius habere congregandi synodum, & aliàs legitimè congregasse.

44 Præsentatum à patronis in beneficiis simplicibus instituere non possunt Abbates, & alij ètiam omnem iurisdictionẽ habentes Ordinariam, absque præuio examine Episcopi ex decreto Conc. sess. 7. de reform. c. 13. & sess. 25. etiam de reform. c. 9. & alter facta institutio est nulla.

45 Prabendas ad pauciorem numerum reducere propter earum tenuitatẽ non licet Abbati exempto Collegiatæ secularis habenti iurisdictionem Ordinariam & quasi Episcopalem, sed hoc spectat ad Episcopum cum consensu tamen Capituli si ipsa Collegiata insignis sit.

46 Cõcilij Trid. decreto sess. 24. de reform. c. 20. vers. Ad hæc non comprehenduntur Abbates

Abbates iurisdictionem criminalem in clericos etiam seculares habentes.

47 *Dispensandi & absoluendi facultate concessa Episcopis in* Concil. Trid. sess. 24. de reform. cap. 6. *non gaudent Abbates, & alij Prælati inferiores habentes iurisdictionem ordinariam, & quasi Episcopalem etiam nullius diœcesis.*

48 *Confessiones secularium, qui sunt de eorum familia, aut aliàs deseruiunt in eorum monasteriis, possunt audire Abbates, alijque Prælati Regulares, & Religiosi Confessores absque licentia, & approbatione Episcoporum.*

49 *Capitulo quando incedit collegialiter non debent præcedere Abbates, Præpositi, & alij etiam vsum Mitræ habentes.*

50 *Rationes reddere non tenentur Episcopo Abbates, Præpositi, & Abbatissæ vitam regularem ducentes.*

51 *Rocheto potest vti Abbas secularis in casu, quo Abbas Regularis vtebatur superpellicco.*

52 *Mozzettam vbique etiam præsente Episcopo potest deferre Abbas ciuitatis Vercellen. Canonicorum Regularium Lateranen.*

53 *Mozzetam extra claustra deferre non potest Abbas S. Saluatoris montis Amiati.*

54 *Processiones ad publicas accedere cogi potest Abbas S. Matthæi ciuitatis Ianuensis.*

55 *Iuspatronatus ad Abbatem pertinens, qui habet temporalem iurisdictionem, non requirit ampliores illas probationes, quas Concil. Trid. requirit in iis personis, in quibus præsumitur vsurpatio.*

56 *Religiosos exercentes curam animarum in Ecclesiis, quæ sunt vnitæ ipsis monasteriis possunt Abbates ordinum inuito Episcopo ad ea absolutè reuocare, sed quoties denuò ad curam animarum exercendam deputantur, sunt iterum ab Episcopo examinandi & approbandi.*

Abbas.

Collect. I.

1 De Abbate & Monachorum Præfecto agunt S. Antonin. *in sum. p. 3. tit. 16. cap. 7.* Aluarus Pelagius Lusitanus Episcopus Syluensis *de planctu Ecclesiæ lib. 2. cap. 23.* Petrus Gregor. *syntag. Iuris p. 2. lib. 15. cap. 13.* Flamin. Paris. *de resignat. benefic. lib. 2. q. 1.* Anton. Fabrici. *in praxi & theorica benefic. tit. de maiorib. & minoribus benefic. n. 54. cum seqq.* Card. Tusch. *practic. conclus. tom. 1. concl. 3. cum seqq. lit. A.* Flores de Mena *var. quæst. lib. 3. quæst. 24.* Azori. *instit. moral. p. 2. lib. 2. cap. 19.* Campan. *in diuersor. Iuris Canon. rub. 7. cap. 6. n. 92. cum seqq.* Laurent. de Portel. *in dubiis Regularib. verbo Abbas,* Scip. de Rubeis *in aphorism. Episcop. eod. verbo,* Bartholomæus Gauantus *in manuali Episcopor. eod. verbo,* Donat. Anton. de Marinis *quotidianarum resol. cap. 4.* Stephan. d'Aluin. *de Abbatum, & Abbatissarum potestate,* Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol. 1.* Oriell. *in examine apum & conclusionum legalium tom. 1. verbo Abbas,* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 2. n. 36. cum seqq. & tom. 3. verbo Abbas,* latè Ascanius Tamburin. amicus meus, *in tract. de Iure Abbatum,* Ioan. Maria Nouarius, qui ex meis collectaneis Bullarij plura tacitè desumpsit, *in lucerna Regularium verbo Abbas,* Ego *de Iure ecclesiastico vniuerso tom. 1. lib. 1. cap. 17. de Abbatibus.*

Barbos. Apost. Decis. Collect.

2 Abbas in administratione monasterij se ingerere non debet, litteris Apostolicis non expeditis. Iulius II. *constit.* 4. incip. *Romani 5. Kalend. Augusti* 1505. quæ constitutio reperitur impressa apud Laert. Cherubin. *in suo Bullario nouo tom. 1. pag.* 405. aliàs *pag.* 357. in nouissima impres. & illius meminit Ioannes Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Abbas n. 3.*

3 Abbas non auditur pro Monacho in causis capitalibus, nisi ipso Monacho in carcere constituto. Idem Iulius II. *constit.* 24. incip. *Fide. 29. Decembris* 1510. apud Laert. Cherubin. *tom. 1. pag.* 440. aliàs *pag.* 381. & illius mentionem facit Ioannes Maria Nouar. *d. verbo Abbas n. 15.*

4 Abbas etiam in criminibus notorijs non priuatur nisi ei præmissa defensione. Leo X. *constit.* 8. incip. *Etsi 4. Kalend. Iulij* 1514. apud Laert. Cherubin. *d. tom. 1. pag.* 479. aliàs *pag.* 406. in nouiss. impres. de qua etiam Ioan. Maria Nouarr. *d. verbo Abbas num. 12.*

5 Abbas semel benedictus cum vsu birreti si transferatur ad aliam Abbatiam habentem vsum Mitræ non indiget alia benedictione, sed potest per se ipsum Mitram capere. *Sacra Congregatio Rituum in Bituntina 25. Februarij* 1606. penes Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo benedicere num. 11.*

6 Abbas qui est benedictus, vel qui ex priuilegio Sedis Apostol. habet vt Pontificalia exercere possit, ac si esset benedictus, potest omnia sacra benedicere, illis exceptis, in quibus vnctio requiritur. *Sacra Congregatio Concilij Tridentini,* referentibus P. Francisco Suarez *de Relig. tom. 4. tract. 8. lib. 2. c. 30. n. 2.* & Lezana *in summa quæst. Regul.*

tom. 2. cap. 2. num. 42. & tom. 3. verbo Calix num 3.

7 Abbas qui in suo territorio & iurisdictione prius seminarium proprium erexerat, & prouisum retinebat, Seminario Ordinarij contribuere cogi non debet. *Sacra Cong. Concily Trid.* 30. *Martij* 1594. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 10. *n.* 7.

8 Abbas benedictionem ab Episcopo recipere debet, non autem ab aliis Abbatibus aliàs benedictis. *Sacra Cong Rit. in Cameracen.* 6. *Decembris* 1631. quam refert Sellius *d. cap.* 10. *n.* 9.

9 Abbas non benedictus minimè potest ex priuilegio concesso Abbatibus benedictis celebrandi Pontificaliter, & Pontificalia exercendi, in eorum Ecclesiis hęc exercere, & tanto minus extra eorum Ecclesias. *Sacra Cong. Rit. in Pampilonen.* 8. *Martij* 1617. quam citat Sellius *in select. Canon. cap.* 19. *n.* 11.

10 Abbati igitur non benedicto specialiter indulgetur vt possit benedicere paramenta, & similia, quæ non requirunt oleum sanctum, vel sacram Vnctionem pro seruitio locorum suæ iurisdictioni subiectorum. *Sacra Cong. Rit. in Constantien.* 18. *Fe-*

11 *bruarij* 1617. Non tamen poterit in eius Ecclesiis has benedictiones facere pro vsu Ecclesiarum secularium sibi non subditarum. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Cremen.* 24. *Augusti* 1609. penes Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 2. *n.* 2. & in *Spoletana* 30. *Septemb.* 1628. de qua Gauant. *in rubr. Missalis p.* 4. *tit.* 19. *n.* 22.

12 Abbas vtcunque benedictus quamuis benedicere non valeat ea, in quibus vnctio requiritur, tamen id ipsum efficere potest si specialibus Sedis Apost. priuilegiis quibus Concilium nequaquam derogat, munitus fuerit. *Sacra Cong. Conc. sub die* 10. *Septembris* 1614. apud Sellium *d. cap.* 19. *num.* 9.

13 Abbas nec etiam in locis sibi pleno iure subiectis, aut de iurepatronatus potest consecrare calices, Patenas, aut similia, in quibus requiritur Sacra Vnctio, nisi hoc habeat in specie sibi concessum à Sede Apostolica. *Sacra Cong. Rit. in Cameracen.* 6. *Decembris* 1631. teste Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Calix num.* 3. *in med.*

14 Abbates, Priores, Guardiani, & alij Religionum Prælati etiam ex Societate IESV, habentes priuilegia benedicendi vestes sacras, cæmeteria, & similia, dicto priuilegio vti non possunt, nisi in iis rebus, in quibus sacra Vnctio non adhibetur, & pro seruitio duntaxat Monasteriorum, & Ecclesiarum propriarum. *S. Cong. Rit. in Cameracen.* 13. *Martij* 1632. de qua mẽtionem facit Ioannes Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo benedicere*, me citato Lezana in *sum. quæst. Regul. tom* 3. *verbo Altare n.* 3.

Abbas habens priuilegium, vt omnia, 15 quæ spectant ad Episcopum, possit exercere, non potest tamen Chrisma conficere, nec sacros Ordines, cùm ea quæ sunt Ordinis requirant speciale mandatum. *S. Cong. Conc.* penes Lezanam *in summ. quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 2. *num.* 37.

Abbas non potest vti facultate confe- 16 rendi S. Confirmationis Chrisma, nisi Ordinarius loci consenserit, & quemadmodũ, & quãdo placuerit ei. *Sacra Cong. Concil.* teste Quarant. *in summa Bullary verb. Ordo, vers. possunt etiam ex priuilegio, pag. mihi* 501.

Abbas postquam benedictionis munus, 17 & sacerdotalem Ordinem susceperit, potest Tonsuram & minores Ordines sæcularibus Episcopi iurisdictioni subiectis cõferre: si modò ipsius Episcopi consensus accedat, iique pro se quisque ab eodem Episcopo litteras dimissorias impetrauerint, ita vt satis non sit id generarim ab Episcopo fuisse concessum, sed hac concessione singulis opus sit. Potest etiam ipse Abbas eosdem Ordines conferre aliis Regularibus, qui dimissorias speciales suorum Superiorum, & specialem consensum Episcopi loci habuerint, ac propterea aliis sæcularibus, qui aliorum Episcoporum iurisdictioni subiecti sint, dummodo Superiorum dimissorias attulerint, & specialem consensum Episcopi loci, in quo Ordines huiusmodi cupiunt suscipere. *Sacra Congr. Concil. sub die* 7. *Septembris* 1593. testibus Ioann. Baptista Confectio *in collect. priuileg. fol.* 136. Quarant. *in summa Bullar. verbo Ordo prope fin. vers. Abbatibus*, Ioann. Baptist. Tiber. *in instruct. pro Ordinandis, cap.* 7. *quæst.* 48. *in fine*, Grilenzon. *consl.* 142. *num.* 52. Ascan. Tambutin. *de iure Abbatum, tom.* 2. *disp.* 2. *quæst.* 7. *ex num.* 3. Sed horum attestationi minimè videtur credendum, cùm reperiatur contrarium fuisse resolutum de ordine Clementis VIII. per sacram Rotam, vt est apud Seraph. *decis.* 985. quem secutus fui *de officio, & potest. Episcopi, part.* 2. *alleg.* 3. *num.* 1, Et nouissimè *S. Congreg. Episcoporum & Regular. Eminentissimo Cardinale Giptio referente, sub die* 27. *Iunij* 1631. censuit Thomam Narducciuum Camplen. promorum ab Abbate de Carropoli Ordinis Cælestini cum litteris dimissorialibus Vicarij Generalis Camplen. eidem Abbati directis, esse malè promotum; atque ideò indigere nouâ promotione, refert Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Ordo, num.* 2. Ego *de iure Ecclesiast. vniu. lib.* 1. *cap.* 33. *num.* 16..

Abbas

18 Abbas si cessante priuilegio ac etiam benedictione aliquem tonsurauerit, is talis debet denuò tonsurari. *Sacra Congr. Concil. sub die* 8. *Maij* 1627. teste Aldano in *Compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 2 *num.* 5.

19 Abbas de iure conferre potest Ordines minores suis subditis, licèt non sit benedictus. *Sacra Congreg. Concil.* 16. *Februarij* 1619. apud Ioann. Maria Nouar. *dict. verbo Ordo num.* 4.

20 Abbas alicuius Abbatiæ exemptæ non potest Ordines in ea conferre, licèt sit Episcopus, secus si Abbatia est nullius, quia habet populum. *Sacra Congr. Concil. sub die* 8. *Augusti* 1621. quam citat Sellius *dict. c.* 19. *num.* 16.

21 Abbas concedere non potest litteras dimissorias, etiamsi probetur Abbatiam esse in statu nullius diœcesis. *Sacra Congr. Concil. in Theatina* 11. *Septembris* 1621. teste Sellio *dict. cap.* 19. *num.* 32. Verùm nouissimè cùm R. P. Patres Ordinis Carthusiani supplicauerint Sacram Congr. Episcoporũ, & Regul. pro reuocatione cuiusdam ordinis ab eadem Sacra Conrr. emanati, & directi Priori Monasterij Sancti Stephani de Busco, ne auderet dimissorias concedere ad Ordines subditis sæcularibus eiusdem Monasterij, attento quod decisionibus, & sententiis Rotalibus fuerat iam resolutum dictum Monasterium ex donationibus Apostolicâ, & ordinariâ auctoritate confirmatis habere proprium territorium, & in suos subditos exercere omnimodam iurisdictionem. *Eadem* igitur *Sacra Congr. sub die* 18. *Iunij* 1632. Eminentissimo Giptio referente, censuit reuocandam & tollendam esse, prout reuocauit, suspensionem, per quam prædicto Priori Carthusiensi Monasterij Sancti Stephani de Busco ab eadem sacra Congr. prohibitum fuit *sub die* 21. *Februarij* 1631. concedere litteras dimissorias ad Ordines subditis propriis sæcularibus, refert Ioann. Maria Nouar. *dict. verbo Ordo. num.* 7.

22 Abbas non debet associari ex sua domo, nec excipi, cùm ad Pontificaliter celebrandum vadit, seu ad Ecclesiam accedit solemniter celebraturus, quia Cæremoniale de Episcopis loquens in hoc casu non comprehendit Abbates. *Sacra Cong. Rit. in Hispan. S. Ioannis de Peña* 11. *Decembris* 1613. de qua Aldanus *d. tit.* 2. *n.* 4.

23 Abbas in sua Ecclesia celebrans potest populo solemniter benedicere, sed non in
24 præsentia Episcopi. Et quamuis habeat vsum Mitræ, & Baculi, & solemniter populo inter Missarum solemnia benedicere possit, tamen priuatam benedictionem per viam subditis dare non potest. *Sacra Cong. Rit. in Eugubina* 17. *Iulij* 1604. penes Aldan. *vbi suprà n.* 6.

Abbas seu Prior habens vsum Mitræ & 25
Baculi, suos ministros habere debet dum solemniter celebrat, videlicet Diaconum, & Subdiaconum, qui in Missa cantaturi sunt Epistolam, & Euangelium, & vnum Capellanum cum Pluuiali, qui assistat ad librum, & aliquos Clericos & Ministros cum cotta: non autem habere potest duos Diaconos assistentes, sicut habet Episcopus quando celebrat. *Sacra Cong. Rit. in*
Firmana 28. *Ianuarij* 1606. Et birreto nigro 26
sub Mitra vti potest, non autem alterius coloris, nec potest vti Baldachino. *Eadem sacra Cong. Rit. in dicta Firmana*, de qua Aldan. *d. tit.* 2. *n.* 26.

Abbas Ecclesiæ secularis Collegiatæ, & 27
ab Ordinario exemptæ, ac Sedi Apost. immediatè subiectæ, vsum Mitræ habens dum in sua Abbatiali Ecclesia sibi pleno iure subiecta Diuinis solemniter interest, potest absente Episcopo suos Canonicos assumere ad sibi assistendum, & eandem in eos iurisdictionem exercere, quam Episcopus exercet in suos. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina S. Petri in Brogolio* 7. *Februarij* 1604. apud Selli. *d. c.* 19. *n.* 25.

Abbas licet exemptus, & habens priuile- 28
gium vsus Pontificalium, non potest illis vti extra monasterium, nisi de licentia Ordinarij. *Sacra Cong. Rit. in Cameracen.* 6. *Decembris* 1631. referente Sellio. *dict. cap.* 19. *num.* 8.

Abbas debet incedere in Ecclesia in ha- 29
bitu decenti, & non camerali. *S. Cong. Rit. in sancti Seuerini* 9. *May* 1609. penes Aldan. *d. tit.* 2. *n.* 15.

Abbati habenti iurisdictionẽ quasi Epi- 30
scopalem cum vsu Mitræ, & Baculi, non licet deferre Mitrã extra propriam eius Ecclesiam per diœceses Ordinariorum absque speciali indulgentia Sedis Apost. nec sine, nec cum licentia Ordinariorum. Sacra Cong. Rit. in Fornacen. 2. Augusti 1631. cuius meminit Aldan. *d. lib.* 1. *tit.* 8. *num.* 15. quem refero in *collect. ad Concil. Trid. sess.* 6. *de reform c.* 5. *n.* 22.

Abbas in processionibus extra suam Ec- 31
clesiam, & Conuentum non potest vti Mitra & Baculo, nec etiam ante se deferri facere. *Sacra Cõg. Rit. in Eugubina* 17. *Iulij* 1604. quam refert Sellius *d. c.* 19. *n.* 24.

Abbas ad quem spectat in processioni- 32
bus deferre sanctissimum Sacramentum, & Reliquias, si noluerit, aut non potuerit, non potest alteri suo arbitrio delegare, sed vnus ex Presbyteris sæcularibus succedit. *Sacra*

Cong. Rit. in Firmana terra S. Victoriæ 21. May 1618. de qua Aldan. *d. tit. 2. n. 28.*

33 Abbas exemptus in Ecclesia suæ iurisdictioni subiecta, Episcopo præsente, debet sedere in sede inferiori Episcopi, & sine ornatu, vel apud Episcopum à sinistris, vel è conspectu Episcopi, in loco tamen inferiore respectu sedis Episcopi. *Sacra Cong. Rit. in Aquilana 18. Martij* 1617. apud Aldan. *d. tit. 2. num. 29.*

34 Abbates quando plures sunt in eodem loco habentes clerum distinctum, debent in processionibus incedere quisque cum suo clero & in suo loco. *Sacra Cong. Rit. in Nucerina Gualdi 19. Ianuarij* 1613. teste Sellio *d. cap. 19. num. 21.*

35 Abbates benedicti cedere debent Canonicis capitulariter, & processionaliter incedentibus. *Sacra Cong. Rit. in Valuen.* 8. *Iuly* 1602. quam citat Sellius *d. c. 19 n. 25.*

36 Abbas qui habet in suo territorio iurisdictionem priuatiuè ad Episcopum, debet tam eos, qui licentiam ad prædicandum obtinere volunt, quàm eos, qui ad Confessiones approbandi sunt in Ecclesiis Abbati subiectis, ipsi Episcopo præsentare. *Sacra Cong. Conc. in Calaritana*, quam refert Stephan. d'Aluin. *de Episcop. Abbatum, & Abbatissar. potestate c. 19. n. 8. in fine.*

37 Abbas non potest synodum celebrare, nisi habeat prouinciam. *Sacra Cong. Concil. sub die 17. Augusti* 1626. teste Sellio *in select. Canon. c. 25. num.* 4. quem refero *in collect. ad Trident. sess. 24. de reform. cap. 2. n. 9.*

38 Abbates benedicti, & qui vsum Mitræ habent præcedunt Commendatariis. *Sacra Cong. Concil.* referente Paulo Piasecio *in praxi Episcop. p. 2. c. 2. n. 3. ad 3.*

39 Abbates Abbatiæ carentis cura & Conuentu non sunt cogendi residere. *Sacra Cong. Concil.* de qua Nicol. Garcia *de benefic. p. 3. cap. 2. n. 179. in 9. declarat.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 2. n. 45.*

40 Abbas populum non habens, etiam quod exemptus non sit, non tenetur accedere ad synodum diœcesanam nisi aliqua causa rationabilis adesset, vel consuetudo inualuisset, vt accederet. Gloss. & Abb. in cap. superbis, de maior. & obed. *Sacra Cong. Conc.* apud Sellium *d. c. 25, n. 5.*

41 Abbati qui exercet iurisdictionem in aliquo territorio ex consuetudine immemoriali confirmata à Sede Apost. non obstat decretum Concilij sess. 7. cap. 8. de reform. quin possit visitare Ecclesias, *Sacra Cong. Concil.* teste *Rota in Salamantina iurisdictionis 9. Maij* 1594. *coram Card. Seraphino* decis.

42 Abbas ob id, quod ius conferendi aliquam Parrochialem habet, in eius vacatione nullum examinis edictum proponere potest, nec illius officij partem aliquam attingere, sed id pertinet ad Ordinarium, qui debet ipse proponere edicta, & examinatores, ex Concilij præscripto deputatos adhibere, à quibus omnes istiusmodi concursus examinentur, quo examine confecto, ex iis, quos vitæ integritas, & doctrina commendabit, Ordinarius debet eligere magis idoneos, ac postea Abbati relinquere, vt ex electis, cui maluerit, curam conferat. *Sacra Cong. Concil.* quam citat Nicol. Garcia *de benefic. p. 9. cap. 2. n. 149.*

Abbati concursum facere non licet, nisi probetur ius habere congregandi Synodum, & aliàs legitimè congregasse. *Sacra Cong. Concil.* penes Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 2. n. 131.* quem refero *in collect. ad Trid. sess. 24. de reform. cap. 18. n. 50.* 43

Abbates & alij etiam omnem iurisdictionem habentes ordinariam non possunt instituere in beneficiis simplicibus præsentatum à patronis absque præuio examine Episcopi, ex decreto *Concil sess. 7. de reform. c. 13 & sess. 25. etiam de reform. c. 9.* & aliter facta institutio est nulla, ex *eod. c. 9.* etiamsi præsentationes fiant coram Abbatibus, & aliis exemptionem à fundatione prætendentibus, si tamen illis exemptionibus innitantur. *Sacra Cong. Concil.* referente Sellio *d. cap. 18. n. 25.* 44

Abbati exempto Collegiatæ secularis habenti iurisdictionem ordinariam, & quasi Episcopalem non licet in sua Ecclesia, vbi Præbendæ simul cum distributionibus quotidianis adeo tenues sunt, vt pro sustentando sufficienti Canonicorum gradu, loci, & personarum qualitate non sufficiant, cum consensu Capituli, aliquibus ex iis suppressis, & earum fructibus & prouentibus reliquarum Præbendarum distributionibus applicatis, eas ad pauciorem numerum reducere: sed hoc spectat ad Episcopum, cum consensu tamen Capituli, si ipsa Collegiata insignis sit; *Sacra Cong. Concil* apud Nicol. Garc. *de benef. p. 12. cap. 3. n. 75.* 45

Abbates Regulares habentes iurisdictionem criminalem in clericos etiam sæculares, minimè comprehenduntur decreto Concilij sess. 24. de reform. c. 20. vers. ad hæc. *Sacra Cong. Concil. die 5. Februarij* 1579. de qua Lezana *in sum. quæst. Regular. tom. 2. cap. 2. n. 43.* 46

Abbates, & alij Prælati inferiores habentes iurisdictionem ordinariam, & quasi Episcopalem, etiam nullius diœcesis, non gaudent facultate dispensandi & absoluendi 47

uendi concessa Episcopis *in Trid. sess. 24. de reform. c.* 6. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicolao Garcia *de benefic. p. 7. cap.* 11. *n.* 13. *&* 17. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de irreg. in declarat. n.* 9. *&* 10. quos refert *de Episcopo p.* 2. *alleg.* 39. *n.* 17.

48 Abbates, aliique Prælati Regulares, & Religiosi Confessores possunt audire Confessiones secularium, qui sunt de eorum familia, aut aliàs deseruiunt in eorum monasteriis absque licentia, & approbatione Episcoporum. *Sacra Cong. Concil.* quam citat Steph. d'Aluin. *de Abbatum, & Abbatiss. potestate c.* 19. *n.* 9. *in princ.*

49 Abbates, Præpositi, & alij etiam vsum Mitræ habentes non debent præcedere Capitulo quando incedit collegialiter, id est simul, prout in choro, processione, & assistendo suo Prælato. *Sacra Cong. Conc. in Salernitana*, cuius meminit Zerol. *in praxi Episcop. p.* 2. *verbo Concilium §.* 2.

50 Abbates, Præpositæ, & Abbatissæ vitam Regularem ducentes, non tenentur Episcopo rationes reddere. *Sacra Cong. Concil.* referentibus Armendat. *in addit ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. n.* 79. *vers. & Abbates*, Lezana *in summa quæst. Regul. tom.* 2. *c.* 2. *n.* 44.

51 Abbas secularis potest vti Rochetto in casu, quo Abbas Regularis vtebatur superpelliceo. *Sacra Cong. Rit. in Turritana* 23. *Ianuarij* 1621. de qua mentionem facit Sellius *d. c.* 19. *n.* 22.

52 Abbas Canonicorum Regularium Lateranen. ciuitatis Vercellen. potest deferre Mozettam, vbique etiam præsente Episcopo. *Sacra Cong. Rit. in Vercellen.* 9. *Decembris* 1617. *&* 30. *Martij* 1621. teste Aldano *d. tit.* 2. *num.* 36.

53 Abbas sancti Saluatoris Montis Amiati extra claustra cum Mozzetta incedere non potest. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Clusina* 25. *Septembris* 1615. cuius meminit Sellius *d. cap.* 19. *n.* 26.

54 Abbas sancti Matthæi ciuitatis Ianuensis cogi potest accedere ad publicas processiones. *Sacra Cong. Rit. in Ianuen.* 19. *Nouembris* 1618. penes Aldan. *d. c.* 19. *n.* 26. *cum sequenti.*

55 Abbatis in iurepatronatus, qui habet temporalem iurisdictionem non requiruntur ampliores illæ probationes, quas Concil. Trid. sess. 25. de reform. c. 9. exposcit in iis personis, quibus præsumitur vsurpatio. *Sacra Cong. Conc. in Sublacen.* 12. *Septembris* 1621. cuius meminit *Rota in Papien. iurispatronatus* 28. *Iunij* 1630. *coram bonæ mem. Pirouano.*

56 Abbates Ordinum possunt inuito Episcopo reuocare absolutè ad monasterium Religiosos exercentes curam animarum in Ecclesiis, quæ sunt vnitæ ipsis monasteriis, sed quoties denuò ad curam animarum exercendam deputantur, sunt iterum ab Episcopo deputandi, & approbandi, *Sacra Cong. Conc. in Cameracen.* 24. *Ianuarij* 1632. apud Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regular. verbo Abbas n.* 1.

SVMMARIVM.

1 *Concursum beneficiorum Curatorum non potest facere Abbas Commendatarius Abbatiæ exemptæ existentis intra fines alicuius diœcesis.*

2 *Concursum instituere, examinare, approbare, omniaque illa facere quæ continentur decreto Concilij cap.* 18. *sess.* 24. *de reform. possunt Abbates Commendatarij, & alij inferiores Episcopo, qui habent iurisdictionem Episcopalem, & dicuntur nullius diœcesis cum proprio territorio, si habent ius congregandi synodum, & legitimè constet illam congregasse, & elegisse examinatores.*

3 *Canonici Cathedralis Ecclesiæ, quando capitulariter incedunt, sunt præferendi Abbatibus Commendatariis.*

4 *Residere, & Sacris initiari tenentur Abbates Commendatarij curam animarum iurisdictionalem habentes.*

5 *Confirmationis sacra pro administratione suis Populis exhibenda quem maluerit Episcopum vocare non potest Abbas Commendatarius Abbatiæ existentis intra fines alicuius diœcesis etiam exemptæ, & habentis iura quasi episcopalia, nisi de consensu, & licentia Episcopi in cuius diœcesi est Abbatia.*

6 *Seminario contribuere tenetur Abbas Commendatarius etiam Cardinalis.*

7 *Vocem consultiuam in Prouincialibus Conciliis habent dumtaxat Abbates Commendatarij, & Capitulorum deputati.*

8 *Procuratores Episcoporum, si Concilio Prouinciali placuerit, possunt in eo vocem decisiuam habere.*

9 *Dispensare super illegitimitate ad quatuor Ordines minores potest Abbas Commendatarius habens iurisdictionem quasi Episcopalem in suo territorio separato.*

10 *Residere non tenetur Abbas Commendatarius Sanctorum Vincentij & Anastasij Amandulæ, quamuis Abbatia curam habeat animarum secularium, cùm ea sit exercenda per Vicarium Presbyterum secularem ab Ordinario approbandum.*

11 *Visitandi*

11 *Visitandi castrum Brilignanum monasterij S. Clementis in Piscaria ius non habet Archiepiscopus Theatinus.*

12 *Pontificalibus Insignius vti possunt Abbates Commendatarij Beat. Mariæ Farsensis, & sancti Saluatoris Maioris.*

13 *Litteræ Apost. quæcumque dirigi debent Abbatibus Commendatariis B. Mariæ Farfensis, & S. Saluatoris Maioris, tanquam locorum Ordinariis, seu illorum Officialibus non autem Archiepiscopis, aut Episcopis, Vicinioribus.*

14 *Liber osculandus in Missa non datur Commendatario, seu eius procuratori.*

Abbas Commendatarius.

Collect. II.

1 Abbas Commendatarius Abbatiæ exemptæ existentis intra fines alicuius diœcesis, & habens iura quasi Episcopalia, non potest facere concursum beneficiorum Curatorum, sed hoc spectat ad Episcopum, in cuius diœcesi est Abbatia, qui electo magis idoneo mittet eundem ad Commendatarium pro collatione. *Sacra Cong. Concily Trident.* apud Nicol. Garc. *de benef. p. 9. cap 2 n. 123.*

2 Abbas Commendatarius & alij inferiores Episcopo, qui omnimodã habent iurisdictionem Episcopalem, nec alicubi subsunt, sed sunt immediatè subiecti sedi Apost. nullius diœcesis proprium territorium habentes, si habent ius congregandi Synodum, & legitimè constet illam congregasse, & elegisse examinatores, possunt concursum instituere, examinare, approbare, omniaque illa facere quæ continentur decreto *Concily cap. 18. sess. 24. de reform. S. Cong. in Farfen. Abbatiæ*, cuius memini *in collect. ad Concil. Trid. d. c. 18 n. 49.* & sic fuisse decisum testatur Nicol. Garc. *de benefic. p. 2. c. 2. n. 136.*

3 Abbates Commendatarij Monasteriorum, seu Abbatiarum in Conciliis Prouincialibus sunt recipiendi inter Abbates, eisque Canonici Cathedralis Ecclesiæ sunt præferendi, quando capitulariter incedũt, sed extra hunc casum Abbates titulares, vel habentes vsum Mitræ debent præcedere Commendatariis, post hos locum obtinent dignitates, & post dignitates collocandi sunt procuratores Ecclesiarum Cathedralium. *S. Congreg. Concily* teste Sellio *in selectis Canon. cap. 13. n. 40.* quem refero *in collect. ad Concil. Trid. sess. 25. de Regularib. c. 13. n. 3.*

Abbates Commendatarij curam animarum iurisdictionalem habentes tenentur residere, & Sacris initiari, per omnia enim æquatæ sunt hodie commendæ titulis. *S. Cong. Concil.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p. 3. c. 2. n. 166.* 4

Abbas Cõmẽdatarius Abbatiæ etiam exemptæ existentis intra fines alicuius diœcesis, & habentis iura Episcopalia non potest vocare quem maluerit Episcopum pro ministrando Sacramento Confirmationis suis Populis, nisi de consensu, & licentia Episcopi, in cuius diœcesi est Abbatia. *S. Cong. Concilij*, quam refert Sellius *d. c. 13. n. 29.* 5

Abbas Commendatarius etiam Cardinalis tenetur contribuere Seminario. *Sacra Cong. Concilij in Adrien.* 3 *Decembris* 1622. de qua meminit Sellius *d. c. 13. n. 31.* 6

Abbates Commendatarij, & Capitulorum deputati habent dumtaxat vocem consultiuam in Prouincialibus Conciliis. 7 Procuratores verò Episcoporum possunt, si Concilio Prouinciali placuerit, decisiuam habere. *Sacra Cong. Concily*, quam adducit Paulus Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. c. 2. n. 3. ad 5.* 8

Abbas Commendatarius habens iurisdictionem quasi Episcopalem in suo territorio separato, potest dispensare super illegitimitate ad quatuor Ordines minores. *Sacra Cong. Concil. in nullius oppidi de Pignaroli* 18. *Nouemb.* 1628. penes Sellium *d. cap. 19. num. 27.* 9

Abbas Commendatarius Sanctorum Vincentij, & Anastasij Amandulæ Firmanæ diœcesis Ordinis Sancti Benedicti, non tenetur residere in Abbatia, quamuis illa curam habeat animarum secularium, cùm illa sit exercenda per Vicarium Presbyterum secularem ab Ordinario approbandum. *Sacra Cong. Concil.* referente Sellio *d. c. 19. n. 30.* 10

Abbas Commendatarius Monasterij Sancti Clementis in Piscaria Ordinis Sancti Benedicti in prouincia Aprutij, inter alia habet castrũ Briglinanum ordinariam & principalem sedẽ Abbatis, in quo etiam iurisdictionem Episcopalem, & temporalem in Parochos & Parochianos exercet, excepta pœna mortis, & mutilationis membrorum, potest ratione talis iurisdictionis temporalis excludere Archiepiscopum Theatinum à prætenso iure visitandi dictum castrum vigore *Concilij sess. 25. c. 11. de reform.* ibi, *exceptis iis monasteriis*, &c. *S. Cong. Concily* teste Sellio *d. c. 19. n. 32.* 11

Abbates Commendatarij B. Mariæ Farfensis, & Sancti Saluatoris Maioris possunt 12

vti

vti Insigniis Pontificalibus. *Vrbanus VIII. in sua Constit.* incip. *Romanus Pont. die* 18. *Nouembris* 1628. quam refert Tamburin. *de iure Abbatum tom.*1. *disp.*3. *q.*4. *post n.*20.

13 Et illis tanquam locorum Ordinariis, seu illorum Officialibus quæcunque litteræ Apostolicæ dirigi debent, non autem Archiepiscopis, & Episcopis vicinioribus. Idem *Vrbanus VIII. in alia sua Constit.* incip. *Pastoralis*, 18. *Nouembris* 1627.

14 Abbati Commendatario, seu eius procuratori non datur liber osculandus in Missa. *Sacra Cong. Rit. sub die* 17. *Septembris* 1611. apud Gauant. *in rub. Missalis p.* 2 *tit.* 6. *n.*2 *in fine.*

SVMMARIVM.

1 *Rubricas in Missali monastico reformato positas tenentur seruare Abbates omnes, & Monachi militantes sub regula sancti Benedicti.*

2 *Baculo & Mitra Pontificali vti possunt Abbates Casinenses in ipsorum Ecclesiis, ac Populo solemniter benedicere, consecrare Altaria lapidea ad vsum suarum Ecclesiarum.*

3 *Baldachino quibus diebus, quomodo, & cum qua ministrorum assistentia vti possint Abbates Casinenses, ostenditur.*

4 *Missam celebrare cum Mitra, & conferre Ordines minores poterat Abbas S. Pauli extra muros de Vrbe.*

5 *Mitræ vsus concessus fuit Abbati S. Petri de Bifurduno diœcesis Gerensis.*

6 *Oratoria omnia & capella extructa sub denominatione sancti Antonij subiiciuntur Abbati Generali Fratrum S. Antonij Viennensis.*

7 *Manutentio in quasi possessione quæstuandi more solito conceditur Abbati Generali S. Antonij Viennen. ac omnibus ab eo dependentibus Prioribus, Fratribus, & ministris.*

8 *Triennales instituuntur Abbates S. Antony Viennen. & alij huius Ordinis Superiores.*

9 *Societatem laicorum Coronæ Domini erigendi facultas conceditur Abbati Generali Ordinis Camaldulensis.*

10 *Baldachino quibus diebus, quomodo, & cum qua ministrorum assistentia vti possint Abbates Camaldulenses, ostenditur.*

11 *Manutentio conceditur Abbati Generali Cælestinorum in possessione deferendi habitum Prælatitium Regularium.*

12 *Habitu Prælatitio Regularium, & in monasteriis sui Ordinis Pontificalibus in-* dumentis vti, ac Missas solemniter celebrare, & interessentibus solemnem benedictionem impartiri potest Abbas Generalis Cælestinorum.*

13 *Baldachini vsus conceditur Abbatibus Cælestinis eodem ferè modo, & cum eisdem clausulis, quibus concessum fuit Abbatibus Camaldulensibus.*

14 *Visitandi omnia monasteria tam virorum quàm monialium omnium prouinciarum ius habet Abbas Generalis Cisterciensis.*

15 *Exempti non sunt Abbates Cistercienses à iurisdictione Abbatis supremi, Visitatorum, & Reformatorum.*

16 *Eligendi sunt Abbates Cistercienses ex vniuerso numero eorum, qui saltemper biennium minora officia laudabiliter administrarunt.*

17 *Priuilegium vtendi Mitra, annulo, ac aliis Pontificalibus Insigniis habet Abbas Cisterciij, & quatuor primi Coabbates eiusdem Ordinis.*

18 *Mitra & Baculo vtendi priuilegium habet Abbas Generalis Monachorum montis Virginis, necnon Pontificalia exercendi.*

19 *Mozetæ, seu bauari lati cum caputio, & sine birreto vsus conceditur Abbati Generali Monachorum Montis Virginis in terris & locis tantùm suæ iurisdictioni subiectis.*

20 *Absoluendi in foro Conscientiæ tantùm, & dispẽsandi Monachos suos à qualibet irregularitate præterquam ex causa homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum, facultas conceditur Abbatibus, Visitatoribus, & Generali Montis Oliueti.*

21 *Conseruator esse potest Abbas Ordinis Oliuetani si Episcopus in Synodo eum deputauit Iudicem Synodalem.*

22 *Baldachini vsus conceditur Abbatibus Oliuetanis eodem ferè modo, & cum eisdem clausulis, quibus concessus reperitur Abbatibus Camaldulensibus.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Abbas Generalis, & particularis Ordinum nonnullorum Monachalium.

COLLECT. III.

Abbates omnes Monachi militantes sub regula S. Benedicti seruare tenentur rubricas in Missali monastico reformato positas, etiam sub pœna priuationis officiorum, necnon vocis actiuæ, & passiuæ tam contra dictum Missale non recipien- 1

recipientes, quàm contra illius receptioni, & obseruationi se opponentes. *S. Congreg. Rituum in Burgen.* 5. *Ianuarij* 1626. teste Aldano *in compendio Canonicarum resolut. lib.* 3. *tit.* 25. *num.* 17.

2 Abbates Cassinenses in ipsorum Ecclesiis Baiulo & Mitra Pontificali vti possunt, ac populo solemniter benedicere, consecrare Altaria lapidea, ad vsum suarum Ecclesiarum, & piorum locorum intra septa earundem positorum tantùm. *Pius IV. constit.* 97. incip. *Sedis* 16. *Iulij* 1565. apud Laert. Cherubin. *in Bullario nouo tom.* 2. *pag.* 152. aliàs *pag.* 114. in nouiss. impress.

3 Abbatibus Cassinensibus quando solemniter celebrant (quod in tribus ad summum festiuitatibus facere eis permittitur) licet vti Baldachino sine auro tamen & pompa, ac aliquibus etiam Ministris paratis sacris indumentis, qui ad summum sint duo Diaconi & Presbyter assistentes, Diaconus, & Subdiaconus pro cantandis Euangelio, & Epistola, ac sex ad summum alij, duo cum Pluuialibus, duo cum Planetis, & duo cum Tunicellis coloris tempori conuenientis. Non debent tamen iidem Abbates habere, aut tenere sedem suam Abbatiarum fixam & permanentem prope Altare, vt sedes Episcopalis retineri consueuit, minusque licet supradictis sex Monachis paratis vt supra sedere in sedibus choralibus, vt Canonicorum sæcularium mo est, sed sedes pro Abbate solemniter celebrante retineatur in Ecclesia his tantummodò tribus diebus, quibus ipse Abbas solemniter celebrat; dictique sex Monachi parati sedere debent loco congruo iuxta Ecclesiarum conuenientem situm super scabellis ad hunc effectum tunc appositis, panno laneo coopertis. *Sacra Cong. Rituum die* 29. *Ianuarij* 1628. quam refert Laurentius de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in additam. cap.* 12. *pag.* 512. *Vrbanus VIII. constit.* 101. incip. *Exponi*, 11. *Iulij* 1629. apud Angelum Mariam Cherubin. *tom.* 4. *Bullarij pag.* 109.

4 Abbas sancti Pauli extra muros de Vrbe Congregationis Monachorum Cassinen. poterat celebrare cum Mitra & conferre Ordines minores. *Paulus III. constit.* 15. incip. *Benignitas*, *Nonis Nouembris* 1537. apud Laert. Cherubin. *in Bullario pag.* 636.

5 Abbati sancti Petri de Bisurduno, Ordinis S. Benedicti diœcesis Gienensis in Regno Aragoniæ à iurisdictione Ordinarij exempto, & vsum Baculi habenti concessus fuit vsus Mitræ. *S. Cong. Rituum in Gienen.* 2. *Septembris* 1597. teste Aldano *d. tit.* 25. *n.* 19.

Abbati Generali Fratrum S. Antonij Viennensis subiiciuntur Capellæ, & oratoria omnia extructa sub denominatione S. Antonij. *Clemens VII. constit.* 2. incip. *Rationi* 7. *Kalend. Decembris* 1523. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 558. 6

Abbas Generalis sancti Antonij Viennen. ac omnes ab eo dependentes Priores, Fratres, & Ministri manutenentur in quasi possessione quæstuandi more solito. *Pius IV. constit.* 100. incip. *Ex debito* 19. *Augusti* 1565. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 154. 7

Abbates S. Antonij Viennen. & alios huius Ordinis Superiores triennales institui mandauit *Gregorius XV. constit. sua sub Dat.* 15. *Kalend. Augusti* 1622. *Vrbanus VIII. in sua Constit. sub Dat. Idib. Iunij* 1624. 8

Abbati Generali Ordinis Camaldulen. conceditur facultas erigendi Societatem laicorum Coronę Domini ad instar Rosarij B. Mariæ in propriis sui Ordinis Ecclesiis. *Sacra Cong. Rit. in Camaldulen.* 25. *Ianuarij* 1602. referente Aldano *d. tit.* 25. *n.* 42. 9

Abbatibus Camaldulensibus quando solemniter celebrant (quod in tribus tantùm quolibet anno festiuitatibus eis facere permittitur) licet vti Baldachino, sine auro tamen & pompa cum assistentia vnius Presbyteri & Duorum Diaconorum vltra Diaconum, & subdiaconum pro cantando Euangelio & Epistola, ac sex aliorum ad summum Monachorum sacris vestibus indutorum, quorum duo assistunt cum Pluuialibus, duo cum Planetis, & duo cum Tunicellis coloris tempori conuenientis, & dummodo iidem Abbates nullo modo teneant sedem Abbatialem fixam, & permanentem vt sedes Episcopalis retineri consueuit, sed eorum sedes retineatur in Ecclesia his tãtummodo tribus diebus per annos singulos, quibus Abbates solemniter celebraturi erunt, & dicti sex Monachi, vt supra parati, non in sedibus choralibus, sed super scabellis sedeant in loco congruo iuxta Ecclesiæ conuenientem situm ad hunc effectum, tunc appositis panno laneo coopertis *S. Cong. Rituum in Camaldulen. Baldachini* 21. *Augusti* 1632. apud Aldan. *d. tit.* 25. *n.* 44. reperitur concessum ab *Vrbano VIII. constit.* 14. aliàs 124. incip. *Nuper pro parte* 15. *Septembris* 1632. apud Angel. Mariam Cherubin. *tom.* 4. *Bullarij in appendice pag.* 26. de qua meminit Lezana *in sum. tom.* 3. *verbo Baldachinum n.* 5. 10

Abbas Generalis Cælestinorum manuteneri mandatur in possessione deferendi habitum Prælatitium Regularium. *S. Cong. Rituum in causa Cælestinorum* 8. *Augusti* 1606. 11

teste

teste Sellio *in selectis Canon. c. 19 n. 90.*

12 Item potest eas facere functiones, quas alij Abbates exempti facere consueue rint, habituque Prælatitio Regularium, & in monasteriis sui Ordinis Pontificalibus indumentis vti, ac Missas solemniter celebrare, & intercessentibus solemnem benedictionem impartiri posse concessit *Paulus V. sua Constit.* incip. *Ex iniuncto 9. Decembris* 1606. impressa post *Constit. 24. Vrbani VIII. in tom. 4. Bullary.*

13 Abbatibus Cælestinis conceditur vsus Baldachini eodem fere modo, & cum eisdem clausulis & conditionibus, quibus cõcessus fuit Abbatibus Camaldulensibus, vt videre est supra *n.* 10. *Vrbanus VIII. constit.* incip. *Exponi nobis 26. Septembris* 1629. apud Angel. Mariam Cherubin *in appendice tom. 4. pag.* 11. cuius meminit Lezana *in summ. quæst. Regul. tom. 3. in verbo Baldachinum num. 5.*

14 Abbas Generalis Cisterciensis restituitur in possessione iuris visitandi omnia monasteria tam virorum quàm monialium omnium prouinciarum sui Ordinis, & non potest impediri ab Episcopo, & aliis Prælatis, sub pœnis, de quibus in *Py IV. constit.* 70. incip. *In eminenti 6. Kalend. Octobris* 1563. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 100.

15 Abbates Cistercienses etiam auctoritate Apost. suffulti non sunt exempti à iurisdictione Abbatis supremi, Visitatorum, & Reformatorum. *Eugenius IV. constit.* 14 incip. *Ad vniuersalis. Idib. Decembris* 1438. apud Laert. Cherub. *tom. 1. Bullarij pag.* 281.

16 Abbates Cistercienses debent eligi ex vniuerso numero eorum, qui saltem per biennium minora officia laudabiliter administrauerunt. *Sixtus V. constit.* 10. incip. *Nuper, 25. Septembris* 1585. apud Laert. Cherubin. *tom. 2. Bullary pag.* 497.

17 Abbas Cistercij, & quatuor primi Coabbates eiusdem Ordinis habent priuilegium vtendi Mitra, & annulo, ac aliis Pontificalibus Insigniis. *Innocentius VIII. in sua Constit.* incip. *Exposcit, in Bullario Fratris Emman. Rodrig. Bulla* 50. *illius Pont.* & de ea meminit Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 2. *c.* 2. *n.* 39.

18 Abbas Generalis Monachorum Montis Virginis priuilegium habet vtendi Mitra, Baculo, & solemniter benedicendi populo, ac exercendi Pontificalia. *Vrbanus IV. constit.* 6. incip. *Ecclesia, 2. Idib. Nouembris* 1263. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 100.

19 Eidem conceditur vsus Mozetæ, seu Bauari lati cum caputio, & sine birreto, & *Barbos. Apost. Decis. Sum.* in terris & locis tantùm suæ iurisdictioni subiectis. *S. Cong. Rituum 9. Maij* 1609. quam refert Flauius Cherubinus Laertij filius, vtrumque agnoui in Romana Curia, ad *Bullam; altàs* 89. *Pauli V. schol.* 2.

Abbatibus, & visitatoribus, ac Generali Congregationis Montis Oliueti facultas conceditur absoluendi in foro Conscientiæ tantùm, & dispensandi monachos suos à quacumque irregularitate, præterquam ex causa homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum. *Pius IV. constit.* 7. incip. *Votis vestris*, apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 8. 20

Abbas Ordinis Oliuetani potest eligi in Conseruatorem si Episcopus in Synodo eum deputauit Iudicem Synodalem. *Sacra Cong. Concilij 2. May* 1619. quam refert Sellius *in selectis Canonicis cap.* 19. *n.* 85. & Aldan. *d. tit.* 25. *num.* 41. 21

Abbatibus Oliuetanis conceditur vsus Baldachini eodem fermè modo, & cum eisdem clausulis, & conditionibus, quibus concessus reperitur Abbatibus Camaldulensibus, vt videre est supra num. 10. *Vrbanus VIII. constit.* 97. incip. *Exponi 4. Aprilis* 1629 apud Angel. Mariam Cherub. (Laertij alter filius est) *in Bullario tom.* 4. *pag.* 107, cuius memini *in collect. ad Concil. Trid. sess.* 6. *de reform. cap.* 5. *num.* 24. & de ea Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo baldachinum n.* 3. 22

SVMMARIVM.

1 *Administrationem habentes Abbatiæ nonnisi professis per Ordinarios inferiores conferri possunt.*

2 *Visitare Abbatiam iurisdictionem vtramque habentem non potest Episcopus ex decreto* Conc. sess. 25. de Regul. cap. 11.

3 *Residere non est cogendus Abbas quando Abbatia cura & Conuentu caret.*

4 *Episcopus vicinior non potest conferre sacramentum Confirmationis nec exercere Pontificalia in Abbatia nullius diœcesis absque Abbatis expressa licentia.*

5 *Episcopus vicinior visitare potest beneficia secularia, & clericos seculares Abbatia nullius diœcesis.*

6 *Episcopus vicinior respectu Abbatiæ dicitur ille, cuius Cathedralis Ecclesia sit Abbatiæ proximior, non autem locis dictæ Abbatiæ subiectis.*

7 *Concursum instituere, eligere, ponere œconomos, aliaque peragere quæ habentur* cap. 18. sess. 24 de reform. *potest Abbas Commendatarius Abbatiæ nullius*

diœceſis ſi habeat ius Congregandi ſynodum, & legitimè conſtet illam congregaſſe.

Abbatia.

COLLECT. IV.

1 Abbatiæ & beneficia adminiſtrationem habentia nonniſi profeſſis iuxta Canones per Ordinarios inferiores conferri poſſunt. *S.Cong.Conc.*apud Gonzal. *ad reg.*8.*Cancel.gloſ.*8.*n.*78. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular.verbo Abbatia num.*2. Lezana *in ſumma quæſt.Regul.tom.*3.*verbo Abbatia num.* 1. meipſum *de Iure eccleſiaſtico vniuerſo lib.*1.*cap.*17.*num.*32.

2 Abbatia ſi habeat vtramque iuriſdictionem ſpiritualem, & temporalem, non poteſt Epiſcopus illam, locaque ſibi ſubiecta viſitare ex decreto Concilij Trid. *ſeſſ.*25.*de Regularib.* cap. 11. *S.Cong.Conc. in Theatina* 7.*Nouembris* 1620. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib.*2. *tit.* 8.*num.*47.

3 Abbatia quando cura & Conuentu caret, non eſt cogendus Abbas reſidere. *S.Cong. Concily*, teſtibus Nicol. Garc. *de benefic. p.*3. *cap.*2. *num.*179. *in* 9. *declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*2.*tit.*23.*l.*2.§.2.*tit. Sed an Parochi debeant reſidere num.*179.Ioan.Maria Nouar. *d.verbo Abbatia num.*5.

4 Abbatia aliqua, ſi nullius diœceſis ſit, non poteſt Epiſcopus vicinior ibi conferre ſacramentum Confirmationis, nec exercere Pontificalia, abſque Abbatis expreſſa licentia: ſed eſt in facultate ipſius Abbatis conuocare quem maluerit Catholicum Antiſtitem, ſaluo tamen maiori iure Epiſcopi vicinioris, ſi aliunde id ſibi

5 competat. Verum poteſt Epiſcopus vicinior viſitare beneficia ſecularia & clericos ſeculares dictæ Abbatiæ, illoſque re-

6 pertos culpabiles corrigere. Et Epiſcopus vicinior dicitur ille, cuius Cathedralis Eccleſia ſit Abbatiæ proximior, non autem locis dictæ Abbatiæ ſubiectis. *S.Cong. Conc.* cuius meminit me citato Lezana *in ſumma quæſt. Regular. tom.*2. *verbo Abbatia num.*5.

7 Abbatia ſi nullius diœceſis ſit, & Commendatarius habeat ius congregandi ſynodum, & legitimè conſtet illam congregaſſe, elegiſſeque examinatores in ſynodo, poterit ipſe concurſum inſtituere, eligere, ponere œconomos, aliaque peragere, quæ habentur *cap.*18. *ſeſſ.* 24. *de reform.* *S.Cong.Conc.* penes Aloyſ. Riec. *in praxi rerum fori eccleſ.reſol.*361 *in fine in* 2.*edit.*quem refero *de Parocho cap.*2.*num.*17. *in fine.* Vide in verbo *Abbas Commendatarius num.*2.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Abbatiſſa agentes.*
2 *Triennales debēt eſſe Abbatiſſæ quoruncumque Ordinum in Italia, etiam Militarium.*
3 *Viduæ non poſſunt obire officia Abbatiſſæ, vel Prioriſſæ abſque ſpeciali Sedis Apoſtol. vel ſacræ Cong. licentia.*
4 *Illegitima Monialis in Abbatiſſam eligi non poteſt de Iure communi abſque Sedis Apoſt. diſpenſatione.*
5 *Soror Abbatiſſæ non prohibetur de Iure ſuccedere in officio ſorori ſi Canonicè eligatur.*
6 *Eligendæ denuo non ſunt ad eadem officia Abbatiſſæ ſeu Prioriſſæ ſtatim expleto officiorum ſuorum triennio abſque Sedis Apoſtolic. aut Sacræ Congreg. licentia.*
7 *Annos 40. ætatis & octo profeſſionis expreſſæ in laudabili vita debet habere Abbatiſſa.*
8 *Eligi iterum non poteſt Abbatiſſa S. Claræ in Portugalia intra ſexennium.*
9 *Diſpenſare non poteſt Epiſcopus vt minor* 40. *annorum poſſit obire munus Abbatiſſæ.*
10 *Electio Abbatiſſæ, quæ ætatem* 40. *annorum non habebat, ſi in monaſterio non deſunt aliæ Moniales, quadragenariæ atque habiles, licet non adeo idoneæ ſicut electa, eſt nulla.*
11 *Electionis Abbatiſſæ diem tenentur Regulares Epiſcopo ſignificare, eumque vſque ad præfinitum tempus expectare.*
12 *Epiſcopus cum ſuo Vicario, ſeu ſecretario, vel alio ab ipſo aſſumpto in Electione Abbatiſſæ poteſt vota ſingularium Monialium oretenus expreſſa audire.*
13 *Vota oretenus accipi poſſunt à Superiore in electione Abbatiſſæ, licet quatuor aut quinque illa ſciant, ſi hoc eſt iuxta formam ſtatutorum Religionis.*
14 *Epiſcopus vnà cum Superioribus Regularibus in Abbatiſſarum, ſeu Prioriſſarum electionibus poteſt per ſe vel per alium intereſſe, ac præſidere abſque vlla tamen monaſteriorum impenſa.*
15 *Epiſcopus non poteſt exquirere ſeu recipere vota Monialium in electione Abbatiſſæ monaſterij Monialium Regularibus ſubiectarum, ſed illa exquiri & recip. debent*

à Supe

à Superiore Regulari, sciente tamen & audiente eodem Episcopo.

16 *Votum nullatenus dare poterit superior Monialium, in electione Abbatissæ, seu Priorissæ, vbi inter eas circa electionem discordia extiterit.*

17 *Scrutatores Monialium in electione Abbatissæ non possunt supplere pro numero vocum requisitarum in huiusmodi electione, seu in casu discordiæ.*

18 *Electio Abbatissæ per vota non secreta per ignorantiam decreti Concilij Trid. non valet, nec Episcopus potest dispensare vt valeat.*

19 *Electioni Abbatissæ ex tripartito numero Monialium, duæ partes concurrere debent.*

20 *Episcopus in casu discordiæ quando Abbatissam eligere valeat?*

21 *Ius confirmandi Abbatissas minimè fuit Episcopis attributum per Constitutionem Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis.*

22 *Benedictionem vt accipiat Abbatissa noua non debet ad Episcopatum deduci.*

23 *Episcopus potest prohibere sub censuris & aliis pœnis sibi bene visis, Abbatissis, & aliis Superioribus Regularibus Monialium ipsis Regularibus subiectarum ne qua puella professionem emittat nisi prius explorata illius voluntate ab Ordinario.*

24 *Sepeliri debent intra claustra monasteriorum, vel in eorum Ecclesia exteriori Abbatissæ & Moniales.*

25 *Sepeliri non debent corpora laicorum, & mulierum nobilium in sepulchris Abbatissarum & Monialium.*

26 *Canonicarum Flandriæ Abbatissa, testari non potest, quia sola professionem regulæ S. Bernardi emittit.*

27 *Consensus omnium Monialium singulariter præstitus requiritur vt puella recipi possit in monasterio educationis causa.*

Abbatissa.

Collect. V.

1 DE Abbatissa Quarant. *in sum. Bullarij, verbo Abbatissa*, Azor. *instit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 10.* Megala *in promptuario Theologico verbo Abbatissa*, Barthol. Gaoant. *in manuali Episcoporum verbo Abbatissa*, Nald. *in sum. eodem verbo*, Vrsell. *in examine apum, & conclusionibus legalib. eodem verbo*, Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regulares in quæstionibus de Abbatissis*, Ioan. Antonius Nouarius *in sum. Bullarum sub hoc verbo*, Ioannes Maria Nouar. eius frater *in lucerna Regularium eodem verbo*, qui plura ex collectaneis Bullarum me non citato desumpsit, Ioann. Machado *en su perfeto Confessor tom. 2. lib. 5. trat. 4. docum. 4.* Lezana *in sum. quæst. Regular. tom. 1. cap. 26. de Abbatissis, & tom. 3. verbo Abbatissa.*

Abbatissæ quoruncunque Ordinum in 2
Italia non possunt esse perpetuæ, sed triennales duntaxat, & exacto triennio postquam regere desierunt, iterum eligi poterunt seruata forma Concilij Trideotini. *Gregorius XIII. constit.* 80. iocip. *Exposcit* 1. *Ianuarij* 1583. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 2. pag.* 463. aliàs *pag.* 348. in nouiss. impress. & apud Nald. *in sum. verbo Abbatissa num. 8.* & Lezanam *in sum. quæst. Regularium tom. 1. cap. 26. num. 4.* & illius meminit *tom. 3. verbo Abbatissa num. 12.* & Scortia *in selectas summorum Pont. Constit. epit.* 134. Quam Constitucionem seruari in omoibus Moniali ũ monasteriis quarumois Militiarum etiam Hierosolymitanorum censuit *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 22. *Maij* 1604. provt referunt Lezaoa *d. tom. 3. verbo Abbatissa num. 12.* Ioan. Maria Nouarius *in lucerna Regul. verbo Abbatissa sub n. 8.* vbi *num. 9.* ex fratre *in sum. Bullarum tit. de Abbatissa sub num. 4.* & *Sacra Cong. in vna Arianen.* ait minori tempore triennij posse ad tale officium assumi, & quotanois mutari.

Abbatissæ, vel Priorissæ officia obire 3
non possunt viduæ absque speciali Sedis Apostolicæ, vel sacræ Cong. liceotia. *Sacra Cong. Episcoporum & Regul. in Cassanen.* 29. *Ianuarij* 1585. & in alia *sub die* 15. *Iulij* 1616. refentibus Gauant. *in manuali Episcop. verbo Monialium Officiales num. 6.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 26. num. 5.* Ioanne Maria Nouario *in lucerna Regularium verbo Abbatissa num. 1.*

Abbatissa eligi non potest Monialis, 4
quæ est illegitima absque dispensatione Apostolica, aliàs electio de illa facta est attento Iure communi irrita, circuoscriptis Religionum priuilegiis. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Sarzanen.* 15. *Iulij* 1616. *S. Cong. Concilij* 27. *Aprilis* 1630. cuius meminit Ioannes Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Abbatissa num.* 10. Et sic recedi videtur à cootraria decisione antiquiori, de qua Gauant. *d. verbo Monialium officiales n.* 7. Lauor. *var. lucubrat. tit. 4. cap. 24. num. 10. & 38.* Lezaoa *d. tom. 1. cap. 26. num. 6.* Castellin. *de elect. cap. 17. num. 14.* Tamburin. *de iure Abbatissar. disp. 28 q. 12. num. 1. vers. quod intellige.*

Abbatissæ soror non prohibetur de iure 5
succedere in officio sorori, si canonicè eli-

gatur, dummodò non adsit aliquod impedimentum legitimum circa eius personam, vel prohibeatur per Constitutiones Ordinis. *S. Cong. Episcop. & Regular. in Vlixbonen. de Odiuelas* 19. *Aprilis* 1619. apud Castellin. *de elect. cap.* 17. *num.* 8. Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Abbatissa sub num.* 8. me ipsum *de Iure ecclesiastico vniu. lib.* 1. *cap.* 45. *numero* 25.

6 Abbatissæ, seu Priorissæ expleto officiorum suorum triennio, non eligendæ denuò ad eadem officia absque Sedis Apost. aut sacræ Cong. licentia. *S. Cong. Rituum* referentibus Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.* 2. *tit.* 11. *num.* 4. & Ioanne Maria Nouario *d. verbo Abbatissa num.* 7.

7 Abbatissa debet habere 40. annos ætatis, & octo possessionis expressæ io laudabili vita: quod si talis non reperiatur in eodem Conuentu, sitque inconueniens alteram de alio adducere, debet excedere saltem triginta annos ætatis, & quinque professionis. *S. Cong. Concilij* penes Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regular. resol.* 2. *num.* 5. Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Abbatissa num.* 5. Lezan. *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Abbatissa num.* 2.

8 Abbatissæ Sanctæ Claræ in Portugalia non possunt reeligi intra sexennium, ex speciali decreto Pauli V. de quo Portel. *in dubiis Regularib. verba Abbatissa num.* 4.

9 Abbatissæ officium vt obire possit minor quadraginta annorum non potest Episcopus dispensare. *S. Cong. Concilij*, cuius meminere Armendar. *in addition. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis n.* 102. Ioan. Maria Nouar. *in Iure Pontif. nouo concl.* 1. *de ætate, & in lucerna Regular. verbo Abbatissa num.* 6. Gauant. *in man. Episcop. eod. verbo etiam num.* 6.

10 Abbatissæ electio quæ ætatem 40. annorum requisitam non habebat, si in monasterio non desunt aliæ Moniales quadragenariæ, atque habiles, licet non adeo idoneæ, sicut electa, est nulla. *S. Cong. Concilij in Viterbien.* 16. *Maij* 1623. de qua mentionem faciunt Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 28. *q.* 2. *num.* 8 Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Abbatissa num.* 2. Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 100 *n.* 12. *in fine.*

11 Abbatissæ electionis diem tenentur Regulares Episcopo significare, eumque vsque ad præfinitum tempus expectare si ante ipse expresse declarauerit se vti velle facultate sibi hac in parte attributa, Abbatissarúmque electionibus per se, vel per alium interesse, ac præsidere. Post eam verò declarationem licet Episcopo animaduertere in Regulares, qui ante tempus significatum aut diem electionis eidem non prænuntiatam ad Abbatissæ electionem procedunt. *S. Cong. Concilij* in declarationibus per me impressis in fine tractatus *de Episcopo pag.* 6. *in fine dub.* 15. *de anno* 1626. & illius meminit Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 28. *q.* 6.

Abbatissæ in electione potest Episcopus cum suo Vicario, seu secretario, vel alio ab ipso assumpto vota singularum Monialium oretenus expressa audire. *Sacra Cõg. Conc.* cuius idonei testes sũt Nic. Garc. *de benefic. p.* 5. *c.* 4. *n.* 190. Galet. *in Margarita casuum Conscient. verbo Abbatissa*, Castellin. *de elect. c.* 4. *n.* 4. Tamburin. *de iure Abbatiss. disp.* 28. *q.* 4. quos & alios refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 100. *num.* 18. Hinc Abbatissæ electionem per vota seu suffragia vocetenus expressa coram Episcopo cum suo Vicario, secretario, vel alio ab ipso assumpto validam esse censuit *eadem Sacra Cong.* penes Nald. *in sum. verbo Moniales, n.* 1. & me citato Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Abbatissa n.* 3. 12

Abbatissæ in electione vota oretenus accipi possunt à suo Superiore, licet quatuor, aut quinque ea sciant, si hoc est iuxta formam statutorum Religionis. *Sacra Cong. Conc.* testibus Garcia *d. p.* 5. *c.* 4. *n.* 190. *&* Galet. *in Margarita casuum Conscientiæ verbo Abbatissa.* 13

Abbatissarum seu Priorissarum in electionibus potest Episcopus vna cum Superioribus Regularibus per se, vel per alios interesse, atque præsidere, absque vlla tamen monasteriorum impensa. *Gregorius XV. constit.* incip. *Inscrutabili, Nonis Februarij* 1622. apud Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos, & Regulares pag.* 136. *cum seqq.* 14

Abbatissæ monasterij Monialium Regularibus subiectarum in electione non potest Episcopus exquirere, seu recipere vota Monialium, sed illa exquiri, & recipi debent à Superiore Regulari, sciente tamen, & audiente eodem Episcopo. *Sacra Cong. Conc. die* 10. *Septembris* 1639. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. in fine tom.* 3. vbi de decretis nouissimis Sacræ Cong. *decreto* 16. *pag.* 569. 15

Abbatissæ seu Priorissæ in electione nullatenus Superior ipsarum votum dare poterit, vbi inter Moniales circa eius electionem discordia extiterit. *S. Cong. Episcopor. & Regul.* quam citant Iulius Lauor. mei olim amicissimus, *vari lucubrat. tom.* 1. *tit.* 4. *cap.* 24. *num.* 42. Castellin. mihi quondam charissimus, *de electione Canonica c.* 17. *n.* 28. 16

Lezana

Lezana *in summa quæst. Regul. tom. 3. verbo Abbatissa num. 4.* Tamburin. mihi pari amicitia deuinctus, quos omnes dum Romæ essem meorum studiorum participes feci, *in tract. de iure Abbatissar. disp. 28 q. 6.* vbi addit electionem aliter factam esse nullam, Ego ipse *de iure ecclesiast. vniuerso lib. 1. cap. 45. num. 28.*

17 Abbatissæ in electione non possunt Monialium scrutatores supplere pro numero vocum requisitarum in huiusmodi electione, seu in casu discordiæ. *Sacra Cong. Concilij sub die 24. Maij 1621.* penes Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 28. num 20.* Lauor. *var. lucub. tit. 4. cap. 24. num. 42.*

18 Abbatissæ electio facta per vota non secreta ex ignorantia decreti Concilij sess. 25. de Regular. cap. 6. non valet, nec Episcopus potest dispensare vt valeat. *Sacra Cong. Concilij*, cuius meminere Aloys. Ricc. *in decis. Curiæ Archiep. Neapolit. p. 4. decis. 197. num. 7.* Molfes. *in sum. Theolog. moralis p. 1. tract. 6. cap. 16. num. 156.* Sigism. à Bononia *de elect. Canon. dub. 31. num. 10.* Nouar. *in singul. Canon. concl. 86. num. 6. & in lucerna Regular verbo electio num. 5.* Lezana *in summa quæst. Regul. tom. 3 verbo Abbatissa num. 3.*

19 Abbatissæ in electione ex tripartito numero Monialium duæ partes concurrere debent, nisi alia fuerit loci consuetudo, & si fuerint discordes potest Episcopus nominare vnam, quam magis idoneam iudicauerit. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Assisien. 20. Nouembris* 1585. de qua attestantur Paul. Piasec. *in praxi Episcop p. 2. cap. 3. num. 97. vers. in monasteriis*, Zypæus *in analytica postremi Iuris ecclesiastici enarratione sub tit. de elect. num. 9. vers. Abbatissa*, Tamburin. *de iure Abbatissar. disp. 28. q. 9.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo electio num. 13.* Lezana *d. tom. 3. verbo Abbatissa num. 6.* Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 100. in fine, & de iure ecclesiast. vniuerso lib. 1. cap. 45. num. 27.*

20 Debet tamen Episcopus priusquam in hoc casu discordiæ deputet vnam in Abbatissam, Monialibus ipsis competens tempus ad se concordandum assignare, quo vero elapso ad deputationem deuenire poterit. *Eadem Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Cremonen. 12. Octobris* 1592. penes Aldan. *d. tit. 28. num. 24. &* Lezanam *d. verbo Abbatissa num. 6.*

21 Abbatissas confirmandi ius minimè fuit Episcopis per Constitutionem Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis attributum. *Sacra Cong. Concil. in declarationibus* per me adductis post tract. *de officio, & potest. Episcopi in fine pag. 6. dub. 4.* & huius declarationis meminerunt Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad Constit. 2. Gregorij XV. in declarat. vers. ad quintum*, Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Abbatissa, numero* 10.

Abbatissa noua non debet ad Episcopatum deduci vt benedicatur. *Sacra Cong. Rit. in Cotornen. 28. Augusti* 1615. testibus Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Abbatissa num. 12.* & Lezana *d. tom. 3. verbo Abbatissa num. 11.* 22

Abbatissis, & aliis Superioribus Regularibus Monialium ipsis Regularibus subiectarum prohibere potest Episcopus sub censuris, & aliis pœnis sibi bene visis ne quæ puella professionem emittat, nisi prius explorata illius voluntate ab Ordinario ad præscriptum *Concilij sess. 25. de Regular. c. 17. Sacra Cong. Concilij in Burgen. 4. Decembris* 1627. cuius memini *de Episcopo p. 3. alleg. 100. num. 2.* 23

Abbatissa, cæteræque Moniales decedentes sepeliri debent intra claustra monasteriorum vel in eorum Ecclesiis exterioribus. *Sacra Cong. Conc.* de qua Tamburin. *de iure Abbatissar. disp. 34. q. 1.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom 3. verbo Abbatissa num. 18.* 24

Abbatissarum & Monialium in sepulchris sepeliri non debent corpora laicorum, etiam mulierum nobilium. *Sacra Cong. Episcopor. & Regul.* penes Iul. Lauor. *variarum lucubrat. tom. 1. tit. 2. cap. 11. n. 97.* 25

Abbatissa Canonicarum Flandriæ, quæ sola professionem regulæ sancti Bernardi emittit, restari non potest. *Sacra Congreg. Concil. sub die 13. Nouembris* 1627. apud Sellium *d. cap. 19. num. 21.* 26

Abbatissæ relationi simpliciter standum non est vt puella recipi possit educationis causa in Monasteriis Monialium nisi procedat omnium cōsensus singulariter præstitus. *Sacra Cong Episcopor. & Regul. in Amelien. 4. Ianuarij* 1608. apud Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 28. n. 23.* 27

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Abbreuiatoribus agentes.*
2 *Abbreuiatores cur sic appellentur?*
3 *Officia Abbreuiatorum sunt compatibilia cum aliis Curiæ officiis, admittunturque per gradus à minori ad maiorem Parcum, & sunt resignabilia.*
4 *Scriptores Archiuij Romanæ Curiæ gaudent priuilegiis Abbreuiatorum, & scriptorum Bullarum Apost.*

5 *Abbre*

5 *Abbreuiatores nihil vltra taxam recipere possunt.*

6 *Nobiles, Comites Palatini, & Papæ familiares sunt Abbreuiatores.*

7 *Referendarij vtriusque Signaturæ eo ipso creati censentur Abbreuiatores de Parco maiori, & portionem panis & vini ex Palatio Apost. habent.*

Abbreuiatores.

COLLECT. VI.

1 DE Abbreuiatoribus Parci maioris & minoris, tractant Vestrius *in pract. Romanæ Curiæ lib. 1. cap. 4.* Petr. Gregorius Tholosan. *ad Decretal. tit. de rescript. lib. 1. n. 5. & 6. & syntagm. iuris lib. 15. cap. vlt. n. 3.*

2 Abbreuiatores sic appellantur, quia ipsi breui compendio concipiunt impetrata à Papa in supplicationibus, quę postmodum latius in litteris extendunt. Paris. *cons. 112. num. 9. lib. 4.*

3 Abbreuiatorum officia sunt compatibilia cum aliis Curiæ officiis, admittuntúrque per gradus à minori ad maiorem Parcum, sunt resignabilia, & multis indultis fruuntur, aliqua confert Vicecancellarius, reliqua Summus Pontifex. *Sixtus IV. constit. 16.* incip. *Diuina 3. Id. Ianuarij* 1478. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag.* 356. aliàs *pag.* 320. in nouiss. impress.

4 Abbreuiatorum & scriptorum litterarum Apost. priuilegiis gaudent Scriptores Archiuij Romanæ Curiæ. *Iulius II. constit.* 14. incip. *Cum sicut Kalend. Decemb.* 1507. apud Laërt. Cherubin. *tom. 1. pag.* 427. aliàs *pag.* 373. in nouiss. impress.

5 Abbreuiatores nihil vltra taxam recipere possunt. *Martin. V. constit.* 3. incip. *In Apostolicæ, Kalend. Septembris* 1418. apud Laërt. Cherubin. *tom. 1. pag.* 250. aliàs *pag.* 239. in nouiss. impress.

6 Abbreuiatores nobiles, Comites Palatini, & Papæ familiares sunt. *Leo X. constit.* 14. incip. *Summi, 17. Kalend. Augusti* 1515. apud Laërt. Cherub. *tom. 1. pag.* 486. aliàs *pag.* 415. in nouiss. impress.

7 Abbreuiatores litterarum Apost. de Parco maiori, qui in concessionibus gratiarum dilucidandis, interpretandisque egregiam operam præstant, vtriusque Signaturæ Romani Pontif. Referendarios eo ipso creat, priuilegiáque Referendariorum illis communicat, vni ex eis in dicta Signatura locum assignat, portionesque panis & vini eis singulis concedit *Paulus V. constit. 2.* incip. *Romani Pont. Kalend. Iulij* 1605. apud Laërt. Cherub *tom. 3. pag.* 175. aliàs *pag.* 129.

Abiurans Sacerdos de leui vel de vehementi an & quando Ordines exercere possit. vide *collect. 959. n. 2.*

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de materia abortus agentes.*

2 *Abortus seu fœtus immaturi eiectionem procurantes, tam clerici quàm laici, quas pœnas incurrant, ostenditur.*

3 *Gregorius XIV. in quo pœnas à Sixto V. promulgatas contra abortum procurantes moderauerit, & ad terminos iuris communis reduxerit, ostenditur.*

4 *Doctores de materia Constitutionum Sixti V. & Gregorij XIV. agentes contra abortum procurantes, referuntur.*

5 *Immunitate Ecclesiastica non gaudet abortum procurans malis medicamentis.*

Abortus.

COLLECT. VII.

DE Abortu Cou. *var. lib. 2. cap. 20. n.* 10. Clar. *§. fin. q.* 68. *n. 2.* Ant. Gom. *tom. 3. var. c. 3. n. 32.* Menoch. *de arbitrar. casu* 357. Quarant. *in sum. Bullarij verbo abortus*, Fr. Emman. *quæst. Regul. tom. 2. q. 33. art. 4. & in addit. sum. tom 3. c. 13. n. 4.* Sayr. *sub tit. de homicid. decis. 22. & 23.* Cened. ad *Decretal. collect.* 32. Molin. *de iustitia, to. 4. tr. 3. disp. 27.* Aloys. Rice. *in collect. decis. p. 3. collect.* 390. Farin. *in praxi crimin. quæst. 122. n. 91. cum seqq.* Villalob. *part. 2. sum. tract. 12. diffic. 14.* Laurent. de Portel. *in dubiis Regular. verbo abortus*, Nald. *in sum. eodem verbo*, Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol. 4.* Bonacin. *de censur. in particulari extra Bullam, disp. 2. quæst. 2. punct. 10.* Carranza *de partic. cap. 9. §. vnico de abortu procurato*, Trullench. *in exposit. Decalogi lib. 5. cap. 1. dub. 4.* Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullar. verbo Abortus*, Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. sub eod. verbo*, Ego *de officio, & potestate Episcopi p. 3. alleg. 51. num. 136. cum seqq.* 1

Abortus seu fœtus immaturi tam animati, quàm etiam inanimati, formati, vel informis eiectionem procurantes percussionibus, venenis, medicamentis, potionibus, oneribus, laboribusque mulieri prægnanti impositis, atque aliis etiam incognitis, vel maximè exquisitis rationibus, inde vt re ipsa abortus sequutus fuerit, ac etiã prægnantes ipsas mulieres, quæ scienter 2

sciẽter præmissa fecerint, pœnas tam diuino, quàm humano iure, ac tam per Canonicas sanctiones, quàm Ciuilia iura aduersùs veros homicidas, qui homicidium voluntarium actu, & re ipsa patrauerint, propositas, & inflictas eo ipso incurrunt. Illi verò qui Clerici fuerint, omni priuilegio clericali, officiis, dignitatibus, & beneficiis ecclesiasticis ipso facto priuantur, & in futurum inhabiles ad ea suscipienda decernuntur, & per Iudicem ecclesiasticum depositi & degradati Curiæ & potestati seculari traduntur. Quibus pœnis tenentur etiam illi, qui sterilitatis potiones, ac venena mulieribus propinauerint, & quominus fœtum concipiant, impedimentum præstiterint, ac ea facienda, & exequenda curauerint, siue quoquo modo in his consuluerint, ac mulieres ipsas quæ eadem pocula sponte ac scienter sumpserint. *Sixtus V. constit.* 87. incip. *Effrenatam* 4. *Kalend. Nouembris* 1588. apud Laert. Cherub. *in Bullario, tom. 2. pag.* 643. aliàs *pag.* 487. in nouiss. impress. de qua Scortia *in selectas summorum Pont. Constitut. epit.* 146. Postea *Gregorius XIV. constit.* 8. incip. *Sedes Apostolica pridie Kalend. Iunij* 1591. apud Laert. Cherub. *in eodem Bullario tom. 2. pag.* 695. dictam Sixti V. Constitutionem ita moderandam duxit, vt à peccato, & excommunicatione contra personas ibi expressas lata tam quoad eos, qui hactenus deliquerunt, quàm quoad illos, qui post hanc Constitutionem in eisdem casibus deliquerint, quilibet Presbyter tam sæcularis, quàm cuiusuis Ordinis Regularis ad Christi fidelium Confessiones audiendas, & ad hos casus specialiter per loci Ordinarium deputatus plenam & liberam in foro Conscientiæ tantum absoluendi habet facultatem eandem prorsùs quam idem Sixtus sibi ac suis successoribus reseruauit. Quo verò ad pœnas procurantium abortus fœtus inanimis, aut exhibentium mulieribus, vel sumentium venena sterilitatis, aut quocunque modo auxilium, vel consilium eis dantium in prædicta Constitutione contentas, Constitutionem præfatam in ea parte, vbi de his agit, ad terminos iuris communis, ac sacrorum Canonum, & Concilij Trid. dispositionem auctoritate Apost. tam quoad præterita, quàm quoad futura perpetuò reducit, perinde ac si eadem Constitutio in huiusmodi parte nunquam emanasset, de qua Scortia *in selectas summorum Pont. Constitut. epit.* 153. *theor.* 388.

4 De quarum Constitutionum materia, & de illis meminerunt Quaranta, Naldus, Ioan. Antonius Nouarius, Alphonsus de Carranza, & alij locis *numero* 1. citatis, Machado *en superfetto Confessor lib.* 1. *p.* 3. *tract.* 16. *docum.* 7. *pag.* 181. Trullench. *d. cap.* 1. *dub.* 4. *n.* 7. & 8. Ego *in votis nouiss. decis. voto* 12.

Abortum procurans malis medicamentis non gaudet immunitate Ecclesiastica, *S. Cong. Concil. sub die* 3. *Decembris* 1632. cuius me citato meminit Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo abortus n.* 20. 5

SVMMARIVM.

1 *Priuationem fructuum, & beneficij qualiter incurrat qui per annum à Dignitate, Canonicatu, seu Præbenda absens fuerit.*

2 *Iudex bonus arbitrabitur quanto tempore valeat vltra annum expectari Canonicus absens.*

3 *Distributiones quotidianas non amittit absens pro euidenti Ecclesiæ vtilitate, præcipuè stante consuetudine.*

4 *Distributiones quotidianæ non debentur absenti à residentia dum esset cubicularius ad bussulam Sanctissimi.*

5 *Distributiones & fructus debentur absenti à seruitio Ecclesiæ pro defensione iurium ipsius Ecclesiæ, vel sui beneficij.*

6 *Distributiones quotidianæ Canonico coadiuto debentur, absente, infirmo, vel non seruiente coadiutore.*

7 *Coadiutor censendus est tanquam verus, & proprius Canonicus quoad præeminentias veris Canonicis conuenientes absente coadiuto etiam extra Cathedralem.*

8 *Causam iustam absentiæ censetur habere, qui super iuribus Ecclesiæ litigat.*

9 *Dies absentiæ quomodo punctandi.*

10 *Episcopus potest edicere ne dignitates & Canonici sine eius licentia possint abesse.*

11 *Viri absentia qui decessit de anno 1602. absque aliqua notitia quod superuiuat decursu 25. annorum, non est sufficiens vt eius vxor possit ad secundas nuptias transire.*

Absens, Absentia.

COLLECT. VIII.

Absens per annum à Dignitate, Canonicatu, seu Præbenda, dimidia parte fructuum priuari debet: si iterum eadem fuerit vsus negligentia, priuandus est omnibus fructibus, quos eodem anno lucratus fuerit: si verò perseuerauerit in absentia, priuandus est non fructibus, sed beneficio. *Sacra* 1

cra Cong. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.2.tit.23 de residen-*
2 *tia rub. an Canonici &c. num.*98. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.3.alleg.53.n* 146. Et bonus Iudex arbitrabitur quanto tempore valeat vltra tempus permissum expectari antequam contra eum pœnas exequatur. Eadem *Sacra Cong.* referentibus Nicol. Garcia *de benefic. p.3. cap.2. num.*145. & Armendar. *d loco num.*108.*&* 109.

3 Absens pro euidenti Ecclesiæ vtilitate distributiones quotidianas non amittit, præcipuè stante consuetudine quod Canonicus missus à Capitulo pro aliquo seruitio ipsius Ecclesiæ, seu Capituli percipiat omnes fructus, & quotidianas distributiones, dummodo non sit ei constitutum salarium. *Sacra Cong. Conc.* 31. *Ianuarij* 1603. quam refero in meo *tract. de Canonicis cap.*24.*n.*19.

4 Absenti à residentia dum esset Cubicularius ad bussulam Sanctissimi non debentur distributiones quotidianæ, *S. Cong. Concil. in Reatina* 13. *Nouemb.* 1617. cuius memini *eod. tract. de Canonicis cap.*25.*num.*3.

5 Absenti à seruitio Ecclesiæ pro defensione iurium ipsius Ecclesiæ, vel sui beneficij, debentur fructus, & distributiones. *S. Cong. Concil.* de qua mentionem feci *dicto tract. de Canonicis cap.*24.*num.*25.

6 Absente, infirmo, vel non seruiente coadiutore debentur quotidianæ distributiones Canonico coadiuto. *S.Cong. Concil. in Vrbeuetana* 9. *Septembris* 1628 apud me dicto *tract. de Canonic.cap* 29.*num.*41.

7 Absente coadiuto etiam extra Cathedralem censendus coadiutor tanquam verus & proprius Canonicus quoad præeminentias veris Canonicis conuenientes. *S.Cong. Rit. in Pistorien.* 15. *Martij* 1608. penes me *in dicto tract de Canonic.cap.*29.*num.*50.

8 Absentiæ iustam causam censetur habere, qui super iuribus Ecclesiæ suæ litigat. *S.Cong. Concil.* referente Nicol.Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p. 3. cap. 2. num.* 49. quem cito *d.tract. de Canonic.cap.*24. *num.*25. *in fine.*

9 Absentiæ dies non possunt confici ex horis, quibus Canonici residentes absunt à choro, & ex diebus, & locis sic collectis confici menses absentiæ, de quibus in *Conc. sess.* 24. *de reform.cap.*12. neque ad colligendum seruitium nouem mensium colligendæ sunt punctaturæ. Quare qui nouem partes punctaturarum ex duodecim habuerint, seruitio nouem mensium debito non satisfaciunt, sed ipsi dies residentiæ & seruitij siue fuerint continui, siue interpollati numerandi sunt vt complementum dictorum nouem mensium. *Sacra Cong. Concil.* de qua Nicol. Garc. *de benef.p* 3.*cap.*2.*num.*327.

Absentiam ne faciant Dignitates, & Ca- 10
nonici sine eius licentia potest Episcopus edicere. *S. Cong. Conc. in Terracinen.* 11. *Februarij* 1628. *& in Monopolitana* 16. *Decembris eiusdem anni*, quarum memini in dicto meo *tract. de Canonic.cap* 20.*num.*5.

Absentia viri qui discessit de anno 1602. 11
vsque ad præsentem diem absque aliqua notitia quod superuiuat, non est sufficiens vt eius vxor possit transire ad secundas nuptias. *Sacra Cong. Concil. in Mediolanen.* 18. *Septembris* 1627. penes Sellium *in select. Canonicis cap.*20 *num.*3.

Vide in verbo *Canonici absentes, & non residentes collect.* 101.& verbo *Parochus quoad residentiam collect.*558.

SVMMARIVM.

1 *Confessor electus ab Episcopo poterat absoluere eundem Episcopum, & cum ipso dispensare de omni peccati vinculo, de quo potest absoluere, & dispensare Episcopus.*

2 *Ordinarius in sacramento Pœnitentiæ absoluere potest forensem, qui gerit officium Prætoris, medici, vel officialis, in ciuitate, vel diœcesi, non tamen poterit cum illis dispensare.*

3 *Hæreticum in foro Conscientiæ non potest Episcopus absoluere.*

4 *Episcopi, & Inquisitores lapsos in hæresim hodie absoluere non possunt.*

5 *Confessores virtute Bullæ Iubilæi inducti à summo Pont. cum facultate absoluendi à quibuscunque enormibus peccatis reseruatis Sedi Apost. etiam in Bulla Cœnæ Domini, possunt absoluere à casibus Episcopo reseruatis.*

6 *Pœnitentes à casibus Episcopo reseruatis absoluere non possunt Patres Iesuitæ, neque Confessores in vim priuilegiorum Rosarij nisi priuilegia talem tradant facultatem.*

7 *Regulares cuiusuis Ordinis in vim priuilegiorum suorum non possunt absoluere quemquam à casibus in Bulla Cœnæ, aut Ordinario loci reseruatis.*

8 *Facultas concessa absoluendi à casibus Sedi Apost. reseruatis, non comprehendit casus, quos Episcopus, & Prælatus Religiosus cum suis subditis Regularibus reseruauit, nisi de his fieret specialis mentio.*

9 *Sedi Apost. est reseruata absolutio à censuris ob violatam ecclesiasticam immunitatem, iuxta Constitutionem Gregorij XIV.*

10 *Occultum delictum quod dicatur ad effectum dispen*

dispensationis, in terminis Concilij sess. 24. de reform. cap. 6.

Absoluere, Absolutio, Absolutus.

Collect. IX.

1 Absoluere Episcopum, & eum ipso dispensare poterit Confessor electus ab eodem Episcopo de omni peccati vinculo, de quo potest absoluere, & dispensare idem Episcopus. *Sacra Cong. Conc.* teste Paulo Piasec in *praxi Episcop. p. 2. cap.* 1 *num.* 17.

2 Absoluere potest Ordinarius in Sacramento Pœnitentiæ forensem, qui gerit officium Prætoris, Medici, vel Officialis, qui habet domum, & cōmoratur in ciuitate, vel Diœcesi, & in eis ecclesiastica Sacramenta percipit, etiamsi commiserit crimina in aliis ciuitatibus, non tamen poterit cum eis dispensare. *S. Congr. Concilij* referente Nicol. Garcia *de benefic. part.* 11. *cap.* 10 *n.* 139.

3 Absoluere non potest Episcopus hominem hæreticum in foro conscientiæ, quamuis hæc facultas à *Concil. sess.* 24. *de reform. cap.* 6. illis tradita fuerit. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p.* 11. *cap.* 10. *n.* 119.

4 Absoluere relapsos in hæresim non possunt hodie Episcopi & Inquisitores vigore *Concil. Trid. sess.* 24. *de reform. cap.* 6. quia Bulla in Cœna Domini derogauit decreto dicti cap. 6. *Sacra Congr. Conc.* penes Paul. Piasec. *in praxi Episc. p.* 2. *cap.* 1 *num.* 13.

5 Absoluere possunt à casibus Episcopo reseruatis omnes, qui audiunt Confessiones virtute Bullæ Iubilæi indictià summo Pont. cum facultate absoluendi à quibuscunque enormibus peccatis reseruatis Sedi Apost. etiam in Bulla Cœnæ Domini, sed non virtute priuilegiorum, & facultatum perpetuo concessarum, vt Rosarij. *Sacra Congr. Conc.* quā refert Nicol. Garc. *de benef. p.* 3 *c.* 2. *n.* 294.

6 Absoluere pœnitentes à casibus Episcopo reseruatis non possunt Patres Iesuiti, neque Confessores in vim priuilegiorum Rosarij, nisi priuilegia talem tradant facultatem, vel sint obtenta, aut confirmata post Concil. Trid. sess. 14. cap. 7. de casibus reseruatis. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3 *cap.* 2. *n.* 286. Ioanne Maria Nouar. *in Lucerna Regul. verbo absolutio, num.* 4.

7 Absoluere quemquam à casibus in Bulla Cœnæ, aut Ordinario loci reseruatis, non possunt Regulares cuiusuis Ordinis, Congregationis, Societatis, & Instituti etiam necessariò exprimendi tam citra, quàm extra Italiam in vim priuilegiorum, aut confirmationem huiusmodi, quos vel hactenus obtinuerunt, vel deinceps fortè obtinebunt: at si secus egerint, absolutiones nullæ ac irritæ erunt. Ab aliis verò casibus, & censuris Sedi Apost. reseruatis, siquidē Regulares habent à Sede Apost. absoluendi facultatem, illa extra Italiam minimè sublata fuit. *S. Congr. Episc. & Regul.* 17. *Nouembr.* 1628. quam citant Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 19. *num.* 17. Antonin. Diana *moralium resol. p.* 1. *tract. de absolut. ab hæresi, resol.* 6. *circa fin.* Ioann. Maria Nouar. *in Lucerna Regul. verbo absolutio, n.* 1.

Absoluendi à casibus Sedi Apost. reseruatis concessa facultas non comprehendit casus, quos Episcopus & Prælatus Religiosus cum suis subditis Regularibus reseruauit, nisi de his fieret specialis mentio. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garcia *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 286. 8

Absolutio à censuris ob violatam immunitatē ecclesiasticā iuxta Const. sanctæ mem. *Gregorij XIV.* quæ incip. *Cum aliàs nonnulli,* Apostolicæ Sedi reseruata est. *Sacra Cong. Concily de anno* 1617. cuius meminere Thesaur. in *praxi p.* 2. *verbo Immunitas cap.* 1. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3 *verbo Immunitas num.* 21. Et ex declaratione *Clementis VIII. de anno* 1602. referunt Quarant. *in sum. Bullar. verbo Casus reseruatus pag.* 162. *& seq.* Iul. Lauor. *de Indulg. p.* 2. *cap.* 28. *num.* 16. Ciarlin. *controu. forens. cap.* 10. *num.* 38. Trullench. *in præcepta Decalogi lib.* 1. *cap.* 11. *dub.* 5. *n.* 4. 9

Absolutus, vel dispensatus à proprio Episcopo in materia delicti perpetrati coram duobus, vel tribus, quod tamen non fuit notorium, non est tutus in Conscientia, quia *Conc. sess.* 24. *cap* 6. *de reformat.* vtitur termino *occultis*, quod propriè loquendo dicitur quod probari non potest, cap. iuxta de cohabit. cleric. & per duos testes probari potest: & verba Concilij debent intelligi secundum proprietatem. Idem dicendum est de illis, qui occasione delictorum occultorum fuerunt inquisiti, sed quia non potuerunt delicta probari, Rei ipsi non fuerunt quidem absoluti, nec diffinitiuè, nec alio modo, sed simpliciter dimissi, recepta promissione de se præsentando, non possunt isti vti huius Canonis beneficio ad forum contentiosum sicque sufficit sola deductio, & quod in se sequatur. *Sacra Cong. Concil.* de qua Nicol. Garc. *de benefic. p.* 7. *c.* 11. *n.* 47. 10

SVMMARIVM.

1 *Canonicus Diaconus, vel subdiaconus antiquior quod præferatur Canonico Presbytero moderniori abusus est.*

Barbos. *Apost. Decis. Sum.*

2 *Confraternitates laicorum vt præcedant Clericis abusus est.*
3 *Episcopus quando solemniter celebrat abusus est vt omnes tam Dignitates quàm Canonici Presbyteri, Diaconi, & subdiaconi, induantur Pluuialibus.*
4 *Prior monasterij licet habeat iurisdictionem spiritualem & temporalem, non potest ante se deferri facere Crucem more Archiepiscoporum, quia esset abusus.*
5 *Commemoratio omnium defunctorum vt celebretur die Dominico, & vt Sacerdos in fine Missæ Defunctorum det benedictionem, abusus est.*
6 *Processio cum sanctissimo Sacramento de nocte feria quinta, & feria sexta Maioris hebdomadæ facienda non est.*

Abusus.

COLLECT. X.

1 ABbusus est vt Canonicus Diaconus, vel Subdiaconus antiquior præferatur Canonico Presbytero moderniori. *Sacra Cong. Rit. in Tropien.* 17. *Iunij* 1606. teste Sellio *in selectis Canonic. cap.* 2. *n.* 3.

2 Abusus est vt Confraternitates laicorum præcedant clericis. *Sacra Cong. Rit. in Eluen.* 10. *Ianuarij* 1604. apud Sellium *d. c.* 2. *n.* 5.

3 Abusus est vt omnes tam Dignitates quàm Canonici Presbyteri, Diaconi, & subdiaconi quando Episcopus solemniter celebrat, & in processionibus, induantur Pluuialibus, quia Dignitates Pluuialibus, Canonici Presbyteri Planetis, Diaconi & Subdiaconi Dalmaticis, & Tunicellis vti debent. *Sacra Cong. Rit. in Neapolitana* 25. *Mart.* 1602. *& in Placentina* 19. *Maij* 1607. penes Sellium *d. cap.* 2. *num.* 4.

4 Abusus est vt Prior monasterij licet habeat iurisdictionem spiritualem, & temporalem, faciat ante se deferri Crucem more Archiepiscoporum. *Sacra Cong. Rit. in Corropolitan. nullius* 4. *Martij* 1606. cuius meminit Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo abusus n.* 2.

5 Abusus est vt Commemoratio omnium defunctorum celebretur in die Dominica, & vt Sacerdos in fine Missæ defunctorum det benedictionem. *Sacra Congreg. Rit. in Augustana* 24. *Septembris* 1605. de qua mentionem facit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 1. *n.* 3.

6 Abusus est facere processionem cum sanctissimo Sacramento de nocte feria quinta & feria sexta Maioris hebdomadæ: & ideò prohibendum est ne fiat. *S. Cong. Rit. in Mantuana* 8. *Augusti* 1606. quam citat Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 1. *n.* 6.

De abusione & abusu Ioseph. Langius *in Polianthea*, Petr. Crespet. *in Sum. Catholica Fidei, verbo abusus.*

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Adiunctis agentes.*
2 *Episcopus potest procedere solus sine Adiunctis si eos in principio anni non eligant Canonici.*
3 *Iurisdictio non ad Episcopum, sed ad Superiorem deuoluitur, si Adiuncti renuant procedere contra Capitularem.*
4 *Episcopus potest procedere contra Portionarios habentes vocem im Capitulo absque præsentia Adiunctorum.*
5 *Portionarij integri & dimidij non ex eo quod habent vocem in Capitulo sunt Capitulares.*
6 *Archiepiscopus potest procedere ad pœnas contra Capitulares non obseruantes festum Sancti Augustini ab Archiepiscopo indictum absq; præsentia Adiunctorum.*
7 *Episcopus contra Coadiutores Canonicorum non potest absque præsentia Adiunctorum procedere, quatenus ex forma coadiutoriæ illis fuerint concessa omnia priuilegia, quæ habent Canonici.*
8 *Episcopus in generali visitatione potest procedere absque præsentia Adiunctorum contra Canonicos, illisque pœnam imponere, quæ punitionem non respiciat.*
9 *Administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium rationem exigere potest Episcopus absque præsentia Adiunctorũ, dummodo non procedat ad priuationẽ, vel aliàs criminaliter in forma iudicij.*
10 *Capitulum si Canonici sine causa vrgenti habeant eo tempore quo diuina Officia celebrari debent, contra eos poterit Episcopus ad subtractionem fructuum deuenire sine Adiunctorum præsentia.*
11 *Episcopus contra Canonicum non residentem potest procedere absque præsentia Adiunctorum, dum non procedat ad priuationem.*

Adiuncti.

COLLECT. XI.

DE Adiunctis Ludouicus à Sarauia *in speciali tract. de iurisdictione Adiunctorum coadiuuantium Episcopum contra Prebendarios suos criminaliter procedentem*, Armendar. *in* 1

dat. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de Visitat. n. 30. 38. 60. & 123. & tit 18. l. 7. de Episcopis n. 91. cum seqq.* Ego *in tract. de Canonicis, & Dignit. cap. 28.*

2 Adiunctos coadiuuantes Episcopum contra Præbendarios suos criminaliter procedentem debent Canonici in principio anni eligere, si verò id non fecerint, potest Episcopus procedere solus, dummodo antea Capitulum moneat, ut in principio anni non eligant, se solum eam iurisdictionem exercitarum non admissa electione, quam postea fecerint. *Sacra Cong. Conc. in Gerund.* teste Paulo Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. c. 2. n. 9.*

3 Adiuncti si renuant procedere contra Capitularem non ad Episcopum, sed ad Superiorem deuoluitur iurisdictio *Sacra Congreg. Concilij*, referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. n. 89.* Ludou. à Sarauia *de iurisdict. Adiunctorum quæst. 11. num. 5.* quos refero *in meo tract. de Canonicis & Dignitat. cap. 28. num. 5.*

4 Adiunctorum absque præsentia potest Episcopus procedere contra Portionarios habentes vocem in Capitulo. *S. Cong. Conc.* apud Armendar. *d. l. 7. de Episcop. n. 91. in princ. & d. l. 6. de Visitat. n. 6.* quem cito *d. cap. 28. num. 27.* Non ex eo quod Portiona-

5 rij integri, & dimidij habeant vocem in Capitulo, illi sunt Capitulares, sed tunc inter Capitulares censeri debent cum ex Apostolico priuilegio, vel consuetudine, aut Ecclesiæ statuto inter Capitulares connumerentur, ideo si ipsi talibus facultatibus non potiantur, Episcopus poterit contra eos non cum Adiũctis procedere. Eadem *Sacra Cong. Conc.* cuius meminerunt Ludou. à Sarauia *d. tract. quæst. 23.* Solorzan. *de iure Indiarum tom. 2. lib. 3. c. 14. n. 14.*

6 Adiunctorum absque præsentia potest Archiepiscopus procedere ad pœnas contra Capitulares non obseruantes festum sancti Augustini ab Archiepiscopo indictum. *Sacra Congreg. Conceil. in Hispalen. 7. Septembris 1630.* penes Sellium *in select. Canon. c. 31. n. 3.*

7 Adiunctorum absque præsentia non potest Episcopus procedere contra coadiutores Canonicorum, quatenus ex forma coadiutoriæ ipsis concessa fuerint omnia priuilegia quæ habent Canonici. *Sacra Cong. Conc. in Barbastren. 9. Nouembris 1630.* de qua Ego ipse *d. tract. de Canonic. c. 28. n. 26.*

8 Adiunctorum absque præsentia potest Episcopus in generali Visitatione procedere contra Canonicos, illisque pœnam imponere extraordinariam, quæ magis morum emendationem, quàm punitionem respiciat. *S. Cong. Concil. in Oriolen. 27. Martij 1632. in resp. ad 5.* de qua Sellius *in select. Canon. cap. 31. num. 6.*

Adiunctorum absque præsentia potest Episcopus exigere rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium, dummodo non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benefic. p. 5. cap. 7. num. 23.* quem cito *d. tract. de Canon. cap. 28 num. 24.* Et postea *Eadem S. Cong in dicta Oriolen. in resp. ad 7.* quam adducit Selli. *d. c. 31. n. 5.* 9

Adiunctorum absque præsentia potest Episcopus procedere ad subtractionem fructuum, & ad mulctas ab eo impositas contra Canonicos habentes Capitulum eo tempore, quo diuina officia celebrari debent, nisi causa aliqua vrgens in aliud tempus differri non patiatur. *Eadem S. Congreg. in dicta Oriolen. in resp. ad 11.* apud Selli. *dict. cap. 31. num. 8.* 10

Adiunctorum absque præsentia potest Episcopus procedere contra Canonicum ob non residentiam, dum non procedat ad priuationem, sed ad pœnas à sancto Concilio præscriptas. *Eadem S. Cong. in dicta Oriolen. in resp. ad 13.* cuius memini *d. tract. de Canonic. c. 28. n. 29. & 30.* 11

Vide in verbo *Episcopus sine Adiunctis*, collect. 294. & verbo *visitare*, collect. 726. n. 16. cum seqq.

SVMMARIVM.

1 *Hispaniarum Rex Catholicus est ex concessione Apost. perpetuus Magister & administrator Ordinum Militarium in Hispania.*

2 *Episcopus per se exigere potest rationem administrationis officij gesti à Vicario Capituli Sede vacante, ac illum in aliquo delicto culpabilem repertum punire.*

3 *Capitulum & Canonici tenentur reddere rationem administrationis fabricæ Ecclesiæ Cathedralis, nisi constet ex eius institutis, & ordinationibus non posse Ordinarium se intromittere.*

4 *Episcopus solum sine coniudicibus potest exigere rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium, dummodo non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij.*

5 *Rationes administrationis exigere potest Ordinarius ab administratoribus, donec coram eodem doctum fuerit de institutione, in qua secus cautum sit.*

6 *Rationes administrationis non debet exigere Episcopus, aut Capitulum tempore, quo*

recitantur Horæ Canonicæ, & Diuina celebrantur.

7 *Bonorum, aliarumque rerum administratio, necnon dispensatio pecuniarum, & redditaum Conuentus, qualiter facienda, ostenditur.*

Administratio.

Collect. XII.

1 Administratio Militiarum S. Iacobi de Spatha, Calatrauæ, & Alcantaræ in Hispania Regiæ Coronæ perpetuò vnitur. *Adrianus VI. Constit.* 1. incip. *Dum intra* 4. *Non. Maij* 1522. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 546. & illius meminerunt Gabriel Pereira *de Manu Regia p.* 2. *cap.* 58. *num.* 4. Mich. Reinoso *in obseruat. practicis obseru.* 54. *num.* 1. vbi refert per Iulium III. fuisse etiam vnitam administrationem Ordinum Militarium Regni Portugaliæ Coronæ Regiæ illius Regni. Et sic iam hodie Lusitaniæ & Castellæ Reges quatenus tales nulli subsunt, quatenus verò Magistri Ordinum huiusmodi Prælati personam induunt, Ecclesiæ Capiti subiectam, Didac. *de la Motta lib.* 1. *cap.* 4. §. 14. *n.* 2. *& lib.* 2. *cap.* 1. §. 9. *&* 10. Cabed. *decis* 61. *n.* 6. *& decis.* 112. *in fine p.* 2. Gabr. Pereira *d. cap.* 58. *num.* 2. *&* 3. Nau. *in apolog. de redditib. q.* 1. *mon.* 56. *num.* 8. Idem Cabed. *de patronat. Regiæ Coron. cap.* 15. *num.* 5.

2 Administrationis officio gesti à Vicario Capituli Sede vacante rationes potest Episcopus per se exigere, ac illum in aliquo delicto culpabilem repertum punire. *Sacra Cong. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. num.* 99. quem refero *de officio, & potestate Episcopi p.* 3. *alleg.* 54. *num.* 183.

3 Administrationis fabricæ Ecclesiæ Cathedralis Rationem Ordinario reddere tenentur Capitulum & Canonici, nisi constet ex institutis & Ordinationibus Cathedralis non posse Ordinarium se intromittere. *Sacra Cong. Conc.* apud Armendar. *d. l.* 7. *de Episcopis num.* 78. *in fine.*

4 Administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium rationem exigere potest Episcopus solum sine Coniudicibus, dummodò non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij. *Sacra Cong. Conc. in Ortolen.* 27. *Martij* 1632. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 3. *num.* 8. quem refero *in collect. ad sess.* 7. *de reform. cap.* 15 *num.* 6.

5 Administrationis rationes Ordinarius exigere potest ab administratoribus donec coram eodem doctum fuerit de institutione, in qua secus cautum sit. *Sacra Cong. Concil.* penes Mart. *de iurisd. p.* 2. *c.* 18. *n.* 9. quem citaui *de officio, & potest. Episc. p.* 3. *alleg.* 75 *n.* 58. 6

Administrationis rationes non debet exigere Episcopus, aut Capitulum tempore quo recitantur Horæ Canonicæ, & diuina Officia celebrantur. *Sacra Cong. Conc.* de qua Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis n.* 79. *vers. Neque,* Nicol. Garc. *de benefic. in addit. p.* 3. *c.* 2. *n.* 568.

Administrationem bonorum, aut aliarum 7 rerum, dispensationemque pecuniarum & redditaum sui Conuentus etiam nomine Conuentus nullus ex Superioribus locorum per se ipsum habere, siue exercere possit, sed vniuersum id onus tribus Fratribus eiusdem Conuentus à Generali ita demandetur, vt vnus rerum & bonorum, redditaumque colligendorum, ac exigendorum curam habeat, alter tanquam depositarius pecunias, ac cætera ab illo collecta & exacta fideliter asseruet, alius de pecuniis & rebus à depositario acceptis, Priori, & Fratribus ac Conuentui vniuerso de necessariis, mandante tamen ipso Priore, non secundum proprium affectum, sed iuxta charitatis regulam, veluti bonus dispensator prouideat, officiorum huiusmodi confusione penitus interdicta. *Clemens VIII. in decretis pro reformat. Regul.* quæ habentur inter Bullas huius Pont. apud Laert. Cherubin. *tom.* 3. *constit.* 60. refert Lezana *in sum quæst. Regul tom.* 2. *cap.* 13. *num.* 43. *& tom.* 3. *verbo administratio num.* 1.

SVMMARIVM.

1 *Cameralium rerum administratores singulis annis rationem reddere tenentur.*

2 *Episcopo reddere rationem suæ administrationis tenentur administratores omnes etiam locorum, quæ sunt sub immediata Regum protectione.*

3 *Ordinarius habet votum in absoluendo, vel condemnando administratores piorum locorum.*

4 *Episcopo rationem posthac reddere tenentur administratores piorum locorum etiam exemptorum*

5 *Executio sententiæ latæ contra administratores piorum locorum super rationibus reddendis non suspenditur per appellationem.*

6 *Hospitalium administratores tenentur ad reddendam rationem Episcopo, siue ea sint publica siue priuata.*

7 *Hospitalium administratores debent Episcopo reddere*

reddere rationem suæ administrationis quæ si ex priuilegio, vel consuetudine, aut fundatione alijs esset reddenda, debet nihilominus interueniente Episcopus.

8 *Hospitalium administratores tenentur Ordinario suæ administrationis rationem reddere, donec coram eodem dictum fuerit de institutione, in qua secus expressè cautum sit.*

9 *Ordinarij non possunt deputare in administratores bonorum temporalium Monialium Religiosos, cuiuscunque gradus, &c.*

10 *Triennio quolibet mutari debent administratores bonorum Monialium.*

11 *Episcopus quando habeat facultatem amouendi administratores bonorum ad Monialium Regularibus subiectarum monasteria spectantia.*

12 *Monasteriorum administratores de illis rationem Ordinario reddere non tenentur.*

13 *Electio Administratorum ad Superiores Monasteriorum spectat.*

Administrator.

Collect. XIII.

1 ADministratores rerum Cameralium singulis annis rationem reddere tenentur. *Pius IV. constit.* 87. incip. *Cum inter*, *Kalend. Nouembris* 1564. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 122. aliàs *pag.* 95. in nouiss. impress.

2 Administratores etiam in locis, quæ sunt sub immediata Regum protectione, vel etiam ex Apostolico priuilegio ante Concilium exempta à quacumque ordinarij iurisdictione tenentur Episcopo reddere ratione suæ administrationis, quandoquidem decretum Concil. sess. 22. c. 9. de reform. non recipit loca Regiæ protectionis, sicut illa excepetat cap. 8. præcedenti quoad visitationem. *S. Cong. Conc. in Neapolitan.* 11. *August.* 1618. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 23. *n* 5.

3 Administratores piorum locorum in absoluendo, vel condemnando habet Ordinarius votum sicut cæteri deputati, & eius votum debet numerari cum aliis, ita vt maior pars votorum absoluat, aut condemnet. *S. Cong. Conc.* referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. n.* 79. *vers. item Ordinarium*, *& lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 2. §. 1. *de hospital. num.* 10. Stephan. VVeyms *ad constit.* 24. *ex antiquo iure desumptas & per Concil. Trid. innouatas constit.* 16. *n* 8. *in fine.*

4 Administratores piorum locorum etiam exemptorum nullam rationem reddentes posthac eam Episcopo reddere tenentur, quod si aliis reddere solent, cum illis tamen præsentialiter adhibendus est Episcopus, qui quoties in dicto actu ad rationem computorum adhibetur, in condemnatione, vel absolutione, vnicum votum habet *S. Cong. Conc.* apud Armendar. *d. l.* 7. *de Episcopis n.* 79. *vers. item & administratores.*

Administratores piorum locorum si videntes se constrictos ad reddendam ratione suæ administrationis appellarent, licet admittatur appellatio, non propter hoc impeditur, aut suspenditur executio. *S. Cong. Conc.* penes Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo hospitale*, §. 3. *vers.* 6. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 75. *n.* 62 5

Administratores hospitalium tenentur ad reddendam rationem Episcopo, siue ea sint publica siue priuata. *S. Cong. Concil.* de qua Armendar. *d. l.* 7. *de Episcopis num.* 78. *& lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 2. §. 1. *de hospitalib. n.* 11. Lezana *in summa quæst. Regul. tom.* 2. *c.* 6. *n.* 11. *in fine.* 6

Administratores hospitalium debent Episcopo reddere ratione administrationis suæ, & si consuetudine, priuilegio, & institutione aliqua aliis personis ad id officium electis ratio esset reddenda prædictę administrationis, reddenda tamen Ordinario est cum interuentu prædictorum electorum. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. *d. l.* 7. *de Episcop. n.* 79. 7

Administratores hospitalium, aliorumque piorum locorum tenentur Ordinario rationem administrationis dare, donec coram eodem Ordinario dictum fuerit de institutione, in qua secus expressè cautū sit. *Sacra Cong. Conc.* de qua Armendar. *d. lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 2. §. 1. *de hospitalib. n.* 5. 8

Administratores bonorum temporalium Monialium particulares Religiosos cuiuscunque gradus, aut præeminentiæ, etiamsi Superiores Monasteriorum fuerint, non possunt deputare Ordinarij, nec Regulares etiā in Capitulis eorum generalibus *Sacra Cong. Conc.* cuius meminere Barthol. Gauant. *in manuali Episcop. verbo Monialium cura in temporalibus*, Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo administratores, n.* 1. Lezana *in sum. quæst. Regul tom.* 3. *verbo administratio n.* 3. 9

Administratores bonorum Monialium quolibet triennio mutari debent *Sacra Cong. Conc.* apud Gauant. *in man. Episcopor. verbo Monialium cura in temporalibus, n* 13. Lezana *d. verbo administratio, n.* 7. *in princ.* 10

Administratores bonorum ad Monialium Regularibus subiectarum Monasteria spectantiū vt amoueantur, licet Episcopo ex rationabili causa, quam Superioribus Regularibus significare non tenetur, eosdem admonere, iisque Superioribus id facere detrectantibus, habęt Episcopus facultatem prædictos 11

administratores amouendi quoties & quando opus esse iudicauerit. *Sacra Cong. Concil. in declarationibus impressis in fine mei tract. de officio & potest. Episcopi pag. 6. dub.* 12. refert Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo administratores, n.* 3.

12 Administratores monasteriorum de illis rationem Ordinario reddere non tenentur. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armendar. *d. lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. n.* 78. *vers. item Administratores*, Ioannes Maria Nouar. *in lucerna, Regul. verbo administratores, n.* 2. Lezana *in sum. quaest. Regul. tom.* 2. *cap.* 19. *num.* 52. *& tom.* 3. *verbo administratio, n.* 2.

13 Administratorum electio ad Superiores Monasteriorum spectat. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminerunt Armendar. *d. lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 8. Laurent. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regul. super Constit. Gregorij XV quaest.* 1. Lezana *in sum. quaest. Regul. tom.* 3. *verbo administratio, n.* 6.

Adscriptio vide in verb. *Ascriptio, collect.* 45.

SVMMARIVM.

1 *Collegium Aduocatorum Consistorialium habet administrationem redditruum study generalis Vrbis.*

2 *Doctoribus etiam antiquioribus, atque Aduocatis quibuscunq; praecedunt Romae Consistoriales.*

3 *Consistoriales Aduocati hoc tempore in publicis tantum Consistorijs orant, studijque Vrbis regimen habent.*

Aduocati Consistoriales.

COLLECT. XIV.

1 ADuocatorum Consistorialium Collegium plenam habet administrationem redditiuum studij.

2 Generales Vrbis, qui Romae praecedunt quibuscunque alijs Aduocatis, atque Doctoribus etiam antiquioribus, habéntque facultatem doctorandi. *Sixtus V. Constit.* 52. incip. *Sacri* 10. *Kalend. Septembris* 1587. apud Laert. Cherubin. *in Bullario, tom.* 1. *pag.* 587. aliàs *pag.* 247. in nouiss. impres. vbi eius filius *in schol.* 1. addit quod cùm in electionibus, quae in Cõsistorio Papae olim fiebant, plerumque apparebant oppositores, constituerunt Pontifices Ordinem hunc Aduocatorum, qui egregij essent iurisperiti, & non nisi solemni eorum periculo in hunc ordinem admissi, huiusmodi munus in Consistorio obirent, vt aduertunt Vestrius *in pract. Romana Curia, lib.* 2. *cap.* 18. Petr. Gregor. *Syntag. iuris, lib.* 49. *cap.* 6. *num.* 10. vbi subiungit hac tempestate in hoc 3 otiosos esse, cùm in publicis tantùm Consistoriis orent, studiique Vrbis regimen habeant, iuxta Bullam huius Pontificis.

SVMMARIVM.

1 *Natiuitatis à die incipit aetas, non autem à die Baptismi.*

2 *Officiales, aut ministri Monasteriorum Monialium eligendi qua aetate, & qualitate.*

3 *Ordinibus minoribus nulla aetas praescripta est à Concilio Trid. sed ea attendenda, quae à Sacris Canonibus praescribitur.*

4 *Beneficio simplici, seu Capellania collatiua quando aetas septem annorum sufficiens sit, ostenditur.*

5 *Pensionarius potest in aetate septem annorum pensionem obtinere.*

6 *Beneficium simplex, quod obtinere vult, debet esse constitutus in aetate* 14. *annorum iam coepta, licet non expleta.*

7 *Capellania, quae fundari solent absque Episcopi, aut alterius Superioris auctoritate, in quibus succedunt clerici de parentela non desiderant aetatem* 14. *annorum.*

8 *Capellania non collatiua minimè requirit aetatem* 14. *annorum.*

9 *Portio dimidia in Ecclesia Cathedrali obtineri potest in aetate* 14. *annorum.*

10 *Canonicatus in Ecclesia Collegiata non requirit maiorem aetatem quam* 14. *annorum.*

11 *Canonicatus Ecclesiae Cathedralis (licet in ea non sit facta Ordinum distributio) exigit aetatem* 22. *annorum inceptorum.*

12 *Dignitates Collegiatarum Ecclesiarum requirunt eandẽ aetatem* 22. *annorum quam exigunt Dignitates Cathedralium.*

13 *Completa debet esse aetas* 22. *annorum requisita ad dignitates Ecclesiarum Cathedralium.*

14 *Vicarius Capitularis, si aliàs est idoneus, potest permissiuè eligi in aetate* 23. *annorum.*

15 *Dignitas, cui subest animarum cura requirit aetatem* 25. *annorum inceptorum.*

16 *Dignitas Ecclesiae Cathedralis, cui sit distributio Missae cantatae per turnum infra hebdomadam exigit aetatem* 25. *annorum ad sacerdotium necessariam.*

17 *Parochiales Ecclesiae accessoriè vnitae alicui beneficio simplici contentantur illa aetate quam exigit illud beneficium.*

18 *Monialium Virginum in consecratione exigitur aetas* 25. *annorum completorum.*

19 *Generalatus, Abbatia, & Prouincialatus requirunt*

requirunt ætatem triginta annorum.

20 *Defectus ætatis 40. annorum in Pœnitentiario non obstat vbi aliàs aptior pro loci qualitate non reperitur.*

Ætas.

Collect. XV.

De ætate ad omnes humanos actus requisita nouissimè tractatum edidit Didacus de Narbona, Ioannis & Alphonsi frater germanus.

1 Ætas incipit à die natiuitatis non autem à die Baptismi. *S. Cong. Conc. in Crotonen* 4. *Decembris* 1627. teste Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Ætas num.*1.*in fine.*

2 Ætas nulla determinata est quoad officiales, aut ministros monasteriorum Monialium, sed qui morum grauitate, virtutumque ornamentis, & aliis honestis qualitatibus sint præditi eligantur. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Castellamaris de anno* 1593. de qua Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Ætas num.* 3. *&* 4. Lezana *in summa quæst. Regular. tom.* 3. *verbo administratio num.*6.

3 Ætas Tonsuræ, & quatuor minoribus Ordinibus nulla est præscripta à Concilio Trid. sed ea attendenda, quæ à Sacris Canonibus præscribitur. *Sacra Cong. Concil.* referente Nicol. Garc. *de benef. p.*7.*cap.*4.*num* 7.

4 Ætas septem annorum sufficit ad beneficium simplex seu capellaniam collatiuam si fundator expresè voluit sufficere quod præsentatus esset Clericus primæ Tonsuræ. *Sacra Cong. Concil.* teste Rota *in Monopolitana beneficij, seu capellæ 6. Iunij* 1622. coram bonæ mem. *Merlino, & in Corduben. capellaniæ* 5. *Decembris* 1629. *coram bonæ mem. Coccino Decano*, vbi dicitur hoc procedere si adsit clara, & specialis, aut aliàs virtualis dispositio fundatoris, quod consanguineus minor annorum 14. præsentari possit, & de fundatione ante Concilium Trid. non autem quando fundatio fuit post Concilium, & in ea expresè non vocatur puer, aut minor 14. annorum, sed simpliciter & indefinitè clericus, quæ decisiones reperiuntur impressæ apud Alphons. de Leone *in tract. de officio Capellani p.*1.*q.*4.*praxi* 6.*n.*37.

5 Ætas septem annorum sufficit ad pensionem obtinendã, nec ad eam exigitur ætas 14. annorum ad beneficia ecclesiastica requisita. *S. Cong. Concil.* penes Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 5. §. 5. *num.*26. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Ætas num* 9. *vers. quarta*, Didac. de Narbona *d. tract. de ætate ad omnes humanos actus requisita anno* 14.*q.*56.*n.*3.

Ætas XIV. annorum post Concilium Trid. ad beneficium simplex obtinendum non exigitur expleta, sed sufficit cœpta. *S. Cong. Conc.* cuius meminerunt Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo beneficium* 4. Gonzal. *d. glos.* 5. *in princip. num.*90. Ioan Matia Nouar. *in singul. Canon. concl.* 13. *num.* 4. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 20. *l.* 1. *de ætate num.* 5. quos cum aliis refero *de Episcopo p.* 3. *alleg.* 60. *n.* 76. 6

Ætas 14. annorum requisita ad obtinendum beneficium ecclesiasticum non requiritur in capellaniis, quæ fundari solent maximè in Hispania absque Episcopi, aut Superioris auctoritate, in quibus succeduņt clerici de parentela, vel conferuntur à patronis laicis. *S. Cong. Conc.* de qua Gonzal. *d. gloss.* 5. *n.* 27. quem citat Lezana *d. tom.* 3. *verbo Ætas n.* 9. *vers. tertia.* 7

Ætas 14. annorum non est necessaria ad capellaniam non collatiuam. *Sacra Cong. Concil.* penes Ioan. Maria Nouar. *in suis singular. concl.* 14. *num.* 13. Alphons. de Leone *in tract. de officio Capellani p.* 1. *q.* 4. *praxi* 6. *num.* 38. *vers. dixi, in princip.* 8

Ætas 14. annorum sufficit ad obtinendam dimidiam Portionem in Ecclesia Cathedrali quia tales dimidiæ Portiones non habent annexum Ordinem sacrum *Sacra Cong. Concil.* referentibus Gonzal. *d. glos.* 5, *num.* 93. Lezana *d. tom.* 3. *verbo Ætas num.* 9, *vers. secunda*, Didac. Narbona *d. tract. de ætate ad omnes humanos actus requisita anno* 14. *q.* 57. *num.* 5. 9

Ætas 14. annorum sufficit ad obtinendum Canonicatum in Ecclesia Collegiata cum super his Canonicatibus nihil innouauerit Concilium Trid. *Sacra Cong. Concil.* de qua mentionem faciunt Gonzal. *d. glos.* 5 *num.* 91. *&* 92. Paul. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2, *cap.* 5. *num.* 21. *pag.* 330. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 20. *l.* 1. *de ætate num.* 8. Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori ecclesiast. decis.* 735. *in* 1. *edit. aliàs resol.* 512. *num.* 3 *in fine in* 2. *edit.* Lezana *in sum quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Ætas num.* 9. *vers. prima*, Didac. de Narbona *d. tract. de ætate ad omnes humanos actus requisita anno* 14. *q.* 55. *num* 3. 10

Ætas XXII. annorum inceptorum requiritur in prouiso de Canonicatu Ecclesiæ Cathedralis, quamuis in ea non fuisset facta distributio sacrorum Ordinum. *Sacra Cong. Conc. in Algarbien.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 7. *cap.* 4. *num.* 29. quem refero *in tract. de Canonic. cap.* 13. *num.* 9. *in fine*, vbi *num.* 10. resoluo sufficere attingentiam 21. annorum, vt intra tempus à Iure, & à Sacro Concil. statutum possit sacrum Ordinem Subdiaconatus suscipere, hoc est intra annum. 11

Ætas

12 Ætas 22. annorum quæ requiritur ad dignitates in Cathedralibus, exigitur quoque in dignitatibus Collegiatarum Ecclesiarum. *Sacra Cong. Concil.* de qua mentionem faciunt Nicol. Garc. *de benef. p.7. c.4. num.59. & 62. cum seqq.* Armendar. *d. lib.1. tit.18. l.7. de Episcop. num.2.* Didac. de Narbona *in d. tract. de ætate ad omnes humanos actus requisita anno 22. q.3. num.11.* Ego de *Canonic. & Dignitat. cap.13. num 23. in fine.*

13 Ætas 22. annorum requisita ad Dignitates Ecclesiarum Cathedralium debet esse completa. *Sacra Cong. Concil.* apud Nicol. Garc. *d. p.7. c.4. num.70.* Armend. *d. l.7. de Episcop. n.2.* Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.23. n.3.*

14 Ætas 23. annorum permitti potest in Vicario Capitulari, si aliàs idoneus sit, non tamen expedit. *Sacra Cong. Concil. die 11. Augusti* 1618. cuius memini *in meo tract. de Canonic. c.42. n.54.*

15 Ætas 25. annorum inceptorum requiritur ad obtinendam Dignitatem, cui subest animarum cura. *Sacra Cong. Conc. in Crotonien. 4. Decembris* 1627. quam citant Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.1. tit.10. n.15.* Lezana *in sum. quæst. regul. tom.3. verbo administratio num.2.*

16 Ætas 25. annorum ad sacerdotium necessaria requiritur in dignitate Ecclesiæ Cathedralis, cui sit distributio Missæ cantatæ per turnum infra hebdomadam, cùm habeat onus annexum, ac proinde teneatur per se adimplere. *Sacra Cong. Conc. in dicta Crotonien,* apud Aldan. *d. lib.1. tit.10. n.14.*

17 Ætas 25. annorum inceptorum requisita ad obtinendas Parochiales Ecclesias non exigitur ad accessoriè vnitas, sed sufficit illa, quam requirit beneficium, cui Parochialis sic accessoriè reperitur vnita. *Sacra Cong. Concil.* testibus Galet. *in margarita casuum conscient. verbo Canonicus 5. & verbo Parochus.* Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. glos. 9. num.4.* Aloy. Ricc. *in praxi rerum fori eccles. resol.512. in 2. edit.* Nicol. Garc. *de benef. p.12. c.2. n.26.* quos refero de *officio, & potest. Parochi c.2. n.7.*

18 Ætas 25 annorum completorum requiritur in consecratione Monialium Virginum. *Sacra Cong. Concil.* cuius idonei testes nobis sunt Armendar. *d. l.1. de ætat. n.2* & Didac. Narbona *d. tract. de ætate ad omnes humanos actus requis. anno 25. q 80. n.2.*

19 Ætas 30. annorum completorum requiritur ad Generalatum, Prouincialatum, Abbatiatum, cæterasque similes dignitates iurisdictione quasi Episcopali gaudentes. *Sacr. Cong. Concil.* penes Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regular. verbo Ætas num.5.* Lezana *in summa quæst. Regul. tom.3. sub eodem verbo n.1.*

Ætatis XL. annorum defectus in Pœnitentiario non obstat vbi aliàs aptior pro loci qualitate non reperitur. *Sacra Cong. Concil.* quam citat Nicol. Garc. *de benefic. p.7. cap.4. num.33.* 20

Plura vide in verbo *Annus* collect. 31.

Affictuarius, vide *in verbo Colonus* collect. 184.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de affinitate agentes.*

2 *Impedimentum affinitatis ortum ex fornicatione vltra secundum gradum non extenditur.*

3 *Impedimentum affinitatis oritur ex matrimonio rato non consummato vsque ad quartum gradum.*

4 *Impedimentum affinitatis superueniens post contractum Matrimonium est sublatum decreto Concily cap.4. sess.24. de reform. matrim.*

5 *Impedimentum exigendi debitum ab vxore, quod inducitur ex affinitate proueniente ab illicita copula à viro cum consanguinea vxoris suæ post contractum matrimonium habita, ad primum & secundum gradum restringitur.*

6 *Episcopus non habet facultatem dispensandi auctoritate Apost. in gradibus à iure prohibitis.*

Affinitas.

Collect. XVI.

De Affinitate Valent *p.4. disp.10. q.5. puncto 3.* Sanch. *de Matrim. lib.7. disp.64. cum seq.* Bonacin. *eod. tract. q.3. puncto 12.* Gutier. *eod. tract. c.99.* Basil. Pont. *de impedim. Matrim. c.38. §.1.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.3. verbo Affinitas.* Ego *de offic. & potestate Episcopi p.3. alleg.51. n.164. cum seq.* 1

Affinitatis impedimentum ortum ex fornicatione, vltra secundum gradum non extenditur. *Pius V. constit. 14. incip. Sanctissimus, 20. Augusti* 1566. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.2. pag.193.* 2

Affinitatis impedimentum oritur ex matrimonio rato non consummato vsque ad quartum gradum sicut in consanguinitate, ex Bulla sanctæ memoriæ Pij V. & Tridentino *sess.24. c.3. & 4. de reform. matrim. Sacra Cong. Conc. die 17. Augusti* 1617. teste Aldano *in compendio canon. resol. lib.1. tit.8. n.40.* quem refero *in collect. ad Trident. sess.24. de reform. matrim. cap.4. n.8.* 3

Affinitatis

4 Affinitatis impedimentum superueniens post contractum Matrimonium est sublatum *decreto cap. 4. sess. 24. de reform. matrim.* quia si impedimentũ dirimens sublatum est, quod maius est, ergo & istud quod solum impedit ne is per quem contracta est affinitas, sine peccato, possit exigere debitum, quod minus est. *S. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p. 8. c. 3. n. 76.*

5 Affinitatis ex fornicatione contractæ impedimentum restringens Concil. Trid. sess. 24. cap. 4. de reform. matrim. ad primum, & secundum gradum, censetur etiam ad eosdem restrinxisse impedimentum exigendi debitum ab vxore, quod inducitur ex affinitate proueniente ab illicita copula à viro cũ consanguinea vxoris suæ post contractum matrimonium habita, quia non solùm vltra primum & secundum gradum matrimonium non dirimitur, vt in dicto c. 4. sed etiam non impeditur per declarationem Bullæ 24. Pij V. Et sic ista affinitas ex fornicatione vltra istos duos gradus est sublata in totum. *Sacra Congr. Concil.* 1. *Februarij* 1596. apud Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 8. n. 41.*

6 Affinitatis in gradibus à iure probibitis facultatem non habet Episcopus ordinaria auctoritate dispensandi. *Sacra Congr. Concil.* cuius meminit Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrim. num. 99.*

Aggregatio Confraternitatum, vide in verbo *Confraternitas, collect. 207. Agitationes Taurorum*, vide in verbo *Taurorum agitationes, collect. 696.*

SVMMARIVM.

1 *Depingere, aut minio notare, seu aurum, vel colorem aliquem imponere, aut venales tenere nullus potest Agnos Dei.*

2 *Albi, & mundi à cunctis habendi, deferendi, & custodiendi sunt Agni Dei.*

3 *Doctores referuntur de Agno Dei, & Constitutionis Gregorij XIII. agentes.*

Agnus Dei.

Collect. XVII.

1 Agnos Dei per Papam benedictos nullus siue vir, siue fœmina, secularis, aut ecclesiasticus, vel Regularis sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda potest depingere, inficere, minio notare, vel aurum, seu colorem aliquem illis imponere, aut quicquam aliud superinducere, neque depingi, aut miniari facere, nec illos venales proponere, seu tenere, sed eos albos, & mundos 2
decenter, ac reuerenter à cunctis haberi, deferri, & custodiri præcipit *Gregorius XIII. Constit.* 2. incip. *Omnis* 8. *Kalend. Iunij* 1572. apud Laerr. Cherubin. *tom. 2. pag.* 363. aliàs 274. in nouiss. impres. Scottia *epit.* 122.

De materia illius Constit. vide Quarant. 3
in sum. Bullar. verbo Agnus Dei, Iodoch. Lorichi. *in thesauro nouo Theolog. eod. verb*, Petr. Crespet. *in sum. Cathol. Fides eod. verbo*, Azor. *instit. moral. p. 1 lib. 9. cap. 9.* Sanch *in præcepta Decalogi tom. 1. lib. 2. cap. 34. n. 28. & 29.* Filliuc *in quæst. moralib. tract. 14. c. 6. q. 8. ad fin. num 93.* Barthol. Gauant. *in man. Episcop. verbo Agnus Dei*, Megala *in promptuario Theolog. moral. in verbo Agnus Dei*, Scott. *in select. summorum Pont. Constitut. theor. 330.* Ioan. Anton. Nouar. *in summa Bullarum sub tit. de Agnis Dei*, Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Agnus Dei*, Ioann Baptista Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. sub eodem verbo*, Antonin. Diana *moral. resol. p. 3. tract. 7. resol. 12.* nouissimè D. Rieciul. *ecclesiasticor. lucubr. lib. 1. cap. 9. num. 7.* Ego *de officio, & potest. Episcopi, part. 3 alleg. 50. num. 150.* Et de Agnos Dei consecrandi origine agit Onuphrius Panuinus, & D. Anton. Ricciul. *d. c. 9. à n. 1.*

Alcæ Equites in Lusitania, vide *collect.* 307. *Alcantara Equites*, vide Collect. 308.

Alexander.

Collect. XVIII.

Sancti Alexandri Officium sub ritu duplici pro Ecclesia Bergomen. conceditur à *Sacra Congr. Rituum in Bergomen. 7. Iulij,* 1612. *& 19. Maij* 1614. Et pro terra Colnalgi Plebis Threzzi Mediolanen. Diœcesis. *Eadem Sacra Congr. in Mediolanen. Plebis Trezzi 19. Augusti* 1617. Et pro confraternitate S. Alexandri nationis Bergomen. Venetiarum. *Eadem Sacra Congr. in Venetiarum 18. Augusti* 1618. Et pro Ecclesia Collegiata S. Alexandri Placentiæ. *Eadem S. Congr. in Placentina 27. Iunij* 1620. quarum meminit Aldan. *in compendio Canonic. resol. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num. 10.* 1

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de alienatione rerum, & bonorum ecclesiasticorum agentes.*

2 *Bona ecclesiastica alienari prohibentur, & eorum hypotheca, locatio, & conductio vltra triennium.*

3 *Bona*

3 *Bona ſtabilia in ſtatu Eccleſiaſtico nemo poteſt in non vaſſallos alienare, permutare, vendere, locare,&c.*

4 *Caſtra, ſeu arces, ac fortalitia ſtatus eccleſiaſtici nemo poteſt in non ſubditos alienare.*

5 *Bona quæcunque ad Eccleſias inferiores, & quæuis loca pia ſpectantia alienare, ac in feudum vel emphyteuſim concedere nullus poteſt.*

6 *Infeudatio ciuitatum, & locorum S. R. E. prohibita.*

7 *Alienationes omnes rerum eccleſiaſticarum non ſeruatis iuris ſolemnitatibus nulliter facta ſunt irrita.*

8 *Regularibus omnibus ſub pœna nullitatis prohibetur alienatio rerum omnium, & bonorum immobilium,ac pretioſorum mobilium.*

9 *Pecunia ad cambium, vel mutuò accepta cum ſolutione lucri ceſſantis, vel damni emergentis comprehenduntur ſub decreto quod prohibet Regularibus quamcunque alienationem.*

10 *Theatini Patres non comprehenduntur ſub decreto prohibente Regularibus quamcunque alienationem, & ideo poſſunt bonorum ſuorum alienationem facere inconſulta Sacra Congr.*

11 *Cenſus Regularium alienatio pro ſolutione æris alieni fieri non poteſt à Regularibus.*

12 *Monaſterij pro fabrica fieri non poteſt ſtabilium alienatio.*

13 *Cenſus vt ematur prohibita eſt Regularibus alienatio ſtabilium.*

14 *Bonorum Regularium alienatio,quæ habent onus annexum Miſſarum in perpetuum, ſi contingat fieri, conuerti debent in alia ſtabilia cum eiuſdem oneris repetitione, & annexione.*

Alienare, Alienatio.

COLLECT. XIX.

1 DE alienatione bonorum Eccleſiaſticorum Guilielm. Rodoan. *tom.15. tract. Doctor.part.2.fol.*393.Martinus Nauarrus,Petrus Rebuffus, Alphonſ. Villagut de *rebus Eccleſiæ non ritè alienatis recuper. & in integr. reſtit.*Villalob.Bonacoſ. & Suarez *tom.1.commun.opin.lib.1. tit.1. n. 35.cum ſeqq.* Quarant. *in ſum. Bullarij verbo alienatio rerum Eccleſ.* Ioan.Anton.Nouar.*eod.tract. & tit.*Azor.*inſtitut. moral.p.2. lib.9. c. 1. cum ſeqq.* Camill. Borrel. *in ſum. deciſ. tom.1. tit.15.* Martin. Bonacin. *in var. tractat. tract. 2. de alienat. bonor. Eccleſ.* Valenzuel. *tom.1. conſ.3.* Franc. Leo *in theſauro fori Eccleſ.p.1.c.15.* Aloyſ. Ric. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 1. cum ſeqq.* Vgolin. *de poteſt. Epiſc. c. 14. §. 4. cum ſeqq.* Molin. *de Iuſtit. tract. 2. diſp. 465. cum ſeqq.* Gutier. *de Iuram. confirm. p.1. c. 52. & pract. lib. 1.q.8.* Ciarlin. *controuerſ.forenſ.lib 1.c.105.* Ioann.Bapt.Thoro *in compend. deciſ.Neapol. verbo alienatio rerum Eccleſ.* Caſtr. Palao *in opere morali tom.2.tract.12. quæſt.vnic. puncto 14. & 15.* Lezana *in ſumm. quæſt.Regul.tom.1. c.10.& tom.3. verbo alienatio,* Marcel. Vulpe *in praxi iudic. fori eccleſiaſt.cap.6.*

Alienare bona Eccleſiæ inconſulto Ponti- 2
fice non licet, & prohibetur alienatio rerum
Eccleſiaſticarum per pactum, item earum
conceſſio, hypotheca, locatio, & conductio
vltra triennium. *Paullus II. conſtit. 2.* incip.
Cum in omnibus 5.Id.Maij 1465. reperitur impreſſa
apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag.* 327.
aliàs *pag.*297.in nouiſſ. impreſſ. & illius meminit
Ioann. Anton. Nouar. *in ſummi. Bullarum, tit.de alienat.rerum Eccleſ.*

Alienare, vendere,permutare,vltra trien- 3
nium locare, in emphyteuſin, feudum, libellum,
pignus, ſeu precarium concedere
in non Vaſſallos nemo poteſt bona ſtabilia
in ſtatu eccleſiaſtico; & nemo ſtatus eccle- 4
ſiaſtici poteſt alienare caſtra, ſeu arces, ac
fortalitia in non ſubditos Eccleſiæ. *Sixtus V.
conſtit.*3.incip. *Solicitudo Kal.Iunij* 1585. apud
Laert.Cherub.*in Bullario tom.2.pag.*488. aliàs
*pag.*371.in nouiſſim.impreſſ. quam ampliauit
Clemens VIII. conſtit. 78. incip. *Romanum, pridie Non.Iulij* 1601. apud Laert. Cherub.
*tom.3 pag.*121 aliàs *pag.*88.

Alienare, ac in feudum, vel emphyteu- 5
ſim quocunque prætextu, vel cauſa,quæcunque
bona ad Eccleſias inferiores,& quæuis
loca pia, nunc vel deinceps ſpectantia
concedere, vel vltra triennium locare, &
conceſſiones huiuſmodi reuocare,vel prorogare,
cum plurium pecuniarum impoſitione
prohibet *Vrbanus VIII.conſtit.* 51 incip. *Humana Kalend.Nouembris* 1625. apud Angel.
Mariam Cherub.*tom.2.pag.69.*

Alienatio, atque infeudatio Ciuitatum, 6
& locorum S.R.E. prohibita, ac tractatus de
illa prætextu etiam euidentis vtilitatis, & illam
procurantes etiam ob honorem familiæ
Pontificum, excommunicantur, infames
fiunt, eorumque bona confiſcantur. *Pius V.
conſtit.35.*incip. *Admonet 4. Kalend. Aprilis*
1567. apud Laert.Cherub.*in Bullario, tom.2.
pag.167.in nouiſſ. impreſſ.* Præfatas Conſtitutiones
Sixti V.& Clementis VIII. innouat,
declaratque, & ampliat in permutationibus,
donationibus etiam reſeruato beneplacito
Sedis Apoſt. contrauenientibus pœnas infligit,
contractus annullat, ac Notariis harum

aliena

alienationũ instrumenta conficientibus pœnas imponit *Paulus V. constit.*10.incip.*Pastorale* 12. *Kalend Decembris* 1617. apud Angel. Mariam Cherub.*in Bullario, tom.*4. Has etiã Constitutiones Sixti & Clementis, & Pauli confirmat, & innouat, & extendit ad quodcunque genus contractuum, irritat venditiones, locationes, & alienationes vltra triennium locorum iurisdictionalium, vel etiam non iurisdictionalium, in confinibus tamen loci iurisdictionalis, eiusue territorij sitorum etiam ab vno tantùm latere: extendit ad omnes venditiones, locationes, &c. etiam ad triennium, vel minus tempus faciendas à non Barone de bonis non iurisdictionalibus in confinibus loci iurisdictionis, vel eius territorij etiam ab vno latere existentes quomodolibet Baroni iurisdictionem habenti, seu bona in dicto territorio possidenti subiectis: necnon ad locationes bonorum in statu ecclesiastico existentium in confinio Dominij Principis exteri Sedi Apost. quomodolibet subiecti cuius extero pariter faciendas, ac etiam ampliat ad impositiones, venditiones, cessiones, & alienationes censuum annuorum tam imponendorum, quàm impositorum, iuxta formam Constit. Pij V. *Vrbanus VIII. constit.*65.incip.*decens, Kalend. Iunij* 1627.apud Angelum Mar.Cherub.*in Bullario, tom.*4.*pag.*81. in nouiss. impress.

7 Alienationes omnes rerum Ecclesiasticarum in damnum Ecclesiarum, vel non seruatis Iuris solemnitatibus, aut aliàs nulliter factas irritas declarat. *Paulus IV. const.* 2. incip. *Iniunctum nobis*, apud Laert. Cherubin. *tom.*1.*pag.*729. & illam innouat *Pius IV. const.* 11. incip. *Prouida*, apud eundem Laert. Cherub. *tom.*2.*pag.*21.

8 Alienationum omnium rerum, & bonorum immobilium, ac pretiosorum mobilium, omnéque pactum, per quod ipsorum dominium transfertur, census perpetuos, seu vitalitios, hypothecam, locationem, & conductionem vltra triennium, concessionem in feudum, seu emphyteusim, præterquam in casibus à Iure permissis, Generalibus, & Prouincialibus Capitulis, vel Congregationibus, Abbatibus, & quibuscunque aliis Superioribus Regularibus cuiusuis Ordinis intra fines Europæ existentibus sub pœna nullitatis ipso iure prohibuit. *Sacra Congreg. Eminentissimorum DD. Cardinalium S. Conc. Trid. interpretum de speciali Pontificis iussu die* 7. *Septemb.* 1624. cuius tenorem referunt Ciarlin. *controuers. forens. cap.* 105. *num.* 119. Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de alienat. rerum Regul. num.* 12. *cum seqq.* & illius meminit Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.*1. *cap.*10. *& tom.* 3. *verbo alienatio n.* 4.

9 Alienationis supradicti decreti sub prohibitione cõprehenditur pecunia ad cambium, vel mutuo accepta cum solutione lucri cessantis, vel damni emergentis. *Sacra Cong. Concil.* 21. *Martij* 1626. cuius meminere Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo alienationum.* 1. *in fine.* Ioan. Anton. Nouar. eius frater *in dicta sum. Bullarum tit. de alienat. rerum Regul. prohibita num.* 12. *cum seqq.* Lezana *d. cap.*10.*num.*3. *& d. tom.*3. *verbo alienatio num.* 5.

Alienatio bonorum clericorum Theatinorum potest fieri inconsulta Sacra Cong. vt ipsa declarauit post promulgationem antedicti decreti, sub quo non contineri talem Religionem, declarauit *eadem Sacra Cong* vt testatur Ioan. Anton. Nouar. *d. tit. de alienat. bonor. Regul. num.* 19. vbi hoc decretum de verbo ad verbum refert. 10

Alienatio census Regularium pro solutione æris alieni fieri minimè potest. *Sacra Cong. Concil.* 19. *Aprilis* 1619. apud Barthol. Gauant. *in manuali Episcop. verbo alienatio rerum ecclesiast. num.* 40. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regularium verbo alienatio num.* 3. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *eodem verbo num.* 5. 11

Alienatio pro fabrica monasterij à stabiliũ Regularibus fieri non potest. Eadem *S. Congr.* 13. *Martij* 1619. penes Barthol. Gauant. *d. verbo alienatio rerum ecclesiast. num.* 38. 12

Alienatio stabilium vt inde ematur census est prohibita Regularibus. Eadem *S. Cong.* teste Barthol. Gauanto *d. loco num.* 39. 13

Alienatio bonorum Regularium, quæ habent onus annexum Missarum in perpetuum si fieri contingat, in alia stabilia conuerti debent cum eiusdem oneris repetitione, & annexione, sub pœna interdicti ab ingressu Ecclesiæ ipso facto incurrendi. *Eadem S. Cong.* 21. *Iunij* 1625. teste Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo alienatio num.* 6. 14

SVMMARIVM.

1 *Archipresbytero Terræ Carignolæ nullius conceditur Almutia.*

2 *Canonicis de facili non est concedenda Almutia.*

3 *Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ potest concedi vsus Almutiæ, dummodo differat ab Almutiis, quibus vtuntur Canonici Cathedralis.*

4 *Archiepiscopus Hidruntin. concessit Dignitatibus, Canonicis, & Presbyteris suæ Ecclesiæ Metrop. Almutiam, seu caputium, ipsa S. Congregatione approbante.*

5 *Archipresbyteri Collegiatarum ex concessione tantum Episcopi habere non possunt Almutiæ*

Almutia & caputia, quibus vtuntur Canonici Cathedralis.

6 *Mansionary & Prabendati deferre non possunt Almutia Episcopo concedente.*

7 *Capitulo Collegiata Ecclesia loci Orbiten. conceditur indultum ferendi Almutia.*

Almutia.

COLLECT. XX.

1 ALmutium conceditur Archipresbytero terræ Carignolæ, nullius, iurisdictionem quasi Episcopalem habenti ad distinctionem aliorum Canonicorum. *Sacra Cong. Rit. in Sypontina* 20. *Aprilis* 1602. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 3. *num.* 2.

2 Almutia & exemptiones Canonicis non sunt concedendæ, nisi prius constet an deceat, & conueniat. *Eadem S. Cong. Rit. in Mediolanen.* 28. *Septembris* 1602. apud Sellium *d. cap.* 3. *n.* 4.

3 Almutij vsum concedi posse indulgetur Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ, dummodo differat ab Almutiis, quibus vtuntur Canonici Cathedrales. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Lauden.* 19. *May* 1602. *& in Mediolanen.* 23. *Iuny* 1607. penes Sellium *d. cap.* 3. *n.* 7.

4 Almutium, seu caputium ab Archiepiscopo Hydruntino concessum dignitatibus, Canonicis, & Presbyteris suæ Ecclesiæ Metropolitanæ coloris violacei, pro aliis verò Presbyteris collectitiis coloris nigri, approbatur ab eadem *S. Cong. Rit. in Hydrũtina* 30. *Ianuar.* 1616 cuius meminit Selli. *d. c.* 3. *n* 9.

5 Almutia & Caputia non possunt ab Episcopo concedi vt differantur ab Archipresbyteris Collegiatarum suæ diœcesis, sicut deferunt Canonici Cathedralis. *Eadem S. Cong. in Parmen.* 30. *Iulij* 1616. quam refert Selli. *d. c.* 3. *n.* 8.

6 Almutia à Mantionariis, & Præbendatis deferri non possunt etiam concedente Episcopo. *Eadem S. Cong. Rit. in Placentina* 16. *Ianuarij* 1620. de qua Selli. *d. c.* 3. *n.* 11.

7 Almutia ferendi indulrum conceditur Capitulo Collegiatæ Ecclesiæ loci Orbiten. *Eadem S. Cong. rit. in Orbiten.* 9. *Aprilis* 1633. quam citat Sellius *d. c.* 3. *n.* 19.

B. Aloysius Gonzaga.

COLLECT. XXI.

BEati Aloysij Gonzagæ Missam, & Officium de communi Confessoris non Pontif. die 21. Iunij pro ditionibus familiæ Gonzagæ, & Religiosis Societatis IESV de Vrbe concessit *Sacra Cong. Rit.* 31. *May* 1618. *& Lotharingia* 4. *Aprilis* 1620. *& Mediolanen.* 29. *May* 1621. quarũ meminit Aldan. *in cõpendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 10.

Demum *Gregorius XV. constit.* 10. incip. *In sede* 2. *Octobris* 1621. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 3. *pag.* 289. concessit vt de eodem B. Aloysio Gonzaga die 21. Iunij, quo ex hac vita migrauit ad cælum, ab omnibus eiusdem Societatis Religiosis vbique terrarum existentibus iuxta rubricas breuiarij, & Missalis Romani de communi Confessoris non Pont. Officium recitari, & Missam celebrari respectiuè, liberè & licitè valeat, necnõ etiam confluentibus eo die ad eorundem Religiosorum Ecclesias Missam in illis de eodem B. Aloysio Gonzaga, vt suprà celebrare liceat, refert Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 11. compendium vitæ B. Aloysij Gonzagæ tacito suo nomine euulgauit Iacobus Grassettus. & vitam Latinè prodiit Monachis 1630. Simon VVysocki, & Virgilius Ceparius in eius vita.

De Sancto Ludouico Francorum Rege & de Sancto Ludouico Episcopo Tholosano, & de B. Ludouico Beltrano, vide in verbo S. Ludouicus *collect.* 456. *in fine*, remissiuè.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de altari agentes.*

2 *Corpora mortuorum debent remoueri, vt Altaria sub quibus sepulta sunt, consecrari debeant.*

3 *Religiosis Carthusiensibus, Minoribus, Pradicatoribus, & Societatis Iesu conceditur vsus Altaris portatilis.*

4 *Missa de Requiem debent celebrari in altari priuilegiato pro defunctis.*

5 *Episcopus potius Canonicis quàm Alari renes vertere debet*

6 *Patroni si instaurare nolint Altaria, seu capellas in Regularium Ecclesiis existentes, debent Ordinarij facere eas demoliri, seu eosdem patronos iure & actione in illis competentibus priuare.*

7 *Lapis prophanatus Altaris vendi potest.*

8 *Incensari debent Altaria Sanctissimi Sacramenti, & B. Virginis, qua sunt à dextris Altaris maioris.*

9 *Mensa quomodo paranda pro Abbate, & Priore habente vsum Mitra, & Baculi quando celebrat.*

10 *Ligneum Altare cum Ara lapidea permitti debet.*

11 *Visitare non potest Episcopus Altaria, & Capellas in Regularium Ecclesiis etiã per secularium Confraternitates cõstructas.*

Altare.

Altare.

COLLECT. XXII.

1 DE materia vide Pelbart. *in Rosario de Altaris duplici genere*, Iodoch. Lotichi. *in thesauro nono Theolog. verbo Altare*, Petr. Crespet. *in sum. Cathol. Fidei, eodem verbo*, Megala *in promptuario Iuris, eodem verbo*, Barthol. Gauant. *in man. Episcop. eodem verbo*, Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Altari portatili*, Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Altare*, Selli. *in selectis Canonic. cap. 11.* metipsum *de Iure eccles. vniuerso lib 2. c. 7.* Gauant. in rub. Missal p. 1. tit. 20.

2 Altaria consecranda non sunt sub quibus sepulta manent corpora mortuorum, nisi illis remotis. *Sacra Cong. Rit. 8. Nouembris* 1599. cuius meminere Piasec. *in praxi Episcop. p. 1. cap. 5. num. 7. in fine*, Barthol. Gauant. *in manu. Episcop. verbo Altare num. 9.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. vers. Altare num. 17. vers. 1.* Ego *de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 27. num. 27. & de Iure eccles. vniuerso lib 2. cap. 7. num. 18.*

3 Altaris portatilis vsum Religiosis siue Monachis Ordinis Carthusiensis concessit *Vrbanus V. in quadam sua Bulla* incip. *Sinceræ deuotionis affectus de anno* 1363. Et Fratribus Minoribus Sixtus IV. in alia Bulla incip. Regiminis vniuersalis Ecclesiæ de anno 1474. Et Fratribus Prædicatoribus Alex. VI & Gregorius XIII. secundum Fr. Emman. *quæst. Regul. tom. 1. q. 43 art. 4.* Et Patribus Societatis IESV. Paulus III. vt referunt plures per me citati *de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 23. num. 3.*

4 Altari priuilegiato pro defunctis debent celebrari Missæ de requiem, aliàs indultum non suffragatur. *Sacra Cong. Rit. in Pistorien. primo Iunij* 1601. & in *Toletana* 13. *Iuly eiusdem anni*, apud Sellium *in select. Canon. cap. 11. num. 9.*

5 Altari renes non sunt vertendi, & melius est vt Episcopus vertat renes Canonicis quàm Altari. *Eadem S. Cong. Rit. in Colimbrien. 23. Maij* 1603. refert me citato Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Altare num. 17. vers. quinta.*

6 Altaria in Regularium Ecclesiis quandocunque reperiantur de aliorum iurepatronatus, quibus vel nulla exigua sanè est dos assignata, quodque paramentis necessariis priuata, ac vetustate consueta ruinam minantur, in graue dedecus Ecclesiarum huiusmodi, ac diuini cultus præiudicium, moneri debent patroni huiusmodi à locorum Ordinariis vt infra breuem aliquem, sed competentem terminum, ea restaurent, dotent, ac ornent, alioquin si id facere detrectauerint, vel demoliatur huiusmodi Altaria, vel iidem patroni omni iure & actione in iis competentibus priuentur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Modenen. 16. Ianuarij* 1604. de qua Ego *de iure eccles. vniuerso lib. 2. cap. 7. num* 28.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Altaris lapis prophanatus potest vendi & licitè teneri ab emptore, sed in loco decenti, & honesto. *Eadem S. Cong. Rit. in Reatina 9. Maij* 1606. quam refero *de iure eccles. vniuerso lib. 2. cap. 7 num.* 15. & eam me citato refert etiam Lezana *d. tom. 3. verbo Altare num. 24.* 7

Altaris Sanctissimi Sacramenti, & B. Virginis, quæ sunt à dextris Altaris Maioris, in quo celebratur Officium, incensari debent. *Sacra Cong. Rit. in Treuisana 7. Decembris* 1601. penes Sellium *d. cap. 11. num. 2.* 8

Altare & mensa ita paranda est pro Abbate & Priore habente vsum Mitræ & Baculi quando solemniter celebrat, vt scilicet in eo sex tantùm & non septem candelabra cum totidem candelis, & sua Cruce locantur, nec abacus alius præterquam parua mensa in cornu Epistolæ, super qua duo possint locari candelabra, Mitra, qua Prior vtetur, Calix, Missale, thuribulum cum nauicula, & alia necessaria pro actu celebrationis. *Eadem S. Cong. Rit. in Firmana 28. Ianuar.* 1606. referentibus Ioan Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Altare num. 1.* & me citato Lezana *in summa quæst. Regul. tom. 3. verbo Abbas num. 15.* 9

Altare ligneum cum ara lapidea permitti debet, non obstante Constitutione Synodali. *Sacra Cong. Rit. in Caietana 10. Nouembris* 1612. de qua mentionem faciunt Lezana *d. tom. 3. verbo Altare num. 2. in fine*, Ego *de officio & potest. Episcopi p. 2. alleg. 27. num. 24. in fine, & de Iure eccles. vniuerso lib 2. c. 7. n. 6.* 10

Altaria & Capellas in Regularium Ecclesiis etiam per secularium Confraternitates constructas, visitare non potest Episcopus. *Sacra Cong. Episcopor. & Regul. in Papien. 21. Augusti* 1615. *& in Terracinen. 22. Ianuarij* 1616. apud Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 15. num. 27. in med. & tom. 3. verbo Altare num. 18.* & illius nomini *d. lib. 2. cap. 7. num. 29.* 11

Alternatiuæ beneficio non gaudet Episcopus absens causa Reip. Vide in verbo Episcopus *collect.* 283. *num.* 9.

SVMMARIVM.

1 *Monialibus non licet habere ancillas quibus licitum sit clausura intrare & extre quando libuerit.*

 2 Puellis

2 *Puellis in monasteriis Monialium educandis non licet habere ancillas.*

3 *Monialibus sanctæ Claræ non dantur in communi ancilla laica.*

Ancilla.

Collect. XXIII.

1 Ancillas habere, quibus licitum sit claustra intrare & exire quando libuerit non licet Monialibus, etiãsi adsit consuetudo, *Sacra Cong. Concil. in Abulen.* testibus Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 12. *c.* 16. *num.* 28. Tamburin *de iure Abbatissar. disp.* 24. *q.* 16. quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 102. *num.* 60. *in fine.*

2 Ancilla non datur pro puellis educandis. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Neapolitana* 12. *Martij* 1619. de qua Sell. *in select. Canonic. cap.* 18. *n.* 29. & illius memini de *iure eccles. vniuerso, lib.* 1. *cap.* 44 *num.* 55.

3 Ancillæ laicæ non dantur in communi Monialibus sanctæ Claræ. *S. Cong. Episcop. & Reg. in Tarentina* 12. *Aprilis, & in Folignea* 22. *Nouembris* 1619 referente Sellio *d. c.* 18. *n.* 25. & de illa mentionem feci *de officio, & potestat. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 102. *n.* 65. *& in collect. ad Trident. sess.* 25. *de Regularib. cap.* 5. *n.* 90.

De Ancillis vide Crespet *in sum. Catholicæ Fidei, verbo Ancilla.*

S. Andreas.

Collect. XXIV.

1 Sancti Andreæ Apost. Officium cum Octaua pro Clericis Regularibus Theatinis S. Andreæ de Vrbe conceditur à *S. Cong. Rit. in Romana* 3. *Augusti* 1600. Et pro Ecclesia Varonien. *Eadem S. Cong in Varonien.* 25. *Iunij* 1611. Et pro Clericis Regularibus S. Pauli Bononiensis. *Eadem Sacra Congr. in Bononien.* 18. *Martij* 1617. quarum meminit Aldan *in compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis, num.* 12. de eius vita M. Antonius Georgius.

2 B. Andreæ Auellini Clericorum Regularium Congregationis Theatinorum Officium & Missam de communi Confessoris non Pont. ab omnibus Clericis Regularibus huiusmodi vbique existentibus ipsa die eius obitus celebrari, ac recitari liberè, & licitè posse concessit *Vrbanus VIII. constitut.* 42. incip. *In Sede* 10 *Iunij* 1625. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom* 4 *pag.* 88. refert Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis, num.* 13.

Summarium.

1 *Doctores referuntur de Angelis agentes.*

2 *Missa Angeli Custodis conceditur pro Congregatione Annunciatæ Societatis* Iesv, *de Vrbe.*

3 *Missa Angeli custodis approbatur.*

4 *Angeli in Cælo non habent fidem, sed visionē.*

5 *Officium Angeli Custodis est duplex minus.*

6 *Officiū Angeli Custodis quo die celebrandum.*

Angelus.

Collect. XXV.

De Angelis S. Thom. *tom.* 17. *opusc.* 15. *& in sum. p.* 1. *quæst.* 50. *vsque ad* 54. *& q.* 106. *vsque ad* 114. Ioan. Maubert. *in Roseto, tit.* 25. August. Steuch. *de perenni philosophia, lib.* 8. Vincent. Burgund. *in speculo, tom.* 1. *lib.* 1. Ludou. Granatens. *in sylua locorum*, Ioan. Iacob. Vveeker *de secretis, lib.* 2. Petr. è Motte *in professione Fidei lib.* 1. Iacob. Affinat. *in mundo vniuerso, lib.* 1. *dial.* 3. Greg. de Valent. *tom.* 1. *disp.* 4. Iodoc. Cocci. *in thesauro Catholico, tom.* 1. *lib.* 4 Iodoch. Lorich. *in thesauro nouo Theolog. sub hoc verbo*, Petr. Crespet. *in summ. Catholicæ Fidei eodem verbo.* 1

Angeli Custodis Missa conceditur pro Congregatione Annunciatæ Societatis Iesv, de Vrbe. *S. Congr. Rit. in Romana* 16. *Maij* 1601. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 12. *n.* 3. 2

Angeli Custodis Missa approbatur ab *Eadem Sacra Congr. sub die* 6. *Aprilis* 1615. apud Sellium *d. c.* 12. *n.* 8. 3

Angeli in Cælo non habent fidem, sed visionem. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Turritana* 22. *Ianuary* 1618. penes Sellium *d. c.* 12. *n.* 9. 4

Angeli Custodis officium duplex posse fieri concessit Paulus V. 27. *septembr.* 1608. vt refert Ganant. *in rubr. Breuiarij, sect.* 7. *c.* 12. *vers. de festo*, & est duplex minus. *Eadem Sacra Congr. Rit. die* 2. *Octobris* 1627. quam refert Sellius *d. c.* 12. *n.* 11. 5

Angeli custodis officium celebrandum est prima die non impedita officio nouem lectionum post festum Sancti Michaelis, cedit etiam Dominicæ. *Eadem Sacra Congr. Rit.* 12. *Martij* 1618. cuius meminit Gauant. *loco citato*, & Selli. *d. c.* 12. *num.* 16. De Angelo Custode, seu de mutuis Angeli Custodis, & Angelici Clientis officiis Iacobus Hautinus: & tractat de Angelo Custode Stephan. Audebertus. 6

Animarum cura, vide *in verbo cura animarum, collect.* 235.

S. Anna

S. Anna.

Collect. XXVI.

1 Sancta Anna Beatissimam Virginem Mariam peperit, ex qua natus est Dominus noster Iesvs Christus, eius festiuitas instituta ad diem 26. mensis Iunij, duplicis Officij ritu est condecorata. *Gregor. XIII. const.* 87. incip. *Sancta, Kalend. Maij* 1584. impressa per Laert. Cherubin. *in Bullario, tom.* 2. *pag.* 471. aliàs *pag.* 354. in nouiss. impress.

2 S. Annæ dies festus sub obseruantia, & præcepto comprehenditur, cunctique Christi fideles vbique terrarum ab omni opere seruili eo die abstinere, & cessare debent. *Gregorius XV. constit.* 24. incip. *Honor laudis* 23. *Aprilis* 1622. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 3. *pag.* 310. quam citat Gauant. *in rub. Breuiarij, sect.* 7. *c.* 9. *n.* 26. quam refert Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit* 18. *de Sanctis, num.* 25 & declarauerat sub dictis die & anno *Sacra Congr. Rit.* cujus memini de Parocho, *cap.* 16, *num*, 17.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus non potest anniuersaria in distributiones quotidianas conuertere.*

2 *Episcopus reducere potest numerum Anniuersariorum, & Officiorum ex decreto Concilij, quod iam non licet, ex nouissimis decretis de celebrat. Missar.*

3 *Anniuersaria dies pro defuncto si contingat in festo, in sequentem diem non impeditam transferenda est.*

Anniuersaria.

Collect. XXVII.

1 Anniuersaria non possunt in distributionibus quotidianis poni per Episcopum, quia commutatio voluntatis testatorum spectat ad Summum Pontificem *Sacra Cong. Conc. in Elboren.* 12. *Martij* 1597. teste Sellio *in selectis canon. c.* 16. *n.* 3.

2 Anniuersariorum, & officiorum numerum potest Episcopus reducere ex decreto Concilij *sess.* 25. *de reformat. cap.* 4. *Sacra Cong. Concilij*, referentibus Quaran. *in summa Bullarij verbo Missa, pag. mihi* 402. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 3. *n.* 15. *in fine*, Galat. *in margar. casuum conscient. verbo Missa* 4. quos cum aliis refero, *de officio & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 29. Barbos. Apost. Decis. Sum. *n.* 4. Sed nouissimè eadem *Sacra Cong. Conc. in decretis de celebrat. Missar.* in typographia Cameræ Apost impressis de anno 1625. S. D. N. Vrbani VIII. auctoritate sibi specialiter attributa districtè prohibuit, ac interdixit ne Episcopi in diœcesana Synodo, aut Generales in Capitulis generalibus, vel aliàs quomodolibet reducant onera illa Missarum celebrandarum, aut post idem Concilium imposita, aut in limine fundationis, sed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis ad Apostolicam Sedem recurratur: refert ad litteram Barthol. à Sancto Fausto *in tract. de suffrag. post q.* 91.

Anniuersaria dies pro defuncto si contingat in festo, in sequentem diem non impeditam transferenda est. *Sacra Cong. Rit. die* 27. *Septembris* 1608. *& die* 19. *Maij* 1614. quorum meminit Gauant. *in rub. Missalis p.* 1. *tit.* 5. *sub n.* 2. *lit. T.* 3

SVMMARIVM.

1 *Beneficium vel pensio non excedens valorem* 24. *ducatorum, non soluit annatam Cameræ Apost.*

2 *Beneficia, Monasteria, & Prioratus si perpetuò vniantur, singulis quindecim annis Cameræ Apost annatam, siue medios fructus soluere tenentur.*

3 *Annatarum solutio antiquissima est.*

4 *Ordinum quæcunque Congregationes ad solutionem annatarum tenentur de omnibus perpetuis vnionibus.*

Annata.

Collect. XXVIII.

Annata non debetur Cameræ Apost. de beneficiis, vel pensionibus, valorem 24. ducatorum non excedentibus. *Clemens VII. constit.* 34. incip. *Etsi*, 5. *Iulij* 1532. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 602. aliàs *pag.* 501. in nouiss. edit. 1

Annatam siue medios fructus vnius anni singulis quindecim annis soluere tenentur Cameræ Apost. beneficia, Monasteria, Prioratus, & quæ antea eidem Cameræ alia iura soluere consueuerunt *Paulus II. constit.* 6. incip. *Decet*, 8. *Id. Ianuarij* 1469. apud Laert. Cherub *tom.* 1. *pag.* 330. aliàs *pag.* 300 in nouiss. impress. 2

Annatarum solutio antiquissima est, & in Concilio Viennensi, ac deinde in Constantiensi approbata *Eugenius IV. & Calixtus III.* super beneficiis vnitis Constitutiones 3

ediderunt. *Iulius II.* has leges confirmauit, omnesque ad soluendũ cogi iussit. *Iulius III.* eas ampliauit, & approbauit. Ac demum *Paulus IV.* in *Constit.* incip. *Decens esse censemus* 17. *in ord. de anno* 1558. easdem singulas comprobat, & quascunque Ordinum Congregationes ad solutionem teneri iubet de omnibus perpetuis vnionibus. De Annatis particulares tractatus edidere Antonius Massa Galesius, & Thomas Campegius. plures hac de re Constitutiones citat Scort. *in selectas summorum Pontificum constit. epist* 34. *pag.* 179. *& epist.* 141. *pag.* 532.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de festo Annunciationis B. Virginis agentes.*
2 *Officium non fit de Annunciatione quando eius festum occurrit in Dominica Quadragesima nisi in Ecclesiis sub Annunciationis inuocatione dedicatis.*
3 *Festum Annunciationis non licet celebrare in Maiori hebdomada.*
4 *Missam in die Parasceues non tenetur quis audire sub reatu peccati mort. quando Annunciationis festum in eo cadit.*

Annunciatio B. Virginis.

Collect. XIX.

1 DE festo Annunciationis B. Virginis Azori. *instit. moral. lib.* 1. *cap.* 17. Filliuc. *in quaest. moral. tract.* 27. *c.* 4. *num.* 48. *cum seqq.* Bonacin. *de sacros. Christi Incarnat. disp.* 1. *q.* 4. Petr. Crespet. *in summa Catholica Fidei, verbo Annunciatio.*

2 Annunciationis festum si ocurrat in Dominica Quadragesimae, non fit Officium de Annunciatione, nisi in Ecclesiis sub Annunciationis inuocatione dedicatis. *Sacra Congr. Rit. in Vlixbonen.* 1. *Septembris* 1612. cuius memini *in meo tract. de officio, & potest. Parochi, cap.* 11. *num.* 48.

3 Annunciationis festum non licet celebrare in maiori hebdomada. *Eadem S. Congr. Rit.* 15. *Martij* 1614. de qua *Ego ipse d. cap.* 11. *num.* 48. *in fine.*

4 Annunciationis festum si quando acciderit in die Parasceues non tenetur quis sub reatu peccati mortalis Missam illius audire. *Eadem S. Congr. Rit.* 19. *Februarij* 1622 teste Barthol. Gauant. *in comment. ad rub. Missalis, p.* 4. *tit.* 9. *num.* 24. quem refero *d. cap.* 11. *numero* 46.

SVMMARIVM.

1 *Doctoribus, & Protonotariis non participantibus prohibetur annuli vsus in Missa,*
2 *Canonicis Cathedralium Ecclesiarum prohibetur annuli vsus in Missa.*

Annulus.

Collect. XXX.

ANnuli vsus in Missa prohibetur omnibus etiam Doctoribus, & Protonotariis non participantibus. *Sacra Congr. Rit.* 13. *Februarij* 1623. teste Sellio *in selectis Canonicis, cap.* 14. *num.* 16. & Gauant. *in rub. Missalis p.* 2. *tit.* 1. *n.* 6. *vers. Annulus.* 1

Annuli vsus in Missa prohibetur Canonicis Cathedralium Ecclesiarum. *Eadem Sacra Congr. Rit.* 10. *Nouembris* 1628. cuius memini *in meo tract. de officio, & potest. Parochi c.* 11. *num.* 35. & de ea Gauant. *citato loco.* 2

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de anno, & anni partibus, emendatione, & reformatione agentes.*
2 *Statutum Ordinis Minimorum requirit* 18. *annum ad professionem in ea emittendam, & tamen ante illum annum emissa valida est.*
3 *Constitutio Religionis SS. Trinitatis requirit vigesimum annum completum, vt quis in ea Religione accipiatur, & tamen post* 16. *potest professio in ea emitti.*
4 *Canonicatum vt quis obtinere debeat etiam in Ecclesia vbi non fuit facta Ordinum distributio, debet attingere* 22. *annum.*
5 *Dignitates Cathedralium non habentes curam animarum exigunt annos* 22. *completos, & Episcopus in hoc dispensare non potest.*
6 *Abbatissa non minor* 40. *annorum eligi debet.*
7 *Canonicus debet intra annum à die habita possessionis se promouere facere ad Sacros Ordines.*
8 *Probationis annus debet esse completus, & integer.*
9 *Probationis annus etiam includit diem illum superadditum anno bisextili.*
10 *Nouitiatus prorogari potest anno probationis completo, obueniente aliqua rationabili, seu iusta causa.*

11 *Nouitia*

11 *Nouitiatus annus non interrumpitur, si ex mala valetudine Nouitius extra Monasterium permaneat de licentia Superioris*

12 *Probationis annus debet esse continuus.*

13 *Regulares Discalceati Ordinis Sanctißimæ Trinitatis de licentia Sedis Apostol. ad laxiorem Calceatorum transeuntes, debent facere annum probationis.*

Annus.

Collect. XXXI.

1 De anno, & anni partibus, emendatione, & reformatione Bernardus Hedecus, Vgolinus Martellus, Ioannes Lalamannus, & Ioannes de Sacrobosco *de ratione anni*, Iosephus Zarlinus *de vera anni forma*, Lælius Gregorius Giraldus *tom. 2. de anno, mensibus, & Kalendario*, Ioannes Gonesius de Sepulueda *de anni correctione*, Ioannes Zantus *de reformat. anni*, Iosephus Langius *in Polianthea, verbo annus.*

2 Annum 18. requirit Statutũ Ordinis Minimorum, vt quis in eo profiteri valeat, & tamen valida est professio ante illum annum emissa, dummodo facta sit post decimum sextum. *Sacra Cong. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. de Episcop. num.* 14. Laurent. de Peyrinis *de subdito Religioso tom.* 1. *cap.* 26. §. 3.

3 Annum 20. completum requirit Constitutio Religionis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum confirmata auctoritate Apost. ante & post Concilium Tridentinum, vt quis in eadem Religione recipiatur, & tamen pro validitate professionis sufficit eam in dicta Religione emittere post 16. annum iuxta dispositionem *Concilij, sess. 25. de Regul. cap. 15. Sacra Congr. eiusdem Conc.* ad instantiam Superiorum dictæ Religionis 2. *Augusti* 1631. *&* 24. *Aprilis* 1632. apud Sell. *in select. Canon. cap. 18. num.* 3. quem refero in *collectan. ad c.* 15. *num.* 13.

4 Annum 22. attingere debet prouisus de Canonicatu etiam in Ecclesia vbi non fuit facta Ordinum distributio, itaut collatio facta habenti annum vigesimum non valeat. *S. Cong. Conc. in Agarbien.* teste Nicol. Garcia *de benefic. p. 7. cap. 4. num.* 29. quem refero *in tract. de Canonic. & dignit. cap.* 13. *num.* 9.

5 Anni 22. ad dignitates in Cathedralibus curam animarum non habentes, requisiti debent esse completi. *S. Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benef. p. 7. cap. 4. num.* 70. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. num.* 2. Et Episcopus in hoc dispensare potest. *Eadem S. Cong. Concil.* 20. *Septembris* 1631. de qua me citato Lezana *in sum. quæstion. Regul. tom. 3. verbo Annus num.* 13.

Annis 40. non minor debet eligi Abbatissa. *Sacra Cong. Concil.* penes citatos supra *verbo Abbatissa collect.* 5. *num.* 7. & in hoc dispensare non potest Episcopus. *Eadem S. Cong. d. collect. 5. num.* 9. 6

Annus de se promoueri faciendo ad sacros Ordines computari debet à die habitæ possessionis Canonicatus, dummodo per prouisum nõ steterit quominus antea possessionem perceperit. *Sacra Cong. Conc. in Veronen.* 13. *Septembr.* 1631. cuius memini *in tract. de Canon. cap.* 16. *num.* 7. 7

Annus probationis debet esse completus, & integer. *Sacra Cong. Conc.* 1. *Februarij* 1631. de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo annus num.* 1. 8

Annus pro nouitiatu requisitus etiam includit diem illum superadditum anno bissextili, itaut complens annum nouitiatus die 24. Februarij non dicatur anno bissextili compleuisse nisi die 25. *Sacra Cong. Conc.* de qua mentionem fecerunt Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo annus n.* 4. Ioan. Baptista Lezana *in summ. quæst. Regul. tom. 3. verbo annus num.* 11. 9

Anno probationis completo prorogari potest nouitiatus, obueniente aliqua rationabili, seu iusta causa. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. die* 31. *May* 1597. quam citant Ouiedo *in praxi Regul. p. 1. tract. 6. q. 3. num.* 10. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo annus num.* 10. 10

Annus probationis in nouitiatu non interrumpitur si ex mala valetudine nouitius extra monasterium permaneat de licentia Superioris. *Sacra Cong. Concil.* apud Ioan Mariam Nouat. *d. verbo Annus num.* 3. Barthol. de Vecchis *in praxi obseruãda in admittendis ad Religionis statum nouit. disp.* 11. *dub.* 3. *n.* 13. 11

Annus probationis in nouitiatu debet esse continuus, nec interpellatus sufficit. *Eadem S. Cong. Concil.* referentibus Ioan. Maria Nouat. *d. verbo Annus num.* 6. & Ouiedo *in praxi Regul. p.* 1 *tract. 6. cap. 1. q. 1. num.* 2. 12

Annum probationis debent facere Regulares discalceati Ordinis sanctissimæ Trinitatis de licentia Sedis Apost. ad laxiorem Calceatorum transeuntes. *Sacra Cong. Conc. in Montis Regalis* 13. *Nouembris* 1627. cuius meminit Ioan. Maria Nouat. *d. verbo Annus num.* 11. 13

Plura vide supra in verbo *Ætas collect.* 15.

Antianitas attendenda circa præcedentiam inter Baliuos Capitulares, & Milites magnæ Crucis, vide *in verbo Præcedentia collect.* 590. *num.* 12.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Antiphonis, & earum institutione agentes.*
2 *Archipresbyter prima Dignitas Episcopo celebrante debet praeintonare Antiphonas.*
3 *Surgere debent omnes ab vtroque latere chori cum praeintonantur Antiphonae non obstante consuetudine.*
4 *Archipresbyter praeintonare debet Antiphonas in Laudibus sicut in Vesperis.*
5 *Antiphonae praeintonandae iuxta formam Caeremonialis, nisi adsit consuetudo immemorialis aliter disponens.*
6 *Antiphonas in Vesperis praeintonare spectat ad eum, qui die sequenti in Missa solemni Epistolam erit cantaturus.*
7 *Antiphonae absente Episcopo ita praeintonandae erunt, vt prima celebranti, & successiuè Dignitatibus, & Canonicis veniant distribuendae.*
8 *Antiphonae finales ad laudes ante Natiuitatem omitti possunt in festo solemniter celebrato, sed Antiphonae maiores etiam in festis solemnibus dicendae.*
9 *Magister Caeremoniarum non potest mutare, seu alterare Antiphonas ad Vesperas.*
10 *Canonicus primum locum in Choro obtinens praeintonare debet quartam Antiphonam.*

Antiphonae.

COLLECT. XXXII.

1 DE Antiphonis, & quando institutae Amalarius Fortunat. German. in lib. de *diuinis Offic.* Vualfrid. *de rebus eccles. cap.* 22. Rupert. *lib. 2. de diuin. Offic. cap.* 21. Durand. *in ration. diuinor. Offic. lib.* 4. *cap.* 77. Didac. de Guzman *in tract. de la excelencia del sacrificio de la ley Euangelica p.* 2. *cap.* 8. Sim. Vaz Barbosa *de significatis mysteriosis cap.* 44. latè Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 5. *cap.* 7. *de Antiphonis.* Ego *in collect. ad Concil. Trid. sess.* 22. *in decreto de Sacrificio Missae cap.* 1. *num.* 14. Et de Antiphonis, quae in officiis B. Virginis recitantur. Laurentius Massella de *B. Virgine lib.* 9.

2 Antiphonas iuxta solitum praeintonare debet Archipresbyter prima Dignitas Episcopo celebrante. *S. Cong. Rit. in Perusina* 20. *Decembris* 1601. quam referunt Selli. *in selectis. Canon. cap.* 25. *num.* 3. Aldan. *in compendio Canonicar. resolut. lib.* 2. *tit.* 8. *n.* 10.

3 Antiphonae cùm praeintonantur, omnes ab vtroque latere chori surgere debent iuxta Caeremoniale, non obstante consuetudine. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Perusina* 23. *Martij* 1602. apud Sellium *d. cap.* 25. *num.* 5. & Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 8. *num.* 11.

Antiphonae in laudibus praeintonari debent per Archipresbyterum, sicut in Vesperis. *Eadem Sacra Cong. Rit. in dicta Perusina* 23. *Martij* 1602. penes Sellium *d. cap.* 25. *num.* 7. 4

Antiphonae praeintonandae sunt iuxta formam Caeremonialis, nisi adsit consuetudo immemorialis aliter disponens. *Sacra Cong. Rit. in Tropien.* 4. *Martij* 1606. *& in Asten.* 22. *Decembris* 1612. quas adducunt Selli *d. cap.* 25. *num.* 6. & Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 8. *num.* 10. Et dum *Eadem S. Cong. Rit. in vna Asculana* 16. *Decembris* 1606. censet Antiphonas praeintonandas esse secundùm formam libri Caeremonialis, non obstante Ecclesiae consuetudine in contrarium, loquitur de consuetudine non immemoriali, nec laudabili, quia liber Caeremonialis ad vnguem seruari mandatur nisi sit laudabilis, & immemorialis consuetudo in contrarium, per ea quae infrà dicentur *in verbo Caeremoniale num*..... 5

Antiphonas in Vesperis praeintonare spectat ad eum, qui die sequenti in Missa solemni Epistolam erit cantaturus. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Asculana* 28. *Ianuary* 1606. cuius meminit Selli. *d. cap.* 25. *num.* 9. 6

Antiphonae absente Episcopo, ita praeintonandae erunt, vt prima celebranti, alię successiuè Dignitatibus & Canonicis veniant distribuendae. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Patauina plebis sacci* 9. *May* 1606. referente Sellio *d. c.* 25. *n.* 14. 7

Antiphonae finales ad laudes ante Natiuitatem omitti possunt in festo solemniter celebrato, vt contingit in festo sancti Thomae, sed Antiphonae maiores ante Natiuitatem etiam in festis solemnibus dicendae sunt ad Magnificat *Sacra Cong. Rit. in Burgen.* 17. *Nouembris* 1607. teste Aldano *d. tit.* 8. *num.* 10. 8

Antiphonae ad Vesperas praeintonādae sunt iuxta consuetudinem immemorialem, nec Magister Caeremoniarum illam mutare, seu alterare potest, nec debet. *Sacra Cong. Rit. in Suessan.* 28. *Aprilis* 1607. referente Sellio *d. cap.* 25. *num.* 18. 9

Antiphona quarta praeintonanda est à Canonico primum locum in choro obtinente, quocunque dignitatis nomine nuncupetur. *Sacra Cong. Rit. in Mataren.* 30. *Ianuarij* 1616. apud Sellium *d. cap.* 25. *num.* 19. 10

S. Antonius,

S. Antoninus.

Collect. XXXIII.

1 Sanctum Antoninum Archiepiscopum Florentinum canonizauit *Clemens VII. constit. 1. incip. Rationi, 6. Kalend. Decembris* 1523. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag.* 553. aliàs *pag.* 466. in nouiss. impress. Huius Sancti præclara acta, & miracula luculenter conscripsit Fr. Vincentius Maunardus Geminianensis Procurator Ordinis Prædicatorum, refertque Surius *de vita Sanctorum tom 3. sub die 2. Maij*: item Paulus Regius, & Ioannes Antonius Flaminius *in vita Patrum Ordinis Sancti Dominici*. Et in illius translatione Thomas Bonsignorius.

S. Antonius Vlixbonensis.

Collect. XXXIV.

1 Sanctus Antonius Vlixbonensis, dictus de Padua, canonizatus fuit *à Gregorio IX. in Constit. 4. incip. Cùm dicat, Kalend. Iany* 1232. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 1 pag.* 53 aliàs *pag.* 85. in nouiss. impress. Eius festum duplici Officio celebrari iussit *Sixtus V. constit. 18. incip. Immensa, 19. Kalend. Februarij* 1586. apud Laert. Cherub *tom. 2. pag.* 512 aliàs *pag.* 390. De eo Officium proprium sub ritu duplici, & cum octaua celebrari posse in toto Regno Portugaliæ, concessit *eadem Sacra Cong. Rit. die 5. & 23. Iulij* 1631. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis n. 19.* De S. Antonio Vlixbonensi scripserunt Hippol. de Ponte in compendio eius vitæ, Anton Paul. *in orat. de illius vita.* Italicè Ioannes Petrus Maphæus, *& in chronica sancti Francisci p. 1. lib. 5.*

S. Antonij Viennēsis Fratres, vide *in verbo Fratres S. Antonij Viennensis* collect. 368.

SVMMARIVM.

1 *Christiani, qui in Turcarum ditionibus existentes, apostatarunt à Fide, si ibi redeant ad pœnitentiam, quomodo hæresim abiurare teneantur, ostenditur.*

2 *Habitum omnem nationis discretiuum distinctè deferre possunt apostatæ reuersi ad Fidem in terris infidelium, dummodo non sit protestatiuus falsæ religionis.*

3 *Habitum nationis discretiuum indistinctè deferentes Apostatæ reuersi ad Fidem in terris infidelium, non sunt arcendi à susceptione Sacramentorum, si propositum habent profitendi Fidem quando iuridicè de illa interrogentur.*

4 *Habitus infidelium si protestatiuus sit falsæ Religionis deponendus est, non ita si sit æquiuocus.*

5 *Confessarius debet absoluere apostatam pœnitentem in articulo mortis constitutum, & in terris infidelium existentem, abiurata priùs verbo apostasia in foro Conscientiæ, et si per aliquod temporis spatium superuixerit.*

6 *Fidem Catholicam, quam abiurata infidelitate amplexus est apostata pœnitens, in periculo vitæ constitutus, non tenetur confiteri cum periculo vitæ, etiam suadentibus Turcis, sed eorum suasiones eludere, vel non respondendo, vel æquiuocis verbis vtendo.*

Apostata.

Collect. XXXV.

Apostatæ à Fide in Turcarum ditionibus existentes si ibi redeant ad pœnitentiam omnino debent abiurare Apostasiam coram Fidelibus captiuis, quibus dederunt scandalum in propriis carceribus, publice, & explicite: at coram infidelibus non videtur hoc necessarium, sed sufficit vt coram ipsis abstineant ab actibus infidelitatis, deponantque habitum protestatiuum falsæ Religionis, & curent vt successu temporis cognoscāt etiam infideles vel ab ipsis, vel ab aliis eorum abiurationem, licet id cum periculo vitæ. *Sacra Cong. Sanctissimæ Inquisitionis* 18. *Iulij* 1630. *Sacra Cong. de propaganda Fide, sub die 7. Aprilis* 1629. quam refert Laurent. de Peirinis *de priuileg. Regularium tom. 3. in additam, ad Constit. Leonis X. cap. 4. n. 26. pag.* 430. 1

Apostatæ reuersi ad Fidem in terris infidelium tuta conscientia, omnem habitum indistinctè deferre possunt nationis discretiuum, dummodo non sit protestatiuus falsæ Religionis, donec nanciscantur occasionē transfugiendi ad fideles: nec perinde arcendi à susceptione Sacramentorum si propositum habent profitendi Fidem quando iuridicè de illa interrogentur. *Eadem Sacra Cong. de propaganda Fide, sub dicto die & anno*, cuius meminit Laurent. de Peyrinis *citato loco num.* 27. *Sacra Cong. S. R. & vniuersalis Inquisitionis, coram S. D. N. Vrbano VIII. die* 18. *Iulij* 1630. apud eundem Laurent. de Peyrinis *d. cap 4. num.* 41. censuit deponendum esse habitum infidelium, quatenus sit protestatiuus falsæ Religionis; 2 3

Religionis, si verò sit æquiuocus, potest illum deferre, quod si ex illa delatione ratione personæ aliqua oriretur suspicio, tenetur aufugere quamprimùm poterit.

5 Apostatam pœnitentem in articulo mortis constitutum, & in terris infidelium existentem absoluere debet Confessarius, abiurata prius verbo apostasia in foro Conscientiæ; & si per aliquod temporis spatium superuixerit, poterit abiurare in balneo coram Fidelibus: quod si non poterit relinquat chirographum suæ abiurationis, saltem signo Crucis conscriptum; quòd si neque hoc possit commit-

6 tat Confessario vt suam abiurationem Fidelibus manifestet. Non autem tenetur apostata pœnitens tunc in periculo vitæ constitutus, etiam suadentibus Turcis, cum periculo vitæ, Fidem Catholicam, quam tunc abiurata infidelitate amplexus est, confiteri, sed eorum suasiones eludere, vel non respondendo, vel æquiuocis verbis vtendo *Sacra Cong. S. R. & vniuersalis Inquisitionis* 18. *Iulij* 1630. teste Laurent. de' Peyrinis *d. cap.* 4. *num.* 42.

7 Apostatæ curam animarum exercere, aut Sacramenta ecclesiastica administrare, Missamque prætextu Ordinum sibi collatorum celebrare prohibentur; & omnes beneficiis priuati, & ad dignitates Ordinum inhabiles perpetuò esse voluit *Paulus IV. const.* 14. incip. *Postquam*, 13. *Kalend. Augusti* 1558. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 372.

8 Apostatis licentias obtinendi beneficia ecclesiastica, ac in illis inseruiendi Pœnitentiarius Maior non concedit. *Pius IV. constit.* 53. incip. *In sublimi*, §. 9. 4. *Non. Maij* 1562. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 71.

9 Apostata à Religione siue habitum Regularem deferat, siue non, potest ac debet ab Episcopo loci, vbi moram trahit, in carceres coniici, ac Superioribus Regularibus consignati secundùm Regularia statuta puniendus, vtque ipsi quoque Superiores teneantur eos perquirere, & ad Religionem reducere, atque efficere, vt apprehendantur, salua tamen in omnibus facultate Ordinariis locorum attributa. *Sacra Cong. sub die* 21. *Septembris* 1624. cuius meminere Megala *in promptuario Theologia moral. verbo Apostata, n.*12. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. eod. verbo num.* 2. *&* 3. Lauret. de Franchis *in controuers. inter Episcop. & Regular. circa decreta S. Cong. de apostatis, & eiectis.*

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Apostolis agentes.*
2 *Fundamenta secunda Christi fuerunt Apostoli Christi.*
3 *Cardinales S.R.E. Apostolorum cœtum repræsentant.*
4 *Episcopi subrogati sunt loco Apostolorum.*

Apostolus.

COLLECT. XXXVI.

DE Apostolis Augustin. Triumph. *in sum. de Eccles. potest. quæst.* 84. *vsque ad* 102. Hugo de S. Victore *tom.* 2. *serm.* 7. 32. 50. *&* 71. Iosephus Langius *in polianthea sub hoc verbo*, Ioan. Maubet. *in refecto, tit.*27. Iodoch. Lorich. *in thesauro nouo Theolog. verbo Apostolus*, Petrus Crespet. *in sum. Cathol. Fidei eodem verbo*, Thom. Boss. *de signis Ecclesia, signo* 77. vbi de successione perpetua, Sanchez *de regno Dei lib.* 3. *cap.* 9. vbi de eorum prædicatione, Ioann. Lop. *in epit. Sanctor. lib.* 1. *cap.* 23 vbi de eorum dignitate, Ioachinus Perionius, & Marcus Antonius Georgius *de illorum vita.* 1

Apostoli Christi fuerunt secunda fundamenta Christi. *Gregorius I X. constit. in append.* incip. *Fraternitatis* 7. *Kalend. Augusti* 1232. apud Laert. Cherub. *in Bullario*, *tom.* 3 *pag.* 3. *in appendice*, aliàs *tom.* 1. *pag.* 90. in nouiss. impress. 2

Apostolorum cœtum Cardinales S.R.E. repræsentant. *Eugenius IV. constit.* 15. incip *Non mediocri de anno* 1439. apud Laert. Cherub. *in Bull. tom.* 1. *pag.* 291. aliàs *pag.* 265. in nouiss. impress. Et notant Iacobat. de Concil. *lib.* 1. *n.* 252. Azot. *instit. moral. p.* 2. *lib.* 4. *cap.* 1. *q.* 3. quos refero *de iure ecclesi. vniuerso lib.* 1. *cap* 3. *num.* 2. 3

Apostolorum loco Episcopi subrogati sunt. *Leo X. constit.* 22. incip. *dum intra* 14. *Kalend. Ianuarij* 1516. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 509. aliàs *pag.* 431. in nouis. impres. de quo vide quæ dixi *in collect. ad c. in nouo, dist.* 21. 4

Apostolica sedes, vide *in verbo Sedes, collect.* 666. *à princip.*

Apostolorum limina, vide *in verbo limina Apostolorum collect.* 451.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de appellationibus agentes.*
2 *Crimen lesæ maiestatis incurrunt appellantes à summo Pontifice ad Concilium generale, cum eorum consiliariis, ac fautoribus.*
3 *Schismatici sunt appellantes à Papa ad futurum Concilium, & multas pœnas incurrunt.*

4 Religiosis

4 *Religiosi Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia prohibetur appellare ad secularia tribunalia.*
5 *Criminalibus in causis non licet appellare, nisi facto deposito pecuniæ pecuniariæ ad quam reus damnatus est.*
6 *Et alia appellationum à sententiis criminalibus condemnantibus ad pœnam pecuniariam ad sex menses restringuntur.*
7 *Ecclesiæ Parochialis in concursu grauatus potest appellare ad Metropolitanum, vel viciniorem Episcopum.*
8 *Confessis in iudicio crimen appellationis beneficium denegatur.*
9 *Appellatio quomodo concedenda reprobato in concursu, ostenditur.*
10 *Appellans quando in eodem, quo reperitur carcere permanere debeat, ostenditur.*
11 *Regularium in causis quomodo appellatio interponenda sit, ostenditur.*
12 *Synodi diœcesanæ celebratio non potest impediri, nec retardari prætextu cuiuscunque appellationis.*
13 *Constitutionum synodalium executio non potest impediri, nec retardari appellatione ab illarum decretis interposita si confirmatæ fuerunt à Sede Apost.*
14 *Præcedentiæ in causis conceditur appellatio deuolutiua, sed non suspensiua.*
15 *Effectum deuolutiuum, non verò suspensiuum operatur appellatio in causis visitationum.*
16 *Effectum suspensiuum operatur appellatio à priuatione beneficij.*
17 *Effectum suspensiuum habet appellatio interposita super condemnatione ad triremes.*
18 *Executionem non suspendit appellatio à diffinitiua in causa correctionis.*
19 *Concilium Trident. sess. 2. de Regul. c. 13. sustulit duntaxat appellationem quoad effectum suspensiuum.*
20 *Visitatio Ecclesiæ Cathedralis, & personarum ipsius ab Episcopo facienda appellatione non suspenditur.*
21 *Decretum factum in visitatione per Episcopum non admittit appellationem.*
22 *Mandati de residendo in visitatione executio appellatione non suspenditur.*
23 *Sententia definitiua contra verum contumacem prolata non admittit appellationem, quandiu appellans in huiusmodi vera contumacia perstiterit.*
24 *Appellationes non recipiuntur ab executione decreti S. Concily Trid.*
25 *Appellatio quando sit admittenda à comminatione Episcopi facta contra incurrentes excommunicationem, ostenditur.*
26 *Metropolitanus recipere non potest appellationem à Suffraganeis in causis delegatis, & negotiis sancti Officij.*
27 *Appellatio non datur ad Episcopum à Vicario foraneo procedente cum Adiunctis contra Capitulares exemptos, sed deuoluitur ad Sedem Apost.*
28 *Appellatus si occultauit processum, vel impedimentum præstitit vt compulsatio non fieret, quid faciendum.*

Appellatio.

Collect. XXXVII.

De Appellationibus integros tractatus ediderunt *tom. 5. tract. doct.* Alexander Bonincontius *fol. 45.* Federic. Schenk. *fol. 55.* Ioannes Ferrar. *fol. 61.* Petrus Gregorius Tholosan. Franciscus Herculanus, Christoph. Besoldus, Hieron. Manfredus, Ioannes Vvamesius, Iulius Cæsar Ruginel. Marius Antonius Capella, Sigismundus Scaccia, Rebuff *tom. 3. ad leges Galliæ tract. de appellat.* Bellacomb. Viui. & alij *tom. 2. commun. opin. lib. 7. tit. 11. cum seqq.* Gregorius Lop. *per tex. ibi tit. 23. part. 3.* Azcued. *tit. 18. lib. 4. Recop.* Alexand. Trentacinq *var. resolut. lib. 2. tit. de appellat.* Brunor. à Sole *in locis communib. verbo appellatio*, Cardos. *in praxi Iudicum, & aduocat. eod. verbo.* Perr. Crespet. *in sum. Cathol. Fidei sub eod. verbo.* Galganet. *de iure publico lib. 2. tit. 40. cum seqq.* Amat. Roder. *in pract. de modo & forma videndi seu examinandi processum cap. vlt.* 1

Appellationem interponentes à Summo Ponr. ad Concilium generale, cum eorum Consiliariis & fautoribus crimen læsæ Maiestatis incurrunt. *Pius II. constit. 5. incip. Execrabilis 15. Kalend. Februarij* 1459. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag. 316.* aliàs *pag.* 298. Et sunt schismatici, multasque alias pœnas incurrunt. *Iulius II. constit. 22. incip. Suscepti Kalend. Iulij* 1509. apud Laert Cherub. *tom. 1. pag.* 435. aliàs *pag.* 436 isti tales excommunicationem Bullæ in Cœna Domini incurrunt vt *in casu* 2. Vnde non possum non mirari aliquorum audaciam qui asserere ausi sunt sub dictæ excommunicationis pœna comprehendi tantùm appellantes ad futurũ Concilium, non sic ad præsens Concilium, si tunc celebraretur, vt incautè dicit Zerola *in sua praxi Episcop. p. 1. verbo Papa in fine*, asserens sic docuisse quendam Doctorem modernum in publica lectura Neapoli; præcauere debuerat talia referre, quod credo in causa fuit, vt ista praxis prohiberetur, aliàs pro illo tempore vtilis & necessaria. 2 3

Appellatio

4 Appellatio ad secularia tribunalia prohibetur Religiosis Fratrum Minorum sancti Francisci de Obseruantia. *Gregorius XIII. constit.* 27. incip. *Quoniam de anno* 1575. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 393.

5 Appellatio non admittitur in causis criminalibus, nisi facto deposito pœnæ pecuniariæ ad quam reus damnatus est. *Pius IV. constit.* 52. incip. *Etsi* 10. *Aprilis* 1562 apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag* 67. Intelligendo vt in *Pij V. constit.* 22. incip. *Inter multiplices* 12. *Kalend. Ianuar.* 1566. apud eumdem Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 200. aliàs 151. iunctis iis, quæ circa eius materiam adducit Ioan. Anton. Nouar. *in summa Bullarum sub tit. de appellation. pag.* 55.

6 Appellationum fatalia & eorum cursus ad sex menses à die appellationis computandos restringuntur: itaut si condemnati in pœnam pecuniariam fisco R. Cameræ persoluendam, appellationis causam in dicto termino non expediunt, Iudex à quo contra eos suā sententiam exequi tenetur. Acta tamen appellanti dare non recuset, & Iudex ad quem ad causæ expeditionem procedere non remoretur. *Pius V. constit.* 138. incip. *licet* 26. *Octobris* 1571. apud Laert. Cherubin. *tom.* 2. *pag.* 349. aliàs *pag.* 262. in nouiss. impress. quam explicat Ioan. Anton. Nouar. *d. tit. de appellat. à num.* 1.

7 Appellatio admittitur ad Metropolitanum vel viciniorem Episcopum pro parte grauatus in concursu Parochialis Ecclesiæ, *Pius V. constit.* 33. incip. *In conferendis* 15. *Kal. Aprilis* 1567. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 219. aliàs 165.

8 Appellationis beneficium confessus in iudicio criminali denegatur. *Pius V. constit.* 24. incip. *Cum sicut de anno* 1566. apud Laert. Cherubin. *tom.* 2. *pag.* 202. aliàs *pag.* 152. in nouiss. edit.

9 Appellatio non datur reprobato per examinatores ab electione Episcopi, qui elegit approbatum ab examinatoribus, sed à reprobatione examinatorum, ad effectum deuolutiuum, non autem suspensiuum. *S. Cong. Conc. in Vrbinaten.* 4. *Maij* 1592. referente Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 245.

10 Appellationis causa dum pendet, appellans in eodem, quo reperitur carcere, permanebit, quoad Iudex ad quem appellatum est Visis actis, & causa cognita aliter decreuerit, & tunc si à Iudicis ad quem decreto Vim definitiuæ habente fuerit appellatum, nihil mandare, aut pro sui decreti executione attentare potest, donec per Iudicem superiorem aliud fuerit Ordinatum. *Sacra Congr. Concil. sub die* 16. *Octobris* 1600. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 30. *numero* 13. 11

Appellatio in causis Regularium interponenda est à grauamine Prioris ad Prouincialem, à Prouinciali ad Generalem, à Generali ad Protectorem, & à Protectore ad Sacram Congregationem, prout cuiusque Religionis Constitutionibus disponitur. *Sacra Congr. Episcop. & Regular.* referentibus Campan. *in diuersorio iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 13. *sub n.* 31. Fr. Bartholom. de Vecchis *in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis statum Nouitiis, disp.* 15. *dub.* 2. *n.* 17. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *c.* 9. *n.* 17. *in fine*, Ioann. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Religiosis recurrentibus ad Curiam Romanam, n.* 1. R. P. D. Sperel. *in decis. fori eccles. decis.* 38. *n.* 25. Sayr. *in claui Regia lib.* 12. *cap.* 17. *num.* 39. Eman de Monteoliuete *in practic. Regular. p.* 2. §. 7. *num.* 385. *cum seqq.*

Appellationis cuiuscunque prætextu nequaquam potest impediri, seu retardari diœcesanæ Synodi celebratio. *S. Congr. Conc. in Ortolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 17. *dubium*, penes Aldan *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 4. *n.* 14. 12

Appellatione à decretis, & Constitutionibus Synodalibus, quæ fuerunt à Sede Apostol. confirmatæ, non potest illarum executio impediri, nec retardari. *Eadem S. Congr. in dicta Ortolen. in resp. ad* 18. *dubium*, apud Aldan. *d. tit.* 4. *n.* 16. 13

Appellatio deuolutiua tantùm, non autem suspensiua tantùm datur in causis præcedentiæ, quia Concilium dum voluit controuersias de præcedentia per Episcopum componi, id est breui manu, summariè, & de plano, sine strepitu, & figura iudicij, etiam appellatione remota, noluit tamen inferre præiudicium irreparabile, sed prouidere tantùm scandalis, quæ interea exoriri possent. *Sacra Congr. Concil.* quam citat Sell. *in selectis Canon. cap.* 30. *num.* 10. 14

Appellatio si interponatur in visitatione ab Episcopo suffraganeo etiam tanquam Sedis Apost. delegato, debet interponi ad Metropolitanum quoad effectum deuolutiuum, non quoad suspensiuum. *Sacra Congr. Concil.* testibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 2. *verb. Visitatio*, §. 3. Paul. Piasec. *in simili praxi, p.* 2. *c.* 3. *num* 61. Aloys. Ricc. *in praxi aurea, resol.* 449. *n.* 2. *prope fin.* quos refero *de officio, & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 73. *n.* 35. *& alleg.* 92. *n.* 147. 15 16

Appellatio à priuatione beneficij habet effectum suspensiuum. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Mileuitana*, 1. *Iunij* 1604. cuius memini *in collect. ad Trident. sess.* 13. *de reform. cap.* 1. *num.* 12.

Appellatio interposita super condemnatione ad triremes habet effectum suspensiuum 17

sium. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Auersana*, 22. *Ianuarij* 1591. quam me citato refert Lezana *in sum. quæst. Regul. n.* 3. *vers. appellare, n.* 21.

18 Appellatio à diffinitiua in causa correctionis non suspendit executionem. *Sacra Congr. Concil.* de qua Sell. *in select. Canon. c.* 30. *num.* 12.

19 Appellationem quoad effectum suspensiuum duntaxat sustulit *Concil. Trid. sess.* 25. *de Regul. cap.* 13. *Sacra Congr. Concil.* referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 14. *l.* 24. §. 31. *de processionibus, num.* 10. Modern. Hisp. *de potest. Regia, tom.* 1. *p.* 2. *c.* 3. *n.* 99. quos citaui de *Officio, & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 78 *n.* 26.

20 Appellatio ad effectum suspensiuum non admittitur à visitatione Ecclesiæ Cathedralis, & personarum ipsius ab Episcopo facienda, nec ideo illa potest appellatione suspendi *Sacra Cong. Concil. in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 6. cuius mentionem facit Aldan. *d. lib.* 1. *tit.* 4. *num.* 8. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 13 *de reform. cap.* 1. *num.* 7.

21 Appellatio non datur à decreto facto in visitatione per Episcopum. *Sacra Cong. Rit. in Giennens.* 24. *Septembris* 1605. de qua Sell. *d. cap.* 30. *num.* 14.

22 Appellatio non admittitur à mandato de residendo in visitatione facto. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 6. *l.* 5. §. 2. *n.* 2.

23 Appellatio non recipitur à sententia definitiua contra verum contumacem prolata, nec inhibitio, aut alia quæuis prouisio, quandiu appellans in huiusmodi vera contumacia perstiterit, conceditur. *Sacra Congr Conc. die* 16. *Octobris* 1600. referunt me citato Sell. *d. c.* 30. *num.* 17. & Lezana *in sum quæst. Regul. tom.* 3. *verbo appellare, num.* 20.

24 Appellationes non recipiuntur ab executione decreti Sacri Concilij Trid. aut visitationis Apostolicæ, nec etiam quando Episcopus virtute eiusdem Sacri Concil. procedit, vt Sedis Apost. delegatus in causis, quæ sub eorum iurisdictione Ordinaria non comprehenduntur: salua tamen in hoc casu Legatorum, & Nunciorum, Apost auctoritate. *Sacra Cong Conc.* 18. *Octobris* 1600 teste Sellio *d. cap* 30. *num.* 19.

25 Appellatio non est admittenda à comminatione Episcopi facta contra incurrentes excommunicationem & alias censuras à Iure latas ad dicendum causam quare non debeant declarari incidisse: secus si comminatio fiat contra alios, delinquentes ad effectum illos excommunicandi ob aliquod delictum vel crimen sub excommunicationis ab homine latæ pœna. *Sacra Cong. Concil. in Barbos. Apost. Decis. Sum.* *Tropien.* 17. *Mart.* 1619. vt per Selli. *d. cap.* 30. *num.* 19.

Appellationem à suffraganeis recipere non 26 potest Metropolitanus in causis delegatis, & negotiis sancti Officij. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 23. *Nouembris* 1582. de qua meminit Selli. *d. cap.* 30. *num.* 22.

Appellatio à Vicario foraneo procedente 27 cum Adiunctis à Capitulo deputatis contra Capitulares exemptos, non datur ad Episcopum, sed deuoluitur ad sanctam Sedem Apostol. *Sacra Cong. Conc. in Burgen.* 18. *Aprilis* 1627. quam refert Selli. *d. cap.* 30. *num.* 23.

Appellatus si occultauit processum, vel 28 impedimentum præstitit vt compulsatio, & transportatio non fieret, in eius præiudicium habetur pro compulsato, & transportato, & Iudex appellationis potest appellantem absoluere, & acta gesta in prima instantia annullare, & irritare. *Sacra Cong. Conc.* teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 24. *num.* 41.

SVMMARIVM.

1 *Institutio beneficy vbi pertinet ad inferiores, semper approbatio facienda est ab Episcopo.*

2 *Beneficia simplicia, quorum collatio liberè spectat ad inferiores, non exigunt de necessitate approbationem fieri ab Episcopo.*

3 *Vicarios etiam temporales appositos in Ecclesiis Parochialibus vnitis, & dependentibus à Religione Hierosol approbare debet Episcopus.*

4 *Episcopus solus potest approbare sacerdotes sacræ Confessionis ministros.*

5 *Confessariorum, & ad curam animarum approbatio spectat ad Episcopum donec per alium prætendentem probetur immemorialis, & quod sit nullius.*

6 *Episcopi successor potest pro sua Conscientia securitate suspendere approbatos ab antecessore pro Confessionibus audiendis vsque ad nouum examen.*

7 *Confessiones audire non possunt approbationem ab Episcopo obtinentes ad certum tempus eo elapso absque noua Episcopi ipsius licentia, & approbatione.*

8 *Approbatus ab examinatoribus quando quis censeatur.*

9 *Episcopus modernus potest iterum examinare superueniente rationabili causa approbatum, & prouisum de Ecclesia Parochiali in forma dignum.*

10 *Approbatus ad Ordines seu beneficia ab Episcopo competenti potest ab inferiore suspendi ob imperitiam si ille in Visitatione*

tatione repertus ſit ignarus.

11 *Approbatus ad Confeſſones audiendas debet eſſe ab Ordinario loci vbi ſit confeſſio.*

12 *Confeſſiones in vna diœceſi abſque illius Epiſcopi approbatione audire non poteſt approbatus in alia.*

13 *Confeſſsones audire aliarum perſonarum, & extra illam Eccleſiam virtute Bullarum non poteſt approbatus ad audiendas confeſſiones certi generis perſonarum, vel in certa Eccleſia.*

14 *Confeſſarius approbatus non debet ab Ordinario impediri quominus Confeſſiones audire poſſit in domibus pœnitentium infirmorum.*

15 *Epiſcopus non poteſt Confeſſarium à ſe ſemel examinatum & approbatum iterum examinare, ſecus in ſucceſſore.*

16 *Confeſſarius Regularis approbatus ab Epiſcopo quando poſſit ab audiendis Confeſſionibus ſuſpendi, & num.18.*

17 *Epiſcopus qui facultatem audiendarum Confeſſionum conceſſit ad ſuum beneplacitum poteſt quandocunque illam reuocare.*

18 *Approbatus Regularis ad Confeſſiones perſonarum ſecularium audiendas, poteſt ſi noua cauſa ſuperueniat, ſuſpendi, dummodo ea Confeſſiones ipſas concernat, veluti ſi cum ſcandalo, aut aliàs inhoneſtè viuat, vel aliquod delictum committat.*

19 *Confeſſarius Regularis deputandus in monaſterio Monialium etiam Regularibus ſubiectarum, debet eſſe approbatus ab Epiſcopo.*

20 *Confeſſarius Regularis extraordinarius Monialium debet eſſe approbatus à loci Ordinario.*

21 *Regularis approbatus generaliter ab Epiſcopo ad Confeſſiones perſonarum ſecularium audiendas non cenſetur approbatus ad audiendas Confeſſiones Monialium ſibi ſubiectarum.*

Approbatio, Approbatus.

Collect. XXXVIII.

1 APprobatio facienda ab Epiſcopo, quamuis inſtitutio pertineat ad inferiores iuxta formam *cap 9. ſeſſ. 25. & cap. 13. ſeſſ. 7.* debet fieri etiam in beneficiis, quorum inſtitio pertinet ad Monachos. *Sacra Cong. Conc.* teſte Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. c. 3. n. 19. in 1. declar.*

2 Approbatio ab Epiſcopo facienda non requiritur in beneficiis ſimplicibus, quorũ collatio liberè ſpectat ad inferiores. *Sacra Cong. Conc.* apud eundem Garci. *d. p. 9. cap. 3. num. 19.*

3 Approbationem dare debet Epiſcopus Vicariis etiam temporalibus appoſitis in Eccleſiis Parochialibus vnitis, & dependentibus à Religione Hieroſolymitana ſi ſimpliciter idonei reperti fuerint. *Sacra Congr. Conc. in Auguſt. 4. Decemb.* 1630. penes Aldan. *in compend. canon. reſol. lib. 1. tit. 13. n. 6.*

4 Approbationem dare Sacerdotibus Sacræ Confeſſionis miniſtris nullus poteſt præter Epiſcopum. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 4. tit. 29. l. 1. §. de confitendo ſemel in anno, n. 15.* Boſſ. *de triplicis Iubilæi priuileg. ſect. 3. caſu 2 num.* 55. Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo approbatio, n. 9.* Metipſo *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 2. alleg. 25. n. 12. & de Parocho c. 19. 28.*

5 Approbatio Confeſſariorum, & ad curam animarum ſpectat ad Epiſcopum donec per alium prætendentem probetur immemorialis, & quod ſit nullius. *Sacra Congr. Conc. in nullius. ſeu Conuerſanen. 26. Iuny, & 20. Auguſti* 1627. de qua Sellius *in ſelect. Canon. c. 13. n. 1.*

6 Approbatio obtenta per Sacerdotem ſecularem, vel regularem ab Ordinario ad audiendas Confeſſiones poteſt ab Epiſcopo ſucceſſore pro ſuæ Conſcientiæ ſecuritate vſque ad nouum examen ſuſpendi. *Sacra Congr. Concil. in Leman. 19. Septembris* 1625. cuius meminerunt Sell. *d. c. 13. n. 2.* Ioann. Maria Nouar. *d. verbo approbatio, n. 13.*

7 Approbationem ab Epiſcopo obtinentes ad certum tempus eo elapſo non poſſunt Confeſſiones audire abſque noua Epiſcopi ipſius licentia, & approbatione, præuio, etiãſi eidem libuerit, nouo examine. Illi verò, quos ipſemet Epiſcopus ad Cõfeſſiones huiuſmodi audiendas ſemel admiſit ſimpliciter, ac ſine vlla temporis præfinitione, nullatenus poſſunt ab eodem reprobari ſine noua cauſa, eàque Confeſſiones ipſas concernente. Cæterùm an eadem ſubſit, necne, Epiſcopus non tenetur ipſis Regularibus ediſcere, ſed Sedi Apoſt. duntaxat, vbi eam ſibi aperiri poſtulauerit. *Sacra Congr. Epiſc. & Regul. in Cæſarauguſtana 7. Septembris* 1625. & *in Giennen. 30. Ianuarij* 1629. quam refert Torreblanca *de iure ſpirit. lib. 14. c. 3. n. 23. & 24.*

8 Approbationem obtinere nemo cenſetur, ſi ex tribus examinatoribus quilibet eorum vnum approbauerit, & alij duo approbatum ab altero reprobauerint accedente Epiſcopo Idem dicendum, quando ſunt quinque examinatores, & quilibet eorum approbat vnum ex examinatis, & cæteri quatuor reprobãt approbatum ab altero, Epiſcopo vni illorũ accedente. Idem ſimiliter ſi vnus tantùm compareat ad ſe examinandum coram tribus examinato

minatoribus, vno illorum approbante, cæteris reprobantibus, quia illi non potest accedere Episcopus, & examinatus dicitur reprobatus. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garſ. *de benef. p.9.c.2.num.*60.

9 Approbatum, & prouisum de Ecclesia Parochiali in forma dignum potest Episcopus modernus iterum examinare superueniente rationabili causa. *Sacra Congr. Conc. in Placentina* 26. *Augusti* 1628. refert Sellius *d. cap.*13.*num.*6.

10 Approbatus ad Ordines seu beneficia ab Episcopo competenti, potest ab inferiore suspendi ob imperitiam, si ille in visitatione repertus sit ignarus. *Sacra Congr. Conc. sub die* 9. *Nouembris* 1619. quam citat Sell. *d. cap.* 13. *num.*5.

11 Approbatus ad audiendas Confessiones ab alio quam à Valentino Episcopo in diœcesi Valentina non censetur approbatus ab Ordinario. *Sacra Congr. Conc.* cuius idonei testes sunt Quarant *in sum. Bullar. verbo Confessor. vers. præter*, Fr. Emman. *in explicat. Bullæ Cruciatæ*, §.9 *n.*5. Ludou. Beia *in resp. casuum Conscient. p.*4.*casu* 20.*vers. tandem*, Ægid. de Coninck. *de Sacram. tom* 1.*disp.*8.*n.*52. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *cap.* 8.*n.*132. Vgolin. *de offic Episcopi, cap.*7.§.2.*n.*8. Campan. *in diuers. iuris Canon rub* 12.*c.*13 *n.*77. *in fine*, Armêdar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib* 4 *tit* 29. *l.*1.§.1.*n* 12. Suar. *tom* 4.*de Pœnit. disp.*28.*sect.* 7.*n* 1. Molses. *in sum. Theolog. moralis tract.* 7.*cap.*14.*num.*67. Homobon. de Bonis *de examen. eccles. p* 1. *tract.* 5.*cap.* 2. *num.* 14. Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo absolutio differ.* 1. Boss. *d. sect.* 3. *casu* 2. *n.*213. Ego *de officio & potest Episcop p.*2.*alleg.* 25.*num.*32.

12 Approbatus clericus tam secularis quàm Regularis ad audiendas personarum secularium Confessiones in vna diœcesi, non potest in alia easdem Confessiones audire absque Episcopi diœcesis approbatione. *Sacra Congr. Conc. in Calaguritana* 6. *Iunij* 1608. teste Aldanô *d. lib.*1.*tit.*13.*n.*8.

13 Approbatus Clericus tam secularis quàm Regularis ad audiendas Confessiones certi generis personarum, vel in certa Ecclesia, non potest Confessiones audire aliarum personarum, & extra illam Ecclesiam virtute Bullarum. *S. Cong. Concil.* de qua mentionê faciunt Nicol. Garc. *d. p.*5. *c.* 8. *n.* 87. Ioann. Maria Nouar. *d. verbo approbatio, n.*11.*&* 12.

14 Approbatus Regularis ab Episcopo ad Cõfessiones audiendas non debet ab Ordinario impediri quominus illas audire possit in domibus pœnitentium infirmorum, si ab illis vocentur, licet valeat talis Ordinarius mãdare sub pœna suspensionis à facultate audiendi Confessiones, quod huiusmodi Regularis Parochũm de audita Confessione infirmorum eodem die certiorem faciat. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 1. *Iulij* 1606. cuius meminit Ioann. Maria Nouar. *d. verbo approbatio, n.*17.*&* 18.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Approbati ab Episcopo ad Confessiones audiendas secularium præuio examine, non possunt iterum ab eodem Episcopo examinari, sed benè possunt examini subiici à successore Episcopi iuxta Constitutionem sanctæ mem. *Pij V sub dat. Id. Augusti Pontificatus sui anno* 6. quæ à felicis record. Gregor. XIII. non est reuocata per reductionem priuilegiorum Regularium ad terminos Cõcilij. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Ioann. Maria Nouar *d. verbo approbatio, num.*5. 15

Approbatus ab Episcopo Confessarius Regularis non potest ab audiendis Confessionibus suspendi, nisi noua causa, eâque ad Confessiones ipsas pertinente, aut ob non seruatum interdictum ab ipso Ordinario positum. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die* 20. *Nouembris* 1615. Nisi Episcopus facultatem huiusmodi audiendarum Confessionum ad suum beneplacitum concesserit, quia tunc quandocunque reuocare poterit. *Eadem Sacra Congr. in Papien.*19. *Martij* 1619. apud Aldan. *d. lib.*1.*tit.*13.*num.*11. 16 17

Approbatus Regularis ad Confessiones personarum secularium audiendas, potest si noua causa superueniat, suspendi, dummodo ea Confessiones ipsas concernat, veluti si cum scandalo, aut aliàs inhonestè viuat, vel aliquod delictum committat, propter quod rationabili Episcopi iudicio videatur à Confessionibus suspendendus. *Eadem Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Oriolen.* 30. *Augusti* 1630 cuius meminit Ioann. Maria Nouar *d. verbo approbatio, n.*5. 18

Approbatus ab Episcopo debet esse Confessarius Regularis deputandus in monasterio Monialium etiam Regularibus ipsis subiectarum, *Gregory XV. constit. sua*, incip. *Inscrutabili*, per me impressa *in fine tract. de officio. & potest. Episcopi*, & per particulam adduco ibidem *alleg.*25.*n.*71. 19

Approbatus à loci Ordinario debet esse Regularis deputandus in Confessarium extraordinarium Monialiũ. *Sacra Congr. Conc. super dubiis occasione prædicta Constitutionis Gregorij XV. exortis vers. Confessores extraordinarios*, quam refert Ioann. Maria Nouar. *d. verbo approbatio, num.*15. Et ego *d. alleg.* 25. *num.*72. 20

Approbatus Regularis generaliter ab Episcopo ad Confessiones personarum secularium audiendas non censetur approbatus ad audiendas Confessiones Monialiũ sibi subie- 21

 ctarum

ctarum. *Eadem Sacra Congr. Conc. super dictis dubiis occasione prafata Constit. Gregorij XV. exortis vers. Regulares generaliter*, quam refero *d. alleg. 25. num* 74.

vide *in verbo examen, collect.* 339.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referũtur de aqua benedicta agẽtes.*
2 *Aspersio aqua benedicta debet fieri sigillatim quibuscunque Dignitatibus, & Canonicis.*
3 *Aspersio aqua benedicta in Dominicis diebus debet fieri per ipsum celebrantem etiam quod sit prima Dignitas, non obstante contraria consuetudine.*

Aqua benedicta.

COLLECT. XXXIX.

1 DE aqua benedicta Marc. Ant. Marsil. *de hydragologia*, Ioan. de Tutrecr. Perbalt. *in rosario*, Gerardus Busdragus *super Canon. de consec. dist.* 3. Azot. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 9. *cap.* 15. Durand. *in ration. dium. Officior. lib.* 4. *cap.* 4. *n.* 10. Stephan. Durant. *de ritibus Eccles. lib.* 1. *c.* 21. *n.* 2. Hieron. Roman. *lib.* 4. *de Republ. Christiana, c.* 22. Henriq. *in sum lib.* 4. *cap.* 15. §. 8. *lit. F.* Martin. Delr. *disquisit. magic. lib.* 2. *cap.* 2. *sect.* 3. *q.* 3. *pag.* 523. Emman. de Valle de Moura *de incantat. & ensalmis, sect.* 2. *cap.* 11. Boss. *de signis Eccles. tom.* 1. *lib.* 5. *c.* 2. *signo* 15. Torreblanca *in practicab. iuris spirit. lib.* 12. *cap.* 26. *n.* 57. *cum seqq.* Gauant. *in rub. Missal. p.* 4. *tit.* 19. *à n.* 6.

2 Aquæ benedictæ aspersio debet fieri sigillatim quibuscunque Dignitatibus, & Canonicis, incipiendo ab iis, qui in dextero cornu existunt, non vnico ictu in circulum. *S. Congr. Rit. in Perusina* 20. *Decembris* 1601. apud Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo benedictio, num. vlt.* & illius memini *in tract. de Canonic. & dignitat. c.* 34. *n.* 23.

3 Aquæ benedictæ aspersio in Dominicis diebus fieri debet per ipsum celebrantem, etiam quod sit prima Dignitas, vel alia Dignitas, non obstante contraria consuetudine, quæ potiùs corruptela, quàm consuetudo dici debet, cùm sit contra rubricas Missalis Romani, & dispositionem Cæremon. Episcop. *lib.* 2. *cap.* 30. quæ tollit omnem contrariam consuetudinem. *Sacra Congregat. Rit. in Perusina* 29. *Nouembris* 1632. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 16. *num.* 3.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de officio, dignitate, & iurisdictione Archidiaconi agentes.*
2 *Officium Archidiaconi est Episcopo ministrare.*
3 *Vicarius Episcopi pracedit vbilibet Archidiacono.*
4 *Residere tenetur in quo sibi placuerit, qui duos Archidiaconatus dignitate pares habuerit.*
5 *Magistri, seu Doctores, aut Licentiati in Theologia, vel Iure Canonico debent esse in omnibus Ecclesiis, vbi fieri potest, Archidiaconi, qui vel curam habent animarum, vel iurisdictionem.*
6 *Iurisdictionem contentiosam habentes Archidiaconi debent esse Doctores, & promoti in publico gymnasio.*
7 *Doctoratus, vel Licentiatura gradus non exigitur in Archidiacono, qui verè cura animarum, & omni prorsus iurisdictione caret.*
8 *Thurificandus est immediatè post Diaconos assistentes Archidiaconus, qui sustinet Baculum Episcopi dum celebrat solemniter.*
9 *Archidiaconus qui sedet à dextris Episcopi celebrantis in Cathedrali, à dextris pariter sedere debet dum celebrat in Collegiatis.*
10 *Examini vt intersit non tenetur Episcopus vocare Archidiaconum.*
11 *Archidiaconus quam auctoritatem in choro habeat, ostenditur.*
12 *Officio expleto nemo è choro egredi valet antequam Archidiaconus finis signum det.*
13 *Capitulum conuocare quando absente Decano spectat ad Archidiaconum, potest in eo proponere, ac resolutiones accipere etiamsi non sit in Sacris.*
14 *Visitatione propria Ecclesia durante non potest Archidiaconus percipere fructus illius Canonicatus, quem obtinet ex dispensatione, vel ex illius Ecclesia consuetudine.*
15 *Visitationis ratione si vltra tres menses absit Archidiaconus, quando illa sua Dignitati incumbit, lucratur fructus, nisi contraria sit consuetudo.*
16 *Distributiones percipit Archidiaconus non visitans propriam Ecclesiam, sed solùm Ecclesiam sua diœcesis.*
17 *Episcopus potest præfstituere terminum Archidiacono ad visitationem expediendam, & præscribere comitatum, & equitatum.*

18 *Dignitas*

18 *Dignitas prima si sit Archidiaconus debet exercere officium Presbyteri assistentis.*
19 *Presens intelligitur in choro Archidiaconus, dum est in assistentia apud Episcopum.*
20 *Dignitas prima si fuerit Archidiaconus, & constitutus sit in Ordine sacerdotali absente Episcopo praefertur Archipresbytero in celebratione Missarum solemnium.*
21 *Doctor debet esse Archidiaconus, qui est prima Dignitas in Cathedrali, quamuis non habeat curam animarum, nec contentiosam iurisdictionem.*
22 *Dignitas prima quando fuerit Archidiaconus sacerdos non ex obligatione, sed ex voluntate & deuotione praeferri debet Archipresbytero in functionibus sacerdotalibus absente Episcopo.*
23 *Praecedentia ratione stola danda est Archipresbytero, qui est secunda Dignitas, & cui incumbit cura animarum.*
24 *Dignitas secunda quando est Archidiaconus Presbyter, absente prima Dignitate debet celebrare Missas solemnes.*
25 *Protonotarius Archidiaconus non lucratur fructus, & distributiones sui Archidiaconatus si eum habitu Protonotarij diuinis Officiis assistat.*
26 *Protonotarius Archidiaconus si in Ecclesia sit habitu Protonotarij et non est assignādas locus inter Dignitates, & Canonicos.*
27 *Habitu Praelatitio vti non potest Archidiaconus Protonotarius in actibus sibi tanquam Archidiacono competentibus.*
28 *Paramenta pro Missa priuata celebranda non debet Archidiaconus Protonotarius assumere ex Altari, sed ex sacristia.*
29 *Habitu Protonotarij potest Archidiaconus vti in actibus sibi tanquam Protonotario competentibus.*
30 *Praenestinus Archidiaconus an teneatur ad onus Camerariatus.*
31 *Rhemen. Episcopi Vicario conceditur indultum reconciliandi Ecclesias pollutas, quae prius non fuerunt consecratae.*
32 *Rhuten. Archidiacono conceditur per annum indultum benedicendi paramenta stante absentia Episcopi.*

Archidiaconus.

Collect. XL.

1 DE Archidiaconi dignitate, officio, & iurisdictione *l.4. tit. 6. part.1.* Lancel. Conrad. *in templo omnium Iudic. lib. 2. cap.8.* Sarmien. *lib. 3. select. cap. 15.* Laeli. Zechi: *de Republ. eccles. tit.14. num.13. cum seqq.* Petr. Cresper. *in sum. Cathol. Fidei verbo Archidiaconus*, Anastas. Germon. *de sacror. immunit. lib.3. cap.3.* Flamin. Paris. *de resignat. benef. lib. 2. q.1. num.84. & 85.* Petr. Gregor. *Syntag. Iuris lib. 25. cap. 20.* Fr. Hieron. Roman. *de Republ. Christ. lib.3. cap.3.* Zerol. *in praxi Episcop. verbo Archidiaconus p.1. & 2.* Card. Tusch. *pract. conclus. tom.1. lit. A. concl. 482.* Nicol. Garc. *de benefic. p.7. cap. 7. num. 36. cum seqq.* Sebast. Caesar *de ecclesiast. hyerarchia p. 2. disp.12. §.1.* Azor. *instit. moral. p. 2. lib 3. cap.14.* Didac. Narbona *de aetate ad omnes humanos actus reg. anno 25. q.65.* Machado *en su perfeto Confessor tom. 2. lib.4. p.4. tract 7. docum.5.* Ego *de iure eccles. vniu. lib.1. cap.24. & de Canon. & Dignit. cap.5.*

Barbos. *Apost. Decis. Sum.*

Archidiaconi officium est Episcopo ministrare. *Sacra Congr. Rit. in Pisaurien. 10. Iunij* 1600. cuius memini *in tract. de Canon. & dignit. cap.5. n.18. in princ.* 2

Archidiacono praecedit Vicarius Generalis Episcopi tam in choro, quàm vbilibet. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Theatina, 6. Iulij* 1618. cuius memini *d. cap.5. n.55.* 3

Archidiaconatus duos dignitate pares habens residere poterit in quo sibi placuerit, si alter est dignior, tenetur in eo residere. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.3 cap. 2. n. 185.* 4

Archidiaconi qui vel curam habent animarum, vel iurisdictionem iuxta tit. de offic. Archid. debent in omnibus Ecclesiis, vbi fieri potest, esse Magistri, seu Doctores, aut Licentiati in Theologia, vel iure Canonico. *S. Congr. Concil.* referentibus Piasec. *in praxi Episcop. p.2. cap.5. n.20.* Campan *in diuersi. iuris Canon. rub.7. cap.6 n. 41.* Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori eccles. decis. 473. in 1. edit.* aliàs *resol. 497. in 2. edit.* Nicol. Garc. *de benef. p.7. cap.7. num.41.* Massobr. *in praxi habendi concursum requis. 10. dub. 6.* Ioan. Maria Nouar. *in Regul. Canon. Concil. 41 n. 2.* quorum plures refero *d. cap.5. n.6.* 5

Archidiaconi habentes iurisdictionem cōtentiosam debent esse Doctores, & promoti in publico gymnasio, aliàs gradus eis non suffragatur ex Bulla 63 Pij V. *Sacra Congr. Conc.* quam referunt Nicol. Garc. *d. c.7. n.40.* Massobr. *d. dub. 6. n. 6.* Nouar. *d. Concil. 41. n.4.* quos refero *d. c.5. n.6. in fine.* 6

Achidiaconus qui verè cura animarum, & omni prorsus iurisdictione caret, non cōprehenditur decreto Concil. *sess. 24. cap. 12. de reform.* quoad qualitatem doctoratus, vel Licentiaturae in eo requisitam. *Sacra Congr. Conc.* de qua Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. c. 5. num.20.* 7

Archidiaconus, qui sustinet Baculū Episcopi dum celebrat solemniter thurificandus est immediatè post Diaconos assistentes. *Sacra Congr. Conc. Bracharen. 28. Aprilis.* 1607. 8

Etiamsi sit primus Archidiaconus, & habeat alias prærogatiuas. *Eadem Sacra Congr. in illa causa* 19. *Ianuarij* 1608. de qua memini *d.c.5. num.*52.

9 Archidiaconus qui sedet à dextris Episcopi celebrantis in Cathedrali, à dextris pariter sedere debet, cum celebrat in Collegiatis. *Sacra Congr. Rit. in Thelesina* 2. *Martij* 1602. apud Sell. *in selectis Canon.cap.*17.*n.*2.

10 Archidiaconum vocare non renetur Episcopus, vt intersit examini ordinandorum. *Sacra Congr. Conc. sub die* 21. *Ianuarij* 1617. penes Sellium *d.cap.*17.*n.*3.

11 Archidiacono in choro permanenti spectat in principio Matutini Horarum Canonicarum, ac Vesperarum intonare: *Pater noster*, quo dicto, eidem pariter spectat eius manu signum dare, vt incipiatur. *Domine labia mea*, &c. Vel *Deus in adiutorium meum*, &c. Ipsique etiam ad Primam pertinet dicere. *Dies, & actus nostros*, &c. *Adiutorium nostrum*, &c. Et *Deus nos benedicat*, &c. Ad Cōpletorium. Noctem quietam, &c. Benedicat, & custodiat nos, &c. Et in fine Horarum, & Matutini: *Dominus det nobis*, &c *Sacra Cong. Episcop.& Regul. in Theatin.* 18. *Aprilis* 1617. de qua Aldan. in *compendio Canon, resol. lib.*3. *tit.*3.*n.*19.

12 Archidiaconus priusquam finis signum dat, nemo officio expleto è choro egredi valet. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Theatin.*18. *Aprilis* 1617. de qua mentionem feci *d. cap.*5.*n.*20.*in fine*.

13 Archidiaconus ad quem de consuetudine Ecclesiæ spectat, absente Decano, conuocare Capitulum, & in eo proponere, ac resolutiones accipere, id potest etiamsi non sit in sacris, cùm iste sit actus iurisdictionis, qui cōpetit Archidiacono etiam in sacris non constituto, & ad Decanum non spectat ratione Ordinis, sed antiquitatis, & superioritatis. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic.p.*3.*c.*4.*n.*26.

14 Archidiaconus durante visitatione propria Ecclesiæ non potest percipere fructus illius Canonicatus, quam obtinet, ex dispensatione, vel de illius Ecclesiæ consuetudine, stante quod fructus Canonicatus distincti sunt à fructibus præbendæ, nisi pro tribus mensibus vacationis causa à Concilio permissis. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *d.cap.*2.*n.*232.*in* 2.*dub.* Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.*6.*lib.de visitat.n.*82. quos citaui *d.c.*5.*n.*17.

15 Archidiaconus ratione visitationis incūbentis suæ dignitati potest abesse vltra tres menses concessos à Concilio, & lucratur fructus sui Archidiaconatus, qui lucrifiunt per interessentiam, dummodo dati consuerint absentibus ex legitima causa; non tamen lucrantur distributiones quotidianas. Hæc autem de lucrandis fructibus locum habent, nisi extet Ecclesiæ consuetudo, vt Archidiaconus visitans nihil fructuum percipiat, quia talis consuetudo salua manere debet. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benefic.part.*3.*cap.*2.*n.*332. Ego ipse *d.cap* 5 *n.*15.

Archidiaconus non visitans propriam Ecclesiam, sed solùm Ecclesiam suæ Diœcesis, etiamsi illam visitaret ex officio, & iure sibi competenti, non potest percipere distributiones. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *d.cap.*2.*n.*332. Armendar. *d.l.*6.*de Visitat. n.*81. & 108. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcop p.*3.*alleg.* 53.*n.* 126. 16

Archidiacono potest Episcopus præstituere terminum ad visitationem expediendam, & præscribere comitatum, & equitatum ne oneri sit Ecclesiis, quas visitauerit. *S. Cong. Concil.* penes Piasec. *in praxi Episcop.p.*2.*cap.* 3.*num.* 62. quem refero *d.cap.*5 *num.*14. 17

Archidiaconus si sit prima Dignitas debet exercere officium Presbyteri assistentis cum Pluuiali Episcopo celebranti iuxta formam cæremonialis, illique candelam, & palmam benedictam ministrare, dummodo sit in sacerdotali Ordine constitutus. *S. Cong. Rit. in Brixien.*28. *Maij* 1616. & *in Reatina* 10. *Ianuar.*1609. Non autem Archipresbyter. *Eadem S. Cong. in Vercelen.* 7. *Augusti* 1610. Etiamsi Archidiaconus non possit dici quod sit prima Dignitas, vt in Pisaurien.10. Ianuar.1600. & recusans cogendus est pronis, & censuris ecclesiasticis, vt in d. Reatina. Et dum in assistentia est apud Episcopum intelligitur præsens in Choro tam in Ecclesia Cathedrali quàm in alia. *Eadem S.Cong. in Camerinen.* 15. *Martij* 1608. cuius memini *d. cap.* 5. *num.* 50. & 51. 18 19

Archidiaconus prima Dignitas, & in Ordine sacerdotali constitutus, absente, vel impedito proprio Episcopo, præfertur Archipresbytero & omnibus aliis Canonicis in celebratione Missarum solemnium, & in omnibus aliis functionibus Episcopalibus. *S. Cong. Rit. in Regien.*9. *Decembris* 1600. & *Sancta Agatha Gothorum* 23. *Mart.*1602. & *in Iuuenacen.* 17. *Nouembris* 1607. & *in Baren.* 19. *Ianuar.* 1608. & *in Pennen.* 24. *Ianuarij* 1615. *Rot. in Viterbien. celebrationis Missar.* 11. *Decemb.*1609. Non quidem ex obligatione, sed ex sua voluntate, & deuotione. *Eadem S. Cong. in d. Regien.* 9. *Decembris* 1600. quarum meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*3.*tit.*3.*num.*20. 20

Archidiaconus, qui est prima Dignitas in Cathedrali debet esse Doctor quamuis non habeat curam animarum, nec contentiosam iurisdictio- 21

iurisdictionem. *Sacra Cong. Conc. in Andrien. 1. Aprilis* 1628. penes Aldan. *d.tit.3.num.21.*

22 Archidiaconus, qui prima Dignitas post Pontificalem existit, & sacerdos est, non quidem, ex obligatione, sed ex sua voluntate, & deuotione in decantatione Missarum in diebus solemnibus, delatione Sanctissimi sacramenti, benedictione candelarum, cinerum, palmarum, & aliis huiusmodi actibus, & functionibus sacerdotalibus, Episcopo absente, præferendus est Archipresbytero. *Sacra Cong. Rit in d. Regien. 9. Decemb.* 1600. quam refert Marcel. de Vulpe *in praxi iudic. fori eccles. cap. 34. num. 13. in fine.*

23 Archidiaconus, qui est prima Dignitas si concurreret in funeralibus cum Archipresbytero, qui est secunda, & cui incumbit cura animarum, & defert stolam, quique in Ecclesia dum facit Officium præcedit, huiusmodi Archipresbytero danda in via præcedentia ratione stolæ. *Sacra Cong. Rit. in nullius seu Troiana 4. Maij* 1613. quam citat Iulius Lauor. *var. lucubrat. tom. 1. tit. 2. cap. 3. n. 211.*

24 Archidiaconus secunda Dignitas, quando est Presbyter, absente Episcopo, & impedito Decano prima Dignitate debet celebrare Missas solemnes, & non Primicerij, licet id fecerint quando Archidiaconus non erat præsens. *Sacra Cong. Rit. in Capuana 28. Aprilis* 1607. apud Aldan. *d. tit. 3. num. 17.*

25 Archidiaconus, qui fit ex priuilegio Protonotarius non lucratur fructus & distributiones sui Archidiaconatus, si cum habitu Protonotarij in Ecclesia, choro & processionibus, diuinis Officiis assistat. *Sacra Cong. Rit.*

26 *in Asculana in Apulia 6. Martij* 1610. Et si voluerit in sua Ecclesia vti habitu Protonotarij reputatur tanquam extraneus, & ei locus assignandus est non inter Dignitates, & Canonicos, sed post Abbates. *Eadem S. Cong. in d. Asculana.* Nec potest in publicis functioni-

27 bus in assistentia Episcopi, & aliis actibus sibi tanquam Archidiacono competentibus vti habitu Protonotarij, seu suo habitu Canonicali. *Eadem S. Cong. in dicta Asculana in Apulia 19. Nouembris* 1611. cuius memini *d. c. 5. num. 53. & 54.*

28 Archidiaconus Protonotarius non ex Altari, sed ex sacristia vt faciunt cæteræ Dignitates & Canonici debet sumere paramenta pro Missa priuata celebranda in Ecclesia Cathedrali. *Eadem S. Cong. Rit. in d. Asculana 6. Martij* 1610. de qua Aldan. *d. tit. 3. num. 19.*

29 Archidiaconus, qui ex priuilegio est Protonotarius potest vti habitu Protonotarij in actibus non competentibus sibi tanquam Archidiacono. *Sacra Cong. in nullius terræ Piscia 19. Ianuar.* 1612. *& in d. Asculana 28. Ianuarij* 1618. penes Aldan. *d. tit. 3. num. 21.*

Archidiaconus Prænestinus non tenetur ad onus Camerariatus. *S. Cong. Rit. in Prænestina 13. Iulij* 1619. Sed postea re maturè discussa contrarium fuit resolutum *in eadem causa 26. Septembris* 1620. vt testatur Aldan. *d. tit. 3. num. 22.* 30

Archidiacono Episcopi Rhemen. Vicario conceditur indultum reconciliandi Ecclesias pollutas, quæ prius non fuerant consecratæ, secus pro Ecclesiis, quæ antea fuerunt consecratæ. *Eadem S. Cong. Rit. in Rhemen. 9. Maij* 1609. referente Aldano *d. tit. 3. num. 25.* 31

Archidiacono Ruten. conceditur per annum indultum benedicendi paramenta stante absentia Episcopi. *Sacra Cong. Rit. in Ruten. 9. Maij* 1609. quem refert Aldan. *d. tit. 3. num. 26.* 32

Archidiacono Camminch Aquileien diœcesis, & illius loci Vicario ob longissimam absentiam Ordinarij Aquileien. conceditur facultas per annum benedicendi paramenta. *Sacra Cong. Camminch 24. Aprilis* 1610. quam citat Aldan. *d. tit. 3 num. 30.* 33

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Archiepiscopi auctoritate, & iurisdictione agentes.*

2 *Officia Ordinis ampliùs assumere nequeunt Regulares Episcopi, qui ad illum redeunt.*

3 *Iuramentum de visitando limina Apostolorum statis temporibus, & de dando rationem Papæ de eorum Pastorali officio subeunt Archiepiscopi etiam Cardinales antequam munus consecrationis suscipiant.*

4 *Pontificalia in Ecclesia Archiepiscopi exercere non potest Nuncius absq; eius licentia.*

5 *Pontificalia in Ecclesia suffraganeorum exercere non possunt Archiepiscopi, absque licentia Episcopi Ordinarij.*

6 *Crucem ante se deferri facere potest Archiepiscopus etiam per loca Monachorum Casinensium suæ Diœcesis.*

7 *Nomen & titulum Archiepiscopi, non autem vsum pallij & Crucis retinere potest Archiepiscopus trãslatus ad Ecclesiam Episcopalem.*

8 *Crucem deferre potest Archiepiscopus præterquam in visitatione Nuncij, & secum deambulando.*

9 *Nuncio præsente non sedet Archiepiscopus in cathedra superiori, sed inter Canonicos in eminentiori loco.*

10 *Mozzeta & Cruce non potest vti Episcopus præsente Legato in Ciuitate.*

11 *Nuncium debet rogare Archiepiscopus, vt*

populo benedicat, Nuncius verò hoc remittat Archiepiſcopo, vt populus cognoſcat dignitatem.

12 *Cauſas vertentes inter Epiſcopos Suffraganeos non poteſt iudicare Archiepiſcopus.*

13 *Cauſarum in prima inſtantia, quæ agitantur coram eius Suffraganeo non debet ſe ingerere Archiepiſcopus.*

14 *Vicelegato Bononien. non debet præcedere Archiepiſcopus in proceſſionibus, & ſolemnitatibus.*

Archiepiſcopus.

COLLECT. XLI.

1 DE Archiepiſcopis Roſæus *de prærogatiuis Archiepiſcop. dignit.* Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Archiepiſcopi auctoritas,* Marc. Anton. Genueſ. *in pract. Archiep. Neapol. cap* 70. Iodochus Lorichius *in theſauro nouo Theolog.* Petrus Creſpetius *in ſum. Catholicæ Fidei ſub hoc verbo,* Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 33. Homobon. de Bonis *de humanæ vitæ ſtatibus, p.* 1. *c.* 6. Galganet. *de iure publico, lib.* 3. *tit.* 18. Scipio de Rubeis *in Aphoriſmis, verbo Archiepiſcopus,* Sebaſtianus Cæſar *in relect. de eccleſiaſt. hyerarch. p.* 1. *diſp.* 5 §. 1. Machado *en ſu perfeto Confeſſor tom.* 2. *lib.* 4. *p.* 7. *tract.* 1. Ego *de iure eccleſiaſt. vniu. lib.* 1. *cap.* 7.

2 Archiepiſcopi, & Epiſcopi cuiuſcunque Ordinis Regularis profeſſores ad horũ Ordinum clauſtra redeuntes, ad eorum officia aſſumi nequeunt. *Paulus IV. conſtit.* 21. incip. *In ſacra* 19. *Iulij* 1559. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 261. cuius meminerunt Fr. Franciſcus de Soſa *in tract. Hiſpanico ſermone conſcripto de la obligacion. conque quedan los Religioſos Obiſpos n.* 144. Ouiedo *in praxi Regulari p.* 1. *tract.* 4. *c.* 3. *q.* 6. Ego *de iure eccleſiaſt. vniuerſo, lib.* 1. *cap.* 8. *n.* 126.

3 Archiepiſcopi etiam Cardinales antequam munus conſecrationis ſuſcipiant, aut eis pallium tradatur, iurant ſe limina Apoſtolorum ſtatis temporibus viſitaturos, & ſe rationem reddituros de eorum Paſtorali officio Papæ, ac de rebus ad ſtatum Eccleſiarum ſuarum pertinentibus. *Sixtus V. conſtit.* 15. incip. *Romanus* 13. *Kalend. Ianuarij* 1585. apud Laert. Cherub. *in Bullario, tom.* 2. *pag.* 508. Vide infra verbo *limina, collect.* 451.

4 Archiepiſcopi in Eccleſia nõ poteſt Nuncius Pontificalia exercere abſque ipſius Archiepiſcopi licentia. *S. Cong. Rit. ſub die* 9. *Maij* 1593. quam citat Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib.* 1. *tit.* 8. *n.* 14 per me adductus *in collect. ad Trident. ſeſſ.* 6. *de reformat. c.* 5. *n.* 18.

Archiepiſcopi non poſſunt Pontificalia 5
exercere in Eccleſiis Suffraganeorum abſque licentia Epiſcopi Ordinarij. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. die* 18. *Aprilis* 1599. apud Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 26.

Archiepiſcopus poteſt ante ſe Crucem 6
deferri facere, etiam per loca Monachorum Caſſinenſium ſuæ diœceſis. *Sacra Congr. Rit. in Theatina* 13. *Iuly* 1613. penes Sellium *in ſelectis Canon. cap.* 2 *n.* 3.

Archiepiſcopus tranſlatus ad Epiſcopa- 7
lem Eccleſiam poteſt retinere tantùm nomen ſiue titulum Archiepiſcopi, non autem vſum Pallij, & Crucis. *Sacra Congr. Rit. in Maiorien.* 16. *Octobris* 1604. referente Sellio *d. c.* 2 *n.* 4.

Archiepiſcopus poteſt deferre Crucem 8
præterquam in viſitatione Nuncij, & ſecum deambulando. *Sacra Congr. Rit. in Taurinen.* 9. *Mart.* 1593. teſte Aldan. *in compendio Canonic. reſolut. lib.* 1. *tit.* 8 *n.* 23.

Archiepiſcopus non ſedet in Cathedra 9
ſuperiori coram Nuncio, ſed inter Canonicos in eminentiori loco. *Eadem S. Congr. Rit. in dict. Taurinen.* de qua Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 14.

Archiepiſcopus non poteſt vti Cruce nec 10
Mozzeta præſente Legato in ciuitate. *Sacra Congr. Rit.* 10. *Octobris* 1601. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 12. quem refero *in collect. ad Trident. ſeſſ* 6. *cap.* 5. *n.* 17.

Archiepiſcopus debet rogare Nuncium, 11
vt populo benedicat, qui hoc remittat Archiepiſcopo, vt populus cognoſcat dignitatem Apoſtolicam. *Sacra Congr. Rit. in dicta Taurinen.* 9. *Martij* 1593. de qua Aldan. *d. tit.* 18. *à n.* 12.

Archiepiſcopus non poteſt iudicare cau 12
ſas vertentes inter Epiſcopos Suffraganeos. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Regien.* 31. *Maij*, 1588. de qua etiam Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 16.

Archiepiſcopus non debet ſe ingerere in 13
prima inſtantia cauſarum, quæ agitantur coram eius Suffraganeo. *Sacra Cong. Conc.* referente Thom. Zerola *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo appellatio, verſ. ad decimum.*

Archiepiſcopus Bononien. debet præce- 14
dere Vicelegato in proceſſionibus & ſolemnitatibus, ac quotieſcunque in Eccleſia conueniunt circa pacem, & thuris honorem exhibendum, ac in ſedendo ad Miſſam, & Concionem. *Sacra Congreg. Rit. in Bononien.* 8. *Iulij* 1602. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 17.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Archipresbyteri Dignitate, officio, & iuriſdictione agentes.*

Archipres

2 *Archipresbyter sanctæ Mariæ Maioris de Vrbe quam facultatem habeat.*

3 *Archipresbyter sancti Petri in Vaticano quam habeat iurisdictionem, ostenditur.*

4 *Archipresbyter Iuuenacen. attenta consuetudine debet absente Episcopo facere functiones.*

5 *Archipresbyter Tyrussonen. tenetur ad residentiam.*

6 *Archipresbyter Castri Regalis diœcesis Messanen. manutenendus est in possessione habendi Vicarium foraneum in suo territorio.*

7 *Manutentio datur Archipresbytero in sua quasi possessione celebrandi Missas absente Episcopo.*

8 *Thurificandus est Archipresbyter duplici ductu thuribuli.*

9 *Episcopi in primo ingressu quas functiones facere debet Archipresbyter, qui est prima Dignitas ostenditur.*

10 *Missas suo arbitrio non potest alteri delegare Archipresbyter, si non potuerit, vel noluerit celebrare, sed per Ordinem successiuè sunt demandandæ aliis post illum.*

11 *Substitutus Archipresbyteri non debet cantare Missas, quæ ad Archipresbyterum pertinent, nec locum, & honorem incensi.*

12 *Chori in regimine non debet se intromittere Archipresbyter, cum hoc ad solum Cantorem pertineat.*

13 *Sedem paratam habere non conuenit Archipresbyterum.*

14 *Canonico celebranti in chòro cedere debet primum locum Archipresbyter.*

15 *Vicario Episcopi vti Canonico præcedit Archipresbyter.*

16 *Præcedentia in funeralibus debetur Archipresbytero ratione stolæ, & non Archidiacono primæ Dignitati.*

17 *Canonicis Cathedralis præcedit Archipresbyter Collegiatæ paratus.*

18 *Almutium de pellibus variis conceditur Archipresbytero petenti vsum capæ.*

19 *Associari non debet à Presbyteris & clericis Archipresbyter ruralis.*

20 *Ientaculum præstare non tenetur Archipresbyter ruralis accedentibus processionaliter ad eius Ecclesiam.*

21 *Choro simul cum Canonicis sedere non debent Archipresbyteri per diœcesim quando accedunt ad Cathedralem.*

22 *Edictum pro concursu non tenetur ponere Ordinarius in collatione Archipresbyteratus, qui neque Parochum, neque Parochianos habet.*

Archipresbyter.

Collect. XLII.

DE Archipresbyteri dignitate, officio, & iurisdictione *l.8.tit. 6. part.1.* vbi Gregor. Lopez, Lancel. Conrad. *in templo omnium Iudicum lib. 2. cap.11.* Duaren. *de sacris Eccles. minist. lib.1. cap.8.* Anton. Fabric. *in praxi & theorica de re benef. tit. de benefic. cum dignit. num. 30. cum seqq.* Petr. Gregor. *syntag. Iuris lib.15. cap.21.* Hieron. Roman. *de Republ. Christiana, lib.3. cap.20. vers. succede,* Lælii Zechi. *de Republ. eccles. tit.24. num.14.* Galganet. *de iure publico lib.3. tit. 22.* Azori. *instit moral. p.2. lib.3. cap. 15. Mich.* Ferrus *in tract. de præcedent. ecclesiast. q. 6.* Sebast. Cæsar *de ecclesiast. hyerarch. p.3. disp.12. §.2.* Didac. Narbona *in tract. de ætate ad omnes humanos actus reg anno 25. q.6.* Ego *de iure ecclesiast. vniuerso lib.1. cap. 25. & de Canonic. & dignitat. cap.6.* 1

Archipresbyter S. Mariæ Maioris de Vrbe 2
amplissimas habet facultates in cognoscendis causis spectantibus ad Capitulum, beneficiatos, ac ministros in dicta Ecclesia, & tangentibus tam personas quàm res Capituli actiuè & passiuè, summariè, & de plano, ac procedit etiam in obligationibus Cameralibus, & eius auctoritas extenditur etiam ad Religiosos, & priuilegiatos. *Paulus III. constit.19.* incip. *Cum sicut de anno* 1538. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.2. pag. 642.*

Archipresbyter sancti Petri in Vaticano 3
habet eandem iurisdictionem, quam habet, Archipresbyter sanctæ Mariæ Maioris, & absoluit beneficiatos, & clericos à quolibet Iuramenti vinculo ad effectum agendi. *Paulus III. constit.35.* incip. *Cum dilectus Kalend. Nouembris* 1542. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.1. pag.671.* Habet amplam iurisdictionem cognoscendi causas inter Capitulum, & clericos, & commissiones causarum sui fori manu Papæ non signatas non admittit: facultatem habet ordinariam in Canonicos, & cæteros & auctoritatem cognoscendi causas per suum Vicarium, & collegio fabricæ S. Petri præsidet. *Sixtus V. constit. 102.* incip. *Cum ex debito 4. Non. Martij* 1590. apud Laert. Cherubin. *d. tom.2. pag 678.*

Archipresbyter Ecclesiæ Iuuenacen. at- 4
tenta consuetudine, & Ecclesiæ constitutione, licet non sit prima Dignitas; debet absente Episcopo facere functiones, quæ regulariter pertinent ad primam Dignitatem. *Sacra Cong. Rit. in Iuuenacen. 9. Maij* 1609. teste Sellio *in select. Canon. cap.18. num.40.*

Archipres

Massobr. *in praxi habendi concursum praelud. 3. num. 13.*

Archipresbyteri substitutus, vide in verbo *Substitutus collect. 688. n. 4. cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Visitare Archiuium Ecclesiae Cathedralis potest Episcopus.*

2 *Episcopus potest in Archiuio Cathedralis recognoscere iura, ac scripturas concernentes statum ipsius Ecclesiae, adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiae Canonicis.*

Archiuium.

Collect. XLIII.

1 Archiuium si sit proprium Ecclesiae Cathedralis, potest Episcopus illud visitare, & iura, ac scripturas concernentes sta-
2 tum ipsius Ecclesiae recognoscere, adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiae Canonicis. *Sacra Congr. Concil. in Oriolen. 27. Martij 1632. in resp. ad* 10. Vidi originale, cuius meminit nouissimè Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol. 5. num. 45.* De materia Ioann. Anton. Nouar. *in summa Bullarum sub tit. de Archiuio.*

SVMMARIVM.

1 *Sagitta & arma in Ecclesiis appendi non debent.*

2 *Gestatio armorum prohibitorum in Ecclesia non est de comprehensis in Bulla Gregory XIV.*

3 *Regularis arma cuiusuis generis prohibita intra Ecclesias, & monasteria status Mediolanensis tenere praesument quas poenas incurrat, ostenditur.*

Arma.

Collect. XLIV.

1 Arma, & sagittae in Ecclesiis appendi non debent. *S. Congr. Episcop. & Regul.* teste Ioan. Bapt. Lezana *in sum. quaest. Regul. tom. 1. cap. 21. n. 34.*

2 Armorum prohibitorum gestatio, quamuis in Ecclesia delictum sit, non est tamen de comprehensis in Bulla sanctae mem. Gregorij XV. *S. Cong. Episcop. & Regular. in Salernitana* 30. *Septembris* 1616. cuius meminit Ioan. Bapt. Lezana *in sum. quaest. Regul. tom 3. verbo Arma, n. 7.*

Arma cuiusuis generis prohibita, praesertim verò scoplos rotatos tam longiores, quã etiam breuiores nullus Regularis cuiusuis Ordinis intra Ecclesias, & sua monasteria in statu Mediolanensi tenere audeat, vel praesumat sub poena excommunicationis latae sententiae Sedi Apost. reseruatae, ac insuper priuationis officiorum, & dignitatum, ac beneficiorum, & inhabilitatis ad quaecunque officia inposterum obtinenda ipso facto absque vlla declaratione incurrenda. *S. Congr. Episcop. & Regul.* referentibus Nald. *in sum. verb Religiosus, num.* 50. Lezana *in sum. verb. Arma, n. 3* De materia Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum, tit. de Armis.* 3

SVMMARIVM.

1 *Episcopus tenetur ascribere ad seruitium Ecclesiae Clericum in minoribus constitutum, vel primâ tonsurâ initiatum petentem ascribi.*

2 *Fori priuilegio gaudere debet, qui incedens in habitu & tonsura, describi se fecit in catalogo Clericorum, qui in Synodo dioecesana obedientiam praestiterunt Ordinario, & per paucas vices interfuit in choro, & in processionibus, licet ascribere non se fecerit alicui Ecclesiae.*

3 *Clerici in ipsa promotione debent se adscribi facere alicui Ecclesiae: nam postea fieri non potest.*

4 *Fori priuilegio gaudet habitu clericali incedens, & studiis incumbens, & aliquibus diebus Missis inseruiens, licet nulli sit ascriptus Ecclesiae.*

5 *Eques Regularis effectus post ascriptionem Ecclesiae receptitiae, non potest fructus illius praetendere.*

Ascribere, Ascriptio.

Collect. XLV.

Ascribere tenetur Episcopus ad seruitium Ecclesiae Clericum in minoribus constitutum, vel primâ Tonsurâ initiatum petentem ascribi. *Sacra Congreg. Concil. in Valentina* 29. *Iuny* 1628. teste Sellio *in select. Canon. cap. 18. num. 13.* & refero Ego ipse *de iure Eccles. vniuers. lib. 1. cap. 39. § 2. n. 30.* 1

Ascribere non se faciens alicui Ecclesiae si incedat in habitu, & tonsura, & sit descriptus in catalogo Clericorum, qui in Synodo 2

nodo diœcesana obedientiam præstiterunt Ordinario, & per paucas vices in choro, & in processionibus interfuit, attentis circunstantiis gaudere debet fori priuilegio. *Sacra Cong. Concil. in alia Valentina* 28. *Martij* 1628. cuius meminit Selli. *d. cap.* 18. *num.* 15. & Ego *d. cap.* 39 §.2. *num.*35. refert me citato, Antonin. Diana *moral. resol. p.* 4. *tract.* 1. *resol.* 2. *in fine*.

3 Ascriptio alicui Ecclesiæ in ordinatis debet fieri ipsa promotione, nam postea fieri nõ potest. *Sacra Congr. Concil.* referente Nicol. Garc *de benefic p.*2.*c.*5.*n.*101.

4 Ascriptus licet nulli sit Ecclesiæ Clericus, si tamen habitu clericali incedens, & studiis incumbens, scholas frequentauerit, & diebus præcipuè festiuis, & aliis sacrificio Missæ inseruierit in aliqua Ecclesia, fori priuilegio gaudet. *Sacra Congr. Conc die* 30. *Iunij* 1609. quam refero *de iure eccles. vniuers. lib.* 1.*c.*39. §.2.*n.*36. & me citato in illo loco refert etiã Torreblanca *de iure spirituali, lib.* 15. *cap.* 5. *num.*58.

5 Ascriptus Ecclesiæ receptitiæ si fiat miles Capellanus Hierosolym seu alterius Militiæ, non potest prætendere fructus Ecclesiæ receptitiæ, quia reputatur Regularis. *Sacra Congr. Conc. die* 17. *Martij* 1619. referente Sellio *d. c.* 18. *n.* 21.

SVMMARIVM.

1 *Episcopo accedenti ad Ecclesiam debet ministrari aspersorium cum aqua benedicta à prima dignitate, vel digniore Canonico.*

2 *Episcopo accedenti ad Ecclesiam Collegiatam porrigendum est aspersorium aquæ benedictæ à Priore eiusdem Ecclesiæ.*

3 *Archipresbytero non est porrigendum aspersorium à digniore Presbytero.*

4 *Celebrans debet facere aspersionem aquæ benedictæ in Dominicis diebus etiamsi sit prima dignitas.*

Aspersorium.

COLLECT. XLVI.

1 ASpersorium cum aqua benedicta Episcopo accedenti ad Ecclesiam debet ministrari à prima Dignitate, vel digniore Canonico. *Sacra Cong. Rit. in Salamantina* 16. *Iulij* 1605. *& in Sarzanen.*12. *Mart.* 1618. *& in Bononien.* 14. *Februarij* 1632. Si verò præbendæ sunt distinctæ ministrandum est à primo Canonico Presbytero. *Eadem Sacra Cong. in Placen.*19. *Maij* 1607. quarum meminit Selli. *in select. Canonic. cap.*16.*num.*2.

Aspersorium aquæ benedictæ porrigẽdum 2 est Episcopo à Priore Ecclesiæ Collegiatæ, dũ ibi accedit Episcopus, non autem à prima dignitate, vel primo Canonico Ecclesiæ Cathedralis. *Sacra Cong. Rit. in Camarinen.* 15. *Martij* 1608. teste Selli. *d. cap.*16 *num.*4.

Aspersorium non est porrigendum Archi- 3 presbytero à digniore Presbytero, neque alia obsequia ei sunt præstanda, quæ soli Episcopo à Canonicis præstantur. *Sacra Cong. Rit. in Barcn.* 4. *Iulij* 1615. apud Selli. *d. cap.* 16. *num.* 7.

Aspersio aquæ benedictæ in Dominicis 4 diebus fieri debet per ipsum celebrantem etiam quod sit prima, vel alia Dignitas, non obstante contraria consuetudine, quæ potius corruptela quàm consuetudo dici debet, cùm sit contra rubricas Missalis Romani, & dispositionem Cæremonialis Episcoporum lib. 2. cap. 30. quæ tollit omnem contrariam consuetudinem. *Sacra Cong. Rit. in Perusina* 29. *Nouembris* 1632. penes Sellium *d. cap.*16.*n.*3.

SVMMARIVM.

1 *Papæ assistentes in Capella quibus prærogatiuis gaudeant, ostenditur.*

2 *Episcopo assistentes debet incensari post Episcopum ante Magistratum etiamsi sit de maioribus.*

3 *Episcopo assistentes Diaconi, & Subdiaconi omnibus aliis præferuntur.*

4 *Canonici duo assistentes debent eligi ex numero Diaconorum quando Præbendæ sunt distinctæ.*

5 *Presbyter siue Archipresbyter assistens licet non sit prima Dignitas thurificandus est ante Archidiaconum tunicella paratum loco Diaconi assistentis.*

6 *Episcopum thurificare debet Presbyter assistens siue Dignitas sit, siue Canonicus.*

7 *Pacem accipiunt, & thurificantur ante Dignitates Assistentes licet minus digni ratione assistentia.*

8 *Canonici Assistentes superuenientibus Dignitatibus, vel Canonicis dignioribus debent discedere, & locum assistentiæ digniorem cedere dignioribus.*

9 *Munus Presbyteri Assistentis pertinet ad primam dignitatem.*

10 *Genuflectere nullo modo tenentur Dignitates & Canonici Assistentes.*

11 *Episcopo facienda est Assistentia iuxta Cæremoniale.*

12 *Canonicorum duorum assistentia semper conuenit Episcopo.*

13 *Episcopo*

13 *Episcopo facienda est Assistentia tam à duobus Diaconis quàm à Presbytero.*
14 *Dignitates, Canonici, vel Portionarij Episcopo solemniter celebranti assistentiam præstare tenentur, eique vestibus sacris induti debent per se ipsos inseruire.*
15 *Canonico celebranti conceditur assistentia Capellani cum Pluuiali, vbi adest talis consuetudo immemorialis.*
16 *Cinerum, candelarum, & palmarum in receptione non habetur ratio assistentiæ, sed quilibet debet accedere secundum prærogatiuam Ordinis.*
17 *Dignitatum duarum, vel duorum Canonicorum assistentia Episcopo loci Ordinario tantummodo conuenit.*
18 *Canonicorum duorum assistentia hinc indè facienda est à Canonicis Prabēdæ subdiaconalis, & illis deficientibus à Canonicis prabenda Diaconalis.*
19 *Canonicorum duorum assistentia per viam iuxta consuetudinem conuenit Archiepiscopo Granatensi.*
20 *Episcopo celebranti facienda est assistentia cum Pluuiali à prima dignitate, vel à primo Canonico in Ordine Presbyterali.*
21 *Canonicis celebrantibus assistentia præstari debet ab hebdomadariis, & beneficiatis.*
22 *Digniores & honoratiores debent assistere Episcopo.*
23 *Canonici tenentur Episcopo assistere etiam quando Ordinationem celebrat etiam extra propriam Ecclesiam.*
24 *Dignitas prima cogitur assistere Episcopo etiam sub censuris.*
25 *Episcopo Pontificaliter celebranti in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali assistere pertinet ad dignitates & Canonicos Cathedralis, non autem Collegiatæ.*
26 *Impeditus assistere Episcopo celebranti, potest adesse in choro, & lucrari distributiones.*
27 *Episcopus non debet admittere cum Pluuialibus clericos in minoribus Constitutos in Vesperis decantandis per aliquam ex dignitatibus Cathedralis.*
28 *Episcopo solemniter celebranti pro Presbytero quis debeat assistere, ostenditur.*

Assistentes. Assistentia. Assistere.

Collect. XLVII.

1 Assistentes Papæ in Capella Pontificia præferuntur cæteris in assequutione beneficiorum, nobilitantur valde, & æquiparantur ortis ex sanguine Comitum, habent *Barbos. Apost. Decis. Sum.* facultatem testandi de bonis ecclesiasticis, exempti sunt à decimis, & si se absentant visitant limina Apostolorū per procuratorem. *Iulius III. constit* 12. incip. *Romanus Pont. de anno* 1551. apud Laert. Cherub. *tom.*1 *pag.*576. in nouiss. impres.

Assistentes Episcopo debent incensari post Episcopum ante Magistratum, etiamsi sit de maioribus. *Sacra Cong. Rit. in Patauina* 12. *Martij* 1602. teste Sellio *in select. Canon. c.* 28.*num.*2. 2

Assistentes Episcopo Diaconi & Subdiaconi omnibus aliis præferuntur. *Sacra Cong. Rit. in Caputaquen.* 18. *May* 1602. apud Sellium *d c.*28. *num.*3. 3

Assistentes duo Canonici debent eligi ex numero Diaconorum quando Præbendæ sunt distinctæ. *Sacra Cong. Rit. in Nolana* 23. *Maij* 1603. cuius memini *in meo tract. de Canonic. c.*33.*num.*7. 4

Assistens Presbyter, siue Dignitas sit siue Canonicus, & non Diaconus Euangelij debet Episcopum thurificare. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. penes Selli. *d. c.* 28.*num.*4. 5

Assistens Presbyter siue Archipresbyter, licet non sit prima Dignitas thurificandus est ante Archidiaconum tunicella paratum, loco Diaconi assistentis, licet Archidiaconus sit prima Dignitas. *Sacra Cong. Rit.* quam citat Aldan *in compendio Canonicarum resolut lib.* 2.*tit.*22.*num.*2. 6

Assistentes licet minus digni, ratione assistentiæ ante Dignitates thurificantur, & accipiunt pacem. *Sacra Cong. Rit. in Cremen.* 28. *Septemb.* 1602. *& in Nolana* 23. *Maij* 1603. *& in Bracharen.* 19. *Iunij* 1609. de qua mentionem facit Sellius *d. cap.*28.*num.*6. 7

Assistentes Canonici superuenientibus Dignitatibus, vel Canonicis dignioribus debent discedere, & locum assistentiæ digniorem cedere dignioribus secundum consuetudinem & vsum capellæ Papalis. *Sacra Cong. Rit. in Asten.* 18. *Nouembris* 1606. & *in Ferrarien.* 20. *Iunij* 1609. quam refert Aldan *d. tit.* 22.*num.*11. 8

Assistentis Presbyteri munus pertinet ad primam Dignitatem. *Sacra Cong. Rit. in Terdonen.* 9. *Maij* 1606. de qua Selli. *d. cap.* 28. *num.* 9. 9

Assistentes Dignitates & Canonici, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti inseruientes, nullo modo tenentur genuflectere. *Sacra Cong. Rit. in Monopolitana* 15. *Decembris* 1632. cuius memini in *d. tract. de Canonicis & Dignit. cap.*33.*num.*30. 10

Assistentia Episcopo facienda est iuxta Cæremoniale. *Sacra Cong. Rit. in Legionen.*1. *Iunij* 1601. teste Sellio *d. cap.*28.*num.*10. 11

12 Assistentia duorum Canonicorum semper conuenit Episcopo siue celebret, siue diuinis officiis assistat, & etiam dum vadit ad Ecclesiam. *Sacra Cong. Rit. in Granaten.* 10. *May* 1601. penes Aldan. *d. tit.* 22. *num.* 12.

13 Assistentia Episcopo facienda est tam à duobus Diaconis, quam à Presbytero assistente, vt dicitur in Cæremoniali Episcoporum. *Sacra Congr. Rit. in Melphuten.* 30. *Augusti* 1602. apud Aldan. *d. tit.* 22. *numero* 13.

14 Assistentiam Episcopo solemniter celebranti & Pontificalia exercenti præstare debent Dignitates, Canonici, vel Portionarij, eique vestibus sacris induti inseruire tenentur per se ipsos. Si verò quis sit legitimè impeditus; alius eiusdem Ordinis & gradus respectiuè, non autem inferioris deputare poterit. *Sacra Congr. Rit. in Abulen.* 18. *Martij* 1602. referente Sellio *d. cap* 28 *numero* 12.

15 Assistentia Capellani cum Pluuiali conceditur Canonico celebranti, vbi talis adest consuetudo immemorialis. *Sacra Cong. Rit. in Mantuana* 19. *Iulij* 1604. quam citat Aldan. *d. tit.* 22. *num.* 14.

16 Assistentiæ ratio non habetur in receptione cinerum, candelarum, & palmarum, sed quilibet debet accedere secundum prærogatiuam Ordinis. *Eadem S. Cong. Rit. in Nolana* 23. *Maij* 1603. teste Aldano *d. tit.* 22. *num.* 15.

17 Assistentiæ duarum Dignitatum, vel duorum Canonicorum Episcopo loci Ordinario tantummodo conuenit. *Sacra Cong. Rit. in Cæsaraugustana* 9. *Maij* 1606. de qua Aldan. *d tit.* 22. *num.* 17.

18 Assistentia duorum Canonicorum hinc inde facienda est à Canonicis præbendæ Diaconalis, illis deficientibus à Canonicis Præbendæ Subdiaconalis, & etiam illis deficientibus ab vltimis Canonicis Presbyteris. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Saonen.* 17. *Iulij* 1606. apud Selli. *d. cap.* 28. *num.* 14.

19 Assistentia duorum Canonicorum per viam iuxta consuetudinem Ecclesiæ Granaten. & etiam dum celebrat, vel diuinis officiis assistit iuxta dispositionem libri Cæremonialis, Archiepiscopo conuenire declaratur, tam absente, quàm præsente Regio Magistratu *Sacra Congr. Rit. in Granat.* 10. *Maij* 1608. *&* 24. *Nouembris* 1609. quarum meminit Selli. *d. c.* 28. *n.* 15.

20 Assistentia cum Pluuiali Episcopo celebranti facienda est à prima dignitate, vel à primo Canonico in ordine Presbyterali constituto, quocunque nomine appelletur, siue Archidiaconus, siue Archipresbyter, siue Decanus. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Vercellen.* 7. *Augusti* 1610. penes Sellium *d. cap.* 28. *num.* 16.

Assistentia debet præstari ab hebdomadariis, & beneficiatis, Canonicis celebrantibus iuxta statutum Ecclesiæ. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Aucnionen.* 24. *Martij* 1612. de qua Aldan. *dict. tit.* 22. *n.* 24. 21

Assistere Episcopo debent digniores, & honoratiores. *Eadem S. Congr. Rit. in Calaguritana* 1. *Iulij* 1601. cuius memini *in dict. meo tract. de Canon. cap.* 33 *n.* 2. 22

Assistere Episcopo Canonici tenentur etiam quando ordinationem celebrat extra propriam Ecclesiam, dummodo numerus sufficiens Canonicorum, & Ministrorum in Ecclesia remaneat. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Elboren.* 7. *Iunij* 1612. quam citaui *in d. tract. de Canon. c.* 33. *n.* 8. 23

Assistere Episcopo cogitur prima dignitas, etiam sub censuris. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Calaguritana* 12. *Decembris* 1600. teste Sellio *d. c.* 28. *num.* 21. 24

Assistere Episcopo Pontificaliter celebrāti etiam in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali, pertinet ad Dignitates, & Canonicos Cathedralis Ecclesiæ si adsint, non autem ad Canonicos Collegiatæ vel Presbyteros Parochialis, etiāsi numerus alioquin sufficiens sit Presbyterorum. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Calaguritana* 1. *Iulij* 1601. *& in Bononien.* 26. *Aprilis* 1602. *& in Brundusina* 15. *Iulij* 1617. *& in Iserniên.* 2. *Augusti* 1631. quarum memini *d. tract. de Canon. c.* 33 *n.* 11. 25

Assistere Episcopo celebranti impeditus qui fuerit prima Dignitas in Cathedrali, licet adesse in choro, & lucrari potest distributiones, dummodo impedimentum sit euidens, & notorium, omni prorsus fraude cessante. *Eadem Sacra Congr. Rit.* referente Eminentissimo D. meo Card. Muto, *in Saonen.* 24. *Aprilis* 1627. refert nouissimè Iul. Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 8. *n.* 25. 26

Assistere cum Pluuialibus non conuenit, vt Episcopus admittat Clericos in Minoribus constitutos stante penuria Sacerdotum in Vesperis decantandis per aliquam ex Dignitatibus Cathedralis etiam in solemnioribus anni festiuitatibus. *Eadem S. Congr. Rit. in Casertana* 18. *Septembris* 1632 cuius memini *in d. tract. de Canon. c.* 33. *n.* 7. 27

Assistere Episcopo solemniter celebranti debet pro Presbytero Assistente, quando Præbendæ sunt distinctæ in Presbyterales, & Diaconales, dignior de Capitulo quocunque nomine nuncupetur, dummodo sit in Sacerdotio constitutus. Episcopo verò non celebranti, sed diuinis tantùm præsenti pro Presbytero assistente inseruire debet dignior Canonicus post Dignitates. Sed quando 28

Præben

Præbendæ non sunt distinctæ in Presbyterales, & Diaconales, tunc Episcopo siue solemniter celebret, siue diuinis tantùm præsens sit, pro Presbytero assidere, & inseruire debet dignior de Capitulo, iuxta dispositionem *Caremon, lib. 1. cap. 7. & 8. Eadem S. Congr. Rit. in Monopolitana 15. Decembris* 1632. cuius memini, *in d. tract. de Canon. cap.* 33. *num.* 5.

Plura vide infra in verbo *Canonici assistentes Episcopo collect.* 100.

Associatio, vide infra in verbo *Canonici associantes Episcopum*, &c. *collect.* 99.

Associatio an debeatur Abbatibus? Vide supra *in verbo Abbas collect.* 1. *n.* 22.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Astrologia agentes.*
2 *Astrologia iudiciaria, & disciplinarum diuinatoriarum studium perniciosissimum in Ecclesia Dei.*
3 *Ordinarij punire possunt artem Astrologiæ profitentes, præterquam circa artem Medicam, nauigationem, & agriculturam.*
4 *Inquisitores punire possunt Astrologiæ iudiciariæ, & nigromantiæ libros retinentes, aut legentes.*
5 *Bulla Sixti V. contra Astrologos obligat in vtroque foro.*
6 *Astrologi iudiciarij, qui de statu Reip. Christianæ, vel Sedis Apost. seu vita Romani Pont. aut eius consanguineorum iudicia faciunt, quas pœnas incurrant.*

Astrologia.

COLLECT. XLVIII.

1 DE Astrologia Georgius Valla, Ioachimus Fortius, Aurelius Marinatus Ital. Ioannes Paulus Galutius, Antonius Miraldus, Guido Bonatus, Georg. Cumelius, Ioannes Elszenis, Ioannes Ganiuetus, Hieron. Vicolffius, Ioannes Francisc. Opsusius, Ioannes Scræterus, Ioannes Staifnerus, Ioann. Poutanus, Valentinus Engelhaldus, Ioannes Picus Mirandolanus, Bartholomæus Vesputius, Gabriel Pirouanus, Henricus Ranzouius de Astrologici studij dignitate, Ioannes Iouianus, Iodochus Lorichius *in thesauro nouo Theologico*, Petr. Ctespetius *in sum. Cathol. Fidei sub hoc verbo*, Bartholom. Valent. *en el repertorio del Mundo, lib. 2. cap. de Astrologia.* Bened. Pereira *de Magia lib. 3. cap. 1. cum seqq.* Azor. *instit. moral. p. 1. lib. 9. cap.* 13. Less. *de instit. lib. 2. c. 45. dub.* 6. Suar. *de Relig. Barbos. Apost. Decis. Sum. lib. 2. de superstit. c. 11. à n.* 8. Sanchez *in præcepta Decalogi, tomo primo, libro secundo, capite, 38. numero* 27. *cum seqq.* Ego *de officio, & potestate Episcopi part. tertia, allegat.* 51. *num.* 153. *cum seqq.*

Astrologiæ iudiciariæ, & disciplinarum 2 diuinatoriarum studium perniciosissimum in Ecclesia Dei: Illud profitentes præterquam 3 circa artem Medicam, nauigationem, & agriculturam, aliqua de futuris contingentibus vaticinari præsumentes ab Ordinariis puniuntur. Et huiusmodi Astrologiæ iudicia- 4 riæ libros, sicut & Geometriæ, Chiromantiæ, Pytomantiæ, Onomantiæ, Gidantiæ, & Negromantiæ secum retinentes, ac legentes ab Inquisitoribus contra hæreticam prauitatem puniri possunt. *Sixtus V. constit.* 17. incip. *Cæli & terræ, Nonis Ianuarij* 1585 apud Laert. Cherub *in Bullario, tom.* 2 *pag.* 510. aliàs *pag.* 388. in nouiss. impress. cuius meminerũt Nald. *verbo Astrologus, num.* 3. Quarant. *in sum. Bullarij, verbo Astrologia*, Lauret. de Franchis *de controu. inter Episcopos, & Regular. pag.* 22. Ioann. Anton. Nauarr. *in summ. Bullarum tit. de Astrologia, indic.* Ego ipse *d. alleg.* 51. *num.* 154. Scortia *in selectas Bullas epitom.* 140.

Dubium est an hæc Bulla Sixti V. obliget 5 in vtroque foro? Illam latam esse pro foro exteriori, non autem in foro conscientiæ obligare existimarunt Suar. *tom.* 1 *de Relig. tract. de irreligios. cap.* 11. *num.* 34. Molfes. *in Theolog. moral. tract.* 11. *c.* 7. *n.* 120. Nald. *in sum. verbo Astrologus num.* 4. Sed in vtroque foro locum habere melius resoluunt Ioann. de Salas 1. 2. *tract.* 5. *disp.* 1. *sect.* 3. *n.* 36. Sanch. *in præcepta Decal. lib.* 2. *cap.* 38. *n.* 34. Homobon. de Bonis *de examine eccles. tract.* 6. *quæst.* 22. *vers.* 4 Filliuc. *in quæst. moral. lib. tract.* 24. *cap.* 4. *punct.* 3. *n.* 84. *ad fin.* Bonacin. *de censur. extra Bullam disp.* 2. *quæst.* 2. *punct.* 38. *n.* 3. Farin. *de hæresi, q.* 181. §. 1. *sub n.* 59. Lauret. de Franchis *in var.* 6 *quæst. resp.* 2. *pag.* 24.

Astrologi iudiciarij, qui de statu Reipubl. Christianæ. vel Sedis Apost. seu vita Romani Pont. aut eius consanguineorum iudicia faciunt, seu facta imposterum penes se retinent, vel alicui ostendunt, aut verbis tractãt, incurrunt pœnas nedum excommunicationis maioris latæ sententiæ, sed etiam vt læsæ Maiestatis Rei vltimi supplicij, ac confiscationis omnium bonorum suorum, & priuationis beneficiorum, & officiorum, si Clerici fuerint. *Vrbanus VIII. constit.* 8. aliàs 113. incip. *Inscrutabilis, Kalend. Aprilis* 1631. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario, tom.* 4. *pag.* 118. & apud Lauret. de Franchis *vbi supra p.* 27. *cum seqq.* & illius memini *d. alleg.* 51. *num.* 134. *in fine.*

B. Atto.

Collect. XLIX.

Beati Attonis Pontificis, & Confess. Officium, & Missa pro Diœcesi Pistorien. & vniuersa Congregatione Vallisumbrosæ conceditur à *Sacra Congr. Rit. in Pistorien. pro B. Attone* 11. *Decembris* 1604. Et pro ciuitate & diœcesi Pacen. *Eadem S. Cong. in Pacen.* 1. *& 3. Martij* 1614. quarum meminit Aldan. *in compend. Canonicarum resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis num.* 11.

SVMMARIVM.

1 *Officium Auditorum Rotæ vacat per promotionem ad Ecclesias Cathedrales.*
2 *Auditores Rotæ quibus fruantur præminentiis, & priuilegiis, ostenditur.*
3 *Referendariorum priuilegiis, & gratiis gaudent Auditores Rotæ, & exemptione à gabella vini.*
4 *Causa Auditorum Rotæ, eorumque familiarium, consanguineorum, & affinium vsque ad secundum gradum in Rota non tractantur.*
5 *Decanatus Auditorum Rotæ Romanæ spectat ad Auditorem tempore vacationis in Curia præsentem, aut ex causa publica absentem.*
6 *Auditor Cameræ quarum causarum cognitionem habeat, ostenditur.*
7 *Citare potest in partibus in prima instantia Auditor Cameræ.*
8 *Auditor Confidentiarum de quibus causis cognoscere valeat, ostenditur.*
9 *Canonicus Auditor Episcopi in congregationibus, quæ fiunt coram Episcopo, vel eius Vicario, debet sedere in loco suæ receptionis.*

Auditor.

Collect. L.

1 Auditorum Rotæ Romanæ Officium vacat per promotionem ad Ecclesias Cathedrales. *Innocentius VIII. constit.* 6. incip. *Circumspecta* 10. *Kalend. Septemb.* 1485. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom* 1. *pag.* 378. aliàs *pag.* 335. in nouiss. impress.

2 Auditores Rotæ Romanæ, & eorum locum tenentes habent facultatem recitandi Horas Canonicas, etiam postpositis Horis, Missam ante diem celebrandi, Stationes Vrbis propriam visitando capellam consequendi, carnibus etiam diebus prohibitis de consilio vtriusque medici vescendi, litterarum Apost. expeditionem gratis habendi, Qui etiam obtinent exemptionem à legatorum, Ordinariorum, & aliorum superioritate, & à decimis, pedagiis, gabellis, & aliis oneribus, & his priuilegiis non censetur derogatum etiam per litteras Apost. habentes clausulam quod tenores & formæ illarum habeantur pro expressis. Et quod non comprehendantur Auditores, aut locumtenentes nisi eorum nomina, & cognomina in eis expressa fuerint. *Clemens VII. constit.* 13. incip. *Conuenit æquitati Non. Augusti* 1525. apud Laert. Cherubin. *in Bullar. tom.* 1. *pag.* 577. aliàs *pag.* 485. in nouiss. impress.

Auditores Rotæ gaudent omnibus priuilegiis & gratiis Referendariorum, potiunturque exemptione à gabella vini. *Paulus III. constit.* 12. incip. *Romani* 13. *Augusti* 1537. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1 *pag.* 634. aliàs *pag.* 525. 3

Auditorum Rotæ Romanæ, eorumque familiarium, necnon consanguineorum, & affinium vsque ad secundum gradum causæ in Rota non tractantur. *Pius V. constit.* 44. incip. *In throno* 6. *Kalend. Ianuar.* 1561. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 58. aliàs *pag.* 44. in nouiss. impress. 4

Auditorum Rotæ Romanæ Decanatus cum omnimoda præcedentia spectat ad Auditorem tempore vacationis in Curia præsentem, aut ex causa publica absentem. Idem *Pius IV. constit.* 61. incip. *Dudum* 6 *Kalend. Augusti* 1562. apud Laert. Cherubin. *d. tom.* 2. *pag.* 89. aliàs *pag.* 67. in nouiss. impress. 5

Auditor Cameræ est Iudex competens causarum quorumcunque Prælatorum, Officialium Curiæ, Oratorum, Curialium, Notariorum Cameræ, & familiarium eorũdem, & campsorum mercatorum, & pensionum, quamuis solutio alibi facienda esset, & executor omnium litterarum Apostol. solus ac priuatiuè, vbi alij verò deputati cumulatiuè: remissorias & compulsoriales dat, monitoria ad partes decernit, censuras promulgat, & alia facit, ac solus est cognoscere de causis, & litibus ortis vigore obligationis Cameralis. *Pius IV. constit.* 33. incip. *Ad eximiæ Kalend. Maij* 1561. apud Laert. Cherub. *tom* 2 *pag.* 47. Paulus *V. constit.* 18. incip. *Eximiæ* 17. *Kalend. Octobris* 1606. apud eundem Laert. Cherub. *in Bullar. tom.* 3. *pag.* 212. aliàs 156. 6

Auditor Cameræ potest in partibus citare in prima instantia non obstante decreto *Concil. sess.* 24. *de reform. cap.* 20. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Pistorien.* 18. *Aprilis* 1595. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 72. *n.* 10. de 7

qua

qua materia latè egi *in praxi exigendi pensionei cap.*

8 Auditor Confidentiarum est Iudex causarum confidentialium simoniæ, & cum eis connexitatem habentium, verus commensalis, & familiaris Papæ, & est Iudex competens etiam respectu quoruncunque Prælatorum, & Cardinalium, & causarum inducentium aliquam pactionem simoniacam tam mouendarum in Vrbe quàm deuoluendarum ex toto Orbe. Procedit summariè, & omissis terminis substantialibus, qui seruantur de stylo Palatij, & procedit ex mero officio ad procuratoris fiscalis denunciationem, & partium accusationem contra simoniacos. *Sixtus V.constit.*47. incip *Diuina Kalend. Nouemb.* 1586. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*2. *pag.*556. Præcedit vtriusque Signaturæ Referendariis. *Sacra Cong. Rit. sub die 6. Decembris* 1621. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*3. *tit.*4. *num.*15.

9 Auditor Episcopi Canonicus in congregationibus, quæ fiunt coram Episcopo, vel eius Vicario debet sedere in loco suæ receptionis, & non super alios Canonicos præsentes. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Beneuentana* 29. *January* 1605. quam refert Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 4 *num.*18.

Auxiliorum diuinorum materia.

COLLECT. LI.

1 OMnibus, & singulis cuiusuis Religionis, Ordinis, Congregationis, Instituti, & Societatis, Regularibus, & aliis quibuscunque tam ecclesiasticis, quàm secularibus personis, cuiuscumque status, conditionis, &c. præcipitur ne in posterum audeant imprimere, vel quoquo modo in lucem edere libros, tractatus, vel compositiones ex professo, vel incidenter, aut prætextu commentandi Sanctum Thomam, vel quemlibet alium Doctorem, aut alia quauis occasione, prætextu, vel modo de materia auxiliorum diuinorum tractantis sine expressa & speciali licentia à Sanctitate sua in Congregatione Sancti Officij obtinenda, donec aliud in hac materia à dicta sancta Sede Apost. fuerit Ordinatum; sub pœna amissionis vocis actiuæ, & passiuæ, ac facultatis concionandi, publicè docendi, ac legendi, & quod eo ipso libri prohibiti censeantur absque alia declaratione. *S. Cong. S. R. & vniuersalis Inquisitionis habita in Palatio Apost. coram. S. D. N. Vrbano Papa VIII. ac eminentissimis Cardinalibus in vniuersa Christiana Rep. Inquisitoribus Generalibus à sancta Sede Apost.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

specialiter deputatis die 22. *Maij* 1625. Referunt Lautent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 2. *Iulij II. num.*20. & Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 1. *cap.*10. *num.*24.

SVMMARIVM.

Baculus.

COLLECT. LII.

BAculi, & Mitræ vsus sunt correlatiua, & 1 cui vnum conceditur alterum etiam concedendum videtur. *Sacra Cong. Rit. in Treueren.* 8. *Ianuarij* 1605. *& in Argentina* 7. *Octobris* 1606. testibus Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 3. *verbo Baculus num.* 2. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. sub eod. verbo,* metipso *de iure ecclesiast. vniuerso lib.* 3. *cap.* 2. *num.*27.

Baculo pastorali vti non debet Episcopus 2 Suffraganeus quando solemniter celebrat, sicut vtitur Episcopus proprius, nisi in Ordinationibus, & aliis similibus necessariis. *Sacra Rit. Cong. in Bracharen.* 1. *Septembris* 1607. cuius meminit me citato Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Baculus num.* 6.

Baculi, & Mitræ vsus cum aliis prærogati- 3 uis conceditur Abbati sanctæ Luciæ in plano Melatij Regni Siciliæ, capellano Regio, & Referendario Apostolico. *Sacra Rit. Cong. in Nullius sāctæ Luciæ in plano Melatij* 18. *februarij* 1617. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 2. *num.*9. Et Concessus Primati Nancien in dominio Lotharingiæ declaratur habere locum in Ecclesiis dicti dominij in præsentia Ducis sine præiudicio iuriū Episcopalium. *S. Congr. Rit. in Nancien.* 6. *Decembris* 1608. referente Sellio *d. cap.* 2. *num.*15.

Baculo, & Mitra in processionibus extra 4 suum monasterium Abbas vti prohibetur, nec ante se deferri facere facultatem habet. *Sacra Cong. Rit. in Eugubina* 17. *Iulij* 1604. *& in Cameracen.* 6. *Decembris* 1631. apud Gauant. *in manuali Episcop. verbo Abbas num.*9.

Baculus argenteus, vel aureus potest à 5 quocunque pro suo libitu deferri, cum non

P 3 sit

sit proprius dignitatis, non autem ea, quæ ex indultu particulari concedi solent. *Sacra Cong. Rit. in Nouarien.* 19. *Maij* 1614. cuius meminit Ioannes Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Baculus num.* 2. & me citato Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *sub eod. verbo num.* 1.

De Baculo Gauant. *in rub. Missalis p.* 2. *tit.* 1. *vers. Baculus.*

SVMMARIVM.

1 *Episcopis Pontificalia exercentibus licet erigere baldachinũ in Ecclesiis Regularium.*
2 *Sponsi & sponsæ pro benedictione non est parandum baldachinum.*
3 *Hastæ baldachini in Ecclesia deferendæ sunt.*
4 *Baldachinum à propriis personis non autem à substitutis deferendum est.*
5 *Dominus loci erigere non potest baldachinum in Ecclesia.*
6 *Vicarius Episcopi eo absente non potest erigere baldachinũ in Ecclesiis Regularium.*
7 *Cælestinis Abbatibus quomodo vti liceat baldachino.*
8 *Cassinensis Congregationis Abbatibus Baldachini vsus permittitur.*
9 *Oliuetani Abbates baldachino sine auro, & pompa vti possunt.*
10 *Camaldulensis Congregationis Abbatibus vsus baldachini conceditur.*
11 *Canonicorum Regularium Lateranensium Prælatis conceditur vsus baldachini.*

Baldachinum.

Collect. LIII.

Baldachinum erigere licet Episcopis Pontificalia exercentibus in Ecclesiis
1 Regularium, & contradicentes censuris, & pœnis cogere. *Sacra Congr. Episcopor. & Regularium sub die* 10. *Iulij* 1603. quam referunt Quatant. *in summ. Bullarij verbo priuilegia Regular.* Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 26. *Leonis X. n.* 45. Lauret. de Franchis *in controuers. inter Episcopos & Regul. pag.* 92. *& seq.* Ioan. Baptista Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 11. *n.* 3. *& tom.* 3. *verbo Baldachinum num.* 3. Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regular. eodem verbo num.* 8. Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 8. *num.* 16. quem refero *in collect. ad Trident. sess.* 6. *de reform. cap.* 5. *num.* 23.

Baldachinum non est parandnm pro bene-
2 dictione sponsi & sponsæ. *Sacra Congr. Rit. in Neritonen.* 25. *Februarij* 1606. teste Sellio *in selectis Canonic. cap.* 5. *num.* 4.

Baldachini hastæ in Ecclesia deferendæ 3 sunt, vt dicitur in libro Cæremonialis Episcoporum. *Sacra Cong. Rit. in Melfiten.* 30. *Augusti* 1602. penes Sellium *d. cap.* 5. *num.* 19.

Baldachinum à propriis personis, quibus 4 de iure, consuetudine, vel priuilegio competit, non autem ab eorum substitutis est deferendum est. *Sacra Congr. Rit. in Montis Pellusij* 5. *Iuly* 1603. de qua mentionem faciunt Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Baldachinum num.* 3. Lezana *d. tom.* 3. *sub eodem verbo num.* 6.

Baldachinum in Ecclesia loci Dominus 5 erigere non potest, & Episcopus omnibus sacrorum Canonum remediis baldachinum omnino remouere facere debere. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Boianen.* 12. *Ianuarij* 1618. apud Gauant. *in man. Episcopor. verbo Baldachinum num.* 6. Lezana *d. tom.* 3. *sub. eod. verbo num* 7.

Baldachinum non potest erigi à Vicario 6 Episcopi, ipso Episcopo absente in Ecclesiis monasteriorum Congregationis Cassinen. inuitis Monachis. *Sacra Cong. Rit. in Cassinen.* 10. *Iulij* 1621. penes Ioann. Mariam Nouar. *d. verbo baldachinum num.* 7.

Baldachino, sine auro tamen & pompa vti 7 licet Abbatibus Cælestinis in tribus tantum anni festiuitatibus solemniter celebrantibus, necnon assistentia vnius Presbyteri & duorum Diaconorum, ac aliorum sex ad summum Monachorum sacris vestibus coloris solemnitati respectiuè conuenientis induorum, duorum nempe cum Pluuialibus, duorum cum Planetis, & aliorum duorum cum Tunicellis vltra Diaconum, & Subdiaconum, qui in Missa cantaturi sunt Euangelium & Epistolam, dummodo iidem Abbates nullo modo teneant sedem Abbatialem fixam & permanentem propè Altare, vt sedes Episcopalis retineri solet, sed eorum sedes retineatur in Ecclesia iis tantùm diebus, quibus solemniter vt supra celebrari debet, & dicti sex Monachi vt supra parati non in sedibus choralibus, sed super scabellis sedeant in situ congruo, iuxta Ecclesiarum conuenientem situm. *Vrbanus VIII. sua constit.* incip. *Exponi nobis* 26. *Septembris* 1629. apud Angel. Mariam Cherub. *in apendice tomi* 4. *Bullarij pag.* 11. & illius meminit Lezana *d. tom.* 3. *verbo Baldachinum num.* 5.

Baldachini vsus permittitur Abbatibus 8 Congregationis Cassinens. in tribus ad summum festiuitatibus anni, quibus solemniter celebrant iuxta consuetudinem, modeste, sine pompa, & auro. *Sacra Cong. Rit. in Cassinen.* 18. *Martij* 1618. *Vrbanus VIII. constit.* 101. incip. *Exponi* 11. *Iulij* 1629. de qua Ioan. Maria

Maria Nouar. *d. verbo Baldachinum num.* 3. Latius suprà *collect.3.num.*3.

9 Baldachino sine auro, & pompa vti possunt Abbates Oliuetani solemniter in tribus tantum anni festiuitatibus celebrantes. *Vrbanus VIII. constit.* 97. incipien. *Exponit nobis* 4. *Aprilis* 1629. de qua Ioan. Maria Nouar. *vbi supra num.* 3. Ego *in collect: ad Trid. sess.* 6. *de reform. cap.*5.*num* 24.

10 Baldachini vsus eodem ferè modo permittitur Abbatibus Congregationis Camaldulen. *Sacra Cong. Rit. in Camaldulen. baldachini* 21. *Augusti* 1632. cuius memini *de Episcopo p.* 3.*alleg.*80. *in fine.* sup. *collect.* 3.*num.*10. *Vrbanus VIII. constit.*14. *aliàs* 124. *in appendice Bullarij noui* apud Angel. Mariam Cherubin. de qua meminerunt Ioan. Maria Nouar. *vbi supra*, & Lezana *d. tom* 3. *verbo baldachinum num.*5.

11 Baldachini vsus eodem ferè modo, & cum iisdem clausulis conceditur Prælatis Congregationis Canonicorum Regularium Lateranen. habentibus vsũ Mitræ, & Baculi quando solemniter celebrant in eorum propriis Ecclesiis. *Sacra Cong. Rit.* 15. *Ianuarij* 1633. quam refert Laurent. de Peytinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in fine*, *in decretis nouiss. sacra Congreg. decreto* 8 *pag.* 566.

SVMMARIVM.

1 *Pueris Baptismus quamprimum commodè fieri potest, conferri debet.*

2 *Baptismus, vbi adest periculum mortis, per laicum, per fæminam, imò per paganum, vel hæreticum conferri potest.*

3 *Sclaui baptizati si ad Conseruatores almæ Vrbis pro libertate confugiant, libertatem consequuntur.*

4 *Ecclesiam baptismalem obtinens quando ad residentiam teneatur.*

Baptismus.

Collect. LIV.

1 Baptismus non est differendus in pueris, ob periculum mortis, sed quamprimum commodè fieri potest, conferri debet, quia eripit à Diaboli potestate, & filios Dei facit adoptiuos. *Eugenius IV. constit.* 23. incip. *Cantate, pridie Non. Februarij* 1441. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1.*pag.*293. aliàs *pag.*273. in nouiss. impress.

2 Baptismus, si mortis periculum immineat, per laicum, & mulierem in forma Ecclesiæ, si desit Sacerdos, potest conferri, immo etiam per paganum & hæreticum, dummodo intendant facere id, quod facit Ecclesia, cuius effectus est remissio omnis culpæ originalis, & actualis, ac etiam pœnæ, quæ pro ipsa debetur. *Eugenius IV. constit.* 19. incip. *Exultate* 10. *Kalend. Decembris* 1439. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 286. aliàs *pag.* 268. in nouiss. impress.

Baptizati sclaui si ad Conseruatores almæ Vrbis pro libertate consequenda confugiant, libertatem consequuntur, ciuesque Romani efficiuntur. *Pius V. constit.*17. incip. *Dignum* 5. *Id. Septembris* 1566. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 196. aliàs *pag.* 148. in nouiss. impress. 3

Baptismalem Ecclesiam obtinens, cui incumbit solum cura baptizandi omnes infantes oppidi, & existentes sub cura Archipresbyteri, tenetur ad residentiam ad minus tanquam coadiutor Parochialis Ecclesiæ, etiamsi in Ecclesia Archipresbyter præter baptismum cætera Sacramenta administret. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicolao Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.*2.*num.*167. 4

Baretinum.

Collect. LV.

Baretino in capite imposito celebrare & Missam dicere nullus potest sine summi Pont. licentia, nec sufficit Episcopi facultas. *Sacra Cong. Concil.* 16. *Febraarij* 1619. quam adducit Sellius *in select. Canon. cap.* 18. *n.* 27. quem refero *de Parocho cap.* 11. *num.* 36. *Eadem Sacra Congr. Rit.* 31. *Ianuar. &* 24. *Aprilis* 1626. pènes Gauant. *in rub. Missalis p.* 2. *tit.* 2. *sub num.*2. *lit. F.* Vide infra verbo *Piceolus collect.* 574. 1

SVMMARIVM.

1 *Loci priuilegio gaudet Baricellus Episcopi.*

2 *Iudex sæcularis non potest carcerare baricellum Episcopi.*

3 *Syndicatum in Curia Episcopali subire tenetur Baricellus Episcopi.*

Baricellus.

Collect. LVI.

Baricellus Curiæ Episcopalis cum sit de armata Episcopi familia, fori priuilegio gaudet. *Sacra Cong. Episcoporum & Regul. in Sorana* 25. *Aprilis* 1614. quam refert Aldan. 1

in compendio Canonic. resolut. lib. 2. tit. 15. n. 18.

2 Baricellus, cum de familia armata Episcopi existat, non potest, nec de Iure debet per Iudicem laicum carcerari. *Eadem Sacra Cong. in dicta Sorana*, teste Aldano *d. lib. 2. tit. 15 num. 19.*

3 Baricellus Episcopi in Curia Episcopali syndicari potest, ideóque cum Officium exercere incœperit, cautionem in eodem Tribunali præstare tenetur. *Eadem Sacra Cong. in ciuitatis Castelli* 14. *Aprilis* 1615. *in resp. ad quartum*, cuius meminit Aldan. *d. tit. 15. num. 22.*

SVMMARIVM.

1 *Damna spoliatis resarcire tenentur Barones, & Vniuersitates status ecclesiastici non custodientes vias & territoria à bannitis.*

2 *Rebellionis crimen incurrunt Barones, qui caualcatas faciunt.*

3 *Bannimenta & edicta circa annonam non possunt facere Barones in Statu ecclesiastico.*

4 *Regalia Baronum defunctorum debentur Episcopo in cuius diœcesi est baronia.*

5 *Dominus loci thurificandus est iuxta solitum post Clerum.*

6 *Dominus loci in Ecclesia Parochiali, vbi non adsunt Canonici, thurificandus est post celebrantem, ministros paratos, & Archipresbyterum.*

7 *Baldachini hastam qui de consuetudine deferre solet, id per se ipsum, & non per substitutum facere debet.*

Baro.

COLLECT. LVII.

1 BArones in vniuersitate Status ecclesiastici non custodientes vias, & territoria à bannitis, tenentur resarcire damna spoliatis. *Pius V. constit.* 10. incip. *Ex superna* 3. *Non. Iulij* 1566. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 2. pag.* 143. in nouiss. impress.

2 Barones, & quicunque domicelli, qui armatorum manus colligunt, aut caualcatas faciunt, certis exceptis casibus, crimen læsæ maiestatis, & rebellionis incurrunt. *Sixtus V. constit.* 75. incip. *Dum pro* 11. *Kalend. Martij* 1588. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 617.

3 Barones in Statu ecclesiastico non possunt impedire subditos, & vassallos quominus aliorum agros colant, & conducant, nec possunt facere bannimenta, & edicta circa annonam. *Clemens VIII. constit.* 72. incip. *Inter* 4. *Decembris* 1600. apud Laert. Cherub. *tom. 3. pag.* 102.

Baronum defunctorum regalia consistentia in lecto, equo, pileo, ense, annulo, calcaribus, & ocreis, debentur Episcopo, in cuius diœcesi est baronia, non autem Episcopo in cuius ciuitate Baro decessit. *Sacra Congr. Episcopor. & Regul. in Hydruntina* teste Iulio Lauorio *var. lucubrat. tom. 1. tit. 2. cap. 3. num.* 204. quem refero *de officio, & potestate Episcopi p. 3. alleg.* 86. *sub num.* 32. 4

Baro Dominus loci iuxta solitum thurificandus est post Clerum. *Sacra Cong. Rit. in sancta Agathæ* 17. *Nouembris* 1617. quam refert Sellius *in selectis Canonicis cap. 4. num. 43.* 5

Baro Dominus in Ecclesia Parochiali, vbi non sunt Canonici, thurificandus est post celebrantem, ministros paratos, & Archipresbyterum. *Sacra Congr. Rit. in Bisignanen.* 27. *Septembris* 1608. penes Sellium *d. cap. 4. num. 45.* 6

Baro siue alius, qui de consuetudine solet deferre hastam baldachini, id per se ipsum, non autem per substitutum facere debet. Vide supra *collect. 53. num. 4.* 7

SVMMARIVM.

1 *Andreæ Auellini ex Clericis Regul. Theatinis beatificatio.*

2 *Caietani Thienæi ex eisdem Clericis Regul. beatificatio.*

3 *Felicis de Cantalicio Capuccini beatificatio.*

4 *Francisci Borgiæ Societatis* IESV *beatificatio.*

5 *Iacobi de Marchia S. Francisci de Obseruantia beatificatio.*

6 *Ioannis Dei, fundatoris Congregationis huius nominis, beatificatio.*

7 *Ludouici Bertrandi ex ordine Prædicatorum beatificatio.*

8 *Martyrum 23. ex ordine Minorum discalceatorum prouincia Philippinarum beatificatio.*

9 *Martyrum trium è Societate* IESV *beatificatio.*

10 *Mariæ Magdalenæ de Pazzis Monialis Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo beatificatio.*

11 *Petri de Alcantara Auctoris Obseruantiæ beatificatio.*

12 *Paschalis Baylon ex Ordine discalceatorum S. Francisci beatificatio.*

13 *Philippi Bennitij Ordinis seruorum beatificatio.*

14 *Thomæ à Villanoua Ordinis Eremitarum sancti Augustini, beatificatio.*

Beatifi

Beatificatio eorum, præcipuè de quorum canonizatione nunc agitur.

COLLECT. LVIII.

1 BEatificatio ANDREÆ AVELLINI Clericorum Regularium Congregationis Thearinorum, cum concessione pro clericis eiusdem Congregationis vbique existentibus, quotannis in die sui obitus Missam, & officium de communi Confessoris non Pontificis celebrandi. *Vrbanus VIII. constit.* 42. incip. *In Sede*, 10. *Iunij* 1625. apud Angel. Mariam Cherubin *in Bullario nouo tom.* 4. *pag.* 58. in nouiss. impress.

2 Beatificatio CAIETANI THINÆI Clericorum Regularium Theatinorum fundatoris, cum indultu celebrandi Missam, & officium recitandi de communi Confessoris nō Pontif. ab omnibus Clericis Regularibus Theatinis vbique existentibus in die eius obitus iuxta Breuiarij & Missalis Romani rubricas, etiam per Sacerdotes Seculares & Regulares ad eorum Ecclesias confluentes. In ciuitate verò Vicentina vbi natus, & in ciuitate Neapolitana, vbi sacrum eius corpus requiescit, in omnibus Ecclesiis tam Regularium, quàm secularium Missam, & officium vt suprà, respectiuè celebrari, & recitari posse conceditur. *Vrbanus VIII. const.* 103. incip. *In sede Principis, sub die* 7. *Octobris* 1619. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 103. in nouiss. impress.

3 Beatificatio FELICIS DE CANTALICIO Ordinis Fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum, cum indultu quod de eo Missam celebrari, ac Officium recitari possit à Fratribus dicti Ordinis in Nancei, Romaricomontis, & Cantalicij oppidis existentibus, & Romæ ab omnibus ad Ecclesiā ipsius Ordinis, vbi corpus eius requiescit, confluentibus. *Vrbanus VIII. constit.* 48. incip. *In specula, sub die* 1. *Octob.* 1625. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 63. Et extendit ad omnes Fratres vbique existentes idem *Vrbanus VIII. in alia sua Constit.* incip. *Nuper,* 9. *Aprilis* 1625.

4 Beatificatio FRANCISCI BORGIÆ, olim Ducis Gandiæ, & deinde Religiosi professi, ac tertij Præpositi Generalis Societatis IESV, cum concessione vt in die sui obitus Missam celebrari, & Officium de communi Confessoris, non Pont. à Regularibus dictæ Societatis vbique existentibus, necnon in ditionibus familiæ illorum de Borgia ab omnibus Sacerdotibus tam Regularibus quàm Secularibus recitari possit. *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *In Sede*, 23. *Nouembris* 1624. Et ad quoscunque Sacerdotes seculares, seu cuiusvis Ordinis, Congregationis, aut instituti Regulares, ad Ecclesias, seu Domus Regulares dictæ Societatis IESV accedentes, itavt Sacerdotes huiusmodi in dictis Ecclesiis, seu domibus duntaxat Missam, & officium huiusmodi respectiuè celebrare, & recitare valeant, extendit idem *Vrbanus VIII. in alia constit.* 46 incip. *Alias à nobis* 2. *Septembris* 1625. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario *tom.* 4. *pag.* 62. in nouiss. impress.

Beatificatio IACOBI DE MARCHIA Ordinis Fratrum Minorum sancti Francisci de Obseruantia, vnà cum concessione celebrandi Missam & Officium de communi Confessoris non Pont. in Ecclesia dicti Ordinis, vbi eius corpus requiescit, ac extensio dictæ concessionis ad omnes Ecclesias dicti Ordinis, & eorum personas vbique existentes. *Vrbanus VIII. constit.* 22. incip. *In sede*, 12. *Augusti* 1624 apud Angel. Mariam Cherubin. *tom.* 4. *pag.* 38. & *in alia* incip. *Nuper*, 23. *Octobris eiusdem anni*, quarum meminit Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol* 95. *post n.* 7. 5

Beatificatio IOANNIS DEI, Congregationis huius nominis fundatoris cum indultu, vt de eodem ab omnibus dictæ Congregationis Regularibus vbique existentibus quotannis in die eius obitus Officium recitari, & Missa celebrari de communi Confessoris non Pont. ritu duplici maiore per annum iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis per annum, & quoad Missam etiam per alios Regulares, & seculares Sacerdotes ad eorum Ecclesias confluentes. In ciuitate verò Granatensi, nempe in Ecclesia, vbi eius sacrum corpus requiescit, & in terra nuncupata Mōte maior o nouo, in Lusitania, vbi natus est, in omnibus Ecclesiis tam Regularium quàm secularium, Officium, & Missa ritu duplici minore recitari, & celebrari possit, & valeat. *Vrbanus VIII. constit.* 108. incip. *In sede*, 21. *Septembris* 1630. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag* 113. in nouiss. impress. 6

Beatificatio LVDOVICI BERTRANDI Valentini Ordinis Prædicatorum, cum indultu vt de eo tanquam de vno Confessore non Pont. in ciuitate & Regno Valentiæ tantùm ab omnibus Fratribus & Religiosis vtriusque sexus Ordinis Prædicatorum in eorum monasteriorum Ecclesiis Officium & Missam de communi vnius Confessoris non Pont. secundum ritum, & consuetudinem eiusdem ordinis recitandi, & celebrandi respectiuè. *S. Congr. Rit. sub die* 21. *Aprilis* 1608. teste Aldan. *in compendio Canon. resol.* 7

sol.lib.1.tit.19. de Sanctis num. 3. & postea sub *die* 25. *Octobris* 1610. extendit per vniuersam Religionem Dominicanam in toto Orbe terratum, & vt in ciuitate tantùm Valentiæ, vbi dicti B. Ludouici corpus requiescit, omnes vtriusque sexus viri, & mulieres, & Religiosi, Regulares, & seculares possint de dicto Beato Officium recitare, & Missam celebrare, vel audire, refert Castellin. *de dilat. canoniz. sanctor. pag.*123.

8 Beatificatio MARTYRVM 23. ex Ordine Minorum sancti Francisci de Obseruantia prouinciæ Discalceatorum sancti Gregorij Philippinarum, & Iaponij, qui omnes pro Christi nomine in ciuitate nuncupata *Nangasaqui* dicti Regni Iaponij Cruci affixi, & lanceis transfossi fuerunt die 6. Februarij 1597. cum indultu vt de illis Officium & Missa de communi plurimorum Martyrum eadem die 5. Februarij recitari & celebrari respectiuè possit in Manilen. diœcesi duntaxat. *Vrbanus VIII. constit.*70. incip. *Saluatoris sub die* 14. *Septembris* 1627. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.*4. *Bullarij pag.....*

9 Beatificatio de aliis tribus Martyribus è Societate IESV, qui in eodem loco, & in eodem tempore, eodemque genere martyrij vna cum 23. immediatè relatis Martyribus pro Christi nomine Cruci affixi, & transfossi fuerunt, vna cum indultu celebrandi Missam, & recitandi Officium de illis pro omnibus dictæ Societatis Religiosis. *Vrbanus VIII. constit.*71. incip. *Saluatoris die* 15. *Septembris* 1627. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.*4. *pag.. ..*& illius meminerunt Castellin. *in tract. de inquisit. miracul. in martyrum canonizatione in addit. ad* 1. *punctum num.* 3. *&* 4. *& de dilat. canoniz. sanctor. pag.* 129. Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 24. *num.* 38. Et instante Præposito Generali Societatis IESV, indultum prædictum ad omnes Sacerdotes tam seculares quàm Regulares ad eorum Ecclesias confluentes extendi posse censuit *Sacra Cong. Rit. annuente S. D. N. sub die* 26. *Septembris* 1629. vt refert Castellin. *d. tract. de dilat. canonizationis Sanctorum pag.*131.

10 Beatificatio MARIÆ Magdalenæ de Pazzis Florentinæ, Monialis Ordinis B Mariæ de Monte Carmelo, cum indultu, vt in omnibus monasteriis, locis, & Ecclesiis dicti Ordinis, in eius obitus, seu alia subsequenti non impedita die singulis annis ab omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis Religiosis Officium. & Missa & à confluentibus ad Ecclesias dicti Ordinis in alma Vrbe, & in ciuitate Florentina existentes Missa duntaxat de eadem B. Maria Magdalena tanquam de communi Virginis non martyris iuxta ipsius Ordinis Breuiarium à Sede Apost. approbatum, & rubricas Breuiarij ac Missalis Romani in futurum recitari, & celebrari liberè pariter, & licitè respectiuè possint, & valeant. *Vrbanus VIII. in constit.* 63. incip. *In supremo* 23. *Aprilis* 1627. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 78. Et ad omnes Ecclesias tam in diœcesi Florentina quàm in vniuersa ditione temporali Magni Ducis Hetrutiæ extendit idem *Vrbanus VIII. in constit. sua* incip. *Alias proparte* 18. *Ianuarij* 1628. De eius vita nouissimè Marc. Anton. Alegre de Cassanate *in paradiso Carmelitici decoris statu* 5. *ætat.*18. *an. Christi* 1607. *pag.*458.

Beatificatio PETRI DE ALCANTARA fundatoris Minorum strictioris obseruantiæ Discalceatorum prouinciæ sancti Iosephi in Regno Castellæ, cum Officio & Missa vnius Confessoris non Pont. pro die eius obitus 19. Octobris celebrando à tota Religione dictorum Minorum etiam cum octaua, vt de Patrono, *Gregorius XV. constit.* 23. incip. *In sede* 18. *Aprilis* 1622. apud Angel. Mariam Cherubin. *tom.* 4. *Bullarij pag.* 310. in nouiss. impress. 11

Beatificatio PASCHALIS BAYLON Ordinis Minorum de Obseruantia S. Francisci Discalceatorum prouinciæ S. Ioannis Baptistæ Regni Valentiæ, cum indultu, vt de eo singulis anni die 17. Maij, quo obdormiuit in Domino à Fratribus eiusdem Ordinis in Regno Valentiæ commorantibus tanquam de Confessore non Pont. iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis Romani Officium recitari, & Missa celebrari, necnon in Ecclesia Fratrum eiusdem Ordinis oppidi Villæ Regalis in eodem Regno Valentiæ existentis, vbi eius corpus requiescere asseritur, ab omnibus Presbyteris tam secularibus quàm Regularibus Missa vt supra similiter celebrati licitè & liberè possit & valeat. *Paulus V. constit.* 13. incip. *In sede* 19. *Octobris* 1618. apud Laert. Cherubin. *tom.*4. *pag.*267. Et ad vniuersos Religiosos vtriusque sexus eiusdem Ordinis in Hispaniæ Regnis vtriusque Coronæ Castellæ, & Aragoniæ, ac pro cuncto Clero in oppidis, vbi eius corpus requiescit, & ille natus fuit, extendit idem Pontifex *Paulus V. in sua constit.* incip. *Alias pro parte* 10. *Februarij* 1620. 12

Beatificatio, seu beatificationis declaratio PHILIPPI BENITII Ordinis Seruorum B. Mariæ Virginis, cum indultu recitandi Officium ab omnibus Religiosis vtriusque sexus dicti Ordinis vbicunque existentibus. *Leo X. constit. sua* incip. *Exposuit* 24. *Ianuarij* 1516. Extendit postea Paulus V. ad omnes tam seculares quàm Regulares personas in die eius obdormitionis in Domino in ciuitate 13

Tridentina

Tudertina existentes, vt in eius *Constit.* 12. *sub die* 24. *Octobris* 1618 & ad omnes tam Regulares quàm seculares in ciuitate Florentina, prout in eius *Constit.* 110. *incip. Domini nostri vltima Iulij* 1615. *tom.* 3. *Bullarij.* apud Angel. Mariam Cherub. pag. 266. in nouis.

14 Beatificatio THOMÆ de VILLANVEVA. Ordinis Eremitarum S. Augustini professoris, & Archiepiscopi Valentini, cum indulto, quod de cætero perpetuis futuris temporibus ab omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis sancti Augustini Religiosis in Hispania, nempe in Regnis Castellæ, Aragoniæ, & Cathaloniæ commorantibus, necnon in oppido de Villanueua de los Infantes, vbi natus, & educatus esse asseritur, ab omnibus etiam vtriusque sexus Regularibus, ac etiam Presbyteris, & Clericis secularibus officium, & Missa de eodem recitari, & celebrari respectiuè licitè & liberè possit, & valeat. *Paulus V. constit.* 20. *incip. In supremo* 24. *Septembris* 1619. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario, tom.* 4. *pag.* 272. Item facta fuit extensio prædictæ concessionis ad omnes vtriusque sexus Religiosos eiusdem Ordinis vbique terrarum existentes per *Gregorium XV. constit.* 5. *incip. Alias* 14. *Maij* 1621.

SVMMARIVM.

1 *Coadiutori Episcopo licet populo benedicere dum per ciuitatem incedit.*
2 *Sponsus & sponsa etiamsi post contracta sponsalia de futuro se cognouerint, sunt per Parochum benedicendi.*
3 *Virgines benedicere iam non est in vsu.*
4 *Abbas præsente Episcopo post diuinorum officiorum celebrationem non potest populo benedicere.*
5 *Abbati non conceditur benedicere per vias.*
6 *Calices, Patenas, Cruces, ac paramenta benedicere non licet Episcopo in aliena diœcesi.*
7 *Sacerdos simplex sine licentia Papæ non potest benedicere Ecclesiam nouam, vel Oratorium.*
8 *Domos in Sabbatho sancto non possunt Regulares benedicere.*
9 *Paramentorum & vasorum ecclesiasticorum benedictio non potest fieri ab inferioribus Prælatis.*
10 *Candelarum, & palmarum benedictio, & distributio fieri potest in omnibus Ecclesiis etiam Regularium.*
11 *Cæmiterij, & Ecclesiæ non consecratæ benedictio simplex potest committi Presbytero in dignitate ecclesiastica constituto.*
12 *Candelarum, cinerum, & palmarum benedictio, absente Episcopo ad quem spectat.*
13 *Paramentorum, & aliarum rerum benedictio vt possit delegari ab Episcopo non Episcopo, est necessaria Sedis Apost. licentia.*
14 *Montaltum benedictio potest fieri in Ecclesia exteriori.*
15 *Paramentorum, & vasorum ecclesiasticorum benedictio diuersis personis in dignitate ecclesiastica constitutis concessa à Sede Apost.*
16 *Coniugalis benedictio fieri non potest nisi inter Missarum solemnia.*
17 *Concilium Trid. sess. 6. de refor. c. 5. minimè comprehendit benedictionē non solemnē.*
18 *Abbates benedictionem ab Episcopo recipere debent.*
19 *Ecclesia benedictionem in agro existentis potest Episcopus delegare Sacerdoti.*

Benedicere, Benedictio.

COLLECT. LIX.

Benedicere populo licet coadiutori Episcopo dum per ciuitatem incedit, de licentia tamen Episcopi coadiuti. *Sacra Cong. Rit.* ad instantiam Cardinalium Paleotti & Veronen. 31. *Ianuarij* 1561. *in resp. ad* 6. teste Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.* 2. *tit.* 3 *n.* 22. 1

Benedicendi sunt à Parocho sponsus, & sponsa si contractis sponsalibus per verba de futuro antequā coram Parocho, & testibus matrimonium contraxerint, inuicem se cognouerint. *S. Congr. Conc. sub die* 2. *Octobris* 1593. quam refert Aldan. *d. tit.* 3. *n.* 23. 2

Benedicere Virgines iam non est in vsu, sed vbi talis viguerit benedicendi consuetudo illa seruanda est. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Veneta* 5. *Decembris* 1597. penes Paul. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 1. *cap.* 2. *num.* 3. *vers. Virgines*, quem refero *de Episcop. p.* 2. *alleg.* 27. *n.* 58. 3

Benedicere quamuis possit Abbas populum in propria Ecclesia post Vesperi, Missæ, & Matutini solemnem celebrationem, si id ei ab Apostolica Sede specialiter sit indultum, non tamen id poterit, vbi loci Ordinarius Episcopus, vel alter maior Ecclesiæ Prælatus existeret *Sacra Congr. Rit.* cuius meminit Ioannes Maria Nouar. *in lucerna Regul verb. benedictio n.* 14. 4

Benedicere per vias Abbati non conceditur. *Eadem Sacra Congr. in nullius prouincia Burgen* 24. *Augusti* 1609. penes Ioann. Mariam 5

riam Nouat. *d. verbo Benedictio*, *num.* 15.

6 Benedicere non licet Episcopo in aliena diœcesi absque Ordinarij licentia, Calices, Patenas, Cruces, paramenta, & vestes Sacerdotales, vel huiusmodi alia, quæ priuatim, & non solemniter, & sine iurisdictione fieri possunt. *Sacra Congr. Concil.* quam citat Aldan *d.tit.*3.*num.*14.

7 Benedicere Ecclesiam nouam, vel Oratorium, & Ecclesiam reconciliare non potest simplex Sacerdos sine licentia Sedis Apost. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. *in resp. ad* 10.*dubium*, apud Sellium *in selectis Canonicis, cap* 12. *num.*16.

8 Benedicere domos in sabbato sancto non possunt Regulares, cum non valeant hoc munus extra Conuentum suum exercere. *S.Cong.Conc.sub die* 23.*Nouembris* 1619.de qua Ioan. Maria Nouat. *d. verbo benedictio*, *numero* 18.

9 Benedictio paramentorum,& vasorum ecclesiasticorum non potest fieri ab inferioribus Prælatis, licet habeant territorium separatum,& iurisdictionem,nisi habeant ea,quæ sunt Ordinis. *S.Cong.Rit.in nullius*, 21.*Augusti* 1601. cuius memini *de Iure ecclesiast. vniuerso lib.*3.*c.*2.*n.*31.

10 Benedictio, & distributio candelarum, & palmarum regulariter potest fieri in omnibus Ecclesiis tam Collegiatis, quàm Parochialibus, tam Secularibus quàm Regularibus. *S.Cong.Rit.in Ostien.Cora*,28.*April.*1607. penes Ioan.Mariam Nouar.*d.verbo benedicere*,*num.*21.

11 Benedictio simplex cæmeterij, & Ecclesiæ non consecratæ potest committi Presbytero in Dignitate Ecclesiastica constituto. *Sacra Cong. Rit. in Cameracen.* 9. *February* 1608. referente Aldano *d.tit.*3.*num.*29.

12 Benedictio & distributio candelarum, cinerum, & palmarum, absente vel impedito Episcopo, pertinet non ad hebdomadarium, sed ad primam Dignitatem. *Sacra Cong. Rit. in Pisaurien.* 21. *Martij* 1609. apud Aldan. *d. tit.*3.*num.*31.

13 Benedictio Paramentorum & aliarum rerum pro vsu Ecclesiarum vt possit ab Episcopo delegari personis in Dignitate ecclesiastica constitutis, conceditur à Sede Apost. dummodo in eis non sit adhibenda sacra vnctio, vel oleum sanctum, quæ ab ipso tantùm Episcopo ordinato, & consecrato benedicenda, inungenda, & consecranda sunt. *Sacra Cong. Rit. in Brixien.* 9. *Octobris* 1610. *& in Imolen.* 14. *Nouembris* 1615 *& in Ianuen.* 12. *&* 14. *Maij* 1616. *& in Saonen.* 3. *Decembris* 1616. *& in Taurinen. Taruisina*, *& Pistorien.*2. *May* 1619. *& in Nouarien.* 21. *Marty* 1620.*& in Tridentina* 7. *Augusti* 1621. *& in Caputaquen.* 20. *July* 1630. quarum memini *de Iure ecclesi. vniuerso lib.*3.*cap.*2.*num.*29.

Benedictio Monialium fieri potest in Ecclesia exteriori, Monialibus illis tantummodò adhibitis, quæ erunt necessariæ. *Sacra Cong.Conc.in Heracen.*27. *Iunij* 1627. quam adducit Sellius *d.cap.*12.*num.*25. 14

Benedictio Paramentorum, & vasorum ecclesiasticorum, in quibus non adhibetur sacra vnctio, diuersis Abbaribus, Decanis, aliisque personis ecclesiasticis cõcessa fuit per *Sacram Cong. Rit. & signanter in Aquilegien.* 20. *Aprilis* 1599. *& in Einen.* 17. *Maij* 1600. *& in Laudunen.* 29. *Ianuar.* 1605. *& in Zameren. in Polonia* 15. *Nouembris* 1603. *& in Meten.*18. *Nouembris* 1606. *& in Ruthen.* 9. *Maij* 1609. *& in Aquilegien.* 24. *Aprilis* 1610. *& in Augustana* 12. *Aprilis* 1614. *& in Lucioren. & Gnesnen* 4. *Septemb.* 1621. de quibus meminit Ioan. Maria Nouar. *d. loco num.* 1. ex me *de Iure ecclesi.lib.*3. *cap.*2. *num.*31. Vide alia verbo *Paramenta collect.*550. 15

Benedictio coniugalis non potest nisi inter Missarum solemnia fieri.*Sacra Cong.Conc. in Pesaurien.*13. *Iulij* 1630. referente Aldano *d tit.*3.*num.*31. 16

Benedictionem non solemnem minimè comprehendit Concil. Trid. cap.5. sess. 6. de reformat. *Sacra Cong. Conc. sub die* 13. *Aprilis* 1631. de qua Aldan. *d. tit.* 3. *num.* 32. 17

Benedictionem ab Episcopo recipere debent omnes Abbates,non autem ab aliis Abbatibus aliàs benedictis. *Sacra Coug.Rit in Cameracen.*6. *Decembris* 1631. penes Ioan. Mariam Nouat. *d. verbo benedicere num.* 8. *in fine.* 18

Benedictionem Ecclesiæ in agro constitutæ potest Episcopus delegare alicui Sacerdoti sibi beneuiso, si aliàs est legitimè constructa. *Sacra Cong. Rit. in Penen.*14. *Februarij* 1632. apud Aldan. *d. tit.* 3.*num.*34. 19

Benedictio nuptiarum, vide *in verbo Nuptiæ collect.*528.

SVMMARIVM.

1 *Seminario contribuere tenentur beneficiati beneficiorum collationis Monachorum, si intra fines diœcesis sint.*
2 *Seminario compellendus est contribuere beneficiatus pro rata pensionis,quam soluit.*
3 *Processionibus immediatè post Canonicos debent incedere beneficiati, qui sunt de corpore Capituli.*
4 *Incensum & pacem habere debent beneficiati parati ante beneficiatos non paratos.*
5 *Onera in fundatione non apposita sustinere non tenentur beneficiati.*

6 *Ordinarius*

6 *Ordinarius potest debitis remediis cogere beneficiatos recusantes adimplere functiones debitas.*

7 *Habitum concessum Canonicis deferre prohibentur beneficiati, & Portionarij.*

8 *Canonicis celebrantibus iuxta statutum Ecclesiæ tenentur beneficiati assistentiam facere.*

9 *Crucis commemorationem facere obligatus diebus solitis, nihilominus tenetur ordinariam facere.*

10 *Processionibus aliis interesse non tenentur beneficiati, nisi ad quas reliqui omnes accedere tenentur.*

11 *Redditus beneficij si non sunt sufficientes pro onere quotidie celebrandi, datur supplicatio in Dataria pro moderatione.*

12 *Beneficiati & clerici S. Petri surgere & salutare debent Canonicos S. Mariæ Transtyberim & S. Laurentij in Damaso accedentes ad eorum Basilicam in die sancti Marci.*

13 *Beneficiati sancti Petri de Vrbe debent genuflectere, quotiescunque transeunt ante Altare tam parati, quàm non parati.*

14 *Beneficiati capellæ sanctæ Mariæ Maioris, quibus gratiis, & priuilegiis gaudeant?*

Beneficiatus.

Collect. LX.

1 Beneficiati beneficiorum collationis Monachorum, si infra fines diœcesis sint, seminario contribuere tenentur. *S. Congr. Conc. in Capntaqnen. 4. Februarij* 1593. teste Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *num.* 17.

2 Beneficiatus compellendus est pro pensione quam soluit seminario contribuere, quamuis seminarium erectum esset post pẽsionis reseruationem. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicolao Garcia *de benefic. in addit. p.* 1. *cap.* 5. *n.* 171.

3 Beneficiati, qui sunt de corpore Capituli debent incedere in processionibus, congregationibus, & choro immediatè post Canonicos, nec inter eos, & Canonicos, debent interponi Rectores aliarum Ecclesiarũ prætextu Doctoratus. *Sacra Congr. Rit. in Turritana* 1. *Iunij*, & 27. *Iulij* 1601. & *in Terulen.* 10. *Decembris eiusdem anni*, quarum meminit Aldan. *d. lib.* 1 *tit.* 18. *n.* 15.

4 Beneficiati parati debent habere incensum, & pacem ante beneficiatos non paratos. *S. Cong. Rit. in Calaritana* 30. *Augusti* 1602. penes Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 19.

5 Beneficiati non sunt cogendi ad sustinenda onera, quæ in fundatione, vel institutione, aut statutis non reperiuntur, vel ad quæ ex antiquissima consuetudine non tenentur. *S. Cong. Concil.* quam citat Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 2. *tit.* 25. *num.* 16. *Barbos. Apost. Decis. Sum.*

Beneficiati, & Clerici, qui functiones debitas facere recusant, possunt debitis remediis cogi ab Ordinario. *S. Congr. Rit. in Lucerina* 10. *Aprilis* 1604. de qua Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 25. *num.* 21. 6

Beneficiati, & Portionarij prohibentur deferre habitum concessum Canonicis, illisque antiquum retinere permittitur. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Toletana* 17. *Decembris* 1605. apud Sellium *in selectis Canon. cap.* 16 *n.* 20. 7

Beneficiati tenentur assistentiam facere Canonicis celebrantibus, iuxta statutum Ecclesiæ, *Sacra Congr. Rit. in Auenionen.* 24. *Maij* 1612. quam refert Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 25. *num.* 23. 8

Beneficiatus obligatus facere commemorationem sanctæ Crucis diebus solitis, tenetur commemorationem ordinariam facere. *Sacra Congr. Rit. sub die* 30. *Martij* 1621. de qua mentionem facit Aldan. *dict. tit.* 25. *num.* 27. 9

Beneficiatus quando tenetur quotidie celebrare, & beneficij redditus non sunt pro illius victu sufficientes, datur supplicatio in dataria pro moderatione. *Sacra Congr. Conc. in nullius celebrationis Missarum* 13. *Iunij* 1630. de qua Sellius *d. cap* 16. *num* 30. 10

Beneficiati non tenentur nisi ad eas processiones, ad quas reliqui omnes tenentur accedere, *Sacra Cong. Conc. in Brixien.* 8. *Augusti* 1621. referente Sellio *d. cap.* 16. *num.* 34. 11

Beneficiati, & Clerici sancti Petri de Vrbe surgere, & detecto capite salutare debent Canonicos sanctæ Mariæ Transtyberim, & sancti Laurentij in Damaso accedentes ad eorum Basilicam in die sancti Marci. *Sacra Cong. Rit. in Vrbis sancti Petri, & Sanctæ Mariæ Transtyberim.* 15. *Aprilis* 1606. de qua Sellius *d. cap.* 16 *num.* 35. 12

Beneficiati sancti Petri de Vrbe genuflectere debent quotiescunque transeunt ante Altare tam parati, quàm non parati, nisi incedant cum Canonico parato, quia tunc non genuflectunt, nisi quando genuflectit Canonicus. *Sacra Congr. Rit. in Vrbis* 22. *Decembris* 1612. teste Aldan. *d. tit.* 25. *num.* 30. 13

Beneficiati Capellæ sanctæ Mariæ Maioris ad Præsepe ob quodcunque seruitium non possunt quicquam prætendere de mensa Capituli beneficiatorum Ecclesiæ, sed gaudent omnibus priuilegiis, indultis, & dignioribus Capellanis eiusdem Basilicæ, ac cæterarum competentibus: eorum lites, & causæ coram Protectore dumtaxat venti- 14

G landæ,

landæ, qui erit Cardinalis ex familia Peretta, si adsit. *Sixtus V. constit.* 58. incip. *Gloriosa, de anno* 1587. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 577.

SVMMARIVM.

1 *Viuentis beneficia impetrari non possunt.*
2 *Magnus Magister cum Conuentu confert beneficia spectantia ad Ordinem Equitum Hierosolymitanorum.*
3 *Iudices priuantes aliquem suis beneficiis non possunt certis personis illa conferre*
4 *Ordinarij conferentes beneficia reseruata qua pœna puniantur?*
5 *Pensionibus non grauantur beneficia annexa militiæ S. Stephani, nisi ad commodum Militum eiusdem.*
6 *Magnus Magister sancti Lazari confert beneficia etiam reseruata, & quæ vacant per priuationem.*
7 *Quindenia, & alia iura Cameræ soluere tenentur omnia beneficia vnita.*
8 *Possessionem beneficij capiens ex sola supplicatione signata, litteris tamen non expeditis quas pœnas incurrat?*
9 *Fructus beneficiorum reseruatorum Regni Neapolitani à die vacationis per obitum vsque ad prouisionem incorporantur Cameræ Apost.*
10 *Sedi Apost. reseruantur omnia beneficia vacantia præter hæresim.*
11 *Cardinalium in indultis non comprehenduntur beneficia Officialium Sedis Apost. necnon familiarium,*
12 *Sedi Apost. reseruantur quæcunque beneficia vacantia Sede Episcopali vacante.*
13 *Consanguineis, seu affinibus resignantium Ordinarius beneficia coram se resignata conferre non debet.*
14 *Resignationes beneficiorum in quibus casibus admittere possit Episcopus.*
15 *Prouisiones beneficiorum facta personis prohibitis propter genus sunt nulla.*
16 *Resignationes beneficiorum Ordinarij intra mensem admittere, vel reiicere tenentur.*
17 *Resignationem beneficij illius, qui nihil aliud habebat, admittent, tenetur eum alere.*
18 *Resignari non potest beneficium ad quod quis fuit ordinatus.*
19 *Concursu sunt conferenda beneficia Curata in Ecclesiis patrimonialibus, siue receptitiis, numeratis, vel non numeratis existentia.*
20 *Milites Regulares non emittentes tria vota substantialia capaces sunt beneficiorum secularium.*
21 *Clericus non potest obtinere absque sedis Apost. permissu duo beneficia vniformia sub eodem tecto.*
22 *Legata pia qua non habent Altare seu Capellam non inducunt incompatibilitatem.*
23 *Dispensationem exhibere tenetur obtinẽs beneficia incompatibilia etiam vltra quinquennium.*
24 *Eleemosynam congruam & consuetam dare potest Rector beneficij, reliqua parte sibi retinendo.*
25 *Minor ætate 14. annorum poterit beneficium obtinere si in fundatione id cautum reperiatur.*
26 *Duo beneficia residentialia cum dispensatione simul obtinens tenetur residere in quo est maior necessitas.*
27 *Visitare quando possit Episcopus beneficia exempta.*
28 *Publicis processionibus interesse cogendi non sunt clerici nullum beneficium possidentes.*
29 *Cedens beneficio litteris non expeditis, & possessione non habita, non potest dici illud habuisse.*
30 *Incompatibilia impetrans à Papa sine expressa dispensatione, quando illa obtineat.*
31 *Episcopus titularis non est incapax beneficiorum curam animarum seu residentiam non requirentia.*
32 *Beneficij primi, ipso iure per adeptionem secundi pacificè possessi inducitur vacatio.*
33 *Beneficia Regni Valentiæ conferri non licet alienigenis Regnorum Hispaniæ, in quibus ipsi Valentini ad similia non admittuntur.*

Beneficium.

Collect. LXI.

Beneficia viuentis impetrari vetuit *Paulus III. constit.* 28. incip. *Sanctissimus* 11. *Decembris* 1541. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom* 1. *pag.* 657. aliàs *pag.* 582. in nouiss. imp. De cuius materia *Ordin. Regiæ Lusit. lib.* 2. *tit* 13. vbi Parens meus, latè Gabriel Pereira de Castro *de manu Regia p.* 2. *c.* 61. de impetrantibus beneficia viuentium. 1

Beneficia & ecclesiasticæ Dignitates in confidentiam receptæ à die receptionis vacant, illarúmque dispositiones, & fructus percepti & percipiendi ad Sedem Apost. spectant. *Pius IV. constit. sua* incip. *Romanum, de anno* 1564. de qua Scort. *in selectas constit. epitom.* 81.

Beneficij

Beneficij in prouisione, aut admissione in possessionem recipiens aliquid excommunicatur à Papa absoluendus, suspenditur, interdicitur. *Pius V. sua Constit.* incip. *Durum, de anno* 1570. apud Scort. *in selectas summorum Pontificum Constitut. epit.* 110. *theor.* 298.

2 Beneficia cuiuscunque qualitatis spectantia ad Ordinem Equitum Hierosolymitanorum nunquam reseruantur, sed à magno Magistro & Conuentu conferuntur, & sunt amouibilia, & manualia. *Pius IV. constit.* 9. incip. *Circumspecta Kalend. Iulij* 1560. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 9. aliàs *pag.* 8. in nouiss. impress.

3 Beneficia impetrari non possunt per nepotes, consanguineos, affines, procuratores, solicitatores, domesticos, vel familiares iudicis priuantis, itaut illa eis conferri prohibeatur. Idem *Pius IV. constit.* 14 incip. *Cupientes vnicuique de anno* 1560. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 23. de cuius materia Ioan. Anton. Nouar. *in summa Bullarum tit. de beneficiorum priuatione*, Scort. *in selectas Constit. epit om.* 75.

4 Beneficia omnia reseruata, affecta, vel vacantia in mense Apostolico non possunt conferri per Ordinarium sub pœna priuationis ipsorum beneficiorum, facultatis conferendi, & excommunicationis. Idem *Pius IV. in sua constit.* incip. *Volentes sub die* 22. *Aprilis, & in alia* incip. *Cupientes sub die* 25. *Aprilis* 1561. de quarum materia Ioan. Anton. Nouar. *in d. summa Bullarum tit. de benef. reseruatione.*

5 Beneficia dependentia, vel annexa Militiæ S. Stephani non grauantur pensionibus, nisi ad commodum Militum eiusdem. Idem *Pius IV. constit.* 60. incip. *His quæ Kalend. Februarij* 1562. apud Laert. Cherubin. *d. tom* 2. *pag.* 86 aliàs *pag.* 66.

6 Beneficia etiam reseruata, affecta, ac deuoluta, Magnus Magister militiæ sancti Lazari conferre potest, & quæ vacant per priuationem. Idem *Pius IV. constit.* 95. incip. *Inter assiduas* 4. *Non. Maij* 1565. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 137. aliàs *pag.* 108. in nouiss. impress.

7 Beneficia cuiuscunque generis, & qualitatis, Capitularibus, Collegiis, vniuersitatibus, & Congregationibus quorumuis Ordinum vtriusque sexus vnita, tenentur quindennia, & alia iura Cameræ debita soluere. Idem *Pius IV. constit.* 38. incip *Cum sicut, de anno* 1561. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 53. Vide latè infra *in verbo Quindennia collect.* 626.

8 Beneficij possessionem adipisci non potest ille, qui mandatur à Sede Apost. de quocunque beneficio prouideri, nisi litteris expeditis, & capiens possessionem ex sola supplicatione signata litteris suæ prouisionis non expeditis, omne ius, quod in beneficio habet, amittit, & de cætero ad illud obtinendum inhabilis redditur. *Pius V. in sua Constit.* incip. *Sanctissimus in Christo Pater*, per quam fuit innouata *Extrauag. Iniunctæ, de elect.* de cuius materia Ioann. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de beneficiorum possessione capienda.* Et hinc *Sacra Cong. Conc. sub die* 1. *Iulij* 1593. censuit apprehendentem beneficij possessionem vigore promissionis Apost. litteris non expeditis, ex Iulij III. constitutione amittere beneficium si ius ad illud haber, ac ad alia obtinenda de cætero inhabilem effici, refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 22. *num.* 3.

Beneficiorum reseruatorum Regni Neapolitani fructus à die vacationis per obitum Cameræ Apost incorporantur. *Pius V. constit.* 19. incip. *Cupientes*, 8. *Ianuary* 1567. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 197. 9

Beneficia quæcunque secularia, Regularia, & Militiarum, & quantumuis qualificata vacantia propter hæresim, Sedi Apost. reseruantur. *Idem Pius V. constit.* 29. incip. *Cum ex Apostolatus* 6 *Kalend. February* 1567. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 213. aliàs *pag.* 160. in nouiss. impress. de cuius materia plures per me citati *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 57. *n.* 36. & *de iure eccles. vniu. lib.* 3. *c.* 13. *n.* 74. quibus addo Aloys. Ricc. *in collect. decis. collect.* 1695. Scort. *in Bullas selectas epit.* 138. Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de beneficiorum reseruat. ob hæresim.* 10

Beneficia Referendariorum, Protonotariorum, Auditorum Rotæ, & aliorum Officialium Sedis Apost. necnon familiarium, nõ comprehenduntur in indultis Cardinalium. Idem *Pius V. constit.* 37. incip. *Sanctissimus, vltimo Aprilis* 1567. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 224. 11

Beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura, secularia & Regularia qualitercunque qualificata, & vbicunque existentia, Sede Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, & Primatiali vacante, dispositioni Apost. reseruantur. Idem *Pius V. const.* 55. incip. *Sanctissimus in Christo, de anno* 1568. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 251. Scortia *in selectas Summorum Pontificum Constit. constit.* 100. 12

Beneficia coram Ordinario resignata, consanguineis siue affinibus resignantium conferri ab ipso prohibuit idem *Pius V. constit.* 58. incip. *Quãta, Kalend. Aprilis* 1568. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 253. de cuius materia plures per me citati *de iure eccles. vniu. lib.* 3. *c.* 15. *num.* 112. quibus addo Filliuc. *tom* 3. *tract.* 45. *c.* 8. *n.* 29. Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum.* 13

tit.de benefic.reſignat.numero 22.

14 Beneficiorum reſignationes Epiſcopi & alij collatores non admittunt niſi ob ſenium, infirmitatem, corporis impedimentum, vel vitium, crimen, aut cenſurarum nexum, & aliis de cauſis Idem *Pius V. d.conſtit.*58.de cuius materia quoad partem citat. per me *d.lib.* 3. *c.*15 *n.*98.*cum ſeqq.* addo Ioan. Anton. Nouar. *d.tit. de beneficior.reſignat à princ.* Scortia *in ſelectas Summorum Pont.Conſtit.epit.*101.

15 Beneficiorum diſpoſitiones factæ perſonis prohibitis propter ſuum genus, vel hæreſim, & à Fide apoſtaſiam, nullæ ſunt, & Papæ reſeruantur. *Gregorius XIII. conſtit.* 66. incip. *In Eccleſiis, Idib. Nouembris* 1580. apud Laërt. Cherub.*tom.*2. *pag.*448.de cuius materia plures per me citati *de Epiſcopo p.* 3. *alleg.* 57. *n.* 40. *& de Iure eccleſ. vniu. lib.* 3. *cap.* 13. *numero* 76.

16 Beneficiorum reſignationes Ordinarij locorum intra menſem admittere, vel reiicere tenentur. *Gregorius XIII.* incip. *Humano, Non.Ianuarij* 1584. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2.*pag.*469. de cuius materia Maſſobr. *in ſua praxi habendi concurſum reg.* 7. *dub* 1. Ioan. Anton. Nouar. *in ſum Bullarum,tit. de beneficiorum reſignatorum poſſeßione intra certum tempus capienda.* Ego *de Iure Eccleſ. lib.*3. *c.*15. *num.*113.

17 Beneficij reſignationem admittens factam ab aliquo Presbytero, qui nihil aliud præter id beneficium habebat vnde commodè ſeſuſtentare poſſet, tenetur eum alere, nec poteſt eidem beneficium illud reſignatum reſtituere, ſed in eo inſtitui debet ille, qui fuerit præſentatus à patrono. *Sacra Cong. Conc.* teſte Nicolao Garcia *de benefic. p.* 2. *c.* 5. *n.* 228.

18 Beneficium, ad cuius titulum fuit quis ordinatus, ſi renuntiare iurauerit, impoſita pœnitentia eſt abſoluendus ne reſignet. *Sacra Cong. Conc.* penes eundem Nicol. Garci. *d. p.* 2. *cap.* 5. *n.* 232.

19 Beneficia in Eccleſiis patrimonialibus, ſiue receptitiis, numeratis, & non numeratis, nullus conſequi poteſt niſi præuio examine, & probatione Epiſcopi: & cum illis, quibus in prædictis Eccleſiis per Epiſcopum cura animarum demandata eſt, ſeruandum eſt decretum *Conc. ſeſſ* 24. *cap.* 18. *de reform. Sacra Cong. Concil* apud eundem Nicol. Garc. *de benef. pag.*9. *c.* 2. *n.* 183.

20 Beneficiorum ſecularium, ſiue ſimplicium ſiue Curatorum capaces ſunt Milites Regulares Militiæ ſancti Iacobi de Spatha, aliique huiuſmodi non emittentes tria vota ſubſtantialia. *Sacra Cong. Conc. ſub die* 10. *Nouembris* 1600 cuius meminerunt Nicol. Garc. *in add. ad ſuum tract. de benefic. p.* 1. *cap.*4.*num.*24. me citato Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom.*3. *verbo beneficium, num.*11. Ego *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.*3. *alleg* 57. *n.* 174.

Beneficia duo vniformia ſub eodem tecto abſque prouiſione Sedis Apoſt. obtinere non poteſt clericus, niſi id dictet ſtatutum, vel Eccleſiæ conſuetudo. *Sacra Cong. Conc. ſub die* 2. *Nouembris* 1607. quam refert Sellius *in ſelectis Canon. c.* 21 *n.*11. 21

Beneficia, ſeu legata pia, quæ non habent Altare, ſeu capellam, non inducunt incompatibilitatem. *Sacra Cong. Concil.* referente Nicolao Garcia *in addit. ad ſuum tract. de benef. p.*11. *cap.*5. *n* 318. 22

Beneficia incompatibilia obtinentes ſunt cogendi exhibere ſuas diſpenſationes, etiamſi per quinquennium poſſederint. *Sacra Cong. Concil. in Aquilana*, quam citat Sellius *d. cap.* 21. *num.*12. 23

Beneficij Rector, qui poteſt Miſſam per alium celebrare, non tenetur Sacerdoti celebranti dare ſtipendium ad rationem reddituum beneficij, ſed ſatis eſt vt ei tribuat eleemoſynam congruam ſecundùm morem ciuitatis, vel prouinciæ, niſi in fundatione ipſius beneficij aliud cautũ fuerit. *Sacra Cong. Conc. ſuper decretis de celebrat. Miſſar. dub.*8. *de anno* 1626. poſt meum *tract. de Epiſcopo pag.*11. 24

Beneficij in fundatione ſi ſit cautum, quod minor ætate 14. annorum illud poſſit obtinere, id ſeruari debet, quia nõ eſt per decretum Conc. ſeſſ. 25. cap. 6. de reform. fundationi derogatum. *Sacra Cong. Conc.* apud Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. gloſſ.*5 *n* 91. 25

Beneficia duo, vel plura cum legitima diſpenſatione obtinens ante Concilium, quæ requirunt perſonalem reſidentiam, reſidere tenetur in quo eſt maior neceſſitas, nec propterea poteſt alterutro priuari, amittit tamen diſtributiones quotidianas eius beneficij, cuius miniſterio non inſeruiuit. *Sacra Congr. Conc.* de qua Garc. *p.*3 *cap.*2. *n.*186. 26

Beneficia quamuis exempta poterit Epiſcopus, ſi intra fines ſuæ Diœceſis fuerint, tanquam Sedis Apoſt. delegatus viſitare abſolutè: ſi autem extra fines fuerint, poteſt pariter illa tanquam eiuſdem Sedis Apoſt. delegatus viſitare quando beneficia ſæcularia exiſtant, & Cathedralis alia illis vicinior non ſit. *Sacra Congr. Conc. in Caputaquen. Februarij* 1593. penes Sellium *d. cap.*21. *num.*14. 27

Beneficium aut officium nullum obtinentes Sacerdotes cogi non poſſunt ab Epiſcopo accedere ad publicas proceſſiones. *Sacra Congr. Conc. in Meſſanen.* 7. *Februarij* 1632. quam citat Sellius *d. c.* 21. *n.* 16. 28

Beneficium obtinuiſſe non dicitur ad hoc vt comprehendatur ſub *decreto, ſeſſ.*25. *de reform. cap.*15. ille, qui fuit prouiſus, & litteris non expeditis, ac poſſeſſione non habita ceſ- 29

ſit

fit alteri. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benef. p. 7. c. 3. n. 56. in 2. & 3. declar.* Atmendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib. 2. tit. 19. l. 1. de filiis Presbyt. n. 22.* Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub. 11. cap. 13. n. 67. vers. si verò.*

30 Beneficia duo incompatibilia à summo Pont. impetrans, illaque in litteris exprimens, cum quo tamen non fuit dispensatum, obtineri possunt, nisi essent duæ Parochiales ante Concilium. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garcia *de benefic. p. 5. cap. 5. n. 379.* Atmendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib. 4. tit. 7. de benef. incompatibil. n. 40.* quos cum aliis refero *de Episcopo, p. 3. alleg. 62. n. 29.*

31 Beneficia obtenta curam animarum, seu residentiam non requirentia non vacant per promotionem ad Episcopatum titularem, nec resultat incapacitas ad similia obtinenda *Sacra Congr. Conc. in Bracharen. 22. Decembr.* 1640. vidi originale.

32 Beneficij primi ipso iure per adeptionem secundi pacificè possessi inducitur vacatio per decretum *Concil. sess. 7. cap. 4.* iuxta dispositionem *cap. de multa de præbend.* in residentiam requirentibus, aut aliàs quomodolibet incompatibilibus, etiamsi Canonicatus sint, vel Portiones. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p. 11. cap. 5. n. 84. & 87.*

33 Beneficia Regni Valentiæ alienigenis Regnorum Hispaniæ, in quibus ipsi Valentini ad similia non admittuntur, conferri vetuit Sixtus V. *constit.* 64. incip. *in Sacrosancto Non. Septembr.* 1587. apud Laert. Cherub. *in Bullario, tom. 2. pag.* 590.

Beneficiorum resignatorum publicatio, vide in verbo *Publicatio collect.* 619. Vide in verbo *Episcopus quoad beneficia collect.* 296. & in verbo *Resignans, Resignatio, collect.* 650.

SVMMARIVM.

1 *Seminario vnire potest Episcopus beneficia simplicia per obitum vacantia, quamuis essent reseruata, vel affecta, si idem Episcopus vacantia in suis mensibus vniuerit.*

2 *Seminario vnire potest Episcop. beneficia prima vacatura per resignationem simplicem.*

3 *Episcopus Cardinalis habens indultum potest vnire seminario beneficium, quod obtinet familiaris Papæ defuncti ante vacationem.*

4 *Episcopus si seruata forma Concilij Seminario vniuerit beneficia simplicia ante eorum vacationem etiam in mense reseruato, vnio debet effectum sortiri*

5 *Seminario nondum erecto non potest fieri beneficiorum vnio.*

6 *Beneficia, quæ seminario vniri non possunt?*

7 *Vnio beneficiorum omnium simplicium facta seminario non valet.*

8 *Beneficia Sedi Apost. affecta in quocunque mense vacent, non possunt ante vacationem seminario vniri.*

9 *Seminario in antea vniri prohibentur beneficia de tempore vnionis reseruata.*

10 *Episcopus non potest seminario vnire beneficia, quæ iam vacauerant in mense reseruato, vel quæ aliàs sunt indubitanter reseruata.*

11 *Seminario vniri non possunt beneficia obtenta ab Episcopo Oritano tempore suæ promotionis.*

Beneficium Seminario vniendum, vel non?

COLLECT. LXII.

Beneficia simplicia, quæ per mortem vacant, possunt vniri per Episcopum seminario, licet essent reseruata, seu affecta, nisi tamen alia beneficia, quæ iam vacassent in mense suo, & quorum collatio ad ipsum spectabat, non seminario vniuisset, sed aliis contulisset, vel eandem vnionem factam non continuò enunciasset: etenim si beneficia in suis mensibus vacantia Episcopus non vniuerit, nec vacantia in mensibus reseruatis vnire poterit, cùm fraus in hoc censeatur. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicolao Garc. *de benef. p. 12. c. 2. n.* 104. 1

Beneficia prima vacatura per resignationem simplicem, non autem per conditionalem in fauorem certæ personæ, vnire potest Episcopus vigore Concil. Trid. *sess. 23. cap. 18. de reform. Sacra Congr. Conc.* penes Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. glos. 14 n.* 10. 2

Beneficium, quod obtinet familiaris Papæ defuncti potest ante vacationem seminario vnire Cardinalis Episcopus habens indultum, non obstante decreto sanctæ mem. Clementis VIII. *Sacra Congr. Conc in Tudertina* 15. *Aprilis* 1628. quam refert Sellius *in select. Canon. cap. 9 n.* 51. 3

Beneficia simplicia si Episcopus seruata forma Concilij seminario vniuerit ante eorum vacationem etiam in mense reseruato, vnio debet effectum sortiri. *Sacra Congr. Concil* apud Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p. 12. c. 2. n.* 102. 4

Beneficiorum vnio non potest fieri seminario nondum erecto, & in quo scholares actualiter non adsunt. *Sacra Cong. Conc.* testibus Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. glos. 5. §. 7. n.* 68. 5

n. 68. Nicol. Garc. *de benef. p.* 12. *c.* 2. *num.* 193. *&* 194.

6 Beneficia simplicia ad collationem inferiorum spectantia, seminario Episcopi vniri non possunt, neque Canonicatus, neque beneficia iurispatronatus etiam ecclesiastici, neque beneficia Sedi Apostol. reseruata post illorum vacationem, nec propterea vacantia in mense reseruato. *Sacra Cong. Conc.* referente Franc. Leon *in thesauro fori eccles. p.* 2. *c.* 16. *n.* 23.

7 Beneficiorum omnium simplicium facta vnio non valet. *Sacra Cong. Conc.* attestante Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori eccles. decis.* 492. *&* 720. *in* 1. *edit.* aliàs *resol* 383 *n.* 4. *& resol.* 610. *n.* 10. *in* 2. *edit.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 77. *n.* 29.

8 Beneficia, quæ obtinent personæ, quæ ob familiaritatem Cardinalium, vel aliam rationem tales sint, vt quocunque mense decedant, certum sit ea fore affecta Sedi Apostol. ante vacationem seminario vniri non possunt. *Sacra Cong. Concil* penes Nicol Garciam *in addit. ad suum tract. de benefic. p.* 12. *c.* 2 *n.* 126.

9 Beneficia de tempore vnionis reseruata prohibentur in antea vniri seminario *Sacra Cong. Conc.* approbante Clemente VIII. *sub die* 22. *Februarij* 1602. Et ideo eadem *S. Cong. sub die* 19. Nouembris 1620. censuit validam fuisse vnionem factam seminario de anno 1598. de quibusdam præstimoniis, quæ obtinebat familiaris Papæ, & alius continuus cõmensalis Cardinalis Quirogæ. *Sacra Cong. Conc. in Corduben.* 11. *Decembris* 1620. de qua Sellius *d. cap.* 9 *n.* 53.

10 Beneficia quæ iam vacauerant in mense reseruato, vel quæ aliàs sunt indubitanter reseruata, non potest Episcopus vnire seminario vigore Concilij Trid. cùm id fiat in præiudicium Apostolicæ reseruationis *Sacra Cong. Conc.* referente Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloss.* 5. §. 7. *n.* 75.

11 Beneficia obtenta ab Episcopo Oritano tempore suæ promotionis tanquam Sedi Apost. reseruata, vniri non possunt seminario. *Sacra Cong. Conc. sub die* 24. *Augusti* 1619. teste Rot. apud Viuian. *post suam praxim Iurispatron. decis.* 48. *in fine.* refero ego ipse *de iure eccles. vniuerso lib.* 3. *c.* 16. *n.* 30.

SVMMARIVM.

1 *Regulares etiamsi Canonici sint, non possunt habere beneficia Curata.*
2 *Concursu conferenda non sunt beneficia exiguos redditus importantia, ob quod nullus idoneus ea requirit.*
3 *Concursui non subiacent beneficia Curata, quæ verè sunt dignitates.*
4 *Curata beneficia accessoria simplicibus vnita transeunt in simplicium naturam.*
5 *Ordo sacer non requiritur ad obtinendum beneficium Curatum.*
6 *Ordinarius vbi confert beneficium Curatum alterius diœcesis, illius Episcopus debet edicto proponere, & examen peragere.*

Beneficium Curatum.

COLLECT. LXIII.

Beneficia Curata nec in perpetuum, nec ad tempus habere possunt Regulares quamuis Canonici sint. *Sacra Cong. Conc.* testibus Quarant. *in sum. Bullarij, verbo Canonicus Regularis,* Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloss.* 7. *num.* 53. Vide in verbo *Canonicus Regularis, num.* 9. 1

Beneficia Curata, cuius redditus adeò exigui sunt, vt illa nullus idoneus requirat, vel comparent in concursu Presbyteri ita rudes, vt neque vulgarem linguam calleãt sunt conferẽda illis, quos inter omnes maioris litteraturæ esse cognouerit Episcopus, eosdemque ampliùs eruditi curabit. Vbi verò ob dominos temporales, vel aliam iustam causam concursus non esset liber, & fructus Parochiales essent pingues, ponendi sunt Vicarij, donec conferri potuerint magis idoneis, seruata forma Concilij. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *c.* 2. *n.* 220. 2

Beneficia curam animarum habentia, quæ verè sunt dignitates, non subiacent concursui *Sacra Cong. Conc. sub die* 26. *Ianuarij* 1601. apud Nicol. Garc. *in addit. ad dict. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 196. 3

Beneficia curata aliis beneficiis annexa transeunt in simplicium naturam, dummodo accessoriè sint vnita, & cura per Vicarium temporalem nõ exerceatur. *Sacra Cong. Conc.* de qua idem Nicol Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 197. 4

Beneficium Curatum obtinens non tenetur esse Diaconus, nec Subdiaconus, sed intra annum debet promoueri ad Sacerdotium. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. p.* 7. *c.* 4. *n.* 48. 5

Beneficium Curatum vnius diœcesis quãdo confertur ab Ordinario alterius diœcesis, vbi beneficium non consistit, debet edicta proponere Ordinarius loci, vbi existit, & ibidem examen erit peragendum, & postea collatio fiet ab Ordinario, ad quem spectat. *Sacra Cong. Concil.* quam adducit Gonzal. *ad regul.* 8. *Cancell. gloss.* 10. *n.* 31. 6

Vide

Vide in verbo *Parochialis Ecclesia*, *collect.* 551.

SVMMARIVM.

1 *Ætas 14. annorum inceptorum sufficit ad obtinendum beneficium simplex.*

2 *Episcopus non potest dispensare vt quis beneficium simplex obtineat ante decimum quartam annum inceptum.*

3 *Ordinari quis potest ab Episcopo in cuius diœcesi habet beneficium simplex.*

4 *Ordinarius non potest conuertere simplicia beneficia in Curata.*

5 *Episcopus non potest cogere obtinentes beneficia simplicia ad aliquod seruitium personale.*

6 *Residere non tenetur beneficium simplex obtinens quod Cura caret, & extra Ecclesiam Collegiatam existit.*

7 *Ordinarius separare non potest ab Ecclesiis Parochialibus beneficia simplicia, siue oratoria, etiamsi illis separatis Parochiales non egeant.*

8 *Ordinarius habenti iam in pensionibus sufficientem sustentationem, beneficium conferre non potest.*

9 *Beneficium vnum sufficiens habenti non potest Ordinarius alterum conferre, &* num. 10.

10 *Primum beneficium sufficiens per adeptionem secundi vacat, & si accepta vtriusque pacifica possessione, ambo retineantur, vtrumque vacat, &* num. 11.

11 *Primum beneficium simplex ob assecutionem secundi sufficientis ipso iure vacat, secundum verò ita demum vacat si vtrumque retinere sciens præsumpserit.*

12 *Ordinarius quando possit secundum beneficium conferre obtinenti primum.*

13 *Collatio tertij beneficij facta per Ordinarium habenti duo beneficia simplicia ad sustentationem insufficientia, est valida.*

14 *Beneficia plura vltra duo etiam insufficientia non potest Ordinarius vni conferre.*

15 *Episcopus dispensare potest vt quis duo beneficia simplicia difformia sub eodem tecto obtineat, dummodo quodlibet per se non sit sufficiens ad sustentationem prouisi.*

16 *Dispensatio Sedis Apost. requiritur ad hoc vt quis tertium beneficium simplex obtinere possit, quamuis duo priora sint ad sustentationem insufficientia.*

17 *Ordinarius potest habenti duo simplicia beneficia aliud conferre, sed ea simul cum tertio retineri non possunt absque noua prouisione Sedis Apost.*

18 *Tertium beneficium simplex etiam de iurepatronatus non potest retineri cum duobus aliis absque prouisione Apostolica.*

Beneficium simplex.

COLLECT. LXIV.

BEneficium simplex obtinens non tenetur esse constitutus in decimoquarto anno completo, quia sufficit inceptus. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Adrien.* 22. *Nouembris* 1604. testibus Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo beneficium* 4. Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 20. *l.* 1. *de ætatib. num.* 5. quos refero *de Episcop. p.* 3. *alleg.* 60. *num.* 76. 1

Beneficium simplex non potest obtineri ante annum 14. inceptum etiam ex indulgentia Episcopi. *Sacra Congr. Episcop. referentibus* Armendar *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis num.* 102. Nouar. *in singul. Canonic. concl.* 13. *num.* 2. 2

Beneficium simplex in aliqua diœcesi obtinens potest ab Episcopo loci beneficij Ordinari. *Sacra Cong. Conc. sub die* 26. *Maij* 1599. quam refert Aldan. *in compendio Canonicar. resol. lib* 1. *tit.* 36. *num.* 18. 3

Beneficia simplicia in Curata conuerti ab Ordinario non possunt. *Sacra Congr. Concil.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 3. 4

Beneficia simplicia obtinentes cogere non potest Episcopus ad aliquod personale seruitium suis beneficiis impendendum, cum ex antiquissima totius Ecclesiæ consuetudine non teneantur nisi ad Officium recitandum. *Sacra Congr. Concil.* apud Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo beneficium, post med.* 5

Beneficium obtinens quod sit simplex, & sine cura animarum, & extra Ecclesiam Collegiatam, nec personalem residentiam ob aliam causam requirens, non tenetur in eo residere, sed ad inseruiendum illi per alium, qui probatus sit ab Ordinario. *Sacra Congr. Concil.* de qua Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 9. me citato Lezana *in summ quæst. Regul. tom.* 3. *verbo beneficium num.* 18. Nec fuit mens *Pij V. in Bulla de residentia edita* 8. *Iulij* 1569. incip. *Cupientes*, cogere habentes beneficia simplicia in eis residere, idem Garcia *d. num.* 9. 6

Beneficia simplicia siue Oratoria non poterit Ordinarius separare ab Ecclesiis Parochialibus, si illis vnita essent, etiamsi illis separatis, Parochiales non egeant. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garcia *de benefic. p.* 12. *cap.* 2. *num.* 87. 7

8 Beneficium conferre poteſt Ordinarius habenti iam in penſionibus eccleſiaſticis ſufficientem ſuſtenrationem. *Sacra Cong. Concil.* de qua Nicol. Garcia *de benef. p.11. cap.5. num.* 310. *dub.* 4. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.7. tit.7. de benefic. incompatib num.* 33. *in reſp. ad* 4. quos refero *de Epiſcopo p.*3. *alleg.*62. *num.*7.

9 Beneficium vnum ſufficiens habenti, ſi aliud ſufficiens ab Epiſcopo fuerit collatum, habita pacifica poſſeſſione ſecundi, vacat primum. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p.11. cap.5. num.*283. *in* 2. *declar.* Armendar. *d. tit.7. de beneficior. incompatibil. num.* 8. & 30. quos refero *d. alleg.*62. *num.*3.

10 Beneficium aliud dare non poteſt Epiſcopus habenti congruam, & ſi dederit vacat primum illud quod habebat, dummodo beneficium titulare ſit, quamuis difforme à ſecundo recepto, & ſi ambo retinere tentauerit, accepta pacifica poſſeſſione vacat vtrumque. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p.11. cap.5. num.*30. Armendar. *d. tit.7. de beneficior. incompatib. num.*31.

11 Beneficium primum ſimplex ob aſſecutionem ſecundi ſufficientis ipſo iure vacat, ſecundum verò ita demum vacat, ſi vtrumque retinere ſciens præſumpſerit. *Sacra Cong. Concil. in Salamantina* 31. *May* 1607. quam refert Sellius *in ſelectis Canon. cap.*22. *n.*80.

12 Beneficium ſecundum poteſt Ordinarius conferre obtinenti primum ſufficiens iuxta ſuum valorem, & honeſtam ipſius poſſidentis ſuſtentationẽ, ſi tempore quo ſecundum confertur, non ſufficiat propter onus penſionis ſuper tali beneficio impoſitum, dummodo prouiſus poſt collationem ſibi factam non conſenſerit penſioni. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garcia *d. cap.5. n.*310. *dub.* 3. Armendar. *d. tit. 7. de beneficior. incompatibil. n.*37. *in* 3. *dub.*

13 Beneficia duo ſimplicia aliàs ad ſuſtentationem inſufficientia habenti, ſi Ordinarius tertium conferat, collatio tertij eſt valida, ſed ſi tertium ſit ſufficiens, vacant illa duo priora beneficia, ſin minus, tenetur prouiſus dimittere alterum ex illis, & ſi continuarit poſſeſſionem amborum, recipiendo ex illis fructus, vtrumque beneficium vacat. *Sacra Cong. Conc.* teſtibus Nicol. Garc. *d. p.5. c.5 n* 310. *in* 1. & 2. *dub.* Armendar. *d. tit. 7. de benef. incompatibil. n.*37. *in reſp. ad dub.* 1. & 2.

14 Beneficium vnum ſimplex habenti, quod non ſufficiat ad eius ſuſtentationem, poteſt Epiſcopus aliud ſimile conferre abſque diſpenſatione Apoſt. ſed non poteſt plura ſimplicia vltra duo vſque ad ſufficientem eius ſuſtentationem conferre extra diſpenſationem Apoſt. *Sacra Cong. Conc.* de qua mentionem faciunt Nicol. Garc. *d. p.* 11. *c.5. n.* 310. *declar.* 1. & 2. Armendar. *d. tit.* 7. *de benef. incompatibil. n.*32.

Beneficia duo ſimplicia difformia ſub eodem tecto, vt quis obtinere poſſit, diſpenſate valet Epiſcopus, dummodo quodlibet per ſe non ſit ſufficiens ad ſuſtentationem prouiſi. *Sacra Cong. Conc.* quam adducunt Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.2. c.* 8. *n.* 55. Nicol. Garc. *d. p.11. c.5. n.* 377. Armendar. *d. tit. 7. de beneficior. incompatib. n.7.* quos refero *de Epiſcop. p.3. alleg.*62. *n.*17. 15

Beneficium tertium ſimplex retineri non poteſt abſque prouiſione Sedis Apoſt. quamuis duo priora ſint ad obtinentis ſuſtentationẽ inſufficientia. *S. Cong. Conc. in Anagn.* 15. *Aprilis* 1628. quam citat Sellius *d. cap.*22. *n.*83. 16

Beneficia duo ſimplicia habenti poteſt Ordinarius aliud conferre, ſed quamuis duo priora ſint ad obtinentis ſuſtentationem inſufficientia non poſſunt retineri ſimul cum tertio abſque noua Sedis Apoſt. prouiſione. *Sacra Cong. Conc. ſub. die* 10. *Maij* 1607. vt per Sellium *d. c.*22. *n.*85. 17

Beneficium tertium ſimplex, etiamſi de iurepatronatus, non poteſt retineri cum duobus aliis abſque Sedis Apoſt. diſpenſatione. *Sacrã Cong. Conc. in Bonien.* 13. *Nouembris* 1627. teſte Sellio *d. c.* 22. *n.* 87. 18

SVMMARIVM.

1 *Ordinarij collatores conferre poſſunt beneficia Regularia adminiſtrationem non habentia nedum eius Ordinis profeſſis, ſed etiam ſecularibus, qui habitum ſuſcipere, & profeſſionem emittere teneantur.*

2 *Seminario vniri non poſſunt beneficia Regularia ſiue dentur in titulum, ſiue in commendam.*

3 *Habitum Religionis aſſumere non tenetur impetrans beneficium, quod olim fuit Regulare, ſed poſtea mutauit ſtatum.*

Beneficium Regulare.

Collect. LXV.

Beneficia Regularia adminiſtrationem non habentia, Portiones, Monachales & Canonicales prouideri conſuetas Ordinarij collatores conferre non poſſunt nedum eius Ordinis profeſſis, ſed etiam ſecularibus, qui habitum ſuſcipere, & profeſſionem emittere omnino teneantur iuxta *cap.* 10. *ſeſſ.*14. *Sacra Cong.* 1

Cong. Conc. sub die 12. *Decembris* 1585. teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 8. *num* 77.

2 Beneficia Regularia siue dentur in titulum, siue in commendam non possunt seminario vniri, secus verò si statum mutauerunt. *Sacra Cong. Conc. in Caputaquen.* 26. *Iuly* 1586. quam refert Sellius, *in select. Canon. cap.* 10. *n.* 18.

3 Beneficium quod à principio fuit Regulare, sed postea mutauit statum, concurrentibus his, quæ à iure communi requiruntur ad inducendam huiusmodi mutationem, non exigit, vt illud impetrans habitum Religionis assumat, in eaque profiteatur: nam si Regulare sit, taleque nunc permaneat, collatio de illo seculari facta viribus caret. *Eadem Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garcia. *de benefic. in addit. ad p.* 7. *c.* 10. *n.* 15.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium Curatum iuris patronatus ecclesiastici vacans in mensibus Sedi Apost. reseruatis quomodo prouidendum.*

2 *Episcopi beneficia iurispatronatus in eorum manibus resignata possunt illa suis, aut resignantium consanguineis, affinibus, vel familiaribus conferre.*

3 *Patroni consensus non exigitur in permutatione beneficij iurispatronatus, sed satis est illum tantùm requirere.*

4 *Concursu conferuntur pro illa vice beneficia iurispatronatus laicalis deuoluta ad Ordinarium.*

5 *Vniri non possunt beneficia iurispatronatus etiam ecclesiastici.*

6 *Vocatus ad capellaniam seu beneficium simplex, etiã si sit in minoribus, & purus Clericus, admittendus est quamuis sit minor* 14. *annorum.*

7 *Patronus potest præsentare ad beneficium de suo iurepatronatus resignatum coram Ordinario, quem voluerit, quamuis sit affinis, vel consanguineus resignantis, vel Episcopi.*

Beneficium patronatum.

COLLECT. LXVI.

1 Beneficium Curatum iurispatronatus ecclesiastici si in mensibus Sedi Apost. reseruatis vacauerit, Episcopus ipse Ordinarius nulla habita ratione patronorum debet edicta concursus proponere, idoneum eligere, ac Romam mittere cum fide Ordinarij à summo Pontifice instituendum, sicut fit in aliis Curatis, quæ non sunt de iurepatronatus. *Sacra Cong. Conc.* teste Moderno Hispano *de protectione Regia tom.* 1. *p.* 3. *cap.* 9. *num.* 99. de qua materia. Ego *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 60. *num.* 16. *& de officio, & potest. Parochi cap* 2. *num* 124. cum seqq vbi etiam quid si Beneficium huiusmodi sit iurispatronatus partim Ecclesiæ, & partim laici.

Beneficium iurispatronatus non comprehenditur in §. cæterum constitutionis Pij V. quo prohibetur Episcopis beneficia in eorum manibus resignata, eorum, aut resignantium affinibus, consanguineis, vel familiaribus conferre *Sacra Cong. Conc.* ex declaratione Gregorij XIII. referentibus Paulo Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 22. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *cap* 3. § 3. *num.* 268. Massobr. *in praxi habendi concursum requis.* 7. *dub.* 24. quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 69. *sub num.* 48. *vers. quod autem.* inf. *collect.* 650. *num.* 6. 2

Beneficij iurispatronatus in permutatione non exigitur patroni consensus, sed satis est illum tantum requiri. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. *d. p.* 11. *cap.* 3. *num.* 27. *vbi num.* 28. intelligit procedere si adest magna Ecclesiæ vtilitas, Vide *d. p.* 3 *alleg.* 69. *n.* 20. *&* 21. 3

Beneficium Curatum iurispatronatus laicalis deuolutum ad Ordinarium confertur per concursum pro illa vice. *Sacra Cong. Conc.* vt per Galet *in margarita casuum Conscient. verbo iuspatronus,* Modern Hispan. *de protect. Regia tom.* 1 *p.* 3. *cap.* 11 *num.* 89. quos refero *d. p.* 3. *alleg.* 60 *num.* 18. *in fine, & de officio, & potest. Parochi cap.* 1. *num* 141. 4

Beneficia iurispatronatus etiam ecclesiastici, necnon pertinentia ad prouisionem inferiorum, residentiam requirentia, Regularia, & quæ commenda sunt, vniri non possunt. *Sacra Cong. Conc* apud Nicol Garc. *de benef. p.* 12. *cap* 2. *num.* 210. 5

Beneficium fundans cum declaratione quod illius Rector debeat esse Sacerdos Missam celebrans, his tamen demptis, qui forent aut sunt de sua progenie, aut stirpe, quos eligi posse voluit in Rectores dicti beneficij, etiamsi non essent nisi in minoribus, & puri clerici, potest patronus præsentare filium suum, qui clericus in aliquo saltem ex minoribus Ordinis constitutus & alioquin idoneus reperiatur, etiamsi suæ ætatis annum decimum non excesserit. *Sacra Cong. Concil.* quam referũt Ciarlin. *controuers. forens. lib.* 1. *cap.* 53. *num* 51. Massobr. *in praxi habendi concursum requis* 7. *dub.* 12. *num.* 4 Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 3 *alleg.* 60. *sub num.* 77. *in vlt. impress.* vbi intelligo quando fundatio est ante Concilium Trid. de quo tempore secundum 6

secundum Iuris communis dispositionem, etiam clericus primæ Tonsuræ,& in septimo anno constitutus capax erat simplicis beneficij.

7 Beneficium de iurepatronatus resignans, cum ipsemet esset eiusdem beneficij patronus, potest præsentare quem vult ad dictum beneficium, & Ordinarius tenetur instituere præsentatum, non obstante dispositione Constitutionis Pij V. de non admittendis resignationibus per Ordinarium. *Sacra Cong. Concil. in Viterbien.* 18. *Martij* 1628. penes Sellium *in select. Canon.cap.*9.*num.*59. per ea quæ habentur suprà hoc *collect.num.*2.

Beneficij patronus, vide in verbo *Patronus beneficij collect.*564.

S. Bernardinus.

Collect. LXVII.

SAncti Bernardini Senensis Ordinis Minorum professoris canonizatio, vita, & miracula, *Nicolaus V. constit.* 2. incip. *Misericordias* 9. *Kalend. Iunij* 1450. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 306. & Aldan. *in compendio Canon.resolut. lib.*1.*tit.*19. *de Sanctis num.*19 *& in Chronicis sancti Francisci p.*3.*lib.*2.

S. Bernardus.

Collect. LXVIII.

SAncti Bernardi Clareuallensis Abbatis canonizatio, vita, & miracula *Alexander III. constit.* 2. incip. *Contigit* 15. *Kalend. Februarij* 1164. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 25. De eius vita in suis operibus in fine, Italicè Ioan. Petrus Maphæus, de eo, eiusque Ordinis historia Barnabas Montaluus; Illius festum diem in ciuitate Panormitana obseruandum censuit *S. Congr. Rit. in Panormitana* 17. *Maij* 1600. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1.*tit.*19. *de Sanctis num.*18.

Bigamus.

Collect. LXIX.

BIgamus effectus bigamia interpretatiua, etiamsi ante constitutus esset in Ordine Ostiariatus, non potest mortua vxore dispensari per Episcopum, vt in Ordine suscepto ministret. *Sacra Cong.Concil. in Terrarana* 13. *Aprilis* 1630. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 2. *tit.*8. *n.* 19. me citato Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.*3. *verbo bigamus num.*4. *prope fin.*

SVMMARIVM.

1 *Iudæi in Statu ecclesiastico biretum glauci coloris deferunt.*
2 *Beneficium cap. peruenit, & cap. Odoardus petentes biretum viride deferre tenentur.*
3 *Canonicis Regularibus Sancti Saluatoris conceditur vsus bireti nigri.*
4 *Cardinales assumpti ex Ordine Regularium biretum rubrum gestant.*
5 *Episcopus cum cappa sedens biretum debet de per se sibi extrahere, & num.* 6.
6 *Biretum Ordinariis locorum diuinis officiis cum cappa interessentibus, per se ipsos poni, & deponi debet.*

Biretum.

Collect. LXX.

BIretum glauci coloris Iudæos in Statu ecclesiastico deferre iussit. *Paulus IV. constit.* 3. incip. *Cum nimis pridie Id. Iulij* 1555. Laert. Cherub. *Bullario tom.* 1. *pag.* 720. alias *pag.* 589. in nouiss. impress. 1

Biretum viride sub pœna fustigationis & aliis deferre tenentur petentes beneficium *cap. peruenit* & *cap. Odoardus. Pius IV. constit.* 39. incip. *Cupientes* 27. *Octobris* 1561 apud Laert. Cherubin. *tom.* 2. *pag.* 54. alias *pag.* 40. in nouiss. imp. 2

Bireti nigri vsus conceditur Canonicis Regularibus sancti Saluatoris. *Sacra Congr. Rit. in causa sancti Saluatoris* 26. *Septemb.* 1620. penes Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *num.* 70. 3

Biretum rubrum gestare Cardinales ex Ordine Regularium assumptos statuit *Gregorius XIV. constit.* 9. incip. *Sanctissimus* 26. *Aprilis* 1591. quam refero *de Iure ecclesiast. vniuerso lib.* 1. *cap.* 3. *num.* 10. 4

Biretum debet Episcopus cum cappa sedens ad sedem suam de per se sibi extrahere. *Sacra Rit. Congr. sub die* 4. *Aprilis* 1620. *& in Thelesina* 22. *Decembris* 1629. cuius memini *de Canonicis, & Dignit. cap.* 33. *num.* 26. *&* 27. 5

Biretum, Ordinariis locorum Diuinis Officiis cum cappa interessentibus, non per dignitates & Canonicos assistentes, sed per se ipsos poni, & deponi debet. *Eadem S. Congr. Rit. in Lucana* 4. *Augusti* 1632. de qua mentionem 6

tionem facit Aldan. *d. lib. 1. tit. 19. num. 69.*

Vide in verbo *Baretinum, & in verbo Pileolus.*

Blasphemus.

Collect. LXXI.

Blasphemorum, & maledicentium Deo, & Sanctis, & non reuelantium quæ sit pœna, & quomodo denuntiandi? *Leo X. constit.* 7. incip. *Superna* 3. *Nonas Maij* 1514. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 474. alias *pag.* 408. *Iulius III. constit.* 23. incip. *In multis* 1. *Februarij* 1554. apud eundē Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 715. aliàs *pag.* 584. in nouiss. impr. Pius V. *constit.* 5. *incip. Cum primum Kalend. Aprilis* 1566. apud Laert. Cherubin. *tom* 2. *pag.* 179. aliàs *pag.* 136. de quarum materia Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum verbo blasphemia*, & citati per me *de officio, & potest, Episcopi p.* 3. *alleg.* 51. *n.* 85. *cum seqq.* De blasphemia integros tractatus edidere Petrus Antonius Lazarius, & Antonius Sanctarellus quondam Romæ amicus noster, item Petr. Crespet. *in summ. Catholicæ Fidei sub hoc verbo*, Nald. *in summ. verbo blasphemia*, Gambarupta *de casibus reseruatis post casum* 26. Salzed. *ad Bernard. in pract. c.* 113. Marta *de Iurisdict. pag.* 2. *cap.* 13. Quarant. *in sum. Bullarij verbo blasphemia*, Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 5. *tit.* 4. *l. vnica de blasphemiis*, Azori. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 9. *cap.* 28. Farin. *in praxi crimin. q.* 20. Bernard. Muscatel. *in pract. crimin. tit. de blasphemia*, Trullench *in exposit. Decalogi lib.* 1. *cap.* 12.

SVMMARIVM.

1 *Cameræ Apost. sub spolio cadunt bona quorumcunque beneficiatorum, qui de eis testantur sine licentia Papæ.*

2 *Cameræ Apost. sub spolio cadunt bona à clericis acquisita ex illicita negotiatione.*

3 *Equitum Hierosolymitanorum bona ex illicita negotiatione parta non cadunt sub spolio.*

4 *Regularium extra claustra decedentium bona pertinent ad Cameram Apost.*

5 *Moniales omnes cuiuscunque Ordinis possunt habere bona stabilia in communi.*

6 *Seminarij à contributione non sunt immunia bona possessa à Monialibus, pro quibus alia onera ecclesiastica persoluuntur.*

7 *Titulus bonorum donatorum quando sufficiens sit pro promouendo aliquem ad Sacros Ordines.*

8 *Iesuitarum bona quatenus exempta sint à decimarum solutione.*

9 & 10 *Venientibus abintestato acquiruntur bona delata Religioso, qui validam professionem emisit in Religione incapaci, etiãsi postea ex indultu ad capacem translatus sit, nisi post translationem delata sint, vt num.* 10.

11 *Cognitio qualitatis bonorũ à clerico possessorum, si prætendantur feudalia, & ab eo negentur esse talia, pertinet ad Iudicem ecclesiasticum.*

12 *Superfluitas bonorum mobilium in regularibus habita ratione personæ, officij, & Regularis status est regulanda.*

13 *Regulares vtriusque sexus bona propria tenere non possunt.*

14 *Moniales, & alij Regulares etiam parua momenti sibi donata, aut aliàs acquisita vti propria retineri non possunt.*

15 *Monialibus legatum relictum, seu datum quomodo Abbatissa expendere debeat?*

16 *Regularibus non conuenit vendere stabilia ad effectum emendi census.*

17 *Hierosolymitanæ Religioni non est deneganda facultas alienandi bona, quæ illi obueniunt per successionem suorum Militum defunctorum.*

18 *Miles Hierosolymitanus non potest ante professionem sibi reseruare bona, ad effectum, vt de illis testari possit.*

19 *Exempta à quibuscunque impositionibus, & oneribus bona per ecclesiasticos possessa quando sint?*

Bona.

Collect. LXXII.

Bona Clericorum, Prælatorum, & quorumcunque beneficiatorum, qui de illis sine licentia Papæ testantur, cadunt sub spolio, & pertinent ad R. Cameram Apost. *Pius IV. constit.* 8. incip. *Graue* 26. *May* 1560. apud Laert. Cherub. *in Bullario, tom.* 1. *pag.* 8. aliàs *pag.* 6. in nouiss. impress. 1

Bona acquisita à Clericis, & quibuscunque personis ecclesiasticis ex illicita negotiatione, & à Canonibus vetita cadunt sub spolio. Idem *Pius IV. constit.* 19. incip. *Decens, Nonis Nouembris* 1560. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 29. aliàs *pag.* 22. Et non comprehendere Religionem S. Ioannis Hierosol. declarauit idem Pontifex vt *a praecedenti.* 2

Bona Equitum Hierosolymitanorum ex illicita negotiatione parta non faciunt spolium 3

lium Cameræ, ſed ad eorum pertinent Religionem. *Pius IV. conſtit.* 29. incip. *Romani* 24. *Martij* 1561. apud Laert. Cherub *tom.* 2. *pag.* 42. aliàs *pag.* 32. in nouiſſ. impreſſ.

4 Bona Regularium decedentium extra clauſtra quocunque titulo, aut induſtria quæſita, etiam ex ſucceſſione ab inteſtato non pertinent ad eorum monaſteria, ſed ad Cameram Apoſt, *Gregorius XIII. conſtit.* 43. incip. *Officy* 21. *January* 1577. apud Laert. Cherubin. *tom.* 2. *pag* 411 aliàs *pag.* 310. in nouiſ. impreſ.

5 Bona ſtabilia in communi habere poſſunt Moniales, omnes cuiuſcunque Ordinis, non obſtante earum regula. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul in Parmen.* 16. *Ianuarij* 1596. teſte Sellio *in ſelect Canon. c.* 16 *n* 3.

6 Bona à Monialibus poſſeſſa, pro quibus alia onera eccleſiaſtica perſoluuntur, non ſunt immunia à contributione ſeminarij, niſi ipſæ ſpecialiter doceant de exemptione. *Sacra Congr. Conc. in Caputaquen.* 23. *Iunij* 1686. penes Sellium *d. cap.* 16. *n.* 4.

7 Bonorum, quæ donantur ad titulum poteſt quis ad ſacros Ordines promoueri, ſi Epiſcopus iudicauerit eum aſſumendum pro neceſſitate, vel commoditate Eccleſiarum, donationeſque huiuſmodi verè, & abſque vlla fraude in forma valida fiant de tot bonis, quæ promouendo ſufficiant ad vitam honeſtè ſuſtentandam, quæ deinceps nullo modo alienari poſſunt ſine licentia Epiſcopi, donec beneficium ſufficiens adipiſcatur, vel aliunde habeat vnde viuere poſſit. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benefic. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 79.

8 Bona Ieſuitarum ſunt exempta à ſolutione decimarum, & ſubſidiorum ex quacunque vrgentiſſima cauſa imponendorum *Gregorius XIII. conſtit.* 51. incip. *Paſtoralis* 1. *Ianuarij* 1578. Sed per Leonem XI. reuocata fuit, & per Sanctiſſimum D. N. D. Vrbanum VIII. ad terminos Iuris communis redacta, vide *in verbo decima.*

9 Bona delata Religioſo, qui validam profeſſionem emiſit in Religione incapaci, nulla facta eorum diſpoſitione, acquiruntur venientibus ab inteſtato, etiamſi poſtea ex indulto tranſlatus, quia locus ampliùs non eſt ea reuocandi, aut renunciandi. *Sacra Cong. Conc. die* 17. *Iunij* 1617. quam refert Aſcan. Tamburin *de iure Abbatum, tom.* 3. *diſp.* 7. *q.* 6. *n.* 7. *verſ. Idem Barboſa,* Ego ipſe *de iure eccleſiaſt. vniuerſo, lib.* 1. *cap.* 42. *n.* 93.

10 Bona ex teſtamento, vel abinteſtato relicta Regulari ex indulto à Religione Fratrum Minorum de Obſeruantia, ad tertium Ordinem S. Franciſci ex legitima cauſa tranſlato, & poſt tranſlationem delata, illi pertinent ad commodum ſecundi Monaſterij. *Sacra Congr. Concil.* 22. *Ianuarij* 1628. cuius memini *d. lib.* 1. *cap.* 42. *num.* 92.

11 Bona poſſeſſa à Clerico ſi prætendantur feudalia, & ab eo negentur eſſe talia, cognitio dictæ qualitatis ſpectat ad Iudicem Eccleſiaſticum. *Sacra Congr. Immunitatis in Caſſanen.* 9. *Septembr.* 1631. quam citauit Sellius *d. c.* 16. *n.* 5.

12 Bonorum mobilium circa ſuperfluitatem, & conuenientiam Regulares ſtare debent arbitrio, & præfinitioni Superiorum, niſi de exceſſu arbitrij conſtiterit, habita tamen ratione perſonæ, officij, & Regularis ſtatus, paupertatis, quam profeſſi ſunt, etiam cæterarum itidem qualitatum. *Sacra Cong. Conc.* teſte Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Regul. n* 84. quem refero *de iure eccleſ. vniu. lib.* 1. *c.* 43. *n.* 75.

13 Bona propria tenere non poſſunt Regulares vtriuſque ſexus, ſed omnia dare debent ſuis ſuperioribus, à quibus primo ſubueniendum eſt neceſſitatibus eorum, vel earum, quibus munera deſtinata fuerunt, reliquum verò conferendum in vſum Monaſterij. *Sacra Cong. Conc.* referente Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. n.* 58. quem citaui *d. c.* 43. *n.* 77.

14 Bona, ſiue res etiam parui momenti ſibi donata, aut aliàs acquiſita vti propria retinere non poſſunt Moniales, & cæteri Regulares, ſed Superiori illa tradere debent. *Sacra Cong. Concil.* penes Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. n.* 77. quem refero *cap.* 43. *n.* 79.

15 Bona propria poſſidere nec Monialibus licet, etſi quid legatum, relictum, datum, donatumve fuerit, vel earum labore, aut induſtria partum, tradi debet Abbatiſſæ, quæ ex eo primum Monialis ipſius, cuius cauſa id quæſitum eſt, neceſſitati prouideat, reliquum conferendo in vſum Monaſterij. *Sacra Cong. Conc.* apud Armendar. *d. l.* 7. *de. Religion. n.* 74. quem refero *d. c.* 43. *n.* 79.

16 Bona ſtabilia Regularibus vendere non conuenit ad effectum emendi cenſus. *Sacra Cong. Concil. in Spoletana* 12. *Martij* 1619. Nec pro fabrica Monaſterij. Eadem *Sacra Cong. in Meſſana etiam* 12. *Martij* 1619. quarum meminit Sellius *d. c.* 16. *n.* 8.

17 Bonorum in alienatione Religionis Hieroſolymitanæ, quæ eis obueniunt per ſucceſſionem ſuorum militum defunctorum, non eſt deneganda facultas iuxta decretum de non alienandis. *Sacra Cong. Conc. in Meleuitana* 22. *Ianuarij* 1622. de qua Aldan. *in compendio Canon. reſolat. lib.* 3. *tit.* 8. *num.* 14.

18 Bonorum reſeruatio, quam facit ſibi Miles Hieroſolymitanus in eorum renunciatione facta ante profeſſionem ſub prætextu, vt de reſeruatis teſtari poſſit, non ſuſtinetur,

Sacra

Sacra Cong. Concil. in Neapolitana 5. *Iulij* 1628. referente Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 16.

Bona per ecclesiasticos possessa gaudent exemptionibus à quibuscunque impositionibus, & oneribus, quæ non sint copulatiuè certa, realia, & inuariabilia iuxta decisionem in Brundusina gabellæ coram bonæ mem. Peña & concord. necnon ab impositionibus Cameralibus etiam comprehensiuis Ecclesiasticorum, quando ecclesiastici libertatem ea non soluendi præscripserint iuxta decretum anni 1600. tempore sanctæ mem. Clementis VIII. editum. Ita *Sacra Congr. controuersiis iurisdictionalibus præposita* 21. *Aprilis* 1640. quam referunt Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo gabella n.* 25. & Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3 *in fine*, *vbi de decretis nouiss. sacra Congr. decreto* 18. *pag.* 570.

S. Bonauentura.

COLLECT. LXXIII.

SAnctus Bonauentura Balneoregiẽsis Ordinis sancti Francisci professor canonizatus fuit *à Sixto IV. constit.* 21 incip. *Superna de anno* 1482 apud Laert. Cherub. *in Bullario*, *tom.* 1. *pag.* 366. aliàs *pag.* 326 in nouiss. impress. Illum inter Ecclesiæ egregios Doctores connumerat. *Sixtus V. constit* 76. incip. *Triumphantis de anno* 1588. apud Laert. Cherub. *tom* 2. *pag.* 620. aliàs *pag.* 476. in nouiss. impress. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis*, *n.* 25 de eius vita habetur *in p.* 2. *Chronica sancti Francisci*, *lib.* 2. *Ital.*

SVMMARIVM.

1 *Institutio Breuiarij Romani*, *ac forma illud recitandi.*

2 *Breuiaria prohibentur*, *quæ non fuerunt approbata à primæua institutione*, *vel consuetudine* 200. *annos excedente.*

3 *Officij diuini recitationi non satisfaciunt*, *qui Breuiarium habentes ante* 200. *annos institutum etiam extra chorum recitant iuxta formam Breuiarij noui Pij V.*

4 *Breuiarium Romanum vt suauiter introducatur in Ecclesiis*, *quæ alio Breuiario vtuntur*, *persuadendum est.*

5 *Vsus semel introductus Breuiarij*, *& Missalis Romani*, *in Ecclesia*, *quæ habet particulare Breuiarium*, *& Missale*, *confirmandus est.*

6 *Archiepiscopo Cameracen. conceditur vsus Breuiarij Romani*, *vt illud extra chorum possit cum suis familiaribus recitare*, *non obstante illius Ecclesiæ vsu.*

7 *Collegiata Ecclesia Oppidi de Spinulo Tullen. Diœcesis conceditur Breuiarium*, *& Missale Romanum*, *non obstante vsu alterius Breuiarij*, *& Missalis.*

8 *Breuiarium Romanum in Ecclesia Hildesmen. recipiendum.*

9 *Monialibus Ordinis S. Benedicti*, *quæ sub cura sunt Ordinarij in ciuitate Florentina*, *Breuiario Romano vti posse conceditur*, *relicto Breuiario Benedictino.*

10 *Monachis*, *& Monialibus Benedictinis Regni Portugaliæ conceditur Breuiarium S. Benedicti reformatum ad vsum Breuiarij Romani.*

11 *Breuiarium Benedictinum ex Romano restitutum approbatur pro omnibus Monachis S. Benedicti in Heluetia*, *& Suetia.*

12 *Breuiarium Benedictinum est recitandum ab omnibus Monachis*, *& Monialibus sub regula sancti Benedicti militantibus.*

13 *Breuiario Benedictino de mandato Pauli V. reformato vti debent omnes Monachi*, *& Moniales*, *qui & quæ militant sub regula S. Benedicti.*

14 *Regulares*, *& Moniales Ordinis Carmelitani*, *qui receperunt Breuiarium*, *quomodo de sanctis Ordinis recitare debẽt?*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Breuiarium.

COLLECT. LXXIV.

BReuiarij Romani institutio, ac forma illud recitandi ponitur à *Pio V. const.* 64. incip. *Quod à nobis* 7. *Id. Iulij* 1568. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 196. in nouiss. imp. denuo recusum & emendatum à *Clemente VIII. constit.* 86. incip. *Cum in Ecclesia* 10. *Maij* 1602. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom* 3. *pag.* 134. aliàs *pag.* 97. in nouiss. imp. 1

Breuiaria non approbata à primæua institutione, vel consuetudine 200. annos excedente, prohibentur. *Pius V. de sua constit.* 64. *& constit.* 122. incip. *Superni de anno* 1571. apud Laert. Cherubin. *tom* 2. *pag.* 332. 2

Breuiarium proprium habentes ante 200. annos institutum non satisfaciunt recitando etiam extra chorum iuxta formam Breuiarij noui Pij V. quod in sua Ecclesia non fuit receptum de consensu Episcopi & Capituli. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 1. *num.* 155. Vide Lezanam *in sum. quæst. Regul tom.* 3. *verbo Breuiarium num.* 5. 3

4 Breuiarium Romanum vt suauiter introducatur in Ecclesiis, quæ alio Breuiario vtuntur, suaderi mandauit *Sacra Cong. Rit. in Cameracen.* 10. *Iunij* 1602. penes Sellium *in select. Canon. cap.* 18. *num.* 3.

5 Breuiarij, & Missalis Romani vsus semel introductus in Ecclesia, quæ habet particulare Breuiarium & Missale confirmandus est, nec licet redire ad vsum antiqui Breuiarij & Missalis. *Sacra Cong. Rit. in Tullen. seu nullius* 15. *Martij* 1608. teste Sellio *d. cap.* 18. *num* 5.

6 Breuiarium Romanum, non obstante vsu Ecclesiæ Cameracen. conceditur Archiepiscopo vt illud extra chorum possit cum suis familiaribus recitare. *Sacra Cong. Rit. in Cameracen.* 10. *Iuny & 23. Nouembris* 1602. de qua Sellius *d. cap* 18 *num.* 6.

7 Breuiarium Romanum, & Missale conceditur Ecclesiæ Collegiatæ oppido de Spinulo Tullen. diœcesis, non obstante vsu alterius Breuiarij, & Missalis. *Sacra Cong. Rit. in Tullen.* 19. *Iunij* 1604. referente Sellio *d. cap.* 18. *num.* 7.

8 Breuiarium Romanum in Ecclesia Hildesmen. recipiendum. *Sacra Cong. Rit. in Hildesmen.* 22. *Augusti* 1620. apud Sellium *d. cap* 18. *num.* 9.

9 Breuiarium Romanum conceditur Monialibus S. Nicolai Ordinis sancti Benedicti, quæ sub cura sunt Ordinarij in ciuitate Florentina vt possint eo vti, relicto Breuiario Benedictino. *Sacra Cong. Rit. in Florentina* 8. *Ianuary* 1605. de qua mentionem facit Sellius *d. cap.* 18. *num.* 20. Et illis conceditur facultas recitandi Officia Sanctorum eiusdem Ordinis, dum modo recitentur cum Breuiario Romano, & iuxta illius rubricas. *S. Cong. Rit. in Florentina* 9. *Aprilis* 1633. quam refert Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 14. *num.* 26.

10 Breuiarium Sancti Benedicti reformatum ad vsum Breuiarij Romani, exceptis iis, quæ ad regulam sancti Benedicti pertinent, approbatur, & conceditur Monachis dicti Ordinis in Regno Portugaliæ. *Sacra Cong. Rit. in Portugalen.* 21. *February* 1604. Idem Breuiarium recitare debent Moniales eiusdem Ordinis in dicto Regno, quæ Ordinario subsunt. *Eadem Sacra Cong. in Portugalen.* 20 *Martij* 1604. refert me citato Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Breuiarium num.* 1.

11 Breuiarium Benedictinum ex Romano restitutum approbatur pro Abbatibus, & Monachis S. Benedicti in Heluetia, & Suetia. *Sacra Cong. Rit. in approbatione Breuiarij Benedictini* 6. *Decembris* 1608. Et pro omnibus Monachis eiusdem Ordinis. *Eadem S. Cong. in causa Abbatiæ S. Galli in Heluetia* 24. *Aprilis* 1610. de qua Sellius *d. cap.* 18. *num.* 21.

Breuiarium Benedictinum adhiberi debet 12
ab omnibus Monachis & Monialibus sub regula sancti Benedicti militantibus. *Sacra Cong. Rit. in Tarraconen.* 24. *Ianuarij* 1615. & *in Galli. Suessen.* 13. *Iulij* 1619. vt per Sellium *d. cap.* 18. *num.* 22.

Breuiario Benedictino de mandato Pauli 13
V. pro omnibus Religiosis, qui militant sub regula sancti Benedicti, vti debent omnes Monachi & Moniales, qui & quæ militant sub regula sancti Benedicti. *Sacra Cong. Rit. sub die* 24. *Ianuarij* 1616. penes Sellium *d. cap.* 18. *num.* 23.

Breuiarium Romanum qui receperunt 14
Regulares Ordinis Carmelitani, & Moniales sub eadem regula militantes, habent facultatem à Sacra Cong. Rituum vt de sanctis huius Ordinis recitare possint Officia propria iam approbata, iuxta rubricas Breuiarij Romani, & quod in celebratione Missarum iidem Regulares Carmelitæ possint in fine recitare Antiphonam *Salue Regina*, iuxta eorum antiquam consuetudinem, dummodo illam recitent stantes, & non genuflexi. *Eadem Sacra Cong. Rit. in causa Ordinis Carmelitani* 9. *Aprilis* 1633. cuius meminit me citato Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Breuiarium num.* 2. vbi tamen attestatur suam Religionem Breuiarium Romanum non recepisse.

S. Brigita.

Collect. LXXV.

Sanctæ Brigitæ viduæ canonizatio, vita, mores, res gestæ, ac miracula in vita, & post mortem enuntiantur à *Bonifacio I X. constit.* 5. incip. *Ab origine*, *Nonis Octobris* 1391. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 233. aliàs *pag.* 226. & illius meminit Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib. tit.* 18. *de Sanctis num.* 39. Officium cum ritu semidupl. Oratione, & lectionibus approbatum est *à Gregorio X V. sub. die* 8. *Aprilis* 1623. vt refert Gauant. *in rub. Breuiar. sect.* 7. *cap.* 12. *num.* 8. subdens recitandum die 7. Octobris, in qua illa fuit canonizata, nam obiit die 23. Iulij impedita festo S. Apollinaris. Eius vitam & reuelationes mirè descripsit Gonsalus Durantes. Et de Fratribus sanctæ Brigitæ vide infra *collect.* 384.

Bulla vide in verbo *Constitutio collect.* 220.

Bulla S. Cruciatæ, vide *in verbo S. Cruciata. collect.* 233.

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Capsæ cadauerum in ecclesiis supra terram existentes amoueri debent.*
2 *Cadauera non debent reponi sub Altaribus, nec sub gradibus eorum.*
3 *Iuris sepulturæ occasione non potest prohiberi, ne cadauer sepeliatur.*
4 *Capitulum & Canonici Cathedralis Ecclesiæ, ad quam cùm primum esset Parochialis, translatum est, non potest leuare cadauera decedentium in illa parochia, irrequisito Parocho.*
5 *Regularibus, & secularibus Presbyteris non licet leuare de domo propria cadauera defunctorum absque consensu proprij Parochi.*
6 *Curiæ seculari non potest licentiam concedere Episcopus, vt cadauera exhumëtur ad faciendam in ipsa Ecclesia recognitionem.*

Cadauer.

COLLECT. LXXVI.

1 CAdauerum capsas in Ecclesiis supra terram existentes amoueri iussit *Pius V. constit.* 5. incip. *Cùm primùm* 6. *Kalend. Aprilis* 1566. apud Laert. Cherub. *in Bullario, tom.* 2. *pag.* 179. aliàs *pag.* 135 in nouiss. impress.

2 Cadauera reponi non debent sub Altaribus, nec sub gradibus eorum. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* cuius meminerunt Gauant. *in man. Episcop. verbo sepultura, n.* 6. Lezana *in summ. quæst. Regular. tom.* 3 *verbo Altare, n.* 17. *vers. secunda*, vbi in vers. tertia, ait eädem sacram Congr. præscripsisse, quod siquæ Altaria essent, quæ vel superius, vel in medio continerent cadauera siue laicorum, siue etiam Prælatorum non esset in ipsis celebrandum.

3 Cadauer ne sepeliatur prohiberi non potest occasione iuris sepulturæ, cum nulla ratio patiatur, Christianæque pietati repugnans videatur, maximè verò ob pecuniarum interesse cadauer insepultum remanere. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Cotronien.* 17. *Septembris* 1617. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 26. *n.* 2.

4 Cadauera decedentium in Parochia, ad cuius Ecclesiam Capitulum Cathedralis Ecclesiæ translatum est, non possunt leuari per ipsum Capitulum, seu Canonicos, nisi requisito Parocho dictæ Ecclesiæ. *Sacra Congr. Rit. in Thelesina* 18. *Augusti* 1629. penes Lezanam *in summ. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo defunctus*, numero secundo *in fine*.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

5 Cadauera defunctorum leuare de domo propria nullo modo licet Regularibus, & Presbyteris secularibus, nisi de licentia, & consensu proprij Parochi. *Sacra Cong. Rit. in Adrien.* 22. *Nouembris* 1631. *in resp. ad* 1. me citato refert Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 1. *num.* 32.

6 Cadauera vt exhumentur non potest Episcopus tanquam Ordinarius licentiam concedere Curiæ laicali ad faciendam recognitionem in ipsa Ecclesia, sed extra, & arbitrio ipsius Episcopi. *Sacra Congr. super controuers. iurisd.* 2. *Maij* 1629. quam refert, & ad suam petitionem sic responsum fuisse dicit R.P.D. Alexander Sperell. *in decisionibus fori ecclesiastici, decis.* 51. *n.* 18. reprobato Marco Antonio Genuens. *in pract. Archiep. Neapol. c.* 42. *sub. n.* 10.

Vide *in verbo defunctus collect.* 245. & *in verbo Officium defunctorum collect.* 533.

Cæcus Canonicus.

COLLECT. LXXVII.

COecus effectus post captam Canonicatus possessionem reputatur præsens in choro, quamuis in illo non assistat. *Sacra Cong. Conc. sub die* 11. *Augusti* 1618. cuius memini *in tract. de Canonicis, & dignit. cap.* 24 *n.* 29. ac propterea distributiones quotidianas, & cætera emolumenta lucratur perinde ac si diuinis interesset. *Eadem Sacra Cong. Con sub die* 20. *Iulij* 1629. de qua etiã memini *in tract. de iure ecclesiastico vniuerso, lib.* 3. *cap.* 18. *n.* 57. *& in collect. ad Trident. sess.* 24. *de reform. c.* 12. *num.* 90.

Cælestini Monachi, vide *in verbo Monachi Cælestini collect.* 500.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de cæremoniis agentes.*
2 *Cæremonia noua non inducenda, nec antiqua mutanda.*
3 *Liber cæremonialis Episcoporum ad vnguem seruandus in omnibus Ecclesiis.*
4 *Dispositio cæremonialis Episcoporum seruari debet nõ obstante cõtraria consuetudine.*
5 *Consuetudines immemorabiles, & laudabiles non tollit Cæremoniale Romanum, sed abusus.*
6 *Executio Cæremonialis Romani non est retardanda, donec fiant probationes legitima circa immemorabilem, & laudabilem consuetudinem.*

7 *Statutum in Ecclesia laudabiliter introductum, & iuratum non tollit Caeremoniale Romanum.*
8 *Episcopus tenetur seruari facere in Cathedrali, & aliis Ecclesiis dispositionem Caeremonialis Romani.*
9 *Episcopus potest obligare Capitulum sub censuris, & poenis pecuniariis ad obseruandum Caeremoniale Romanum.*
10 *Caeremoniale Roman. seruandum est circa assistentiam faciendam Episcopo à dignitatibus, & Canonicis*
11 *Et circa thurificationem.*
12 *Et circa praeintonationem Antiphonarum non obstante consuetudine Ecclesiae.*
13 *Caeremoniale* in cap. 2 de officio Presbyteri assistentis, *intelligitur.*
14 *Caeremoniale non prohibet quin magistratus possit medium Episcopum inter eos ad Ecclesiam accedentem associare.*
15 *Liber Caeremonialis nec laicis, nec Clericis prohibet quominus in processione sanctissimi Sacramenti deferant intorsitia.*
16 *Liber Caeremonialis non prohibet quin Canonici dignitatibus, vel aliis Canonicis celebrantibus assistere possint cantando Epistolam, & Euangelium.*
17 *Regula Caeremonialis vbi sunt introducta & recepta seruari debent.*

Caeremonia, Caeremoniale.

COLLECT. LXXVIII.

1 De Caeremoniis Augustinus Torrensis *in Confess. lib. 3.* Hugo de S. Victore *tom. 3. post med. & in codice de diuinis Offic.* Ioseph. Lāgius *in Polianthea,* Petrus Auratus *paradoxo* 13. Franciscus Coster *in lib. sodalit. lib.* 4. Ioan. Bonder *in compendio error. tit.* 27. Petrus Canis. *in opere catechistico q.* 8. Guibertus de Tornaco *de Eccles. ceremoniis*, Vuillelm. Lindanus *in apolog. pro Relig. concordia tom. 3. cap.* 46. Iodochus Lorichius *in thesauro nouo Theolog.* Petr. Cresperius *in sum. Catholica Fidei sub hoc verbo,* Ioannes de Cruce *in dialog. p.* 2. *de caeremoniarum conuenientia.*

2 Caeremoniae nouae non inducendae, nec antiquae immutandae sine expressa licentia Congregationis sacrorum Rituum, ita ipsamet censuit *in causa Vrbis* 12. *Maij* 1612. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 23. *num.* 70.

3 Caeremonialis liber Episcoporum ad vnguem est seruandus in omnibus Ecclesiis, praecipuè verò in terris Ecclesiae, nisi adsit laudabilis, immemorialis consuetudo in contrarium. *Sacra Cong. Rit. in Salernitana* 16. *Iulij* 1605. quam refert Aldan. *d. c.* 23. *n.* 72.

Caeremonialis Episcoporum dispositio seruari debet non obstante contraria consuetudine, quae tollitur, & abrogatur per Bullam Clementis VIII. in ipso Caeremoniali impressam. *Sacra Congr. Rit. in Pacen.* 12. *Februarij* 1633. quam citat Aldan. *d. tit.* 23. *num.* 74. 4

Caeremoniale Romanū non tollit immemorabiles, & laudabiles consuetudines, sed abusus. *Sacra Cong. Rit. in Salamantina* 10. *Ianuarij* 1604. *& in Caesaraugustana* 10. *Aprilis eiusdem anni, & in Brundusina* 17. *Septembris* 1611. *& in Tornacen.* 28. *Ianuarij* 1612. *& in Forolinien.* 4. *Aprilis* 1615. quarum memini *in tract. de Canon. & Dignit. cap.* 33. *num.* 24. 5 Sed donec fiant probationes legitimae, non est eius executio retardanda. *Eadem Sacra Congreg. in Conchen.* 18. *Februarij & 18. Martij, & 8. Maij* 1617. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 1. *num.* 86. 6

Caeremoniale non tollit statutum in Ecclesia laudabiliter introductum & iuratum, *Sacra Cong. Rit. in Montis Regalis* 27. *Septembris* 1608. penes Aldan. *d. tit.* 23 *n.* 76. 7

Caeremonialis Episcoporum dispositionem tenetur Episcopus omninò obseruari facere in Cathedrali, & in aliis Ecclesiis suae dioecesis. *Sacra Cong. Rit. in Angren.* 15. *Decemb.* 1632. apud Aldan. *d. tit.* 23. *num.* 75. 8

Caeremonialis ad obseruantiam potest Episcopus obligare Capitulum sub censuris & poenis pecuniariis, quacunque contraria possessione non obstante. *Sacra Cong. Rit. in Portugalen. de anno* 1630. *in resp. ad* 3. de qua Sellius *d. cap.* 1. *num.* 87. 9

Caeremoniale Romanum seruandum est circa assistentiam faciendam Episcopo à Dignitatibus, & Canonicis. *Sacra Rit. Cong. in Visen.* 31. *Iunij* 1605. referente Sellio *d. cap.* 1. *num.* 88. 10

Caeremonialis libri regulae seruandae sunt circa thurificationem. *Sacra Cong. Rit. in Fanen.* 1. *Septembris* 1607. quam adducit Aldan. *d. tit.* 23. *num.* 79. 11

Caeremoniale non obstat consuetudini Ecclesiae circa praeintonationem Antiphonarum. *Sacra Cong. Rit. in Perusina* 20. *Decembris* 1601. penes Sellium *d. cap.* 1 *num.* 87. 12

Caeremoniale in *cap.* 2. *de officio Presbyteri assistentis* non tollit Ecclesiae consuetudinem, qua Archipresbyter, etiamsi non sit prima Dignitas assistit Episcopo, & celebrat functiones eo absente. *Sacra Congr. Rit. in Asten.* 25. *Ianuarij* 1602. apud Sellium *d. cap.* 1. *num.* 81. 13

Caeremoniale non prohibere quin Magistratus possit medium Episcopum inter eos ad Ecclesiam accedentem associare, declarauit. 14

uit. *Sacra Cong. Rit. in Æsina 3. Augusti* 1602. teste Sellio *d. cap.* 1 *num.* 82.

15 Cæremonialis liber nec laicis, nec clericis prohibet quominus in processione Sãctissimi Sacramenti deferant intortitia, vel candelas accensas. *Sacra Congr. Rit. in Andrien.* 12. *Aprilis* 1603. de qua Sellius *d. cap.* 1. *num.* 83.

16 Cæremonialis liber non prohibet quin Canonici Dignitatibus, vel aliis Canonicis celebrantibus assistere possint cantando Epistolam, & Euangelium. *Sacra Cong. Rit in Neorastien.* 4. *Martij* 1606. apud Sellium *d. cap.* 1. *num.* 83.

17 Cæremonialis regulæ vbi sunt introductæ, & receptæ seruari debent. *Sacra Cong. Rit. in Cæsaraugustana de Daroca* 4. *Maij* 1613. *& in Oscen. eadem die, & in Turritana* 19. *Maij* 1614. de quibus meminit Aldan. *d. tit.* 23. *num.* 78. licet aliquando ex causa non seruentur. *Eadem Sacra Cong. in Veronen.* 28. *Septembris* 1602. penes Aldan. *d. tit.* 23 *num.* 79.

Cæremoniarum Magister, vide in verbo *Magister Cæremoniarum collect.* 459.

Cæmeterium.

Collect. LXXIX.

1 CÆmeterij consecrati reconciliatio non est committenda alteri quàm Episcopo, quia cæmeteria consecrata nonnisi per Episcopum reconciliari possunt. Presbytero autem in ecclesiastica Dignitate constituto committi potest cæmeterij simplex benedictio. *Sacra Cong. Rit. in Cameracen.* 9. *Februarij* 1608. *& in Praten.* 21. *Iunij* 1632. quarum meminit Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 3. *verbo Cæmeterium num.* 6. De cæmeterio vide Onuphr. Panuin. & Petr. Greg. *in partit. Iuris Can.* Iodoch. Lorich. *in thesauro nouo Theolog.*

Calatrauenses Equites, vide in verbo *Equites Calatrauæ collect.* 306.

Cambium.

Collect. LXXX.

1 CAmbia illa damnantur, quæ sicca dicuntur, & ita confinguntur vt contrahentes ad certas nundinas ire, & cambia celebrare simulent, sed litteræ cambiorum non mittuntur, vel ita mittuntur vt inanes reddant, vel nemo est, qui in nundinis solutionẽ faciat receptis litteris: vel etiam litteris minimè traditis pecunia cum interesse reposcitur, vbi contractus fuerat celebratus: vel cùm pecuniæ depositi, seu alio nomine ficti cambij traduntur vt postea cum lucro restituantur: vel si in ipsis cambiis, quæ realia appellãtur, campsores præstitutum solutionis terminum differant aliquo lucro ex conuentione recepto, vel promisso, quæ omnia cambia vsuratia esse declarantur. *Pius V. constit.* 118. incip. *In eam, de anno* 1571. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom* 2. *pag.* 327. aliàs *pag.* 246. in nouiss. impress. & illam referunt Nau. *in manuali c.* 17 *num.* 300. Quarant. *in sum. Bullarij, verbo Vsura*, Mich. Salon. *de iustitia & iure, tom.* 2 *q.* 4 *de cambiis art.* 2. *controu.* 9. *in fine*, vbi latissimè explicat, prout etiam faciunt Lessi. *de iustit. lib.* 2 *cap.* 23. *dub.* 11. Bonacina *de contract. disp* 3. *q.* 5. *puncto vnico*, Filliuc. *in quæst. moral. tract.* 35. *p.* 2. *cap* 11. Trullench. *in Decalogum lib.* 7. *cap.* 22. *dub. vlt.* Scort. *in selectas Summorum Pont. Constit. epit.* 107. *&* 114. Et de cambiis speciales tractatus edidere Fabianus Genuensis, Seraphinus Razzius, Thomas de Vio Caietanus, Ioannes Baptista Corradus, Romualdus Colli, Marcus Antonius Berandurius, Ioannes Baptista Cauatius, Ioannes de Salas, Sigismundus Scaccia.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *Iurisdictio procedendi contra pyratas, & noua pedagia imponentes, & arma Saracenis deferentes est penes Camerarium S. R. E.*
2 *Et in cognoscendis summarie quibuscunque causis interesse R. Cameræ concernentibus*
3 *Et in reuidendis computis etiam solidatis.*
4 *Et in cognoscendo an contractus super locationibus & alienationibus bonorum & iurium Cameræ cum eius læsione fiant.*
5 *Et inhibendi, ac ad se auocandi sub censuris causas concernentes interesse Cameræ.*
6 *Vicinos non habitantes domos cogit Camerarius, & Magistri Viarum Vrbis illas vendere.*
7 *Causa circa datia, gabellas, & dohanas subsunt iurisdictioni Camerarij.*
8 *Depositarij & Thesaurarij omnes per varia loca status ecclesiastici subsunt iurisdictioni Camerarij.*
9 *Officiales omnes Vrbis ac ditionis ecclesiasticæ Camerario parere tenentur.*
10 *Camerarij & clericorum Cameræ iurisdictio non extenditur ad causas non concernentes interesse Cameræ.*
11 *Iurisdictio Camerarij circa causas criminales, & circa venditionem pignorum Hebræorum.*
12 *Priuilegia Camerarij & clericorum Cameræ confirmantur.*
13. & 14 *Iurisdictio Camerarij, & clericorum*

Cameræ quæ & qualis sit Sede Apost. vacante. & n.14.

15 *Commissionem in forma, si in euidentem, non possunt concedere Camerarius, & clerici Cameræ, aliique Officiales super alienatione rerum Ecclesiæ.*

16 *Iurisdictio Camerarij & magistrorum viarum qualis sit in exercendo iure congrui.*

17 *Sigilli loco quid soluendum Camerario, & de eius reformatione.*

Camerarius S.R.E.

Collect. LXXXI.

1 CAmerarij S.R.E. iurisdictio procedendi contra pyratas, & noua pedagia imponentes, & contra arma Saracenis deferentes. *Vrbanus V. const.* 1. incip. *Apostolatus, 4. Id. Octobris* 1364. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 219. alias *pag.* 215. in nouiss. imp.

2 Camerarij iurisdictio in cognoscendis sũmariè quibuscunque causis interesse R. Cameræ concernentibus. Idem *Vrbanus V. const. sua* incip. *Apostolica, 6. Id. Septembris* 1379. apud Laërt. Cherub. *tom* 1. *pag.* 227.

3 Camerarius habet facultatem recidendi computa etiam solidata. *Pius IV. constit.* 26. incip. *Romanum, de anno* 1561. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 36. aliàs *pag.* 28.

4 Camerarius cognoscit an contractus super locationibus, alienationibus, ac inuestituris bonorum, & iurium Cameræ cum eius læsione fiant. Idem *Pius IV. in d. constit.* 26.

5 Camerarius, Præsidentes, & delegati habent liberam facultatem sine alio Papæ mandato inhibendi, & ad se auocandi sub censuris, & pœnis causas concernentes interesse Cameræ, nisi commissio subscripta sit manu Papæ cum derogatione huius Constitutionis. *Pius IV. const.* 35. incip. *Cùm sicut, 26. Iulij* 1561. apud Laërt Cherub. *tom.* 2. *pag.* 50. aliàs *pag.* 38. in nouiss. impress.

6 Camerarius, & Magistri Viarum Vrbis cogunt vicinos non habitantes domos, illas vendere aliis, qui illas reficiant, *Sixtus IV. constit.* 20. incip. *Et si, pridie Kalend. Iulij* 1480. apud Laërt. Cherub *tom.* 1. *pag.* 364. aliàs *pag.* 435. in nouiss. imp.

7 Camerarij, Præsidentes, ac Clericorum Cameræ iurisdictioni subiiciuntur tam in Vrbe, quàm extra causæ circa daria, gabellas, dohanas, & eorum officiales. *Leo X. const.* 24. incip. *Licet* 12. *Iunij.* 1517. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 514. aliàs *pag.* 435.

8 Camerarij, ac Clericorum Cameræ iurisdictioni subsunt omnes depositarij, thesaurarij per varia loca status Ecclesiastici. Idem *Leo X. d. constit.* 24.

Camerario omnes Officiales Vrbis, ac ditionis ecclesiasticæ parere tenentur. *Paulus III. constit.* 41. incip. *Romani* 7. *Kalend. Decembris* 1544. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 680. aliàs *pag.* 558. in nouiss. impress. 9

Camerarij, & Clericorum Cameræ iurisdictio non extenditur ad causas non concernentes interesse Cameræ. *Pius IV. constit.* 55. incip. *Romanus* 6. *Kalend. Iuly* 1562. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 74. aliàs *pag.* 56. in nouiss. impress. 10

Camerarius causas criminales Iudicibus Ordinariis criminalibus committit, auocat ad se causas ab omnibus Tribunalibus, & Iudicibus etiam Cardinalibus, habet iuridictionem circa venditionem pignorum Hebræorum, & eorum furta: emolumenta, ex Collectoria Hispaniarum, & aliorum locorum accipit: non potest dare licentiam Communicatibus vendendi stabilia, creandi census, aut faciendi nundinas. *Clemens VIII. constit.* 65. incip. *In conferendis* 15. *Kalend. Ianuarij* 1599. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *p.* 90. aliàs *pag.* 66. in nouiss. impress. 11

Camerarij, & Clericorum Cameræ facultates, & priuilegia à prædecessoribus suis concessa confirmat: & auget *Leo X. constit.* 24. & *Iulius III. constit.* 3. incip. *Licet,* 8. *Kalend. Martij* 1550. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 692. 12

Camerarij, & Clericorum Cameræ iurisdictio, quæ & qualis sit Sede Apostolica vacante. *Pius IV. d. constit.* 55. incip. *Romanus,* 6. *Kalend. Iulij* 1562. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 74. aliàs *pag.* 56. in nouiss. Impress. 13

Camerarius, & Clerici Cameræ Sede Apost. vacante possunt incumbere exactionibus pecuniarum, & prouisioni rerum pro statu præsenti duntaxat, & à reliquis se abstinere debent. *Pius IV. constit.* 63. incip. *in eligendis* 7. *Id. Octobris* 1562. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 91. 14

Camerarius, & Clerici Cameræ, aliique Officiales non possunt concedere commissionem in forma, *Si in euidentem,* super alienationem rerum Ecclesiæ. *Pius V. const.* 69. incip. *Volentes* 17. *Augusti.* 1568. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 266. aliàs *pag.* 200. in nouiss. imp. 15

Camerarij, & Magistrorum viarum qualis sit iurisdictio in exercendo iure congrui. *Gregorius XIII. constit.* 22. incip. *Quæ publicè Kalend. Octobris* 1574. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 387. aliàs *pag.* 292. in nouiss. impres. 16

Camerarij pro sigillo quid soluendum statuit *Paulus V. constit.* 72. incip. *Cum nos de anno* 1612. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. 17

tom.3. pag.286. Et eius reformationem edixit idem *Paulus constit.* 71. incip. *Vniuersis de anno* 1611. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 3. *pag.* 264. aliàs *pag.* 194.

Cameræ Apost. Clerici, vide in verbo *Clerici Cameræ Apost.collect.*160.

Cameræ Apost Commissarius, in verbo *Commissarius Cameræ, collect.*189.

SVMMARIVM.

1 *Vsui prophano inseruire non debent campanæ consecratæ.*

2 *Episcopus potest prohibere ne campanæ pulsentur si non sint benedictæ.*

3 *Campana in sabbato sancto pulsari non possunt in aliqua Ecclesia ante pulsationem in Ecclesia Cathedrali, vel Matrice.*

4 *Ecclesiæ tam seculares quàm Regulares etiam sancti Ioannis Hierosolymitani, non possunt in sabbato sancto campanas pulsare ante pulsationem in Ecclesia Cathedrali.*

5 *Ecclesia Collegiata, quæ habet omnimodam præcedentiam supra Matricem Ecclesiam, non potest ante illam pulsare campanas in sabbato sancto.*

6 *Campanæ in aliis diebus prater sabbatum sanctum pulsari possunt indifferenter ante vel post pulsationem in Ecclesia Cathedrali, nisi forte adesset consuetudo in contrarium.*

7 *Auctores referuntur de Campanis agentes*

Campana.

Collect. LXXXII.

1 Campanæ cõsecratæ etiam in turri profana existentes nullatenus vsui profano inseruire debent, etiamsi in hunc vsum à secularibus fabricatæ prætenderentur. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Papien. de anno* 1581. cuius memini *de Episcopo p.* 2. *alleg.* 27. *num* 48.

2 Campanæ ne pulsentur si non sint benedictæ potest Episcopus prohibere. *Sacra Cong. Rit in Aprutina* 5. *Iulij* 1614. de qua mentionem feci *d.alleg* 27.*n.*48. & *de iure ecclesiastico vniuerso lib.*3 *cap.*3.*num.*68.

3 Campanæ in Sabbato sancto non possunt in aliqua Ecclesia pulsari ante pulsationem in Ecclesia Cathedrali, vel matrice. *Leo X. tom.*1.*Bullarij pag.*150. apud Lezanam *in sum. quæst. Regul tom.* 1.*cap.* 11.*n.* 45.*Sacra Congr. Rit. in Orioleu.* 11. *Aprilis* 1601. *& in Marsicen.* 21. *Martij* 1609. *& in Venusina* 30. *Decembris* 1614. *&* 14. *Nouembris* 1615. *& in Syracusana* 3. *Iunij* 1617. *& in alia Syracusana Modica* 23. *Februarij* 1619. penes Ioan. Mariam Nouar.*in lucerna Regular. verbo Campana*, metipsum *de Iure ecclesiastico vniuers.lib.*3 *c.*3.*num.*69. Tam in Ecclesiis secularibus, quàm Regularibus etiam sancti Ioannis Hierosolymitani, etiam propè, & extra muros existentibus, & etiam in Ecclesiis Confratrum. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Placentina* 21. *Augusti* 1604. *& in Meliten.* 6. *Decembris* 16:1. Etiamsi adsit Ecclesia Collegiata quæ habeat omnimodam præcedentiã supra Matricem. *Eadem Sacra Cong. Rit. in d. Syracusana Modica* 23. *Februarij* 1619. penes Lezanam *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *cap.*1. *num.*44. Metipsum *d lib.*3. *c.*3.*sub n.*69. 4 5

6 Campanæ in aliis diebus præter Sabbatum sanctum pulsari possunt ad salutationem Angelicam, &c & indifferenter antè, vel post pulsationem in Ecclesia Cathedrali vel Matrice *Sacra Cong. Rit. in Orioleu.* 11. *Aprilis* 1601. & in hac causa & aliis decisum attestantur Gauant. *in man. Episcop. verbo Regularium iura sub Episcopis num* 50. Lezana *d. cap.*11.*n.*45. Ioan Maria Nouar. *d. verbo campana, num.*3. Ego ipse *lib.*3.*c.*3.*n.vlt.* Nisi fortè adesset consuetudo vt non pulsentur in aliqua Ecclesia ante pulsationem in Matrice, quæ seruanda erit *Eadem Sara Cong. in d Orioleu.* 21. *Augusti* 1601.

7 De Campanis Iodoc. Coec. *in thesauro Cathol. tom.* 2. *lib.* 3 *c.* 7. Iodoc. Lorich *in thesauro nouo Theolog. verbo Campana*, Petr. Cresper. *in sum. Catholica Fidei eod. verbo* Gauant *in rubricas Missalis p.*1. *tit.*20. *vers. parua campanula.*

SVMMARIVM.

1 *Redditus Cancellaria Episcopalis locari non possunt.*

2 *Visitatione pro rogitu scriptura, seu labore suo non potest Cancellarius Episcopi aliquid percipere,*

3 *Pro publicatione, aut monitione, significauit, non potest Cancellarius Episcopi aliquid exigere.*

4 *Pro approbatione ad Confessiones audiendas non potest quicquam percipere Cancellarius Episcopi.*

5 *Pro expeditione litterarum collationis, vel institutionis beneficiorum, vel pro deputatione Vicariorum quicquam quod excedat vnum aureum, non potest Cancellarius Episcopi exigere.*

6 *Processus criminalis copiam an teneatur gratis exhibere reo appellanti Cancellarius*

rius Episcopi exigere.

6 *Processus criminalis copiam an teneatur gratis exhibere reo appellanti Cancellarius Iudicis à quo?*

7 *Cancellarius Episcopi multa quæ hic recensentur, debet gratis præstare, alia verò non sic, sed pro illis poterit aliquid percipere si nullum sibi solutium vel stipendium fuerit constitutum.*

Cancellaria. Cancellarius Episcopi.

Collect. LXXXIII.

1 Cancellariæ Episcopalis redditus locari non possunt, sed debent per proprios Episcopi ministros exerceri. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. die 26. Augusti 1592. & Sacra Cong. Concil. de anno 1598.* testibus Paulo Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. c. 3. num. 3. in fine,* Aldano *in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 8. num. 11.* refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 107. num. 30. in fine.*

2 Cancellarius, vel Notarius Episcopi non potest quicquam ab eis, qui visitantur occasione decretorum, & Ordinationum in visitatione factarum pro rogitu scripturæ, vel labore suo percipere. *Sacra Cong. Conc.* quam refert Aldanus *d. lib. 3. tit. 8. num. 12.*

3 Cancellarius Episcopi pro publicatione, aut monitione *Significauit*, non potest aliquid percipere. *Sacra Cong. Concil.* apud Aldan. *d. tit. 8. num. 15.*

4 Cancellario Episcopi nullo pacto licet in vim taxæ antiquæ, pro approbatione ad Confessiones audiendas, quæ decreto Concilij cap. 15. sess. 23 gratis dari mandatur, quicquam exigere. *Sacra Cong. Conc. in Aprutina,* quam adducit Aldan *d. tit. 8 num. 16.*

5 Cancellarius Episcopi pro expeditione litterarum collationis, vel institutionis quorumcunque beneficiorum, vel pro deputatione Vicariorum in illis, non potest accipere nisi mercedem suo labore conuenientem, quæ tamen scriptura, sigillo, & ceris computatis vnum aureum non excedat, dummodo ipsi Cancellario salarium vllum pro officio exercendo constitutum non sit, & ex pecunia, quam acceperit, nihil prorsus emolumenti collatores aliquo modo directè, vel indirectè percipiant. *Sacra Cong. Conc.* referente Paulo Piasec. *in praxi Episcopali p. 2. cap. 5. num. 28.*

6 Cancellarius Iudicis à quo, an teneatur gratis exhibere copiam processus criminalis reo appellanti ad præscriptum cap. 3. sess. 13. quando ad querelam tertij, & ad illius instantiam in criminalibus causis proceditur, an verò seruari debeat forma, & decisio *cap. 20. §. porro sess. 24. de reform* & quid & quando ex officio procedatur. *Sacra Cong. Conc. sub die 27. Septembris 1623.* respondit non esse distinguendum an ad querelam tertij, an verò ex officio Iudicis procedatur in causa criminali, sed dictum *cap. 3. sess. 13.* intelligendum esse de persona Iudicis, qui in criminali causa sententiam tulit, à qua appellatum fuit, vt ipse quantum in se erit, acta ipsa postulanti exhibeat gratis, nec vllam mercedem sibi eo nomine accipiat: dictum autem *cap. 20. sess. 24.* intelligendum esse de persona notarij, qui ipsam actorum copiam tenebitur exhibere, 7 appellanti congrua mercede accepta: refert Aldanus *d. lib. 3. tit. 8. num. 16.*

Cancellarius Episcopi nihil accipere potest nec ratione scripturæ, neque sigilli, neque laboris, aut alio titulo, sed gratis his, quorum interest, debet præstare hæc omnia. Videlicet, *approbationis ad audiendas Confessiones, licentiam ad ministrandu Sacramenta, licentiam deseruiendi beneficiis, licentiam sepeliendi defunctorum corpora in Ecclesia, licentiam celebrandi Missas, licentiam colligendi eleemosynas, manduta publicandi in Ecclesiis eos, qui primam Tonsuram, vel minores, ac sacros Ordines suscipere voluerint.* Quoad alia verò, quæ sequuntur poterit aliquid percipere si nullum sibi salarium, vel stipendium constitutum fuerit, neque congruam tantùm sui laboris mercedē, quæ quoad litteras collationis vel institutionis Curatarum Ecclesiarum, vel deputationis Vicariorū in illis vnum aureum, & quoad litteras dimissoriales, & testimoniales decimam vnius aurei nunquam excedat. *Pro litteris collationum, institutionum, seu prouisionum beneficiorum vacantium per obitum, vel per resignationem etiam ex causa permutationis, vel alia. Pro litteris dimissorialibus, seu testimonialibus, quæ conceduntur Presbyteris, seu Clericis ad alias diœceses transituris. Pro litteris recipiendi Ordines ab alienis Episcopis. Pro licentia Ordinandi se ad titulum patrimonij, seu pro approbatione huiusmodi titulorum. Pro licentia absentandi se ab Ecclesia, seu beneficio. Pro licentia erigendi capellas. Pro litteris approbationis concurrentium ad Parochialium vacationes in mensibus reseruatis, quæ ad Sedem Apost. transmittuntur. Pro approbatione iurispatronatus ex fundatione, vel dotatione. Pro creationibus Vicariorum in Parochialibus. Pro deputationibus Oeconomorum dum beneficia vacant. Pro executionibus litterarum Apostolicarum gratiam, vel iustitiam concernentium. S. Cong. Concilij in Vicen. 8. Martij 1602.* quam refero *de officio & potest. Episcopi p. 3. alleg. 107. num. 28. & 29. in vltim. impress.*

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Purificationis B. Virginis in die, populus candelas in Ecclesia recipere tenetur.*

2 *Vicario ante Canonicos & Dignitates dantur palma & candela.*

3 *Episcopo candelam ministrans, debet eam ante omnes ab Episcopo accipere.*

4 *Dignitas prima debet ministrare Episcopo candelam benedictam.*

5 *Dignitas, vel Canonicus à quo celebrans recepit candelam, ante omnes etiam ante Vicarium Generalem eam recipere debet.*

6 *Capite detecto distribuenda sunt candela.*

7 *Benedictio Candelarum in die Purificationis, & earum dispensatio connumeratur inter functiones Parochiales.*

8 *Presbyteri ac Fratres candelas, quas pra manibus in funeralibus portare solent, sibi quarunt.*

9 *Confraternitatum funera associantium candela quartam Parochialem non soluunt.*

10 *Intorititia, ac omnia qua per viam deferuntur circa cadauera quomodo inter ipsos Parochos, & ministros aliarum Ecclesiarum diuidenda, ostenditur.*

11 *Vicarij generalis ad Missam quatuor candela accendi non debent.*

Candela.

COLLECT. LXXXIV.

1 CAndelas benedictas in die Purificationis B. Virginis ad ædes secularium Parochi transmittere non debent, sed iuxta laudabilem & obseruatam ab Ecclesia vniuersali consuetudinem, in Ecclesia Populus eas recipere tenetur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Folignen. de anno* 1581 cuius memini *de officio. & potest. Parochi cap.* 12. *num.* 5.

2 Candelæ & palmæ dantur Vicario generali ante Canonicos, & Dignitates, exceptis iis, qui cum paramento assistunt Episcopo in Sede Pontificali existenti. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Bisignan.* 16. *Maj* 1600. quam refero. *in tract. de Canonicis & Dignit. cap.* 18. *num.* 27.

3 Candelam ab Episcopo accipere debet ante omnes, etiam ante Vicarium generalem ille, qui candelam Episcopo ministrauit. *Sacra Cong. Rit. in Lucerina* 14. *Iunij* 1608. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 4 *num.* 35. Et nouissimè *eadem S. Cong. in causa S. Marci* 5. *Martij* 1633. censuit distribuente Episcopo candelas præferendum esse illum, à quo Episcopus illas recepit, post quem Dignitates, & Canonicos, & ante omnes, Vicarium generalem, de qua memini *de officio & potest. Parochi cap.* 12. *num.* 7.

Candela benedicta debet Episcopo mini- 4
strari à prima Dignitate. *Sacra Congr. Rit. in Brixien.* 28. *Maij* 1616. apud me *d. cap* 12. *n.* 6.

Candelarum in distributione supra omnes 5
alios etiam supra Vicarium generalem præferenda est illa Dignitas, vel Canonicus, à quo celebrans recepit candelam, post quem immediatè Vicarius generalis anteponendus est. *Sacra Congr. Rit. Valserana terra Gualdi* 5. *Martij* 1633. penes me *d. cap.* 12. *sub num.* 7.

Candelas qui distribuit detecto capite di- 6
stribuere debet. *Sacra Congr. Rit. die* 18. *Iulij* 1626. etiam apud me *d. cap.* 12. *num.* 10.

Candelarum benedictio in die Purificatio- 7
nis B. Virginis, & earum dispensatio inter functiones Parochiales connumeratur. *Sacra Cong. Rit. in Alatrina* 5. *Martij* 1633. etiam apud me *d. cap.* 12. *num.* 4.

Candelas, quas Fratres, & alij Presbyteri 8
in funeralibus præ manibus portare solent, sibi quærunt, & nulla de illis Parocho debentur. ita statuisse Benedictum Vndecimum refero *de officio, & potest. Parochi cap.* 25 *num.* 39.

Candelæ Confraternitatum secularium 9
funera associantium Parocho quartum funeralium non soluunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Firmana* 5. *Martij* 1616. cuius memini *d. c.* 25. *n.* 40.

Candelæ, & intorstitia, ac omnia, quæ 10
per viam deferuntur circa cadauera in quibuscunque priuatis Ecclesiis diuidenda sunt pro æquali portione inter ipsos Parochos, & Ministros aliarum Ecclesiarum quarumcunque etiam Regularium, & nationalium, seu aliàs priuilegiatarum, ac propterea quando huiusmodi intorstitia, seu candelæ in præfatis Ecclesiis pro celebrandis diuinis officiis præsente corpore accenduntur; finito officio extinguenda, & cuiquam medietas consignanda est. *Congr. RR. DD. Praefectorum Vrbis, S. D. N. Vrbano VIII. approbante sub die* 21. *Martij* 1629 referunt Lezana *in sum. quaest. Regul. tom.* 2. *c.* 1. *n.* 48. Ioann Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo candela, n.* 1. Ego *d. c.* 25. *n.* 42.

Candelæ quatuor accendi, nec duo Ca- 11
pellani assidere debent ad Missam Vicarij generalis. *Sacra Congr. Rit.* 7. *Augusti* 1627. de qua Gauant. *in rubr. Missal. p.* 1. *tit.* 20. *in med. vers. an verò possit.*

De candelarum benedictione, Gauant. *in rub. Missal. p.* 4. *cap.* 14.

Candelabrum.

COLLECT. LXXXV.

1 Candelabrum septimum non adhibetur in Vesperis, sed tantum in Missis solemnibus ab Episcopo celebrandis, sed non in Missis defunctorum licet ab Episcopo celebrentur. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. *dub.*8. teste Sellio *in selectu Canonic.cap.*4.*num.*59.

2 Candelabrum septimum non debet poni super Altare, quando solemniter celebrat Episcopus Suffraganeus, sicut ponitur quando celebrat Episcopus Ordinarius. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Bracharen.*1. *Septembris* 1607. referente Sellio *d.c.*4.*n.*60. De candelabris sex in recta linea in solemnioribus Missis regulariter adhibendis Gauant. *in rub. Missal.p.*1.*tit.*20.*lit.X.*

Canon Missalis.

COLLECT. LXXXVI.

1 Canon Missalis non est alterandus, seu mutandus, sed omnino vt iacet recitandus. *Sacra Cong. Rit. in Vlixbon.* 12. *Nouembris* 1605. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon.resolut.lib.*1.*tit.*50.*n.*16. De Canone Missalis Gabriel Biel *in comment.* Hugo de S. Victore *in codice de diuinis officijs*, Petrus Crespet. *in summa Catholica Fidei sub hoc verbo.* Gauant. *in rubricas Missalis, p.*1.*tit.* 12.*n.*5. *lit.E.vers. Canon.* Cardin. Bellarmin. *lib.*2.*de Missa, cap.*20.

SVMMARIVM.

1 *Valentina Ecclesia Canonicatus, & Dignitates prohibentur spuriis conferri.*
2 *Episcopis non licet pro Canonicatus collatione quicquam sibi capere.*
3 *Erectio Canonicatuum ab Episcopo fieri potest.*
4 *Ætate illa oportet esse constitutum qui Canonicatum in Cathedrali obtinere vult, vt infra annum ad subdiaconatum possit promoueri.*
5 *Anni vigesimi primi attingentiam requirunt Canonicatus, & Portiones integra in Cathedralibus.*
6 *Parochialis si vnita sit perpetuo, & accessoriè Canonicatui Cathedralis, sufficit in obtinente ætas, quā Canonicatus requirit.*
7 *Residere in Parochiali tenetur Canonicus, qui habet vnitam Parochialem ad vitam.*
8 *Episcopus cum consilio capituli designare debet quibus Canonicatibus quisque Ordo sacer annexus esse debeat.*
9 *Episcopus non potest Canonicatus distinguere in Presbyterales, Diaconales, & Subdiaconales si ab immemoriali tempore omnes sint Presbyterales.*
10 *Episcopus quando possit Canonicatus supra numerarios erecare?*
11 *Pœnitentiarij Canonicatum obtinens non potest cum eo in eadem Ecclesia in vim consuetudinis Dignitatem obtinere.*
12 *Vnio facta vigore Concilij Officio Pœnitentiarij de prabenda proximè vacatura non comprehendit vacantem in mense Sedis Apost. reseruato.*
13 *Illegitimus, qui fuit deinde legitimatus per subsequens matrimonium non potest obtinere Canonicatum in Ecclesia in qua pater.*
14 *Officium hebdomadarij, & ad faciendum principium compelluntur Canonici, & Dignitates, si tamen alij non sint.*
15 *Residere debet in Cathedrali, qui ex dispensatione Canonicatum in Cathedrali, & alium in Collegiata obtinet.*
16 *Distributiones quotidiana Horis, qua distributione carent, ex fructibus massa communis proportionabiliter sunt assignanda.*
17 *Distributiones quotidianas integrè lucratur habēns Parochialem, & Canonicatum, & residens in Parochiali expraescripto Bulla Pij V.*
18 *Residere tenetur in digniore Canonicatu, qui duos ex dispensatione obtinet.*
19 *Incompatibiles sunt in vim decretorum Concilij Trid. duo Canonicatus.*
20 *Possessione pacificè habita secundi Canonicatus, primus ipso iure vacat.*
21 *Canonicatus duos pacificè siquis simul retinere perrexerit, vtroque ipso iure est priuatus.*
22 *Episcopus supprimere non potest Canonicatus vacantes in mense reseruato.*
23 *Suppressio Canonicatuum alicuius Collegiata vt ritè fiat per Episcopum, qua debeant concurrere.*
24 *Fabrica soluere tenentur Canonicatus grauati pensionibus, nulla ad eas habita ratione.*
25 *Canonicatus Collegiatarum vniri non possunt seminario.*

Canonicatus.

Collect. LXXXVII.

1 CAnonicatus, Præbendæ, & dignitates Eccles. Valentinæ prohibentur conferri spuriis, aut illegitimis etiam legitimatis, aut natalibus restitutis. *Sixtus V. constit.*84.incip. *Cum cælestis.* apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2.*pag.*639.

2 Canonicatus pro collatione non licet Episcopis quicquam sibi capere, non obstante quacunque consuetudine etiam immemoriali. *Sacra Cong. Concil.* cuius memini *de Canonic.& Dignitat. c.* 15.*num.* 25.

3 Canonicatuum erectio ab Episcopo fieri potest, & propterea Canonici ab eo instituti habent stallum in choro, & vocem in Capitulo, aliisque Canonicis post eorum institutionem prouisis præcedunt, atque honoribus, & præeminentiis frui debent, quibus Canonici antiquiores potiuntur. *Sacra Cong. Concil.in Senogallien.*25.*Februarij* 1617.quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 2.*tit.*29.*n.*2.

4 Canonicatum in Cathedrali obtinens etiam ante factam Ordinum distributionem in ea saltim ætate oporret esse constitutum, vt infra annum ad subdiaconatū possit promoueri. *Sacra Cong.Conc.die* 19.*Iunij* 1597. teste Nicolao Garcia *in addit. ad suum tract.de benefic.p.*7. *cap.* 4.*num.*29.

5 Canonicatus,& Portiones integræ in Cathedralibus requirunt attingentiam anni vigesimi primi. *Sacra Cong. Conc.* referente Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel.gloss.* 5. *num.*95.

6 Canonicatui Cathedralis si vnita perpetuò, & accessoriè sit Parochialis, attendenda est natura Canonicatus, & non Parochialis, & ita sufficit vt is, cui collatio facta est, sit in ætate 22. annorum inceptorum, quæ in Canonicatus collatione requiritur, vbi nec ante, nec post Concilium Trid. vllus Ordo siue Diaconalis, siue Presbyteralis Canonicatui annexus fuerit. *Sacra Congr. Conc.*testibus Anastas. Germon. *de indultis Cardinal, verbo quibusuis n.* 6. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2, *cap.* 5.*n.*21. Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. gloss.* 9.*n.* 4. Campan. *in diuersor. Iuris Canon. rub.* 7.*cap.*6.*n.*16. Nouat. *in singular. Canon. concl.* 16.*in fine.*

7 Canonicatum obtinens, cui sit vnita Parochialis ad vitam obtinentis tantùm tenetur in Parochiali residere. *Eadem Sacra Cong. Conc.*apud Nicol.Garc. *de benef.p.*3.*c.*2.*n.*179. *in* 13. *declar.* Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarra, lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2.§.2.*sub tit.sed an Parochi debeant residere, num.* 137.

Canonicatibus quibus quisque Ordo facer annexus esse debeat, non quibus Canonicis, Episcopus cum consilio Capituli designare debet, quoniam *Concil. Trid. sess.*24. *c.*12.*de reform.* mandat sacros ipsos Ordines annecti Canonicatibus, non autem personis ipsis obtinentibus *Sacra Cong.Conc.*penes Piasec. *in praxi Episcop.p.*2.*c.*3.*n.*7. 8

Canonicatus omnes si ab immemoriali tempore sint Presbyterales, non potest Episcopus Canonicatus distinguere in Presbyterales, Diaconales, & Subdiaconales, sed ea consuetudo est omnino obseruanda, iuxta *Conc. Trid decretum sess.* 24. *de reform. cap.* 12.*vers.in omnibus, Sacra Cong. Conc. in Tropien.*teste Aldan.*d.lib.*2.*tit.*29. *n.*5. 9

Canonicatus supranumerarij non possunt ab Episcopo creari, nisi cum conditione, vt nullum ius ad præbendam vacaturam habeant, vel vendicent sibi ex tali erectione. *Sacra Cong. Conc.* referente Aldano *d. lib.* 2. *tit.*29.*n.*6. 10

Canonicatum obtinens, cui post Concilium munus sit iniunctum Pœnitentiarij non potest in eadem Ecclesia vnà cum dicto Canonicatu obtinere dignitatem in vim consuetudinis Ecclesiæ permittentis Canonicum posse retinere Canonicatum cum Dignitate.*Sacra Cong Concil.*quam adducit Nicol.Garcia *in addit. ad suum tract. de benefic. part.*11.*cap.*5 *n.*249. 11

Canonicatum & Præbendam vacantem in mense Sedi Apost. reseruato non comprehendit vnio facta vigore Concilij officij Penitentiarij de Præbenda proximè vacatura, quia *Conc. Trid. cap.* 8 *sess.* 24. *de reform.* non exprimit de Canonicatibus etiam reseruatis Sedi Apost.& quando voluit eos comprehendere expresse dixit, vt patet in seminario, *sess.*23.*de reform.cap* 18. ac in simplici vniendo Cathedrali pauperi, *cap.* 15. *sess.* 24.Ideirco *d.cap.*8 non comprehendit Canonicatum & Præbendam vacantes in mense reseruato, quia si voluisset, expressisset, quemadmodum aliis in locis fecit. *Sacra Congr. Conc.*teste Nicol.Garc *in addit.ad suum tract. de benefic.p.*5 *cap.*4.*num.*127. 12

Canonicatum in Ecclesia in qua pater, obtinere non potest, illegitimus ex Canonico, qui fuit deinde legitimatus per subsequens matrimonium. *Sacra Congr. Conc. sub die* 17. *Augusti* 1626.apud Aldan.*d tit.*29 *n.*7. 13

Canonicatus,& Dignitates compelluntur obire Officia, & ad omnes septem Horas Canonicas recitandas, & ad faciendum principium, & ad Officium hebdomadarij, si tamen alij non sint. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol.Garc. *de benefic. p.*3.*c.*2. *num.*125. 14

Canonica

15 Canonicatum in Cathedrali & Collegiata obtinens debet residere in Cathedrali, potest tamen cogi ad celebrandum Missas in Collegiata per alium, si non potest per se ipsum. *Sacra Cong. Conc. in Alexandrina* apud Aldan. *d. tit. 29. num. 9.*

16 Canonicatus, & Dignitates obtinentes tenentur interesse omnibus Horis nisi innitantur aliqua consuetudine, quæ non sit sublata per Concil. Trid Distributiones tamen quotidianæ cæteris Horis, quæ distributione carent ex fructibus massæ communis proportionabiliter sunt assignandæ ne negligantur. *Sacra Cong. Conc.* vt per Nicol. Garc. *de benefic. p. 3. cap. 2. num. 325.*

17 Canonicatum, & Parochialem habens, & residens in Parochiali ex præscripto Bullæ Pij V. distributiones quotidianas integrè lucratur, si Canonicatus consistit solum in distributionibus non habens Præbendam, quod procedit si vtrique seruire nequit: nam si ambobus commodè seruire possit, lucratur solum iuxta seruitium, quod præstaret. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *d. p. 3. cap. 2. num. 114.*

18 Canonicatus duos obtinens tenetur in digniore residere, eius verò, in quo non residet, distributiones quotidianas perdit, in quibus distributionibus intelligitur etiam comprehensa tertia pars Præbendæ, quæ ex decreto Concilij Trid. conuersa fuit in distributiones quotidianas; sed habens plures Canonicatus Dignitate pares, vbi pluribus inseruire potest, residere tenetur *S. Cong. Conc.* penes eundem Garc. *d. p. 3. cap. 2. num. 185.*

19 Canonicatus duo de Iure in vim decretorum Concilij Trid. sunt incompatibiles. *S. Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benefic. p. 11. cap. 5. num 381.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 7. de bene-*
20 *fic. incompatib. num. 41.* Et post adeptam pacificam secundi Canonicatus possessionem, primus ipso iure vacat. *Eadem S. Cong.* de qua Nicol. Garcia *d. p. 11. cap. 5. num. 84. in 6. declar. & num. 381. in 2. declar.* Armendar. *d. loco num 17. & 42.* quos cum aliis refero *de officio,*
21 *& potest. Episcopi p. 3. alleg. 62. num. 28.* Et si duos huiusmodi Canonicatus quis simul retinere pertexerit, vtroque ipso iure est priuatus. *Eadem S. Cong.* penes Garc. *d. cap. 5. num. 381. in 3. declar.* Armendar. *d. loco num. 43.* per me citatos *d. alleg. 62. num. 29.* Nec præsumpta dispensatione, in qua fundatur regula de triennali se tueri, & defendere potest. *Eadem Sacra Cong.* apud Garc. *d. cap. 5. num. 381. in 4. declaratione,* Armendar. *d. tit. 7. de benefic. incompatibilit. num. 44.*

22 Canonicatus vacantes in mense reseruato non potest supprimere Episcopus vt subueniret tenuitati Canonicatuum in præiudicium Sedis Apostol. sed solummodo in sui præiudicium. *Sacra Cong. Concil. sub die 19. Nouembris 1592.* quam citat Aldan. *d. tit. 29. num. 10.*

Canonicatuum alicuius Collegiatæ suppressio vt ritè per Episcopum fiat, ob tenuitatem, debet vltra consensum Capituli Collegiatæ interuenire consensus Capituli Cathedralis, itaut suppressio, & vnio facta sine huiusmodi consensibus sit ipso iure nulla, de quibus debet legitimè constare, nec sufficit vt ab Episcopo enuntietur. *Sacra Cong. Conc. in Tropien. 1. Septembris 1618.* ex Aldano *d. tit. 29. num. 12.* 23

Canonicatus grauati pensionibus tenentur nihilominus soluere pro fabrica iuxta taxam, nulla habita ratione ad pensiones. *Sacra Cong. Concil. in Aesina de anno 1619.* vt per Aldan. *d. tit. 29. num. 13.* 24

Canonicatus Collegiatarum non possunt seminario vniri, quamuis ex consuetudine non obligent ad residentiam, quia Concil. sess. 23 de reform. c. vlt. non loquitur de his beneficiis simplicibus. *Sacra Cong. Episcop. in Aquilana 27. Martij 1590.* de qua Aldan. *d. tit. 29. num. 15.* 25

Canonicatum cum Dignitate obtinens, Vide verbo *Dignitas cum Canonicatu,* &c. *coll. lect. 252. num. 13. cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Dispensatus à Sede Apost. super ætate ad Canonicatum, non prius cogendus est ad sacros Ordines promoueri quam ad 22. annum peruenerit.*

2 & 3 *Prouisi nouiter de Canonicatu nō possūt cogi ad quid soluendum, nisi sit applicatum necessitatibus Sacristiæ, si prius exigebatur, vt n. 3.*

4 *Ecclesiarum inferiorum Canonici, qui vigore statuti in certis festis ad Cathedralem accedunt processionaliter, & in ea canunt vnum versiculum, non possunt in dicta Cathedrali Canonicatum obtinere, si eorum parentes ibi Canonici existant.*

5 *Illegitimus non potest habere Canonicatum in Ecclesia, in qua eius pater alium obtinuit, & possessionem apprehendit, licet nunquam ministrauerit, nec resederit.*

6 *Episcopus potest rogare Canonicos, & omnes alios beneficia ecclesiastica obtinentes vt accedant ad omnes processiones indictas pro bono publico.*

7 *Ius Pontificium docentes Canonici qualiter in*

in absentia gaudeant fructibus suarum Prabendarum.

8 *Electi Canonici ad seminarij administrationem perpetuò illam habere debent.*

9 *Episcopus potest cogere sub pœna pecuniaria Canonicos, & Confessarios ad congregationem casuum Conscientia.*

10 *Cantum Gregorianum vt discant Canonici, res agere poterit Episcopus.*

11 *Caudam Archiepiscopi, aut Crucem non tenentur portare Canonici.*

12 *Eligi non potest Canonicus supra numerum ad futuram prabendam.*

13 *Distributiones debentur Canonico dispensato in atate, non obstante quod solum illarum medietas debeatur non constituto in Sacris.*

14 *Habitum vniformem deferre tenentur Canonici.*

15 *Iurisconsulti Canonici non possunt substitui à Gubernatore ciuitatis in ipsius locum.*

16 *Bitaatina Cathedralis Canonicis concedi-tur vt possint seruire per mediariam stante tenuitate redditaum, & magna Canonicorum copia.*

17 *Onus, quod omnes Canonici pro vna vice suscipere tenentur, subire debet etiam Canonicus habens curam animarum.*

18 *Supranumerarij Canonici in Cathedralibus quando non teneatur vltra* 14. *annos habere.*

19 *Camerariatus officium exercere tenentur Canonici curam animarum habentes.*

20 *Episcopus vsque ad priuationem procedere poterit contra Canonicos, qui Ordines sacros debitos post monitionem sumere recusant.*

21 *Episcopus sine Adiunctis poterit procedere ad priuationem contra Canonicos ex causa quod Ordines suis Prabendis annexos non perceperint.*

22 *Vicario Episcopi solitam reuerentiam prastare debent Canonici.*

23 *Vicario prasenti in fine Missa ante benedictionem non tenetur reuerentiam facere Canonicus celebrans in Ecclesia Collegiata.*

24 *Vicario vt ministret Canonicus pro Magistro caremoniarum non conuenit.*

25 *Pluuialibus, Planetis, Dalmaticis, & Tunicellis qui Canonici se parare debeant.*

26 *Dalmatica amplius vti non debet Canonicus, qui dimissa Prabenda Diaconali, consequutus fuit Presbyteralem.*

27 *Vesperas cantans Canonicus an solus, vel cum assistentibus paratus sedere debeat?*

28 *Vesperas cantans Canonicus non potest recusare assistentiam clericorum in defectu capellanorum, & beneficiatorum.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

29 *Aspersoriam Episcopo quis Canonicus ministrare debeat?*

30 *Genuflectere ad benedictionem Episcopi non tenentur Canonici & Dignitates, sed tantum caput inclinare.*

31 *Synodo si accedere nolint Canonici ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas cogi possunt.*

32 *Episcopus potest vti Canonicorum duorum opera, siue de Cathedrali, siue de Collegiata.*

33 *Paramenta non vendere, & antiqua mutare quando possint Canonici.*

34 *Vicarius Capituli Sede vacante potest eligi Canonicus, qui in eadem ciuitate & Ecclesia curam etiam gerit animarum.*

35 *Corpora defunctorum ad alienas Ecclesias comitantes Canonici, recitato Psalmo, cum versiculo & oratione discedere poterunt.*

36 *Canonicatum perdit, qui simul dignitatem obtinet, nisi ex priuilegio, vel consuetudine id sibi liceat.*

37 *Crucem Ordinis Militaris non potest Canonicus supra habitum Canonicalem deferre.*

38 *Onera non consueta subire non cogantur Canonici.*

39 *Almutia, & exceptiones non sunt Canonicis concedenda nisi prius constet an conueniat.*

40 *Laicis non licet occupare Canonicorum loca.*

41 *Sedere debent Canonici in suo stallo.*

Canonicus in communi.

Collect. LXXXVIII.

Canonicus à Sede Apost. super ætate dispensatus non prius cogendus est ad sacros Ordines promoueri quam ad 22. annum peruenerit. *Sacra Congreg. Concil.* teste Nicol. Garcia *de benefic. p.*3.*c* 4.*num.*17. 1

Canonici nouiter prouisi non possunt cogi ad quid soluendum, etiamsi conuerti debeat in restaurationem prædiorum, & bonorum Capituli, *Sacra Cong. Conc.* quam refert Sellius *in selectis Canon.cap.*27.*num.*11. 2

Canonici in ingressu possunt exigi, quæ sunt applicata necessitatibus sacristiæ, si prius exigebantur, reliqua verò applicata pro regaliis Canonicorum, vel similium minimè possunt. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Sellius *d.cap.*27 *num.*12. 3

Canonici Ecclesiarum inferiorum, qui vigore statuti accedunt ad certas processiones in certis festis anni ad Cathedralem, & in ea canunt vnum Versiculum, seu collectam (vt 4

I passim

passim in ciuitate Leodien.) sunt incapaces huiusmodi Canonicatuum, si eorum parentes in Cathedrali Canonici existãt, quia quoquomodo inseruire dictæ Cathedrali videntur. *Sacra Congr. Conc. in Leodien. 31. Augusti, & 3. Septembris* 1587. pencs Nicol. Garc. *de benef. p. 7. cap. 3. num.* 69.

5 Canonicus illegitimus, cuius pater possessionem alterius Canonicatus in eadem Ecclesia apprehendit, licet in ea non ministrauerit, nec resederit; nec aliquid perceperit ex fructibus ipsius Canonicatus, cõprehensus est decreto *Concil. sess. 25. cap. 15. de reformat.* Ille verò, cuius pater sola Pontificis Signatura sibi obtinuit conferri Canonicatum eiusdem Ecclesiæ, sed neque litteras Apost. expediuit, neque vnquam habuit possessionem, non comprehenditur illo decreto. *Sacra Cong Conc* apud eundem Garc. *d. p. 7. cap. 3. num.* 56.

6 Canonicos, & omnes alios Presbyteros beneficia, vel officia ecclesiastica obtinentes potest Episcopus cogere vt accedant ad omnes, & quascunque processiones indictas pro bono publico, vel honore. *Sacra Cong. Conc.* de qua Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 24. §. 31. de process. num.* 13.

7 Canonici Ius Pontificium docentes in publica Vniuersitate gaudent priuilegiis de percipiendis in absentia fructibus suarum Præbendarum, etiamsi Præbendæ, quas obtinent, sitæ essent in Cathedrali eiusdem ciuitatis, in qua publici Lectoris munere funguntur: non recipient tamen illas distributiones quotidianas, quæ solent accrescere solis præsentibus. Si verò omnes Capituli redditus in distributionibus consistant, tunc tales debebunt percipere distributiones, dimissa vna ex tribus partibus, quæ deseruientibus accrescit. *Sacra Congr. Conc.* vt per Selli. *d. cap. 27. num.* 15.

8 Canonici electi ad seminarij administrationem perpetuò illam habere debent, nec remoueri possunt nisi ex iusta & legitima causa. *Sacra Cong. Conc.* referente Galeto *in margarita casuum Conscient. verbo Canonicus col. 1.* quem citaui *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 77. num.* 31.

9 Canonicos, & Confessarios cogere potest Episcopus sub pœna pecuniaria ad congregationem casuum Conscientiæ. *Sacra Congr. Conc. sub die 11. Iulij* 1620. apud Sellium *d. cap. 27. num* 16.

10 Canonicos ad discendum cantum Gregorianum cogere potest Episcopus, & renitentes mulctare etiam pœna non participationis distributionum quotidianarum, & subtractionis fructuum. *S. Congr. Conc. in Tropien. 9. Martij* 1620. cuius meminit Sellius *d. cap. 27. num.* 18.

Canonici non tenentur caudam Pontificalis Pallij Archiepiscopi portare, nec Crucem præferre, quia hoc ad eius Capellanum spectat. *Sacra Congr. Conc. sub die 16. Augusti* 1583. penes Sellium *d cap. 27. num* 19. 11

Canonicus supra numerum eligi non potest ad futuram Præbendam. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garc. *de benefic. p. 6. cap. 1. num.* 5. 12

Canonico prouiso à Sede Apostol. cum narratiua quod ipse erat constitutus tantùm in 18. suæ ætatis anno, distributiones debentur non obstante quod non constituto in Sacris debeatur de Iure dumtaxat medietas distributionum, censetur enim tacitè in hoc casu dispensatus. *Sacra Congr. Conc. in Reatina 10. Iuly* 1627. quam adducit Sellius *d. cap. 27. num.* 20. 13

Canonici tenentur deferre vniformẽ habitum, & qui dissimilem vsurpant ad illum ponendum cogendi sunt, nec debent vsurpare insignia dignitatum, nec in colore nec in materia. *Sacra Cong. Rit. in Brundusina 9. February* 1608. teste Sellio *d. cap. 27. num. 21.* Dignitates, Canonici, & Portionarij quomodo incedere debeant in processionibus quando habitus eorum est conformis, & quando non? *Sacra Cong. Rit. in Malacitana 3. Iuny* 1617. apud Sellium *d. cap. 27. num.* 22. 14

Canonici Iurisconsulti non possunt substitui à Gubernatore ciuitatis in ipsius locum in eius absentia. *Sacra Cong. Conc. in Alatrina 16. Marty* 1630. penes Sellium *d. cap. 27. n.* 23. 15

Canonicis, & cæteris Presbyteris Cathedralis Biruntinæ, qui simul sunt vltra centum, petentibus simul concedi vt possint seruire per mediatiam stante tenuitate redditum consistentium in distributionibus, quas amittere intendunt pro tempore vacantiæ, quæ inseruientibus accrescant, fuit concessum, ita tamen quod in communibus omnes inseruiant. *Sacra Cong. Conc. in Bituntina 26. Iuny* 1627. de qua Sellius *d. cap. 27. num.* 30. 16

Canonicus, seu Presbyter de numero participantium habens curam animarum potest eligi pro seruitio sui Capituli, & cogi ad suscipiendum dictum onus quod omnes electi Canonici suscipere tenentur pro vna vice. *Sacra Congreg. Conc in Castellanaten. 8. Ianuarij* 1628. cuius meminit Selli. *d. cap. 27. n.* 32. 17

Canonici supranumerarij, qui ex priuilegio Apost. in aliqua Ecclesia recipiuntur, cum eo quod solum participent de distributionibus quotidianis, & nullam obtineant Præbendam, sed ad primam vacaturam iuxta eorum prioritatem admittantur, non tenentur habere maiorem ætatem quam 14. annorum, 18

tum, dummodo non optent nisi cum ætate requisita. *Sacra Congr. Conc. in Venafren.* 13. *Martij* 1603. teste Sellio *d. cap.* 27. *num.* 33.

19 Canonici Parochi tenentur exercere officium camerariatus, non obstante cura *Sacra Cong. Concil. sub die* 21. *Ianuarij* 1617. penes Sellium *d. cap.* 27. *num.* 34.

20 Canonici, qui Ordines sacros debitos post monitionem sumere recusant, ab Ordinario priuari debent. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garcia *de benefic. p.* 3. *cap.* 4. *num.* 16.

21 Canonicorum ad priuationem potest procedere Episcopus sine adiunctis ex causa quod Ordines suis Præbendis, annexos non susceperint. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 4. *num.* 22.

22 Canonici debent solitam reuerentiam præstare Vicario Episcopi, etiamsi sint exempti à iurisdictione Ordinarij. *Sacra Cong. Rit. in Catacen.* 11. *Nouembris* 1614. de qua Sellius *d. cap.* 27. *num.* 36.

23 Canonicus celebrans in Ecclesia Collegiata non tenetur facere reuerentiam Vicario præsenti in fine Missæ ante benedictionem. *Sacra Cong. sub die* 21. *February* 1604. vt per Sellium *d. cap.* 27. *num.* 38.

24 Canonicus vt ministret Vicario pro Magistro cæremoniarum non conuenit. *Sacra Cong. Rit. in Neritonen.* 4. *Martij* 1606. teste Sellio *d. cap.* 27. *num.* 39.

25 Canonici quando parari debent, non omnes vti Pluuialibus, sed tantum Dignitates si adsunt, vel Canonici antiquiores, alij verò Presbyteri Planetis, Diaconi Dalmaticis, Subdiaconi Tunicellis, vti debent. *Sacra Cong. Rit. in Neapolitana* 23. *Martij* 1602. *&* *in Placentina* 19. *Maij* 1607. penes Sellium *d. cap.* 27. *num.* 40.

26 Canonicus obtinens Præbendam Diaconalem, si postea efficiatur Presbyteralis, non debet amplius vti Dalmatica, sed Planeta vt Presbyter. *Sacra Congr. Rit. in Iannen.* 12. *May* 1612. apud Sellium *d. cap.* 27. *num.* 41.

27 Canonicus cantans Vesperas an solus, vel cum assistentibus paratus sedere debeat, fuit declaratum seruandam esse formam cap. 3. lib. 2. Cæremonialis. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. *dub.* 17. teste Sellio *d. cap.* 27. *num.* 42.

28 Canonicus Officium faciens ad Vesperas non potest recusare assistentiā clericorum in defectum Capellanorum, vel beneficiatorum, sub prætextu quod Cæremonialis dicat id munus pertinere ad Capellanos, vel beneficiatos. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1603 quam adducit Sellius *d. cap.* 27. *num.* 43.

29 Canonicus primus Presbyter debet Episcopo aspersorium ministrare si Præbendæ *Barbos. Apost. Decis. Sum,*

sunt distinctæ: si verò non sunt distinctæ prima dignitas, vel primus Canonicus in ordine id facere debet. *Sac. Congr. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. de qua Sellius *d. c.* 27. *num.* 42.

Canonici & dignitates non tenentur ad 30 benedictionem Episcopi genuflectere, sed tantum caput inclinare, nec debent genuflectere quando Episcopum thurificant. *Sac. Congr. Rit. in Oscen.* 4. *Maij.* 1613. penes Sellium *d. cap.* 27. *num.* 44.

Canonici recusantes ad Synodum acce- 31 dere ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas cogi possunt. *Sacra Cong. Concil. in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 19. apud Sellium *d. cap.* 27. *num.* 45.

Canonicorum duorum opera siue de Ca- 32 thedrali siue de Collegiata Ecclesia vti potest Episcopus, sed non plus duobus. *Sacra Congr. Concil. in Colonien.* 9. *Septembris* 1628. de qua Sellius *d. cap.* 27. *num.* 46.

Canonici absque consensu Episcopi pos- 33 sunt vendere noua paramenta, & antiqua mutare, & de aliis mobilibus non pretiosioribus disponere, quatenus non adsit consuetudo quod de consensu Episcopi hoc fiat, venditio verò rerum, & bonorum immobilium, & mobilium pretiosiorum non est illis permissa. *Sacra Congr. Concil. in Naxien.* 23. *Augusti.* 1631. referente Sellio *d. cap.* 17. *n.* 48.

Canonicus qui in eadem ciuitate, & Ec- 34 clesia curam quoque gerit animarum, potest ibi Episcopali Sede vacante in Vicarium Capitularem eligi. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Orien.* 29. *Martij & 19. July* 1619. & per Sellium *d. cap.* 27. *num.* 49.

Canonici si corpora defunctorum ad Ec- 35 clesias alienas comitentur, recitato Psalmo *Miserere*, vel *De profundis*, super Corpus defuncti cum Versiculo, & Oratione, discedere poterunt. *Eadem sacra Cong. Episcop. & Regul. in Cremonen.* 9. *Augusti* 1604. penes Sellium *d. cap.* 27. *num.* 50.

Canonicus obtinens Dignitatem perdit 36 Canonicatum. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 244. Ex priuilegio tamen, vel consuetudine potest quis in vna Ecclesia fungi duplici officio, vt sit Thesaurarius, & Canonicus, ac propterea duplices lucrari distributiones, quia obtinet eas diuerso iure, cum inter Dignitates suppleat numerum Dignitatum, & inter Canonicos suppleat numerum Canonicorum, nec eget. substituto *Eadem S. Cong. Conc.* apud Garci. *d. cap.* 5. *num.* 245. Hinc enim consuetudine permittenti vt in eadem Ecclesia Dignitas cum Canonicatu per eundem obtineri, & retineri possit, non censetur derogatum per decretum *Concilij sess.* 24. *cap.* 7. *de reform.* vbi

I 2 disponitur

disponitur quod habenti beneficium competens non possit conferri aliud. *Eadem Sacra Cong.* de qua Garcia *d.cap.5.num.246.*

37 Canonicus qui sit miles Regularis non potest supra habitum Canonicalem deferre Crucem Ordinis Militaris. *Sacra Congr. Rit. in Toletana 2. Octobris* 1601. de qua Sellius *d.cap.27.num.52.*

38 Canonici non sunt adstringendi ad onera non consueta, maximè contra formam Caeremonialis. *Sacra Cong.Rit.in Alexandrina 15. Martij* 1608. teste Sellio *d.cap.27.num.53.*

39 Canonicis Almutia, & exemptiones non sunt concedendae nisi prius constet an conueniat. *Sacra Cong.Rit.in Mediolanen.28.Septembris* 1602. referente Sellio *d.cap.27.n.54.*

40 Canonicorum loca, seu stala occupare non licet laicis, neque Magistratui non solum in Ecclesia Cathedrali, sed etiam in omnibus aliis Ecclesiis, & processionibus, quae fiunt cum interuentu Capituli. *Sacra Cong. Rit. in Compostellana 21. Februarij* 1604. penes Sellium *d.cap.27.num.55.*

41 Canonici debent sedere in suo stalo, nec ascendere possunt ad Sedes Decani, seu Archidiaconi si fortè absint. *Sacra Cong. Rit. in Capuana 12.Martij* 1618.vt per Sellium *d.cap.27.num.56.*

42 Canonicos vocare ad palatium Episcopale, potest Episcopus, & tenentur accedere, non tamen teneantur ire vocati à Vicario. *Sacra Cong. Rit. in Cassanen. 5. Martij* 1633. apud Sellium *d.cap.27.num.59.*

SVMMARIVM.

1 *Toletana Ecclesia Canonicis, & Dignitatibus conceditur in hyeme cappa lanae violaceae vsus, in aestate verò Rochetti & rottae.*

2 *Canonici sancti Petri de Vrbe debent resalutare & humaniter recipere Canonicos S. Mariae Transtyberim, & sancti Laurentij in Damaso ingredientes dictam Ecclesiam Sancti Petri.*

3 *Firentina Cathedralis Canonicis certus habitus conceditur.*

4 *Lauretana Cathedralis Canonici tenentur processionaliter obuiam ire Recanatensibus venientibus in die Annunciationis processionaliter ad domum sanctam.*

5 *Thelesina Cathedralis Canonici residentes in Ecclesia SS. Trinitatis terrae Cerreti possunt per totum oppidum cum propria Cruce processionaliter incedere sine licentia Curati.*

6 *Brisighelae Collegiatae Canonici praecedunt Parochus, & collegio Presbyterorum ciuitatis occasione Synodi.*

7 *Segorbicen. Cathedralis Canonici quomodo Duci Cardonae associare debeant?*

Canonici in particulari.

COLLECT. LXXXIX.

CAnonicis, & Dignitatibus Ecclesiae Toletanae cōceditur in hyeme cappae lanae violaceae vsus, in aestate verò rochetti, & rottae adinstar Canonicorum sancti Petri de Vrbe. *Sacra Cong. Rit. in Toletana 17. Decembris* 1605. teste Aldano *in compendio Canon.resolut. lib.1.tit.27.num.81.* 1

Canonici & Capitulum Collegiatae Sanctae Mariae Transtyberim, & sancti Laurentij in Damaso ingredientes Ecclesiam sancti Petri de Vrbe illius Canonicos detecto capite decenter salutare debent: & vicissim Capitulum ac Canonici S.Petri praedicta duo Capitula S.Mariae, & sancti Laurentij, illorumque Canonicos dum progrediuntur, similiter detecto capite, & aliquantulum ab eorum sedibus assurgendo resalutare, & humaniter recipere debent. Praeterea dicti Canonici Sanctae Mariae, & sancti Laurentij transactis Canonicis sancti Petri debent etiam detecto capite salutare beneficiatos, & clericos eiusdem Basilicae S. Petri, & ipsi beneficiati & clerici tenentur omninò assurgere, & stantes detecto capite resalutare ipsos Canonicos sanctae Mariae, & sancti Laurentij. *Sacra Cong. Rit. in Vrbis sancti Petri, & sanctae Mariae Transtyberim 15. Aprilis* 1616. referente Sellio *in selectis Canonic.cap.2.num.38.* 2

Canonicis Cathedralis Firentinae certus habitus pro distinctione ab aliis Presbyteris, & Almutia conceditur. *Sacra Cong. Rit.in Firentina in Campania 12. Martij* 1618.apud Aldan. *d.lib.1.tit.27.num.80.* 3

Canonici Lauretanae Cathedralis tenentur iuxta antiquam consuetudinem cum toto Capitulo processionaliter obuiam ire Recanatensibus vsque ad portam ciuitatis, dum in die Annunciationis B. Mariae, vel alia quatenus ipsa dies esset impedita, ad Domum sanctam Lauretanam ipsi etiam capitulariter, & processionaliter accedunt, illosque honorare, ponendo eos ad dexteram, prout hactenus assueuerant. *Sacra Cong.Rit. in Lauretana & Recanaten.15. Martij* 1603. penes Aldan. *d.tit.27.num.83.* 4

Canonici Cathedralis Thelesinae residentiam facientes in Ecclesia sanctissimae Trinitatis Terrae Cerreti possunt facere processiones Ordinarias, & extraordinarias cum propria Cruce per limites Parochiae sancti Martini, & per totum Oppidum etiam sine 5

licentia

licentia & interuentu Curati. *Sacra Cong. Rit. in Thelesina* 18. *Augusti* 1615. *&* 15. *Iunij* 1619. de qua Aldan. *d. tit.* 27. *num.* 84.

6 Canonici, & Capitulum Ecclesiæ Collegiatæ terræ Brisiguelæ debent præcedere occasione Synodi Parochis, & collegio Presbyterorum ciuitatis. *Sacra Cong. Rit. in Fauentina* 12. *Martij* 1616. cuius meminit Aldan. *dicto tit.* 27. *num.* 85.

7 Canonicorũ Cathedralis Segorbicen. tertia pars, ex illis, qui fuerint in dictæ Ecclesiæ choro, Sacristia, ac toto ambitu dictæ Cathedralis, dummodò non sint pauciores duobus Canonicis, inter quos sit & esse debeat vna ex Dignitatibus, tenetur Duci Segorbicen. & Cardonæ ad dictã Ecclesiam accedenti obuiam ire vsque ad valuas dictæ Cathedralis, & eum associare ad Sedem pro eo præparatam, atque in discessu ressociare ad dictas valuas Ecclesiæ. Et insuper quod idem Dux priusquam Canonici & Dignitates thurificentur, tribus ictibus per Diaconum in Missa, in Vesperis verò per primum Presbyterum assistentem, seu aliàs per eundem à quo thurificatur Episcopus, & hoc tam præsente quàm absente Episcopo, eidemque Duci osculum pacis eodemmet modo ante Canonicos & Dignitates per Subdiaconum transmitti debet. *Sacra Congr. Rit. die* 26. *Februarij* 1630. quam refero de *Canonicis, & Dignitat. cap.* 32. *num. vlt.*

SVMMARIVM.

1 *Sacræ Scripturæ ad lectionem Theologi illam legentis tenentur accedere Canonici, & Presbyteri Ecclesiæ Cathedralis.*

2 *Distributiones quotidianæ non debentur Canonico Cathedralis, qui munere Vicarij fungitur, si Horis Canonicis non interfit.*

3 *Iudex synodalis esse non potest Canonicus Ecclesiæ Collegiatæ, quamuis in Cathedrali non extent Canonici saltim ita idonei.*

4 *Cardinali Episcopo deseruiens pro caudatario Canonicus Collegiatæ, non gaudet distributionibus & fructibus in absentia.*

5 *Vocem in Capitulo habere non possunt Canonici Collegiatarum Ecclesiarum nisi sint in ætate* 22. *annorum.*

6 *Collegiatæ rurales prorsus destitutæ, seu in quibus nunquam antea supra hominum memoriam solitum esset residere, ad residentiam non obligant.*

7 *Crucem propriam in processionibus possunt iuxta eorum consuetum deferre Canonici Collegiatæ.*

8 *Cathedralis in Ecclesia ad funeralia, & processiones faciendas debent congregari Canonici Collegiatæ cum Canonicis Cathedralis.*

9 *Parati incedere non debent in processionibus Canonici Collegiatæ sicut Canonici Ecclesiæ Cathedralis.*

Canonici Cathedralis & Collegiatæ Ecclesiæ.

COLLECT. XC.

Canonici & cæteri Presbyteri Ecclesiæ Cathedralis tenentur accedere ad lectionem Sacræ Scripturæ Theologi illam legentis. *Sacra Cong. Conc. die* 11. *Augusti* 1618. teste Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 26. *num.* 18. 1

Canonico Cathedralis, qui munere Vicarij fungitur, distributiones quotidianæ non debentur, si Horis Canonicis non intersit, quamuis à tempore immemoriali obseruatum sit vt debeantur. *Sacra Cong. Conc. sub die* 21. *Iunij* 1591. penes Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 348. *& in Bitecten.* 4. *Decembris* 1627. quam refert Aldan. *d. tit.* 26. *num.* 17. 2

Canonicus Ecclesiæ Collegiatæ eligi non potest in Iudicem synodalem, etiamsi non extent in Cathedrali Doctores saltim ita idonei. *Sacra Cong. Concil. in Alexandrina*, quam citat, & sibi fuisse responsum asserit Massobr. *de synodo diœcesana cap.* 4. *num.* 10. & Ego ipse *de Canonic. & Dignit. cap.* 19. *num.* 10. 3

Canonicus Collegiatæ non gaudet distributionibus, & fructibus in absentia dum seruit Episcopo Cardinali pro caudatario. *Sacra Cong. Conc. in Viterbien.* 22. *Aprilis* 1617. apud Aldan. *d. tit.* 26. *num.* 18. 4

Canonici Collegiatæ licet possint tales fieri in ætate 14. annorum, nihilominus nisi sint in ætate 22. annorum vocem in Capitulo habere non possunt. *Sacra Cong. sub die* 8. *Augusti* 1621 teste Sellio *in select. Canon. cap.* 2. *num.* 4. quem refero *in collect. ad Trident. sess.* 22. *de reformat. cap.* 4. *num.* 5. 5

Canonici Collegiatarum etiam in oppidis non insignibus existentium, tenentur ad residentiam, nisi essent Collegiatæ rurales prorsus destitutæ, aut in quibus nunquam antea supra hominum memoriam solitum esset residere, & quarum Canonicatus ea essent fructuum tenuitate, vt qui eos obtinuerint, nec eis ali possint, nec aliunde habeant vnde commode viuant. *Sacra Cong. Conc.* de qua Paulus Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 10. 6

Canonici Collegiatæ possunt iuxta eorum consuetum 7

consuetum deferre Crucem propriam in processionibus, dummodo digniorem & vltimum locum relinquant Canonicis Cathedralis. *Sacra Cong. Rit. in Adrien.* 14. *Ianuarij* 1606. penes Aldan. *d. tit.* 26 *num.* 20.

8 Canonici Collegiatæ in funeralibus, & processionibus faciendis simul cum Canonicis Cathedralis debent congregari in Ecclesia Cathedrali, & inde discedere, consuetudine contraria non obstante. *Sacra Cong. Rit. in Fundan.* 2 *Septembris* 1597. referente Aldano *d. tit.* 26. *num.* 21.

9 Canonici Collegiatæ non debent in processionibus incedere parati sicut Canonici Ecclesiæ Cathedralis. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *May* 1607. *in resp. ad dub.* 2. apud Aldan. *d. tit.* 26. *num.* 22.

Canonici Cathedralium & Collegiatarum Ecclesiarum quomodo inter se præcedant, intra & extra Ecclesiam? Vide *collectaneo seq.*

SVMMARIVM.

1 *Doctoribus Canonicis posterius admissis debet præcedere Canonicus non Doctor prius admissus.*

2 *Presbyter Canonicus præcedit Canonico antiquiori non Presbytero.*

3 *Presbyteri quando sunt omnes Canonici præcedunt inter se secundum suam receptionem.*

4 *Presbyterales Canonici præferuntur Canonicis Diaconalibus, & Subdiaconalibus licet sint posterius prouisi.*

5 *Collegiatæ Ecclesiæ Canonici antiquiores tempore, licet non sint Ordine Presbyteri præferendi sunt Canonicis Presbyteris iunioribus, vbi viget talis consuetudo, & vbi Præbendæ non sunt distinctæ.*

6 *Canonicatus dimissi locum obtinere non potest, qui alium in eadem Ecclesia impetrauit.*

7 *Presbyteri Canonici debent præcedere Diaconis, & Subdiaconis etiam ante prouisis, maximè si Præbendæ sint distinctæ.*

8 *Permutatio Canonicatus si effectum non habuit, Canonicus debet habere statim & locum antiquum.*

9 *Digniores Canonici debent sedere in sedibus, quæ sunt viciniores Sedi Episcopali.*

10 *Primus Canonicus, vel prima Dignitas, qui digniorem locum habet in Capitulo, præferendus est ceteris in processionibus.*

11 *Iurispatronatus Canonicus debet præcedere tanquam verus Canonicus omnibus aliis, qui post illum obtinuerunt Canonicatum.*

12 *Episcopus ex Canonico factus cum retentione Canonicatus debet præcedere omnibus aliis Canonicis, & Dignitatibus etiam ipso antiquioribus.*

13 *Præcedentia competit Canonico Episcopo titulari supra omnes in choro, & Capitulo.*

14 *Episcopatus ratione quem Canonicus habet in terris infidelium, debet uti habitu Ordinario, quo vtuntur Episcopi in Romana Curia, & sedere in primo stalo supra omnes.*

15 *Referendarius vtriusque Signaturæ extra Ecclesiam præcedit Canonicis & Dignitatibus.*

16 *Abbatibus Benedictis præferuntur Canonici processionaliter incedentes.*

17 *Paratus Canonicus Officium faciens debet præcedere Decano, & omnibus.*

18 *Vicario Generali præcedunt Canonici, & Dignitates parati non obstante consuetudine in contrarium.*

19 *Vicario Generali præcedunt Canonici Sacris vestibus induti assistentes Episcopo celebranti.*

20 *Vicario Generali non præcedunt Canonici nisi quando sunt sacris vestibus parati, & dummodo Vicarius non sit de eorum numero.*

21 *Paramentorum, & officij ratione Canonicus celebrans debet habere primum locum.*

22 *Parati Canonici, vel in apparatu clericali existentes debent præcedere Camerario, Proueditoribus, & aliis Officialibus laicis ciuitatis.*

23 *Hebdomadarius Canonicus Officium faciens debet habere locum supra omnes Canonicos, & Dignitates.*

24 *Præcedentiam supra Curatos non habent Canonici, qui tanquam singuli procedunt.*

25 *Dignior locus in funeralibus semper relinqui debet Canonicis capitulariter incedentibus, & præcedunt Parochis etiam cotta & stola indutis.*

26 *Thurificandi sunt, & pacem habere debent Canonici & Dignitates ante Officiales Banchæ in ciuitate Brixien.*

27 *Thurificandi sunt ante Vicarium Canonici parati ratione paramentorum.*

28 *Thurificandi sunt omnes Canonici ex vtraque parte chori ante Mansionarios non obstante consuetudine in contrarium.*

29 *Thurificandi sunt Canonici Cathedralis ante Magistratum.*

30 *Magistratui seculari sunt præferendi Canonici Ecclesiæ Cathedralis.*

31 *Præcedentiam habent Canonici Cathedralis in processionibus & funeralibus.*

32 *Regularibus etiam in ipsorum Ecclesiis præcedunt Canonici Cathedralis & Collegiatæ.*

33 *Rector*

33 *Rector Ecclesiæ, ad quam Canonici ob intemperiem aeris transierunt, debet sedere post Canonicos supra Mansionarios.*

34 *Iurisdictionem habentibus, & ciuitatem repræsentantibus cedere debent Canonici incedentes vt singuli.*

35 *Collegiatæ Canonicis præferēdi sunt Canonici Cathedralis in omnibus functionibus.*

36 *Collegiatæ Canonicis præcedunt Canonici Cathedralis etiam in associandis funeribus defunctorum propria ipsius Collegiatæ Parochia.*

37 *Locus dignior in Ecclesia Parochiali debetur Canonicis Cathedralis immediatè post Episcopum, & post Canonicos sedere debet Rector.*

38 *Parochis præcedunt Canonici Collegiatæ in processionibus, & in associandis funeribus defunctorum.*

39 *Collegiatæ Canonici thurificari debent duplici ductu, cleriei verò Parochialium vnico tantùm.*

Canonici quoad locum, & præcedentiam.

Collect. XCI.

1 CAnonicus prius factus debet præcedere aliis post ipsum admissis, etiamsi sint Doctores, *Sacra Cong. Rit. in Panormitana 15. Maij* 1610. *& in Mediolanen. 29. Nouembris* 1603. quarum meminit Sellius *in select. Canon. cap.*11.*num.*72. Et etiam in Congregationibus, & vbique Canonici Ecclesiæ Cathedralis licet non sint doctores præferendi sunt Presbyteris non Canonicis, licet sint Doctores. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Bituntina 9. Ianuarij* 1608. cuius memini *de Canonic. cap.*18.*num.*64.

2 Canonicus Presbyter præcedit Canonico antiquiori non Presbytero. *Sacra Cong. Rit in Cabalicen. 3. Augusti* 1617. teste Sellio *d. cap.* 11.*num.*73.

3 Canonici quando omnes sunt Presbyteri præcedunt inter se secundum suam receptionem. *Sacra Cong. Rit. in Tropien.* 10. *Decembris* 1619. referente Sellio *d.cap.*11.*n.*74.

4 Canonici, qui in Ordine Presbyterali Constituti Canonicatũ Presbyteralem obtinuerunt, in choro, Capitulo, processionibus & sessionibus præcedere debent Canonicis in Diaconatu, & Subdiaconatu constitutis, Canonicatus Diaconales, & Subdiaconales obtinentibus etiam postquam fuerint in Ecclesia admissi, & recepti, non obstante consuetudine Ecclesiæ, quæ tanquam abusiua, & improbata non debet admitti. *Sacra Congr. Rit. in Saonen.*11. *Aprilis, &* 11. *Octobris* 1601. *& in Neapolitana 23. Martij* 1602. *& in Albenganen 6. Septembris* 1603. *& in Tropien.*17. *Iunij* 1607. quarum memini *in meo tract. de iure eccles. vniuerso lib.* 1.*cap.*21.*num.*87.

5 Canonici Ecclesiæ Collegiatæ antiquiores tempore, licet non sint Ordine Presbyteri, præferendi sunt Canonicis Presbyteris iunioribus, vbi viget talis consuetudo, & vbi Præbendæ non sunt distinctæ. *Sacra Congr. Rit. Vrbis Sanctæ Mariæ Rotundæ 16. Decembris* 1606. *& in alia Vrbis 3. Augusti* 1602. vbi dicitur hoc procedere tantùm in Ecclesiis Collegiatis, vbi talis est consuetudo, quia in Cathedralibus si Præbendæ non sint distinctæ, & omnes requirant Ordinem Presbyteralem præcedunt secundum Ordinem receptionis, & si primò receptus non sit Sacerdos donec ordinetur, præcedit Sacerdos secundò receptus, sed eo ordinato restituit præcedentiam, refert Sellius *d. cap.* 11. *num.* 74.

6 Canonicus qui Canonicatum dimisit, & alium in eadem Ecclesia impetrauit, locum vltimi Canonicatus obtenti obtinere debet, nec potest obtinere locum Canonicatus dimissi. *Sacra Cong. Rit. in Callionen. 21. Martij* 1609. de qua memini *in tract. de Canon. & Dignitat. cap.* 18. *num.* 16.

7 Canonici non debent confusè sedere, sed maximè si Præbendæ sint distinctæ debent Canonici Presbyteri præcedere Diaconis, & Subdiaconis etiam ante prouisis. *Sacra Cong. Rit. in Cremonen. 7. Decembris* 1601. penes Sellium *d. cap.*11. *num.*75.

8 Canonicus qui permutauit Canonicatum, si permutatio effectum habere non potuit, & redierit ad suum Canonicatum, debet habere locum, & stalum antiquum, nec tanquam nouus Canonicus censendus est, nec tenetur iterum soluere iocalia pro admissione. *Sacra Congr. Rit. in Mutinen. 29. Nouembris* 1605. quam refero *d. tract. de Canon. cap.* 18. *n.* 17.

9 Canonici digniores debent sedere in sedibus, quæ sunt viciniores sedi Episcopali. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina 15. Martij* 1608. *in resp. ad dub.* 14. apud Sellium *d. cap.* 11. *num.* 76.

10 Canonicus primus, vel prima dignitas, qui digniorem locum habet in Capitulo, præferendus est cæteris in processionibus, *Sacra Cong. Rit. in Asten. 18. Nouembris* 1606. quam citat Sellius *d. cap.* 11. *num.* 77.

11 Canonicus licet sit de iure patronatus debet præcedere tanquã verus Canonicus omnibus aliis, qui post illum obtinuerunt Canonicatum *Sacra Congr. Rit. in Hortanin 30. Iulij* 1616. de qua Sellius *d cap.*11. *num.*78.

12 Canonicus, vel Dignitas factus Episcopus cum retentione Canonicatus, vel Di-

gnitatis, debet præcedere omnibus aliis Canonicis, & Dignitatibus etiam ipso antiquioribus. *Sacra Cong. Rit. in Ruthen. 24. Septembris* 1605. cuius meminit Selli. *d. cap. 11. num.* 79. & Ego *de Canon. cap. 18. num. 31.*

13 Canonico Episcopo titulari in choro, Capitulo, & processionibus, aliisque actibus supra omnes eiusdem Ecclesiæ Dignitates & Canonicos præcedentia competit. *Sacra Cong. Rit. in Calaritana 13. Nouembris* 1621. de qua mentionem feci *in tract. de Canonicis cap. 36. num. 5. & in d. Ruthen.*

14 Canonicus ratione Episcopatus, quem habet in terris infidelium, potest, & debet vti habitu ordinario, quo vtuntur Episcopi in Romana Curia, idest rocheto supra subtanam, & mantelletum violacei coloris, & debet præcedere omnibus aliis Canonicis eiusdem Ecclesiæ, & sedere in primo stalo supra omnes, quemadmodum fit, & seruatur Romæ simili casu eueniente, in tribus Ecclesiis Patriarchalibus sancti Ioannis, sancti Petri, & sanctæ Mariæ Maioris. *Sacra Cong. Rit. in Compostellana 11. Iuly* 1617. quam citat Sellius *d. cap. 11. num* 80.

15 Canonicis, & Dignitatibus extra Ecclesiam præcedere debet Prælatus vtriusque Signaturæ Referendarius. *Sacra Cong. Rit. in Veronen. 6. Iunij, & 4. Iuly* 1626. vt per Sellium *d. cap. 11. num. 82.*

16 Canonici capitulariter, & processionaliter procedentes præferuntur Abbatibus benedictis. *Sacra Cong. Rit. in Valuen. 8. Iulij* 1601. apud Sellium *d cap. 11. num. 83.*

17 Canonicus, seu Presbyter paratus Officium faciens debet præcedere Decano, & omnibus. *Sacra Cong. Rit. in Antuerpien. 24. Octobris* 1609. *& in Arboren. 26. Iunij* 1610. quarum memini *de Canon. cap. 18. num. 24.*

18 Canonici, & Dignitates parati præcedunt Vicario Generali, non obstante consuetudine in contrarium. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina 15. Martij* 1608. *& in Casellanaten. 25. Septembris* 1621. de quibus Sellius *d. cap. 11. num.* 84.

19 Canonici sacris vestibus induti assistentes Episcopo celebranti debet præcedere Vicario generali. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Ripana 27. Februarij* 1619. de qua Ego in *d. tract. de Canon. cap. 18. num. 25.*

20 Canonici non præcedunt Vicario generali nisi quando sunt sacris vestibus parati, & dummodo Vicarius non sit de eorum numero, quia tunc debet sedere in suo loco. *Sacra Cong. Rit. in Casalen. 5. Iulij* 1614. penes Sellium *d. cap. 11. num.* 85.

21 Canonicus celebrans, ratione paramentorum, & officij debet habere primum locum, & primam sedem chori supra Dignitates, & Canonicos. *Sacra Cong. Rit. in Arboren. 26. Iuny* 1610. apud Sellium *d. cap. 11. num.* 86.

Canonici sacris vestibus induti, vel in apparatu clericali existentes, cæterisque sacris Ordinibus initiati cum superpelliceis interessentes Diuinis, præcedunt Camerario, Proueditoribus, & aliis Officialibus laicis ciuitatis. *Sacra Cong. Rit. in Cremon. 4. Ma.* 1589. quam citat Sellius *d. cap. 11. num.* 87. 22

Canonicus hebdomadarius Officium faciens debet habere locum supra omnes Dignitates, & Canonicos. *Sacra Cong. Rit. in Brundusina 17. Iunij* 1606. teste Sellio *d. cap. 11. num.* 88. 23

Canonici qui sine Cruce suæ Ecclesiæ, & sine consensu Capituli tanquam singuli accedunt, non habent præcedentiam supra Curatos. *Sacra Cong. Rit. in Sutrina 20. Decembris* 1603. referente Sellio *d. cap. 11. num.* 89. 24

Canonici & Presbyteri Ecclesiæ Cathedralis debent præcedere omnibus Curatis Parochialium Ecclesiarum in omnibus processionibus, & functionibus. *Sacra Cong. Rit. in Pisauren. 23. Maij* 1603. *& in Sutrina 2. Augusti* 1603. vbi etiam in propriis ipsorum Curatorum Ecclesiis, & procedit licet Curati cotta & stola induti sint. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Ripana 30. Iuly* 1616. *& in Viterbien. 25. Iunij* 1611. quem refero *d. tract. de Canon. cap. 18. num. 60.* 25

Canonici, & Dignitates ante Officiales Banchæ in ciuitate Brixien. thurificandi sunt, & pacem habere iuxta antiquam consuetudinem, & conuentionem. *Sacra Cong. Rit. in Ripatranson. 6. Martij* 1610. citata per Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 5. num. 28.* 26

Canonici parati ratione paramentorum thurificandi sunt ante Vicarium. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien. 3. Augusti* 1601. *& in Tyburtina 6. Martij* 1610. quarum memini *d. tract. de Canon. cap. 18. num.* 29. 27

Canonici omnes ex vtraque parte chori thurificandi sunt ante Mansionarios non obstante consuetudine in contrarium. *Sacra Cong. Rit. in Placentina 19. Maij* 1607. *in resp. ad 3. dub.* penes Aldan. *d lib. 3. tit. 5. num. 30.* 28

Canonici Cathedralis thurificandi sunt ante Magistratum sam in Ecclesia Cathedrali, quàm in aliis vbi simul conuenerint, vbi talis est consuetudo. *Sacra Cong. Rit. in Narnien. 16. Iunij* 1605. apud Aldan. *d. lib. 3. tit. 5. num. 31.* 29

Canonici Cathedralis in omnibus, & per omnia sunt præferendi Magistratui seculari quando non est de perpetuis, & maioribus, & Concionator debet ipsos prius salutare quàm Magistratum. *Sacra Cong. Rit. in Tyrassonen. 3. Octobris* 1605. de qua Aldan. *d. lib. 3. tit. 5. num. 32.* 30

Canonici

31 Canonici Cathedralium in processionibus, & funeralibus debent præcedere. *Sacra Cong. Rit. in Ripana* 30. *Iulij* 1616. referente Sellio *d.cap.*11.*num.*90.

32 Canonici Cathedralis & Collegiatæ, ac alii Clerici seculares semper præcedere debent Regularibus, etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis. *Sacra Cong. Rit. in Tulleu.* 12. *Martij* 1616. *& in Firmana terra Victoria* 31. *Martij* 1618. de quibus Sellius *d. cap.* 11. *num.* 91. & quarum memini *d.cap.*18.*num.*69.

33 Canonici Cathedralis si ob temperiem aëris resideant in alia Ecclesia, Rector illius debet sedere post Canonicos supra Mansionarios, & reliquos Presbyteros, & si fuerit Protonotarius, præcedit Canonicus vti singulis, non autem capitulariter. *Sacra Cong. Rit. in Concordian.* 16. *May* 1601. penes Selli. *d.cap.* 11.*num.*93.

34 Canonici Cathedralis extra Ecclesiam nullam habent iurisdictionem incedentes vt singuli, ideo cedere debent habentibus iurisdictionem, & ciuitatem repræsentantibus, præsertim si de consuetudine in contrarium non constaret. *Sacra Cong. Rit. in Veronen.* 15. *Martij* 1594. vt per Sellium *d.cap.*11.*num* 94.

35 Canonici Cathedralis in omnibus functionibus præferendi sunt Canonicis Collegiatæ, non obstante consuetudine in contrarium. *Sacra Cong. Rit. in Tusanen.* 19. *Augusti* 1619. apud Sellium *d.cap.*11.*num.*95.

36 Canonici Cathedralis præcedunt Canonicis Collegiatæ etiam in associandis funeribus defunctorum propriæ ipsius Collegiatæ Parochiæ, *Sacra Cong. Rit. in Prænestina cauarum* 18. *Augusti* 1618. quam refert Sellius *d.cap.*11. *num.*96.

37 Canonicis Cathedralis in Ecclesia Parochiali dignior locus debetur immediatè post Episcopum, & post Canonicos sedere debet Rector. *Sacra Cong. Rit. in Turritana* 14. *Februarij* 1632. cuius memini *de Canon. cap.* 9. *num.*7. *in fine.*

38 Canonici Collegiatarum Ecclesiarum in funeralibus præcedunt Parochos. *Sacra Cong. Rit. in Sutrina* 30. *Augusti* 1602. *&* 2. *Augusti* 1603. *& in Meliten.* 18. *Nouembris* 1606. *& in Hostien.terra Cori* 9. *Maij* 1617. *& in Prænestina cauarum* 14. *Augusti* 1618. vbi in causa præcedentiæ inter Archipresbyterum & Canonicos Ecclesiæ Collegiatæ S. Mariæ, & Parochum sancti Stephani declaratum fuit præcedentiam semper & vbique competere Archipresbytero, & Canonicis supra Parochum prædictum etiam in associandis funeribus defunctorum propriæ ipsius Parochiæ. Et quod præcedere debeant Canonici huiusmodi omnibus Rectoribus, Curatis, Plebanis, ac Presbyteris Ecclesiarum Parochialium in publicis processionibus, functionibus etiam Synodalibus censuit. *Eadem Sacra Cong. in Verulen.* 11. *Decembris* 1613. *& in Senogallien.* 23. *Martij* 1619. *&* 4. *Aprilis* 1620. Etiamsi ante erectionem in Collegiatam mixtim incederent cū dictis Rectoribus, vt in Syracusana 20. Decembris 1601. Vel inferiores Ecclesiæ essent antiquiores, & fuissent in quasi possessione præcedendi ante erectionem. *Eadem S. Cong. in Illerden. præeminentiarum* 26. *Iunij* 1602. vbi dicitur hoc procedere etiamsi in erectione adsit clausul. sine præiudicio alicuius, refero *in d.tract. de Canonicis cap.*18.*num* 67.

Canonici Collegiatæ thurificari debent duplici ductu thuribuli, clerici verò Parochialium Ecclesiarum vnico tantùm ductu. *Sacra Cong. Rit. in Cæsaraugustana de Daroca* 19. *Ianuarij* 1613. quam citat Sellius *d. cap.* 11. *num.*98. 39

Vide in *verbo præcedentia collect.*590.

SVMMARIVM.

1 *Consuetudines antiquas & laudabiles debent Canonici in Ecclesia seruare.*

2 *Missæ, Euangelij, & Epistolæ decantatione, & similium functione debent Canonici & Dignitates munera incumbentia & annexa per se ipsos subire.*

3 *Impedimento legitimo detentus Canonicus si per se munera sibi incumbentia subire non potest, tunc tenetur alios eiusdem tamen Ordinis & gradus deputare.*

4 *Canonico solemniter celebranti pariter Canonici inseruire debent pro Diacono & Subdiacono.*

5 *Muneri suo satisfacere tenentur Canonici per se ipsos, & non per Substitutos.*

6 *Officia diuina obire tenentur per se ipsos Canonici & Dignitates.*

7 *Missam personaliter canere cogendi sunt Canonici illis diebus, quibus ex instituto, & legitima consuetudine illius Ecclesiæ debent.*

8 *Missas celebrare, & diuina Officia facere absente Episcopo pertinet Canonico antiquiori, vel primæ, aut secundæ Dignitati.*

9 *Missam Conuentualem cantare quatenus teneantur Canonici, ostenditur.*

10 *Missam solemnem Canonicus celebrans die Dominico, tenetur Officium Vesperarum facere eodem die post prandium.*

11 *Missam de die cantare tenentur Canonici vt lucrentur distributiones quotidianas.*

12 *Missam celebrans Canonicus in Ecclesia, tempore quo cantatur vna Hora in choro, non dicitur interfuisse illi Horæ, nisi à*

Superiore

Superiore iuſſus fuerit vt celebret.

13 *Miſſas ſolẽnes celebrare in die feriæ quintæ in Cœna domini, in die Paraſceues, Paſchatis, & Natalis Domini pertinet hebdomadariis Canonicis.*

14 *Celebrantes Canonici non debent ſedere coram Epiſcopo in ſede cum poſtergali.*

15 *Portionariorum, & aliorum inferiorum vices non ſupplent Canonici, ſed bene vices Dignitatum.*

16 *Portionariis, Manſionariis, & aliis inferioribus Presbyteris celebrantibus non debent cogi Canonici miniſtrare in officio diaconi, vel Subdiaconi.*

17 *Epiſtolam, & Euangelium cantare in quibuſdam ſolemnitatibus, etiam non celebrante Epiſcopo, cogi poſſunt Canonici Diaconi, & Subdiaconi.*

18 *Inferioribus miniſtrare non tenentur Canonici, & Dignitates, qui habent annexã Præbendam cum onere cantandi Epiſtolam, ſeu Euangelium.*

19 *Epiſtolam, vel Euangelium cantare non ſunt cogendi Canonici quando alius Canonicus, ſeu dignitas celebrat, niſi Præbendæ ſint diſtinctæ.*

20 *Oleorum ſacrorum in conſecratione debent Canonici ſupplere quando non adeſt ſufficiens numerus Presbyterorum.*

21 *Feſta mobilia in die Epiphaniæ debet publicare in Eccleſia Canonicus iunior.*

22 *Miſſam ſolemnem, ſeu Veſperas quãdo celebrant Canonici ex decreto ſynodali, tenentur Canonici, qui habent Præbendas diaconales, & ſubdiaconales miniſtrare.*

23 *Licentia vacandi ab Eccleſia tempore indefinito non eſt concedenda Canonicis.*

24 *Fabricæ pro adminiſtratione deputatus Canonicus tenetur Eccleſia inſeruire.*

25 *Capite detecto debent incedere Canonici aſſociantes Prælatum incedentem per Eccleſiam dando benedictionem.*

Canonici in Eccleſia.

Collect. XCII.

1 CAnonici in Eccleſia debent antiquas, & laudabiles conſuetudines ſeruare. *Sacra Congr. Rit. in Lamacen.* 5. *Iulij* 1603. teſte Aldano *in compendio Canonic. reſol. lib.* 3. *tit.* 21. *num.* 6.

2 Canonici ſeu dignitates in decantatione Miſſæ, Euangelij, Epiſtolæ, & ſimilium functione munera incumbentia, & annexa per ſe ipſos ſubire & exercere iuxta Sacrorum Canonum, & Concilij Trid. diſpoſitionem, ac cuiuſque Eccleſiæ particularem ordinationem ſubire tenentur. Quod ſi aliquis legitimo impedimento detentus ea per ſe ipſum adimplere non poterit, tunc alios eiuſdem tamen Ordinis & gradus non autem inferioris, Dignitates nẽpe alias Dignitates, Canonici Canonicos, & Portionarij reſpectiuè Portionarios in ſua quiſque hebdomada ne graduum, & Ordinum prærogatiuæ confundantur, deputare debebunt. *Sacra Cong. Rit. in Abulen.* 18. *Maij* 1602. quam refert Nicol. Garcia *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 496. 3

Canonico ſolemniter celebranti pro Diacono, & Subdiacono inſeruire debent pariter Canonici, non obſtante immemoriali contraria conſuetudine. *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana* 7. *Septembris* 1593. *& in Sypontina montis Galgani* 8 *Mart. eiuſdem anni, & in Sarnen* 8. *Martij* 1633. quarum meminit *de Canonicis & Dignitat. c.* 34. *num.* 3. 4

Canonici tenentur per ſe ipſos, & non per ſubſtitutos ſuo muneri ſatisfacere. *S. Congr. Rit. in Egitanien.* 23. *Nouembris* 1602. niſi legitimè ſint impediti. *Eadem Sacra Congr. in Neritonen.* 15. *Aprilis* 1606. quarum memini *d. tract. de Canonicis cap.* 31. *num.* 3. Vide *in verbo ſubſtitutus.* 5

Canonici, & dignitates tenentur per ſe ipſos diuina Officia obire, necnon Miſſas maiores canere illis diebus, quibus ad eas decantandas obligati ſunt. *Sacra Congr. Concil. in Segobien.* 21. *Iulij* 1590. teſte Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 198. 6

Canonici cogendi ſunt perſonaliter ad canendum Miſſam illis diebus, quibus ex inſtituto, & legitima conſuetudine illius Eccleſiæ eas cantare debent. *Eadem Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. p.* 2. *c.* 2. *num.* 495. *& ſeq.* 7

Canonicus antiquior, vel prima, aut ſecunda Dignitas, & ſucceſſiuè aliæ per ordinem abſente Epiſcopo debent Miſſas celebrare, & Officia facere, quæ ad Epiſcopum præſentẽ pertinerent, non autem Canonicus hebdomadarius. *Sacra Congr. Rit. in Valliſoletana* 11. *Iunij* 1605. *& in Brundiſina* 16. *Iulij eiuſdem anni*, quas adducit Aldan. *d. tit.* 21. *num.* 7. 8

Canonici tenentur cantare Miſſam Conuentualem, etiam in illis diebus, quibus cantant aliquam Miſſam votiuam, aliàs non lucrantur diſtributiones quotidianas. *S. Congr. Rit. in Vrbinaten.* 21. *Iunij* 1611. Sed ſi eſſet conſuetudo immemorabilis in contrarium, ſufficit loco Miſſæ Conuentualis Miſſa lecta celebrata in aurora, exceptis diebus, quibus ex rubrica 3. Miſſalis ſunt omnino cantandæ duæ Miſſæ Conuentuales. *Sacra Congr. Rit. in Complutina* 23. *Martij* 1602. *& in Oſcen.* 28. *Ianuarij* 1612. *& in Vrbinaten.* 4. *Iulij* 1615. 9
quas

quas commemorat Sellius *in select. Canon. cap.* 3. *num.* 53.

10 Canonicus qui Missam solemnem celebrat die Dominico tenetur Officium Vesperarum facere codem die post prandium, non obstante quacunque contraria cosuetudine *S. Cong. Rit. in Aesina* 25. *Ianuarij* 1605. de qua Sellius *d. cap.* 3 *num.* 54.

11 Canonici vt lucrentur distributiones quotidianas tenentur cantare Missam de die. *Sacra Congr. Rit. in Fauentina* 25. *Iuny* 1611. *&* 28. *Ianuarij* 1612 *& in Vrbinaten.* 21. *Iuny* 1611. apud Sellium *d. cap.* 3 *num* 55.

12 Canonicus Missam celebrans in Ecclesia vel ex deuotione, vel obligatione, tempore quo cantatur vna Hora in choro, non dicitur interfuisse illi Horæ, nec illius distributiones accipere potest, nisi à Superiore iussus fuerit vt celebret, à qua iussione ille cauere debet. *Sacra Congr. Concil.* testibus Piasec *in praxi Episcop. p* 2. *cap.* 3. *num* 8. *Galet. in margarita casuum Conscient. verbo distributiones pag.* 81. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauara lib.* 2. *tit.* 23. *de residentia Canonic. n.* 81. *&* 83. quos refero *de Officio. & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 53. *num.* 154. Et nouissime eadem *Sacra Congr. Conc. in Ortolen.* 27. *Marty* 1632. *in resp. ad* 12. censuit Canonicos, seu Præbendatos tempore, quo diuina Officia celebrantur in Choro, vel anniuersariū, aut cantatur Hora, Missas planas celebrantes non lucrari distributiones quotidianas, nec emolumenta, nisi illa Hora ad celebrandum Missas ab eo, ad quem pertinet, compulsi, aut iussi fuerint, refert Sellius *d. cap.* 3. *num.* 56.

13 Canonicis hebdomadariis pertinet celebrare Missas solemnes in die Feriæ quintæ in Cœna Domini, in die Parasceues, Paschatis, Natalis domini, & benedicere candelas in die Purificationis B. Virginis. *Sacra Cong. Rit. in Tarentina* 22. *Nouembris* 1631. penes Aldan. *d. tit.* 21. *num.* 8.

14 Canonici celebrantes non debent sedere coram Episcopo in sede cum postergali, sed in aliquo scamno oblongo tapete, vel panno cooperto in latere Episcopi iuxta Cæremoniale, vbi illud receptum est. *Sacra Cong. Rit. in Turritana* 19. *May* 1614. de qua Aldan. *d. tit.* 21. *num.* 9.

15 Canonici non supplent Vices Portionariorum, & aliorum inferiorum, sed bene Vices Dignitatum. *Sacra Cong. Rit. in Malacitana* 3. *Iuny* 1617. cuius meminit Sellius *d. cap.* 3, *num.* 58.

16 Canonici non tenentur, nec debent cogi ministrare in Officio diaconi, vel Subdiaconi Mansionariis, & aliis inferioribus Presbyteris celebrantibus, non obstante consuetudine. *Sacra Cong. Rit. in Hispalen.* 1. *Iunij* 1601. *& in Gadicen.* 23. *Nouembris* 1602. *& in Materan.* 5. *Iulij* 1614. quas citat Sellius *d. cap.* 3. *num.* 59.

Canonici Diaconi, & Subdiaconi in quibusdam solemnitatibus, etiam non celebrante Episcopo cogi possunt ad cantandum Epistolam, & Euangelium, non obstante quocunque prætextu, vel consuetudine in contrarium. *S. Congr. Rit. in Ianuen.* 19. *Decembris* 1602. quam adducit idem Sellius *d. cap* 3. *num.* 60. 17

Canonici & Dignitates, qui habent annexam Præbendam cum onere cantandi Epistolam, siue Euangelium non tenentur ministrare inferioribus. *Sacra Congr. Rit. in Salamantina* 10. *Ianuarij* 1604. vt per Sellium *d. cap.* 3. *num.* 61. 18

Canonici non sunt cogendi ad cantandum Epistolam, vel Euangelium quando alius Canonicus, seu Dignitas celebrat, nisi quando Præbendæ sunt distinctæ *Sacra Congr. Rit. in Tarentina Cryptaliarum* 3. *Septembris* 1605. referente Aldano *d. tit.* 21. *num.* 11. 19

Canonici debent supplere in consecratione oleorum sacrorum quando non adest numerus Presbyterorum, seu ministrorum iuxta formam libri Cæremonialis sufficiens ad dictam consecrationem. *Sacra Cong. Rit. in Lauretana* 9. *May* 1606. de qua mentionem facit Aldanus *d. tit.* 21. *num.* 12. 20

Canonicus iunior debet in Ecclesia publicare festa mobilia in die Epiphaniæ iuxta formam libri Cæremonialis, nisi alius ex consuetudine Ecclesiæ sit assignatus. *Sacra Cong. Rit. in Asculana* 16. *Ianuarij* 1607. teste Aldano *d. tit.* 21. *num* 13. 21

Canonici qui habent Præbendas Diaconales, vel Subdiaconales tenentur ministrare, & inseruire Dignitatibus, & aliis Canonicis quando Missas celebrant solemnes, vel Vesperas ex decreto synodali. *Sacra Cong. Rit. in Bitunen.* 9. *Februarij* 1608. penes Aldan. *d. tit.* 21. *num.* 14. 22

Canonicis non est concedenda licentia vacandi ab Ecclesia tempore indefinito, sed ex causa legitima potest concedi ad sex menses. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien.* 30. *Augusti* 1602. apud Aldan. *d. tit.* 21. *num.* 16. 23

Canonicus pro administratione fabricæ deputatus, tenetur Ecclesiæ inseruire, sicut omnes alij Canonici, aliàs mulctandus est in distributionum amissione. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien.* 23. *Nouembris* 1602. quam citat Aldan. *d. tit.* 21. *num.* 17. 24

Canonici associantes Prælatum incedentem per Ecclesiam dando benedictionem debent incedere capite detecto, sed cum incedunt in processionibus palmarum, & Candelarum, quibus Prælatus cum Mitra interuenit, 25

nit, debent in Eccleſia incedere capite detecto, extrà verò Eccleſiam cum birreto. *Sacra Cong. Rit. in Lunen. Sarzanen. 3. Martij* 1633. de qua Sellius *in ſelect. Can. c. 3 n.* 107.

SVMMARIVM.

1 *Officium in choro Canonici dato ſigno inchoare debent.*

2 *Cantare in choro alta voce debent Canonici ex decentia.*

3 *Horas Canonicas extra chorum recitare aliquando ex cauſa, & arbitrio Epiſcopi poſſunt Canonici.*

4 *Epiſcopus poteſt cogere Canonicos ad præſtandum iuramentum de fideliter punctando in choro.*

5 *Canonici an & quando è choro diſcedere valeant, & cum qua licentia? oſtenditur.*

6 *Matutinum qui ſolebant cantare vna hora poſt ortum ſolis, non ſunt cogendi vt illud ante ortum ſolis cantent.*

7 *Veſperas ſecundas cantare tenentur Canonici iuxta formam decreti Prouincialis ab Archiepiſcopo facti.*

8 *Officium Defunctorum, Pſalmos graduales, & Pœnitentiales tenentur Canonici recitare in choro, ſed non peccant ſi non recitauerint.*

9 *Officium B. Virginis in ſemiduplicibus, & Dominicis, recitantes Canonici in choro ex conſuetudine, ea vti poſſunt.*

10 *Officium paruum B. Virginis in choro recitantes Canonici de tempore Paſchali, debent facere ſine addito Alleluia.*

11 *Laicis dum Diuina celebrantur non debent permittere Canonici vt ſtent, vel ſedeant in choro.*

12 *Hebdomadarij abſentis vices in choro debet ſupplere Canonicus iunior iuxta conſuetudinem Eccleſiæ, & non coadiutor.*

13 *Nocturnos tres in choro cantare pro quolibet defuncto non ſunt Canonici vltra ſolitum cogendi.*

14 *Epiſcopus poteſt excuſare à choro Canonicum, vel Capellanum ex iuſta cauſa ſine conſenſu aliorum Canonicorum.*

15 *Punctari debent Canonici ſine habitu Canonicali Diuinis intereſſentes.*

Canonici in choro.

Collect. XCIII.

1 Canonici in choro Officium dato ſigno inchoare debent non expectato Vicario. *Sacra Cong. Rit. in Neritonen. 2. Februarij* 1606. teſte Sellio *in ſelectis Canon. cap. 3. num.* 96. Et non eſt inchoandum ſtatim ſigno dato, ſed elapſa tertia parte horæ poſt ſignum datum. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Tarentina Cryptaliarum* 3. *Septembris* 1605. *ad* 5. *dub.* cuius memini *in tract. de Canon. cap. 34. num.* 7. *&* 8.

Canonici ex decentia debent alta voce cantare in choro, & Epiſcopus poteſt illos ad hoc hortari, ſed non cogere. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien.* 23. *Nouembris* 1602. referente Sellio *d. cap. 3. num.* 95. ſuæ tamen obligationi non ſatisfaciunt ſi in choro alta, & conſona voce non pſallant. *Sacra Cong. Conc. ſub die* 20. *Aprilis* 1602. vt per Sellium *d. cap. 3. eod. num.* 95. 2

Canonici aliquando ex cauſa veluti ob frigus extra chorum in diebus ferialibus poſſunt arbitrio Epiſcopi Horas Canonicas recitare, in diebus verò feſtiuis omninò recitari debent in choro, non obſtante contraria conſuetudine. *Sacra Cong. Conc. in Lunen. Sarzanen.* 3. *Martij* 1633. de qua *in d. tract. de Canonic. cap.* 34. *num.* 8. 3

Canonicos cogere poteſt Epiſcopus ad præſtandum iuramentum de fideliter punctando in choro. *Sacra Cong. Conc.* 17. *Martij* 1619. apud Sellium *d. cap. 3. num.* 99. 4

Canonicorum in choro exiſtentium plures quàm duo pro qualibet vice exindè ſub quouis prætextu exire non valent, & in regreſſu, & ingreſſu Archidiacono reuerentiam exhibeant, eorum egreſſus cauſam notam faciant, vt in pleno Capitulo an ſit iuſta, vel ne excuti valeat, & contra faciens punctetur. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. in Theran.* 18. *Aprilis* 1617. penes me *d. cap.* 34. *num.* 27. An quando Canonici è choro diſcedunt debeant petere licentiam ab Archipresbytero, firmauit *Eadem Sacra Cong. Rit. in Peruſina* 23. *Martij* 1603. quam citat Sellius *d. cap. 3. num.* 100. Demum *Eadem Sacra Cong. Rit. in Caſſanen.* 5. *Martij* 1633. apud me *d. cap.* 34. *poſt num.* 22. *verſ. ſedes*, cenſuit Canonicos exire volentes de choro ne punctentur non Cantori ſed digniori de Capitulo in choro exiſtenti veniam petere debere. 5

Canonici, qui ſolebant cantare Matutinum vna hora poſt ortum Solis non ſunt cogendi vt Matutinum ante ortum Solis cantent. *Sacra Congr. Rit. in Aſculana* 16. *Septembr.* 1606. quam adducit Sell. *d. c. 3. n.* 101. 6

Canonici tenentur cantare ſecundas veſperas iuxta formam decreti Prouincialis ab Archiepiſcopo facti non obſtante allegata conſuetudine non probata. *Sacra Congr. Rit. in Cuſentina* 20. *Nouembris* 1610. teſte Sellio *d. c. 3. n.* 102. 7

Canonici

8 Canonici tenentur recitare in choro Officium defunctorum, Psalmos graduales, & pœnitentiales iuxta constitutionem Pij V. & non aliàs. *Sacra Congr. Rit. in Suessan.* 28. *Ianuarij* 1606. & qui prædicta non recitant, minimè peccant. *Eadem Sacra Congr. in Barchinon.* 10. *Ianuarij* 1609. cuius memini *de Canon. cap.* 34. *num.* 4.

9 Canonici recitantes in choro Officium B. Virginis in semiduplicibus, & dominicis ex consuetudine, illa deinceps vti possunt, non obstante rubrica Breuiarij. *Sacra Congr. Rit.* 1. *Septembris* 1607. de qua Ego *d. c.* 34. *n.* 5.

10 Canonici recitantes in choro Officium paruum B. Virginis de tempore Paschali, debent facere sine addito Alleluia. *Eadem sacra Congr. Rit.* 28. *Marty* 1626. penes me *d. cap.* 34. *num.* 6.

11 Canonici non debent permittere vt laici, dum diuina celebrantur, stent, vel sedeant in choro. *S. Congr. Rit. in Compostellana* 4. *Februarij* 1600. apud me *d. c.* 34. *post num.* 22.

12 Canonicus iunior in choro iuxta consuetudinem Ecclesiæ debet supplere vices hebdomadarij absentis, vel impediti, & non coadiutor, licet sedeat post vltimum Canonicum *Sacra Congr Rit. in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. referente Sellio *d. cap.* 3. *n.* 105.

13 Canonici non sunt adstringendi vltra solitum ad cantandum in choro tres Nocturnos pro quolibet defuncto, cum vnum tantùm cantare consueuerint. *Sacra Congr. Rit. in Adrien. seu Messanen.* 8. *Iulij* 1601. de qua Sellius *d. cap.* 3. *n.* 106.

14 Canonicum, vel Capellanum potest Ordinarius excusare à choro ex iusta causa comprehensa *in cap. vnic. de Cleric. non resid. lib.* 6. sine consensu aliorum Canonicorum, vel Capellanorum. *Sacra Congr. Concil.* teste Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *c.* 2. *num.* 407.

Canonici absentes à choro, an & quando lucrantur distributiones quotidianas, vide infra *verbo distributiones, collect.* 258.

15 Canonici in choro, vel Ecclesia diuinis Officiis interessentes sine habitu Canonicali, & superpelliceo debent punctari, *Sacra Congr. Rit in Lunen. Sarzanen.* 3. *Martij* 1633. de qua mentionem facit Sellius *d. c.* 3. *n.* 107.

Vide *in verbo Chorus collect.* 146.

SVMMARIVM.

1 *Capitulum celebrare non debent Canonici dum in Ecclesia Horæ Canonicæ, vel Missa solemnis, & Conuentualis celebratur.*

2 *Licentiam Episcopi exigere non tenentur Canonici ad Capitulum celebrandum.*

3 *Negotia quæ in Capitulo proponere velint Canonici non potest Episcopus eos cogere vt declarent.*

4 *Actorum capitularium copia, vt sibi præstetur potest Episcopus Canonicos cogere pœnis & censuris.*

5 *Vicarium Episcopi non tenentur Canonici in Capitulo admittere, si nolint.*

6 *Vocem in Capitulo aliquo pacto acquirere, vel præscribere non potest Canonicus in sacris non constitutus.*

7 *Dispensatus à Papa in ætate pro obtinendo Canonicatu in Cathedrali, vocem habet in Capitulo, licet in sacris constitutus non sit.*

8 *Decanus cum aliquibus Canonicis, cæteris insciis, & minimè vocatis, non possunt quicquam statuere, & determinare, quod ad Capitulum, & Ecclesiæ commoditatem pertineat.*

9 *A Capitulo, & Congregationibus Capitularibus non potest Canonicus licitè, & tuta conscientia ordinariè abesse.*

10 *Capitulum vt domi suæ congregent Canonici, non potest eos cogere Episcopus.*

11 *Congregationes Capitulares habendæ non sunt eo tempore, quo diuina celebrantur.*

12 *Nisi causa aliqua vrgens in aliud tempus differri non patiatur.*

Canonici in Capitulo.

COLLECT. XCIV.

Canonici non debent celebrare Capitulum dum in Ecclesia Horæ Canonicæ, vel Missa solemnis, & Conuentualis celebratur. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 23. *Nouembris* 1602. *& in Vlixbonen.* 17. *Nouembr.* 1600. *& Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 559. *in fine*, quarum memini *de Canonic. & dignitat. cap.* 35. *n.* 14. *&* 15 1

Canonici non tenentur exigere licentiam Episcopi ad Capitulum congregandum, si illud absque ea solet congregari. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 20. *Augusti* 1601. de qua Ego *d. c.* 35. *n.* 4. Et quatenus Episcopus iuxta solitum teneatur illis ad se congregandum facultatem concedere, non potest eos cogere ad declarandum, quæ negotia in Capitulo proponere velint. *Eadem sacra Congr.* 25. *Februarij* 1603. quam citat Sellius *in select. Canon. cap.* 3 *num.* 110. 2 3

Canonicos pœnis & censuris cogere potest Episcopus ad præstandam sibi copiam actorum capitularium. *Sacra Cong. Episcop.* 4

& Regul. 6. Martij, & 22. Aprilis 1596. apud me *d. cap. 35 num. 5.*

5 Canonici non tenentur admittere Vicarium Episcopi in Capitulo si nolint. *S. Congr. Conc. in Amerten.* 24. *Aprilis* 1632. quam citat Sellius *d. cap. 3. num.* 111.

6 Canonicus donec in Sacris fuerit constitutus vocem in Capitulo aliquo pacto acquirere seu præscribere non potest. *Sacra Cong. Conc.* 20. *Aprilis* 1602. referente Sellio *d. cap. 3. num.* 112. & metipso *in tract. de Canonic. c.* 37. *num.* 6.

7 Canonicus super ætate dispensatus à Papa pro obtinendo Canonicatu in Cathedrali, habet vocem in Capitulo, & quotidianas distributiones, dum Diuinis interest, lucratur. *Sacra Congr. Conc. in Reatina* 10. *Iulij* 1627. *& in Montis Politiani* 13. *Ianuarij* 1629. *& in sancti Miniatis* 15. *Septembris eiusdem anni*, quas refero *d. tract. de Canon. cap.* 37. *num.* 13. vbi eas intelligo procedere ex sufficiente, & ampla dispensatione.

8 Canonici aliqui etiam cum decano, cæteris insciis, & minimè vocatis, non possunt quicquam statuere & determinare quod ad Capitulum, vel Ecclesiæ commodum pertineat. *Sacra Congr. Rit. in Lamacen.* 7. *Octobris* 1606. teste Sellio *d. c. 3. num.* 114.

9 Canonicus suæ obligationi satisfaciens, quod attinet ad residentiam, & seruitium chori, ac Altaris, non potest licitè, & tuta Conscientia ordinariè abesse à Capitulo, & congregationibus capitularibus. *Sacra Cong. Conc. in Abulen. de anno* 1602. referentibus Nicol. Garcia *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 424. Armendar *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 23. *de residentia Canon. n.* 88.

10 Canonicos adstringere non poterit in aliquo casu Episcopus, vt domi suæ Capitulum conuocent, si fuerit solitum vt fiat in Sacristia, vel in alio Ecclesiæ loco *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 1. *Februarij* 1583. apud me *d. cap.* 36 *num.* 11.

11 Canonicorum capitulares congregationes habendæ non sunt eo tempore, quo diuina Officia celebrantur, nisi causa aliqua vrgens eas in aliud tempus differri non pateretur, quod si hæ Congregationes absque causa prædicta tempore celebrationis diuinorum habitæ fuerint, Canonici iure ab his, vt choro intersint, abesse poterunt, nec propterea essent mulctandi, quamuis esset ordinatio capitularis, quod qui fuerit in Ecclesia, & non intrauerit Capitulum, mulctetur certa pœna. *Sacra Congr. Conc. in Abulen. de anno* 1605. quam ad litteram refert, & ad sui instantiam ita responsum fuisse attestatur Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2 *num.* 559.

12 Canonicorum Capitulum non est habendum eo tempore, quo diuina Officia celebrari debent, nisi causa aliqua vrgens in aliud tempus differri pariatur, quod si secus fiat Canonici nequaquam luctabuntur distributiones quotidianas pro illis Horis, quibus Diuinis non interfuerunt, & eo casu Episcopus poterit sine coniudicibus contra Canonicos procedere ad substractionem fructuum, & ad mulctas ab eo impositas. *Sacra Congr. Concil. in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 11. refero *d. tract. de Canonic. cap.* 36. *num.* 25. *in fine.*

Vide in verbo *Capitulum, siue Capitularis Congregatio collect.* 126.

SVMMARIVM.

1 *Deputatio Canonici Theologi non fit in Ecclesiis Cathedralibus Regularibus.*

2 *Sedere debet in loco sui Canonicatus Canonicus Theologus postquam vacauerit Prabenda, qua suo officio fuit vnita.*

3 *Ius aduersus Canonicatum vacantem per resignationem non competit Canonico Theologo in vim vnionis facta ab Episcopo de Prabenda vacatura.*

4 *Theologus Canonicus potest compelli, vt per se, & non per substitutum muneri suo satisfaciat.*

5 *Licentia fuit concessa ad sex menses Canonico Theologo ad legendum per substitutum stante impedimento infirmitatis.*

6 *Substitutum ponere stante aliquo impedimento non compellitur Canonicus Theologus.*

7 *Legere quibus pœnarum cõminationibus poterit Episcopus Canonicum Theologum compellere, ostenditur.*

8 *Parochialem obtinens Canonicus Theologus vna cum Prabenda Magistrali, vbi residere debeat?*

9 *Dignitas, qua ex consuetudine, obtineri valet per quemlibet Canonicum habentem Prabendam Canonicatui annexam, obtineri potest à Canonico Theologo.*

10 *Theologus Canonicus, quo tempore, hora, & materia legere debeat, relinquitur arbitrio Ordinarij, & potest vacare à lectione tribus mensibus.*

11 *Distributiones quotidiana, & emolumenta quacunque personalia tribuenda sunt Canonico Theologo illa die, qua legerit, licet choro non interfuerit.*

12 *Theologus Canonicus non censetur præsens Matutinis, qua ex antiqua Ecclesia consuetudine dicuntur sero pracedenti pro die sequenti, quando hac die sequenti legere debet.*

13 *Optare*

13 *Optare non potest aliam Prabendam Theologus Canonicus, nec sua Prabenda potest ab aliis optari.*

14 *Prabenda Theologalis erectio non habet locum in ea, qua vigore statuti à sequenti Canonico optatur.*

15 *Prabendam Theologalem in manibus Ordinarij resignans potest obtinere mediante optione pinguiorem, cum retentione sui statuti in choro.*

Canonicus Theologus.

COLLECT. XCV.

1 CAnonici Theologi deputatio non fit in Ecclesiis Cathedralibus Regularibus, vbi Præbendæ non sunt distinctæ, nec Ecclesiæ numeratæ, prout est Cathedralis Pampilonensis, sed cogendi sunt Monachi vt prouideant de Lectore idoneo Theologiæ, qui publicè legat non solùm ipsis Monachis, sed aliis audire volentibus. *Sacra Cong. Conc. in Pampilonen. 9. Septembris* 1573. cuius memini *in tract. de Canon. cap.* 27. *num.* 2. & eam adducit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 3. *num.* 8. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 5. *de reform. cap.* 1. *num.* 15.

2 Canonicus Theologus, postquam vacauerit Præbenda, quæ suo officio vnita, & illam adeptus fuerit, debet sedere in loco sui Canonicatus. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicolao Garcia *in addit. ad suum tract. de benef. p.* 5. *cap.* 4. *num.* 1. *n.* 3. quem refero *d. cap.* 27. *num.* 25.

3 Canonico Theologo in vim vnionis factæ ab Episcopo de Præbenda vacatura, non competit ius aduersus Canonicatum vacantem per resignationem. *Sacra Cong. Conc. in Monopolitana* 29. *Augusti* 1626. penes me *d. cap.* 27. *num.* 10.

4 Canonicus Theologus potest compelli vt per se, & non per substitutum muneri suo satisfaciat, nisi adesset legitima absentiæ causa. *Sacra Congreg. Conc.* apud Rotam *decis.* 147. *num.* 1. *p.* 3. *recent.* aliàs *p.* 1. *in posthum. Farin.*

5 Canonicus quidam Theologus cum instaret sibi licere legere per substitutum stante impedimento infirmitatis, fuit illi concessa licentia ad sex menses per *Sacram Cong. Conc. sub die* 13. *Nouembris* 1627. de qua Ego *in collect. ad Trid. sess.* 5. *de reform. cap.* 1. *num.* 11.

6 Canonicus Theologus non potest compelli ad ponendum substitutum quando ex capite infirmitatis sanabilis impeditur quominus per se ipsum legere valeat; eo verò casu quo quis esset substituendus, electio substituti ad Episcopum spectat. *Sacra Cong.* Barbos. *Apost. Decis. Sum.* *Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. p.* 5. *cap.* 4. *num.* 159.

Canonicus Theologus si legere vllo modo nolit, poterit Episcopus illum cogere comminationibus pœnarum, sequestrationibus fructuum, assignatione portionis de eisdem fructibus alteri, qui ipsius loco legat; demum crescente contumacia ad alias pœnas etiam priuationis deuenire poterit, factáque priuatione ad corroborandum Concilij decretum, Episcopus declarare debet talem Præbendam & Canonicatum affectum fuisse, & esse ex Concilio pro Sacræ Scripturæ Lectore, tunc deligat personam idoneam, quæ id munus per se ipsum exequi valeat, & illi per Ordinarium collatorem huiusmodi Præbenda conferatur. *Sacra Cong. Conc. in Maioricen.* quam citat Aldan. *d. lib.* 1. *tit.* 3. *num.* 5. à me relatus *in collect. add cap.* 1. *num.* 5. 7

Canonicus Theologus legitimè vna cum Præbenda Magistrali Parochialem obtinens, tenetur in ea residere amissis distributionibus quotidianis, & aliis emolumentis, quæ tamen deseruientibus dari solent, in officio autem alium arbitrio Ordinarij deputare debet, assignato illi competenti salario. *Sacra Cong. Conc.* teste Aldano *d. lib.* 1. *tit* 3. *num.* 2. quem refero *in collect. ad d. cap.* 1 *num.* 10. 8

Canonicus Theologus, stante consuetudine in Ecclesia Cathedrali vt per quemlibet Canonicum habentem Præbendam Canonicatui annexam obtineatur vna ex Dignitatibus in eadem Ecclesia, quæ nullum habet onus, seu emolumentum, sed solum sedet supra Canonicos, & illos in processionibus præcedit; potest dictam Dignitatem obtinere. *Sacra Cong. Conc. sub die* 18. *Nouembris* 1628. cuius memini *d. tract. de Canon. cap.* 27. *n.* 25. 9

Canonicus Theologus potest vacare à lectione tribus mensibus Iulij, Augusti, & Septembris: quo autem tempore, & hora materiæ Scripturæ, & Theologiæ, quæ in Sacra Scriptura continetur, super qua legendum sit, Ordinarij arbitrio relinquitur. *Sacra Cong. Concil.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.* 5. *cap.* 4. *num* 157. quem refero *d. cap.* 27. *num.* 27. 10

Canonico Theologo illa die, qua legerit, tribuendæ sunt distributiones quotidianæ omnium Horarum licet choro non interfuerit, *Sacra Cong. Concil. in Fanen.* 3. *Augusti* 1624. Sed postea *in causa Oriolen.* 12. *Augusti* 1628. dubitatum fuit an obtinens Theologalem impeditus studio, & lectione ad huiusmodi Præbendam spectante lucrari possit distributiones, & emolumenta quæcunque personaliter interessentibus dari solita, etiamsi choro non inseruiant? Et censuit distributiones lucrari, sed quoad alia emolumenta consulendum Sanctissimum, & visum fuit ea 11

etiam deberi ex identitate rationis refero *in collect. ad d. cap.1 num. 33. & de Canonic. cap. 27. num. 34. cum seqq.*

12 Canonicus Theologus, qui pro præsente habetur diebus, quibus legit, non censetur præsens Matutinis, quæ ex antiqua Ecclesiæ consuetudine dicuntur sero præcedenti pro die sequenti. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia *p. 3. cap. 2. num. 118.*

13 Canonicus Theologus non potest optare aliam Præbendam, nec sua Præbenda potest optari ab aliis. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. glos. 34. num* 80. Gallet. *in margarita casuum Conscient. verbo Canonicus, in med.*

14 Præbendæ Theologalis electio non habet locum in ea, quæ vigore statuti à sequenti Canonico optatur, sed illa Præbenda, quã dimiserit Canonicus qui nouissimè optat, huic muneri vnita, & affecta remanet *Sacra Cong. Conc. in Lunen. Sarzanen. 6. Iuly* 1591. apud Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p. 5. cap. 4. num.* 130.

15 Canonicus Theologus, qui resignauit in manibus Ordinarij Præbendam Theologalem potest obtinere mediante optione pinguiorem Præbendam cum retentione sui stali in choro. *Sacra Cong. Rit. in Veronen. 2. Septembris* 1597. cuius memini *de Canon. cap. 27. num. 22.*

Canonicatus & Præbendæ Theologalis deputatio, vide *in verbo Prebenda Theologalis collect.* 589.

SVMMARIVM.

1 *Institutio, & electio Prabenda Pœnitentiaria ad solum Episcopum spectat.*

2 *Prabendam primam vacantem pro Pœnitentiario potius, an pro Theologo assignare debeat Episcopus, ostenditur.*

3 *Delegare suam auctoritatem potest Canonicus Pœnitentiarius.*

4 *Absoluere à casibus, quos Episcopus sibi expresse reseruauit, non potest Pœnitentiarius sine speciali commissione.*

5 *Pœnitentiarius dum in Ecclesia audit Confessiones, quando pro prasente in choro habeatur.*

6 *Eleemosynas ipsas, qua distribuuntur pro associandis, & sepeliendis cadaueribus, lucratur Pœnitentiarius dum Confessiones actualiter audit.*

7 *Optare non potest aliam Prabendam Canonicus Pœnitentiarius, nec sua ab aliis optari potest.*

Canonicus Pœnitentiarius.

Collect. XCVI.

Canonici Pœnitentiarij institutio, & electio ad solum Episcopum absque consensu Capituli pertinet. *Sacra Cong. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. num.* 52. quem refero *in tract. de Canonic. cap. 26. num. 4.* 1

Quamuis in optione Episcopi non sit primam Præbendam vacantem assignare pro Pœnitentiario, licet ratione curæ animarum videatur magis necessarius, sed pro Theologo propter verba *Concilij Trid. sess. 5. de reform. cap. 1.* Nihilominus tamen si magis expediens in aliquo loco particulari fuerit iudicatum; vt prius de Pœnitentiario prouideatur, habenda est confirmatio à Sede Apost. ad omnem difficultatem tollendam. *Sacra Cong. Conc. in ciuitatis Castellana 17. Nouembris* 1629. cuius memini *d. tract. de Canon. cap. 28. num. 5.* 2

Canonicus Pœnitentiarius potest delegare suam auctoritatem. *Sacra Congreg. Episcop. & Regular. in Regien. 2. Octobris* 1584. penes Sellium *in select. Canon. cap. 3. num.* 120. 3

Canonicus Pœnitentiarius non potest quemquam absoluere à casibus, quos Episcopus sibi expresse reseruauit, nisi ipsemet Episcopus illi speciatim dederit auctoritatem. *Sacra Cong. Conc.* testibus Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori eccles. decis.* 571. *in 1. edit. aliàs resol.* 492. *num. 2. in 2. edit.* Nicolao Garc. *de benefic. p. 5. cap. 4. num.* 115. quos refero *in tract. de Canonicis cap. 26. num. 16.* 4

Canonicus Pœnitentiarius pro præsente habendus est dum audit Confessiones in Ecclesia, siue in Confessionario, siue extra: non tamen censendus est præsens pro tempore, quo residet in Confessionario, nec audit Confessiones, aliis in choro Diuina cantantibus, nec item si dixerit Missam, aut si priuatè Officium recitauerit, etiam vt opportunius Confessiones audiat. *Sacra Cong. Concil.* referentibus Aloysio Riccio *in d. praxi resol.* 477. *num.* 6. Nicol. Garc. *d. p. 5. cap. 4. num.* 124. *& seqq.* quos cum aliis citaui *d. cap. 26. n* 20. 5

Canonicus Pœnitentiarius, pro præsente habendus est dum actualiter Confessiones audit, & ad lucrandas eleemosynas ipsas, quæ distribuuntur pro associandis, & sepeliendis cadaueribus defunctorum, vel pro supplicationibus, & processionibus, quæ per Vrbem aguntur, *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol Garc. *d. p. 5. cap. 4. num.* 125. quem refero *d. cap. 26. num. 21.* 6

Canonicus

7 Canonicus Pœnitentiarius non potest optare aliam Præbendam, nec sua Præbenda potest optari ab aliis. *Sacra Cong. Concil.* de qua Gonzal. *ad reg.8. Cancel.glos.34.n.79.*

Plura habes infra in *verbo Pœnitentiarius, collect.581.*

SVMMARIVM.

1 *Rocheto sub cota uti non potest Canonicus Protonotarius, dum in choro uti Canonicus Horis Canonicis assistit.*

2 *Subtana violacea potest in Ecclesia uti Canonicus Pœnitentiarius, licet reliqui Canonici deferant nigram.*

3 *Habitu Prælatitio uti potest Canonicus Protonotarius in omnibus actibus non competentibus sibi tanquam Canonico.*

4 *Fructus, & distributiones sui Canonicatus non lucratur Canonicus Protonotarius si cum habitu Prælatitio in Ecclesia assistat.*

5 *Distributiones quotidianas non lucratur Canonicus Protonotarius, nisi in proprio habitu Canonicali intersit choro, & processionibus.*

6 *Protonotarius Canonicus si voluerit in sua Ecclesia uti habitu Protonotarij, debet ei assignari locus non inter Canonicos, sed post Abbates.*

Canonicus Protonotarius.

COLLECT. XCVII.

1 Canonicus Protonotarius non potest dum in choro uti Canonicus Horis Canonicis assistit, uti rocheto sub cotta. *Sacra Congr. Rit. in Trican.* 15. *Martij* 1614. cuius memini *in tract. de Canonicis, & Dignitat.cap.18.num.38. & de iure eccles. lib.1 cap. 23.n.21.*

2 Canonicus Protonotarius potest in Ecclesia uti subtana violacea, licet reliqui Canonici deferant nigram, dummodo in reliquis gerat habitum similem, & æqualem reliquis Canonicis. *Sacra Congr.Rit.in Panormitana* 14. *Ianuarij* 1612. & 11. *Decembris* 1627. quarum memini *d. cap. 18. n.37. & de iure eccles.lib.1.cap.23 num.20.*

3 Canonicus Protonotarius non potest in functionibus & aliis actibus publicis sibi tanquam Canonico competentibus uti habitu Protonotarij, sed suo habitu Canonicali. *Sacra Congr. Rit. in Asculan.* 19. *Nouembr.* 1611. potest tamen uti habitu Prælatitio in omnibus actibus non competentibus sibi tanquam Canonico. *Sacra Congr. Rit. in nul-*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

lius terra Piscia 19. *Nouembr.* 1611. & *in Asculana* 28. *Ianuarij* 1612. de quibus mentionem feci *d. cap.18.num.36.*

Canonicus Protonotarius si cum habitu Prælatitio in Ecclesia, choro, processionibus, ac diuinis assistat, non lucratur fructus, & distributiones sui Canonicatus. *Sacra Congr. Rit. in Asculan.* 27. *Februarij* 1610. confirmata *sub die* 28. *Ianuarij* 1612. quas commemoro *d.tract.de Canonic.cap.18.num* 35. 4

Canonicus Protonotarius non lucratur distributiones quotidianas nisi proprio habitu Canonicali intersit choro, processionibus, &c. Si verò voluerit uti habitu Protonotarij debet sedere post Canonicos, & Abbates, & non lucratur distributiones. *Sacra Congr. Rit. in Meliten.* 7. *August.*1621. teste Sellio *in select. Canon.cap.3.n.*108. 5

Canonicus Protonotarius si voluerit in sua Ecclesia uti habitu Protonotarij reputatur tanquam extraneus, eique assignatur locus, non inter Canonicos, sed post Abbates, & non lucratur fructus. *Sacra Congr. Rit. in Asculana in Apulia* 6. *Martij* 1610. quam refert Sellius *d.cap.3.num.* 112. & illius memini *d.tract.de Canonic.& Dignitat. cap.36.n.*11. 6

Plura habes infra *verbo Protonotarius collect.617.*

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Generalis Episcopi, qui simul est Canonicus, cum sedet uti Canonicus in choro, debet sedere in loco suæ receptionis, & in habitu Canonicali: aliàs si uti Vicarius præcedit omnibus, sed non lucratur distributiones.*

2 *Distributiones quotidianas non lucratur Vicarius Canonicus si ratione officij Horis Canonicis non interest.*

3 *Actibus Capitularibus potest interuenire Canonicus Vicarius, dummodo non agatur de suo interesse, aliàs debet exire.*

4 *Vicarius Capitularis Sede vacante potest eligi Canonicus, quamuis in eadem ciuitate, vel Ecclesia curam gerat animarum.*

5 *Vicarius foraneus qui sit Canonicus, nullam habet ratione Vicariatus præcedentiam supra alios Canonicos.*

6 *Locumtenens Episcopi si fuerit Canonicus debet in choro sedere in suo loco, & nullam habet præcedentiam, nec præeminentiam ratione officij.*

7 *Distributiones quotidianas non lucratur Canonicus locumtenens Episcopi si in choro sine habitu Canonicali assistat.*

8 *Auditor Episcopi si fuerit Canonicus debet sedere in suo loco, & non supra alios.*

Canonicus Vicarius, seu Locumtenens Episcopi.

COLLECT. XCVIII.

1 CAnonicus Vicarius generalis Episcopi cum sedet vti Canonicus in choro, debet sedere in loco suæ receptionis, & in habitu Canonicali: aliàs si vti Vicarius, præcedit omnibus Canonicis, & Dignitatibus, sed non lucratur distributiones quotidianas. *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana 2. Augusti 1603 & in Cassalen. 5. Iulij 1614* quarum memini *in tract. de Canonic. cap. 18. n. 32. Eadem sacra Congr. in Ampurien. 7. Decembris 1630. & in Acernen. 21. Iunij 1632.* quas refert Sellius *in select. Canon. cap. 3. n. 120.*

2 Canonicus Vicarius non lucratur distributiones quotidianas quando Horis Canonicis non interest, etiamsi à tempore immemoriali obseruatum esset, vt lucraretur. *Sacra Congr. Conc. in Bitecten. 18 Decembris 1627.* apud me *d. tract. de Canonic. cap. 24. n 17.*

3 Canonicus Vicarius potest interuenire in actibus Capitularibus, dummodo non agatur de interesse suo. *Sacra Congr. Concil. 2. Martij 1619.* de qua Sellius *d. c. 3 num. 121.* Debet enim inde exire vbi tractandum sit de rebus ad suum, vel Episcopi commodum, pertinentibus. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. 17. Ianuarij 1584.* penes me *d. tract. de Canon. cap. 55. n. 12.*

4 Canonicus in Vicarium Capitularem Sede vacante in eadē Ecclesia eligi potest quamuis in eadem ciuitate, & Ecclesia curam gerat animarum. *Sacra Congr. Episcopor. & Regular. in Orien. 19. Iulij 1619.* apud me *d. tract. de Canonic. cap. 42. num. 38.*

5 Canonicus qui sit Vicarius foraneus nullam habet ratione huius Officij præcedentiam supra alios Canonicos. *Sacra Cong. Rit. in Mediolanen. Corbettæ 3. Decembris 1616. & in Bononien. Castri S. Ioannis 7. Octobris 1617.* quas citat Sellius *d. cap. 3. num. 119.*

6 Canonicus Locumtenens Episcopi debet in choro sedere in loco suæ receptionis in habitu Canonicali, nec ei competit pacis, & thuris honor ante Dignitates. *S. Cong. Rit. in Hydruntina 10. Decembris 1612.* de qua memini *d. tract. de Canonic. cap. 18. num. 40.*

7 Canonicus Locumtenens Episcopi non potest assistere in choro sine cotta, & in alia sede cum puluinari, sed debet sedere in suo stallo cum habitu Canonicali, alias non lucratur distributiones quotidianas. *Sac. Cong. Rit. in dicta Hydruntina 7. Iuly 1612.* referente Sellio *d. cap. 3. num. 121.*

Canonicus Auditor Episcopi in congregationibus, & aliis actibus, qui coram Episcopo, vel eius Vicario fiunt, debet sedere in loco suæ receptionis, & non supra alios Canonicos ibi præsentes. *Sacra Congr. Rit. in Beneuentana 29. Ianuarij 1605.* quam citat Selli. *d. cap. 3. num. 122.* 8

SVMMARIVM.

1 *Episcopum ad Ecclesiam venientem associare tenentur Canonici non ex vrbanitate, sed ex debito.*

2 & 3 *Episcopum cum cappa ad Ecclesiam accedentem tenentur Canonici associare in habitu Canonicali: & quo loco eum excipere, & vsque ad quem locum illum reassociare debeant, ostenditur. n. 3.*

4 *Palatium Episcopale si à Cathedrali longe distet, debet Episcopus associari ab aliquo ad hoc deputato prope Ecclesiam.*

5 *Associatio debetur Episcopo in solemnioribus tantum diebus, in cæteris verò non tenentur nisi ex voluntate & vrbanitate.*

6 *Festiuitates maiores, & dies solemnes qui dicantur.*

7 *Consuetudo associandi Episcopum à certo loco etiam in Dominicis diebus, & aliis festiuitatibus per annum vsque ad Cathedralem, seruanda est.*

8 *Episcopum associare & reducere tenentur Canonici etiamsi cappa non vtatur quādo pro loci consuetudine cappa vti non solet.*

9 *Episcopus debet cum ad Cathedralem accedere vult, certam horam sui aduentus tempore congruo statuere.*

10 *Episcopo quando inchoato officio, ad Ecclesiam descendit, aut ante finitā Missam, seu ante recitationem Horæ Sextæ, velit domum redire, quomodo sit facienda associatio, ostenditur.*

11 *Episcopum venientem ad cameram Capitularem non tenentur Canonici associare nisi ex vrbanitate.*

12 *Suffraganeo Episcopo non tenentur obuiam ire Canonici cum venit ad Ecclesiam ad celebrandum nomine Episcopi.*

13 *Episcopū ab eo Altari in quo Missam planam celebrauit, ad sedem Episcopalem si voluerit Missæ Conuentuali assistere, non tenentur Canonici associare.*

14 *Distributiones quotidianas non lucrantur Canonici associantes Episcopum volentem audire Missam in alia ciuitatis Ecclesia præter Cathedralem.*

15 *Associantes Canonici per ciuitatem eorum Episcopum*

Episcopum non collegialiter nec cum habitu Canonicali debent illum anteire.

Canonici associantes Episcopum.

COLLECT. XCIX.

1 CAnonici non ex vrbanitate, sed ex debito tenentur associare Episcopum ad Ecclesiam venientem à cubiculo vsque ad Ecclesiam, & in reditu ab Ecclesia vsque ad primum atrium *Sacra Cong. Rit. in Salamantina* 16. *Iuly* 1605. vel vsque ad portam suæ habitationis. *Eadem Sacra Cong. in Lamacen.* 12. *Nouembris* 1605. *& in Iacen.* 10. *Ianuarij* 1609. quas refert Sellius *in select. Canon. c.* 3. *num.* 122. quando domus Episcopi contigua est Ecclesiæ, vt in *Salamantina & Placentina* quarum memini *in tract. de Canonic. cap.* 32. *num.* 19.

2 Canonici tenentur in habitu Canonicali accedere ad domum Episcopi, illumque associare ad Ecclesiam celebraturum vel diuina Officia auditurum cum cappa accedentem, & finito officio illum in reddittu associare. *Sacra Cong. Rit. in Ragusina* 8. *Martij* 1617. *& in Tariusana* 19. *Ianuar.* 1619 penes me *d. tract. de Canon. cap.* 32. *num.* 1.

3 Canonici tenentur associare Episcopum cum cappa ad Ecclesiam accedentem, excipiendo eum ex aliquo cubiculo Palatij Episcopalis Ecclesiæ contigui. In reassociatione verò eiusdem ab Ecclesia saltem vsque ad portam Ecclesiæ, circa quod seruandum est *Cæremoniale lib.* 2. *cap.* 1. *Sacra Cong. Rit. in Elboren. & in Oscen.* 16. *Maij* 1601. *& in Placentina prouinciæ Compostellanæ* 4. *Iulij* 1615. *in* 6. *dubio, & in Cremen.* 28. *Septembris* 1602. quarum memini *d. cap.* 32. *num.* 2. & allegat Machado *en su perfetto Confessor tom.* 2. *lib.* 4. *p.* 4. *tract.* 2. *doc.* 3. *num.* 6. Non obstante consuetudine, vt in d. Oscen. Etiamsi domus non sit contigua Ecclesiæ, dummodo non multum distet: *Eadem S. Cong. in d. Oscen. & in Colimbrien.* 6. *Iuly* 1602. Et etiamsi distet per spatium sexaginta passuum qui habentur pro modico spatio: *eadem S. Congr. in Theatina* 14. *Nouembris* 1602. *& in Tiphernaten.* 5. *Iulij* 1603. Et etiamsi distet per spatium 110. passuum: *ead. S. Cong. in Eluen.* 10. *Ianuarij* 1604. Et per spatium 160. passuum: *Eadem*

4 *S. Cong. in Terracinen.* 20. *Augusti* 1622. Si verò Palatium sit longè distans, debet Episcopus associari ex aliquo loco ad hoc deputato propè Ecclesiam, vel Ecclesiæ ipsius atrio vel scalis. *Eadem S. Cong. in d. Oscen.* 16. *Maij* 1601. quarum omnium memini *d. tract. de Canon. cap.* 32. *num.* 3. *cum seqq.*

Canonici non quoties Episcopus ad Ec- 5
clesiam accedit illum ex suo Palatio associare tenentur, & reducere, sed in solemnioribus tantùm diebus, quibus cum cappa ad celebrandum, vel Pontificalia exercendum accedit. In cæteris verò diebus, quibus Episcopus priuatè sine cappa, vel ex alia causa ad Ecclesiam accedere voluerit, non tenentur nisi ex voluntate, & vrbanitate hæc obsequia illi præstare: & satis est si aliquis ex Dignitatibus & Canonicis ad ostium Ecclesiæ occurrat, cui dignior aspersorium cum aqua benedicta ministrare debet, & abeuntem similiter vsque ad ostium comitetur. *Sacra Cong. Rit. in Perusina* 20. *Decembris* 1601. *& in Ripana* 24. *Octobris* 1609. *& in Sarzanen.* 12. *Martij* 1618 *& in Taruisana* 19. *Ianuary* 1619. *& in Saonen.* 30. *Martij* 1619. *& in Liman. in Indiis* 29. *May* 1621. quas omnes refert Sellius *d. cap.* 3. *num.* 123. & illarum memini *d. cap.* 32. *num.* 7. Nouissimè *Eadem S. Congr. Rit. sub* 6
die 1. *Decembris* 1632. inhærendo alteri resolutioni *sub die* 17. *Nouembris* 1607. declarauit solemnes festiuitates per annum esse festum Paschatis Resurrectionis D. N. Iesu Christi, Feriam quintam in Cœna Domini, Festum Ascensionis Domini nostri, Festum Pentecostes, Festum SS. Apostolorum Petri, & Pauli. Festum Assumptionis B. Virginis. Festum omnium Sanctorum. Festum Natiuitatis, & Festum Epiphaniæ. refero *d. cap.* 32 *num.* 11.

Canonici si ex consuetudine associare so- 7
leant Episcopum à cubiculo, seu à camera deputata quoties cum cappa accedit ad Ecclesiam vt celebret, & diuinis Officiis assistat, etiam in Dominicis diebus, & aliis festiuitatibus per annum, talis consuetudo seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Ripana* 30. *Ianuary* 1610. penes Sellium *d. cap.* 3. *num.* 124.

Canonici tenentur Episcopum associare, 8
& reducere etiamsi cappa non vtatur quando pro loci, aut prouinciæ consuetudine, aut aliàs cappa vti non solet aut eius loco alium habitum ferre solet. *Sacra Cong. Rit. in Elboren.* 8. *Martij* 1600. apud me *d. cap.* 32. *num.* 11. *in fine.*

Canonici vt in associatione Episcopi sui 9
deesse non possint, & Officia diuina non turbentur, debet Episcopus certam horam sui aduentus tempore congruo statuere, & significare. *Sacra Cong. Rit. in Elboren. & Oscen.* 16. *May* 1601. *& in Placentina prouinciæ Compostellanæ* 4. *Iulij* 1615 *in resp. ad* 1. *dub.* de quibus Sellius *d. cap* 3. *num.* 126. Ex dato signo, 10
& non veniente Episcopo inchoari potest Officium: quando verò post inchoatum Officium Episcopus ad Ecclesiam descendit, tunc satis erit si quatuor, vel quinque Canonici,

K 4

nici, vel de Capitulo ei obuiam eant, & maior pars Canonicorum in choro remaneat. *Eadem Sacra Cong. in d. Placentina in resp. ad dub.* 1. Et quod saltim duo ex Canonicis tenentur ex choro discedere, & obuiam ire Episcopo porrigentes aspersoriũ. *Sacra Cong. Rit. in Lunen. Sarzanen.* 3. *Martij* 1633. cuius memini *d. cap.* 32. *num.* 17. Idem si Episcopus venit eo tempore, quo post decãtatum Euangelium Concio inchoatur: *in ead. Placentina in resp. ad dub.* 2. Quod si finita Concione velit domum redire, nec pariter Canonici omnes debent deserere Missam, sed tantum tres, vel quatuor Episcopum vsque ad portam comitentur, & statim redeant. *Ibidem in resp. ad* 3. *dub.* Si vero post finitam Missam velit discedere, nec expectare quod Hora sexta recitetur, quæ de consuetudine Ecclesiæ immediate finita Missa cantari solet, Canonici omnes saltim vsque ad portam Ecclesiæ comitentur. *Ibid. in resp. ad* 4. *dubium.* Hora verò dandi signum cum campana stabilienda erit cum Episcopo, quo signo dato diutius non est expectandus. *Ibidem in resp. ad* 5. *dubium*; quorum omnium memini *d. c.* 32. *num.* 14. & 15.

11 Canonici non tenentur nisi ex vrbanitate associare Episcopum venientem ad cameram Capitularem. *Sacra Congr. Rit. in Salamantina* 16. *Iulij* 1605. de qua Ego *d. cap.* 32. *post. num.* 20.

12 Canonici omnes non tenentur ire obuiam Episcopo suffraganeo venienti ad Ecclesiam ad celebrandum nomine Episcopi proprij vsque ad cubiculum, sicut tenentur ire obuiam Episcopo proprio, sed satis est vt Suffraganeo aliqui Canonici obuiam procedant vsque ad portam Ecclesiæ. *Sacra Cong. Rit. in Bracharen.* 1. *Septembris* 1607. penes me *d. cap.* 32. *num.* 13.

13 Canonici omnes non tenẽtur associare Episcopum ab eo Altari in quo Missam planam celebrauit, ad sedem Episcopalem, si voluerit Missæ Conuentuali assistere. *Sacra Congr. Rit. in Typhernaten.* 5. *Iulij* 1603. quam citat Sellius *d. cap.* 3. *num.* 128.

14 Canonici videlicet duo, aut plures associantes eorum Prælatum quandoque volentem audire Missam non in Cathedrali, sed in alia Ecclesia ciuitatis, non possunt participes fieri distributionum quotidianarum, quæ non nisi præsentibus, & inseruientibus dantur. *Sacra Congr. Conc.* testibus Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 8. *pag.* 124. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 23. *de resident. Canonic. n.* 61. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi, part.* 3. *alleg.* 53. *num.* 14.

15 Canonici, & Dignitates associantes per Ciuitatem eorum Episcopum Cardinalem, non collegialiter, nec cum habitu Canonicali, debent illum anteire, non autem sequi. *Sacra Congr. Rit. in Patauina* 4. *Iulij* 1626. cuius memini *in tract. de Canon. c.* 25. *sub n.* 7.

SVMMARIVM.

1 *Assistere Episcopo quando teneantur Canonici, & Dignitates.*

2 *Inseruire Episcopo cogi possunt Canonici non solum in Cathedrali, sed etiam in quibuscunque ciuitatis Ecclesiis, ad quas ad publicas, & solemnes functiones exercendas Episcopum ire contigerit, si in Cathedrali sufficiens Canonicorum numerus remaneat.*

3 *Assistere Episcopo cogi non possunt Canonici quando ad priuatè celebrandum accesserint ad aliquam Ecclesiam præter Cathedralem.*

4 *Episcopus dum solemniter celebrat in Collegiata, Canonici Cathedralis, & non Collegiata ei debent assistere.*

5 *Assistere hinc inde Episcopo quando solemniter celebrat, debent Canonici duo primi Diaconi, si prabenda sunt distincta.*

6 *Pluuialis fimbrias hinc inde eleuare debent Canonici duo Diaconi assistentes, & non Presbyter assistens, dum Episcopus progreditur, & thurificat Altare.*

7 *Ordinationes quando facit Episcopus etiam cum Missa priuata, ei assistere tenentur Canonici.*

8 *Biretum ponere, vel deponere Episcopo non tenentur Canonici, qui ei assistunt cum cappa, sicut tenentur ei ponere, & deponere Mitram.*

9 *Assistere hinc inde Episcopo dum accedit ad Ecclesiam non debent Canonici Diaconi, nisi quando est paratus cum Pluuiali, & Mitra.*

10 *Suffraganeo Episcopo tenentur assistere Canonici, quando nomine proprij Episcopi functiones Episcopales exercet.*

11 *Obsequia eadem præstanda sunt Episcopo delegato, quæ practicari debent delegantі.*

12 *Suffraganeus Episcopus vltra Diaconum, & Subdiaconum non debet habere assistentiam duorum Canonicorum.*

13 *Suffraganeus Episcopus quando solemniter celebrat, non debent assistere parati omnes Canonici, & Dignitates, sed in habitu ordinario.*

14 *Præsens in choro tam in Cathedrali, quàm in alia Ecclesia intelligitur Canonicus, dum est in assistentia apud Episcopum.*

15 *Distri-*

15 *Distributiones quotidianas non amittunt Canonici, & Dignitates iuxta consuetudinem Ecclesiæ assistentes, seu ministrantes Episcopo priuatim celebranti in Ecclesia Cathedrali.*

16 *Decano dum Missam in diebus solemnibus celebrat, debent assistere duo Canonici pro Diacono, & Subdiacono, si Mansionarij sint impediti.*

17 *Caput tegere, & detegere non tenentur Episcopo assistentes Canonici & Dignitates, quando assistit diutius cum cappa, & Birreto.*

18 *Genuflectere non tenentur Canonici, & Dignitates assistentes; vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti assistentes.*

Canonici assistentes Episcopo.

COLLECT. C.

1 CAnonici, Dignitates, & Portionarij tenentur assistere Episcopo solemniter celebranti, ordinationem facienti, & cætera Pontificalia exercenti, eique in vestibus sacris inseruire per se ipsos: si verò aliquis sit impeditus, alius eiusdem ordinis, & gradus respectiuè, non autem inferioris deputari poterit. *Sacra Congr. Rit. in Abulen.* 20. *Decembris* 1601. *&* 18. *Martij* 1602. quas refert Sellius *in select. Canon. cap.* 3. *num.* 126.

2 Canonici tenentur, & cogi possunt ab Episcopo, vt sibi ministrent, & inseruiant non modò in Cathedrali, verùm etiam in quibuscunque ciuitatis Ecclesiis, ad quas ad publicas, vel solemnes Episcopales functiones exercendas Episcopum ire contigerit. *Sacra Congr. Rit. in Salamantina* 10. *Ianuarij* 1604. *& in Typhernaten.* 5. *Iulij* 1603, *& in Elboren.* 7. *Iulij* 1612. *& in Granaten.* 9. *Maij* 1606. quarum meminit Machado *en su perfecto Confessor. lib.* 4. *cap.* 4. *tract.* 1. *docum.* 3. Dummodo in Cathedrali numerus sufficiens Canonicorum, & magistrorum remaneat, & officium, ac seruitium chori non deferatur. *Sacra Congr. Rit. in Lamacen.* 17. *Martij* 1607.

3 *& in d. Elboren.* Secus si ad priuatè celebrandum accesserit ad alias Ecclesias, quia tunc Canonici cogi non poterunt ei assistere.

4 *Eadem sacra Congr. in d. Typhernaten.* Dum verò Episcopus solemniter celebrat in Collegiata Canonici Cathedralis debent assistere, & præferuntur in eo munere ipsius Collegiatæ Canonicis. *Eadem sacra Congr. in Bononien.* 20. *Aprilis* 1602 *&* 10. *Maij* 1608. *& in Brundusina* 15. *Iulij* 1617. teste Sellio *d. cap.* 3. *num.* 128.

5 Canonici duo primi Diaconi, quando Præbendæ sunt distinctæ, debent assistere hinc inde Episcopo quando solemniter celebrat, vt cauetur *lib.* 1. *Carem. cap.* 8. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *May* 1607. *in resp. ad* 7. *dub.* penes Sellium *d. cap.* 3. *num.* 129.

Canonici duo Diaconi assistentes, & non 6
Presbyter assistens debent eleuare fimbrias Pluuialis hinc inde dum Episcopus progreditur, & thurificat Altare *Eadem S. Cong. Rit. in d. Placentina in resp. ad* 7. *dub.* apud Sellium *d. cap.* 3. *num.* 130.

Canonici iidem assistere debent Episcopo 7
quando facit Ordinationes tam si facit cum Missa solemni, quàm si faciat cum Missa priuata. *Sacra Cong. Rit. in d. Placentina in resp. ad dub.* 2. quam citat Sellius *d. cap.* 3. *num.* 131.

Canonici qui assistunt Episcopo cum cap- 8
pa non tenentur ei ponere, & deponere biretum, sicut tenentur ei ponere, & deponere Mitram. *Sacra Cong. Rit. in Saonen.* 21. *Augusti* 1604. de qua mentionem facit Sellius *d. cap.* 3. *num.* 132.

Canonici Diaconi non debent hinc inde 9
assistere Episcopo dum is accedit ad Ecclesiam nisi quando est paratus cum Pluuiali & Mitra. *Sacra Congr. Rit. in Æsina* 3. *Augusti* 1602. de qua Sellius *d. cap.* 3. *num.* 133.

Canonici tenentur assistere Suffraganeo 10
quando nomine proprij Episcopi functiones Episcopales exercet. *Sacra Congr. Rit. in Bracharen.* 21. *Februarij* 1604. referente Sellio *d. cap.* 3 *num.* 134. Eadem enim obsequia præ- 11
standa sunt Episcopo delegato, quæ præstari debent deleganti. *Sacra Cong. Rit. in d. Bracharen.* 20. *Martij* 1604. vt per Sellium *d. cap.* 3. *num.* 135. Machado *d. tract.* 1. *doc.* 3 *num.* 4.

Canonicorum duorum assistentiam habe- 12
re non debet Episcopus Suffraganeus vltra Diaconum, & Subdiaconum, qui sunt cantaturi Euangelium & Epistolam, sicut haberet proprius Episcopus. *Sacra Cong Rit. in Bracharen.* 1. *Septembris* 1607. nisi consuetudo antiqua id permitteret, vt fuit consideratum *in Tarraconen.* 7. *Iuly* 1612. cuius meminit Selli. *d. cap.* 3. *num.* 136.

Canonici & Dignitates omnes non de- 13
bent assistere paratu quando Episcopus Suffraganeus solemniter celebrat, sed in habitu Ordinario, sicut & quando facit Ordinariones, consecrationes, vel alias similes functiones pro Ordinario, quo casu illi tantum debent accipere paramenta, qui sunt necessarij in ministerio. *Sacra Cong. Rit. in d. Bracharen.* 1. *Septembris* 1607. vt per Sellium *d. cap.* 3. *num.* 136.

Canonicus dum est in assistentia apud 14
Episcopum intelligitur præsens in choro tam in Ecclesia Cathedrali quàm in alia Ecclesia. *S. Congr. Rit. in Camerinen.* 15. *Martij* 1608.

cuius

cuius memini *in tractatu de Canon. cap. 33. num. 5.*

15 Canonici ſeu Dignitates, qui aſſiſtunt, ſeu miniſtrant iuxta conſuetudinem Eccleſiæ Epiſcopo priuatim celebranti in Eccleſia Cathedrali, non amittunt diſtributiones quotidianas. *Sacra Cong. Rit. in Lamacen* 8. *Aprilis* 1607. quam adducit Sellius *d. cap.* 3. *num.* 137.

16 Canonici duo debent aſſiſtere & miniſtrare Decano pro Diacono & Subdiacono, dum Miſſam in diebus ſolemnibus celebrat, ſi Manſionarij, quibus cura animarum incumbit, in ipſius exercitio ſint impediti. *Sacra Cong. Conc. in Cenetén.* 14. *Februarij* 1615 penes Sellium *d. cap.* 3. *num.* 138.

17 Canonici, & Dignitates aſſiſtentes Epiſcopo non tenentur illi caput tegere & detegere quando aſſiſtit Diuinis cum cappa & bireto. *Sacra Cong. Rit. in Iſernten.* 21. *Auguſti* 1632. apud me *d. tract. de Canon. cap.* 33. *num.* 27.

Plura habes ſupra in *verbo Aſſiſtere collect.* 47.

SVMMARIVM.

1 *Reſidere in propria Eccleſia debent omnes Canonici.*

2 *Canonici, qui maiori ſeruitio Eccleſiæ, de quo in cap. 12. ſeſſ. 24. ſunt adſtricti, eiſdem pœnis, de quibus ibi, ſi non reſederint, ſubiacent.*

3 *Epiſcopus poteſt dare licentiam Canonicis ex legitima cauſa, vt à ſua Eccleſiæ ſeruitio abſint.*

4 *Licentiam nullam petere, aut cauſam aſſignare tenentur Canonici vt abſint per tres menſes.*

5 *Conſuetudo reſidendi etiam in tribus menſibus vacantia potius attendenda eſt, quàm ſtatutum Eccleſiæ quod talem vacantiam concedit.*

6 *Conſuetudinis immemorabilis prætextu Canonicis non licet vltra tres menſes ab Eccleſia abeſſe.*

7 *Citandi & monendi quomodo ſint Canonici ad reſidentiam.*

8 *Abſens vltra tres menſes à ſeruitio Eccleſiæ Canonicus quibus gradibus veniat priuandus.*

9 *Abſentes Canonici à ſeruitio Eccleſiæ ſunt puniendi, quamuis ſint præſentes vbi ipſa Eccleſia exiſtit.*

10 *Abſentes pro præſentibus haberi non poſſunt ſi primam reſidentiam non fecerunt, nec Fidei profeſſionem emiſerunt.*

11 *Portiones Canonicorum abſentium quatenus accreſcant deſeruientibus.*

12 *Canonicus legitimè abſens non tenetur de ſuo ſoluere pro Miſſis Conuentualibus.*

Canonici abſentes, & non reſidentes.

COLLECT. CI.

Canonici omnes in propria Eccleſia reſidere debent, & perſonaliter deſeruire eorum muneri, non obſtantibus quibuſcunque; ille tamen qui aliud beneficium ex legitima diſpenſatione obtinet, quod maiorem, vel æqualem cauſam reſidendi habeat, licet non interſit muneri, quod exigit Canonicatus, non poteſt tamen eo priuari, nec alia pœna affici, niſi priuatione diſtributionum quotidianarum, nec Concilium Trid. ſuper pluralitate beneficiorum prouidet, niſi in futurum, præterquam in Parochialibus, quas nec etiam per diſpenſationem ante Concilium obtentam, nemo niſi vnitas retinere poteſt. *Sacra Congr. Conc.* teſte Nicolao Garcia *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 186. 1

Canonici, qui maiori ſeruitio Eccleſiæ de quo in cap. 12. ſeſſ. 24. de reform. ſunt adſtricti, eiſdem pœnis, de quibus ibi, ſi non reſederint, ſubiacent. *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Nicol. Garc. *d. p.* 3 *cap.* 2. *n.* 144. Armendar *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 23. *num.* 107. quos refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p.* 3. *alleg.* 63. *n.* 146. *in fine.* 2

Canonicis licentiam poteſt dare Epiſcopus ob legitimam cauſam vt abſint à ſuæ Eccleſiæ ſeruitio: legitima autem cauſa dicitur, quæ eſt à lege approbata, & in iure expreſſa. *Sacra Congr. Concil.* apud Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 408. 3

Canonici vt abſint per tres menſes nullam tenentur aſſignare cauſam, aut licentiam petere, non tamen omnes poſſunt abeſſe eodem tempore ne Eccleſia deſtituatur ſuo debito ſeruitio, ſed tantum eam quotam partem Canonicorum, quæ videbitur arbitrio Epiſcopi, vel Capituli. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 315. Et ſic prouidere debet ne huiuſmodi vacationes incidant in Natale, aut Paſcha Domini, aut huiuſmodi magnas ſolemnitates. *Eadem ſacra Congr.* de qua idem Garcia *d. c.* 2. *n.* 316. 4

Canonicis quamuis per ſtatutum Eccleſiæ concedatur per tres menſes abeſſe, ſi illud per conſuetudinem non fuit obſeruatum, attendenda eſt magis conſuetudo contraria, quàm ſtatutum. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garcia *d p.* 3. *c.* 2. *n.* 310. 5

Canonicis prætextu immemorabilis conſuetudinis non licet vltra tres menſes quotannis 6

tanpis ab Ecclesia abesse, neque eo trimestri tempore possunt absentes distributiones quotidianas percipere, quippe quod huiusmodi immemorialis consuetudo vtroque casu sublata est decreto *Concilij c. 12. sess. 24. de reform. Sacra Congr. Conc.* de qua facit mentionem Nicol. Garcia *d. p. 3. c. 2 n.* 197.

7 Canonici non sunt citandi, aut monendi ad residentiam, nec opus est intimatione, vt deseruiant, iuxta formam cap. 12. sess. 24. de reform. Sed si absfuerint vltra tres menses citandi sunt ad allegandum quare non debeant puniri secundum hoc decretum, & oportet bonum Iudicem arbitrari quanto tempore debent vltra tempus permissum absentes expectare antequam contra eos pœna exequatur. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p. 3. c 2. n.* 145.

8 Canonicus si vltra tres menses vno anno à seruitio Ecclesiæ absens fuerit, dimidia parte fructuum Canonicatus pro illo anno priuandus est: pro secundo vero anno si eadem negligentia vsus fuerit, omnibus fructibus priuari debet; crescente verò contumacia in eum iuxta sacrorum Canonum Constitutiones procedendum est: omnibus verò aliis distributionibus pro illis Horis, quibus non interfuerit, carere debet. *Sacra Congr. Conc. in Abulen.* 24. *Augusti* 1596. penes Nicol. Garc. *d p. 3. cap. 2. n.* 413. *& eodem cap. 2. num.* 141. ait ab eadem *Sacra Congr.* decisum Capitulares habentes Canonicatus, vel Dignitates in Cathedralibus pro primo anno absentiæ solùm priuari dimidia parte fructuum suæ Dignitatis vltra distributiones quotidianas, quas perdunt, etiamsi in primo anno nullo die resederit talis Capitularis.

9 Canonici, qui à seruitio Ecclesiæ absunt, puniendi sunt, quamuis vbi ipsa Ecclesia existit, sint præsentes. *Sacra Congr. Conc.* referente Paulo Piasecio *in praxi Episcop. p. 2. c. 3. num* 10.

10 Canonici, qui nondum fecerunt primam residentiam, nec Fidei professionem emiserunt, non possunt quidem pro præsentibus haberi, licet pro causis, & negotiis Capituli absentes fuerint. *Sacra Congr. Conc.* vt per Nicol. Garc. *d. p.* 3. *c.* 3. *n.* 52. quem refero *in tract. de Canonic. c.* 17. *n.* 31.

11 Canonicorum absentium portiones accrescunt deseruientibus, si ex decreto Concilij sess. 21. cap. 3. de reform. separatæ sint secus verò si ex decreto c. 3. sess. 22. de reform. tunc enim fabricæ Ecclesiæ quatenus indigeat, vel alteri pio loco arbitrio Ordinarij applicabuntur, non obstante consuetudine, qua cauetur vt deseruientibus portiones seruientium accrescant. *Sacra Congr. Concil.* quam citat Nicol. Garc. *d. part.* 3. *cap.* 2. *n.* 465.

Canonicus legitimè absens non tenetur 12 de suo soluere pro Missis Conuentualibus, ad quas tenetur absens, sed computandum cum illa parte Præbendæ, seu distributionum (si distributiones omnes sint loco Præbendæ) quæ relinquitur à legitimè absentibus in Cathedralibus, seu Collegiatis, quia onus cantandi has Missas est penes Capitulum. *Sacra Congr. Conc.* 28. *Augusti* 1621. teste Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.* 3 *tit.* 4. *n.* 15. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 21. *de reform. cap.* 3 *num.* 16.

Canonicus absens quando amittat, vel lucretur distributiones quotidianas, vide *in verbo Distributiones, collect* 258.

Vide supra *in verbo Absens, collect.* 8. *& in verbo Residere, collect.* 649.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus agentes.*

2 *Ordo Canonicorum Regularium S. Augustini quando inceperit, & in quas familias diuisus sit, ostenditur.*

3 *Ordo Canonicorum Regularium, qui in plures Congregationes extendebatur, in vnum corpus fuit vnitus*

4 *Episcopi facti ex Canonicis Regularibus habitum portant, quo vtuntur clerici seculares in Episcopos promoti.*

5 *Monachis Casinensibus Ordinis S. Benedicti præcedunt Canonici Regulares.*

6 *Priuilegiis, exemptionibus, gratiis, & indultis pluribus gaudent Canonici Regulares.*

7 *Delictum committens Canonicus Regularis degens in ædibus Parochialis Ecclesiæ Congregationi vnita, non potest ab Episcopo puniri.*

8 *Præcedentiam prætendere non possunt Canonici Regulares super vnum clericum Regularem dum inter alios Parochos procedit in processionibus.*

9 *Parochialium curam habere non possunt Canonici Regulares.*

10 *Officium Sanctissimi Sacramenti singulis feriis quintis recitant Canonici Regulares S. Augustini, & Moniales eiusdem Ordinis.*

11 *Abbatem non tenentur associare & excipere ex eius domo Canonici Regulares.*

12 *Episcopus non potest compellere Canonicos Regulares curam animarum exercentes in suis Ecclesiis ad interessendum diuinis Officiis.*

13 *Canonici Regulares possunt stare cum Rocheto*

cheto sine alio superpelliceo.

14 *Rochetum & superpelliceum gestare valent Canonici Regulares in processionibus publicis.*

Canonici Regulares.

Collect. CII.

1 DE Canonicis Regularibus agunt Richardus Anglicus Theologus Parisiensis, & Canonicus Regularis S. Victoris *in chronica Canonic. Regul.* Ioannes de Nigraualle *bibliothec. Apost. in epith. chronoc.* Ioannes Trullus *de Canonicorum Regularium Ordinis antiquitate, nomine, instituto, & approbatione, ac viris illustribus*, Gabriel Pennotus *in historia tripartita de origine Canon. Regul.* Fr. Hieron. Roman. *de Repub. Christ. lib. 6. cap. 4. & 16.* Platus *de bono status Relig. lib. 2. cap. 23* Fr. Emman. *quæst. Regul. tom 1. quæst 3. art. 1.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom. 1. quæst. 4. art. 13.* Suar. *tom. 4. de Relig. tract. 8. cap. 7.*

2 Canonicorum Regularium sancti Augustini Ordo institutus fuit in primitiua Ecclesia à Christi discipulis. *Benedictus XII. constit. 6.* incip. *Ad decorem Idib. Maij* 1339. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag.* 169. aliàs *pag.* 199. in vlt imp. Deinde quasi denuo erectus est à sancto Augustino in ciuitate Hipponensi anno 397. septem post familiam Eremiticam, Pontifice Cyriaco, Imperatoribus Occidentis Honorio, Orientis Arcadio.

3 Canonicorum Regularium plures Congregationes in vnum corpus vniuit, & priuilegia communicauit *Martinus V. constit. 7.* incip. *Solicitudinis 2. Kalend. Iulij* 1421. apud Laert. Cherub. *d. tom. 1. pag.* 258. aliàs *pag.* 245. Sed in varias familias distinctum, de quibus infra suo Ordine agendum erit.

4 Canonici Regulares in Episcopos promoti portant habitum, quo vtuntur clerici seculares in Episcopos promoti. *Leo X constit. 34.* incip. *Dudum 1. Septembris* 1519. apud Laert. Cherubin. *tom. 1. pag.* 525. aliàs *pag.* 443. in nouiss. impres.

5 Canonici Regulares præcedunt Monachis Cassinensibus Ordinis sancti Benedicti, & sunt illis antiquiores. *Pius IV. constit. 55.* incip. *Sedis Apost. de anno* 1564. apud Laert. Cherubin. *tom. 2. pag.* 106. & illius meminit Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 3. n. 9.*

6 Canonici Regulares non coguntur causas suscipere, sententias exequi, Monialium Confessiones audire, aut aliud simile onus subire. Priuilegium habent vt contra eorum bona & iura non currat præscriptio nisi sexaginta annorum. Possunt admittere ad ingressum, qui arctiorem Religionem vouerunt. Gaudent omnibus gratiis, priuilegiis, & indultis Congregationis Cassinensis Monachorum S. Benedicti, & eligunt sibi Conseruatores cum amplissima facultate. *Sixtus IV. constit. 10.* incip. *Dum ad vniuersos 10. Kalend. Septembris* 1476. apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag.* 344. & illius meminit Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 3. num. 10.*

Canonicus Regularis iussu sui Superioris 7
degens in ædibus Parochialis Ecclesiæ Congregationi vnitæ, in qua curam animarum exercet, & Sacramenta administrat, si delictum non concernens curam animarum nec administrationem Sacramentorum commiserit, non potest ab Episcopo puniri vigore decreti *Concily c. 3. sess. 6. de reformat.* quasi extra monasterium degat. *Sacra Cong. Conc.* 8. *Februarij* 1601. apud Lezanam *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 18. num. 26.*

Canonici Regulares non possunt prætendere 8
præcedentiam super vnicum clericum Regularem dum inter alios Parochos procedit in processionibus. *Sacra Cong. Rit. in Asten. 23. Nouembris* 1602. quam refert Aldan. *in compendio Canonicar. resolut. lib. 1. tit. 6. num. 27.*

Canonici Regulares non admittuntur ad 9
concursum, nec ad Parochialium curam, nisi Sedis Apost. præcedat dispensatio. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Cremonen 1. Septembr.* 1603. Cuius meminerunt Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Canonici Regulares num. 1.* Ego *de Iure ecclesiast. vniuerso lib. 3. cap. 4. num. 79.* me citato Lezana *d. tom. 2. cap. 2. num. 12.* Vide *collect. 63. num. 1.*

Canonici Regulares S. Augustini, & Mo- 10
niales eiusdem Ordinis recitant singulis feriis quintis Officium Sanctissimi Sacramenti. *Sacra Cong. Rit. in Burgen. de Arrinegra* 15. *May* 1610. teste Aldano *d. tit. 6 num. 25.*

Canonici Regulares non tenentur asso- 11
ciare, & excipere Abbatem ex eius domo, dum ad Ecclesiam venit solemniter celebraturus, quia Cæremoniale de Episcopo loquens in hoc casu non comprehendit Abbates. *Sacra Cong. Rit. in Hispaniarum* 5. *Ioannis de Peña* 11. *Decembris* 1613. referente Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 3. num. 28. in fine.*

Canonicos Regulares curam animarum 12
exercentes in Ecclesiis vnitis eorum monasteriis non potest Episcopus compellere ad interessendum diuinis Officiis, quæ diebus Sanctorum patronorum ciuitatis in Ecclesia Cathedrali celebrantur. *Sacra Cong. Conc.* 5. *Decembris* 1626 penes Aldan. *d. tit 6 num. 21.*

Canonici Regulares tam in publicis quam 13
in priuatis actibus, omissa solum veste superiori

riori nigra, possunt stare cum rochetto sine alio superpelliceo. *Sacra Cong. Rit.* quam citat Barthol. Gauant. *in manuali Episcop. sub hoc verbo num.* 1.

14 Canonici Regulares in processionibus publicis Rochettum, & superpelliceum gestare valent. *Sacra Cong. Rit.* 28. *Augusti* 1628. penes & Gauant. & Ioan. Maria Nouar. *locis proxime citatis.*

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regular. Lateranen. agentes.*
2 *Ordo Canonicorum Lateranen. incœpit intra annum* 440. *&* 457.
3 *Congregatio Lateranensis reformata fuit à congregatione Frigionaria.*
4 *Tunica alba, Rochetto ex bysso tenuissima induuntur Canonici Regulares Lateranen. & pileum nigrum portant.*
5 *Processionibus interuenire non tenentur Canonici Regulares Lateranen.*
6 *Processionibus in ciuitate Neapol. debent Canonici Regul. Lateran. deferre Crucem cum velo.*
7 *Gratiis singularibus tam spiritualibus quàm temporalibus concessis Monachis Cassinensibus gaudent Canonici Regulares Lateranens.*
8 *Beneficium Curatum, & curam animarum etiam ad tempus non licet assumere Canonicis Regularibus etiam de licentia sui Generalis.*

Canonici Regulares Lateranenses.

COLLECT. CIII.

1 DE Canonicis Regularib. Lateranens. Paul. Morigia *de origine Relig. lib.* 1. *cap.* 8. Siluest. Marul. *in Occeano Relig. lib.* 1. *pag.* 1. *cum seqq.* Carol. Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo Monasteria cap.* 2. Ioan. Trullus, Gabriel Pennotto, & alij citati supra præcedenti *collect. num.* 1.

2 Canonici Regulares Lateranenses sic dicti ab Ecclesia sancti Ioannis Laterani in vrbe, in qua à sancto Leone Magno Pontifice intra annum 440. & 457. collocatos fuisse refert Cæsar Franceciotti clericis Regularis S. Mariæ de Luca in historia sacra Lucensi edita anno 1613. in Ecclesia S. Tudiani statim in princip. Siue vt vult Onuphr. Panuinus de septem Stationibus Vrbis, vbi de Ecclesia Lateranensi à sancto Gelasio Papa sancti Augustini discipulo ab anno 555. & deinceps durante ibi eadem familia per 800. annos vsque ad Pontificatum Bonifacij VIII. qui sublatis Canonicis Regularibus sancti Augustini seculares introduxit anno 1300. vt referr Carol. Tapia *d. verbo monasteria cap* 2. *num.* 3.

Reformata est hæc Congregatio à Congregatione Frigiouaria, de qua infra. 3

Canonici Regulares Lateranen. induuntur tunica alba, Rochetto ex bysso tenuissima & pileum nigrum portant. Carol. de Tapia *d. cap.* 2. *num.* 5. 4

Canonici Regulares Lateranen. non tenentur accedere ad processiones. *Sacra Cong. Rit. in Lateranen. Canonicorum Regular.* 30. *Iulij* 1616. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 3. *num.* 107. 5

Canonici Regulares Lateranen. in processionibus debent in ciuitate Neapolitana deferre Crucem cum velo, seu publico appenso vt alij Regulares, non autem discooperrum, vt defert Clerus secularis. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Neapolitana* 14. *Ianuar.* 1617. referente Sellio *d. cap.* 3. *num.* 106. 6

Canonici Regulares Lateranen. communicant in singulis gratiis tam spiritualibus quàm temporalibus cum Monachis Cassinensibus, & Canonicis Regularibus S. Saluatoris Bononiensis. *Gregorius XV. constit.* 33. *incip. Iniuncti,* 22. *Augusti* 1622. cuius meminit Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 2. *cap.* 3. *num.* 10. 7

Canonicis Regularibus Lateranen. non licet etiam de licentia sui Generalis absque permissu Summi Pont. assumere curam animarum ad tempus, multoque minus beneficium Curatum. *Sacra Cong. Conc.* quam referunt Quarant. *in sum. Bullar. verbo Canonicus Regularis,* Paul. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 23. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 7. *cap.* 10. *num.* 32. 8

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus Sancti Ruffi agentes.*
2 *Congregatio hæc cur Sancti Ruffi appelletur, ostenditur.*
3 *S. Crucis Conimbricens. Congregatio accepit huius S. Ruffi leges, & statuta.*
4 *Festum S. Ruffi qua die celebretur.*

Canonici Regulares S. Ruffi.

COLLECT. CIV.

DE Canonicis Regularibus S. Ruffi, Syluest. Marul. *in Occean. Relig. lib.* 1 *pag.* 5. 1

Aymar. Falco *in historia Antoniana, p.2. tit. 22.cap.3.* Petrus Grisseus *in historia Canonic. sect. 13. n.16. & 17.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum, tom 2.disp.24.quaest.4 num 5.* Claudius Robertus *in sua Gallia Christiana tit de Abbatiis, lit R.verbo S. Ruffus.*

2 Canonici Regulares sancti Ruffi, vt multi volunt, à sancto Ruffo sancti Pauli discipulo instituti, de quo ipse *ad Roman. cap.16. num.13. ex me salutem dicite Ruffo selecto in Domino, eiusque matri, quam non aliter atque meam matrem obseruo.* Hunc scribit Dorotheus in synopsi fuisse Thebarum Episcopum: addit Ioannes Mauzolicus in suo martyrolog. venisse postea Gallias, & Auenionis factum fuisse Episcopum, ibique introduxisse Canonicos Regulares, de anno nihilominus scitur. Sed illud arctius est, quod tradit Claudius Robertus loco supra citato, scilicet nullo modo dictam esse hanc Congregationem S. Ruffi quod eam S. Ruffus instituerit, cum nunquam fuerit Lugdunensis Episcopus; sed propterea sic appellatam, quia praecipuum eius domicilium, & familiae capue erectum sit sub inuocatione S. Ruffi in Vrbe Valentina in Gallia, cuius etiam nobilis Prioratus est Lugduni, à quo mirum in modum haec familia nobilitata est.

3 Canonicorum Regularium S. Ruffi leges & statuta accepit nobilissima Congregatio S.Crucis Conimbricensis, de qua infra *collect.* 109. vt refert Marquez *de vera origine*

4 *Eremitarum S. Augustini cap.* 18.§.4. & 5. Festum S. Ruffi in martyrologio Romano celebratur 21. Nouēbris: est & alius S. Ruffus primus Episcopus. Auenion. 12. Nouembris.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus Aroasiae agentes.*
2 *Canonici Regul.Aroasiae quando inceperint.*
3 *Canonicorum Regul. Aroasiae Congregatio iam desiit.*

Canonici Regulares Aroasiae.

COLLECT. CV.

1 DE Canonicis Regularib Aroasiae Crussen. *in Monast. August. p. 2.cap.17.* Aubert. Miraeus *de origine Canonicor Regul. cap.* 10. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2.disp.24.q 4.n.7.*

2 Canonici Regular. Aroasiae instituti fuerunt à duobus piis Sacerdotibus, Cannone, & Heldemaro in Monasterio Aroasiae secundo ferè lapide à Bapalma Artesiae oppido versus finem Regni Galliae in dioecesi Attrebaten. anno 1097. Pontifice Vrbano II. Imperatore Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Comneno. Ab hoc Monasterio Aroasiae familiae Arosianae capite, & nomen sumpsit haec Congregatio, quo tamen tempore, id mihi ignotum est. Habuit frequentissima per Belgium, & Galliam Monasteria, quorum catalogum describit Aubertus Miraeus citato loco. Porro haec Monasteriorum ad 3
Aroasiam vnio iam desiit, nec talis Congregatio hodie persistit, & ideo de illa haec pauca sufficiant.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis S. Victoris agentes.*
2 *Canonici Regulares S. Victoris cur sic dicti.*
3 *Hugo & Richardus de S. Victore ex hac familia fuere.*

Canonici Regulares S. Victoris.

COLLECT. CVI.

DE Canonicis Regularibus sancti Victoris, Crussen. *in Monast. August. p.2.cap.* 1
19. Aubert. Miraeus *de origine Canonicor. Regul. cap.12.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum, tom.2.disp.24.q.4.n.12.*

Canonici Regulares S. Victoris hoc nomen sortiti sunt à Monasterio S. Victoris 2
prope muros Parisienses Abbatiali titulo illustri, aedificatum fuit à Ludouico Grasso Galliae Rege anno 1113. vt referunt Crussen. & Miraeus *citatis locis*, quorum vltimus ea enumerat Coenobia, quae huic Congregationi patuerunt, & magnum Vitriaci Cardinalis de Canonicis S Victoris elogium transcribit. Caeterum desiit iam haec Congregatio, licet Monasterium, quod toti praeficiebatur, adhuc floreat. Fuere ex hac familia Hugo, & 3
Richardus de sancto Victore Scriptores magni nominis.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus Praemonstratensis. agentes.*
2 *Canonici Regulares Praemonstrat.instituti à S.Norberto sub regula S. Augustini.*
3 *Habitus Canonicorum Regularium Praemonstrat.qualis.*
4 *Generalis & Abbates Ordinis Praemonstrat. sunt perpetui.*
5 *Canonici Praemonstrat.in Hispania.*

Canonici Regulares Præmonstratenses.

COLLECT. CVII.

1 DE Canonicis Regularibus Præmonst. Chronicon Præmonstratense *Coloniæ impressum de anno* 1613. S. Antonin. *p. 2. hist. tit. 15. cap. 19. & tit. 17. cap. 2. §. 2.* Ioann. Richard. *in notis ad Epist. S. Bernardi Epist. 25. & 247.* Ioann. Trull. *de Canon Regular. lib. 1. c. 9. pag. 43.* Paul. Morigia *de origine Relig. lib. 1. cap. 57.* Syluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 12. pag. 172.* Thom. Bozius *de signis Eccles. tom. 2. lib. 22. cap. 3.* Carol. Tapia *in auth. ingress. C. de sacros. Eccles. verbo monasteria, cap. 26.* Venero *en su enchiridion de los tiempos fol. 109. in impressione anni* 1641. Gualter. *in tabulis chronograph. sæculo 12. pag. 647.* Fr. Emman. Rodrig. *quæst. Regul. tom 1. q. 3. art. 16.* Card. Baron. *annal. Eccles tom. 12. anno Christi* 1120. *& anno* 1134. Azor. *instit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 21. q. 2.* Suar. *tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. cap. 5. n. 6.* Claud. Robert. *in Gallia Christiana tit. de Abbatiis lit. P. verbo Pramonstratum,* Hieron. Roder. *in compendio quæst. Regul. resol. 123. n. 23.* latè Aubert. Miræus *in chronica huius Ordinis*, quam edidit Coloniæ Agrippinæ anno 1613. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. n. 20.* Fr. Ferdinand. Camargo *in Epithome historiali Ecclesiæ militantis sub anno* 1116. *pag.* 130. nouissimè R. P. Angelus Manrique *in annalibus Cisterciens. anno Christi* 1120. *cap. 2. n. 1. cum seqq.* Et ex huius familiæ alumnis Philippus Abbas bonæ spei contemporaneus sancti Bernardi Claraeuallensis *in libro de continentia Clericor. cap. 125. & 126.* nouiter impresso Duaci 1621. Ioannes Chrysostom. Vander Sterre Abbas S. Michaëlis *de natalibus Sanctorum huius Ordinis Antuerpiæ impress. de anno 1625. & in opere*, cui titulus est. *Lilium inter spinas de vita S. Ioseph Steinueldensis Ordinis Præmonstraten. impress. etiam Antuerpiæ de anno* 1627. & in alio opere dicto *Echo S. Norberti triumphantis*, impresso quoque *Antuerpiæ de anno* 1629. Dionysius Mudratz Præpositus Monialium Ordin. Præmonstrat. *in sua historia ecclesiastica Bredæ* 1624. Augustinus Vuirhmans *in suo Mariano Antuerpiæ impresso de anno* 1628. Martinus Mertz Prior Rhotensis in Sueuia *in vita S. Norberti* Mauritius du Pré *in vita eiusdem S. Norberti tribus libris lingua Gallica exaratis*, Cornelius Hanegrauius Præpositus Collegij Romani S. Norberti. *in vita eiusdem sancti lingua Italica conscripta*, & Romæ impressa de anno 1631.

2 Canonici Regulares Præmonstratenses sic dicti à loco Præmonstrato in diœcesi Lugdunensi suffraganea Remensi in Gallia, instituti fuere à Norberto Archiepiscopo postea Magdeburgensi Germaniæ Primate sub regula sancti Augustini, & instituto Canonicorum Regularium de anno 1120. Pontifice Calixto II. Imperatoribus Occidentis Henrico V. Orientis Ioanne Cōneno, eorum Ordo confirmatus fuit ab *Honorio II. in sua const.* incip. *Honorius Episcopus sub dat. Kalend. Martij.* 1126. quæ reperitur impressa *in statutis Ordinis renouatis de anno* 1628. Constitutiones & statuta, quæ omnium prima, & antiquissima sunt à sancto Norberto Ordinis huius institutore condita & promulgata fuerunt, deinde à Gulielmo Abbate Præmonstratensi in decretis Doctore eximio de consilio Coabbatum suorum anno Domini 1290. in Capitulo Generali renouata, vt refert Ioann. le Page *in bibliotheca Præmonstrat. lib. 2. fol.* 777.

Canonici Regulares Præmonst. vtuntur 3
albis vestibus, nam eorum ordo in candido habitu institutus esse dignoscitur, & per omnes eiusdem Ordinis Ecclesias perpetuis temporibus illum inuiolabiliter obseruari iusserunt plures summi Pontifices, *Alexander III. de anno* 1177. *Clemens III.* 1188 *Innocentius III.* 1198. *Honorius III.* 1217. *Gregorius IX.* 1227. ac alij successores. Vnde sanctus Dominicus relicto rocheto, seu tunica linea Regularis Canonici Ordinis sancti Augustini, cuius erat Canonicus, volens religionem suam ad instar Religionis Canonicorum Præmonstratensium instituere, regulariaque sui Ordinis statuta, constitutiones, & cæremonialia ex hac Præmonstratensi Religione desumere, habitum laneum, & candidum cum scapulari iuxta formam habitus Præmonstratensis confectum induit, & & Fratres suos eo vestiri voluit, solum ex colore cappæ dissimilem, quod Dominicanorum cappa sit nigra, Præmonstratensium verò sit candida; referunt Fr. Ferdinand. del Castillo *in historia Ordinis Prædicatorum, lib. 1. cap. 17.* Ioann. le Page *in d. bibliotheca, lib. 1. fol. 23. & 303.*

Canonicorum Regularium Præmonstrat. 4
Generalis, & Abbates, sic appellant monasteriorum Superiores, sunt perpetui, vigent maximè per Germaniam, Flandriam, & Galliam. In Hispania verò sunt nonnulla Religiosorum huiusmodi Monasteria, quæ Religiosam reformationem acceperunt, illi enim habitum totaliter candidum, tam quoad tunicam, quàm scapulare, caputium, & cappam Carmelitanæ non dissimilem quamuis longiorem à multis retro annis portabant sed (vt de aliis refert Ioannes Midorius *in libro*, cui titulus est, *Vindicia Communitatis*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Norbertina antiqui rigoris) Religiosi omnes deserto habitu antiquo Ordinis ad retinendam dignitatis Religiosæ memoriam propria auctoritate inuolarunt in caputium Episcopale, quod morretam vocant, ac in birretum nigri coloris, improuisa hac transmutatione, ego, qui tunc Matriti degebam, vsurpationem huiusmodi detestari cœpi, cui mutationi Reuerendus P. Frater Philippus Bernal eiusdem Ordinis olim Generalis, modestiæ antiquæ amator parere noluit, & summo cum labore Romanam Curiam petens, à sanctissimo D. N. Vrbano VIII. litteras in forma Breuis obtinuit, per quas mandatum fuit reintegrari antiquum habitum; & morretam, ac Birretum deponi.

5 Festum sancti Norberti celebratur 6. Iunij, cuius officium sub ritu semiduplici in toto orbe recitari posse censuit. *Sacra Congr. Rit. 14. Nouembris* 1620. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 10. *num.* 8. & Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *de sanctis num.* 40. Verum vt ipsa festiuitas conuenientius ac decentius celebrari posset, *Vrbanus VIII. per suas litteras in forma Breuis sub dat.* 14. *Aprilis* 1625. pro Ordine tantùm transtulit festum sancti Norberti in diem 11. mensis Iulij, quas litteras impressas inueni apud Ioan. Chrysost. *in dicto Echone pag.* 173.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regular. Mantuan. agentes.*
2 *Canonici Regulares Mantuani sub Regula S. Augustini instituti.*
3 *Monasterium Mantuanum, & aliud illi annexum solum habet hæc Congregatio.*
4 *Canonici Regulares S. Spiritus apud Venetos qui?*

Canonici Regulares Mantuani.

COLLECT. CVIII.

1 DE Canonicis Regularibus Mantuanis Paulus Morigia *de origine Relig. lib.* 1. *cap.* 9. Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib.* 1. *pag.* 36. Carol. Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 3. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *quæst.* 4. *num.* 33.

2 Canonici Regulares Mantuani à sancto Mario instituti creduntur, sed monasterium Mantuanum fundauit eius Vrbis Episcopus Henricus de anno 1150. Pontifice Eugenio III. Imperatore Occidentis Conrado III. Orientis Emmanuele Comneno. Præter hoc Mantuanum, atque alterum in oppido Nesi prope Patauium Mantuano annexũ, nullum aliud est in tota cõgregatione monasterium, vt refert Aldan. *in compendio Canon. resol. l.* 1. *tit.* 19. *num.* 42. 3

Canonicis Regularibus Mantuanis per omnia similes sunt alij Regulares Canonici sancti Spiritus apud Venetos, qui duo tantùm possident monasteria, Venetiis alterum, alterum Patauij, quod appellant sancti Michaëlis, sed vtrũque magnis reditibus abundans. Nullus ad hanc Congregationem admittitur, nisi Venetus sit, & nobilis; ferunt eundem habitum atque Canonici Regulares Lateranenses cum pileis quadratis ex panno albo, item pallia alba cum exeunt domum. De his agunt Ioan. Andr. *in Clem.* 1. *de elect.* & Paulus Morigia *d. lib.* 1. *cap.* 61. 4

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus S. Crucis Conimbric. agentes.*
2 *Canonici Regul. S. Crucis Conimb. quo tempore instituti.*
3 *Fundatores huius Ordinis qui fuerint.*
4 *Monasteria quot in Portugalia habent Canonici Regulares S. Crucis Conimb.*
5 *Canonici Regulares S. Crucis Conimb. veniunt appellatione eorum, qui in strictiori clausura viuunt.*
6 *Habitum quem habeant Canonici Regulares S. Crucis Conimbr.*

Canonici Regulares S. Crucis Conimbric.

COLLECT. CIX.

DE Canonicis Regularibus S. Crucis Conimbricensis Gabriel Pennottus *in sua historia wipartita lib.* 2. *cap.* 59. D Roderic. à Cunha *in Historia Episcop. Portugalens. p.* 2. *cap.* 2. Ascan. Tamburin. *de Iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *quæst.* 4. *num.* 16. nouissimè R. P. Angelus Manrique *in annalibus Cistercienſ. anno Christi* 1162. *cap.* 2. *num.* 14. *cum seqq.* 1

Canonici Regulares S. Crucis Conimbricensis, sic dicti à celebri monasterio sanctæ Crucis Conimbricensis, quod amplissimis redditibus ædificauit Alphonsus Enriquez primus Lusitaniæ Rex anno 1131. Innocentio II. Pontifice, Imperatoribus Occidentis Lothario II. Orientis Ioanne Comneno, ibique sepultus iacet in sacello maximo à læuâ parte 2

parte Altaris, vna cum filio Sanctio Regni successore, qui in eadem capella è regione patris ad dexterum latus æquali mausoleo quiescit de quibus agunt historiographi Lusitani qui vitas Regum scripsere, præcipuè Petrus Marizius, Eduardus Nunet de Lean Antonius de Vasconcelis, & alij.

3 Canonicorum Regularium sanctæ Crucis Conimb. institutores fuere Don Tellus Archidiaconus Conimbricensis, Don Michaël eiusdem Ecclesiæ Prior, Don Ioannes Canonicus, & magister scholæ, Don Theotonius primus Prior monasterij S. Crucis, Don Odorius S. Iacobi Presbyter, & eiusdem monasterij S. Crucis Prior claustralis, Don Fernandus sanctæ Mariæ Montis maioris Præpositus, Don Petrus Presbyter, & alij quinque quorum nomina innenire non potui: confirmauit Innocentius III. anno 1135.

4 Canonicorum Regularium Sanctæ Crucis Conimb. congregatio plura habuit sub se monasteria in Regno Portugaliæ, quod non egrediuntur, quæ temporis vicissitudo ab illa abduxit, & aliis Ordinibus, siue mensis Episcopalibus applicauit, nūc possidet vnum de viginti, inter quæ amplissima sunt, monasteria Sanctæ Crucis Conimbricensis, Sancti Vincentij Vlixbonensis, & de Grijo, & de Resoyos, & do Porto, & de Moreira, de quibus agit Gabr. Pennottus *d. cap.* 59. Plura in laudem primi illius monasterij sanctæ Crucis Conimbricensis cumulant Fr. Emman. Rodrig. *quæst. Regular. tom.* 1. *quæst.* 3. *art.* 1. Oduard. Nunet de Lean *in chronica Regum Portugal. in vita Alphonsi I. fol.* 55. *verso*, Petr. Marizius *in dialog. variæ histor. fol.* 46. *&* 361. Fr. Ludou. ab Angelis *in vita Augustini lib.* 4. *cap.* 21. *pag.* 112. D. Roderic. da Cunha *in historia ecclesiast. Archiep. Bracharens. p* 2. *cap* 14.

5 Canonici Regulares sanctæ Crucis Conimbricensis veniunt appellatione eorum, qui in strictiori clausura viuunt ad effectum ne ad publicas processiones accedere cogantur. *Sacra Cong. Concil.* cuius meminerunt Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 14. *l.* 24. §. 31. *de processio. num.* 6. Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Regul. verbo processiones num.* 9. Ego *de officio*, *& potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 78. *num.* 17.

6 Canonici Regulares S. Crucis Conimbricensis induuntur alba tunica, superpelliceo lineo, almutia, siue caputio, & pallio nigro. Habent Generalem ad triennium, Priores Domorum fiunt à Capitulo cuiuscunque Cœnobij, confirmante Generale, refert Aldan. *in Compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religion. num.* 32.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Canonici Regulares Gronodael.

COLLECT. CX.

Canonici Regulares Gronodael, idest Vallis viridis, sic dicti fuerunt ab ipso loco Gronodael in diœcesi Cameracensi iuxta Scalden fluuium: de quibus qui plura scire cupit, legat Siluest. Marul. *in Occeano Relig. lib.* 1. *pag.* 38. Gabriel. Pennott. *in historia tripart. lib.* 2. *cap.* 63. *num.* 2. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 4. *num.* 18. Possevin. *in apparatu verbo Ioannes Visbroch, & Ioannes Schonhouen*, celebris huius congregationis alumni. 1

Canonici Regulares Vuindesemenses.

COLLECT. CXI.

Canonici Regulares Vuindesemenses sic dicti à prædio Vuindestheino tertio à Dauentria Germaniæ inferioris Vrbe, lapide, ad Isulam fluuium sita, collocato propè Zuuollam Traiectensis diœcesis, illic erectum adest monasterium eiusdem nominis sub inuocatione B. Virginis Mariæ à Gerardo Magno, & Ioanne Busebrone ædificatum anno 1387. Pontifice Vrbano VI. Imperatoribus Occidentis Venceslao, Orientis Andronico III. Addidere se breui temporis spatio, huic monasterio Congregationis Vuindesemensis capiti in sola Germania inferiori, ac tractu Rhenano centum viginti Virorum monasteria, fœminarum triginta disciplinæ Regularis valdè obseruantia, sed tractu temporis eorum plura esse desierunt, & iam in paucis consistit hæc Congregatio, de qua qui plura scire cupit, videat Crusen. *in monast. August. p.* 3. *cap.* 21. Aubert. Miræ. *in origine Canon. Regul. cap.* 13. Gabr. Pennotto *in historia tripart. lib.* 2. *cap.* 62. *cum tribus seqq.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *quæst.* 4. *num.* 23. 1

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus Frigionariæ agentes.*
2 *Monasterium S. Mariæ de Frigionaria cur sic dictum?*
3 *Canonici Regulares Frigionariæ, quando & à quibus instituti?*

 4 *Canonici*

4 *Canonici Regulares Frigionariæ in Ecclesia Lateranensi collocati, Canonicos Lateranenses reformarunt.*

Canonici Regulares Frigionariæ.

Collect. CXII.

1 DE Canonicis Regularibus Frigionariæ, Paulus Morigia *in origine Relig. lib.* 1. *cap.* 8. Siluest. Marul. *in Occeano Relig. lib.* 1. *pag.* 4. Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 1. *quæst.* 3. *art.* 1. Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 2. *num.* 2. *cum seqq.* Azori. *instit. moral p.* 1. *lib.* 12. *cap.* 22. *quæst.* 3. *vers. anno item*, Gabriel Pennotto *in historia tripart. lib.* 3. *cap.* 8. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *quæst.* 4. *num.* 27.

2 Canonici Regulares Frigionariæ sic dicti à monasterio sanctæ Mariæ in sylua Frigionaria (sunt Frigones aues quædam in Italia) cui multitudo Frigionum illac se recipientium nomen indidit, quod 3000. passibus à ciuitate Lucensi distat, instituti sub regula
3 sancti Augustini à P. domno Bartholomæo ex nobilissima Columnensium familia, & à P. Iacobo de Auogrado Bononiensi Doctore emerito, familiæ Prædicatorum quondam Religioso laico anno 1406. Pontifice Gregorio XII. Imperatoribus Occidentis Roberto, Orientis Andronico III. & præter numero 1. citatos, refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Relig. num.* 34.

4 Canonici Regulares Frigionariæ ab Eugenio IV. collocati fuerunt in Ecclesia sancti Ioannis Lateranensis de Vrbe, iussaque est à Frigionaria dici Lateranensis, cum Lateranensium Canonicorum fuerit reformatrix, quod nomen adhuc retinet, vt attestatur Aldan. *d. tit.* 19. *de Religionib. num.* 33.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Canonicis Regularibus sancti Saluatoris agentes.*
2 *Canonici Regulares S. Saluatoris cur sic dicti, & quando instituti.*
3 *Scopetini cur dicantur Canonici Regulares S. Saluatoris.*
4 *Canonicorum Regul. S. Saluatoris Ordinem quis confirmauerit, habitum præscripserit, & alia indulta, & priuilegia concesserit?*
5 *Religionem arctiorem vouentes possunt ingredi Ordinem Canonicorum Regul. S. Saluatoris.*
6 *Vocem actiuam & passiuam habent Canonici Regul. S. Saluatoris in Sacris constituti.*
7 *Capitulum Generale singulis trienniis, & dietam quolibet anno celebrant Canonici Regulares S. Saluatoris.*
8 *Habitum eundem cum Canonicis Regularibus Lateran. portant Canonici Regulares S. Saluatoris præterquam quod patientiam portant, & pallium nigrum deferunt cùm foras exeunt.*

Canonici Regulares Sancti Saluatoris.

Collect. CXIII.

DE Canonicis Regularibus S. Saluatoris 1
Gualter. *in tabulis chronolog. sæculo* 15. *anno* 1408. *pag.* 717. Paul. Mitigia *in origine Relig. lib.* 1. *cap.* 40. Syluest. Marul. *in occeano Relig.* 5. *pag.* 322. Carol. Tapia *in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 27. Cæsar Franciotti *de Sanctis Vrbis Lucæ in Ecclesia S. Mariæ foris portæ pag.* 565. & 590. Polid. Virgil *de inuentor. rerum, lib.* 7. *cap.* 3. Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 1. *quæst.* 3. *art.* 3. Azor. *instit. moral. p.* 1. *disp.* 12. *cap.* 22. *q.* 3. *vers. anno Christi*, Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 4. *n.* 30. Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol.* 107.

Canonici Regulares Sancti Saluatoris sic 2
dicti à primo monasterio, quod habuit sub oraculo Saluatoris in sylua Lacus non longe à Senis, instituti à Fratre Stephano Eremita S. Augustini de anno 1408. Pontifice Gregorio XII. Imperatoribus Occidentis Roberto, Orientis Andronico III.

Canonici Regulares S. Saluatoris nonnun- 3
quam appellantur Scopetini à monasterio quod initio institutionis habuerunt prope mutos Florentiæ sub nomine S. Donati Episcopi Fessulani, vt refert Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religion. n.* 35.

Canonicorum Regul. S. Saluatoris Ordi- 4
nem confirmauit, habitum præscripsit, indulta Fratrum Eremitarum S. Augustini, & aliorum Canonicorum Regularium concessit *Gregorius XII. constit.* 2. *incip. Excitat, Nonis Aprilis* 1407. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 242. Et sunt verè Canonici Regulares *Calixtus III. constit.* 2. *incip. Sacra* 16. *Kalend. Iunij* 1456. apud eundem Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 316.

Canonicorum Regularium S. Saluatoris 5
Ordinem ingredi possunt, etiam qui arctiorem Religionem vouerunt. *Iulius II. constit.* 30. *incip. Inter* 4. *Non. Aprilis* 1512. apud Laert. Cherub.

Cherub. *tom. primo pagina* 450.

6 Canonici Regulares S. Saluatoris in Sacris constituti habent vocem actiuam, & passiuam. *Pius V. const.* 141. incip. *Inter caeteras* 7. *Septembris* 1571. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 342.

7 Canonici Regulares S. Saluatoris Capitulum Generale quolibet triennio, & dietam quolibet anno celebrant. *Sixtus V. constit.* 98. incip. *Ex varietate* 23. *Augusti* 1589. apud Laert. Cerub. *tom.* 2. *pag.* 668. Illis ambitum interdixit *Paulus V. constit.* 35. incip. *Quoniam*, 22. *Septembris* 1607. apud eundem Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 224.

8 Canonici Regulares S. Saluatoris vtuntur eisdem vestibus atque Canonici Lateranenses, praeterquam quod patientiam portant, & pallium nigrum deferunt, cùm foras exeunt, possident ad quadraginta monasteria per Italiam, quam non egrediuntur: Generalis triennium non excedit: fuit illis per *Sacram Rituum Congr. concessum*, vt qui hucusque vsi sunt Birreto albo, possint eodem modo imposterum vti nigro, *sub die* 26. *Septembris* 1620. cuius meminit Sell. *in select. Canon. c.* 19. *num.* 50.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Canonicis S. Georgij in Alga agentes.*
2 *Canonici sancti Georgij in Alga quando instituti, & approbati?*
3 *Canonici S. Georgij in Alga à tempore Pij V. professionem emiserunt.*
4 *Canonici S. Georgij in Alga praecedunt Canonicis Regul. Lateranen.*
5 *Proprietas qualiter prohibeatur Canonicis S. Georgij in Alga.*
6 *Missam, ac officium de B. Laurentio Iustiniano in eius festo, & octaua celebrant Canonici S. Georgij in Alga.*
7 *Officium de B. Laurentio Iustiniano recitant Canonici Sancti Georgij in Alga qualibet quinta feria cuiuslibet hebdomadae alio festo non impedita.*
8 *Canonici S. Georgij in Alga admittuntur per datariam ad Parochiales illis resignatas.*

Canonici Regulares S. Georgij in Alga.

Collect. CXIV.

1 DE Canonicis Regularibus S. Georgij in Alga Gualter *in talibus chronog. saeculo* 15. *anno* 1404. *pag.* 717. Paul. Morig. *de origine Relig. lib.* 1. *cap.* 44. Siluest. Marul. *in Oceano Relig. lib.* 5. *pag.* 337. Carol. Tapia *in auth. ingressi C. de sacrosanctis Eccles. verbo monasteria cap.* 4. Hieron. Roman. *de Republ. Christ. lib.* 6. *cap.* 30. Azori. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 11. *cap.* 22. *quaest.* 3. Hieron. Roderic. *in compendio quaest. Regul resol.* 123 *num.* 24. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 4. *n.* 32. Ioseph. Michel. *en el thesoro de Religiones, fol.* 108.

Canonici Regulares S Georgij in Alga sic dicti ab Alga siue Alega parua insula distante duobus milliaribus à Venetiis, quia ibi situm est primum huius familiae monasterium sub nomine sancti Georgij, instituti à D Antonio Coratio Bononiẽsi, & Episcopo Ostiensi anno 1408. Pontifice Gregorio XII. Imperatoribus Occidentis Roberto, Orientis Andronico III. Qui quidem Pontifex Ordinem hunc approbauit, statuta, viuendique formam praescripsit, vt in eius *Const.* 1. Incip. *Illis*, 5. *Kalend. Iulij* 1406. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom* 1. *pag.* 239. 2

Canonicorum Regularium S. Georgij in Alga congregatio, quae antea erat Canonicorum secularium professionem Regularium admisit acceptando constitutionẽ 76. Pij V. qua cautum erat vt qui in Congregationibus sub voluntaria obedientia viuebant, professionem Regularem solemnem sub trium votorum promissione emitterent, & vnam ex regulis approbatis emitterent. *Pius V. constit.* 92. incip. *Ex incumbenti*, 3. *Id. Decembris* 1569. apud Laert. Cherub *tom.* 2. *pag.* 294. 3

Canonici Regulares S. Georgij in Alga praecedunt Canonicis Regularibus Lateranens. Idem *Pius V. constit.* 127. incip. *Cum alias* 11. *Kalend. Iunij* 1571. apud Laert. Cherubin. *tom.* 2. *pag.* 340. 4

Canonicis Regularibus S. Georgij in Alga proprietas strictè interdicitur, solùmque victus, & vestitus eis subministrantur; *Sixtus V. constit.* 63. incip. *Circunspecta*, 5. *Septembris* 1587. apud Laert. Cherubin. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 599. Deferre possunt tam domi quàm alibi omni tempore togam coloris caerulei, prout deferebat B. Laurentius Iustinianus huius Congreg. institutor. *Clemens VIII. constit.* 90. incip. *Quae ad Religiosorum, de anno* 1602. apud Laert. Cherubin. *tom.* 3. *pag.* 139. 5

Canonici Regulares S. Georgij in Alga Missam & Officium de B. Laurentio Iustiniano in eius festo & octaua celebrant, ex indulto *Clementis VIII.* incip. *nostrae auctoritatis* 27. *Septembris* 1598. Et qualibet quinta feria cuiuslibet hebdomadae alio festo non impedita idem recitant Officium. *Paulus V. sua constit.* incip. *Cum sicut* 29. *Iuly* 1605. quas refert Flauius Cherubin. *in compend. Bullar.* 6 7

scholio 2. *ad Bullam* 90. *Clementis VIII.*

8 Canonici Regulares S. Georgij in Alga admittuntur per Datariam ad Parochiales Ecclesias eis resignatas. *Sacra Cong. Conc. in Veronen.* 17. *Nouembris* 1629. teste Sellio *in select. Canon cap.* 3. *num.* 120.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Canonicis Regularibus S. Eligij agentes.*

2 *Canonici Regulares S. Eligij quo tempore & loco inceperint, & quos habuerint institutores.*

Canonici Regulares S. Ioannis Euangelistæ.

Collect. CXV.

1 DE Canonicis Regularibus Cæruleis S. Ioannis Euangelistæ (quos vulgus appellat sancti Eligij) Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 1. *quæst.* 3. *art.* 1. Suar. *de Relig. tom.* 4. *tract.* 9. *lib.* 2 *cap.* 9. *num* 4. Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 123. *num.* 24. D. Rodericus à Cunha *in historia ecclesiast. Episcopor. Portugalens. p.* 2. *cap.* 27. *& Archiepiscoporum Bracharensium p.* 2. *cap.* 55. *num.* 3. *cum seqq.*

2 Canonici Regulares cærulei sancti Ioannis Euangelistæ (quos vulgus appellat sancti Eligij fratres (cœperunt in Portugaliæ Regno, quod non egrediuntur; anno 1425. tempore Regis Ioannis I. nam eum Magister Ioannes magni nominis medicus Vlyssiponensis, postea Episcopus Lamacensis, & Alphonsus Noguera postea etiam Episcopus Conimbricensis, & Vlyssiponensis, & Martinus Laurentius verbi Dei prædicator egregius, Deo vacare & à secularibus negotiis se abstinere vellent, ex speciali concessione Ferdinandi de Guerra Archiepiscopi Bracharensis in monasterio sancti Saluatoris de Villar de frades tribus milliaribus à Bracharensi ciuitate distante (quod à fundamentis erexerat sanctus Martinus, & per plures annos à Monachis Ordinis S. Benedicti habitatum fuerat) se receperunt, ibique hæc Religiosa Congregatio initium sumpsit, sub eadem regula & habitu, quem eodem ferè tempore acceperat præcedens Congregatio Canonicorum Regularium sancti Georgij in Alga, sine tamen vlla dependentia; per Regnum Portugaliæ plura & amplissima retinent monasteria, reguntur vno Generali independenti ab Italo, qui triennio durat, ex illis prodierunt plures Religiosissimi viri, de quibus D. Roderic. à Cunha *d. cap.* 55. *num.* 4.

Canonici Regulares S. Petri de Monte Corbulo.

Collect. CXVI.

CAnonici Regulares S. Petri de Monte Corbulo sic dicti à primo eius monasterio sub patrocinio sancti Petri in Monte Corbulo in Archiepiscopatu Florentino duodecimo à Senis lapide ædificato, Pontificatu Iulij II. intra annum 1503. & 1512, quo ipse durauit, instituti à quodam Petro Regurisii, vel Mediolanensi, Monacho Carthusiano; ferunt habitum Canonicorum huiusmodi à principio fuisse Canusini coloris, nimirum tunicam, rochetum, & caputium, siue almutiam, sed anno 1521. mutatum esse in nigrum; amant hi maximè solitudinem, sectantur hospitalitatē, rigidè secum agunt, ac de labore manuum viuunt. Plura qui scire de his velit, consulat Trull. *de Canonicis Regul. lib* 10. *cap.* 10. Azor. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 12. *cap.* 22. *q.* 3. *vers. & est alia Gongregatio*, Gabr. Pennot. *in tripartita histor. lib.* 2. *cap.* 54. *n.* 5. Tamburin *de iure Abbatum, tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 4. *n.* 28. 1

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de canonizatione Sanctorum agentes.*

2 *Vita, res gesta ac miracula diligenter examinanda in Canonizatione Sanctorum.*

3 *Sanctorum canonizatio consulto protrastinanda.*

4 *Miraculorum testimonium, & morum virtutem requirit canonizatio Sanctorum in eo, qui pro Sancto colendus est.*

5 *Ecclesia totā nihil maius, aut augustius est beatificatione, & canonizatione Sanctorum:*

6 *Antonini per Adrianum VI.*

7 *Antonij per Gregorium IX.*

8 *Bennonis per Adrianum VI.*

9 *Bernardini per Nicolaum V.*

10 *Bernardi per Alexandrum VI.*

11 *Bonauenturæ per Sixtum IV.*

12 *Brigitæ per Bonifacium IX.*

13 *Caroli per Paulum V.*

14 *Catharina Senen. per Pium II.*

15 *Claræ per Alexandrum IV.*

16 *Didaci per Sixtum V.*

17 *Dominici per Gregorium IX.*

18 *Eadmundi per Innocentium IV.*

19 *Eduardi*

19 *Eduardi per Alexandrum III.*
20 *Elisabetha Hung. per Gregorium IX.*
21 *Elizabetha Portug.per Vrbanum VIII.*
22 *Francisca Rom.per Paulum V.*
23 *Francisci Assisim.per Gregorium IX.*
24 *Francisci de Paula per Leonem X.*
25 *Heduuigis per Clementem IV.*
26 *Henrici per Eugenium III.*
27 *Homoboni per Innocentium III.*
28 *Hyacinthi per Clementem VIII.*
29 *Ignatij Loyola per Gregorium XV.*
30 *Ioannis Gualb.per Calestinum III.*
31 *Iuonis per Clementem VI.*
32 *Laurentij Dubl.per Honorium III.*
33 *Leopoldi per Innocentium VIII.*
34 *Ludouici Regis per Bonifacium VIII.*
35 *Ludouici Episcop. per Ioannem XXII.*
36 *Nicolai Tolent. per Eugenium IV.*
37 *Petri Episc.Anag.per Paschalem II.*
38 *Petri mart. per Innocentium IV.*
39 *Petri de Morono per Clementem V.*
40 *Philippi Nerij per Gregorium XV.*
41 *Richardi per Vrbanum IV.*
42 *Raymundi per Clementem VIII.*
43 *Stanislai per Innocentium IV.*
44 *Theresia per Gregorium XV.*
45 *Thoma Cant.per Alexandrum III.*
46 *Thoma Herford.per Ioannem XXII.*
47 *Thoma Aquinatis per Ioannem XXII.*
48 *Vbaldi per Calestinum III.*
49 *Vgonis per Innocentium II.*
50 *Vincentij confess.per Pium II.*
51 *Vldarici per Ioannem XV.*

Canonizatio.

Collect. CXVII.

1 De canonizatione Sanctorum integros tractatus ediderunt Troylus Maluetius, Iacobus Castellanus, Angelus Rocha, & omnium nouissimè R. P. D. Felix Cintelorius mei amicissimus, Augustinus Triumphus *in sum. de potest. Ecclesia*, Thomas Vualdensis *tom.* 3. Petrus Crespetius *in summ. Catholica Fidei verbo canonizatio*, Lauret. de Franchis *de controuers.inter Episcop. & Regulares*, *pag.* 254.*cum seqq.* vbi refert decretum Coogregationis sacrorum Rituum seruandum in recipiendis informationibus pro causis beatificationum, & canonizatiooum Seruorum Dei.

2 Canonizatio Sanctorum requirit, vt vitæ, & res gestæ, ac miracula canonizandi diligenter examinentur. *Ioannes XV. constit.* incip. *Cum conuentu 3.Non.Februarij* 993. apud Laert. Cherubin. *in Bullario nouo, tom.* 1. *pag.* 9. aliàs *pag.*43.

Canonizatio Sanctorũ cõsulto procrastinanda. *Calestinus* III. *constit.* 1. incip. *Benedictus* 4. *Non. Martij* 1193. apud Laert. Cherub. *d. tom.*1.*pag.*30. aliàs *pag.*69. 3

Canonizatio Sanctorum requirit morum virtutem in eo, qui pro Sancto colendus sit in terris, & miraculorum testimonium. *Gregorius IX. constit.* 4. incip. *Cum dicat*, *Kalend.Iunij* 1232. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 85. in nouis. impres. 4

Canonizatione, & beatificatione Sanctorum nihil in tota Ecclesia maius, aut augustius est, vtpote homines iam demortuos etiam cum fama sanctitatis & miraculorum declarare pro sanctis, eosque vti tales colendos, & venerandos decernere. *Sacra Congr. Rit. sub die* 12 *Martij* 1631. teste Sellio *in selectis Canon.cap.*1.*n.*22. 5

Antonini Archiepiscopi Florentini canonizatio ab Adriano VI. celebrata, & litterarum Canonizationis expeditio facta per *Clementem VII. constit.* 1. incip. *Rationi congruit* 6. *Kalend. Decembr.* 1523. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1.*pa.*553. aliàs *pag.*466. in nouiss. impres. 6

Antonij Vlyssiponensis de Padua nuncupati canonizatio per *Gregorium IX. constit.* 4. incip. *Cum dicat Kalend. Iunij* 1232. apud Laert. Cherub. *tom* 1 *pag.*53 aliàs *pag.* 85. 7

Bennonis Episcopi Misnensis canonizatio per *Adrianum VI. constit.* 1. *in append.* incip. *Excelsus, pridie Kalend.Iulij* 1525. apud Laert. Cherub. *tom.*1. *pag.* 23. aliàs *pap.*464. 8

Bernardini Senensis Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia canonizatio per *Nicolaum V. constit.*2. incip. *Misericordias Non. Kalend. Iunij* 1450. apud Laert. Cherub. *tom.*1.*pag* 306. aliàs *pag.*282. in nouiss. impress. 9

Bernardi Abbatis Claræuallensis canonizatio per *Alexandrum III. constit.* 2. incip. *Contigit*.15.*Kalend.Februarij* 1164. apud Laert. Cherub. *tom.*1.*pag.*25. 10

Bonauenturæ Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci canonizatio. *Sixtus IV. constit.* 21. incip. *Superna* 18. *Kalend. Maij* 1482. apud Laert. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 366. aliàs *pag.*325. in nouiss. impress. 11

Brigitæ viduæ in Suecia canonizatio per *Bonifacium IX. constit* 5. incip. *Ab origine*, *Nonis Octobris* 1391. apud Laert. Cherub. *tom.*1. *pag.*233. aliàs *pag.*226. in nouiss. impress. 12

Caroli Cardinalis sanctæ Praxedis Archiepiscopi Mediolanensis canonizatio per *Paulum V. constit.* 45. incip. *Calestis* 4. *Kalend. Iunij* 1608. apud Laert. Cherub. *tom.*3.*pag* 233. aliàs *pag.*187. in nouiss. impress. 13

Catharinæ Senensis Ordinis Prædicatorum canonizatio per *Pium II. constit.*6. incip. 14

Mise

Misericordias 3. Kalend. Iuly 1461 apud Laert. Cherub *tom.* 1. *p.* 317. aliàs *p.* 290. in nouiss. imp.

15 Claræ Virginis Ordinis S. Francisci canonizatio per *Alexandrum IV. constit.* 3. incip. *Clara* 6. *Kalend. Octobris* 1255. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *p* 81. aliàs *p.* 109. in nouiss. impr.

16 Didaci Ordinis Minorum Sancti Francisci de Obseruantia canonizatio per *Sixtum V. constit.* 82 incip. *Rex Regum Nonis Iulij* 1588. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 630. aliàs *pag.* 478. in nouiss. impress.

17 Dominici Ordinis Fratrum Prædicatorum institutoris canonizatio per *Gregorium IX. constit.* 8. incip. *Fons, Non. Iulij* 1234. apud Laert. Cherub *tom.* 1 *pag.* 55. aliàs 88. in nouiss impress.

18 Edmundi Cantuariensis Archiepiscopi canonizatio per *Innocentium IV. constit.* 2. aliàs 21. *in appendice*, incip. *Nouum* 3. *Id. Ianuarij* 1247. apud Laert Cherub *tom.* 3. *pag.* 6. aliàs *pag.* 107. *tom.* 1. in nouiss. impress.

19 Eduardi Regis Angliæ canonizatio per *Alexandrum III. constit.* 1. incip. *Illius* 7. *Id. Februarij* 1161. apud Laert. Cherub. *tom* 1. *pag.* 23.

20 Elizabethæ Regis Hungarorum filiæ canonizatio per *Gregorium IX constit.* 11. incip. *Gloriosus Kalend. Iunij* 1235. apud Laert. Cherub. *tom* 1. *pag* 57.

21 Elisabethæ Reginæ Portugaliæ canonizatio per *Vrbanum VIII.* cuius constitutionem non potui inuenire, & ideo dubito an fuerit expedita.

22 Franciscæ Romanæ viduæ canonizatio per *Paulum V. constit.* 45. incip. *Calestis*, *de anno* 1608. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag* 233.

23 Francisci Ordinis Fratrum Minorum institutoris canonizatio per *Gregorium IX. constit.* 2. incip. *Mira*, 14. *Kalend. August.* 1519. apud Laert. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 51.

24 Francisci de Paula Ordinis Fratrum Minimorum institutoris canonizatio per *Leonem X. constit.* 38. incip. *Excelsus* 1. *May* 1519. apud Laert. Cherub. *tom* 1. *pag.* 528. aliàs *pag.* 446. in nouiss. imp.

25 Heduuigis Ducissæ Poloniæ canonizatio per *Clementem IV. constit.* 9. incip. *Exultat* 7. *Kalend. Aprilis* 1267. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 114. aliàs *pag.* 133.

26 Henrici primi Imperatoris canonizatio per *Eugenium III. constit.* 1. incip. *Sicut* 2. *Id. Martij* 1152. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 18. aliàs *pag.* 56.

27 Homoboni Cremonensis canonizatio per *Innocentium III. constit.* 2. incip. *Quia pietas* 11. *Kalend. Ianuarij* 1198. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 35. Lectiones pro ciuitate Cremonen. approbantur à *S. Cong. Rit. in Cremonen.* 18. *Februar.* 1617.

Hugonis Episcopi Gratianopolitani canonizatio per *Innocent. II. constit.* 1. incip. *Diuinis* 10. *Kal. Maij* 1134. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 18.

Hyacinthi Polonis Ordinis Prædicatorum canonizatio per *Clementem VIII. constit.* 27. incip. *Benedictus pater* 15. *Kalend. Maij* 1594. apud Laert. Cherub *tom.* 3. *pag.* 36. aliàs *pag.* 26. in nouiss. impress. 28

Ignatij Loyolæ Societatis Iesu fundatoris canonizatio facta à Gregorio XV. vnacum SS. Isidoro agricola, Francisco Xauerio, & Philippo Nerio Confessoribus, & Theresia Virgine, sed morte præoccupatus litteras desuper expedire non potuit, & ideo eas expediuit *Vrbanus VIII. constit.* 3. incip. *Rationi congruit* 8. *Id. Augusti* 1623. apud Angel. Mariam Cherubin. *tom.* 4 *pag.* 8. 29

Ioannis Gualberti Ordinis Monachorum Vallumbrosæ institutoris canonizatio per *Calestinum III. constit.* 2 incip. *Gloriosus Non. Octobris* 1193. apud Laert. Cherub. *tom.* 1 *pag.* 31. aliàs *pag* 69. 30

Iuonis Presbyteri Trecorensis canonizatio per *Clementem VI. constit* 4. incip. *Ad Spiritualis* 15. *Kalend. Iulij* 1347. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 216. 31

Laurentij Archiepiscopi Dublinensis canonizatio per *Honorium III. constit.* 7. incip. *Ineffabilis* 3. *Id. Decembris* 1225. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 49. 32

Leopoldi Austriæ Ducis cognomento Marchionis Pij canonizatio per *Innocentium VIII. constit.* 1. *in appendice* incip. *Sacrosanctam* 8. *Id. Ianuarij* 1485. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 19. aliàs *tom.* 1. *pag.* 344. in nouiss. impress. 33

Ludouici Francorum Regis canonizatio per *Bonifacium VIII. constit.* 6. incip. *Gloria* 3. *Id. Augusti* 1297. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag* 142. aliàs *pag.* 157. 34

Ludouici Episcopi Tholosani canonizatio per *Ioannem XXII. constit.* 2. incip. *Sol oriens* 7. *Idib. Aprilis* 1317. apud Laert Cherub. *tom.* 1. *pag.* 153. 35

Nicolai Tolentinatis Ordinis Fratrum Eremitarum sancti Augustini canonizatio per *Eugenium IV. constitut.* 18. incip. *Licet Kalend. Februarij* 1447. apud Laert. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 285. & apud *Empol. in suo Bullar. pag.* 112. 36

Petri Episcopi Anagnini canonizatio per *Paschalem II. constit.* 3. incip. *Dominum* 2 *Non. Iunij* 1110. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 16. aliàs *pag.* 53. 37

Petri martyris Ordinis Prædicatorum canonizatio per *Innocentium IV. constit.* 11. incip. *Magnis*, 9 *Kalend. Aprilis* 1233. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 70. aliàs *pag.* 99. 38

Petri de Morono, qui fuit Cælestinus V. canonizatio per *Clementem V. constit.* 4. incip. 39

Qui

Qui facit de anno 1313. apud Laert. Cherub. *tom* 1. *pag.* 151. aliàs *pag.* 166.

40 Philippi Nerij Congregationis Clericorum secularium Oratorij fundatoris facta per Gregorium XV. sed morte præuentus Bullam desuper expedire non potuit, & ideo illam expediuit *Vrbanus VIII. const.* 2. incip. *Rationi congruit* 8. *Id. Augusti* 1623. apud Angelum Mariam Cherub. *tom.* 4. *pag.* 5.

41 Richardi Episcopi Cicestrensis canonizatio per *Vrbanum IV. constit.* 3. incipien. *Exultet* 10. *Kalend. Martij* 1262. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 97. aliàs *pag.* 120.

42 Raymundum de Panafort. Barchinonensis Ordinis Prædicatorum sanctorum cathalogo adscripsit, & festum die 7. mensis Ianuarij celebrari iussit *Clemens VIII. constit.* 77. incip. *Romana* 3. *Kalend. Maij* 1601. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 113. aliàs *pag.* 82. in nouiss. imp.

43 Stanislai Episcopi Cracouiensis canonizatio per *Innocentium IV constit.* 13. incip. *Olim* 15. *Kalend. Octobris* 1253. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 75.

44 Theresiæ Virginis tam Fratrum quàm Monialium Carmelitarum Discalceatorum fundatricis canonizatio per *Gregorium XV. constit.* 20 incip. *Omnipotens sermo* 4. *Id. Martij* 1621. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 3. *pag.* 307.

45 Thomæ Cantuariensis Archiepiscopi canonizatio per *Alexandrum III. constit.* 4. incip. *Redolet* 4. *Id. Martij* 1173. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 24. aliàs *pag.* 62.

46 Thomæ Episcopi Herfordiensis canonizatio per *Ioannem XXII. constit.* 7. incip. *Vnigenitus* 15. *Kalend. Maij* 1320. apud Laert. Cherub. *tom.* 1 *pag.* 160.

47 Thomæ Aquinatis Ordinis Fratrum Prædicatorum canonizatio per *Ioannem XXII. constit.* 11. incip. *Redemptionem* 15. *Kalend. Augusti* 1323. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 163. aliàs *pag.* 175.

48 Vbaldi Episcopi Eugubini canonizatio per *Cælestinum III. constit.* 1. incip. *Benedictus* 4. *Non. Martij* 1192. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 30. aliàs *pag.* 69.

49 Vgonis Episcopi Gratianopolitani canonizatio per *Innocentium II. constit.* 1. incip. *Diuinis* 10. *Kalend. Maij* 1134. apud Laert. Cherub *tom.* 1. *pag.* 18.

50 Vincentij Confessoris Ordinis Prædicatorum canonizatio per *Pium II. constit.* 1. incip. *Rationi Kalendis Octobris* 1458. apud Laert. Cherub *tom.* 1. *pag.* 314. aliàs *pag.* 287.

51 Vldarici Episcopi ciuitatis Augustæ canonizatio per *Ioannem XV. constitut. prima*, apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 43. in nouiss. impress.

SVMMARIVM.

1 *Eligerere debet Cantor cum Archipresbytero illum, qui Epistolam, & Euangelium cantent in Missis solemnibus, quæ celebrantur à Dignitatibus, & Canonicis.*

2 *Vicecantor potest à Cantore assumi, & ab Episcopo approbari, qui non sit ex his, qui alioqui choro sunt obligati.*

3 *Lectiones, Antiphonas, & Prophetias distribuit Cantor.*

4 *Cantum regere debet solus Cantor.*

5 *Episcopo non assistit Cantor dum Horæ Matutinæ solemniter ab Episcopo celebrantur.*

6 *Munus Cantoris quod sit, ostenditur.*

Cantor Dignitas.

Collect. CXVIII.

Cantor cum Archipresbytero debet eligere, qui Epistolam, & Euangelium cantent in Missis solemnibus, quæ celebrantur à Dignitatibus, & Canonicis. *Sacra Cong. Rit. in Tarentina Crystaliacum* 3. *Septembris* 1605. teste Sellio *in selectis Canonic. cap.* 3. *n.* 150. 1

Cantor qui est Dignitas in Cathedrali debet suum munus obire, vel per se ipsum, vel per Vicecantorem à se assumendum, & ab Episcopo approbandum, qui non sit de iis, qui alioqui choro sunt obligati. *Sacra Congr. Rit. in Lucerna* 19. *Martij* 1611. cuius memini *in tract. de Canon. cap.* 9. *num.* 12. 2

Cantor seu is, cui est annexa Cantoria, habet munus distribuendi Lectiones, Antiphonas, & Prophetias. *Sacra Congr. Rit. in Hydruntina* 6. *Decembris* 1613. cuius etiam memini *d. cap.* 9. *n.* 13. 3

Cantor solus cantum regere debet, & in choro nec Archipresbyter, nec alius quispiam debet se intromittere. *Eadem sacra Congreg. in d. Hydruntina* penes me *d. cap.* 9. *n.* 13. 4

Cantor qui dum Horæ Matutinæ solemniter ab Episcopo celebrantur pro eius munere exequendo, non assistit Episcopo, sed sedet in choro; nec debet cantare vnam ex duabus penultimis Lectionibus, quæ cantandæ sunt à duobus Canonicis assistentibus Episcopo; non obstante consuetudine. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina* 18. *Martij* 1617. referente Sellio *d. cap.* 3. *n.* 151. 5

Cantoris munus est distribuere Lectiones, Antiphonas, Prophetias, chorum regere, & gubernare, ordinare tabellas, & functiones ecclesiasticas per turnum ordine successiuo, 6

non

non tamen absente Episcopo edicere potest, quò & quà ducendæ, dirigendæque sint Processiones. *Sacra Congr. Rit. in Cassanen.* 5. *Martij* 1633. cuius memini *d. cap.* 9 *num.* 13. *in fine*.

SVMMARIVM.

1 *Capellæ Pontificiæ Cantorum priuilegia plura, & exemptio ab Ordinariorum iurisdictione tam in Vrbe, quàm extra.*
2 *Cantores non cum beneficiatis, sed immediatè post Crucem incedere debent.*
3 *Monialium in Ecclesiis cantus figuratus permitti non debet.*
4 *Accessus sæcularium ad monasteria Monialium sub prætextu docendi Moniales cãtum seu musicam etiam ad crates permitti non debet.*
5 *Episcopus sub pœna non participationis distributionum potest iubere vt Canonici discant cantum Gregorianum.*

Cantor musicus, Cantus.

Collect. CXIX.

1 CAntorum Capellæ Papæ erectio, priuilegia plura, exemptio ab omni iurisdictione Ordinariorum tam in Vrbe, quàm extra. *Sixtus V. const.* 38. incip. *In suprema Kalend. Septembris* 1586. apud Laert. Cherub. *in*
2 *Bullar. tom.* 2 *pag....*

Cantores non cũ beneficiatis, sed immediatè post Crucem incedere debent non obstante consuetudine. *Sacra Congr. in Vrbeuetana* 28. *Nouembris* 1610. & 15. *Ianuarij* 1611. teste
3 Sellio *in select. Canon. cap.* 25. *n.* 12.

Cantus figuratus minimè permitti debet in Ecclesiis Monialium. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Bononien. de anno* 1584. & *in Mediolanen. de anno* 1593. cuius memini *de iu-*
4 *re ecclesiast. vniuerso, lib.* 1. *cap.* 44. *n.* 61.

Cantum seu musicam sub prætextu docendi Moniales etiam ad crates, non debet permitti accessus secularium ad Monasteria Monialium. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die* 13. *Septembris* 1593. de qua *d. lib.* 1. *c.* 44. *n.* 62.

5 Cantum Gregorianum vt discant Canonici, iubere potest Episcopus, & renitentes mulctare etiam pœna non participationis distributionum quotidianarum, & subtractionis fructuum. *Sacra Congreg. Conc. in Tropien.* 9. *Maij* 1520. apud me *in tract. de Canonic. cap.* 13. *n.* 6.

6 De Cantu, Iodoch. Lorich. *in thesauro nouo Theolog. verbo Cantus*, Petr. Cresper. *in sum. Catholicæ Fidei eod. verbo*. De cantu Ecclesiæ Thom. Vualdens. *contra VVeclifistas tom.* 3. Lippoman. *contra Lutheranos*, Ioan. Bonder. *in compendio errorum tit.* 28. Conrad. Klingius *in locis communib. lib.* 3. Carol. maranta *tom.* 3. *resp.* 50. De cantu organico P. Suarez *de Relig. tom.* 2. *lib.* 4. *tract.* 3.

SVMMARIVM.

1 *Capellæ Regiæ subiiciuntur decreto Concil. sess.* 7. *cap.* 8. *vers. exemptos.*
2 *Episcopus non potest compellere obtinentem capellam, vt ipsemet celebret.*
3 *Clerico simplici conferri potest capella habens onus celebrandi Missas.*
4 *Presbyter non debet esse Capellanus, cuius capellania habet clausulam quod deberet celebrare diuina Officia noctu, diuque.*
5 *Caudatario Cardinalis defuncti non est tradendum quicquam de capella ipsius Cardinalis legata alicui Ecclesiæ.*
6 *Visitare non potest Episcopus Capellas, & Altaria etiam per secularium Confraternitates constructa in Ecclesiis Regularium.*
7 *Immunitatis priuilegio non gaudent Capellæ priuatorum palatiorum.*
8 *Dispensatio Apost. requiritur ad obtinendum plures Capellas in eodem Altari, sub eadem inuocatione, cum diuersis oneribus Missarum.*

Capella.

Collect. CXX.

CApellæ Regiæ subiiciuntur decreto *Concil. sess.* 7. *cap.* 8. *vers. exemptos*, quia reseruatio exemptionis, de qua *sess.* 24. *cap.* 11. procedit iuxta terminos cap. cum capella de priuileg. solum quoad suspensionem, vel excommunicationem, aut interdictum non quoad visitationem. *Sacra Cong. Conc.* teste *Rota Romana decis.* 744. *p.* 1. *diuersor.* 1

Capellam obtinentem compellere non potest Episcopus, vt ipsemet celebret, licet in eius fundatione disponatur, quod Capellanus celebret: nam istis oneribus Missarum ritè per substitutum satisfit. *Sacra Cong. Conc.* referente Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 33. 2

Capella habens onus celebrandi Missas poteſt conferri simplici clerico, nisi in fundatione cautum sit vt per se ipsum celebret. *Sacra Cong. Conc.* penes Paul. Squillante *de priuileg. cleric. c.* 4. *num.* 27. quem refert Alphons. 3

de

de Leone *de officio Cappellani p.1.quæst.4.praxi 6. num.* 211.

4 Capellæ fundatio si esset facta cum clauf. quod Capellanus deberet celebrare diuina Officia noctu diuque, sicut cæteri Capellani faciunt, non inde infertur necesse vt Capellanus debeat esse Presbyter. *Sacra Cong. Conc.* apud Piasec. *d. cap.* 3. *num.* 33. Alphonf. de Leone *de officio Capellani p.* 1. *quæst.* 4. *praxi* 6. *num.* 217.

5 Capella Cardinalis legata alicui Ecclesiæ integrè tradenda est, nec de illa quicquam caudatario Cardinalis defuncti consignandum est. *Sacra Cong. Rit. in causa Vrbis Sanctæ Mariæ in Via* 15. *May* 1610 de qua mentionem facit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *num.* 20. Capellæ Cardinalis defuncti ornamenta & paramenta, imagines & calices, ad Cameram Apost. spectant. *Iulius III. constit.* incip. *Cum sicut de anno* 1550. apud Scort. *in selectas summorum Pont. Constitutiones, epit.* 64.

6 Capellas & Altaria in Regularium Ecclesiis etiam per secularium Confraternitates constructa visitare non potest Episcopus. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Papien.* 21. *Augusti* 1615. *& in Terracinen.* 22. *January* 1616. cuius memini *de iure ecclesiast. vniuerso lib.* 2. *cap.* 8. *num.* 26.

7 Capellæ priuatorum Palatiorum immunitatis priuilegio non gaudent. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Marsicen.* 17. *Nouembris* 1617. apud me *d. lib.* 2. *cap* 8. *num.* 28.

8 Capellæ plures in eodem Altari sub eadem inuocatione, cum diuersis oneribus Missarum, quæ antiquitus conferebantur pluribus clericis, & ad præsens reperiuntur possideri ab vno sub titulo vnius Capellaniæ, non possunt retineri hodie absque dispensatione Apost. *Sacra Cong. Conc. sub die* 17. *Augusti* 1630. penes me *d. cap.* 8. *num.* 27.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia incompatibilia sunt Capellania, & Mansionaria, quorum fructus sunt tenues.*

2 *Compatibiles cum Canonicatibus & Parochialibus capellaniæ, quibus incumbit onus celebrandi Missas, & inseruiendi in choro.*

3 *Beneficium incompatibile cum alio residentiam requirēte est Capellania, quæ habet onus celebrandi Missas certas, & coadiuuandi in cura animarum.*

4 *Canonicus in eadem Ecclesia retinere non potest Capellaniam, quæ habet onus annexum inseruiendi in choro.*

Barbof. Apost. Decis. Sum.

5 *Capellania, cui adiunctum est onus simpliciter celebrandi Missas, obtineri potest cum Canonicatu.*

6 *Capellanias tres vniformes per annum ex collatione Episcopi retinens incidit in priuationem omnium ipso iure.*

7 *Ætas requiritur in Capellano, cui iniunctum est onus dicendi personaliter Euangelium, vel Epistolam, vt infra annum ad Ordinem illum promoueri possit.*

8 *Beneficia obtinentes tenentur infra annum suscipere Ordines ad illa requisitos.*

9 *Sacerdotalis non est capellania habens onus duarum Missarum qualibet hebdomada.*

10 *Residentiam personalem requirunt Capellaniæ existentes in Ecclesiis Cathedralibus, quorum redditus principaliter consistunt in distributionibus.*

11 *Missarum oneribus rectè per substitutos satisfit, licet in fundationibus disponatur, quod Capellani celebrent.*

12 *Missas per substitutum dicere potest Capellanus, cui iniunctū est onus, quod celebret, & dicat tot Missas qualibet hebdomada.*

13 *Sacerdos fieri non tenetur Capellanus, nisi cautum sit, quod per se ipsum Missas celebret.*

14 *Sacerdotalis capellania dicitur illa, in cuius fundatione requiritur, quod debeat præsentari Sacerdos, &c.*

15 *Residentiam personalem non requirit, nec exigit, vt personaliter celebretur Capellania, quæ onus iniungit Capellano celebrandi quinquies in hebdomada.*

16 *Casus proponitur electionis cuiusdam Capellaniæ.*

Capellania.

COLLECT. CXXI.

CApellania & Mansionaria, quorum fructus sunt tenues, sunt incompatibilia beneficia, nec possunt retineri sub eodem tecto sine dispensatione Apost. *Sacra Cong. Con.* refert Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 5. *n.* 243. 1 2

Capellaniæ, quibus incumbit onus celebrandi Missas, & in choro inseruiendi non sunt compatibiles cum Canonicatibus, & Parochialibus, etiamsi per earum Constitutiones liceat eis inseruire per substitutū cum licentia Ordinarij, & Capituli. *S. Congr. Conc.* referente Sellio *in selectis Canon. cap* 40. *n.* 19.

Capellania, quæ habet onus celebrandi Missas certas, & coadiuuandi in cura animarum Ecclesiæ Plebanatus, est beneficium incompatibile cum alio beneficio Curato, vel aliàs personalem residentiam requirente, 3

M &

& licet eius Rector non subiiciatur dispositioni, *cap. licet canon, de elect. lib.* 6. comprehenditur tamen sub decretis Concilij Trid. loquentis de beneficiariorum non tamen curatorum residentia. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 4 *tit.* 7. *de benefic. incompatib. n.* 50.

4 Capellaniam, quæ habet annexum onus inseruiendi in choro, non potest Canonicus in eadem Ecclesia retinere, si post Concilium illam obtinuit, nec suffragatur sola dispensatio sub eodem tecto ad duo beneficia: ante Concilium verò poterat obtineri cum dispensatione sub eodem tecto. *Sacra Congr. Conc. in Nouarien.* apud Sellium *d. cap.* 40 *n.* 20. Et secundum hanc secundam partem, & ex speciali constitutione inseruiendi per substitutum intelligenda est alia decisio præcedenti visa contraria, quæ sic cantat. Capellaniæ, quibus incumbit onus celebrandi Missas, & inseruiendi in choro, non sunt incompatibiles cū Canonicatu, & Parochialibus, si per earum Constitutiones liceat eis inseruire per substitutum, cum licentia Ordinarii, & Capituli *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. part.* 11. *cap* 5. *num.* 261.

5 Capellania, cui adiunctum est onus deseruiendi in choro, obtineri non potest cum Canonicatu per decretum *Concilij sess.* 24. *cap.* 17. *de reform.* non autem si haberet onus simpliciter celebrandi Missam, nisi essent sub eodem tecto, & tunc potest cum dispensatione Apostolica. *Sacra Congr. Concil.* de qua Nicol. Garcia *d. part.* 11 *cap.* 5. *num.* 243.

6 Capellanias tres vniformes sub eodem tecto per annum ex collatione Episcopi retinens, incidit in priuationem omnium ipso iure. *Sacra Congr. Conc.* vt per Nicol. Garc. *d. p.* 11. *cap.* 5 *num.* 98.

7 Capellania de iurepatronatus laicorum, cum est iniunctum onus dicendi Missas personaliter, vel Euangelium, aut Epistolam cantandi, non potest conferre ei, qui non est illius ætatis, vt infra annum ad Ordines promoueri possit, idem si in fundatione dictum fuerit quod obtinens esset Sacerdos Diaconus, vel Subdiaconus. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garc. *de benefic part.* 7. *cap.* 1. *num.* 99.

8 Capellania si requirit certum Ordinem comprehenditur sub decreto Conc. sess. 22. cap. 4. de reform. dum statuit vt obtinentes beneficia teneantur intra annum suscipere Ordines requisitos. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef part.* 3. *cap.* 4. *num* 22.

9 Capellania habens onus duarum Missarum qualibet hebdomada, non expresso quod Capellanus per se ipsum celebret, non est Sacerdotalis. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. part.* 3. *cap.* 4. *num.* 15. quem refero *de iure ecclesi. vniuerso lib.* 3. *cap.* 5. *num.* 31.

Capellaniæ existentes in Ecclesiis Cathedralibus, quarum redditus principaliter consistunt in distributionibus quotidianis, & nonnisi solis distribuuntur interessentibus, requirunt putam residentiam personalem, & non possunt per substitutum deseruiri: & si habent onera Missarum dicuntur Sacerdotales. *Sacra Congr. Conc.* referente Gonzal. *ad reg.* 8 *Cancel. gloss.* 5. *n.* 118. 10

Capellaniam obtinens non potest compelli ab Episcopo vt ipsemet celebret, licet in eius fundatione disponatur, *quod Capellani celebrent*, quod istis oneribus rectè per substitutos satisfit. *Sacra Congr. Conc* testibus Gonzal *ad reg.* 8. *Cancel. gloss.* 5. *n.* 84. Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo Capellania*, Piasec. *in praxi Episcop. part.* 2. *cap.* 33. *n.* 33. 11

Capellaniæ fundatione stante cum dispositione testatoris *quod quotiescunque vacaret prouideretur Capellanus, qui celebret, vel dicat tot Missas qualibet hebdomada*, non est necessarium præstare Presbyterum, sed sufficit quod Missas dicat per substitutum. *Sacra Congr. Conc in Pistorien.* penes Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 5. *num.* 72. 80 & 83. quem refero *de iure Eccles. vniuers. lib* 3. *cap.* 5. *num.* 32 12

Capellaniam habens non tenetur promoueri ad Sacerdotium, nisi in fundatione cautum sit. *Vt Capellanus per se ipsum Missas in Ecclesia celebret*, sed debet curare vt per alium Missæ in illa celebrentur, neque erit satisfactum oneri si Missæ in alia Ecclesia celebrabuntur: nec personalem residentiam requirit, nisi aliter in fundatione cautum esset. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benefic. part.* 7. *cap.* 1. *num.* 87. & 93. Fagundez *in quinque Ecclesiæ præcepta, præc.* 1. *lib.* 3. *cap* 9. *sub num.* 3. 13

Capellania est Sacerdotalis, itavt debeat conferri ei, qui intra annum valeat promoueri ad Sacerdotium, si in eius fundatione dictum sit: *quod ad eam debeat præsentari vnus Capellanus si de genere testatoris aliquis Presbyter inueniatur, alias quicunque alius sit Sacerdos, qui Capellanus teneatur facere singulis anniuersarium pro anima testatoris, & teneatur Missas, & alia diuina Officia celebrare in eadem Capella iuxta facultatem, & possibilitatem fructuum, & redditnum. Sacra Congr. Conc in Salernitana* 11. *Ianuarij* 1620. Ad decisionem 129. *Mantica*, vbi fit differentia inter Presbyterum, & Sacerdotem, fuit dictum non appellari ad casum, cum illa loquatur de obseruantia subsequuta, in qua principaliter se fundat decisio, refero Ego ipse *de iure ecclesi. vniuers. lib.* 3. *cap.* 5. *num.* 33. 14

Capella

15 Capellania instituta à testatore cum verbis: *Vt beneficiatus ipsius Capellæ omni die, seu saltim quinquies in hebdomada celebrare teneatur, & si negligens fuerit ipse beneficiatus incurrat pœnam duorum solidorum*: non censetur requirere personalem residentiam, nec exigit vt personaliter Missam dicat. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. in addit. part. 7. cap. 1. num.* 87. quem refero *d. lib. 3. cap. 5. num. 32.*

16 Capellaniam exigens Ordinarius ad Altare maius, & statim sic erectam commutans, & erigens in titulum Canonicatus, conferens illius dotem in massam Canonicorum, mandante testatore erigi capellam in alio Ecclesiæ loco cum dote, & onere Missarum, ac reseruatione iurispatronatus, male agit, & commutatio facta est nulla, quamuis id faciat de consensu patroni, & capellani à testatore nominati, & sub prætextu quod capella non possit construi in illo loco. *Sacra Congr. Conc. in Aretina 17. Februarij 1629.* quam adducit Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol. 52. num. 5.*

Capellania in cuius fundatione dicitur, *quod per beneficiatos prouideatur Clericus Sacerdos, qui teneatur, & debeat Missas celebrare, & arbitrio Capituli deseruire, vel ipsis impeditis per alios substitutos à Capellanis eisdem, & à Capitulo approbandos*, est actu Sacerdotalis. *S. Congr. Conc. in Materanen.* 8. *Ianuar.* 1628. cuius memini *d. lib. 3. cap. 5. num. 33. in fine.*

SVMMARIVM.

1 *Functiones solitas facere tenentur Capellani, seu ministri Ecclesiæ quoruncunque nomine appellentur.*
2 *Quinquaginta aurei sufficiunt pro mercede Capellani.*
3 *Officium cum Episcopo recitantes Capellani, debent cum eo se conformare.*
4 *Missas occurrentes de Sanctis Ordinis Monialium possunt ipsarum Capellani seculares celebrare.*
5 *Fori priuilegio gaudet Capellanus, cui capella perpetua vel in titulum fuerit assignata.*
6 *Cathedralis Ecclesiæ Capellani debent sedere in choro immediatè post Canonicos.*
7 *Residere personaliter, vt Rectores ipsi, tenentur Capellani coadiutores ipsorum Apost. auctoritate instituti.*
8 *Societatum Capellani non debent prohiberi à Parochis quin ipsi etiam celebrent in diebus festis ipsarum Societatum.*
9 *Confraternitatis Capellanus non potest suo arbitrio sine licentia Episcopi processiones facere.*
10 *Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ præcedit Capellanus, qui curam Parochialis exercet, quando associat defunctum ad suam Parochiam cum stola.*
11 *Canonicis & Capitulo concessum an extendatur ad Capellanos.*
12 *Habitus distinctus ab illo quem deferunt Mansionarij, portari debet à Capellanis.*
13 *Præcedentia inter Capellanos conceditur secundum tempus Ordinationis, & non possessionis.*
14 *Examinatus, & approbatus semel Capellanus quoad scientiam, non est de illa amplius examinandus.*
15 *Sacerdos non tenetur esse Capellanus, cui iniunctum est onus celebrandi diuina officia noctu, diuque.*
16 *Episcopus non potest in Cathedralem transferre Capellanos habentes seruitium chori in Capella prope illam.*
17 *Diuinis per se ipsum inseruire quandò tenetur Capellanus?*
18 *Residere tenetur Capellanus in Ecclesia Cathedrali, si habet onus quarundam Missarum, & inseruiendi in choro.*
19 & 20 *Eleemosynam consuetam quando Capellanus cum certo salario amouibilis possit dare Clerico celebraturo, & retinere sibi illius partem? nam. 20.*
21 *Toletanis Capellanis in Ecclesia S. Mariæ Maioris conceditur vsus Cappæ ad instar beneficiatorum, & locus immediatè post beneficiatos.*
22 *Eleemosynam vltra salarium destinatum quando possint Capellani ad nutum operariorum constituti recipere, ostenditur.*
23 *Missa vnica duabus obligationibus satisfacere non potest Capellanus, qui tenetur quotidie celebrare.*

Capellanus.

COLLECT. CXXII.

Capellani, seu alij Ministri Ecclesiæ, quoruncunque nomine appellentur, solitas functiones facere debent, licet Cæremonialis ad eas exercendas eos nomine proprio non appellet. *Sacra Cong. Rit. in Patauina 3. Augusti 1602.* teste Sellio *in select. Canonicis cap. 40. num. 36.* 1

Capellani pro mercede sufficiunt quinquaginta aurei. *Sacra Cong. Conc.* referente Zerola *in praxi Episcop. p. 2. verbo Capellanus.* 2

3 Capellani recitantes Officium diuinum cum Episcopo, siue Regulares sint, siue seculares, conformare se debent cum Episcopo,

& satisfaciunt. *Sacra Cong. Rit.* pro Regulari promoto ad Episcopatum 11. *Iuny* 1605. quam refert Sellius *d. cap.* 40. *num.* 37.

4 Capellani seculares Monialium possunt ex gratia celebrare Missas occurrentes de sanctis ipsius Ordinis, cuius est Monasterium, etiamsi ipsi non sint eius regulam professi. *Sacra Cong. Rit. in Austriæ Oscipontì* 22. *Decembris* 1612. de qua idem Sellius *d. cap.* 40. *num.* 41.

5 Capellanus, cui capella in perpetuum, vel ad titulum fuerit assignata per Papam, vel Episcopum, fori priuilegio gaudet. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 19. *de foro comp. num.* 26. quem cum aliis citaui *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 12. *num.* 10.

6 Capellani Ecclesiæ Cathedralis, qui sunt membra Ecclesiæ, debent incedere in processionibus, & sedere in choro immediatè post Canonicos, nec inter eos debent interponi Rectores Ecclesiarum aliarum etiã prætextu Doctoratus. *Sacra Cong. Rit. in Turritana* 1. *&* 27. *Iuly* 1601. *& in Terulen.* 10. *Decembris eiusdem anni*, quarum meminit Sellius *d. cap.* 40. *num.* 51.

7 Capellani coadiutores Rectorum Parochialium cum Capellaniis perpetuò institutis auctoritate Apost. tenentur ad personalem residentiam vt Rectores ipsi, illis tantùm exceptis, qui ex institutione possunt per alios inseruire, vel quibus nulla expressè personalis residentia iniuncta est: vnde & Ordinarius tenetur eos cogere, sicut ipsos Rectores, nec potest cum aliquo eorum dispensare ad residentiam. *Sacra Congreg. Concil.* apud Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 167.

8 Capellani Confraternitatum, qui habent curam celebrandi Missas per totum annum, non debent prohiberi ab Archipresbyteris Ecclesiarum, vbi sunt fundatæ Confraternitates, quin ipsi etiam celebrant in diebus festis ipsarum Confraternitatum. *Sacra Congr. Rit. in Perusina* 1. *Iunij* 1601. quam adducit Sellius *d. cap.* 40. *num.* 53.

9 Capellanus Confraternitatis non potest suo arbitrio sine expressa licentia Episcopi, processiones facere. *Sacra Cong. Rit. in Meliten. Galatij* 4. *Martij* 1606. quam citat Lezana *in sum quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 15. *num.* 29.

10 Capellanus, qui curam Ecclesiæ Parochialis exercet quando associat defunctum ad suam Parochiam cum stola, debet præcedere ratione stolæ Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ. *Sacra Cong. Rit. in Viterbien. Barbarasij* 14 *Iuly* 1608 de qua Sellius *d. cap.* 40. *num.* 54.

11 Capellani non intelliguntur comprehensi in gratia concessa Canonicis & Capitulo vt possint vti cappis. *Sacra Cong. Rit. in Ferrarien.* 12. *Nouembris* 1605. Sed contrarium postea fuit decisum *in eadem* 28. *Ianuary* 1606. referente Sellio *d. cap.* 40. *num.* 55.

Capellani vt tam æstate quàm hyeme habitum distinctum deferant, ab eo, quem deferunt Mansionarij, conuenire declaratur per *Sacr. Cong. Rit. in Ferrarien.* 25. *Iany* 1607. penes Sellium *d. cap.* 40. *num.* 56. 12

Capellanus Presbyter prius ordinatus debet præcedere Capellano postea ordinato, licet vltimò ordinatus prius acceperit possessionem capellaniæ. *Sacra Cong. Rit. in Nouarien.* 16. *Iulij* 1605. apud Sellium *d. cap.* 40. *num.* 57. 13

Capellanus semel examinatus, & approbatus quoad scientiam ab Ordinario, nulli examini exinde de scientia subiici debet. *Sacra Cong. Episcopor. & Regul.* 17. *Iulij* 1615. vt per Sellium *d. cap.* 40. *num.* 59. 14

Capellanus cum onere celebrandi diuina Officia diu noctuque, sicut cæteri Capellani faciunt, non tenetur esse Presbyter. *Sacra Cong. Conc.* testibus Quarant. *in sum. Bullar ij verbo seruitium Capellania*, Nicol. Garc. *de benef. p.* 7. *cap.* 1. *num.* 93. *&* 99. Alphons. de Leone *de officio Capellani p.* 1. *quæst.* 4. *praxi* 6. *num.* 217. 15

Capellanos habentes seruitium chori in Capella propè Cathedralem existente non potest Episcopus transferre in Cathedralem ob paruum numerum Capellanorum, propter quod minus decenter ibidem chorus retineatur. *Sacra Cong. Concil. in Burgen.* 12. *Augusti* 1628. de qua Selli *in select. Canon. cap* 11. *num.* 18. quem refero *in collect. ad Trident. sess.* 21. *de reform. cap.* 4. *num.* 7. 16

Capellanus per se ipsum tenetur Diuinis inseruire, posita institutione Capellæ infrascripti tenoris, videlicet. *Qui quidem Capellanus teneatur, & obligatus sit qualibet hebdomada dicere in ipsa Ecclesia pro remissione peccatorum testatoris duas Missas, & deseruire Ecclesiæ in Diuinis. Sacra Congr. Conc. in Viterbien.* 11. *Ianuarij* 1620. cuius memini *de iure ecclesi. vniuers. lib.* 3. *cap.* 5. *num.* 40. 17

Capellanus in Ecclesia Cathedrali tenetur ad residentiam stante fundatione suæ Capellæ cum onere quarundam Missarum, & inseruiendi in choro. *Sacra Congr. Conc. in Ferrarien.* 4. *Decembris* 1627. de qua memini *d. lib.* 3. *cap.* 5. *num* 41. 18

Capellanus ad nutum amouibilis cum obligatione vnius Missæ qualibet hebdomada cum stipendio legato, & confirmato de octo annis in octo annos potest demandare celebrationem dictarum Missarum alteri cum eleemosyna consueta iuxta morem Religionis, retenta sibi parte dicti stipendij debiti Capellano. *Sacra Congr. Concil. in Fanen.* 19

7. *Septem*

7. Septembris 1630. cuius memini *d. lib. 3. cap. 5. num. 39.*

20 Capellani amouibiles, qui sunt nominati, vel electi ab hæredibus testatorum ad celebrandas Missas cum assignatione certi reditus iuxta dispositionem testatorum, possunt assignare certam mercedem iuxta morem regionis Sacerdoti pro Missis celebrandis, & pro se aliam partem retinere. *Sacra Congr. Conc. in Neapolitana* 17. *Augusti* 1630. de qua mentionem feci *in tract. de Parocho cap.* 11. *n.* 13. *in fine.*

21 Capellanis Toletanis in Ecclesia S. Mariæ Maioris conceditur vsus cappæ ad instar beneficiatorum, & locus immediatè post beneficiatos. *Sacra Congr. Rit. in Vrbis sanctæ Mariæ Maioris* 25. *Februarij* 1606. & manutenendos esse decernitur die 9. Maij eiusdem anni. Quo autem loco sedere debeant post constructionem noui chori per Paulum V. declarauit *Eadem Sacra Congr.* 30. *Maij*, 25 *Ianij*, & 17. *Septembris* 1611. de quibus omnibus Sellius *d. cap.* 40. *n.* 61.

22 Capellani ad nutum operariorum amouibiles, à quibus salarium recipiunt, nullo onere applicationis sacrificij adiuncto, & salarium ipsum ex eleemosynis cum onere Missarum à fidelibus oblatis non proueniat, neque certo vsui aliàs destinatum existat, possunt de consensu dictorum operariorum vltra salarium constitutum, vnicam eleemosynam recipere. *Sacra Congr. Conc. in Pistorien.* 4. *Decembris* 1632. quam me citato refert Alphonsf. de Leone *in fine sui tract. de Officio Capellani pag. vlt.*

23 Capellanus, qui tenetur quotidie celebrare, non potest nouam eleemosynam accipere, & duabus obligationibus vnica Missa satisfacere nisi in fundatione expressè cautum sit, quod non teneatur sacrificium applicare. *Sacra Congr. Conc. in nullins celebrationis Missarum* 13. *Iulij* 1630. de qua memini *de iure ecclesiastico vniuers. lib. 3. cap. 5. n.* 38. & *de Parocho, cap.* 11. *num.* 13 & me citato Alphonsf. de Leone *in fine sui tract. de officio Capellani pag. vlt.*

SVMMARIVM.

1 *Actorum Capitularium copiam sibi præstari cogere potest Episcopus.*

2 *Decanus, seu aliqui tantum Canonici, cæteris inscijs, & extra locum capitularem non possunt capitularia negotia tractare.*

3 *Episcopus, & eius Vicarius possunt in actibus capitularibus interuenire, dummodo de interesse suo non agatur.*

Capitularia acta.

COLLECT. CXXIII.

Capitularium actorum copiam sibi præstari cogere potest Episcopus pœnis, & censuris. *Sacra Congr. Episcop. & Regular.* 6. *Martij* & 22. *Aprilis* 1596. cuius memini *in tract. de Canonicis & dignit. cap.* 35. *num.* 6. 1

Capitularia acta, vel negotia, quæ pertinent ad Ecclesiæ commodum, vel incommodum, non possunt à Decano, vel aliquibus tantum Canonicis, cæteris inscijs, & non legitimè vocatis, & extra locum Capitularem decerni. *Sacra Congr. Rit. in Lamacen.* 7. *Octobris* 1606. de qua memini *d. cap.* 35. *n.* 3. 2

Capitularibus in actibus interuenire potest Episcopus, & eius Vicarius, dummodo non agatur de interesse suo, non obstante quacunque consuetudine in contrarium. *Sacra Congr. Conc sub die* 2. *Martij* 1619. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 18. *num.* 8. 3

Capitulares Congregationes vide *infra collect.* 126.

SVMMARIVM.

1 *Cathedralium Ecclesiarum Capitula nullum ius prætendere possunt ex indultis conferendi beneficia reseruata concessis eorum Episcopis Cardinalibus.*

2 & 3 & 6 *Canonicis, & Beneficiatis nō possunt Capitula licentiam dare se absentandi,* & *n.* 3 & 6.

4 *Indicare potest Capitulum super impedimento absentiam ad effectum lucrandi distributiones.*

5 *Canonicos, vel Dignitates, qui nunquam in Ecclesia resederunt, & Fidei professionem emiserunt, non potest pro præsentibus habere.*

7 *Distributiones donare, remittere, aut quauis collusione relinquere non licet Capitulo.*

8 *Sedere in Concionibus debet Capitulum apud suum Episcopum.*

9 *Locus dignior in publicis processionibus relinquendus est Capitulo Ecclesiæ Cathedralis.*

10 *Præcedentiam dare debet Capitulum Ecclesiæ Vtinen. Capitulo ciuitatensi.*

11 *Præcedentia debetur Capitulo Valuen. & non Salmonen.*

12 *Dimissorias concedere non licet Canonicorum Capitulo etiamsi territorium habeat distinctum & exemptum.*

13 *Dimissorias potest concedere Capitulum si Episcopus sit notoriè hæreticus.*

14 *Vicarij ad nutum amouibiles in Ecclesiis Parochialibus mensæ Capitulari vnitis possunt amoueri ad nutum Capituli, ab Ordinario verò non nisi ex causa legitima.*

15 *Visitare Capitulum Cathedralis quo loco teneatur Episcopus, ostenditur.*

16 *Episcopo etiam absque Adiunctis spectat facultas procedendi contra Capitulares quando totum Capitulum deliquit.*

17 *Synodo interesse & ad eam vocari debent Capitula Collegiatarum quasi Episcopalem iurisdictionem habentia.*

18 *Canonici recusantes ad Synodum accedere ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas cogi possunt.*

19 *Episcopus in condendis statutis in Synodo non tenentur sequi consilium Capituli.*

20 *Processiones publica inducere, & præscribere quo sint dirigendæ debet Episcopus cum consilio Capituli.*

21 *Ordinum sacrorum in distributione tenetur Episcopus consilium dumtaxat sui Capituli adhibere, non autem assensum eiusdem expectare.*

22 *Synodum diœcesanam inducere, & publicare potest Episcopus solus sine consensu vel consilio Episcopi.*

23 *Constitutiones, statuta, & decreta potest Episcopus in Synodo diœcesana absque consensu Capituli facere, requisito tamen illius consilio.*

Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatæ.

COLLECT. CXXIV.

1 Capitula Ecclesiarum Cathedralium, quibus S.R.E. Cardinales præsunt, ex indultis conferendi beneficia ecclesiastica reseruata vel affecta eisdem Cardinalibus concessis, nullum ius prætendere possunt. *Vrbanus VIII. constit.59.* incip. *Accepto* 10. *Septembris* 1626. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom. 4. pag....*

2 Capitula Carhedralium non possunt Canonicis, & beneficiatis dare licentiam se absentandi ab Ecclesia, prout sibi visum fuerit. *Sacra Cong. Conc. in Abulen.* 24. *Augusti* 1596. teste Nicolao Garc. *de benefic. p.3. cap. 2. num.* 423.

3 Capitulum absque licentia Episcopi negotiorum capitularium prætextu cuiquam ex Capitularibus, aut aliis addictis seruitio chori, non potest impartiri licentiam ab Ecclesia recedendi vltra tempus à Concilio permissum. Sic verò abscedentes non solùm distributiones quotidianas non lucrifaciunt, sed etiam fructibus, nisi resederint, sunt priuandi, ad eiusdem Concilij præscriptum. *Sacra Cong. Conc. de anno* 1620. apud Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.1. tit. 16. num.72.*

Capitulum potest de impedimento absentium ad effectum distributiones lucrandi, iudicare, & impeditos ad functiones sibi incumbentes admittere, salua Episcopi iurisdictione. *Sacra Cong. Rit. in Mazarien.* 20. *Decembris* 1601. quam refert Aldan. *d. tit. 16. num.* 73. 4

Capitulum non potest habere pro præsentibus Canonicos, vel Dignitates, qui nunquam in Ecclesia resederunt, & Fidei professionem non emiserunt. *Sacra Cong. Conc. in Seguntina* 18. *Aprilis* 1590. referente Nicol. Garcia *de benef. p.3. cap.3. num.51. declar.3.* 5

Capitulum etiam nemine reclamante, necnon Episcopus, licentiam absentiæ minimè dare possunt alicui Canonico, seu Præbendato, & eum habere pro præsente ad aliquod tempus quamuis breue, vltra tempus à Concilio permissum, etiam ex causis iustis, & rationabilibus, non tamen expressis in Constitutione Bonifacij VIII. quæ incipit, Consuetudinem, non obstante consuetudine immemoriali id faciendi ante, & post Concilium semper obseruata, & statuto id permittente, non tamen confirmato ab Apost. Sede. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p.3. cap. 2. num.* 424. 6

Capitulo non licet aliquo prætextu distributiones donare, relinquere, aut quauis collusione remittere alicui, qui vel à seruitio Ecclesiæ abfuerit, vel alio quouis modo distributiones legitimè debeat amittere, nec fas est cuipiam eas accipere, si acceperit, suas non facit, sed restituere cogitur, aut alteri pio loco, Episcopi arbitrio. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. cap. 2. num.* 432. 7

Capitulum in concionibus, debet sedere apud suum Episcopum, non autem Magistratus. *Sacra Congr. Rit. in Balneoregien.* 25. *Ianuarij* 1602. de qua Aldan. *d. tit. 16. num.* 74. 8

Capitulo Ecclesiæ Cathedralis locus dignior in publicis processionibus relinquendus est. *Sacra Congr. Rit. in Anconitana* 24. *Augusti* 1609. vt per Aldan *d. tit. 16. num.* 75. 9

Capitulum Ecclesiæ Vtinen. debet præcedentiam dare Capitulo Ciuitatensi. *Sacra Congr. Rit in Ciuitaten. & Vtinen.* 16. *Iulij* 1605. referente Aldan. *d. tit. 16. num.* 76. 10

Capitulo Valuen. & non Sulmon. debetur præcedentia tam in synodo, quàm in congregationibus, processionibus, aliisque similibus actibus. *Sacra Congr. Conc. in Valuen.* 16. *Aprilis* 11

lis 1576.*&* 4. *Aprilis* 1601.*&* 20.*Martij* 1621. quas citat Aldan.*d.tit.*16.*num.*77.

12 Capitulo Canonicorum non licet litteras dimissorias concedere ex decreto *Concily Trid.sess.*23.*cap.*10.etiamsi territorium habeat distinctum & exemptum ob immemorabilem possessionem, & sint Iudices Ordinarij. *Sacra Congr.Conc.in Sulmonen.*5.*Iulij* 1575. penes Aldan.*d. tit.*16.*num.*78.

13 Capitulum potest concedere dimissorias si Episcopus sit notoriè hæreticus. *Sacra Congreg.Conc.* teste Nicol.Garc. *de benefic. part.*5. *cap.*7.*num.*93.*declarat.*10.

14 Capitulum si habeat nonnullas Parochias suæ mensæ vnitas, quibus ab immemoriali tempore deseruiri facit per Vicarios ad eius nutum amouibiles, iuxta facultatem sibi ab Apost. Sede concessam, præuio examine & approbatione Episcopi, poterunt huiusmodi Vicarij ad nutum Capituli amoueri. Ab Ordinario verò non nisi ex causa legitima, atque probata, propter quam etiamsi perpetui essent, amoueri possent. *Sacra Cong. Concil.* apud Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract.de benefic.p.*1.*cap.*2 *num.*94.

15 Capitulum Cathedralis non potest visitare Episcopus in eius domibus Episcopalibus, sed cum illud visitare voluerit, debet accedere ad suum locum, quo licitum est Capitulares congregari, & eorum actus expediri consueuerunt, si tamen id congruè fieri potest, sin minus ad locum congruum, & communem, sed tenetur accedere ad locum capitularem quoties prosequi valet visitationem alicuius particularis personæ de Capitulo. *Sacra Cong.Concil.*quam refert Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*1. *tit.* 6. *de Visitat.num.* 39. *in resp. ad* 8.

16 Capitulum totum quando delinquit facultas procedendi contra Capitulares pertinet ad Episcopum, etiam absque Adiunctis, modo delictum non sit in personam Episcopi, vel in contemptum eius, aut vbi Episcopus habet interesse, quia tunc facultas contra Capitulares deuoluitur ad proximum Superiorem. *Sacra Cong. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*1.*tit.*18.*l.*7.*de Episcopis num.*90. Ludou. à Sarauia *de iurisdict. Adiunctor. quæst.*6.*num.* 5.*&* 6.

17 Capitula Collegiatarum quasi Episcopalem iurisdictionem habentia ad Synodum sunt vocanda. *Sacra Cong. Conc.* de qua Piasec. *in praxi Episcop.p.*2.*cap.*2.*num.*2.

18 Capitulum & Canonici recusantes ad Synodum accedere, ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas cogi possunt. *Sacra Cong. Conc.in Oriolen.*27.*Marty* 1632.*in resp. ad* 19. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 16. *num.* 79.

Capituli consilium sequi non tenetur Episcopus in condendis statutis in Synodo, nisi in casibus à Iure expressis. *Sacra Cong. Conc. sub die* 5. *Iulij* 1627. apud Aldan. *d. tit.* 16. *num.* 80. 19

Capitulo cum consilio pertinet ad Episcopum inducere publicas processiones, & præscribere quomodo,& quò sint dirigendæ, quod per Vicarium Generalem, absente Episcopo, requirendum quoque est ab eodem Capitulo. *Sacra Cong. Rit. in Vigilien.* 28. *Septembris* 1630 *& in Comen.* 7. *Februarij* 1632. cuius memini *in tract. de Canonic. cap.* 42. *num.* 20. 20

Capituli sui consilium adhibere dumtaxat tenetur Episcopus, non autem assensum eiusdem expectare in facienda distributione, seu designatione sacrorum Ordinum, quia potest etiam inuito Capitulo efficere id,quod iudicauerit magis expedire. *Sacra Cong Conc.* vt per Verol. *in praxi Episcop. p.* 2. *verbo Capitulum* §. 1. Stephan. VVeyms *in constitutiones* 24. *ex antiquo Iure depromptas, & per Concilium Trid. innouatas constit.*4.*in fine pag.* 40. quem refero *in tract. de Canonic. cap.* 42. *num.* 20. *in fine.* 21

Capituli sine consensu, & consilio potest Episcopus solus Synodum diœcesanam indicere, & publicare. *Sacra Cong.Conc. in Oriolen.*27. *Marty* 1631. *in resp. ad* 14. de qua memini *d. tract. de Canon. cap.* 42. *num.* 20. 22

Capituli absque consensu potest Episcopus in Synodo diœcesana facere constitutiones, statuta, & decreta, debet tamen requirere illius consilium, licet illud non teneatur sequi, nisi in casibus à Iure expressis. *Eadem sacra Cong. Concil. in dicta Oriolen. in resp. ad* 15. cuius memini *d.cap.*42. *num.*23. 23

Capituli Ecclesiæ Calciaten. decretum, quo concesserat absentiam, & licentiam cum participatione, acsi esset præsens, Archidiacono, qui exercebat Officium Auditoris pro Rege Catholico in Concilio Indiarum, non fuit confirmatum. *Sacra Cong.Conc. in Calciaten.* 8. *Maij* 1627. penes Aldan. *d. tit.* 16.*num.*84.

Vide alia in verbo *Canonici in Capitulo collect.* 94.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius eligendus per Capitulum Sede vacante debet esse Doctor.*

2 *Iurisdictio est penes Capitulum donec durant dies electionis Vicarij Capitularis.*

3 *Vicary Capitularis ad electionem, absque causa iteratis vicibus non est deueniendum.*

4 *Vicarium eligere potest Capitulum cum clausula, quod non daret nisi per annum.*
5 *Tempus certum in Vicarij deputatione potest præfinire Capitulum Sede vacante.*
6 *Vicarios duos constituere potest Capitulum Sede vacante, & quando.*
7 *Vicarium an & quando possit Capitulum deputare vbi eius Episcopus ad aliam Ecclesiam fuerit translatus.*
8 *Arbitros eligere non potest Capitulum Sede vacante ad cognoscendum de suspicionum causis cõtra eius Vicarium deductis.*
9 *Vicarium Capitularem iam hodie non potest ad libitum amouere Capitulum.*
10 *Officialium electione facta non potest Capitulum Sede vacante eos ad libitum reuocare.*
11 *Dimissorias ad Ordines post annum Sedis vacantis potest Episcopus concedere.*
12 *Patrimonij, seu pensionis ad titulum vt quis ordinetur non potest etiam post annum licentiam concedere Capitulum Sede vacante.*
13 *Licentiam concedere potest post annum Capitulum Sede vacante extero Episcopo exercendi Pontificalia, & ordinandi tam Clericos illius diœcesis, quàm exteros habentes dimissorias.*
14 *Interstitia ordinandis potest remittere Capitulum Sede vacante, sicut Episcopus.*
15 *Beneficium quodcunque supprimere & sibi vnire non potest Capitulum Sede vacante, nec potest consentire vnioni sibi faciendæ.*
16 *Irregularitatibus ex delicto occulto prouenientibus dispensare potest Capitulum Sede vacante.*
17 *Monasteria Monialium exempta visitare non potest Capitulum Sede vacante: non exempta verò maximè.*
18 *Visitare diœcesim quando possit Capitulum Sede vacante, ostenditur.*
19 *Visitare diœcesim potest Capitulum Sede vacante tempore triennij non expectato, licet dicatur Episcopum consueuisse visitare singulis triennijs.*
20 *Visitare potest Capitulum Sede vacante omnia loca, quæ poterat visitare Episcopus.*
21 *Commissiones Apost. in forma dignum directas Episcopo, vel eius Vicario Generali non potest exequi Capitulum Sede vacante, nec eius Vicarius.*
22 *Capitulum Sede vacante potest eligere in Vicarium Generalem Canonicum eiusdem Ecclesiæ, qui in eadem ciuitate, & Ecclesia curam quoque gerat animarum.*

Capitulum Sede vacante.

Collect. CXXV.

Capitulum Sede vacante debet eligere Vicarium Capitularem Doctorem, & doctoratum in aliqua Vniuersitate, non autem à persona priuata. Donec autem durent dies electionis dicti Vicarij iurisdictio est penes Capitulum, non autem penes primam Dignitatem. *Sacra Congr. Conc. sub die* 19. *Septembris* 1620. cuius memini *in tract. de Canonicis, & Dignitatibus, cap.* 42. *num.* 29. 1 2

Capitulum Sede vacante quamuis iteratis vicibus ad Vicarij Capitularis electionem deuenire possit, absque causa tamen non debet. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Messanen.* 6. *Martij* 1618. apud me *d. cap.* 42. *n.* 30. 3

Capitulum Sede vacante potest eligere Vicarium cum clausula quod non daret nisi per annum. *Sacra Cong. Conc. sub die* 17. *Iunij* 1617. penes me *d. cap.* 42. *num.* 44. 4

Capitulum Sede vacante potest certum tempus in Vicarij deputatione præfinire. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p.* 5. *cap.* 7. *num.* 37. Sed melius esse illum simpliciter eligere censuit *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Caietana* 28. *Octobris* 1587. cuius memini *d. cap.* 42. *num.* 45. 5

Capitulum Sede vacante duos Vicarios constituere potest vt alternis mensibus Vicariatus munere fungantur, si legitima probetur immemorialis consuetudo, & illis qualitatibus sint prædici, quas requirit Concilium Trid. sess. 24. cap. 16. de reform. *Sacra Cong. Conc. in Panormitana* 31. *May* 1592. quam refert Nicol. Garcia *in addit. ad tract. de benefic. p* 5. *cap.* 7. *num* 37. & ego *d. cap.* 42. *n.* 34. 6

Capitulum tanquam Sede vacante, habita notitia etiam ex testimonio, seu documento secretarij sacri Collegij, quod Episcopus à suæ Ecclesiæ vinculo absolutus fuit in consistorio Sanctitatis suæ, etiam ante expeditionem litterarum Apost. vel adeptam possessionem secundæ Ecclesiæ, poterit, & debet Sedem vacantem publicare, & Vicarium iuxta Concilij Trid præscriptum eligere. *Sacra Congr. Conc. sub die* 14. *Decembris* 1624. quam refert Massobr. *in sua praxi habendi concursum requis.* 1. *dub.* 9. *in Romana impress.* Ego *in collect. ad cap.* 1. *n* 4. *de translat. Episcopi.* 7

Capitulum Sede vacante non potest eligere arbitros ad cognoscendum de suspicionum causis, quæ contra Vicarium ab eo, vacante Sede deputatum proponuntur, sed potest per se ipsum de illis cognoscere. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. part.* 8

part.5.cap.7.num. 23. *declar.* 10. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib* 4. *tit.* 33. *l.* 3. *de recusat.num.* 6. *declar.* 2.

9 Capitulum potest ad libitum amouere Vicarium aliàs per ipsum electum seu confirmatum, dummodo infra octo dies alium constituat, alioquin deuoluitur ius deputandi Vicarium ad Metropolitanum: etsi Ecclesia ipsa Metropolitana fuerit ad antiquiorem Episcopum. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 23. *declar.* 5. Sed id Capitulo absolutè non est permissum, requiritur enim quod prius causam insinuet sacræ Cong. Episcoporum & Regul. quæ ea examinata, & sibi benè visa amouendi licentiam concedere solet, vt ipsamet declarauit de anno 1631. & sæpius rescripsisse commemoro *d.tract. de Canon cap.* 42. *num.* 47.

10 Capitulum Sede vacante facta electione Officialium non potest eos ad libitum reuocare, & nouos constituere, nisi vel œconomum, vel illos officiales, quos etiam viuente Episcopo Capitulum potest deputare. *Sacra Cong. Conc.* penes Garc. *d. p.* 5. *cap.* 7. *num.* 23. *declar.* 4.

11 Capitulum post annum Sedis vacantis litteras dimissorias, & facultates ordinandi concedere potest in Ecclesia vacante. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *d. p.* 5. *cap.* 7. *num.* 93. *declar.* 1.

12 Capitulum Sede vacante post annum non arctatis concedere non potest dimissorias ordinandi ad titulũm patrimonij, seu pensionis, quia hæc facultas est reseruata iudicio Episcopi. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garc. *d.p.5.cap.7.num.93. declar.4.* vbi aduertit hoc non videri receptum saltim in Regnis Castellæ, & in Regno Portugaliæ vidi contra decisionem seruari.

13 Capitulum Sede vacante post annum potest concedere licentiam extero Episcopo exercendi Pontificalia in eorum Ecclesiis, & Ordines conferendi tam Clericis illius diœcesis quàm exteris habentibus litteras Episcoporum suorum. *Sacra Cong. Concil.* apud Nicol. Garc. *d. cap.* 7. *num.* 93. *declar.* 5. Stephan. d'Aluin. *de Episcopor. & Abbatum potest. cap.* 27. *num.* 1.

14 Capitulum Sede vacante non autem Vicarius in casibus in quibus eidem Sede Episcopali vacante licet per Conc. cap. 10. sess. 7. dimissorias concedere, potest etiam ex causis in Concilio expressis Ordinum interstitia remittere. *Sacra Cong. Conc. sub die* 17. *May* 1600. teste Marcel. Vulpe *in praxi iudic. fori eccles. cap.* 44. *num.* 27.

15 Capitulum Sede vacante non potest supprimere quodcunque beneficium, & sibi vnire, sicut Sede plena non potest consentire vnioni faciendæ ipsi Capitulo directè & principaliter, & ideo requiritur auctoritas Papæ, *Clem. si vna §. fin. de rebus Eccles. non alien.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 12. *cap.* 2. *num.* 68.

Capitulum succedit loco Episcopi in facultate ei competenti vigore decreti cap. 6. sess. 24. dispensandi in irregularitatibus prouenientibus ex delicto occulto præterquam in crimine hæresis, quia Papa sibi reseruauit. *Sacra Cong. Conc. die* 22. *Ianuarij* 1602. quam citat Sellius *in select. Canon. cap.* 25 *num.* 60. 16

Capitulum Sede vacante potest visitare etiam monasteria Monialium non exempta, exempta verò minimè. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garcia *de benefic. p.5.cap.7. num.* 45. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.6. de Visitat. l.5.§.2.num.*84. 17

Capitulum Sede vacante tunc demum potest diœcesim visitare quando lapsus est annus à postrema Antistitis visitatione, nec de proximo est Ecclesia de Pastore prouidenda: in ipsa verò visitatione circa famulatum, equitatum, & alia, forma sacri *Concily Trid. sess.* 24. *cap.* 3. *de reformat.* est præcisa obseruanda. *Sacra Cong. Conc. in Liman.* 10. *May* 1629. cuius memini *d.tract. de Canon. cap.* 42. *num.* 70. 18

Capitulum Sede vacante post lapsum annum à die vltimæ visitationis per Episcopum factæ potest visitare diœcesim tẽpore triennij non expectato, licet dicatur Episcopum consueuisse visitare singulis trienniis. *Sacra Cong. Conc. in Pamplonen.* 3. *Februarij, &* 10. *Decembris* 1629. de qua Ego *d.cap.*42. *num* 71. 19

Capitulum Sede vacante visitare potest omnia loca, quæ poterat visitare Episcopus. *Sacra Cong. Conc. in Pampilonen.* 13. *Aprilis* 1630. apud me *d.cap.*42. *num* 68. 20

Capitulum seu Vicarius Capitularis Sede vacante non potest exequi Commissiones Apostolicas in forma Dignum, & aliàs directas Episcopo, vel eius Vicario generali intuitu officij, vel sub nomine Dignitatis. *Sacra Cong.Conc.in Camenoten.*2. *Augusti* 1631. quam refero *d.cap.*42. *num.* 59. 21

Capitulum Sede vacante potest eligere in Vicarium Generalem Canonicum eiusdem Ecclesiæ, qui in eadem ciuitate, & Ecclesia curam quoque gerit animarum. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Orien.* 19. *Martij & 19. Iulij* 1619. vbi etiam fuit dictum quod contrariæ decisiones intelliguntur de Parocho rurali, refero *d cap.*42. *num.*38. 22

Vide infra in verbo *Vicarius Capitularis collect.* 715.

Capitulum Sede vacante quando possit visitare, Vide in verbo *Visitare collect.* 728.

SVMMARIVM.

1 *Licentia Epiſcopi non exigitur vt congregetur Capitulum ſi abſque ea congregari ſolet.*

2 *Archipresbyter ſiue prima dignitas poteſt conuocare Capitulum quandocumque Eccleſiæ ſeruitio expedire ſibi videbitur.*

3 *Capitulum quandocũque vult poteſt ſe ipſum congregare.*

4 *Epiſcopus poteſt congregare Capitulum ſi Iudex eſſe poteſt de re ſpectante ad Epiſcopalem dignitatem.*

5 *Epiſcopus non poteſt congregare Capitulum domi ſua controuerſiam cum eo habens, ſed debet ad aulam Capitularem accedere.*

6 *Epiſcopus in ſuo Palatio cogere non poteſt Capitulum ſi fieri ſolet in Sacriſtia.*

7 *Capitulum cogi non poteſt tempore Horarum Canonicarum.*

8 *Officia diuina dum celebrantur, Capitula fieri non debent.*

9 *Diſtributiones quotidianas non lucrantur Capitulo interuenientes dum Miſſa celebratur, vel diuina officia recitantur.*

10 *Congregationes Capitulares habenda non ſunt eo tempore, quo diuina officia celebrantur niſi cauſa vrgens in aliud tempus differre non pateretur.*

11 *Canonicus iure poteſt à Congregationibus Capitularibus abeſſe vt choro interſit, ſi tempore celebrationis Diuinorum habita fuerint.*

12 *Capitulum habentes tempore diuinorum Officiorum extra caſum vrgentem poteſt Epiſcopus ſine coniudicibus mulctare.*

13 *Vicarium Epiſcopi in Capitulo admittere non tenentur Canonici, ſi nolint.*

14 *Epiſcopus, vel eius Vicarius Canonicus poteſt in Capitulo interuenire, dummodo non agatur de ſuo intereſſe, non obſtante quacunque conſuetudine contraria.*

15 *Vicarius, abſente Epiſcopo, in Capitulo interuenire non poteſt.*

16 *Decretum faciendi libertatem Capitulo impedire non poteſt maior de illo.*

Capitulum ſiue Capitularis Congregatio.

COLLECT. CXXVI.

1 CApitulum vt congregetur licentia Epiſcopi non exigitur, ſi abſque ea congregari ſolet. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul.* *ſub die* 20. *Auguſti* 1601. cuius memini *in tract. de Canon. cap.* 35. *num.* 4.

Capitulum poteſt per Archipresbyterum 2
conuocari quandocunque Eccleſiæ ſeruitio
expedire ſibi videbitur, & nihilo minus diebus ſolitis, & ad hoc deſtinatis, & quotieſcunque per Canonicos inſtabitur illud conuocare, omittere non debet. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Ripatranſon.* 6. *Octobris* 1617. de qua memini *d. cap.* 35. *n.* 1.

Capitulum ipſum poteſt, quandocunque 3
vult, ſe congregare, & Epiſcopus illud ad libitum cogere vult, dummodo non proponat de re ad commodum ſuum, vel ſuorum ſpectante. *Sacra Cong. Conc.* teſte Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcop. n.* 97. quem refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi, part.* 3. *alleg.* 73. *num.* 16.

Capitulum congregare poteſt Epiſcopus 4
ſi iudex eſſe poteſt de re ſpectante ad Epiſcopalem dignitatem. *Sacra Congr. Conc.* referente Armendar. *d. lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis, num.* 95. *in fine.*

Capitulum domi ſuæ congregare non po- 5
teſt Epiſcopus controuerſiam cum eo habẽs, ſed debet ad aulam capitularem accedere, in qua ſolitum eſt Capitulum ſemper conueniri. *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Armendar. *d. l.* 7. *de Epiſcopis num.* 96. Zerol. *in praxi Epiſcop. part.* 2. *verbo Capitulum*, §. 2. Hieron. Venero *de examine Epiſcop. lib.* 4. *cap.* 29. *n.* 41.

Capitulum non poteſt cogere Epiſcopus 6
in ſuo Palatio, ſi ſolitum ſit fieri in Sacriſtia. *Sacra Congr. Epiſcop.* 1. *Februarij* 1583. cuius memini *de Canonic. cap.* 35. *num.* 11.

Capitulum cogi non poteſt tempore Ho- 7
rarum Canonicarum, maximè ad exigendam rationem adminiſtrationis à Canonicis. *Sacra Congr. Conc.* 1. *Februarij* 1593. quam citat Sellius *in ſelect. Canon. cap.* 35. *num.* 30.

Capitula dum celebrantur, Officia diuina 8
fieri non debent. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de beneſ. part.* 3. *cap.* 2. *num* 559. quem refero *d. cap.* 35. *num.* 15.

Capitula debent fieri peractis diuinis offi- 9
ciis, & præſertim Miſſa maioris ſed ſi habeantur dum Miſſa celebratur, vel diuina officia recitantur, diſtributiones quotidianas pro illis Horis Canonici non lucrantur. *Sacra Congr. Rit. in Vlixbonen.* 17. *Nouembris* 1600. quam refero *d. tract. de Canon. cap.* 35 *num.* 14. *& in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. de qua Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom.* 2. *cap.* 12. *n.* 5.

Capitula ſiue Congregationes Capitulares 10
habendæ non ſunt eo tempore, quo diuina
officia celebrantur, niſi cauſa vrgens in aliud
tempus differri non pateretur: quod ſi hæ
Congregationes abſque cauſa prædicta tem- 11
pore celebrationis Diuinorum habitæ fuerunt,

runt, Canonicus iure ab his, vt choro interſit, abeſſe poteſt. *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Nicol. Garc. *de benef. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 559. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.* 1. *tit.* 23 *l.* 1. §. 2. *de reſident. Canon. num.* 94. Lezana *in ſum quæſt. Regul. tom.* 2. *cap.* 12. *n.* 5.

12 Et nouiſſimè idem fuit deciſum in eadem *Sacra Congr. Conc. in Ortolen.* 6. *Martij* 1632. vbi etiam quod Epiſcopus poteſt ſine Coniudicibus mulctare Canonicos habentes Capitulum tempore diuinorum Officiorum extra caſum vrgentem.

13 Capitulo non tenentur Canonici admittere Vicarium Epiſcopi, ſi nolunt. *Sacra Cong. Conc. in Amerien.* 24. *Aprilis* 1632. cuius meminì *d. tract. de Canon. cap.* 42. *n.* 12.

14 Capitulo interuenire poteſt Epiſcopus, vel eius Vicarius Canonicus, dummodo non agatur de intereſſe ſuo, quacunque conſuetudine in contrarium non obſtante. *Sacra Congr. Conc.* 2. *Martij* 1619. penes Sellium *d. c.* 35. *num.* 84.

15 Capitulo interuenire non poteſt Vicarius abſente Epiſcopo *Sacra Cong. Conc.* apud Maſſobr. *de Synodo Epiſcopi, cap.* 4. *dub.* 43. *num.* 35. quem refero *d. tract. de Canon. cap.* 35. *n.* 12.

16 Capitulo libertatem faciendi decreta impedire non poteſt maior de illo, niſi quantum valet pro vnico ſuo voto. *Sacra Congr. Epiſcop.* 13 *Martij* 1615. de qua Sellius *d cap.* 35. *n.* 86.

Vide in verbo *Canonici in Capitulo collect.* 94.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopus in acceſſu ad Eccleſiam vti non poteſt cappa, niſi in maioribus feſtiuitatibus.*

2 *Canonici, aliique cappam deferre non poſſunt ſine expreſſa licentia Sedis Apoſt.*

3 *Vſum capparum habentes an poſſint eis vti in funeralibus, remiſſiuè.*

4 *Placentinæ Eccleſia Canonicis conceditur vſus cappæ.*

5 *Papæ Canonicis conceditur vſus cappæ.*

6 *Nolana Eccleſia Canonicis conceditur vſus cappæ.*

7 *Vrbeuetana Eccleſiæ beneficiatis de maſſa conceditur cappæ & rochetti vſus ad inſtar beneficiatorum S. Petri de Vrbe.*

8 *Canonicis Collegiata S. Secund. Aſten. ciuitatis conceditur vſus cappæ, & rochetti.*

9 *Priori Sancti Frigidiani Lucen. Congregationis permittitur cappa Epiſcopalis cum capucio nigri coloris.*

10 *Priuilegium conceſſum Canonicis, & Capitulo Ferrarien. deferendi cappas an comprehendat Capellanos.*

11 *Priuilegium deferendi cappas conceſſum ab Innocentio VIII. Eccleſiæ Ianuen quando comprehendat Capellanos, oſtenditur.*

Cappa.

COLLECT. CXXVII.

Cappa vti non poteſt Epiſcopus in acceſſu ad Eccleſiam, niſi in maioribus feſtiuitatibus iuxta Cæremoniale. *Sacra Cong. Conc. Rit. in Brundaſina* 2. *Maij* 1601. teſte Sellio *in ſelectis Canon. cap.* 11. *n.* 72. 1

Cappam deferre nec Canonici, nec alij poſſunt ſine priuilegio, & expreſſa licentia Sedis Apoſt. *Sacra Congr. Rit. in Eluen.* 10. *Ianuarij* 1604. quam refert Sellius *d. cap.* 11. *num.* 73. 2

Capparum vſum habentes an poſſint eis vti in funeralibus mortuorum? Vide *Sacram Congr. Rit. in Neapolitana* 15. *Martij* 1614. quam refert Sellius *citato loco.* 3

Cappæ vſus conceditur Canonicis Eccleſiæ Placentinæ prouinciæ Bononien. *S. Congr. Rit. in Placentina* 12. *Martij* 1616. penes Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib.* 3. *tit.* 19. *num.* 46. 4

Cappæ vſus conceditur Canonicis Eccleſiæ Papienſ. *Sacra Congr. Rit. in Papien.* 13. *Iuny* 1614 apud Aldan. *d lib.* 3. *tit.* 19. *n.* 47. 5

Cappæ vſus conceditur Canonicis Eccleſiæ Nolanæ. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Nolana* 28. *Aprilis* 1607. cuius meminit Sellius *d. cap.* 11. *n.* 74. 6

Cappæ & Rochetti vſus adinſtar beneficiatorum S. Petri in Vrbe conceditur beneficiatis de maſſa Eccleſiæ Cathedralis Vrbeuetanæ. *Sacra Congr. Rit. in Vrbeuetana* 15. *Ianuarij* 1611. vt per Aldan. *d. tit.* 19. *n.* 48. 7

Cappæ & Rochetti vſus Canonicis Collegiatæ Sancti Secundi Aſten. ciuitatis permittitur. *Sacra Congr. Rit. in Aſten.* 16. *Maij* 1601. de qua Aldan *d. tit.* 19. *n.* 49. 8

Cappa Epiſcopalis cum caputio coloris nigri permittitur Priori Sancti Frigidiani Lucenſis Congregationis Lateranen. *Sacra Congreg. Rit. in Lucen.* 18. *Auguſti* 1618. referente Aldan. *d. tit.* 19. *num.* 50. 9

Cappas deferendi priuilegium conceſſum Canonicis, & Capitulo Ferrarien. non comprehendit Capellanos Ferrarienſes. *Sacra Congr. Rit.* 12. *Nouembris* 1605. Sed poſtea ſub die 28. *Ianuarij* 1606. fuit dictum illis eſſe concedendum vſum capparum iuxta formam litterarum Apoſtol. non obſtante ſupradicto decreto à Canonicis contra ipſos Capellanos obtento, prout atteſtatur Aldan. *d. tit.* 19. *num.* 51. 10

Cappas

11 Cappas deferendi priuilegium conceſſum ab Innocentio VIII. Eccleſiæ Ianuen. comprehendit etiam Capellanos extra maſſam, quando inſeruiunt choro, & incedunt in proceſſionibus. *Sacra Congr. Rit. in Ianuen.* 22. *Ianuarij* 1618 *&* 10. *Decembris* 1619. Sed poſtea receſſit ab hac deciſione ſub die 30. Martij 1621. decidens dictum priuilegium Innocentij deferendi cappas competere ſolum Preſbyteris ſeu capellanis de maſſa priuatiuè quoad omnes alios eiuſdem Eccleſiæ Capellanos.

SVMMARIVM.

1 *Capſæ cum inſcriptione illa.* Eleemoſyna pro Miſſis, *auferri debent ab Eccleſia.*
2 *Eleemoſynarum capſæ pro Miſſis etiam, quæ in die commemorationis omnium defunctorum celebrantur, de Eccleſiis tolli debent.*
3 *Capſæ in Eccleſia teneri poſſunt, vbi eſt ſatisfactum oneribus.*
4 *Fratres Minores de Obſeruantia prohibentur tenere intra clauſtra capſas eleemoſynarum pro Miſſis.*

Capſa.

COLLECT. CXXVIII.

1 CApſæ cum inſcriptione illa. *Eleemoſyna pro Miſſis*, vel alia ſimili, auferri debent ab Eccleſia, alioquin ſecularis ab ingreſſu Eccleſiæ interdictus ſit eo ipſo, Regularis verò pœnam priuationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia de cætero obtinenda, vociſque actiuæ, ac paſſiuæ abſque alia declaratione incurrit. *Sacra Cong. Conc. in decretis de celebrat. Miſſarum* §. 8. *ſub die* 21. *Iunij* 1625. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *conſtit.* 43. *Vrbani VIII. pag.* 315. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Capſa num.* 2.

2 Capſæ eleemoſynarum pro Miſſis etiam quæ in die commemorationis omnium defunctorum celebrantur, vulgo dictæ *Caſſa de Morti*, tolli debent de Eccleſia; nec aliàs tales eleemoſynas & onera quiſque poteſt recipere niſi impoſitis ita ſatisfecerit, vt noua valeat ſuſcipere. *Sacra Cong. Conc. ſuper decretis eiuſdem ſacræ Cong. de celebrat. Miſſar. in dub.* 14. habetur penes Angel. Mariam Cherub. *d. conſtit.* 43. *pag.* 318.

3 Capſæ in Eccleſia teneri poſſunt, poſito decreto celebrationis Miſſarum, vbi eſt ſatisfactum oneribus, aut breui tempore, puta vnius menſis ſatisfiat, aliàs non. *Sacra Cong. Conc. ſub die* 3. *Iunij* 1628. quam refert me citato Alphonſ. de Leone *de officio Capellani in fine pag. vlt.*

Capſæ eleemoſynarũ pro Miſſis prohibentur teneri intra clauſtra Minorum de Obſeruantia ſancti Franciſci. *Vrbanus VIII. conſtit.* 49. incip. *Sacroſanctum, in ordinationibus ſuper obſeruantia regulæ verſ. Capſæ, ſub dat.* 14. *Iunij* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 332. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Capſa num.* 1. 4

Cappucini vide *in verbo Fratres S. Franciſci Aſiſinatis* §. *Cappucini collect.* 386. *num.* 56. *cum ſeqq.*

SVMMARIVM.

1 *Fratres Ordinis Minorum Recollecti Galliæ caputium rotundum deferre, mozzetamque largiorem aſſumere debent.*
2 *Sententia ſumma refertur ſuper horum Fratrum caputio lata à Sede Apoſtolica confirmata.*
3 *Tertiarij ad Conuentus famulatum aſſumpti caputium deferre non poſſunt.*
4 *Canonicis mutari non poteſt per Epiſcopum caputium, vel aliud ſignum, aut color abſque Sedis Apoſt. licentia.*

Caputium.

COLLECT. CXXIX.

CAputium rotundum deferre, mozzetamque largiorum aſſumere debent Fratres Ordinis Minorum ſancti Franciſci Recollecti nuncupati Galliæ. *Vrbanus VIII. conſtit.* 12. incip. *In ſupremo* §. 3. *ſub die* 10. *Ianuarij* 1624. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Caputium num.* 2. Sed quia in Regno Franciæ hæc Conſtitutio non ſeruabatur præceſſit ſententia de eiuſdem Pontificis mandato lata, quia pronuntiatum fuit dictos Fratres Recollectos teneri, & obligatos eſſe ad deponendum caputium, quod deferunt acuminatum, & tam illos, qui Religionem hactenus ingreſſi ſunt, quam alios, qui eandem Religionem in futurum ingredientur, ſimiliter teneri ad deferendum caputium rotundum formæ, & qualitatis huiuſmodi, videlicet caputium rotundum cum mozzeta largiori illi vnita, & annexa, quod in maiori latitudine ſuæ rotunditatis à parte anteriori ad poſteriorem intra ſinciput & occiput non ſit largiùs duarum quindecima- 1 2

rum

rum portionum minoris, & extremæ suæ latitudinis, quæ erit ab anteriori ad posteriorem partem intra guttur, & collum eiusdem caputij, illis imposterum penitus interdicta; quam sententiam confirmauit, eamque inuiolabiliter obseruari mandauit *Vrbanus VIII. constit.* 13. aliàs 123. incip. *Alias à nobis die vlt. Iulij* 1632. apud Angel. Mariam Cherub. *in appendice tom.* 4. *Bullarij pag.* 25.

3 Caputium ferre deinceps præsumere non debent Tertiarij ad Conuentus famulatum assumpti: sed vt ab omnibus dignoscantur Fratres non esse, calceatis incedant pedibus, habitum genua non excedentem, galerum, seu biretum in capite portent. *Vrbanus VIII. sub constit.* 49. incip. *In supremo, sub tit. statuta pro vtraque familia, sub die* 20. *Nouembris* 1625. cuius meminit Ioan. Maria Nouarius *d. verbo Caputium num.* 1.

4 Caputium, vel aliud signum, aut color non potest per Episcopum Canonicis mutari absque Sedis Apost. licentia. *Sacra Cong. Rit. in Hydruntina* 1. *Septembris* 1612. *& in Brundusina Messapia* 10. *Nouembris eiusdem anni*, quas refert Sellius *in select. Canon. cap.* 23. *num.* 51.

SVMMARIVM.

1 *Fabricari possunt ex pœnis pecuniariis carceres ecclesiastici.*

2 *Religio qualibet carceres proprios debet habere saltim in qualibet prouincia.*

3 *Sortilegus, qui pactum fecerit cum diabolo carceribus perpetuis clauditur.*

4 *Religiosus professus antequam vti incorrigibilis eiiciatur, debet probari per annum in carceribus, ieiuniis, & pœnitentia.*

5 *Appellatio datur ab indebita carcerationis grauamine.*

6 *Debitum, quod septem aureos non excedit, non sufficit ad quem carcerandum in Vrbe.*

7 *Alimenta carceratis præstanda sunt ab eo, qui causam capiendi dedit, si iniustè sit carceratus.*

8 *Expensas nullas victus, aut carceris soluere tenetur carceratus non descriptus in libris custodum.*

9 *Distributiones quotidianas lucratur iniustè carceratus.*

Carcer. Carceratus.

Collect. CXXX.

1 Carceres ecclesiastici ex pœnis pecuniariis fabricari possunt. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 25. *Iunij* 1596. teste Sellio *in selectis Canonic cap.* 70. *num.* 18. *Barbos. Apost. Decis. Sum.*

Carceres proprios quælibet Religio habere debet saltim in qualibet prouincia. *Sacra Cong. Conc. in decretis de Regularib. apostatis, & eiectis* §. 6. *sub die* 21. *Septembris* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *Bullar. sub constit.* 26. cuius meminit Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Regul. verbo Carcer num.* 1. 2

Carceribus perpetuis, seu muro clauditur, qui sortilegiis pactum fecerit cum diabolo, & à Fide apostatauerit, si infirmitas, diuortia, aut impotentia generandi sequuta fuerit, siue animalibus, frugibus, aut fructibus damnum dederit: sed si mors est sequuta, traditur Curiæ seculari. *Gregorius XV. constit.* 46. incip. *Omnipotentes* §. 2. *sub die* 20. *Martij* 1623. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 317. 3

Carceribus per annum in ieiuniis, & pœnitentia probari debet Religiosus, professus, antequam vti incorrigibilis eiiciatur: sublatis quibuscunque statutis etiam formatis à Papa. *Sacra Congr. Concil. in decretis de Regular. apostatis, & eiectis* §. 6. *sub die* 21. *Septembris* 1624. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Carcer num.* 2 4

Carcerationis indebitæ grauamen per appellationem à definitiua reparari non potest, ac proinde ab eo appellari valet, & Ordinarius tenetur huic appellationi deferre, & processum transferre ad Iudicem appellationis, interim tamen Reo manente in carceribus, donec Iudex appellationis causa cognita aliud iusserit. *Sacra Congr. Concil.* testibus Quarant. *in summa Bullary verbo Archiepiscopi auctoritas num.* 20. *in addit. lit. B.* Piasec. *in praxi Episcop. p.* 1. *cap.* 4. *num.* 100. 5

Carcerari in Vrbe pro debito, quod septem aureos non excedat, nemo potest nisi habeat annexam causam criminalem. *Pius V. constit.* 10. incip. *Ex superna* 3. *Non. Iuly* 1566. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 190. 6

Carceratis alimenta præstanda sunt ab eo, qui causam capiendi dedit, si iniustè sit carceratus, & carceratis pro informatione Curiæ alimenta à Fisco, & instigatore præstanda sunt, & infra triduum examinandi. *Paulus III. constit.* 44. incip. *Ad onus, de anno* 1545. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 682. aliàs *pag.* 360. in nouiss. impress. 7

Carcerati non descripti in libris Custodum ad nullas victus, aut carceris expensas tenentur. *Paulus V. constit.* 71. incip. *Vniuersi, de anno* 1611. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 264. aliàs *pag.* 193. 8

Carceratus iniustè distributiones quotidianas lucratur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 9

N *sub*

ſub die 5. Decembris 1600. *& S.Cong.Conc. die 9. May* 1626. quarum memini *in tract. de Canonic. & Dignit. cap. 24. num. 42.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Cathedralibus agentes.*

2 *Cardinales in tres Ordines diſtincti, ſunt maiores Epiſcopis & Archiepiſcopis.*

3 *Papæ ſimoniacè electo non tenentur obedire Cardinales.*

4 *Titulos ſuos viſitare, Eccleſiam reparare, & clerum corrigere tenentur Cardinales.*

5 *Frater germanus alterius Cardinalis viuentis non poteſt fieri Cardinalis.*

6 *Cardinales quibus qualitatibus & ætate creandi.*

7 *Magiſtri ſaltim quattuor in Theologia ex quattuor Mendicantium Ordinibus in Cardinales ſunt creandi.*

8 *Tituli Cardinalium Diaconales, & Presbyterales certi & inuariabiles deſignantur.*

9 *Beneficia Cardinalium per promotionem vacant, non data per Papam retentione.*

10 *Papæ circa electionem plura per Gregorium XV. & Vrbanum VIII.*

11 *Cardinales Conclaue ingreſſi non exeunt reuerſuri, ibi vtuntur veſtibus croceis.*

12 *Penſiones eccleſiaſticas imponendi indulta conceſſa Cardinalibus reuocantur.*

13 *Cardinalis non poteſt diſponere de beneficiis Eccleſiæ cui ceßit prætextu indulti.*

14 *Indulta ſua Cardinales non communicant Capitulis, & Canonicis in diſpoſitione beneficiorum cum illis aliàs communi.*

15 *Cardinales comprehēduntur ſub decreto Concilij ſeſſ. 7. c. 2. de reform.*

16 *Eccleſias profanatas conſecrandi poteſtatem non habent Cardinales in aliena diœceſi.*

17 *Dimiſſorias ad Ordines ſuſcipiendos ex conſuetudine concedere poſſunt Cardinales ſuis familiaribus tricennalibus.*

18 *Genuflexio debetur Cardinalibus extra palatium Apoſt. & abſente Papa à Clericis non Prælatis.*

19 *Seminario contribuere tenentur Cardinales Abbates commendatarij.*

20 *Cardinales Eccleſiarum Præſules indulto conferendi beneficia Eccleſiaſtica ratione Eccleſiarum quibus præſunt, vel quarum regimini vltimo loco ceſſerunt, duntaxat uti poſſunt.*

21 *Seminario vnire poteſt Cardinalis ante vacationem beneficium quod obtinet familiaris Papæ defuncti.*

Cardinalis.

Collect. CXXXI.

DE Cardinalibus Hieronym. Manfred. 1
inter tract. Doct. tom. 13. part. 2. pag. 86. & pag. 96. & in alio ſuo tract. de Cardinalium ſacroſancto collegio, Martinus Garratus *in ſimili tract. de Cardinalibus tom. 14. p. 2. pag. 59.* Andræas Barboſa *de Cardinalium præſtantia, tom. 13. p. 2. pag. 63. & de Cardinalibus Legatis à latere ibidem pag.* 131. Goncalus de Villadiego *de Cardinalium origine, dignitate, & poteſt. eod. tom. 13. part. 2. pag. 57.* Hieron. Alban. *de Cardinalatu ibidem pag.* 105. Hieronymus Platus *de Cardinalium dignitate, & officio ad Flaminum Platum Cardinalem fratrem*, Gaſpar Fernandez Toletanus *de ſtatu, & officio Cardinal. S. R. E.* Bagnus *de dignitatib. S. R. E. tract.* 11. Caſſan. *in catalogo gloriæ mundi, part. 4. conſid* 10. *cum ſeqq.* Duaren. *de ſacr. Eccleſ. miniſter. cap.* 13. Lancel. Conradus *in templo omnium Iudic. lib. 2. cap 2. §. 1. cum duobus ſeqq.* Didacus ab Alaba *de Concil. p. 1. §. 2.* Petrus de Aliaco *in opere Gerſonis p. 1. in fine*, Chriſtophor. Siluestran. *de poteſtate Cardinalium*, Ioſephus Auria *de inſtitutione Cardinalium*, Turrecrem. *in ſum. lib. 1. cap. 80. cum quatuor ſeqq.* Aluar Pelag. *de planctu Eccleſ. lib. 2. cap.* 16. Quintil. Mandoſ. *in gloſſ. facultatum, §. conſiderantes, verbo Cardinales*, Rodulphus Cuperſ. *in cap. oportebat 79. diſt. §. ſequitur tex. cum ſeqq.* Hieron. Roman. *de Republ. lib. 3. cap. 1. & 2.* Marol *de irregul. lib. 2. cap. 3.* Cotta *in memorabil. verbo Cardinales*, Iſidor. Moſcon. *de Maieſt. Eccleſ. milit. lib.* 1. Anton. Poſſeuin. *in apparatu ſacro verbo Cardinalis*, Iodoch. Lorich. *in theſauro nouo Theolog. eodem verbo*, Petrus Creſpet. *in ſumma Cathol. Fidei ſimili verbo*, Ioſeph. de Siguença *in vita Sancti Hieronymi, lib. 3. cap. 6.* Anaſtaſ. Germon. *de indultis Cardinal. in deſcript. §. Epiſcopus, n. 7. cum ſeqq. & de Sacrorum immun. lib. 3. cap. 6.* Lælij Zechi *de Republ. eccleſiaſt. tit. de ſtatu illuſtriſ. Cardinalium*, Ioann. Garc. *de nobilitat. gloſſ. 48. §. 3. num. 26. cum multis ſeqq.* Cardinal. Bellarm. *in ſuis controu. Cathol. to. 1. de Cleric. lib. 1. c. 26 & in apologia contra Regē Angliæ, cap. 4.* Herinq. *in ſum. lib. 10. cap. 27. de Cardinalium dignitate*, Anton. Scappus *de birreto rubro dando S. R. E. Cardinalibus*, Petr. Gregor. *ſyntagm. Iuris lib. 15. cap. 4.* Card. Paleoth. *de conſult. ſacri Collegij, quæſt. 3.* Quintanad. *eccleſiaſt. lib. 4. à num.* 102. Flamin. Pariſ. *de reſignat. benef. lib. 2. q. 1. n. 34. cum ſeqq. & lib. 7. quæſt. 12.* Azor. *inſtit. moral. p. 2. lib. 6. cap. 7.* Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloſ.* 24. Cardin. Tuſch. *pract.*

concluſ.

conclus.tom. 1. lit. C. concl. 35. cum seqq. Molina *de Medrano in allegat. Prôregis extranei Regni Aragon. n. 73. cum seqq.* Fr. Ioann. à Ponte *in conu. vtriusque Monarchiæ lib. 1. cap. 3 §. 2. pag.* 97. Mich. Naucler. *de Monarchia ecclesf. part. 2. lib. 4. cap. 11. & 12.* Paul. Catrar. *in Canon. ac moribus Theolog. q. 3.* Sebast. Cæsar *in sua relect. de ecclesiast. hierarchia, p. 1. disp. 2.* Paulus Layman *in Theologia morali, lib. 1. tract. 4. cap. 7. §. 7.* Monet. *de conseruator. cap. 5. num. 34. cum seqq.* Duardos *in comment. ad Bullam Cœnæ, lib. 2. in can. 11. quæst. 6.* Sanctarel. *var. resol. q. 2.* Antonin. Diana *moral. resolut. p. 5 tract. 2.* Machado *en su perfetto Confessor. tom. 2. lib. 4. part. 7. tract. 3.* Ego *de iure ecclesiast. vniuerso, lib. 1. cap. 3. 4.*

2 Cardinales sunt in tres Ordines distincti, Episcopos, Presbyteros, & Diaconos, absque testium multitudine condemnari non debent, eos offendentes sunt Rei criminis læsæ maiestatis, à Papa tantummodo iudicantur, sunt maiores Episcopis, & Archiepiscopis, licet sint tantùm Presbyteri. *Eugenius IV. constit. 15.* incip. *Non mediocri de anno* 1439. apud Laert. Cherub. *in Bullario, tom. 1 pag.* 282. aliàs 256. Eos offendentes, & hostiliter insequentes cum sociis, complutibus receptantibus, non reuelantibus excommunicantur, sunt Rei læsæ maiestatis, diffidati, intestabiles, priuati officiis, beneficiis, &c. *Pius V. constit. sua* incip. *Infelicis sæculi de an.* 1569. de qua Seort. *in selectas Bullar epit.* 109.

3 Cardinales non tenentur obedire Papæ simoniacè electo, & non complices electionis simoniacæ Papæ alium possunt eligere: qui verò simoniacè Papam elegerunt, cadunt ipso facto ab omni dignitate. *Iulius II. in const. 3* incip. *Cum tam diuino Kalend. Februarij* 1505 apud Laert. Cherub. *tom 1 pag.* 404. Scortiam *in selectas Constitut. epit* 50.

4 Cardinales sunt Ecclesiæ columnæ, ideoq; in magno honore habēdi sunt, visitare tenentur suos Titulos, ac Clerum corrigere, Ecclesiam reparare, & dum moritur, eidem aliquid legare, ex decentia in Romana Curia residere debent. *Leo X. constit. 7* incip. *Supernæ 3. Non. May* 1514. apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag.* 474. aliàs *pag.* 407. in nouiss. edit.

5 Cardinalis nullus fieri potest, qui sit frater germanus alterius Cardinalis viuentis. *Iulius III. const. 22.* incip. *Sanctissimus de anno* 1554. apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag.* 715. Sixtus V. *constit. numero seq. citata.*

6 Cardinales Apostolorum personas repræsentant, & ex omni natione, & qui sint doctrina, & moribus insignes creandi sunt, & Diaconus Cardinalis creari non potest, nisi sit in anno 22. absens creatur sub conditione, vt infra annum se in Curia præsentet, etsi birreto rubro decoratus intra annum ad Curiam non se contulerit, eo ipso priuatur dignitate. *Sixtus V. constit.* 50. incip. *Postquam 3. Non. Decembris* 1586. apud Laert. Cherub. *tom 2. pag.* 560. aliàs *pag.* 426.

7 Cardinalium in collegio saltem quatuor Magistri in Theologia ex quatuor Mendicantium Ordinibus sunt assumendi, & eorum vita cæteris exemplar esse, & ex illis Pontifex eligi debet: & Cardinalium Diaconorum prior, aut sequens in quarta vacatione sex Ecclesiarum, si sit in ætate, & præsens, pro ea vice præfertur Presbytero antiquiori, & ad Ecclesiam vacantem promouetur. Sixtus V. *d. constit.* 50.

8 Cardinalium titulos Presbyterales, & Diaconales certos & inuariabiles designauit Sixtus V. *constit.* 55. incip. *Religiosa Id. Aprilis* 1587. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 571. aliàs *pag.* 434.

9 Cardinalium beneficia per promotionem ad Cardinalatum vacant, non data per Papam retentione. Idem Sixtus V *constit.* 79. incip. *Sanctissimus 16. Martij* 1588. apud Laert. Cherub. *tom. 2 pag.* 627. aliàs *pag.* 475.

10 Cardinalium circa electionem plura edixit nouissimè *Gregorius XV. constit.* 13. incip. *Æterni 17. Kalend. Decembris* 1621. Quoniam verò circa vsum, obseruantiam, & executionem huius Gregorianæ sanctionis multæ excitari poterant difficultates, ideo illic idem Pontifex ad eas præcidendas, & pro faciliori eiusdem Constitutionis obseruantia edidit Cæremoniale, ritus huiusmodi electionis continens, serò obseruandum, & nequaquam immutandum, vt *in const.* 19. incip. *Decet 4. Id. Martij* 1621. Quæ omnia approbauit, & confirmauit *Vrbanus VIII. constit.* 45. incip. *Ad Romani 5. Kalend. Februarij* 1625 apud Angel. Mariam Cherub *in Bullar. tom. 4 pag.* 61.

11 Cardinales ingressi in Conclaue non exeunt reuersuri, ibique vtuntur vestibus croceis; non ordinati in Conclaui excluduntur à suffragio ferendo, nisi priuilegio muniti sint; habentes clausum os possunt eligere. *Gregorius XV. in dicta constit. 19. Cæremonialis tom. 4 Bullary pag.* 103.

12 Cardinalium & aliorum indultorum reuocatio pensiones ecclesiasticas imponendi, seu ad illas nominandi nisi super iurepatronatus laicorum, vel per instrumentum publicum constet de integrali solutione alicuius termini. *Vrbanus VIII. constit.* 69. incip. *Sanctissimus, §. 2. sub die 20. Iunij* 1627.

13 Cardinalis non potest disponere de beneficiis Ecclesiæ, cui cessit, prætextu indulti, quod habet tantum locum in illa, cui præest, excepto Episcopo Ostiensi, & alus, & prætextu indulti etiam concedendi cum expressa

facultate disponendi de beneficiis Ecclesiæ, cui cessit, non potest disponere de illis. *Vrbanus VIII. const.* 60. incip. *Licet*, 10 *Septembris* 1626. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 75.

14 Cardinales Episcopi non communicant indulta Capitulis & Canonicis in dispositione beneficiorum cum illis aliàs communi. Idem *Vrbanus VIII. d. constit.* 60.

15 Cardinales comprehenduntur sub dispositione *Concil. sess.* 7. *cap.* 2. *de reform.* cum simus in lege correctoria, & materia peccati maximus enim abusus est, vt qui vix fructuosè vnam Ecclesiam regere valet, aliam accipere audeat, præsertim cum vnusquisque in Ecclesia sua residere teneatur, *cap.* 1. *sess.* 23. *de reform. Sacra Congr. Conc.* teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 2 *n.* 17.

16 Cardinales in aliena diœcesi potestatem non habent consecrandi Ecclesias prophanatas, nisi de indulgentia Papæ. *Sacra Congr. Conc.* referente Sellio *d. cap.* 2. *n.* 18.

17 Cardinales suis familiaribus triennalibus dimissorias ad Ordines suscipiendos ex consuetudine concedere possunt, tametsi illis nec ante, nec statim postea conferant beneficium. *Sacra Congr. Conc. sub die* 22. *Ianuarij* 1602. quam citat Sellius *d. cap.* 2. *n.* 19.

18 Cardinalibus extra palatium Apost. & absente Papa debetur à clericis non Prælatis genuflexio. *Caeremoniale Pontif. lib.* 3. *sess.* 1. *c.* 12.

19 Cardinales etiam Commendatarij tenentur contribuere Seminario pro Abbatiis, & beneficiis eorum iuxta taxam ab Episcopo, & deputatis factam; *Sacra Cong. Concil. in Adrien.* 3. *Decembri*, 1622 apud Sellium *d. cap.* 2. *n.* 25.

20 Cardinales Ecclesiarum Præsules indulto conferendi beneficia ecclesiastica ratione Ecclesiarum, quibus præsunt, vel quarum regimini vltimo loco cesserunt, dumtaxat vti possunt. *Vrbanus VIII. d. constit.* 60. incip. *Licet nullus.*

21 Cardinalis Episcopus habens indultum potest non obstante decreto sanctæ memor. Clementis VIII. ante vacationem vnire seminario beneficium, quod obtinet familiaris Papæ defuncti. *Sacra Cong. Conc. in Tudertina* 15. *Aprilis* 1628. penes Sellium *d. cap.* 2. *n.* 26.

Cardinalium exequiæ, vide *in verbo Exequiæ collect.* 347.

Carmelitæ Fratres, vide in verbo *Fratres Carmelitæ, collect.* 366.

Cardinalis caudatarius, vide *Caudatarius Cardinalium. Collect.* 138.

SVMMARIVM.

1 *Canonizationem sancti Caroli fecit Paulus V.*

2 *Officium de sancto Carolo in prouincia Mediolan. sub ritu duplici celebratur.*

3 *Officium de S. Carolo extra prouinciam Mediolan. ab omnibus sub ritu semiduplici recitari posse conceditur.*

4 *Auctores de sancti Caroli vita & laudibus agentes referuntur.*

S. Carolus.

Collect. CXXXII.

Sanctum Carolum die 1. Nouembris 1610. canonizauit, & eius festum die 4. Nouembris agi iussit *Paulus V. const.* 67. incip. *Vnigenitus Kalend. Nouembris* 1610. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 256. aliàs *pag.* 183. in nouis. impres. 1

S. Caroli Officium in prouincia Mediolanensi sub ritu duplici celebrari posse censuit *Sacra Cong. Rit. in Mediolanen.* 20. *Nouembris* 1610. teste Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis num.* 2. Gauant. *in rub. Breuiary sect.* 7. *cap.* 13. *num.* 4. 2

S. Caroli Officium in Breuiario & Kalendario imprimi & ab omnibus sub ritu semiduplici recitari posse concessit eadem *Sacra Cong. Rit.* 3. *Septembris* 1616. apud Aldan. *d. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis num.* 30. & Gauant. *d. num.* 4. 3

De S. Caroli vita Carolus à Basilica sancti Petri, Ioannes Baptista Posseuinus, Iussanus Italicè. De eiusdem laudibus Iulius Nigro Ital. ad eundem oratio Petri Ioannis Perpiniani *in suis orat.* 4

Carthusienses Monachi, vide in verbo *Monachi Carthusienses collect.* 502.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de casibus reseruatis agentes.*

2 *Casus quales debet Episcopus reseruare.*

3 *Restitutio incertorum non potest esse casus reseruatus.*

4 *Absolutio eius, qui nocte per ciuitatē inhonestè canens deambulat, non potest esse casus reseruatus.*

5 *Licentia absoluendi à casibus Episcopo reseruatis potest dari viua voce.*

6 *Licentia concessa ad absoluendum à casibus Sedi Apost. reseruatis, non comprehendit casus, quos Episcopus & Prælatus Religiosus cum suis subditis Regularibus reseruauit.*

7 *Iesuitæ & alij Confessarij vigore priuilegiorum Rosarij non possunt absoluere à casibus*

bus Episcopo reseruatis.

8 *Absoluere à casibus Episcopo reseruatis possunt omnes, qui audiunt Confessiones, vrtute Bullæ Iubilæi indicti à summo Pont. cum facultate absoluendi à quibuscunque enormibus &c.*

9 *Absoluere à casibus Ordinariis locorum, vel Sedi Apost. reseruatis nulli Sacerdoti tam sæculari quàm Regulari licet præterquam in mortis articulo.*

10 *Regulares cuiusuis Ordinis non possunt quemquam absoluere à casibus reseruatis in Bulla Cœnæ Domini, vel Ordinario loci.*

11 *Regularibus casus reseruauit Clemens VIII.*

12 *Regulares vtriusque sexus à casibus reseruatis etiã in Bulla Cœna Domini absolui non possunt à Confessariis per eos electis vigore Bullæ Cruciata.*

Casus reseruatus.

Collect. CXXXIII.

1 De casibus reseruatis integros tractatus ediderunt Lælius Zechius, Horatius Gambarupra, Petrus Bellochius, Lucas Floronus, Bartholomæus Giptius olim Romæ mei amicissimus, Franciscus longus à Coriolano, pariter Romæ mihi charissimus, Iacobus Seruetius, Ioannes Capeauilla, Martinus Frias. Homobonus de Bonis.

2 Casus Episcopo reseruati debent esse pauci, iique maximè necessarij, atrociores, & grauiores, non casus Bullæ Cœnæ, neque specialiter Papæ reseruati, ueque promiscuè ij, quibus est annexa excommunicatio nemini reseruata, nisi ob frequentiam, scandalum, aut necessariam causam aliqui nominatim: neque ij, in quibus est necessaria restitutio, vel executio pro absolutione: neque ij, qui versantur circa res parui momenti, & qui frequenter eueniunt inter idiotas, licet sint mortiferi, neque in carnalibus, vbi adest periculum scandalorum, vel cadere potest suspicio ob frequentem reditum ad Ordinarios. *Sacra Congr. Episcop. & Reg.* 25. *Nouembr.* 1602. teste Sell. *in select. Canon. c.* 18. *n.* 2. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 14. *de Sacram. Pænit. cap.* 7. *num.* 7.

3 Casus reseruatus esse non potest restitutio incertorum. *Eadem S. Cong. Episcopor.* 14. *Iuny* 1619. cuius meminerunt Gauant. *in man. Prælator. verbo* casus reseruati, Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo casus num.* 31. Ego *in collect. ad d. cap.* 7. *num.* 7.

4 Casus reseruatus esse non potest eorum absolutio, qui nocte per ciuitatem inhonestè *Barbos. Apost. Decis. Sum.* eanentes deambulant *S. Cong. Episcop.* 16. *Octobris* 1615. nec eorum qui violant dies festos. *Eadem S. Cong.* 16. *Ianuary* 1615. de quibus Sellius *d. cap.* 18. *num.* 3.

5 à Casibus Episcopo reseruatis absoluendi licentia potest dari viua voce. *Eadem S. Cong. Episcop. & Regul.* 26. *Nouembris* 1602. penes Sellium *d. cap.* 18. *num* 5.

6 à Casibus Sedi Apost. reseruatis absoluendi concessa facultas, non comprehendit casus, quos Episcopus, & Prælatus Religiosus cum suis subditis Regularibus reseruauit, nisi de his fieret specialis mentio. *Sacra Cong. Concil.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 286.

7 à Casibus Episcopo reseruatis absoluere non possunt Patres Iesuitæ, & alij Confessarij vigore priuilegiorum Rosarij, nisi priuilegia talem tradant facultatẽ, vel sint obtenta, aut confirmata post Trid. Concilium. *Sacra Congr. Concil.* quam citat Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 386.

8 à Casibus Episcopo reseruatis absoluere possunt omnes, qui audiunt Confessiones Virtute Bullæ Iubilei indicti à summo Pont. cum facultate absoluendi à quibusque enormibus peccatis reseruatis Sedi Apost. etiam in Bulla Cœnæ Domini *Sacra Cong. Conc.* vt per Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap* 2. *n* 294.

9 à Casibus Ordinariis locorum, vel Sedi Apost. reseruatis nulli Sacerdoti tam sæculari quàm Regulari, cuiusuis Ordinis etiam Mendicantiũ, quibuscunque priuilegiis, indultis, ac facultatibus suffulto, præterquam in mortis articulo absoluere licet. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 7. *Ianuarij* 1617. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regulat. ad constit.* 1. *Iulij* 11. *num.* 63.

10 à Casibus reseruatis in Bulla Cœnæ Domini, vel Ordinario loci non possunt quemquam absoluere Regulares cuiusuis Ordinis, Congregationis, Societatis & instituti etiam necessario exprimendi tam intra quàm extra Italiam in vim priuilegiorum, aut confirmationum huiusmodi, quas vel hactenus obtinuerunt, vel deinceps fortè obtinebunt, aut si secus egerint, absolutiones nullæ, atque irritæ erunt. Ab aliis verò casibus, & censuris Sedi Apost. reseruatis, siquidem Regulares habent à Sede Apost. absoluendi facultatem, illa extra Italiam minimè sublata fuit. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 17. *Nouembris* 1628. referente Sellio *d. cap.* 18. *num.* 6.

11 Casus reseruatos taxauit, & præscripsit cunctis Regularibus Clemens VIII. vltra quos præcipit vt alij non reseruentur à Prælatis Superioribus, nisi in Capitulo Generali, aut Prouinciali de consensu Patrum Vocalium, & matura discussione, vt *in sua Constit.*

sub Dat. 26. Maij 1593. cuius meminerunt, de illiusque materia latè tractarunt Fr. Emman. *quaest. Regul. tom. 1. quaest. 20. art. 1. cum seqq.* Fr. Ludou. Miranda *in manuali Praelat. tom. 2. quaest. 34. art. 7. cum seqq.* F Franc. Coriolan. *in tract. de casibus reseruatis iuxta regulam decreti felicis record. Clementis VIII. Regularibus praescriptam,* Suarez *de Relig. tom. 4. tract. 8. lib. 2. cap.* 18. Molfes. *in sum. Theologia moralis tract. 7. cap. 20. de casibus reseruatis Praelatis Religiosorum*, Quarant. *in sum. Bullarij verbo Casus reseruati*, Lezana *in sum. quaest. Regul. p. 1. cap. 18. num. 20. cum seqq. & tom. 3. verbo casus reseruati Regularibus num. 30. cum seqq.* Laurent. de Peyrinis *de Praelato q. 3. cap. 2. in princip.* §. 1. Ioan. Anton Nouar. *in sum. Bullarum tit. de casibus reseruatis*, nouissimè Iuniper à Drepano Madriti mei amicissimus *in speciali tract. de casibus reseruatis iuxta constit. Clementis VIII.*

12 à Casibus reseruatis etiam Bullae in Coena Domini absolui nō possunt Regulares vtriusque sexus à Confessariis per eos electis vigore Bullae Cruciatae propter Breue Clementis VIII. *Sacra Congr. Conc. in causa Portugaliae, & Castella* 4. *Decembris* 1627. penes Scllium *d. cap.* 18. *num.* 8.

Carthusiani, vide in verbo *Monachi Carthusienses collect.* 502.

S. Cassianus.

Collect. CXXXIV.

Sancti Cassiani Martyris Officium cum octaua pro Ecclesia, ciuitate, & dioecesi Imolensi conceditur, & approbatur per *Sacram Cong. Rit. in Imolen.* 3. *Decembris* 1616. quam declarationem refert Aldan. *in compendio Canonicar. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num.* 24.

S. Casimirus.

Collect. CXXXV.

Sancti Cassimiri Officium sub ritu semidupl. in Breuiario imprimendum concessit *Sacra Congr. Rit. in causa Poloniae sancti Cassimiri* 23. *Ianuarij* 1621. cuius meminere Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num.* 25. & Gauant. *in Rub. Breuiarij sect. 7. cap. 5. num.* 4.

Cassinenses Monachi, vide in verbo *Monachi Ordinis sancti Benedicti collect.* 484.

S. Catharina.

Collect. CXXXVI.

Sanctae Catharinae Virginis, & Mart. Officium pro ciuitate Goana in Indiis Orientalibus approbatur. *Sacra Congr. Rit. in Goana* 22. *Ianuary* 1618. de qua meminit Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis, num.* 26. De eius vita, & laudibus Philippus Diez *in summ. Catholicae fides*, Marcus Philippus Funcstus Italico carmine, Nicolaus Burgentius, Paulus Aemilius Sanctorius. 1

Sancta Catharina de Senis nascitur Senis Etruscorum nobili Vrbe, Angelicam vitam in terris egit, anno septimo virginitatem suam Deo consecrauit, habitum B. Dominici gestauit, spiritu prophetico claruit. Obiit Romae anno suae aetatis 30. illam canonizauit eiusque festum Dominica prima mensis Maij agi iussit *Pius II. const.* 6. incip. *Misericordias* 3. *Kalend. Iuly* 1461. apud Laert. Cherub. *pag....* 2

Sanctae Catharinae de Senis pro officio Lectiones proprias sub ritu duplici de mandato S. D. N. Vrbani VIII. die vltima Aprilis ab omnibus recitandas, & ab eodem Sanctissimo remisas, & recognitas Sacra Congregatio Rituum pro maiori fidelium commoditate imprimi posse licentiam concessit *sub die* 16. *Februarij* 1630. vt refert Castellin. Romae mihi olim charus *in tract. de dilat. canoniz. sanctor. pag.* 83. De eius vita scripsit Raymundus de Capia, & Ambrosius Catharinus: de eiusdem stygmatibus Gregorius Lombardallus Italicè. 3

Cathedralis Ecclesia, vide in verbo *Ecclesia Cathedralis collect.* 272.

Cathedralis Ecclesiae Canonicus, vide in verbo *Canonicus Cathedralis collect.* 90.

SVMMARIVM.

1 *Cathedraticum singulis annis exigi solet ab Ordinario, tam in visitatione, quàm extra.*

2 *Cathedraticum non censetur sublatum decreto Concil. sess. 24. de reformat. cap. 3. vers. intérimque.*

3 *Episcopus non potest imponere nouam taxam nomine Cathedratici.*

4 *Fratres S. Ioannis Hierosolymitani siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni vnitis, non tenentur ad solutionem Cathedratici synodatici.*

Cathe

Cathedraticum.

COLLECT. CXXXVII.

1 CAthedraticum, quod singulis annis exigi solet ab Ordinario tam in visitatione, quàm extra, non censetur sublatum de-
2 creto Concilij sess. 24. de reform. cap. 3. vers. interimque caueat. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. num.* 115. quem refero *de Episcopo, part. 3. alleg. 73. num. 44. in fine.*
3 Cathedratici nomine non potest Episcopus imponere nouam taxam. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. sub die* 15. *Iunij* 1619. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 30. num.* 45.
4 Cathedratici synodatici ad solutionem nō tenentur, neque compelli possunt Fratres Sancti Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni prædictæ vnitis. *Sacra Congr. Conc. in Augustana* 4. *Decembris* 1630. cuius meminit Sellius *in select. Canon. cap. 10. num.* 20.

SVMMARIVM.

1 *Prælati caudatarius dum ei seruiendo in processionibus assistit, non potest mulctari ex eo quod non incedat sub sua Cruce.*
2 *Cardinalium caudatariis conceditur vt possint deferre per Vrbem subtanas violacei coloris.*
3 *Cardinalis defuncti caudatario an sit aliquid dandum de vtensilibus Capellæ.*

Caudatarius.

COLLECT. CXXXVIII.

1 CAudatarius dum pro seruitio sui Prælati in processionibus assistit, non potest mulctari, ex eo quod non incedat sub sua Cruce. *Sacra Congr. Rit. in Veronen.* 27. *Iulij* 1601. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 31. *n.* 6.
2 Caudatariis Cardinalium conceditur vt possint deferre per Vrbem vestes subtanas violacei coloris. *Sacra Cong. Rit. in causa Vrbis Caudatariorum* 2. *Augusti* 1608. quam refert idem Sellius *d. cap.* 31. *num.* 7.
3 Caudatario Cardinalis defuncti nihil de paramentis, & vtensilibus cappellæ eiusdem Cardinalis ab eo legatis alicui Ecclesiæ pertinere censuit *Sacra Congr. Rit. in causa Vrbis S. Mariæ in Via* 15. *Maij* 1610. cuius meminit Aldan. *in compend. Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18 *n.* 20.

SVMMARIVM.

1 *Camerales causæ de plano, simpliciter & sola facti veritate inspecta expediri debent.*
2 *Papa cognoscit appellatione remota de causis vertentibus inter S. R. E. Cardinales.*
3 *Religiosorum causa ad Officium sanctæ Inquisitionis spectantes, non ab eorum Superioribus, sed ab Inquisitoribus cognoscendæ.*
4 *Magnus Magister, & Conuentus Religionis Hierosol. aut deputati ab illis cognoscunt de causis inter Equites, & eorum subditos.*
5 *Episcopus non tenetur dicere Monialium superioribus causam quare amoueat earum Confessarium, vel administratorem.*
6 *Episcoporum causæ ciuiles, vel criminales minores in Concilio tantùm Prouinciali vel à deputatis per illud cognoscuntur.*
7 *Matrimoniales, & criminales causæ Episcopi tantùm examini, & iurisdictioni relinquuntur.*
8 *Matrimoniales, & criminales causas cognoscere spectat ad Episcopum etiam in Abbatiis exemptis donec per tres sententias conformes constet eas esse nullius diœcesis.*
9 *Matrimonialium & criminalium causarum cognitio spectat ad Episcopum donec per alium pertendentem probetur immemoriabilis, & quod sit nullius.*
10 *Nullitatis professionis causa coram Episcopo, & Superiore Regulari cognosci debet, & intra triennium terminari.*
11 *Beneficiales causæ, quando de litterarum Apost. intellectu tractatur, etiam in prima instantia per Signaturam committuntur.*
12 *Causa in prima instantia committuntur in Curia si vel de affectis, vel de reseruatis beneficiis ageretur.*
13 *Damnorum datorum per clericos, seu per eorum animalia causa coram ecclesiastico Iudice sunt ventilanda.*
14 *Episcopus non potest inuocare ad effectum vt cognoscat solus, causas pendentes inter Capitulares exemptos coram Vicario foraneo cum Adiuncto à Capitulo deputatis.*
15 *Causa profana vertentes coram Iudice ecclesiastico non comprehenduntur sub decreto Concily Trid. sess. 24. de reform. cap. 20.*
16 *Congregatio ad Rotam remittere solet causam, quæ indiget processionibus iuridicis, & manu Regia expediri non potest.*
17 *Professorum in electione exigitur vt causa secundum Canones probata sint, & processus instructus secundum stylum.*

18 *Vicarius Capitularis non potest cognoscere causas confugientium ad Ecclesias, vel ab illa extractorum.*

Causa.

Collect. CXXXIX.

1 Causæ Camerales de plano, simpliciter, & sola facti veritate inspecta tractantur & expediuntur. *Leo X. constit.* 24. incip. *Licet* 12. *Iulij* 1517. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1 *pag.*514. aliàs *pag.*435. in nouiss. impres.

2 Causæ vertentes inter S. R. E. Cardinales à Papa appellatione remota sunt cognoscendæ *Paulus IV. const.*8.incip.*Cum sæpius de anno* 1556. apud Laert. Cherub. *tom* 1.*pag.*724. aliàs *pag.*582.

3 Causas Religiosorum ad Officium sanctæ Inquisitionis spectantes non ab eorum Superioribus, sed ab Inquisitoribus cognoscendas decreuit *Paulus V. constit.* 26. incip. *Romanus Kalend. Septembris* 1606. cuius meminir Ioan. Maria Nouar.*in lucerna Regul.verbo Causa* 1.

4 Causæ inter Equites Hierosolymitanos, & eorum subditos eum omnibus annexis, connexis, & dependentibus terminandæ sunt à magno Magistro Religionis, & Conuentus, aut deputatis ab illis, & quando secus. *Pius IV. constit.*9. incip. *Circunspecta Kalend. Iulij* 1560. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.*9. aliàs *pag.*7. in nouiss.impres.

5 Causam quare Episcopus amoueat, vel amouendū censeat Confessarium vel administratorem Monialium non tenetur dicere Superioribus earum, *Gregorius XV. post Constit.* 18. incip. *Inscrutabili in declar.*12.

6 Causæ ciuiles, vel criminales minores Episcoporum in Concilio tantùm Prouinciali, vel à deputatis per illud cognosci & terminari possunt, etiam non existentibus duodecim Episcopis, quia huiusmodi Concilia ex minori numero Episcoporum, vt plurimum constant. *S. Cong. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1.*tit.*18.*l.*7. *de Episcop.num.*80. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3.*alleg.* 112. *num.* 115.

7 Causæ matrimoniales, & criminales ex decreto *Conc.sess.*24 *cap.* 20. *de reform. vers. ad hæc*, Decanis, Archidiaconis, & aliis inferioribus ademptæ, Episcopique tantùm examini, ac iurisdictioni relinquendæ Sede Episcopali vacante à Capitulo cognosci, & definiri possunt. *Sacra Cong. Conc.* 30. *Maij* 1602. cuius memini *in collect. ad Trid. d. cap.* 20. *num.* 58.

8 Causas matrimoniales, & criminales cognoscere, licentias concionandi concedere, ac Sacerdotes ad Confessiones audiendas approbare spectat ad Episcopum etiā in Abbatiis exemptis, donec per tres sententias conformes, vel vnicam, quæ in rem iudicatam transierit, Abbatiam præfatam, ac loca illi subiecta, seu ab illa dependentia nullius diœcesis esse constiterit. *Sacra Cong. Conc. in Theatina Abbatia S. Ioannis in Ven.* 11. *Septembris* 1621. referente Sellio *in selectis Canon. cap.* 42. *num.* 9.

Causarum matrimonialium, & criminalium cognitio, & Confessariorum approbatio, ad Episcopum spectat donec per alium prætendentem probetur immemorialis, & quod sit nullius. *S. Cong. Conc. in nullius seu Ctnuersana* 26. *Iunij*,& 20. *Augusti* 1627. penes Sellium *d. cap.* 42. *num.* 10. 9

Causa nullitatis professionis ex decreto Conc.cap 9.sess.25.de Regul. coram Episcopo, & Superiori Regulari cognosci debet,& intra triennium terminari, adeo vt si terminata non fuerit, liberum sit parti Iudices Superiores adire vigore *cap.*20.*sess.*24 *in princip. Sacra Congr. Conc. sub die* 4. *Decembris* 1597. apud Armend.*in addit.ad recop.legum Nauarræ, lib.*2.*tit.*18 *l.*7.*de Relig.num.* 40. quem refero *de officio,& potest. Episcopi ,part.* 3. *alleg.* 81.*num* 8. 10

Causæ beneficiales quando litteræ sub plumbo expeditæ reperiuntur, & de litterarum Apost. intellectu tractatur etiam in prima instantia per Signaturam iustitiæ in Curia committuntur, ea ratione quia iudicare de viribus litterarum Apostolic. ad Romanæ Curiæ Iudices, & præcipuè Sacræ Rotæ Auditorio in ipsis versato, & non ad alios inferiores pertinet. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc.*de benefic.part.*6.*cap.*3 *num.*8. 11

Causæ in prima instantia committuntur in Curia, si vel de affectis, vel de reseruatis beneficiis agetur. *Sacra Congr. Conc.* penes eundem Garc *d.part.*6.*cap.*3.*num.*7. 12

Causæ damnorum datorum per clericos,& ecclesiasticos, seu per eorum animalia, nec non per familiares ministros, & colonos Episcoporum, & mensæ Episcopalis etiam laicos, seu eorum animalia in bonis quibuscunque tam Ecclesiarum & personarum ecclesiasticarum, quàm etiam laicorum, spectat ad Curiam Episcopalem priuatiuè. Si verò laici, eorumue ministri, & animalia damnificent bona Ecclesiarum, & personarum ecclesiasticarum, Curia Episcopalis procedere potest tanquam in causis mixti fori. At quando coloni, & ministri Ecclesiarum, Clericorum, & ecclesiasticorum cum animalibus propriis bona laicorum damnificant, cognitio tam quoad personas laicorum, & eorum animalia 13

animalia ſpectat ad Iudicem laicum priuatiuè: Sed ſi cum animalibus eccleſiaſticorum, vel Eccleſiarum quoad perſonas ſpectat, ad laicum, quo verò ad animalia ſpectat, ad Curiam eccleſiaſticam. *Sacra Congr. Cardinalium controuerſiis iuriſdictionalibus præpoſita in vna Terracinen.* referente Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib. 2. tit. 1. n. 70.*

14 Cauſas pendentes intra Capitulares exemptos coram Vicario foraneo cum Adiunctis à Capitulo deputatis, non poteſt Epiſcopus auocare vt cognoſcat ſolus, ſed benè cum Adiunctis. *Sacra Congr. Conc. in Bergen.* 18. *Septembris* 1627. de qua per Aldan. *d. tit. 1. num. 72.*

15 Cauſæ prophanæ vertentes coram Iudice eccleſiaſtico non comprehenduntur ſub decreto *Concil. ſeſſ. 24. de reform. cap. 20. Sacra Congr. Conc.* teſte Rota *in Leodien. dominij de Steuordia* 3 *Iulij* 1623 coram bonæ mem. *Coccino Decano* reprobata *deciſione* 106. *in princ. part. 4. diuerſ.* in qua dictum fuerat Concilium citato loco procedere etiam in prophanis.

16 Cauſa, quæ indiget probationibus iuridicis, & manu Regia expediri non poteſt, à Congregatione ad Rotam remittitur. *Sacra Cong. Rit. in Hiſpalen.* 11. *Decembris* 1604. apud Aldan. *d. tit. 1. num. 74.*

17 Cauſæ ſecundum Canones reprobatæ, & proceſſus inſtructus ſecundum ſtylum requiſitur in erectione profeſſorum. *Vrbanus VIII. poſt conſtit. 26. in decreto de apoſtatis & eiectis,* §. 6. *ſub die* 22. *Septembris* 1624.

18 Cauſas confugientium ad Eccleſiam, vel ab illa extractorum non poteſt cognoſcere Vicarius Capitularis. *Sacra Congr. ſuper controuerſ. iuriſdictionalibus in Cuſentina* 15. *Februarij* 1633. cuius meminit R. P. D. Alex. Sperel. *in deciſ. fori eccleſiaſt. deciſ.* 31 *num.* 8.

SVMMARIVM.

1 *Thurificandus eſt triplici ductu thuribuli celebrans tantum abſente Epiſcopo, cæteri vero Canonici duplici ducta.*

2 *Benedictionem Epiſcopi debet expectare ſolemniter celebrans coram Epiſcopo antequam diſcedat ab Altari.*

3 *Miſſas celebrans, vel Confeſſiones audiens non ordinatus ad Presbyteratum traditur Curiæ ſeculari puniendus.*

4 *Miſſæ celebrandæ eleemoſynam percipiens integram illam dare debet, ſi alteri committat.*

5 *Rector, cui ratione ſuæ Rectoriæ iniunctum eſt onus celebrandi certas Miſſas poteſt per illam illas celebrari facere pro iuſto ſtipendio reti nta ſibi parte, niſi in fundatione aliter ſit cautum.*

6 *Altare à quo furtim ſubtractæ fuerunt Reliquiæ à Militibus remanet execratum, & non poteſt ſuper eo celebrari niſi de nouo conſecretur.*

Celebrans. Celebrare.

COLLECT. CXL.

CElebrans tantum abſente Epiſcopo triplici ductu thurificandus eſt, Archidiaconus verò, ſiue Archipresbyter, & cæteri Canonici duplici ductu. *Sacra Congr. Rit. in Patauina plebis ſa.* 9. *Maij* 1605. teſte Sellio *in ſelectis Canon. cap.* 19. *num.* 40. 1

Celebrans ſolemniter coram Epiſcopo debet expectare benedictionem Epiſcopi antequam diſcedat ab Altari. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina* 13. *Martij* 1608. quam refert Sellius *d. cap.* 19. *num.* 42. 2

Celebrans Miſſas, vel Confeſſiones audiens non ordinatus ad Presbyteratum, licet ſit minor 25. annis, maior 20. traditur Curiæ ſeculari puniendus, quantumuis exemptus. *Vrbanus VIII. conſtit.* 79. incip. *Apoſtolatus* 23. *Martij* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullar. tom.* 4. *pag.* 92. 3

Celebrandæ Miſſæ qui percipit eleemoſynam, ſi alteri committat, debet illam integram dare. *Vrbanus VIII. poſt conſtit.* 43. *in decretis de celebrat. Miſſar. declar.* 10. & 16. *ſub die* 21. *Iunij* 1625. apud me poſt *tract. de officio, & poteſt. Epiſcopi pag.* 58. *in vlt. impreſſ.* 4

Celebrari Miſſam per alium valens Rector beneficij, poteſt tribuere Sacerdoti celebranti eleemoſynam congruam ſecundum morem ciuitatis retinēdo ſibi aliam partem, niſi in fundatione ipſius beneficij aliud cantum ſit. *Sacra Congr. Conc. Vrbani VIII. auctoritate ſuper decretis eiuſdem Congreg. de celebratione Miſſarum in reſp. ad dub.* 8. penes me *in fine tract. de Epiſcopo pag.* 61. 5

Celebrari non poteſt ſuper Altare à quo furtim non amota; nec fracta menſa ſubtractæ fuerunt Reliquiæ à militibus niſi Altare de nouo conſecretur. *Sacra Cong. Rit. in nullius* 5. *Martij* 1633. quam refert Bonfadin. *in theſauro eccleſ. deciſion. reſolut.* 3. *num.* 4. 6

Cætera vide *in verbo Miſſa collect.* 474. *cum ſeqq.*

SVMMARIVM.

1 *Religioſorum nullus etiā Superior cellas ſeparatas habere poteſt, ſed cæteris coniuncta.*

2 *Religiosorum Superior cellas omnes reserare potest.*

3 *Guardiani singulis mensibus cellas Fratrum Minorum visitare debent sub pœna suspensionis à suis Officiis.*

4 *Monialium nulli concedenda est facultas disponendi de cellis.*

5 *Vacatio cellarum quotiescunque occurrerit, illarum distributio facienda est aliis Monialibus professione anterioribus.*

Cella.

Collect. CXLI.

1 CEllas separatas nullus Religiosorum etiam Superior potest habere, sed quisque vnica cæteris coniuncta, nudis parietibus, lecto, & mensa humili, vniformique supellectili debet esse contentus, nisi ex necessitate Officij & de licentia Superioris aliud videatur. *Clemens VIII. in decreto pro reformat. Regul.* incip. *Nullus omnino* §. 26. *sub die* 25. *Iunij* 1599. *in tom.* 4. *Bullarij pag.* 272. cuius meminit Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Regul. verbo Cellæ num.* 2.

2 Cellas omnes reserare potest Superior Religiosorum cum sibi videbitur, claue ad hoc fabrefacta, & propterea nullus cellam etiam noctu ita claudat quin semper à Superiore possit aperiri. *Ibidem* §. 24. penes eundem Ioan. Mariam Nouat. *d. verbo Cellæ num.* 1.

3 Cellas Fratrum Minorum de Obseruantia singulis mensibus visitent Guardiani sub pœna suspensionis à suis Officiis, indéque auferant quicquicquid perfectæ, ac Franciscanæ repugnat paupertati. *Vrbanus VIII. post const.* 49. in illa, quæ approbat statuta generalia edita in Capitulo generali de anno 1625. incip. *In supremo sub tit. de Cismontana familia* 20. *Nouembris* 1625. de qua Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Cellæ num.* 3.

4 Cellæ dum vacauerint Superiorum arbitrio aliis Monialibus in Ordine senioribus distribui debent, nec vlli Monialium conceditur facultas de illis disponendi. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Auersana* 26. *Ianuarij* 1604. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 10. *num.* 4.

5 Cellarum vacatio quotiescunque occurrerit per Monialium obitum, aut quemcunque alium casum, fieri debet illarum distributio aliis professione anterioribus Monialibus. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Modenen.* 10. *Aprilis* 1615. apud Ioan. Mariam Nouar. *d. verbo Cellæ num.* 4. & Aldan. *d. tit.* 10. *num* 5. quem refero *in collectan. ad Trid. sess.* 25. *de Regular. cap.* 3. *num.* 12.

SVMMARIVM.

1 *Census redimibilis quomodo creandus.*

2 *Census creari, vel augeri non potest de fructibus, & perit re tota pereunte.*

3 *Auctores referuntur de materia Constitutionis Pij V. de censibus agentes.*

4 *Constitutio Pij V. de censibus non est recepta in Hispania, Belgio, Gallia, Germania & Sicilia.*

5 *Auctores referuntur qui de censibus integros tractatus ediderunt.*

Census.

Collect. CXLII.

CEnsus redimibilis creari non potest, nisi super re immobili, aut quæ pro immobili habeatur, & de sui natura fructifera, & constituitur in pecunia numerata, præsentibus Notario, ac testibus, & in eo creando apponi non possunt conditiones obligantes ad casum fortuitum eum, qui aliàs non tenetur, nec aliquod auferens facultatem alienandi rem censui suppositam. *Pius V. constit.* 79. incip. *Cum onus* 14. *Kalend. Februarij* 1569 apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 276. aliàs *pag.* 208. in nouiss. impres. & apud Quarant. *in sum. Bullarij verbo contractus censualis.* Scort. *in select. is summorum Pont. Constit. epitom.* 104. *&* 105. 1

Census creari, vel augeri non potest de fructibus, & perit re tota pereunte, & si pars rei pereat, pro parte minuitur, Idem *Pius V.* 2
d. constit. 79. De cuius materia Bursat. *cons.* 3
214. Soc. *de Iustit. lib.* 6 *quæst.* 5. Zerol. *in praxi Episcop. verbo contractus censuales*, Molin. *de iustit. tract.* 2. *disp.* 389. *cum seqq.* Lessi. *eod. tract. lib.* 2. *cap.* 22. Villalob. *in sum p.* 2. *tract.* 23. *diffic.* 8. Trullench. *in Decalog. lib.* 6. *cap.* 21. *dub.* 3. Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum sub tit. de contractibus censualibus*, R.P.D. Alexand. Sperell. *in decis. fori eccles. decis.* 28. plures, quos refero *in collect. ad rub. de censibus in Decretalib.*

Aduertas tamen quod hæc Pij V. constitutio non est recepta in Hispania, vt referunt Henriq. *in sum. lib.* 7. *cap.* 20. §. 1. *lit. I*, Fr. Emman *in explicat. Bullæ Cruciatæ, pag. mihi* 214. Salon. *tom.* 2. *vbi de cens. art.* 3. *controu.* 4. Bern. Græuæ. *ad pract. Cameræ Imper. lib.* 2. *concl.* 7. *in coronide*, Filliuc. *in quæst. moralib. tract.* 35. *cap.* 3, *num* 316. Villalob. *d. tract.* 23. *diffic.* 8 *n.* 2. Trullench. *d. cap.* 21. *dub.* 3. *num.* 19. Similiter non fuisse receptam in Gallia, Belgio, & Germania 4

mania, nec in Siciliæ Regno asserunt Less. *d. cap.* 22 *dub.* 13. & Bernard. Græux. *loco citato*. Imò nec in Italia ex tacito Pontificis consensu omnes conditiones positas in illa Bulla obseruari attestatur Aloys. Ricc. *in praxi aurea resol.* 205. *n.* 1.

Censuum Communitatum status ecclesiastici ad septē pro centenario. *Clemens VIII. constit.* incip. *Quæ ad, de ann.* 1592. de qua Scort. *in selectas summorum Pont. Constit. epit.* 154. *theor.* 389.

5 De censibus integros tractatus edidere Petrus Foletius, Petrus de Gregorio, Benedictus Bouius, Rodericus Velasquez de Auendaño, Henricus Canisius, Felician. Solis, Ludouicus Coneius, Romualdus Coli, Nicolaus Intriglioli, Seraphinus Razzius, Gaspar Antonius Thesaurus, Ioannes de Salas, Duardos.

SVMMARIVM.

1 *Cereus Paschalis quibus diebus, & officiis accendatur? ostenditur.*
2 *Quarta funeralis Parocho non debetur ex cereis; seu intorstitiis Confraternitatum secularium funera associantium.*
3 *Intorstitia, cerei, & candelæ, quæ per viam deferuntur circa cadauera quomodo diuidenda?*

Cereus.

Collect. CXLIII

1 CEreus Paschalis regulariter accenditur ad Missam, & Vesperas solemnes in tribus diebus Paschæ, Sabbati in Albis, & in Dominicis diebus vsque ad festum Ascensionis D. N. Iesv Christi, quo die cantato Euangelio extinguitur. Ad Matutinum, & in aliis diebus, & festiuitatibus etiam solemniter celebratis non accenditur, nisi adsit consuetudo, quod durante tempore Paschali accendatur, quæ seruanda esset. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *May* 1607. *in resp. ad dub.* 13. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib* 2. *tit.* 10 *n.* 50. & illius meminit Gauant. *in rub. Missalis part.* 4. *tit.* 10. *num.* 47.

2 Ex Cereis, seu intorstitiis Confraternitatum secularium funera associantium quarta funeralis Parocho minimè debetur. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Firmana* 5. *Martij* 1616. apud eundem Aldan. *d. lib* 2. *tit.* 10. *n.* 51.

3 Cerei, intorstitia, & candelæ, quæ per viam deferuntur circa cadauera in quibuscunque priuatis Ecclesiis diuidenda sunt pro æquali portione inter ipsos Parochos, & ministros aliarum Ecclesiarum quarumcunque etiam Regularium, & nationalium, seu aliàs priuilegiatarum, & propterea quando huiusmodi intorstitia, seu candelæ in præfatis Ecclesiis pro celebrandis diuinis officiis præsenti tempore accenduntur, finito officio extinguenda, & cuique medietas consignanda est. *Congregat. RR. DD. Præfectorum Vrbis, S. D. N. Vrbano VIII.* approbante *sub die* 21. *Martij* 1629 cuius meminit Aldan. *d. tit.* 10. *num.* 52.

Charitatiuum subsidium, vide in verbo *subsidium charitatiuum, collect.* 687.

Chrisma.

Collect. CXLIV.

CHrisma quotannis confici debet ab Episcopo, & per suam diœcesim distribui, quo consecrato cremantur vetera, & adhibetur nouum, in casu autem necessitatis possunt etiam adhibere vetera. *Sacra Congr. Rit. in Septen.* 7. *Decembris* 1601. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 11. *num.* 17. 1

Chrismatis tantùm conferendi gratia, accedente Episcopo ad loca suæ diœcesis, laici, & Rectores Ecclesiarum ad illius expensas non tenentur. *Sacra Cong. Conc.* teste Armen. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *in declaration. n.* 77. Vide infra *collect.* 292. *num.* 22. & 23. 2

Christi equites in Lusitania, vide *coll.* 309.

S. Christophorus.

Collect. CXLV.

SAncti Christophori Officium pro oppido Rondæ Malaciten. diœcesis conceditur à *Sacra Congr. Rit. in Malaciten.* 17. *Maij* 1600. de qua meminit Aldan. *in compendio Canonic. resolut, lib* 1, *tit.* 18. *de Sanctis, num* 25.

SVMMARIVM.

1 *Religiosus nullus à seruitio chori censetur immunis etiam prætextu cuiuscunque priuilegii, & superioritatis.*
2 *Officium dato signo inchoandum est in choro non expectato Vicario.*
3 *Officium est inchoandum in choro elapsa tertia parte horæ post signum datum.*
4 *Regimen chori ad Cantorem pertinet.*
5 *Officia defunctorum, & B. Mariæ, & Psalmos Pœnitentiales, & Graduales in diebus*

bus assignatis tenentur Canonici recitare in choro.
6 *Caeremonialis libri ad formam debet reduci chorus Canonicorum.*
7 *Praefectus chori non potest creari ab Episcopo quando id munus ad primam Dignitatem pertinet.*
8 *Chorus vniuersus ad Primam, & Completorium debet replicare Miserearur, & Confiteor.*
9 *Officium paruum B. Virginis in choro recitandum est tempore Paschali sine addito Alleluia.*

Chorus.

Collect. CXLVI.

1 CHori à seruitio nullus omninò Religiosus praetextu cuiuscunque priuilegij, vel superioritatis etiam Generalatus censetur immunis, nisi pro tempore, quo quis in proprij Officij munere actu fuerit occupatus. Cum Lectoribus autem & Praedicatoribus Superiores iis tantùm diebus, quibus eos legere, aut praedicare contigerit, dispensare possunt; idem quoque praestare valent cum aegrotis, & studiorum causa legitimè impeditis. *Clemens VIII. in decretis pro reformat. Regul.* incip. *Nullus* 25. *Iunij* 1599. quae habentur inter Bullas huius Pont. *tom.* 3. *Bullarij constit.* 60. de qua meminerunt Lezaua *in sum. quaest. Regul. tom.* 1. *cap.* 10. *num.* 20. & Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo Chorus num.* 1.

2 Choro officium dato signo inchoandum est non expectato Vicario. *Sacra Cong. Rit. in Neritonen.* 2. *Februarij* 1606 quam refert Sel-
3 lius *in selectis Canon cap.* 3. *num.* 96. Et non est inchoandum statim signo dato, sed elapsa tertia parte horae post signum. *Eadem Sacra Cong. in Tarentina Cryptaliarum* 3. *Septembris* 1605. *in resp. ad* 5. *dub.* cuius memini *in tract. de Canon. & Dignit. cap.* 34. *n.* 7. *&* 8.

4 Chori regimen ad Cantorem pertinet, in quo nec Archipresbyter, nec alius quispiam debet se intromittere. *Sacra Cong. Rit. in dicta Tarentina Cryptaliarum.*

5 Choro Canonici, qui Breuiarium à Pio V. reformatum acceptarunt, tenentur recitare Officia defunctorum, & B. Mariae, & Psalmos Poenitentiales, & Graduales in diebus assignatis in rubricis dicti Breuiarij. *Sacra Cong. Rit. in Pacen. de mense Ianuarij* 1606. penes me *d. tract. de Canon. cap.* 34. *num.* 4.

6 Chorus Canonicorum si commodè fieri potest, debet reduci ad formam libri Caeremonialis. *Sacra Cong. Rit. in Granaten.* 9. *Maij* 1606. vt per Sellium *d. cap.* 3. *num.* 98.

Chori Praefectus non potest creari ab Episcopo quando id munus ad primam Dignitatem pertinet, sine licentia Apostolica, etiam quod chorus non rectè gubernetur. *Sacra Cong. Rit. in Cephaluden.* 4. *Iulij* 1615. referente Sellio *d. cap.* 3. *num.* 99. 7

Chorus vniuersus ad Primam, & Completorium debet replicare, *Misereatur*, & *Confiteor*, *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. *in resp. ad dub.* 16. de qua Sellius *d. cap.* 3. *num.* 97. 8

Choro recitandum est Officium paruum B. Virginis tempore Paschali sine addito Alleluia. *Sacra Cong. Rit. sub die* 28. *Martij* 1626. apud me *d. tract. de Canon. cap.* 34. *num.* 6. 9

Vide *in verbo Canonici in choro collect.* 93.

Ciminiarcha.

Collect. CXLVII.

CIminiarcha Metropolis Neapolitanae dum celebrationibus Officiorum, processionibus, &c. absque Canonicis interuenit, potest Baculum ornatum in manibus in signum Superioritatis & regiminis deferre. *Sacra Cong. Rit. in Neapolitana* 19. *Ianuarij* 1619. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 3. *num.* 19.

SVMMARIVM.

1 *Aridi, & non malefacti debent esse cineres, qui supra capita fidelium imponuntur prima die Quadragesima.*
2 *Episcopo ministrare cineres feria quarta cinerum non ad primam Dignitatem, sed ad Canonicum ea die celebrantem pertinet.*
3 *Capite detecto cineres prima die Quadragesimae distribuendi.*
4 *Benedictio cinerum in prima die Quadragesima à Parocho, facienda.*
5 *Dignitas, vel Canonicus à quo celebrans recepit cineres, supra omnes eos recipere debet.*

Cineres.

Collect. CXLVIII.

CIneres, qui super capita fidelium imponuntur prima die Quadragesimae, debent esse aridi, & non madefacti in modum luti. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien.* 23. *Maij* 1603. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 5. *n.* 55. 1

Gauant.

Gauant. *in rub. Missalis in Indice decretorum num.3.*

2 Cineres Episcopo ministrare feria quarta Cinerum non ad primam Dignitatem, sed ad Canonicum ea die celebrantem pertinet. *Sacra Congr. Rit. in Brixien.* 28. *Maij* 1616. quam refert Sellius *d. cap. 5. num.*56.

3 Cineros qui distribuunt detecto capite distribuere debent. *Sacra Congr. Rit.* 18. *Iuly* 1626. cuius memini *in tract. de Parocho cap.* 12.*n.*10.& Gauant.*in d. Indice decretorum n.*34.

4 Cinerum benedictio, quæ solet fieri prima die Quadragesimæ, connumeratur inter functiones Parochiales, & ideò à Parocho est facienda. *Sacra Congr. Rit. in Alatrina* 5. *Martij* 1633. de qua memini *d.cap.*12. *num.*8.

5 Cinerum in distributione supra omnes alios, etiam supra Vicarium Generalem præferenda est illa Dignitas, vel Canonicus, à quo celebrans recepit cinerem, post quem immediatè Vicarius generalis præferendus est. *Sacra Cong. Rit. in Vulterana terræ Gualdi* 5. *Martij* 1633. penes me *d. cap.* 12. *sub num.*7.

SVMMARIVM.

1 *Circuli denotant membrorum vnionem.*

2 *Canonici ad circulos non debent accedere cum Episcopo coadiutore.*

3 *Vicarius Generalis non debet facere circulum in Missa solemni ante Episcopum.*

4 *Canonici ad Chorum obligati ante Episcopum interessentem cum cappa Missis decantandis circulum facere tenentur.*

Circulus.

COLLECT. CXLIX.

1 Circuli denotant membrorum vnionem, & ideo Canonici ad illos non debent accedere cum Episcopo coadiutore, quia ille

2 non est caput. *Sacra Congr. Rit nomine Cardinalium Paleoti, & Veronen. sub die* 31. *Ianuarij* 1561.*in resp.ad* 5.testibus Prosp.de Augustino *in addit. ad Quarant. in sum. Bullarij, verbo Archiepiscopi auctoritas auctor* 13.*num.*12.*in fine.* Piasec. *in praxi Episcop. part.*1. *cap.*1. *n.* 10. Campan *in diuersorio Iuris Canon. rub.* 7.*cap.* 6.*num.*107.

3 Circulum in Missa solemni ante Episcopum ad Hymnum Angelicum, Credo, Sanctus, &c. facere debent dignitates, & Canonici, & non alij, etiam Vicarius Generalis. *Sacra Congr. Rit. in Maceraten.*28. *Septembris* 1630 cuius memini *de Canonic. cap.* 33.*num.*25.

4 Circulum facere tenentur iuxta dispositionem Cæremonialis Episcoporum Canonici ad chorum obligati; Episcopo interessenti cum cappa Missis decantandis. *Sacra Congr. Rit.in Cassanen.*5.*Martij* 1633 penes me *d.cap.*33.*num.*25.*in fine.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Cistercenses Monachi, vide in verbo *Monachi Cistercienses collect.*487.

Citationes Curiæ Episcopalis, vide in verbo *Episcopus, collect.*282. *num.*33.

S. Clara.

COLLECT. CL.

Sanctam Claram de Assisio Virginum catalogo ascripsit, & diem festum 12. Augusti celebrari iussit *Alexander IV. constit.* 3. incip. *Clara* 6. *Kalen. Octobris* 1255.apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1.*pag.*81. Regulam ei à Sancto Francisco traditam approbauit idem *Alexander IV. constit.*4. incip. *Benigna* 4. *Kalend. Nouembris* 1255. apud Laert. Cherubin. *d.tom.* 1. *pag.*83. & illarum meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*1.*tit.*18.*de Sanctis num.*41. 1

Beatæ Claræ de Monte Falco Officium, & Missa de communi Virginum cum oratione propria in Missali, concessit Monialibus Ordinis Eremitarum S. Augustini. *Vrbanus VIII. constit.*23. incip. *Domini nostri*, §.2. *sub die* 14. *Augusti* 1624. apud Angelum Mariam Cherubin. *in Bullario tom.* 4.*pag.*39. & apud Empol.*in suo Bullar.pag.*374. 2

SVMMARIVM.

1 *Superior Religiosorum in quolibet conuentu clauem omnium Cellarum illius habere debet, vt possit aperire, & visitare ad libitum.*

2 *Sacrarij Sanctissimi Sacramēti clauis in Conuentibus Monialiū non debet illis cōmitti, sed debet esse penes Sacerdotem, cui incumbit cura illud administrandi.*

3 *Tabernaculi clauis, in quo sanctissimum Sacramentum feria quinta in Cœna Domini asseruatur, nequaquam laicis etiam illustribus tradenda est, sed potius dignitati, vel Canonico in crastinū celebraturo*

Clauis.

COLLECT. CLI.

Clauem omnium cellarum Superior Religiosorum in quolibet Conuentu habe- 1

re debet, vt possit aperire, & visitare ad libitum. *Clemens VIII. in decretis pro reformatione Regularium*, incip. *Nullus omnino*, §. 24. *sub die 25. Iunij* 1599. *in tom. 4. Bullary pag.* 272.

2 Clauis custodiæ Sanctissimi Sacramenti Monialibus non committi, sed penes eum Sacerdotem semper esse debet, ad quem spectat illud administrandi cura. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Vallisoletana 12. Ianuarij* 1604. apud Ioann. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo Clauis, num. 4.*

3 Clauis custodiæ Sanctissimi Sacramenti feria quinta in Cœna Domini vnica debet esse, retinenda per Sacerdotem in crastinum celebraturo, & nullo modo apud personas laicas & seculares, cuiuscunque status, gradus, & conditionis existant, non obstante consuetudine contraria, & hoc in omnibus Ecclesiis tam secularibus, quàm Regularibus quouis modo à iurisdictione Ordinariorum exemptis. *Sacra Congr. Rit. sub die* 30. *Ianuarij* 1610. apud Gauant. *in rub. Missalis, part. 4. tit. 8. num. 9. lit. T, & in Caurien. 15. Decembris* 1632. cuius memini *in tract. de Parocho, cap. 20. num. 51.* & nouissimè *die* 13. *Septembris* 1642. *in vna Calaguritana* Collegiatæ de Victoria eadem Sacra Congr. decretis antiquis inhærendo respondit clauem Tabernaculi in quo Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum feria quinta in Cœna Domini asseruarut, nequaquam laicis etiam illustribus tradendam esse, sed potius dignitati, vel Canonico in crastinum celebraturo. Vidi Originale.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicationem incurrunt mulieres ingredientes claustra quorumcunque Ordinum Regular.*

2 *Pœnas claustra violantium incurrunt mulieres ingredientes monasteria Monialium, etiam cum licentia, nisi interuenerit earundem consensus expressus.*

3 *Claustralibus non licet transire ad non claustrales.*

Claustra. Claustrales.

Collect. CLII.

1 Claustra, & Monasteria quorumcunque Ordinũ Regularium ingredientes mulieres excommunicationem incurrunt. *Pius V. constit.* 20. incip. *Regularium 24. Octobris* 1566. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 198. & illius meminerunt Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo claustra, n. 1.* Bonacin. *de clausura Relig. quæst. 5. puncto 2. num. 5.* Ego *de officio, & potest. Episcopi, part. 3. alleg. 102. num.* 92. vbi cum aliis, quos refero, dixi sub hac Constit. non comprehendi Imperatricem, Reginas, Infantes, & ancillas, quas secum deferunt. Et quamuis circumferuntur aliquæ declarationes, quibus videbatur decidi licere mulieribus ingredi claustra Religiosorum ex causa processionis ordinariæ, nihilominus nouissimè. *Sacra Congr. Rit. die* 30. *Septembris* 1628. respondit non licere mulieribus comitari processiones per claustra monasteriorum Regularium, nisi adsit in hoc expressa licentia Sedis Apost. quam declar. refert Marcel. Vulpe *in praxi iudic. fori eccles. cap. 4. num 7.*

Claustra violantiũ pœnas incurrunt mulieres ingredientes monasteria Monialium, etiam cum licentia, nisi interuenerit earundem consensus expressus capitulariter, & per secreta suffragia. *Vrbanus VIII. constit.* 29. incip. *Sacrosanctum* 26. *Octobris* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom. 4. pag.* 49. cuius meminerunt Laurent. de Peyrinis *in formulario Regular. lit. M, cap. 3. n. 5.* Ioann. Maria Nouar. *d. verbo claustra, num. 3.* Ego ipse *d. alleg. 102. n. 59.* 2

Claustralibus non licet transire ad non Claustrales, vt sunt Militares, & Hospitalarij, per licentias, quæ conceduntur Claustralibus ingrediendi quamlibet Religionem. *Sacra Cong. Conc.* testibus Quarant. *in sum. Bullarij, verbo Monasteria, & Conuentus, vers. quoad transitum.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 6. num.* 18. Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Claustrales, num. 1.* 3

SVMMARIVM.

1 *Moniales tacitè, vel expressè Religionem professa tenentur seruare clausuram.*

2 *Regularium nullus clausuram exit, nisi cum socio, & licentia.*

3 *Monialium clausuram sine socio ingredi potest Sacramenta Pœnitentiæ, Sanctissima Eucharistiæ, & Extrema Vnctionis administraturus.*

4 *Monialium clausuram non ingreditur Episcopus in exploratione voluntatis, nouitiæ, vel alio simili actu.*

5 *Episcopo, seu Ordinis Generali non licet ingredi clausuram prætextu dandi habitum nouitiabus, vel recipiendi ad professionem, aut occasione benedicendi Abbatissas.*

6 *Episcopi procurare tenentur seruari inuiolatam*

tam clausuram Monialium.

7 *Ordinarij in visitatione clausuræ Monialium Regularibus subiectarum possunt illas examinare super his, quæ ad dictum clausuram spectant.*

8 *Episcopus potest videre, quoties id expedire iudicauerit, an clausura seruetur etiam in monasteriis Monialium Regularibus subiectarum.*

9 *Episcopus potest visitare clausuram Monialium exemptarum toties quoties voluerit etiam sine præsentia suorum Superiorum.*

10 *Monialium Regularibus subiectarum monasteria ingredi licet Episcopo, seu eius Generali Vicario ad hoc speciale mandatum habenti pro visitatione clausuræ, etiamsi nulla rationabilis violatæ clausuræ suspicio irrepserit.*

11 *Visitandi clausuram Monialium etiam Regularibus subiectarum facultas tributa Episcopo transit in Vicarium Generalem non habentem ad id speciale mandatum.*

12 *Suffraganeus Episcopus vt Suffraganeus non potest absque speciali commissione visitare clausuram Monialium.*

13 *Sacristia choro contigua alicuius monasterij sub districtu clausuræ comprehenditur.*

14 *Horti & prata Religiosorum monasteriis eorum contigui comprehenduntur sub constitutione Pij V. vt mulieres si in eos ingressæ fuerint, absolutione indigeant.*

15 *Infirmaria non adstringuntur clausura.*

Clausura.

Collect. CLIII.

1 Clausuram seruare debere Moniales tacitè vel expresse Religionem professas voluit, & clausuram seruare nolentes recipi in quibuscunque monasteriis prohibuit *Pius V. constit.* 8. incip. *Cura pastoralis Kalend. Iulij* 1566. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 184. aliàs *pag.* 138. in nouiss. impress. & illius meminere Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo clausura, num.* 3. Ioann. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum sub tit. de clausura super Bulla Pij V.* Scort. *in selectas summorum Pont. Constit. epis.* 92. *&* 93.

2 Clausuram nemo Regularium exit nisi cum socio, & licentia ex causa singulis vicibus ac benedictione Superioris, qui non concedit, nisi probata causa, iniuncto socio non petito, neque sæpe eodem post regressum vadit pro benedictione ad Superiorem, qui actû perquirit. *Clemens VIII. in decretis pro reformat. Regularium*, incip. *Nullus*, § 19. *&* 21. Barbos. Apost. Decis. Sum. *sub die* 25. *Iunij* 1599. *tom.* 4. *Bullarij pag.* 270. cuius meminit Nouar. *d. verbo clausura, n.* 1.

Clausuram Monialium ingredi potest si- 3
ne socio Sacramenta Pœnitentiæ, Sanctissimæ Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis administraturus. *S. Cong. Episc. & Regul. sub die* 13. *Septemb.* 1583. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 8. *n.* 31.

Clausuram Monialium non ingreditur 4
Episcopus in exploratione voluntatis nouitiæ, vel alio simili actu, sed stare debet ante fenestellam cancellorum examinando mentem ipsius puellæ. *Sacra Cong. Conc.* testibus Ioan. Maria Nouar. *d. verbo clausura num.* 6. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 16. *num.* 15. quem refero *de officio, & potest. Episcop. p.* 3. *alleg.* 100. *num.* 6. *in fine.*

Clausuram ingredi non licet Superiori, 5
aut Episcopo, seu Ordinis Generali prætextu dandi habitum nouitiabus, vel recipiendi ad professionem, aut occasione benedicendi, vel consecrandi Abbatissas, ac solemniter velum concedendi, vbi solitum est eas benedici, nec etiam prætextu interueniendi electioni Abbatissæ, vel Priorissæ, aut examinandi Moniales particulares, si hæc ad monasterij crates peragi valeant. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 13. *Septembris* 1583. *& in Syracusana* 16. *Octobris* 1600. quam citat Sellius *d. cap.* 8. *num.* 33.

Clausuram Sanctimonialium violatam re- 6
stitui procurare tenentur Episcopi, & inuiolatam seruari, contradictores puniendo, & delinquentes circa clausuram Monialium, etiam Regularibus subiectarum, aut personarum intra septa degentium, seu illorum bonorum administrationem nulla exemptione tueri possunt quominus ab Episcopo coerceantur. *Gregorius XV. constit.* 18. incip. *Inscrutabili Non. Februarij* 1622. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo clausura num.* 5.

Clausuræ Monialium Regularibus subie- 7
ctarum in visitatione possunt Ordinarij eas interrogare, & examinare super his, quæ ad dictam clausuram spectant. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Mediolanen. de anno* 1581. apud Sellium *d. cap.* 8. *num.* 34.

Clausura an seruetur, potest videre Epi- 8
scopus non solum in monasteriis sibi subiectis, sed etiam in monasteriis Monialium, quæ Regularibus subduntur, & non possunt ab ipsis Regularibus impediri, quominus ad hunc effectum ea visitet, quoties id expedire iudicauerit. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Moniales* §. 4. *&* §. 8. *num.* 4. Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo clausura* 1. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ l. b.* 1. *tit.* 17.

l.7. de Epiſcopis num. 44. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo clauſura num.*4. Lezana *in ſum. quæſt. Regul tom.* 3. *verbo Epiſcopus num.*13. quorum plures refero *de officio,& poteſt Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 102. *num.* 7.

9 Clauſuram Monialium exemptarum poteſt Epiſcopus viſitare toties quoties voluerit,etiam ſine præſentia ſuorum Superiorum. *Sacra Cong. Conc. in Vercellen.* 22. *Aprilis* 1617. penes Sellium *d. cap.* 8. *num.* 35.

10 Clauſuræ pro viſitatione non ſolum Epiſcopo, ſed etiam generali eius Vicario ad hoc ſpeciale mandatum habenti licet ingredi ſepta monaſteriorum Monialium Regularibus ſubiectarum, tametſi nulla rationabilis violatæ clauſuræ ſuſpicio irrepſerit. *Sacra Cong. Conc.* quæ acriter reprehendit Emmanuelem Rodriques quod hac de re tam audacter loquutus fuerit, refert ad longum R. P. D. Sperell. *in deciſion. fori eccleſ. deciſ.* 97. *num.*27. & nouiſſimè *Eadem Sacra Cong. Conc. in Colimbrien.* 26. *Maij* 1640. Vidi originale.

11 Clauſuram Monialium etiam Regularibus ſubiectarum viſitandi facultas tributa Epiſcopo tranſit in Vicarium generalem non habentem ad id ſpeciale mandatum. *Sacra Cong. Conc. die* 13. *Maij* 1628. de qua Sellius *d. cap.* 8. *num.* 36.

12 Clauſuram Monialium viſitare non poteſt Suffraganeus Epiſcopus vti Suffraganeus abſque ſpeciali commiſſione, & mandato Epiſcopi, cum non habeat exercitium iuriſdictionis niſi ſibi tribuatur ab Epiſcopo, ſed tantùm vſum Pontificalium in diœceſi. *Sacra Cong. Conc. die* 11. *Maij* 1630. referente Sellio *d. cap.* 8. *num.* 37.

13 Clauſuræ ſub diſtrictu comprehenditur Sacriſtia choro contigua alicuius monaſterij Religioſorum. *Sacra Cong. Conc. in Sulmonen.* 10. *Auguſti* 1615. cuius meminit Ioan. Anton. Nouar. *in ſum. Bullarum tit. de clauſura num.*4.

14 Item horti & prata Religioſorum monaſteriis eorum contigui, comprehenduntur enim Conſtitutione Pij V. itavt mulieres ſi in eos ingreſſæ fuerint, abſolutione indigeant. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul.* 13. *Septembris* 1583. penes Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib.* 3. *tit.* 5. *num.* 12. quem refero *in collect. ad Trident. ſeſſ.* 25. *de Regularib. cap.* 5. *num.*115.

15 Item infirmariæ, ſeu domus deputatæ ad excipiendos Religioſos tanquam hoſpites non adſtringuntur clauſuræ, quia nomine monaſterij non comprehenduntur. *Sacra Cong. Conc.* teſtibus Sorb. *verbo ingredi num.* 11. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.*6. *cap.* 17. *num.* 19. Coriolan. *de caſibus reſeruatis p.* 2. *caſu* 3. *num* 29. *verſ. quæritur ſecundò.* Bonacin. *de clauſura quæſtione* 5. *puncto* 1. *num.*5

Vide *in verbo monialium clauſura collect.* 508. *&* 509. *& verbo Regularis quoad clauſuram collect.*640.

SVMMARIVM.

1 *Leges in Studio Vrbis audire poſſunt clerici.*
2 *Theologiæ & Sacris Canonibus in Studiis generalibus clerici ſtudere debent.*
3 *Hæreſis ob crimen clerici perpetuo degradantur.*
4 *Teſtandi facultas clericis conceſſa etiam ob benemerita illis extra reſidentiam ſuorum beneficiorum permanentibus non ſuffragatur.*
5 *Sodomiæ crimen committentes clerici Curiæ ſeculari traduntur.*
6 *Suppellectilia clericorum non veniunt appellatione ſpoliorum.*
7 *Beneficiati cum habitu & Tonſura clericali incedere debent.*
8 *Habitum proprio Ordini congruentem ob paupertatem geſtare non valens, non comprehenditur Conſtitutione Sixti V.*
9 *Officia propria Sanctorum alicuius Eccleſiæ, vel quæ de conſuetudine in ea recitari ſolent in choro, non tenentur recitare clerici in diœceſi vel ciuitate commorantes.*
10 *Officium prout recitatur in choro tenentur recitare clerici & alij de gremio Eccleſiæ.*
11 *Epiſtolam & Euangelium cantare non poſſunt clerici in minoribus, etiamſi ſit penuria Diaconorum, & Subdiaconorum.*
12 *Epiſcopus poteſt diſpenſare cum clerico, qui cum fuerit Ordinatus ante legitimam ætatem, peruenit iam ad ætatem legitimam.*
13 *Primam Tonſuram debent habere clerici ſeruitio chori, ſeu Sacriſtiæ adſcripti, ſi per ætatem ad id ſint capaces.*
14 *Ordinarius poteſt cogere clericos ad facienda munia eis incumbentia.*
15 *Seminary clerici non ſunt de corpore Eccleſiæ Cathedralis, licet in ea ſeruiant.*
16 *Capellanorum vices poſſunt ſupplere in Veſperis clerici.*
17 *Græcis clericis, qui in Eccleſia quæ ritum Latinum ſuſcepit, Dignitatem habent, conceditur licentia recitandi Officium ritu Latino.*
18 *Archipresbyterum non tenentur clerici aſſociare.*
19 *Famulas eiicere compelli debent clerici etiam ſenes.*
20 *Concubinarij notorij clerici ſunt hodie ipſo iure à Diuinis ſuſpenſi.*

21 *Episcopus ob necessitatem Ecclesiarum non potest cogere clericos adscriptos Ecclesiis ne discedant ab eis causa studij.*

22 *Aduocare non possunt Clerici, sed domi absque salario scribere valent.*

23 *Abbatia nullius diœcesis clerici tenentur accedere ad Synodum illius Episcopi, qui tanquam vicinior potest eos visitare.*

24 *Clerici parati ratione paramentorum thurificandi sunt ante beneficiatos.*

25 *Clericus reseruatarius pensionis annua scutorum 200. super Ecclesia, quam ipse nunquam obtinuit, potest transferre medietatem ad fauorem filij sui illegitimi.*

26 *Clericos in minoribus punire non poterit Episcopus ex eo quod dimiserit habitum.*

27 *Clericum delinquentem & requisita non habentem punire potest Episcopus etiamsi Iudex laicus praeuenerit, à quo repetere potest, dummodo ille à lege, vel ab homine per declarationem seruatis seruandis factam non fuerit priuilegiis clericalibus denudatus.*

28 *Clericos seculares, exemptos ab Episcopo, & alteri inferiori Ordinario seculari intra diœcesim existenti subditos, non potest ex decreto Conc. c.4. sess. 24. Episcopus corrigere, & punire.*

Clericus.

Collect. CLIV.

1 Clericos in Studio Vrbis leges audire concessit *Leo X. constit.* 4. incip. *Dum suauissimos* 9. *Nouembris* 1513. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 472. aliàs *pag.* 405. in nouiss. impress.

2 Clerici in Studiis Generalibus Theologiæ, & Sacris Canonibus studere debēt. Idem *Leo X. constit.* 5. incip. *Apostolici* 14. *Kalend. Ianuarij* 1513. apud Laert. Cherub. *tom* 1. *pag.* 473. aliàs *pag.* 405.

3 Clericos ob crimen hæresis perpetuo immurandos degradari iussit *Alexander IV. constit.* 12. incip. *Quod super* 5. *Kalend. Octobris* 1258. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 89. Vide *in verbo Hæresis. collect.* 407.

4 Clericis extra residentiam suorum beneficiorum permanentibus non suffragatur facultas testandi eis concessa vigore seruitiorum Sedi Apost. præstitorum. *Pius IV. constit.* 91. incip. *In suprema* 7. *Kalend. Decembris* 1564. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 132. aliàs *pag.* 99.

5 Clerici crimen nefandum committentes Curiæ seculari traduntur. *Pius V. constit.* 72. incip. *Horrendum* 3. *Kalend. Septembris* 1568. Barbos. Apost. Decis. Sum. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 268. Vide infrà *in verbo Sodomia. collect....*

Clericorum supellectilia non veniunt appellatione spoliorum. *Pius V. constit.* 42. incip. *Romani* 3. *Kalend. Septembris* 1567. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 238. 6

Clericos beneficia possidentes cum habitu, & Tonsura laicali incedere iussit *Sixtus V. constit.* 92. incip. *Cum sacrosanctam* 5. *Id. Ianuarij* 1589. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 653. 7

Clericus qui ratione paupertatis habitum proprio Ordini congruentem gestare non valet, Constitutione Sixti V. de habitu & tonsura non comprehenditur. *Sacra Cong. Conc.* testibus citatis per me *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 9. *num.* 16. 8

Clerici qui non tenentur recitare Officium in choro, licet sint adscripti seruitio Ecclesiæ, & quicunque alij clerici seculares, vel Regulares in ciuitate, aut diœcesi commorantes, non tenentur recitare Officia propria Sanctorum illius Ecclesiæ, vel quæ de consuetudine in eadem Ecclesia recitantur in choro. *Sacra Cong. Rit. in Salernitana* 30. *Augusti* 1602. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 13. *num.* 55. 9

Clerici & alij de gremio Ecclesiæ tenentur recitare Officium prout recitatur in choro, *Sacra Cong. Rit. in eadem Salernitana*, quam citat Sellius *dicto cap.* 13. *num.* 54. 10

Clerici in minoribus non sunt assumendi ad cantandam Epistolam, & Euangelium, etiamsi sit penuria Diaconorum, & Subdiaconorum, non obstante consuetudine. *Sacra Cong. Rit. in Gerunden.* 21. *Augusti* 1601. penes Sellium *d. cap.* 13. *num.* 56. 11

Clericus si Ordinatus ante legitimam ætatem peruenit iam ad ætatem legitimam, potest cum illo Episcopus dispensare tam super irregularitate quam super suspensione ex delicto occulto tamen proueniente, quia se fecit promoueri non in ætate legitima, si verò nondum ad ætatem legitimam peruenerit Clericus, Episcopus non potest, sed petenda est absolutio à Sede Apostolica. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 51. 12

Clerici seu pueri seruitio chori, seu Sacristiæ adscripti debent habere primam Tonsuram si per ætatem ad id sint capaces. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 23. *Nouembris* 1602. cuius meminit Sellius *d. cap.* 13. *num.* 58. 13

Clerici & beneficiati qui recusant facere munera eis incumbentia, cogi possunt ab Ordinario ad ea facienda. *Sacra Cong. Rit. in Lucerina* 14. *Aprilis* 1604 apud Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 2. *tit.* 8. *num.* 50. 14

Clerici seminarij non sunt de corpore Ecclesiæ 15

clesiæ Cathedralis, licet in ea seruiant. *Sacra Cong. Rit. in Capuana* 1. *Septembris* 1607. quam adducit Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 8. *n.* 51.

16 Clerici possunt supplere in Vesperis Vices Capellanorum, & in tali casu tanquam Capellani, & beneficiari reputandi sunt, & non tanquam simplices clerici. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad dub.* 8. penes Aldan. *d. tit* 8. *n.* 53.

17 Clericis Græcis, qui in Ecclesia, quæ ritum Latinum suscepit, dignitatem habent, conceditur licentia recitandi Officium ritu Latino. *Sacra Cong. Rit. in Altamuren. nullius*, 29. *Ianuarij* 1605. de qua Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 54.

18 Clerici & Presbyteri non tenentur associare Archipresbyterum, nec aliqua obsequia ei præstare, quæ soli Episcopo à Canonicis præstantur, non obstante consuetudine. *Sacra Cong. Rit. in Barcn.* 4. *Iulij* 1615. teste Sellio *d. c.* 13. *num.* 59.

19 Clerici quamuis senes, possunt per Episcopum compelli ad remouendos famulos etiam senes. *Sacra Cong. Episcoporum & Regul. in Senogallien* 25. *Februarij* 1619. in qua clericus erat sexaginta annorum, & famula quadraginta, & in Ferrarien. die 7. Iunij eiusdem anni, in qua Clericus erat 64. & famula annorum 66. refero *de iure ecclesi. vniuerso, lib.* 1. *c.* 40. *n.* 39.

20 Clerici concubinarij notorij sunt etiam hodie ipso iure à Diuinis suspensi, prout in veteri Iure erant. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garcia *de benefic. part.* 7. *cap.* 14. *num* 11. & 35.

21 Clericos adscriptos Ecclesiis non potest Episcopus ob earum necessitatem cogere ne discedant ab eis causa studij, imo tenetur illis dimissorias, seu commendatitias litteras concedere. *Sacra Cong. Concil. die* 11. *Martij* 1617. quam ad litteram refert Aldan *d. lib.* 2. *tit* 8. *n.* 55. Non tamen possunt abesse inconsulto Episcopo. *S. Cong. Conc. in Terracinen.* 19. *Februarij* 1628. vt per Aldan *d. tit.* 8. *n.* 55.

22 Clerici non possunt patrocinari, sed domi absque salario scribere valent. *Sacra Congr. Conc. sub die* 20. *Iulij* 1619. de qua Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 56.

23 Clerici Abbatiæ nullius diœcesis tenentur accedere ad synodum illius Episcopi, qui tanquam vicinior potest eos visitare. *Sacra Cong. Conc* teste Aldano *d. tit.* 8. *n.* 57.

24 Clerici parati, ratione paramentorum thurificandi sunt ante beneficiatos, *Sacra Cong. Rit. in Lauretan* 10. *Iunij* 1602. referente Sellio *d. c.* 13. *n.* 60.

25 Clericus reseruatarius pensionis annuæ scutorum 200. super Ecclesia, quam ipse nunquam obtinuit, potest transferre medietatem ad fauorem filij sui illegitimi. *Sacra Cong. Concil. in Zamoren.* 9. *Nouembris* 1619. & *in alia* 15. *Septembris* 1629. penes Sellium *dict. cap.* 13. *num.* 61.

Clericos in minoribus punire non poterit Episcopus, ex eo quod dimiserint habitū. *Sacra Cong. Conc in Isernien.* 6. *Maij* 1606. penes D. Alex. Spetell. *in decision. fori ecclesi. decis.* 66. *num.* 27. 26

Clericum delinquentem & requisita non habentem punire potest Episcopus, etiamsi Iudex laicus præuenerit, à quo repetere potest, dummodò ille à lege, vel ab homine per declarationem seruatis seruandis factam, non fuerit priuilegiis clericalibus denudatus. *Sacr. Cong. Conc.* 12. *Nouembris* 1630. de qua Sellius *d. c.* 13. *n.* 61. 27

Clericos seculares, exemptos ab Episcopo, & alteri inferiori Ordinario seculari intra diœcesim existenti subditos, nō potest *ex decreto Conc. c.* 4. *sess.* 24. Episcopus corrigere, & punire. *Sacra Cong. Conc.* 27. *Iunij* 1597. apud Sellium *d. c.* 13. *n.* 62. 28

SVMMARIVM.

1 *Ordinare nullus Episcopus Italiæ potest Clericum Vltramontanum, sine litteris dimissorijs Episcopi originis, vel domicilij, vel Papæ.*

2 *Ordinatus Clericus vltramontanus ab Episcopo Italiæ absque litteris dimissorijs proprij Ordinarij, ab eo absolui non potest.*

3 *Dimissorias clericis absentibus, qui Ecclesijs subuenire possunt concedere valet Episcopus, vt ad patrimonij, vel pensionis ecclesiasticæ titulum ordinentur.*

4 *Ordines sacros vt suscipiant Clerici non potest eos cogere Episcopus, sub pœna priuationis priuilegiorum.*

5 *Ordinatus legitimè manet Clericus promotus ab Episcopo, cui suberat ratione beneficij rendentis annuos ducatos tredecim, addito supplemento patrimonij ad sufficientem titulum.*

6 *Clericus nullus secularis seu Regularis non professus ad sacros Ordines promoueri potest sine sufficienti titulo.*

7 *Irregularis efficitur ordinatus ab alieno Episcopo, & ministrans.*

Clericus quoad Ordines.

COLLECT. CLV.

Clericum Vltramontanum nullus Episcopus Italiæ potest ordinare sine dimissoriis Episcopi originis, vel beneficij, seu Papæ, 1

pæ, & aliàs Ordinati remanent ſuſpenſi indiſpenſabiliter, & Ordinantes etiam puniuntur: Requiritur etiam quod huiuſmodi dimiſſoriæ Ordinariorum à Nunciis, ſeu Collectoribus Apoſt. approbatæ, ſubſcriptionéque à Vicario Vrbis munitæ ſint, aliter promouentes, & promoti puniuntur. *Vrbanus VIII. conſtit.33.* incip. *Secretis*, 11. *Septembris* 1624. apud Angel. Mariam Cherubin. *tom.* 4. *pag.*52. *in nouiſſ. impreſſ.* apud me *de officio, & poteſt. Epiſc. p.*2. *alleg.*8.*n.*6.

2 Clericus Vltramontanus abſque litteris dimiſſoriis ſui proprij Ordinarij ad Ordines promotus, non poteſt ab eodem Ordinario abſolui. *Sacra Cong. Conc. ſub die* 1. *Septembris* 1623. quam refert Sellius *in ſelect. Canon. cap.* 13. *num.*62.

3 Clericis abſentibus, qui Eccleſiis neceſſitatem habentibus ſubuenire, aut vtilitatem aliquam afferre poſſunt, dimiſſorias concedere valet Epiſcopus, vt ad patrimonij, vel penſionis Eccleſiaſticæ titulum ordinentur. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.*2. *c.*5. *n.*76.

4 Clericos ad ſuſcipiendos Ordines ſacros non poteſt cogere Epiſcopus ſub pœna priuationis priuilegiorum fori, & exemptionis. *Sacra Cong. ſuper controuerſ. iuriſdictional. in Caſertana* 22. *Auguſti* 1628. cuius meminit R.P.D. Alexand. Sperell. *in deciſ. fori Eccleſ. deciſ.*66. *n.*28.

5 Clericus promotus ab Epiſcopo, cui ſuberat ratione beneficij rendentis annuos ducatos tredecim, & grana duodecim cum dimidio monetæ Regni Neapolitani, addito ſupplemento patrimonij ad ſufficientem titulum, eſt legitimè ordinatus. *Sacra Congr. Conc.* quam refert, & apud ſe originalem eſſe dicit Carol. Maranta *tom.* 2. *reſp.* 29. *in fine*.

6 Clericus nullus ſecularis, ſeu Regularis non profeſſus ad ſacros ordines promoueri debet ſine ſufficienti titulo ex Bulla Pij V. ſub dat. pridie Id. Octobris anno 3. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benefic. part.* 2. *cap.*2. *num.*11.

7 Clericus ab alieno Epiſcopo ſine litteris dimiſſoriis ſui Ordinarij ordinatus, & miniſtrans efficitur irregularis. Abſoluere autem à ſuſpenſione eos, qui nullius diœceſis exiſtentes ſine litteris dimiſſoriis ordinati fuerunt, ſpectat ad Epiſcopum, ad quem ex Concilio pertinebat illas dimiſſorias concedere. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Armendar. *in addit ad recop. legum Nauarræ lib.*1. *tit.* 18. *l.*7. *de Epiſcop. num.*60. *&* 61. *in princ.*

8 Vide in verbo *Ordo collect.* 544 & in verbo *concubinarius Clericus, collect.* 200.

SVMMARIVM.

1 *Ceram deferendam in proceſſione Sanctiſſimi Sacramenti vt Clerici parent ſuis ſumptibus non ſunt vltra ſolitum grauandi.*

2 *Clerici adſcripti ſeruitio Eccleſiæ Cathedralis in proceſſionibus debent incedere ſub Cruce Eccleſiæ Cathedralis.*

3 *Seminarij Clerici debent in primo loco incedere in proceſſionibus ante vniuerſum Clerum.*

4 *Proceſſionibus intereſſe non tenetur Clericus nullum beneficium obtinens.*

5 *Proceſſionibus publicis intereſſe compelli poſſunt ab Ordinario Clerici ſeculares alicuius Eccleſiæ in fundatione illius exempti ab eius iuriſdictione, intra cuius diœceſim exiſtunt.*

6 *Proceſſionibus intereſſe per Epiſcopum compelli poſſunt Clerici omnes etiam exempti beneficiati.*

7 *Proceſſionibus publicis compelli non poſſunt per Epiſcopum Clerici qui ſunt nullius.*

8 *Clerici degentes extra ciuitatem in locis in quibus habent plebem, cum illa plebe debent facere proceſſionem.*

Clericus quoad profeſſiones.

Collect. CLVI.

Clerici non ſunt grauandi vltra ſolitum, 1
vt parent ſuis ſumptibus ceram deferendam in proceſſione Sanctiſſimi Sacramenti: *Sacra Congr. Rit. in Neritonen.* 4. *Martij* 1606. teſte Sellio *in ſelectis Canon. cap.*13. *n.*68.

Clerici adſcripti ſeruitio Eccleſiæ Cathe- 2
dralis in proceſſionibus, & funeribus debent incedere ſub Cruce Eccleſiæ Cathedralis, & non ſub Cruce Collegiatæ. *Sacra Congr. Rit. in Maceraten.* 27. *Septembris* 1608. *&* 21. *Martij* 1609. referente Sellio *d. cap.*13. *n.*69.

Clerici ſeminarij debent in primo loco in- 3
cedere in proceſſionibus ante vniuerſum clerum, nec ire cum Clero Eccleſiæ Cathedralis, ſed relinquere locum digniorem Curatis, & Canonicis, ac Clero Eccleſiæ Collegiatæ debent. *Eadem Sacra Congr in Capuana* 1. *Septembris* 1607. *& in Fundana* 20. *Decembris* 1601. quam citat Sellius *d. cap.* 13. *num.*70.

Clericus non obtinens beneficium non 4
tenetur ad proceſſiones accedere. *Sacra Cong. Concil. ſub die* 16. *Septembris* 1619. *& in Meſſanen.* 7. *Februarij* 1632. penes Sellium *d. cap.*13. *num.*71.

Clerici ſeculares alicuius Eccleſiæ in fun- 5

datione

datione illius exempti à iurisdictione Ordinarij, intra cuius diœcesim existunt, possunt ab eodem Ordinario compelli accedere ad publicas processiones ex decreto Concilij *cap.13.& 18.sess.25.de Regul.Sacra Cong. Conc. 21.Martij* 1602. apud Sellium *d.cap 13.n.72.*

6 Clerici omnes diœcesani quantumuis exempti etiam beneficia simplicia in diœcesi obtinentes, vel officia, putà si deseruiant pro Capellano, etiam in Ecclesiis exemptis possunt per Episcopum compelli ad processiones accedere. *Sacra Congr. Concil.* testibus Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori eccles. resol.* 308.*n.3.* Modern. Hisp. *de protect. Reg. tom.* 1. *pag.2.cap.9.num.*107.

7 Clerici, qui sunt nullius diœcesis non comprehenduntur sub decreto Concilij *sess.25. de Regular.cap.13. vers.exempti autem omnes. Sacra Cong. Conc.* cuius meminerunt Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib. 2. tit.14.l.24.§.31. de procession. num.*10. Modern. Hispan. *de protect. Reg. tom.1.p.2.cap.9.n.*105.

8 Clerici degentes extra ciuitatem in locis, in quibus habent plebem, comprehenduntur decreto Concilij *sess. 25. de Regul. cap. 13. vers. exempti omnes*, quia cum illa plebe debent facere processionem. *Sacra Congr. Conc.* de qua Campan. *in diuers. Iuris Canon.rub.*12. *cap.3.num.*117. Modern. Hispan. *d.c 9 n.*106.

Vide *in verbo Processio, collect.*605.*cum seqq. & in verbo Regulares quoad processiones, collect.*642.

SVMMARIVM.

1 *Pupillus Clericus an possit eligere forum in Romana Curia ex dispositione l. unic. C. quando Imper.*

2 *Fori priuilegio gaudet Clericus in minoribus habitum & Tonsuram deferens, non tamen ex mandato Episcopi Ecclesiæ deseruiens.*

3 *Priuilegio fori priuari non potest Clericus in minoribus constitutus recusans frequentare scholas, & Ecclesiam si esset spes probabilis profectus.*

4 *Priuilegio fori gaudet filius legitimus Clerici, durante vita eius patris.*

5 *Priuilegio fori gaudet Clericus, qui ante carcerationem reassumpserat habitum.*

6 *Clericus effectus post delictum commissum non punitur quoad personam, nisi à Iudice ecclesiastico.*

7 *Priuilegio* cap. Odoardus *gaudet clericus, qui post mortem vxoris habitum reassumpsit.*

8 *Priuilegio clericali quando renunciare censeatur clericus, qui in habitu, & tonsura se immisceet enormitatibus.*

9 *Priuilegio fori quando gaudeat clericus descriptus in catalogo clericorum, si non inseruiat alicui Ecclesiæ de mandato Episcopi.*

10 *Episcopus si praueniat potest punire clericos etiam non incedentes in habitu, & Tonsura, quamuis fori priuilegio non gaudeant.*

11 *Priuilegio fori vt gaudeat clericus quæ concurrere debeant requisita?*

12 *Priuilegio fori gaudet clericus alteri Ecclesiæ inseruiens, quam cui fuit adscriptus.*

13 *Habitum deferre non potest Episcopus cogere clericos in minoribus nisi quatenus velint fori priuilegio gaudere.*

14 *Clericus ratione delicti efficitur subditus illius Episcopi in cuius diœcesi delictum commisit.*

15 *Priuilegio fori gaudet clericus, qui characterem, & habitum clericalem assumpsit post delictum, processum, & fideiussionem de se repræsentando coram Iudice laico.*

16 *Clericus repertus à Curia seculari sine habitu clericali quando possit in carceribus laicis detineri donec doceat de suo clericatu.*

17 *Clerici coniugati quando gaudeant fori priuilegio.*

18 *Clerici coniugati gaudent priuilegio fori, etiam in ciuilibus præsertim in Regno Neapolitano, in quo adest consuetudo.*

Clericus quoad forum.

Collect. CLVII.

Clericus pupillus habens causam in prima instantia coram Episcopo suffraganeo, vel alio inferiore, potest istorum forum declinare, & eligere forum in Romana Curia, non Metropolitani ex depositione l.vnic. C. quando Imper. inter pupil. & vid. non obstante decreto Concilij *sess.* 24. *de reform. cap.* 20. *Sacra Cong. Conc. in Baren.* 1. *Aprilis* 1628. teste Aldano *in compendio Canon resol. lib* 2. *tit.*8. *num.*15. quem refero *in collect. ad Trident. d.cap.* 20. *num.* 43. 1

Clericus in minoribus constitutus Ecclesiæ deseruiens, non tamen ex mandato Episcopi, habitum, & Tonsuram deferens, gaudet priuilegio fori. *Sacra Cong.Conc. in Valentina* 29. *Iunij* 1628. apud Sellium *in select. Canon. cap.* 13. *num.*73. 2

Clerici in minoribus Ordinibus constituti recusantes frequentare scholas, & Ecclesiam, non possunt priuilegio fori priuari, si esset probabilis spes profectus. *Sacra Cong.Conc.* 3

in

in Materanen. 2. *Augusti* 1631. penes Sellium *d. cap.* 13. *num.* 74.

4 Clerici filius legitimus ante clericatum susceptus gaudet priuilegio fori durante vita eius patris. *Sacra Cong. Immunitatis in Callien.* 18. *Martij* 1632. cuius meminit Sellius *d. cap.* 13. *num.* 75.

5 Clericus,qui ante carcerationem reassumpserat habitum, fori priuilegio gaudet. *Sacra Cong. Immunitatis in Rossanen.* 18. *Martij* 1631. de qua Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 8. *num.* 16.

6 Clericus effectus post delictum commissum non punitur quoad personam nisi à Iudice ecclesiastico. *Sacra Cong. Immunitatis sub die* 7. *Decembris* 1632. referente Aldano *d. tit.* 8. *num.* 17.

7 Clericus si ducat vxorem, & illa mortua habitum reassumat, gaudet priuilegio *cap. Odoardus, de solut. S. Cong. Concil. sub die* 16. *Septembris* 1619. *in Messanen.* 7. *Februarij* 1632. quarum meminit Sellius *d. cap.* 13. *num.* 76.

Clericus, qui in habitu, & Tonsura se immisceet enormitatibus, & pluribus vicibus, censetur absque monitione renunciasse priuilegio clericali, secus si in habitu laicali hæc perpetrasset, quia tunc requiritur monitio. *Sacra Cong. Conc. in Motulen.* 1. *Februarij* 1620. per me *in collect. ad Trident. sess.* 23. *de reform. cap.* 6. *num.* 25.

9 Clericus incedens in habitu, & Tonsura descriptus in catalogo clericorum, qui in Synodo diœcesana obedientiam præstitit Ordinario, & per paucas vices in choro, & in processionibus interfuit, attentis circunstantiis gaudere debet priuilegio fori quamuis alicui Ecclesiæ de mandato Episcopi non inseruiat, vel beneficium ecclesiasticum non habeat. *Sacra Cong. Conc. in nullius* 18. *Martij* 1628. quam citat Sellius *d. cap.* 13. *n.* 77.

10 Clerici in minoribus licet forum Iudicis secularis seu laici declinare non possint ex decreto *Concilij sess.* 23. *cap.* 6. *de reform.* tamen illud non obstat Episcopo quominus iure suo in huiusmodi clericos delinquentes, si adhuc clerici permanserint, possit animaduertere. *Sacra Cong. Concil.* teste Nicolao Garcia *de benefic. p.* 2. *cap.* 2. *num.* 16. qui declarat *num.* 18. Et iterum *Clerici non incedentes in habitu, & Tonsura, non gaudent priuilegio fori, sed non propterea impeditur Episcopus quominus si præuenerit, eosdem Clericos punire possit. Sacra Cong. Conc. in Baren.* 16. *Martij* 1606. *& in Valentina* 20. *Martij* 1607. *Sacra Cong. super controuers. iurisdictionalib. in Neapolitana* 22. *Iunij* 1628. *& in Assisien.* 25. *eiusdem mensis, & in Parmen.* 26. *Iunij* 1629. quarum declarationum mentionem facit D. Alex. Sperel. *in decis. fori ecclesi. decis.* 26.

11 Clerici in minoribus Ordinibus constituti, nisi beneficium ecclesiasticum habeant, aut clericalem habitum, & Tonsuram deferentes Ecclesiæ deseruiant, vel in seminario, aut aliqua schola, vel Vniuersitate de licentia Episcopi versentur iuxta decretum sacri *Concil. cap.* 6 *sess.* 23. forum Iudicis laici declinare non possunt: non tamen idem Concilij decretum obstat Episcopo quominus iure suo in huiusmodi clericos possit animaduertere, eosque punire. *Sacra Cong. Conc. in Valentina* 17. *Martij* 1627. *& in Nuscan.* 12. *Iunij* 1628. quas adducit Sellius *d. cap.* 13. *num.* 78. Et iterum. Clericus vt priuilegio fori gaudere possit concurrere debent copulatiuè tria requisita, videlicet, quod gestauerit habitum, & Tonsuram clericalem, & Ecclesiæ ex mandato Episcopi inseruierit. *Sacra Cong. super controuers. iurisdictionalib. in Ariminen.* 21. *Ianuarij & 28. Aprilis* 1626. in qua mandauit Episcopo vt clericum remitteret ad Præsidem prouinciæ nisi docuerit de clericatu, & requisitis à Concilio, prout refert Sperell. *in decis. fori ecclesi. decis.* 26. *num.* 4. Et *eadem sacra Cong. in vna Baren seu Minoricen.* 6. *Decembris* 1607. respondit si clericus ante delictum Ecclesiæ inseruire consueuit etiam interruptè, & absque mandato Episcopi, gaudere debet priuilegio fori, vt per Sperell. *d. decis.* 26. *num.* 30.

Clericus alteri Ecclesiæ inseruiens, quàm 12 cui fuit adscriptus, fori gaudet priuilegio. *Sacra Congr. Concil.* cuius meminerunt Prosper. de Augustino *ad Quarant. in sum. Bullarij verbo habitus*, Marc. Anton. Genuens. *in pract. Archiep. Neapolit. cap.* 7. *num.* 1. Ricciul. *in tract. de iure personarum extra gremium Ecclesiæ existen. lib.* 7. *cap.* 6. *num.* 15. D. Sperel. *d. decis.* 26. *num.* 31.

Clericum ad habitum deferendum cogere 13 non potest Episcopus nisi causatiuè, quatenus scilicet priuilegio fori vti velit. *Sacra Congr. Conc.* penes Sellium *d. cap.* 13. *num.* 78.

Clericus ex sua diœcesi ad aliam veniens, 14 & ibidem nulla grauia delicta commitens potest puniri ab Episcopo loci delicti absque interuentu sui Episcopi stante *cap.* 8. *sess.* 14. quia illud loquitur de non subditis, sed ratione delicti efficitur subditus: *auth. qua in prouincia, C. vbi de crimin. agi oport. cap. postulast. cap. vlt. de foro comp. Sacra Congr. Concin Æsina* teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 21. *num.* 8.

Clericus, qui characterem, & habitum 15 clericalem assumpsit post delictum, processum, & fideiussionem de se repræsentando coram Iudice laico, gaudet fori priuilegio, & à iurisdictione Iudicis laici est liberatus quoad personam, quod si fraus subsit (quam Iudex ecclesiasticus inspicere debet) potest Iudex

dex laicus processui finem imponere, contra illum quoad bona procedendo *Sacra Congr. Conc. in Papien 23. Maij* 1626. *& Sacra Congr. controu. Iurisdictionalibus præposita in ciuitatis Castellana* 18. *Feb.* 1631 penes Alda. *d. tit.* 8. *n.* 19.

Clericus repertus à curia seculari sine ha-
16 bitu clericali donec doceat de suo clericatu, in carceribus laicis potest detineri: dummodo non sit notoriè clericus, & si per octo menses ante carcerationem habitum dimiserat, priuilegio clericali nullo modo gaudet, si à Curia vt supra captus fuerat in tali habitu. *Sacra Congr. Conc.* 11. *Ianuarij* 1619. apud Lezanã *in sum. quæst. Reg. to.* 3. *verb. Clericus, n.* 25.

Clerici coniugati prædìti qualitatibus re-
17 quisitis tam constitutione Bonifacij VIII. quæ incip *Clerici*, quam decreto *Conc. cap.* 6. *sess.* 23. *de reform.* non gaudent priuilegio fori in ciuilibus, nisi vbi de crimine etiam ciuiliter ageretur, sed ob tales causas ciuiles à crimine non descendentes non possunt à Iudicibus laicis in carcerem conijci, aut personaliter distringi. *Sacra Congr. Conc.* 12. *Februarij* 1610. de qua Aldan. *d. tit.* 8. *num* 18.

Clerici coniugati gaudent priuilegio fori,
18 etiam in ciuilibus, præsertim in Regno Neapolitano, in quo adest consuetudo. *Sacra Cong. Immunitatis* 27. *Februarij* 1630. Idẽ non incedentes in habitu, nec inseruientes Diuinis, non gaudent priuilegio fori. *Eadem sacra Cong.* 2. *Augusti* 1619. quarum mentionem facit Sellius *d. c.* 13. *n.* 80.

Vide in verbo *Forum, collect.* 361.

SVMMARIVM.

1 *Cameralibus pro impositionibus ad ratã non tenentur Cleri de bonis patrimonialibus.*

2 *Onerum impositorum pro Physico, chirurgo, & ludimagistro ad solutionem non tenentur clerici.*

3 *Ordinarius non potest Clericos non inseruientes Ecclesijs priuare immunitate à gabellis, & alijs oneribus laicalibus.*

4 *Onera imposita per Communitatem super Clericorum bonis patrimonialibus, & domibus vbi habitant, illi soluere non tenentur.*

5 *Immunitatis beneficio gaudent Clerici post delicta patrata ad Ecclesias confugientes extra casus in Bulla Gregorij XIV. comprehensos.*

6 *Clerici post delicta patrata confugientes ad Ecclesiam non possunt inde extrahi præterquam in casibus degradatione dignis.*

7 *Clerici in causis ciuilibus in foro seculari examinari possunt, sed iuramentum prius præstatur in tribunali Episcopi.*

8 *Examini coram Iudice laico non debet se subdere Clericus, vbi timetur posse indirectè oriri criminalitatem.*

Clericus quoad immunitatem, & exemptionem.

COLLECT. CLVIII.

Clerici de bonis patrimonialibus non tenentur ad ratam pro impositionibus. 1
Sacra Cong. de bono regimine 4. *Februarij* 1609. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 8. *num.* 19.

Clerici non tenentur ad solutionem onerum impositorum pro Physico, chirurgo, & 2
ludimagistro. *Sacra Congr. Episcop. & Regular.* 2. *Augusti* 1619. cuius meminit idem Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 8. *num.* 28.

Clericos non inseruientes Ecclesiis non 3
potest Ordinarius immunitate à gabellis, & alijs oneribus laicalibus priuare, sed iidem Clerici, nisi vt supra inseruiant, ac habitum & tonsuram clericalem deferant, beneficium ecclesiasticum obtineant, priuilegio fori gaudeant. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die* 24. *Ianuarij* 1631. penes Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 29.

Clerici non tenentur soluere onera impo- 4
sita per Communitatem super eorum bonis patrimonialibus, & domibus vbi habitant, etiam quod per prius soluerint. *Sacra Congr. Immunitatis, die* 7. *Decembris* 1632. quam citat Sellius *in selectis Canon. cap.* 13. *n.* 81.

Clerici qui post delicta patrata ad Eccle- 5
sias confugiunt, beneficio immunitatis extra casus in Bulla Gregorij XIV. comprehensos gaudere debent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Tropien.* 24. *Ianuarij* 1617. *& de anno* 1633. sic rescriptum fuisse Episcopo Auersæ testatur Carol. Maranta *tom.* 2. *resp.* 50. *n.* 6.

Clerici post delicta patrata confugientes 6
ad Ecclesiam, non possunt inde extrahi præterquam in casibus degradatione dignis: si fiat secus restituantur. *Sacra Cong. Episcop. & Regular.* 17. *Augusti* 1618. referente Antonino Diana *moral. resolut. p.* 6. *tract.* 1. *resolut.* 26 *quæst.* 10.

Clerici in causis ciuilibus in foro seculari 7
examinari possunt, sed iuramentum prius præstari debet in tribunali Episcopi. *Sacra Cong. Episcop. & Regular.* 4. *Aprilis* 1615. apud Sellium *d. c.* 13. *n.* 82.

Clericus non debet se subdere examini 8
coram Iudice laico, vbi timetur posse indirectè oriri criminalitatem *Sacra Cong. Episcop. & Reg. die* 19. *Iulij* 1619. teste Sellio *d. c.* 13. *n.* 83.

Vide in verbo *Immunitas, collect.* 418. *& in verbo Exemptio, collect.* 345.

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Spolium faciunt clericorum bona ex illicita negotiatione acquisita.*

2 *Negotiationis illicitæ absque metu quæ colere,& operari valeat clericus, ostenditur.*

3 *Negotiationis illicitæ absque reatu quando possunt Clerici terras conducere,ac boues, & oues locare.*

4 *Operas suorum boum quando possunt Clerici beneficiati locare,ostenditur.*

5 *Agrorum suorum cultores vel conductores clerici non possunt molestari.*

6 *Boues in suis prædiis natos possunt clerici concedere pro certa tritici quantitate quolibet anno persoluenda.*

7 *Oues proprias possunt clerici concedere pro certa caseorum quantitate ad suorum & suæ familiæ vsum.*

8 *Clerici in suis molendinis quando possunt alienum triticum, & alienas oliuas certa mercede constituta molere.*

9 *Oliuas pro certa mercedis portione possunt Clerici colligere,aut facere colligere à sua familia si proprij redditus sibi non sufficiant.*

10 *Operas non sordidas & inhonestas diurnas præstare possunt Clerici in bonis amicorum,& propinquorum.*

11 *Bona patrimonialia, aut beneficiorum excoli facientes Clerici, & ad hoc animalia ementes non sunt molestandi.*

12 *Pupilli res negotiare possunt Clerici vbi de iure valent esse tutores,non tamen causa turpis lucri.*

Clericus quoad negotiationem.

COLLECT. CLIX.

1 CLericorum bona ex illicita negotiatione acquisita faciunt spolium, & ad Cameram Apost. spectant. *Pius IV.constit.*19. incip. *Decens*, *nonis Nouembris* 1560. apud Laërt.Cherub.*tom.*2.*pag.*29.

2 Clerici absque metu illicitæ negotiationis agros beneficiorum,& bonorum patrimonialium laicorum opera, colere, & pro culturæ vsu boues,& alia animalia emere,illorúmque fœtus iusto pretio, & honesta ratione vendere: & si habuerint in propriis bonis quercus, & castaneas,sues emere,eosque alere pro sua & familiæ sustentatione; dummodo tamen in emendis, alendis, distrahendisve nihil sordidum,aut indecens Ordini clericali exequantur. Item eis licet folia arborum in propriis bonis existentium alicui laico concedere, eo pacto adiecto vt lucrum ex bombycibus inter vtrumque diuidatur: & pariter eisdem licet earumdem arborum foliis per se ipsos absque officij eorum detrimento arti sericæ operam dare pro sua & familiæ sustentatione: dummodo tamen in artificio huiusmodi personas non suspectas adhibeant, & quoad hoc Episcopi licentia gratis concedenda accedat. *Sacra Cong. Conc. in Caputaquen.* cuius declarationem originalem vidi & legi subsctiptam manu Eminentissimi & Reuerendissimi Cardinalis Vbaldini,& D.Francisci Paulutij eiusdem Congregationis Secretarij,& illius memini *in tract. de iure ecclesi.vniuerso lib.*1.*c.*40. *num.*127.

Clerici pauperes absque reatu illicitæ negotiationis possunt terras Ecclesiæ conducere ad suam, suæque familiæ sustentationem, bona verò laicorum non possunt,nisi ex mera præcisa necessitate: item possunt retinere & locare boues, & oues, & alia animalia, quæ habent ex successione,vel ex decimis,necnon fructus illorum vendere, sicut & granum, hordeum, & alios fructus recollectos ex bonis patrimonialibus, vel Ecclesiæ,pro sua & suorum sustentatione. *Eadem sacra Cong.Concil.in dicta Caputaquen.*penes me *dicto loco.* 3

Clerici beneficiati & Sacerdotes possunt opera suorum boum, quos pro laborandis prædiis suis patrimonialibus, seu beneficialibus, aut ad eos quoquo modo spectautibus retinent,dum sibi vacant,aliis locare pro certa mercede absque periculo spolij, & pœnarum clericis negotiatoribus impositarum, si tot iuga bôum retineantur, quot sunt pro prædiis necessaria, vel si vltra necessitatem boues illi nati sint ex vaccis, quæ pro necessitate culturæ prædiorum, vel alio modo tenentur. *Sacra Cong.Conc. in Alexan. & Vgentin.*quam refero *in tract.de Iure ecclesi.vniuers. lib.*1.*c* 40. *sub num.*128. *vers.Sacerdotes,& beneficiati.* 4

Clerici cultores agrorum suorum,seu conductores agrorum ecclesiasticorum non debent molestari titulo negotiationis illicitæ. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 19. *Ianuarij* 1603. penes Sellium *in select. Canon. cap.*13. *num.*84. 5

Clerici, beneficiati & Sacerdotes possunt boues in suis prædiis natos & instructos concedere pro certa tritici quantitate quolibet anno persoluenda, secus quoad boues emptos. *Sacra Cong. Conc. in d. Alexan. & Vgentin.* penes me *sub d. num.* 128. *vers. Sacerdotes.* 6

Clerici beneficiati & Sacerdotes possunt oues proprias centum, vel saltim quinquaginta concedere pro certa caseorum quantitate 7

tate pro eorum & suæ familiæ usu, secus si fuerint emptæ ad illum effectum, nisi emptæ sint ad comparandum necessaria ad victum, & non ad lucrum. *Eadem S. Cong.* apud me *citato loco.*

8 Clerici beneficiati & Sacerdotes in suis molendinis, pro tritico, & pistrinis pro oleo postquam suum triticum & olivas moluerint, alienum triticum, & alienas olivas certa mercede constituta molere possunt, suppositis infrascriptis, quod id ab immemoriali tempore fuerit factum, & observatum: quod singulis annis non expedit pro solo servitio proprio triginta, vel quadraginta ducatos impendere in conficiendis pistrinis; nam fiunt ex iuncis, & aliis materiis, quæ mensibus quinque aut sex corrumpuntur, & in uno equo, & quatuor personis inservientibus ipsis pistrinis; & quod molitura durat per quatuor, quinque, vel sex menses iuxta annorum fertilitatem, & dummodò ob hanc causam non se subtrahant ab iis, in quibus ex officio clericali incumbere debent; & dummodò non ad lucrum, sed ad necessaria vitæ comparanda pro se & sua familia: non enim huiusmodi artificium sordidum videtur, aut inhonestum in illis partibus, cum per unum equum, & quatuor famulos, seu operarios fiat, & non per ipsos clericos. *Eadem S. Cong.* penes me *d. loco.*

9 Clerici beneficiati & Sacerdotes stante immemoriabili consuetudine possunt assumere onus colligendi, aut faciendi à sua familia colligere olivas pro certa olei portione à Domino olivetì reddenda, si proprij redditus sibi, suæque familiæ non sufficiant, quia hoc casu ad comparandum victum etiam aliena prædia conducere licet. *Eadem Sacra Cong.* apud me *citato loco.*

10 Clerici beneficiati, & Sacerdotes possunt in bonis amicorum, & propinquorum operas non sordidas, & inhonestas diurnas præstare, ut illi easdem in prædiis propriis restituant. *Eadem sacra Cong.* apud me *loco supra relato.*

11 Clerici negotiationis illicitæ prætextu non debent molestari si sua bona beneficiorum, aut patrimonialia, quæ obtinent, excoli faciunt, animaliáque ad hunc effectum necessaria emunt, venduntque *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Baren. 15. Novembris* 1616. penes Sellium *in select. cap.* 80. *num.* 3.

12 Clerici qui de Iure possunt esse tutores, negotiare valent res pupilli, non tamen causa turpis lucri, *Sacra Cong. Concil.* 23 *Novembris* 1619 quam citat Sellius *d. cap.* 13. *n.* 85.

De clerico, eiusque Officio, dignitate, & excellentia Lel. Zecchi. *de Repub. ecclesiast.* Cardin. Bellarm. *tom.* 1. *contron.* 5. *lib.* 1. Iodoch. Lorich. *in thesauro novo Theolog.* Petrus Crespet. *in sum. Catholicæ Fidei verbo Clericus*, Dionysius Paulus Lopys *de excellentiis clericorum*, Albertus Trotius *de officio clerici*, Thoma, Ebypsius *in clypeo clericorum*, Ioannes Langhectucius, & Quintianus Heduus *in speculo Sacerdotum*, Boëtius Epon *de clericorum honestate*, Carolus de Crassis *de effectibus clericatus*, Ioannes Maria Belletus *disquisitionum clericalium p.* 1. *&* 2. Antonius de Prettis *de clericorum præstantia*, Sebastianus Faunsa *de clericorum vita, & honestate*, Nicolaus Hormanetus *de clericis ordinandis.*

SVMMARIVM.

1 *Clerici Cameræ Apost. ad numerum septem redacti fuerunt per Eugenium IV.*
2 *Dohanerij, & qui mercium, & aliarum rerum curam gerunt subsunt iurisdictioni clericorum Cameræ Apost.*
3 *Causas quascunque interesse Cameræ concernentes cognoscunt Clerici Cameræ summariè, & sine strepitu iudicij.*
4 *Camerarij vel Decani absque licentia abesse non possunt Clerici Cameræ.*
5 *Commensales Papæ sunt Clerici Cameræ.*
6 *Seminarij à contributione exempti sunt clerici Cameræ ratione beneficiorum, quæ obtinent.*

Clerici Cameræ Apostolicæ.

COLLECT. CLX.

Clerici Cameræ Apost. ad numerum septem redacti fuerunt ab *Eugenio IV. constit.* 13. incip. *Inter cætera* 8. *Id. Iuly* 1444. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 279. aliàs *pag.* 263. in nouiss. impress. 1

Clericorum Cameræ Apost. iurisdictioni subsunt dohannerij, cura dohanæ, ripæ, mercium, grasciæ, salis, aluminum, patrimonium Zeuchæ, carceres, stratæ, tam Urbis, quam cæterorum locorum Status ecclesiastici consistentes. *Leo X constit* 24. incip. *Licet* 12. *Iuny* 1517. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 514. aliàs *pag.* 436. in ult. impress. 2

Clerici Cameræ Apost. quascunque causas interesse eiusdem Cameræ concernentes, summariè, & sine strepitu iudicij, sola facti veritate inspecta cognoscunt *Innocentius VIII. constit.* 4. incip. *Cum sicut* 15. *Kalend. Septembris* 1485. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 376. aliàs *pag.* 333. 3

Clerici Cameræ Apost. abesse non possunt absque licentia Camerarij, vel Decani: *Pius IV. constit.* 87. incip. *Cum inter Kalend.* 4

kend. Nouembris 1564. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 122. aliàs *pag.* 91.

5 Clerici Cameræ Apost. sunt commensales Papæ, & debent describi in libris Cancellariæ ad effectum, vt præferantur in gratiis. *Sixtus IV. constit* incip. *Dispositione 16. Kalend. Februarij* 1472. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 331. aliàs *pag.* 302 in nouiss. impress.

6 Clerici Cameræ Apost. exempti sunt à contributione seminarij ratione beneficiorum, quæ obtinent. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Maceraten.* 12. *Maij, & in Perusina* 17. *eiusdem* 1604. teste Aldano *in compendio Canonic. resol. lib.* 3. *tit.* 18. *num.* 2.

Clerici Regulares Hospitalarij.

Collect. CLXI.

Clericorũ hospitalariorum Ordo institutus fuit à P. Augustino Nouello Cancellario primum Manfredi Regis Siciliæ, deinde Pœnitentiario, & à secretis, & Confessionibus Bonifacij VIII. electo in septimum Generalem Eremitarum sancti Augustini, quo munere reiecto hanc familiam erexit Senis anno 1300. sub regula sancti Augustini confirmante Bonifacio VIII. Imperatoribus Occidentis Alberto, Orientis Andronico I. Habitus omnino est clericalis, institutum hospitalibus inferuire. Durat adhuc hæc Congregatio Senis, & per Italiam, sed non ita frequens. Vide Crusen. *in monast. part.* 3. *cap.* 10. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum, tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 4. *n.* 81.

Clerici Regulares vitæ communis.

Collect. CLXII.

1 Clerici Regulares vitæ communis instituti sub regula sancti Augustini à Gerardo Dauentriensi (est Dauentria Vrbs Episcopalis inferioris Germaniæ ad Isulã fluuium sita, atq; Traiectensi Archiepiscopo suffraganea) anno 1371. Pontifice, & confirmante Gregorio XI. Imperatoribus Occidentis Carolo IV. Orientis Calo Ioanne. Appellati sunt vitæ communis, quod in communi viuant Apostolorum more, & per Germaniam celebres habuerunt scholas ad erudiendam iuuentutem, quorum monasteria & viris & fæminis communia fuerunt, vt videre est in Passauiensi, Pollingensi, Ransdolfensi in Bauaria. De his qui alia scire cupit, legat Aubert. Miræ. *in origine S. Augustini*, *c.* 27. Crussen. *in monast. Augustin. par.* 3. *cap.* 19. Posseuin. *Barbos. Apost. Decis. Sum.* *in apparatu verbo Gerardus & Trithemius*, Paul. Morig. *de origine Relig. lib.* 2. *cap.* 61. Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib.* 5. *pag.* 197. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *quæst.* 4. *num.* 82.

Clerici Regulares boni Iesv. *Rauennatis.*

Collect. CLXIII.

Clerici Regulares boni Iesv. Rauennatis instituti fuere Rauennis à quadam virgine Margarita nomine, ministerio duorum Sacerdotum eiusdẽ vrbis, domini Leonis, & domini Hieronymi, quibus primo regulam suam contulit, ipsi deinde aliis anno 1504. vel 1508. Pontifice Iulio II. Imperatore Occidentis Maximiliano I. Orientis tyranno Baiazeto. Vtuntur habitu simili Patribus Societatis Iesv. sed pileo vbique rotundo, eorum præcipuum domicilium Rauẽnæ, nullum extra Italiam, in ea non multa habent. Priorem Generalem eligunt ad annum, deinde si rectè se gerat in munere confirmatur in sequentem, & sic deinceps. De his alia Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib.* 5. *pag.* 398. Carol. de Tapia *in auth. ingressi*, *Cod. de sacros. Eccles. verbo monasteria*, *cap* 5. vbi *n.* 3. quod Pio IV. Pont. Max. concedente solemnia emittunt Religionis vota, Azor. *instit. moral. part.* 1. *lib.* 13. *cap.* 11. *quæst.* 8. *prope fin. vers. præter Canonicos*, Iacob. Motandius Carthus. *in addit. ad* 7. *tom. Surij die* 23. *Ianuarij*, quo celebratur festum B. Margaritæ. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum*, *tom.* 2. *disp.* 24. *quæst.* 4. *num.* 85. Ioseph. Michelien *el thesoro de Religiones, fol.* 111. 1

Svmmarivm.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regularibus Theatinis agentes.*
2 *Clerici Regulares Theatini à quo, & quando instituti.*
3 *Theatini profitentur extremam paupertatem.*
4 *Habitus Theatinorum in quo differat ab habitu Patrum Societatis Iesu.*
5 *Exemptionem ab omnium superioritate obtinent, & tria vota substantialia emittunt Clerici Theatini.*
6 *Priuilegiis omnibus concessis Clericis de Somascha & Patribus Societatis Iesu gaudent.*
7 *Processionibus interesse non coguntur Theatini.*
8 *Clericorum Regular. Theatinorum Religio,*

non comprehenditur in prohibitione de rebus Regularium non alienandis.

9 *Clericorum Regul. Theatinorum consuetudo seruanda.*

Clerici Regulares Theatini.

Collect. CLXIV.

1 DE Clericis Regular. Theatinis Gualter. *in tabulis chronog. saculo 16. pag.* 557. Paul.Morigia *in origine Relig.lib.1.cap.*76. Siluest.Marul.*in oceano Relig.lib.6.pag.*368.Hieron. Roman. *in Republ. Christ. lib.6.cap.* 32. Ioann. Petrus Iussanus *in vita S. Caroli lib.2. cap.*19.Fr.Emman.*quæst. Regul. tom.*1.*quæst.*5. *art.*14.Carol. Tapia *in auth.ingressi*, *C.de sacrosſ.Eccleſ. verbo monasteria cap* 7. Flau.Cherub.*in compend.Bullarij ad constit.*38.*Clementis VIII.* Anton. Caraciol. *in libro quem edidit de vita Pauli IV.* Baptista de Tuffo *in chronica huius Religionis*,Baptist. Castal *in vita B. Caietani*,Azor.*instit. moral. part.*1. *lib.*13.*cap.* 11.*quæst.*8.Hieron.Roderic.*in compendio quæst. Regul.resol.*123 *n.*21. Lezana *in sum. quæst. Regul.tom.*2 *cap.*4.*num.* 19. Ascan. Tamburin.*de iure Abbatum, tom.*2.*disp.*24.*quæst.*8.*n.*83.Carrillo *in annalib.chronolog. de anno* 1630. Ioann. Maria Nouar *in lucerna Regular.verbo Clerici Regulares à n.* 1.Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones.fol.*111.

2 Clerici Regulares Theatini sub regula S. Augustini instituti anno 1524.à Ioanne Petro Carrafa Neapolitano, Archiepiscopo Theatino postea summo Pont.Paulo IV. vnde dicti Theatini, Pontifice Clemente VII. Imperatore Occidentis Carolo V. tyranno Orientis Solymano. Primum cœperunt esse in Ecclesia S. Siluestri in monte Quirinali Vrbis, ob cuius inuasionem Duce Borbonio, fugerunt Venetias anno 1532. redierunt Romam anno 1560.

3 Clerici Regulares Theatini tum in communi, tum in particulari extremam profitentur paupertatem, nec eleemosynas ostiatim petunt, sed viuunt tantum ex sponte oblatis, & allatis sibi à Fidelibus, vt refert Aldan. *in compendio Canon.resolut. lib.* 1.*tit.* 19. *de Religionib.n.*52.

4 Clerici Regulares Theatini vtuntur habitu clericali, & in caligis tantum, & tunica est differentia à Patribus Societatis Iesu,cum Theatini caligas portent albas, & tunicam à fronte reseratam, hinc Iesuiti per Hispaniam Theatini appellantur, vt aduertit Aldan.*d.tit.*19.*de Religion num.*51.

5 Clerici Regulares Theatini ab omnium superioritate exempti, tria vota substantialia emittunt, atque gaudent priuilegiis omnibus concessis Canonicis Lateranen. *Clemens VII. constit.*11. incip. *Exponi* 24. *Iuny* 1524. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1. *pag.*575 *& constit.*38 incip.*Dudum de anno* 1533. apud eundem Cherub.*d.tom.*1.*pag.*605.declarat intrantes hanc Religionem votum intrandi eam implere.

Clerici Regulares Theatini gaudent etiam priuilegiis omnibus concessis Clericis de Somascha,& Presbyteris Societatis IESV, & ad processiones accedere non coguntur. *Pius V. constit.*21.incip. *Ad immarcessibilem*, *Idib. Februarÿ* 1567. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*2. *pag.*215. 6 7

Clericorum Regul. Theatinorum Religio quandiu institutum nihil bonorum stabilium possidendi retineat quoad bona immobilia non comprehenditur in prohibitione nuper edita de rebus Regularium non alienandis. *Sacra Cong. Conc. de anno* 1625. teste Sellio *in select.Canon.cap.*80.*n.*21. 8

Clericorum Regul Theatinorum consuetudo vt ad Vesperas hebdomadarius capiat Pluuiale ad Capitulum, & non à principio Vesperarum,seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Theatinorum* 1.*Septembris* 1607. vbi etiam fuit dictum non esse seruandam consuetudinem vt non faciant commemorationem de Patrono Ecclesiæ,sed tantùm de Cruce in memoriam eorum institutionis, quia commemoratio debet fieri & de Patrono,& de Cruce. 9

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur qui de Clericis Regularibus S.Pauli agunt.*

2 *Clerici Regulares S.Pauli decollati cur sic dicti & Barnabitæ appellati,& à quibus instituti.*

3 *Clerici Regulares S. Pauli in Religiosos approbantur, triaque vota Religionis eos emittere posse declaratur.*

4 *Transire ad quemuis alium Ordinem præter Carthusianum, absque licentia eorum Prepositi Generalis prohibentur Clerici Reg. S.Pauli.*

5 *Processionibus interesse non coguntur Clerici Regulares S.Pauli.*

6 *Ordinariorum de sola licentia possunt Clerici Regul. S. Pauli noua loca vbique erigere.*

7 *Prouincias tres habent Clerici Regul. sancti Pauli.*

Clerici

Clerici Regulares S. Pauli decollati.

COLLECT. CLXV.

1 DE Clericis Regularibus sancti Pauli decollati, Carol. à Basilica S. Petri *in sua Novaria*, Paul. Morigia *in origine Relig. lib. 1. cap. 66.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 5. pag. 399.* Flau. Cherubin. *in compend. Bullary ad const. 37. Clementis VIII.* Ioann. Petrus Iussanus *in vita S. Caroli lib. 5. cap. 11.* Carol. Tapia *in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo Monasteria, cap. 8.* Azor *instit. moral. p. 1. lib. 13. c. 11. q. 8. vers. anno* 1526. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. n. 84.* Lezana *in sum. quast. Regul. tom. 2. cap. 4. n. 22.* Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol. 111.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Clerici Regulares, n. 4. cum seqq.*

2 Clerici Regulares sancti Pauli decollati sic dicti, quòd sanctum Paulum præcipuè elegerint in patronum, instituti à tribus nobilibus Mediolanensibus, Iacobo Antonio Morigia, qui à morte statim beatus dici ab omnibus meroit, Antonio Maria Zacharia post mortem miraculorum gloria illustri, & Bartholomæo Ferracio, anno 1526. Pontifice Clemente VII. Imperatore Occidentis Carolo V. Orientis tyranno Solimano. Alij tres socij fuerunt cum illis, Iacobus Antonius Morigia, Franciscus Leueus, & Baptista Soresius. Dicuntur etiam Barnabitæ à domo sancti Barnabæ Apostoli, quam primam Mediolani habuerunt. Vtuntur eo habitu, quo Patres Societatis IESV, tantum ferunt collaria ex lino, vel ex bysso.

3 Clerici Regulares S. Pauli decollati approbati fuerunt à Clemente VII. *const. 37.* incip. *Vota, 18. February* 1533. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag. 605.* Emittunt tria vota substantialia, sunt sub protectione S. Sedis Apost. Ecclesiastica sacramenta administrant, alios ad Religionem recipiunt, eligunt vnum Præfectum Generalem ad triennium, gaudent priuilegiis Canonicorum Regularium Lateranensium. *Paulus III. const. 5.* incip. *Dudum, 8. Kalend. Augusti* 1535. apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag. 617.* aliàs *pag. 513.* in nouiss. impress.

4 Clerici Regulares S. Pauli decollati ad quemcunque alium Ordinem præter Carthusianum cuiuscunque indulti vigore absque licentia Præpositi Generalis transire prohibentur. *Gregorius XIII. const. 48.* incip. *In specula, Idib. Septembris* 1577. apud Laert. Cherub. *in Bullario, tom. 2. pag. 418.* aliàs *pag. 315.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Clerici Regulares S. Pauli decollati non 5
coguntur accedere ad processiones. *Sixtus V. const. 5.* incip. *Rationi congruit, 4. Kalend. Maij* 1585. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag. 490.* aliàs *pag. 373.*

Clerici Regulares S. Pauli decollati vbi- 6
que noua loca de. sola Ordinariorum licentia erigere possunt. *Paulus V. const. 64.* incip. *Ecclesiastico, 8. Maij* 1610. apud Laert. Cherubin. *tom. 3. pag. 254.* Sed huiusmodi licentias, quæ nondum effectum sunt sortitæ, reuocauit *Vrbanus VIII. const. 25.* incip. *Romanus Pontifex, 28. Augusti* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *tom. 4. pag. 40.*

Clericorum Regul. S. Pauli decollati Ordo 7
habet Prouincias tres in Italia, Mediolanensem scilicet, Romanam, & Pedemontanam, prætereain Gallia & Germania aliquot collegia, domus sunt numero quinquaginta.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Clericis Regularibus Somascha agentes.*

2 *Clerici Regulares Somascha cur sic dicti, & à quo instituti.*

3 *Paulus III. Clericis Somascha antequam caperint professionem emittere, plura concessit.*

4 *Theatinorum Congregatio eam Somaschensi vnita, ab ea postmodum separatur.*

5 *Clerici Somascha à Pio V. in Religiosos cooptantur eis concedente facultatem emittendi tria vota substantialia sub regula sancti Augustini.*

6 *Præpositus Generalis clericorum Somaschæ potest vbi opportunum sibi videbitur, immorari.*

7 *Benedicendi Corporalia & alia ecclesiastica indumenta facultatem habet Præpositus Generalis Somascha, & cateri Rectores Sacerdotes, excepto si Vnctio adhibenda sit.*

8 *Bona Clericorum Somascha, & omnia ad ipsos pertinentia eximuntur ab omni iurisdictione, & locorum Ordinariorum potestate.*

9 *Clerici Somascha professi non possant ad aliam Religionem transmeare etiam arctiorem sine Superioris licentia, exceptis tribus.*

10 *Somaschenses ipso professionis die possant à delecto sibi Confessario ab omnibus casibus etiam Bulla in Cœna Domini, & à quacunque irregularitate absolui, excepta bigamia & homicidy voluntary.*

11 *Dispensandi facultatem habet Congregatio*

Somaschensis super defectu Natalium ad omnes Ordines, & quascunque dignitates Religionis.

12 *Visitatores Congregationis Somaschensis possunt orphanotrophia, & loca puerorum & puellarum eorum curæ subiecta vt libuerit inuisere, etiam non obtenta à Gubernatoribus rerum temporalium licentia.*

13 *Nouitij in Congregatione Somaschensi quocunque anni tempore de consensu Capituli Collegialis recipi possunt, in domibus, vel Collegiis à Capitulo Generali destinatis.*

14 *Priuilegia omnia Mendicantium Ordinibus concessa extenduntur ad Congregationem Somaschensem.*

15 *Cadauera decedentium in Academiis, collegiis, & orphanotrophiis, & seminariis Somaschensium curæ commissis possunt in eorum Ecclesiis sepeliri.*

16 *Peccata absque Superiorum licentia non poterant olim Confiteri Somaschenses Sacerdoti qui sit extra Religionem, & quomodo hodie id sit modificatum, ostenditur.*

17 *Habitus Somaschensium qualis, & quot habeant Prouincias.*

Clerici Regulares Somaschæ.

COLLECT. CLXVI.

1 DE Clericis Regularibus Somaschæ Paulus Morigia *de origine Relig. lib. 1. cap.* 68. Siluest. Marul. *in Occeano Relig. lib. 5. pag.* 394. Andræas Stella, & Augustinus Turtura de *vita Hieronymi Æmiliani Congregationis Somaschæ fundatoris*, Carolus Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c.* 9. Lezana *in sum. quæst. Regular. tom. 2. cap. 4. n.* 23. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 4. num.* 86. Ioseph. Michele *en el thesoro de Religiones fol.* 112.

2 Clerici Regulares Somaschæ sic dicti à Somascha exiguo pago, vbi primum cœperunt, à Patre Hieronymo Æmiliano patritio Veneto instituti anno 1523. Pontifice Clemente VII. Imperatore Occidentis Carolo V. tyranno Orientis Solymano.

3 Clerici Regulares Somaschæ adhuc non professi obtinuerunt facultatem eligendi superiorem siue ecclesiasticum, siue secularem ex iis, qui hospitalibus, & orphanotrophiis institutis inseruiunt, & statuendi decreta, prout locorum opportunitas postulabit, ac recitandi diuinum officium, & Confessiones audiendi eorum hospitalium Sacerdotibus similiter licentia conceditur. *Paulus III. in sua constit.* incip. *Ex iniuncto, pridie Non. Iuny* 1540.

Clericis Regularibus Somaschæ suos Theatinos vniuit Ioannes Petrus Carrafa Cardinalis Theatinus, vt piorum operum curam susciperent, eaque omnia pietatis munera peragerent, quæ Somaschensibus in virtute sanctæ obedientiæ præcipitur, vt in suis litteris *sub Dat. Romæ in proprijs ædibus* 8. *Nouembris* 1546. Sed ipse ad summum Pontificatum assumptus, & Paulus IV. dictus Theatinorum Congregationem à Somaschensi separauit, & pristinum solum institutum seruare coëgit, vt in eius *Constit.* incip. *Aliquot abhinc annis die* 23. *Nouembris* 1555. 4

Clericorum Regularium Somaschæ Congregationem in Religionum numerum cooptauit, & sub regula S. Augustini, reposuit, facultatem emittendi tria vota solemnia concessit, & nomen Congregationi imposuit, videlicet Clericorum Regularium S. Maioli Papiæ, seu Somaschæ, *Pius V. sua Constit.* incip *Iniunctum* 8. *Id. Decembris* 1568. tunc consequens annus 1569. nuncupatis à primis Patribus solemni ritu professionis Votis 3 Kalend. Maij sancto Petro Martyri & Catharinæ Senensi sacro die, Deo bonorum omnium auctore feliciter annuente, felix, faustusque natalis illuxit Congregationi. 5

Clericorum Regul. Somaschæ Præposito Generali conceditur vt residere Papiæ minimè teneatur, sed loca Congregationis perlustret, & vbi opportunum videbitur, immoretur: benedicendi Corporalia, & alia Ecclesiastica indumenta eidem Præposito & cæteris Rectoribus Sacerdotibus facultas indulgetur, excepto si Vnctio adhibenda sit. *Pius V. sua Constit.* incip. *Romanus Pontifex*, 5. *Ianuary* 1567. 6 7

Clericorum Regularium Somaschæ bona, & omnia ad eorum Congregationem pertinentia ab omni iurisdictione, & locorum Ordinariorum potestate eximuntur: necnon eorum Sacerdotibus conceditur facultas celebrandi in alienis Ecclesiis, audiendi confessiones quorumcunque Fidelium, & sanctum Eucharistiæ sacramentum ministrandi, excepto die Paschatis, & vt non possint cogi ad funera, & ad præstãdum personale officium maioribus Ecclesiis, neque etiam Episcopis; & vt non possint professi ad aliam Religionem transmeare etiam arctiorem sine Superioris licentia, exceptis tribus: secus facientes apostasiæ pœnis mulctantur; & denique vt possint ipso professionis die à delecto sibi Confessario ab omnibus casibus etiam Bullæ in Cœna Domini absolui à quacunque irregularitate, excepta bigamiæ, & homicidij voluntarij. *Sixtus V. constit.* 4. incip. *Æquum reputamus*, 8 9 10

tamus, Kalend. May 1585. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 489.

11 Clericorũ Regul. Somaschæ priuilegia omnia, constitutiones & statuta approbantur, & facultas conceditur Superiori dispensandi defectum Natalium ad omnes Ordines suscipiendos, & ad quamcunque Congregationis administrationem, & dignitatem susci-

12 piendam, & vt possint Visitatores orphanotrophia, & loca puerorum, & puellarum eorum curæ subiecta, vt libuerit, inuisere, etiam non obtenta à Gubernatoribus rerum temporalium licentia, impedientes anathemate mulctantur. *Clemens VIII. in sua Constit.* incip. *Decet*, 6. *Octobris* 1594.

13 Clericorum Regul. Somaschæ Nouitij vt quocunque anni tempore de consensu Capituli Collegialis recipi possint in Domibus, vel Collegiis à Capitulo generali destinatis, conceditur; vtque in Congregationis Ecclesiis omnium Christi fidelium cadauera sine præiudicio Parochorum sepulturæ mandentur, & suæ curæ commissis sacramentum Extremæ Vnctionis administretur, Conseruatórque eligatur. *Paulus V. in sua Constit.* incip. *Cùm ad vtilit ates*, 6. *Id. Martij* 1605.

14 Clericis Regularibus Somaschæ communicantur omnia priuilegia Mendicantium Ordinibus concessa, ad eosque omnia illa extenduntur. *Idem Paulus V. in alia sua Constit.* incip. *Ex quo*, 9. *Nouembris* 1607.

15 Clericis Regul. Somaschæ facultas conceditur humandi cadauera decedentium in Academiis, Collegiis, Orphanotrophiis, & seminariis Congregationis curæ commissis, in eiusdem Congregationis Ecclesiis. Idem *Paulus V. in alia sua Const.* incip. *Exponi, die* 27. *Octobris* 1614.

16 Clericorum Regul. Somaschæ peculiari Constitutione iubetur ne vllus ex eiusdem Cõgregationis Patribus absque suorum Superiorũ facultate possit propria peccata ritè confiteri alicui Sacerdoti, qui sit extra eorundem Patrum numerum, ac professionem: quo fit vt priuilegium hoc, commodum spirituale, quo subditi gaudent, Superioribus à prædicta Constitutione denegatum sit, atque ita eorum confessiones irritæ euadant, quod facultatem huiusmodi sibi ipsis concedere nequeant. Ne igitur huiusce commodi Superiores expertes sint, hoc decreto sanxerunt Patres negotiis Regularium Præfecti vt Superiores (graduum Ordine seruato) sibi inuicem hanc facultatem impertiri possint, hoc est locorum Præsides à Prouincialibus, seu Visitatoribus hanc impetrare poterunt facultatem, Prouincialis verò, seu Visitatores, Generalisque Procurator à totius Religionis Generali Præposito, qui tandem Generalis Præpositus ab eo Patrum numero, qui congregationem generalem repræsentant, eandem obtinere debebit facultatem. Quæ omnia ita intelligenda sunt, vt non propterea obligentur iidem Patres Superiores ad hanc facultatem petendam toties quoties ea nominatim indiguerint, sed sufficit eam semel petere cùm onera sibi iniuncta ingredientur, eaque generatim vti poterunt quousque munera iis imposita absoluerint. Interea hac facultate is, qui nunc Præpositi Generalis munere fungitur perfruatur. *Romæ die* 25. *Iunij* 1638.

Clerici Regulares Somaschæ vtuntur habitu per omnia simili habitui Societatis IESV habent quatuor prouincias, Romanam scilicet, Venetam, Mediolanensem, & Gallicam; & Præpositum Generalem ad triennium, vt refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religionib. n.* 47. 17

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regularibus Matris Dei Lucæ agentes.*

2 *Clerici Regulares Matris Dei Lucæ quando & à quo instituti?*

3 *Clericis Matris Dei Lucæ conceduntur plura priuilegia, & indulta, ac ab ordinaria Episcoporum iurisdictione eximuntur.*

4 *Constitutiones à fundatore Congregationis Clericorum Matris Dei Luca condita approbantur.*

5 *Opus Scholarum piarum Vrbis fuit demandatum Clericis Matris Dei Lucæ, sed illi postea renuntiarunt.*

6 *Clericis Matris Dei Lucæ conceditur vt cum tribus votis simplicibus castitatis, obedientiæ, & perseuerantiæ etiam simplex paupertatis votum emittere valerent.*

7 *Clericorum Matris Dei Lucæ Congregatio in Religionem trium votorum solemnium approbatur.*

8 *Habitu eodem, quo Patres Societatis* IESV *vtuntur Clerici Regulares Matris Dei Lucæ.*

Clerici Regulares Matris Dei, Lucæ.

COLLECT. CLXVIII.

DE Clericis Regularibus Matris Dei Lucæ Cæsar Franciottus *in libro*, quem edidit *de Vitis Sanctorum, quorum corpora in* 1

ciuitate Lucana requiescunt in Ecclesia sanctæ Mariæ ad Curiam Orlandinorum. Iosephus Mattarius *in sua historia miraculosæ imaginis B. Virginis nuncupatæ sanctæ Mariæ in Porticu,* ambo huius Congregationis alumni, Lezana *in sum quæst. Regul. tom. 2. cap. 4. n. 26.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum, tom. 2. disput. 24. q. 8. n. 4.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Clerici Regulares, n. 9. cum seqq.*

2 Clericorum secularium B. Mariæ Virginis primitus fundator fuit venerabilis P. Ioannes Leonandius è terra Diecimo diœcesis Lucensis oriundus sub Gregorio XIII. Pontifice anno Domini 1574. Cuius primi discipuli, & socij fuerunt tres nobiles Lucenses, videlicet Ioannes Baptista Cionius, Cæsar & Iulius de Franciottis fratres germani, & Georgius Arrighinius de Pontetetto diœcesis Lucensis.

3 Clericorum huiusmodi institutum approbauit, ac eorum congregationem sub titulo Congregationis Clericorum secularium B. Mariæ Virginis & regula S. Augustini sub Apostolicæ Sedis protectione suscepit, & ab Ordinaria iurisdictione Episcoporum exemit, illique diuersa priuilegia, indulta, & gratias concessit. *Clemens VIII. in sua Constit. incip. Ex quo sub die 13. Octobris 1595.*

4 Clericorum huiusmodi Constitutiones ab ipso P. Ioann. Leonardio conditas bonæ mem. Cardinalis Baronius eorum protector auctoritate sibi tradita ab eodem Clemente VIII. viuæ vocis oraculo, & de ordine eiusdem Pontificis ab eodem Cardinale examinatas approbauit, & confirmauit, vt apparet ex eius litteris expeditis *sub die 10. Iunij 1604.*

5 Clericis huius Congregationis opus scholarum piarum Vrbis demandauit, & de cætero illam, Matris Dei Congregationem appellari iussit *Paulus V. constit. 81. incip. Inter pastorales 14. Ianuarij* 1614. Sed postea renuntiarunt, vt constat ex alia *constitutione Pauli V. incip. Ad ea, 6. Martij* 1617.

6 Clericis huius Congregationis conceditur vt per tria vota simplicia castitatis obedientiæ, & perseuerantiæ, quæ ab eisdem vigore litterarum Clementis VIII. emitti consueuerunt, simplex etiam paupertatis votum emittere valerent. Idem *Paulus V. in sua Constit. expedita sub die 30. Iulij* 1615. Et in alia *sub die 14. Augusti* 1619. Constitutiones à Sede Apost confirmatas, & gratias alias ab ea obtentas in suo roborè relinquens, huius Congregationis Superioribus concessit, vt Constitutiones illas pro ea parte tantum, quæ paupertatis voto erant contrariæ, variare, mutare, aut etiam delere, & nouas, quæ eiusdem paupertatis voto consentaneæ essent, condere valerent.

Clericorum huiusmodi secularium congregationem in Religionem trium votorum solemnium, de voto sacræ Congr. Cardinalium negotiis Episcoporum, & Regularium Præpositorum approbauit *Gregorius XV. sub die 3. Nouembris* 1621. & ab hoc tempore Clerici Regulares propriè appellati sunt. 7

Clerici Regulares Matris Dei Lucæ vtuntur habitu, quo Patres Societatis IESV, habent adhuc pauca per Italiam domicilia, vt refert Aldan. *in compendio Canonic. resol. lib. 1. tit. 19. de Relig. n. 41.* 8

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regularibus Scholarum piarum agentes.*

2 *Congregatio Clericorum Scholarum piarum quando & à quo instituta.*

3 *Clericorum Scholarum piarum Congregatio cum tribus votis simplicibus, & cum obligatione de gratis erudiendis pueris in primis elementis.*

4 *Congregatio Clericorum Scholarum piarum in Religionem trium votorum solemnium, & sub regula S. Augustini approbatur.*

5 *Priuilegia omnia, exemptiones, & indulta quæcunque concessa, & concedenda Ordinibus Mendicantium, communicantur Clericis Regul. Scholarum piarum.*

6 *Constitutiones Clericorum Reg. Scholarum piarum per Papam confirmantur, & non possunt mutari nisi ex sex partibus quinque concurrant.*

7 *Minister Generalis Clericorum Regul. scholarum piarum cum quatuor sociis habent vocem actiuam, repræsentantes corpus Religionis.*

8 *Processionibus interesse non debent Clerici Regulares scholarum piarum.*

9 *Scholas pias erigere, & nominare concessum est his Clericis Regul. & non aliis.*

10 *Clerici Regul. scholarum piarum non comprehenduntur in decretis de nouitiis per Clementem VIII. editis.*

11 *Habitus Clericorum Regul. scholarum piarum, qualis?*

Clerici Regulares Matris Dei Scholarum piarum.

COLLECT. CLXVIII.

DE Clericis Regular. Matris Dei Scholarum piarum Flauius Cherubin. *in compendio Bullarij ad Constit. 81. Pauli V. schol. 1.* 1
Pancirola

Pancirola *in thesauro in regimine Pacionis Eccles.*80.*pag.*787. Lezana *in sum. quaest. Regul. tom.*2.*cap.*4.*num.*27. Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regular verbo Clerici Regulares, num.* 17.*cum seqq.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum,tom.*2.*disp.*24.*quaest.*8.*n.*6.

2 Clericorum pauperum Matris Dei Scholarum piarum Congregatio instituta fuit à Iosepho Calasantio aliàs de Matre Dei, Hispano ex Regno Aragoniæ circa annum 1597. in Parochiali Ecclesia S. Dorotheæ regionis Transtiberim, & confirmata à *Paulo V.constit.sua* 81.*sub die* 4.*Ianu.*1614.quæ reperitur impressa apud Flauium Cherub.*d.schol.* 1. Et deinde ab eodem Pontifice per aliam *suam Constit.* incip. *Ad ea, sub die* 6. *Martij* 1617.quæ etiam reperitur apud eundem Fla-

3 uium Cherub.*citato loco* erecta declaratur sub annuo Præfecto regenda, & gubernanda cum tribus votis simplicibus, paupertatis videlicet, castitatis, & obedientiæ, ac vt gratis, & nullo stipendio, mercede, salario, aut honorario accipientes pueros in primis elementis Grammaticæ, computo, ac præcipuè in Fidei Catholicæ rudimentis erudiendos, bonis & piis moribus imbuendos, ac demum christiano more educandos operam, laborem, ac studium conferre debeant.

4 Clericorum pauperum Matris Dei Scholarum piarum congregatio in Religionem trium votorum solemnium sub regula S. Augustini approbatur. *Gregorius XV.constit.* 14. incip. *In supremo* 18. *Nouembris* 1621.

5 Clericis Regularibus Matris Dei scholarum piarum communicantur omnes gratiæ, exemptiones, indulta, & priuilegia quæcunque Ordinibus Mendicantium, eorumque locis, & personis concessa, & concedenda. *Gregorius XV. in alia sua Constit. sub Dat.* 15. *Octobris* 1622.

6 Clericorum Regul. Matris Dei scholarum piarum Constitutiones approbantur, & confirmantur per Papam, & non possunt mutari, nisi ex sex partibus quinque concurrant. *Idem Gregorius XV. constit.*17.incip. *Sacri Apostolatus* 31. *Ianuary* 1622.

7 Clericorum Regular. Matris Dei scholarum piarum Minister Generalis cum quatuor sociis habent vocem actiuã, & passiuam, repræsentãtes corpus Religionis, & huiusmodi Clerici habent licentiam omittendi vota solemnia in manibus Prælati eorum arbitrio eligendi. *Idem Greg.XV. constit.*15. incip. *Apostolici muneris* 10. *Kalend. Iulij* 1622.

8 Clerici Regul. Matris Dei scholarum piarum exemptionem habent à processionibus, & aliis actibus publicis. *Vrbanus VIII. constit.* 100. incip. *Debitum Kalend. Iunij* 1629.

9 Clericis Regul. Matris Dei Scholarum piarum tantùm concessum est erigere, & nominare scholas pias, aliis prohibita earũ erectio, & interdictum gestare habitum illorum. *Vrbanus VIII. constit.*106. incip. *Ad vberes* 7. *Augusti* 1630. apud Angel. Mar. Cherubin. *tom.* 4. *Bullar. pag.* 112.

Clerici Regulares Matris Dei Scholarum piarum non comprehenduntur in decretis de Nouitiis nonnisi in certis monasteriis & locis à Sede Apost. designatis recipiendis per Clementem VIII. editis, quemadmodum non comprehenduntur cæteri Clerici Regulares. *Vrbanus VIII. constit.* 26. aliàs 136. incip. *Romanum decet*, 17. *Nouembris* 1634. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.*4.*Bullarij in appendice pag.*45. 10

Clerici Regul. Matris Dei Scholarum piarum vtuntur habitu clericali honesto, atque ex viliori panno, incedunt nudis pedibus, associant pueros, quos docent, ad domos parentum, ne per vias diuertantur. refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*1.*tit.*19. *de Religionib. num.* 42. 11 iam calceati a Anno 1670

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regularibus Societatis IESV. agentes.*
2 *Clerici Regulares Societatis à quo & quando instituti?*
3 *Approbati Religiosi in Societate IESV, qui dicantur?*
4 *Formati in Societate Iesu qui dicantur?*
5 *Clerici Regulares Societatis verè & propriè sunt Religiosi.*
6 *Votorum trium simplicium emissio non fit irreuocabiliter quoad ipsam Societatem.*
7 *Bona sua & beneficia retinent Clerici Regulares Societatis etiam post emissionem trium votorum simplicium, vsque ad professionem solemnem.*
8 *Professores Religiosi in Societate quales sint?*
9 *Officium diuinum priuatim non communiter recitant Clerici Regulares Societatis.*
10 *Electioni factæ de se ad ecclesiasticas Dignitates absque Prapositi licentia consentire non possunt Clerici Regul. Societatis.*
11 *Confessiones secularium audire possunt Clerici Regulares Societatis.*
12 *Processionibus interesse non tenentur, nec ad id cogi possunt Clerici Reg. Societatis.*
13 *Decimarum, & aliorum quoruncunque onerum à solutione & præstatione exempti sunt Clerici Regul. Societatis Iesu.*
14 *Altaris portatilis vsus conceditur Clericis Regul. Societatis.*
15 *Ordines suscipere possunt Clerici Regul. Societatis à quocunque Episcopo extra tempora,*

pora, & interstitiis non seruatis.
16 *Apostata censentur Clerici Regul. Societatis absque licentia ab ea discedentes.*
17 *Ordinibus sacris non initiati Clerici Reg. Societatis verbum Dei prædicant.*
18 *Societatis IESV Religiosi nomen hoc in proprium retinent.*
19 *Electio Superiorum Societatis IESV est penes Præpositum Generalem.*
20 *Clerici Regul. Societatis post emissionem votorum ad Carthusiensem dumtaxat Ordinem transire possunt.*
21 *Nouitios recipit Societas IESV etiam non seruata forma Constitutionis 71. Sixti V.*
22 *Ordo Societatis IESV est verè ex Ordinibus Mendicantibus.*
23 *Ordo Societatis quot prouincias, domos professas, & Collegia habeat?*

Clerici Regulares Societatis IESV.

COLLECT. CLXIX.

1 DE Clericis Regularibus Societatis IESV. Carolus Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 10. Azori. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 13. *cap.* 7. Suar. *de Relig. tom.* 3. *tract* 10. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 9. *à num.* 60. *& cap.* 18. *per tot. & lib.* 7. *cap.* 1. *à num.* 31. *vsque ad* 39. *& cap.* 2. *à num.* 52. *& cap.* 8. *à num.* 22. *& cap.* 18. *à num.* 23. *& cap.* 27. *&* 29. Hieron. Rodet. *in compendio quæst. Regul. resol.* 123. *num.* 39. Carrillo *in annalib. Chronolog. lib.* 6. *anno* 1540. *pag.* 463. *vers. este año*, Ascan. Tamburin. *tom.* 2. *disp.* 24. *quæst.* 8. *à num.* 1. *tom.* 3. *disp.* 1. *quæst.* 2. *num.* 10. *in fine*, vbi *num.* 11. addit hunc Ordinem per Monarchiam gubernari, Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 4 *num.* 10. Fr. Ferdinand. Camargo *in epitome historiali sub anno* 1540. *fol.* 299. *& sub anno* 1556. *fol.* 304. *cum seqq.* vbi enumerat plures Religiosos sanctitate & martyrio insignes, Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol.* 112. latè me non citato Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Relig. verbo Iesuita pag.* 116. *cum seqq.* Ex professo Nicolaus Orlãdinus, & Franciscus Sachinus, Petr. Ribadenera *in libello de instituto Societatis IESV. & in vitis trium Generalium, & in alio libello, cui titulus est, Catalogus illustrium Scriptorũ Religionis Societatis IESV*, alium nouissimè, & copiosissimè edidit Philipp. Alegambre Bruxelensis, Valentia *in apologia pro Societate aduersus admonitionem Smidelini Lutherani*, Ioannes Petrus Maffæus & Paulus Bombinus, *in vita S. Ignatij*, Horatius Tursellinus *in vita sancti Francisci Xauerij*, Andræas Scotus *in vita B. Francisci de Borgia*, Iacobus Gretserus *in libris quinque apologia pro vita S. Ignatij*, Ludouicus Richeomius & Franciscus Turrianus *in apolog. pro Societate* IESV *contra calumnias hæreticorum*, Franc. Bonauentura *in extrauag. Gregorij XIII. Ascendente Domino*, Carolus Scribanus *in amphiteatro honoris contra Caluinistarum criminationes*, Ægidius Schondonchus *in scæna tragica soluta numeris oratione ex apologia P. Francisci Costeri aduersus calumnias Lugdunensium Batauorum in Societatem.* Albertus de Albertis *in generalibus Societatis* IESV *indic. aduersus famosos Gasparis Scioppij libellos datis.* Alphonſ. Montoya *de votis Societatis*, Balthaſ. Chauassius *in apologia pro Societate* IESV, Iacob Mirauet *in summario Constitutionum Societatis, & in regulas communes, & officiorum proprias eiusdem Societatis*, Ioan. Polancus, *constitutiones Societatis* IESV *à sancto Ignatio Hispanicè conscriptas latinas fecit.* Valentin. Mangioni. *in consultat. de vi voti simplicis paupertatis emitti soliti in Religione Societatis* IESV *peracto nouitiatu*, Adamus Contzen *de secretis Societatis* Aldan. Tanner. *in apologia contra monita priuata Societatis* IESV, Alex. Valignan. *in apologia pro Societate* IESV, Baltassar Chauass. Christophor. de Ronsebusco, Ferdin. de Mendoza, Ludou. Richeomius, *omnes in simili apologia*, Ioan. de Montemaior *in resp. ad quinque calumnias in Societatem sparsas*, Petr. Cotton *in defens. instituti Societatis* IESV.

2 Clerici Regulares Societatis IESV instituti fuerunt à S. Ignatio de Loyola nobili Cantabro, & eorum Congregatio sub propria regula approbata à *Paulo III. constit.* 25. incip. *Regimini* 5. *Kalend. Octobris* 1540. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 653. cum limitatione, vt non plures essent Religiosi quam sexaginta, quam postea sustulit, & sine limitatione confirmauit sub die 12. Martij 1545. Confirmarunt eandem successores, videlicet *Iulius III. constit.* 9. incip. *Exposuit* 12. *Kalend. Augusti* 1550. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 699. & Gregorius XIII. *constit.* 89. incip. *Ascendente* 8. *Kalend. Iunij* 1584. apud eundem Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 472. & Gregorius XIV. *constit.* 10. incip. *Ecclesiæ* 4. *Kalend. Iulij* 1591. apud eundem Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 696.

3 Clerici Regul. Societatis IESV in tres diuiduntur classes, Approbatorum scilicet, Formatorum, & Professorum. Approbati sunt illi, qui exacto biennio nouitiatus vota Scholasticorum emittunt, paupertatis, castitatis, & obedientiæ, simplicia tamen, siue isti futuri sint Sacerdotes, siue in statu laicali remansuri titulo Coadiutorum temporalium.

4 Formati sunt Religiosi Coadiutores quos vocant

vocant ſpirituales in ſpiritualibus exercitiis circa proximos occupati, in audiendis Confeſſionibus, celebrandis, & miniſtrãdis Sacramentis, pacificandis diſſidentibus, &c. Fiunt hi ex Scholaſticis Approbatorum: ſunt etiam ex his Coadiutores temporales formati, id eſt qui gradum hunc habent, in quo conſiſtant, & cum tribus tantùm votis ſimplicibus, ita ut nec ipſi nec Coadiutores formati aliquid addant ſubſtantiale ſupra Approbatorum homines niſi quod incapaces ſunt dominij, condendi teſtamenta, hæreditates adeundi dum ſunt intra Societatem, nam ab ea expelli poſſunt, vt quotidie expelluntur, ſed grauioribus ex cauſis.

5 Clerici Regulares Societatis Ieſu Approbati & Formati Coadiutores tam ſpirituales quàm temporales, poſtquam emiſerint dicta tria vota ſimplicia, verè & propriè ſunt Religioſi, vt definiuit ſanctæ mem. *Gregorius XIII. in Conſtit.* incip. *Quanto fructuoſius Kalend. Februarij* 1582. & in alia incip. *Aſcendente, ſupra citata*, in qua decernit tria illa vota ſimplicia eſſe verè ſubſtantialia, contradictiones excitatas temerarias pronunciat, inſtitutumque huius Societatis impugnari prohibet: tradunt Nau. *comment.* 1. *de Regular. num.* 19. Mandoſ. *conſ.* 13. *num.* 3. *& ſeqq.* Fr. Emmãn. *quæſt. Regul. tom.* 1. *quæſt.* 1 *art.* 4. *& quæſt.* 56. *art.* 1. Carol. Tapia *in d. auth. ingreſsi, verbo monaſteria cap.* 10. *num.* 8. Azor. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 13. *cap.* 7. *verſ. Gregorius*, Ioann. à Cruce *de ſtatu Relig. lib.* 1. *cap.* 2. *concl.* 5. *verſ. ex dictis*, Nicol. Garc. *de benefic. part.* 7. *cap.* 10. *num.* 53. *verſ. & clarius patet*, Aldrete *in allegat. pro omnimoda Regul. exempt. p.* 2. *cap.* 7. *n.* 5. Sanch. de Matrim. *lib.* 7 *diſp.* 25. *num.* 15. *& in præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 5. *cap.* 1. me citato Tamburin. *d. tom.* 2. *diſp.* 2. *quæſt.* 30. *num.* 8. *Rota in nullius ſeu Caputaquen. penſionis* 18. *Aprilis* 1616. coram bonæ mem. *Martino Andrea* cuius meminit Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. dicto verbo Ieſuitæ, num.* 34. *cum ſeqq.*

6 Clerici Regulares Societatis Ieſu non
emittunt tria illa vota ſimplicia (quicquid
ſit quoad ipſos emittentes, qui quantum in
eis eſt, remanent perpetuo obligati) irreuoca-
biliter quoad ipſam Societatem, cuius Supe-
rior Generalis poterit eos ſemper dimittere
cum cauſa etiam abſque illorum culpa iuxta
ſtatuta dictæ Religionis, & confirmationes
Apoſtolicas. Vnde vt maiorem Societas ha-
beret libertatem, illos ſi opus eſſet, cum mi-
nori offenſa dimittendi, ſapienter fuit pro-
7 uiſum, vt illis liceret retinere bona ſua, & be-
neficia, ne poſtea dimiſſi eis priuati remane-
rent, vt *in Conſtitut. part.* 4. *cap.* 4. *lit. E, & p.* 6.
cap. 2. *lit. H*, quæ ratio expreſsè legitur in di-
cta Conſtit. *Gregorij XIII.* incip. *Aſcendente*, quod his temporibus, & in hac Religione ſpeciale eſt, ac diuerſum ab alijs Religionibus, vt in puncto tradunt Vaſquez *part.* 2. *tom.* 2. *diſp.* 165. *num.* 104. *in fine*, Molin. *de Iuſtit. tract.* 2. *diſp.* 139. *col.* 3. *verſ. illi qui finito*, Leſſi. *in ſimili tract. lib.* 2 *cap.* 4. *dub.* 5. *num.* 27. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *quæſt.* 10. *in concl. & reſp ad* 1. Ribadeneira *in tract. de ratione instituti Societatis, cap.* 18. Nicol. Garc. *d. part.* 7. *cap.* 10. *num.* 62.

Clerici Regulares Societatis Ieſu ſunt alij 8
profeſſi trium votorum ſolemnium, caſtitatis, paupertatis, & obedientiæ, alij obedientiæ addunt quartum circa miſſiones ex ſummi Pontificis decreto. In his præcipuè ſita eſt Societas, legendo, concionando, diſputando, proximum iuuando, tum inter Fideles, tum inter infideles ætatem abſumunt. Alij etiam profeſſi poſt ipſam profeſſionem vota ſimplicia emittunt, vt non ambiendi vllam, nec in Societate, nec extra Societatem, niſi obligentur ab eo qui poſſit, non conſentiendi vt paupertas Societatis relaxetur, ſed curandi, vt ſemper ſtringatur, manifeſtandi Præpoſito Generali Societatis, vel Societati ipſi qui Dignitates ambierint, audiendi conſilia Generalis, vel illius, quem ipſe deputet ad rectam animi, & officij ſui rationem, quando ſibi ſua meliora non viſa fuerint, ſi eligi contingat in dignitatem aliquam extra Societatem, de omnibus his latè Sanch. *in præcepta Decalog. tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 18. Suar. *tom.* 4. *de Relig. tr.* 10. *lib.* 6. *cap.* 4. *vſque ad* 11. Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom.* 2. *cap.* 4. *num.* 9. *&* 10. vbi latè.

Clerici Regulares Societatis Ieſu officium 9
diuinum priuatim non communiter recitant, *Paulus III. in d. conſtit.* 25. incip. *Regimini* 5. *Kalen. Octob.* 1540 apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 653.

Clerici Regulares Societatis Ieſu non poſ- 10
ſunt conſentire electioni de ſe factæ ad eccleſiaſticas dignitates abſque Præpoſiti licentia. *Idem Paulus III. conſtit.* 48. incip. *Licet* 15. *Kalend. Nouembris* 1549. apud Laert. Cherubin. *d. tom* 1. *pag.* 687.

Clerici Regulares Societatis Ieſu confeſ- 11
ſiones ſecularium audire poſſunt. Idem Paulus III. dicta conſtit. 48. dummodo tamen ab Epiſcopis per examen, ſi illis videbitur neceſſarium, aut aliàs idonei iudicentur, & approbationem obtineant, quia comprehenduntur decreto *Concilij cap.* 15. *ſeſſ.* 23. *de reformat. Sacra Congr. Conc. ſub die* 20. *Iulij* 1619. teſte Sellio *in ſelect. Canon. cap.* 81 *num.* 6. Non tenentur tamen deferre ſuperpelliceum dum audiunt confeſſiones. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul.* 25. *Aprilis* 1586. referente Sellio *d. cap.* 81. *n.* 5. Abſoluere à caſibus reſeruatis minimè

poſſunt,

possunt etiam vigore Maris magni. *Sacra Cong. Conc* cuius meminit Nicol. Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num.* 268.

12 Clerici Regulares Societatis Iesu ad processiones accedere non tenentur, nec ad id cogi possunt. *Gregorius XIII. constit.* 36. incip. *Quæcunque* 22 *Septemb.* 1576. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 2. pag.* 404.

13 Clerici Regulares Societatis Iesu à solutione & præstatione decimarum, & aliorum onerum quoruncunque eximuntur. *Gregor. XIII. constit.* 51. incip. *Pastoralis* 1. *Ianuarij* 1578. Leo verò XI. *in sua Constit.* incip. *Impositi nobis sub die* 23. *Aprilis* 1605. Motu proprio, & ex certa scientia statuit vt extunc deinceps perpetuis futuris temporibus Societas Iesu, & illius domus etiam probationum, atque collegia, & loca quæcunque vbiuis locorum in Regnis Castellæ & Legionis existentia ratione prædiorum, possessionum, vinearum, oliuetarum, terrarum, hortorum, & bonorum quorumcunque acquisitorum, & acquirendorum, & eorum quæ locare, & arrendare solent, vel per proprios colonos, aut propriis manibus excolunt nec non pecorum & aliorum animalium, loco decimæ, vigesimam partem soluere teneantur, & obligati existant, exceptis hortis, & viridariis, quæ apud eorum domos, seu collegia habent. De terris autem, prædiis, & possessionibus, quæ titulo locationis ab aliis conduxerunt, & ipsi colant, aut coli faciant, integram decimam persoluere debeant. Et licet Gregorius XV. per suam constit. emanatam sub die 15 Februarij 1622. videatur primam Leonis XI. reducere ad terminos alterius *Gregorij XIII.* Nihilominus S. D. N. *Vrbanus VIII. in sua Constit.* incip. *Alias à felicis record. sub die* 20. *Nouembris* 1623. Motu proprio & ex certa scientia Gregorij XV. litteras, omniaque, & singula in eis quomodolibet contenta perpetuò reuocauit.

14 Clerici Regulares Societatis Iesu habent vsum Altaris portatilis. *Gregorius XIII. constit.* 57. incip *Vsum Altaris* 1. *Octobris* 1579. apud Laert. Cherubin. *tom. 2. pag.* 433.

15 Clerici Regulares Societatis Iesu à quocunque Episcopo extra tempora, & interstitiis non seruatis Ordines suscipere possunt. *Gregorius XV. constit.* 7. incip. *Pium* 21. *Septembris* 1582. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 46.

16 Clerici Regulares Societatis IESV absque licentia ab ea discedentes, censentur apostatæ. *Gregorius XIII. in d. constit.* incip *Ascendente*, apud Laert Cherub *tom. 2. pag.* 472.

17 Clerici Regulares Societatis IESV sacris Ordinibus non initiati, verbum Dei prædicant, *Gregorius XIII. Constit.* 95 incip. *Vigore*, 20. *Nouembris* 1584. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 481.

Clerici Regulares Societatis IESV, nomen 18 hoc in proprium retinent. Superiorum electio est penes Præpositum Generalem. Et 19 post emissionem votorum ad Carthusiensem 20 dumtaxat Ordinem transire possunt. *Gregorius XIV. Constit.* 10. incip. *Ecclesiæ*, 4. *Kalend. Iulij* 1591. apud Laert. Cherubin. *tom. 2. pagina* 696.

Clericorum Regular. Societatis IESV Re- 21 ligio nouitios recipit etiam non seruata forma Constitutionis P. Sixti V. *Gregorius XIV. constit.* 15 incip. *Exponi*, 30. *Augusti* 1591. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 704.

Clericorum Regularium Societatis IESV 22 Religio est verè ex Ordinibus Mendicantibus, eorumque gratiis, & priuilegiis tā concessis quàm concedendis perfruitur. *Pius V. constit.* 171. incip. *Dum indefessæ*, 7. *Iuly* 1571. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 343.

Clerici Regulares Societatis IESV comprehenduntur sub decreto, quo cauetur vt nullibi recipiatur Conuentus Regularium, nisi præter alia ad id requisita duodecim saltim Fratres in eis degere, & competenter sustentari valeant, iuxta aliqua subsint iurisdictioni Ordinarij. *Sacra Cong. Conc. super decretis de celebrat. Missar. dub.* 18. *de anno* 1626. post meum tract *de officio Episcopi pag.* 11.

Clerici Regulares Societatis IESV excepti sunt decreto Concilij sess. 25. de Regularib. cap. 16. quoad obligationes, & renuntiationes, adeò vt hæ etiam ab eorum Nouitiis quandocunque & sine cuiusuis licentia factæ nullitati dicti decreti minimè subiaceant. *Sacra Cong. Conc. in Neapolitana* 20. *Martij* 1621. teste Sellio *in select. Canon. c.* 19. *n.* 15. quem refero *in collect. ad d. c.* 16. *n.* 29.

Clericorum Regularium Societatis IESV 23 Ordo habebat anno 1608. vt testatur Ribadenera in suo illustrium scriptorum Religionis Societatis IESV, catalogo, prouincias 29. cum duabus Viceprouinciis, Domos professas 21. Collegia 239. Domos probationum, siue Nouitiorum separatas 33. Domos & residentias 96. socios penè 15000. subest tota familia vni Generali, eique perpetuo, & à quo Præpositi Domorum, Prouinciarum, Rectores Collegiorum, Prouinciales item eliguntur. In hæreticis, & infidelibus ad Catholicam Fidem reducendis & maximè in remotissimis regionibus plurimum & laudabiliter elaborarunt strenuissimi huius sanctæ Societatis milites, vt constat ex annuis relationibus per illos transmissis ex Mogore, Synis, Cocincina, Iaponia, Philippinis, Æthiopia, & vtraque India Orientali & Occidentali, quas præ manibus habemus, & in lucem ediderunt

derunt Franciscus Bencius, Ioannes Antonius Valtrinus, Ioannes Franciscus Carettonius, Sebastianus Barettarius, Philibertus Monettus, Balthasar Costa, Didacus Antunez, Emmanuel Pinerius, Franciscus Eugenius, Franciscus Vas, Gabriel de Mattos, Gaspar Coelho, Gaspar Luysius, Gaspar Paez, Gregorius Lopez, Hieronymus Maiotica, Iacobus Surius, Ioannes Baptista Bonellus, Ioannes Baptista de Machaud, Ioannes Bollandus, Ioannes Brebeuf, Ioannes de Sylua, & alij.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regul. Minoribus agentes.*

2 *Clerici Regulares Minores quando & à quibus instituti?*

3 *Vota quatuor substantialia emittunt Clerici Regulares Minores.*

4 *Priuilegijs Clericorum Regularium Theatinorum gaudent Clerici Regul. Minores.*

5 *Confirmationem suarum Constitutionum obtinuerunt à Paulo V. Clerici Reg. Minor.*

6 *Habitu Clericali ex panno vili vtuntur Clerici Regulares Minores.*

Clerici Regulares Minores.

Collect. CLXX.

1 DE Clericis Regularibus Minoribus Siluest. Marul. *in oceeano Relig. lib. 5. pag.* 437. Sorb. *in compendio priuileg. in prælud.* vbi recenset Ordines Regulares, Carol. de Tapia *in auth. ingress. C. de sacros. Eccles. verbo Monasteria, cap.* 14. Fr. Ferdinandus Camargo *in epith. historiali Ecclesiæ militantis sub anno* 1587. *fol.* 316. *verso*, Lezan *in sum. quæst. Regular. tom.* 2. *c.* 4. *n.* 16. *& num.* 23. vbi de voto non petendi Prælaturas extra Religionem, Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disput.* 24. *q.* 4. *n.* 88. Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol* 113. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Clerici Regulares, n.* 11.

2 Clerici Regulares Minores instituti fuere ab Augustino Adorno Sacerdote Ianuensi, cum Augustino & Francisco de Caracciolis Sacerdotibus Neapolitanis sub propria regula anno 1588. Pontifice Sixto V. Imperatore Occidentis Rodulpho II. Orientis tyranno Amurate III. Moritur sanctissimo fine Neapoli P. Augustinus Adornus biennio ferè post fundationem, & sepultus est in Ecclesia sanctæ Mariæ Maioris, ibique etiam P. Franciscus Caracciolus, qui in sæculo dicebatur Ascanius, cum magna sanctitatis opinione. P. autem Augustinus Caracciolus in sæculo Fabritius Romæ obiit, & in Ecclesia S. Laurentij in Lucina sepultus est.

Clericorum Regul. Minorum Ordinem 3 approbauit, indulsitque vt eius Religiosi emitterent quatuor vota substantialia, nempe paupertatis, castitatis, obedientiæ, ac non procurandi dignitatem vllam extra Religionem, nec acceptandi nisi ex iussu Summi Pontificis, item vt ministrare possent Sacramenta Ecclesiastica, recitare Diuinum Officium secundùm vsum S. R. E. & vt in communi, ac clericali habitu viuerent. *Sixtus V. constit.* 81. incip. *Sacræ Religionis* 1. *Iulij* 1588. apud Laert. Cherubin. *in Bullario pag.* 629.

Clerici Regulares Minores gaudent pri- 4 uilegiis Clericorum Regularium Theatinorum, *Gregorius XIV. Constit.* 2. incip. *Romanus*, 18. *Februarij* 1591. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 687.

Clerici Regulares Minores confirmatio- 5 nem suarum Constitutionum obtinuerunt *à Paulo V. constit. sua*, incip. *Decet, sub dat. Tusculi* 8. *Octobris* 1612.

Clerici Regulares Minores vtuntur habi- 6 tu clericali ex panno vili, reguntur ab vno Præposito Generali, qui prius durabat ad triennium, nunc verò ex dictis Constitutionibus confirmatis eligitur ad sexennium. Sunt per Italiam, & Hispaniam, habent prouincias tres, Neapolitanam, Romanam, & Hispaniam, in quibus numerant 24. Monasteria. Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religion. n.* 45.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regularibus ministrantibus infirmis agentes.*

2 *Clerici Regulares ministrãtes infirmis quando & à quo instituti?*

3 *Clericorum Regular. ministrantium infirmis Ordo cum quatuor votis solemnibus, & exemptione à iurisdictione Ordinariorum approbatur.*

4 *Clerici Regulares huiusmodi seruiunt infirmis tam circa corporalia quàm spiritualia, & à ministerio infirmorum etiam Sacerdotes non dispensantur.*

5 *Clerici Regulares ministrantes infirmis ante expletum decennium, nisi ex causa quinquennio elapso, ius suffragij non habent.*

6 *Clerici Regulares ministrantes infirmis ad Carthusianos transire prohibentur non obtenta licentia à Sede Apost.*

7 *Aristocratia gubernatur Ordo Clericorum Regularium*

Regularium ministrantium infirmis.
8 *Vota solemnia & simplicia quot emittant Clerici Regul. ministrantes infirmis.*
9 *Domus professæ Clericorum Regularium ministrantium infirmis non possunt habere redditus, nec bona stabilia.*
10 *Habitus, quo vtuntur Clerici Regul. ministrantes infirmis.*
11 *Præpositus Generalis Clericorum Regul. ministrantium infirmis eligit superiores omnes, cum voto tamen consultiuo ad maiorem numerum quatuor Consultorum, qui illi semper assistunt.*

Clerici Regulares ministrantes infirmis.

Collect. CLXXI.

1 DE Clericis Regularibus ministrantibus infirmis Siluest. Marul. *in occeano relig. lib. 5. pag.* 429. Fr. Emman *quæst. regul. tom. 1. q. 3. art.* 15. Carol. Tapia *in authent. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo Monasteria cap.* 13. Lezana *in summa quæst. Regul. tom. 2. c* 4. *num.* 24. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disput* 24. *q.* 4. *num* 73. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Clerici Regulares n.* 12. *cum seqq.* Sanctius Cicatellus *in vita Camilli de Lellis fundatoris.* Iulianus Francardellus *in Chronica huius Religionis*, quam euulgauit Cosmus Lenza eiusdem alumnus.

2 Clerici Regulares ministrantes infirmis instituti fuerunt à Camillo de Lellis Sacerdote Neapolitano ex oppido Bochianico diœcesis Theatinen. oriundo, anno 1586. Pontifice Sixto V. Imperatore occidentis Rodulpho II. tyranno Orientis Amurate III. quo tempore eorum congregatio sub instituto simplicis Congregationis approbata fuit ab eodem *Sixto V. constit.* 15. incip *Ex omnibus* 18. *Martij eiusdem anni.*

3 Clericorum Regul. ministrantium infirmis Congregatio sub instituto Religionis cum quatuor votis solemnibus, & exemptione à iurisdictione Ordinariorum, approbata fuit à *Gregorio XIV. constit.* 17. incip. *Illius* 11. *Kalend. Octobris* 1591. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 2. pag.* 706.

4 Clerici Regulares ministrantes infirmis tam circa corporalia quàm spiritualia seruiunt infirmis in hospitalibus, & prohibentur administrationes redditum hospitalium procurare, & à ministerio infirmorum etiam
5 Sacerdotes non dispensantur: & ante expletum decennium nisi ex causa, quinquennio elapso, ius suffragij non habent. *Clemens VIII. constit.* 75. incip. *Superna* 4. *Kalend. Ianuarij* 1604. apud Laert. Cherub. *tom. 3. pag.* 107.

Clerici Regulares ministrantes infirmis etiam ad Carthusianos transire prohibentur non obtenta licentia à Romano Pont. *Paulus V. constit.* 20. incip. *Romanum* 16. *Maij* 1606. apud Laert. Cherub. *tom. 3. pag.* 202. Et aristocratia gubernatur eorum Ordo. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 3. disp. 1. quæst. 2. num.* 13. 6 7

Clerici Regulares ministantes infirmis habent multa desumpta à Patribus Societatis IESV. imprimis nouitiatum per biennium, professionem quatuor votorum, castitatis, paupertatis, & obedientiæ, item de perenni ministerio ægrotantibus exhibendo etiam peste laborantibus. Addunt deinde professi vota quatuor simplicia, primum non consentiendi vt quicquam mutetur in modo seruiendi infirmis sibi per Bullas Apostolicas decretis: secundum non consentiendi vt redditus hospitalium ab ipsis possideantur: tertium non procurandi, nec acceptandi aliquam Prælatiam, vel dignitatem intra vel extra Religionem nisi impetetur sub peccato ab eo, qui impetare posset: quartum manifestandi Religioni, seu Consultæ, quam maiorem appellant, si quem sciant huiusmodi Prælaturas, vel dignitates procurare: de quo Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 4. num.* 18. 8

Clericorum Regul. ministrantium infirmis Domus professæ non possunt habere redditus, nec bona stabilia, si excipiatur locus aliquis, purà villula, in qua senes & ægroti spatiari possint, & à laboribus recreari. Professos tamen ad Sacerdotium destinatos in Domibus Nouitiatuum, vel aliis distinctis Domibus, donec Presbyteri Ordinentur ex illarum perpetuis redditibus viuere posse statuit *Vrbanus VIII. constit.* 10. incip. *Sacrosanctæ* 11. *Kalend. Februarij* 1623. apud Angel. Mari. Cherub. *in Bullar. tom. 4. pag.* 23. 9

Clericorum Regul. ministrantium infirmis habitus conuenit cum habitu Patrum Societatis IESV, distinguitur tamen ille ab hoc Patrum Cruce, quam ex panno canusino in pallio ad dexterum latus circumferunt. Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1 tit. 19. de Religionib. num.* 53. 10

Clericorum Regul. ministrantium infirmis Præpositus Generalis eligebatur ad sexcennium, nunc verò durat tantùm ad triennium, à quo Superiores omnes eliguntur cum voto tamen decisiuo ad maiorem numerum quatuor Consultorum, qui illi semper assistunt: de quorum omnium electione. *Vrbanus VIII. constit.* 85. incip. *Romanus* 29. *Aprilis* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom. 4. pag.* 98. Diuiduntur in quinque 11

que prouincias per Italiam & Siciliam vbi enumerant domicilia 25. modo incipiunt habitare Matriti.

SVMMARIVM.

1 *Missam seu Officium defunctorum non potest Clerus Ecclesiæ Cathedralis celebrare in Ecclesiis Regularium illis inuitis.*
2 *Clerus Ecclesiæ Cathedralis dignior est clero Ecclesiæ Collegiatæ, vel Parochialis.*
3 *Canonici aliarum Ecclesiarum non debent cum Clero Cathedralis incedere.*
4 *Rectoribus, Portionariis, Vicariis, ac clero Ecclesiarum Parochialium præcedit vniuersus Clerus Ecclesiæ Cathedralis, etiam in propriis Curatorum Ecclesiis.*
5 *Procuratores Cleri ad omnia, quæ accedere possint, constituti, ad particularia negotia constituti censentur.*
6 *Clerus in processionibus non mixtus, sed distinctus incedere debet.*
7 *Confraternitatibus quibuscunque debet semper præcedere Clerus.*
8 *Præcedentiam semper debet habere Clerus secularis supra omnes Regulares etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis.*
9 *Officium defunctorum super cadauera in Ecclesiis Regularium debent facere ipsi Regulares, non verò Clerus secularis.*
10 *Clerus Regularis non est in processionibus immiscendus cum Clero seculari.*
11 *Clerus Parochialis Ecclesiæ debet incedere in processionibus cum Rectore ipsius Ecclesiæ.*
12 *Clerus & alij vocati ad funus conueniri debent in Ecclesia Parochiali.*

Clerus.

COLLECT. CLXXII.

1 Clerus Ecclesiæ Cathedralis non potest in Ecclesiis Regularium illis inuitis celebrare Missam, seu Officium defunctorum. *Sacra Congr. Rit. in Bituntina* 10. *Iunij* 1612. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 3. *num* 86.

2 Clerus Ecclesiæ Cathedralis dignior est Clero Ecclesiæ Collegiatæ, vel Parochialis, & debet habere digniorem locum in processionibus, licet tardius compareat. *Sacra Cong. Rit. sancti Seuerini* 1. *Septembris* 1607. cuius meminit Sellius *d.cap.* 3. *n* 87.

3 Clerus Ecclesiæ Cathedralis vnitus in vltimo loco incedere debet in processionibus, nec Clerus, vel Canonici aliarum Ecclesiarum debent cum Clero Cathedralis incedere. *Sacra Congr. Rit. in Andrien.* 20. *Augusti* 1604. de qua Sell. *d.cap.* 3. *num.* 88.

Clerus vniuersus Ecclesiæ Cathedralis præcedere debet omnibus Pastoribus Portionariis, Vicariis, ac Clero Ecclesiarum Parochialium. *Sacra Congr. Rit. in Terulen.* 12. *Aprilis* 1603. Etiam in propriis Curatorum Ecclesiis. Eadem *Sacra Congr. Rit. in Sutrina* 2. *Augusti* 1630. Nam post Canonicos sedere debet Rector Parochialis in sua propria Ecclesia. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Turritana* 14. *Februarij* 1632. penes Sellium *d.cap.* 3. *n.* 89. 4

Clerici procuratores ad omnia quæ accidere possint constituti, ad particularia negotia constituti censentur, & in Synodo interesse non possunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die* 21. *Martij* 1589. apud Sellium *d. cap.* 3. *num.* 90. 5

Clerus in processionibus non mixtus, sed distinctus incedere debet, ita vt omnes Ecclesiæ separatæ cum cruce sua incedant in loco ex debito iuxta antiquitatem, & fundationem, & vltimus, ac dignior locus primariæ Ecclesiæ reseruandus est. *Sacra Congr. Rit. in Giennen.* 24. *Septembris* 1605. referente Sellio *d.cap.* 3. *num.* 91. 6

Clerus debet semper præcedere quibuscunque Confraternitatibus laicorum. *Sacra Congr. Rit. in Elucn.* 10. *Ianuary* 1604. *in resp. ad* 6. *dubium*, quam citat Sellius *d.cap.* 3. *n.* 92. 7

Clerus secularis debet semper, & in omni loco habere præcedentiam supra Regulares etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis ex vniuersali Ecclesiæ consuetudine *Sacra Cong. Rit. in Hispaniarum* 17. *Nouembris* 1600. *& in Elboren.* 28. *Septembris* 1602. *& in Castellæ & Legionis* 30. *Augusti eiusdem anni, &* 6. *Decembris* 1603. *& in Mexicana* 30 *Septembris*, *&* 5. *Octobris* 1614. *& in Tullen.* 12. *Martij* 1616. *& in Firmana terra sanctæ Victoriæ* 31. *Martij* 1618. quarum meminit Sellius *d.cap.* 3 *n.* 93. 8

Clerus secularis postquam Christi fidelium Cadauera in Fratrum Religiosorum Ecclesiis sepelienda associauerint, in eisdem Ecclesiis super iisdem cadaueribus Officium defunctorum, Psalmos, Responsoria, aliasue preces, vel orationes recitare, aut psallere non potest, sed ab ipsis Fratribus duntaxat hæc omnia peragenda sunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Turritana* 14. *Nouembris* 1617. teste Sellio *d.cap.* 3. *num.* 94. 9

Clericus Regularis non est in processionibus immiscendus cum Clero seculari. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 7. *Iuny* 1612. apud Sellium *d.cap.* 3. *n.* 95. 10

Clerus Parochialis Ecclesiæ debet incedere in processionibus cum Rectore ipsius Ecclesiæ, non autem Rector potest ire cum Ar- 11

Barbos. Apost. Decis. Sum. Q chiepisc

chipresbytero Eccleſiæ collegiatæ. *S. Congr. Rit. in Syracuſana 17. Nouembr.* 1607. de qua mentionem fecit Sellius *d cap.3 num.96.*

12 Clerus, & alij vocati ad funus conueniri debent ad Eccleſiam Parochialem, vel in aliam Eccleſiam iuxta loci conſuetudinem, & nullo modo permittendum expectari per vias, vel ad domum defuncti, non obſtante contraria conſuetudine expectandi per vias, vel ad domum defuncti. *Sacra Congr. Rit. in Theleſina 12. Februarij 1633.* vt per Bonfadin. *in theſauro Canon. d. verſ reſol.5.n.8.*

Cluniacenſes Monachi, vide in verbo *Monachi Cluniacenſes, collect.* 485.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de coadiutoriis & coadiutoribus agentes.*

2 *Ciuitatem ingredi Pontificaliter non licet coadiutori Epiſcopi cum futura ſucceſſione.*

3 *Cruce in diuinis, & in functionibus Pontificiis, & dum incedit per Vrbem non debet vti coadiutor Archiepiſcopi cum futura ſucceſſione.*

4 *Cappa vti poteſt coadiutor Pontificalia in Eccleſia exercens abſente Archiepiſcopo, præſente Archiepiſcopo vti debet mantelleto, & rochetto.*

5 *Mozzeta, & rochetto non licet vnquam vti coadiutori Archiepiſcopi, etiam abſente Archiepiſcopo.*

6 *Canonici ſunt compellendi vt coadiutori Epiſcopo ſolemniter celebranti, & Pontificalia exercenti ſemper aſſiſtant.*

7 *Canonici non debent accedere ad circulos, quando Pontificaliter celebrat Epiſcopus coadiutor.*

8 *Confeſſionem vt faciat coadiutor Epiſcopus cum Sacerdote celebrante decet.*

9 *Benedictionem Epiſcopalem dare debet coadiutor Epiſcopus in fine Miſſa.*

10 *Benedicere populum coadiutori Epiſcopo licet dum per ciuitatem incedit, de licentia tamen Archiepiſcopi coadiuti.*

11 *Canonici quomodo obuiam ire debent coadiutori Epiſcopo ad Eccleſiam Pontificaliter accedenti.*

12 *Indulgentias largiendi facultatem non habet coadiutor Epiſcopus.*

13 *Coadiutor Epiſcopus in ſynodo Prouinciali debet ſedere inter Epiſcopos Prouinciales loco ſuæ promotionis.*

14 *Vexillifero Ciuitatis Bononien. debet præcedere coadiutor Archiepiſcopi illius Ciuitatis.*

15 *Limina Apoſtolorum viſitare tenetur coadiutus, & non coadiutor.*

16 *Epiſcopum coadiutum à reſidentia non liberat coadiutoris conceſſio.*

Coadiutor Archiepiſcopi, ſeu Epiſcopi.

COLLECT. CLXXIII.

DE coadiutoribus Quarant. *in ſum. Bullarij verbo Archiepiſc. auctoritas auctor.* 1
13. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ* 5 § 9. Nicol. Garc. *de benefic. part.* 4. *cap.*5. Melch. Lotter. *de re benefic. lib.* 2. *quæſt.* 25. Sebaſt. Cæſar. *in relect. de eccleſ. hyerarchia part.* 4. *diſp.* 14. § 9. Machado *en ſu perfetto Confeſſor. tom.* 2. *lib.* 4. *tract.* 18. *documen.* 2. Ego *de Canonic. & Dignitatib. cap.* 29. *per tot. & de iure eccleſiaſt. vniuerſo lib.* 3. *cap.* 10.

Coadiutori Archiepiſcopi cum futura ſucceſſione non licet ingredi ciuitatem Pontificaliter, quia licet ſit coadiutor cum futura ſucceſſione, ex quo tamen non habet ius in re, ſed ad rem, non debet recognoſci tanquam ſuperior, & caput, ſed vti coadiutor, & eo magis, quia contingere poteſt vt non ſuccedat in Epiſcopatu, ſed prior moriatur. 2

Item ipſe non debet vti Cruce in Diuinis, nec in functionibus Pontificiis, nec dum incedit per Vrbem: cum Crux ſit ſignum, & ornamentum dignitatis, & iuriſdictionis, & & coadiutor vtraque careat. 3

Item coadiutor Pontificalia in Eccleſia exercens, abſente Archiepiſcopo vti poteſt cappa, cum ea ſit tantum ornamentum Epiſcopalis dignitatis, præſente autem Archiepiſcopo vti debet mantelletto, & rochetto: nec licet vnquam coadiutori vti Mozzetta & rochetto, etiam abſente Archiepiſcopo, cum hoc proprium ſit eius, penes quem eſt dignitas, & iuriſdictio. Nec poteſt ſedere coadiutor in ſede coadiuti, cum vna ſedes non capiat duos. 4 5

Item Canonici ſunt compellendi vt coadiutori Epiſcopo ſoleniter celebranti, & Pontificalia exercenti ſemper aſſiſtant: alioquin indecorum videretur ſi Epiſcopus ſine Canonicorum aſſiſtentia celebraret; necnon videretur eſſe contra decretum Concilij Trid. quod extenſiuè huic etiam caſui accommodari poteſt. 6

Itē Canonici non debent accedere ad circulos, cum ipſi circuli denotent membrorum vnionem ad ipſum caput, & conſtat coadiutorem non debere eſſe caput. 7

Item decet vt coadiutor Epiſcopus Confeſſionem faciat cum Sacerdote Canonico celebrante: & vt idem quoque benedicat in fine 8

fine Missæ, ne populus Diuinis assistens benedictione Episcopali defraudetur, & iam est vsu receptum vt Episcopus benedicturus faciat etiam Confessionem cum celebrante.

10 Item licet coadiutori, de licentia tamen Archiepiscopi, benedicere populum dum per ciuitatem incedit.

11 Item maximè decet vt Canonici prodeant obuiam coadiutori Episcopo ad Ecclesiam Pontificaliter accedenti ad ostium Ecclesiæ, eumque descendentem ad idem ostium deducere, imo esset valdè commendandum, si nonnulli Canonici officij & vrbanitatis gratia ad ipsius coadiutoris ædes accederent.

12 Item coadiutor non habet facultatem largiendi Indulgentias, & sic ex nomine Archiepiscopi, si quas Archiepiscopus concedere voluerit, sunt publicandæ. *Sacra Congr. Rit. nomine Cardinalium Paleotti, & Veronen. sub die 31. Ianuarij 1561.* quam referunt Prosper. de Augustino *in addit. ad Quarant. in sum. Bullarij verbo Archiepiscopi auctoritas, auctor. 13. n. 12. in fine*, Piasec. *in praxi Episcop. part. 1. cap. 1. n. 10.* Campan. *in diuersorio Iuris Canonici, rub. 7. cap. 6. num* 107. Ego ipse *de iure ecclesi. vniuerso lib. 3. cap. 10. num. 35.* & eam Hispanico sermone vertit Machado *en su perfetto Confes. tom 2. lib. 4. tract. 18. docum. 2. n* 4.

13 Coadiutores Episcoporum Veronen. & Trident. in Synodo Prouinciali Aquileien. debent inter Episcopos Prouinciales loco suæ promotionis sedere, cum propriis radiis fulgeant. *Sacra Congr. Rit. 20. Septembris* 1596., cuius memini *d. lib. 3. cap.* 10. n. 44.

14 Coadiutor Archiepiscopi Metropolitanæ Bononien. debet præcedere vexillifero, eiusdem ciuitatis. *Sacra Congr. Rit. in Bononien. 4. Maij* 1592. de qua memini *d. lib. 3. c.* 10. n. 45.

15 Coadiutor Episcopus non tenetur visitare limina Apostolorum, sed coadiutus. *Sacra Congr. Conc. die 4. Augusti* 1609. cuius memini *d. lib. 3. cap. 10. num. 45. in fine, & in collect. ad Trident. sess. 24. de reformat. cap. 3. n.* 44.

16 Coadiutoris concessio non liberat Episcopum coadiutum à residentia. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Nicoteren. 7. Septembris* 1619. cuius etiam memini *d. lib. 3. cap. 10. n. 29.*

SVMMARIVM.

1 *Rectorum Parochialium coadiutores instituti auctoritate Apost. tenentur ad personalem residentiam sicut Rectores ipsi.*

2 *Illiterato, aut inhabili si detur coadiutor, coadiutus per hoc abesse non poterit.*

3 *Parochus, cui datus fuit coadiutor ob infirmitatem, tenetur nihilominus residere in loco, vbi sita est Parochialis.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

4 *Residere tenentur coadiutores etiam perpetui, sicut veri Curati.*

Coadiutor Rectoris Parochialis.

COLLECT. CLXXIV.

Coadiutores Rectorum Parochialium instituti auctoritate Apost. tenentur ad personalem residentiã sicut Rectores ipsi. *Sacra Cong. Concil.* testibus Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. glos. 5. §. 9. num.* 17. Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo residentia* 1. Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. num.* 27. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub. 7. cap. 6. num.* 104. Sanctarell. *var resolut. quæst. 4. n.* 17. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 53. num.* 58. 1

Coadiutor si detur inhabili, & illiterato, coadiutus per hoc abesse non poterit, ne sit melioris conditionis stultus quàm litteratus. *Sacra Cong. Concil.* referente Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. glos. 5. §. 9. num.* 30. 2

Coadiutor ratione infirmitatis Parochi licet ei datus fuisset, nihilominus Parochus debet residere in loco, vbi sita est Ecclesia Parochialis. *S. Cong. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 23. l. 2. §. 2. sub tit sed an Parochi debeant residere n.* 129. 3

Coadiutores etiam perpetui residere tenentur sicut veri Curati, etiamsi aliis beneficiis seruirent in Cathedralibus. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p. 3 c. 2. n.* 167. 4

SVMMARIVM.

1 *Coadiutor viuente coadiuto non est verè Canonicus.*

2 *Coadiutor extra Ecclesiam Cathedralem in absentia coadiuti tanquam verus Canonicus censendus quoad præeminentias.*

3 *Coadiutor absente coadiuto exercet omnes actus & functiones, quas coadiutus si præsens esset exerceret.*

4 *Canonicus vere efficitur coadiutor post mortem coadiuti.*

5 *Sedere debet in vltimo loco post omnes Canonicos coadiutor viuente coadiuto.*

6 *Locum captæ possessionis post mortem coadiuti debet habere coadiutor.*

7 *Possessionem nouam debet capere coadiutor post obitum coadiuti.*

8 *Dignitatis coadiutor idem prorsus statum obtinet quod obtineret coadiutus si præsens esset, & præcedit Canonicis & Dignitatibus inferioribus.*

9 *Curatis, Plebanis, & Prioribus Ecclesiarum Parochia*

Parochialium coadiutor in absentia coadiuti praecedere debet.

10 *Possessores annales, triennales, & decennales sunt coadiutores.*

11 *Coadiutor Canonici si simul sit Rector Ecclesiae Parochialis potest in processionibus incedere cum Canonicis, & non est mulctandus tanquam Rector si in suo loco non incedat.*

12 *Canonici tenentur inseruire coadiutori in omnibus functionibus Canonicalibus.*

13 *Optionis priuilegio gaudet coadiutor, non sibi sed coadiuto.*

14 *Residere tenentur coadiutores, & Diuinis inseruire.*

15 *Residere tenentur coadiutor etiam in casu, quo coadiutus propter infirmitatem, vel alias legitimè impeditus non teneretur alioquin residere.*

16 *Fori priuilegio gaudet coadiutor positus per Papam, si in aliquo Ordine sit constitutus.*

17 *Coadiutores non intelliguntur comprehensi sub statuto quod ex aliqua causa inhabilare facit Canonicos.*

18 *Missas celebrare tenentur coadiutores, quae vigore testamenti, & institutionis capellaniae ipsi coadiuti celebrare tenentur.*

19 *Coadiutor licet non sit in Sacris potest omnia facere, quae posset coadiutus cum cappa & cotta si praesens esset.*

20 *Coadiutor non tenetur ad onera Canonicorum iuniorum licet teneatur ad onera sui coadiuti.*

21 *Distributiones quotidianas lucrantur coadiutores absentibus coadiutis ad illorum vtilitatem.*

22 *Distributiones quae non lucrentur coadiutores?*

23 *Distributiones quotidianas lucrari non possunt coadiutores quando coadiuti sunt praesentes.*

24 *Coadiuti si culpabiles reperti remanserint carcerati interim pro eis non lucrantur distributiones coadiutores inseruientes.*

25 *Coadiutores si ex forma dationis coadiutoriae ex causa à Iure approbata non tenentur inseruire, distributiones quotidianas lucrantur.*

26 *Coadiutor datus Canonico non ordinato non lucratur fructus, quos coadiutus ob defectum Ordinis amisit.*

Coadiutor Dignitatis, vel Canonici.

Collect. CLXXV.

1 Coadiutor viuente coadiuto non est verè Canonicus, & praecedentia competit Canonicis, quamuis posterius prouisis, nisi aliud in forma coadiutoriae, vel statuto, seu consuetudine legitimè praescripta seruetur. *Sacra Cong. Rit. in Colimbrien. 16. Septembris* 1606. *in 2. dub & in Taurinen. 10. Nouembris* 1612. *& 13. Iuny* 1614. *& in Brundusina 18. Martij* 1617. *& in Elnen. 20. Aprilis* 1619. *& in Tyrassonen. 13. Iulij* 1619. *& in Dertinen. 26. Septembris* 1620. *& in Caesaraugustana eadem die & anno, & in Bellunen. 23. Ianuarij* 1621. *& in Taruisana 29. Maij* 1621. quarum meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit.* 18. *num.* 6.

Coadiutor extra Ecclesiam Cathedralem 2
in absentia coadiuti tanquam verus, & proprius Canonicus censendus quoad praeminentias veris Canonicis conuenientes. *Sacra Cong. in Pistorien.* 15. *Martij* 1608. cuius memini *de Canon. cap.* 29 *num.* 50.

Coadiutor absente coadiuto exercet om- 3
nes actus, functiones, & iurisdictiones, quas quocunque iure siue Ordinario siue deuoluto faciat coadiutus si praesens esset. *Sacra Cong. Rit. in Paduana* 15. *Februarij* 1615. *& in Neritonen.* 22. *Octob.* 1619. quos refert Aldan. *d. tit.* 18 *n.* 7.

Coadiutor verè efficitur Canonicus post 4
mortem coadiuti. *Sacra Cong. Rit. in Terulen.* 21. *Martij* 1609. penes Aldan. *dict. tit.* 18. *numero* 9.

Coadiutor viuente coadiuto sedere debet 5
in vltimo loco post omnes Canonicos, & quando aliquas functiones facit, quae pertinent ad suum coadiutum, vt cantare lectiones, perintonare Antiphonas, &c. pariter debet illas facere in nouissimo loco. *Sacra Cong. Rit. in Colimbrien.* 16. *Septembris* 1606 *in* 4. *dub. & in Patina* 3. *Decembris* 1616. *& in Brundusina* 18. *Martij* 1617. *& in Casalen.* 15. *Iulij* 1617. *& in Vicentina* 18. *Augusti* 1628. *& in Casalen.* 10. *Decembris* 1619. *& in Elnen.* 2. *May* 1620. quarum memini *d. tract. de Canon. c.* 29. *n.* 24. *& de iure eccles. vniu. lib.* 3. *cap.* 10. *num.* 66. *cum seqq.* Et sic non debet coadiutor gradatim ascendere, sed post omnes sedere, statuto contrarium disponente non obstante. *Eadem S. Cong. Rit. in Casalen.* 18. *Decembris* 1619. *& in Elnen.* 7. *Augusti* 1622. penes Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 10.

Coadiutor debet habere locum captae pos- 6
sessionis post mortem coadiuti, & non locum possessionis captae viuente coadiuto. *Sacra Cong. Rit. in Terulen.* 21. *Martij* 1609. cuius memini *de Canon. c.* 29 *n.* 20. cùm possessio ab obitu coadiuti annumeranda sit, quamuis prior caderet ad annos viginti *Eadem sacra Cong. in Bergomen.* 7. *Augusti* 1627. apud me *de iure eccles. lib.* 3. *c.* 10. *n.* 64.

Coadiutor debet capere nouam possessio- 7
nem

nem post obitum coadiuti, nec sufficit prima capta viuente coadiuto. *Sacra Cong. Rit. in d. Colimbrien.* 16. *Septembris* 1606. *in* 1. *dub.* & *in Patauina* 30. *Ianuarij* 1616. cuius memini *d. lib.* 3. *cap.* 10. *num.* 61. Superueniente verò titulo Canonicatus post obitum coadiuti censetur sibi mutasse causam possessionis. Eadem Sacra Cong. in d. Colimbrien. At verò si suscepit possessionem Canonicatus viuente coadiuto ex tunc pro tempore quando veniret casus cessationis coadiutoriæ, non indiget noua possessione post obitum coadiuti. *Eadem S. Cong. in Vercellen.* 12. *Maij* 1612. quam adducit Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 12.

8 Coadiutor Archidiaconi primæ Dignitatis præcedit omnibus Canonicis absente Archidiacono iuxta formam suæ coadiutoriæ, & absente, vel impedito coadiuto idē prorsus stalum, quod coadiutor si præsens esset, obtineret, habere debet. *Sacra Cong. Rit. in Neritonen.* 22. *Octobris* 1619. & *in Brundusina* 29. *Maij* 1621. quarum memini *de Iure ecclesi. vniu. lib.* 3. *cap.* 10. *num.* 68. & *de Canonicis cap.* 29. *num.* 27.

9 Coadiutor in absentia coadiuti præcedere debet Curatis, Plebanis, & Prioribus Ecclesiarum Parochialium, sicut præcedunt veri Canonici ex forma coadiutoriæ. *Sacra Cong. Rit. in Pistorien.* 15. *Martij* 1618. referente Aldano *d. tit.* 18. *num.* 11.

10 Coadiutores sunt tuti possessores annales, triennales, & decennales, etiamsi eis non sit data noua possessio post obitum coadiuti si per annum, triennium, vel decennium continuauerint in possessione post obitum coadiuti. *Sacra Cong. Rit. in Colimbrien* 16. *Decembris* 1606. *in* 3. *dub.* cuius memini *d. tract. de Canonicis cap.* 29. *num.* 43.

11 Coadiutor Canonici, si simul sit Rector Ecclesiæ Parochialis, potest in processionibus incedere cum Canonicis sub eorum Cruce, nec ex eo quod non incedit sub Cruce Rectorum potest tanquam absens puniri in certa portione frumenti, sed duplicis personæ muneri satisfacit. *Sacra Cong. Rit. in Veronen.* 27. *Iulij* 1601. teste Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 12.

12 Coadiutori tenentur Canonici inseruire & ministrare, prout tenerentur inseruire proprio Canonico coadiuto in omnibus functionibus Canonicalibus. *Sacra Cong. Rit. in Casalen.* 10. *Ianuarij* 1609. de qua memini *d. tract. de Canon. cap.* 29. *num.* 53.

13 Coadiutores possunt vti priuilegiis concessis veris Canonicis optandi beneficia ad vtilitatem tamen & commoditatem coadiuti. *Sacra Cong. Rit. in d. Colimbrien.* 16. *Decembris* 1606. *in* 5. *dubio* penes Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 13.

Coadiutores tenentur residere & Diuinis inseruire *Sacra Cong. Concil. sub die* 7. *Aprilis* 1618. apud Aldan. *d. tit.* 18. *n* 14. 14

Coadiutor tenetur residere etiam in casu, quo coadiutus propter infirmitatem, vel legitimè impeditus non teneretur alioquin residere, aliàs non lucratur distributiones quotidianas, quæ punctantur coadiuto in damnum tamen ipsius coadiutoris. *Sacra Cong. Rit. in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. & *in Patauina* 8. *Maij* 1617. & *in Ceneten.* 4. *Aprilis* 1620. quas refert Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 15. 15

Coadiutor positus per Papam gaudet fori priuilegio, si in Prima Tonsura, vel minoribus Ordinibus constitutus sit. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garcia *de benefic. p.* 5. *cap.* 2. *num.* 98. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 19. *de foro comp. num.* 26. quos refero *de officio*, & *potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 12. *num.* 9. 16

Coadiutores non intelliguntur comprehensi in statuto quod ex aliqua causa iubilare facit Canonicos. *Sacra Cong. Rit. in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. *in* 3. *dubio*, cuius memini *de Iure ecclesi. vniuerso lib.* 3. *c.* 5. *num.* 70. 17

Coadiutores tenentur celebrare Missas, quæ vigore testamenti, & institutionis Capellaniæ ipsi coadiuti celebrare tenentur, quando coadiuti sunt legitimè impediti. *Sacra Cong. Rit in Patauina*, 3. *Decembris* 1616. apud Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 17. 18

Coadiutor licèt non sit in Sacris constitutus, potest omnia, & singula facere, & exercere, quæ sine paramentis sacris cum cappa, & cotta facere posset coadiutus si præsens esset. *Sacra Cong. Rit. in Bononien.* 19. *Decembris* 1615. cuius memini *de Canonicis cap.* 29. *n.* 52. 19

Coadiutor non tenetur ad onera Canonicorum iuniorum, licèt teneatur ad onera coadiuti, quia licèt sedeat post omnes Canonicos, id non est ex eo quod sit Canonicus iunior, sed quia non est verè Canonicus, & fulget aliena dignitate non propria. *Sacra Cong. Rit. in d. Colimbrien.* 16. *Septembris* 1606. *in* 7. *dub.* & *in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. dum tenet Canonicum iuniorem iuxta consuetudinem Ecclesiæ debere supplere Vices hebdomadarij absentis, vel impediti, & non coadiutor, licet sedeat post vltimum Canonicum. 20

Coadiutores lucrantur distributiones quotidianas absentibus coadiutis ad illorum vtilitatem. *Sacra Cong. Rit. in d. Colimbrien.* 16. *Septembris* 1606. *in* 6. *dub.* & *in Elboren.* 15. *Aprilis eiusdem anni*, quos citat Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 20. Et coadiutus si per se deseruiat, nō amittit distributiones quotidianas, absente, vel non seruiente coadiutore. *Sacra Cong. Conc. in Vrbeuetana* 9. *Septembris* 1628. penes Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 21. 21

22 Coadiutores non lucrantur distributiones, quæ dantur Canonicis, & Præbendatis propriæ Ecclesiæ quando aliquas Missas celebrant, nisi quando celebrant pro ipsis coadiutis. *Sacra Cong. Rit. in Patauina 3. Decembris* 1616. vt per Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 22.

23 Coadiutores non possunt lucrari distributiones quotidianas quando coadiuti sunt præsentes. *Sacra Cong. Rit. in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. *in 3. dubio*, apud Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 23.

24 Coadiutores inseruientes non possunt lucrare fructus Præbendæ pro præbendaris coadiutis pro tempore, qui dicti eorum coadiuti culpabiles reperti manserunt carcerati. *Sacra Cong. Conc.* 15. *Decembris* 1618. quam adducit Aldan *d. tit.* 18. *n.* 24.

25 Coadiutores si ex forma litterarum Apostol. coadiutoriæ, nunquam tenentur Horis canonicis inseruire, quandiu aliqua ex tribus causis expressis *in c. vnic. de cler. non resid. lib.* 6. verè fuerunt impediti, distributiones quotidianas lucrantur, perinde ac si Diuinis interessent. *Sacra Cong. Conc. in Barbastren.* 9. *Nouembris* 1630. cuius memini *de iure eccles. vniu. lib.* 3. *c.* 10. *n.* 86.

28 Coadiutor datus Canonico non ordinato ad formam statuti requirentis certum Ordinem in Canonicis sub pœna amissionis cuiusdam partis fructuum, non lucratur huiusmodi fructus pro coadiuto, quamuis ipse coadiutor esset ordinatus ad formam dicti statuti. *Sacra Cong. Rit. in Barbastren.* 1. *Decembris* 1629. de qua Aldan. *d. tit.* 18 *n.* 25.

SVMMARIVM.

1 *Forma litterarum Coadiutoriæ seruanda est.*

2 *Episcopus non potest erigere Coadiutoriam in vim Conc. c. 4. sess. 21. de reform.*

3 *Abbatissa Coadiutrix cum futura successione præferri debet Priorissæ Monastery.*

4 *Iurisdictio & præeminentia Coadiutricis cessat præsente Coadiuta.*

5 *Distributiones quotidianæ debentur Canonico coadiuto, infirmo, absente, vel non seruiente coadiutore.*

6 *Residere tenentur coadiuti quando coadiutores sunt absentes, vel exempti ex quacunque causa.*

Coadiutoria, Coadiutrix, Coadiutus.

COLLECT. CLXXVI.

1 COadiutoriæ litterarum forma seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Neritonen.* 12. *Octobris* 1619. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 22. *num.* 7.

Coadiutoriam erigere non potest Episcopus in vim decreti Conc. cap. 4. sess. 21. de reform. Sed vtique cogere Rectorem ad adiungendum sibi tot Sacerdotes, qui sufficiant Ecclesiis in Sacramentis administrandis. *Sacra Cong. Conc.* referente Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis num.* 43. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 21. *de reform. c.* 4. *n.* 3. *& de officio, & potest. Parochi cap.* 11. *n.* 4. 2

Coadiutrix Abbatissæ cum futura successione præferri debet Priorissæ Monasterij, *S. Cong. Rit. in Virdunen.* 5. *Iulij* 1603. penes Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 18. *num.* 27. 3

Coadiutricis præeminentia & iurisdictio cessat, præsente Coadiuta, *S. Cong. Rit etiam in Virdunen.* 18. *Octobris* 1604 quam citat Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 29. 4

Coadiuto Canonico distributiones quotidianæ debentur, infirmo absente, vel non seruiente coadiutore. *Sacra Congr. Conc. in Vrbenetana* 9. *Septembris* 1628. vt per Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 21. 5

Coadiuti tenentur residere quando coadiutores sunt absentes, vel exempti ex quacunque causa. *Sacra Congr. Rit. in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 30. 6

SVMMARIVM.

1 *Matrimonium contrahi inter baptizatum, baptizantemque & suscipientem impedit cognatio spiritualis.*

4 *Maritus & vxor suscipientis, baptizatique pater & mater non contrahunt cognationem spiritualem.*

3 *Dispensationibus matrimonialibus sunt exprimendi cognationis spiritualis gradus.*

4 *Mulier, quæ defert puerum baptizandum vsque ad ianuam Ecclesiæ, vbi illum tradit futuro compatri, nullam contrahit cognationem spiritualem.*

5 *Compater designatus quando contrahat cognationem spiritualem?*

6 *Patrini inter se non contrahunt cognationem spiritualem.*

7 *Cognatio ex Catechismo non est sublata per Concilium Trident.*

8 *Contractu deficiente non contrahitur cognatio spiritualis.*

9 *Procurator non sibi sed mandanti contrahit cognationem spiritualem.*

10 *Casus singularis proponitur à Sacra Congr. resolutus.*

Cognatio spiritualis.

COLLECT. CLXXVII.

1 COgnationem spiritualem contrahentes ante Concilij Trident. confirmationem, dummodo non sint ex personis in eiusdem Concilij decretis enumeratis, & inter quas tantum Concilium voluit deinceps contrahi hanc cognationem spiritualem, matrimonij vinculo inter se absque dispensatione aliqua liberè, & licitè copulari possunt: & matrimonia etiam post confirmationem huiusmodi absque dispensatione Sedis Apost. inter eas iam contracta valent. *Pius V. constit.* 14. incip. *Sanctissimus* 20. *Augusti* 1566. apud Laett. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 193. & apud me *in fine tract. de officio & potest. Episcopi bulla* 9. *p.* 78.

2 Cognatio spiritualis non contrahitur inter maritum, vel vxorem suscipientis, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem, & quascunque alias personas tam ex parte suscipientis quàm baptizantis, & baptizati in Concilio Trident. nominatim non expressas. Idem *Pius V. Constit. sua.* incip. *Cum illius vicem* 4. *Kalend. Decembris* 1566. penes me in fine *dict. tract. de officio, & potest. Episcopi, Bulla* 10. *pag.* 79.

3 Cognationis spiritualis gradus sunt exprimendi in dispensationibus matrimonialibus. *Pius V. constit.* 21. incip. *Motu proprio* 5. *Decembris* 1566.

4 Cognationem spiritualem non contrahit mulier ex eo quod defert puerum baptizandum vsque ad ianuam Ecclesiæ, vbi illum tradit futuro compatri, à quo puer introfertur, ac de Baptismo suscipitur absque eo quod dicta mulier vllum actum in actu baptismatis præstet. *Sacra Congr. Concil.* teste Sellio *in select. Canon. cap.* 22. *num.* 43.

5 Cognationem spiritualem, quæ matrimonium contrahendum impediat, ac dirimat contractum, contrahit compater designatus qui in Baptismo infantis alterutrum præstitit, id est siue ipsum infantem Sacerdoti porrexit, vt in sacrum fontẽ immergeret, siue post immersionem eum protinus è manu Sacerdotis suscepit, tametsi in actu Baptismi illum non tetigerit, quia eadem ratio militat in porrigente, & suscipiente, dummodo puer tangatur siue ante siue post, siue in immersione, videtur enim vnicus actus per continuationem, accedente præsertim consuetudine. *Sacra Congr. Conc. sub die* 27. *Septembris* 1601. referente Sellio *d. cap.* 22. *num.* 44.

6 Cognatio spiritualis non contrahitur inter ipsosmet patrinos. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.* 4. *tit.* 15. *l.* 1. *de Matrimon. num.* 84.

Cognatio ex catechismo non est sublata per Concil. *cap.* 2. *sess.* 24. *de reformat. Matrim.* quia voluit tollere solummodo scandala, & peccata, quæ oriuntur per contrahentes in casu, in quo non possunt permanere sine peccato, & scandalo, in reliquis non tetigit impedimenta alia impedientia matrimonium, quia ex illis neque scandalum, neque peccatum oriri potest. *Sacra Congr. Concil.* 22. *Decembris* 1592. apud Sellium *d. cap.* 22. *num.* 45. 7

Cognatio spiritualis non contrahitur deficiente contactu, qui enim tantummodo assistit baptizato, vel confirmato, ipsumque non tangit, vel tangit tantum extremitatem digiti, cognationem spiritualem non contrahit. *Sacra Congr. Conc.* quam adducit Armendar. *d. lib.* 4. *tit.* 15. *lib.* 1. *de Matrim. num.* 83. 8

Cognationem spiritualem non sibi, sed mandanti contrahit procurator. *Sacra Congr. Conc. in Tudertina* 16. *Martij* 1630. de qua Sellius *in select. Canon. cap.* 76. *num.* 25. quem refero *in collect. ad Trident. sess.* 24. *de reform. matrim. cap.* 2. *num.* 26. & illius memini *de officio, & potest. Parochi, part.* 2. *cap.* 17. *num.* 25. 9

Cognatio spiritualis an fuerit contracta in hoc casu dubitatur. Petrus & Anna coniuges elegerunt in susceptores in Baptismo filij Andræam, & Lauram, sed adueniente tempore Baptismi audiens Andræas à Petro fuisse electam Lauram in commatrem, rogauit Petrum vt illa posthabita eligeret Rosam: replicauit Petrus se id facere non posse citra iniuriam, cui responsioni Andrea nõ acquiescente, idem Petrus omnia retulit Parocho, & facta expressa declaratione animi sui quod nullo pacto intendebat Rosam in commatrem habere, Parochus consilium dedit, vt ambæ admitterentur, sed pollicebatur expressè se nullatenus admissurum Rosam ad tangendum infantem: cui consilio Petrus acquiescens designauit etiam Rosam in commatrem: ista autem præter intentionem Petri, & promissionem eidem Petro factam à Parocho infantem in actu Baptismi simul cum Laura tetigit. Quæritur an fuerit contracta compaternitas etiam inter dictam Rosam, & Petrum, an potius solum inter Petrum, & Lauram? *Sacra Congr.* censuit contraxisse etiam eum Rosa, quia fuit designata, *in Aquen.* 10. *Marty* 1631. de qua meminit Sellius *d. cap.* 22. *num.* 50. 10

SVMMARIVM.

1 *Iurispatronatus controuersi cognitio ad Episcopũ duntaxat, non ad inferiores pertinet.*

2 *Coloni & ministri Ecclesiarum, vel clericorum si cum animalibus bona laicorum damnificent, ad quem pertineat cognitio?*
3 *Nullitatis professionis Religiosæ cognitio ad quos spectet?*
4 *Commissio super nullitate professionis Superiori vnà cum Ordinario directa, intelligitur de Superiori monasterij, & non Religionis.*
5 *Ordinario pertinet cognitio declarationis nullitatis professionis ante expletum 16. ætatis annum factæ.*
6 *Fraudis donationum clericis factarum cognitio spectat ad forum ecclesiasticum.*
7 *Fraudis cognitio, qua dicitur quem assumpsisse characterem, & habitum post delictum commissum occasione gaudendi priuilegio fori spectat ad Iudicem ecclesiasticum.*

Cognitio.

COLLECT. CLXXVIII.

1 COgnitio validitatis, & inualiditatis iurispatronatus controuersi ad Episcopum dumtaxat, non ad inferiores, qui ius habent instituendi, pertinet: secus verò si huiusmodi inferiores Ordinariam in loco habuerunt iurisdictionem. *Sacra Cong. Concil.* teste Nicolao Garcia *de benefic. p. 9. cap. 3. num.* 19.

2 Cognatio tam quoad bona quàm quoad personas laicorum, & eorum animalia, spectat ad Iudicem laicum priuatiuè quando coloni, & ministri Ecclesiarum, clericorum, & ecclesiasticorum, cum animalibus propriis bona laicorum damnificant: sed si cum animalibus ecclesiasticorum, vel Ecclesiarum quoad personas spectat, ad laicum, quo verò ad animalia, spectat ad Curiam ecclesiasticam. *Sacra Cong. Immunitatis in vna Terracinen.* quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 44 num.* 10.

3 Cognitio nullitatis professionis, intra quinquennium deductæ spectat ad proprium Superiorem Regularem illius monasterij, in quo professionem Religiosus emisit, & ad Ordinarium illius loci vbi existit monasterium. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. num.* 18. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg.* 104. *num.* 12. Superior
4 enim, cui commissiones, super nullitate professionis ex præscripto Concilij sess. 25. de Regular. cap. 19. directæ sunt, vnà cum Ordinario, intelligitur de Superiore monasterij, non Religionis. *S. Cong. Conc. in Meten. & Romana 7. Aprilis* 1629. penes Ald. *d. tit. 44. n.* 11.

Cognitio declarationis nullitatis professionis ante expletum 16. ætatis annum factæ, spectat ad Ordinarium. *Sacra Cong. Concil.* apud Armendar. *d. l. 7. de Religionib. num.* 11. quem refero *d. p. 3. alleg.* 101. *num.* 1. 5

Cognitio fraudis donationum clericis factarum spectat ad forum ecclesiasticum, prout Vicario Apostolico de Castro mei amicissimo D. Ioanni Carolo Piccæ Aquilano patritio respondit *Sacra Cong. Immunitatis sub die 9. Martij* 1632. cuius meminit Aldan. *d. tit. 44. num.* 12. 6

Cognitio fraudis, qua dicitur quem assumpsisse characterem, & habitum clericalem post delictum commissum occasione gaudendi priuilegio fori, ad Iudicem ecclesiasticum spectat. *Sacra Cong. Immunitatis in Ciuitatis Castellanæ 18. Februarij* 1631. de qua Aldan. *sæpe citato tit. 44. num.* 13. 7

SVMMARIVM.

1 *Beneficiorum collatores nil pro collatione, seu alia quauis dispositione beneficiorum etiam à sponte dantibus accipere possunt.*
2 *Notarij, seu quiuis Officiales collatorum si habeant salarium nil pro scriptura collationum exigere valent, aliàs puniuntur, secus si non habeant salarium.*
3 *Promotus ad Ecclesiam vel Dignitatem, cui subest cura animarum, debet attingere 25. suæ ætatis annum.*

Collator.

COLLECT. CLXXIX.

COllatores beneficiorum quacunque dignitate præfulgeant, nil pro collatione, seu quauis alia dispositione beneficiorum quouis quæsito colore directè, vel indirectè, etiam sub nomine annatæ, aut cuiusuis alterius portionis fructuum à sponte dantibus, vel offerentibus, accipere, aut exigere possunt. Eorundem quoque Collatorum Notarij, & alij quiuis Officiales, quibus tamen aliundè certum salarium constitutum est, eadem omninò obseruare debent. Illis verò, quibus salarium pro officio suo exercendo nullum constitutum est, licet in qualibet beneficiorum collatione, seu alia dispositione pro suo labore aliquam mercedem accipere: quæ tamen scriptura, sigillo, & cæteris omnibus computatis vnum aureum non excedat, & indè collatores ipsi nihil emolumenti percipere possunt, alioquin tam dantes quàm recipientes pœnis contra simoniacos editis à Sacris 1 2

Sacris Canonibus tenentur, easque ipso facto incurrisse censentur. Notarij autem, seu Officiales alij à suis Officiis suspensi sunt. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p.8. cap.1. num.75. & 76.* Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.2. cap.18. num.39.*

3 Collatores in promouendis ad Ecclesiam, vel Dignitatem, cui subest animarum cura tenentur perquirere vt attingant ætatem 25. annorum, *Sacra Cong. Conc. in Nullius 16. Decembris* 1627. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 39. num.* 8.

SVMMARIVM.

1 *Bona Ecclesiasticorum sine licentia testandi relicta aut legata cadunt sub spolio.*

2 *Suppellectilia clericorum sub spolio non cadunt.*

3 *Visitari & corrigi non possunt ab Episcopo Collectores Cameræ Apost.*

4 *Monialibus potest licentiam concedere Collector Portugaliæ vt introducant mulieres in monasterio pro eorum seruitio.*

Collectores.

COLLECT. CLXXX.

1 Collectores & Subcollectores spoliorum Cameræ Apost. bona quorumcunque ecclesiasticorum sine licentia testandi, relicta, aut legata capiunt. *Pius IV. constit.* 8. incip. *Graue* 26. *May* 1560. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 2. pag.* 8. aliàs *pag.* 7. in nouiss. edit.

2 Collectores suppellectilia clericorum in spolium accipere non possunt. *Pius V. const.* 42. incip. *Romani* 3. *Kalend. Septembris* 1567. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 238. aliàs *pag.* 179. in nouiss. impress.

3 Collectores Cameræ Apost. ad nudum ministerium exigendi certis casibus in partibus deputati, si sunt Canonici, vel aliàs beneficiati, ab Episcopo visitari, & corrigi non possunt. *Sacra Cong. Concil.* testibus Gonzalæ *ad reg. 8. Cancel. glos. 51. num.* 82. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.1. tit.6. de visitat. num.30. vers. item Subcollectores.*

4 Collectori Portugaliæ licet concedere licentiam Monialibus introducendi mulieres in monasterio pro eorum seruitio. *Sacra Cong. Conc. in Vlixbonen.* 31. *Ianuarij* 1615. penes Sellium *in selectis Canon. cap. 18. n. 25.* refero Ego ipse *in tract. de Iure eccles. vniuerso lib.1. cap.44. num.48.*

SVMMARIVM.

1 *Consuetudines laudabiles & antiquas aliarum similium Ecclesiarum suæ prouinciæ seruare debet Collegiata circa ritus & cæremonias.*

2 *Statuta Collegiatæ Ecclesiæ quærenda sunt à proprio Episcopo.*

3 *Canonicis deficientibus, & vno tantùm remanente adhuc dicitur Collegiata.*

4 *Præcedentiam super omnes alias Ecclesias simplices etiam Parochiales habet Collegiata.*

5 *Insignis Collegiata præcedit aliis non insignibus etiamsi fuerint prius erecta.*

6 *Candelarum ad faciendam distributionem & benedictionem non debet accedere Ecclesia Collegiata ad Parochialem.*

7 *Dedicationis festum non debet Ecclesia Collegiata, eodem modo, solemniter, & eadem die celebrare prout celebratur in Ecclesia Metropolitana.*

8 *Crucem propriam in processionibus deferre possunt Canonici Collegiatæ Ecclesiæ.*

9 *Episcopus specialiter subdelegare potest facultatem visitandi Collegiatam Ecclesiam exemptam.*

10 *Collegiata Ecclesia erecta in Cathedralem non comprehenditur sub decreto* Concilij sess.25. cap.6. de reform.

Collegiata Ecclesia.

COLLECT. CLXXXI.

Collegiata Ecclesia circa ritus, & cæremonias debet seruare laudabiles, & antiquas consuetudines aliarum similium Ecclesiarum prouinciæ. *Sacra Cong. Rit. in Terracinen.* 25. *February* 1606. quam refert Sellius *in select. Canonicus cap.24. num.30.* 1

Collegiatæ Ecclesiæ statuta quærenda sunt à proprio Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen.* 28. *Septembris* 1602. penes Sellium *d. cap.24. num.31.* 2

Collegiata adhuc dicitur, & gaudet priuilegiis deficientibus omnibus illius Canonicis, & tantùm vno remanente. *Sacra Cong. Conc. sub die 26. Aprilis* 1621. teste Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.1. tit.7. num.12.* 3

Collegiata debet præcedere omnibus aliis Ecclesiis simplicibus, vel quæ tantùm Parochiales sunt. *Sacra Cong. Rit. in Nolana* 10. *Iuny* 1602. *& in Senogallien.* 23. *Marty* 1619. & 4. *Aprilis* 1620. etiamsi antequam erigeretur in Collegiatam illis cederet. *Sacra Cong. Rit.* 4

in

in Terracinen. Somnini 24. February 1606. quas omnes citat Sellius *d. cap. 24. num. 32.*

5 Collegiata insignis præcedit alias non insignibus etiamsi fuerint prius erectæ. *Sacra Cong. Rit. in Firmana 24. May 1612.* apud Aldan. *d. tit. 7. num. 13.* quamuis erectio sine præiudicio alterius facta fuerit. Eadem *Sacra Cong. Rit. in Nolana 20. Aprilis 1602 & in nullius seu Firmana 23. Martij 1602.* quarum meminit Sellius *d. cap. 24. num. 33.*

6 Collegiata non debet accedere ad Ecclesiam Parochialem ad faciendam benedictionem & distributionem candelarum, & palmarum, non obstante consuetudine. *Sacra Congr. Rit. in Ostien. Core. 28. Aprilis 1607.* de qua mentionem facit Aldan. *d. tit. 7. num. 13.*

7 Collegiata non debet eodem modò, & solemniter, ac eadem die celebrare in sua Ecclesia festum Dedicationis, prout celebratur in Ecclesia Metropolitana, sed debet celebrare priuatè, prout celebratur in omnibus Ecclesiis per ciuitatem. *Sacra Congr. Rit. in Cæsaraugustana 26. Iuny 1610.* referente Aldan. *d. tit. 7. num. 14.*

8 Collegiatæ Canonici possunt iuxta eorum consuetudinem deferre Crucem propriam in processionibus, dummodo digniorem, & vltimum locum relinquatur Clero Ecclesiæ Cathedralis. *Sacra Congr. Rit. in Anconitana 24. Augusti 1609.* teste Aldano *d. tit. 7 num. 15.*

9 Collegiatam exemptam visitandi facultatem potest Episcopus subdelegare, sed opus est subdelegatione speciali. *Sacra Congr. Conc. in Lucana 1. February 1631.* apud Sellium *d. cap. 24. num. 33.*

10 Collegiata erecta in Cathedralem non comprehenditur sub decreto Concilij sess. 25 cap. 6. de reform. *Sacra Congr. Conc* penes Armendar *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. num.* 88. quem refero *de officio & potestate Episcopi 3 part. 3. alleg. 73 num. 5. in fine*, & me citato Ludou. à Sarania *de iurisdict. Adiunctor. quæst. 11. num. 18.*

Collegiatæ Ecclesiæ Canonicus, vide in verbo *Canonicus collect. 90. num. 4. cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Episcopi iurisdictioni subest Collegium scholarium fundatum sub gubernio ciuium cum conditione quod scholares debeant esse Clericali charactere insigniti.*

2 *Visitari potest ab Ordinario Collegium fundatum, & dotatum à certo Canonico.*

3 *Colimbriense Collegium fundatum pro Religiosis Militiarum S. Iacobi de Spatha, & S. Benedicti de Auis Portugalia.*

Collegium.

COLLECT. CLXXXII.

COllegium scholarium fundatum sub gubernio, & administratione ciuium sub conditione inter alias, vt scholares debeant initiari clericali charactere, iurisdictioni Episcopi subiacet, & potest per ipsum visitari. *Sacra Congr. Concil. in Firmana 17. Augusti 1630.* teste Sellio *in selectis Canon. cap. 23. n. 4.* quem refero *in collect. ad Trident. sess. 21. de reform. cap. 8. num. 13.* 1

Collegium scholarium fundatum, & dotatum à certo Canonico visitari potest ab Ordinario, licet prætenderet Communitas, sub cuius gubernio regitur, à se fuisse fundatum, quia super hæreditate dicti Canonici deuoluta ad Cameram Apost ratione spolij se composuit. *Sacra Congr. Conc. in Firmana 13. Iuly 1630.* referente Sellio *d. cap. 22. num 5.* 2

Collegium Colimbriense pro Religiosis Militiarum S. Iacobi de Spatha, & sancti Benedicti de Auis in Lusitania cum priuilegiis erexit, Collegialesque iuxta regulas suorum Ordinum, & alias pro Collegij regimine ab Ordinario loci approbandas regi, & per concursum ad beneficia Ordinis admitti decernit *Paulus V. constit. 5. incip. Ex iniuncto 23. Augusti 1605.* apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 3. pag. 180.* 3

B. Collectæ officium & Missa, vide in verbo *Officium proprium collect. 534. num. 22.*

Collocutoria.

COLLECT. CLXXXIII.

COllocutoria communia in monasteriis Monialium retineri debent in loco claro, & aperto vt Moniales alloquentes ab omnibus commodè perspici valeant, ac in eorundem collocutoriorum ianua nihil permittatur, quo intus vllo modo claudi valeat. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Fauentina 7. Martij 1617.* penes Ioann. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo Collocutoria, num. 1. & 2.* 1

SVMMARIVM.

1 *Mendicantium Ordinum coloni, arrendatarij, affictuary, negotiorumque gestores sunt immunes à cunctis exactionibus.*

2 *Exemptione collectarum proportione colonica gaudent coloni, vel partiary bonorum ecclesia*

ecclesiasticorum.

3 *Fori priuilegio gaudent coloni partiarij durante colonia.*

Coloni.

Collect. CLXXXIV.

1 Coloni, arrendatarij, locatarij, affictuarij, negotiorúmque gestores Ordinum Mēdicantium sunt immunes à eūctis exactionibus tam rusticis quàm vrbanis, *Pius V. constit.* 10. incip. *Indefessa*, 18. *Kalend. Septembris* 1566. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 144. in nouiss. impress.

2 Coloni, aut affictuarij, vel partiarij bonorum ecclesiasticorum exemptione collectarum tam ordinariarum quàm extraordinariarum proportione colonica gaudent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Oppiden.* 18. *Septembris* 1618. penes Lezanam *in summa quaest. Regul. tom.* 3. *verbo gabella num.* 14. & alios per me citatos *de iure ecclesiastico vniuerso lib.* 1. *c.* 39. §. 5. *n.* 31.

3 Coloni partiarij Episcoporum durante colonia gaudent fori priuilegio. *Sacra Cong. Immunitatis, sub die* 6. *Decembris* 1627. quam refert Ascan Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 1. *disp.* 20. *sub num.* 4. & *in Neocastren.* 13. *Augusti* 1639. cuius meminit R. P. D. Alexand. Sperell. *in decision. fori ecclesiast. decis.* 98. *num.* 8.

Color.

Collect. CLXXXV.

1 Color violaceus in cappis concessus Canonicis hyemali tempore, intelligitur concessus aestiuo tempore in almutiis. *Sacra Cong. in Caesaraugustana* 10. *Nouembris* 1610. cuius meminit Sellius *in selectis Canon. cap.* 28. *num.* 18.

Summarium.

1 *Dominico die non est facienda Commemoratio omnium defunctorum nisi adsit consuetudo.*

2 *S. Mariae Commemoratio debet omnino fieri in Officio currenti, etiamsi prius eius Officium paruum recitatum fuerit.*

3 *S. Crucis commemorationem quando beneficiatus diebus solitis obligatus est facere, tenetur quoque facere ordinariam.*

4 *SS. Petri & Pauli Commemoratio in Suffragiis, quae recitantur post Officium, non est omittenda in Breuiario Benedictino approbato.*

5 *Patroni Ecclesiae Commemoratio debet omnino fieri.*

6 *Theatini non solent commemorationem facere nisi de Cruce.*

7 *Titularis & Patroni Ecclesiae Commemorationes non sunt omittendae.*

8 *Commemoratio in Missis potest fieri de particularibus personis nominatim.*

Commemoratio.

Collect. CLXXXVI.

Commemoratio omnium defunctorum non est celebranda, nec facienda in die Dominico, *Sacra Cong. Rit. in Augustana* 24. *Septembris* 1605. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 29. *num.* 16. Nisi adsit consuetudo immemorialis in contrarium, *Eadem S. Cong. in ipsa Augustana* 7. *Octobris* 1606. teferente Sellio *dicto cap* 29. *n.* 17. 1

Commemoratio de Sancta Maria debet omnino fieri in Officio currenti, in Ecclesiis eidem dedicatis, etiamsi prius Officium paruum ipsius B. Mariae recitatum fuerit. *Sacra Cong. Rit. in Bononien.* 10. *Ianuarij* 1604. quam citat Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 16. *n.* 11. 2

Commemoratio ordinaria fieri debet quando beneficiatus est obligatus facere cōmemorationem Sanctae Crucis diebus solitis. *Sacra Cong. Conc. Rit.* 30. *Mart.* 1621. penes Aldan. *d. lib.* 1. *tit.* 16. *n.* 12. Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 5. *cap.* 18. *n.* 7. 3

Commemoratio SS. Apostolorum Petri & Pauli in Suffragiis, quae recitantur post Officium, non est omittenda in Breuiario Benedictino reformato. *S. Cong. Rit. sub die* 6. *Decembris* 1608. apud Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 13. 4

Commemoratio ad Vesperas de Patrono Ecclesiae vt omnino fiat declaratur, licet Theatini non consueuerint Commemorationem facere nisi de Cruce. *Sacra Cong. Rit. in causa Theatinorum* 1. *Septembris* 1607. cuius meminit Sellius *d. cap.* 29. *n.* 18. 5 6

Commemorationes de Titulari, & Patrono Ecclesiae non sunt omittendae, sed faciendae iuxta rubricas Breuiarij. *Sacra Cong. Rit. in causa Germaniae inferioris* 21. *Martij* 1609. teste Sellio *d. c.* 29. *n.* 19. 7

Commemoratio in Missis potest fieri de particularibus personis nominatim iuxta institutionem. *Sacra Cong. Rit. in Abulen.* 21. *Augusti* 1601. quam refert Aldan. *d. tit.* 16. *numero* 14. 8

Commenda.

Commenda.

COLLECT. LXXXVII.

1 COmmendæ, quæ ad sex menses in Ecclesiis Curatis fieri poterunt ab Ordinatiis ex cap. Nemo, de elect. lib.6. amplius post Concilium locum non habent, cùm debeat in omnibus deputari Vicarius ad formã *Concilij cap.18. sess.24. de reform. Sacra Congr. Concil.* teste Garc. *de benefic. part.4. cap. 4. num.15.*

2 Commendas Militiatum IESV Christi, Sancti Iacobi de Spatha, & Sancti Benedicti de Auis in Regno Portugaliæ, necnon & earum beneficia consequi non possunt Milites iuxta earum statuta, nisi triennio in Africa cum duobus seruientibus contra infideles militassent, modò ad preces Philippi Hispaniarum Regis indulgetur satis esse Militibus quinquennio cum duobus seruientibus in quacunque eius classe militare aduersus infideles, aut hæreticos. *Paulus V. constit.24.* incip. *Maiestatis, de anno* 1606. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.3. pag.*208.

Commendatarius Abbas; Vide in verbo *Abbas Commendatarius, collect.2.*

SVMMARIVM.

1 *Clericus peregrinus sine litteris commendatitiis ad diuina celebranda, & Sacramenta administranda non est admittendus.*

2 *Litteræ commendatitiæ sunt obtinendæ ab eo, qui Clerici peregrini Ordinarius fuerit.*

3 *Episcopus potest admittere ad Sacramenta administranda Sacerdotes habentes litteras commendatitias suorum Ordinum, si verè idonei sint.*

4 *Clericis, qui non habent beneficia in titulum residentiam requirentia non sunt commendatitiæ litteræ denegandæ.*

Commendatitiæ litteræ.

COLLECT. CLXXXVIII.

1 COmmendatitiæ litteræ, sine quibus ex decreto Concilij cap. 16. sess. 23. de re-
2 form. Clericus peregrinus ad Diuina celebranda, & Sacramenta administranda admitti non debet, sunt obtinendæ ab eo, qui huiusmodi Clerici Ordinarius fuerit. *Sacra Congreg. Conc. sub die* 1. *Iulij* 1597. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.18. l. 7. de Episcop. n.56.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.2. alleg.21.n.4.*

Commendatitias litteras suorum Ordinariorum habentes Sacerdotes exteros, potest Episcopus admittere ad Sacramenta administranda, sicut poterat ad Missæ sacrificium, dummodo illi verè idonei sint. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. *d. l.7. de Episcopis num* 83. quem refero *in collect. ad Trident. sess.23. de reform. c.16. n.10.* 3

Commendatitiæ litteræ denegandæ non sunt ab Episcopo Sacerdotibus, & Clericis, qui non habent beneficia in titulum residentiam requirentia. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Armendar. *d. l. 7. de Episcopis n.63.* Campan. *in diuersorio Iuris Canon rub.9. c.6. num.4.* quos cum aliis refero *de Episcopo d. p. 2. alleg. 21. num.5.* 4

SVMMARIVM.

Commensales Papæ sunt:
1 *Clerici Cameræ Apostol.*
2 *Scriptores Archiuij Romanæ Curiæ.*
3 *Auditores Rotæ Rom.*
4 *Commissarius Cameræ Apost.*
5 *Auditor causarum confidentiarũ.*
6 *Cantores Capellæ Pontificiæ.*

7 *Exemptiones commensalium continuorum Papæ, Cardinalium, Cubiculariorum, & Secretariorum non censentur reuocatæ.*

Commensales Papæ.

COLLECT. CLXXXIX.

COmmensales Papæ verè sunt Clerici Cameræ Apostol. *Sixtus IV. const.1.* incip. *Dispositione, 16 Kalend. Februarij* 1472. apud Laert. Cherub *in Bullario tom.1. pag.332.* aliàs *pag.301.* in nouiss. impress. 1

Scriptores Archiuij Romanæ Curiæ. *Iulius II. constit.2.* incip. *Quia nihil*, 8. *Nouembris* 1504. apud Laert. Cherub. *tom.1. pag.403.* 2

Auditores Rotæ Romanæ. *Paulus III. constit.3.* incip. *Sanctissimus, de anno* 1534. apud Laert. Cherubin. *tom.1. pag.615.* aliàs *pag.512.* 3

Commissarius Cameræ Apost. *Sixtus V. constit.44.* incip. *Ad excelsum*, 4 *Octobris* 1586. apud Laert. Cherubin. *tom. 2. pag. 550.* aliàs *pag.418.*

Auditor causarum confidentiarum. *Sixtus V. constit.47.* incip. *Diuina. Kalend. Nouembris* 1586. apud Laert. Cherub. *tom.2. pag.556.* aliàs *pag.423.* 4

6 Cantores Capellæ Pontificiæ. *Sixtus V. constit.* 58. incip. *Gloriosæ*, *5. Id. Iunij*. 1587. apud Laert.Cherub *tom.2.pag.577*.

7 Commensalium continuorum Papæ, Cardinalium, familiarium, Officialium, Cubicularionum, & Secretariorum exemptiones solitæ & immunitates non censentur reuocatæ. *Vrbanus VIII. constit.* 28. incip. *Superni*, 12. *Kalend. Nouembris* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.4. pag* 46. in nouiss. impress.

Commissarius Cameræ.

Collect. CXC.

COmmissarij Cameræ Officium perpetuum, ac vacabile erigitur, habet annexam administrationem archiuij eiusdem Cameræ, nihil soluit pro expeditione litterarum sui officij, gaudet priuilegiis Clericorum Cameræ, & aliis gratiis, est verè familiaris, & commensalis Papæ: procedit contra detinentes & non reuelantes scripturas Cameræ in toto statu ecclesiastico Via executiua & manu Regia, & contra Prælatos, & alios promissos ingerentes se in beneficiis à Sede Apostol. obtentis ante litterarum expeditionem, & illo instante proceditur in causis cambiorum illicitorum. *Sixtus V. constit.* 44. incip. *Ad excelsum*, *5. Id. Octobris* 1586. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.2 pag.*550. aliàs *pag.*418 in nouiss. impress. Eo non citato non expediuntur commissiones causarum, neque inhibitiones in causis spoliorum. *Pius IV constit.* 91. incip. *Attendentes*, *de anno* 1568. apud Laert. Cher. *to.2. pag.*246. aliàs *pag.*186. in nou. impr.

SVMMARIVM.

1 *Commissarius si tempore commissionis reperiatur in dignitate constitutus, & deinde illam resignet, poterit nihilominus de causa sibi commissa cognoscere.*

2 *Commissiones super nullitate professionis, directa Ordinario, & Superiori suo, intelliguntur de Superiore Monasterij, & non Religionis.*

3 *Capitulum, seu Vicarius Capitularis Sede vacante non potest exequi commissiones Apostolicas in forma dignum, aliàs Episcopo directas.*

Commissio.

Collect. CXCI.

1 COmmissionis tempore si Commissarius reperiatur in dignitate constitutus, & designatus inter Iudices synodales, & illam postea resignet, nihilominus de causa sibi commissa cognoscere poterit non resignatarius, quia sufficit ab initio resignantem fuisse capacem. *Barbos. Apost. Decis. Sum.* *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. part.9. cap.2. num.*351.

Commissiones super nullitate professionis ex præscripto Sacri Conc. Trid. cap. 19. sess. 25. de Regularibus directæ Ordinario, & Superiori suo, intelliguntur de Superiore monasterij, non Religionis. *Sacra Congr. Conc. in Metens. & Romana* 7. *Aprilis* 1629. penes Sellium *in select. Canon. cap.*80. *num.*10. quem refero *in collect. ad Trid. in d. cap.*19. *num.*22. 2

Commissiones Apostolicas in forma dignum, & aliàs directas Episcopo, vel eius Vicario Generali intuitu officij, vel sub nomine dignitatis, non potest exequi Capitulum, seu Vicarius Capitularis Sede vacante. *Sacra Congr. Conc. in Camenaten.* 2. *Augusti* 1631. apud Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.2. tit.3. n.*1. quem citaui *in collect. ad Trid. sess.7. de reform. cap.*10. *num.*6. & illius memini *de iure eccles. vniuers. lib.*1. *cap.*32. *num.*59. Solorzan. *de iure Indiarum tom.*2. *lib.*3. *cap.*13. *n.*5. & 6. 3

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Sacra Communione agentes.*

2 *Ecclesiæ præcepto satisfaciunt communicantes in hebdomada sancta, vel infra octauam Paschatis.*

3 *Præcepto Ecclesiæ non satisfacit Communionem accipiens de manu Regularium.*

4 *Præceptum Communionis in Paschate anticipando an possit impleri?*

5 *Præceptum Communionis in Paschate potest extendi in longius tempus ex Episcopi, aut Parochi dispensatione rationabili.*

6 *Feria quinta in Cœna Domini omnes Presbyteri Cathedralis Communionem sumere debent.*

Communio Sacra.

Collect. CXCII.

DE sacra Communione Alois. de Ponte *de mysteriis Fidei part.* 1. *medit.* 33. *Hisp.* Bernardin. Obicinus *in Regno Christi tract.* 38. & 39. Petrus Crespetius *in summa Catholicæ Fidei sub hoc verbo*, Busseus *in Viridario Christ. virt. verbo Eucharistia Communio*, Azor. *instit. moral. part.* 1. *lib.* 7. *cap.* 10. Quarant. *in sum. Bullarij verbo Communio*, Trullench *in* 1

R Decalog

Decalog. lib. 3. cap. 5. dub. 2. Ego *de Officio, & potest. Parochi, cap. 20.*

2 Communionem sacram suscipientes in hebdomada sancta, vel infra Octauam Paschatis Resurrectionis D. N. IESV. Christi satisfaciunt præcepto Ecclesiæ. *Eugenius IV. constit.* 20. incip. *Fide digna* 8. *Iulij* 1440. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 197. Et ideo præceptum communicandi in Paschate incipit à prima Dominica Quadragesimæ per totam Dominicam in Albis. *Sacra Congr. Con. die* 19. *Nouembris* 1619. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 35. *n.* 8.

3 Communionem sacram suscipiens ante, vel post diem Paschatis non de manu Parochi, sed Regularium habentium à Sede Apost. priuilegium administrandi hoc Sacramentum præterquam in die Paschatis præcepto Ecclesiæ non satisfacit. *Sacra Cong. Conc.* referente Armend *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 1. §. 1. *de confitendo semel in anno, num.* 4. *&* Aloys. Ricc. *in decis. Curia Archiep. Neapol. part.* 4. *decis.* 127.

4 Communionis in Paschate præceptum non potest adimpleri anticipando à tertia Dominica Quadragesimæ vsque ad tertiam Dominicam post Pascha. *Sacra Congr. Rit. in Granaten.* 15. *Februarij* 1614. cuius memini *in tract. de Parocho cap.* 20 *num.* 14. *in fine.*

5 Communionis in Paschate præceptum potest extendi in longius tempus ex Episcopi, aut Parochi dispensatione rationabili, veluti si teneatur de relapsu in peccatum, si grauitas delicti perpetrati id requirat, aut si causa alicuius forensis expeditionis impediat conscientiæ serenitatem. *Sacra Congr. Concil.* 19. *Nouembris* 1619. cuius memini *d. cap.* 20 *num.* 14.

6 Communionem de manu Episcopi, vel alterius celebrantis debēt sumere omnes Presbyteri Ecclesiæ Cathedralis tam Dignitates quàm Canonici feria quinta in Cœna Domini iuxta consuetudinem vniuersalis Ecclesiæ in memoriam, quod Christus dicta die manu propria communicanit Apostolos, & ideo non debent celebrare. *Sacra Congr. Rit. in Ciuitaten.* 27. *Septēbr.* 1608. apud Sellium *in select. Canon. cap.* 2. *num.* 86. & illius meminit Gauant. *in rub. Missalis part.* 4. *tit.* 8. *sub n.* 7.

Communitas.

COLLECT. CXCIII.

1 COmmunitas alicuius loci si solet ex immemorabili consuetudine de mercede Prædicatoris prouidere, ad eam de cætero tribuendā, cogenda est. *Sacra Cong. Conc.* teste Sellio *in select. Canon. cap.* 42. *num.* 3.

Communitates, & Vniuersitates bona sua alienare non possunt sine licentia Papæ & nulli hypothecæ bona sua obligare possunt nisi ex causa locationis, non tamen vltra decennium, & sine licentia Oratores ad Vrbem mittere non possunt. *Sixtus V. constit.* 41. incip. *Inter varias pridie Kalend. Octobris* 1586. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 545. aliàs *pag.* 414. 2

Compater, & Compaternitas, vide *in verbo Cognatio spiritualis collect.* 177.

Compostellana Ecclesia.

COLLECT. CXCIV.

COmpostellanæ Ecclesiæ statutum permittens beneficiato, qui in ea per quadraginta annos continuos aliquod ecclesiasticum beneficium possedit, si per dictum tempus illi per se ipsum in Diuinis residendo inseruiuit, vt à dicta Ecclesia de cætero quoad vixerit, tanquam emeritus, & indè donatus abesse liceat, & tanquam præsens in choro habeatur tam ratione fructuum præbendarum, quàm distributionum quotidianarum, mandauit tolerari *Gregorius XIII.* prout refert Nicol. Garc. *de benefic. in addit. ad p.* 3. *cap.* 2. *num* 344. 1

Compostellanæ Ecclesiæ Sacellum Vide *collect.* 412. *num.* 1. *&* 2. 2

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Conceptione B. Virginis agentes.*
2 *Dispensatio de Conceptione B. Virginis in Capitulis & Academiis olim licita attenta Bulla Pij V.*
3 *Paulus V. prohibuit in actibus publicis asseri B. Virginem in peccato originali fuisse conceptam.*
4 *&* 5 *Gregorius XV. strictiorem edidit prohibitionem, & quoad Fratres Prædicatores mitigauit, vt num.* 5.

Conceptio B. Virginis.

COLLECT. CXCV.

DE immaculata Conceptione B. Virginis integros edidere tractatus Fr. Ægidius de Præsentatione, Ferdinandus Quirinus de Salazar, Iacobus Granado, & nouissimè Andræas Pinto, Antonius Catharin. in disputa 1

disputatione, Franciscus de la Cueua insignis Madritensis Aduocatus & Ambrosius Coranus in Oratione, Barthol. de Spina *in opusculo*, Martin. Delrius *in florida Mariana*, Iodoch. Cocci. *in thesauro Catholico tom.1. lib.3.* Miranda *in lib. de Conceptione Virginis*, Laurent. de Portel. *in dub. Regularib. verbo Conceptio Deiparæ*, plures quos refero *in collect. ad Trid. sess. 5. in decreto de peccato originali num.10.cum seqq.* Et de Festo Conceptionis B. Virginis. Gauant. *in Rub. Breuiary sect.7.c.2. num. 8.*

2 Conceptionis B. Virginis disputatio in Capitulis, Academiis, ac inter doctos licita, sed eiusdẽ Conceptionis quæstiones vulgari idiomate in libris conscribere nemini licet. *Pius V. constit.* 114. incip. *Super specula pridie Kalend. Decembris* 1570. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.2.pag.*322. de qua Scortia *in selectas summorum Pont. Constit. epit.*111.

3 *Paulus V. in generali Congregatione S.R.E. & uniuersalis Inquisitionis contra hæreticam prauitatem sub die* 31. *Augusti* 1617. prohibuit ne vllus auderet in actibus publicis asserere B. Virginem in peccato originali fuisse conceptam, quod decretum reperitur impressum *tom.4. Bullarij constit. 7. Pauli V.* & eius verba transcribunt Campan. *in diuersorio Iuris Canon. rub.12. c.13. num.* 140. & Hieron. Rodetic. *in compendio quæst. Regular. resol. 30. n.2.*

4 *Gregorius XV. in eadem Generali Inquisitione S.R.E. & uniuersalis Inquisitionis sub die* 24. *Maij* 1622. ex causis euitandi scandala, dissensiones, atque discordias in populo Christiano, & vt acceperat, in aliquibus regionibus iam ortæ sunt ex sermonibus priuatis occasione assertionis affirmatiuæ extendit & ampliauit etiam ad priuata colloquia, & scripta mandans, & præcipiens omnibus, & singulis cuiusuis Ordinis & instituti Regularibus, & aliis quibuscunque tam ecclesiasticis quam secularibus ne de cætero donec articulus huiusmodi à Sede Apost. definitus, vel per Sanctitatem suam, & Sedem Apost. fuerit aliter ordinatum, neque etiam in sermonibus, & scriptis priuatis audeant asserere quod eadem Beatissima Virgo fuerit concepta cum peccato originali, nec de hac opinione affirmatiua aliquo modo agere, seu tractare, exceptis tamen quibus à Sede Apost. fuerit super hoc specialiter indultum, & in sacrosancto Missæ Sacrificio, ac diuinis Officiis celebrandis eadem sanctitas suam non alio quam Conceptionis nomine omnes tam seculares quam cuiusuis Ordinis Regulares vti debere voluit, & contra transgressores statuit Ordinarios locorum, & hæreticæ prauitatis vbique locorum deputatos Inquisitores procedere posse, & in eos seuerè animaduertere. Quod decretum reperitur impressum *tom.4. Bullarij constit.29. Gregorij XV.* & & eius tenorem referunt Iulius Lauor. *de Indulgent. p.2. cap.21 num.1 9* Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regulares pag.*190. Lezana *in sum quæst. Regular. p.1. cap. 20. num.12.* Ego ipse *de Episcopo p. 3. alleg.* 105. *num.* 59.

Idem *Gregorius XV. in quadam sua Constit.* incip. *Eximij* 28. *Iuny* 1622. omnibus & singulis Ordinis Prædicatorum Fratribus licentiam concessit vt de cætero in quibuscunque priuatis eorum colloquiis seu conferentus inter se dumtaxat, & non inter alios, aut cum aliis de materia Conceptionis B. Mariæ Virginis differere, & tractare absque vllo pœnarum in dictis decretis Pauli V. & eiusdem Gregorij contentarum incursu liberè, & licitè possint, & valeant, apud Flauium Cherub. *in fine sui compendy Bullary*, & Lauret. de Franchis *d. loco pag.*196. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Conceptio B. Virginis.* 5

Concessiones viuæ vocis oraculo factæ, vide in verbo *Oracula collect.*538.

Concessiones ad beneplacitum factæ possunt quandocunque reuocari. *Sacra Cong. Episcopor. & Regul. in Papien.12. Martij* 1619. apud Sellium *in selectis Canon. cap.21. n.6.*

SUMMARIUM.

1 *Auctores referuntur de Conciliis generalibus agentes.*
2 *Papa solus potest Concilia generalia conuocare, etiamsi de eius causa agatur.*
3 *Papa Concilia benè acta comprobat, & malè acta reprobat.*

Concilium generale.

COLLECT. CXCVI.

De Cõciliis generalibus Petrus de Monte, & Stanislaus Osius, Ludou. Granatens. *in syluâ locorum*, Peltran. *in Rosario*, Gregorius Nonius Lusitan. *de Resp. statu tom.2. lib.4.5.& 6.* Guilielmus Durandus *de Concily Generalis celebrandi modo tom 13. tract. Doctor. p.1. fol.*154. Et de Conciliis Dominicus Iacobatius, Marcus Mantua, Reginaldus Polus, Nicolaus Heremitannus, Card Bellarm. *in controu. tom.1. contro. 4. lib. 1. & 2.* Conrad. Clingius *locorum commun. lib.* 3. Iodoch. Lorichius *in thesauro nouo Theolog.* Petrus Cresperius *in sum. Catholicæ Fidei.* 1

Conciliorum generalium conuocatio ad solum Romanum Pont. spectat. *Leo IX. const.2.* incip. 2

Barbos. Apost. Decis. Sum.

incip. *Cum ex eo 16. Kalend. Ianuary* 1053. Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 10. aliàs *pag.* 47. in nouiss. impress. Etiamsi de eius causa agatur. *Iulius II. constit.* 27. incip. *Sacrosanctæ* 15. *Kalend. Augusti* 1511. apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag.* 443. aliàs *pag.* 385.

3 Concilia bene acta comprobat, & malè acta reprobat solus Romanus Pont. *Gelasius I. constit.* 1. incip. *Valde Kalend. Februarij* 495. apud Laert. Cherub. *d. tom. 1. pag.* 2.

SVMMARIVM.

1 *Concilium Trid. indictum à Paulo III. & prosequutum à Pio V.*

2 *Præcedentia, & forma sedendi in Concilio Trid. inter Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos.*

3 *Papa sibi reseruat in dubiis decidendis declarationes facere super Concilij Trid. decretis.*

4 *Commentaria super interpretationem Concilij edere prohibitum est.*

5 *Priuilegia omnia, exemptiones, immunitates, & facultates reuocantur in his, quibus decretis Concilij Trid. contrariantur.*

6 *Interpretatio Concilij Trid. Congregationi Cardinalium delegatur.*

7 *Versiones quæcunque seu translationes Concilij Trid. de latina lingua in alias prohibentur.*

Concilium Tridentinum.

Collect. CXCVII.

1 Concilium Tridentinum à Paulo III. indictum, prosequutus est, & approbauit *Pius IV. constit.* 23. incip. *Ad Ecclesiæ regimen* 3. *Kalend. Decembris* 1560. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 34. aliàs *pag.* 26. in nouiss. impress.

2 Concilio Tridentino Patriarchas primo, Archiepiscopos secundo, Episcopos tertio loco secundum Ordinem promotionis ad regimen suarum Ecclesiarum sedere, & præcedere, nullamque haberi rationem ad ipsorum dignitates Primatiales decernit idem *Pius IV. constit.* 24. incip. *Sicut ea*, apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 35.

3 Concilij Tridentini declarationes in dubiis decidendis sibi reseruat Pontifex, prohibetque commentaria super eius interpreta-
4 tionem in lucem emitti, idem *Pius IV. constit.* 73. incip. *Benedictus Deus* 7. *Kalend. Februarij* 1564. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2.* *pag.* 104. de cuius materia & intellectu Sayr. *de censur. lib.* 3. *cap.* 35. *num.* 21. *ad fin.* Suar. *tom.* 5. *etiam de censur. disp.* 23. *sect.* 7. *num.* 12. Filliuc. *in quæst. moral. lib. tract.* 14. *cap.* 6. *quæst.* 6. *num.* 91. Homobon. de Bonis *de examine eccles. tract.* 11. *cap.* 12. *quæst.* 27. *resol.* 2. *pag.* 309. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 20. *num.* 53. *in fine*, vbi quod in illa Bulla non est sermo de interpretationibus, quæ in scholis fiunt docendo, Ioan. Anton. Nouat. *in sum. Bullarum tit. de Concilio Tridentino*, latè Bonacin. *de censuris extra Bullam disp.* 2. *quæst.* 2. *puncto* 17. *à n.* 1. vbi *num.* 5. probat non comprehendi sub dispositione huius Constit. edentes remissiones Doctorum in Concilium Trid.

Concilij Trid. decretis contraria priuilegia, exemptiones, immunitates, facultates, &c. reuocantur. *Pius IV. constit.* 94. incip. *In Principis Apostolorum Sede* 3. *Kalend. Martij* 1565. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom. 2. pag.* 136. Et per hanc Bullam asserit Nicol. Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 258. fuisse à Sacra Congr. decretum priuilegia omnia Regularium etiam ea, quæ Mare magnum appellantur esse reuocata in his, quæ Concilio Trid. aduersantur. 5

Concilij Tridentini interpretationẽ Congregationi Cardinaliũ delegat *Sixtus V. const.* 74. incip. *Immensa* 11. *Kalend. Februarij* 1587. apud Laer. Cherub. *in Bullar tom. 2. pag.* 611. 6

Concilij Tridentini translationes seu quæcunque versiones de Latina lingua in Gallicam, vel alias linguas, & sic quæcunque versiones non emanatæ auctoritate Sedis Apost. prohibentur. *Sacra Cong. Concil. sub die* 2. *Iunij* 1629. addidit pœnas Indicis librorum prohibitorum. *Sacra Congr. Indicis* 15. *Nouembris* 1619. quarum meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 36. *num.* 18. 7

Concilij Tridentini pro derogatione sufficit clausula Generalis, Non obstantibus constitutionibus Apost. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. part.* 5. *cap.* 8. *num.* 87. Et derogatio nec specialis, nec generalis requiritur in Concilio Trident. si supplicatio manu Papæ signata fuerit. *Eadem Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benef. part.* 4. *cap.* 5. *num.* 34. *& part.* 5 *cap.* 8. *num.* 87. 8

Vide in verbo *Congregatio pro executione Concilij Tridentini collect.* 211.

SVMMARIVM.

1 *Archiepiscopi quolibet triennio Concilium Prouinciale celebrare tenentur.*

2 *Archiepiscopus, vel eo legitimè impedito, Episcopus antiquior Concilium Prouinciale congregare debet.*

3 *Concilium*

3 *Concilium Prouinciale non obligat extra Prouinciam.*

4 *Capitula vt non dimittant ordinandos ad alios quàm ad Comprouinciales Episcopos non potest Concilium Prouinciale statuere.*

5 *Capituli potestatem non potest restringere Concilium Prouinciale.*

6 *Processum in causis criminalibus grauioribus non potest contra Episcopum formare Concilium Prouinciale.*

7 *Abbates benedicti, & qui vsum Mitra habent in Conciliis Prouincialibus pracedunt Commendatariis.*

8 *Confessarium non approbatum à Suffraganeo non potest deputare Concilium Prouinciale pro absoluendo subditum ipsius Suffraganei.*

Concilium Prouinciale.

Collect. CXCVIII.

1 Concilium Prouinciale à singulis Archiepiscopis, quolibet triennio celebrari iussit. *Leo X. constit.*10. incip. *Regimini* 4. *Non. Maij* 1511. apud Laert. Cherubin. *in Bullario, tom.*1.*pag.*481.

2 Concilium Prouinciale congregare debet Archiepiscopus, vel eo legitimè impedito, Episcopus antiquior, sed non Episcopus exemptus, qui semel elegit, quamuis sedeat super omnes, & in promotione sit antiquior. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Zerol. *in praxi Episcop.part.*1.*verbo Concilium*, §.1.

3 Concilium Prouinciale non obligat extra Prouinciam, & extra eam non facit legem, & per approbationem, quæ fit à Sacra Concilij Congregatione, non intelligitur confirmatum auctoritate Apost. sed tantum permissum. *Sacra Congr.Conc.* quam refert Sellius *in selectis Canon.cap.*80.*num.*16.

4 Concilium Prouinciale statuere non potest vt Capitula non admittant ordinandos ad alios quàm ad Comprouinciales Episcopos, nisi id fiat ex rationabili causa pro correctione videlicet Prouinciæ. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. part.*5.*cap.*7.*num.*93.

5 Capitulum Prouinciale non potest restringere potestatem Capituli, vt scilicet non concedat post annum litteras dimissorias Ordinandis ad titulum patrimonij, vel pensionis, sed hac in re obseruandum est *c.*2. *sess.*21. *de reform.* quod docet obtinentes patrimonium, vel pensionem non promouendos, nisi Episcopus pro necessitate, vel commoditate suarum Ecclesiarum iudicauerit assumendos. *Barbosa Decis.Apost.Sum.* *Sacra Congr.Conc.* teste Nicolao Garcia *citato loco.*

Concilium Prouinciale non potest formare processum in causis criminalibus grauioribus contra Episcopum ad effectum transmittendi illum ad Sanctissimum. *Sacra Congr. Conc.* teferente Aloys. Riccio *in praxi rerum fori eccles. part.*4. *resol.* 491. *num.*1.*& in decis. Curia Archiep. Neapol.part.*4.*decis.*142.*n.*5. 6

Conciliis Prouincialibus Abbates benedicti, & qui vsum Mitræ habent, præcedunt Commendatariis, post hos locum obtinent Dignitates, postea collocandi sunt procuratores. *Sacra Congr.Conc.* quam adducit Piasec. *in praxi Episcop.part.*2.*cap.*2. *num.*3.*ad* 3. 7

Concilium Prouinciale non potest dare facultatem pœnitenti subdito Episcopi Suffraganei eligendi Confessarium non approbatum ab ipso Suffraganeo. *Sacra Congregat. Conc. sub die* 16. *Martij* 1581. cuius meminit Prosp. de Augustino *in addit. ad Quarant. in sum.Bullarij verbo Concilium Prouinciale, q.*36. *in fine.* 8

Concionator. vide in verbo *Prædicator*, *collect.*591.*& seq.*

SVMMARIVM.

1 *Episcopus vt debeat visitare cum aliquibus Assistentibus eligendis à Capitulo, potest concordia obtineri, sed Episcopus eius vigore tenetur adhibere tantum eorum nudam præsentiam.*

2 *Concil.Trid.sess.*24. *de reform. c.*20. *non sustulit concordias à Sede Apost. confirmatas ex certa scientia.*

3 *Concilium Trid. sess.*25.*de reform.c.*6. *non comprehendit in suis derogationibus concordias à Sede Apostol. ex certa scientia confirmatas.*

4 *Concordia inter Capitulum Ecclesia Cathedralis, & Clericos Regulares ciuitatis Bituntina circa funeralia confirmatur à Sede Apostolica.*

Concordia.

Collect. CXCIX.

Concordia inter Episcopum & Capitulum à Sede Apostolica ex certa scientia & cum causæ cognitione confirmata si cautum sit vt Episcopus debeat visitare cum aliquibus Assistentibus eligendis à Capitulo illa est quidem seruanda, vtpote decretis Concilij non abrogata, sed Episcopus vigore eiusdem concordiæ non tenetur adhibere consi- 1

 lium,

lium, vel consensus Capituli, aut Canonicorum, sed tantùm nudam eorum præsentiam. *Sacra Cong.Conc.* teste Rota *decis.*57.*n.*10.*p.*1. *recent.* cuius memini *de Episcopo p.*3. *alleg.*72. *n.*3.*in fine.*

2 Concordiæ confirmatæ à Sede Apost. ex certa scientia per decretum *Conc. sess.* 24. *de reformat.cap.*20 non sunt sublatæ, secus si in forma communi. *Sacra Cong.Conc.in Lucerina* 13. *Ianuary* 1629. penes Sellium *in select. Canon.cap.*82.*num.* 10. Concordiæ autem confirmatio obtenta ab instantia vnius partis, non est ex certa scientia, & cum causæ cognitione ad hoc vt sublata non sit decreto *Concilij dict. cap.*20. Eadem *Sacra Congregatio sub die* 26. *Iunij* 1592. quam refert Sellius *d.c.*82. *num.*11.

3 Concordias à Sede Apost. ex certa scientia confirmatas non comprehendit decretum *Concilij sess.*25.*de reform.c* 6. in suis derogationibus. *Sacra Cong.Concil.* testibus Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel.gloss.* 25. *n.*14. Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.*1. *tit.*18.*l.*7. *de Episcopis n.* 67. Ludou. à Sarauia *de iurisdict. Adiunctorum q.*25.*n.*6.

4 Concordia facta inter Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, & clericos Regulares ciuitatis Bituntinæ circa funeralia, approbata fuit, & confirmata, videlicet quod sit in arbitrio Capituli & Canonicorum associare, vel non associare corpus defuncti quando est sepeliendum in Ecclesia Regularium si illud associant, non debent facere Officium, sed associato corpore vsque ad portam Ecclesiæ debent redire ad Cathedralem. Idem si aliqua Religio, vel Confraternitas laicorum associauerit, similiter vsque ad portam Ecclesiæ; & quod Capitulum & Canonici habeant medietatem ceræ. *Sacra Cong.Rit. in Bituntina* 21. *Februarij* 1604. cuius meminit Sellius *d. cap.*82.*n.*12.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis concubinariis agentes.*
2 *Clerici concubinarij qui dicantur publici, & quomodo puniendi?*
3 *Clericus notorius concubinarius sine aliqua Superioris monitione est hodiè ipso iure suspensus ab officio, & beneficio.*
4 *Monitio clericis concubinariis à Superiore facienda debet esse specialis, non autem generalis.*
5 *Monitio in visitatione contra concubinarios facta non suffragatur.*
6 *Tempus quod inter vnam & alteram monitionem contra concubinarios clericos, interuenire debet, relinquitur arbitrio Episcopi.*

Concubinarius Clericus.

COLLECT. CC.

DE Clericis concubinariis Clar. §. *fornicatio, n.*9. *vers.clericus autem concubinarius*, Bernard & Salzed. *in pract. Canon. cap.*79. *de concubinar.* Tiber. Decian. *in tract.crimin. lib.*6.*cap.*21.*de cleric.concubin.* Matienz. *l.*6.*glos.* 2 *num.*23.*cum seqq. tit.*8. *lib.*5.*nouæ Recop.* Menoch. *de arbitr.casu* 218. Thom, Valasc. *alleg. iuris tom.*1.*alleg.* 34. *à num.* 7. Nicol. Garc. *de benef.p.*11. *c.*10. *n.*181. *cum multis seqq.* Marc. Auron. Genuens. *in pract. Archiep. Neapol.cap.* 30. Marchin. *de Sacram. Ordinis tract.*1. *p.*8.*c.*3. *n* 23. *cum seqq.* Ego *in collect.ad cap.sicut* 4 *de cohabit.cleric.* 1

Concubinarij clerici qui publici dicantur, & quomodo puniendi? *Pius V. constit.*5. incip. *Cum primum, Kalend. Aprilis* 1566. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 179. & illius meminerunt Gutier. *Canon.lib.*2. *c.*7. *num.*68. *& seq.* Nicol. Garc. *dict. p.* 11. *cap.* 10. *numero* 187. 2

Concubinarius clericus notorius sine aliqua monitione Superioris est hodie, prout in veteri iure, ipso iure suspensus ab officio, & beneficio, ita quòd si celebret, incurrat irregularitatem. *Sacra Cong. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 4 *tit.*5. *de stupro l.vnica n.* 6. Nicol. Garcia *de benefic.p.*7. *cap.* 14. *n.*11. Bellet *disquisit. clerical p.*1. *tit. de disciplina cleric.* §. 5. *n* 45. 3

Concubinariis clericis monitio à Superioribus facienda debet esse specialis, non autem generalis, puta per edictum. *Sacra Cong.Conc.* cuius meminerunt Nicol. Garc. *d.p.*11.*cap.*10. *num.* 186. *declarat.* 4. Armendar. *d. tit.*5. *de stupro l.vnica n.* 4. Non tamen in visitatione, sed & aliis quoque temporibus. *Eadem sacra Cong.* penes Nicol. Garc. *d.num.* 186. *declarat.* 5. Armendar. *d.l. vnica n.*5. Et tempus quod inter vnam, & alteram mentionem interuenire debet relinquitur arbitrio Episcopi. *Eadem sacra Cong.* apud Nicol. Garc. *d.n.*186. *declar.*6. Armendar. *d.l.vnica n.*6. 4 5 6

SVMMARIVM.

1 *Parochialis in prouisione quomodo faciendus concursus?*
2 *Inferiores Episcopo quando possint concursum facere?*
3 *Parochiales quando existunt intra fines Abbatiæ*

batia nullius diæcesis, spectat ad Episcopum intra cuius fines illa existit concursum facere.

4 *Pestis tempore si eius occasione ciuitas sit bannita concedit Sacra Congr. facultatem prorogandi tempus concurrentium.*

5 *Edicta concursus ab Ordinariis proponenda, & quando?*

6 *Beneficia curam animarum habentia, quæ verè sunt Dignitates, concursu non conferuntur.*

7 *Parochiales iurispatronatus mixti concursu non conferuntur.*

8 *Regularia beneficia quæ Regularibus conferuntur, concursu non prouidentur.*

9 *Iurispatronatus Parochiales, quod origine erat totum laicale, sed pro duabus tertiis partibus, ex donatione laicorum effectum est ecclesiasticum, concursu non conferuntur.*

10 *Prouisus à Papa causa renunciationis de aliqua Parochiali duntaxat examinari debet absque concursu.*

11 *Consanguineos, vel familiares tam suos, quàm resignantium non potest Episcopus prouidere de Parochialibus in manibus suis resignatis.*

12 *Regulares Clerici Ordinum etiam Mendicantium non sunt admittendi ad examen concursus.*

13 *Monoculus dispensatus ad Ordines potest admitti ad examen concursus.*

14 *Concursus est nullus si fiat non expectato lapsu termini.*

15 *Comparens legitimo impedimento cessante post elapsum terminum non est admittendus ad concursum etiamsi examen nondum factum sit.*

16 *Episcopus non tenetur prorogare terminum concursus, sed benè facit prorogando.*

17 *Episcopus potest alios Clericos admittere ad examen concursus cum nominatis à patrono Ecclesiæ.*

18 *Examinatores Synodales si non præstiterint iuramentum ad præscriptum Concilij examen concursus coram eis factum non valet.*

19 *Examinatoribus Synodalibus, si alius interuenit qui non erat de illis, isque examinauit, concursus est nullus.*

20 *Examinatores si adhibeantur ex iis, qui in Synodis præcedentibus deputati fuerunt, absque eo quod in posteriori essent confirmati, examen concursus est nullum.*

21 *Concursus nouus dandus est in Vrbe vbi fuit appellatum à mala Episcopi electione, & ad eandem Vrbem vocandus est prælectus.*

22 *Reiectus in concursu Parochialis potest prouocare prælectum ad nouum examen coram Iudice appellationis etiam antequam doceat de irrationabili iudicio Episcopi.*

Concursus.

COLLECT. CCI.

Concursus quomodo faciendus in prouisione & collatione alicuius Ecclesiæ Parochialis, edixit *Pius V. in sua constit.* 33. incip. *In conferendis de anno* 1567. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 219. de cuius materia Vgolin. *de potest. Episcopi, cap.* 50 §. 3. *cum seqq.* Ioann. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de concursu.* Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi part.* 3. *alleg.* 66. 1

Concursum instituere & reliqua efficere possunt quæ cap. 18. sess. 24. de reform. præscribuntur, inferiores Episcopo omnimodam habentes iurisdictionem quasi Episcopalem, neminique præterquam Sedi Apost. & quidem immediatè subiecti, quique nullius sunt diœcesis, sed proprium habent territorium, & ius congregandi Synodum, dummodo etiam constet Synodum aliàs legitimè congregasse, & in ea examinatores deputasse. *Sacra Congr. Conc. in Forosemproniens.* 18. *Martij* 1591. penes Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 9. *num.* 28. & illius memini *in collect. ad Trident. sess.* 24. *de reform. cap.* 18 *n.* 47. Hinc *eadem Congr. Conc. sub die* 2. *Decembris* 1628. censuit eundem Episcopum Forosemproniens. vti viciniorem manutenendum esse in sua quasi possessione concursus instituendi in vacationibus Ecclesiarum Parochialium dalla Rauignana, & iuris præeligendi magis idoneum ex approbatis in eisdem concursibus, donec Abbas Classen. legitimè probauerit habere ius congregandi Synodum, aliásque congregasse, & in ea examinatores ad præscriptum *Concilij sess.* 24. *cap.* 18. deputasse, relato *in meo tract. de officio, & potest. Parochi, cap.* 2. *n.* 39. 2

Concursum instituere & examinare prouidendos ad Parochiales existentes intra fines Abbatiæ nullius diœcesis, spectat ad Episcopum, intra cuius fines existit Abbatia iuxta *cap.* 1. *sess.* 23. & si id non constet, ad viciniorem, vt addidit Pius V. tantum limitando, nisi qui Prælatus est nullius, habeat ius congregandi Synodum, quia tunc posset in ea deputare examinatores Synodales, prout Concilium requirit. *Sacra Congr. Conc. in Castri Durantis vlt. Aprilis* 1611. de qua Ego ipse *d. cap.* 2. *sub num.* 39. 3

Concursus, qui in vacationibus Parochialium fieri solet coram Episcopo viciniori, si 4

occasione pestis ciuitas illius sit bannita, & aditus præclusus ad eundem Ordinarium viciniorem, concessit Sacra Congr. facultatem inferiori prorogandi tempus concurrentium, & vt interim prouideretur de œconomis, & Vicariis idoneis. *Sacra Congr. Conc. in nullius terra Gastalæ Parmen. diœcesis* 17. *Augusti* 1630. cuius memini *d. tract. de Parocho cap.* 2. *n.* 39.

5 Concursus edicta Ordinarij proponere debent in beneficiis Curatis reseruatis Sedi Apost. & in quibusuis aliis etiam ex antiqua consuetudine, & à Sede Apost. prouisio fit approbata ab examinatoribus in Synodo diœcesana deputatis. *Sacra Congreg. Conc.* testibus Anastas. Germon. *de indultis Cardinal. §. quibusuis num.* 6. Flamin. Paris. *de resignat. benef. lib.* 10. *quæst.* 7. *num.* 12. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel glos.* 6. *num.* 112. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 154. Modern. Hisp. *de protect. Regia tom.* 1. *p.* 3. *cap.* 9 *num.* 98.

6 Concursu non conferuntur beneficia curam animarum habentia, quæ verè sunt Dignitates. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garciam *in addit. ad d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 196. *& in Sypontina* 17. *Augusti* 1630. cuius memini *de Parocho cap.* 2. *num.* 30.

7 Concursu non conferuntur Parochiales iurispatronatus mixti, idest partim ecclesiastici, & partim laicalis. *S. Cong. Con. in vna Bracharen.* quam refert de verbo ad verbum Modern. Lusitan. *de manu Regia p.* 1. *cap.* 7. *num.* 36. *& ead. S. Cong. in Pisana* 5. *Februarij* 1628. cuius memini *d. cap.* 2. *de Parocho num.* 126.

8 Concursu non conferuntur beneficia Regularia, quæ Regularibus conferri solent. *Sacra Cong. Conc.* apud Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 6. *num.* 162.

9 Concursu non conferuntur Parochiales iurispatronatus, quod origine erat totum laicale sed pro duabus tertiis partibus ex donatione laicorum effectum est postea ecclesiasticum. *Sacra Cong. Conc.* 17. *Iunij* 1617. quam adducit Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 9. *num.* 30.

10 Concursu non conferuntur beneficia Curata resignata in manibus Papæ ad fauorem alterius personæ, sed tali casu resignatarius prouisus à Papa, vel mandatum de prouidendo in forma *Dignum* obtinens, dumtaxat examinari debet absque concursu, & approbari si idoneus repertus fuerit ad curam animarum, siue resignatarius sit præsens in Curia, siue absens in partibus. *Sacra Cong. Conc.* de qua Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 6. *n.* 121.

11 Concursus ad examen Parochialium in manibus Episcopi resignatarum, non potest ille admittere consanguineos vel familiares tam suos, quàm resignantium ex Bulla Pij V. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 211.

Concursus ad examen admittendi non sunt Regulares clerici Ordinum etiam Mendicantium. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garcia *de benef. p.* 7. *cap.* 10. *num* 32. 12

Concursus ad examen admitti potest monoculus dispensatus ad Ordines suscipiendos. *Sacra Cong. Conc.* 17. *Martij* 1619. penes Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 9. *num.* 33. 13

Concursus est nullus si fiat non expectato lapsu termini. *Sacra Cong. Conc. in Potentin.* 4. *Maij* 1619. de qua Aldan. *d. lib.* 3 *tit.* 9. *n.* 35. 14

Concursui post tempus præfixum si quis comparuerit, legitimo impedimento cessante, itaut potuerit nomen suum inter præscriptum terminum deferre, & elapso termino examine nondum facto, seu re integra petat se ad concursum admitti non est audiendus. *Sacra Cong. Conc. sub die* 7. *Iulij* 1625. cuius memini *d. tract. de Parocho cap.* 2. *num.* 45. & antea idem censuerat vt per Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 202. 15

Concursus terminum non tenetur prorogare Episcopus, sed benè facit prorogando. *Sacra Cong. Conc. sub die* 17. *Martij* 1619 apud Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 9. *num.* 36. 16

Concursus ad examen cum nominatis à patrono ecclesiastico potest Episcopus alios clericos admittere. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 162. 17

Concursus factus cum examinatoribus Synodalibus, qui non præstiterunt iuramentum ad præscriptum *cap.* 18. *sess.* 24. *de reform.* est nullus. *Sacra Cong. Conc. in Bisignanen.* 2. *Decembris* 1628. cuius memini *d. tract. de Parocho cap.* 2. *num.* 78. 18

Concursus est nullus, in quo cum quatuor examinatoribus Synodalibus, alius interuenit, qui non erat de Synodalibus, isque examinauit. *Sacra Cong. Conc. in Messanen.* 9. *Septembris* 1628. *&* 15. *Decembris* 1629. quarum memini *d. cap.* 2. *num.* 75. 19

Concursus etiam est nullus vbi fuerunt adhibiti examinatores deputati in Synodis præcedentibus, quatenus tamen prædicti examinatores in Synodo posteriori non fuerunt confirmati. *Sacra Cong. Conc. in Monopolitana* 13. *Iulij* 1630. cuius memini *de Parocho d. cap.* 2. *num.* 67. 20

Concursus nouus dandus est in Vrbe, vbi fuit appellatum à mala Episcopi electione, & ad eandem Vrbem vocandus est prælectus. *Sacra Cong. Conc. in Reatina* 16. *Martij* 1630. *& in Pisana* 17. *Iunij eiusdem anni*, quarum memini *d. cap.* 2. *de Parocho num.* 149. 21

Concursu Parochialis reiectus potest prouocare prælectum ad nouum examen coram Iudice appellationis etiam antequam doceat de irrationabili iudicio Episcopi. *Sacra Cong. Concil. in Vrbinaten.* 9. *Septembris* 1628. cuius 22

memini

memini *dicto capite secundo numero* 148.

Concursus examen, vide in verbo *Examen concursus collect.* 340.

SVMMARIVM.

1 *Mulieres ad turpitudinem in actu sacramentalis Confessionis prouocantes tanquam de hæresi suspecti inquiruntur.*

2 *Cruciata in vim priuilegij electi Confessarij non absoluunt à crimine hæresis.*

3 *Absolutio sacramentalis non potest dari per litteras, seu internuntium.*

4 *Approbatio Confessariorum debet gratis dari ab Episcopo.*

5 *Confessiones factæ Confessariis non approbatis sunt nullæ.*

6 *Bullam publicatam in die Cœnæ Domini debent habere Ordinarij, Curati, & Confessarij.*

7 *Approbatio Confessariorum non potest fieri à Prælatis inferioribus.*

8 *Confessiones secularium nullus potest audire nisi priùs fuerit approbatus ab Episcopo quamuis sit in oppidu exemptus.*

9 *Confessiones fidelium licet Confessario approbato in Parochia audire absque Parochi licentia.*

10 *Approbationem debet Confessarius obtinere ab Episcopo illius diœcesis vbi Confessiones audit.*

11 *Confessiones audire non possunt Confessarij extra diœcesim Episcopi approbantis.*

12 *Approbatio Confessariorum spectat ad Episcopum donec per alium prætendentem probetur immemorialis.*

13 *Approbatum Confessarium ab Ordinario alterius diœcesis non potest eligere qui virtute Iubilei, vel alterius priuilegij habet facultatem eligendi approbatum ab Ordinario.*

14 *Approbatus in vna diœcesi ad audiendas Confessiones, non potest in alia absque illius Episcopi approbatione eas audire.*

15 *Approbati ab Ordinario ad certum genus personarum, seu ad limitatum tempus non potest virtute Cruciatæ vltra illam facultatem Confessiones audire.*

16 *Carcerandus non est Confessarius ad dictum vnius mulieris dicentis fuisse ab eo sollicitatam in confessione.*

17 *Ordinarij vti non possunt opera Confessariorum Regularium etiam pro Confessariis extraordinariis nisi in casu necessitatis.*

18 *Examinati si non fuerunt Confessarij quando approbati fuerunt, possunt ab Episcopo suspendi & examinari.*

19 *Confessiones secularium, qui sunt verè de familia, possunt Confessores Regulares in suis Monasteriis audire absque licentia Episcopi.*

20 *Episcopi à Confessionibus audiendis quando hodie possint Regulares suspendere?*

21 *Regulares Confessarij à prædecessoribus Episcopis examinati, & approbati ad Confessiones, possunt iterum examinari à successore.*

22 *Regularibus omnibus Confessariis vnius Conuentus simul nullo modo Episcopi possunt adimere facultatem audiendi Confessiones sacra Congregatione inconsulta.*

Confessarius.

COLLECT. CCII.

Confessarius tam clericus secularis quàm Regularis, qui in actu Confessionis sacramentalis mulieres ad turpitudinem prouocat, tanquam de hæresi suspectus inquiritur. *Pius IV. constit.* 31. incip. *Cùm nuper*, 16. *Aprilis* 1567. apud Laert. Cherubin. *tom.* 2. *pag.* 34. in nouiss. impress. *Paulus V. constit. sua*, incip. *Dilecte fili*, 16. *Septembris* 1608. *Gregorius XV. constit.* 34. incip *Vniuersi* 30. *Augusti* 1622. De quibus meminerunt, & de earum materia latè tractarunt D. Acuña, & eius additionator Seraphinus de Freitas *in tract. de solicitantibus mulieres in confessione*. Sousa *de Confessariis solicitantibus*, Trimarchi *de Sacerdote abutente sacramento Confessionis*, Anton. Sanctarel. *de hæresi c.* 46. Ioan. Sancius *in select. disp.* 11. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 2. *constit.* 4. *Gregorij XV.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *c.* 19 plures refero Ego ipse *de officio & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 105. *n.* 59. *cum seqq. & de Parocho c.* 19. *à n.* 48. 1

Confessarij electi in vim priuilegij Cruciatæ non absoluunt à crimine hæresis. *Gregorius XIII. constit.* 37. incip. *Officij*, 22. *Septembris* 1576. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 405. 2

Confessario absenti peccata sacramentaliter per litteras, seu internuntium confiteri non licet, & nemo sub pœna excommunicationis docere, vel affirmare potest quod liceat eo modo confiteri. *Clemens VIII. const.* 87. incip. *Sanctissimus*, 10. *Iunij* 1602. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 135. aliàs *pag.* 98. in nouiss. impress. referunt Galleg. *in tract. de Parochor. obligat. p.* 2. *n.* 56. *cum seqq.* Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo Pœnitentia, differ.* 9. *in fine.* Bonacin. *de censur. extra Bullam, disp.* 2. *q.* 3. *puncto* 33. Scortia *in selectas Bullas epit.* 163 *theor.* 404. Stephan. de Alvin. 3

de

de Episcop.& Abbatum potest.c.26.n.16. Ego *de officio,& potest. Parochi c.19.n.44.*

4 Confessarius nemo potest esse nisi habeat Parochiam, seu approbationem, quæ datur gratis ab Episcopo. *Gregorius XV. constit.* 18. incip. *Inscrutabili* §. 1. *sub dat. Nonis Februarij* 1622. apud me *in fine tract. de officio Episcopi.*

5 Confessariis non approbatis Confessiones factæ sunt nullæ. *Sacra Congr. Conc.* testibus Capeauil. *de casibus reseru. cap.* 3. *q.*1. Piasec. *in praxi Episcop. p.*2. *cap.* 1. *n.* 9. & aliis pluribus per me citatis *de officio Episcopi p.*2. *alleg.* 25. *n.* 3. & nouissimè *eadem Sacra Congr.* post *d.Const.*18.*Gregor. XV. in declar.*12.

6 Confessarij, Rectores, Curati, & Ordinarij debent habere Bullam publicatam in die Cœnæ Domini. *Vrbanus VIII. constit.* 62.inci p.*Pastoralis* §. 26.*& seqq. sub dat. Kalend.Aprilis* 1627. apud Angel.Mariam Cherub. *in Bullar.tom.*4.*pag.*76.

7 Confessarij non possunt approbari nisi ab Episcopis, non verò ab aliis Prælatis inferioribus.*Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit.ad recop. legum Nauarræ*, *l* 4 *tit.*29. *l* 1. §.1.*de confitendo semel in anno*, *n.*15.

8 Confessarius nullus potest audire Confessiones sæcularium etiam Sacerdotum, nisi prius fuerit approbatus ab Episcopo, etiamsi esset in oppidis exemptis, dummodo illa sint intra limites diœcesis. *Sacra Congr. Conc. in Forosempronien.* referente Stephan. d'Aluin. *de potest. Episcop. & Abbatum*, *cap.*19. *num.*6. *fol.* 105.

9 Confessario approbato licet in Parochia Confessiones audire absque Parochi licentia. *Sacra Congr.Conc.*apud Alphons. de Leone *de officio Capellani part.*1.*quæst.* 2.*num.*10.

10 Confessarius approbatus ab alio Episcopo quàm ab Archiepiscopo Valentino in diœcesi & pro diœcesi Valentina non censetur ab Ordinario approbatus. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminerunt Ludou. Beia *respons. casuum Conscient. part.* 4. *casu* 20.*vers. tandem*, Ægid de Conink. *de Sacram. disp.* 8. *num.*52. Stephan.d'Aluin *de Episcopor. Abbatum.& Abbatiss.potest. cap.* 23.*num.* 13. *vers.cui consonat*, Bossi. *de triplici Iubilei priuilegio*, *sect.* 3. *casu* 2.*num.*213.Ego ipse *de officio, & potest.Episcop. part.*2.*alleg.*25.*num.*32.

11 Confessarij extraordinarij ab Episcopo approbati ad Confessiones audiendas, siue sint sæculares, siue Regulares nullo pacto eas audire possunt extra diœcesim Episcopi approbantis, quamuis Confessores sint Episcopo subiecti. *Sacra Congr.Conc.in Cremonen.* 22.*Maij* 1610. quam citat Ioan.Maria Nouar. *in lucerna Regul.verbo Confessarius,num.*14.

12 Confessariorum approbatio spectat ad Episcopum, donec per alium prætendentem probetur immemorialis. *Sacra Congr. Conc. in nullius*, *seu Conuersanen.* 26. *Iunij*, *&* 20. *Augusti* 1627. teste Sellio *in select.Canon.cap.* 14.*num.*17.

Confessarium approbatum ab Ordinario eligendi, qui virtute Iubilei, vel alterius priuilegij facultatem habet, non potest eligere Confessarium approbatum ab Ordinario alterius diœcesis. *Sacra Congr.Conc.in Liman.* 29. *Ianuary* 1633. cuius memini *de Episcopo, part.* 2. *alleg.* 25.*num.*33. 13

Confessarius tam sæcularis quàm Regularis in vna diœcesi approbatus ad audiendas personarum secularium confessiones non potest in alia easdem confessiones audire absque Episcopi diœcesis approbatione. *Sacra Congr. Conc. in Calagurritana* 6. *Iany* 1608. quam refert Sellius *d.cap.*14.*num.*28. 14

Confessarij seculares ad certum genus personatum, seu ad limitatum tempus ab Ordinario approbati minimè possunt etiam vigore Bullæ Cruciatæ pœnitentium confessiones audire vltra facultatem ipsis ab Ordinario concessam *Sacra Congr.Conc.in Cæsaraugustana* 7.*Septembris* 1625. cuius memini *de officio, & potest.Episcop.part.*2.*alleg* 25.*num.*35. 15

Confessarius ad dictum vnius mulieris dicentis fuisse ab eo solicitatam in confessione, carcerari non debet. *Sacra Congr. S. R. & vniuersalis Inquisitionis* 17.*Iulij* 1627.quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.*3.*in additam.cap.*11.*num.*4.*pag.*475. 16

Confessariorum Regularium opera vti non possunt Ordinarij etiam pro Confessariis extraordinariis, nisi in casu necessitatis. *Sacra Congr. Episcop.& Regul.*1. *Octobris* 1602. quam adducit Sellius *d.cap.*14.*num.* 30. 17

Confessarij si non fuerunt examinati quãdo approbati fuerunt, ab Episcopo suspendi, & examinari possunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.in Vercellen.*31. *Iulij* 1615.penes Ioan. Mariam Nouar. *d. verbo Confessarius num.*18. 18

Confessarij Regulares in monasteriis, & collegiis Regularium, vbi Regularia instituta seruantur, possunt absque licentia Episcopi audire confessiones eorum secularium, qui sunt verè de familia,& communes commensales, non tamen illorum, qui tantùm deseruiunt in monasteriis. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2.*tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 53. *& lib.*4.*tit.*28.*l.*1.§. 1. *de confitendo semel in anno num.* 10. Ioann. Maria Nouar.*d.verbo Confessarius,num.*15. me citato Lezana *in sum.quæst. Regul.tom.*2.*cap.*16*num.*16. 19

Confessarios Regulares aliàs ab Episcopis, ad quos ius eos approbandi spectat, liberè approbatos, ipsi Episcopi ab audiendis confessionibus 20

fessionibus suspendere posthac minimè possunt, nisi ex noua causa, eaque ad confessiones pertinente, aut ob non seruatum interdictum ab ipsis Ordinariis positum. *Sacra Congr. Episcop. & Regul sub die 20. Nouembris* 1615. cuius meminerunt Ioan. Maria Nouar. *d.verbo Confessarius num.*16. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.1.const.2. Sixti IV. num.*45. *pag.* 26. Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.*1. *cap.*19. *num.*9. Alphons. de Leone *in fine part.*2. *de Iubileo pag.*114. Cæterùm an eadem causa subsit necne, Episcopus non tenetur ipsis Regularibus edicere, sed Sedi Apost. dumtaxat, vbi eam sibi aperiri postulauerit, sic Episcopo Gienen. per suas litteras in forma Breuis rescripsit *Vrbanus VIII. sub die* 30. *Ianuarij* 1629. quas refero *de iure ecclesi. vniu. lib.*1. *cap.*43. *num.* 210 & me citato in illo loco referunt etiam Tamburin. *de iure Abbatum, tom.*2. *disp.*6. *quæst.*12. *num.* 9. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. in additam. ad constit. Sixti IV. cap.* 2. *num.* 9 *in fine, tom.* 3 *pag.* 409. Vnde si Regulares cum scandalo, aut aliàs inhonestè viuant, vel aliquod delictum committant propter quod rationabili Episcopi iudicio videantur à Confessionibus suspendendi, vtique ea causa ad ministerium Confessionis pertinebit, cum præcipua ministri qualitas sit integritas vitæ, ac morum honestas, ac proinde nihil obstat quominus ob eam possit Episcopus Regulares vtcunque à semetipso approbatos suspendere, aut repellere à Confessionibus audiendis. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Oriolen.* 30. *Augusti* 1630. quam refero *d. tract. de iure ecclesi. vniuers. lib.* 1. *cap.*43. *num.* 209.

21 Confessarij Regulares à prædecessoribus Episcopis examinati & approbati ad Confessiones personarum secularium audiendas à præsenti Episcopo successore pro maiori Conscientiæ suæ quiete possunt iterum examinare, at si minus idonei reperti fuerint, reprobari ad præscriptum Constitutionis Sanctæ mem. Pij Papæ V. hac de re editæ. *Vrbanus VIII. in d. Constit. sub die* 30. *Ianuarij* 1629. quam ad litteram refero *d. cap.*43. *num.* 210.

22 Confessariis omnibus Regularibus simul vnius Conuentus nullo pacto Episcopi, locorumque Ordinarij possunt facultatem audiendi Confessiones adimere, sacra Cong. inconsulta. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 20. *Nouembris* 1615. referente Sellio *d. cap.* 14. *num.*84.

SVMMARIVM.

1 *Cella ianua aperta remaneat donec Confessarius audit Confessionē Monialis infirmæ.*

2 *Clausuram ingressis pro audiendis Monialium infirmarum Confessionibus, vel aliis Sacramentis administrandis recta via, & absque diuerticulo eas.*

3 *Monasterij septa quouis tempore & de nocte in casu necessitatis Confessarij ingredi possunt.*

4 *Cellas Monialium ad conspergendum in die sabbati Sancti non possunt Confessarij clausuram ingredi.*

5 *Monialium Confessarij ordinarij singulis quibusque trienniis mutari debent.*

6 *Confessarius extraordinarius bis, terue quotannis in communi Monialibus deputari debet.*

7 *Monialium Confessarij extraordinarij pro tempore, quo Confessionibus audiendis occupantur, excusantur à Religionis oneribus.*

8 *Extremæ Vnctionis Sacramentum Monialibus infirmis administrant earum Confessary.*

9 *Septa monasterij Monialium nullatenus ingrediantur Confessary, prætextu comitandi operarios, medicos, &c.*

10 *Merces annua quæ assignanda Confessariis Monialium.*

11 *Curam animarum habens non potest fungi munere Confessarij Monialium.*

12 *Victus diatim à Monialibus nullatenus administretur Confessariis.*

13 *Moniales alloqui non potest earum Confessarius Regularis, & socius, exceptis casibus administrationis Sacramentorum.*

14 *Monasterij septa Monialium ægrotantium, Confessionum audiendarum gratia ingredi non potest Confessarius absque socio.*

15 *Monialium Confessarius ab eis nominatus sine rationabili causa remorari non potest.*

16 *Monialium Confessores etiam exempti & Regulares sine approbatione Episcopi hodie deputari non valent.*

17 *Episcopo licet ex rationabili causa Superiores Regulares admonere vt amoueant Confessarios Monialium.*

18 *Monialium Confessarij extraordinarij post Constit. Gregorij XV. debent prius approbari ab Ordinario.*

19 & 20 *Monialium Confessarij Ordinarij deputati ante Constit. Gregorij XV. quando possint pergere in Confessionibus audiendis absque examine Episcopi ostenditur, & num.*20.

21 *Approbatio Episcopi de Confessore extraordinario Monialium pro vna vice pro illa dumtaxat approbatus intelligitur.*

Confessarius

Confeſſarius Monialium.

Collect. CCIII.

1 CONfeſſario Monialis infirmæ Confeſſiones audiente cellæ ianua aperta remaneat, & ambæ comitattices ad eiuſdem cellæ ianuam morentur, itaut & Confeſſarius, & infirma ab eis commodè cerni poſſint. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. ſub die* 13. *Septembris* 1583. apud Lezanam *in ſum. quæſt. Regular. tom.* 3. *verbo clauſura num.* 26.

2 Confeſſarius Monialium clauſuram ingreſſus ad adminiſtranda ſanctiſſima Sacramenta recta via, & abſque diuerticulo eat, redeatque, nec in alia monaſterij parte diuagetur, etiam occaſione viſitandi alias infirmas, quibus Sacramentorum adminiſtratio non eſt neceſſaria. *Eadem ſacra Cong.* penes Lezanam *d tom* 3. *verbo clauſura num.* 26.

3 Confeſſarij quouis tempore etiam pulſato Aue Maria, in caſu neceſſitatis, monaſterij ſepta ingredi poſſunt. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. in Ferrarien. de anno* 1593. cuius memini *de iure eccleſ. vniuerſo lib.* 1. *cap.* 44. *num.* 129.

4 Confeſſarij non poſſunt Monialium clauſuram ingredi ad conſpergendum cellas Monialium, aut alia loca aqua benedicta in die ſabbati ſancti, aut quolibet alio tempore. *Sacra Cong Epiſcop. & Regul.* cuius memini *d. tract. de Iure eccleſ. vniuerſo lib.* 1. *cap.* 44. *num.* 134

5 Confeſſarij Monialium Ordinarij ſingulis quibuſcunque trienniis mutari debent, idque obſeruandum ne dum circa Moniales ſubiectas Ordinario, ſed etiam Regularibus. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. ſub die* 15. *Februarij* 1593. de qua Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Regul. verbo Confeſſarius num.* 11.

6 Confeſſarium vltra Ordinarium, alter extraordinarius bis, terue quotannis in communi, non autem in particulari Monialibus deputandus eſt. *Eadem Sacra Cong. in Veronen. de anno* 1593. quam refert Sellius *in ſelectis Canon cap* 30. *num.* 46.

7 Confeſſarij extraordinarij Monialium à monaſteriorum, in quibus degunt, aut Religionis oneribus pro eo tempore dumtaxat, quo in Confeſſionibus audiendis occupantur, excuſantur. *Eadem S. Cong. Epiſcop. & Regul. ſub die* 10. *Martij* 1593. quam adducit Sellius *d. cap.* 30. *num.* 48.

8 Confeſſarij Monialium infirmis Sacramentum Extremæ Vnctionis adminiſtrant, & animabus earum Altiſſimo commendatis, in monaſterij clauſura non amplius morentur, ſed & hortari illas ad benè moriendum aliis Monialibus ſit curæ. *Eadem S. Cong. Epiſcop. & Regul. ſub die* 13. *Septembris* 1593. referente Sellio *d. cap.* 30 *n.* 49

Confeſſarij aut alij Regulares nullatenus ingrediantur ſepta monaſterij Monialium prætextu comitandi operarios, medicos, chirurgos, vel alios. *Eadem Sacra Cong. ſub dicta die* 13. *Septembris* 1583. penes Sellium *d. cap.* 30. *num.* 50. 9

Confeſſariis Monialium certa annua merces conſtitui debet, quæ iuxta morem, & qualitatem Religionis victui illius ſufficiat, eademque merces à monaſterio, in quo degit idem Confeſſarius, ſi Regularis ſit, perſoluatur. Cæterum Ordinarij locorum prohibeant Monialibus ſub aliquibus pœnis, non tamen cenſurarum, ne vltra mercedem illam aliquid communiter, vel priuatim eidem Confeſſori, vel aliis quibuſcunque Fratribus tribuant, eiſdemque Fratribus ne à Monialibus etiam ſponte oblatum, aut donatum recipiant, ſub iiſdem pœnis inhibeant. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. ſub die* 29. *Nouembris* 1605. cuius memini *d. tract. de Iure eccleſ. lib.* 1. *cap.* 44. *num* 139. 10

Confeſſarij Monialium munere fungi non poteſt habens curam animarum. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. in Parmen.* 10. *Aprilis* 1615. penes Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo Confeſſarius num.* 13. & illius memini *d. lib.* 1. *cap.* 44. *num.* 128. 11

Confeſſariis victus diætim à Monialibus nullatenus adminiſtretur, ſed quædam pecuniæ ſumma quotannis victus loco eis perſoluatur: & ſi Regulares ſint Confeſſarij, monaſteria in quibus degunt, pendant. *Eadem S. Cong. in d. Parmen.* cuius memini *d. lib.* 1. *cap.* 44 *num.* 139. 12

Confeſſarius Regularis Monialium, eiuſque ſocius (Confeſſionis, ac Sacramentorum adminiſtrationis caſibus exceptis) eaſdem Moniales abſque Sacræ Congregationis licentia alloqui non poſſunt. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul in Nolana* 21. *Februarij* 1617. teſtibus Tamburin. *de iure Abbatiſſarum diſp.* 24. *quæſt.* 3 *n.* 5. Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom.* 3. *verbo clauſura num.* 27. *in fine.* 13

Confeſſarius etiam ex antiqua conſuetudine abſque ſocio, monaſteria ſepta Monialium ægrotantium Confeſſionum audiendarum gratia ingredi non poteſt, ſed debet ei aſſignari ſocius, qui ipſi iuxta decretum ſacræ Congregationis aſſiſtat, ſenex ætatis vltra 50. annorum, vitæque exemplaris. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regular. in Nolana* 21. *Februarij* 1617. apud Lezanam *d. tom.* 3. *verbo clauſura num.* 27. 14

Confeſſarij Monialium ab iis nominati 15 non

non possunt amoueri nisi ex rationabili causa. *Sacra Cong. Conc.* 11. *Iuly* 1626. penes Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regal. verbo Confessarius num.* 12.

16 Confessarij siue Regulares, siue seculares quomodocunque exempti tam Ordinarij quàm extraordinarij ad Confessiones Monialium etiam Regularibus subiectarum audiendas nullatenus deputati valeant nisi prius ab Episcopo diœcesano idonei iudicentur, & approbationem, quæ gratis concedatur, obtineanr. *Gregorius XV. constit. sua* incip. *Inscrutabili* *nonis Februarij* 1622. apud Lautet. de Franchis *de controu. inter Episcop. & Regular. pag.*136 & apud me post tract. *de officio Episcopi in constit. & decretis pag.*56.

17 Confessarij Regularium vt amoueantur licet Episcopo Superiores Regulares admonere ex rationabili causa, quam eisdem Superioribus significare non tenetur, hisque Superioribus id facere detrectantibus, habet Episcopus facultatem prædictos Confessores amouendi quoties & quando opus esse iudicauerit. *Sacra Congr. Concil. de anno* 1623. penes me *in fine d. tract. de Episcopo, in decretis & constitut. pag.* 57. *in resp. ad dub.*12.

18 Confessarij extraordinarij Monialium nullatenus possunt post Constitutionem Gregorij XV. illarum Confessiones audire, nisi prius ab Episcopo diœcesano idonei iudi-

19 centur & approbentur. Ordinarij verò Confessores ante publicationem deputati possunt durante triennio pergere in Confessionibus Monialium audiendis absque alio examine, & approbatione Episcopi. Quod si contingat vt illorum facultas à Sede Apost. vltra triennium prorogetur, tunc debent illi ab Episcopo examinari, & approbari. *Sacra Cong. Conc. de anno* 1623. apud me in fine *d. tract. de Episcopo in resp. ad dub.*6. *pag.*57. & illius meminetunt Aloys. Riec. *in decis. Curia Archiep. Neapol. p.*4. *decis.*244. *num.* 12. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Confessarius num.* 2. *cum seqq.* me citato Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 2. *cap.* 1. *num.* 19.

20 Confessarij Regulares Monialium electi, seu deputati ante Constitutionis Gregorij XV. publicationem quibus alioquin facultas competit audiendi confessiones Monialium sibi subiectarum, possunt durante eorum officio pergere sine alia Episcopi approbatione in confessionibus audiendis illarum tantùm, quæ sponte, ac proprio motu id ab eis petierint. At verò ij qui post constitutionem eligentur, aut quoquo modo deputabuntur, vel qui in eorum officiis, seu dignitatibus expleto iam tempore à constitutionibus cuiusque Ordinis, vel aliàs legitimè præfinito ad aliud tempus confirmabuntur, nequaquam pos-

Barbosa Decis. Apost. Sum.

sunt Sanctimonialium confessiones audire, nisi prius à diœcesano Episcopo idonei iudicati, atque approbati fuerint. *Eadem Sacra Congr. Conc. de anno* 1623. penes me *loco citato in resp. ad dub.*7.

Confessarij extraordinarij semel deputati, 21 atque approbati ab Episcopo ad Monialium confessiones pro vna vice audiendas non possunt pluries in vim approbationis eiusmodi illarum confessiones audire, sed ab Episcopo toties sunt approbandi quoties casus deputationis contigerit. *Eadem Sacra Congr. Conc. de anno* 1623. penes me *loco citato in resp. ad dub.*11.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Sacramentali confessione agentes.*

2 *Stolam & cottam portare tenentur Clerici seculares dum confessiones audiunt.*

3 *Presbyteratus Ordinem non habentes si confessiones audiant, Curia seculari praua degradatione tradendi.*

4 *Licentiam ad audiendum confessiones secularium debent petere subditi inferiorum Prælatorum etiam exemptorum ab Episcopo.*

5 *Approbati ad confessiones audiendas siue sint seculares siue Regulares eas audire non possunt extra diœcesim Episcopi approbantis.*

6 *Approbati ad audiendas confessiones secularium in vna diœcesi, non possunt in alia easdem confessiones audire absque Episcopi diœcesis approbatione.*

7 *Regulares possunt audire confessiones secularium qui sunt de familia monasterij & continui commensales.*

8 *Iesuita non possunt audire confessiones secularium etiam Sacerdotum, nisi ab Episcopo per examen approbati.*

9 *Licentia ad audiendas confessiones concessa per Episcopum Regularibus ad suum beneplacitum, ab eo quandocunque reuocari potest.*

10 *Sacerdotes audire non possunt confessiones extra diœcesim, in qua fuerunt approbati, etiam subditorum Episcopi approbantis.*

11 *Licentia, priuilegia, & indulta audiendi confessiones secularium absque Ordinarij examine & approbatione, reuocantur.*

12 *Confessio Sacramentalis non potest fieri per litteras, seu internuntium confessario absenti.*

13 *Generali non licet audire confessiones Monialium sui Ordinis absque Episcopi speciali*

ciali deputatione.

14 *Episcopi non possunt omnibus simul vnius Conuentus Regularibus facultatem audiendi confessiones adimere.*

15 *Regulares generaliter ab Episcopo approbati ad confessiones secularium audiendas, nequaquam possunt audire confessiones Monialium sibi subiectarum.*

16 *Approbati ab Episcopo ad audiendas confessiones vnius monasterij, non poterunt audire confessiones Monialium alterius Monasterij.*

17 *Regulares confessores quando possint audire confessiones mulierum tertij Ordinis.*

Confessio Sacramentalis.

Collect. CCIV.

1 DE Confessionis Sacramento Lucas Pinellus, Ioannes Maldonado, Frias, Vincentius Mazzolus, Petrus Autatus *paradoxo* 5. Iacob. de Graffis in *aureis decis. part.* 1. *lib.* 1. *cap.* 8 *cum seqq.* Henriq. *in sum. lib.* 5. *Marcel.* Megala *part.* 1. *instit. Confess.* Petr. de Ledesma *in sum. part.* 1. *vbi de Sacram. Pœnit. cap.* 8. Valent. *tom.* 4. *disp.* 7. *quæst.* 9. Becan. *de Sacram. in specie cap.* 36. Fernandes *in examine Theolog. moral. part.* 3. *cap.* 6. §. 6. Ægid. de Coninck. *de Sacrament. tom.* 2. *disp.* 4. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 6 *à num.* 28. Bonacin *de Sacram. disp.* 5. *q.* 5. *sect.* 2. Iul Lauot *de Iubilæo part.* 1. *cap.* 14 Molfes. *in sum. Theolog. moral. lib.* 5. *tract.* 6. *cap.* 5. Petrus de Ochogauia *de Sacram. tract.* 2. Tannerus *tom.* 4. *disp* 6. *q.* 7. Vincent. Filliuc. *in quæst. moral. tract.* 7. Fagundez *in quinque Ecclesiæ præcepta, præcepto* 2. *lib* 3. Barthol. à S. Fausto *tom.* 3. *tract. de Pœnit. lib.* 4. *de Confess.* Hurtado *de Sacrament. tract. de Pœnit. disp.* 7.

2 Confessiones dum audiunt Clerici seculares tenentur stolam, & cottam portare. Sacra Congr. Episcop. & Regul in Albinganen. 8. Nouembris 1588. Nisi sint Religiosi Societatis Iesv qui superpelliceum deferre non tenentur. *Eadem S. Congr. sub die* 25 *Aprilis* 1586. cuius memini *in tract. de officio, & potest. Parochi, cap.* 19 *n.* 60.

3 Confessiones Sacramentales audientes nondum ad sacrum Presbyteratus Ordinem promoti, Curiæ seculari præuia degradatione tradendi sunt. *Clemens VIII. constit.* 81. incip. *Etsi aliàs, sub dat.* 1. *Decembris* 1601. apud Quarant *in sum. Bullary verbo Ordo pag.* 387. & de illa meminerunt Scort. *in Bullis select. Pontif. epith.* 162. *theor.* 403. Moura *de incant & ensalm. opusc.* 1. *sect.* 3. *c.* 3. *n.* 9. Sanctarel. *de hæresi c.* 42. *dub. vnic. n.* 5. Sousa *in opusc. de solicitantib. tract.* 1. *cap.* 9. *n.* 1. Anton. Diana *moral. re[...]lut. p.* 4. *tract.* 7. *resol.* 11. Ego *de officio & potest. Episcop. p.* 3. *alleg.* 111. *n.* 18. Quam Constitut. ad omnes etiam minores 25. annis, dummodo vigesimum ætatis annum compleuerint, ampliauit *Vrbanus VIII. const.* 79. incip. *Apostolatus*, 23. *Marty* 1628 apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag*....

Confessiones (secularium scilicet) audiendi licentiam debent petere subditi inferiorum Prælatorum etiam exemptorum ab Episcopo, ab eoque approbationem obtinere, & offerri debent Episcopo à Superiore illarum Ecclesiarum. *Sacra Cong. Conc.* teste Stephan. d'Aluin *de Episcopor. Abbatum, & Abbatissar. potest. c.* 19. *n.* 6. 4

Confessiones ad audiendas approbati, siue sint seculares, siue Regulares, nullo pacto eas audire possunt extra diœcesim Episcopi approbantis, quamuis Confessores sint eidem Episcopo subiecti. *Sacra Cong. Conc. in Cremonen.* 22. *Maij* 1619. quam refert Ioann. Maria Nou. *in lucerna Regul. verbo Confessarius, numero* 14. 5

Confessiones personarum secularium ad audiendas in vna diœcesi approbati, non possunt in alia easdem confessiones audire absque Episcopi diœcesis approbatione. *S. Cong. Conc. in Calagaritana* 6. *Iunij* 1608. quam adducit Sellius *in selectis Canon c.* 14 *n.* 28. 6

Confessiones possunt Regulares audire secularium, qui sunt de familia Monasterij, & continui commensales, non item eorum, qui deseruiunt solùm in eorum Monasterijs, qui nimirum non ideo sunt de eorum familia, aut commensales continui. *Sacra Congr. Conc.* penes Stephan. d'Aluin *d. cap.* 19. *n.* 9. *vers. quandoquidem.* 7

Confessiones secularium etiam sacerdotum audire non possunt Iesuitæ nisi ab Episcopo per examen, si illi videbitur necessarium, aut aliàs idonei iudicentur, & approbationem obtineant. *Sacra Congr. Conc. sub die* 20. *Iuly* 1619. apud Sellium *d. cap.* 14. *num.* 81. 8

Confessionum audiendarum licentia concessa per Episcopum Regularibus, ad suum placitum, ab Episcopo quandocunque reuocari potest. *Sacra Cong. Conc. in Papien* 19. *Maij* 1619. cuius meminit Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp* 6. *q.* 12. *n.* 9. & Ego *de iure ecclesiastico vniuerso lib.* 1. *cap.* 43. *n.* 208. 9

Confessiones extra diœcesim in qua fuerunt approbati, Presbyteri audire non possunt etiam subditorum Episcopi approbantis, nisi iurisdictionem ordinariam habeant. *Sacra Cong. Conc.* 8. *Maij* 1610. teferente Sellio *d. cap.* 14. *n.* 79. 10

Confessiones personarum secularium audiendæ absque examine, & approbatione 11

Ordinarij

Ordinarij indulta ac priuilegia omnia etiam per modum communicationis concessa Militiis, Hospitalibus, Collegiis, Capitulis, Religionibus, Societatibus, Congregationibus, & Ordinibus quibusuis tam Mendicantium quàm non Mendicantium, cæterisque locis piis, & eorum siue earum respectiue personis reuocat *Vrbanus VIII. constit.* 92. incip. *Cum sicut* 12 *Septembris* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 103. & apud Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regular. pag.* 272. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Confessiones num.* 1.

12 Confessio Sacramentalis non potest fieri per litteras, seu internuntium Confessario absenti. *Clemens VIII. constit.* 87. incip. *Sanctissimus de anno* 1602 apud Laert. Cherubin *in Bullario tom.* 3. *pag.* 135. vbi prohibet propositionem illam, quæ habet licere per litteras seu internuntium Confessario absenti peccata Sacramentaliter confiteri, & ab eodem absolutionem obtinere, de cætero edoceri, defendi, imprimi, aut ad praxim deduci sub pœna excommunicationis latæ sententiæ & aliis pœnis arbitrio infligendis. Vide supra *collect.* 202. *num.* 3.

13 Confessiones Monialium sui Ordinis audire non licet Generali absque Episcopi speciali deputatione. *Sacra Cong. Conc.* 19. *Nouembris* 1627 de qua Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Confessiones num.* 3.

14 Confessiones audiendi facultatem Episcopi, locorumque Ordinarij omnibus simul vnius Conuentus Regularibus Confessariis, Sacra Cong. inconsulta, nullo pacto adimere possunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die* 20. *Nouembris* 1615. quam adducit Sellius *d. cap.* 14. *num* 84.

15 Confessiones Monialium sibi subiectarum nequaquam audire possunt Regulares generaliter ab Episcopo approbati ad Confessiones personarum secularium audiendas, sed egêt quoad hoc speciali Episcopi approbatione *Sacra Cong. Conc. de anno* 1623. relata in fine mei *tract. de Episcopo in resp. ad dub.* 9. *pag.* 57

16 Confessiones Monialium vnius monasterij ad audiendas si Episcopus Regularem approbar, non ob id poterit audire Confessiones Monialium alterius monasterij. *Eadem Sacra Cong. Conc. de anno* 1623. apud me *in resp. ad* 10. *dub. pag.* 57.

17 Cõfessiones sacramentales mulierum tertij Ordinis, quas de pœnitẽtia, seu Bizzochas vocant, non possunt audire Confessores Regulares, nisi fuerint ab Ordinario approbati ad Confessiones personarum secularium audiendas. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. sub die* 20. *Decembris* 1616. penes Ioan. Mariam Nouar. *d. verbo Confessiones, n.* 5.

Vide suprà *collect.* 202. *&* 203.

Confessionalia.

Collect. CCV.

Confessionalia ex Sacristiis, & aliis locis occultis remoueri debent, & collocari in Ecclesiis exterioribus Monialium. *Sacra Congr. Conc. sub die* 29. *Nouembris* 1605. cuius meminere Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 25. *num.* 16. & Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regular. sub hoc verbo, num.* 1. 1

Confessionalia Monialium in exterioribus Ecclesiis omnino collocentur etsi illæ in hoc renitentes fuerint, interdici debent *Eadem Sacra Congr. Conc. in Fauentina* 7. *Martij* 1617. penes Ioan. Mariam Nouar. *d. loco.* 2

Confessor, vide *in verbo Confessarius collect.* 202. *&* 203.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Sacramento Confirmationis agentes.*

2 *Episcopus cum Pluuiali & Mitra, Stola, & Baculo Pastorali Confirmationem administrare debet.*

3 *Episcopus administrans Confirmationem per Villas, à nemine est procurandus.*

4 *Prælatus inferior nullius diœcesis habens iurisdictionem Episcopalem potest accersere quem maluerit Episcopum, vt ministret Confirmationem.*

5 *Episcopus suis subditis in aliena diœcesi Confirmationem administrare non potest.*

Confirmationis Sacramentum.

Collect. CCVI.

De Confirmationis Sacramento Iodoc. Coce. *in thesauro Cathol. tom.* 2. *lib.* 5. Petr. Crespet. *in sum. Cathol. Fidei, verbo Confirmatio*, Angles *in floribus Theolog. part.* 1. *de Confirmat.* Anton. Cuch. *instit. maior. lib.* 5. *tit.* 8. Viuald. *in candel. aureo*, *tit. de Confirmat.* Card. Bellarm. *in controuers. Cathol. lib. vnico de Sacramento Confirmat.* Henriq. *in sum. lib.* 3. Suar. *de Sacram. tom.* 3. *disp.* 36. Petr. Gregor. Tholos. *in part. Iuris Canon.* Ioan. Maldon. *in tract. de Confirm.* Zerol. *in praxi Episcop. part.* 1. *verbo Chrisma.* Zambran. *de casibus occurrentibus in articulo mortis, cap.* 2. Vgolin. *de offi-* 1

ficio Episcopi, cap.26. Petr. de Ledesma *in sum. part. 1. vbi de Sacram. Confirmat.* Bonacin. *de Sacram. disp.* 3. Fernandes de Moure *in examine Theolog. moralis part. 2.cap.* 3. Molfes. *in sum. Theologia moral. tract.4.cap.2.* Valer. Regin. *in praxi fori pœnit.lib.*28. Cardos. *in praxi Iudicum verbo Sacram.Confirmationis.* Filliuc. *in quæst.moralib. tom.1. tract.* 3. Paul.Layman. *in Theologia morali lib. 5. tract.* 3. Mauritius de Alzedo *in praxi Episcop.part.2.cap.4.* Torrebl. *de iure spirit. lib.2. cap.6.* Hurtado *de Sacram. Confirm.*

2 Confirmationem administrare debet Episcopus cum Pluuiali, Mitra, Stola, & Baculo Pastorali; *Sacra Cong. Conc. in Brixien. 19. Februarij* 1585. testibus Paulo Piasec. *in praxi Episcop.part. 1.cap.3. num.3. in fine*, Alzedo *in praxi etiam Episcop. part. 2.cap.4.num.*23. quos refero *de officio, & potest. Episcopi.part.2. alleg.30.num.*11.

3 Confirmationem per Villas, & oppida Episcopus administrans à nemine est procurandus. *Sacra Cong. Conc.* apud Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit.6.de visitat.num.*123.

4 Confirmatio vt ministretur accersere potest quem maluerit Catholicum Antistitem Prælatus inferior nullius diœcesis habens iurisdictionem Episcopalem, non obstante *cap. 5.sess.6.de reform.Sacra Cong. Conc.* quam refert. Sellius *in select. Canon.cap.15.num.*18.

5 Confirmationem in alterius diœcesi non potest Episcopus suis subditis conferre sine licentia Episcopi, in cuius diœcesi repetitur. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. *d. lib.1.tit. 18.l.7.de Episcopis, num.*68. quem refero *d.p.2. alleg.30.num.*15.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Confraternitatibus agentes.*
2 *Confraternitatibus laicorum forma præscribitur in eis aggregandis priuilegiis, & Indulgentiis communicandis.*
3 *Confraternitates omnes sanctissimi Sacramenti Canonicè vbique erecta possunt frui priuilegiis, & gratiis concessis Archiconfraternitati S. Mariæ supra Mineruam.*
4 *Rosarij Confraternitas approbatur.*
5 *Rosarij Confraternitatis capellæ de licentia Generalis Prædic. fundari possunt.*
6 *Indulgentias Confraternitatis Rosarij qui Pontifices concesserint.*
7 *Chordæ S.Francisci Confraternitas.*
8 *Monialium in Ecclesiis Confraternitates institui non debent.*
9 *Officiales Confraternitatum quot annis eligantur.*
10 *Ordinarij absque licentia non licet Religiosis Societatis Iesu, & Ordinis S.Dominici Confraternitates nouas cum vsu sacrorum erigere.*
11 *Aggregatio Confraternitatum propriorum Ordinum potest fieri à Regularibus.*
12 *Congregari possunt Confraternitates vbi eis magis libuerit sine Episcopi licentia.*
13 *Officiales eligere spectat ad Confraternitates, confirmare verò ad Episcopum.*
14 *Eleemosynas quærere potest Confraternitas secundum eius institutum.*
15 *Episcopo inuito, vel inconsulto nemo potest erigere Confraternitates, aut statuta confirmare.*
16 *Sacramentum Sanctissimum non possunt nec debent Confraternitates laicorum tenere in eorum Ecclesiis, nisi ex causa, & de expressa licentia Ordinarij.*
17 *Celebrare solemniter, audire Confessiones, sepelire & Sacramenta administrare non possunt Confraternitatum Capellani in eorum Ecclesiis sine licentia Ordinarij, & Parochi.*
18 *Seminario contribuere non debent Confraternitates, quæ nulla habent beneficia ecclesiastica annexa, aut prouentus ecclesiasticos.*
19 *Episcopus pro contributione seminarij potest taxare Confraternitatum bona, quatenus sint ecclesiastica.*
20 *Seminario contribuere non debent Confraternitates, quæ nulla habent beneficia ecclesiastica annexa, aut prouentus ecclesiasticos.*
21 *Scholæ Confraternitatum coguntur contribuere seminario pro iis, quæ habent de bonis Ecclesiarum, & intuitu bonorum ecclesiasticorum.*
22 *Mortuorum ad funeralia accedere non possunt Confraternitates nisi expressè vocentur.*
23 *Intorsitia, seu cera Confraternitatum laicorum funera associantium quartam funeralem Parochis non debent.*
24 *Processiones ad publicas accedere Confraternitates non sunt compellendæ, sed inuitandæ.*
25 *Processionibus ante Regulares procedunt Confraternitates.*
26 *Processiones quando possunt facere Confraternitates laicorum, & earum Capellani.*
27 *Processiones Confraternitatum non debent extendi per vias, sed circa muros Regularium.*
28 *Crucem nullo modo erigere possunt Confrater-*

ternitates laicorum in actu associationis cadauerum.

29 *Præcedentiam habent Confraternitates quæ prius saccum induerunt.*

30 *Præcedere & procedere inter se in publicis processionibus debent Confraternitates iuxta Bullam Gregorij XIII.*

31 & 32 *Visitationi & iurisdictioni Episcopi an & quando subsint Confraternitates laicorum in Ecclesiis Regularium exemptorum instituta.*

33 *Confratres in processionibus sanctissimi sacramenti quando possint cum fanalibus accensis hinc inde incedere.*

34 *Corporis Christi Confraternitatis in oppido Anguillariæ præcedentia.*

35 *Vexillum in processionibus sanctissimi Sacramenti potest deferre Confraternitas Corporis Christi in ciuitate Velliterna.*

36 *Crucem deferre stante consuetudine potest Confraternitas sanctissimi Sacramenti.*

37 *Vnio duarum Confraternitatum sine aliqua causa per Episcopum facta annullatur.*

38 *Priores Confraternitatis sanctissimi Sacramenti non ante baldachinum post Capitulum, sed à latere baldachini debent incedere.*

39 *Vexillum quatenus deferre Confraternitas disciplinatorū S. Rocchi Sabloneta ostenditur.*

40 *Manutentio incedendi cum solito vexillo post feretrum conceditur Confraternitati S. Petri Mart. Hispalen.*

41 *Confraternitas laicorum Coronæ Domini vt possit ab Abbate generali Camaldulensium erigi.*

42 & 43 *Confraternitatis Sanctissimi Sacramenti, Ritus quidam.*

Confraternitas.

Collect. CCVII.

1 DE Confraternitate Petr. Crespet. *in sum. Fidei sub hoc verbo*, Thom. Zerol. *in Episcop. p. 1. verbo Confraternitas*, Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 3. tit. 20. de Confratriis*, Decian. *tract. crim. lib. 4. cap. 9.* Gauant. *in man. Episcop. verbo Confraternitas*, Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 15. de Confratribus & Confraternitatib.* nouissimè D. Anton. Ricciul. *ecclesiasticar. lucubrat. lib. 4. de Confraternitatibus*, plures quos refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. allegat. 75.*

2 Confraternitatibus laicorum in aliis Confraternitatibus aggregandis, priuilegiisque & Indulgentiis suis communicandis formam *Barbos. Apost. Decis. Sum.* præscripsit *Clemens VIII. constit.* 115. incip. *Quæcunque 7. Decembris* 1604. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 2. pag.* 164. & illius meminit D. Anton. Ricciul. *ecclesiast. lucubrat. lib. 4. cap. 5. n. 1.*

Confraternitates omnes Sanctissimi Sacramenti canonicè vbique erectæ, vel erigendæ, possunt iuxta felicis record. Pauli III. constitutiones frui Indulgentiis, priuilegiis, & gratiis spiritualibus Archiconfraternitati Sanctæ Mariæ supra Mineruam à Paulo V. nuper concessis, ac imposterum concedendis. *Paulus V. constit. sua* incip. *Licet 15. February* 1608. apud Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos, & Regulares pag.* 68. 3

Confraternitatem Rosarij approbauit *Clemens VII. constit.* 40. incip. *Etsi temporalium 8. Id. May* 1534. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 609. aliàs *pag.* 506. in nouiss. impress. 4

Confraternitatis Rosarij Capellas de licentia Magistri Generalis Fratrum Ordinis S. Dominici fundari, & erigi iussit *Pius V. constit.* 86. incip. *Inter 28. Iunij* 1569. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 285. aliàs *pag.* 215. Et *Sixtus V. constit.* 21. incip. *Dum ineffabilia 30. Ianuarij* 1586. apud eundem Laert. Cherubin. *d. tom. 2. pag. 515. pag.* 392. vbi etiam quod facultas erigendi Confraternitates Rosarij data est Magistro Generali Ordinis Fratrum sancti Dominici. 5

Confraternitati Rosarij Indulgentias plures concesserunt *Sixtus IV. constit.* 18. incip. *Ea quæ 7. Id Maij* 1479. apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag.* 361. *Leo X. const. 2. in appendice* incip. *Pastoris, pridie Non. Octobris* 1530. apud Laert. Cherub. *tom. 3. pag. 2. Clemens VII. constit.* 40. incip. *Etsi temporalium 8. Id. Maij* 1534. penes Laert. Cherub. *to. 1. pag* 609. *Pius V. & Sixtus V. constitutionibus supra citatis*, de quorum multis Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 15. n. 51. cum multis seqq.* 6

Confraternitatē chordæ Seraphici P. Francisci instituit Sixtus V. in Ecclesia S. Francisci Assisiensis cum variis Indulgentiis, & peccatorum remissionibus, qui declarat chordam debere esse cinctam & susceptam à Superioribus Ordinis, deinde vult esse benedictam ab eisdem superioribus, Guardianos etiam atque Præsidētes intelligendo, vt *in sua Bulla* incip. *Diuinæ charitatis altitudo 13. in ordine* apud Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. q. 58. art. 1. & in Bullario eiusdem Auctoris *tom. 2. Bulla 8. istius Pontificis:* de illa etiam meminit Lezan. *in summa quæst. Regul. tom. 2. c. 15. n. 63. & 64.* vbi à *n. 66.* de Confraternitate Corrigiatorum sancti Augustini. 7

Confraternitas in Ecclesia Monialiū instirui non debet. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 8

in Baren. 6. Aprilis 1595. cuius meminere Coccin. *decis.* 472. *n.* 3. *&* 4. Ganant. *in man. Episcop. verbo Monialium clausura num.* 15. Lezana *d. tom.* 2. *cap.* 15 *n.* 22. *in fine.* nouissimè D. Ricciul. *ecclesiast. lucabrat. lib.* 4. *cap.* 3. *num.* 4.

9 Confraternitatum Officiales, quotannis, & cum secretis suffragiis eligi debeant. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 18. *Iulij* 1594. apud Gauant *in man. Episcop. verbo Confraternitas n.* 10. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 15. *n.* 22. *vers. secundum.*

10 Confraternitates, seu cogregationes nouas cum vsu Saccorum non licet Clericis Societatis IESV. nec Regularibus Ordinis S. Dominici erigere absque loci Ordinarij licentia. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Chilen. 6. Decembris* 1616. cuius meminerunt Gauant. *d. verbo Confraternitas n.* 2. Lezana *d. tom.* 2. *cap.* 15. *n.* 22. *vers.* 1. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Confraternitas* 1. Ego *de Iure ecclesiast. vniu. lib.* 2. *cap.* 11. *n.* 75.

11 Confraternitatum aggregatio propriorum Ordinum potest fieri à Regularibus in quibuscunque Ecclesiis siue propriis, siue extraneis ex Bulla *Clementis VIII.* incip. *Quacunque 7. Decembris* 1604. confirmata à *Paulo V. sua constit.* incip. *Quæ salubriter de anno* 1610. refert Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 18. *num.* 88.

12 Confraternitates possunt congregari vbi eis magis placuerit etiam absque Episcopi licentia. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die* 14. *Augusti* 1584. apud D. Ricciul. *ecclesiast. lucubrat. lib.* 4. *cap.* 3. *in princ. & cap.* 5. *num.* 5.

13 Confraternitati spectat eligere Officiales, ad Episcopum verò, seu eius Vicarium generalem spectat eorum confirmatio, nisi sit Confraternitas sub immediata Regum protectione. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Bouinen.* 11. *Augusti* 1616. de qua D. Ricciul. *d. lib.* 4. *cap.* 5. *num.* 8.

14 Confraternitas potest eleemosynas quærere secundum eius institutum. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Viterbien.* 25. *May* 1601. penes D. Ricciul. *ecclesiast. lucubr. lib.* 4. *cap.* 5. *num.* 10.

15 Confraternitates erigere, & statuta confirmare nemo potest inuito, vel inconsulto Episcopo, sed ad ipsum priuatiuè quoad alios spectat. *Sacra Cong. Rit. in Elboren.* 7. *Octobris* 1617. cuius memini *de Iure ecclesf. vniuerso lib.* 2. *cap.* 11. *num.* 77.

16 Confraternitates laicorum non possunt, nec debent tenere Sanctissimum Sacramentum in eorum Ecclesiis, nisi ex causa, & de expressa & licentia Ordinarij. *Sacra Cong. Rit. in Isolan. in Forio* 19 *Iunij* 1604. *& in Asculana* 3. *Aprilis* 1632. quam citant Gauant. *d. verbo Confraternitas num.* 21. Lezana *in sum. quæstion. Regul. tom* 2. *cap.* 15. *num.* 22. *vers. quintum,* D. Ricciul. *ecclesiast. lucubrat. lib* 4. *cap.* 6. *num.* 1. Sicut etiam non possunt imponere Orationem 40. horarum sine licentia Episcopi. *Eadem Sacra Cong.* 20. *Augusti* 1601. testibus Gauant. *d. verbo Confraternitas num.* 23. Lezana *d. tom.* 2. *cap.* 15. *num.* 22. *vers. sextum,* Ricciul. *d. lib.* 4. *cap.* 6. *num.* 6.

Confraternitates non possunt in eorum Ecclesiis per suos Capellanos solemniter celebrare, Confessiones audire, sepelire, Sacramenta ministrare, & similia, quæ ad solum Parochum spectant, absque expressa licentia Ordinarij, & Parochi. *Sacra Cong. Rit. in Cæsaraugustana* 14. *Ianuarij* 1612. *& in Neapolitana* 18. *Maij* 1602. de quibus Lezana *d. cap.* 15. *num.* 22. *vers. septimum, & num.* 29. *vers. tertio,* Ego *d. lib.* 2. *cap.* 11. *num. vlt.* 17

Confraternitates, quæ nulla habent beneficia ecclesiastica annexa, aut prouentus ecclesiasticos, non debent contribuere seminario, licet alios redditus habeant, quia pro sustentatione seminarij nihil potest detrahi ex redditibus Confraternitatum & hospitalium, nisi nomine beneficiorum annexorum. *Sacra Congr. Conc. in Lucana* 5. *Iulij* 1628. *in resp. ad* 3. 4. *&* 5. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 50. *num.* 26. 18

Confraternitatum bona pro contributione seminarij taxare potest Episcopus quatenus sint ecclesiastica. *Sacra Cong. Conc. in Signina* 18. *Nouembris* 1628. quam adducit Sellius *d. cap.* 50. *num.* 27. 19

Confraternitates seminario contribuere solum tenentur ratione beneficiorum ecclesiasticorum; & quæ nulla habent beneficia ecclesiastica annexa, aut prouentus ecclesiasticos, non debent contribuere, licet alios redditus habeant. *Sacra Cong.* testibus Lezana *d. tom.* 2. *cap.* 15. *num.* 28. Gauant. *in man. Episcop. verbo seminarium num.* 33. Ricciul. *d. lib.* 4. *cap.* 14. *in fine.* 20

Confraternitates, quas nonnulli vocant scholas coguntur contribuere seminario pro his, quæ habent de bonis Ecclesiarum, & intuitu bonorum Ecclesiasticorum. *Sacra Cong. Conc. sub die* 11. *Ianuarij* 1601. penes Sellium *in select. Canon. cap.* 10. *num.* 5. quem refero *in collect. ad Trid. sess* 23. *de reform. cap.* 18. *n.* 25. 21

Confraternitates non possunt accedere ad funeralia mortuorum, nisi specialiter, & expressè vocentur. *Sacra Congr. Rit. in Bononien.* 9. *Decembris* 1617. apud Lezan. *d. tom.* 2. *cap.* 15. *num.* 26. cuius memini *de officio, & potest. Parochi, cap.* 26. *num.* 61. 22

Confraternitatum secularium funera associantium intortitia, seu cera quartam funeralem Parochus non debent. *Sacra Congr.* 23

Episcop.

Episcop. & Regul. in Firmana 5. *Martij* 1616. de qua Lezana *d. tom.* 2 *cap.* 15. *num.* 26.

24 Confraternitates ad publicas processiones accedere non sunt compellendæ, nec vllis censuris distringi possunt, sed solum inuitari. *Sacra Congr. Conc. in Sealen.* 6. *Maij* 1593. testibus Piasec. *in praxi Episcop. part.* 2. *cap.* 3. *num.* 32. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 13. *num.* 122. Armendar. *in addit. ad recop legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 1. *decl.* 24. § 31. *de procession. n.* 10. *in fine*, Marc. Anton. Genuens. *in pract. Neapol. cap.* 63 *num.* 7. Marcel. Vulpe *in praxi fori eccles. cap.* 11. *num* 9. Lezana *d. tom.* 2. *cap.* 15. *num.* 241. Modern. Hisp *de protect. Regia, tom.* 1. *part.* 2. *cap.* 9. *num.* 100. D. Ricciul. *ecclesiast. lucubr lib.* 4 *cap.* 14 *per tot.* quorum plures refero cum aliis *de officio, & potest. Episcopi. part.* 3. *alleg.* 78. *num.* 24. In processionibus tamen Sanctissimi Sacramenti possunt compelli accedere in Plebania, vel Parochiali, sed prius monendæ, & à pœnis in principio abstinendum. *Sacra Congr. Conc. in Florent.* 13 *Nouemb.* 1627. & 18. *Februarij* 1628. quas adducit Sellius *d. cap.* 50. *num.* 27.

25 Confraternitates laicorum in processionibus procedunt ante Regulares, quas sequuntur iidem Regulares, postremo digniorem locum obtinet Clerus secularis. *Sacra Congr. Rit. in Messanen.* 7. *Augusti* 1621. cuius memini *de Iure ecclesiast. vniu. lib.* 2. *c.* 11. *num.* 105.

26 Confraternitas laicorum approbata, & eorum Capellani possunt facere solitas processiones quando non fiunt in Parochiali, & primaria Ecclesia, & possunt in eorum Ecclesia prædicare facere à Prædicatore approbato ab Ordinario, & benedicere palmas, ignem, & aquam. *Sacra Congr. Rit. in Meliten. Galatri* 9. *Februarij* 1608. penes Lezan. *d. tom.* 2. *cap.* 15. *num.* 25.

27 Confraternitatum processiones non debent extendi per vias, sed circa muros Regularium, qui eas regunt. *Sacra Congr. Conc.* apud Gauant. *in man. Episcopor. verbo processio num.* 49. quem refert Lezana *d cap.* 15. *n.* 25. vbi intelligit nisi speciali concessione, vel consuetudine aliter fiat.

28 Confraternitates laicorum in actu associationis cadauerum nullo modo possunt erigere Crucem. *Sacra Congr. Rit. in Andrien.* 22. *Nouembris* 1631. *ad* 2. cuius memini *de Parocho, cap.* 26. *num.* 61. *in fine.*

29 Confraternitas quæ prius saccum induit præcedere debet aliis, qui postea induerunt. *Sacra Congr. Rit. in Sorana* 7. *Augusti* 1628. quam citant Gauant. *in man. Episcop. verbo Præcedentia num.* 2. & 3. Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 2. *cap.* 15. *num.* 23.

30 Confraternitates laicorum in processionibus procedere, & præcedere debent inter se iuxta Bullam Gregorij XIII. *Sacra Cong. Rit. in Nepesina* 10. *Maij* 1608. & *in Thelesina* 19. *Martij* 1611. cuius memini *d. lib.* 2. *cap.* 11. *num.* 102. & plura per Ricciul. *d. lib.* 4. *cap.* 16.

Confraternitates laicorum in Ecclesiis 31
Regularium exemptorum institutæ subsunt iurisdictioni & visitationi Episcopi, atque ab eo visitari possunt, nedum illæ Confraternitates, sed etiam Capellæ ipsarum in iisdem Ecclesiis Regularium existentes, in his tamen, quæ Confraternitatum administrationem respiciunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Chilen.* 6. *Decembris* 1616. quæ loquitur de Cófraternitatibus erectis in Ecclesiis Patrum Prædicatorum, & Iesuitarum, & per Genuen. *in pract. Archiep. Neapol. cap.* 21. *in princip.* Stephan. Gratian. *discept. forens. cap.* 481. *num.* 25. D. Ricciul. *d. lib.* 4. *cap* 15. *num.* 3. Et quamuis *Eadem Sacra Congr. in vna Ostien.* 2. *Octobris* 1626. postea quoad Capellas secus sentire videatur, ex Galet. *in Margarita casuum Conscient. verbo Episcopus pen.* Ciarlin. *controuers. forens. cap.* 65. *num.* 6. Id intelligitur circa ea, quæ non Confraternitatum, sed potius Regularium administrationem respiciunt. *S. Congr. Conc. in Nucerina* 20. *Iunij* 1622. cuius memini *in collect. ad Trid. sess.* 22. *de reform. cap* 8 *num.* 24. Et videtur sic intelligere *S. Congregationem Episcop. & Regul. rescribentem Episcopo Imolen. de eodem anno* 1622. referentibus Aloysio Ricc. *in decis. Curiæ Archiep. Neapol. part.* 4. *decis.* 209. *n.* 8. Ciarlin. *d. c.* 65. *n.* 8. quos refero *de Episcop. part.* 3 *alleg.* 75. *num* 13.

Confraternitates secularium in Regula- 32
rium Ecclesiis erectas visitare, & in illas iurisdictionem ad sacri Concilij præscriptum exercere potest Episcopus, quacunque contraria consuetudine nonobstante. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Vercellen.* 17. *Iulij* 1615. penes Lezan. *d. tom.* 2. *c.* 15. *num.* 27. & Ioann. Mariam Nouar. *d. verbo Confraternitas, n.* 2.

Confraternitati sanctissimi Sacramenti, 33
quæ sumptus ceræ facit, potest concedi vt in processione eiusdem sanctissimi Sacramenti aliqui ex Confratribus cum fanalibus accensis incedant hinc inde, & apud Sanctissimum Sacramentum, dummodo maior pars Confraternitatis cum sua Cruce & insignibus incedat ante in loco suo. *Sacra Congr. Rit. in Repesina* 10. *Maij* 1608. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 50 *num.* 28

Confraternitati Corporis Christi in oppi- 34
do Anguillariæ Sutrinæ diœcesis indulgetur, vt in solemnitate Corporis Christi præcedat aliis, dum modo omnino accedat ad alias processiones, & cedat digniorem locum antiquioribus, iuxta constitutionem Gregorij XIII. *Sacra Cong. Rit in nullius* 30. *Septembris* 1628. teste Sellio *d. cap.* 50 *num* 29.

35 Confraternitas sanctissimi Corporis Christi in ciuitate Velliterna vt possit deferre vexillum in processionibus Sanctissimi sacramenti tantùm censuit *Sacra Cong. Rit. in Velliterna* 21. *Februarij* 1604. referente Sellio *d. cap.* 50. *n.* 31.

36 Confraternitati Sanctissimi sacramenti Anconæ conceduntur litteræ remissoriales ad probandam allegatam consuetudinem deferendi Crucem. *Sacra Congr. Rit. in Anconitana* 20. *Iulij*.1609. quam adducit Sellius *d. cap.* 50. *n.*32.

37 Confraternitatũ sanctissimi Nominis Dei, & Sanctissimi Sacramenti Terræ Capitonis Narnien. diœcesis vnio facta sine aliqua causa, & absque auctoritate in Visitatione à Vicario generali Episcopi Narnien. nulla declaratur. *S. Cong. Rit. in Narnien. Capitonis* 24. *Ianuary* 1615. de qua Sellius *d. c.* 50. *n.* 33.

38 Confraternitatis Sanctissimi Sacramenti Priores non ante baldachinum post Capitulum, sed à latere baldachini debere incedere declarauit *S. Cong. Rit. in Nicien.* 30. *Ianuarij* 1616. penes Sellium *d. c.* 50. *n.* 34.

39 Confraternitas Disciplinatorum S. Rocchi Sablonetæ quod possit vexillum cum imagine dicti sancti deferre, etiamsi in kalendarium Romanum relatus non sit, non obstante Episcopi prohibitione, declarauit *Sacra Cong. Rit. in Cremonen.* 18. *Maij* 1602. cuius meminit Sellius *d. c.* 50. *n.* 35.

40 Confraternitas S Petri Mart. Hispalen. in sua possessione incedendi in funeralibus cum solito vexillo post ferettrum manutenendum esse censuit *Sacra Cong. Rit. in Hispalen.* 6. *Decembris* 1613. apud Sellium *d. cap.* 50. *num.* 36.

41 Confraternitas laicorum Coronæ Domini vt possit ab Abbate Generali Camaldulensium erigi in propriis sui Ordinis Ecclesiis conceditur à *Sacra Congr. Rit. in Camaldulen.* 25. *Ianuary* 1602. quam citat Sellius *d. cap.* 50. *num.* 37.

42 Confraternitas Sanctissimi Sacramenti in omnibus actibus diei festi Corporis Christi præcedere debet in deferendo baldachino, dummodo accedat ad alias processiones iuxta resolutionem sacræ Cong. in causa Sutrina. Ita *S. Cong. Rit. in Lauden.* 18. *Iulij* 1628. teste Sellio *d. cap.* 50. *num.* 38.

43 Confraterniras Sanctissimi Sacramenti non potest deferre Crucem in funeralibus, ad quæ vocatur simul cum Canonicis Cathedralis, & aliarum Ecclesiarum. *Sacra Cong. Rit. in Anconitana* 26. *Februarij* 1611. referente Sellio *d. cap.* 50. *n.* 39.

SVMMARIVM.

1 *Habitus pœnitentiæ concedi potest Confratribus secularibus.*
2 *Mortuorum ad funeralia non possunt accedere Confratres nisi expressè vocentur.*
3 *Præcedentia supra alias Societates anteriores non competit Confratribus sanctissimi Rosarij.*
4 *Episcopus sub pœnis eius arbitrio quando possit compellere Confratres ad conueniendum solitis processionibus.*
5 *Congregatio Clericorum doctrinæ Christianæ.*

Confratres.

COLLECT. CCVIII.

Confratribus secularibus potest concedi habitus patientiæ, quæ solis Religiosis propriè conuenit. *Sacra Cong. Rit. in Firmana* 13. *Iuny* 1614. teste Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 14. *num.* 40. 1

Confratres non possunt accedere ad funeralia mortuorum nisi specialiter, & expressè vocentur. *Sacra Cong. Rit. in Bononien.* 9. *Decembris* 1617. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 4. *tit.* 6. *num.* 10. 2

Confratres Sanctissimi Rosarij non possunt deferre Crucem, neque præcedentia illis competit supra alias Societates, quæ ante eos habeant habitum. *Eadem S. Cong. in d. Bononien.* penes Aldan. *d. tit.* 6. *num.* 11. 3

Confratres ad conueniendum solitis processionibus compellere potest Episcopus sub pœnis eius arbitrio imponendis, stante possessione illos vocandi per edicta. *Sacra Cong. Conc.* 21. *Ianuarij* 1622. & 8. *Maij* 1627. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 6. *num.* 12. 4

SVMMARIVM.

1 *Curati etiam Regulares tenentur Congregationi casuum Conscientiæ interesse.*
2 *Congregationes mulierum absque clausura approbandæ non sunt.*
3 *Curati etiam in Parochialibus Hierosolymitanæ Religionis interesse debent Congregationibus, quæ iussu Episcopi ad casus Conscientiæ differendos habentur.*
4 *Regularibus Societatis Iesu, & ordinis Prædicatorum non licet Congregationes secularium nouas cum vsu saccorum erigere, absque Ordinarij licentia.*

Congre

Congregatio.

Collect. CCIX.

1 CONgregationi casuum Conscientiæ tenentur Curati etiam Regulares interesse cum aliis Curatis. *Sacra Cong. Regular. die 13. Octobris 1592.* apud Gauant. *in manuali Episcopor. verbo Parochorum munera num. 27. cum seqq.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 19. num. 44. in fine.*

2 Congregationes mulierum absque clausura approbari non debent. *Sacra Congr. Episcopor. & Regular. in Mediolanen. 2. Martij 1594.* teste Aldan. *in compendio Canonic. resol. lib. 3. tit. 7. num. 43.*

3 Congregationes, quæ iussu Episcopi ad casus conscientiæ differendos habentur, adeundæ sunt ab exercentibus curam animarum etiam in Parochialibus Hierosolymitanæ Religionis. *Sacra Congr. Conc. sub die 4. Martij* 1598 refert me citato Lezana *in sum. quæst. Regular. tom. 2. cap. 18. num. 40.*

4 Congregationes nouas secularium Christi fidelium non licet Clericis Societatis Iesu, nec Regularibus Ordinis sancti Dominici cum vsu saccorum erigere absque Ordinarij loci licentia. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Chien. 6. Decembris* 1616. cuius meminit Aldan. *d. tit. 7. num. 44.*

5 Congregationem Clericorum doctrinæ Christianæ de Vrbe vna cum Confraternitate laicorum sub inuocatione doctrinæ Christianæ erexit *Paulus V. constit. 36.* incip. *Ex credito de anno* 1607. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 3. pag. 225.* Et votum ac iuramentum, quæ Clerici huiusmodi in ea perpetuo manendi emittunt Romano Pont. reseruata de extero esse statuit. *Gregorius XV. const. 12.* incip. *Ex incumbenti 12. Nouemb.* 1621.

Congregationes Capitulares, vide supra *in verb. Capitulares Congregationes collect. 126.*

SVMMARIVM.

1 *S. R. & Generalis Inquisitionis Congregatio erecta fuit à Paulo III. & denuo restituta à Sixto V.*
2 *Pars maior Cardinalium huius Congregationis sanctissimæ Inquisitionis in ea assistentium quicquid decreuererit, validum est.*
3 *Idem quod maior pars præsentium statuit, vel duo solum aliquibus absentibus.*
4 *Appellationes ab aliis Inquisitoribus audit Congregatio Cardinalium General. Inquisitorum.*
5 *Inquisitores vbiuis locorum deputat Congr. Cardinalium generalium Inquisitorum.*
6 *Officiales omnes S. Inquisitionis parere tenentur Cardinalibus general. Inquisitoribus.*

Congregatio Sanctissima Inquisitionis.

Collect. CCX.

CONgregatio Cardinalium generalium Inquisitorum erecta fuit à Paulo III. *constit. 34.* incip. *Licet. 12. Kalend. Augusti* 1542. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1 pag.* 670. aliàs *pag.* 551. in nouiss. impress. & denuo restituta à *Sixto V. constit.* 74. incip. *Immensa 11 Kal. Februarij* 1587. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 611. aliàs *pag.* 464. 1

Congregationis huiusmodi Cardinalium in ea assistentium maior pars quicquid decreuerit, validum est, perinde ac si omnes Cardinales in dicta Congregatione conuenissent, & maior pars consensisset. *Pius IV. constit. 79.* incip. *Cum nos de anno* 1564. apud Laert. Cherub. *t. 2. pag.* 111. aliàs *pag.* 83. vbi omnimodam potestatem prædictis Cardinalibus per summos Pontifices attributam comprobat. Et idem in eo quod maior pars præsentium statuit, vel duo solum aliquibus absentibus, perinde ac si omnes, & singuli interuenissent. *Pius V. sua constit.* 23. incip *Cum felicis de anno* 1566. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 201. aliàs *pag.* 152. 2 3

Congregatio Cardinalium generalium Inquisitorum contra quoscunque procedit, appellationes ab aliis Inquisitoribus audit, Inquisitores vbiuis locorum deputat, & alios, qui interesse debent, & inseruire in actu degradationis. *Paulus III. d. constit.* 34. *citata supra num.* 1. 4 5

Congregationi Cardinalium generalium Inquisitorum omnes sanctæ Inquisitionis Officiales parere tenentur. *Pius V. constit. 2.* incip. *Sanctissimus de anno* 1566. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 177. aliàs *pag.* 133. 6

SVMMARIVM.

1 *Congregatio pro executione & interpretatione Concilij Trid. erecta à Pio IV. & restituta à Sixto V.*
2 *Interpretationem eorum decretorum Concilij Trid. quæ ad Fidei dogmata pertinent, sibi ipsi reseruat Papa.*

3 Interpre

3 *Interpretationem eorum decretorum Concily Trid. quæ de morum reformatione, diſciplina, & eccleſiaſticis iudiciis, aliiſque huiuſmodi agunt Cardinalibus huius Congr. delegat.*

4 *Vacationem Canonicis per duos menſes ſolet concedere hæc Congr. Concily.*

5 *Deciſa in Congreg. Concilij habentur perinde ac ſi per Papam ſcripta eſſent.*

6 *Declarationes Congregationis Concilij adinſtar legis communis ſolent allegari.*

7 *Rota ſemper plurimum detulit declarationibus Congregationis Concily.*

8 *Declarationibus Congregationis Concilij quibus, & quando fides adhibenda ſit.*

Congregatio pro interpretatione Concilij Tridentini.

Collect. CCXI.

1 Congregatio pro executione, & inter-
pretatione Concilij Trident. erecta pri-
mum fuit à *Pio IV. conſtit.* 81. incip. *Aliàs non-
nullas 4. Non. Auguſti* 1564. apud Laert. Che-
rub. *tom. 2. Bullarij pag.* 84. in nouiſſ. impreſſ.
& deinde reſtituta *à Sixto V. conſtit.* 74. incip.
Immenſa, Kalend. Februarij 1587. apud Laert.
Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 611. in qua ita
2 dicitur. *Eorum quidem decretorum, quæ ad Fi-
dei dogmata pertinent, interpretationem nobis
3 ipſis reſeruamus. Cardinalibus verò præfectis
interpretationi & executioni Concilij Trid. ſi
quando in iis, quæ de morum reformatione, di-
ſciplina, ac moderatione, & eccleſiaſticis iudi-
ciis, aliiſque huiuſmodi ſtatuta ſunt, dubietas,
aut difficultas emerſerit, interpretandi facul-
tatem, Nobis tamen conſultis, impartimur.*
4 Congregatio Concilij Trid & non ſacro-
rum Rituum ſolet concedere vacationem
Canonicis per duos menſes. *Sacra Cong. Rit.
in Mediolanen.* 16. *Iulij* 1605. quam refert
Sellius *in ſelect. Canon. cap.* 1. *n.* 66.
5 Congregatione Concilij Trid. quæ ſcri-
buntur perinde habentur acſi à Papa ſcripta
eſſent. *Eadem Sacra Cong. Conc.* teſtibus Ni-
col. Garc. *in præfat. ſui tract. de benefic.* Zerol.
in praxi Epiſcop. p. 1. *verbo auctoritas*, Lezana
in ſum. quæſt. Regul. tom. 3. *verbo S. Congrega-
tio num.* 8.
6 Congregationis Concilij Trid. declaratio-
nes adinſtar legis communis ſolent allegari,
ex multis quos plena manu citaui *in tract. de
7 Iure eccleſ. vniuerſo lib.* 1. *c.* 4. *n.* 81. Illiſque ſem-
per plurimum Rota detulit; nec eas vllo mo-
do ſolet in dubium reuocare, vt teſtatur ipſa
Rota *in Auerſana beneficiorum* 3. *Iunij* 1606.
coram Card. Sacrato, *& in Panormitana Ar-
chipresbyteratus* 5. *Iuny* 1620. coram Buratto,
inter eius impreſſas *deciſ.* 479. *n.* 3. *& in Ni-
cien. Parochialis* 20. *Maij* 1624. coram Vbaldo
ſen. *& in Tyburtina Parochialis* 27. *Iuny* 1629.
coram Pirouano, & coram Card. Caualer. *de-
ciſ.* 627. *n.* 8. Et aduertit Theodoſ. de Rubeis
in ſingularib. Rotæ p. 2. *verbo Rota Rom. deciſio-
nes* §. 9. *pag.* 93. quod Rotæ deciſionibus circa
Concilium Trid. non eſt ſtandum quando
in contrarium adſunt declarationes huius
Sacræ Congregationis.
Congregatio Concily Trid. ſub die 2. *Auguſti* 8
1631. *de ſpeciali S. D. Vrbani VIII.* iuſſu man-
dauit & præcepit huiuſmodi declarationibus
tam impreſſis & imprimendis quam manu-
ſcriptis nullam fidem eſſe in iudicio vel extra
à quoquam adhibendam, ſed tantum illis,
quæ in authentica forma, ſolito ſigillo, & ſub-
ſcriptione eminentiſſimi Cardinalis Præfecti,
ac Secretarij eiuſdem Congregationis pro
tempore exiſtentium munitæ fuerint, cuius
declarationis verba tranſcribunt Modern.
Hiſpan. *de ſupplicat. ad Sanctiſſimum p.* 2. *c.* 30.
§. 5. *num.* 4. Anton. Diana *moral. reſolut. part.*
5. *tract.* 2. *reſolut.* 96. Machado *en ſu perfetto
Confeſſor. lib.* 4. *part.* 7. *tract.* 3. *documen.* 2. *in fine
tom.* 2. Ego *d. tract. de iure eccleſ. vniuerſo, lib.*
1. *cap.* 4 *num.* 83.

Summarium.

1 *Congregatio pro ſacris Ritibus erecta fuit à Sixto V.*

2 *Libros de ſacris Ritibus, prout opus fuerit, reformat & emendat Congr. pro Sacr. Rit.*

3 *Officia diuina examinat, & conſulto Papa concedit Congr. pro ſacris Ritibus.*

4 *Canonizationem Sanctorum, feſtorumque dierum ſolemnitatem curat Cong. SS. Rituum.*

5 *Litanias quas ſoleat approbare Cong. Sacrorum Rituum.*

6 *Antiphonas, verſiculos, Reſponſoria, Hymnos, & alia ſimilia propria non ſolet paſſim concedere Congregatio ſacrorum Rituum præter Lectiones ſecundi Nocturni.*

7 *Remiſſoriales litteras non concedit Congr. ſacrorum Rituum pro formanda inquiſitione pro canonizatione Sanctorum, niſi prius expediantur litteræ Apoſt.*

8 *Rota in iis quæ ſpectant ad Ritus, & cæremonias ſententiam Congregationis audire procurat.*

9 *Declarationibus Congregationis ſacrorum Rituum quando fides adhibenda?*

10 *Memorialia recipienda non ſunt in Congregatione Rit. niſi à procuratoribus.*

Congregatio pro sacris Ritibus.

Collect. CCXII.

1 Congregatio pro sacris Ritibus, & cæremoniis, cæterisque ad diuinum cultum pertinentibus erecta fuit à *Sixto V. in dicta sua constit.* 74 incip. *Immensa Kalend. Februarij* 1587. apud Laert. Cherub. *in Bullario, tom. 2. pag.* 611. aliàs *pag.* 465. in nouiss. impress. inqua ita habetur. *Vt veteres Ritus sacri vbiuis locorum in omnibus Vrbis, Orbisque Ecclesiis, etiam in Capella nostra Pontificia, in Missis, diuinis Officiis, Sacramentorum administratione, cæterisque ad diuinum cultum pertinentibus, à quibusuis personis diligenter obseruentur. Cæremoniæ si exoleuerint, restituantur, si de-*
2 *prauatæ fuerint, reformentur. Libros de sacris Ritibus, inprimis Pontificale, Rituale, Cæremoniale, prout opus fuerit, reforment, & emen-*
3 *dent. Officia diuina de Sanctis Patronis examinent, & nobis prius consultis, concedant. Dili-*
4 *gentem quoque curam adhibeant circa Sanctorum canonizationem, festorumque dierum solemnitatem, vt omnia ritè, & rectè, & ex Patrum traditione fiant*, &c.

5 Congregatio pro sacris Ritibus non solet approbare aliquas Litanias præter ordinarias impressas in Breuiario, & eas, quæ de B. Maria recitantur in Ecclesia Lauretana. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad dub.* 16. cuius meminit Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Sacra Congregatio, num.* 4.

6 Congregatio pro sacris Ritibus non solet passim concedere in Officiis ab ea approbandis Antiphonas, Versiculos, Responsoria, Hymnos, & alia similia propria præter Lectiones secundi nocturni. *Eadem sacra Congr. Rit. in Segobien.* 27. *Iulij* 1609. penes Lezanam *d. verbo S. Congregatio num.* 4. *in fine.*

7 Congregatio pro sacris Ritibus non concedit litteras remissoriales pro formanda inquisitione, pro canonizatione Sanctorum, auctoritate Apost. nisi prius expediantur litteræ Apost. in forma Breuis, eidem Congregationi directæ. *Eadem Sacra Congr. in Valentina, seu Dertusen.* 9. *Maij* 1609. quam refert Sellius *in selectis Canonicis, cap.* 1. *n.* 77.

8 Congregationis pro sacris Ritibus sententiam audire procurat Rota in iis, quæ spectant ad Ritus, & cæremonias. *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana* 5. *Iulij* 1603. quam citat Sellius *d. cap.* 1. *num.* 79.

9 *Congregatio pro sacris Ritibus sub die* 11 *Augusti* 1632. ex speciali S. D. Vrbani VIII. iussu mandauit, & præcepit eiusdem sacræ Congr. declarationibus, decretis, seu decisionibus tam impressis, quàm imprimendis ac etiam manuscriptis nullam fidem in iudicio, vel extra esse adhibendam, sed tantum illis, quæ in authentica forma, sigillo, & subscriptione eminentissimi Cardinalis Præfecti, ac Secretarij eiusdem Congregationis pro tempore existentium munitæ fuerint, refert Sellius *d. cap.* 1. *num.* 78. & illius meminit Lezana *d. verbo Sacra Congreg. n.* 5.

Congregatione Rituum memorialia reci- 10
pienda non sunt nisi porrigentes sint procuratores habentes mandata, aut litteras ad tractanda negotia. *Sacra Cong. Rit sub die* 2. *Martij* 1602. per Sellium *d. c.* 1. *num.* 80.

Congregatio pro negotiis Regularium.

Collect. CCXIII.

Congregatio pro negotiis Regularium 1
erecta fuit à *Sixto V. in dicta sua Constit.* 74. incip. *Immensa Kalend. Februarij* 1587. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 611. aliàs *pag.* 465. in nouiss. impress. his verbis. *Causas verò quas inter ipsos Religiosos oriri contigerit, iuxta quaruncunque Religionum instituta, eorumque dispositionem Superiores illorum definiant, atque determinent.* Refert Lezana *in summa quæst. Regul. tom.* 3. *verb. S. Congregatio num.* 15. vbi ait Dominis Cardinalibus huius sacræ Cong. in dicta Constitutione etiam concedi facultatem decidendi controuersias inter ipsos Regulares exortas sine forma iudiciaria, Constitutionum Apost. Visitationis Apost. decretorum obseruantiam introducendi, dandi licentiam transeundi ad arctiorem Religionem, apostatarum, & eiectorum causas cognoscendi, Visitatores nominandi, ac obedientiam subditorum erga Superiores, & beneuolentiam Superiorum erga subditos procurandi.

S. Conradus.

Collect. CCXIV.

Sancti Conradi Officium pro ciuitate Placentiæ & Nettinæ in Sicilia concessit. *Sacra Cong. Rit. sub die* 15. *May* 1614. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 29. Et toti Ordini Sancti Francisci *sub die* 12. *Septembris* 1625. *Vrbanus VIII. constit.* 47. incip. *Domini nostri sub dicta die* 12. *Septembris* 1625. cuius meminit Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 95. *post n.* 8. & Gauāt. *in Rub. Breuiarij sect.* 7. *c.* 4. *n.* 24.

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Episcopi consecratio an necessariò facienda sit à tribus Episcopis.*
2 *Episcopus vt à duobus Episcopis & alio in dignitate ecclesiastica constituto consecrari possit, conceditur propter paucitatem Prælatorum.*
3 *Episcopi consecratio potest fieri vno tantùm Episcopo assistente, & loco alterius assumi valet Abbas aliquis in casu necessitatis.*
4 *Oleorum sacrorum consecratio potest ex necessitate fieri ab Episcopo cum minori numero ministrorum quam præscribitur in Pontificali.*
5 *Ecclesiæ consecratio maximè consistit in vngendis sacro Chrismate duodecim Crucibus per Ecclesiam, & in proferendis illis verbis:* Sanctificetur, *&c.*
6 *Ecclesia consecratio ab vno Episcopo inchoata si ex aliqua causa non perficiatur, debet ab alio Episcopo denuò inchoari.*
7 *Ecclesiæ consecratio vt fieri possit conceditur, licet ob aliquod impedimentum non possit ab omnibus quatuor partibus circumiri.*
8 *Monialibus non conceditur consecratio, quæ sunt Ordinis Mendicantium.*
9 *Consecratio Monialium si fiat ex priuilegio à Superiore Regulari debet fieri cum omnibus caremoniis, quæ in consecratione Virginum ab Episcopo facienda præscribuntur.*
10 *Consecratio Monialium potest fieri in Ecclesia exteriori.*

Consecratio.

Collect. CCXV.

1 Consecratio Episcopi necessariò facienda est à tribus Episcopis, *cap. porro 66. dist.* & est de substantia adeò vt à paucioribus facta consecratio non teneat, etiamsi ab ipso Papa, Anchar. Gemin & Præpos. *in cap. nec Episcopus, de tempor. ordinat.* Posset tamen Papa immutare hanc formam tanquam traditam ab Apostolis, Anchat. *in d. cap. porrò*, quia non est Iuris diuini forma, Præpos. & Card. *in d. cap. porrò*, expressiùs *in cap Archiepiscopus 65. dist.* Item solus Papa Ordinando videtur dispensare super tali forma, Card. & Præpos. *in d. cap. porrò.* Sed si in prouincia non sint tot Episcopi, accersendi sunt ex vicina prouincia, vt notatur in *cap. si fortè 65. dist.* quod arguit in casu necessitatis non esse adhibendos Abbates, sed tantùm Episcopos ex vicina Prouincia, idque idem sentit Abb. *in cap. nec Episcopi, de tempor. ordin.* Consueuit tamen in Curia dispensari, & maior pars Theologorum, qui consulti fuerunt, ita responderunt faciendum, & sic dispensauit *Pius V. & Sacra Cong. Conc.* idem censuit, teste Sellio *in select. Canon. cap. 9. num. 3.*

Consecratio Episcopi vt possit fieri à duobus Episcopis, & ab alio in dignitate ecclesiastica cōstituto concessum fuit electo Vssellen. in Sardinia propter paucitatem Prælatorum in dicta Insula. *Sacra Cong. Rit. in Vsselen. 2. Octobris* 1601. quam refert Sellius *d. cap. 9. num. 45.* 2

Consecratio Episcopi potest fieri vno tantùm Episcopo assistente, & loco alterius potest assumi Abbas, siue alius in dignitate ecclesiastica constitutus in casu necessitatis. *Eadem S. Cong. Rit. in d. Vsselen. 20. Decembris* 1601. penes Sellium *d. cap. 9. num. 47.* 3

Consecratio sacrorum Oleorum potest ex necessitate fieri ab Episcopo cum minori numero Ministrorum, quam præscribitur in Pontificali. *Sacra Cong. Rit. in Curien. Rhetiorum 21. Augusti* 1604. apud Sellium *d. cap. 9. num. 48.* 4

Consecratio Ecclesiæ maximè consistit in vngendis sacro Chrismate duodecim Crucibus per Ecclesiam, & in proferendis illis verbis. *Sanctificetur, & consecretur, &c.* Ideò si Episcopus consecrans deficiat ex improuiso, antequam dicta faciat, meliùs erit consecrationem, ab alio inchoari, & perfici. *Sacra Cong. Rit. in Vlixbonen. 12. Aprilis* 1614. cuius memini *de Iure ecclesi. vniu. lib. 2. cap. 2. num. 53.* Consecrationis in actu potest Ecclesiæ consecrator statuere alium diem pro anniuersaria eiusdem consecratione. *S. Cong. Rit. die* 14. *& 19. Februarij* 1585. Extra actum verò Consecrationis non potest amplius mutari festum inconsulta S. Sede Apost. *Eadem S. Cong. die 16. Octobris* 1604. quas citat Gauant. *in Rub. Breuiarij sect. 8. cap. 5. num. 4.* 5

Consecratio Ecclesiæ ab vno Episcopo inchoata si ex aliqua causa non perficiatur ex improuiso casu, &c. debet ab alio Episcopo denuò inchoari & perfici. *Eadem S. Cong. Rit. in dicta Vlixbonen. 12. Aprilis* 1614. 6

Consecratio Ecclesiæ vt fieri possit conceditur, licet ob aliquod impedimentum non possit ab omnibus quatuor partibus circumiri, dummodo Episcopus quantum fieri potest, se conformet rubricis & regulis libri Pontificalis. *Sacra Congr. Rit. in Cortonen. 10. Decembris* 1600. *& 17. Iulij* 1604. *& in Asten. 17. Nouembris* 1600. *& 24. Septembris* 1605. *& in Collen. 25. Ianuarij* 1602. quarum memini *de iure eccles. vniu. lib. 2. cap. 2. n. 40.* 7

Consecratio

8 Consecratio non conceditur Monialibus, quæ sunt Ordinis Mendicantium. *Sacra Congr. Conc.* referente Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Velamen num* 6. metipso *de Iure eccles. vniu. lib.*1.*c.*44.*n.*12.

9 Consecratio monialium si fiat ex priuilegio à Superiore Regulari, debet fieri cum omnibus cæremoniis, quæ in consecratione Virginum ab Episcopo faciendæ præscribuntur. *Sacra Cong. Rit. in Camaldulen.* 1. *Iunij* 1601. de qua Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 25. *n.* 76.

10 Consecratio & benedictio Monialium potest fieri in Ecclesia exteriori, Monialibus illis tantummodo adhibitis, quæ erunt necessariæ. *Sacra Cong. Rit. in Heracen.* 27. *Iunij* 1627. penes Aldan *d. tit.* 25. *n.* 74.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Conseruatoribus agentes.*

Conseruatores cum amplissima facultate eligunt:
- 2 *Monachi S. Iustina.*
- 3 *Oliuetani.*
- 4 *Canonici Regulares Lateranenses.*
- 5 *Fratres Minimi.*
- 6. *Patres Societatis I E S V.*
- 7 *Camaldulenses.*
- 8 *Clerici Regulares S. Pauli decollati.*
- 9 *Equites Hierosolymitani.*

10 *Conseruatores à Religionibus eligendi qui, & quales esse debeant?*

11 *Religiones Conseruatores non habentes possunt illos eligere per communicationem priuilegiorum cum aliis eos habentes.*

12 *Regulares vnius Conuentus non possunt in Conseruatorem suum eligere illum, qui fuerit Prior, seu Guardianus.*

13 *Regulares possunt eligere Conseruatores iuxta formam Gregorij XV. qui primis quatuor mensibus in illa præfixis non elegerunt.*

14 *Episcopi atque eorum Vicarij possunt eligi in Conseruatores Regularium.*

15 *Abbas Ordinis Oliuetani potest eligi Conseruator si Episcopus in Synodo illum deputauerit Iudicem synodalem.*

16 *Conseruator est deputandus in ciuitate, vel diœcesi vbi situm est monasterium.*

17 *Regulares Conseruatores eligere debent in singulis diœcesibus, in quibus monasteria habent.*

18 *Conseruatorum Regularium iurisdictio vsque ad tres diætas in diuersis Episcopatibus se extendere potest.*

19 *Conseruatorum potestas defendendi Regu-*
Barbos. Apost. Decis. Sum.

lares, & alios à manifestis iniuriis, & violentiis non censetur sublata per Constitutionem Gregorij XV.

20 *Vniuersitatum Conseruatores non sunt comprehensi decreto* Conc. sess. 14. de reform. c. 5. & sess. 24. etiam de reform. cap. 20.

21 *Conseruatoria Regularium non sunt sublata per decretum Conc. sess.*24. *de reform. c.* 20. *etiam quod causa graues sint, & plenariam cognitionem requirant.*

Conseruator.

Collect. CCXVI.

DE Conseruatoribus Alexander Mone- 1
ta, Erasmus à Cochier, & Ioannes An-
tonius Massobrius, *in suis tractatibus hac de
re editis*, Azeued. *ad tit.*8. *lib.* 1. *noua Recop.*
*pag.*118. Gutier. *pract. lib.* 3. *q.* 9. Curia Philip.
tom. 1. *p.* 3. §. 7. *de Conseruatorib* Fr. Emman.
quæst. Regul. tom. 1. *q.* 65. Fr. Ioan. de la Cruz *de
statu Relig. lib.* 2. *c.* 10. Aloys. Ricc. *in collect.
decis. p.* 4. *collect.* 899. *& in decis. Curia Ar-
chiep. Neapol. p.* 2. *decis.* 258. Fr. Ludou. Mi-
randa *in manuali Prælator. tom.* 2. *q.* 47. Ioan.
Franc. Leo *in thesauro fori eccles. p.* 2. *c.* 3. *n.*102.
cum seqq. Ceuall. *commun. contra communes
tom.* 4. *q.* 792. *cum seqq.* Cardos. *in praxi Iudi-
cum, & aduocat. verbo Conseruator.* Laurent.
de Portel. *in dubiis Regularib. eod. verbo*, Le-
zana *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *c.* 10. *de Con-
seruat.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular.
verbo Conseruatores*, Ioan. Anton. Nouar.
*eius frater in summa Bullarum tit. de Conser-
uatorib.* Marcel. Vulpe *in praxi iudiciali fori
eccles. c.* 12. D. Ioan. de Solorzano *de Iure In-
diarum tom.* 2. *lib.* 3. *c.* 26. *n.* 111 *cum seqq.* Ego
de officio, & potest. Episcopi p. 3. *alleg.* 106.
Conseruatores cum amplissima facultate 2
habent Monachi Sanctæ Iustinæ de Padua.
Eugenius IV. constit. 10. incip. *Militanti* 8.
Kalend. Decembris 1436. aput Laert. Cherub.
in Bullario tom. 1. *pag.* 277. Oliuetani *Iulius II.* 3
constit 5. incip. *Militanti* 8. *Kalend. Nouembris*
1505. apud Laert Cherub. *tom.* 1. *pag.* 407. aliàs
pag. 357. Canonici Regulares Lateranenses 4
Sixtus IV. constit. 10. incip. *Dum ad vniuersos*
10. *Kalend. Septembris* 1476. apud Laert. Che-
rub *tom.* 1. *pag.* 344. Minimi Sancti Francisci 5
de Paula *Clemens VIII. constit.* 6. incip. *Con-
questionem* 19. *Martij* 1524. apud Laert. Che-
rub. *d. tom.* 1. *pag.* 569. Patres Societatis I E S V. 6
Gregorius XIII. constit. 1. incip. *Æquum*, 8 *Ka-
lend. Iunij* 1572. apud Laert. Cherub. *in Bul-
lario tom.* 2. *pag.* 361. aliàs *pag.* 271. Camaldu- 7
lenses *Leo X const.* 2. incip. *Etsi* 4. *Non. Iulij* 1513.

apud Laert. Cherub. *tom.1. pag.* 460. Clerici
8 Regulares Sancti Pauli decollati. *Iulius III.*
conſtit. 10. incip. *Ad hoc* 3. *Id. Auguſti* 1550.
9 apud Laert. Cherub. *tom.1. pag.* 701. Equites
Hieroſolymitani, & ab eis electi non poſſunt
munus recuſare. *Pius IV. conſtit. 9. incip. Cir-*
cunſpecta Kalend. Iulij 1560. apud Laert. Che-
rub. *tom.2. pag.* 9. Item plures alij Religioſi,
vt videre eſt in eorum Bullis, de quibus me-
minit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular.*
verbo Conſeruatores num 2.

10 Conſeruatores à Religionibus eligendi
qui & quales eſſe debeant, expreſſit *Clemens*
VIII. conſtit. 3. incip. *Sanctiſſimus de anno*
1592. apud Laert. Cherub. *tom.3. pag.* 3. &
apud me *de Epiſcopo part.* 3. *alleg.* 106. *prope*
fin. vbi reuocantur omnes, & quæcunque
Iudicum Conſeruatorum deputationes, quæ
non habuerint qualitates requiſitas à Boni-
facio VIII. in conſtit. quæ incipit Statu-
tum, & qui non fuiſſent electi in Conciliis
Prouincialibus, & diœceſanis. Item *Gregorius*
XV. conſtit. 9. incip. *Sanctiſſimus* 20. *Septem-*
bris 1621. apud Angel. Mar. Cherub. *tom.4.*
pag. 288. & apud me *d. alleg.* 106. *in fine*, vbi
reuocantur quæcunque electiones de Iudici-
bus Conſeruatoribus hactenus factæ, & no-
ua datur de eis, eorumque electionibus in-
poſterum faciendis diſpoſitio. De quarum
materia Lezana *in ſumma quæſt. Regul. tom.1,*
cap. 3. n. 11. & tom. 2. cap. 10. de Conſeruatorib.
à n. 36. Ioan. Anton. Nouar. *in ſum. Bulla-*
rum ſub tit. de Conſeruatorib. Lauret. de Fran-
chis *de controuerſ. inter Epiſcop. & Regular.*
pag. 169.

11 Conſeruatores eligere poſſunt Religiones
eos non habentes per communicationẽ pri-
uilegiorum cum aliis illos habentes, ſtante
diſpoſitione *cap. fin. de offic. delegati lib.6.* vbi
habentur ea verba. *quod plerumque à Sede*
Apoſt. Conſeruatores conceduntur: Cum ergo
de facili cõcedantur Conſeruatores, veniunt
ſub communicatione priuilegiorum. *Sacra*
Congr. Conc. 12. *Septembr.* 1620. de qua Ioan.
Maria Nouar. *d. verbo Conſeruatores num.7.*
Ego *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg.* 106.
n. 7. & collect. ad Trid. ſeſſ. 14. *de reformat.*
cap. 5. num. 4.

12 Conſeruatorem ſuum eligere, vel deputa-
re non poſſunt Regulares vnius Conuentus,
monaſterij, vel Domus, illum, qui fuerit
Prior, ſeu Guardianus, aut quauis alia dig-
nitate Regulari fungatur. *Sacra Congr. Epiſ-*
cop. & Regul. in Turritana 8. *Octobris* 1617.
penes Gauant *in man. Epiſcop. verbo Conſer-*
uatores.

Conſeruatores poſſunt Regulares eligere
13 iuxta formam Conſtitutionis Gregorij XV.
qui primis quatuor menſibus in illa præfixis
non elegerunt. *Sacra Cong. Conc. in Neapoli-*
tana 18. *Septembris* 1627. teſte Ioan. Maria
Nouar. *d. verbo Conſeruatores n.*8.

Conſeruatores Regularium eligi poſſunt 14
Epiſcopi ipſi, ac eorum Vicarij *Sacra Cong.*
Conc. 23. *Octobris* 1623. quam refert Laurent.
de Peyrinis *de priuileg. Regular. tom.3. in addi-*
tam. cap.11. n.17. pag. 477.

Conſeruator poteſt eligi Abbas Ordinis 15
Oliuetani ſi Epiſcopus in Synodo eum depu-
tauerit Iudicem Synodalem *Sacra Cong. Conc.*
ſub. die 2. *Martij* 1619. apud Ioan. Mariam
Nouar. *d. verbo Conſeruatores n.* 5. *me citato*
Lezana *in ſumma quæſt. Regul. tom 2. c.10. n.14.*
in fine.

Conſeruator eſt deputandus in ciuitate, 16
vel diœceſi, vbi ſitum eſt monaſterium, at-
que ibi tantum, & non alibi poteſt idem Cõ-
ſeruator procedere etiam in cauſis bonorum,
ac membrorum eiuſdem monaſterij extra ip-
ſam diœceſim exiſtentium. *Sacra Cong. Conc.*
23. *Octobris* 1623. quam adducit Laurent. de
Peyrinis *citato loco pag.* 477.

Conſeruatores eligere debent Regulares 17
in ſingulis diœceſibus, in quibus monaſteria,
Conuentus, ſeu Domus Regulares habent.
Sacra Cong. Conc. in Roſſanen. 15. *Aprilis* 1628.
& in *Lancianen.* 29. *Ianuarij* 1633. cuius me-
minere Lezana *d. tom. 2. c. 10. n. vlt.* Ioan.
Maria Nouar. *d. verbo Conſeruatores n.*3.

Conſeruatorum Regularium priuilegia 18
cum ex diſpoſitione Pij V. extendantur ad
tres diætas, & ſic poſſet eorum iuriſdictio ex-
tendi ad plures Epiſcopatus, & ex diſpoſitio-
ne Gregorij XIII. teneantur dicti Conſerua-
tores, & Regulares notificare dictam electio-
nem, & deputationem Conſeruatorum Or-
dinario loci, debet illa fieri non ſolum Or-
dinario prædicti loci, ſed etiam omnibus Or-
dinariis, ad quorum diœceſes ſe extendit
eorum facultas, ſeu iuriſdictio. *Sacra Cong.*
Conc. ſub die 11. *Iulij* 1620. referente Ioan.
Maria Nouar. *d. verbo Conſeruatores n.*9.

Conſeruatorum poteſtas defendendi Re- 19
gulares, & alios à manifeſtis iniuriis, & vio-
lentiis, quæ illis de facto inferuntur, non cen-
ſetur ſublata per Conſtitutionem Gregorij
XV. dummodo obſeruent formam præſcri-
ptam in conſtitutionibus Innocentij IV. &
Bonifacij VIII. relatis *in c.* 1. *& fin. de officio*
deleg. lib. 6. Sacra Cong. Conc. cuius meminere
Lauret. de Franchis *de controuerſ. inter Epiſ-*
copos & Regulares pag. 176. Lezana *d. tom* 2.
cap.10. n.47. Laurent. de Peyrinis *de priuileg.*
Regular. ad conſtit. 5. Gregorij XV. n. 56. Ioan.
Maria Nouar. *d. verbo Conſeruatores n.*12.

Conſeruatores Vniuerſitatum non ſunt 20
comprehenſi decreto *Concilij ſeſſ. 14. cap. 5.*
de reform. neque *ſeſſ. 24. cap. 20. etiam de*
reform.

reform. Sacra Cong. Conc. sub die 18. *Ianuarij* 1594. quam transcribit Aldan. *in compendio Canon.resol.lib.4.tit.* 8.*num.* 11.

21 Conseruatoriæ Regularium non sunt sublatæ per decretum Concilij sess. 24. de reformat. cap. 20. etiam quod causæ graues sint, & plenariam cognitionem requirant. *Sacra Congr. Conc. in Mediolanen.* teste Rota *in Oscen. iurisdictionis* 12. *Decembris* 1614. coram bonæ mem. Vbaldo sen. & illius meminerunt Ioann.Franci.Leon.*in thesauro fori eccles.part.*5.*cap.*39 *num.* 58. Flauius Cherub. *in compendio Bullarij in schol.* 2. *ad constitut.*34. *Pauli V.*

Consilium.

Collect. CCXVII.

1 Consilium Capituli sequi non tenetur Episcopus in concedendis statutis in Synodo, nisi in casibus à iure expressis. Sacra Congr. Concil. sub die 5. Iunij 1627. teste Sellio in select.Canon. cap.25 num.38.quem refero in collect. ad Trident. sess. 24. de reformat.cap.2.num.32.

2 Consilium duorum Canonicorum deputatorum in erectione seminarij licet Episcopus teneatur requirere, non tamen tenetur illorum consilium sequi.Sacra Congr.Concil. penes Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss.46. num. 74. quem refero in collect. ad Trid. sess.23.de reformat.cap.18.num.6.

Constantinus Magnus.

Collect. CCXVIII.

Constantinus Magnus Imper. in suo Lateranensi Palatio sacro Baptismatis fonte ablutus,& à lepra liberatus Ecclesiam sub nomine sanctissimi Saluatoris construxit. *Gregorius X I.constit.*1.incip.*Super* 10. *Kalend. Februarij* 1372.apud Laert.Cherub.*in Bullario tom.*2.*pag.*220.aliàs *pag.*216.in nouiss.impress. Et Basilicas ad honorem Principum Apostolorum Romæ extrui curauit. *Clemens VII. constit.*3.incip. *Admonet pridie Id. Decembris* 1523.apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1.*pag.* 562. Primus extitit omnium Imperatorum, qui diuino miraculo per manus B. Siluestri à lepra,qua percussus erat, mundatus per lauacrum regenerationis ad Fidem D. N. Iesu Christi conuersus fuit,& sanctæ Sedi Apost. plura liberalissimè donauit, de quo Magdalen.*de numero testium in testament.requis.p.*1. *cap.*12.*num.* 18. August. Steuchus in libro de donat. Constantini contra Vallam, Boet. Ego *tom.*1.*tit.de iurisdict. Eccles. temporal.q.*3. *de donat.Constantini.* Ego *de iure eccles. lib.*3. *cap.*28.

SVMMARIVM.

1 *Ægidiana Constitutiones in toto statu ecclesiastico seruanda sunt.*

2 *Bulla Pij V.* In conferendis, *quando locum habeat.*

3 *Beneficia iurispatronatus non comprehendit Bulla Pij V.* Quanta Ecclesia Dei.

4 *Parochiales dimissa ob alterius assecutionem comprehenduntur sub dispositione Bulla Pij V. Quanta Ecclesia Dei.*

5 *Bulla Gregorij XIII. super mutatione officij Abbatissa in Italia quibusque trienniis, obseruari debet in omnibus Monialium monasteriis quarumuis Militiarum.*

6 *Bulla Gregorij XIII. seruanda est circa praecedentiā in processionibus inter Confraternitates laicorum.*

7 *Clericos iter facientes, & in Villis habitantes non comprehendit Constitutio Sixti V.super habitu.*

8 *Regulares vtriusque sexus etiam nouitios comprehendit Bulla Clementis VIII. de munerum largitione.*

9 *Bulla Clementis VIII. circa formam construendi Regularium monasteria etiam habet locum circa erigenda monasteria Monialium.*

10 *Frumenti dispositionem prohibet etiam Bulla Pauli V. prohibens dispositionem pecunia Montium pietatis in alios.*

11 *Equites Hierosolymitanos non afficit Bulla Gregorij XV. de Conseruatoribus.*

12 *Bulla Gregorij XV. de Conseruat. non sustulit facultatem quam habent Conseruatores defendendi Regulares à manifestis iniuriis, & violentiis.*

13 *Regulares absque legitima causa accedentes ad monasteria Monialium Regularibus subiectarum à diœcesano Episcopo stante Bulla Gregorij XV.puniri possunt.*

14 *Declarari, aut interpretari nullus potest Constitutionem* 83. *Vrbani VIII. circa onera Missarum suscipienda.*

15 *Licentia à Concilio Trid. concessa aqua ex causa abessendi aliquantisper à residentia non fuit sublata per Constitutionem Vrbani VIII.*

16 *Pecunia ad cambium, vel mutuo accepta cum solutione lucri cessantis, vel damni emergentis prohibentur decreto Vrbani VIII.de rebus Regularium nō alienandis.*

Constitutiones Apostolicæ.

Collect. CCXIX.

1 Constitutiones Ægidianas in toto statu ecclesiastico, & locis immediatè subiectis seruari iussit *Sixtus IV. constit.*15. incip. *Etsi* 3. *Kalend. Iuny* 1478. apud Laert. Cherubin. *in Bullario pag.* 354. aliàs *pag.* 318. in nouiss. impress.

2 Constitutio Pij V. *In conferendis*, non habet locum nisi in his diœcesibus, in quibus coacta fuit Synodus diœcesana, & in eis iuxta formam sess. 14. cap. 18. de reform. fuerunt deputati examinatores. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garcia *de benef p.*9.*cap.*2.*num.*4.

3 Constitutio Pij V. *Quanta, Kalend. Aprilis* 1568. *in §. cæterum*, qua prohibentur Episcopi beneficia eorum manibus resignata illorum, aut resignantium affinibus, consanguineis, aut familiaribus conferre, non comprehendit beneficia iurispatronatus. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benefic. p.*11. *cap.* 3. *num.* 268. Et ideò patronum resignantem beneficium sui iurispatronatus posse præsentare quem vult ad dictum beneficium, & Ordinarium teneri instituere præsentatum, non obstante dispositione huius Constitut. censuit *Eadem S. Cong. Conc. in Viterbien.* 18. *Martij* 1628. penes Sellium *in select. Canon. cap.* 90. *num.* 6.

4 Constitutio Pij V. *Quanta*, qua prohibentur Episcopi beneficia in eorum manibus resignata, eorum, aut resignantium consanguineis conferre, habet locum etiam in Parochialibus dimissis ob alterius Parochialis assecutionem. *Sacra Cong. Episcopor. & Regul.* 19. *Decembris* 1620. apud Sellium *d. cap.* 90. *num.* 7.

Constitutio Gregorij XIII. de datis & promissis, infrà *in verbo Pœna collect.* 578. *n.*1.

5 Constitutio Gregorij XIII. super mutatione Officij Abbatissæ, seu Priorissæ Monialium in Italia existentium singulis quibusque triennijs, obseruari debet in omnibus Monialium monasterijs quatuorcunque Militiarum etiam Hierosolymitanorum. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 22. *May* 1604. quam refert Sellius *d. cap.* 90. *num.* 8.

6 Constitutio Gregorij XIII. seruanda est circa præcedentiam in processionibus inter Confraternitates laicorum. *Sacra Congreg. Rit. in Nepesina* 10. *Maij* 1608. ac etiam inter Regulares, ut scilicet illi præcedant, qui prius habuerint locum. *Eadem Sacra Cong. in Tuscanen.* 14. *Iunij* 1608. quarum meminit Sellius *d. cap.* 90. *num.* 10.

Constitutio Sixti V. super habitu, & tonsura non comprehendit Clericos inter facientes, & in villis habitantes. *S. Congr. Episcop. & Regul. in Vlixbonen.* 18. *Octobris* 1589. quam adducit Sellius *d. cap.* 90. *num.* 11. 7

Constitutio Clementis VIII. qua munerum largitio interdicitur, comprehendit Regulares vtriusque sexus, & tam nouitios, quam professos. *Sacra Congreg. Episcop. & Regular. in sancti Seuerini* 23. *Iulij* 1603. teste Sellio *in selectis Canonicis cap.* 33. *num.* 11. quem refero *in collect. ad Trident. sess.* 25. *de Regular. cap.* 2. *num.* 34. 8

Constitutio Clementis VIII. de munerum largitione, *infrà verbo Munerum largitio collect.* 520. *à num.* 1.

Constitutio Clementis VIII. circa formam construendi Regularium monasteria etiam habet locum circa erigenda monasteria Monialium. *Sacra Cong. Conc.* 19. *Decembris* 1620. cuius meminerunt Tamburin. *de iure Abbatiss. disp.* 33. *quæst.* 1. *num.* 4. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Episcopus n.* 4. *in fine*, Ego *de iure ecclesiast. vniuerso lib.* 2. *cap.* 12. *num.* 7. 9

Constitutio Pauli V. prohibens dispositionem pecuniæ Montium Pietatis in alios quam pauperum vsus in ipsorum Montium erectione præscriptos, absque Sedis Apost. licentia, prohibet etiam dispositionem frumenti. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 14. *Februarij* 1631. apud Sellium *d. cap.* 90. *n.* 12. 10

Constitutio Gregorij XV. de Conseruatorib. non afficit Milites Hierosolymitanos nisi quoad Conseruatores, & non quoad Iudices Ordinarios habentes Ordinariam iurisdictionem intra limites suorum Prioratuum. *Sacra Cong. Episcop. & Regul in Meleuitana* 6. *Februarij* 1627. refert R.P.D. Alexand. Sperell. *in decis. fori eccles. decis.* 21. *num.* 59. *in fine*, quod S. Cong. decretum fuit postmodum confirmatum à Papa *Vrbano VIII. constit.* 78. incip. *Exponi* 17. *Februarij* 1629. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 92. 11

Constitutio Gregorij XV. de Conseruat. statuens inter cætera, vt coram Conseruatoribus Regulares conueniri quidem aut trahi debeant, sed alios conuenire aut trahere non possint, non sustulit facultatem, quam habent Conseruatores defendendi Regulares à manifestis iniurijs, & violentijs, dummodo obseruent formam præscriptam Constitutionibus Innocentij IV. & Bonifacij VIII. relatis *in cap.* 1. *& fin. de officio deleg. in* 6. *Sacra Cong. Conc. de anno* 1624. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. ad Constit.* 5. *Gregorij XV. num.* 56. 12

Constitutione stante Gregorij XV. de exempto 13

exemptorum priuilegiis possunt Regulares absque legitima licentia accedentes ad monasteria Monialium Regularibus subiectarum, ibique in loco colloquiis destinato cum moniali colloquentes à diœcesano Episcopo tanquam Sedis Apost. delegato coërceri & puniri. *Sacra Cong. Concil. de anno* 1624. cuius meminerunt Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit de clausura & accessu Regular. ad monasteria Monialium num.* 8. R. P. D. Sperell. *in decis. fori eccles. decis.* 97 *num.* 29. Ego ipse *de iure eccles. vniuerso lib.* 1. *c.* 44. *n.* 167.

14 Constitutionem 43. Vrbani VIII. circa onera Missarum suscipienda, & numerum Regularium præfiniendum nemo potest declarare, aut interpretari. Idem *Vrbanus VIII. constit.* 43. §. 16. incip. *Cum sæpe* 21. *Iunij* 1625. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 58.

15 Constitutione Vrbani VIII. nuper edita super Episcoporum etiam S. R. E. Cardinalium residentia, non fuit sublata facultas à Concilio Trid cap. 1. sess. 23. de reformat. concessa æqua ex causa abessendi aliquantisper à residentia dummodo absentiæ spatium duos, vel ad summum tres menses non excedat. *Sacra Congr. Conc.* 3. *Februarij* 1635. quam refero *de Episcopo p.* 3. *alleg.* 53. *num.* 21. *in fine in nouiss. impress.*

16 Constitutione siue decreto Vrbani VIII. de rebus Regularium non alienan. in quo prohibentur Regulares census imponere super bonis ad eorū monasteria pertinentibus, loco censuum huiusmodi comprehenduntur pecuniæ ad cambium, vel mutuo acceptæ cum solutione lucri cessantis, vel damni emergentis. *S. Congr. Conc.* 21. *Martij* 1626. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. constit.* 8. *Vrbani VIII. num.* 1.

SVMMARIVM.

1 *Constitutiones Synodales impedientes executionem litterarum Apost. irritantur.*

2 *Episcopus non tenetur exhibere ciuitati Constitutiones Synodales priusquam imprimantur.*

3 *Episcopus absque consensu & approbatione Cleri potest facere Cōstitutiones in Synodo diœcesana, de consilio tamē Capituli.*

4 *Executio Constitutionum Synodalium non potest per appellationem impedriri, si illæ fuerunt à Sede Apost. confirmata.*

5 *Officij circa celebrationem seruandæ sunt Constitutiones synodales.*

6 *Constitutio synodalis quod prædicari non possit feria quinta in Cœna Domini seruanda est.*

7 *Alloquentes cum Monialibus exemptis sine licentia an possint puniri ab Episcopo, & etiam ipsæ Moniales exemptæ?*

8 *Constitutio Episcopi & Capituli facta post Concilium de soluenda certa quantitate ratione noua possessionis Canonicatuum integrè conuertenda in fabricam, valida est.*

9 *Episcopi Constitutio ne Parochi possint abesse vltra duos dies, valida est.*

10 *Constitutiones Ecclesiæ vt functiones absente Episcopo fiant ab Archiepresbytero licet non sit prima dignitas, valida sunt.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Constitutiones Synodales, & Episcopales.

COLLECT. CCXX.

Constitutiones Synodales executionem litterarum Apost. impedientes irritauit *Clemens VII. constit.* 39. incip. *Romanus* 4. *Kalend. Ianuarij* 1533. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 606. 1

Constitutiones Synodales non tenetur Episcopus ciuitati exhibere, priusquam imprimantur, & postquam publicatæ fuerint, tunc ciuitas reclamare, & aggrauia proponere potest. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in causa Ciuitatis Castelli* 14. *Aprilis* 1615. *in resp. ad* 12. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 25. *n.* 39. quem refero *in collect. ad Concil. Trid. sess.* 24. *de reform. c.* 2. *n.* 33.

Constitutiones in Synodo diœcesana facere potest Episcopus absque consensu, & approbatione Cleri, debet tamen requirere consensum Capituli, licet illud non teneatur sequi, nisi in casibus à iure expressis, non obstante quod ex forma Roman. Pontif. in celebranda Synodo diœcesana & Prouinciali expressè caueatur vt Constitutiones in Synodo publicandæ per verbum, *Placet*, confirmentur. *Sacra Congr. Conc. in Veneta* 27. *Aprilis* 1592. penes Paul. Piasec. *in praxi Episcop. part.* 2. *cap.* 2. *num.* 8. & Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis num.* 65. 3

Constitutionum Synodalium executio non potest per appellationem impediri, nec retardari, si illæ fuerunt à Sede Apost. confirmatæ. *Sacra Congr. Concil. in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 18. cuius meminit Sellius *d. cap.* 25. *num.* 42. 4

Constitutiones Synodales seruandæ sunt circa Officij celebrationem. *Sacra Congr. Rit. in Nerttonen.* 25. *Februarij* 1605. quam refert Sellius *d. cap.* 25. *num.* 43. 5

6 Constitutio Synodalis quod prædicari nō possit feria quinta in Cœna Domini, seruari mandauit. *Sacra Congr. Rit. in Cataccn.* 1. *July* 1601. de qua Sellius *d. cap.* 25. *num.* 44.

7 Constitutione Prouinciali Mediolanen. stante quod alloquentes cum Monialibus puniantur, dubitatum fuit an alloquentes sine licentia cum Monialibus exemptis possint puniri ab Episcopo, & etiam ipsæ Moniales exemptæ? *Sacra Congr. Conc. sub die* 8. *Augusti* 1624. censuit non posse puniri Moniales exemptas; quoad alloquentes fuit remissum Congregationi Episcoporum, & Regularium: refert Sellius *d. cap.* 25. *num.* 43.

8 Constitutio facta per Episcopum, & Capitulum post Concilium Trid. ad soluendam certam quantitatem ratione nouæ possessionis Canonicatuum, quæ integrè cedat in fabricam, nihil autem ex pecunia Notariis, cursoribus, campanariis, aliisue Ecclesiæ ministris, quibus aliàs constituta sunt salaria attribuendam, valida est. *Sacra Congr. Conc. in Segobien.* 11. *July* 1590. referente Nicol. Garc. *de benefic. part.* 3 *cap.* 2. *num.* 198. *in* 9. *declar.* quem refero *de Canonic. & dignit. cap.* 15. *num.* 30.

9 Constitutio Episcopi valet ne Parochi possint abesse vltra duos dies sine licentia. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. part.* 3 *cap.* 2. *num.* 23. *in* 1. *declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 23. *l.* 2. §. 2. *tit. sed an Parochi debeant residere num.* 155. quos refero *de officio, & potest. Parochi, cap.* 8. *num.* 57.

10 Constitutiones Ecclesiæ vt functiones absente Episcopo fiant ab Archipresbytero, licet non sit prima Dignitas, & non ab Archidiacono, licet sit prima dignitas, seruandæ sunt. *Sacra Cong. Rit. in Iunenacen.* 9. *Maij* 1609. penes Sellium *d. c.* 25. *n.* 45.

SVMMARIVM.

1 *Laudabiles consuetudines, & in honorem Dei, & ministrorum eius introductæ, seruandæ & tuendæ sunt.*

2 *Iuri & Cæremonialis libro conformis consuetudo seruanda est.*

3 *Consuetudo allegata & non probata non est seruanda contra decretum Prouinciale.*

4 *Consuetudo ob deuotionem non est alteranda.*

5 *Consuetudo ad fauorem alicuius introducta, & legitimè probata seruanda est.*

6 *Consuetudo laudabilis & antiqua circa ritus, & cæremonias.*

7 *Consuetudo longioris vacationis à seruitio Ecclesiæ potest ab Episcopo reduci ad tempus præscriptum à Concilio Trid.*

8 *Canonici vt possint facere Capitulum sine licentia Vicarij foranei seruanda est consuetudo.*

9 *Prior Monasterij vt ante se faciat Crucem deferri more Archiepiscoporum, declaratur abusus.*

10 *Oblationes, quæ offeruntur Cruci feria sexta in Parasceues, vt dentur Magistris cæremoniarum, seruanda est consuetudo.*

11 *Capellani vt ministrent Canonicis cappas, seu pluuialia capite detecto, seruanda est consuetudo.*

12 *Confraternitas vt in feria quinta in Cœna Domini in hora quarta noctis processionaliter ad Ecclesiam Cathedralem accedat tolerandum est, sed mulieres prohibendæ sunt, vt eant de nocte cum illa.*

13 *Campanæ in salutatione Angelica vt non pulsentur ante pulsationem in Ecclesia Matrice si fuerit consuetudo, seruanda est.*

14 *Dignitates duæ vt assistant loco Diaconorum Canonicorum vbi Prebendæ non sunt distinctæ, si fuerit consuetudo, seruanda est.*

15 *Clerici quod cum cotta sedeant in gradibus Altaris, tolerari potest.*

16 *Campanæ Sabbato sancto ex consuetudine vniuersalis Ecclesiæ non pulsantur, antequam sint pulsatæ in Ecclesia Cathedrali.*

17 *Canonici vt teneantur associare Episcopum ad Ecclesiam venientem cum cappa omnibus diebus festiuis etiam non solemnibus, si fuerit consuetudo, toleranda est.*

18 *Magistratus vt in primo ingressu ciuitatis Archiepiscopo obuiam eant, & pedites eum cū sua Cruce equitātem præ manibus introducant, si fuerit consuetudo, seruanda est.*

19 *Priores noui vt antequam possessionem officij accipiant, eant ad Ecclesiam Cathedralem, si fuerit consuetudo, illa seruanda est.*

20 *Archipresbyter vt associetur à Clericis, & Presbyteris, sicut Episcopus à Canonicis, si fuerit consuetudo, illa seruanda erit.*

21 *Transeuntes ad secundas nuptias vt benedicantur à Parocho si obtentum fuerit consuetudine legitimè præscripta cum scientia Papæ, illa vtique seruanda erit.*

22 *Puella habitum suscepturа vt per biduum, aut triduum antea introducantur in Monasteria, si viguerit consuetudo, illa toleranda erit.*

23 *Populus in inferioribus Ecclesiis si ex consuetudine solitus sit prædicatori soluere; ea seruanda est.*

24 *Episcopo*

24 *Episcopo diæcesim visitanti vt à laicis victualia ministrentur, si vigeat consuetudo quomodo obseruanda.*

25 *Communitates vt procurent Episcopum visitantem quandiu ipsa voluerint, si vigeat consuetudo, vtique seruanda erit.*

26 *Beneficium Curatum vel simplex simul cum Capellania in eadem Ecclesia tenendi consuetudo est sublata per Concilium Tridentinum.*

27 *Canonici infirmi vt fructus tantùm suæ Prabendæ, non distributiones quotidianas percipiant, si vigeat in Ecclesia consuetudo legitima præscripta, illa vtique tollet constitutionem.*

28 *Canonicus missus à Capitulo pro aliquo seruitio ipsius Ecclesiæ, vel Capituli, percipit omnes fructus & distributiones stante consuetudine.*

29 *Episcopo licet retinere penes se vnum, vel duos Canonicos, qui fructus percipere possint, non tamen distributiones quotidianas.*

30 *Dignitates cum Prabendis Canonicalibus vt simul in eadem Ecclesia obtineri possint, si vigeat consuetudo, illi derogatum nõ erit à Concilio.*

31 *Consuetudo, quæ imponit onus Canonico recepto, quòd tendat in vtilitatem Canonicorum, non valet, secus in vtilitatem Ecclesiæ, vel augmentum cultus diuini.*

Consuetudo.

Collect. CCXXI.

1 Consuetudines laudabiles, & in honorem Dei, & Ministrorum eius introductæ sunt seruandæ, & tuendæ, *Sacra Cong. Rit. in Narnien. 16. Iuly* 1605. teste Aldano *in compendio Canon. resolut. lib* 3. *tit.* 14. *n.* 43.

2 Consuetudo Iuri & Cæremonialis libro conformis seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Pisaurien. 23. May* 1603. *& in Granaten.* 10. *Maij* 1608. quarum meminit Aldan. *d. lib.* 3. *resolut.* 14. *num.* 44.

3 Consuetudo allegata, & non probata non est seruanda contra decretum Prouinciale. *Sacra Cong. Rit. in Cusentina* 20. *Nouembris* 1610. penes Sellium *in selectis Canon. cap.* 56. *num.* 18.

4 Consuetudo non est alteranda ob deuotionem. *Sacra Cong. Rit. in Ariminen.* 18. *Octobr.* 1604. apud Sellium *d. c.* 56. *n.* 19.

5 Consuetudo ad fauorem alicuius introducta, & legitimè prolata seruanda est. *Sacra Cong. Rit in Tarantina* 28. *Septembris* 1602. & licet prætendatur abusus non est tollenda, parte non audita. *Sacra Congr. Rit. in Eluen eadem die* 28. *Septembris* 1602. quam refert Sellius *d. cap.* 56. *num.* 20.

6 Consuetudo laudabilis & antiqua circa ritus & cæremonias, quæ seruantur in prouincia in Ecclesiis Collegiatis vniuersaliter, seruanda est ab Ecclesia Collegiata eiusdem prouinciæ. *Sacra Cong. Rit. in Mediolanen.* 28. *Aprilis* 1607. de qua Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 46.

7 Consuetudo longioris vacationis à seruitio Ecclesiæ potest ab Episcopo reduci ad tempus præscriptum à Concilio Trid *Sacra Cong. Rit in Egitanien.* 23. 1602. quam adducit Sellius *d. cap.* 56. *n.* 21.

8 Consuetudo vt Canonici possint facere Capitulum sine licentia Vicarij foranei seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Oriolen. Celis* 16. *Decembris* 1606. cuius meminit Ald. *d. tit.* 14. *num.* 47.

9 Consuetudo vt Prior monasterij ante se faciat deferri Crucem more Archiepiscoporum, declaratur abusus. *Sacra Congr. Rit. in Carpolitar. nullius* 4. *Marty* 1606. apud Aldan. *d. tit.* 14. *num.* 48.

10 Consuetudo vt oblationes, quæ offeruntur Cruci feria sexta in Parasceue dētur Magistris Cæremoniarum, seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Beneuentana* 29. *Nouembr.* 1603. quam allegat Aldan. *d. tit.* 14. *num.* 49.

11 Consuetudo vt Cappellani ministrent Canonicis cappas, seu pluuialia, capite detecto, seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Burgen.* 19. *Iunij* 1604. penes Sellium *d. cap* 56. *n.* 23.

12 Consuetudo Laudabilis vt feria quinta in Cœna Domini Cõfraternitas in hora quarta noctis accedat ad Ecclesiam Cathedralem, toleranda est, sed mulieres prohibendæ sunt, vt non eant de nocte cum illa. *Sacra Cong. Rit. in Vintimilien.* 11. *Decembris* 1604. apud Sellium *d. c.* 56. *n.* 24.

13 Consuetudo vt campanæ in salutatione Angelica non pulsentur ante pulsationem in Ecclesia Matrice, seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Oriolen.* 21 *Augusti* 1601, *& in Gienen.* 24. *Septembris* 1605. quarum meminit Sellius *d. cap.* 56. *n.* 25.

14 Consuetudo vt duæ Dignitates assistant loco Canonicorum Diaconorum, vbi Præbendæ sunt distinctæ seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 15 *Maij* 1607. *in resp. ad dub.* 2. quam refert Sellius *d. cap.* 56. *n.* 26.

15 Consuetudo quod clerici cum cotta sedeant in gradibus Altaris quando Sanctissim. Sacramentum non est discoopertum super eo, potest tolerari. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Marty* 1608. *in resp. ad dub.* 12. teste Sellio *d cap.* 56. *num.* 27.

16 Consuetudo vniuersalis Ecclesiæ quod campanæ sabbato sancto non pulsentur antequam

tequam sint pulsatæ in Ecclesia Cathedrali seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Marsicen. 21. Martij* 1609. referente Aldan. *d. tit.* 14. *num.* 50.

17 Consuetudo siue vsus quod Canonici teneantur associare Episcopum venientem ad Ecclesiam cum cappa omnibus diebus festiuis, Dominicis, & aliis, etiam non solemnibus seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Ripana* 30. *Ianuarij* 1610. quam adducit Aldan. *d. tit.* 14. *num.* 51.

18 Consuetudo vt Magistratus in primo ingressu ciuitatis Archiepiscopo obuiam eant, & pedites eum cum sua Cruce equitantem præ manibus introducant, seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Tarraconen.* 2. *Martij* 1613. apud Sellium *d. cap.* 56. *num.* 28.

19 Consuetudo vt noui Priores antequam possessionem Officij accipiant, eant ad Ecclesiam Cathedralem, seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Narnien.* 16 *Iuly* 1607. cuius meminit Aldan. *d tit.* 14. *num.* 53.

20 Consuetudo vt Archipresbyter associetur à Clericis & Presbyteris, sicut Episcopus à Canonicis, tollenda est. *Sacra Cong. Rit. in Baren.* 4. *Iulij* 1615. quam citat Aldan. *d. tit.* 14. *num.* 54.

21 Consuetudo legitimè præscripta cum scientia Papæ vt transeuntes ad secundas nuptias benedicantur à Parocho, valida est. *Sacra Cong. Conc.* 2. *Octobris* 1593. de qua Sellius *d. cap.* 56. *num.* 29.

22 Consuetudo vbi viget vt puellæ habitum suscepturæ per biduum, aut triduum antea introducantur in monasteria, toleranda est. *Sacra Cong. Conc.* penes Gauant. *in manuali Episcop. verbo Monialium clausura num.* 32. Lezana *in summa quæst. Regul. tom.* 3. *verbo clausura num.* 23. *in fine.*

23 Consuetudo vbi viget in inferioribus Ecclesiis quod populus soluat Prædicatori, ea seruanda est, nisi forsan facultas nominandi Prædicatorem Vniuersitati ab immemoriali tempore competeret, & Episcopus talem nominationem sibi vendicauerit. *Sacra Cong. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 30. *l.* 7. *de Prædicator. num.* 22. R. D. Spetell *in decis. fori ecclesi. decis.* 70. *à princ.* quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 76. *num.* 12.

24 Consuetudo vt Episcopo diœcesim visitanti à laicis victualia ministrentur, Vicario autem visitanti ab Ecclesiarum Rectoribus seruanda est, si laici sponte perseuerent in ista consuetudine. *Sacra Cong. Conc.* apud Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. num.* 119.

25 Consuetudo vt Communitates procurent Episcopum visitantem, quandiu ipsæ voluerint, seruanda est: nam si ipsæ recusarent, cogendæ minimè sunt. *Sacra Cong. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. num.* 121. quem refero *de Episcopo p.* 3. *alleg.* 73. *num.* 45.

Consuetudo tenendi beneficium curatum, vel simplex simul cum capellania in eadem Ecclesia, est sublata per *Conc. Trid. sess.* 24. *cap.* 17. *de reform. Sacra Congr. Conc* referentibus Nicol. Garc. *de benef. part.* 5. *cap.* 8. *num.* 87. & Armendar. *vbi suprà tit.* 7. *de benef. incompatibil. num.* 28. 26

Consuetudo in Ecclesia inducta vt Canonici infirmi fructus tantum suæ Præbendæ, non distributiones quotidianas percipiant, si legitimè præscripta sit, tollit constitutionem. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benef. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 361. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 23. *de resident. sub tit. an Canonici num.* 72. 27

Consuetudine stante quod Canonicus missus à Capitulo pro aliquo seruitio ipsius Ecclesiæ, seu Capituli percipiat omnes fructus & distributiones quotidianas, ea est seruanda si Canonici absint pro euidenti Ecclesiæ vtilitate. *Sacra Congr. Concil.* quam citat Nicol Garc. *de benef. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 361. 28

Consuetudine in Ecclesia Cathedrali stāte quod Canonici non interessentes diuinis, non percipiant fructus Præbendæ, nec distributiones quotidianas, licet Episcopo retinere penes se vnum, vel duos Canonicos, qui dictos fructus percipere possint, ac si in choro præsentes essent, exceptis tamē distributionibus quotidianis. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *d. part.* 3. *cap.* 2. *num* 247. & Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 23. *de resident. sub tit. an Canonici, &c. num* 59. 29

Consuetudini permittenti quod in eadem Ecclesia dignitates cum Præbendis Canonicalibus teneantur, non est derogatum à Concilio Trid. sess. 24. cap. 17. de reform. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. part.* 11. *cap.* 5. *num.* 146. *& seqq.* Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 7. *de benefic. incompatibil num.* 26. quos refero *de Episcopo part.* 3. *alleg.* 62. *num.* 18. *prope fin.* 30

Consuetudo quæ militat in Ecclesia antequam esset in Cathedralem erecta, non militat postquam in Cathedralem fuerit erecta. *Sacra Cong. Rit. in Ripana* 28. *Aprilis* 1607, quam adducit Sellius *d. cap.* 25. *num.* 46. 31

SVMMARIVM.

1 *Immemorialis consuetudo allegata legitime probanda est.*

2 *Caeremoniale non tollit consuetudines laudabiles & immemoriales.*

3 *Immemorialis consuetudo vt praeter Diaconum, & Subdiaconum Canonico celebranti assistat vnus Capellanus cum Pluuiali seruanda est.*

4 *Immemorialis consuetudo quod eodem tempore thurificentur Canonici, & Magistratus, seruanda est.*

5 *Episcopus vt tam eundo ad Ecclesiam quam assistendo diuinis officiis semper habeat duos Canonicos assistentes, si adsit consuetudo immemorialis, illa seruanda est.*

6 *Immemorialis consuetudo Ecclesiae circa assistentiam ministrorum, seruanda est.*

7 *Immemorialis consuetudo quod Praepositus absente Episcopo triplici ductu thurificetur, seruanda est.*

8 *Immemorialis consuetudo quod quando Canonici cantant aliquam Missam votiuam loco Missae Conuentualis, sufficiat Missa lecta celebrata in aurora, seruanda est.*

9 *Immemorialis consuetudo non residendi sublata est decreto* Concil. sess. 24. cap. 12. de reform.

10 *Immemorialis consuetudo sublata fuit per* Conc. sess. 25. de reform. cap. 6.

11 *Immemorialem consuetudinem non excludit decretum* Conc. sess. 24 de reform. cap. 20. in fine.

12 *Immemorialis consuetudo, qua Parochi Ecclesias Curatas pro tempore vacantes optant, non est sublata per Concilium.*

13 *Immemorialis consuetudo non excusat à residentia in Cathedralibus, & Collegiatis insignibus, nisi sint rurales prorsus constituta.*

Consuetudo immemorialis.

Collect. CCXXII.

1 Consuetudo immemorialis allegata legitimè probanda est. *Sacra Congr. Rit. in Bononien.* 10. *Maij* 1608. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 56. *num.* 30.

2 Consuetudines immemoriales, & laudabiles non tolluntur per caeremoniale. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina* 17. *Septembris* 1611. *& in Tornacen.* 28. *Ianuarij* 1612. *& in Hidruntina* 30. *Ianuarij* 1616. Quod locum haber in omnibus Regnis, & locis Christianitatis. *Eadem sacra Congr. Rit. in Elboren.* 17. *Iunij* 1606. Sed donec fiant probationes pro illa probanda eiusdem libri executio non est retardanda. *Eadem sacra Congreg. in Conchen.* 18. *Martij* 1617. *&* 8. *Maij eiusdem anni*, quarum meminit Sellius *dict. cap.* 56. *num.* 31.

Consuetudo immemorialis vt praeter Diaconum, & Subdiaconum Canonico celebranti assistat, vnus Capellanus cum Pluuiali seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Mantuana* 19. *Iunij* 1602. quam refert Sellius *dict. c.* 56. *num.* 32. 3

Consuetudo immemorialis quod eodem tempore thurificentur Canonici & Magistratus, seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Fanen.* 1. *Septembris* 1607. penes Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 14. *n.* 57. 4

Consuetudo immemorialis vt Episcopus tam eundo ad Ecclesiam quam assistendo diuinis Officiis, semper habeat duos Canonicos assistentes, seruanda est, tam absente quàm praesente Magisttatu Regio. *Sacra Cong. Rit. in Granaten.* 10. *May* 1608. *&* 24. *Octobris* 1609. referente Aldano *d. tit.* 14. *num.* 58. 5

Consuetudo immemorialis Ecclesiae circa assistentiam ministrorum faciendam Episcopo, Dignitatibus, & Canonicis tam in Missis, quàm in Vesperis seruanda est. *S. Cong. Rit. in Lucerina* 14. *Iuny* 1608. *&* 9. *Maij* 1619. apud Aldan. *d. tit.* 14. *num.* 59. 6

Consuetudo immemorialis quod Praepositus absente Episcopo triplici ductu thuribuli thurificetur, seruanda est. *Sara Cong. Rit. in Auenionen.* 20. *Nouembris* 1610. quam adducit Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 60. 7

Consuetudo immemorialis quod quando Canonici cantant aliquam Missam loco Missae Conuentualis, sufficiat Missa lecta celebrata in aurora, seruanda est, praeterquam in diebus, in quibus ex tertia rubrica Missalis omnino cantandae sunt duae Missae Conuentuales *Sacra Congr. Rit. in Vrbinaten.* 4. *Iuly* 1615. *& in Compluten.* 23. *Martij* 1602. *& in Oscen.* 28. *Ianuarij* 1612. quarum meminit Sellius *d. cap.* 56. *num.* 33. 8

Consuetudo immemorialis non residendi sublata est decreto *Concil. sess.* 24. *c.* 12. *de refor.* quod si Canonici alia ratione se tueãtur, audiendi sunt. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garcia *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 198. Per quod decretum sublata sunt statuta & consuetudines immemoriales non residendi Canonicos, & Dignitates. *Eadem S. Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 197. *in* 1. *&* 3. *declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarrae lib.* 2. *tit.* 23. *de resident. sub tit. an Canonici &c. n.* 21. *&* 23. 9

Consuetudo immemorialis sublata fuit per *Concil. sess.* 25. *de reform. cap.* 6. *Sacra Cong. Conc. in Calciaten.* 7. *Septembris* 1630. penes Sellium *d. c.* 56. *n.* 34. 10

Consuetudo immemorialis non excluditur per decretum *Concilij sess.* 24. *de reform. c.* 20. 11

in

in fine, sed donec de illa constiterit per tres sententias conformes, non inferior, sed diœcesanus Episcopus, debet interim huiusmodi causas cognoscere. *Sacra Cong. Conc.* teste Rota *decis.* 248. *n.* 1. *p.* 2. *recentior.*

12 Consuetudo immemorialis, qua Parochi Ecclesias Parochiales pro tempore vacantes optant, non est sublata per Concilium, & in illis Parochialibus, quæ optantur, non est necessarium examen per concursum. *Sacra Congreg. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 165.

13 Consuetudo immemorialis non excusat à residentia in Cathedralibus, & Collegiatis insignibus, secus si non sint insignes, si illæ sint curales prorsus destitutæ, aut in quibus nunquam antea supra hominum memoriam solitum esset residere, aut in quibus adeo tenues redditus essent vt Canonicos aliunde non habentes vnde viuant, alere non possent, sufficit autem ad excludendam immemorialem quod aliqui Canonici resederint. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garcia *de benefic. p.* 3. *c.* 2. *n.* 197. Armeodat. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 23. *de resident. tit. an Canonici, vel alij habentes dignitatem, num.* 20. Sanctar. *var. resolut. quæst.* 4. *num.* 33. quos refero *de Episcop. part.* 3. *alleg.* 53. *numero* 115.

SVMMARIVM.

1 *Lauretani Canonici vt obuiam eant, & associent Canonicos Recanatenses, si fuerit consuetudo, illa seruanda erit.*

2 *Recanatensis Clerus vt singulis annis in die Annuntiationis adeat processionaliter sanctam Domum Lauretanam, & Clerus Lauretanus ei obuiam procedat, consuetudo seruanda est.*

3 *Alatrina in Ciuitate existens consuetudo celebrandi festum S. Sixti cum Missa feria quarta infra octauam Pascha confirmatur.*

4 *Theatinorum consuetudo vt non faciant commemorationem de Patrono Ecclesiæ, sed tantùm de Cruce, seruanda non est.*

5 *Officium de S. Eulalia vt celebretur cum octaua etiamsi venerit in quadragesima, consuetudo existens seruetur.*

6 *Missam sancti Simeonis celebrandi Consuetudo in Ecclesia Monialium eiusdem nominis in ciuitate Ragusina, confirmatur.*

7 *Beneficiati sancti Laurentij in Damaso de Vrbe, quod in Vesperis & Missis solemnibus festi Conceptionis B. Mariæ Virginis thurificantur immediatè post Canonicos, & ante Custodes & Guardianos Societatis Sanctissimæ Conceptionis, consuetudo existens seruanda est.*

8 *Astensis Ecclesia consuetudo quod fructus spectent ad Capitulum donec beneficiatus sit Sacerdos, obseruanda est.*

Consuetudo particularis.

COLLECT. CCXXIII.

Consuetudo antiqua vt Canonici Lauretani obuiam eant, & associent Canonicos Recanatenses seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Lauretana, & Recanaten.* 15. *Mart.* 1603. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 56. *num.* 35. 1

Consuetudo vt Clerus Recanatēsis singulis annis in die Annūciationis B. Mariæ adeat processionaliter sanctam Domum Lauretanam, & Clerus Lauretanus ei obuiam procedat, & honorificè excipiat ad portam ciuitatis, seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Recanaten.* 25. *Ianuarij* 1602. penes Sellium *d. cap.* 56. *num.* 36. 2

Consuetudo celebrandi festum Sancti Sixti in ciuitate Alatrina cum Missa, processionibus, & saltationibus feria quarta infra octauam Paschæ confirmatur. *Sacra Cong. Rit. in Alatrina* 17. *Februarij* 1607. apud Sellium *d. cap.* 56 *num.* 37. 3

Consuetudo Theatinorum, vt non faciant commemorationem de Patrono Ecclesiæ, sed tantùm de Cruce, seruanda non est. *Sacra Cong. Rit. in Theatinorum* 1. *Septembris* 1607. de qua Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 14. *num.* 62. 4

Consuetudo vt celebretur Officium de S. Eulalia cum octaua, etiamsi venerit in Quadragesima, approbatur. *Sacra Cong. Rit. in Barcinonen.* 6. *Decembris* 1608. quam refert Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 63. 5

Consuetudo celebrandi Missam sancti Simeonis in Ecclesia Monialium eiusdem nominis in ciuitate Ragusina, confirmatur. *Sacra Cong. Rit. in Ragusina* 28. *Nouembris* 1609. quam citat Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 64. 6

Consuetudo quod beneficiati S. Laurentij in Damaso de Vrbe in Vesperis, & Missis solemnibus festi Conceptionis B. Mariæ Virginis thurificentur immediatè post Canonicos, & ante Custodes, & Guardianos Societatis sanctissimæ Conceptionis, seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Vrbe sancti Laurentij in Damaso* 18. *Februarij* 1617. referente Sellio *dicto cap.* 56. *n.* 38. 7

Consuetudo Ecclesiæ Astensis quod fructus spectent ad Capitulum donec beneficiatus sit Sacerdos, est obseruanda, quia intentio 8

tentio Concilij fuit ne ratione collationis aliquid reciperetur à Capitulo. *S. Cong. Conc. in Asten. 6. May* 1617. cuius memini *de Canon. cap. 15. n. 34.*

SVMMARIVM.

1 *Missas duas, & totidem Vesperas solemnes celebrandi pro S. Maria & S. Rocho introducta consuetudo obseruanda est.*
2 *Missarum in celebratione in die Natiuitatis & Resurrectionis Domini consuetudo seruanda.*
3 *Defunctorum in fine Missæ consuetudo dandi benedictionem, non est toleranda.*
4 *Missæ vt infra annum distribuantur vel à prima Dignitate, vel à primo Canonico existens consuetudo seruanda,*
5 *Missa Conuentualis vt cantetur sine Diacono & Subdiacono infra octauam Corporis Christi existens consuetudo seruanda, diebus festis, Dominicis, & Octaua exceptis.*

Consuetudo circa Missas celebrandas.

COLLECT. CCXXIV.

1 CONsuetudo introducta celebrandi duas Missas solemnes & duas Vesperas etiã solemnes pro S. Maria, & pro S. Rocho est seruanda. *Sacra Cong. Rit. in Egitanen. 6. Septembris* 1603. quam refert Sellius *in select. Canon. cap. 56. n. 40.*

2 Consuetudo in celebratione Missarum in die Natiuitatis, & Resurrectionis Domini seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Tarantina Cryptaliarum* 3. *Septembris* 1605. apud Sellium *d. cap. 56. n. 41.*

3 Consuetudo dandi benedictionem in fine Missæ defunctorum, & celebrandi commemorationem omnium Defunctorum in die Dominico abusum esse declaratur. *Sacra Cong. Rit. in Augustana* 24. *Septembris* 1605. Nisi consuetudo sit immemorialis, quia tunc seruanda est. *Eadem S. Cong.* 7. *Octobris* 1606. *&* 19. *May* 1607. quarum meminit Sellius *d. cap. 56. num. 42.*

4 Consuetudo Ecclesiæ seruanda est vt Missæ infra annum distribuantur vel à prima Dignitate, vel ab Archipresbytero, vel à primo Canonico iuxta vsum Ecclesiæ. *Sacra Cong. Rit. in Iuuenacen.* 17. *Decembris* 1607. penes Sellium *d. cap. 56 num. 43.*

5 Consuetudo vt Missa Conuentualis cantetur sine Diacono, & Subdiacono infra octauam Corporis Christi, seruanda est, die festo, Dominicis, & octaua exceptis. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Marty* 1608. *in resp. ad 6. dub.* quam citat Sellius *d. cap. 56. num. 44.*

SVMMARIVM.

1 *Vesperas recitandi sine cantu consuetudo in diebus non festiuis toleranda est.*
2 *Vesperas solemnes celebrandi in die Pascha per Canonicos Cathedralis in Ecclesia Collegiata, existens consuetudo seruanda.*
3 *Vesperas secundas vt cantet non qui cantauit primas, sed hebdomadarius, vel subcantor, consuetudo existens seruanda.*
4 *Matutinum sequentis diei recitandi post Completorium existens consuetudo, ex causa approbatur.*
5 *Matutinas Horas recitandi nocturno tempore consuetudo, retinenda est.*
6 *Psalmos Graduales feria tertia, & Pœnitentiales feria quinta recitandi in choro in Quadrag. consuetudo antiqua, potest tolerari.*
7 *Officium paruum B. Mariæ recitandi in choro singulis diebus non duplicibus, existens laudabilis consuetudo, seruanda est.*
8 *Mitram, gremiale, & thuribulum ac similia vt Dignitates, & Canonici ministrent Episcopo, si consuetudo vigeat, illa seruanda erit.*
9 *Baculum Pastorale vt Dignitas, seu Canonicus gestet ante Episcopum in quibusdam diebus festiuis existens consuetudo seruanda.*
10 *Baptizari vt possint infantes à quibuscunque Presbyteris, vel Canonicis ciuitatis consuetudo existens seruanda, dummodo id fiat de licentia Ordinary, & sine præiudicio iurium Parochial.*
11 *Antiphonarum circa praintonationem à Dignitatibus, vel Canonicis, consuetudo immemorialis existens seruanda est.*
12 *Functiones, absente Episcopo, vt fiant ab Archipresbytero, licèt non sit prima Dignitas, existens consuetudo seruanda est.*
13 *Functiones, absente Episcopo, vt fiant à Canonico hebdomadario non autem à prima Dignitate, consuetudo existens seruanda est.*
14 *Functiones, quas facere non potest prima Dignitas in Ecclesia Collegiata, vt ad secundam pertineant, & non ad Canonicum hebdomadarium, consuetudo existens seruanda est.*
15 *Functiones, Episcopo absente, vt faciat Archipresbyter,*

in fine, sed donec de illa constiterit per tres sententias conformes, non inferior, sed diœcesanus Episcopus, debet interim huiusmodi causas cognoscere. *Sacra Cong. Conc.* teste Rota *decis.* 248. *n.* 1. *p.* 2. *recentior.*

12 Consuetudo immemorialis, qua Parochi Ecclesias Parochiales pro tempore vacantes optant, non est sublata per Concilium, & in illis Parochialibus, quæ optantur, non est necessarium examen per concursum. *Sacra Congreg. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 165.

13 Consuetudo immemorialis non excusat à residentia in Cathedralibus, & Collegiatis insignibus, secus si non sint insignes, si illæ sint rurales prorsus destitutæ, aut in quibus nunquam antea supra hominum memoriam solitum esset residere, aut in quibus adeo tenues redditus essent vt Canonicos aliunde non habentes vnde viuant, alere non possent, sufficit autem ad excludendam immemorialem quod aliqui Canonici resederint. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garcia *de benefic. p.* 3. *c.* 2. *n.* 197. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 23. *de resident. tit. an Canonici, vel alij habentes dignitatem, num.* 20. Sanctar. *var. resolut. quæst.* 4. *num.* 33. quos refero *de Episcop. part.* 3. *alleg.* 53. *numero* 115.

SVMMARIVM.

1 *Lauretani Canonici vt obuiam eant, & associent Canonicos Recanatenses, si fuerit consuetudo, illa seruanda erit.*

2 *Recanatensis Clerus vt singulis annis in die Annuntiationis adeat processionaliter sanctam Domum Lauretanam, & Clerus Lauretanus ei obuiam procedat, consuetudo seruanda est.*

3 *Alatrina in Ciuitate existens consuetudo celebrandi festum S. Sixti cum Missa feria quarta infra octauam Pascha confirmatur.*

4 *Theatinorum consuetudo vt non faciant commemorationem de Patrono Ecclesiæ, sed tantùm de Cruce, seruanda non est.*

5 *Officium de S. Eulalia vt celebretur cum octaua etiamsi venerit in quadragesima, consuetudo existens seruetur.*

6 *Missam sancti Simeonis celebrandi Consuetudo in Ecclesia Monialium eiusdem nominis in ciuitate Ragusina, confirmatur.*

7 *Beneficiati sancti Laurentij in Damaso de Vrbe, quod in Vesperis & Missis solemnibus festi Conceptionis B. Mariæ Virginis thurificantur immediatè post Canonicos, & ante Custodes & Guardianos Societatis Sanctissimæ Conceptionis, consuetudo existens seruanda est.*

8 *Astensis Ecclesiæ consuetudo quod fructus spectent ad Capitulum donec beneficiatus sit Sacerdos, obseruanda est.*

Consuetudo particularis.

COLLECT. CCXXIII.

Consuetudo antiqua vt Canonici Lauretani obuiam eant, & associent Canonicos Recanatenses seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Lauretana, & Recanaten.* 15. *Mart.* 1603. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 56. *num.* 35. 1

Consuetudo vt Clerus Recanatẽsis singulis annis in die Annũciationis B. Mariæ adeat processionaliter sanctam Domum Lauretanam, & Clerus Lauretanus ei obuiam procedat, & honorificè excipiat ad portam ciuitatis, seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Recanaten.* 25. *Ianuarij* 1602. penes Sellium *d. cap.* 56. *num.* 36. 2

Consuetudo celebrandi festum Sancti Sixti in ciuitate Alatrina cum Missa, processionibus, & saltationibus feria quarta infra octauam Paschæ confirmatur. *Sacra Cong. Rit. in Alatrina* 17. *Februarij* 1607. apud Sellium *d. cap.* 56 *num.* 37. 3

Consuetudo Theatinorum, vt non faciant commemorationem de Patrono Ecclesiæ, sed tantùm de Cruce, seruanda non est. *Sacra Cong. Rit. in Theatinorum* 1. *Septembris* 1607. de qua Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 14. *num.* 62. 4

Consuetudo vt celebretur Officium de S. Eulalia cum octaua, etiamsi venerit in Quadragesima, approbatur. *Sacra Cong. Rit. in Barcinonen.* 6. *Decembris* 1608. quam refert Aldan. *d. tit.* 14. *n* 63. 5

Consuetudo celebrandi Missam sancti Simeonis in Ecclesia Monialium eiusdem nominis in ciuitate Ragusina, confirmatur. *Sacra Cong. Rit. in Ragusina* 28. *Nouembris* 1609. quam citat Aldan. *d tit.* 14. *n.* 64. 6

Consuetudo quod beneficiati S. Laurentij in Damaso de Vrbe in Vesperis, & Missis solemnibus festi Conceptionis B. Mariæ Virginis thurificentur immediatè post Canonicos, & ante Custodes, & Guardianos Societatis sanctissimæ Conceptionis, seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Vrbis sancti Laurentij in Damaso* 18. *Februarij* 1617. referente Sellio *dicto cap.* 56. *n.* 38. 7

Consuetudo Ecclesiæ Astensis quod fructus spectent ad Capitulum donec beneficiatus sit Sacerdos, est obseruanda, quia intentio 8

tentio Concilij fuit ne ratione collationis aliquid reciperetur à Capitulo. *S. Cong. Conc. in Asten. 6. May* 1617. cuius memini *de Canon. cap. 15. n. 34.*

SVMMARIVM.

1 *Missas duas, & totidem Vesperas solemnes celebrandi pro S. Maria & S. Rocho introducta consuetudo obseruanda est.*

2 *Missarum in celebratione in die Natiuitatis & Resurrectionis Domini consuetudo seruanda.*

3 *Defunctorum in fine Missæ consuetudo dandi benedictionem, non est toleranda.*

4 *Missæ vt infra annum distribuantur vel à prima Dignitate, vel à primo Canonico existens consuetudo seruanda.*

5 *Missa Conuentualis vt cantetur sine Diacono & Subdiacono infra octauam Corporis Christi existens consuetudo seruanda, diebus festis, Dominicis, & Octaua exceptis.*

Consuetudo circa Missas celebrandas.

Collect. CCXXIV.

1 Consuetudo introducta celebrandi duas Missas solemnes & duas Vesperas etiã solemnes pro S. Maria, & pro S. Rocho est seruanda. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien. 6. Septembris* 1603. quam refert Sellius *in select. Canon. cap. 56. n. 40.*

2 Consuetudo in celebratione Missarum in die Natiuitatis, & Resurrectionis Domini seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Tarantina Cryptaliarum* 3. *Septembris* 1605. apud Sellium *d. cap. 56. n. 41.*

3 Consuetudo dandi benedictionem in fine Missæ defunctorum, & celebrandi commemorationem omnium Defunctorum in die Dominico abusum esse declaratur. *Sacra Cong. Rit. in Augustana* 24. *Septembris* 1605. Nisi consuetudo sit immemorialis, quia tunc seruanda est. *Eadem S. Cong.* 7. *Octobris* 1606. & 19. *May* 1607. quarum meminit Sellius *d. cap. 56. num. 42.*

4 Consuetudo Ecclesiæ seruanda est vt Missæ infra annum distribuantur vel à prima Dignitate, vel ab Archipresbytero, vel à primo Canonico iuxta vsum Ecclesiæ. *Sacra Cong. Rit. in Iuuenacen.* 17. *Decembris* 1607. penes Sellium *d. cap. 56 num. 43.*

5 Consuetudo vt Missa Conuentualis cantetur sine Diacono, & Subdiacono infra octauam Corporis Christi, seruanda est, die festo, Dominicis, & octaua exceptis. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Marty* 1608. *in resp. ad 6. dub.* quam citat Sellius *d. cap. 56. num. 44.*

SVMMARIVM.

1 *Vesperas recitandi sine cantu consuetudo in diebus non festiuis toleranda est.*

2 *Vesperas solemnes celebrandi in die Pasche per Canonicos Cathedralis in Ecclesia Collegiata, existens consuetudo seruanda.*

3 *Vesperas secundas vt cantet non qui cantauit primas, sed hebdomadarius, vel subcantor, consuetudo existens seruanda.*

4 *Matutinum sequentis diei recitandi post Completorium existens consuetudo, ex causa approbatur.*

5 *Matutinas Horas recitandi nocturno tempore consuetudo, retinenda est.*

6 *Psalmos Graduales feria tertia, & Pœnitentiales feria quinta recitandi in choro in Quadrag. consuetudo antiqua, potest tolerari.*

7 *Officium paruum B. Mariæ recitandi in choro singulis diebus non duplicibus, existens laudabilis consuetudo, seruanda est.*

8 *Mitram, gremiale, & thuribulum ac similia vt Dignitates, & Canonici ministrent Episcopo, si consuetudo vigeat, illa seruanda erit.*

9 *Baculum Pastorale vt Dignitas, seu Canonicus gestet ante Episcopum in quibusdam diebus festiuis existens consuetudo seruanda.*

10 *Baptizari vt possint infantes à quibuscunque Presbyteris, vel Canonicis ciuitatis consuetudo existens seruanda, dummodo id fiat de licentia Ordinary, & sine praiuditio iurium Parochial.*

11 *Antiphonarum circa praintonationem à Dignitatibus, vel Canonicis, consuetudo immemorialis existens seruanda est.*

12 *Functiones, absente Episcopo, vt fiant ab Archipresbytero, licèt non sit prima Dignitas, existens consuetudo seruanda est.*

13 *Functiones, absente Episcopo, vt fiant à Canonico hebdomadario, non autem à prima Dignitate, consuetudo existens seruanda est.*

14 *Functiones, quas facere non potest prima Dignitas in Ecclesia Collegiata, vt ad secundam pertineant, & non ad Canonicum hebdomadarium, consuetudo existens seruanda est.*

15 *Functiones, Episcopo absente, vt faciat Archipresbyter.*

chipresbyter, etiamſi non ſit prima Dignitas, Epiſcopoque celebranti aſſiſtat, conſuetudo exiſtens non tollitur per Cæremoniale.

16 *Pluuiale vt capiatur ab hebdomadario faciente officium ad capitulum, & non à principio Veſperarum, conſuetudo exiſtens ſeruanda.*

17. *Candelarum, & palmarum benedictionem in Eccleſia Parochiali facere ex conſuetudine non poteſt Collegiata dignior ad illam accedendo.*

18. *Paſſio Domini in Dominica Palmarum & feria ſexta in Paraſceues, vt decantetur à Canonicis, ſi conſuetudo exiſtat, debet ſeruari.*

19 *Conſuetudo quòd durante tempore Paſchali cereus accendatur in omnibus ſolemnitatibus, & Horis ſeruanda eſt.*

Conſuetudo circa Officia diuina, & Eccleſiaſticas functiones.

Collect. CCXXV.

1 Conſuetudo recitandi Veſperas ſine cantu in diebus non feſtiuis toleranda eſt. *Sacra Cong. Rit. in Sueſſan.* 28. *Ianuary* 1606. quam refert Sellius *in ſelect. Canon. cap.* 56. *num.* 45.

2 Conſuetudo celebrandi Veſperas ſolemnes per Canonicos Cathedrales in Eccleſia Collegiata in die Paſchæ, eſt ſeruanda, ſed non eſt prohibendum Canonicis, & Capitulo Cathedralis quin prius Veſperas in eorũ Eccleſia cantent. *Sacra Cong. Rit. in Camerinen.* 15. *Martij* 1608. penes Sellium *dict. cap.* 56. *num.* 46.

3 Conſuetudo vt ſecundas Veſperas cantet, non qui cantauit primas, ſed hebdomadarius, vel ſubcantor, ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Cuſentina* 27. *Iuly* 1606. apud Sellium *d. c.* 56. *n.* 47.

4 Conſuetudo recitandi Matutinum ſequẽtis diei poſt Completorium, ex cauſa approbatur. *Sacra Cong. Rit. in Brixien.* 24. *Septembris* 1605. quam citat Aldan *in compendio Canon. reſol. lib.* 3. *tit.* 14 *n.* 66.

5 Conſuetudo recitandi Matutinas Horas nocturno tempore retinenda eſt *Sacra Cong. Rit. in Mazarien.* 20. *Decembris* 1601. apud Aldan. *d tit.* 14. *n.* 67.

6 Conſuetudo antiqua inueterata recitandi in choro tempore Quadrageſimæ poſt completorium, Pſalmos Graduales feria tertia, & Pſalmos Pœnitentiales feria quinta, poteſt tuta conſcientia continuari. *Sacra Cong. Rit. in Lauden.* 2. *Auguſti.* 1603 teſte Aldano *d. tit.* 14. *num.* 68.

Conſuetudo laudabilis recitandi Officium paruum B. Mariæ in choro ſingulis diebus, exceptis tantum feſtis duplicibus, ſeruanda eſt, licet in aliis Eccleſiis in feſtis ſemiduplicibus non recitetur. *Sacra Congr. Rit. in Troiana* 1. *Septembris* 1607. referente Sellio *d. cap.* 56. *num.* 48. 7

Conſuetudo vt Dignitates, & Canonici Mitram, Gremiale, & thuribulum, ac ſimilia miniſtrent Epiſcopo, ſeruanda eſt. *Sacra Cong. Rit. in Lamacen.* 5. *Iulij* 1603. quam citat Sellius *d. cap.* 56. *n.* 49. 8

Conſuetudo vt Dignitas, ſeu Canonicus geſtet Baculum paſtoralem ante Epiſcopum in quibuſdam diebus feſtiuis ſeruanda eſt. *Sacra Cong. Rit in dicta Lamacen.* de qua Sellius *loco proximè citato.* 9

Conſuetudo vt infantes poſſint baptizari à quibuſcunque Preſbyteris vel Canonicis ciuitatis, ſeruanda eſt, dummodo id fiat de licentia Ordinarij, & ſine præiudicio iurium & emolumentorũ Archipresbyteri ſiue Curati. *S. Congr. Rit. in Neritonen.* 9. *May* 1606. apud Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 69. 10

Conſuetudo immemorialis Eccleſiæ circa petintonationem Antiphonarum à dignitatibus, vel Canonicis ſeruanda eſt. *S. Congr. Rit. in Sueſſana* 28. *Aprilis* 1607. penes Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 70. 11

Conſuetudo vt functiones abſente Epiſcopo fiant ab Archipresbytero licet non ſit prima Dignitas, & non ab Archidiacono, licet ſit prima Dignitas, ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Iuuenacen.* 9. *May* 1609. teſte Aldan. *d. tit* 14. *n.* 71. 12

Cõſuetudo vt functiones abſente Epiſcopo fiant à Canonico hebdomadario, non autem à prima Dignitate, ſeruanda eſt. *Sacra Congreg. Rit. in Hydruntina* 30. *Ianuary* 1616. Quæ tamen debet prius legitimè probari. *Eadem Sacra Congreg. die* 30. *Aprilis* 1616. quarum meminit Aldan. *d. tit.* 14. *num.* 72. 13

Conſuetudo Laudabilis vt functiones, quas facere non poteſt prima Dignitas in Eccleſia Collegiata, ad ſecundam pertineãt, & non ad Canonicum hebdomadariũ, ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen.* 28. *Aprilis* 1607. referente Sellio *d. cap.* 56. *num.* 51. 14

Conſuetudo vt Archipresbyter etiamſi non ſit prima Dignitas, aſſiſtat Epiſcopo celebranti, & functiones faciat eo abſente, non tollitur per Cæremoniale. *Sacra Cong. Rit. in Aſten.* 25. *Ianuary* 1602. *& in cauſa Montis Regalis* 28. *Aprilis* 1607. quam adducit Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 73. 15

Conſue

16 Consuetudo vt Pluuiale capiatur ab hebdomadario faciente Officium ad Capitulum, & non à principio Vesperarum, seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Theatinorum* 1. *Septembris* 1607. de qua Aldan. *d. tit.* 14 *num.* 73.

17 Consuetudo vt Ecclesia Collegiata dignior accedat ad Ecclesiam Parochialem minus dignam, ad faciendam benedictionem, & distributionem candelarum & palmarum, non est seruanda. *Sacra Congr. Rit. in Ostien. eera* 18. *Aprilis* 1607. teste Aldan. *dict. tit.* 14. *num.* 74.

18 Consuetudo quod Passio Domini in Dominica Palmarum, & feria sexta in Parasceue decantetur à Canonicis, debet seruari non obstante Cæremoniali, quo disponitur eam à cantoribus decantandam esse. *Sacra Congr. Rit. in Viterbien.* 7. *Iulij* 1612. penes Aldan. *d. tit.* 14. *num.* 75.

19 Consuetudo quod durante tempore Paschali cereus accendatur in omnibus solemnitatibus, & Horis, seruanda est. *Sacra Congreg. Rit. in Placentina* 19. *Martij* 1607. *in resp. ad dub.* 13. apud Aldan. *d tit.* 14. *num.* 76.

SVMMARIVM.

1. *Vicarius vt thurificetur ante Canonicos consuetudo existens seruanda est.*
2. *Vicarius generalis an sit thurificandus, & an debeat accipere candelam, cinerem, &c. ante vel post Capitulum, consuetudo loci, vel Ecclesiæ seruanda est.*
3. *Diaconus Euangelij quod non thurificet chorum, non est seruanda consuetudo.*
4. *Mansionarij vt ab vna parte thurificentur immediatè post Canonicos eiusdem partis antequam thurificentur dignitates, & Canonici alterius partis, non est seruanda consuetudo.*
5. *Baronis domini loci circa thurificationem seruanda est consuetudo.*
6. *Gubernator vt thurificetur immediatè post Episcopum, seruanda est consuetudo.*
7. *Gubernatores ciuitatum Sedis Apost. qui sunt Referendarij, & vtuntur Rocheto incensandi ante Canonicos consuetudo existens seruanda est.*
8. *Gubernator status quod thurificetur, & habeat pacem ante Rectores, & Curatos Ecclesiarum, consuetudo existens seruanda est.*
9. *Gubernator quod non thurificetur, nec osculetur librum Euangelij, nec habeat pacem immediatè post Episcopum, consuetudo existens seruanda.*

Consuetudo circa thurificationem.

COLLECT. CCXXVI.

Consuetudo vt Vicarius thurificetur ante Canonicos seruanda est, siue qui thurificat, sit Canonicus, siue Acolytus. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp.* quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 56. *num.* 53. 1

Consuetudo loci, vel Ecclesiæ seruanda est an Vicarius Generalis sit thurificandus, & debeat accipere candelam, cinerem, palmam, & adorare Crucem ante vel post Capitulum. *Sacra Congr. Rit. in Neocastren.* 16. *Ianuary* 1607. quam citat Sellius *d. cap.* 56. *num.* 54. 2

Consuetudo quod Diaconus Euangelij non thurificet chorum non est seruanda. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad dub.* 10. de qua meminit Sellius *d. cap.* 56. *num.* 55. 3

Consuetudo vt Mansionarij ab vna parte thurificentur immediatè post Canonicos eiusdem partis antequam thurificentur dignitates & Canonici qui sedent ab alia parte chori, non est seruanda. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 19. *May* 1607. *in resp. ad dub.* 3. penes Sellium *d. cap.* 56. *num.* 57. 4

Consuetudo loci seruanda est circa thurificationem Baronis Domini loci: *Sacra Cong. Rit. in S. Agatha* 17. *Nouembris* 1607. apud Sellium *d. cap.* 56. *num.* 58. 5

Consuetudo vt Gubernator thurificetur immediatè post Episcopum seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in dicta Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad dub.* 4. cuius meminit Sellius *d. cap.* 56. *n.* 59. 6

Consuetudo incensandi Gubernatores ciuitatum Sedis Apost. qui sunt Referendarij, & Prælati, & vtuntur rocheto, ante Canonicos post Episcopum, seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Cesanaten.* 7. *Decembris* 1601. referente Sellio *d. cap.* 56. *num.* 60. 7

Consuetudo quod Gubernator status thurificetur, & habeat pacem ante Rectores, & Curatos Ecclesiarum, seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Gorian.* 5. *Iulij* 1603. teste Sellio *d. cap.* 56. *n.* 61. 8

Consuetudo laudabilis quod Gubernator non thurificetur, nec osculetur librum Euangelij, nec habeat pacem immediatè post Episcopum, seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Tullen.* 2. *Augusti* 1603. quam adducit Sellius *d. cap* 56. *n.* 62. 9

SVMMARIVM.

1 *Cera deferenda in processionibus Sanctissimi Sacramenti quod sumatur ex mensa Episcopali, si existat consuetudo, illa seruanda erit.*

2 *Processionem Sanctissimi Sacramenti faciendi consuetudo in oppido Paganorum Nucerinæ diœcesis, seruari mandatur.*

3 *Processiones dum fiunt, si existat consuetudo quod non genuflectatur ante Sanctissimum Sacramentum, illa debet declarari abusus.*

4 *Consuetudo solita circa Ordinem procedendi in processionibus, quæ fiunt per annum seruanda est.*

5 *Episcopus vt possit in processionibus deferri facere post se sedem in qua sedeat, dum processio consistit, etiam præsente Magistratu Regio, si consuetudo vigeat, illa seruanda erit.*

Consuetudo circa processiones.

COLLECT. CCXXVII.

1 Consuetudo vt cera deferenda in processione Sanctissimi Sacramenti, sumatur ex mensa Episcopali seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Neritonen.* 4. *Martij* 1606. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 14. *num.* 77.

2 Consuetudo faciendi processiones sanctissimi Sacramenti Dominica infra octauam ipsius festi per Confraternitatem Corporis Christi in oppido Paganorum Nucerinæ diœcesis, & celebrandi Missas summo mane, seruari mandatur. *Sacra Cong. Rit. in Nucerina Paganorum* 15. *Nouembris* 1603. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 14. *num.* 78.

3 Consuetudo vt non genuflectatur ante sanctissimum Sacramentum dum fiunt processiones, declaratur abusus. *Sacra Cong. Rit. in Pacen.* 14. *Decembris* 1602. penes Aldan. *d. cap.* 14. *n.* 79.

4 Consuetudo solita circa Ordinem procedendi in processionibus, quæ fiunt per annum, seruanda est. *S. Cong. Rit. in Camerinen.* 30. *Augusti* 1602. referente Aldan. *d. cap.* 14. *num.* 80.

5 Consuetudo vt Episcopus possit in processionibus deferri facere post se sedem, siue sellam, in qua sedeat, dum processio consistit, seruanda est tam absente quam præsente Magistratu Regio. *Sacra Cong. Rit. in Granaten.* 10. *Martij* 1608. teste Aldano *d. cap.* 14. *num.* 81. Vide in verbo *Processio collect.* 605. *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Vicarius vt præcedat Archipresbytero in absentia Archiepiscopi si consuetudo vigeat, quomodo intelligenda declaratur.*

2 *Vicarius generalis vt præcedat Dignitatibus, & Canonicis paratis, si vigeat consuetudo, illa vtique seruanda erit.*

3 *Vicarius generalis vt tam præsente quam absente Episcopo præcedat Gubernatorem in temporalibus, si existat laudabilis consuetudo, illa seruanda erit.*

4 *Hebdomadarius etiam non paratus vt præcedat aliis Canonicis, non autem Dignitatibus, si adsit consuetudo, illa vtique seruanda erit.*

5 *Canonici Diaconales, & Subdiaconales vt præferantur Canonicis Presbyteralibus posterius receptis cõsuetudo existens, abusus declaratur.*

6 *Confraternitas laicorum vt præcedat Clericis non consuetudo sed abusus est.*

7 *Ecclesiæ consuetudo seruanda est circa locum & vocem in Capitulo inter Canonicos præbendatos, & non præbendatos.*

8 *Canonici vt obtineant locum secundum tempus admissionis, licet præbendæ sint distinctæ, si consuetudo existat, quando obseruanda.*

9 *Consuetudo solita in actu præstandi obedientiam Episcopo, seruanda est.*

10 *Sedes vt cum strato paretur in Ecclesia pro Gubernatore Prælato si existat consuetudo seruanda erit.*

11 *Magistratus vt associet Episcopum in Ecclesia & medium inter officiales Magistratus deducant, existens consuetudo seruanda est.*

12 *Gubernator Ciuitatis vt habeat sedem intra chorum si consuetudo existat, tollenda est.*

13 *Sedes laicorum Præfecti, seu Commendatarij vt locentur in Presbyterio apud Altare consuetudo existens non est seruanda.*

14 *Consuetudo seruanda est circa locum in quo sedere debet Vicarius.*

Consuetudo circa præcedentiam, locum, & sedem.

COLLECT. CCXXVIII.

Consuetudo vt Vicarius præcedat Archipresbytero in absentia Archiepiscopi locum 1

locum habet quando Archiepiscopus absens est à choro, vel ab Ecclesia, licet præsens sit in ciuitate. *Sacra Cong. Rit. in Arboren. 10. Nouembris* 1610. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 14. n.* 82.

2 Consuetudo vt Vicarius Generalis præcedat Dignitatibus, & Canonicis paratis, seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Castellanaten. 25. Septembris* 1621. de qua meminit Aldan. *d. tit. 14. num.* 83.

3 Consuetudo laudabilis vt Vicarius generalis tam præsente quam absente Episcopo præcedat Gubernatorem in temporalibus, seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Rauenaten. 28. Aprilis* 1607. penes Sellium *in selectis Canon. cap. 26. num.* 72.

4 Consuetudo vt hebdomadarius etiam non paratus præcedat aliis Canonicis, non autem Dignitatibus, seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Adrien. 20. Decembris* 1601. apud Sellium *d. cap. 26. num.* 73.

5 Consuetudo vt Canonici Diaconales, & Subdiaconales præferantur Canonicis Presbyteralibus posterius receptis, abusus declaratur. *Sacra Cong. Rit. in Saonen. 11. Aprilis & 13. Octobris* 1601. *& in Neapolitana 23. May* 1602. *& in Tropien. 17. Iunij* 1606. Sed in Ecclesiis Collegiatis talem consuetudinem seruandam esse censuit *Eadem sacra Cong. in causa Vrbis sanctæ Mariæ Rotundæ* 16. *Decembris* 1606. quarum meminit Selli. *d. c. 26. n.* 74.

6 Consuetudo non est, sed abusus vt Confraternitas laicorum præcedat Clericis. *Sacra Congreg. Rit. in Elnen.* 10. *January* 1604. *in resp. ad 6. dub.* referente Aldano *d. tit. 14. n.* 84.

7 Consuetudo Ecclesiæ seruanda est circa vocem & locum in Capitulo inter Dignitates, & Canonicos præbendatos, & non præbendatos. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien. 23. Maij* 1603. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignit. c. 18. sub n.* 12.

8 Consuetudo Ecclesiæ vt Canonici obtineant locum secundum tempus admissionis, licet Præbendæ sint distinctæ in Presbyterales, Daconales, & Subdiaconales, quando omnes sunt actu Presbyteri, & seruiunt in celebrandis Missis, &c. seruanda est. *Sacra Congreg. Rit. in Saonen.* 10. *January* 1604. teste Sellio *d. cap. 26. num.* 75.

9 Consuetudo solita in actu præstandi obedientiam Episcopo, seruanda est, vt scilicet prius illi vocentur, qui in Ordine suscepti sunt. *Sacra Congr. Rit. in Neritonen. 4. Martij* 1606. quam adducit Sellius *d. cap. 26. num.* 76.

10 Consuetudo siue vsus quod in Ecclesia pro Gubernatore Prælato sedes cum strato paretur, seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Fulginaten. 30. Ianuar.* 1610. apud Selli. *d. c. 26. n.* 77.

Consuetudo vt Magistratus associet Episcopum in Ecclesia, & medium inter officiales Magistratus deducant, seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Æsina 3. Augusti* 1602. penes Aldan *d. tit. 14. num.* 86.

Consuetudo vt Gubernator ciuitatis habeat sedem intra chorum, tollenda est, sed extra in loco decenti habere debet. *Sacra Congr. Rit. in Signina 4. Iulij* 1615. de qua Aldan. *d. tit. 14. num.* 87. 12

Consuetudo vt sedes laicorum Præfecti seu Commendatarij locentur in presbyterio apud Altare non est seruanda. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. referente Sellio *d. cap. 26. num.* 79. 13

Consuetudo seruanda est circa locum in quo sedere debet Vicarius, & nullo modo alteranda. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina 15. Martij* 1608. *in resp. ad 3. dub.* teste Sellio *d. c. 26. n.* 80. 14

Vide in verbo *Præcedentia collect.* 590.

Contributio pro seminarij constructione, & sustentatione, vide supra *verbo seminarium collect.* 667. *& seqq.*

Controuersiæ super præcedentia, vide in verbo *Præcedentia collect.* 590.

Conuentualis Missa, vide in verbo *Missa Conuentualis collect.* 477.

Conuentuales Fratres S. Francisci, vide in *collect.* 386. *num.* 4. *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 & 2 *Moniales conuersæ, quæ ad Monasteriorum pauperum subleuamen ad conquaeritandas elemosynas mittuntur, qua ætate, & quomodo id munus exequi debeant.*

3 *Moniales conuersæ non debent permitti vt exeant, aut videri se sinant, ad effectum claudendi, vel aperiendi ianuam monasterij.*

4 *Conuersa supranumeraria prædita qualitatibus necessariis debet capitulariter, votisque secretis, & eam dote duplicata admitti.*

5 *Dos non spectetur in admissione conuersarum sed necessitas monasterij.*

6 *Moniales S. Claræ non habent regulariter conuersas.*

7 *Conuersi non debent recipi ante vigesimum suæ ætatis annum.*

8 *Nouitiatus annum iterare debent Conuersi si ad statum clericorum se transferant.*

9 *Conuersi habentes licentiã à Papa se transferendi ad statum Clericalem de licentia Superiorum, debent requirere licentiam & consensum Generalis Ordinis, & Prouincialis suæ prouinciæ.*

V 2 *Conuersa*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Conuersæ, Conuersi.

COLLECT. CCXXIX.

1 CONuersæ, quæ ad monasteriorum pauperum sublcuamen ad conqueritandas eleemosynas mittuntur, 45. ætatis annum, excedant, & extra clausuram minimè pernoctent, nisi in casu necessitatis, & tunc hospitio excipiantur in ædibus proximorum consanguineorum, aut aliarum piarum matronarum. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Bononien. de anno* 1593. testibus Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 2. *tit.* 10. *num.* 5. Gauant. *in manuali Episcopor. verbo Monialium clausura num.* 18. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 25. *num.* 17. *vers. circa*, Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Conuersa num.* 4.

2 Conuersæ Moniales ad quæstuandum mitti possunt, si aliter Moniales sustentari non possint, dummodo ad minus 40. ætatis annum excedant, non sint pulchræ, nec modo aliquo extra monasterij clausuram pernoctent, & in illis monasteriis, quæ nisi dictas Conuersas ad quæstuandum mittant, manuteneri non possunt, deinceps puellis monasticum habitum tradi, nec educationis causa illæ in eis introduci possunt absque Sedis Apost speciali licentia. *Sacra Congr. Episcop. & Regul in Bononien.* 14. *Aprilis* 1615. referentibus Aldan. *d. tit.* 10. *n* 6. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Conuersa à num.* 5.

3 Conuersæ non debent permitti vt exeant, aut videri se finant ad effectum claudendi, vel aperiendi ianuam monasterij, sed id munus alteri extra clausuram degenti committatur. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die* 20. *Septembris* 1594. cuius meminerunt Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 4. Lezana *d. tom.* 1. *cap.* 25. *n.* 17. *vers. circa*, Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Conuersa, num.* 2.

4 Conuersa supranumeraria prædita qualitatibus necessariis debet capitulariter, votisque secretis Monialium admitti, & dotem duplicatam soluere à Conuersis persolui solitam, ac tempore debito professionem emittere. *Sacra Congr. Episcop. & Regular.* de qua Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Conuersa, num.* 3. & Ego *de iure ecclesi. vniuers. lib.* 1. *c.* 44. *n.* 40.

5 Conuersarum in admissione non spectetur dos, sed necessitas monasterij. *Sacra Cong. Conc.* 6. *&* 20. *Martij* 1596. cuius memini *d. lib.* 1. *c.* 44. *n.* 41.

6 Conuersas non habent regulariter Moniales S. Claræ. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Tarentina* 12. *Aprilis*, *& Folignen.* 22. *Nouembris* 1619. penes Ioann. Mar. Nouar. *d. verbo Conuersa*, *n.* 1. & metipsum *d. lib.* 1. *cap.* 44. *n.* 43.

Conuersi non debent recipi ante vigesimum ætatis suæ annum ex decreto *Clementis VIII. & sacra Congr. Regul.* vt testatur Lezana *in sum. quæst. Regul. tom* 3. *verbo Ætas, num.* 5. *in fine.* 7

Conuersi si ad statum clericorum se träsferant annum nouitiatus iterare debent. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1618. cuius meminit Laurent. de Peyrinis *de Prælato Relig. tom.* 2. *quæst.* 3. *c.* 1. §. 5. *n.* 148. licet ipse non approbet. 8

Conuersi habentes licentiam à Papa se transferendi ad statum clericalem de licentia Superiorum, tenentur requirere licentiam, & consensum Generalis Ordinis, & Prouincialis suæ Prouinciæ. *Sacra Congr. Conc.* 2. *Augusti* 1630. quam refert Laurent. de Peyrinis *d. tom.* 2. *quæst.* 3. *cap.* 1. §. 5. *n.* 148. 9

SVMMARIVM.

1 *Virgines nullæ recipiantur ad habitum monachalem, aut educationem in Monasteriis Monialium Conuertitarum.*

2 *Professionem emittere possunt Conuertitæ eo ipso quod ingrediantur Monasterium.*

3 *Conuertitæ an & quando debent permitti vt ad quæstuandam exeant.*

Conuertitæ.

COLLECT. CCXXX.

COnuertitarum Monialium in Monasteriis nullæ Virgines recipiantur ad habitum monachalem aut ad educationem, *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Valentina* 17. *Decemb.* 1602. teste Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Conuertitæ n.* 2. 1

Conuertitæ eo ipso quod ingrediuntur Monasterium, possunt emittere professionem iuxta Bullam Pontificis ante Concilium emanatam, quæ non est sublata per Cōcilium *sess.* 25. *c.* 15. *de Regular.* ex eo quod per cap. 18. in fine eiusdem *sess.* 25. præseruantur earum constitutiones; ergo multo magis hoc priuilegium Pontificis. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 11. *Ianuarij* 1610. cuius meminerunt Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 2. *tit.* 8. *n.* 16. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Conuertitæ n.* 1. Ego *de officio & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 101. *n.* 34. *in fine*, *& de iure ecclesi. vniuerso lib.* 1. *cap.* 42. *n.* 113. 2

Conuertitarum in Monasteriis, dummodo ita pauperes existant, vt nisi Moniales ad 3
quæstuan

quæstuandum transmittat, aliunde commodè sustentari nequeant, permittendum est ad quæstuandum exire, dummodo ad minus 40. ætatis annum excedant, non sint pulchræ, nec modo aliquo extra Monasterij clausuram pernoctent. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Bononien.* 14. *Aprilis* 1615. penes Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 10. *n.* 2. quem refero *in collect. ad Trident. sess.* 25. *de Regular. c.* 5. *n.* 38.

SVMMARIVM.

1 *Festiuitas Corporis Christi feria quinta post octauam Pentecostes celebratur.*
2 *Processionem facere in quacunque die infra octauam Corporis Christi omnibus licet.*
3 *Interdicti tempore apertis Ecclesiarum ianuis celebrari potest festiuitas Corporis Christi.*
4 *Cantiones vulgari sermone cantare non licet in festiuitate sanctissimi Sacramenti.*
5 *Ieiunium est anticipandum die praecedenti si festiuitas Corporis Christi incidat in Vigilia sancti Ioannis Baptistæ.*
6 *Officium Corporis Christi qualibet feria quinta possunt celebrare Fratres Minores, aliquibus exceptis.*
7 *Corporis Christi in processione deferendum est Tabernaculum sanctissimæ Eucharistiæ non Sacerdotum humeris, sed manibus tantum celebrantis, non obstante quauis contraria consuetudine.*

Corporis Christi festiuitas.

Collect. CCXXXI.

1 Corporis Christi festiuitatem feria quinta post octauam Pentecostes quotannis celebrari iussit *Vrbanus IV. in sua Constit.* 1. incip. *Transiturus*, *de anno* 1262. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 94. aliàs *pag.* 118. in nouiss. impress. & Hispanico sermone penes Fr. Ferdin. del Castillo *in historia sancti Dominici lib.* 3. *c.* 28. & P. Ribadeneyra *in Flos Sanctorum tom.* 1. *in festo sanctissimi Sacramenti pag.* 79. *cum seqq.* Gauant *in rub. Missal. p.* 4. *tit.* 12. *n.* 2.

2 Corporis Christi festiuitatis infra octauam in quacunque die omnibus licet processionem facere, litteris Pij V. & cæteris contrariis non obstantibus. *Gregorius XIII. constit.* 10. incip. *Cùm interdum, de anno* 1573. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 371.

3 Corporis Christi festiuitatem tempore interdicti apertis Ecclesiarum ianuis celebrari posse statuit *Martinus V. constit.* 12. incip. *Ineffabile* 7. *Kalend. Iunij* 1429. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 262. alias *pag.* 248. in nouissima impress.

Corporis Christi, siue sanctissimi Sacramenti in festiuitate non conuenit cantare cantiones in vulgari sermone. *Sacra Cong. Rit. in Abulen.* 21. *Maij* 1609. cuius meminit Aldan. *in Compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 29. *n.* 10. 4

Corporis Christi festiuitas si incidat in Vigilia sancti Ioannis Baptistæ, prout incidit de anno 1639. non est in ea ieiunandum sed anticipandum ieiunium die antecedenti. *Vrbanus VIII. constit sua* incip. *Cum eueutre*, 14. *Octobris* 1638. 5

Corporis Christi officium iuxta Breuiarium Romanum vt possint Fratres Minores sancti Francisci de Obseruantia qualibet feria quinta celebrare, facultas conceditur, præterquam tempore Quadragesimæ, & Aduentus, & quando occurrerit festum, vel eius Octaua in dicta quinta feria. *Pius V. constit.* 52. incip. *Exponi nobis, de anno* 1568. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 247. 6

Corporis Christi in processione deferendū est Tabernaculum sanctissimæ Eucharistiæ non Sacerdotum humeris, sed manibus tantùm celebrantis, non obstante quauis contraria consuetudine. *Sacra Cong. Rit. die* 2. *Iunij* 1618. de qua Gauant. *in rub. Missal. p.* 4. *tit.* 12. *n.* 4. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 10. *num.* 19. *in fine.* Ego *de Parocho, cap.* 20. *num.* 50. 7

Corpora defunctorum. Vide in verbo *Cadauer*, *collect.* 76. & in verbo *Defunctus*, *collect.* 245.

Credo, hoc est symbolum fidei.

Collect. CCXXXII.

De symbolo Fidei, siue Credo, Ruffin. *in tract. huius assumpti*, Turrec. *lib.* 1. *sup. sum. c.* 19. Petr. de Ledesma *in sum. p.* 1 *tract. de Doctrina Christiana, à princ.* Ban *in* 2. 2. *S Thomæ q* 1. *art.* 9. Azor. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 8. *cap.* 5. Molfes. *in sum. Theolog. moralis tract.* 1. *cap.* 2. Diego de Guzman *de la excelencia del Sacrificio de la ley Euangelica p.* 2. *c.* 7. §. 2. Ioan. Serran. *in expositione Missæ p.* 1. *n.* 90. *cum seqq.* Simon Vaz Barbosa frater meus *in tract. de significatis mysteriosis Sacrificij Missæ c.* 43. 1

Credo, & Gloria in excelsis Deo, dici potest in Missis votiuis, quæ celebrantur pro re graui: & potest dici res grauis quando ab Episcopo & vniuerso Clero, & ciuitate Missa votiua solemniter celebratur cum interuentu Magistratus, & populi, excepto tantum quando Missa celebratur cum paramentis 2

violaceos, vt pro infirmis, vel aliquo actu simili mœstitiæ, aut pœnitentiæ, quia tunc non dicitur *Credo*, nec *Gloria. Sacra Cong. Rit. in Placentina*, 19. *Martij* 1607. *in resp. ad dub.* 14. teste Sellio *in select. Canon. c.* 2. *n.* 73. & illius meminit Gauant. *in rub. Missalis p.* 1. *tit.* 8. *sub num.* 4.

SVMMARIVM.

1 *Fratres Prædicatores Ordinis S. Dominici sancta Cruciata, alijsque indultis vti non possunt ad effectum eligendi Confessarios, & absoluendi à casibus reseruatis.*
2 *Idem in Fratribus B. Mariæ de Monte Carmelo.*
3 *Idem quoad omnes Fratres & Moniales Mendicantes, & non Mendicantes.*
4 *Cruciata laicis & Clericis secularibus quoad casus reseruatos in foro externo non suffragatur.*
5 *Iubilei ad consequendas Indulgentias in Regnis Hispaniarum non est necessarium ante, vel post suscipere Bullam Cruciatæ.*
6 *Notariatus & alia officia Cruciatæ à ministris Regiis vendi, seu alienari non possunt.*
7 *Moniales Cruciatæ vigore non possunt alios Confessarios eligere præter eos, qui ad audiendas ipsarum Confessiones ab Ordinario approbati fuerint.*

Cruciata Sancta.

Collect. CCXXXIII.

1 Cruciata sancta aliisque indultis vti minime possunt Fratres Prædicatores ordinis Sancti Dominici ad effectum eligendi Confessarios idoneos ab Ordinario approbatos, & absoluendi à casibus reseruatis Fratres, & Sorores dicti Ordinis, sed illæ & illi quantum ad Confessionis administrationem suis Prælatis subiecti sunt. *Pius V. constit.* 132.
2 incip. *Romani de anno* 1571. *apud* Laert. Cherubin. *in Bullario tom* 2. *pag.* 345. Idem in Fratribus B. Mariæ de Monte Carmelo statuit *Clemens VIII. constit.* 64. incip. *Romani* apud Laert. Cherub. *tom* 3. *pag.* 89. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 13. *Iulij II. n.* 3.

3 Cruciatæ sanctæ vigore, qua datur facultas eligendi Confessarium idoneum ab Ordinario approbatum, qui possit Christi fideles absoluere à casibus Ordinario, & Sedi Apost. reseruatis etiam in Bulla Cœnæ Domini, hæresi excepta, contentis, non possunt Regulares vtriusque sexus Confessarios sibi eligere & ab eis absolui à casibus reseruatis etiam in Bulla Cœnæ Domini propter Breue Clementis VIII. apud Suar. *de Relig. tom.* 4. *lib.* 2. *c.* 16. *vers. secundo*, Sebast. Costa *super Bul. Cruciatæ q.* 107. *Sacra Cong. Conc. in causa Portugaliæ & Castellæ* 4. *Decembris* 1617. teste Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Cruciata n.* 1. Et nouissimè S. D. N. *Vrbanus VIII. constit* 105. incip. *In specula* 19. *Iunij* 1630. §. 3. statuit Cruciatæ Bullam in Fratribus & Monialibus quoruncunque Ordinum & Congregationum, Societatisque & instituti Mendicantium tam prouinciæ Hispaniæ quam extra eam vbilibet constitutorum locum minimè habuisse, nec habere, nec in illis vllo modo suffragari potuisse, neque posse, excepto dumtaxat illo quinquennio, quo facultas concessa fuit eisdem Regularibus Cõfessarium ad effectum eligendi per litteras in forma Breuis expeditas *sub die* 14. *Iunij* 1624. quæ sub alio simili *die* 1629. expirarunt: subdit insuper suæ intentionis fuisse & esse quod iidem Fratres & Moniales quantum ad Sacramenti Pœnitentiæ, seu Confessionis administrationem, Ordinariæ dispositioni suorum Prælatorum, & Sedi Apost. quoad sibi reseruata subiecti sunt, apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 112. & apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in addit. c.* 12. *pag.* 497. *in nouiss. impress.*

Cruciata sancta laicis & Clericis secularibus cuiuscunque status, gradus, qualitatis & conditionis etiam speciali nota dignæ quoad casus reseruatos etiam in Bulla Cœnæ Domini, hæresi excepta, contentos, non nisi in foro Conscientiæ, non autem in foro externo suffragatur. Vrbanus VIII. *d. constit.* 105. incip. *In specula.* 4

Cruciatæ sanctæ Bullam ante, vel post suscipere non est necessarium ad consequendas in Regnis Hispaniarum Indulgentias Iubilei, quæ à Summis Pontificibus pro tempore concedi consueuerunt. *Sacra Cong. S.R.E. Cardinalium negotiis Indulgentiarum præfecta, S.D.N. Vrbano VIII. approbante sub die* 8. *February* 1631. referente Sellio *in selectis Canon. c.* 13. *n. vlt. vers. deinde.* 5

Cruciatæ Notariatus, & alia officia, cum ecclesiastica sint, à ministris Regiis vendi, seu alienari non possunt. *Vrbanus VIII. sua Constit.* incip. *Apostolatus officium* 9. *Martij* 1634. 6

Cruciatæ vigore, & facultatis in ea concessæ non possunt Moniales alios Confessarios præter eos, qui ad audiendas ipsarum Monialium Confessiones ab Ordinario approbati fuerint, eligere. *Sacra Cong. Conc.* apud Fr. Emman. *in explicat. Bullæ Cruciatæ* §. 9. 7

§.9. n.24. vbi eius *addit. sect.2. n.39.* Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. constit.* 13. *Iulij II. n.* 3. *in fine.*

Cruciferi Fratres, vide in verbo *Fratres Cruciferi collect.* 379.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Cruce Domini agentes.*
2 *Titulus Crucis Domini quando Romæ inuentus.*
3 *Crux illius Ecclesiæ ad quam corpus defuncti defertur, deferenda est in funeralibus.*
4 *Parochiæ defuncti Crux propria deferenda est in funeralibus.*
5 *Episcopo ingredienti aliquam ciuitatem, vel Ecclesiam Parochialem Crux deosculanda à quo porrigi debeat, ostenditur.*
6 *Processionibus non licet deferre Cruces, vel noua insignia præter solitum.*
7 *Processionibus publicis Crux deferri debet à Regularibus cum velo, non autem discooperta.*
8 *Presbyteri alicuius Ecclesiæ intra limites propriæ Parochiæ non possunt erigere Crucem propriam in processionibus.*
9 *Cappucini vbique locorum in publicis processionibus Crucem propriam erigere possunt.*
10 *Coadiutor Archiepiscopi non debet vti Cruce in diuinis functionibus Pontificiis, & dum incedit per Vrbem.*
11 *Cruci in fine Missæ fit reuerentia.*

Crux.

Collect. CCXXXIV.

1 DE Cruce Iacobus Gretserus, Franciscus Costerus *in enchirid.* Anton. Perez *in Lauren Salamantina in relect. de Cruce*, Bernardin. Obicin. *de Regno Christi tract.*40. *Italice*, Alphons. Ciacon. *in tract. de Crucis signo*, Felix Astulphus *de miraculis Crucis*, Ital. Iacobus Bossius, Iustus Lypsius, Alnoldus Melmannius, Manentius Rabanus *de laudibus S. Crucis*, Iodoch. Lotichius *in thesauro nouo Theologico*, Iodoch. Cocci. *in thesauro Catholico*, Petrus Auratus *paradoxo* 5. *vbi* de Crucis adoratione, Azor. *instit. moral. p.*2. *lib.*1. *c.*17. Angel. Rocha *in tract. de particula ligni in Apostolico sacrario seruata.*

2 Crucis D. N. IESV Christi titulus inuentus fuit Romæ in Ecclesia sanctæ Crucis in Hierusalem, die vltima mensis Ianuarij 1492. Græcis, Hebraicis, & Latinis litteris conscriptus. *Alexander VI. constit.* 4. incip. *Admirabile* 4. *Kalend. Augusti* 1496. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1. *pag.*394.

Crux in funeralibus vnica tantùm deferri 3 debet illius Ecclesiæ ad quam corpus defuncti defertur. *S. Cong. Rit. in Narnien. S. Gemini* 30. *Septembris* 1614. penes Lezanam *in sum. quæst. Regul tom.*3. *verbo Crux n.*2. *& in Camerinen.* 21. *Nouembris* 1637. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.*3. *in fine*, vbi *de decretis nouissimis Sacræ Cong. decreto* 10. *in resp. ad* 4. *pag.* 567. Eadem *S. Cong. in Bareu. terra Medugni* 2. *Augusti* 1631. *& in Messanen.* 12. *Februarij* 1633. *& in Florentina* 9. *Aprilis eiusdem anni*, quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. tit.*14 *num.*17.

Crux propria parochiæ defuncti deferenda est in funeralibus, non autem Crux antiquæ Parochiæ, ex qua dismembrata fuit Parochia noua de qua est defunctus, & vocati ad funus in eadem propria Parochia debent conuenire. *Sacra Congr. Rit. in nullius prouintiæ Baren.* 22. *Martij* 1631. penes Sellium *in select. Canon. cap.*26. *num.*82. 4

Crucem deosculandam porrigere Episcopo ingredienti aliquam ciuitatem spectat ad digniorem illius loci, etiamsi non ad illius Ecclesiam, sed ad aliam Parochialem dirigatur. Cum verò ingreditur Parochialem Ecclesiam debet hoc præstari à digniore illius Ecclesiæ, licet sint præsentes Canonici Cathedralis, vel Collegiatæ. *Sacra Cong. Rit. in Calaguritana* 1. *Iunij* 1601. apud Sellium *d. c.* 26. *num.* 83. 5

Cruces, vel noua insignia præter solitum in processionibus deferre non licet. *S. Congr. Rit. in Caropolitana nullius* 4. *Martij* 1606. cuius meminit Sellius *d. cap.*26. *num.*84. 6

Crux in processionibus publicis debet à Regularibus deferri cum velo, seu pallio appenso, non autem discooperta, vt defert Clerus secularis. *S. Cong. Rit. in Neapolitana* 14. *Ianuarij* 1617. vbi de Canonicis Regularibus Lateranensibus: de qua meminere Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Crux num.*1. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.*3. *sub eodem verbo n.*1. Gauant. *in rubricas Breuiarij p.*1. *tit.*19. *n.*3. *lit. E.* 7

Crucem propriam in processionibus erigere non possunt Presbyteri alicuius Ecclesiæ intra limites propriæ Parochiæ, sed debent incedere sub Cruce Parochiæ. *Sacra Cong. Rit. in Vrbis* 12. *Martij* 1616. quam adducit Sellius *d. cap.*26. *n.*85. 8

Crux propria quod possit à Capucinis de nouo erigi in processionibus in ciuitate Salernitana, licet prius incederent sub Cruce Conuentualium, censuit *Sacra Cong. Rit. in Salernitana* 30. *Aprilis* 1616. iam nunc ex speciali Pauli V. concessione huiusmodi Fratres Capuccini vbique locorum in publicis processionibus Crucem propriam ad formam 9

V 4 Constitu

Constitutionis Gregorij XIII. incip. Exposcit, deferre possunt, & valent, vt apparet ex sua *Constit. 9.* incip. *Pastoralis officij die 12. Octobris* 1617. refert Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Crux num. 2.*

10 Cruce in diuinis functionibus Pontificiis, & dum incedit per Vrbem, vti non debet coadiutor Archiepiscopi, cum Crux sit signum, & ornamentum dignitatis, & iurisdictionis, & coadiutor vtraque careat. *Sacra Cong. Rit. nomine Cardinalium Paleothi, & Veronen. sub die 31. Ianuarij* 1561. *in resp. ad 2.* referentibus Prosper de Augustino *ad Quarant. in sum. Bullarij verbo Archiepiscopi auctoritas, auctor. 13. n. 12. in fine*, Piasec. *in praxi Episcop. p. 1. cap. 1. n. 10.* Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub. 7. cap. 6. n. 107.*

11 Cruci in fine Missæ ad quodcumque Altare celebratæ fit reuerentia infra gradus capite semper aperto. *Sacra Cong. Rit. 28. Augusti* 1627. apud Gauant. *in rub. Missalis p. 2. tit. 12. num. 6.*

Cubiculario ad bussulam Sanctissimi, ac proinde absenti à residentia non debentur distributiones, vide in verbo distributiones *collect. 258. num. 33.*

SVMMARIVM.

1 *Animarum cura quomodo exercenda in Parochialibus vnitis Capitulis Cathedralium, seu Collegiatarum Ecclesiarum.*

2 *Distributiones quotidianas lucrantur curæ animarum incumbentes sua dignitati, vel Canonicatui dum sunt in actu administrandi Sacramenta.*

3 *Exercentes curam animarum etiam in Parochialibus Hierosol. Religionis tenentur accedere ad Cōgregationes, quæ iussu Episcopi ad casus Conscientiæ differendos habentur.*

4 *Vicarius amouibilis deputatus arguit curam actualem esse penes deputantem.*

5 *Episcopus potest de consensu Capituli transferre curam animarum toti Capitulo Cathedralis incumbentem per viam vnionis perpetuæ in certam personam.*

6 *Coadiutores ab Episcopo approbati adiungendi sunt, vbi cura animarum exercenda est per ipsos Canonicos, quibus imminet, si minus sufficiant.*

7 *Curati in Ecclesiis Regularium, siue seculares sint, siue Regulares, ad arbitrium Superiorum ipsorum Regularium poni debent, dummodo ab Episcopo prius examinentur & approbentur.*

8 *Portio Vicarij Collegiatæ assignanda est ex bonis Archipresbyteri, & Capituli si illis imminet illius cura animarum.*

9 *Monachi ad nutum suorum Superiorum amouibiles possunt exercere curam animarum in Ecclesiis Parochialibus, quæ sunt membra Monasteriorum Congregationis Casinensis.*

Cura animarum.

COLLECT. CCXXXV.

CVra animarum in Parochialibus vnitis Capitulis Cathedralium seu Collegiatarum Ecclesiarum ita exercenda: primò si incumbit certæ personæ per illam exercenda est: si imminet toti Capitulo, vt per singulos per vices exerceatur, cogēndi sunt ad illam exercendam, vt notatur *in cap. statuta, de elect. lib. 6.* si spectat ad illorum mensam, ita vt institutio illarum personarum, quæ illam curam exercent à nullo Superiore facienda esset, Canonici non possunt compelli, vt nec per se ipsos, nec per Vicarios perpetuos illam exerceant; gloss. verbo mensam *in Clem. 1. de excessib Prælat.* & ibi Card. Imol. & Anchar. Idem dicendum si per Sedem Apost. eis esset indultum vt per temporarios cura exerceatur: sed in istis duobus casibus postremis cogi possunt ad constituēdos Vicarios perpetuos. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. part. 11. cap. 2. n. 9.* 1

Curæ animarum incumbentes siue dignitati siue Canonicatui imminenti, dum sunt in actu administrandi Sacramenta, vel alia exercendi, quæ spectant ad ipsam curam, distributiones quotidianas lucrantur, & tanquam præsentes in choro habentur. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Franc. Leone *in thesauro fori eccles. part. 3. cap. 2. num. 24.* Nicol. Garc *de benefic. part. 3. cap. 2. num. 335.* 2

Curam animarum exercentes etiam in Parochialibus Hierosolymitanæ Religionis tenentur accedere ad Congregationes, quæ iussu Episcopi ad casus Conscientiæ differendos habentur. *Sacra Congr. Concil. sub die 4. Maij* 1598. quam citat Sellius *in select. Canon. cap. 37. num. 2.* 3

Curam animarum esse penes deputantem arguit Vicarius amouibilis deputatus in illius exercitio. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. part. 3 cap. 2. n. 179. in declar. 11.* Armendar. *in addit. ad recap. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. sub tit. sed an Parochi debeant residere num. 141.* quos refero *de officio, & potest. Parochi cap. 1. n. 65.* 4

Curam animarum toti Capitulo Cathedralis Ecclesiæ incumbentem potest Episcopus de consensu Capituli transferre per viam vnionis perpetuæ in certam personam, 5

seu,

seu dignitatem eiusdem Ecclesiæ. *Sacra Congr. Concil.* penes Nicol. Garc. *de benefic. part. 9. cap. 2. n.* 190.

6 Cura animarum aut est exercenda per ipsos Canonicos, quibus imminet, aut si minus sufficiant, adiungendi sunt coadiutores ab Episcopo approbati. *Sacra Congreg. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. numero* 198.

7 Curam animarum exercentes, siue seculares, siue Regulares sint, poni debent ad arbitrium Superiorum ipsorum Regularium, non autem ad arbitrium Episcopi, nisi quod examinari, & approbari prius ab eo debent antequam ponantur. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminere Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. cap. 3. n. 46. pag.* 182. Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloss. 5. §. 3. n.* 34. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Cura animarum, n.* 1.

8 Cura vnita Collegiatæ si immineat Archipresbytero, & Capitulo ex bonis Archipresbyteri, & Capituli portio assignanda est. *Sacra Congr. Concil.* quam refert Sellius *in selectis Canon cap. 6. n.* 3.

9 Cura animarum in Ecclesiis Parochialibus, quæ sunt membra monasteriorum Congregationis Cassinensis, aut aliàs ab ipsis dependentes, exerceri potest etiam per Monachos ad nutum suorum Superiorum amouibiles. *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Aliàs à venerabilibus 6. Septembr.* 1638. quam refert Laurent. de Peyrinis *de privileg. Regul. tom. 3. in fin. vbi de constit. nouiss. Vrbani VIII. pag.* 549.

Curam animarum exercentes Regulares, vide in verbo *Regul. collect.* 633. *n.* 15. *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Vicarios perpetuos, seu temporarios possunt Ordinarij locorum ponere in Ecclesiis Curatis vnitis monasteriis iuxta dispositionem* Concil. cap. 7. sess. 7. de refor.

2 *Curati quando per substitutos muneri eis incumbenti satisfacere possint?*

3 *Ecclesiarum Rectores non possunt ab Episcopo cogi, sed hortari vt subministrent necessaria Presbyteris volentibus celebrare in eorum Ecclesiis.*

4 *Defuncti corpus benedicere debet Curatus, in cuius Parochia defunctus obiit, & non Regulares ad quorum Ecclesiam ille portatur.*

5 *Parochialium Ecclesiarum Curati in publicis processionibus debent procedere secundum antianitatem & prærogatiuam Ecclesiæ.*

6 *Prædicationis munus obire si per se volunt Curati non debent impediri.*

7 *Curati non debent plus recipere pro tumulandis cadaueribus exterorum quam ciuium.*

8 *Præcedere Canonicis non debet Curatus in funere sui Parochiani defuncti quando defertur ad Cathedralem.*

9 *Officium facere circa corpus defuncti debet Curatus in sua Ecclesia, ad quam defertur, & non alij Presbyteri etiam Ecclesiæ Cathedralis.*

10 *Stolam deferre debet Curatus in funeribus sua cura etiamsi defunctus deferatur ad Ecclesiam Regularium.*

11 *Stolæ ratione debet præcedere Curatus aliis Presbyteris etiam Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ.*

12 *Thurificandus est ante dominum loci Rector Ecclesiæ Parochialis.*

13 *Citatio, vel monitio non requiritur ad hoc vt Episcopus cogat Curatum vltra duos menses absentem ad restitutionẽ fructuum pro rata temporis absentiæ.*

14 *Fratribus quando prohibere possit Curatus ne Confessiones Parochianorum suorum ægrotantium absque eius licentia audiant.*

15 *Ordinarius punire potest Sacerdotes deputatos ad curam in Ecclesiis Parochialibus subiectis Commendatori Ordinis Theutonici.*

16 *Defuncti corpus sepeliri potest sine licentia Parochi quando illam denegat, vel interesse recusat.*

17 *Sacrista, & Curatus Cathedralis, etiam quod sint amouibiles, quando interuenit Capitulum, debent præcedere proprio Parocho defuncti.*

18 *Parochus amouibilis Cathedralis in processionibus debet incedere cum Capitulo Cathedralis supra Priores, & Curatos perpetuos*

Curatus.

Collect. CCXXXVI.

Curatæ Ecclesiæ si sint vnitæ monasteriis, possunt Ordinarij locorum eas visitare, & ponere in illis Vicarios perpetuos, seu temporarios iuxta dispositionem *cap. 7. sess. 7. de reform. Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p. 11. c. 2. n.* 12. 1

Curati cogendi sunt ad subeunda per se ipsos, & non per substitutos ea munera, ad quæ tenentur, tolerandi autem vt per substitutum suppleant in illis tantum casibus, quibus expressis verbis Canonum, decretorumue Concilij permissum eis est, vt per Vicarios, coadiutores, & substitutos, possint officio suo fungi. *Sacra Cong. Conc. in nullius 3. Iunij* 1591. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 71. n.* 12. 2

Curati

3 Curati, & Rectores Ecclesiarum non possunt ab Episcopo cogi, sed hortari vt subministrent necessaria Presbyteris volentibus celebrare in eorum Ecclesiis. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien.* 30. *Iuny* 1602. *in resp. ad* 3. *dub.* quam citat Sellius *d. c.* 71. *n.* 13.

4 Curatis in cuius Parochia defunctus obiit, & non Regulares, ad quorum Ecclesiam defunctus portatur, debet benedicere corpus defuncti. *Sacra Cong. Rit. in Squillacen.* 18. *Nouembris* 1606. penes Sellium *d. c.* 71. *n.* 14.

5 Curati Ecclesiarum Parochialium in publicis processionibus debent procedere secundum antianitatem, & prærogatiuam Ecclesiæ Parochialis, & non secundum antianitatem & prærogatiuam Religionis, cui Ecclesia Parochialis commissa est. *Sacra Cong. Rit. in Asten.* 21. *Martij* 1609. apud Sellium *d. c.* 71, *num.* 16.

6 Curati si per se volunt munus prædicationis obire, non debent impediri. *S. Congr. Conc.* teste Aldano *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 13. *num.* 4.

7 Curati non debent plus recipere pro tumulandis cadaueribus exterorum quam ciuium. *Sacra Cong. Conc. sub die* 27. *Maij* 1617. referente Aldan. *d. tit.* 13. *n.* 5.

8 Curatus Parochialis Ecclesiæ in funere sui Parochiani defuncti quando deferrur ad Cathedralem, non debet præcedere Canonicis. *Sacra Cong. Rit. in Sutrina* 30. *Augusti.* 1602. cuius meminit Sellius *d. c.* 71. *n.* 17.

9 Curatus Ecclesiæ ad quam defertur corpus defuncti debet in sua Ecclesia Officium facere circa corpus, & non alij Presbyteri etiam Ecclesiæ Cathedralis *Sacra Congr. Rit. in Pisaurien.* 20. *Decembris* 1603. *& in Meliten.* 18. *Nouembris* 1606. etiam præsente Archipresbytero, & Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ. *Eadem Sacra Cong. in Ostien. Cera* 28. *Aprilis* 1607. quarum meminit idem Sellius *d. c.* 71. *num.* 18.

10 Curatus, & non Regulares debet deferre stolam, & facere Confessionem in funeribus suæ curæ, etiamsi defunctus sepeliatur in Ecclesiis Regularium. *Sacra Cong. Rit. in Spoletana terra de Visso* 20. *Iunij* 1609. de qua Sellius *d. cap.* 71. *n.* 19.

11 Curatus ratione stolæ debet præcedere aliis Presbyteris etiam Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ. *Sacra Cong. Rit. in Nucerina Saxoferrati* 24. *Octobris* 1609. quam adducit Aldan. *d. tit.* 13. *n.* 6.

12 Curatus sine Rector Ecclesiæ Parochialis tanquam caput Ecclesiæ thurificandus est ante dominum loci. *Sacra Cong. Rit. in Turritana* 7. *August.* 1610. penes Sellium *d. cap.* 71. *num.* 20.

13 Curatus inferior, qui vltra duos menses absfuit à residentia potest, & debet cogi per Episcopum ad restitutionem fructuum pro rata temporis absentia, iuxta cap. 1. sess. 23. de reform. neque ad eam rem requiritur monitio, vel citatio. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3 *cap.* 2. *n.* 27.

Curatus Fratribus Religiosis prohibere non potest ne Confessiones Parochianorum suorum ægrotantium absque eius licentia audiant, dummodo ab Ordinario prius approbati existant, & postea quam infirmorum Confessiones audierint, statim dictum Curatum certiorent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Senogalien.* 22. *Ianuarij* 1616. referente Sellio *d. c.* 71. *n.* 22. 14

Curatos, & Sacerdotes deputatos ad curam in Ecclesiis Parochialibus subiectis Commendatori Ordinis Theutonici punire potest Ordinarius ad præscriptum. *cap.* 4. *sess.* 6. *& cap.* 6. *sess.* 25 *de reform. Sacra Cong. Conc. in Curien. si Aprilis* 1631. teste Sellio *d. cap.* 71. *num.* 24. 15

Curatus requisitus pro sepeliendo mortuo in alia Ecclesia, si interesse recuset, vel petitam licentiam deneget, poterit in dicta alia Ecclesia sepeliri defuncti corpus sine ipsius interuentu, & licentia. *Sacra Cong. Rit.* 22. *Decembris* 1629. cuius memini *de iure ecclesiastico vniuerso lib.* 2. *c.* 10. *n.* 23. 16

Curatus & Sacrista Cathedralis etiam quòd sint amouibiles quando interuenit Capitulum dictæ Cathedralis, debent præcedere proprio Parocho defuncti, *Sacra Cong. Rit. in Pisaurien.* 22. *Martij* 1631. de qua Sellius *d. cap.* 71. *n.* 25. 17

Curatus amouibilis Cathedralis in processionibus debet incedere cum Capitulo dictæ Cathedralis supra Priores, Plebanos, & Curatos perpetuos beneficiatos, *Sacra Cong. Rit. in Callien.* 9. *Aprilis* 1633. quam refert Sellius *d. c.* 71. *n.* 26. 18

Vide plura alia in verbo *Parochus*, *collect.* 553. *cum seqq.* & in verbo *Rector* 629. & in verbo *beneficium Curatum*, *collect.* 63.

Cursores Papæ.

Collect. CCXXXVII.

De eorum potestate, & in quibus causis citare ac intimare valeant, *Iulius II. const.* 14. incip. *Cùm sicut*, 15. *Kalend. Septembris* 1507. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 427. *Clemens VII. constit.* 34. incip. *Etsi*, 5. *Iulij* 1532. apud Laert. Cherubin. *eod. tom.* 1. *pag.* 601. aliàs *pag.* 579. in nouiss. impress. 1

Cursores Papæ debent diem futuræ Cameræ Apostolicæ postridie intimare. *Pius IV. constit.* 2

*constit.*87, incip. *Cùm inter, Kalend. Nouembris* 1564. apud Laert. Cherub. *tom.*1 *pag.* 122.

Curfores Papæ, & non Mandarari Vicarij Vrbis in publicis processionibus ac funeralibus claues argenteas deferre debent, *Sacra Cong. Rit. in Vrbis* 17. *Martij* 1613. penes Sellium *in selectis Canon. c.* 20. *n.* 31.

Dammum.

Collect. CCXXXVIII.

Causa damnorum datorum per clericos, & ecclesiasticos, seu per eorum animalia, necnon per familiares, ministros, & colonos Episcoporum, & mensæ Episcopalis, etiã laicos, seu eorum animalia in bonis quibuscunque tam Ecclesiarum, & personarum ecclesiasticarum quàm etiam laicorum, spectat ad Curiam Episcopalem priuatiuè. Si verò laici, eorumve ministri, & animalia damnificent bona Ecclesiarum & personarum ecclesiasticarum, Curia Episcopalis procedere potest tanquam in causis mixti fori. At quando coloni, & ministri Ecclesiarum, clericorum, & ecclesiasticorum cum animalibus propriis bona laicorum damnificant, cognitio tam quoad bona quàm quoad personas laicorũ; & eorum animalia spectat ad Iudicem laicum priuatiuè; sed si cum animalibus ecclesiasticorum, vel Ecclesiarum quoad personas spectat ad laicum, quo vero ad animalia spectat ad Curiam ecclesiasticam. *Sacra Congr. controuersijs iurisdictionalibus præposita in vna Terracinen.* teste Sellio *in selectis Canon. c.* 22. *num.* 8.

Datarius.

Collect. CCXXXIX.

Datarij officium & potestas Sede Apost. vacante expirat, & ille datas ante mortem Pontificis adnotatas extendere non potest, & supplicationes gratiarum, & iustitiæ, etiamsi datæ fuerint, collegio Cardinalium statim sub sigillo clausas præsentare tenetur. *Pius IV. constit.* 63 incip. *In eligendis*, 7. *Id. Octobris* 1562. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 91. alias *pag.* 69. in nouiss. impress.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium discussionis, cessionis bonorum, siue cap. peruenit, & cap. Odoardus, impetrantes causam intra tres menses terminare tenentur.*

2 *Biretum viride in Vrbe sumere & gestare tenentur qui petunt admitti ad beneficium* cap. peruenit, & cap. Odoardus.

3 *Debitores fraudulenti ad Ecclesiam cum bonis confugientes ab ea ejiciendi sunt.*

4 *Debita contracta ab vno ex fratribus in communione viuentibus ex integro ex illius portione sunt persoluenda.*

5 *Bona in creditorum præiudicium ad Ecclesiam transportata, Iudici seculari consignanda sunt, vt illa cui de Iure adiudicet.*

Debitor.

Collect. CCXL.

Debitores impetrantes beneficium discussionis, cessionis bonorum, aut dilationes quinquennales, siue *cap. peruenit, & cap. Odoardus*, causas intra tres menses terminare tenentur. *Clemens VII. constit.* 16. incip. *Cùm ex multorum, de anno* 1530. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 489. in nouiss. impress. 1

Debitores in Vrbe petentes admitti *cap. peruenit, & cap. Odoardus*, tenentur sumere, & gestare birretum viride. *Pius IV. constit.* 39. incip. *Cupientes*, 2. *Octob. de anno* 1561. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 53. aliàs *pag.* 40. in nouiss. impress. & illius memini *de iure ecclesiast. vniuerso lib.* 1. *cap.* 39. §. 6. *numero* 2. 2

Debitores fraudulenti ad Ecclesiam cum bonis confugientes, non debent ibi multo tempore tolerari, sed ab Ecclesia sunt eiiciendi. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Baren.* 12. *Martij* 1600. teste Aldan. *in sum. Canon. resolut. lib.* 3 *tit.* 8. *n.* 15. 3

Debita contracta ab vno ex fratribus in communione viuentibus, non sunt imputanda alteri fratri, sed ex integro ex illius portione sunt persoluenda. *Sacra Cong. Conc. die* 3. *Decembris* 1623. per *l. ex parte* §. *filius*, vbi Bart. & alij *ff. famil. hercisc.* Bald. *cons.* 445. *n.* 1. *ad med. vers. item cum prædictos fratres lib.* 3. Paul. de Castro *cons.* 358. *n.* 3. *lib.* 2. Alexand. *cons.* 76. *n.* 12. *lib.* 4. 4

Debitores res & bona in creditorum præiudicium ad Ecclesias transportare non debent, sed iudici seculari consignanda sunt, vt illas, & illa cui de Iure adiudicet. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 1. *Decembris* 1617. penes Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 16. 5

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Decani officio, & munere agentes.*

2 *Auditorum Rotæ Decanatus spectat ad Auditorem in Vrbe tempore vacationis præsentem, aut ex causa publica absentem.*

3 *Cardinalium Decanatus si vacet antiquiori Episcopo Cardinali præsenti in Curia, aut ex causa publica absenti defertur.*

4 *Praeminentia aliqua in choro pertinent Decano Capituli, & non Cantori.*

5 *Canonici exire volentes de choro ne punctentur veniam petere debent non Cantori, sed Decano digniori de Capitulo.*

6 *Episcopum quando ex debito associare teneantur Decanus, dignitates, & Canonici.*

7 *Episcopo celebranti tenentur assistere Decanus, dignitates, & Canonici.*

8 *Missam celebranti Decano in diebus solemnibus qui assistere, & ministrare debeant.*

9 *Gubernatoribus Capitularibus electis Sede vacante pracedere debent Decanus, & antiquiores, & digniores Canonici.*

10 *Canonico parato Officium facienti debet cedere primum locum Decanus.*

11 *Decanus cum aliquibus Canonicis, cæteris inscijs, & extra locum Capitularem nihil potest determinare.*

12 *Zamoren. Ecclesia Decano conceditur vsus Rochetti, & facultas benedicendi paramenta vbi non adhibetur sacra Vnctio.*

13 *Carnotensis Ecclesia Decano qualiter concessa facultas benedicendi paramenta?*

14 *Puteolana Ecclesia Decanus declaratur prima dignitas, ac proinde ad ipsum spectare omnes functiones Episcopales, absente vel impedito Episcopo.*

15 *S. Agatha Gothorum Decano conceditur manutentio in possessione exercendi actus Presbyterales contra Archidiaconum.*

16 *Præpositus vt quis vocetur qui antea vocabatur Decanus conceditur.*

Decanus.

Collect. CCXLI.

1 DE Decani officio & munere Petrus Crespet. *in summ. Catholicæ Fidei verbo Decanus*, Fr. Hieron. Roman. *de Republ. Christ. lib. 3. cap. 10. in princ.* Isidor. Moscon. *de maiest. milit. Eccles. lib. 1. p. 1. cap. 13. paulo post princ.* Card. Tusch. *pract. conclus. p. 2. tom. 2. lit. D. concl. 60.* Azor. *instit. moral. p. 2. lib. 3. cap. 17.* Vincent. Filliuc *in quæst. moralib. tom. 3. tract. 41. cap. 1. n. 29.* Machado *en su perfecto Confessor tom. 2. lib. 4. c. 4. tract. 7. docum. 6.* Ego *de Iure eccles. vniuerso lib. 1. cap. 26. & de Canon. & Dignitat. cap. 7.*

2 Decanatus Auditorum Rotæ Romanæ cum omnimoda præcedentia spectat ad Auditorem in Vrbe tempore vacationis præsentem, aut ex causa publica absentem. *Pius IV. constit. 61.* incip. *Dudum 6. Kalend. Augusti* 1562. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 89. aliàs *pag. 67.* in nouissima impress.

3 Decanatus Cardinalium si vacet antiquiori Episcopo Cardinali præsenti in Curia, aut ex causa publica absenti defertur. *Paulus IV. constit. 5.* incip. *Cum venerabiles 11. Kalend. Septembris* 1555. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom. 1 pag. 777.* aliàs *pag. 590.*

4 Decano Capituli, & non Cantori pertinent aliquæ præeminentiæ in choro, & præsertim mandari incipi Officia, dare ictum in signum incipiendi Lectiones, & facere signum exeundi de choro. *Sacra Cong. Rit. in Vlixbonen* 2. *Septembris* 1597. cuius memini *d. tract. de iure ecclesiast. lib. 1. cap. 26. n. 7. & de Canonicis cap. 6. n. 8.*

5 Decano digniori de Capitulo in choro existenti, & non Cantori veniam petere debent Canonici de choro exire volentes, ne punctentur. *Sacra Cong. Rit. in Cassanen. 5. Martij* 1633. de qua *in d. tract. de Canon cap. 6. num. 8. in fine.*

6 Decanus, dignitates, & Canonici tenentur non ex vrbanitate, sed ex debito associare Episcopum, dum venit ad Ecclesiam cum cappa, vt celebret, vel Diuinis assistat, & dum ab Ecclesia ad domum redit. *Sacra Cong. Rit. in Iacen.* 10. *Ianuarij* 1609. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 33. n. 70.*

7 Decanus, dignitates, & Canonici tenentur assistere Episcopo celebranti iuxta formam libri Cæremonialis. Eadem S. Cong. Rit. in dicta Iacen. & etiam sub censuris possunt compelli. *Sacra Cong. Conc. in Calaguritana* 12. *Decembris* 1620. penes Sellium *d. cap. 33. num. 71.*

8 Decano Missam celebranti in diebus solemnibus debent duo Canonici assistere, & ministrare pro Diacono, & Subdiacono, si Mansionarij, quibus animarum cura incumbit in ipsius exercitio eo tempore sint impediti. *Sacra Cong. Rit. in Ceneten. Opitergij* 14. *Februarij* 1615. teste Sellio *d. cap. 33. n. 73.*

9 Decanus & antiquiores, ac digniores Canonici præcedere debent Gubernatoribus Capitularibus electis Sede vacante. *Sacra Cong. Rit. in Elboren. 25. Ianuarij & 5. Iulij* 1603. referente Sellio *d. cap. 33. n. 74.*

Decanus

10 Decanus debet cedere primum locum Canonico, seu alteri Presbytero parato Officium facienti. *S. Cong. Rit. in Antuerpien.* 24. *Octobr.* 1609. quā adducit Sellius *d.c.33.n.*75.

11 Decanus etiam cum aliquibus Canonicis, cæteris insciis, & non legitimè vocatis, & extra locum Capitularem, non potest quicquam statuere, vel determinare, quod ad Capitulum, vel Ecclesiæ commodum, aut incommodum pertineat. *Sacra Cong. Rit. in Lamacen.* 7. *Octobris* 1606. quam citat Sellius *d.cap.33.num.*76.

12 Decano Ecclesiæ Zamoren. conceditur vsus rochetti, & facultas benedicendi paramēta vbi non adhibetur sacra vnctio. *Sacra Congr. Rit. in Zamoren. in Bolonia* 15. *Nouemb.* 1603. penes Sellium *d.cap.33.n.*77.

13 Decano Ecclesiæ Carnotensi posse concedi licentiam benedicendi paramenta Ecclesiæ, &c. in quibus non adhibetur *Sacra vnctio* per totam diœcesim de licentia, & consensu Episcopi, declaranit *Sacra Congr. Rit. in Carnoten* 3. *Aprilis* 1610. apud Sellium *d.cap.33.n.*78.

14 Decanus Ecclesiæ Putcolanæ prima dignitas declaratur, eidemque deberi omnimodam præeminentiam, ac propterea ad ipsum spectare omnes functiones Episcopales, absente, vel impedito Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Puteolana* 10. *Decembr.* 1617. referente Sellio *d.c.33.n.*79.

15 Decanum S. Agathæ Gothorum manutenendum esse in possessione exercendi actus Presbyterales contra Archidiaconum censuit *Sacra Cong. Rit. in sancta Agatha Gothorum* 8. *Iulij* 1601. apud Sellium *d. cap.*33 *n.*80.

16 Decanus Collegiatæ Ecclesiæ in Austria vt imposterum vocari possit Præpositus conceditur attenta supplicatione Episcopi, & meritis Oratoris. *Sacra Congr. Rit. in Possenien. seu Bamberg.* 11. *Decembris* 1604. cuius meminit Sellius *d.cap.*33 *.num.*81.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de decimis agentes.*

2 *Mulieres Beatæ Nuncupatæ, quæ in propriis, aut alienis domibus separatim viuunt, à solutione decimarum non sunt exemptæ.*

3 *Conuersi & Confratres mediæ Crucis del Thao Ordinis Hierosolymit. quando ex suis bonis decimas soluere teneantur.*

4 *Moniales S. Claræ & aliarum Religionum quando decimas soluere teneantur.*

5 *Regulares decimas soluere tenentur de prædiis acquisitis ex emptione, vel donatione quæ eadem prædia prius soluebant.* Barbos. Apost. Decis. Sum.

6 *Prædia obnoxia solutioni decimarum, eas soluere tenentur quamuis ad Regularia monasteria transeant.*

7 *Decimæ ad Ecclesiam Matricem pertinentes non transeunt ipso iure ad Ecclesiam Parochialem nouiter erectam.*

8 *Parochus manutenendus est in possessione exigendi decimas ratione prædiorum acquisitorum per Regulares, donec doceant de sufficienti priuilegio.*

9 *Tertia decimarum in Hispaniis quando concessa?*

Decima.

COLLECT. CCXLII.

DE Decimis Andreas Hispanus *in tract. Doctor. tom.* 15. *part.* 2. *fol.* 142. Petrus Rebuffus *ibidem fol.* 125. Tyndarus *ibidem fol.*123. Henricus Canisius, & Ioannes Petrus Monera *omnes in specialibus tract. de decimis.* S. Thom. 2.2. *q.* 87. vbi Caietan. Aragon, & alij, S. Antonin. *in sum. part.* 2. *tit.* 4. *cap.*3. Gregor. Lopez *ad leges Partitæ tit.* 20. *part.*1. Cou. *var. lib.*1. *cap.*17. Alphons. Aluarez Guerrero *in speculo iuris Pontificij cap.* 66. Belluga *in speculo Principum rub.*13. §. *tractemus*, Sot. *de instit. lib.*9, *quæst.*4. Petr. Gregor. Tholosan. *syntag. Iuris lib.* 2. *tit.*20. *& in partit. Iuris Canon.* Vincent. Burgundus *in speculo tom.*2. *lib.*9. Renat. Choppin. *de sacra politia lib.*2. Valentia *tom.*3. *disp.*6. *quæst.*5. Peres *ad tit.*1. *lib.*1. *Ordin.* Anastas. Germon. *de sacrorum immunit. lib.*3. *cap.*17. Verin. Bonacos. & Suarez *commun. opin. lib.*1. *tit.* 10. *de decimis tom.*1. Petr. de Ledesma *in sum. part.*2. *tract.* 9. Læli. Zecho *in sum. part.* 2. *cap.* 88. Fr. Emman. *etiam in sum. tom.* 1. *cap.* 87. Michael Lochmaier *in Paroch. Curat.* Iodoc. Lorichius *in thesauro nouo Theologico*, Petrus Crespet. *in sum. Catholicæ Fidei sub hoc verbo*, Vasquez *in opuscul. de benefic. cap.*1. Card. Bellarm. *in controu. Catholic. tom.*1. *part.* 2. *controuer.* 5. *generali lib.*1. *de Clericis cap.*25. Card. Tolet. *in instruct. Sacerdot. lib.*6. *cap.*20. P. Suarez *de Relig. tom.*1. *tract.* 2. *lib.*1. *cap.*9. *cum seqq.* Ioann. Franc. Leo *in thesauro fori eccles. part.*2. *cap.* 12. Arism. Tepat. *var. resolut. lib.* 1. Camill. Borrel. *de præstantia Regis Cathol. cap.* 59. *& in sum. decis. tom.*1. *tit.* 19. Rendina *in promptuario recept. sentent. tom.* 2. *tit.* 16. Azor. *instit. moral. part.*1. *lib.*5. *cap.* 25. *cum seqq.* Leonard. Lessi. *de Iustit. lib.* 2. *cap.* 39. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.*19. *cap. vlt. sect.*3. Ioann. Malder. *de iustit. & Relig. tract.*10. Cardos. *in praxi iudicum, & Aduocat. verbo decimæ*, Iacob. Cancer. *var. resolut.* 1

X

resolut. part. 1. cap. 23. Campan. *in diuersorio Iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 13. *n.* 149. *cum seqq.* Molfes. *in promptuario triplicis Iuris tit. de benefic. cap.* 4. Ludou. de Miranda *in man. Praelator. tom.* 2. *quaest.* 49. Vincent. Filliuc. *in quaest. moral. lib. tom.* 2. *tract.* 27. *cap.* 7. *cum seqq.* Stephan. Fagundez *in quinque Ecclesiae praecepta. praecepto* 5. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 1. *disp.* 15. *q.* 18. Ioan. Gutierr. *Canon. lib.* 2. *cap.* 21. Hieron. Carat. *in opuscul. de iuribus Parochial. cap.* 5. Paulus Layman *in Theologia morali lib.* 4. *tract.* 6.

2 Decimarum à solutione non sunt exemptae Virgines, & viduae, ac forsan aliae mulieres tertij Ordinis S. Francisci, S. Dominici, S. Augustini, B. Mariae de Monte Carmelo, Sanctissimae Trinitatis Redēptionis captiuorum, Minimorum, ac forsan aliorum Ordinum, Beatae Nuncupatae, quae non in communi, vel sub clausura, sed in propriis quaeque domibus aut alienis separatim viuunt. *Clemens VIII. in sua Constit.* incip. *Romani Pontificis* 12. *Septembris.* 1600. cuius memini *de officio, & potest. Parochi, cap.* 28. §. 3. *sub n.* 36. *vers. Virgines, in nouiss. impress.*

3 Decimas ex bonis suis patrimonialibus, praediis, possessionibus, agris, & terris omnino integrè, & realiter persoluere debent Conuersi, vel Confratres mediae Crucis del Thao Ordinis Hierosolymitani, etiamsi ipsa bona patrimonialia per proprias personas, & proprios colonos ab eis colantur, nisi suas personas Religioni obtulerint, & actu illi inseruiant, quia tunc exempti erunt à decimis personalibus duntaxat; & si obtulerint personas, & omnia sua bona Religioni, ita vt sint verè Donati, professi, & non coniugati, sunt exempti à solutione decimarum de ipsis bonis oblatis. *Clemens VIII. in sua constit.* incip. *Quae Ordini ecclesiastico* 11. *Decembr.* 1600. de qua memini *d. cap.* 28. §. 3. *sub n.* 36. *vers. Conuersi.*

4 Decimas non tenentur soluere Moniales non solum S. Clarae, verum etiam & aliae quaecunque Regulares personae, quarum redditus & prouentus ecclesiastici adeo tenues sunt & exiles quod de illis sustentari non possint, sed pro habenda vitae suae sustentatione necesse habent mendicare, & eleemosynas publice petere, ex quadam Extrauag. *Bonifacij VIII.* incip. *Decimas colligit.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Praelator tom.* 2. *q.* 49. *art.* 13. *in concl.* quem refero *d. cap.* 28. §. 3. *n.* 36. Et magis amplam exemptionem concessit illis sanctae mem. *Pius IV. constit.* 5. incip. *De statu* apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 6.

5 Decimas soluere tenentur Regulares pro praedijs acquisitis ex emptione, vel donatione Clericorum, quas eadem praedia prius soluebant antequam ad illorum manus peruenissent. *Sacra Cong. Concil. in Ripana, Vrbinaten. & Firmana* 18. *Decembris* 1627. *& in Callien.* 1. *Septembris* 1629. quarum memini *d. tract. de officio, & potest. Parochi c.* 28. §. 3. *num.* 43.

Decimarum solutioni obnoxia praedia ad 6
Regularium monasteria transeunt cum suo onere, ac proinde Regulares tenentur illas soluere Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, quemadmodum tenebantur laici priusquam bona ipsa in monasterij proprietatem transiuerint. *Sacra Cong. Conc. in d. Callien.* 1. *Septembris* 1629. penes Ioan Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo decima n.* 7.

Decimae ad Ecclesiam Matricem pertinē- 7
tes non transeunt ipso iure in Ecclesiam Parochialem nouiter erectam iuxta formam Constit. Alexandri III. quae incip. Ad audientiam, sed remanent penes Matricem, & Episcopus potest arbitrio suo siue de decimis siue de alis fructibus prouidere. *Sacra Cong. Conc. in Mediolanen. de Carlutio* 11. *Martij* 1617. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 14. *num.* 16.

Decimas exigendi in possessione manu- 8
tenendus est Parochus ratione praediorum acquisitorum per Regulares, donec doceant de sufficienti priuilegio. *Sacra Cong. Concil. in Pisaurien.* 13. *Aprilis* 1630. cuius memini *d. c.* 28. §. 3. *n.* 42.

Decimarum tertiae concessae fuerunt Al- 9
phonso Regi Castellae per Papam Clemētem *in Constit. sua* incip. *Olim clarae mem.* & laicus *Alexander. VI. in sua constit.* incip. *Dum indefessa Idib Februarij anno Incarnationis Dom.* 1494. Ferdinando Regi & Elisabethae Reginae Castellae & Legionis concessit vt perpetuis futuris temporibus tertias decimarum in Regnis praedictis & Granatae percipere & leuare licite, & libere valerent. Et deinde *Paulus III. sua Constit.* incip. *Exponi nobis* 22. *Iulij* 1541. declarauit monasteria, Domus, & Ordines, eorumque Praelatos, Conuentus, Fratres, & personas ad decimarum huiusmodi solutionem iuxta dispositionem, & formam ac tenorem Iuris communis, quibuscunque priuilegiis non obstantibus teneri, & efficaciter obligata, ac obligatos existere; quarum Constitutionum memini *d. c.* 28. §. 2. *in fine, & de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 87. *n.* 70. *cum seqq.* vbi *n.* 75. plures refero Doctores de materia agentes.

Declarationes Sacrae Congregationis, vide *in verbo Congregatio collect.* 211.

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Executioni demandanda sunt decreta, & littera S. Congregationis Concilij.*

2 *Congregationis decretis, & litteris Apost. parendum est antequam contradicentes audiantur.*

3 *Cogendus est obedire ab Auditore Camera qui noluerit obtemperare decretis Congregationis.*

4 *Congregationis Concily decretum de rebus Ecclesia non alien. non derogat Bonifaciana & Paulina emanata ad fauorem Ferrariensium.*

5 *Domos professas Societatis Iesu non comprehendit decretum de rebus Regul. non alien.*

6 *Religionem clericorum Regul. Theatinorum an & quando comprehendat decretum de rebus Regular. non alien.*

7 *Consistoriale decretum quod exequia Cardinalium defunctorum celebreatur in capella expensis sacri Collegij.*

8 *Vestium varietas pro Papa & Cardinalibus per totum annum.*

9 *Decreta subreptitio modo obtenta suspenduntur.*

10 *Decretum non auditis partibus factum moderatur.*

11 *Festum S. Raymundi vt celebretur in toto Principatu Cathalonia si extet decretum Synodale non indiget confirmatione.*

12 *Synodalem decretum vsu non receptum non admittitur.*

13 *Confraternitas sanctißimi Sacramenti manutenetur in possessione deferendi Crucem ante Baldachinum in processione SS. Sacramenti.*

14 *Campanas pulsandi ab Ecclesia primaria ante omnes alias seruari mandatur consuetudo.*

15 *Caremonialis liber quod non tollit laudabiles & immemoriales consuetudines si extet decretum, illum locum habebit in omnibus Regnis.*

16 *Caremonialis libri contra regulas si in visitatione factum sit decretum, non est seruandum.*

17 *Vesperas secundas quod Canonici teneantur cantare si extet decretum Prouinciale illud seruari debet.*

18 *Magister capella non cum beneficiatis sed cum suis cantoribus in processionibus incedere debet.*

19 *Ordines conferre ne possint Episcopi Regni Neapolitani Vltramontanis decreto prohibetur, sed illud non habet locum in Regularibus, nec quoad familiares talium Episcoporum.*

20 *Praferri alijs debet qui prius maioribus Ordinibus insignitus fuerit.*

21 *Cappa vsus, & locus immediatè post beneficiatos conceditur Capellanis Toletanis Ecclesia S. Maria Maioris de Vrbe.*

22 *Missas celebrandi more Romano decretum factum in Capitulo Generali à Monachis sancti Benedicti Vallisoletani, seruari mandatur.*

23 *Festos dies indicendi maiorem facultatem non tribuit Episcopis Concilium Trid cap. 12. sess. 25. de Regular. quàm habeant à Iure communi.*

24 *Decretum Archiepiscopi Turritani quòd Rector Ecclesia Parochialis thurificetur ante Dominum loci seruandum esse.*

Decretum.

COLLECT. CCXLIII.

DEcreta, & litteræ sacræ Congregationis 1
Concilij semotis litibus sunt execu-
cutioni demandanda, nec super his senten-
tia, aut decretum faciendum. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Gatc. *de benefic. in prafat.*

Decretis Congregationis & litteris Apost. 2
desuper expeditis parendum esse declaratur antequam contradicentes partes audiantur. *Sacra Cong. Rit. in Teralen. 21. Iuly* 1607. penes Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 3. num. 42.*

Decretis Congregationis qui noluerit ob- 3
temperare animaduersione dignus iudicatur & cogendus est obedire ab Auditore Cameræ. *Sacra Cong. Rit. in Brundusina 25. Ianuarij* 1603. quam refert Aldan. *d. tit. 3 n. 43.*

Decretum Congregationis *Concilij de re-* 4
bus Eccles. non alien. non derogat Bonifacianæ & Paulinæ emanatæ ad fauorem Ferratiensium. *Sacra Cong. Conc. in Ferrarien. 11. Iulij* 1626. apud Aldan *d. tit. 3. n. 44.*

Decretum *de rebus Regularium non alien.* 5
comprehendit Domos professas Societatis IESV. *Sacra Cong. Conc sub die 31. Iulij* 1627.
cuius meminit Aldan. *d. tit. 3. n. 45.* Non com- 6
prehendit tamen quoad bona immobilia Religionem Clericorum Regularium Theatinorum, quandiu statutum non retinendi bona stabilia retinent. *Sacra Cong. Conc. de anno* 1625. referente Aldano *d. tit. 3. n. 45.*

Decretum Consistoriale quod exequiæ 7
Cardinalium defunctorum celebrentur in Capella expensis sacri Collegij, seruari mandatur. *Sacra Cong. Rit: pro exequiis Reuerendiss. Cardinalium 6. Septembris* 1603. quam

adducit Aldan. *dicto titul. 3. numero 46.*

8 Decretum de varietate, & vsu vestium pro S. D. N. Papa, & Eminentissimis DD. Cardinalibus per totum annum, emanauit à *Sacra Cong. Rit. in Vrbis* 30. *Augusti* 1602. cuius memini *de Iure ecclesiastico vniuerso lib. 1. cap. 1. n. fin.*

9 Decreta subreptitio modo obtenta suspenduntur. *Sacra Cong. Rit. in Hispalen.* 30. *Aprilis* 1604. teste Sellio *in selectis Canon. cap. 1. num.* 81.

10 Decretum non auditis partibus factum reuocatur. *Sacra Cong. Rit. in Firmana* 23. *May* 1603. quam citat Sellius *d cap. 1. n.* 83.

11 Decretum Synodale vt celebretur festum sancti Raymundi in toto Principatu Cathaloniæ, non indigere confirmatione declarauit *Sacra Cong. Rit. in Tarraconen.* 23. *Nouembris* 1602. quam allegat Sellius *d cap. 1. n.* 84.

12 Decretum Synodale vsu non receptum non admittitur. *Sacra Cong. Rit. in Pisaurien.* 20. *Decembris* 1603. referente Sellio *d. cap. 1. num.* 85.

13 Decretum Archiepiscopi Toletani vt Confraternitas sanctissimi Sacramenti in oppido de Ocaña manuteneatur in possessione deferendi Crucem ante baldachinum in processione sanctissimi Sacramenti confirmatur, & approbatur à *Sacra Cong. Rit. in Toletana de Ocaña* 24. *Septembris* 1605. penes Sellium *d. cap. 1. n.* 86.

14 Decretum factum in visitatione ab Episcopo vt seruetur consuetudo pulsandi campanas ab Ecclesia primaria ante omnes alias Ecclesias confirmatur. *Sacra Cong. Rit. in Geuen.* 24. *Septembris* 1605. apud Sellium *d. cap. 1. num.* 87.

15 Decretum quod Cæremonialis liber non tollat laudabiles, & immemoriales consuetudines habet locum in omnibus Regnis, & locis Christianitatis. *Sacra Cong. Rit. in Elboren.* 17. *Iuny* 1606. quam citat Sellius *d. cap. 1. num.* 88.

16 Decretum in visitatione factum contra regulas libri Cæremonialis non est seruandum. *Sacra Cong. Rit. in Vercellen.* 7. *Augusti* 1610. cuius meminit Aldan. *d. tit. 3. num.* 48.

17 Decretum Prouinciale factum ab Archiepiscopo quod Canonici teneantur cantare secundas Vesperas, seruari mandatur, non obstante consuetudine allegata, sed non probata. *Sacra Cong. Rit. in Cusentina* 20. *Nouembris* 1610. de qua Aldan. *d. tit. 3. n* 49.

18 Decretum Cardinalis Samnesij Episcopi Vrbeuetani quod Magister Capellæ non cum beneficiatis, sed cum suis cantoribus in processionibus incedat, seruandum esse declaratur à *Sacra Cong. Rit. in Vrbeuetana* 20. *Nouembris* 1610. penes Aldan. *d. tit. 3. n.* 50.

Decretum generale de Ordine Sanctissimi editum, quo omnibus Archiepiscopis, & Episcopis Regni Neapolitani prohibetur ne Vltramontanis Ordines conferant, non comprehendit Regulares. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Neapolitana* 30. *Decembris* 1617. apud Sellium *d. cap. 1. n.* 90. Nec per idem decretum priuilegium eisdem Archiepiscopis & Episcopis per sacrum Concil. Trid. quoad eorum familiares concessum, sublatum censetur. *Sacra Cong. Conc. in Caietana* 2. *Ianuarij* 1618 penes Sellium *d. cap. 1. num.* 91. 19

Decretum quod ille sit præferendus aliis, qui prius ordinatus est, intelligitur de Ordinibus maioribus, *Sacra Cong. Rit. in Neritonen.* 17. *Iunij* 1606. de qua Sellius *dict. cap. 1. numero* 92. 20

Decretum quod Capellanis Toletanis in Ecclesia sanctæ Mariæ Maioris de Vrbe concedatur vsus cappæ, & locus immediatè post Beneficiatos, & super Clericos, confirmatur de ordine Sanctissimi & seruari mandatur, non obstantibus quibuscunque *Sacra Cong. Rit. in Vrbis sanctæ Mariæ Maioris* 16. *Septembris* 1616. quam refert Sellius *d. cap. 1. n.* 93. 21

Decretum in Capitulo generali factum à Monachis sancti Benedicti Vallisoletanæ Congregationis de celebrandis Missis more Romano inuiolabiliter seruari mandatur, *Sacra Cong. Rit. in Montis Serrati nullius prouinciæ Tarraconen.* 10. *Maij* 1608. referente Sellio *d. c. 1. n.* 94. 22

Decretum *Concilij Trid. c.* 12. *sess.* 25. *de Regul.* non tribuit Episcopis maiorem facultatem dies festos indicendi quam habeant à iure communi. *Sacra Cong. Conc. sub die* 15. *Decembris* 1629. teste Sellio *d. c. 1. n.* 95. 23

Decretum Archiepiscopi Turritani quod Rector Ecclesiæ Parochialis thurificetur ante dominum loci, seruandum esse declaratur *à Sacra Cong. Rit. in Turritana* 7. *Augusti* 1610. cuius meminit Sellius *d. c. 1. n.* 96. 24

SVMMARIVM.

1 *Ecclesiæ Cathedralis dedicatio anniuersaria in ciuitate cum octaua, in diœcesi sine octaua celebranda.*

2 *Festum Dedicationis Ecclesiæ in Dominica Quadragesimæ veniens, quando transferendum.*

3 *Festum Dedicationis celebratum eo die, quo venerit.*

4 *Translatio festi Dedicationis à Consecratore potest fieri ex iusta causa, sed non extra actum consecrationis, inconsulta S. Sede Apost.*

Dedicatio.

Collect. CCXLIV.

1 Dedicationis Cathedralis Ecclesiæ festum sub ritu duplici cum octaua conceditur pro Ecclesia & ciuitate Conchen. pro aliis verò Ecclesiis sine octaua, *Sacra Congreg. Rit. in Conchen. 2. Maij* 1619 cuius meminit *de officio & potest. Parochi c.* 10. *n.* 28. & Gauant. *in rub. Breuiarij, sect.* 8. *c.* 5. *n.* 5.

2 Dedicationis Ecclesiæ festum in Dominica Quadragesimæ veniens vt possit transferri in secundam Dominicam post Pascha, concedi posse declarauit *Sacra Cong. Rit. in Phreanden.* 10. *Ianuarij* 1609. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 34. *n.* 102.

3 Dedicationis festum celebrandum est eo die, quo venerit, nec ob deuotionem alteranda est consuetudo, *Sacra Cong. Rit. in Ariminen.* 16. *Octobris* 1604. penes Sellium *d. cap.* 34. *num.* 100.

4 Dedicationis festum ex iusta causa à consecratore transferri potest, *Sacra Cong. Rit.* 19 *Februarij* 1585. vt referunt Piasec *in praxi Episcop. p.* 1. *c.* 5. *num.* 8. *vers. dem*, Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 8. *c.* 5. *n.* 4. Extra actum verò consecrationis non potest amplius mutari festum inconsulta sancta Sede Apost. *Eadem sacra Cong. die* 16. *Octobris* 1604. ex Gauant. *citato loco*, vbi addit eam fieri iussisse de dedicatione Ecclesiæ in ipsamet die Natiuitatis B. Virginis, in qua accidit consecratio, & duas potius cantari Missas de duobus festis, seruata in reliquis rubrica de concurrentia octauarum.

De Dedicatione Ecclesiæ Gauant. *in rubrica Missalis p.* 4. *tit.* 16. *n.* 9. *&* 10. *& in rub. Breuiarij sect.* 8. *c.* 5.

SVMMARIVM.

1 *Corpora defunctorum possunt directè deferri ad Ecclesiam, in qua sepelienda sunt, non obstante consuetudine.*

2 *Parochiali Ecclesiæ nihil debetur, exceptis iuribus Parochialibus si corpora defunctorum ponantur in Parochiali vt inde transferantur ad Ecclesiam Regularium, in qua elegerunt sepulturam.*

3 *Corpora defunctorum sunt deferenda cum vnica tantum Cruce illius Ecclesia ad quam deferuntur.*

4 *Corpus defuncti si præter eius voluntatem in aliqua Ecclesia sepultum fuit, inde transferendum vt sepeliatur in Ecclesia, in qua sepeliri voluit.*

5 *Hæredes defunctorum numerum Sacerdotum & cera sibi bene visum debent præfigere.*

6 *Corpora defunctorum deferenda sunt ad Ecclesiam Parochialem ad benedictionem, & vltimum vale à Parocho recipiendum.*

7 *Corpora defunctorum non sunt leuanda à Regularibus nisi vocata & expectato proprio Parocho, vel nisi aliter ipse consentiat, aut venire expressè recuset.*

8 *Parochi sine præsentia defuncti sepeliri possunt in Ecclesia in qua sepulturam elegerunt, si ipse requisitus interesse recuset, vel petitam licentiam deneget.*

9 *Parochis non licet defunctorum cadauera sepelire, nec officia facere in Ecclesiis Regularium absque expressa licentia Superioris illorum.*

10 *Vocati ad funus ad Parochialem defuncti conueniri debent.*

11 *Regulares quorumcunque Ordinum non possunt Parochias cum Cruce processionaliter intrare ad defunctorum funera efferenda nisi vocato & expectato proprio defuncti Parocho.*

12 *Officia defunctorum & reliqua munia super corpore eorum à Fratribus si in suis monasteriis sepeliantur & non à Parocho seu clericis sunt peragenda.*

13 *Religiosi in quorū monasterio defunctus elegit sepulturam, si Parochus venire expressè recusauerit, possunt etiam eo inuito cadauer ad suam Ecclesiam transportare.*

14 *Regulares non possunt portare per ciuitatem, aut plateas corpus alicuius eorū superiorū, vel Magistri, aut Cathedratici defuncti.*

15 *Tertiary defuncti corpus vt possint in suis monasteriis Regulares sepelire, Parocho minime requisito.*

16 *Officium defunctorum non prima, sed secunda die Nouembris celebrandum.*

17 *Vespera defunctorum vltima die mensis post vesperas dominica, vel festiuitatis recitāda.*

18 *Anniuersarium, septima, vel trigesima dies post obitum si cadunt in die Dominico vel festiuo transferuntur in diem sequentem.*

19 *Missæ defunctorum non sunt cantanda, nec celebrandæ in diebus solemnibus.*

20 *Nomina defunctorum non sunt ponenda in Collectis, quæ pro viuis dicuntur.*

Defunctus.

Collect. CCXLV.

Defunctorum corpora possunt directè deferri ad Ecclesiam, in qua sepelienda sunt, non obstante consuetudine, quod prius 1

prius deferantur ad Ecclesiam Matricem, dummodo Curato soluantur iura sepulturæ, & emolumenta solita. *Sacra Congr. Rit. in in Vmbriaticen.* 25. *Februarij* 1606. *& in Polignanen.*21.*May* 1618.cuius meminere Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo defunctus num.* 2. Lezana *in summa quæst. Regul. tom.3 sub eodem verbo n.* 3. *post med.* Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.3. in additamen.ad constit. Leonis X.cap.4.num.*52.

2 Defunctorum corpora si deponantur in Parochiali, vt inde transferantur ad Ecclesiam Regularium, in qua elegerunt sepulturam, nihil debetur Ecclesiæ Parochiali, exceptis iuribus Parochialib. *S.Cong. Rit. in Placent.*23.*Marty* 1619.de qua mentionē faciunt Ioann. Maria Nouat. *d. verbo defunctus n.*3. Lezana *d.tom.3.sub eodem verbo n.3.in fine*, Ego *de officio, & potest.Parochi, c.26.num.56.in fine.*

3 Defunctorum cadauera deferenda sunt cum vnica tantum Cruce, quæ esse debet illius Ecclesiæ, ad quam corpus defuncti defertur, dummodo non interueniat Capitulum Cathedralis, sub qua omnes funus associantes incedere debent. *Sacra Congr. Rit. in Andrien.* 22. *Nouembr.* 1631. quam refert Sellius *in select.Canon.cap.*19.*num.*82.

4 Defuncti corpus quod præter eius voluntatem non sine violentia in Ecclesia Cathedrali sepultum fuit, inde transferri mandetur, vt sepeliatur in Ecclesia, in qua sepeliri voluit. *Sacra Congr. Rit. in Bituntina* 21. *Iulij* 1607. quam me citato allegat Lezana *d.tom.3.verbo defunctus n.*1.

5 Defunctorum hæredes pro defuncto ad sepulturam associando numerum Sacerdotum sibi bene visum conuocare debent, & numerum ceræ sibi benè visum ad cadauer sepulturæ associandum quolibet contrario prætextu per Parochum deducto non obstante subministrare valent. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.in Cassan.* 5.*May* 1617.cuius memini *de iure eccles. vniuerso lib.* 1.*c.* 10. *num.*57.*& de officio & potest.Parochi, cap.*26. *n.*57.Vide *in verbo Hæres collect.*406.

6 Defunctorum cadauera in alterius Parochia existentia, & in Ecclesia Fratrum sepelienda, licet prius ad Ecclesiam Parochialem ad benedictionem, ac vltimum vale à Parocho recipiendum deferri debeant, abæ dibus tamen defunctorum, ad prædictorum Fratrum Ecclesias recto tramite deferri licitè possunt, dummodo ab eisdem Fratribus monendus sit prius, & inquirendus, ac expectandus proprius defunctorum Parochus, quo requisito, & expressè venire recusante, liceat eisdem Fratribus, etiam ipso inuito, supradicta cadauera ad easdem Ecclesias transportare. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Nepesina* 11. *Decembr.* 1615. *in resp. ad* 4. *dub.* quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.3. in addit.cap.* 5.*n.* 53. & me citato Lezana *d. tom.* 3. *verbo defunctus n.*3. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul.sub eod. verbo n.* 1. & illius memini *de Parocho cap.* 26.*n.*70.

Defunctorum corpora non sunt leuanda à Regularibus nisi vocato & expectato proprio defunctorum Parocho, nisi aliter ipse consentiat, aut venire expressè recuset. *Sacr. Congr. Rit.in Vercellen. terræ Crescentori* 26. *February* 1611.*& in Catanien. ciuitatis Platiæ* 12. *Octobris* 1619. cuius meminere Lezana *in sum.quæst.Regul. tom.*2.*cap.*1.*n.*31.*& tom.*3.*sub hoc verbo n.*2.Ioann. Maria Nouar.*eod.verbo num.*5. *Eadem Sacra Congr. in Camerinen.* 21. *Nouembr.*1637.quam refert Laurent.de Peyrinis *d.tom.3.in fine decreto* 10.*ad* 2. 7

Defuncti sepeliri possunt in Ecclesia, in qua sepulturam elegerunt sine præsentia Parochi si ipse requisitus interesse recuset, vel petitam licentiam deneget. *Sacra Congr. Rit. in Capuana* 22. *Decembris* 1629. cuius memini *de Parocho cap.*26.*n.*71. 8

Defunctorum cadauera non licet Parochis sepelire, nec officia facere in Ecclesiis Regularium absque expressa licentia Superioris Ecclesiarum ipsorum Regularium non obstante contraria consuetudine. *Sacra Congr. Conc. in Toletana loci de Baraxas* 19. *July* 1636. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. tom.3. in fine, vbi de decretis nouiss. sacræ Congreg. decreto* 9.*pag.*566. 9

Defuncti ad Parochialem conuenire debent omnes vocati ad funus. *Sacra Congr. Rit. in Bononien.* 9. *Decembris* 1617. *& in Tropien.*16. *February* 1631. cuius memini *de Parocho cap.*26.*n.* 63. Lezana tamen *d. verbo defunctus n.*3. ait Romæ obseruari quod omnes ad funus vocari ad Ecclesiam Parochialem, intra cuius limites cadauer exstit, conueniant, & inde cum Parocho ad domum defuncti, & ex ipsa sub Cruce illius Ecclesiæ, ad quam tumulandum defertur, recto tramite ad illam pergunt: & ego idem non semel vidi obseruari per quatuordecim annos, quibus in Vrbe fui. 10

Defunctorum ad funera efferenda, & leuanda nullo modo licet Regularibus, quorumcunque Ordinum, & Congregationum tam Mendicantium quàm non Mendicantium etiam specialis alicuius consuetudinis prætextu, Parochias cum Cruce processionaliter intrare, nisi vocato, & expectato proprio defuncti Parocho, eoque ibidem præsente, secus si ipse aliter fieri non consentiat, vel nisi requisitus venire expressè recuset. *Sacra Congr. Episcopor. & Regul. die* 12. *Ianuarij* 11

nuary 1604 Referunt Quarant.*in sum. Bullarij verbo priuilegia Regularium*, Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo defunct. n.* 4. Laurent. de Peytinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 21. *Leonis X num.* 20.

12 Defunctorum cadauera quotiescunque ad Ecclesias Fratrum Mendicantium, aliorumque Regularium deferuntur, officia mortuorum, & reliqua munia, quæ in huiusmodi ministeria adhiberi solent, non à Canonicis, & clero, sed ab ipsismet Regularibus ipsius Ecclesiæ, vbi cadauer sepelitur peragi debent. *Sacra Cong. Conc. sub die* 22. *Aprilis* 1625. cuius meminere Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de officio super cadauera defunctorum ad Ecclesias Mendicantium delatorum faciendo*, Laurent. de Peytinis *de priuileg. Regular. in addit. ad Constit. Iuly II. c.* 3. *num.* 19. *Eadem Sacra Cong. Conc. die* 3. *Decembris* 1639. apud Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo defunctus sub n.* 7. *Sacra Cong. Rit. in Camerinen.* 21. *Nouembris* 1637. quam refert Laurent. de Peytinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in fine, vbi de decretis nouissimis Sacræ Cong. decreto* 10. *in resp. ad* 3. *pag.* 567. Defunctorum corpora postquam Clerus secularis in Fratrum Religiosorum Ecclesiis sepelienda associauerit in eisdem Ecclesiis super huiusmodi cadaueribus Officium defunctorum, Psalmos, Responsoria, aliasue preces, vel Orationes recitare, aut psallere non potest, sed ab ipsis Fratribus dumtaxat hæc omnia peragenda sunt, *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Turritana* 24. *Nouembris* 1617. cuius memini *de iure ecclesiast. vniuerso lib.* 2. *cap.* 10. *num.* 81.

13 Defunctorum cadauera in Ecclesiis Fratrum sepelienda ab ædibus defunctorum ad eorundem Fratrum Ecclesias recto tramite deferri licitè possunt, monito tamen prius, & requisito & expectato proprio defunctorum Parocho, à quo benedictionem, & vltimum vale recipere possint; quo venire expressè recusante possunt iidem Fratres etiam ipso inuito dicta cadauera ad suas Ecclesias transportare. Consanguinei vero talium defunctorum illis parentare in Parochialibus, & aliis Presbyterorum etiam Cathedralibus Ecclesiis compelli nullo modo possunt. Si quæ verò immemorialis consuetudo in contrarium super præmissis existere prætendatur, legitime probetur, & interim præsens decretum ad vnguem seruari mandatur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. die* 14. *Ianuarij* 1639. penes Lezanam *dict. tom.* 3. *verbo defunctus num.* 7.

14 Defuncti alicuius Superioris Religiosorum, vel Magistri, aut Cathedratici corpus non possunt Regulares portare per ciuitatem, per plateas, & alias Parochias cum musica & ritibus extraordinariis, sine interuentu Parochi. *Sacra Cong. Conc. in Bononien.* 2. *Iulij* 1620. apud Lezan. *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *c.* 12. *n.* 41. *vers. ad* 11.

Defuncti Tertiarij si qualitatibus in Bulla felicis record. Leonis X. præscriptis sint præditi, videlicet si viri collegialiter, aut claustraliter viuant, mulieres verò Virginalem, vel cælibem, aut castam, vidualem sub expresso voto & Tertiariorum habitu vitam ducant, possunt, & debent etiam inuito & minimè requisito Parocho in Fratrum Ecclesiis sepeliri; secus vero si supradictis qualitatibus careant. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Nepesina* 11. *Decembris* 1615. *ad* 1. *& sub die* 20. *Decembris* 1616. quam referunt Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Tertiar.* Laurent. de Peytinis *de priuileg. Regular. tom.* 3. *c.* 5. *n.* 53. & illius meminit R.P.D. Alexand. Sperell. *in decis. fori eccles. decis.* 87. *n.* 17. Et absolutè non posse absque interuentu & licentia proprij Parochi videtur sentire *eadem Sacra Congreg. in Modenen.* 17. *Iunij* 1639. vt refert Anton. Diana *moral. resolut. p.* 6. *tract.* 8. *miscel. resol.* 30. 15

Defunctorum Officium non prima, sed secunda die Nouembris celebrandum est. *Sac. Cong. Rit. in Epitanien. die* 23. *Maij* 1603. *in resp. ad dub.* 3. quam refert Sellius *d. cap.* 19. *num.* 86. 16

Defunctorum Vesperæ vltima die mensis post vesperas Dominicæ, vel festiuitatis recitandæ sunt. *Eadem S. Cong. Rit. in d. Egitanien. in resp. ad dub.* 4. quam citat Sellius *d. c.* 19. *n.* 87. 17

Defunctorum officium anniuersarium, vel tertia, septima, vel trigesima dies post obitum, si cadunt in die Dominico vel festiuo, transferuntur in diem sequentem cum eadē solemnitate. *Eadem S. Cong. Rit. in d. Egitanien. in resp. ad dub.* 4. 18

Defunctorum Missæ non sunt cantandæ nec celebrandæ in diebus solemnibus. *Sacra Cong. Rit. in Veronen.* 23. *Iunij* 1607. quam adducit Sellius *d. c.* 19. *n.* 88. 19

Defunctorum nomina non sunt ponenda in collectis, quæ pro Diuis dicuntur. *Sacra Cong. Rit. in Carmelitanorum discalceatorum* 28. *Ianuary* 1606. penes Sellium *d. cap.* 19. *num.* 89. 20

Vide plura alia *in verbo Cadauer. collect.* 76. & in verbo *Funerale collect.* 393. & verbo *Parochus quoad funera collect.* 557. & verbo *Regularis collect.* 645.

Defunctorum Missæ, vide in verbo, *Missæ defunctorum, collect.* 478.

Defunctorum officium, Vide in verbo *Officium defunctorum collect.* 533.

SVMMARIVM.

1 *Appellationis beneficium denegatur confessis delictum in iudicio criminali.*

2 *Notorij delinquentes non receptandi, sed capiendi, & puniendi.*

3 *Curiæ Ecclesiasticæ in carceribus custodiuntur delinquentes extracti de loco sacro, quousque appareat an delictum commiserint.*

4 *Ecclesiastici ministri cognoscunt an immunitate ecclesiastica gaudere debeant delinquentes ab Ecclesiis extracti, & interim sub custodia retinendi.*

Delictum.

COLLECT. CCXLVI.

1 DElictum confessis in iudicio criminali appellationis beneficium denegatur. *Pius V. constit.* 24. incip. *Cum sicut pag.*202. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 202. aliàs *pag.*152. in nouiss. impress.

2 Delinquentes notorij non receptandi, sed capiendi, & puniendi sunt. *Sixtus V. constit.*6. incip. *Hoc nostri Kalend. Iuly* 1585. apud Laert. Cherub. *tom.*2. *pag.*491. aliàs *pag.*374. in nouiss. impress.

3 Delinquentes extracti de loco sacro custodiuntur in carceribus Curiæ ecclesiasticæ, quousque appareat an delictum commiserint. *Gregorius XIV. constit.* 7. incip. *Cum aliàs nonnulli* 9. *Kalend. Iuny* 1591. apud Laert. Cherub. *tom.*2. *pag.*964. aliàs *pag.*532.

4 Delinquentes, qui ab Ecclesiis, alijsque locis immunibus extrahuntur, dum articulus, an immunitate ecclesiastica gaudere debeant, discutitur per ecclesiasticos ministros sub custodia iuxta Bullã fel. mem. Gregorij XIV. retineri debent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Neapolitana* 30. *Septembris* 1616. teste Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 4. *tit.*3. *num.*10.

SVMMARIVM.

1 *Matrimonium non præmissis denunciationibus contractum validum est, quamuis Ordinarius recuset dare licentiam quod fiant post.*

2 *Matrimonij denunciationes fieri possunt temporibus prohibitis nuptias celebrare.*

3 *Vicarius generalis Episcopi non potest impedire ne Parochi faciant absque sua licentia matrimoniales denunciationes.*

4 *Commendatario non permittitur facultas remittendi denunciationes, licet eius Abbatiæ iura Episcopalia habeat vnita.*

5 *Regulares non possunt intra Missarum solemnia denunciationes publicare.*

Denunciationes Matrimoniales.

COLLECT. CCXLVII.

DEnunciationibus non præmissis contractum matrimoniũ est validum, quamuis Ordinarius recuset dare licentiam quod fiant post. *Sacra Cong. Conc. in Mediolanen.*23. *Februarij* 1630. teste Sellio *in select. Canonicis cap.*16. *num.*57. 1

Denunciationes Matrimonij fieri possunt temporibus prohibitis nuptias celebrare. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. die* 18. *Decembris* 1589. cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap.*21. *n.*14. 2

Denunciationes ne Parochi faciant absque sua licentia non potest Vicarius generalis Episcopi impedire. *Sacra Cong. Concil. sub die* 27. *May* 1617. quam refero *de officio & potest. Parochi cap.*21. *n.*16. 3

Denunciationes remittendi facultas non permittitur Commendatario licet eius Abbatia iura Episcopalia habeat vnita. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garcia *de benefic. p.*5. *cap.*8. *num.*56. & Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib* 4. *tit.* 15. *l.*1. *de Matrim. num.*22. 4

Denunciationes intra Missarum solemnia publicare non possunt Regulares *Sacra Cong. Conc.* penes Lezanam *in sum. quæst. Regul. cap.* 12. *num.*41. *vers. ad* 6. quem refero *d. tract. de officio, & potest. Parochi cap.*21. *n.*16. 5

SVMMARIVM.

1 *Mortuorum capsæ super terram in Ecclesiis existentes amoueri iubentur.*

2 *Pecuniarum deposita supra summam scutorum quinque occasione litium facienda in Vrbe apud Montem Pietatis sine vlla expensa fiunt.*

3 *Pietatis ad Montem facienda sunt deposita aliàs penes ædem sacram, aut personam idoneam fieri iussa.*

4 *Dotalium eleemosynarum depositum qualiter faciendum?*

Depositum.

Depositum.

Collect. CCXLVIII.

1 Deposita seu capsas mortuorum super terram in Ecclesiis existentia amoueri iussit *Pius V. constit.* 5. incip. *Cum primum Kalend. Aprilis* 1566. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.*2.*pag.*179. aliàs *pag.*134. in nouiss. impress.

2 Deposita pecuniarum actualia supra summam scutorum quinque occasione litium in Vrbe apud montem Pietatis absque eo quod aliquid impendatur eius Officialibus, fieri iussit *Gregorius XIII. constit.* 94. incip. *Inter multiplices* 1.*Octobris* 1584. apud Laert. Cherub. *d.tom.*2. *pag.*480. aliàs *pag.*261. in nouiss. impress.

3 Deposita si facienda sunt vigore Bullarum Summorum Pontificum penes ædem sacram aut personam idoneam fieri debent apud Montem pietatis. *Clemens VIII.constit.*88. incip. *Quæ ad pietatis* 18. *Iulij* 1602. apud Laert. Cherub. *tom.*3.*pag.*135. aliàs *pag.*98. in nouiss. impress.

4 Depositum dotalium eleemosynarum in iis locis, in quibus non adsunt mercatores, aut banchi, fieri debet in manibus probi viri, & facultosi, qui ad omne mandatum Monialium, & absque aliqua exceptione eam soluturum se obliget. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Camerinen.*15. *Martij* 1594. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*4. *tit.*8.*num.*13.

Svmmarivm.

1 *Celebranti inseruientes Diaconi, aut Subdiaconi debent esse eiusdem Ordinis cum eo.*
2 *Incensandi munus spectat ad Diaconum.*
3 *Canonicos, & alios, non tamen Mansionarios debet incensare Diaconus.*
4 *Chorum thurificare debet Diaconus Euangelij.*
5 *Pacem à quo recipere debeant Subdiaconus & Diaconus, ostenditur.*
6 *Pacem dare laico, aut Domino loci non debet Diaconus.*
7 *Ordinati ad Presbyteratum cum litteris dimissorialibus pro decem scutis à proprio Ordinario obtentis, pœnas simoniacis inflictas incurrunt.*
8 *Diaconi Seluatici in Regno Neapolitano an & quando fori priuilegio gaudent?*

Diaconus.

Collect. CCXLIX.

Diaconus, & Subdiaconus inseruientes celebranti, debent esse eiusdem Ordinis, & non inferioris cum celebrante, contraria consuetudine non obstante, quæ potius abusus & corruptela est. *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana* 7. *Septembris* 1593. *& in Ceneten.*14. *Febr.*1615. *& in Terulen.*8.*Febr.*1631. *& in Coteonen.*31.*Martij* 1629. quas refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.*1.*tit.*9.*n.* 32. 1

Diaconi munus est incensandi in Missa Pontificali, & quamuis sit ex dignitaribus & Canonicis post incensatum Episcopum debet alios Prælatos, si adsint Magistratus seculares, Dignitates & Canonicos incensare. *Sacra Congr. Rit. in Lucen.* 10. *Iunij* 1609. penes Aldan. *d. lib.*1.*tit.* 9.*num.*33. 2

Diaconus debet incensare Canonicos, & alios, non tamen Mansionarios. *Sacra Congr. Rit. in Lucana* 20. *Aprilis* 1620. apud Aldan. *d.tit.*9.*n.*34. 3

Diaconus Euãgelij debet thurificare chorum, nec ab eo munere excusatur sub prætextu contrariæ consuetudinis. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad dub.*10. cuius meminit Aldan. *d.tit.*9.*n.*35. 4

Diaconus & Subdiaconus quando sunt Presbyteri, & ministrant in Missa solemni, & voluerint celebrare, vel iam celebrauerint, debent accipere pacem ab Episcopo, immediatè post duos Diaconos assistentes: Episcopo verò non celebrante, Subdiaconus accipit pacem à Canonico, qui pacem dedit Episcopo, & illam distribuit cæteris Canonicis per ordinem, & reuertens ad Altare dat pacem Diacono. Absente Episcopo Diaconus accipit pacem à celebrante, & dat pacem Subdiacono, qui illam distribuit iuxta regulas Cæremonialis. *Sacra Congr. Rit. in d. Alexandrina in resp. ad dub.* 13. quam citat Aldan. *d.tit.*9.*n.*36. 5

Diaconus non debet pacem dare laicis, nec domino loci. *Sacra Cong. Rit.* 5. *Iulij* 1614. referente Gauant. *in rubricis Missal. part.*2. *tit.*10.*n.*8.*vers. Ordo.* 6

Diaconi qui soluerunt scuta decem suo Ordinario pro obtinendis litteris dimissorialibus, quarum vigore fuerunt Ordinati ad Presbyteratum, in simoniam, & pœnas simoniacis inflictas incidunt. *Sacra Congr. Conc. in nullius* 7. *Septembris* 1630. cuius memini *in collect. ad Trid. sess.*21.*cap.* 1.*de reform. num.*3. 7

Diaconi Seluatici in Regno Neapolitano 8
pro

pro Ecclesiarum, & Episcoporum seruitio retineri, vel in locum quoquo modo deficientium assumi possunt in Cathedralibus, seu superioribus Ecclesiis ad summum quatuor, in Collegiatis, in quibus diuina celebrantur, si Episcopo videbitur, vnum, quos quidem Episcopi prorsus gratis, & tales qui omnino per se ipsos, non autem per interpositam personam seruitium debitum præstent, nec vllo modo criminosi, aut malæ conditionis, & famæ eligere debeant, alias & ij nullo gaudeant priuilegio, & eligentes iudicium Sedis Apost. seuerum experientur: ij verò priuilegio Canonis non gaudent, fori autem priuilegio in criminalibus omnino, in ciuilibus, quoad corporis districtionem tantum, & immunitate ab oneribus, personalibus, non autem ab aliis durante seruitio fieri debent: sed si alicubi maioribus vtantur priuilegiis, & immunitatibus ex legitima consuetudine, cuius cognitionem, & declarationem in casum controuersiæ Sacra Congr. inferiùs nominanda sibi reseruat, illa debet attendi, cognitio verò aliorum promissorum ad Ordinarios pertinet. *Sacra Congr. Cardinal. negotiis Regni Neapolitani Præpositorum* 10. *Kalend. Iulij* 1623. testibus Aloys. Ricc. *in praxi fori eccles. part.* 4. *resol.* 480. Ioan. Anton. Nouar. *in summa Bullarum sub tit de Diaconis Seluaticis*, Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp* 2. *q.* 30. *in fine pag.* 44. metipso *de iure eccles. vniuerso lib.*1.*c.*39. § 4.*n.*20.

S. Didacus.

Collect. CCL.

1 Sanctum Didacum canonizauit, & eius festum die 12. Nouembris celebrare iussit *Sixtus V. const.*82. incip. *Rex Regum Non. Iulij* 1588. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 2 *pag.*630. aliàs *pag.* 478. in nouiss. impress.

2 Sancti Didaci festum in vniuersis Orbis terrarum Ecclesiis ac omnibus tam secularibus quàm quorumuis Ordinum & institutorum Regularibus, & aliis ecclesiasticis personis vtriusque sexus sub ritu semiduplici: in ciuitate verò ac diœcesi Hispalensi vnde ortus est, necnon in ciuitate & diœcesi Toletana in qua illius corpus requiescit, sub duplici celebrandum declarauit *Clemens VIII. in sua constit.* incip. *Quæ ad Sanctorum die* 26. *Martij* 1598. quam refert Flauius Cherub. *in compendio Bullarum ad const.* 82. *Sixti V. schol.* 2. & Aldan. *in compendio Canonicar. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis, n.*30.

Summarium.

1 *Obseruatio dierum festorum multum commendatur, & circa ea plura referuntur.*

2 *Regulares nullatenus prohibentur dies festos in suis Ecclesiis annunciare.*

3 *Regulares censuris per Episcopum compelli possunt ad obseruantiam dierũ festorũ per eum cum approbatione populi indictorum.*

4 *Regulares cogi possunt ad obseruationem dierum festorum, sed non quoad octauam.*

5 *Episcopis non tribuit Concilium Trid. maiorem facultatem indicendi dies festos, quàm habeant à iure communi.*

6 *Licentiam laborandi diebus festis in casibus necessariis concedit Episcopus.*

7 *Ministri seculares non possunt concedere licentiam laborandi diebus festis, id enim spectat tantùm ad Episcopum.*

8 *Agasones, iumentorum vectores, & mercium conductores possunt diebus festis inceptum iter peragere.*

Dies festi.

Collect. CCLI.

Dierum festorum circa obseruationem plura dexit *Pius V. in sua Constit.* incip. *Cum primum, Kalend. Aprilis* 1566. quam refero *de officio, & potest. Parochi cap.*16. *n.*11. 1

Dies festos in suis Ecclesiis annuntiare nullatenus prohibentur Regulares. *S. Cong. Conc. in Bononien.* 2. *Iulij* 1620. cuius meminere Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.*2, *constit.* 7. *Pij V. num.*13. *vers. ad primum.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.*1. *c.* 9. *n.*45. *& cap.* 12. *n.*41. *vers. ad* 2. *& tom.* 3. *verbo festi dies, n.*5. Tamburin. *de iure Abbatum tom.*3. *disp.* 15. *q* 11. *num.*54. *in fine.* 2

Dierum festorum ad obseruantiam per Episcopum cum approbatione populi indictorum Regulares censuris per illum compelli possunt. *Sacra Cong. Conc. in Hostunen.* 31. *Iulij* 1627. teste Sellio *in select. Can. c.* 2. *n.*12. 3

Dierum festorum ad obseruantiam cogi possunt Regulares, sed non quoad octauam, at sunt seruandæ rubricæ Breuiarij, & decreta nouissima *Sacra Congreg. Rit. Sac. Cong. Conc* 21. *Iulij* 1629. penes Sellium *d. cap.* 2. *n.*13. 4

Dies festos indicendi maiorem facultatem non tribuit Episcopis decretum *Concilij Trident. sess.* 25. *de Regul. c.* 12. quàm habeant à iure communi. *Sacra Cong. Conc.* 35. *Decembris* 1629. apud Sellium *d. cap.* 2. *num.* 15. 5

Diebus festis laborandi licentiam in casibus 6

bus necessarius concedit Episcopus, ad præscriptum decreti *Sacra Congreg. Episcop. & Regular. in Cusentina 2. Augusti* 1594. de qua meminerunt Quarant. *in sum. Bullarij verbo dies festi*, Piasec. *in praxi Episcop. p.2. c.3. n.23.* Ego ipse *d.c.16.n.9.* Eadem *S.Cong. in ciuitatis Castellana 21. Augusti* 1615. de qua Sellius *d.c. 2. num.18.*

7 Diebus festis laborandi licentiam concedere non ad ministros seculares, sed ad Episcopum pertinet, ita vt ij, qui diebus festis præuia Episcopi licentia operibus seruilibus vacauerint, nequaquam possint ab aliis quoquo modo mulctari, aut puniri. *Sacra Cong. Conc. in Mutinen.* quam refert Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum sub tit. de diebus festis num.* 5.

8 Diebus festis sub prætextu mercatuum, nundinarum, & feriarum, nullatenus est violandum, & quatenus agasonibus, ac aliis iumentorum vectoribus, seu mercium conductoribus liceat illis diebus incœptum iter peragere. *Sacra Cong. Concil.* quam adducunt Quaranta *d. verbo dies festi*, Bert. Lucens. *in praxi crimin. Regul. tit. 4. c.34. n. 5. vers. sub eadem.* Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi, p.3. alleg.* 105. *& d. tract. de Parocho c. 16. n. 12. cum seqq.*

Vide plura *in verbo Festum, collect.* 355.

SVMMARIVM.

1 *Iurisdictionis officia ambiens, & pretio procurans qualiter puniatur?*
2 *Cardinalatus dignitas est maior & dignior Episcopali.*
3 *Dignitas vbique locorum sequitur eam obtinentem.*
4 *Episcopo Ordinationem facienti, & sacra Olea consecranti assistere tenentur Dignitates, & Canonici.*
5 *Episcopo suffraganeo Pontificaliter celebranti non debent Dignitates assistere.*
6 *Episcopi ad associationem quatenus teneantur Dignitates.*
7 *Præcedentiam habent Dignitates Cathedralis supra Cathedrales Collegiatarum, præterquam in ipsarum Collegiatis Ecclesiis.*
8 *Puluinar cum tapete non debent ante se ponere Dignitates.*
9 *Sedes Dignitatum absentium non debent occupari ab aliis Dignitatibus, seu Canonicis.*
10 *Dignitates quando sedent ab vtraque parte chori quomodo incensandæ.*
11 *Vicario generali præsente in choro, quomodo in eo sedere debeant Dignitates?*
12 *Anni 22. completi requiruntur ad Dignitatem in Ecclesia Cathedrali non habentem curam animarum.*
13 *Onera per seipsos subire tenentur obtinentes Dignitatem cum Canonicatu.*
14 *Dignitas quæ obtinetur ex consuetudine simul cum Canonicatu, vel Portione, debet munera his correspondentia adimplere.*
15 *Inferioribus manifestare non tenentur Dignitates, & Canonici, qui habent Præbendas cum onere cantandi Euangelium seu Epistolam.*
16 *Voces Canonicorum & aliorum inferiorum non supplent Dignitates.*
17 *Canonici pro Diacono, & Subdiacono & non alij inferiores inseruire debent Dignitati & Canonico solemniter celebranti.*
18 *Circulum in Missa solemni ante Episcopum debent facere Dignitates & Canonici, & non alij.*
19 *Residere tenetur in digniori duas Dignitates legitimè obtinens.*
20 *Thuribuli duplici tantum ductu thurificari debent Dignitates Cathedralis.*
21 *Presbyteri cum Pluuialibus non tamen Canonici assistere debent, Dignitate, vel Canonico Officium ad Vesperam faciente.*
22 *Visitare potest Episcopus Dignitatem exemptam in concernentibus curam animarum illi annexam.*
23 *Residere personaliter compelli potest Dignitas in Cathedralibus & Collegiatis pœnis præfixis decreto Concilij.*
24 *Dignitati Curata potest vniri alia Dignitas ex causa paupertatis.*
25 *Parochialis Ecclesia inconsulto Papa, conferri non potest habenti Dignitatem tenuem in Ecclesia Cathedrali, quæ de distributionibus quotidianis non participat.*
26 *Fabrica Ecclesiæ si indigeat, vel alteri pio loco arbitrio Episcopi erit applicandum quod ex tertia parte conuersa in distributiones Dignitas non inseruiens amiserit.*

Dignitas.

COLLECT. CCLII.

Dignitates & officia iurisdictionis administrationem habentia ambiens, & pretio procurans qualiter puniantur? *Pius V. constit.* 140. incip. *Etsi Romani Nonis Decembris* 1571 apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 350. 1

Dignitas Cardinalatus est maior, & dignior Episcopali. *Eugenius IV. in sua constit.* 5. incip. *Non mediocri de anno* 1439. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.*282 aliàs *pag.* 265. in nouiss. impress. 2

Dignitas vbique locorum sequitur eam obtinentem. 3

obtinentem. *Sacra Cong. Rit. in Thelesina 2. Martij* 1602. quam refert Sellius *in select. Canon. c. 7. n. 75.*

4 Dignitates & Canonici tenentur assistere Episcopo Ordinationem facienti, & sacra Olea consecranti. *Sacra Cong. Rit. in Abulen. 20. Decembris* 1601. quam allegat. Sellius *d. cap. 7. num.* 76.

5 Dignitates non debent assistere Episcopo suffraganeo Pontificaliter celebranti, sed sufficit si duo Canonici cum duobus Portionariis vltra Diaconum & Subdiaconum ei assistant. *Sacra Cong. Rit. in Tarraconen. 7. Iuly* 1612. de qua meminit Aldaño *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 16. n. 86.*

6 Dignitates tenentur ad associationé Episcopi ad Ecclesiam venientis, prout Canonici, licet Cæremoniale Canonicos tantum exprimat. *Sacra Cong. Rit. in Perusina 21. Augusti* 1601. Idque non ex vrbanitate, sed ex debito. *Eadem S. Cong. in Iacen.* 10. *Ianuary* 1609. quas citat Aldan. *d. tit. 16 n. 85.*

7 Dignitates Ecclesiæ Cathedralis in omnibus locis præterquam in ipsis Ecclesiis Collegiatis præcedunt Dignitatibus, & Canonicis Ecclesiarum Collegiatarum, principalibus exceptis. *Sacra Cong. Rit. in Caputaquen.* 30. *Septembris* 1614. cuius memini *de Iure Eccles. vniuerso lib. 1. c 21. n. 85.*

8 Dignitates non debent ante se ponere puluinar cum tapete, sed debét sedere in suo stallo, sicut reliqui Canonici, & ratione Dignitatis indulgeri potest puluinar de corio tantum. *Sacr. Cong. Rit. in Tudertina 24. Martij* 1613. attestante Aldano *d. tit. 16. n. 87.*

9 Dignitatum absentium sedes non debent occupari ab aliis Dignitatibus, seu Canonicis, sed vnaquæque in proprio stalo permanere debet *S. Cong. Rit. in Placentina 25. May* 1632. penes Sellium *d. cap. 7. num. 79.*

10 Dignitates debét sedere ab vna parte chori vna cum Canonicis Presbyteris, ab alia verò Canonici, Diaconi, & Subdiaconi. Quod si aliquæ dignitates cum aliquibus Canonicis sedeant ab vna parte chori, aliæ verò dignitates cum reliquis Canonicis ab altera, incensatio debet fieri prius ab vna parte incipiendo à dignitatibus, & successiuè ad Canonicos, & postea ab alia, non autem primò dignitates ab vtraque parte, omissis Canonicis. *Sacra Congr. Rit. in Cremonen. 7. Decembris* 1601. cuius memini *d. tract. de iure ecclesiast. lib. 1. cap. 21. num.* 109.

11 Dignitates in choro ita sedere debent quando Vicarius generalis est præsens absente Episcopo, vt primus locus super omnes dignitates in dextra Altaris detur Vicario, à parte sinistra primus locus detur Archidiacono primæ dignitati, secundæ vero dignitati tertius locus apud Vicarium. *S. Congr. Rit. in Andrien. 25. Septembris* 1610. cuius etiam memini *d. lib. 1. cap. 21. num.* 109.

Dignitas in Ecclesia Cathedrali non habens animarum curam non potest conferri nisi ei qui habuerit 22. annos cópletos, & Episcopus non potest dispensare. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *in additis ad suum tract. de benefic. p. 7. cap. 4. num.* 70. & nouissime *sub die 20. Septembris* 1631. cuius memini *de Canonic. & dignit. c. 13. n. 22.* 12

Dignitatem cum Canonicatu seu Portione in eadem Ecclesia obtinentes per se ipsos vtriusque beneficij onera subire tenentur, itaut non satisfaciant Concilio deseruiendo personaliter in dignitate, & per substitutum in Canonicatu, seu Portione, nisi tamen seruitia simul ita concurrant vt ab vna persona eodem tempore præstari nequaquam possint. *Sacra Cong Conc. in Abulen. 27. Iulij* 1587. penes Nicol. Garc. *de benefic p. 3 c. 2. n.* 504. quem refero *de Canon. cap. 31. n. 7.* 13

Dignitas obtinens ex consuetudine Canonicatum, vel Portionem, debet munera his incumbentia adimplere, etiamsi talia sint à quibus Dignitates alioquin immunes sint. *Sacra Cong. Rit. in Gerunden. 16. Maij* 1601. *& in Tuden.* 18. *Maij* 1602. teste Sellio *d. cap. 7. n.* 80. Et iterum. Dignitatem & Canonicatum in eadem Ecclesia legitimè obtinens, tenetur vtriusque onera subire, nisi seruitia simul ita concurrant vt ab vna persona eodem tempore nequaquam præstari possint. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. p. 3 cap. 2. n.* 503. quem refero *d. tract. de Iure eccles. lib. 1. cap. 21. n. 97.* 14

Dignitates, & Canonici, qui habent Præbendas cum onere cantandi Euangelium, seu Epistolam, non tenentur ministrare inferioribus. *Sacra Cong. Rit. in Salamantina 10. Ianuarij* 1604. referente Sellio *d. cap. 7. n* 81. 15

Dignitates non supplent vices Canonicorum, & aliorum inferiorum, sed benè inferiores pro Dignitatibus. *Sacra Cong. Rit. in Malacitana 3. Iunij* 1617. penes Sellium *d. cap. 7. num.* 82. 16

Dignitate vel Canonico solemniter celebrante, Canonici pariter pro Diacono, & Subdiacono, & non alij inferiores inseruire debent. *Sacra Cong. Rit. in Sypontina Montis Gargani* 8. *Martij* 1631. quam citat Aldan. *d. tit. 16. n.* 88. 17

Dignitates, & Canonici tantùm, & non alij, etiam Vicarius generalis debent facere circulum in Missa solemni ante Episcopum ad hymnum Angelicum, Credo, Sanctus, &c. *Sacra Cong. Rit. in Maceraten. 28. Septembris* 1630. penes Sellium *d. cap. 7. num. 83.* 18

Dignitates duas legitimè obtinens in digniore 19

gniore residere tenetur, & fructus alterius lucratur, non tamen distributiones, & eam partem tertiam Præbendæ, quæ auctoritate *decreti sess.22. de reform. cap.3.* in quotidianas distributiones est conuersa. *Sacra Cong.Conc.* apud Nicol.Garc. *de benefic.p.3.c.2.n.185.*

20 Dignitates Cathedralis duplici tantùm ductu thuribuli thurificari debent, nisi firmiter probetur immemorialis, quod triplici ductu thurificentur absente Episcopo. *Sacra Cong. Rit. in Casertana* 18. *Septembris* 1632. quam adducit Aldan. *d.tit* 16.*n*.89.

21 Dignitate vel Canonico Officium ad Vesperas faciente, Presbyteri, non tamen Canonici cum Pluuialibus assistere debent, iuxta dispositionem *libri Caremonialis Episcoporum lib.2.cap.3.* ibi.*Presbyteros de gremio Ecclesiæ non autem Canonicos*, &c. *Eadem S. Cong. Rit.in dicta Casertana*; attestante Aldan *d.tit.* 16.*n*.90.

22 Dignitatem exemptam potest Episcopus visitare in concernentibus curam animarum illi annexam. *Sacra Cong. Conc. in Burgen.* 18. *Augusti* 1628. quam citat Sellius *d.cap.*7. *num.* 84.

23 Dignitates in Cathedralibus, & Collegiatis possunt compelli ad residendũ personaliter pœnis præfixis decreto *Concily sess.24.cap.* 12. *§.præterea*, non obstante quod velint amittere tertiam partem fructuum pro distributionibus quotidianis applicatam. *Sacra Cong. Conc.* quam adducit Sellius *d.cap.*7. *num.* 85.

24 Dignitati Curatæ potest vniri alia dignitas ex causa paupertatis iuxta decretum *Conc. sess.*21 *cap.5. de reform. & sess.24.cap.13. etiam de refor.* eamque vnionem facere potest Abbas si sibi hanc facultatem vniendi legitimè præscripsit, aut ex priuilegio in Ecclesia sibi pleno iure subiecta iurisdictionem quasi Episcopalem habet in omnibus, & per omnia, alioquin vnio est facienda per Episcopum cum consensu ipsius Abbatis, & Capituli. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol.Garc. *de benef. p.12.cap.5.n.74.*

25 Dignitatem tenuem habenti in Ecclesia Cathedrali, quæ de distributionibus quotidianis non participat, Ecclesia Parochialis inconsulto Papa conferri non potest. *Sacra Cong.Conc.* de qua Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarra lib.4.tit.7.de incompatibil. benefic.n.*51.

26 Dignitas Cathedralis, à qua post Concil. tertia pars fructuum detracta, & in distributiones quotidianas conuersa proponitur, si non sit de corpore Capituli, id quod ex dicta tertia parte Dignitas non inseruiens amiserit, fabricæ Ecclesiæ si indigeat, vel alteri pio loco arbitrio Episcopi erit applicandum, iuxta decretum *cap.3.sess.22.de reform. Sacra Cong.Conc.* referente Nicol. Garc. *in addit.ad suum tract.de benef.p.3.cap.2.num.465.*

Barbos.Apost. Decis.Sum.

SVMMARIVM.

1 *Dignitas prima semper est, & vocatur prima Dignitas licet Vicarius generalis sedeat in suo loco.*

2 *Paramenta in ipso Altari sed ex Sacristia debet accipere prima Dignitas, etiamsi sit Protonotarius.*

3 *Aspersorium aqua benedicta debet porrigere prima dignitas Episcopo venienti in porta Ecclesia.*

4 *Functiones facere absente Episcopo non tenetur prima dignitas ex obligatione.*

5 *Functiones solemnes facere (absente, vel impedito Episcopo) spectat ad primam dignitatem, non autem ad hebdomadarium.*

6 *Officium facere, & celebrare (dignitate prima absente, vel impedita) pertinet ad secundam, non verò ad tertiam, vel Canonicum hebdomadarium.*

7 *Officium Presbyteri assistentis debet exercere prima dignitas.*

8 *Aquam benedictam ministrare, & Crucem offerre debet prima dignitas Episcopo Ecclesiam ingredienti.*

9 *Præcedentiam habet prima dignitas in omnibus supra omnes dignitates, & Canonicos.*

10 *Sedere debet à dextris Episcopi prima dignitas.*

11 *Dignitas prima non debet inseruire in functionibus, & ministeriis, qua minoribus Clericis competunt.*

12 *Missam cantare debet prima dignitas si velit functiones Episcopales facere.*

13 *Missam cantare debet prima dignitas, qua vult portare Sanctissimum Sacramentum in processione absente Episcopo.*

14 *Eucharistia sanctissimum Sacramentum in solemni eius festiuitate, & per octauam in processione deferre, & Missam, ac Vesperas cantare, cui & quibus pertineat?*

15 *Functiones Episcopales prima dignitati ex absentia Episcopi incumbentes, non potest eadem prima dignitas arbitrio suo alteri delegare.*

16 *Missas Pontificales absente Episcopo celebrare, illasque distribuere spectat ad primam dignitatem.*

17 *Processiones ordinandi munus intra & extra ciuitatem absente Episcopo spectat ad primam dignitatem.*

18 *Missas solemnes celebrare & alias functiones facere, quas fecerat si præsens esset Episcopus, eo absente pertinet ad primam dignitatem.*

19 *Episcopus impeditus, vel nolens Missas celebrare, & alias functiones facere, non potest alteri Canonico sibi bene viso, vel eius Vicario generali illas delegare.*

20 *Vicarius etiam Apost. nec Episcopo absente, nec Sede vacante, potest functiones solemnes in Ecclesia Cathedrali facere.*

21 *Consuetudo immemorialis seruanda est, quæ alii quàm prima dignitati functiones solemnes facere, concessit.*

22 *Doctori, vel Licentiato non debet necessariò conferri Dignitas principalis in Collegiata Ecclesia exempta.*

23 *Dignitas principalis in Collegiata præcedit Canonicis Cathedralis non collegialiter, sed vel singulis incedentibus.*

Dignitas prima in Cathedralibus, & Collegiatis.

COLLECT. CCLIII.

1 Dignitas prima semper est, & vocatur prima dignitas, licet Vicarius generalis sedeat in loco suo. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. *in resp. ad dub.* 4. cuius memini *de iure eccles. vniuerso lib.* 1. *cap.* 21. *num.* 84.

2 Dignitas prima etiamsi sit Protonotarius, quando priuatè celebrat, non debet accipere Paramenta in ipso Altari; sed ex Sacristia, vel alio loco ad id ordinato debet paratus ad celebrandum accedere, cui vnus tantum minister debet inseruire. *Sacra Congr. Rit. in Cremonen.* 7. *Iulij* 1612. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 7. *n.* 92.

3 Dignitas prima in Ecclesia, vel primus Canonicus debet porrigere aspersoriũ aquæ benedictæ Episcopo venienti, in porta Ecclesiæ. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina* 16. *Iulij* 1605. de qua memini *d. lib.* 1. *c.* 21. *n.* 105.

4 Dignitas prima non tenetur ex sua voluntate & deuotione functiones facere absente Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Regien.* 9. *Decembris* 1600. cuius etiam memini *d. lib.* 1. *cap.* 21. *n.* 99.

5 Dignitati primæ, & sic digniori de Capitulo, non autem hebdomadario spectant functiones solemnes, quas si Episcopus præsens esset obiret, eo absente vel impedito. *Sacra Congr. Rit. in Pencn.* 15. *Februarij* 1633. cuius etiam memini *de Canonicis, & dignit. cap.* 6. *n.* 7 *in fine.*

6 Dignitate prima absente, vel impedita, ad secundam, non ad tertiam, vel Canonicum hebdomadarium pertinet facere officium, & celebrare pertinentes ad primam dignitatem, licet tertia dignitas, vel alius Canonicus habeat curam chori, vel sint hebdomadarij. *Sacra Congr. Rit. in Andrien.* 15. *Martij* 1608. *& in Pientina* 8. *Maij* 1621. quarum memini *d. lib.* 1. *cap.* 21. *n.* 101.

Dignitas prima debet exercere Officium 7
Presbyteri assistentis quocunque nomine nuncupetur, & ad ipsum pertinet cum Pluuiali assistere Episcopo, & candelam benedictam, ac palmam Episcopo ministrare, *Sacra Cong. Rit. in Brixien.* 28. *Maij* 1616. cuius memini *d. lib.* 1. *cap.* 21. *n.* 104.

Dignitas prima loci debet ministrare Epi- 8
scopo ingredienti aquam benedictam, & Crucem offerre, etiamsi non ad illius Ecclesiam sed ad aliam processio dirigatur. Quando vero ingreditur aliquam Parochialem Ecclesiam debent hæc illi ministrari à digniore illius Ecclesiæ, etiamsi Canonici præsentes fuerint. *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana* 1. *Iunij* 1601. cuius memini. *d. lib.* 1. *c.* 21. *n.* 106.

Dignitas prima habet præcedentiam in 9
omnibus supra omnes Dignitates, & Canonicos post Episcopum quocunque nomine siue Archidiaconus, siue Archipresbyter nũcupetur. *Sacra Congr. Rit. in Brixien.* 28. *Maij* 1616. quam adducit Sellius *d. c.* 7. *n.* 93.

Dignitas prima sedere debet à dextris E- 10
piscopi etiam in Collegiatis Ecclesiis celebrantis, prout in Cathedrali sedere consueuit. *Sacra Cong. Rit. in Thelesina* 2. *Martij* 1602. cuius memini *d. lib.* 1. *c.* 21. *n.* 107.

Dignitas prima non debet inseruire in fun- 11
ctionibus, & ministeriis, quæ minoribus clericis competunt, & Episcopo similia obsequia præstare, sed tantum tenetur ad functiones in Cæremoniali præscriptas. *Sacra Cong. Rit. in Tornacen.* 7. *Decembris* 1601. penes Sellium *d. cap.* 7. *n.* 94.

Dignitas prima si velit functiones Episco- 12
pales facere, debet etiam Missam cantare, alias pertinet ad subsequentes cum eadem conditione. *Sacra Congr. Rit. in Aretina* 30. *Ianuarij* 1612. *& in Tirassonen.* 1. *Martij* 1614. *& in Neritonen. eadem die & anno* quarum memini *d. lib.* 1. *c.* 21. *n.* 100.

Dignitas prima, quæ vult portare Sanctis- 13
simum Sacramentum in processione, absente Episcopo, debet Missam cantare, quod si noluerit, debet sanctissimum Sacramentum portare ea Dignitas, vel Canonicus, qui Missam celebrauerit. *Sacra Cong. Rit. in Baren.* 19. *Ianuarij* 1608. cuius memini *d. lib.* 1. *cap.* 21. *n.* 100. *in fin.*

Dignitati primæ, vel ea impedita secundæ, 14
& successiue tertiæ, vel quartæ, & omnibus

Digni

Dignitatibus absentibus, vel impeditis, primo vel secundo Canonico spectat, absente, vel impedito Episcopo, Sanctissimum Sacramentum in solemni eius festiuitate, & per octauam in processione deferre, & Missas ac Vesperas Pontificales cantare, diebus, in quibus Episcopus si esset præsens, vel non impeditus cantaret, nec non Missas, & Vesperas infra annum distribuere. *Sacra Congr. Rit. die 19. Ianuarij* 1608. Nisi ad alium pertineat absente Episcopo prædictas functiones facere iuxta Ecclesiæ Constitutiones, & antiquam ac immemorialem eiusdem Ecclesiæ consuetudinem. *Eadem Sacra Cong. in Iuuenac. 9. May* 1609. quarum memini *in tract. de Canonic. c. 5. num. 43. & 44.*

15 Dignitas prima vel alia, ad quam spectat absente Episcopo functiones Episcopales facere, si noluerit, vel non potuerit per se adimplere, non potest id alteri suo arbitrio delegare, sed Dignitas post ipsam immediatè sequens, vel primus Canonicus, & successiuè per Ordinem debet dictas functiones facere. *Sacra Cong. Rit. in Andrien. 20. Decēbris* 1601. *& 9. Maij* 1606. *& in Mediolanen. 28. Aprilis* 1607. *& in Andrien. 28. January* 1618. *& in Alexandrina* 18. *Augusti* 1618. quarum memini *d. tract. de Iure Eccles. vniu. lib. 1. c. 21. n. 101. & d. tract. de Canonicis & Dignit. c. 5. n. 47.*

16 Dignitas prima debet absente Episcopo Missas Pontificales celebrare, easque inter alias Ecclesiæ Dignitates, Canonicos, & Sacerdotes distribuere, & eo absente proximior successiue *Sacra Cong. Rit. in Tarentina* 10 *Ianuarij* 1597. apud Sellium *in select. Canon. c. 7. num. 95.*

17 Dignitas prima habet munus ordinandi processiones intra & extra ciuitatem, absente Episcopo. *Eadem Sacra Cong. Rit. in d Tarentina*, cuius memini *d. lib. 1. cap. 21. n. 83.*

18 Dignitas prima debet, absente, vel impedito Episcopo, Missas solemnes celebrare, & alias functiones facere, quas Episcopus celebraret, seu faceret, si præsent esset, quocunque nomine prima Dignitas appelletur, siuè Archidiaconus, siue Decanus, siue Archipresbyter, dummodo in Ordine Sacerdotali constitutus sit. *Sacra Cong. Rit. in Callien. 18. Ianuarij* 1605. *& in Brundusina* 11. *Iunij, &* 16. *Iulij etiam* 1605. *& in Baren.* 16. *Ianuarij* 1608. *& in Pisauren.* 21. *Martij* 1609. *& in Aretina* 30. *January* 1610. *& in Ciuitaten. seu sancti Seueri* 25. *Iunij* 1611. *& in Hidruntina* 15. *Martij* 1614. *& in Lamacen.* 11. *Nouembr.* 1614. *& in Meliten.* 4. *Aprilis* 1615. *& in Grauinen.* 18. *Martij* 1617. *& in Alexandrina* 18. *Augusti* 1618. *& in Messan.* 23. *Ianuarij* 1621. Non vero ad hebdomadarium pertinet, absente Episcopo, has functiones facere. *Sacra Cong. Rit. in Pisauren.* 21. *Martij* 1609. cuius memini *d. lib. 1. cap. 21. n. 81.*

19 Et Episcopus impeditus, seu nolens Missas celebrare, & alias functiones facere non potest alteri Canonico sibi bene viso, seu eius Vicario dictas functiones delegare, sed ad primam Dignitatem, & alias successiue spectant *Eadem Sacra Cong. in Algaren. & Brundusina* 20. *Decembris* 1601. *& in Hydruntina* 25. *Septembris* 1621.

20 & Vicarius nec Episcopo absente nec sede vacante potest istas functiones facere. *Eadem Sacra Cong. in Marugien. nullius* 25. *Ianuary* 1603. *& in Brundusina* 11. *Iuny* 1605. *& 16. Iuly eod. anno, & Valuen.* 26. *Nouembris* 1605 *& in Neritonen.* 25. *February* 1606. *in Andrien.* 9. *Maij eod. anno, & in Neocastren.* 17. *January* 1607. *& in Barien* 19. *Ianuarij* 1618. *& in Alatren.* 22. *Ianuarij eodē anno.* Etiamsi Vicarius sit à Sede Apost. constitutus. *Eadem Sacra Cong. in Brundusina* 15. *Februarij* 1614

21 Si vero sit consuetudo immemorialis quoad Canonicum hebdomadarium vel Archipresbyterum, licet non sit prima Dignitas, vel ad aliam Dignitatem huiusmodi functiones spectent, seruanda est consuetudo, quæ non tollitur per Cæremoniale. *Eadem S. Cong. Rit. in Asten.* 25. *Ianuarij* 1602. *& in Hydruntina* 30. *Ianuarij* 1616. *& in Monopolitana* 3. *Septembris* 1616. Sed donec legitime probetur consuetudo, prima Dignitas debet manuteneri *Eadem S. Cong. in Hydruntina* 30. *Aprilis* 1616. quas omnes refert Sellius *d. c. 7. n. 91.*

22 Dignitas principalis in Collegiata Ecclesia exempta, cui Ordinaria iurisdictio cum omnibus iuribus quasi episcopalibus competit, non debet necessariò conferri licentiato, vel Doctori. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benef. p. 7. cap. .... num.* 33. Sigism à Bononia *de elect. dub. 63. n. 1. vers. quòd autem.*

23 Dignitas principalis in Collegiata, qui caput est Capituli, & cui solent à Sede Apost. causæ committi, præcedit Canonicis Cathedralis non collegialiter, sed vti singulis incedentibus. *Sacra Cong. Rit. in Viterbien. 20. Decembris* 1601. penes Sellium *d. cap. 7. n. 92.*

SVMMARIVM.

1 *Litteræ dimissoriales, commendatitiæ, & testimoniales gratis concedendæ.*
2 *Vicarius Capitularis quando possit infra annum dimissorias concedere ad primam Tonsuram.*
3 *Ordinarius beneficij dimissorias dare potest.*
4 *Episcopus absens à sua diœcesi potest dare litteras dimissorias.*
5 *Vicarius Capitularis, & non ipsum Capitulum post annum dimissorias dare potest.*

6 *Capituli iurisdictio licet expiret, nihilominus dimissoria concessa à Capitulo in casibus à Concilio permissis non expirant.*

7 *Morte concedentis non expirant dimissoria ad Ordines.*

8 *Capitulo Canonicorum non licet dimissorias concedere ex Trid. sess. 23. de reform. cap. 3.*

9 *Abbati nulli, seu Praeposito, aut Archipresbytero exempto, quamuis habeat iurisdictionem Ordinariam licet cuiquam clerico seculari dimissorias concedere.*

10 *Episcopus vicinior dat dimissorias ad Ordines existentibus in nullius diœcesi.*

11 *Abbas, cuius Abbatia in statu nullius diœcesis esse probatur, non potest concedere dimissorias ad Ordines suscipiendos.*

12 *Praelatus inferior nullius diœcesis quando poterit subditis secularibus dimissorias concedere, ostenditur.*

13 *Facultas concedendi litteras dimissorias datur Abbati Tarsensi, & S. Saluatoris, Maioris.*

14 *Praelati Regulares quando possunt, & debent suis subditis etiam Regularibus dimissorias concedere?*

15 *Dispensare super interstitiis cum Regularibus quis valeat?*

Dimissoriales litteræ.

Collect. CCLIV.

1 Dimissoriales, commendatitiæ, aut testimoniales litteræ gratis concedendæ. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p. 8. cap. 1. n. 77.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. in declar. n. 35. in resp. ad dub. 3.* quem refero *de Episcopo p. 2. alleg. 8. n. 26.*

2 Dimissorias ad Primam Tonsuram concedere potest Vicarius Capituli Sede vacante infra annum illi, qui est præsentatus à patronis laicis, ad beneficium ecclesiasticum iurispatronatus ipsorum, vt illud obtinere valeat. *Sacra Cong. Conc* penes Stephan. d'Aluin *de Episcop. & Abbatum potest. cap. 27. n. 1.*

3 Dimissoriæ ritè, & rectè concedi possunt ab Ordinario beneficij *cap. fin. de temp. ordinat. in 6.* Nec obstat *Trid. sess. 23. de reform. cap. 9.* quia loquitur de non subditis, at ratione beneficij efficitur quis subditus. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. in addit. ad p. 2. c. 4. n. 1.*

4 Dimissorias litteras potest dare Episcopus absens à sua diœcesi, si absentes diœcesani litteras petierint, & Ordinari possint ab alio; & si propter absentiam valdè eis incommodum venire ad subiiciendum se examini Ordinarij sui non valerent, poterit ipse Ordinarius examen illorum demandare Episcopo loci, in quo deguot. *Sacra Cong. Conc.* de qua Armendar. *d. lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop n. 59.* quem refero *d. alleg. 8. n. 29.*

Dimissorias post annum concedere spectat ad Vicarium Capitulatem, & non ad Capitulum. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Neapolitana 12. Ianuarij* 1604. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1 tit. 3. n. 5.* quem refero *in collect. ad Trid. sess. 7. de reform. cap. 10. n. 10.* 5

Dimissoriæ concessæ à Capitulo in casibus à Concilio permissis non expirant, licet expiret iurisdictio Capituli. *Sacra Cong. Conc.* quam refert Aldan. *d. lib. 1. tit. 3. n. 16.* 6

Dimissoriæ ad Ordines non expirant morte concedentis. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Orien. 21. Nouembris* 1600. referente Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo dimissoria num. 9.* 7

Dimissorias concedere non licet Capitulo Canonicorum ex decreto Conc. sess. 23. cap. 10. de reform. etiamsi territorium habeat distinctum, & exemptum ob immemorialem possessionem, & sint Iudices Ordinarij. *Sacra Cong. Conc. in Sulmonen sub die 5. Iulij* 1575. quam adducit Aldan. *d. tit. 3. n. 17.* 8

Dimissorias litteras cuiquam Clerico seculari concedere nulli Abbati quibusuis munito priuilegiis, licet, similiter nec Præposito, quamuis sit Cardinalis, similiter nec Archipresbytero exempto, quamuis habeat iurisdictionem ordinariam. *Sacra Cong. Conc.* teste Zerola *in praxi Episcop. p. 1. verbo Abbas, in princ.* 9

Dimissorias ad Ordines suscipiendos tenentur existentes in nullius diœcesi petere ab Episcopo viciniori, debent tamen obtinere à suo Prælato inferiore litteras testimoniales de vita, & moribus. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Cauen. 5. May* 1587. quam tefero *de Iure eccles. vniuerso lib. 1. cap. 33. n. 61.* vbi adduco aliam sub die 22. Februarij 1631. qua dicitur licere Episcopis viciniotibus Ordines conferre subditis secularibus Abbatum & aliorum inferiorum etiam nullius diœcesis sine consensu, seu litteris testimonialibus eorundem Abbatum, & aliorum inferiorum, quæ videtur præcedenti ex diametro contraria, quam nihilominus intellexi de congruentia, quæ prohibet vt vicinior Episcopus Ordines illi non conferat, cuius vita & mores sibi ignoti sunt. 10

Dimissorias litteras ad Ordines suscipiendos concedere non potest Abbas, etiamsi probetur Abbatia esse in statu nullius diœcesis. *Sacra Cong. Conc. in nullius Theatin. 11. Septembris* 1611. quam citat Aldan. *d. tit. 3. n. 18.* 11

Dimisso

12 Dimissorias tunc concedere poterunt Prælati inferiores si territorium separatum cum plena iurisdictione in omnes homines tam de Clero quàm de populo eis concessum fuerit, Episcopusque omne ius, omnemque iurisdictionem, & correctionem, quæ ei competebat, à se penitus abdicauerit, nullumque ius in eis retinuerit, etiam quoad consecrationes, ordinationes, cæterasque Episcopalis officij indigentias, sed eas à quocunque voluerit Episcopo recipiendi illi tribuerit facultatem, per donationes Apostolicis confirmationibus munitas: in quem sensum accipienda est *decisio Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 18. *Iunij* 1632. quam refero *d. tract. de Iure eccles. vniu lib.* 1. *cap* 33. *n.* 62. & me citato Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 2. *q.* 26. *n.* 3.

13 Dimissorias litteras concedendi facultas conceditur Abbati, seu Commendatario B. Mariæ Tarsensis & sancti Saluatoris maioris pro dictarum Abbatiarum subditis etiam priuatiuè quoad Archiepiscopos, & Episcopos viciniores. *Vrbanus VIII. const. sua incip. Romanus Pont. sub dat.* 18. *Nouembris* 1628.

14 Dimissorias litteras concedere possunt Superiores Regulares suis subditis itidem Regularibus, qui præditi qualitatibus requisitis Ordines suscipere voluerint, ad Episcopum tamen diœcesanum, nempe illius monasterij, in cuius familia ab iis ad quos pertinet, is Regularis positus fuerit. Et si diœcesanus abfuerit, vel non esset habiturus ordinationes ad quemcunque alium Episcopum, dum tamen ab eo Episcopo, qui Ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam, & dum ipsi Regulares non distulerint de industria concessionem dimissorialium in id tempus, quo Episcopus diœcesanus, vel abfuturus, vel nullas ordinationes habiturus esset. Verum cum à Superioribus Regularibus, Episcopo diœcesano absente, vel Ordinationes non habente litteræ dimissoriæ dabuntur, in eis vtique huiusmodi causa absentiæ diœcesani Episcopi, vel Ordinationum ab eo non habendarum exprimenda est, quod qui non fecerint, Officij, & dignitatis, seu administrationis, ac vocis actiuæ, & passiuæ priuationis, & alias pœnas incurrunt. *Sacra Congr. Conc. sub die* 15. *Martij* 1596. Referunt Piasec. *in praxi Episcop. part.* 1. *cap.* 3. *num.* 14. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *q.* 38. *art.* 2. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 13. *num.* 36. & 37. Molfes. *in sum Theolog. moral. tract.* 2 *cap.* 2. *num.* 23. Portel. *in dub. Regular. verbo Ordines sacri num.* 2. Laurent. de Peytinis *de Prælato quæst.* 3. *cap.* 7. *n.* 2. *cum seqq. & de priuileg. Regul. ad constit.* 2. *Sixti* IV. §. 11. *n.* 33. Marcel. Vulpe *in praxi iudic. fori eccles. c.* 7. *n.* 11. Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regul. pag.* 71. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo dimissoria num.* 1. Lezana *in summa quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 14. *n.* 12. & 18. & *tom.* 3. *verbo dimissoria num.* 5. quorum plures refero *de officio, & potest. Episcopi part.* 2. *alleg.* 7. *n.* 18. Si Regulares degant in monasteriis sitis in locis nullius diœcesis debent ordinari ab Episcopo viciniore, & obseruare omnia, quæ in præcedenti decreto dicta sunt. *Sacra Congr. Conc. de mense Decembris* 1619. cuius meminit Laurent. de Peytinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 2. *Sixti IV.* §. 11. *n.* 36.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Dimissoriis litteris Superiorum petentium ab Episcopo vt suos subditos Regulares ordinare valeat, debet fieri mentio quod super interstitiis dispẽsare dignetur, attenta necessitate, vel vtilitate Ecclesiæ, vel Religionis. *Sacra Congr. Conc.* de qua Confect. *in compendio Mendicant. in verbo Ordines sacri*, Lauret. de Franchis *de controu. inter Episcop. & Regul. super decreto Clementis VIII. in resp. ad* 4. *pag.* 76. 15

Discalceati Fratres Carmelitæ, vide in verbo *Fratres Carmelitæ Discalceati collect.* 367. & sancti Augustini, vide in verbo *Eremitæ Fratres Discalceati S. Augustini collect.* 326. & Sanctissimæ Trinitatis, vide in verbo *Fratres reformati Discalceati sanctissimæ Trinitatis collect.* 388.

Dismembrare.

Collect. CCLV.

Dismembrare non potest Episcopus partem curæ animarum ab Ecclesia Parochiali subiecta Religioni Hierosolymitanæ, & applicare alteri Ecclesiæ eiusdem loci sub prætextu quod populus esset numerosus *Sacra Cong. Conc. in Hostunen.* 12. *Iulij* 1631. teste Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 8. *n.* 18. quem refero *in collect. ad Trident. Conc. sess.* 21. *de reform. c.* 4. *n.* 5. 1

Dismembrare non licet à Parochia sita extra muros ciuitatis partem Parochianorum habitantium in ciuitate sub prætextu quod ad illos non detur aditus de nocte, sed est constituenda Capella per Abbatem Parochum intra ciuitatem. *Sacra Cong. Conc. sub die* 12. *Augusti.* 1628. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 20. 2

SVMMARIVM.

1 *Episcopus auctoritate ordinaria dispensare non potest cum contrahentibus matrimonia in gradibus affinitatis, vel consanguinitatis à Iure prohibitis.*

2 *Episcopus dispensare non potest vt puella quæ 12. annum non compleuerit, possit habitum in monasterio suscipere.*

3 *Beneficia duo difformia sub eodem tecto vt quis possit obtinere ex causa dispensare potest Episcopus.*

4 *Episcopus dispensare potest cum promotis per saltum, si non ministrauerint.*

5 *Abbas Commendatarius habens iurisdictionem quasi Episcopalem in territorio separato, potest dispensare super illegitimitate ad quatuor Ordines minores.*

6 *Episcopus dispensare potest cum simoniaco occulto, non autem illum rehabilitare.*

7 *Episcopus etiam de consensu patronorum dispensare non potest post Conc. Trid. cum minore 25. annorum ad capellam ad quā ex fundatione præsentandus est Sacerdos.*

8 *Episcopus dispensare non potest vt duo viri, vel duæ fœminæ simul suscipiant infantem de sacro fonte.*

9 *Episcopus dispensare potest cum familiari suo triennali sibi non subdito super interstitiis, & illegitimitate, si ei iam ante ordinationem contulerat beneficium, aliàs secus.*

10 *Dispensatio præsumpta, in qua fundatur regula de triennali, non habet locum contra decreta Concilij.*

11 *Canonicatum & Parochialem obtinere poterit, qui à Sede Apost. legitimè dispensatus fuerit.*

12 *Beneficia plura quam vnum obtinere non poterit dispensatus ad beneficia dummodo plura simul non sint.*

13 *Vocem in Capitulo habet, & distributiones lucratur, qui fuerit dispensatus à Papa circa ætatem ad Canonicatum.*

Dispensare. Dispensatus.

COLLECT. CCLVI.

1 Dispensare non potest Episcopus auctoritate Ordinaria in gradibus affinitatis, seu consanguinitatis à Iure prohibitis cum contrahentibus matrimonia. *Sacr. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.11. cap.5. num.* 344.

2 Dispensare non potest Prælatus vt puella, quæ duodecimum annum non compleuerit, possit habitum in monasterio suscipere. *Sacra Cong. Conc.* referente Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.18.l.7. de Regul. num.* 43.

Dispensare ex causa potest Episcopus vt quis obtinere valeat duo beneficia difformia sub eodem tecto, dummodo quodlibet per se non sit sufficiens ad sustentationem prouisi. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.11. c. 5. n.*377. 3

Dispensare potest Episcopus cum promotis per saltum, siue aliquo sacrorum Ordinum omisso, siue omnibus, si non ministrauerint. *Sacra Cong. Conc.* apud Armendar. *ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.18. l.7. de Episcop. n.* 53. *vers. item*, quam refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 47. *n.*6. *&* 7. 4

Dispensare potest Abbas Commendatarius habens iurisdictionem quasi Episcopalem in suo territorio separato, super illigitimitate ad quatuor Ordines minores. *Sacra Congr. Conc. in nullius oppidi de Pignarolo* 18. *Nouembris* 1628. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*1. *tit.*8. *n.*86. 5

Dispensare potest Episcopus cum simoniaco occulto, non tamen illum rehabilitare valet ad beneficia imposterum obtinenda nec ad ea retinenda, quæ per simoniā occultā obtinuit. *S. Cong. Conc. testibus* Nicol. Garc. *de benefic. p.*8. *c.*1. *n.*74. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*2. *tit.*18. *l.*7. *de irregularit. n.*15. *&* 16. quos cum aliis refero *de officio, & potestate Episcopi p.*2. *alleg.* 39. *n.*44. 6

Dispensare post Concil. Trid. non potest Episcopus etiam de consensu patronorum cum minore 25. annorum ad Capellam simplicem obtinendam, ad quam ex fundatione est præsentandus Sacerdos. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benefic. p.*7. *cap.*1. *num.* 99. *&* 112. 7

Dispensare non potest Episcopus vt duo viri, vel duæ fœminæ simul suscipiant infantem de sacro fonte. *Sacra Cong. Conc.* attestantibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Baptismus* §.4. Rebell. *de obligat. iustit. p.*4. *in appendice ad lib.*4. *n.*89. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*4. *tit.*15. *l.*1. *de Matrim. n.*75. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p.*2. *alleg.* 30. *n.*41. 8

Dispensare poterit Episcopus cum familiari suo triennali aliàs sibi non subdito super interstitiis, si ei iam ante Ordinationem contulit beneficium, quia ratione beneficij collati illi iam est subditus; aliàs secus. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*1. *tit.*18. *l.*7. *de Episcopis n.*48. *&* 50. Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo Ordo pag.* 194. *col.* 1. Nicol. 9

Garc.

Garc. *de benefic. part. 2. capit. 5. nnmer.* 86.

10 Dispensatio præsumpta in qua fundatur regula de triennali, non habet locum contra decreta Concilij cap.4. sess.7. & cap.17.sess. 24. & cap. 15. sess.25. de reform. itaut possidentes beneficia contra dispositionem dictorum decretorum ex tali præsumpta dispensatione suam possessionem tueri non valeant. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic p.*11.*cap.*5.*n.*379.

11 Dispensatus legitimè à Sede Apost. non auctoritate Ordinaria, obtinere potest Canonicatum, & Parochialem. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 373.

12 Dispensatus ad beneficia dummodo plura simul non sint, non potest obtinere plura quàm vnum, quamuis illud ad vitam obtinentis honorificè sustentandam minimè sufficiat. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. *in addit. ad d.p.*11. *c.*5. *n.*235. & postea *in Neocastren.*3. *Februarij* 1629. *& in Alexandrina* 11. *Martij* 1630. quas citat Aldan. *d.lib.*1.*tit.*8 *num.*88.

13 Dispensatus à Papa circa ætatem ad Canonicatum obtinendum in Cathedrali, habet vocem in Capitulo, & lucratur distributiones quotidianas, dum Diuinis interest. *Sacra Cong. Conc. in Reatina* 10. *Iulij* 1627. *& in Montis Politiani* 13. *Ianuarij* 1629. *& in sancti Miniati* 15. *Septembris eiusdem anni*, de quibus Sellius *in selectis Canon. cap.*2. *n.*9. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 22. *de reform. cap.* 4. *num.* 11.

SVMMARIVM.

1 *Gradus remotior in dispensationibus matrimonialibus qualiter attendatur, & secum trahat propinquiorem.*

2 *Copula carnalis si præcessit, & in supplicatione de ea nulla facta fuit mentio Pontifici, dispensatio obtenta erit subreptitia.*

3 & 4 *Copula superueniens post dispensationem ab Ordinario factam non obstat validitati matrimonij, de eadem materia, & in alio cucnlu n.*4.

5 *Decretum apponi solitum in litteris dispensationum vt nihil muneris, aut sponte oblati accipi possit pro illarum executione, quomodo intelligendum.*

6 *Litteræ in forma dignum, & dispensationes sunt committendæ illi, cui mandata est iurisdictio, visitatio, correctio, &c.*

7 *Prioratus quando est nullius diœcesis, & quasi Episcopalem iurisdictionem habet Priori committi possunt dispensationes Matrimoniales.*

8 *Vicarius Capitularis non potest expedire dispensationes Matrimoniales directas Episcopo, seu eius Vicario generali.*

9 *Notarius pro examinandis testibus, & sumendis aliis informationibus in dispensationibus Matrimonialibus, quam mercedem accipere valeat, ostenditur.*

10 *Episcopo viciniotibus non sunt committendæ dispensationes Matrimoniales si contrahentes sunt subditi alicuius inferioris nullius diœcesis, & iurisdictionem quasi Episcopalem habentis.*

11 *Impedimento iustitiæ publicæ honestatis in primo gradu ex quibus causis concedatur dispensatio ad celebrandum matrimonium.*

12 *Dispensatio ex quibus causis mulieri concessa pro matrimonio contrahendo cum fratre mariti defuncti.*

Dispensationes Matrimoniales.

COLLECT. CCLVII.

Dispensationibus Matrimonialibus pro coniunctis in diuersis gradibus consanguinitatis vel affinitatis ex eodem stipite prouenientibus statuit Pius IV. *const.*137. vt exprimerentur etiam gradus propinquiores, & non solum remotiores, aliàs dispensationes essent nullæ. Postmodum Pius V. constit. sua incip. Sanctissimus de anno 1566. in fauorem Matrimonij decreuit, vt de cætero in dispensationibus pro consanguinitate & affinitate, aut mixtis ex eodem stipite (dummodò non attingant primum gradum, super quo nunquam intendit dispensare) attendatur gradus remotior, qui secum trahat propinquiorem. Idem seruari mandat in commissionibus, & litteris factis Ordinariis, sufficit enim exprimere remotiorem gradum, obtentis tamen postea litteris declaratoriis super propinquiore. Refert Scort. *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.*94. & latè Ego ipse *in votis decis. Canon lib.*1.*voto* 3. 1

Dispensatio matrimonialis subreptitia est, si inter consanguineos, vel affines, aut spirituali cognatione coniunctos carnalis copula præcessisset, cuius mentionem in supplicatione non fecissent, propterea quod tales consanguinei, affines, vel cognati spirituales per hanc carnalem copulam redditi sunt inhabiles ad contrahendum Matrimonium, ex eo quod dicuntur commisisse incestum, qui impedit incestuosos contrahere Matrimonium: ideo pro validitate dispensationis super gradu prohibito necessaria est de iure expressio copulæ carnalis, prout sty- 2

lus Cētuę obſeruat. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminerunt Nicol.Garc. *de beneſ.p.* 8.*cap.*3. *num.*66. Additio *ad Nauar. conſ.*9.*de conſang. & affin.in nou.* Quarant.*in ſum. Bullarij verbo Matrimoniales diſpenſationes n.* 13. *verſ. quibus expletis*, Marc. Anton. Genuenſ. *in pract. Archiep. Neapol.cap.* 25.*num.*4. Sanch. *de Matrim. lib.* 8. *diſp.* 25.*n.* 7. Hurtado *eod. tract.diſp.*26.*n.*22. Rebell. *de obligat. inſtit.p.* 2.*lib* 4. *in declarat. Sacra Congr. n* 122 *&* 149. Latè plures referens. Ego ipſe *in votis deciſiuis Canon.lib.*2.*voto* 17.*n.*59.

3 Diſpenſatio redditur nulla ex copula præcedente diſpenſationem ſi de ea non fuerit facta mētio in ſupplicatione, copula verò ſuperueniens poſt diſpenſationem ab Ordinario factam, non impedit matrimonij validitatem. *Sacra Congr. Conc.* teſte Nicol.Garc. *de beneſ part.*8.*cap.*3.*n.*70. *in fine.*

4 Diſpenſationis litteras ſuper gradu prohibito obtinentes ſi eis non præſentatis contraxerunt, vel ſe carnaliter cognouerunt, noua egent diſpenſatione. Si verò ſic conſanguinitatis, vel affinitatis gradu coniuncti carnale commerciū ſimul habuerunt, eoque expreſſo litteras à Sede Apoſt. quibus Ordinario diſpenſatio committebatur, obtinuerunt, easque illi præſentarunt, & veritate cauſæ probata diſpenſationem aſſequuti ſunt, & deinde non contracto adhuc Matrimonio, ſe iterum carnaliter cognouerunt, noua non requiritur diſpenſatio. *Sacra Congreg. Conc. ſub die* 12. *Ianuarij* 1606. quam refert Aldan. *in compendio Canon. reſolut lib.* 1. *tit.* 8.*n.*61.

5 Diſpenſationum in litteris decretum apponi ſolitum, vt nihil muneris, aut ſponte oblati accipi poſſit pro illarum executione, ita intelligendum eſt, vt neque Ordinarius ipſe neque Vicarius quicquam prorſus pro mercede laboris, quem ea in re ſuſceperit, capere poſſint. *Sacra Congr. Conc.* penes Zerol. *in praxi Epiſcop.p.*2. *verbo diſpenſatio* §.1.

6 Diſpenſationes Matrimoniales, & litteræ in forma Dignum, ſunt committendæ illi, cui mandata eſt iuriſdictio, viſitatio, correctio, & ſuperioritas, etiam quoad inſtitutionem, præſentationem, & nominationem. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de beneſic.p.*9.*c.*2.*n.*145.

7 Diſpenſationes Matrimoniales, & alia huiuſmodi Priori ſunt committendæ, ſi Prioratus ſit nullius diœceſis, & quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem habeat. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *d.p* 9.*c.*2.*n.*144.

8 Diſpenſationes Matrimoniales directæ Epiſcopo, & eius Vicario Generali ſi Sedes vacare contingat, non poſſunt per Vicarium Capitularem expediri contra Sanch. *de Matrim. lib.* 8. *diſp.*27.*n.*29. cenſuit *Sacra Cong. Conc. ſub die* 24. *Maij* 1621. quam adducit Aldan. *d.tit.*8.*n.*62.

Diſpenſationes Matrimoniales adeò gra- 9
tis concedendæ ſunt quod etiam Ordinarij, quibus hæ diſpenſationes committuntur, ſuum officium gratis præſtent, itaut nec ipſe Vicarius aliquid accipiat pro mercede. Notarius verò pro examinandis teſtibus, & ſumendis cæteris confirmationibus quartam partem aurei, ſeu ducati accipere poſſit; pro litteris verò abſolutionum, & diſpenſationum in foro Conſcientiæ tantum nihil à quoquam accipi poſſit, vt Romæ fit. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de beneſic.p.*8. *cap.*1.*num.*102.

Diſpenſationes Matrimoniales, & aliæ 10
quæcunque quæ ſubditis inferiorum Epiſcopis à Sede Apoſt. conceduntur, ſi eas extra Romanam Curiam committi contigerit, & illi inferiores nullius diœceſis exiſtant, & iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem habeant, eiſdem inferioribus, non autem vicinioribus Epiſcopis ſunt committendæ. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de beneſic.p.*9.*cap.*2. *num.*142.

Diſpenſatio petita celebrandi Matrimo- 11
nium non obſtante impedimento iuſtitiæ publicæ honeſtatis in primo gradu conceditur, attenta copula ſubſequuta, propter quam mulier diffamata remanebat, & ſtante quod ad copulam deuentum non fuerit ſub ſpe faciliorem reddendi diſpenſationis gratiam, & in forma pauperum, vt petebatur, & iniunctis pœnitentiis ſalutaribus. *Sacra Cong. Conc. in Caietana* 27. *Iuly* 1626. quam citat Aldan. *d.tit.*8.*n.*65.

Diſpenſatio conceſſa fuit cuidam mulieri 12
pro contrahendo matrimonio cum fratre mariti defuncti, ſtante matrimonio rato, & non conſummato, & quod mulier poſt mortem viri cognita fuit, & prægnans reddita ab huiuſmodi fratre cum periculo necis, & infamiæ. *Sacra Cong. Conc. in Cauen.*17. *Nouembris* 1629. quam allegat Aldan. *d.tit.*8 *num.*67.

SVMMARIVM.

1 *Capellania cum diſtributionibus quotidianis arguit reſidentiam in choro, ac incompatibilitatem cum alio beneficio reſidentiam requirente.*

2 *Penſione grauari non poſſunt diſtributiones quotidianæ, niſi expreſſis verbis à Pontifice concedatur.*

3 *Abſentes in illis tribus menſibus à Concil. Trid. conceſſis diſtributiones quotidianas percipere non poſſunt.*

4 *Senibus & legitimè impeditis debentur diſtributio*

stributiones quotidianæ si interesse non possint nocturno tempore quo Matutinæ Horæ ex consuetudine recitari solent.

5 *Absens à choro occasione seruitij curæ eius Canonicatus annexæ lucratur distributiones quotidianas.*

6 *Priuato iniustè debentur distributiones quotidianæ, & cætera emolumenta.*

7 *Interuenientes Episcopo celebranti Pontificaliter in ciuitate, vel in suburbiis lucrantur distributiones quotidianas.*

8 *Canonicus, qui lumen oculorum amisit, distributiones quotidianas lucratur.*

9 *Carceratus indebitè lucratur distributiones quotidianas.*

10 *Romæ carceratus, vel ibi ex causa detentus non amittit distributiones.*

11 *Romam accedens pro seruitio Episcopi, vel ad visitanda limina, gaudet distributionibus quotidianis.*

12 *Præbendam Theologalem obtinens, distributiones percipit quotidianas omnibus illis diebus, quibus lectionem habet, quamuis choro non intersit.*

13 *Absens Canonicus pro euidenti Ecclesiæ vtilitate distributiones quotidianas lucratur, dummodo non sit ei constitutum salarium.*

14 *Prouiso ab Ordinario Cardinale vigore indulti debentur distributiones, pro tempore quo Ecclesiæ inseruiuit, & possessionem habuit, etiamsi postea detegatur quod prouisio fuerit inualida.*

15 *Possessionem Canonicatus obtinens vigore ordinariæ prouisionis, & deinde coactus prouisionem Apostolicam obtinere, & primæ renunciare, nihilominus distributiones lucratur.*

16 *Professionem Fidei non faciens si resideat, distributiones lucratur.*

17 *Infirmis distributiones quotidianæ debentur.*

18 *Canonicus qui ex facto Principis temporalis loci residere non potest lucratur distributiones.*

19 *Inseruientes suo Episcopo debent percipere distributiones, si in eis omnes Canonicatus redditus consistant.*

20 *Beneficiatis, seu Capellanis ægrotis debentur distributiones, non tamen eleemosyna pro Missis.*

21 *Dispensatus à Papa circa ætatem pro obtinendo Canonicatu in Cathedrali lucratur distributiones & vocem in Capitulo.*

22 *Coadiuto Canonico debentur distributiones, infirmo, absente, vel non seruiente coadiutore.*

23 *Impedito legitime debentur distributiones.*

24 *Canonicus procurator Capituli, & pro negotiis Capituli assistent lucratur distributiones.*

25 *Canonicus de homicidio inquisitus & intra annum comparens, si postea innocens declaretur, lucratur distributiones.*

26 *Missam Conuentualem, seu de die non cantantes minime lucrantur distributiones.*

27 *Infirmo vel aliàs legitime impedito quando habet coadiutorē, non debentur distributiones.*

28 *Congregationibus Capitularibus interessentibus non debentur distributiones si id faciant tempore, quo diuina celebrantur.*

29 *Coadiutoribus non debentur distributiones, quæ dantur Præbendatis quando aliquas Missas celebrant, nisi quando celebrant pro ipsis coadiutis.*

30 *Vicario generali Canonico non debentur distributiones nisi sedeat, & incedat cū suo habitu.*

31 *Missis priuatis Episcopo inseruiens non lucratur distributiones.*

32 *Episcopo Cardinali pro caudatario inseruiens Canonicus non gaudet distributionibus.*

33 *Cubiculario Canonico ad bullam Sanctissimi non debentur distributiones.*

34 *Vicarij in officio inseruiens Episcopo non lucratur distributiones.*

35 *Canonico in publica vniuersitate docenti Ius Canonicum non debentur distributiones.*

36 *Missam celebrantes dum diuina officia recitantur distributionibus non gaudent.*

37 *Canonico, qui ex causa pestis absfuerit non debentur distributiones, nisi secus consuetudine obtentum fuerit.*

38 *Canonico qui fuit Romæ pro negotiis Capituli cōtra Episcopū non debentur distributiones.*

39 *Examinatores Canonici si propter examen in choro Horis Canonicis non assistant, non lucrantur distributiones.*

40 *Canonici non lucrantur distributiones nisi in choro, processionibus, aliisque actibus proprio Canonicali habitu vtantur.*

41 *Episcopum comitantes Canonici non lucrantur distributiones.*

42 *Canonicis, quibus vti Canonicis non incumbit onus audiendi Confessiones, si pro his audiendis absint à choro, non lucrantur distributiones.*

43 *Horis Canonicis omnibus debent assignari distributiones, quæ acceptæ fuerunt in tertia parte fructuum.*

44 *Episcopo non licet aliquo prætextu, donare, relinquere, aut quauis collusione remittere alicui distributiones amissas.*

Distributiones quotidianæ.

Collect. CCLVIII.

DIstributiones quotidianæ cuiuslibet capellaniæ arguunt residentiam in cho- 1

ro, ac

ro, ac proinde incompatibilis est cum beneficiis residentiam requirentibus. *Sacra Cong. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recopil legum Nauarræ lib. 4. tit. 7. de benef. incompatib. num. 63.*

2 Distributiones quotidianæ ne deteriores fiant, pensione grauari non possunt, nisi expressis verbis à Pontifice concedatur. *Sacra Congr. Conc.* attestante Nicol. Garc. *de benef. part. 1. cap. 5 n 390.*

3 Distributiones quotidianas percipere non possunt absentes in illis tribus mensibus à Concilio concessis. *Sacra Congr. Conc. sub die 3. Augusti 1686.* referente Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. §. 7. proœm. num. 182.*

4 Distributiones quotidianæ debentur senibus, & legitimè impeditis, si nocturno tempore, quo Matutinæ Horæ ex consuetudine recitari solent, interesse non possint, & Capitulum de huiusmodi impedimento iudicare poterit. *Sacra Congr. Rit. in Mazarien. 20. Decembris 1605.* penes Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 10. n. 43.* Et iterum distributiones quotidianas percipit senio ita confectus vt residere, & interesse Diuinis non possit, modo aliàs interesse consueuerit. *Sacra Congr. Conc.* testibus Franc. Leone *in thesauro fori eccles. part. 3. cap. 2. n. 27.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit 23. l. 2. § 2. de resident. Canon. n. 79.* quos cum aliis refero *de officio & potest. Episcop. part. 3. alleg. 53. num. 164.* Et iterum distributiones quotidianæ debentur senio confectis, si soliti sint residere, ac etiam infirmis ex propria culpa & peccato, & detentis in carceribus, non tamen ob propriam culpam. *Eadem Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. part. 3. cap. 2. num. 362.*

5 Distributiones quotidianas lucratur Canonicus à choro absens occasione seruitij curæ eius Canonicatui annexæ, tanquam si esset præsens, ideoque Episcopus curam animatum eidem Canonico auferrre, & Mansionario sibi, eiusque successoribus beneuiso conferre non debet. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Lauden. 24. Nouembris 1617.* cuius memini *de Iure eccles. vniuerso lib. 3. cap. 18. n. 46.*

6 Distributiones quotidianæ & fructus, cæteraque emolumenta, quæ præsentibus tantum & interessentibus lucri causa fieri consueuerunt priuato iniustè debentur pro toto eo tempore, quo ob dictam priuationem munera suo beneficio incumbentia obire, atque Horis Canonicis interesse non potuit. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. 26. May 1625. & Sacra Congr. Conc. in Aquilana 21. Iunij eiusdem anni*, quarum memini *d. lib. 3. cap. 18. num. 77.*

Distributiones quotidianas lucrantur inseruientes Episcopo celebranti Pontificaliter in ciuitate, vel in Suburbiis, non autem in alio loco, vel comitantes in visitatione. *Sacra Cong. Conc. sub die 17. Maij 1600.* quam refert Aldan *d. lib. 3. tit. 10. n. 44.* 7

Distributiones quotidianas, & cætera emolumenta lucrari debet Canonicus, qui lumen oculorum amisit, & propterea Missas celebrare, & diuina officia recitare non potest, perinde ac si ille interesset. *Sacra Congr. Conc. 20. Iulij 1619.* quam citat Aldan. *d. tit. 10. num. 45.* Et iterum Canonicus post adeptum Canonicatum vtroque lumine orbatus distributiones lucratur absque eo quod intersit Diuinis. *Sacra Congr. Conc. sub die 26. Ianuarij 1616.* de qua idem Aldan. *d. tit. 10. num. 46.* 8

Distributiones quotidianas lucratur iniustè carceratus. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die 5. Decembris 1600.* penes Aldan. *d. tit. 10. num. 47.* & iterum Nicol. Garc. *de benef. part. 3. cap. 2. n. 362.* vbi etiam ex *Sacra Congr. Conc. in Bracharen. 27. Iulij 1570.* addit quod si condemnatus fuerit, & appellet, interim non percipiet distributiones, sed si in secunda instantia obtinuerit, omnia recuperabit. Et iterum. Distributiones quotidianæ, consuetudine contraria non obstante, debentur Canonico totius temporis, quo propter denegationem distributionum in tempore indebitæ carcerationis absfuit à residentia. *Sacra Congr. Conc. sub die 19. May 1626.* cuius memini *de Canon. cap. 24. n. 42.* 9

Distributiones debentur Canonico pro tempore, quo fuit Romæ carceratus, vel ibi ex causa detentus. *Sacra Congr. Conc. in Lancianen. 6. Februarij & 8. Maij 1627.* quam allegat Aldan. *d. tit. 10. n. 48.* 10

Distributionibus quotidianis gaudet Canonicus, qui accedit Romam pro seruitio Episcopi, qui venit ad visitanda limina Apostolorum, etiam quod dictus Canonicus veniat post Episcopum, non autem simul. *Sacra Cong. Conc. sub die 9. Septembris 1623.* quam adducit Aldan. *d tit. 10. n. 49.* Et iterum. Distributiones lucrantur ex decreto Sixti V. Canonici missi ab ipsorum Episcopis ad limina Apostolorum eorum nomine. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. part. 3. cap. 2. num. 348.* 11

Distributiones quotidianas quamuis lucrari minimè debeat obtinens Præbendam Theologalem, si diuinis non intersit, etiam eo die, quo lectionem habet, vt tamen diligentius huic muneri præstantissimo Scolasticus Theologalē obtinens vacare queat, illi conceditur vt deinceps omnibus illis diebus, quibus huiusmodi munere functus fue- 12

rit,

rit, distributiones quotidianas percipiat, quamuis choro non intersit. *Sacra Congr. Conc. in Ortolen. 5. Augusti* 1616. de qua Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 50.

13 Distributiones quotidianas lucratur Canonicus absens pro euidenti vtilitate suæ Ecclesiæ dummodò non sit ei constitutum salarium. *Sacra Cong. Conc. sub die* 31. *Ianuarij* 1603. teste Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 51. Et iterum. Distributiones quotidianas lucratur absens pro euidenti Ecclesiæ vtilitate, præcipuè stante consuetudine quod Canonicus missus à Capitulo pro aliquo seruitio ipsius Ecclesiæ, seu Capituli percipiat omnes fructus, & quotidianas distributiones. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 362. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. *§.* 2. *de resident. Canon. n.* 73. & 95. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 53. *n.* 171.

14 Distributiones debentur prouiso ab Ordinario Cardinale vigore indulti pro tempore, quo Ecclesiæ inseruiuit, & possessionem habuit vigore huius prouisionis, etiamsi postea detegatur quod prouisio fuit inualida, & quod pertinebat ad Papam, quia beneficium erat de iurepatronatus Sedis Apost. *Sacra Cong. Conc. in Ferrarien.* 21. *Augusti* 1617. quam citat Aldan. *d. tit.* 10. *n* 52.

15 Distributiones quotidianæ debentur illi, qui post habitam possessionem Canonicatus vigore Ordinariæ prouisionis, & seruitium aliquorum mensium in Cathedrali coactus fuit capere nouam prouisionem Apostolicam, & primæ renuntiare, ex eo quod detectum fuit prouisionem spectasse ad Papam, & benè lucratur easdem distributiones pro tempore, quo Ecclesiæ, & choro inseruiuit. *Eadem S. Congreg. Conc. in dicta Ferrarien.*

16 Distributiones quotidianas seruiens facit suas, licet professionem Fidei non emiserit. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benef. p.* 3. *cap.* 3. *n.* 60.

17 Distributiones quotidianæ debentur infirmis propter infirmitatem diuinis Officiis non interessentibus. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 362.

18 Distributiones quotidianas lucratur Canonicus, qui ex facto Principis temporalis loci residere non potest, sed interea debet curare Canonicatum resignare, vel permutare, aut rationem aliquam inire, qua & suæ, & Ecclesiæ indemnitati consultum sit. *Sacra Congr. Conc. in Carpen.* 17. *Septembris* 1616. quam citat Sellius *in select. Canon. cap.* 36. *n.* 48.

19 Distributiones quotidianas debent percipere Canonici suo Episcopo inseruientes si in eis omnes Canonicatus redditus consistant. *Sacra Cong. Conc. in Gallicen.* 29. *Iulij* 1628. *in resp. ad dub.* 4. de qua per Sellium *d. cap.* 36. *num.* 49.

Distributiones quotidianæ, non tamen eleemosynæ pro Missis debentur ægrotis beneficiatis, seu Capellanis in Parochiali ordinatis ad titulum talium beneficiorum, quæ habent fructus certos, & incertos consistentes in distributionibus, & in eleemosynis, quæ largiuntur pro Missis. *Sacra Cong. Conc. in Tarraconen.* 12. *Augusti* 1628. referente Sellio *d. cap.* 36. *n.* 50. 20

Distributiones quotidianas dum Diuinis interest, lucratur, ac vocem in Capitulo habet dispensatus à Papa circa ætatem pro obtinendo Canonicatu in Cathedrali. *Sacra Congr. Conc. in Reatina* 10. *Iuly* 1627. & *in Montis Politiani* 13. *Ianuarij* 1629. & *in sancti Miniati* 15. *Septembris* 1629. quarum meminit Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 2. *num.* 13. 21

Distributiones quotidianæ debentur Canonico coadiuto, infirmo, absente, vel non seruiente coadiutore. *Sacra Cong. Conc. in Vrbeuetana* 9. *Nouembris* 1628. penes Bonfadin. *d. resol.* 2. *n.* 15. 22

Distributiones quotidianæ debentur legitimè impedito, pro illo tempore, quo impeditus fuit inseruire. *Sacra Cong. Conc. in Alexandrina* 7. *Septembris* 1630. apud Sellium *d. cap.* 36. *n.* 51. 23

Distributiones quotidianas habere debet Canonicus procurator Capituli, & pro illius negotiis assistens. *Sacra Cong. Conc. in Saonen.* 21. *Augusti* 1604. vbi etiam quod huic procuratori reficiendæ sunt expensæ factæ in itinere, quam citat Sellius *d. cap.* 36. *n.* 52. 24

Distributionibus quotidianis gaudere debet Canonicus, qui inquisitus de homicidio & factus contumax infra annum comparuit, & factis defensionibus in carceribus, fuit absolutus, & innocens declaratus, ab ea die scilicet eas lucratur, qua se præsentauit in carceribus, non verò antea, tempore scilicet, quo fuit contumax. *Sacra Cong. Conc. sub die* 10. *Nouembris* 1618. quam adducit Sellius *d. cap.* 36. *n.* 53. 25

Distributiones quotidianas non lucrantur Canonici quando non cantant Missam Conuentualem, seu Missam de die. *Sacra Cong. Rit. in Fauentina* 25. *Iuny* 1611. & *in Vrbinaten.* 4. *Iulij* 1615. quas refert Aldan. *d. tit.* 10. *num.* 54. 26

Distributiones quotidianæ non debentur Canonico infirmo, vel aliàs legitimè impedito quando habet coadiutorem, sed si coadiutor non resideat, punctatur tamen in damnum ipsius coadiutoris. *Sacra Cong. in Patauina* 8. *May* 1617. & *in Colimbrien.* 16. *Septembris* 1616. quarum meminit Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 55. 27

Distribu

28 Diſtributiones quotidianæ non debentur intereſſentibus congregationibus Capitularibus tempore, quo Diuina celebrantur. *Sacra Cong. Rit. in Vlixbonen.* 17. *Nouembris* 1600. de qua Sellius *d. cap.* 36. *n.* 54. Et iterum. Diſtributiones quotidianas nequaquam lucrantur Canonici Capitulum habentes eo tempore, quo diuina Officia celebrari debent, pro illis horis, quibus Diuinis non interfuerunt. *Sacra Cong. Conc. in Oriolen.* 27. *May* 1632. *in reſp. ad* 11. referente Bonſadin. *in theſauro eccleſ. deciſ. reſol.* 2. *n.* 16.

29 Diſtributiones, quæ dantur Canonicis, vel Præbendatis propriæ Eccleſiæ, quando aliquas Miſſas celebrant, non debentur coadiutoribus, niſi quando celebrant pro ipſis coadiutis. *Sacra Cong. Rit. in Pataulna* 3. *Decembris* 1616. penes Sellium *d. c.* 36. *n.* 57.

30 Diſtributiones quotidianas non lucratur Vicarius generalis quando eſt Canonicus, niſi ſedeat, & incedat cum ſuo habitu, & in ſuo loco ordinario, ac ſi non eſſet Vicarius. *Sacra Congreg. Rit. in Callipolitana* 11. *Decembris* 1613. *& in Caſalen.* 5. *Iulij* 1614. *& in Clomacen.* 4. *Iulij* 1615. *& in Sutrina* 1. *Octobris* 1616 *& in Oritana* 4. *Aprilis* 1620. Idem de Canonicis Protonotariis, *eadem ſacra Cong. in Meliten.* 7. *Auguſti* 1621. quas omnes refert Bonſadin. *d. reſol.* 2. *n.* 17.

31 Diſtributiones quotidianas non lucratur Canonicus inſeruiens Epiſcopo in Miſſis priuatis, *Sacra Cong. Conc. ſub die* 17. *Martij* 1619. apud Sellium *d. c.* 36. *n.* 58.

32 Diſtributionibus, & fructibus non gaudet in abſentia Canonicus Collegiatæ Eccleſiæ, dum ſeruit Epiſcopo Cardinali pro caudatario, *Sacra Cong. Conc. in Viterbien.* 12. *Aprilis* 1617. penes Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 57.

33 Diſtributiones quotidianæ non debentur Canonico cubiculario ad buſſulam Sanctiſſimi, & propterea abſenti à reſidentia, *Sacra Cong. Conc. in Reatina* 13. *Nouembris* 1627. de qua meminit Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 58.

34 Diſtributiones quotidianæ non debentur Canonico inſeruienti Epiſcopo in officio Vicarij, etiam pro illis Horis, quibus ratione officij Vicariatus non inſeruiuit choro, etiamſi à tempore immemoriali obſeruatum ſit vt debeantur. *Sacra Cong. Conc. in Biteclen.* 18. *Decembris* 1627. quam adducit Sellius *d. cap.* 36. *num.* 60.

35 Diſtributiones quotidianæ non debentur Canonico in publica Vniuerſitate docenti, ſi in choro non interſit, quāuis omnes redditus in diſtributionibus quotidianis conſiſtant. *Sacra Cong. Cōc. in Limana* 18. *Decembris* 1627. cuius meminit Ioan. de Solorzano *de iure Indiarum tom.* 2. *lib.* 3. *c.* 14. *n.* 4.

36 Diſtributiones quotidianas non lucrantur Canonici celebrantes dum diuina Officia recitantur, niſi ad celebrandum compulſi, aut iuſſi fuerint ab eo, ad quem pertinet. *Sacra Cong. Conc. in Callien.* 29. *Iulij* 1628. *& in Oriolen.* 27. *Martij* 1631. *in reſp. ad* 12. quarum meminit Bonſadin. *d. reſol.* 2. *n.* 20.

Diſtributiones quotidianæ non debentur Canonico, qui ex cauſa peſtis abfuerit, niſi peſtis graſſetur, & probetur legitima conſuetudo quod diſtributiones huiuſmodi dari cō-ſueuerunt abſentibus ex iuſta cauſa: quando autem peſtis dicatur graſſari, vt ſit iuſta cauſa abſentiæ, relinquendum eſt arbitrio Epiſcopi. *Sacra Cong. Conc. in Mediolanen.* 9. *Nouembris* 1630. vt per Bonſadin. *dict. reſolut.* 2. *num.* 21. 37

Diſtributiones quotidianæ non debentur Canonico, qui fuit Romæ pro negotiis Capituli contra Epiſcopum, *Sacra Cong. Conc. in Auellina* 16. *Aprilis* 1633. penes Bonſadin. *d. reſol.* 2. *num* 22. 38

Diſtributiones quotidianas non lucrantur Canonici examinatores propter examen, niſi aſſiſtant in choro Horis Canonicis. *Sacra Cong. Rit. in Lamacen.* 17. *Maij* 1607. quam adducit Sellius *d. c.* 36. *n.* 62. 39

Diſtributiones quotidianas non lucrantur Canonici niſi in choro, proceſſionibus, aliiſque actibus proprio Canonicali habitu vtantur. *Sacra Cong. Rit in Meliten.* 7. *Auguſti* 1621. referente Sellio *d. c.* 36. *n.* 63. 40

Diſtributiones quotidianas non lucrantur Canonici commutantes Epiſcopum. *Sacra Cong. Conc. in Caietana*, 24. *Iulij* 1632. apud Sellium *d. c.* 36. *n.* 64. 41

Diſtributiones quotidianas non lucratur ſi abſit à choro pro confeſſionibus audiendis quando illi non incumbit vti Canonico onus illas audiendi. *Sacra Cong. Conc. ſub. die* 22. *Iunij* 1624. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignit. c.* 24. *n.* 6. *in fine.* 42

Diſtributiones quotidianæ, quæ acceptæ fuerunt in tertia parte fructuum Dignitatum alicuius Eccleſiæ, aſſignari debet non duobus tantum Horis canonicis, ſed etiam reliquis omnibus aliis, quibus qui non interfuerit, diſtributiones amittit. *Sacra Cong. Conc.* de qua memini *de Iure eccleſ. vniu. lib.* 3. *c.* 18. *n.* 15. 43

Diſtributiones quotidianas non licet Epiſcopo aliquo prætextu donare, relinquere, aut quauis colluſione remittere alicui, qui vel ab Eccleſiæ ſeruitio abfuerit, vel alio quouis modo eas legitimè amittere debeat, nec fas eſt cuipiam illas capere, & ſi acceperit, ſuas non faciet, ſed eas omnino reſtituere cogendus eſt diſtribuendas fabricæ Eccleſiæ quatenus indigeat, aut alteri pro loco, arbitrio Epiſcopi. *Sacra Cong. Conc.* quam adducit Sellius *d. c.* 36. *n.* 65. 44

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Professione Fidei præmissa Doctor creandus est.*

2 *Parochialis ab examine nullus excusatur quamuis sit Doctor, seu licentiatus in Theologia, seu Iure Canonico.*

3 *Vicarius Capituli Sede vacante Doctor aut licentiatus, vel quantum fieri potest idoneus debet eligi.*

4 *Vicarius Episcopi demortui si non fuerit Doctor, non debet confirmari à Capitulo sede vacante.*

5 *Vicarius Capitularis necessariò est eligendus vnus ex Doctoribus existentibus in Capitulo.*

6 *Vicarius Sedis vacantis non potest esse Doctor Theologus.*

7 *Vicarius Capitularis debet esse Doctoratus in aliqua vniuersitate, nō verò à persona priuata.*

8 *Præminentia nulla datur inter Canonicos, & Presbyteros ratione Doctoratus.*

9 *Gradus Doctoratus non facit quod Presbyter Ordine posterior præcedat aliis prioribus non doctoribus.*

10 *Canonicos ab oneribus Canonicalibus non eximit gradus Doctoratus.*

11 & 12 *Priuilegiis de perceptione fructuū Præbendarum & beneficiorum suorum in absentia gaudent docentes Sacram Scripturam, vel Ius Canonicum in publica vniuersitate Quamuis Præbendæ, quas obtinent, sitæ sint in Cathedrali eiusdem ciuitatis, vt num. 12.*

Doctor, Doctoratus, Docentes.

COLLECT. CCLIX.

1 DOctor creari nemo potest nisi præmissa Fidei professione, nec ea non præmissa cæteri cuiuscunque facultatis professores tam electi quàm eligendi illas exercere possunt. *Pius IV. constit.* 88. incip. *In sacrosancta Idib. Nouembr.* 1564. apud Laerr. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 128. alias *pag.* 96.

2 Doctor seu Licentiatus in Theologia, siue in Iure Canonico, & in publica Vniuersitate graduatus, non excusatur ab examine quando petit prouideri de aliqua Ecclesia Parochiali. *S. Congr. Conc.* testibus Nicol. Garcia *de benef. p.* 2. *c.* 2. *n.* 103. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 5. *num.* 17.

3 Doctor, aut Licentiatus in Iure Canonico, vel quantum fieri potest, idoneus debet eligi Vicarius Capituli Sede vacante, aliàs electio est irrita & nulla. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de Benefic. p.* 5. *cap.* 7. *num.* 10.

Doctor si non fuerit Vicarius Episcopi demortui non debet confirmari à Capitulo Sede vacante. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Sbroz. *in addit. ad suum tract. de officio Vicary lib.* 1. *quæst.* 36. *n.* 12. & *q.* 55. *sub n.* 1. 4

Doctoribus existentibus in Capitulo necessario vnus ex illis in Vicarium est eligendus, alias deputatio ad Metropolitanū deuoluitur. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p.* 5. *cap.* 7. *num.* 12. 5

Doctor Theologus non potest esse Vicarius Sede vacante. *Sacra Congr. Concil. sub die* 28. *Augusti* 1621. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignitat. cap.* 42. *num.* 53. 6

Doctorari debet in aliqua vniuersitate, non verò à persona priuata eligendus in Vicarium Capitularem. *Sacra Cong. Conc. sub die* 19. *Septembris* 1620. de qua memini *d. cap.* 42. *n.* 51. 7

Doctoratus ratione nulla datur præminentia inter Canonicos, & Presbyteros, sed tantum ratione Ordinis, & antiquitatis. *Sacra Cong. Rit. in Montis Regalis* 19. *Martij* 1611. quam citat Sellius *in selectis Canon. c.* 19. *num.* 6 8

Doctoratus gradus non facit quod Presbyter Ordine posterior præcedat aliis prioribus non Doctoribus. *Sacra Congr. Rit. in terra Coniglionis in Sicilia* 19. *Martij* 1611. & *in Fanen. Sancti Constantij* 4. *Iuly* 1615. & *in Catanien.* 30. *Ianuary* 1616. & 19. *Ianuarij* 1619. & 22. *Augusti* 1620. & *in Nucerina terra Guald.* 19. *Ianuarij* 1619. & *in Cephaluden. eadem die & anno,* & 30. *Mart.* 1621. & *in Messanen. terra Gagliani* 20. *Aprilis* 1619. quas refert Sellius *d. cap* 19. *num.* 7. 9

Docentes sacram Scripturam seu Theologiam, dum publicè in scholis docuerint, gaudent priuilegiis de perceptione fructuum Præbendarum, & beneficiorum suorum in absentia, quamuis ab Episcopo licentiam non obtinuerint, dummodo conducti sint ab Vniuersitate *Sacra Cong. Concil.* attestante Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 55. 10

Docentes Ius Canonicum in publica vniuersitate, priuilegiis de percipiendis in absentia Præbendarum suarum fructibus gaudent, & potiuntur, quamuis Præbendæ, quas obtinent, sitæ sint in Cathedrali eiusdem ciuitatis, in qua publici Lectoris munere funguntur. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 85. 11

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Z SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Confraternitates Doctrinæ Christianæ ab Ordinariis locorum erigendæ.*

2 *Confraternitas doctrinæ Christianæ Indulgentias consequitur.*

3 *Ordinarius non potest mulctis, & pœnis etiam in casu notabilis negligentiæ cogere pueros ad discendam Doctrinam Christianam.*

4 *Regulares, qui extra claustra degunt causa docendi Doctrinam Christianam, possunt ab Episcopo visitari & corrigi, Iesuitis exceptis.*

5 *Parochi si non doceant Christianam Doctrinam, non potest Episcopus eis comminare pœnam peccati mort. sed eos debet obstringere per viam præcepti pœnalis.*

6 *Matrimonium prohiberi non potest non addiscentibus Doctrinam Christianam.*

Doctrina Christiana.

Collect. CCLX.

1 DOctrinæ Christianæ Confraternitates ab Ordinariis locorum ad pueros in Christiana Fide erudiendos erigi iussit *Pius V. constit.* 137. incip. *Ex debito* 6. *Octobris* 1571. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 348. aliàs *pag.* 261. in nouiss. impress. *Gregorius XIII. constit. sua* incip. *Illius, & constit.* incip. *Sanctissimus de anno* 1576. apud Scortia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 123. & 124.

2 Doctrinæ Christianæ Confraternitaribus Indulgentias cõcessit *Paulus V. const.* 36. incip. *Ex credito* 6 *Octobris* 1607. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 225. alias *pag.* 165. in nouiss. impress.

3 Doctrinam Christianam ad discendã non potest Ordinarius mulctis, & pœnis, etiam in casu notabilis negligentiæ, aut contumaciæ cogere pueros. *Sacra Congr. Conc.* teste Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Doctrina Christiana* §. 3. quem refero *de officio, & potest. Parochi cap* 15. *n.* 6.

4 Doctrinam Christianam docendi causa qui extra claustra degunt Regulares, possunt ab Episcopo visitari, & corrigi. Sacra Congr. Conc. in Manilen. de anno 1626. Quod locum non habet in Patribus Societatis IESV, qui muuere docendi doctrinã Christianam funguntur, dum tamen habeant illis in locis Superiores, qui curam ipsorum gerant, & apud quos se recipiant, iuxta regulæ instituum viuentes. *Sacra Congr. Conc. in Limen.* 10. *Iunij* 1591. quam refert. Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 14. *n.* 8.

Doctrinam Christianam si non docuerint Parochi, non potest Episcopus illis comminari pœnam peccati mort. sed eos per viam præcepti pœnalis debet obstringere *S. Congr. Episcop. & Regul. in Bergomen.* 22. *Nouembris,* 1592. cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap.* 15. *n.* 3. 5

Doctrinam Christianam non addiscentibus Matrimonium prohiberi non potest, sed contra eos admonitionibus comminatoriis est procedendum. *Sacra Congr. Episcopor. Regul. sub die* 6. *Martij* 1588. de qua mentionem feci *d. tract. cap.* 21. *n.* 3. 6

Domini temporales.

Collect. CCLXI.

DOminis in Ecclesiis suæ iurisdictionis permittitur sedes, genuflexorium, & postergale extra presbyterium, & thurificari debent duobus ictibus, & habere pacem cum aliquo instrumento iuxta dispositionem Cæremonialis, & adorare, ac venerari Sanctissimum Sacramentum in eius eleuatione extra presbyterium. *Sacra Cong. Rit. in Bouinen.* 2. *Martij* 1630. *& in Triuicana* 12. *Februarij* 1633. *& in alia Bouinen.* 5. *Martij* 1633. quarum memini *in tract. de Canonicis & Dignitat. cap.* 34. *n.* 32. *in medio.* 1

Dominica dies.

Collect. CCLXII.

DOminica dies venit appellatione festi nouem lectionum. *Sacra Congr. Rit. in Conchen.* 12. *Martij* 1618. cuius meminere Aldan. *in compendio Canonicar. resol. lib.* 1. *tit.* 1. *n.* 39. Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 7. *c.* 12. *vers. dices.* Sellius *in selectis Canonic. cap.* 31. *n.* 26.

De Dominica Gauant. *in rubricas Breuiarij sect.* 3. *cap.* 5. *& sect.* 5. *cap.* 11. *cum seqq. & in rub. Missalis p.* 4. *cap.* 12. *n.* 20. *cum seqq.*

S. Dominicus.

Collect. CCLXIII.

SAnctum Dominicum canonizauit, eiusque vitæ multa laudabilia refert *Gregorius IX. constit.* 8. incip. *Fons Sapientiæ* 5. *Non. Iulij* 1234. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. 1

tom 1. pag. 56. aliàs *pag.* 88. in nouiss. impress.

2 S. Dominici festum die quinta Augusti celebrari consuetum, ad diem 4. eiusdem mensis transtulit *Paulus IV. constit.* 15. incip. *Gloriosus 6. Id. Augusti* 1558. apud Laert. Cherub. *d. tom. 1. pag.* 734. alias *pag.* 599. in nouiss. impress.

3 S. Dominici nouitiæ possunt profiteri in mortis articulo etiam non expleto anno probationis. *Pius V. constit.* 10. incip. *Ex superna 3. Non. Iulij* 1566 apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 188. *& const.* 109. incip. *Summi Sacerdotij de anno* 1570. apud Laert Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 315 alias *pag* 237 in nouiss. impress. cuius meminere Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 3. *quæst.* 15. *art.* 6. Ludou. Miranda *in man. Prał. tom.* 1. *quæst.* 22. *art.* 10. Sanch. *in præcepta Decalogi lib.* 4. *cap.* 4. *n.* 16. Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 101. *num.* 40. Ouiedo *in praxi Regul. p.* 1. *tract.* 6. *cap.* 2. *quæst.* 6. Laurent. de Peyrin. *de priuileg. Regul. ad constit.* 8. *Pij V.* vbi multipliciter declarat, & resoluit etiam nouitios Fratres hoc priuilegio gaudere.

Domus.

COLLECT. CCLXIV.

1 DOmus professæ Societatis IESV comprehenduntur in prohibitione nuper edita de rebus Eccles. non alien. *Sacra Congr. Conc. sub die* 31. *Iulij* 1627. cuius meminere Sellius *in selectis Canon. cap.* 15. *num.* 31. & me citato Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 19 *num.* 55. *in princip.*

SVMMARIVM.

1 *Promittens, vel donans, aut recipiens aliquid pro gratia, vel iustitia obtinenda apud Sedem Apost. qualiter puniatur, remissiuè.*

2 *Monasterio donare potest virgo in eo cum licentia existens donationis causa.*

3 *Regularibus interdicta donatio, & munerum largitio, remissiuè.*

4 *Ordinari quando quis possit ad titulum donationis, ostenditur.*

5 *Religionis contemplatione, & per paucos dies ante ingressum in ea facta donatio per filium patri est valida.*

6 *Donatio facta, etiam post sequutam traditionem bonorum donatorum pro patrimonio ad suscipiendos Ordines sacros, si Clericus moriatur antequam eos suscipiat, donans potest recuperare eadē bona.* Barbos. Apost. Decis. Sum.

Donans, Donare, Donatio.

COLLECT. CCLXV.

DOnans aliquid, vel promittens, aut recipiens pro gratia, vel iustitia obtinenda apud Sedem Apostol. qualiter puniatur? Vide infra verbo *Pœna, collect.* 578. *n.* 1. 1

Donare validè potest ipsi monasterio virgo quæ diutius remansit in monasterio in habitu nouitiarum cum licentia permanendi educationis causa, quia non est Monialis. *Sacra Cong. Conc. in Fauentina* 31. *Iuly* 1627. teste Sellio *in selectis Canonicis cap.* 31. *n.* 80. 2

Donatio & munerū largitio Regularibus interdicta. *Clemens VIII. constit.* 28. incip. *Religiosæ* 13. *Kalend. Iuly* 1594. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 40. de qua late infra *verbo Munera collect.* 520. 3

Donationis ad titulum potest quis ordinari si ita Episcopus iudicauerit assumendū pro necessitate, vel vtilitate Ecclesiarum, & si donatio est realiter vera, & non ficta, quæ deinceps alienari nō possit absque Episcopi licentia, vel aliunde habeat vnde viuere possit. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 79. 4

Donatio facta per filium patri per paucos dies ante ingressum in Religionem seu habitus susceptionem intuitu & contemplatione eiusdem Religionis est valida. *Sacra Congr. Conc. sub die* 13. *Aprilis* 1630. quam adducit Sellius *d. cap.* 32. *num.* 81. 5

Donatio facta cum sequuta traditione bonorum donatorum pro patrimonio ad suscipiendos sacros Ordines, si clericus moriatur ante illos susceptos, non obstat Concil. cap. 2. sess. 21. de reform. quin donās recuperet eadem bona si attento Iure cōmuni restituenda forent. *Sacra Congr. Conc. in Mutinen.* 11. *Iuly* 1631. cuius meminit Sellius *d. cap.* 32. *num.* 83. 6

SVMMARIVM.

1 *Monialium dos solui debet in ære.*

2 *Monialium dotes anno probationis durante deponuntur, professione vero emissa in bonis stabilibus implicari debent.*

3 *Monialium dotes, si non adsint mercatores, aut banchi, apud quem deponendæ.*

4 *Monialium dotes apud consanguineos, vel affines illarum non relinquendæ.*

5 *Valor monetæ attenditur illius temporis contractus in solutione dotis Monialium.*

6 *Differentia nulla facienda est inter indi-*

genos & aduenas quoad assignandas Monialium dotes.

7 *Dos datur pro Monialibus accessoriè ad personas ipsarum.*

8 *Nouitiæ dos, si ante professionem moriatur, hæredibus restituenda est.*

Dos Monialium.

Collect. CCLXVI.

1 Dos siue dotales eleemosinæ Monialiũ solui debent in ære, nec assignatio bonorum stabilium, aut censuum permittitur. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Camerinen.* 28. *Aprilis* 1588. testibus Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 3. *tit.* 10. *num.* 20. Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo dos n.* 1. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo dos, n.* 5. *in princ.*

2 Dotes Monialium anno probationis durante deponuntur iuxta formam in decreto generali præscriptam, professione verò emissa in bonis stabilibus, siue censibus ad Monasterij vtilitatem implicari debent. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 10. *num.* 21.

3 Dotes in locis, in quibus non adsunt mercatores, aut banchi deponi debent in manibus probi viri, & facultosi, qui ad omnemandatum Monialium, & absque alia exceptione eam soluturum se obliget. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Camerinen.* 15. *Martij* 1594 cuius meminere Aldan. *d. tit.* 10. *num.* 24. Ioann. Maria Nouar. *d. verbo dos n.* 2. Ego ipse *de iure eccles. vniuerso lib.* 1. *cap.* 44. *num.* 36.

4 Dotes apud Monialium consanguineos vel affines nullatenus relinquantur, sed antequam puellæ habitum suscipiant, deponantur actualiter apud mercatorem, vel penes aliam personam fide & facultatibus idoneam, vt statim professione emissa in emptionem bonorum stabilium & annuorum redditaum illico implicentur. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Lusit.* 6. *Iunij* 1615. *in resp. ad* 3. *dub.* penes Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 22. Ioan. Maria Nouat. *d. loco n.* 3. Lezana *d. tom.* 3. *verbo dos Monialium n.* 4.

5 Dotis Monialium, & annuarum præstatione in solutione valor monetæ attenditur iuxta tempus contractus. *Sacra Congr. Conc.* teste Tamburin. *de iure Abbatissarum disp.* 5. *q.* 7. *n.* 7. quam refert Lezana *d. tom.* 3. *verbo dos Monialium n.* 5. *in fine.*

6 Dotibus Monialium recipiendis nulla debet fieri differentia inter indigenas, & aduenas. *Sacra Congr. Conc.* apud Gauant. *in man. Episcop. verbo Monialium alimenta n.* 12. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 25. *n.* 39. *& d. tom.* 3. *verbo dos Monialium n.* 5.

Dos datur pro Monialibus accessoriè ad personas ipsarum, & sub tacita conditione dum illæ in Religione perseuerauerint. *Sacra Congr. Conc. in Barthinonen.* 10. *Aprilis* 1615. de qua Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 21. *quæst.* 6. & Lezana *d. tom.* 3. *verbo dos Monialium num.* 6. *in med.* 7

Dos nouitiæ intra tempus probationis decedentis Monasterio iam soluta, hæredibus nouitiæ est restituenda vnà cum fructibus siquos Monasterium percepisset, deducto tamen victu, & vestitu. *Sacra Congregatio Concil.* referentibus Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib. secundo, tit.* 18. *leg.* 7. *de Relig. numero* 30. Ioannes Maria Nouar. *dict. verbo dos, numero quarto*, Lezana *dict. tom. tertio, verbo dos Monialium, num.* 7. 8

Ducata.

Collect. CCLXVII.

Ducatorum centum valor, qui ex decreto *cap.* 13. *sess.* 24. *de reform.* debet remanere Rectori Parochialis Ecclesiæ, quæ pensione grauatur, est intelligendus iuxta morem vniuscuiusque Regionis. *Sacra Cong. Conc. in Collen.* 13. *Iulij* 1630. cuius meminit Sellius *in selectis Canon. cap.* 81. *num.* 10. quem refero *in collect. ad Trid. dict. cap.* 13. *num.* 14. & antea ita fuisse ab eadem Sacra Congr. decisum attestantur Galet. *in Margarita casuum Conscientiæ, verbo Parochus vlt. & verbo Pecunia* 1. *& verbo pensio* 10. Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. part.* 1. *cap.* 5. *num.* 373. Hinc congruam portionem assignandam Parocho ex causa debiti pensionum carcerato censeri debere summam ducatorum centum argenti illarum partium censuit eadem *Sacra Congr. Conc. in Albinganen.* 27. *Iunij* 1626. quam adducit Sellius *d. cap.* 81. *num.* 8.

Dulciaria.

Collect. CCLXVIII.

Dulciaria multa sunt de genere prohibitorum à Conc. sess. 24. c. 14. de reform. ab aliquo Capitulo exigendorum pro admissione in possessionem alicuius noui Canonici. *S. Cong. Conc.* teste Zerol. *in praxi Episcop. p.* 2. *verb. possessio benef.* §. 5. *in fin.* Et iterum. 1

Dulcia

2 Dulciaria quędam vulgo nuncupata, *confetture*, non possunt exigi pro admissione ad professionem dignitatis, seu Canonicatus ex dispositione *Conc. cap. 14. sess. 24. de reform.* etiam concurrente consuetudine antiquissima. *Sacra Congr. Conc. in Tridentina 19. Februarij* 1633. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 10. *num.* 13.

SVMMARIVM.

1 *Duella sub multis pœnis prohibuit Pius V.*
2 *Prohibitio duellorum extenditur ad duella priuata.*
3 *Chartas duellorum subscribentes, vel publicantes, aut de illis se intromittentes, & patrini quas pœnas incurrant?*
4 *Pacifcentes de dirimendo certamine, vel prouocantes ad singulare certamen quando duelli pœnam incurrant.*
5 *Pœnæ inflictæ contra duellum committentes habent locum vbique gentium.*
6 *Auctores referuntur de duello agentes.*

Duellum.

Collect. CCLXIX.

1 Duella vbique sub excommunicationis, anathematis, maledictionis, perpetuæ infamiæ, diffidationis, criminis læsæ maiestatis, seditionis, rebellionis confiscationis Statuum, & Dominiorum, ac feudorum, & aliorum bonorum suorum, ac depositionis illorum, necnon inhabilitatis ad illa, & alia imposterum obtinenda, ac interdicti, & aliis censuris prohibuit, & contra pugnantes, tentantes, prouocantes, aut locum seu campum ad pugnandum dantes seu concedentes, aut in illis astantes, & interessentes, comitantes, consulentes, fautores, necnon chartas certaminis seu duelli subscribentes, seu affigentes, easdem pœnas esse exequendas statuit. *Pius V. constit.* 21. incip. *Ea quæ Idib. Nouembris* 1590. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 31. aliàs *pag.* 24. & illius meminit Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo duellum n.* 5.

2 Duellorum prohibitio in Concilio Tridentino habita ad illos omnes, qui ex condicto statuto tempore, & in loco conuento monomachiam commiserint, etiamsi nulli patrini, sociive ad id vocati fuerint, nec loci securitas habita, nullæue prouocatoriæ litteræ, aut denunciationis clausulæ præcessennt, & sic ad duella priuata, extendit *Gregorius XIII. constit.* 78. incip. *Ad tollendum Non. Decembris* 1582. apud Laert. Cherub. *in Bullario. tom.* 2. *pag.* 461. aliàs *pag.* 347. in nouiss. impress. & de illa meminere Nald. *in summ. verbo duellum num.* 7. Lezana *dict. tom. tertio eodem verbo. etiam numero septimo.*

Duellorum chartas subscribentes, aut publicantes, vel de illis se intromittentes excommunicantur, & alias pœnas incurrunt, patrini efficiuntur infames, bonis omnibus spoliantur, ac veluti homicidæ puniuntur, campum præstantes illum amittunt. *Clemens VIII. constit.* 11. incip. *Illius Vices 16. Kalend. Decembris* 1592. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom* 3. *pag.* 13. aliàs *pag.* 10. & Lezan. *dict. tom.* 3. *verbo duellum num.* 9. Trullench. *in Decalog. lib.* 5. *cap.* 2. *dub.* 13. *num* 12. & de illius materia ac interpretatione, Scottia *in selectas summorum Pontificum Constitutiones epit.* 155. *theor.* 390. Ioann. Anton. Nouar. *in summ. Bullarij, tit. de duello*, Lezana *dict. verbo duellum, num.* 10. *cum seqq.* 3

Duelli pœnas incurrunt pacifcentes de dirimendo certamine cum primum alterutrer vulneratus, aut certus ictuum numerus vtrique illatus fuerit, & qui in bello iusto aduersarios ob priuata odia ad singulare certamen prouocant, & Magistratus, Præsides, locatenentes, & duces, qui permittunt, vel pro ipsorum facultate non impediunt, aut iam factum non puniunt. *Clemens VIII. in dicta constit.* 11. 4

Duellum committentibus pœnæ inflictæ locum habent vbique gentium etiam inter militantes in castris, & in dominiis occupatis ab hostibus Fidei. *Clemens VIII. in dicta constit.* 11. 5

Duellorum materiam specialibus tractatibus exornarunt Ioannes de Lignano, Iacobus de Castello, aliàs de Villasancta, Iulius Ferrer, & Antonius Massa Galesius *tom.* 12. *tract. Doctor. à fol.* 295. Item Henricus Boterius, Lucas Florentis, & Antonius Peregrinus; Summistæ omnes *verbo duellum*, Bernard. & Salzedo *in pract. cap.* 100. aliàs 103. *in nouiss. impress.* Stephan. Quaran. *in sum. Bullarij verbo Duellum*, Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de duello*, Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo duellum*, Henriq. *in sum. lib.* 13. *cap.* 39. §. 3. Perez *per text.* 161. *in l.* 3. *gloss.* 1. *tit.* 13. *lib.* 8. *Ordin.* Suar. *tom* 5. *de censur. disp.* 31. *sect.* 4. Sayr. *in simili tract. lib.* 3. *cap.* 31. *num.* 29. *cum seqq.* Bonacina etiam *de censuris disp.* 2. *q.* 6. *puncto* 2. & *de censur. extra Bullam disp.* 2. *q.* 3. *puncto* 48. Caball. *in tract. de omni genere homicidij, n.* 79. *cum seqq. & cons.* 9. *lib.* 1. Paul. Comitol. *respons. moral. lib.* 6. *quæst.* 13. *cum seqq.* Martin. Delr. *disquis.* 6

disquis. magic. lib. 4. c. 4 sect. 2. Molina *de instit. tom. 4. tract. 3. disp.* 17. Valet. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 21. c. 7. n. 75. cum seqq.* Vgolin. *de officio Episcopi cap.* 8. §. 2. Sanch. *in præcepta decalogi lib. 2. c. 39. n. 19. cum seqq.* Filliuc. *tom. 1. tract.* 15. *n.* 103. *cum seqq. & tom. 2. tract.* 29. *cap.* 8. Castr. Palao *in opere morali tract. 6. de eharist. disp. 5. punct.* 7. Teullench. *in Decalog. lib. 5. c. 2. dub.* 13.

SVMMARIVM.

1 *Consecrari an & quando possit Ecclesia omissis aliquibus caremoniis.*
2 *Graco ritu Ecclesia consecrata si ad Romanam redierit an sit iterum consecranda?*
3 *Consecratione noua indiget Ecclesia vetustate collapsa, & quasi de nouo ædificata.*
4 *Consecrari quando rite possint Ecclesia in quibus sepulta sunt corpora mortuorum?*
5 *Ecclesia quam dimittit Episcopus ad aliam translatus, à quo tempore vacet ostenditur.*
6 *Visitari à viciniori Episcopo quando possint Ecclesia seculares nullius diœcesis?*
7 *Vniri Ecclesia patronata quando possit libera tenuis, & qua minatur ruinam.*
8 *Capella publica quando non comprehendantur decreto* Concil. sess. 22. de obseruan.
9 *Examinari in Ecclesia non possunt Rei etiamsi iuramentum extra eam præstetur.*
10 *Capana Ecclesia quando gaudeat immunitate ecclesiastica?*
11 *Molendina Ecclesia non comprehenduntur sub prohibitione facta à laicis ne asportetur frumentum ad molendinum.*
12 *Benedictionem Ecclesia potest Episcopus delegare alicui Sacerdoti sibi beneuiso, si aliàs est legitime constructa.*
13 *Benedicere nouam Ecclesiam, & pollutam reconciliare non potest simplex Sacerdos sine licentia Sedis Apost.*
14 *Reconciliatio Ecclesia consecrata, & cameterij non alteri quam Episcopo committenda est.*
15 *Reconciliari non potest Ecclesia consecrata nisi per Ordinarium loci, vel alium Episcopum de consensu ipsius.*
16 *Benedictio simplex Ecclesia non consecrata, & cameterij potest committi alicui Presbytero in dignitate ecclesiastica constituto.*
17 *Reconciliatio Ecclesia polluta, qua non fuerat antea consecrata, conceditur Archidiacono Remen.*
18 *Vicario generali conceditur licentia reconciliandi Ecclesiam pollutam attenta absentia Episcopi.*
19 *Reconciliatio Ecclesia quando possit committi Abbati, vel Decano, aut sacerdoti in ecclesiastica Dignitate constituto.*

Ecclesia.

COLLECT. CCLXX.

Ecclesia potest consecrari omissis aliquibus cæremoniis, quæ propter situm non possunt seruari, dummodo Episcopus quantum licet se conformet rubricis & regulis libri Cæremonialis. *Sacra Congr. Rit. in Cortonen.* 17. *Iulij* 1604. *& in Asten.* 24. *Septembris* 1605. *&* 27. *Septembris* 1608. testibus Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 9. n.* 16. Lezana *in sum quæst. Regul. tom. 3. verbo Ecclesia n.* 3. 1

Ecclesia consecrata ritu Græco, si ad Romanam Ecclesiam redietir, non est iterum consecranda si Fidem S. Trinitatis tenuerit, qui prius consecrauit. *Sacra Cong. Conc. sub die* 19. *Decembris* 1602. quam refert Aldan. *d. tit.* 9. *n.* 17. 2

Ecclesia vetustate collapsa & restaurata, ac quasi de nouo ædificata, indiget noua consecratione. *Sacra Cong. Rit. in Castren.* 9. *Octobris* 1610. quam citat Aldan. *d. tit.* 9. *n.* 18. 3

Ecclesiæ, in quibus sepulta sunt corpora mortuorum, possunt rite consecrari, dummodo corpora non sint sub Altari maiori, vel sub confessione, vbi Reliquiæ, & Sanctorum corpora locari debent. *Sacra Congr. Rit. in Bertinoren.* 7. *Octobris* 1606. referente Aldan. *d. tit.* 9. *n.* 19. 4

Ecclesia à qua volens transfertur, seu quã dimittit Episcopus, vacat ab eo tempore, quo idem Episcopus ab illius vinculo absoluitur in consistorio etiam ante expedirionem litterarum vel adeptam possessionem secundæ Ecclesiæ, & posteaquam huiusmodi absolutionis notitiam Episcopus habuerit etiam ex testimonio, seu documento Secretarij sacri Collegij illico tenetur se abstinere ab exercitio Ordinariæ iurisdictionis, eaque transit in Capitulum Sede vacante, & ita potest & debet Capitulum statim ea iurisdictione vti, & Vicarium iuxta Tridentini præscriptum eligere, Sedemque vacantem publicare *Sacr. Cong. Conc.* teste Massobr. *in praxi habendi concursum requis.* 1. *dub.* 9. *n.* 12. 5

Ecclesiæ seculares nullius diœcesis quantumcunque exemptæ, & Sedi Apost. immediate subiectæ, earumque Prælatus secularis habens in ea iurisdictionem quasi Episcopalem, possunt ab Episcopo, cuius Cathedralis Ecclesia proximior est, visitari vigore *Concil. sess. 24. de reform. c.* 9. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 6. de visitat. l. 5. §. 2. num.* 13. 6

Ecclesia

7 Ecclesia libera, quæ minatur ruinam, & habet tenuissimos redditus non excedentes summam scutorum circiter triũ, potest vniri patronatæ cum reseruatione iurispatronatus, & onere imposito patrono illam reparandi, & dotandi in scutis quinquaginta. *Sacr. Cong. Conc. in Triuentina* 23. *Decembris* 1622. de qua Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 9. *n.* 21.

8 Ecclesiæ, vel Capellæ publicæ non comprehenduntur decreto *sacr. Conc. Trid sess.* 22. de obseruand. & euitan. dummodo earum ianua in via publica exeat, & ad illam omnibus publicus pateat accessus, nec fenestræ in illa sint, per quas in ea prospectus haberi valeat, habeatque necessaria requisita, nec iuribus Parochialibus præiudicet. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Florentina* 1. *Septembris* 1615. *& in Colimbrien.* 1. *Iulij* 1616. penes Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 9. *n.* 23.

9 Ecclesia non possunt examinari Rei, etiamsi iuramentum extra Ecclesiam, & locum immunem antea præstetur. *Sacra Congr. Immunitatis sub die* 7. *Decembris* 1632. apud Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 9. *n.* 24.

10 Ecclesiæ campana, ab ea tamen distans, sed intra triginta passus, quæ solummodò inseruit pro seruitio Ecclesiæ, gaudet immunitate ecclesiastica. *Sacra Congr. Immunitatis sub dicta die* 7. *Decembris* 1632. per Doctrinam Farinac *de immun. n.* 289. & Decian. *tract. crimin. lib.* 6. *cap.* 25. *n.* 12. *&* 15.

11 Ecclesiæ molendina non comprehenduntur sub prohibitione facta à laicis ne asportetur frumentum ad molendinum, &c *Eadem Sacra Congr. Immunitatis sub dicta die* 7. *Decembris* 1632. per doctrinam Anchar. *cons.* 13. *&* 155.

12 Ecclesiæ benedictionem potest Episcopus delegare alicui Sacerdoti sibi beneuiso, si aliàs est legitimè constructa. *Sacra Congr. Rit. in Pennen.* 14. *Februarij* 1632. quam adducit Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 9. *n.* 25.

13 Ecclesiam nouam benedicere, & pollutam reconciliare non potest simplex Sacerdos sine licentia Sedis Apostol. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. teste Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Ecclesia n.* 17.

14 Ecclesiæ consecratæ, & cæmeterij reconciliatio non alteri quam Episcopo committenda est. *Sacra Congr. Rit. in Cameracen.* 9. *Februarij* 1608. de qua meminit Lezana *d. verbo Ecclesia n.* 14. *in fine.*

15 Ecclesia consecrata non potest nisi per Ordinarium loci, vel alium Episcopum de consensu ipsius reconciliari. *Sacra Congr. Rit. in Aretina* 9. *Aprilis* 1633. quam refert Bonsadin. *in thesauro ecclesiast. decision. resol.* 10. *num.* 42.

16 Ecclesiæ non consecratæ, & cæmeterij simplex benedictio, potest committi alicui Presbytero in Dignitate ecclesiastica constituto. *Sacra Congr. Rit. in dicta Cameracen.* cuius memini *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *allegat.* 28. *n.* 57.

Ecclesia polluta, quæ non fuerat ante consecrata vt ab Archidiacono Remen. reconciliari posset, concessit *Sacra Congr. Rit. in Remen.* 9. *Maij* 1609. de qua me citato Lezana *d. verbo Ecclesia n.* 17. 17

Ecclesiam pollutam reconciliandi licentia conceditur Vicario Generali, attenta absentia Episcopi. *Sacra Cong. Rit. in Galtillen.* 24. *Septembris* 1605. referente Lezana *d. verbo Ecclesia n.* 17. 18

Ecclesiæ reconciliatio potest committi alicui Abbati, seu Decano, vel Sacerdoti in Dignitate ecclesiastica constituto, à quo tamen prius per proprium Episcopum, vel alium benedicta. *Sacra Congr. Rit. in Rothomagen.* 13. *Iulij* 1601. teste Lezana *d. verbo Ecclesia n.* 17. 19

Ecclesiæ consecratio vide *in verbo Consecratio collect.* 215. *à n.* 5.

Ecclesia Collegiata vide in verbo *Collegiata Ecclesia collect.* 181.

Ecclesia Parochialis, vide *in verbo Parochialis Ecclesia collect.* 552.

Ecclesias visitare, vide verbo *Visitare, collect.* 728.

Ecclesiæ particulares, quæ sub laicorum Magistrorum gubernio, & directione esse solent. Vide *in verbo Oratorium collect.* 541.

Ecclesiarum duarum vnitarum Episcopus, vide in verbo *Episcopus ecclesiarum duarum vnitarum collect.* 288.

SVMMARIVM.

1 *Caput omnium aliarum est Ecclesia Romana & norma reliquarum.*

2 *Præscriptione centenaria gaudet Ecclesia Romana.*

3 *Lateranensis Ecclesia de Vrbe supremum locum tenet super omnes.*

4 *Præscriptione centenaria gaudet Ecclesia Lateranensis.*

5 *Canonici Ecclesiæ Lateranensis præcedunt Canonicis & clero Ecclesiæ sancti Petri de Vrbe.*

6 *Lateranensis Ecclesia ædificata à Constantino in suo palatio Lateranen. & Sedes Pontificis vocatur.*

7 *Lateranensis Ecclesia est Romanorum Pontificum Patriarchium.*

8 *Archipresbyter Cardinalis, & Iudex ab eo deputatus lites Lateranensis Ecclesiæ cognoscit.*

9 *Capitulum Ecclesiæ Lateranens. concedit licentiam in suis locis erigendi loca pia cum consensu Ordinariorum.*

10 *Capitulum Ecclesiæ Lateranen. Indulgentias communicat seruata forma à Clemente VIII. tradita.*

11 *Ecclesiam S. Petri de Vrbe munificentius readificandum censuit Iulius II.*

12 *Iurisdictio Archipresbyteri Ecclesiæ sancti Petri de Vrbe qualis?*

13 *Ecclesia S. Mariæ Maioris de Vrbe est vna ex quatuor quæ visitantur anno Iubilæi.*

14 *Iurisdictio Archipresbyteri S. Mariæ maioris quæ?*

Ecclesiæ Patriarchales de Vrbe.

Collect. CCLXXI.

1 Ecclesia Romana est aliarum omnium caput. *Innocentius IV. constit.* 1. incip. *Cum aduersus 2. Kalend. Nouembris* 1243. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 60. Et est caput, & norma reliquarum Ecclesiarum. *Eugenius IV. constit.* 15. incip. *Non mediocri de anno* 1439. apud Laert. Cherub. *d. tom. 1. pag.* 282.

2 Ecclesia Romana gaudet centenaria præscriptione. *Honorius III. constit.* 4. incip. *Sedis 9 Kalend. May* 1221. apud Laert. Cherub. *d. tom. 1 pag.* 46.

3 Ecclesia Lateranen. de Vrbe supremum locum tenet super omnes Ecclesias & Vrbis & Orbis. *Gregorius XI. constit.* 1. incip. *Super 19. Kalend. Februarij* 1372. apud Laert. Cherub. *tom. 1 pag.* 220. aliàs *pag.* 216. *Pius V. constit.* 94. incip. *Infirma* 12. *Kal. Ianuarij* 1569. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 296. aliàs *pag.* 223.

4 Ecclesia Lateranen. gaudet centenaria præscriptione. *Honorius III. constit.* 4. incip. *Sedis 9. Kalend. Maij* 1221. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 46. aliàs *pag.* 80. in nouiss. impress.

5 Ecclesiæ Lateranen. Canonici præcedunt Canonicis & Clero Ecclesiæ sancti Petri de Vrbe. *Pius V. constit.* 94. incip. *Infirma* 12. *Kalend. Ianuarij* 1569. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 296. aliàs *pag.* 223. in nouiss. impress.

6 Ecclesia Lateranen. ædificata à Constantino Imp. in suo palatio Lateranensi, & sedes Pontificis vocatur. *Gregorius XI. constit.* 1. incip. *Super* 10. *Kalend. Februar.* 1372. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 220. aliàs *pag.* 216.

7 Ecclesia Lateranen. est Romanorum Pontificum Patriarchium. *Sixtus V. constit.* 29. incip. *Si cunctas* 15. *Ianuarij* 1586. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 513. aliàs *pag.* 390. in nouiss. impress.

Ecclesiæ Lateranen. lites agnoscit Cardinalis Archipresbyter. & iudex ab eo deputatus. *Paulus V. constit.* 49. incip. *Ad ea 6. Idib. Iunij* 1608. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 240. aliàs *pag.* 176. in nouiss. impress. 8

Ecclesiæ Lateranen. Capitulum dat licentiam in suis locis erigendi loca pia cum consensu Ordinariorum. *Sixtus V. d. constit.* 19 incip. *Si cunctas.* 9

Ecclesiæ Lateranen. Capitulum Indulgentias communicat seruata forma à Clemente VIII. tradita. *Paulus V. const.* 68. incip. *Quæ salubriter* 23. *Nouembris* 1610. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 260. aliàs *pag.* 190. in nouiss. impress. 10

Ecclesiã sancti Petri de Vrbe munificentius reædificandam censuit *Iulius II. constit.* 23. incip. *Liquet* 11. *Ianuarij* 1509. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag* 437. aliàs *pag.* 379. in nouiss. impress. 11

Ecclesiæ S. Petri Archipresbyteri iurisdictio quæ sit in Capitulum eiusdem Ecclesiæ Canonicos, & alios, & in eorum litibus, *Paulus III. const.* 35. incip. *Cum dilectus, Kalend. Nouembris* 1542. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 671. *& Sixtus V. constit.* 102. incip. *Cum ex debito*, 4. *Non. Martij* 1590. apud eundem Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 678. aliàs *pag.* 514 in nouiss. impress. 12

Ecclesia S. Mariæ Maioris de Vrbe est vna ex quatuor, quæ visitantur anno Iubilei, *Clemens VIII. constit.* 58. incip. *Annus Domini*, 14. *Kalend. Iunij* 1599. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 74. aliàs *pag.* 54. in nouiss. impress. 13

Ecclesiæ S. Mariæ Maioris Archipresbyteri iurisdictionem in eius litibus omnibus exprimit *Paulus III. constit* 19. incip. *Cum sicut, de anno* 1538. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 641. aliàs *pag.* 530. in nouiss. impress. 14

SVMMARIVM.

1 *Senensis Ecclesia in Archiepiscopalem erecta à Pio II.*

2 *Bononiensis Ecclesia in Archiepiscopalem erecta à Gregorio XIII. cuius suffraganeas designauit Clemens VIII.*

3 *Firmana Ecclesia in Archiepiscopalem cum suffraganeis erecta à Sixto V.*

4 *Rauennatensis Ecclesia in Archiepiscopalem erecta à Gregorio XIII. cuius suffraganeas designauit Clemens VIII.*

5 *Lauretana Ecclesia in Episcopalem erecta à Sixto V.*

6 *Montis Alti Ecclesia in Episcopalem erecta ab eodem Sixto V.*

7 *Ripana Ecclesia in Episcopalẽ erecta à Pio V.*

8 *S. Seuerini*

8 *S. Seuerini Ecclesia in prouincia Marchiæ in Episcopalem erecta à Sixto V.*
9 *Tolentina Ecclesia in Episcopalem erecta & Maceratensi vnita à Sixto V.*

Ecclesiæ in Archiepiscopales & Episcopales erectæ.

Collect. CCLXXII.

1 Ecclesiam Senensem in Archiepiscopalem erexit, & eius fines designauit *Pius II. constit.* 3. incip. *Triumphans*, 10. *Kalend. Maij* 1459. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 315. aliàs *pag.* 289. in nouissima impress.

2 Ecclesiam Bononien. in Archiepiscopalem erexit *Gregorius XIII. constit.* 79. incip. *Vniuersi Id. Decembris* 1582. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 462. Et illius Suffraganeas Ecclesias designauit *Clemens VIII. constit.* 116. incip. *Romanus*, 18 *Kalend. Ianuary* 1604. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 166.

3 Ecclesiam Firmanam in Archiepiscopalem erexit, eiusque Suffraganeas Ecclesias designauit *Sixtus V. constit.* 95. incip. *Vniuersi* 9. *Kalend. Iunij* 1589. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 663.

4 Ecclesiæ Rauenaten. in Archiepiscopalem erectæ à Gregorio XIII. Suffraganeas Ecclesias designauit *Clemens VIII. constit.* 116. incip. *Romanus* 18. *Kalend. Ianuarij* 1604 apud Laert. Cherub. *tom.* 3 *pag.* 166. aliàs *p.* 121. in nouiss. impress.

5 Ecclesiam Lauretanam in Episcopalem erexit *Sixtus V. constit.* 24. incip. *Pro excellenti* 16. *Kalend. Aprilis* 1586. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 518.

6 Ecclesiam Montis Alti in Episcopalem erexit *Sixtus V. constit.* 48. incip. *Super vniuersas* 8. *Kalend. Decembris* 1586. apud Laert. Cherub, *tom.* 2. *pag.* 558.

7 Ecclesiam Ripanam in Episcopalem erexit, & illius fines designauit *Pius V. constit.* 2. incip. *Illius* 3. *Kalend. Augusti* 1571. *in appendice* apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *in fine Bullarij*, aliàs *pag.* 271. *tom.* 2. in nouiss. impress.

8 Ecclesiam S. Seuerini in prouincia Marchiæ in Episcopalem erexit, eiusque fines designauit *Sixtus V. constit.* 49. incip. *Superna* 6. *Kalend. Decembris* 1586. apud Laert Cherub. *tom.* 2. *pag.* 559 aliàs *pag.* 425. in nouiss impress.

9 Ecclesiam Tolentinam in Episcopalem erexit, eamque vniuit Ecclesiæ Maceratensi *Sixtus V. constit.* 51. incip. *Super vniuersas* 4. *Id Decembris* 1586. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 564. aliàs *pag.* 428. nouiss. impress.

SVMMARIVM.

1 *Clerus Ecclesiæ Cathedralis in funere defunctorum quomodo præcedat clero aliarum Ecclesiarum.*
2 *Canonici, Presbyteri, & alij Clerici Cathedralis Ecclesiæ omnes in processionibus sub Cruce Cathedralis incedere debent.*
3 *Parocho Cathedralis non licet sacramenta administrare, vel curam exercere in aliena Parochia.*
4 *Archiuium proprium Cathedralis Ecclesiæ quomodo Episcopus visitare possit?*

Ecclesia Cathedralis.

Collect. CCLXXIII.

Ecclesiæ Cathedralis Clerus in funere defunctorum per totam viam, tam per suam quàm per alienam iurisdictionem præcedere debet Clero aliarum Ecclesiarum etiam exemptarum, & habentium iurisdictionem distinctam à iurisdictione Cathedralis Ecclesiæ. *Sacra Cong. Rit. in Melsten.* 18. *Nouembris* 1606. cuius meminit Sellius *in select. Canon. cap.* 30. *n.* 72. 1

Ecclesiæ Cathedralis Canonici, Presbyteri, & Clerici tam perpetuò adscripti, quàm nutu amouibiles, omnes simul faciunt vnum corpus, & omnes sub Ecclesiæ Cathedralis Cruce in publicis processionibus incedere debent. *Sacra Cong. Rit. in Maceraten.* 28. *Nouembris* 1609. teste Sellio *d. c.* 30. *n.* 71. 2

Ecclesiæ Cathedralis Parocho non licet sacramenta administrare vel curam exercere in aliena Parochia. *Sacra Cong. Rit. in Eugubina* 20. *Septembris* 1628. quam refert Sellius *d. c.* 30. *n.* 74. & Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *n.* 30. 3

Ecclesiæ Cathedralis proprium archiuium potest Episcopus visitare, & iuta atque scripturas concernentes statum ipsius Ecclesiæ recognoscere, adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiæ Canonicis. *Sacra Cong. Conc. in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 10. penes Sellium *d. c.* 30. *n.* 75. 4

Ecclesiæ Cathedralis Canonicus. Vide in verbo *Canonicus Ecclesiæ Cathedralis, coll.* 90.

SVMMARIVM.

1 *Concursus edicta quando proponere debeant Ordinarij in vacatione beneficiorum Curatorum.*

2 Concursus

2 *Concursus edictum aliud quando proponendum, & illius terminus prorogari valeat?*

3 *Citationum relaxatio ad vocandos oppositores in vacatione beneficiorum de iurepatronatus ad quem spectet?*

4 *Examen nullum est faciendum ante lapsum termini edicti.*

5 *Episcopus potest apponere edictum pro concursu infra quatuor vel sex menses respectiuè à die vacationis Parochialis.*

Edictum pro concursu ad Parochialem.

Collect. CCLXXIV.

1 Edicta concursus proponere debent Ordinarij in beneficiis Curatis Sedis Apost. vacantibus per obitum, puta in mensibus reseruatis, & à Sede Apost. prouisio facienda est approbato ab examinatoribus in Synodo diœcesana deputatis, si fidem approbationis habet ab Ordinario. *Sacra Cong. Concil.* teste Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. c. 5. n. 17.*

2 Edictum aliud concursus non est proponendum, sed ille, qui comparuerit, examini est subiiciendus, & si idoneus repertus fuerit, eidem beneficium est conferendum, nisi qui descripti sunt excusent se legitimo impedimento detineri quominus valeant ad concursum accedere, tunc enim poterit Episcopus legitimè terminum prorogare. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. cap. 2. num. 205.*

3 Edictum siue citationum relaxatio ad vocandos oppositores, quæ fieri debent in præsentationibus patronorum, & edicta ponere ante institutionem iurispatronatus ad eos spectat, ad quos ante Concilium spectabat, cum de his nihil per Concilium fuerit dispositum. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. c. 3. n. 19.*

4 Edicti ante lapsum terminum nullum est examen, & concursus factus. *Sacra Congr. Conc. in Poten* 4. *Maij* 1619. quam citat Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 11. n. 17. cum seq.*

5 Edictum pro communi potest Episcopus apponere infra quatuor & sex menses respectiuè à die vacationis Parochialis ex dispositione sacri Conc. Trident. & Constitutionis sanctæ mem. Pij V. *Sacra Cong. Conc. in Tyburtina* 28. *Aprilis* 1629. cuius meminì *de officio & potest. Parochi cap. 3. n.* 40.

Summarium.

1 *Episcopo visitationem aggredienti non licet edicta proponere, quibus subditi iubeantur crimina detegere.*

2 *Episcopus subscribere & publicare solus potest edicta, quibus prohibetur accessus personis secularibus ad Monialium monasteria Regularibus subiectarum.*

3 *Clerici in minoribus non possunt adstringi sub pœna priuationis habitus clericalis, sacros Ordines assumere.*

4 *Episcopus potest per se solum facere sine consensu Capituli, edicta generalia pro generali Visitatione diœcesis.*

5 *Episcopus non debet in edictis generalibus Visitationis præcipere in virtute sanctæ obedientiæ vt populus denuntiet ea, quæ correctione digna sunt.*

6 *Laici possunt cogi declarare sub edicto generali non comprehendi Ecclesiam, neque clericos.*

Edictum pro visitatione, & aliis.

Collect. CCLXXV.

Edicta proponere non licet Episcopo Visitationem aggredienti, quibus subditi iubeantur crimina detegere, multoque minus proposita pœna excommunicationis. *Sacra Congr. Conc. sub die* 2. *Ianuarij* 1601. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 114. *n.* 16. 1

Edicta, quibus prohibentur personis secularibus accessus ad monasteria Monialium Regularibus subiectarum, ab Episcopo dumtaxat subscribenda, & publicanda sunt *Sacra Congr. Conc. in Cameracen.* 21. *Februarij* 1617. quam refert Sellius *d. c.* 114. *n.* 17. 2

Edictum vt clerici in minoribus, qui legitimæ essent ætatis, deberent assumere sacros Ordines sub pœna priuationis habitus clericalis, est reuocandum. *Sacra Congr. Conc. in Maracten.* 14. *Decembris* 1630. quam citat Sellius *d. cap.* 114. *num.* 18. 3

Edicta generalia pro generali visitatione diœcesis decreto *cap. 3. sess. 24. de reformat.* demandata, potest Episcopus per se solum facere absque consensu, seu consilio Capituli. *Sacra Cong. Conc. in Ortolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 2. cuius meminì *de Canonic. & Dignit. cap.* 42. *sub n.* 20. 4

Edictis generalibus, & præparatoriis ad visitationem diœcesis non debet Episcopus præcipere in virtute sanctæ obedientiæ vt populus denunciet ea, quæ correctione & emen 5

emendatione digna iudicabit. *Eadem S. Cong. Conc. in d. Oriolen. in resp. ad* 3. apud Sellium *d. cap.* 114. *n.* 19.

6 Edictum generale à laicis publicatum possunt ipsi cogi declarare quod sub ea lege neque Ecclesia, neque clerici ligantur. *Sacra Cong. Immunitatis sub die* 7. *Decembris* 1631. per doctrinam *Felini in cap. Ecclesia S. Mariæ n.* 81. *de constit.* Anchar. *cons.* 155. Hieron. Gabr. *cons.* 37. *n.* 3. *vol.* 3.

SVMMARIVM.

1 *Celebrare non possunt eiecti à Religione absque dispensatione Apost.*

2 *Religiosus legitimè professus nullus potest à Religione eiici nisi sit verè incorrigibilis, & quis talis censeatur, ostenditur.*

3 *Suspensi perpetuò sunt ab exercitio Ordinum eiecti à Religione.*

4 *Superiores litteras testimoniales non concedant eiectis à Religione.*

5 *Habitu clericali incedere debent eiecti à Religione etiamsi in minoribus Ordinibus constituti sint.*

6 *Ordinary loci iurisdictioni, & obedientiæ subsunt eiecti à Religione, proindéque Generalis illico expulsionis sententiam Ordinario notificare tenetur.*

7 *Religiosus legitimè professus vt possit à Religione eiici quæ præcedere debeant.*

Eiecti à Religione.

COLLECT. CCLXXVI.

1 Eiecti à Religione non possunt celebrare absque dispensatione Apostolica. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Vlixbonen* 16. *Ianuary* 1596. teste Sellio *in selectis Canonic. cap.* 23. *num.* 18.

2 Eiici à Religione nulli legitimè professi possunt nisi verè sint incorrigibiles: verè autem incorrigibiles minimè censentur nisi non solum concurrant ea omnia, quæ ad hoc ex Iuris communis dispositione requiruntur, sublatis hac in parte statutis & Constitutionibus cuiusque Religionis & Ordinis etiam à Sede Apost. approbatis, & confirmatis, verum etiam vnius anni spatio in ieiunio & pœnitentia probentur in carceribus, proindéque vnaquæque Religio priuatos habeat carceres in qualibet saltim prouincia: elapso autem anno si nihilominus non resipuerit, sed animo indurato in sua pertinacia perseuerauerit, ne contagione pestifera plurimos perdat, tanquam pecus morbida, ac membrum eiici tandem possit, sed ab ipsomet Generali tantum de consilio, & assensu sex Patrum ex grauioribus Religionis eligendis in singulis Capitulis, vel Congregationibus generalibus, tuneque nonnisi instructo secundum eorum stylum, & Constitutiones processu, & plenè probatis causis expulsionis ad sacrorum Canonum præscriptum. *Sacra Congreg. Conc. in decretis de Regularib. apostatis, & eiectis sub die* 21. *Septembris* 1624 apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *pag.* 41. cuius meminerunt Ioann. Maria Nouat. *in lucerna Regular. verbo eiectus n.* 4. & eius frater Ioan. Antonius Nouar. *in summa Bullarum sub tit. de apostatis, & eiectis à Religione*, Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regulares pag.* 213. & Ego *in fine tract. de officio, & potestate Episcopi.*

Eiecti à Religione & extra illam degentes, 3 sunt perpetuò suspensi ab exercitio Ordinum, sublata Ordinariis locorum, facultate dictam suspensionem relaxandi, ac moderandi. *Sacra Cong. Conc. in dictis decretis de Regularibus apostatis, & eiectis*, referente vtroque Nouario.

Eiectis à Religionibus Superiores litteras 4 testimoniales non concedant, illos ad Sedem Apostol. reiicientes, vel iubentes aliam ingredi Religionem. *Eadem S. Cong. Conc. in dictis decretis de Regularibus, apostatis, & eiectis.*

Eiecti à Religione ex dispositione decre- 5 torum de apostatis, & eiectis, si in Ordinibus etiam minoribus constituti sint, tenentur incedere in habitu clericali. *Sacra Cong. Concil. in Pisana* 1. *Aprilis* 1628. cuius meminit Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 3. *verbo eiecti Regulares n.* 8.

Eiecti quandiu non redierint ad Religio- 6 nem in habitu clericali incedere debent, atque Ordinarij loci iurisdictioni, & obedientiæ subsunt, proindéque Generalis illico expulsionis sententiam Ordinario notificare tenetur. *Sacra Cong. Conc.* penes Bellet. *disquisit. clerical. p.* 2. *de pœnis clericor.* §. 25. *n.* 6. Carol: Maranta *tom.* 3. *resp.* 57. *n.* 39. vbi per totam illam responsionem disputat an si iste habitu clericali excusso, militiæ se adscribat sæculari, facinoribus irretitus, dici possit apostata.

Eiici à Religione non potest legitimè pro- 7 fessus nisi postquam per annum integrum in carceribus in ieiunio, & pœnitentia detenti, & probati fuerint, & eo elapso non resipuerint, sed animo indurato in sua pertinacia perseuerauerint. Si verò è carceribus aufugiant, etiam pro huiusmodi fugæ delicto sunt puniendi, & possunt ferrea custodia in carceribus detineri. *Sacra Cong. Conc. die* 13. *Nouembris* 1632. quam refert Laurent. de Peyrinis

rinis de priuileg. Regul tom. 3. in fine vbi de decretis Sacræ Congreg pag. 563.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de electione agentes.*

2 *Electio ad regimen Monaſteriorum, & dignitatum Conuentualiũ debet ab Apoſt. Sede confirmari intra tres menſes.*

3 *Epiſcopi non poſſunt facere electiones, prouiſiones, &c. cum receptione alicuius, quod in vſus pios non conuertatur.*

4 *Metropolitani electio ſemel facta ab Epiſcopo exempto non poteſt mutari.*

5 & 6 *Electio, & collatio perſonæ, cui conferendus eſt Canonicatus habens annexum onus lectionis ſacræ Theologiæ ad quem ſpectet?*

7 *Superioribus Ordinum quando liceat Religioſum mittere cum voto ad Capituli Generalis celebrationem.*

8 *Præſidens Capitulo Regularium quid in eo præcipere non poſſit?*

9 *Prælatorum Regularium electio ita debet fieri per vota ſecreta, vt non poſſit fieri per viam compromiſſi, aut inſpirationis.*

10 *Nomina eligentium ſi in Bullis confirmationis, ſeu patentibus exprimantur, electio eſt nulla.*

11 *Secreta & Canonica reputatur electio ſi electi fuerunt à Superioribus aliqui, qui vota omnium eligentium recipiant.*

12 *Electio non ſecreta remanet ac proinde eſt nulla in caſu propoſito.*

13 *Confraternitatum Officialium electio & confirmatio ad quem ſpectet?*

14 *Loci electio pro celebranda ſynodo Prouinciali ſpectat ad Archiepiſcopum.*

15 *Deputati Seminarij electio ſufficit fieri per Clerum ciuitatis.*

16 *Canonici electi ad Seminarij adminiſtrationem an poſſint remoueri?*

17 *Electio nihilominus eſt ſecreta, ſi electorum aliquis ante ſcrutinium verbo dicat ſe velle eligere hunc vel illum.*

18 *Prælato non licet in electione proponere duos, vel tres, ex quibus vnus eligatur.*

19 *Eligentes per ſchedulam aliquo patenti ſigno ſignatam vt innoteſcat ſcrutatoribus, faciunt electionem non ſecretam.*

Electio, Elector.

COLLECT. CCLXXVII.

1 DE electione Petrus de Baiſio *tom. 15. p. 1. fol.* 380. Lucas Caſtellinus, Sigiſmundus à Bononia *in particul. tractatib.* Iodoc. Lorichius *in theſauro nouo Theolog.* Petrus Creſpetius *in ſumm. Catholica Fides ſub hoc verbo*. Cuch. *inſtit. maior. lib 4. de elect.* Ludou. Miranda *in man. Prælator. tom. 2. quæſt.* 23. Iuli. Lauorius quondam mei amiſſimus *var. lucubrat. tom. 2. quæſt.* 23. Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 1. diſp. 5.* Ego *de iure eccleſ. vniuerſo lib. 1. c. 19. per tot.*

2 Electio ad regimen Monaſteriorum, Præpoſiturarum, ac Dignitatum Conuẽtualium quorumcunque Ordinum nullam vim habet, niſi ſit à Sede Apoſt. confirmata, & intra ſex menſes ſint litteræ expeditæ. *Pius IV. conſtit.* 86. incip. *Sanctiſſimus* 31. *Octobr.* 1564. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 121. alias *pag.* 91. in nouiſſ. impreſſ. Scortia *in ſelectas ſummorum Pontif. Conſtitutiones epith.* 82.

3 Electiones, præſentationes, vel aliæ prouiſiones, ſeu admiſſiones ad poſſeſſionem beneficiorum eccleſiaſticorum fieri non debent per Epiſcopos cum receptione alicuius, quod in vſus pios non conuertatur, non obſtantibus quibuſcunque conſuetudinibus, & indultis contrariis. *Pius V. conſtit.* 104. incip. *Dudum de anno* 1570. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2 pag.* 310.

4 Electio Metropolitani ſemel facta ab Epiſcopo exempto, vt ad eius Synodum Prouincialem conueniat, non poteſt poſtea mutari, ſed ſemper in futurum ad illam accedere tenetur, eiuſque electio ligat ſucceſſores. *Sacra Cong. Conc.* teſtibus Quarant. *in ſumma Bullarij verbo Concilium Prouinciale, n. 2. verſ an autem*, & Galet. *in margarita caſuum Conſcientiæ, verbo Epiſcopus pag.* 100. *col.* 2.

5 Electio perſonæ, cui conferendus eſt Canonicatus, habens annexum onus lectionis Sacræ Theologiæ ex præſcripto Concilij pertinet ad Epiſcopum, collatio verò eidem perſonæ facienda ad eos, ad quos ante Concilium pertinebat, quamuis ex conſuetudine electio ſola Canonicorum pertinet ad Capitulum, & confirmatio, ſeu inſtitutio ad Epiſcopum. *Sacra Congr. Conc. in Aretina* 31. *Iulij* 1627. quam refert Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib. 3. tit. 7. num.* 16.

6 Electio Lectoris ſoli Epiſcopo competit, nec ſucceſſori præiudicium fit: ſi aliter per prædeceſſores fuit obſeruatum, & id intelligendum eſt de his Canonicatibus Theologalibus, qui erecti non ſunt ante Concilium, ſeruandum eſt quod ante Concilium fiebat. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. part. 5. cap. 4. num.* 162.

7 Electionis in celebratione non eſt prohibitum Superioribus Ordinum, quibus id ex

regula conceditur, vt aliquem Fratrem idoneum suo loco delegent, seu mittant ad Capituli generalis celebrationem, vt suo nomine electionem faciat, si ex institutis & decretis suæ Religionis licet Superioribus absentibus & legitimè impeditis mittere alium ad Capitulum generale, qui suo loco & nomine in electione suffragium ferat. *Sacra Congr. Conc.* penes Castellin. *de elect. cap. 5. num.* 94. Tamburin. *de iure Abbatum, tom. 1. disp. 5. quæst. 4. num.* 9. Lezana *in summa quæst. Regul. tom. 3. verbo electio n.* 7.

8 Electione Superiorum Regularium Præsidens Capitulo non potest præcipere scrutatoribus sub præcepto sanctæ obedientiæ, & pœna excommunicationis latæ sententiæ ne recipiant suffragia ore tenus tradi solita pro aliquibus vltra certum numerum electioni insufficientem, sed eo completo dicant electoribus ad aures, vt seruari dicitur, vt dent aliis eorum vota, itavt electiones hactenus celebratæ si scrutatores præcepto Superioris obtemperantes singulorum eligentium vota non receperint, pro Canonicis non habeantur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* penes Castellin. *de elect. canonica c. 4. n.* 66. quem refero *de officio, & potest. Episcopi, p. 3. alleg.* 100. *n.* 23.

9 Electio Prælatorum Regularium ita debet fieri per vota secreta, vt non possit fieri per viam compromissi, aut inspirationis. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p. 5. c. 4. num.* 104. Castellin. *de elect. c. 7. num. 7. vers. ad quorum.* Sigism. à Bononia *in simili tract. dub. 2. num. 7. & dub. 31. num 14. vers. & insuper.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo electio, num.* 3.

10 Electio erit nulla si post eam factam in litteris confirmationis seu patentibus exprimerentur nomina eligentium. *Sacra Cong. Conc.* de qua Castellin. *d. c. 4. n.* 61. Lezana *d. verbo electio, n. 11. in princ.* Electoribus enim nullo modo licet antè vel post scrutinium, cui suum votũ dederint, publicare. *Eadem sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *disp. 5. c. 4. n.* 197.

11 Electio reputatur secreta & canonica, si electi fuerunt à Superioribus aliqui qui vota omnium eligentium recipiant. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *d. p. 5. c. 4. num.* 189. Castellin. *de elect. canon. c. 4. n.* 4. quos & alios refero *de officio & potest. Episcopi, p. 3 allegat.* 100. *num.* 18.

12 Electio est nulla quando aliqui ex electoribus vnica schedula recipiunt vnico nomine scripta & nomen electi notum scribũt duas schedulas, & vnam quam voluerint, reponunt, alteram scindunt, quia scriba potuit reuelare talem, qui non habuit nisi vnam schedulam, vel talem, qui non habuit duas. *Sacra Congr. Conc.* attestantibus Nicol. Garc. *d. p.* 5 Barbos. *Apost. Decis. Sum.* c. 4. *n.* 193. Castellin. *de elect. cap. 5. n.* 25. quos & alios refero *d. alleg.* 100. *n.* 22.

Electio Officialium Confraternitatum canonicè institutarum ad Confratres, eorundem verò Officialium confirmatio ad loci Episcopum, vel eius Vicarium generalem pertinet. Societatibus tamen sub immediata Regum protectione existentibus semper exceptis. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Bonina* 11. *Augusti* 1617. quam citat Sellius *in select. Canon. cap.* 31. *n.* 43. 13

Electio loci pro celebranda Synodo prouinciali de Iure communi pertinet ad Archiepiscopum. *Sacra Congr. Conc. in Acherontina* 28. *Nouembris* 1580. quam adducit idem Sellius *d. cap.* 31. *num.* 44. 14

Electio deputati seminarij sufficit fieri per clerum ciuitatis, & potest Episcopus erigere plura seminaria in illis locis, quæ non fuerunt taxata. *Sacra Congreg. Conc. in Lucana* 19. *Nouembris* 1616. de qua attestatur Sellius *d. cap.* 31. *num.* 45. 15

Electi Canonici ad seminarij administrationẽ perpetuo illam habere debent, nec remoueri possũt nisi ex legitima & iusta causa. *S. Congr. Conc.* teste Galleç. *in Margarita casuum Conscient. verbo Canonicus pag.* 30. *col.* 1. 16

Electorum aliquis si ante scrutinium verbo dicat se velle eligere hunc vel illum non propter hoc tollitur quin electio non sit secreta ex eo quia potuit pro altero suffragium præstare. *Sacra Congr. Conc.* penes Castellin. *de elect. Canon. cap. 5. num. 26. in fine.* 17

Electione non licet Prælato Superiori proponere duos, vel tres, ex quibus vnus eligatur. *S. Cong. Conc.* apud Laurent. de Peyrinis *de priuil. Regular. tom. 3. in addit. cap. 9. n.* 31. 18

Eligentes per schedulam aliquo patẽti signo signata, vt innotescat scrutatoribus, vel vni ex illis, quod talis elector elegit illum nominatum in schedula, faciunt electionẽ non secretam, & peccant mortaliter, ac proinde sic electus factus de hoc certus tenetur resignare Prælaturam, siue officium, vel petere à Sanctissimo confirmationẽ cum dispẽsatione. *S. Congr. Conc.* attestantibus Laurent. de Peyrinis *tom. 1. q. 1. de obedientia c.* 11. Castellin. *d. tract. de elect. cap. 4. num.* 61. quos refero *d. alleg.* 100. *num.* 21. 19

Electio Abbatissæ, vide *in verbo Abbatissa collect.* 5.

Electio administratorum vide *in verbo Administratores collect.* 13.

Electio Officialium, vide *in verbo Officiales collect.* 531.

Electio Prædicatoris, vide *in verbo Prædicator collect.* 592.

Electio Religiosorum pro associandis cadaueribus, vide *in verbo Hæres collect.* 406.

Aa SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Forma electionis Romani Pont. praescribitur remissiue, & Caeremoniale continens vsus talis electionis citatur.*

2 *Papa extra Curiam obeunte in Vrbe successoris electio facienda.*

3 *Papa electio simoniacè facta damnatur.*

Electio Papae.

Collect. CCLXXVIII.

1 ELectionem Romani Pont. formam, ac in eligendo obseruandas ordinationes praescripsit *Pius IV. constit.* 63. incip. *In eligendis 7. Id. Octob.* 1562. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 91. alias *pag.*68. in nouiss. impress. & nouissime *Gregorius XV. constit.* 13. incip. *Aeterni 17. Kalend. Decembris* 1621. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullar. tom.* 3. *pag.*291. in nouiss. impress. Et Caeremoniale continens vsus talis electionis seriò obseruandum, & nullo pacto immutandum edi iussit idem *Gregorius XV. constit.* 19. incip. *Decet Romanum Pontificem 4. Id. Martij* 1621. apud Angel. Mariam Cherub. *d. tom.* 3. *pag.* 297. quae omnia reperiuntur impressa *in fine tomi* 1. *variarum lucubrat. Iuly Lauorij à pag.* 536. & illorum memini latè de materia agens *in tract. de Iure ecclesi. vniuerso lib.*1. *cap.*1. *n.*103. *cum seqq.*

2 Electionem Romani Pont. iuxta praedecessorum ordinationes fieri censuit, & eo obeunte extra Curiam in Vrbe fieri voluit *Clemens VII. constit.*26. incip. *Cum charissimus pridie Non. Octobris* 1529. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1. *pag.*595. aliàs *pag.*497.

3 Electionem Romani Pont. simoniacè factam damnat, & complices poenis afficit *Iulius II. constit.*3. incip. *Cum tam diuino 19. Kalend. Februarij* 1505. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.*403. aliàs *pag.*355. in nouiss. impress.

SVMMARIVM.

1 *Fratres de redemptione captiuorum eleemosynas quaerere possunt, non tamen in Statu ecclesiastico.*

2 *Fratres discalceati non sunt molestandi in quaestuatione eleemosynarum non obstante quod alij Fratres Mendicantes eodem die eleemosynas quaerere soleant.*

3 *Fratres Ordinum Mendicantium in quibus locis per se ipsos eleemosynas quaerere possint?*

4 *Receptores eleemosynarum sine fraude eas conuertentes in vsus pios non comprehenduntur sub decreto Concilij sess. 21. cap. 9. de reform.*

5 *Qualiteribus eleemosynarum cum certis conditionibus licentia concedenda.*

6 *Pecunias anticipatè non possunt Moniales recipere ad computum dotalis eleemosynae.*

7 *Regularibus non est prohibitum inter Missarum solemnia eleemosynas, & oblationes ab offerentibus recipere.*

8 *Parochi non possunt recipere pro Missa eleemosynam manualem in illis diebus, quibus Missam tenentur celebrare.*

9 *Missa Defunctorum an necessariò celebranda sit vbi relicta fuerit eleemosyna ad celebrandas Missas pro anima defunctorum.*

10 *Missa de B. Maria in sabbato necessariò celebranda est si eleemosyna relinquatur pro ea celebranda in sabbato.*

11 *Parocho debentur eleemosynae, quae dantur sponsis in illorum benedictione.*

12 *Propinarum solutio si prohibeatur, earum appellatione non veniunt, quae per pactum sacristiis, & infirmariis monasteriorum Monialium dari solent.*

Eleemosyna.

Collect. CCLXXIX.

ELeemosynas quaerere possunt Fratres de Redemptione captiuorum. *Clemens VII. constit.* 7. incip. *Gratum 15. Kalend. Maij* 1524. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 570. aliàs *pag.* 479. in nouiss. edit. *Sixtus V. constit.*27. incip. *Cum benigna Kalend. Aprilis* 1586. apud eundem Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 521. aliàs *pag.* 397. & illarum meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo eleemosyna num.*2. 1

Eleemosynarum in quaestuatione non sunt molestandi, nec impediri possunt Fratres discalceati, non obstante quod alij Fratres Mendicantes eodem die eleemosynas quaerere soleant, qua isti quaerunt. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 9. *Ianuarij* 1608. quam refert Flauius Cherubin. *in compend. Bullarij ad constit.* 73. *Gregorij XIII.* incip. *Romani Pont. schol.*1. 2

Eleemosynas quaerere possunt Fratres Ordinum Mendicantium per se ipsos in locis vbi habent Conuentus, nec prohiberi possunt per Episcopum, sed tantùm si extra loca, vbi monasteria existunt, quaeritare voluerint, tenentur suorum Superiorum licentiam Ordinario ostendere. *Sacra Congreg. Concil. de anno* 1621. quam refero *de officio, & potest.* 3

Episcopi

Episcopi parte 3. allegatione 109. *num.* 10.

4 Eleemosynarum receptores, qui collectas in pios vsus conuertendas sine fraude sponte datas accipiunt, non comprehenduntur sub decreto Cōcilij Trid. sess. 21. de reform. c. 9 *Sacra Congr. Conc.* testibus Zerol. *in praxi Episcop. p. 2. verbo Quæstores*, Galer. *in margarita casuum Conscient. verbo eleemosyna* 1. Bonacin. *de censur. extra Bullam Cœnæ disp. 2. q. 3. puncto 30. num. 9. vers. tertio*, quos refero *d. alleg.* 109. *n.* 5.

5 Eleemosynas petendi licentia dari poterit cum his circunstantiis. Prima est vt sint personæ bonæ existimationis. Secunda ne sint participes ipsarum eleemosynarum. Tertia ne habeant vllo modo nomen quæstoris. Quarta nullas Indulgentias diuulgent, nec concionentur. Quinta nec sua priuilegia aut sacras Reliquias circunferant. Sexta nec imprecationibus, aut minis eleemosynas ab hominibus exprimant, aut extorqueant, nec campanas, aliáue instrumenta deferant. Septima nec quicquam tanquam debitum, aut vsitatum petant. Octaua nec vllo artificio, aut specie commemorandæ orationis alicuius sancti, aut alio peruerso more vtantur. Nona vt simpliciter ac modestè eleemosynas petant, easque in pij loci vtilitatem transportent. *Sacra Cong. Conc.* quam refert Zerol. *in praxi Episcop. p. 2. verbo Quæstores.*

6 Eleemosynæ dotalis ad computum, quam quæuis puella habitum Monachalem susceptura, persoluere debet, Monialibus nullatenus recipere licet pecunias, vel aliquam aliam rem anticipatè, alioquin tam recipientes, quàm persoluentes anathemati decreti *Conc. Trid. sess.* 25. *de Regular.* sunt subiecti. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Camerinen. de anno* 1580. quam adducit Aldan. *in compendio Canonicar. resolut. lib. 2 tit. 25. n. 9.*

7 Eleemosynas, & oblationes ab offerentibus recipere non est prohibitum Regularibus inter Missarum solemnia, vertendo se ad populum, & generalem Confessionem pro eo faciendo, non autem eis licet ab Altari discedere, & per Ecclesiam circumire. *Sacra Cong. Conc. in nullius prouinciæ Rauennaten.* 15. *Septembris* 1629. penes Lezanam *in summa quæst. Regul. tom. 1. cap. 9. num.* 45. *& cap.* 12. *num.* 41. *vers. ad* 2.

8 Eleemosynā manualem pro Missa recipere non possint Parochi in illis diebus, quibus Missam tenentur celebrare. *Sacra Cong. Conc.* 1. *Septembris* 1619. quam adducit Aldan. *d. tit.* 25 *num.* 10.

9 Eleemosyna relicta pro celebrandis Missis pro anima defunctorum licitè lucrari non potest, nisi celebretur Missa defunctorum, etsi occurrat festum duplex, quod de præcepto non seruetur. *Sacra Congr. Rit. in Pampilonen.* 1. *Septembris* 1607. de qua Aldan. *d. tit.* 25. *num.* 11.

Eleemosyna relicta pro celebranda Missa B. Mariæ in Sabbatho licitè lucrari non potest, nisi celebretur Missa de B. Maria, etiamsi in Sabbato occurrat festum solemne alterius Sancti. *Eadem Sacra Congr. Rit. in dicta Pampilonen.* 10

Eleemosynæ, quæ dantur à sponsis in illorum benedictione spectant ad Parochum. *Sacra Congr. Rit. in Acherontina* 25. *Ianuarij* 1602. cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap.* 21 *num.* 101. 11

Eleemosynæ, quæ per pactum Sacristiis, & infirmariis monasteriorum Monialium dari solent, non comprehenduntur in decreto, quo propinarum solutio per Moniales dum ad habitum, vel ad professionem admittuntur, fieri solita interdicitur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Vlixbonen.* 5. *Nouembris* 1616. penes Ioann. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. sub hoc verbo num.* 1. & illius memini *de iure ecclesi. vniuerso lib* 1. *cap.* 43. *num.* 32. 12

Eleemosynæ Missarum, vide *in verbo Missarum eleemosyna collect.* 476.

S. Elisabetha.

Collect. CCLXXX.

Sanctam Elisabetham Reginam Vngariæ in Sanctorum numerum adscripsit, & eius festum die 19. Nouembris celebrari iussit *Gregorius IX. constit.* 11. incip. *Gloriosus de anno* 1235. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1 *pag.* 57. eius vitam scribit Theodoricus Turingius apud Henric. Canis. *antiquarum lect. tom.* 5. *p.* 2. *pag.* 143.

Sanctæ Elisabethæ Reginæ Portugaliæ Officium recitatur die 4. Iulij: in Regno Portugaliæ ritu duplici: extra verò Regnum sub ritu semiduplici. *Sacra Congreg. Rit. sub die* 7. *Augusti* 1628. teste Sellio *in selectis Canon. cap* 1. *num.* 50. & Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 39. Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 7. *cap.* 9. *num* 4.

Sancta Elisabetha Regina Portugaliæ dum vixit tertium Ordinem S. Francisci expressè fuit professa. *Vrbanus VIII. constit.* 55. incip. *Cum sicut* 22. *Aprilis* 1626. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 72. & illius meminit Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 95. *post num.* 8. De eius vita, & laudibus Ioannes Perpinianus, & Blasius de Pina Freyle, qui etiam composuit Officium eiusdem S. Elisabethæ, Iacob. Friligat. *de vita S. Elisabeth. Romæ* 1625.

Sanctæ Emerentianæ officium, vide in verbo *Officium collect.* 534. *num.* 25.

Emolumenta.

Collect. CCLXXXI.

1 Emolumenta prouenientia ex exercitio iurisdictionis Curiæ Episcopalis Sede vacante, & sigillo, aut aliàs vndecunque prouenientia, neque ad Capitulum, neque ad Vicarium spectant, sed debent futuro Episcopo successori reseruari, si ad Episcopum Ecclesia non vacante, pertinuissent. *Sacra Congr. Conc. in Agrigentina* 17. *Aprilis* 1627. teste Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 8. *num.* 17. quem refero *in collect. ad Triden. sess.* 23. *de reform. cap.* 11. *num.* 9.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Episcopo agentes.*

2 *Ordo Episcoporum in Ecclesia Dei sublimior est gradus.*

3 *Cardinales in Curia præsentes tenentur visitare Episcopi post eorum promotionem.*

4 *Magistratus & Clerus quomodo recipere debeat suum Episcopum in primo ingressu.*

5 *Crucis osculatio & aqua benedicta à quo ministranda Episcopo aliquam ciuitatem ingredienti.*

6 *Titulum, characterem, & Ordinem semper retinet Episcopus licet dimittat Ecclesiam.*

7 *Inquisitio in promotionibus Episcoporum ad Cathedrales qualis facienda.*

8 *Papæ tantùm competit nomen Episcopi vniuersalis Ecclesiæ.*

9 *Synodum non celebrans Episcopus quotannis incurrit pœnas à iure statutas.*

10 *Concilium Prouinciale celebrare tenentur singulis trienniis Archiepiscopi.*

11 *Limina Apostolorum an & quando Episcopi visitare teneantur, remissiuè.*

12 *Pontificali reformato debent vti in toto Orbe Episcopi, omnesque alij Ecclesiarum Prælati,*

13 *Cæremoniale Episcoporum reformatum recipi & obseruari mandatur.*

14 *Priuilegia & indulta Episcoporum in Capella suæ Sanctitatis assistentium.*

15 *Episcopo extra suam diœcesim non conueniunt ea, quæ in propria ei debentur.*

16 *Puluinar & pannum coloris violacei non potest sibi sternere Episcopus in aliena diœcesi.*

17 *Ecclesiam pollutam reconciliare & nouam benedicere est proprium munus Episcopi.*

18 *Confraternitatibus laicorum potest ex causa Episcopus concedere vt in eorum Ecclesiis conseruent sanctissimum Sacramentum.*

19 *Vicario generali in absentia Episcopi debetur reuerentia in choro.*

20 *Benedicere populum, & vti Cruce, mozetta, & rochetto non potest Episcopus præsente Legato de Latere.*

21 *Confessionem facere cum celebrante, benedicere incensum, ac benedictionem solemnem dare potest Episcopus præsens Missæ in Ecclesia Collegiata exempta.*

22 *Assistentia nulla debetur Episcopo quando non incedit paratus.*

23 *Birretum sibimet ponere, & deponere debet Episcopus quando assistit Diuinis cum cappa,*

24 *Thurificandus est triplici ductu Episcopus tantum.*

25 *Thurificandus à quo veniat Episcopus assistens ad Missam?*

26 *Consecrari vt possit Episcopus cum assistentia duarum Dignitatum conceditur.*

27 *Officia non sunt inchoanda ante aduentum Episcopi si voluerit ad Ecclesiam venire.*

28 *Decretorum Concilij Prouincialis ad obseruantiam tenentur Episcopi non obstante lapsu decennij.*

29 *Statuta iurare quæ non teneatur Episcopus in ingressu suæ Ecclesiæ.*

30 *Cæremonialis Episcoporum dispositionem tenetur Episcopus obseruari facere in Cathedrali & in aliis suæ diœcesis Ecclesiis.*

31 *Capituli consilium, & non consensum debet Episcopus adhibere in distributione Ordinum facienda.*

32 *Episcopo ad Ecclesiam venienti quomodo teneantur obuiam ire Canonici?*

33 *Episcopus eligere debet baiulum probæ vitæ.*

Episcopus.

Collect. CCLXXXII.

De Episcopo, eiusque Officio, & dignitate Ioannes Bertachinus, Troylus Maluetius, Iacobus Simanchas, Guibertus de Fornaco, Bartholomæus Vgolinus, *in specialibus tractatibus*, Lælius Iordanus *de causis Episcoporum maioribus & rerum capitalium ad Papam deferendis.* Ioannes Filesacus *de sacra auctoritate Episcoporum*, Alphonsus Madrigal. *de Episcopis, & ministris Ecclesiæ*, Antonius de Prettis *de iurisdictionis Episcopalis defensione*, Franciscus de Valgas *de iurisdict. Episcopi*, Rutilius Benzonius *in Episcoporum speculo*, Stanislaus Socolouius, *de consecrat. Episcopi*, Ioannes Baptista Signius *de optimo Episcopo*, Antonius Paganus *de ordine, iurisdictione, & residentia Episcoporum*, Petrus Blesensis 1

Blesensis *de institutione Episcopi*, Fr. Stephanus Daluim *de potestate Episcoporum, Abbatum, aliorumque Prælatorum*, Iosephus Vela *de potestate Episcoporum circa inquirenda, & punienda crimina in suis diœcesibus commissa.* Scipio de Rubeis *in aphorism. Episcoporum.* Barrholomæus Gauantus *in enchirid. siue manuali Episcoporum* Sebastianus Medices *de Episcopis promouendis*, Lelius Zechius *de statu & munere Episcoporum*, Hieronymus Vielmius, *de Episcopis titularibus*, Camillus Cautius *de pensionibus Episcoporum*, Hieronymus Venero y Leyua *in examine Episcoporum*, Henricus Bottæus *de statutis Episcop.* Thomas Zerola, Paulus Piasecius, & Mauritius de Alzedo *in suis prax. Episc.* Thomas Caietanus, Bartholomęus Carranza, Hieronymus Gigas, Iacobus Naclantus, Dominicus Soto & Ambrosius Catharinus omnes *de residentia Episcoporum.*

2 Episcoporum Ordo in Ecclesia Dei sublimior est gradus. *Leo X const. 22.* incip. *Dii intra 14. Kalend. Ianuarij* 1516. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom 1.pag.*509 aliàs *pag.*435. in nouiss impress.

3 Episcopi post eorum creationem & promotionem Cardinales in Curia præsentes visitare tenentur. *Leo X. constit. 7.* incip. *Supernæ 3. Non. Maij* 1514. apud Laert. Cherubin. *tom.1. pag.* 474.

4 Episcopus quomodo recipiendus sit à Magistratu & Clero in primo ingressu? *Sacra Congr. Rit. in Tarraconen. 2. Martij* 1603. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.1. tit.24. n.52.*

5 Episcopo aliquam ciuitatem ingredienti osculatio Crucis, & aqua benedicta ministrari debet ab obtinente maiorem dignitatem in loco, licet non ad illius Ecclesiam, sed ad aliam processio dirigatur. Cum verò aliquam Ecclesiam ingreditur, debent hæc ei ministrari à digniore illius Ecclesiæ, etiamsi Canonici præsentes fuerint. *Sacra Cong. Rit. in Calaguritana 5. Iunij* 1601. quam adducit Aldan. *d. lib.1. tit.24. n.53.*

6 Episcopus licet dimittat Ecclesiam, semper tamen retinet titulum, characterem, & Ordinem. *Sacra Congr. Rit. in Miserbon.* 4. *Martij* 1606. quam citat Sellius *in selectis Canon. cap.3. num.64.*

7 Episcoporum & aliorum Prælatorum in promotionibus ad Cathedrales qualis debeat esse inquisitio *Gregorius XIV. constit.6.* incip. *Onus Apostolicæ Idib. Maij* 1591. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 691. nouissimè extat formula huius inquisitionis & processus apud me *de officio & potest. Episcopi, part.1. tit.1. cap.5. num.4. cum seqq.*

8 Episcopi vniuersalis Ecclesiæ nomen soli *Barbos. Apost. Decis. Sum.* Romano Pontifici competit. *Pelagius II. constit. 1.* incip. *Manifesto Kalend. Martij* 589. apud Laert. Cherub *tom.1. pag.7.*

9 Episcopus non celebrans Synodum quotannis incurrit pœnas à iure statutas. *Sacra Congr. Conc. 26. Iunij* 1621. penes Sellium *d. cap.3. num.65.*

10 Episcopi & Archiepiscopi singulis trienniis Concilium Prouinciale celebrare tenentur. *Leo X. constit.* 10. incip. *Regimini 4 Non. Maij* 1515. apud Laert. Cherub. *in sum. Bullarij tom.1. pag.*481.

11 Episcopi, Archiepiscopi, & alij Ecclesiarum Prælati quando limina Apostolorum visitare teneantur? Vide infra *in verbo limina collect.*451.

12 Episcopi, omnesque alij Ecclesiarum Prælati in toto Orbe debent vti Pontificali reformato. *Clemens VIII. constit.* 38. incip. *Ex quo 10. February* 1596. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.3. pag.52.*

13 Episcoporum Cæremoniale reformatum in vniuersa Ecclesia recipi & obseruari mandauit, idem *Clemens VIII. constit.*69. incip. *Cum nouissimè 14. Iulij* 1600. apud Laert. Cherub. *dict. tom 3. pag.99.*

14 Episcoporum in capella Sanctitatis suæ assistentium priuilegia & indulta diuulgauit *Gregorius XV. constit.*32. incip. *Circumspecta 17. Augusti* 1622. apud Aldan. *d. tit.24. n.54.*

15 Episcopo extra suam diœcesim, & in loco in quo non habet iurisdictionem, non conueniunt ea, quæ proprio Episcopo in sua Ecclesia, & diœcesi debētur. *Sacra Cong. Rit. in Policastren. 21. Augusti* 1604. de qua meminit Sellius *dict. cap.3. n.66.*

16 Episcopus in aliena Ecclesia non potest sibi puluinar & pannum coloris violacei sternere, & extra suam diœcesim non competit illi deosculatio textus Euangelij. *Sacra Cong. Rit. in Iadren.* 13 *Octobris* 1618. quam refert Aldan. *dict. tit.24 num 55.*

17 Episcopi proprium munus est, & non simplicis Sacerdotis reconciliare Ecclesiam pollutam, & nouam benedicere. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *May* 1617. *in resp. ad dub.* 19. quam citat Aldan. *d. tit.24. n.56.*

18 Episcopus potest ex causa concedere Confraternitatibus laicorum vt in eorum Ecclesia conseruent Sanctissimum Sacramentum. *Sacra Cong. Conc. in Iscalan. de ferro 19. Iunij* 1604. cuius meminit Sellius *d. cap.3. n.67.*

19 Episcopo, & in eius absentia Vicario generali debetur reuerentia in choro dum Diuina celebrantur ab omnibus Canonicis etiam exemptis ratione Subcollectoriæ, & alia ratione. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Catacen.* 11. *Nouembr.* 1614. teste Sellio *d. cap.3 num.* 68.

20 Epiſcopus præſente Legato de Latere in ciuitate non poteſt populum benedicere, nec vti Cruce, Mozzetta, vel rocheto diſcooperto. *Sacra Congr. Rit. in Perusina* 2. *Octobris* 1601. referente Sellio *d. cap.* 3. *num* 69.

21 Epiſcopus præſens Miſſæ in Eccleſia Collegiata exempta in ſua diœceſi, præſente Abbate dictæ Collegiatæ, debet Confeſſionem facere cum celebrante, benedicere incenſum, & miniſtros, ac benedictionem ſolemnem dare. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina S. Petri in Brogoglio* 7. *Februarij* 1604. *in reſp. ad* 5. *dub.* penes Sellium *d. cap.* 3. *n.* 70.

22 Epiſcopo quando non incedit paratus nulla debetur nec Presbyterotū, nec Diaconorum Canonicorum aſſiſtentia. *Sacra Cong. Rit. in Æſina* 30. *Auguſti* 1602. apud Sellium *d. cap.* 3. *n.* 71.

23 Epiſcopus ſibimet ponere & deponere debet birretum quando aſſiſtit Diuinis cum cappa. *S Congr. Rit. in Saonen.* 21. *Aug.* 1604. *& in Lucana* 4. *Auguſti* 1632. quarum meminit Bonfadin. *in theſauro eccleſiaſtic. deciſ. reſol.* 8. *num.* 13.

24 Epiſcopus tantum triplici ductu thurificandus eſt. *Sacra Congr. Rit. in Entomilien.* 11. *Decembris* 1604. de qua Sellius *d. cap.* 3. *n.* 72.

25 Epiſcopus aſſiſtens ad Miſſam thurificandus eſt ſemper à Presbytero aſſiſtente, ſiue ſit dignitas, ſiue Canonicus, non autem à Diacono Euangelij, licet ſit Canonicus. *S. Congr. Rit. in Placentina* 9. *May* 1607. *in reſp. ad dub.* 9. quam adducit Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 57.

26 Epiſcopus vt cum aſſiſtentia duarum Dignitatum loco Epiſcoporum ab Archiepiſcopo Goan. in Indiis Orientalibus poſſit conſecrati ex ſpeciali gratia, & attenta penuria Epiſcoporum in illis partibus conceditur. *S. Cong. Rit. in Goan. in Indiis Oriental.* 16. *Iulij* 1605. quam refert Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 58.

27 Epiſcopus ſi voluerit venire in Eccleſiam, Officia non ſunt inchoanda ante eius aduentum, ſed ſigno dato, & non veniente, non eſt vltra expectandus. *Sacra Cong. Rit. in Salamantina* 16. *Iuly* 1605. quam commemorat Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 59.

28 Epiſcopi tenentur ad obſeruantiam decretorum Concilij Prouincialis, non obſtante lapſu decennij, quo non fuerunt obſeruata. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de beneſic. p.* 5. *cap.* 4. *n.* 103.

29 Epiſcopus in ingreſſu ſuæ Eccleſiæ non tenetur iurare ſtatuta, quæ ſacris Canonibus, & ſacri Concilij decretis, Apoſtolicíſque Conſtitutionibus ſunt contraria, niſi à Sede Apoſt. ex certa ſcientia confirmata exiſtant. *Sacra Cong. Conc. in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. de qua Bonfadin. *d. reſol.* 8. *n* 14.

30 Epiſcopus tenetur omninò obſeruari facere in Cathedrali, & in aliis Eccleſiis ſuæ diœceſis, diſpoſitionem Cæremonialis Epiſcoporum. *Sacra Cong. Rit. in Angren.* 15. *Decembris* 1632. apud Bonfadin. *de reſol.* 8. *n.* 15.

31 Epiſcopus in Ordinum diſtributione faciendа, quorum ſcilicet Canonici Presbyteri, quiue Diaconi, & Subdiaconi eſſe debeant vigore cap. 12. ſeſſ. 24. tenetur ſolummodò adhibere Capituli conſilium, & non conſenſum, quia poteſt illis inuitis quod magis expedire iudicauerit, perficere. *Sacra Congr. Conc.* atteſtante Zerola *in praxi Epiſcop. p.* 2. *verbo Capitulum* §. 2.

32 Epiſcopo venienti ad Eccleſiam dum in choro à Canonicis recitantur Horæ Canonicæ, ſaltim duo ex Canonicis tenentur è choro diſcedere, & obuiam ire porrigentes aſperſorium, ſi verò non recitantur Horæ, omnes in Eccleſia & choro præſentes tenentur obuiam ire & excipere. *Sacra Cong. Rit. in Lunen. Sazanen.* 3. *Martij* 1633. referente Bonfadin. *d. reſol.* 8. *n.* 15.

33 Epiſcopus eligere debet baiulum probæ vitæ, qui citationes Curiæ Epiſcopalis exequatur, non enim per ſatellites exequendæ ſunt. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. in cauſa Ciuitatis Caſtelli* 14. *Aprilis* 1615. quam citat Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 3. *tit.* 1. *num.* 15.

Epiſcopi Cancellarius, vide in verbo *Cancellaria. collect.* 83.

SVMMARIVM.

1 *Reſidentes Epiſcopi non poſſunt citari ad comparendum in Curia niſi de Papæ commiſſione.*

2 *Reſidere tenentur Epiſcopi, & Archiepiſcopi, etiamſi S.R.E. Cardinales ſint, in ſuis Eccleſiis ſub diuerſis pœnis eo ipſo incurrendis.*

3 *Perſonaliter intereſſe poſſunt Epiſcopi in Synodis Prouincialibus, vel congregationibus, ſeu Aſſembleis generalibus.*

4 *Reſidere nõ excuſantur Epiſcopi prætextu & ratione cuiuſcunque ſeruitij, vel alicuius negotij grauiſſimi.*

5 *Reſidere excuſantur Epiſcopi à ſuis Eccleſiis abſentes ratione viſitandi limina Apoſtolorum.*

6 *Licentia à S. Concil. cap.* 1. *ſeſſ.* 23. *de reform. conceſſa aqua ex cauſa abeſſendi aliquantiſper à reſidentia non fuit ſublata per Conſtit. Vrbani VIII.*

7 *Abeſſe non licet Epiſcopo à ſua Eccleſia niſi ob aliquam cauſam ex connumeratis à Concil. cap.* 1. *ſeſſ.* 23. *de reform.*

8 *Epiſcopus reſidens in ſua Eccleſia liber eſt à reſiden*

residentia suarum Dignitatum, & beneficiorum, quæ obtinet in aliena diœcesi.

9 *Alternatiuam non lucratur Episcopus absens etiam quando abest ex causa à Concilio approbata.*

Episcopus circa residentiam.

Collect. CCLXXXIII.

1 Episcopi, & Archiepiscopi quas pœnas incurrant si non resederint, & dum residendi non possunt citari ad comparendum in Curia, nisi de Papæ commissione. *Pius IV. constit.* 10. incip. *De salute, pridie Non. Septemb.* 1560. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 20.

2 Episcopi, Archiepiscopi, seu Primates etiam S. R. E. Cardinales in suis quisque Ecclesiis residere tenentur, nec ab eis recedere possunt, nisi prius obtenta Romani Pont. per Breue, seu litteras missiuas licentia sub interdicti ingressus Ecclesiæ, amissionisque tam fructuum earundem Ecclesiarum pro tempore, quo absentia durauerit, quam facultatum testandi, & disponendi de bonis suis à Sede Apost. sibi aliàs concessarum eo ipso absque alia declaratione incurrendis, necnon priuationis à regimine & administratione suarum Ecclesiarum, aliisque pœnis Romani Pont. pro tempore existentis arbitrio infligendis. *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Sancta Synodus sub die* 7. *Decembris* 1634. quam refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 53. *sub n.* 21. *in vltima impres.*

3 Episcopi à suis Ecclesiis abesse possunt ex causa personalis assistentiæ in Synodis Prouincialibus, vel Cōgregationibus, seu Assembleis generalibus, in quibus ecclesiastici interuenire solent vel ratione muneris, aut Reip. Officij Episcopatibus, vel Ecclesiis maioribus præfatis adiuncti, cuius ratione ad certum tempus occupari solent, & tunc pro tempore, quo illa Synodus, Congregationes, & Assembleæ, exercitiumq; muneris, seu Officij publici ipsis Ecclesiis adiuncti actu durauerint, itaut illis finitis recto tramite ad Ecclesias sibi commissas se conferre debeant. *Vrbanus VIII. dicta sua constit.* incip. *Sancta Synodus.*

4 Episcopi à pœnis contra non residentes impositis non excusantur prætextu, & ratione cuiuscunque seruitij quomodolibet præstiti, & præstandi pro regendis, & tractandis negotiis quorumcunque Principum etiā Imperatoris, & Regum, nec ratione prosecutionis, seu defensionis quarumcunque litium, seu controuersiarum etiam ecclesiasticarum, vel ineundi fœderis, aut cuiuscunque alterius negotij etiam grauissimi tractādi, aut cuiuscunque alterius causæ, vel occasionis etiam publicæ, vel aliàs fauorabilis, & æquè piæ, etiam cuiuslibet vtilitatis siue necessitatis Ecclesiarum, & personarum. *Vrbanus VIII. dicta sua Constit.* incip. *Sancta Synodus.*

Episcopi, Archiepiscopi, Metropolitani, 5
& Primates etiam S. R. E. Cardinales citra montes, vel mare existentes per quatuor, alios verò vltra montes, vel mare degentes per septem menses continuos, à residentia in præfatis Ecclesiis facienda ad effectum visitandi limina Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli pro qualibet visitatione excusantur. Et Episcopi Cardinales habent licentiam discedendi à suis Ecclesiis, in casu vacationis Sedis Apost. ratione accedendi ad conclaue. *Vrbanus VIII. dicta sua Constit.* incip. *Sancta Synodus.*

Episcopis nonnullis requirentibus fuit de- 6
cisum per Constitutionem super Episcoporum etiam S.R.E. Cardinalium residentia à S.D.N. Vrbano VIII. nuper editam, non fuisse sublatam facultatem à *S. Concilio cap.* 1. *sess.* 23. *de reform.* concessam æqua ex causa abessendi aliquantisper à residentia, dummodo absentiæ spatium duos, vel ad summum tres menses non excedat. *Sacra Congr. Conc. die* 3. *Februarij* 1635. quam refero *de officio, & potest. Episcopi part.* 3 *alleg.* 53. *num.* 21. *in fine secundum nouiss. impress.*

Episcopo non licet à sua Ecclesia abesse 7
nisi ob aliquam causam ex connumeratis in Conc. sess. 23. cap. 1. de reform. *S. Cong. Conc.* teste Armēdar. *in add. ad recop. legum Nau lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. *sub rub. Vtrum Episcopi possint se absentare à suis Episcopatibus num.* 4.

Episcopus residens in sua diœcesi liber est 8
à residentia suarum dignitatum, & beneficiorum simplicium, quæ obtinet in alia diœcesi, nec aliud amittit, nisi quotidianas distributiones, & alia si quæ sunt, quæ absentes iusta de causa non percipiunt. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. *loco proximè citato*

Episcopus absens non gaudet beneficio al- 9
ternatiuæ etiam quando abest ex causa à Concilio approbata. *Sacra Congr. Conc.* attestantibus Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p.* 5. *cap.* 1. *n.* 463. Massobr. *in sua praxi habendi concursum præl.* 23. *dub.* 3. quos refero *d. part.* 3. *alleg.* 53. *num.* 35.

SVMMARIVM.

1 *Dignitates, & officia Religionum obtinere prohibentur Episcopi ex illis assumpti.*

2 *Officium tenetur recitare Episcopus Regularis iuxta ritum suæ diœcesis.*
3 *Officia Sanctorum Ordinis vt recitare possit Episcopus Regularis de gratia ei conceditur.*

Episcopus Regularis.

COLLECT. CCLXXXIV.

1 Episcopus ex Religione assumptus, si ad eam redierit, dignitates, & officia illius obtinere prohibetur. *Paulus IV. constit.* 21. incip. *In sacra* 19. *Iuly* 1559. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 732. & illius meminerunt Flamen. Paris. *de resignat. lib.* 5. *quæst.* 3. *num.* 242. Sosa *en el tratado de la obligation que tienen los Frayles Obispos num.* 144. Scortia *in selectas Summorum Pontificum Constitutiones epit.* 72. Ouiedo *in praxi Regul part.* 1. *tract.* 4. *cap.* 3. *quæst.* 6. Ioann Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Episcopus num.* 3.

2 Episcopus Regularis tenetur recitare Officium iuxta ritum suæ diœcesis, & non iuxta ritum suæ Religionis. *Sacra Congr. Rit. pro Regulari promoto ad Episcopatum sub die* 11. *Iunij* 1605. penes Ioann. Mariam Nouar. *d. verbo Episcopus, num.* 4. Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 1 *cap.* 5. *tit.* 2. *num.* 2.

3 Episcopo ex Ordine sancti Francisci Minorum obseruantiæ assumpto conceditur, vt possit recitare tuta conscientia Officia Sanctorum Ordinis sancti Francisci, & celebrare eorum Missas, dummodo priuatim celebret in sua capella dictis diebus Sanctorum Ordinis cum Missali Romano, & Officium pariter recitet cum Breuiario Romano. *Sacra Congr. Rit. in Maiorien.* 6. *Decembris* 1631. teste Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Episcopus num.* 5.

Episcopus Regularis recuperat ius succedendi etiam in bonis ab eo renunciatis, dummodo non sint alteri quæsita, infra *verbo Regularis collect.* 633. *num.* 46.

SVMMARIVM.

1 *Vicinior Episcopus quis dicatur.*
2 *Vicinior Episcopus non potest cognoscere de causis matrimonialibus, & criminalibus, subditorum Abbatis nullius diœcesis, cui ex priuilegio ante Concilium earum cognitio spectabat.*
3 *Vicinior Episcopus quando manutenendus in possessione cõcursus instituendi in vacationibus Parochialiũ nullius diœcesis.*
4 *Vicinior Episcopus Ordines conferre potest subditis secularibus Abbatum, & aliorum inferiorum etiam nullius diœcesis.*

Episcopus vicinior.

COLLECT. CCLXXXV.

Episcopus vicinior, qui potest visitare beneficia secularia, & clericos seculares Abbatiæ nullius diœcesis, ipsosque culpabiles repertos corrigere, dicitur ille, cuius Cathedralis Ecclesia Abbatiæ proximior sit, non autem locis dictæ Abbatiæ subiectis *Sacr. Cong. Conc. sub die* 2. *Augusti* 1596. teste Scllio *in selectis Canon. c.* 3. *n.* 75. 1

Episcopus vicinior non potest cognoscere de causis matrimonialibus, & criminalibus, subditorum Abbatis nullius diœcesis, cui ex priuilegio ante Concilium facultas eas cognoscendi competebat, quia non sunt de eius diœcesi, dummodo talis Abbas in suos subditos omnem habeat iurisdictionem *Sacra Cong. Conc.* penes Narbon. *l.* 59. *gloss.* 1. *n.* 66 *tit.* 4. *lib.* 2. *Recop.* quem refero *de Episcopo p.* 3. *alleg.* 81. *in appendice n.* 5. *in vltima impress.* 2

Episcopus Forosempronien. vti vicinior manutenendus est in sua quasi possessione concursus instituendi in vacationibus Ecclesiarum Parochialium della Rauignana, & iuris præeligendi magis idoneos ex approbatis in eisdem concursibus, donec Abbas Classen. legitimè probauerit habere ius congregandi Synodum, aliásque coëgisse, & in ea examinatores ad præscriptum *Concilij sess.* 24. *cap.* 18. *de reform.* deputasse. *Sacra Cong. Conc. in Forosempronien.* 2. *Decembris* 1628. quam refero *de officio, & potestate Parochi c.* 2. *n.* 39. 3

Episcopus vicinioribus licet Ordines conferre subditis secularibus Abbatum, & aliorum inferiorum etiam nullius diœcesis, sine consensu, seu litteris testimonialibus eorundem Abbatum, & aliorum inferiorum. *Sacr. Cong. Conc. sub die* 22. *Februarij* 1631. quam etiam refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 7. *n.* 8. *in fine.* 4

SVMMARIVM.

1 *Suffraganeo Episcopo eadem obsequia tenentur præstare Canonici, quæ debent Ordinario.*
2 *Suffraganeus Episcopus quando nomine proprij Episcopi exercet functiones Episcopales debet habere assistentiam Dignitatum, & Canonicorum.*

3 *Assisten*

3 *Assistentiam duorum Canonicorum vltra Diaconum, & Subdiaconum an debeat habere Episcopus Suffraganeus solemniter celebrans, ostenditur.*

4 *Canonici non debent assistere Episcopo Suffraganeo solemniter celebranti, sicut assisterent proprio Episcopo, sed in habitu Canonicali.*

5 *Suffraganeo facienti Ordinationes, vel alias functiones nomine Episcopi, Canonici debent assistere in habitu Canonicali prater aliquos.*

6 *Canonici non tenentur obuiam ire Episcopo Suffraganeo vsque ad cubiculum.*

7 *Sedere in sede Episcopali, non debet Suffraganeus solemniter celebrans, sed in faldistorio.*

8 *Baculo Pastorali non debet vti Suffraganeus nisi in Ordinationibus, & aliis actibus necessariis.*

9 *Candelabrum septimum non debet poni supra Altare Suffraganeo solemniter celebranti.*

10 *Suffraganeus vt talis non potest visitare clausuram Monialium absque speciali commissione & mandato Episcopi.*

11 *Pontificalia exercere non potest suffraganeus datus alicui Episcopo post eius mortem.*

12 *Pensio assignata suffraganeo super fructibus Episcopatus ei solui debet quatenus inseruiat.*

Episcopus Suffraganeus.

COLLECT. CCLXXXVI.

1 Episcopo Suffraganeo eadem obsequia tenentur præstare Canonici, quæ debent Ordinario. *Sacra Cong. Rit. in Bracharen.* 20. *Maij* 1604. teste Aldano *in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 24. n.* 61.

2 Episcopus Suffraganeus quando nomine proprij Episcopi exercet functiones Episcopales, debet habere assistentiam Dignitatum & Canonicorum. *Sacra Cong. Rit. in Bracharen.* 21. *Februarij* 1604. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 3. n.* 74.

3 Episcopus Suffraganeus solemniter celebrans non debet habere assistentiam duorum Canonicorum vltra Diaconum, & Subdiaconum, qui sunt cantaturi Euangelium & Epistolam, sicut haberet proprius Episcopus, sed sufficit Diaconus, & subdiaconus, & vnus Canonicus paratus cum Pluuiali ad librum. *Sacra Cong. Rit. in Cæsaraugustana* 9. *Maij* 1606. *& in Bracharen.* 1. *Septembris* 1607. quas allegat Aldan. *d. tit. 24. n.* 62.

Episcopo Suffraganeo solemniter celebranti non debent Canonici assistere, sicut assisterent Episcopo proprio, sed in habitu ordinario, & Canonicali. Eadem *Sacra Cong. Rit. in dicta Bracharen.* 4

Episcopo Suffraganeo facienti Ordinationes, vel alias functiones nomine proprij Episcopi, Canonici debent assistere in habitu ordinario Canonicali præter aliquos, qui iuxta necessitatem officij debent accipere paramenta. *Sacra Cong. Rit. in dicta Bracharen.* 5

Episcopo Suffraganeo non tenentur Canonici obuiam ire vsque ad cubiculum, sicut tenentur proprio Episcopo venienti ad Ecclesiam, sed satis est si aliqui Canonici ei obuiam procedant vsque ad portam Ecclesiæ. *Sacra Cong. Rit. in dicta Bracharen.* 1. *Septembris* 1607. apud Sellium *d. c. 3. n.* 75. 6

Episcopus Suffraganeus solemniter celebrans non debet sedere in sede Episcopali, sed in faldistorio. *Eadem Sacra Cong. Rit. in d. Bracharen.* 7

Episcopus Suffraganeus solemniter celebrans non debet vti Baculo Pastorali nisi in ordinationibus, & aliis actibus necessariis. *Eadem Sacra Cong. Rit. in dicta Bracharen.* 8

Episcopo Suffraganeo solemniter celebranti non debet poni supra Altare septimum candelabrum, sicut ponitur celebrante Episcopo ordinario. *Eadem S. Congr. Rit. in dicta Bracharen.* 9

Episcopus Suffraganeus vt talis non potest visitare clausuram Monialium absque speciali commissione, & mandato Episcopi cum non habeat exercitium iurisdictionis, nisi sibi tribuatur ab Episcopo, sed tantùm vsum Pontificalium in diœcesi. *Sacra Congr. Conc. sub die* 11. *Maij* 1630. quam adducit Sellius *d. cap. 3. n.* 76. 10

Episcopus Suffraganeus datus Episcopo Vilnen. cum facultate exercendi Pontificalia Officia in diœcesi & ciuitate Vilnen. de expresso consensu & licentia, & pro tempore existentis Episcopi, non potest eadem Pontificalia exercere, vt exercuit viuente Episcopo, post illius mortem Sede vacante, Capitulo non contradicente. *Sacra Congr. Conc. in Vilnen.* 22. *Februarij* 1631. penes Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol. 8. n.* 15. 11

Episcopus Suffraganeus alterius Episcopi deputatus, cui annua pensio 200. ducatorum super fructibus Episcopatus, cuius est Suffraganeus, reseruata fuit, illam accipere debet quatenus inseruiat, aliàs assignanda est successoribus inseruientibus. *Sacra Congr. Conc. sub die* 11. *Iunij* 1592. cuius meminit Aldan. *d. tit. 24. n.* 63. 12

Vide in verbo Suffraganeus *collect.* 689.

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Titularis Episcopus Canonicatum obtinens in Ecclesia Cathedrali quo habitu vti & quo loco sedere debeat, ostenditur.*

2 *Praecedentia competit Episcopo titulari Canonico supra omnes Dignitates, & Canonicos in choro, Capitulo, & processionibus.*

3 *Visitationi sui Episcopi subest Episcopus titularis, qui obtinet Praeposituram in Cathedrali.*

4 *Beneficia curam animarum, seu residentiam non requirentia non vacant per promotionem Episcopi titularis, nec resultat incapacitas ad similia obtinenda.*

Episcopus titularis.

Collect. CCLXXXVII.

1 Episcopus titularis Canonicatum obtinens in Ecclesia Cathedrali potest, & decet in ea vti habitu Ordinario, quo vtuntur Episcopi in Romana Curia, idest rochetto supra subtanam, & mantelleto violacei coloris, & debet praecedere omnibus aliis Canonicis eiusdem Ecclesiae, & sedere in primo stalo supra omnes, vt fit & seruatur Romae simili casu veniente in tribus Ecclesiis Patriarchalibus, sancti Ioannis Lateranensis, S. Petri in Vaticano, & sanctae Mariae Maioris. *Sacra Congr. Rit. in Compostellana* 11. *Iulij* 1617. cuius memini *de Canon. & Dignit.cap.36.n.4.*

2 Episcopo titulari, qui in Calaritana Ecclesia Canonicatum obtinet, in choro, Capitulo, & processionibus, aliisque actibus supra omnes eiusdem Ecclesiae Dignitates, & Canonicos praecedentiam competere censuit *Eadem sacra Congr. Rit. in Calaguritana* 13. *Nouembris* 1621. de qua memini *dicto cap.* 36. *num.* 5.

3 Episcopus titularis, qui obtinet Praeposituram in Cathedrali, subest cum aliis Canonicis visitationi sui Episcopi. *Sacra Congr. Conc. in Florentina* 24. *Iulij* 1632. cuius etiam memini *d.tract.de Canon.cap.36.n.5.in fine.*

4 Episcopi titularis per promotionem non vacant obtenta curam animarum, seu residentiam non requirentia, nec resultat incapacitas ad similia obtinenda. *Sacra Congr. Conc. in Colimbrien.* 22. *Decembris* 1640. Vidi originale.

SVMMARIVM.

1 *Sutrinus & Nepesinus Episcopus non potest adstringere clericos ex Sutrina ad Nepesinam ciuitatem ire pro suis causis.*

2 *Valuen. & Sulmon. Episcopus si in carcerem coniicere iubeat aliquem ex Capitularibus Valuen. carceribus Valuen. palatij mancipandus.*

3 *Castellanen. & Hortan. Episcopus suae obligationi satisfacit si in aliqua parte alterutrius resideat.*

4 *Synodum indicere & celebrare debet Episcopus Castellan. & Hortan. alternatim singulis annis.*

5 *Clerus alterius ciuitatis ex duabus vnitis non tenetur accedere ad Synodum alterius celebrandam.*

6 *Olea sacra si conficiat Episcopus in vna dioecesi ex duabus vnitis, potest cogere clerum alterius sibi assistere.*

7 *Causas alterius ciuitatis vel dioecesis potest per se ipsum cognoscere Episcopus duarum vnitarum.*

8 *Episcopus duarum Ecclesiarum vnitarum debet vocari primo loco eo nomine Episcopatus in quo residet.*

9 *Calaguritan. & Calciaten. Episcopus potest in qualibet parte suae dioecesis procedere ad punitionem, carcerationem, & correctionem Capitularium Calciaten. delinquentium non obstante immemoriali consuetudine.*

Episcopus duarum Ecclesiarum vnitarum.

Collect. CCLXXXVIII.

Episcopus duarum Ecclesiarum vnitarum, v. g. Sutrin. & Nepesin. non potest adstringere Clericos ex Sutrina ad Nepesinam ciuitatem ire pro suis causis. *Sacra Cong. Conc. in Sutrina, & Nepesina* 11. *Maij* 1594. teste Sellio *in selectis canonic. cap.* 3. *num.* 77. 1

Episcopus duarum Ecclesiarum vnitarum, v. g. Valuen. & Sulmonen. si in carcerem coniicere iubeat aliquem ex Capitularibus Valuen. non ad Sulmonen. ciuitatem ducendus est, sed carceribus Valuen. palatij Episcopalis, vbi idem Episcopus moratur, mancipandus est. *Sacra Cong. Conc. in Sulmonen.* 17. *Ianuarij* 1604. cuius memini *in tract. de iure eccles. vniuerso lib.3.c.16.n.25. cum sequenti.* 2

Episcopus

3 Episcopus duarum Ecclesiarum vnitarum v. g. Castellan. & Hortan. in aliqua parte alterutrius ex dictis diœcesibus residens suæ obligationi satisfacit, dum tamen in aliqua ex suis Cathedralibus resideat temporibus à Concilio præscriptis *cap. 1. vers. Eosdem interim admonet, sess. 23. de reform. Sacra Congr. Conc. in Castellana & Hortana 8. Iunij 1624.* quam refero *d. tract. de iure eccles. lib. 3. cap. 16. num. 24.*

4 Episcopus præfatus Castellan. & Hortan. tenetur proximam futurā Synodum indicere & celebrare in ciuitate Castellana, in qua ad præsens reperiebatur: deinde verò in ciuitate Hortana, & sic deinceps singulis annis,

5 absque tamē præiudicio partium. Sed ad Synodum in altera ex dictis ciuitatibus celebrandam nequaquam tenetur accedere Clerus alterius ciuitatis. *Eadem sacra Cong. Conc. in d. Castellana & Hortana.*

6 Episcopus prædictus Castellan. & Hortan. potest cogere Clerum vnius ciuitatis eidem assistere conficienti in alia ciuitate sacra olea, & talis clerus tenetur etiam eadem olea accipere ab Episcopo in alia ciuitate conficiente: si verò Clerus v. g. Hortanus monitus ad recipiendum oleum sanctum in spretum sui proprij Episcopi accipiat illud ab alieno, potest aliis pœnis plecti vltra peccatum mortale. *Eadem sacra Cong. Conc. in dicta Castellan. & Hortan.*

7 Episcopus idem Castellan. & Hortan. in vna ex dictis ciuitatibus existens potest per se ipsum cognoscere causas alterius ciuitatis, vel diœcesis, adhibito notario sibi beneuiso tam in processionibus conficiendis, quàm in actis visitationis conscribendis; sed tamen debet ille habere rationem vt id non passim, sed raro, & æqua ex causa fiat, & in arduis tantùm, & grauioribus negotiis, ne Constitutio vnionis eludatur. *Eadem sacra Cong. Conc. in d. Castellan. & Hortan.*

8 Episcopus idem Castellan. & Hortan. quemadmodum in ciuitate Castellana, vel eius diœcesi existens, ciuitatis Castellanæ, & Hortanæ Episcopus est appellandus; ita è conuerso dum in ciuitate vel diœcesi Hortana moram trahit, Hortanæ ac ciuitatis Castellanæ Episcopus nuncupari atque inscribi debet; quod si extra diœcesim resideat in negotiis ad ciuitatem & diœcesim Hortanam pertinentibus, Hortanæ, & ciuitatis Castellanæ, in spectantibus vero ad ciuitatem Castellanā, & illius diœcesis, ciuitatis Castellanæ, & Hortanæ Episcopus est denominandus. *Eadem S. Congr. Conc. in dicta Castellana & Hortan.*

9 Episcopus duarū Ecclesiarum vnitarum, v. g. Calaguritana, & Calciaten. dubitauit an per *Concil. Trid. sess. 25. cap. 6. de reform.* sit derogatum consuetudini immemoriali à Capitulo prætensæ, videlicet quod Episcopus volens procedere ad punitionem, correctionem, & carcerationem Capitularū Calciaten. delinquentium ad præscriptum *d. c. 6.* teneatur hoc facere in ipsa ciuitate Calciaten. & in carceribus ibidem existentibus non autem in qualibet parte dictæ suæ diœcesis, vbi domum, aut tribunal habet? *Sacra Congr. Conc. die 7. Septembris 1630.* procuratoribus, & aduocatis vtriusque partis auditis, Iuribusque & rationibus hinc inde allatis mature perpensis censuit per Sacrum *Conc. Trid. in d. c. 6.* huiusmodi immemoriali consuetudini fuisse derogatum. refero *d. tract. de Iure eccles. vniu. lib. 3. c. 16. n. 28.*

SVMMARIVM.

1 *Sedes Episcopi debet esse fixa & immobilis, ac semper ornata.*

2 *Sedes Episcopi constituenda est apud parietem contra Altare.*
Sedes, seu stalla pro Dignitatibus, & Canonicis hinc inde deponi debent apud Sedem Episcopi. Ibid.

3 *Sedem pulchriorem & maiorem habere debet Episcopus quàm Gubernator ciuitatis.*

4 *Sedem in Ecclesia extra chorum vbicunque voluerit parare sibi poterit Episcopus.*

5 *Sedes prima, & primus locus quem elegerit, dandus est Episcopo in omnibus sua Diœcesis Ecclesiis quantumuīs exemptis, & priuilegiatis.*

6 *Episcopus ad Matutinum in nocte Natiuitatis potest sedere vel in sede chori, vel in sede Episcopali è cornu Euangelij.*

7 *Episcopi, Abbatis, & Canonicorum sedes, quomodo in Ecclesia exempta locari debeant.*

Episcopus quoad sedem.

Collect. CCLXXXIX.

Episcopi sedes debet esse fixa & immobilis. *Sacra Cong. Rit. in Colimbrien. 23. Maij 1603.* & semper est ornanda *eadem sacra Congreg. in d. Colimbrien. & in Eluen. 30. Ianuarij 1604.* teste Aldan. *in compendio Canonic. resol. lib. 3. tit. 24. n. 65.* 1

Episcopi sedes apud parietem contra Altare constituenda & locanda est cum decenti ornamento, & apud sedem Episcopi hinc inde sedes, seu stalla pro dignitatibus, & Canonicis deponi debent. *Sacra Congreg. Rit. in Troiana 9. Octobris 1610.* quam refert Aldanus 2

Aldanus *dicto titulo 24. numero 66.*

3 Episcopus debet habere sedem pulchriorem, & maiorem, quam Gubernator ciuitatis, non tamen coloris rubri. *Sacra Congr. Rit. in Perusina 3. Octob.* 1615. quam adducit Aldan. *d. tit. 24. num. 67.*

4 Episcopus potest sibi sedem in Ecclesia extra chorum vbicunque voluerit parare, dummodo etiam pro Canonicis locus paretur. *Sacra Congr. Rit. in Granat. 9. May* 1606. de qua Aldan *d. tit. 24 num. 68.*

5 Episcopus in omnibus suæ diœcesis Ecclesiis, quantumuis exemptis, & priuilegiatis est honorandus, eique in choro, in Capitulo, in processionibus, ac aliis actibus publicis primus locus, & prima sedes, quam ipse elegerit, danda est, nec potest prohiberi quominus in dictis Ecclesiis etiam exemptis Pontificalia exerceat, imo potest Episcopus contradictores pœnis, & censuris ecclesiasticis compellere. *Sacra Congr. Rit. in Tallen. 7. Decembris* 1613. referente Aldan. *d. tit. 24. num. 69.*

6 Episcopus ad Matutinum in nocte natiuitatis potest sedere vel in sede chori, vel in sede Episcopali à cornu Euangelij, prout melius sibi videbitur, & magis populo satisfecerit. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina 25. Martij* 1605. *in resp. ad* 15. cuius meminit Aldan. *d. tit. 24. n. 70.*

7 Episcopi, Abbatis, & Canonicorum sedes quomodo in Ecclesia exempta locari debeant. *Eadem S. Congr. Rit. in dicta Alexandrina Sancti Petri in Brogoglio 3. Februarij* 1604. *in resp. ad* 3. *dub.* penes Aldan. *d. tit. 24. num. 71.*

SVMMARIVM.

1 *Præcedere debet Episcopus prius promotus ad Episcopatum alteri Episcopo etiam digniori post ipsum promoto.*

2 *Ordinationis tempus non autem dignitas Ecclesiarum pro Episcoporum præeminentia attendendum est in Conciliis Prouincialibus.*

3 *Episcopus licet dimittat Ecclesiam præcedere debet aliis Episcopis post ipsum electis, & consecratis.*

4 *Episcopus in sua Ecclesia in functionibus Episcopalibus præferendus est omnibus Archiepiscopis, & Episcopis, etiam ipso antiquioribus, excepto suo Metropolitano.*

5 *Pacis osculum debet habere Episcopus ante Præsidentem, & Consiliarios Regios.*

6 *Episcopus debet reuerentiam erga Archiepiscopum in ipsius Archiepiscopi diœcesi.*

Episcopus quoad præcedentiam.

COLLECT. CCXC.

Episcopus prius promotus, seu electus ad Episcoparum debet alteri Episcopo post ipsum promoto, vel electo præcedere, etiamsi sit ipso dignior & illustrior. *Sacra Cong. Rit. in Segobricen. 21. Martij* 1609. teste Sellio *in selectis Canon. cap. 3. num. 77.* 1

Episcoporum pro præeminentia in Conciliis Prouincialibus attendendum est tempus ordinationis, non autem dignitas Ecclesiarum, & earum ordo, & præminentia. *Sacra Cong. Concil. sub die 19. Aprilis* 1596. quam refert Sellius *d. cap. 3. n. 78.* 2

Episcopus licet dimittat Ecclesiam, præcedere debet aliis Episcopis post ipsum electis, & consecratis. *Sacra Congr. Rit. in Misorbon. 4. Martij* 1606. quam citat Sellius *d. cap. 3. n. 79.* 3

Episcopus diœcesanus in sua Ecclesia, & diœcesi in functionibus Episcopalibus præferendus est omnibus Archiepiscopis & Episcopis etiam ipso antiquioribus, & dignioribus, Metropolitano suo tantum excepto. *Sacra Congr. Rit. in Barchinonen. 10. Ianuarij* 1609. Sed ex vrbanitate debet honorare in sua diœcesi alios Episcopos aduenas, & extraneos. *Eadem sacra Congr. Rit. in d. Barchinonen.* quarum meminit Sellius *d. cap. 3. n. 80.* 4

Episcopus debet habere pacis osculum ante Præsidentem & Consiliarios Regios, & omnes alios. *Sacra Congr. Rit. in Granaten. 9. Maij* 1606. penes Sellium *d cap. 3. n. 81.* 5

Episcopus debet reuerentiam erga Archiepiscopum in ipsius Archiepiscopi diœcesi. *Sacra Congr. Rit. in Iadren. 13. Octobris* 1618. referente Sellio *d. cap. 3. n. 82.* 6

SVMMARIVM.

1 *Administrationis rationem recipiens Episcopus, & eius Officiales nihil possunt percipere.*

2 *Executio litterarum Apost. dispensationum matrimonialium, & absolutionum ab Episcopo gratis præstanda.*

3 *Canonicorum pro admissione non potest prohibere Episcopus ne pecunia solita exigantur, si illa conuertantur in seruitium Ecclesiæ.*

4 *Expeditiones quæ sunt gratis ab Episcopo præstandæ? ostenditur.*

Episcopus circa gratis præstanda.

COLLECT. CCXCI.

1 EPiscopus, & eius Officiales ac notarij nihil percipere possunt emolumentorum in receptione rationis administrationis, quæ fit singulis annis ab illis, quibus administratio operum piorum reperitur commissa, quamuis etiam ante Concil. Trid. & ab immemoriali tempore consueuerint recipere rationem huiusmodi administrationum vnà cum dictis emolumentis. *Sacra Cong. Conc. in Gerunden.* penes Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 24. n. 72.*

2 Episcopis, eorumque Vicariis nihil prorsus accipere licet pro exequutione litterarum Apostol. dispensationum Matrimonialium, & absolutionum, nec pro cognoscendis dispensationibus in gradu matrimonij prohibito. Notariis verò licet dumtaxat quartam partem ducati accipere pro præsentatione rescripti, & pro examine testium. *Sacra Congr. Concily*, quam refert Aldan. *d. lib. 3. tit. 24. num. 73.*

3 Episcopus non potest prohibere ne pecuniæ solitæ exigantur pro admissione Canonicorum si pecuniæ vertantur in seruitium Ecclesiæ, secus si vertantur in seruitium priuatorum. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien. 3. Augusti 1602. in resp. ad dub. 5.* apud Sellium *in selectis Canon. cap. 3. n. 84.*

4 Episcopo non licet quicquam accipere directè, vel indirectè vbi infrascripta expediuntur, videlicet:

Litteræ collationum, prouisionum, institutionum, seu prouisionum beneficiorum per obitum, vel per resignationem ex causa permutationis, vel alia.

Litteræ dimissoriales, *seu testimoniales, quæ conceduntur Presbyteris, seu clericis ad alias diœcceses transituris.*

Litteræ accipiendi Ordines ab alienis Episcopis.

Litteræ dicendi Missas.

Litteræ audiendi Confessiones.

Licentiæ administrandi Sacramenta, excepta Pænitentia.

Licentiæ deseruiendi beneficiis Curatis, aut simplicibus.

Licentiæ Ordinandi se ad titulum patrimonij, seu approbationes huiusmodi titulorum.

Licentiæ absentandi se ab Ecclesiis, seu beneficiis.

Licentiæ erigendi capellas.

Licentiæ colligendi eleemosynas.

Licentiæ sepeliendi cadauera intra Ecclesiam.

Mandatum de publicando in Ecclesia initiandos sacris Ordinibus.

Dispensationes ad duo beneficia etiam simplicia sub eodem tecto.

Litteræ approbationis concurrentium ad Parochialium vacationes in mensibus reseruatis, quæ ad Sedem Apost. transmittuntur.

Approbationes iurispatronatus ex fundatione, vel dotatione.

Creationes Vicariorum in Parochialibus.

Deputationes œconomorum dum beneficia vacant.

Executiones litterarum Apostol. gratiam, seu iustitiam concernentium.

Ita *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Vicen. 8. Martij 1602.* cuius meminere Aldan. *d. lib. 3. tit. 24. n. 74.* & Sellius *d. cap. 3. n. 85.*

SVMMARIVM.

1 *Paramenta in ipso Altari Episcopus solus dum priuatè celebrat, potest accipere & duos habere ministros superpelliceis indutos.*

2 *Missas, & diuina Officia potest Episcopus celebrare in omnibus Ecclesiis suæ diœcesis etiam exemptis, & priuilegiatis, cum assistentia suorum Canonicorum.*

3 *Circulum cum suis Canonicis ad gloriam habere potest Episcopus Missam, seu diuina Officia in Ecclesiis exemptis, & S. Sedi Apost. immediatè subiectis celebrans.*

4 *Confessionem facere cum Sacerdote, incensum imponere, & benedicere, ac benedictionem solemnem post Vesperas, vel Missam dare potest Episcopus celebrans seu Missæ, aut Vesperis solemnibus assistens in Ecclesiis exemptis.*

5 *Sedes Episcopi quo loco ponenda in Ecclesia exempta, & vbi debet esse Abbatis sedes, ostenditur.*

6 *Capite cooperto debet stare Episcopus celebraturus in Altari vbi est sanctissimum Sacramentum.*

7 *Genuflectens Episcopus potius Canonicis quam Altari renes vertere debet.*

8 *Celebrans Episcopus non decet vt Prælatos, Canonicos, & alios quoscunque thurificet, & aqua benedicta aspergat.*

9 *Celebrans Episcopus tempore Quadragesimæ singulis diebus quando non celebrat solemniter, debet vti habitu quotidiano cum stola.*

10 *Celebranti Episcopo siue faciat, ordinationes siue non, tenentur assistere quinque personæ.*

11 *Celebranti Episcopo debet assistere prima Dignitas in Ordine Presbyterali constituta.*

12 & 13 *Celebranti Pontificaliter Episcopo in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali assistere debens*

bent Canonici Cathedralis.

14 *Pontificalia exercere volens Episcopus extra Ecclesiam Cathedralem potest secum aliquos de Capitulo ducere qui sibi assistant.*

15 *Officiis diuinis Episcopus assistens cum cappa, non debet singulos Canonicos ante ipsum salutare detegendo caput, sed satis est illis manu benedicere.*

16 *Diuinis assistens Episcopus non debet longius à Canonicis separari.*

17 *Vesperam celebrare non debet Episcopus cum cappa.*

18 *Canonici Episcopo assistenti diuinis Officiis cum cappa non debent ponere, & deponere birretum in eius capite.*

19 *Palmas benedicere priuatiuè quoad Abbatem debet Episcopus si in die Palmarum vnà cum Capitulo personaliter accedat ad monasterium Regularium*

20 *Olea sacra Cathecumenorum & infirmorum potest Episcopus, si à Cathedrali absuerit, in alia Ecclesia consecrare.*

21 *Olea sacra conficere potest Episcopus cum minori ministrorum numero ex causa necessitatis.*

22 *Chrisma conferre, aut alia Pontificalia exercere non potest Episcopus, nullum habens Episcopatum, in Ecclesia in qua habet iurisdictionem ratione Præpositura.*

23 *Chrisma ministrare non potest Episcopus sine licentia Ordinary loci etiam vocatus ab inferiore intra fines diœcesis existente.*

Episcopus celebrans, & Pontificalia exercens.

COLLECT. CCXCII.

1 Episcopus tantum, & non alius dum priuatè celebrat, potest accipere paramenta in ipso Altari, & duos habere ministros superpelliceis indutos, præter alium ministrum clericum, siue laicum communi veste indutum. *Sacra Congr. Rit in Cremonen. 7. Iulij* 1608. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 3. *n.*86.

2 Episcopus potest de Iure in omnibus Ecclesiis suæ diœcesis quantumuis exemptis & priuilegiatis Missas, & diuina Officia cum assistentia suorum Canonicorum etiam in Pontificalibus celebrare, siue ab aliis, sine tamen Pontificalibus, celebrari facere, & in eis habere circulos, contradictores per censuras cogendo *Sacra Congr. Rit. in Ferrarien.* 20. *Iulij* 1600. *& in Tullen.* 6. *Decembris* 1613. quarum meminit Sellius *d. capit.* 3. *num.* 87.

Episcopus extra suam Cathedralem etiam 3 in Ecclesiis exemptis, & sanctæ Sedi Apost. immediatè subiectis, intra fines tamen suæ diœcesis existentibus, dum ibi celebrat aut Missæ seu Vesperis solemnibus quacunque ex causa interest, potest sibi assumere suos Canonicos, & ibi habere cum eis circulum 4 ad Gloriam, & ad ipsum pertinet Confessionem facere cum Sacerdote, incensum imponere, & benedicere, ac benedictionem post Vesperas, vel post Missam dare. Etsi contin- 5 gat ipsū processionaliter cum Capitulo Cathedralis Ecclesiæ accedere ad dictam Ecclesiam vt supra exemptá, & in eadem Missæ solemni, aut Vesperis interesse, tunc Episcopalis Sedes in cornu dextro chori, siue Ecclesiæ collocanda est vno gradu eminentior cum ornatu congruo, & situ aliquatenus superiori respectu Sedis Abbatis dictæ Ecclesiæ, & à Latere Episcopi sequi debent immediate Canonici Cathedralis Ecclesiæ: in sinistro vero cornu ponenda est Sedes Abbatis vno gradu humilior absque ornatu, & loco aliquatenus inferiori, adeo vt nō sit opposita sedi Episcopali,& apud Abbatem ordine sedeant ipsius Collegiatæ Ecclesiæ Canonici. Ita singulariter *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina Sancti Petri in Brogoglio* 7. *Februarij* 1604. quam adducit Sellius *d. c.* 3. *n.* 88.

Episcopus celebraturus in Altari vbi est 6 Sanctissimum sacramentum debet stare capite cooperto, vt in reliquis Altaribus, sed transeundo per illud debet aperire caput. *Sacra Cong. Rit. ex voto Magistri Cæremoniarum*, referente Sellio *d.c.*3.*n.*89.

Episcopus potius Canonicis cum genu- 7 flectit quàm Altari tenes vettere debet. *Sacra Congr. Rit. in Colimbrien.* 23. *Maij* 1603. penes Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 24. *num.* 75.

Episcopum celebranté non decet vt Præ- 8 latos, Canonicos, & alios quoscunque thurificet, & aqua benedicta aspergat. *Sacra Congr. Rit. in Vladislauien.* 2. *Martij* 1613. apud Aldan. *d. tit.* 24. *n.*76.

Episcopus, qui celebrat tempore Qua- 9 dragesimæ singulis diebus, quando non celebrat solemniter, debet vti habitu quotidiano cum stola. *Sacra Congr. Rit. in Spalaten.* 23. *Nouembris.* 1612 de qua Aldan. *dict. tit.* 24. *num.* 77.

Episcopo celebranti siue faciat Ordinatio- 10 nes, siue non, tenentur assistere quinque personæ iuxta formam libri Pontificalis. *Sacra Congr. Rit. in Barbastren.* 17. *Iunij* 1606. *& in Iacen.* 5. *Ianuary* 1609. quam meminit Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 78.

Episcopo celebranti debet assistere prima 11 Dignitas in Ordine Presbyterali constitu-

ta

ta quocunque nomine appelletur. *S. Congr. Rit. in Vercellen. 7. Augusti* 1610. teste Sellio *d. c.3.n.89.*

12 Episcopo Pontificaliter celebranti in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali assistere spectat ad Canonicos Cathedralis si adsint, non ad Canonicos Collegiatæ, *Sacr Congr. Rit. in Brundusina* 15. *Iulij* 1617. Et iterum. Episcopus exercens Pontificalia extra Cathedralem non Presbyteros simplices, sed Canonicos Cathedrali inseruientes adhibere debet. *Eadem Sacra Congr. Rit. sub die* 2. *Augusti* 1631. quas refert Sellius *d. c.3.n* 90.

13 Episcopus debet habere assistentes digniores, & honoratiores, si aliquas functiones exercet in Ecclesia nõ Cathedrali, nec Collegiata, debent ei assistere Canonici Cathedralis, vel Collegiatæ, etiamsi in illis Ecclesiis sufficiens sit alioquin numerus Presbyterorum. *Sacra Cong. Rit. in Calaguritana* 1. *Iunij* 1601. quam citat Aldan. *d. tit.* 24.*n.*79.

14 Episcopus volens exercere Pontificalia extra Ecclesiam Cathedralem potest secum aliquos de Capitulo ducere, qui sibi assistãt, & administrent. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 3. *Augusti* 1602. *in resp. ad dub.* 4. penes Aldan. *d. tit.* 24.*num.* 80. *cum seq.*

15 Episcopus assistens diuinis Officiis cum cappa non debet singulos Canonicos ante ipsum salutare detegendo caput, sed satis est illis manu benedicere. *Sacra Congr. Rit. in Elven.* 10. *Ianuarij* 1604. *in resp. ad dub.* 5. apud Sellium *d. cap.* 3. *num.* 91.

16 Episcopus Diuinis assistens non debet longius à Canonicis separari. *Sacra Congr. Rit. in Granaten.* 9. *Maij* 1606. referente Aldano *d. tit.* 24.*n.* 82.

17 Episcopus non debet cum cappa Vesperam celebrare. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 25. *Martij* 1608. *in resp. ad dub.* 8. teste Aldano *d. tit.* 24.*n.*83.

18 Episcopo assistenti diuinis Officiis cum cappa non debent Canonici ponere & deponere birretum in eius capite, nec isto casu ei assistere. *Sacra Congr. Rit. in Thelesina* 22. *Decembris* 1629. quam citat Bonfadin. *in thesauro ecclesiasticar. decis. resol.* 8. *n.* 17. Vide supra *collect.* 282. *n.* 23.

19 Episcopus si in die palmarum vnà cum Capitulo, & Clero personaliter ad monasterium Regularium accedere teneatur, debet ipse benedicere palmas priuatiuè quoad Abbatem. *Sacra Congr. Rit. in Fanen.* 11. *Aprilis* 1601. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 24.*n.*84.

20 Episcopus potest olea sacra cathecumenorum, & infirmorum, si à Cathedrali absuerit, in alia Ecclesia consecrare, & benedicere. *Sacra Cong. Rit. in Oriolen.* 17. *Nouembris* 1600. penes Aldan. *d. tit.* 24.*n.*85.

Episcopus ex causa necessitatis potest conficere Olea sacra cum minori numero ministrorũ quàm præscribatur in libro Pontificali. *Sacra Congr. Rit. in Cursen.* 21. *Augusti* 1604. apud Aldan. *d. tit.* 24.*n.*86. 21

Episcopus, qui nullum habet Episcopatum, non potest in Ecclesia sua iurisdictionali, veluti si esset Præpositus, Chrisma conferre, nec alia Pontificalia exercere, nisi de expressa licentia Episcopi intra cuius diœcesis fines Præpositura existit. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Aldan. *d. tit.* 24.*n.*87. 22

Episcopus non potest ministrare Chrisma sine licentia Ordinarij loci, etiam vocatus ab inferiore intra fines diœcesis existẽte, etiamsi ille inferior prætenderet ratione exemptionis vocare Episcopum, quem maluerit, ad ministrandum Confirmationis Sacramentum: si verò locus talis exẽpti non sit intra fines diœcesis, sed nullius, tunc potest. *S. Congr. Conc.* de qua Aldan. *d. tit.* 24.*n.* 88. 23

SVMMARIVM.

1 *Prædicare potest Episcopus in quacunque Ecclesia etiam Regulari suæ diœcesis, nec ab vllo potest prohiberi.*

2 *Benedictionem petere non debet Episcopus concionaturus in aliena diœcesi coram Ordinario etiam Cardinale.*

3 *Prædicatores alij silere debent cum Episcopus prædicat.*

4 *Parochi etiam quando Episcopus prædicat, possunt per se ipsos inter Missarum solemnia sermonem habere.*

5 *Prædicare per seipsum vel debet Episcopus, vel suis sumptibus alium conducere vt prædicet.*

6 *Eleemosynam solitam dari Prædicatoribus electis ab vniuersitate non potest prætendere Episcopus per se ipsum prædicãs, etiam prætextu paupertatis.*

7 *Quadragesima, & Aduentus tempore an quotidie, vel tribus seu paucioribus diebus in hebdomada prædicandum sit, relinquitur arbitrio Episcopi.*

8 *Prædicatoris electio an & quando spectet ad Episcopum.*

9 *Abbates qui non sunt nullius non possunt dare licentiam Regularibus concionandi in aliis quàm suorum ordinum Ecclesiis.*

10 *Examinare quoad doctrinã potest Episcopus Regulares sibi petentes licentiam prædicandi in Ecclesiis, quæ suorum ordinum non sunt.*

11 *Regulares prædicare non possunt sine licentia Episcopi in iis Ecclesiis, quæ suorum ordinum non sunt.*

12 *Regulares vt prædicare valeant in suis Ecclesiis sufficit Episcopi benedictio petita, licet non obtenta.*

13 *Regulares prædicantes in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt, sine licentia Episcopi, possunt ab eo coerceri, & puniri etiam censuris ecclesiasticis.*

Episcopus Prædicator, & circa Prædicatores.

COLLECT. CCXCIII.

1 EPiscopus prædicare potest in quacunque Ecclesia etiam Regulari suæ diœcesis, nec ab vllo potest prohiberi. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 17. *Ianuarij* 1584. teste Gauant. *in enchirid. Episcop. verbo Concio sacra n.*1. quem refero *in collect. ad Trident. sess.* 24. *de reform. cap.* 4. *n.* 3.

2 Episcopus concionaturus in aliena diœcesi coram Ordinario etiam Cardinali non debet petere benedictionem, sicut cæteri Prædicatores, ob supremam Episcopalem dignitatem. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 28. *Aprilis* 1607. quam citat Sellius *in selectis Canon. cap.* 3. *num.* 92.

3 Episcopus cum prædicat, silere debent alij Concionatores, illisque poterit inhibere, vt eo tempore à prædicatione se abstineant. *Sacra Congreg. Concil. in Bituntina* 2. *Martij* 1629. quam refert Sellius *d. cap.* 3. *n.* 93.

4 Nisi fuerint Parochi, qui poterunt per se ipsos inter Missarum solemnia sermonem habere, etiam quando Episcopus ipse prædicat. *Sacra Congr. Conc. in Terulen.* 11. *Iunij* 1631. cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap.* 14. *num.* 3.

5 Episcopus vel debet per se ipsum prædicare, vel sumptibus suis alium conducere, qui id munus exequatur. *Sacra Cong. Conc.* penes Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 24. *num.* 89.

6 Episcopo prædicanti per se ipsum in sua Ecclesia cùm ex proprio munere ad id teneatur, minimè licet etiam prætextu paupertatis prætendere sibi eleemosynam solitam dari Prædicatoribus electis ab Vniuersitate. *Sacra Cong. Conc. in Vestana,* 20. *Martij* 1621. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 23. *n.* 18. quem refero *d. tract. de officio & potest. Parochi cap.* 14. *n.* 4.

7 Episcopi arbitrio relinquitur an tempore Quadragesimæ, & Aduentus quotidie, vel tribus diebus in hebdomada, vel minus illis tribus diebus prædicetur. *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 30. *l.* 3. *de Prædicatorib.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 76. *num.* 30.

Episcopo pertinet Prædicatorem eligere, 8 & electo ab illo, tenetur Vniuersitas eleemosynam dare, quam hactenus præstare consueuit; in Cathedrali verò si Episcopus prætendat Communitatem quoque teneri præstare eleemosynam, ad ipsum incumbet onus probandi immemorialem. *Sacra Cong. Conc. in Sutrina,* 10. *Martij* 1618. & 10. *Iulij* 1627. de quibus Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 90.

Episcopo, & non Abbatibus, qui non sunt 9 nullius, spectat dare licentiam Regularibus concionandi in aliis quàm suorum Ordinum Ecclesiis intra suæ Diœcesis fines existentibus. *Sacra Cong. Conc.* teste Rota apud Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 1. *in fine decis.* 45. 46. & 47.

Episcopus licentiam concessurus Regula- 10 ribus volentibus prædicare in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt, potest eos quoad doctrinam examinare vigore decreti *Concil. cap.* 1. *sess.* 5. *de reform.* vt adsit differentia inter benedictionem, & licentiam. *Sacra Cong. Concil. sub die* 28. *Nouembris* 1596. referente Sellio *d. cap.* 3. *n.* 93.

Episcopi sine licentia non possunt Regu- 11 lares verbum Dei prædicare in iis Ecclesiis, quæ sui Ordinis non sunt: in aliis verò Ecclesiis sui Ordinis sufficit Episcopi benedictio petita licet non obtenta, ita tamen vt si Episcopus non modò benedictionem simpliciter non concesserit, verum etiam Regula- 12 ribus prohibuerit quominus prædicent, tunc illo contradicente in sui quidem Ordinis Ecclesiis licet illis prædicare: si vero Regulares huiusmodi in prædicando circa hæc quoquo modo deliquerint, ab Episcopo coërceri, & puniri poterunt etiam censuris ecclesiasticis. Vrbanus VIII. *in sua Constit.* incip. Aliàs à nobis, *sub die* 30. *Ianuarij* 1629. quam de verbo ad verbum refero *in tract. de Iure eccles. vniuerso lib* 1. *cap.* 43. *n.* 210. & illius me citato meminerũt Tamburin. de iure Abbatum *tom.* 2. *disp.* 6. *quæst.* 12. *n.* 9. Lezana *in summa quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 1. *n.* 17.

SVMMARIVM.

1 *Capitularium peccata & excessus potest Episcopus visitando sine Adiunctis corrigere.*

2 *Capitulum totum quando deliquit potest Episcopus procedere contra Capitulares sine Adiunctis.*

3 *Cathedralis Ecclesiæ corpus, Sacramentum Reliquias, vestes, ornamenta, anniuersaria, pia opera, &c. potest Episcopus visitare*

visitare sine Adiunctis.
4 *Rationes si velit exigere Episcopus ab officialibus ex gremio Capituli constitutis Sede Vacante, non tenetur procedere cum Adiunctis.*
5 *Portionarios habentes vocem in Capitulo punit Episcopus sine adiunctis.*
6 *Coadiutorem Canonici cum futura successione an & quando puniat Episcopus sine Adiunctis.*
7 *Capitularem non obseruantem festum sancti Augustini ab Episcopo indictum potest ipse punire sine Adiunctis.*
8 *Iurisdictionem Episcopi si perturbent Adiuncti, vt contra eos procedere valeat, debet habere in iudicio alios coniudices à Capitulo eligendos.*
9 *Administrationis operum piorum rationem ad curam Capituli pertinentium potest sine Adiunctis Episcopus exigere.*

Episcopus sine Adiunctis.

Collect. CCXCIV.

1 Episcopus visitando potest sine Adiunctis peccata & excessus Capitularium, quos correctione & punitione dignos repererit, corrigere, punire, & emendare, non tamen pœna ordinaria, sed ea, quæ ad morum magis emendationem, quàm punitionem respiciat. *Sacra Congr. Conc.* teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de Visitat. num.* 39.

2 Episcopus habet facultatem procedendi contra Capitulares etiam absque Adiunctis quando totum Capitulum deliquit. *Sacra Congr. Conc.* penes Ludou. à Sarauia *in tract. de Iurisd. Adiunctor quæst. 5. n. 4. & quæst. 6.* modo delictum non sit in personam Episcopi, vel in contemptũ eius, vel vbi Episcopus habet interesse, quia tunc facultas contra Capitulares deuoluitur ad proximũ Superiorem. *Eadem S. Congr. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis n.* 90. Ludou. à Sarauia *d. quæst. 6. n. 5. & 6.*

3 Episcopus sine Adiunctis potest visitare corpus Ecclesiæ Cathedralis, & Sacramentum, Reliquias, vestes, ornamenta, cæteraque ad cultum diuinum destinata, item & capellas, & capellanias, dotationes, anniuersariorum institutiones, memorias defunctorum, pia opera, vel res, aut bona fabricæ, seu Ecclesiæ. *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar. *d. lib. 1. tit. 6. de visitat. n.* 123. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 73. n. 15.*

4 Episcopus in Capitulo exempto si velit rationes exigere ab Officialibus ex gremio Capituli constitutis Sede vacante non tenetur procedere cum Adiunctis ex forma *cap. 6. sess. 25. de reform.* nisi velit criminaliter ad eorum punitionem, & correctionem procedere. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benefic. p. 5. cap. 7. n. 23.*

Episcopus sine Adiunctis procedere potest contra Portionarios habentes vocem in Capitulo. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Armendar. *d. lib. 1. tit. 6. de visitat. n. 60. & d. l. 7. de Episcopis n. 91. in princ.* Ludou. à Sarauia *de iurisdict. Adiunct. q. 23. ex n. 2.* 5

Episcopus, qui iuxta decretum Concilij sess. 25. cap. 6. de reform. debet procedere contra Capitulares cum Adiunctis, non tenetur hoc idem seruare volens procedere contra coadiutorem Canonici cum futura successione, nisi ex forma coadiutoriæ colligatur ipsi coadiutori concessa fuisse omnia priuilegia, quæ habent Canonici. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garcia *in addit. ad suum tract. de benef. p. 4. cap. 5. n. 46. Eadem Sacra Cong. in Barbastren. 9. Nouembris* 1630. quam citat Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol. 11. n. 3.* 6

Episcopus potest procedere sine Adiunctis ad pœnam contra Capitularem non obseruantem festum sancti Augustini ab eodem indictum. *Sacra Congr. Conc. in Hispalen. 7. Septembris* 1630. quam adducit Sellius *in selectis Canon. cap. 31. n. 3.* per me relatus *in collect. ad Trid. sess. 25. de reform. cap. 6. n. 11.* 7

Episcopus si velit contra Adiunctos iurisdictionem suam perturbantes procedere, debet habere in iudicio alios Coniudices à Capitulo eligendos. *Sacra Cong. Conc. in Oriolen. 5. Aprilis* 1631. attestante Bonfadino *d. resol. 11. num. 4.* 8

Episcopus solus sine Adiunctis potest erigere rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium, dummodò non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij. *Sacra Congr. Conc. in Oriolen. 27. Martij* 1632. *in resp. ad 7. dub.* penes Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 3. n. 8.* quem refero *in collect. ad Trid. sess. 7. de reform. cap. 15. n. 6.* 9

Plura vide supra in *verbo Adiunctus collect. 11.*

SVMMARIVM.

1 *Hæreticus si notoriè sit Episcopus, ad Capitulum spectat facultas concedendi dimissorias ad Ordines.*
2 *Ordinare potest Episcopus in alterius diœcesi existens, præcedente licentia Ordinarij loci*

loci subditos tam proprios, quam Episcopi licentiam concedentis.
3 *Ordinare non potest Episcopus in alterius diœcesi de licentia ordinarij loci, subditos alienos, nisi habeant dimissorias generales à suis ordinariis.*
4 *Ordinare familiarem suum triennalem ac cum eo dispensare, in interstitiis temporum, & illegitimitate quando possit Episcopus, ostenditur.*
5 *Familiari suo non subdito qui contulit primam Tonsuram, & infra annum etiam in vndecimo mense contulit beneficium, non dicitur satisfecisse decreto Concilij.*
6 *Patrimonij ad titulum vt possit Episcopus admittere ordinandum sufficit vel necessitas, vel vtilitas Ecclesiæ.*
7 *Dimissorias concedere potest Episcopus in cuius diœcesi ordinandus habet beneficium.*
8 *Dispensare non potest Episcopus cum vero bigamo, vt primam Tonsuram, & simplicia beneficia à se, vel ab alio accipiat.*
9 *Dispensare non potest Episcopus cum bigamo effecto bigamia interpretatiua, vt in ordine antea suscepto ministret.*
10 *Archidiaconum vocare non tenetur Episcopus vt intersit examini ordinandorum.*
11 *Episcopi in Italia existentes an & quando Vltramontanos ordinare valeant?*
12 *Episcopus non potest ante Ordinationẽ exigere ab ordinando promissionem de inseruiendo certæ Ecclesiæ.*
13 *Clericum in minoribus constitutum petentem adscribi tenetur Episcopus adscribere ad seruitium Ecclesiæ.*

Episcopus quoad Ordines.

COLLECT. CCXCV.

1 EPiscopus si est notoriè hæreticus, ad Capitulum Cathedralis Ecclesiæ pertinet facultas concedendi dimissorias. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garcia *de benef. p.5.cap.7. num.93.*

2 Episcopus in alterius diœcesi existens potest præuia licentia illius tam subditos proprios quam Episcopi licentiam concedentis absque incursu pœnarum ordinare. *S.Congr. Conc. sub die 22. Februarij 1630.* quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.8. num.16.*

3 Episcopus in alterius diœcesi de licentia ordinarij loci non potest ordinare personas, quæ non sunt subiectæ illi ordinario, nisi habeant dimissorias generales à suis ordinariis. *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit. 18. l.7. de Episcopis num. 68.*

Episcopus licet familiarem suum triennalem alias sibi non subditum conferendo ei statim beneficium, ordinare, & ei litteras dimissorias ad ordinandum à quocunque dare possit, super interstitiis tamen temporum, seu illegitimitate dispensare non potest. *Sacra Congr. Conc.* testibus Galet. *in margarita casuum conscient. verbo Ordo pag. 194. col. 1.* Nicol. Garc. *de benefic. part. 2. cap. 5. num.86.* Armendar. *d. l.7. de Episcopis num. 8.* quos refero *de officio, & potest. Episcopi, part. 2. alleg. 5. num.14.* 4

Episcopus, qui contulit primam tonsuram familiari suo non subdito, qui tamen per quinquennium secum commoratus est, non dicitur satisfecisse decreto Conc. sess. 23. cap. 9. de reform. per collationem beneficij illi factam infra annum etiam in vndecimo mẽse post dictam primam Tonsuram. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. part. 2. cap. 5. num.85.* 5

Episcopus vt possit admittere Ordinandum ad titulum patrimonij eius arbitrio iuxta *Conc. sess. 21. cap. 1. de reform.* sufficit vel necessitas, vel vtilitas Ecclesiæ, quamuis Concilium dicat, *necessitate ac vtilitate*, quia illa particula, *ac*, intelligitur loco *vel. Sacra Congr. Conc. sub die 17. Martij 1619.* quam adducit Sellius *in selectis Canon. cap.3. n.94.* 6

Episcopus proprius ad hoc vt possit dimissorias concedere, dicitur ille in cuius diœcesi ordinandus habet beneficium. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. *d. l.7. de Episcopis num.61. vers. proprius.* 7

Episcopus auctoritate sua Ordinaria cum sibi subdito vero bigamo, qui aliàs cum duabus virginibus successiuè legitimum matrimonium contraxit, & consummauit, & modò defunctæ sunt, dispensare non potest vt primam Tonsuram, & simplicia beneficia à se, vel ab alio accipiat. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. part.7. cap.6. n.5.* 8

Episcopus non potest dispensare vxore mortua cum bigamo effecto bigamia interpretatiua, vt in Ordine antea suscepto ministret. *Sacra Congr. Concil. in Feretrana 13. Aprilis 1630.* quam refert Bonfadin. *d. resol. 8. num.17.* 9

Episcopus non tenetur vocare Archidiaconum vt intersit examini ordinandorum. *Sacra Congr. Conc. sub die 21. Ianuarij 1617.* quam citat Sellius *d. cap.3 n.95.* 10

Episcopi in Italia existentes, Hispanos, Lusitanos, Gallos, vel Germanos, aliosque quoscunque Vltramontanos, & ex quibus locis extra Italiam oriundos, non solum ad sacros ordines, sed neque etiam ad minores, 11

vel

vel clericalem characterem promouere non possunt, nisi dimissoriales suorum Ordinariorum litteras à sanctæ Sedis Nunciis, siue Collectoribus in illis partibus commorantibus recognitas, & approbatas, & scriptas habeant, eorumue Nunciorum, seu Collectorum subscriptiones ab Vrbis Vicario similiter examinatæ, recognitæ & approbatæ fuerint, aliàs promouentes ad annum ab exercitio Pontificalium, promoti verò perpetuæ suspensionis pœnam absque spe dispensationis à Sede Apost. obtinendæ incurrant eo ipso. *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Secretis* 11. *Decembris* 1624. quam refero *de officio, & potest. Episcopi part* 2. *alleg.* 8. *num.* 6.

12 Episcopus non potest ante ordinationem exigere ab ordinando promissionem de inseruiendo certæ Ecclesiæ, etiam post habitum beneficium simplex residentiam non requirens. *Sacra Congr. Conc. in Lauretana* 15. *Aprilis* 1628. penes Sellium *in selectis Canon. cap.* 35. *num.* 29. quem refero *in collect. ad Trident. sess.* 23. *de reform. cap.* 16. *num.* 13.

13 Episcopus tenetur adscribere ad seruitium Ecclesiæ Clericum in minoribus constitutum, vel prima Tonsura initiatum petentem adscribi. *Sacra Congr. Conc. in Valentina* 29. *Ianuij* 1618. quam citat Sellius *dict. cap.* 13. *num* 30.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia per resignationem vacantia conferre non possunt Episcopi consanguineis, seu affinibus resignantium.*

2 *Resignationes beneficiorum coram Episcopis faciendas tenentur illi intra mensem admittere, vel reiicere.*

3 *Pœnas incurrunt Episcopi aliquid exigentes pro collatione, seu possessione beneficij.*

4 *Parochialium in vacatione Episcopus Vicarium cum congrua ponere, & concursum facere qualiter teneatur.*

5 *Parochiali occurrente vacatione potest Episcopus admittere ad concursum habentem aliam Parochialem.*

6 & 7 *Examinatores synodales si omnes mortui sint, Episcopus quid agere debeat in prouisione Parochialis per concursum, ostenditur.*

8 *Episcopus ex non approbatis an aliquem possit facere approbatum?*

9 *Præsentatum ad Parochialem Ecclesiam iurispatronatus ecclesiastici Episcopus tenetur instituere.*

10 *Episcopus debet admittere examen illius, qui est præsentatus à patrono, de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur.*

11 *Manutenendus est Episcopus in sua quasi possessione concursum instituendi, donec inferior, &c.*

12 *Votum decisiuum non habet Episcopus, aut Vicarius in concursibus, nisi examinatores fuerint pares in votis suis.*

13 *Examinatores synodales Doctores, aut Magistros, vel Licentiatos eligere tenetur Episcopus.*

14 *Beneficium unum simplex habenti quod non sufficiat ad sustentationem, potest Episcopus aliud simile conferre absque dispensatione Apostolica.*

15 *Beneficium aliud dare non potest Episcopus habenti in uno congruam.*

16 *Beneficia duo simplicia etiam insufficientia habenti non potest Episcopus tertium conferre ad effectum retentionis.*

17 *Onus nouum imponere non potest Episcopus beneficiis simplicibus.*

18 *Examen alicuius commissum Episcopo per litteras Apost. potest ille delegare, licet fuisset in litteris eius conscientia onerata.*

19 *Approbatus tertia vice, etiamsi duabus præcedentibus fuisset reiectus, potest Episcopus executor in forma dignum, conferre beneficium, dummodo infra sex menses à die data litterarum examen subierit.*

Episcopus quoad beneficia.

Collect. CCXCVI.

Episcopi, ac locorum ordinarij beneficia per resignationem vacantia consanguineis siue affinibus resignantium, conferre prohibentur. *Pius V. constit.* 58. incip. *Quanta Kalend. Aprilis* 1568. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 253. Vide *supra collect.* 61. *n.* 13. 1

Episcopi ac locorum Ordinarij resignationes coram ipsis faciendas intra mensem admittere, vel reiicere tenentur. *Gregorius XIII. constit.* 85. incip. *Humano Non. Ianuarij* 1584. apud Laert. Cherubin. *d. tom.* 2. *pag.* 469. de cuius materia & intellectu Ioan. Anton Nouar. *in sum. Bullarum tit. de benef. resign. post sess. intra certum tempus capienda*, Flamin Parisi. *de resignat. lib.* 11. *q.* 2. *n.* 6. Massobr. *in praxi habendi concursum requis.* 7. *dub.* 1. Ego *de Iure Eccles. lib.* 3. *cap.* 15. *n.* 113. 2

Episcopi aliquid exigentes pro collatione, aut possessione capienda beneficij pœnas incurrunt, de quibus *Pius V. constit.* 104. incip. *Durum nimis, pridie Kalend. Iunij* 1570. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 310. 3

Episcopi habita notitia cuiuscunque Ecclesiæ 4

clesiæ Parochialis Vicarium cum congrua fructuum portione constituunt, qui tantisper Ecclesiæ onera sustineat, & teneantur intra sex menses seruata forma Concilij Trid. Parochiales Ecclesias in ipsorum mensibus vacantes conferre, & magis idoneos repertos in concursu beneficij à Sede Apost. conferendi intra quatuor mensium spatium eidem significare. *Pius V. constit.* 33. incip. *In conferendis* 16.*Kalen. Aprilis* 1567.apud Laert. Cherub. *d. tom.*2. *pag.* 219.& apud me *de officio, & potest. Episcopi p.* 3 *alleg.* 60. *à n.*12.

5 Episcopus potest occurrente vacatione beneficij Curati vocare, & admittere ad cõcursum habentem aliud beneficium Curatum, sed non potest sine concursu, licet obtinuerit ille beneficium, quod possidet per concursum, & postquam vacauerit adepta possessione secundi Curati beneficij poterit Episcopus ponere edicta per concursum. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 208.

6 Episcopus nouus, qui examinatores synodales antiquos omnes præter vnum mortuos inuenit in diœcesi, vbi iam congregata fuit Synodus, & deputati examinatores in ea, tenetur ad prouisionem Parochialis nouam Synodum congregare, & examinatores eligere, & cum illis Parochialem prouidere: quod si non fecisset, sed Iudices nominasset, vel cum solo illo viuente concursum & examen fecisset, prouisio non valeret. *Sacra Congr. Conc.* de qua idem Nicol. Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 8.

7 Episcopus, qui non constituit examinatores in Synodo, sed ex seipso deputauit, vel quia priores erant mortui, vel quia nulla aderat facultas congregandi Synodum, nempe propter pestem, nulliter prouidet de Parochialibus, licet quandoque summus Pont. mandauerit istos tolerari, iniungendo quod quamprimum facta Synodo noui eligantur examinatores, & quod prouisi per concursum cum examinatoribus ab Episcopo solo, deputatis, nouas prouisiones impetrent, vel denuo legitimè examinentur, & approbati ab Episcopo de eisdem Parochialibus prouideantur si in mensibus Ordinarij vacauerint. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p.* 9. *cap.* 12. *num.* 85.

8 Episcopus ex non approbatis aliquem potest facere approbatum si existentibus quatuor examinatoribus singuli examinati dimidiam tantum suffragiorum partem reportauerint. *Sacra Congr. Conc.* attestante Nicol. Garcia *d. p.* 9. *cap.* 2. *n.* 51.

9 Episcopus tenetur instituere præsentatum ad Parochialem Ecclesiã iurispatronatus ecclesiastici, cuius institutio ad Episcopũ ipsum, & non ad alium pertinet, etiamsi patroni ex approbatis ab examinatoribus Synodalibus digniorẽ non præsentauerint, stante decreto *Concilij Trid c.*18. §. *si vero iuspatronatus sess.* 24. *de reform.* quia iudicium spectat ad patronum. *Sacra Congr. Conc. sub die* 18. *Nouembris.* 1596. de qua Aldan. *in compendio Canon. resolut lib.* 3 *tit.* 9. *num.* 43. quem refero *in collect. ad Trid. d. c.* 18. *num.* 137.

Episcopus debet admittere examen illius, 10
qui est præsentatus à patrono de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur coram eodẽ Episcopo, facta tamen per Episcopum protestatione de iuribus suis, & sine eorum præiudicio, vel committere alteri Episcopo viciniori. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *cap.* 6. *num.* 33.

Episcopus manutenendus est in sua qua- 11
si possessione concursũ instituendi donec inferior coram Iudice cõpetente legitimè probauerit ius cogendi Synodum habere, aliàs coëgisse, in eaque examinatores ad præscriptam Concilij formam *sess.* 24. *cap.* 18. deputasse. *Sacra Congr. Conc. sub die* 17. *Ianuarij* 1585. *& sub die* 4. *Augusti* 1594. quas refert Aldan. *d. tit.* 9. *num.* 45.

Episcopus, aut Vicarius in concursibus vo- 12
tum decisiuum non habent, nisi examinatores fuerint pares in votis suis: nam si plures examinati obtinuerunt vota paria ab examinatoribus, accedente Episcopo, vel eius Vicario, nullus erit approbatus, immo quãdo examinari, accedente voto Episcopi, vel Vicarij non habuerunt vltra dimidiam votorum, censebũtur reprobati. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Massob. *in praxi habendi concursum requis.* 4 *dub.* 5.

Episcopus non potest eligere examina- 13
tores Synodales, qui non sint Doctores, seu Magistri, aut licentiati in Theologia, vel Iure Canonico, si extent, alioquin alij clerici sunt eligendi, qui ad id magis idonei videbuntur. *Sacra Cong. Conc. in Saonen.* 19. *Februarij* 1628. quam citat Aldan. *d. tit.* 9. *num.* 47.

Episcopus habenti vnum simplex benefi- 14
cium, quod non sufficiat ad eius sustentationem, potest aliud simile conferre absque dispensatione Apost. sed non potest plura simplicia vsque ad sufficientem eius sustentationem conferre citra dispensationem Apostol. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 310.

Episcopus habenti congruam non potest 15
aliud beneficium dare, & si dederit, vacat primum illud, quod habebat, dummodo beneficium titulare sit, quamuis difforme à secundo recepto, etsi vtrumque retinere tentauerit, accepta pacifica possessione secundi, vacabit

bit vtrumque. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.*11. *cap.*5. *num.* 301.

16 Episcopus potest habenti duo simplicia beneficia, aliud conferre, sed quamuis duo priora sint ad obtinentis collationem insufficientia non possunt retineri simul cum tertio absque noua prouisione Sedis Apost. *Sacra Cong. Conc. sub die* 10. *Maij* 1608. quam adducit Aldan *d. tit.* 9. *num.* 48.

17 Episcopus in beneficiis simplicibus non potest nouum onus imponere. *Sacra Cong. Conc. sub die* 2. *Iuly* 1597. quam refert Aldan. *d. tit.* 9. *n.* 49.

18 Episcopus, cui commissum est examen per litteras Apost. alicuius, qui beneficium simplex obtinuit, potest illud delegare, non obstante quod fuerit in litteris eius conscientia onerata. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.*6. *cap.*1. *num.* 103.

19 Episcopus potest procedere ad executionem litterarum Apost. ad fauorem illius, qui eas obtinuit in forma dignum, si per diligentem examinationem illum idoneum repererit, etiamsi per duas vices tanquam non idoneus ab examine fuerit reiectus, non tamen vti talis renunciatus, si tertia vice fuerit admissus & approbatus, dummodo infra sex menses à die datæ litterarum examen subierit. *Sacra Congr. Conc. in nullius*, 19. *Nouembris* 1628. apud Aldan. *d. tit.* 9. *num.* 50.

Vide plura suprà *verbo beneficiũ, collect.* 61.

SVMMARIVM.

1 *Regulares in eorum Ecclesiis admittere non possunt Sacerdotes seculares exteros ad diuina officia, antequam ordinarius eos admittat, si id illis prohibuerit.*

2 *Missam Rogationum potest Episcopus per suos Canonicos cantari facere in Ecclesiis Regularium.*

3 *Pœnis & censuris ecclesiasticis in decretis Concilij sess.* 25. *de Regul. Episcopo specialiter commissis, licet eidem Regulares compellere ad eorum executionem.*

4 *Regulares compellere potest Episcopus etiam sub censuris ecclesiasticis in illis casibus, in quibus in eos illi tribuitur iurisdictio.*

5 *Regulares censuris compellere potest Episcopus ad obseruantiam festorum per illum cum approbatione populi indictorum.*

6 *Regulares vagantes de vno ad alium Ordinem punit Episcopus.*

7 *Regularis notoriè delinquentis extra claustra informationem capit Episcopus.*

8 *Regulares notoriè, & cum scandalo extra claustra intra Ecclesiam derelinquentes subsunt Episcopo quoad informationem & cætera ei per Concilium attributa.*

9 *Regulares degentes extra claustra occasione docendi doctrinam Christianam, potest Episcopus visitare, & corrigere.*

10 *Regulares in iis, quæ curam animarum, & administrationem Sacramentorum concernunt, potest Episcopus visitare & examinare.*

11 *Et eadem auctoritate vti potest, qua in Parochos seculares.*

12 *Regularium exemptorum in Monasteriis, quibus non imminet cura animarum secularium, nullam habet Episcopus facultatem visitandi sacristias, paramenta, &c.*

13 *Regulares ad confessiones audiendas approbatos, an & quando suspendere, & licentiam reuocare possit Episcopus.*

14 *Priuilegia Regularium in Sacramentis administrandis non potest Episcopus restringere in vim constitutionis Gregory XV. de exemptorum priuilegiis.*

15 *Regulares exercentes curam animarum in eorum Monasteriis, non potest Episcopus compellere ad interessendum Officiis diuinis diebus Sanctorum Protectorum ciuitatis.*

16 *Iurisdictio nulla est concessa per decretum Concil. sess.* 25. *de Regul. cap.* 9. *in Monasteriis Sedi Apost. immediatè subiectis.*

17 *Regulares cogere non potest Episcopus vt faciant commemorationem ipsius in vltima collecta.*

18 *Regularibus in sua diœcesi commorantibus præcipere potest Episcopus, vt eant ad processiones publicas.*

19 *Regularis obseruantia si vigeat in monasteriis, non debet in illis se interponere Episcopus.*

20 *Regularibus non debet Episcopus approbationem ad audiendas Confessiones concedere aliqua temporis præfinitione.*

Episcopus quoad Regulares.

Collect. CCXCVII.

Episcopus loci Ordinarius prohibere potest ne Regulares in eorum Ecclesiis Sacerdotes seculares exteros ad diuina Officia celebranda permittant, nisi prius ab ipso Episcopo visis litteris commendatitiis ipsi Sacerdotes admissi fuerint. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*2. *tit.*18. *l.*1. *de Relig. num.*45. Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo Missa*, Homobon. de Bonis *de examine ecclesiast. tract.*12. *cap.*4. *quæst.*16. *resol.*2. *pag.*459. Ioan. 1
Maria

Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Episcopus n* 14. me citato Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Episcopus quoad Regulares n.* 20. quotum plures refero *de officio & potest. Episcopi p.* 2 *alleg.* 21. *n.* 8.

2 Episcopus potest etiam in Ecclesiis Regularium cantari facere Missas Rogationum per suos Canonicos. *Sacra Cong. Rit. in Firmana* 25. *Ianuarij* 1603. cuius meminere Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Episcopus n.* 40. Lezana *d. tom.* 3. *verbo Episcopus quoad Regulares n.* 22.

3 Episcopo licet etiam pœnis & censuris ecclesiasticis in decretis eidem specialiter commissis *sess.* 25. *de Regularib.* compellere Regulares ad eorum executionem. *Sacra Congr. Conc. in Liman.* 19. *Septembr.* 1625. teste Aldano *in compendio Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 18. *n.* 20. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 25. *de Regular. cap. vlt. n.* 5.

4 Episcopus potest etiam sub censuris ecclesiasticis compellere Regulares in iis casibus, in quibus in eos iurisdictio illi tribuitur à Iure communi, & sacro Concilio, & Constitutionibus Apostolicis. *Sacra Congr. Conc. in Nebbien.* 7. *Februarij* 1631. cuius me citato meminit Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo exemptio Regul. num.* 13.

5 Episcopus potest compellere censuris Regulares ad obseruantiam festorum per illum cum approbatione populi indictorum. *Sacra Cong. Conc. in Hostunen.* 31. *Iuly* 1627. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 3. *n.* 95.

6 Episcopus agere potest contra Regulares vagantes, de vno in alium Ordinem translatos ex Bulla Pij V. reuocatoria indultorum recipiendi, vel retinendi Religiosos alterius Ordinis etiam laxioris. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *d. lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 68. Ioan. Maria Nouar. *d verbo Episcopus num.* 6.

7 Episcopus statim habita notitia delicti Regularis notoriè extra claustra delinquentis, potest informationem capere, & illam ad Superiorem Regularis mittere, vt nequeat de eodem delicto ignorantiam præsumere. Sufficitque quod vnica voce Superiorem Regularium moneat, eique terminum præfigat ad castigandum subditum publicè cum scandalo, & extra claustra delinquentem. *Sacra Congreg. Conc. sub die* 19. *Septembris* 1625. quam refero *in collect. ad cap. vlt. n.* 8. *de statu monach.* & me citato de illa meminerunt Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 62. *n.* 8. *vers.* 1. *pag.* 461. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Episcopus num.* 33.

8 Episcopo facultas attributa vigore Concilij sess. 25. cap. 14. de reform. vendicat sibi locum etiam cum Regulares notoriè, & cum scandalo extra claustra intra Ecclesiam delinquunt, non ita si intra claustra. *Sacra Cong. Conc. sub dicta die* 19. *Septembris* 1625. apud Hieron. Roderic. *d. resol* 62. *sub num.* 8. *vers. denique.*

Episcopus potest visitare, & corrigere Regulares degentes extra claustra occasione docendi doctrinam Christianam. *Sacra Congr. Conc. in Malinen. de anno* 1626. quæ prius in vna *Limana decimo Iuny* 1591. declarauerat id locum non habere in Patribus Societatis IESV, qui munere docendi doctrinam Christianam funguntur, dum tamen habeant illis in locis Superiores, qui curam ipsorum gerant, & apud quos se recipiant iuxta regulæ institutum viuentes: refert Sellius *dicto cap.* 3. *num.* 96. 9

Episcopus potest Regulares in iis, quæ curam animarum, & Sacramentorum administrationem concernunt, visitare, & examinare, & contra eos non parentes, & non exequentes decreta in visitatione facta procedere, eosque cogere ad exequendum. *Sacra Congr. Conc. in Caputaquen. & Camerinen.* 10. *Martij* 1621. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. sub hoc verbo n.* 36. 10

Episcopus in Regulares curam animarum personarum sæcularium exercentes in iis, quæ dictam curam, & Sacramentorum administrationem concernunt, eadem auctoritate vti potest, qua in Parochos sæculares. *Sacra Cong. Conc. in Liman.* 18. *Septembris* 1625. quam citat Sellius *d. cap.* 3. *n.* 97. 11

Episcopi, aut alij locorum Ordinarij vigore cuiusuis decreti Concilij Trid. nullam habent facultatem quouis tempore in monasterij domibus, & Ecclesiis Regularium exemptorum, quibus non imminet cura animarum personarum sæcularium, visitandi sacristias, paramenta, vasa sacra, Altaria, & cætera huiusmodi, aut etiam Tabernaculum, seu pixidem, in qua sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum asseruatur. *Sacra Congr. Conc.* quam adducit Sellius *d. cap.* 3. *n.* 98. & illius meminerunt Quaranta *in sum. Bullar. verbo priuilegia Regular. pag. mihi* 514. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 2. *Sixti IV.* §. 10. *num.* 17. 12

Episcopus quamuis simpliciter, & absque vlla temporis præfinitione approbauerit Regulares ad Confessiones personarum sæcularium audiendas, potest tamen eosdem, si noua causa superueniat, suspendere, ac licentias illis concessas reuocare, dummodo huiusmodi Confessiones ipsas concernat. Cæterùm si Regulares cum scandalo, aut aliàs inhonestè viuant, vel aliquod delictum committant, propter quod rationabili Episcopi iudicio videantur à Confessionibus suspendendi, cùm præcipua ministri qualitas 13

sit

sit integritas vitæ, ac morum honestas, vtique ea causa ad ministerium Confessionis pertinet, ac proinde nihil obstat quominus ab ea possit Episcopus Regularis vtrumque à semetipso approbatos suspendere, aut repellere, à Confessionibus audiendis. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 30. *Augusti* 1630. penes Ioann. Mariam Nouar. *vbi supra sub hoc verbo n.*20.

14 Episcopi in vim constitutionis Gregorij XV. de priuilegiis exemptorum non possunt Regularibus præscribere vt certis tantùm locis, aut temporibus, aut certarum personarum Confessiones audiant, vel alia illorum priuilegia in Sacramentis administrandis restringere, aut moderari. *Sacra Cong. Conc. de anno* 1623. *dub.*2. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *sub hoc verbo num.*21.

15 Episcopus non potest compellere Regulares exercentes curam animarum in eorum monasteriis, vel aliis eisdem vnitis ad interessendum Officiis diuinis diebus Sanctorum Protectorum ciuitatis in Ecclesia Cathedrali. *Sacra Congr. Conc. die* 5. *Decembr.* 1616. de qua Sellius *d. cap.* 3. *num.* 99.

16 Episcopo nulla iurisdictio est concessa per decretum *Conc. sess.* 25. *de Regul. cap.* 9. in monasteriis Sedi Apost. immediatè subiectis, nisi in concernentibus spiritualia, in temporalibus verò nihil agere poterit. *Sacra Congr. Conc.* referente Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7 *de Relig. n.* 94.

17 Episcopus non potest cogere Regulares, vt faciant commemorationem ipsius in vltima collecta. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. *in resp. ad* 3. *dub.* apud Ioann. Mariam Nouat. *in lucerna Regul. in verbo Episcopus in Regul. num.* 37.

18 Episcopus potest præcipere Regularibus in sua diœcesi commorantibus, vt eant ad processiones publicas, vt in festo Corporis Christi, Litaniis, & Iubileis publicis faciendis, dummodo processiones sint eius generis, quæ *Bulla Py V.* incip. *Etsi Mendicantium*, Mendicantibus concessæ comprehendantur, & dummodo Regulares non sint ex illis Conuentibus, Collegiis nuncupatis, quæ in eadem Bulla excipiuntur. *Sacra Congr. Conc.* referente Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib* 3. *tit.* 18. *num.* 63.

19 Episcopus non debet se interponere in Monasteriis, in quibus viget Regularis obseruantia. *Sacra Congr. Conc.* penes Armend. *dict. lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. num.* 98. quem refero *de officio, & potest. Episcopi part.* 3 *alleg.* 74. *num.* 16.

20 Episcopus non debet Regularibus ad confessiones audiendas approbationem concedere aliqua temporis præfinitione, sed idoneos repertos absolutè approbare, & minus idoneos repellere. *Sacra Congr. Conc. sub die* 2. *Septembris* 1603. quam citat Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 64.

SVMMARIVM.

1 *Puella voluntatem, qua habitum suscepit in monasterio quomodo, quando, & vbi Episcopus explorare debet ad petitionem illius qui vult eam in vxorem ducere.*

2 *Episcopus postquam à Præfecta de tempore professionis nouitiæ ante mensem certior factus fuerit, intra* 25. *dies examen perficere tenetur.*

3 *Clausuram non ingreditur Episcopus quando explorat voluntatem nouitiæ.*

4 *Censuris ecclesiasticis, & aliis pœnis potest Episcopus Superiores Monialium monere ne qua puella professionem emittat, nisi prius explorata eius voluntate per illũ.*

5 *Episcopus etiam in monasteriis Regularibus subiectis examinat eas, quæ Moniales fieri debent.*

6 *Abbatissa electionis diem Regulares significare tenentur Episcopo.*

7 *Iurisdictionem in Moniales etiam exemptas habet Episcopus in iis, quæ ad clausuram, & spiritualium rerum curam pertinent.*

8 *Confessores Monialium, & administratores bonorum ad earum monasteria pertinentium an & quando admonere facere possit Episcopus, ostenditur.*

9 *Confessarium extraordinarium quando possit Episcopus Monialibus dare?*

10 *Episcopus non permittat deputari à ciuitatibus aliquos, qui comitentur Visitatores Monialium Regularibus etiam subiectarum.*

11 *Monialium monasteria sibi non subiectarum nullo modo ingredi possunt Episcopi.*

12 *Episcopus ob clausuram custodiendam in monasteriis Monialiũ Regularibus subiectarum potest imponere pœnam excommunicationis latæ sententiæ.*

13 *Monialium septa ingredi non possunt Episcopi extra suam diœcesim commorantes.*

14 *Licentia ingrediendi Monialium monasteria potest concedere loci Ordinarius, aut eius Vicarius speciale mandatum habens.*

15 *Licentiam alloquendi cum Monialibus exemptis an & quando Episcopus, seu eius Vicarius concedere valeat? ostenditur.*

Episcopus

Epiſcopus quoad Nouitias, & Moniales.

Collect. CCXCVIII.

1 Epiſcopus non debet explorare voluntatem puellæ, quæ habitum recepit in monaſterio, ad petitionem illius, qui vult illam in vxorem ducere, ſed expectandum tempus profeſſionis faciendæ, & tunc ſi ſit ſuſpicio quod inueſtigetur à Monialibus, pro ſuo officio curabit inde duci in exteriorem Eccleſiam monaſterii, vel in aliam propinquiorē & commodiorem, prout magis conuenire iudicabit, vbi voluntatē eius exquirere poſſit. At ſi nulla ſit ſuſpicio, & nulla alia iuſta cauſa ſubeſſe apparebit, tunc non in alio loco, quam ad crates ferreas monaſterij voluntatem puellæ explorabit. *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra. lib. 2. tit.* 18. *l.7. de Relig. num.* 48. Campan. *in diuerſ. Iuris Canon. rub.* 12. *c.* 16. *num.* 15. quos refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.*3. *alleg.*100. *num* 15.

2 Epiſcopus poſtquam à Præfecta de tempore profeſſionis Nouitiæ ante menſem certior factus fuerit, intra 25. dies examen perficere tenetur, quibus elapſis amplius in eo ſe intromittere non poteſt. *Sacra Congr. Conc.* penes Armend. *d. l.7. de Relig. n.*45. Campan. *d. rub.*12. *c.*16. *n.*10. Lezanam *in ſum. quæſt. Regul. tom.* 3. *verbo Epiſcopus quoad Regulares*, *n.*10. metipſum *d. alleg.* 100. *in fine.*

3 Epiſcopus non ingreditur clauſuram quādo vadit ad Monaſterium Monialium pro exploranda alicuius voluntate, ſed debet ſtare ante feneſtram cancellorum examinando mentem illius. *Sacra Cong. Conc.* apud Campan. *d. rub.* 12. *c.*16. *num.* 5. Lezan. *in ſum. quæſtion. Regul. tom.* 1. *c.*25. *n.*12. *in fine.*

4 Epiſcopus poteſt prohibere eccleſiaſticis cenſuris, & aliis pœnis ſibi bene viſis contra Abbatiſſas, & Superiores Regulares Monialium ipſis Regularibus ſubiectarum nequa puella profeſſionem emittat niſi priùs explorata illius voluntate ab Ordinario ad præſcriptum *Concilij c.*17. *ſeſſ.* 25. *de. Regular. Sacra Cong. Conc. in Burgen.* 4. *Decembris.* 1627. cuius meminit Ioan, Maria Nouar. *in Lucerna Regul. verbo Epiſcopus circa Regulares, n.* 11. & Ego *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.*3. *alleg.* 100. *n.*2. *in fine.*

5 Epiſcopus in Monaſteriis etiam Superioribus Regularibus ſubiectis examinat eas, quæ Moniales fieri volunt, primò ſcilicet quando habitum ſuſcipiunt, ſecundo verò tempore profeſſionis; & ideo poterit earundem Rectores compellere ne habitum Nouitiæ dent niſi prius Epiſcopum certiorem faciant, vt puellæ voluntatem explorare valeat. *Sacra Congr. Conc. in Limana* 18. *Septembris* 1625. de qua Ioan. Maria Nouar. *citato loco n.*10.

Epiſcopo tenentur Regulares ſignificare diem electionis Abbatiſſæ, eámque vſque ad præfinitum tempus expectare, ſi antè ipſe expreſsè declarauerit ſe vti velle facultate ſibi hac in parte attributa, Abbatiſſarumque electionibus per ſe, vel per alium intereſſe, ac præſidere *Sacra Cong. Conc.* atteſtante Tambur. *de iure Abbatiſſ. diſp.* 28 *q.*6. quam refero *de Epiſcopo p.* 3. *alleg.* 100. *n.* 11. 6

Epiſcopus habet iuriſdictionem in Moniales, quæ priuilegio, vel indulto Papæ ſunt immunes in iis, quæ ad clauſuram, & ſpiritualium rerum curam pertinent. *Sacra Congr. Conc.* teſte Armendar. *d. lib.* 2. *tit.* 18. *l.*7. *de Relig. n.* 95. quem refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.*3. *alleg.* 102. *n.*4. 7

Epiſcopo licet ex rationabili cauſa, quam Superioribus Regularibus ſignificare non tenetur, eoſdem admonere vt admoueant Cōfeſſores Monialium, atque adminiſtratores bonorum ad earundem Monialium Monaſteria pertinentium, iiſque Superioribus id facere detrectantibus, habet Epiſcopus facultatem prædictos Confeſſores & adminiſtratores admouendi quoties & quando opus eſſe adiudicauerit. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1623. *dub* 10. apud me *in fine. tract. de officio, & poteſtate Epiſcopi*, & apud Ioann. Mariam Nouar. *d. verbo Epiſcopus quoad Regulares, num.*34. 8

Epiſcopus poteſt caſu negligentiæ, dare Confeſſarium extraordinarium eiuſdem Ordinis Monialibus Regularibus, & ex cauſa alterius Ordinis, & etiam ſecularem. *S. Cong. Conc. in Cameracen.* 20. *Decembris* 1631. quam refert Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib.*3. *tit.* 8. *n.*6. 9

Epiſcopus non permittat deputari à ciuitatibus aliquos, qui comitentur Viſitatores Monialium Regularibus etiam ſubiectarum. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. ſub die* 12. *Ianuarij* 1616. de qua meminerunt Gauant. *in man. Epiſcop. verbo Monialium clauſura, num.* 62. Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom.* 3. *verbo clauſura, num.*33. 10

Epiſcopi nullo modo poſſunt ingredi Monaſteria Monialium ſibi non ſubiectarum, *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Ianuen.* 10. *Ianuarij* 1631. penes Lezanam *d. tom.* 3. *verbo clauſura n.* 33. Et quoad Vicelegatum *Eadem S. Cong.* de qua Gauant. *d. verbo Monialium clauſura n.* 29. 11

Epiſcopus ob clauſuram cuſtodiendam in Monaſteriis Monialium Regularibus ſubiectarum, 12

ctarum, potest stante decreto *Concilij c.5 sess. 25. de Regular.* & Constitutione *Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis*, excommunicationis latæ sententiæ pœnam sibi reseruatæ imponere circa aperitionem ostij clausuræ extra casus indigentiæ, nec non circa accessus, & colloquia cum Monialibus; ac dicta excommunicatio liget ne dum Regulares accedentes, verum etiam Moniales facta de eis mentione, adeo vt Superior Regularis ab eadem excommunicatione absoluere nequeat. *Sacra Congr. Conc. in Viterbien. 26. Iuny* 1627. apud Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regular. verbo Episcopus quoad Regulares n.* 7. Lezana *d. tom.* 3. *sub eodem verbo n.* 8. *prope fin.* Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in fine. vbi de decretis nouiss. Sacra Cong. decreto* 5. *pag.* 565.

13 Episcopi extra propriam, & in aliena diœcesi commorantes non possunt accedere, nec ingredi Monialium septa sine licentia Episcopi prohibentis, ne quis accedat ad monasteria Monialium. *Sacra Cong. Conc. in Ianuen.* 10. *May* 1631. quam citat Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 17.

14 Episcopus, aut eius Vicarius generalis speciale mandatum habens in monasteriis sibi subiectis auctoritate Ordinaria, in aliis verò summo Pont. subiectis delegata auctoritate, possunt concedere facultatem ingrediendi Monialium monasteria. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *d. lib.* 2. *tit.* 18 *l.* 7. *de Relig. n.* 109. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3 *alleg.* 101. *n.* 38.

15 Episcopus siue eius Vicarius Generalis, ac Superior Regularis, cui Moniales subiectæ sunt, coniunctim possunt concedere personis secularibus licentiam alloquendi dictas Moniales, itavt idem Episcopus, seu eius Vicarius primo loco subscribat, per diœcesim verò non ad Vicarium foraneum, sed ab eodem Episcopo ad id deputandum, necnon Superiorem Regularem, qui priori loco subscribat, pariter spectabit huiusmodi licentiam concedere: idemque quoad licentiam eorum, quibus Ordinariè intra septa monasteriorum earundem Monialium ingredi necessè est, seruandum est, repentinis tamen casibus extremæ necessitatis exceptis, in quibus licentia alterius subscriptione roborare sufficiat. Edicta verò quibus personis secularibus ad earundem Monialium monasteria accessus prohibetur, ab Episcopo dumtaxat subscribenda, & publicanda sunt *Sacra Cong. Conc. in Camerinen.* 21. *Februarij* 1617. quam adducit Aldan. *d. tit.* 8. *num* 18. In illis verò locis, in quibus adesset consuetudo vt istæ licentiæ ab Episcopis tantum concedantur, tunc non sunt à Superioribus Regularibus petendæ, sed ipsorum Episcoporum tantum. *Barbos. Apost. Decis. Sum.*

modò licentiæ sufficiunt etiam priuatiuè quoad ipsos Regulares. *Sacra Cong. Conc. sub die* 21. *May* 1630. quam refert Bonfadin *in thesauro ecclesiast. decis. resolut.* 3. *num.* 22.

SVMMARIVM.

1 *Processiones publicas indicendi, & Ordinandi ius priuatiuè ad alios habet Episcopus.*

2 *Processiones publicas indicere, & præscribere quomodo, & quò sint dirigendæ, spectat ad Episcopum cum consilio Capituli.*

3 *Processionem facere per Ecclesiam an liceat Dominicis & festiuis diebus, potest Episcopus declarare.*

4 *Processionis horas suo arbitrio indicere potest Episcopus.*

5 *Processiones aliquæ ne fiant, potest Episcopus ex causa prohibere.*

6 *Canonicos, & alios Presbyteros beneficia, seu Officia ecclesiastica obtinentes potest Episcopus compellere, vt accedant ad omnes processiones publicas.*

7 *Regulares Mendicantes & Monachos potest Episcopus compellere sub censuris vt accedant ad publicas processiones.*

8 *Laicos hortari tantum potest Episcopus vt accedant ad processiones Ordinatè, & cum luminibus.*

9 *Confraternitati laicorum non debet prohibere Episcopus quominus deferant funalia accensa in processione Sanctissimi Sacramenti.*

10 *Thelesina Cathedralis Episcopus, & Canonici processiones ordinarias, & extraordinarias facere possunt in Ecclesia Parochiali sancti Leonardi, vbi resident, sine ipsius parochi licentia.*

Episcopus quoad processiones.

Collect. CCXCIX.

Episcopus priuatiuè ad alios habet ius indicendi, & Ordinandi processiones publicas, & ad illas per publicum edictum populum conuocare. *Sacra Cong. Rit. in Elboren.* 14. *Ianuarij* 1617. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 3. *num.* 99. 1

Episcopo pertinet, eum Capituli tamen consilio, indicere publicas processiones ac præscribere quomodo, & quo sint dirigendæ. *Sacra Congr. Conc. in Comen.* 7. *Februarij* 1632. penes Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de processión. num.* 11. 2

Episcopus potest declarare an liceat facere processionem per Ecclesiam Dominicis, & 3

 festiuis

festiuis diebus. *Sacra Congr. Rit. in Bracharen.* 20. *Martij* 1604. quam refert Sellius *d. cap.* 3. *num.* 100.

4 Episcopus potest suo arbitrio indicere tam horas processionis sanctissimi Sacramenti quam aliarum, & Magistratus ac omnes ei renentur obedire. *S. Cong. Rit. in Vrbeuetana* 17. *Iuny* 1616. quam citat Sellius *d. c.* 3. *n.* 101.

5 Episcopus potest prohibere ex causa ne fiant aliquæ processiones ex deuotione populi, & Confrarrum introductæ, si prohiberi expediat. *S. Congr. Rit. in dicta Elboren.* 14. *Ianuary* 1617. quam adducit Sellius *dicto cap.* 3. *num.* 102.

6 Episcopus potest compellere Canonicos, & alios Presbyreros beneficia, & officia ecclesiastica obtinentes vt accedant ad omnes, & quascunque processiones publicas, vel indictas pro honore, vel bono publico. *Sacra Congr. Conc. sub die* 17. *Iuly* 1597. penes Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullar. tit. de processionib. num.* 1.

7 Episcopus potest compellere Regulares Mendicantes & Monachos etiam sub censuris vt accedant ad publicas, & generales processiones. *Sacra Congr. Rit. in Chilen. in Indiis Occident.* 15. *May* 1610. referente Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Episcopus quoad Regulares num.* 12.

8 Episcopus non potest cogere, sed hortari laicos, vt accedant ad processiones ordinatè, & cum luminibus. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien.* 3. *Augusti* 1602. *in* 6. *dub.* apud Sellium *d. cap.* 3. *n.* 103.

9 Episcopus non debet prohibere Confraternitati laicorum quominus deferant funalia accensa in processione sanctissimi Sacramenti. *Sacra Congr. Rit. in Adrien.* 12. *Aprilis* 1603. de qua Sellius *d. cap.* 3. *n.* 104.

10 Episcopus & Canonici Carhedralis Thelesinæ residentiam facientes in Ecclesia sanctissimæ Trinitatis, seu sancti Leonardi terræ Ceretti possunt facere processiones ordinarias & extraordinarias cum propria Cruce, etiam sine licentia & interuentu Curati Ecclesiæ Parochialis sancti Martini, sub qua est dicta Ecclesia sancti Leonardi, & per limites ipsius Parochiæ, & per totum oppidum. *Sacra Congr. Rit. in Thelesina* 18. *Augusti.* 1615. & 15. *Iuny* 1619. de qua Sellius *d. cap.* 3. *num.* 105.

. Vide alia in verbo *Processio collect.* 605. 606. & 607.

SVMMARIVM.

1 *Visitare possunt Episcopi tanquam Sedis Apostol. delegati Ecclesias Parochiales Fratrum, siue Militum Hierosolymitanorum in his, quæ spectant ad curam animarum.*

2 *Visitationem incipere potest Episcopus ab Ecclesia quæ sibi magis placuerit.*

3 *Procurandus à nemine est Episcopus exiens per villas, & oppida vt Sacramentum Confirmationis tantum conferat.*

4 *Episcopus non potest ab eis, qui visitantur quicquam accipere pro decretis, & ordinationibus spectantibus ad visitationem.*

5 *Suspectus recusari non potest Episcopus visitans.*

6 *Archidiacono ad visitationem expediendam potest Episcopus præstituere terminum.*

7 *Visitationi & correctioni exemptorum in casibus permissis incumbens Episcopus, potest procedere contra Conseruatores impedientes.*

8 *Exemptum locum visitans Episcopus in vim Concily, non potest processus iudicialiter conficere.*

9 *Facultatem visitandi Ecclesiam Collegiatam exemptam potest Episcopus specialiter subdelegare.*

10 *Ecclesias, quæ nullius sunt diœcesis potest Episcopus legitimè visitare per suum Vicarium generalem.*

11 *Abbatia si habet vtramque iurisdictionem temporalem scilicet & spiritualem, non potest visitari ab Episcopo.*

12 *Castra in quibus Abbas iurisdictionem spiritualem, & temporalem in Parochos, & Parochianos habet, non subsunt correctioni, & visitationi Episcopi.*

13 *Regulares in iis, quæ curam animarum concernunt visitare potest Episcopus.*

14 *Sacristias, paramenta, vasa sacra, Altaria, ac Tabernaculum, & pixidem sanctissimi Sacramenti visitare non potest Episcopus in monasteriis, & Ecclesiis Regularium.*

15 *Visitare potest Episcopus vti Sedis Apost. delegatus monasteria in iis, quæ concernunt curam animarum, interim dum non constat an essent nullius diœcesis.*

16 *Episcopus non tenetur accedere ad locum Capitularem pro visitandis singulis Canonicis.*

17 *Visitationum generalium in edictis praparatoriis non debet Episcopus præcipere in virtute sanctæ obedientiæ vt populus denunciet.*

18 *Episcopus in generali visitatione solus sine Coadiutoribus potest procedere contra Canonicos.*

Episcopus quoad visitationem.

Collect. CCC.

1 EPiscopi tanquam Sedis Apost. delegati visitare possunt Ecclesias parochiales Fratrum, siue Militum Hierosolymitanorum in his, quæ spectant ad curam animarum, & Sacramentorum administrationem. *Pius V. constit.* 136. incip. *Expofcit* 22. *Septembris* 1571. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 347. & illius meminerunt Marcel. Vulpe *in praxi iudic. fori ecclef. cap.* 4. *num.* 7. Lauret. de Franchis *de controuerf. inter Episcop. & Regul. quæst.* 6. *verf. nono*, quos refero *de officio & potest. Episcopi, part.* 3 *alleg.* 105 *n.* 28.

2 Episcopus potest incipere visitationem ab Ecclesia, quæ sibi magis placuerit reseruatis iuribus. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 10. *Iulij* 1602. *in* 2. *dub.* quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 24. *num.* 94.

3 Episcopus exiens per villas, & oppida, vt Sacramentum Confirmationis tantum conferat, à nemine est procurandus. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. n.* 123.

4 Episcopus non potest ab iis, qui visitantur, quicquam accipere pro decretis, & ordinationibus spectantibus ad visitationem, pro rogitu, seu scriptura, laboreve suo. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. *d. tit.* 6. *de visitat. num.* 116.

5 Episcopus visitans non potest tanquam suspectus recusari, dum tamen in ea processum non compilet, nisi in visitando modum excesserit. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armendar. *d. tit.* 6. *de visitat. l.* 5. §. 2. *num.* 7. 8. & 34. Nicol Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *n.* 198. Thom. Valasc. *alleg. Iuris tom.* 1. *alleg.* 70. *n.* 7. quos & alios refero *in collect. ad Trid. sess.* 24. *de reform. cap.* 10. *num.* 11.

6 Episcopus potest præstituere terminum Archidiacono ad visitationem expediendam, & præscribere comitatum, & equitatum, ne oneri sit Ecclesiis, quas visitauerit. *Sacra Congr. Conc.* apud Piasc. *in praxi Episcop. part.* 2. *cap.* 3. *num.* 62. *pag.* 213. quam refero *de officio, & potest. Episcop. part.* 3. *alleg.* 73 *n.* 39.

7 Episcopus incumbens correctioni & visitationi exemptorum vigore facultatis sibi tanquam Sedis Apost. delegato à Concilio tributæ, potest procedere contra Conseruatores impedientes, præsertim si illi extra diœcesim commorentur. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. *d. lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis num.* 75.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Episcopus visitans in vim Concilij locum exemptum, seu nullius diœcesis, non potest processus iudicialiter conficere, causasque Ordinarias cognoscere ac definire. *Sacra Cong. Conc. sub die* 8. *Iunij* 1619. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 24. *num.* 101. 8

Episcopus potest subdelegare facultatem visitandi Ecclesiam Collegiatam exemptam, sed opus est subdelegatione speciali. *Sacra Cong. Conc. in Lucana* 7. *Februarij* 1631. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 8. *num.* 71. 9

Episcopus legitimè impeditus potest ex facultate sibi tradita à Conc. cap. 9. sess. 24. de reform. Ecclesias, quæ nullius sunt diœcesis, per suum Vicarium generalem visitare. *Sacra Congr. Conc. sub die* 17. *Ianuarij* 1585. penes Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 102. 10

Episcopi non possunt visitare ex decreto Conc. sess. 25. de Regul. cap. 11. tam Abbatiam quam loca sibi subiecta, si Abbatia habet vtramque iurisdictionem, temporalem scilicet, & spiritualem. *Sacra Cong. Conc. in Thratina* 7. *Nouembris* 1620. quam adducit Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 103. 11

Episcopi visitationi, iurisdictioni, ac correctioni non subsunt castra, in quibus Abbas iurisdictionem spiritualem & temporalem in Parochos, & Parochianos exercet. *Sacra Cong. Conc. in Theatina* 11. *Septembris* 1621. quam citat Aldan. *d. tit.* 24 *n.* 104. 12

Episcopus potest Regulares in iis, quæ curam animarum & Sacramentorum administrationem concernunt, visitare, & examinare, & contra eos non parentes, & non exequentes decreta in visitatione facta procedere, eosque cogere ad exequendum. *Sacra Cong. Conc. in Camerinen.* 20. *Martij* 1621. quam commemorat Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 105. Secus si nulla animarum cura ibi sit, vt in sequenti declaratione. Episcopus debet se abstinere à visitatione monasteriorum, atque Ecclesiarum Regularium exemptorum, in quibus cura animarum secularium non imminet: itemque Monialium iisdem Regularibus subiectarum in iis, quæ ad ipsam clausuram non pertinent. *Sacra Congr. Conc. in Ianuen.* 26. *Ianuary* 1619. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 2. *Sixti IV.* §. 40. *num.* 18. 13

Episcopi seu alij locorum Ordinarij vigore cuiusuis decreti Concilij nullam habent facultatem quouis tempore in monasteriis, Domibus, & Ecclesiis Regularium exemptorum, quibus non imminet cura animarum personarum secularium visitandi sacristias, paramenta, vasa sacra, Altaria, & cætera huiusmodi, aut etiam Tabernaculum, seu Pixidem, 14

dem, in qua Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum asseruatur. *Sacra Congr. Conc.* de qua meminerunt Quarau. *in sum. Bullarum verbo priuilegia Regular. pag. mihi* 514. Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 1. *quæst.* 36 *art.* 4. *in fine, & in suo Bullario in Clemente VIII. in princ.* Laurent. de Peyrinis *d.* §. 10. *num.* 17.

15 Episcopus Burgi S. Sepulchri interim dum non constat an Ecclesia Sanctæ Mariæ de Balmo Ordinis Camaldulensis, cui cura animarum incumbit, sit nullius diœcesis, potest visitare monasteriũ auctoritate Sacræ Cong. Concilij, & reliqua loca tãquam Sedis Apost. delegatus. *Sacra Congr. Conc. sub die vlt. Iulij* 1621. quam refert Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 106.

16 Episcopus non tenetur accedere ad locum Capitularem pro visitandis singulis Canonicis, sed potest singulariter illos ad se vocando visitare. *Sacra Congr. Conc. in Orielen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 4. *dub.* cuius meminit Bonfadin. *d. resol.* 8. *num.* 73.

17 Episcopus in edictis præparatoriis visitationum generalium non debet præcipere in virtute sanctæ obedientiæ vt populis denunciet ea, quæ correctione, & emendatione digna iudicabit. *Eadem S. Congr. Conc. in d. Oriolen. in resp. ad* 3. penes Bonfadin. *d. resol.* 8. *num.* 74.

18 Episcopus in generali visitatione solus sine Coniudicibus potest procedere contra Canonicos eisq; pœnam imponere extraordinariã, quæ magis morum emendationem, quam correctionem respiciat. *Eadem S. Congr. in d. Oriolen. in resp. ad* 4. apud Bonfadin. *d. resolut.* 8. *num.* 75.

Vide plura alia *in verbo Visitare, collect.* 726. *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Locum primum supra Dignitates & Canonicos potest Episcopus suo Vicario assignare.*

2 *Canonicorum duorum opera, sed non plurium siue de Cathedrali siue de Collegiata vti potest Episcopus.*

3 *Vasa ecclesiastica & vtensilia, in quibus adhibetur sacra Vnctio solum Episcopus consecratus benedicere potest.*

4 *Laicum, qui subornare attentauit testes in causa pendente coram Iudice ecclesiastico Episcopus punire potest.*

5 *Benedictionem eorum in quibus non adhibetur sacra Vnctio potest Episcopus delegare personis in ecclesiastica Dignitate constitutis.*

6 *Benedictionem Ecclesiæ seu Capellæ in agro existentis potest Episcopus delegare alicui Sacerdoti sibi bene viso.*

7 *Regularem exemptum, qui ob notorium delictum in censuras incidit, potest Episcopus denunciare pro publico excommunicato.*

8 *Confessarium ad se absoluendum de aliquo casu Sedi Apost. reseruato potest Episcopus deputare cum eadem auctoritate, quam eidem poterat concedere in alios sibi subditos.*

9 *Indecentia & scandalosa in Ecclesiis potest Episcopus remouere arbitrio suo.*

10 *Confraternitatibus laicorum potest ex causa Episcopus concedere vt in eorum Ecclesia conseruent Sanctissimum Sacramentum.*

11 *Scamna & loca laicorum in Ecclesia potest Episcopus suo arbitrio moderari.*

12 *Sedes laicorum etiam Præfecti, & Commendatarij ne locentur in Presbyterio apud Altare potest Episcopus prohibere.*

13 *Consuetudinem longioris vacationis canonicorum à seruitio Ecclesiæ potest Episcopus reducere ad tempus præscriptum à Sacro Concil.*

14 *Dignitatibus & Canonicis prohibere potest Episcopus ne audeant, vel præsumant quicquam statuere extra locum Capitularem, & non vocatis omnibus.*

15 *Canonici vt sedeant in sedibus chori, vel in scamnis apud Altare hinc inde potest Episcopus ordinare.*

16 *Fenestram ex domo respicientem in Ecclesia solus Episcopus habere potest.*

17 *Confraternitatum ecclesiasticarum bona taxare potest Episcopus pro contributione seminarij.*

18 *Concubinarios nullis præcedentibus monitionibus potest Episcopus castigare quando non procedit ad censuras.*

19 *Sedere pro tribunali potest Episcopus quocunque diœcesis loco vbi maluerit.*

20 *Parocho vt in diebus festiuis bis celebret concedit Episcopus ob defectum Sacerdotum.*

21 *Capitularibus actibus quando interuenire possit Episcopus.*

22 *Canonicum vnum vel duos potest Episcopus penes se retinere qui fructus Præbendæ, non tamen distributiones percipiant.*

23 & 24 *Episcopus qualiter possit exequi pia opera, & eorum rationes exigere?*

25 *Chori vna pars ne vacua remaneat per absentiam Canonicorum prouidere debet Episcopus.*

26 *Capellanos, seu adiutores ad exercendam curam animarum deputatos examinat Episcopus.*

27 *Confiteri & Eucharistiam sumere temporibus*

bus ab Ecclesia statutis negligentes potest Episcopus excommunicare.

28 *Visitationis testamentorum ratione ex relictis pijs causis potest Episcopus ex consuetudine aliquid exigere.*

29 *Canonicos ad prastandum iuramentum de fideliter punctando potest cogere Episcopus.*

30 *Militem Hierosolymitanum, & alios exemptos offendentes Officiales sua Curia Episcopalis in actu exercendi suum officium potest Episcopus coercere, & punire.*

31 *Portionem competentem assignare potest Episcopus Sacerdotibus qui erunt prafecti nouis Parochijs arbitrio suo ex omnibus fructibus ad Matricem pertinentibus.*

32 *Causas illorum apud quos reperiuntur libri prohibiti, potest Episcopus absque Inquisitore determinare.*

33 *Clericum delinquentem, & requisita non habentem potest punire Episcopus.*

Episcopus potest

Collect. CCCI.

1 EPiscopus potest primum locum supra dignitates & Canonicos suo Vicario assignare. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien.* 10. *Decembris* 1601. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 24. *n.* 107.

2 Episcopus potest vti opera duorum Canonicorum, sed non plus duobus, siue de Cathedrali, siue de Collegiata. *Sacra Cong. Conc. in Colonien.* 9. *Septembris* 1628. quam citat Sellius *in selectis Canon. cap.* 3. *n.* 112.

3 Episcopus consecratus solum potest benedicere vtensilia, & vasa ecclesiastica, in quibus adhibetur sacra Victio. *Sacra Congr. Rit. in Brixien.* 9. *Maij* 1610. quam adducit Sellius *d. c.* 3. *n* 113.

4 Episcopus potest procedere contra laicum qui subornare attentauit testes in causa pendente coram Iudice Ecclesiastico. *Sacra Cong. Immunitatis in Regien.* 18. *Martij* 1631. cuius meminit Ciarlin. *controuers. forens. c.* 48.

5 Episcopus potest delegare personis in dignitate ecclesiastica constitutis in sua dioecesi benedictionem paramentorum, vasorum, & aliarum rerum pro vsu Ecclesiarum, in quibus non sit adhibenda sacra Vnctio, quae tantum ab ipso Episcopo sunt benedicenda, & iniungenda. *Sacra Cong. Rit. in Imolen.* 14. *Nouembris* 1615. *& in Ianuen.* 12. *&* 24. *Martij* 1616. *& in Saonen.* 3. *Decembris* 1616. *& in Taurinen. & Taruisana, & Pistorien.* 2. *Martij* 1619. *& in Comen.* 15. *Iunij* 1619. *& in Noua-*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

rien. 21. *Mart.* 1620. *& in Tudertina* 7. *Augusti* 1620. quarum meminit Aldan. *d. tit.* 24. *num.* 108.

Episcopus potest delegare alicui Sacerdoti sibi bene viso benedictionem Ecclesiae, seu Capellae in agro existentis, si aliàs est legitimè constructa. *Sacra Cong. Rit. in Pennen.* 14. *February* 1632. penes Sellium *d. c.* 3. *n.* 114. 6

Episcopus potest Regularem exemptum, qui ob notorium delictum in censuras incidit, denunciare pro publico excommunicato, vt tanquam talis euitetur ab omnibus. *Sacra Congr. Conc. in Liman.* 29. *Ianuarij* 1633. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 8. *num.* 67. 7

Episcopus lapsus in aliquod delictum S. Sedi reseruatum potest ad se absoluendum Confessarium deputare, cum eadem auctoritate, quam eidem poterat concedere in alios sibi subditos *in c.* 6. *sess.* 24. *de reform. Sacra Congr. Conc.* apud Stephan. Daluin *de Episcop. & Abbatum potest. c.* 26. *n.* 19. 8

Episcopus potest remouere indecentia & scandalosa in Ecclesiis arbitrio suo. *S. Congr. Rit. in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. *in resp. ad dub.* 5. quam citat Sellius *d. c.* 3. *n.* 115. 9

Episcopus potest ex causa concedere Confraternitatibus laicorum, vt in eorum Ecclesia conseruent sanctissimum Sacramentum. *Sacra Cong. Rit. in Iscal. de ferro* 11. *Iunij* 1604. referente Sellio *d. c.* 3. *n.* 116. 10

Episcopus potest suo arbitrio moderari scamna, & loca laicorum in Ecclesia. *Sacra Congr. Rit. in Entomilien.* 10. *Decembris* 1604. attestante Sellio *d. c.* 3. *n.* 117. 11

Episcopus potest prohibere ne sedes laicorum etiam Praefecti, & Commendatarij locentur in Presbyterio apud Altare, non obstante quacunque consuetudine in contrarium. *Eadem Sacra Congr. in d. Egitanien in resp. ad dub.* 6 penes Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 109. 12

Episcopus potest reducere consuetudinem longioris vacationis Canonicorum à seruitio Ecclesiae ad tempus praescriptum à sacro Concilio Tridentino. *Sacra Cong. Conc. in Egitanien.* 23. *Nouembris* 1602. *in* 1. *dub.* apud Sellium *c.* 3. *n.* 118. 13

Episcopus potest auctoritate Ordinaria & etiam Apostolica sibi delegata à Sacra Cong. prohibere Decano, & aliis quibuscunque dignitatibus, & Canonicis ne audeant, vel praesumant quicquam statuere, vel terminare, quod ad Ecclesiae commodum, vel incommodum pertineat extra locum Capitularem, & non vocatis omnibus Canonicis, & Capitularibus. *Sacra Congr. Rit. in Lamacen.* 7. *Octobris* 1606. quam refert Aldan. *d. tit.* 24. *num.* 110. 14

Episcopus potest ordinare vt Canonici se- 15

deant in sedibus chori, vel in scamnis apud Altare hinc inde iuxta vsum introductum, prout sibi melius videbitur. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina 25. Martij* 1608. *in respon. ad* 11. *dub.* quam citat Aldan. *d. tit.*24.*n.* 111.

16 Episcopus solus potest habere fenestram ex domo respicientem in Ecclesia. *S. Congr. Rit. in Elboren.* 19. *Iunij* 1604. quam adducit Sellius *d. cap.*3. *num.* 119.

17 Episcopus potest pro contributione seminarij taxare bona Confraternitatum quatenus sint ecclesiastica. *Sacra Congr. Conc. in Signina* 19. *Nouembris* 1628. teste Sellio *d. c.* 3. *num.* 120.

18 Episcopus potest contra concubinarios nullis præcedentibus monitionibus procedere, quando non procedit ad censuras. *Sacra Congr. Conc. die* 23. *Iunij* 1629. quam commemorat Bonfadin. *d. resol.* 8. *n.* 69. Et iterum. Episcopus potest contra concubinarios procedere incarcerando quando timetur de fuga iuxta formam traditam *in cap.*6. absque monitione. Vel sic. Episcopus potest ipse solus ex decreto *Concilij. sess.*25. *de reform. c.*14. in crimine concubinatus ad informationem summariam & incarcerationem procedere, vbi de fuga timetur, idque absque forma, & monitione illa, quæ præscripta est dicto decreto Concilij. *Sacra Congr. Conc.* vtramque refert Nicol. Garc. *de benef. p.* 11. *c.*10. *n.*186.

19 Episcopus potest sedere pro tribunali quocunque diœcesis loco maluerit. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*1.*tit.*18. *l.*7. *de Episcopis n.* 93. de qua materia Ego *de officio, & potest. Episcopi p.*3. *alleg.* 80.

20 Episcopus potest in defectum Sacerdotum concedere Parocho, vt in diebus festiuis bis celebret. *Sacra Congr. Conc.* 17. *Augusti* 1626. quam citat Sellius *d. c.* 3. *n.* 121.

21 Episcopus potest interuenire in actibus Capitularibus, dummodo non agatur de interesse suo, non obstante quacunque consuetudine in contrarium. *Sacra Congr. Concil. sub die* 2. *Martij* 1619. quam refert Aldan. *d. tit.* 24. *num.*112.

22 Episcopus potest retinere penes se vnum, vel duos Canonicos, qui fructus Præbendæ, non tamen distributiones quotidianas percipiant, acsi in choro præsentes essent, etiam stante consuetudine in Ecclesia Cathedrali, quod Canonici nō interessentes diuinis non percipiant fructus Præbendæ. *Sacra Congr. Conc.* attestante Nicol. Garc. *de benefic. p.*3. *cap.* 2. *num.*347.

23 Episcopus potest etiam extra visitationem, & in casibus à iure non expressis eleemosynas Montis pietatis, siue charitatis, & loca omnia quomodocunq; nuncupentur, etiamsi cura illorum ad laicos pertineat, & etiamsi sint exempta, ex officio suo cognoscere, & exequi, prout ea omnia, quæ ad Dei cultū, & animarum salutem, seu pauperes sustentandos instituta sunt. Necnon potest exigere rationem ab administratoribus eorum locorum merè laicorum, & priuatorum generaliter absque vlla distinctione, & quando ex priuilegio, cōsuetudine, vel aliqua alia Constitutione, aliis reddenda esset, ratio eisdem reddenda est, adhibito cum illis Ordinario, nisi in fundatione aliter cautum esset, nempe quod rationes nec Ordinario reddendæ essent, *Sacra Congr. Conc.* apud Aldan. *dict. tit.* 24. *num.* 113.

Episcopus potest exigere rationem administrationis ab administratoribus in locis, quæ sunt sub immediata Regum protectione, vel etiam ex Apostolico priuilegio ante Concilium exēpta à quacunque iurisdictione Ordinarij, quandoquidem decreto c. 9. sess. 22. de huiusmodi rationibus reddendis non excipit loca Regiæ protectionis, sicut illa exceperat cap. 8. præcedent. quoad visitationem. *Sacra Congr. Conc. in Neapolitana* 11. *Augusti* 1618. de qua Aldan. *dict. tit.* 24. *num.* 114. 24

Episcopus potest, & debet prouidere iuxta formam *cap.* 12. *in fine sess.* 24. *de reform.* ne vna pars chori aliquādo vacua remaneat per absentiam Canonicorum, dum Canonici habentes assignatas sedes in alia parte, sedes suas egredi renuunt. *Sacra Congr. Conc. in Gienen.* 7. *Septembris* 1595. referente Aldan. *d. tit.*24. *n.* 115. 25

Episcopus potest Capellanos, seu adiutores ad exercendam curam animarum deputatos à Capitulo, siue à quocunque ad id auctoritatem habente examinare, nec debet permittere illis absque eius approbatione curam exercere, nec Sacramenta administrare. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. part.*9. *cap.*2 *n.*182. 26

Episcopus potest aduersus eos, qui temporibus ab Ecclesia statutis confiteri, & Eucharistiam sumere neglexerint, vsque ad excommunicationem procedere, etsi text. in cap. omnis vtriusque sexus, de pœnit. & remiss. ab Ecclesia vellet arcendos. Potetit quoque Episcopus talibus pro satisfactione pœnas pecuniarias pro loco applicandas imponere, cum hæ aliquando magis timeantur, non expedit tamen vt Episcopus sibi reseruet absolutiones eorum, qui temporibus constitutis negligunt confiteri, & communicare. *Sacra Congr. Conc.* per Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*4. *tit.* 29. *l.*1. *§.*1. *de confitendo semel in anno n.*1. 27

Episcopus potest ex consuetudine exigere, 28

re, veluti trigesimam ex relictis piis ratione visitationis restamentorum, secus verò si in restamentis nullum esset relictum pium, exceptis tamen victualibus, quæ debentur ab aliis, qui consueuerunt procurationem præstare. *Sacra Congr. Concil.* cuius meminit Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.6.de visitat.n.*118.

29 Episcopus potest cogere Canonicos ad præstandum iuramentum de fideliter punctandoin choro. *Sacra Congr. Concil. sub die* 17.*Martij* 1619 de qua Sell. *d.cap.3 num.*123.

30 Episcopus potest coërcere, & punire militem Hierosolymitanum, & alios exemptos offendentes personam officialium suæ curiæ Episcopalis in actu exercendi suum officium, aut aliàs suam iurisdictionem impedientes. *Sacra Congr. Conc. in Panormitana* quam refero *in tract. de iure eccles. vniuers. lib.* 1. *cap.* 43.*num.*154.

31 Episcopo licet assignare Sacerdotibus, qui erunt Præfecti nouis Parochiis, secundum hoc decretum (*sess.*21.*de reform.cap.*4) constituris competentem portionem arbitrio suo ex omnibus fructibus ad matricem pertinentibus, non distinguendo magis decimas, quàm alia corpora redditiuum eius. Referr Rota *decis.* 595.*n.* 2. *in fine part.*4 *recent. aliàs part.*2.*in posthum.Farin.*

32 Episcopus potest absque Inquisitore cognoscere, decidere, & determinare causas illorum, apud quos reperiuntur libri prohibiti non sapientes manifestam hæresim. *Sacra Congr. generalis, & vniuersalis Inquisitionis* 2 *Decembris* 1612. cuius memini *de officio, & potest. Episcopi part.* 3. *alleg.* 91. *n.*8.*in fine.*

33 Episcopus potest punire Clericum delinquentem, & requisita non habentem, etiamsi Iudex Laicus præuenerit, à quo repetere potest, dummodo ille à lege, vel ab homine per declarationem seruatis seruandis factam non fuerit priuilegiis clericalibus denudatus. *Sacra Congr. Conc. die* 12. *Nouembris* 1630. quam citat R. P. D. meus Alexand. Sperell. *in decis. fori eccles. decis.*17.*n.*33.*in fine*, vbi restatur hanc resolutionem fuisse à Sanctissimo D. N. Vrbano VIII. canonizatam, & approbatam.

SVMMARIVM.

1 *Almutia & caputia vt deferant, non potest conceedere Episcopus Archipresbyteris Collegiatarum Ecclesiarum.*

2 *Caputium, vel aliud signum, aut colorem conecedere non potest Episcopus Dignitatibus & Canonicis absque Sedis Apost. licentia.*

3 *Almutia vt deferant Mansionarij, & Prabendati non potest concedere Episcopus.*

4 *Cappam vt deferant Canonici non potest eos cogere Episcopus.*

5 *Chori Præfectum non potest Episcopus creare sine licentia Apost. si ad primam dignitatem hoc munus pertineat.*

6 *Priuilegium concessum Abbatibus benedictis exercendi Pontificalia, & Pontificaliter celebrandi in eorum Ecclesiis non potest Episcopus extendere ad Abbates non benedictos.*

7 *Curatos & Rectores Ecclesiarum non potest Episcopus cogere, sed hortari vt necessaria subministrent Presbyteris celebrare volentibus in eorum Ecclesiis.*

8 *Officium alicuius Sancti, quod in Cathedrali Ecclesia ab immemoriali tempore celebratur, non potest Episcopus efficere vt celebretur per totam diœcesim.*

9 *Festa Kalendarij Romani ad nobiliorem ritum eleuare non potest Episcopus.*

10 *Parochialem Ecclesiam in Collegiatam erigere non potest Episcopus.*

11 *Licentiam vt quis Missam celebrare possit cum baretino in capite non potest concedere Episcopus.*

12 *Canonicorum in ingressu vt quid minimum soluatur, non potest statuere Episcopus.*

13 *Baptismalem fontem quando possit Episcopus in Ecclesia sub Parochiali instituta constituere?*

14 *Capellanos habentes seruitium chori in capella propè Cathedralem non potest Episcopus ad eam transferre.*

15 *Ecclesia non parochiali concedere non potest Episcopus vt in ea retineatur sanctissimum Sacramentum solum pro adoratione fidelium.*

16 *Episcopus non potest aliquem excusare à residentia in choro nisi iuxta dispositionem cap. vnic. de cleric. non resid. lib.*6.

17 *Dismembrare non potest Episcopus partem Curæ animarum ab Ecclesia Parochiali subiecta Religioni Hierosolymit. & applicare alteri Ecclesiæ eiusdem loci.*

18 *Priuare non potest Episcopus Canonicos suæ Ecclesiæ ob non susceptos Ordines absque solemnitate ab Ecclesia requisita.*

19 *Vniuersitatem compellere non potest Episcopus ad præstandam solitam eleemosynam prædicatori, si ipsum prædicatorem voluerit deputare.*

20 *Parochi opera vti non potest Episcopus vltra duos menses.*

21 *Dispensare non potest Episcopus vt dignitas in Cathedrali conferatur minori* 22. *annorum.*

22 *Coadiutoriam quãdo possit Episcopus erigere in*

in vim decreti Conc. sess. 21. de reform: cap. 4.

23 *Licentiam Iudici laico concedere non potest Episcopus vt examinet aliquem reum in Ecclesia.*

Episcopus non potest

Collect. CCCII.

1 Episcopus non potest Archipresbyteris Collegiatarum Ecclesiarum suæ diœcesis concedere, vt deferant almutia, & caputia, sicut deferunt Canonici Cathedralis. *Sacra Congr. Rit. in Pennen.* 30. *Iuly* 1616. teste Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 24. *n.* 117.

2 Episcopus non potest concedere caputium, vel aliud signum, aut colorem Dignitatibus, & Canonicis mutari absque Sedis Apost. licentia. *Sacra Congr. Rit. in Hydruntina* 1. *Septembris* 1618. *& in Brundusina Messapiæ* 10. *Decembris* 1612. quas citat Sellius *in selectis Canon. cap.* 3. *n.* 125.

3 Episcopus non potest concedere vt Mansionarij & Præbendati deferant almuria. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 16. *Ianuarij* 1620. referente Sellio *d. c.* 3. *n.* 126.

4 Episcopus non potest, nec debet cogere Canonicos vt deferant cappam. *Sacra Cong. Rit in Eluen.* 10. *Ianuarij* 1604. *in* 3. *dub.* quam commemorat Sellius *d. c.* 3. *n.* 127.

5 Episcopus non potest sine licentia Apostol. creare præfectum chori, si ad primam Dignitatem hoc munus pertineat, etiam prætextu quod chorus non rectè gubernetur. *Sacra Congr. Rit. in Caphaluden.* 4. *Iuly* 1614. penes Aldan. *d tit.* 24. *n.* 118.

6 Episcopus non potest priuilegium concessum Abbatibus benedictis exercendi Pôtificealia, & Pontificaliter celebrandi in eorum Ecclesiis, extendere ad Abbates non benedictos, & extra proprias Ecclesias. *Sacra Cong. Rit. in Pamptlonen.* 8. *Maij* 1617. apud Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 119.

7 Episcopus nõ potest cogere, sed hortari Curatos, & Rectores Ecclesiarum vt necessaria ministrent Presbyteris celebrate volentibus in earum Ecclesiis. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. *in* 3. *dub.* teste Sellio *d. c.* 3. *n.* 128.

8 Episcopus non potest ordinare, vt officium alicuius Sancti, quod cum particulari Oratione in Cathedrali Ecclesia ab immemoriali tempore celebratur, celebretur etiam per totam diœcesim. *S. Cong. Rit. in Botanen.* 16. *Ianuarij* 1617. quam adducit Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 120.

Episcopus non potest eleuare festa Kalendarij Romani ad nobiliorem ritum, puta à semiduplici ad duplicem sine licentia Sedis Apostol. *Sacra Congr. Conc. sub die* 28. *Octobris* 1628. de qua Sellius *d. c.* 3. *n.* 129. Nec addere Kalendariis etiam propriis Sanctorum Officia, nisi ea, quæ Breuiarij Romani rubricis, vel S. Rituum Congregationis, seu Sedis Apost. licentia conceduntur, eadem *S. Cong. die* 8. *Aprilis* 1628. quam citat Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 1. *c.* 5. *tit.* 2. *n.* 9. 9

Episcopus non potest erigere Ecclesiam Parochialem Collegiatam. *Sacra Congr. Rit. in Caputaquen.* 12. *Iuly* 1628. de qua meminit Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 121. 10

Episcopus non potest concedere licentiam vt quis celebrare possit Missam cum baretino in capite, sed spectat tantum ad summum Pontificem eam dare. *Sacra Congr. Conc. sub die* 16. *February* 1619. penes Sellium *d. c.* 3. *n.* 130. 11

Episcopus non potest statuere etiam cum consensu Capituli vt aliquid minimum soluatur in ingressu Canonicorum, quia hoc est prohibitum per Bullam Pij V. *Sacra Cong. Conc.* apud Sellium *d. c.* 3. *n.* 131. 12

Episcopus non potest in Ecclesia sub Parochia instituta, & à Parochiali duodecim milliaribus distante fontem baptismalem constituere, prohibente cap. plures 16 quæst. 1. etiamsi ad hoc cohonestandum peterent rationes. *cap. ad audientiam el.* 1. *de Eccles. ædific. Sacra Congr. Concil. sub die* 17. *Augusti* 1626. quam refert Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 123. 13

Episcopus non potest transferre in Cathedralem Capellanos habentes seruitium chori in capella prope Cathedralem existente ob paruum numerum Capellanorum, propter quod minus decentet ibidem chorus retineatur. *Sacra Cong. Conc. in Burgen.* 12. *Augusti.* 1618. de qua mentionem facit Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 124. 14

Episcopus non potest concedere Ecclesiæ non Parochiali vt in ea retineatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum solum pro adoratione, sed requiritur licentia Sedis Apostol. *Sacra Congr. Conc.* teste Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 3. *n.* 33. 15

Episcopus non potest aliquem excusare à residentia in choro, nisi iuxta dispositionem *cap. vnici, de cleric. non resident. in* 6. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *c.* 2. *n.* 407. Armendar. *in addit. ad recop. ad leges Nauarræ lib.* 2. *tit.* 23. *de residentia sub tit. an Canonici, &c. n.* 84. 16

Episcopus non potest dismembrare partem curæ animarum ab Ecclesia Parochiali subiecta Religioni Hierosolymitanæ, & applicare alteri Ecclesiæ eiusdem loci sub prætextu 17

textu; quod populus esset numerosus. *Sacra Congr. Conc. in Ostunen. 12. Iulij 1631.* cuius meminit Sellius *d. cap. 3. n. 132.*

18 Episcopus non potest ad priuationem procedere ob non susceptos Ordines contra Canonicos suæ Ecclesiæ absque solemnitate à Concilio requisita. *Sacra Congr. Conc.* penes Aldan. *d. tit. 24. n. 125.*

19 Episcopus non potest compellere vniuersitatem ad præstandam solitam eleemosynam Prædicatori si ipsum Prædicatorem voluerit deputare: secus verò si sonat Vniuersitatem vt consueuit eligere sibi Prædicatorem ab ipso tamen approbandum. Si verò esset consuetudo immemorialis quod Vniuersitas soluat, & Episcopus eligat, tunc ea seruanda erit. *Sacra Congr. Conc. in Ariminen. 29. Octobris 1585. & in Conuersana 17. Maij 1588.* apud Sellium *d. cap. 3. n. 133.*

20 Episcopus non potest vltra duos menses vti opera Parochi. *Sacra Congr. Conc. sub die 8. Ianuarij 1628.* quam refert Sellius *d. cap. 3. num. 134.*

21 Episcopus non potest dispensare vt Dignitas in Ecclesia Cathedrali non habens curam animarum possit conferri illi, qui non haberit 22. annos completos. *Sacra Congr. Conc. sub die 20. Septembris 1631.* de qua Aldan. *d. tit. 24 num. 126.*

22 Episcopus non potest in vim decreti *Concilij Trid. sess. 21. de reform. c. 4.* erigere coadiutoriam, sed vtique cogere Rectorem ad adiungendum sibi tot Sacerdotes, qui sufficiant Ecclesiis in Sacramentis administrandis. *Sacra Cong. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. n. 43.* quem refero *de iure ecclesiast. Vniuerso lib. 2. c. 2. n. 10.*

23 Episcopus tanquam Ordinarius non potest concedere licentiam Iudici laico vt examinet præsertim cum iuramento & formaliter aliquem reum, vel testem in Ecclesia, vel alio loco immuni. *Sacra Cong. super controu. iurisdict. sub die 2. May 1629.* quam refert & ad suam petitionem sic respondisse testatur R. P. D. Alex. Sperell. *in decis. fori eccles. decis. 51. n. 18.*

Epistola. Vide in verbo *Euangelium collect. 334. n. 7.*

SVMMARIVM.

1 *Canonicus si fuerit Eques Religiosus non potest supra habitum Canonicalem deferre Crucem Ordinis Militaris.*
2 *Habitum sua Religionis Eques Religiosus gestare tenetur.*
3 *Equites cuiuscunque Ordinis Religiosos alterius etiam laxioris recipere nequeunt.*
4 *Fori priuilegio gaudent Equites Religiosi.*
5 *Equites Regulares decreto Concil. Trid. sess. 25. de Regul. c. 15. non comprehenduntur.*
6 *Equites Regulares offendentes personam officialium Curia Episcopalis quando possint ab Episcopo puniri.*

Eques Regularis;

COLLECT. CCCIII.

EQues Regularis si fuerit Canonicus non potest supra habitum Canonicalem deferre Crucem Ordinis Militaris. *Sacra Cong. Rit. in Toletana 2. Octobris 161.* teste Sellio *in select. Canonic. c. 50. n. 3.* & me citato Lezana *in summa quæst. Regul. tom. 2. cap. 5. n. 37.* 1

Equites cuiusuis Ordinis eius habitum gestare tenentur. *Sixtus V. constit. 92.* incip. *Cum sacro-sanctam 5. Id. Ianuar. 1589.* apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 2. pag. 653.* 2

Equites cuiuscunque Ordinis Religiosos alterius etiam laxioris recipere nequeunt. *Pius V. constit. 89.* incip. *Quacunque, pridie Id Octobris 1569.* apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag. 290.* 3

Equites Regulares quoruncunque Ordinum Militarium fori priuilegio gaudent. Sacra Cong. Immunitatis ecclesiast. in vna Assisien. de mense Decembris 1627. in qua annuente Sanctissimo mandauit Placidum Bentium Equitem Christi ad forum ecclesiasticum esse remittendum de qua meminit R. P. D. Sperell. *in decis. fori eccles. decis. 2. n. 97. Eadem S. Cong. in Mantuana die 25. Septembris 1617.* censuit Equitem Religionis Christianæ inquisitum & carceratum à Ministris Ducalibus consignari Episcopo Mantuano vna cum originali processu facto quamuis nullo, qui vt delegatus causam cognoscat audito procuratore Ducali, & facta consignatione vt supra, mandauit quod Dux absolueretur, & omnes complices ab Episcopo, & huiusmodi decreta refert R. P. D. meus Alexander Sperel. *in decisionib. fori eccles. decis. 2. num. 120.* 4

Equites Regulares decreto *Concilij Trid. sess. 25. de Regular. c. 15.* non comprehenduntur. *Sacra Cong. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 7.* quem refero *de Episcopo p. 3. alleg. 101. n. 5. & in collect. ad d. c. 15. Concilij n. 2.* vbi plures Doctores citantur hanc sententiam sequentes. & n. 5. post eundem Armendar. *d. l. 7. de Relig. n. 16.* & alios ostendi, sub illo decreto comprehendi Hierosolymitanos Equites ex peculiari ipsorum statuto. 5

Equites

6 Equites Regulares offendentes personam officialium Curiæ Episcopalis in actu exercendi suum officium, aut aliàs suam iurisdictionem impedientes, ab eodem exerceri & puniri possunt. *Sacra Cong. Concil. in vna Panormitana*, cuius memini *de Iure ecclesiastico vniuerso lib. 1. c. 43. n. 154.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Militari Ordine S. Sepulchri agentes.*
2 *Equites S. Sepulchri cur ita appellati, & quo tempore instituti?*
3 *Equites S. Sepulchri ad quæ ex regula præscripto tenerentur.*
4 *Equites S. Sepulchri Melitensibus aggregati in totum esse desierunt præter paucos, qui adhuc per Belgium conseruantur.*

Equites S. Sepulchri.

Collect. CCCIV.

1 DE his Illescas *in historia Pontific. p. 2. lib. 6. cap. 20.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 3. pag. 232.* Menneoius *in delit. equestrib. cit. de Equitibus S. Sepulchri*, qui in fine libelli ponit statuta & leges huius Militiæ, Iacob. Bossi. *tom. 1. historiæ Melitens. lib. 5. anno 1143.* Petrus Bellogus *cap. 14.* Eusebius *in vita Constantini lib. 4.* Ioseph. Micheli *en el thesoro Militar de Cauallería fol. 14.*

2 Equites S. Sepulchri sic dicti, vel quod prope sepulchrum Christi primum illorum fuerit domicilium, vel quod ad securandas vias peregrinantibus ad sanctum sepulchrum fuerit Christi seruatoris custodia. Aliqui eius institutionem à tempore S. Helenæ Constantini matris trahunt postquam Dominicam Crucem inuenit: aliqui ab imperio Caroli Magni eum donatione Aatonis Sarracenorum Regis Sepulchrum Christi Domini accepit. Alij (quod verius credimus) non vltra Balduini hoc nomine primi Hierosolymanorum Regis, & Pontificatum Paschalis II. (moritur anno 1110.) reiiciunt.

3 Equites S. Sepulchri tenebantur ex regulæ præscripto infidelibus arma inferre, Christianos redimere, ferre in pectore scutum Hierosolymitanum, idest Crucem rubram, quæ quaternas alias contineret, in memoriam Passionis Christi. Cæterum amissis Hierosolymis, eiectisque à Syria in totum Christianis, qui ex Equitibus S. Sepulchri supererant, in Italiam remigrantes partim Perugiæ consederunt, Rhodianæ Militiæ, nunc Meli-

4 tensi, iussu Innocentij VIII. adscripti sunt, sicque in totum esse desierunt, præter paucos, qui adhuc per Belgium conseruantur.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Militari Auis in Portugalia agentes.*
2 *Equites de Auis, vbi & à quo instituti?*
3 *Vexillum Equitum Auisiensium quale?*
4 *Commenda quot habent hi Equites de Auis.*
5 *Auisiensis Militia gaudet omnibus priuilegiis Militiarum S. Iacobi, & de Calatraua, & de Alcantara in Regnis Castellæ, & Legionis.*
6 *Administratores perpetui Militiæ Auisiensis nunc sunt Portugaliæ Reges.*

Equites de Auis, apud Lusitanos.

Collect. CCCV.

DE his Auisiensis Militiæ Equitibus aguot Regij Historiographi Lusitani, præcipuè Oduardos Nunez do Leño. Petrus Marizius, & Antonius de Vasconcellos *in Rege Alphonso I.* Andræas de Resende *in libello de institutione Ordinis Auisij*, Franciscus de Auellar *in libello de institutione, & origine huius Militiæ*, quem edidit Fr. Emman. *in fine tom. 1. quæst. Regul.* Idem Fr. Emman. *eod. tom. 1. quæst. 54. art. 12.* Reoat. Choppin. *lib. 1. monast. tit. 1. num. 25.* Arnold. *de ligno vitæ lib. 1. cap. 73.* Fr. Athanasius Lobera *in vita sancti Froilani cap. 19.* Mennen. *in delit. equestr. tit. de Militia Auisiensi*, Argote *de Molina de nobilit. Bethica lib. 1. cap. 32.* Rades de Andrada *in chronica Calatraua cap. 19.* Fr. Bernard de Britto *in chronica Cisterciensi lib. 5. cap. 11.* Fr. Anton. Blandin. *in monarchia Lusit. p. 3. lib. 11. cap. 1.* Aubert. Miræus *de origine Cisterciens. lib. 5. cap. 9.* Cabed. *de patronat. Regiæ Coronæ cap. 15. num. 3.* Flaui. Cherubin. *in schol. ad Constit. 32. Gregorij XIII. schol. 1. & 2.* Azori. *instit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 5. propè fin. vers. alij sunt Milites*, Gabriel Pereira *de manu Regia p. 2. cap. 38. num. 18.* Ioan. de Carualho *de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus, de testam. p. 1. n. 351.* Lezana *in sum. qq. Regul. tom. 2. cap. 5. num. 56.* Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 5. num. 72.* Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol. 123 num. 46.* Emman. de Faria *en el epithomè de las historias Portuguesas p. 4. cap. 12.* Ioseph. Micheli *en el thesoro militar de Cauallería fol. 25.* Ioan. Machado *en su perfetto Confessor tom. 2. lib. 5. p. 4 tract. 2. docum. 5. num. 2.* nouissimè Fr. Archan-

gel.

gel. Mantrique *in annalib. Cistercienfib. anno Christi* 1161. *cap.* 2. *pag.* 358. *cum seqq. tom.* 2. vbi in fine refert seriem Magistrorum huius Militiæ.

2 Equites Militaris Ordinis de Auis in Lusitania sic dicti ab oppido Auis in tractu Transtagano, triginta millia passuum ab Euora septentrionem versus seiuncto, vbi primarium huius Militiæ domicilium, instituti fuere ab Alphonso Henriquez primo Lusitaniæ Rege anno 1146. Pontifice Eugenio III. Imperatoribus Occidentis Conrado III. Orientis Emmanuele Commeno. Eorum Ordo sub regula sancti Benedicti confirmatus primum ab Alexandro III. anno 1162. viuente adhuc Alphonso Rege fundatore. Dicti sunt aliquando hi Equites Eborenses, quod primum Eboræ sint instituti, indéque Auisium translati ope,& donatione Alphonsi Regis hoc nomine secundi, primi Alphonsi ex filio Sancio Rege nepotis anno 1181. demum hanc militiam approbauit etiam Cælestinus Papa anno 1204.

3 Equitum Militaris Ordinis de Auis tessera est Crux viridis liliata in veste candida. Vexillum verò Militare efformatur ex castello quodam aureo in campo rubro, cui adiunctæ sunt compedes duæ, quæ castellum ambiunt, & aquilæ item duæ vna à dextro, altera à sinistro castelli latere. Castellum vexillare illud reddit quod Eboræ à magno Alphonso Equites primo donatione acceperε, vbi domicilium suum tunc temporis collocarunt: in compedibus fit allusio ad Ordinem Calatrauæ, nam compedes Lusitanis sunt *trauas*, cuius filiationi (sic vocant Religiosi) Auisiensis Militia se submisit, Aquilæ duæ, siue duo aquilarum pulli duos illos demonstrant, qui in situ siue rupe, vbi nunc Auisium cernitur, in nido aquilæ inuenti sunt, à quibus fortasse nomen oppido datum: nam auis retracto accentu ab vltima in penultimam, idem ferè Lusitanis sonat atque auis Latinis, auium verò regina aquila est sumpto idiomate.

4 Equites hi Auisiensis militiæ in Regno Portugaliæ Commendas 42. habent quarum redditus ad summam 770350. ducatorum ascendunt, vt refert Ioseph Micheli citato loco. Eas consequi valent si per quinquennium militauerint aduersus hæreticos, aut infideles. *Paulus V. constit.* 24. incip. *Maiestatis* 21. *Iulij* 1606. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 208.

5 Equites militaris Ordinis de Auis perfruuntur omnibus priuilegiis concessis & concedendis Equitibus S. Iacobi de Spatha, de Calatraua, & de Alcantara, *Gregorius XIII. constit.* 32. incip. *Ex Apostolica de anno* 1575. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 398.

Equitum de Auis Ordo Militaris per plures annos à Magnis illius Magistris gubernatus fuit, quorum vltimus fuit D. Georgius Ioannis Regij II. filius, post cuius obitum Portugaliæ Reges ex concessione Iulij III. administrationem susceperunt, quæ Coronæ Regiæ deinde perpetuo vnita remansit, Dixi supra collect. 12. num. 1. Et pro huius Militiæ Religiosis in Conimbricensi academia Collegium erexit *Paulus V. constit.* 5. incip. *Ex iniuncto* 23. *Augusti* 1605. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 208. 6

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Militia Calatrauensi agentes.*
2 *Equites Ordinis militaris de Calatraua à quo & quando instituti?*
3 *Habitus Equitum de Calatraua qualis olim, & hodie sit?*
4 *Reges Hispaniæ sunt perpetui administratores Militiæ Calatrauensis.*
5 *Castitatem coniugalem à quo tempore voueant Equites Calatrauenses.*
6 *Dignitates quinque sunt in Ordine Calatrauensi.*
7 *Commendæ Calatrauenses quot numero sint, & ad quam summam ascendant?*
8 *Equites Calatrauenses fruuntur omnibus priuilegiis Ordinis Cistercienfis.*
9 *Equitum Calatrauensium testandi facultas.*

Equites de Calatraua apud Hispanos.

Coll'ect. CCCVI.

De his Cassan. *in catal. gloria mundi p.* 9. *consid.* 8. Polyd. Virgil. *de inuentorib. rerum lib.* 7. *cap.* 5. Roder. Archiep. Toletan. *lib.* 7. *de rebus Hispaniæ cap.* 14. Franciscus Caro de Torres *en la historia de las tres Ordenes lib.* 2. *fol.* 49. Paul. Morigia *de origine Relig. lib.* 4. *cap.* 5. Syluest. Marul. *in Occeano Relig. lib.* 3. *pag.* 226. Petr. Mathæ. *in sum. constitut. Pontif. sub Pio IV. num.* 12. Gualter. *in tabul. sæculo* 12. *anno* 1160. Illescas *in histor. Pontific. p.* 1. *lib.* 5. *cap. vlt.* Hieron. Roman. *de Republ. Christ. lib.* 7. *cap.* 8. Martin. de Viriaua *in chronica Valentiæ p.* 3. *tit. de Calatraua*, Sansouin *de origine Equitum lib.* 2. *tit. de Calatraua*, Mennenius *in delit. Equest. sub eod. tit.* Lobera *in vita S. Froilani c.* 19. Mariana *de rebus Hispaniæ lib.* 11. 1

cap. 6

cap.6. Aubert.Miræ. *de origine Cisterciens.lib. 5 cap.4.* Barnab. Montaluo *in chronica Cisterciensi tom.1. lib. 12. cap.21.* Bernard. de Britto *in eadem Chronica Cisterc.tom.1.lib.5.cap.5.* Carol. Tapia *in auth. ingressi C.de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 49.* Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.1.quæst.5.art.7.* latè Rades de Andrada *in speciali chronica huius Militiæ*, Azori. *instit. moral. p.1. lib.13. cap.5. quæst.3. vers. sunt & Milites Calatraua*, Argote de Molina *de la nobleza de Andaluzia lib.1. cap.32. fol.23.* Yepes *en la Chronica de san Benito tom.7.cent. 7.pag. 475. ad fin.* Tarrasa *de Regibus Hispaniæ fol* 707. Sanchez *de rebus Hispaniæ lib. 4. cap.* 10 Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 123. *num.*43. Ascan.Tamburin. *de iure Abbatum tom.2.disp.24.quæst.5 num.73.* Ioan. de Caruallo *de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus. de testament. p.1.num.349.* Ioseph.Micheli *en el thesoro militar de Cauallaria fol.26.cum seqq.* R.P. Angel.Manrique *in annalib. Cisterciens. anno Christi 1158.cap. 2. num.7. & 8. anno 1166. cap.5.num.10. cum seqq.* me citato Ioan. Machado *en su perfetto Confessor tom.2.lib.4.p.4.tract.2.docum.3.*

2 Equites Calatrauenses à S.Raymundo Fiteriij in Castella Abbate Cisterciensis Ordinis anno 1158. instituti, Pontifice Adriano IV. Rege Castellæ Sanctio cognomento Desiderato, Imperatoribus Occidentis Federico Ænobarbo, Orientis Emmanuele Comneno: quorum Ordo ab Alexandro III. anno 1164. confirmatus, & ab Innocentio III. approbatus extitit.

3 Equitum Calatrauensium habitus, siue insigne à principio fuit Scapulare Cisterciense cum Cruce rubra liliata, sed scapulari postea adempto, tempore Benedicti III. (quem pro vero Pontifice Castellani tunc colebant) Crux tantum pectori affixa est. Vexillum bellicum ex vna parte eadem Cruce insignitur, additis duabus compedibus, quibus in stabulis equorum pedes ligantur, Hispani dicunt, *trauas*, facta allusione ad oppidum Calatraua, vbi primum, & præcipuum Militiæ domicilium est: ex altera verò imaginem diuæ Virginis, cuius sub patrocinio Militia stabilitur, sub filiatione vt vocant. Huius militiæ olim fuit Auisiensis in Lusitania, sed beneficio nostrorum Regum ab ea se exemit.

4 Equitum Calatrauensium vltimus magister numero 26. fuit Garcia Lopez de Padilla electus anno 1482. & deinde Regiæ Coronæ Castellæ Magisterium hoc vnitum fuit, & Reges Hispaniæ perpetuis huius Ordinis administratores creati ex concessione *Adriani VI. constit.* 1. incip. *Dum intra* 4. *Non. May* 1522. apud Laert. Cherubin.*in Bullario tom.*1. *pagina* 546. Vide supra *collect.* 12. *num.* 1.

Equites Calatrauenses castitatem tantum 5 coniugalem vouent à tempore *Pauli III.* ille enim *in sua Constit. sub Dat. Romæ apud S. Marcum* 3. *Augusti* 1540. concessit Militibus Calatrauæ, vt nuptias possent legitimè contrahere, castitatem coniugalem seruando, vt habetur etiam in definit. dicti Ordinis editis Vallisoleti 1603. pag.31 dummodò id facerent de licentia expressa Magistri, & cum vxore calificata, & puri sanguinis, vt disponitur in *eisdem definit. tit.* 29. *cap.* 2. *pag.* 372. notant Azeued. *l.7.num.50.tit.5.lib.5.noua Recop.* Gutier. *pract. lib.* 2. *quæst.111.num.*1. Ceuall. *commun. contra commun.tom.3.q.796.n.* 30.

Equitum Calatrauensium in ordine sunt 6 præter Magisterij dignitatem, aliæ quinque, vt Commendatarius maior, qui loco Magistri gubernat Ordinem. Secunda est, quæ Hispano idiomate dicitur, *Clauero maior*, hic custodiam habet arcis Calatrauæ quando in ea Magister residebat. Tertia dignitas est Prioris sacri Conuentus Calatrauæ, ad quem rerum spiritualium Ordinis cura pertinet, in quo maior est Parochus, & iura Episcopalia in Ordines Equites, & subiectos exercet. Quarta est maioris Sacristæ, cuius administrator Reliquias, & aurea sacra vasa seruat, atque custodit. Quinta est maioris operarij, qui præest omnibus operariis Conuentus Calatrauæ, licet hac dignitate insignitus hodie actu non seruiat.

Equitum, Calatrauensium Commendæ 7 sunt Lxxxv. quarũ redditus vsque ad 1270. ducata monetæ Hispaniæ ascendunt, vt refert Aldan. *in compendio canon. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Relig. n.*51.

Equites Calatrauenses fruuntur omnibus 8 priuilegiis Ordinis Cisterciensis. *Iulius II. constit.* 15. incip. *Romani Kalend. Aprilis* 1508. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *p.*331. Et tenebantur vestiri & cincti dormire, sed circa hoc dispensati fuerunt à *Clemen. VII. constit.* 18. *Apostolica* 17. *Kalend. Aprilis* 1526. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *p.*587.

Equitibus de Calatraua facultatem te- 9 standi reuocauerat *Pius V. constit.* 73. postmodum *Gregorius XIII.* Philippi Hispaniarum Regis precibus dictam facultatem reintegrauit, eorumque testamenta, quorum causa integra est, plenarium effectum sortiri decernit, *constit.* 30. incip. *Romani Pont. de anno* 1575. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.*396.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus Alcantara agentes.*

2 Equites,

2 *Equites Alea à quo & quando instituti.*
3 *Equites Alea sub regula Cisterciensi, id est, S. Benedicti militarunt.*
4 *Habitus Equitum Alea qualis.*

Equites Aleæ in Lusitania.

COLLECT. CCCVII.

1 DE his late Fr. Benard. de Britto *in Chronica Cisterciensi tom. 1. lib. 5. c. 18. & 19.* Fr. Anton. Brandon. *in monarchia Lusitana p. 3. lib. 11. cap. 22.* Ioseph Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol. 35.* late R. P. Angel. Manrique *in annalib. Cisterciensib. tom 2. anno Christi 1167. cap. 8.*

2 Equites Aleæ instituti fuerunt ab Alphonso I. Lusitaniæ Rege sub tutela & numine Sancti Archangeli Michaelis, atque Angeli eiusdem Regis Custodis anno 1165. Pontifice Alexandro III. Imperatoribus Occidentis Federico Ænobarbo, Orientis Emmanuele Conneno.

3 Equites Aleæ militarunt sub regula Cisterciensi, id est sancti Benedicti, sed breui periere, vt eleganter exprimit Angel. Manrique d. cap. 8. in fine, dum ait quod Equitum huiusmodi sancti Michaelis pennata societas, velut ocyus volans, volans, cito pertransiit, vix aliam sui memoriam post se relinquens, quam suæ institutionis instrumentum, quod ipse, & Bernardus de Britto referunt.

4 Equitum huiusmodi symbolum, siue tessera ala Sancti Michaelis (alatus depingi passim solet) purpurea intermicantibus radiis aureis supra sinistrum latus, ab eaque militiæ nomen inditum, refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Relig. n. 53.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus Alcantaræ agentes*
2 *Equites Alcantaræ quando, & à quo instituti*
3 *Priuilegiis omnibus, gratiis concessis, & concedendis Ordini Cisterciensi perfruuntur Equites de Alcantara.*
4 *Equites de Alcantara de bonis suis testari, & disponere possunt.*
5 *Tessera, insigne militare, siue vexillum Equitum de Alcantara quale?*
6 *Alcantaræ Equites cur dicti.*
7 *Cucullam quando Equites Alcantaræ reliquerunt, & Crucem quam portant assumpserunt?*
8 *Reges Hispaniarum sunt perpetui administratores Militaris Ordinis de Alcantara.*

Equites de Alcantara apud Hispanos.

COLLECT. CCCVIII.

DE his Cassan. *in catal. gloriæ mundi p. 3. consid. 9.* Polid. Virgil. *de inuentor. rerum lib. 7. cap. 5.* Ioan. Petrus Gutierr. *in tract. de origine Militum de Alcantara,* Sansouin. *de origine Equitum, lib. 2. tit. Alcantara,* Paulus Morigia *de origine Relig. lib. 4. cap. 6.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 3. pag. 227.* Rades de Andrada *in chronica Alcantaræ*, Mennen. *in delit. equestrib. tit. Alcantara.* Ioan. de Mariana *in historia Hispaniæ lib. 17. cap. 11.* Hieron. Roman. *de Republ. Christiana lib. 7. cap. 9.* Martin. de Viriana *in chronica Valentiæ, p. 3. tit. de Alcantara*, Fr. Emman. *quæst. Regul. tom. 1. quæst. 5. art. 4.* Carol. de Tapia *in auth. ingressi, Cod. de sacros. Eccles. verbo monasteria, cap. 50.* Azori. *instit. moral part. 1. lib. 13. cap. 5. quæst. 3. vers. Sunt item Milites Alcantaræ*, Fr. Bernard. de Britto *in chronica Cisterciensi tom. 1. lib. 5. cap. 3.* Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol. 123. n. 44.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24 quæst. 5. num. 76.* Ioan. de Caruallo *de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus de testam. part. 1. n. 349.* Ioseph. Micheli *en el thesoro Militar de Caualleria fol. 20.* vbi etiam de qualitatibus, quibus præditi esse debent, qui huius militiæ esse cupiunt, & de forma dandi habitum, me citato Ioan. Machado *en su perfeto Confessor tom. 2. lib. 5. p. 4. tract. 2. docum. 2.* 1

Equites Alcantaræ instituti primum fuere in oppido (quod nunc ad Lusitanos, & ad diœcesim Lamacensem pertinet, tunc verò ad Ciuitatensem spectabat) ad ripam Coæ sito ea parte qua septentionem versus Lusitania cum Castella connectitur, appellant nostrates, *Pereiro*, sub patrocinio S. Iuliani, & regula Cisterciensi, id est sancti Benedicti, à nobili quodam Equite Legionensi D. Soerio anno 1176. (alij nonnisi 1156. institutos contendunt) lege Bernard. de Britto d. c. 3.) Pontifice Alexandro III. Imperatoribus Occidentis Henrico Ænobarbo, Orientis Emmanuele Conneno, regnantibus in Legione & Gallia Ferdinando II. in Castella Alphonso VIII. cognomento Biceno in Lusitania Alphonso Enriquez Regum nostrorum primo, & maximo. 2

Equites Alcantaræ perfruuntur omnibus gratiis, & priuilegiis concessis, & concedendis Ordini Cisterciẽsi sancti Benedicti. *Leo X.* 3

Barbos. Apost. Decis. Sum. Dd *constit.*

conftit. 44. incip. *in Apostolica* 10. *Kalend. July* 1521. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1.*pag.*543.

4 Equitibus de Alcantara facultatem testandi euocauerat *Pius V. constit.* 73. postea *Gregorius XIII.* Philippi Hispaniarum Regis precibus dictam facultatem reintegrauit, eorumque testamenta, quorum causa integra est plenarium effectum sortiri decernit, *const.* 30. incip. *Romani Pont.* 6. *Octobris* 1575. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*2. *pag.* 543.

5 Equitibus de Alcantara prima tessera fuit cucullus Cisterciensis, & rubra fascia, insigne vero militare, siue vexillum prius Viridanti ramorum suppellectili conspicienda in æquore siue campo aureo facta allusione ad oppidum, *Pereira*, vbi tunc primæ Militiæ sedes, vide Ioan de Mariana *histor. Hisp. lib.*12. *cap.*3. Cæterum anno Domini 1218. Nonio Fernandez sancti Iuliani Magistro translatum est huius militiæ dimidium Alcantaram oppidum prope Tagum, pontem egregij operis satis notum, donantibus Martino Fernandez de Quintano duodecimo Calatrauæ Magistro & Equitibus eiusdem Ordinis, sub conditionibus, quas ex Radis de Andrada refert Azori. *instit. moral. p.*1. *lib.*13. *c.*5.

6 *q.*3. *vers. Sunt item Milites Alcantaræ*, ab Alcantara suppresso priori nomine S. Iuliani de Pereiro dicti sunt imposterum Equites Alcantarenses; qui etiam beneficio & venia Benedicti XIII. quem vt verum Pontificem
7 colebant Castellani 1411. cucullam & nigram fasciam reliquerunt, assumpta Cruce Viridi & liliata in veste candida, cui aliqui in maiori stipite assuram primò credunt (nunc certe non est) pirum in memoriam prioris domicilij sancti Iuliani *de Pereiro*.

8 Equitum de Alcantara Magisterium vnitum fuit Regiæ Coronæ Castellæ, & Reges Hispaniæ perpetui huius Ordinis administratores fuerunt creati à sommo Pont. *Adriano VI. constit.*1. incip. *Dum intra* 4. *Non. May* 1522. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1 *pag.*546. Vide supra *collect.* 12. *n.* 1.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus Christi apud Lusitanos agentes.*
2 *Equites Christi quando & à quo instituti.*
3 *Equites Christi habent domicilium suum in oppido de Tomar.*
4 *Bona quæ habebant Templarij applicata fuerunt Militibus Christi.*
5 *Crux & tessera his Equitibus qualis.*
6 *Commendas plures magnis redditibus abundantes habet Militaris hic Ordo.*
7 *Dignitates plurimæ in hoc Ordine Equitum Christi reperiuntur.*
8 *Reges Portugaliæ sunt perpetui administratores Militaris Ordinis Christi.*

Equites Christi apud Lusitanos.

COLLECT. CCCIX.

DE his Lusitani historiographi *in vita Regis Dionysij*; videlicet Galuanus, Pina, Oduardos Nunez do Leano, Petrus Marizius, Bernardus de Britto, & Antonius de Vasconcellos, Cassan. *in catalogo gloriæ mundi p.*9. *consider.* 8. Polyd. Virgil. *de inuentor rerum lib.*7. *c.* 5. Illescas *in histor. Pontif. p.*1. *lib.*6. *c.*2. Platina *in Ioanne X XII.* Petr. Math. *in sum. constit. Pontif. sub Pio I V. n.* 2. Gualter. *in tabul. chronolog. sæculo* 14. *anno* 1325. Hieron Roman. *de Repub. Christiana lib.* 7. *cap.*13. Petr. Mazizius *in dialog. de varia historia dial.* 3. *pag.* 90. Lobera *in Vita Sancti Froylani c.*19. Martin. Carrillo *in annalib. chronolog. lib.*4. *sub anno* 1319. Bernab. Montaluo *in chronica Cisterciensi lib.*2. *c.*18. Iacob, Bossi. *in historia Melitensi tom.* 2. *lib.* 1. *anno* 1316. Siluest. Marul. *in oceeano Relig. lib.*3. *pag.*225. Sansouin. *de origine Equitum lib.* 2. *tit. Ordo Christi*, Paul. Morigia *de origine Relig. lib.* 4. *cap.* 4. Aubert Miræ. *de origine Relig. Cisterciensi lib.* 2. *cap.* 30. *& de origine monast. lib.* 5. *cap.* 9. Alnod *in lygno vitæ lib.* 1. *c.*91. Llamas *in methodo p.* 3. *c.*21. Cabed. *de patrona. Regiæ Coronæ cap.* 15. *à n.*1. Menen. *de delitiis equest. tit. Equitum Christi Ordo*, Carol Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 52. Azori. *institu. moral. p.*1. *lib.* 13. *cap.*5. *q.*3. *vers. in Lusitania tres quoque Ordines*, Marta *de iurisdict. p.*2. *c.*32. *n.*14. Ioan. de Caruallo *de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus de testam. p.*1. *n.* 352. Emman. de Faria *y Sosa en el epithome de las historias Portuguesas p.*4. *cap.*12. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.*24. *q.*5. *n.*84. Ioseph. Micheli *en el thesoro Militar de Caualleria fol.*63. Ioan. Machado *en su perfetto Confessor tom.* 2. *lib.* 5. *p.*4. *trat.*2. *docum.*5. *n.*1. 1

Equites Christi apud Lusitanos instituti fuerunt sub regula Cisterciensi idest sancti Benedicti à Dionysio Lusitanæ Rege sanctæ Elisabethæ Reginæ marito anno 1316. aliis 1310. Pontifice & confirmante Ioanne XXII. Imperatoribus Occidentis Ludouico I V. Orientis Andronico I. & licet Sansou. & Paul. Morigia locis citatis scribentes lingua Italica crediderint erectum hunc Ordinem, vt Belgium à Mauris oppugnatum propugnaretur 2

gnaretur, hoc dictum per errorem fuisse apparet, nam Belgia pro Bethica posuerunt, sua vel librariorum incuria ipsi curent.

3 Equitum Christi, & illorum Ordinis caput esse noscitur nobilissimum illud cœnobium apud oppidum de Thomar nullius diœcesis inter Conimbricam, & Vlyssiponem æquato itinere, quod translatum est ex oppido de Castro Marim Sylnensis diœcesis in Regno Algarbiorum, vbi nascens prima nouit initia, vt refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Relig. n. 55.*

4 Equitibus Christi, eorumque Ordini fuerunt addicta bona quæ Templarij in Regno Portugaliæ possidebant, vt referunt Garibai *tom. 4. compend. histor. Hispan. lib. 34. cap. 24.* Illescas *in historia Pontif. in vita Ioannis XXII. cap. 2.* Ioann. Petrus Maffæ *lib. 1. histor. Indic.* Ioann. de Mariana *lib. 15. de rebus Hispaniæ, cap. 16.* Camill. Borrel. *de præstantia Regis Cathol. cap. 74. num. 48.* Anton. de Vasconcellos *in vita Dionysij I. Portugaliæ Regis VI. n. 10. pag. 85.* Fr. Ferdinād. Camargo *in epith. histor. Eccles. militant. anno Christi* 1319. Carrillo *en sus annales chronolog. lib. 4. anno* 1319. *in princip.* Emman. de Faria *en el epithome de los historias Portuguesas part. 3. cap. 7. num. 13. pag.* 405. D. Roder. à Cunia *in historia eccles. Episcop. Portugalens. part. 2. cap. 15. pag. 127. in fine.*

5 Equitibus Christi tessera, Crux rubra est, cuius quatuor brachia linea candida intersecat, formata pariter alia Cruce candida, vt binæ Cruces appareant, rubra, & candida, ex Aldano *d. tit. 19. de Relig. n. 55.*

6 Equites Christi plures, & ditissimas per Lusitaniam Commendas possident; lege lata cautum est, vt ad illas admittendi per triennium saltim in Africanis præsidiis Ceptæ, Tingis, & Masagani inter frequentes Maurorum decursus & excursus virtutum specimen ferant: appellabant Lusitani, *seruir Commendas*, id est tātum temporis esse, & militando insumere, quantum lex, vel Regis dispositio exposcit ad Commendā consequendum. Nullus vt plurimum in huuc Ordinem cooptatur, quē non Maiorū nobilitas commendet, & suis & proauorū rebus gestis domi, militiæue admitti dignus sit. Religiosos huius Ordinis, qui sub clausura viuūt, appellamus, *Frades de Thomar*, sumpto nomine ab oppido, vbi insigne, & amplissimum habent monasterium.

7 Equitum Christi in ordine sunt plurimæ dignitates præter magnum Magistum, videlicet Commendator maximus, Clauicularius, & alij.

8 Equitum Christi Magisterium vnitum fuit Regiæ Coronæ Portugaliæ, & Reges illius Regni perpetui administratores esse cœperunt à tempore Alphonsi V. vt refert Cabed. *de patron. Regiæ Coronæ cap. 15. n. 4. in princ.* Et vide supra *collect. 12. n. 1.* *Barbos. Apost. Decis. Sum.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur, qui de Montesiæ Equitibus agunt.*

2 *Montesiæ Equites à quo & quando instituti? & cur ita dicti?*

3 *Ordo sancti Georgij de Alfama Montesiæ vnitus.*

4 *Confirmatio Ordinis Montesiæ à Ioan. XXII. facta.*

5 *Templariorum bona, & redditus applicata fuerunt in Regno Valentiæ Equitibus de Montesia.*

6 *Priuilegiis, & indultis concessis, & concedendis Militibus S. Iacobi, & Calatraua, gaudent Equites Montesiæ.*

Equites Mōtesiæ apud Valentinos.

Collect. CCCX.

De his Cassan. *in catal. gloriæ mundi p. 9. consid. 9.* Polyd. Virgil. *de inuentor. rerum lib. 7. cap. 5.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 3.* Paulus Murigia *de origine Relig. lib. 4. cap. 4.* Argote de Molina *lib. 1. suæ histor. cap. 32.* Illescas *in histor. Pontif. part. 2. lib. 6. cap. 2.* Zurita *lib. 6. annal. Aragon. cap. 26.* Garib. *in compend. histor. lib. 32. cap. 11.* Rades de Andrada *in chronico Calatrauæ cap. 16.* Lobera *in vita sancti Freylani cap. 19.* Barnab. Montaluo *in chronica Cisterciensi tom. 1. lib. 2. cap. 17.* Martin. de Viriana *part. 3. Chronica Valentia*, Gaspar Essolan. *in historia Valentiæ decad. 1. lib. 5. cap. 13. num. 4. & lib. 8. cap. 7. & lib. 9. cap. 6. & 7.* Petr. Andræ. Beuter. *lib. 2. chronic. Hispaniar. cap. 22.* Franc. Hieronym. *Leo Valent. decis. 89. n. 25. lib. 1.* Llamas *in methodo p. 1. c. 11. §. 10.* Carol. Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasterio cap. 51.* Ioan. de Mariana *de rebus Hispan. lib. 15. cap. 15.* Ioseph. Micheli *en el thesoro Militar de Caualleria fol. 72.* Azori. *instit. moral. p. 1. lib. 13. c. 5. q. 3. vers. porro in Valentino*, Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 5. num. 82.* Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol. 123. num. 48.* Ioan. de Carualho *de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus, de testam. part. 1. num. 354.* Machado *en su perfetto Confessor. tom. 2. lib. 5. part. 4. tract. 3. docum. 4.* 1

Equites Montesiæ instituti fuerunt sub regula Cisterciensi, idest sancti Beuedicti & Virginis Mariæ patrocinio à Iacobo huius 2

Dd 2 nomi

nominis II. Aragoniæ, & Valentiæ Rege anno 1319. Pontifice Ioanne XXII. Imperatoribus Occidentis Ludouico IV. Orientis Andronico I. dictus fuit hic Ordo Montesiæ à Montesa oppido diœcesis Valentinæ, vbi primum, & præcipuum huius Militiæ domicilium erectum est. Vtuntur Cruce rubra plana super vestem candidam.

3 Equitum de Montesa Ordini vnitus est alius qui sancti Georgij de Alsama (est Alsama arx, castrum, aut castellum, situm in littore maris Baleonarici in Principatu Cathaloniæ diœcesis Dertucensis, inter ostium Iberi fluminis, & collem Balaguerij, est hodie Prioratus huius Ordinis Montesiæ) dicebatur, leges passim apud Scriptores Hispanos: crediderim fuisse institutam à Petro hoc nomine II. Aragoniæ Rege anno 1201. Pontifice Innocentio III. Imperatoribus Occidentis Philippo, Orientis Balduino Belga, verum confirmatam non inuenio ante annum 1363. quo à Benedicto XIII. approbationem accepit anno 1369. & Montesianæ vnita est ab eodem Benedicto, quem pro vero Pontifice coluisse Aragonios non semel monui.

4 Equitum de Montesa Ordo approbatus fuit à Ioanne XXII. successore *Clementis V. per eius Bullam sub Dat. Auenioni 4. Id. Iuny Pontificatus sui anno primo*, quæ inserta est in principio Definitionum dicti Ordinis impressarum Valentiæ de anno 1573. sub instituto Ordinis Calatrauæ, vt per Menchaq. *de success. progress. vol.1. lib.3. p.3. §. 30. limit. 34. n.300.* Camill. Borrel. *de præstantia Regis Catholici cap.74. n.56.* Carol. de Tapia *d. verbo monasteria cap. 51. n. 2.*

5 Equitibus de Montesia multa bona Templariorum applicata fuerunt, nam Iacobus præfatus huius nominis II. Aragoniæ & Valentiæ Rex recusauit quod bona quæ in eius Dominiis Templarij habuerant. Militiæ S. Ioan. Hierosol. applicarentur, tandemque ab eodem Pontifice Ioanne XXII. obtinuit quod applicatis Equitibus S. Ioannis bonis quæ fuerunt Templariorum in dictis dominiis extra Regnum Valentiæ, quæ erant in dicto Regno, exceptis domo & Ecclesia, censibus, & redditibus quos habebant, in ciuitate Valentiæ & eius territorio per dimidiam leucam castrum, & villam de Torrent, applicarentur dictæ Militiæ Montesiæ, vt referunt Zurita *annal. Regni Aragon. p.2. lib.6. cap.26. fol.12. & seqq.* Illescas *in Vita Ioannis XXII. c.2. fol. mihi 12.* Gaspar Escolanus *d. lib.5. c.13. n.6.* Carrill. *in suis annal. chronolog. lib.4 anno 1317.*

6 Equites de Montesa gaudent priuilegiis, & indultis concessis, & concedendis Militibus sancti Iacobi, & Calatrauæ etiam super nuptiis contrahendis, vt ipsorum liberi ex matrimonio concepti, legitimi essent, succederentque tam ex testamento quam abintestato in eorum bonis, de quibus etiam testari possent, fruerenturque aliis immunitatibus, & prærogatiuis dictorum Ordinum, præsertim Calatrauæ, *Paulus III. in sua constit. sub Dat. 4. Augusti 1540. Gregorius XIII. in alia sub Dat. 6. Decembris 1588.* prosequitur Menchaq. *d. §.30. n.300. cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de militari Ordine S. Stephani agentes.*
2 *Equites S. Stephani à quo, & quando instituti.*
3 *Equitum S. Stephani Magistri sunt magni Etruriæ Duces.*
4 *Equitum institutum quod?*
5 *Tessera siue Crux quæ?*
6 *Pensiones ducatorum 400. retinendi priuilegium habent Equites S. Stephani.*

Equites S. Stephani apud Florentinos.

Collect. CCCXI.

De his Gualter. *in tab. sæculo 16. pag. 745. anno 1562.* Illescas *in historia Pontif. p.2. lib.6. c.31.* Santorin *de origine Relig. lib.4. cap.8.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 3.* Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 53.* Alphons. Narbona *ad l.29. glos.7. n.3. tit.6. lib. 1. Recop.* Ioan. de Carualho *de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus de testam. p.1. n.357.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 5. n. 85.* Ioseph. Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol. 55.* 1

Equites S. Stephani Papæ & mart. instituti fuerunt à Cosmo Medices magno Etruriæ Duce, atque hoc nomine I. sub regula S. Benedicti, ac nomine S. Stephani Papæ hoc nomine primi Florentiæ patroni anno 1561. Pontifice Pio IV. qui sequenti anno Ordinem confirmauit, sua *Const. 60. incip. His quæ pro Religione Kalend. Februarij 1562.* Imperatore Occidentis Ferdinando I. tyranno Orientis Solymano: designatus est in familiæ Magistrum ipse Cosmus Medices, atque eius in posterū successores Etruriæ duces. Præcipuè & amplissima huius familiæ sedes totius Ordinis caput, vna cum Gubernatore familiæ Magni Ducis vices gerente, Pisis sita est. Et iuxta dictā *Const. 60.* 2 3

Py IV.

Pij IV. apud Laert. Cherubin. *Bullario tom.2. pag.86.* eius Equites sunt exempti ab Ordinariorum iurisdictione & à solutione decimarum, & aliorum onerum.

4 Equitum S. Stephani institutum, est Mauros
5 & Turcas à Tirreno mare lógè arcere. Tessera Crux rubra cũ limbo aureo forma & specie omnino Melitensi simili super vesté candidam ex serico vndulato. Sunt apud eos (quemadmodũ apud nostrates Auisij, S. Iacobi & Christi Equites) Sacerdotes, itemqué seruientes, vt appellant, & Donati, aliquo tamen discrimine: Donati enim non quadrimembrem sed trimembrem præferunt Crucem abscisso superiore stipite; Melitensium fere instituto viuunt, sed castitatem tantum coniugalem profitentur, paupertatis verò loco charitatem, vt refert Aldan. *in compend. Canon. resol. lib.1. tit.19. de Relig. n.57.*

6 Equites S. Stephani licet olim possent retinere pensiones pro summa ducentorum ducatorum, vt colligitur ex Seraph. *decis. 758.num.1.* hodie retinent vsque ad summam 400. ducatorum de Camara non obstante matrimonio contracto, & bigamia, *Paulus V. constit. 46.* incip. *Dum generosa 14. Kalend. Iuly* 1608. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 3.pag. 237.* cuius memini *de Iure eccles. vniuerso lib.3.cap.11.num.34.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus S. Mauritij agentes.*
2 *Equites S. Mauritij à quo, & quando instituti: & sub qua tutela?*
3 *Institutum, & Crux Equitum S. Mauritij qualis?*
4 *Domicilia præcipua Equitum S. Mauritij duo.*
5 *Equitum S. Mauritij Ordo auctus est Ordine S. Lazari Hierosolymitani.*
6 *Pensiones ducatorum 400. auri de Camara retinent Equites S. Mauritij.*

Equites S. Mauritij apud Sabaudos.

Collect. CCCXII.

1 DE his Matthæus Borboius *in historia Ludouic. XI. Regis Galliæ lib.3.* Petrus Belloius *in orig. equest. cap.20.* Mennen. *in delit. equit. tit. Ordo Equitum S. Mauritij*, Paulus Morigia *de origine Relig. lib.4. cap.7.* Siluest. Marul. *in Occegno Relig. lib.3. pag.207.* Aubert. Barbos. *Apost. Decis. Sum.* Miræ. *de origine Benedict. lib.12. cap.32.* Ascan. Tambutin. *de iure Abbatum tom.2. disp. 24. quæst.5.n.86.* Ioseph. Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol.49.*

Equites S. Mauritij sub regula Cisterciensi, idest S. Benedicti, instituti fuerunt à Duce Sabaudiæ Emmanuele Philiberto, Emmanuelis Regis Lusitaniæ ex filia Catharina nepote, sub tutela, & patrocinio sancti Mauritij ducis Thebeæ Legionis, quem Domus Sabaudica impensè colit, incidit eius & Sociorum Solemnitas die 22. Septembris anno 1572. Pontifice Gregorio XIII. Imperatore Occidentis Maximiliano II. Orientis tyranno Solymano. Confirmauit & designauit Emmanuelem Philibertum, & subsequentes Duces Sabaudiæ perpetuos Ordinis Magistros idem *Gregorius XIII. sua constit.6.* incip. *Christiani populi 16. Kalend. Octobris* 1572. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.2. pag.365.* 2

Equitum S. Mauritij insigne siue tessera Crux alba, cuspidibus in flores desinentibus, appellant Galli flotigeram super vestem holosericam ex tabino vndato coloris purpurei, siue carmesini. 3 Duo sunt præcipua Ordinis domicilia, vnum Niceæ, vulgo *Nisa de prouenca*, ad littus Tyrrenum in confinio Galliæ, vrbis pulchræ, & satis munitæ; alterum Augustæ Taurinorum Ducis Sabaudiæ Regiæ. 4

Equitum sancti Mauritij Ordo, auctus est Ordine S. Lazari Hierosolymitani, quem *Gregorius XIII. constit. 7.* incip. *Pro commissa Idib. Nouembris* 1572. apud Laert. Cherubin. *tom. 2. pag. 367.* vniuit, & ex illis vnam Militiam constituit, declarato vtriusque siue vnius ex vtroque perpetuò magno Magistro & administratore eodem Emmanuele, & subsequentibus Sabaudiæ Ducibus. Dicuntur nunc Milites S. Mauritij & S. Lazari, ferunt vtriusque Ordinis tesseram, nimirum intra Crucem viridem sancti Lazari, Crucem candidam sancti Mauritij, extantibus eius ramis ad angulos, vbi stipites Crucis viridis inter se connectuntur. 5

Equites huiusmodi SS. Mauritij & Lazari etiamsi contrahant matrimonium cum vnica, & virgine remanent capaces retinendi pensiones vsque ad summam ducatorum 400. auri de Camara ex peculiari priuilegio ad fauorem dictæ Religionis indulto per *Clementem VIII. Constit. 102. §.13.* incip. *Decet 9. Septembris* 1603. apud Laert. Cherub *in Bullarij tom. 3. pag.....* cuius priuilegij meminit Rota *in Romana pecuniaria 26. Maij 1627. coram Card. Virili*, quam refero *de iure eccles. vniuerso lib.3. cap.11. n.33. in fine.* 6

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus sancti Lazari agentes.*
2 *Equites S. Lazari quando instituti.*
3 *Militia sancti Lazari penitus extincta reuiuiscit per Pium IV. multis priuilegiis adaucta.*
4 *Arma quacunque deferre possunt Equites S. Lazari, & quæ possit eorum magnus Magister?*
5 *Ordo sancti Lazari vnitur Ordini S. Mauritij, & mancipantur sic vniti potestati Serenissimorum Ducum Sabaudiæ.*

Equites sancti Lazari.

COLLECT. CCCXIII.

1 DE his agunt quotquot pro Ordine S. Mauritij *collect. præcedenti num.* 1. citaui, Francisc. Meneni. *in delit. Equestrib. tit. de Equitibus S. Lazari*, Sansouin. *de origine Equitum tit. de Equitibus S. Lazari*, Paul. Morigia *de origine Relig. lib.* 3. *cap.* 7. Siluest. Matul. *in Occeano Relig. lib.* 3. *pag.* 207. Petrus Belloius Tholos. *in libello de Equestribus Ordinib. tit. de Equitibus S. Lazari*, Aubert. Miræ. *in origine August. lib.* 1. *cap.* 31. Carol. Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 38. Alphons. Narbona *in l.* 29. *glos.* 7. *num.* 1. *tit.* 6. *lib.* 1. *Recop.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 5. *num.* 57. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *quæst.* 4. *num.* 89. Ioseph. Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol.* 48.

2 Equitum S. Lazari Ordinem aliàs de anno 361. institutum confirmauit Honorius III. de anno 1120. & Gregorius IX. qui simul regulam S. Augustini his Equitibus seruandam tradidit, seu vt verius videtur Alexander IV. eundem Ordinem sub eadem regula propriùs approbauit, *constit.* 1. incip. *Cum à nobis*, 11. *Aprilis* 1157. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 80. Auxere multis priuilegiis Nicolaus III. Clemens IV. Ioannes XXII. Gregorius X. Ditarunt multis possessionibus in Gallia (vbi Boniaci sedes magni Magistri post expulsos à Syria Christianos) Philippus Augustus, S. Ludouicus, Philippus Pulcher, Philippus Longus, Ioannes, Carolus VII. Ludouicus XI. Carolus VIII. Ludouicus XII. Franciscus I. Henricus II. & III. Galliæ Reges.

3 Equitum S. Lazari militia extincta penè erat Pontificatu *Pij IV.* tum quia confusa partim fuerat cum Melitensi ex decreto Innocentij VIII. de anno 1490. tum etiam quia paulatim desierat, vt ferè euenit rebus omnibus, illam tamen in pristinum splendorem reducere conatus anno 1565. eius Magistrum creauit Ianottum Castellionem Mediolanēsem virum & natalibus, & rerum gestarum gloria insignem, confirmatis omnibus prædecessorum suorum priuilegiis, *constit. sua* 95. incip. *Inter assiduas*, 4. *Non. Maij* 1565. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 137. vbi inter alia concedit, vt sint exempti tam in temporalibus quàm in spiritualibus à iurisdictione Ordinariorum & à solutione decimarum, aliorumque onerum, & ab iis omnibus, à quibus Concilium Trid. Milites S. Ioannis Hierosolymitani exemit: & quod possint à quocunque Antistite Ordines recipere, & quod gaudeant priuilegiis hospitalis S. Spiritus in Saxia de Vrbe; & quod extra Conuentum habitum suscipientes infra annum in Conuentu comparere debeant; & quod loca illorum non comprehendantur sub reseruationibus Apost. & per magnum Magistrum, & non alium conferri debeant, & quod eorum beneficia obtinentes infra sex mēses habitum Religionis suscipere & professionem emittere debeant. Et quod Capellani eorum confessiones audire, & Sacramenta illis administrare valeant.

Equites S. Lazari quæcunque arma deferre possunt, & eorum magnus Magister potest instituere quæcunque simplicia beneficia de iurepatronatus Laicorum in commendas & de eis personis idoneis prouidere. *Pius V. constit.* 28. incip. *Sicuti* 7. *Kalend. Februarij* 1567. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 205. 4

Equitum S. Lazari Ordo mortuo Castellione vnitus est Ordini S. Mauritij, vt in collect. præcedenti n. 5. Item per Galliam Ordini S. Mariæ de monte Carmelo adiungitur iubente Paulo V. vt refert Aldan. *in compendio Canonic. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Releg. n.* 54. 5

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus Melitensibus agentes.*
2 *Equites Melitenses à quo & quando instituti, & quot nominibus appellentur?*
3 *Rhodienses cur appellentur Equites Melitenses?*
4 *Equites Melitenses sunt sub protectione Sedis Apost. & ad alios Ordines transire prohibentur.*
5 *Beneficiorum collatio & causarum cognitio pertinet ad magnum Magistrum Melitensem.*

6 *Exempti*

6 *Exempti sunt Equites Melitenses à iurisdictione Ordinariorum, & à solutione decimarum.*

7 *Bona Equitum Melitensium vbique decedentium, etiam ex illicita negotiatione acquisita ad eorum hospitalia spectant.*

8 *Parochiales Ecclesias Religionis Melitensis quoad animarum curam, & Sacramentorum administrationem Episcopi visitare possunt.*

9 *Praeceptoriæ Ordinis Melitensis vacant per promotionem ad Episcopatum.*

10 *Assassinij criminis reos Equites Melitenses non possunt Iudices laici declarare.*

11 *Priuilegia, indulta, facultates, exemptiones, &c. Equitum Melitens. confirmauit Vrbanus VIII.*

12 *Electione Magni Magistri quas ordinationes, & leges obseruare debeant Equites Melitenses.*

13 *Const. Gregorij XV. Conseruat. non afficit Equites Melitenses.*

14 *Meritorū ratio magis quàm antianitatis respectu tēporis habetur inter Equites Melitenses in promotione ad magnā Crucem.*

15 *Annum probationis debent facere Equites Melitenses antequā professionē emittant.*

16 *Equites Melitenses ex peculiari ipsorum statuto comprehenduntur sub decreto Trid.* sess. 25. de Regul. cap. 1. *& sub decreto eod.* sess. 25. de Regul. cap. 19. *Et sub decreto, quo Regularibus prohibetur accessus ad Monasteria Monialium.*

17 *Episcopus potest præcipere vt declaretur Eques Melitensis, qui incidit in excommunicationem ob violentas manus in Clericum iniectas.*

18 *Ordinarij non possunt se interponere ad visitandum Equites Hierosol. vbi habent iurisdictionem specialem, & temporalem.*

19 *Religiosi verè & propriè sunt Equites Melitenses.*

20 *Familia Ordinis Melitensis in quot linguas, & officia diuidatur.*

Equites S. Ioannis Hierosolymitani.

Collect. CCCXIV.

1 DE his Ioan. Anton. Viperanus *de bello Melitensi.* Ioannes Augustinus de Funes *in chronica huius sacræ Relig. sex libris diuisa*, Iacobus Bossius *in historia Melitensi tribus tomis distincta*, Cassan. *in catal. gloriæ mundi part. 9. consid.* 4. Polydon Virgil. *de inuentor. rerum lib. 7. c. 9.* Gualter *in tabul. chronograph. sæculo* 10. *anno* 1119. Illesc. *in historia Pontif. part. 1. lib. 5. cap. 18.* Iacob. de Vetriaco *historiæ Orient. cap. 64.* Hieron. Roman. *de Republ. Christiana lib. 7. cap. 1.* Venero *en su enchiridon. de los tiempos fol. 102. in impressione de anno* 1641. Paulus Morigia *de origine Relig. lib. 3. cap. 1.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 3 pag. 219.* Mennen. *in delit. equestr. tit. de Hierosolymit.* Aubert. Miræus *de origine Equitum lib. 1. cap. 1.* Fr. Emman. *quæst. Regul. tom. 1. q. 6. art. 2.* Azori. *instit. moral. part. 1. lib. 13. cap. 5. q. 3.* Anton. Scap. *de iure non scripto lib. 2. cap. 11.* Mart. *de iurisd. part. 2. cap. 32. num. 7. cum seqq.* Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol. 123. n. 42.* Carol. de Tapia *ad auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 34.* Alphons. de Narbona *l. 29. glos. 8. tit. 6. lib. 1. Recop.* Ioan. de Carualho *de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus de testam. part. 1. num. 348.* Cartillo *en sus annales Chronologicos lib. 4. anno* 1104. *fol. 316. & lib. 5. ann. 1522. fol. 457. cum seqq.* Ioseph. Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol.* 39. Ioan. Machado *en su perfetto Confessor tom. 2. lib. 5. part. 4. tract. 2. docum. 6.* Fr. Ferdinand. de Camarg. *in epith. historiali Ecclesiæ militantis anno* 1104. *fol.* 228.

Equites S. Ioannis Hierosolymitani siue 2
Melitensis instituti fuerunt sub regula sancti Augustini Hierosolymis prope Templum Christi resurgentis in Caluarij monte à Gerardo erectore hospitalis S. Ioannis Baptistæ anno 1099. Pontifice Paschali II. Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Conneno, quorum Ordo confirmatus anno 1120. à Calixto II. & Honorio II. anno 1125. deinde à subsequentibus Pontificibus multis priuilegiis donatus, vt ex infra dicendis apparebit.

Equites huius sacræ militiæ, vocantur 3
nonnunquam S. Ioannis, quod in hospitali sancto Ioanni sacro instituti sint. Nonnunquam Rhodienses, quod Rhodum insulam vi armorum Turcis eripuerint anno 1308. quam per annos 214. retinuerunt vsque ad 25. Decembris 1522. qua die post longam multorum mensium obsidionem eam iterum Turcæ recuperarunt. Interdùm Melitenses quod in insulam Melitam dono Caroli V. Imp. commigrarint, eiecti à Rhodo, vbi nunc sunt.

Equites Melitenses, eorumque hospitale 4
sub Sedis Apost. protectione suscepit, & ad alios Ordines transire prohibuit *Anastasius IV. constit. 2.* incip. *Christianæ* 12. *Kal. Nouembris* 1154. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag.* 22. Comprehenduntur in decreto Concilij etiā vbi de eis non fit expressa mentio. *Sacra Congr. Concil.* cuius meminit *Carol. Maranta tom. 2. resp. 9. num. 57.*

Equitum Melitensium ad magnum Ma- 5

gistrum

gistrum spectat beneficiorum collatio, & causarum cognitio: habet enim iurisdictionem meri & mixti imperij in personas, & bona militiæ, & eius litteris quoad professionis omissionem creditur. *Pius IV. constit.* 9. incip. *Circumspecta Kalend. Iulij* 1560. apud Laer. Cherub. *in Bullario tom* 2. *pag.* 9.

6 Equites Melitenses sunt exempti à iurisdictione Ordinariorum, & à solutione decimarum, & aliorum onerum, & mortuos in eorum Ecclesiis sepelire possunt, ac eorum Capellani eiusdem militiæ Parochialibus deseruire valent. *Pius IV. in d. Constit.* 9.

7 Equitum Melitensium vbique decedentium bona etiam ex illicita negotiatione acquisita vti spolia non ad cameram Apost. sed ad eius hospitale spectant, *Pius IV. constit.* 29. incip. *Romani* 24. *Martij* 1561. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 42.

8 Equitum Melitensium Parochiales Ecclesias quoad animarum curam & administrationem Sacramentorum Episcopi visitare possunt. *Gregorius XIII. constit.* 67. incip. *Circumspecta* 25. *Nouembris* 1580. apud Laert. Cherub. *tom* 2. *pag.* 448. Et sic Rectores, seu Parochi in Ecclesiis S. Ioannis Hierosol. curam animarum secularium exercentes, subsunt in omnibus visitationi, correctioni, & iurisdictioni Episcopi in iis, vt dixi, quæ concernunt curam, & Sacramentorum administrationem, qui potest ratione visitationis procurationes exigere, nisi in contrarium adsit consuetudo. *Sacra Cong. Conc. in Augustana* 26. *Iunij* 1617. teste Sellio *in select. Canon. c.* 92. *n.* 10. Aliæ verò Ecclesiæ præter has Curatas, à visitatione Episcoporum exemptæ sunt. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminerunt Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 6. *de Visit. l.* 5 §. 2. *n.* 6. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom* 2. *c.* 5. *n.* 52.

9 Equitum Melitensium Præceptoriæ vacant per promotionem ad Episcopatum. *Gregorius XIII. constit.* 82. incip. *Controuersia* 3. *Kalend. May* 1583 apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 466.

10 Equites Melitenses assassinij criminis reos non possunt Iudices laici declarare, sed eius cognitio spectat ad Superiores militiæ, iuncto Episcopo loci: *Clemens VIII. constit.* 37. incip. *Æqua de anno* 1595. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 51. de qua Scort. *in selectas summor. Pont. Constit. epit.* 159.

11 Equitum Melitensium priuilegia, indulta, facultates, exemptiones, immunitates & alias gratias illis concessas confirmauit *Vrbanus VIII. constit.* 15. incip. *Vniuersalis* 29. *Martij* 1624. Et eorum Religioni non est deneganda facultas in forma iuxta decretum de non alienandis in bonorum alienatione, quæ eis obueniunt per successionem militum defunctorum. *Sacra Congr. Conc. in Meleuitana* 22. *Ianuarij* 1621. penes Sellium *in select. Canon. cap.* 24. *n.* 8.

Equites Melitenses quas ordinationes & leges obseruare debeant in electione Magni Magistri. *Vrbanus VIII. constit.* 89. incip. *In specula* 3. *Iuly* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *Bullarij pag.* 100. Et cæremoniale pro huiusmodi electione præscribit idem *Vrbanus VIII. const.* 24 aliàs 134. incip. *Militantis* 21. *Octobris* 1634. apud Angel. Mariam Cherub. *d. tom.* 4. *pag.* 41. 12

Equites Melitenses non afficit Constitutio *Gregorij XV. de Conseruatoribus* edita nisi quoad Iudices conseruatores, eorumque Religioni adhuc ius eiusmodi Iudices Conseruatores eligendi competit. Idem *Vrbanus VIII. constit.* 78. incip. *Exponi* 17. *Februarij* 1628. apud eundem Angel. Mariam Cherub. *d. tom.* 4. *pag.* 91. Et sic non afficiuntur hac Constitutione nisi quoad Conseruatores, & non quoad Iudices Ordinarios habentes ordinariam iurisdictionem intra limites suorum Prioratuum. *Sacra Congr. Conc. in Meleuitana* 6. *Februarij* 1627. quam referunt Lauret. de Franchis *de controu. inter Episcop. & Regul. pag.* 178. R. P. D. Alexander Sperell. *in decis. fori eccles. decis.* 21. *num.* 59. 13

Equitum Melitensium in promotione ad magnam Crucem habetur ratio meritorum magis quàm antianitatis respectu temporis. *Paulus V. constit.* 30. incip. *Accipimus de anno* 1606. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 217. 14

Equites Melitenses debent antequam professionem emittant per annum in probatione manere. *Sacra Congr. Concil.* referente Ouiedo *in praxi Regul. p.* 1. *tract.* 6. *cap.* 1. *quæst.* 1. *num.* 2. 15

Equites Melitenses ex peculiari ipsorum statuto comprehenduntur sub decreto *Concil. Trid. sess.* 25. *de Regul. cap.* 15. *Sacra Congr. Concil.* cuius meminerunt Flamin. Paris. *de resign. benef. lib.* 6. *quæst.* 2. *num.* 120. Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. num.* 16. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 101. *num.* 8. Et comprehenduntur alio decreto eiusdem *sess.* 25. *de Regul. cap.* 19. Eadem *Sacra Congr. Conc.* de qua Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 8. *num.* 62. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 51. R. P. D. Sperell. *d. decis.* 21. *num.* 54. Catol. Maranta *tom.* 2. *resp.* 6. Ego *de appellatiua verborum vtriusque iuris signif. appell.* 233. *num.* 13. Et denique comprehenduntur sub decreto quo Regularibus prohibetur accessus ad monasterium Monialium. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Tranen.* 28. *Ianuar.* 1603. cuius memini *de Iure eccles. vniu. lib.* 1. *cap.* 44. *n.* 157. 16

Eques

17 Eques Melitensis licet publicè suum Parochianum percuteret, minimè potest Ordinarius in eum exercere iurisdictionem, neque excommunicando, neque dclarando excommunicatum, quia priuilegio exemptus est, vt *in Conc. sess. 24. cap. 11.* tamen ex quo ipse ob talem percussionem incidit in excommunicationem can. si quis suadente diabolo, potest Episcopus præcipere omnibus Parochis, & Canonicis, ac aliis Rectoribus, & Sacerdotibus ne eum admittant intra Ecclesias ipsi Episcopo subiectas. *Sacra Congr. Concil.* referente me citato, Lezana *in sum quæst. Regul. tom. 2. cap. 5. num.* 39.

18 Equites Melitenses vbi habent iurisdictionem spiritualem & temporalem, ibi Ordinarij non possunt se interponere ad visitandum. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. l. 2. §. 2. n. 94.* quem refero *de officio, & potest. Episcop. p. 3. alleg. 74. num. 26. in fine.*

19 Equites Melitenses verè & propriè esse Religiosos docent plures, quos refert & sequitur Sanch. *in præcepta Decalog. tom. 1. lib. 2. cap. 16. n. 11.* quibus addo Nicol. Garc. *de benefic. p. 1. cap. 4. num. 15.* Cened. *in tract. de paupert. Relig. dub. 60. num. 12. cum seqq.* Nouar. *lib. 1. quæst. forens. cap. 42.* Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori eccles. p. 4. resol* 170. & citatos per me *in tract. de appellatiua verbor. virtusque Iuris signif. appel.* 233. *num. 6. & de Iure eccles. vniuerso lib. 1. cap. 7. num.* 19. in tantum quod huiusmodi Equites confiteri possunt cum Sacerdote Regulari non approbato ab Ordinario, sicut possunt alij Regulares, Ioan. Sanci. *in suis practic. disput. cap. 49. num. 11. & 13.* Aloys. Ricc. *d. resol. 170. num. 2.* Nouar. *in tract. de elect. & variat. fori quæst. 69. num. 23. sect. 2. in vlt. impress.*

20 Equitum Melitensium familia diuisa est in octo linguas, siue Nationes, viginti Prioratus, 653. Commendas, siue Præceptorias. Officia sunt Magnus Magister, Magnus Commendatarius, Marischalus, Hospitalarius, Thesaurarius, Magnus Baiuliuus, Cancellarius, Prior Ecclesiæ Ordinis, vt refert Claudius Robertus in Gallia Christiana tit. de Generalibus Ordinum.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus S. Mariæ Theutonicorum agentes.*

2 *Equites S. Mariæ Theutonicorum à quo & quando instituti?*

3 *Confirmatio Ordinis Militaris Theutonic. à Cælestino III. habita.*

4 *Tessera Militum & Magni Magistri Ordinis militaris Theutonicorum quæ?*

5 *Theutonici Milites postremo in qua parte sedem habeant?*

6 *Theutonici Equites plures Commendas habent in Germania, extra illam ferè nullas.*

Equites S. Mariæ Theutonicorum.

COLLECT. CCCXV.

De his Cassan. *in catalogo gloriæ mundi p. 9. consid. 6.* Polydor. Virgil. *de inuentorib. rerum lib. 7. cap. 5.* Gualter. *in tabul. chronograph. sæculo* 10. *anno* 1119. Paulus Morigia *in origine Relig. lib. 4. cap. 3.* Siluest. Marul. *in Oceano Relig. lib. 3. pag. 213.* Mennen. *in delit. equestr. tit. de Theutonicis,* Tyrius *in sua historia lib. 3. fol. 8.* Illescas *in historia Pontificali lib. 6. cap. 1.* Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 35.* Alphons. de Narbona *l. 29. glos. 7. num. 2. tit. 6. lib. 1. Recop.* Iacob. Bossi. *in historia Melitensi tom. 1. lib. 12. anno* 1192. Azori. *instit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 5. quæst. 3. vers. Sunt & alij qui dicuntur Theutonici,* Iosephus Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol. 37.* 1

Equites S. Mariæ Theutonicorum sic dicti quod sub patrocinio Beatissimæ Virginis à Theutonicis & pro natione Theutonica instituti sunt sub regula S. Augustini à quodam viro nobili Theutonico, cuius nomen nullus Scriptorum, quem legerim, prodit, anno Domini 1119. Calixto II. Pontifice, Imperatore Occidentis Henrico V. Orientis Alexio Cōmneno; primum sub sodalitij speciem ad recreãdos peregrinos gẽtis Germanicæ. Decursu verò temporis ad tutandum eosdem ab incursionibus barbarorum sumpto ab Hospitalariis, siue Ioannitis, nunc Melitensibus exemplo. Captis Hierosolymis à Saladino Ægipti Sultano anno 1187. abireque iussis cum reliqua Christianorum turba Theutonicis, Acone siue Ptolemaide consedere, quandiu non ca etiam Vrbs à Sarracenis capta est, vbi dum erant confirmatus Ordo est à Cælestino III. anno 1192. dataque pro tessera Militibus in veste candida Crux nigra cum limbo argenteo, quam & assutam pectori, & appensam è colo gestarent. Summi tamen Magistri insigne est Crux nigra, intersecante alia aurea. 2 3 4

Equites Theutonici capta Ptolemaide, variàque fortuna iactati, qui viui è barbarorum armis superérant, tandem in Europam commigrarunt, ibique contra Prusios, qui Masouiam armis infestabant à Contado Masouiæ Duce euocati ea lege vt quidquid Prusiani 5

sianiagri occupassent eis cederet, feliciter Prusios debellarunt ductore Hermano Atza Ordinis Magistro spectatæ virtutis duce. Domiti deinde à Theutonicis Lithuani ac Tartari, qui vltra Vistulam fluuium erant, initáque pax cum Polonis, quibus non semel contra hostes egregiam nauarunt operam. Referunt multi ædificatam à Theutonicis trans Vistulam, Vrbem ex nomine sanctissimæ Virginis Mariæ appellatam, hanc in sedem Magni Magistri destinauerunt.

6 Equites Theutonici Commendas nullas, aut paucas extra Germaniam possident, in Germania multas, & amplissimorum redditutuum; nullus fere in hunc Ordinem cooptatur nisi Germanus sit, & ex Germanica nobilitate, refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religion. num. 58.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus S. Iacobi apud Hispanos agentes.*

2 *Equites S. Iacobi apud Hispanos à quibus & quando instituti?*

3 *Confirmatio Ordinis S. Iacobi apud Hispanos à quo habita?*

4 *Equitibus S. Iacobi concessum est vt primas, & secundas nuptias valeant contrahere, continentiam coniugalem seruando.*

5 *Equites S. Iacobi apud Hispanos de suis bonis testari, & disponere possunt.*

6 *Beneficiorum secularium & pensionum capaces sunt Equites S. Iacobi non emittentes tria vota substantialia Religionis.*

7 *Tessera siue Crux Equitum S. Iacobi apud Hispanos qualis?*

8 *Administratores perpetui Ordinis S. Iacobi apud Hispanos sunt Reges Hispaniarum.*

9 *Domicilia Ordinis S. Iacobi apud Hispanos duo sunt præcipua, & quot Officia & Commendas habeat? ostenditur.*

Equites S. Iacobi de Spatha apud Hispanos.

Collect. CCCXVI.

1 De his Franciscus Rades de Andrada *in chronica Ordinis*, Cassan. *in catalogo gloriæ mundi p. 9. consid. 7.* Polydor. Virgil. *de inuentor. rerum lib. 7. cap. 5.* Gualter. *in tabul. chronograph. sæculo 12. pag. 653.* Silnest. Marul. *in Occeano Relig. lib. 3. pag. 109.* Paul. Morigia *de origine Relig. lib. 4. cap. 4.* Mennen. *in delit. equestrib. tit. Ordo Equitum S. Iacobi.* Anton. Nebricens. *lib. 2. decad. 1. cap. 9.* Franc. Caro de Torres *en la historia de las tres Ordenes Militares lib. 1. fol. 1.* Ioan. de Mariana *in historia Hispan. lib. 11. cap. 13.* Martin. Carrillo *in annalib. chronolog. lib. 4. sub anno 1175.* Iacob. Bossi. *in historia Melitensi tom. 1. lib. 6. anno 1160. & tom. 3. lib. 1. anno 1560.* Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 36.* Azori. *instit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 6. quæst. 2. vers. anno 1175. & cap. 5. quæst. 3. vers. sunt præterea in Regno Castellæ*, Ioan. de Caruallo *de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus, de testament. p. 1. num. 350.* Lezana *in sum. quæstion. Regul. tom. 2. cap. 5. num. 54.* Ioseph. Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol. 30. cum seqq.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 4. num. 94.* me citato Ioan. Machado *en su perfetto Confessor. tom. 2. lib. 5. p. 4. tract. 2. docum. 1.*

Equites S. Iacobi de Spatha apud Hispanos instituti sub regula S. Augustini à quibusdam Hispanis Legionensibus & Galleeis quibonis in commune collatis, se suaque deuouere tutandis Christianis à Maurorum incursionibus, iis maximè qui ad sanctum Iacobum Compostellanum peregrinarentur ope & cura Canonicorum Regularium sancti Eligij, cuius cœnobium non longè distat à Compostella anno 1170. Pontifice Alexandro III. Alphonso IX. Castellæ Rege, Imperatoribus Occidentis Federico Ænobarbo, Orientis Emmanuele Connenо. Vnde non videtur verùm, quod tradunt Lucas Episcopus Tudensis, Vasæus, Didacus Valera, Ambrosius de Morales, Illeseas *in historia Pontif. p. 1. lib. 4. cap. 81.* Fr. Emman. *quæst. Regul. tom. 1. q. 5. art. 5.* originem scilicet huius familiæ deriuasse à Ranemiro hoc nomine I. qui parua manu ingentes Maurorum copias fudit ad amnem, quem Hispani vocant *Clauyo*, ducente Christianorum copias sancto Iacobo, quem Rex ipse cum multis album prementem equum, ac vexillum rubra Cruce distractum manu præferentem ante acies conspicatus est. 2

Equitum sancti Iacobi militia confirmata est primùm à Iauntho Cardinale Alexandri III. per Hispaniam Legato, instituto in primum Ordinis magistrum Petro Fernandez à Ponte Incalato. Secunda deinde adiecta confirmatio est ab eodem Alexandro III. à quo nonnulli huius militiæ originem auspicantur, & sic dicitur ab eo approbata, vt apparet ex *sua Constit. 5. incip. Benedictus 3. Non. Iulij 1175.* apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. p. 25.* & Mottam *lib. 2. de origine & princip. Ordinis S. Iacobi pag. 66. cum seqq.* 3

Equites S. Iacobi ex Apostolica concessione primas, & secundas nuptias contrahere valent, 4

valent, adimplentque votum, castitatem, seu continentiam coniugalem seruando. *Alexander III. d. sua constit.* 5. & habetur in *desinit. Ordinis tit.* 22. *cap.* 5. *& tit.* 37. *c.* 15. Vasconzuel. *consf.* 115. *n.* 6. *tom.* 2.

5 Equites S. Iacobi de suis bonis testari, & disponere possunt. *Clemens VII. constit.* 32. incip. *Ex Apostolica de anno* 1531. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 601. *Gregor. XIII. constit.* 50. incip. *Romani* 6. *Octobris* 1575. apud eundem Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 396.

6 Equites S. Iacobi non emittentes omnia tria vota substantialia Religionis minimè sunt incapaces beneficiorum secularium siue simplicium, siue curatorum, nec etiam pensionum. *Sacra Cong. Conc. sub die* 10. *Nouembris* 1600. teste Nicol. Garç. *in addit. ad suum tract. de benefic. p.* 1. *c.* 4. *n.* 22. *&* 24. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 57. *num.* 174.

7 Equites S. Iacobi vtuntur super vestem candidam Cruce rubra in formam gladij effigiata, capulo nimirum liliato, acie nuda, & inferius protensa, vt refert Aldan. *in compend. Canon. resolut lib.* 1. *tit.* 19. *de Ordinib. n.* 57.

8 Equitum S. Iacobi magisterium vnitum fuit Coronæ Regiæ Castellæ, & Reges Hispaniæ post mortem vltimi magistri Don Alphonsi de Cardenas, perpetui administratores huius Ordinis esse cœperunt, vt constat *ex Constit.* 1. *Adriani VI.* incip. *Dum intra* 4. *Non. May* 1522. apud Laert. Cherub. in *Bullario tom.* 1. *pag.* 546.

9 Equitum S. Iacobi apud Hispanos duo sunt domicilia in Ordine, alterum Velesij: in Castella, alterum Legione, primum omnium caput est, sedes olim magni magistri, sunt in Ordine duo magni Commendatores, vt vocant, Castellæ, & Legionis: quadraginta fuisse magnos huius militiæ magistros ex Francisco Rades de Andrada *in chronica Ordinis cap,* 48. refert Azor. *d. pag.* 1. *lib.* 13. *c.* 5. *q.* 3. *verf. sunt præterea in Regno Castellæ ad Regem vsque Catholicum Ferdinandum,* cui à Sede Apostol. delata est tum sibi, tum successoribus perpetua Ordinis administratio, quod tempore Adriani VI. & Caroli V. fuit ampliori manu per viam confirmationis præcedentis gratiæ dispositum *in d. Constit.* incip. *Dum intra.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Sancti Iacobi apud Lusitanos agentes.*

2 *Equites S. Iacobi apud Lusitanos eadem habent initia, quæ Sancti Iacobi militia habet apud Castellanos.*

3 *Equites S. Iacobi apud Lusitanos quando à Castellanis desciuerunt.*

4 *Magistrorum vltimus è Lusitanis quis fuerit, & quo tempore administratio Coronæ Regiæ vnita?*

5 *Ordinis S. Iacobi apud Lusitanos caput situm est in oppido Palmella.*

6 *Commendas in Regno Portugaliæ existentes vt consequantur Equites Sancti Iacobi apud Lusitanos per quinquennium contra infideles militare debent.*

7 *Collegium pro Religiosis S. Iacobi Portugaliæ erigitur in Conimbricensi academia*

Equites Sancti Iacobi apud Lusitanos

Collect. CCCXVII.

De his Oduard. Nonius do Leano, Petrus Mauzius, & Antonius de Vasconcellos *in Rege Dionysio*, Bernard. de Britto *in chronica Cisterciensi lib.* 5. *cap.* 13. Cabed. *de patronatib. Regiæ Coronæ cap.* 15. *num.* 2. Emmanuel de Faria y Sosa *en el epithome de las historias Portuguesas part.* 4. *cap.* 12. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disput.* 24. *q.* 4. *n.* 95. Ioseph. Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol.* 48. Ioan. Machado *en su perfetto Confessor tom.* 2. *lib.* 5. *part.* 4. *docum.* 5. *num.* 3. 1

Equites S. Iacobi apud Lusitanos eadem habent initia quæ sancti Iacobi Milites apud Castellanos habuerunt, eandem regulam, eundem habitum; in tessera verò nonnulla cernitur differentia: nam Crux rubra in Lusitanis aciem gladij quæ in Castellanis inferius protenditur, non refert, sed ex inferiori cuspide liliata etiam est, & cæteris æqualis. 2

Equitum S. Iacobi apud Lusitanos militia à Castellana desciuit, sub cuius Magistro erat, tempore Regis Dionysij, qui suorum libertatem amabat maximè, vt referunt nostri Lusitani historiographi num. 1. citati. 3

Equitum S. Iacobi apud Lusitanos vltimus magister fuit d. Georgius Dux Conimbricensis & Auerij, Ioannis Regis hoc nomine secundi filius, accipiente Ioanne III. deinde successoribus perpetuam huius Ordinis administrationem vt supra *in Equitibus Auisiensibus collect.* 305. *n.* 6. diximus 4

Equitum S. Iacobi apud Lusitanos Ordinis caput situm est in oppido *Palmella* pro quo externi fermè scriptores scribunt mendosè *Palmera*, inter Vlyssiponem, & Setobrigam meridiem versus. 5

Equites S. Iacobi apud Lusitanos contra infideles 6

Infideles per quinquennium militantes eiusdem militiæ Commendas in Regno Portugaliæ existentes consequi valent. *Paulus V. constit.* 14. incip. *Maiestati* 21. *Iulij* 1606. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.*
7 208. Et pro huius militiæ Religiosis in Conimbricensi Academia Collegium fuit erectum. *Paulus V. constit.* 5 incip. *Ex iniuncto* 23. *Augusti* 1605. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 3. *pag.* 180.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus Montis Gaudij agentes.*
2 *Equites montis Gaudij cur sic dicti, & quo tempore instituti?*
3 *Equites Montis Gaudij in Hispania quibus nominibus fuerunt appellati.*
4 *Equites Montis Gaudij in Hispania ad Calatrauenses transierunt.*
5 *Equites del Trugillo adscripti fuerunt Calatrauensi militiæ.*

Equites Montis Gaudij apud Hierosolymitanos.

Collect. CCCXVIII.

1 DE his Barnabas de Montaluo *in chronica Cisterciensi lib.* 2. *cap.* 15. Rades de Andrada *in chronica Calatraua cap.*18. Aubert. Miræus *lib.* 3. *de origine Monaster. vbi de Ordine Cisterciensi cap.* 9. Ioseph. Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol.* 36. Ascan. Taburin. *de iure Abbatum tom.*2.*disp.* 24.*quæst.*4.*n.*96.

2 Equites Montis Gaudij sic dicti à loco extra Hierosolymitana mœnia, vbi primum eius domicilium erectum, Mons Gaudij appellatum, & viderut eorum Ordinem incœpisse eadem fere tempestate, qua Melitenses, Templarij, & Theutonici, confirmauit *Alexander. III. anno* 1180. vt refert Rades de Andrada, & Ioseph. Micheli *citatis locis.*

3 Equires montis Gaudij appellarunt Hispani Equites de Monfrac à præcipua in eo oppido eorum domo, in Catalonia, & Valentia Equites de Mongioa, quod idem est est ac montis Gaudij.

4 Equites omnes huius militiæ, qui per Hispaniam extabant ad Calatrauenses transierunt, vt testantur idem Rades de Andrada, & Barnabas de Montaluo locis adductis n.
5 1. qui pariter meminere Equitum del Trugillo, quos in oppido eiusdem nominis sedem habuisse anno 1127. satis constat, adscripti quoque ipsi militiæ Calatrauensi.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus sancta Mariæ de Mercede apud Aragonios agentes.*
2 *Equites S. Mariæ de Mercede à quo & quando instituti? & sub quo superiore militauerint, ostenditur.*
3 *Equites S. Mariæ de Mercede extincti verè nunc sunt.*

Equites sanctæ Mariæ de Mercede apud Aragonios.

Collect. CCCXIX.

DE his Ildefons. Remon. & Bernard. Vargas *in historia generali*, Siluester Marul. *in occeano Relig. lib.*5.*pag.*335. Mennen. *in delit. equestrib. tit Equites sanctæ Mariæ de Mercede*, Garibai *in compendio historiali lib.* 32.*cap.* 6. Illescas *in historia Pontific. lib.*5.*cap. vlt.* Ioann. de Mariana *de rebus Hispaniæ, lib.*12.*c.* 8. Pineda *in monarchia eccles. lib.*12. *cap.*13.§. 4. Carol. de Tapia *in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 37. Ioseph Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol.*58. Ascanius Tamburin. *de iure Abbatum tom.*2.*disp.*24.*quæst.* 4.*num.* 77. 1

Equites sanctæ Mariæ de Mercede instituti à Iacobo huius nominis I. Aragoniæ Rege sub regula sancti Augustini anno 1218. Pontifice Henrico III. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Roberto. Eadem illorum est professio, idem habitus, qui Religiosis mercenariis, de quibus infra collect..... Militarunt sub eodem mercenario Generali ex prima Gregorij IX. confirmatione anno 1230. Habuere tamen postea Generalem suum laicum, nec Sacris initiatum, sed eo iterum extincto ad Sacerdotem, & Religiosis Patribus præsidentem rediere decreto Clementis V. & Ioann. XXII. anno 1317. cuius auctoritate approbata fuit electio Generalatus in fauorem Fr. Raymundi Alberti, qui fuit primus Generalis Clericus, & octauus ab Ordinis institutione, extinctos, vt verè sunt, scribit Siluest. Marul. *citato loco*, non fine maximo captiuorum Fidelium damno. 2 3

Equites S. Mariæ Gloriosæ apud Italos.

Collect. CCCXX.

1 DE his Siluester Marul. *in occeano Relig. pag.*232.*lib.*3.Carol. Sigon. *de Episcopis Bonnoniens. lib.*3. *& de Regno Italiæ lib.* 17.*&* 19. Cardin. Baron.*annal. Ecclef. tom.* 13. *anno Christi* 1261. *num.* 12. Iacob. Bossi.*in historia Melitensi tom.*1.*lib.*21.*anno* 1271. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 4. *num.*96.Ioseph. Micheli *fol.* 37.

2 Equites S. Mariæ Gloriosæ apud Italos instituti fuerunt à Fr. Bartholomæo de Vicenza Ordinis Prædicatorum, eius postea Vrbis Episcopo anno 1233. Pontifice Gregorio IX. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Balduino II. Huius familiæ milites tunica alba, & subcinericia toga induuntur, Crucem purpuream in campo albo duabus suprapositis stellis præferunt vt viduarum ac pupillorum tutelam susciperent, vt paci, & concordiæ inter homines inseruirent, vulgo *Fratres gaudentes*, appellati sunt, & per Italiam floret eorum institutum, maxime Bononiæ, & Murinæ, sub nomine sanctæ Mariæ matris Domini.

Equites sanctæ Mariæ de Monte Carmelo apud Gallos.

Collect. CCCXXI.

1 DE his Mennen. *in delit. equestrib. tit. de Equitibus S. Mariæ*, Aubert. Miræus *de origine Augustian. lib.* 1. *cap.* 32. Marc. Anton. Alegre de Cassanate *in paradiso Carmelitici decoris statu* 5.*ætate* 18. *cap.*100.*pag.*458.

2 Equites S. Mariæ de Monte Carmelo instituti fuerunt à Paulo V. Summo Pont. sub regula sancti Augustini anno Christi 1609.regnante in Gallia Henrico IV. Imperatore Occidentis Rodulpho II. Orientis tyranno Amurate delectis ad id nobilibus Gallicæ nationis viris ingenio, sanguine, & moribus melioribus signatis: vt patet ex Constit. *eiusdem Pauli V.* 41. incip. *Romanus Kalend. Martij* 1607. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 229. vbi eos eximit ab Ordinariorum iurisdictione, & illos obligatos esse vult, Fidei professionem emittere, sacrosanctam Eucharistiam suscipere, votum obedientiæ,& castitatis cõiugalis emittere, contra S. R. E. hostes pugnare, Offi-

ex Barbof. Apost. Decis. Sum.

cium, siue Coronam B. Mariæ singulis diebus recitare, festis & Sabbatis diebus Missam audire, & feria tertia ab esu carnium se abstinere. Eodem anno Parisiis institurus primus generalis Magister Philibertus Nerestanus, & in monasterio Suburbano sancti Lazari (nam huic Ordini incorporatus fuit sancti Lazari Ordo militaris per Galliam) Canonicorum Regularium sancti Augustini nonnullos Equites creauit, designata omnibus pro tessera Cruce violacea Virginis Mariæ effigie insigni ex collo pendente, paiterque clamidi affixa:cui in eodem magno Magisterio feliciter filius Ioannes Claudius de Nerestam, qui plures sanguinis nobili prosapia & virtutum splendore conspicuos Equites in hunc militarem Ordinem asciuit.

Equites S. Spiritus.

Collect. CCCXXII.

EQuites sancti Spiritus in Gallia instituti fuerunt ab Henrico huius nominis Tertio, Franciæ & Poloniæ Rege, Kalend. Ianuarij, anno 1579. in signum grati erga Deum animi, quod ipso die Pentecostes, & in Regem Poloniæ electus,& Regni Franciæ successor factus sit. Quapropter statuit vt Equites Ordinis sancti Spiritus sacris cæremoniis interessent amicti pallio Holoserico liliis flammisque aureis atque argenteis distincto, cum magna torque aurea liliis similiter & flammis intertexta, appensâ cruce forma & specie Melitensi simili, in cuius medio columba appareret. Eorũ Ordo sub regula S. Augustini confirmatur à Gregorio III.

Equites Militiæ Christianæ.

Collect. CCCXXIII.

EQuites militiæ Christianæ sub tit. Conceptionis B. Mariæ Virginis immaculatæ & regula sancti Francisci, ac protectione sancti Michaelis Archangeli, & sancti Basilij instituit Vrbanus VIII. cuius magnus Magister, & Militiæ caput vnus est, qui,& Capitulum generale possunt condere Constitutiones, & statuta pro felici huius Militiæ directione, necnon mutare, corrigere, & denuo edere, approbanda semper à Sede Apost. Iidem Equites nouitiarum in loco militiæ faciunt, votaque & professionem Fidei,ac iuramentum fidelitatis emitrunt,contra infideles, & Fidei hostes militant, nobiles viri, & ingenuè nati etiam coniugati reci- 1

Ee piuntur,

piuntur, & super beneficiis ecclesiasticis pensiones vsque ad scuta 300. habere possunt, quamuis sint bigami, vt patet ex eius *Constit.* 11. incip. *Imperscrutabilis pridie Id. Februarij* 1623. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.4. pag.* 24.

2 Equites Militiæ Christianæ gaudent fori priuilegio. *Sacra Cong. Immunitatis in Mantuana* 25 *Septembris* 1627. teste R P.D. Alex. Sperello *in decision. fori ecclesiast. decis.* 2. n. 120.

Eremitæ.

Collect. CCCXXIV.

1 DE Eremitis, eorúmque obligationibus, & priuilegiis Boër. *de vita & statu Eremitarum*, Lezana *in sum. quæstion. Regul. tom.* 2. *cap.* 7. Duard. *in Bullam Cœnæ lib.* 2. *can.* 15. *q.* 6. Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regul. in quæst. diuers. q.* 41. Gutier. *de gabell. q.* 95. Hieron. Roderic. *in compend. quæst. Regul. resol.* 61. nouissimè Ricciul. *Ecclesiast. lucubr. lib.* 3. *de Eremitis.*

2 Eremitæ, qui à Statu seculari ad Eremum assumpto habitu, loco, & modo viuendi de licentia Episcopi transiuit, dicuntur personæ ecclesiasticæ. *Sacra Congr. Episcopor. in Fundana* 17. *Ianuarij* 1594 cuius meminit nouissime Anton. Ricciul. *ecclesiast. lucub. lib* 3. *cap.* 3. *n.* 1. *vers. secundus, potest med.*

3 Eremitæ tam fœminæ quam Viri eremiticam vitam ducentes non tolerentur ab Ordinariis, exceptis Camaldulen. & S. Augustini *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Catanien.* 22. *Ianuar.* 1582. cuius meminit me citato Lezana *d. tom.* 2. *c.* 7. *n.* 8.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Eremitis Fratribus S. Augustini agentes.*
2 *Ordines duo Eremitarum scilicet, & Canonicorum Regularium instituti narrantur à sancto Augustino.*
3 *Ordo Eremitarum S. Augustini auctus est supplemento multorum aliorum.*
4 *Congregationes plures ex Eremitarum S. Augustini ordine ortæ sunt, quæ eandē sancti Augustini regulam & habitum obseruāt.*
5 *Priuilegio gaudent Fr. Eremitæ sancti Augustini ne alij Religiosi mendicantes iuxta eorum Conuentus per spatium cannarum* 140. *noua loca erigant.*
6 *Priuilegiis cōcessis quatuor Ordinibus Mendicantium fruuntur fratres Eremitæ S. Augustini.*
7 *Sacristæ Capellæ palatij officium Fratribus Eremitis S. Augustini conceditur.*
8 *Absolui ab excommunicatione, suspensione, & interdicto, & super irregularitate dispensari possunt ingredientes Religionem Eremitarum S. Augustini.*
9 *Exemptus est Ordo sancti Augustini à iurisdictione diœcesani.*
10 *Prior Generalis Eremitarum S. Augustini potest dare Mantellatis habitum.*
11 *Portionis Canonicæ à solutione exēpti sunt Fratres Eremitani S. Augustini.*
12 *Assistentium Prioris generalis Eremitarum S. Augustini institutio, & officium.*
13 *Officia Eremitarum S. Augustini ad triennium redacta sunt.*
14 *Interdicti generalis tempore possunt Fratres Eremitani S. Augustini in eius vigilia & festo diuina celebrare.*
15 *Habitus Fratrum Eremitarum S. Augustini & Fratrum Prædicatorum definitur.*
16 *Altercationes super imaginem S. Augustini, & habitu prohibentur inter Canonicos & Fratres.*
17 *Habitus forma Fratrum Ioannis Boni Ordinis S. Augustini.*
18 *Fratres Eremitarum S. Augustini non possunt se transferre ad Ordines monasticos.*
19 *Reformatio Ordinis Eremitarū S. Augustini.*
20 *Prouincialatus in officio non possunt reeligi Fratres Eremitarum S. Augustini.*
21 *Generalatus Officium in ordine Eremitarum S. Augustini vltra triennium prorogari non potest.*
22 *Recursus ad tribunalia secularia prohibetur Fratribus Eremitarum S. Augustini.*
23 *Magistery ad gradum conuolantes Fratres Eremitarum sancti Augustini in Hispania, & Indiis examinandi sunt.*
24 *Vota ex gratia in Capitulis Prouincialibus in quibus prouinciis sublata fuerunt.*
25 *Corrigiæ S. Monicæ, & panicolorum S. Nicolai Tolentini distributio & benedictio ad quem pertineat.*

Eremitæ Fratres S. Augustini.

Collect. CCCXXV.

DE his Paulus Venetus *de ortu & progressu Ordinis*, Petrus Vena *de origine Ordinis*, Iordanus de Saxonia *de vitiis Fratrum, & in apologia Ordinis*, Ioannes à S. Ioseph. Lusitanus *in historia à san cto Augustino vsque ad nostra tempora*, Hieron. Scripand. *in commentario rerum Ordinis*, Ambros. Corlolan. *in defensorio*, Ludou. Hurtado *de incremento Ordinis in India noua Hispaniæ*, Fr. 1

Hierony

Hieronymus Romanus, & Iosephus Pamphilius *in chronicis Eremitarum*, Arnoldus de Dusco *in tract. de viris illustrib. Ordinis Eremitarum*, Nicolaus Contenius *in monast. Augustiniano*, Fr. Ioannes Marquez *de origine Eremitarum sancti Augustini*, Nicol. Plenouaubx *in libro, cui titulum fecit, Primas Augustinianus, impresso Coloniæ* 1627. Ludouicus ab Angelis Lusit. *de vita & Laudibus S. Augustini* Laurent. de Empoli *in suo Bullario Augustiniano*. S. Antonin. *p. 3. tit. 24. cap.* 21. Aluarus Pelag. Lusit. *de planctu Ecclesiæ cap. 23. & c.* Cassan. *in catalogo gloriæ mundi p. 4. consid.* 71. Genebrard. *in chron. anno Christi* 1153. & 1216. Naueler. *vol. 3. generat.* 41. *anno Christi* 1215. Garibai *in compendio histor. lib. 7. cap. 57. anno* 398. Venero *en el enchiridion de los tiempos fol.* 101. Nau. *Commento 4. de Regular.* Plato *de bono stata Relig. lib. 2. cap.* 22. Carol. de Tapia *ad auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c.* 18. Illescas *in histor. Pontif. p. 1. lib. 2. c.* 3. Ioan. de sancta Maria *in chronica Carmelit. discalceat. tom. 1. pag. 2. cap* 54. Anton. Yepes *in chronica S. Benedicti tom. 3. cent. 4. anno Christi 617. c. 3. & tom. 4. cent. 4 anno Christi* 850. Francisc. Magus *lib 5. annal. Valentiæ cap.* 8 Escolan. *lib. 9. histor. Valentinæ cap. 20. n.* 2. Thom. de Iesu Carmel. *Discalceat. ad reg. Carmel. p. 2. dub.* 6. Petrus Maturus *in annot.* S. Antonini *p. 3. tit. 24. c. 14. §. 2.* Cardin. Baron. *annal. Eccles. anno Christi* 563. & 564 Choppin *lib. 2. monastic. tit. 1. n.* 32. Vincent. Belluac. *in speculo historiali lib. 25. cap.* 50. Fr. Petrus Caluo *in tract. defensa de las lagrimas de los Iustos p. 2. cap.* 12. Barnab. Montaluus *in chronica Cisterciensi lib. 1. cap.* 58. Fr. Emman *quæst. Regul. tom. 1. q. 2. art.* 4. Ioan. Azor. *instit. moral. p 1. lib. 12 c. 23. q.* 2. Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom. 1. q. 4. art.* 6. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. n.* 1. Fr. Ferdinandus Camargo *in epith. historiali Ecclesiæ militantis pag. 317. cum seqq.* vbi plures refert huius Ordinis Religiosos sanctitate & litteris insignes. Franc. Suar. *de Relig. tom. 4. tract. 9. c. 1. cum seq.* Hieronym. Roderic. *in compendio quæst. Regul resol. 123. n.* 34 Simplician. à S. Martino *in vitis Sanctorum Ordinis*, Cornel. Lancellot. *in vita S. Augustini*, Georgius Maigret. *in surculis sacris Augustinianis*, Baptista Alouisianus *de Viris illustribus Ordinis Eremitarum*, Felix Milensius de Laurino *in suo alphabeto de Monachis & Monasteriis Germaniæ, ac Sarmatiæ citerioris Ordinis Eremitarum anno 1613. Pragæ edito*, Anton. de Calancha *in historia prouinciæ Peruntinæ Eremitarum*, Anton. à Purificatione *in theatro triumphali edito anno* 1634. nouissimè Thom. de Herrera *in compendio Præsulum Ordinis Eremitici Matriti anno* 1643. & *in alphabeto Augustiniano, in quo præclara Eremitici Ordinis germina, Virorum & fœminarum domicilia recensentur*, duobus tomis in folio editis Matriti hoc anno 1644.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Ab ipso Diuo Augustino instituti narran- 2
tur duo Ordines; eremitarū scilicet & Cano-
nicorum Regularium, de anteriori autem ip-
sorum institutione non satis liquet, Eremitæ
ex vna, & Canonici ex alia parte acerrimè
contendentes, pro cuius controuersiæ reso-
lutione Lectorem remitto ad Auctores cita-
tos supra num. 1. Dicitur autem S. Augustini
Ordinem institutum anno 390. Summo Pon-
tifice Cyriaco, Imperatoribus Occidentis
Gratiano, Orientis Theodosio.

Eremitarum S. Augustini Ordo auctus est 3
supplemento multorum aliorum, qui nomi-
ne, habitu, & regula sancti Augustini circun-
ferebantur sub Innoc. IV. anno 1243. vt de
Eremitis S. Guillelmi in Tuscia, idem Inno-
centius IV. *constit.* 1. apud Empol. *pag.* 164. &
Alexandro IV. constit. sua 6. incip. *Licet 4. Non.*
May 1256. apud Laert. Cherub. *in Bullario*
tom. 1. pag. 84. Plures hinc ortæ sunt Congre- 4
gationes quæ eandem Eremitarum S. Augu-
stini regulam, & habitum obseruant, videli-
cet Congregatio Lucetana, quam restaura-
uit, & ad normam reduxit Bartholomæus
Venetus de anno 1387. vndecim tantum mo-
nasteria possident. Item congregatio Carbo-
nariæ, quam in terra Laboris regni Neapoli-
tani instituit Fr. Simon Cremonensis de an-
no 1339. Item Congregatio Perusina sanctæ
Mariæ de Populo in Vmbria, quæ per ali-
quos Religiosos Augustinianos incepit de
anno 1424. Item congregatio Lombardiæ,
quæ initium sumpsit ab anno 1444. fundan-
tibus R. P. Ioanne Rocco Papiensi, & Grego-
rio Cremonensi, possidet vsque ad 68. mona-
steria. Item congregatio Montis Ottonis,
quam in Marcha Anchonitana instituit Fr.
Simon de Camarino de anno 1460. tria tan-
tum monasteria possidet. Item congregatio
Baptistelorum siue Genuensis à Fratre Ba-
ptista Genuensi instituta de anno 1484. Item
congregatio Pullensis siue Dulceta quam in-
stituit Fr. Fælix Pulles de anno 1492. Alia
vulgo dicta Zampana à Fr. Francisco, Zam-
pana instituta anno 1502. Alia sancti Augu-
stini de Dalmacia in Esclauonia de eodem
anno 1502. Alia sancti Pauli Eremitæ de an-
no 1550. possidet in Italia monasteria quatuor.

Eremitæ Fratres S. Augustini gaudent 5
priuilegio ne alij Religiosi Mendicantes iux-
ta illorum Conuentus per spatium cannarum
140. noua loca erigant, *Bonifac. VIII. constit.*
2. incip. *Ad consequendum* 11. *Kalend. Martij*
1295. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1.*
pag. 140.

6 Eremitæ Fratres sancti Augustini fruuntur priuilegiis concessis quatuor Ordinibus Mendicantium, videlicet Minorum, Prædicatorum, Carmelitarum, & seruorum, *Iulius II. constit.* 18. incip. *Etsi* 17. *Iunij* 1508. apud Laert. Cherub. *d tom.* 1. *pag.* 433.

7 Eremitis Fratribus sancti Augustini Officium Sacristæ Capellæ Palatij Apost. concessit *Alexander VI. constit.* 5. incip. *Ad sacram, Idib. Octobris* 1497. quæ est constit. 3. in Bullario Empoli.

8 Eremitarum S. Augustini Ordinem ingredientes absoluuntur ab excommunicatione, suspensione, & interdicto. *Alexander IV. constit.* incip. *Cum ex Apostolici* 7. *Kalend. Iulij* 1256. apud Empol. *in Bullario Eremitarum S. Augustini constit.* 4. vbi *constit.* 8. addit quod si fuerint clerici possunt dispensari super irregularitate si censuris ligati celebrauerint, & *constit.* 13. quod Prior Generalis Canonicè electus potest Officium exercere etiam nondum confirmatus à Sede Apost. *constit.* 14. habitus forma præscribitur, & *constit.* 16. quod possunt Fratres tempore generalis interdicti Diuina facere ianuis clausis, non pulsatis campanis, excommunicatis, & interdictis exclusis, & *constit.* 20. quod non soluunt decimas eorum, quæ propriis manibus colunt, & *constit.* 24. quod possunt celebrare Missam cum Altari portatili, decimas, & oblationes recipere, & *constit.* 25. quod non tenentur soluere decimas, & procurationes, quæ à diœcesanis imponuntur, nec impositas à nuntiis Apost. *vt constit. seq.*

9 Eremitarum Fratrum S. Augustini Ordo exemptus est à iurisdictione diœcesani, contra quem sententiæ, & censuræ publicatæ nullæ sunt. *Bonifacius VIII. const.* 3. incip. *Sacer Ordo* 12. *Kalend. February* 1298. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 44. & *constit.* 10. apud eundem *pag.* 52.

10 Eremitarum S. Augustini Prior Generalis potest dare Pinzocheris, & Mantellatis habitum, sicut Fratres S. Francisci, & sancti Dominici, *Bonifacius IX. constit.* 1. incip. *In sina* 7. *Id. Nouembris* 1401. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 53.

11 Eremitarum S. Augustini Fratres exempti sunt à solutione portionis Canonicæ eorum, quæ suis Ecclesiis relicta sunt pro earum fabrica, pro luminaribus, pro septimo, vigesimo, vel trigesimo. *Clemens IV. constit.* 1. incip. *Deuotionis* 10. *Kalend. Iuly* 1265. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 61.

12 Eremitarum S. Augustini Prioris Generalis Assistentium, institutio, & alia quædam ad Assistentes pertinentia. *Clemens VIII. constit.* 2. incip. *Admonet* 17. *Septembris* 1600. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 75. Assistentium huiusmodi absolutorum Vltramontanorum exemptiones reuocantur, qui peracto officio ad suas prouincias destinantur. *Vrbanus VIII. constit.* 3. incip. *Romanus Pont.* 25. *Nouembris* 1626. apud Empol. *in Bullario pag.* 377. Et pro Officio duorum Assistentium Prioris Generalis à Clemente VIII. primum instituto plura ordinauit. *Paulus V. constit.* 6. incip. *Prouisionis* 27. *Nouembris* 1614. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 295. cum seqq. vbi hac de re aliæ Constitutiones referuntur.

Eremitarum sancti Augustini officia ad triennium redacta sunt, & in contrarium facultates obtentæ à Sede Apost. reuocantur. *Innocentius VIII. constit.* 1. incip. *Ex dilecto filio* 17. *Martij* 1489. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 190. 13

Eremitarum sancti Augustini Fratres possunt tempore generalis interdicti in Vigilia & festo sancti Augustini Diuina celebrare, excommunicatis exclusis, & nisi Fratres interdicto causam dederint, aut eis specialiter fuerit interdictum *Honorius IV. constit.* 4. sub 10 *Kalend. Iuny* incip. *Pro reuerentia anni* 1286. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 160. 14

Eremitarum S. Augustini Fratrum, & Fratrum Prædicatorum Ordinis S. Dominici habitus deffinitur, illisque omnibus præcipitur ne absque habitu nigro vtrique Ordini constituto ac propriæ professionis protestatiuo extra claustra & etiam in Ecclesiis dum Confessiones audiunt, Conciones, seu lectiones ad populum habenr, præterquam in ædibus, & viridariis prædiorum suorum, vllo vnquam tempore aut prætextu sub pœna excommunicationis latæ sententiæ deambulare audeant. *Clem. VIII. const.* 9. incip. *Ex iuncto* 2. *Octobris* 1603. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 90. Et super habitu inter Canonicos Regulares, & Fratres Eremitas prohibentur altercationes, nec non super imaginem sancti Augustini. *Sixtus IV. constit.* 2. incip. *Qui Apostolis Id. Maij* 1484. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 321. Et de forma habitus Fratrum Ioannis Boni Ordinis sancti Ioannis Boni Ordinis sancti Augustini, *Gregorius IX. constit.* 5. incip. *Dudum* 9. *Kalend. Aprilis* 1236. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 126. 15 16 17

Eremitarum sancti Augustini Fratres non possunt se transferre ad Ordines Monasticos sub pœna excommunicationis, Carthusiensi dumtaxat excepto. *Martinus V. constit.* 1. incip. *Viam* 4. *Kalend. Augusti.* 1418. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 249. 18

Eremitarum sancti Augustini Ordinem in pluribus reformauit *Pius V. constit. vnica* incip. *Quoniam in reparanda, tertio Kalend. Maij* 1570. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 311. 19

Eremitarum S. Augustini Fratres in officio 20
Prouin

Prouincialatus non possunt reeligi, biennio, vel triennio completo, nec ad eorum vitam in ipso remanere. *Martinus V. const.* 2. incip. *Pro cunctorum* 17. *Kalend. Nouembris* 1418. apud
21 Empol. *in suo Bullario pag.* 250. *& seq.* Et officium Generalatus vltra sexennium prorogari non potest. *Sixtus V. const.* 2. incip. *Exigit* 14. *Maij* 1587. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 364.

22 Eremitarum sancti Augustini Fratribus recursus ad tribunalia secularia prohibetur sub pœna excommunicationis latæ sententiæ & recursus forma præscribitur à Priore ad Prouincialem, ad Generalem, ad Protectorem, ad sanctam Sedem *Clemens VIII. const.* 5. incip. *Quoniam, sub die* 23. *Nouembris* 1605. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 81. Recurrentes ad fauores seculares priuantur voce actiua & passiua. Superiores fauorum intuitu gratias concedentes sunt excommunicati. Idem *Clemens VIII. const.* 6. incip. *Quoniam* 1. *Decembris* 1604. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 82.

23 Eremitarum S. Augustini Fratres ad Magisterij in Theologia gradus conuolantes in Hispania, & in Indiis, examinandi sunt ab examinatoribus deputandis in Capitulo generali à Priore Generali ad effectum vt Magistralibus exemptionibus, & dignitate gaudere possint *Vrbanus VIII. const.* 6. incip. *Romanus* 24. *Aprilis* 1625. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 380.

24 Eremitarum S. Augustini Fratrum vota ex gratia in Capitulis Prouincialibus in quibusdam prouinciis in Hispania, & Indiis sustulit Clemens VIII. cuius constitutionem extendit ad omnes prouincias Italiæ *Vrbanus VIII. const.* 7. incipien. *Alias* 23. *Maij* 1628. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 382.

25 Eremitarum S. Augustini ad Superiores dumtaxat, non vero ad Confraternitates laicorum, pertinet benedictio, & distributio Corrigiæ S. Monicæ, necnon Paniculorum S. Nicolai de Tolentino, *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 17. *Iulij* 1627. quam refert Empol. *in fine sui Bullarij pag.* 386.

SVMMARIVM.

1 *Eremitarum discalceatorum S. Augustini alia congregatio à calceatis separata.*
2 *Congregationem Eremitarum discalceatorum sancti Augustini confirmauit Clemens VIII. & multa illis concessit.*
3 *Eremitæ discalceati S. Augustini verè illius filij sunt, & Societates Corrigiatorum in suis Ecclesiis erigere possunt.*
4 *Constitutiones Eremitarum discalceatorum S. Augustini de Italia confirmauit Paulus V.* Barbos. Apost. Decis. Sum.
5 *Diuisio prouinciæ Hispaniarum Ordinis Eremitarum S. Augustini discalceatorum in quatuor prouincias.*
6 *Prouinciis Hispaniarum Ordinis Eremitarum discalceatorum S. Augustini vnitæ fuerunt quædam Domus in Indiis occidentalibus.*
7 *Congregatio Discalceatorum S. Augustini in Italia in quatuor prouincias diuiditur.*
8 *Generalis S. Augustini Calceatos & discalceatos sub se habet, sed discalceati habent suum Vicarium Generalem, qui eos totaliter gubernat.*
9 *Vicario Generali Congregationis Eremitarum discalceatorum sancti Augustini non licet se nuncupare facere Generalem.*
10 *Eremitæ Discalceati S. Augustini in publicis processionibus sub Cruce calceatorum ire debent.*
11 *Imagines Sanctorum Augustini, Nicolai Tolentini, & aliorum Ordinis non possunt Eremitæ discalceati sancti Augustini depingi facere cum habitu, quo ipsi vtuntur.*

Eremitæ Fratres discalceati S. Augustini.

COLLECT. CCCXXVI.

Alia est Congregatio Eremitarum discalceatorum, siue recollectorum sancti Augustini, quorum Religiosi portant habitum nimirum nigrum cum corrigia, sed ex viliori panno, nec ita oblongis vestibus, vt portant Augustiniani calceati. Diuisa nunc est in duas, alia Italica, alia Hispanica, & earum quælibet stat sub gubernio sui Vicarij Generalis ab altero independentis. 1

Eremitarum discalceatorum S. Augustini congregationem confirmauit, & vt nouitios recipere posset, & vt eius Fratres ad alium quam Carthusianorum ordinem transire non valerent, indulsit *Clemens VIII. const.* 63. incip. *Decet.* 5. *Nouembris* 1599. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 89. aliàs *pag.* 65. in nouissima impress. 2

Eremitæ Fratres discalceati S. Augustini vere illius filij sunt, & societates Corrigiatorum in suis Ecclesiis erigere valent cum omnibus Indulgentiis, priuilegiis, & gratiis à Vicario eorum Generali solummodo habita facultate sicut aliæ Ecclesiæ eiusdem Ordinis habita à Patre Reuerendissimo possunt, & instituunt, & demum quod sint participes omnium 3

omnium priuilegiorũ, & gratiarũ, earum maxime, quibus Augustiniana gaudet Religio, declarauit Cardinalis Saulius Augustiniani Ordinis protector ex commissione Pauli V. *& Sacra Congregationis Regular.* 12. *Octobris* 1613. quam declarationem typis Vaticanis impressam vidi Romæ anno 1632.

4 Eremitarum Fratrum discalceatorum S. Augustini de Italia Constitutiones confirmauit *Paulus V. const.* 22. incip. *Sacri Apostolatus* 5. *Maij* 1620. *in Bullario tom.* 4. & Statuta Discalceatorum Ordinis in Regnis Hispaniarum cõfirmauit *Gregor. XV. const.* 4. incip. *Ad sacram* 31. *Augusti* 1622. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 146.

5 Eremitarum Fratrum discalceatorum S. Augustini Hispanicæ Cõgregationis diuisionem in quatuor prouincias, ac electionem Vicarij generalis, multasque constitutiones, & ordinationes per dictos Fratres in capitulo ordinatas confirmauit *Gregor. XV. d. const.* 36.

6 incip. *Ad sacram* 31. *Augusti* 1622. Et illis vniuit quasdam Domos Regni Granaten. seu Quiten. in Indiis Occidentalibus eorundem Fratrum discalceatorum prius sub gubernio Fratrum Calceatorum existentis. *Vrban. VIII. constit.* 102. incip. *Vniuersalis* 16. *Iulij* 1629. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *pag.* 110. in nouiss. impress.

7 Eremitarum Fratrum discalceatorum S. Augustini Italicam congregationem in quatuor prouincias, videlicet Romanam, Neapolitanam, Ianuensem, & Siculam diuisit, & quatuor Prouinciales pro earum gubernio instituit idem *Vrbanus VIII. constit.* 58. incip. *Ad vberes* 29. *Augusti* 1626. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *pag.* 73.

8 Eremitas Fratres calceatos & discalceatos sancti Augustini sub se habet Generalis sed discalceati habent suum Vicarium generalem, qui eos totaliter gubernat, cui tamen

9 non licet se nuncupari facere Generalem, sed tantum Vicarium Generalem *Sacra Cong. Visitationis Apostolica* 23. *Maij* 1626. *&* 30. *Iunij* 1628. cuius meminit Sellius *in selectis Canonic. cap.* 18. *n.* 9. & Empol. *in fine sui Bullarij pag.* 387.

10 Eremitæ discalceati sancti Augustini licet nouissime Conuentum in aliqua ciuitate obtinuerint, non sunt separandi à Fratribus Eremitanis Calceatis, sed debent ire in publicis processionibus sub eorum Cruce, prout seruatur in Vrbe. *Sacra Congreg. Rit. in Panormitana* 10. *Maij* 1608. quam refert Sellius *d. cap* 18. *num.* 11.

11 Eremitæ Fratres discalceati sancti Augustini non possunt facere depingi, vel imprimi imagines Sanctorum Augustini, Nicolai Tolentini, & aliorum Ordinis cum habitu, quo ipsi discalceati vtuntur, & sic depictæ vel impressæ aboleri iubentur. *Vrbanus VIII. constit. sua.* incip. *Exponi* 23. *Ianuary* 1638.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Eremitis Camaldulensibus agentes.*
2 *Camaldulenses à quo, & quando instituti, & confirmati?*
3 *Camaldulensium Ordo regitur gubernatione aristocratica, & ab vno Generali, qui nunc ad triennium eligitur.*
4 *Camaldulenses in eremo degentes possunt recipere cuiuscunque Ordinis ac Religionis professos etiam Carthusienses petita, sed non obtenta licentia.*
5 *Congregationes duæ Camaldulensium in vnam vniuntur.*
6 *Capitulum Generale Camaldulensium habet facultatem condendi statuta.*
7 *Excommunicationis sententiam non incurrunt Camaldulenses nisi specialiter denuncientur.*
8 *Pecunias apud se retinere non possunt Camaldulenses.*
9 *Barbam deferre possunt Camaldulenses.*
10 *Congregatio S. Eremi, & sancti Michaelis de Murano Camaldulen. Ordinis restauratur, & reformatur, ac multis priuilegiis condecoratur.*
11 *Priuilegia Camaldulensium confirmantur:*
12 *Abbates & Priores Camaldulenses minores Ordines suis Monachis conferre possunt.*
13 *Ambitus Camaldulensibus prohibitus.*
14 *Conuentus non autem hospitia prope ciuitates habere prohibitum est Camaldulensibus.*
15 *Eremitarum Camaldulensium Abbati conceditur facultas erigendi Societatem laicorum corona Domini.*
16 *Eremitarum Camaldulensium habitus.*

Eremitæ Ordinis Camaldulensis.

COLLECT. CCCXXVII.

1 DE his Augustinus Florentinus *in historia Camaldulensi*, Syluanus Razzius *de sacra eremo Camaldulensi*, Ioannes Castagnizza *in historia sancti Romualdi*, S. Antonin. *p.* 2. *tit.* 1. *cap.* 15. Cassan. *in catalogo gloriæ mundi, part.* 4. *consid.* 54. Paul. Morigia *de origine Relig. lib.* 1. *cap.* 15. Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib.* 2. *pag.* 101. *cum seqq.* Plato *de bono statu Relig. lib.* 2. *cap.* 22. Gualter *in tabul. chronograph. sæculo* 10. *anno* 967. Illescas *in historia Pontif.*

Pontif.lib.4 cap.75. Hieron.Roman. *de Repub. Christiana lib.6.cap.9.* Card. Baron. *annalium Ecclesiæ anno Christi* 974. *&* 977. Fr. Emman. *quæst.Regul tom.1.quæst.3.art.9.* Flaui.Cherub. *in compendio Bullarij constit.* 1. *Alexandri II. schol.*1. Carol.de Tapia *ad auth.ingressi C.de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 40. Azor. *instit.moral part.1.lib.12.cap.* 21. Fr. Ludouic. Miranda *in man. Prælator. tom.* 1. *quæst.* 4. *art.* 2. Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul.resol.*123.*num.* 13. Suar.*tom.* 4.*de Relig. tract.9.lib 2.c.3. n.7 cum seqq.* Ioseph Micheli *en el thesoro de Religiones fol.* 104. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp.*24. *q.5.n.*15. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Camaldulenses.*

2 Eremitæ Camaldulenses sic dicti à Valle Camaldula in Tuscia non longè à Florentia inter Apenniniiuga, instituti à sancto Romualdo monacho Benedictino (cuius obitus dies licet à Monachis celebretur die 19. Iunij, festum tamen translationis celebratur die 7. Februarij ex *Constit. Clementis VIII.* incip. *Pia mater Ecclesia 9. Iuny* 1595.) anno 967. Pontifice Ioanne XIII. Imperatoribus Occidentis Orthone, Orientis Nicephoro Phoia. Eorum Ordinem primus omnium approbauit *Alexander II. constit.*1.incip.*Nulli 4. Kalend.Nouembris* 1072.

3 Eremitarum Camaldulensium Ordo regitur gubernatione aristocratica, Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom.3. disp.1. quæst.2.num. 14. & ab vno Generali, qui vsque ad tempora Leonis X. perpetuus erat, exinde ad triennium eligitur. Idem *Leo X. constit. sua* 2.incip. *Etsi à summo* 4. *Non. Iunij* 1513. apud Laert.Cherub. *tom.*1.*pag.*460. aliàs *pag.*402.

4 Eremitæ Camaldulenses in eremo degentes possunt recipere cuiuscunque Ordinis, ac Religionis professos, etiam Carthusienses, petita, licet non obtenta licentia Superiorum, *Eugenius IV. constit.*8.incip.*Illa qua* 8.*Kalend.Decembris* 1475. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 274. & *Gregorius XIII. constit.*86. incip. *Cum interna* 7. *Ianuary* 1584. apud Laert. Cherub. *tom.* 2.*pag.*471.

5 Eremitarum Camaldulensium Congregationes duas in vnam vniuit Leo X. d. *con-*
6 *stit.*2. incip. *Etsi à summo*, & ibidem statuit
7 eorum Capitulum generale habere faculta-
8 tem condendi statuta, & illos non incurrere sententiam excommunicationis nisi specia-
9 liter denuncientur. Et quod recipi non possunt præterquam à Capitulo eremi, & quod
10 pecunias apud se retinere prohibentur, barbam tamen deferre possunt. Demum erigit seu potius restaurat congregationem sacri Eremi, & sancti Michaelis de Murano Ordinis Camaldulen & instituit decem & septem principalia loca, nec non alia vniuit, & reformauit, diuersorumque Pontificum, atque Imperatorum priuilegia, gratias, & exemptiones huic Congregationi condonauit.

Eremitarum Camaldul. Ordinis priuilegia confirmauit, aliaque concessit *Gregorius XIII. constit.*18. incip. *Superna* 12. *Iuly* 1574. apud Laert.Cherub.*in Bullario tom.2.pag.*381. *Et Gregorius XIV. sua constit.* incip. *Ex iniuncto sub die* 24. *Septembris* 1591. eadem confirmauit. Demum *Clemens VIII. sua Constit.* incip. *Officij nostri 3. Augusti* 1594. declarauit, & approbauit priuilegia huic Ordini concessa, & communicata; & eo maximè vt Abbates & Priores minores Ordines suis subditis Religiosis conferre possent. 11 12

Eremitis Camaldulensibus ambitum prohibuit *Clemens VIII. constit.*43. incip. *Ambitiosam 3. Septembris* 1596. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Camaldulenses n.* 3. 13

Eremitis Camaldulensibus prohibetur habere Conuentus prope ciuitates, Carol. de Tapia *d. verbo monasteria cap.* 40. sed non est illis prohibitum habere prope ciuitates hospitia, Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de monaster. edific. n.*11. 14

Eremitarum Camaldulensium Abbati Generali conceditur facultas erigendi societatem laicorum Coronæ Domini adinstar Rosarij B. Mariæ in propriis sui Ordinis Ecclesiis *Sacra Congr. Rit. in Camaldulen.*25.*Ianuary* 1602. quam refert Aldan.*in compendio Canon.resolut. lib.1.tit.19.de Religionib. n.*59. 15

Eremitæ Camaldulenses vestiuntur albo colore, tunica, scapullario, & pallio: item galero albo; non egrediuntur Italiam, numerant monasteria 36. ita Aldan.*d. tit.* 19.*de Religionib. n.*60. 16

SVMMARIVM.

1 *Eremitarum Camaldulensium reformata congregatio, quam appellant Montis Coronæ quando sucęperit.*

2 *Eremitas Camaldulenses Montis Corona ab aliis separauit Paulus III.*

3 *Exemptionem à gabellis, datiis, & oneribus habent Eremitæ Camaldulenses Montis Coronæ.*

4 *Eremitæ Camaldulenses Montis Corona altos Religiosos recipere non possunt, & ad alium Ordinem etiam Eremi Camaldulen. transire nequeunt.*

Eremitæ Camaldulen. reformati Montis Coronæ.

COLLECT. CCCXXVIII.

1 EREmitæ Camaldulenses reformati, quos appellant Montis Coronæ, instituti fuerunt à nobili quodam Venero Monacho Camaldulensi Paulo Iustiniano nuncupato & illam alteri vniuit *Leo X. constit.* 2. incip. *Etsi 4. Non. Iulij* 1513. apud Laert. Cherub. *tom.* 1.
2 *pag.* 460. Sed hos Camaldulenses reformatos Montis Coronæ separauit ab aliis Eremi Camaldulen. & sancti Michaelis de Murano, *Paulus III. constit.* 1. incip. *Rationi* 3. *Non. Nouembris* 1534. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 610. aliàs *pag.* 508. in nouiss. impress.

3 Eremitæ Camaldulen. Montis Coronæ exempti sunt ab omnibus gabellis, datiis, & oneribus. *Clemens VII. constit.* 23. incip. *Vestrum 27. Iulij* 1528. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 591. aliàs *pag.* 498.

4 Eremitæ Camaldulen. Montis Coronæ alios Religiosos recipere non possunt & ad alium Ordinem etiam Eremi Camaldulen. transire nequeunt. *Sixtus V. constit.* 35. incip. *Ea est 9. Iuly* 1586. apud Laert. Cherubin, *tom.* 2. *pag.* 513. aliàs *pag.* 407.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Eremitis S. Hieronymi per Hispaniam agentes.*
2 *Eremitæ S. Hieronymi per Hispaniam à quo, & quando instituti?*
3 *Opiniones diuersæ circa auctorem & fundatorem Ordinis Eremitarum sancti Hieronymi per Hispaniam.*
4 *Institutum Ordinis Eremitarum S. Hieronymi per Hispaniã approbauit Gregorius XI.*
5 *Processionibus publicis interesse non tenentur Eremitæ S. Hieronymi per Hispaniam.*
6 *Habitus Eremitarum S. Hieronymi per Hispaniam qualis?*
7 *Monasterium S. Bartholomæi loci de Lupiana est caput Ordinis, & sedes Generalis.*
8 *Monasteria plura & pulchra habent Eremitæ S. Hieronymi in Hispania.*

Eremitæ sancti Hieronymi per Hispaniam.

COLLECT. CCCXXIX.

1 DE his Fr. Iosephus de Siguença *in chronica huius Ordinis*, Siluest. Marul. *in Oceano Relig. lib.* 3. *pag.* 198. Platus *de bono status Relig. lib.* 2. *cap.* 21. Hieronymus Romanus *de Republ. Christiana lib.* 6. *cap.* 29. Venero *en su enchiridion de los tiempos fol.* 101. *in impress. de anno* 1641. Oduatd. Nonius do Leaõ *in chronica Regis Ferdinandi Lusitani*, Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 1. *quæst.* 3. *art.* 10. Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 25. Azori. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 13. *cap* 11. *quæst.* 8. *vers. Floret in Hispania*, Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *quæst.* 4. *art.* 1. Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 123. *num.* 17. Suar. *de Religione tom.* 4. *tract.* 2. *lib.* 2. *cap.* 5. *à num* 7. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24 *quæst* 4. *num.* 19.

Eremitarum sancti Hieronymi per Hispaniam Ordo institutus, seu reformatus sub regula sancti Augustini, & patrocinio sancti Hieronymi à Domino Petro Fernandez nobili Castellano, Petri Regis Castellæ, quem crudelem appellant, intimo quondam & maiori cubiculario anno Domini 1370. Pontifice Vrbano V. Imperatore Occidentis Carolo IV. Orientis Calo Ioanne. Alij fundatorem, seu potius reformatorem faciunt P. Lupum de Olmedo Hispanum, qui Martini V. temporibus quandam regulam ab operibus sancti Hieronymi collectam Fratribus obseruandam tradiderat, cui etsi summus Pontifex assensit, eius tamen voluntatem progredi non permiserunt aliqui ex Patribus Hispanis, qui ad hoc Romam venerunt, qua de causa in Italia remansit, aliamque Religionem ibi instituit, de qua sequenti collect. Alij Eusebium Cremonensem dicunt huius instituti auctorem, qui eiusdem B. Hieronymi discipulus fuit, cuius vestigia sequi credunt monachi B. Mariæ de Guadalupe apud Hispaniam. Alij quendam Fr. Thomam probatæ sanctitatis virum dicunt, cuius socij ex reuelatione Hispaniam venerunt anno Domini 1370. & in quodam deserto in diœcesi Toletana Lupiana vocato habitarunt. 2 3

Eremitarum sancti Hieronymi per Hispaniam institutum approbauit ex regula Eremitarum sancti Augustini desumptum Gregorius XI. anno 1375. vt refert Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit.* 19. *de Relig. n.* 61. 4

Eremitæ sancti Hieronymi per Hispaniam non tenentur accedere ad publicas processiones iuxta priuilegium Pij V. Sacra Congreg. Rit. in causa Ordinis Eremitarum sancti Hieronymi Hispaniarum 14. Ianuarij 1600. cuius meminit Sellius *in select. Canon. c.* 78. *n.* 3. 5

Eremitæ sancti Hieronymi per Hispaniam vtuntur tunica alba, scapulari, & caputio 6

putio canusino, caputium strictum est, & rotundum ea parte, qua caput contegit, pallium item canusinum, crispatur, & vndulatur ad collum, eo vtuntur eum foras equites procedunt, nunquã enim pedites incedunt.

7 Eremitarum S. Hieronymi per Hispaniam familiæ totius caput est monasterium sancti Bartholomæi dicti loci de Lupiana, vbi Generalis residet, & illius Prior Conuentualis est; hic singulis tribus annis eligitur tertio Nonas Maij ab Eremitis Religiosis dicti monasterij Conuentualibus, & à Definitoribus & toto Ordine constitutis confirmatur: non diuiditur hic Ordo, qui Hispaniæ tantum fines comprehendit, in prouincias, sed ab vno tantùm Generali regitur.

8 Eremitæ sancti Hieronymi per Hispaniã plura & pulchra monasteria habent, in Castella duo sunt principaliora, vnum sanctæ Mariæ de Guadalupe, ob miraculosissimam imaginem B. Virginis toto Orbe celeberrimum, & multis donariis, & pretiosissimis supellectilibus, ac pluribus redditibus abundans, alterum est sancti Laurentij del Escurial singularis architecturæ, nullique secundum; in Lusitania celebriora sunt Bethlemium, prope Vlyssiponem ad fauces Tagi, Peralonga, Peña, sanctus Marcus prope Conimbricam, Collegium Conimbricense, Vimaranicum de Costa, & alia.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur, de Eremitis sancti Hieronymi per Italiam agentes.*
2 *Eremitæ S. Hieronymi per Italiam à quo & quando instituti?*
3 *P. Lupus de Olmeto Ordinis S. Hieronymi per Italiam resuscitator, & quare eius vitam scripsit P. Don Pius de Rubeis. & refertur inscriptio sua sepulturæ.*
4 *Habitus Eremitarum sancti Hieronymi per Italiam qualis?*

Eremitæ S. Hieronymi per Italiam.

Collect. CCCXXX.

1 DE his Paul. Morigia *in origine Relig. lib. 1. cap.* 46. Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 5. pag.* 366. Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacrosanct. Eccles. verbo monasteria cap. 25. num.* 15. Azor. *instit. moral. part. 1. lib. 13. cap. 11. quæst. 8. vers. Frater quidam Petrus*, Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol.* 108. Suar. *tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. cap. 5. num. 9.*

Eremitarum sancti Hieronymi per Italiam Ordo institutus, seu potius resuscitatus, siue reformatus à B. Lupo de Olmedo, familiæ sancti Hieronymi per Hispaniam Monacho sub regula sancti Hieronymi, quẽ ipse Olmetus decerpsit ex operibus ipsius summi Doctoris, anno 1380. Pontifice Vrbano VI. Imperatoribus Occidentis Venceslao, Orientis Andronico III. Confirmationem regulæ, & multa priuilegia ad huius Ordinis fauorem obtinuit ipse Olmetus à Martino V. cum quo dum primum Salmanticæ studeret, maximam contraxerat amicitiam, & monasterium sancti Alexij Romæ in monte Auentino adeptus fuit; hic enim Olmetus qui Ordinem sancti Hieronymi in Hispania reformare cupiebat, eum sui voti compos non fieret, animum in Italiam applicuit. Eius vitam, qui sanctissimè vixit, scripsit, typisque mandauit P. Don Pius de Rubeis Placentinus huius Ordinis quondã Generalis: moritur Romæ R. P. Olmetus, & sepultus est in dicta Ecclesia S. Alexij, ac eius sepulchro apposita est inscriptio, quam Ego, dum Romæ essem, legi, & manu propria transcripsi. *Hic iacet Reuerendus in Christo Pater Lupus Olmetus natione Hispanus resuscitator, & reformator Eremitarum sancti Hieronymi, ac primus Generalis Præpositus, & obiit die 3. Aprilis 1433.* 2 3

Eremitæ S. Hieronymi per Italiam vtuntur eodem fere habitu atque Hispani, nec extra Italiam extenduntur, in qua decem & septem tenent monasteria. Reguntur ab vno Generali, cuius administratio triennio finitur, & monasteriorum superiores Priores denominantur sine vlla ab Hispanis dependentia, refert Aldan. *in compendio Canonic. resol. lib. 1 tit. 19. de Religion. n. 62.* 4

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Eremitarum B. Petri de Pisis agentes.*
2 *Eremitæ B. Petri de Pisis à quo & quando instituti?*
3 *Monasterium caput Ordinis Eremitarum B. Petri de Pisis est apud Cessenam.*
4 *Professionem à Pio V. faciunt Eremitæ B. Petri de Pisis, & priuilegiis Mendicantium gaudent.*
5 *Nouitiatus duos Venetiis & Neapoli habent Eremitæ B. Petri de Pisis.*
6 *Habitus Eremitarum Beati Petri de Pisis qualis.*

Eremitæ

Eremitæ B. Petri de Piſis.

Collect. CCCXXXI.

1 DE his Paulus Morigia *in origine Relig. lib. 1. c. 41.* Silueſt. Marul. *in occeano Relig. lib. 5. pag.* 345. Carol. de Tapia *in auth. ingreſſi C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria c. 25. num. 17. cum ſeqq.* Fr. Emman *quæſt. Regul. tom. 1. q. 3. art. 9.* Azoti. *inſtit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 11. q. 7. verſ. anno ſalutis,* Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. Regul. reſol.* 123. *n. 16.* Suar. *tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. cap. 5. n. 12. circa fin.* Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. diſp. 24. q. 4. n. 40.*

2 Eremitæ B. Petri de Piſis inſtituti à nobili viro Piſano Petro Gambacurta ſub regula ſancti Auguſtini, & patrocinio ſancti Hieronymi anno 1380. Pontifice Vrbano VI. imperatoribus Occidentis Venciſlao, Orientis

3 Andronico III. Primum huius Congregationis monaſterium, caputque Ordinis eſt apud Ceſſenam in territorio Vrbini, appellant Montem bellum ob loci amœnitatem.

4 Eremitæ B. Petri de Piſis ex ſua inſtitutione non erant veri Religioſi, nec ylla vota ſolemnia emittebant, nec regulam aliquam approbatam ſeruabant, & ſic per multos annos permanſerunt, vſque ad tempora *Pij V.* qui eos profeſſionem emittere iuſſit, ac priuilegiis Ordinum Mendicantium cõceſſis perfrui voluit *in ſua Conſtit.* 125. incip *Religionis* 30. *Martij* 1571. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 2. pag.* 317.

5 Eremitarum B. Petri de Piſis duos nouitiatus Veneriis, & Neapoli erexit illiſque ambitum prohibuit *Clemens VIII. conſtit.* 70. incip. *Ordinis* 4. *Septembris* 1600.

6 Eremitæ B. Petri de Piſis vtuntur tunica, ſcapulari, caputio, pallio canuſino: reiiciebant ab humeris vittam ſiue ligulam eiuſdem coloris, *bechetta* dictam, quam ſubtus pallium gerebant, cum irent foras, ſed iam depoſuerunt, nec ad præſens portant, fere nullum habent monaſterium extra Marchiam Anchonitanam, & Triuiſanam, refert Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib. 1. tit. 19. de Relig. num. 63.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Religioſis S. Hieronymi de Feſſulis agentes.*
2 *Eremita S. Hieronymi de Feſſulis à quo, & quando inſtituti? & confirmati?*
3 *Eremitæ S. Hieronymi de Feſſulis ab vno Generali reguntur, qui ad triennium eligitur.*
4 *Habitus Eremitarum S. Hieronymi de Feſſulis qualis.*

Eremitæ S. Hieronymi de Feſſulis.

Collect. CCCXXXII.

DE his Polydor. Virgil. *de inuentor. rerum lib. 7. cap. 3.* Roman. Vgolin. *huius Congregationis alumnus in hiſtoria Conuentus S. Mariæ gratiarum Bixia,* Carolus Binonius *in chronicis Religionis M S.* Gualter. *in tabul. chronograph. ſæculo 15. pag.* 717. Silueſt. Marul. *in occeano Relig. lib. 4. pag.* 327. Paulus Morigia *in origine Relig. lib 1. cap.* 42. Carol. de Tapia *in auth. ingreſſi C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria cap. 25. n. 22. cum ſeqq.* Azor. *inſtit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 11. q. 8. verſ. anno Domini* 1406. Ioſeph. Micheli *en el theſoro de Religiones fol.* 107. *verſo,* Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. diſp. 24. q. 4. n. 72.* 1

Eremitarum ſancti Hieronymi in Feſſulis ordo, ſic dictus quod Feſſulis nobili quondam Tuſciæ Vrbe, cuius nunc veſtigia vix extant, non longe à Florentia incœperit, inſtitutus à Carolo Romena Comite montis Granelli, Oppidum eſt ad radices Apennini quinque leucis diſtans à Ceſſena) ſub regula ſancti Auguſtini anno 1406. Pontifice Gregorio XII. Imperatoribus Occidentis Roberto, Orientis Andronico III. Huius Congregationis regularem vitam approbauit Innocentius VII. & ad Religionem recipi poſſe decreuit Gregorius XII. conſtit. 3. incip. ſacrum de anno 1415. apud Laert. Cherub. *tom. 1. Bullarij pag.* 243. Eam iterum approbauit ſub regula ſancti Auguſtini, multaque circa Capitulum generale, & Prælatorum electiones edixit *Eugenius IV. conſt.* 21. incip. *ſuper gregem* 7. *Kalend. Auguſti* 1441. apud Laert. Cherub *in Bullario tom. 1. pag.* 190. 2

Eremitæ S. Hieronymi de Feſſulis ab vno Generali reguntur, qui primum eligebatur ad biennium, nunc verò ex conceſſione Gregorij XIII. ad triennium eligitur. Italiam non egrediuntur, vbi enumerant Conuentus 62. Vtuntur habitu griſeo, pallio ad collum rugato, vt refert Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib. 1. tit. 19. de Religion. n. 64.* 3 4

SVMMARIVM.

1 *Eremita Montis Senarij quando inceperint, & ſub qua regula?*

2 *Eremus Montis Senarij gubernatur à Priore Fratrum seruorum Annunciata Florentia.*
3 *Carnibus nusquam vesci possunt Eremitæ Montis Senarij non infirmi.*
4 *Ieiunium in pane & aqua pro quarta feria mitigatur.*

Eremitæ Seruitæ Montis Senarij.

Collect. CCCXXXIII.

1 EREmitæ Montis Senarij sub Ordine Seruitarum sunt, sed reformato, inceperunt anno 1593. & confirmationem obtinuerunt à Clemente VIII. de anno 1595. dicuntur Montis Senarij, quia in eo viuunt, qui distat à Florentia tertio tantum lapide, & in monasterio ibi ædificato sepulta sunt septem primorum Patrum fundatorum corpora in vno eodemque Altari, reguntur ab eodem Seruitarum Generali, vtuntur eodem habitu atque seruitio, sed viliori, incedunt nudis pedibus, Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum*
2 *tom.2.disp.24.quæst.4.num.63.* Eremus Montis Senarij gubernabatur à Priore Fratrum seruorum B. Mariæ Domus Annunciatæ in ciuitate Florentiæ ex Constit. 80. *Clementis VIII* incip. *Decet 22.Octobris* 1593. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 126. aliàs *pag.* 91.
3 Eremitæ Montis Senarij non infirmi nunquam carnibus vesci possunt, & secunda, quarta, & sexta feriis ieiunant, & in quadragesima, & Aduentu pane & aqua: ab eremo nulla ex causa discedere possunt. *Clemens VIII.d.Constit.* 80. incip. *Decet.*
4 Eremitarum Montis Senarij ieiunium in pane & aqua pro quarta feria mitigat, datque potestatem deputatis à Capitulo Conuentuali Eremi montis Senarij nouitios recipiendi *Paulus V. constit.* 76. incip. *Sedis Apostolicæ de anno* 1612. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.3.pag.*312. aliàs *pag.*228.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Euangelio agentes.*
2 *Episcopo tantum osculandus porrigitur Euangelij textus.*
3 *Episcopo extra suam diœcesim deosculandus non debet porrigi Euangelij textus.*
4 *Textus Euangelij osculandus porrigi debet tantum Episcopo, vel in eius absentia celebranti.*
5 *Gubernatoribus ciuitatum osculandus non debet porrigi Euangelij textus.*
6 *Euangelium non traditur osculandum nisi Episcopis, Prælatis maioribus, & Principibus magnis.*
7 *Epistolam & Euangelium cantare possunt Canonici quando aliqua Dignitas, & Canonicus celebrat.*

Euangelium.

Collect. CCCXXXIV.

DE Euangelio Ioseph. Langius *in polianthea*, Iodoch. Lorich. *in thesauro nouo Theolog.* Petr. Crespet. *in sum. Catholicæ Fidei verbo Euangelium*, Azori. *instit. moral.p.1.lib.10.cap.34.quæst.9.* Gauant. *in Rub. Missalis p.1. tit.10.num.6.* Simon Vaz Barbosa frater meus *in tract. de significatu mysteriosis Sacrificij Missæ cap.40. de Euangelio.* Ego ipse *in collect. ad Concil. Trid. sess.22. de Sacrificio Missæ cap.1. num.12.* 1

Euangelij textus vni tantum, & digniori, ideft Episcopo, osculandus porrigitur. *Sacra Congr. Rit. in Cæsaraugustana 2. Augusti* 1608. *& in nullius prouincia Bareu.24. Augusti* 1609. apud Aldan. *in compendio Canonic. resol. lib.2. tit.18.num.23.* 2

Euangelij textus non debet deosculandus porrigi Episcopo extra suam diœcesim. *Sacra Congr. Rit. in Iadren.* 3. *Octobris* 1618. quam refert Aldan. *d.lib.2.tit.18.num.25.* 3

Euangelij textus osculandus porrigi debet tantum Episcopo, si præsens est, vel in eius absentia celebranti tantum, non autem domino loci, aut Commendatario, vel eius procuratori. *Sacra Congr. Rit. in nullius Marrubij 17. Septembris* 1611. penes Aldan. *d.tit.18.num.26.* Gauant. *in rub. Missalis p.2.tit.6.num.2. in fine*, vbi quod nec defertur osculandus Vicario Apost. ex *S. Congr. Episcop. & Regul. 22. & 28. Augusti* 1589. 4

Euangelij textus osculandus non debet porrigi gubernatoribus prouinciarum, nec in publicis, nec in priuatis Missis, sed à personis ecclesiasticis, & ab Episcopo tantùm, & eo absente à solo celebrante oscu'ari debet. *Sacra Congr. Rit. in Beneuentana 4. Septembris* 1592. *& in Lucerina 20. Decembris* 1601. *& in Cusentina 17. Iulij* 1604. *& in Strongolen. 4. Martij* 1606. *& in Tropien 3 Iunij* 1617. quarum meminit Aldan. *d.tit.18.n.27.* 5

Euangelium non traditur osculandum nisi Episcopis, Prælatis maioribus, & Principibus magnis, non autem Gubernatoribus, & aliis ministris. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Amelphiten.28. Augusti* 1589 quam citat Aldan. *d.tit.18 num.28.* 6

Euangelium & Epistolam cantare possunt Canonici, 7

Canonici, quando dignitas, vel Canonicus celebrat. *Sacra Congr. Rit. in Neocaſtren. 4. Marty* 1606. teſte Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 29.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de ſanctiſsima Euchariſtia agenſes.*

2 *Eccleſiæ præcepto ſatisfaciunt Euchariſtiam ſumentes infra octauam Paſchatis Reſurrectionis, aut in die Cœna Domini.*

3 *Renouandum eſt à Græcis ſingulis octo, aut quindecim diebus Euchariſtiæ Sacramentum, quod pro infirmis aſſeruatur.*

4 *Fratres in die Paſchatis non poſſunt adminiſtrare populo ſanctiſsimam Euchariſtiam.*

5 *Parochialis Eccleſia quantumuis pauperi aſſeruari debet ſanctiſsima Euchariſtia.*

6 *Regulares ſine cauſa ab Ordinario approbanda non poſſunt ſanctiſsimam Euchariſtiam publicè adorandam exponere.*

7 *Sacramentum Euchariſtiæ non eſt ſingulis diebus exponendum ſupra Altare, ſed in quibuſdam tantum ſolemnitatibus.*

8 *Confraternitates laicorum non debent tenere ex conſuetudine Sacramentum Euchariſtiæ ſine licentia Epiſcopi.*

9 *Canonici Cathedralis debent deferre ſanctiſsimam Euchariſtiam in eius feſto.*

10 *Dignitas prima quatenus celebret, ſiue ea non celebrante dignitas, ſeu Canonicus, qui Miſſam celebrauit, debet in proceſſionibus, abſente Epiſcopo deferre ſanctiſsimam Euchariſtiam.*

11 *Sacramentum Euchariſtiæ propriis manibus à celebrante deferatur, non obſtante quacunque conſuetudine contraria.*

12 *Genuflectere ſemper debent Canonici, & Clerus dum eleuatur SS. Euchariſtia, ſiue in choro exiſtant, ſiue proceſſionaliter incedant.*

13 *Feria quinta in Cœna Domini aſſeruari debet SS. Euchariſtia ſub vnica tantum claue retinenda per Sacerdotem in craſtinum celebraturum.*

14 *Tertiariarũ in Eccleſiis nullatenus teneri poteſt SS. Euchariſtia, quando illæ ſolemnem profeſſionem trium votorum non emittunt, nec in clauſura viuunt.*

15 *Paraſceue in die non eſt diſtribuenda aliis quàm infirmis SS. Euchariſtia.*

16 *Ordinarius in Eccleſiis Regularium viſitare non poteſt SS. Euchariſtiam.*

17 *Euchariſtia SS. ad ægrotum adoranda deferri non debet, ſi eam ob tuſsim, aut aliàs ſumere non poteſt pro viatico.*

Euchariſtia ſanctiſsima.

COLLECT. CCCXXXV.

DE Euchariſtia Stanislaus Oſius, Raba- 1
nus Maurus, Petrus Thyreus, Lucas Pinellus, B. Laurentius Iuſtinianus, Ludouicus de Auila, Ioannes Gropperus, Ioannes Slotanus, Cælius Caleagninus, Chriſtophorus Aeorenus, Franciſcus Coſterius, Claudius Sanctes, Gregorius Nonius Coronel *de Repub. ſtat. tom.* 1. *lib.* 1. Iodoc. Coccius *in theſauro Catholico tom.* 2. *lib.* 6. Ioſephus Liquianus *in eruditione Chriſtiana diſcurſu* 25. Petrus Auratus *parad.* 29. *cum duobus ſeqq.* Petrus Creſpetius *in ſum. Catholicæ Fidei verbo Euchariſtia*, Thom. Bozz. *de ſignis Eccleſiæ tom.* 2. *lib.* 13. *&* 14. Card. Bellarm. *in controuerſ. Cathol. lib.* 2. *de Euchar.* Lancel. & Cuchus *ſub eod. tit.* Henriq. *in ſum. lib.* 8. Petrus Sotus *in lect. de Euchariſtia*, Bartholomæus ab Angelo *in examine Confeſſ. dial.* 4. Zanard. *in direct. Confeſſ. part.* 1. Gregorius de Valentia *tom.* 4. *diſp.* 6. Ioan. de la Cruz *in direct. tract de Euchariſtia*, Suarez *tom.* 3. *diſp.* 35. *cum ſeqq.* Petrus de Ochogauia *de ſacram. tract. de Euchariſtia*, Gabr. Vaſquez *in* 3. *part. S. Thomæ tom* 3. *quæſt.* 73. *diſp.* 177. *cum ſeqq.* Petr. de Ledeſma *in ſum. part.* 1 Antonius Ragucius *in lucerna Parochor. tract. de Euchariſtia*, Ludou. de ſan Iuan *in ſumm. p.* 1. *tract. de Euchariſtia*, Ægid. de Coninck *de Sacram. tom.* 1. *q.* 73. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.* 3. *c.* 1. *cũ ſeqq.* Fernãdes *in examine Theol. moral. part.* 3. *c.* 4. Bonacin. *de Sacram. diſp.* 4. *q.* 2. Filliuc. *in quæſt. moral. tract.* 4. *de Euchariſt.* Paul Layman *in Theologia morali lib.* 5. *tract.* 4. Hurtado *de Sacram. tom.* 2. Torreblanca *de iure ſpirit. lib.* 2. *cap.* 7. *cum ſeqq.* Eminentiſſimus Card. Ioan. de Lugo *tom.* 1. *de Venerabili Euchariſtiæ Sacramento.*

Euchariſtiam SS. ſumentes infra octauam 2
Paſchatis Reſurrectionis, aut in die Cœnæ Domini, præcepto Eccleſiæ ſatisfaciunt. *Eugenius IV. conſtit.* 2. incip. *diſpoſitione tertio Id. Nouembris* 1431. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 270.

Euchariſtia SS. quæ pro infirmis aſſerua- 3
tur ſingulis octo, aut quindecim diebus eſt renouanda à Græcis. *Clemens VIII. conſtit.* 34. incip. *Sanctiſſimus* §. 2. *ſub die* 31. *Auguſti* 1595. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 47.

Euchariſtiam SS. non poſſunt Fratres in 4
die Paſchatis adminiſtrare populo, ſtante quod in priuilegio Eugenij IV. hoc eis interdicitur expreſsè pro illa die. *Sacra Congr.*

Conc. sub die 2. Martij 1619. cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap.* 20. *n.* 10. & me citato Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 1 *n* 20. *& tom.* 3. *verbo Eucharistia n.* 2.

5 Eucharistia SS. asseruari debet in Ecclesia Parochiali quantumuis paupere. *Sacra Cong. Conc. in Vrbinaten.* 22. *Martij* 1594. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 1. *n.* 74.

6 Eucharistiam SS. publice adorandam exponere non possunt Regulares sine causa ab Ordinario approbanda *Sacra Congr. Conc. in Neapolitana* 17. *Augusti* 1630. penes Lezanam *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *c.* 1. *n.* 26. *& tom.* 3. *sub hoc verbo n.* 24. Et iterum Eucharistiam publice exponere neque Regularibus neque Confraternitatibus laicorum quouis prætextu licet, absque speciali licentia proprij Ordinarij *Sacra Congr. Rit. sub die* 26. *Februarij* 1626. de qua Gauant *in enchirid. Episcop. verbo Eucharistia n.* 55. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. sub eodem verbo n.* 3.

7 Eucharistia SS. non est singulis diebus exponenda, super Altare, sed in quibusdã tantum solemnitatibus. *Sacra Congr. Rit. in Placentina prouincia Compostellana* 4. *Martij* 1606. apud Lezanam *d. tom.* 3. *verbo Eucharistia num.* 24.

8 Eucharistiam SS. ex consuetudine & priuilegio non decet teneri à laicorum Confraternitatibus sine licentia Episcopi. *S. Congr. Rit. in Isolan* 19. *Iunij* 1604. de qua meminerunt Lezana *d. verbo Eucharistia sub n.* 24. Anton. Ricciul. *ecclesiasticarum lucubrat. lib.* 4. *c.* 6. *n.* 4. *&* 6. Eadem *Sacra Cong. in Asculana* 3. *Aprilis* 1632. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 3. *n.* 15.

9 Eucharistia SS. in eius festo debet deferri à Canonicis Cathedralis. *Sacra Congr. Rit. in Tuscanen.* 19. *Augusti* 1616. quam adducit Sellius *d. c.* 1. *num.* 75.

10 Eucharistiam S S. in solemni eius festiuitate, & per octauam in processione deferre, absente, vel impedito Episcopo, ad primam dignitatem, vel ea impedita ad secundam, & successiue ad tertiam, vel quartam, & omnibus dignitatibus absentibus, vel impeditis ad primum, vel secundum Canonicum pertinet. *Sacra Congr. Rit. in Baren.* 19 *Ianuarij* 1628. *& in Pisauren.* 21. *Martij* 1609. *& in Lamacen.* 11. *Nouembris* 1614. *& in Aretina* 30. *Ianuarij* 1610. quarum memini *in tract. de Canon. & dignit. cap.* 5. *num.* 43. vbi *n.* 44. eadem *Sacra Congr. in Iuuenacen. Maij* 1609. id procedere affirmo nisi ad alium pertineat absente Episcopo prædictam functionem facere iuxta Ecclesiæ Constitutiones, ac antiquam & immemorialem eiusdem Ecclesiæ consuetudinem.

11 Eucharistia SS. à celebrante propriis ma-

Barbos. Apost. Decis. Sum.

nibus deferatur, non obstante quauis contraria consuetudine. *Sacra Congr. Rit. in Syracusana Modica* 2. *Iunij* 1618. penes Lezana *dict. verbo Eucharistia n.* 24. *post med.*

Eucharistia SS. dum eleuatur Canonici & Clerus siue in choro existant, siue processionaliter incedant, semper debent genuflectere. *Sacra Cong. Rit. in Oscen.* 2. *Maij* 1620. quam citat Sellius *d. c.* 1. *n.* 76.

Eucharistia SS. feria quinta in Cœna Domini sub vnica tantum claue retinenda per 13
Sacerdotem in crastinum celebraturum asseruari debet, & nullo modo apud personas laicas, & seculares cuiuscunque status, gradus, & conditionis. *Sacra Congr. Rit. in Ciuitaten.* 22. *Nouembris* 1631. teste Lezana *d. verbo Eucharistia n.* 24. *in fine*; quam declarationem eadem *Sacra Congr. in Caurien.* 15. *Decembris* 1632. intellexit in omnibus Ecclesiis tam secularibus, quàm Regularibus quouis modo à iurisdictione Ordinariorum exemptis, non obstante consuetudine in contrarium, & illius memini *in tract. de Parocho c.* 20. *n.* 51. & nouissimè *sub die* 13. *Septembris* 1642. *in vna Calaguritana* Collegiatæ de Victoria, eadem sacra Cong. decretis antiquis inhærendo respondit clauem Tabernaculi, in quo sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum feria quinta in cœna Domini asseruatur nequaquam laicis etiam illustribus tradendam esse, sed potius Dignitati, vel Canonico in crastinum celebraturo. Vidi originale.

Eucharistia SS. in Ecclesiis Tertiariarum, 14
quæ professionem solemnem trium votorum non emittunt, nec in clausura viuunt, nullatenus teneri potest. *Sacra Congr. Episcopor. & Regul. die* 20. *Decembris* 1626. referentibus Gauant. *in enchirid. Episcop. verbo Eucharistia num.* 3. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. sub eod. verbo n.* 2.

Eucharistia SS. non est distribuenda aliis 15
quam infirmis in die Parasceue *Sacra Congr. Rit. sub die* 19. *Februarij* 1622. de qua memini *in tract. de officio, & potestate Parochi c.* 20. *n.* 16. Gauant. *in rub. Missal. p.* 4. *tit.* 9. *n.* 26.

Eucharistiam SS. in Ecclesiis Regularium 16
visitare non potest Ordinarius. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Nicoteren. de anno* 1593. quam refert Sellius *d. c.* 1. *n.* 77.

Eucharistia SS. ad ægrotum adoranda de- 17
ferri non debet si eam ob tussim, aut aliàs sumere non potest pro Viatico. *Sacra Congr. Conc.* testibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Eucharistia* §. 5. Ludouic à S. Ioanne *de administ. Sacram. tit.* 4. *de Commun. n.* 30. quos refero *d. tract. de officio, & potest. Parochi c.* 20. *num.* 44.

Ff S. Eula

S. Eulalia.

COLLECT. CCCXXXVI.

Sanctæ Eulaliæ Officium cum octaua vt possit celebrari in Ecclesia Barchinonen. etiamsi venerit in Quadragesima, iuxta antiquam consuetudinem conceditur. *Sacra Congreg. Rit. in Barchinonen. 6. Decembris* 1608. cuius meminit Aldan. *in compendio Canonic. resol. lib. 1. tit. 18. de Sanctis n. 70.*

Eunuchus.

COLLECT. CCCXXXVII.

1 Eunuchorum, & spadonum vtroque testiculo carentium coniugia prohibuit, illosque ad ea contrahenda inhabiles declarauit, & de facto contracta inualida decreuit *Sixtus V. constit. 59.* incip. *Cum frequenter* 27. *Iunij* 1587. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 582. aliàs *pag.* 442. in nouiss. impres. Qua de re eruditè & eleganter Basil. Pontius *variarum disput. p. 1. q. 5. scholastica cap. 7. & 8.* disputat an matrimonium impotentium iure ecclesiastico sit validum, & quid de eunuchorum coniugiis spectato tantum iure naturæ, vbi *cap. 9* dictam Constitutionem Sixti V. ad litteram refert.

S. Eutychius.

COLLECT. CCCXXXVIII.

Sancti Eutychij corpus in ciuitate Messanæ inuentum pro tali habendum esse declarauit *S. Congr. Rit. in Messanen. 15. & 19. Ianuarij* 1611. Et eius officium concedit sub die 26. Februarij eiusdem anni, & harum decisionum meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num* 71.

SVMMARIVM.

1 *Episcoporum examen instructio, seu inquisitio qualiter facienda?*

2 *Episcopi examen non est necessarium in beneficiis simplicibus, quæ non sunt de iurepatronatus, sed sunt ad collationem inferiorum.*

3 *Permutatione Parochialis cum beneficio simplici requiritur coram Episcopo examen nouum quoad Parochialem, sed absque concursu.*

4 *Canonicatus vacatione occurrente, si fiat ascensus requiritur nouum examen.*

5 *Episcopus quomodo debeat admittere examen eius, qui est præsentatus à patrono, de cuius patronatus valsditate in petitorio coram eo controuertitur.*

6 *Præcedere debet examen requisitum à Concilio cap. 13. sess. 7. de reform. quia dicitur de forma.*

7 *Episcopus, cui directæ sunt Bullæ simplicis beneficij in forma Dignum, si prouidendus longè absit, aut ægrotet, potest delegare examen.*

8 *Vicariorum examen, & approbatio, qui ad curam animarum ponuntur in Ecclesiis vnitis Ordini S. Ioannis Hierosol. ad Episcopum pertinet.*

9 *Cœpti beneficiati in quolibet ascensu examinandi de nouo sunt, & per Ordinarium approbandi.*

10 *Ordinem illum sacrum habentes, quem requirit Canonicatus, non sunt examinandi de litteratura si petant ad illum admitti.*

11 *Episcopus tam in visitatione quàm extra potest iterum examinare super doctrina & litteratura Parochos approbatos ab antecessore tempore prouisionis Parochialium.*

12 *Idoneus repertus ad Canonicatum Cathedralis de quo fuerat à Sede Apost. prouisus, non debet ab Episcopo examinari ad suscipiendum Ordinem sacrum Canonicatui annexum.*

13 *Approbatus ad sacros Ordines à prædecessoribus Episcopis non comprehenditur sub decreto Conc. sess. 14. cap. 3. de reform.*

14 *Distributiones quotidianas amittunt, qui absentes à choro detinentur in examinandis Confessoribus, vel ordinandis.*

15 *Regulares prædicare volentes in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt, examinare potest Episcopus.*

16 *Regulares ab Episcopo prædecessore prauio examine ad Confessiones approbati, possunt iterum à successore examinari.*

Examen. Examinare.

COLLECT. CCCXXXIX.

Examen, instructio, seu inquisitio Episcoporum qualiter facienda in Curia, & extra. *Gregorius XV. constit. 6.* incip. *Onus Apostolicæ Idib. May* 1591. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 691. & adest noua instructio, de qua Ego ipse *de officio & potestate Episcopi p. 1. cap. 5. post num. 4.* 1

Examen nouum quoad Parochialem, sed 2 absque concursu, requiritur, in permutatione

ne Parochialis cum beneficio simplici coram Ordinario. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. cap. 2. num. 162. cum seqq.* quem refero *in collect. ad Trid. sess. 7. cap. 13. num. 10.*

3 Examen Episcopi non est necessarium in beneficiis simplicibus, quæ non sunt de iurepatronatus, sed sunt ad collationem inferiorum. *Sacra Congr, Conc.* referentibus Nicol. Garc. *d. p. 9. cap. 3. num. 19.* & Stephan. D'aluin *de Episcop. & Abbatum potest. cap. 13. num. 7.*

4 Examen nouum requiritur in quolibet ascensu, qui fit in aliquibus Ecclesiis occurrente vacatione Canonicatus, ad quem solet instirui antiquior Portionarius, ad Portionem antiquior beneficiatus, ad beneficium antiquior expectans. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 3. n. 19.* quem refero *in collect. ad Trid. sess. 7. cap. 13. num. 4.*

5 Examen eius, qui est præsentatus à patrono, de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur coram Episcopo, debet ipse admittere, facta tamen per ipsum Episcopum protestatione de iuribus suis, & sine eorum præiudicio, vel committere alteri Episcopo viciniori. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *d. p. 9. cap. 2. num. 19.* quem refero *in collect. ad d. cap. 13. num. 13.*

6 Examen requisitum à *Concilio cap. 13. sess. 7. de reform.* dicitur de forma, & debet præcedere. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 21. num. 70.*

7 Examen delegari potest ab Episcopo, cui directæ sunt Bullæ alicuius simplicis beneficij conferendi clerico absenti in forma. Dignum, præsertim si is longè absit, aut ægrotet. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Sellius *dicto cap. 21. num. 70.*

8 Examen & approbatio Vicariorum ad curam animarum positorum in Ecclesiis vnitis Ordini sancti Ioannis Hierosolymitani, ad Episcopum pertinet. *Sacra Congr. Conc. in Augustana 4. Decembris* 1631. cuius meminit Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol. 43. n. 12.*

9 Examinandi de nouo sunt, & per Ordinarium approbandi cœpti beneficiari in quolibet ascensu. *Sacra Cong. Conc.* referente Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. glos. 34. num. 74.*

10 Examinandi non sunt de litteratura illi, qui Diaconi, vel Subdiaconi, aut Presbyteri sunt, petuntque admitti ad Cathedralis Ecclesiæ Canonicatus, qui eum Ordinem sacrum, quem ipsi habent, requirunt sibi in forma dignum collatos; ij verò, qui sacros Ordines nondum susceperunt, examinandi sunt an illa habeant adiumenta doctrinæ, quæ ex præscripto sacri Concilij Trid. necessaria sunt illi sacro Ordini, qui Canonicatui, quem consequi volunt, erit annexus. *Sacra* *Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p. 6. cap. 2. n. 23.* quem refero *de Canon. & dignit. cap. 13. num. 8.* *Barbos. Apost. Decis. Sum.*

Examinare iterum potest Episcopus tam in visitatione, quàm extra super doctrina, & litteratura Parochos approbatos ab antecessoribus tempore prouisionis Parochialium. *Sacra Congr. Conc. in Placentina 28. Augusti* 1628. apud Sellium *d. c. 21. num. 72.* 11

Examinatus in Curia, & idoneus repertus ad Canonicatum Cathedralis in partibus existentem, & de eo à Sede Apost. prouisus, si postea ad Ordinem sacrum eidem Canonicatui annexum promoueri voluerit, non debet ab Episcopo loci iterum examinari. *Sacra Congr. Conc. sub die 12. Februarij* 1598. penes Sellium *d. c. 21. n. 73.* 12

Examinari & approbati ad sacros Ordines à prædecessoribus Episcopis non comprehenduntur sub decreto Concilij *sess. 14. c. 3. de reform.* nisi noua causa post promotionem superueniat. *Sacra Congr. Conc.* de qua meminit Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. glos. 4. n. 85.* 13

Examinatores si in examinandis Confessoribus vel ordinandis detenti à choro absunt, pro illo tempore distributiones quotidianas amittunt. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. sub die 22. Martij* 1600. quam citat Sellius *d. cap. 21. n. 74.* Et iterum. Examinatores Canonici propter examen, nisi assistant Horis Canonicis, non lucrantur distributiones quotidianas. *Sacra Congr. Rit. in Pacen. 17. Martij* 1617. ex eodem Sellio *d. c. 21. n. 75.* 14

Examinare potest Episcopus Regulares prædicare volentes in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt. *Sacra Congr. Conc. in Vgentin. 22. Ianuarij* 1628. referente Sellio *d. c. 21. num. 76.* 15

Examinari cursus possunt ab Episcopo successore Regulares semel ab Episcopo antecessore præuio examine approbati etiam ad confessiones personarum secularium audiendas, iuxta constitutionem sanctæ mem. Pij V. quæ incip. Romani. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die 23. Nouembris* 1629. Et *Sacra Congr. Conc. sub die 7. Ianuarij* 1630. quarum meminit Sellius. *d. c. 21. num. 77.* 16

SVMMARIVM.

1 *Examen promouendorum ad Ecclesias Parochiales per concursum qua forma faciendum?*

2 *Parochialis Ecclesia quoties contigerit vacare, examen per concursum faciendum.*

3 *Concursus examen si vno die fieri non possit, debet in alia sessione terminari.*

4 *Cessio iurium in fauorem eius, qui præten-*

dit habere ius, requirit examen per concursum.

5 *Episcopus, seu eius Vicarius possunt accedere in concursu vbi vota sunt paria, vel singularia.*

6 *Vnus tantùm approbari & examinari potest si ille tantùm ad concursum comparuerit intra terminum.*

7 *Parochialium de iurepatronatus laicorum in vacatione examen per concursum requiritur, quando plures sunt præsentati inter ipsos tantùm.*

Concursu non conferuntur:

8 *Prioratus Regulares curam animarum habentes Beneficia Regularia Curata commendari solita.*

9 *Dignitas, Parochiali accessorie vnita.*

10 *Abbatia Parochiali perpetuo & accessoriè vnita.*

11 *Permutatio Ecclesiarum Parochialium.*

12 *Dignitas habens curam animarum in Collegiata.*

13 *Parochialis, quam quis acquirit per ingressum.*

14 *Parochialis iurispatronatus laicorum.*

15 *Præsentatus à patronis laicis ad Ecclesiam Parochialem de iurepatronatus laicorum sufficit examinari cum aliis examinatoribus non synodalibus.*

16 *Prouisiones à Sede Apost. facta examen per concursum non requirunt.*

17 *Mansionaria, vel hebdomadaria in Cathedralibus, vel Collegiatis non requirunt examen per concursum.*

Examen concursus.

Collect. CCCXL.

1 EXamen promouendorum ad Ecclesias Parochiales per concursum iuxta formam à Concilio Trid. traditam est faciendum *Pius V. constit.* 33. incip. *In conferendis* 15. *Kalend. Aprilis* 1567. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 219. aliàs *pag.* 165. in nouiss. impress. & apud me *de officio, & potest. Episcop. part.* 3. *alleg* 60. *post num.* 12.

2 Examen per concursum faciendum est, quoties contigerit vacare Parochialis Ecclesia, nec ideo à decretis Concilij Trid. recedendum erit quod rixæ & tumultus oriantur, & alia forsan peiora sequantur. Quod verò ad propositionem edicti publicè attinet, hoc totum positum est arbitrio ipsius Episcopi faciat necne, nisi Prouincialis Synodus aliquid circa hoc præcise statuerit, quod obseruandum erit. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 37.

3 Examen concursus si vno die finiri non possit debet in alia sessione terminari, at si aliqualis suspicio habeatur quod examinandi secundo die possint notitiam habere dublorum prima die propositorum, tunc poterunt cum nouis interrogationibus examinari. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die* 20. *Iulij* 1595. cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap.* 2. *n.* 53.

4 Examen per concursum, & expressio beneficiorum, aut valoris est necessaria in cessione iurium in fauorem eius, qui prætendit habere ius, si vera lis fuerit *Sacra Congreg. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. pag.* 9. *cap.* 2. *n.* 160.

5 Examen est faciendum coram Episcopo, vel eius Vicario absque ipsorum voto decisiuo, & tantum illi possunt accedere, vbi vota sunt paria, vel singularia. *Sacra Congreg. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 2. *c.* 2. *numer.* 56.

6 Examinari solum potest & approbari vnus si ille tantum ad concursum comparuerit intra terminum. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. *n.* 215.

7 Examen per concursum requiritur in vacatione Parochialium de iurepatronatus laicorum quando plures sunt præsentati inter ipsos tantum, & ex iis, qui facto examine idonei ab examinatoribus renunciati fuerint, Episcopus eum eligat, quem cæteris magis idoneum iudicauerit, atque illum, & non aliũ instituat, iuxta decretum *Conc. Trid. sess.* 24. *de reform, cap.* 18. *Sacra Congr. Conc.* testibus Marescot. *var. lib.* 1. *cap.* 52. *num.* 11. Gonzal. *ad reg.* 8. *Concil. glos.* 6. *num.* 138. Nicol. Garcia *de benefic. p.* 9. *c.* 2. *n.* 256. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 5. *n.* 18. *vers. eueniente*, Moderno Hisp. *de protect. Regia tom.* 1. *p.* 3. *c.* 9. *n.* 124.

8 Examen per concursum non requiritur in Prioratibus Regularibus curam animarum habentibus, necnon in beneficiis Regularibus Curatis commendari solitis. *Sacra Cong. Concil. in Tudertina* 3. *Augusti* 1600. de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo examen n.* 1. Et iterum. Examen per concursum non requiritur in Prioratibus Regularibus habentibus curam animarum solitis commendari secularibus. *Eadem S. Cong. Conc. sub die* 26. *Iulij* 1590. referentibus Nicol. Garcia *d. p.* 9. *cap.* 2. *n.* 199. & Ioan. Maria Nouar. *d. loco. n.* 2.

9 Examen per concursum non est necessarium in Dignitate, quæ Parochialem perpetuo, & accessoriè vnitam habet. *Sacra Cong. Conc.*

Conc. penes Nicol. Garc. *de benefic.p.9.cap.2. num.* 193.

10 Examen per concursum non desideratur in prouisione Abbatiæ,tametsi vnita sit ei Parochialis Ecclesia,dummodo hæc vnio auctoritate Sedis Apost.ac perpetuo, & accessoriè facta sit. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p.9. c.2. n.* 195.

11 Examen per concursum non requiritur in permutationibus Ecclesiarum Parochialium, si tamen adsit magna inæqualitas numeri Parochianorum, vel permutantes non fuissent examinati eo tempore, quo Parochiales adepti sunt, tunc illo examinandi erunt sed absque concursu; At si fiat permutatio cum beneficio simplici erit necessarium examen; sed non per concursum *Sacra Congreg. Conc.* quam citat Nicol. Garcia *d. p.9. c.2. n.*195.

12 Examen per concursum non est necessarium in Dignitatibus habentibus curam animarum in Collegiatis. *Sacra Cong. Conc.* de qua meminit Massobr. *in praxi habendi concursum requis.* 1. *dub.* 16. *n.* 2.

13 Examen per concursum non est necessarium in Parochialibus,quas quis acquirit per regressum si eam aliquando possedit. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 9. *cap.*2. *num.* 168.

14 Examen per concursum fieri non debet in vacatione Parochialium, quæ sunt iurispatronatus laicorum, sed sufficit quod deputatus à patronis examinetur ab examinatoribus in Synodo diœcesana deputatis, & idoneus iudicetur. *Sacra Congreg. Conc.* testibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Parochia* §. 7. Nicol. Garc. *d.p.9. c.2. n.* 255. Piasec. *in praxi Episcop.p.2.c.5.n* 18. Moderno Hispano *de Regia protect. tom.1. p.3.c.9. àn.* 105. quos cum aliis refero *de officio & potest.Episcopi p.3. alleg* 60.*num.*8. Et iterum. Examinari coram

15 alijs examinatoribus non Synodalibus sufficit præsentatũ à patronis laicis ad Ecclesiam Parochialem de iurepatronatus laicorum. *Sacra Cong. Conc.sub die* 19. *Decembris* 1620. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 24. *num.* 72.

16 Examen per concursum non est necessarium, nec de Iure fieri debet in prouisionibus à Sede Apost. factis,quia dum ex Papæ commissione,quis examinatus,& approbatus fuerit Romæ, debet haberi tanquam si fuisset examinatus, & approbatus per concursum. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d.p.9. c.2. num.* 160.

17 Examen per concursum non est necessarium in Dignitatibus, & Mansionariis, seu Hebdomadariis habentibus curam animarum in Ecclesiis Cathedralibus, vel Collegiatis. *Sacra Cong. Conc.* vt per Nicol. Garc. *dicta part.* 9. *capit.* 2. *numer.* 181.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Vide in verbo *Concursus collect.* 201.

SVMMARIVM.

1 *Examinatores, qui ab Episcopo propositi fuerint, à Synodo tam per vota secreta quàm aperta possunt probari.*

2 *Examinatores vt non possint esse pauciores quam tres,statuit præcisè Concilium.*

3 *Examinatores plusquam tres potest Episcopus adhibere in concursu,sed non pauciores.*

4 *Examinatores Synodales in Synodo ad summum viginti eligi possunt.*

5 *Examinatores Synodales sunt eligendi, qui sint Magistri, seu Doctores, aut licentiati.*

6 *Dignitatis sub nomine non possunt eligi examinatores, sed tantum specialis persona.*

7 *Examinatores antiqui durant nisi in vltima Synodo sint electi noui.*

8 *Anno elapso si aliqui ex Synodalibus examinatoribus mortui fuerint,Officium omnium expirat.*

9 *Condemnati de adulterio,sententia transitum in rem iudicatam faciente, non sunt ad examen vocandi si fuerint Examinatores Synodales.*

10 *Episcopus anno elapso deputationis examinatorum non potest in loco demortuorum, vel legitimè impeditorum alios subrogare.*

11 *Examinatores omnes si intra annum deputationis mortui fuerint, quid agere debeat Episcopus, ostenditur.*

12 & 13 *Examinatores aliqui si intra annum suæ electionis mortui fuerint,quid agere debeat Episcopus.*

14 *Examinatoribus tribus stantibus vel pluribus Synodalibus in vltima Synodo ab annis* 14. *celebrata deputatis, quomodo examen concursus faciendum?*

15 *Approbatus dicitur in concursu qui vltra dimidiam vocum fuerit consequutus,quamuis alius omnia suffragia prospera reportauerit.*

16 *Episcopo renuntiare debent Examinatores Synodales eos quos idoneos repererint.*

17 *Vota sua debent inter se palam examinatores Synodales conferre.*

18 *Relationem circa mores, ætatem, & reliqua debent facere examinatores Synod.*

19 *Approbatus, cuius mores sunt cogniti debet præferri aly doctiori, cuius mores ignorantur.*

20 *Vota sua dare debent Examinatores Synodales, sed Episcopus non debet ex collatione Votorum eligere.*

21 *Episcopo, non verò examinatoribus pertinet indicare quis ex concurrentibus ad Parochialem*

chialem sit magis idoneus.

22 *Stipendium aliquod statuere non potest Ordinarius Examinatoribus deputatis in Synodo.*

Examinatores Synodales.

COLLECT. CCCXLI.

1 EXaminatores, qui ab Episcopo propositi fuerint à Synodo tam per vota secreta quàm aperta possunt probari, & Episcopus eum modum in probatione seruari faciat quem magis expedire iudicauerit. *Sacra Cong. Conc.* teste Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 2. num. 4.*

2 Examinatores vt sint tres non statuit præcisè Concilium, sed quod non possint adesse pauciores quam tres, ita quod si tres sunt tantum examinatores, vota non possunt esse paria, sed singularia, quando singuli singulos approbant, & tres examinatores debent adhiberi in Parochialibus etiam modici valoris, & satisfactum erit decreto *Concilij sess. 24. cap. 18. de reform.* si tertius examinator examinauerit, & sit præsens in approbatione, licet votum suum non explicauerit. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benef. p. 8. cap. 2. num. 53.*

3 Examinatores plusquam tres potest Episcopus adhibere in concursu, sed non pauciores. *Sacra Congr. Conc.* attestantibus Nicol. Garcia *de benefic. p. 5. cap. 9 num. 52.* Massobr. *in praxi habendi concursum req. 12 dub. 1.* Modern. Hisp. *de Regia protest. tom. 1. p. 3. cap. 9. num. 66.*

4 Examinatores Synodales in Synodo ad summum viginti eligi possunt. *Sacra Congr. Conc. in Cæsaraugustana* 13. *Martij* 1623. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 7. num. 18.*

5 Examinatores Synodales sunt eligendi qui sint Magistri, seu Doctores, aut licentiati in Theologia, vel Iure Canonico si extent, alioquin alij clerici sunt eligendi, qui ad id videbuntur magis idonei. *Sacra Congr. Conc. in Saonen. 19. February* 1628. cuius meminit Massobr. *in praxi habendi concursum req. 11. dub. 11. num.* 17. Eadem *S. Congr. in Turritana* 10. *Martij* 1629. de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Examinatores n. 1.* Ego *de officio, & potest. Parochi cap. 2. num. 73.*

6 Examinatores non possunt eligi sub nomine Dignitatis, sed tantum specialis personæ. *Sacra Congr. Conc. in Sutrina*, de qua memini *d. tract. de officio, & potest. Parochi cap. 2. num. 56. in fine.*

7 Examinatores antiqui durant nisi in vltima Synodo sint electi noui. *Sacra Congr. Conc. in Monopolitana* 13. *Iulij* 1630. apud me *d. cap. 2. num. 67.*

Examinatores Synodales durant donec alij in Synodo deputati fuerint, verum si anno elapso, aliqui ex eis mortui fuerint, officium omnium expirat. *Sacra Congr. Concil.* testibus Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo examinatores 1.* Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. cap. 2. in addit. num. 75.* Marc. Anton. Genuens. *in praxi Archiep. Neapol. cap. 66. num.* 17. Massobr. *in praxi habendi concursum requis. 12. dub. 4. num. 3.* quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 60. num.* 48. Nihilominus in casu occurrenti nouissimè sic censuit. Examinatores sex si adhuc superstint ex deputatis in vltima Synodo elapso anno à die eius celebrationis concursus coram eisdem habitus est validus. *Eadem sacra Congr. Conc. sub die 11. May* 1631. quam citat Bonsadin. *in thesauro eccles. decis. resol. 12. num. 23.* 8

9 Examinatores Synodales qui fuerunt condemnati de adulterio, sententia transitum in rem iudicatam faciente, non sunt adhibendi, quia sunt infames. Si verò causa pendet per appellationem, possunt adhiberi, sed non est conueniens. *Sacra Congr. Conc. in Vasionen.* 13. *Nouembris* 1627. quam citò *de officio & potest Parochi c. 2. n. 62.*

10 Examinatorum deputationis elapso anno non est Episcopo permissum iisdem absentibus, vel aliis legitimis impeditis alios in eorum loco subrogare, neque loco examinatorum vsque ad nouam Synodum. *Eadem Sacra Cong. Conc. in d. Vasionen.*

11 Examinatores Synodales quando omnes intra annum deputationis mortui fuerint, tūc Episcopus examinatoribus antiquis synodalibus, si fuerint, subroget alios non pauciores quàm sex & si non existant sex examinatores antiqui synodales, qui ad hunc numerum ascendant, tunc Episcopus eligat illos qui fuerint, & alios suppleat de nouo, approbatos tamen à Capitulo vsque ad numeri prædicti complementum: verum si nulli antiqui examinatores Synodales superstites fuerint, tunc Episcopus nouos examinatores probitate & scientia idoneos, qui à Capitulo approbati sint, non pauciores dicto numero substituat. Et veniente vacatione cuiuslibet Parochialis Ecclesiæ, Episcopus debebit ex prædictis examinatoribus eligere tres, qui cum eo examen iuxta decretum Conc. cap. 18. sess. 24. de reform. perficiant. Officium autem prædictorum omnium examinatorum subrogatorum expirat cùm primùm aduenerit tempus, nouam synodum celebrandi iuxta *cap. 2. sess. 24. de reform. Sacra Cong. Conc. in Panormitana.*

ex decla

ex declaratione sanctæ memor. Clementis VIII. quam commemorat Aldan. *d. lib. 3. tit. 7. n. 19.*

12 Examinatorum aliqui si intra annum suæ electionis mortui fuerint, tota facultas examinandi vnà cum Episcopo ad superstites, etiamsi vnus tantùm superesset, spectare debet eo anno durante, sed in locum demortuorum eligendi alij cum approbatione Capituli. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 2. n. 8.* Maffobr. *d. requis. 12. dub. 2.* Modernum Hisp. *d. c. 9. n. 70. cum seqq.*

13 Examinatores si omnes decedant, vel in longinquas partes recedant, Episcopus intra annum ad celebrandam synodum ex antiquis, qui fuerint sex non pauciores, subrogare debet, & si non extabunt tot antiqui, eligere potest illos, qui extabunt, & alios supplere de nouo approbatos à Capitulo vsque ad sex, quod si nulli antiqui extiterint, nouos tunc à Capitulo probandos non pauciores sex deputare debet vsque ad futuram synodum in fine anni à postrema synodo celebrandam. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p. 9 c. 2. n. 73.* Maffobr *d. requis. 12. dub. 3.* Modern. Hisp. *d. c. 9. n. 71.*

14 Examinatoribus tribus stantibus, vel pluribus synodalibus in vltima synodo ab annis 54. vel circiter celebrata deputatis, & stante obseruantia dictæ vltimæ synodi in ea diœcesi, concursus & examen cuiusdam Parochialis factum ab aliis examinatoribus ab Ordinario, vel eius Vicario deputatis, non interueniente in dicto examine nisi vno dictorum examinatorum synodalium in dicta Synodo deputatorum, est factum contra formã Concilij, collatio est nulla, ac ex constitutione sanctæ mem. Pij V. Sedi Apost. reseruata. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *d. p. 9. cap. 2. num. 82. & 84.*

15 Examinatis pluribus si aliqui vltra dimidiam vocum fuerint consequuti, & vnus omnia suffragia prospera reportauit, Episcopus facta per examinatores relatione potest postposito illo, in quem omnia suffragia confluxerunt, alium ex eis eligere, qui vltra dimidiam vocum habuerint, cùm omnes approbati dicantur. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *d. p. 9 c. 2. n. 109.*

16 Examinatores peracto examine debent eos ex communi sententia renunciare Episcopo, quos idoneos repererint. *Sacra Congr. Conc.* attestantibus Nicol. Garc. *d. p. 9. cap. 2. n. 104.* Modern. Hisp. *de Regia protect. tom. 1. p. 3. cap. 9. num. 79.*

17 Examinatorum vota licet Concilium non expresserit an palã, vel secretè fieri debeant, magis tamen expedit, vt examinatores palam inter se sua vota conferant, deinde notatio iubeant vt in actis suis simpliciter scribat Titium approbatum idoneũ, Seium verò reprobatum, vt Romæ fit. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 2. n. 107.*

Examinatores tenentur facere relationem etiam circa mores, ætatem, reliqua, & debent renunciare quotquot idonei iudicati fuerint, Episcopus verò debet ex iis qui renunciati fuerint, magis idoneum eligere. *Sacra Congreg. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. p. 5. c. 7. n. 11. & p. 6. c. 2. n. 237. & p. 9. cap. 2. n. 108.* 18

Examinatoribus approbantibus aliquem tanquam magis idoneum in scientia, cuius tamen mores ignorantur, & habentibus aliũ non tam doctum, sed ab eis cognitum, & approbatum, in omnibus hic vltimus est præferendus. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *d. p. 9. cap. 2. num. 111.* 19

Examinatores debent vota sua dare, sed Episcopus non tenetur ex collatione votorum eligere, potest tamen cui maluerit ex approbatis beneficium conferre, non habita ratione calculorum ipsorum votorum, at debet expectare vt examinatores renuntient quos iudicauerint idoneos. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Maffobr. *in praxi habendi concursum req. 4. dub. 4.* 20

Examinatoribus non pertinet, sed solum Episcopo iudicare quis ex concurrentibus ad Parochialem vacantem sit magis idoneus. *Sacra Congr. Conc.* testibus Zerola *in praxi Episcop. p. 1. verbo Parochia §. 2.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. num. 58.* 21

Examinatoribus deputatis in Synodo pro concursu Parochialium non potest Ordinarios statuere aliquod stipendium etiam minimum & si Synodus diœcesana secus statuerit, decretum esset irritum, & nullum. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 2 n. 374.* Maffobr. *in d. praxi requis. 15. dub. 1.* quos cum aliis refero *d. p. 3. alleg. 60. n. 53.* 22

SVMMARIVM.

1 *Executor in ferenda sententia excommunicationis non tenetur seruare formam decreti Concilij quando datur facultas in litteris Apost. excommunicandi morosum in solutione pensionis.*

2 *Capellanum Fratrem Religionis Hierosolymitanæ quando excommunicare possit Episcopus?*

3 *Regulares excommunicari possunt per Episcopos in casibus, in quibus illis subsunt.*

4 *Excommunicationes ad finem reuelationis in*

in Abbatiis nullius diœcesis conceduntur à Sede Apost.

5 *Excommunicatus quando ecclesiastica sepulturæ tradendus sit?*

Excommunicare Excommunicatio.

Collect. CCCXLII.

1 EXcommunicandi morosum in solutione pensionis quando datur facultas in litteris Apost. non tenetur executor in ferenda sententia excommunicationis seruare formam decreti. *Concilij sess.25.cap.3.de reform.* nec huiusmodi facultas censetur data in subsidium. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. part.1.cap.5.num.* 587.

2 Excommunicare potest Episcopus Fratrem Capellanum Religionis Hierosolymitanæ, qui administrauit redditus Parochialis secularis, citatum ab Episcopo in visitatione ad reddendam rationem, & non comparentem. *Sacra Congr. Conc. in Vulturarien. 7. Septembris* 1630. penes Lezanam *in sum. quæst. Regul. tom.2.cap.5.num.*49.

3 Excommunicari possunt Regulares per Episcopos locorum Ordinarios in casibus, in quibus illis subsunt, si contra faciant. *Sacra Congr. Conc. in Nebbien. 7. February* 1633. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo excommunicare num.*1.

4 Excommunicationes ad finem reuelationis in Abbatiis nullius diœcesis à nemine, neque à vicinis Episcopis, præterquam à Sede Apost. decerni possunt. *Sacra Congr. Conc. in Theatina Kalend. Februarij* 1572. apud Nicol. Garc. *de benefic. part.5.cap.8 num.*95.

5 Excommunicatus si in mortis articulo dicit, *Confessione Madona santissima aiuta me* ecclesiasticæ sepulturæ tradi debet. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Nolana* 19. *Iulij* 1619. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 37 *num.*14.

Excommissæ.

Collect. CCCXLIII.

1 EXcommissæ circa electionem, vitam, & mortem Papæ, ac electionem Cardinalium, vbique prohibentur, & quicquid earum causa datum, acceptum, promissum, & solui mandatum fuerit, piis locis, vbi illæ fiunt, statim acquiritur, sine aliqua compositione, vel transactione, *Gregorius XIV. constit.*4. incip. *Cogit* 12. *Kalend. Aprilis* 1591. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 688. aliàs *pag.*517. in nouiss. impress. & illius meminere Zerola *in praxi Episcop. part.2. verbo Excommissæ*, Bonacina *de legitima summi Pontificis electione disp.2.q.1.in princip.* Ego ipse *de iure ecclesiastico vniuerso lib.1.c.1.n* 67.

Excusatum subsidium, vide in verbo *subsidium collect.* 687. *à n.* 8.

SVMMARIVM.

1 *Hospitalium, & leprosariorum aduersus administratores condemnatos ad ipsum Ordinarium spectat.*

2 *Episcopi sunt executores piarum dispositionum cumulatiuè ad alios inferiores.*

3 *Episcopo, seu eius Officialibus pro causa laboris nihil dare debent executores vltimarum voluntatum.*

Executio, Executores.

Collect. CCCXLIV.

EXecutio aduersus administratores hospitalium, & leprosariorum condemnatos iuxta decretum *Concilij sess. 21. de reform. cap.*8. siue soli Ordinario reddita fuerit ratio, siue vnà cum aliis deputatis, ad ipsum Ordinarium spectat. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 29. l. 1. §. 2. de hospital. num.*4. 1

Executores piarum dispositionum sunt Episcopi cumulatiuè ad alios inferiores. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar *in addit. ad recop. leg. Nauarræ lib.1. tit.18. l.7. de Episc. n.*76. 2

Executores vltimarum voluntatum nihil dare debet Episcopo, seu eius officialibus pro causa laboris in recipienda ratione administrationis bonorum testatoris, nec illi quicquam exigere possunt etiam stante consuetudine exigendi quatuor denarios pro singulo scuto. *Sacra Congr. Conc. in Barchinon. & Gerunden.* 1. *Decembris* 1618. quarum meminit Sellius *in select. Canon. cap.* 22 *num.*53. 3

SVMMARIVM.

1 *Subsidij triennalis à solutione exemptio nemini suffragatur, & concessa reuocatur.*

2 *Cameralium onerum à solutione quæcunque exemptiones reuocantur.*

3 *Visitare vt teneatur Episcopus per se ipsum debet probari exemptio Ecclesiæ non per immemorialem, sed per scripturas.*

4 Cano

4 *Canonicis non sunt concedendæ exemptiones nisi prius constet an deceat.*
5 *Clerici Regulares scholarum piarum habent exemptionem à processionibus, & aliis actibus publicis.*
6 *Bona per Ecclesiasticos possessa quando sunt exempta ab impositionibus, & oneribus,*
7 *Episcopum ad Pontificalia exercenda in eorum Ecclesiis tenentur admittere exēpti ab eius iurisdictione.*
8 *Seminarij à contributione quis censeatur exemptus.*
9 *Excommunicati publice denunciari possunt ab Episcopo exempti, qui ob notorium delictum in excommunicationem inciderunt.*

Exemptio. Exemptus.

Collect. CCCXLV.

1 EXemptio à solutione subsidij triennalis nemini suffragatur. *Paulus III. constit.* 39. incip. *Decens de anno* 1543. apud Laert. Cherub. *in bullario tom.* 1. *pag.* 678. Et concessam reuocat *Paulus IV. constit.* 20. incip. *Cupientes de anno* 1559. apud eundem Laert Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 741. aliàs *pag.* 604. in nouiss. impress.

2 Exemptiones quascunque à solutione onerum Cameralium reuocauit *Sixtus V. constit.* 2. incip. *Inter varias de anno* 1585. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 487. aliàs *pag.* 370. in nouiss. impress.

3 Exemptio Ecclesiæ debet probari non per immemorialem, sed per scripturas, & instrumenta legitima, ad hoc vt Episcopus teneatur visitare per se ipsum, interea verò poterit visitare per alium *Sacra Cong. Conc. in Placentina* teste Aldano *in Compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 1. *n.* 25.

4 Exemptiones Canonicis non sunt concedendæ, nisi prius constet an deceat, & conueniat. *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen.* 28. *Septembris* 1602. penes Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 1. *num.* 27.

5 Exemptio à processionibus, & aliis actibus publicis conceditur Clericis Regularibus pauperum Matris Dei scholarum piarum. *Vrbanus VIII. constit.* 100. incip. *Debitum Kalend. Iunij* 1629. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom.* 4. *p.* 108.

6 Exemptionibus à quibuscunque impositionibus, & oneribus, quæ non sunt copulatiuè certa realia, & inuariabilia iuxta decisionem in Brundusina gabellæ coram bonæ mem. Peña, nec non ab impositionibus Cameralibus etiam comprehensiuis Ecclesiasticorum, quando Ecclesiastici libertatem, ea non soluendi præscripserunt iuxta decretum anni 1600. tempore sanctæ mem. Clementis VIII. editum gaudent bona per Ecclesiasticos possessa. *Sacra Congr. controuersiis iurisdictionalibus præposita sub die* 21. *Aprilis* 1640. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuilegiis Regul. tom.* 3. *in fine, vbi de decretis nouiss. Sacra Congr. decreto* 18. *p.* 570.

Exempti à iurisdictione Episcopi tenentur 7 & cogi possunt eum ad Pontificalia exercenda in eorum Ecclesiis admittere, eique primum locum, & omnes præeminentias concedere. *Sacra Congr. Rit. in Tullen.* 6. *Decembris* 1613. quam refert Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 1. *num.* 29.

Exemptus nullus intelligitur à contributione seminarij nisi qui nōminatim excipiuntur ab hoc per Concilium Trid. ita tamen vt Cardinales etiam cogi possint ad contribuendum seminario de fructibus beneficiorum, quæ habeut in diœcesi, in qua est seminarium. *Sacra Cong. Conc. in Comen.* quam adducit Aldan. *d. tit.* 1. *n.* 27. 8

Exempti, qui ob notorium delictum in excommunicationem inciderunt, possunt ab Episcopo publicè denunciari excommunicati. *Sacra Cong. Episcop. & Regular.* 24. *Maij* 1621. cuius memini *de Iure Ecclesiast. vniuers. lib.* 1. *c.* 43. *n.* 155 9

Vide in verbo *clericus quoad immunitatem & exemptionem collect.* 158. & in verbo *Immunitas collect.* 417.

Expectatiua.

Collect. CCCXLVI.

EXpectatiuæ sunt omnino sublatæ, etiamsi illæ factæ sint de consensu Ordinariorum. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel.* §. 1. *proœm. n.* 63. Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resolut.* 43. *n.* 3. met-ipso *in collectan. ad Concil. Trid. sess.* 24. *de reform. cap.* 19. 1

Exequiæ Cardinalium.

Collect. CCCXLVII.

EXequiæ Cardinalium defunctorum sunt celebrandæ in Capella, & post mortem alicuius Cardinalis, quamprimum Cardinales Episcopi, & Presbyteri pro eius anima vnam Missam priuatè celebrent, & Diaconi Cardinales Officium defunctorum priuatè celebrent. *Sacra Congr. Rit. pro exequiis* 1

quiis Cardinalium 6. *Septembris* 1603. quam referunt Sellius *in selectis Canon.cap.*16.*n.*74. Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*2.*tit.*34. *num.*18.

Expensa litis.

Collect. CCCXLVIII.

1 EXpensæ, quæ fiunt ad sustinendas lites Capitulum tangentes, & ad tuenda iura Ecclesiæ, extrahendæ sunt à communi massa omnium redditaum Cauonicorum, tam ratione distributionum quam Præbendarum. *Sacra Congr. Concil. sub die* 15. *Aprilis* 1628. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignitat. cap.*24.*num.*24.

2 Expensis litis, quę pro Collegio fiunt, omnes de Collegio contribuere tenentur. *Sacra Cong. Rit. in Hispalen.* 11. *Decembris* 1604. penes Sellium *in selectis Canon.cap.*21.*num.* 14.

Exploratio voluntatis.

Collect. CCCXLIX.

1 EXploratio voluntatis puellarum profiteri volentium iuxta decretum Concilij sess.25. de Regular. cap.17. vtroque tempore scilicet ingressus & professionis facienda ad Episcopum pertinet, quamuis monasterium ab eius iurisdictione exemptum existat. *Sacra Congr. Conc.* testibus Piasec. *in praxi Episcop. p.*2. *cap.*3. *n.*55.*vers. explorare.* Armendar. *in addit ad recop. legum Nauarræ lib* 2. *tit.* 18. *l.*7. *de relig.n.*37. Ita quod valeat Episcopus censuris Ecclesiasticis, vel aliis pœnis prohibere contra Superiores Regulares Monialium ne vlla puella professionem emittat, nisi ab ipso fuerit prius eius voluntas explorata. *Sacra Congr. Conc. in Burgen.* 4. *Decembris* 1627. penes Ioan Mariam Nouar. *in lucerna Regular. verbo exploratio num.* 5.

2 Exploratio voluntatis Tertiariarum in domibus propriis degentium, non debet ab Episcopo fieri si ibidem votum cœlibatus emittant. *Sacra Congr. Conc. sub die* 8. *Nouembris* 1620. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *dict. verbo exploratio num.*7.

3 Explorationem, seu examen voluntatis Episcopus intra viginti quinque dies post. quam monitus fuerit, tenetur perficere, itavt ipsis elapsis amplius de eo non se debent intermittere. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.*18.*l.*7. *de Relig.n.*44. Campan. *in diuers. Iuris Canonici rub.*12.*c.*16.*n.*10. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Episcopus quoad Regulares num.*10.

SVMMARIVM.

1 *Sententiæ duæ conformes faciunt rem iudicatam ad fauorem fabricæ sancti Petri.*
2 *Deputati fabricæ sancti Petri qualiter habeāt facultatem exequendi omnia legata pia? ostenditur.*
3 *Fabrica S. Petri quomodo se intromittat in legatis relictis Fratribus S. Francisci de Obseruantia remissiuè.*
4 *Visitare fabricam solus Episcopus potest.*
5 *Episcopus fabricarum redditus pro suo arbitrio expendere potest.*
6 *Ratio de sumptibus fabricæ cuiusuis Ecclesiæ Ordinario reddenda est nisi in institutione aliter statutum sit.*

Fabrica.

Collect. CCCL.

FAbrica sancti Petri gaudet priuilegio vt duæ sententiæ conformes faciant rem iudicatam. *Pius V. constit.*95. incip. *Etsi Kalend. Ianuary* 1569. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 297. aliàs *pag.*223. in nouiss. impress. Et eius deputari habent facultatem exequendi omnia legata pia infra triennia non adimpleta, & reuidendi quascumquo alienationes rerum Ecclesiæ perperam factas cum applicatione fructuum indebitè perceptorum dictæ fabricę, & cognoscendi de causis ac litibus tam motis super alienationibus bonorū ecclesiasticorum perperam factis, & eas ad se auocandi, & dandi in emphyteusim, aut aliter bona pro locis piis recuperata, vel pro perceptis fructibus componendi, & possunt cogere quoscunque ac præsertim Notarios ad reuelandum bona confinia, census, redditus, iura, ac instrumenta concernentia interesse dictæ fabricæ. *Pius V. constit.* 97. incip. *Exigit* 11. *Kalend. Ianuarij* 1569. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*2. *p.* 298. aliàs *p.*224. in nouiss. impress. 1 2

Fabrica sancti Petri quomodo se intromittat in legatis relictis Fratribus sancti Frācisci de Obseruantia. Vide *in verbo legatum collect.* 446. *num.*4. 3

Fabricam solus Episcopus visitare potest. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. pag.*2.*cap.*1.*num.*198. 4

Fabricarum redditus potest Episcopus expendere pro suo arbitrio. *Sacra Congr. Concil.* penes Nicol. Garc *d.p.*3.*c.*2.*n.* 198. *in fine.* 5

Fabricæ

6 Fabricæ cuiuſuis Eccleſiæ de ſumptibus ratio reddenda eſt Epiſcopo Ordinario, niſi in inſtitutione eiuſdem Eccleſiæ circa fabricam aliter caueatur. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcop. n. 78. verſ. item & rationem.*

SVMMARIVM.

1 *Expectatiuæ, & reſeruationes beneficiorum dandi, eaque vniendi, vel ſupprimendi, teſtandi, ac diſponendi de bonis Eccleſiæ facultates Militiis conceſſa reuocantur.*

2 *Confeſſarium eligendi facultas conceſſa in Bulla Cruciatæ, & aliis Indultis Regularibus non ſuffragantur.*

3 *Promouendi à quocunque facultatem habens à Papa, non poteſt promoueri ab Epiſcopo in aliena diœceſi.*

4 *Epiſcopo tributa facultas decreto Conc. ſeſſ. 24. de reform. cap. 6. an Sede Epiſcopali vacante ad Capitulum, eiuſque Vicarium pertineat.*

5 *Clauſuram Monialium etiam Regularibus ſubiectarum viſitandi facultas Epiſcopo tributa tranſit in Vicarium generalem non habentem ad id ſpeciale mandatum.*

Facultas.

Collect. CCCLI.

1 Facultates conceſſæ Militiis dandi expectatiuas, & reſeruationes beneficiorum, ea que vniendi, vel ſupprimendi, teſtandi, ac diſponendi de bonis Eccleſiæ, & fructibus reuocatæ ſunt à *Pio V. conſtit. 73.* incip. *Sacroſanctum 5. Id. Septembr.* 1568. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag. 269.* aliàs *pag. 202.* in nouiſſ. impreſſ.

2 Facultas eligendi Confeſſarium conceſſa in Bulla Cruciatæ, & aliis indultis non ſuffragatur Regularibus. *Clemens VIII. conſtit. 64.* incip. *Romani 23. Nouembr.* 1599. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 3. pag. 89.* aliàs *cap. 65.* in nouiſſ. impreſſ.

3 Facultatem habens à Papa promouendi à quocunque, non poteſt promoueri ab Epiſcopo in aliena diœceſi ſine licentia Epiſcopi illius diœceſis *per cap. 11. ſeſſ. 7.* niſi Epiſcopus illius diœceſis conſtituerit ſuum Vicarium illum Epiſcopum exterum, vt pro ſe promoueat, ſicut non ſufficit ſimplex licentia, ſed conſtitutio in ſui locum requiritur, vt probatur *ex d. cap. 11.* ibi, *vel ab eo quod pro eo, &c. Sacra Congr. Conc.* quam refert Sellius *in ſelectis Canonic. cap. 21. numero ſecundo.*

4 Facultas decreto *Concilij cap. 6. ſeſſ. 24. de reform.* Epiſcopo tributa an Sede Epiſcopali vacante ad Capitulum Cathedralis, eiuſque Vicarium pertineat, adhuc ſub Iudice lis eſt: nam *ſub die 20. Iunij 1602.* fuit concluſum Pontificem eſſe conſulendum: plures Doctores in vtramque partem refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 2. alleg. 39. n. 16.*

5 Facultas viſitandi clauſuram Monialium etiam Regularibus ſubiectarum tributa Epiſcopo tranſit in Vicarium generalem non habentem ad id ſpeciale mandatum. *Sacra Congr. Conc. ſub die 13. Maij 1628.* cuius meminit Sellius *d. c. 23. n. 4.*

Vide in verbo *licentia collect. 449.*

Familia.

Collect. CCCLII.

1 Familiæ Epiſcopi appellatione quoad priuilegium fori, & immunitatem ab oneribus perſonalibus veniunt barriſelli, nuncij, curſores, Notarij, Fiſcalis, & cæteri Epiſcopi miniſtri & Officiales. Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. ſub die 25. Aprilis & 11. Decembris 1614. cuius meminit Aurel. Auguſt. Taurel. apud me de iure eccleſ. vniuerſo lib. 1. cap. 39. §. 4. num. 34.

2 Familiam ſuam armatam licet Epiſcopo augere, dum tamen circa numerum, & qualitatem eorum, quos ſibi duxerit aſſumendos, prudenter, & moderate ſe gerat. Sacra Congr. Conc. in Agrigentina 4. Decembris 1627. quam refert Aldan. in compendio Canon. reſol. lib. 2. tit. 3 num. 15.

SVMMARIVM.

1 *Papæ Familiares, & Prælati domeſtici, & continui commenſales qui dicantur?*

2 *Auditores Rotæ, Referendarij, & alij Officiales ex Palatio Apoſt. panem habentes ſunt familiares Papæ.*

3 *Cantores Capellæ Pontificiæ ſunt familiares Papæ.*

4 *Auditor confidentiarum eſt Papæ familiaris.*

5 *Cardinalium familiares actu ſeruientes ſunt ab Ordinariorum iuriſdictione exempti.*

6 *Cardinalium familiares coram Auditore Cameræ conueniuntur.*

7 *Stipendia non conuenta familiares Cardinalium ab eorum hæredibus petere non poſſunt.*

8 Seruitu.

8 *Seruitores Prælatorum Romanæ Curiæ salarium pro biennio tantum & infra annum à die obitus illorum petere possunt.*

9 *Fori priuilegio gaudent Episcopi familiares etiam laici.*

10 *Canonicos duos siue de Cathedrali, siue de Collegiata & non plures pro seruitio suæ diœcesis assumere potest Episcopus.*

11 *Fructus integros suæ Prabendæ lucratur Canonicus in absentia quem declarauit Episcopus velle pro suo seruitio quamuis non fecerit primam residentiam.*

12 & 13 *Ordinare potest Episcopus familiarem suum triennalem aliàs habilem conferendo ei statim re ipsa beneficium, quamuis illud possideat in alia diœcesi.*

14 *Pensionis ad titulum potest Episcopus ordinare familiarem suum triennalem si pro necessitate vel vtilitate suæ Ecclesiæ iudicet ordinandum.*

15 *Patrimonij ad titulum potest Episcopus ordinare suum familiarem si pro necessitate vel vtilitate suæ Ecclesiæ iudicat ordinandum.*

16 *Dispensare Episcopus non potest in interstitiis cum familiari suo triennali sibi aliter non subdito.*

17 *Triennium familiaritatis sufficit vt incipiat antequam fuisset Episcopus.*

18 *Religiosis Confessoribus approbationem tantum Prælati Regularis obtinentibus confiteri possunt familiares, qui sunt verè de familia, & perpetui commensales monasterij.*

Familiares.

Collect. CCCLIII.

1 Familiares Papæ, & Prælati domestici & continui commensales sunt qui solum ratione personæ, & non alicuius officij pro tempore obtenti ex Palatio Apost. panem quotidie habere possunt, & in posterû habere poterunt, licet in Palatio nō habitent, vel alia victui necessaria non habeant, & collationem beneficiorum omnium quæ illi pro tempore habebunt, Sedi Apost. reseruantur. *Paulus III. constit.* 21. incip. *Sanctissimus de anno* 1553. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag* 714.

2 Familiares Papæ sunt Auditores Rotæ, Referēdarij, & alij Officiales ex palatio Apost. panem habentes. Idem *Paulus III. const.* 3. incip. *Sanctissimus de anno* 1534. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 615. aliàs *pag.* 512. in nouiss. impress.

3 Familiares Papæ sunt Cantores Capellæ Pontificiæ. *Sixtus V. const.* 38. incip. *Insuprema Kalend. Septembris* 1586. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom* 2. *pag.* 540.

Familiaris Papæ est Auditor confidentiarum. Idem *Sixtus V. const.* 47. incipien. *Diuina Kalend. Nouembris* 1586. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 556. aliàs *pag.* 423. 4

Familiares Cardinalium actu seruientes sunt ab Ordinariorum iurisdictione exempti. *Leo X. constit.* 10. incip. *Regimini* 4. *Non. Maij* 1512. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 481. aliàs *pag.* 112. in nouiss. impress. 5

Familiares Cardinalium coram Auditore Cameræ conueniuntur. *Iulius II. constit.* 28. incip. *Decet* 5. *Kalend. Aprilis* 1512. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 448. aliàs *pag.* 387. 6

Familiaribus Cardinalium stipendia non conuenta ab hæredibus Cardinalium petere prohibuit *Pius V. constit.* 15. incip. *Sanctissimus* 6. *Septembris* 1566. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 196. aliàs *pag.* 146. in nouiss. impress. 7

Familiares & seruitores Prælatorum Romanæ Curiæ salarium, & stipendium pro biennio tantum & infra annum à die obitus illorum petere possunt. *Paulus III. constit.* 43. incip. *Cum sicut de anno* 1545. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 681. 8

Familiares etiam laici Episcopi fori priuilegio gaudent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Regien.* 14. *Februar.* 1581. *& in Turritana* 18. *Maij* 1603. penes Lezanam *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo gabella n.* 11. Et in Familiaribus Episcopi titularis, vel eius, qui tenuntiauit loco, sed non dignitati id ipsum declarauit *Sacra Cong. controuersijs iurisdictionalibus præposita die* 17. *Ianuarij* 1628. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 29. *n.* 80. 9

Familiares duos Canonicos siue de Cathedrali siue de Collegiata, & non plures pro seruitio suæ diœcesis assumere potest Episcopus. *Sacra Cong. Concil. in Colonien.* 9. *Septembris* 1628. cuius memini *de Canonicis & Dignitat. cap.* 25. *n.* 8. 10

Familiaris Episcopi Canonicus, quem ille declarauit velle pro seruitio suo retinere, lucratur integros fructus suæ Præbendę, quamuis nunquam accesserit ad Ecclesiam, neç primam residentiam à statuto illius Ecclesiæ requisitam fecerit. *Sacra Congr. Conc. in Compostellana* 2. *Iulij* 1633. quam refero *d. tract. de Canonic. cap.* 25. *sub num.* 5. 11

Familiarem suum triennalem aliàs habilem potest Episcopus ordinare conferendo ei statim re ipsa beneficium quacunque fraude cessante. *Sacra Congreg. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. num.* 45. *&* 51. quem cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 5. *num.* 11. 12

Familia

13 Familiarem suum ordinare non potest Episcopus si illi non contulit beneficium, quamuis possideat aliquod in alia diœcesi. *Sacra Congr. Conc. sub die 22. Aprilis* 1617. quam citat Sellius *d. cap.* 29. *num.* 81.

14 Familiarem suum triennalem potest Episcopus ordinare ad titulum pensionis, si pro necessitate, vel vtilitate suarum Ecclesiarum iudicat Ordinandum. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol Garc. *de benef p.* 2. *cap* 5. *num.* 81. Armendar. *dict. lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis num.* 46. *& lib.* 2. *tit.* 8. *de patrim. clericor. n.* 7. *in fine*, *& num.* 10 quos refero *dict. alleg.* 5. *num.* 13.

15 Familiarem suum triennalem potest Episcopus ordinare ad titulum patrimonij si pro necessitate, vel vtilitate suarum Ecclesiarum iudicat ordinandum. *Sacra Congregation. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. cap.* 5. *num.* 81. *&* 82. Armendar. *d. l.* 7. *de Episcopis n.* 47. quos retuli *d. alleg.* 5. *n.* 12.

16 Familiarem suum triennalem sibi aliter non subditum quamuis Episcopus ordinare possit, ac illi dimissorias dare, vt à quocunque ordinetur, dispensare tamen non potest in interstitiis, de quibus cap 13. & 14. sess. 23. de reform. nisi pro Ecclesiæ suæ vtilitate, *Sacra Cong. Conc.* euius meminit Nicol. Garç. *de benefic. p.* 2. *c.* 5. *n.* 97.

17 Familiaritatis triennium sufficit ex identitate rationis vt incipiat antequam fuisset Episcopus. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garcia *de benef. p.* 2. *c.* 5. *n.* 85.

18 Familiares, qui sunt vere de familia, & perpetui commensales monasterij alicuius possunt confiteri Religiosis Confessoribus approbatione tantum Prælati Regularis obtinentibus, *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit ad recop. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 28. *l.* 1. *de confitendo semel in anno num.* 10. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 25. *num.* 65.

B. Felix de Cantalicio.

Collect. CCCLIV.

Beati Felicis de Cantalicio Officium, & Missa de eo tanquam de communi Confessorum non Pont. die eius obitus concessit Capuccinis *Vrbanus VIII. constit.* 48. incip. *Nuper nomine*, *sub die* 9. *Aprilis* 1626. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 63. Extensio indulti recitandi Officium & celebrandi Missam de B. Felice in eius festo ad omnes Sacerdotes ad Ecclesias eiusdem Ordinis confluentes: idem *Vrbanus VIII. constit.* 86. incip. *Alias nomine* 15. *Maij* 1628. apud eundem Angel. Mariam Cherub. *dict. tom.* 4. *pag.* 98.

Feria quinta in Cœna Domini, Vide *in collect.* 152. *n.* 3. *& collect.* 191. *n.* 5.

Festiuitates solemnes sunt, Vide *collect. seq. num.* 10.

SVMMARIVM.

1 *Sanctorum festa celebrari solent in die eorum obitus.*

2 *Mobilia festa in die Epiphaniæ publicare solet Canonicus iunior.*

3 *Dies festos & ieiunia in suis Ecclesiis annuntiare non prohibentur Regulares.*

4 *Kalendary Romanæ festa non potest Episcopus ad nobiliorem ritum eleuare.*

5 *Transferri facilè possunt festa priuata vnius loci tantùm.*

6 *Nouum festum non potest cogi populus seruare.*

7 *Noua festa de præcepto seruanda non possunt institui inuito populo.*

8 *Sanctorum festa, quæ de præcepto non seruantur, si populus sponte voluerit seruare non est prohibendus.*

9 *Dominicæ dies venit appellatione festi nouem lectionum.*

10 *Solemnes festiuitates per annum quæ sint, ostenditur.*

11 *Solemnia festa quæ intelligantur, in quibus Episcopus cum cappa celebrare, vel Diuinis interesse potest.*

12 *Patroni festum si occurat in Dominicis Aduentus & Quadragesimæ quando de eo fieri debeat ostenditur.*

13 *Celebratio festi sancti Patroni ciuitatis ad Episcopum pertinet, & eo impedito ad primam Dignitatem.*

14 *Regulares censuris compellere potest Episcopus ad obseruantiam festorum per ipsum cum approbatione populi indictorum.*

15 *Regulares seruare tenentur festos dies, quos in sua diœcesi Episcopus seruandos præceperit.*

16 *Regularium ritus quoad Missas celebrandas, & cætera diuina Officia festis diebus permanere debent.*

17 *Mercatus, prophanasque negotiationes festis diebus fieri prohibentur.*

18 *Diebus festis licet dare operam rebus ad vitam necessariis, ac tempore perituris.*

19 *Necessaria ad victum humanum etiam ante concionem vendi possunt festis diebus.*

Festum in communi.

Collect. CCCLV.

1 Festum Sanctorum celebrari solet in die eorum obitus. *Paulus IV. constit.15.* incip. *Gloriosus 6. Id. Augusti* 1558. apud Laert Cherub. *tom.1.pag.*734.

2 Festa mobilia in die Epiphaniæ publicare debet Canonicus iunior, iuxta formam libri Cæremonialis, nisi alius ex consuetudine Ecclesiæ sit assignatus. *Sacra Congr. Rit. in Asculana* 16. *Ianuary* 1617. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignit. cap.*18.*n.*23.

3 Festos dies & ieiunia in suis Ecclesiis annuntiare non prohibentur Regulares. *Sacra Congr. Conc. sub die* 2. *Iuly* 1620 restibus Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.*2. *constit.* 7. *Pius V. num.* 13. *vers. ad primum pag.* 193. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo festus num.* 6. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.*1. *cap.*12. *num.*41. *vers. ad* 1. *& tom.*3. *verbo festi dies n.*5. quorum aliquos refero *de officio, & potest. Parochi cap.*16. *in fine.*

4 Festa Kalendarij Romani non potest Episcopus, nec Regulares ad nobiliorem ritum eleuare, puta à semiduplici ad duplicem, sine licentia Sedis Apost. *Sacra Congr. Rit. sub die* 28. *Octobris* 1628. *in resp. ad* 8. de qua Ioan. Maria Nouar. *d. verbo festus num.*7. Ego *dicto tract. de officio, & potest. Parochi c.*10 *n.*13.

5 Festa priuata vnius loci tantum possunt facilè transferri. *Sacra Congr. Rit. in Andrien.* 23. *Nouembris* 1602. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.*3. *n.*72.

6 Festum nouum non potest cogi populus seruare quàm indicta ab Ecclesia, & si nouum institui petitur, supplicet populus. *Sacra Congr. Rit. in Pacen.* 20. *Aprilis* 1602. me citato penes Lezan. *in sum. quæst. Regul. tom.*1. *cap.*12. *num.*20. *&* 33. *& tom.*3. *verbo festi dies num.* 7.

7 Festa noua de præcepto seruanda non possunt institui inuito populo. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina* 2. *Mart.*1602. *& in Hispalen.* 21. *Augusti* 1604 quas citat Sellius *d cap.*3. *n.*73.

8 Festa Sanctorum, quæ de præcepto non seruantur, si populus sponte voluerit obseruare, non est prohibendus, sed nullus est sub pœna cogendus vt illa die ab operibus abstineat. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina Massagna* 21. *Augusti* 1604. apud Lezanam *d. tom.*3. *verbo festi dies n.*7.

9 Festi nouem lectionum appellatione venit Dominica dies. *Sacra Congr. Rit. in Conchen.*12. *Martij* 1618. quam citat Sellius *d. cap.* 3. *num.*75.

Festa siue festiuitates solemnes per annum 10
sunt festum Paschatis, Resurrectionis D. N. Iesu Christi, Feria V. in Cœna Domini, festum Ascensionis D N festum Pentecostes, festum SS. Apostolorum Petri & Pauli, festum Annuntiationis, festum Assumptionis B. Mariæ, festum omnium Sanctorum, festum Natiuitatis D.N. & festum Epiphaniæ. *Sacra Cong. Rit. sub die* 17. *Nouembris* 1607. *& die* 2. *Decembris* 1632. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignitat. cap.*32. *n.*11. & Gauant. *in rub. Missal. p.*1. *tit.*20. *prope fin. vers. secundum.*

Festa solemnia quæ intelliganrur in quibus 11
Episcopus cum cappa celebrare vel Diuinis assistere debet; vide *Cæremoniale, lib.* 2. *cap* 1. *& cap.*64. quod seruari mandauit *Sacra Cong. Rit. in Lamacen.* 17. *Martij* 1617. quam citat Sellius *d. c.*3. *n.*76.

Festi Sancti Patroni si occurrat in Do- 12
minica secunda, tertia, & quarta Aduentus, & secunda, tertia, quarta & quinta Quadragesimæ, Officium fieri debet de Dominica, nisi sit festum solemne Titularis illius Ecclesiæ. *Sacra Congr. Rit. in Vlixbonen.* 1. *Septembris* 1612. penes Sellium *d. c.*3. *n.*77.

Festi sancti Patroni ciuitatis, etiam de 13
solemnioribus iuxta dispositionem Cæremonialis, celebratio ad Episcopum, & eo absente vel impedito ad primam Dignitatem, pertinet. *Sacra Congr. Rit. in Collon.* 28. *Septembris* 1619. referente Sellio *d. c.*3. *num.*78. & festum Patroni principalis loci tenentur omnes etiam Regulares cum Officio de eodem celebrare, non autem Octauam Regulares. *Sacra Congr. Rit. die* 27. *Maij* 1628. referente Gauant. *in rub. Breuiar. sect.*1. *cap.* 5. *tit.* 2. *num.*6.

Festorum ad obseruantiam per Episcopum 14
cum approbatione populi indictorum, potest ipse censuris Regulares compellere. *Sacra Congr. Conc. in Hostunen.* 31. *Iulij* 1627. apud Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo festus n.*1. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.*3. *verbo festi dies n.*2.

Festos dies quamuis Regulares seruare te- 15
neantur, quos in sua diœcesi Episcopus ser- 16
uandos præceperit, ritus tamen eorum quoad Missas celebrandas, & cætera diuina Officia tam publicè quàm priuatim ab ipsis Regularibus in eorum Ecclesiis persoluenda illis festis permanere debent, nec circa hæc ab Episcopis quoquo modo quicquam in contrarium eisdē Regularibus præcipi potest: quod si de facto præceperint Regulares, neutiquā ipsis Episcopis obedire tenentur. Verùm quoad conciones & lectiones, quas iidem Regulares ad populum habuerint, debent se conformare Euangeliis, & Epistolis, quibus Clerus secularis vtitur illis diebus festis. *Sacra Congr.*

Congr. Conc. testibus Quarant. *in sum. Bullary verbo priuilegia Regularium*, Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. n. 47. vers. dies festos*, Laurent de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom. 1. const.* 28. *Leonis X. n. 2.* Ioan. Maria Nouar. *verbo festus n. 2. cum seqq.* meripso *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg.* 105. *n. 34. & 35.*

17 Festa obseruari iussit, eorumque diebus nundinas, mercatus, profanasque negotiationes fieri prohibuit, ac festa de consuetudine locorum celebrari solita, obseruari præcepit *Pius V. constit. 15.* incip. *Cum primùm, Kalend. Aprilis* 1566. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 2. pag.* Cæterum his diebus festis licet agazonibus, ac aliis iumentorum vectoribus, seu mercium conductoribus, baiulis, & aliis huiusmodi seruientibus, ac ministris sarcinas, & onera nundinarum exonerare, & deponere, inceptúmque iter, Missa prius audita transeundo prosequi, & continuare: non autem debent sarcinas componere, & iumenta onerate ad iter denuò incipiendum, neque mercatoribus, aut aliis etiam Viatoribus iis diebus etiam clausis apothecis merces vendere, emere, aut asportare licet, nisi tantum ad victum necessaria, aut alia minuscula, & modici valoris, & momenti, opera iam confiata atque laborata pro transeuntium hospitum aduenarum, & cæterorum, vrgenti & præsentanea necessitate, & opportunitate, in quo partes erunt Episcopi propositis edictis prouidere. vt ipsi dies festi debita obseruatione colantur, simulque populorum eò confluentium necessitatibus quantum fine dicta offensione fieri posest, consulatur. Quoad iudicia autem quæ dominicis, & festis diebus silere debent, id obseruari poterit quod Iure communi permittitur in quibusdam vrgentibus casibus, qui moram, & dilationem non patiuntur, in quibus, & aliis iurisdictionem censuum nundinis propositorum concernentibus constitutiones, & Summorum Pontificum, si quæ habent priuilegia, & allegatum Breue felicis recordationis Pij V. seruandum est. *Sacra Congr. Rit. in Recannten. 9. Decembris* 1600. referente Sellio *in selectis Canon. cap. 29. n. 51.*

18 Festis diebus licet date operam rebus ad vitam necessariis, ac tempore perituris, præsertim tempore vindemiarum, & messium, ac recollectionis fructuum, vel vbi necessitas vrgeat, & suadeat pietas, ad Ordinarij cuiuscúque iudicium & censuram *Sacra Congr. Conc.* referentibus Quaranta *in sum. Bullarum verbo dies festi*, Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. num. 23.*

19 Festis diebus possunt vendi necessaria ad victum humanum etiam ante concionem, & Missæ Conuentualis celebrationem. *Sacra Barbos. Apost. Decis. Sum.* *Cong. Rit. in Vlixbonen. 30. Martij* 1621. quam adducit Sellius *d. cap. 3. n. 79.*

Plura vide in verbo *Dies festi*, *collect.* 251. & *in verbo translationes Sanctorum, & festorum collect.* 706.

SVMMARIVM.

1 *S. Annæ festum quando institutum.*
2 *Annunciationis festum non licet celebrare in hebdomada sancta.*
3 *S. Benedicti festum vt de præcepto seruetur à subditis Monachorum eiusdem Ordinis in Regno Portugaliæ conceditur.*
4 *S. Bernardi festum colendum in ciuitate Panormitana conceditur.*
5 *S. Caroli Borromæi festum die 4. Nouembris celebrari mandatur.*
6 *Cathedræ sancti Petri festum Romæ restituitur.*
7 *Conceptionis Sanctissimæ festum celebrandum die 8. Decembris.*
8 *Corporis Christi festum feria quinta post octauam Pentecostes celebrandum.*
9 *Dedicationis Ecclesiæ festum celebrari potest, licet non constet de die certo.*
10 *Dedicationis Ecclesiæ Cathedralis festum sub ritu duplici cum octaua pro ciuitate & diœcesi conceditur, pro aliis Ecclesiis diœcesis ritu duplici sine octaua.*
11 *S. Dominici festum die S. Augusti celebrari consuetum ad diem 4. eiusdem mensis transfertur.*
12 *B. Felicis de Cantalicio festum à Monialibus Capuccinis celebrari conceditur.*
13 *S. Gundisalui festum vt celebrari possit in Insulis Canariæ & Tanariffæ conceditur.*
14 *S. Iacobi Salomonij festum vt Venetiis celebrari possit conceditur.*
15 *S. Iosephi festum de præcepto seruandus per totum Orbem instituitur.*
16 *SS. Iusti & Pastoris translationis festum à die 7. Martij ad diem 5. Maij transfertur.*
17 *S. Ludouici Regis Gallorum festum in Regno & dominio talis Regis de præcepto sub ritu duplici celebrari posse conceditur.*
18 *B. Mariæ Trifernaten. festum vt possit transferri conceditur.*
19 *B. Mariæ do Emparo festum, vt tanquam festiuum colatur in Parochia, vbi sita est, conceditur.*
20 *S. Mariæ de Victoria festum die 7. Octobris celebrandum instituitur.*
21 *S. Martini Episcopi Turonen. festum vt sub ritu duplici celebretur in ciuitate Limana conceditur.*
22 *S. Mauri festum vt in diœcesi Valentina obseruetur fuit concessum.*

23 *S. Norberti festum, quod die 6. Iunij celebratur, in eius Religionem transferatur ad diem 11. Iulij.*

24 *Purificationis B. Mariæ festum si venerit in Dominica Sexagesimæ celebrandum est cum commemoratione Dominicæ.*

25 *S. Raymundi festum ex præcepto Synodali celebratur in principatu Cathaloniæ.*

26 *S. Rochi festum cum officio quibus Ecclesiis concessum fuerit, ostenditur.*

27 *S. Ruperti festum vt ex die 27. Martij transferatur in 2. Maij in Ecclesia Salisburgen. conceditur.*

28 *S. Sixti festum in ciuitate Alatrina quomodo celebrandum? remissiuè.*

29 *S. Thomæ mart. Ordinis Carmel. festū vt possit ad primam Dominicam post Epiphaniam transferri in ciuitate Bononien. conceditur.*

30 *S. Stanislai festum ex die 8. Maij transfertur ad diem 7. eiusdem mensis.*

31 *Festum S. Vbaldi die 16. Maij agi posse.*

32 *Festum S. Vincentij, & Officium ritu dupl. pro Eccles. Maioricen. conceditur.*

33 *Visitationis B. Mariæ festum instituit Bonifacius IX.*

34 *Translationis S. Domus Lauretanæ festum cum Officio, & Missa recitari posse conceditur in prouincia Marchiæ.*

35 *Transferri non possunt festa Sanctorum certa die adscripta in Kalendario, vel martyrologio.*

Festa propria.

COLLECT. CCCLVI.

1 FEstum S. Annæ Matris B. Virginis Mariæ institutū à *Gregorio XIII. constit.* 87. incip. *Sancta mater Kalend. Maij* 1584 apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 471. aliàs *pag.* 354. in nouiss. impress. Vide suprà *collect.* 26.

2 Festum Annunciationis B. Virginis non licet celebrare in maiori hebdomada, dum Ecclesia celebrat Passionem Domini. *Sacra Congr. Rit. in Spoletana* 15. *Martij* 1614. teste Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 103.

3 Festum sancti Benedicti vt de præcepto seruetur à subditis Monachorum eiusdem Ordinis in Regno Portugaliæ conceditur. *Sacra Cong. Rit. in Portugalen.* 23. *Nouembris* 1602. quam citat Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 101.

4 Festum sancti Bernardi in ciuitate Panormitana colendum conceditur. *Sacra Congreg. Rit. in Panormitana* 17. *May* 1600. quam refert Sellius *in selectis Canon cap.* 75. *n.* 16.

5 Festum sancti Caroli Borromæi celebrandum esse die 4. Nouembris declarauit. *Sacra Congr. Rit. in S. Caroli Borromæi* 9. *Octobris* 1610. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis num.* 106

Festum Cathedræ S. Petri Romæ restituit 6
Paulus IV. constit. 13. incip. *Ineffabilis* 8. *Id. Ianuarij* 1558. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 732. aliàs *pag.* 597. in nouiss. impress.

Festum Conceptionis sanctissimæ à Socie- 7
tate erecta in Ecclesia Annunciationis terræ Argentiæ Agathen. diœcesis, & à Fratribus sancti Augustini eiusdem terræ celebrari debere die octaua Decembris declarauit *Sacra Congr. Rit. in Agathen.* 29. *February* 1618. referente Aldano *d. tit.* 18 *n.* 104.

Festum Corporis Christi feria quinta post 8
octauam Pentecostes celebrari iussit *Vrbanus IV. constit.* 1. incip. *Transiturus de mundo* 1262. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 94. aliàs *pag.* 118. in nouiss. impress. Vide plura supra *collect.* 231.

Festum Dedicationis Ecclesiæ celebrari 9
potest, licet non constet de die certo. *Sacra Congr. Rit. in Cæsaraugustana* 7. *Decembris* 1601. attestante Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 105.

Festum Dedicationis Ecclesiæ Cathe- 10
dralis sub ritu duplici cum octaua conceditur pro Ecclesia, & ciuitate, pro aliis verò Ecclesiis diœcesis sub ritu duplici sine octaua. *Sacra Congr. Rit. in Conchen.* 2. *Maij* 1619. de qua mentionem fecit Sellius *d. cap.* 75. *n.* 18.

Festum S. Dominici die 5. Augusti cele- 11
brari consuetum, ad diem 4. eiusdem mensis transtulit *Paulus IV. constit.* 15. incip. *Gloriosus* 6. *Id. Augusti* 1558 apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1 *pag.* 734.

Festum B. Felicis de Cantalicio à Monia- 12
libus Cappuccinis celebrari posse censuit *Sacra Congr. Rit.* 3. *Aprilis* 1632. quam citat Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 10. *n.* 16.

Festum S. Gundisalui vt celebrari possit in 13
Insula Canarien. sicut in insulis Tanarissæ conceditur. *Sacra Cong. Rit. in Canarien.* 23. *Nouembris* 1602. penes Aldan *d. tit.* 18. *n.* 107.

Festum S. Iacobi Salomonij, vt Venetiis 14
celebrari possit conceditur à *Sacra Congr. Rit. in Venetiarum* 3. *Iunij & 23. Octobris* 1617. teste Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 108.

Festum S. Ianuarij Episcopi & mart. renouauit *Sixtus V. const.* 23. incip. *Pia Kalend. Februarij* 1586. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 516.

Festum S. Iosephi de præcepto seruandum 15
per totum Orbem instituitur. *Sacra Congr. Rit.* 8. *Maij* 1621. *& in Angren.* 15. *Decembris* 1632. quarum meminit Bonfadin. *d. resol.* 10. *num.* 17.

Festum translationis SS. Iusti, & Pastoris 16
à die 7. Martij ad diem 5. Maij posse transferri declaratur attentis narratis. *Sacra Congr. Rit.*

Rit. in Compluten. 21. *Martij* 1609. quam adducit Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 109.

17 Festum S. Ludouici Regis Gallorum vt de præcepto sub ritu duplici seruari & celebrari possit in Regno, & dominio Regis Gallorum concedi posse censuit *S. Congr. Rit. in Gallia-rum* 15. *Martij* 1608. teste Sellio *d. cap.* 75. *num.* 19.

18 Festum B. Mariæ Tiphernaten. vt celebrari possit cum Officio de communi vnius Virg. & cum Missa in Ecclesia, vbi eius Corpus sepultum est, indulsit *S. Congr. Rit. in Tiphernaten.* 24. *Augusti* 1609. & vt idem festum possit transferri iuxta regulas & rubricas Breuiarij si venerit in aliquo die impedito, concessit *Sacra Congr. Rit. in Tiphernaten.* 28. *Nouembris* 1609. quam commemorat Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 111.

19 Festum B. Mariæ do Empato vt tanquam festiuum colatur in Parochia vbi sita est, indulgetur. *Sacra Congr. Rit. in Conchen.* 23. *Nouembris* 1602. penes Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 112.

20 Festum S. Mariæ de Victoria die 7. Octobris celebrandum instituit *Gregorius XIII. constit.* 11. incip. *Monet Apostolus* 1. *Aprilis* 1573. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 373. aliàs *pag.* 281. in nouiss. impress.

21 Festum S. Martini Episcopi Turonen. vt sub ritu duplici celebretur in ciuitate Liman. in Indiis Occidentalibus, sicut celebratur Romæ conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Liman. in Indiis*, quam refert Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 113.

22 Festum S. Mauri vt in diœcesi Valentina obseruetur, concessum fuit *à Sacra Congr. Rit. in Valentina* 8. *Martij* 1600. penes Sellium *d. cap.* 75. *num.* 20.

23 Festum S. Norberti quod sub die 6. Iunij celebratur, in eius Religione transtulit ad diem 11. mensis Iulij *Vrbanus VIII.* per suas litteras in forma Breuis *sub die* 14. *Aprilis* 1625.

24 Festum Purificationis B. Mariæ si venerit in Dominica Sexagesimæ celebrandum est cum commemoratione Dominicæ. *Sacra Congr. Rit. sub die* 25. *Ianuarij* 1603. ex quo de dicto anno festum Purificationis venit in Sexagesima, citat Sellius *d. cap.* 75. *n.* 21. Et Præsentationis eiusdem B. Mariæ festum ab antiquissimis vsque temporibus vbique gentium summa cum veneratione obseruatum die 21. Nouembris duplici officio quorannis agi iubet *Sixtus V. sua Constit.* 7 incip. *Intemeratæ Kalend. Septembris* 1585. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 494.

25 Festum S. Raymundi ex præcepto synodali seruatur in Principatu Cathaloniæ. *Sacra Congr. Rit. in Terraconen.* 23. *Nouembris* 1602. referente Aldano *d. tit.* 18. *num.* 115.

Festum S. Rochi cum officio conceditur 26
Communitati terræ Solaroli Fauentinæ diœcesis, & pro vna vice tantum Missa solemnis votiua in eius honorem in capella eius nomini dicata vt celebrari possit, conceditur, non obstante quod in dicta terra non adsit Ecclesia in eius honorem dicata. *Sacra Congr. Rit. in Fauentina* 9. *Aprilis* 1633. quam refert Bonfadin. *d. resol.* 10. *num.* 19. Et huius Sancti officium & Missa de communi Confes. non Pont. conceditur in iis tantum locis vbi adsunt Ecclesiæ in eius honorem ædificatæ, & seruatis rubricis Breuiarij. *Eadem sacra Congr. Rit. sub die* 30. *Iulij* 1629. refert Castellin. *de dilat. canonizat. Sanctorum pag.* 81.

Festum S. Ruperti vt ex die 27. Martij 27
transferatur in 2. Maij in Ecclesia Salisburgen. conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Salisburgen.* 19. *Ianuary* cuius meminit Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 117.

Festum S. Sixti in ciuitate Alatrina quo- 28
modo celebrandum declarauit *Sacra Congreg. Rit. in Alatrina* 25. *Ianuarij* 1603. quam adducit Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 120.

Festum S. Thomæ mart. Ordinis Carme- 29
litarum vt possit ad primam Dominicam post Epiphaniam transferri in ciuitate Bononiensi conceditur à *Sacra Congr. Rit. in Bononien.* 20. *Decembris* 1614. penes Sellium *in selectis Canon. cap.* 75. *n.* 23.

Festum S. Stanislai die 8. mensis Maij ce- 30
lebrandum ad diem 7. eiusdem mensis transtulit *Clemens VIII. constit.* 31. incip. *Quæ ad Sanctorum* 4. *Iulij* 1595. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 46.

Festum S. Vbaldi die 16. Maij agi posse ius- 31
sit, & de eodem vti Pontifice & Confessore commemorationem tanquam de festo simplici in vniuerso Orbe fieri posse censuit. *Sacra Congr. Rit. in Eugubina* 24. *Septembr.* 1605. *Paulus V. Constit.* 7. incip. *Ex iniuncto* 26. *Octobris* 1605. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *p.* 183.

Festum S. Vincentij & officium ritu du- 32
plici pro Ecclesia Maioticen. conceditur. à *Sacra Congr. Rit. in Maioricen.* 25. *Ianuarij* 1602. Et pro Ecclesia, & diœcesi Oscen. *Eadem S. Congr.* 26. *Februar.* 1611. Et pro Clericis Regularibus S. Pauli Cremonen. *Eadem S. Congr. in Cremonen.* 18. *Mart.* 1617. quas refert Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 122.

Festum visitationis B. Mariæ Virginis in- 33
stituit *Bonifacius IX. constit.* 1. incip. *Superni* 5. *Id. Nouembris* 1390. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 229.

Festum translationis S. Domus Lauretanæ 34
cum officio, & Missa recitari conceditur in prouincia Marchiæ ad instar recitari in ipsa domo Lauretana. *Sacra Congr. Rit. sub die* 29. *Nouembr.* 1632. teste Bonfad. *d. resol.* 10. *n.* 17.

Festa Sanctorũ certa die adscripta in Kalendario, vel Martyrologio non possunt trãsferri. *Sacra Congr. Rit. in Alben* 14. *Nouembris* 1620. referente Aldano *d. tit.* 18 *num.* 121.

Fidei professio, vide *in verbo Professio Fidei collect.* 611.

SVMMARIVM.

1 *Cardinales creari non possunt, filios, filiasue habentes.*

2 *Pœna vltimi supplicy plectuntur filiam, vel matrem nefario coitu cognoscentes.*

3 *Ordinari potest filius legitimus ab Episcopo originis paterna.*

4 *Pensionem super beneficio paterno habere non obstat filio legitimo Sacerdotis.*

5 *Beneficium paternum vt immediatè obtinere posit filius legitimus, eget dispensatione.*

6 *Beneficium de iurepatronatus, quod obtinuit pater, non potest obtinere filius legitimus immediatè absque dispensatione, etiamsi in fundatione vocati sint proximiores de genere.*

7 *Fori priuilegio gaudet filius legitimus Clerici, durante vita eius patris.*

8 *Missam celebrare in eadem Ecclesia non prohibentur pater. & filius, dummodo ambo non obtineant beneficium in ea.*

9 *Processionaliter incedere insimul possunt pater & filius, vnus tanquam capellanus, & alter tanquam beneficiatus diuersarum Ecclesiarum.*

10 *Beneficij possessionem si quis per procuratorem accepit, tunc eius filius non potest habere aliud in eadem Ecclesia.*

11 *Beneficium resignare cogendus est filius, quod obtinet in illa Ecclesia in qua pater obtinuit.*

12 *Naturales filij comprehenduntur sub dispositione Concil. cap. 15. sess. 25. de reformat.*

13 *Ecclesiæ receptitiæ clericus esse non potest filius illegitimus, in qua similiter eius pater clericus extitit.*

14 *Pater si solam sedem in choro habuit, inibi beneficium obtinere non potest filius illegitimus.*

15 *Episcopatum nuper erectum ex parte diœcesis, in qua eius pater fuit Archiepiscopus, prohibetur obtinere filius illegitimus.*

16 *Missas etiam deuotionis gratia celebrare prohibetur filius illegitimus in Ecclesia in qua eius pater beneficium obtinet.*

17 *Beneficium obtinere prohibetur filius illegitimus in Ecclesia, in qua pater vt cantor musicæ tantum cantat.*

18 *Beneficium obtinere non potest filius illegitimus quod olim pater suus absque legitimo titulo, & minus pacificè aliquandiu possedit.*

19 *Beneficium obtinere non potest filius illegitimus in eadem Ecclesia in qua pater, Capellaniam obtinuit, & postea illa dimissa, habituque seculari assumpto vxorem duxit.*

20 *Habitare cum patribus non prohibentur filij illegitimi.*

21 *Pensionem obtinere non prohibetur filius illegitimus, quam pater legitima facultate suffultus in eum transtulit.*

22 *Beneficium obtinere potest filius illegitimus in Ecclesia, in qua eius pater tanquam capellanus amouibilis inseruiuit.*

23 *Ecclesiam filialem & dependentem an obtinere possit filius illegitimus, si eius pater fuit Rector Ecclesiæ Matricis.*

24 *Filij Presbyterorum ex fornicatione nati beneficia ecclesiastica per eorum patres obtenta mediatè, vel immediatè impetrare non possunt.*

Filius.

Collect. CCCLVII.

Filios, filiasue habentes non possunt Car- 1
dinales creari *Sixtus V. constit.* 50. incip.
Postquam 3. *Non. Decembris* 1586. apud Laert.
Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 564, aliàs *pag.*
427. in nouiss. impress.

Filiam, & matrem nefario coitu cognos- 2
centes vltimi supplicij pœna plectuntur. *Sixtus
V. constit.* 54. incip. *Volentes* 3. *Non. Decembris*
1586. apud Laert. Cherub *d. tom.* 2. *pag.*
570. aliàs *pag.* 433. in nouiss. impress.

Filius legitimus potest ab Episcopo originis 3
paternæ legitime ordinari, tametsi pater tempore
natiuitatis ipsius filij ad aliam diœcesim
iam transtulisset domicilium. *Sacr. Cong. Conc.
sub die* 16. *Decembris* 1599. quam refert Aldan.
in compendio Canon. resolut. lib. 2. *tit.* 36. *n.* 12.

Filio legitimo Sacerdotis non obstat ha- 4
bere pensionem super beneficio paterno. *Sacra
Cong. Conc. sub die* 11. *January* 1601. testibus
Nicol. Garc. *de benefic. p.* 7. *cap.* 3. *num.* 3.
Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ
lib.* 2. *tit.* 19. l. 1. *de filiis Presbyt. n.* 9.

Filius quamuis legitimus eget dispensatio- 5
ne ad obtinendum immediatè beneficium
paternum. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar.
d. l. 1. *de filiis Presbyt. n* 4.

Filius ex legitimo matrimonio natus eget 6
dispensatione aliàs ex gratia concedenda vt
possit immediate obtinere beneficium de iu-

zepatro

iepatronatus, quod obtinuit pater, ad quod beneficium in fundatione sunt vocati proximiores de genere. *Sacra Cong. Conc.* 23. *Augusti* 1631. quam citat Bonfadin. *in thesauro Canon. decis. resolut.* 11. *n.* 25.

7 Filius legitimus clerici ante clericatum susceptus gaudet priuilegio fori durante vita eius patris. *Sacra Congreg. Immunitatis in Callien.* 18. *Martij* 1631. cuius meminit Bonfadin. *d. resol.* 11. *n.* 26.

8 Filius & pater non prohibentur quin possint celebrare Missam in eadem Ecclesia, dūmodo ambo non obtineant beneficium in ea, sed id fiat ab altero deuotionis gratia ab altero causa legati, quod relictum sit Missam celebrantibus. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benef. p.* 7. *cap.* 3. *n.* 73. Armendar. *d. l.* 1. *de filiis presbyt. n.* 33. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 11. *cap.* 13. *n.* 67. *in fine* Sigism. à Bononia *de elect. Regul. dub.* 73. *n.* 7. *in princ.* Vnde non est molestia exhibenda illegitimo Presbytero celebranti Missam ob quoddam legatum in eadem Ecclesia, in qua pater celebrat ob deuotionem, cum neuter habeat beneficium, & hic casus non sit prohibitus à Concilio. *Eadem Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. c.* 3. *n.* 73. Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. num.* 34. Campan. *loco proximè citato.*

9 Filius & pater possunt insimul processionaliter incedere, vnus tanquam beneficiatus & alter tanquam Capellanus diuersarum Ecclesiarum. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. c.* 3. *n.* 56. *in* 3. *declar.* Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. n.* 30. quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 65. *n.* 22.

10 Filius eius qui tantum per procuratorem cœpit beneficij possessionem, non potest habere aliud in eadem Ecclesia, secus si illius pater nunquam per se, vel procuratorem beneficij possessionem obtinuisset: aut super eo litteras Apost. non expediuisset, si eius collatio ad Sedem Apostol. spectabat. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *d. p.* 7. *cap.* 3. *n.* 56. *declar.* 44. Iulio Lauorio *var. lucubrat. tom.* 1. *tit.* 4. *cap.* 16. *num.* 51. Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. num.* 21. Campan. *in diuersor. Iuris Canon. rub.* 11. *cap.* 13. *num.* 67. *vers. sed his.*

11 Filius omnino cogendus est resignare beneficium, quod obtinet in illa Ecclesia, in qua pater obtinuit, quia filius semper repræsentat incontinentiam patris, hoc tamen moderatum quandoque fuit de consensu Ordinariorum, si pater resignasset sua sponte suum beneficium. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garcia *d. p.* 7. *cap.* 3. *num.* 75.

12 Filij naturales procreati tempore, quo eorum parentes nondum erant effecti clerici, comprehenduntur sub dispositione *Concilij cap.* 15. *sess.* 25. *de reform. Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 7. *c.* 3. *num.* 15. Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. num.* 7. Sigism. à Bononia *d. tract. de elect. Regul dub.* 73. *num.* 2.

Filio illegitimo obstant *Concilium cap.* 15. *sess.* 25. *de reform.* quominus in Clericum Ecclesiæ receptitiæ, in qua recepti absque alia prouisione Diuinis inseruire, & massæ communis participes esse consueuerunt, admitti queat, propterea quod eius pater duodecim ab hinc annis defunctus in ipsa Ecclesia receptitia in Clericum admissus & ipse fuit, Diuinisque inibi inseruiuit, atque emolumenta consueta percepit, quia receptitius dicitur beneficiatus. *Sacra Congr. Conc. sub die* 2. *Decembris* 1605. quam citat Aldan. *dict. tit.* 36. *num.* 15. 13

Filius illegitimus per *Concil. sess.* 25. *cap.* 15. *de reform.* excluditur ne possit obtinere beneficium in Ecclesia, in qua eius pater habuit solam sedem in choro ratione Dignitatis, quam in alia Ecclesia obtinebat. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol Garc. *d. p.* 7. *cap.* 3 *n.* 66. 14

Filius illegitimus decreto *Concilij cap.* 15. *sess.* 25. *de reform.* non prohibetur obtinere Episcopatum nuper erectum ex parte diœcesis, in qua eius pater fuit Archiepiscopus, quia Concilium strictè est intelligendum in casu odioso, & loquitur in Ecclesia. *Sacra Congr. Conc. sub die* 12. *Februarij* 1598. quam adducit Aldan. *d. tit.* 36. *num.* 16. 15

Filius illegitimus prohibetur etiam deuotionis gratia Missas celebrare in Ecclesia, in qua eius pater beneficium obtinet, vel obtinuit, vt censuerunt Cardinales sancti Marcelli, de Camerino, Sanctorum quatuor, Blāchettus, Mantica, Vicecomes, & Ossatus; Ex altera parte fuerunt Cardinales de Monrelparo, Iustinianus, à Monte, Parauicinus, & Plattus, *sub die* 22. *Ianuarij* 1602. de qua Aldan. *d. tit.* 36. *n.* 17. 16

Filius illegitimus prohibetur beneficium obtinere in Ecclesia, in qua pater vt cantor musicæ tantum cantat, quia Concilium dicit, *nec in dictis Ecclesiis quoquo modo ministrare,* &c. Eadem enim est ratio siue ministret in officio, siue in beneficio. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *d. p.* 7. *cap.* 3. *n.* 68. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 19. *l.* 1. *de filiis Presbyt. n.* 28. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 11. *c.* 13. *n.* 67. *vers. & quia*, quos cum aliis refero *de officio & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 65. *n.* 21. 17

Filius illegitimus non potest obtinere beneficium, quod olim pater suus absque legitimo titulo, & minus pacificè aliquandiu possedit. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 7. *c.* 3. *n.* 59. Armend *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. n.* 23. 18

19 Filius illegitimus, cuius pater cùm esset Clericus primæ Tonsuræ, Capellaniam Cathedralis obtinuit,& deinde tam Capellania, quàm Tonsura dimissa, habituque seculari assumpto, huiusmodi filium suscepit, ac demum vxorem duxit, illaque defuncta aliam accepit, in eoque statu postea semper perseuerauit,prohibetur decreto *Concilij c. 15. sess. 25. de reform.* in eadem Ecclesia beneficium obtinere. *Sacra Congr.Conc.sub die 24. Ianuarij* 1602.apud Aldan. *d. tit. 36. n.18.*

20 Filij illegitimi Clericorum non prohibentur *decreto Concilij sess 25. c.15.de reform.* cum patribus habitare, nec de iure adest talis prohibitio,quamuis aliqui Episcopi,seu Ordinarij id prohibeant sine causa. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Nicol.Garc.*p.7.c.7.num.*85. Armendar.*d.l.1. de filiis Presbyt. n.* 35. Sigism à Bononia *de elect. Regul. dub.* 75.*n.7. vers. septimo*, Iul.Lauor. *var. lucubrat. tom. 1.tit.4. c.16 n* 55.quos eum aliis citaui *d. p.* 3. *alleg.* 65. *num.*14.

21 Filius illegitimus non prohibetur obtinere pensionem super beneficio, quam pater à se obtentam legitima facultate suffultus transtulit postea in eundem filium. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Aldan. *d.lib.2.tit.5.n.11.*

22 Filius illegitimus ex decreto Conc sess.25. cap.15. de reform. non prohibetur quominus tanquam Capellanus amouibilis deseruire possit,atque obtinere beneficium in Ecclesia, in qua eius pater nunquam fuit intitulatus ad aliquod beneficium ecclesiasticum, licet pro Capellano amouibili inseruierit dictæ Ecclesiæ. *Sacra Cong.Conc.*penes Nicol. Garc. *d.p.7. cap.* 3. *n* 72. Armendar. *d. l.1. de filiis Presbyt. n.* 32. Stephan. Gratian. *discept. forens.cap.* 397. *n.* 24. *cum seqq.* quos cum aliis refero *d. alleg.* 65. *num.* 5.

23 Filius illegitimus, cuius pater fuit Rector Ecclesiæ Matricis potest Ecclesiam filialem obtinere, dependentem, seu aliàs illi vnitam, in qua eadem Matrix habet etiam quædam iura Parochialia,modò vnio facta sit accessoriè,&per viam subiectionis Ecclesiæ Matrici, & pater in ea non ministrauerit, vnitam verò æquè principaliter, ita vt intitulatus in vna,censeatur in vtraque intitulatus,aut si in vtraque pater ministrauit, obtinere non potest: sicut etiamsi obtinens Ecclesiam vnitam teneretur ministrare in principali *Sacra Cong. Conc.*testibus Nicol.Garc. *d.p.* 7. *cap.* 3. *num.* 62. Armend *d.l.1. de filiis Presbyt. n.*24. Campan.*d cap.13.n.67.vers. cum vero.*

24 Filij Presbyterorum ex fornicatione nati beneficia ecclesiastica per eorum patres obtenta nullo vnquam tempore mediatè & immediatè impetrare possunt.*Clemens VII.constit.* 30. aliàs 36. incip. *Ad Canonum, de anno* 1530. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 499. in nouiss. impress.de qua Scortia *in selectas Summorum Pontificum constitutiones epith.* 59. *Clemens VIII. constit.*30.incip. *Illis quæ*, 8.*Nouembris* 1594. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.3.pag.44.*

SS. Firmus, & Rusticus.

Collect. CCCLVIII.

SAncti Firmi, & S.Rustici Lectiones pro Ecclesia Bergomen. approbantur à *Sacra Congreg. Rit. in Bergomen.* 17.*Nouembris* 1611. cuius meminit Aldan. *in compendio Canonicarum resolut. lib.1.tit.18. de Sanctis n.*125.

S. Flauia.

Collect. CCCLIX.

SAnctæ Flauiæ corpus Messanæ inuentum pro tali habendum esse declaratur à *Sacra Cong. Rit. in Messanen.* 15.& 19. *Ianuarij* 1611. Et eius Officium conceditur ab eadem *Sacra Congr.die* 26.*Ianuarij eiusdem anni*, quas refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.*18. *de Sanctis num.*126.

Floriacenses Monachi, vide in verbo *Monachi Floriacenses collect.*497.

SVMMARIVM.

1 *Fori priuilegio gaudet, & ad personalia ciuitatis munia minimè tenetur Fiscalis Curiæ Episcopalis.*
2 *Familiarium Episcopi appellatione venit Fiscalis Curiæ Episcopalis.*
3 *Pœnarum criminalium pars aliqua fiscali assignari potest.*
4 *Episcopus,& Notarij de pœnis criminalibus nullo modo participare debent.*
5 *Visitatione personarum Cathedralis Ecclesiæ in criminibus Canonicorum reorum potest Episcopus assumere fiscalem suum.*

Fiscalis Curiæ Episcopalis.

Collect. CCCLX.

FIscalis, quem Episcopus habet in ciuitate, seu in aliquo castro, in quo temporalem, spiritualemque iurisdictionem exercet, gaudet priuilegio fori, & ad personalia ciuitatis munia minimè tenetur. *Sacra Congr. Episcop,* 1

Episcop. & Regul. in Vasion. 11. *Decembris* 1614. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 7. *n.* 72.

2 Fiscalis Curiæ Episcopalis comprehenditur appellatione familiarium Episcopi. *Eadem S. Congr. Episcop. & Regul. in dicta Vasionen.* cuius meminit Aurel. August. Taurell. apud me *de Iure ecclesi. vniu. lib.* 1. *cap.* 39. §. 4. *n.* 34.

3 Fiscali assignari potest pars aliqua pœnarum criminalium. Sed Episcopus, & Nota-
4 rij nullo modo ex illis participare debent. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Ciuitatis Castelli* 4. *Septembris* 1595. quam citat Sellius *d. cap.* 7. *n.* 73.

5 Fiscalem suum, qui interuenire solet in criminibus Canonicorum reorum, vel alium quem magis voluerit, potest assumere Episcopus in visitatione personarum Cathedralis Ecclesiæ, non tenetur tamen ad sumendum Capellanum de choro. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis n* 91. *in fine, & n.* 92. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 73. *n.* 8.

Floriacenses Monachi, vide in verbo *Monachi Floriacenses. collect.* 497.

SVMMARIVM.

1 *Clericus vt gaudere possit priuilegio fori copulatiuè tria requisita debent concurrere.*

2 *Clericus, qui ante delictum inseruire Ecclesia consueuit, etiam interruptè, & absque Episcopi mandato fori priuilegio gaudet.*

3 *Clericus in minoribus, incedens in habitu & Tonsura, & Ecclesia inseruiens, licet nulli esset adscriptus, fori priuilegio gaudet.*

4 *Clericus in minoribus, incedens in habitu & Tonsura, Ecclesia deseruiens non tamen de mandato Episcopi, fori priuilegio gaudet.*

5 *Enormitatibus se immiscens clericus quando sine monitione censeatur priuilegio clericali renuntiare, ostenditur.*

6 *Clerici in habitu, & Tonsura non incedentes quamuis priuilegio fori non gaudeant possunt nihilominus ab Episcopo puniri, si praueuerit.*

7 *Pensionem ecclesiasticam obtinens habetur pro clerico, & gaudet priuilegio fori.*

8 *Characterem & habitum clericalem assumens post delictum commissum quando possit coram seculari Iudice conueniri?*

9 *Promotus ad Ordines cum collatione vnius beneficij redditus duorum scutorum annuorum, gaudet fori priuilegio.*

10 *Subdiaconus, qui in vim Apost. dispensationis cum vidua Matrimonium contraxit, & dispensationes ecclesiasticas obtinet, gaudet fori priuilegio.*

11 *Protonotarij honorarij etiamsi Ecclesia non inseruiant, nec seruitio alicuius Ecclesia adscripti sint, dummodo in habitu clericali incedant, fori priuilegio gaudent.*

12 *Clericus in minoribus recusans frequentare scholas & Ecclesiam, si tamen esset probabilis spes profectus, priuilegio fori priuari non potest.*

13 *Clericus incedens in habitu, & Tonsura & in catalogo Clericorum Synodi diœcesana descriptus, quamuis de mandato Episcopi Ecclesia non inseruiat, fori priuilegio gaudet.*

14 *Clerici qui gaudeant fori priuilegio?*

15 *Filius legitimus Clerici ante clericatum susceptus gaudet fori priuilegio durante vita eius patris.*

16 *Clericus, qui ante carcerationem reassumpsit habitum gaudet fori priuilegio.*

17 *Laicus de præsenti gaudet fori priuilegio pro tempore, quo fuit Clericus.*

18 *Clerici coniugati in ciuilibus an fori priuilegio gaudeant?*

19 *Seruientes in accendendis lampadibus, & in aperiendis portis Ecclesia non gaudent fori priuilegio.*

Fori priuilegium.

COLLECT. CCCLXI.

Fori priuilegio vt Clericus gaudere possit, debent concurrere copulatiuè tria 1
requisita, videlicet quod gestauerit habitum, & Tonsuram clericalem, & Ecclesiæ ex mandato Episcopi inseruierit. *Sacra Congr. super controuers. iurisd. in Ariminen.* 21. *Ianuarij, &* 28. *Aprilis* 1626. vbi mandatum fuit Episcopo vt Clericum remitteret ad Præsidem Prouinciæ, nisi docuerit de clericatu, & requisitis à Concilio: refert R. P. D. Alexan. Sperel. *in decis. fori eccles. decis.* 26. *n.* 4.

Fori priuilegio gaudet Clericus, qui ante 2
delictum, Ecclesiæ inseruire consueuit etiam interruptè, & absque mandato Episcopi: *Sacra Congr. super controuersiis iurisd. in Baren. seu Minoricen.* 6. *Decembris* 1607. quam cita idem D. Sperel. *d. decis.* 26. *n.* 30.

Fori priuilegio gaudet Clericus in mino- 3
bus incedens in habitu & Tonsura, & Ecclesiæ inseruiens, licet nulli esset adscriptus. *Sacra Congr. Conc.* 30. *Iunij* 1609. cuius meminere D. Sperel. *d. decis.* 26 *num.* 31. Torreblanc. *de iure spirit. lib.* 15. *cap.* 5. *num.* 58. Ego *de iure eccles. vniuerso lib.* 1. *cap.* 39. §. 2. *n.* 36.

Fori priuilegio gaudet Clericus in mino- 4
ribus

ribus, habitum & Tonſuram deferens, & Eccleſiæ deſeruiens non tamen ex mandato Epiſcopi. *Sacra Congr. Conc. in Valentina* 29. *Iuny* 1628. penes me *d. lib.* 1. *c.* 39. §. 2. *n.* 34.

5 Fori & Priuilegio clericali abſque monitione aliqua videtur renuntiare clericus, qui in habitu, & Tonſura ſe immiſcet enormitatibus, & vicibus pluribus, ſecus ſi in habitu laicali hæc perpetraſſet, quia tunc requiritur monitio. *Sacra Congr Conc. in Motulen.* 1. *Februarij* 1620. de qua memini *d. lib.* 1. *cap.* 39. §. 2. *num.* 75. *in fine.*

6 Fori priuilegio licet non gaudeant clerici in habitu & Tunſura non incedentes, nihilominus non impeditur Epiſcopus quominus ſi præuenerit, eoſdem clericus punire poſſit. *Sacra Cong. Conc. in Iſernien.* 16. *Martij* 1606 *& in Valentina* 20. *Marty* 1607. *Sacra Congr. controuerſiis iuriſdictionalibus præpoſita in Neapolitana* 22. *Iuny* 1628. *& in Parmen.* 9 *Nouembris eiuſdem anni, &* 26. *Iuny* 1629. quam meminit R. P. D. Alex. Sperell *in deciſion fori eccleſ. deciſ.* 17 *num.* 33.

7 Fori priuilegio gaudet ille, cui reſeruata fuit penſio eccleſiaſtica, cum ad hunc effectum penſionem obtinens habeatur pro clerico. *Sacra Congr. Conc.* teſte Didaco Narbona *de ætate ad humanos actus requiſ. ann.* 14. *q.* 59. *a.* 10. & Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 19. *de foro comp. n* 3. *&* 7. etiamſi non incedat in habitu & Tonſura, eadem ſacra Congr. apud Nicol. Garc. *de benef. part.* 1 *cap.* 5. *num.* 70. & nouiſſimè *eadem ſacra Congr. Conc. in Portugalen.* 10. *Aprilis* 1622. quam refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi part.* 3. *alleg.* 57. *num.* 151.

8 Fori priuilegio gaudet clericus, , qui characterem, & habitum clericalem aſſumpſit poſt delictum, proceſſum, & fideiuſſionem de ſe repræſentando coram Iudice laico, & ſic à iuriſdictione Iudicis laici eſt liberatus quoad perſonam ſcilicet. Quod ſi fraus ſubſit (quam Iudex eccleſiaſticus inſpicere debet) poterit Iudex ſecularis proceſſui finem imponere contra illum quoad bona procedendo. *Sacra Congr. Conc. in Papien. ſub die* 23. *May* 1626. quam ſequuta fuit *Sacra Cong. Immunitatis in Ciuitatis Caſtellana* 18. *February* 1631. cuius memini *d. tract. de Iure eccleſ lib.* 1. *c.* 39. §. 2. *n.* 89.

9 Fori priuilegio gaudet promotus ad Ordines cum collatione vnius beneficij redditus duorum ſcutorum annuorum, qui incedens in habitu laicali cum armis dum caperetur à birruariis vnum ex illis occidit, & ad carceres laicales adductus fuit. *Sacra Congr. Conc. in Ianuen.* 18. *Martij* 1628 cuius memini *d lib.* 1. *cap.* 39. §. 2. *n.* 17.

10 Fori priuilegio gaudet Subdiaconus, qui in vim Apoſt. diſpenſationis cum vidua matrimonium contraxit, & penſiones eccleſiaſticas obtinet. *Sacra Congr. Conc. ſub die* 24. *Martij &* 17. *Septembris* 1618. quam refert Sellius *in ſelectis eccleſ. c.* 16. *n.* 71.

11 Fori priuilegio gaudent Protonotarij honorarij, etiamſi Eccleſiæ non inſeruiant. *Sacra Cong. Conc. ſub die* 9 *Iulij* 1626. nec ſeruitio alicuius Eccleſiæ adſcripti ſint, dummodo in habitu clericali incedant. *Sacra Cong. in Toletana* 27. *Martij* 1632. quam adducit Bonfadin. *in theſauro eccleſiaſtic. deciſ. reſol.* 17. *n.* 20.

12 Fori priuilegio priuari non poteſt clericus in minoribus Ordinibus conſtitutus recuſans frequentare ſcholas, & Eccleſiam, ſi tamen eſſet probabilis ſpes profectus. *Sacra Congr. Conc. in Materanen.* 2. *Auguſti* 1631. quam refert Bonfadin *dicta reſol.* 17 *n.* 21.

13 Fori priuilegio gaudet clericus incedens in habitu, & Tonſura deſcriptus in catalogo clericorum, qui in Synodo diœceſana obedientiam præſtitit Ordinario, & per paucas vices in choro, & in proceſſionibus interfuit attentis circunſtantiis, quamuis alicui Eccleſiæ de mandato Epiſcopi non inſeruiat, vel beneficium eccleſiaſticum non habeat, *Sacra Congr. Conc. in nullius* 28. *Martij* 1628. penes Dianam *moral. reſolut. p.* 4. *tract.* 1. *reſol.* 2. *in fine*, & metipſum *d. lib.* 1. *c.* 39 §. 2. *n.* 35.

14 Fori priuilegio gaudent clerici in Sacris conſtituti, Beneficiari, Penſionarij, Protonotarij, & alia ſimilia officia obtinentes. Illi qui per modicum tempus habitum dimiſerunt, etiamſi tempore capturæ fuerint reperti in habitu ſeculari, & illi clerici in minoribus conſtituti non habentes qualitates *Concilij c.* 6 *ſeſſ.* 23. *de reform.* quando Iudex eccleſiaſticus præuenit. *Sacra Congr. Conc. in Leodien.* 9. *Nouembris* 1630. atteſtante Bonfadin. *d. reſol.* 17. *n.* 22.

15 Fori priuilegio gaudet filius legitimus clerici ante clericatum ſuſceptus, durante vita eius patris. *Sacra Congr. Immunitatis in Callien.* 18. *Marty* 16. de qua Bonfadin *d. reſol.* 17. *num.* 23.

16 Fori priuilegio gaudet clericus, qui ante carcerationem reaſſumpſerat habitum *Sacra Cong. Immunitatis in Roſſanen.* 18. *Martij* 1631. apud Bonfadin. *dicta reſol.* 17. *n.* 24.

17 Fori priuilegio gaudet de præſenti laicus pro tempore, quo fuit clericus. *S. Cong. Immunitatis in nullius Garopoli* 9. *Septembris* 1631. teſte Bonſadin. *dicta reſol.* 17. *n.* 25.

18 Fori priuilegio non gaudent in ciuilibus clerici coniugati tam Conſtitutione Bonifacij VIII. quam decreto Concilij Trid. niſi vbi de crimine etiam ciuiliter ageretur. *Sacra Cong. Conc. ſub die* 13. *Februarij* 161 . Et

Sacr.

Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die 10. *Februarij* 1618. Sed eos gaudere fori priuilegio in ciuilibus, præsertim in Regno Neapolitano, in quo ad est consuetudo, censuit *Sacra Congr. Immunitatis* 27. *Febrarij* 1630. penes Bonfadin. *d. resol.* 17. *n.* 26.

19 Fori priuilegio non gaudent illi, qui in accendendis lampadibus, & aperiendis Ecclesiæ portis deseruiunt. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 28. *Ianuary* 1603. quam citat Sellius *d. cap.* 16. *num.* 72.

Fori priuilegio an & quando gaudeat Oblatus. Vide *in verbo Oblatus collect.* 529.

Fori priuilegio gaudent Equites Ordinum Militarium, vide in verbo *Eques Regularis collect.* 303. *n.* 4.

Vide in verbo *Clericus quoad forum collect.* 157.

SVMMARIVM.

1 *Canonizationem sanctæ Franciscæ Romanæ fecit Paulus V.*

2 *Lectiones recitandæ in Officio S. Franciscæ Romanæ approbantur pro Monachis Oliuetanis, & Monialibus turris speculorum.*

3 *Officium S. Franciscæ Romanæ in Breuiario monastico S. Benedicti sub ritu duplici celebrandum inseritur.*

4 *Officium S. Franciscæ Romanæ sub ritu semiduplici in Vrbe ad libitum recitari posse conceditur.*

S. Francisca Romana.

Collect. CCCLXII.

1 SAnctã Franciscam Romanam canonicauit, & eius festum die 9. Martij celebrari iussit *Paulus V. constit.* 45. incip. *Cælestis* 4. *Kalend. Iunij* 1608. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 233. aliàs *pag.* 171. in nouiss. impress.

2 S Franciscæ Romanæ lectiones recitandæ in eius Officio approbantur pro Monachis Oliuetanis, & Monialibus turris Speculorum. *Sacra Cong. Rit. in Vrbis S. Franciscæ* 24. *Aprilis* 1610. quam refert Aldan. *in compendio ecclesiast. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis numer.* 130.

3 S. Franciscæ Romanæ Officium in Breuiario monastico S. Benedicti & Kalendario eiusdem sub duplici ritu & Missa cum propriis lectionibus iam approbatis inserendum & celebrandum conceditur ab eadem *Sacra Cong. Rit. in Oliuetana* 24. *Ianuarij* 1615. teste Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 131.

S. Franciscæ Romanæ Officium quod possit sub ritu semiduplici in Vrbe ad libitum recitari concessit eadem *Cong. Rit. in Vrbis* 13. *Martij* 1632. cuius meminit Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 1. *n.* 35. 4

SVMMARIVM.

1 *Canonizationem S. Francisci Assisiensis edixit, & eius festum die 4. Octobris agi iussit Gregorius IX. & de præcepto obseruandum statuit Sixtus IV.*

2 *Officium S. Francisci Assisien. vt possit à Conuentualibus singulis mensibus prima die non impedita celebrari, fuit concessum.*

3 *Canonizationem S. Francisci de Paula fecit, & eius festum die 2. Aprilis celebrari iussit Leo X.*

4 *Officiũ & Missam sancti Francisci de Paula approbauit Clemens VII.*

5 *Indulgentiam plenariam visitantibus Ecclesias Ordinis Minimorum in die S. Francisci de Paula concessit Gregorius XIII.*

6 *Festum diem sancti Francisci de Paula sub ritu duplici celebrari posse, & debere declarauit Paulus V.*

7 *Canonizationem S. Francisci Xauery è Societate Iesu fecit Gregorius XV.*

8 *Officium & Missa B. Francisci Borgiæ conceditur omnibus in familia Borgia ditionibus commorantibus, & Sacerdotibus quoad Missas ad Ecclesias Societatis Iesu confluentibus.*

S. Franciscus.

Collect. CCCLXIII.

SAnctum Franciscum Assisien. canonizauit, & eius festum die 4. Octobris agi iussit *Gregorius IX. constit.* 2. incip. *Mira*, 14. *Kalend. Augusti* 1228. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 51. aliàs *pag.* 84. Et de præcepto obseruandum statuit *Sixtus IV. constit.* 3. incip. *Præclara*, 5. *Non. Octobris* 1472. apud Laert. Cherubin. *d. tom.* 1. *pag.* 333. quam constit. non fuisse moribus vtentium approbatam refert Siluest. verbo Dominica n. 3. vers. sextum, sed rursus præcepit vbique obseruari *Sacra Cong. Rit. die* 3. *Ianuar.* 1612. quam citat Gauant. *in Rub. Breuiary sect.* 7. *cap.* 12. *num.* 4. 1

S. Francisci Assisien. Officium vt possit à Conuentualibus singulis mensibus prima die non impedita festo nouem lectionum celebrari conceditur *à Sacra Congr. Rit. sub die* 18. & 2

18. & 20. *Februarij* 1617. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit.* 18. *de Sanctis n.* 126. alias *pag.* 302. in nouiss. impress.

S. Francisci stygmata vide in verbo *Stygmata. collect.* 681.

3 S. Franciscum de Paula canonizauit, & eius festum die 2. Aprilis celebrari iussit *Leo X. constit.* 38. incip. *Excelsus* 1. *Maij* 1519. apud Laert. Cherub *in Bullario tom.* 1. *pag.* 528. alias *pag.* 446. & duplici officio venerari in Religione mandauit *Sixtus V. constit.* 8. incip. *In excelsi throno de ann.* 1585. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *in dicto Bullario pag.* 495. alias *pag.* 376. & apud Laurent. de Peyrinis *de priuil. Regul. const.* 1. *Sixti V.*

4 Sancti Francisci de Paula Officium & Missam approbat, & ex certa scientia confirmat, Indulgentiasque illud recitantibus, & Missam propriam celebrantibus concedit *Clemens VII. constit. sua* incip. *Libenter* 17. *Maij* 1528. apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. constit.* 2. *illius Pont. pag.* 211. Indulgentiam plenariam visitantibus Ecclesias Ordinis Minimorum in die S. Francisci concedit *Gregorius XIII. sua constit.* incip. *Ad augendam* 1. *Aprilis* 1579. apud Laurent. de Peyrinis *constit.* 4. *illius Pont. pag.* 292. Et per vniuersum Orbem ab omnibus vtriusque sexus Christi fidelibus eius festū diem sub ritu duplici celebrari posse & debere declarauit *Paulus V. constit. sua* incip. *Nomen.* 4. *Maij* 1613. apud Laurent. de Peyrinis *const.* 3. *illius Pont. pag.* 312. *in vltima impress. Placentina.*

5 S. Franciscum Xauerium è Societate IESV Indiarum Apostolum canonizauit Gregorius XV. die 12. Martij 1622. cum S. Isidoro agricola, Ignatio Loiola, Philippo Nerio Confessoribus, ac Teresia Virgine, sed morte præuentus Constitutionem canonizationis expedire non potuit, quam tamen cum institutione eius festiuitatis die 2. mēsis Decembris expediri iussit *Vrbanus VIII. constit.* 1. *alias* 4. *in appendice* incip. *Rationi congruit Idib. Augusti* 1623. apud Angel. Mariam Cherub. *post tom.* 4. *Bullary pag.* 1. De vita sancti Francisci Xauerij, deque rebus ipso viuente à Patribus Societatis IESV in India orientali gestis, eleganter Ioannes de Lucena ex eadem Societate nobilissimus scriptor.

6 B. Francisci Borgiæ Officium & Missa conceditur omnibus in familia Borgiæ ditionibus commorantibus, & Sacerdotibus quoad Missam ad Ecclesias Societatis IESV confluentibus. *Vrbanus VIII. constit.* 46. incip. *Alias à nobis* 2. *Septembris* 1625. apud Angel. Mariam Cherubin. *tom.* 4. *Bullary pag.* 62.

Frater.

COLLECT. CCCLXIV.

Frater in ingressu sororis ad Monasterium se obligans ad alimenta & ad alia scuta centum quotiescunque soror nō emittat professionem, si soror non vult emittere professionem, frater non tenetur ad centum promissa. *Sacra Congr. Conc. sub die* 12. *Augusti* 1617. teste Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 25. *n.* 10 quem refero *in collect. ad Trident. sess.* 25. *de Regul. c.* 16. *n.* 47. *in fine.* 1

Fratres duo germani Cardinales esse non possunt. *Iulius III. constit.* 22. incip. *Sanctissimus*, 26. *Ianuar.* 1554. apud Laert. Cherubin. *in Bullar. tom.* 1. *pag.* 715. aliàs *pag.* 716. & *Sixtus V. constit.* 50. incip. *Postquam*, 3. *Non. Decemb.* 1586. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 560. aliàs *pag.* 584. in nouiss. impress. 2

SVMMARIVM.

1 *Monasteria Religiosorum ingredi mulieribus prohibetur.*
2 *Parochorum officio fungi possunt Fratres Religiosi in partibus Indiarum.*
3 *Numerus Religiosorum in singulis locis est instituendus, qui ibidem sustentari valeant.*
4 *Confessiones secularium Fratres cuiuscunque Ordinis audire prohibentur nisi prauio examine fuerint à locorum Ordinariis approbati.*
5 *Delinquentes Fratres si ab eorum superioribus non puniuntur ab Ordinariis locorum vbi deliquerunt, puniri possunt.*
6 *Inquisitores hæreticæ prauitatis solum punire valent Religiosos in iis, quæ spectant ad Officium sanctæ Inquisitionis.*
7 *Præcedere debent Regulares antiquiores in loco aliis Fratribus eiusdem loci.*
8 *Processionibus publicis consuetis interesse cogi possunt Religiosi, nec cum Clero mixtim incedere debent.*
9 *Processionem facere cum Sanctissimo sacramento non licet Religiosis feria quinta in Cœna Domini, & in festo Corporis Christi.*
10 *Cadauerum in associatione qualiter Fratres Religiosi se gerere debeant?*
11 *Episcopus prohibere non potest Religiosis ne administrent sacramenta Pœnitentiæ, & Confirmationis à die Palmarum vsque ad octauam Paschatis Resurrectionis.*
12 *Communionem sanctissimam non possunt Religiosi administrare populo in die Paschatis.*

13 *Fratres Religiosi discalceati non sunt molestandi nec impediri possunt in quæstuatione Eleemosynarum.*

Fratres Religiosi in communi.

Collect. CCCLXV.

1 FRatrum Religiosorum quorumcunque monasteria ingredi mulieribus prohibuit Pius V. *constit.* 20. incip. *Regularium* 24. *Octobris* 1566. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 198. cuius memini *de officio, & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 102. *n.* 92. vbi post Fr. Emman. Roderig. Fr. Ioann. de la Crux, Suar. Sanchez & alios, teneo sub hac constitutione non comprehendi Imperatrices, Reginas, infantes, & ancillas.

2 Fratres Religiosi in partibus Indiarum ob defectum Presbyterorum officio Parochi fungi possunt, *Pius V constit.* 34. incip. *Exponi* 24. *Martij* 1567. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 220. innouata per *Gregorium XIV. sub die* 16. *Septembris* 1591. quorum mentionem faciunt Fr. Emman. Rodriq. *quæst. Regul. tom.* 1. *quæst.* 35. *art.* 1. *& in sum. p.* 2. *cap* 9. *concl.* 6. Fr. Ioan. Bapt. *in aduert. Confess. Indic in tab. p.* 1. *verbo Religiosos, in fine, & p.* 2. *fol.* 172. *vers. his suppositis,* Fr. Alphons. Ferdin. *in historia eccles. nostri temp. pag.* 182. Fr. Anton Remesal. *in historia Guathemal. lib.* 10. *cap.* 22. *&* 23. vbi probare contendit Regulares virtute dictæ Const. Pianæ administrare posse, & debere dictas Doctrinas & Curata quemadmodum ante Concil. Trid. latè Ioan. Solorzan. *de iure Indiarum tom.* 2. *lib.* 3. *cap.* 16. *n.* 10. *cum multis seqq.* & præcipuè *à num.* 17.

3 Fratrum Religiosorum ille numerus in singulis locis est constituendus, qui ibidem sustentari valeant. *Paulus V. constit.* 9. incip. *Sanctissimus* 4. *Decembris* 1605. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag* 187.

4 Fratres Religiosi cuiuscunque Ordinis secularium Confessiones audire prohibentur, nisi fuerunt à locorum Ordinariis præuio examine approbati. *Pius V. constit.* 133. incip. *Romani* 8. *Idib. Augusti* 1571. apud Laert. Cherubin. *tom* 2 *pag.* 345.

5 Fratres Religiosi cuiuscunque Ordinis si ab eorum Superioribus non puniuntur, ab Ordinariis locorum, in quorum locis deliquerunt, puniri possunt. *Clemens VIII. constit.* 39. incip. *Suscepti* 17. *Kalend. Martij* 1596. apud Laert Cherub. *tom.* 3. *pag.* 53.

6 Fratres Religiosi cuiuscunque Ordinis in iis, quæ spectant ad Officium sanctæ Inquisitionis, ab eorum Superioribus puniri non possunt, sed Inquisitoribus contra hæreticam prauitatem sunt denuntiandi. *Paulus V. constit.* 26. incip. *Romanus Pontifex Kalend. Septembris* 1606. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 210. & eam refert Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regulares pag.* 122. *Vrbanus VIII. sua Constit. Cum sicut* 5. *Nouembris* 1631. apud Angel. Mariam Cherubin. *in appendice Bullarij tom.* 4. *pag.* 17. vbi statuit Constitutiones Apost. in concernentibus Fidem Catholicam, & sanctæ Inquisitionis Officium hactenus editas & imposterum edendas comprehendere omnes Regulares quomodolibet priuilegiatos, nisi illi in edendis specialiter excipiantur, de quibus Lezana *in sum. quæst Regul. tom.* 3 *verbo accusare n.* 7.

Fratres Religiosi antiquiores in loco aliis Fratribus eiusdem loci præcedere debent, iuxta formam Bullæ Gregorij XIII. *Sacra Congr. Rit. in Vgentin.* 23. *Maij* 1603. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 9. *num.* 17. 7

Fratres Religiosi cogi possunt vt accedant ad publicas consuetas processiones nec cum clero mixtim incedere debent. *Sacra Congr. Rit. in Legionen.* 24. *Septembris* 1605. referente Sellio *d. cap.* 9 *n.* 18. 8

Fratribus Religiosis non licet feria quinta in Cœna Domini, neque in festo Corporis Christi facere processionem cum sanctissimo Sacramento post Vesperas extra eorum Parochiam. *Sacra Congr. Rit. in Aretina* 11. *Decembris* 1613. quam refert Selli. *d. cap.* 9. *n.* 19. 9

Fratres Religiosi cum alicui funeri conuocari contigerit, ad Parochialem Ecclesiam accedere, & exinde cum Parocho ad domum ex qua cadauer extrahendum est, se conferre debent casu autem quo dictum cadauer in aliqua Ecclesia deponi contingat, ad eandem Ecclesiam, vbi depositum erit, conuenire debent. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Senogalien.* 26. *Augusti* 1616. penes Sellium *d. cap.* 9. *num.* 22. 10

Fratres Religiosi ne à die Palmarum vsque ad octauam Paschatis Resurrectionis ministrent Sacramentum Pœnitentiæ & Communionis minimè prohibere potest Episcopus, præterquam in die Paschatis quoad Communionem tantum. *Sacra Congr. Conc. sub die* 2. *Septembris* 1617. de qua Selli. *d. c.* 9. *num.* 21. 11

Fratres Religiosi non possunt administrare populo sanctissimam Eucharistiam in die Paschatis, stante quod in priuilegio Eugenij IV. hoc eis interdicitur expressè pro illa die. *Sacra Congr. Conc.* 2. *Martij* 1619. cuius memini *de officio & potest. Parochi c.* 20. *n.* 10. 12

Fratres Religiosi discalceati non sunt molestandi, nec impediri possunt in quæstuatione eleemosynarum, non obstante quod 13

alij Fratres Mendicantes eodem die eleemoſynas quærere ſoleant, qua iſti quærunt. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. 9. Ianuar.* 1608. quam refert Flaui. Cherub. *in compendio Bullarij ad conſtit.73.Gregorij XIII.* incip. *Romani Pont. ſchol.* 1.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Carmelitis Religioſis agentes.*
2 *Carmelita à quo inſtituti, confirmata, & approbata eorum regula.*
3 *Cappis albis Carmelitas vti iuſſit Bonifacius VIII.*
4 *Ordo Carmelitarum eſt vnus de quatuor Ordinibus Mendicantibus.*
5 *Præcedunt Carmelitæ Fratribus B. Mariæ de Mercede.*
6 *Carmelitæ Calceati de obſeruantia in Belgio & Sicilia non poſſunt portare habitum per diſcalceatos portari ſolitum.*
7 *Facultas data in Bulla Cruciata eligendi Confeſſorem non ſuffragatur Carmelitis.*
8 *Exemptionem à quarta funeralium habent Carmelitæ.*
9 *Officium Sanctæ Thereſiæ conceditur Ordini Carmelitarum.*
10 *Habitus Fratrum Carmelitarum, quis?*
11 *Concordia ſuper erectione Confraternitatum B. Mariæ de Monte Carmelo.*
12 *Prouincias quot habeat Religio Carmelitana.*

Fratres Carmelitæ.

Collect. CCCLXVI.

1 DE his Arnaldus Boſtius, & Baptiſta Stiſpariolus *de Illuſtribus viris huius Religionis*, Baptiſta Ferrarienſis *in chronica Ordinis*, Laurentius Borellus etiam *de Viris Illuſtribus Ordinis*, Martin. Italus *de ſanctis, & Doctoribus Ordinis*, Petrus Carmelita *in catalogo ſcriptorum Ordinis*, Fr. Emman. Roman. *de antiquit. Carmelit.* Ioan. Trithem. *de laudibus ordinum Fratrum Carmelitarum*, Fray Iuan de la Plata *en el defenſorio por la antequedad, legiſlatores y Santos de la orden del Carmen* Pedro de Queſada *en la informacion ſumaria de la antequedad, reglas, y Santos del Carmen*, Ioan. Cartagena *in homil. de laudibus Carmelit.* Fr. Thomas de Aquino *de Patriarchatu Eliæ*, Franc. Camill. *in ſummar. antiquit Carmelit.* Fr. Ioan. Pinto *in hyerarch. Carmel.* Villeg. *in vita Eliæ Prophetæ*. Petrus Crucius *de ortu Relig. Carmelit.* Thom. de Scerpe *in tract. de origine Relig. Carmelit.* Ioan. de S. Maria *in chron. Carmelit.* Thom. de Ieſu *ſuper reg. Carmel. Ioannis Patriarchæ Hieroſol.* Caſſan. *in catalogo gloriæ mundi p.4. conſid.7.* Polydor. Virgil. *de inuentorib. rerum lib.7. c.3.* Panuin. *in chronic. anno* 1441. Nauclet. *vol.2. generat.41. anno Chriſti* 1215. Genebrat. *ſub Innocentio III.* Illeſcas *in hiſtoria Pontificali lib.5. cap.* 32. Card. Baroni. *annal. Eccleſ. tom.* 12. *anno Chriſti* 1118. Platus *de bono ſtatu Relig. lib.2. cap.* 22. Iacob. Gualter. *in tabul. chronograph. ſæculo* 10. *pag.* 651. Iacob. Salian. *tom.4. annal. legis veteris anno Mundi* 3139. *num.* 16. Paul. Morigia *de origine Relig. lib.1. cap.* 30. Siluest. Marul. *in oceano Relig. lib.4. pag.* 279. Pancirola *in theſauris Vrbis Romanæ Ital. in Regione Montium Eccleſia* 17. Ioan. Marques *de vera origine Eremitar. S. Auguſtini cap.* 14. §. 9. Carol. Tapia *in auth. ingreſſi C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria cap.*17. Fr. Emman. *quaſt. Regul. tom.1. quaſt.5. art.6.* Mich. Muñoz *in propugnaculo Eliæ, & propaginis Carmeliticæ*, Azor. *inſtit. moral. p.1. lib.12. cap.23.* Fr. Ludou. Miranda *in manuali Prælator. tom.1. quaſt.4. art.7.* Hieron. Rodet. *in compendio quaſt. Regul. reſol.123. num.35.* Suar. *tom.3. de Relig. tract.7. lib.3. cap.1. & 2. & tom.4. tract.9. lib.2. c. vlt.* Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.2. diſp.24. quaſt.7. num.4.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Carmelitæ.*

Fratres Carmelitæ, licet quandoque (vt 2 aliquibus viſum fuit) ſub regula ſancti Baſilij militauerint, vltimam tamen, quam nunc ſeruant, regulam, acceperunt ab Alberto Patriarcha Hieroſolymitano in Monte Carmelo, antequam Vrbs Hieroſolyma caperetur à Saladino Ægypti Sultano, anno Domini, plus minuſue, 1171. Confirmata eſt regula Carmelitana vna cum Religione ab Alexandro III. anno 1180. ab Innocentio III. anno 1199. approbauit Honorius III. vt in eius conſtit, 8. incip. Vt viuendi Idib. Ianuarij 1171. apud Laert. Cherubin. in Bullario tom. 1. pag. 50. Moderata eſt regula quoad ieiunia, eſum carnium, clauſuram, & alia nonnulla ab *Innocentio III.* vt in eius *Conſtit. 6.* incip. *Quæ honorem de anno* 1247. & *Eugenius IV. conſtit.3.* incip. *Romani* 15. *Kalend. Martij* 1431. apud Laert. Cherub. *tom.1. pag.* 271.

Fratres Carmelitas cappis albis vti iuſſit 3 *Bonifacius VIII. conſtit.3.* incip. *Iuſtis* 7 *Kalend. Decembris* 1295. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 140. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in Lucerna Regul. verbo Carmelitæ n.* 3.

Fratrum Carmelitarum Ordo eſt vnus 4 de quatuor Ordinibus Mendicantibus, eorumque gratiis gaudet, *Pius V. conſtit.44.* incip. *Romanus* 1. *Octobr.* 1567. apud Laert. Cherub.

rub.*tom.2.pag.* 240. & illius meminit Ioann. Maria Nouar. *d.verbo Carmelita num.*1.

5 Fratres Carmelitæ præcedunt Fratribus B.Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum.*Clemens VIII. constit.*95.incip.*Decet* 15. *Nouembris* 1602. apud Laert. Cherubin. *tom.*3. *pag.*141.Et declarauit *Sacra Congr.Rit. in causa Carmelit. & Merced.* 21. *Augusti* 1604. quam referunt Ioann. Anton Nouat. *in sum. Bullar. tit. de præcedent. in process. n.* 12. Ioann. Maria Nouat. eius frater *d. verbo Carmelita n.*6.

6 Fratres Carmelitæ Calceati de obseruantia in Belgio, & Siciliæ prouinciis non possunt gestare habitum per Fratres eiusdem Congregationis Discalceatorum gestari solitum, nec se Fratres Carmelitas reformatos sanctæ Theresiæ vociferare, aut subscribere. *Vrbanus VIII. constit.* 15. alias 125. incip. *Romanus Pont.* 1. *Decembris* 1632. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *Bullar. in appendice pag.* 27.

7 Fratribus Carmelitis non suffragatur facultas data in Bulla Cruciatæ eligendi Confessorem. *Clemens VIII. constit.* 64. incip. *Romani* 23. *Nouemb.* 1599. apud Laert. Cherub.*tom.*3.*pag.*89.

8 Fratres Carmelitæ habent exemptionem à quarta funeralium. *Paulus V. constit.* 4. incip.*Decet* 20. *Augusti* 1605.apud Laert.Cherub.*tom.* 3. *pag.*179.& Ioan. Mariam Nouat. *d. verbo Carmelita n.*4.

9 Fratrum Carmelitarum Ordini conceditur officium sanctæ Theresiæ, *Gregorius XV. constit.* 20.§.23. incip. *Omnipotens sermo* 4.*Id. Martij* 1621.

10 Fratrum Carmelitarum habitus est tunica, & scapulare coloris canusini, pallium album, corregia osse fibulata præcingitur.Generalis durat ad sexennium, habet sub se prouincias 33.refert Aldan. *in compendio Canonic.resolut.lib* 1.*tit.*19. *de Religion. n.* 64.

11 Fratres Carmelitæ Calceati,& Discalceati sub Apostolicæ Sedis beneplacito deuenerunt ad concordiam super erectione Confraternitatū B.M. Virginis,& concessione sacri Scapularis. *Paulus V. constit. sua* incip. *Ad ea per quæ* 24. *Aprilis* 1617. apud Ildefonf. de Iesu Maria *de priuilegiis Carmelitarum Discalceat. pag.*274. cum seqq. vbi etiam refertur instrumentum concordiæ.

12 Fratrum Carmelitarum Ordo hodierna die prouincias 35. enumerat. Primam Terræ sanctæ, quæ quondam latissima erat. Secundam sancti Alberti Siculam vocatam. Tertiam Anglicam iam deperditam,& omnino ab hæreticis deuastatam.Quartam Narbonensem. Quintam Romanam. Sextam Gallicam. Septimam Alemaniæ inferioris. Octauam Lombardicam. Nonam Aquitanicam. Decimam Castellæ nouæ, hoc est Hispanicam. Vndecimam Hibernicā. Duodecimam prouinciam Prouinciæ. Tertiamdecimam Scotiæ. XIV. Tuscam. XV. Venetam, seu Bononiæ. XVI. Tholosæ. XVII. Cathaloniæ. XVIII. Alemaniæ Superioris. XIX. Vasconiæ. XX.Turoniæ. XXI. Saxoniæ. XXII. Aragoniæ. XXIII. Neapolis. XXIV.Portugaliæ,cōtinens sub se Brasiliensem Vicariā. XXV.Romandiolę.XXVI.Daciæ XXVII.Sancti Angeli XXVIII. Bethicam. XXIX. Bohemiæ. XXX. Poloniæ. XXXI.Apuliæ XXXII. Calabriæ.XXXIII. Belgicæ.XXXIV.Abrucij XXXV. Veteris Castellæ. Habet etiam Mantuanam congregationem, & Sardiniam Vicariam.Refert Marcus Anton. Alegre de Casanate *in paradiso Carmelitici decoris praamb.* 29. *n.* 2.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Huius Sanctæ Carmelitanæ familiæ felix & fausta proles, ac Matritensis Conuentus alumnus fuit Antonius de Acosta frater meus, promptissimi, & perspicacissimi ingenij iuuenis, qui cum nondum vigesimum octauum annum euasisset, præreptus è viuis discessit Matriti anno 1630. Heu quanta spes in Antonio intercidit. Liceat fratri laudare fratrem laude dignissimum, & dolere de immatura eius morte,quem vt fratrem & amicum amabam; fuerat namque in ea ætate insignis & subtilissimus Theologus, & in declamandis diuinis eloquiis insignis, ex quo in publicis conclusionibus defendendis, & in solemnibus litterariis actis pro ingenio arguendis in magnam sui spem omnium animos excitauerat.Dicerem cum Dauide Rege *lib.* 2. *Regum cap.* 1. *Doleo super te mi frater, doleo super te, decorus valde, & amabilis super amorem mulierum.*

SVMMARIVM.

1 *Congregatio Fratrum Carmelitarum Discalceatorum approbatur cum pluribus, priuilegiis & gratiis.*

2 *Congregatio Carmelitarum Discalceatorum desciuit à reliquo corpore Ordinis cum proprio Generali.*

3 *Italiæ Congregatio Carmelitarum Discalceatorum separatur ab Hispania, cum duobus Generalibus.*

4 *Ordo Carmelitarum Discalceatorum est vnus de quatuor Ordinibus Mendicantium.*

5 *Processionibus interesse non coguntur Carmelitæ Discalceati.*

6 *Monasteria de sola Ordinarij licentia Carmelitæ Discalceati vbiq; erigere possunt.*

7 *Festiuitates speciales B. Virginis celebrare indulgetur Carmelitis Discalceatis.*
8 *Mitigatos vel alterius Ordinis non tenentur recipere Carmelita Discalceati.*
9 *Erectio Congregationis Carmelitarum Discalceatorum in Regnis Hispaniarum.*
10 *Prouinciales Fratrum Carmelitarum Discalceatorum reeligi prohibentur.*
11 *Carmelita Discalceati à Mitigatis totaliter separantur.*
12 *Carmelita Discalceati, Moniales, & monasteria potiri debent omnibus priuilegiis, quibus gaudent Calceati.*
13 *Processionibus publicis interesse non tenentur Carmelita Discalceati.*
14 *Quarta funeralis à solutione eximuntur Carmelita Discalceati.*
15 *Pracedentiam cedunt Fratres B. Maria de Mercede Carmelitis Discalceatis.*
16 *Monasteria erigere de cuius licentia valeant Carmelita Discalceati.*
17 *Transitum ad alium Ordinem non possunt facere Carmelita Discalceati etiam Donati professi.*
18 *Transire ad Camaldulenses prohibentur Carmelita Discalceati.*
19 *Erema Carmelitarum Discalceatorum prohibentur mulieres ingredi.*
20 *Eleemosynarum in quaestuatione impediri non possunt Carmelita Discalceati.*
21 *Familiares laici Carmelitarum Discalceatorum an in monasterio eorum satisfacere valeant pracepto Ecclesia.*

Fratres Carmelita Discalceati.

Collect. CCCLXVII.

1 FRatrum Carmelitarum Discalceatorum Congregatio in Regnis Hispaniarum ad instantiam Philippi Secundi incoepit à Sancta Theresia (de cuius vita Fr. Didacus de Yepes, Doctor Franciscus Ribera è Societate Iesu, & Fr. Ioannes de Iesu Maria Carmelita Discalceatus, & Fr. Franciscus de sancta Maria eiusdem Ordinis in illius chronica) & approbata fuit à Sede Apost. ac illius Religiosi exempti & separati à iurisdictione priorum Carmelitarum, qui mitigati dicuntur, perindeque illis concessum vt gratiis & priuilegiis aliorum Carmelitarum, & ad solos Carthusianos transire possint, *Gregorius XIII constit.* 64 incip. *Pia consideratione* 22. *Iunij* 158 apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 444.

2 Fratrum Carmelitarum Discalceatorum Congregatio desciuit à reliquo corpore Religionis cum proprio Generali à *Clemente* *VIII.* sibi dato, vt constat ex eius *Constit.* 71. *sub dat. Roma* 20. *Septembris* 1595. cuius meminit Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Carmelita n.* 7.

Fratrum Carmelitarum Discalcea torum congregatio in Italia ab Hispania separatur, & Italicae congregationi conceduntur priuilegia concessa & concedenda quomodocunque Hispanicae congr. & eidem Italicae conceditur facultas Conuentus extra Hispaniam vbique erigere, & quaecunque bona sibi relicta recipere, & ad habitum admittere, eique conceditur erectio Confraternitatis laicorum sub denominatione B. Mariae de mõte Carmelo, sed illi prohibetur cura quaruncunque Monialium praeterquam monasterij de Iesu Mariae Ianuẽsis. *Clemens VIII. constit.* 71. incip. *In Apostolica* 13. *Nouembris* 1600. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 101. & de illa mentionem facit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Carmelita n.* 8. Generales igitur iam duo sunt Italus, & Hispanus, sub Hispano, qui ad sexcẽnium durat, sunt prouinciae octo, in quibus plusquam centum monasteria numerantur: sub Italo qui triennium non excedit, sunt Prouinciae decem, in quibus ingens monasteriorum numerus, reguntur gubernatione aristocratica, Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 3. *disp.* 1. *q.* 2. *sub n.* 10. Casanate *in paradiso Carmelitici decoris praeamb.* 29. *n.* 3. 3

Fratrum Carmelitarum Discalceatorum Ordo vnus est de quatuor Ordinibus Mendicantium, eorumque gratiis omnibus perfruitur; eius Religiosi ad processiones accedere non coguntur; & si quando humilitatis causa locum & praeeminentiam ante alias Religiones in processionibus praetermittunt, nulla praescriptione suis priuilegiis derogant. *Clemens VIII. constit.* 101. incip. *Romanum.* 20. *Augusti* 1603. apud Laert. Cherubin. *tom.* 3. *pag.* 147. 4 5

Fratrum Carmelitarum discalceatorum erectionis, & separationis prouinciae eorum per Gregorium XIII. factae confirmatio, cum facultate recitandi diuinum Officium iuxta ritum S. R. E. & in Romana Curia procuratorem habendi. *Sixtus V. constit. sua* incip. *Qua à pradecessoribus* 20. *Septembris* 1586. apud Ildefonsum à Iesu Maria *in priuilegiis Fratrum discalceatorum B. Mariae de Monte Carmeli impressis Vreesa de anno* 1624. *pagina* 141. 6

Fratribus Carmelitis discalceatis indulgetur celebrare posse quasdam speciales festiuitates in honorem B. Mariae, & aliorum Sanctorum, seruata tamen forma in Horis Canonicis recitandis, ac etiam in celebratione Missarum, quae in libello dictarum festiuitatum 7

tatum per quosdam Cardinales correcto & approbato continetur. Idem *Sixtus V. constit. sua* incip. *Eximium* 27. *Iuny* 1587. apud Ildefons. à Iesu Maria *citato loco pag.*147.

8 Fratres Carmelitæ discalceati non tenentur recipere mitigatos, vel alterius Ordinis Religiosos, nec à se semel electos, ipsi verò exire à propria Congregatione, vel ad aliam nisi Carthusianorum transire sine licentia expressa Romani Pont. non possunt. Idem *Sixtus V. constit. sua* incip. *Decet Romanum Pont.* 27. *Iuny* 1587. apud Ildefons. à Iesu Maria *loco allegato pag.*149.

9 Fratrum Carmelitarum discalceatorum vnius Congregationis erectio, & diuisio prouinciarum in Regnis Hispaniarum sub vno Vicario generali. Idem *Sixtus V. constit sua* incip. *Cum de statu* 10. *Iuly* 1587. apud Ildefons. à Iesu Maria *vbi supra pag.*156.

10 Fratrum Carmelitarum discalceatorum Priores Prouinciales reeligi prohibentur, & absoluta Monialium cura in suos Prouinciales transfertur. *Gregorius XIV. constit. sua* incip. *Quoniam ignoramus* 25. *Aprilis* 1591. apud Ildefons. à Iesu Maria *d. loco pag.*169.

11 Fratres Carmelitas discalceatos à Mitigatis totaliter separat eosque Sedi Apost. immediatè subiicit; nomen Vicarij abrogat, & Præpositum Generalem discalceatorum constituit, cui sex consultores adiungit cum voto decisiuo: præcipit vt ex vnaquaque prouincia vnus eligatur definitor, non excedendo senarium numerum, qui sit ex Conuentualibus illius prouinciæ, vel habeat officium pro ea, aut pro vnjuerso Ordine, qui durante Capitulo, diffinitoris, extra verò consiliarij, siue Assistentis nomine vocabitur: qui omnes diffinitores in eodem Conuentu simul cum Præposito Generali degant, ipsorum autem confessio, congregatio, vel consulta appellabitur. *Clemens VIII. const. sua* incip. *Pastoralis Decembris* 1593. apud Ildefons. à Iesu Maria *citato loco pag.*175.

12 Fratres Carmelitæ discalceati, Moniales, Domus, & monasteria tam virorum quàm mulierum vti & potiri debent omnibus priuilegiis, quibus gaudent Fratres Mitigati Carmelitæ tam principaliter quam per communicationem, & priuilegia omnium Ordinum etiam Mendicantium, Confraternitatum, & piorum locorum Fratribus discalceatis Carmelitis communicantur. *Clemens VIII. constit. sua* incip. *Cum dudum* 23. *Martij* 1594. apud Ildefons. à Iesu Maria *vbi supra pag.* 183.

13 Fratres Carmelitæ discalceati non sunt compellendi vt ad publicas processiones accedant. *Clemens VIII. constit. sua* incip. *Religiosorum* 8. *Maij* 1590. apud Ildefons. à Iesu Maria *vbi supra pag.*191. Paulus V. *constit.* incip. *Ex iniuncto* 24. *Septembris* 1605

14 Fratres Carmelitæ discalceati in contradictorio iudicio à solutione quartæ funeralis eximuntur. *Clemens VIII. constit. sua* incip. *Quod semel* 24. *Martij* 1597. apud Ildefons. à Iesu Maria *dicto loco pag.*198.

15 Fratres Carmelitæ discalceati vbique locorum præcedunt Fratribus B. Mariæ de Mercede, *Clemens VIII. constit. sua* incip. *Ad Romanum Pont.* 20. *Septembris* 1604. apud Ildefons. à Iesu Maria *allegato loco pag.*235.

16 Fratribus Carmelitis discalceatis eorumque Superioribus indulgetur vt vbique locorum in suo quisque districtu monasteria erigere valeat, de sola Ordinariorum licentia, nullo alio Regularium requisito consensu. *Paulus V. constit.* 10. incip. *Ad Ecclesiæ* 12. *Decembris* 1605. apud Laert. Cherub. *in Bullario pag.*188. Et extendit etiamsi fundationes sint intra 120. cannas proximè aliis Conuentibus, *Gregorius XV. constit. sua* incip. *Alias* 8. *Nouembris* 1621. apud Ildefons. à Iesu Maria *d. loco pag.*304. Sed huiusmodi licentias, quæ nondum effectum sunt sortitæ, reuocauit *Vrbanus VIII. constit.* 25. incip. *Romanus Pont.* 28. *Augusti* 1624. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Carmelitæ num.*11.

17 Fratres Carmelitæ discalceati ad Fratres B. Mariæ de Mercede & ad alios Ordines transire prohibentur. *Paulus V. constit. sua* incip. *Cum sicut* 20. *Nouembris* 1608. apud Ildefons. à Iesu Maria *citato loco pag.* 245. Et extendit ad Donatos professos *Gregorius XV. constit. sua* incip. *Alias* 29. *Octobris anno eius primo.*

18 Fratres Carmelitæ discalceati prohibentur transire ad Camaldulenses. *Paulus V. constit. sua* incip. *Alias nos* 16. *Marty* 1616. apud Ildef. à Iesu Maria *vbi sup. pag.* 266.

19 Fratrum Carmelitarum discalceatorum erema ingredi sub pœna excommunicationis latæ sententiæ prohibentur mulieres, quam censuram incurrūt etiam illas introducentes. *Gregorius XV. constit.* sua incip. *Exponi* 23. *Iulij* 1622. apud Ildefons. à Iesu Maria *pag.*306.

20 Fratres Carmelitæ discalceati non sunt molestandi, neque impediri possunt in quæstuatione eleemosynarum non obstante quod alij Fratres Mendicantes eadem die eleemosynas quærere soleant, qua isti quærunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 9. *Ianuarij* 1608. quam refert Ildefons. à Iesu Maria *citato loco pag.*293.

21 Fratrum Carmelitarum discalceatorum familiares laici intra claustra illis seruientes cum habitu seculari, si verè familiares, & continui eorum commensales sunt, eisque

actu inseruiunt, cum eis eodem iure sunt censendi, vt scilicet ad Superiores Regulares, & non ad Episcopos pertineat exquirere ab eis an præcepto Ecclesiæ satisfecerint. *Sacra Cong. Conc.* quam adducit Ildef. à Iesu Maria *pag.*299.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine sancti Antonij Abbatis agentes.*

2 *Religiosi S. Antonij Vienen. à quo, & quando instituti.*

3 *Ordo S. Antonij Vienen. sine aliquo ecclesiastico titulo permansit sub magistrorum seu dominorum regimine annos ferè ducentos.*

4 *Ordo S. Antonij Vienen. annorum spatio circiter 333. mansit sub Abbatum obedientia & gubernio.*

5 *Reformatio Ordinis S. Antonij Vienen. conceditur, per eam extinguuntur omnes beneficiorum tituli, Superiores triennales instituuntur, & conceditur communicatio priuilegiorum omnium aliarum Religionum.*

Fratres S. Antonij Vienen.

COLLECT. CCCLXVIII.

1 DE his Cassan. *in catal. gloriæ mundi p.4. consid* 65. Gualt *in tab. chronol. sæculo* 11. *anno* 1095. *pag.* 631. Siluest. Marul. *in oceano Relig. lib.1. pag.*53. Card. Baron. *annal. Eccles. tom.1. anno Christi* 1095. *num. vlt.* Azor. *instit. moral. p.1. lib* 13. *cap.11. q.*8. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.1. q.4. art.*14. Claudius Robertus *in Gallia Christiana tit. de Abbatiis lit. A, verbo Antonius.* Aubertus Miræ *de statu Relig. Christiana lib.1. c.24. & de origine Monast. lib.1. cap.*3.

2 Cùm nobilissimi viri Gasto & Girinus siue Girondus eiusdem Gastonis filius oriundi ex oppido Mota Vienen. diœcesis in Gallia, quod hodie S. Antonij dicitur à corpore huius Sancti ex Constantinopoli eò allato, illius meritis ex periculosissima infirmitate fuissent liberati, statuerunt pro consequutæ salutis beneficio se totos sancti Antonij deuouere famulatui, suaque omnia bona libentissimè illi obtulerunt, quæ (sicut ab eodem Sancto per visionem acceperant) in alendos pauperes igne sacro siue gehennali, tunc in occiduis partibus crudeliter sæuiente contractos insumpserunt, quibus alij viri pij sese adiunxerunt, proque eisdem operibus sanctis adimplendis piissimam inter se societatem, & fraternitatem inierunt; sicque fuit origo Antoniani Ordinis anno 1095. Pontifice Gregorio VII. Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Conneno, quæ sub habitu seculari, & sine Ecclesiastico titulo per- 3
mansit sub magistrorum, seu dominorum regimine annos ferè ducentos, donec *Bonifacius VIII.* eisdem hospitalaribus extinctis magistrorum, seu dominorũ nominibus, Abbatem Generalem præfecit, eosque tam Abbatem quàm alios in Religiosos, sub nomine Sancti Antonij, & sub regula Sancti Augustini instituit, vt in eius constit. 5. incip. *In dispositione,* 15. *Kalend. Iunij* 1297. in qua etiam illis strictè præcipit signum Tau siue potentiam iuxta morem solitum ipsorum hospitalarium. Man- 4
sit hic Ordo sub Abbatum, & obedientiæ gubernio annorum spatio circiter 333. sed vt 5
ab eo omnimoda peculiaritas eradicaretur, perfectaque rerum communitas induceretur, introducta fuit reformatio à Gregorio XV. constit. sua sub Dat. Romæ 15. Kalend. Augusti 1622. confirmata ab Vrbano VIII. sub Dat. 8. Id. Iunij 1624. per quam extincti fuerunt omnes beneficiorum tituli, & Superiores triennales instituti, & illis omnium Regularium Mendicantium, & nõ Mendicantium priuilegiorum communicatio, refert Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religion. n.64.*

Fratribus S. Antonij Vienen. restituitur 6
quæstuandi priuilegium quoad ea tantum, quæ sunt in vsu, & Concilij Trid. decretis nõ repugnant. *Pius IV. constit.* 100 incip. *Ex debito de anno* 1565. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.2. pag.*154.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Sancti Spiritus in Saxia agentes.*

2 *Fratres sancti Spiritus in Saxia, quando instituti?*

3 *Religiosi veri sũt Fratres S. Spiritus in Saxia, & eorũ Ordo non diuiditur in Prouincias.*

4 *Fratres sancti Spiritus in Saxia ad Religionem alios suscipere valent.*

5 *Exempti sunt à iurisdictione omnium Ordinariorum Fratres sancti Spiritus in Saxia, & gaudent priuilegiis Monachorum Casinensium.*

6 *Præceptoris Hospitalis sancti Spiritus iurisdictioni subsunt Religiosi illius Ordinis.*

7 *Habitus Fratrum sancti Spiritus in Saxia qualis?*

8 *Priuilegia, gratia, & exemptiones Fratrum sancti Spiritus confirmantur.*

Fratres

Fratres S. Spiritus in Saxia.

Collect. CCCLXIX.

1 DE his Albertus Bassanus *de origine huius Religionis*, Paulus Motigia *in origine Relig. lib. 1. cap. 59.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 3. pag. 233.* Tarragnota *in historia vniuers. p. 2. lib. 13.* Gualter. *in tabul. chronol. saeculo 13. anno 1201.* Platus *de bono statu Relig. lib. 2. cap. 22.* Carol. de Tapia *ad authent. ingressi, C. de sacrosanct. Eccles. verbo monasteria cap. 6.* Lezana *in summa quaest. Regul. tom. 2. c. 6. sub n. 5.* Ioseph. Micheli *en el thesoro de Ordenes fol. 61. verso*, Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. n. 35.*

2 Fratres Sancti Spiritus in Saxia sic dicti quod sanctum spiritum habeant pro tutelari in Saxia, eo quia Romae eo loco, vbi situm est monasterium, & hospitale huius Congregationis caput, Saxones Germaniae populi olim habitarunt, instituti ab Innocentio III. anno 1198. Imperatoribus Occidentis Henrico VI. Orientis Alexio Angelo.

3 Fratres S. Spiritus in Saxia curant hospitalitatem, & inseruiunt aegrotis, tria emittunt solemnia vota, & veri sunt Religiosi, habent plura hospitalia per Italiam, & alibi, quorum caput est Romanum tam amplum ac diues, vt vix credantur eius redditus annui. Eorum Religio non diuiditur in Prouincias, sed domus, quos Prioratus vocant habet 648. refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Relig. num. 66.*

4 Fratres S. Spiritus in Saxia ad Religionem alios suscipere valent, *Innocentius III. const. 7.* incip. *Inter opera 13. Kalend. Iulij* 1204. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag* 38.

5 Fratres S. Spiritus in Saxia exempti sunt ab omni onere ratione fructuum & locorum & gabellarum, & à iurisdictione omnium ordinatiorum, & gaudent omnibus priuilegiis Monachorum Cassinensium. *Sixtus IV. constit. 22.* incip. Religionis *Zelus 8. Id. Februarij* 1476. apud Laert. Cherub. *tom. 1. Bullarij pag.* 368.

6 Fratres S. Spiritus in Saxia subsunt iurisdictioni Praeceptoris hospitalis sancti Spiritus quem Summus Pont. designat, & illis tantum loca sancti Spiritus hospitalis intitulata conferri possunt. *Sixtus IV. constit. 12.* incip. *Etsi vniuersis 10. Kalend. Februarij* 1476. apud Laert. Cherub. *d. tom. 1. pag.* 349.

7 Fratres S. Spiritus in Saxia vtuntur habitu nigro sacerdotali, ferunt Crucem in pectore ex holoserico albo, & forma, qua illam portant Equites S. Ioannis Hierosolymitani, praeterquam quod hastile magnum duo habet ligna transuersa, atque duplicem efformat Crucem, quarum superior minor sit, inferior maior, refert Aldan. dict. tit. 19. de Relig. num. 66.

Fratrum S. Spiritus Archihospitali siue eius Praeceptori, & ab eo Archihospitali dependentibus Praeceptoriis, Prioratibus, Ecclesiis, Oratoriis, capellis, capellanis, membris, grangiis, & locis, nec non illorum respectiuè ministris, & officialibus concessa priuilegia, facultates, gratias, exemptiones, immunitates, Indulgentias, & peccarorum remissiones confirmat & innouat *Sixtus V. constit sua* incip. *Exigit 13. Augusti* 1586. 8

SVMMARIVM.

1 *Ordines sacros etiam extra tempora tribus diebus festiuis à quocunque Catholico Antistite suscipere possunt Fratres capellani S. Ioannis Hierosol.*

2 *Seminarij Cathedratici & subdsidij à contributione eximuntur Fratres S. Ioannis Hierosol. & similes personae in beneficiis huius Religionis quomodolibet existentes.*

3 *Processionibus interesse debent Fratres & Sacerdotes Ecclesiis Ordinis S. Ioannis Hierosol. inseruientes.*

4 *Visitationi, correctioni & iurisdictioni Episcopi subsunt Fratres, siue Rectores aut Parochi in Ecclesiis S. Ioannis Hierosol. curam animarum secularium exercentes in iis, quae concernunt ipsam curam, & sacramentorum administrationem.*

5 *Redditus Parochialis secularis administrans, Frater capellanus S. Ioannis Hierosol. citatus ab Episcopo ad rationem reddendam & non comparens, potest ab eo excommunicari.*

Fratres Capellani S. Ioannis Hierosolymitani.

Collect. CCCLXX.

FRatres Capellani S. Ioannis Hierosolymitani possunt à quocunque Catholico Antistite sub Romanae Sedis obedientia constituto sacros Ordines etiam extra tempora à iure statuta, tribus diebus festiuis suscipere, & in quibusuis tam secularium quàm Regularium Ecclesiis absque alicuius licentia etiam Altari portatili celebrare, *Pius V. constitutione sua*, incip. *Circumspectu 24. Maij* 1561. cuius memini *de officio, & potestate Episcopi,* 1

Episcopi parte 2. allegatione 4. numero 69.

2 Fratres sancti Ioannis Hierosolymitani omnesque & singulæ personæ in beneficiis huius Religionis quomodolibet existentes à seminarij clericorum contributione in qualibet ciuitate iuxta sacri Concilij decretum erecti, seu erigendi eximuntur per Constit. Gregorij XIII. incip. Quo magis sub die 23. Martij 1580. relatam inter priuilegia Religionis pag. 57. Et iidem Fratres, siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni prædictæ vnitis, & ab ea dependentibus non tenentur, neque compelli possunt ad contributionem seminarij; neque ad solutionem cathedratici, synodatici, siue subsidij charitatiui, vt censuit *Sacra Congr. Concil. in Augustana* 14. *Decembris* 1630. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 10. *num.* 20. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 23. *de reform. cap.* 18. *num.* 31. me citato Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 2. *cap.* 5. *n.* 53.

3 Fratres S. Ioannis Hierosolymitani siue Sacerdotes, huius Religionis Ecclesiis inseruientes nullis immunitatibus se tueri possunt quamuis vocari debeant ad processiones, ac nisi accedant, compelli valeant. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminerunt Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 14. *l.* 24. § 31. *de procession. n.* 5. Modern. Hispan. *de potest. Regia tom.* 1. *part.* 2. *cap.* 9. *num.* 103. quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 78. *num.* 11. & nouissime Carol. Maranta *tom.* 2. *resp.* 6. *num.* 26.

4 Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, siue Rectores, aut Parochi in Ecclesiis eiusdem Religionis curam animarum secularium exercentes subsunt in omnibus visitationi, correctioni, & iurisdictioni Episcopi in iis, quæ concernunt curam, & Sacramentorum administrationem, qui potest ratione visitationis procurationem exigere, nisi in contrarium adsit consuetudo. *Sacra Congr. Conc. in Augustana* 26. *Iulij* 1627. teste Sellio *d. cap.* 10. *n.* 22.

5 Frater Capellanus S. Ioannis Hierosolymitani, qui administrauit redditus Parochialis secularis, citatus ab Episcopo in visitatione ad reddendam rationem, & non comparens, potest ab eodem Episcopo excommunicari. *Sacra Congr. Concil. in Vulturarien.* 7. *Septembris* 1630. penes Sellium *d. cap.* 10. *numero* 24.

Fratres de Pœnitentia S. Demetrij.

COLLECT. CCCLXXI.

Fratres de Pœnitentia S. Demetrij instituti fuerunt à viris quibusdam piis in Germaniæ, & Poloniæ partibus anno 1200. Pontifice Innocentio III. Imperatoribus Occidentis Philippo, Orientis Balduino Belga. Habitum portant subrubrum, nimirum cucullam, & scapulare, cui intexitur cor cum Cruce eiusdem coloris. Desiisse pene hanc familiam, illam tamen Pauli V. Pontificatu renouatam, & de nouo approbatam sub regula sancti Augustini, & obedientia Episcoporum, in quorum essent diœcesibus, scribit Nicolaus Crusenus *in monastico August*[*in*]*iano p.* 3. *cap.* 1.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Fratrum Prædicatorum agentes*

2 *Fratres Prædicatores S. Dominici à quo, & quando instituti?*

3 *Priuilegia Fratrum Prædicatorum interpretari non possunt Prælati.*

4 *Conuentui resignare tenentur Fratres Prædicatores omnia quæ ab Ordine habent cum ad Dignitates fuerint assumpti.*

5 *Apellare non possunt Fratres Prædicatores à correctionibus, siue punitionibus suorum Prælatorum.*

6 *Exemptionem ab Ordinariorum iurisdictione. & à decimarum solutione obtinent Fratres Prædicatores.*

7 *Fratres Prædicatores in temporalibus succedunt acsi essent in sæculo.*

8 *Mendicantes verè & propriè sunt Fratres Prædicatores.*

9 *Præcedentiam obtinent Fratres Prædicatores ante omnes Religiosos cuiuscunque Ordinis Mendicantium.*

10 *Nouitij Fratrum Prædicatorum in articulo mortis ante tempus regulam profiteri possunt.*

11 *Libros etiam manuscriptos à bibliothecis Fratrum Prædicatorum extrahentes, excommunicationem, & priuationem vocis actiuæ, & passiuæ eo ipso incurrunt.*

12 *Processionem sanctissimi Sacramenti in Dominica infra octauam Corporis Christi facere possunt Fratres Prædicatores per vicos, plateas, & loca semel electa.*

13 *Parochus non potest, nec debet impediri à Fratribus Prædicatoribus in sua solita processione in Dominica infra octauam Corporis Christi.*

14 *Fratres Prædicatores in partibus Indiarum existentes non possunt viuere, seu manere extra claustra locorum.*

15 *Fratrum Prædicatorum nullus potest in Curia Romana tractare negotium per se vel per alium, nisi per procuratorem generalem*

neralem Ordinis.
16 *Habitus Fratrum Prædicatorum qualis? Et Generalis totius Ordinis ad vitam durat.*

Fratres Prædicatores Ordinis S. Dominici.

Collect. CCCLXXII.

1 De his Constantinus Fabricensis, Felix à Castro, Franciscus Galuanus Geraldus Franchettus, Hieronymus Albertuccius *in annalibus Fratrum Ordinis, & tab. de Generalibus Ordinis, item de viris illustribus Ordinis*, Vmbertus Heduus *de vitis primorum Patrum Dominicani Ordinis*, Bernadus Guidonis *de gestis Prædicatorum*. Hieronymus de Bononia *in chronica Ordinis*, Iacobus Suzatus *in chronic. & priuileg. Ordin.* Ioannes Garzonius *de viris illustribus Ordinis*, Leander Albertus *eod. tract.* Ferdinandus del Castillo *in chronica S. Dominici*, Ludouicus de Sousa *in historia prouincia Lusitania*, Venero *en su enchiridion de los tiempos fol.* 100. *in impressione de anno* 1641. Cassan. *in Catalog gloria mundi, p.4.consid.* 68. Polydor. Virgil *de inuentorib. rerum lib.7.cap.3.* Carol. de Tapia *in auth.ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.*19. Hieron. Roman. *de Republ. Christiana lib.6. cap.* 26. Platus *de bono statu Religionis lib.2. cap.* 21. Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 1. *q.* 2. *art.* 2. Azori. *instit. moral. p.1. lib.* 12. *c.*33. *& lib.*13. *cap.*11. *q.* 8. Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1 *q.* 4. *art.* Suar. *de Relig. tom.*4. *tract.* 9. *lib.* 2. *cap.* 6. *per tot.* vbi plura, & præclara, Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.*123.*n.*27. Iosephus Micheli *en el thesoro de Religiones fol.* 106. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 4. *num* 56.

2 Fratres Ordinis Prædicatorum instituti fuerunt à sancto Dominico Hispano Canonico Regulari sancti Augustini, & sub eius regula anno 1205. Pontifice Innocentio III. Imperatoribus Occidentis Philippo, Orientis Baldouino Belga, eorum Ordo approbatus solemniter fuit ab *Honorio III.* anno 1216. vt apparet in eius *constit.* 11. incip. *Religiosam* 2. *Kalend. Ianuarij* 1216. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1.*pag.*44.

3 Fratrum Prædicatorum priuilegia Prælatos omnes interpretari prohibuit *Clemens IV. constit.*12. incip. *Ordinis Non. Iulij* 1628. apud Laert. Cherub. *eod. tom.*1.*pag.*119.

4 Fratres Prædicatores ad dignitates ex Ordine assumpti, omnia, quæ ab Ordine habent, Conuentui resignare tenentur. *Clemens IV. constit.*11. incip. *Prouidentia* 5. *Id. Iuny* 1268. apud Laert. Cherub. *eod. tom.*1 *pag.*119.

Fratres Prædicatores appellare non possunt à correctionibus siue punitionibus Prælatorum suorum. *Bonifacius VIII. constit.*4. incip. *Ad augmentum* 6 *Id. Maij* 1296. apud Laert. Cherub. *tom.*1.*pag.*140. 5

Fratres Prædicatores habent priuilegium exemptionis à decimarum solutione, & sunt exempti à iurisdictione Ordinariorum. *Gregorius XI. constit.*7. incip. *Virtute* 2 *Non. Martij* 1374. apud Laert. Cherub. *tom.*1.*pag.*223. 6

Fratres Prædicatores in temporalibus succedunt acsi essent in sæculo. *Clemens IV. constit.*1 incip. *Obtentu* 2. *Id. Februarij* 1264. apud Laert. Cherub. *tom.*1.*pag.* 106. 7

Fratres Prædicatores verè, & propriè sunt Mendicantes. *Pius V. constit.*44. incip. *Romanus* 1. *Octobris* 1563. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.*2.*pag.*44. 8

Fratres Prædicatores præcedunt aliis Religiosis cuiuscunque Ordinis Mendicantium. *Pius V. constit.*71. incip. *Diuina* 27. *Augusti* 1566. apud Laert. Cherub. *tom.*2.*pag* 267. cuius meminere Paul. Fusc *de visitat. lib.* 2. *cap.*15.*num* 66. Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 3.*quæst.*37.*art.*1. D. meus Cenedor. *de præcedent. num.* 8. *cum seqq.* Modern. Hispan. *de protect. Regia p.* 2. *cap.*9. *n.* 33. Mich. Ferrus *de præcedent eccles. quæst.*45.*n.*9. 9

Fratrum Prædicatorum nouitij in articulo mortis in manibus Prælatorum ante tempus regulam profiteri possunt. *Pius V constit.*109. incip. *Summi* 23. *Augusti* 1570. apud Laert. Cherub. *tom.*2.*pag.*315. cuius meminit me citato Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Nouitius num.* 2. 10

Fratres Prædicatores extrahentes, seu permittentes vt extrahantur libri etiam manuscripti ab eorum bibliothecis, excommunicationem, & priuationem vocis actiuæ & passiuæ eo ipso incurrunt. *Vrbanus VIII. constit.*54. incip. *Cum sicut* 23. *Martij* 1626. 11

Fratres Prædicatores possunt facere processionem sanctissimi Sacramenti in Dominica infra octauam Corporis Christi per vicos, plateas, & loca, quæ tamen semel electa mutare non possunt, iuxta litteras Clementis VIII. *Sacra Congr. Rituum in Pisauren.* 14. *Nouembris* 1615. *& in Materanen.* 10. *Iuly* 1629. quarum meminit Sellius *in select. Canon. cap.* 25. *num.* 3. & in illarum vltima fuit decisum non licere Fratribus Dominicanis ciuitatis Maratæ in processione sanctissimi Sacramenti, quam faciunt in Dominica infra octauam Corporis Christi mutare, aut variare vias, & loca sen. el. ab eis electa, sed incedere debere per easdemmet vias per quas processionaliter 12

prima

prima vice incesserunt, quando dictam processionem facere cœperunt, refero de officio, & potest. Parochi cap. 12. num. 14. Parochus tamen non potest nec debet impediri ab his Fratribus Dominicanis in sua solita processione in Dominica infra octauam Corporis Christi, quia Breue Clementis VIII. non afficit Parochos. *Sacra Congr. Rit. in Materanen. 25. Martij* 1632. penes Sellium *d. cap. 25. n. 5.*

14 Fratres Prædicatores in partibus Indiarum existentes non possunt viuere, seu manere extra claustra locorum sub pœna excommunicationis, & priuationis vocis actiuæ, & passiuæ, absque sanctæ Sedis, & Superiorum licentia. *Vrbanus VIII. in constit. sua* incip. *Iniunctum* 8. *Nouembris* 1634.

15 Fratrum Prædicatorum nullus potest in Curia Romana tractare negotium per se, vel per alium nisi per procuratorem generalem Ordinis, vel de eius scitu. Idem *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Exponi* 3. *Decembris* 1635.

16 Fratrum Prædicatorum habitus vbique notissimus est, nimirum tunica & scapulare candidum, cum pallio nigro. *Clemens VIII. constit.* 104. incip. *Ex iniuncto de anno* 1603. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 3. pag.* 154. vbi ponit differentiam inter pallium Prædicatorum, & Eremitarum sancti Augustini, ad euitandam habitus vtriusque confusionem. Vnus toti Congregationi Generalis præficitur, isque ad totam vitam durat, & statim post electionem liberè gubernat, Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Religion. num. 66.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine S. Pauli primi Eremitæ agentes.*

2 *Fratres S. Pauli primi Eremitæ à quo, & quando instituti, & confirmati?*

3 *Ordo S. Pauli primi Eremitæ in Vngaria & Boemia floruit, & nonnisi Vngarus in eo recipiebatur.*

4 *Ordo S. Pauli primi Eremitæ ad nihilum hodie redactus est.*

Fratres S. Pauli primi Eremitæ apud Vngaros.

COLLECT. CCCLXXIII.

1 De his Paulus Morigia *in origine Relig. lib. 1. cap.* 54. Siluest. Marul. *in oceano Relig. lib.* 1. Gualter. *in tabul chronog. sæculo* 15. *anno* 1215. Cardin. Baroni. *annal. Eccles. tom. 13. anno* 1216. *num.* 3. Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 24. Azor. *instit. moral. p. 1. lib. 13. c. 11. quæst.* 8. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. num.* 52.

Fratres S. Pauli primi Eremitæ instituti fuere à B. Eusebio Strigoniensi in Regno Vngariæ prope vrbem Patach anno 1215. Pontifice Innocentio III. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Henrico VII. Confirmauit Religionem sub regula sancti Augustini Fr. Gentilis de Monte florum Cardinalis familiæ Franciscanæ, Clementis V. apud Vngaros legatus anno 1308. deinde Ioannes XXII. Clementis successor etiam confirmauit, ac illam sub protectione S. R. E. recepit. 2

Fratrum S. Pauli Ordo floruit in Vngaria & Boemia, & nullus fere huius familiæ erat nisi Vngarus, induebantur albo panno, scapulari integros humeros contegente, cappa eiusdem coloris, sed quæ medias tibias vix attingat. Sed proh dolor Vngaria & Boemia à Turcis vastatis, & occupatis ad nihilum Ordo iste est redactus, propter quod monasterium quod in Monte Cælio eius Religiosi possidebant cum Ecclesia S. Stephani rotundi dereliquerunt, eamque Gregorius XIII munificentissimus, & diligentissimus Pontifex Collegio Germanorum cum redditibus applicauit. 3 4

Fratres S. Pauli Eremitæ Montis Ossæ apud Lusitanos.

COLLECT. CCCLXXIV.

Hic Ordo initium à quibusdam habuit Anachoretis, qui segregatim viuebant, huic initium dedit quidam Benedictus ciuis Romanus de tempore autem non constat, & propter Maurorum inuasiones, & dum ab illis Lusitania nostra occupabatur, vitam in solitudine agebant, singulique in eremo in paruis cellulis morabantur, septem tantum in domo Serræ de Ossa habitabant. Hunc viuendi modum Gregorij XI. iussu anno 1377. Episcopus Conimbricensis, & alij reformarunt, qui eos quaternos simul viuere præceperunt. Gregorius autem XII. iterum eos iussit reformari, & non minus decem in qualibet Domo viuere, & multis priuilegiis honestauit. Cum verò numerus Religiosorum creuisset sancti Pauli primi eremitæ Religioni coniungere se decreuerunt huius Congregationis Patres, qui demum propositum exequentes Prouincialem creauerunt, & sic Ordini 1

Ordini illi fuerunt incorporati: sed quoniam ob itineris longitudinem maximos labores patiebantur, amplius ad Capitula generalia non accedere decreuerunt, & à suo regebantur Prouinciali, vsquequo *Gregorio XIII.* sedente confirmationem Ordinis sub regula sancti Augustini obtinuerunt 8. *Kalend. Octobris* 1578. & sic ab vno Prouinciali Generalis vice gubernantur. Induuntur tunica & cappa canusina, scapulari nigro, habent in Portugalia, cuius fines non egrediuntur, monasteria aliqua, non ignobilia. Vide Carol. de Tapia *ad auth. ingressi Cod. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 24 *num.* 3. *&* 4. Ascani Tamb. *de iure Abbatũ tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 4. *n.* 74.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de ordine B. Mariæ de Mercede agentes.*

2 *Fratres B. Mariæ de Mercede à quo instituti & quando?*

3 *Confirmationem Ordinis Fratres B. Mariæ de Mercede quando obtinuerunt?*

4 *Legata, quæ incertis personis relinquuntur, pro redemptione captiuorum exhiberi iussit Nicolaus IV.*

5 *Mendicantium ad Ordines transire non possunt Fratres B. Mariæ de Mercede.*

6 *Exemptionem à decimis habent Fratres B. Mariæ de Mercede.*

7 *Fratres minores de obseruantia ad suum Ordinem recipere non possunt Fratres B. Mariæ de Mercede.*

8 *Capuccinos recipere non possunt Fratres B. Mariæ de Mercede.*

9 *Officium B. Mariæ ad Niues recitare possunt Fratres de Mercede in Dominica proximiori Kalend. Augusti, in reliquis se conformare debent cum officio & Breuiario Romano.*

10 *Priuilegia & indulta Ordini B. Mariæ de Mercede concessa confirmantur.*

11 *Redemptionis ministerium ad Fratres B. Mariæ de Mercede calceatos spectas tantũ.*

12 *Habitus Fratrũ B. Mariæ de Mercede qualis?*

Fratres B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum.

COLLECT. CCCLXXV.

1 DE his Franciscus Zumel, *in constit. & vitis Generalium*, Philippus de Guimeran, Nadal de Gauer, Bernardus de Vargas, Franciscus de Salazar, & Alphonsus Ramon *in chronic. Ordinis*, Ioan. Martinez etiam *in Chronic. Ordinis & de perfectione sui quarti voti*, Franciscus de Vera *de fundatione Ordinis*, Hieron. Gracian. *de redempt. captiuor.* Paleonidot. Bactau. *de antiq. Ordinis Carmel. lib.* 3. *c.* 13. Didacus Tonca *de Indulgent. Ordinis*, Ludou. de Apaticio *in centuria sanctorum Martyrum & Confess huius Ordinis*, Franciscus Tarapha *de origine, & rebus gestis Regum Hispaniæ in vita Henrici I.* Hieron. Zurita *in suis annal. lib.* 2. *c.* 71. *anno* 1218. Illescas *in historia Pontif. lib.* 5. *cap. vlt.* Bernardin. Gomez Medes *en su historia del Rey Don Iayme libro secundò, capite* 9. Vincentius, Dominic. *en su historia general de los Sanctos de Cataluña lib.* 2. *fol.* 70. *cum seqq.* Morillo *de las excelencias de Saragoça tract.* 2. *cap.* 38. Esteban de Corbera *en la vida de doña Maria de Ceruelon cap.* 22. *cum seqq.* Castillo *en los annales chronologicos anno* 1358. *in princip. & anno* 1418. Garibai *in chronica generali Hispaniæ lib.* 12. *cap.* 51. Ioann. de Mariana *de rebus Hispaniæ lib.* 11. *cap.* 8. Ferdin de Castillo *lib.* 2. *chron. Ordinis Prædicator. cap.* 17. Francisc. Peña *Rotæ Auditor in vita S. Raymundi de Penafort. c.* 37. Venero *en su enchiridion de los tiempos fol.* 102. *in nouiss. impress.* F. Ferd. Camargo *in chronologia sacra Eccles. militan. sub ann.* 1218. *fol.* 252. *& sub anno* 1409. *fol.* 277. *cum seq.* Ioan. Boter. *in suis relat. lib.* 3. *circa fin.* Arnold. Vuion. *in ligno vitæ lib.* 1. *cap.* 49. Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib.* 5. *pag.* 328. Thom. Bozz. *de signis Ecclesiæ tom.* 1. *lib.* 9. *litt.* B. Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 1. *q.* 3. *art.* 13. Pineda *in monarchia ecclesiast. part.* 2. *lib.* 22. *c.* 23. §. 4. Azor. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 13. *c.* 11. *q.* 8. *vers. ipso anno.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælator. tom.* 1. *q.* 4. *art.* 9. Hieronym Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 123. *n.* 20. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24 *q.* 4. *n.* 58.

2 Fratrum B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum Ordo, quem beatissima Cœlorum Regina ad captiuorum in infidelium partibus miserè seruientium redemptionem sancto Raymundo de Penafort, & claræ mem. Iacobo Aragonum Regi, necnon quondam Petro Nolasco primo illius professori, dum vitam ducerent in humanis, singulari quodam miserationis affectu sibi fore charissimum reuelauerat, fuit institutus anno 1218. Pontifice Honorio III. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Roberto in ciuitate Barchinonen. ab eodem Iacobo Rege in die festo sancti Laurentij martyris sub inuocatione B. Mariæ de Mercede, & redemptione captiuorum nuncupatæ, & à Gregorio IX. Honorij successore confirmatus die 18. Ianuarij 1230. à reuelatione prædicta anno 12. referentibus Bernardo de

Vargas *lib.* 1. *cap.* 19. Alphonso Ramon. *lib.* 1. *c.* 8. Corbera *cap.* 29. *citatis locis*, & regulam sancti Augustini profiteri voluit idem *Gregorius IX. constit.* 9. incip. *Deuotionis* 16. *Kalend. Februarij* 1235. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 57. aliàs *pag.* 88. in nouiss. impress. Addunt Religiosi in professione quartum votum, quod in Sarracenorum potestate in pignus (si necesse fuerit ad redemptionem Christi fidelium detenti manebunt, sunt concepta professionis verba, vt inuenies apud Bzouium *annalium Ecclesiæ tom.* 13. *anno Christi* 1223. *n.* 10.

4 Fratribus B. Mariæ de Mercede omnia legata quæ incertis personis relinquuntur pro redemptione captiuorum exhibere iussit Nicolaus IV. constit. 6. incip. Ex parte, Non. Augusti 1291. apud Laert. Cherubin. in Bullario t. 1. p. 135 aliàs *p.* 152. in nouiss. impres.

5 Fratres B. Mariæ de Mercede ad Ordines Mendicantium transire non possunt, *Calixtus III. constit.* 3. incip. *Super*, *pridie Kalend. Nouembris* 1457. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 321. aliàs *pag.* 285. in nouiss. impres.

6 Fratribus B. Mariæ de Mercede exemptionem à decimis concessit *Gregorius XI. constit.* 3. incip. *Dum salubria* 16. *Kalend. Iunij* 1323. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 217. in nouiss. impres.

7 Fratres B. Mariæ de Mercede ad suum Ordinem recipere non possunt Fratres Minores de obseruantia. *Clemens VIII. constit.* 46. incip. *Nuper.* 24. *Decembris* 1596. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 62. alias
8 *pag.* 46. Nec Capuccinos *Paul. V. constit.* 50. incip. *Nuper* 7. *Iuly* 1608. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 242. aliàs *pag.* 177. in nouiss. impres.

9 Fratres B. Mariæ de Mercede debent se in omnibus conformare cum Officio & Breuiario Romano; possunt tamen in Dominica proximiori Kalendis Augusti qua celebretur festum B. Mariæ de Mercede, recitare officium B. Mariæ iuxta formam eiusdem Breuiarij, prout recitatur in festo dedicationis B. Mariæ ad niues. *Sacra Congr. Rit. in causa B. Mariæ de Mercede* 4. *Aprilis* 1615. cuius meminit Aldan *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *cap.* 18. *de sanctis num.* 4.

10 Fratrum B. Mariæ de Mercede Ordini concessa priuilegia & indulta, dummodo sint in vsu, nec reuocata, vel sacris Canonibus, Concilij Trid decretis, aut Constitutionibus Apost. non sint repugnantia, confirmauit *Vrbanus VIII. constit.* 94. incip. *Ex Clementis* 7. *Id. Octobris* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullar. tom.* 4. *pag.* 105. in nouiss. impress.

Fratribus B. Mariæ de Mercede calceatis 11
spectat duntaxat ministerium redemptionis captiuorum, & nullatenus ad discalceatos. *Vrbanus VIII. constit. sua*, incip. *Exponi nobis* 5. *February* 1640. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in fine*, *vbi de constit. nouissim. Vrbani VIII. pag.* 555.

Fratres B. Mariæ de Mercede vtuntur al- 12
ba tunica cum capucio, & scapulari candido itemque cappa albaferunt prætereà ante pectus arma Regni Aragoniæ, nimirum in clypeo rubras, croceasque virgas siue lamellas, cui superimponunt Crucem candidam sanctæ Eulaliæ Virginis, & Mart. quam Barcino impensè colit, cuiusque sanctissimum corpus in Templo maximo apud se retinet. Vigent maximè per Hispaniam & Indias Occidentales, refert Aldan. *d. lib.* 1. *cap.* 19. *de Relig. numero* 68.

SVMMARIVM.

1 *Fratres B. Mariæ de Mercede discalceati à quo & quando instituti?*
2 *Reformationem Fratrum B. Mariæ de Mercede confirmauit Paulus V.*
3 *Reformatos Fratres B. Mariæ de Mercede à Calceatis totaliter separauit, & Vicarium Generalem pro his Reformatis creauit Gregorius XV.*
4 *Vicarius Generalis Fratrum Reformatorum B. Mariæ de Mercede quomodo confirmationem suæ electionis à Generali petere debeat?*
5. *Fratres calceati B. Mariæ de Mercede trãseuntes ad Reformatos, debent admitti per vota secreta ad annum approbationis, & ad nouam professionem.*
6 *Fratres Reformati B. Mariæ de Mercede non possunt transire ad Fratres calceatos absque expressa licentia Papæ.*
7 *Officium & Missam de communi Conf. non Pont. vt recitare possint Fratres Reformati B. Mariæ de Mercede de S. Raymundo Nonnat, conceditur.*
8 *Prouincias quot habeat Reformatio Ordinis B. Mariæ de Mercede.*

Fratres Reformati B Mariæ de Mercede.

COLLECT. CCCLXXVI.

Fratrum Reformatorum seu Discalceatorum B. Mariæ de Mercede Redem- 1
ptionis captiuorum congregatio initium habuit

buit anno 1603. solicitante R. P. Ioanne Baptista à sanctiss. Sacramento, eiusdem Ordinis calceatorum Religioso, huic enim & aliis quatuor religiosissimis Viris concessit P. Magister Ildephonsus de Mouroy Ordinis Generalem, vt reformationem Fratrum discalceatorum B. Mariæ de Mercede indicerent, quæ primùm radices egit Madriti in capella Beatissimæ Virginis de Remediis nuncupata, in Monasterio Fratrum discalceatorum Ordinis sita eodem anno 1603. in festo Apparitionis S. Michaëlis Archangeli die 8. Maij, quo anno in eundem diem incidit festum Ascensionis Domini nostri Iesu Christi. Hāc

2 reformationem confirmauit *Paulus V. sua constit.* incip. *Inter omnes 10. Kalend. Septembris* 1606.

3 Fratres Reformatos B. Mariæ de Mercede motu proprio, & ex certa scientia à Calceatis totaliter separauit, & Vicarium Generalem pro his Reformatis creauit *Gregorius XV. const. sua*, incip. *Apostolici muneris solicitudo* 26. *Nouembris* 1621.

4 Fratrum Reformatorū B. Mariæ de Mercede Vicarius Generalis pro tempore electus in signum solius præeminentiæ Magistro Generali Fratrum calceatorum infra tres menses à die electionis suæ tenetur eandem electionem præsentare dicto Magistro Generali, qui illam absque aliqua contradictione & cognitione confirmare debeat. Si verò id facere recusauerit, vel confirmationem prædictam à die præsentationis, electionis vltra quindecim dies dare distulerit, id efficere poterit Nuncius Apost. in Hispaniarum partibus degens. *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Commissi nobis*, *sub Dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem die* 5. *Nouembris* 1630.

5 Fratres calceati Beatæ Mariæ de Mercede transeuntes ad Reformatos, debent admitti per vota secreta ad annum probationis, & ad nouam professionem. Gregorius XV. in quadam sua Constit. sub Dat. 20. Augusti 1622.

6 Fratres Reformati B. Mariæ de Mercede non possunt transire ad Fratres calceatos eiusdem Ordinis absque Romani Pont. expressa licentia. *Vrbanus VIII. constit.* 77. incip. *Iniuncti*, 19. *Ianuary* 1628. apud Angelum Mariam Cherub. in Bullario *tom.* 4. *pag.* 91.

7 Fratribus Reformatis B. Mariæ de Mercede concessum fuit vt Officium, & Missam de Communi Conf. non Pont. recitare possent de sancto Raymundo Nonnat eiusdem Ordinis dum vixit Professore & Procuratore Generali, ac S. R. E. Cardinale in die suæ festiuitatis. *Vrbanus VIII. constit.* 52. incip. *Saluatoris*, 5. *Nouembris* 1625. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *pag.* 91.

8 Fratrum Reformatorum B. Mariæ de Mer- *Barbos. Decis. Apost. Sum.*

cede Congregatio habet prouincias tres: primam S. Iosephi in regnis Castellæ, vbi sunt octo Fratrum monasteria: secundum Conceptionis in Bethica, vbi duodecim monasteria Fratrum, & quatuor Monialium discalceatarum sunt: tertiam S. Raymundi Nonnat in Regno Siciliæ, vbi septem sunt Fratrum monasteria, refert Aldan. *in compendio canon. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Relig. n.* 68.

Fratres vallis scholariorum.

Collect. CCCLXXVII.

FRatrum vallis scholariorum Ordo institutus à B. Guilielmo natione Anglo, qui Parisiis scholaris fuerat, sub regula sancti Augustini anno 1218. Pontifice Honorio III. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Roberto. De eo agunt Siluest. Marul. *in Occeano Relig. lib.* 3. Aubert. Mira. *in politica Christiana lib.* 1. *cap.* 19. Claud. Robert. *in Gallia Christiana tit. de Abbatiis lit. V. verbo Vallis scholariorum*, Ascan. Tambur. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *quæst.* 4. *num.* 21. 1

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur qui de Ordine Seruorum B. Mariæ agunt.*
2 *Fratres Seruitæ à quibus, & quando instituti?*
3 *Prior generalis Seruorum B. Virginis eligi non potest, qui non steterit in Ordine saltim per viginti annos.*
4 *Exemptionem à præstatione quorumcunque onerum, & ab Ordinariorum iurisdictione consequuntur Fratres Seruitæ.*
5 *Proprietatem Fratribus Seruitis prohibuit, & reformationem illis edixit, ac in communi eos viuere iussit Pius V.*
6 *Scholas exercere prohibuit Clemens VIII. Fratribus Seruitis.*
7 *Habitus Seruorum B. Virginis qualis?*

Fratres Seruitæ B. Virginis.

Collect. CCCLXXVIII.

DE his Laurentius Bononiensis, Ioannes Saxonus, Michael Pouianicus, Raphael Massæi *in historia Ordinis, & de viris illustribus*, Iacob Florentinus *de vita B. Philippi institutoris*, Augustinus Florentinus, & Iacobus Laudofilæus *in chronico Seruorum B. Mariæ*, Archangelus Gianius Florentinus *in li-* 1

 bello

bello de origine Seruorum B. Mariæ, Paulus Morigia *de origine Relig. lib.* 1. *cap.* 35. Silueſt. Matul. *in occeano Relig. lib.* 4. *cap.* 30. Gualter. *in tab. chronog. ſæculo* 13. *anno* 1252. *pag.* 679. Polyd. Virgil. *de inuentorib. rerum lib.* 7. *cap.* 4. Illeſcas *in hiſtoria Pontif. lib.* 5. *cap.* 45. Platus *de bono ſtatu Relig. lib.* 2. *cap.* 22. Bozz. *de ſignis Eccleſ. lib.* 9. *cap.* 8. Cæſ. Franccioti *de Eccleſiis Lucenſibus in Eccleſia S. Mariæ Seruitarum pag.* 562. Cardin. Baron. *annal. Eccleſ. tom.* 13. *anno Chriſti* 1231. *num.* 6. Fr. Emman. *quæſt. Regul. tom.* 1. *quæſt.* 5. *art.* 6. Azori. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 13. *cap.* 11. *quæſt.* 8. *verſ. Sexdecim annis*, Carol. Tapia *in auth. ingreſſi C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria cap.* 21. Ioſeph. Micheli *en el theſoro de Religiones fol.* 106. Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *diſp.* 24. *quæſt.* 4. *num.* 62. vbi *num.* 64. de Congregatione Seruorum B. Mariæ reformatorum, & num. 65. de congregatione Fratrum, & ſororum tertij Ordinis Seruorum B. Mariæ. Et de Seruitis albi mantelli, alij ab his, de quibus nunc agimus, & quos extinxit Concil. Lugdunenſe II. ſub Gregorio X. Vide Aubert. Miræ. *de origine Auguſt. lib.* 1. *cap.* 19. Cruſſen. *in monaſtico Auguſtiniano p.* 3. *cap.* 3.

2 Fratres Seruorum B. Virginis ſic dicti eo quod Virgini peculiaribus obſequiis addicti ſint, inſtituti ſub regula ſancti Auguſtini à ſeptem nobilibus Florentinis, Patre Buonfilio de Monaldis, P. Amideo. P. Bonaiuncta P. Maneto, P. Alexo de Falconariis, P. Soſtoneo P. Vgoxinio anno 1233. Pontifice Gregorio IX. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Baldouino, II. Ordinem approbauit *Benedictus XI. conſtit.* 1. incip. *Dum leuamus* 3. *Id. February* 1303. apud Laert. Cherubin. *in Bullar. tom.* 1. *pag.* 162.

3 Fratrum Seruorum B. Virginis Prior Generalis eligi non poteſt, qui non ſteterit in Ordine ſaltim per viginti annos. Et Prioris Conuentualis officium triennio expletur. *Clemens VI. conſtit.* 2. incip. *Regimini* 10. *Kalend. Aprilis* 346. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 312. aliàs *pag.* 211. in nouiſſ. impreſſ.

4 Fratres Seruorum B. Virginis à præſtatione quorumcunque onerum, & ab Ordinariorum iuriſdictione eximit, & ſub Sedis Apoſt. protectione ſuſcepit *Vrbanus VI. conſtit.* 2. incip. *Sacroſancta* 7. *Id. Aprilis* 1379. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 228. aliàs *pag.* 222. in nouiſſ. impreſſ.

5 Fratribus ſeruorum B. Virginis proprietatem vetuit, reformationem edixit, eos in communi viuere iuſſit, & aliis extra Ordinem confiteri prohibuit, & ne vltra biennium in eodem Conuentu morentur, ſtatuit *Pius V. conſtit.* 103. incip. *Poſtquam* 3. *Kalend. Iunij* 1570. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 307.

Fratres Seruorum B. Virginis ſcholas exercere prohibuit *Clemens VIII. conſtit.* 60. incip. *Nullius* §. 32. *ſub die* 30. *Augusti* 1604. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 80. aliàs *pag.* 61. in nouiſſ. impreſſ. 6

Fratres Seruorum B. Virginis induuntur nigris veſtibus vt Benedictini præter cucullam, ſiue clamydem, quam non portant, ſed tunicam tantum cum ſcapulari & pallio, refert Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religion. num.* 68. 7

De Ordine reformato ſiue Montis Senarij, vide in verbo *Eremitæ Montis Senary collect.* 33.

SVMMARIVM.

1 *Ordo Cruciferorum per Germaniam, Belgium & Galliam à quo inſtitutus?*

2 *Cœnobium Ordinis Cruciferorum caput, ſitum eſt in diœceſi Leodienſi.*

3 *Religio Cruciferorum per Italiam antiquiſſima eſt, ſed collabentem inſtaurauit Innocentius III. anno* 1215.

4 *Cruciferos per Italiam reformauit, & habitum cæruleum, quo nunc vtuntur, & Crucem argenteam manibus portare ſtatuit Pius II.*

5 *Cruciferorum Religio per Italiam in quinque diuiditur prouincias.*

Fratres Cruciferi.

Collect. CCCLXXIX.

Fratrum Cruciferorum per Germaniam, Belgium & Galliam Ordo inſtitutus à Viris quinque admodum Piis Ordinis eccleſiaſtici, opem ferente Vgone de ſancto Charo familiæ Dominicanæ Cardinale tunc temporis per Germaniam Legato anno 1246. Pontifice Innocent. IV. atque Ordinem ſub 2. regula ſancti Auguſtini confirmante. Cœnobium totius familiæ caput ſitum eſt in oppido Huis ad Moſam fluuium in diœceſi Leodienſi, vbi Præfectus Ordinis reſidet; plura habet per Germaniam, Belgium, & Galliam monaſteria, de quibus nonnulla Aubert. Miræ. *in origine Auguſtin. lib.* 1. *cap.* 14. 1

Fratrum Cruciferorum per Italiam alius eſt Ordo, qui etiam ſub diui Auguſtini militat regula, cæteris antiquior eſt ortu, non quidem auctoritate, ſed traditione: dicunt enim à B. Cleto III. poſt ſanctum Petrum Chriſti Vicarium inſtitutum fuiſſe vt hoſpitali, quod peregrinis recipiendis conſtitutum erat

erat, ipsi præessent, sic nanque per cælestem nuntium præceptum illi fuerat, quod anno contigit à Natiuitate Domini 81. sub Tito & Vespasiano. Hunc Ordinem, vt accidere solet, bellis & tempore iampene extinctum suscitauit B. Cyriacus Hierosolymitanus Patriarcha sub Melchiade summo Pont. & Constantino magno Imper. anno 315. Sed hunc Cyriacum cum fratribus suis occidit pessimus Iulianus apostata, qua de re, cum iterum esset Ordo ad nihilum redactus, Innocentius Papa III. Religionum verè parens, instaurauit, & sic Cruciferorum Ordinem in lucem
4 prodire fecit anno 1215. Et Pius II. eos denuo reformauit, & habitum cæruleum, quo nunc vtuntur, & Crucem argenteã manibus portare statuit, vt ex eius diplomate constat.
5 quos demum Pius V. reformauit. Et hic Ordo Italiam non egreditur sed commodioris regiminis gratia in quinque diuiditur prouincias, Bononiensem scilicet, Venetam, Romanam, Mediolanensem, atque Neapolitanam. Vide Carol. de Tapia, à quo hæc desumpsimus *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 23.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 4. num. 22. & 34.*

Fratres Pœnitentiæ S. Mariæ Magdalenæ.

Collect. CCCLXXX.

1 FRatrum Pœnitentiæ S. Mariæ Magdalenæ Ordo institutus seu potius renouatus à Beltramo viro Gallo, ac diœcesis Massiliensis, vbi primum monasterium huius Ordinis fundauit sub regula S. Augustini anno 1277. Pontifice Nicolao III. Imperatoribus Occidentis Rodulpho I. Orientis Michaele Paleologo; scribit Crusenius *in monast. Augustin. p. 3. c. 5.* durare hodie per Germaniam, Galliam & Hispaniam hunc Ordinem habitu parum à Capuccinis differente, nisi quod Zonis præcinguntur. Idem Beltramus huius Ordinis auctor Lutetiæ Parisiorum, & sub regula sancti Augustini instituit seu potius renouauit alium Ordinem Mulierum pœnitentium anno 1278. Nicolao III. Imperatoribus Occidentis Rodulpho I. Orientis Michaele Paleologo; est hæc familia quasi asylum & portus earum mulierum, quæ suis abutebantur corporibus, & meretriceos quæstus faciebant, in quem post diuturnam voluptatum tempestatem recipiuntur. Induuntur albis vestibus, quibus virginitas passim apud Superos Apocalyps. 7. n. 9. insignitur vt intelligant tantum se pœnitentiæ consequi posse, vt Virginum merita si non aureolam adæquent. Vide Crusen. *in monast. Augustiniano part. 5. cap. 5.* Ascan. Tamburin. *de Iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. n. 66.*

Fratres charitatis S. Mariæ.

Collect. CCCLXXXI.

FRatrum charitatis sanctæ Mariæ Ordo institutus est à Guidone Ianuillano domino sancti Georgij in diœcesi Caralaunensi in prouincia Campaniæ Regni Gallicani sub regula S. Augustini anno 1290. Pontifice Nicolao IV. Imperatoribus Occidentis Rodulpho I. Orientis Michaele Paleologo. Primum huius Congregationis monasterium sub patrocinio, & tutela sancti Ludouici Regis Galliæ ædificatum est in agro Bucheraumont territorio Ianuillæ prædictæ diœcesis, quod hodie viginti sub se habet domicilia teste Auber. Miræo lib. 5. de origine monast. cap. 21. Colunt hi Religiosi ex instituto suo hospitalitatem, atque domibus suis pauperes colligunt, & alunt. Vide Crusen. *in monast. Augustin. p. 3. cap. 10.* 1

Fratres Alexiani.

Collect. CCCLXXXII.

FRatrum Alexianorum Ordo sic dictus quod sanctum Alexium sibi in patronum delegerit, à piis quibusdam hominibus, quorum nomina Auctores non produnt institutus anno Domini 1309. Pontifice Clemente V. Imperatoribus Occidentis Henrico VII. Orientis Audronico I. Vtuntur nigris vestibus, & oblonga cuculla, cum ad tumulanda mortuorum cadauera (quæ est ipsorum institutio) procedunt. Hos regulæ S. Augustini adiunxit Henricus Surdemanus ex familia Eremitica S. Augustini, vt scribit Crusen. in monast. August. p. 3 cap. 11. vbi subdit eos quoque dici vespillones ab officio sepeliendi mortuos, & nullis Sacris initiari. Vide Aubert. Miræ *de origine Ordinis S. Augustini lib. 1. cap. 28.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. n. 79.* 1

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de ordine Iesuatorum S. Hieronymi agentes.*
2 *Iesuati à quo & quãdo instituti & approbati.*

3 *Iesuatos appellari hos Religiosos iussit Alexander VI. & quare?*
4 *Regulam S. Augustini profitentur Iesuati.*
5 *Mendicantes sunt Iesuati, eorumque omnibus priuilegiis fruuntur.*
6 *Iesuati Sacris non initiabantur, nec Horas Canonicas recitabant: hodie verò sic.*
7 *Confessiones audire posse Iesuatos in suis Monasteriis concessit Gregorius XV.*
8 *Nouitiatus pro Fratribus Iesuatis erigitur.*
9 *Caputio albi coloris abiecto, quod hactenus super humeros gestarunt Fratres Iesuati, eis conceditur gestare aliud vt cæteri Fratres Mendicantes gestant.*
10 *Ordo Iesuatorum præter S. Augustini regulas, habet proprias sibi Constitutiones, & quot possideat Monasteria, & sub quo capite regitur.*

Fratres Iesuati S. Hieronymi.

Collect. CCCLXXXIII.

1 De his Paulus Morigia huius Ordinis Religiosus, in chronica Iesuatorum, & *de origine Religionum lib.*1. *cap.*38. Siluest Marulus *in occeano Relig. lib.*5. *pag.*349. Illescas *in historia Pontific. p.*2. *lib.* 6. *c.*6. Gualter. *in tab. chronolog. sæculo* 14. *pag.* 701. Platus *de bono status Relig. lib.*2. *cap.*21. Carol. de Tapia *in authent. ingress. C. de sacros. Eccles. verbo Monasteria cap.*28. Carrillo *in suis annalib. chronol. anno* 1367. *in fine*, Hieron. Roman. *de Republ. Christiana lib.* 6. *cap.* 22. Azor. *instit. moral. p.* 1. *lib* 13. *cap.* 11. *q.* 8. *vers. anno partus Virginei* Suar. *tom.*4. *de Relig. tract.* 9. *lib.* 2. *cap.* 5. *n.* 12. Hieron. Roderic. *in compendio quæst Regul. resol.*123. *n.*38. Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones. fol.* 107. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 4. *n.* 68. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Fratres n.*40.

2 Fratrum Iesuatorum Ordo institutus est à sancto Ioanne Columbino, Senensi cuius festum celebratur 31. Iulij, sub regula sancti Augustini, & patrocinio S. Hieronymi anno 1354. Pontifice Innocentio VI. Imperatoribus Occidentis Carolo IV. Orientis Calo Ioanne: illum approbauit *Martinus V. constit.* 11. incip. *Pia postulatio* 11. *Kalend. Nouembris* 1428. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1. *pag.*262 aliàs *pag.*247.

3 Fratres Iesuatos sic appellari posse iussit *Alexander VI. constit.* 9. incip. *Ad sacrum*, 11. *Kalend Septembris* 1499. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 398. Et creditur hoc illis nomen fuisse inditum vel quod ita à lactentibus pueris in primordiis Religionis vocari solerent, non sine miraculi suspicione, vel quod frequens esset in ore primorum Patrum fundatorum IESVS nomen, à quo Iesuati dicti sunt.

4 Fratres Iesuati regulam sancti Augustini profitentur, & fruuntur omnibus priuilegiis, & gratiis concessis Fratribus Eremitis sancti Augustini. *Clemens VII. constit.* 36. incip. *Sacra pridie Kalend. February* 1532. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.*604 aliàs *pag.*503.

5 Fratres Iesuati sunt Mendicantes, eorumque priuilegiis omnibus fruuntur. *Pius V. constit.* 50. incip. *Romanus* 18. *Nouembris* 1567. apud Laert. Cherub. *tom.*2. *pag.*245. aliàs *pag.*185.

6 Fratres Iesuatos, qui ex antiquissimo eorum statuto Sacris initiari non consueuerunt, ad sacros Ordines promoueri indulsit, & his Sacris initiatis aquarum distillationem prohibuit, & idoneos ac habiles ad Horarum recitationem teneri statuit *Paulus V. constit.* 16. incip. *Religiosos*, 18. *Februarij* 1606. apud Laert. Cherub. *tom.*3. *pag.*195. aliàs *pag.*144. in nouiss. impress.

7 Fratres Iesuati à locorum Ordinariis approbati possunt in Parochialibus Ecclesiis Domorum Regularium ipsius Congregationis duntaxat, Parochianorum confessiones audire. *Gregorius XV. constit.* 35. incip. *Ex iniuncto*, 30. *Augusti* 1622. apud Angel. Mariam Cherub *tom.*4 *pag.*319. in nouiss. imp.

8 Fratrum Iesuatorum Nouitiatum in domo SS. Ioannis & Pauli de Vrbe sub gubernio Congregationis Regularium Theatinorum erexit, & confirmauit *Gregorius XV. constit.* 50. incip. *Inter multiplices*, 22. *Aprilis* 1623.

9 Fratres Iesuati vtuntur alba tunica, scapulari, & pallio canusino, vnà cum caputio eiusdem albi coloris, quod à ceruice ligulam siue fasciam ad scapulas demitrit, sed quod abiecto dicto caputio, quod hactenus super humeros gestarunt, aliud coloris eorum habitus, eaque forma, qua cæteri Mendicantes vtuntur, deineeps gestare valeant, indulsit *Vrbanus VIII. constit.* 31. incip. *Onerosa*, 19. *Nouembris* 1624. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom.*4. *pag.*51.

10 Fratrum Iesuatorum familia præter sancti Augustini Regulas, habet proprias sibi constitutiones, quas accepit à D. Ioanne de Tossignano Episcopo Ferrariensi eiusdem Ordinis Religioso. Illius Religiosi possident per Italiam ad 33. Monasteria, in quibus 600. ferè Religiosi habitare dicuntur. Religio caput vnum non habet, gubernatur duplici Visitatore, Tusciæ vno, Insubriæ altero, refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.*1. *tit.*19. *de Religion. n.*69.

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine S. Brigitæ agentes.*
2 *Ordo S. Brigitæ à quo & quando institutus?*
3 *Monasteria Ordinis S. Brigitæ in multis locis sunt duplicia, virorum scilicet, & fœminarum.*
4 *Habitus virorum & fœminarum Ordinis S. Brigitæ qualis?*

Fratres Ordinis. S. Brigitæ.

Collect. CCCLXXXIV.

1 DE his Polyd. Virgil. *de Inuentorib. rerum lib. 7. cap. 4.* Paulus Morigia *de origine Religionum, lib. 1. cap. 55.* Siluest. Marul. *in oceceano Relig. lib. 5 pag. 319.* Naucler. *vol. 2. generat. 46.* Alphons. Mendoça *in quodlibet. q. 5.* Carol de Tapia *in auth. ingress. C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 32.* Gonçal. Durantes *in reuelat. S. Brigitæ lib. 4. c. 49. in nouis, & in proœm. ad reg. 5. Sanctæ Brigitæ*, Ioseph. Michели *en el thesoro de Religiones fol. 110. verbo in princip.*

2 Fratres S Brigitæ instituti ab eadem sancta sub regula sancti Augustini, & Constitutionibus propriis, quas à Christo Domino accepit anno 1368. Pontifice Vrbano V. Imperatoribus Occidentis Carolo, Orientis
3 Calo Ioanne. Monasteria huius Ordinis in multis locis sunt duplicia, id est virorum, & fœminarum, interdicto affatu, & aspectu murorum septo, ne sit transitus ab vno in aliud claustrum: eadem vtuntur Ecclesia fœminæ superiori choro, & regione Sacelli maioris, viri inferiori, id est, eo, qui post Altare maius collocatur. Omnibus vna imperat Abbatissa.

4 Fratrum S. Brigitæ Sacerdotum habitus canusinus cum Cruce rubra in pectore, in medio cuius sit alba Hostia, Diaconorum eiusdem coloris cum circulo in pectore ex albo panno, quatuor vittis, siue ligulis intermediis ex rubro, laicorum pileum canusinum cum Cruce alba: Virginum, siue Monialium velum nigrum superposita corona eo artificio vt in ea appareant quinque Christi vulnera: ferunt præterea annulum in digito vt veræ Christi sponsæ. Ita Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religionib. n. 70.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Fratrum B. Ioannis Dei agentes.*
2 *Fratres B. Ioannis Dei à quo & quando instituti.*
3 *Regulam sancti Augustini profitentur Fratres B. Ioannis Dei.*
4 *Habitum panni Sayal nuncupati cum scapulari vsque ad genua cinericy coloris portant Fratres B. Ioannis Dei.*
5 *Eleemosynas colligendi facultatem habent Fratres beati Ioannis Dei pro subuentione infirmorum.*
6 *Fratres B. Ioannis Dei de administratione hospitalium rationem ordinario reddere tenentur.*
7 *Fratribus B. Ioannis Dei facultas conceditur vnitendi Congregationem, Capitulum congregandi, & Generalem eligendi.*
8 *Fratribus B. Ioannis Dei conceditur facultas emittendi professionem, & votum inseruiendi hospitalibus sub obedientia Ordinariorum.*
9 *Fratrum B. Ioannis Dei vnus pro qualibet domo ad sacros Ordines promoueri potest, sed nullum officium exercere valet.*
10 *Vota tria substantiala cum quarto de inuandis infirmis emittere valent Fratres B. Ioannis Dei in Hispaniis.*
11 *Religiosi veri sunt Fratres B. Ioannis Dei.*
12 *Hospitalibus singulis duo Fratres Presbyteri ad Sacramentorum administrationem conceduntur, & quibus qualitatibus & scientia praditi sint, ostenditur num. 15.*
13 *Administratio ad Ordinarios spectabit eorum locorum, quos habent Fratres B. Ioannis Dei, si cessaret hospitalitas in eis.*
14 *Hospitalia seu Conuentus Fratrum B. Ioannis Dei, in quibus 12. Religiosi non existunt, non comprehenduntur decreto subiiciente huiusmodi Conuentus omnimoda iurisdictioni Ordinary loci.*
15 *Presbyteri duo, qui pro qualibet domo Regulari Fratrum B. Ioannis Dei ad Sacramentorum administrationem promoueri possunt, debent prius decem annos professionis peragere, & assumi de Fratris Maioris, & Definitorum consensu.*
16 *Presbyteri in Religione B. Ioannis Dei ad dignitates & officia in Congregatione obtinenda inhabiles sunt.*
17 *Ordinarij locorum volentes procedere contra aliquem Fratrem B. Ioannis Dei extra claustra notoriè delinquentem, tenentur*

netur obseruare formam decreti Clementis VIII.

18 *Fratres B. Ioannis Dei vocantur per Italiam* fatè ben fratelli, *quod his vocibus vti soleant in colligendis eleemosynis.*

19 *Pallium Fratrum B. Ioannis Dei debet esse coloris habitus, cum bauaro nigri coloris, & latitudinis sex digitorum, & non potest per eos portari per oppida & ciuitates, sed in itinere duntaxat.*

20 *Congregatio tota Fratrum B. Ioannis Dei diuisa est in duas, Hispanicam scilicet, & Italicam.*

21 *Conseruatores eligunt Fratres beati Ioannis Dei, & Protectorem apud Sedem Apost.*

22 *Ioannes Dei Lusitanus beatus pronunciatur à S.D.N.Vrbano VIII.*

23 *Priuilegia Fratribus beati Ioannis Dei concessa confirmantur, & alia de nouo communicantur.*

24 *Praecedentia inter Congregationem B. Ioannis Dei, & Ordines Mendicantium quomodo decidenda.*

25 *Ordinariis Hospitalia B. Ioannis Dei visitantibus, aut eorum rationes exigentibus nihil soluendum.*

26 *Processiones publicas, & solemnes associare non tenentur Fratres B. Ioannis Dei.*

27 *Eleemosynas petere, & colligere absque Ordinarij licentia possunt Fratres B. Ioannis Dei.*

28 *Chirurgici Fratres B. Ioannis Dei non possunt curare extra eorum hospitalia.*

Fratres hospitalitatis B. Ioannis Dei Lusitani.

Collect. CCCLXXXV.

1 De his Fr. Antonius de Gouuea *in vita B. Ioannis Dei*, Siluest. Matul. *in occeano Relig. lib.5. pag.*430. Carol. de Tapia *ad auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.*32. *per tot.* Lezana *in sum. quaest. Regul. tom.* 2. *cap.*6. *num.*3. 13. *&* 14. Ioseph Micheli *en el thesoro de Religiones pag. vlt.* Ascan. Tamburin. *de Iure Abbatum tom.* 2. *disp.*24. *quaest.*4. *num.* 73.

2 Fratrum hospitalitatis, & infirmis seruientium Beati Ioannis Dei Lusitani Ordo ab eodem institutus sub regula sancti Augustini anno 1538. Pontifice Paulo III. Imperatore Occidentis Carolo V. Orientis tyranno Solymano, illum confirmauit Pius V. constit. 143. incip. Licet ex debito, de anno 1572. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 2. pag. 353. qui
dat illis regulam sancti Augustini, & habi- 3
tum panni sayal nuncupati cum scapulari vs-
que ad genua cinericij coloris concedit, nec- 4
non largitur facultatem colligendi eleemosy-
nas pro subuentione infirmorum in hospita- 5
li degentium, & insuper praecipit ab illis red-
dendam esse rationem Ordinario de admini- 6
stratione hospitalium, & eos correctioni il-
lius supponit.

Fratres B. Ioannis Dei in vnam Congre- 7
gationem sic nuncupandam vniuit, Capitu-
lumque generale in Vrbe cogendi, Prouin-
ciasque distinguendi, ac vnum Generalem
eligendi, auctoritatem tribuit *Sixtus V. die* 1.
Octobris 1586. & *Clemens VIII. die* 9. *Septem-
bris* 1596.

Fratribus B. Ioannis Dei conceditur facul- 8
tas emittendi professionem, & suscipiendi
sacros Ordines, ac exemptio à iurisdictione
Ordinariorum confirmatur, & votum inser-
uiendi hospitalibus sub obedientia Ordina-
riorum emitti indulgetur, Maiorisque ele-
ctio, & munus praefinitur. *Clemens VIII. con-
stit.*44. incip. *Romani Pont. de anno* 1596. apud
Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.*59. aliàs
*pag.*48. Iterum haec Congregatio ab omni-
moda Ordinariorum iurisdictione eximitur
per *Paulum V. constit.* 15. *die* 16. *Martij* 1619.
apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 32.

Fratrum B. Ioannis Dei vnus pro qualibet 9
Domo ad titulum hospitalitatis ad sacros
Ordines promoueri potest, dummodò ab eo
nullum deinceps Officium exerceatur, & à
Congregatione eiectus ob demerita à sacro-
rum Ordinum exercitio suspensus habeatur.
Paulus V. constit. 51. incip. *Inter aliàs de anno*
1609. apud Laert. Cherub. *tom.*3 *pag.*244. aliàs
*pag.*179 in nouiss. impress.

Fratribus B. Ioannis Dei vt in Hispaniis 10
tria vota substantialia emittere valeant, cum
quarto de iuuandis infirmis, facultas conce- 11
ditur, & sic professos verè esse Religiosos de-
claratur; eos autem ad habitum, & profes-
sionem, qui pro numero infirmorum neces-
sarij sunt, admitti praecipitur: in singulis ho-
spitalibus duo Fratres Presbyteri ad Sacra- 12
mentorum administrationem permittuntur;
omnes Ordinariorum iurisdictioni, & corre-
ctioni supponuntur. Et si cessaret hospitali- 13
tas illorum locorum, administratio ad Or-
dinarios spectare decernitur, & durante ho-
spitalitate quotannis locorum Ordinariis ra-
tionem reddere iubentur. Idem *Paulus V. con-
stit.*69. incip. *Romanus Pontifex de anno* 1611.
apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 261. Et hanc
Congregationem veram esse Religionem
declarauit *Paulus V. constit.* sua incip. *Romanus
Pont.* 13. *Februarij* 1617.

Fratrum B. Ioannis Dei hospitalia, seu 14
Conuentus

Conuentus, in quibus erunt duodecim Religiosi Episcoporum iurisdictioni nullatenus subsunt, quoad illos verò Conuentus, seu hospitalia in quibus erit minor Religiosorum numerus iidem Episcopi possunt insimul cum Prouinciali, vel alio maiore eiusdem Congregationis Superiore ad reuisionem computorum administrationis eorundem hospitalium procedere, ita tamen vt contra personas in nihilo prorsus se immisceant. *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Cum sicut 9. Iulij* 1638.

15 Fratrum B. Ioannis Dei in qualibet Domo Regulari duo ad sacros etiam Presbyteratus Ordines promoueri valent pro Sacramentorum administratione necessaria, cum prius decem annos professionis in hac Congregatione peregerint, & ab examinatoribus Synodalibus non solum ad Ordines prædictos, verum etiam ad sacras Confessiones audiendas examinati, & idonei reperti fuerint, ac de Fratris Maioris, & Definitorum consensu ad prædictum effectum dumtaxat præstando. Idem *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Circunspecta sub Dat. Romæ* 18. *Aprilis* 1628.

16 Fratres B. Ioannis Dei Sacerdotes ad dignitates & officia in Congregatione obtinenda inhabiles sunt, imposita pœna contra eligentes & electos. Idem *Vrban. VIII. in alia sua Constit.* incip. *Alias felicis record* 17 *Iunij* 1628.

17 Fratres B. Ioannis Dei ita sunt habendi pro veris Religiosis, vt si locorum Ordinarij voluerint procedere contra aliquem illorum intra claustra degentem, & extra ea ita notoriè delinquentem, vt populo scandalo sit, teneantur obseruare formam decreti sanctæ mem. Clementis VIII. hac de re editi, *Sacra Congr. Episcop. & Regular. Romæ* 2. *Octobris* 1637. refert Laurent. de Peyrinis *de priuil. Regular. tom. 3. in fine, vbi de decretis nouissimis Sacra Congr. decreto* 12 *pag* 568.

18 Fratres B. Ioannis Dei vocantur per Italiam, *fatte ben fratelli*, quod his vocibus vti soleant in colligendis eleemosynis, vt refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 19. de Religionib. num.* 71.

19 Fratres B. Ioannis Dei per ciuitates, & oppida pallium deferre non possunt, sed in itinere dumtaxat ipsi pallio cum pileo nigro vti possunt, dummodo pallium huiusmodi sit coloris habitus, & habeat bauarum nigri coloris, & latitudinis sex digitorum, eique sporta semper superferatur. Ita *Sacra Congr. Regular. sub die* 15. *Iuly* 1616. in controuersia orta inter Fratres Ordinis Minorum de Obseruantia, & Fratres huius Religionis, de qua meminit Aldan. *d. num.* 71.

20 Fratrum B. Ioannis Dei tota Congregatio, diuisa est in duas, Hispanam vnam, Italicam alteram, vtraque habet Generalem suum triennalem indepedenter, ita Aldan. *d. tit. 19. de Religion. num.* 72.

Fratres B. Ioannis Dei possunt in vim Constitutionis Gregorij XV. quandocunque sibi libuerit eligere seu assumere Conseruatores, & donec eos elegerunt, possunt coram Ordinariis, in quorum diœcesibus existunt, conueniri. *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Exponi nobis, sub die* 3. *Martij* 1640. Et apud Sedem Apost. habere Protectorem, *Gregorius XIV. constit.* incip. *Cupientes* 8. *May* 1591. 21

Fratrum B. Ioannis Dei fundator & primus parens sic appellatus Lusitanus fuit ab oppido de Montemor ò nouo Elboren. diœcesis oriundus, illum S.D.N. Vrbanus VIII. voluit in posterum beatum nuncupari, ac de eodem ab omnibus Congregationis huiusmodi Regularibus vbique existentibus, quotannis in die eius obitus, hoc est 8. Martij, officium & Missam celebrari de communi Confess. non Pont. ritu duplici maiori per annum iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis Romani, & quoad Missam etiam per alios Regulares & seculares Sacerdotes ad eorum Ecclesias confluentes: in ciuitate etiam Granatensi, nempe in Ecclesia, vbi eius sacrum Corpus requiescit, & in terra nuncupata Mõtemor ò nouo, vbi natus est in omnibus Ecclesiis tam Regularium quàm secularium Officium & Missam ritu duplici minori recitari & celebrari posse concessit, idem S. D. *Vrbanus VIII. constit. sua sub dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem die* 21. *Septembris* 1630. 22

Fratribus B. Ioannis Dei concessa priuilegia confirmat, aliaque de nouo eis communicat, quæ aliis Ordinibus Fratrum Mendicantium, & Clericorum infirmis ministrantium concessa reperiuntur. *Vrbanus VIII. constit.* 18. incip. *Sacrosanctam* 20. *Iunij* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *tom. 4. fol.* 254. 23

Fratres B. Ioannis Dei, & Ordines Mendicantium seruare debent constitutionem *Gregorij XIII. sub die* 15. *Iuly* 1583. vt præcedentia inter eos constituatur, à tempore tamen, quo dicti Fratres declarati fuerunt Religiosi *Vrbanus VIII. constit.* 76. incip. *Commissi* 26. *Nouembris* 1627. apud Laert. Cherub. *in Bullario pag.* 447. 24

Fratres B. Ioannis Dei nihil ordinariis visitantibus soluere tenentur, aut pro rationibus exigendis quicquam eis dare. *Sacra Cong. Conc.* 2. *Ianuary* 1624. penes Aldan. *d. tit.* 19. *num.* 75. 25

Fratres B. Ioannis Dei non tenentur ad publicas, vel solemnes processiones accedere, vt magis infirmis assistere possint. *Gregorius XIV. die* 21. *Septembris* 1591. *Vrbanus VIII. die* 30. *Iunij* 1624. 26

27 Fratres B. Ioannis Dei possunt absque ordinarij licentia eleemosynas petere & colligere. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. die 18. Septembris* 1618. referente Aldano *d. titul. 19. num. 77.*

28 Fratres B. Ioannis Dei chirurgici renentur venientes ad sua hospitalia gratis & amore Dei curare, extra quæ aliquem curare prohibentur. *Vrban. VIII. die 2. Iuny* 1636. & iterum id strictius prohibet, additque sub pœna excommunieationis Sedi Apost. reseruatæ Fratribus euntibus & Superioribus ad exeundum licentiam concedentibus ne extra eorum hospitalia ad curandos infirmos, nisi in articulo mortis constituti sint, exeant. Idem *Vrbanus VIII. die 7. Augusti*, 1642.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine S. Francisci in communi agentes.*

2 *Ordo S. Francisci à quo & quando institutus.*

3 *Ordo Franciscanus in quatuor Congregationes diuisus est.*

4 *Conuentuales Fratres S. Francisci cur ita dicantur?*

5 *Conuentuales Fratres vt bona in communi possiderent, impetrarunt indultum ab Innocentio IV.*

6 *Conuentuales Fratres S. Francisci in temporalibus succedunt acsi essent in sæculo.*

7 *Conuentuales Fratres S. Francisci vltra biennium in eadem Conuentu manere non possunt, nisi sint sexagenary.*

8 *Officium de sancto Francisco fit in die eius festo semel in mense prima die non impedita recitare possunt Fratres Claustrales.*

9 *Ambitus inter dicitur Fratribus Claustralibus S. Francisci & eorum Superioribus.*

10 *Constitutiones Vrbanæ Fratrum Claustral. S. Francisci confirmantur.*

11 *Missarum reductio primo Capitulo conceditur ad rationem 60. scutorum pro qualibet Missa quotidiana.*

12 *Generalis Fratrum Conuentualium S. Francisci ad sexennium eligitur, & illi conceditur licentia supprimendi & extinguendi Conuentus pauperes.*

13 *Guardiani Conuentualium S. Francisci quomodo eligantur, & quot Prouincias habeant.*

14 *Auctores referuntur qui de Fratribus Conuentualibus S. Francisci in specie agunt.*

15 *Reformati minores Conuentualium approbantur, sed recipere non possunt alios Fratres Minores.*

16 *Caputium siue habitum simile Capuccinis deferre non possunt Fratres Reformati Conuentuales.*

17 *Monasteria & bona Fratrum Minorum discalceatorum in Italia vniuntur Fratribus Minoribus Conuentualium reformatis.*

18 *Obseruantes Fratres S. Francisci ex pluribus reformationibus originem sumpserunt.*

19 *Reformationes plures fuerunt antiquis temporibus in Ordine S. Francisci, & ab earum Auctoribus vna quæque nomen sibi sumpsit.*

Reformati diuersi in Ordine S. Francisci:
20 *Casarini.*
21 *Clareni.*
22 *Capitanati.*
23 *De S. Euangelio.*
24 *Coletani.*
25 *Amadai.*
26 *Caperolani.*

27 *Obseruantes S. Francisci à Conuentualibus seiuncti Generalem Ministrum diuersum obtinuerunt.*

28 *Precedentia datur Obseruantibus in processionibus, & aliis actibus publicis.*

29 *Amadai & Clareni Fratres vniti fuerunt Conuentualibus à Pio V.*

30 *Officium sanctissimi Corporis Christi feria quinta recitare possunt Fratres Obseruantes, non tamen in illis de Aduentu, & Quadragesima, aut officio duplici impeditis.*

31 *Ambitus Obseruantibus, & eorum Superioribus interdicitur.*

32 *Paternitates, seu præcedentias Obseruantibus concessas præter Constitutiones reuocauit Gregorius XV.*

33 *Minister Generalis Obseruantium Fratrum quali titulo & sigillo vti possit.*

34 *Obseruantium familia quot prouincias, Vicarias, Conuentus, & Religiosas habeat.*

35 *Auctores referuntur de Fratribus Obseruantibus S. Francisci agentes.*

36 *Reformati, seu recollecti discalceati Obseruantes sunt plures.*

37 *Reformatorum obseruantium qualitates, & obseruantias edixit late Gregorius XV.*

38 *Fratres de familia liberè & in quocunque tempore ad reformationem transire valent: & qualiter prius probari debeant.*

39 *Sacra Congregatio adiri debet ad faciendam assignationem aliquorum Conuentuum obseruantium de familia Fratribus reformatis.*

40 *Nouitij inter reformatos Obseruantium non sunt recipiendi extra Capitula.*

41 *Minister Prouincialis Reformatorum Obseruantium eligi potest ex familia, vel ex reformatione.*

42 *Custos ex reformatione non eligatur quando Minister Prouincialis eligitur ex Fratribus reformatis.*

43 Procura.

43 *Procurator Fratrum reformatorum S. Francisci in Curia nominatur à Generali.*

44 *Reformati sub obedientia Ministri Generalis Minorum de obseruantia degere debeat.*

45 *Hospitium S. Isidori de Vrbe pro prouinciis Reformatorum discalceatorum Hispaniæ & Indiarum erigitur.*

46 *Reformatorum S. Francisci nulli ius praecedendi siue honoratioris loci competit, exceptis quibusdam.*

47 *Lectorum iubilatorum titulos non habent Fratres discalceati S. Francisci de obseruantia in Regnis Hispaniarum, nec exemptione Patris gaudent.*

48 *Tertiarij de Pœnitentia nuncupati cur ita dicuntur, & quando instituti?*

49 *Tertiarij, seu tertius Ordo sancti Francisci quando cœperit facere vota solemnia in communitate.*

50 *Habitus tertij Ordinis de Pœnitentia qualis?*

51 *Fratres & sorores tertij Ordinis quando fuerunt constituti sub Generali & Prouincialibus Ordinis de Obseruantia, & quando Generalem proprium & Prouinciales habere cœperunt.*

52 *Confraternitates Cordigerorum erigendi facultas conceditur Generali tertij Ordinis Pœnitentia.*

53 *Prouincias & Conuentus quot habeant Fratres Tertij Ordinis S. Francisci de Pœnitentia.*

54 *Auctores referuntur de Tertio Ordine S. Francisci agentes.*

55 *Reformati in Gallia sunt alij ex Tertiariis de Pœnitentia,*

56 *Capuccini cur sic dicti à quibus, & quando instituti, & confirmati?*

57 *Nomen & habitum Capuccinorum nullus Regularium qui non sit ex Capuccinis, potest sibi vsurpare.*

58 *Capuccini sunt verè Minores S. Francisci fratres.*

59 *Capuccinis prohibitus est transitus ad alium Ordinem sine licentia Sedis Apost. ad Carthusienses verò nisi cum licentia Ministri Generalis in scriptis.*

60 *Laici professi Capuccinorum inter eundum, & sedendum vbique nouitiis praecedunt.*

61 *Crucem propriam in publicis processionibus erigendi facultas conceditur Capuccinis.*

62 *Crucis Capuccinorum erectio fuit concessa in iis tantum locis, in quibus iam sub propria Cruce incedebant.*

63 *Fratres Capuccini quibus praecedentiam tribuere debeant in processionibus.*

64 *Fratres Capuccini in Ciuitate Salernitana possunt propriam crucem erigere in processionibus.*

65 *Fratres Capuccini indultum habent celebrandi officium de S. Conrado.*

66 *Gaudent priuilegiis monachorum Camaldulensium, & Fratrum Minorum.*

67 *Fratres Capuccini in Hispania noua loca recipere possunt.*

68 *Fratres Capuccini in Capitulo generali tantùm deputati Confessiones audire possunt.*

69 *Fratres Capuccini comprehenduntur sub decreta, quo cauetur vt nulli recipiantur conuentus Regularium, nisi prater alia ad id requisita duodecim saltem fratres in eis degere valeant.*

70 *Generalis Capuccinorum ad sexcennium eligitur, & quot Prouincias, Conuentus, & Religiosos habeant, ostenditur.*

71 *Auctores referuntur de Capuccinis agentes.*

Fratres Minores Ordinis S. Francisci Assisinatis.

Collect. CCCLXXXVI.

DE his in communi Fr. Marcus Vlissiponensis Episcopus Portugalensis, Antonius Daza, Ludouicus Reboledo, Bernardinus de Bessa, Petrus Rodulphus, Peregrinus Bononiens. *in Chronicis generalibus Minorum*, Iuo Magister *in manipulo Fratrum Minorũ*, Ioan. Hilton *de statu Ordinis sui*, Philipp. Perusinus *de historia Religionis sui temporis.* Philipp. Bartolus *de historia sanctæ Mariæ de Portiuncula*, Franciscus Gonzaga Episcopus Mantuanus, & Fr. Ludouicus VVaddingus Hibernus *in annalibus Minorum tribus tomis*. Cassan *in enthalogo gloria mundi part 4. consid.* 69. Veneto *en el enchiridion de los tiempas fol.* 100 in nouissima impress. Polydor. Virgil. *de inuentor. rerum lib.7. cap.* 4. Paul. Morig. *de origine Relig. lib.* 1. *c.* 33. & 34. Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib.4. pag.* 247. & 262. Platus *de bono status Religion. lib.* 2. *cap.* 21. Illescas *in historia Pontif. lib.* 5. *c.* 23. & 32. Hieron. Roman. *de Republ. Christ. lib.6 cap.* 20. Gualter *in tab. chronograph. sæculo* 13. *pag.* 677. Fr. Emman. *quæstion. Regul. tom.* 2. *quæst.* 2. *art* 3. Marquez *de origine Eremitar. sancti Augustini cap.* 23. §. 5. *cum seqq.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælator. tom.* 1. *q.* 4. *art.* 4 Azor *instit. moral. p.* 1. *lib.* 12. *cap.* 23. Carol. de Tapia *ad auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 54. Suar. *de Relig. tom.* 4. *tract.* 9. *lib.* 2. *cap.* 7. Hieron. Roderic. *in compendio quæst Regul. resol.* 123. *num.* 28. *cum seqq.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 6. *à princip.* & *tom.* 3. *disp.* 1. *q.* 2. *a.* 7. vbi quod militantes sub regula sancti Francisci democratia reguntur

guntur, Ioann. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Fratres num. 1 cum seqq. quo loco, me non citato, plura ex nobis mutuatus est.

2 Fratres Minores S. Francisci Assisinatis sub regula propria ab eodem instituti anno 1208. ætatis suæ 27. & conuersionis 2. Innocentio III. Pontifice, Imperatoribus Occidentis Othone IV. Orientis Roberto. Diuisus est totus Ordo Franciscanus in quatuor Congregationes, Conuentualium scilicet,
3 Obseruantiũ, Tertiariorum de Pœnitentia, & Capuccinorum; vnaquæque habet suum Generalem distinctum ab alia independentem, præterquam quod multi ex Tertiariis per Hispaniam, & Italiam viuunt adhuc sub Generali Obseruantia.

Conuentuales.

4 Conuentuales Fratres sic dicti à magnificis, & sumptuosis Conuentibus, & amplis ædificiis, ac claustris erectis, vnde quandoque Claustrales appellabantur, Ordinis statum & modum primitiuũ Religionis in summa
5 paupertate prætereuntes, magnas possessiones, & redditus, acquirere cœperunt, sed vt ea bona in communi possidere possent, impetrarunt indultum ab Innocentio IV. anno 1244. trigesimoquinto post institutum Ordinem, & profiteri exinde cœperunt regulam cum limitatione priuilegiorum inuentam & approbatam, vt dicit Rodulphius *lib. 2. historia Seraphica fol.* 157. *col.* 2.

6 Fratres Conuentuales S. Francisci in temporalibus iam succedunt ac si essent in sæculo, *Clemens IV. constit.* 1 incip. *Obtentu* 2. *Idib. February* 1265. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 106. Sed ipsos vt singulos nihil proprium habere posse statuit *Pius V. constit.* 61. incip. *Ad extirpandos Idib. Iunij* 1566 apud Laert. Cherub. *tom* 2 *pag.* 257.

7 Fratres Conuentuales S. Francisci vltra biennium in eodem Conuentu manere non possunt, nisi sint sexagenarij. *Pius V. constit.* 67. incip. *Illa*, cuius meminit Thom Zerola *in praxi Episcop. p.* 2. *verbo Mendicantes* §. 2.

8 Fratres Conuentuales sancti Francisci recitare possunt semel in mense prima die non impedita alio festo nouem lectionum officium de ipso sancto Francisco, prout recitatur in die festo eiusdem, *Paulus V. const.* 4. incip. *Domini nostri* 20. *Marty* 1617.

9 Fratribus Conuentualibus S. Francisci, eorumque Superioribus ambitum interdixit idem *Paulus V. constit.* 18. incip. *Admonemur* 4. *Septembris* 1619. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom.* 4. *pag*....

10 Fratrum Claustralium S. Francisci Constitutiones Vrbanas à Capitulo Generali anni 1625. pro feliciori ipsius Ordinis progressu editas confirmauit, *Vrbanus VIII. constit.* 87. incip. *Militantis sub die* 15. *May* 1628.

Fratribus Claustralibus S. Francisci conceditur, vt in Conuentibus, in quibus non est facta reductio Missarum, fieri possit in primo Capitulo talis reductio ad rationem sexaginta scutorum pro qualibet Missa quotidiana. *Vrbanus VIII. sua Constit.* incip. *Cum Nos* 6 *Augusti* 1639. 11

Fratrum Conuentualium S. Francisci Generalis ad sexennium eligitur. Et illi conceditur facultas supprimendi & extinguendi Conuentus pauperes; *Vrbanus Octauus, constitution. sua* incipient. *Cum sicut* 3. *Octobris* 1635. Ministri Conuentuum siue Guardiani eliguntur à Capitulo Prouinciali per annum, qui tamen sunt de mensa Magistri Generalis, triennio durant, ab ipsóque Magistro Generali eliguntur. Sunt Prouinciæ illorũ 31. in quibus Vicariæ septẽ, custodiæ 108. 12 13

De his Conuentualibus, qui plura in specie scire cupit, videat Rodulphium *in historia Seraphica Relig. lib.* 2. Fr. Ludou. Miranda *d. tom.* 1. *quæst.* 12. *art.* 1. *concl.* 3. Suar. *d. cap.* 7. *n.* 6. Hieron Roderic. *d. resol.* 123. *num.* 30. vbi *num.* 31. dicit quod Philippo II. instante in Hispania omninò extincta est Conuentualitas iussu Pij V. anno Domini 1566. 14

Conuentuales Reformati.

Fratres Minores Conuentualium Reformati ex merè Conuentualibus prodierunt, quos approbauit, eosque frui priuilegiis, & gratiis Fratrum Minorum Conuentualium voluit, ac alios Fratres Minores cuiuscunque Ordinis S. Francisci recipere prohibuit *Sixtus V. constit.* 68. incip. *Apostolici Idib. Octobris* 1587. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom* 2. *pag.* 597. 15

Fratres Minores Conuentuales reformati capucium, siue habitum similem Cappucinis deferre, ac Capuccinos recipere non possunt. *Gregorius XIV. constit.* 11. incip. *Beati* 6. *Iuly* 1591 apud Laert. Cherub. *in Bull. tom.* 2. *p.* 609. 16

Fratribus Minoribus Conuentualibus Reformatis vniuit loca & bona Fratrum Minorum discalceatorum per Italiam degentium, & ad eos transire indulsit, *Sixtus V. constit* 99. incip. *Cum sicuti* 20. *Octobris* 1589. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 669. Habent Conuentus aliquot, qui plurimum valent per Italiam, sed nonnulli extincti iam sunt. 17

Obseruantes.

Fratres Obseruantes ex pluribus reformationibus originem sumpserunt; nam cum præcla 18

præclarus hic Ordo aliqua ex parte collap-
19 sus esset, inceperunt plures reformationes,
20 & primum Cæsareo quodam Duce, à quo
& Cæsarini dicti sunt de anno 1244. Alia
21 huius Ordinis cœpit reformatio anno 1294.
sub Cælestino V. à duobus fratribus Angelo
scilicet Antesignano & Angelo de Cingulo,
qui Clareni ex eo dicti sunt quod primum in
monte Claro habitare cœperunt. Apud no-
stros Lusitanos de anno 1392. cœpit alia Re-
gularis obseruantiæ institutio à Fr. Didaco
Arias, & Gondisaluo Marino, & aliis Ca-
stellanis, & Gallecis Patribus. Et triginta
annis post inceptam reformationem à Fr.
Paulo de Trincis in prouincia S. Angeli ex
Regno Neapolitano, quæ dicitur Capitana-
22 ta, arctissima cœpit reformatio sub B.P. Ioan-
23 ne à Stronconconio, & Fr. Thoma Florenti-
no professione laico, qui Patres de sancto
24 Euangelio fuerunt appellati. Coletanorum
alia fuit reformatio à Coleta muliere illa piis-
25 sima (quæ Clarissas reformauit sorores) sic
dicti, quæ incœpit anno 1410. Et Amadæi,
qui Mediolani à B. Amadæo Lusitano viro
26 sanctissimo, & nobilissimo instituti nomen
habuerunt anno 1460. cœperunt. Denique
Ordinem in Italia Fr. Petrus Caperolus re-
formauit, qui & Caperolanis Fratribus no-
men dedit anno 1477. Hi omnes, qui à pro-
priis regebantur Vicariis sub Generalis Con-
uentualium Ministri obedientia Fratribus
de Obseruantia adhæsere, qui de Obseruan-
tia Ordo à B. Bernardino de Senis, & B. Ioan-
ne de Capistrano sanctissimis viris nimium
& in Italia, & in Gallia, Germania, ac Polo-
nia auctus, & restitutus fuit anno 1440. Eu-
genio IV. summo Pont.

27 Fratres Obseruantes à Conuentualibus seiunxit, & eorum Ministrum Generalem ad sex annos eligi posse statuit *Leo X. constit.* 23. incip. *Ite 4. Kalend. Iunij* 1517. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.1.pag* 511.

28 Fratres Obseruantes in processionibus, & aliis actibus publicis Fratribus Conuentualibus præcedere voluit idem *Leo X. constit.* 26. incip. *Licet 6. Decembris* 1517. apud Laert. Cherub. *d.tom.1.pag.*620.

29 Fratribus Obseruantibus demum vniti fuerunt Fratres Amadæi, & Clareni *à Pio V. constit.* 53. incip. *Beatus* 10. *Kalend. Februarij* 1568. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 247.

30 Fratres Obseruantes recitare possunt feria quinta Officium sanctissimi Corporis Christi non tamen in illis de Aduentu, & Quadragesima, aut Officio duplici impeditis, Idem *Pius V. constit.*52. incip. *Exponi* 8. *Ianuary* 1568. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.*247.

Fratribus Obseruantibus, seorumque Superioribus ambitum interdixit *Paulus V. tom.* 4. *Bullary constit.*16. incip. *Admonemur* 8. *Aprilis* 1619. 31

Fratribus de Obseruantia quascunque præcedentias, seu paternitates concessas præter Constitutiones Ordinis auctoritate Apost. confirmatas reuocauit *Gregorius XV. constit.* 41. incip. *Pastoralis* 3 *Februarij* 1623. 32

Fratrum de Obseruantia Minister Generalis qui sexcennio durat, sicut in præteritum vsus est, ita in præsentiarum vti potest titulo & sigillo cum inscriptione Ministri Generalis totius Ordinis Fratrum Minorum, vt contra Conuentuales huiusmodi titulum reformari contendentes censuit *Sacra Congr. Rit. sub die* 22. *Mart.* 1631. refert me citato Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Generalis num.* 4. 33

Fratres de Obseruantia habent sub se prouincias 93. Custodias quinque, Vicarias 24. Conuentus 2300. Religiosos centum sexaginta tria millia nongentos, refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religion. num.* 70. 34

De Obseruantibus qui plura scire cupit videat Suar. *d.cap.*7. *num.*6. Ascan. Tamburin. *d.q.*6. *n.*3. Hieron. Roderic. *d.resol.*123. *num.*3t. vbi quod Hispaniæ cœpit Obseruantia tempore Regum Catholicorum Ferdinandi, & Isabellæ ad eorum instantiam. 35

Reformati, Recollecti, seu Discalceati Obseruantium.

Ex Fratribus de Obseruantia prodierunt Reformati Obseruantes, quos nunc Recollectos, Discalceatos, seu aliàs Reformatos appellamus, quòd in puritate sua paupertatem, & regulam B. Francisci nitantur obseruare. Plures Constitutiones pro feliciori eorum gubernio editæ sunt. Imprimis *Gregorius XV. constit.*8. incip. *Onerosa* 1. *Septembris* 1621. *in Bullario tom.*3. apud Angel. Mariam 36
Cherubin. *pag.*287. statuit vt Reformati huiusmodi teneantur seruare disposita in Constitutionibus Gregorij XIII. & Clementis VIII. Et quod non possint accedere ad Capitulum Prouinciale, sed solum ipsorum Custos, qui habet tantum vocem actiuam, & quod non possint habere inter Obseruantes, seu de familia aliquam dignitatem, seu officium, & quod non possint prædicare, & eleemosynam petere intra limites Conuentuum Obseruantium de familia, nisi Prouincialis facultate obtenta in scriptis, & è conuerso, & quod non possint peregrinari nisi litteris obedientialibus prius registratis à Superiore subscriptis cum annotatione dici 37

dieі discessus, & determinatione redditus: & demum quod eorum Superior in quolibet Conuentu debet habere clauem, qua cellas subditorum aperire & visitare possit ad libitum saltem cum duobus Deinde *S. Congr. Episcop. & Regular.* 14. *Iunij* 1628. apud Angel.
38 Mariam Cherub. *tom. 4. Bullarij pag.* 68. censuit Fratres de familia liberè ad reformationē transire posse in quocunque tempore etiam extra Capitulum & Congregationē, & ad reformationem transeuntes annum vnum à die suæ receptionis cōputandum ad deliberandū habere debere an in illo statu velit remanere, quo anno expleto Superior Reformatorum, Custos videlicet, vel Prouincialis ad Conuentum, in quo dictus Frater de familia commoratur, se transferat, ibique informationem simplicem capiat per seipsum aut substitutum, qui non sit de familia illius Conuentus, in quo Frater in reformatione incor-
39 porandus reperitur. Censuit item & declarauit eadem S. Cong. ad eam esse recurrendum in facienda assignatione aliquotum Conuen-
40 tuum Obseruantium de familia Fratribus Reformatis: necnon nouitios inter reforma-
41 tos non esse recipiendos extra Capitula, vel Congregationes Capitulares, Ministrumque Prouincialem eligi posse ex familia, vel ex reformatione iuxta antiquam consuetudinem Religionis, itaut quando Minister Prouincialis eligitur ex Fratribus Reformatis,
42 Custos reformationis non eligatur, sed ipsemet Minister ipsam reformationem regat & moderetur, & quando Minister Prouincialis fuerit Reformatus, tunc Custos mittendus ad Comitia generalia eligatur ex Patribus de familia, & vice versa. Et quod procurator
43 Patrum reformatorum in Curia nominetur à Generali. Item *Vrbanus VIII. constit.* 13. incip. *Romanus Pont.* 7. *Martij* 1624. apud
44 Angel. Mariam Cherub. *tom.4.pag.* 27. statuit Fratres Reformatos sub obedientia Ministri Generalis Minorum de Obseruantia degere debere prout degebant, & viuebant
45 ante dictam Constitutionem Gregorij XV. necnon hospitium S. Isidori de Vrbe pro prouinciis Reformatorum discalceatorum Hispaniæ & Indiarum dicto Ministro Generali subiici, qui pro sua prudentia Religiosis ex illis prouinciis ad Romanam Curiam venientibus prouidere debebit. Item idem *Vr-*
46 *banus VIII. constit.* 23. *aliàs* 133 incip. *Inter gravissimas* 23. *Augusti* 1634. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.4.pag.*49. Ordinauit quod nulli Reformatorum ius præcedendi siue honoratioris loci competit nisi Ministro, Commissario, Vicario, & Procuratori Generali, Ministris Prouincialibus, Commissariis, & Vicariis Prouincialibus, si fuerint ex Reformatis, Custodibus reformationum, Commissariis, Visitatoribus, Guardianis, Præsidentibus, seu Commissariis, & Vicariis localibus, qui tamen expletis eorum officiis ad locum & præcedentiam Ordinis redibunt tam ij, qui iam habitum per dictos Fratres Reformatos gestati solitum susceperunt, & de cætero suscipient, quàm ij, qui se à Fratribus de Obseruantia ad Fratres Reformatos huiusmodi canonicè transtulerunt, & transferent, exceptis tamen iis, qui officio Ministri Generalis Cismontanæ familiæ functi sunt, vel fungentur, qui post Superiores actuales immediatè locum habeant. Denique idem *Vr-* 47
*banus VIII. constit.*32. *aliàs* 142. incip. *Religiosos viros* 3. *Decembris* 1635. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.4.pag.*54. mandauit quod in prouinciis Hispaniarum, & Indiarum Fratrum discalceatorum S. Francisci de Obseruantia amplius non sint, nec habeantur tituli lectorum iubilatorum, nec exemptione Patris gaudeant, nisi qui Minister Prouincialis fuerit.

Tertiarj de Pœnitentia.

Tertiarij de Pœnitentia nuncupati ita di- 48
cuntur, quia postquam sanctus Franciscus ptimum Ordinem anno 1208. & secundum S. Claræ, siue Damiatarum anno 1212. instituerat, tandem anno 1221. in oppido Canarij, quod ab Assisio quatuor milliaribus distat, idem Gloriosus Sanctus amore Iesu Christi maximè flagrans, & omnium salutem ardenti desiderio anhelans, alium ordinem instituit, qui præcedentium respectu dicitur tertius, eumque de Pœnitentia nominauit, fortassis, vt placet S. Bonauenturæ, quia sicut pœnitentia est via communis ad cælum, sic ordo iste omnes cuiuscunque status & sexus, clericos, & laicos, virgines, viduas, & coniugatas amplectitur, neminem excludit, omnesque hunc ordinem ingredi, illumque profiteri possunt. Quem quidem ordinem nedum cōiugatis vtriusque sexus, verum etiam Fratribus, & Monialibus in communi viuentibus, ac tria vota substantialia solemniter emittentibus florere iam diu cœpisse refert *Clemens VII. sua constit.* incip. *Ad vberes,* 49
Idib. Martij 1526. & vt habetur *in Chronicis p. 3. lib.* 1. *c.*38. videtur quod de anno 1421. Fulgineæ sub auspiciis B. Angelinæ de Thetamo ciuitatis Aprutij Comitissæ incœperit tertius Ordo de pœnitentia facere vota solemnia de communitate, imo horum Fratrū in communi viuentium sub tribus votis essentialibus. *Leo X. constit.* 42. incip. *Inter cætera,* 20. *Ianuarij* 1521. apud Laert. Cherubin. *in Bullario*

Bullario tom. 1. pag 541. Illis multa priuilegia, indulta, & gratias concesserunt, & confirmarunt Summi Pontifices, quæ in vnum collegit R.P. Antonius de Sillis Bergomens. Et in processionibus, aut debent incedere sub Cruce Obseruantium, aut si vellent propriā Crucem habere, debent seruare constitutionem Gregorij XIII. *Sacra Congreg. Rit. in Neapolitana* 23. *Martij* 1602. quam refert Sellius *in select. Canon. c.* 81. *n.* 10.

50 Fratres Tertij Ordinis S. Francisci de Pœnitentia habitum portare debent, qui conficiatur ex quatuor partibus lanæ naturaliter nigræ & ex vna lanæ albæ. *Clemens VIII. in constit. sua* incip. *Vt ea, sub dat.* 27. *Aprilis* 1600. Et illud distinctum à colore habitus Fratrum Minimorum S. Francisci de Paula gestare tenentur. *Paulus V. constit.* 66. incip. *Inter graues*, 14. *Augusti* 1610. apud Laert. Cherub *in Bullario tom.* 3. *pag* 255.

51 Fratres Tertij Ordinis de Pœnitentia iam diu proprium Generalem ad triennium duraturum obtinuerunt à tempore quo cœperunt in communitate viuere, & vota solemnia emittere, quem licet Pius V. constit. sua incip. Ea est, 5. Non. Iulij 1568. extinxerit, voluerit que vt vniuersi & singuli Fratres & Sorores Tertij Ordinis vbilibet constituti Generalem, & Prouinciales Ministros Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia tanquam Patres, & Superiores suos, eorumque monita & mandata humiliter & deuotè acceperint, & communem eis Protectorem constituerit, nihilominus tamen *Sixtus V. sua constit.* incip. *Romani Pontificis* 29. *Martij* 1586. restituit tertium Ordinem in pristinum, vt possit, sicut prius, Generalem per triennium creare, immo & illum ad aliud triennium confirmare, non tamen Commissarium Generalem; qui Generalis intra duos menses confirmationem à Generali de obseruantia petere teneatur, litteris Pij V. quoad Protectoris deputationem

52 in suo robore permanentibus. Generali huiusmodi facultatem tribuit Gregorius XV. Cōfraternitates Cordigerorum erigendi, & institutas Archiconfraternitati Ecclesiæ S. Frācisci Fratrum Minorum Assisien. aggregandi in domorum, & locorum Regularium tertij Ordinis Ecclesiis, vbi Minorum Conuentualium, ac de Obseruantia Domus, seu Conuentus non existant, vt *in eius constit.* incip. *Alias, sub die* 27. *Iunij* 1622.

53 Fratres tertij Ordinis de Pœnitentia habent per Italiam, Siciliam, & Dalmatiam prouincias 18. Conuentus 150. qui subduntur suo Generali, computatis verò illis, qui in Italia & extra illam subduntur Generali de Obseruantia, numerantur Conuentus 327. & Religiosi tria millia nongenti & nonaginta, refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 19 *de Relig. n.* 71.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

De his Tertiariis qui plura scire cupit, legat Ioannem de Capistrano in defensorio tertij Ordinis B. Francisci, Dionysium Carthus. in tertiam sancti Francisci regulam, Bernardin de Busto *de imitatione Christi per assumptionem status tertij Ordinis de Pœnitentia*, Carol. de Tapia *in d. auth. ingressi, verbo monasteria, cap.* 54. *n.* 6. *cum seqq.* latè Anton. de Sillis *in libro, cui titulus est, studia, originem, prouectum, atque complementum tertij Ordinis de Pœnitentia S. Francisci concernentia, Neapoli* 1622. Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resolut.* 136. Ascan. Tamburin. *d. tom.* 2. *disp.* 24. *q* 6. *n.* 7. 54

Reformati Tertiariorum de Pœnitentia.

Ex Fratribus Tertiariis sunt alij Reforma- 55
ti, qui cœperunt in Gallia anno Domini 1595. nam extincta ferè memoria Regularis obseruantiæ tertij Ordinis ob hæreticorum prauitatem, & bella ciuilia illic grassantia, R. P. Vincentius Mussart Parisiensis Prædicator Regius, & vir admodum spectatæ probitatis, vnà cum B. Francisco Mussart germano suo, ascitis etiam nonnullis aliis piis ac religiosis viris, prædicto anno reformationi huiusmodi cum auctoritate Clementis VIII. ita solicitè incubuere, vt vsque hodiernum diem quamplura antiqua Monasteria restaurauerint, nouaque erexerint in diuersis Galliæ prouinciis, necnon in Lotharingia, & Burgundia, in quibus habent etiam sub regimine suo diuersa Monialium Monasteria sub eodem instituto, & reformatione militantium; gaudent multis priuilegiis sibi per diuersos Summos Pontifices concessis, & præcipuè *per Paulum V. constit. sua* incip. *Quæ pro augenda*, 14. *Martij* 1613. Vacant prædicationibus, conferentiis, & controuersiis in hæreticos, confessionibus infirmorum, visitationibus, & cæteris pietatis officiis, vt refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religion. n.* 72.

Capuccini.

Fratres Capuccini sic dicti à capucio ob- 56
longo & acuminato, quod gerunt ad imitationem sancti Francisci, cuius fuisse illum habitum contendunt, initium sumpserunt à quibusdam Fratribus Minoribus anno 1525. quorum Congregationem approbauit *Clemens VII. constit.* 21. incip. *Religionis Zelus* 5. *Non. Iulij* 1528. apud Laert Cherub. *in Bullario tom* 1. *pag.* 589. vbi concedit quod possint barbam deferre, & habitum cum capucio

quadrato gestare teneantur à nobis mutuatus est Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Capuccini num.*1.

57 Fratrum Capuccinorum nomen & habitum, aliumque ei consimilem nulli deferre licet, *Paulus III.constit.*11.incip. *Exponi* 8.*Kalend. Septembris* 1536. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1.*pag.*632. *Gregorius XIV. constit.* 11. incip. *Beati Francisci 6. Iuly* 1591. & *Gregorius XV. constit.* 15. incip. *Ex iniuncto* 9. *Decembris* 1621. vbi confirmat & innouat Constitutiones Pauli III. & Gregorij XIV. super prohibitione delationis habitus Fratrum Capuccinorum, vel consimilis habitus per alios Regulares; necnon commendat, & mandat Ordinariis locorum Regnorum Hispaniæ, Franciæ, aliorumque Regnorum, & prouinciarum Italiæ ne aliis quibusuis Religiosis cuiuscunque Ordinis, Societatis, & Instituti Regularibus sub quouis prætextu inposterum nomen, vel habitum ipsorum Fratrum Cappuccinorum sibi vendicare, vel vsurpare permittant, sed ipsas editas Constitutiones per ecclesiasticas censuras, & pœnas obseruari faciant.

58 Fratres Capuccini sunt Minores sancti Francisci Fratres, & trahunt originem vere ex linea non intermissa sancti Francisci. *Vrbanus VIII. constit.* 68. incip. *Saluatoris* 28. *Iuniy* 1627. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Capuccini n.* 3. Et quod sunt verè Fratres Minores S. Francisci, & eorum Constitutiones sunt consentaneæ regulæ S. Francisci. *Paulus V. constit.*50. incip. *Nuper* 7. *Iulij* 1608.apud Laert. Cherub *tom.*3.*pag.*242. *& Vrbanus VIII. constit.* 68. §.2. *&* 4. incip. *Saluatoris* 28.*Iuny* 1627.apud Angel.Mariam Cherub.*tom.* 4. *pag.* 85.

59 Fratribus Capuccinis prohibitus est transitus ad alium Ordinẽ seu Congregationem sine licentia Sedis Apostolicæ. Ad Carthusienses verò nisi cum licentia Ministri Generalis in scriptis ex quauis causa. *Vrbanus VIII. constit.* 91. §. 2. incip. *Iniuncti* 9. *August.* 1628. cuius meminit Nouar. *d.loco num.*4. Vnde Fratres B. Mariæ de Mercede Capuccinos non recipiunt. *Paul. V. constit.* 50. incip. *Nuper* 7. *Iuly* 1608. apud Laert.Cherub. *tom.* 3.*pag.* 242. Nec Fratres Conuentuales eos recipere possunt. *Gregorius XIV. constit.*11. incip. *Beati Francisci* 6. *Iulij* 1591. apud Laert. Cherub. *tom.*2.*pag.*696. Nec Fratres Minimi sancti Francisci de Paula. *Pius IV. constit.* 45. incip. *Quamuis Kalend. Ianuar.* 1562. apud Laert.Cherub. *tom.*2.*pag.*60. Superiores Capuccinorum admittentes Fratres Minores de Obseruantia sine requisitis excommunicantur, & Officio priuantur. *Sixtus V. constit.* 20. incip. *Pro ea* 28. *Ianuary* 1586. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 514.

Fratrum Capuccinorum laici professi inter eundum, & sedendum, & in publicis, & priuatis actionibus, & vbique nouitiis clericis nondum professis præcedere possunt, & debent. *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Nuper* 7.*Maij* 1631. 60

Fratribus Capuccinis conceditur facultas propriam Crucem in publicis processionibus erigendi ad formam Constitutionis felicis record.Gregorij XIII. incip. Exposcit Pastoralis officij, & etiam vbique locorum. *Paulus V.tom.*4.*Bullarij constit.*9. incip. *Pastoralis* 12. *Octobris* 1617. *Sacra Congr.Rit.in causa Capuccinorum* 21. *Maij* 1618. Postea verò *sub die* 10. *Iulij* 1621. *Eadem Sacra Congr.* declarauit erectionem Crucis fuisse concessam Capuccinis in iis tantum locis in quibus iam sub propria Cruce, seu in proprio loco sub Cruce Cleri in processionibus ante huiusmodi concessionem incedebant, eundem locum retinere debere, meminit Ioan. Maria Nouar. *citato loco num.*11. 61 62

Fratres Capuccini debent tribuere præcedentiam in processionibus iis Regularibus, qui sub propria Cruce, & in proprio loco incedebant antequam ipsi Crucem propriam deferrent. *Sacra Congr. Rit. in causa Capuccinorum* 23.*Mart.*1619. de qua Ioan.Maria Nouar. *d.verbo Capuccini num.*13. 63

Fratres Capuccini in ciuitate Salernitana possunt propriam Crucem erigere in processionibus, licet prius incederent sub Cruce Conuentualium, vt declarauit *Sacra Congr. Rit. in Salernitana* 30. *Aprilis* 1616. quam refert Sellius *in select. Canon.cap.*22.*n.*18. 64

Fratres Capuccini indultum habent celebrandi Officium de sancto Conrado tertij Ordinis S. Francisci. *Vrbanus VIII. constit.* 47.§.1.incip.*Domini* 12.*Septembris* 1625.penes Ioan. Mariam Nouar. *citato loco num.*10. 65

Fratres Capuccini gaudent priuilegiis Monachorum Camaldulensium, & Fratrum Minorum. *Clemens VIII.constit.*21. incip. *Quæ ad prosperam* 24. *Aprilis* 1596. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 26. & de illa Ioan.Maria Nouar. *dicto loco num.*9. 66

Fratres Capuccini in Hispania noua loca recipere possunt. *Paulus V. constit.* 27. incip. *Ad vberes* 5.*Septembris* 1606.apud Laert.Cherub. *tom.* 3. *pag.* 211. 67

Fratres Capuccini in Capitulo generali tantum deputati Confessiones audire possunt. *Clemens VIII. constit.* 82. incip. *Alias* 3. *Februarij* 1602.apud Laert.Cherubin. *tom.* 3. *pag.* 129. 68

Fratres Capuccini comprehenduntur sub decreto, quo cauetur vt nulli recipiantur Conuentus Regularium, nisi præter alia ad 69

id

id requisita duodecim saltim Fratres in eis degere & competenter sustentari valeant, itaut alioquin subsint iurisdictioni Ordinarij. *Sacra Congr. Conc. super decretis de celebrat. Missarum dub.* 18. *de anno* 1626. post meum tract. *de officio & potest. Episcopi pag.* 11. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Capuccini num.* 7.

70 Fratrum Capuccinorum Generalis vsque ad annum 1625. durabat per quinquennium, nunc ad sexcennium eligitur. Habent sub se prouincias 42. Conuentus 1240. Religiosos septendecim millia ducentos quinque, vt refert Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religion. n.* 72.

71 De Capuccinis qui plura scire cupit, consulat Iosephum Zarlinum *de origine Capuccinor.* Paul. Morig. *de origine Relig. lib.* 1. *c.* 52. Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib* 5. *pag.* 375. Carol. Tapia *in d. auth. ingressi verbo monasteria cap.* 54. *num.* 14. *cum seqq.* Suar. *d. c.* 7. *n.* 6. *in fine*, Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 123. *num.* 32. Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol.* 109. Ascanius Tāburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 6. *num.* 9. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Capuccini*, quo loco plura à nobis tacite mutuatus est.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur, qui de ordine sanctissimæ Trinitatis agunt.*

2 *Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis à quibus, & quando instituti, & confirmati?*

3 *Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis occupantur in redimendis captiuis.*

4 *Priuilegia gratiæ, & indulta tam spiritualia quam temporalia Ordini Sanctissimæ Trinitatis concessa confirmantur.*

5 *Fratres Sanctissimæ Trinitatis Regni Portugaliæ gaudent omnibus gratiis, & priuilegiis concessis Fratribus eiusdem Ordinis prouinciæ Castellæ.*

6 *Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis ad partes infidelium pro redimendis captiuis se transferentes, quam facultatem absoluendi, & dispēsandi cum eis habeat, ostenditur.*

7 *Confraternitas Misericordiæ in Regno Portugaliæ emanauit ex Ordine Sanctissimæ Trinitatis.*

8 *Habitus Fratrum ordinis Sanctissimæ Trinitatis qualis, quot prouincias, & monasteria habeant?*

Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis.

Collect. CCCLXXXVII.

De his S. Antonin. *in sum. p.* 3. *tit.* 16. *c.* 1. §. 2. *& p.* 2. *histor. cap.* 1. §. 3. Cassan. *in catalogo gloriæ mundi p.* 4. *consid.* 63. Polydor. Virgil. *de inuentor. rerum lib.* 7. *cap.* 41. Genebrard. *in chronog. lib.* 2. *anno à Christo nato* 1199. Garibai *in compend. histor. Hispan. lib.* 12. *cap.* 28. Pineda *in monarchia Ecclesiast. lib.* 22. *cap.* 23. Hieron. Roman. *de Republ. Christiana lib.* 6. *cap.* 18. *& in chronicis Ordinis Eremitar. sancti Augustini cent.* 8. *ad annum Christi* 1163. Tarcagnota *in historia vniuers. p.* 2. *lib.* 3. Fr. Petrus Lopez de Altuna *en la* 1. *p. de la Cronica general de la Orden de la sanctissima Trinidad. Redempcion de Cautiuos impressa en Segouea* 1637. Emman. Reinoso *en el libro de la Concepçion purissima de Maria sanctissima en el discurso proemial*, Fr. Emman. de Lemos *Lusit. en el tratado de la institucion de la Orden*, Petr. Mariz *in dialog. varia histor. lib.* 2. *cap.* 10. Fr. Ludouic. Osor. *de viris illustrib. & sanctis huius Relig.* Fr. Francisc. Barba *in lib. de origine illius*, Gualter. *in tabul. chronog. anno* 1208. Illescas *in historia Pontific. libr.* 5. *cap.* 32. Marquez *de origine eremitar. S. Augustini cap.* 3. §. 2. Renat. Chopin. *lib.* 1. *monast. cap.* 1. *num.* 17. *& cap.* 10. *num.* 41. Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib.* 3. *Paul.* Morigia *de origine Relig. lib.* 1. *cap.* 63. Azor. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 13. *cap.* 11. *quæst.* 8. Aubert. Miræ *lib.* 1. *de statu Ecclesiæ Cathol. cap.* 24. *& de origine monast. lib.* 1. *cap.* 8. Carol. de Tapia *ad auth: ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c.* 22. Carillo *in annalib. chronolog. lib.* 4. *anno* 1198. *pag.* 343. Venero *en su enchirid. de los tiempos fol.* 101. *in nouiss. impress.* Valenzuel. *cons.* 1. *num.* 13. *&* 14. Fr. Ferdinand. de Camargo *in epithome histor. Eccles. milit. sub anno* 1198. *fol.* 247. Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 123. *num.* 19. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *quæst.* 4. *n.* 57. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Fratres num.* 15. 1

Fratres Sanctissimæ Trinitatis instituti sub regula propria data sanctis viris Ioanni Mattæ, & Felici Anachoretis Gallis anno 1198. Pontifice Innocentio III. Imperatoribus Occidentis Henrico VI. Orientis Alexio Conneno; approbatus ab eodem *Innocentio constit.* 9. incip. *Operante* 14. *Kalend. Iulij* 1209. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 40. aliàs *pag.* 76. in nouiss. impress. Dicitur etiam 2

hæc familia in Bullis Apost. Cerui frigidi à primo monasterio, & capite familiæ prope fontem Cerui frigidi erecto non longe ab Vrbe Meldensi Archiepiscopo Senonensi suffraganea. Hunc eundem Ordinem confirmasse Honorium III. Gregorium IX. Cælestinum IV. Innocentium IV. Alexandrum IV. Vrbanum IV. Clementem IV. Gregorium X. Clementem V. & VI. Iulium II. Leonem X. Adrianum VI. Paulum III. Iulium III. Paulum IV. & Pium V. testatur Gregorius X. *sua Constit.* incip. *Regimini militantis* 19. *Martij* 1575.

3 Fratres sanctissimæ Trinitatis ex instituto suo occupantur in redimendis captiuis è seruitio infidelium, vnde eleemosynas pro dicto opere quærere possunt, & non sunt quæstores, sed veri Religiosi. *Clemens VII. constit.* 7. incip. *Gratum* 15. *Kalend. May* 1524. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 570. aliàs *pag.* 479.

4 Fratribus sanctissimæ Trinitatis concessa priuilegia, gratias, & indulta tam spiritualia quam temporalia confirmauit *Gregorius XV. constit.* 22. incip. *Iniuncti* 18. *Aprilis* 1622. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 3. *pag.* 309. in nouiss. impress.

5 Fratres sanctissimæ Trinitatis in nostro Portugaliæ Regno existentes gaudent omnibus gratiis, & priuilegiis concessis Fratribus eiusdem Ordinis existentibus in Prouincia Castellæ, Leonis & Bethicæ. *Paul. III. const.* 2. incip. *Inter curas Idib. Nouembris* 1534. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 614. aliàs *pag.* 511. in nouiss. impress.

6 Fratribus Ordinis sanctissimæ Trinitatis ad partes Infidelium se transferentibus pro redimendis captiuis conceditur facultas audiendi Confessiones ibi degentium, eosque absoluendi, Presbyterosque super irregularitate dispensandi, captiuos à votis absoluendi, bona incerta per eosdem male parta condonandi, paramenta, & ornamenta ecclesiastica benedicendi. Conceditur etiam quod Religiosi, & alij Presbyteri etiam captiui certis horis Missam in Altari Portatili illis partibus celebrent, & Sacramenta ecclesiastica certo modo ad Christi fideles deferant; permittiturque dictis Fratribus bona eis data impendere in eorum, & captiuorum vsum, redemptionemque eorundem, Missarumque celebratio pro animarum à Purgatorio liberatione; itemque indulgetur plena Indulgentia Christi fidelibus in illis partibus degentibus statis diebus confessis, & Sacra Communione refectis. *Paulus V. constit.* 40. incip. *Ex omnibus de anno* 1608. Apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 228. aliàs *pag.* 167. in nouiss. impress.

7 Fratrum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis ex congregatione emanauit in Regno Portugaliæ Confraternitas Misericordiæ operibus pietatis plena anno 1498. à quodam Fr. Michaele de Contreras Sacræ Theologiæ Magistro, & à Confessionibus Reginæ Leonoræ vxoris Emmanuelis Regis Portugaliæ, qui primitiui fuerunt Confratres cum aliis ex Regia progenie oriundis, de qua Confraternitate vbique terrarum celebratissima, & de illius institutione agunt per me citati *de officio, & potest. Episcopi part.* 3. *alleg.* 75. *n.* 17.

Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis 8
vtuntur vestibus candidis, portant in pectore Crucem ex rubro & cæruleo colore, omnes ab vno reguntur Generali, cui administratio eius vita durante conceditur, qui in Capitulo generali eligitur. Habet Ordo prouincias 18. monasteria 145. in quibus sunt circiter 4. millia Religiosorum. Generaliũ seriem vsque ad annũ 1620. enumerat Claudius Robert. in sua Gallia Christiana tit. de Generalib.

SVMMARIVM.

1 *Discalceati sanctissimæ Trinitatis à quo, & quando instituti?*

2 *Prouincias duas ex Conuentibus Ordinis sanctissimæ Trinitatis reformatis in Hispania sub gubernio vnius Vicarij erigi mandauit Paulus V.*

3 *Reformationem Ordinis SS. Trinitatis inter cæteros Ordines Mendicantes adscribi voluit idem Paulus V.*

4 *Reformati Fratres Ordinis sanctissimæ Trinitatis vltra tria vota substantialia quartum aliud emittere debent.*

5 *Donatorum ad habitum personas seculares recipere non possunt Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis.*

6 *Officium sanctissimæ Trinitatis, & SS. Sacramenti eodem modo & iisdem diebus recitare possunt Reformati SS. Trinitatis, quibus Fratres non Reformati recitant.*

7 *Officia duo vnam de sanctissima Trinitate, & alteram de sanctissimo Sacramento duobus diebus non impeditis officio nouem lectionum singulis hebdomadis recitare possunt Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis.*

8 *Reformati SS. Trinitatis iam professi ad nullum alium Ordinem se transferre possunt nisi obtenta licentia suorum Superiorum, excepto Ordine Carthusianorum.*

9 *Oratio mentalis per duas horas qualibet die facienda est à Reformatis Ordinis sanctissimæ Trinitatis.*

10 *Indultum habent Fratres Reformati Ordinis Sanctissimæ Trinitatis quærendi, pecuniæ,*

tendi, recipiendi eleemosynas, oblationes, & legata pro redemptione captiuorum relicta.

11 *Celebrare super Altare portatili possunt Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis in Africa, & aliis Turcarum partibus.*

12 *Exemptionem à iurisdictione, obedientia, & superioritate Ministri Generalis Calceatorum obtinuerunt Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis.*

13 *Transitus non conceditur Patribus Reformatis ad quoscunque Ordines etiam Minimorum.*

14 *Electio & confirmatio Ministri Generalis Fratrum Reformatorum Congregationis Hispaniarum Ordinis sanctissimæ Trinitatis quomodo facienda.*

Fratres Reformati Discalceati Ordinis sanctissimæ Trinitatis.

Collect. CCCLXXXVIII.

1 CONgregatio, quam appellant Fratrum Reformatorum discalceatorum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum, instituta & fundata fuit à P. Ioanne Baptista, qui considerans Ordinem temporum iniuria, hominum stupiditate à primi eius instituti regularis Obseruantia deflexisse, diuina inspirante gratia arctioris vitæ zelo ductus primum huius Ordinis institutum imitari cupiens à Clemente VIII. reformationem obtinuit, in qua primitiua regula à Fratribus Reformatis, seu Discalceatis obseruaretur, vt constat ex eius *Constit.* 62. incip. *Ad militantis Ecclesiæ* 20. *Augusti* 1595. apud Laert.Cherub. *in Bullario tom.*3.*pag.*63. in nouiss. impress.

2 Fratrum Reformatorum Ordinis sanctissimæ Trinitatis ex Conuentibus erectus in Hispaniæ Regnis Prouincias duas instituit sub gubernio vnius Vicarij Generalis, qui Ministro generali totius Ordinis tantùm subesset, *Paulus V. constit.*59. incip. *Ex debito de anno* 1609. apud Laert.Cherub. *tom.*3.*pag.*247. aliàs *pag.* 180.

3 Fratrum sanctissimæ Trinitatis reformationem inter exteras Religiones Mendicantes adscribi voluit, *Paulus V. constit.*60. incip. *Ecclesia Catholica* 15. *Decembris* 1609. apud Laert.Cherub. *in Bullario tom.*3 *pag.*248. aliàs *pag.*181. in nouiss. impress.

4 Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis tempore suæ professionis vltra tria vota substantialia, quartum aliud emittere debent, *Barbos. Apost. Decis. Sum.* non prætendendi scilicet nec per se nec per alios directè, vel indirectè Prælatiam vllam nec intra, nec extra Religionem. *Paulus V. constit.*61 *aliàs* 39. incip. *Quæ piè* 10. *Februarij* 1610. apud Laert.Cherub. *d. tom.*3 *pag.*249. aliàs *pag.*182. in nouiss. impress.

Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis recipere non possunt personas seculares ad habitum Donatorum sub pœna priuationis Officiorum, & perpetuæ inhabilitatis sed tantum duo genera Religiosorum, vnum videlicet clericorum Ecclesiæ ministeriis vacantium, & alterum laicorum ad eleemosynas colligendas, & alia ministeriorum seruitia attendentium *Vrbanus VIII. constit.*25. *aliàs* 135. incip. *Cum sicut* 29. *Octobris* 1634. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *Bullarij in appendice pag.*44. 5

Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis, & sanctissimi Sacramenti eodem modo, & iisdem diebus, & temporibus, quibus Fratres eiusdem Ordinis non reformati ex priuilegio Clementis VIII. recitant, illisque in omnibus circa huiusmodi Officia se conformant vt censuit *Sacra Congreg. Rit. in causa sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum* 14. *Februarij* 1615. cuius meminit Sellius *in select. Canon. cap.*25. *num.*8. 6

Fratribus Reformatis Ordinis sanctissimæ Trinitatis licet recitare duobus diebus singularum hebdomadarum Officium, vno scilicet de Sanctissima Trinitate, altero de sanctissimo Sacramento sub ritu semiduplici, dummodò hi duo dies non sint impediti festo nouem lectionum. *Eadem S. Congr. Rit. in causa sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum* 9. *Nouembris* 1632. teste Sellio *d. c.* 25. *num.*9. 7

Fratres iam professi inter Reformatos Ordinis sanctissimæ Trinitatis ad nullum alium Ordinem sub apostasiæ, & perpetuæ infamiæ nota se transferre possunt (excepto dumtaxat Ordine Carthusianorum, petita tamen prius, & obtenta licentia suorum Superiorum) *Vrbanus VIII. in Constit. sua* incip. *Commissi sub dat.* 9. *Augusti* 1624. declarans professiones talium se transferentium irritas, & inefficaces, ac nullius esse valoris, & præcipiens Superioribus aliorum Ordinum vt statim ac fuerint requisiti, tales translatos ad suam primam Religionem sub excommunicationis, ac priuationis suorum officiorum pœna remittere debeant. 8

Fratribus Reformatis Ordinis sanctissimæ Trinitatis præcipitur vt in singulis diebus ad minus per duas horas communis fieret ad Deum mentalis Oratio. *Vrbanus VIII. in Constit. sua sub Dat. Romæ* 7. *Kalend. Octobris* 1631. vbi etiam illis concedit suum maiorem ac Generalem 9

Generalem Ministrum, cuius electio facienda esset de sexcennio in sexcennium.

10 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis habent indultum quærendi, petendi, & recipiendi eleemosynas, oblationes, & legata, ac alia quæcunque subsidia pro redemptione captiuorum relicta. *Vrbanus VIII. constit.* incip. *Ex incumbenti* 5. *Iunij* 1631. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *in appendice pag.* 13.

11 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis possunt in Africa, & aliis Turcarum partibus celebrare super Altare portarile, & antequam illucescat dies, ac etiam absoluere fideles à casibus reseruatis, necnon eisdem Indulgentias impertiri. *Vrbanus VIII. sua Constit.* incip. *Cum sicut* 20. *Ianuar.* 1626. apud Angel. Mariam Cherub. *in appendice tom.* 4. *pag.* 10.

12 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis exemptionem obtinuerunt à iurisdictione, obedientia, & superioritate Ministri Generalis calceatorum. *Vrbanus VIII. constit.* 33. *aliàs* 143. incip. *Ex quo, pridie Kalend. Martij* 1636. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *Bullarij in appendice pag.* 55.

13 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis post emissam professionem transire non possunt sub quouis prætextu ad alios quoscunque Ordines etiam Fratrum Minimorum sancti Francisci de Paula, excepto Carthusianorum Ordine. *Vrbanus VIII. constit.* incip. *Alias à nobis* 4. *Aprilis* 1637. apud Angel. Mariam Cherubin. *in appendice tom.* 4. *pag.* 9.

14 Frattes Reformati discalceati Congregationis Hispaniarum Ordinis sanctissimæ Trinitatis quomodo eligere valeant suum Ministrum generalem, & de eius confirmatione. *Vrbanus VIII. constit.* 36. *aliàs* 146. incip. *Exponi nobis* 3. *Decembris* 1636. apud Angel. Mariam Cherubin. *tom.* 4. *Bullar. in appendice pag.* 59.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Minimorum S. Francisci de Paula agentes.*

2 *Fratres Minimi à quo & quando instituti?*

3 *Fratres Minimi dicuntur apud Gallos boni homines, & apud Hispanos Fratres Victoria.*

4 *Regulam primam approbat Alexander VI. & mutat nomen Eremitarum in nomen Minimorum.*

5 *Eucharistiam etiam in die Paschatis, & extremam vnctionem Tertiariis administrare possunt Fratres Minimi.*

6 *Minimi assumpti ad Episcopatum, seu alias Dignitates extra Ordinem, resignare debent omnia, quæ tempore assumptionis habere continget.*

7 *Famuli seruientes in monasteriis Minimorum in habitu seculari possunt à Religiosis illius recipere Eucharistiam etiam in tempore Paschatis.*

8 *Interdicti tempore ordinaria auctoritate appositi possunt Minimi apertis ianuis Diuina celebrare.*

9 *Exemptionem à decimis & quarta funerali habent Fratres Minimi.*

10 *Confessiones audire possunt Minimi, & sub Sedis Apost. protectione suscipiuntur.*

11 *Votum quartum de abstinentia quadragesimali emittunt Minimi.*

12 *Descendentes ex genere Iudæorum, & hæreticorum in Ordine Minimorum recipiuntur.*

13 *Indulgentiæ plures conceduntur visitantibus Ecclesias Minimorum.*

14 *Mendicantes sunt Minimi, & inter Ordines Mendicantes numeratur eorum Religio.*

15 *Superiores Minimorum, qui fauores extra suum Ordinem attendentes, Officia, dignitates, & gratias concedunt, quas pœnas incurrunt?*

16 *Libri ex bibliotheca Genuensi Ordinis Minimorum extrahi non possunt sub pœna excommunicationis.*

17 *Generalis Minimorum potest supprimere Conuentus tenues, eorumque bona in Conuentus maiores transferre cum oneribus annexis.*

18 *Laici Ordinis Minimorum possunt vna cum Sacerdotibus suffragium ferre pro acceptatione nouitiorum.*

19 *Generalis Minimorum post expletum suum officium potest votum consultiuum, decisiuum & electiuum in omnibus Capitulis Generalibus, Prouincialibus, & intermediis habere.*

20 *Priuilegia Minimorum, immunitates, gratiæ, & indulta confirmantur ab Vrbano VIII.*

21 *Capitulum generale Ordinis Minimorum quolibet sexcennio celebrari debet.*

22 *Habitus Fratrum Minimorum qualis?*

23 *Fratrum Minimorum tota congregatio vni paret Generali, qui ad sexcennium durat, quot prouincias, domicilia, & Religiosos habeat.*

Fratres

Fratres Minimi Sancti Francisci de Paula.

COLLECT. CCCLXXXIX.

1 DE his Fr. Lucas de Montoya *in chronica huius Relig.* Gaulter *in tab. chronograph. sæculo 15. anno* 1473. Laurent. de Peyrinis *de priuilegiis Regular. huius Ordinis*, Petrus Opiner. *in opere chronog. tom. 1. anno* 1458. *pag.* 418. Hieron. Roman. *de Republ. Christiana lib. 6. cap. 31.* Illescas *in historia Pontificali p. 2. lib. 6. c. 26.* Plarus *de bono status Relig. lib. 2. cap. 22. & 37.* Paulus Morigia *de origine Relig. lib. 1. cap. 49.* Siluest. Marul. *in oceano Relig. lib. 5. pag.* 360 Fr. Emman. *quæst. Regul. tom. 1. q. 2 art. 7.* Carol. de Tapia *in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 55.* Fr. Ludou. Miranda *in manuali Prælat. tom. 1. q. 4. art. 11.* Azori. *instit. moral. p. 1. lib 13. cap. 11. q. 13.* Venero *en su enchiridion de los tiempos fol* 102. *in nouiss. impress.* Carillo *in annalib. chronolog lib. 5. anno* 1473 *in princip. & anno* 1507. referens plures huius Religionis viros sanctitate florentes, Hieron. Roderic. in compendio quæst. Regular. resol. 123. num. 37. Claudius Robertus in Gallia Christiana tit. de Generalibus, Fr. Ferdinand. de Camargo in epitome historiali Eccles. milit. sub anno 1506. fol. 290. cum seq. Ioseph. Micheli eo el thesoro de Religiones fol. 109. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 7 num. 10. Ioann. Maria Nouar. in luceroa Regul. verbo Fratres num. 11. cum seqq.

2 Fratrum Minimorum sancti Francisci de Paula Ordo institutus à sancto Francisco de Paula (est Paula parua vrbs in Calabria Regni Neapolitani) anno 1436. Pontifice Eugenio IV. Imperatoribus Occidentis Sigismundo, Orientis Ioanne Paleologo sub

3 propria regula. Dicuntur eius Religiosi apud Gallos *boni homines*, apud Hispanos *Fratres Victoriæ*, quod in hanc prouinciam ingressi sint eo die, quo Rex Ferdinandus Catholicus victoriam de Mauris adeptus est, illorum precibus adeptam, & vaticinio prænuntiatam.

4 Fratrum Minimorum primam regulam approbat, & mutat nomen Eremitarum in nomen Minimorum *Alexander VI. constit. sua* incip. *meritis 4. Kalend. Martij* 1492. apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. constit eiusdem Pontificis pag. 47. in nouissima*

5 *impress.* Placentiæ in folio, & constit. 2. apud eundem concedit quod Tertiariis possint Religiosi Eucharistiam etiam in die Paschæ, & Extremam vnctionem ministrare: & constit. 3. apud eundem mandat, quod ad Episcopatum, seu alias dignitates extra Ordinem assumpti resignent omnia, quæ tempore assumptionis habere continget, Superioribus Ordinis. *Leo. X. constit. sua* incip. *Iis quæ Non. Iuly* 1513. confirmat priuilegia omnia concessa à suis prædecessoribus, & approbat de nouo regulas Fratrum, Sororum, & tertij Ordinis, ac concedit quod famulis inseruientibus in monasteriis huius Ordinis in habitu seculari possint à Religiosis illius recipere Eucharistiam etiam tempore Paschatis, & in articulo mortis, & in suis Ecclesiis sepeliri, apud Laurent. de Peyrinis *constit. 4. pag. 146. & constit. 11. apud eundem* concedit quod tempore interdicti ordinaria auctoritate appositi possint ianuis apertis Diuina celebrare, *& constit. 16.* apud eundem agitur de canonizatione S. Francisci de Paula. 6 7 8

Fratrum Minimorum regulã approbauit, & exemptionem à decimis, & quarta funerali concessit, Sacramenta ecclesiastica eos ministrare posse statuit, & eorum gratias communicauit Monialibus eiusdem Ordinis, *Iulius II. constit.* 10. incip. *Dudum 5. Kalend. Augusti* 1506. apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag.* 360. in nouiss. impress. 9

Fratres Minimi Confessiones audire possunt, & sub Apostolicæ Sedis protectione suscipiuntur. *Sixtus V. constit. 5.* incip. *Sedes Apostolica Kalend. Iunij* 1474. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 335. 10

Fratres Minimi emittunt votum quartum de abstinentia quadragesimali, idest de non edendo extra infirmitatem & necessitatem per totam vitam ea, quæ in quadragesima vetantur, referunt Azor. *d. p. 1. lib. 12. c. 6. q. 6.* Sanch. *in præcepta Decalogi tom. 2. lib. 6. cap. 6. num. 6.* Suar. *de Relig. tom. 4. tract. 8. lib. 3. c. 17. num. 8.* 11

Fratres Minimi possunt esse descendentes ex genere Iudæorum, & hæreticorum, *Gregorius XIII. constit.* incip. *Muneris nostri 1. Augusti* 1583. apud Laurent. de Peyrinis *constit. 3. pag.* 291. 12

Fratrum Minimorum Ecclesias visitantibus singulis primis sextis feriis cuiuslibet mensis, plenaria Indulgentia conceditur, & visitantibus easdem Ecclesias singulis aliis sextis feriis totius anni septem anni, & totidem quadragenæ de iniunctis pœnitentiis elargiuntur, *Paulus V. constit. sua* incip. *Alias ad augendam* 8 *Augusti* 1615. apud Laurent. de Peyrinis *constit. 2. pag.* 311. 13

Fratres Minimos Mendicantes esse declarauit *Pius V. constit.* 49. incip. *Apostolicæ Se-* 14

du benignitate 9. *Nouembris* 1567. apud Laert. Cherubin. *tom.* 2. *pag.* 244. aliàs *pag.* 184. in nouiss. impress.

15 Fratrum Minimorum Superiores, qui fauores extra suum Ordinem attendentes officia, dignitates, & gratias concedunt, ac Fratres dictos fauores conquirentes pœnas incurrunt. *Paulus V. tom.* 4. *Bullarij constit.* 19. incip. *Admonemur* 6. *Septembris* 1619.

16 Fratrum Minimorum ex bibliotheca Genuensis Conuentus libros quomodolibet extrahentes excommunicationis, & priuationis vocis actiuæ & passiuæ pœnam incurrunt *Vrbanus VIII. constit.* 4 apud Laurent. de Peyrinis *pag.* 365.

17 Fratrum Minimorum Generali conceditur facultas supprimendi Conuentus tenues, eorumque bona in Conuentus maiores trãsferendi cum oneribus annexis. *Vrbanus VIII. in sua Constit.* incip. *Cum sicut* 23. *Iuny* 1633. apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in addit. pag.* 505.

18 Fratres laici Ordinis Minimorum possunt vna cum sacerdotibus suffragium ferre pro acceptatione nouitiorum. *Vrbanus VIII. in constit. sua* incip. *Exponi* 22. *Marty* 1641.

19 Fratrum Minimorum Generali, & cæteris in perpetuum futuris Generalibus post expletum Generalatus officium votum consultiuum, decisiuum, & electiuum in omnibus Capitulis generalibus, Prouincialibus, & intermediis habent, possuntque eligere aliquem Conuentum à quo non possint amoueri, nec non vnum Fratrem eiusdem Ordinis oblatum siue laicum arbitrio suo in suum socium. *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Cum rationi* 30. *May* 1642.

20 Fratrum Minimorum priuilegia, immunitates, gratiæ, & indulta tam spiritualia quã temporalia, quatenus sunt in vsu nec reuocata, confirmantur, etiam per modum communicationis, & extensionis. *Vrbanus VIII. constit.* 19. incip. *Iniuncti* 28. *Iunij* 1624. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullar. tom.* 4. *pag.* 36. in nouiss. impress.

21 Fratrum Minimorum Capitulum generale quolibet sexennio celebrari potest, in eoque Corrector Generalis, eiusque collegæ, & procurator Generalis ad sexennium, aliique Officiales prouinciales, eorumque collegæ ad triennium eligi possunt. *Paulus V. constit.* 6. incip. *Cum sicut* 1. *Octobris* 1605. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom.* 3. *pag.* 182. aliàs *pag.* 134. in nouiss. impress.

22 Fratrum Minimorum habitus parum distat in figura ab eo, quem gestant Eremitæ sancti Augustini mutato colore nigro in canusinum, caputium tamen, cum descendit ad pectus, rotundum est, cum vero ad scapulas non acuminatum, sed obtusum ea forma sed latiori qua caperonem portant nouitij S. Francisci Assissinatis, deinde cingulo laneo canusino præcinguntur nodis quibusdam distinguentibus Sacerdotes à non Sacerdotibus, refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religionib. num.* 72.

Fratrum Minimorum tota Congregatio vni paret Generali, qui per sexcennium durat, habet sub se sexdecim prouincias, in illis centum quadraginta domicilia, Religiosos tria millia, vt refert Azor. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 13. *cap.* 11. *quæst.* 13. 23

Fratres S. Augustini, vide in verbo *Eremitæ Fratres S. Augustini collect.* 325. & seqq.

Fratres S. Hieronymi per Hispaniam & per Italiam, vide in verbo *Eremitæ Fratres S. Hieronymi collect.* 328. *& seqq.*

Fratres Seruitæ Montis Senarij, vide in verbo *Eremitæ Fratres Montis Senary collect.* 333.

SVMMARIVM.

1 *Cameræ Apost. reseruantur fructus beneficiorum Italiæ reseruatorum, seu affectorum pro rata temporis, quo vacauerint.*

2 *Lite pendente inter prouisos de beneficio in Ecclesia Cathedrali vel Collegiata, illius fructus deponendi penes personam idoneam.*

3 *Cameræ Apost. reseruantur fructus beneficiorum Regni Neapolis tempore obitus eorum, qui cum Camera super spolio transegerunt, pendentes, vel non exacti.*

4 *Beneficiorum fructus tempore obitus beneficiatorum quamuis maturi, sed non exacti non spectant ad eorum hæredes, sed ad successores in beneficiis.*

5 *Facultates transferendi pensiones fructuum beneficiorum vltra medietatem sunt reuocatæ.*

6 *Restitutio debita fructuum malè perceptorum non potest componi cum obtinentibus Bullam Cruciatæ, vel vigore aliorum priuilegiorum.*

7 *Parochorum non residentium fructus fabricæ Ecclesiæ applicare debet Episcopus.*

8 *Parochus tenetur promoueri, & curam exercere licet fructus sui beneficy reseruati sint in fauorem alterius.*

9 *Canonicus legendo in Vniuersitate Theologiam cum licentia claustri percipit fructus quamuis non habeat cathedram, nec salarium.*

10 *Prebenda fructus illius, qui abfuit vltra tres menses, applicandi sunt in vsum Ecclesiæ, & vtilitatem illius.*

Fructus.

COLLECT. CCCXC.

1 FRuctus beneficiorum Italiæ Sedi Apost. reseruatorum seu affectorum aliter quam per cessum vacantium, applicantur, & reseruantur Cameræ Apost. pro rata temporis quo vacauerint,& Collectori spoliorum datur facultas hos fructus colligendi. *Pius IV. constit.* 32. incip. *Cupientes*, apud Laert. Cherubin *in Bullario tom. secundo*, *pag.* 46. aliàs *pag.* 35.

2 Fructus beneficiorum litigiosorum lite pendente inter prouisos de beneficio in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata, & Capitulum ac Canonicos, deponendi sunt penes personam fide, ac facultatibus idoneam à Iudice eligendam. *Pius V. constit.* 57. incip. *Cordi de anno* 1568. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 232. aliàs *pag.* 190. in nouiss. impress.

3 Fructus Beneficiorum Regni Neapolis tempore obitus eorum, qui cum Camera super spolio transegerunt pendentes, vel non exacti ad Cameram spectant. *Sixtus V. constit.* 90. incip. *Cum sicut* 1. *Ianuarij* 1598. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 650. aliàs *pag.* 493. in nouiss. impress.

4 Fructus beneficiorum ecclesiasticorum tempore obitus beneficiarorum quamuis maturi, sed non exacti, cum effectu etiam sponte oblati, non spectant ad eorum hæredes, sed ad successores in beneficiis. *Iulius III. constit.* 7. incip. *Cum sicut de anno* 1550. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 697. Et emanauit huius Constitutionis confirmatio ab *Vrbano VIII. constit.* 80. incip. *Æternus rerum conditor* 5. *Aprilis* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *pag.* 93. & illarum meminit R. P. D. Alexand. Sperell. *in decis. fori eccles. decis.* 82. *numero vndecimo cum seqq.*

5 Fructuum beneficiorum vltra medietatem pensiones transferendi facultates, & vniones beneficiorum effectum non sortitæ, sunt reuocatæ. *Vrbanus VIII. constit.* 69. *in proœmio*, incip. *Sanctissimus* 20. *Iulij* 1627 apud Angel. Mari. Cherub. *tom.* 4. *pag.* 86.

6 Fructus non residentium amittuntur dumtaxat pro rata illius temporis, quo quis abest sine licentia, nec potest componi restitutio debita fructuum malè perceptorum cum obtinentibus Bullam Cruciatæ, vel vigore aliorum priuilegiorum, & facultatum obtentarum per Concilium. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. part. tertia, cap. secundo, num.* 26.

Fructus non residentium, de quibus in decreto Concilij sess. 23. cap. 1. de reform. debet Episcopus Ordinarius applicare fabricæ Ecclesiæ Parochialis, etiamsi non indigeat, nec pauperes intra limites reperiantur, quæ potest tamen in dies indigere quoad ornamenta. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 31. 7

Fructus licet sint reseruati in fauorem alterius, non tamen reseruata administratione, reseruatio minimè tollit curam & administrationem, vnde tenetur promoueri, & curam exercere. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benefic. parte* II. *capite quinto num.* 127. 8

Fructus sui Canonicatus in absentia percipit Canonicus legendo in Vniuersitate Theologiam cum licentia claustri, etiamsi non haberet cathedram nec salarium. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benefic. p.* 2. *cap.* 5. *num* 61. 9

Fructus Præbendæ, quibus Canonici, qui abfuerint à seruitio Ecclesiæ vltra tres menses priuandi sunt *ex cap.* 12. *sess.* 24. *de reform.* applicandi sunt in vsum Ecclesiæ, & vtilitatem illius, potest tamen Episcopus hanc pœnam ante sententiam minuere, vel augere, sed non in totum tollere. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 146. & 150. 10

SVMMARIVM.

1 *Dignitas prima quas functiones Episcopales absente Episcopo facere debeat, ostenditur.*

2 *Episcopus non potest alteri delegare functiones Episcopales & Missas solemnes, eo absente, vel impedito quàm digniori de Capitulo ordine successiuo.*

3 *Digniori de Capitulo non autem ad hebdomadarium spectant functiones solemnes Episcopo absente, vel impedito.*

4 *Manutenendus est in possessione exercendi functiones suas ille, qui per decennium præteritum eas exercuit.*

Functiones Parochiales sunt:
- 5 *Candelarum benedictio in die Purificationis.*
- 6 *Delationes sanctissimi Sacramẽti.*
- 7 *Missæ celebratio feria quinta in Cœna Domini.*
- 8 *Cinerum benedictio.*
- 9 *Palmarum benedictio.*
- 10 *Domorum benedictio in sabbato sancto.*
- 11 *Processio per Parochiam.*

Functio

Functiones Episcopales, & Parochiales.

COLLECT. CCCXCI.

1 FVnctiones Episcopales, quas prima dignitas absente Episcopo facere debet, dicuntur benedictio Candelarum, Palmarum, cinerum, fontium, absolutio mortuorum in die commemorationis omnium defunctorum, & delatio Sanctissimi Sacramenti. *Sacra Congr. Rit. in Aretina* 30. *Ianuary* 1610. teste Sellio *in selectis Canon. c.*11 *n.*25.

2 Functiones Episcopales, & Missas solemnes, absente, vel impedito Episcopo ad digniorem de Capitulo ordine successiuo spectant, neque potest Episcopus alteri delegare. *Sacra Congr. Rit. in Marturanen.* 14. *February* 1632. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 7.*n.*14.

3 Functiones solemnes, quasi Episcopus præsens esset, obiret, Episcopo absente, vel impedito spectant ad digniorem de Capitulo, non autem ad hebdomadarium. *Sacra Cong. Rit. in Pennen.* 15. *February* 1633. quam citat Bonfad. *d.resol.* 7. *n.*15.

Vide plura in verbo *Prima dignitas collect.* 253.*n.*14.*cum seqq.*

4 Functiones suas exercendi in possessione manutenendus est ille, qui per decennium præteritum illas exercuit. *Sacra Congr. Rit. in Asten.* 16. *Iuly* 1601. apud Sellium *d. cap.* 11. *num.*26.

5 Functiones Parochiales sunt candelarum benedictio in die Purificationis B. Virginis, & earum dispensatio, itavt hæc ad proprios Parochos semper spectent. *Sacra Congr. Rit. in Alatrina* 5. *Marty* 1633. cuius memini *de officio, & potest. Parochi c.*12.*n.*4.

6 Functiones Parochiales sunt delationes Sanctissimi Sacramenti, & celebrationes Missarum feriæ quintæ in Cœna Domini, &

7 Sabbati sancti aspersiones domorum, quadraginta horarum orationes, & aliæ Presbyterales functiones, quæ populum, & animarum curam quoquo modo cernere videntur, ita vt non ad Capellanos, seu Sacristam Ecclesiarum ab eisdem locis deputatos, sed ad Parochos spectare debeant. *Sacra Congr. Rit. die* 18. *Maij* 1602. teste Marchino *de Sacram. Ordinis p.* 3. *c.*8.*n.* 6. quem refero *de officio, & potest. Parochi c.* 11. *sub n.*50.

8 Functiones inter Parochiales connumerantur Cinerum benedictio, quæ solet fieri prima die quadragesimæ. *Sacra Congr. Rit. in d. Alatrina* 5.*Mart.* 1633. penes me *d.c.*12.*n.*8.

Functionum Parochialium nomine comprehenditur Palmarum benedictio, quæ à Curatis in eorum Ecclesiis Parochialibus peragi debet. *Eadem Sacra Cong. in d. Alatrina* de qua Ego ipse *d. cap.* 12.*n.*10. 9

Functionum Parochialium appellatione venit domorum benedictio in Sabbato sancto, cum hoc sit munus Parochi. *Sacra Cong. Conc. in Bononien.* 4. *Iuly* 1620. quam citat Lezana *in sum. quæst. Regul. c.*12. *n.*41. *vers. ad quartumdecimum,* quem refero *d. c.*12.*n.*12. 10

Functiones ad Parochiales spectat processiones facere per Parochiam. *Sacra Cong. Rit. in Hispalen.* 26. *February* 1628. *& in Liman.* 15. *Decembris* 1632. *Sacra Cong. Conc. in Bononien.* 2. *Iuly* 1620. quarum memini *dict. cap.* 12. *num.* 13. 11

SVMMARIVM.

1 *Beneficium vt obtinere valeat minor* 14. *annorum si in fundatione statutum fuerit, illi standum erit.*
2 *Ordinarium an possit excludere fundator ab administratione, cura, & visitatione Capellaniarum, seu beneficiorum.*
3 *Fundatoris nomen exprimi non debet in collecta, quamuis in fundatione de hoc sit lex.*

Fundatio. Fundator.

COLLECT. CCCXCII.

FVndationi statuenti vt minor etiam quatuordecim annorum adipisci valeat standum est, cum ei derogatum non fuisset per Concilium sess. 23 cap.6. de reformat. *Sacra Congr. Conc.* testibus Gonzal. *ad reg.*8.*Cancel. gloss.*5.*n.*91. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 7.*c.*6.*n.*2.*in fine*, Nouar. *in singularib. Iuris Canon. concl.*13.*num.* 5. Massobr. *in sua praxi habendi concursum req.*7.*dub.*12.*& req.*10. *dub.*11. *n.*30. Alphons. de Leone *de officio Capellani q.*4.*praxi* 6.*n.* 36. Ciarlin. *controuers. forens. lib.*1.*cap.*53.*n.*51. quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.*3.*alleg.*60.*n.*77. 1

Fundator ab administratione, cura, & visitatione Capellaniarum perpetuarum etiã collatiuarum excludere potest Ordinarium, nisi in casu negligentiæ. Ita ex mente Pauli V. *Sacra Cong.* vt refert Nicol. Garc. *de benefic. p.*1.*cap.*2. *n.* 98. Et iterum. Si in fundatione hospitalis sit dictum quod Ordinarius non possit se intromittere in eius visitatione, non poterit illud visitare. *Sacra Cong. Conc.* referente Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra* 2

narra lib.1. tit.6. l.5. §. 2. n. 66. & per sanctam Sedem sic rescriptum fuisse asserit Carol. de Grassis *de effectib. clerical. effect.* 1. *num.* 610. quem citaui *d. p.3. alleg.7 5. n.9.* vbi intellexi præsupposito Episcopi in fundatione consensu.

3 Fundator alicuius monasterij non potest legem imponere Fratribus illius, vt in collecta, quæ pro Rege dicitur, etiam ipsius fundatoris nomen exprimatur. *Sacra Congr. Rit. in causa Carmelitarum Discalceatorum* 28. *Ianuary* 1606. quam refert Sellius *in select. Canon. c.17. n.20.*

SVMMARIVM.

1 *Parochus debet funerale ducere & prosequi vsque ad Ecclesiam Regularium si in ea defunctus sepeliri debeat.*

2 *Officium mortuorum & alia necessaria circa cadauer peragere postquam in Ecclesia Regularium introductum fuerit, ad eos spectat, & non ad Parochum.*

3 *Parochus ad funerale vocare potest quoscunque Presbyteros inuitis viciniorbus nisi aliter disponatur ab heredibus.*

4 *Crux vnica in funeralibus deferenda est.*

5 *Funus comitantes in Parochiali conueniri debent, & per vias expectari non est permittendum, contraria consuetudine non obstante.*

Funerale. Funus.

Collect. CCCXC III.

1 FVnerale ducere & prosequi debet Parochus vsque ad Ecclesiam Regularium si in ea defunctus sepeliri, debeat in eisdem autem Ecclesiis ad eosdem Regulares dumta-
2 xat spectat officium mortuorum, & alia necessaria circa cadauer peragere, nisi contraria adsit consuetudo. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Brturen.* 18. *Iuny* 1591. *& in Nicoteren.* 5. *Iuny* 1615. de qua Lezana *in summa quæst. Regul. tom.* 3. *verbo de functus n.4.* Ioan. Maria Nouat. *in Lucerna Regul. verbo de functus etiam num.* 4.

Vide alia in verbo *Officium defunctorum collect.* 533.

3 Funeralibus vocari possunt à Parocho quicunque Presbyteri, etiam inuitis vicinioribus, nisi aliter disponatur ab hæredibus defuncti. *Sacra Cong. Rit. in Ferrarien.* 7. *Septembris* 1613. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.2. tit. 22. num.4.* Vide infra in verbo *Hæres collect.* 406.

Funeralibus est deferenda vnica tantum 4
Crux illius Ecclesiæ, ad quam cadauer transfertur, post quam sequantur immediatè personæ illius Ecclesiæ, & deinde cæteri secundum antianitatem. *Sacra Congr. Rit. in Narnien.* 30. *Septemb.* 1614. cum aliis allegatis supra *verbo Crux collect.* 234. *n.3.*

Vide alia *in verbo Defunctus collect.* 245.

Funus comitantes in Parochiali Ecclesia, 5
vel in alia iuxta loci consuetudinem omnino conuenire debent. *Sacra Congr. Rit. in Tropien.* 8. *February* 1631. penes Lezanam *in sum. quæst. Regul. tom.1. cap.12. num.41. vers. ad* 4. metipsum *de iure ecclesiast. vniu. lib.3. cap.10. num.63.* Et nullo modo permittendum expectari per vias, vel ad domum defuncti, non obstante contraria consuetudine expectandi per vias, vel ad domum defuncti. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Thelesina* 12. *February* 1633. & *in Liman.* 15. *Decembris* 1632. cuius memini *d. lib.3. cap.10. num.* 64.

B. Gaietanus Thienæus.

Collect. CCCXCIV.

BEati Gaietani Thienæi Officium, & Missam de communi Confess. non Pont. Clericis Regularibus Theatinis vbilibet, & Sacerdotibus quibuscunque quoad Missam in die eius obitus confluentibus in eorum Ecclesiam in ciuitate Vicentina, vbi natus est, & in Neapolitana, vbi eius corpus quiescit, concessit *Vrbanus VIII. constit.* 103. incip. *In sede* 7. *Octobris* 1629. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom. 4. pag.* 110. & illius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.1. tit. 18. de Sanctis num.*127.

S. Geltrudis.

Collect. CCCXCV.

SAnctæ Geltrudis Officium & festum ve celebrari, & recitari possit à Monialibus 1
sancti Ioannis Euangelistæ ciuitatis Lieien. de consensu & licentia Episcopi concedi posse censuit *Sacra Congr. Rit. in Lucien.* 7. *Octobris* 1606. quam citat Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit.18. de sanctis n.*129.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Generalibus Religionum agentes.*

2 *Nouitiorum in receptionibus debent Gene-*
rales

rales præcipere vt aliqui semper ex variis Nationibus & linguis admittantur.

3 *Suspendere à Confessionibus audiendis suos subditos quando possit Generalis Ordinis.*

4 *Confessiones Monialium sui Ordinis non licet Generali audire absque Episcopi speciali deputatione.*

5 *Vicarius Generalis potest dum absens est, alium suo loco subrogare.*

6 *Visitare Fratres, & loca Congregationis Lombardiæ per se ipsum licet Generali Priori Fratrum Eremitarum sancti Augustini.*

Generalis Ordinis.

COLLECT. CCCXCVI.

1 DE Generalibus Religionum vide Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo Generalis*, Laurent. de Portel. *in dubiis Regul. sub eodem verbo*, Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. eodem verbo.*

2 Generales omnes admonet Sacra Congregatio de propaganda Fide habita die 13. Decembris 1624. annuente S. D. N. Papa vt præter studia linguarum aliàs à sacra Cong. Regularibus indicta, speciali sub decreto præcipiant, vt in nouitiorum receptionibus in posterum faciendis aliqui semper ex variis Nationibus & linguis pro modulo tamẽ suarum Religionum vna cum aliis, qui hactenus recipi consueuerunt, ad habitum assumantur, qui peracto studiorum cursu, & in simplici Sacerdotio constituti, & Episcopali dignitate ornati ad eorum prouincias propagandæ Fidei gratia mitti possint. refert Laurent. de Peyrinis *de priuil. Regul. ad constit. 2. Sixti V. num.* 11.

3 Generalis Religionis potest suos subditos ex quacunque causa, etiam ob occultum crimen, quomodolibet etiam extraiudicialiter à Confessionibus audiendis suspendere. Sacra Cong. Conc. testibus Pereg *in Constit. Cleric. Regul. p. 1. cap. 5. lit. D. in fine.* Ioann. Maria Nouat. *in lucerna Regul. verbo Generalis n. 1.* Lezana *d. tom. 3. verbo Confessarius num. 2. in fine.*

4 Generali audire non licet Confessiones Monialium sui Ordinis absque Episcopi speciali deputatione. *Sacra Congr. Conc. sub die 13. Nouembris* 1627. quam refert Sellius *in select. Canon cap. 3. n. 46.*

5 Generalis siue Vicarius Generalis potest dum absens est alium suo loco subrogare qui omnimoda eius potestate, & iurisdictione vbique locorum (illa tantum excepta prouincia, in qua ipse Generalis pro tempore reperietur) fungatur, & potiatur. *Sacra Congr. Apostolica Visitationis 26. Maij* 1626. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom. 4. pag. 74.*

Generalis Prior Fratrum Eremitarum sancti Augustini per se ipsum visitat Fratres, & loca Congregationis Lombardiæ, simul cum vno ex Visitatoribus dictæ Congregationis, honoratique debet vt caput totius Ordinis. Visitator, aut Vicarius Generalis assistit, & votum solummodo consultiuum habet; Assistentesque Ordinis comitari debent Priorem Generalem in dicta Visitatione, & absque eorum consilio Prior præfatus nihil decernat. *Clemens VIII. constit.* 117. incip. *Ex iniuncto de anno* 1604. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 3. pag* 169. 6

Generales Abbates vide in verbo *Abbas Generalis collect.* 3.

S. Geminianus.

COLLECT. CCCXCVII.

SAncti Geminiani Officium pro diœcesi Mutinen. concessit *Sacra Congr. Rit. in Mutinen. 25. Iunij* 1611. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. libr. 1. titul. 18. de Sanctis num.* 130.

SVMMARIVM.

1 *Processiones etiam dum fiant per Ecclesiam, & quocunque tempore semper est genuflectendum ab omnibus transeuntibus ante sanctissimum Sacramentum.*

2 *Genuflectendum non est ad orationes in Missa solemni, in qua dicitur Gloria, & Credo.*

3 *Canonici & Dignitates ad benedictionem Episcopi genuflectere non tenentur, sed tantum caput inclinare.*

4 *Dignitates & Canonici assistentes, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti inseruientes genuflectere non tenentur.*

Genuflectere.

COLLECT. CCCXCVIII.

GEnuflectendum est semper ab omnibus transeuntibus ante sanctissimum Sacramentum, etiam dum fiunt processiones per Ecclesiam, & contraria consuetudo declaratur abusus. *Sacra Cong. Rit. in Pacen. 14. Decembris* 1602. quam refert Sellius *in selectis Canon, cap. 17. num.* 48. 1

Genufle

2 Genuflectendum non est ad Orationes in Missa solemni in qua dicitur *Gloria & Credo. Sacra Congr. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. *in resp. ad dub.* 14. penes Sellium *d. capit.* 17. *num.* 49.

3 Genuflectere non tenentur Canonici & Dignitates ad benedictionem Episcopi, sed tantum caput inclinare, nec debent genuflectere quando Episcopum celebrantem thurificant. *Sacra Cong. Rit. in Oscen.* 4. *May* 1613. cuius memini *in tract. de Canonicis & Dignit. cap.* 33. *num.* 29.

4 Genuflectere nullo modo tenentur Dignitates, & Canonici assistentes, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti inseruientes. *Sacra Congr. Rit. in Monopolitana* 15. *Decembris* 1632. apud me *d. cap.* 33. *n.* 30.

De Genuflexione *Gauant. in rub. Missalis p.* 1. *tit.* 16. *num.* 1.

Gilbertini Monachi, Vide in verbo *Monachi Gilbertini collect.* 494.

Gloria in excelsis Deo.

COLLECT. CCCXCIX.

1 GLoria in excelsis Deo dicitur in Missis votiuis B. Virginis tam in Sabbatis per annum, quam in Sabbatis Aduentus. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 19. *May* 1607. *in resp. ad dub.* 11. de qua Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 21. *n.* 27. Licet ipsa die Officium non fiat de B. Maria. *Eadem S. Congr. Rit. in Segoben.* 29. *Iuly* 1609. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 6. *num.* 53.

2 Gloria in excelsis Deo & Credo absque dubio dici poterit in Missis votiuis pro re graui, quando scilicet ab Episcopo, & vniuerso clero, & ciuitate Missa votiua solemniter celebratur cum interuentu Magistratus, & populi, excepto tantum quando Missa celebratur cum paramentis violaceis, vt pro infirmis, vel aliquo actu simili mœstitiæ, vel pœnitentiæ, quia tunc non dicitur *Gloria nec Credo. Sacra Congr. Rit. in dicta Placentina in resp. ad dub.* 14. cuius meminit Sellius *d. cap.* 6. *num.* 54.

De hoc hymno Angelico Gauant. *in Rub. Missalis p.* 1. *tit.* 8. *num.* 3.

SVMMARIVM.

1 *Ritus Græcorum qui tolerandi?*
2 *Baptizatos Chrismate in fronte consignare non debent Græci Presbyteri.*
3 *Dies festos Latinorum obseruare tenentur Græci inter eos existentes.*
4 *Suspensi sunt Græci ad sacros Ordines promoti sine litteris dimissorijs Episcopi Latini diœcesani, & si in illis ministrauerint, efficiuntur irregulares.*
5 *Missas & diuina Officia Latino ritu Græci celebrare non possunt.*
6 *Ordinariorum iurisdictioni in quibus subiiciantur Græci.*
7 *Licentia recitandi Officium Latino ritu conceditur clericis Græcis habentibus dignitatem in Ecclesia, quæ ritum Latinum accepit.*

Græcus.

COLLECT. CCCC.

GRæcorum ritus, qui substantialibus Sacramentorum non aduersantur, ab Ecclesia Romana tolerandi sunt, & Græci Ordines secundum morem Ecclesiæ Romanæ conferre debent. *Innocentius IV. constit.* 14. incip. *Sub Catholica* 2. *Non. Marty* 1253. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag* 76. 1

Græci Presbyteri baptizatos chrismate in fronte non consignent, in casu necessitatis Latinos absoluere possunt, inter Latinos existentes eorum dies festos obseruare tenentur: Sine litteris dimissoriis Episcopi Latini diœcesani ad sacros Ordines promoti suspensi sunt, & si in illis ministrauerunt, efficiuntur irregulares & Latinus maritus vxoris Græcæ ritum non sequitur, sed benè vxor Græca sequitur ritum mariti Latini. *Clemens VIII. constit.* 34. incip. *Sanctissimus* 31. *Augusti* 1595. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 47. Vide infra *collect.* 659. *num.* 3. & 4. 2 3 4

Græcos Latino ritu Missas, & diuina Officia celebrare posse vetuit *Pius V. constit.* 12. incip. *Prouidentia Kalend. Septembris* 1566. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *Bullary pag.* 192. aliàs *pag.* 145. in nouiss. impress. 5

Græci subiiciuntur iurisdictioni Ordinariorum circa ea, quæ ad Dei cultum, & Sacramentorum pertinent administrationem. *Pius IV. constit.* 74. incip. *Romanus Pont.* 16. *February* 1564. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 105. Scortia *in selectas summorum Pontificum Constitutiones epit.* 79. 6

Græcis Clericis habentibus dignitatem in Ecclesia, quæ ritum Latinum accepit, conceditur licentia recitandi Officium Latino ritu. *Sacra Congr. Rit. in Altamura nullius* 29. *Ianuary* 1605. cuius meminit Sellius *in selectis Canon. cap* 8. *num.* 17. 7

Græcis matrimonia contrahere &c. vide *collect.* 465. *num.* 2. & 3.

SVMMARIVM.

1 *Magistratus ciuitatis sub nomine non comprehenditur Gubernator.*

2 *Euangelij textus non debet osculandus porrigi Gubernatori prouinciæ.*

3 *Vicario generali præcedit Gubernator ciuitatis Lauretanæ iuxta consuetudinem.*

4 *Magistratus & Gubernator recusantes contra solitum accedere ad Cathedralem debitis remediis cogendi sunt vt accedant.*

5 *Sedem seu locum in choro nec supra, nec inter Canonicos habere debet Gubernator ciuitatis.*

6 *Sedem pro audienda Concione apud Episcopum debet habere Gubernator ciuitatis.*

7 *Sedes solita cum strato in Ecclesia paranda Gubernatori Prælato.*

8 *Pacem habere debet, & thurificandus est ante Vicarium Episcopi Gubernator ciuitatis, quæ est caput prouinciæ.*

9 *Thurificandus est Gubernator Status ante Barones, & Curatos Ecclesiarum.*

10 *Thurificandus est ante Canonicos immediatè post Episcopum Gubernator Protonotarius cum habitu prælatitio.*

11 *Thurificandus est ante Canonicos etiam paratos Gubernator dignissimus, & perpetuus.*

12 *Thurificandus est immediatè post Canonicos assistentes Gubernator ciuitatis etiam non Prælatus.*

13 *Thurificandi sunt post Episcopum, & assistentes ante Canonicos, Gubernatores ciuitatum Sedis Apost. quando sunt Referendarij.*

14 *Thurificari debet Gubernator post Dignitates & Canonicos Cathedralis, & Collegiatæ.*

15 *Thurificandus est duplici non triplici ductu thuribuli Gubernator ciuitatis.*

16 *Decano & Canonicis aliis ipsis dignioribus non debent præcedere Gubernatores Capitulares electi à Capitulo Sede vacante.*

Gubernator.

Collect. CCCCI.

1 GVbernator non comprehenditur sub nomine Magistratus Ciuitatis. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in* 4. *dubio*, teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 27. *num.* 18.

2 Gubernatori prouinciæ non debet textus Euangelij osculandus porrigi. *Sacra Congr. Rit. in Cusentina* 17. *Iulij* 1614. *& in Tropien.* 3. *Iunij* 1617. vbi quod nec etiam debet in processionibus simul cum Episcopo incedere, quas refert Sellius *d. cap.* 27. *n.* 30.

Gubernator Ciuitatis Lauretanæ præcedit iuxta consuetudinem Vicario Generali. *Sacra Congr. Rit. in Lauretana* 9. *Maij* 1609. quam citat Sellius *d. c.* 27. *n.* 31. 3

Gubernator & Magistratus recusantes contra solitum accedere ad Ecclesiam Cathedralem, debitis remediis cogendi sunt, vt accedant. *Sacra Congr. Rit. in Fanen.* 1. *Septembris* 1607. penes Antonin. Dianam *moral. resol. p.* 5. *in fine in collect. declarat. n.* 49. Lezanã *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Ecclesia n.* 18. 4

Gubernator Ciuitatis non debet habere sedem, seu locum in choro, nec supra, nec inter Canonicos, sed omnino extra chorum in loco decenti. *Sacra Cong. Rit. in Signina* 4. *Iulij* 1615. referente Sellio *d. c.* 27. *n.* 32. 5

Gubernator Ciuitatis debet habere sedem pro audienda Concione apud Episcopum, quæ tamen non sit maior, nec pulchrior sede ipsius Episcopi, & neutra sit coloris rubri. *Sacra Cong. Rit. in Perusina* 3. *Octobris* 1615. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 16. *num.* 59. 6

Gubernatori Prælato solita sedes cum strato in Ecclesia paranda est. *Sacra Cong. Rit. in Fulginaten.* 30. *Ianuarij* 1610. apud Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 71. 7

Gubernator ciuitatis, quæ est caput prouinciæ thurificandus est, & pacem habere debet ante Vicarium Episcopi, etiam absente Episcopo; in aliis verò minoribus ciuitatibus post Episcopum thurificari, & pacem habere debet, sed absente Episcopo ei præfertur Vicarius. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die* 30. *Iunij* 1592. quam adducit Aldan. *d. tit.* 16. *num.* 62. 8

Gubernator Status vbi viget consuetudo thurificandus est ante Barones, & Curatos Ecclesiarum. *Sacra Congr. Rit. in Gotian. in Sardinia* 5. *Iulij* 1613. teste Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 63. 9

Gubernator Protonotarius cum habitu prælatitio, id est rochetto, & mantelleto diuinis assistens, thurificandus est ante Canonicos immediatè post Episcopum. *Sacra Congr. Rit. in Fauentina* 5. *Iulij* 1603. attestante Aldano *d. tit.* 16. *n.* 64. 10

Gubernator dignissimus, & perpetuus thurificandus est immediatè post Episcopum, & ante Canonicos etiam paratos. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad* 4. *dub.* penes Sellium *d. cap.* 27. *n.* 34. 11

Gubernator Ciuitatis etiam non Prælatus thurificandus est immediatè post Canonicos assistentes ante alios Canonicos: absente 12

absente vero Episcopo immediatè post Vicarium Generalem. *Sacra Congr. Rit. in Fauentina 9. May* 1606. *& in Fanen.* 1. *Septembris* 1607. apud Sellium *d. c.* 27. *n.* 35. etiamsi Gubernator sit vxoratus. *Eadem Sacra Cong. in Fauentina* 17. *Nouembris* 1607. cuius meminit idem Sellius *d. cap.* 27. *n.* 36.

13 Gubernatores ciuitatum Sedis Apost. quando sunt Referendarij, & Prælati, & vtuntur rocheto post Episcopum, & assistentes ante Canonicos iuxta consuetudinem thurificandi sunt. *Sacra Congr. Rit. in Casenaten.* 7. *Decembris* 1601. quam refert Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 65.

14 Gubernator thurificari debet post Dignitates & Canonicos tam Ecclesiæ Cathedralis, quàm Collegiatæ. *Sacra Cong. Rit. in Camplen.* 28. *Ianuarij* 1612. quam citat Aldan. *d. tit.* 16. *num.* 66.

15 Gubernator ciuitatis thurificandus est duplici non triplici ductu thuribuli. *Sacra Cong. Rit. in ciuitatis Ducalis* 11. *Nouembris* 1614. apud Sellium *d cap.* 27. *n.* 38.

16 Gubernatores Capitulares electi à Capitulo Sede vacāte nōn debēt præcedere Decano, & Canonicis aliis ipsis dignioribus. *S. Cong. Rit. in Elboren.* 25. *Ianuarij* 1603. de qua Sellius *d. c.* 27. *n.* 39. Licet ad ipsos tantùm, & non ad Decanum, & alios Canonicos non electos pertineat decidere, & votare in iis, quæ pertinent ad curam eis commissam. *Eadem Sacra Congr. in d. Elboren.* 5. *Iulij* 1603. penes Sellium *d. cap.* 27. *n.* 30.

B. Guillelmus Aquitaniæ Dux.

Collect. CCCCII.

1 Beati Guillelmi Aquitaniæ Ducis Ordinis sancti Augustini officium pro monasterio regali sancti Laurentij in Hispania conceditur à *Sacra Congr. Rit. in causa Hispaniarum* 17. *Martij* 1600. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 130. Et de Monachis S. Guillelmi Ducis Aquitaniæ, vide in verbo *Monachi collect.* 495.

Guillelmitæ Monachi, vide in verbo *Monachi Guillelmitæ collect.* 492.

SVMMARIVM.

1 *Clerici beneficiati habitum & Tonsuram deferre tenentur, & sub quibus pœnis?*
2 *Pensiones seu fructus ex beneficiis ecclesiasticis percipientes quem habitum deferre teneantur, ostenditur.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

3 *Clericalem habitum dimittens potest illum iterum reassumere non obstante irregularitate superueniente, & Ordinarij prohibitione.*
4 *Canonici Regulares ad Episcopatum assumpti possunt vti habitu Clericorum secularium qui in Episcopos creantur.*
5 *Regulares ad Cardinalatum electi deferunt habitum suorum Ordinum.*
6 *Fratrum Mendicantium habitū osculantibus Indulgentias concessit Ioannes XXIII.*
7 *Tunicam oblongam cum vel sine mantello nulli absque Superiorum Religionis Minorum de Obseruantia, deferre permittitur.*
8 *Monachis, seu Regularibus sancti Augustini conceditur vt deferre possint habitum nigrum tam in monasterio quam extra.*
9 *Nouitio exeunti non est restituendus habitus Religionis, sed illius pretium.*
10 *Guardianus si propter habitus concessionem à se factam pramouerit cadauer decedentium cum eo, in Ecclesiis eiusdem Religionis sepultura tradendi sunt.*
11 *Habitum nouitiorum per multos annos gestans, si postea illum dimittat, tenetur reuertere ad Religionem, & postmodum videndum de validitate professionis.*

Habitus.

Collect. CCCCIII.

Habitum & Tonsuram deferre tenentur 1
clerici beneficiati non solum in Sacris constituti sed etiam in minoribus & clericali Tonsura insigniti sub pœna priuationis ipso facto, ipsoque iure beneficiorum, & pensionum absque vlla monitione, ac Iudicis decreto sed beneficia ipsa liberè aliis conferri possunt, & pensiones cassatæ, & extractæ dicantur. *Sixtus V. constit.* 92. incip. *Cum sacrosanctam* 5. *Id. Ianuarij* 1589. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 653. aliàs *pag.* 495. in nouiss impress. de cuius Constit. materia Quarant. *in sum. Bullarij verbo habitus clericalis*, Iacob. de Graffis *in aureis decis. p.* 1. *lib.* 3. *cap.* 3. vbi dictam Constit. interpretatur. Scortia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 148. *&* 149. D. Sperell. *in decis. fori eccles. decis.* 66. *num.* 17. *cum seqq.* Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum sub tit. de habitu clericali*, Ego ipse *de officio, & potest. Episcop. p.* 2. *alleg.* 9. *num.* 16. *cum seqq.*

Habitum decentem atque vestem talarem deferre tenentur percipientes fructus, 2
vel pensiones ex beneficiis ecclesiasticis excedentes valorem 60. ducatorum auri de

Camara. Item Sixtus V. *in d.constit.*92.

3 Habitum dimittens clericalem, potest illum iterum reassumere non obstante irregularitate superueniente, & Ordinarij prohibitione. *Sacra Congr. Conc. in Mazarien.* 17. *Iunij* 1630. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast.decis.resol.*16.*num.*2.

4 Habitu clericorum secularium qui in Episcopos creantur, vti possunt Canonici Regulares ad Episcopatum assumpti. *Leo X constit.* 34.incip.*Dudum* 1.*Septembris* 1519.apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 525. aliàs *pag.* 443.

5 Habitum suorum Ordinum deferunt Regulares ad Cardinalatum euecti. *Gregor.XIV. constit.* 9. incip. *Sanctissimus* 26. *Aprilis* 1591. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2 *pag.* 696. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular.verbo habitus num.*7.

6 Habitum Fratrum Mendicantium osculantibus concessit Ioannes XXIII. quinque annos, & totidem quadragenas de iniunctis pœnitentiis, quæ numerata per dies faciunt dies 2075. vt refetunt Casarrub. *verbo Indulgentia quoad seculares* 6. *num.* 9. Fr. Emman. *quæst. Regular. tom.* 2. *quæst.* 76. *art.* 10. Laurent de Peyrinis *de priuileg. Regular. ad constit.*3.*Sixti IV.*§.2.*num.*5.

7 Habitum hoc est tunicam oblongam, cum vel sine mantello absque Superiorum Religionis Minorum de Obseruantia, & cuiusuis instituti, seu Congregationis Ordinis S.Francisci licentia in scriptis obtenta nulli deferre permittant omnes, & singuli locorum Ordinarij, & sanctæ Sedis Apost. vbiuis terrarum degentes, vtque si aliquem præmissorum transgressorem repererint, illum carceri mancipandum, tali habitu exuendum, & arbitrariis pœnis mulctandum, irremissibiliter curent, & præterea nemini licitum faciant, etiamsi prædictæ Religionis Minorum de Obseruãtia, & cuiusuis instituti præfati Superiorum scripta, seu quouis alio prætextu roborata licentia desuper accesserit, vt habitum huiusmodi cum prædicto caputio, tunica, vel mantello, vt præfertur consuto deferant, sublata, &c. Refert Laurent. de Peyrinis *de priuilegiis Regul. tom.* 3. *in fine in Constit. nouiss. Vrbani VIII. pag.* 550.

8 Habitus niger tam in monasterio quàm extra vt à Monachis, seu Regularibus S. Augustini deferri possit conceditur, licet solerent vti in monasterio habitu albo, attento simili vsu aliorum Religiosorum in eadem prouincia. *Sacra Congr. Rit. in Tullen.* 8. *May* 1608. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo habitus num.* 4.

9 Habitus Religionis Nouitio exeunti non est restituendus, sed illius pretium ei solui debet. *Sacra Congr. Conc.* penes Lezanam *in summ.quæst. Regul. tom.*1. *cap.*25. *num.*38. *vers. pro eisdem, in fine*, Ioan. Maria Nouar. *d.verbo habitus num.* 6. metipsum *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 101. *num.* 39.

Habitum Religionis suscipientes à Guatdiano, vel ab alio, cui ille committendum duxerit, & cum eo decedentes, in Ecclesiis eiusdem Religionis ecclesiasticæ sepulturæ sunt tradendi, si Guardianus propter habitus concessionem præmouerit eorum cadauera. *Sacra Congr.Episcop.& Regul. in Nepesina* 11.*Decembris* 1615.*in resp.ad* 2. quam refert Sellius *in select. Canon.cap.*22.*n.*7. 10

Habitum per Fratres nouitios Ordinis S. Dominici gestari solitum à professorum habitu distinctum per multos annos intra & extra claustra gestans si postea illum dimittat, tenetur reuerti ad Religionem, & postmodum videndum de validitate professionis. *Sacra Congr.Conc. in Rhedonen.* 1. *Aprilis* 1628. apud Ioann. Mariam Nouar. *d. verbo habitus n.*5. 11

SVMMARIVM.

1 *Canonicus iunior debet iuxta consuetudinem Ecclesiæ supplere Vices hebdomadarij absentis.*

2 *Missarum & Officiorum celebrationem, quæ ad primam Dignitatem pertinent, non potest prætendere Hebdomadarius.*

3 *Sedere debet in primo loco Hebdomadarius, quando est paratus. si verò non sit paratus debet sedere in proprio stallo, nisi alia sit consuetudo.*

4 *Officium faciens Hebdomadarius quo loco stare debeat, ostenditur.*

5 *Canonicis celebrantibus assistentiam facere tenentur Hebdomadarij iuxta statutum Ecclesiæ.*

Hebdomadarius.

Collect. CCCCIV.

HEbdomadarij absentis Vices supplere debet Canonicus iunior, iuxta consuetudinem Ecclesiæ. *S.Congr. Rit. in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. cuius memini *in tract.de Canon. & dignit.cap.*18 *n.*23. 1

Hebdomadarius non potest prætendere celebrationem Missarum, & Officiorum, quæ ad primam Dignitatem pertinent, ea verò absente, vel impedita, tunc secunda Dignitas debet illa celebrare. *Sacra Congr. Rit. in Andrien.* 15. *Martij* 1608. quam citat Sellius 2

Sellius *in select. Canon. cap. 22.n. 9.*

3 Hebdomadarius quando est paratus debet sedere in primo loco, quando verò non est paratus debet sedere in proprio stallo. Sacra Congr. Rit. in Perusina 20. Decembris 1601. Si verò est consuetudo vt quando non est paratus, præcedat aliis Canonicis, aut Dignitatibus seruanda est. *Eadem Sacra Cong. in Andrien. d. die, 20. Decembr.* 1601. penes Sellium *d c.22.n.* 10.

4 Hebdomadarius Officium faciens primũ locum habere debet supra omnes Canonicos & Dignitates, si ipse est Canonicus, vel Dignitas, maximè quando fauet consuetudo: si verò est Clericus debet accedere in medio chori. *Sacra Cong. Rit. in Brundisina* 17. *Iunij* 1616. apud Sellium *d.c.22.n.* 11.

5 Hebdomadarij tenentur assistentiam facere Canonicis celebrantibus iuxta statutum Ecclesiæ. *Sacra Congr. Rit. in Auenionen. 24. Martij* 1612. quam citat Sellius *d.c.22.n.13.*

SVMMARIVM.

1 *Festorum ad obseruantiam, quæ seruat Ecclesia, obligantur in Vrbe Hebræi.*
2 *Habitare in vno loco debent omnes Hebræi.*
3 *Colorem in birreto à masculis, & in signo supra caput à mulieribus deferre debent Hebræi.*
4 *Meretricum domos intrare non possunt Hebræi.*
5 *Medici Hebræi, aut aliàs infideles ad curandos Christianos infirmos admitti non debent.*
6 *Verbum Dei qualibet hebdomada Hebræis est prædicandum.*
7 *Arte sola strazzaria, seu cienciaria contenti esse debent Hebræi.*
8 *Eucharistia Sanctissima non est deferenda per plateas Hebræorum.*
9 *Monialium ad monasteria non debet permitti accessus Hebræorum ad colloquendum cum illis.*
10 *Inquisitores contra hæreticam prauitatem quando Hebræos punire valeant? remissiuè.*

Hebræus.

Collect. CCCCV.

1 Hebræi in Vrbe obligantur ad obseruationem festorum, quæ seruat Ecclesia. *Paulus IV. constit.* 3. incip. *Cum nimis absurdum*, §.2. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1.pag.*720. aliàs *pag.*589. in nouiss. impress. Barbos. Apost. Decis. Sum.

Hebræi omnes debent habitare in vno, eodemque loco, & si ille capax non fuerit, in duobus, vel tribus, aut quot satis sint contigui, ad quos vnicus tantum ingressus pateat, & quibus vnus detur exitus. *Paulus IV. in d.constit.* 3. *Pius V. constit.*6. incip. *Romanus Pontifex* apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2 pag.*181. aliàs pag.136. in nouiss. impress. 2

Hebræi vtriusque sexus qualitate habitus à Christianis discerni debent, ita vt masculi birretum, fœminæ vero aliud signum patens quod nullo modo celari aut abscondi possit, palam deferre teneantur, nec super non delatione bireti, aut alterius signi huiusmodi cuiusuis eorum gradus, vel præeminentiæ, vel tolerantiæ causa excusari, aut per Camerarium, vel Sedis Apost. Legatos absolui possint. *Paulus IV. d. constit.* 3. *& Pius V. d. constit.*6. 3

Hebræi ne de cætero auderent quouis prætextu, & quæsito colore etiam emptionis & venditionis bonorum ingredi domos meretricum, & si quid ab eis habere prætenderent, & ob id eas alloqui vellent, id in portis & ianuis domorum earundem mulierum apertis facerent, & non intra easdem domos facere liceret, neue dictas mulieres ad eos pro similibus negotiis emptionis, & venditionis accedentes permitterent domos, & apothecas suas ingredi, sed tantum in illarum portis, ianuis, & foribus apertis, cum eis alloqui & tractare possent sub pœna priuationis à Synagoga, & grauis pecuniariæ, præcepit *Pius V.* mediante eius Vicario *sub die* 20. *Maij* 1566. 4

Hebræi medici aut aliàs infideles ne ad curandos Christianos infirmos admittantur, imposita Christianis pœna subtractionis Sacramentorũ, & sepulturæ ecclesiasticæ, prohibuit *Gregorius XIII. constit.*68. incip. *Alias piæ memoriæ*, apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.2. pag.* 449. & de illa meminit Scortia *in selectis summorum Pont. Constit. epit.* 131. 5

Hebræis qualibet hebdomada Verbum Dei est prædicandum, & id curent Prælati in terris vbi sunt eorum Synagogæ (non tamen in loco sacro, vel vbi sacra confici solent) per aliquem Magistrum in Theologia, aut alium idoneum virum Hebraicæ si fieri potest linguæ peritum, qui Scripturas veteris Testamenti exponat. *Gregorius XIII. const.*92. incip. *Sancta mater de anno* 1584. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.2.pag.* 479. aliàs *pag.* 360. in nouiss. impress. & illius meminit Scortia *in selectas Summorum Pont. Constit. epit.* 136. 6

Hebræi sola arte Strazzariæ, seu cienciariæ contenti esse debent ad tollendam quantum fieri potest occasionem familiaritatis in- 7

ter illos & Chriſtianos. *Paulus I V. in d. conſtit.3. §.1.*

8 Hebræorum per plateas non eſt deferenda ſanctiſſima Euchariſtia. *Sacra Cong. Rit. in Anconitana 22. Februarij* 1593. cuius memini *in tract. de Officio, & poteſt. Parochi cap. 20 num.* 33.

9 Hebræorum acceſſus ad monaſteria Monialium nullo modo permitti debet ad alloquendum cum illis. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Rauennaten.* 28. *Aprilis* 1594. teſte Sell. *in ſelect. Canon. cap.*26. *num.*18.

10 Hebræi quando ab Inquiſitoribus contra hæreticam prauitatem puniri valeant? Vide *in verbo Inquiſitores. collect.*442.

SVMMARIVM.

1 *Voluntas hæredis ſeruanda eſt circa funera defuncti.*
2 *Ceræ numerum ſibi bene viſum ad cadauer ad ſepulturam aſſociandum adminiſtrare debent defunctorum hæredes.*
3 *Religioſorum numerum in deferendis cadaueribus ad Eccleſiam ſibi bene viſum vocare poſſunt hæredes defunctorum.*
4 *Electio & numerus Religioſorum pro aſſociandis cadaueribus ad libitum hæredum defunctorum ſpectat.*

Hæres.

Collect. CCCCVI.

1 HÆredis voluntas ſeruanda eſt circa funera defuncti. *Sacra Congr. Rit. in Ferrarien.* 7. *Septembris* 1613 quam refert Aldan. *in compendio Canonic. reſolut. lib.* 2. *tit.* 8. *num.* 26.

2 Hæredes defunctorum pro illis ad ſepulturam aſſociandis numerum ceræ ſibi bene Viſum, quolibet contrario prætextu per Parochum deducto non obſtante, ſubminiſtrare valent. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Caſſan.* 5. *Maij* 1617. penes Aldan. *dict. titul.* 8. *num.* 27.

3 Hæredes defunctorum poſſunt vocare numerum Religioſorum ſibi bene viſum in deferendis cadaueribus ad Eccleſias. *Sacr. Cong. Rit in Camerinen.* 21. *Nouembris* 1627. quam refert. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom* 3. *in fine, vbi de decretis nouiſſ. Sacræ Cong.*
4 *decreto* 10. *ad* 1. *pag* 567. Et eadem *S. Congregatio ſub die* 14. *Ianuarij* 1640. reſpondit electionem & numerum Religioſorum pro aſſociandis cadaueribus ad libitum hæredum defunctorum ſpectare & pertinere, refert Lezaua *in ſum. quaſt. Regul. tom.* 3. *verbo defunctus ſub num.* 3.

SVMMARIVM.

1 *Crimen hæreſis cæteris omnibus atrocius eſt.*
2 *Hæreſi quam citiſſimè occurrendum ne diutius ſerpat.*
3 *Cognitio hæreſis ſpectat ad forum Eccleſiaſticum.*
4 *Regulares à crimine hæreſis abſolui nequeunt per eorum Prælatos.*
5 *Ius cognoſcendi de crimine hæreſis ad Epiſcopos tantum Ordinarios, & ad Inquiſitores delegatos ſpectat.*

Hæreſis.

Collect. CCCCVII.

HÆreſis crimen cæteris omnibus atrocius eſt. *Innocentius I V. conſtit.* 1. incip. *Cum aduerſus* 24. *Februarij* 1243. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 60. 1

Hæreſi quàm citiſſimè occurrendū ne diutius ſerpat. *Clemens VII. conſtit.*27. incip. *Cum ſicut*, 15. *Ianuarij* 1530. apud Laert. Cherubin. *d. tom.* 1. *pag.* 596. de cuius materia Gutier. *canon. lib.*1. *cap.*13. Ioan. Anton. Nouar *in ſum. Bullarum ſub tit. de hæreſi ſuper Bullam Clementis VII.* 2

Hæreſis cognitio totaliter ſpectat ad forum eccleſiaſticum, *Gregorius X I V. conſtit.*7. incip. *Cum alias* §.6. *Non. Kalend. Iunij* 1591. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*2. *pag.*964. aliàs *pag.* 532. in nouiſſ. edit. 3

Hæreſis à crimine Regulares abſolui nequeunt ab eorum Prælatis. *Vrbanus VIII. in decreto die* 17. *Nouembris* 1628. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo hæreſis num.* 6. Nam ad Epiſcopos tantum Ordinarios, & ad Inquiſitores delegatos ſpectat ius cognoſcendi de hoc crimine, nec licet Superioribus Regularibus iudicare ſuos ſubditos in hæreſis cauſa. *Sacra Congr. Conc.* teſte Ioan. Maria Nouar. *d. verbo hæreſis num.* 3. & 4. 4 5

Hæreſis in cauſa Regulares Epiſcopo & Inquiſitoribus ſubſunt. Vide in verbo *Regularis, collect.* 633. *num.*6. *cum ſeqq.*

S. Hieronymi Eremitæ Fratres per Hiſpaniam & Italiam, vide in verbo *Eremita, collect.*329. & 330.

S. Hieronymi de Feſſulis Eremitæ Fratres, vide in verbo *Eremita, collect.* 332.

Hiſpania

Hispaniæ Regnum.

COLLECT. CCCCVIII.

1 HIspaniæ Regno quæ concessa sunt, non intelliguntur concessa Regno Portugaliæ. *Sacra Cong. Rit. in Vrsen.* 11. *Iunij* 1605. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 2. *tit.* 30. *n.* 2.

Hispaniarum Rex, vide in verbo *Rex Hispaniarum, collect.* 653.

S. Homobonus. Vide in verbo *Canonizatio, collect.* 117. *n.* 27.

SVMMARIVM.

1 *Officia & dignitates habere non possunt, nec testimonium ferre homicidæ damnati.*
2 *Maiores sunt iudicandi homicidæ attingentes annum* 20.
3 *Hæredes occisi vbi degunt, non remittendi homicidæ nisi habita pace.*
4 *Irregularitatem, quæ contrahitur ex homicidio voluntario, non incurrit mandans homicidium committi in personam vnius si committatur in personam alterius.*
5 *Casuale homicidium quod verè dicatur.*
6 *Membri mutilatio non venit appellatione homicidij.*
7 *Immunitate ecclesiastica non gaudet committens veneno homicidium.*
8 *Homicidium commissum à laico, qui postea effectus est clericus, non punitur quoad personam, nisi à Iudice ecclesiastico.*

Homicida. Homicidium.

COLLECT. CCCCIX.

1 HOmicidæ damnati, siue diffamati quamuis remissi fuerint, non possunt habere Officia, dignitates, nec testimonium ferre. *Pius II. constit.* 8. incip. *Ad reitinendas* 5. *Kalend. February* 1461. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 320. aliàs *pag.* 292. in nouiss. impress.

2 Homicidæ attingentes annum 20. pro maioribus habendi, & non sunt audiendi nisi in carceribus se constituant. *Iulius II. constit.* 24. incip. *Fide digna* 29. *Decembris* 1510. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 440. aliàs *pag.* 381. in nouiss. impress.

3 Homicidæ non remittendi in loco, vbi degunt hæredes occisi, nisi habita pace. *Pius IV. constit.* 52. incip. *Etsi cuncta* 10. *Aprilis* 1562. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 67. & illius meminit Zerol. *in praxi Episcop. p.* 2. *verbo homicida* §. 3.

Homicidium committi mandans in personam vnius, si committatur in personam alterius, non incurrit irregularitatem, quæ contrahitur ex homicidio voluntario. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p.* 7. *cap.* 11. *num.* 44. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de irregul. num.* 4. Campan. *in diuersorio Iuris Canon. rub.* 11. *cap.* 23 *n.* 84. Aloys. Ricc. *in praxi aurea resol.* 412. 4

Homicidium verè casuale cum nulla penitus admissa fuerit culpa, & in quo non dabatur opera rei illicitæ, non facit quem irregularem. *S. Congr. Conc.* penes Armendar. *d. l.* 7. *de irregul. n.* 7. 5

Homicidij appellatione non venit mutilatio membri. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p.* 7. *cap.* 11 *num.* 32. me citato Lezanam *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Irregularitas num.* 76. 6

Homicidium committens veneno non gaudet immunitate ecclesiastica. *Sacra Cong. Conc. sub die* 3. *Decembris* 1632. quam citat Sellius *in select. Canon. cap.* 32 *num.* 10. per doctrinam Alex. *cons.* 145. *n.* 6. *lib.* 7. Boër. *decis.* 109. *n.* 5. *vers. secundo in eo.* 7

Homicidium commissum à laico, qui postea effectus est clericus, non punitur quoad personam nisi à Iudice ecclesiastico. *S. Congr. Immunitatis sub die* 7. *Decembris* 1632. quam refert Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 10. *num.* 24. 8

Horæ Canonicæ.

COLLECT. CCCCX.

HOras Canonicas recitare tenentur singulis diebus, qui beneficia ecclesiastica obtinent, & sub quibus pœnis. *Pius V. constit.* 135. incip. *ex proximo* 12. *Kalend. Octobris* 1571. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 347. de cuius materia Ioan. Anton. Nouar. *in sum Bullarum tit. de Horis Canon.* Trullench *in decalog. lib.* 1. *cap.* 7. *dub.* 24. Ego *de officio, & potest. Parochi, cap.* 10. 1

Horas Canonicas, & alia diuina Officia anticipatis, vel postpositis horis Auditoribus Rotæ Rom. recitare indulsit *Clemens VII. consti.* 13. incip. *Conuenit Non. Augusti* 1525. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 577. & Referendariis vtriusque Signaturæ idem concessit *Paulus III. constit.* 23. incip. *Debita* 30. *Iuly* 1540. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *p.* 647.

SVMMARIVM.

1 *Visitare, corrigere, & reformare potest Episcopus hospitalia omnia etiamsi priuata sint.*

2 *Episcopi virtute Conc. sess. 22. de reform. c. 8. non solum ius habent visitandi in ipso actu Visitationis, sed etiam extra Visitationem, hospitalia, & pia loca omnia.*

3 *Visitari debent ab Ordinariis hospitalia etiã vnita, in quibus Ecclesiæ sunt.*

4 *Iudices sæculares possunt etiam visitare hospitalia & pia loca, si hoc eis aliàs legitimè competat.*

5 *Visitare, corrigere, & reformare potest Ordinarius hospitale priuatum in iis tantùm, quæ ad obseruandam voluntatem testatorum pertinent.*

6 *Visitare non potest Ordinarius hospitale, in cuius fundatione dictum fuerit quod ille, in eius Visitatione se intromittere non possit.*

7 *Exceptionis cognitio quod hospitale sub immediata Regum protectione existat, pertinet ad ipsum Episcopum.*

8 *Hospitalia sub immediata Regum protectione existentia quæ dicantur.*

9 *Seminario diœcesis in qua existit beneficium illi annexum, tenetur contribuere hospitale.*

10 *Seminarij ad contributionem non tenentur hospitalia, quæ administrantur à laicis, & in quibus sunt bona laicorum.*

11 *Computa hospitalis stante consuetudine, Episcopus vnà cum Magistro prædicti hospitalis recognoscere tenetur.*

12 *Hospitalia administrata à Fratribus B. Ioannis Dei non sunt exempta à iurisdictione Ordinarij, nisi solum quoad Regularem obseruantiam.*

Hospitale.

COLLECT. CCCCXI.

1 HOspitalia omnia & pia loca quocunque nomine nuncupentur, etiamsi priuata sint laicorum, potest Episcopus Visitare, corrigere, & reformare in casibus à Iure concessis, scilicet ob negligentiam, vel ob dilapidationem bonorum, vtque testatoris voluntas seruetur. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de Visitat. n. 74.* Marta *de Iurisdict. p. 2. c. 18. n. 5.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. c. 6. n. 11.*

Hospitalia & pia loca omnia quomodocunque nuncupentur, Episcopi virtute Concilij sess. 22. de reform. c. 8. non solum ius habent Visitandi in ipso actu Visitationis, sed etiam extra visitationem, & in casibus à Iure non expressis. *S. Congr. Conc.* teste Bellet. *disquisit. clerical. p. 1. tit. de bonis clerical. §. 12. n. 6.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 75. n. 14.* 2

Hospitalia etiam vnita, in quibus Ecclesiæ sunt, vbi assiduè diuina Officia clebrantur & bona eorum non sunt distincta, debent ab Ordinariis visitari. *Sacra Congr. Conc.* referente Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 6. n. 11. vers. quarta.* 3

Hospitalia, & cætera pia loca visitat Episcopus vigore Concilij sess. 22. cap. 8. de reform. sed non inde prohibetur quin & Iudices seculares eadem visitare possint, si hoc eis aliàs legitimè competit. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *d. tit. 6. de Visitat. n. 65.* quem refero *d. alleg. 75. num. 15.* & illius meminit Lezana *d. tom. 2. c. 6 n. 11. vers. quinta.* 4

Hospitale priuatum potest Ordinarius Visitare, corrigere, & reformare in iis tantùm, quæ ad obseruandum voluntatem fundatorum pertinent, & ex decreto Concilij sess. 22. cap. 9. de reform. exigendi rationem ab administratoribus ipsius hospitalis, vnà tamen cum illis deputatis, quibus ex consuetudine ratio reddenda est. *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar. *d. lib. 1. tit. 6. de Visitat. n. 67.* 5

Hospitalis in fundatione si sit dictum quod Ordinarius non possit se intromittere in eius visitatione, non potest illum visitare. *S. Congr. Conc.* de qua meminere. Armendar. *d. tit. 6. de Visitat. n. 66.* Vveyms *ad constit. 24 à Iure antiquo desumptas & per Concilium Trid. innouatas constit. 16. n. 23.* 6

Hospitale aliquod visitare volenti si opponatur exceptio quod sub immediata Regum protectione existat, non ad secularem Iudicem, sed ad ipsum Episcopum talis exceptionis cognitio, & definitio pertinet. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armendar. *d. tit. 6. de Visitat. num. 72.* Marta *d. cap. 18. n. 5.* Lezana *d. tom. 2. cap. 6. num. 11. vers. secunda*, Stephan. Vveyms *d. loco num. 16.* metipso *d. alleg. 75. num. 20.* 7

Hospitalium sub immediata Regum protectione existentium nomine non comprehenduntur, nisi ea quæ expresè reperiuntur sub immediata Regum protectione. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armendar. *d. tit. 6. de Visitat. n. 71.* Marta *d. cap. 18. num. 4.* Lezana *d. cap. 6. n. 11. vers. tertia*, Stephan. Vveyms *citato loco num. 13. post. med.* 8

Hospitale vnius diœcesis habens beneficium annexum, quod est alterius diœcesis, tenetur 9

tenetur contribuere pro rata fructuum beneficij annexi seminario, quod est in diœcesi in qua situm est beneficium. *Sacra Congreg. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 4. tit. 29. l. 1. §. 2. de hospital. num.* 15.

10 Hospitalia ad contributionem seminarij non tenentur, & sic Conc. sess. 23. cap. 18. de reform. non comprehendit hospitalia, quæ administrantur à laicis, & in quibus sunt bona laicorum. *Sacra Congr Conc. sub die* 11. *Ianuarij* 1601. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 16. *num* 45.

11 Hospitalis computa stante consuetudine Episcopus vna cum Magistro prædicti hospitalis recognoscere tenetur. *Sacra Congreg. Concil. in Agathen.* 19. *Nouembris* 1616. vt attestatur Lezana *d. tom.* 2. *cap.* 6. *num.* 11. *vers. sexta.*

12 Hospitalia administrata à Fratribus B. Ioannis Dei non sunt exempta à iurisdictione Ordinarij, nisi solùm quoad Regularem obseruantiam. *Sacra Cong. Conc. in Auellina* 12. *Ianuary* 1630. penes Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo hospitalia n.* 1. Nouar. & metipsum *de iure ecclesi. vniuerso lib.* 2. *capit.* 11. *num.* 51.

Hospitalium administrator, vide in verbo *Administrator collect.* 13. *num.* 6. *cum seqq.*
Hospitalitatis B. Ioannis Dei Fratres, vide in verbo *Fratres hospitalitatis collect.* 385.

S. Hugonis Episcopi Gratianopolitani canonizatio, Vide in verbo *Canonizatio collect.* 117. *sub num.* 27.

Humiliati Monachi, vide in verbo *Monachi Humiliati collect.* 496.

S. Hyacinthi Ordinis Prædicatorum canonizatio, Vide in verbo *Canonizatio collect.* 117. *num.* 28.

SVMMARIVM.

1 *Hymnus terminandus est cum Versiculo conueniente Officio, quod celebratur.*
2 *Monialibus S. Laurentij in Pane & Perna de Vrbe conceditur Hymnus in Laudem sancti Laurentij.*
3 *Hymnus S. Augustini incip. Magne Pater Augustine, quomodo recitandus.*

Hymnus.

COLLECT. CCCCXII.

1 HYmnus terminandus est cum versiculo conueniente Officio, quod celebratur, licet in sabbato celebretur Officium de B. Maria sub titu semiduplici, vel de ea fiat commemoratio *Sacra Cong. Rit. in Salernitana* 23. *Nouembris* 1602. quam citat Sellius *in selectis Canon. cap.* 28. *n.* 16.

Hymnus *Aue Regina*, dicitur in fine Completorij Purificationis B. Virginis. *Sacra Cong. Rit. die* 27. *Iuly* 1624. apud Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 5. *cap.* 22. *n.* 8.

Hymnus in Laudem sancti Laurentij cōpositus, & recognitus, & à Sacra Cong. approbatus conceditur Monialibus sancti Laurentij in Pane, & Perna de Vrbe, vt illum possint decantare iuxta Horas Canonicas. *S. Cong. Rit. in Vrbis sub Hymno* 21. *February* 1604. penes Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo Hymnus n.* 2. 2

Hymnus S. Augustini incip. Magne pater Augustine, tam à Canonicis Regularibus Lateranensibus, quam ab Eremitanis S. Augustini in choro sancti Petri in Cælo aureo ciuitatis Papiæ, iuxta veterem vsum, dici & cantari debet. *Tu de vita clericorum*, non autem. *Tu de vita Monachorum*, nec licet Eremitanis præfatis quicquam immurare. *Sacra Congr. Rit. sub die* 21. *Martij* 1620. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Hymnus num.* 1. 3

De Hymnis Gauant. *in Rub. Breuiarij sect.* 5. *cap.* 6.

SVMMARIVM.

1 *Sacellum S. Iacobi in Compostella non possunt mulieres ingredi tempore, quo diuina Officia celebrantur.*
2 *Scamna vel sedes in Sacello S. Iacobi in Compostella poni non possunt pro viris quamtamuis illustribus, excepto Gubernatore Regni Gallicia, & Iudicibus Audientia.*
3 *Officium S. Iacobi in Ecclesia Metrop. Compostellæ recitari potest singulis secundis feriis non impeditis, excepto tempore Quadragesima, Aduentus, & Vigiliis.*
4 *Officium & festum S. Iacobi Salamonij pro ciuitate Venetiarum conceditur.*
5 *Missam & Officium B. Iacobi de Marchia recitari posse conceditur in Ecclesia S. Mariæ de la Noua Neapolis, & ab omnibus Fratribus S. Francisci de Obseruantia.*

S. Iacobus.

COLLECT. CCCCXIII.

SAncti Iacobi in Compostella sacellum non possunt mulieres ingredi tempore, quo 1

2 quo Diuina Officia celebrantur; nec in eo scamna, vel sedes pro viris quantumuis illustribus, excepto Gubernatore Regni Galleciæ, & Iudicibus Audientiæ, poni possunt. *Sacra Congr. Rit. in Cōpostellana 7. Iulij 1612.* penes Aldan. *in compendio Canon. resolution. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num.* 131.

3 S. Iacobi Officium vt singulis secundis feriis non impeditis festo nouem lectionum, excepto tempore Quadragesimæ, Aduentus, & vigiliis in Ecclesia Metropolitana Compostellana recitari posse conceditur ab eadem *Sacra Congr. in Compostellana 4. Septembris* 1621. quam refert Aldan *d. tit.* 18. *de Sanctis num.* 133.

4 S. Iacobi Salamonij festum, & Officium pro ciuitate Venetiarum conceditur *à Sacra Congr. Rit. in causa Venetiarum* 13. *Iunij, & 23. Octobris* 1617. quam citat Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis num.* 134.

5 B. Iacobum de Marchia Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia beatum dici posse, & officiū ac Missam de communi Confessorum non Pont. recitari posse in Ecclesia S. Mariæ della Noua Neapolis, vbi eius corpus requiescit. *Vrbanus VIII. constit.* 22. incip. *In sede Principis Apostolorum sub die* 12. *Augusti* 1624. Cuius concessionis extensionem ad omnes Fratres dicti Ordinis vbique existentes fecit idem *Vrbanus VIII. constit. seqq.* incip. *Nuper sub die* 23. *Octobris* 1624.

S. Ianuarij Episcopi & matt. festum, vide in verbo *festa propria collect.* 356. *post n.* 14.

Ieiunium.

Collect. CCCCXIV.

IEiunia in suis Ecclesiis publicare non est prohibitum Regularibus. *Sacra Congr. Conc. sub die 2. Iuly* 1620. vt refert Laurent. de Peyrinis *in Constit. sui Ordinis Minimor. tom. 2. constit. 7. Py V. num.* 13. *vers ad primam,* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo ieiunia num.* 1. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo ieiunium num.* 13. Ego ipse *in collect. ad Trid. sess.* 22. *cap.* 8. *num.* 33.

Iesuati vide suprà *collect.* 388.

Iesuiti vide suprà *collect.* 169.

S. Ignatius Loiola.

Collect. CCCCXIV.

1 IGnatius Loiola fundator Societatis Iesu beatus declaratur, & conceditur, vt de eo possit recitari Officium & Missa ab omnibus Religiosis Societatis Iesu in die eius obitus vltima Iulij, & in Vrbe in Ecclesia, vbi eius corpus requiescit, ab omnibus Presbyteris Regularibus, & secularibus. *Sacra Cong. Rit. in Vrbis B. Ignatij Loiolæ* 27. *Iulij* 1609. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis num.* 136.

B. Ignatij Loiola Officium pro loco Alpeytia Pampilonen. diœcesis conceditur ab *eadem S. Congr. Rit. in Pampilonen.* 7. *Septembris* 1618. cuius meminit Aldan. *d. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis num.* 137. 2

S. Ignatium Loiola canonizauit Gregorius XV. sed quia ipse morte præoccupatus canonizationis litteras desuper expedire non potuit, ideo illas edidit, & publicauit *Vrbanus VIII. constit* 3. incip. *Rationi congruit* 8. *id. Augusti* 1623. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4 *pag.* 8. *cum seqq.* 3

De vita S. Ignatij Loiola Ioannes Petrus Maffæus, Paulus Bombinus, Petrus Ribadeneira in vitis trium Generalium, & plures per me citati suprà *collect.* 169.

SVMMARIVM.

1 *Abbatissa sine dispensatione Apost. eligi non potest illa, quæ non fuerit legitima.*

2 *Beneficia ecclesiastica absque Canonica dispensatione illegitimi obtinere non possunt.*

3 *Equites S. Ioannis Hierosolym. non possunt esse illegitimi.*

4 *Clericorum in bonis patrimonialibus non succedunt illegitimi.*

5 *Parentum vitia & incontinentiam vt plurimum imitari solent illegitimi.*

6 *Cardinales creari nequeunt illegitimi etiam per subsequens matrimonium legitimati.*

7 *Valentia Regni beneficia illegitimis conferri nequeunt.*

8 *Relicta illegitimis deueniunt vti spolia ad Cameram Apost.*

9 *Religionem ingredi non possunt patre viuente illegitimi, quam ipse pater ante vel post natiuitatem professus est.*

10 *Canonicatum in Ecclesia in qua pater, non potest habere illegitimus ex Canonico, & deinde legitimatus per subsequens matrimonium.*

11 *Generalis in sua Religione eligi non potest Illegitimus Regularis sed ad instantiam patris legitimatus in infantia vigore facultatum dominorum de Campegiis.*

Illegitima.

Illegitima. Illegitimus.

Collect. CCCCXV.

1 Illegitima in Abbatissam eligi non potest absque dispensatione Apost. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Sarzanen.* 15. *Iuly* 1616. teste Sellio *in selectis Canonic. cap.* 21. *num.* 72. Et *Sacra Congr. Conc. sub die* 27. *Aprilis* 1630. cuius memini *de Iure eccles. vniu. lib.* 1. *cap.* 44. *num.* 21.

2 Illegitimi absque dispensatione Canonica, ad ecclesiastica beneficia, Officia, Dignitates, & Personatus sunt penitus inhabiles. *Gregorius XI. constit.* 8. incip. *Etsi à sacris* 3. *Id. Nouembris* 1374. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 220. in nouiss. impress. de qua Ioan. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de illegitimis inhabilibus.*

3 Illegitimi non admittuntur in Equites S. Ioannis Hierosolymitani. *Pius IV. constit.* 9. §. 54. incip. *Circunspecta Kalend. Iuly* 1560. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 13. de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo illegitimus num.* 3.

4 Illegitimi non succedunt in bonis patrimonialibus clericorum tam mobilibus quàm immobilibus, & quicquid illis ab ecclesiasticis relinquitur quocunque titulo, vendicatur Sedi Apost. aut successoribus beneficiorum. *Pius V. constit.* 117. incip. *Quæ Ordini Kalend. Februarij* 1571. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 325. aliàs *pag.* 244. de cuius materia Ioan. Anton. Nouar. *in summa Bullarum tit. de illegitimis inhabilibus ad successionem clericorum.*

5 Illegitimi vt plurimum parentum vitia, & incontinentiam imitari solent. *Sixtus V. const.* 71. incip. *Cum de omnibus* 6. *Kalend. Decembris* 1587. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 610. & Scort. *in selectas summorum Pont. Constit. epit.* 150. vbi prohibet illegitimos ex incestu, vel sacrilegio ad professionem Regularem admitti, aliosque illegitimos certo modo admitti permittit, sed non ad Ordinis dignitates. Sed *Gregorius XIV. constit.* 3. incip. *Circunspecta, infra citanda* declarat illegitimos admitti posse, ita tamen vt ij illegitimi recipi possint, quorum tot sint merita vt natalium suppleant defectum, & eorum receptio Religioni profutura videatur: & sic Generalibus Ordinum dat facultatem dispensandi illegitimos eorum suffragantibus meritis, & non aliàs ad dignitates, iuxta eorum priuilegia.

6 Illegitimi etiam per subsequens Matrimonium legitimati, aut super defectu natalium dispensati, Cardinales creari nequeunt. *Sixtus V. constit.* 50. incip. *Postquam* 3. *Non. Decembris* 1586. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 560. aliàs *pag.* 427.

Illegitimis beneficia Regni Valentiæ conferri nequeunt. *Sixtus V. constit.* 84. incip. *Cum cælestis* 22. *Augusti* 1588. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 639. aliàs *pag.* 484. 7

Illegitimis relicta perueniunt vti spolia ad Cameram Apost. *Sixtus V. constit.* 100. incip. *In conferendis* §. 15. *sub dat.* 15. *Kalend. Februarij* 1590. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 670. aliàs *pag.* 509. in nouiss. impress. 8

Illegitimi non possunt patre viuente eam ingredi Religionem quam pater ante, vel post natiuitatem professus est. *Gregorius XIV. constit.* 3. incip. *Circunspecta Idib. Martij* 1591. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 687. aliàs *pag.* 527. 9

Illegitimus ex Canonico, deinde legitimatus per subsequens matrimonium, non potest habere Canonicatum in Ecclesia, in qua pater. *Sacra Congr. Conc. sub die* 17. *Augusti* 1626. quam refert Sellius *in selectis Canon. c.* 28. *n.* 16. 10

Illegitimus Regularis, sed ad instantiam patris legitimatus in infantia per legitimationem amplissimâ vigore facultatum dominorum de Campegiis, non potest eligi Generalis in sua Religione. *Sacra Congr. Conc. sub die* 12. *Mart.* 1629. cuius meminit Ioann. Maria Nouat. *in lucerna Regul. verbo illegitimus num.* 1. 11

Illegitimus filius, vide *in verbo filius collect.* 357. *à n.* 13. *vsque ad n.* 24.

Imago.

Collect. CCCCXVI.

Imaginis in translatione ex vno loco Ecclesiæ ad alium locum eiusdem Ecclesiæ non habet locum *Concily Trid. sess.* 21. *de reform. cap.* 7. *Sacra Congr. Conc. in Burgi sancti Donnini* 4. *Decembris* 1632. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol* 12. *n.* 15. 1

Imagines sancti Augustini, & sancti Nicolai de Tolentino, ac aliorum sanctorum Ordinis sancti Augustini à Fratribus discalceatis impressæ, vel depictæ cum habitu, quo ipsi discalceati vtuntur, suspenduntur & abolentur. *Vrban. VIII. sua const.* incip. *Exponi nobis* 23. *Ianuarij* 1638. apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in additam. siue Const. nouissim. pag.* 546. 2

Imagines quorumuis hominum cum sanctitatis, vel martyrij fama defunctorum quatenus appendi, seu affigi debeant? Vide infra 3

infra *in verbo Tabella*, *collect.* 695.

Immemorialis consuetudo, vide infra in verbo *Consuetudo immemorialis collect.* 222.

Immemorialis possessio, vide in verbo *Possessio immemorialis collect.* 587.

SVMMARIVM.

1 *Latrones publici, viarumque grassatores, depopulatores agrorum, assassinij, ac rei hæresis seu læsæ maiestatis immunitate ecclesiastica non gaudent.*

2 *Armis prohibitis ad Ecclesiam se recipientes, gaudeant ecclesiastica immunitate.*

3 *Clerici, qui post delicta patrata ad Ecclesias confugiunt extra casus in Bulla Gregorij XIV. gaudent ecclesiastica immunitate.*

4 *Debitores ad Ecclesiam confugientes gaudeant ecclesiastica immunitate.*

5 *Capella priuatorum palatiorum non gaudeat ecclesiastica immunitate.*

6 *Coloni, aut affictuarij, vel partiarij, bonorum ecclesiasticorum pro portione colonica gaudent immunitate à collectis.*

7 *Clerici patrimonium gaudet immunitate ab omnibus exactionibus, & tributis secularibus.*

8 *Clericos inseruientes Ecclesiis non potest Ordinarius priuare immunitate à gabellis & aliis oneribus laicalibus.*

9 *Mater occidens filium infantem non gaudet immunitate.*

10 *Homicidium venena committens non gaudet immunitate Ecclesiarum.*

11 *Abortum malis medicamentis mulier procurans non gaudet immunitate.*

12 *Strigia inferentes in Ecclesia gaudent priuilegio immunitatis.*

13 *Furans in Ecclesia gaudet Ecclesiarum immunitate.*

14 *Capana Ecclesiæ an & quando gaudeat immunitate?*

Immunitas.

Collect. CCCCXVII.

1 Immunitas ecclesiastica seruari præcipitur, excipiuntur tamen publici latrones, viarumque grassatores, qui itinera frequentata, vel publicas stratas obsident, ac viatores ex insidiis aggrediuntur, vt depopulatores agrorum, homicidiaque in Ecclesiis, & cæmeteriis perpetrantes, & qui proditoriè aliquem occidunt, assassinij, seu hæresis, aut læsæ maiestatis rei. *Gregorius XIV. in sua constit.* 7. incip. *Cùm aliàs*, 9. *Kalend. Iunij* 1591. apud Laett. Cherub. *in Bullario tomi* 2, *pag.* 964. de cuius materia Quaranta *in sum. Bullarij verbo reuerentia diuinorum Officiorum & Ecclesiarum*, Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 4. *num.* 55. Erasm à Coehier. *de iurisdict. Ordin. in exemptos p.* 4. *q.* 65. Carol. Maranta *tom.* 2. *resp.* 36. *cum seqq.* Scottia *in selectas summorum Pont. Constit. epit.* 152. Ioan. Anton. Nouar. *in summ. Bullarum tit. de immun. Eccles.*

Immunitate ecclesiastica gaudent, qui cum armis prohibitis in Ecclesia se recipiunt. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Salernitana,* 30. *Septembris* 1616. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 2. *tit.* 28. *n.* 12. 2

Immunitate ecclesiastica gaudere debent clerici, qui post delicta patrata ad Ecclesias confugiunt extra casus in Bulla Gregorij XIV. comprehensos, cùm in hoc casu Abbatis opinio communiter sit reprobata. *Eadem Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Tropien.* 24. *Ianuarij* 1617. *& sub die* 17. *Augusti* 1618. testibus Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Immunitas Ecclesiarum n.* 6. Diana *p.* 6. *tract.* 1. *resol.* 26. *q.* 10 Carol. Maranta *tom.* 2. *resp.* 50. *n.* 6. vbi attestatur sic fuisse respõsum Episcopo *Neocastren. de an.* 1618. & Episcopo Auersæ *de an.* 1633. 3

Immunitate ecclesiastica gaudet pro debito ciuili ad Ecclesiam confugiens. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Cotronen.* 21. *Iulij* 1617. *& in Beneuentana* 10. *May* 1619. *& in Senogallien* 22. *Nouembris eiusdem anni*, quarum meminit Lezana *d. tom.* 3. *verbo immunitas, n.* 16. Ego ipse *de Iure eccles. vniu lib.* 2. *cap.* 3. *num.* 46. 4

Immunitate ecclesiastica non gaudent capellæ priuatorum palatiorum. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Marsicen.* 17. *Nouembris* 1617. *& Sacra Congr. Immunitatis in Perusina extractionis* 9. *Decembris* 1631. penes Lezanam *d. tom.* 3. *verbo Immunitas n.* 4. & illius memini *d. lib.* 2. *cap.* 3. *n.* 68. 5

Immunitate à collectis tam Ordinariis quàm extraordinariis gaudent coloni, aut affictuarij, vel partiarij bonorum ecclesiasticorum proportione colonica. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Oppiden.* 18. *Septembris* 1618. de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Immunitas n.* 1. 6

Immunitate ab omnibus exactionibus, & tributis secularibus gaudet clerici patrimonium, ad cuius titulum quis fuit ordinatus *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Catacen.* 3. *Augusti* 1592. quam citat Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 28. *num.* 13. 7

Immunitate à gabellis, & aliis oneribus laicalibus priuare non potest Ordinarius clericos inseruientes Ecclesiis, sed iidem Clerici, nisi vt supra inseruiant, ac habitum & 8

Tonsuram

Tonsuram clericalem deferant, aut beneficium ecclesiasticum obtineant priuilegio fori non gaudent. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. sub die* 14. *Ianuarij* 1631. quam adducit Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 18. *num.* 20.

9 Immunitate ecclesiastica non gaudet mater occidens filium infantem. *Sacra Congr. Conc. sub die* 3. *Decembris* 1632. penes Lezanam *d. tom.* 3. *verbo immunitas n.* 11. per doctrinam Franc. Leon. *in thesauro fori eccles. p.*1. *cap.* 13. *n.*25.

10 Immunitate ecclesiastica non gaudet, qui veneno committit homicidium. *Sacra Cong. Conc. sub die* 3. *Decembris* 1632. attestante Sellio *in select. Canon. cap.* 32. *n.* 10. per doctrinam Alex *cons.* 145 *n.*6. *lib.* 7. & Boer. *decis.* 109. *n.*5. *vers. secundo in eo.*

11 Immunitate non gaudet mulier, quæ malis medicamentis procurat abortum. *Sacra Cong. Conc. sub die* 3. *Decembris* 1632. referente Sellio *d. c.*32. *n* 12. per Farin. *de immunit. num.* 142. *ad fin.*

12 Immunitatis priuilegio gaudent inferentes strigia in Ecclesia. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. sub die* 16. *Nouembris* 1618. de qua memini *d. tract. de Iure eccles. lib.* 2. *cap.* 3. *n.* 132.

13 Immunitate ecclesiastica non gaudet furans in Ecclesia. *Sacra Congr. Immunitatis in Squillacen.*18. *Martij* 1631. penes Lezanam *d. tom.*3. *verbo immunitas eccles. n.* 11. *in fine.*

14 Immunitate gaudet arriga, siue capana Ecclesiæ ab ea tamen distans, sed intra triginta passus, quæ solummodo inseruit pro seruitio Ecclesiæ. *Sacra Cong. Immunitatis, sub die* 7. *Decembris* 1632. apud Bonfadin. *d. resol.* 18. *num.* 24. per Farin. *de immun. n.*289. Decian. *in tract. crimin. lib.*6. *c.*25. *n.*12. & 15.

Vide in verbo *Clericus quoad immunitatem, collect.*158.

Immemorialis possessio, vide in verbo *Possessio immemorialis, collect.*187.

Impedimentum affinitatis, vide in verbo *Affinitatis impedimentum, collect.*16.

Impedimentum cognationis spiritualis. vide in verbo *Cognatio, collect.*177

Incestus.

Collect. CCCCXVIII.

1 INcestus crimen detestabile vltimo supplicio punitur in viro, qui scienter matrem & filiam, aut duas germanas inter se sorores carnaliter cognoscente, aut cum earum altera in locis ditionis S. R. E. se matrimonio coniungente: item in muliere peccante cum eo, cum quo scit matrem, aut filiam, aut sororem suam rem habuisse, & in muliere cum patre & filio, vel duobus fratribus scienter peccante: & in viro sciente eius patrem, aut filium, aut fratrem cum muliere peccasse, & tamen cum ea peccante. *Sixtus V constit.* 54. incip. *Volentes de anno* 1587 apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*2. *pag.*570. aliàs *pag.*433. in nouiss. impress.

Incestum committentes inter se contrahere Matrimonium postmodum prohibentur etiam habita dispensatione Apost. super consanguinitate, vel affinitate, nisi in ea copulæ carnalis præcedentis expressa fiat mentio, aliàs enim subreptitia erit dicta dispensatio. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminerunt additio *ad Nauar cons.*9. *de consang. & affin. in nouis*, Quarant. *in sum. Bullarij verbo Matrimoniales dispensationes n.* 13. *vers. quibus expletis*, Nicol. Garc. *de benefic. p.*8. *cap.*3. *n.*66. Rebell. *de obligat. Iustit. p.*2. *lib.*4. *in declar. Sacra Congr. num.* 122. & 149. Marc. Anton. Genuens. *in pract. Archiep. Neapol. cap.* 25. *num.*4. Sanch. *de matrim. lib.*8. *disp.* 25. *n.*7. Hurtado *eod tract. disp.*26. *num.*22. Ego *ipse in votis decisiuis Canon. lib.*2. *voto* 17. *n.*59. 2

Indiarum missiones, vide in verbo *Regulares quoad missiones Indiarum collect.*638.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Indulgentiis agentes.*

2 *Quæstuandi facultatem continentes Indulgentiæ reuocantur.*

3 *Indulgentiæ ad quæstum publicari prohibentur.*

4 *Regularibus Indulgentiæ plures conceduntur.*

5 *Coadiutor Episcopi non habet facultatem largiendi Indulgentias.*

6 *Indulgentia plenaria concessa in die festo non extenduntur per totam octauam, secus si non sunt plenariæ.*

7 *Reliquiarum sacrarum in ostensione non solent concedi Indulgentiæ.*

8 *Præpositus licet habeat vsum Mitræ, & Baculi non potest concedere Indulgentias post solemnem benedictionem datam.*

9 *Indulgentia aliqua concedi poterit illis, qui in Ecclesia, vbi oratur pro commemoratione Passionis Dominicæ feria sexta interfuerint.*

10 *Indulgentia pro manibus adiutricibus Ecclesiæ S. Mariæ de Monteserrato ex gratia fuerunt concessa.*

11 *Cruciata Bulla non est necessaria ad consequendas Indulgentias Iubilæi.*

Indulgentia.

Collect. CCCCXIX.

1 DE Indulgentiis Isidorus Valceranus, Petrus Franciscus Zinus Ital. Antonius Roselus *tom.14.tract. Doctor.fol.*147. Ludou. Bolognin. *ibidem fol.* 141. Thomas de Vio Caietanus, Martinus Nauarrus, Cardin Bellarminus, Antonius Cordubensis, Gaspar Sciopius, Isidorus Valseranus, Iacobus Nauclantus, Ioannes Baptista Paulianus. Felinus Sandæus de Indulgentia plenaria, Valentinus Laurentius *de Indulgentiis generalibus controuersia.* Iulius Lauorius *de Indulg. & Iubilæo,* Boetius Epon *de iure Iubilæi, & Indulg.* Ioan. Bonder. *in compendio errorum tit.*17. Petrus Crespet. *in sum Catholicæ Fidei verbo Indulgentia*, Iodochus Lorichius *in thesauro nouo Theolog.* Ioannes de Fano *contra Lutherum*, Alphons. Aluarez Guerrero *in speculo Iuris Pontif. capit.*28. Corduba *de Indulgent.* Henriq. *in sum.lib.7.de Indulgent.* Franc Leo *in thesauro fori ecclef. p.*1. *cap.*7. Suarez *tom.*4. *disp.*50. Zerol. *in praxi Episcop. p.*1. *verbo Indulgentia,* Laurent. de Portel. *in dubiis Regul. eod. verbo*, Petrus Soro *in lect. de Indulgent.* Balduinus Iunior *super opera controuers. Bellarmini p.*1. *lib.*6. *de Indulgent.* Ægid. de Coninch *de Sacram & censur.tom.*2 *disp.*11. Vgolin. *de officio Episcopi cap.*14. Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Indulgentia*, Torreblanca *de iure spirituali lib* 14. *cap.*13. *&* 14. Ego *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.*88.

2 Indulgentias quibuscunque concessas facultatem quæstuandi continentes reuocauit *Pius V. constit.* 30. incip. *Et si* 6. *Id. Februarij* 1567. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 214. alias *pag.* 161. in nouiss. impress.

3 Indulgentias ad quæstum publicari prohibuit *Pius V. constit.* 99. incip. *Quam plenum* 4. *Non. Ianuarij* 1570. apud Laert Cherub. *tom.* 2. *pag.*304. alias *pag.* 298.

4 Indulgentiæ sequentes omnibus Regularibus cuiuscunque Ordinis intra claustra vel extra eum licentia suorum Superiorum degentibus conceduntur: plenaria habitum suscipientibus vere pœnitentibus confessis, & sacra Communione refectis, vel simili modo legitimè professionem emittentibus, vel in festo principali sui Ordinis Confessis, & sacra Communione refectis, vel Missam celebrantibus, & certo modo orantibus, vel in mortis articulo confessis, & Sacra Communione refectis, aut si non potuerint ore, vel corde nomen Iesv deuotè inuocantibus, & aliæ Indulgentiæ antea à summis Pont. concessæ reuocantur. *Paulus V. constit.*21 incip. *Romanus Pont. de anno* 1606. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*3. *pag.* 202. & apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad const.* 8. *Pauli V.* vbi eam refert, & declarat.

Indulgentias largiendi facultatem non 5 habet coadiutor Archiepiscopi, & sic illæ Archiepiscopi nomine, si quas Archiepiscopus concedere voluerit, sunt publicandæ. *Sacra Cong. Rit. nomine Cardinalium Paleothi & Veronen. sub die* 31. *Ianuarij* 1561. *in resp. ad* 8. *dub.* testibus Prosp. de Augustino *in addit. ad Quarant. in sum. Bullarij verbo Archiepisc. auctoritas auctor.*13. *n.*12. *in fine*, Piasec. *in praxi Episcop. p.*1. *c.*1. *n.*10. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.*7. *cap.*6. *n* 107.

Indulgentiæ plenariæ concessæ in die fe- 6 sto non extenduntur per totam octauam, secus si non sunt plenariæ; ita iussit Sanctissimus ad petitionem Monialium sancti Iosephi Ordinis Carmelitarum ciuitatis Hispalen tesponderi *à Sacra Congr. Rit. in Hispalen.* 6. *Martij* 1606. quam refert Sellius *in selectis Canon. c.*7. *n.*72.

Indulgentiæ non solent concedi in osten- 7 sione sacrarum Reliquiarum. *Sacra Congr. Rit. in Perusina* 11. *Aprilis* 1606. quam citat Sellius *d. c.*7. *n.*73.

Indulgentias non potest concedere Præ- 8 positus post solemnem benedictionem datam, licet habeat vsum Mitræ, & Baculi. *Sacra Congr. Rit. in Praten.* 4. *Martij* 1606. cuius meminit Sellius *d. cap.*7. *n.*74.

Indulgentiam aliquam illis, qui in Eccle- 9 siis vbi oratur pro commemoratione Passionis D.N. Iesv. Christi feria sexta interfuerint, concedi posse censuit *Sacra Congr. Rit.* 12. *Nouembris* 1614. referente Sellio *d. c.* 7. *num.*75.

Indulgentiæ pro manibus adiutricibus 10 Ecclesiæ S. Mariæ de Monte Serrato concedi possunt ex gratia ad supplicationem Oratoris Regis Hispaniarum. *Sacra Congr. Conc. in Montis Serrati* 13. *Iuly* 1630. penes Bonfadin. *in thesauro ecclef. decis resol.*19. *n.*8.

Indulgentias Iubilæi, quæ à summis Pont. 11 pro tempore concedi consueuerunt, vt quis consequi valeat in Regnis Hispaniarum, non est necessarium Bullam Cruciatæ ante, vel post suscipere. Ita ad instantiam Collectoris Portugaliæ censuit *Sacra Congr. S. R. E. Cardinalium negotiis Indulgentiarum præfecta sub die* 8. *Februarij* 1631. apud Bonfadin. *d. resol.* 19. *num.*10.

Infirmus, Vide in verbo *Medicus collect.* 467.

Inimicitia.

Inimicitia.

Collect. CCCCXX.

1 INimicitiarum ex causa potest Canonicus vltra tres menses abesse si post obtentum Canonicatum inimicitiæ superuenerint *Sacra Congr.Conc.* teste Nicol.Garc. *de benefic. part.3.cap.2.num.*323.

2 Inimicitiæ ex facto Principis temporalis ortæ sufficientes sunt pro tempore sex mensium vt Capitulum ad integras distributiones ei assignandas cogi possit, ad effectum, vt interim curet Canonicus resignare, permutare, aut rationem aliquam inire, qua & sibi & suæ Ecclesiæ indemnitati consultum sit. *Sacra Congr.Conc.7.Septembris* 1616. cuius memini *de iure ecclesf. vniuerso lib.* 3. *cap.* 18. *num.*65.

3 Inimicitiarum capitalium ex causa non licet Parochis abesse nisi ex licentia. *Sacræ Congreg. Episcoporum & Regularium causis proposita*, & ipsamet declarauit *in Bouanen.* 15. *Februarij* 1619. quam refero *de officio & potest. Parochi,cap.*8.*n.*32.

SVMMARIVM.

1 *Regulares recurrentes ad officium SS.Inquisitionis, pro quocunque Fidei negotio non possunt per quinquennium à suis Superioribus molestari.*

2 *Ministros, officiales, & accusatores in causis SS. Inquisitionis verberans, siue scripturas, aliaue instrumenta comburentes quas pœnas incurrant.*

3 *Causæ & negotia Sanctissimæ Inquisitionis gratis expedienda.*

4 *Secretarij, & Notarij pro scripturis, quas mittunt ad Vniuersalem Inquisitionem Rom. nihil exigere valent.*

Inquisitionis SS. Officium.

Collect. CCCCXXI.

1 INquisitionis SS. ad Officium recurrentes Regulares quorumuis Ordinum etiam Mendicantium pro quocunque Fidei negotio, vel in eo testimonium perhibentes veritatis, nequaquam à suis Superioribus per quinquennium continuum à die recursus, seu depositionis huiusmodi molestari, vel ex quacunque causa, seu excessibus prætensis, & de debitis propterea pœnis, seu pœnitētiis *Barbos. Apost. Decis. Sum.* eisdem imponendis, possunt, nisi ipsi DD. Cardinales Inquisitores generales certiores facti fuerint, vel illis clarè notificatum, & ab ipsis Cardinalibus desuper responsum fuerint. *Pius V. in decreto* apud Laurent. de Franchis *in controuers. inter Episcop. & Regular. pag.* 131.

Inquisitionis sanctissimæ ministros, Officiales, accusatores, denunciatores, aut testes in causa Fidei quomodocunque productos, & euocatos occidens, verberans, eiiciens, vel perterrefaciens, seu bona quæuis dicti Officij, aut ministrorum expugnans, incendens, seu expilans, siue scripturas, aliaue instrumenta comburens, aut diripiens, in anathema, & pœnam criminis læsæ maiestatis ac alias incurrit. *Pius V. constit.*82. incip. *Si de protegendis de anno* 1579. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*4.*pag.*279. Scortia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.*206. 2

Inquisitionis sanctissimæ in causis, & negotiis pro examine testium, seu principalium reorum, pro sportulis sententiarum, pro quouis decreto, seu actu, vel quacunque expeditione, nihil omninò exigant, & recipiant etiam à sponte dantibus, Patriarchæ, Archiepiscopi, & Episcopi, ac quiuis Ecclesiarum Prælati, seu inferiores Ordinarij, eorumque Vicarij, & Officiales, sed gratis omnia expediant. Similiter in eisdem causis & negotiis eorum secretarij, cancellarij, & notarij pro scripturis processuum, informationum, seu repetitionis testium fisci, quas mittunt ad sanctam, & Vniuersalem Inquisitionem Romanam, nihil penitus exigant, sed gratis illas mittant. *Clemens VIII. in decreto in generali Congr. S.R. & Vniuersalis Inquisitionis facto nonis Ianuarij* 1601. quod refert Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regul. pag.*133.*cum seqq.* 3 4

Inquisitionis sanctissimæ Congregatio, vide in verbo *Congregatio sanctissimæ Inquisitionis collect.*110.

SVMMARIVM.

1 *Scripturas ad Officium SS. Inquisitionis spectantes exhiberi compellunt Inquisitores.*

2 *Prælatis suorum Ordinum obedire non tenentur Inquisitores Ordinum Prædicatorum & Minorum in concernentibus Officium SS. Inquisitionis.*

3 *Excommunicari, suspendi, vel interdici non possunt Inquisitores, & eorum Notarij à quolibet Officiali Sedis Apost. absque eiusdem Sedis expressa licentia.*

4 *Sententiæ Inquisitorum, executioni mandari debent à Magistratibus secularibus absque*

processuum reuisione.

5 *Testium dicta contra hæreticos publicare non tenentur Inquisitores.*

6 *Notariatus in causis sanctæ Fidei ad Officium vnum vel plures eligere possunt Inquisitores.*

7 *Cardinales generales Inquisitores habent facultatem procedendi contra hæreticos etiam Episcopali, vel Cardinalitia dignitate præditos.*

8 *Hebræos punire, & contra eos procedere possunt Inquisitores in certis casibus hic numeratis.*

9 *Inquisitores nihil soluunt pro examine testium, aliisque actibus iudiciariis.*

10 *Officium Inquisitoris etiam maioris non excusat Episcopum à residentia in propria diœcesi.*

11 *Parochum à residentia non excusat Inquisitoris Officium.*

12 *Distributiones quotidianas an & quando percipere possint Inquisitores Præbendati.*

13 *Exempti subsunt in causis Fidei Inquisitoribus hæretica prauitatis.*

14 *Religiosos quomodolibet priuilegiatos comprehendunt Constitutiones Apost. in concernentibus Fidem Catholicam, & sanctæ Inquisitionis Officium.*

15 *Saracenos puniunt, contra eosque procedunt Inquisitores si ad Christi fidem conuersi ad Saracenorum sectam redierint.*

16 *Maleficos puniunt contra eosque procedunt Inquisitores.*

17 *Falsum in causis Fidei deponentes possunt Inquisitores Curiæ sæculari tradere.*

18 *Christianos ad Iudæorum ritus transeuntes, & Iudæos conuersos ad illam redeuntes puniunt Inquisitores.*

19 *Hæreticos iudicialiter confessos, & obstinatos etiam illorum diœcesanis irrequisitis puniunt Inquisitores.*

20 *Hæreticos, eorumque fautores, & negotio Inquisitionis se opponentes puniunt Inquisitores.*

21 *Prædicatores prædicantes, aut proponentes scandalosas propositiones, vel à Fide discrepantes puniunt Inquisitores,*

22 *Missam celebrantes nondum ad Presbyteratus Ordinem promoti puniunt Inquisitores.*

23 *Astrologi iudiciarij subsunt Inquisitoribus.*

24 *Astrologi, qui de statu Reip. Christianæ, vel Sedis Apost. seu vita Romani Pont. aut eius consanguineorum iudicia faciunt, Inquisitoribus subsunt.*

25 *Sacerdotes, qui mulieres pœnitentes in actu Confessionis ad actus inhonestos solicitant subsunt Inquisitoribus.*

26 *Asserentes Beatissimam Virginem fuisse conceptam in peccato originali subsunt Inquisitorum iurisdictioni.*

27 *Malefici, & sortilegi cum diabolo pactum facientes, à Fideque apostatando alios lædentes subsunt Inquisitoribus.*

Inquisitores contra hæreticam prauitatem.

COLLECT. CCCCXXII.

INquisitores compellunt quoscunque ad sibi exhibendum scripturas ad Officium sanctæ Inquisitionis spectantes. *Alexander IV. constit.* 18. incip. *Cupientes 4. Non. Martij* 1259. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 92. aliàs *pag.* 117. 1

Inquisitores Ordinum Fratrum Prædicatorum, & Minorum non tenentur obedire Prælatis suorum Ordinum in concernentibus Officium sanctæ Inquisitionis. *Alexander IV. constit.* 23. incip. *Catholica 3. Id. Decembris* 1260. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 94. aliàs *pag.* 118. in nouiss. impress. 2

Inquisitores, & eorum Notarij à quolibet Officiali Sedis Apost. absque dictæ Sedis expressa licentia excommunicari, suspendi, vel interdici non possunt. *Vrbanus IV. constit.* 4. incip. *Ne inquisitionis 2. Non Augusti* 1262. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 99. aliàs *pag.* 122. in nouiss. impress. 3

Inquisitorum sententiæ contra hæreticos promulgatæ à Magistratibus sæcularibus executioni demandari debent absque processuum reuisione. *Innocentius VIII. const.* 10. incip. *Dilectus 30. Septembris* 1486. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 381. *Leo X. const.* 43. incip. *Honestis 15. Februarij* 1521. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 543. de cuius materia Scortia *in selectas summorum Pont. Constit. epit.* 58. 4

Inquisitores non tenentur publicare dicta testium contra hæreticos &c. examinatorū, vel rationes reddere de processibus alteri quā Romano Pont. aut Inquisitoribus almæ Vrbis. *Pius IV. constit.* 40. incip. *Cum sicut 1. Nouembris* 1561. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 54. aliàs *pag.* 40. 5

Inquisitoribus omnibus datur facultas vnum, vel plures etiam clericos sæculares, vel quorumuis Ordinum Regulares in causis sanctæ Fidei, & Inquisitionis in Notarios eligendi, & ad officium Notariatus causarum huiusmodi deputandi. *Pius IV. constit.* 36. incip. *Pastoralis,* apud Laert. Cherubin. *d. tom.* 2. *pag.* 51. 6

Inquisitoribus generalibus S. R. E. Cardinalibus contra hæreticam prauitatem in vrbe residentibus datur facultas contra quoscunque etiam Episcopali, aut alia quacunque 7

etiam

etiam Cardinalatus auctoritate præditos hæreticos procedendi. *Pius IV. constit. 67.* incip. *Romanus*, apud Laert. Cherub. *d tom. 2. pag. 96.*

8 Inquisitores liberè contra Hebræos procedere possunt in sequentibus casibus. Si negauerint quæ circa Fidem communia sunt cum Christianis. Si dæmones inuocauerint, aut eis immolauerint. Si quem Christianum hæc docuerint, vel ad ea perduxerint. Si hæreticas blasphemias dixerint. Si Christianum à Fide deuiauerint. Si infideles ad Fidem Christi transire impedierint. Si hæreticum scienter receptauerint. Si libros hæreticos, vel Thalmudicos, aut alios Iudaicos quomodolibet damnatos tenuerint. Si Hostiam salutarem, aut Crucem, & similia, vel Christianos deriserint. Si nutrices Christianas retinuerint, vel easdem ab hac die, qua Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, lac in latrinas effundere coëgerint, *Gregorius XIII. constit. 70.* incip. *Antiqua Iudæorum de anno* 1581. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag. 42.* & de illius materia Scortia *in selectas summorum Pont. Constit. epit. 132.* Vide *Constit. 20. Clementis VIII.* incip. *Cum Hebræorum malitia de anno* 1593. apud Laert. Cherubin. *tom. 3. pag. 25.*

9 Inquisitores nihil soluunt pro examine testium, aliisque actibus iudiciariis. *Clemens VIII. constit. 76.* incip. *Sanctissimus Non. Ianuarij* 1601. apud Laert. Cherub. *tom. 3. pag.* 113. aliàs *pag.* 81. in nouiss. impress.

10 Inquisitoris etiam maioris Officium non excusat Episcopum à residentia in propria diœcesi, *Sacra Cong. Conc.* teste Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloss. 43. num. 164.* Et etiam non ex-

11 cusat Parochum à residentia, eadem *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p. 3. cap. 2. num 42.* quem cum aliis refero *de officio, & potest. Parochi cap. 8. num. 26.* Diana *moral. resolut. p. 4. tract. 8. resol. 71.*

12 Inquisitoribus minime ius est percipiendi distributiones quotidianas Canonicatuum, Dignitatum, aut aliorum beneficiorum eo tempore, quo beneficiis prædictis non inseruiunt: nisi specialibus priuilegiis, aut indultis Apost. Inquisitoribus huiusmodi, seu aliis sancti Officij ministris fuerit concessum, vt quotidianas distributiones quantumuis absentes lucrentur *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p. 3. cap. 2. num. 256.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. l. 6. de Visitat. num. 72.* quos refero *in tract. de Canon. & Dignitat. capit. 24. num. 2.* vbi dixi ex Apostolicis priuilegiis hoc iam illis concedi.

13 Inquisitores contra quoscunque etiam exemptos in causis Fidei procedere possunt. *Barbos. Apost. Decis. Sum.* *Alexander IV. constit. 21.* incip. *Ne commissa Idib. Octobris* 1260. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 93. Pius IV. constit. 51* incip. *Pastoris 1. Aprilis* 1562. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag. 66. Paulus V. constit. 26.* incip. *Romanus. Kalend. Septembris* 1606. apud Laert. Cherub. *tom. 3. pag. 210.* vbi reuocat facultates Superioribus quoruncunque Ordinum concessas cognoscendi causas suorum subditorum ad Officium sanctæ Inquisitionis quomodolibet pertinentes, refert etiam Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regul. pag. 121.* Vnde Constitutiones Aposto-

licæ in concernentibus Fidem Catholicam, 14 & sanctæ Inquisitionis Officium hactenus editæ, & in posterum edendæ comprehendunt omnes Regulares quomodolibet priuilegiatos, nisi illi in edendis specialiter excipiantur. *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Cum sicut 5. Nouembris* 1631. apud Angel. Mariam Cherub. *in appendice tom. 4. pag. 17.* cuius meminit Lezana *in sum. quæst. Regul. verbo accusare n. 7.*

Inquisitores procedunt contra Saracenos, 15 qui ad Christi Fidem conuersi ad Saracenorum sectam redierunt. *Gregorius I. I. constit. 2.* incip. *Admodum 3. Non. Augusti* 1372. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 220.*

Inquisitores contra maleficos procedunt. 16 *Innocentius VIII. constit. 2.* incip. *Summis 9. Decembris* 1484. apud Laert. Cherub *d. tom. 1. pag. 371.* aliàs *pag.* 330. in nouiss. impress.

Inquisitores procedunt contra testes fal- 17 sum in causis Fidei deponentes, eosque Curiæ seculari tradere possunt. *Leo X. constit. 29.* incip. *Intelleximus 14. Decemb.* 1518. apud Laert Cherub. *d. tom. 1. pag. 521.* alias *pag.* 440. in nouiss. impress.

Inquisitores procedunt contra Christianos 18 ad Iudæorum ritus transeuntes, & Iudæos conuersos ad illum redeuntes. *Nicolaus IV. constit. 1.* incip. *Turbato Non. Septembris* 1288. apud Laert. Cherub. *d. tom. 1. pag.* 126. aliàs *pag.* 148. Diana *moral. resol. p. 4. tract. 7.*

Inquisitores procedunt contra hæreticos 19 iudicialiter confessos & obstinatos etiam illorum diœcesanis irrequisitis. *Alexander IV. constit. 9.* incip. *Ad capiendum, 3 Id. Ianuarij* 1256. apud Laert. Cherub. *d. tom 1. pag.* 87. aliàs *pag.* 113. in nouiss. impress.

Inquisitores procedunt contra hæreticos, 20 eorumque fautores, & negotio inquisitionis se opponentes. *Innocentius IV. constit. 16* incip. *Quia 15. Kalend. Aprilis* 1254. apud Laert. Cherub. *d tom. 1. pag.* 78. aliàs *pag.* 105. in nouiss. impress.

Inquisitores procedunt contra Prædica- 21 tores prædicantes, aut proponentes scandalosas propositiones, vel à Fide discrepantes,

Paulus III. constit. 30. incip. *In Apostolici*, 14. *Ianuary* 1542. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 659. aliàs *pag.* 543.

22 Inquisitores procedunt contra eos, qui ad Presbyteratus ordinem non promoti Missas celebrant, vel ecclesiastica Sacramenta ministrant. *Gregorius XIII. constit.* 21. incip. *Officij* 9. *Augusti* 1574. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 387. *Clemens VIII. constit.* 81. incip. *Etsi aliàs* 1. *Decembris* 1601. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 128. aliàs *pag.* 93. in nouiss. impress. & Laurent. de Peyrinis *ad constit.* 9. *Pauli V. n.* 22. & apud Quarant. *in sum. Bullar. verbo Ordo, pag.* 387. & de ea meminerunt Moura *de incantat. & ensalmis opusc.* 1. *sect.* 3. *c.* 3. *n.* 9. Sanctarel. *de haeresi cap.* 42. *dub. vnico num.* 5. Souza *in opusc. de solicitant. tract.* 1. *c.* 9. Diana *moral. resol. p.* 4. *tract.* 7. *resol.* 11. & 12. *Vrbanus Octauus constit.* 79. incip. *Apostolatus* 23. *Martij* 1628.

23 Inquisitores procedunt contra Astrologos iudiciarios. *Sixtus V. constit.* 17. incip. *Cœli & terrae creator, Non. Ianuar.* 1585. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 510. aliàs *pag.* 338. in nouiss. impress. & apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. regul ad constit.* 9. *Pauli V. n.* 23. & de ea Antonin. Diana *moral resolut. p.* 4. *tract.* 8. *resol.* 107. & *resol.* 122. & *resol.* 17. *tract.* 7. Vide supra verbo *Astrologia collect.* 48.

24 Inquisitores procedunt contra eosdem Astrologos, qui de statu Reip. Christianae, vel Sedis Apost. seu Vita Romani Pont. aut eius consanguineorum iudicia facere, necnon contra eos, qui illos desuper consulere praesumpserint cum innouatione dictae Constitutionis Sixti V. *Vrbanus VIII. constit.* incip. *Inscrutabilis Kalend. Aprilis* 1631. de qua suprà *d. collect.* 48. *n.* 6.

25 Inquisitores procedunt contra Sacerdotes qui mulieres poenitentes in actu confessionis ad actus inhonestos solicitant. *Pius IV. constit.* 31. incip. *Cum sicut* 16. *Aprilis* 1561. apud Laertium Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 46. *Gregorius XV. constit. sua* incip *Vniuersi* 30. *Augusti* 1622. quas refero ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 105. *sub n.* 60. & infrà latè *in verbo solicitantes, collect.* 675.

26 Inquisitores procedunt contra omnes etiã Regulares audentes in publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus, & aliis quibuscunque actibus publicis asserere quod beatissima Virgo fuerit concepta cum peccato originali. *Sacra Cong. S. R. & vniuersalis Inquisitionis in Palatio Apost. coram Paulo V. sub die* 31. *Augusti* 1617 quod postea ad audentes asserere idem in sermonibus & scriptis priuatis extendit *Eadem Sacra Cong. coram Gregorio XV. sub die* 24. *Maij* 1622. quarum memini *de officio & potest. Episcop. p.* 3. *alleg.* 105. *num.* 58. & suprà verbo *Conceptio B. Virginis, collect.* 194.

27 Inquisitores procedunt contra maleficos, & sortilegos cum diabolo pactum facientes, à Fidéque apostatando alios laedentes. *Gregorius XV. constit.* 46 incip. *Omnipotens Dei.* 20. *Martij* 1623. cuius meminit Diana *moral. resol. p.* 4. *tract.* 7. *resol.* 10.

Inquisitus.

Collect. CCCCXXIII.

Inquisitus à Curia Episcopali si aufugiat à carceribus habens recursum ad Metropolitanum, à quo obtinuit praeceptum pro transmissione actorum, & ob non transmissionem in termino praefixo à Sacra Congr. Conc. obtinuit declarari non esse molestandum, Episcopus adhuc non prohibetur ad vlteriora procedere, & sic est significandum Archiepiscopo vt causam & personam Episcopo remittat. *Sacra Congr. Conc. in Hipporegien.* 4. *Decembris* 1632. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 2. *tit.* 25. *numero* 16. 1

Insignia.

Collect. CCCCXXIV.

Insignia concedere Canonicis Ecclesiae Cathedralis, vel concessa mutare non potest Episcopus inconsulta Sede Apost. *Sacra Cong. Rit. in Hydruntina* 1. *Septembris* 1612. cuius memini *in tract. de Canonicis & Dignit. c.* 2. *n.* 27. 1

Insignia Archipresbyteri non debent apponi in valuis Ecclesiae cùm in festiuitatibus ornantur, nisi sit consuetudo immemorialis. *Sacra Cong. Rit. in Perusina* 23. *Martij* 1602. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 29. *num.* 48. 2

Insignia noua praeter solitum in processionibus deferre non licet. *Sacra Congr. Rit. in Adrien.* 21. *Augusti* 1604. penes Sellium *d. cap.* 29. *num.* 50. 3

Instigator.

Collect. CCCCXXV.

Instigator volens prosequi causam suae appellationis debet praestare cautionem de reficiendis expensis cuiuslibet instantiae. *Paulus V. constit.* 71. §. 17. incip. *Vniuersi de anno* 1611. 1

no 1611. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 264. aliàs *pag.* 198. in nouiss. impress.

2 Instigator qui falsa narrauit, condemnatur in expensis. *Sacra Congr. Rit. in Saonen.* 21. *Augusti* 1604. quam citat Sellius *in selectu Canon. cap.* 46. *num.* 81.

Institutio.

Collect. CCCCXXVI.

1 INstitutio ad Parochiales Ecclesias, quæ iurispatronatus ecclesiastici sint, vbi facienda erit à Papa, quia fortasse in mensibus reseruatis vacauerunt, ius eligendi digniorem ad solum Episcopum pertinet, qui transmittere debet attestationem examinis facti & concursus, quot in eo approbati, & quem ex approbatis vti digniorem, cui Sanctitas sua gratiam faciat nominari. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p.* 2. *cap.* 2. *num.* 273. Modern. Hisp. *de Regia protect. tom.* 1. *p.* 3. *cap.* 9. *num.* 99.

2 Institutio si legitimè pertinet ad inferiorem, itaut non dependeat ab aliquo iurepatronatus, quod per Concilium sublatum est cap. 9. sess. 25. de reform. præsentatio soli Episcopo facienda est ad effectum examinis dumtaxat, non attenta quacunque consuetudine immemoriali in contrarium. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *cap.* 3. *num.* 19.

3 Institutiones Archidiaconis, & aliis inferioribus ex immemoriali competentes non sunt per Concilium sublatæ. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 9. *cap.* 3. *num.* 19. *ad* 1.

Interdictum.

Collect. CCCCXXVII.

1 INterdicto in ciuitate supposita non possunt Regulares in vim priuilegiorum ante Concil. Trid. concessorum in diebus Sanctorum suorum Ordinum, & aliquot aliis diuina Officia celebrare alta voce, ianuis apertis, pulsatis campanis, & interdictis admissis. *Sacra Congr. Conc.* apud Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo interdictum*, Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 16. *quæst.* 4. metipsum *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 105. *num.* 4. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo interdictum quoad Regulares num.* 29.

Interessentia.

Collect. CCCCXXVIII.

INteressentia de qua in *cap.* 12. *sess.* 24. *de reform.* debet esse in omnibus diebus & horis, Officiis diuinis interessendo, & inseruiendo, præterquam in tribus mensibus singulorum annorum, nisi Ecclesiæ Constitutiones longius seruitij tempus requirant. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garcia *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 325. *in* 1. *declarat.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 23. *de residentia rub. an Canonici &c. n.* 47. 1

Interessentia ita debet esse in choro à Canonicis ibi existentibus vt nullus inde etiam Officio expleto egredi valeat, vel audeat antequam finis signum per Archidiaconum detur; neque etiam ex illis in choro existentibus sub quouis prætextu exinde exire valeant plures quam duo pro qualibet vice, & in ingressu & regressu Archidiacono reuerentiam exhibeant, eorum egressus causam notam facientes; vt in pleno Capitulo an sit iusta, vel ne discuti valeat, & contrafaciens punctetur. Dum diuina Officia celebrantur nemo extra chorum cum cotta, vel sine permanere nec in choro actus à diuinorum Officiorum recitatione differentes, vt puta scripturas legere, scribere, aut aliud id generis gerere valeat, alioquin tanquam absens punctetur. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Theatina* 18. *Aprilis* 1617. quem refero *in tract. de Canon. & Dignitat. cap.* 34. *n.* 17. 2

SVMMARIVM.

1 *Interstitia non sunt mathematicè computanda, sed ecclesiasticè.*

2 *Capitulum Sede vacante, seu eius Vicarius vbi potest concedere licentiam Ordinando, poterit cum eo dispensare in interstitiis.*

3 *Episcopus qui Ordinat familiarem suum triennalem sibi non subditum, non potest cum eo in interstitiis dispensare.*

4 *Dispensare in interstitiis cum Regularibus spectat ad Episcopum Ordinantem, non verò ad Prælatum Regularem.*

5 *Ordines minores & sacros interstitiis etiam non seruatis possunt suscipere Fratres S. Augustini discalceati Hispaniorum in Occidentalibus Indiis degentes à quocunque Catholico Antistite.*

6 *Episcopus Ordinator cum non diœcesano dispensare in interstitiis non potest nisi in dimissoriis hoc illi concedatur.*

Interſtitia.

Collect. CCCCXXIX.

1 INterſtitia non ſunt mathematicè computanda, ſed eccleſiaſticè, & iuxta ritum Eccleſiæ. Videlicet ab vna Quadrageſima, ad aliam, à Penthecoſtes ad Penthecoſtem, quamuis inter primam, & ſecundam Penthecoſtes feſtiuitatem nondum ſint elapſi duodecim menſes. *Sacra Congr. Conc.* teſte Proſp. de Auguſtino *in addit. ad Quarant. in ſum. Bullarij verbo Ordo prope fin. pag.* 502. quem refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 2. *alleg.* 18. *n.* 2.

2 Interſtitia remittendi facultas conceſſa Epiſcopo ex cauſis comprehenſis *ſeſſ.* 23. *de reform. c.* 12. *&* 13. tranſit in Capitulum, ſeu eius Vicarium Sede vacante, quando tamen ex decretis eiuſdem Concilij poteſt concedere licentiam ordinando. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Quarant. *in ſum. Bullarij verb. Capitulum Sede vac. quæſt.* 10. *verſ. & refertur*, Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis num.* 57. Marta *de iuriſdict. p.* 2. *cap.* 9. *num.* 13. metipſo *de offic. & poteſt. Epiſc. p.* 2. *alleg.* 18. *n.* 6. me citato Lezana *in ſumm. quæſt. Regular. tom.* 3. *verbo interſtitia num.* 2.

3 Interſtitia remittendi facultatem non habet Epiſcopus, qui ordinare poteſt familiarem ſuum triennalem, aliàs ſibi non ſubditum, conferendo ei ſtatim beneficium. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.* 2. *cap.* 5. *n.* 89. Armendar. *d. l.* 7. *de Epiſcop. n.* 48. Galet. *in margarita caſuum Conſcientiæ, verbo Ordo pag.* 194. *col.* 1. quos cum aliis refero *d. c.* 2. *alleg.* 5 *num.* 15.

4 Interſtitiis diſpenſare cum Regularibus ſpectat ad Epiſcopum ordinantem, non verò ad Prælatum Regularem, niſi exorando Epiſcopum vt id faciat. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminerunt Henriq. *in ſum. lib.* 10. *cap.* 23 *§.* 4. *in commento lit. I*, Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.* 1. *cap.* 1. *n.* 50. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *diſp.* 2. *q.* 22. Laurent. de Franchis *de controuerſ. inter Epiſcop. & Regulares pag.* 5. *verſ. ad ſecundum*, Lezana *d. tom.* 3. *verbo Interſtitia, num.* 1. Ego *d. p.* 2. *alleg.* 18. *n.* 10. quorum plures ex declaratione eiuſdem ſacræ Congr. addunt Dominos Epiſcopos debere ſe conformare cum ſupplicatione Superiorum Regularium quoad hoc, cum ipſi ſciant vtilitatem, vel neceſſitatem ſuorum monaſteriorum.

5 Interſtitiis etiam non ſeruatis minores, & ſacros Ordines ſuſcipere poſſunt Fratres S. Auguſtini Diſcalceati Hiſpaniarum in Philippinis, & Occidentalibus Indiis degentes à quouis Catholico Epiſcopo communionem Sedis Apoſt. habente. *Vrbanus VIII. conſt.* 18. *aliàs* 128. incip. *Cum ſicut* 9. *Iulij* 1633. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *in appendice pag.* 32.

Interſtitiis diſpenſare non poteſt Epiſcopus ordinaror cum non diœceſano, niſi in dimiſſoriis hoc illi concedatur. *Sacra Congr. Conc.* penes Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *c.* 1. *num.* 11. quem refero *d. alleg.* 18. *n.* 9. 6

SVMMARIVM.

1 *Proceſſione ſanctiſſimi Sacramenti deferri poſſunt intorſtitia accenſa tam à laicis quam à clericis.*

2 *Quarta funeralis Parocho non debetur ex intorſtitiis ſeu cereis Confraternitatum ſecularium funera aſſociantium.*

3 *Intorſtitia, cerei, & candelæ, quæ per viam deferuntur circa cadauera quomodo diuidenda cum aliis Eccleſiis, in quibus ſepeliuntur, & proprio Parocho?*

Intorſtitia.

Collect. CCCCXXX.

INtorſtitia accenſa deferri poſſunt tam à laicis quàm à clericis in proceſſione ſanctiſſimi Sacramenti. *Sacra Congr. Rit. in Andrien.* 12. *Aprilis* 1603. quam refert Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib.* 2. *tit.* 29. *num.* 2. 1

Intorſtitiorum ſeu cereorum Confraternitatum ſecularium funera aſſociantium quarta funeralis Parocho non debetur. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Firmana* 5. *Martij* 1616. teſte Aldan. *d. tit* 29. *n.* 5. 2

Intorſtitia, cerei, & candelæ, quæ per viam deferuntur circa cadauera in quibuſcunque priuatis Eccleſiis diuidenda ſunt pro æquali portione inter ipſos Parochos & miniſtros aliarum Eccleſiarum quaruncunque, etiam Regularium, & Nationalium, in quibus ſepeliuntur; ac propterea quando huiuſmodi intorſtitia, ſeu cerei, & candelæ in præfatis Eccleſiis pro celebrandis diuinis Officiis præſenti corpore accenduntur, finito Officio extinguenda, & cuique medietas conſignanda eſt. *Congregatio RR. DD. Præfectorum Vrbis, S. D. N. Vrbano VIII. approbante ſub die* 21. *Martij* 1619. quam citat Aldan. *d. tit.* 29. *num* 7. 3

Ioachi

S. Ioachimus.

Collect. CCCCXXXI.

1 SAncti Ioachimi parentis Beatissimæ Virginis festiuitatis institutio sub duplici officio die Martij quotannis celebrandæ, & in Breuiario, Missali, & Kalendarus imposterum imprimendis describendæ. *Gregorius XV. constit.* 39. incip. *Apostolatus officium die* 2.*Decembris* 1622. de qua Gauant. *in rub. Breu. sect.* 7.*c.*5.*n.*20.

2 Beati Ioachimi Senensis officium, vt à tota Religione Ordinis Seruorum recitari possit de communi vnius Confess. non Pont. cum propriis lectionibus de vita approbatis, atque vt eius nomen in noua Martyrologij impressione ponatur, concessit *Sacra Congr. Rit. in Senen. & Foroliuien.* 21. *Martij* 1609. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.*1.*tit.*18. *de Sanctis n.*138.

Ioannes.

Collect. CCCCXXXII.

1 SAncti Ioannis Baptistæ vigilia si incidat in diem solemnitatis corporis Christi, anticipandum ieiunium die præcedenti ne abstineatur à carnibus in dicto festo solemnitatis Corporis Christi, vt factum fuit de anno 1639. *Sacra Congr. Rit. sub die* 24. *Septembris* 1638. *Vrbanus VIII. in sua constit.* incip. *Cum euenire* 13. *Octobris* 1638. apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. tom.*3.*in fine pag.*550. secundum nouissimam impressam Placentinam.

2 B. Ioannis Sahagun Missam, & Officium pro ciuitate Salamantina concessit *Sacra Congr. Rit. in Salamatina* 24. *Augusti* 1600. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*1. *tit.*18. *de sanctis n.*139.

3 B. Ioannis à S. Facundo Officium diuinum, & Missam celebrare possunt vbique terrarum Fratres Eremitæ sancti Augustini. *Clemens VIII. constit.* 7. incip. *Beatorum* 15. *Octobris* 1603. apud Empol. *in Bullario Augustiniano pag.*83. & de procedendo ad vlteriora in eius canonizatione decretum euulgauit. *Sacra Cong. Rit. in Salamantina* 10.*Decembris* 1619. teste Aldan. *d. tit.*18. *de Sanctis n.*140.

4 B. Ioannis de Capistrano Ordinis Minorum de Obseruantia Officium sub ritu duplici de communi Confessoris non Pont. die 23. Octobris recitari posse ab omnibus tam Fratribus quàm Monialibus dicti Ordinis, & Missam per quoscunque etiam seculares in Ecclesiis Fratrum sancti Francisci celebrari posse concessit. *Sacra Congr. Rit. sub die* 19. *Iulij* 1622. penes Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis num.* 141.

Ioannes de Deo Lusitanus beatus denunciatur, & conceditur vt de eodem ab omnibus Congregationis suæ Regularibus vbique existentibus quotannis die eius obitus 8. Martij possit Officium & Missa celebrari de communi Confessoris non Pont. ritu duplici maiori per annum iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis Romani: & quod Missam etiam per alios Regulares, & seculares Sacerdotes ad eorum Ecclesias confluentes: in ciuitate vero Granaten. nempe in Ecclesia, vbi eius sacrum Corpus requiescit, & in oppido nuncuparo, Montemor o nouo in Lusitania, vbi natus est in omnibus Ecclesiis tam secularium quam Regularium clericorum Officium & Missa ritu duplici minori recitari, & celebrari possit. *Sacra Congr. Rit. sub die* 21. *Septembris* 1630. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis num.* 142. 5

S. Iosephus.

Collect. CCCCXXXIII.

SAncti Iosephi dies festus sub obseruantia, & præcepto comprehendi, cunctosque Christi fideles vbique terrarum ab omni opere seruili eo die abstinere, & cessare debere censuit. *Sacra Cong. Rit. sub die* 8. *May* 1611. penes Gauant. *in rub. Breu. sect.* 7. *cap.*4.*n.*19. *& in Angren.* 15.*Decembris* 1632. quarum meminit Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 29. *num.* 15. De Sancto Iosepho Sponso Mariæ Virginis S. Bernardinus *tom.* 3. Hieronymus Gratianus Hisp. Ioannes de Auila etiam Hisp. & Italicè per Franciscum Soto; Isidorus de Isolanis, Laurentius Massela *de B. Virgine lib.* 2. 1

Irregularitas.

Collect. CCCCXXXIV.

IRregularitatem non incurrit is, qui omni diligentia vt præcaueret adhibita, dum operam rei licitæ daret, solo casu fortuito homicidium commisit. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.*7. *cap.* 11. *num.* 53. *in* 1. *&* 2. *declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.*1. *tit.* 18. *l.* 7. *de irregular. num.*6. *&* 7. addentes *Concilium Tridentinum, sess.* 14. *capit.* 7. *de reform.* loqui de eo, qui fuit 1

fuit in aliqua culpa & indigebat dispensatione.

2 Irregularitatem non incurrit mandans aliquem baculo verberari eo expresso ne occideretur, si mandatarius armis percusserit, & occiderit. *Sacra Cong. Conc. sub die 2. Septembris* 1604. quam refert Sellius *in selectu Canon. cap.* 49. *num.* 18.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Iubilaeo agentes.*

2 *Religiosis non licet contra Religionem confiteri etiam vigore priuilegij concedentis facultatem vt tam seculares quam Regulares possint quemcunque idoneum Confessorem eligere.*

3 *Cruciata sancta Bulla vt quis in Regnis Hispaniae Iubilaei Indulgentias consequi valeat.*

4 *Facultas data in Iubilaeis vt paenitentes possint eligere quemlibet Confessorem ex approbatis ab Ordinario, intelligenda de Ordinario loci.*

Iubilaeum.

Collect. CCCCXXXV.

1 De Iubilaeo Angelus Rentinus, & Caesar Bottonus Ital. Petrus Franciscus Zynus etiam Ital. Sebastianus Fabrinus, Mattinus Nauarrus, Hieronymus Gratianus, Ioannes Baptista Paulianus, Thomas Zerola, Rutilius Benzonius, Andraeas Victorellus Antonius Sanctarellus, Boetius Epo *de Iubilaei iure*, Iodochus Lorichius *in thesauro nouo Theolog.* Petrus Crespetius *in summa Cathol. Fidei verbo Iubilaeum*, Gaspar Cioppius *in annot. ad Iubilaei indictionis Bullam Clement. VIII.* Decius Caracciolus *in Iubilaei anno conuocatio ad Vrbem*, Alphonsus Leo *de Iubilaeo*, Angel. Bossius *de suspensione Indulgentiarum tempore Iubilaei*, Lezana *in sum. quaest. Regul. tom.* 3. *verbo Iubilaeum.*

2 Iubilaeum licet concedatur cum facultate vt tam seculares quam Regulares possint quemcunque idoneum Confessorem eligere, non per hoc licebit Religiosis extra Religionem confiteri. *Clemens VIII. constit. sua* incip. *Romani* 23. *Nouembris* 1599. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Iubilaeum.*

3 Iubilaei Indulgentias, quae à Summis Pont. pro tempore concedi consueuerunt, vt quis consequi valeat in Regnis Hispaniarum, non est necessarium Bullam Cruciatae ante vel post suscipere; ita ad instantiam Collectoris Portugaliae censuit Sacra Congr. S.R.E. Cardinalium negotiis Indulgentiarum praefecta, S.D.N. Vrbano VIII. approbante *sub die* 8. *February* 1631. penes Lezanam *in sum. quaest. Regular. tom.* 3. *verbo Bulla Cruciata num.* 41. *in fine.*

4 Iubilaeis dum datur facultas vt poenitentes possint eligere quemlibet Confessorem ex approbatis ab Ordinario, illa est intelligenda de Ordinario loci. *Sacra Congr. Conc. in Liman.* 29. *Ianuarij* 1633. apud Lezanam *d. tom.* 3. *verbo Iubilaeum num.* 16. *in princ.* Licet oppositum colligatur ex alia asserta declaratione, quam referunt Suarez *tom.* 4. *de Poenit. disp.* 28. *sect.* 6. Laurent. *de Portel. in dub. Regular. verbo Confessorum approbatio in addit. n.* 4.

Iudaeus vide in verbo *Hebraeus collect.* 405.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia impetrare non possunt Iudices qui eorum priuationis sententiam ferunt, nec illorum propinqui, seu familiares.*

2 *Declaratio in crimine assassinij contra personas ecclesiasticas spectat ad Iudicem ecclesiasticum.*

3 *Actionem iniuriarum nolens dimittere proximo suo non est arcendus ab Ecclesia.*

4 *Locum in choro habere non debent Iudices ecclesiastici nisi sint Vicarij generales.*

5 *Concubinarios laicos aliqua paena pecuniaria punire possunt Iudices ecclesiastici in* 1. 2. *vel* 3. *monitione.*

6 *Canonicus Ecclesiae Collegiatae qui sit doctor, non potest eligi Iudex Synodalis.*

7 *Nominatio Iudicum Synodalium spectat principaliter ad Episcopum, non tamen priuatiue quoad Capitulum.*

8 *Laicus Iudex non potest contra personam clerici prima Tonsura procedere, qui post dimissum habitum & Tonsuram deliquit, & deinde eo reassumpto Ecclesiae inseruire coepit.*

9 *Laici Iudices possunt paenas imponere contra non obseruantes dies festos.*

Iudex.

Collect. CCCCXXXVI.

Iudices qui ferunt sententias priuationis beneficiorum, non possunt ea impetrare, sicut neque eorum propinqui, vel familiares. *Pius IV. constit.* 14. incip. *Cupientes de anno* 1560. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 23. aliàs *pag.* 18. 1

Iudici

2 Iudici ecclesiastico spectat declaratio in crimine assassinij contra personas ecclesiasticas, & contra Milites, aliásque personas Conuentuum, & hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, antequam Iudices seculares aliquam declarationem desuper ferant, vel ad pœnarum executionem deueniant. *Clemens VIII. constit.* 37. incip. *Æqua* 18. *Decembris* 1595. apud Laert. Chetub *in Bullario tom.* 3. *pag.* 52. aliàs *pag.* 38. & apud Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regul. pag.* 41.

3 Iudex ecclesiasticus non potest arcere aliquem ab Ecclesia eo quod nolit dimittere actionem iniuriarum proximo suo, nam satisfacit hominis Christiani officio, si intimum odium ac rancorem quis deponat. *Sacra Congr. Conc.* teste Zerola *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo citatio* §. 2.

4 Iudices ecclesiastici in aliqua Ecclesia deputati, nisi sint Vicarij generales, non debent habere locum in choro, neque præsente, neque absente Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Compostellana* 10. *Iunij* 1600. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 80. *num* 3.

5 Iudices ecclesiastici possunt in prima, secunda, vel tertia monitione laicos concubinarios punire aliqua pœna pecuniaria piis locis vel apparitoribus applicanda, stante præscriptim consuetudine illius Ecclesiæ. *Sacra Congr. Conc.* penes Sellium *d. cap.* 80. *n.* 4.

6 Iudex Synodalis non potest eligi Canonicus Ecclesiæ Collegiatæ qui sit doctor, etiamsi non extent in Cathedrali Doctores saltim ita idonei. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminere Massobr. *de Synodo Episcopi cap.* 4. *dub.* 10. *num.* 25. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 5. *Gregorij XV. n.* 19.

7 Iudicum Synodalium nominatio spectat principaliter ad Episcopum, non tamen priuatiuè quoad Capitulum. *Sacra Congr. Conc. in Saonen.* 18. *Martij* 1628. de qua Sellius *d. cap.* 80 *num.* 6.

8 Iudex laicus non potest contra personam clerici primæ Tonsuræ procedere, qui post dimissum habitum, & Tonsuram clericalem deliquit, & pro delicto in Curia seculari citatus fuit, & deinde reassumpto habitu cum Tonsura Ecclesiæ inseruire cœpit. *Sacra Congr. Conc. sub die* 10. *Decembris* 1596. de qua memini *in tract. de Iure ecclesiast. vniuerso lib.* 1. *cap.* 39. §. 2. *n.* 88.

9 Iudices laici possunt pœnas imponere contra non obseruantes dies festos, verum si Episcopus dederit licentiam alicui laboranti in die festo non possunt propterea dicti Iudices laici illum punire vt transgressorem festorum, stante licentia obtenta ab Episcopo. *Sacra Congregatio Concil. sub die* 9. *Nouembris* 1619. quam citat Sellius *dicto cap.* 80. *numero* 5.

S. Iulianus.

Collect. CCCCXXXVII.

Sancti Iuliani officium pro diœcesi Burgen. concessit. *Sacra Congr. Rit. in Burgen.* 20. *Iulij* 1600. Et pro ciuitate Conchen. *eadem Sacra Congr. in Conchen.* 22. *Decembr.* 1612. quarum meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 143. 1

SVMMARIVM.

1 *Episcopus potest cogere Canonicos vt præstent iuramentum de fideliter punctando in choro.*
2 *Beneficium resignare iurans, si ad eius titulum promotus fuit pœnitentia imposita absoluendus est ne resignet.*
3 *Ordines exercere & Sacramenta administrare non est impeditus iurans de leui.*
4 *Damnosa & illicita contra libertatem Ecclesiæ iurare facientes, vel iurantes quas pœnas incurrant.*
5 *Episcopus in ingressu ad suum Episcopatum non tenetur iurare statuta Sacris Canonibus contraria.*

Iuramentum.

Collect. CCCCXXXVIII

Iuramentum de fideliter punctando in choro potest Episcopus cogere Canonicos vt præstent. *Sacra Congr. Conc. sub die* 17. *Martij* 1619. me citato refert Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Iuramentum num.* 23. 1

Iurans resignare beneficium, ad cuius titulum fuit promotus, vel procuratorem constitutum ad resignandum non reuocare, pœnitentia imposita absoluendus est ne resignet, & vt procuratorem possit reuocare. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Gare *de benef. p.* 2. *c.* 5. *n.* 232. *in* 1. *&* 2. *declar.* Armendat. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 8. *l.* 1. *de patrim. n.* 29. quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 19. *n.* 46. 2

Iurans de leui non est impeditus exercere omnes Ordines, & Sacramenta ministrare, ac fidelium etiam secularium Confessiones audire, secus in abiurante de vehementi. Sacra Congr. generalis Inquisitionis *sub die* 6. *Martij* 1596. penes Laurent. de Franchis 3

chis *de controuers. inter Episcop. & Regul. pag. 279. in resp. ad 4.* quem refero *de officio & potest. Episcop. p. 2. alleg. 25 n. 57. in fine.*

4 Iurantes, & iurare facientes damnosa & illicita contra libertatem Ecclesiæ, & contra Concilium Trid. excommunicantur, interdicuntur, suspenduntur, & inhabilitantur, ac priuantur vsu gratiæ, & solus Papa absoluit, & relaxat. *Gregorius XIII. constit. sua* incip. *Inter Apostolicas de anno* 1584. quam citat, & de illius materia agit Scortia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 137.

5 Iurare non tenetur Episcopus in ingressu ad suum Episcopatum, statuta, quæ Sacris Canonibus, & sancti Concilij decretis, Apostolicisue Constitutionibus sunt contraria, nisi à Sede Apost. ex certa scientia confirmata existant. *Sacra Congr. Conc. in Oriolen. 27. Martij* 1632. cuius meminit Lezana *in sum. quæst. Regular. tom. 3. verbo Iuramentum n. 18. in med.*

Iurati Messanenses.

Collect. CCCCXXXIX.

IVrati ciuitatis Messanen. non debent eodem tempore cum Episcopo incensari, & à celebrante antequam ad Altare accedat, salutari. *Sacra Congr. Rit. in Messanen. 7. Decembris* 1601. quam citat Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 2. tit. 3. num. 55.*

SVMMARIVM.

1 *Officia & dignitates administrationem iurisdictionis habentia si quis ambiat, quā pœnam incurrat.*

2 *Episcopo sibi inter extraneos fuit reseruata iurisdictio, quæ Capitulo ante Conciliū cognoscebat cognoscendi causas criminales beneficiatorum Cathedralis.*

3 *Officiales Curiæ Episcopalis in actu exercendi suum Officium offendentes, quacunque exemptione non obstante, ab Episcopo puniri possunt.*

4 *Ordinario quando competat iurisdictio in Oblatos carentes qualitatibus.*

5 *Monasterium in quo Generalis sedem ordinariam principalem habet non subiacet visitationi Episcopi etiam quantum ad ipsam curam, & Sacramentorum administrationem personarum secularium*

6 *Episcopus etiam sub censuris ecclesiasticis compellere potest Regulares, vbi in eos iurisdictio illi tribuitur.*

Iurisdictio.

Collect. CCCCXXXIX.

IVrisdictionis administrationem habentia 1
Officia & dignitates ambientes, & possidentes pretio, vel promissione incurrunt cum complicibus pœnas confiscationis bonorū, degradationis, amissionis doctoratus, & quorumcunq; officiorum sæculariū, & Ecclesiasticorū *Pius V. const sua* incip. *Cum nuper de anno* 1572. de cuius materia agit Scortia *in selectas summorum Pont. Const. epit.* 118. & 119.

Iurisdictio, quæ Capitulo ante Concilium competebat cognoscendi causas criminales eorum, qui beneficia in Cathedrali obtinent, fuit inter extraneos reseruata soli Episcopo per decretum *sess. 25. de reform. c. 6. §. qui verò. Sacra Congr. Conc. sub die 16. Maij* 1592. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 21. n. 39.* 2

Iurisdictionem Episcopi impedientes, vel 3
Officiales Curiæ Episcopalis in actu exercendi suum Officium offendentes, quacunque exemptione non obstante, ab Episcopo coërceri, & puniri possunt. *Sacra Congr. Conc. in Panormitana* referente Aldano *in compendio Canon resolut. lib. 2. tit. 2. n. 3.*

Iurisdictio quæ Vigore Concilij sess. 24. 4
cap. 11. de reform. competit Ordinario in Oblatos carentes qualitatibus expressis ibidem in vers. exceptis, eidem Ordinario tributa est cumulatiue non priuatiue ad Superiores Regulares, & in criminalibus tantum, non autem in ciuilibus. *Sacra Congreg. Conc.* penes Aldan. *d. tit. 2. num. 10.*

Iurisdictioni Ordinarii, eiusque Visitatio- 5
ni subiectæ non sunt personæ etiam seculares curam animarum exercentes in monasterio, in quo Generalis alicuius Religionis Regularium sedem ordinariam principalem habeat, quantum ad ipsam curam, & Sacramentorum administrationem spectat. *Sacra Cong. Conc.* apud Lezanam *in sum. quæst. Regular. tom. 1. cap. 11. num. 9.*

Iurisdictio in iis, in quibus Episcopo tri- 6
buitur à Iure communi, & Concilio Trid. ac Constitutionibus Apost. in Regulares, potest illos Episcopus etiam sub censuris Ecclesiasticis compellere. *Sacra Congr. Conc. in Nebien. 7. Februarij* 1633. quam citat Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol. 30. n. 2.*

SVMMARIVM.

1 *Iuris pro declaratione ad Papam recurrere non decet vbi ius disponit.*

2 *Capitulo datum ius præsentandi quando censeatur ex priuilegio concessum.*
3 *Consuetudines laudabiles in honorem Dei, & ministrorum eius sunt conseruandæ.*
4 *Excommunicationes ad finem reuelationis pro rebus deperditis quis decernat in locis exemptis ostenditur.*
5 *Cadaueris humatio prohiberi non potest ob non solutum ius sepulturæ.*

Ius.

Collect. CCCCXL.

1 IVs vbi disponit non decet pro Iuris declaratione ad Papam recurrere. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p.3. c.2. num. 179. in 24. declarat.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit. 23. l.2. §.2. de resident. num.151. in fine.*

2 Ius præsentandi datum Capitulo censendum est ex priuilegio quando Capitulum non fundauit, nec dotauit, nec habet immemorialem, ideo sublatũ est decreto *Conc. c.9. sess.25.de reform. Sacra Congr.Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p.5. cap.9. n.* 141.

3 Iura Ecclesiæ,& laudabiles consuetudines in honorem Dei, & ministrorum eius sunt tuenda & conseruanda. *S Congr. Rit.* 16. *Iunij* 1605.quã refert Sellius *in select. Canon c.32.n.*8.

4 Ius decernendi excõmunicationes, quæ ad finem reuelationis pro rebus deperditis vel subtractis ferri solent quoad subditos Abbatis exempti, & iurisdictionem quasi Episcopalem habentis, non pertinet ad Episcopum diœcesanum, sed hac de causa adeunda est Sedes Apostol.nisi Abbas haberet iurisdictionem priuatiuè ad Episcopum in certa parte diœcesis,& appellationes ab eo ad eundẽ Episcopum interponerentur, dummodo priuilegia non obstent. *Sacra Congr. Conc. sub die* 15. *Ianuary* 1602. penes Sellium *d. c.32. n.*15.

5 Iuris sepulturæ occasione prohiberi non potest cadaueris humatio,cum nulla ratio patiatur, Christianæque pietati repugnans videatur, maximè vero ob pecuniarium interesse, cadauer insepulrum remanere. *Sacra Cong. Episcop.& Regul.in Cotronen.*17.*Septembris* 1617. de qua meminit Sellius *d c.32.n.*14.

SVMMARIVM.

1 *Disceptatio iurispatronatus spectat ad Episcopum quamuis institutio pertineat ad Capitulum.*
2 *Patroni beneficiorum ad illa apostatas præsentantes priuantur iurepatronatus.*
3 *Dos debet assignari ante & non post fundationem ad iurispatronatus acquisitionem.*
4 *Dotans insufficienter non acquirit iuspatronatus.*
5 *Probatio iurispatronatus fieri valet ex multiplicatis præsentationibus à tempore immemoriali factis.*
6 *Probatio iurispatronatus ex fundatione & dotatione resultat ex solis præsentationibus cõtinuis vltra hominũ memoriam.*
7 *Titulus iurispatronatus ad formam* cap. 9. in princ. sess. 25. de reform. *non probatur sufficienter per solam confessionem supplicantis.*
8 *Fundationis solo documento si probetur iuspatronatus absque aliqua præsentatione non tollitur* à Concil. cap.9. sess.25. de reform.
9 *Enunciatiuæ antiquæ cum quasi possessione præsentandi non probant iuspatronatus in potente.*
10 *Iuspatronatus in potente quomodo probandum.*
11 *Scripturæ authenticæ ad probandam fundationem, & dotationem iurispatronatus in personis suspectis,quæ dicantur?*
12 *Immemorialis nihil prodest in probando iurepatronatus quando constat de origine priuilegij.*
13 *Iuspatronatus acquisitum per augmentum tertiæ partis quomodo examinandum?*
14 *Ecclesiis receptitiis locum habet* Conc. c 9. sess.25 .de reform. *in personis suspectis.*
15 *Possessio centenaria prodesse non potest vt constat de titulo ex priuilegio inualido.*
16 *Priuilegium iurispatronatus in ipso limine fundationis, vel dotationis an sit sublatum, & quomodo probandum?*
17 *Concursu confertur iuspatronatus laicale, deuolutum ad Ordinarium, pro illa tantum vice.*
18 *Clericus quicunque si ad iuspatronatus in eius erectione præsentari mandetur, non debet esse minor 14. annorum.*
19 *Abbas, qui temporalem in loco iurisdictionem habet, non indiget ad probationem iurispatronatus sui, illis probationibus, quas Concil. exposcit in personis suspectis.*
20 *Patronus potest de consensu Ordinarij augere iuspatronatus cum nouis oneribus Missarum.*

Iuspatronatus.

Collect. CCCCXLI.

IVrispatronatus, & patronorum discrepatio spectat ad Episcopum, quamuis institu- 1

tio pertinet ad Capitulum. *Sacra Congr. Conc. in Lucen.* teste Stephano de Aluin *de Episcop. Abbatum, & Abbatiss. potest. cap. 13. num. 8. in princ.*

2 Iurepatronatus beneficiorum priuantur patroni, qui ad ea apostatas præsentauerint. *Paulus IV. constit.* 14. incip. *Postquam* 13. *Kalend. Augusti* 1558. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 372.

3 Iurispatronatus ad acquisitionem dos debet assignari tempore fundationis, & non post, nisi quando ex necessitate populi construitur Ecclesia. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p. 5. cap. 9. num.* 58.

4 Iuspatronatus non acquirit dotans insufficienter, quod arbitrabitur Ordinarius, sed dicitur benefactor. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p. 5. cap. 9. num.* 52.

5 Iurispatronatus probatio ex multiplicatis præsentationibus à tempore immemoriali, valet, licet neque per instrumenta præsentationum, neque per testes de immemoriali deponentes vlla fiat enunciatio, nec mentio de fundatione, vel dotatione. *Sacra Congr. Conc.* referente Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 18. *num.* 46.

6 Iuspatronatus ex solis præsentationibus continuis vltra hominum memoriam probatur ex fundatione, & dotatione, licet in eis nulla facta fuerit mentio de fundatione, vel dotatione. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *d. p. 5. cap. 9. num.* 141.

7 Iurispatronatus titulus ad formam *cap. 9. in princ. sess. 25 de reform.* non probatur sufficienter per solam confessionem supplicantis, & narratiuam, quod beneficium est iurispatronatus alicuius ex fundatione, & dotatione. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garc. *de benefic. p. 12 cap. 2. num.* 275.

8 Iuspatronatus, quod probatum est solo documento fundationis, &c. absque aliqua præsentatione, non tollitur *à Conc. d. cap. 9*, nisi tantum temporis præteriisset quantum Iure requiritur ad præscribendam Ecclesiæ libertatem. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. *de benefic. p. 5. cap. 9. n.* 141.

9 Iuspatronatus in potente non probatur ex enunciatiuis antiquis cum quasipossessione præsentandi, quia obseruanda est forma tradita à Conc. d. cap. 9. æquipollens non sufficit. *Sacra Congr. Conc.* teste Rota *in Iacen. Parochialis* 27. *Iuny* 1603. *coram Card. Pamphilio sen.*

10 Iuspatronatus in potente debet probari ex verò titulo fundationis, vel dotationis, quæ ex authentico documento ostendatur, vel ex immemoriali cum præsentationibus continuatis spatio quinquaginta annorum, quæ omnes effectum sortitæ sint, & authenticis scripturis probentur, & aliter facta probatio non suffragatur. *Sacra Congr. Conc.* apud Rot. *in Sorona iurispatronatus* 28. *Aprilis* 1603. *coram Card Pamphilio sen.*

Iurispatronatus fundatio, & dotatio vbi est probanda in personis suspectis de vsurpatione, tunc Concil. d. cap. 9. requirens authenticum instrumentum, intelligitur per authenticas scripturas tantum, & non sufficiunt testes, præsumptiones, & probationes à Iure. *Sacra Congr. Concil. in Panormitana* 4. *Decembris* 1632. quam refert Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 35. *num.* 8. Et iterum. Iurispatronatus personæ potentis, seu Communitatis, vel Vniuersitatis tituli probatio ex fundatione, vel dotatione facienda est per instrumenta, seu scripturas authenticas, nec probatio per testes, per præsumptiones, & similes admittenda est. *Eadem S. Congr. Conc. in d. Panormitana* 19. *February* 1633. attestante Bonfadin. *d. resol.* 35. *num.* 9. 11

Iuspatronatus vbi præsumitur ex priuilegio, vel constat de origine priuilegij, & adest immemorialis, illa nihil prodest. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p. 5. cap. 9. num.* 119. 12

Iuspatronatus acquisitum per augmentum tertiæ partis dotis ante 40. annos à die confirmationis Concilij numerandos, est validum: si verò est acquisitum infra annos 40. Episcopus tanquam Apostolicæ Sedis delegatus illud examinare debet, & quod nō in euidentem vtilitatem factum inuenerit, reuocabit, restitui tamen debet patrono id, quod hoc nomine ab eis datum fuit, prout in fine decreti c. 9. sess. 25. de reform. statutum est: & isti quadraginta anni numerandi sunt à die confirmati Concilij: nam licet à die quo vellet Ordinarius inquirere super validitate iurispatronatus, essent transacti quadraginta anni, hoc nihil obstat examini, interim tamen dum fit examen, nullus est in sua quasi possessione turbandus. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *dict. p. 5. cap. 9. num.* 124. 13

Iurispatronatus quoad probationem in personis suspectis habet locum Concil. d. c. 9. in Ecclesiis receptitiis. *Sacra Cong Conc. in Calagaritana* 13. *Septembris* 1631. de qua Bonfadin. *d. resol.* 35. *n.* 10. 14

Iuspatronatus per decretum *Concilij sess.* 25. *de reform. cap.* 9. sublatum est si constiterit de titulo ex priuilegio inualido, licet per 140. annos in pacifica possessione fuerint præsentati. *Sacra Cong. Conc.* quam commemorat Nicol. Garcia *d. p. 5. cap. 9. n.* 128. 15

Iuspatronatus, quod in ipso limine fundationis, vel dotationis Apostolico priuilegio fuit concessum, non est sublatum: Patronatus 16

verò

verò reliqui in Cõuentualibus Ecclesiis quocunque priuilegio concessi post fundationem & dotationem censentur abrogati. Et ad probandum tale priuilegium in limine fundationis concessum non sufficit immemorialis, iunctis multiplicatis præsentationibus, nisi probata fama talis priuilegij, aliisque concurrentibus requisitis, secundùm iuris disposition em. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garcia *d c.9.n* 141. Patronatus omnes ex priuilegio sublati sunt quamuis contineant clausulas quod habeantur, & regulentur perindeac si competerent ex vera fundatione & dotatione. *Sacra Cong. Conc.* referente Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloss.* 18. *n* 97.

17 Iuspatronatus laicale deuolutum ad Ordinarium confertur per concursum pro illa vice. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Galet. *in margarita casuum conscient. verbo Iuspatronatus* 1. Modern. Hisp. *de Regia potest. tom.*1 *p.* 3. *c.*11. *num.*89. quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.*3. *alleg.*60. *n.*18 *in fine, & de officio Parochi cap.*2 *n.*131.

18 Iurispatronatus in erectione si cautum sit vt prouideatur de eo quicunque clericus, non potest huiusmodi clerico conferri qui sit minor quatuordecim annorum. *Sacra Congr. Conc. sub die* 4. *Augusti* 1619. quam refert Sellius *in select. canon c.*29. *n.*12.

19 Iurepatronatus Abbatis temporalem iurisdictionem habentis non requiruntur ampliores illæ probationes, quas Concilium exposcit in iis personis, quibus præsumitur vsurpatio. *Sacra Congr. Conc. in Sublacen.* 12. *Septembris* 1621. cuius memini *de iure eccles. vniu. lib.*3. *c.*12. *n.* 152.

20 Iuspatronatus in Parochiali potest de consensu Ordinarij augeri à patrono eum nouis oneribus Missarum. *S. Cong. Conc. in Bononien.* 12. *Martij* 1613. penes Bonfadin. *d. resol.*35. *n.*11.

Iurispatronatus vsurpatio. Vide in verbo *Vsurpatio, collect.* 731.

Vide infrà verbo *Patronus, collect.* 564.

SVMMARIVM.

1 *Choro stare, vel sedere inter Canonicos non debent laici dum Diuina celebrantur.*

2 *Loca laicorum in Ecclesia distincta esse debent à locis Canonicorum.*

3 *Stalla Dignitatum & Canonicorum non debent occupare laici etiam illustres, & de Magistratu.*

4 *Laici simul cum Episcopo maximè in processionibus incedere non debent.*

5 *Testes in causa pendente coram Iudice ecclesiastico subornare tentans laicus, potest per Episcopum puniri.*

6 *Episcopus non potest vocare laicos ad Synodum, quamuis illorum consilio vti velit.*

7 *Edictum generale possunt cogi laici vt declarent, quod neque Ecclesia neque clerici eo ligentur.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Laicus.

COLLECT. CCCCXLII.

Laici dum diuina celebrantur, non debent inter Canonicos, & alios Ecclesiæ Præbendatos in choro stare, vel sedere. *Sacra Congr. Rit. in Compostellana* 4. *Februarij* 1600. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignitat. c.*34. *sub n.*22. 1

Laicorum loca in Ecclesia distincta, & separata esse debent à locis Canonicorum, & Ministrorum in Diuinis inseruientium. *Sacra Cong Rit. in Elboren.* 8. *Ianuar.* 1605. de qua memini *d.c.*34. *n.*12. 2

Laici non debent occupare stalla, seu loca Dignitatum, Canonicorum, & Præbendarum in choro, vel presbyterio, etiamsi sint illustres, & de Magistratu. *Sacra Cong. Rit. in Compostellana* 21. *Februarij* 1604. *& in Grantaten* 24. *Octobris* 1609. quam refert Sellius *in selectis Canon. c.*11. *n.*47. 3

Laici simul cum Episcopo maximè in processionibus incedere non debent. *Sacra Cong. Rit. in Tropien.* 3. *Iunij* 1617. penes Sellium *d. cap.*11. *n.*49. 4

Laicus, qui subornare tentauit testes in causa pendente coram Iudice ecclesiastico potest per Episcopum puniri. *Sacra Cong. Immunitatis in Regien.* 18. *Martij* 1631. quam citat Bonfadin *in thesauro eccles. decis. resol.*11. *num.*16. 5

Laicos ad synodũ vocare non potest Episcopus quamuis illorũ consilio vti velit *Sac. Cong. Conc. in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 16. apud Bonfadin. *d. resol.* 11. *n.* 19. 6

Laici possunt cogi ad declarandũ eorum edictum generale, quod scilicet ea lege neq; Ecclesia, neque clerici ligentur. *S. Cong. Immunitatis sub die* 7. *Decemb.* 1632. per Felin. *in cap. Ecclesia S. Mariæ n.* 81. *de constit.* Anchar. *cons.* 155. Hieron. Gabr. *cons.* 37. *n.* 3. *lib.* 2. 7

Laicis & clericis licet deferre funalia, & candelas accensas in processione sanctissimi Sacramenti. Vide in verbo *Intorsitia collect.* 430. *num.* 1.

Lapis Altaris prophanatus potest licite vendi, Vide in verbo *Altare collect.* 22. *numer.* 7.

Largitio munerum, vide in verbo *Munerum largitio collect.* 520.

Latinus, vide in verbo *Graecus collect.* 400.

S. Laurentius.

COLLECT. CCCCXLIII.

1 SAnctum Laurentium Archiepiscopum Dublinen. canonizauit, & eius festum die 14. Nouembris celebrari iussit *Honorius III. constit.* 7. incip. *Ineffabilis* 3. *Id. Decembris* 1225. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 49. cuius vitam & miracula scripsit Surius *de Sanctorum historia sub die* 14. *Nouembris.*

2 B. Laurentij Iustiniani decretum de procedendo ad vlteriora in examine processuũ pro canonizatione edidit *Sacra Congr. Rit. in Venetiarum* 7. *Septembris* 1613. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 144.

SVMMARIVM.

1 *Matutinum quando solemniter celebratur ab Episcopo, cantandæ sunt duæ penultimæ lectiones à duobus Canonicis hinc inde Episcopo assistentibus.*

2 *Lamentationes & lectiones deficientibus cantoribus cantandæ sunt à Canonicis incipiendo à iunioribus.*

Lectiones approbantur SS.

3 *Alexandri & Theodori pro Monachis Ottemburæ.*
4 *Andreæ & Benedicti Conf. pro Camaldul.*
5 *Brixien Ecclesiæ Sanctorum.*
6 *Casimiri.*
7 *Conradi pro ciuitate Nettina.*
8 *Crucis inuentionis pro Ecclesia Gadicen.*
9 *Danielis pro Monialibus Venet.*
10 *Firmi & Rustici pro Eccles. Bergomen.*
11 *Franciscæ Romanæ* 2. *nocturni.*
12 *Homeboni pro ciuitate Cremonen.*
13 *Ioachimi & Peregrini pro Seruitis.*
14 *Leonardi pro ciuitate de Buza Gaudicen.*
15 *Ludouici Regis Galliæ.*
16 *Magni pro Benedict. monach. Iueffen.*
17 *Mariæ ad Niues pro Fratr. de Mercede.*
18 *Mariæ Purificationis pro Octaua.*
19 *Mariæ Visitationis pro Octaua pro Eccles. Materana.*
20 *Mariæ Visitationis pro Virginibus Hala.*
21 *Margaritæ pro Theatinis ciuit. Mantuana.*
22 *Margaritæ ciuit. Castelli pro Fratrib. sui Ord.*
23 *Martini pro diœcesi Ipren.*
24 *Mauri mart. pro diœcesi Valentina.*
25 *Petri Chrysologi pro Clero Imolen.*
26 *Placentinæ Ecclesiæ Sanctorum.*
27 *Reliquiarum monasterij S. Laurent. de Escurial.*
28 *Secundi & Germani pro diœcesi Guadicen.*
29 *Simbaniæ pro Monial. S. Thomæ Ianuen.*
30 *Vbaldi Episc. & Confess.*
31 *Victoris mart. pro oppido Rocella Heracen.*

Lectiones pro Officiis Sanctorum.

COLLECT. CCCCXLIV.

LEctiones duæ penultimæ quando ab Episcopo Matutinum solemniter celebratur sunt cantandæ à duobus Canonicis, qui hinc inde assistunt Episcopo, siue sint Dignitates, siue Canonici etiam vltimi, non obstante consuetudine. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina* 18. *Martij* 1617. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *n.* 145. 1

Lectiones & lamentationes deficientibus cantoribus cantandæ sunt à Canonicis, incipiendo à iunioribus. *Sacra Congr. Rit. in Conuersana* 4. *Aprilis* 1620. quam citat Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 146. 2

Alexandri & Theodori Lectiones pro Monachis monasterij ciuitatis Ottemburæ approbantur. *Sacra Congr. Rit. in Augustana* 15. *Iuly* 1617. de qua Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis num.* 147. 3

Andreæ & Benedicti Confess. Eremitarum Camaldulensium Lectiones pro Monachis Camaldulens. approbantur. *Sacra Cong. Rit. in Camaldulen.* 18. *Martij* 1617. penes Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 148. 4

Brixien. Ecclesiæ Sanctorum Lectiones approbantur. *Sacra Congr. Rit. in Brixien.* 10. *Aprilis* 1604. apud Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis num.* 149. 5

Casimiri Lectiones approbantur. *S. Congr. Rit. in causa Polonia* 7. *Augusti* 1621. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 150. 6

Conradi lectiones pro ciuitate Nettina approbantur. *Sacra Congr. Rit. in Nettin.* 15. *Maij* 1614. quam commemorat Aldan. *dict. titul.* 7

titul. 18. de Sanctis numer. 151.

8 Crucis inuentionis lectiones pro Ecclesia Gadicen. approbantur. Sacra Congr. Rit. in Gadicen. 21. Martij 1610. de qua Aldan. d. tit. 18. de Sanctis n. 152.

9 Danielis lectiones in eius festo, & per octauam pro Monialibus S. Danielis Venetiis approbantur. Sacra Congr. Rit. in causa Venetiarum pro Officio S. Danielis 9. Octobris 1610. penes Aldan. d. tit. 18. de Sanctis n. 153.

10 Firmi & Rustici lectiones pro Ecclesia Bergomen. approbantur. Sacra Congr. Rit. in Bergomen. 17. Septembris 1611. apud Aldan. d. tit. 18. de Sanctis n. 154.

11 Franciscæ Romanæ lectiones secundi nocturni pro Monachis Oliuetanis, & Monialibus turris speculorum vrbis, approbantur. S. Congr. Rit. in Vrbis S. Franciscæ 24. Aprilis 1610. Et posse eius Officium sub ritu duplici in Vrbe recitari ad libitum censuit eadem Sacra Congr. Rit. sub die 13. Martij 1632. teste Bonsad. in thesauro Ecclesiast. decis. ref. 31. n. 10.

12 Homoboni lectiones pro ciuitate Cremonen. approbantur. Sacra Congr. Rit. in Cremonen. 18. Februarij 1617. cuius meminit Aldan. d. tit. 18. de Sanctis n. 155.

13 Ioachini & Peregrini Ordinis Seruorum lectiones secundi nocturni approbantur. Sacra Congr. Rit. in Senen. & Foroliuien. 21. Martij 1609. de qua attestatur Aldan. d. tit. 18. de Sanctis n. 156.

14 Leonardi Abbatis lectiones pro ciuitate de Buza Gadicen. diœcesis approbantur. Sacra Congr. Rit. in Gadicen. 23. Martij 1619. referente Aldan. d. tit. 18. de Sanctis n. 157.

15 Ludouici Regis Galliæ lectiones approbantur. Sacra Congr. Rit. in causa Galliæ 23. Februarij 1619. quam refert Aldan. d. tit. 18. de Sanctis n. 158.

16 Magni lectiones pro Monachis S. Benedicti in oppido Iuessen. approbantur. Sacra Congr. Rit. in Augustana 31. Martij 1618. teste Aldan. d tit. 18. de Sanctis n. 159.

17 Mariæ ad Niues lectiones secundi nocturni pro Fratribus sanctæ Mariæ de Mercede approbantur. Sacra Congr. Rit. in causa B. Mariæ de Mercede 30. Aprilis 1616 penes Aldan. d. tit. 18. de Sanctis num. 160.

18 Mariæ pro octaua Purificationis lectiones pro Ecclesia B. Mariæ de Scala eidem Purificationi dicata approbantur. Sacra Cong. in causa Vrbis S. Mariæ de Scala 12. Decembris 1609. quam citat Aldan. d. tit. 18. de Sanctis num. 161.

19 Mariæ pro octaua Visitationis lectiones secundi & tertij nocturni pro Ecclesia Matertana approbantur. Sacra Congr. Rit. in Materan. 23. Augusti 1614. teste Aldan. d. tit. 18 de Sanctis num. 162.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Mariæ Visitationis lectiones pro Virginibus Halæ, exceptis tribus secundi nocturni approbantur. Sacra Congr. Rit. in causa Virginum Hala sub die 12. Martij 1616. cuius meminit Aldan. d tit. 18. de Sanctis n. 163. 20

Margaritæ Virg. & mart. lectiones pro clericis Theatinis S. Margaritæ in ciuitate Mantuana approbantur. Sacra Congr. Rit. in Mantuana sub die 15. Maij 1610. apud Adan. d. tit. 18. de Sanctis n. 164. 21

Margaritæ ciuitatis Castelli lectiones tres pro Fratribus sui Ordinis approbantur. sacra Congr. Rit. in Tiphernaten 28 Nouembris 1609. penes Aldan. d. tit 18. de sanctis n 165. 22

Martini lectiones pro diœcesi Ipren. approbantur. sacra Congr. Rit. in pren. 4. Iulij 1615. referente Aldan. d. tit. 18. de sanctis num 166 23

Mauri mart. lectiones secundi nocturni pro Ecclesia & diœcesi Valentina approbantur. sacra Congr. Rit. in Valentina 30. Ianuarij 1610. de qua Aldan. d tit. 18. de sanctis n. 167. 24

Petri Chrysologi lectiones pro Clero Imolen. approbantur. sacra Congr. Rit. in Imolen. 19. Augusti 1617. quam citat. Aldan. d. tit. 18. de sanctis n. 168. 25

Placentinæ Ecclesiæ Sanctorum lectiones approbantur. sacra Congr. Rit. in Placentina 28 Octobris 1609. attestante Aldan. d. tit. 18. de sanctis n. 169. 26

Reliquiarum monasterij S. Laurentij del Escurial in Hispania Lectiones approbantur. sacra Cong. Rit. in causa Hispaniarum sancti Laurentij in Escuriali 22. Augusti 1620. quam refert Aldan. d. tit. 18. de sanctis n. 170. 27

Secundi & Germani martyrum Lectiones pro diœcesi Gadicen. approbantur. sacra Cong. Rit. in Gadicen. 21. Martij 1620. cuius meminit Aldan d. tit. 18. de sanctis n. 171. 28

Simbaniæ Lectiones tres de eius vita pro monialibus S. Thomæ in ciuitate Ianuensi approbantur. sacra Congreg. Rit. in Ianuen. B. Simbania 6. Decembris 1608. apud Aldan. d. tit. 18. de sanctis n. 172. 29

Vbaldi Episcopi & Confess. Lectiones duæ recitandæ ab omnibus in officio, & ponendæ in Breuiario Romano approbantur. sacra Cong. Rit. in Eugubina 17. Decẽbris 1605. penes Aldan. d. tit. 18. de sanctis n 173. 30

Victoris mart Lectiones cum oratione pro oppido Roccellæ sancti Victoris Hieracen. diœcesis approbantur. Sacra Congr. Rit. in Hieracen. Roccellæ sancti Victoris 6. Decembris 1608. de qua Aldan. d. tit. 18. de Sanctis num. 174. 31

SVMMARIVM.

1 *Monasteriis Religiosorum lectio sacræ Scripturæ casuum Conscientiæ quibus diebus habenda.*

2 *Canonici, & cæteri Presbyteri Ecclesiæ Cathedralis lectionem sacræ Scripturæ audire tenentur.*

3 *Episcopus poterit cogere Presbyteros suæ Ecclesiæ sub pœna pecuniaria vt accedant ad congregationem casuum Conscientiæ.*

4 *Legere quo tempore, hora, & super qua materia debeat lector sacræ Scripturæ, remittitur arbitrio Ordinarij.*

5 *Mensibus tribus potest lector S. Scripturæ vacare à lectione.*

6 *Substitutum ponere non cogitur lector S. Scripturæ propter causam infirmitatis sanabilis.*

7 *Electio substituendi loco lectoris S. Scripturæ perpetuo impediti spectat ad Episcopum*

8 *Licentia ad sex menses fuit concessa Canonico Theologali vt sibi liceret legere per substitutum stante impedimento infirmitatis.*

9 *Distributiones quotidianæ ex gratia debentur lectori S. Scripturæ pro tota die qua legit.*

10 *Emolumenta omnia interessentibus dari solita sunt tribuenda Lectori S. Scripturæ pro tota die qua legit, etiamsi choro non inseruiat.*

11 *Examinare seu approbare de Vita, moribus & scientia non potest Ordinarius lectoris S. Scripturæ in Conuentibus Regularium.*

Lectio. Lector Sacræ Scripturæ.

Collect. CCCCXLV.

1 LEctio Sacræ Scripturæ, vel casuum Conscientiæ bis in hebdomada præscriptis diebus, in singulis monasterijs, & Conuentibus habeatur, ad quam Fratres omnes conueniant, eaque absoluta, mutua collatione circa explicatam doctrinam se se vtiliter exerceant. *Clemens VIII. in decretis pro refor. Regul. quæ habentur inter Bullas huius Pont. tom.3.constit.*60.apud Lezanam *in sum. quæst. Regul. tom.* 1.*c.*10.*n.*20.

2 Lectionem Sacræ Scripturæ audire tenentur Canonici & cæteri Presbyteri Ecclesiæ Cathedralis. *Sacra Cong. Conc.* 11. *Augusti* 1618. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignitat. c.*27.*n.*28.

3 Et ad hoc eos cogere poterit Episcopus sicut in casu minus vrgenti eos compellere valet, sub pœna pecuniaria, vt accedant ad congregationem casuum Conscientiæ: *eadem Sacra Congr.* 11. *Iulij* 1620. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.*38.*n.*43.

Lector sacræ Scripturæ quo tempore, hora, & super qua materia legere debeat, arbitrio Ordinarij remittitur. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Sellius *d.cap.*38 *num.*44. 4

Lector S. Scripturæ potest vacare à lectione tribus mensibus, Iulij scilicet, Augusti, & Septembris. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic.p.*5.*c.*4.*n.* 157. & aliis citatis per me *de officio, & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.*56.*n.*7.*& in tract. de Canon.& Dignitat. c.*27.*n.*27. 5

Lector sacræ Scripturæ non potest compelli ad ponendum substitutum, quando propter causam infirmitatis sanabilis impeditur quominus per se ipsum legere valeat: 6

eo verò casu quo quis est substituendus, electio substituendi ad Episcopum pertinet. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.*5.*c.*4.*n.* 159. quem refero *d.tract. de Canon. c.*27.*n.*32. 7

Et ideo cum quidam Canonicus Theologalis instaret sibi licere legere per substitutum stante impedimento infirmitatis, fuit illi concessa licentia ad sex menses. *Sacra Congr.Conc.sub die* 13. *Nouembris.* 1627. cuius memini *d.c.*27.*n.*32. 8

Lectori sacræ Scripturæ non debentur distributiones quotidianæ pro illis horis, quibus legit ex dispositione Iuris communis Doct.per gloss. vlt. in cap. quianonnulli, de magistr.tamen sanctæ mem. Gregorius XIII. audita relatione Sacræ Congreg. ex gratia illas deberi eis voluit non modo pro illis horis, vt si mane legant pro horis Matutinis, & Missa solemni, sed pro tota die. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef.p.*3.*c.*2.*n.*118. 9

Lectori Sacræ Scripturæ non solum tribuendæ sunt distributiones quotidianæ omnium horarum illius diei, qua legerit, sed etiam emolumenta quæcunque personaliter interessentibus dari solita, etiamsi choro non inseruiat. *Sacra Congr. Conc. in Oriolen.* 12. *Augusti*1628. cuius memini *d. tract. de Canonicis cap.*27.*n.*45. 10

Lectores Sacræ Scripturæ in Conuentibus Regularium, vel in claustro Monachorum non potest Ordinarius examinare, seu approbare de vita, moribus, & scientia. *Sacra Congr.Conc.*penes Sellium *d.c.*38.*n.*47. 11

SVMMARIVM.

1 *Solutioni legati facti puellæ ad effectũ nubendi locus erit, si ipsa Monialis effecta fuerit.*

2 Lega

2 *Legati etiam tenuis pro moderatione onerum recurrendum est ad Sedem Apost.*

3 *Missa de Rosario loco, quando cum onere illam celebrandi aliquod legatum relinquitur, celebranda est Missa votiua B. Virginis de tempore.*

4 *Fratres S. Francisci de Obseruantia an possint recipere tuta conscientia legatum relictum ad eorum fauorem cum onere Missarum? ostenditur.*

Legatum.

Collect. CCCCXLVI.

1 Legatum factum puellæ ad effectum nubendi, si ipsa effecta fuerit Monialis, dicti legati solutioni locus erit. *Sacra Cong. Concil. in Pisaurien. 26. Augusti* 1616. quam refert Sellius *in selectis canon. c* 46. *n.* 16.

2 Legatum quamuis sit adeo tenue, vt non sit qui velit onus illi iniunctum subire, & si recurrendum foret ad Sedem Apost. pro moderatione onerum, totum, aut ferè totum insumendum esset pro expensis ad id necessariis, nihilominus pro reductione talis oneris, ab iis ad quos pertinet, Sedes Apost. est adeunda, quæ absque vlla impēsa statuet quod magis in Domino conuenire iudicauerit. *Sacra Cong. Conc. super decretis de celebrat. Missar. q.* 1. *de anno* 1626. apud me *in fine tract. de officio & potest. Episcopi.*

3 Legatum pium quando relinquitur cum onere celebrandi peculiarem Missam de Rosario, loco Missæ de Rosario celebranda est Missa votiua B. Virginis de tempore. *Sacra Cong. Rit. in Polignanen.* 31. *Iulij* 1632. cuius memini *de officio, & potest. Parochi, cap.* 11. *num.* 33.

4 Legatum relictum ad fauorem Fratrum S. Francisci Minorum de Obseruantia cum onere Missarum seu Officiorum an possit per eos recipi tuta conscientia quatenus hæres ex sua libera voluntate voluerit illa dare in eleemosynam, & committere Fratribus dictas Missas, & Officia? *Sacra Cong. fabricæ Principis Apostolorum de Vrbe sub die* 14. *Februarij* 1633. censuit huiusmodi legata per debitores, vel hæredes extingui, vel reduci non posse per compositionem cum ministris fabricæ faciendam, vel alio quouis modo, sed illorum capitale, siue sortem principalem, vel proprietatem absque aliqua diminutione cōseruandam esse semper, & perpetuò ad effectum vt in vsus Romano Pont. pro tempore existenti benè visos applicentur, ita tamen vt quandiu applicationem specialem auctoritate Apost. fieri non contigerit, hæredes, vel debitores possint liberè si velint, dictis Fratribus dare dicta annua legata per eosdem Fratres recipienda in eleemosynam, non autem per eos exigenda, & quod quælibet extinctio, reductio, seu diminutio capitalis, seu proprietatis aliter absque speciali Romani Pont. permissione facta eo ipso nulla sit, nec debitoribus, aut aliis quibuscunque suffragetur. Et quod nolentibus dictis hæredibus, vel debitoribus dare supradictis Fratribus dictas eleemosynas, seu annuas præstationes, siue legata vt supra soluere, vel illa, seu illas non soluentibus, tunc & eo casu lapsis duobus annis à die Obitus testatoris, si fuerit maturatum legatum, vel à die maturatæ illius solutionis, eadem fabrica, & illius commissarij, & ministri id totum, quod solutum nō fuerit pro præterito, pro rata tamen in qua fuerit, vt supra elapsum bienniū, vel vltrà possit, & valeat annuas præstationes huiusmodi exigere, exigique facere ad sui beneficium, iuxta suas facultates, & priuilegia saluo semper capitali, seu proprietate vt suprà ad effectum, quod hæredes, vel debitores (dummodo de eis per Romanum Pontif. pro tempore existentem aliter non fuerit dispositum, nec prædicta legata in alios vsus eius auctoritate applicata fuerint, vel applicari contigerit) possint, si velint, etiam quandocunque futuris temporibus, & sic deinceps in perpetuum dare dictis Fratribus dicta annua legata in eleemosynam vt suprà, nec fabrica eosdem hæredes, vel debitores molestari possit, & valeat toties, & quoties casus contigerit, nisi de præterito, & tunc in aliis terminis tantùm, post quorum maturationem fuerit elapsum biennium, & vltrà vel suprà, salua semper erectione beneficiorum, & applicatione legatorum, seu quorumcunque bonorum, & redditu um, &c. refert Alphonsus de Leone *de officio Capellani q.* 5. *sect. vlt. n.* 440. & illius meminit, ac materiam optimè exponit Carol. Maranta *tom.* 1. *resp.* 41. *in fine.*

Legatus.

Collect. CCCCXLVII.

Legatus potest cumulatiuè visitare Ecclesias exemptas, quas possunt Ordinarij ex decretis Concilij. *Sacra Cong. Conc. in Lotharing.* 16. *Ianuarij* 1597. teste Sellio *in selectis canonic. c.* 2. *n.* 82. 1

Legato præsente in ciuitate Episcopus non potest populo benedicere, nec vti mozzetta, vel rochetto discooperto. Intra verò propriam Ecclesiam potest, si ibi non sit præsens Legatus, vel eo annuente. *Sacra Congr. Conc.* 2

in Perusina sub die 2. *Octobris* 1601. quam refert Sellus *d.c.*2.*n.*83.

Vide in verbo *Nuncius Apost. collect.*527.

S.Leonardi Officium & lectiones. Vide suprà *collect.*444.*n.*14.

S.Leopoldi canonizatio. Vide suprà *collect.* 117.*num.*33.

SVMMARIVM.

1 *Lectio, retentio, & vsus librorum prohibitorum quibus concessus,& prohibitus?*

2 *Imprimi non possunt libri nisi prius examinentur.*

3 *Hæreticorum libros legentes, vel tenentes quas pœnas incurrant?*

4 *Licentia legendi,habendive libros prohibitos reuocatæ.*

5 *Miracula gesta vel reuelationes alicuius libri continentes, imprimi non possunt nisi prius à Sede Apost. examinentur.*

6 *Romana Vrbe habitantes non possunt libros aliò deferre vel mittere imprimendos,nisi in ea prius examinentur & approbeatur.*

Liber.

Collect. CCCCXLVIII.

1 Librorum prohitorum lectio, retentio, & vsus conceditur S.R.E. Cardinalibus Inquisitoribus, cæteris autem absque Inquisitorum licentia interdicitur. *Pius IV. constit. Cum inter*, apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*2.*pag.*112. aliàs *pag.*84. in nouiss. impress.

2 Libri cuiuscunque generis tam in Vrbe quam extra imprimi non possunt nisi præuio diligenti examine. *Leo X.constit.*12.*incip.Inter* 4.*Nonas Maij* 1515. apud Laert.Cherub.*in Bullario tom.* 1. *pag.* 485. aliàs *pag.* 414. decuius materia Scottia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.*56. Ioan. Anton. Nouat. *in sum.Bullarum tit. de librorum impressione.*

3 Libros hæreticorum legentes vel renentes excommunicantur; mortaliter verò peccant, & Episcoporum arbitrio puniuntur, qui legunt libros comprehensos in indice librorum prohibitorum. *Pius IV. constit.* 77. incip. *Dominici* 24. *Martij* 1564. apud Laert. Cherub. *d.tom.*2.*pag.*106. aliàs *pag.* 196. de cuius materia Scottia *in selectas summorum Pont.Constitut.epit.*80.

4 Libros prohibitos, habendi, legendive licentiæ omnes reuocatæ sunt, & sola Congregatio sancti Officij illas concedit. *Gregorius XV. constit.*40, incip. *Apostolatus* 30. *Decembris* 1622. apud Laert.Cherub. *in Bullar. tom.* 3. *pag.*324. in nouiss. impress. *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Apostolatus Officium* 2. *Aprilis* 1631 cuius meminerunt Laurent. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regul. pag.* 298. *cum seqq.* Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de libris prohibitis*, Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regal. tom.*3.*in additamene. c.* 12.*pag.*498. Ego ipse *de officio, & potest. Episcop. p.*3.*alleg.*90.*n.*6.

Libri imprimi non possunt eorundem hominum, qui Sanctitatis, siue martyrij fama vel opinione, vt præfertur, celebres è vita migrauerint, gesta miracula, vel reuelationes, seu quæcunque beneficia, tanquam eorum intercessionibus à Deo accepta continentes, sine recognitione, & approbatione Ordinarij, qui in iis recognoscẽdis Theologos, aliosque pios, ac doctos viros in consilium adhibeat, ac deinde negotium instructum ad Sedem Apost. transmittat, eiusque responsum expectet. *Vrbanus VIII. in decreto* incip. *Sanctissimus* §. 2. *sub die* 13. *Martij* 1625. *tom.* 4. *Bullary* apud Angel. Mariam Cherub. *pag.*55.*constit.*37. in nouiss. impress. 5

Libros de quauis materia tractantes, & vbicunque compositos nemo in statu Sedi Apost. mediatè, vel immediatè subiecto audeat aliò deferre, vel mittere imprimendos sine expressa in scriptis approbatione Eminentissimi & Reuerendissimi D. Cardinalis S.D. N. Vicarij, & Magistri sacri Palatij si in Vrbe, si verò extra Vrbem existat, sine Ordinarij, & Inquisitoris loci illius, siue ab iis deputatorum facultate, & licentia operi præfigenda, libros autem quos contra huius decreti tenorem imprimi contigerit, præter alias pœnas arbitrio suæ Sanctitatis infligendas absque alia declaratione ex nunc prohibet, & pro expressè prohibitis habere vult, & mandat. *Sacra Congr. S.R. & Vniuersalis Inquisitionis sub die* 18. *Septembris* 1625. *in Bullario tom.*4. refert. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 2. *in additam. cap.* 10. *num.*64. 6

SVMMARIVM.

1 *Testandi licentiam à Sede Apost. habeates ecclesiastica persona tenentur decimam partem locis piis relinquere.*

2 *Ædificandi noua Monasteria licentiam concedere non valet Vicarius generalis absque speciali mandato.*

3 *Regularium noua loca erigendi licentia concessa reuocantur.*

4 *Campanella vt collocari possit super vno capitello in Oratorio seu capella erecta in villa priuata*

privata ad conuocandum populum licentia conceditur.

5 Domos profanandi in quibus Moniales habitarunt, & Missas celebrari fecerunt, licentia concessa.

6 Ecclesiam destructam prophanandi conceditur Ordinario loci licentia in forma commissaria.

7 Ecclesiam prophanandi licentia conceditur ex causa Clericis Societatis IESV.

8 Vicario generali, attenta absentia Episcopi, conceditur licentia Ecclesiam pollutam reconciliandi.

9 Paramenta & vasa in quibus non adhibetur sacra Vnctio, benedicendi licentia conceditur Officiali Canonico.

10 Calices, & Corporalia tangendi licentia conceditur Sacristano.

11 Breuiaria & Missalia imprimendi secundùm vsum Ecclesiæ Augustanæ licentia conceditur.

12 Matutinum recitandi octaua hora noctis licentia conceditur.

13 Matutinum recitandi hora prima noctis ex causa conceditur.

14 Officia propria Sanctorum Religiosorum Eremitarum imprimendi licentia conceditur pro vsu prouinciæ Germaniæ.

15 Officij recitandi in choro vacatio impetrari potest per duos menses.

16 Officium sequentis diei recitandi licentia conceditur post Completorium.

17 Officium duplex cum octauis de communi plurimorum mart. vt recitari possit semel in anno conceditur monasterio del Escurial.

18 Officium Conceptionis B. Mariæ, & aliorum Sanctorum Ordinis S. Francisci licentia conceditur Monialibus S. Claræ Mantuæ.

19 Celebrandi in priuatis Oratorijs quando & à quo licentia concedenda?

20 Missam celebrandi in Oratorio vel Ecclesia de nouo fabricata licentia dari non debet nisi cum claus. saluo iure, & sine præiudicio Ecclesiæ Parochialis.

21 Parochis nulla licentia danda est post confirmationem Trid. ad percipiendos fructus in absentia ratione studij.

22 Parochi licentia tacita non sufficit vt alius sacerdos eius loco interueniat matrimonio.

23 Parocho licentia conceditur vt abesse valeat tribus annis causa finiendi studia incepta in Vniuersitate Colimbrien.

24 Expressa requiritur, non vero tacita sufficit licentia, quam Parochus abesse volens petere debet ab Episcopo.

25 Studiorum causa vt quis possit abesse à seruitio suæ Ecclesiæ non suffragatur licentia vltra quinquennium.

26 Confessiones audiendi, & animarum curam exercendi licentiæ gratis concedendæ.

27 Episcopus, seu eius ministri tantum valent concedere licentiam in scriptis pro laborando in diebus festis.

28 Matrimonium vt possit celebrari tempore Aduentus licentia ex quibus causis concedi possit, ostenditur.

29 Processionem faciendi feria quinta in Cœna Domini licentia conceditur Confraternitati in ciuitate Valentina.

30 Episcopi licentia requiritur vt Regulares in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt prædicare valeant.

31 Regulares vt ad strictiorem Religionem transire possint quæ licentia sufficiat?

32 Libros prohibitos legendi, retinendine licentiæ omnes reuocantur.

33 Festa priuata vnius loci transferendi licentia conceditur.

34 Corpora SS. Baini, & Heemundi Archiepiscoporum Treueren. transferendi licentia conceditur.

35 Ossa filiorum & nepotis transferendi ex vna in aliam Ecclesiam de consensu Rectoris, licentia conceditur.

36 Episcopus tanquam Ordinarius non potest licentiam concedere Iudici laico vt examinet, præsertim cum Iuramento, aliquem testem in Ecclesia.

37 Curia laicali non potest Episcopus concedere licentiam quod cadauera exhumentur vt fiat recognitio in ipsa Ecclesia, sed extra & arbitrio ipsius Episcopi.

38 Clericis decedentibus extra residentiam non suffragatur licentia testandi.

39 Confessiones audiendi licentiæ gratis sunt præstandæ, nihilque pro illis, & illarum reuocatione exigi potest etiam stante consuetudine.

Licentia.

Collect. CCCCXLIX.

Licentiam testandi non habentes Ecclesiasticæ personæ à Sede Apost. decimam tantummodo partem locis piis relinquere, & donare possunt. *Paulus III. constit.* 46. incip. *Romanus Pont. de anno* 1548. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.*686. 1

Licentiam ædificandi noua monasteria & Conuentus in loco suæ diœcesis concedere non potest Vicarius Generalis absque speciali mandato. *Sacra Congr. Conc. sub die* 11. *Iulij* 1620. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 90. *num.* 4. 2

Licentias quascunque à prædecessoribus Pontificibus concessas erigendi loca Regularia 3

ria non seruata forma Constitutionis Clementis VIII. & decretorum S. Sedis Apost. quæ nondum effectum sunt sortitæ, reuocauit *Vrbanus VIII. constit. 25. incip. Romanus die 28. Augusti 1624.* vbi etiam prohibuit illa de extero erigendi facultatem concedi absque licentia Ordinariorũ,& nisi sacris Canonibus, Concilioque Tridentino, nec non Clementis VIII. & Gregorij XV. constitutionibus seruatis, cuius meminit Lauret. de Franchis *de controu. inter Episcop & Regul pag. 103.* Ego ipse *de Episcopo, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 26. num. 4.*

4 Licentia ponendi campanellam super vno capitello in Oratorio, seu capella erecta in villa priuata ad conuocandum populum ad Missam conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Tarusiana 17. Septembris* 1608. quam refert Sellius *d. cap. 90. n 5.*

5 Licentia domos prophanandi in quibus Moniales habitarunt, & Officia diuina dixerunt, & Missas celebrari fecerunt, conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Toletana 27. Septembris* 1608. quam citat Sellius *d. c. 90. n. 6.*

6 Licentia Ecclesiam, seu Capellam destructam prophanandi conceditur in forma commissaria Ordinario loci. *Sacra Congr. Rit. in Monasterien. 1. Septembris* 1607. penes Sellium *d. c. 90. n. 7.*

7 Licentia Ecclesiam prophanandi ex causa conceditur clericis Regularibus Societatis IESV. Sed extructio committitur Episcopo. *Sacra Congreg. Rit. in Imolen. 15. Aprilis* 1606. cuius meminit Sellius *d. c. 90. n. 8.*

8 Licentia Ecclesiam pollutam reconciliandi conceditur Vicario generali attenta absentia Episcopi. *Sacra Congr. Rit. in Gualtillina 24. Septembris* 1605. de qua Sellius *d. cap. 90. num. 9.*

9 Licentia benedicendi paramenta, & vasa, in quibus non adhibetur Sacra Vnctio, conceditur Officiali Canonico, attenta absentia Ordinarij,& distantiã aliorum Episcoporum. *Sacra Cong. Rit. in Eborcen. 26. Nouembris* 1605. Et Vicario generali Imolen. *eadem S. Congr. in Imolen. 20. Iulij* 1609. quarum meminit Sellius *d. cap. 90. n. 10.*

10 Licentia Calices, & Corporalia tangendi Fratri Matthæo monacho Sacristano monasterij Angelorum Florentiæ conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Florentina 30. Augusti* 1602. quam citat Sellius *d c. 90. n 11.*

11 Licentia Breuiaria & Missalia imprimendi secundum vsum proprium Ecclesiæ Augustanæ perita per eius Canonicos, committitur Metropolitano prouinciæ. *Sacra Congr. Rit. in Augustana 19. May* 1607. referente Sellio *d. c. 90. n. 12.*

12 Licentia Matutinum recitandi octaua hora noctis ex causa conceditur quamuis secundum regulam media nocte soleat recitari. *Sacra Congr. Rit. in ciuitatis Angelorum in Indiis Occident. 12. Nouembris* 1605. attestante Sellio *d. c. 90. n. 13.*

Licentia Matutinum recitandi hora prima noctis, quod recitare solebant media nocte, conceditur Monialibus S. Catharinæ Senensis ex causa, videlicet ob aëris intemperiem, & alias, &c. *Sacra Congr. Rit. in Tascalan. siue ciuitatis Angelorum in Indiis Occident. 20. Iunij* 1609. penes Sellium *d. cap. 90. num. 14.* 13

Licentia Officia propria Sanctorum Religiosorum Eremitarum imprimendi de nouo conceditur pro vsu prouinciæ Germaniæ. *Sacra Cong. Rit. in causa Germaniæ Eremitarum 24. Septembris* 1605. teste Sellio *d. c. 90. num. 15.* 14

Licentia vacandi à recitatione Officij in choro per duos menses imperranda est à Sacra Cong. Conc. Tridentini. *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen. 16. Iunij* 1605 apud Sellium *d. c. 90 n. 16.* 15

Licentia recitandi Officium sequentis diei post Completorium iuxta antiquum ritum introductum conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Brixien. 24. Septembris* 1605. quam refert Sellius *d. c. 90. n. 17.* 16

Licentia recitandi Officium duplex cum octaua de communi plurimorum Martyrum semel in anno pro diuersis Sanctis, quorum Reliquiæ insignes conseruantur in Escuriali, conceditur Monachis monasterij S. Laurentij in Escuriali. *Sacra Congr. Rit. in nullius prouinciæ Toletanæ 1. Septembris* 1607. de qua Sellius *d. c. 90. n. 18.* 17

Licentia recitandi Officium Conceptionis B. Mariæ, & alia Officia Sanctorum Ordinis S. Francisci conceditur Monialibus S. Claræ in ciuitate Mantuana. *Sacra Congr. Rit. in Mantuana 25. Martij* 1609. de qua Sellius *d. c. 90. n. 19.* 18

Licentias omnes celebrandi in priuatis Oratoriis ab Episcopis concessas irritauit *Sacra Cong. Conc* de mandato *Paul. V. die 25. Octobris* 1615. prohibuitque ne concedere possent facultates celebrandi in priuato Oratorio absque Sedis Apost. licentia, necnon declarauit concessionem huiusmodi licentiæ spectare, & semper pertinuisse ad solum summum Pont. & nunquam Ordinarium eam potuisse concedere vigore Tridentini sess. 22. in decreto de euitandis, refert Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarij tit. de Missarum celebrat. prohibita in Oratoriis priuatis absque summi Pont. licentia.* 19

Licentia celebrandi Missam in Oratorio, vel Ecclesiia de nouo fabricata dari non debet 20

bet nisi cum claus. *Saluo iure & fine præiudicio Ecclesiæ Parochialis* hoc autem præiudicium intelligitur in his, quæ spectant ad Sacramentorum administrationem, & alia, quæ sunt ipsi Parochiæ de iure debita, in aliis verò non. *Sacra Congr. Conc.* cuius memini *de Officio, & potest. Parochi cap.*11.*n.*1.*&* 2.

21 Licentia nulla Parochis danda est post confirmationem Tridentini ad percipiendos fructus in absentia ratione studij. *Sacra Cong. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2.*tit.* 23.*l.*2.*§.* 2.*tit. sed an Parochi debeant residere n.* 122. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 6.*n.*251. cum aliis per me citatis *d. tract. de Officio & potest. Parochi c.* 5. *num.* 22.

22 Licentia Parochi tacita non sufficit vt alius Sacerdos eius loco interueniat Matrimonio *Sacra Congr. Conc.* apud Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 47.*n.*52.

23 Licentia Parocho conceditur vt abesse valeat tribus annis causa finiendi studia incepta in Vniuersitate Colimbrien. posito interim Vicario cum fructuum congrua assignatione, cum id non sit contra ius commune, nec contra Concilium. sed solummodo contra decisionē Congregationis, in qua examinatus præsumitur idoneus. *Sacra Congr. Conc. sub die* 12. *Iulij* 1601. penes Sellium *d.cap.*90.*n.* 10.

24 Licentiam, quam Parochus abesse volens petere debet ab Episcopo, non sufficit tacita sed requiritur expressa. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benefic.p.* 3.*c.*2. *n.*35. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 23.*§.*2.*tit. sed an Parochi debeant residere n.*164. Sanctarel. *var. resol q.*4. *n.*16. quos citaui *de officio, & potest. Episcopi p.*3. *alleg.* 53.*n.*99.

25 Licentia vt aliquis possit abesse causa studiorum à seruitio suæ Ecclesiæ, vel sui Canonicatus, non suffragatur vltra quinquennium impetrata à die, quo studere cœpit. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benef.p.*3.*cap.*2.*n.*101.

26 Licentiæ exercendi animarum curam, & audiendi Confessiones, ac dationis coadiutoriæ, gratis concedi debent. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef p.*8.*cap.*1.*n.* 77. *ad.* 5. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1.*tit.*18.*l.*7.*de Episcopis n.*10. *in resp. ad* 5.

27 Licentia pro laborando in diebus festis per Episcopum, aut eius ministros ad hoc deputatos in scriptis concedi debet. Iudex verò secularis contra illos, qui in dictis diebus absque dicta licentia reperti fuerint laborare, procedere poterit iuxta constitutionem sanctæ mem. Pij. V. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in ciuitatis Castellanæ* 21. *Augusti* 1615. quam refert Sellius *d.c.*90.*n.*21.

Licentiam vt matrimonium possit celebrari tempore Aduentus inter Christianos in terris infidelium ex causa paupertatis, & attento dominio Turcarum, sub quo pauperes Christiani datiis, & gabellis grauantur, concedi posse censuit *Sacra Congr. Rit. in Pedana* 28. *Aprilis* 1607. de qua Sellius *d. cap.* 90.*num.* 23. 28

Licentiam processionem faciendi feria quinta in Cœna Domini conceditur Confraternitati in ciuitate Valentina de consensu, & voto Archiepiscopi, & ex causa, non obstante Constitutione Synodali, & licet soleret prius facere feria sexta in Parasceue *Sacra Congr. Rit. in Valentina* 17. *Iuly* 1606. quam citat Sellius *d.cap.*90.*n.*24. 29

Licentia Episcopi requiritur vt Regulares in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt, prædicare valeant, contradicente autem Episcopo nulli etiam in suorum Ordinum Ecclesiis prædicare præsumant. *Gregorius XV. const.*18. incip. *Inscrutabili Non. February*, 1622. apud me *in fine tract. de officio, & potest. Episcopi.* 30

Licentia petita licet non obtenta à suis Superioribus sufficit ad hoc vt Regulares ad strictiorem Religionem transire possint, si beneuolos in ea inueniant receptores, ac deuotionis feruore ducti, non autem alicuius criminis perpetrati pœnam subterfugituri. *Sacra Congr. Conc. sub die* 13. *Septembris* 1583. cuius memini *de iure ecclesiastico vniuerso lib.*1.*cap.*42.*n.*43. 31

Licentiarum quarumcunque legendi, & habendi libros prohibitos reuocatio. *Gregorius XV. constit.* 40. incip. *Apostolatus* 30. *Decembris* 1622. Vrbanus *VIII. constit.* 114. incip. *Apostolatus* 2. *Aprilis* 1631. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 119. & illius meminere Laurent. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regulares pag.*294. Scortia *in selectas summorum Pontificum Constitutiones epit.*63. vbi plures præcedentes reuocationes refert. 32

Licentia transferendi festa priuata vnius loci tantùm conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Andrien.* 28. *Nouembris* 1602. quam citat Sellius *d.cap.*90.*n.*25. 33

Licentia transferendi corpora SS. Baimi & Heemundi Archiepiscoporum Treueren. à crypta antiqua, conceditur Abbati monasterij S. Maximini Ordinis S. Benedicti ciuitatis Treueren. *S.Cong.Rit.in Treueren.*16. *Decemb.*1606. de qua attestatur Sel.*d.c.*90.*n.*26. 34

Licentia transferendi ossa filiorum, & nepotis ex Ecclesia in qua erant sepulta ad aliam Ecclesiam conceditur de licentia Rectoris Ecclesiæ vbi erant sepulta. *Sacra Cong. Rit.* 35

Rit. in Barchinonen. 23. *Iunij* 1607. penes Sellium *d. cap.* 90. *n.* 27.

36 Licentiam concedere Iudici laico non potest Episcopus tanquam Ordinarius, vt examinet præsertim eum iuramento, & formaliter aliquem reum, vel testem in Ecclesia, aut alio loco immuni. *Sacra Congr. super controuers. iurisdiction.* 2. *May* 1629. quam refert, & ad suam petitionem responsum fuisse dicit R. P. D. meus Alex. Sperel. *in decision. fori eccles. decis.* 51. *n.* 18.

37 Licentiam concedere non potest Episcopus Curiæ laicali quod cadauera exhumentur vt fiat recognitio in ipsa Ecclesia, sed extra, & arbitrio ipsius Episcopi. *S. Congr. super controuers. iurisdiction.* 2. *Maij* 1629. quam refert & ad suam petitionem sic responsum fuisse attestatur R. P. D. Sperell. *d. decis.* 51. *num.* 18. reprobato Marco Antonio Genuensi *in pract. Archiep. Neapol. cap.* 42. *sub n.* 10.

38 Licentiæ testandi non suffragatur clericis decedentibus extra residentiam, quominus eorũ bona faciant spolium. *Pius IV. const.* 91. incip. *In suprema* 7. *Kalend. Decembris* 1564. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 132. aliàs *pag.* 99.

39 Licentiæ audiendi Cõfessiones gratis præstandæ, nihilque pro illis, & illarum renouatione potest exigi, etiam stante consuetudine, vt pro singulis licentiis aliquod soluatur. *S. Congr. Conc. in Turritana* 12. *Martij* 1633. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 18. *num.* 30.

SVMMARIVM.

1 *Monialibus non conceditur licentia standi extra claustra.*
2 *Monialibus concedentes licẽtias exeundi è monasteriis excommunicationem incurrunt.*
3 *Licentia data alicui ingrediendi pluribus vicibus Monialium domos ea vti non poterit respectu singularium, sed vniuersarum.*
4 *Licentias quascunque ingrediendi Monasteria Monialium reuocauit Paulus V.*
5 *Licentia secularibus mulieribus concessa ingrediendi monasteria Monialium nulla vti potest nisi de earum expresso consensu Capitulariter habito.*
6 *Medicis, chirurgis, & operariis licentia concedi solita ingrediendi monasteria Monialium in casu necessitatis singulis quibusque triennio renouanda.*
7 *Licentia facta alicui de intrando ad monasteria Monialium intelligitur de prima Vice.*
8 *Matribus præstari non potest licentia ingrediendi monasteria Monialium ad inuisendas filias morti proximas.*
9 *Episcopo datur facultas concedendi licentias per quatuor vices quolibet anno Regularibus vt Moniales sibi* 1. *&* 2. *consanguinitatis gradu coniunctas inuisere possit.*
10 *Licentiam quis dare debeat; an scilicet Superior Regularis vel Episcopus Ordinarius, ad ingrediendum monasteria Monialium exemptarum, & Regularibus subiectarum, vel ad alloquendum cum his Monialibus, ostenditur?* & n. 11. *cum seqq.*

Licentia quoad Moniales.

COLLECT. CCCCL.

Licentia standi extra claustra Monialibus non conceditur. *Pius IV. constit.* 53. incip. *In sublimi* §. 6. *quarto Non Maij* 1562. apud Laert. Cherub *in Bullario tom.* 2. *pag.* 71. aliàs *pag.* 53. in nouiss. impress. 1

Licentias exeundi è monasteriis concedentes Monialibus excommunicationem incurrunt. *Pius V. constit.* 8. incip. *Cura* 4. *Kalend. Iuny* 1566. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2 *pag.* 184. aliàs *pag.* 138. in nouiss. impress. 2

Licentia ingrediendi pluribus vicibus Monialium domos data, vel danda cuiuslibet præeminentiæ personæ, ea vti non poterit respectu singularium, sed solummodo respectu vniuersarum. *Paulus V. const.* 52. incip. *Facultatum de anno* 1608. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 243. 3

Licentias quascunque ingrediendi monasteria Monialium, aut cum eis conuersandi, & corporalem refectionem sumendi, sub quibuscunque tenoribus, & formis cuicunque & cuinscunque conditionis concessas reuocauit Idem *Paulus V. constit.* 74. incip. *Monialium de anno* 1612. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 3. *pag.* 309. aliàs *pag.* 226. 4

Licentia secularibus mulieribus concessa ingrediendi monasteria Monialium vti non possunt nisi de earum expresso consensu capitulariter & per secreta suffragia habito. *Vrbanus VIII. constit.* 29. incip. *Sacro-sanctum* 27. *Octobris* 1624. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 49. in nouiss. impress. 5

Licentia ingrediendi monasteria Monialium in causa necessitatis medicis, chirurgis, & operariis concedi solita singulis quibusque trimestribus renouari debet. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Camerinen.* 28. *Martij* 1588. de qua meminerunt Tamburin. *de iure Abbatissarum disp.* 23 *quæst.* 6. *n.* 7. Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 3. *verbo clausura num* 30. *in fine* Ego ipse *de iure eccles. vniu. lib.* 1. *cap.* 44. *n.* 143. 6

7 Licentia facta alicui de intrando ad monasteria Monialium, intelligitur de prima vice, adeo quod si semel vigore illius facultatis ingressus fuerit, amplius accedere non possit. *Sacra Congr. Conc.* penes Aloys. Ricc. *in praxi fori Eccles. decis.* 649. *in* 1. *edit. aliàs resol.* 545. *in* 2. *edit.* quam refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 102. *n.* 59. *in princ.*

8 Licentia ingrediendi monasteria Monialium ad inuisendas filias morti proximas non potest præstari matribus, quia iste matrum ingressus non est medium adeo necessarium ad medendum huiusmodi ægritudinibus, nec ad tollendas infirmitates in quibus filiæ sunt constitutæ. *Sacra Congr. Conc.* testibus Quarant. *in summ. Bullar. verbo monasteria Monialium vers. an liceat pag.* 453. Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 25. *n.* 31. Tamburin. *de iure Abbatissar. disput.* 24. *quæst.* 17. quos & alios refero *d. p.* 3 *alleg.* 102. *n.* 68.

9 Licentiam concedendi facultatem habent Episcopi cuicunque Regulari per quatuor vices ad summum quolibet anno vt Moniales sibi in primo & secundo consanguinitatis gradu coniunctas conuenire, & alloqui possit, dummodo non sit diebus festiuis, aut in Aduentu, Quadragesima, feria sexta, sabbato, & vigiliis, & cum conditione quod prædicta licentia consignetur Confessario ordinario monasterij. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1623. de qua attestantur Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regular. pag.* 225. Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 1. *c.* 25. *n.* 36. Ego *d. alleg.* 102. *n.* 71.

10 Licentiam ad ingrediendum septa monasteriorum Monialium exemptarum, & Regularibus subiectarum, vel ad alloquendum cum illis an dare debeat ipsarum Superior Regularis, vel Episcopus loci in cuius diœcesi monasteria sita sunt? multum fuit præteritis temporibus disceptatum. Imprimis *S. Congr. negotiis Episcoporum & Regularium præposita in Bullunen.* 19. *Iunij* 1597. censuit licentiam dare ad ingrediendum septa monasteriorum Monialium exemptarum, & Regularibus subiectarum ex vera tantum necessitate, quæ Moniales respiciat, seu ad accedendum ad alloquendum cum Monialibus, pertinere ad ipsos tantùm Superiores Regulares, & non ad Episcopum in cuius diœcesi monasteria sita sunt: cuius decisionis meminerunt Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 23 *quæst.* 1. *num.* 6. Lezana *d. cap.* 25. *num.* 25. Ego *d. alleg.* 102. *num.* 41.

11 *Sacra* verò *Congr. Conc.* cuius idonei testes sunt Quarant. *in sum. Bullarij verbo monasteria Monialium vers. hinc tangenda pag.* 453. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 3. *n.* 54. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 99. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub* 12. *cap.* 16. *n.* 45. quos refero *de Episcop. & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 102. *n.* 76. censuit spectare ad ipsos Regulares Superiores concedere licentiam adeundi ad colloquium cum Monialibus Regularibus subiectis, nisi esset consuetudo legitimè præscripta vt huiusmodi licentiæ etiam quoad monasteria, quæ Regularibus subsunt, ab Episcopo tantum, vel ab Episcopo, & Superiore Regulari coniunctiuè obtinerentur.

12 Deinde *Sacra Congr. Episcop. & Regular. sub die* 13. *Nouembris* 1610. facultate sibi à Sanctissimo attributa statuit & decreuit, vt deinceps intra huiusmodi septa nemo ingredi audeat, nisi licentiæ in casibus necessariis concedendæ ne dum à Superioribus Regularibus dictorum monasteriorum, sed etiam à locorum Ordinariis obtentæ fuerint, non obstantibus quibuscunque contrariis legibus, statutis, consuetudinibus etiam immemorabilibus, refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 90. *num.* 30.

13 Vlterius *eadem Sacra Congr. Episcop & Regular. in Camerinen.* 21. *Februarij* 1617. censuit licentiam alloquendi Moniales Regularibus subiectas concedendam esse ab Episcopo, seu eius Vicario generali, & à Superiore Regulari, cui Moniales ipsæ subiectæ sunt, coniunctim, ita vt idem Episcopus, seu eius Vicarius primo loco subscribat. Idem quoque seruandum esse ait quoad licentiam eorum, quibus ordinariè intra septa Monasteriorum earundem Monialium ingredi necesse est, repentinis tamen casibus extremæ necessitatis exceptis, in quibus licentiam alterius subscriptione roborare sufficit. Edicta verò, quibus personis secularibus ad earundem Monialium monasteria accessus prohibetur, ab Episcopo dumtaxat subscribenda, & publicanda esse subiungit: citat Sellius *d. c.* 90. *n.* 31.

14 Ad renouandam omnino difficultatem, quæ ex prædictis decretis forsan oriri posset, negotio in eadem *Sacra Congr.* proposito, atque Sanctissimo D. N. relato *sub die* 21. *Maij* 1630. Sanctitas sua declarauit huiusmodi licentias à Superioribus Regularibus non esse petendas in illis locis, in quibus adesset consuetudo, vt istæ ab Episcopis tantum concedantur; hoc enim casu statuit, & decreuit talem consuetudinem esse obseruandam, & ipsorum Episcoporum tantummodo licentias sufficere etiam priuatiuè quoad ipsos Regulares: refero Ego ipse *de officio & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 102. *n.* 28. *& de iure eccles. vniu. lib.* 1. *cap.* 44. *n.* 107. Et nouissimè *Sacra Cong. Conc. in Verulen.* 29. *Ianuarij* 1633. *in resp ad* 2. *dub.* declarauit licentias eorum, qui ad collocutoria Monialium Regularibus subiectarum

ctarum accedunt, vel clauſuram ingrediuntur, ſolum Epiſcopum concedere, & ſubſcribere, vbi de hoc viget conſuetudo: refert Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regularium verbo licentia, n.7.*

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopi totius Orbis limina Apoſtolorum viſitare tenentur per ſe, aut per alium idoneum ſi ſint impediti.*

2 *Tempus præfixum ad viſitanda limina Apoſtolorum incipit à die publicationis constitutionis Sixti V.*

3 *Congregatio Concilij non concedit vt per manentem in Curia limina Apoſtolorum viſitentur.*

4 *Viſitari debent limina Apoſtolorum per Presbyterum exiſtentem de Capitulo Cathedralis.*

5 *Regularis Epiſcopi commenſalis & familiaris non eſt admittendus ad viſitanda pro eo limina Apoſtolorum, niſi propter itineris longitudinem, & pericula ex gratia aliter concedatur, vt n.6.*

Limina Apoſtolorum.

COLLECT. CCCCLI.

1 Limina Apoſtolorum omnes Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi, & Epiſcopi per vniuerſum Orbem conſtituti, etiamſi Cardinalatus honore præfulgeant, perſonaliter ac per ſeipſos viſitare, & ſui Paſtoralis officij rationem reddere, ac totius eius Eccleſiæ ſtatus relationem facere tenentur; itavt viciniores tertio quoque anno, alij verò pro maiori vel minori diſtantia, quarto, quinto, vel decimo anno iter ſuſcipere, & Deo concedente perficere debeant, & ſucceſſiuè eiſdem temporibus tranſactis repetere teneantur. At ſi legitimè impediti ſint, per certum nuncium ad id ſpeciale mandatum habentem de gremio ſuorum Capitulorum, aut alium in dignitate eccleſiaſtica conſtitutum, ſeu aliàs Perſonatum habentem; aut ſi huiuſmodi hominem eccleſiaſtica Dignitate, ſeu Perſonatu præditum non habeant, per diœceſanum Sacerdotem, & ſi clero careant omnino, per aliquem alium Presbyterum ſecularem, vel Regularem ſpectatæ probitatis, vel Religionis benè de omnibus inſtructum hoc ipſum adimpleant ſub pœna ſuſpenſionis ab ingreſſu Eccleſiæ, perceptione fructuum, & adminiſtratione ſpiritualium & temporalium. *Sixtus V. conſtit.* 15. incip. *Romanus*, 13. *Kalend. Ianuarij* 1585. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 508. aliàs *pag.* 387. in nouiſſ. impreſſ. cuius meminerunt Quaranta *in ſumm. Bullar. verbo limina Apoſtolorum*, Vgolin. *de poteſt. Epiſcopi p.*1.*c.*3.*n.*8. Alzedo *in praxi Epiſcop. p.*1.*c.*4. *num.* 20. Hieron. Veneco y Leyua *de examine Epiſcop. lib* 4.*c.*18.*n.*28. Marcel. Vulpe *in praxi fori eccleſ.c.*9.*per tot.* Ioan. Anton. Nouar. *in ſum. Bullarum tit. de Apoſtolorum liminibus.* Ioan. Maria Nouar. *eius frater in lucerna Regul. verbo limina.* Scortia *in ſelectas Summorum Pontif. conſtitutiones epit.* 139. Ego *de officio & poteſt. Epiſcopi, p.* 3. *alleg.* 111. *numero* 41.

Limina Apoſtolorum ad viſitanda incipit 2
tempus præfixum à die publicationis dictæ conſtit. Sixti V. *Sacra Cong. Conc. in Burgen.* 12. *Auguſti* 1628. quam citat Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib.*1.*tit.*16.*n.*29.

Limina Apoſtolorum vt viſitentur per 3
manentem in Curia, non concedit ſacra Cõgreg. Concilij, vt ipſamet declarauit *in Forolignen.* 11. *Iulij* 1626. penes Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 30. quem refero *in collect. ad Trid. ſeſſ.* 24. *de reform. cap.*3. *n.*43.

Limina Apoſtolorum per Presbyterum 4
exiſtentem de Capitulo Cathedralis viſitari debent: cùm enim Elboren. Archiepiſcopus petiiſſet admitti ad viſitanda limina eius nomine, Presbyterum diœceſanum non exiſtentem de Capitulo Cathedralis, neque in Dignitate eccleſiaſtica conſtitutum, & iam ad Vrbem tranſmiſſum. *Sacra Cong. Conc. in Elboren.* 4. *Decembris* 1627. pro hac vice fecit gratiam, ſed cenſuit ſcribendum eſſe Collectori Portugaliæ, qui omnes Epiſcopos in poſterum admoneat, refero *dicta alleg.* 111. *n.* 41 *prope fin.*

Limina ad viſitanda pro Epiſcopo Viſen. 5
noluit *Sacra Cong. Conc.* admittere Regularem Epiſcopi familiarem, & commenſalem, etiamſi alium non inuenire diceret, & iſte iam eſſet in Vrbe, vt *in Viſen. ſub die* 13. *Nouembris* 1627. de qua Ioan. Maria Nouar. *d. verbo limina, n.*4.

Limina Apoſtolorum vt poſſint viſitari 6
per Sacerdotem Regularem bene informatum, fecit gratiam *Sacra Congr. Conc.* Epiſcopo Canarien. *ſub die* 9. *Maij* 1629. cùm fuerit ab illis partibus tranſmiſſus, ſtante quod propter itineris longitudinem milliarium 17000. & ob pericula in quæ occurrunt aliàs tranſmiſſi Sacerdotes ſeculares, qui à Turcis captiui facti fuerunt, nullus inuenitur, qui mitti velit, vt ex publica fide conſtitit, cuius decreti meminit Ioan. Maria Nouar. *loco proximè citato*

SVMMARIVM.

1 *Processio in Rogationibus maioribus si terminatur ad Ecclesiam S. Marci ibi dicenda est Missa de eodem Sancto.*
2 *Paschatis in die si occurrant Litaniæ maiores, transferuntur in feriam tertiam sequentem.*
3 *Sancti præter descriptos, in Litaniis addi non possunt.*
4 *Congregatio sacrorum Rituum pro Litaniarum recognitione adiri debet.*
5 *Litaniæ publicæ non possunt recitari nisi sint approbatæ.*
6 *Litaniæ non approbantur præter ordinarias impressas in Breuiario, & quæ recitantur in Ecclesia Lauretana.*

Litaniæ.

Collect. CCCCLII.

1 Litaniis maioribus si processio terminatur ad Ecclesiam sancti Marci, ibi dicenda est Missa de sancto Marco. *Sacra Congr. Rit. sub die 23. Maij* 1603. teste Gauant. *in rubricas Missalis p.4. tit.15.n.7.*

2 Litaniæ maiores si occurrant in die Paschatis, transferuntur in feriam tertiam sequentem. *Sacra Congr. Rit. sub die 25. Septembris* 1627. referente Gauanto *d.p.4.tit.11.n.10. & in rub. Breuiarij sect.7.cap.6.n.25.*

3 Litaniis non possunt inseri alij sancti etiam Titulares & Patroni, etiam tempore pestis, præter descriptos. *Sacra Cong. Rit. in Rhegien. 22. Martij* 1631. apud Gauant. *in rub. Breu. sect.9.cap.4.n.10.*

4 Litaniæ communes, & quæ de B. Virgine in æde Lauretana decantari solent, & non aliæ, edi vel dici possunt, & qui aliis vti voluerint, Congregationem Sacrorum Rituum pro earum recognitione adire debent. *Clemens VIII. constit.* 4. *in appendice* incipien. *Sanctissimus* 8. *Id. Septembris* 1601. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.3. in fine aliàs pag.125. constit. 122.tom.3.* in nouiss impress.

5 Litaniæ publicæ non possunt recitari nisi sint approbatæ ex decreto S. Inquisitionis, priuatim verò recitandæ reuideantur. *Sacra Cong. Rit. sub die* 2. *Martij* 1602. penes Sellium *in select. Canon. cap.2.n.47.*

6 Litaniæ non approbantur à Sacra Congregatione Rituum præter ordinarias impressas in Breuiario, & quæ recitantur in Ecclesia Lauretana de B. Maria. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 15. *Maij* 1608. *in resp. ad dub.* 16. Barbos. Apost. Decis. Sum. cuius meminit Sellius *dicto cap. secundo, numero* 48.

Litteræ Apostolicæ.

Collect. CCCCLIII.

Litterarum Apostolicarum executionem impedientes plures pœnas incurrunt, de quibus *Leo X. const.* 30. incip. *In supremo, Kalend. Martij* 1518. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.1. pag.522.* Gregorius XIII. *constit.* 81. incip. *Consueuerunt, pridie Non. Aprilis* 1583. apud Laert. Cherubin. *etiam in Bullario tom.2. pag.464.* Paulus V. *constit.*63. incip. *Pastoralis* 6. *Id. Aprilis* 1610. penes Laert. Cherub. *tom. 3. pag.251.* Vrbanus VIII. *const.* 62. §. 11. incipien. *Pastoralis Kalend. Aprilis* 1627. plures aliàs refert Scottia *in selecta summorum Pont. Constitut. epit.* 60. Vide in verbo *Constitutiones Apostolicæ, collect.*219.

Litteratura.

Collect. CCCCLIV.

Litteraturæ ad titulum nullus promoueri potest. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.2.cap.5. num.*128. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.2.alleg.*19. *num.* 72.

SVMMARIVM.

1 *Canonicorum, & aliorum de Capitulo loca nec à laicis, nec à clericis, nec à familiaribus Episcopi occupanda sunt.*
2 *Loca per obitum Monialium intra numerum decedentium pro tempore vacatura nulli promittantur nisi sequuta vera & reali illorum vacatione.*
3 *Consuetudo Ecclesiæ seruanda est vt quis locum obtineat secundum tempus admissionis.*
4 *Consuetudinis antiqua contra formam obtentus locus à Canonico illi est reseruandus de consensu partium interesse habentium.*
5 *Canonicis, quorum Præbendæ non sunt distinctæ, & omnes requirunt Ordinem Presbyteralem, locus designandus est secundum Ordinem receptionis.*
6 *Consuetudo Ecclesiæ seruanda est circa vocem & locum in Capitulo inter Dignitates, & Canonicos Præbendatos.*
7 *Visitare cum voluerit Episcopus Capitulum ad quem locum adire debeat, ostenditur.*

Loca. Locus.

Collect. CCCCLV.

1 Loca Canonicorum & aliorum de Capitulo ecclesiastico habitu indutorum nec à laicis, nec à clericis, nec à familiaribus Episcopi occupanda sunt. *Sacra Congr. Rit. in Elboren.* 15. *January* 1605. quam refert Sellius *in selectu Canon.cap.*48.*n.*7.

2 Loca per obitum Monialium intra numerum decedentium pro tempore vacatura cuique puellæ ad habitum regularem recipiendæ non concedantur, nec promittantur, nisi sequuta vera, & reali illorum vacatione, atque ita demum, & non antea de eis disponi, ac in Monialis demortuæ locum promissionem. aut receptionem in Capitulo, seu quouis alio modo, fieri iubet, dummodò tunc temporis puella ipsa recipienda & ætatem habeat idoneam, & cæteras qualitates requisitas, quibus etiam præditas esse debere vult eas puellas, quæ supra numerum recipiendæ sunt *Sacra Congr. Conc. sub die* 6. *Decembris* 1604. de qua meminit Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Monialium numero in monasterio præfigendo.*

3 Locum vt quis obtineat secundum tempus admissionis consuetudo Ecclesiæ seruanda est, licet Præbendæ sint distinctæ in Presbyterales, Diaconales, & Subdiaconales, quando omnes sunt actu Presbyteri, & seruiunt in celebrandis Missis. *Sacra Congr. Rit. in Saonen.* 10. *Ianuarij* 1604. cuius memini *in tract. de Iure eccles. vniuerso lib.*1.*cap.*21.*n.*88.

4 Locus obtentus à Canonico contra formam antiquæ consuetudinis ipsi Canonico reseruatur de consensu partium interesse habentium. *Sacra Congr. Rit. in Saonen.* 21. *Augusti* 1604. quam citat Sellius *d.cap.*48.*n.*9.

5 Locus secundum ordinem receptionis designandus est Canonicis, quorum Præbendæ non sunt distinctæ, & omnes requirunt Ordinem Presbyteralem. *Sacra Congr. Rit. in Albanen.* 2. *Martij* 1602. *& in Orten.* 19. *Iunij* 1604. *& in Tropien.* 10. *Decembris* 1619. penes me *d. lib.* 1. *cap.*21. *n.*90.

6 Loci & vocis circa obtentionem in Capitulo inter Dignitates, & Canonicos præbendatos seruanda est Ecclesiæ consuetudo. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien* 23. *May* 1603. apud me *d. lib.*1. *cap.*21. *n.*89.

7 Locus, quo solitum est Capitulares congregari, & eorum actus expediri consueuerunt, adeundus est per Episcopum cum visitare voluerit Capitulum, si id tamen congruè fieri potest, sin minus ad locum congruum & communem Episcopus accedere tenetur, dummodo tamen quoties prosequi vellet Visitationem alicuius particularis personæ de Capitulo ad locum capitularem accedere teneatur. *Sacra Congr. Conc.* referente Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*1. *tit.*6. *de Visitat. n.*39. *in resp. ad* 8.

Locumtenens.

Collect. CCCCLVI.

Locumtenens de Iure communi eodem honore est afficiendus, & eundem locum tenet, quem teneret is, cuius personam designat. *Sacra Congreg. Rit. in Brundusina* 10. *Decembris* 1612. penes Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*3. *tit.*28. *num.* 19. quem refero *in collect. ad Trident. sess.*25. *de reformat. cap.*4. *num.*1. Vide supra in verbo *Canonicus, Vicarius vel Locumtenens collect.*98. 1

Locumtenens Episcopi, qui sit Canonicus debet sedere in choro in loco suæ receptionis in habitu Canonicali, nec ei competit thuris & pacis honor ante Dignitates. *Sacra Cong. Rit. in Hydruntina* 10. *Nouembris* 1612. quam citat Aldan. *d. tit.* 28. *n.*22. 2

S. Ludouici Francorum Regis canonizatio, Vide in verbo *Canonizatio collectio* 117. *num.*34.

S. Ludouici Francorum Regis festum, Vide in verbo *festa, collect.* 356. *n.* 17.

S. Ludouici Francorum Regis officium, Vide in verbo *Officium collect.* 534. *n.*46.

S. Ludouici Episcopi Tholosani canonizatio, Vide in verbo *Canonizatio collect.* 117. *num.* 35.

B. Ludouici Beltrani officium, Vide in verbo *Beatificatio collect.* 58. *n.*7.

Lumina.

Collect. CCCCLVII.

Lumina quæcunque siue Lampades accendi ad sepulchra quorundam cum sanctitatis, aut martyrij fama, vel opinione defunctorum, qui neque canonizationis, neque beatificationis honore ab Apostolica Sede insigniti fuerunt, sine recognitione, atque approbatione Ordinarij, qui in iis recognoscendis Theologos, aliosque pios, ac doctos viros in cõsilium adhibeat, & ne deinceps fraus, aut error, aut aliquid nouum, atque inordinatum in re tam graui committatur, negotium instructum ad Sedem Apostol. transmittat, eiusque responsum expectet, nisi fuerint 1

rint tales, qui aut per communem Ecclesiæ consensum, vel immemorabilem temporis cursum, aut per Patrum, Virorumque Sanctorum scripta, vel longissimi temporis scientia ac tolerantia Sedis Apost. vel Ordinarij colantur. *Sacra Congreg. S. R. & Generalis Inquisitionis habita in Palatio Apost. in Vaticano coram S. D. N. Vrbano VIII. die 13. Martij 1625. in Bullario tom. 4. constit. 37. eiusdem Pont. §. 3. & 4.*

2 Lumina duo ad minus in Altari accensa esse debent dum recitatur diuinum Officium Matutinum, Horæ, & Vesperum. *Sacra Cong. Rit. in Lunen. Sarzanen. 3. Martij 1633.* quam refert Bonfadin. *in thesauro Eccles. decis. resol. 31. num. 10.*

SVMMARIVM.

1 *Capellæ magister in processionibus non cum beneficiatis, sed cum suis Cantoribus incedere debet, non obstante consuetudine contraria.*

2 *Chori magister potest cogi ab Episcopo vt eat ad circulos.*

3 *Chori magister habet munus indicendi silentium in choro.*

4 *Scholæ magister de quibus pueros instruere debeat?*

5 *Ludi litterarij magistri de quibus ab Episcopo examinandi?*

Magister.

Collect. CCCCLVIII.

1 Magister Capellæ in processionibus nō cum beneficiatis, sed cum suis cantoribus incedere debet. *Sacra Congr. Rit. in Vrbeuetana 20. Nouembris 1610.* non obstante postea allegata consuetudine contraria. *Eadem S. Cong. in dicta causa sub die 15. Ianuary 1611.* quarum meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 24. n. 67.*

2 Magister chori potest cogi ab Episcopo vt eat ad circulos. *Sacra Congr. Rit. in Saonen. 15. Martij 1614.* quam citat Aldan. *d. tit. 24. num. 69.*

3 Magister chori habet munus indicendi silentium in choro. *Sacra Congr. Rit. in Hydruntina 6. Decembris 1613.* penes Aldan. *d. tit. 24. num. 70.*

4 Magister scholæ siue ludi litterarij non solum in Grammatica, & Rhetorica adolescentes instruere debet, sed etiam in iis, quæ ad Religionem pertinent, & sic adolescentes ad Missas, diuina Officia, & prædicationes audiendas non solum hortari, sed etiam compellere potest: ea verò quæ sunt contra bonos mores, aut quæ ad impietatem inducere possunt, legere, vel docere omnino prohibetur. Leo X. constit. 6. incip. *Meretur 2. Ianuarij 1514.* apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 474.* *Barbos. Apost. Decis. Sum.*

Magistri ludi litterarij examinari possunt ab Episcopo in iis duntaxat, quæ spectant ad Fidem, doctrinam Christianam, & bonos mores, & tenentur facere professionem Fidei, iuxta Bullam Pij IV. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 4. n. 10.* 5

SVMMARIVM.

1 *Consuetudinem circa præintonationem Antiphonarum ad Vesperas non potest Magister cæremoniarum alterare.*

2 *Munus indicendi silentium in choro habet Magister cæremoniarum absente Magistro chori.*

3 *Vicarius cum consensu Capituli debet eligere magistrum cæremoniarum.*

4 *Stipendium certum donec Magistro cæremoniarum fuerit assignatum, debet de certo salario ab Episcopo & Capitulo pro medietate prouideri.*

5 *Oblationes, quæ offeruntur Cruci feria sexta in Parasceue debentur magistris cæremoniarum.*

6 *Beneficiatus si fuerit magister cæremoniarum in exercitio sui Officij, potest dimittere habitum beneficiatorum, & vti superpellicio.*

7 *Capellanus, si fuerit magister cæremoniarum, dum est in exercitio sui officij, sedere debet apud celebrantem, vel eius Assistentes.*

8 *Vicarium quando debet vocare Migister cæremoniarum.*

9 *Processionibus incedit magister cæremoniarum apud celebrantem, & eius Assistentes, & vbique discurrit.*

Magister Cæremoniarum.

Collect. CCCCLIX.

Magister cæremoniarum non potest alterare seu mutare consuetudinem circa præintonantiam Antiphonarum ad Vesperas. *Sacra Cong. Rit. in Suessan. 28. Aprilis 1607.* teste Sellio *in selectis Canon. c. 72. num. 13.* 1

Magister Cæremoniarum absente magi- 2

stro chori habet munus indicendi silentium in choro. *Sacra Cong. Rit. in Hydruntina 6. Decembris* 1613. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1 tit. 24 n. 70.*

3 Magister cæremoniarum eligendus est à Vicario cum consensu Capituli *Sacra Congr. Rit. in Tarentina cryptaliarum 3 Septembris* 1605. quam citat Sellius *d c. 72. n. 14.*

4 Magistro cæremoniarum, donec ei certum stipendium assignatum fuerit, debet de certo salario ab Episcopo, & Capitulo pro medietate prouideri. *Sacra Congr. Rit. in Tropien. 23. Martij* 1602. penes Sellium *d. cap. 72. num. 15.*

5 Magistris cæremoniarum debentur oblationes, quæ offeruntur Cruci feria sexta in Parasceue, vbi viget talis consuetudo. *Sacra Congr. Rit. in Beneuentana 29. Nouembris* 1603. apud Aldan. *d. tit. 24. n. 71.*

6 Magister cæremoniarum, qui est beneficiatus, potest dimittere habitum beneficiatorum, & vti superpilliceo in exercitio sui Officij absque incursu censurarum contra illum habitum non deferentes. *Sacra Congr. Rit. in Ianuen. 9. Decembris* 1617. cuius meminit Sellius *d. c. 72. n. 16.*

7 Magister cæremoniarũ, etiamsi sit Capellanus, quando Officium exercet, & vestibus illius Officij vestitus est, sedere debet apud celebrantem, vel eius Assistentes Pluuialibus indutos; quando vero non est in ministerio, sedere debet in choro inter præbendatos, vel Presbyteros, vel Clericos sui Ordinis, seruato ordine suæ receptionis. *Sacra Cong. Rit. in Patauina 28. Nouembris* 1609. *& 8. Maij* 1617 de quibus Aldan. *d. tit. 24. n. 72.*

8 Magister cæremoniarum non autem Sacrista debet vocare Vicarium vt hora debita si voluerit ad Ecclesiam accedat. *Sacra Congr. Rit. in Vrbinaten. 26. Nouembris* 1605. penes Sellium *d. c. 72. n. 17.*

9 Magister cæremoniarum in processionibus incedit apud celebrantem, & eius Assistentes, & vbique discurrit, quando opus est pro ordinanda processione. *Sacra Cong. Rit. in d. Patauina 30. Augusti* 1602. *& 8. Maij* 1617. referente Aldano *d. tit. 24. n. 73.*

SVMMARIVM.

1 Monasteria Monialium ingredi non debent cum Episcopo magistratus & deputati ad earum curam, nisi eos elegerit.

2 Locum Capituli & Cleri, qui in Concionibus sedere debent immediatè apud suum Episcopum, non debet occupare Magistratus.

3 Dignitatum, & Canonicorum proprias sedes in choro, seu presbyterio occupare non debent Magistratus, aut Iudices.

4 Capituli, Ecclesiæ, & Canonicorum in praiudicium nihil Magistratus debet innouare.

5 Canonicis Ecclesiæ Cathedralis in omnibus cedere debet Magistratus secularis ciuitatis quando non est de maioribus.

6 Concionator debet prius salutare Canonicos, quàm Magistratum ciuitatis quando non est de maioribus.

7 Officiales & Magistratus ciuitatis thurificandi sunt post Dignitates, & Canonicos æquis ductibus, non obstante vsu in contrarium.

8 Incensari debet Magistratus quando est de maioribus ante Canonicos, post Assistentes Episcopo,

9 Processionibus sanctissimi Sacramenti debet incedere Magistratus in loco, in quo secundùm antiquam consuetudinem consueuit incedere.

10 Tibicines ad processiones sanctissimi Sacramenti debet iuxta solitum, mittere Magistratus.

11 Episcopo accedenti ad Ecclesiam solitum obsequium praestare cogi potest Magistratus.

12 Episcopus cogere potest Magistratum ciuitatis iuxta solitum, accedere ad Ecclesiam Cathedralem in diebus solemnibus, & tempore Aduentus, & Quadragesima.

Magistratus.

Collect. CCCCLX.

Magistratus, & deputati ad curam Monialium non debent ingredi earum Monasteria cum Episcopo, nisi eos elegerit. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* teste Gauant. *in enchirid. Episcop. verbo Monialium clausura n.* 30. quem refert Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo clausura n. 33.* 1

Magistratus non debet occupare locum Capituli & Cleri, qui in concionibus sedere debent immediatè apud suum Episcopum. *Sacra Congr. Rit. in Balneoregien. 25. Ianuarij* 1602. quam refert Sellius *in select. Canon. cap. 81. num. 25.* 2

Magistratus, aut Iudices non debent proprias Dignitatum, & Canonicorum sedes, seu stalla in choro, seu presbyterio occupare, quamuis aliquando id eis permissum fuerit. *Sacra Cong. Rit. in Compostellana, 4. Februarij* 1600. *& sub die 21. Februarij* 1604. *& in Granaten. 24. Octobris* 1609. quam meminit Sellius *d. c. 61. n. 26.* 3

Magistratus nihil debet in præiudicium Capituli, Ecclesiæ, & Canonicorum innouare, 4

re, vel attentare. *Sacra Cong. Rit. in Narnien.* 16. *Iulij* 1605. penes Sellium *d.c.* 81. *n.* 27.

5 Magistratus saecularis ciuitatis quando
6 non est de maioribus, & perpetuis, debet cedere in omnibus, & per omnia Canonicis Ecclesiae Cathedralis; & Concionator debet prius Canonicos quàm Magistratum salutare. *Sacra Cong. Rit. in Tyrassonen. & in Oscen.* 3. *Octobris* 1615. de quibus Sellius *d.c.* 81. *n.* 29.

7 Magistratus & Officiales ciuitatis thurificandi sunt post Dignitates, & Canonicos aequis ductibus. *Sacra Cong. Rit. in Interamnen.* 10. *Iulij* 1600. *& in Fanen.* 1. *Septembris* 1607. *& in Narnien.* 16. *Iunij* 1617. apud Sellium *d.c.* 81. *num.* 32. non obstante vsu in contrarium per 15. annos seruato, *ead. sacra Cong. in Cephaluden.* 24 *Octobris* 1609. referente Sellio *d. cap.* 81. *num.* 33. & tam in Cathedrali quàm in aliis Ecclesiis, vbi Canonicos, & Magistratum simul conuenire contigerit. *ead. sacra Cong in Camplen.* 10. *Ianuarij* 1612. *& in dicta Narnien.* penes Sellium *d.c.* 81. *n.* 37.

8 Magistratus quando est de maioribus debet incensari ante Canonicos post Assistentes Episcopo. *Sacra Cong. Rit. in Patauina* 2. *Martij* 1602. teste Sellio *d.c.* 81. *n.* 38.

9 Magistratus in processionibus sanctissimi Sacramenti debet incedere in loco, in quo secundùm antiquam consuetudinem consueuit incedere. *Sacra Cong. Rit. in Forolinien.* 4. *Aprilis* 1605. referente Sellio *d.c.* 81. *n.* 39.

10 Magistratus debet iuxta solitum tibicines mittere ad processiones SS. Sacramenti, nec licet prohibere solitum tributum cerae Ecclesiae Canonicis, seu fabricae debitũ à consulibus artium, & massariis villarum. *Sacra Congr. Rit. in d. Narnien* 16. *Iuly* 1605. quam citat Sellius *d. cap.* 81. *n.* 40.

11 Magistratus ciuitatis cogi potest solitum obsequium Episcopo accedẽti ad Ecclesiam
12 praestare, & iuxta solitum accedere ad Ecclesiam Cathedralem in diebus solemnibus, & tempore Aduentus, & Quadragesimae. *Sacra Congr. Rit. in d. Narnien.* 16. *Iuly* 1605. *& in d. Fanen.* 1. *Septembris* 1607. *& in ciuitatis Castelli* 29. *Nouembris* 1618. quarum meminit Sellius *d. cap.* 81. *n.* 41.

Maleficium, Vide in verbo *Sortilegium collect.* 677.

Mandatarij Vicarij Vrbis, vide in verbo *Vicarius Papa collect.* 711.

Manna S. Nicolai.

Collect. CCCCLXI.

1 Manna S. Nicolai non est deferendum ad infirmos cum cotta & luminaribus. *Sacra Congr. Rit. in Baren.* 28. *Ianuarij* 1606. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 152. Et de illo agit Carol. Matanta *tom.* 2. *resp.* 39.

Mansionarius.

Collect. CCCCLXII.

Mansionarij debent praecedere Capellanis, & habitum distinctum ab eis deferre tam aestate quam hyeme. *Sacra Congr. Rit. in Ferrarien.* 25. *Iunij* 1607. teste Sellio *in selectis Canonic c.* 72. *n.* 16. 1

Mansionarius nouiter prouisus per resignationem non debet habere locum resignantis, sed vltimum locum. *Sacra Cong. Rit. in Ferrarien.* 10. *Ianuarij* 1609. penes Sellium *d. cap.* 72. *n.* 17. 2

S. Margarita.

Collect. CCCCLXIII.

Sanctae Margaritae mart. Officium pro Monialibus monasterij Donae Reginae Neapol. conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 16. *May* 1601. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis num.* 175. 1

B. Margarita de Cortona per 300. adhuc annos miraculis effulsit, & eius corpus integrum efflat suauissimum odorem, Officium pro die 22. Februarij conceditur Ecclesiae S. Margaritae dictae ciuitatis. *Vrbanus VIII. const.* 8. *incip. Caelestis, Idib. Decembris* 1623. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 21. 2

B. Maria Magdalena de Pazzis Florentinae beatificatio, vide in *verbo Beatificatio collect.* 58. *num.* 11.

B. Mariae Tiphernaten. Festum vide in verbo *Festum collect.* 356. *n.* 18.

Martyrologium.

Collect. CCCCLXIV.

Martyrologium de nouo imprimi posse cum additione Sanctorum canonizatorum, non verò beatificatorum concessit *Sacra Congr. Rit. sub die* 30. *Iulij* 1616. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 3. 1

Matrimoniales causae, vide in verbo *Causa, collect.*

collect.139.numero 7.cum sequentibus.

Matrimoniales denunciationes, vide in verbo *Denunciationes matrimoniales collect.*247.

SVMMARIVM.

1 *Matrimonij signum, causa, & bonum.*
2 *Græcis prohibetur matrimonia contrahere in quarto gradu.*
3 *Ordinarij locorum permittere non debent vt inter coniuges Græcos matrimonia dirimantur, seu diuortia fiant.*
4 *Eunuchi & spadones vtroque testiculo matrimonium contrahere non possunt.*
5 *Doctrinam Christianam non addiscentes matrimonium contrahere prohiberi non debent.*
6 *Episcopi de licentia validè matrimonium coram Parocho alieno contrahitur.*
7 *Matrimonium coram Parocho promoto infra annum validè celebrari potest.*
8 *Excommunicatus Parochus validè matrimonio assistit.*
9 *Recreationis causa locum aliquem adeuntes non possunt coram talis loci Parocho matrimonium validè contrahere.*
10 *Prætor, iudex, seu medicus temporalis potest coram Parocho loci vbi sic degit matrimonium contrahere.*
11 *Parochus etiam non Sacerdos validè Matrimonio assistit.*
12 *Matrimonium mentito nomine, vel cognomine adhuc prima vxore viuente cum alia contrahens, quas pœnas incurrat.*
13 *Licentiam à Parocho proprio obtinens ad aliquem matrimonio coniungendum, sed de illa notitiam non habens, sicut & vnus ex contrahentibus, inualidè assistit.*
14 *Collationem Parochiæ nullam habens ob nullitatem concursus validè matrimonio assistit.*
15 *Licentiam habens à Parocho ad assistendum certo matrimonio, si ipsa non esset vera, matrimonium contractum est inualidum.*
16 *Ordinarius debet irritum declarare non irritare matrimonium coram alieno Sacerdote absque Parochi licentia contractum.*
17 *Matrimonium contractum in Parochia habitationis vxoris coram Parocho viri, & è conuerso, validum est.*
18 *Matrimonium iuuenis cum meretrice, qui è suo loco ad alium peruenerunt, & in eo aliquantulum permorati erant, an coram Parocho secundi loci illud validè contrahere potuerint, ostenditur.*
19 *Matrimonium contractum coram Parocho oppidi, ad quod à ciuitate in qua habitabat mulier, iussu Principis secularis ad scandala submouenda translata fuit, an sit validum, ostenditur.*
20 *Matrimonium nullum ex publica causa, noua indiget præsentia Parochi ad illud conualidandum.*
21 *Conditio*, si mulier est legitima, *in matrimonio contracto apposita, si subsequuta copula constiterit mulierem esse illegitimam, matrimonium non est validum.*
22 *Conditio*, si id saluo honore meo fieri potest, & si fratribus meis placuerit, *in matrimonio apposita, illud erit validum si non expectato conditionis euentu subsequuta fuerit copula cum affectu maritali.*
23 *Proprius Parochus esse intelligitur in cuius parochia contrahentes alienigenæ, qui tamen sunt cogniti, habitant tempore, quo matrimonium contrahitur.*
24 *Matrimonium celebratum extra locum propria habitationis causa euitandi impedimenta, & in loco vbi non erat publicatum Concilium absque illius solemnitate, est validum.*
25 *Transferentes se ad locum, in quo Concilium non est promulgatum, sub animo ibi contrahendi sine Parocho & testibus, inualidè contrahunt.*
26 *Aduentus tempore vt possit celebrari matrimonium inter Christianos in terris infidelium, ex causa conceditur.*
27 *Matrimonia contracta absque obseruatione formæ à Concilio præscripta valida sunt, vbi eius decretum* cap. 1. sess. 24. de reform. *non est publicatum.*
28 *Clandestinè contractum matrimonium inter puberem & impuberem in sponsalia de futuro resoluuntur.*
29 *Ratum & consummatum quod dicatur matrimonium?*
30 *Iesuitæ si ingrediantur suam congregationem post matrimonium ratum, per talem ingressum illud non dissoluitur.*
31 *Matrimonium absque dispensatione Apost. contrahi potest in casu proposito.*
32 *Metus mortis à morte illatus filiæ vt matrimonium contraheret, facit illud inualidum etiamsi post obitum matris post septennium cum viro permanserit, & filios susceperit.*
33 *Episcopus non potest inualidare matrimonia per sua decreta Synodalia.*
34 *Parochi possunt ritè & legitimè matrimonia celebrare absque Episcopi licentia nisi Episcopus ex legitima causa aliter præscripserit.*

Matrimonium.

Matrimonium.

Collect. CCCCLXV.

1 MAtrimonium est signum coniunctionis Ecclesiæ & Christi, illius causa efficiens est consensus mutuus per verba de præsenti expressus : eius bonum triplex, primum proles suscipienda & educanda ad cultum Dei, secundum fides, quam vnus coniugum alteri seruare debet, tertium indiuisibilitas matrimonij, quia eius vinculum perpetuum est. *Eugenius IV. constit.* 19. incip. *Exultate* 10. *Kalend. Decembris* 1439. apud Laert Cherub. *in Bullario tom.1.pag.*286. aliàs *pag.*270. in nouiss. impress.

2 Matrimonia in quarto gradu contrahere Græcis prohibuit *Innocentius IV. constit.* 14. incip. *Sub Catholicæ* 2. *Non. Martij* 1253. apud Laert. Cherub. *d.tom.1.pag.*76. aliàs *pag.*104. in nouiss. impress.

3 Matrimonia inter coniuges Græcos dirimi, seu diuortia fieri locorum Ordinarij permittere non debent. *Clemens VIII. constit.* 34. incip. *Sanctißimus* 31. *Augusti* 1595. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*3. *pag.*47. aliàs *pag.*35. in nouiss. impress.

4 Matrimonium eunuchos & spadones vtroque testiculo contrahere posse vetuit Sixtus V. Vide suprà in verbo *Eunuchus collect.* 337.

5 Matrimonium non debet prohiberi illis, qui doctrinam Christianam nesciunt, sed ad id comminatoriis monitionibus sunt cogendi *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Gallipolen.* 9. *Martij* 1588. cuius memini *de officio, & potest. Parochi p.*2. *cap.*21. *n.*3.

6 Matrimonium contractum coram Parocho alieno de licentia Episcopi validum est, quamuis Episcopus intentionem haberet tale matrimonium non alij quàm proprio Parocho committendi. *Sacra Cong. Conc. in Salen.* quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 8. *n.*73.

7 Matrimonium coram Parocho non promoto infra annum validè celebrari potest. *Sacra Congr. Conc. sub die* 12. *Martij* 1593. de qua *d. tract. de officio, & potest. Parochi*, *cap.*21. *num.*55.

8 Matrimonium contractum coram Parocho excommunicato valet, quia ille in huiusmodi casu præstat solùm præsentiam ad effectum tollendi clandestinitatem. *Sacra Congr. Conc. sub die* 3. *Martij* 1594. quam citat Sellius *d.c.*8. *n.*74.

9 Matrimonium contractum coram Parocho illius loci vbi contrahentes reperiuntur, non animo ibi domicilium constituendi, sed recreationis causa non valet. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol Garc. *de benef. p.*5. *c.*7. *n.*11. *ad* 4 quem refero *d.c.*21. *n.*37.

Matrimonium contractum coram Parocho illius loci vbi contrahens moratur tanquam prætor, iudex, seu medicus temporalis, validum est. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d.p.*5. *c.*7. *n.*11. *ad* 5. quem refero *d. c.*21. *num.*38. 10

Matrimonium contractum coram Parocho, qui non sit Sacerdos, valet. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garcia *de benefic. p.* 9. *c.*2. *num* 295. 11

Matrimonium mentito nomine, vel cognomine adhuc prima vxore viuente cum alia contrahens vltra pœnas, quibus ipse ordinariè puniri solet, damnari debet ad triremes in perpetuum, quòd si inhabilis repertus fuerit, publicè fustigetur, & damnetur ad carceres in perpetuum : si verò pro qualitate & enormitate delicti grauiores pœnas meruerit, etiam Curiæ seculari arbitrio Sacræ Congregationis S. R. E. Cardinalium in vniuersa Rep. Christiana contra hæreticam prauitatem generalium Inquisitorum puniendi traduntur. *Vrbanus VIII. constit.* 37. *alias* 147. incip. *Magnum in Christo* 20. *Iunij* 1637. apud Angel. Mariam Cherub. *in appendice Bullarij tom.*4. *pag.*60. 12

Matrimonium contractum coram Sacerdote extraneo, qui habet licentiam à proprio Parocho vnius ex contrahentibus; & ignorat se illam habere, prout ignorat vnus ex contrahentibus, est inualidum. *Sacra Congr. Conc. sub die* 5. *Decembris* 1626. *& sub die* 15. *Aprilis* 1628. penes Sellium *in selectis Canon. c.*22. *n.*15. quem refero *in collect. ad Trid. sess.*24. *de reform. matrim. c.*1. *n.*118. *& de officio, & potestate Episcopi p.*2 *alleg.* 32. *n.* 130. 13

Matrimonium celebratum coram Parocho, qui habet suam collationem nullam ob nullitatem concursus propter defectum examinatorum Synodalium, est validum. *Sacra Cong. Conc. in Ceneten* 31. *Iulij* 1627. quem refero *de officio, & potest. Parochi c.*12. *n.* 51. 14

Matrimonium contractum coram Sacerdote, cui asserebat vnus ex contrahentibus se habuisse licentiam à Parocho, vt ipsemet matrimonium contraheret cum F. coram ipso, si re vera nõ esset vera huiusmodi licentia, non valet. *Sacra Cong. Conc.* 7. *Septembris* 1626. quam citat Sellius *d. c.*22. *n.*15. 15

Matrimonium si contractum sit coram Sacerdote alieno absque Parochi, vel Ordinarij licentia, debet Ordinarius irritum declarare, non irritare; quia cum Concilium irritum fecerit, non est vlterius irritandum, sed opus est sola declaratione quod irritum sit. 16

sit. *Sacra Cong. Conc.* referente Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 4. n. 2.*

17 Matrimonium contractum in Parochia habitationis vxoris coram Parocho viri & è conuerso, validum est. *Sacra Congr. Conc.* recedens à priori contraria decisione penes metipsum *de officio, & potest. Parochi cap. 21. num. 45.*

18 Matrimonium cuiusdam iuuenis cum meretrice contractum, qui dubitauerat illud in propria ciuitate contrahere, adhibendo Concilij Trident. solemnitates, eo quod iuuenis parentes ei impedimento de facili futuri erant, & propterea Romam venerunt, & coram testibus, & Parocho in Parochia, in qua aliquantulum permorati erant, matrimonium contraxerunt per verba de præsenti, fuit validum iudicatum. *Sacra Congr. Conc. in Senen. 17. May* 1600. cuius memini *d. cap. 21. num. 40.*

19 Matrimonium contractum post quartum habitationis mensem à muliere coram Parocho oppidi, ad quod à ciuitate in qua habitabat, ad scandala submouenda iussu Principis secularis translata fuerat, sub præcepto illic non discedendi, donec aliud statutum non esset, est validum. *Sacra Congr. Conc sub die 26. Iuny* 1621. quam refert Sellius *d. c. 22. n. 15.* per doctrinam Deciani *in tract. crimin. lib. 4. cap. 16. n. 16.* Feder. de Senis ac aliorum, quos citat Sanch. *de Matrim. lib. 3. disp. 23. quæst. 1. &* 3.

20 Matrimonium nullum ex publica causa noua indiget præsentiá Parochi ad illud conualidandum, & non valet dicere fuisse ratificatum per copulam subsequutam, & dicitur notorium ac reputatur publica causa, si constet ex libro baptizatorum aliquem ex contrahentibus tempore matrimonij non esse legitimæ ætatis. *Sacra Cong. Conc. in Balneoregien.* 8. *Iuny* 1619 de qua attestatur Sellius *d. cap. 22. num.* 16.

21 Matrimonium coram Parocho & testibus contractum hac conditione. *Si mulier est legitima*, subsequuta copula non est validum, si postea constiterit mulierem esse illigitimam. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1620. attestante Sellio *d. c. 22. num. 17.*

22 Matrimonium contractum sub conditione apposita per virum, *Si id saluo honore meo fieri potest, & si fratribus meis placuerit*, & non expectato conditionis euentu subsequuta fuerit copula cum affectu maritali, est validum, quia re vera gratia non confertur sub conditione, sed completa voluntate actus. *Sacra Congr. Conc. sub die 13. Augusti* 1622. teste Sellio *d. c. 22. n* 18.

23 Matrimonium quando contrahitur inter duos alienigenas, & à paruo tempore in Parochia habitantes, qui tamen sunt cogniti, quod non sunt de comprehensis inter vagabundos, proprius eorum Parochus esse intelligitur, in cuius Parochia contrahentes habitant tempore, quo matrimonium contrahitur. *Sacra Congr. Conc. sub die 21. Maij* 1602. de qua Sellius *d. cap. 22. n. 30.*

Matrimonium celebratum extra locum propriæ habitationis, & in loco vbi non erat publicatum Concilium absque illius solemnitatibus, validum est si recessus à loco habitationis fuit factus ad euitanda impedimenta, puta inimicitias, & obstacula parentum. *Sacra Congr. Concil. 7. February* 1602. vt per Aldan *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 72. num.* 12. 24

Matrimonium non est legitimum si contrahatur inter se transferentes ad locum inquo Concilium non est promulgatum sub animo sine Parocho, & testibus contrahendi. *Sacra Congr. Conc. in Colonien. 5. Septembris* 1626. *& in Antuerpien. 9. Decem.* 1628. quarum memini *de officio, & potest. Parochi cap. 23. num.* 93. 25

Matrimonium vt possit celebrari tempore Aduentus inter Christianos in tertis infidelium ex causa conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Pedana 28. Aprilis* 1607. penes Aldan. *d. tit. 72. num.* 13. 26

Matrimonia contracta absque obseruatione formæ à Concilio præscriptæ valida sunt, vbi decreta *Concilij cap. 1. sess. 24. de reform. matrim.* non est publicatum *Sacra Cong. Conc. in Carpentoratæn. 17. Iuny.* 1617. *& in Bossanen. 14. Aprilis* 1611. de quibus Aldan. *d. tit. 72. num.* 14. 27

Matrimonium contractum clandestinè inter puberem, & impuberem in sponsalia de futuro resoluuntur per *cap. vnic. §. 1. de desponsi. impub. lib. 6. Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p. 11. c. 8. n. 23.* 28

Matrimonium reputatur ratum, & non consummatum ad effectum vt vnus ex contrahentibus, alio contradicente possit ingredi Religionem, si post illum contractum coram Parocho, & testibus, copula non intercesserit, quamuis prius non semel etiam cum promissione de contrahendo fuissent fornicati. *Sacra Cong. Conc. sub die 18. Nouembris.* 1618. quam citat Aldan *d. tit. 72. num.* 15. 29

Matrimonium ratum non consummatum licet per ingressum Religionis dissoluatur, tamen fallit quoad Iesuitas, qui si ingrediatur Congregationem post dictum matrimonium, quia post longum tempus emittunt professionem, non dissoluitur ne vnus diu expectare cogatur. *Sacra Congr. Conc. sub die 26. Aprilis* 1621. quam adducit Aldan. *d. tit. 72. n. 16.* 30

Matrimo-

31 Matrimonium contrahi potest absque dispensatione in hoc casu. Ioannes Baptista erat coniunctus in secundo & tertio consanguinitatis gradu cum quondam Lacteria prima vxore Polimínij, qui Políminius prima vxore Lacteria mortua secundam duxit Bastianam, quæ mortuo Políminio potest nubere dicto Ioanni. *Sacra Congr. Conc. in Ferensil.* 13. *May* 1628. apud Aldan. *d. tit.* 72. *num.* 17.

32 Matrimonium contractum à filia propter metum mortis à matre illatum est inualidum, etiamsi per obitum matris per septennium cum viro permanserit, & filios susceperit. *Sacra Congreg. Conc. in Romana* 15. *Septembris* 1629. per Seraphin. *decis.* 900. & Gregorium X V. *decis.* 395.

33 Matrimonia inualidare non potest Episcopus per sua decreta Synodalia, quæ clandestinè sine Parocho, & testibus contracta essent, si ibi non esset publicatum Concilium Tridentinum, itavt matrimonia post huiusmodi decretorum publicationem aliter contracta, si nullum aliud obstet legitimum impedimentum, valida ac firma siuti ideoque coniuges, qui aliàs inter se validè matrimonia contraxerunt, illisque postea per Episcopum tanquam contra formam sui decreti nullis declaratis separati fuerunt, ac insimul habitare desierunt, omnino cogendi sunt vt in dictis matrimoniis contractis permaneant, atque vnà simul tanquam veri coniuges cohabitent: ij verò, qui primis matrimoniis aliàs valide & publice contractis, & consummatis, ab Episcopo vigore dictorum decretorum nullis declaratis secundo contraxerunt, similiter ad priora redire, ac in illis permanere cogendi sunt, vt huiusmodi secunda matrimonia post publicationem, & consummationem priorum contracta nullo modo etiam prætextu cuiusuis gratiæ, & imminentis scādali tolerari possunt, aut debent. *S. Congr. Conc. Rusiæ* 18. *Nouembris &* 2. *Decembr.* 1628. de quibus mentionem facit Aldan. *d. tit.* 72. *num.* 20.

34 Matrimonia rite & legitimè celebrare possunt Parochi absque Episcopi licentia nisi Episcopus ex legitima causa aliter præscripserit. *S. Congr. Conc. in Turritana* 12. *Martij* 1633 cuius memini de officio, *& potest. Parochi cap.* 21. *num.* 29. *in fine.*

SVMMARIVM.

1 *Horæ Matutinæ recitandæ sunt nocturno tempore si adsit consuetudo.*

2 *Senes, & alij legitimè impediti si horis Matutinis de nocte interesse non possunt, lucrantur distributiones quotidianas.*

3 *Matutinum, quod secundum regulam Ordinis recitari debet media nocte, quod ex causa possit hora octaua noctis recitari conceditur.*

4 *Matutinum, quod recitabatur media nocte vt possit recitari hora prima noctis conceditur ob aeris intemperiem.*

5 *Matutinum quod media nocte à Clero Cathedralis recitari consueuerat, vt in futurum albescente die cantari possit ex causis conceditur.*

6 *Matutinum, quod recitari solebat à Canonicis vna hora post ortum solis, non est ante ortum solis inchoandum.*

7 *Defunctorum matutinum in festo omnium. Sanctorum ad Vesperam non recitandum.*

Matutinum.

COLLECT. CCCCLXVI.

Matutinum sine Matutinæ Horæ recitandæ sunt nocturno tempore si adsit 1
consuetudo. Senes verò & alij legitimè impediti si interesse non possint, lucrantur di- 2
stributiones quotidianas. *Sacra Congr. Rit. in Mazarien.* 20. *Decembr.* 1601. quam citat Sellius *in selectis Canon. cap.* 29. *num.* 71.

Matutinum quod secundū regulam Or- 3
dinis recitari debet media nocte, vt ex causa recitari possit hora octaua noctis, cōceditur. Sacra Congr. Rit. in causa ciuitatis Angelorum, siue in Thaxcalan. in Indiis occidentalibus 12. Nouembris 1605. teste Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regular. verbo Matutinum num. 1.

Matutinū quod recitabatur Media nocte 4
vt possit recitari hora prima noctis ob aëris intemperiem, & aduersam valetudinem Monialium, conceditur Monialibus sanctæ Catharinæ Senensis. *Sacra Congr. Rit. in Thaxcalan. in Indiis Occidentalibus* 20. *Iuny* 1609. penes Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Matutinum num.* 2.

Matutinum quod media nocte à Clero 5
Cathedralis Ecclesiæ recitari consueuerat, vt in futurum albescente die cantari possit, ex causis narratis fuit concessum. *Sacra Congr. Rit. in Oscen.* 21. *Iulij* 1607. quam refert Sellius *d. cap.* 29. *n.* 73.

Matutinum quod recitari solebat à Cano- 6
nicis vna hora post ortum solis, non est ante ortum solis inchoandum. *Sacra Congr. Rit. in Asculana* 16. *Septembr.* 1606. attestante Sellio *d. cap.* 29. *num.* 74.

Matutinum defunctorum in festo omniū 7
Sanctorum ad Vesperam recitandum non est sed

sed ipsamet die Commemorationis omnium fidelium Defunctorum post laudes diei recitari debet. *Sacra Congr. Rit. sub die 1. Septembris* 1607. cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap.10. n.29.*

De Matutino Gauant. *in rubricas Breuiarij sect.4. cap.1.*

S. Mauri festum. Vide in verbo *festum collect.* 356. *n.22.*

SVMMARIVM.

1 *Infirmos ad Confessionem suorum peccatorum medici ad eos curandos vocati hortari debent.*
2 *Infirmos non confessos post tertiam diem medici visitare prohibentur.*
3 *Infames perpetuò sunt, & gradu medicinæ omnino priuantur medici non seruantes Constitutionem Innocentij III.*
4 *Iudæi, vel infideles medici non possunt curare Christianos infirmos.*
5 *S. Medici corpus pro tali habendum, quod inuentum fuit in terra Otriculi.*

Medicus.

Collect. CCCCLXVII.

1 MEdicus ad infirmum curandum vocatus, eum ad Confessionem suorum
2 peccatorum hortari debet. Et illi prohibetur infirmos non confessos post tertiam diem
3 visitare. Qui si non seruauerit in visitatione infirmorum ad lectos iacentium Constitutionem Innocentij III. de qua in cap. Cum infirmitas, de pœnit. & remiss. vltra pœnas in ea contentas, fit perpetuò infamis, & gradu medicinæ omnino priuatur. *Pius V. constit.* 3. incip. *Super gregem Dominicum* 8. *Martij* 1566. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.2. pag.* 178. aliàs *pag.* 134. in nouiss. impress. de cuius materia agunt Scortia *in selectas summorum Pont. Constit. epit.*88. Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de medicis*, Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg* 91.

4 Medici Iudæi vel infideles prohibentur curare Christianos infirmos. *Paulus IV. constit.3.* incip. *Cum nimis pridie Id. Iuly* 1555. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.1. pag.*720. aliàs *pag.*549. *Gregorius XIII. constit.*68. incip. *Alias* 30. *Martij* 1581. apud Laert. Cherub. *tom.2. pag.*449 aliàs *pag.*338. in nouiss. impress. Scortia *in selectas Constit. epit.*131.

5 *S. Medici* mart. corpus in terra Orrieuli pro tali haberi, & venerati debere atque ad Ecclesiam Cathedralem transferri posse censuit, & concessit *Sacra Congr. Rit. in Narnien. Otriculi* 6. & 16. *Iulij* 1612. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.1. tit.* 18. *de Sanctis n.*176.

Memorialia in S. Congregatione Rituum recipienda, Vide verbo *Congregatio sacrorum Rituum collect.*212. *n.9.*

SVMMARIVM.

1 *Episcopis subsunt Mendicantes in concernentibus administrationem Sacramentorum.*
2 *Sacerdotes seculares prohibere non possunt Mendicantes celebrare in eorum Ecclesiis.*
3 *Ordines recipere volentes Mendicantes ab Episcopis examinandi sunt.*
4 *Nuptias benedicere non possunt absque Parochorum licentia.*
5 *Exemptionibus, priuilegiis, & indultis quibus gaudeant Mendicantes? remissiuè.*
6 *Sacrum ante lucem hodie facere non possunt Mendicantes.*
7 *Eleemosynarum à quæstuatione prohiberi non debent Mendicantes.*
8 *Eleemosynas ne quærant Mendicantes in diœcesibus vbi habent Conuentus nequaquam ab Episcopis prohiberi possunt.*
9 *Ordinario licentiam ostendere tenentur Mendicantes à suis Superioribus datam ad quærendas eleemosynas.*
10 *Processionibus publicis & generalibus interesse compelli possunt Mendicantes ab Episcopo.*
11 *Præcedentiam Monachis tribuere debent Mendicantes semper, & vbique.*
12 *Seminario contribuere debent Mendicantes ex redditibus beneficiorum monasteriis annexorum.*
13 *Portio debita seminario ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegiis gaudent.*
14 *Absoluere à casibus Episcopo reseruatis non possunt Mendicãtes vigore Maris magni.*
15 *Transitus ex Ordine Mendicantium datur solummodo ad Carthusianos.*
16 *Fratres sanctissimæ Trinitatis qualiter possint se trãsferre ad Ordines Mendicãtes.*
17 *Religiosi verè Mendicantes qui sint, referuntur.*
18 *Canonici Regulares qui de priuilegiis Mendicantium participent? referuntur.*
19 *Monachi qui de priuilegiis participent Mendicantium, referuntur.*
20 *Fratres Religiosi qui de priuilegiis Mendicantium participent, referuntur*

21 Cle

21 *Clerici Regulares, qui de priuilegiis Mendicantium participent, etiam referuntur.*

Mendicantes Religiosi.

Collect. CCCCLXVIII.

1 Mendicantes Religiosi in concernentibus administrationem Sacramento-
2 rum Episcopis subsunt; non possunt prohi-
3 bere Sacerdotes seculares in eorum Ecclesiis
celebrare: ad Ordines promouendi ab Epi-
4 scopis examinandi sunt; non possunt nuptias benedicere absque consensu Parochorum, excommunicatos ad Religionem recipere prohibentur. *Leo X. constit.* 22. incip. *Dum intra* 14. *Kalend. Ianuarij* 1516. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag* 509. aliàs *pag.* 451. in nouiss. impress.

5 Mendicantes Religiosi quibus gaudeant exemptionibus, statuit *Pius V. constit.* 11 incip. *Dum ad vberes* 29. *Iulij* 1566. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 191. aliàs *pag.* 144. in nouiss. impress. Et quibus priuilegiis & indultis, idem *Pius V. constit.* 41. incip. *Etsi Mendicantium* 11. *Kalend. Iunij* 1567. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 228. aliàs *pag.* 172. quarum meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Mendicantes numer.* 45. & 46.

6 Mendicantes non possunt hodie vti priuilegiis faciendi Sacrum ante lucem, quibus ante Concilium Trid. vtebantur. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. in addit. p.* 3. *cap* 2. *n.* 520. Ioan. Maria Nouat. *d. verbo Mendicantes n.* 44.

7 Mendicantes nullatenus à quæstuatione, quæ de licentia suorum Superiorum fit, & in dies fieri contingit, prohiberi debent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* penes Ioan. Mariam Nouar. *d. verbo Mendicantes n.* 36.

8 Mendicantium Ordinum Fratres nequaquam possunt ab Episcopis prohiberi quominus per se ipsos in diœcesibus, vbi habent Conuentus, eleemosynam quærant, sed tantũ si extra loca vbi monasteria existant, quæritare voluerint, tenentur suorum Superiorum licentiam Ordinario ostendere. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1621. de qua Ioan. Maria Nouat. *d. verbo Mendicantes n.* 35.

9 Mendicantes tenentur ostendere Ordinario licentiam quærendi eleemosynas à suis Superioribus sibi datam. *Sacra Cong. Conc.* de qua Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *numer.* 47.

10 Mendicantes non possunt ab Episcopo compelli vt accedant ad publicas, & generales processiones. *Sacra Congr. Rit. in Chilen. in Indiis occident.* 15. *Maij* 1616. cuius meminit Ioann. Maria Nouar. *d. ver. Mendicantes numer.* 42.

Mendicantes semper & vbique tribuere debent præcedentiam Monachis. *Sacra Cong. Rit. in Monopolitana* 23. *Martij* 1619. quam citat Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Mendicantes, num.* 41. 11

Mendicantes Fratres ex redditibus beneficiorum monasteriis annexorum seminario contribuere debent, nec obest quod prætendant se exemptos, quia videlicet in illis lectiones grammaticæ, & Conscientiæ casuum pro audiendis Confessionibus quotidie habeantur, quia non sunt ob id exempta, sed tantum eius impensæ habendam esse rationem, quæ ante Concilium fieri solebat pro salariis horum lectorum, & ea tanquam æs alienum detrahenda, tenetur tamen ex reliquo ad contributionem seminario ad ratam. *Sacra Congr. Conc.* attestante Sellio *in selectis Canon. cap.* 10. *n.* 19. quem refero *in collect. ad Trident. sess.* 23. *de reform. capit.* 18. *num.* 28. 12

Et portio debita seminario ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegiis gaudent. *Eadem Sacra Congr. sub die* 21. *Iuly* 1629. apud Ioan. Mariam Nouar *d. verbo Mendicantes n.* 43. 13

Mendicantes vigore Maris magni non possunt absoluere à casibus Episcopo reseruatis. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *n.* 268 Ioann. Maria Nouar *d. verbo Mendicantes n* 45. 14

Mendicantium Ordinum Regulares non possunt transire ad alium Ordinem præterquam ad Carthusianos, inter quos postquam Mendicantes huiusmodi iuxta constitutionem Clementis VIII. voce actiua & passiua careant, atque ad quæuis officia, aut ministeria, ac gradus istius Religionis perpetuò inhabiles existant. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. de mense Martij* 1596. cuius memini *de iure eccles. vniu. lib.* 1. *cap.* 42. *n.* 53. 15

Mendicantium ad Ordines non possunt Fratres Sanctissimæ Trinitatis se transferre nisi petita à Superioribus licentia cognitaque & approbata prius ab hac sacra Congr. transitus causa, atque inuentis in Religione, ad quam transire intendunt, beneuolis receptoribus, necnon seruata, vbi opus fuerit, felicis record. Sixti *Papa V.* constitutione. *Sacra Congr. Episc. & Regul. die* 15. *Martij* 1616. penes Ioann. Mariam Nouar. *d. verbo translatio n.* 12. met ipsum *d. lib.* 1. *cap.* 41. *n.* 54. 16

Mendicantes Religiosi principaliores quatuor sunt. Prædicatores, Minores, Eremitæ 17

Sancti Augustini, & Carmelitani vltra quos alij verè Mendicantes dicuntur, videlicet Serui B.Mariæ. *Pius V.constit.*44.incip. *Romanus Pont.*1.*Octobris* 1568. apud Laert.Cherub. *in Bullario tom.*2.*pag.*241.

Minimi sancti Francisci de Paula. Idem *Pius V.constit.*49. incip. *Apostolicæ Sedis* 9.*Nouembris* 1567. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.*245.

Iesuati Congregationis S. Hieronymi, idem *Pius V. constit. sua* incip. *Romanus* 19. *Nouembris* 1567.apud Laert. Cherub.*d. tom.*2. *pag.*245.

Iesuiti, Patres scilicet Societatis Iesu,idem Pius *V.constit.*131.incip. *dum indefensæ* 7. *Iuly* 1571. apud Laert.Cherub. *d.tom.* 2. *pag.* 344.

Carmelitæ discalceati. *Clemens VIII.constit.*101. incip. *Romanum Pont. decet* 20 *Augusti* 1603.apud Laert.Cherub. *tom.* 3. *pag.*147. & omnium meminit Zerol. *in praxi Episcop. part.*2 *verbo Mendicantes*, §.1.

18 Mendicantium de priuilegiis participant.

Canonici Regulares Lateranenses, & sanctæ Crucis Conimbricensis. *Pius V. constit.*41.incip. *Superna dispositionis arbitrio* 17. *Kalend.Septembris* 1567. apud Laert.Cherub. *tom.*2.*pag.*228.

Canonici Regulares sancti Saluatoris Bononiensis, *Iulius II.constit.*30 incip.*inter cæteros* 4 *Non.Aprilis* 1512 apud Laert. Cherub. *tom.*1.*pag.*450.

Canonici Regulares S. Georgij in Alega. *Pius V. constit.* 92. incip. *Ex incumbenti nobis* 3. *Id. Nouembris* 1569. apud Laert. Cherub. *d. tom.*2.*pag.*294.

19 Mendicantium de priuilegiis participant plures Monachi.

Cassinenses.*Iulius II. constit.*1.apud Laert. Cherub.*in Bullario tom.*1.*pag.*402. Vallis-vmbrosæ.*Pius V.in d. constit.*41.incip. *Ex superna dispositionis arbitrio* apud Laert. Cherub *tom.* 2.*pag.*228.

Camaldulenses. *Gregorius XIV.constit.*18. incip. *Ex iniuncto nobis* 24. *Septembris* 1591. apud Laert.Cherub.*tom.*2.*pag.*228.

Cistercienses Congregationis sancti Bernardi in Italia Regularis obseruantiæ. *Gregorius XIV.constit.*16. incip.*Romanus Pont.*28. *Iulij* 1592. apud Laert. Cherub. *d. tom.*2. *pag.* 704.

Cistercienses reformati Congregationis B.Mariæ Fuliensis. *Sixtus V.constit.*70. incip. *Super specula*, *Idib. Nouembris* 1587. apud Laert. Cherubin. *d.tom.* 2.*pag.* 600. *Paulus V. constit.* 23. *alias* 18. incip. *Diuina disponente clementia* 5. *Idib. Iuly* 1606. & in alia incip. *In supereminentis* 21. *Nouembris* 1607. apud Laert. Cherub.*tom.*3.*pag.*104.

Cælestini. *Vrbanus VIII. constit.* 24. incip. *Sacrosancti decimo quarto Augusti* 1624.

Siluestrini. *Paulus V. constit.*8.incip. *Religiosorum sub die* 23.*Nouembris* 1616. apud Laert. Cherub.*d.tom.*3.

Montis Virginis. *Paulus V.constit.sua*, incip.*Pastoralis* 19.*May* 1611. apud Laert. Cherub.*tom.*3.*pag.*315.

Sancti Basilij. *Gregorius XIII. constit.* 58. incip.*Benedictus Kalend.Nouembris* 1579.apud Laert.Cherub.*d.tom.*2.*pag.*433.

Carthusiani.*Gregorius XV.constit.*42.incip. *Ad vberes* 3. *Februarij* 1623.

Mendicantium de priuilegiis participant plures Fratres. 20

S. Spiritus in Saxia. *Sixtus V. constit. sua* incip.*Exigit* 13.*Augusti* 1586.apud Laert.Cherubin. *d. tom.* 2.

S. Hieronymi Hispaniarum. *Pius V. const.* 41.incip. *Superna dispositionis arbitrio* 17. *Kalend. Septembris* 1567. apud Laert. Cherubin. *tom.*2. *pag.* 228.

S. Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis. *Pius V. constit.* 125. incip. *Religionis* 30. *Marty* 1571.apod Laert.Cherub.*tom.*2.*pag.*357.

S. Hieronymi de Fesulis. Pius V. d. const. 41. incip. Supernæ.

Cruciferi. *Gregorius XIV. constit.*13. incip. *Romanus Pontifex* 12. *Iuly* 1591. apud Laert. Cherub. *tom.*2.*pag.* 704.

Sanctissimæ Trinitatis discalceati. *Paulus V.constit.* 60. incip. *Ecclesiæ Catholicæ* 15. *Decemb.*1609.apud Laert.Cherub.*to.*3.*pag.*248.

Militiæ Iesu Christi reformati in Portugalia. *Pius V. d. constit.* 41. incip. *Superna*.

Mendicantium de priuilegiis participant plures Clerici Regulares. 21

Theatini. *Clemens VII. const.* 38. §.12. incip.*Dudum pro parte* 7.*Maij* 1533. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1.*pag.* 605.

Somaschini. *Paulus V. constit.*37. §.1. incip. *Ex quo diuina Maiestas* 9.*Nouembris* 1607.apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 226.

Minores. *Gregorius XIV. constit.* 13. incip. *Romanus Pont.*18. *Februarij* 1591.apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 704.

Ministrantes infirmis. *Gregorius XIV. constit.*16, incip. *Illius qui pro gregis* §.26.*sub dat.* 11. *Kalend. Octobris* 1591.apud Laert.Cherub. *tom.* 2. *pag.* 706.

Matris Dei scholarum piarum. *Gregorius XV. in constit. sua sub Dat.* 15. *Octobris* 1622.

Mensa.

COLLECT. CCCCLXIX.

Mensa, seu credentia, in qua apponuntur Calix, Patena, candelabra, &c.non potest

poteſt ab Ordinario prohiberi quin apponatur iuxta rubricas Miſſalis, dum Miſſa ſolemnis celebratur, dummodo iuxta modum & formam in illis præſcriptam præparetur, & & ordinetur. *Sacra Congr. Rit. in Pennen.* 4. *Iulij* 1615. cuius meminit Sellius *in ſelect. Canon. cap.*47. *n.*52.

Mercenarij Fratres, vide in verbo *Fratres B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum collect.* 375.

Meſſanen. ciuitatis Iurati, vide in verbo *Iurati, collect.* 439.

Metropolitanus.

Collect. CCCCLXX.

Metropolitani electio ſemel facta ab Epiſcopo exempto, vt ad eius Synodum prouincialem conueniat, ligat ſucceſſores, itaut non poſſit amplius mutari, & ſemper in futurum ad illam accedere teneatur. *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Quaranta *in ſumm. Bullarij verbo Concilium prouinciale qu.* 1. *in fine*, Galet. *in margarita caſuum Conſcient. verbo Epiſcopus pag.* 100. *collect.* 7.

Vide in verbo *Archiepiſcopus collect.*41.

Miles.

Collect. CCCCLXXI.

1 Milites in monaſteriis, & locis piis ſe recipere non poſſunt. *Pius V. conſtit.*148. incip. *Cum ſicut de anno* 1572. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.*360. aliàs *pag.*270. in nouiſſ. impreſſ.

2 Milites hoſpitari facere non poteſt Magiſtratus ſecularis in domibus eccleſiaſticarum perſonarum, quamuis laicis locatis, cum per indirectũ in bonorum eccleſiaſticorum præiudicium redundet. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Nouarien.* 9. *Iunij* 1617. penes Antonin. Dianam *in reſolut. moral. p.* 4. *tract.* 1. *reſol.* 32, Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom.* 3. *verbo immunitas eccleſiaſtica n.*7. Bonfadin. *in theſaur. eccleſ. deciſ. reſol.*20. *n.* 3. quem refero *in collect. ad Trid. ſeſſ.*25. *de reform. c.* 20. *n.*3.

Milites Regulares, vide in verbo *Equites Regulares collect.*303. *cum ſeqq.*

Miniſter Generalis de Obſeruantia.

Collect. CCCCLXXII.

1 Miniſter Generalis Ordinis S. Franciſci de Obſeruantia legitimè vſus fuit, & *Barboſ. Apoſt. Deciſ. Sum.* vti poteſt titulo & ſigillo cum inſcriptione, Miniſtri Generalis totius Ordinis Fratrum Minorum *Sacra Congr. Rit. ſub die* 22. *Martij* 1631. de qua meminerunt Tamburin. *de Iure Abbatum tom.* 1. *diſp.*25. *quæſt.*8. *n.*13. & 14. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Miniſter n.*1. Ego ipſe *de iure eccleſiaſt. vniuerſo lib.* 1. *cap.*43. *n.* 196.

Miniſtrantes infirmis Clerici Regulares vide in verbo *Clerici Regulares miniſtrantes infirmis collectan.* 171.

Minores Fratres, vide in verbo *Fratres Minores Ordinis S. Franciſci Aſſiſinatis collect.*386.

Minimi Fratres, vide in verbo *Fratres Minimi ſancti Franciſci de Paula collect.* 389.

Minores clerici Regulares, vide in verbo *Clerici Regulares Minores collect.*170.

Miracula.

Collect. CCCCLXXIII.

Miraculorum ſuper verificatione & approbatione formare proceſſus, & examinare teſtes non ſpectat ad Prælatum inferiorem habentem iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem in loco, in quo miracula meriris, & interceſſione B. Virginis operata ſunt, ſed ad Epiſcopum in cuius diœceſi locus ipſe in qua adeſt miraculoſa imago, ſitus eſt. *Sacra Cong. Rit in Praten.*3. *Decembris* 1616. teſte Sellio *in ſelectis Canon. cap.*56. *n.* 18. 1

Miracula noua tam perſonæ non canonizatæ quàm Sanctorum canonizatorum nulla admittenda ſunt, niſi recognoſcente, vel approbãte Epiſcopo. *S. Cong. Conc. de anno* 1626. quam authenticam penes me ſeruo, & refero *in collect. ad cap.* 2. *de Reliq. & Venerat. Sanctor. num.* 2. 2

SVMMARIVM.

1 *Sacrificium verum proprium, & propitiatorium offertur Deo in Miſſa.*

2 *Licentiæ celebrandi Miſſas, vel faciendi illas celebrare Veſpertino tempore reuocantur.*

3 *Graciæ Latino ritu & Latinis Græco ritu Miſſas celebrare interdicitur.*

4 *Præcepto Eccleſiæ de audienda Miſſa ſatisfaciunt illam audientes in Eccleſiis Fratrum Mendicantium, Dominicis & feſtiuis diebus.*

5 *Miſſam celebrare ante diem, & indebitis horis nulli licet.*

6 *Damnatis ad mortem Miſſam ante diem per Confraternitatem Miſericordiæ celebrari permittitur.*

7 *Inquisitores hæreticæ prauitatis puniunt Missam celebrantes antequam promoti sint ad Ordinem Presbyteratus.*

8 *Missæ ordinandæ sunt ab eo, cui de iure competit, vel secundùm consuetudinem Ecclesiæ.*

9 *Preces inter Missarum solemnia non recitandæ.*

10 *Pontificales Missas celebrare absente Episcopo ad quem pertineat, offenditur.*

11 *Solemnes Missæ per ordinem quomodo distribuendæ?*

12 *Priuatæ Missæ celebrari possunt etiam dum Horæ Canonicæ recitantur, non tamen in Altari maiori.*

13 *Officium vel Missa concedi non potest probata immemoriali super cultu & veneratione alicuius Sancti non canonizati, nec beatificati.*

14 *Regularibus celebrare licet in Ecclesia seculari de consensu Rectoris eiusdem.*

15 *Canonici tenentur cantare Missam de die.*

16 *Regularibus non prohibetur Missam celebrare & campanas pulsare in suis Ecclesiis ante celebrationem Missæ, & pulsationem campanæ in Ecclesia Parochiali.*

17 *Regularibus non licet in suis Ecclesiis admittere clericos seculares ad Missam celebrandam contra prohibitionem Episcopi.*

18 *Regularium in Ecclesiis ne per seculares celebretur nisi prius visis & recognitis eorum litteris dimissoriis potest mandari ab Episcopo.*

19 *Antistitis nomine in Canone Missæ non sunt nominandi Regularium Superiores.*

20 *Capellanus Monialium potest cum Missali Romano celebrare Missam de Sancto, de quo ipsæ Officium recitant.*

21 *Carmelitis solis conceditur Missa S. Mariæ de Carmelo.*

22 *Onus quando imponitur in legato pio celebrandi Missam peculiarem de Rosario, eius loco debet celebrari Missa votiua B. Virginis de tempore.*

23 *Celebratio Missæ non potest prohiberi in Oratorio ruri ædificato per laicum antequam celebretur Missa in Parochiali.*

24 *Missæ duæ quando in Ecclesia celebrandæ?*

25 *Missæ votiuæ à testatoribus relictæ non sunt acceptandæ nisi in illis diebus, in quibus secundùm regulas Missalis celebrari possunt.*

26 *Missa votiua pro re graui quæ dicatur?*

27 *Canonici deuotionis gratia Missam celebrantes, dum in choro officium dicitur, distributiones quotidianas non lucrantur.*

28 *Parochus in propria Ecclesia, & non in alia Missam celebrare tenetur.*

29 *Parochus ob defectum Sacerdotum, Missas duas festis diebus ex concessione Episcopi celebrare poterit.*

30 *Missæ, quæ circumferuntur S. Gregorij pro viuis, & defunctis, quindecim Auxiliatorum, & de Patre æterno prohibentur.*

Missa.

Collect. CCCCLXXIV.

Missæ in sacrificio offertur Deo verum, proprium, & propitiatorium Sacrificiū. *Gregorius XIII. constit.* 33. incip *Sanctissimus, de anno* 1576. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 400. aliàs *pag.* 302. in nouiss. impr. 1

Missas celebrandi vespertino tempore licentiæ ac facultates reuocantur. *Pius V. constit.* 4. incip. *Sanctissimus in Christo pater, de anno* 1566. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 178. aliàs *pag.* 134. de cuius materia Scortia *in selectas Summorum Pontificum Constitutiones epit.* 89. Ioan. Anton. Nouat. *in sum. Bullarum tit. de Missarum celebrat. super Bulla Pij V.* 2

Missas Latino ritu Græcis, & Græco ritu Latinis celebrare interdixit *Pius V. constit.* 12. incip. *Prouidentiæ* 13. *Kalend. Septembris* 1566. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 192. aliàs *pag* 145. in nouiss. impress. 3

Missam audientes in Ecclesiis Fratrum Mendicantium in Dominicis, & festis diebus præcepto Ecclesiæ de audienda Missa satisfaciunt. *Leo X constit.* 25. *sub dat.* 13. *Nouembris* 1517 cuius meminere Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 3. *n.* 22. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul constit.* 21. *Leonis X. pag.* 185. vbi circa clausulam dictæ Const. *non contempto proprio Sacerdote Parochiali*, ait tunc solum censeri contemptum proprium Sacerdotem quando expressè & formaliter contemnitur, & planè deseritur Parochia, scilicet quando quis non vult audire Missam in sua Parochia, quia sua Parochia est, nec vult eā audire à proprio Parocho, quia præcisè Parochus est, alioquin auditurus. Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 2 *alleg.* 24. *num.* 20. *& de officio, & potest. Parochi cap.* 11. *num.* 15. Item *Pius V. constit.* 41. §. 8. incip. *Etsi Mendicantium* 17. *Kalend. Iunij* 1567. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 228. aliàs *pag.* 173. 4

Missam celebrare ante diem, & indebitis horis nulli licet etiam vigore priuilegiorum ante Concilium Trid. concessorum. *Sacra Congr. Conc.* teste Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap* 21. *n.* 2. 5

Missam ante diem damnatis ad mortem via iustitiæ per Confraternitatem Misericordiæ celebrari permisit *Pius V. constit* 91. incip. *Cum sicut, de anno* 1569. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 291. aliàs *pag.* 221. in nouiss. impress. 6

Missam

7 Missam celebrantes ad Ordinem Presbyteratus non promoti ab Inquisitoribus contra hæreticam prauitatem puniuntur. *Gregorius XIII. constit.* 21. incip. *Officij* 6. *Augusti* 1574. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 387. aliàs *pag.* 292. Et Curiæ seculari præuia degradatione tradendi. *Clemens VIII. constit.* 81. incip. *Etsi aliàs* 1. *Decembris* 1601. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 128. aliàs *pag.* 93. de cuius materia Scortia *in selectas summorum Pontificum Constitutiones epit.* 162. quam Constitutionem ad omnes etiam minores vigintiquinque annis, dummodò vigesimum ætatis annum compleuerint, ampliauit *Vrbanus VIII. constit.* 79. incip. *Apostolatus* 23. *Martij* 1628. quarum Constitutionum meminere Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in additam. constit.* 6. *Vrbani pag.* 493. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 10. *n.* 22. Ioan. Anton. Nouar. *in summa Bullarum tit. de Sacerdote non ordinato ministrante.*

8 Missæ ordinandæ sunt ab eo, cui de Iure competit, vel secundum consuetudinem Ecclesiæ. *Sacra Congr. Rit. in Iuuenacen.* 19. *Nouembris* 1607. *& in Baren.* 19. *Ianuarij* 1608, teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 31. *n.* 73.

9 Missæ sacrificium non est interrumpendum recitando preces inter Missarum solemnia post Orationem Dominicam. *Sacra Cong. Rit. in Oscen.* 11. *Iunij* 1605. penes Sellium *d. cap.* 31. *n.* 74.

10 Missas Pontificales celebrare, & distribuere absente Episcopo pertinet ad primam Dignitatem, vel ad secundam, vel ad antiquiorem Canonicum, non autem ad Canonicum hebdomadarium. *Sacra Congr. Rit. in Tarantina* 10. *Ianuary* 1597. & in *Vallisoletana* 11. *Iunij* 1606. quam refert Sellius *d. cap.* 31. *n.* 76. Vide latè supra in verbo *Dignitas prima collect.* 253. *n.* 12. 13. 16. *&* 18.

11 Missæ solemnes successiuè per Ordinem inter Dignitates sunt distribuendæ, & quæ Missæ solemnes, & minùs solemnes intelligantur, explicuit *Sacra Cong. Rit. in Tarentina cryptaliarum* 27. *Februarij* 1601. quam citat Sellius *d. cap.* 31. *n.* 77.

12 Missæ priuatæ celebrari possunt etiam dum Horæ Canonicæ in choro cantantur. *Sacra Cong. Rit. in Brundusina* 20. *Decembris* 1601. non tamen in Altari maiore, *Eadem Sacra Congr. in Oscen.* 2. *Maij* 1620. penes Sellium *d. cap.* 31. *n.* 78.

13 Missa vel Officium concedi non potest probata immemoriali super cultu, & veneratione alicuius sancti non canonizati, nec beatificati, sed in specie, & in illo loco est probanda immemorialis quoad cultum cum Missa & officio. *Sacra Congr. Rit.* 20. *Nouembris* 1628. cuius meminit R.P.D. meus Con- Barbos. *Decis. Apost. Sum.* telor. *de canonizat. Sanctorum cap.* 22. *n.* 19. & refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 97. *prope fin.*

Missæ Sacrificium in Ecclesia seculari de 14
consensu Rectoris eiusdem Ecclesiæ Regularibus celebrare licet. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul.* 10. *Ianuarij* 1611. attestante Sellio *d. cap.* 31. *n.* 79. quem refero *de officio, & potest. Parochi p.* 1 *cap.* 11. *n.* 51.

Missam de die cantare tenentur Canonici 15
vt lucrentur distributiones. *Sacra Congr. Rit. in Fauentina* 25. *Iunij* 1611. *&* 28. *Ianuarij* 1612. etiam in illis diebus, quibus cantant aliquam Missam votiuam, *eadem sacra Congr. in Vrbinaten.* 21. *Iunij* 1611. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignit. cap.* 34. *n.* 1.

Missas celebrare, & campanas pulsare in 16
suis Ecclesiis ante celebrationem Missæ & pulsationem campanæ in Ecclesia Parochiali non est prohibitum Regularibus: ideóque Ordinarius minimè hoc illis prohibere potest, sed tantum monere populum vt accedant ad Ecclesiam Parochialem ad præscriptum sacri Concilij Trid. *Sacra Congr. Conc. in nullius Ecclesia Rauennaten.* 15. *Septembris* 1629. de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Missa n.* 10. Ego ipse *de officio & potest. Parochi cap.* 11. *n.* 21.

Missæ ad sacrificium non licet Regulari- 17
bus in suis Ecclesiis admittere Presbyteros seculares contra prohibitionem Episcopi. *Sacra Congr. Conc. in Bononien.* 2. *Iunij* 1620. referente Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 1 *cap.* 12 *num.* 41. *vers. ad* 12.

Missæ in Ecclesiis Regularium ne cele- 18
brentur, nisi prius visis & recognitis litteris dimissoriis potest mandare Episcopus loci Ordinarius. *S. Congr. Conc.* de qua Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Missa num.* 16. Vide infra *collect.* 659. *n.* 17. Vnde nouissimè eadem *Sacra Congr. in Limana* 29. *Ianuary* 1633. censuit Sacerdotes seculares admitti non posse in Ecclesiis Regularium ad celebrandā Missam contra Ordinarij prohibitionem.

Missæ in Canone nomine Antistitis, non 19
sunt nominandi Regularium Superiores. *Sacra Congr. Conc. die* 12. *Nouembris* 1605. apud Ioan. Mariam Nouar. *d. loco n.* 14. Gauant. *in rub. Missalis p.* 2. *tit* 8. *n.* 2 *in fine.*

Missa de Sancto, de quo Moniales reci- 20
tant Officium, potest celebrari à Capellano cum Missali Romano de communi, vbi in illo propria Missa non reperitur. *Sacra Congr. Rit. sub die* 20. *Octobris* 1628. attestantibus Gauant *in man. Episcop. verbo Missæ ritus n.* 8. Ioan. Maria Nouar. *vbi supra n.* 8.

Missa S. Mariæ de Carmelo solis Carme- 21
litis conceditur. *Sacra Congr. Conc. sub die* 6. *Aprilis* 1628. referente Ioan. Maria Nouar *d.* verbo

verbo Missa, n. 3. & Missa Rosarij concessa est Dominicanis tantum & non aliis, *eadem Sacra Cong. Conc. sub dicta die & anno,* apud Ioanu.Mariam Nouar.*vbi supra n.*2. Gauant. *in rub. Missalis part.*4.*tit* 17 *n.*9.

22 Missam peculiarem de Rosario celebrandi onus vbi imponitur in legato pio, tunc loco Missæ de Rosario celebratur Missa votiua B. Virginis de tempore. *Sacra Congr. Rit. sub die* 6. *May* 1623. *&* 7. *Augusti &* 30. *Septembris* 1628. penes Gauant.*d.tit.*17. *num.*9.*& in Polignamen.*31.*Iulij* 1632. quam citat Ioan. Maria Nouat. *d. verbo Missa n.*2.

23 Missæ celebrario non potest prohiberi in Oratorio ruri ædificato per laicum antequam celebretur Missa in Parochiali, vel Matrice Ecclesia.*Sacra Cong.Conc. in Caietana* 18 *Septembris* 1627. cuius memini *de officio, & potest. Parochi c.* 11.*n.*23.

24 Missæ duæ sunt celebrandæ in Ecclesia in qua ex legato relicto præcipitur vt singulis Sabbatis celebretur Missa de B. Maria si in Sabbato occurrat festum solemne alterius Sancti. *Sacra Congr. Rit. in Pampilonen.* 1. *Septembris* 1607. quam refert Sellius *d.c.*31. *num.*80.

25 Missæ votiuæ à testatoribus relictæ non sunt acceptandæ de cætero, nisi in illis diebus, in quibus secundum regulas Missalis celebrari possunt: de Missis verò iam acceptatis petenda est à Sanctissimo dispensatio pro transferendo in dies, in quibus liceat. *Sacra Cong. Rit. in Turritana* 1. *Septembris* 1612. *&* 19. *May* 1614. quam tradit Sellius *d. cap.* 31.*n* 82.

26 Missa votiua pro re graui quæ dicatur, & quomodo solemniter cum Credo, Gloria,& organo sit celebranda, & cum quo paramentorum colore, deciditur *à Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *May* 1607. *in resp. ad dub.*14. Vide in verbo *Credo collect.*232. *n.*2.

27 Missam celebrantes Canonici deuotionis causa dum in choro diuinum Officium recitatur, distributiones quotidianas non lucrantur, nisi à Superiore Ecclesiæ iniungatur eis vt eo tempore celebrent, sed ab huiusmodi iussu abstinere debet. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol.Garc.*de benefic. p.*3.*c.*2. *n.* 398. *& in Callien.* 29. *Iulij* 1628. *in resp. ad* 4. cuius memini *de Canon. c.* 25. *n.*12. *in fine.*

28 Missa in propria Ecclesia & non in alia celebrare debet Parochus quacunque consuetudine contraria non obstante. *Sacra Congr. Conc. Lucana* 15.*Septembris &* 17.*Nouembris* 1629. de qua Ego ipse *in collect. ad Trid. sess.* 22. *de reform. c.* 8.*n.* 26. *& de potest. Parochi c.* 11.*n.*3.

29 Missas duas festis diebus potest Parochus ex concessione Episcopi ob defectum Sacerdotum celebrare.*Sacra Cong. Conc. sub die* 17. *Augusti* 1626. quam citat Sellius *d.c.*31.*n.*84.

Missas, quæ circumferuntur à sacra Congregatione non approbatas, sancti Gregorij 30 pro viuis & defunctis, quindecim Auxiliatorum, & de Patre æterno, exceptis iis,quæ sunt permissæ Regularibus tantum, veluti Rosarij, sanctæ Mariæ de Monte Carmelo, & aliàs, sicut etiam Officia ab *Eadem Sacra Cong.* non approbata ipsa super sacris Ritibus prohibuit, reiecit omnino, & damnauit respectiuè, & pro prohibitis, & damnatis haberi voluit *sub die* 7.*Aprilis* 1628. penes Lezanam *in sum quæst. Regul. tom.* 1. *c.*12.*n.*33. & Gauant.*in rub. Missalis p.*4.*tit.*17.*n.*14.

Vide in verbo *Consuetudo circa Missas celebrandas collect.* 224.

SVMMARIVM.

1 *Episcopi & Prælati Ordinum Missarum onera ante Concilium imposita reducere & commutare possunt, iuxta formam Conc.Trid.*

2 *Episcopus non potest Missas reducere ad minorem numerum ex vi Concilij in beneficiis requirentibus in sui fundatione certum numerum Missarum.*

3 *Prælatus reducere non potest Missas in fundatione Ecclesiæ impositas.*

4 *Legati iuxta vires moderandus est Missarum numerus.*

5 *Apostolica Sedes hodie semper adeunda pro reducendis, aut moderandis, vel commutandis Missarum celebrandarum oneribus.*

6 *Onera perpetua Missarum celebrandarum quis & qualiter suscipere valeat, ostenditur.*

7 *Episcopus etiam hodie potest reducere & moderari Missarum onus iniunctum si in ipsa beneficij institutione id expressè cautum fuerit.*

8 *Episcopus non potest pro qualitate operum, & ratione redditaum minuere Missarum onera beneficiis & capellis seminario vnitis imposita.*

Missarum reductio.

COLLECT. CCCCLXXV.

MIssarum onera reducere & commutare possunt Episcopi,& Prælati Ordinum 1 iuxta formam *Concilij Trid. sess.* 25.*de reform. cap.* 4. si ante Concilium imposita sint, non ita si post.*Sacra Congr.Conc.* testibus Hieron. à Sorbo

à Sorbo *in annot. ad compendium privileg. Regul. verbo Missa* 3. Confect. *in sum privilegiorum Mendicant. tit.* 19. *de diuinis Officiis & Missarum celebrat. cap.* 3. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi, p. 2 alleg.* 29. *num.* 2.

2 Missas reducere ad minorẽ numerum non potest Episc. ex vi *Concil sess.* 25. *de reform. c.* 4. in beneficiis requirentibus in sui fundatione certum numerum Missarum. *S. Congr. Conc.* penes Galer. *in margarita casuum Conscientiæ verbo beneficium, col.* 2. *pag.* 24. *& verbo Missa ult.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 29. *n.* 13.

3 Missas in fundatione Ecclesiæ impositas non potest Prælatus reducere, & ad minorem numerum reuocare. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 3. *n.* 31. Antonin. Diana *moral. resolut. p.* 1. *tract. de celebrat. Missar. resol.* 4. quos refero *d. allegat.* 29. *num.* 12.

4 Missarum numerus moderandus est iuxta vires legati si pro ipsis celebrandis adeo tenuis eleemosyna relicta sit vt non facilè inueniatur, qui velit se huic muneri subiicere, in qua reductione Capituli consilium inquirere debet Episcopus, quamuis sequi illud minimè teneatur. *Sacra Congr. Conc.* apud Aloysium Riccium *in praxi rerum fori ecclesiastici, decisione* 404. *in prima editione*, aliàs *resolut.* 341. *ex num.* 2. *in* 2. *edit* quem refero *d. alleg.* 29. *n.* 6.

5 Missarum celebrandarum vlla onera etiam post Concilium Tridentinum, & in limine fundationis imposita non possunt Episcopi in diœcesana Synodo, aut Generales in Capitulis generalibus, vel aliàs quoquo modo reducere, sed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis ad Apostolicam Sedem reducere debent; qua re diligenter perspecta id statuet quod magis in Domino expedire iudicabitur, alioquin reductiones, moderationes, & commutationes huiusmodi, si quas contra huius prohibitionis formam fieri contigerit, omnino nullæ, atque irritæ sunt. *Sacra Congr. Conc. in decretis de celebrat. Missar.* §. 1. *sub die* 21. *Iuly* 1625. quem referunt Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 21. *n.* 6. Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Missarum celebratione, & reductione*, Alphons. de Leone *de officio Capellani, p.* 1. *q.* 5. *sect.* 20.

6 Missarum celebrandarum onera perpetua nullus secularis sine Episcopi, vel eius Vicarij generalis, Regulares verò sine Generalis, vel Prouincialis consensu, & licentia in scriptis & gratis concedenda suscipere possunt sub grauissimis pœnis. *Sacra Cong. Concil. in dictis decretis de celebrat. Missar.* §. 5. apud Lezana & Nouar. *citatis locis.*

Missarum onus iniunctum reducere, & moderari potest Episcopus etiam post decreta de celebratione Missarum; si in ipsa beneficij institutione id expressè cautum fuerit. *Sacra Congregat. Concil. super dictis decretis de celebrat. Missar. quæst.* 1. *de anno* 1626. apud me *in fine tract. de officio, & potest. Episcopi.* 7

Missarum onera beneficiis & Capellis seminario vnitis imposita pro qualitate operum, & ratione redditüum minuere, & reintegrare non potest Episcopus. *Sacra Congreg. Conc. in Vercellen.* 19. *February* 1633. *in resp. ad* 1. quam citat Bonsadin. *in thesauro ecclef. decis. resol.* 21. *n.* 40. 8

SVMMARIVM.

1 *Praxis celebrandi Missas anticipatè est omnino tollenda.*

2 *Missam qui suscipit celebrandam cum certa eleemosyna non potest eandem Missam alteri celebrandam committere parte eiusdem eleemosynæ sibi retenta.*

3 *Stipendium Missarum minus congruum accipientes, tenentur nihilominus eas celebrare.*

4. & 10 *Missa vna non potest duabus obligationibus satisfacere Sacerdos.*

5 *Eleemosyna congrua præscribenda est ab Episcopo pro Missis relictis si ea à testatore non præscribatur.*

6 *Portionem aliquam ex eleemosynis pro Missarum celebratione relictis an possint locorum piorum administratores ratione expensarum sibi retinere ostenditur.*

7 *Elemosyna maior solita quando offertur Missam celebraturo, eam integram alteri qui celebraturus est, tribuere debet.*

8 *Rector beneficij non tenetur Sacerdoti celebranti dare stipendium ad rationem redditaum beneficij.*

9 *Administratores non possunt eleemosynas Missarum celebrandarum accipere, si iisdem Missis nisi post longum tempus satisfacere valeant.*

10 *Sacrificium applicare quando ex fundatione non tenetur Sacerdos, tunc potest vnica Missa duabus obligationibus satisfacere.*

11 *Parochi illis diebus, in quibus tenentur Missam celebrare non possunt pro ea manualem eleemosynam recipere.*

Missarum eleemosyna.

COLLECT. CCCCLXXVI.

1 Missas celebrandi anticipatè applicandas postmodum iisdem personis, à quibus recipiunt in dies eleemosynas, praxis est omnino tollenda. *Sacra Congreg. Concil. sub die* 10. *Nouembris* 1605. cuius meminerunt Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 2. *inter Constit. Vrbani VIII. num.* 9. Gauant. *in thesauro tom.* 1. *p.* 3. *tit.* 12. *à num.* 34. Lezana *in sum. quæst. Regul. c.* 21. *num.* 7. Ego ipse *de officio, potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 24. *n.* 12.

2 Missam qui suscipit celebrandam cum certa eleemosyna non potest eandem Missam alteri celebrandam committere, parte eiusdem eleemosynæ sibi retenta. *Sacra Cong. Conc. in decretis de celebrat. Missar.* § 4. *sub die* 21. *Iulij* 1625. quam refert Alphonsus de Leone *de officio Capellani p.* 1. *q.* 5. *sect.* 20. *n.* 293. Ego ipse *d. alleg.* 24. *sub n.* 6.

3 Missarum stipendium minus congruum accipientes, quam illud, quod præscripserit Ordinarius iuxta qualitatem loci, personarum, ac temporum, tenentur nihilominus eas Missas illis ab offerente præscriptas celebrare *Sacra Congr. Conc. super decretis de celebrat. Missarum dub* 3. de qua mentionem faciunt Barthol à S. Fausto *lib.* 1. *de Indulg. & Iubileo post q.* 90. Alphonsus de Leone *de officio Capellani q.* 8. *sect.* 3. *n.* 12. Ego *d. alleg.* 24 *n.* 6. *vers. vlterius.*

4 Missas qui obligantur celebrare ratione beneficij, seu Capellæ, legati, aut salarij, si eleemosynas pro aliis Missis celebrandis susceperint, non possunt eadem Missa vtrique obligationi satisfacere. *Sacra Congr. Conc. super dictis decretis de celebrat. Missar. dub.* 4. penes Alphons. de Leone *d. q.* 8. *sect.* 2. *num.* 6. metipsum *de officio, & potest. Parochi cap.* 11. *num.* 12.

5 Missarum numerus si testator relinquat vt celebretur pro eius anima absque vlla præscriptione eleemosynæ, tunc ab Episcopo, non verò ab hæredibus est præscribenda eleemosyna congrua, quæ respondeat oneribus Missarum celebrandarum secundum morem ciuitatis, vel prouinciæ. *Eadem Sacra Congr. Conc. super dictis decretis de celebrat. Missar. dub.* 5. referente Alphons. de Leone *de officio Capellani q.* 5. *sect.* 20. *n.* 309.

6 Missarum celebrandarum ex eleemosynis nullam vtcunque portionem retinere possunt Ecclesiæ & loca pia, seu illorum administratores ratione expẽsarum, quas subeunt in Missarum celebratione, nisi cum Ecclesiæ, ac loca pia alios non habent reditus, quos in vsu earundem expensarum erogare licitè possint, & tunc quam portionem retinebunt, nullatenus debet excedere valorem expensarum, quæ pro ipsomet tantum Missæ Sacrificio necessariò sunt subeundæ, & nihilominus eo etiam casu curandum esse, vt ex pecuniis, quæ supersunt, expensis vt supra deductis, absolutè tot Missæ celebrentur, quæ præscriptæ fuerint ab offerentibus eleemosynas. *Sacra Congr. Conc. super dictis decretis de celebrat. Missar. dub.* 7. vt attestatur Lezana *in sum quæst. Regul. tom.* 1. *c.* 21. *n.* 5. & 7. & Ego *d. alleg.* 24. *sub n.* 6. *vers. postea.*

Missæ pro celebratione quando offertur 7 eleemosyna maior solita, debet absolutè is, cui oblata fuerit, eandem integram eleemosynam tribuere Sacerdoti celebranti, nec vllam illius partem sibi retinere potest. *Sacra Congr. Conc. super dictis decret. de celebrat. Missar. dub.* 9. teste Alphonso de Leone *de officio Capellani q.* 5. *sect.* 20. *n.* 296.

Missam per alium celebrare volens bene- 8 ficij Rector non tenetur Sacerdoti celebranti dare stipendium ad rationem reddituum beneficij, sed satis est vt ei tribuat eleemosynam congruam secundum morem ciuitatis, vel prouinciæ, nisi in fundatione ipsius beneficij aliter cautum fuerit. *Sacra Congr. Conc. super dictis decretis de celebrat. Missar. dub.* 8. cuius memini *d. alleg.* 24. *sub num.* 6.

Missarum celebrandarum eleemosynas 9 non possunt administratores Ecclesiæ magnæ deuotionis & concursus accipere, si iisdem Missis nonnisi post longum tempus satisfacere valeant, nisi de consensu eorum, qui eleemosynas tribuunt. *Sacra Congr. Conc. super decretis de celebrat. Missar. dub.* 14. quam refert Sellius *in selectis Canonic. cap.* 34. *numero* 3.

Missa vnica satisfacere non potest Sacer- 10 dos duabus obligationibus duplicem eleemosynam recipiens, nisi in fundatione expressè cautum sit quod non teneatur Sacrificium applicare. *Sacra Congr. Conc. in Aretina* 28. *Aprilis* 1629. quam citat Sellius *d. cap.* 34. *num.* 5.

Missam quibus diebus tenentur Parochi 11 celebrare, non possunt pro ea manualem eleemosynam recipere. *Sacra Congr. Conc. in Fanen.* 1. *Septembris* 1629. cuius meminit Alphons. de Leone *de officio Capellani q.* 8. *sect.* 6. *num.* 33. & Ego *de officio, & potest. Parochi cap.* 11. *n.* 13.

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Conuentualis Missa non potest omitti pro Missa votiua, vel defunctorum.*
2 *Conuentualis Missa in Quadragesima, Aduentu, Quatuor temporibus, & similibus etiam quod in illis occurrat festum duplex, non est omittenda.*
3 *Conuentualis Missa de feria nunquam est omittenda etiam quod occurrat festum duplex, vel semiduplex, non obstante contraria consuetudine.*
4 *Canonici vt lucrentur distributiones debent cantare Missam de die.*
5 *Missa lecta, celebrata in aurora quando sufficiat loco Missæ Conuentualis, ostenditur.*
6 *Conuentuales Missæ infra octauam Corporis Christi quando possunt cantari sine Diacono, & Subdiacono.*

Missa Conuentualis.

Collect. CCCCLXXVII.

1 Missa Conuentualis non potest omitti pro Missa votiua, vel defunctorum. *Sacra Congreg. Rit. in Fauentina* 16. *Ianuary* 1627. & abrogauit omnem contrariam consuetudinem, *in eadem causa* 18. *Iulij*, & 28. *Augusti* 1628. & *de anno* 1631. cujus memini *in tract. de Canon. & Dignit. cap.* 34. *num* 2. & 3 & de illa Gauant. *in rub. Missalis p.* 1. *tit.* 4. *propè fin.*

2 Missa Conuentualis in Quadragesima, Aduentu, quatuor temporibus, & similibus etiam quod in dictis diebus occurrat festum duplex, non est omittenda, sed vtraque Missa, nempe de Sancto, & de feria est celebranda. *Sacra Congr. Rit. in Lunen. Sarzanen.* 5. *Martij* 1633. quam refert Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 27. *n.* 16.

3 Missa Conuentualis de feria nunquam est omittenda, etiam quod occurrat festum duplex, vel semiduplex, non obstante contraria consuetudine. *Sacra Congreg. Rit. in Aquilegien* 9. *Aprilis* 1633. quam citat Bonfadin *d. resol.* 27. *n.* 18.

4 Missam de die cantare tenentur Canonici vt lucrentur distributiones. *Sacra Congr. Rit. die* 25. *Iuny* 1611. & *die* 28. *Ianuar.* 1612. quarum meminit Gauant. *d. p.* 1. *tit.* 4. *propè fin.*

5 Missa Conuentualis de Officio occurrenti debet celebrari etiam in illis diebus, quibus Canonici vel ex deuotione, vel pro defunctis cantant aliam Missam, aliàs non lucrantur distributiones quotidianas, nec sufficit loco Missæ Conuentualis Missa lecta celebrata in aurora de Officio occurrenti. *Sacra Cong. Rit. in Vrbinaten.* 25. *Iuny* 1611. & 4. *Iulij* 1615. quarum meminit Sellius *in selectis Canon. cap.* 37. *num.* 25. Sed præsupposita consuetudine immemoriali in contrarium, eadem Sacra Cong. censuit hoc locum habere in illis diebus, in quibus iuxta tertiam rubricam Missalis omnino duæ Missæ Conuentuales celebrandæ sunt, vt in Quadragesima. &c. In reliquis vero diebus, in quibus id non exprimitur, quando Canonici cantent Missam votiuam, vel pro Defunctis loco Missæ Conuentualis, sufficit dicta Missa lecta celebrata in aurora. Ita habetur *in d. Vrbinaten.* 4. *Iulij* 1615. & *in Oscen.* 28. *Ianuary* 1612. quas refert Sellius *d. c.* 37. *n.* 26.

Missæ Conuentuales infra Octauam Corporis Christi possunt iuxta consuetudinem Ecclesiæ cantari sine Diacono, & Subdiacono, excepto die festo, & Dominica, ac die Octaua. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad* 6. *dub.* penes Sellium *d. cap.* 37. *n.* 28. 6

SVMMARIVM.

1 *Altari priuilegiato pro defunctis non suffragatur Missa celebrata, nisi sit de Requiem.*
2 *Altari priuilegiato non potest dici Missa de Requiem in festo duplici, & de præcepto, qui incidit in die assignato.*
3 *Festo duplici, quod non est de præcepto tolerari possunt Missæ de Requiem pro voluntate testatorum implenda.*
4 *Defunctorum Missæ certo die dicendæ, eo impedito transferuntur in sequentem.*
5 *Defunctorum Missæ dici non possunt in illis diebus, quibus prohibetur fieri de festo duplici.*
6 *Defuncti corpore præsente in Ecclesia in Dominicis, & festis Missa ritu de Requiem celebrari potest.*
7 *Defunctorum Missæ non sunt celebrandæ in diebus solemnibus.*
8 *Defunctorum Missa in casu proposito non prætermittenda.*

Missa defunctorum, seu de Requiem.

Collect. CCCCLXXVIII.

Missa pro defunctis celebrata in Altari priuilegiato non suffragatur, nec indulto 1

dulto satisfit nisi sit de Requiem, licet in indulto non exprimatur. *Sacra Congreg. Rit. in Pistorien*, 1. *Iunij* 1601. *& in Toletana* 13. *Iulij eiusdem anni*, quas refert Sellius *in selectis Canon. c.* 37. *n.*40.

2 Missa de Requiem in Altari priuilegiato non potest dici in die festo duplici, & de præcepto, qui incidit in diem assignatum pro dicto Altari priuilegiato. *Sacra Cong. Rit. sub die* 24. *Aprilis* 1627. cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap.* 11. *num.* 27. & est apud Gauant. *in rub. Missalis p.*1. *tit.* 5. *num.* 2. *in fine.*

3 Missæ de Requiem tolerari possunt in festo duplici, quod non est de præcepto pro voluntate testatorum implenda. *Sacra Congr. Rit. sub die* 1. *Septembris* 1607. *&* 20.. *Iunij* 1626. quas citant Sellius *d. cap.* 37. *num.* 41. & Gauant. *in rub. Missal. p.*1. *tit.* 5. *n.* 2. *in fine.*

4 Missæ defunctorum certo die dicendæ eo impedito transferri debent in sequentem. *Sacra Congr. Rit. in Egitanten.* 23. *Maij* 1603. *in resp. ad* 3. *dub.* de qua Ego ipse *d. tract. de officio, & potest. Parochi cap.* 11. *n.*28.

5 Missæ de Requiem non possunt dici in illis diebus, quibus prohibetur fieri de festo duplici nimirum infra octauam Epiphaniæ, Paschatis, Pentecostes, in hebdomada maiori, feria quarta cinerum, & in Vigiliis Natiuitatis Domini, & Pentecostes. *Sacra Congr. Rit.* 28. *Augusti* 1626. cuius memini *dict. cap.* 11. *num.* 28.

6 Missa pro defunctis ritu de Requiem celebrari potest in Dominicis, & festis insepulto & in Ecclesia præsente corpore, vbi nimirum viget consuetudo sepeliendi defunctos simul cum Missa. *Sacra Congr. Rit. sub die* 23. *Maij* 1603. quam adduxi *dict. cap.* 11. *num.* 25. & illius meminit Gauant. *in rub. Missal. p.*1. *tit.* 5. *sub n.* 2. *lit. X.*

7 Missæ defunctorum non sunt celebrandæ, & cantandæ in diebus solemnibus. *Sacr. Cong. Rit. in Veronen.* 23. *Iunij* 1607. penes Sellium *d. cap.*37. *num.*42.

8 Missa defunctorum non est prætermittenda si ex legato relicto mandetur vt singulis diebus celebretur, quæ de præcepto non seruantur, licet sit festum duplex quod de præcepto non seruatur, & in hoc casu duæ Missæ sunt celebrandæ, vna de festo, altera defunctorum, vt licitè lucrari possit eleemosyna relicta. *Sacra Congr. Rit. in Pampilonen.* 1. *Septembris* 1607. apud Sellium *d. c.*37. *n.*43.

SVMMARIVM.

1 *B. Aloysij Gonzaga Missa & Officium conceditur pro Ecclesiis sub ditione huius familia, & Iesuitis de Vrbe.*
2 *Angeli Custodis Missa pro Congregatione Annunciata Societatis Iesu.*
3 *Annunciationis B. Mariæ Missa in Domo Laur. non est celebranda, quando eius festum venerit feria* 5. *&* 6. *maioris hebdomadæ, vel in Dominica Paschæ, & duobus sequentibus.*
4 *Carmelitanorum Ordinis reformati Sanctorum Missæ propria ad vsum Missalis Romani approbantur.*
5 *S. Marci, & non rogationū celebranda est Missa in Ecclesia S. Marco dicata, licet processio Rogationum illuc dirigatur.*
6 *SS. Quindecim Auxiliatorum Missa & officium in Missali Ordinis Prædicatorum impressa suspenditur.*
7 *S. Raphaelis Archangeli Missa pro monasterio Ordinis S. Francisci de Paula conceditur.*
8 *Rosarij Missa prohibita fuit, concessa tamen Ordini Prædicatorum.*
9 *Sancti Simeonis Missa pro Monialibus S. Simeonis in ciuitate Ragusina approbatur.*

Missæ propriæ.

Collect. CCCCLXXIX.

Missa, & Officium B. Aloysij Gonzagæ pro Ecclesiis sub ditione familiæ Gonzagæ, & Iesuitis de Vrbe conceditur. *Sacra Congr. Rit. sub die* 31. *Martij* 1618. *& in Lotharingia* 4. *Aprilis* 1620. *& in Mediolanen.* 19. *Maij* 1621. quas refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.*180. 1

Missa de Angelo Custode pro Congregatione Annunciatæ Societatis Iesu conceditur. *Sacra Congregat. Rit. in Romana* 16. *May* 1601. penes Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis num.*181. 2

Missa de Annunciatione B. Mariæ non est celebranda, nec etiam in domo Lauretana, quando eius festum venerit feria quinta, vel sexta maioris hebdomadæ, vel in Dominica Paschæ, & duobus sequentibus diebus. *Sacra Congr. Rit. in Lauretana* 9. *May* 1606. quam citat Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 182. & Gauant. *in rub. Missal. p.*4 *tit.* 9. *n.* 24. *& tit.* 15. *num.*5. 3

Missæ propriæ Sanctorum Ordinis reformati Carmelitanorum ad vsus Missalis Romani approbantur, & conceduntur Fratribus Carmelitanis discalceatis. *Sacra Congr. Rit. in causa Carmelitanorum discalceatorum* 3. *Septembris* 1605. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 18, *de Sanctis n.*183. 4

5 Missa de Sancto Marco, & non Rogationum celebranda est in Ecclesia B. Marco dicata, licet processio Rogationum illuc dirigatur. *Sacra Congr. Rit. in Hispalen.* 23. *Maij* 1603. apud Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 184. & Gauant. *d p.* 4. *tit.* 15. *n.* 7. vbi addit quod Missa Litaniarum maiorum in festo S. Marci cantatur sine *Gloria & Credo*, & cum præfatione Paschatis, & cum tribus orationibus.

6 Missa & Officium Sanctorum quindecim Auxiliatorum in Missali Ordinis Prædicatorum impressa suspenditur. *Sacra Congr. Rit. sub die* 14. *Ianuarij* 1617. de qua Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 185.

7 Missa S. Raphaelis Archangeli pro monasterio Ordinis sancti Francisci de Paula conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Massilien.* 2. *Martij* 1602. referente Aldano *d. tit.* 18. *de Sanctis num.* 186.

8 Missa Rosarij prohibita fuit, concessa tamen Ordini Prædicatorum. *Sacra Congr. Rit. sub die* 25. *Iunij* 1622. cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap.* 11. *n.* 31. & de ea Gauant. *in rub. Missalis p.* 4. *tit.* 15. *n.* 22.

9 Missa S. Simeonis approbatur pro Monialibus sancti Simeonis in ciuitate Ragusina. *Sacra Congr. Rit. in Ragusina* 28. *Nouembris* 1609. teste Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 187.

10 Missa Feriæ quartæ 4. Tẽporum occurrentis in die octauæ Natiuitatis B. Virginis Præfatio ferialis dicitur. *Sacra Congr. Rit.* 12. *Decembris* 1626. penes Gauant. *in rub. Missalis p.* 1. *tit.* 12. *n.* 2. *in fine, & p.* 4. *tit.* 15. *n.* 15.

SVMMARIVM.

1 *Pius V. Missale Romanum emendatum solum obseruari sub pœnis præcipit.*

2 *Clemens VIII. Missale Rom. à Pio V. editum iterum emendatum in vsu haberi mandat.*

3 *Celebrantes Missali alio quàm reformato scienter, & absque causa peccant mort.*

4 *Mutare aliquid de Missali Romano non licet.*

5 *Missalis & Breuiarij Romani vsus semel introductus in Ecclesia, confirmandus est.*

Missale.

Collect. CCCCLXXX.

1 Missale Romanum emendatum confirmatur, & illud solùm obseruari præcipitur, nisi alia sit institutio à Sede Apost. approbata, vel consuetudo, quæ vel ipsa institutio supra ducentos annos obseruata sit, & impressoribus aliud imprimere interdicitur. *Pius V. constit.* 106. incip. *Quo primum de anno* 1570. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 315. aliàs *pag.* 235. in nouiss. impress.

Missale Romanum à Pio V. editum, iterum emendatum ac restitutum tantùm in vsu haberi mandauit, ac sine licentia Ordinariorum imprimi non posse statuit *Clemens VIII. constit.* 108. incip. *Cum sanctissimum* 8. *Iulij* 1604. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 157. aliàs *pag.* 113. in nouiss. impress. 2

Missali alio quam reformato celebrantes, qui aliàs tenentur ex Bulla Pij V. posita in Missali Romano, peccant mortaliter, si scienter & absque iusta causa id fecerint. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 1. *n.* 156. 3

Missale Romanum vt iacet seruandum est, nec licet aliquid de eo siue in nigro siue in rubro mutare, & qui secus fecerit, animaduersione dignus est. *Sacra Congr. Rit. in Vlixbonen.* 12. *Nouembris* 1605. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 35. *n.* 19. 4

Missalis & Breuiarij Romani vsus semel introductus in Ecclesia, quæ habet particulare Missale & Breuiarium, confirmandus est, nec licet redire ad vsum antiqui Missalis & Breuiarij. *Sacra Congr. Rit. in Tullen. seu nullius* 15. *Martij* 1608. penes Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 10. *n* 8. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 25. *de Indice librorum num.* 3. 5

Missalis Canon, vide *in verbo Missalis, collect.* 86.

SVMMARIVM.

1 *Abbas vna tantùm Mitra vti potest.*

2 *Canonici si vtantur Mitra dum celebrant, illis est imponenda & deponenda per alios.*

3 *Correlatiua sunt Mitra & Baculi vsus.*

Mitræ & Baculi vsus conceditur

4 *S. Adrianæ Abbati Mechlinien. diœcesis.*

5 *Auburgen. Abbati Argentinæ diœcesis.*

6 *De Bello-loco Abbati Ordinis Præmonst.*

7 *De Bellopodio Abbati eiusdem Ordinis.*

8 *Engelbergh monasterij Abbati Constantien. diœc.*

9 *S. Luciæ in Plano Melatij Abbati.*

10 *Collegiata Ecclesia S. Mariæ Regalis Abbati oppidi Perpiniani Elnen. diœc.*

11 *S. Maria bonæ spei monasterij Abbati*

Mitræ & Baculi vſus conceditur:

- *Abbati Ordinis Præmonſt.*
- 12 *S. Mariæ oppidi de Amerio monaſterij Abbati Ordinis S. Bened.*
- 13 *S. Mariæ de Calmoſiaco monaſterij Abbati Canonicorum Regul.*
- 14 *Oliuenſi Abbati Ordinis Ciſtercien.*
- 15 *S. Petri monaſterij Abbati Meten. diœc.*
- 16 *Pzemiten. Abbati Ord. Ciſtercien. Poſnanien. diœc.*
- 17 *Generali Cong. Monachi S. Hieronymi in Italia.*
- 18 *Correctori, ſeu Viſitatori hoſpitalis Neapolis.*
- 19 *Præpoſito monaſterij ciuit. Vitenischi diœc. Vilnen.*
- 20 *Præpoſito monaſt. Monialium Gotieſconien. Pragen. diœceſ.*
- 21 *Præpoſito Collegiatæ Praten. nullius.*

Mitra.

Collect. CCCCLXXXI.

1 Mitra vna tantum vti poteſt Abbas, quia vnica illi conceditur. *Sacra Cong. Rit. ſub die* 29. *Ianuarij* 1628. cuius meminerunt Gauant. *in man. Epiſcop verbo Abbas, n.* 7. Ioan. Maria Nou. *in lucern. Reg. verb. Mitra n.* 1.

2 Mitra ſi Canonici vtantur, dum celebrant, illis eſt imponenda, & deponenda per alios, dum vero choro aſſiſtunt, per ſe ipſos. *Sacra Congr. Rit. in Lucana* 20. *Aprilis* 1602. quam refert Sellius *in ſelect. Canon. cap.* 58. *n.* 12.

3 Mitræ & Baculi vſus ſunt correlatiua. *Sacra Congr. Rit. in Argentina* 7. *Octobris* 1606. *& in Bledzeuien. Poſnanien.* 2. *Aprilis* 1610. de qua atteſtatur Sellius *d. cap.* 58. *n.* 13.

4 Mitræ & Baculi vſus diuerſis Abbatibus conceſſus fuit per *Sacram Congr. Rit.* & ſignanter *in Attrebaten.* 29. *Nouembris* 1618. *& in Audomaren.* 19. *Ianuary* 1619 *& in Ambianen.* 21. *Martij* 1620. *& in Virdunen.* 2. *Maij eiuſdem anni, & in Gneſnen.* 27. *Iunij* 1620. *& in Conſtantien.* 22. *Auguſti eiuſdem anni, & in Ciſtercien.* 10. *Iuly* 1621. & particulariter Abbati S. Adrianæ Mechlinien. diœceſis, & ſucceſſoribus ſuis. *Sacra Congr. Rit. in Mechlinien.* 9 *Octobris* 1610. quam citat Sellius *d. c.* 58. *num.* 15.

5 Auburgen. Abbati Argentinæ diœceſis, *Eadem Sacra Congr. in Argentina* 11. *Aprilis* 1601. penes Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 1. *tit.* 20. *n.* 14.

De Bello loco Abbati Ordinis Præmon- 6
ſtraten. *Eadem Sacra Congr. in Tricen.* 25. *Au-
guſti* 1601. apud Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 16.

De Bellopodio Abbati eiuſdem Ordinis, 7
Eadem S. Congr. in Vrgelen. 20. *Aprilis* 1602.
de qua Sellius *d. c.* 58. *n.* 17.

Engelbergh monaſterij Abbati Conſtan- 8
tien. diœceſis pro ſe & ſucceſſoribus, *Eadem
Sacra Congr. in Conſtantien.* 26. *February* 1611.
quam citat Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 17.

S. Luciæ in Plano Melarij Abbati Regni 9
Siciliæ, Capellano Regio, & Referendario
Apoſt. *Eadem Sacra Congr. in nullius S. Luciæ
in plano Melaty* 18. *&* 20. *February* 1617. re-
ferente Sellio *d. cap.* 58. *num.* 19.

Collegiatæ Eccleſiæ S. Mariæ Regalis Ab- 10
bati in oppido Perpiniano Elnen. diœceſis,
ead. Sac. Congr. in Elnen. 17. *May* 1600. teſte
Aldan. *d. tit.* 20. *num.* 19.

S. Mariæ bonæ ſpei Abbati Ordinis Præ- 11
monſtratenſis, *eadem Sacra Cong. in Camera-
cen.* 17. *Nouembris* 1600. de qua atteſtatur
Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 21.

S. Mariæ Abbati oppidi de Amerio Ordi- 12
nis ſancti Benedicti. *eadem S. Cong. Rit. in
Gerunden. dictis die & anno* apud Sellium *d.
cap.* 58. *n.* 20.

S. Mariæ de Calmoſiaco Abbati Canoni- 13
corum Regularium. *Eadem S. Congr. in Tul-
len. ſeu nullius* 23. *Ianuarij* 1610. quam addu-
cit Sellius *d. c.* 58. *n.* 21.

Oliuenſi Abbati Ordinis Ciſtercienſis, *ea-* 14
dem Sacra Congr. Rit. in Vladiſlauien. 17. *Maij*
1600 cuius meminit Sellius *d. c.* 58. *n.* 22.

S. Petri Abbati Meten. diœceſis, *eadem S.* 15
Congr. in Meten. 25. *Februarij* 1606. penes
Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 23.

Pzemiren. Abbati Ordinis Ciſteroienſis 16
Poſnanien. diœceſis. *Eadem S. Congr. Rit. in
Olamucen:* 9. *Maij* 1609. quam citat Sellius *d.
cap.* 58. *n.* 23.

Generali Gongregationis Monachorum 17
Sancti Hieronymi in Italia, *eadem S. Congr.
Rit. ſub die* 26. *Februarij, &* 14. *Martij* 1611.
de qua Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 24.

Correctori ſeu viſitatori hoſpitalis Nea- 18
polis. *Eadem S. Congr. Rit. in Neapolitana* 29.
Maij 1621. apud Aldan. *d. tit.* 20 *n.* 25.

Præpoſito monaſterij ciuitatis Vitoniſchi 19
diœceſis Vilnen. Fratrum Ordinis Beatorum
Martyrum de Pœnitentia. *Eadem S. Congr.
Rit. in Vilnen.* 15. *&* 17. *Iulij* 1617. teſte Sellio
d. cap. 58. *n.* 26.

Præpoſito monaſterij Monialium Gotie- 20
ſconien. Pragen. diœceſis cum benedictione
ſacrorum vaſorum, & paramentorum. *Ea-
dem S. Cong. Rit. in Pragen. ſeu Gotieſconien.* 12.
Martij 1618. quam refert Sellius *d. c.* 58. *n.* 27.

Præpoſito Collegiatæ Praten. *Eadem S.* 21
Congr.

Congr. in Praten. nullius 12. *Nouembris* 1605. de qua meminit Aldan. *d.tit.*20.*n.*28.

SVMMARIVM.

1 *Praecedentiam habent inter se Monachi secundum Ordinem praescriptum in Bulla Gregorij XIII.*

2 *Mendicantibus semper & vsque praecedunt Monachi.*

3 *Abbatem suum non tenentur associare, & reassociare Monachi dum ad Ecclesiam venit solemniter celebraturus.*

4 *Breuiario Benedictino nuper edito vti debent Monachi & Moniales militantes sub regula sancti Benedicti.*

5 *Processionibus publicis & generalibus interesse compelli possunt ab Episcopo Monachi etiam exempti.*

6 *Colore nigro, relicto albo, vt vti valeant Monachi Abbatiae de Monte Meten. dioecesis conceditur.*

7 *Episcopi arbitrio remoueri potest Monachus exercens curam animarum in Ecclesia monasterio vnita.*

8 *Processionibus interesse cogi potest Monachus curam animarum exercens in Parochiali vnita monasterio.*

Monachus.

Collect. CCCCLXXXII.

1 Monachi praecedunt inter se secundum Ordinem praescriptum in Bulla Gregorij XIII. quae incip Exposcit. *Sacra Cong. Rit. in causa Monachorum* 29. *Nouembris* 1618, & in *Saxoferraten. Nucerina dioecesis* 19. *Maij* 1614. quam refert Sellius *in selectu Canonic. cap.*43.*n.*6.

2 Monachi semper, & vbique supra, Mendicantes incedunt. *Sacra Congr. Rit. in Monopolitana* 23. *Martij* 1619. quam citat Sellius *d. c.*43.*n.*7.

3 Monachi non tenentur associare, & reassociare eorum Abbatem, dum ad Ecclesiam venit solemniter celebraturus, sicut tenentur Canonici associare Episcopum, cùm Caeremoniale in hoc casu non comprehendat Abbates. *Sacra Congr. Rit. in causa Hispanianum sanctis Ioannis de Peña* 11. *Decembris* 1613. testibus Lezana *in sum. quaest. Regul. tom.*2.*cap.*2. *num.*38. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Monachus n.*4.

4 Monachi & Moniales militantes sub regula sancti Benedicti, debent vti Breuiario Benedictino nuper de mandato Sanctissimi Barbos. *Apost. Decis. Sum.* edito. *Sacra Congr. Rit. in Tarracinen.* 24. *Ianuarij* 1615. *& in causa Galliae Suessen.* 13. *Iulij* 1619. penes Sellium *d. cap.*43.*n.*8.

Monachi etiam exempti possunt compelli ab Episcopo vt accedant ad publicas, & generales processiones. *Sacra Cong. Rit. in Chilen. in Indiis Occidentalibus* 15. *Maij* 1610. referente Sellio *d. cap.*43. *n.*9. 5

Monachis Abbatiae de Monte dioecesis Meten. conceditur, vt relicto albo in vestibus colore nigro vti possint. *Sacra Cong. Rit. in Meten.* 17. *Martij* 1607. de qua testatur Sellius *d. c.*43.*n.*10. 6

Monachus exercens curam animarum in Ecclesia vnita monasterio remoueri potest arbitrio Episcopi absque eo quòd teneatur deducere causas, nec eas iustificare. *Sacra Cong. Conc. in Camarinen.* 18. *Septembris* 1627. teste Sellio *d. cap.*43 *n.*11. 7

Monachus curam animarum exercens in Ecclesia Parochiali vnita monasterio Ordinis S. Benedicti Curien. dioecesis, cogi potest ire ad processiones. *Sacra Cong. Conc. in Curien.* 5. *Aprilis* 1631. cuius meminit Sellius *d. c.* 43. *num.*12. 8

Monachi Camaldulenses, vide in verbo *Eremitae Ordinis Camaldulensis collect.*327.

Monachi Camaldulenses reformati, vide in verbo *Eremitae Camaldulens. reformati Montis Coronae collect.* 328.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Religione S. Basilij agentes.*

2 *Ordo S. Basilij à quo & quando institutus?*

3 *Sanctus Basilius fuit Monachorum antiquorum Orientalis Ecclesiae Patriarcha primus.*

4 *Monachi S. Basilij temporum iniuria sunt pauci, cum primum essent numero plures.*

5 *Monachi S. Basilij in arctiorem disciplinam redacti sunt, perfruuntur singulis indultis Congregationis Casinen. & exempti sunt à iurisdictione Ordinariorum.*

6 *Monasteria Monachorum S. Basilij Hispaniae vniuntur & aggregantur, pluresque gratiae & priuilegia illis conceduntur.*

7 *Reformati Monachi S. Basily qui?*

8 *Reformatorum Monachorum S. Basily reductio in vnam Congregationem approbatur.*

9 *Armenorum Congregatio sub Religione S. Basilij aliquando militauit.*

Qq *Monachi*

Mitræ & Baculi vsus conceditur	12	*S. Mariæ oppidi de Amerio monasterij Abbati Ordinis S. Bened.*
	13	*S. Mariæ de Calmosiaco monasterij Abbati Canonicorum Regul.*
	14	*Oliuensi Abbati Ordinis Cistercien.*
	15	*S. Petri monasterij Abbati Meten. diœc.*
	16	*Pzemiten. Abbati Ord. Cistercien. Posnanien. diœc.*
	17	*Generali Cong. Monachi S. Hieronymi in Italia.*
	18	*Correctori, seu Visitatori hospitalis Neapolis.*
	19	*Præposito monasterij ciuit. Vitenischi diœc. Vilnen.*
	20	*Præposito monast. Monialium Gotiesconten. Pragen. diœces.*
	21	*Præposito Collegiatæ Praten. nullius.*

Abbati Ordinis Præmonst. (continuation at top of list)

Mitra.

Collect. CCCCLXXXI.

1 Mitra vna tantum vti potest Abbas, quia vnica illi conceditur. *Sacra Cong. Rit. sub die* 29. *Ianuarij* 1628. cuius meminerunt Gauant. *in man. Episcop verbo Abbas, n.* 7. Ioan. Maria Nou. *in lucern. Reg. verb. Mitra n.* 1.

2 Mitra si Canonici vtantur, dum celebrant, illis est imponenda, & deponenda per alios, dum vero choro assistunt, per se ipsos. *Sacra Congr. Rit. in Lucana* 20. *Aprilis* 1602. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 58. *n.* 12.

3 Mitræ & Baculi vsus sunt correlatiua. *Sacra Congr. Rit. in Argentina* 7. *Octobris* 1606. *& in Bledzeuien. Posnanien.* 2. *Aprilis* 1610. de qua attestatur Sellius *d. cap.* 58. *n.* 13.

4 Mitræ & Baculi vsus diuersis Abbatibus concessus fuit per *Sacram Congr. Rit.* & signanter *in Attrebaten.* 29. *Nouembris* 1618. *& in Audomaren.* 19. *Ianuary* 1619. *& in Ambianen.* 21. *Martij* 1620. *& in Virdunen.* 2. *Maij eiusdem anni*, *& in Gnesnen.* 27. *Iuny* 1620. *& in Constantien.* 22. *Augusti eiusdem anni, & in Cistercien.* 10. *Iuly* 1621. & particulariter Abbati S. Adrianæ Mechlinien. diœcesis, & successoribus suis. *Sacra Congr. Rit. in Mechlinien.* 9. *Octobris* 1610. quam citat Sellius *d. c.* 58. *num.* 15.

5 Auburgen. Abbati Argentinæ diœcesis. *Eadem Sacra Congr. in Argentina* 11. *Aprilis* 1601. penes Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 20. *n.* 14.

De Bello loco Abbati Ordinis Præmonstraten. *Eadem Sacra Congr. in Tricen.* 25. *Augusti* 1601. apud Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 16. 6

De Bellopodio Abbati eiusdem Ordinis, *Eadem S. Congr. in Vrgelen.* 20. *Aprilis* 1602. de qua Sellius *d. c.* 58. *n.* 17. 7

Engelbergh monasterij Abbati Constantien. diœcesis pro se & successoribus, *Eadem Sacra Congr. in Constantien.* 26. *February* 1611. quam citat Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 17. 8

S. Luciæ in Plano Melatij Abbati Regni Siciliæ, Capellano Regio, & Referendario Apost. *Eadem Sacra Congr. in nullius S. Luciæ in plano Melaty* 18. *&* 20. *February* 1617. referente Sellio *d. cap.* 58. *num.* 19. 9

Collegiatæ Ecclesiæ S. Mariæ Regalis Abbati in oppido Perpiniano Elnen. diœcesis, *ead. Sac. Congr. in Elnen.* 17. *May* 1600. teste Aldan. *d. tit.* 20. *num.* 19. 10

S. Mariæ bonæ spei Abbati Ordinis Præmonstratensis, *eadem Sacra Cong. in Cameracen.* 17. *Nouembris* 1600. de qua attestatur Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 21. 11

S. Mariæ Abbati oppidi de Amerio Ordinis sancti Benedicti. *eadem S. Cong. Rit. in Gerunden. dictis die & anno* apud Sellium *d. cap.* 58. *n.* 20. 12

S. Mariæ de Calmosiaco Abbati Canonicorum Regularium. *Eadem S. Congr. in Tullen. seu nullius* 23. *Ianuarij* 1610. quam adducit Sellius *d. c.* 58. *n.* 21. 13

Oliuensi Abbati Ordinis Cisterciensis, *eadem Sacra Congr. Rit. in Vladislauien.* 17. *Maij* 1600 cuius meminit Sellius *d. c.* 58. *n.* 22. 14

S. Petri Abbati Meten. diœcesis, *eadem S. Congr. in Meten.* 25. *Februarij* 1606. penes Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 23. 15

Pzemiten. Abbati Ordinis Cisterciensis Posnanien. diœcesis. *Eadem S. Congr. Rit. in Olamucen.* 9. *Maij* 1609. quam citat Sellius *d. cap.* 58. *n.* 23. 16

Generali Gongregationis Monachorum Sancti Hieronymi in Italia, *eadem S. Congr. Rit. sub die* 26. *Februarij*, *&* 14. *Martij* 1611. de qua Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 24. 17

Correctori seu visitatori hospitalis Neapolis. *Eadem S. Congr. Rit. in Neapolitana* 29. *Maij* 1621. apud Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 25. 18

Præposito monasterij ciuitatis Vitenischi diœcesis Vilnen. Fratrum Ordinis Beatorum Martyrum de Pœnitentia. *Eadem S. Congr. Rit. in Vilnen.* 15. *&* 17. *Iulij* 1617. teste Sellio *d. cap.* 58. *n.* 26. 19

Præposito monasterij Monialium Gotiesconien. Pragen. diœcesis cum benedictione sacrorum vasorum, & paramentorum. *Eadem S. Cong. Rit. in Pragen. seu Gotiesconten.* 12. *Martij* 1618. quam refert Sellius *d. c.* 58. *n.* 27. 20

Præposito Collegiatæ Praten. *Eadem S. Congr.* 21

Congr. in Praten. nullius 12. Nouembris 1605. de qua meminit Aldan. d.tit.20.n.28.

SVMMARIVM.

1 *Praecedentiam habent inter se Monachi secundum Ordinem praescriptum in Bulla Gregorij XIII.*

2 *Mendicantibus semper & vsque pracedunt Monachi.*

3 *Abbatem suum non tenentur associare, & reassociare Monachi dum ad Ecclesiam venit solemniter celebraturus.*

4 *Breuiario Benedictino nuper edito vti debent Monachi & Moniales militantes sub regula sancti Benedicti.*

5 *Processionibus publicis & generalibus interesse compelli possunt ab Episcopo Monachi etiam exempti.*

6 *Colore nigro, relicto albo, vt vti valeant Monachi Abbatia de Monte Meten. dioecesis conceditur.*

7 *Episcopi arbitrio remoueri potest Monachus exercens curam animarum in Ecclesia monasterio vnita.*

8 *Processionibus interesse cogi potest Monachus curam animarum exercens in Parochiali vnita monasterio.*

Monachus.

Collect. CCCCLXXXII.

1 MOnachi praecedunt inter se secundum Ordinem praescriptum in Bulla Gregorij XIII. quae incip. Exposcit. *Sacra Cong. Rit. in causa Monachorum 29. Nouembris* 1618. & in *Saxoferraten. Nucerina dioecesis* 19. *Maij* 1614. quam refert Sellius *in selectis Canonic. cap.43.n.6.*

2 Monachi semper, & vbique supra, Mendicantes incedunt. *Sacra Congr. Rit. in Monopolitana 23. Martij* 1619. quam citat Sellius *d. c.43.n.7.*

3 Monachi non tenentur associare, & reassociare eorum Abbatem, dum ad Ecclesiam venit solemniter celebraturus, sicut tenentur Canonici associare Episcopum, cùm Caeremoniale in hoc casu non comprehendat Abbates. *Sacra Congr. Rit. in causa Hispaniarum sanctis Ioannis de Peña* 11. *Decembris* 1613. testibus Lezana *in sum. quaest. Regul. tom.2. cap.2. num.38.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Monachus n.4.*

4 Monachi & Moniales militantes sub regula sancti Benedicti, debent vti Breuiario Benedictino nuper de mandato Sanctissimi *Barbos. Apost. Decis. Sum.* edito. *Sacra Congr. Rit. in Tarracinen.* 24. *Ianuarij* 1615. & *in causa Galliae Suessen.* 13. *Iulij* 1619. penes Sellium *d. cap.43. n.8.*

Monachi etiam exempti possunt compelli ab Episcopo vt accedant ad publicas, & generales processiones. *Sacra Cong. Rit. in Chilen. in Indiis Occidentalibus* 15. *Maij* 1610. referente Sellio *d. cap.43. n.9.* 5

Monachis Abbatiae de Monte dioecesis Meten. conceditur, vt relicto albo in vestibus colore nigro vti possint. *Sacra Cong. Rit. in Meten.* 17. *Martij* 1607. de qua testatur Sellius *d.c.43.n.10.* 6

Monachus exercens curam animarum in Ecclesia vnita monasterio remoueri potest arbitrio Episcopi absque eo quòd teneatur deducere causas, nec eas iustificare. *Sacra Cong. Conc. in Camarinen.* 18. *Septembris* 1627. teste Sellio *d. cap.43 n.11.* 7

Monachus curam animarum exercens in Ecclesia Parochiali vnita monasterio Ordinis S. Benedicti Curien. dioecesis, cogi potest ire ad processiones. *Sacra Cong. Conc. in Curien.* 5. *Aprilis* 1631. cuius meminit Sellius *d.c. 43. num.12.* 8

Monachi Camaldulenses, vide in verbo *Eremita Ordinis Camaldulensis collect.* 327.

Monachi Camaldulenses reformati, vide in verbo *Eremita Camaldulens. reformati Montis Corona collect.* 328.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Religione S. Basilij agentes.*

2 *Ordo S. Basilij à quo & quando institutus?*

3 *Sanctus Basilius fuit Monachorum antiquorum Orientalis Ecclesia Patriarcha primus.*

4 *Monachi S. Basilij temporum iniuria sunt pauci, cum primum essent numero plures.*

5 *Monachi S. Basilij in arctiorem disciplinam redacti sunt, perfruuntur singulis indultis Congregationis Casinen. & exempti sunt à iurisdictione Ordinariorum.*

6 *Monasteria Monachorum S. Basilij Hispania vniuntur & aggregantur, pluresque gratia & priuilegia illis conceduntur.*

7 *Reformati Monachi S. Basilij qui?*

8 *Reformatorum Monachorum S. Basilij reductio in vnam Congregationem approbatur.*

9 *Armenorum Congregatio sub Religione S. Basilij aliquando militauit.*

Monachi S. Basilij.

COLLECT. CCCCLXXXIII.

1 DE his S. Antonin. *p.2. histor. tit.15. cap.12.* Cassan. *in Catal. gloria mundi p.4. consid.* 54. Paulus Morigia *de origine Relig. lib.1. c.16.* Siluest. Marul. *in oceeano Relig. lib.1.* Hieron. Roman. *de Repub. Christiana lib.6. c.6.* Platus *de bono statu relig. lib.2. cap.12.* Azor. *instit. moral. p.1. lib.12. cap.21. q.2.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.1. q.4. art.11.* Suarez *de relig. tom.4. tract.9 lib.2. cap.1.* Ioseph. Micheli *en el thesoro de religiones fol.* 103. Carol. Tapia *in auth. ingress. C. de sacros. eccles. verbo monasteria cap.16.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Monachi, num.10. cum seqq.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.2. disput.24. q.3. n.2. pag.341.* vbi etiam de Monialibus, & Eqnitibus S. Basilij,

2 Monachorum S Basilij Ordo ab eodem S.
3 Basilio Magno instituta anno 369. Pontifice Felice II. Imperatore Iuliano apostata. Hic sanctissimus Pater, & Monachorum antiquorum Orientalis Ecclesiæ Patriarcha primus fuit, qui monasticum statum reformauit, & ea omnia, quæ ab Antonio Magno, Hilarione, Pachomio, & vtroque Machario pro instruendis illius temporis Monachis, & Religiosis verbotenus audiuerat, ac sibi fuerunt tradita, litteris mandauit, atque quibusdam demptis, aliis verò additis eorum omnium non minus religiosam quàm erudiram confecit regulam; creuit maxima hæc Religio per
4 Orientem, vbi in ea nonaginta millia Monachorum militabant: irruentibus inde Sarracenis ad nihilum est redacta, extant tamen reliquiæ in monte Sion, vbi 24. habent monasteria, & monachos fere duos mille, ibi etiam in Monte sancto, qui est prope Constantinopolim, vbi etiam in pluribus monasteriis duo mille Monachi habitant: habet etiam plura monasteria in ea Græciæ parte, quæ Venetiarum Reip. subest. In Italia quoque nonnulla alia adsunt, quorum caput est cœnobium Gruttæferratæ duodecim milliaribus Romæ distans; & in Calabria prouincia quædam pauca retinent, in quibus vetus tantum Religionis inspicitur candor, sed longè sunt ab instituto alieni. Monachi verò, qui in Italiam degunt, Romano more Sacra celebrant, atque ministrant.

5 Monachi S. Basilij in meliorem ac arctiorem disciplinam redacti sunt hoc tempore, perfruuntur singulis indultis Congregationis Cassinensis, exempti sunt à iurisdictione Ordinariorum, ac Commendatorum, qui regulam Ordinis non sunt professi, & eorum Generalis Abbas eandem potestatem, ac iurisdictionem habet, quàm cæteri Abbates Generales in eorum Ordines. *Gregor. XIII. constit.* 58. incip. *Benedictus Kalend. Nouembris* 1579. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.2. pag.433.*

Monachorum S. Basilij monasteria Hispaniæ vnir, & aggregar, ac plures gratias & priuilegia concedit, idem *Gregorius XIII. constit. 46.* incip. *Cogit. 8. Kalend. July* 1577. apud Laert. Cherub. *tom.2. pag.415.* vbi de Eremo del Tardon. 6

Monachos sancti Basilij Reformatos à P. Matthæo de la Fuente maiori ex parte laicos esse conuenit, & Choristæ à labore manuum magis releuantur, quorum institutum cum cæteris conuenit in tribus votis essentialibus, & duo alia habent essentialia præcepta, orationem, & manuum laborem, prohibentur scientias addiscere, & Vniuersitates studiorum frequentare, Choristæ tamen sacram Scripturam, ac casus conscientiæ addiscere possunt. *Clemens VIII. constit.* 103. incip. *Altissimi 23. Septẽbr.* 1603 apud Laert. Cherubin. *tom.3. pag.* 151. nouissimè *Vrbanus VIII. sua constit sub dat. 27. Aprilis* 1641. plura in obseruatione illius Constitutionis disponit, & alia de nouo constituit; tria monasteria hæc possidet reformatio, primum & illius caput est del Tardon, aliud vocatur Sanctus Antonius del Valle, tertium dicitur del Retamar, quorum Eremitæ Religiosi in solitudine degentes numerum 120. non excedunt, de qua reformatione agit Ludouic. Muñoz *in vita Venerabilis Fr. Ludouici Granatens. lib.3. c.8.* 7

Monachorum sancti Basilij reductionem in vnam Congregationem, & gratiarum cõcessionem approbat *Paulus V. constit.* 17. incip. *Iniuncti 17. Martij* 1606. apud Laertium Cherubin. *tom.3. pag.* 151. Regitur hic Ordo gubernatione Aristocratica, vt habetur *in regul. cap.54* & tenent Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.3. disp.1. q.2. n.5.* Laurent. de Peyrinis *de Prælato q.1. c.2. n.4.* 8

Sub hac Religione militarunt omnes Monachi Græcæ & Orientalis Ecclesiæ, & aliquando Congregatio Armenorum sic appellata, quòd ex Armenia in Italiam translata sit, ibi habitum S. Basilij per aliquot annos portauit, eiusque regulam seruauit, & cæremoniis Græcis ex beneplacito Summorum Pont. vsa est. Verùm decursu temporis, quia insolens videbatur eius viuendi mos apud Latinos, eius Religiosi regulam sancti Augustini assumpserunt cum habitu Religiosorum S. Dominici præter scapulare, quod nigrum adhuc retinent. Cæterùm quo id anno fecerint, aut in Italiam venerint, omnino incertum est. 9

est. Possidet Congregatio hęc per Insubriam, & Liguriam monasteria sex præter Neapolitanum, Venetum, & Anconitanum. Generalis ad triennium durat; caput Congregationis Genuæ situm est, diciturque Sanctus Bartholomæus, inde Armeni Bartholomistæ per Italiam dici solent. De illis Paulus Morig. *de origine Relig. lib. 1. c. 56.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 5. pag. 367.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine sancti Benedicti agentes.*

2 *Monachorum sancti Benedicti regula à quo & quando instituta.*

3 *Cassinensis Ecclesia olim habuit suum Episcopum, post Sanctum Benedictum Abbatem cum Episcopali iurisdictione obtinuit.*

4 *Congregatio S. Benedicti diuisa est in quinque celebriores Congregationes.*

5 *Montis Cassini, siue S. Iustinæ de Padua.*

6 *Germanica, siue Bursfeldensis.*

7 *Gallica, siue Cassalis Benedicti.*

8 *Hispana, siue Vallisoletana.*

9 *Lusitana.*

10 *Cassinenses Monachi sunt exempti ab Ordinariorum iurisdictione, & ab exactionibus, illegitimi ad sacros Ordines & religiosos gradus promouentur.*

11 *Iurare inuiti, aut testificari extra Congregationem non coguntur Monachi Cassinenses.*

12 *Conseruatores sibi eligunt cum amplissimis facultatibus Monachi Cassinenses.*

13 *Abbates Congregationis Cassinensis vtuntur Pontificalibus, benedicunt populum, & consecrant lapides pro Altarium vsu.*

14 *Abbates Cong. Cassinen. possunt Monachos à quibuscunque censuris & pœnis ante & post professionem commissis absoluere.*

15 *Prouinciam Monachorum Cassinens. instituit, & numerum illorum in singulis monasteriis præfiniuit. Paulus V.*

16 *Oliuetanis precedunt Monachi Cassinenses in omnibus processionibus, quæ Veronæ fiunt.*

17 *Cura animarum exerceri potest per Monachos ad nutum ipsorum Superiorum amouibiles in Ecclesiis Parochialibus, quæ sunt membra Congregationis Cassinen.*

18 *Cassinenses Monachi non sunt vltra solitum adstringendi vt accedant ad publicas processiones.*

19 *Habitus Monachorum S. Benedicti qualis, & eorum Ordo regitur gubernatione Aristocratica.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Monachi Ordinis S. Benedicti.

COLLECT. CCCCLXXXIV.

DE his Ioannes Bertels, Iacobus de Bruel, 1
& Iacobus Leuehier *de huius Ordinis Origine*, Leo Card. *Episcopus Ostiensis in chronica Cassinensi cum annot. Matthæi Laurenti Hispani Monachi Cassinensis, & Prioris S. Saluatoris de Castellis*, prodiit Neapolis anno 1626. Yepes *in chronica S. Benedicti*, Barnab. Montaluo, & Bernaldus de Britto *in chron. Cisterciens.* Fr. Angelus Manrique *in annalib. Cisterciens.* Arnoldus Vvion *in ligno vitæ*, S. Antonin. *p. 2. historia tit. 15. cap. 12.* Cassan. *in catal. gloria mundi p. 4. consid. 30.* Polydor. Virgil. *de inuentorib. rerum lib. 7. cap. 2.* Venero *en el enchiridion de los tiempos pag. 99. in fine in vlt. impress.* Illescas *in histor. Pontif. lib. 3. c. 61. & lib. 6. cap. 30.* Platus *de statu Relig. lib. 2. cap. 21.* Marquez *de vera origine Eremit. S. Augustini cap. 11. §. 1. cum seqq.* Carol de Tapia *in auth. ingressi C. de sacro-sanct. Eccles. verbo monasteria cap. 39.* Gualter. *in tab. chronog. sæculo 5. anno 494. & sæculo 6. anno 529.* Fr. Emman. *quæst. Regul. tom. 1. q. 3. art 2.* Azor. *instit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 21. quæst. 2.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom 1 q. 4. art. 2.* Hieron. Roder. *in compendio quæst. regul. resol. 123. n. 9.* Suar. de Relig. *tom. 4. tract. 9. lib. 2. cap. 2.* Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol. 103.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 5. num. 54. cum seqq.*

Monachorum S Benedicti regula ab eodem S. Benedicto instituta anno 500. sub 2
Pontifice Symmacho, corpus eius sanctissimũ iacet in insigni monasterio Montis Cassini, 3
vbi sanctissimè vixit, in quo loco, antequam S. Benedictus illuc accesserit, Ecclesia Cassinensis habebat suum Episcopum, & præcipue habuit Seuerum, qui interfuit Concilio Lateranensi sub Felice III. Papa, quod habitum fuit anno 487. & huic Concilio Seuerus tanquam Episcopus Cassinensis subscripsit, vt constat *ex tom. 2. Concil pag 420.* & de hoc eodem Seuero Episcopo Cassinensi meminit Petrus Damianus in vita eiusdem sancti Seueri. Verum postquam illuc accessit S. Benedictus de anno 529. nullus amplius præter Monachos Episcopus ibi fuit deputatus, & iure quia S. Benedictus illuc immediatè à Deo missus fuit, eique pro populo Cassinensi munus Euangelicum demandatum, quemadmodum affirmant Gregorius Magnus in Dialog lib. 2. cap 8 & 19. & Gordianus in vita S. Placidi mart. quæ habetur apud Surium *tom. 7. pag.*

749. & etiam refert S. Thom. *in opusc.* 19. *c.* 4.
circa med. & August. de Ancona *de potest. Ec-
cles. ad Ioannem Papam XXII. quaest.* 64. *art.* 1.
Et successiuis temporibus Abbates Cassinen-
ses post sanctum Benedictum, licet non essent
Episcopi, iura Episcopalia & omnimodam iu-
risdictionem semper exercuerunt, diœcesim-
que habebant, vt ex multis probat Rota *in
Sorana beneficij* 8. *Martij* 1627. *coram R. P. D.
Merlino.*

4 Monachorũ S. Benedicti Congregatio di-
uisa est in quinque celebriores Congregatio-
5 nes à se inuicem independentes. Prima est
Itala, quæ nunc dicitur Montis Cassini, an-
tea dicebatur sanctæ Iustinæ Parauinæ, in-
cœpit anno 1408. habet per Italiam plusquam
6 66. monasteria vide *collect. seq. num.* 5 Secun-
da Germanica appellatur Bursfeldẽsis à mo-
nasterio S. Thomæ Apostoli, & sancti Nico-
lai Episcopi in Bursfeldia diœcesis Moguntri-
næ anno 1420. floret per vtramque Germa-
niam, habet plusquam centum quinquagin-
7 ta monasteria. Tertia Gallica dicitur Cassa-
lis Benedicti à monasterio in eo pago funda-
to: incœpit anno 1516. vt videre est in diplo-
mate Leonis X. sub Dat. 1. Decembris illius
anni; habet ad decem & quinque monaste-
ria Religiosorum, totidem fœminarum.
8 Quarta Hispana, dicitur Congregatio Val-
lisoletana à monasterio in Vrbe Vallisoleti
erecto Congregationis capite, incœpit anno
1520. habet plusquam quadraginta mona-
9 steria. Quinta Lusitana, est monasterium
reformationis caput, sanctus Martinus de
Tibaens in prouincia Interamnensi non lon-
gè à ciuitate Brachara occidentem versus:
incœpit anno 1549. continet plus minusue
viginti virorum monasteria, nam Monialium
plura sunt, sed Ordinariis parent: de qua
Congregatione agit Ascan. Tambur. *d. quaest.*
5. *num.* 58. Eius Abbas Generalis, & cæteri
locales ad triennium durant, eliguntur que
in Capitulo, quod tribus quibusque annis in
dicto monasterio sancti Martini de Tibaens,
celebratur.

10 Monachi Cassinenses aliàs S. Iustinæ sunt
exempti ab Ordinariorum iurisdictione &
ab exactionibus, &c. succedunt, & acqui-
runt acsi essent in sæculo: illegitimi ad sa-
11 cros Ordines, & religiosos gradus & Digni-
tates promouentur, extra congregationem
inuiti iurare, aut testificari non coguntur.
Eugenius IV. constit. 9. incip. *Regularem, pridie
Kalend. Iuly* 1436. apud Laert. Cherub. *in Bul-
lario tom.* 1. *pag.* 275.

12 Monachi Cassinenses eligunt sibi conser-
uatores cum amplissimis facultatibus. Idem
Eugenius IV. constit. 10. incip. *Militanti* 8. *Ka-
lend. Decembris* 1436. apud Laertium Che-
rubinum *tom.* 1. *pag.* 277.

Monachorum Cassinensium Abbates 13
vtuntur Pontificalibus, benedicunt popu-
lum, & consecrant lapides pro Altarium
vsu. *Pius IV. constit.* 97. incip. *Sedis* 6. *Iulij*
1565. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2.
pag. 152.

Monachorum Cassinensium Abbates pos- 14
sunt illos à quibuscunque censuris, & pœnis
ante & post professionem commissis, &
etiam à casibus etiam Sedi Apost reseruatis,
& ab homicidio voluntario in foro Con-
scientiæ tantùm absoluere. *Pius V. constit.* 129.
incip. *Dum, Id. Iuny* 1571. apud Laert. Cherub.
tom. 2. *pag.* 342.

Monachorum Cassinensium prouincias 15
instituit, & eorum numerum in singulis mo-
nasteriis Ordinis præfiniri voluit, & Horas
Canonicas eos recitare teneri statuit *Paulus
V. constit.* 33 incip. *Cum sicut, de anno* 1607. apud
Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 219.

Monachi Cassinenses præcedunt Oliueta- 16
nis in omnibus processionibus, quæ Veronæ
fiunt. *Sacra Congr. Rit. in Veronen.* 23. *Ianua-
rij* 1610.

Monachi Cassinenses ad nutum suorum 17
Superiorum amouibiles possunt in Ecclesiis
Parochialibus, quæ sunt membra monaste-
riorum Congregationis Cassinensis, aut aliàs
ab ipsis dependentes, curam animarum exer-
cere. *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Aliàs à
venerabilibus* 6. *Septembris* 1628.

Monachi Cassinenses non sunt vltra soli- 18
tum adstringendi vt accedant ad publicas
processiones *S. Congr. Rit. in Placentina* 10.
Iunij 1602. teste Sellio *in selectis Canon. cap.*
18. *num.* 10. & referunt Tambur. *de iure Abba-
tum tom.* 1. *disp.* 24. *quaest.* 8. *num.* 2. Carol. Ma-
ranta *tom.* 3. *resp.* 29. *num.* 46. Et *Vrbanus VIII.
constit. sua* incip. *Nuper* 17. *Nouembris* 1628.
declarauit Monachos Cassinenses vllo mo-
dò cogendos non esse accedere nisi ad pro-
cessionem Sanctissimi Sacramenti iuxta eo-
rum antiquam consuetudinem.

Monachorum sancti Benedicti habitus 19
satis notus est, tunica, scapulare, cuculla
siue clamys, omnia ex nigro colore cum cor-
rigia fibulata. Eorum Ordo regitur guber-
natione Aristocratica, Tamburin. *de iure
Abbatum tom.* 3. *disput.* 1. *quaest.* 2. *num.* 4. *in
fine.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Cluniacensi agentes.*

2 *Ordo Cluniacensis à quo, & quando institutus?*

3 *Cluniacenses*

3 *Cluniacenses Monachi fuerunt reformati.*
4 *Nouitios recipere non possunt Monachi Cluniacenses ante annum decimum quintum expletum.*

Monachi Cluniacenses.

COLLECT. CCCCLXXXV.

1 DE his S.Antonin. *p.2. tit.15. cap.13. §.2.* Cassan. *in catal. gloriæ mundi p.4.consid.* 35. Polyd. Virgil. *de inuentorib. rerum lib.7. cap.2.* Onuphri. *in chronic. anno* 913. Chacon. *in Gregorium IX. anno* 912. Genebrard. *in chronic. anno* 826. Hieron. Roman. *de Republ. Christiana lib.6.cap.9.* Paulus Morigia *de origine Relig. lib.1.cap.23.* Fr. Emman. *quæst.Regul. tom.1. quæst.4.* Azori. *instit. moral. p.1.lib.12. cap.21.quæst.2.* Fr. Ludou. Miranda *in manuali Prælatorum tom.1. quæst.4. art.2.* Suarez *tom.4.de Relig. tract.9.lib.2.cap.3.num.1.* Ascanius Tamburin. *de iure Abbatum tom.2. disp.24. quæst.5. num.14.* nouissimè Angel. Manrique *in annalib. Cisterciens. anno Christi 1119.cap 5. num.6.& 7. vbi quod Ordo Cluniacensis non est magis Benedictinus quam Cisterciensis.*

2 Monachi Cluniacenses, sic dicti à primo monasterio Cluni in diœcesi Matisconensi, instituti fuerunt à sancto Odone Monacho Benedictino. (cuius festum celebratur die 18. Nouembris) anno 900. Pontifice Anastasio III. Imperatoribus Occidentis Conrado, Orientis Leone VI. vestiuntur eodem habitu, quo Benedictini.

3 Monachi Cluniacenses fuerunt reformati à *Gregorio IX sua constit.5.* incip. *Behemoth. Idib. Ianuarij* 1232. apud Laert. Cherub. *tom.1.pag.86.* in nouiss. impress.

4 Monachi Cluniacenses non possunt recipere nouitios ante annum decimumquintum completum. *Nicolaus IV. constit.5.* incip. *Regis 2. Idib. Septembris* 1289 apud Laert. Cherub. *tom.1.pag.150.* in nouiss. impress.

5 Monachus Cassinensis quidam Ludouicus Balbus instituit Congregationem sanctæ Iustinæ Patauinæ sic dictam à primo eius monasterio, & totius familiæ capite Patauij sub patrocinio sanctæ Iustinæ Virginis, & mart eiusdem Vrbis alumnæ, anno 1410. desiit appellari hæc Congregatio Sanctæ Iustinæ anno 1504. quo illi vnitum est monasterium Cassinense eo pacto vt Cassinensis in posterum diceretur, vt verè nunc dicitur: de qua Paul. Morigia *de origine Relig. lib.1.c.44.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib.1. pag.84.* Polyd. Virgil. *de inuentoribus rerum lib.7. c.2.* Gualter *in tabula chronograph. seculo 15. anno* 1409. Ascan. Tambur. *d.tom.2.disp.24.q 5.n.54.* *Barbos. Apost. Decis. Sum.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Monachis Fontis Coryli agentes.*
2 *Locus Fontis Coryli vbi situs.*
3 *Ordo Fontis Coryli à quo, & quando institutus?*
4 *Habitus Monachorum Fontis Coryli qualis?*

Monachi Fontis Coryli.

COLLECT. CCCCLXXXVI.

DE his Fr. Iacob. Niosandrus Carthus. *in tom.7. Sury 22. February in vita B. Petri Damiani,* Cõstantinus Caetanus Monachus Benedict. *in prolegomenis de vita B. Petri Damiani*, quam in primo eiusdem tomo edidit, Petrus Recordatus *diario 4. historiæ monast.* Arnoldus Vuion *in ligno vitæ lib.2. cap.9.* Hieron. Rubeus Rauennas *lib.5. historiæ Rauennarum*, Augustinus Fortunius *in historia Camaldulensi sub lib.5. ex cap.6. vsque ad 14.* Petrarcha *de vita solitaria tract.3.lib.2.cap.17.* Paul. Morigia *de origine Relig. lib.1.cap.58.* Cardin. Baron *annal. Eccles. tom.11. anno Christi 1072.* Tamburin. *de iure Abbatum tom.2.disp.24.q.5.n.16.* 1

Monachi Fontis Coryli sic dicti à loco 2 Fontis Coryli in monte Apennino in radicibus montis Carriæ Orientem versus, quatuordecim millibus passuum distante ab Eugubio prope ciuitatem Caliensem Ducatus 3 Vrbini, instituti fuerunt à Landolpho Monacho Benedictino anno 1008. Pontifice Ioanne XVIII. Imperatoribus Occidentis Henrico II. Orientis Basilio & Constantino. Incœpit habitare hanc solitudinem venerabilis Monachus Petrus Damianus Benedicto IX. Pontifice, nec desunt alij, qui illum huius Congregationis faciunt auctorem. Vtebantur Monachi (ferè hodie non extant) 4 Fontis Coryli, siue Auellanæ eisdem vestibus, quibus Benedictini, mutato colore nigro in album. Et Auellani cœnobij vnio Ordini Camaldulensi facta fuit.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Vallis Vmbrosæ agentes.*
2 *Monachi Vallis Vmbrosæ à quo & quando instituti?*
3 *Monachi Vallis Vmbrosæ ad Capitulum non accedentes legitima causa non impediti*

Qq 3

pediti officiis, & dignitatibus priuantur.
4 *Priuilegia omnia concessa & concedenda Monachis Cassinensibus, communicantur Monachis Vallis Ymbrosa.*
5 *Habitus Monachorum Vallis Vmbrosa qualis, & quot prouincias, & monasteria possideant.*

Monachi Vallis-Vmbrosa.

Collect. CCCCLXXXVII.

1 DE his Benedict. Florentin. *in vitis Sanctorum sui Ordinis.* Bernard. *in historia de Generalibus sui Ordinis Vallis-Vmbrosa,* Eudoxius Locatellus *in vita sancti Ioannis Gualberti, & Generalium Ordinis,* S Antonin. *p.2.tit.15.cap.25.* Cassan. *in catal. gloria mundi p.4.consid.57.* Polydor. Virgil. *de inuentorib. rerum lib.7. cap. 2.* Illescas *in historia Pontif. lib. 5.cap.12.* Hieron Roman. *de Republ. Christiana lib.6. cap.12.* Gualter *in tabula chronog. saculo 11. pag. 628.* Platus *de bono stata Relig. lib. 2. cap.22.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib.2. pag. 120.* Paul. Morigia *de origine Relig. lib.1.cap. 26.* Carol. de Tapia *in auth. ingressi C.de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 41.* Fr. Emman. *quast. Regul. tom. 1. quast. 3. art. 4.* Azor. *instit. moral p.1 lib.12. cap.21 q.2.* Flauius Cherubin. *in compendio Bullarij in Constit. 1. Vrbani II.* Fr. Ludou. Miranda *in manuali Pralator. tom.1. quast.4. art. 2.* Suar. *de Relig. tom.4. tract. 9. lib. 2. c. 3.* Hieron. Roderic. *in compendio quast. Regal. resol. 123. n. 11.* Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol. 104.* Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Monachi n.9.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatam tom.1. disp.2. q.15. n.4. & tom. 2. disp.24. q. 5 num. 20. & 21.*

2 Monachi Vallisumbrosæ sic dicti à Valle densissimis arboribus consita prope Florentiam, instituti à Sancto Ioanne Gualberto Monacho Benedictino (cuius festum celebratur die 12. Iulij) anno 1080. Pontifice Gregorio VII. Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Conneno. Eorum Ordinem approbauit *Vrbanus II. constit.1.* incip. *Cum vniuersis* 8. *Idib. Aprilis* 1090. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag. 14.* aliàs *pag. 51.*

3 Monachorum Vallis-vmbrosæ Prælati ad Capitulum non accedentes legitima causa non impediti Officiis, & dignitatibus priuantur *Innocentius VIII. constit.2.* incip. *Alto, pridie Kalend. February* 1484. apud Laert. Cherub. *d. tom.1. pag.372.* aliàs 330. vbi etiam de Abbatis Generalis, & Priorum, ac Visitatorum electione, & iurisdictione.

Monachorum Vallisumbrosæ priuilegia omnia confirmauit, & in specie illis communicauit concessa, & concedenda Monachis Cassinensibus *Iulius II. constit.* 13. incip. *Militantis, Idib. Iulij* 1507. apud Laert. Cherub. *d. tom. 1. pag. 426.* alias *pag. 371.* in nouiss. impress. 4

Monachi Vallis-vmbrosæ vtuntur nigris vestibus eiusdem artificij ac Benedictini, intus vero albis. Possident prouincias octo, monasteria 35. cum ingenti numero Prioratuum, Monachos 490. Moniales 800. omnes intra Italiam, refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.1. tit.19. de Religion. n. 73.* 5

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Monachis Grandimontensibus agentes.*
2 *Monachi Grandimontenses à quo, & quando instituti?*
3 *Monasteria septendecim habent Grandimontenses intra Galliam, quam non egrediuntur.*
4 *Habitus Grandimontensium vilis est, & compositus ad pœnitentiam.*

Monachi Grandimontenses.

Collect. CCCCLXXXVIII.

DE his S. Antonin. *p.2. histor. tit. 15. c.21.* Vincent. Lirin. *in speculo lib. 25. c. 46. vsque ad* 50. Cassan. *in catalogo gloria mundi p.4. consid.70.* Polidor. Virgil. *de inuentorib. rerum lib.7. c.2.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 2. pag.155.* Platus *de bono stata Relig. lib.2. c. 22.* Renat. Chopin. *monast. lib.1. tit.1. n.22.* Marquez *de origine Eremitarum sancti Augustini cap. 20. §.7.* Carol. de Tapia *in auth. ingressi, C.de sacros. Eccles. verbo monasteria, c.43.* Miranda *de origine Benedictin. cap.64.* Azor. *instit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 21. q. 2. vers. Ordo Grandimontensis,* Claudius Robert. *in Gallia Christiana tit. de Abbat. lit. G, verbo Grandimontensis,* Suar. *tom.4. de Relig. tract. 9. lib.2. c.5. num.4. & 5.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.1. disp.2. q. 15. num.8. & tom.2. disp. 24. q.5. n.27.* Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol.104.* 1

Monachi Grandimontenses sic dicti à mōte quodam prægrandi in diœcesi Lemouicensi in Gallia instituti à sancto Stephano Albunensi, cuius festum celebratur die 13. Februarij, sub regula sancti Benedicti, licet Suarez *loco infrà citando.* sub propria regula institutos dicat, anno 1080. à Gregorio VII. 2

Mona

Monachi Grandimontenſes habent intra
3 terminos Galliæ, quam ferè non egrediuntur,
ad ſeptendecim monaſteria; Habitus eorum
4 vilis eſt, & totus ad pœnitentiam compoſitus
cùm aliquando ex loricis ferreis conſtaret,
refert Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib. 1. tit. 19. de Religionibus, n. 73.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ciſtercienſi Ordine agentes.*

2 *Ciſtercienſis Ordo à quo & quando inſtitutus.*

3 *Robertus aſcitis ſibi ſociis primus Ciſtercij Ordinis fundator, quis fuerit.*

4 *Stephanus Anglicus regulam Ciſtercij cœptam fouit, & auxit.*

5 *S. Bernardus ſub diſciplina Stephani cum aliis ſociis Ciſtercij Ordinem eſt ingreſſus.*

6 *Regulam S. Benedicti obſeruant Monachi Ciſtercienſes.*

7 *Reformationem Ordinis Ciſtercienſis edixit Benedictus XII.*

8 *Monachi Ciſtercienſes ſuccedunt in bonis ſuorum Monacharum, non tamen feudalibus.*

9 *Exempti à iuriſdictiane Ordinariorum, & à ſolutione quorumcunque onerum ſunt Ciſtercienſes Monachi.*

10 *Monaſteria Monachorum Ciſtercienſium non poſſunt mulieres ingredi.*

11 *Monachi Ciſtercienſes ad alium quam Carthuſianorum Ordinem tranſire nan poſſunt.*

12 *Habitus Monachorum Ciſtercienſium qualis.*

13 *Ciſtercienſis Ordinis Monachi Abbatiæ Claræ tumbæ gaudent priuilegiis ſui Ordinis.*

14 *Generalis Abbas Ordinis Ciſtercienſis quomodo eligatur.*

15 *Monaſteria plura inueniuntur in Aragonia, Catalonia, Valentia & Nauarra quæ ſubſunt Abbati Generali Ciſtercienſi.*

16 *Congregatio vna S. Bernardi cum ſuo Generali eſt in Regnis Caſtellæ, & Legionis.*

17 *Congregatio alia S. Bernardi cum ſuo Generali eſt in Regno Portugaliæ.*

Monachi Ciſtercienſes.

COLLECT. CCCCLXXXIX.

1 DE his S. Antonin. *part. 2. tit. 18. cap. 12. §. 18.* Polyd. Virgil. *de inuentor. rerum lib. 7. cap. 2.* Chriſtophorus Gonzales de Perales *in vita S. Bernardi capit. 11. & 12.* Yepes *en la chronica general de ſan Beuito tom. 7. cent. 7. cap. 2. pag. 5. in ſpeculo hiſtor. lib. 25. cap. 94. & 95.* & nouiſſimè R. P. Angelus Manrique *in annalibus Ciſtercienſibus duobus tomis*, Caſſan. *in catalogo gloriæ mundi p. 4. conſid. 58.* Venero *en el enchiridion de los tiempos fol. 100. in nouiſſ. impreſſ.* Platus *de bono ſtatu Relig. lib. 2. c. 22.* Renat. Choppin *de Sacra politia lib. 2. tit. 3. n. 5. in margine*, Silueſt. Marul. *in occeano Relig. lib. 2. pag. 153.* Paulis Morigia *de origine Relig. lib. 1. c. 28.* Hieron. Roman. *de Republ. Chriſtiana lib. 6. c. 12.* Illeſcas *in hiſtoria Pontific. p. 1. lib. 5. c. 15.* Card. Baron. *annal. Eccleſ. tom. 11. anno Chriſti* 1098. Aubert. Miræus *de ſtat. Relig Chriſtiana lib. 1. cap. 22. & in tract. de origine Ciſtercienſium*, Claudius Robertus *in Gallia Chriſtiana tit. de Abbatiis lit. C. verbo Ciſtercium*, Fr. Emman. *quæſt. Regul. tom. 1. q. 3. art. 5.* Azor. *inſtit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 21.* Suarez *de Relig. tom. 4 tract. 9. lib. 2. c. 3. num. 3. cum ſeqq.* Fr. Ludouic. Miranda *in man. Prælator. tom. 1. q. 4. art. 2. verſ. ex eodem* Flaui. Cherubin. *in compendio Bullarij conſtit. 1. Paſchalis II. ſchol. 1.* Ioſeph. Micheli *en el theſoro de Religiones fol. 105.* Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. Regul. reſol. 123. n. 12.* Tamburin. *de iure Abbatum tom. 1. diſp. 2. q. 15. n. 5. & tom. 2. diſp. 24. q. 5. n. 62. cum ſeqq.* Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Regul. verbo Ciſtercienſes.*

Monachi Ciſtercienſes ſic dicti à Valle 2
Ciſtercio in diœceſi Cabilonenſi in Burgun-
dia apud Gallos, inſtituti fuere à ſancto Ro-
berto (cuius feſtum celebratur *die 29. Aprilis*)
anno 1099. Pontifice Vrbano II. Imperato- 3
ribus Occidentis Henrico IV. Orientis Ale-
xio Conneno. Hic namque Robertus ex
Cluniacenſi Ordine Abbas Moliſmenſis
cœnobij in Lingonienſi diœceſi vir ſanctiſſi-
mus, aſcitis ſibi ſociis Alberico, Odone,
Ioanne, Stephano, Tetaldo & Petro eius
monaſterij Monachis Ciſtercium ſpinarum
denſiſſimum locum in Cabilonenſi diœceſi
petiit, à quo nomen ſumpſit Congregatio,
ibique illi dedit initium, quo paulo poſt re-
cedente Apoſtolico iuſſu, & ad ſuum mo-
naſterium reuertente, Stephanus Anglicus, 4
quem principem huius Ordinis reliqui ſcri-
ptores vocant, Abbas electus fuit. Hic equi-
dem vir religioſiſſimus ne regula cœpta, quæ
erat aſperrima corrueret, continuis precibus
dominum rogabat vt inſtitutum foueret, & 5
augeret, cuius precibus dominus commotus
Bernardi nobiliſſimi adoleſcentis ſpiritum
ſuſcitauit, qui ſimul cum fratribus ſuis,
amicis, & conſanguineis ad triginta nume-
rum Ciſtercium ſub diſciplina Stephani eſt
ingreſſus anno 1113. & ſuæ ætatis 22. Et om- 6
nes huius Ordinis Monachi regulam S. Be-
dicti obſeruant. *Eugenius III. conſtit. 2* incip.
Sacroſancta Kalend. Auguſti 1152 apud Laert.
Cherubin. *in Bullaria tom. 1. pag. 19* aliàs *pag.*
56. in nouiſſ. impreſſ. Vnde ſummus Pontifex
Sixtus V. *conſtit.* 34. incip. *Pontifex 16. Martij*
1586.

1586. apud Laert Cherub. *tom. 2. pag. 534.* dicit Cistercensium Ordinem fuisse institutum à D. Roberto, & à D. Bernardo illustratum, & temporis interuallo valde propagatum, refert Ioan. Maria Nou. *d. verb. Cisterciens. n. 1.*

7 Monachorum Cistercensium reformationem, & statuta edixit *Benedictus XIII. constit. 3.* incip. *Fulgens 4. Idib. Iulij* 1335. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag.* 171. aliàs *pag.* 180. in nouiss. impress.

8 Monachorum Cistercensium Ordo succedit in bonis Religiosorum suorum, non tamen feudalibus, *Innocentius IV. constit. 4.* incip. *Deuotionis 2. Kalend. Nouembris* 1246. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 64. & illius Constitutionis meminit Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Cistercienses n. 4.*

9 Monachi Cistercienses sunt exempti à iurisdictione Ordinariorum, & à solutione quorumcunque onerum etiam charitatiuorum. *Innocentius VIII. constit. 9.* incip. *Romani 3. Kalend. Septembris* 1486 apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag.* 336. in nouiss. impress. apud Ioan. Mariam Nouar. *citato loco n. 3.*

10 Monachorum Cistercensium monasteria mulieres ingredi prohibuit, & taliis, ac impositionibus grauari non posse statuit *Gregorius IX. constit. 7.* incip. *Quia 10. Kalend. Februarij* 1234. apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag.* 56. aliàs *pag.* 87.

11 Monachi Cistercienses ad alium quam Carthusianorum Ordinem transire prohibentur. *Eugenius IV. const. 16* incip. *Regularem 16. Kalend. Martij* 1439 apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag.* 284. aliàs *pag.* 266. in nouiss. impress.

12 Monachi Cistercienses vtuntur foras nigris vestibus eiusdem artificij ac Benedictini, intus verò albis. Possident Prouincias octo, monasteria 35. cum ingenti numero Prioratuum, Monachos 490. Moniales 800. omnes intra Italiam: refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Relig. n. 74.*

13 Monachi Cistercienses Abbatiæ Clarætumbæ, in qua viget Regularis obseruantia, necnon bona, & subditi eiusdem monasterij, gaudent priuilegiis sui Ordinis non obstante quod modernus dicti monasterij Abbas non sit Religiosus, sed perpetuus Commendatarius, quia Monachorum non est immutatus status. *S. Congr. Conc sub die 8. May* 1617.

14 Monachorum Cistercensium Generalis Abbas, cuius administratio ad vitam durat, eligitur à Conuentu monasterij Cistercij, & quatuor Abbatibus, scilicet de Claraualle, Morismundo, de Firmiate, & Ponsignano, confirmatur à summo Pontifice, & illi subsunt omnes Congregationes, præter illas, quæ Apostolica auctoritate sunt exemptæ.

In Italia duæ sunt Congregationes, altera quæ dicitur Tusciæ, altera verò Lombardiæ, quæ licet omnia priuilegia habeant, quæ ad Congregationem exemptam pertinent, Generalis tamen potest in Capitulis interuenire, si vult, & visitare, & corrigere cum con- 15
silio Abbatum Congregationum. In Aragonia, Cathalonia, Valentia & Nauarra etiam sunt plurima monasteria, quæ subsunt Abbati Generali Cistercensi, quæ per Vicarium ab eo constitutum reguntur, & visitantur, qui semper solet esse Abbas sanctæ Mariæ de Populeto in Cathalonia: horum Regnorum Abbatiæ, vt plurimum sunt patrimoniales Regum. In insula Maioricæ est vnum monasterium huius Ordinis, cuius Abbatia Regis patronatus est, & per Abbatem perpetuum gubernatur. In Regnis Castellæ, Legionis, 16
Toleti, Asturiæ, & Gallecię est vna Congregatio, quę sancti Bernardi Regularis Obseruantię dicitur, & per vnum gubernatur Generalem, qui de triennio in triennium eligitur, & à Generali Cistercensi est exempta, cœpit reformatio sub Martino V. anno 1425. Primum huius Congregationis monasterium fuit Montis Sion Toleti, visitatur Congregatio à Generali, & post immediatè à duobus visitatoribus electis in Capitulo generali, monasteria ab Abbatibus triennalibus gubernantur. In nostro Regno Lusitaniæ est 17
alia Congregatio, cuius caput & Generalis est Abbas, insignis monasterij de Alcobaca, cœpit sub Pontifice Pio V. regnante Sebastiano Rege Portugaliæ, & Henrico Cardinale, qui & Rex postea fuit, dicti monasterij de Alcobaca, Abbate fauente.

SVMMARIVM.

1 *Familia Cistercensium discalceatorum quando inceperit?*

2 *Reformati Cistercienses gaudent priuilegiis Monachorum Cistercensium non reformatorum.*

3 *Reformati Cistercienses exempti sunt ab omni non Reformatorum superioritate.*

4 *Reformati Cistercienses precedunt omnibus Fratribus Mendicantibus.*

5 *Reformati Cistercienses ad aliam Religionem transeuntes ad eam redire non possunt.*

6 *Priuilegiis quorumcunque Monachorum, ac Ordinum Mendicantium gaudent Reformati Cistercienses.*

7 *Agnus Dei in cera signandi opus demandatur in Vrbe Cistercensibus reformatis.*

8 *Monasteria noua de sola Ordinarij licentia construere possunt Cistercienses reformati, quod iam hodie cessauit.*

Monachi

Monachi Cistercienses Reformati.

Collect. CCCCXC.

1 Monachorum Cistercienfium Reformatorum, seu discalceatorum familia Foliensis appellatur ab imagine Sanctissimæ Virginis inter folia depicta, quam in capite suæ familiæ colunt, vtuntur albis vestibus, & capurio nimis ad humeros demisso, omnia ex panno vili. De qua reformatione *Sixtus V. constit.*32 incip. *Religiosos* 5. *May* 1588. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 532. aliàs *pag.* 404.

2 Monachi Cistercienses reformati gaudent priuilegiis Monachorum Cistercienfium non Reformatorum. Idem *Sixtus V. constit.* 70. incip. *Super specula Idib. Nouembris* 1587. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 600. aliàs *pag.* 436. & illius meminit Ioan Maria Nouat. *in lucerna Regular. verbo Cistercienses n.* 5.

3 Monachi Cistercienses Reformati exempti sunt ab omni Monachorum Cistercienfium non Reformatorum superioritate, & nō tenentur ad illorum instituta. *Clemens VIII. const.* 12. incip. *Pastoralis* 4. *Septembr.* 1592. apud Laert. Cherubin. *tom.* 3. *pag.* 15. aliàs *pag.* 11. in nouiss. impress.

4 Monachi Cistercienses Reformati præcedunt omnibus Fratribus Mendicantibus. *Clemens VIII. const.* 56. incip *Regis, Non. Februarij* 1599. apud Laert. Cherub *in Bullario tom.* 3. *pag.* 72. aliàs *pag.* 53. in nouiss. impress.

5 Monachi Cistercienses Reformati ad aliā Religionem transeuntes ad eam nequaquam redire possunt. *Clemens VIII. constit.* 107. incip. *Pro nostro* 17. *Mart.* 1604. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 156. alias *pag.* 113. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Cistercienses n.* 6.

6 Monachi Cistercienses Reformati gaudēt priuilegiis quorumcunque Monachorum, & Ordinum Mendicantium, & non possunt coram aliis quam Congregationis Iudicibus vocari. *Paulus V. constit.* 23. incip. *Diuina* 5. *Id. Iulij* 1606. apud Laert. Cherub. *tom.* 3 *pag.* 204. aliàs *pag.* 151. in nouiss. impress.

7 Monachis Cistercienfibus reformatis in Vrbe opus Agnus Dei in cera signandi perpetuo demandauit idem *Paulus V. constit.* 43. incip. *Romanum* 28. *Martij* 1608. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 232. aliàs *pag.* 170. in nouiss. impress.

8 Monachi Cistercienses Reformati de sola Ordinariorum licentia noua monasteria construere possunt. idem *Paulus V. constit.* 51. incip. *Ministerio* 14. *Augusti* 1608. apud Laert Cherubin. *tom.* 3. *pag.* 242. aliàs *pag.* 177. Sed huiusmodi licentias, quæ nondum effectum sunt sortitæ, reuocauit. *Vrbanus VIII. constit.* 25. incip. *Romanus Pontifex* 28. *Augusti* 1624. apud Angel. Mariam Cherub *tom.* 4. *pag.* 40. in nouiss. impress.

Monachi Fontis Ebraldi.

Collect. CCCCXCI.

Sic dicti à celebri Fonte, iuxta quem primum huius familiæ monasterium ædificatus est in diœcesi Pictauiensi in Gallia, institutià S. Roberto Blesio Parisiensi Monacho Benedictino, de anno fundationis non satis constat, oportuit fuisse ante annum 1117. in quo dictus S. Robertus mortuus est. Sunt fere huius Ordinis monasteria duplicia, idest Virorum & fœminarum muro distincta, præsidet & Viris & fœminis Abbatissa electa semper à Monialibus, habet sub se quinquaginta alia monasteria. De ordine agunt Guilielmus Tyrus *lib.* 14. *c.* 20. Aubert. Miræ *de statu Relig. Christianæ lib.* 1. *c.* 21. *& de origine monast. lib.* 2. *c.* 10. Ascan. Tambur. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 5. *n.* 30. Claud. Robert. *in Gallia Christiana tit. de Abbatiis lit. F. verbo Fons Ebraldi*, vbi appellat institutorem Robertum Arbicellum.

Monachi Guillielmitæ.

Collect. CCCCXCII.

De his Siluest. Marul *in Occeano Relig. lib.* 2. *pag.* 161. Paulus Rhegius *de Sanctis Neapolitanis in Vita S. Gullielmi*, Card. Baron. *annal. Ecclef. tom.* 12. *anno Christi* 1142. Azor. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 12. *cap.* 21. *verf. Ordo Guillielmitarum*, Cauaier. *decis.* 594. *n.* 1. Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de Sacrof. Ecclef. verbo monasteria cap.* 44. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q* 5. *n.* 35. vbi de hac Congregatione in Gallia, nouissimè R. P. Angel. Manrique *in annalibus Cistercienf. anno Christi* 1136. *cap.* 2. *vbi n.* 3. *&* 4. refert verius esse illos sub sancti Benedicti regula militasse, & n. 5. addit non esse improbabile sub Augustiniana. 1

2 Monachi Guillelmitæ à sancto Guillielmo Vercellensi monacho Benedictino instituti fuerunt sub regula S. Benedicti anno 1124. Pontifice Calixto II. Imperatore Occidentis Henrico V. Orientis Emmanuele Conneno: vestiuntur albo amictu ex vili panno, monasteria totius Ordinis dicuntur esse

esse 47. fere omnia per Italiam, Generalis triennio durat.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de ordine Monachorum Montis Virginis agentes.*
2 *Monachi Montis Virginis à quo & quando instituti, & cur sic dicuntur.*
3 *Ordo Montis Virginis quando confirmatus, & approbatus.*
4 *Monasteria Monachorum Montis Virginis, certis exceptis casibus, mulieribus ingredi non licet.*
5 *Abbas Montis Virginis habet vsum Mitræ, Baculi, &c. & alia priuilegia.*
6 *Exempti sunt Monachi Montis Virginis à iurisdictione Sacristæ hospitalis B. Mariæ Annuntiatæ Neapolis.*
7 *Constitutiones, & noua statuta Ordinis Montis Virginis confirmauit Clemens VIII.*
8 *Monasteria, quibus tota Congregatio Montis Virginis constare debet, præscribuntur.*
9 *Monachi Montis Virginis in propria patria dignitates, & Congregationis officia obtinere non possunt.*
10 *Habitus Generalis, & Monachorum Montis Virginis qualis?*

Monachi Montis Virginis.

Collect. CCCCXCIII.

1 DE his Thomas Costus *in vita S. Guillielmi fundatoris, & in vita S. Amati Episcopi Nucen. eiusdem sancti Guillielmi discipuli, & in vita S. Donati Monachi huius Ordinis*, Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 44. num. 7.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24 quæst. 5. n. 33.* Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Monachus 27. cum seqq.*

2 Monachi Montis Virginis sub regula sancti Benedicti instituti à sancto Guillielmo Vercellensi (cuius festum celebratur 25. *Iunij*) circa annum Domini 1121. Pontifice Calixto II. Imperatore Henrico V, sic dicti à Monte Virgiliano, in quo olim Virgilius celebratissimus poëta hortum habuit amœnissimum, & ab illo nomen accepisse traditio est, ibi primum magnitudine & antiquitate est monasterium Montis Virginis cum Ecclesia magna, pulcherris ornamentis, & Indulgentiis maximis ornata, in qua adest deuotissimum caput beatissimæ virginis Constantinopolitanæ, quod Balduinus Imperator huic Ecclesiæ cum multis Reliquiis & ornamentis dono dedit.

Monachorum Montis Virginis Ordo fuit confirmatus, & ab Ordinarij iurisdictione exemptus per Ioannem Episcopum Auellinum de anno 1126. & à Roberto de anno 1133. & à Guillielmo de anno 1182. itidem Episcopis Auellin. quorum confirmationes, & exemptiones fuerunt approbatæ, & confirmatæ ab Alexandro III. & à Lucio etiam III. *sub die 12. Maij* 1189. & à Cælestino etiam III. *constit. 3.* incip. *Religiosam 2. Non. Nouembris* 1197. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag. 31.* aliàs *pag. 69.* qui Congregationem approbauit, & à solutione decimarum exemit, & ab Vrbano IV. in quadam sua constit. sub dat. 5. Idib. Ianuarij Pontificatus sui anno 2. vbi confirmat, & de nouo concedit omnes immunitates, & libertates per Romanos Pontif. Monachis, & monasterio Montis Virginis concessas, necnon libertates & exemptiones secularium onerum à Regibus, & Principibus, vel aliis Christi fidelibus eis, seu eorum monasterio indultas, & illos solos Romanæ Ecclesiæ censuales existere declarat. 3

Monachorum Montis Virginis monasteria mulieribus, certis casibus exceptis, ingredi non licet. *Pius V. constit. 20.* incip. *Regularium 24. Octobris* 1566. apud Laert. Cherub, *tom. 2. pag* 198. aliàs *pag.* 150. in nouiss. impress. 4

Monachorum Montis Virginis Abbas, cui fuerit benedictionis munus impensum, & Sacerdotalis Ordo collatus, habet vsum Mitræ, Baculi, annuli, sandalium, chirothecarum, tunicæ, & dalmaticæ, benedicit solemniter populum, Ordines minores confert, Indulgentias quadraginta dierum impartitur, benedicit etiam calices, & omnia alia ornamenta ecclesiastica, & cognoscit de causis matrimonialibus inter vassallos, in quibus habent spiritualia *Vrbanus IV. constit 6* incip. *Ecclesia Romana 2. Idib. Septembris* 1263. apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag.* 100. aliàs *pag.* 122. Vide supra *collect. 3. n. 18. &* 19. 5

Monachi Montis Virginis exempti sunt à iurisdictione Sacristæ hospitalis B. Mariæ Annuntiatæ Neapolis. *Sixtus V. constit.* 85. incip *Dudum 27. Augusti.* 1588. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 640. aliàs *pag.* 485. in nouiss. impress. 6

Monachorum Montis Virginis statuta noua, & Constitutiones confirmauit *Clemens VIII. constit. sua* incip. *Inter grauissimas* 8. *Mart.* 1599. apud Laert. Cherub. *tom. 3. pag...* 7

Monachorum Montis Virginis monaste- 8
ria,

ria, quibus tota hæc Congregatio constare
9 debet, præscripsit *Paulus V. constit. 1. in appendice* incip. *Pastoralis* 19. *May* 1611. vbi addit eos in propria patria Dignitates, & officia obtinere non posse, Oblatos nouitiarum per annum facere teneri, & eorum Abbates priuilegiis Abbatum Camaldulensium gaudere.

10 Monachorum Montis Virginis Abbas vnus Generalis totam Congregationem regit, quæ Regnum Neapolitanum non egreditur, ille defert Mozetam, eius Monachi album habitum, & capellum, ac pallium cum foris exeunt more clericorum itidem album portant, neque tam in forma quam in colore habitus differunt ab Oliuetanis nisi in forma caputij, & à Camaldulensibus, nisi quod isti cinguntur, illi verò Montis Virginis discinctam vestem deferunt, vt refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religionib. num.* 76.

Monachi Gilbertini.

Collect. CCCCXCIV.

1 De his Guillielm. Neubugensis *de rebus Angliæ lib. 5. cap.* 16. Polyd. Virgil. *de inuentorib. rerum lib. 7. cap. 2. in fine*. Barnabas Montaluus *in chronica Cisterciensi lib. 2. cap.* 23. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 5. num.* 34. nouissimè R. P. Angel. Manrique *in annalibus Cisterciens. anno Christi* 1135. *cap.* 8. *num.* 8. Aubert. Miræus *de origine monast. lib. 5 cap.* 11.

2 Monachorũ Gilbertinorum Ordo (quod iam non durat) institutus fuit à S. Gilberto Anglo, in Auglia anno 1148. Pontifice Eugenio III. Imperatoribus Occidentis Conrado III. Orientis Emmanuele Conneno; vocatur etiam Ordo iste Sempringhamensis eo quod institutor illius dictus Gilbertus vocabatur, de Semptingham, quem Virginibus maximè instruendis spiritum cælestem accepisse ipse etiam profectus comprobauit, vnde aliqua monasteria duplicia, virorum scilicet, & mulierum construxit, sed Guillielmus Gilberto coæuus monasteria virorum à fœminis distraxit.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Monachis Guillielmitis agentes.*
2 *Monachi S. Guillielmi ducis Aquitaniæ à quo & quando instituti?*
3 *Monachi S. Guillielmi ducis Aquitaniæ an sub regula S. Augustini, vel sancti Benedicti fuerint instituti, & sub qua hodie viuant, ostenditur.*
4 *Monachi S. Guillielmi ducis Aquitaniæ cur in Gallia dicantur Guillielmitæ, & fratres albi mantelli?*

Monachi S. Guillielmi Ducis Aquitaniæ.

Collect. CCCCXCV.

De his Marquez & plures ab eo citati *de vera origine Eremitarum sancti Augustini cap. 13. §. 11.* Penotto *in historia tripartita lib. 1. cap.* 46. Carrillo *in annalib. chronolog lib. 6. anno* 1590. *à princip.* vbi de hoc Ordine, Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol.* 105. R. P. Angel. Manrique *in annalibus Cisterciensib anno* 1130. *cap.* 1 *cum seqq.* 1

2 Monachi S. Guillielmi Ducis Aquitaniæ instituti à S. Guillielmo Aquitaniæ, & Pictauiensium Duce (cuius festum celebratur 10. Februarij) anno 1153. Pontifice Anastasio IV. Imperatoribus Occidentis Federico Ænobarbo, Orientis Emmanuele Conneno, credunt nonnulli, inter quos Renat. Choppin. 3 & alij, quos refert Marquez citato loco, Sanctum Guillielmum instituisse Religionem suam sub regula sancti Benedicti: sed alij verius meo videri, affirmant illam instituisse sub regula sancti Augustini, atque eundem S. Guillielmum verè fuisse eremitam S. Augustini, sed in illa maxima vnione, & accessione, quæ omnium Congregationum sub regula, & nomine S. Augustini viuentium, facta est ad religionem Eremitarum sancti Augustini sub Innocentio IV. anno 1256. reclamantibus hanc vnionem Guillielmitis, vt libetiùs ab ea resilirent, regulam sancti Benedicti ab eodem Alexandro IV. acceperunt, manente sibi interim habitu Sancti Augustini, vt latè probat Marquez loco citato. In 4 Gallia dicuntur Guillielmitæ, fratres albi mantelli, non quod vestibus albis vterentur, sed quod domum quam olim Seruitæ albi mantelli Parisiis incolebant, habitauerint: refert Aldan. *in compendio Canon resolut. lib. 1. tit. 19. de Religion. n. 77. cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Humiliatorum agentes.*
2 *Humiliati à quibus, & quando instituti?*
3 *Humiliatorum Ordo extinctus fuit à Pio V. & quare.*

4 *Humiliatorum quidam in S. Carolum Sclopetam exoneravit.*
5 *Habitus Humiliatorum qualis fuerit?*

Monachi Humiliati.

Collect. CCCCXCVI.

1 DE his S. Antonin. *p.2.histor.tit.15.cap.22.* Cassan. *in catalogo gloriæ mundi p. 4. consid.* 60. Polyd. Virgili. *de inventor. rerum lib.7.cap.2.* Paul. Morigia *cap.29.fol.*84. Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol.* 104. Gualter *in tabul. chronograph. sæculo* 12. *pag.*633. Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacrosanct. Eccles. verbo monasteria cap.* 45. Azori. *instit. moral. p.1. lib.12. cap.21. vers. Ordo Humiliatorum*, Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol.*104. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.2. disp.*24 *q.5.n.*37.

2 Monachorum Humiliatorum Ordo institutus fuit à nobilibus quibusdam Mediolanensibus, qui post dirutam patriam à Federico Æneobarbo iussi abire exules in Germaniam, inde precibus, & humilitate regressum iterum in Mediolanum adepti sunt; quia verò vestibus albis induri postliminium impetrarunt, eisdem vestibus Deo seruire decreuerunt anno 1196. Pontifice Cœlestino III. Imperatoribus occidentis Henrico, Orientis Alexio Angelo, licet Cassaneus citato loco hunc Ordinem incepisse anno 1017. existimauerit, & Gualter. d. pag. 633. crediderit institutum anno 1170. & confirmatum anno 1200. Fuit inter restitutores præcipuus B. Ioannes Sacerdos Comentis, cuius festum celebratur 26. Septembris

3 Monachorum Humiliatorum Ordinem, qui multum diu que floruerat, extinxit sanctæ mem. *Pius V. anno* 1570. vt apparet ex eius *Constit.* incip. *Quemadmodum*, vt vendicaret iniuriam illatam Cardinali Carolo Borromæo Archiepiscopo Mediolanensi, & eiusdem Ordinis reformatori, cum nescio quis ex Humiliatis aliorum persuasu in eum sclo-
4 petam duabus glandibus plumbeis onustam exonerauit, illæso interim, non sine diuino miraculo Cardinale, ann. 1569. die 26. Octobris, vt scribunt Carol. de Tapia *d. cap.* 45. *n.* 2. *&* 3. Ioan. Petrus Iussanus *in Vita S. Caroli lib.* 2. *cap.* 23. Ioan. Anton. Gabatius *ex Congregatione Oratory in Vita Pij V. lib.3. c.* 15.
5 Induebantur albis vestibus ex vili panno, vt refert Aldan. *in compendio Canonicarum resolut. lib.1. tit.19. de Religionib. n.* 79.

Monachi Floriacenses.

Collect. CCCCXCVII.

DE his Siluest. Marul. *in occeano Relig. in epist. Honorij III. ad Episcopum Lucaniæ*, Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q.5.n.*36. Gabriel Varius *in vita Ioachimi*, Anton. Posseuin. *in apparatu Sacro tom.2. verbo Ioachim.* de illo videas quæ dixi in *collect. ad cap. damnamus de sum. Trinit. in Decretalib.* 1

Monachorum Floriacensium Ordo sic dictus à primo eius monasterio Floriacensi prope Cozentiam Vrbem Archiepiscopalem in regno Neapolitano institutus à B. Ioanchimo Calabro Monacho Benedictino anno 1196. Pōtifice Cœlestino III. Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Conneno, decursu temporis vnitus fuit Congregationi Cisterciensi. 2

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Siluestrinorum agentes.*
2 *Siluestrini Monachi à quo & quādo instituti?*
3 *Congregatio Siluestrinorum approbata fuit, & exempta per Innocentium IV.*
4 *Siluestrini gaudent omnibus gratiis, & priuilegiis Ordinum Mendicantium.*
5 *Generalis Prior Siluestrinorum ad triennium eligitur per solum Capitulum generale.*
6 *Siluestrini posteriores in loco si à quæstuando se abstineant, in processionibus præcedunt Regularibus Ordinis Mendicantium licet prioribus.*

Monachi Siluestrini.

Collect. CCCCXCVIII.

DE his S. Antonin. 2. *p. histor. tit.15. cap.* 23. §.2. Cassan. *in catalogo gloriæ mundi p.* 4. *consid.* 57. August Florentin. *in historia Camaldulen. lib.* 2. *cap.* 45. Gualter. *in tabul. chronog. sæculo* 15. *anno* 1232. Cardin. Cæsar. Baron. *in annal. eccles. tom.*13 *anno* 1267. *n.*20. Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib.3. pag.*185. Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. eccles. verbo monasteria cap.* 46. Azori. *instit. moral. p.1. lib.12. cap.21. vers. Ordo Siluestrinorum*, Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 1. *disp.* 2. *quæst.* 15. *numero* 11. *& tom.* 2. *disp.* 24. *quæst.*5. *numero* 39. Ioan. Mariam Nouar. 1

in

in lucerna Regular. verbo Siluestrini.

2 Monachorum Siluestrinorum Ordo institutus fuit à S. Siluestro Canonico Oximano in agro Piceno Monacho Benedictino (cuius festum celebratur 26. Nouembris) anno 1232. Pontifice Gregorio IX. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Baldouino. Induuntur Monachi eodem habitu, quo Benedictini mutato colore nigro in canusinum, Italiam non egrediuntur, vbi dicuntur habere per Marchiam Anconitanam, Vmbriam, & Tusciam 25. monasteria, refert Aldan. *in compendio Canonic. resol. lib. 1. tit. 19. de Relig. n. 80.*

3 Monachorum Siluestrinorum Congregatio approbata fuit ab Innocentio IV. & per illum exempti à decimis, & nonnisi ad arctiorem Religionem transire possunt, ac Ordines, & ecclesiastica Sacramenta ab Episcopo diœcesano recipere debent, vt apparet *ex eius Constit. 5. incip. Religiosam 5. Kalend. Iulij* 1247. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 64.* aliàs *pag. 95.* in nouiss. impress.

4 Monachi Siluestrini gaudent omnibus gratiis, & priuilegiis Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium. *Paulus V. const. 8.* incip. *Religiosorum 23. Nouembris* 1616.

5 Monachorum Siluestrinorum Prior Generalis ad triennium eligitur per solum Capitum generale, sed reeligi pro alio triennio immediatè non potest, aliorum quoque Priorum officium triennio expletur. *Paulus III. constit. 38.* incip. *Exposcit 12. Kalend. Aprilis* 1543. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 676.*

6 Monachi Siluestrini posteriores in loco si à quæstuando se abstineant, in processionibus præcedunt Regularibus Ordinum Mendicantium licet prioribus. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. 24. Ianuarij 1617.* cuius meminit Ioann. Maria Nouar. *dicto verbo Siluestrini num. 7.*

Monachi Vallis-Caulium.

Collect. CCCCXCIX.

1 De his Cassan. *in catalogo gloriæ mundi part. 4. consid. 58.* Iacob. de Vitriaco *in historia occidentali cap. 17.* Arnold. Vuion. *in ligno vitæ lib. 1. cap. 50.* Fr. Athanas. Lobera *in vita S. Froilani cap. 19.* Barnabas Montaluo *in chronica Cistercien. tom. 1. lib. 2. cap. 15.* Aubert. Miræus *de statu Ecclesiæ Catholicæ lib. 1. cap. 24. & de origine monast. lib. 2. cap. 9. & de origine S. Benedicti cap. 64.* Claudius Robert. *in Gallia Christiana tit. de Abbatiis lit. V. verbo Vallis-Caulium*, Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 5. n. 41.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

2 Monachi Vallis-Caulium Gallicè, Val de Choux, instituti fuerunt ibidem prope Divionem Galliæ Vrbem in Ducatu Burgundiæ, à Viardo viro religioso Benedictino anno 1240. Pontifice Gregorio IX. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Balduino II. cuius Ordinis, vt ait Cassan. loco citato, sunt paucissima monasteria, vtiliusque foret ea Cisterciensi Ordini vniri, cuius & iste habitum gestat, & regulis vtitur.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Monachis Cælestinis agentes.*
2 *Cælestini à quo & quando instituti?*
3 *Cælestini cur sic appellantur?*
4 *Cælestinorum Ordo approbatur.*
5 *Cælestini Monachi recepti sunt sub protectione Sedis Apost.*
6 *Abbas Generalis Cælestinorum habitu prælatitio, & vsu Pontificalium vtitur.*
7 *Monasteria Ordinis vbique locorum existentia visitat Generalis Cælestinorum.*
8 *Ambitus Monachis Cælestinis interdicitur.*
9 *Priuilegiis omnibus & gratiis concessis Congregationi Casinensi, & aliorum Monachorum, gaudent Cælestini.*
10 *Constitutiones, & statuta pro Ordinis Cælestinorum gubernio confirmantur.*
11 *Cælestinorum habitus qualis?*

Monachi Cælestini.

Collect. D.

1 De his S. Antonin. *part. 2. tit. 16. cap. 1. §. 18.* Cassan. *in catal. gloriæ mundi part. 4. consid. 61.* Polydor. Virgil. *de inuentorib. rerum lib. 7. cap. 2.* Illescas *in historia Pontificali p. 1. lib. 6. cap. 43.* Gualter. *in tabul. chronog. sæculo 13. anno 1274. pag. 681.* Card. Cæsar Baron. *annal. Eccles. tom. 13. anno Christi 1294. n. 2. cum seqq.* Paul. Morigia *de origine Relig. lib. 1. c. 36.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 4. pag. 309.* Fr. Emman. *quæst. Regul. tom. 1. quæst. 3. art. 3.* Carol. de Tapia *in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 47.* Card. Caualer. *decis. 588. n. 4. & decis. 594. ferè per tot.* Azor. *instit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 21. ver. Cælestinorum Ordinem*, Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælator. tom. 1. q. 4. art. 2.* Ioseph. Michel. *en el thesoro de Religiones fol. 106.* Ascanius Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 5. n. 43.* Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol. 123. n. 14.*

Rr Monacho

2 Monachorum Cælestinorum Ordo institutus fuit, à Petro Morono Monacho Benedictino (dictus est Moronus à monte Morono in Regno Neapolitano, quem religiosus incoluit) anno 1274. Pontifice Gregorio X. Imperatoribus Occidentis Rodolpho I.
3 Orientis Michaele Paleologo. Cælestinorum nomē sortitus est quod eius fundator Petrus Moronus, summus Pontifex electus Cælestinus V. vocari voluit à Pontificio honore, seu potius honore abiecto ad nomen pristinum redüt, licet cum nomine honoris familia remanserit: de eo loquens Coriolanus relatus per Fr. Ferdinand. Camargo *in epithome historiali Ecclesiæ militan. sub anno* 1294. *fol.* 264. hæc verba ponit. *Ab hoc Pontifice* (scilicet Bonifacio V I I I.) *ferunt deceptum Cælestinum voce tanquam calitus missa per cannam ad eum factam, vt Pontificatum desereret: qua voce forte deceptus, vel vt secularibus curis renunciaret, & totum se Deo in Eremo traderet, renunciationem fecit his verbis. Ego Calestinus Papa V. motus ex legitimis causis, id est causa humilitatis, & melioris vitæ, & conscientia illæsa, debilitate corporis, defectu scientia, & malignitate populi, & infirmitate personæ, & vt præteritæ consolationē vitæ possim reparare quietem, sponte ac liberè cedo Papatui, & expresse renuntio loco, & dignitati, oneri, & honori, dans plenam & liberam facultatem ex nunc sacro Cætui Cardinalium eligendi, & prouidendi duntaxat canonicè vniuersali Ecclesiæ de Pastore.* qua facta renunciatione, statim Pontificiam Mitram, ac Pontificalia insignia, & ornamenta deponens, & habitum eremiticum reassumens, ad desertum, de quo ad Paparum assumptus fuerat, sponte rediit, in eoque vitam eum morte sanctissimè commutauit, & deinde in Sanctorum numerum ab Apostolica Sede relatus, eius festus dies 19. Maij celebratur sub nomine Sancti Petri Moroni.

4 Monachorum Cælestinorum Congregationem approbauit & confirmauit eius institutor *Cælestinus V. constit.* 1. incip. *Etsi cunctos* 5. *Kalend. Octobris* 1294. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1. *pag.*136. & *Clemens V. const.*4. incip. *Qui facit, de anno* 1313. apud Laert Cherubin. *eod. tom.* 1. *pag.*151.

5 Monachi Cælestini recepti sunt sub protectione Sedis Apostolicæ. *Benedictus XI. constit.* 2. incip. Religiosam 2. *Id. Martij* 1304. *in appendice tom* 3. *pag.*13.

6 Monachorum Cælestinorum Abbas Generalis eas facere potest functiones, quas alij Abbates exempti facere consueuerunt, habituque Prælatitio Regularium, & in monasteriis sui Ordinis Pontificalibus indumentis vti, ac Missas solemniter celebrare, & interessentibus solemnem benedictionem impartiri. *Paulus V. constit. sua* incip. *Ex iniuncto* 9. *Decembris* 1606. impressa post *Constit.* 24. *Vrbani VIII.* apud Angel. Mariam Cherubin. *tom.*4. *Bullarij pag.*38.

7 Monachorum Cælestinorum Abbas Generalis visitat monasteria Ordinis vbique locorum existentia, & absque illius præsentia Cælestini non cogunt Capitulum generale. *Paulus V. constit.* 19. incip. *Iniuncti* 29. *Aprilis* 1606. apud Laert. Cherubin. *in Bullario pag.* 201.

8 Monachis Cælestinis ambitum interdixit idem *Paulus V. constit.* 10. *in appendice* incip. *Quoniam* 27. *Augusti* 1616.

9 Monachorum Cælestinorum Congregatio, eiusque personæ, & loca quæcunque gaudent priuilegiis & gratiis omnibus Congregationis Cassinensis, & aliorum Monachorū quaruncunque Congregationum, earumq; personarum, & locorum quoruncunque. *Vrbanus VIII. constit.*24. §.1. incip. *Sacrosanctis* 14. *Augusti* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.*4. *Bullarij pag.*38.

10 Monachorum Cælestinorum constitutiones, seu statuta pro Congregationis gubernio confirmauit *Vrbanus VIII. constit.* 56. incip. *Sacrosanctum* 8. *Iulij* 1626.

11 Monachi Cælestini induuntur alba tunica, nigro caputio, & scapulari, nigra etiam cuculla, siue clamide Benedictinis per omnia similis. Eorum Ordo per Germaniam, Hungariam & Galliam creuit, vbi nunc habet 22. monasteria satis ampla, creuit per Italiam vbi ad 96. domicilia numerantur, refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.*1. *tit.* 19. *de Religionib. n.*81.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur qui de Monachis Oliuetanis agunt.*
2 *Oliuetani Monachi cur ita dicantur, & à quo & quando instituti, & approbati?*
3 *Priuilegiis Monachorum Cassinensium ac aliis pluribus gaudent Oliuetani,*
4 *Exempti sunt Oliuetani à iurisdictione Ordinariorum, & absque Papæ licentia ad aliam Religionem transire nequeunt.*
5 *Conseruatores eligendi facultatem habent Oliuetani.*
6 *Sacramenta ecclesiastica ministrare, & noua loca acquirere possunt Oliuetani.*
7 *Præcedentiam Cassinensibus cedunt Oliuetani in omnibus processionibus.*
8 *Abbatibus Oliuetanis cōceditur vsus Baldachini.*
9 *Monasteria plus sexaginta habent Monachi Oliuetani.*

Monachi Oliuetani.

Collect. DI.

1 DE his S. Antonin. *p.* 2. *tit.* 16. *cap.* 1. §. 2. Cassan. *in catalogo gloriæ mundi p.* 4. *consid.* 58. Polydor. Virgil. *de inuentorib. rerum lib.* 7. *cap.* 1. Gualter. *in tab. chronograph. sæculo* 14. *pag.* 699. Paul. Morigia *de origine Relig. lib.* 1. *cap.* 37. Siluest. Marul. *in Occeano Relig. lib.* 5. *pag.* 344. Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 1. *quæst.* 3. *art.* 3. Carol. Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 48. Azor. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 12. *cap.* 21. *vers. Ordo Oliuetanorum.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælator. tom.* 1. *q.* 4. *art.* 2. Platus *de bono status Relig. lib.* 2. *cap.* 22. Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 123. *num.* 10. Ioseph. Micheli *en el thesoro de Relig. fol* 107. Ascan. Tambut. *de iure Abbatum tom.* 1. *disp.* 2. *q.* 15. *n.* 11. *& tom.* 2. *disp.* 14. *q.* 5. *n.* 45.

2 Monachorum Oliuetanorum Ordo sic dictus à monte Oliuarum in Comitatu Ilcinensi, olim diœcesis Aretinæ, nunc vero diœcesis Pientinæ non longe à Senis, vbi primum eius monasterium erectum, quod dicitur Mons Oliuetus maior, institutus à tribus nobilibus Senensibus B. Bernardo Ptolomeo, philosophiæ professore, Ambrosio Piccolomineo, & Patritio de Patritiis anno 1319. Pontifice Ioanne XXII. Imperatoribus Occidentis Ludouico IV. Orientis Andronico: dicuntur per Italiam Monachi albi quod nullis nisi albis vestibus vtantur. Eorum Congregationem approbauit idem *Ioannes XXII. constit.* 1. *in appendice* incip. *Cum à nobis* 16. *Kalend. Iunij* 1324. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 14. aliàs *constit.* 15. *pag.* 179. in nouiss. impress.

3 Monachi Oliuetani alios ad Religionem recipere possunt, gaudent priuilegiis Monachorum Cassinensium, ad processiones accedere non coguntur, à quolibet Antistite Ordines recipere valent, & à decimarum, aliorumque onerũ solutione sunt exempti. *Pius II. const.* 9. incip. *licet* 3 *Non. Octobris* 1462. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 321. aliàs *pag.* 292. in nouiss. impress.

4 Monachi Oliuetani exempti sunt ab Ordinariorũ exemptione, sexagenaria gaudent præscriptione, Confessiones audiunt, & absque Papæ licentia ad aliam Religionẽ transire nequeunt. *Iulius II. constit.* 12. incip. *Etsi pridie Non. Iunij* 1507. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 421. aliàs *pag.* 369. in nouiss. impress.

5 Monachis Oliuetanis facultatem concessit eligendi Conseruatores, eorumque iurisdictionem ampliauit idem *Iulius II. constit.* 5. incip. *Militanti* 8. *Kalend. Nouẽbris* 1505. apud Laer. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 407. Et Abbates Oliuetani possunt eligi in Conseruatores si Episcopus in Synodo eos deputauerit Iudices Synodales. *S. Congr. Conc.* 2. *Martij* 1619. teste Sellio *in select. Canonicis cap.* 20. *n.* 75.

6 Monachi Oliuetani noua loca acquirere, & ecclesiastica Sacramenta ministrare possunt. *Clemens VI. constit.* 1. incip. *Solicitudinis* 12. *Kalend. February* 1343. apud Laert. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 212 aliàs *pag.* 210. in nouiss. impress.

7 Monachi Oliuetani debent cedere præcedentiã Monachis Cassinensibus in omnibus processionibus, quæ Veronæ fiunt, *S. Congr. Rit. in Veronen.* 23. *Ianuarij* 1610. quam refert Sellius *d. c.* 20. *n.* 78.

8 Monachorum Oliuetanorum Abbatibus conceditur vsus Baldachini, vt supra dictum est *collect.* 3. *n.* 22.

9 Monachi Oliuetani habent per Italiam & Siciliam plusquam sexaginta monasteria & vltra supradictum primum eius monasteriũ amplissima sunt sancti Michaelis in nemore Bononiæ, sancti Victoris ad corpus Mediolani, Montis Olivetti Neapolis, S. Mariæ ad nemus Siciliæ, S. Nicolai Rotingij in agro Brixiensi. Habent etiam duo in Hungaria, eorum Generalis Abbas vltra triennium non creatur, refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religionib. n.* 81.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur qui de Carthusiensium Ordine agunt.*
2 *Carthusienses Monachi à quo, & quando instituti.*
3 *Ordinem Carthusiensium approbauit Alexander III.*
4 *Carthusiani à solitudine distrahi prohibentur.*
5 *Oblati Carthusianorum gaudent priuilegiis Fratrum eiusdem Ordinis.*
6 *Exempti sunt Carthusiani à iurisdictione Ordinariorum.*
7 *Carthusiani ad testificandum & iurandum in iudiciis compelli non possunt.*
8 *Carthusiani recipiunt Cistercienses.*
9 *Carthusiani recipiuntur à Camaldulensibus in eremo degentibus.*
10 *Ordo totus Carthusianorum subest Obedientiæ Prioris Maioris Domus Carthusiæ.*
11 *Priuilegia, immunitates, & exemptiones quorumcunque Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium Carthusianis conceduntur.*

12 *Eremitæ S. Augustini Congregationis Galliæ Reformatorum ad Carthusianos transire possunt, & non ad alios.*

13 *Capitulum cuiusque Domus Priorem suum quomodo eligat.*

14 *Prouincias quot habeat Religio Carthusianorum.*

15 *Habitus Carthusianorum qualis.*

Monachi Carthusienses.

Collect. DII.

1 DE his S. Antonin. *p. 2. histor. titul. 15. cap. 21. §. 2.* Cassan. *in catalogo gloriæ mundi p. 4. consid. 62.* Polydor. Virgil. *de inuentorib. rerum lib. 7. cap. 3.* Gualter. *in tab. chronog. sæculo 11. anno 1086. pag. 631.* Hieronym. Roman. *de Repub. Christiana lib. 6. cap. 13.* Illescas *in historia Pontificali lib. 5. c. 9.* Cardin. Cæs. Baron. *seu potius Abraham. Bzouius annal. Eccles. tom. 13. anno Christi 1254. num. 7.* Venero *en el enchiridion de los tiempos fol. 100. in nouiss. impress.* Platus *de bono status Relig. lib. 2. cap. 22.* Paulus Morigia *de origine Relig. lib. 1. cap. 27.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 2. pag. 124.* Ioseph Micheli *en al thesoro de Religiones fol. 105.* Claudius Robert. *in Gallia Christiana tit. de Generalibus pag. 5* Aubert. Miræ. *de origine Relig. lib. 2. cap. 45. & in speciali tract. de origine omnium per Orbem Carthusiarum Domorum*, R.P. Angel. Manrique *in annalib. Cisterciensib. tom. 2. anno Christi 1157. cap. 4.* Carol. de Tapia *ad auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 41.* Fr. Emman. *q. Regul. tom. 1. q. 3. art. 8* Azor. *instit. moral. p. 1. lib. 12. c. 21. q. 2.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælator. tom. 1. q. 4. art. 3* Sanch. *in præcepta Decalogi tom 2. lib. 6. c. 7. n. 21.* Suar. *tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. cap. 4.* Hieron. Roderic. *in compend. quæst. Regul. resol. 123. n. 15.* Ascan. Tamb. *de iure Abbatum tom 2. disp. 24. q. 7. n. 1.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Carthusiani.* Ex professo huius Ordinis chronicam & historiam scripserunt Henricus Arnoldus, Henricus Triso, Petrus Dorlandus cum notis Theodori Petræi, Arnoldus Bostius *in tract. de illustribus viris Ordinis Carthusiani.*

2 Monachorum Carthusiensium Ordo sic dictus à Valle Carthusia vulgo Certosa in diœcesi Gratianopolitana in Regno Galliæ, institutus à S. Brunone, nobili ciue Vrbis Agrippinæ sub regula propria anno 1084. Pontifice Gregorio VII. Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Comneno,
3 illum approbauit *Alexander III. const. 7.* incip. *Cum vos 4. Non. Septemb. 1176.* apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag. 28.* aliàs *pag. 64.* in nouiss. edit.

Monachos Carthusienses à solitudine di- 4
strahi prohibuit *Honorius III. constit. 3.* incip. *Cum dilecti 5. Id. Februarij 1218.* apud Laert. Cherub. *d. tom. 1. pag. 45.* alias *pag. 80.* & illius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Carthusiani n. 3.*

Monachorum Carthusiensium Oblati 5
gaudent priuilegiis Fratrum eiusdem Ordinis *Gregorius IX. const. 3.* incip. *Quoties 3. Non. Februarij 1232.* apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 52.* alias *pag. 85.* in nouiss. impress.

Monachi Carthusienses exempti sunt à 6
iurisdictione, & superioritate Ordinariorum. *Bonifac. IX. const. 3.* incip. *Sacro-sancta 17. Kalend. Aprilis 1391.* apud Laert Cherub. *tom. 1. pag. 231.* & illius meminit Ioan. Maria Nouar. *vbi supra n. 6.*

Monachi Carthusienses ad testificandum, 7
& iurandum in iudiciis compelli non possunt. *Honorius III. dicta Constit. 3.* quam citat Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Carthusiani n. 5.*

Monachi Carthusienses recipiunt Cister- 8
cienses. *Eugenius IV. constit. 16.* incip. *Regularem 16. Kalend. Martij 1439.* apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag. 284.* aliàs *pag. 266.*

Monachi Carthusienses recipiuntur à Ca- 9
maldulensibus in eremo degentes, petita licet non obtenta licentia ab eorum Superiore *Eugenius IV. constit. 8.* incip. *Illa 8. Kalend. Decembris 1475.* apud Laert. Cherubin. *tom. 1. pag. 274.* aliàs *pag. 259.* & illius meminit Ioan. Maria Nouar. *vbi supra n. 7.*

Monachorum Carthusiensium totus Or- 10
do subest obedientiæ Prioris maioris Domus Carthusiæ, *Iulius II. constit. 17.* incip. *Dum ad fructus 16. Kalend. Iulij 1508.* de qua mentionem facit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Carthusiani n. 2.* Et iste ab ea nunquam egreditur & simul Generalis est, Ordinem regit per Visitatores, & singulis annis eo in loco Generale Capitulum congregat, in quo de rebus Ordinis agitur.

Monachis Carthusiēsibus priuilegia quæ- 11
cunque, immunitates, & exemptiones, gratias, ac indulta tam in spiritualibus, quàm in temporalibus, quibusuis aliis tam Mendicantium, quàm non Mendicantium Ordinibus per quoscunque Romanos Pontifices concessa, & in futurum concedenda, communicauit, & extendit *Gregorius XV. constit. 42.* incip. *Ad vberes 3. Februarij 1623.*

Monachos Carthusienses adire possunt, 12
seu ad eos transire valent Eremitæ sancti Augustini Congregationis Galliæ Reformatorum, seu discalceatorum, ad alios non.

Vrbanus

Vrbanus VIII. constit. 90. incip. *Ex iniuncti* 21. *Iuly* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *tom. 4. Bullarij pag.* 103.

13 Capitulum cuiusque Domus Priorem
suum eligit, confirmat Generalis, durant ad
14 arbitrium Religionis. Prouinciæ sunt septendecim (totidem numerant Aubert. Miræ. & Azot. citatis locis, cum 180. monasteriis &
15 tribus millibus monachorum) monasteria fere ducenta. Vestiuntur Monachi vt Religiosi Dominicani, ferunt tamen caputium assutum tunicæ & scapulari vtrumque alam connexam intra se ligula eiusdem panni & coloris infra vtrumque latus; conuersi portant scapulare nigrum, refert Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religion. num.* 82.

16 *Seminario Episcopi contribuere etiam tenentur de eo quod supersit monasteria illa, quæ ad seminarium sui Ordinis contribuunt.*

SVMMARIVM.

1 *Ædificanda & erigenda sunt monasteria quorumcunque etiam Mendicantiũ iuxta formam præscriptam à Clemente VIII.*
2 *Monialium monasteria ædificanda & erigendam iuxta formam Constitutionis Clementis VIII.*
3 *Constitutionis Clementis VIII. dispositio circa monasteria ædificanda inducit formam.*
4 *Monasteria noua quomodo hodie erigenda iuxta Constitutionem Gregorij XV.*
5 *Mulieres ingredi prohibentur monasteria quorumcunque Ordinum Regularium.*
6 *Milites hospitare non tenentur monasteria, & loca pia.*
7 *Cameræ Apost. debita iura soluere tenentur monasteria, Prioratus, & alia beneficia ecclesiastica perpetuò vnita.*
8 *Numerus Religiosorum certus in monasteriis Regularium præfiniendus.*
9 *Religiosorum monasteria intra & extra Italiam nulla recipiãtur nisi in eorum singulis duodecim Fratres degere, & ex redditibus sustentari valeant.*
10 *Capuccinorum, & Societatis Iesu monasteria comprehenduntur sub præcedenti dispositione.*
11 *Licentiæ erigendi noua monasteria sunt reuocatæ, & inposterum erigi prohibentur nisi seruatis Constitutionibus, &c.*
12 *Administratores monasteriorum de illis rationem Ordinario reddere non tenentur.*
13 *Residentiam aliquam non requirunt monasteria, quæ cura & conuentu carent.*
14 *Visitare potest Episcopus monasteria commendata perpetuò vnita aliis Ecclesiis, vel piis locis.*
15 *Licentiam erigendi noua monasteria non potest concedere Vicarius Capitularis Sedis vacãtis.*

Barbos.Apost.Decis. Sum.

Monasteria.

COLLECT. DIIII.

MOnasteria quoruncunque etiam Men- 1
dicantium non possunt erigi, & ædificari, quamuis adsit licentia Episcopi, nisi vocatis, & auditis aliorum Conuentuum procuratoribus, & aliis interesse habentibus, & causa cognita, & sine aliorum detrimento commodè sustentari possint, & si dicti procuratores nihil opponant, dabitur eis licentia per Episcopum. *Clemens VIII. constit.* 99. incip. *Quoniam ad institutum de anno* 1603 apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 3. pag.* 146. & apud Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regular pag.* 97. de cuius materia Aloys. Ricc. *in decis. Curiæ Archiep. Neap p. 2. decis. 75. & p. 4 decis.* 131. Ioan. Maria Nouar. *in nouo Iure Pontif. concl. 2. de ædificat nouorum monast.* Ioan. Anton. Nouar. *eius frater in sum. Bullar. tit. de monasteriorum ædificat. super Bulla Clementis VIII.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 9. n. 35. & tom. 3. verbo Episcopus quoad Regulares n. 3. cum seqq.* Ego *de Officio & potest. Episcopi p. 2. alleg. 26. n. 7.* Quæ qui- 2
dem Clementis Constitutio locum etiam habet circa erigenda Monialium monasteria, vt censuit *Sacra Congr. Conc. sub die* 19. *Decembris* 1620. penes Tamburin. *in tract. de iure Abbatissar. disp. 33. q. 1. n. 4.* Lezana *d. verbo Episcopus n. 4. in fine*, metipsum *de iure eccles. vni-* 3
uerso lib. 12. cap. 12. n. 7. Et eius dispositio ac tenor adeò inducit formam, & est de substantia, vt eius omissio vitiet concessionem, Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regular. in quæst. super hac Constit. vers. ad quartum, pag.* 111.

Monasteria noua etiam Mendicantium 4
erigi non possunt nisi in quolibet illorum duodecim Religiosi ex redditibus, & consuctis eleemosynis sustentari valeant, & cum consensu aliorum Conuentuum infra quatuor milliaria existentium, & ad id vocati, & auditi fuerint, ac tali erectioni consenserint, vel aliàs Ordinariis locorum constiterit Religiosos monasterij sic erigendi absque detrimento Religiosorum in monasteriis antea in ciuitatibus seu locis huiusmodi erectis degentium ibi in numero duodecim commodè & congruè manuteneri & ali posse. *Gregorius XV. constit.* 31. incip. *Cum aliàs* 17. *Augusti* 1622. apud Lauret. de Franchis *de con-*

*trouers. inter Episcopos & Regul.pag.*100. *cum seqq.* Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.2.circa constit.*6. *Gregory XV.* Lezanam *in sum.quæst.Regul.tom.*1.*cap.*9.*n.*35.

5 Monasteria quoruncunque Ordinum Regularium mulieribus ingredi interdixit *Pius V. constit.* 20. incip. *Regularium* 24. *Octobris* 1566. apud Laert Cherub. *in Bullario tom.*2. *pag.*198. de cuius materia Coriolan.*de casibus reseru.p.*2.*casu* 3.*num.* 36 *cum seqq.* Bonacin *de clausura Relig. q.* 5. *puncto* 3. Lezana *d.tom* 1. *cap.*10. *à n.*9. Ego *de officio, & potest. Episcopi p.*3.*alleg.* 102.*n.*86.*cum seqq.*

6 Monasteria omnia, & loca pia ab hospitandi milites onere exemit idem *Pius V.const.* 148.incip.*Cum sicut,de anno* 1572. apud Laert. Cherub. *tom.*2.

7 Monasteria, Prioratus, & alia beneficia ecclesiastica perpetuò vnita, & de cætero non vacantia Cameræ Apost. debita iura præstare tenentur. *Paulus II.constit.* 6. incip. *Decet* 8. *Id. January* 1469. apud Laert.Cherub.*tom.*1.*pag.*330.

8 Monasteriis Regularium certum Religiosorum numerum præfiniri iussit *Paulus V.constit.* 9 incip. *Sanctissimus* 4. *Decembris* 1605. apud Laert.Cherub.*tom.*3.*pag.*187. & Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regul. pag.* 117. Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.*34. *q.*1.*n.*3. Scortia *in selectas Pontificum Constit.epit.*164.

9 Monasteria Religiosorum nullibi recipiantur, nisi præter alia ad id requisita in singulis eiusmodi locis duodecim saltim Fratres, aut Monachi, seu Religiosi degere, & ex redditibus, & consuetis eleemosynis detractis omnibus vt supra detrahendis, competenter sustentari valeant ad præscriptum decreti felicis record. Gregorij X V. hac de re editi. Alioquin monasteria,& loca huiusmodi posthac recipienda, in quibus duodecim Religiosi vt supra sustentari, atque inhabitare non poterunt, & actu non habitauerint, Ordinarij loci visitationi, correctioni, atque omnimodæ iurisdictioni subiecta esse intelligantur. *Sacra Congr. Conc. in decretu de celebrat. Missar.* §.7.*sub die* 21. *Iuny* 1625. quam refero *d.p.*2.*alleg.*26.*sub num.*7. *vers. Verum quia.* Et habere locum etiam extra Italiam declarauit *eadem Sacra Congr.* referentibus Vulpe *in praxi iudic.fori eccles.cap.*42.*num.*20. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo*

10 *monasterium num.* 10. Et sub illa dispositione comprehendi monasteria Capuccinorum, & Societatis Iesu censuit *eadem Sacra Cong.super dictis decretu de celebrat.Missar.dub.*18.

11 Monasteriorum,aliorumque locorum Regularium quoruncunque nouorum erigendi, seu instituendi,cœptorumque finiendi facultates reuocatæ sunt, & imposterum erigi prohibentur, nisi seruatis Constitutionibus *Clement.VIII. Gregory XV.* & *Concily Trid.* ac cum licentia Ordinariorum. *Vrbanus VIII. constit.* 25. incip. *Romanus Pont.* 28. *Augusti* 1624. apud Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regular. pag.* 103. & illius meminere Ioan.Maria Nouar. *in lucerna Regul.verbo monasterium num* 5 & Ioan. Anton. Nouar. *eius frater in summa Bullarum tit. de monasteriorum ædificatione super Bulla Vrbani VIII.*

Monasteriorum administratores de illis rationem Ordinario reddere non tenentur. 12
Sacra Congr.Conc. penes Armendar. *in addit. ad recop.legum.Nauarræ lib.*1.*tit.*18.*l.*7.*de Episcopis n.*78.*vers.item administratores.*

Monasteria,quæ cura & conuentu carent, 13
non requirunt aliquam residentiam. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p.*2.*cap.*2.*num.*179. *in* 9. *declar.* Armendat. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*2.*tit.*23 *l.*2. §.2. *tit. sed an Parochi debeant residere n.*179.

Monasteria commendata perpetuò vnita 14
aliis Ecclesiis, vel piis locis, potest Episcopus visitare,etiamsi ipsa loca sub Regulari protectione sint.*Sacra Congr.Conc.* de qua Armendat. *in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.*1.*tit.* 6.*de Visitat.num* 100.

Monasteria noua erigendi licentiam con- 15
cedere non potest Vicarius Capitularis Sedis vacantis *ex cap.*3.*sess.*25. *de reform. Sacra Congr.Conc sub die* 19.*January* 1633. quam refert Sellius *in select. Canon.cap.*38.*num.*12.

Monasteria illa, quæ ad Seminarium sui 16
Ordinis contribuunt, de eo quod superest, contribuere etiam tenentur seminario Episcopi.*Sacra Congr.Conc in Monasterien.* 7. *Septembris* 1630. de qua attestatur Sellius *d.cap.* 38.*num.*10.

SVMMARIVM.

1 & 2 *Monialium monasteria ex quorũ licentia, & in quo loco sint erigenda, ostenditur.*

3 *Translatio monasterij Monialium ob scandalum, vel propter aerem pestilentem quomodo facienda?*

4 *Mulieres prætextu cuiusuis licentiæ monasteria Monialium ingredi non possunt.*

5 *Episcopi debent curare vt in monasteriis Monialium clausura inuiolata seruetur.*

6 *Matribus præstari non potest licentia ingrediendi monasteria Monialium ad inuisendas filias morti proximas.*

Monasteria Monialium.

Collect. DIV.

1 Monasteria Monialium non erigantur, nisi Ordinariis locorum consentientibus, & nisi in iis duntaxat locis, quæ muro cincta sunt, & in quibus adest Presbyterorum secularium vel Regularium copia ad audiendas earum Confessiones, nisi in facultatibus habeant Moniales vt Confessarium aliunde ascitum sustentare valerent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* cuius meminere Gauant. *in man. Episcop. verbo monasteria Monialium*, Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo monasteria num.*6. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 25 *num.* 43. *vers. circa*, Ego ipse *de officio, & potest. Episcop. p.* 2. *alleg.* 26 *n.*7.

2 Monasteria Monialium absque speciali Sedis Apost. indultu erigi non possunt, nec in eis erectis absque Ordinarij loci licentia celebrari. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Vicentina* 10. *Aprilis* 1615. penes Ioann. Maria Nouar. *d. verbo monasterian.*7.

3 Monasterij Monialium translatio ob scandalum, vel propter supereminentem aeris pestilentis causam, debet fieri ad aliud eiusdem Ordinis simul cum introitibus, & redditibus, quos illud habebat. *S. Cong. Conc. apud* Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Moniales* §. 17. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monasterium num.*8.

4 Monasteria Monialium mulieres ingredi prætextu cuiusuis licentiæ non possunt. *Gregorius XIII. constit.* 28. incip. *Vbi gratia Idib. Iunij* 1575. *Paulus V. constit.* 74. incip. *Monialium* 10. *Iulij* 1612. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 309.

5 Monasteriorum Monialium clausuram inuiolatam seruari, & violatam restitui curare debent Episcopi. *Gregorius XV. constit.* 18. incip. *Inscrutabile Non. February* 1622. apud Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos, & Regul pag.* 136. *cum seqq.*

6 Monasteria Monialium ingrediendi licentia matribus præstari non potest ad inuisendas filias morti proximas. *Sacra Congr. Conc.* Testibus Quarant. *in sum. Bullarij verbo monasterium Monialium vers. sed an liceat pag. mihi* 453. Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Moniales* §. 8. *vers. secundo*, quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi, p* 3. *alleg.* 102. *n.*68.

Monachorum monialium exemptarum septa ex cuius licentia in casibus necessariis ingredi liceat? Vide infra verbo *Moniales alloqui, collect.* 513.

SVMMARIVM.

1 *Aureas, & argenteas monetas tondentibus pœna vltimi supplicij imponitur.*
2 *Aureas & argenteas monetas in Italia tondentes, fabricantes, vel scienter erogantes, ecclesiastici, etiam Regulares Curiæ seculari præuia degradatione puniendi traduntur.*
3 *Tempus contractus etiam in annuis præstationibus regulariter attenditur in valore monetæ.*

Moneta.

Collect. DV.

Monetas aureas, & argenteas tondentibus tam in Vrbe quàm in toto statu ecclesiastico pœnam vltimi supplicij imponit *Pius V. constit.* 3. incip. *Cum nil magis* 8. *Kalend Nouembris* 1570. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 316 aliàs *pag.* 237. in nouiss. impress. approbat, confirmat, & innouat Vrbanus VIII. & ad omnes, & singulas personas ecclesiasticas etiam quomodolibet exemptas cuiusuis Ordinis, Societatis, instituti, necnon Militiarum quarumcunque etiam Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani Regulares in omnibus, & singulis prouinciis, Regnis, Ciuitatibus, Terris, Oppidis, Castris, & locis in Italia duntaxat existentibus, qui aureas, vel argenteas monetas tondere, fabricare, colorare, vel aliàs adulterare, seu etiam quomodolibet adulteratas scienter erogare, aut exponere præsumpserint, extendit, & ampliat, ac vult vt culpabiles in præmissis reperti præuia degradatione Curiæ seculari puniendi tradantur. *Vrbanus VIII. constit.* 75 incip. *In suprema Idib. Nouembris* 1627. apud Angel. Mariam Cherub. *tom* 4. *pag.* 90. apud Laurent. de Franchis *de controuers. inter Episcopos, & Regulares pag.* 258. *cum seqq.* & de illa meminerunt Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 10. *n.* 23. Laurent. de Peyrinis, *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in addit. cap.* 2. *pag.* 501. Ioann Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Monetarij*, Ioan. Anton. Nouar. *eius frater, in sum. Bullarum tit. de Monetariis*, Antonin. Diana *moral. resol. p.* 5 *tract.* 14. *miscel. resol.* 88. 1 2

Monetæ in valore regulariter attenditur tempus contractus etiam in annuis præstationibus. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Cremonen.* 24. *Nouembris* 1617. penes me *in tract. de Iure ecclesiast. vniu. lib.* 1. *cap.* 44. *n.* 39. 3

SVMMARIVM.

1 *Puella ad habitum nouitiæ admitti non debet si duodecimum annum non compleuit.*
2 *Moniales nec ad professionem, nec ad chorum admitti debent, nisi legere nouerint.*
3 *Nouitiæ ad professionem non sunt admittendæ nisi per annum post susceptum habitum in professione steterint.*
4 *Renuntiare bonis suis per duos menses ante professionem non impediuntur nouitiæ.*
5 *Nouitia admittenda non est ad professionem ante 16. annum completum.*
6 *Nouitia in mortis articulo etiam de consensu monasterij non potest professionem emittere ante 16. annum, vt monasterium succedat in dote, & bonis.*
7 *Nouitia Ordinis S. Dominici si in articulo mortis constituta sit potest professionem emittere ante completum Nouitiatus tempus.*
8 *Clausuram seruare tenentur Moniales tacitè, vel expressè professa.*
9 *Pecunias, vel aliam rem ad computum eleemosyna dotalis non possunt anticipatè recipere Moniales.*
10 *Titulo de Sor, & non de Dono debent vocari Moniales.*
11 *Decimarum, subsidiorum, aliorumque onerum à solutionibus exemptæ sunt Moniales.*
12 *Militum ab hospitatione eximuntur omnes Moniales.*
13 *Priuilegium velandi Moniales confirmatur Præposito monasterij Monialium Gottescouien.*
14 *Bona stabilia in communi habere possunt Moniales omnes cuiusuis Ordinis.*
15 *Puellas educationis causa Moniales in suis monasteriis qualiter recipere possint?*
16 *Habitu virorum vti non debent Moniales in bachanalibus, vel aliis temporibus recreationis.*
17 *Reliquiæ asseruari non debent in monasteriis Monialium, sed in exterioribus Ecclesiis.*
18 *Illegitima Moniales in Abbatissam, vel Priorissam eligi possunt.*
19 *Puellam ad numerum vacantem in Monialem admittere ad reliquas capitulariter votisque secretis admittere spectat.*
20 *Cellæ si per alicuius Monialis obitum vacauerint, Superiorum arbitrio aliis Monialibus in Ordine superioribus distribui debent.*
21 *Confessarios eligere non possunt Moniales vigore facultatis in Bulla Cruciatæ concessa.*
22 *Seminario non coguntur contribuere aliquam subuentionem si beneficia eis non sint vnita.*
23 *Gubernio spirituali non temporali ab Episcopo sunt gubernandæ Moniales Sedi Apost. subiectæ.*
24 *Monasterij redditus administrare possunt Moniales deputatæ in eorum Officiales.*
25 *Visitari debent ab Episcopo diœcesis Moniales in ciuitate situata, sed alieno Episcopo subiectæ.*
26 *Comedere in refectorio communi debent Moniales.*
27 *Clauis custodia Sanctissimi Sacramenti non committatur Monialibus.*
28 *Cibum externum parare, aut esculenta vendere prohibetur Monialibus.*
29 *Consecrare Moniales quando spectat ad Superiores Regulares, illi debent seruare omnes cæremonias.*
30 *Confiteor ad Primam, & Completorium, cum verbis*, tibi mater, vobis sorores, *sed vt in Breuiario, dicere non possunt Moniales.*
31 *Consecratio non datur Monialibus nisi 25. ætatis anno expleto, nusquam tamen conceditur iis, quæ sunt ex Ordine Mendicantium.*
32 *Confessarium extraordinarium qualiter Episcopus dare possit Monialibus Regularibus subiectis.*
33 *Professa an dicatur Monialis quæ post professionem probabiliter dubitauit non fuisse baptizatam, & denuò ad cautelam baptizata fuit?*
34 *Professionem tacitam emittentes Moniales cogendæ non sunt vt expressè profiteantur.*

Monialis.

COLLECT. DVI.

Monialis nouitiæ habitum suscipere non debet puella, quæ duodecimum annum non compleuit. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Neapol de anno* 1582. penes Armendar. *in addit. ad recop. legum. Nauarra lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 43.* 1

Moniales nec ad chorum, nec ad professionem admitti debent nisi legere nouerint. *Sacra Congr. Conc. in Girgen.* 12. *Ianuarij* 1604. cuius meminit Ioan. Anton. Nouar. *in lucerna Regul. verbo Monialis num.* 2. Ego ipse *de iure ecclesi. vniuerso lib.* 1. *cap.* 44. *n.* 26. 2

Moniales nullo pacto ad professionem 3 sunt

sunt admittendæ nisi per annum post susceptum habitum in probatione steterint. *Sacra Congr.Conc.*teste Ouiedo *in praxi Regul. p.* 1. *tract.*6.*cap.*1.*q.*1.*n.*2.

4 Moniales post lapsum annum probationis, non tamen emissa professione minimè impediuntur renunciare bonis suis per duos menses ante professionem.*Sacra Congr.Conc. in Nucerina* 21. *Augusti* 1627. cuius memini *in collect.ad Trid sess.* 25. *de Regular. cap.* 16. *num.*32.

5 Monialis nouitia admittenda non est ad professionem ante 16. ætatis annum completum, *Sacra Congr.Conc.*referente Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarræ lib.* 2.*tit.*18. *l* 7 *de Relig.num.*41.

Monialis ante 16. annum in mortis articulo non potest de consensu monasterij emittere professionem ad effectum vt monasterium succedat in dote, & bonis. *Sacra Congr.Conc.in Montis Regalis* 13. *Nouembris* 1627. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.*37.*num.*15.

7 Moniales Ordinis sancti Dominici Fratrum Prædicatorum nondum professæ, in legitima tamen ætate constitutæ quoties de consilio medici ab hoc seculo transituræ conspiciuntur, ante completum nouitiatus tempus, professionem in manibus suorum Superiorum pro consolatione animæ suæ in articulo mortis emittere possunt, omnibusque gratiis perfrui, quas Moniales verè professæ consequi valent. *Pius V. constit.* 109. incip. *Summi Sacerdotis de anno* 1570. apud Laert. Cherub.*in Bullario tom.* 2.*pag.* 315.& illius meminere Fr.Emman. *quæst.Regul.tom.* 3.*quæst.* 15. *art.* 6. Ludou. Miranda *in manu. Prælat. tom.*1.*q.*22. *art.*10.Sanch. *in praecepta Decalogi tom.*2. *lib.* 5. *cap.* 4. *num.* 16. Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 101. *num.*40. Ouiedo *in praxi Regul. p.* 1. *tract.* 6. *cap.*2.*q.*6.

8 Moniales tacitè, vel expressè Religionem professæ clausuram seruare tenentur, & recipiendarum in monasteriis numerus iuxta eorum redditus regulari debet, & prohibentur illis licentiæ standi extra claustra. *Pius V.constit.*8.incip. *Circa pastoralis* 4. *Kalend. Iunij* 1566.apud Laert.Cherub.*tom.*2.

9 Monialibus nullatenus licet recipere pecunias, vel aliquam aliam rem anticipatè ad computum eleemosynæ dotalis, quam quæuis puella habitum monachalem susceptura persoluere debet, alioquin tam recipientes, quàm persoluentes anathemate decreto *Sacri Conc.Trid.sess.*25.*de Regul. cap.*16. contento sunt subiecti. *Sacra Congr. Conc.in Camarinen.de anno* 1580. de qua Ioann. Maria Nouar.*in lucer. Regul.ver. Moniales n.*16.

Moniales debent vocari titulo de Sor, & non de Don.*Sacra Congr.Episcopor & Regul. in Toletana* 9.*Ianuarij* 1595. referente Ioann. Maria Nouar.*d.verbo Monialis num.*1. 10

Moniales cuiuscunque Ordinis Regularium à decimis, subsidiis, aliisque oneribus exemit *Pius IV. constit.*5.incip. *De statu Non. Aprilis* 1560. de qua Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.* 5. 11

Moniales cuiuscunque Ordinis Regularium ab hospitatione militum exemit *Pius V.constit.* 148. incip. *Cum sicut, de anno* 1572. quam citat Ioann.Maria Nouar.*d.verbo Monialis n.*8. 12

Moniales velandi priuilegium confirmatur Præposito monasterij Monialium Gotiesconien. *Sacra Congr. Rit. in Pragen. seu Gotiesconien.*12.*Martij* 1618.quam refert Sellius *d.cap.*37.*n.*16. 13

Moniales omnes cuiuscunque Ordinis bona stabilia in communi habere possunt, non obstante earum regula.*Sacra Congr.Episcop.& Regul.in Parmen.*16. *Ianuarij* 1596. de qua Sellius *d.cap.*37.*n.*17. 14

Moniales in earum monasteriis puellas educationis causa, nisi eadem monasteria capacia, & pro dictis puellis educandis loca particularia destinata, & constituta sint, retinere & respectiuè recipere non possunt. *Sacra Cong.Conc.in sancti Seuerini* 16. *Ianuarij* 1615. de qua Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.*3.*num.*57. Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.*9. Ego ipse *de iure ecclesi. vniuerso lib.*1.*cap.*44.*n.*50. 15

Monialium in monasteriis Reliquiæ asseruari non debent, sed in exterioribus Ecclesiis.*Sacra Congr.Conc.in Fauentina* 7.*Martij* 1617. vt testatur Sellius *d.cap.*37.*num.*21. 16

Moniales debent prohiberi ab Ordinariis, licet sint Superioribus Regularibus subiectæ, ne in Bacchanalibus, vel aliis temporibus recreationis vtantur habitu virorum, aut cuiuscuis speciei armis se cingant. *Sacra Congr. Conc.in Ferrarien.*27. *Aprilis* 1604. quam citat Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis, n.*17. Ego ipse *de iure ecclesiast. vniuerso lib.*1. *cap.*44.*num.*57. 17

Moniales ex illegitimo thoro procreatæ constitutione felicis record. Sixti V. contra Regulares illegitimos edita non comprehenduntur quominus ad officium, aut dignitatem Abbatissæ, vel Priorissæ, aliave monasterij munia eligi possint. *Sacra Congr. Conc.in Corduben. de anno* 1582. apud Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.*15. Sed certius quod habetur *supra verbo Abbatissa collect.* 5.*n.*4. 18

Moniali aliqua de numero præfixo mortua ad reliquas Moniales spectat capitulari- 19

rer,

ter, votisque secretis eam puellam, quæ eis visa fuerit, ad locum huiusmodi intra numerum vacantem admittere, præuia tamen Episcopi exploratione iuxta dispositionem sacri Conc. Tridentini. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* referente Sellio *in selectis Canon. cap.5.n.*10.

20 Monialium nulli conceditur facultas disponendi de cellis suis post obitum, sed ex dum vacauerint Superiorum arbitrio aliis Monialibus in ordine superioribus distribui debent. *Sacra Congr. Conc. in Auersana* 26. *Ianuarij* 1604. de qua meminit Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.*7. Ego ipse *d. lib.*1. *cap.*44.*n.*59.

21 Moniales vigore facultatis in Bulla Cruciatæ concessæ (quatenus ad eas pertineat gratia ex dicta Bulla) non possunt alios Confessarios præter eos, qui ad audiendas ipsarum Monialium Confessiones ab Ordinario approbati fuerint, eligere. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.*2.*c.*5.*n.*64.

22 Moniales non coguntur contribuere aliquam subuentionem seminario, si beneficia eis non sint vnita. *Sacra Congr. Conc. in Hieracen. de anno* 1593. apud Sellium *d. cap.*10. *n.* 19. quem refero *in collect. ad Trident. sess.*23. *de reform. c.*18 *n.*30

23 Moniales Sedi Apost. subiectæ ab Episcopo sunt gubernandæ spirituali gubernio, sed non temporali. *Sacra Congr. Conc.* de qua attestantur Armendar. *in addit. ad recop. legum. Nauarra lib.* 2. *tit.*18. *l.*7. *de Relig. n.*93. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis. n.* 13.

24 Moniales deputatæ in Officiales redditum monasterij à suis Superioribus, illos administrare possunt. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armendar. *d. l.*7. *de Relig. n.*88. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.*10.

25 Moniales in ciuitate situatæ, sed alieno Episcopo subiectæ visitari debent ab Episcopo diœcesis, sicut aliæ Moniales subiectæ Regularibus *Sacra Congr. Conc.* teste Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo Moniales* 4. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.*3.*alleg.* 102. *n.*6.

26 Moniales in refectorio communi comedere, & in loco etiam communi laborare debent. *Sacra Congr. Conc. in Messanen.* 1. *Augusti* 1603. quam adducit Sellius *d. cap.* 37. *num.* 25.

27 Monialibus non committitur clauis custodiæ Sanctissimi Sacramenti, sed penes eum Sacerdotem semper esse debet, ad quem spectat cura illud administrandi *Sacra Congr. Conc. in Vallisoletana* 12. *January* 1604. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regularium verbo Clauis.*

28 Monialibus prohibetur cibum externis parare, aut esculenta vendere, exceptis tamen tribus minimi momenti, pro infirmis scilicet, parentibus, ac consanguineis dumtaxat. *Sacra Congr. Conc.* 1. *Iulij* 1606. quam citat Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.*12. Ego *d. tract. de Iure eccles. lib.*1. *cap.* 44. *num.*58.

Moniales consecrare si spectet ex priuilegio ad superiores Regulares, debent seruari in earum consecratione omnes cæremoniæ, quæ in consecratione Virginum ab Episcopo facienda præscribuntur. *Sacra Cong. Rit. in Camaldulen.* 1. *Iuny* 1601. penes Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.*20. 29

Moniales non possunt dicere in Confiteor ad Primam, & Completorium, *tibi mater, & vobis sorores*, sed vt in Breuiario. *S. Congr. Rit. sub die* 18. *Augusti* 1629. penes Gauant. *in man. Episcop. verbo Horæ Canonicæ* 16. 30

Moniales ad consecrationem non admittuntur nisi 25. ætatis anno expleto, iis autem Monialibus, quæ sunt ex Ordine Mendicantium, cum consecrari non consueuerint, huiusmodi consecratio non conceditur. *Sacra Congr. Conc* apud Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.* 22. 31

Monialibus subiectis Regularibus potest Episcopus in casu negligentiæ dare Confessarium extraordinarium eiusdem Ordinis, & ex causa alterius Ordinis, & etiam secularem. *Sacra Cong. Conc. in Cameracen.* 20. *Decembris* 1631. quam refert Sellius *d. c.* 10. *n.*24. 32

Monialis quæ emiserat professionem, & deinde probabiliter dubitans non fuisse baptizatam, denuo ad cautelam baptizata fuit, hac professione ligatur, sed debet ad maiorem cautelam iterum emittere professionem, non expectato alio anno. *Sacra Congr. Conc.* testibus Fr. Barthol. de Vecchis *in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis statum nouit. disp.* 13. *dub.*1. *n.*17. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.*11. 33

Moniales, quæ eius Ordinis sunt, qui requirit professionem, si tacitam emiserint, & si palam & expressè id factum non fuit, cogendæ non sunt vt expressè profiteantur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* referente Fr. Barthol. de Vecchis *in d praxi disp.* 14. *dub.*7. *num.* 4. 34

Monialium duæ partes concurrere debent in electione Abbatissæ, vide in verbo *Abbatissa collect.* 5. *n.*19.

Monialium scrutatores in electione Abbatissarum, &c. Vide *d. collect.* 5. *n.*17.

Moniales S. Nicolai ciuitatis Florentiæ, Vide in verbo *Breuiarium collect.* 74. *n.*9.

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Regula Monialium S. Claræ approbatur, mitigatur, & declaratur.*
2 *Monasteria Monialium S. Claræ habent priuilegium ne apud illa noua aliorum monasteria spatio 300. cannarum ædificari possint.*
3 *Fratres Minores S. Francisci de Obseruantia regunt Moniales S. Claræ.*
4 *Ancillæ laicæ in communi non dantur Monialibus S. Claræ.*
5 *Missarum celebrandarum onera in Ecclesiis Monialium S. Claræ imposita ad Fratres Minores de Obseruantia transtulit Clemens VIII.*
6 *Immobilium à possessione non excluduntur Moniales de secundo Ordine S. Claræ*
7 *Moniales S. Claræ non comprehenduntur in exceptione Fratrum Minorum de Obseruantia, de qua in Conc. sess. 25. de Regul. c. 3.*

Moniales S. Claræ.

COLLECT. DVII.

1 MOnialium S. Claræ regulam approbauit *Innocentius IV. constit* 12. incip. *Solet 5. Id. Augusti* 1253 apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1 *pag.* 75. aliàs *pag.* 101.

Mitigauit *Vrbanus IV. constit.* 7. incip. *Beata 15. Kalend. Nouembris* 1263. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 100. aliàs *pag.* 123. in nouiss. impress.

Declarauit *Eugenius IV. constit.* 28. incip. *Ordinis Non. Februarij* 1447. *Leo X. constit.* 9. incip. *Cum sicut 29. Maij* 1515. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 480. aliàs *pag.* 279.

2 Moniales S. Claræ habent priuilegium ne apud earum monasteria noua aliorum monasteria spatio 300. cannarum ædificari possint. *Iulius II. constit.* 21. incip. *Exponi 21. Maij* 1509. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 435. aliàs *pag.* 377.

3 Moniales S. Claræ per Fratres Minores S. Francisci de Obseruantia regi indulsit *Eugenius IV. in d. constit.* 28. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 302. aliàs *pag* 279.

4 Monialibus S. Claræ non dantur ancillæ Laicæ in communi. *Sacra Congr. Conc. in Tarentina 12. Aprilis, & in Fulinen. 22. Nouembris* 1619. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 2. *n.* 46.

5 Monialium S. Claræ in Ecclesiis onera Missarum celebrandarum ad Fratres Minores de obseruantia transtulit *Clemens VIII. constit.* 105. incip. *Ex debito 8. Nouembris* 1603. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3 *pag* 155.

Moniales de secundo Ordine S. Claræ profitentes regulam Vrbani IV. sub regimine Fratrum Minorum de Obseruantia non comprehenduntur decreto Conc. cap. 3. sess. 25. de Regular ac proinde non excluduntur à possessione immobilium. *Sacra Congr. Conc.* penes Lezanam *in sum. quæst. Regul. tom.* 2 *cap.* 1. *n.* 8. *in fine.* 6

Moniales S. Claræ non comprehenduntur in exceptione Fratrum Minorum de Obseruantia de qua *in Conc. d. cap.* 3. *sess.* 25. *de Regular. Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 3. 7

SVMMARIVM.

1 *Visitare potest Episcopus toties, quoties voluerit Monialium exemptarum clausuram.*
2 *Episcopi & Superiores intra clausuram Monialium quocunque prætextu ingredi non possunt.*
3 *Episcopi extra propriam diœcesim commorantes non possunt accedere, seu ingredi Monialium monasteria, sine licentia Episcopi loci prohibentis ne quis accedat, &c.*
4 *Pueri & puellæ cuiusuis ætatis non possunt intrare intra clausuram Monialium.*
5 *Clausuram Monialium ingredi nullus potest ad conspergendum aqua benedicta cellas monialium in die sabbati sancti, aut alio tempore.*
6 *Mulieribus prohibetur ingredi Monialium monasteria.*
7 *Fundatricibus, aut donatricibus mulieribus non licet ingredi in monasteria Monialium.*
8 *Mulieribus secularibus etiam in casu necessitatis, & permittente Episcopo non licet ingredi septa Monialium.*
9 *Consensus Monialium capitulariter & per secreta suffragia haberi debet vt mulieres vti valeant licentiis sibi concessis ad ingrediendum Monialium monasteria.*
10 *Licentia ad ingrediendum monasterium Monialium in casibus necessariis, quando, & à quo concedi valeat, remissiue.*

Monialium clausura circa ingressum.

COLLECT. DVIII.

MOnialium exemptarum clausuram potest Episcopus visitare toties quoties voluerit, 1

voluerit, etiam sine præsentia suorum Superiorum. *Sacra Congr. Conc. in Vercellen. 22. Aprilis* 1617. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 81. *n.* 13.

2 Monialium monasteriorum Superiores & Episcopi intra clausuram ingredi non possunt etiam prætextu interueniendi electioni Abbatissæ, vel Priorissæ, aut examinandi Moniales particulares sub censuris à Sacris Canonibus, & Constitutionibus Pontificiis præsertim Gregorij XIII. cum hæc ad monasteriorum crates peragi valeant. *Sacra Congr. Conc. in Syracusana* 16. *Octobris* 1600. cuius memini *de Iure ecclesiast. vniuerso lib.* 1. *cap.* 44. *n.* 151.

3 Monialium septa ingredi non possunt Episcopi extra propriam, & in aliena diœcesi commorantes sine licentia Episcopi loci prohibentis ne quis accedat ad monasteria Monialium. *Sacra Congr. Conc. in Ianuen.* 10. *May* 1631. teste Sellio *d. cap.* 81 *n.* 14.

4 Monialium intra clausuram non possunt intrare pueri, & puellæ cuiuscunque ætatis. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Cremon.* 12. *Februarij* 1585. referente Sellio *d. cap.* 81. *n.* 15.

5 Monialium clausuram ingredi nullus potest ad conspergendum cellas Monialium, aut alia loca aqua benedicta in die sabbati sancti, aut quolibet alio tempore. *Sacra Cong. Conc.* 13. *Septembris* 1583. quam citat Sellius *d. cap.* 81. *n.* 16.

6 Monialium monasteria mulieribus ingredi interdixit *Gregorius XIII. constit.* 28. incip. *Vbi gratiæ Idib. Iunij* 1575. & *Paulus V. constit.* 74. incip. *Monialium* 10. *Iunij* 1612. de quibus Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 102. *n.* 85. *cum seqq.*

7 Monialium in monasteria ingredi deinceps non permittitur mulieribus secularibus ne quidem fundatricibus, aut donatricibus ad breue, vel ad longum tempus, etiamsi à Sede Apost. hoc cis specialiter esset indultum cum Pauli V. constitutione de anno 1612. edita, id fuerit in genere reuocatum. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Aldan. *in compendio Canon. resol. lib* 1. *tit.* 8. *num.* 12.

8 Monialium septa non licet mulieribus secularibus in casu necessitatis ingredi, etiam permittente Episcopo, cum id illi prohibitum sit. *Sacra Congr. Conc. in Bononien.* 31. *Ianuary* 1617. cuius memini *de iure Eccles. vniuers. lib.* 1. *cap.* 44. *num.* 148.

9 Monialium consensus, sine quo mulieres seculares licentiis monasteria ingrediendi vti non possunt, expressè, capitulariter, & per secreta suffragia haberi debet, vt illis vti valeant. *Vrbanus VIII. constit.* 29. incip. *Sacrosanctum* 27. *Octobris* 1624.

10 Monialium monasteria in casibus necessariis ingrediendi licentia quando & à quo concedi valeat? Vide in verbo *licentia collect.* 450. *num.* 10. *cum seqq. & à princip.* Vide in verbo clausura *collect.* 153. *& in verbo Mulier collect.* 519. *n.* 6. *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Ianuam egredi non possunt Moniales.*
2 *Ordinariis non licet concedere Monialibus licentiam excundi à clausura in aliis quantumuis grauibus casibus in Constitutione Pij V. non contentis.*
3 *Epidemia nomine quicunque morbus popularis contagiosus intelligitur.*
4 *Nepotum suorum vt curam gerat non potest è clausura Monialis egredi.*
5 *Euergumena Monialis non potest intra septa monastery exorcizari, sed ad Ecclesiam exteriorem de licentia sacra Cong. deduci potest, & quomodo hac translatio fieri debeat, ostenditur.*
6 *Monialibus de quorum licentia & consensu liceat è monasteriis etiam in casibus exceptis exire, ostenditur.*

Monialium clausura circa egressum.

COLLECT. DIX.

Moniales non possunt egredi ianuam, quæ est pro clausura ad claudendum ostium prope viam, & clausuram seruantibus applicantur bona, & eleemosynæ, quas personæ priuatæ, & vniuersitates faciunt. *Gregorius XIII. constit.* 8. incip. *Deo sacris* 3. *Kalend. Ianuary* 1572. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 368. aliàs *pag.* 278. 1

Monialibus licentiam exeundi à clausura concedere non licet Ordinariis in aliis quãtumuis grauibus casibus in Constitutione Pij V. non contentis, nisi in casu lepræ, magni incendij, & epidemiæ: nomine autem epidemiæ quicunque morbus popularis contagiosus intelligitur. *Sacra Congr. Conc. ad Nuncium Hispaniæ* 8. *Nouembris* 1594. penes Lezanam *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *ver. clausura num.* 13. 2 3

Monialis non potest egredi vt curam nepotum suorum gerat, etiamsi nepotes omnibus aliis propinquis destituti sint. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Religion. num.* 105. Lezana *d. tom.* 3. *verbo clausura numero duodecimo*, Ego de *officio, & potestat.* 4

ftat. Episcop. parte tertia alleg. 102. *num.* 27.

5 Monialis nulla energumena intra monasterij septa à quocunque Presbytero seculari, vel Regulari etiam Confessario exorcizetur, sed ad Ecclesiam exteriorem eiusdem monasterij, obtenta prius à Sacra Congr. licentia ea de causa deducatur, vel transferatur: in translatione autem huiusmodi, sicut & in actu exorcizationis honestæ personæ consanguineæ, vel aliæ mulieres pronectæ ætatis, ac probæ conuersationis energumenam comitentur: exorcista fit ad actum huiusmodi ab Ordinario approbatus: exorcizatio minori, quo poterit, fiat strepitu, Ecclesiæ ianua eousque occlusa remaneat, quousque exorcizatione completa ad monasterium energumena reducatur. Cæterùm tam in reditu quàm in accessu ad Ecclesiam, & monasterium respectiuè rectè, & sine diuerticulo tendatur. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Lezana *d. tom.* 3. *verbo clausura n.* 28.

6 Monialibus in casibus exceptis è monasterio, Episcopo, vel Sedi Apost. aut Superioribus Regularibus subiecto exire non liceet, nisi adsit consensus communis Episcopi diœcesani, & Superioris Regularis, si ei subiectæ existunt, itaut si illæ, quæ potestati Regularium subiiciuntur, sine Bulla & licentia Ordinarij egressæ fuerint, per censuras Ecclesiasticas, & alia Iuris remedia debent ipsæ, & earum Superiores (de quorum licentia è monasterio fuerunt egressæ) ab eodem Ordinario puniri, non obstantibus quibuscunque priuilegiis. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *n.* 103. Stephan. VVeyms *ad* 24. *Constit. ex iure communi desumptas, & per Conc. Trid. innouatas, constit.* 19. *n.* 19. quos refero *d. part.* 3. *alleg.* 102. *n.* 28. *prope fin.*

SVMMARIVM.

1 *Puella nulli ad habitum Regularem recipienda loca vacatura concedantur, aut promittantur, nisi sequuta vera, & reali illorum vacatione.*

2 *Conuersæ Moniales supra numerum recipiendæ non sunt nisi obtenta sacra Cong. licentia.*

3 *Moniales, quæ de licentia Sacræ Congr. recipiuntur supra numerum non subrogantur in locum Monialium decedentium intra numerum.*

4 *Supranumerariæ Moniales duplicem eleemosynam afferre debent.*

5 *Eleemosyna duplicis nomine in receptione Monialis supranumerariæ quid veniat?* Barbos. Apost. Decis. Sum.

Moniales supernumerariæ.

COLLECT. D X.

Monialium intra numerum decedentium pro tempore loca vacatura nulli puellæ ad habitum regularem recipiendæ concedantur, neque promittantur, nisi sequuta vera, & reali illorum vacatione, atque ita demum, & non antea de eis disponi, ac in Monialis demortuæ locum promissionem aut receptionem in Capitulo seu quouis alio modo fieri iubet, dummodò tunc temporis puella ipsa recipienda, & ætatem habeat idoneam, & cæteras qualitates requisitas, quibus etiam prædítas esse debere vult eas puellas, quæ supra numerum recipiendæ sunt: sub pœna priuationis vocis actiuæ, & passiuæ, atque aliis arbitrio infligendis contra monasteriorum Superiorissas, quæ cuiusuis puellæ receptioni aut locorum vacaturorum promissioni seu concessioni consenserint. *Sacra Cong. Conc. sub die* 6. *Decembris* 1604 quam refert Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Monialium numero in monasteriis præfigendo num.* 5. 1

Moniales velatæ, aut Conuersæ supra numerum non recipiuntur, nisi obtenta sacræ Congregationis licentia, & quoad velatas supranumerarias seruari debent conditiones in licentiis impressis contentæ. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* teste Aldan. *in compedio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 8. *n.* 19. 2

Moniales quæ de licentia Sacræ Congr. recipiuntur supra numerum in quolibet monasterio constitutum, non subrogantur in locum Monialium decedentium intra numerum, nec impediuntur quin aliæ in locum earundem demortuarum intra numerum recipi possint. Immò easdem sic supra numerum receptas ad hunc effectum ne impediant huiusmodi loca, remanent semper supranumerariæ, licet in cæteris nihil ab aliis differant, & in omnibus æquales iuxta cuiuslibet monasterij institutum esse debeant. *Sacra Congr. Conc sub die* 2. *Iulij* 1602. penes Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 18. 3

Monialium in singulis monasteriis, etiam curæ Regularium, seu Militiarum subiectis debens Ordinarij certum numerum iuxta cuiusque monasterij facultates præscribere, & si quæ supra statutum numerum reciperentur, duplicem eleemosynam afferre, & supranumerarium locum tenere deberent, quæ tamen in locum Monialium decedentium intra numerum nequaquam subrogantur, neque impedimento sunt, quiu aliæ in 4

S 5 locum

locum earundem ex numero demortuarum recipi eo modò valeant, quo in singulis monasteriis Moniales intra numerum possunt
5 admitti. Duplicis autem eleemosynæ nomine intelligi semper debet duplicata summa eius, quæ in receptione cuiusque Monialis intra numerum in quolibet monasterio constitutum erogari pro tempore consueuerit. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die 6. Septembris 1604.* cuius meminere Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.12. cap. 16. num.14.* Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit. 6. Pij V. num.9.* Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum sub tit. de Monialium numero in monasteriis præfigendo,* Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.98. n.4.*

SVMMARIVM.

1 *Res etiam parui momenti vti proprias retinere non possunt Moniales.*
2 *Laborando quod suis manibus acquirunt Moniales tanquam proprium possidere non possunt.*
3 *Monasterium si pauperrimum sit, debet Superior illius Moniali donataria, vel ei, quæ laborando acquisiuit, de necessariis prouidere, & deinde quod reliquum est, in commune conferre.*
4 *Census, & annuos redditus non licet percipere Monialibus, & quibus casibus.*

Moniales proprietariæ.

COLLECT. DXI.

1 MOniales res etiam parui momenti sibi donatas, aut aliàs acquisitas vti proprias retinere non possunt, sed Superiori illas tradere debent. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.2. tit.18. l.7. de Relig. n.77.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.103. n.7. in fine. & in collect. ad Trid. sess.25. de Regul. cap.3. n.9.*

2 Monialibus minimè licet propria possidere, & si quid legatum, relictum, datum, donatumue fuerit, vel earum labore, seu industria partum, tradi debet Abbatissæ, quæ ex
3 eo primum Monialis ipsius, cuius causa id quæsitum est, necessitati prouidebit, reliquum conferendo in vsum monasterij: *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar. *d. l.7. de Relig. n.75. & n.76.* quem refero *d. cap.3. n.10.*

4 Monialibus non licet percipere census & annuos quosdam redditus, & prouentus, seu fructus, si emerint illos in ipsarum personis à laicis, vel ab aliis Monialibus, aut ab ipsis monasteriis, & si perceperint, vel emerint, incident in pœnas propositas decreto *cap.2. sess.25. de Regular.* nec ab huiusmodi pœnis excusantur ob licentiam Abbatissæ, quæ etiam dicti Concilij decreto in supradictis casibus concedere quidem prohibetur, sed debet pro suo munere ex monasterij redditibus vel eleemosynis Monialium necessitatibus in dies subuenire. *Sacra Congr. Conc.* penes Quarant. *in sum. Bullarij verbo Casus reseruatus sub num.6. vers. in aliquibus monasteriis.* Sed post multos quos refero *d. p.3. alleg.103. num.5. & d. cap.3. n.13.* aduerto Monialibus illicitum non esse habere de licentia Superioris quosdam redditus vitalitios, ex quibus possint viuere, & prouidere suis particularibus necessitatibus pro victu, & vestitu, ac aliis, quæ sibi à monasteriis non suppeditantur, & hoc casu illas non peccare.

SVMMARIVM.

1 *Monasteria Monialium ex qua causa ad alium locum transferri debeant.*
2 *Ordinarij locorum non possunt ab vno monasterio in aliud nouiter erectum Moniales transferre absque sedis Apost. facultate.*
3 *Monasterium nouiter erectum ad quod Moniales ex antiquo sunt transferendæ qualiter accommodatum esse debeat.*
4 *Abbatissa, seu Priorissa, Rotora, & Portinara ex aliis Monasteriis ad nouum fundandum sunt transferendæ.*
5 *Seditionis, vel incorrigibilitatis causa Moniales de vno ad aliud monasterium per locorum Ordinarios non sunt transferendæ.*
6 *Incorrigibiles moniales transferri, vel eiici non possunt inconsulta Sede Apost.*
7 *Translatio Monialium Apostolica Sede inconsulta minime fieri potest.*
8 *Translatio Monialium quo tempore, & cum quibus personis facienda sit, ostenditur.*

Monialium, & earum monasterij translatio.

COLLECT. DXII.

MOnialium monasterium non solum transferri debet quando malorum hominum periculis est expositum, sed tunc etiã quando superuenit alia finalis causa ex contagio, vel aëre infecto. *Sacra Congr. Conc. in Nolana* teste Stephan. VVeyms *ad 24. Constitut. ex Iure commun. desumptas, & per Concilium*

cilium Trid. innouat as constit. 15. num. 47.

2 Moniales ab vno monasterio non transferunt locorum Ordinarij, aut Superiores Regulares in monasteria recenter erecta pro nouitiarum in eo introducendarum institutione, nisi obtenta à Sede Apost. vel à Sacra Congreg. speciali facultate. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Tortonen. 27. May 1603.* penes Lezanam *in sum. quæst. Regul tom. 3. verbo clausura num. 17.*

3 Moniales transferri non possunt in monasteria nouiter erecta nisi eadem monasteria auctoritate Apost. extructa fuisse prius constiterit, ipsaque præuia visitatione earundem Monialium capacia, eisque accommodata, atque ita absoluta reperta fuerint, vt cæmentariis, aliisue fabris nulla ædificationis causa in ipsa ingrediendi necessitas relinquatur. *Sacra Congr. Conc. in Vlixbonen. 17. July 1615.* quam citat Lezana *d. tom. 3. verbo clausura num. 13. prope fin.*

4 Moniales professæ ex aliis ad noua monasteria sunt transferendæ pro officiis scilicet Abbatissæ, seu Priorissæ, Rotaræ, & Portinaræ. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Mileuitana 17. Septembris 1594.* cuius memini *de iure eccles. vniuerso lib. 1. cap. 44. n. 149.*

5 Monialem nullam sibi subiectam ex vno monasterio ad aliud transmittere possunt locorum Ordinarij, vel Superiores Regulares etiam ex causa seditionis, aut incorrigibilitatis, seu criminis perpetrati. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. 17. May 1603.* de qua Lezana *d. tom. 3. verbo clausura n. 16.* Tamburin. *de iure Abbatissar. disp. 21. q. 3. n. 4.* Ego ipse *d. lib. 1. cap. 44. num. 78.*

6 Moniales incorrigibiles nec transferri, nec eiici possunt inconsulta Sede Apost. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. 27. Maij 1603.* apud Lezanam *in sum. quæst. Regular. tom. 1. cap. 25. num. 17. in fine.*

7 Monialium translatio Apostolica Sede inconsulta minimè fieri potest. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Barchinon. 10. Aprilis 1615.* quam citat Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo translatio*, Ego ipse *d. lib. 1. cap. 44. num. 149. in princ.*

8 Moniales vbi ad aliud monasterium ex iusta causa transferendæ sunt, translatio debet fieri in aurora, vt illæ à paucis conspici possint, atque à personis grauibus, & honestis, & sanguine eis proximioribus coniunctis deducantur. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 100.* Lezana *d. tom. 3. verbo clausura num. 18.* met ipso *de officio & potest. Episcop. part. 3. alleg. 102. numer. 26.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *Religioso non licet sub grauibus pœnis ad monasteria Monialium accedere ad colloquendum cum illis sine licentia Sedis Apost.*

2 *Regularis quatuor vicibus tantū ex licentia Episcopi potest alloqui quolibet anno cum Monialibus sibi in primo, & secundo tantùm consanguinitatis gradu coniunctis.*

3 *Peccatum mort. incurrunt Regulares sine legitima licentia alloquentes cum Monialibus.*

4 *Regulares accedentes ad monasteria puellarum, vel mulierum secularium ad alloquendum cum illis, non subiacent pœnis Bullæ Sixti V.*

5 *Litteras ad Moniales mittentes Religiosi non comprehenduntur sub constitutione Sixti V.*

6 *Carcerari possunt Regulares qui absque licentia inuenti fuerint cum Monialibus alloqui & statim suis Superioribus puniendi consignentur.*

7 *Vicarius Fratrum absque Apost. Sedis licentia Moniales alloquens incidit in pœnas decreti Generalis.*

8 *Regularis absque legitima licentia ad monasteria Monialium etiam Regularibus subiectarum accedens, & colloquens cum illis, à diœcesano Episcopo puniri potest.*

9 *Moniales Regularibus subiecta alloquentes cum Regularibus absque legitima licentia incurrunt pœnas & censuras in edictis Episcopalibus appositas.*

10 *Superiores Monialium non valent subscribere illas licentias, quæ à S. Congreg. committuntur soli Episcopo, vel eius Vicario pro puellis ingressuris educationis causa.*

11 *Superiores Monialium subscribentes post Episcopum licentias ad colloquendum cum Monialibus non possunt addere, nec adimere ex iis quæ Episcopus scripsit.*

12 *Prælati inferiores exempti alloquentes cum Monialibus in diœcesi Ordinarij possunt ab ipso Ordinario excommunicari.*

13 *Patres, ac Fratres Monialium vt eas alloquantur in temporibus prohibitis non indigent licentiis.*

14 *Subcollector alloquens Moniales absque Ordinarij licentia potest excommunicari.*

15 *Alloquentes Moniales exemptas contra Constitutionem Episcopi possunt ab eo puniri, non tamen ipsa Moniales exempta.*

16 *Licentia alloquendi cum Monialibus Regularibus subiectis à quo concedenda?*

Moniales alloquendi prohibitio.

Collect. DXIII.

1 MOnialium vel Sororum quarumcunque ad monasteria, seu domos nulli Religioso cuiusuis Ordinis ad colloquendum cum eis absque licentia expressa Sacræ Congreg. Episcoporum & Regularium accedere licet (Superiore, cui monasterij, seu domus cura incumbit, Visitatore, vel Visitatoribus, Confessarioque Ordinario, & extraordinario, cum ad tempus deputabitur dumtaxat exceptis) sub pœnis priuationis Officiorum, ac vocis actiuæ, & passiuæ ipso facto incurrendis, aliisque eiusdem Congregationis abitrio *Sacra Congr. Regul. de mandato Sixti V. Non. May* 1590. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit. 6. Pij V. num.* 6. vbi in fine cum Quarant. *in sum. Bullar. verbo monasteria Monialium pag. mihi* 451. addit hoc decretum per eandem S. Congr. extendi ad milites Hierosolymitanos.

2 Deinde eadem *S. Congr.* 12. *Kalend. Decembr.* 1623. relata per Laurent. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regul. pag.* 225. & per Laurent. de Peyrinis *d. loco n. 7. de mandato* S.D.N. Vrbani VIII. moderauit prædictum decretum in eo, quod tribuitur facultas locorum Ordinariis, vt quatenus sibi visum fuerit in Domino expedire, licentiam concedere possint per quatuor vices ad summum quolibet anno cuicunque Regulari vt Moniales sibi primo, & secundo tantum consanguinitatis gradu coniunctas conuenire & alloqui possit, dummodo non fiat diebus festis, aut in Aduentu, Quadragesima,

3 feria sexta, Sabbato, & vigiliis. Incurrunt etiam peccatum mortale Religiosi accedentes ad Monialium monasteria absque debita licentia, & ab huiusmodi pœnis contra tales impositis non possunt absolui, nec rehabilitari ab aliis præterquam à Sede Apost. aut à

4 Sacta Congregatione. Ita *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die* 22. *Augusti & 7. Septembris* 1605. de qua latius infra *sub verbo Regu-*

5 *lares alloquentes Moniales collect.* 644. Quibus tamen pœnis non subiacent Regulares accedentes ad monasteria puellis, & mulieribus secularibus inibi degentibus loquendi causa; nec etiam comprehenduntur litteras ad Moniales mittentes, quamuis tam huiusmodi Religiosi quàm Moniales sint debitè corrigendi & puniendi à Superioribus, quibus in delinquentes huiusmodi competit iurisdictio. *Eadem Sacra Congregat. citato loco:* de cuius materia Bonacin. *de clausura qu.* 2. *puncto* 4. *num.* 3. Coriolan. *de casibus reseru. part.* 2. *casu* 3. *n.* 42. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 2. *constit.* 6. *Pij V. num.* 36. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 25. *n.* 37. *vers. quod decretum*, Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 25. *q.* 5. Lauret. de Franch. *de controuers. inter Episcop. & Regul. pag.* 225.

Moniales alloqui vbi reperti fuerint Regulares cuiuscunque Ordinis, aut Congregationis existant, absque sacræ Congreg. licentia, statim carcerentur, eorumque Superioribus iuxta sacri Concilij decretum puniendi consignentur, qui Superiores deinde Sacram Congr. ac Ordinarium de executione certiorem reddant. *Sacra Congr. Conc. in Fauentina 7. Martij* 1617. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 35. *num.* 12. 6

Moniales alloquens Vicarius Fratrum absque Sedis Apost. licentia incidit in pœnas decreto generali contentas, dummodo idem Vicarius in Prioris absentia eiusdem Prioris officij munus non obeat. *Sacra Congr. Conc. sub die* 1. *Septembris* 1617. penes Sellium *d. cap.* 35. *n.* 13. 7

Monialium Regularibus subiectarum ad monasterium accedens Regularis absque legitima licentia, ibique in loco colloquiis destinato cum Moniali colloquens à diœcesano Episcopo tanquam Sedis Apost. delegato coërceri & puniri potest, stante Constitutione Felicis record. *Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis. Sacra Congr. Conc. de anno* 1624. *dub.* 14. apud me in fine *tract. de officio, & potest. Episcopi.* 8

Moniales Regularibus subiectæ alloquentes cum Regularibus etiam eiusdem Ordinis licentiam legitimam non habentibus incurrunt pœnas, & censuras à Conciliis Prouincialibus vel edictis Episcopalibus in similibus appositas ex Bulla Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis. *Sacra Congr. Conc. in Veronen.* 29. *Ianuarij* 1633. in Resp. *ad* 1. *dub.* quam citat Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 15. *num.* 26. 9

Monialium Regularibus subiectarum Superiores quando sunt in possessione subscribendi licentias eorum, qui ad collocutoria accedunt, vel clausuram ingrediuntur, non valent subscribere illas licentias, quæ à *Sacra Cong. Episcoporum* committuntur soli Episcopo, siue eius Vicario generali pro puellis ingressuris educationis, vel habitus suscipiendi gratia. *Eadem Sacra Congr. in dictam Verulen. in resp. ad* 3. *dub.* de qua Bonfadin. *d. resol.* 15. *num.* 27. 10

Monialium Regularibus subiectarum Superiores subscribentes post Episcopum, vel 11

eius

eius Vicarium licentias eorum, qui ad collocutoria accedunt, vel clausuram ingrediuntur, non possunt quid excludere, addere, vel adimere ex illis, quæ Episcopus ipse, aut Vicarius pro cura & bono regimine clausuræ, & licentiis præscribit, & apponit. *Eadem Sacra Cong. in d. Verulen. in resp. ad* 4. quam tefer Bonfadin. *d. resol.* 15 *n.* 29.

12 Moniales alloquētes Prælati inferiores exēpti in diœcesi Ordinarij, possūt ab Ipso Ordinario excommunicari, ac contra eos edicto contrauenientes ad pœnas in eo contentas procedi potest auctoritate Ordinaria, vel melius Sedis Apost. delegata. *Sacra Cong. Conc. in Baren.* 20. *Martij* 1627. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in sum. Bullar. sub tit. de clausura, & accessu Regul. n.* 10.

13 Monialium patres ac fratres vt easdem alloquantur in temporibus prohibitis non indigent licentiis. *Sacra Cong. Conc.* 15. *Ianuarij* 1616. sic & Monialium filij *eadem Sacra Cong. in Ianuen.* 15. *Martij* 1616. referente Sellio *d. c.* 35. *n.* 16.

14 Moniales alloquens Subcollector absque Ordinarij licentia potest excommunicari. *Sacra Cong. Conc. in Hipporegien.* 13. *Maij* 1618. teste Sellio *d. c.* 35. *n.* 17.

15 Moniales exemptas alloquentes contra Constitutionem Episcopi possunt ab ipso puniri, non tamen ipsæ Moniales exemptæ. *Sacra Cong. Conc. in Mediolanen.* 8. *Augusti* 1621. penes Sellium *d. c.* 35. *n.* 18.

16 Moniales Regularibus subiectas alloquendi licenria à quo concedenda, Vide in verbo *licentia quoad Moniales collect.* 450. Et vide supra in verbo *Regularis quoad locutionem cum Monialibus collect.* 644.

Monialium Confessarius, vide in verbo *Confessarius Monialium collect.* 203.

Monialium dos, vide in verbo *Dos Monialium collect.* 266.

Episcopus quoad Nouitias & Moniales vide in verbo *Episcopus collect.* 298.

SVMMARIVM.

1 *Stante dispositione* Conc. Trid sess. 23. de reform. c. 6. *monitio nulla amplius requiritur.*
2 *Concubinariis clericis monitio à Superioribus facienda debet esse specialis, non autem generalis.*
3 *Monitio facta in synodo trina monitionis obtinet.*
4 *Clericis concubinariis per superiores monitio facienda non tantum in visitatione sed & aliis quoque temporibus fieri potest.*
5 *Tempus quod inter vnam & alteram monitionem ex tribus contra Concubinarios* Barbos. Apost. Decis. Sum.

intercedere debet, arbitrio Episcopi relinquitur.

Monitio.

COLLECT. DXIV.

Monitio nulla amplius requiritur stante dispositione *Concilij Trid. sess.* 23. *de reform. cap.* 6. *Sacra Congr. Conc. in Licinien.* 7. *Septembris* 1624. cuius meminit R. P. D Alexandr. Sperell. *in decis. fori eccles. decis.* 26. *num.* 3. 1

Monitio à Superioribus facienda Clericis concubinariis debet esse specialis, non autem generalis, puta per edictum. *Sacra Cong. Concil.* testibus Nicol. Garc. *de benef. p.* 11. *cap.* 10. *num.* 186. *declar.* 4. Armendar. *in add. dit. ad recop. legum Nauarra lib.* 4. *tit.* 5. *de stupro l. vnica num.* 4. Itaut monicio facta in Synodo non suffragetur quamuis vim trinæ monitionis obtineat: *Eadem S. Congr. Conc.* referente Marco Anton. Genuens. *in praxi Archiep. Neapol. cap.* 30. 2 3

Monitiones faciendæ iuxta Concil. Trid. sess. 25. cap. 14. de reform. non tantum in Visitatione, sed & aliis quoque temporibus fieri possunt: tempus autem quod inter vnam & alteram monitionem intercedere debet, arbitrio Episcopi relinquitur. *Sacra Congreg. Conc* penes Nicol. Garc. *d. n.* 186. *declar.* 6. Armendar. *d. l. vnica n.* 5. 4 5

SVMMARIVM.

1 *Vicario Apost. monitoria concedere licet prauia causæ cognitione.*
2 *Littera Apost. monitoriales pro rebus deperditis quomodo concedenda.*
3 *Inferiori etiam nullius diœcesis non licet concedere litteras Monitoriales pro rebus deperditis, seu subtractis.*
4 *Vicarius Episcopi & Capituli Sede vacante potest concedere litteras Monitoriales.*
5 *Reuelare tenentur etiam affines, & etiam quando veritas aliter haberi non potest, ij qui sciunt, Monitorialibus publicatis.*

Monitoria, siue litteræ Monitoriales.

COLLECT. DXV.

Monitoria etiam Vicario Apost. licet concedere præuia causæ cognitione. 1

Sacra Congr. Conc. sub die 26. Octobris 1590. cuius meminit Theophil. Raynaud. *de monit. eccles. p.* 1. *cap.* 1. *q.* 10. *vers. omnia*, quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 96. *num.* 10.

2 Monitoriales litteræ Apost. de excommunicandis non restituentibus vel non reuelantibus bona deperdita, seu subtracta dari debent ad instantiam eorum, quorum ciuiliter interest; & exprimantur ipsa bona nominatim, committanturque Episcopis locorum seu eorum Vicariis Generalibus. *Pius V. in appendice const.* 1. *aliàs* 150. incip. *Sanctissimus de anno* 1570. apud Laert. Cherubin. *post tom.* 3. *Bullary*.

3 Monitoriales litteras pro rebus deperditis, vel subtractis ad effectum reuelandi inferioribus etiam nullius diœcesis concedere non licet, sed illæ tantùm obtinendæ sunt à Sede Apost. *Sacra Congr. Conc.* teste Selsho *in select. Canon. cap.* 39. *n.* 16.

4 Monitoriales litteras concedere potest Vicarius Episcopi, & Capituli Sede vacante *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. p* 5. *c.* 8. *n.* 94 quem citaui *d. alleg.* 96. *n.* 7.

5 Monitorialibus litteris publicatis tenentur ij, qui sciunt reuelare, etiam quando veritas aliter haberi non potest, nec attenditur excusatio respectu affinitatis. *Sacra Congr. Conc in Fulginaten.* 7. *Septembris* 1630. penes Sellium *d. cap.* 39. *n* 20.

Monoculus.

COLLECT. DXVI.

1 MOnoculus dispensatus ad Ordines suscipiendos potest admitti ad concursum. *Sacra Congr. Conc. sub die* 17. *Martij* 1619. apud Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 9. *num.* 23. quem refero *in collect. ad Concil. Trid. sess.* 24. *de reform. cap.* 18 *n.* 62.

Montesiæ Equites vide *collect.* 310.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Monte pietatis agentes.*
2 *Societas est Moni pietatis, & qui contrarium prædicant sunt excommunicati.*
3 *Episcopi possunt decreta pro bono regimine Montium pietatis confirmare, reformare, & augere.*
4 *Frumenti Montium pietatis dispositio comprehenditur sub Constitutione Pauli V.*
5 *Sequestrari non possunt pecunia Montis Pietatis de Vrbe.*

Mons Pietatis.

COLLECT. DXVII.

DE Monte pietatis *Gregorius XIII. const.* 94. incip. *Inter multiplices de anno* 1584. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 480. Salon *in* 2. 2. *S. Thoma quæst.* 88. *art.* 2. *de Monte Pietatis*, Bernardinus de Busto *in defensorio Montis Pietatis*, Thom. de Vio Caietanus *de Monte Pietatis tom.* 6 *tract. Doctor. p.* 1. *pag.* 419. Iacob. Nauclantus *in quæst. circa Montem Pietatis* Quarant. *in sum. Bullarij verbo Mons pietatis*, Rebell. *de obligat. Iustit. p.* 2. *lib.* 8. *quæst.* 15. Scortia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 55. Carol. Maranta *tom.* 2. *resp.* 27. 1

Mons Pietatis Societas est, & qui contrarium prædicant sunt excommunicati excommunicatione latæ sententiæ. *Leo X. constit.* 11. incip. *Inter multiplices*, apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 413. in nouiss. impress. quam citat Zerol. *in praxi Episcop. p.* 2. *verbo Mons Pietatis*, & illius meminerunt Quarant. Scortia, & Carol. Maranta *citatis locis*. 2

Montium Pietatis pro bono regimine possunt Episcopi decreta ipsorum confirmare, reformare, & augere, non tam in visitatione quam extra, & sibi reseruare facultatem huiusmodi decreta reformandi, moderandi, & augendi prout sibi videbitur, & placuerit: *Sacra Congr. Conc. in Montis Pietatis Rauennaten. de anno* 1617. quam refert Bellet. *disquisit. clerical. p.* 1. *tit. de bonis cleric.* §. 12. *n.* 7. Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 75. *num.* 14. 3

Montium Pietatis de pecuniis disponere prohibens Constitutio Pauli V. in alios quam pauperum vsus in ipsorum Montium erectione præscriptos sine Sedis Apost. licentia, comprehendit dispositionem frumenti eorum Montium in alios quàm pauperum vsus iuxta modum, & formam in erectione Montium præscriptos. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 14. *Februarij* 1611. apud me *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 76. *n.* 64. 4

Montis pietatis de Vrbe pecuniæ sequestrari non possunt. *Clemens VIII constit.* 88. incip. *Quæ ad pietatis* 18. *Iuly* 1602. apud Laert. Cherubin. *in Bullar. tom.* 3. *pag.* 135. 5

Mortuus Vide in verbo *defunctus collect.* 245.

SVMMARIVM.

1 *Cælestinorum Abbas Generalis Mozzetam defert.*

2 Montis

2 *Montis Virginis Abbas Generalis Mozzetam defert.*

3 *Abbas S. Andreæ Congregationis Lateranen. ciuitatis Vercellen. vbique etiam præsente Episcopo defert Mozzetam.*

4 *Abbati S. Saluatoris Montis Amiati in terra Radicofani non licet extra clauſtra cum Mozzeta incedere.*

5 *Dignitatibus, Canonicis, & beneficiatis Ecclesiæ Lucerinæ Mozzetæ vſus indulgetur.*

6 *Abbates, quibus Mozzetæ vſus indulgetur, poſſunt eam deferre vbique etiam præſente Epiſcopo.*

7 *Epiſcopus præſente Legato de latere non poteſt etiam in propria ciuitate deferre Mozzetam, & Rochetum diſcoopertum.*

Mozzeta.

Collect. DXVIII.

1 MOzzeta ſuper mantelleto vti poteſt Abbas Generalis Congregationis Cæleſtinorum. *Paulus V. conſtit ſua* incip. *Ex iniuncto ſub Dat. 9. Decembris* 1606. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Mozzeta n.3.*

2 Mozzetam defert Abbas Generalis Montis Virginis. *Sacra Congr. Rit. 9. Maij* 1606. quam citant Flauius Cherub. *in compendio Bullarij ad conſtit.* 1. *alias* 89. *Pauli V. ſchol.* 2. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Mozzeta, & verbo Mantelletum*, Ego *de Iure eccleſ. vniu. lib.* 1. *c.* 18 *n.* 56.

3 Mozzetam vbique etiam præſente Epiſcopo deferre poteſt Abbas ſancti Andreæ Congregationis Lateranenſis ciuitatis Vercellen. *Sacra Cong. Rit ſub die* 30. *Maij* 1621. de qua Ego ipſe *d. lib.* 1. *cap.* 18. *num.* 56. *prope fin.*

4 Mozzetam extra clauſtra portare non licet Abbati S. Saluatoris Montis Amiati de in terra Redicofani Cluſinæ diœceſis. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regular.* apud me *d. lib.* 1. *cap.* 18. *n.* 59.

5 Mozzetæ vſus indulgetur Dignitaribus, Canonicis, & Beneficiatis Eccleſiæ Lucerinæ cum nonnullis moderationibus. *Sacra Congr. Rit. in Lucerina* 19. *Martij* 1611 quam refert Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 2. *tit.* 18. *n.* 41.

6 Mozzeta poteſt vbique deferri ab Abbatibus, quibus eius vſus indulgetur, etiam præſente Epiſcopo. *Sacra Congr. Rit. in Vercellen.* 9. *Decembris* 1617. & 30. *Martij* 1621. penes Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 18. *n.* 42.

7 Mozzetam, ſeu rochetum diſcoopertum non poteſt deferri ab Epiſcopo etiam in propria ciuitate, præſente Legato de latere. *Sacra Cong. Rit. in Peruſina* 2. *Octobris* 1601. quam citat Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 18. *n.* 43.

SVMMARIVM.

1 *Pœnam vltimi ſupplicij incurrit mulier ſcienter carnaliter ſe commiſcens cum patre & filio, vel cum eo cum quo ſcit matrem, filiam, vel ſororem ſuam rem habuiſſe.*

2 *Thori ſeparationem procurantes mulieres vt inhoneſtè viuant, quibus pœnis afficiantur, remiſſiuè.*

3 *Feria quinta in Cœna Domini de nocte non debent mulieres ſocietatem laicorum aſſociare.*

4 *Sacellum S. Iacobi in Compoſtella non debent mulieres ingredi dum Diuina celebrantur.*

5 *Thus & pax inter Miſſarum ſolemnia non datur mulieribus.*

6 *Mulieres, quæ metu ſæuitiæ maritorum ad monaſteria Monialium ſe receperunt, tolerari poſſunt, ſed impoſterum recipi non debent: & quando ob hanc cauſam ingredi valeant, oſtenditur num.* 7.

8 *Donare validè poteſt ipſi monaſterio mulier, quæ diutiùs in eo permanſit in habitu monaſtarum cum licentia permanendi educationis cauſa.*

9 *Religioſi mulieres in monaſteria ſua intromittere præſumentes, quas pœnas incurrant remiſſiuè.*

Mulier.

Collect. DXIX.

MVlier peccans carnaliter cum eo, cum quo ſcit matrem, filiam, vel ſororem ſuam rem habuiſſe, vel ſcienter cum patre, & filio ſe commiſcens, vltimi ſupplicij pœnam incurrit. *Sixtus V. conſtit.* 54. incip. *Volentes Non. Aprilis* 1587. apud Laerr. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 570. aliàs *pag.* 433. in nouiſſ. impreſſ. 1

Mulieres thori ſeparationem procurantes vt inhoneſtè viuant, multis pœnis afficiuntur, de quibus idem *Sixtus V. conſtit.* 46. incip. *Ad compeſcendum* 3. *Kalend. Nouembris* 1586. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 554. aliàs *pag.* 421. in nouiſſ. impreſſ. 2

Mulieribus prohibendum eſt ad tollenda ſcandala ne de nocte in feria quinta Cœnæ Domini accedant ad Eccleſiam Cathedralem cum Confraternitate laicorum. *Sacra Congr. Rit. in Entomilien.* 11. *Decembris* 1604. 3

quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 51. *num.* 3.

4 Moniales non debent ingredi Sacellum sancti Iacobi in Compostella dum diuina Officia celebrantur. *Sacra Cong. Rit. in Compostellana* 7. *Iulij* 1612. penes Sellium *d cap.* 51.*num* 6.

5 Mulieribus non datur thus & pax inter Missarum solemnia. *Sacra Cong. Rit. in Pacen.* 28.*Ianuarij* 1612. *& in Lucerina* 3. *Iunij* 1617. quarum meminit Sellius *d.cap.*51.*n.*17.

6 Mulieres, quæ sint in discordia cum maritis, & eorum sæuitiam timent, si extra culpam sunt, quandiu iustam causam timendi habuerint, debent, si sunt in monasteriis tolerari, imposterum verò huiusmodi mulieres non debent recipi. *Sacra Cong. Conc.* testibus Zerola *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Moniales* §.2. Campan. *in diuersorio Iuris Canon. rub.*12. *cap.*16. *n.*30. Tamburin. *de Iure Abbatissar.disp.*24.*q.*14.*n.*1. quos refero *de officio,& potest.Episcopi p.*3.*alleg.*102 *n.*66.*ad med.*

7 Mulier aliqua si venerit in suspicionem marito, quod timet ne ab eo aliqua vis ei inferatur, debet permitti vt possit ingredi monasterium Monialium, si modò Constitutiones monasterij non repugnant, & accedat consensus Superiorum, Abbatissæ, & Monialium,& causa ingressus cessante,debet indè exire, & si semel exierit, nunquam postea in idem monasterium ingredi poterit, & tenetur ad clausuram, sicut aliæ Moniales sine ancillis, &c. *Sacra Congr. Conc.* testantibus Zerola *d. verbo Moniales* § 12. Campan. *d.n.* 30.quos refero *d.alleg.*32.*n.*66.*in fine.*

8 Mulier quæ diutiùs permansit in monasterio in habitu nouitiarum cum licentia permanendi educationis causa, potest validè donare ipsi monasterio, non obstante decreto *Concilij sess.*25.*cap.*16.*de Regular* quia non est Monialis. *Sacra Congr. Conc. in Faucutina* 31.*Iulij* 1627. de qua Sellius *d.cap.*51.*n.*22.

9 Mulieres si Regulares in monasteria sua intromittere, vel admittere præsumant, quas pœnas incurrant, vide in verbo *Regulares collect.* 640.

SVMMARIVM.

1 *Regularibus interdicta munerum largitio præterquam esculentorum, &c.*

2 *Auctores referuntur de munerum largitione Regularibus prohibita agentes.*

3 *Constitutio Clementis VIII. de munerum largitione Regularibus prohibita côprehendit Regulares vtriusque sexus tam nouitios quàm professos.*

4 *Equites Hierosolymitanos non comprehendit Constitutio Clementis VIII. de largitione munerum.*

5 *Vrbanus VIII. declarat Constit. Clementis VIII. de munerum largitione, pluraque in materia nouè statuit, ac determinat.*

Munerum Largitio.

COLLECT. DXX.

MVnerum largitio, missioque Regularibus cuiusuis Ordinis, Congregationis, & instituti non tamen militiæ, eiusque Superioribus, ministris, & officialibus interdicta, præterquam esculentorum, & poculentorum non solum per se, sed neque per alios, sub pœna priuationis officiorum,& inhabilitatis ad obtinenda, ac vocis actiuæ, & & passiuæ. *Clemens VIII. constit.* 28. incip. *Religiosæ Congregationes de anno* 1594 apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 40. aliàs *pag.* 30. in nouiss. impress. De qua meminerunt, eiusque materiam late tractarunt Scortia *in selectas summorum Pontificum Constitutiones epit.* 158 *theor.* 395. Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum verbo munera,* late Anton. Diana *moral. resolut. p* 1. *tract.* 6. Lezana *in sum.quæst. Regular. tom.*1.*cap.*6.*n.*55. *& tom.*2. *cap.*19. *num.*54. Franc. à Sosa *in special. tract. de largitione munerum,* Ioan. Anton. Nouar *in sum Bullarum tit. de munerum largit.* Bonacina *var. tract. disp* 3. *de largit. muner.* Barthol. à S. Fausto *in thesauro Religios. lib.*8.*post q.* 198. *cum seqq.* Comprehendere hanc Constit. Regulares vtriusque sexus tam Nouitios quam professos censuit *Sacra Congr. Episcop. & Regul in sancti Seuerini* 23. *Iunij* 1601. quam citat Sellius *in selectis Canon. cap.*48. *num.*20. Non autem Equites Hierosolymitanos, quia materia non erat illis adaptabilis ex speciali illius Constitutionis dispositione, vt aduertunt Monet. *de conseruator. cap.*10.*n.*122. R. P. D. Alex. Sperel. *in decision. fori eccles. decis* 21. *n.* 56. 1 2 3 4

Nouissimè *S.D. Vrbanus VIII. in sua Constit.* incip. *Nuper à Congregatione sub die* 16. *Octobris* 1640. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in fine, vbi de Constitutionibus nouiss. Vrbani VIII. pag.* 558. declarant dictam Constitutionem Clementis VIII.vt scilicet munera à Religiosis vtriusque sexus tribui possint ex causa gratitudinis, conciliationis, beneuolentiæ, eiusque conseruationis erga ipsam Religionem, vel Conuentum, aliusue causis ex sui natura actû virtutis & meriti continentibus, indestè tamen ac discretè, & dummodo id non fiat 5

nisi

nisi de Superiorum localium licentia, ac etiã cum consensu maioris partis Conuentus, si talis consensus de Iure, vel ex constitutionibus, seu consuerndinibus cuiusque Religionis respectiuè in huiusmodi casibus requiratur. Consensum verò Conuentus *in §.2. dictæ Constit. Clementis VIII.* ad leuiora esculenta, aut poculenta, seu ad deuotionem, & religiositatem pertinentia munuscula largienda, &c. requisitum intelligi debere air de consensu aliàs de Iure requisito, & vbi concurrit ambitionis suspicio, qua cessante neque in his requiri licentiam Superiorum in scriptis *in §.4. eiusdem Bullæ* requisiram, sed sufficere licentiam etiam oretenus eisdem concessam declarat. Comessationes autem, compotationes, & conuiuia in excipiendis præsertim benefactoribus, protectoribus, vel Ordinariis honorificè & lautè de quibus *in §.5. eiusdem Constit.* censeri tantummodo prohibita si decentiæ status Regularis aduersentur. Restitutionem verò receptorum Conuentibus faciendã, de qua *in §.10. ibidem* cautum est intelligi debere de Conuentibus ad quos data, donata seu missa de iure pertinẽt, si id commode fieri potest, aliàs Conuentui eiusdem Religionis viciniori loco, vbi petita fuit absolutio, restituantur. Insuper facultatem concedit vt omnes qui hucusque aduersus supradictæ Constitutionis capitula immoderata largita fuerint, vel receperunt, à pœnis quibuscunque in eadem Constitutione inflictis & incursis possint, & debeant à propriis Confessariis absolui in foro Conscientiæ, etiam non facta prius huiusmodi rerum donatarum seu datarum restitutione. Quoad eos verò qui præter modum prædictum grauiori Religionis detrimento largiendo, vel recipiendo, transgressi sunt, sed ob Inopiam restituere nequeunt, eadem Sanctitas concedit maiori Pœnitentiario, vt de præteritis vsque ad diem datæ præsentium in foro Conscientiæ absoluat, dispenset, & condonet. Et decretum à S. Congr. specialiter à S. D. N. Vrbano VIII. coram eminentissi. Card. S. Honuphrij maiori Pœnitentiario (vnde emanauit prædicta Constitutio) refert Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo dare num. 9.*

SVMMARIVM.

1 *Bona naufragãtium occupantes, vel diripientes, quas pœnas incurrant? remissiuè.*
2 *Bona naufragantium auferentes animo lucrandi furtum committunt.*
3 *Bona naufragantium in portubus, & ripis maritimorum locorum S. R. Ecclesiæ, aut in mare vel in Tyberim iacta tempestatis causa non possunt occupari etiam prætextu consuetudinis.*
4 *Auxilium tempore naufragij præstantes quam partem bonorum lucrentur: ostenditur.*
5 *Bona naufragantibus in mari deperdita restituenda sunt.*

Naufragantes.

Collect. DXXI.

Naufragantium bona occupantes, vel diripientes quas pœnas incurrant, Exponunt *Paulus III. constit.* 42. incip. *Accepimus* 13. *Martij* 1545. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1 *pag.* 680. aliàs *pag.* 559. *Gregorius XIII. constit.* 81. incip. *Consueuerunt, pridie Non. Aprilis* 1583. aliàs *pag.* 349. in nouiss. impress. *Paulus V. constit.* 63. incip. *Pastoralis* 6. *Id. Aprilis* 1610. apud Laert Cherub. *tom.* 3. *pag.* 251. aliàs *pag.* 183. in nouiss. impress. 1

Naufragantium bona animo lucrandi auferentes furtum committunt. *Honorius II. constit.* 1. incip. *Charissimus* 13. *Kalend. Iunij* 1130. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 18. aliàs *pag.* 55. in nouiss. impress. 2

Naufragantium bona in portubus, & ripis maritimorum locorum S.R. Ecclesiæ, aut in mare, aut in Tyberim ad euitanda pericula tempestatis iacta, nemo occupare, vel diripere potest, etiam sub prætextu consuetudinis. *Paulus III. d. constit.* 42. cuius meminit Zerol. *in praxi Episcop. part.* 2. *verbo naufragium* §. 3. 3

Naufragij tempore qui vocati à patronis nauium, vel barcharum auxilium eis ad bonorum præseruationem, vel recuperationem præstiterint, quartam partem bonorum præseruatorum, aut acceptatorum lucrantur, perturbatores autem, aut occupantes, multas pœnas incurrunt. *Paulus III. constit.* 57. penes Zerol. *d. verbo naufragium* §. 4. 4

Naufragantibus bona quoquo modo in mari deperdita, restituenda sunt. *Pius V. constit.* 7. incip. *Cum nobis* 8. *Kalend. Maij* 1566. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 182. aliàs *pag.* 137. in nouiss. edit. 5

Negotiatio, vide in verbo *Clericus quoad negotiationem collect.* 159.

SVMMARIVM.

1 *Cardinalis esse non potest nepos ex fratre, vel sorore, viuente patruo vel auunculo Cardinale.*
2 *Beneficium quod auus habuit obtinere non potest*

potest nepos illegitimus ex filio illegitimo.

3 *Pensionem obtinere non potest super beneficio Parochiali, quod auus possidet, eo viuente nepos legitimus ex filio, seu filia illegitimis.*

4 *Nepos legitimus ex filio illegitimo respectu beneficij aui non comprehenditur sub dispositione* Concilij cap. 15. sess. 25. de reform.

Nepos.

Collect. DXXII.

1 NEpos ex fratre, vel sorore, viuente patruo, vel auunculo Cardinali, prohibetur ad Cardinalatum assumi. *Sixtus V. constit.* 50. incip. *Postquam verus ille* §. 18. *sub dat.* 3. *Non Decemb.* 1586. apud Laert. Cherub. *in Bull. tom.* 2. *pag.* 426. in nouiss. impress. & illius meminit *de Iure eccles. vniuers. lib.* 1. *cap.* 3. *n.* 18.

2 Nepos illegitimus ex filio illegitimo beneficium, quod auus habuit, obtinere non potest. *Sacra Congr. Conc. sub die* 1. *Martij* 1589. teste Nicolao Garc. *de benefic. p.* 7. *cap.* 3. *num.* 27. *in fine*, vbi dicit huic declarationi standum esse.

3 Nepos legitimus ex filio, seu filia illegitimis, non potest viuente auo obtinere pensionem super beneficio Parochiali, quod auus possidet. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. cap.* 3. *n.* 24. vbi tamen refert omnes Illustrissimos dixisse contrariam opinionem esse de iure veriorem ex sententia Rotæ.

4 Nepos legitimus Presbyteri ex filio illegitimo respectu beneficij aui non comprehenditur sub dispositione *Concil. cap.* 15. *sess.* 25. *de reform. Sacra Cong. Concil. in Bracharen.* 17. *Octobris* 1592. referentibus Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. part.* 7. *cap.* 3. *num.* 22. Armendar *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 19. *l.* 1. *de filiis Presbyt. n.* 1. *Eadem S. Cong. sub die* 13. *Augusti* 1522. quam citat Sellius *in selectis Canon. cap.* 31. *cap.* 13. *n.* 16.

Sancti Nicolai manna, vide in verbo *Manna S. Nicolai collect.* 461.

Nominatio Iudicum Synodalium, vide supra in verbo *Iudex collect.* 436. *n.* 7. *Nominatio Vicariorum*, vide *in verbo Vicarius perpetuus Parochialium collect.*.... *& verbo Vicarius amouibilis Parochi collect.*....

SVMMARIVM.

1 *Inquisitores hæreticæ prauitatis possunt creare clericos & seculares & Regulares in notarios sanctæ Inquisitionis.*

2 *Gratis omnia pro officio Sanctæ Inquisitionis notarij omnes expedire tenentur.*

3 *Magister Ordinis Prædicatorum creare potest Notarios pro executione mandatorum Apost.*

4 *Examini se subiicere debent Notarij creandi antequam exercere incipiant.*

5 *Creationes Notariorum per gubernatores ciuitatum S. R. Ecclesiæ nullæ declarantur.*

6 *Inferiores quasi Episcopalem iurisdictionem habentes, habent facultatem sicut Episcopi examinandi Notarios.*

7 *Visitatione personarum Cathedralis Notarius proprius ab Episcopo assumendus.*

8 *Acta originalia processuum primæ instantiæ quando ad Iudicem appellationis Notarius mittere non cogatur, ostenditur.*

9 *Sportulæ absque solutione tenetur Notarius tribunalis ecclesiastici tradere sententiam in copia actorum.*

10 *Fori priuilegio gaudet Notarius Curiæ Episcopalis.*

11 *Episcopus potest uti Notario criminali ciuitatis si sit vir probus.*

Notarius.

Collect. DXXIII.

NOtarij Sanctæ Inquisitionis creari possunt etiam Clerici seculares & Regulares in causis ad eam spectandis per Inquisitores hæreticæ prauitatis. *Alexander IV. constit.* 22. incip. *Ne commissæ Idib. Octobris* 1260. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 93. aliàs *pag.* 117. in nouiss. impress. & illius meminit Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Notarius num.* 4. 1

Notarij omnes omnia gratis pro officio sanctæ Inquisitionis expedire tenentur. *Clemens VIII. constit.* 76. incip. *Sanctissimus Non. Ianuarij* 1601. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 113. 2

Notarios pro executione mandatorum Apost. creare potest Magister generalis Ordinis Prædicatorum. *Pius V. constit.* 124. incip. *Debitum* 21. *Martij* 1571. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 336. aliàs *pag.* 252. & de illa meminere Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 3. *quæst.* 8. *art.* 1. Ego *in collect. ad Trid. sess.* 22. *de reform. cap.* 10. *num.* 4. 3

Notarij extra Vrbem creandi, antequam Officium Notariatus exercere incipiant, examini se subiicere debent sub pœna nullitatis & falsi. *Vrbanus VIII. constit.* 10. *alias* 120. incip. *Ratio pastoralis* 12. *Kalend. Ianuarij* 1631. apud 4

apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario in append. tom.4. pag.19.* vbi ponitur forma huius examinis.

5 Notariorum creationes per Gubernatores ciuitatum aliorumque locorum Prætores prætextu Bannimenti Henrici Cardinalis Caietani S.R.E. Camerarij factæ nullæ, & inualidæ declarantur, ipsique notarij tali pacto creati, nullo modo notarij sunt, nec reputari debent, sed reualidantur scripturæ, & instrumenta per eos olim facta, & conceditur facultas Præfecto Archiuiorum cognoscendi causas super nullitatibus huiusmodi creationum, & acta talium notariorum reualidandi. *Vrbanus VIII. constit.11.alias 121.* incip. *In suprema 12. Kalend. Ianuarij* 1631. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.4. in appendice pag.22. cum seqq.*

6 Notarios examinandi facultas tributa Episcopis decreto *cap.10. sess.22.* competit etiam inferioribus quasi episcopalem iurisdictionem habentibus. *Sacra Congr. Conc* penes Sellium *in selectis Canon. cap.25. num.16* quem refero *in collect. ad Trid. sess.22. de reformat cap.10. n.2.*

7 Notarius proprius ab Episcopo assumendus est in visitatione personarum Cathedralis Ecclesiæ, non illi tamen Capitulo suspectus. *Sacra Congr. Conc* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.1. tit.6. de visitat. n.38.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.73. n.8.*

8 Notarius non cogitur mittere ad Iudicem appellationis acta originalia processuum primæ instantiæ, nisi probabilis aliqua falsitatis causa, & suspicio incidat, quæ iudicialiter obiiciatur, & tunc terminata causa remittenda sunt ad Ordinarium, vt in suo archiuio conseruentur. *Sacra Congr. Conc. sub die 16. Octobris*, 1600. penes Quarant. *in sum. Bullary verbo Archiepiscopi auctoritas num.20. q.8.* Sellium *in select. Canon. cap.42. num.10.* quem refero *in collect. ad Trid sess.24. de reform. cap.20. num.77.*

9 Notarij tribunalis ecclesiastici tenentur in copia actorum tradere sententiam absque eo quod soluantur sportulæ, attento vsu Tribunalium dictæ ciuitatis non soluendi sportulas tempore, quo feruntur sententiæ, poterit tamen agere postea ad solutionem sportularum iuxta consuetudinem. *Sacra Congr. Conc. in Taurinen. 7. Septembris* 1630. quam citat Sellius *d. cap.42. n. 15.*

10 Notarius Curiæ Episcopalis cum sit de familia Episcopi gaudet fori priuilegio. *Sacra Congr. Episcop & Regul. in Ortunen. 6. Augusti* 1602. de qua Sellius *d. cap.42. n.16.*

11 Notario criminali ciuitatis vti potest Episcopus si sit vir probus, & aduena, & sub quouis prætextu taxam non excedat. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die 14. Aprilis* 1615. *in resp. ad* 8. cuius meminit Sellius *d. cap.42. num.17.*

Alia in verbo *Cancellarius collect.83.*

SVMMARIVM.

1 *Annis duodecim maior debet esse Nouitia alicuius Religionis.*

2 *Professionem emittere non potest nouitia ante XVI. ætatis annum.*

3 *Voluntatis exploratio in nouitiabus ad Episcopum spectat quamuis monasterium ab eius iurisdictione sit exemptum.*

4 *Episcopus iterato examinat nouicias in monasteriis etiam Regularibus subiectis.*

5 *Episcopus potest pœnis & censuris prohibere contra Superiores Regulares ne vlla nouitia professionem emittat nisi prius per illum eius voluntas exploretur.*

6 *Abbatissa debet ante mensem tempus professionis nouitiæ Episcopo innotescere.*

7 *Episcopus quando visitat monialem, vel ad professionem admittit nihil etiam comestibile accipere potest.*

8 *Professionem validè emittit nouitia iam iam moribunda, quæ compleuit annum nouitiatus.*

9 *Formam laicorum statutorum in renunciationibus faciendis non tenetur seruare nouitia.*

10 *Anno probationis durante si nouitia curanda valetudinis causa de licentia Superiorum è monasterio exierit, cum reuersa fuerit, professionem emittere valebit.*

11 *Nouitiæ Ordinis S. Dominici, remissiuè.*

Nouitia.

COLLECT. DXXIV.

NOuitia recipi non potest causa induendi habitum professionis in Religione nisi duodecim annis sit maior. *Sacra Congr. Conc.* de qua meminere Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.1. tit.18. l.7. de Religion. num.43.* Item *Sacra Congr. Episcop. & Regul. 1. Martij* 1608. penes Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regular. verbo Nouity n.4.* 1

Nouitia non admittenda ad professionem ante decimum sextum ætatis annum completum. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *d. l.7. de Relig. n.41.* quam refert Ioann. Maria Nouar. *d. verbo nouity n.5.* 2

Nouitiarum profiteri volentium voluntatis exploratio iuxta decretum cap.17. sess.25. de Regularib ad Episcopum pertinet, quamuis 3

uis monasterium ab eius iurisdictione exemptum existat. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarrę lib.2.tit.18.l.7. de Relig. n.*37. Piasec *in praxi Episcop. p.2. c.3.n.*55.*verſ. explorare.*

4 Nouitias in monasteriis etiam Superioribus Regularibus subiectis examinat Episcopus, primò scilicet quando habitum suscipiunt, secundo verò tempore professionis, & ideo poterit earundem Rectores compellere ne habitum nouitiæ dent, nisi prius Episcopum certiorem faciant, vt puellæ voluntatem explorare valeat. *Sacra Cong. Conc.in Liman.* 19. *Septembris* 1625 quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*2. *tit.* 8. *n.* 18.

5 Prohibere nanque poterit Episcopus ecclesiasticis censuris, & aliis pœnis sibi bene visis contra Abbatissas, & Superiores Regulares Monialium ipsis Regularibus subiectarum, nequa puella professionem emittat, nisi prius explorata illius voluntate ab Ordinario ad præscriptum *Concilij cap.*17. *ſeſſ.*25. *de Regul. Eadem Sacra Congr. in Burgen.* 4. *Decembris* 1629. quam citat Aldan. *d.tit.*8. *n.*20.

6 Nouitiæ professionis tempus ante mensem debet Monialium Præfecta Episcopo innotescere, & ille ante 15.dies examen perficere tenetur, quibus elapsis amplius in eo se intromittere non debet. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armendar. *d.l.*7.*de Relig.n.*45 Campan. *in diuersorio Iuris Canon. rub.* 12. *cap.*16. *num.*10.

7 Nouitiæ quando vestiuntur, vel professionem emittunt, non licet Episcopis à propinquis, vel ab alio quocunque donatum tam comestibilia quàm linea etiam parui valoris accipere, neque ab Abbatissis in ingressu Officij, neque ab eisdem comestibilia tantum in aliquibus solemnitatibus nomine totius monasterij, quamuis antiquissima inoleuerit consuetudo. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Auerſana* 22. *Ianuarij* 1591. cuius memini *de Iure eccleſ. vniu. lib.* 1. *c.*43. *n.*17.

8 Nouitia iam iam moribunda, completo nouitiatus anno, validè professionem emittere potest, etiamsi postea fuerit verè mors sequuta *Sacra Cong.Conc. ſub die* 26. *Iulij* 1621. penes me *d.lib.*1. *c.*42. *n.*170.

9 Nouitia professionem emissura non tenetur seruare formam laicorum statuto præscriptam in renunciationibus faciendis, itaut omissio illius minimè inualidas, nullas, & irritas reddat tales renuntiationes. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1606. penes Ioan. Mariam Nopar. *d.verbo Nouitij n.*6.

10 Nouitia si durante probationis anno curandæ valetudinis causa, de licentia Superiorum à monasterio exierit, & post reuertatur, eodem tempore professionem emittere poterit, ac si nunquam egressa fuisset. *Sacra Cong. Conc.* attestante Armendar. *d l.*7. *n.*13. quem refero *de Iure eccleſiaſt. lib.*1. *c.*42. *n.*128.

Nouitiæ Ordinis S. Dominici possunt profiteri in mortis articulo, non expleto nouitiatus anno. Vide suprà *collect.* 263. *n.*3. 11

Plura vide in verbo *exploratio collect.* 349. & in verbo *Puella collect.*620.

SVMMARIVM.

1 *Fratrum Prædicatorum Nouitij in articulo mortis profiteri poſſunt ante tempus.*
2 *Informationes Nouitiorum qualiter facienda?*
3 *Nouitij qualiter recipiendi?*
4 *Filius dum eſt in nouitiatu non poteſt pater monaſterio dare Altaris paramentum.*
5 *Nouitij extra numerum quando poſſint profiteri?*
6 *Societatis* IESV *Nouitij admittuntur non ſeruata forma Bullæ Sixti V.*
7 *Annus probationis non interrumpitur Nouitiis extra monaſterium egredientibus de licentia Superioris.*
8 *Anno probationis expleto, ſi Nouitius aliquot tempore domi ſuæ remaneat, & poſtea reuertatur ad Religionem, poterit ad profeſſionem admitti.*
9 *Annum probationis ſi compleat nouitius die* 24. *Februarij anno biſſextili, nihilominus eget alia die ſuperaddita.*
10 *Dos per nouitium monaſterio ſoluta, ſi antequam profeſſionem emittat, moriatur, eius hæredibus reſtituenda eſt.*
11 *Habitum Religioſum à Superiore ſuſcipiens, & cum eo decedens, in Eccleſia eiuſdem Ordinis ſepeliendus eſt.*
12 *Habitus Religioſus Nouitio egredienti non eſt reſtituendus, ſed eius pretium.*

Nouitius.

Collect. DXXV.

NOuitij Fratrum Ordinis Prædicatorum in articulo mortis in manibus Prælatorum ante tempus regulam profiteri possunt. *Pius V.conſt.*109.incip.*Summi* 23. *Auguſti* 1570. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.*2. *pag.* 237. in nouiss. impress. de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Nouitij n.*2. Ego ipse *de Iure eccleſ. vniu. lib.* 1. *cap.* 41. *num.* 123. 1

Nouitiorum informationes qualiter faciendæ expressit *Sixtus V. conſtit. ſua* incip. *Sixtus Epiſcopus ſub Dat.*6. *Kalend. Decembris anno* 2

anno Incarnat. Dom. 1587. *Gregorius XIV. constit. sua incip. Circumspecta Romani Pont,* prouidentia, *Clemens VIII. constit. sua incip. altissima paupertatis via* 14. *Aprilis* 1592. *& in alia incip. In his, de anno* 1597. quarum meminere Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 3. *q.*10.*art.*1. *cum seqq.* Barthol. de Vecchis *in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis statum nouit. disp.*6. *dub.*4. Scortia *in selectis summorum Pont. Constitutiones epit.* 150. Ioan. Anton. Nouat. *in sum. Bullarum tit. de nouit. recipiendis præcedente informatione*, Ego *de Officio, & potest. Episcopi p.*3. *alleg.*101. *n.*41. *cum. seqq. & in votis decisiuis Canon. p.*1. *voto* 16. *in fine.*

3 Nouitiorum receptionem, institutionem, magistros, eorumque munus, & qualitates designat *Clemens VIII. constit.*83. incip. *In suprema* 19. *Martij* 1603. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom.*3. *pag.*94. *&* 95. in nouiss. impress. cuius meminerunt Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Regularium verbo nouitij num.*18. *cum seqq.* Ioan. Anton. Nouat. *eius frater in sum. Bullarum tit. de nouitiis recipiendis in monasteriis destinatis.*

4 Nouitij pater non potest dare paramentum Altari monasterij vbi filius in nouitiatu existit. *Sacra Congr. Conc. sub die* 24. *Augusti* 1617. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 51. *numero* 24.

5 Nouitij ad habitum Regularem admissi profiteri possunt in monasteriis, in quibus habita præfixione numeri commodè ali non possunt, si aliàs habiles existant, & deinde in aliquo alio monasterio eiusdem Religionis sunt collocandi, vbi commodè ali possunt. *Sacra Congr. Conc. super decretis de celebrat. Missar. in resp. ad dub.*17. apud me *in fine tract. de officio, & potest. Episcopi.*

6 Nouitij in Societate Iesu recipiuntur etiam non seruata forma Bullæ Sixti V. & id vigore concessionis factæ *à Gregorio XIV. in constit. sua* incip. *Exponi sub die* 30. *Augusti* 1591. quam citat Ioan. Maria Nouat. *d. verbo Nouitij num* 8.

7 Nouitiis de Superioris licentia cum habitu, & iusta de causa extra monasterium egredientibus, annus probationis non interrumpitur. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1617. referente Ioan. Maria Nouat. *d. verbo Nouitij n.*7.

8 Nouitius, qui cum esset duodecim annorum, & permanserit per annum integrum in nouitiatu, si postmodum habitu retento fuit commoratus domi suæ vsque ad tempus sexdecim annorum requisitum ad professionem emittendam, potest cum fuerit reuersus ad Religionem admitti ad professionem, si aliud illi non obstet. *Sacra Congr. Conc. sub die* 20. *Martij* 1621. de qua memini *in tract. Barbos. Apost. Decis. Sum. de Iure ecclesiast. vniuerso lib.*1. *cap.* 42. *numero* 129.

9 Nouitij si compleant probationis annum die 24. Februarij anno bissextili, non dicitur expletus hic annus nisi secunda die. *Sacra Congr. Conc. in Patauina de mense Iulij* 1627. *& in Andegauen.*2. *Augusti eiusdem anni*, penes Ioan. Maria Nouat. *d. verbo Nouitij num.* 9 & illius memini *d. tract. de Iure eccles. lib.*1. *cap.*42 *n* 119.

10 Nouitij intra tempus probationis decedentes dos monasterio iam soluta, eius hæredibus est restituenda vnà cum fructibus, si quos monasterium percepisset, deducto tamen victu, & vestitu. *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*2. *tit.*18 *l.*7. *de Relig. num.*20. quem refero *d. cap.*42 *n.*178.

11 Nouitij, vel suscipientes habitum à Guardiano, seu ab alio, cui ille committendum duxerit, & cum eo decedentes, in Ecclesiis eiusdem Ordinis ecclesiasticæ sepulturæ sunt tradendi, si Guardianus propter habitus concessionem, & receptionem præmouit eorum cadauera. *Sacra Congr. Rit in Nepesina* 11. *Decembris* 1615. *ad* 2. cuius memini *in tract. de officio, & potest. Parochi cap.*26. *n.*73.

12 Nouitio egredienti habitus Religionis non est restituendus, eius tamen pretium ei soluendum erit. *Sacra Congr. Conc.* testibus Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.*1. *cap.*25. *n.*38. *vers. pro eis, in fine.* Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Regular. verbo habitus n.*6.

Nouitij renunciatio, vide *in verbo Renunciatio Nouitij collect.*647.

Nouitiatus, seu probationis annus, Vide in verbo *Annus probationis collect.* 31. *num.*9. *cum seqq.*

Nullitas professionis, Vide *in verbo Professionis nullitas collect.*612 *à n.*11.

SVMMARIVM.

1 *Religiosorum numerus in singulis locis constituendus.*

2 *Superiorum nulli possunt augere numerum familiæ singulorum Conuentuum iam præfinitum absque Sacræ Congregationis licentia.*

3 *Monialium numerus in singulis monasteriis quis præfigendus.*

4 *Portugaliæ in Regno quis numerus in quolibet Monialium monasterio ab Episcopis præfigendus.*

Te *Numerus*

Numerus.

COLLECT. DXXVI.

1 NVmerus certus Religiosorum in singulis Regularium monasteriis constituendus. *Paulus V. constit.* 9. incip. *Sanctissimus 4. Decembris* 1605. apud Laert. Cherub *in Bullario tom.* 3. *pag.* 187. Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regular. pag* 117. Ioan. Bapt. Scort. *in selectas summorum Pontificum Constitutiones epit.* 164. *theor.* 405. Et vide supra *collect.* 503. *n* 4. 9. 10. *&* 11.

2 Numerum familiæ, singulorumque Conuentuum, monasteriorum, & Domorum Regularium, sententia, & auctoritate Capituli, seu Congregationis Generalis vel Prouincialis præfinitum, Superiores omnes tam Generales, & Prouinciales quàm locales perpetuò seruare tenentur, nec possunt illum quoquo modo augere etiam prætextu augmenti redditumm, absque Sacræ Congregationis Concilij Trid. licentia, vt ipsamet declarauit *in decretis impressis de celebrat. Missar. sub die* 21. *Iuly* 1625. quam referunt Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 21. *n.* 6. Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Missar. celebratione, & reductione*, Alphons. de Leone *de officio Capellani p.* 1. *q.* 5. *sect.* 20.

3 Numerus Monialium is præfigatur in omnibus monasteriis, quæ ex redditibus Ordinariis sustentari valeant: huiusmodi autem præfixio fiat ab Ordinariis dumtaxat in monasteriis sibi subiectis, in cæteris verò quæ Regularibus subdita sunt, fiat eadem præfixio ab Ordinario, cum interuentu tamen Superioris Regularis. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Tortonen.* 27. *May* 1603. penes Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 5. *q.* 1. *n.* 4. me citato Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Episcopus num.* 9. metipsum *de iure eccles. lib.* 1. *cap.* 43. *num.* 28. Eadem *Sacra Cong. sub die* 6. *Septembris* 1604. quam citat Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *n.* 55. *in fine*, Campan. *in diuersor. iuris Canon. rub.* 12. *c.* 16. *n.* 14. Ego *ipse de officio, & potestate Episcopi p.* 3. *alleg.* 98. *n.* 4.

4 Numerus is tantum ab Archiepiscopis, & Episcopis in monasteriis Monialium Regni Portugaliæ præfigendus est, ac in posterum conseruandus, qui ex redditibus propriis eorundem monasteriorum, vel ex consuetis eleemosynis congruè possit sustentari, & iuxta dictorum monasteriorum capacitatem necnon cellarum quantitatem commodè ibi commorari valeat, ita tamen quod in his, quæ Regularibus subiecta sunt, iidem Regulares Superiores numeri præfixioni assistant, & supra numerum huiusmodi nulla deinceps admittatur Monialis absque Sedis Apostol. aut sacræ Congregationis Episcoporum & Regularium expressa licentia, vt ipsamet declarauit *sub die* 6. *Iuny* 1615. de qua Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 5. *q.* 1. *n. vlt. vers. pro monasteriis.*

Vide in verbo *Moniales supernumerariæ collect.* 510. *n.* 3. *eum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Fauores ad obtinendas dignitates apud Sedem Apost. pro se ipsis, & consanguineis procurare non possunt Nuncij Apost. ad Principes destinati.*

2 *Archiepiscopi in Ecclesia non debet exercere Diuina Nuncius Apost. absque eius licentia.*

3 *Nuncius Sedis Apost. quando cognoscere possit de causis in prima instantia?*

4 *Clericos suæ prouinciæ ad Ordines sacros promouere non potest Nuncius Apost. absque facultate Sedis Apost.*

Nuncius Apostolicus.

COLLECT. DXXVII.

NVncij Apostolici ad Principes destinati ab eis fauores ad obtinendas Dignitates apud Sedem Apostol. pro se ipsis, vel consanguineis procurare non possunt. *Pius IV. constit.* 96. incip. *Et si Romanum* 15. *Kalend. Iuny* 1565. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 151. Ioan. Bapt. Scortia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 87. 1

Nuncius Apostolicus non debet exercere Diuina in Ecclesia Archiepiscopi absque eius licentia. *Sacra Congr. Rit. in Taurinen.* 9. *Martij* 1593. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 22. *n.* 3. 2

Nuncius Apostolicus cognoscit de causis in prima instantia de partium, ipsiusque Ordinarij consensu. *Sacra Congr. Conc.* teste Moderno Hispano *de supplicatione ad Sanctissimum p.* 2. *cap.* 3. *§. vnico n.* 11. 3

Nuncius Apostolicus si absque facultate Sanctæ Sedis promoueat ad sacros Ordines clericos suæ prouinciæ, ipse & ordinati incurrunt in pœnas impositas à sacro *Concilio Tridentino cap.* 8. *sess.* 23. *de reform. Sacra Congreg. Conc. in Taurinen.* 16. *Aprilis* 1633. teste Bonfadino *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 31. *num.* 4. 4

Alia vide in verbo *Legatus collect.* 447.

Nundina, vide in verbo *Dies festi collect.* 251. *num.* 8. *& in verbo festum in communi collect.* 355. *num.* 17.

SVMMARIVM.

1 *Benedicendi non sunt contrahentes secundas nuptias.*

2 *Eleemosynam solus Parochus recipere debet occasione benedictionis nuptiarum.*

3 *Archipresbyter, qui est Curatus, & non Canonici, nuptias benedicere debet.*

4 *Benedictio nuptiarum non potest fieri nisi inter Missarum solemnia.*

Nuptiæ.

COLLECT. DXXVIII.

1 NVptias secundas contrahentes non sunt benedicendi. *Innocentius IV. constit.* 14. incip. *Sub Catholica* 2. *Non. Martij* 1253. apud Laert. Cherub. *in Bullario nouo tom.* 1. *pag.* 76. aliàs *pag.* 104. in nouiss. impress.

2 Nuptiarum benedictionis occasione solus Parochus eleemosynam recipere debet. *Sacra Congr. Rit. in Acherontina* 25. *Ianuarij* 1602. cuius memini *de officio, & potest. Parochi c.* 21. *num.* 99.

3 Nuptias benedicere non possunt Canonici, sed tantum Archipresbyter, qui est Curatus. *Sacra Congr. Rit. in Materana* 2. *Octobris* 1610. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 33. *n.* 2.

4 Nuptiarum benedictio non potest fieri nisi inter Missarum solemnia. *Sacra Cong. Conc. in Pisauren.* 13. *Iulij* 1630. penes Aldan. *d. tit.* 33. *num.* 5.

SVMMARIVM.

1 *Carthusianorum Fratrum Oblati gaudent eisdem priuilegiis, quibus Fratres eiusdem Ordinis.*

2 *Priuilegia Oblatorum & Conuersorum Ordinum Mendicantium communicantur.*

3 *Religio qualibet in receptione Oblatorum suas peculiares Constitutiones debet obseruare.*

4 *Oblati alicuius Religionis priuilegio & exemptione quando debeant potiri, ostenditur.*

5 *Oblati fori priuilegio ac immunitate à secularibus exactionibus pluribus casibus hic relatis non gaudent.*

6 *Oblati fori priuilegio, & exemptione casibus n.* 4. *relatis gaudent siue ante siue post de licentia Superioris Religionis Matrimonium contraxerint.*

7 *Fori priuilegio quando gaudeant Oblati etiam quoad delicta ante Oblationem commissa.*

Oblati.

COLLECT. DXXIX.

OBlati Fratrum Carthusianorum gaudent iisdem priuilegiis, quibus Fratres eiusdem Ordinis. *Gregorius IX. constit.* 3. incip. *Quoties* 3. *Non. Februarij* 1231. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1 *pag.* 52. aliàs *pag.* 85. in nouiss. impress. 1

Oblatorum, & Conuersorum Ordinum Mendicantium priuilegia communicantur *à Leone X. constit.* 1. *in appendice* incip. *Dudum* 10. *Decembris* 1519. apud Laert. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 418. aliàs *constit.* 32. *pag.* 442. in nouiss. impress. 2

Oblatorum in receptione vnaquæque Religio suas peculiares Constitutiones obseruare debet. *Clemens VIII. constit.* 83. incip. *In suprema* 2. *Aprilis* 1602. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 129. aliàs *pag.* 96. in nouiss. impress. 3

Oblati alicuius Religionis priuilegio, ac exemptione ita demum potiri debent si in forma Iuris valida, perpetuo, irreuocabiliter, plene, & cum effectu se ipsos, & bona sua omnia, præsentia & futura, nulla prorsus quamuis minima eorum portione neque in proprietatem, neque in vsumfructum sibi reseruata Religioni obtulerint, & habitum aliqualiter mutauerint. Quod si omnia prædicta simul non concurrant, neque fori priuilegio, neque immunitate à secularibus exactionibus frui poterunt, vt in sequentibus casibus. Primo cum quis obtulit personam cum reseruatione bonorum. Secundò cum obtulit personam, nulla bonorum facta mentione, quippe quæ non includuntur in simplici oblatione personæ. Tertiò cum obtulit personam, & aliquam tantum partem bonorum quamuis maiorem. Quartò cum obtulit bona omnia præsentia, & personam, reseruato vsufructu. Quintò cum obtulit personam, & bona omnia præsentia tantum. Sextò cum obtulit personam, & bona omnia præsentia & futura, sed postea à Superiore Religionis aliquam eorum partem quamuis minimam in emphyteusim recepit. Septimò cum obtulit bona, vel omnia, vel partem eorum absque persona, quo casu persona offerens fori priuilegio non gaudet, sed bona in Religione cum effectu translata sunt immunia à Vectigalibus, dummodo offerens vsumfructum eorum sibi nõ retineat, eo namq; casu bona immunia 4 5

non sunt etiam quoad proprietatem. His tamen omnibus casibus, quibus Oblati à priuilegio & exemptione à Iure communi excluduntur, seruanda est cuiusque Religionis cōsuetudo, cuius vigore ipsi tale ius priuilegij, vel exemptionis acquisiuissent. *Sacra Congr. Conc.* penes Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regular. verbo Oblati*, meripsum *de Iure ecclesiast. vniu. lib. 1. cap.* 39 §. 2. *n.* 45. Et in casu occurrenti sic decisum fuisse *à Sacra Congr. Conc. de anno* 1627. attestatur Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. in additam. ad Constit. Iulij II. cap.* 3 *num.* 34. & refert ipsam declarationem Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 8. *num.* 8.

6 Oblati qui omnia supradicta adimpleuerint fori priuilegio, & supradicta exemptione gaudent siue ante, siue post de licentia Superioris Religionis matrimonium contraxerint. *Sacra Congr. Conc.* teste Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 10. *n.* 14.

7 Oblati etiam quoad delicta ante oblationem commissa fori priuilegio gaudent, & à iurisdictione Iudicis laici liberati sunt. puniri que debent à Iudice ecclesiastico, si modo absque fraude, idest non animo effugiendi secularis Iudicis punitionem se & sua obtulerint; quod si fraus subsit, potest à Iudice laico puniri pœna confiscationis bonorum, & alia pecuniaria, sed non corporali, illique remanent subiecti quoad causam, & bona sed non quoad personam, debet tamen Iudex ecclesiasticus, si delicti qualitas id exposcat, tradere tales in fraudem oblatos Iudici seculari corporaliter puniendos. *Sacra Congr. Concil.* quam refert Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 15.

SVMMARIVM.

1 *Portio assignanda Vicariis, citatis partibus est facienda.*

2 *Archipresbytero Cathedralis, qui curam animarum in ea exercet, præstanda sunt oblationes in illa facta, & non Episcopo.*

3 *Regulares quando possint inter Missarum solemnia Oblationes, & eleemosynas recipere.*

Oblatio.

COLLECT. DXXX.

1 OBlationes sunt computandæ in portione assignanda Vicariis *ex cap.* 7. *sess.* 7. & *Bulla Pij V.* & talis assignatio partibus citatis est facienda. *Sacra Congr. Conc. in Turolen.* 2. *Aprilis* 1583. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 27. *num.* 8.

Oblationes factæ in Ecclesia Cathedrali spectant non ad Episcopum, sed ad Archipresbyterum, qui curam animarum ibi exercet. *Sacra Congr. Conc. in Cauen.* teste Rota *in Lunen. Sarzanen. oblationum* 8. *Februarij* 1627. *coram R. P. D. Merlino*, cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap.* 24. *num.* 29. 2

Oblationes, & eleemosynæ inter Missarum solemnia possunt recipi à Regularibus, qui possunt se vertere ad populum, & generalem Confessionem pro eo facere, sistendo in medio Altaris, non autem illo discedendo, & Ecclesiam circumeundo. *Sacra Congr. Conc. in nullius prouinciæ Rauennaten.* 15. *Septembris* 1629. referentibus Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 13. *n.* 3. Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Oblationes.* 3

Obseruantes Fratres S. Francisci, vide *in collect.* 386 *num.* 18 *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Inquisitionis Sanctissimæ Officiales offendens quas pœnas incurrat.*

2 *Inquisitionis Sanctissimæ Officialibus credendum est in iis, quæ pertinent ad eius officium.*

3 *Pœnitentiaria Officiales in aliquo ex sacris Ordinibus constituti esse debent, & per se ipsos officia exercere debent.*

4 *Curiæ Episcopalis Officiales in acta exercendi suum officium offendentes etiam exempti ab Episcopo coerceri possunt.*

5 *Confraternitatum Officialium electio, & confirmatio ad quem spectet, ostenditur.*

6 *Monasteriorum temporalium bona administrantes possunt amoueri ad nutum Superiorum.*

7 *Bona temporalia Monasteriorum non administrantes non comprehenduntur sub Conc. sess.* 25. *de Regul. cap.* 2.

8 *Electio Officialium, qui administraturi sunt monasteriorum bona ad quos spectet, ostenditur.*

9 *Redditus monasteriorum Monialium possunt Officiales etiam extra illa conseruare.*

10 *Administrationes bonorum monasterij sunt ad nutum amouibiles, nisi darentur in titulum.*

Officialis.

COLLECT. DXXXI.

OFficiales sanctæ Inquisitionis offendens quas pœnas incurrat, expressit 1

Pius

Pius V. constit. 82. incip *Si de protegendis Kalend. Aprilis* 1569. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 279. aliàs *pag.* 210. in nouiss. impress.

2 Officialibus Sanctissimæ Inquisitionis in his, quæ pertinent ad eius Officium credendum esse voluit *Innocentius IV. constit.* 9. incip. *Ad extirpandas Idib. Maij* 1252. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 67. aliàs *pag.* 97. in nouiss. impress.

3 Officiales Pœnitentiariæ in aliquo ex Sacris Ordinibus constitui esse debent, & per se ipsos officia exercere tenentur. *Pius V. const.* 83. incip. *In omnibus* 15. *Kalend. Iunij* 1569. apud Laert. Cherubin. *tom.* 2 *pag.* 28.

4 Officiales Curiæ Episcopalis in actu exercendi suum officium offendentes, vel aliàs Episcopi iurisdictionem impedientes, etiamsi Milites Hierosolymitani sint, vel aliter exempti ab Episcopo coerceri, & puniri possunt. *Sacra Congr. Conc. in Panormitana*, de qua Sellius *in selectis Canon. c.* 36. *n.* 16.

5 Officialium Confraternitatum canonicè institutorum electio ad Confratres, eorundem verò Officialium confirmatio ad loci Episcopum, vel eius Vicarium generalem pertinet. Societatibus tamen sub protectione Regia semper exceptis. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Bonina* 11. *Augusti* 1627. quam refert Sellius *d. cap.* 36. *num.* 17.

6 Officiales & administratores bona temporalia monasteriorum licet possint amoueri ad nutum Superiorum *ex Conc. Trid sess.* 25. *de Regul. cap.* 2. & resolutis per Lezanam *in sum. quæst. Regular. tom.* 2 *cap.* 13. *n.* 44. *& cap.* 19. *n.* 52. *in fine.* Sub eo tamen non comprehenduntur Officiales, qui bona temporalia non administrant, sed hoc relinquitur dispositioni Iuris communis, & statutorum Religionis, *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 90.

7

8 Officialium electio, qui administraturi sunt monasteriorum bona, ad monasterij spectat Superiores, & ideo licet Episcopus sit eius Superior, ipsi tamen possunt eligere Officiales, referentibus Armendar. *d. l.* 7. *de Religion. n.* 85. Laurent. de Franchis *in controuers. inter Episcopos, & Regular. pag.* 164. Lezana *in sum quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 13. *n.* 43. *in fine.*

9 Officiales electi pro administratione beneficiorum monasterij à Superioribus eiusdem possunt, prout magis expedire videbitur, redditus ipsorum monasteriorum loco conuenienti, etiam extra monasterium conseruare, & de eisdem ministrare pro tempore necessitatis ipsis Monialibus. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminere Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. num.* 88. Zerol. *in praxi Episcop. part.* 2. *verbo Abbatissa* §. 3. Lauret. de Franchis *d. pag.* 164. Lezana *in sum. quæstion. Regul. tom.* 3. *verbo administratio, num.* 8.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Officiales, qui distributionem bonorum monasterij habent, sunt ad nutum amouibiles, nisi administrationes huiusmodi darentur in titulum, tunc enim admitterentur illorum resignationes etiam in fauorem in forma digni, & pro expressis eiusdem Ordinis professis. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. n.* 88. 10

SVMMARIVM.

1 *Forma Officij diuini recitandi à quo instituta, & qualiter approbata?*

2 *Beneficium ecclesiasticum habens Officium diuinum recitare tenetur, & sub qua fructuum amissionis pœna, ostenditur.*

3 *Hispaniarum Regno Officium particulare concessum, non censetur concessum Regno Portugaliæ.*

4 *Reliquia insignis vbi habetur, ibi de Sancto potest Officium duplex fieri.*

5 *Reliquia insignis dicitur caput, brachium, crus.*

6 *Reliquia non insignis vbi habetur, ibi Officium semiduplex de Sancto conceditur.*

7 *Muneri recitandi diuinum Officium non satisfacit, qui Officium à Sede Apostol. non approbatum recitat.*

8 *Officium non approbatum in choro recitare non licet.*

9 *Officium Sancti, cuius Reliquia est in aliqua Ecclesia, non conceditur nisi Reliquia sit insignis.*

10 *Recitare non licet Officium sub ritu duplici si in Breuiario sub duplici assignetur.*

11 *Consuetudo immemorialis vbi viget potest recitari de communi Officium pro Sanctis etiam non canonizatis.*

12 *Deuotionis Officium non est recitandum, si ob id relinquatur Officium ex debito.*

13 *Recitans Officium cum Episcopo debet cum illo se conformare.*

14 *Licentia recitandi Officium sequentis diei post Completorium conceditur.*

15 *Officium non potest fieri extra propriam Ecclesiam de Sancto non canonizato sine nouo decreto.*

16 *Officium non est faciendum de illis Sanctis, de quorum canonizatione non constat.*

17 *Ordinarij locorum non possunt addere Kalendariis etiam propriis Officia Sanctorum, quæ à Sede Apost. non fuerint approbata.*

18 *Sanctus titularis, vel patronus est celebrandus*

dus etiamsi in Breuiario iunctum sit festum alterius Sancti.

19 *Vicario non expectato est inchoandum Officium in choro dato signo.*

20 *Signo dato statim non est inchoandum Officium, sed elapsa tertia parte horæ post signum datum.*

21 *Missa vel Officium de aliquo Sancto ex priuilegio in singulis quintis ferijs recitanda quando etiam in quadragesima, Aduentu, & Vigilijs id procedat.*

22 *Moniales Ordinis Canonicorum Regularium à Fratribus Obseruantiæ gubernatæ, Officium prout recitant Obseruantes, & ipsa recitare tenentur.*

23 *Monialibus Ordinis Canonicorum Regularium conceduntur eorum propria Officia.*

24 *Moniales Sancti Benedicti ex gratia Officium secundum vsum Breuiarij Romani recitare posse conceditur.*

25 *Monialibus S. Claræ Mantuæ conceditur licentia recitandi Officium Conceptionis B. Mariæ, & Sanctorum Ordinis Sancti Francisci.*

26 *Officium extra chorum quibus diebus recitari possit?*

27 *Officium quod in Choro dicitur recitare debent, qui sunt de gremio Ecclesiæ.*

28 *Officia propria Sanctorum alicuius Diœcesis, vel quæ de consuetudine, in aliqua Ecclesia recitantur in Choro, recitare non tenentur clerici, licet adscripti eidem Ecclesiæ.*

Officium diuinum.

Collect. DXXXII.

1 Officij diuini forma à Gelasio I. & Gregorio I. instituta, & à Gregorio VII. reformata, multis postea modis immutata fuit. Paulus IV emendare tentauit. Pius IV. perfectionem commisit Concilio Tridentino. *Pius V.* Breuiarium absolui fecit, illudque approbauit *constit* 64. incip. *Quod à nobis 7. Id. Iulij* 1568. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 260. aliàs *pag.* 196. in nouiss. impress. Item approbauit Officia, quæ ab ipsa prima institutione à Sede Apost. expressè approbata fuerunt, non tamen vulgari sermone composita, & quorum vsus consuetudine, aut ipsa institutione supra 200. annos assiduè in Ecclesiis & locis ecclesiasticorum Obseruatus fuit, vt in eius *constit.* 122. incip. *Superni de anno* 1571. apud Laert. Cherub. *d. tom. 2. pag.* 332. aliàs *pag.* 249. in nouiss. impress.

2 Officium diuinum si habens beneficium ecclesiasticum cum cura, vel sine cura post sex menses quàm illud obtineat, non dixerit, cessante legitimo impedimento, pro rata omissionis & temporis fructus beneficij suos non facit, sed in fabricam ipsius beneficij, vel pauperum eleemosynas erogare debet. *Leo X. constit.* 7. incip. *Superna 5. Non. May* 1514. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 474. aliàs *pag.* 408. in nouissima impress. Postmodum *Pius V. constitut.* 135. incip. *Ex proximo 12. Kalend. Octobris* 1571. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 347. aliàs *pag.* 260. & cuius meminit Scortia in selectas summorum Pôt. Constitutiones epit. 116. eam tatam sic declarat, videlicet. Horas Canonicas vno, vel pluribus diebus intermittens, omnes diei illius fructus, qui verò Matutinum dimidium, qui earum singulas sextam partem illius diei dimittat: deinde subdit quod qui primis sex mensibus Officium non dixerit, graue peccatum intelliget admisisse; quodque pensionē, fructus, aut alias res ecclesiasticas, vt clericus percipiens, est ad dicendum paruum Officium B. Mariæ Virginis obligatus, pensionumque fructuum, ac rerum ipsarum admissioni obuoxius: de quarum Constitutionum materia latè Ego *de officio, & potest. Parochi cap.* 9. *n.* 35. *cum seqq.*

3 Officium de festis per Breue Apostolicum specialiter concessis Regno Hispaniarum, vt est festum Expectationis, & alia similia, non potest in Lusitania recitari attento quod Regna sunt diuersa quamuis sub vnius Regis potestate existant. *Sacra Congr. Rit. in Visen. 11 Iunij* 1605. cuius memini *de officio, & potestate Parochi cap.* 10. *n.* 15. Officia propria Sanctorum Hispaniæ vt celebrari possint in ea prouincia concessit Gregorius XIII. in sua Constit. incip. Pastoralis officij de anno 1573. declarauitque vnamquamque Hispaniæ Ecclesiam eorum tantum Sanctorum, qui in Breuiario non sunt descripti Officia propria celebrare posse, qui illius diœcesis sunt naturales, vel eius Ecclesiæ seu diœcesis sunt patroni, vel eorum corpora, seu notabiles Reliquiæ in Ecclesia, seu diœcesi requiescunt, refert Lezana *in sum. q. Regul. tom.* 1. *c.* 12. *n.* 34.

4 Officium duplex potest fieri de Sancto, cuius Reliquia insignis habetur, & approbata existit. *Sacra Congr. Rit. sub die* 23. *Nouembris* 1603. penes Lezanam *d. cap.* 12. *n.* 33. Et iterum, Officium duplex de aliquo Sancto in die eius festiuitatis recitari potest in Ecclesia, vel monasterio, vbi illius Sancti Reliquia insignis conseruatur. *Sacra Congr. Rit. in Vicentina* 23. *Nouembris* 1602. *& in Visen.* 24. *Septembris* 1605. de qua Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Regul. verbo officium n.* 7.

5 Officium & Missa de Sancto celebrari potest in ipsius Sancti Ecclesia titulari, seu vbi asseruatur

asseruatur insignis Reliquia, quæ est corpus, caput, brachium, crus, & ea pars, non parua tamen, in qua passus est martyrium. *Sacra Congr. Rit. sub die 8. Aprilis 1628.* cuius memini *de officio, & potest. Parochi c. 10 n. 17. & 18.*

6 Officium si concedatur de Sancto, cuius Reliquia non insignis habetur, debet esse semiduplex, vel prout recitatur in Breuiario Romano ad differentiam insignis Reliquiæ. *Sacra Congr. Rit. in Viterbien. 1. Septembris 1612.* quam citat Lezana *d. tom. 1. cap. 12 n. 37.* & illius memini *d. tract. de officio, & potest. Parochi cap. 10. n. 20.*

7 Officia à Sede Apost non approbata damnantur sub pœna librorum prohibitorum, & non satisfaciendi muneri recitandi diuinum officium. *Sacra Congr. Rit. sub die 8. Aprilis, & 28. Octobris 1628.* apud me *d. cap. 10. n. 12.*

8 Officium non approbatum in choro recitare non licet, & punitur, qui illud recitat. *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen. 23. Nouembris 1602.* teste Sellio *in selectis Canon. cap. 33. n. 16.*

9 Officium Sancti, cuius Reliquia est in aliqua Ecclesia, non conceditur nisi Reliquia sit insignis, vt corpus integrum, magna pars corporis, caput, & sit ex Sanctis approbatis in Martyrologio, & tunc in Ecclesia tantum, vbi est Reliquia, seruatis rubricis Breuiarij. *Sacra Congr. Rit. in Vrbis Theatinorum 23. Iunij 1617.* referente Ioan. Maria Nouat. *d. verbo Officium n. 7.*

10 Officium recitandum est secundum regulam Breuiarij Romani, nec licet recitare Officium sub ritu duplici, si in Breuiario sub simplici assignetur, nisi in casibus expressis in dicto Breuiario. *Sacra Congr. Rit. in Carpen. nullius 19. Ianuary 1608.* quam refert Sellius *d. cap. 33. n. 17.*

11 Officium pro Sanctis etiam non canonizatis potest recitari de communi, vbi viget consuetudo immemorialis recitandi. *Sacra Congr. Rit. in Visen. 21. Iunij 1605.* quam adducit Sellius *d. c. 33. n. 18.*

12 Officium quod ex debito recitatur non est relinquendum causa recitandi officium deuotionis. *Sacra Congr. Rit. in Salamantina 29. Nouembris 1603.* cuius memini *de officio, & potest. Parochi c. 10. num. 14.* Gauant. *in rub. Breuiar. sect. 1. cap. 5. tit. 2. n. 1.*

13 Officium qui recitat cum Episcopo siue sit Regularis, siue secularis, debet se cum Episcopo conformare. *Sacra Congr. Rit. pro Regulari promoto ad Episcopatum 13. Iunij 1605.* penes Ioann. Mariam Nouar. *d. verbo Officium n. 6.* & Gauant. *in rub. Breuiarij sect. 1. cap. 5. tit. 2. n. 2. & 3.*

14 Officium sequentis diei recitandi licentia post Completorium iuxta antiquum Ritum conceditur. *Sacra Cong. Rit. in Brixien. 24. Septembris 1605* teste Sellio *d. cap. 33. num 19.*

15 Officium non potest fieri extra propriam Ecclesiam de Sancto non canonizato sine nouo decreto. *Sacra Congr. Rit. sub die 9. Decembris 1628.* apud Sellium *dicto cap 33. n. 21.* Et officium quod fieri solet in ciuitate ad suam diœcesim extendere non potest Episcopus. *Sacra Congr. Rit. die 16. Ianuar. 1607.* quam citat Gauant. *d. sect. 1. cap. 5. tit. 2. n. 11.*

16 Officium non est faciendum de illis Sanctis de quorum canonizatione, vel approbatione Sedis Apost. non constat. *Sacra Congr. Rit. in causa Poloniæ 15. Martij 1608.* quam refert Sellius *d. cap. 33. n. 22.*

17 Officia Sanctorum non possunt locorum Ordinarij tam Regulares quàm seculares addere Kalendariis etiam propriis, nisi ea duntaxat, quæ Breuiarij Romani rubricis, vel Sacrorum Rituum Congregationis, seu Sedis Apost. licentia conceduntur. *Sacra Cong. Rit. 7. Aprilis 1628* quam citat Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Officium n. 17.*

18 Officium alicuius Sancti quando in Breuiario iunctum est cum aliquo Sancto Ecclesiæ, celebrandum est de Sancto Ecclesiæ tantum, & ciuitatis patrono: si verò non est titularis, vel patronatus seruandæ sunt rubricæ Breuiarij. *Sacra Congr. Rit. in Tyrassonen. 16. Decembris 1606.* de qua Sellius *d. cap. 33. num. 24.*

19 Officium in choro dato signo inchoandum est non expectato Vicario. *Sacra Congr. Rit. in Neritonen. 25. Februarij 1606.* penes Sellium *d. cap. 33. n. 25.*

20 Officium non est inchoandum statim signo dato, sed elapsa tertia parte horæ post signum datum. *Sacra Congr. Rit. in Tarentina Cryptaliarum 13. Septembris 1605. in resp. ad dub. 5.* cuius memini *de Canon & dignit. cap. 34. num. 7. & 8.*

21 Officium, vel Missa, quæ ex priuilegio in aliqua Ecclesia recitatur pro aliquo Sancto vel Beato singulis quintis feriis alio festo non impeditis, si recitetur sub ritu simplici non potest in Vigiliis nec tempore Aduentus, & Quadragesimæ recitari, secus si recitetur sub ritu duplici. *Sacra Congr. Rit. in Portugalen. 30. Ianuarij 1610* quam refert Sellius *d c. 33. n. 27.*

22 Officium prout recitant Obseruantes, recitare possunt Moniales Ordinis Canonicorum Regularium, quæ gubernantur à Fratribus Obseruantiæ, dummodo non omittant Officia Sanctorum suæ regulæ ex concessione. *Sacra Cong. Rit. in Nolana 6. Septembris 1603.* apud Ioan. Mariã Nouar. *in lucerna Regul. verbo Officium n. 15.*

23 Officia propria Canonicorum Regularium conceduntur Monialibus Incarnationis

Ordinis Canonicorum Regularium in Indiis, non autem Officia propria Eremitarum vt petebant. *Sacra Congr. Rit. in Liman. in Indiis occidentalibus* 3. *Septembris* 1605. quam citat Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Officium. num.* 4.

24 Officium secundum vsum Breuiarij Romani recitare possunt Moniales sancti Benedicti in ciuitatibus Corduben. & Tricen. ex concessione. *Sacra Congr. Rit in Tricen.* 25. *February* 1606. de qua Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Officium num.* 5.

25 Officium Conceptionis B.Mariæ, & Sanctorum Ordinis S.Francisci recitandi licentia conceditur Monialibus S. Claræ in ciuitate Mantuana. *Sacra Congr. Rit. in Mantuana* 15. *Martij* 1609. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Officium n* 16.

26 Officium extra chorum in sacristia scilicet in diebus ferialibus recitari potest arbitrio Episcopi: quo verò ad festiuos omninò recitandum in choro, non obstante contraria consuetudine. *Sacra Cong Rit. in Lunen. Sarzanen.* 3. *Martij* 1633. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 16. *n.* 40.

27 Officium, quod in choro dicitur, recitare debent qui sunt de gremio Ecclesiæ, & licet extra Ecclesiam, vel diœcesim morentur, decet eos recitare Officium proprium Ecclesiæ ipsorum. *Sacra Congr. Rit. die* 8. *Septembris* 1602. quam citat Gauant *in rub. Breuiarij sect.* 1. *cap.* 5. *tit.* 2. *n.* 4.

28 Officia propria Sanctorum alicuius diœcesis, vel quæ de consuetudine in aliqua Ecclesia recitantur in choro, recitare non tenentur Clerici licet adscripti eidem Ecclesiæ, & eiusdem seruitio, & quicunque alij Clerici seculares Regularesve in eadem ciuitate, vel diœcesi commorantes. *Eadem Sacra Cong. sub dicta die* 8. *Septembris* 1602. penes Gauant. *d. tit.* 2. *n* 5.

Vide *collect.* 302. *n.* 9. & in verbo *Consuetudo circa Officia collect.* 225.

SVMMARIVM.

1 *Parochus intra cuius Parochiæ limites adest Ecclesia, in qua cadauer tumulari debet, super illo facere tenetur Officium.*

2 *Parocho spectat Officium facere super corpus defuncti, quod sepelitur in sua Ecclesia, etiamsi adsint Canonici Cathedralis.*

3 *Parocho spectat domi & per viam Officium facere super corpus defuncti, quamuis in Ecclesia Regularium sit sepeliendum.*

4 *Regularibus spectat in sua Ecclesia Officium facere super corpus defuncti quod sepelitur in sua Ecclesia.*

5 *Regulares facere possunt Officium in tumulandis cadaueribus in suis Ecclesiis, non obstante quacunque contraria consuetudine.*

6 *Mortuorum Officia, & reliqua munia, quæ in tumulandis cadaueribus adhiberi solent quæ deferuntur ad Ecclesias Fratrum Mendicantium non à Canonicis, nec à Clero, sed ab ipsis peragi debent.*

7 *Parochus si est in possessione Officium faciendi etiam quando Parochianus sepelitur in aliis Ecclesiis, manuteneri debet.*

8 *Defunctorum Officium non prima sed secunda die Nouembris celebrandum.*

9 *Missa & Officium defunctorum potest celebrari die dominico, vel festiuo, si eorum corpora adhuc supra terram sunt.*

10 *Anniuersarium, vel trigesimus dies defunctorum si cadat in dominico, vel festiuo, transfertur in sequentem cum eadem solemnitate.*

11 *Prima die cuiuslibet mensis non impedita festo nouem lectionum recitandum est Officium defunctorum ad consequendas Indulgentias in constit. Pij V. concessas.*

12 *Defunctorum Officium recitandum est ad libitum in funeribus iuxta temporis opportunitatem.*

13 *Defunctorum Officium quando cum tribus, vel vnico nocturno recitandum in Ecclesia Elborensi.*

Officium defunctorum.

COLLECT. DXXXIII.

Officium facere super cadaueribus pertinet ad Parochum intra cuius Parochiæ limites adest Ecclesia in qua cadauer tumulatur, non autem ad Sacerdotes talis Ecclesiæ. *Sacra Cong. Rit. in Mediolanen.* 29. *Nouembris* 1632. in casu defunctorum, qui sepeliuntur in Ecclesia sancti Celsi Mediolanensis, quam refert Sellius *in selectis Canon, cap.* 73. *n.* 12. 1

Officium facere super corpora defunctorum spectat ad Parochum in sua Ecclesia Parochiali etiamsi adsint Canonici Ecclesiæ Cathedralis. *Sacra Congr. Rit. in Praenestina causarum* 18. *Augusti* 1618. quam adducit Aldan. *in compendio Canonicar. resol. lib.* 2. *tit.* 22. *num.* 8. 2

Officium facere super corpus defuncti domi, & per viam spectat ad Parochum etiamsi in Ecclesia Regularium sepeliendum sit vsquequò intus eorum Ecclesiam collocetur. *Sacra Congr. Conc. in Catanien. ciuitatis Platiæ* 12. *Octobris* 1619. apud Aldan. *d. tit.* 22. *n.* 9. 3

Officium

4 Officium facere super corpus defuncti, quod sepelitur in Ecclesia Regularium, ibi non spectat ad Parochum, sed ad ipsos Regulares. *Sacra Congr. Rit. in Placentina, & in in Licien.* 23. *Martij* 1619. teste Sellio *d. cap.* 73. *num.* 14.

5 Officium in tumulandis cadaueribus in Ecclesiis Regularium fieri debet per eosdemmet Regulares, non obstante quauis contraria consuetudine. *Sacra Congr. Rit in Eugubina* 12. *Martij* 1612. *&* 5. *Iuly* 1614. *& in Placentina, & Licien.* 23. *Martij* 1619. *& in Catanien. ciuitatis Platia* 2. *Octobris eiusdem anni, & in Andrien.* 18. *Februarij, &* 2. *Martij* 1629. *& in Sulmonen.* 7. *Augusti eiusdem anni,* quarum meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Officium n.* 11.

6 Officia mortuorum non à Canonicis nec à Clero, sed à Regularibus peragi debēt, quoties cadauera ad eorumdem Fratrum Ecclesias deferuntur. *Sacra Congr. Conc. sub die* 22. *Aprilis* 1625. referente Ioan. Anton. Nouar. *in summa Bullarum tit. de officio super cadaueribus defunctorum ad Ecclesias Mendicantium delatorum faciendo.*

7 Officium mortuorum faciendi possessio quando est penes Parochum, etiam vbi Parochianus defunctus sepelitur in aliis Ecclesiis tam secularibus quam Regularibus, in tali possessione Parochus manutenendus est. *Sacra Congr. Rit. in Rauenaten.* 18. *&* 27. *Augusti* 1615. quam citat Sellius *d. cap.* 73. *n.* 16.

8 Officium defunctorum non prima, sed secunda die Nouembris celebrandum est iuxta consuetudinem vniuersalis Ecclesiæ. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 23. *Maij* 1603. *in resp. ad dub.* 3. de qua Aldan. *d. tit.* 22. *n.* 11. Nam Matutinum defunctorum in die commemorationis omnium fidelium defunctorum recitandum mane, ead. *Sacra Congr. Rit.* 1. *Septembris* 1607. penes Gauant. *in Rub. Breuiarij sect.* 7. *c.* 13. *n.* 3.

9 Officium defunctorum, & Missa potest celebrari in die Dominico, vel festiuo pro defunctis, quorum corpora sunt adhuc super terram, secus si iam sint sepulta Eadem *Sacra Congr. Rit. in Egitanien. in resp. ad dub.* 4. teste Aldan. *d. tit.* 22. *n.* 12.

10 Officium anniuersarium, vel septennarium, seu tricennarium defunctorum post obitum, si cadat in die Dominico, vel festiuo transfertur in diem sequentem cum eadem solemnitate. *Eadem Sacra Congr. Rit. in dict. Egitanien. in resp. ad dub.* 5. apud Aldan. *d. tit.* 22. *num.* 13.

11 Officium defunctorum ad consequendas Indulgentias in constitutione Pij V. concessas, debet recitari prima die cuiuslibet mensis non impedita festo nouem lectionum. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 6. *Septembris* 1606. penes Sellium *d. c.* 73. *n.* 17.

12 Officium defunctorum recitandum est ad libitum in funeribus iuxta temporis opportunitatem, & commoditatem. *Sacra Congr. Rit. in Patauina* 12. *Martij* 1616. referente Sellio *d. cap.* 73. *n.* 18.

13 Officium defunctorum, vt cum tribus nocturnis pro dignitatibus & Canonicis in ciuitate decedentibus, pro iis verò, qui extra ciuitatem decedunt, & pro Baccalaureis, & Capellanis cum vno nocturno recitetur iuxta statutum factum in Ecclesia Elboren. decernitur. *Sacra Congr. Rit. in Elboren.* 22. *Decembris* 1612. quam allegat Sellius *d. cap.* 73. *num.* 20.

Alia vide in verbo *defunctus collect.* 245. & verbo *Parochus quoad funeralia collect.* 557. *& verbo Regulares quoad sepulturam collect.* 645.

SVMMARIVM.

Officiũ
1 *S. Alberti pro Ecclesia Bruxellen. & Remen.*
2 *S. Alexandri pro diuersis Ecclesiis.*
3 *B. Aloysij Gonzaga pro Societate Iesu.*
4 *BB. Alphij, Miladelphij & Cineri mart. pro ciuit. Leosina.*
5 *S. Andreæ Apost. cum Octaua pro Clericis regul. S. Andreæ de Vrbe.*
6 *B. Andreæ Auellini pro Theatinis.*
7 *Angeli Custodis est duplex minus, & qua die celebrandum.*
8 *S. Antonij de Padua ritu dupl. cum octaua pro Portug.*
9 *B. Caietani Thienæi pro Clericis Theatinis.*
10 *S. Casimiri pro vniuerso Orbe sub ritu semid.*
11 *S. Cassiani cum Octaua pro diœc. Imolem.*
12 *S. Catherinæ pro ciuitate Goana.*
13 *S. Catharinæ de Senis pro monialib. Neapol.*
14 *S. Christophori pro oppido Ronda*
15 *S. Cleophæ Mart. pro ciuitate Vera.*
16 *S. Conradi pro Religione S. Francisci.*
17 *S. Crespini pro diœcesi Astiagen.*
18 *S. Crucis pro oppido de Calatajud.*

19 S. Caro

Officiũ

19 S. Caroli ſub ritu dupl. pro prou. Mediolan.
20 B. Clara de monte Falco pro Relig. erem. S. Auguſt.
21 S. Clara pro prima die cuiuſlibet menſis.
22 Corona Domini pro Eccleſia Conchen.
23 Corona ſpinea pro Monialib. ciuit. Caiet.
24 S. Eliſabetha pro regno Portugaliæ.
25 SS. Emerentianæ & Vrſulæ pro Monial. Limen.
26 S. Fidei Virg. & mart. pro diœc. Canarien.
27 S. Franciſci Stygmatum.
28 S. Franciſci, Xauerij pro regno Portugal.
29 B. Franciſci Borgiæ pro Societate Ieſu.
30 B. Felicis de Cantalicio pro Capuccinis.
31 S. Franciſcæ Rom. ſub ritu ſemid. in Vrbe.
32 S. Geminiani pro Eccleſia Mutinen.
33 S. Geltrudis pro Monial. Mexican.
34 B. Guilelmi pro monaſterio ſancti Laurent. del Eſcurial.
35 SS. Helladij, Eulogij, & Eugenij Archiep. pro Tolet. Eccl.
36 S. Hermetis mart. pro Monialib. Liman.
37 S. Iacobi in Compoſt. ſingulis ſecund. ferijs.
38 B. Iacobi de Marchia pro Ordine min. S. Franc.
39 S. Ignatij Loiolæ pro loco de Alpeitia.
40 S. Ioachimi ſub ritu dupl. pro toto Orbe.
41 S. Ioannis de Sahagun pro ciuitate Salam.
42 B. Ioannis de Deo pro ſua Congr. Regularibus.
43 B. Ioannis Capiſtrani ſub ritu dup. pro Relig. S. Franciſci.
44 S. Iuliani pro ciuitate & diœceſi Burgen.
45 S. Iuliani pro ciuitate de Baeza.
46 S. Ludouici pro vniuerſo Orbe.
47 S. Margaritæ mart. pro Monialib. Neapol.
48 B. Margar. de Cortona pro monial. tertij Ord.
49 B. Margar. tert. Ord. Præd. pro ciu. Tripher.

Officiũ

50 S. Mariæ de monte Carm. pro regno Maioric.
51 B. Mariæ Dei Matris paruum Officium.
52 B. Mariæ Conceptionis, ſingulis ſabbatis pro Fratribus omnibus Ordinis ſancti Franciſci.
53 B. Mariæ Magdalenæ de Pazzis.
54 SS. Mauri, Panteleonis & Sergij pro ciu. Vigliarum.
55 Nominis Ieſu Sanctiſſimi pro monialib. Neapol.
56 S. Norberti ſub ritu ſemidupl. pro toto Orbe.
57 Sanctorum Mart. 23. pro Fratribus ſancti Franciſci.
58 Sanctorum Martyrum trium pro PP. Societatis Ieſu.
59 B. Paſchalis Baylon pro Religione ſancti Franciſci.
60 S. Pelini pro Eccleſia & diœceſi Valuen.
61 B. Petri Gonſaluez pro Eccleſia Palentina.
62 B. Philippi Benitij ſub ritu ſimp. pro ciuit. Florent.
63 S. Philippi Nerij pro Congr. Oratorij.
64 B. Petri de Alcantara pro Relig. Minorum Obſeru.
65 Sanctorum Placidi, Euthychij & ſociorum pro ciuit. Meſſan.
66 S. Raymundi pro diſcalceatis Ord. B. Mariæ de Mercede.
67 B. Ritæ de Caſſia pro Fratrib. & Monial. Erem. ſancti Auguſt.
68 S. Rochi pro oppido Compluten. & alijs Eccleſijs.
69 S. Romualdi per Monachis Camaldulenſ. priuatè recitandum.
70 Stygmatum S. Franciſci.
71 S. Thereſiæ pro Ord. Carmelitarum diſcalc.
72 B. Thomæ de Villanoua pro Religioſis Erem. ſancti Auguſtini.
73 S. Torcati pro quodam oppido diœceſis Tolet.
74 S. Vincentij ritu dupl. pro Eccleſia Maioricen.
75 SS. Vincent. mart. & Andreæ Apoſt. cum Octaua pro Eccleſia Maioricen. & diœceſi Oſcen.
76 S. Vrſulæ ſub ritu dupl. pro Eccleſia Caietana.

Officium

Officium proprium.

Collect. DXXXIV.

1 Officium S. Alberti pro Ecclesia Bruxellen. & Cathedrali Rhemen. concessum. *Sacra Congr. Rit. in Bruxellen.* 13. *Iunij* 1613. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 190.

2 Sancti Alexandri officium ritu duplici pro Ecclesia Bergomen. *Sacra Congr. Rit.* 7. *Iuly* 1612. Et pro Ecclesiis Parochialibus Capriati, & Colnagi plebis Trezzæ Mediolanen. Diœcesis. *Eadem sacra Congr. in Mediolanen.* 19. *Augusti* 1617. Et pro Cõfraternitate Sancti Alexandri nationis Bergomen. *Eadem S. Congr. in causa Venetiarum* 28. *Augusti* 1618. Et pro Ecclesia Collegiata S. Alexandri Placentiæ, *eadem S. Congr. in Placentina* 27. *Iunij* 1620. quarum omnium meminit Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 189.

3 Beati Aloysii Gonzagæ officium pro vniuersa Religione Societatis Iesv. *S. Cõg. Rit. sub die* 7. *Augusti* 1621. teste Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis num.* 191. Vide *supra collect.* 21.

4 Beatorum Alphij, Miladelphij, & Cinerij martyrum, officium pro ciuitate Leonsina Syracusana. *Sacra Congr. Rit. in Syracusana* 16. *Martij* 1601. quam refert Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 192.

5 Sancti Andreæ Apostoli officium cum octaua pro Clericis Regularibus S. Andreæ de Vrbe. *Sacra Congr. Rit. in Romana* 3. *Augusti* 1600. Et pro Ecclesia Varonien. *Eadem Sacra Congr. in Varonien.* 25. *Iunij* 1601. referente Aldan. *d. tit.* 18 *de Sanctis num.* 193.

6 Beati Andreæ Auellini Clericorum Regularium Congregationis Theatinorum officium pro ipsis vbique existentibus ipsa die eius obitus. *Vrbanus VIII. constit.* 42 incip. *In sede* 10. *Iunij* 1625. Quod extendit ad omnes in ciuitate Neapolitana & diœcesi, quæ nuper in nouum Patronum hunc Beatum recepit, eiusque Reliquiis, & statuæ nouum locum in capella Thesauri Ecclesiæ dictæ ciuitatis deberi statuit *Sacra Congr. Rit.* vt refertur in summario citatæ Constitutionis.

7 Angeli Custodis officium est duplex minus. *Sacra Congr. Rit. sub die* 2. *Octobris* 1627. Et celebrandum est prima die non impedita officio nouem lectionum post festum S. Michaelis, & cedit Dominicæ. *Sacra Congr. Rit. sub die* 12. *Martij* 1618. penes me *de officio & potest. Parochi cap.* 10. *n.* 25. & Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 7. *cap.* 12. *vers. de festo SS. Angelorum*, vbi quod *eadem Sacra Congr. die* 2. *Octobris* 1627. censuit officium fieri ex deuotione, non ex præcepto, & diuidere Vesperas cum Sancto Hieronymo, & quocunque alio duplici.

Sancti Antonij de Padua nuncupati officium sub ritu duplici cum octaua pro toto Regno Portugaliæ. *Sacra Congr. Rit. sub die* 5. *Iunij* 1631. apud me *d. cap.* 10. *num.* 27. 8

Beati Caietani Thienæi Clericorum Regularium Theatinorum fundatoris officium de communi Confess. non Pontif ab omnibus dictis Clericis Regularibus vbique existentibus in die eius obitus iuxta Breuiarij, & Missalis Romani rubricas recitari posse etiam per Sacerdotes Regulares & seculares ad eorum Ecclesias confluentes: in ciuitate verò Vicentina vbi natus, & in ciuitate Neapolitana, vbi sacrum eius corpus requiescit, in omnibus Ecclesiis tam Regularium quàm secularium recitari posse statuit *Vrbanus VIII. constit.* 103. incip. *In Sede* 7. *Octobr* 1622. 9

Sancti Cassimiri sub ritu semiduplici in Breuiario pro toto orbe imprimendum officium conceditur. *Sacra Congr. Rit. in causa Poloniæ Sancti Cassimiri* 23. *Ianuarij* 1621. quam citat Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 194. 10

Sancti Cassiani mart. officium cum octaua pro Ecclesia, ciuitate, & diœcesi Imolen. *Sacra Congr. Rit. in Imolen.* 3. *Decembris* 1616. de qua Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 195. 11

Sanctæ Catharinæ Virg. & Mart. officium pro ciuitate Goana in Indiis Orientalibus. *Sacra Congr. Rit. in Goana* 22. *Ianuarij* 1618. de qua Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 196. 12

Sanctæ Catharinæ de Senis officium pro Monialibus eiusdem inuocationis ciuitatis Neapolitanæ. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 20. *Aprilis* 1599. teste Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 197. 13

Sancti Christophori officium pro oppido Rondæ Malacitan. diœcesis. *Sacra Congr. Rit. in Malacitana* 17. *Maij* 1600. referente Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 198. 14

S. Cleophæ mart. officium pro ciuitate Veræ Almerien. diœcesis. *Sacra Congr. Rit. in Almerien.* 13. *Iulij* 1613. quam adducit Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 200. 15

Sancti Conradi tertij Ordinis S. Francisci professoris officium pro loco Placentiæ, & Nettinæ in Sicilia. *Sacra Congr. Rit. sub die* 19. *Maij* 1614. cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap.* 10. *n.* 23. Et pro omnibus, & singulis Ordinis Minorum S. Francisci Religiosis vbique existentibus in die eius festo sub ritu duplici de communi vnius Confess. non Pont. *Vrbanus VIII. constit.* 47. incip. *Domini nostri* 12. *Septembris* 1625. 16

Sancti Crespini officium pro diœcesi Astiagen *Sacra Congr. Rit. in Astiagen.* 21. *Augusti.* 1610. penes Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 201. 17

Sanctæ

18 Sanctæ Crucis officium pro oppido de Calatajud Tyrassonen. diœcesis. *Sacra Congr. Rit in Tyrassonen.* 17. *Maij & 24. Augusti* 1600. apud Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 202.

19 Sancti Caroli officium sub ritu duplici pro Mediolanensi prouincia. *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen.* 12. *Nouembris* 1610. de qua memini *d. tract. de officio, & potest. Parochi cap.* 10. *n.* 22.

20 Beatæ Claræ de monte Faleo Ordinis Eremitarum S. Augustini officium pro omnibus ordinis prædicti vtriusque sexus Regularibus personis tantum. *Vrbanus VIII. constit.* 23. incipient. *Domini nostri* 14. *August.* 1624.

21 Sanctæ Claræ officium vt celebrari possit sub ritu semidupl. primâ die cuiuslibet mensis, dummodo illa non sit impedita festo nouem lectionum pro Monialibus S. Claræ Auenionensis. *Sacra Congr. Rit. in Auenionen.* 15. *Ianuarij* 1633. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 5. *n.* 52.

22 Beatæ Colletæ officium & Missa concessa pro Monialibus reformatis in ciuitate Gandauch. conceditur omnibus monasteriis eiusdem ordinis in prouincia Flandriæ. *Sacra Congr. Rit. in Gandauen.* 24. *Octobris* 1609 cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut lib.* 1. *tit.* 18. *de sanctis num.* 13. de eius vita Italicè *in chronica S. Francisci p.* 3. *dub.* 3.

23 Coronæ Domini officium pro Ecclesia Conchen. iuxta formam concessam Ecclesiæ *Montis Regalis. Sacra Congr. Rit. in Conchen.* 21. *Iuny* 1632. quam adducit Bonfadin. *d. resol.* 5. *n.* 53.

Coronæ Spineæ D. N. Iesv Christi die 11. Augusti officium pro Monialibus sanctæ Catharinæ ordinis Cisterciensis ciuitatis Caetanæ, quæ asserunt habere vnam spinam dictæ Coronæ, dummodo non deserant eô die officium ordinarium, seu vtrumque cumulatiuè recitent. *Sacra Congr. Rit. in Caetana* 4. *Iulij* 1615. teste Aldan *d. tit.* 18. *de sanctis num.* 203.

24 Sanctæ Elisabethæ Reginæ Portugaliæ officium pro illo Regno sub ritu duplici, extra verò Regnum sub ritu semidupl. *Sacra Congr. Rit. sub die* 7. *Augusti* 1628. cuius memini de *officio, & potest. Parochi cap.* 10. *n.* 26. *& de hoc* Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 7. *cap.* 9. *n.* 4.

25 Sanctarum Emerentianæ, & Vrsulæ officium pro monasterio Monialium de Incarnatione ciuitatis Limæ in Indiis occidentalibus. *Sacra Congr. Rit. in Liman. Indiarum* 20. *Iulij* 1600. referente Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 204.

26 S. Fidei Virg. & Mart. officium sub ritu dupl. pro Ecclesia Canarien. *Sacra Cong. Rit. in Canarien.* 21. *Iulij* 1618. quam citat Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 205.

Sancti Francisci stygmatum officium, vide infra num. 70. 27

Sancti Francisci Xauerij Societatis Iesv officium pro toto Regno Portugaliæ & Algarbiorum. *Sacra Congr. Rit. sub die* 14. *&* 19. *Nouembris* 1620 Et pro vniuerso Regno Nauarræ *sub die* 7. *Augusti* 1621. referente Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 206. 28

Beati Francisci Borgiæ officium pro omnibus Societatis Iesv Religiosis vbique existentibus, necnon in ditionibus familiæ illorum de Borgia pro omnibus Sacerdotibus tam secularibus quàm Regularibus Kalendis Octobris. ipso nempe die sui obitus. *Vrbanus VIII. constit.* 46. *incip. Aliàs à nobis* 2. *Septemb.* 1625. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 62. 29

Beati Felicis de Cantalicio Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci Capuccinorum officium pro omnibus dicti Ordinis Fratribus die sui obitus duntaxat in Ecclesiis Fratrum prædictorum, videlicet in Nancei, ac Romariecomontis, & Cantalicij oppidis ab eisdem Fratribus tantum, Romæ verò vbi corpus eiusdem requiescit etiam pro confluentibus ad Ecclesiam dictorum Fratrum. *Vrbanus VIII. in constit.* 48. incip. *In specula* 1. *Octobris* 1625. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 63. Et pro tota Religione Capuccinorum *in alia Constit.* incip. *Nuper* 9. *Aprilis* 1626. Et pro Monialibus Capuccinis, *Sacra Congr. Rit. sub die* 3. *Aprilis* 1632 de qua Bonfadin *d. resol.* 5. *n.* 55. 30

S. Franciscæ Romanæ officium sub ritu semiduplici in Vrbe ad libitum. *Sacra Congr. Rit. sub die* 13. *Martij* 1632. cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap.* 10. *n.* 27. *in fine.* 31

S. Geminiani officium pro Ecclesia Mutinen. *Sacra Cong. Rit. in Mutinen.* 25. *Iany* 1611. penes Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18 *de Sanctis n.* 207. 32

S. Geltrudis officium in die eius festo sub ritu dupl. de communi vnius Virg. pro Monialibus Conceptionis B. Mariæ de Iesu Maria in ciuitate Mexicana in Indiis Occidentalibus. *Sacra Cong. Rit. in Mexicana in Indiis* 20. *Iany* 1609. apud Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 208. 33

B. Guillelmi Aquitaniæ Ducis Ordinis S. Augostini, officium pro Monasterio Regali S. Laurentij del Escurial in Hispania. *Sacra Cong. Rit. in causa Hispaniarum* 17. *May* 1606. quam refert Aldan. *d. tit.* 18, *de sanctis n.* 209. 34

SS. Helladij, Eulogij, & Eugenij Toletanorum Episcoporum officium pro dicta Ecclesia & diœcesi. *Sacra Cong. Rit. in Toletana* 15. 35

Ianuarij

Ianuary 1611. de qua Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 210.

36 S. Hermetis mart. officium pro Monialibus de Incarnatione ciuitatis Regum seu Limæ in Indiis Occidentalibus. *Sacra Cong. Rit. in Liman. siue Ciuitatis Regum* 1. *Iuny* 1601. teste Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 211.

37 S. Iacobi Apost. officium pro Ecclesia Metropolitana Compostellana singulis secundis feriis non impeditis festo nouem lectionum, excepto tempore Quadragesimę, Aduentus, & Vigiliis. *Sacra Cong. Rit. in Compostellana* 4. *Septembris* 1621. referente Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 212.

38 B. Iacobi de Marchia Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia officium pro Ecclesia sanctæ Mariæ della Noua ciuitatis Neapolitanæ, vbi eius corpus requiescere asseritur. *Vrbanus VIII. constit.* 24. incip. *In sede Principis* 12. *Augusti* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* .... Extendit pro omnibus personis Ordinis Fratrum prædictorum, idem *Vrbanus VIII. in alia sua constit. sub die* 23. *Octobris* 1624.

39 S. Ignatij Loiolæ fundatoris Patrum Societatis IESV Officium pro loco de Alpeitia Pampilonen diœcesis. *Sacra Cong. Rit. in Pampilonen.* 7. *Septembris* 1618. quam citat Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 213.

40 S. Ioachimi parentis Beatissimæ Virginis Officium sub ritu duplici die 20. Martij quotannis recitandum, & in Breuiario ac Kalendario in posterum imprimendis describendum. *Gregorius XV. constit.* 39. incip. *Apostolatus* 2. *Decembris* 1622. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* .... & Gauanc. *in Rubricas Breuiarij sect.* 7. *c.* 5. *n.* 20.

41 B. Ioannis Sahagun Officium pro ciuitate Salamantina. *Sacra Cong. Rit. in Salamantina* 24. *Augusti* 1600. de quo fuit expeditum Breue Apost. *sub die* 19. *Iuny* 1601. vt die 12. Iunij in cœnobio Salmanticensi à Fratribus Augustinianis vnà cum Collegialibus, capellanis, & personis collegij maximi sancti Bartholomæi quotannis de eo diuinum Officium ageretur. Extensus postea fauor primò ad prouinciam Castellæ, deinde ad preces Philippi III. Regis Hispaniarum Catholici ad vniuersum Ordinem Augustinianum, litteris datis Tusculi *die* 15. *Octobris* 1603. refert nouissimè Thom. de Herrera *in suo alphabeto Augustiniano verbo B. Ioannes Gonzales de Castrillo, dictus de Sahagun, siue de sancto Facundo pag.* 388. *tom.* 1. apud Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis num.* 214.

42 B. Ioannis de Deo officium pro omnibus suæ Congregationis Regularibus vbique existentibus quotannis in die eius obitus de communi Confess. non Pont. ritu duplici maiori per annum iuxta rubricas Breuiarij Romani in ciuitate verò Granaren. vbi sacrum eius corpus quiescit, & in terra nuncupata Montemor o nouo in Lusitania, vbi natus est pro omnibus Ecclesiis tam Regularium quàm secularium sub ritu duplici minori. *Vrbanus VIII. constit.* 108. incip. *In sede Principis* 21. *Septembris* 1630. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 113.

43 B. Ioannis Capistrani Officium in die eius obitus 23. Octobris sub ritu duplici de communi Confes. non Pont. pro omnibus tam Fratribus quàm Monialibus Ordinis S. Francisci de Obseruantia. *Sacra Congr. Rit. sub die* 16. *Iuly* 1622. penes Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis num.* 215.

44 S. Iuliani officium pro ciuitate & diœcesi Burgen. *Sacra Congr. Rit. in Burgen.* 20. *Iuly* 1600. Et pro ciuitate Conchen. *eadem sacra Congr. Rit. sub die* 22. *Decembris* 1612. quarum meminit Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 216.

45 S. Leonardi officium pro ciuitate de Baeza. *Sacra Congr. Rit. in Gadicen.* 12. *Aprilis* 1601. teste Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 217.

46 S. Ludouici officium pro cunctis fidelibus in die eius festo. *Sacra Congr. Rit. in Gallia* 29. *Nouembris* 1618. Et sub ritu duplici pro Ecclesia Sanctissimæ Trinitatis Ordinis Minimorum de Vrbe. *Eadem sacra Cong. in Vrbis* 19. *Augusti* 1619. de quibus Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis, n.* 218.

47 S. Margaritæ Mart. officium pro Monialibus Monasterij Donæ Reginæ Neapolis. *Sacra Cong. Rit. in Neapolitana* 16. *Maij* 1601. referente Aldan. *d. tit.* 18 *de sanctis n.* 219.

48 B. Margaritæ de Cortona tertij Ordinis S. Francisci officium pro omnibus, & singulis personis, tam viris videlicet quàm mulieribus vbicunque existentibus in eorum Ecclesiis die eius festo 22. Februarij. *Vrbanus VIII. constit.* 8. incip *Cælestis, Idibus Decembris* 1623. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4 *pag.* 21.

49 B. Margaritæ Virg. Tertiariæ professæ Ordinis Prædicatorum officium pro ciuitate tantum Tiphernaten. & in Ecclesia vbi eius corpus sepultum est. *Sacra Cong. Rit. sub die* 24. *Augusti* 1609. quam citat Castellin *de dilat. canoniz. sanctor. pag.* 143.

50 S. Mariæ de Monte Carmelo officium pro Regno Maioricarum in eius festo, sicut recitatur in festo B. Mariæ ad Niues. *Sacra Cong. Rit. in Maioricen.* 6 *Decembris* 1621. de qua Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 220.

51 S. Mariæ Officium paruum quando recitatur in choro tempore Paschali, dicitur sine addito *Alleluia. Sacra Congr. Rit sub die* 28. *Marty* 1626. quam refert Aldan. *d. tit.* 18. *de*

sanctis num. 221. Gauant. *in rub. Breuiary sect.* 9. *cap.* 1. *n.* 11. Et recitandum est in choro singulis diebus, exceptis tamen duplicibus, vbi adest talis consuetudo, quæ laudabilis est, & seruanda, licet secundum regulas Breuiarij idem Officium paruum non recitetur regulariter in choro nisi in diebus ferialibus & simplicibus: eadem *Sacra Congr. Rit. in Troiana* 1. *Septembris* 1607. apud Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 222. Gauant. *d. sect.* 9. *cap.* 1. *n.* 6. vbi addit eandem *Sacram Congr. Rit. die* 2. *Ianuary* 1627. decreuisse etiam mutato proprio Breuiario, & Romano acceptato adhuc eos teneri ad quotidianam Officij B. Virginis recitationem, qui antea ea consuetudine tenebantur.

52 S. Mariæ Conceptionis Officium in singulis Sabbatis festo nouem lectionum non impeditis pro Fratribus Obseruantibus Ordinis S. Francisci. *Sacra Cong. Rit. sub die* 20. *Ianuar.* 1609. Et pro Fratribus Conuentualibus, eadem *S. Congr. Rit. sub die* 28. *&* 30. *Ianuary* 1612. Et pro Fratribus Capucinis *sub die* 7. *Iuly eiusdem anni.* Quam tamen gratiam de Officio Conceptionis in Sabbato recitando ab omnibus prædictis Fratribus, declarauit *eadem sacra Congreg. sub die* 10. *Nouembris eiusdem anni* esse intelligendam eo modo, quo intelligitur rubrica de officio S. Mariæ in Sabbato, idest vt recipiantur sabbata occurrentia in Aduentu, Quadragesima, quatuor temporibus, & Vigiliis: refert Aldan. *d. tit.* 18 *de sanctis n.* 223.

53 B. Mariæ Magdalenæ de Pazzis Monialis Ordinis S. Mariæ de monte Carmelo Officium in ipsius obitus, seu alia subsequenti non impedita die singulis annis pro omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis Religiosis, *Vrbanus VIII. const.* 63. incip. *In supremo* 29. *Aprilis* 1627. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 78. Et pro omnibus Ecclesiis tam in diœcesi Florentina quam in vniuersa ditione temporali Magni Ducis Etruriæ, idem *Vrbanus in alia sua const.* incip. *Aliàs pro parte* 18 *Ianuary* 1628. ibidem pag. 78.

54 SS. Mauri, Pantaleonis, & Sergij Officium pro ciuitate Vigliarum. *Sacra Congr. Rit. in Vigliarum* 2. *Iuly* 1618. teste Aldan. *d. tit.* 18 *de sanctis n.* 224.

55 Nominis sanctissimi IESV Officium pro Monialibus sanctæ Mariæ Reginæ Cæli Neapolis. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 10. *Nouembris* 1612. penes Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis num.* 225.

56 S. Norberti Archiepiscopi Magdeburgen. Officium sub ritu semiduplici pro toto Orbe. *Sacra Congr. Rit. in Pramonstraten.* 5. *Norberti* 14. *&* 16. *Nouembris* 1620. quam citat Aldan. *dicto tit.* 18. *de sanctis numero* 226.

Martyrum 23. ex Ordine Minorum sancti Francisci de Obseruantia prouinciæ discalceatorum sancti Gregorij Philippinarum, & Iaponiæ Officium pro Fratribus dicti Ordinis vbicunque existentibus, & pro aliis quibuscunque Manilien. diœcesis tantum die eius obitus quinta Februarij. *Vrbanus VIII. const.* 70. incip. *Saluatoris* 14. *Septembris* 1627. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 86. 57

Martyrum trium Pauchi Michi, Ioannis de Goto, & Didaci Quizai è Societate IESV Officium pro omnibus dictæ Societatis Religiosis quotannis die quinta Februarij. *Vrbanus VIII const.* 71. incip. *Saluatoris & Domini die* 15. *Septembris* 1627. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag* 87. Et ad omnes Sacerdotes tam seculares quam Regulares ad eorum Ecclesias confluentes extendit *Sacra Congr. Rit. Sanctissimo Papa annuente, die* 26. *Septembris* 1629. penes Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 227. 58

B. Paschalis Baylon ex Discalceatis Ordinis Minorum Regularis obseruantiæ prouinciæ sancti Ioannis Baptistæ Regni Valentiæ Officium pro Fratribus dicti Ordinis in Regno Valentiæ prædicto, ac in oppido Villæ Regalis eiusdem Regni, vbi eius corpus requiescit. *Paulus V. const.* 113. incip. *In sede Principis* 29. *Octobris* 1618. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4 *pag.* 267. Et pro vniuersis Religiosis vtriusque sexus eiusdem Ordinis in Hispaniæ Regnis vtriusque Coronæ Castellæ, & Aragoniæ & pro cuncto Clero in oppidis, vbi eius corpus requiescit, & natus fuit, extendit idem *Paulus V. in alia sua const.* incip. *Aliàs pro parte die* 10. *Februarij* 1620. Et demum pro vniuersa Religione, *Sacra Congr Rit. in Valentina* 23. *Ianuarij* 1621. de qua Ald. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 228. 59

S. Pelini mart. Officium pro Ecclesia, & diœcesi Valuen. *Sacra Congr. Rit. in Valuen.* 18. *Augusti* 1618. quam refert Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 229. 60

B. Petri Gonzalues Ordinis sancti Dominici Officium pro Ecclesia Palentina. *Sacra Congr. Rit. in Palentina* 20 *Aprilis* 1602. quam citat Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 230. 61

B. Philippi Benitij Ordinis Seruorum Officium sub ritu simplici pro omnibus tam secularibus quã Regularibus in ciuitate Florentina. *Sacra Congr. Rit. in Florentina* 4. *&* 20. *Iulij* 1615. *Paulus V. const. sua* incip. *Domini nostri die vult. Iulij* 1615. Et pro ciuitate Tudertina, eadem *Sacra Congr. Rit. in Tudertina* 7. *Septembris* 1618. *Paulus V. in alia const.* incip. *Domini nostri sub die* 24. *Octobris* 1618. De eo Hieron. Roman. *cent.* 9. *fol.* 55. nouissimè M. 62

Thom.

Thom. de Herrera *in Alphabeto Augustiniano verbo B. Philippus Benitius pag.* 240. Ludou. de Angelis *de vita S. Augustini fol.* 250. Cornel. Lancillot. *in eadem vita pag.* 424.

63 S. Philippi Nerij Officium pro Presbyteris Congregationis Oratorij de Vrbe. *Sacra Congr. Rit. in causa Vrbis* 22. *Maij* 1605. teste Aldan *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 231. Et pro aliis Congregationibus erectis ad instar illius, quæ in Vrbe est. *Eadem Sacra Congr. sub die* 29. *Decembris* 1615. *& sub die* 8. *Februarij* 1616. quarum meminit Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 232.

64 B. Petri de Alcantara Ordinis Minorum strictioris Obseruantiæ Discalcearorum professoris prouinciæ S. Iosephi in Regno Castellæ fundatoris Officium pro vniuersa Religione Minorum Obseruantium vtriusque sexus die eius obitus 19. Octobris : in Oppido verò de Alcantara nullius diœcesis, vbi natus est, atque in altero de Arenas Abulen. diœcesis, vbi eius Corpus requiescit, pro omnibus tam Regularibus quam secularibus Clericis, sub ritu tamen semiduplici. *Gregorius XV. constit.* 23. incip. *In sede Principis* 18. *Aprilis* 1622. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4 *pag.* 309. in nouiss. impress.

65 SS. Placidi, Eutichij, Viderini, Flauiæ, & sociorum officium pro ciuitate Messanen. *Sacra Congr. Rit. in Messanen.* 17. *Nouembris* 1600. *&* 26. *Februarij* 1611. quarum meminit Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 233.

66 S. Raymundi Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum officium pro dicti Ordinis vtriusque sexus Regularibus personis discalceatis, die eius festo de communi Confess. non Pont. iuxta rubricas Missalis Romani. *Vrbanus VIII. constit.* 52. incip. *Saluatoris die* 5. *Nouembris* 1625. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4 *pag.* 69.

67 B. Ritæ de Cassia Ordinis Eremitarum S. Augustini officium pro vniuersi Ordinis prædicti Fratribus & Monialibus vbique terrarum, & pro aliis in tota Spoletana diœcesi. *Vrbanus VIII. constit.* 74. incip. *In supremo*, 2. *Octobris* 1627. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 89. Et ad omnes vbique terrarum ad Ecclesias prædicti Ordinis & diœcesis Spoletanæ confluentibus extendit idem *Vrbanus VIII. in alia sua constit.* incip. *Nuper, die* 4. *Februarij* 1628. Eius vitam scripsere diuersis temporibus M. Ioannes Georgius de Amicis, Cassianus, & ex illo Fr. Augustinus Couellucius Fulginas ann. 1610. Onophrius Martini Iliætanus, Hieronymus de Guettis Romanus, Alphonsus de Aragon y Borgia chronographus prouinciæ Castellæ, nouissimè aliqua tangit Thom. de Herrera *in Alphabeto Augustiniano verbo B. Rita de Cassia, pag.* 332. *tom.* 2. quam refert Empol. *in suo Bullario Augustiniano pag.* 378. *& seq.*

68 S. Rochi Officium de communi Confessoris non Pont. pro iis tantum locis vbi adsunt Ecclesiæ & Eremitoria habentia requisita, Ecclesiarum in eius honorem ædificatarũ, & seruatis rubricis Breuiarij. *Sacra Cong. Rit. sub die* 30. *Iulij &* 26. *Nouembris* 1629. vt refert Castellin. *in compendio tract. de delatione canonizat. Sanctorum pag.* 81. Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 7. *c.* 10. *n.* 15. Ego ipse *de officio, & potest. Parochi cap.* 10. *n.* 30. Et pro oppido Complutensi. *eadem sacra Cong. Rit. in Complutensi. seu Toletana* 20. *Decembris* 1610. teste Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 234.

69 S. Romualdi Officium sub ritu semid. Breuiario apponi iussit *Clemens VIII. die* 9. *Iulij* 1595. de qua Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 7. *cap.* 4. *num.* 7. Et officium paruum à Monachis Camaldulensibus priuatè recitandum conceditur. *Sacra Cong Rit. in Venetiarum* 25. *Iunij* 1611. penes Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis num.* 235.

70 Stygmatum sancti Francisci officium approbatur, conceditirque vt vbique ad libitum cleri celebrari possit, duplici quidem officio in Religione sancti Francisci, extra eam verò semiduplici. *Sacra Cong. Rit. sub die* 28. *Augusti* 1615. de qua Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 236. Et vt in loco Aluerniæ possit singulis sextis feriis non impeditis à Fratribus dicti Ordinis celebrari, conceditur. *eadem Sacra Cong. Rit. in Etruria* 28. *Maij* 1626. Et vt à toto Ordine Obseruantium prima die cuiuslibet mensis non impedita recitari possit, *eadem S. Cong. in causa Minorum de Obseruantia* 12. *Martij* 1618. quarum meminit Aldan *d. tit.* 18. *n.* 237.

71 S. Theresiæ Officium pro Religione Carmelitarum Discalceatorum. *Sacra Cong. Rit. sub die* 20. *Decembris* 1628. referente Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 238. Vide infra *collect.* 698.

72 B. Thomæ de Villanueua Ordinis Eremitarum S. Augustini, & Archiepiscopi Valentini Officium pro omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis Religiosis in Hispania, nempe in Regnis Castellæ, Aragoniæ, & Cathaloniæ commorantibus, necnon pro omnibus vtriusque sexus Regularibus, & Presbyteris, ac Clericis secularibus commorantibus in oppido de Villanueua de los Infantes Toletanæ diœcesis, vnde est oriundus *Paulus V. constitut.* 20. incip. *In supremo* 24. *Septembris* 1619. apud Angel. Mariam Cherub *in Bullario tom.* 4. *pag.* 22. Ad omnes vtriusque sexus Religiosos eiusdem Ordinis vbique terrarum existentes extendit *Gregorius XV. constit.* 5. incip. *Aliàs à felicis die* 14. *Maij* 1621. cuius Gregorianæ Constitutionis meminit nouissimè Fr. Thom. de Herrera *in alphabeto Augustinia-*

no verbo Thomas à Villanoua pag. 445. *tom.* 2. apud Angel. Mar. Cherub. *d. tom.* 4. *pag.* 283.

73 S. Torcati Officium pro quodam oppido diœcesis Toleranæ. *Sacra Cong. Rit. in Toletana* 12. *Martij* 1618. teste Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 239.

74 S. Vincentij Officium ritu duplici pro Ecclesia Maioricen. *Sacra Congr. Rit. in Maioricen.* 25 *Ianuarij* 1602. Et pro diœcesi Oscen. *ead. S. Cong. in Oscen.* 26. *Februarij* 1611. quarū meminit Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis num.* 240.

75 SS. Vincentij Mart. & Andreæ Apost. cum octaua pro Clericis Regularibus S. Pauli Cremonæ, & Bononiæ commorantibus. *Sacra Congr. Rit. in Cremonen. & Bononien.* 18. *Martij* 1617. referente Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis num.* 241.

76 S. Vrsulæ officium sub ritu duplici pro Ecclesia Caietana *Sacra Cong. Rit. in Caietana* 19. *Martij* 1611. Et pro Monialibus sanctæ Vrsulæ Bononien. Eadem *Sacra Congreg. in Bononien.* 21. *Martij* 1613. penes Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 242.

SVMMARIVM.

1 *Cruciferi Fratres Oleum sanctum à quouis Episcopo recipiunt.*

2 *Carmelitæ Fratres sanctum Oleum à quouis Episcopo recipiunt.*

3 *Episcopus permittere debet quod Regulares teneant Oleum sanctum in eorum Ecclesiis pro ipsorum vsu duntaxat.*

4 *Episcopus potest benedicere & consecrare Olea sacra etiam in alia Ecclesia si à Cathedrali abfuerit.*

5 *Episcopus quotannis conficere debet sacra Olea, crematis veteribus.*

6 *Olea vetera non possunt adhiberi postquam noua sunt consecrata.*

7 *Episcopus potest conficere Olea sacra cum minori numero Sacerdotum ex causa necessitatis.*

8 *Consecratio oleorum sacrorum debet fieri iuxta formam Pontificalis.*

9 *Cathedrali Ecclesia debet asseruari oleum sanctum, & ab eius Dignitatibus dispensari aliis Ecclesiis.*

10 *Manna S. Nicolai non est per viam ad infirmos deferendum cum cotta & luminaribus.*

Oleum sanctum.

COLLECT. DXXXV.

1 Oleum sanctum à quouis Episcopo recipiunt Fratres Cruciferi. *Vrbanus III. constit.* 1. incip. *Cum antecessor* 7. *Kalend. Aprilis* 1137. cuius memini *in collect. ad Trident. sess.* 14. *de extrema vnctione cap.* 1. *num.* 8. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 1.

Oleum sanctum pro administranda Extrema vnctione suis Fratribus Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo per Archiepiscopos, & Episcopos exhiberi iussit *Clemens VIII. constit.* 57. incip. *Exponi* 24. *Martij* 1599. apud Laert. Cherub *in Bullar. tom.* 3. *pag.* 57. in nouiss. impress. cuius meminere Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 1. *cap.* 3. *num.* 20. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo oleum post n.* 1. Ego ipse *in collect. ad d. cap.* 1. *n.* 9. 2

Oleum sanctum permittere debet Episcopus quod Regulares teneant in eorum Ecclesiis pro ipsorum vsu duntaxat. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Æsina* 13. *Iulij* 1589. teste Ioan. Maria Nouar. *d. verbo oleum n.* 1. 3

Olea sacra possunt ab Episcopo benedici & consecrari etiam in alia Ecclesia, si à Cathedrali abfuerit. *Sacra Congr. Rit. in Oriolen.* 17. *Nouembris* 1600. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 8. *n.* 11. 4

Olea sacra quotannis ab Episcopo confici, & suæ diœcesis Presbyteris distribui debent, crematis veteribus: & vetera non possunt adhiberi postquam noua sunt consecrata. *Sacra Congr. Rit. in Septen.* 7. *Septembris* 1601. penes Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 12. quem refero *in collect. ad Conc. sess.* 14. *de extrema vnctione cap.* 1. *n.* 12. 5 6

Olea sacra ex causa necessitatis possunt confici ab Episcopo cum minori numero Sacerdotum, quam præscribatur in Pontificali. *Sacra Congr. Rit. in Curien.* 21. *Augusti* 1604. *& in Naxien.* 12. *Martij* 1616. quarum memini *in collect. ad d. cap.* 1. *n.* 14. 7

Olei sacri consecratio debet fieri omnino iuxta formam Pontificalis, & Canonici debent supplere si numerus sufficiens Presbyterorum non adsit præter Canonicos. *Sacra Congr. Rit. in Lauretana* 9. *Maij* 1606. quam citat Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 13. 8

Oleum sanctum debet asseruari in Cathedrali, & ab eius dignitatibus dispensari aliis Ecclesiis. *Sacra Congr. Rit. in Tuscanen.* 19. *Augusti* 1619. apud Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 14. 9

Oleum, seu Manna sancti Nicolai non est per viam ad infirmos deferendum cum cotta & luminaribus. *Sacra Congr. Rit. in Baren.* 28. *Ianuarij* 1606. referente Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 15. 10

Oliuetani Monachi, vide in verbo *Monachi Oliuetani collect.* 501.

Onus.

Onus.

Collect. DXXXVI.

1 ONera omnia incumbentia Ecclesiæ, in qua erecta est Vicaria perpetua, pertinent ad ipsum Vicarium perpetuum. *Sacra Cong. Conc.* teste Sellio *in selectis Canon. c.3. num.5.*

2 Onera imposita per Communitatem super Clericorum bonis patrimonialibus, & domibus vbi habitant, non tenentur ipsi Clerici soluere, etiam quod per prius soluerint. *Sacra Congr. Immunitatis sub die 7. Decembris 1632.* quam refert Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.15. num.17.*

3 Onera Missarum, vide in verbo *Missarum reductio collect. 475.*

SVMMARIVM.

1 *Domus Canonicales, & Canonicatum Presbyteralem optare non possunt Canonici habentes Ecclesias Parochiales, in quibus resident.*

2 *Theologalem Præbendam obtinens non potest optare aliam Præbendam.*

3 *Erectio in Theologalem si præcedat ante optionem, non habebit locum optio in Præbenda primò vacatura post Concil.*

4 *Præbenda tam Theologi quam Pœnitentiarij non subiacet optioni.*

Optare, Optio.

Collect. DXXXVII.

1 OPtare non possunt Domus Canonicales, neque Canonicatum Presbyteralem Canonici habentes Ecclesias Parochiales, in quibus resident, cum non habeantur pro præsentibus, sed tantùm sint priuilegiati ad percipiendos fructus, & id quando extat consuetudo, vel statutum, quo absentes non possunt optare. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicolao Garcia *de benef. p.3. c.2. n. 387.*

2 Optare aliam Præbendam non potest obtinens Theologalem. *Sacra Cong. Conc. die 7. Iunij 1601.* apud Sellium *in selectis Canon. cap.37. n.123.*

3 Optio in Præbenda primò vacatura post Concilium, locum non habebit si ante optionem præcesserit erectio in Theologalem, vel Pœnitentialem: si verò præcesserit optio non potest amplius erigi in Theologalem. *Sacra Barbos. Apost. Decis. Sum.* *Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.5. cap.4. n 130.*

Optioni non subiacet Præbenda tã Theologi, quàm Pœnitentiarij. *Sacra Congr. Conc. 12. Februarij 1601.* quam citat Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p.5. cap.4. num.132.* 4

Oracula viua vocis.

Collect. DXXXVIII.

ORacula viuæ vocis aliquibus Religionibus concessa reuocantur illis exceptis, quæ ad supplicationem Regum, & quæ ad fauorem Eminentissimorum Cardinalium vel pro quibus Cardinales ipsi in scriptis testimonium præbuerunt. *Gregorius XV. const. 27.* incip. *Romanus 2. Iuly 1622.* apud Angel. Mariam Cherub *in Bullario tom. 4. pag. 313.* & eam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. ad constit. 3. Gregorij XV* ac illius meminit Anton. Diana *moralium resolut. part.5. tract.14 miscel. resol. 17.* Deinde *Vrbanus VIII. constit. 9. aliàs 119.* incip. *Aliàs felicis record. 20. Decembris 1631.* apud Angel. Mariam Cherub. *d. tom.4. in appendice pag. 18.* quam etiam referunt Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Oracula*, & eius frater Ioan Anton. Nouat. *in summ. Bullarum tit. de gratiarum reuocat.* & illius meminit Ioan. Baptista Lezana *in sum. quæst. Regular. tom. 1. c.3. n.21.* cassauit, & abrogauit, ac annullauit omnia & singula priuilegia, & facultates, licentias, & gratias quascunque per summos Pontifices prædecessores, ac per se ipsum viuæ vocis oraculo, & S.R.E. Cardinalium quorumcunque manu firmata quibuscunque Generalibus, Prouincialibus, & personis cuiusuis Ordinis, Congregationis, instituti, & Societatis, siue secularibus, siue Regularibus quacunque de causa, occasione, prætextu vel colore, etiam intuitu, contemplatione, seu ad instantiam Imperatoris, Regum, & Principum quorumcunque aut aliàs quomodolibet concessa. Postremo idem *Vrbanus VIII. const. sua 29. aliàs 139.* incip. *Aliàs felicis 11. Aprilis 1635.* apud Angel. Mariam Cherub. *in d. Appendice tom. 4. pag. 49.* declarauit Officiales, seu ministros, quibus aliàs ante emanatas prædictas Constitutiones ex Officiorum suorum auctoritate, & prærogatiua de oraculo per eos à Romanis Pont. pro tempore existentibus habito, fides haberi solebat, quoad ea quæ, vt præfertur, ad cuiuslibet eorum Officium seu munus quo funguntur, pertinent, in litteris etiam prædictis super reuocatione Oraculorum huiusmodi emanatis 2 1

minimè comprehensos fuisse, nec esse, nec comprehendi debere: & ad abundantiorem cautelam eosdem Officiales seu ministros aduersus easdem Constitutiones quatenus opus sit, restituit, & plenarie reintegrat in omnibus, & per omnia.

3 Oraculo viuæ vocis gratiæ, & priuilegia facta Magistris Generalibus, Vicariis generalibus, & procuratoribus generalibus concessa eorum Ordinibus, quæ sortitæ fuerunt effectum ante reuocationem Gregorij XV. licet effectus habeat tractum successiuum, vel alias respiciant particulares personas, vt sunt Præsentaturæ, vel Magisteria in dicta reuocatoria Constitutione Gregorij XV non comprehenduntur, nullaque reualidatione indigent. *Sacra Congr. Regul.* 2. *Aprilis* 1625. referunt Castellin. *de elect. c.* 5. *n.* 37. *vers. pro parte*, Laurent de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 3. *Gregorij XV. n.* 1.

SVMMARIVM.

1 *Ecclesia sancto Sebastiano dicata recitanda est Oratio propria SS. Fabiani & Sebastiani.*

2 *Mutanda non est oratio pro gratiarum actione.*

3 *Quadraginta horarum oratio alternatim dicenda in Ecclesiis Vrbis.*

4 *Oratio*, Deus refugium, *iussa dici à Maioribus per annum non dicitur in festis primæ classis.*

5 *Patronorum S. Michaelis, vel S. Ioannis Baptistæ nomina præponi debent Apostolis in Oratione* A cunctis.

Oratio.

Collect. DXXXIX.

1 ORatio, quæ dicitur in festo Sanctorum Fabiani, & Sebastiani non est alteranda, itaut de Sancto Sebastiano tantum recitetur etiam in propria Ecclesia sancto Sebastiano dicata *Sacra Congr. Rit. in Egitanen.* 6. *Septembris* 1603. teste Sellio *in selectis Canonic. cap.* 2. *n.* 73.

2 Oratio pro gratiarum actione non est alteranda, vel mutanda. *Sacra Congr. Rit. in Toletana* 28. *Nouembris* 1609. penes Sellium *d. cap.* 2. *n.* 74.

3 Orationem quadraginta horarum alternatim & iugiter in Ecclesiis, & piis locis Vrbis habendam instituit *Clemens VIII. constit.* 17. incip. *Graues* 25. *Nouembris* 1592. *Vrbanus VIII. constit.* 7. incip. *Vniuersis* 22. *Octobris* 1623. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 21.

Oratio *Deus refugium*, iussa dici à Maioribus per annum non dicitur in festis primæ classis. *Sacra Congr. Rit. die* 28. *Augusti* 1627. quam citat Gauant. *in rub. Missalis p.* 1. *tit.* 9. *n.* 16. *in med.* 4

Oratione *A Cunctis* nomina Patronorum S. Michaelis, vel S. Ioannis Baptistæ præponi debent Apostolis. *Sacra Congr. Rit. die* 22. *Augusti* 1620. de qua Gauant. *in rub. Missal. p.* 4. *tit.* 17. *n.* 29. 5

Orator Auenionensis.

Collect. DXL.

ORatori Auenionensi conceditur locus in capella in bācho Oratorum post omnes alios Oratores, qui ibi sedere solent. *Sacra Congr. Rit. in Auenionen.* 17. *Decembris* 1605. cuius meminit Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit.* 20. *n.* 16.

SVMMARIVM.

1 *Missa & alia diuina Officia celebrari possunt in Oratoriis, & capellis, quas Prouinciales Societatis Iesu deputauerint.*

2 *Oratoria in particularium dumtaxat domibus existentia comprehendūtur decreto Concilij Trid.* sess. 22. de obseru. & euitan.

3 *Missa celebranda non sunt in Oratorio priuato nisi de licentia summi Pont.*

4 *Licentia celebrandi in priuatis Oratoriis nonnisi à sede Apost. sunt concedenda.*

5 *Præcepto ecclesiastico de audienda Missa satisfaciunt illi interessentes in priuato Episcopi Oratorio.*

6 *Festiuitates solemniores quæ sint, in quibus celebrari non licet in priuatis Oratoriis?*

7 *Episcopi non possunt concedere licentiam celebrandi in priuatis Oratoriis.*

8 *Parochiales functiones peragere non licet in Oratoriis Confraternitatum, & aliis similibus Ecclesiis.*

9 *Eucharistia sanctissimum Sacramentum pro adoratione fidelium ex licentia Episcopi asseruari continuo in Oratoriis Confraternitatum, & in aliis Ecclesiis non Parochialibus.*

10 *Immunitate ecclesiastica non gaudet Oratorium priuatum.*

Oratorium

Oratorium.

Collect. DXLI.

1 Oratoriis, & Cappellis, quæ Prouinciales Societatis IESV per se in Domibus, Collegiis, & aliis locis, vbi aliqui Societatis residebunt, approbauerint, & ad diuinum dumtaxat cultum deputauerint, Missæ, & alia diuina Officia celebrari possunt. *Gregorius XIII. sua Constit.* incip. *Decet Romanum Pont. de anno* 1575. cuius meminit Lezana *in sum quæst Regul. tom.*1.*cap.*21.*n.*14.

2 Oratoria in particularium dumtaxat domibus existentia comprehenduntur decreto Concilij sess.22. de obseruandis & euitandis. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Florentina* 1. *Septembris* 1615.*& in Colimbrien.*1. *Iuly* 1616. quas citat Sellius *in selectis Canon cap.*5.*n.*53.

3 Oratorio priuato Missæ celebrandæ non sunt nisi de licentia summi Pontificis. *Sacra Congr. Conc. in Bononien.*10.*Martij* 1615. penes

4 Sellium *d. cap.* 5.*n.*54 vbi etiam deciditur licentias celebrandi in priuatis Oratoriis nonnisi à Sede Apost. esse concedendas, ibique Sanctitatis suæ iussu Archiepiscopis, & Episcopis vniuersis significandam duxit facultatem huiusmodi licentias dandi ipsius Concilij decretis vnicuique ademptam esse, solique beatissimo Romano Pont. esse reseruatam, refert Ioan Anton. Nouar. *in summa Bullarum tit. de Missarum celebrat. prohibita in Oratoriis priuatis absque summi Pont. licentia,* & *tit. de Oratoriis priuatis.*

5 Oratorio Episcopi priuato interessentes sacrificio Missæ satisfaciunt præcepto ecclesiastico tam in diœcesi quam extra. *Sacra Congr. Conc. sub die* 22. *Septembris* 1640. de qua Antonin. Diana *moral. resolut. p.* 6. *tract.* 8. *miscel. resol.*40.

6 Oratorij priuati in Altari, cui conceditur ex priuilegio Apostol. celebratio Missæ exceptis solemnioribus festis, non potest in eo celebrari in Natali Domini, Epiphania, Paschate, Pentecoste, Annunciatione, Assumptione B. Mariæ Virginis, festo sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, & omnium Sanctorum. *Sacra Congr. Rit.* 17. *Nouemb.* 1617. Gauant. *in rub. Missalis p.*1. *tit.* 20 *propè fin. vers. sciendum.* apud Lezanam *in sum. quæst. Regul tom.* 1. *cap.* 21. *n.*31. & illius memini *de Iure eccles. vniuerso lib.*2.*cap.*8.*n.*6.

7 Oratoriis priuatis celebrandi licentias ab Episcopo concessas irritauit Sacra Congr. Conc. de mandato *Pauli V. die* 25. *Octobris* 1615. prohibuitque omnibus Episcopis ne concedere possent facultates celebrandi in priuato Oratorio absque Sedis Apost licentia, refert Sellius *d. cap.* 5 *n.*56.

Oratoriis Confraternitatum, & aliis similibus Ecclesiis, quæ non sunt Curatæ, nec Regulares, minime licet peragere Sacerdotalia munera, & Parochiales functiones, quæ populi, & animarum curam quoquomodo concernere videntur, quales sunt candelarum, cinerum, palmarum, fontis Baptismalis benedictiones, sanctissimi Sacramenti delationes, celebrationes Missarum feria quinta in Cœna Domini, & sabbathi aspersiones domorum. *Sacra Congr. Rit.* 18. *May* 1602. cuius meminit Marchin. *de Sacram. Ordinis p.*3.*cap.*8. *n.*6. quem refero *de officio & potest. Parochi cap.* 11. *n.*50. *propè fin.* vbi quod de licentia Episcopi hæc peragi debent. 8

Oratoriis Confraternitatum, & in aliis Ecclesiis non Parochialibus, quæ sub laicorum magistrorum gubernio, & directione esse solent, non potest Episcopus concedere facultatem asseruandi continuò, & permanenter sanctissimum Sacramentum pro adoratione fidelium, sed requiritur licentia Papæ. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Marco Anton. Genuens. *in pract. Archiep. Neapol cap.* 92. Paul. Piasec. *in praxi Episcop. p.*1. *c.*3.*n.*34. *vers. huc pertinet,* metipso *de officio, & potest. Episcopi p.*2.*alleg.*22.*& de officio, & potest. Parochi cap.*11.*n.*50.*in fine.* 9

Oratorium priuatum non gaudet immunitate ecclesiastica. *Sacra Congr. Immunitatis in Perusina* 9. *Decembris* 1631. penes Sellium *d. cap.* 5 *n.*57. 10

Oratorij Congregatio.

Collect. DXLII.

Oratorij Congregatio à sancto Philippo Nerio moribus potiùs erudita quàm legibus adstricta, nullam ad Religiosorum hominum consuetudinem propriam sibi regulam habuit, ad quam consultationes dirigeret rerum gerendarum. Etenim Pater optimus omnium consilia pro cuiusque ingenio solitus paterno moderari affectu, satis habuit ad pietatem simul inflammatos in ipsa rerum humanarum despicientia Christi amore feruentiores videre suos, & quæ diuturna experientia ad probitatem assequêdam, Deumque promerendum eis placere nouerat, & in dies prodesse, tanquam à Domini spiritu probare & confirmare. Et hanc viam meritò secularibus Presbyteris ille monstrauit, licet à Religiosorum institutis distantem, qui Congregationem non se auctore, sed Deo optimo Max. duce ac perfectore institutam 1

sæpè dicebat. Ea igitur quæ vel ipse hac ratione condenda curauit, vel ab eius institutione inter Congregationis huius homines consuetudine recepta, ac deinceps perpetuò seruata, vt breuiter cognosci possint, summarim collecta sunt in libello, cuius titulus est. *Instituta Congregationis Oratorij S. Mariæ in Vallicella de Vrbe à S. Philippo Neria fundatæ.* Romæ apud Iacobum Mascardum 1630. & Constitutiones confirmauit *Paulus V. const. sua incip. Christi fidelium 24. Februarij* 1612. apud Fr. Ludou. Beltram *in libello de la Vida y hechos milagrosos de San Philippo Nerio. in fine.* apud Laert. Cherub. *in Bullario constit. 92. tom. 3. pag.* 144. in nouiss. impress. Ad hanc Congregationem nonnisi homines probatæ vitæ, maximè idoneos & quasi ad institutum natos recipiendos & illi aggregandos voluit sanctus Pater, minores duo de viginti annis, ac maiores quadragintaquinque ad primam probationem non recipiantur, neque ij, quos Canones ab Ordinibus arcent, nisi in Ordine laicorum sint omninò permansuri, non infirmæ valetudinis, non ij qui ingressi sint aliquam Religionem, non nisi bonæ apud omnes famæ, qui Oratorij frequentes fuerint auditores vt in dictis institutis cap. 6 cautum est.

a Oratorij Congregationis plures domus neque tanquam principales, neque tanquam membra à se inuicem dependentia insimul vniri valent, & in quauis ciuitate, terra, seu loco plusquam vna Domus huius Congregationis erigi, seu institui nullo modo potest. *Gregorius XV. constit. sua incip. Ex iniuncto nobis* 8. *Iuly* 1622. vbi etiam præcipitur vniuersis, & singulis locorum Ordinariis ne vllam huius Congregationis Domum nisi iuxta statutorum suorum formam & tenorem, nec aliter, nec alio modo visitare, minusve quovis casu pro tempore contingente, ac sub quouis prætextu, aut quæsito colore aliquam ipsius Congregationis personam à dicta Cõgregatione extrahere, aut ab obseruatione sui instituti remouere audeãt, seu præsumãt.

SVMMARIVM.

1 *Exemptorum delinquentium delicta inquirunt Ordinarij locorum si illos punire negligunt eorum superiores.*

2 *Preceptores militiæ S. Ioannis Hierosolymitani veri sunt Ordinarij intra limites suæ iurisdictionis.*

3 *Causas criminales clericorum merè ecclesiasticas cognoscunt Ordinarij ecclesiastici quoad seculares Iudices.*

4 *Græci subijciuntur Ordinariorum iurisdictioni circa ea, quæ ad Dei cultum, & Sacramentorum pertinent iurisdictionem.*

5 *Pœnitentiarius maior locorum Ordinariis committit matrimoniales dispensationes gratiosas.*

6 *Moniales professas ad seruandam clausuram cogunt Ordinarij locorum.*

7 *Beneficiorum ecclesiasticorum permutationes quales admittunt Ordinarij locorum?*

8 *Possessionem bonorum mobilium & immobilium illegitimis à personis ecclesiasticis relictorum capere tenentur Ordinarij.*

9 *Monialibus clausuram seruantibus debent Ordinarij assignare dimidiam partem eleemosynarum, quæ fiunt in ciuitatibus.*

10 *Licentiam erigendi noua monasteria Regularibus concedere possunt Ordinarij.*

11 *Dispensare cum professo eiecto, & suspenso ab exercitio Ordinum non possunt Ordinarij*

12 *Monasterium nouum Religiosorum, in quo saltem 12. ali non possunt Religiosi, subest iurisdictioni Ordinarij.*

13 *Regulares vt pro ipsorum vsu dumtaxat teneant in eorum Ecclesiis Oleum sanctum permittere debent Ordinarij.*

14 *Licentia ex iustis causis concessa recedendi à Parochiali ad aliquod tempus non fuit sublata Ordinariis modo ea vtatur intra limites præscriptos à Conc.*

15 *Collegiatæ erectionis in litteris appellatione Ordinarij intelligitur Episcopus dumtaxat.*

16 *Fratrum Mendicantium causas tam ciuiles quam criminales cognoscere non possunt Ordinarij, nisi quatenus eis per Concilij Trid. decreta conceditur.*

17 *Resignatarius prima & secunda vice ab examinatoribus reprobatus, potest tertio examinari, & approbari dummodo intra sex menses à die datæ litterarum resignationis.*

18 *Monitione trina non præcedente potest Ordinarius contra concubinarios procedere stante quasi possessione sic procedendi.*

19 *Testes super miraculorum recognitione examinare potest Ordinarius, non autem inferior.*

20 *Resignationem factam ab aliquo Presbytero, nihil aliud habente vnde commodè sustentari posset admittens Ordinarius, Presbyterum illum alere tenetur.*

21 *Curatos in Parochialibus subiectis Commendatori Ordinis Theutonici punire potest Ordinarius ad præscriptum Concily Trid.*

22 *Censuris & aliis pœnis contra inobedientes Clericos tam seculares quam Regulares procedere potest Ordinarius illis prohibens in casibus sibi permissis.*

Ordina

Ordinarius.

Collect. DXLIII.

1 Ordinarij locorum inquirunt in exemptos delinquentes si illos punire negligunt eorum Superiores. *Leo X. constit.* 10. incip. *Regimini* 4. *Non. Maij* 1515. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 411. in nouiss. impress.

2 Ordinarij veri sunt Præceptores Militiæ sancti Ioannis Hierosolymitani infra limites suæ iurisdictionis. *Pius IV. constit.* 9. incip. *Circumspecta Kalend. Iuly* 1560 apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 9. aliàs *pag* 7.

3 Ordinarij Ecclesiastici priuatiuè quoad seculares Iudices causas criminales clericorum merè ecclesiasticas cognoscunt. *Pius IV. constit.* 52 incip. *Etsi cuncta*, 10 *Aprilis* 1562. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 67. aliàs *pag.* 50.

4 Ordinariorum iurisdictioni subiiciuntur Græci circa ea, quæ ad Dei cultum & Sacramentorum pertinent administrationem. *Pius IV. constit.* 74. incip. *Romanus* 16. *Februarij* 1564. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 105. aliàs *pag.* 79.

5 Ordinariis locorum committit Pœnitentiarius maior dispensationes matrimoniales gratiosas. *Pius IV. constit.* 53. incip. *In sublimi*, 4. *Non. May* 1562. apud Laert. Cherubin. *d. tom.* 2. *pag.* 71. aliàs *pag.* 53.

6 Ordinarij locorum cogũt Moniales etiam exemptas professas ad seruandam clausuram *Pius V. constit.* 8. incip. *Cura pastoralis*. 4. *Kalen. Iuny* 1566 apud Laert. Cherubin *d. tom.* 2. *pag.* 184. aliàs *pag.* 138. in nouiss. impress.

7 Ordinarij locorum quas beneficiorum ecclesiasticorum permutationes admittere valeant? Vide supra in verbo *Episcopus quoad beneficia collect.* 296.

8 Ordinarij capere tenentur possessionem corporalem bonorum mobilium, & immobilium, ac quarumcunque rerum illegitimis relictarum à personis ecclesiasticis. *Pius V. constit.* 117. incip. *Quæ Ordini* 6. *Kalend. Februarij* 1571. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 325. aliàs *pag.* 245.

9 Ordinarij debent dimidiam partem eleemosynarum, quæ fiunt in ciuitatibus assignare Monialibus clausuram seruantibus. *Gregorius XIII. constit.* 8. incip. *Deo sacris* 3. *Kalend. Ianuarij* 1572. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 368. aliàs *pag.* 278.

10 Ordinarij concedere possunt Regularibus licentiam erigendi noua monasteria. *Clemens VIII. constit.* 99. incip. *Quoniam de anno* 1603. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 146. aliàs *pag.* 166. in nouiss. impress. & vide supra *verbo Monasteria collect.* 503. *n.* 1.

Ordinarij non possunt dispensare cum professo eiecto, & suspenso ab exercitio Ordinum. *Vrbanus VIII. constit.* 26. §. 10. *in decretis* 21. *Septembris* 1624. apud Angel. Mariam Cherub *in Bullar. tom.* 4. *pag.* 41. vbi referuntur decreta S. Cong. de apostatis, & eiectis. Vide *in verbo eiectus collect.* 275. *n.* 3. 11

Ordinarij iurisdictioni subest nouum Religiosorum mõnasterium, in quo inter alia saltim duodecim ali non possunt Religiosi. *Vrbanus VIII. constit.* 43. §. 14. apud Angel. Mariam Cherub. *pag.* 59. vbi referuntur decreta de celebrat. Missarum, & vide in verbo *monasteria collect.* 503. *n.* 4. 12

Ordinarij permittere debent quod Regulares teneant in eorum Ecclesiis oleum sanctum pro ipsorum vsu duntaxat. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Esina* 13. *Iuly* 1589. teste Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo oleum n.* 1. 13

Ordinariis per motum proprium *Py V. de mense Iunij* 1568. super residentiam Canonicorum habentium Parochiales, non fuit sublata facultas ita & taliter quod non possint iuxta formam decreti Concilij Trid. ex aliquibus iustis causis licentiam concedere recedendi à Parochiali ad aliquod tempus modo eavtatur intra limites præscriptos *à Conc. sess.* 23. *c.* 1. *de reform. Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 179. 14

Ordinarij nomine, cuius in litteris erectionis Collegiatæ fit mentio, nullatenus est intelligendus Archipresbyter eiusdem Ecclesiæ Collegiatæ, sed Episcopus duntaxat, ideoque Ecclesiam ipsam, illiusque dignitates, Canonicatus, & beneficia pro tempore obtinentes, atque alios quoscunque ministros non eidem Archipresbytero, sed Episcopi duntaxat visitationi, correctioni, atque omnimodæ iurisdictioni subiecti sint. *Sacra Congr. Conc.* in Vicen. quam refert Sellius *in selectis Canon. c.* 8. *n.* 2. 15

Ordinarij in cognitionibus causarum Fratrum Mendicantium tam ciuilium quàm criminalium minimè se se ingerant, nisi quatenus eis per Concilij Trid. decreta concedatur. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1586. penes Lezanam *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *c.* 3. *n.* 8. 16

Ordinarius, cui directæ sunt litteræ Apost. resignationis Parochialis in forma dignum, potest procedere ad illarum executionem, stante quod resignatarius primò & secundò examinatus non fuit approbatus ab examinatoribus, dummodo tamen intra sex menses à die datæ litterarum examen subierit. *Sacra Congr. Conc. in nullius* 2. *Decembris* 1628. quam 17

quam refert Sellius *dicto cap. 8. num. 16.*

18 Ordinarius stante quasi possessione procedendi contra concubinarium ad carcerationes, pœnas pecuniarias, & alias arbitrarias absque eo quod præcedat trina monitio, id licitè facere potest. *Sacra Congr. Conc. in Granaten. 23. Iunij* 1629. de qua Sellius *d. cap. 8 num. 14.*

19 Ordinarius loci, vbi fiunt miracula, debet examinare testes super illorum recognitione, non autem inferior, sub cuius cura est locus ille. *Sacra Congr. Rit. in Praten. 3. Decembris* 1616. cuius meminit Sellius *d. cap. 8. num 17.*

20 Ordinarius, qui admiserit resignationem factam ab aliquo Presbytero, qui nihil aliud præter id beneficium habebat, vnde commodè se sustentare posset, tenetur illum alere, nec potest eidem beneficium illud resignatum restituere, sed in eo institui debet ille, qui præsentatus fuerat à patrono *S. Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. part. 2. cap. 5. num. 228. in 3. declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 8. l. 1. de patrim. num. 26.*

21 Ordinarius potest punire Curatos, & Sacerdotes deputatos ad curam in Ecclesiis Parochialibus subiectis Commendatori Ordinis Theutonici ad præscriptum cap. 4. sess. 6. & cap. 6. sess. 25. de reformat. *Sacra Congr. Conc. in Curten. 5. Aprilis* 1631. referente Sellio *d. cap. 8. n. 18.*

22 Ordinarius prohibens Clericis secularibus, & Regularibus in casibus eidem permissis, potest contra inobedientes procedere censuris, & aliis pœnis etiam non obstante contraria consuetudine. *Sacra Cong. Conc. in Leman. 16. Aprilis* 1631. quam citat Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol 6. n. 21.*

Plura vide in verbo *Episcopus collect.* 282. *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Episcopus alienos Clericos ordinare potest si habeant proprij Ordinarij litteras dimissorias, licet in eis alia causa quam ægritudinis exprimatur.*

2 *Episcopus in aliena diœcesi potest ordinare suos proprios diœcesanos si in ea de licentia Ordinarij loci Pōtificalia exercuerit.*

3 *Episcopus in alterius diœcesi existens de illius Ordinarij licentia potest ordinare tam subditos proprios, quam Episcopi licentiam concedentis.*

4 *Originem à Iudæis vel hæreticis trahentes non prohibentur ordinari.*

5 *Beneficij ratione etiam simplicis potest quis ordinari ab Episcopo, vbi illud habet.*

6 *Familiarem suum triennalem Episcopus ordinare non potest ex eo quia beneficium possidebat in aliena diœcesi.*

7 *Canonicus non est cogendus ad sacrum Ordinem requisitum promoueri intra annum, si in ætate dispensatus existat, & eam non habeat.*

8 *Canonicus prouisus à Papa cum expressione minoris ætatis si propter hoc, requisitum Ordinem non accipiat, nihilominus quotidianas distributiones lucratur si choro intersit.*

9 *Simoniacè, vel male Ordines suscipientes, quibus pœnis puniendi?*

10 *Suspensi ipso iure fiunt Ordines suscipientes extra tempora, vel ante legitimam ætatem vel sine litteris dimissoriis.*

11 *Ordinem, sed non executionem recipiunt illum suscipientes ab Episcopis schismaticis.*

12 *Inquisitores puniunt Missam celebrantes Ordinem Presbyteratus non adeptos.*

13 *Ordines fieri debent cum assistentia Dignitatum, & Canonicorum.*

14 *Cathedrali Ecclesia publicè Episcopus celebrare debet Ordinum sacrorum collationes.*

15 *Mercedem an aliquam accipere valeant Ordinum collatores.*

16 *Episcopis vicinioribus licet Ordines conferre subditis secularibus Abbatum, & aliorum inferiorum absque eorundem consensu.*

17 *Abbas etiam non benedictus de Iure poterat suis subditis Ordines conferre.*

18 *Distributio Ordinum sacrorum Canonicatibus facienda quando habeat locum in illis, qui sunt de iurepatronatus laicorum?*

19 *Episcopus debet cum consilio Capituli designare quibus Canonicatibus quisque Ordo sacer annexus esse debeat, non quibus Canonicis.*

20 *Professionem tacitam inducit Ordinum susceptio.*

21 *Vltramontano Ordines cum dimissoriis conferre quando liceat?*

Ordinare. Ordo.

COLLECT. DXLIV.

ORdinare potest Episcopus alienos clericos si habeant litteras dimissorias proprij Ordinarij, licet Episcopus litteras dimissoriales concedens alia legitima causa quam ægritudinis expressa *sess. 23. cap. 3. de reform.* fuerit 1

fuerit impeditus. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.*18. *l.*7. *de Episcopis n.* 42.

2 Ordinare potest Episcopus in aliena diœcesi suos proprios diœcesanos si in ea de Ordinarij loci expressa licētia Pontificalia exercuerit, non obstante decreto *sess.*5. *de reform. cap.*5. *Sacra Congr. Conc. sub die* 6. *Iuly* 1595. referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*1. *tit.*18. *l.*7. *de Episcop. n.*55. & Aldano *in compendio Canon. resol. lib.*1. *tit.* 8. *num* 3.

3 Ordinare licitè potest Episcopus in alterius diœcesi existens de Ordinarij illius licentia tam subditos proprios quàm Episcopi eam licentiam concedentis. *Sacra Congr. Conc sub die* 22. *Februarij* 1630. quam refert Aldan. *d tit.*8. *num.*3.

4 Ordinari non prohibentur (nisi aliud Canonicum obesset impedimentum) qui à Iudæis originem trahunt, & quorum Maiores, etsi hæretici fuerint, emendatos tamen esse constat, & reincorporatos Ecclesiæ vnitati, & pro culpa huiusmodi ad mandatum Ecclesiæ pœnitentiam recepisse, quia vel perfecerunt, vel perfectioni eius insistunt, aut paratos fuisse ad recipiendum eandem. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. *d. lib.*1. *tit.*21. *l. Vnica n.*6.

5 Ordinari potest quis ab Episcopo loci beneficij quod habet, quamuis illud simplex sit. *Sacra Congr. Conc.* 26. *Maij* 1594. vt per Sellium *in selectis Canon. c.*18. *n* 29. quem refero *in collect. ad Trident. sess.* 23. *de reform. cap.*8. *n.* 24.

6 Ordinare non potest Episcopus familiarem suum triennalem, cui non contulit beneficium, ex eo quia beneficium possidebat in aliena diœcesi. *Sacra Congr. Conc. sub die* 22. *Aprilis* 1617. quam citat Sellius *d. cap.*18. *num.*26.

7 Ordinari non est cogendus Canonicus infra annum de Ordine requisito in ætate dispensatus priusquam ad viginti duos annos perueniat. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Calagurritana* cuius meminit Nicol. Garcia *de benefic. p.*3. *c.*4. *n.* 17 quem refero *de Canonic. & Dignit. cap.*16. *n.*12.

8 Ordinari non valens Canonicus de Ordine requisito propter defectum ætatis, si prouisus fuit à Papa cum illius expressione, distributiones quotidianas dum choro interfit, lucrari debet. *Sacra Congr. Conc. in Reatina* 13. *Septembris* 1631. *& in Mediolanen.* 6. *Martij* 1632. quarum memini *d. tract. de Canonic. cap.* 16. *num.* 12.

9 Ordines simoniace, vel male suscipientes quibus pœnis puniendi. *Sixtus V. constit.* 91. incip. *sanctum, & salutare Non. Ianuarij* 1588. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 651.

Ordines suscipientes extra tempora, ante legitimam ætatem, vel sine litteris dimissoriis ipso iure sunt suspensi, & in eisdem ministrantes fiunt irregulares. *Pius II. const.* 7. incip. *Cum ex sacrorum* 15 *Kalend. Decembris* 1561. apud Laert. Cherub. *tom.*1. *pag.*319. & illam refero *de officio, & potest. Episcopi p.*2. *alleg.*17. *n.*11. *vbi numeris seqq.* de eius materia. 10

Ordines suscipientes ab Episcopis schismaticis seruata debita forma recipiunt Ordinem, sed non executionem. *Clemens VIII. const.* 34. incip. *Sanctißimus* 31. *Augusti* 1595. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pagina* 47. 11

Ordinem Presbyteratus non adepti si Missam celebrent per Inquisitores hæreticæ prauitatis puniuntur. *Gregorius XIII. constit.*21. incip. *Officij*, 6. *Augusti* 1584. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.*2. *pag.*387. *Clemens VIII. constit.* 81. incip. *Et si alias* 1. *Decemb.* 1601. apud Laert. Cherub. *tom.*3. *pag.*128. 12

Ordines fieri debent cum assistentia Dignitatum, & Canonicorum. *Sacra Congr Rit. in Abulen.* 20. *Decembris* 1601. penes Aldan. *d. tit.*8. *n.*11. 13

Ordinum sacrorum collationes in Cathedrali Ecclesia, vocatis præsentibus ad id Ecclesiæ Canonicis, publicè Episcopus celebrare debet. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garcia *de benef p.*8. *c.*1. *n.*77. *in* 10. *declar.* quem cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p.*2. *alleg.*14. *n.*12. *&* 13. 14

Ordinum collatores siue illorum ministri nihil accipere debent ab illis, qui ordinantur, etiam pro litteris dimissoriis, necnon pro sigillo, etiamsi ab immemoriali tempore fuerit obseruatum, vt certum quid reciperatur. Notarij verò pro dimissoriis decimam partē aurei recipiant, si nullum habeant salarium pro officio exercendo, ex quo emolumento nihil directè, vel indirectè proueniat Episcopis. In Indiis verò in quibus res maximo pretio venduntur, Notarij possunt exigere loco dictæ decimæ partis vnius aurei quantitatem permissam, ex decreto sanctæ memoriæ Sixti Quinti. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Aldan. *d. tit.*8. *n.*13. 15

Ordines conferre subditis secularibus Abbatum, & aliorum inferiorum etiam nullius diœcesis, licet Episcopis viciniotibus sino consensu, seu litteris testimonialibus eorumdem Abbatum, & aliorum inferiorum. *Sacra Congr. Conc. sub die* 22. *February* 1631. quam citat Aldan. *d. tit.*8 *n.*14. 16

Ordines suis subditis secularibus potest de iure Abbas conferre, licet non sit benedictus. 17

ctus. *Sacra Congr. Conc. sub die* 16.*Februarij* 1619. de qua Aldan *d.tit.*8.*n.*15.

18 Ordinum sacrorum distributio Canonicatibus facienda non habet locum in Canonicatibus iurispatronatus laicorum ante Concilium reseruati, in cuius fundationis limine expresse cauetur quòd descendentes à fundatore possint dictos Canonicatus obtinere, licèt non sint Sacerdotes, sed tantum simplices Clerici. *Sacra Congr. Conc. sub die* 29. *Nouembris* 1591. referente Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p.*3.*c.*2.*n.*244.

19 Ordo quisque sacer quibus Canonicatibus annexus esse debeat, non quibus Canonicis, Episcopus debet cum consilio Capituli designare. *Sacra Congr. Conc.* cuius memini *de Canon. & Dignit. c.*16.*n.*4.*in fine.*

20 Ordinum susceptio professionem tacitam inducit. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Beneuentana* 20 *Decemb* 1619. refert Tamburin *de iure Abbatum tom.*3.*disp.*6.*q* 13.*n.*12. Ego ipse *de iure ecclesi. vniu. lib.*1.*c.*42.*n.*167.

21 Ordines vel Tonsuram conferens Vltramontano absque litteris dimissoriis non approbatis à Nuntiis, seu Collectoribus illarum partium, illisque approbatis in Vrbe à Vicario Papæ, generaliter suspenduntur per annum à Pontificalibus, ipsique ordinati perpetuam incurrunt suspensionem. *Vrbanus VIII constit. sua* incip. *Secretis* 11. *Decembris* 1624. quā refert Laurent de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.*3.*in additam.c.*12. *constit.*5. *Vrbani VIII, pag.*492.

Vide in verbo *Clericus quoad Ordines collect.* 155. *& verbo Regulares quoad Ordines collect.*635.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus clericos suos ante Concilij Trid. promulgationem ordinare poterat ad diuersos titulos.*

2 *Patrimonium sufficiens habet qui obtinet beneficium insufficiens de per se, quod tamen sufficit iuncto patrimonio.*

3 *Patrimonium à patre assignatum filio in bonis quæ sunt directi dominij Ecclesiæ quando sit sufficiens.*

4 *Bonorum immobilium, & annuorum redditaum sibi donatorum ad titulum potest quis ordinari.*

5 *Sacerdotum ob penuriam potest quis aliquando sine beneficio, vel patrimonio ordinari.*

6 *Episcopus potest ordinare subditos ad Ordines sacros ad titulum Portionis Ecclesiæ Matricis, quamuis de illius fructibus non participet nisi post susceptum Presbyteratum.*

7 *Pœnas quas incurrant Ordinans, & Ordinatus sine patrimonio?*

8 *Ordinari nullus potest de industria, & honesto labore.*

9 *Patrimonio insufficienti non possunt iungi pitantiæ & alia emolumenta ad effectum vt ad illius titulum Sacris quis ordinari valeat.*

10 *Episcopus sine patrimonio quem Ordinare non valet etiamsi obliget se suppleturum alimenta, quibus se sustentari possit*

11 *Suspensi sunt Ordinati sine patrimonio.*

12 *Patrimonij ad titulum Ordinatus in minoribus, & nulli Ecclesiæ tempore ordinationis adscriptus, non potest amplius ascribi.*

13 *Ordinatus ante Concilium ad Subdiaconatum absque titulo beneficij poterit postea absque eo promoueri.*

14 *Suspensionem non incurrit Ordinatus ad Subdiaconatum ad titulum patrimonij à patre assignati, & per prius alteri eo ignorante obligati.*

Ordinare, Ordinatus quoad patrimonium

COLLECT. DXLV.

Ordinare ante Concilij Trid. promulgationem poterat Episcopus clericos suos ad diuersos titulos. Primo ad titulum beneficij *cap. Sanctorum* 70. *dist....* Secundò ad titulum paternæ hæreditatis *cap. Episcopus in fine, de præbend.* seu ad titulum proprij patrimonij, *cap. tuis, de præbend.* Tertiò ad titulum alieni beneficij, *cap. postulasti, de iurepatr. cap. per tuas* 3. *de simonia*, ad not. per Felin. *in cap. in nostra, de rescript. corol.*34.*n.*3; Quartò ad titulum stipendij ab Episcopo sibi assignandi super fructibus suæ mensæ Episcopalis, ad cap. Episcopus, de præbend. Abb. *in cap. cum secundum num.*21. *eod. tit.* Quinto ad titulum pensionis, seu stipendij à laico assignandi, Rot. *decis.*11. *de præbend. in antiq. & decis.*39. *de rescript. in antiq.* Hodie Episcopus etiam vrgente vtilitate, vel necessitate suarum Ecclesiarum non poterit ad tertium & quartum clericos promouere, ad secundum verò poterit, sed in terminis tantum, in quibus Concilium loquitur, nempe pro necessitate, vel vtilitate Ecclesiæ, modò talis laicus sit verè facultatibus idoneus, ac in forma valida obliget se, suosque successores ad præstandum hoc stipendium, & non alienandi sine licentia Episcopi illa bona, super quibus assignatum erit illud stipendium, hæcque obligatio duret, donec ordinatus beneficium sufficiens, aut pensionem aliundè erit adeptus 1

adeptus. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p. 2. cap. 5. n. 93.*

2 Ordinare potest Episcopus iuxta formam cap. 2. sess. 20. de reform. Clericum aliquem idoneum obtinentem beneficium insufficiens de per se, sed iuncto patrimonio habentem quod sufficiat ad honestam vitæ sustentationem, non obstante Bulla Sixti quinti. *Sacra Congr. Conc.* teste Sellio *in select. Canon. cap. 20. n. 52.*

3 Ordinari quis potest ad sacros Ordines iam patrimonio sibi assignato à patre in bonis, quæ sunt directi dominij Ecclesiæ, & de quibus soluitur quædam rata fructuum in recognitionem quatenus vtile dominium bonorum per patrem assignandorum legitimè transferri valeat, & ad illius vitam honestè sustentandam dicta bona sufficiant. *Sacra Cong. Conc. in Lucana 7. Septembris* 1630 quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 8. n. 53.*

4 Ordinari quis potest ad titulum bonorum immobilium, & annuorum reddituum, qui ei donentur, si Episcopus iudicauerit eum assumendum pro necessitate suarum Ecclesiarum, donationesque huiusmodi benè, & absque vlla fraude in forma valida fiant, & bona & redditus donati huiusmodi promouendo sufficiant ad vitam honestè sustentandam, & nullo modo possint alienari absque licentia Episcopi donec ille beneficium sufficiens adipiscatur, vel aliunde habeat, vnde commodè viuere possit. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p. 2. cap. 4. num. 79.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 8. l. 1. de patrim. n. 5.* quos refero *de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 19. n. 16.*

5 Ordinari sine beneficio vel patrimonio aliquando conceditur ob penuriam Sacerdotum, dummodo quis spondeat se necessaria ordinandis subministraturum. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. cap. 5. n. 97.* Armendar. *d. l. 1. de patrimonio n. 2.* Campan *in diuersis Iuris Canon. rub. 8. cap. 4. n. 6.*

6 Ordinare potest Episcopus subditos suos ad Ordines Subdiaconatus, & Diaconatus ad titulum portionis Ecclesiarum Matricum non obstante quod non participent de fructibus illarum, nisi post receptum Presbyteratus Ordinem. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p. 2. cap. 5. n. 100.*

7 Ordinare aliquem præsumens sine patrimonio à collatione quorumcunque Ordinum atque etiam ipsius Tonsuræ, & ab executione omnium munerum Pontificalium, eo ipso suspensus, atque ab ingressu Ecclesiæ interdictus est: promotus verò ab executione, ministerio, & exercitio Ordinum susceptorum, & ab omni spe, & facultate ascendendi ad alios superiores perpetuò suspensus est. *Sixtus V. constit. sua* incip. *Sanctum, & salutare Non. Ianuarij* 1588. Quam deindè *Clemens VIII. sua Constit.* incip. *Romanum Pont. pridie Kalend. Mart.* 1595. restrinxit, & reduxit ad terminos sacrorum Canonum, & Constitutionis Pij II. & ad dispositionem decretorum sacri Concilij Trid. de quarum Constitutionum materia, & intellectu Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 20.*

Ordinari nullus potest de industria, vel honesto labore, puta quod sit musicus magister, grammaticus, pictor, aut alterius licitæ professionis. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garcia *d. p. 2. cap. 5. n. 126.* 8

Ordinari in sacris nullus potest si cum beneficio, aut patrimonio insufficienti iungantur pitantiæ, eleemosynæ, anniuersaria, & alia emolumenta, quæ ex celebratione Missarum in exercitio Sacrorum Ordinum percipere & lucrari possunt, quæ omnia ad victum honestè sufficiant. Prout nec etiam promoueri potest si nihil prædictorum, vel minus sufficienter haberet, si Episcopus obliget se suppleturum alimenta, quibus se sustentari possit. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garcia *d. p. 2. cap. 5. n. 129.* 9 10

Ordinati sine patrimonio sunt suspensi. *Sacra Congr. Conc. sub die 20. Iuly* 1619. quam citat Aldan. *d. tit. 8. n. 55.* 11

Ordinatus ad titulum patrimonij, & nulli Ecclesiæ tempore ordinationis adscriptus, non potest amplius ascribi. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *dict. part. 2. capit. 3. numer.* 101. 12

Ordinatus ante Concilium Trid. ad Ordinem Subdiaconatus absque titulo beneficij, potest postea absque titulo ad alios sacros Ordines promoueri. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *d. p. 2. cap. 5. n. 123.* 13

Ordinatus in Subdiaconum ad titulum patrimonij ipsi à patre & patruo assignati, qui habuit postmodum cuiusdam prioris obligationis notitiam cum ab initio fuerit in bona fide, non incurrit pœnas *cap. 2. sess. 22. de reformat. Sacra Congr. Conc. 26. Iuny* 1621. quam refert Aldan. *d. tit. 8. n. 56.* 14

Ornamenta.

Collect. DXLVI.

Ornamenta, & paramenta capellarum Prælatorum decedentium non faciunt spolium, sed prorata diuiduntur Ecclesiis & monasteriis, quæ possidentur in titulum, vel commendam. *Pius V. constit. 42.* incip. *Romani 3. Kalend. Septembris* 1567. apud Laert. Che- 1

 rubin.

rubin. *in Bullario tom.2.pag.238.aliàs pag.179.* in nouiss. impress.

2 Ornamenta, & paramenta pretiosa quando possint habere in eorum Ecclesiis Fratres Minores Sancti Francisci strictioris obseruantiæ. *Clemens VIII. const.* 84. incip. *Sanctissimus* 5. *Maij* 1602. apud Laert. Cherub. *d. tom.2.pag.96.* in nouissima impress.

Ostiarius.

Collect. DXLVII.

1 Ostiarius siue Portingherius cum sceptro argenteo debet incedere non inter Clericos, seu ministros paratos, sed ante Crucem, non obstante quauis consuetudine in contrarium *Sacra Cong. Rit. in Seguntina* 20. *Martij* 1604. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.1.tit.19.n.53.*

Pallium.

Collect. DXLVIII.

1 Pallij vsum retinere non potest Archiepiscopus translatus ad Ecclesiam Episcopalem. *Sacra Congr. Rit. in Maioricen.* 16. *Octobris* 1604. teste Sellio *in selectis Canon. cap.27.n.18.*

2 Pallium concessum, & non traditum Archiepiscopo cum non possit eo amplius vti, est comburendum, & cineres in Sacrario ponendi. *Sacra Cong. Rit. in causa Vrbis Subdiaconorum* 4. *Martij* 1606. quam refert Sellius *d.c.27.n.30.*

SVMMARIVM.

1 *Episcopus debet benedicere palmas, si in die Palmarum vna cum Capitulo & Clero ad monasterium Regularium accedere teneatur.*

2 *Episcopo debet ministrari palma benedicta à prima Dignitate.*

3 *Vicario dantur palmæ ante Canonicos & Dignitates, exceptis iis qui cum paramentis assistunt Episcopo.*

4 *Curati in eorum Ecclesiis benedicere debent palmas, cineres, & candelas.*

5 *Dignitas vel Canonicus, à quo celebrans accepit palmam, in illius distributione omnibus præferenda est.*

6 *Capite detecto palmas distribuens eas distribuere debet.*

7 *Palmarum, cinerum, & candelarum in distributione præferendus est ille à quo Episcopus prædicta recepit.*

8 *Capite detecto in Ecclesia incedere debent non verò foras Canonici incedentes in processionibus palmarum, & candelarum, in quibus Prælatus cum Mitra interuenit.*

Palma.

Collect. DXLIX.

Palmarum in die si Episcopus vnà cum Capitulo, & Clero personaliter ad monasterium Regularium accedere teneatur, debet ipse benedicere palmas priuatiuè quoad Abbates. *Sacra Congr. Conc.* teste Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Episcopus quoad Regulares n.1.* quem refert Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.3. sub eod. verbo num.* 22. 1

Palma benedicta debet Episcopo ministrari à prima Dignitate. *Sacra Congr. Rit. in Brixien.* 28. *Maij* 1616. quam refert Sellius *in selectis Canonicis cap.40 n.15.* 2

Palmæ dantur Vicario ante Canonicos, ac Dignitates, exceptis iis, qui cum paramentis assistunt Episcopo in sede Pontificali existenti. *Sacra Congreg. Episcop. & Regular. in Bisignanen.* 16. *Maij* 1600. cuius memini *in tract. de Canonic. & Dignitat. capit.* 18. *numer.* 27. 3

Palmarum, cinerum, candelarum, & similium benedictiones à Curatis in eorum Ecclesiis Parochialibus peragi debent. *Sacra Congr. Rit. in Alatrina* 5. *Martij* 1633. quam citat Bonfadin. *in thesauro Canon. decis. resol.* 26. *num.* 8. 4

Palmarum, cinerum, & candelarum in distributione supra omnes alios, etiam supra Vicarium generalem præferenda est illa Dignitas, vel Canonicus, à quo celebrans recepit palmam, cinerem, candelam, & similia, post quem immediate Vicarius generalis in præmissis omnibus anteponendus est, *Sacra Congr. Rit. in Vulterana terræ Gualdi* 5. *Martij* 1633. referente Bonfadin. *d. resol.* 26. *n.* 9. 5

Palmas distribuens, detecto capite eas distribuere debet. *Sacra Congr. Rit.* 18. *Iulij* 1626. de qua memini *in tract. de officio, & potest. Parochi cap.* 12. *num.* 10. 6

Palmas, cineres, & candelas distribuente Episcopo præferendus est ille à quo Episcopus prædicta recepit, post quem dignitates & Canonici Sacris vestibus induti, & ante omnes Vicarius generalis. *Sac. Congr. Rit in sancti Marci* 5. *Martij* 1633. penes Bonfadin. *d. resol.* 26. *num.* 10. 7

8 Palmarum, & candelarum in processionibus Canonici incedentes, quibus Prælatus cum mitra interuenit, debent in Ecclesia incedere capite detecto, extra verò Ecclesiam cum bireto. *Sacra Congr. Rit. in Lunen. Sarzanen.* 5. *Martij* 1633. apud Bonfadin. *d. resol.* 26. *num.* 11.

Paramenta.

Collect. DL.

1 Paramenta à dignitatibus, & Canonicis sumenda sunt iuxta regulas libri Cæremonialis in processionibus, & solemnitatibus Pontificalibus, licet Præbendæ non sint distractæ. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 15 *Martij* 1608. *in resp. ad dub.* 9. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 33. *num* 50.

2 Paramenta noua & antiqua mutare possunt Canonici absque consensu Episcopi, & de aliis mobilibus non pretiosioribus disponere quatenus non adsit consuetudo quod de consensu Episcopi id fiat. *Sacra Congreg. Conc. in Maxten.* 23. *Augusti* 1631. cuius meminit Aldan. *d. lib.* 1. *tit.* 33. *n.* 52.

3 Paramenta pro Missa de Altari sumere non debent inferiores Episcopo *Sacra Congr. Rit.* 7. *Iulij* 1612. apud Gauant. *in rub. Missal. part.* 2. *tit.* 1. *num.* 2. *in princip.* vbi quod Paramenta non debent poni in Altari nisi pro solis Episcopis, & Cardinalibus.

Paramentorum benedictio, vide *in verbo benedictio collect.* 59. *num.* 9. 13 *&* 15. *& verbo Abbas collect.* 1. *num.* 10. *cum seq.*

SVMMARIVM.

1 *Concilia Generalia solus Papa conuocare, & Episcopos deponere potest.*
2 *Cardinales solus Papa iudicat.*
3 *Prælatos quoscunque ac Principes solus Papa deponit.*
4 *Concilia indicendi, transferendi, & absoluendi potestatem solus Papa habet.*
5 *Nomen Episcopi Vniuersalis Ecclesiæ soli Papa conuenit.*
6 *Principes creare, ac eis nouos titulos concedere solus Papa potest.*
7 *Sponsiones damnantur super futura electione, vita, & morte Papæ, necnon Cardinalium promotione.*
8 *Parochialis & Canonicatus vt vni conferatur si vtrique inseruire potest, solus Papa dispensat.*
9 *Matrimonio rato, & non consummato Papa dispensare potest ex causa publicam vtilitatem respiciente.*
10 *Celebrare vt quis possit cum baretino solus Papa licentiam concedit.*

Papa.

Collect. DLI.

Papa solus Generalia Concilia conuocare, & Episcopos deponere potest. 1

Papa solus iudicat Cardinales. *Eugenius* 2 *IV. constit.* 15. incip. *Non. mediocri de anno* 1439. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 282. aliàs *pag.* 266.

Papa auctoritate sibi diuinitùs tradita 3 Prælatos quoscunque ac Principes deponit. *Gregorius VII. constit.* 1. incip. *Quoniam Nonis Martij* 1080. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 13 aliàs *pag.* 49. in nouiss. impress.

Papa est supra Concilium, & absque il- 4 lius auctoritate celebrari non debet, & habet plenum ius indicendi, transferendi, & absoluendi Concilia. *Leo X. constit.* 20. incip. *Pastor* 14. *Kalend. Ianuarij* 1516. apud Laert. Cherub *d. tom.* 1. *pag.* 499. aliàs *pag.* 414. in nouiss impress.

Papæ soli nomen Episcopi vniuersalis 5 Ecclesiæ iure conuenit. *Pelagius II. constit.* 1. incip. *Manifesto Kalend. Martij* 589. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 7. aliàs *pag.* 22.

Papa Principes creare, eisque nouos titu- 6 los concedere potest. *Pius V. constit.* 88. incip. *Romanus* 6. *Kalend. Septembris* 1569. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 288. aliàs *pag.* 217.

Papæ super futura electione, vita, & mor- 7 te, necnon Cardinalium promotione sponsiones damnantur, sub excommunicationis reseruatæ, priuationis, & inhabilitatis pœnis. *Gregorius XIV. constit.* 4. incip. *Cogit nos; de anno* 1591. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 527. in nouiss. impress. cuius meminit Ioan. Baptista Scortia *in selectas summorum Pont. Constit. epit.* 151.

Papa attenta personarum, & locorum 8 qualitate dispensat vt vni Parochialis & Canonicatus conferatur, si vtrique inseruire potest. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 4. *tit.* 7. *de benefic. incomp. num.* 82.

Papa potest dispensare in matrimonio ra- 9 to, & non consummato ex causa publicam vtilitatem respiciente. *Sacra Congr. Conc. in Marsicana* 13. *Nouembris* 1627. quam refert *in selectis Canon. cap.* 18. *num.* 25.

Papa solus potest licentiam concedere, vt 10 cum baretino quis celebrare possit. *Sacra Congr. Conc. sub die* 16. *Februarij* 1619. penes Barbos. Apost. Decis. Sum. Sellium

Sellium *d. cap.* 18. *num.* 27. quem refero *de officio, & potest. Parochi cap.* 11. *num.* 36.

Papæ electio, vide in verbo *electio Papa collect.* 277.

SVMMARIVM.

1 *Ecclesia Parochiales si conferantur non reformata forma Concilij Trid. ipso iure vacant, & Sedi Apost. reseruantur.*

2 *Collationes Ecclesiarum Parochialium aliter facta quàm iuxta Concilij Trid. formam sunt nulla.*

3 *Episcopi intra quod tempus Parochiales Ecclesias prouidere teneantur?*

4 *Ecclesia Parochiales Militibus S. Ioannis Hierosol. quouis modo subiecta qualiter prouidenda?*

5 *Parochus, cuius Ecclesia Parochianos intra & extra ciuitatem habet, residere tenetur in ciuitate.*

6 *Parochus habitare tenetur propè Ecclesiam in ciuitate sucurrendo illis, qui longè habitant in oppidis.*

7 *Ecclesia Matrix non acquirit iuspatronatus in Ecclesia fundata intra suos limites nisi de suo aliquid contulerit.*

8 *Parochia, qua certos fines non habent, sed per certas familias distinguuntur, non comprehenduntur decreto Concil. sess. 24. cap. 13. de refarm.*

9 *Commendarum Militiarum Regni Portugalia Parochiales Ecclesia quomodo prouideantur?*

10 *Capitulo Cathedralis non potest Parochialis vniri per Episcopum.*

11 *Parochia Toletana in monasterium erecta, & vnita Iesuitarum collegia per quem gubernanda?*

12 *Parochia dua quando ab vno possideri possint?*

13 *Eucharistia Sanctissimum Sacramentum asseruari debet in Ecclesia quantumuis paupere.*

14 *Concursui subiacent Parochiales iurispatronatus laicorum, quas Episcopi iure deuoluto conferunt.*

15 *Capitulo Cathedralis vniri non potest Parochialis etiam ob tenuitatem Canonicatuum.*

16 *Vacare non dicitur Parochialis per promotionem sui Parochi ad Episcopatum in terris infidelium.*

17 *Concursui non subiacent Ecclesia Parochiales S. Ioannis Hierosol.*

18 *Concursui non subiacent Parochiales, qua de mensa nuncupantur, & spectant ad Abbatem Balnei Camaldulen.*

19 *Visitari ab Episcopo non possunt Parochiales in quibus Abbates vtramque iurisdictionem in Parochos, & Parochianos [illegible] bent.*

20 *Parochiales duas habens, quarum altera, beneficio simplici accessorie vnita, alter[illegible] dimittere non tenetur.*

21 *Incompatibiles non sunt Parochiales dua vel plures si sunt adiuuicem vnita.*

22 *Sacerdos infra annum fieri non tenetur si Parochialem insufficientem ad victum obtineat.*

23 *Licentia percipiendi fructus in absentia causa studiorum Parocho non dat[illegible].*

24 *Vnio Parochialis, vel partis fructuum illius est prohibita.*

25 *Incompatibiles sunt Parochiales cum beneficiis, in quibus assignata sunt distributiones quotidiana.*

26 *Litigiosa Parochiales quando concursu conferantur?*

27 *Termino ad concursum elapso si re integra aliquis superueniat, admittendus est.*

28 *Rectores Parochialium nullius diœcesis tenentur ad Synodum viciniorem accedere.*

29 *Possessio Parochialis non potest denegari habenti cathedram in vniuersitate.*

30 *Subcollectoris Apost. Officium non excusat à residentia Parochialis.*

31 *Parochialem vnam habens, & titulum alterius, cuius fructus omnes alteri sunt reseruati, nihilominus alteram dimittere tenetur.*

12 *Ætas requisita ad Canonicatum sufficit, etiamsi Parochialis ei vnita sit.*

33 *Parochiales debent conferri in perpetuum, & non ad nutum amouibiles.*

34 *Vicarij, Visitatoris, vel secretarij ad Officium non potest Episcopus Parochos assumere.*

35 *Ordinem sacrum non habentes possunt Parochialem acquirere.*

36 *Prabendam pinguiorem optare post Concil. absque dispensatione potest Parochialem obtinens vna cum Canonicatu ex dispensatione Apostolica ante Conc.*

37 *Examen per concursum quando requiratur in vacatione Parochialium de iurepatron. laicorum.*

38 *Edictum aliud ad concursum quando assignandum?*

39 *Institutia Parochialium de iurepatronatus ecclesiastici vbi ad inferiores pertinet quid Episcopus, & quid inferior agere debeat?*

40 *Parochiales, quæ actu tales sunt, monasteriis vniri prohibentur.*

41 *Beneficium Parochiale obtinens in vna diœcesi non potest in alia absque Ordinarij approbatione eligi in Confessarium vigore Iubilai.*

42 *Iurispatronatus Parochiali non potest vniri Parochialis*

Parochialis libera.

43 *Episcopus non potest ad Parochialem vacantem idoneum absque concursu prouidere.*

44 *Examen per concursum non requiritur in resignatione beneficij Curati.*

45 *Visitari debent ab Ordinariis Parochiales vnitæ monasteriis etiam quæ sunt capita Ordinum.*

46 *Ordinarij visitare possunt Parochiales vnitas monasteriis quæ iurisdictionem habent, sed personas tantùm quoad ea quæ ad curam animarum pertinent.*

47 *Episcopus potest visitare Parochiales omnes etiam Regularibus subiectas suæ diœcesis, in quibus sunt Sacerdotes seculares.*

48 *Parochiales Ecclesiæ in simplex beneficium conuerti non possunt.*

49 *Edictum examinis sed sine concursu quando faciendum in collatione Parochialium tenuium.*

50 *Ecclesiam Parochialem cum canonicatu ex dispensatione Apost. tenens in vno loco, vtrique potest inseruire, & quotidianas distributiones percipere.*

51 *Ecclesiam Parochialem habens, quæ longè abest à Collegiata in qua Canonicatum ex dispensatione Apost. obtinet, quando in Parochiali & Collegiata residere possit?*

52 *Parochus, cui in limine adeptæ possessionis fuit per aliquem in petitorio mota lis, tenetur se facere promouere intra annum.*

53 *Ordines sacros suscipere tenetur Parochialem litigiosam obtinens si modo liberum habeat curæ exercitium.*

54 *Ordinarius potest Parochialem conferre habenti aliam, sed post pacificam possessionem secundæ vacat prima.*

55 *Parochialem habens, & monasterium in commendam ad vitam, alteram dimittere non tenetur.*

56 *Rector Parochialis debet in processionibus ire cum suo clero.*

57 *Episcopi iurisdictioni, visitationi, & correctioni subsunt Parochiales quamuis Regulares in iis, quæ ad curam animarum, & Sacramentorum administrationem pertinent.*

58 *Facultas eligendi magis idoneum in concursu Parochialium quarum collatio ad inferiorem spectat, ad ipsum Episcopum non ad inferiorem pertinet.*

59 *Concursui non subiacent Parochiales iurispatronatus mixti.*

60 *Episcopus non potest erigere Parochialem in Collegiatam.*

61 *Episcopus potest prophanare Parochiales Ecclesias ad præscriptũ Conc. sess. 21. de reform. c. 8.*

62 *Rector Parochialis in sua Ecclesia sedere debet in scamno non autem in sede.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Parrochialis Ecclesia.

COLLECT. DLII.

PArochiales Ecclesiæ collatæ non seruata 1
forma à Concilio Trid. tradita vacant, & Sedi Apost. reseruantur. *Pius V. constit.* 33. incip. *In conferendis* 15. *Kalend. Aprilis* 1567. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 219. aliàs *pag.* 165. in nouiss. impress. Ioann. Baptista Scortia *in selectas summorum Pontificum Constit. epit.* 96.

Parochialium Ecclesiarum collationes etiã 2
à Cardinalibus, & Sedis Apostol. legatis ac Nunciis aliter factæ quam iuxta Concilij Trid. formam sunt nullæ. *Pius d. const.* 33. incip. *In conferendis.*

Parochiales Ecclesiæ Episcopi in suis mẽ- 3
sibus vacantes intra sex menses conferre tenentur; illarum vero quæ sunt de iurepatronatus, si intra duos menses à die præsentationis non conferantur, institutio ad Metropolitanum vel ad viciniorem Episcopum pertinebit. *Pius V. constit.* 33. incip. *In conferendis.*

Parochialibus Ecclesiis Curatis vacanti- 4
bus quouis modo subiectis Militibus sancti Ioannis Hierosolymitani tenentur ipsi præsentare ad earum vnamquamque Sacerdotem idoneum locorum Ordinariis, vt ab eis instituatur, & quousque non præsentauerint constituant Ordinarij vnum Vicarium, qui interea animarum curam agat, proponantque iidem Ordinarij dictis Militibus breuem aliquem terminum, ad præsentandum dictum Sacerdotem, alioquin eo elapso Ordinarij conferant Ecclesias huiusmodi personis sibi bene visis secundum earum naturam, vel titulum perpetuum, vel amouibilem. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Perusina* 11. *Ianuarij* 1587. penes Sellium *in selectis Canonic. cap.* 11. *num.* 30.

Parochialis si Parochianos habeat intra & 5
extra ciuitatem debet Parochus residere in ciuitate. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benef. p.* 3, *cap.* 2. *n.* 179. *in* 15. *declarat.* Armendar *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. *§.* 2. *tit. sed an Parochi debeant residere n.* 143.

Parochialis Ecclesia licet sit in loco, vbi 6
minor pars Parochianorum inhabitat, & maior pars habitat longe in oppidis, nihilominus Parochus habitare tenetur prope Ecclesiam in ciuitate, succurrendo illis, qui longe habitant secundum loci antiquam consuetudinem, per *cap* 4. *sess.* 21. *de reform. Sacra Congr. Concil.* referentibus Nicol. Garcia *de*

benef. p.3. c.2. num.179. in 20. declar. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. l.1. §.2. n.148.* Sanctatel. *var. q.4.n.46.* metipso *de officio, & potest. Parochi capit. 8. num.* 38.

7 Parochialis, seu Matrix Ecclesia non acquirit iuspatronatus in Ecclesia fundata intra suos limites, nisi de suo aliquid contulerit *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.5. cap.9. n.57.*

8 Parochiales, quæ certos fines non habent, sed certum tantum populum, & per certas familias distinguuntur, vsque adeo vt Sacramenta promiscue non administrentur, decreto *Concily sess. 24. cap.13. de reform.* non comprehenduntur, *Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garcia *de benefic. part. 11. capit. 2. num.* 88.

9 Parochialium Ecclesiarum Regnorum Portugaliæ & Algarbiorum magna pars constat ex Commendis Militiarum S. Iacobi de Spatha, & S. Benedicti de Auis, illæque per Presbyteros dictarum Militiarum professos à Rege Hispaniarum earum administratore præsentandos, & ab Ordinariis locorum instituendos gubernari solent. *Paulus V. constit. 5. incip. Ex iniuncto de anno 1605.* apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.3. pag.180*

10 Parochialis non potest vniri per Episcopum Capitulo Cathedralis. *Sacra Congr. Conc. in Marianen. 17. Iunij 1592.* quam refert Sellius *d. c.11. n.32.*

11 Parochialis Toletana in monasterium erecta, & vnita Iesuitarum Collegio gubernari potest à deputato ab ipsis modo sit approbatus ab Ordinario. *Sacra Congr. Conc.* de qua Paul. Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. cap. 3. num.* 46.

12 Parochiales duæ si per consuetudinem, quæ per 40. annos viguerit tanquam vnitæ, vel semper collatæ sine dispensatione fuerunt, non est eorum possessor molestandus. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminere Zerol. *in praxi Episcop. p.1. verbo vnio vers. ad sextum*, Nicol. Garc. *de benefic. part.11. cap.2. n.243.*

13 Parochiali in Ecclesia quantumuis paupere asseruari debet Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum. *Sacra Congr. Conc. in Vrbinaten. 22. Maij 1594.* quam adducit Sellius *d. cap. 11. num.* 33.

14 Parochiales iurispatronatus laicorum, quæ ab Episcopo ob præsentationem in tempore non sequutam iure deuoluto conferuntur, subiacent concursui. *S. Cong. Conc. sub die 29. Nouembris 1600.* apud Sellium *d. cap. 11. numer.* 34.

15 Parochialis vniri non potest Capitulo Cathedralis etiam ob tenuitatem Canonicatuum, & ob impossibilitatem etiam vniendi beneficia simplicia, & ob id quoque quod non decebat minuere eorum numerum iuxta mentem *Concily Trid. cap. 15. sess. 24. de reform. Sacra Congr. Conc. in Alexandrina 3. Martij 1594.* penes Sellium *d. cap. 11. num.* 35.

Parochialis obtenta ab eo, qui à Sede Apostol. ad Episcopatum in partibus infidelium existentem promotus, ac eodem tempore alicui Episcopo in Suffraganeum deputatus fuerit, non intelligitur vacare. *Sacra Congr. Conc. sub die 14. Decembris 1601.* de qua Sellius *d. cap. 11. num.* 36. 16

Parochiales S. Ioannis Hierosolymitani non subiacent concursui, & possunt conferri laicis, dummodo intra sex menses habitum suscipiant. *Sacra Congr. Conc. sub die 2. Septembris 1603.* quam citat Sellius *d. cap. 11. n.37.* 17

Parochiales, quæ de mensa nuncupantur, & spectant ad Abbatem Balnei Camaldulensis, & ab ipso Abbate conferri consueuerunt secularibus in titulum perpetuæ Vicariæ, non subiacent concursui ab ipso Episcopo vti viciniori instituendo. *Sacra Congr. Conc. in Burgi sancti sepulchri 15. Ianuarij 1601.* referente Sellio *d. cap. 11. cap.* 38. 18

Parochiales in quibus Abbates, vel eorum Superiores vtramque iurisdictionem in Parochos, & Parochianos actu exercent, non possunt ab Episcopo visitari vigore *Conc. c. 5. sess. 25. de Regularib. Sacra Cong. Conc. de mense Ianuarij 1606.* teste Sellio *d. cap. 11. num.* 39. 19

Parochiales duas habens, quarum altera est beneficio simplici in perpetuum vnita, alteram dimittere non tenetur. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.12. c.2. n.24.* 20

Parochiales duæ, vel plures si sunt inuicem vnitæ non sunt comprehensæ sub decreto *sess. 24 de reform. cap. 17.* sed possunt legitimè retineri tanquam non incompatibiles. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol Garc. *de benefic part. 11. cap. 2. num. 42.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 7. de benefic. incomp. num. 92.* 21

Parochialem obtinens insufficientem ad victum non tenetur promoueri ad Sacerdotium infra annum iuxta *cap. licet canon. de elect. lib. 6.* sed tantum expedit vt dimittat. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. part. 2. c.5. num. 121.* 22

Parochiales obtinentibus post Concil. Trid. studendi licentia, ac in absentia studiorum causa fructus percipiendi non datur. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benef. part. 3. cap. 2. num. 84.* 23

Parochialis vnio non solum est prohibita per decretum *sess. 24. cap. 13. de reform.* sed nec etiam aliqua pars fructuum illius vniri potest. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *d. part. 12. cap. 2. num. 87.* 24

Parochia

25 Parochiales sunt incompatibiles cum beneficiis, in quibus assignatæ sunt distributiones quotidianæ, quas absentes à Diuinis amittunt. *Sacra Congr. Conc.* quam adducit Nicol. Garc. *de benefic. part. 3. cap 2. n.* 186.

26 Parochiales litigiosæ concursu conferuntur, quando in illis summus Pont noluerit collitigantem subrogare, sed ius demortui in aliom transferre, nisi constet Sanctitatem suam voluisse dicto decreto Concilij derogare. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. part. 9. cap. 2 num* 170.

27 Parochiales in concursu prouidendæ occurrente vacatione ad quam infra terminum in edicto præfixum plures sunt oppositi si dicto termino elapso alter superueniat, re integra est vtique admittendus. *S. Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. part. 9. c. 2. num.* 206.

28 Parochialium nullius diœcesis Rectores tenentur accedere ad Synodum viciniorem. *Sacra Congr. Conc. in Sarzanaten.* quam refert Sellius *in selectu Canon. cap.* 13. *n.* 11.

29 Parochialis possessio non potest denegari habenti cathedram in Vniuersitate pro interpretando iure Canonico, quia si non resideat poterit postea puniri. *Sacra Congr. Conc.* aqud Nicol Gar. *in addit. ad suum tract. de benefic. part. 3. cap 2. num.* 1.

30 Parochialis à residentia non excusat Subcollectoris Apostolici Officium. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef part. 3. cap. 2. num.* 42.

31 Parochialem vnam habens, & titulum alterius, cuius fructus omnes sunt alteri reseruati, nihilominus alteram dimittere tenetur. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benef. part. 11. cap. 5. n.* 134.

32 Parochialis si sit vnita alicui Canonicatui Ecclesiæ Cathedralis accessoriè, sufficit ætas requisita ad Canonicatum, scilicet 22. annorum. *Sacra Congr. Conc.* vt per Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloss.* 9. *n.* 4.

33 Parochiales debent conferri in perpetuum, & non ad nutum amouibiles, non obstante quacunque contraria consuetudine: *Sacra Congr. Conc.* teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloss.* 5. §. 6. *num.* 60.

34 Parochialis à seruitio non potest Episcopus extrahere illius Rectorem, eumque occupare in suo seruitio & Ecclesiæ Cathedralis, vt exerceat officium Vicarij, Visitatoris, vel Secretarij, seu in aliis ministeriis occupentur. *Sacra Congr. Conc.* referente Gonzal *ad reg.* 8. *Cancel. gloss.* 6. *n.* 258.

35 Parochialem obtinere poterit is, qui nullum habet sacrum Ordinem, dummodo infra annum ad Sacerdotium promoueri possit. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de beneficiis part.* 7. *capit.* 4. *numer.* 47.

36 Parochialem obtinens vnà cum Canonicatu ex dispensatione Apost. ante Concil. Trid. obtenta, potuit post Concilium absque alia dispensatione Præbendam pinguiorem optare. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. *de benef. p. 5. cap. 1. n.* 343.

37 Parochialis de iurepatronatus laicorum vacatione eueniente, quando plures sunt præsentati requiritur examen per concursum inter ipsos præsentatos tantùm, vt ex iis, qui peracto examine idonei ab examinatoribus denunciati sint, Episcopus eum eligat, quem cæteris magis idoneum iudicauerit, atque illum, & non alium instituat. *Sacra Congr. Conc.* apud Paul. Piasec. *in praxi Episc. p. 2. cap. 5. n.* 18.

38 Parochialis ad concursum si intra terminum edicti vnus solus comparuerit, qui nolit se examini subiicere, nec Parochiam curet obtinere ab Episcopo, assignandum est aliud edictum, rursusque vocandi oppositores. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. cap. 2. n.* 219.

39 Parochialium de iurepatronatus ecclesiastici institutio, vbi ad inferiores licet exemptos, & Abbates pertinet, nihilominus Episcopus Ordinarius debet edicta concursus proponere, & inferior instituat magis idoneum approbatum ab Episcopo, quod si secus actum fuerit, collatio est nulla. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. cap 2. n.* 262.

40 Parochiales dum monasteriis vniri prohibet Concil. Trid. cap. 13 sess. 24. de reformat. id intelligi debet de Parochialibus, quæ actu non autem de illis, quæ habitu tantum supra hominum memoriam Parochiales existunt. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p. 5. cap. 3. n.* 121.

41 Parochiale beneficium obtinens in vna diœcesi non potest in alia absque Ordinarij loci approbatione eligi in Confessarium ab habentibus priuilegium vigore Iubilæi eligendi Confessarium idoneum. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benefic. p. 5. cap.* 8. *num.* 87.

42 Parochialis libera non potest vniri Parochiali iurispatronatus etiam cum consensu patroni, nisi patronus renunciet iuspatronatus propter decretum cap. 9. sess. 25. quod non vult vniri liberum seruo, saluo iurepatronatus, vel nisi apponatur remedium alternatiuæ, vt vna vice Ecclesiæ conferatur ad præsentationem, & altera liberè præsupposito tamen vt vel ex decretis Concilij, vel ex iure veteri vnio fieri possit. *Sacra Congr. Conc.* teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 18. *num.* 24. quem

refero *in collect. ad Trident. sess.* 25. *de reform. cap.*19.*n.*83.

43 Parochiali Ecclesia vacante non est satis eum, quem Episcopus idoneum iudicat, proponere examinandum absque alio concursu sed tenetur Episcopus plures nominare examinatoribus, & alios etiam ab aliis nominatos admittere, sicque examen per concursum omninò facere, prout in Bulla Pij V. statuitur, exceptis illis casibus, quibus ex decreto Conc. sess. 24. c. 18 de reform. vers. si tamen adeò, permittitur posse omitti examen per concursum si Episcopus pro sua Conscientia cum consilio deputatorum ita expedire arbitrabitur, *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. p.*9.*cap.*2.*n.*100.

44 Parochialis resignatio cum fit in manibus Sanctissimi, quia tunc non dicitur vacare antequam alteri acquiritur, nec in ea potest statim deputare vicarium, non est necessarium examen, sed satis est resignatarium ab examinatoribus in Synodo depotatis, simul cum Ordinario probari idoneū. *Sacra Congr. Conc.* attestante Nicol. Garcia *de benefic. p.*9. *cap.*2.*n.*159.

45 Parochiales vnitæ monasteriis, etiam quæ sunt capita Ordinum, ab Ordinariis visitari debent. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1.*tit.*6 *de visitat. l.* 5. §. 2 *n.*95.

46 Parochiales vnitas monasteriis, quæ iurisdictionem habent, Ordinarij visitare possunt, personas tantùm quoad ea, quæ ad curam animarum pertinent; in his quoque Parochialibus possunt deputari à Superioribus Regularibus Capellani ad nutum amouibiles, dummodò approbati sint ab Episcopis. *Sacra Congr. Conc.* teste Steph. d'Aluin *de Episcoporum, Abbatum, & Abbatissarum potest. cap.*14.*n.*1. *in fine.*

47 Parochiales omnes suæ diœcesis potest Episcopus visitare in quibus sunt Sacerdotes seculares, licèt Ecclesiæ sint Regularibus subiectæ, siue etiamsi sint Ecclesiæ Regularium, quando tamen cura exercetur per Sacerdotes seculares. *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar. *d. tit.* 6. *de visitat. l.* 5. §. 2. *num.*88. quem refero *in tract. de officio, & potest. Episcopi p.*3.*alleg.*74.*n.*12.

48 Parochialis in simplex beneficium conuerti non potest, nec aliqua pars fructuum illius. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.* 12. *cap.* 8 *n* 87.

49 Parochialium tenuium in collatione quando fructus 24. ducatos auri de camara non excedunt, si præposito primo edicto examinis per concursum nemo comparuerit, fieri debet secundum edictum examinis, sed sine concursu, seruatis tamen temporibus præscriptis *à Pio V. in sua Bulla super collatione Parochialium. Sacra Congr. Conc.* quam adducit Nicol. Garc. *de benef. p* 9.*cap.*2.*n.*220.

Parochialem cum canonicatu ex dispensatione Apost. tenens, si Parochialis, & Canonicatus sint in vno eodemque loco, potest vtrique inseruire, & quotidianas distributiones percipere. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benef. p.* 2. *cap.* 2. *n.* 179. *in* 7. *declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. §. 2. *tit. sed an Parochi debeant residere n.*135. 50

Parochialem habens, quæ longè abest à Collegiata, in qua Canonicatum ex dispensatione Apstol. obtinet, potest residendo in Parochiali in diebus ferialibus ad Ecclesiam Collegiatam accedere, & in ea Diuinis inseruire, dummodò omnibus diebus, & horis suis & congruis ipsi Parochiali inseruiat, & nihil prorsus relinquat ex debito seruitio ipsius Parochialis. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol Garc. *d. n.* 179. *in* 8. *declar.* Armendar. *loco citato n.*136. 51

Parochialem obtinens per prouisionem summi Pont. habens liberum curæ exercitium, & omnium bonorum, fructuum, & prouentuum ad dictam Ecclesiam Parochialem pertinentium possessionem, licet in limine adeptæ possessionis prædictæ mora lis fuerit per aliquem in petitorio, tamen tenetur se facere promouere infra annum lite pendente, & ad residentiam in dicta Ecclesia, etiam præsupposito quod non teneretur residere Episcopus, in eo casu debet deputare Vicarium, partemque fructuum ei pro sufficienti victu assignare iuxta Concilij Trid. formam. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. part.* 11. *cap* 5. *num* 121. 52

Parochialis quamuis esset litigiosa tenebitur obtinens sacros Ordines suscipere, si modo liberum habeat curæ exercitium. *Sacra Congr. Conc.* vt per Nicol. Garc. *de benefic. part.* 11. *cap.* 5. *num.*121. 53

Parochialem Ecclesiam habenti potest Ordinarius alteram Parochialem conferre, sed post adeptionem possessionis pacificæ secundæ vacat prima. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.*4.*tit.* 7. *de benefic. incompat. num.* 71. *&* 85. 54

Parochialem habens, & monasterium in commendam ad vitam, cui cura imminet animarum, alteram dimittere non tenetur. *Sacra Congr. Conc.* testibus Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancell. gloss* 5. §. 8. *num* 65. Zerol. *in praxi Episcop. part.* 2. *verbo Parochia*, Nicol. Garc. *de benefic. part.* 4 *cap.* 4. *num.* 35 Armendar. *d. tit. de benefic. incomp. num.*78. 55

Parochialis Rector non debet in processionibus 56

ſionibus ire cum Archipresbytero Eccleſiæ Collegiatæ, ſed cum Clero. *Sacra Congr. Rit. in Syracuſana 17. Nouembris 1617.* quam refert Sellius *d. cap. 11. num. 40*

57 Parochiales quamuis Regulares in quibus exercetur cura animarum ſecularium, ſubſunt in iis, quæ ad curam animarum, & Sacramentorum adminiſtrationem pertinent, iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epiſcopi. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. 5. Iunij 1627.* de qua Sellius *d cap. 11. num. 42.*

58 Parochialis collatio ſi ceſſantibus reſeruationibus Apoſt. ſpectet ad inferiorem collatorem, & in concurſu facto per Ordinariũ ſint renuntiati plures æquè idonei, facultas eligendi magis idoneum ad ipſum Epiſcopum, non autem ad inferiorem collatorem pertinet, ſiue Parochialis in menſe Apoſt. ſiue Ordinario vacet. *Sacra Congr Conc. in Aſculana 4. Decembris 1618.* apud Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib. 3. tit. 9. num...* quem refero *in collect. ad Trident. ſeſſ. 24 de reform. cap. 18. num. 124.* & *de officio, & poteſt. Parochi cap. 2. num. 130. in fine.*

59 Parochiales iuriſpatronatus mixti, id eſt, partim eccleſiaſtici, & partim laicalis non ſubiacent formæ examinis per concurſum, quæ inter concurrentes præſcribitur decreto *Conc. cap. 18. ſeſſ. 24. Sacra Congr. Conc. 5. Februarij 1628.* cuius meminit Viuian. *in appendice ſua praxis iuriſpatron. ad lib. 10 cap. 1. num. 34. pag. 760. in vlt. impreſſ.* quam refero *de officio, & poteſt. Parochi cap. 2. n. 126. Eadem Sacra Congr.* quam refert Gabriel Pereira *de manu Regia part. 1. cap. 7. num. 36.*

60 Parochialem in Collegiatam erigere non poteſt Epiſcopus. *Sacra Congr. Rit. in Caputaquen. 12. Iulij 1628.* quam refero *in tract. de Canon. cap. 2. num. 8.*

61 Parochiales prophanare poteſt Epiſcopus ad præſcriptum *Concilij ſeſſ. 21. de reform. c. 8. Sacra Cong. Conc. in Theleſina 13. Septembris 1631.* quam citat Sellius *d. cap. 11. n. 43.*

62 Parochialis Rector in ſua Eccleſia ſedere debet in ſcamno, non autem in ſede, & in dicta Eccleſia dignior locus debetur Canonicis Cathedralis immediatè poſt Epiſcopũ, & poſt Canonicos ſedere debet Rector. *Sac. Congr. Rit. in Turritana 14. Februarij 1632.* de qua Sellius *d. cap. 11. num. 44.*

Alia plura vide ſup. *in verbo Concurſus collect. 201.* & in verbo *examen concurſus collect. 340.*

SVMMARIVM.

1 *Approbandi & examinandi prius ſunt ab Epiſcopo Parochi in Eccleſia exempta animarum curam exercere intendentes.*
2 *Parochi pro cura animarum non poſſunt deputari niſi de conſenſu Epiſcopi, & præuio examine.*
3 *Epiſcopo quando liberum ſit iterum examinare Parochos approbatos ab anteceſſoribus.*
4 *Vagabundi Parochus quis ſit?*
5 *Morboſus Parochus eo morbi genere, qui impedit exercitium functionum Sacerdotalium, non tenetur intra annum ſacris Ordinibus ſe initiari facere.*
6 *Parochus per ſe ipſum & non per ſubſtitutum ſubire debet ea munia, ad quæ tenetur.*
7 *Functiones Presbyterales, quæ animarum curam concernunt, exercere debet Parochus.*
8 *Amouibiles Parochi abſque rationabili cauſa amoueri non poſſunt.*
9 *Benedictionis ſponſorum occaſione eleemoſynam percipere debet Parochus, & non alius.*
10 *Congrua debita Parocho vigore Concilij eſt ſumma ſcutorum centum.*
11 *Portio aliqua ſuper fructibus Parochiæ alteri reſeruatis ſi Parocho reſeruetur, illa debet eſſe libera ab omnibus oneribus.*
12 *Decimas exigendi in poſſeſſione ratione prædiorum acquiſitorum per Regulares eſt Parochus manutenendus, donec doceant de ſufficienti priuilegio.*
13 *Præpoſitus vt vocari poſſit conceditur, qui antea dicebatur SS. Geruaſij & Protaſij Parochus.*

Parochus.

COLLECT. DLIII.

PArochus in Eccleſia exempta animarum curam exercere intendens prius approbandus, & examinandus eſt ab Epiſcopo iuxta diſpoſitionem *cap. exemptionem, de priuileg. lib. 6. Sacra Congr. Conc. in Caputaquen. 23. Iunij 1629.* quam refert Sellius *in ſelect. Canon. cap. 59. n. 18.* 1

Parochus pro cura animarum non poteſt deputari niſi de conſenſu Epiſcopi, & præuio examine, *Sacra Congr. Conc. in Pictauien. 5. Iulij 1627.* apud Sellium *d. c. 59. n. 19.* 2

Parochos approbatos ab anteceſſoribus tempore prouiſionis Parochialium liberum eſt Epiſcopo iterum examinare tam in Viſitatione quàm extra. *Sacra Congreg. Concil. in Placentina 28. Auguſti 1628.* quam citat Sellius *d. c. 59. n. 21.* 3

Parochus vagabundi poteſt eſſe omnis vbi ille 4

ille reperitur, licet adsit certus Parochus mulieris. *Sacra Congr. Conc. sub die 28. Augusti* 1621. teste Sellio *d. c.* 59. *n.* 22.

5 Parochus si eo morbi genere teneatur vt ad functionem sui Sacerdotij, nec ad res diuinas per se obeundas minus idoneus esse videatur, non tenetur durante morbi genere sacris Ordinibus se initiari facere *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benefic. p.* 3. *cap.* 4. *num.* 9.

6 Parochi cogendi sunt ad subeunda per se ipsos, & non per substitutos ea munia ad quæ tenentur: tolerandi autem vt per substitutos suppleant, in illis tantum casibus expressis verbis Canonum, & decretorum Concilij, quibus permissum est eis vt per Vicarios, coadiutores, vel substitutos possint officio suo fungi. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *in addit ad suum tract. de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 53.

7 Parochus debet Sacerdotalia munia, & Presbyterales functiones, quæ populi & animarum curam concernunt, exercere, etiam in Ecclesiis, quæ sunt sub laicorum magistrorum gubernio, hæc enim non spectant ad Capellanos à dictis Magistris deputatos. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 18. *May* 1602. *& in Cæsaraugustana* 14. *Ianuarij* 1612. quarum meminit Sellius *d. cap.* 59. *n.* 23.

Parocho victum subministrare quando nō potest populus, Ordinarius ea obseruare debet quæ habentur *in c.* 3. *sess.* 24. *de reform. Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *c.* 2. *n.* 179.

8 Parochi amouibiles absque rationabili causa remoueri non possunt. *Sacra Congr. Conc. sub die* 11. *Iulij* 1628. penes Sellium *d. c.* 59. *num.* 24.

9 Parochus, & non alius, debet percipere eleemosynam occasione benedictionis sponsorum. *Sacra Congr. in Acherontin.* 25. *Ianuarij* 1602. de qua attestatur Sellius. *d. cap.* 59. *num.* 25.

10 Parocho debita congrua Vigore Concilij est summa scutorum centum argenti illarum partium. *Sacra Congr. Concil. in Albinganen.* 27. *Iuly* 1626. apud Sellium *dict. capit.* 59. *num.* 26.

11 Parocho si reseruetur aliqua portio super fructibus parochiæ alteri reseruatis, ea debet esse libera ab omnibus oneribus. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 1. *cap.* 5. *num* 376.

12 Parochus est manutenendus in possessione exigendi decimas ratione prædiorum acquisitorum per Regulares, donec doceant de sufficiente priuilegio. *Sacra Congr. Concil. in Pisauren.* 13. *Aprilis* 1630. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 15. *n.* 16.

13 Parochus SS. Geruasij & Protasij vt in futurum Præpositus vocari possit, declarauit concedi posse *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen.* 17. *Nouembris* 1607. cuius meminit Sellius *d. cap.* 59. *num.* 27.

Alia Vide in verbo *Rectores Parochialium collect.* 629.

SVMMARIVM.

1 *Parochiani si sint intra & extra ciuitatem, & Parochus habitet intra, quomodo succurrendum illis, qui extra sunt.*
2 *Sacramenta administrare non licet Parocho Cathedralis in aliena Parochia.*
3 *Sacramentorum pro administratione Parochi non possunt aliquid accipere etiam à sponte dantibus.*
4 *Licentiam administrandi Sacramenta in sua Parochia potest Parochus simplici Sacerdoti concedere, excepta Pœnitentia.*
5 *Matrimonia rite & legitimè celebrare possunt Parochi absque Episcopi licentia, nisi ex iusta causa Episcopus aliter præscripserit.*
6 *Matrimonium validè celebratur etiamsi Parochus, & testes per vim, & compulsi interueniant.*
7 *Parochus nihil potest recipere pro matrimonio contrahendo.*

Parochus quoad Sacramenta.

COLLECT. DLIV

Parochus si Parochianos habeat intra & extra ciuitatem habitantes, qui propterea ob locorum distantiam seu difficultatem patiantur incommoda in percipiendis Sacramentis, & Diuinis Officiis audiendis, succurrendum est remedio decreti Concil. c. 4. sess. 21. & cap ad audientiam, de Eccles. ædific. vt erigatur noua Capella extra ciuitatem, quæ non sit Ecclesia de per se, sed in proprietate Ecclesiæ principalis, in qua ponatur vicarius amouibilis approbatus ab Ordinario, qui administret sacramenta illis, qui sunt extra ciuitatem, cuius portæ de nocte clauduntur: vnde *Sacra Cong. Conc. in Landen.* 12. *Augusti* 1628. censuit non licuisse Episcopo illius ciuitatis dismembrare à Parochia sita extra muros ciuitatis partem parochianorum habitantium in ciuitate sub prætextu quod ad illos non detur aditus de nocte, sed esse construendam capellam per Abbatem Parochum intra ciuitatem, refert Sellius *in select.* 1

select. Canon. cap. 59. num.28. Episcopus non debet expectare quod Parochiani decedant sine Sacramentis ad cogendum Rectores sibi adiungere alios Sacerdotes in Ecclesiis Parochialibus, in quibus populus ita numerosus est vt vnus Rector non sufficiat, iuxta *cap. 4. sess. 21. de reform. Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p. 12. c. 3. n. 9.*

2 Parocho Cathedralis non licet Sacramenta administrare, vel curam exercere in aliena Parochia. *Sacra Congr. Conc. in Eugubina 20. Septembris* 1628. quam citat Sellius *d. cap. 59. num. 30.*

3 Parochi non possunt accipere aliquid etiam à sponte dantibus pro administratione Sacramentorum, possunt tamen accipere quod sponte pro eleemosyna offertur. *Sacra Cong. Conc. sub die 5. February* 1593. apud Sellium *d. cap. 59. n. 31.*

4 Parochus potest simplici Sacerdoti licentiam concedere administrandi Sacramenta in sua Parochia, excepta Pœnitentia. *Sacra Congr. Episcopor. & Regular. in Castellanaten. 20. Augusti* 1601. penes Sellium *d. cap. 59. n. 32.*

5 Parochi possunt absque Episcopi licentia matrimonia ritè, & legitimè celebrare, nisi Episcopus ex legitima causa aliter præscripserit. *Sacra Cong. Conc. in Turritana 12. Martij* 1633. de qua Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol. 23. n. 12.*

6 Parochus & testes quamuis inuiti, & per vim compulsi interueniant, & minimè consentiant, tale matrimonium firmitatem habebit. *Sacra Congr. Conc.* referente Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 48. *n. 7.*

7 Parochus nihil potest percipere pro matrimonio contrahendo. *Sacra Congr. Conc. sub die 17. Marty* 1619. quam refert Sellius *d. cap. 59. n. 33.*

SVMMARIVM.

1 *Missam celebrare debet Parochus diebus festis in propria Ecclesia, & non in alia.*
2 *Missam quibus diebus tenentur Parochi celebrare, non possunt pro ea manualem eleemosynam recipere.*
3 *Missæ celebrationem non potest prohibere Parochus in capella ruri ædificata per laicum, antequam celebretur in Parochiali.*
4 *Episcopi non possunt cogere Parochos, sed hortari vt subministrent necessaria Presbyteris volentibus celebrare in eorum Ecclesiis.*
5 *Regularibus licitam de consensu Parochorum in eorum Ecclesiis secularibus celebrare absque Ordinarij loci licentia.*
6 *Episcopus potest Parocho concedere ob defectum Sacerdotum vt in diebus festis bis celebret.*

Parochus quoad Missam.

Collect. DLV.

Parochus diebus festis Missam celebrare debet in propria Ecclesia, & non in alia, quacunque consuetudine in contrarium non obstante. *Sacra Congr. Conc. in Lucana 15. Septembris, & 17. Nouembris* 1629. teste Sellio *in selectis Canon. cap. 59. n. 34.* 1

Parochi quibus diebus tenentur Missam celebrare non possunt pro ea manualem eleemosynam recipere. *Sacra Congr. Conc. in Fanen. 1. Septembris* 1629. quam refert Sellius *d. cap. 59. n. 35.* 2

Parochus non potest prohibere vt absque eius licentia celebretur in capella ruri ædificata per laicum, antequam celebretur in Parochiali, & Matrice. *Sacra Congr. Conc. in Caritana 18. Septembris* 1627. penes Sellium *d. cap. 59. n. 36.* 3

Parochi per Episcopos non possunt cogi, sed hortari vt subministrent necessaria Presbyteris volentibus celebrare in eorum Ecclesiis Parochialibus. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien. 10. Iuny 1602. in resp. ad dub. 3.* cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap. 11. num. 51.* 4

Parochorum de consensu liberum est Regularibus celebrare in eorum Ecclesiis Parochialibus absque Ordinarij loci licentia. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. 10. Ianuarij* 1617. de qua etiam memini *d. cap. 11 n. 51.* 5

Parocho concedere potest Episcopus ob defectum Sacerdotum, vt in diebus festis bis celebret. *Sacra Congr. Conc. sub die 17. Augusti* 1627. apud Sellium *d. cap. 59. n. 37.* 6

SVMMARIVM.

1 *Prædicare potest Parochus, non autem Parochialis Presbyteri, per se ipsum inter Missarum solemnia quando ipse Episcopus prædicat.*
2 *Prædicandi in sua Parochia potest Parochus dare licentiam approbatis ab Ordinario.*
3 *Eleemosynam solitam dari prædicatoribus ab vniuersitate electis non potest prætendere sibi præstari Parochus si per se ipsum prædicet.*

Parochus

Parochus quoad prædicationem.

COLLECT. DLVI.

1 PArochus per se ipsum inter Missarum solemnia, non autem Presbyteri Parochialis, potest sermonem habere etiam quando Episcopus ipse prædicat. *S.Congr. Conc. in Terulen.* 11. *Iuny* 1631. penes Lezanam *in sum. quæst. Regular. tom.* 1. *cap.* 20. *n.* 6.

2 Parochus potest dare licentiam approbatis ab Ordinario prædicãdi in sua Parochia *Sacra Congr. Conc.* teste Galero *in margarita. casuum Conscient. verbo Parochus* 3. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3 *alleg.* 76. *num.* 25.

3 Parocho per se ipsum concionanti minime licet prætextu cuiuscunque paupertatis prætendere sibi præstari eleemosynam solitam dari Prædicatoribus ab vniuersitate electis. *Sacra Congr. Conc. in Vestana* 20. *Martij* 1621. apud Sellium *in selectis Canon. cap.* 23. *num.* 18. quem refero *de officio, & potest. Parochi cap.* 14. *num.* 7. Gauant. *in enchirid. Episcop. verbo Concio sacra num.* 2.

SVMMARIVM.

1 *Regularibus quorumcunque Ordinum præcedunt Parochi, & clerici seculares.*
2 *Superpelliceo indutus Parochus in processionibus præcedit omnibus Rectoribus, & Presbyteris.*
3 *Canonicis Collegiatæ præcedit Parochus in associandis funeribus defunctorum propria Parochia.*
4 *Canonicis Cathedralis in funeralibus non præcedit Parochus.*
5 *Præcedentiam secundum prærogatiuam suarum Ecclesiarum habent Parochi.*
6 *Sedere debet in scamno non vero in sede Parochus in sua Ecclesia.*
7 *Parocho proprio defuncti præcedit Parochus Cathedralis quando cum eius Capitulo interuenit.*
8 *Thurificandus est Parochus in sua Ecclesia ante dominum loci.*
9 *Parochus etiam amouibilis Cathedralis in processionibus debet incedere cum Capitulo Cathedralis supra Priores, & Plebanos.*

Parochus quoad præcedentiam.

COLLECT. DLVII.

PArochi, Rectores, & Clerici seculares 1 præcedunt Regularibus tam Monachis quàm Fratribus quorumcunque Ordinum etiam Mendicantium in funerum associatione, processionibus, & aliis huiusmodi publicis actibus; nec debent ipsi Monachi seu Fratres cum Parochis, vel Clericis mixtim incedere, non obstante quacunque consuetudine in contrarium. *Clemens VIII. in sua Constit.* incip. *Decet Romanum Pont.* 20. *Februarij* 1601. *& in alia* incip. *Quæ ad remouendum* 5. *Nouembris* 1603. *Gregorius XV. in constit.* incip. *Alias à felicis* 3. *Augusti* 1622. quarum memini *de Parocho cap.* 9. *in fine.*

Parochus indutus superpelliceo in pro- 2 cessionibus præcedit omnibus Rectoribus, & Presbyteris. *Sacra Congr. Rit. in Firmana terra sancta Victoria* 31 *Martij* 1618. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 59. *num.* 40.

Parochus debet præcedere Canonicis 3 Collegiatæ Ecclesiæ in associandis funeribus defunctorum propriæ Parochiæ. *Sacra Cong. Rit. in Prænestina canarum* 13. *Iuly* 1619. Vide supra *in verbo Canonicus collect.* 91. *n.* 38.

Parochus in funeralibus non debet præ- 4 cedere Canonicis Cathedralis, sed benè omnibus aliis Presbyteris, qui non sunt de Cathedrali. *Sacra Congr. Rit. in Viterbien.* 25. *Iunij* 1611. quam refert Sellius *d. cap.* 59 *num.* 41.

Parochi plures siue sint seculares, siue Re- 5 gulares inter se præcedunt secundum prærogatiuam suarum Ecclesiarum, non secundum prærogatiuam regulæ. *Sacra Congr. Rit. in Asten.* 21. *Martij* 1609. cuius memini *de officio. & potest. Parochi cap.* 9. *num* 12.

Parochus in sua Ecclesia sedere debet in 6 scamno, non autem in sede. *Sacra Congr. Rit. in Turritana* 7. *Augusti* 1610. penes Sellium *d. cap.* 59. *num.* 42.

Parochus seu Curatus, aut Sacrista Ca- 7 thedralis etiam quod sint amouibiles, quando interuenit Capitulum dictæ Cathedralis debent præcedere proprio parocho defuncti. *Sacra Congr. Rit. in Pisaurien.* 22. *Martij* 1631. de qua memini *de officio, & potest. Parochi, cap.* 26. *num.* 78. *ante fin.*

Parochus siue Rector Ecclesiæ Parochia- 8 lis tanquam illius caput thurificandus est ante dominum loci. *Sacra Congr. Rit. in Turritana* 14. *Februarij* 1632. referente Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 22. *num.* 11.

Parochus amouibilis Cathedralis in proces- 9 sionibus debet incedere cum Capitulo di-

ctæ

& Cathedralis super Priores, plebanos, & Curatos perpetuos beneficiatos. *Sacra Cong. Rit. in Callien. 9. Aprilis* 1633. apud Bonfadin. *d. resol. 22. num. 12.*

SVMMARIVM.

1 *Officium supra corpus defuncti debet facere Parochus in sua Ecclesia etiamsi in ea adsint Canonici Cathedralis.*

2 *Officia omnia circa corpus defuncti apud Regulares sepeliendi debet facere Parochus domi & per viam.*

3 *Manutenendus est Parochus in quasi possessione faciendi officium supra defunctos suæ Parochiæ in quacunque Ecclesia etiã Regularium.*

4 *Regulares non possunt leuare corpus defuncti absque licentia, vel interuentu Parochi, nisi ipse venire recuset.*

5 *Clericos, quos voluerit, potest vocare Parochus ad funera nisi aliter disponatur ab heredibus defuncti.*

6 *Officium facere debet Parochus defuncti in Ecclesiis Clericorum Regularium Vrbis.*

7 *Defunctorum Parochi vsque ad Ecclesias Regularium, humandorum corpora associare, & in illis permanere possunt, absque eo quod in officio decantando se intromittere debeant.*

8 *Parochus proprius nullatenus excludendus quamuis ad sepeliendum cadauer Regulares dumtaxat à defuncto accersiri iubeantur.*

9 *Defunctus per quam viam sit exportandus Parocho spectat declarare.*

10 *Quartam funeralium prætendere possunt Parochi occasione cadauerum in Regularium Ecclesiis humandorum.*

11 *Parochiam secularium ingredi potest in funeralibus Parochus Monachus cum stola.*

12 *Collegiata Ecclesia sub Cruce debet incedere Parochus in leuandis funeribus si adsit consuetudo immemorialis.*

13 *Defunctus in Ecclesia Parochiali sepeliri potest sine licentia Parochi, si requisitus interesse recuset.*

14 *Regulares vocati ad funus non licet Parochum impedire ne veniant contra voluntatem heredum defunctorum.*

15 *Hæredes defunctorum cogere non possunt Parochi, vt in suis Ecclesiis Officia faciant pro defunctis, qui tumulantur in Ecclesiis Regularium.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Parochus quoad funeralia.

COLLECT. DLVIII.

PArochus facere debet Officium supra corpus defuncti etiamsi adsint Canonici Cathedralis in sua Parochiali Ecclesia *Sacra Congr. Rit. in Viterbsen. 25. Iunij* 1611. *& in Praenestina canarum* 18. *Augusti* 1618 *& in Ostien. Ceren. 28. Aprilis* 1607. quas refert Sellius *in selectis Canon. cap. 69. n. 45.* 1

Parochus domi & per vias facere debet omnia officia circa corpus defuncti, qui sepeliendus est in Ecclesia Regularium, & ipse Parochus stolam deferens omnibus præcedere debet. Postquam verò cadauer collocatum fuerit intus Ecclesiam debet Parochus recedere, & officium facere debent ipsi Regulares, vel Parochus ipsius Ecclesiæ, qui tunc omnibus præcedat. *Sacra Congr. Rit. in Eugubina* 12. *May* 1612. *&* 5. *Iulij* 1614. *& in Placentina, & Licien. 23. May* 1619. *& in Catanien. ciuitatis Platiæ* 12. *Octobris eiusdem anni*, quarum meminit Sellius *d. cap. 69. n. 46.* 2

Parochus si sit in quasipossessione faciendi Officium supra defunctos suæ Parochiæ, etiamsi sepeliantur extra Parochiam in quacunque Ecclesia ciuitatis siue Regularium siue secularium, vel Abbatialium, manutenendus est. *Sacra Cong. Rit. in Rauenaten* 28. *&* 31. *Augusti* 1615. quam citat Sellius *d. cap. 69. num. 47.* 3

Parochi licentia, seu interuentus requiritur ad hoc vt Regulares possint defunctorum funera in eius Parochia leuare nisi ipse requisitus venire expressè omnino recuset. *Sacra Congr. Rit. in Catanien. ciuitatis Platiæ* 18. *Octobris* 1619. *& in Vercellen. terræ Crescentini* 26. *Februarij* 1611. teste Sellio *d. cap. 69. num. 48.* 4

Parochus ad funera, quæ fiunt in sua Parochia, non tenetur vocare clericos, vel Presbyteros viciniores, sed potest vocare quos voluerit, dummodò illi sponte velint accedere, nisi aliter disponatur ab hæredibus defuncti. *Sacra Congr. Rit. in Ferrarien. 7. Septembris* 1613 cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap. 26. n. 60.* 5

Parochus defuncti debet facere Officium in Ecclesiis Clericorum Regularium Vrbis, præsertim Barnabitarum. *Sacra Congr. Rit. in Barnabitarum* 20. *Martij* 1604. referente Sellio *d. cap 69. n. 50.* 6

Parochi defunctorum in Regularibus Ecclesiis humandorum possunt eorum corpora vsque ad easdem Ecclesias associare, ac etiam in illis permanere, absque tamen eo 7

quod in Officio decantando vllatenus se intromittant, nisi contraria adsit consuetudo. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Nicoteren. 6. Iulij* 1615. de qua memini *d. tract. de officio, & potest. Parochi cap.* 26. *n.* 80.

8 Parochus proprius nullatenus excludendus quamuis ad sepeliendum cadauer Regulares dumtaxat à defuncto accersiri iubeantur. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Montispilosi de anno* 1581. apud Sellium *d. cap.* 69. *num.* 51.

9 Parocho spectat declarare per quam viam sit exportandus defunctus, & facere omnia necessaria vsque ad ianuam Ecclesiæ Regularium, vbi sepeliendus est. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Castellanaten* 3. *Ianuarij* 1594. cuius meminere Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo defunctus n.* 4. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo defunctus num.* 4. Ego *d. tract. de officio, & potest. Parochi cap.* 26. *n.* 74.

10 Parochi occasione cadauerum in Regularium Ecclesiis humandorũ prætendere possunt quartam funeralium ceræ Ecclesiæ Parochiali debitæ. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Baren.* 29. *Iulij* 1616. penes Sellium *d. cap.* 69. *n.* 52.

11 Parochus Monachus in funeralibus cum stola ingredi potest Parochiam secularium, prout ingrediuntur seculares Parochi Monachorum Parochiam. *Sacra Congr. Rit. in Asculana* 29. *Ianuarij* 1629. quam adducit Sellius *d. cap.* 69. *n.* 53. Et iterum. Parochus secularis sicut defert stolam in propria Parochia, & in Parochia Fratrum, dum defuncti corpus ad eorum Ecclesiam defertur sepeliendum, ita in eodem casu, & eodem tempore Parochus Regularis eandem stolam deferre potest non solum in propria Parochia, sed etiam in Parochia defuncti. *Eadem Sacra Congr. Rit. sub die vlt. Septembris* 1628. teste Sellio *d. cap.* 69. *num.* 54.

12 Parochus debet incedere sub Cruce Ecclesiæ Collegiatæ in leuandis funeribus defunctorum si adsit immemorialis consuetudo. *Sacra Congr. Conc. in Terracinen.* 23. *Februar* 1619. de qua Sellius *d. c.* 69. *n.* 55.

13 Parocho inconsulto ac sine eius licentia defuncti possunt sepeliri in sua Ecclesia Parochiali, vel in alia in qua elegerunt sepulturam si requisitus interesse recuset, vel petitam licentiam deneget. *Sacra Congr. Rit. in Capuana* 22. *Decembris* 1629. penes Sellium *d. cap.* 69. *n.* 56.

14 Parochis non licet saluis eorum iuribus Parochialibus, impedire contra voluntatem hæredum defunctorum ne Regulares vocati ad funus corpora defunctorum ad quasuis Ecclesias deferenda vna cum Parochis, & Clericis processionaliter associent. *Sacra Congr. Rit. sub die* 23. *Aprilis* 1633. quam refert Laurent. de Peyrinis *de privileg. Regul. tom.* 3. *in additam. c.* 12. *pag.* 513.

Parochi non possunt cogere hæredes, seu 15
executores testamentarios, vt pro defunctis, qui tumulantur in Ecclesiis Regularium, in Ecclesiis etiam Parochialibus celebrari faciãt Officia, nouennalia, & anniuersaria, prout celebrantur in Ecclesiis Regularium, in quibus cadauera sepeliuntur. *Eadem Sacra Cong. Rit. sub dict. die & anno*, & apud eundem Laurent. de Peyrinis *citato loco*.

Plura vide in verbo *cadauera collect.* 76. in verbo *defunctus collect.* 245.

SVMMARIVM.

1 *Residere debet Parochus in loco vbi sita est sua Ecclesia, licet ei datus fuerit coadiutor ratione infirmitatis.*

2 *Domum propriam non habens Parochus in loco vbi residere tenetur, aliquam conducere debet.*

3 *Residere intra Parochiam debet Parochus, etiamsi non adsit commoda domus Parochialis, & sit magna aëris intemperies, & habeat capellanum intra.*

4 *Domum Ecclesiæ cogendus est Parochus habitare, vel si eam non habeat in propinquiori intra limites Ecclesiæ.*

5 *Abesse vltra duos menses non possunt Parochi absque Ordinarij licentia.*

6 *Constitutio Episcopi valet ne Parochi possint abesse vltra duos dies sine licentia.*

7 *Episcopus potest Parochis sub pœna pecuniaria prohibere ne vltra biduum ab Ecclesia absint.*

8 *Licentiam Episcopi non petens Parochus, & & absens per quatuor menses etiam ex vrgenti causa non est liber à culpa.*

9 *Necessitas abessendi sine licentia quomodo Parochum excuset?*

10 *Dispensatio an concedenda Parocho vt possit degere in loco vicino?*

11 *Abesse à sua Ecclesia non potest Parochus per hebdomadam sine licentia.*

12 *Abesse à sua Ecclesia non potest Parochus etiam relicto in ea idoneo Vicario approbato.*

13 *Habitare extra Parochiam propter intempertem aëris non potest Parochus ex alio loco oriundus.*

14 *Abesse non potest Parochus si Episcopus licentiam deneget iudicans minus æquam causam, cum tamen sit vera & sufficiens.*

15 *Ordinarij possunt Parochis abessendi licentiam concedere intra limites à Concilio præscriptos.*

16 *Pestis*

16 *Pestis tempore tenentur Parochi residere in suis Parochialibus.*

17 *Scripturam sacram legere potest Parochus in ciuitate vbi Parochiam habet.*

18 *Studiorum causa non licet Parochis post Conc. à suis Ecclesiis abesse.*

19 *Studendi licentiam quando à Sede Apostol. Parochis conceditur, quæ seruari debeant.*

20 *Studiorum causa non est hodie concedenda licentia Parochis.*

21 *Episcopus non potest vti Parochi opera in Visitatione.*

22 *Episcopus non potest Parochum occupare in officio Visitatoris, Vicarij, secretarij, vel fiscalis.*

23 *Vicarius Episcopi, vel Capituli Sedis vacantis non potest esse Parochus.*

24 *Inquisitionis Officium non excusat Parochum à residentia.*

25 *Residere non tenetur Parochus, in cuius Ecclesia adest Capellanus, cui imposita fuit tota animarum cura.*

26 *Episcopus Parochum ad residentiam cogere potest, licet Parochia pertineat ad inferioris etiam Regularis collationem.*

27 *Priuari seruato Iuris Ordine debet Parochus qui residere non vult.*

Parochus quoad residentiam.

Collect. DLIX.

1 PArochus debet residere in loco, vbi sita est Ecclesia Parochialis, etiamsi ei esset datus coadiutor ratione infirmitatis. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol Garcia *de benef. p. 3. c. 2. num.* 178.

2 Parochus, qui non habet domum propriam in loco, vbi residere tenetur, aliquam conducere debet. *Sacra Congreg. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. p. 3. cap. 2. n.* 179.

3 Parochus non excusatur quin intra Parochiam residere debeat, quamuis non adsit commoda domus Parochialis, & sit magna aëris intemperies, & retineat capellanum in Parochia, & ipse accedat singulis diebus festis. *Sacra Congr. Conc. in Sarzanen.* 13. *Nouembris* 1627. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 69. *n.* 57.

4 Parochus cogendus est habitare in domo Ecclesiæ, vel si Ecclesia eam non habeat, in propinquiori intra limites Parochiæ, quod si non habitauerit, tenetur ad restitutionem fructuum, de quibus *in decreto Concil. Trid. sess.* 23. *capit.* 1, *de reform. Sacra Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garç. *dict. part.* 3 *cap.* 2. *num.* 179.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

5 Parochi minimè abesse possunt vltra duos menses absque Ordinarij licentia ex causa, quæ sibi videatur iusta *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 295.

6 Parochi vltra bimestre tempus, immò nec per bimestre possunt abesse sine licentia Episcopi, & valet eius Constitutio ne Parochi possint abesse vltra duos dies sine licentia. *Sacra Congr. Conc* penes Nicol. Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 23.

7 Parochis potest Episcopus prohibere sub pœna pecuniaria arbitraria, quæ tamen dimidiam non excedat, ne vltra biduum ab Ecclesia sua possint abesse, non tamen id prohibere potest sub pœna excommunicationis latæ sententiæ. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *d. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 23 *declar.* 2. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. §. 2. *tit. Sed an Parochi debeant residere num.* 156. *Eadem Sacra Congr. Conc. in Terracinen.* 11. *Februarij* 1628. *& in Monopolitana* 16. *Decembris eiusdem anni*, quarum memini *de officio, & potest. Parochi cap.* 8 *n.* 45.

8 Parochus non est liber à culpa, & pœna amissionis fructuum, qui veluti per quatuor mensium spatium ex vrgenti admodum causa ad curandam suam infirmitatem, morbo graui instante pro huiusmodi absentia, non petit licentiam ab Episcopo, bona fide putans euidentiam causæ satis esse, nisi periculum esset in mora petendi licentiam. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 34.

9 Parochum non excusat sola distantia loci etiam cum necessitate ab eo discedendi, vt possit abesse à sua Ecclesia sine licentia in scriptis obtenta, nisi talis necessitas repentè se offerat, quæ non patiatur dilationem licentiam huiusmodi petendi, quo casu quamprimum de discessu & necessitate Ordinarius est certior faciendus, vt de causa cognoscere possit. *Sacra Congr. Conc.* vt per Nicol. Garc. *d. part.* 3. *cap.* 2. *n.* 34.

10 Parochus, qui non habebat commodam habitationem, obtinuit ex gratia dispensationem vt posset degere in loco vicino, dummodo prope Ecclesiam substitutus eius habitet; nonnunquam hæc facultas concessa fuit sine tali conditione. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *d. part.* 3. *cap.* 2. *n.* 179.

11 Parochus non potest per hebdomadam abesse à sua Ecclesia non petita, vel non obtenta licentia, etiam relicto Vicario idoneo ab ipso Ordinario approbato. *Sacra Congr. Conc*, apud Nicol. Garc. *d. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 33. *in* 3. *declar.* quem refero *de officio & potest. Parochi cap.* 8. *num.* 56.

12 Parochus non potest abesse à sua Eccle-

sia etiam relicto in ea idoneo Vicario approbato cum congrua mercede, vt doceat in ciuitate grammaticam, etiamsi non inueniretur alius idoneus ad legendum, & ipse singulis diebus festis ad suam Ecclesiam accedere vellet. *Sacra Congr. Conc.* testibus Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloss 6. n.* 254. Armend. *vbi supra num.* 134. *in fine*, Sanctarel. *variar. resol. quæst.* 3. *n.* 32. quos cum alus refero *de officio, & potest Episcopi part.* 3. *alleg.* 53. *num.* 76.

13 Parochus ex alio loco otiundus non potest propter intemperiem aeris extra Parochiam habitare, quamuis in ea relinquat Vicarium approbatum. *Sacra Congr. Conc.* attestantibus Zerol. *in praxi Episcop. part.* 1. *verbo residentia* § 7. Armendar. *sub d. tit. sed an Parochi debeant residere num.* 132. nisi accedat Ordinarij consensus ex iusta causa, ibid. *n.* 180.

14 Parochus habens iustam causam abessendi extra Parochiam per duos, aut tres menses, non satisfacit suæ Conscientiæ si petit licentiam iurans se habere grauem causam, quam non expedit manifestare, vt sic petita licentia abesse possit, licet Episcopus non concedat, similiter abesse non potest in casu, quo causam rationabilem expresserit, sed rigidus Prælatus minùs æquam iudicat, & licentiam denegat, vel quia mouetur suspicione, quòd ficta sit, cùm tamen sit vera, sed habere potest recursum ad Superiorem *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. part.* 3. *cap.* 2. *n.* 57.

15 Parochis possunt Ordinarii, aliquibus iustis de causis, iuxta Concilij Trid formam, licentiam concedere recedendi à parochiali ad aliquod tempus, modo ea vtantur intra limites præscriptos *à Concilio sess.* 23. *de reform. cap.* 1. quia facultas huiusmodi non fuit ipsis Ordinariis ablata per Motum proprium sanctæ mem. *Pij V publicatum de mense Iunij* 1568. super residentia Canonicorum habentium Parochiales. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *d. part.* 3. *c.* 2. *n.* 179. Armendar. *d. tit. sed an Parochi debeant residere n.* 87.

16 Parochi tempore pestis residere omninò tenentur in suis Parochialibus, possunt tamen per alium idoneum ministrare Parochianis suis peste infectis Sacramenta Baptismi & Pœnitentiæ, & si non resederint contra eos procedendum est seruata forma *cap.* 1. *in fine sess.* 23. *de reform. Sacra Congr. Conc. in Mediolanen.* 10. *Decembris* 1576 cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap.* 17. *num.* 18.

17 Parochus in ciuitate Ecclesiam suam habens, potest inibi in publica Vniuersitate sacram Scripturam legere, ita tamen vt cura animarum per ipsum exercenda nihil detrimenti patiatur. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Sellius *in Select. Canon. cap.* 18. *num.* 25.

Parochis non licet causa studiorum à suis 18
Parochialibus Ecclesiis post Concilium abesse, nec Episcopus licentias ad id concedere potest, illæque si concessæ fuerint, non suffragantur. *Sacra Congr. Conc. sub die* 8. *Maij* 1595. penes Nicol. Garc. *in addit. ad. p.* 3. *c.* 2. *n.* 81. alios refero, *de officio, & potest. Parochi cap.* 5. *num.* 22.

Parocho quando ex gratia conceditur à 19
Sede Apost. studendi facultas vt fructus suos faciat, hæc infra scripta seruari solent. Primo vt studeat Theologiæ, vel Iuri Canonico in celebri vniuersitate. Secundo, si est ætatis triginta annorum nulla facultas concedi debet, ideo ætas exprimenda, & hæc nisi iam studia incœpisset, & illa non dum absoluisset. Tertiò ad quinquennium tantum à principio studij computandum licentia hæc concedenda est, adiuncta clausula vt infra annum ad Subdiaconatum promoueatur. Quartò, interim cura animarum per idoneum Vicarium ab Ordinario eligendum, assignata illi congrua portione fructuum, exerceatur. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 81.

Parocho causa studiorum non est conce- 20
denda licentia, cum hodie per Concilium non admittantur, nisi qui per concursum magis idonei fuerint iudicati. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2 *n.* 81. & alios quos refero *de officio, & potest. Parochi cap.* 5. *num.* 22.

Parochi opera vti non potest Episcopus in 21
visitatione, vel alio seruitio suæ diœcesis, nisi pro tempore duorum mensium permisso, & tunc pro eo idoneus deputetur Vicarius. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 42.

Parochus non potest per Episcopum oc- 22
cupari in sui, vel Ecclesiæ Parochialis seruitio, vt nempè sit Vicarius, visitator, secretarius, fiscalis, &c. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *n.* 27. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 6. *n.* 258. Armendar. *d. loco n.* 166. 167. *&* 175. Sanctarel. *var. resolut. q.* 3. *n.* 49. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 53. *n.* 85.

Parochus habens curam animarum non 23
potest esse Vicarius Episcopi, vel Capituli Sede vacante. *Sacra Congr. Conc. sub die* 12. *Maij* 1629. quam citat Sellius *d. cap.* 18. *n.* 26.

Parochus non excusatur à residentia pro- 24
pter officium Inquisitoris. *Sacra Congr. Conc.* de qua meminit Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 6. *n.* 265.

Parochus Ecclesiæ, in qua fuit constitu- 25
tus Capellanus, cui ex institutione capellaniæ imposita fuit tota animarum cura, seu perpetua vicaria quoad Capellanus vixerit,

non

non tenetur in ea residere. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *d.p.3.cap.2.n.176.*

16 Parochum ad residentiam cogere potest Episcopus, quamuis Ecclesia, quam ipse Parochus obtinet, pertineat ad inferioris collationem, etiam Abbatis Regularis. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *d.p.3.cap.2. n.179.declar.27.* Armendat. *d.tit.sed an Parochi debeant residere n.154.*

17 Parochus, qui non vult in sua Parochiali residere, debet seruato Iuris Ordine priuari. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d.p.3. cap.2.n.139.*

Vide *in verbo Residere collect.649.*

Paruulus.

Collect. DLX.

1 Paruulorum sepulchrum ab aliis debet esse separatum. *Sacra Congr. Rit. in ciuitatis Castellana, 12. Decembris* 1620. teste Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.1.tit.36. num.12.*

2 Paruulorum corpora possunt sepeliri in Ecclesiis Regularium, si ibi est sepulchrum Maiorum, vel concurrente consuetudine patet ibi eligit sepulturam. *Eadem sacra Cong. Rit. in dicta causa ciuitatis Castellana.*

B. Paschalis Baylon Minorum de Obseruantia S. Francisci discalceatorum beatificatio, vide *sub hoc verbo collect.58. n.12.* Et eius Officium *collect.534.n.59.*

Passio Domini.

Collect. DLXI.

1 Passio Domini vt decantetur à Canonicis in Ecclesia Cathedrali, Dominica Palmarum, & feria sexta in Parasceue si consuetudo obtineat, illa seruari debet, non obstante Cæremoniali, quo disponitur eam à Cantoribus decantandam esse. *Sacra Congr. Rit. in Viterbien. 7. Iuly 1612.* cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.1. tit. 18. de Sanctis n.175.*

SVMMARIVM.

1. *Coadiutor pater in Canonicatu filij, tenetur cedere omne ius filio.*
2. *Filius ante Concilium patri datus coadiutor cum futura successione, non potest post Concil patri succedere.*
3. *Beneficium habere non potest pater in vna Ecclesia, & filius in alia quando ambæ sunt sorores.*
4. *Celebrare possunt in eadem Ecclesia pater & filius.*
5. *Beneficium filij potest absque dispensatione pater legitimus immediatè obtinere.*
6. *Filius quamuis legitimus eget dispensatione ad obtinendum immediatè beneficium patris.*
7. *Filij sui illegitimi beneficium non prohibetur pater immediatè obtinere.*

Pater.

Collect. DLXII.

Pater, qui est coadiutor filij in Canonicatu, cedere tenetur omne ius filio, possit tamen aliquid sibi reseruare fructuum, aut pensionum. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.7.cap.3.n.80.* Et quamuis aliquando ipsamet Sacra Congr. in casu quo filius datus fuerat ante Concilium coadiutor patri eum futura successione censuisset post mortem patris dandum esse terminum filio sex mensium ad dimittendum, etiam quod Capitulum & Episcopus pro filio supplicarent, nihilominus postea eadem Sacra Congr. censuit non concedendum vt filius possit retinere Canonicatum, quia agitur de succedendo de nouo, & sic de acquirendo beneficium in quo pater, contra expressum decretum Concilij, vt refert Nicol. Garcia *d. cap. 3. num. 86.* 1 2

Pater non potest beneficium habere in vna Ecclesia, & filius in alia quando ambæ sunt sorores, itaut residens in vna censeatur in alia residere, quarum aliquæ reperiuntur in Hispania. *Sacra Congreg. Conc.* penes Nicol. Garc. *in addit. ad d. cap.3. n.75.* 3

Pater & filius possunt celebrare in eadem Ecclesia. *Sacra Congr. Conc. sub die 31. Ianuary 1603.* quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 92. n. 7.* 4

Pater legitimus nulla indiget dispensatione ad obtinendum immediatè beneficium filij. Licet filius quamuis legitimus dispensatione egeat ad obtinendum immediatè beneficium patris. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *in addit. ad d.p.7.cap.3. n. 29.* 5 6

Pater non prohibetur obtinere immediatè beneficium filij sui illegitimi. *Sacra Congr. Conc. sub die 30. Maij 1602. & in Maceraten. 18. Nouembris 1628.* quarum meminit Sellius *d. cap.92. n.8.* 7

Patientia.

Collect. DLXIII.

1 PAtientiæ vsus potest concedi Confratribus secularibus, licet propriè solis Religiosis conueniat. *Sacra Congr. Rit. in Firmana* 13. *Iunij* 1614. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 5. *n.* 7.

SVMMARIVM.

1 *Clerici Religiosi more Religiosorum in communi viuentes, professionem tamen non emittentes non possunt ad sacros Ordines sine titulo patrimonij promoueri.*

2 *Ordinarij arbitrio relinquitur an patrimonium tale sit, quod sufficiat.*

3 *Quantitas patrimonij non taxatur, sed remittitur ad terminos Concilij.*

4 *Fructifera res certa debet ad patrimonium constitui.*

5 *Assecurationem victus super alienis bonis habentes non possunt sine alio patrimonio ordinari etiam stante penuria Sacerdotum.*

6 *Census annui perpetui quando sint sufficientes ad patrimonium clericorum?*

7 *Familiares triennales Episcoporum an possint ad titulum patrimonij ordinari?*

8 *Vsusfructus bonorum donatus clerico pro interim quod congruum beneficium non adipiscitur, sufficiens est pro patrimonio.*

9 *Executioni an subiiciatur patrimonium clerici.*

10 *Organistæ & Magistri Capellæ officium non sufficit vt dicatur clericus de beneficio prouisus, ad effectum relinquendi bona pro patrimonio assignata.*

11 *Examen patrimonij pertinet priuatiuè ad Episcopum.*

12 *Emphyteutica bona sufficientia sunt ad effectum vt super illis patrimonium clerici constituatur.*

Patrimonium.

Collect. DLXIV.

1 PAtrimonij sine titulo, aut beneficio ad sacros Ordines promoueri non possunt Clerici Religiosi more Regularium in communi viuentes, qui nunquam, vel non nisi ad certum tempus professionem emittunt, & interim ad seculum redire possunt. *Pius V. constit.* 75. incip. *Romanus Pontifex de anno* 1568. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 272.

Patrimonium an tale sit quod sufficiat, re- 2
linquitur arbitrio Ordinarij propter diuersitatem locorum, cum in vno loco sufficiat quod in alio non erit sufficiens. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ libr.* 2. *titul.* 8. *l.* 1. *de patrimon. num.* 8.

Patrimonij quantitas, ad cuius titulum quis 3
promoueri valeat, non taxatur, sed ad terminos Concilij Trid. remittitur. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. part.* 2. *c.* 5. *num.* 113. quem refero *de Iure ecclesiast. vniu. lib.* 1. *cap.* 33. *n.* 155. *& in collect. ad Trid. sess.* 21. *de reform. c.* 2. *n.* 38.

Patrimonium, ad cuius titulum ordinan- 4
dus promoueri debet, est res certa fructi-
fera, de qua ipse disponere valeat, & ideo nec 5
ob penuriam Sacerdotum ad sacros Ordines
promouendi sunt, qui super alienis bonis as-
secutationem habent victus, & aliarum re-
rum necessariarũ cum cautione certa sine alio
titulo beneficij, vel patrimonij. *Sacra Congr.
Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. p.* 2. *c.* 5. *n.* 96.
quem refero *in collect. ad. Trid. sess.* 21. *de re-
form. cap.* 2. *num.* 37.

Patrimoniũ pro clericis ad sacros Ordines 6
promouendis potest constitui super annuis perpetuis censibus, cum cautione *quod si census redimeretur, pecunia ex Iudicis decreto apud idoneas personas deponatur ad effectum inuestiendi. Sacra Cong. Conc sub die* 2. *Iunij* 1629. de qua meminere Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 10. *n.* 3. Ego ipse *de iure eccles. vniu. lib.* 1. *cap.* 33. *n.* 157.

Patrimonij ad titulum familiares trien- 7
nales Episcoporum pro necessitate, & commoditate Ecclesiarum ordinari possunt iuxta formam Conc. sess. 23. de reform. cap. 9. dummodo tamen ascribantur Ecclesiis pro quarum necessitate sunt ordinati per *cap.* 16. *sess.* 23. *de reformat. Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garcia *de benef. p.* 2. *cap.* 5. *n.* 81.

Patrimonium donatum per parentes ea 8
conditione, vt filius vsumfructum habeat interim dum beneficium aliquod, aut bona alia ad eius congruam sustentationem sufficientia acquirat, sufficiens est, & ad illius titulum potest Ordinari. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Eugubina* 22. *Maij* 1590. quam referunt Sellius *in selectis Canon. cap.* 3. *n.* 2. Ego *de Iure eccles. vniuerso lib.* 1. *cap.* 33 *n.* 154. *& in collect. ad Trid. sess.* 21. *de reform. cap.* 2. *n.* 41.

Patrimonium clerici ad cuius titulum fuit 9
ad sacros Ordines promotus, non potest capi in executionem ob illata vulnera alicui ad reficiendas curationis expensas à Iudice condemnatas, etiamsi nihil aliud præterea possideat

deat, quia eius alienatio interdicta est decreto *Concil. cap. 2. sess. 21. de reform. Sacra Congr. Conc. sub die* 5. *Februarij* 1604. cuius memini *d. lib. 1. cap. 33. n.* 160.

10 Patrimonium assignatum clericis à consanguineis cum claus. *donec fuerit de beneficio prouisus, &c.* non comprehendit Officium organistæ, & magistri capellæ. *Sacra Congr. Conc.* 26. *Iunij* 1621. penes Aldan. *d. tit.* 10. *n* 5.

11 Patrimonij examen pertinet ad Episcopum priuatiuè quoad alios. *Sacra Congr. Conc. in Placentina* 16. *Martij* 1630. cuius memini *d. lib. 1. cap. 33. n.* 156.

12 Patrimonium pro ordinando clerico potest constitui super bonis emphyteuticis. *Sacra Congr. Conc. in Lucana* 7. *Septembris* 1630. apud Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 6.

Patronatus, vide in verbo *Iuspatronatus. collect.* 441.

SVMMARIVM.

1 *Beneficij in dotatione concurrentes an & quando fiant patroni?*

2 *Ordinarius si post Conc. admisit præsentatum à patrono adhibita causæ cognitione super iurepatronatus, talis patronus non potest repelli à sua quasipossessione præsentandi.*

3 *Concursus fieri debet inter plures præsentatos à patrono laico.*

4 *Concubinarios beneficiarios possunt patroni, & laici Parochiani accusare.*

5 *Parocho congruam sustentationem præstare compellendus est patronus.*

6 *Cognitio iurispatronatus spectat ad Episcopum.*

Patronus beneficij.

Collect. DLXV.

1 PAtroni beneficiorum efficiuntur omnes concurrentes in eorum dotatione, licet æqualiter non contribuant, etiamsi sufficienter ex se dotem singuli non conferant, dummodò Ecclesia habeat dotem competentem, quia ex quo ille, qui plus contulit, admittit alium secum, videtur ipsi communicare ius sibi competens in ipso patronatu. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garcia *de benefic. p.* 5. *cap.* 9. *num.* 54.

2 Patronus non potest repelli à sua quasi possessione præsentandi, si adhibita causæ cognitione super iurepatronatus post Concilium Ordinarius à patrono præsentatum admisisset, etiamsi post obitum eiusdem præsentati de validitate iurispatronatus itè contigerit dubitari: secus autem si simpliciter patroni præsentatio absque causæ cognitione admissa fuisset, & tunc demum debet intelligi adhibita causæ cognitio in probando iurepatronatus, cum seruata fuerit forma à Concilio tradita, *Sacra Congr. Conc.* referente Nicolao Garcia *d. p. 5. cap. 5. n.* 138.

Patronus laicus si plures clericos præsentauerit, concursus fieri debet inter ipsos præsentatos tantùm, & ex idoneis ab examinatoribus approbatis, idoneior ab Episcopo est eligendus. *Sacra Congr. Conc.* penes Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 6. *n.* 138. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap.* 11 *n.* 29. 3

Patroni ad quos spectat præsentatio alicuius beneficij per concubinarium detenti, vel alij laici Parochiani pro suo interesse, quia ab iis percipiunt Sacramenta possunt tales concubinarios accusare, quinimò Ordinarius procedere contra ipsos valet prout de Iure, non spectata forma *Conc. sess.* 25. *cap.* 14. *de reformat. Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 10. *n.* 186. 4

Patronus compelli potest ad præstandam congruam sustentationem Parocho, vel ad patiendum Ecclesiam alteri Ecclesiæ vniri. *Sacra Congr. Conc.* de qua meminerunt Ioan. Franc. Leo *in thesauro fori eccles. p. 2. cap.* 16. *num.* 18 R. P. D. meus Alex. Sperell. *in decisionibus fori eccles. decis.* 68. *n.* 12. 5

Patronorum discrepatio, & iurispatronatus cognitio spectat ad Episcopum, quamuis institutio pertineat ad Capitulum. *Sacra Cong. Conc. in Lucen.* apud Steph. D'Aluin *de Episcop. Abbatum, & Abbatiss. potestate cap.* 15. *num* 8. *in princ.* 6

Patronatum beneficium, vide in verbo *beneficium patronatum collect.* 66.

SVMMARIVM.

1 *Electio Patroni sancti quomodo & quibus conditionibus facienda?*

2 *Festum Patroni principalis loci tenentur omnes etiam Regulares cum Officio celebrare.*

3 *Festum Sancti Patroni si occurrat in certis Dominicis, Officium fieri debet de Dominica, nisi &c.*

Patroni Sancti.

Collect. DLXVI.

PAtronorum sanctorum in electione *Sacra Rit. Congr. sub die* 23. *Martij* 1630. 1

annuente S.D.N. Vrbano VIII. mandauit, & decreuit infrà scripta inposterum seruari debere, declarans quod aliter facta electio nulla sit ipso iure. Primò quod eligi possint patroni ij solum, qui ab Ecclesia Vniuersali titulo Sanctorum coluntur, non autem Beatificati duntaxat. Secundò quod de patrono ciuitatis electio fieri debeat per secreta suffragia à populo, mediante Concilio generali illius ciuitatis, vel loci, non autem ab Officialibus solum, & quod accedere debeat consensus Episcopi & cleri illius loci. Idemque seruari debeat in Patrono Regni, qui pariter eligi debeat per secreta suffragia à populo singulatum ciuitatum prouinciæ, & quod repræsentantibus Regnum, & Prouinciam nulla competat facultas eligendi Patronos, nisi ad hoc habeant speciale mandatum, & vlterius interueniat consensus Episcopi, & Cleri dictarum ciuitatum. Tertiò quòd causæ electionis nouorum Prælatorum debeant in sacra Congr. approbari & confirmari. Referunt Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular tom.3. in additam.cap.12 pag.* 514.& Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 4.*cap.*12. *de patrono loci.*

2 Patroni principalis loci festum tenentur omnes etiam Regulares cum officio de eodem celebrare, non autem octauam Regulares. *Sacra Congr. Rit.*27. *May* 1628. de qua meminit Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 1.*c.*5. *tit.*2.*num.*9.

3 Patroni sancti festum si occurat in Dominica secunda, tertia & quarta Aduentus, & & secunda, tertia, quarta & quinta Quadragesimæ, Officium fieri debet de Dominica, nisi sit festum solemne Titularis illius Ecclesiæ. *Sacra Congr. Rit. in Vlixbonen.*1. *Septembris* 1612. penes Sellinm *in select. Canon. cap.*3.*num.*77.

SVMMARIVM.

1 *Mendicare prohibentur pauperes tempore quo diuina Officia celebrantur.*

2 *Regulares in Ecclesijs suis aliquem deputare debent qui pauperes tempore diuinorum mendicantes eiiciant.*

3 *Cadauera pauperum gratis sepeliri debent.*

Pauper.

Collect. DLXVII.

1 PAuperes mendicantes tempore quo diuina officia celebrantur, mendicare prohibentur. *Pius V. constit.* 5. incip. *Cum primum de anno* 1566. vbi etiam præcipitur in virtute sanctæ obedientiæ Religiosis siue claustralibus, siue Regularibus vt in Ecclesiis suis deputent aliquem, qui paupetes mendicantes, seu eleemosynas petentes per Ecclesias tempore Missarum, prædicationum, aliorumque diuinorum officiorum eiiciant. Referunt Zerol. *in praxi Episcop. part.* 2. *verbo pauperes*, Lezana *in sum. quest. Regul. tom.*1.*cap.*10.*n.*6. Laurent. de Peytinis *de priuileg. Regular. tom.* 1. *in constit.*4. *Iulij* I I.§.1.

3 Pauperum cadauera gratis sepeliri debent. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Cassan.* 5. *Maij* 1617. cuius meminere Ioann. Sanc *in selectis disp.* 47. *num.*18. Ego ipse *de officio, & potest. Parochi cap.*26.*num.*85.

SVMMARIVM.

1 *Pax est vinculum charitatis, & spiritualis virtus.*

2 *Iniuriam remittere intus sufficit pro foro Conscientia, & nemo cogitur pacem facere.*

3 *Osculum pacis Viris ecclesiasticis in choro sedentibus cum osculo oris dandum.*

4 *Osculum pacis ante Episcopum nulli etiam Præsidenti, vel Regio Consiliario dandum.*

5 *Diacono, & Subdiacono quando Pacis osculum dandum sit, ostenditur.*

6 *Domino loci danda est pax & thus iuxta formam libri Caremonialis.*

7 *Domino loci, quando, & à quo danda sit pax ostenditur.*

8 *Mulieribus non datur pax.*

Pax.

Collect. DLXVIII.

PAx est vinculum charitatis, & spiritualis virtus, qua saluamur, & in bono pacis consistit vniuersorum salus. *Leo X. constit.* 20. incip. *Pastor* 14. *Kalend. Ianuarij* 1516. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.*499. aliàs *pag.*424. in nouiss. impress. 1

Pacem cum alio facere nullus est compellendus, sufficit enim pro foro conscientiæ intus iniuriam remittere. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Caietana* 15. *Nouembris* 1588. quam refert Sellius *in select. Canon. c.*17. *num.*24. 2

Pacis osculum viris Ecclesiasticis in choro sedentibus non cum instrumento, sed osculo oris dandum est. *Sacra Cong. Rit. in Messanen.* 3

ſanen. 8. *Iulij* 1620. de qua Sellius *d. cap.* 17. *num.* 25.

4 Pacis oſculum nulli etiam Præſidenti, vel Regio Conſiliario dandum eſt ante Epiſcopum. *Sacra Congr. Rit. in Granaten.* 9. *Maij* 1606.teſte Sellio *d.cap.* 17.*num.*26.

5 Pacis oſculum quando dandum ſit Diacono Euangelij, & Subdiacono Epiſtolæ dubitari poteſt; in quo dubio ſic reſoluendum quod Diaconus, & Subdiaconus miniſtrantes Sanctiſſimam Communionem de manibus Epiſcopi celebrantis accipiant, & deinde oſculum pacis, vt in libro Cæremonialis cauetur. Sed ſi fuerint Sacerdotes,& iam celebrauerint, tunc poſtquam Canonicus Presbyter aſſiſtens cum Pluuiali pacem Epiſcopo celebrante acceperit,vt illam per chorum diſtribuat, Diaconus, qui cantauit Euangelium, debet pacem ab Epiſcopo accipere, & illam Subdiacono dare, Subdiaconus verò tunc illam duobus Diaconis aſſiſtentibus miniſtrare debet Epiſcopo verò non celebrante,ſed Miſſæ ab aliquo Canonico celebratæ aſſiſtente, debet Diaconus à Subdiacono pacem accipere, quando miniſtrata pace cæteris Canonicis in choro exiſtentibus reuertitur ad Altare. *Sacra Congr.Rit.in Bracharen.*17.*Iunij* 1606. quam citat Sellius *dict. cap.* 17.*n.*27.

6 Pax & thus domino loci dandum eſt iuxta formam libri Cæremonialis. *Sacra Congr. Rit.in Strongolen.*4.*Martij* 1606.cuius meminit Sellius *d.c* 17.*n.*29.

7 Pax non debet dari domino loci, & aliis laicis, niſi poſt datam pacem omnibus de choro, & tunc debetur non à beneficiato, ſed ab aliquo miniſtro cotta induto, nõ cum oſculo,ſed cum inſtrumento.*Sacra Cong.Rit. in Calagurritana* 5. *Iulij* 1614. *& in Pacen.* 21. *Martij* 1609. referente Sellio *d c.*17.*n.*30.

8 Pax mulieribus non datur.*Sacra Cong.Rit. in Lucerina* 3.*Iunij* 1617.& aliquando an danda ſit remittitur arbitrio Epiſcopi. *eadem ſacra Cong.in Pacen.* 28. *Ianuarij* 1612. apud Sellium *d.c.*17.*n.*11.

SVMMARIVM.

1 *Monopolij pœnis ſunt puniendi pecuniam ad ſe redigentes ad instar monopoly.*
2 *Captiuorum pro redemptione collecta eleemoſyna in certa prouincia non poſſunt applicari pro captiuis extra eas.*
3 *Mobilia acquiſita cauſa celebrandarum Miſſarum ſtatim deponenda ſunt ad effectum inueſtiendi.*
4 *Religioſus nullus poſſidere poteſt pecunias, & bona nomine cuſtodiæ.*
5 *Montis pietatis de Vrbe pecunia ſequeſtrari non poſſunt.*
6 *Frumenti diſpoſitionem Montis Pietatis prohibere cenſetur conſtitutio Pauli V.*
7 *Vicario pro ſua mercede,vel cameræ ſuæ Epiſcopali non poteſt Epiſcopus applicare pecunias ex mulctis exactas.*

Pecunia.

COLLECT. DLXIX.

PEcuniam vndique congeſtam ita ad ſe redigentes, vt quaſi monopolium pecuniæ facere videantur, monopolij pœnis puniendi.*Pius V. conſtit.* 118. incip. *In eam* 5. *Kalend.Februarij* 1571. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.*2. *pag.*327.aliàs *pag.*246. 1

Pecuniæ pro redemptione captiuorũ certarum prouinciarum collectæ à Fratribus B. Mariæ de Mercede redemptionis captiuorũ, non poſſunt applicari pro captiuis extra eas. *Clemens VIII.conſtit.*30. incip.*In qua*,8.*Nouembris* 1594 apud Laert.Cherub.*in Bullario tom.* 3.*pag* 44. aliàs *pag.* 33.in nouiſſ.impreſſ. 2

Pecuniæ & mobilia acquiſita cauſa celebrandarum Miſſarum,ſtatim deponenda ſunt ad effectum inueſtiendi cum mentione dicti oneris. *Vrbanus VIII.conſtit.*43.§.5.*&* 6.incip. *Cum ſæpè*, 21. *Iunij* 1625.apud Angelum Mariam Cherub.*tom.*4.*pag* 58.*&* 59. 3

Pecunias, & bona quouis modo habita etiam nomine cuſtodiæ nullus Religioſus poteſt poſſidere etiam vti Conuentus, ſed Conuentui incorporari debent ad alimenta communia *Vrbanus VIII. conſtit.* 29. in qua inſerta eſt alia *Clementis VIII.* §.3.*&* 4. *edita* 25. *Iunij* 1599. in Bullario *tom.*4.*pag.*42. 4

Pecuniæ Montis Pietatis de Vrbe ſequeſtrari non poſſunt *Clemens VIII. conſtit.*88. incip. *Quæ ad pietatis* 18. *Iuly* 1602. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom.* 3.*pag.* 135. aliàs *pag.*98 in nouiſſ. impreſſ. 5

Pecuniæ Montium Pietatis diſpoſitionem prohibens Conſtitutio ſanctæ mem. Pauli V. in alios quam pauperum vſus in ipſorum Montium erectione præſcriptos abſque Sedis Apoſt. licentia, prohibere etiam cenſetur diſpoſitionem frumenti. *Sacra Congr. Epiſcopor. & Regul. ſub die* 14. *Februarij* 1631. cuius memini *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.*3. *alleg.* 76.*num.*64. 6

Pecunias multas eo ipſo quòd exactæ fuerint, debet Epiſcopus piis locis aſſignare, ac proinde non poteſt portionẽ aliquam etiam in minima parte, Vicario pro ſua mercede limitare, & minus Cameræ ſuæ Epiſcopali applicare, non obſtante contraria conſuetudine. *Sacra Cong. Conc.* teſtibus Quaranta in *ſum.* 7

sum. Bullarij verbo pœna pecuniariæ pag. mihi 395. Sbrozz. *de officio Vicarij in addit. lib.* 2. *q.* 143. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 4. *n.* 97. *in princ.* Galet. *in Margarita casuū consc. verb. pœna* 1. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 107. *n.* 19.

SVMMARIVM.

1 *Annatam non soluunt pensiones annuum valorem ducatorum non excedentes.*

2 *Officium B. Mariæ recitare tenentur pensiones ex beneficiis ecclesiasticis percipientes.*

3 *Vestes talares sub pœna priuationis deferre tenentur habentes pensiones vltra valorem 60. ducatorum auri de Camera.*

4 *Fori priuilegio gaudet pensionem obtinens.*

5 *Filius legitimus potest obtinere pensionem super beneficio, quod pater obtinet de præsenti.*

6 *Pater potest pensionem sibi reseruatam transferre in Clericum eius filium illegitimum.*

7 *Milites Lauretani possunt retinere pensionem ecclesiasticam vsque ad summam 200. ducatorum auri de Camera non obstante matrimonio contrahendo, & bigamia.*

8 *Milites SS. Mauritij & Lazari etiamsi contrahant matrimonium cum vnica & virgine sunt capaces retinendi pensiones vsque ad summam ducatorum 400. auri de Camera.*

9 *Milites S. Stephani retinent pensiones vsque ad summam 400. ducat. auri de Camera non obstante matrimonio, & bigamia.*

10 *Milites etiam bigami Militiæ Christianæ possunt recipere pensiones vsque ad summam scutorum 300.*

11 *Indultum transferendi annuas quascunque pensiones annullatur pro summa, quæ medietatem veri annui valoris excedat.*

12 *Reseruationes pensionum perpetuarum effectum non sortita reuocata.*

13 *Declaratio facultatum transferendi & reseruandi pensiones per S. R. E. Cardinales obtentarum.*

14 *Consensus debet interuenire illius, qui soluere tenetur pensionem, in translatione eiusdem quacunque auctoritate facta.*

Pensio.

COLLECT. DLXX.

1 PEnsiones annuum valorem ducatorum 24. non excedentes annatam non soluunt. *Clemens VII. constit.* 33. incip. *Cum sicut* 30. *Ianuarij* 1532. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 501. in nouiss. impress.

2 Pensiones, aut fructus ex beneficiis ecclesiasticis percipientes ad recitationem Officij parui B. Mariæ tenentur. *Pius V. constit.* 135. incip. *Ex proximo* 12. *Kalend. Octobris* 1571. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 347. aliàs *pag.* 260.

3 Pensiones habentes vltra valorem 60. ducatorum auri de Camera vestes talares sub pœna priuationis deferre tenentur. *Sixtus V. constit* 92. incip. *Cum sacrosanctam* 5. *Id. Ianuarij* 1589. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 653. aliàs *pag.* 495.

4 Pensionem obtinens habetur pro clerico beneficiato ad effectum priuilegij & fori exemptionis. *Sacra Cong. Conc. sub die* 18. *Decembris* 1595. quam citant Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 5. *n.* 14. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 19 *de foro comp. n.* 3. *&* 7. *Eadem S. Congr. Conc. in Portugalen.* 10. *Aprilis* 1622. quam refero *de officio & potest. Episcopi p.* 3 *alleg* 57. *n.* 151.

5 Pensionem super beneficio, quod pater obtinet de præsenti, potest filius legitimus obtinere, non obstante *Conc. Trid. sess.* 25. *cap.* 15. *de reform Sacra Congr. Conc. die* 11. *Ianuarij* 1601. teste Aldano *d. tit.* 5. *n.* 16.

6 Pensionem sibi reseruatam auctoritate Apost. super fructibus Parochialis Ecclesiæ ad quam præsentatus fuerat absque vlla institutione potest Sacerdos transferre in Clericum eius filium illegitimum, non obstante dispositione *Conc. sess.* 25. *cap.* 15. *de reform. Sacra Congr. Conc. in Zamoren.* 9. *Nouembris* 1619. referente Aldano *d. tit.* 5. *n.* 17. Et reseruatarius pensionis super Archypresbyteratu habente curam animarum, quem tamen ipse nunquam obtinuit, potest transferre medietatem ad fauorem sui filij illegitimi. *Sacra Congr. Conc. die* 15. *Septembris* 1629. de qua Aldan. *d. tit.* 5. *n.* 28.

7 Pensionem ecclesiasticam vsque ad summam ducentorum ducatorum auri de Camera possunt retinere Milites Lauretani, non obstante matrimonio contrahendo, & bigamia. *Sixtus V constit* 15. incip. cuius meminere Flamin Paris. *de resignat. benefic. lib* 6 *q.* 4 *n* 51. Gregor XV. *decis.* 18. *n.* 2. illius dispositio vendicat sibi locum non solum super beneficiis liberæ collationis, sed etiam iurispatronatus etiam Principum & Regum. *Rot. in Terulen. pensionis* 15. *Septembris* 1600. *coram bonæ mem. Card. Sacrato.*

8 Pensiones vsque ad summam ducatorum 400. auri de Camera retinere possunt Milites SS. Mauritij & Lazari, etiamsi contrahant Matrimonium cum vnica tamen, & virgine. *Clemens VIII. constit.* 103. §. 13. incip. *Decet* 9. *Septembris* 1603 apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 109. in nouiss. impress. & illius meminit *Rota*

in

in Romana pecuniaria 26. Maij 1627. coram bo-na mem. Cardinale Virili.

9. Pensiones vsque ad summam 400. ducatorum de Camera retinent hodie Milites sancti Stephani, licet olim summam ducentorum ducatorum tantùm retinuerint, non obstante matrimonio contracto, & bigamia. *Paulus V. constit.* 46. incip. *Dum generosa* 14. *Kalend. Iulij* 1608. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 174. in nouiss. imptess.

10 Pensiones vsque ad summam scutorum 300. possunt recipere Milites etiam bigami Militiæ Christianæ. *Vrbanus VIII. constit.* 11. §. 13. incip. *Inscrutabilis* 11. *Kalend. Februarij* 1623. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *pag.* 25.

11 Pensiones quascunque annuas transferendi indultum quibusuis personis etiam Cardinalatus honore fulgentibus concessum cassantur, & annullantur pro summa, quæ medietatem veri annui valoris fructuum, super quibus pensio transferenda reseruata reperitur, excedat, pro alia verò parte firmum, & illæsum remaneat. *Vrbanus VIII. constit.* 20. incipient. *Sanctissimus* 24. *Ianuarij* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 36.

12 Pensionum omnium perpetuarum effectum non sortitarum reseruationes reuocantur, exceptis super iurepatronatus laicorum, & locis piis ad propagationem Fidei, & facultates eas transferendi vltra medietatem fructuum beneficiorum etiam reuocantur. *Vrbanus VIII. constit.* 69. incip. *Sanctissimus* 20. *Iulij* 1627. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.*

13 4 *pag.* 86. Et declaratio facultatum reseruandi & transferendi pẽsiones per S.R.E. Card. obtentarum. Idem *Vrbanus VIII. constit.* 112. incip. *Cum S.R.E. Cardinales, Kalend. Aprilis* 1631. apud Angel. Mariam Cherub. *d. tom.* 4.

14 *pag.* 117. Et nouissimè *constit.* 34. *alias* 144. incip. *Inter grauissimas* 8. *Martij* 1636. declarat omnes & quascunque facultates concessas, & concedendas transferendi pensiones seu fructus ecclesiasticos earum loco pro tempore reseruatas & reseruatos, necnon pensionum, & fructuum huiusmodi translationes, seu nouas reseruationes super quibuscunque Ecclesiis etiam Cathedralibus, & maioribus, ac monasteriis etiam consistorialibus cæterisque beneficiis tam secularibus, quam quorumuis Ordinum Regularibus, etiam cuiuscunque iurispatronatus etiam laicorum, etiam quorumcunque Regum, & Principum per Romanos Pontifices prædecessores, & successores, ac etiam per ipsummet Vrbanum ex quacunque causa etiam onerosa etiam ratione quorumcunque Officiorum etiam Motu proprio, &c. ad fauorem quarumcunque personarum cuiuscunque gradus, dignitatis & conditionis fuerint etiamsi Cardinalatus honore præfulgeant, non posse cuiquam suffragari quoad pensiones, seu fructus, aliàs translatos, nisi in eis consensus pensiones, aut fructus huiusmodi soluere debentium accesserit, aut quod aliàs pensiones, seu fructus huiusmodi translati, seu de nouo reseruati fuerint, expressum sit, seu exprimatur, vel claus. *etiamsi pensiones seu fructus huiusmodi forsan aliàs translata, seu translati, vel de nouo reseruata, vel reseruati fuerint*, apposita sit vel apponatur: deinde declarat non intendere præsenti Constitutione comprehendere facultates, translationes, & nouas reseruationes, huiusmodi pro quarum validitate hactenus lata esset sententia, quæ in rem iudicatã transiuit, vel pro quarum executione mandatum relaxatum, & executioni demandatum fuerit.

Permutans. Permutatio.

COLLECT. DLXXI.

PErmutans beneficium ad cuius titulum fuit ordinatus, inualidè agit, nisi facta mentione quod ad illius titulum fuerat promotus. *Sacra Congr. Conc. die* 18. *Iulij* 1602. cuius meminit Stephan. Gratian. *discept. forens. cap.* 159. *n.* 3. quem refero *de officio, & potest. Episcop. p.* 2. *alleg.* 19. *n.* 43. 1

Permuratio Parochialis cum beneficio simplici, si coram Ordinario Iure fieri potest requirit nouum examen quoad Parochialem, sed absque concursu. *Sacra Congr. Rit.* teste Nicol. Garcia *de benefic. p.* 9. *c.* 2. *n.* 165. 2

Permutationes beneficiorum quales, & quãdo ab Ordinario admittẽdæ, *Pius V. const.* 58. incip. *Quanta Ecclesia Kalend. Aprilis* 1568. quam referunt Quaranta *in summ. Bullarij verbo beneficiorum resignationes*, Flamin. *de resignat. benefic. lib.* 5. *q.* 6. *n.* 2. Ego *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 69. *n.* 28. 3

Peregrinus si moriatur, dum est in via, sepelitur in Cathedrali vide in verbo *Sepultura collect.* 671. *n.* 13.

Persona, in quibus cadit vsurpationis præsumptio, vide in verbo *Vsurpatio collect.* 471.

SVMMARIVM.

1 *Parochi tempore pestis tenentur residere in suis Ecclesiis.*

2 *Parochi per olium idoneum possunt Sacramento Baptismi & Pœnitentiæ ministrare Parochianis suis peste infectis.*

3 *Distributiones quotidianæ non debentur absentibus causa pestis, nisi consuetudo legitima probetur quod dari consueuerunt absentibus ex legitima causa.*

4 *Canonicus absens occasione pestis distributiones non lucratur, nisi pestis grassetur, & probetur legitima consuetudo quod distributiones dari consueuerunt absenti ex iusta causa.*

5 *Pestis quando grassetur vt sit iusta causa absentiæ relinquendum est arbitrio Episcopi.*

Pestis.

Collect. DLXXII.

1 PEstis tempore tenetur Parochi omnino residere in suis Parochialibus, possunt
2 tamen per alium idoneum ministrare Parochianis suis peste infectis Sacramenta Baptismi & Pœnitentiæ, & si non resederint contra eos procedendum est seruata forma *cap* 1. *in fine sess.* 23. *de reform. Sacra Cong. Conc. instante S. Carolo Borromeo in vna Mediolanen.* 10. *Decembris* 1576. cuius memini *in collect. ad Trid. sess. de reform. cap.* 1. *n.*60.

3 Pestis causa qui absfuerunt, quotidianæ distributiones illis non debentur, nisi probetur legitima consuetudo quod distributiones huiusmodi darentur absentibus ex iusta causa *Sacra Congr. Conc.* teste Nicolao Garcia *de benefic. p.*3. *cap.* 2. *n.* 361.

4 Pestis occasione Canonicus absens non lucratur distributiones quotidianas, nisi pestis grassetur, & probetur legitima consuetudo quod distributiones huiusmodi dari consueuerunt absentibus ex iusta causa: quando
5 autem dicatur pestis grassari vt sit iusta causa absentiæ, relinquendum est arbitrio Episcopi. *Sacra Congr. Conc. in Mediolanen.* 9. *Nouembris* 1630. penes Ciarlin. *controuerſ. forenſ. cap.* 26. *n.*22. Aldan. *in compendio Canon. resol. libr.* 1. *tit.*8. *num.* 11. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 24. *de reform. c.*12. *n.*97.

S. Petri Chrysologi Lectiones pro Clero Imolen approbatæ, sup collect. 444. n. 25.

S. Petri Episcopi Anagnini canonizatio, supra *collect.* 117. *n.*37.

S. Petri Mart. canonizatio, supra *collect.* 117. *n.* 38.

B. Petri de Pisis eremitæ, vide in verbo *Eremita collect.* 331.

B. Petri Gonzalues. Ordinis Prædicatorum Officium pro Eccles. Palentina, supra *collect.* 534. *num.* 61.

B. Petri de Alcantara beatificatio, festique & officij concessio, sup. *collect.* 58. *n.* 11.

B. Philippi Benity Officium, sup. *collect.* 534. *num.* 62. *Beatificatio collect.* 58. *n.*13.

S. Philippi Nery Officiũ, sup. *collect.* 534. *n.*63.

S. Placid, Eutichij, Victorini, & Flauiæ mart. Officium sup. *collect.* 534. *n.* 65.

Pictura.

Collect. DLXXIII.

PIctura virorum non Sanctorum, vel 1
Beatorum cum radiis ac fulgoribus prohibetur. *Sacra Congr. Rit. die* 28. *Augusti* 1615. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 18 *de Sanctis num.* 2.

Pileolus.

Collect. DLXXIV.

PIleoli vsus in Missa etiam extra Cano- 1
nem concedi non potest ab Episcopo, sed solum à Papa. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 2. *Ianuarij* 1590. *& die* 17. *Iuny* 1595. vbi quod nullus etiam Episcopus eo vti potest sine Sedis Apost. licentia, *Sacra Congr. Rit.* 31. *Ianuary*, *&* 24. *Aprilis* 1626. quarum meminit Gauant. *in Rubricas Missalis part.* 2. *tit.* 2. *sub num.* 2. Ego ipse *de officio, & potest. Parochi cap.* 11. *num.*36.

Vide supra in verbo *Birretum collect.* 70.

Planeta.

Collect. DLXXV.

PLanetis plicatis in Missa vti valent Re- 1
gulares in Ecclesiis propriis insignioribus. *Sacra Congr. Rit.* testibus Gauant. *in manuali Episcop. verbo Missa Conuentualis num.* 15. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Planeta.* De planetis plicatis Gauant. *in rubricas Missalis part.* 1. *tit.* 19. *sub n.* 6. *lit. F.*

Plebanus.

Collect. DLXXVI.

PLebanus Ecclesiæ, in qua Episcopus 1
cum Capitulo residet ob intemperiem aëris ciuitatis, in qua Cathedralis sita est, debet sedere immediatè post Canonicos supra Portionarios. *Sacra Congr. Rit. in Concordien.* 16. *May* 1601. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 29. *num.* 30.

Pluuiale,

Pluuiale.

Collect. DLXXVII.

1 Pluuialia non debent omnes Canonici deferre quando parati esse debent, sed tantum dignitates, alij verò Canonici Presbyteri Planetis, Diaconi Dalmaticis, Subdiaconi Tunicellis vti debent. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 23. *Martij* 1602. quam referunt Sellius *in selectis Canon. cap.7.n.*10. Aldan. *in Compendio Canon. resolut. lib.*1. *tit.* 16.*num.*5.

2 Pluuialibus indui qui possunt in processionibus, si non adsint dignitates, debent supplere antiquiores & digniores Canonici loco dignitatum, & si non aderint Canonici, qui possint deferre Pluuialia, debent pro eis supplere non dignitates, sed antiquiores, & digniores Portionarij, quia digniores pro inferioribus supplere non tenentur, sed inferiores pro dignitatibus. *Sacra Congr. Rit. in Malacitana* 3. *Iunij* 1617. penes Sellium *d.cap.*7.*num.*12.

3 De Pluuiali Durand. *in rationali diuinorum offic.lib.*2.*cap.*1. Gauant. *in rubricas Missalis part.*1.*tit.*19.*sub num.*3.*lit.D.*

SVMMARIVM.

1 *Pœna dantis aliquid, vel promittentis, aut recipientis pro gratia vel iustitia obtinenda apud Sedem Apost. quæ?*

2 *Clausuram violantium pœna contra mulieres ingredientes monasteria Monialium quæ.*

3 *Missam celebrantium, vel audientium Confessiones absque Presbyteratu pœna quæ?*

4 *Sacerdotium non percipientes Rectores intra annum quando pœnam eutent præscriptam contra tales.*

5 *Episcopus ante sententiam potest pœnam contra non residentes minuere, aut augere.*

6 *Priuationis à beneficio pœna posita Clerico concubinario non transit ad successorem.*

7 *Iurispatronatus priuatio præscripta à Concil.sess.*25. *de reform. cap.*9. *non habet locum quando patroni se ingerunt in perceptione fructuum.*

8 *Officium non approbatum in choro recitans quam pœnã incurrat superior Religiosus.*

9 *Suspensionis à Missa pœna mulctatur Sacerdos, qui ex quodam accidenti pronuntiare non potest Euangelium sancti Ioannis in fine Missæ.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Pœna.

Collect. DLXXVIII.

Pœnam dantis aliquid, vel promittentis, aut recipientis pro gratia, vel iustitia obtinenda apud Sedem Apost. expressit *Bonifacius VIII. constit.*1.incip. *Excommunicamus de anno* 1295. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1.*pag.*139. *Gregorius XIII. constit.*24.incip. *Ab ipso, Nonis Nouembris* 1574 apud Laert. Cherub. *tom.*1.*pag.*391.*Clemens VIII. constit.* 10. incip. *Pro commissa* 18. *Kalend. Septembris* 1592. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.*8. De quarum materia Scortia *in selectas summorum Pontificum Constitutiones epit.* 125. Ioan. Anton. Nouar. *in summa Bullarij tit. de dato, & promisso pro iustitia vel gratia obtinenda à Sede Apost.* Antonin. Diana *moralium resolut. part.*6.*tract.*7.*miscel.resol.*14. 1

Pœna violantium clausuram contra mulieres ingredientes monasteria Monialium etiam cum licentia, nisi interuenerit earum consensus capitulariter, & per secreta suffragia. *Vrbanus VIII. constit.* 29.§.3.incip. *Sacrosanctum* 27. *Octobris* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.*4 *pag.*49. 2

Pœna celebrantium Missam, vel audientium Confessiones absque Presbyteratu vt tradantur Curiæ seculari quamuis minores sint 25.annis, dummodo maiores viginti. *Vrbanus VIII. constit.* 79. incip. *Apostolatus* 23. *Martij* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.*4. *pag.*92. Supra verbo *Missa collect.*474. *num.* 7. 3

Pœna à Iure præscripta his, qui vltra annum Sacerdotium non perceperunt, non habet locum in Rectore, qui intra annum à die adeptæ possessionis pacificæ, vel intra tempus legitimè ei prorogatum comparuit, & se promoueri petiit, offerens quantum in se erat se paratum suscipere Sacerdotium, & Ordines, & noluit eum Ordinarius propter illiteraturam, vel aliam causam promouere. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.*3. *cap.* 4. *n.*7. 4

Pœnam contra non residentes potest Episcopus ante sententiam minuere, vel augere, sed non in totum tollere. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.*2. *tit.*23. *de residentia tit. an Canonici n.* 111. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.*3. *alleg.* 53. *n.* 151. 5

Pœna priuationis à beneficio posita clerico concubinario à Conc. sess.25. cap. 14. de reform. non transit ad successorem beneficij si priuatus resignet. *Sacra Congr. Conc.* quam 6

citant Nicol. Garc. *de benefic. p.1. cap.5. n.304. in fine*, Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.4. tit.5. de stupro l. unica. n.15.*

7 Pœna censurarum, & priuationis iurispatronatus inflictæ per Conc. sess.25 de reform. cap. 9. contra vendentes, aut aliàs illicitè transferentes iuspatronatus, locum habent etiam in antecedenti casu, quando patroni se ingerunt in perceptione fructuum. *Sacr. Conc. Conc. in Burgen. 26. Augusti* 1628 quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.30. n.6.*

8 Pœna priuationis vocis actiuæ, & passiuæ ad tempus punitur Prior, qui recitauit in choro Officium non approbatum *Sacra Congreg. Rit. in Mediolanen. 25. Nouembris* 16-2. & ei remittitur quia bona fide putauit id sibi licere. eadem *S. Congr. in dicta causa* 12. *Aprilis* 1603. apud Sellium *dicto cap.30. n. 7.*

9 Pœna suspensionis à Missa mulctatur Presbyter, qui ex quodam accidenti pronuntiare non potest Euangelium sancti Ioannis in fine Missæ, sed loco illius aliud ad sui arbitrium legebat. Ita Eminentissimo Card. Sabellio Archiepiscopo Salernitano rescripsit sacra Congr. Rit. die 5. 1631. Il caso esposto nel memoriale dato in questa sacra Congregatione de Riti per parte di Claudio de Orto coadiutore della Parochiale di san Cypriano diecesi di Salerno di non potere proferire l'Euangelio di san Giouanne in fine della Messa per paura sopragiunta come s'asserisce in occasione della visita fatta dal quondam Cardinale san Seuerino nel punto che detto Claudio cominciaua a pronunciare detto Euangelio; è parto estragno a questi Eminentissimi Signori di sacri Riti, & degno di grandissima consideratione, come anco di gran temerità l'auerse presa da se licenza di continuar a celebrar, & in vice di detto Euangelio di san Giouanne, dirne vn altro à suo capricio, assendo ciò espressamente contro le rubriche, che non si possa in nouare, ni imutare il modo prescrito en esse, & nel Messale, che però i medemi Eminentissimi Signori hanno risoluto d'incarricare à V. Eminenza resti seruita sospendere detto Claudio da celebrare Messa in auenire fin tanto chi aueta emparato, & potra liberamente pronunciare detto Euangelio di san Giouanne &c. *à di 5. di luglio* 1631. Refert Sellius *d. c.30. num.* 10.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus quando possit pœnas pecuniarias sibi sumere si ipse egeat.*

2 *Fabrica, vel Sacristia Ecclesiæ non sunt applicanda pœna pecuniaria.*

3 *Fabrica Ecclesiæ Cathedralis, vel reparationi domus Episcopalis applicanda non sunt pœnæ pecuniaria, quando redditus Ecclesiæ sunt pingues.*

4 *Pauperibus loci vbi habitat clericus condemnatus in pari necessitate melius est subuenire ex pœnis pecuniariis.*

5 *Episcopus piis locis debet assignare pœnas pecuniarias eo ipso quod exacta fuerint.*

6 *Vicario, aut Cameræ Episcopali non potest Episcopus portionem aliquam pœnarum applicare, contraria non obstante consuetudine.*

7 *Notary & ministrorum pro salario pœnas pecuniarias applicare non potest Episcopus.*

8 *Birruary Curiæ Episcopalis non possunt per applicationem Episcopi participare de pœnis pecuniariis.*

9 *Carcerum Episcopalium pro restauratione, & pro supplemento salary musicorum Ecclesiæ Cathedrali inseruientium, non potest Episcopus applicare pœnas pecuniarias.*

Pœna criminalis pecuniaria.

COLLECT. DLXXIX.

POEnæ pecuniariæ quæ arbitrariæ fuerint, 1 locis piis sunt ab Episcopo omninò applicandæ, reliquas autem, quæ non fuerint arbitrariæ, potest Episcopus ita demum sibi sumere si ipse egeat, dummodò non sint mulctæ pecuniariæ, vel pœnæ non residentium, aut concubinariorum, quas omnes Concilium mandat locis piis applicari. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Aldan. *in compendio Canonicar. resolut. lib.5. tit.1. n.12.*

Pœnæ omnes, & mulctæ siue ex Constitutionibus Synodalibus, siue ex præceptis, siue decretis Archiepiscopi, vel Vicarij prouenianț, sunt piis locis, non autem fabricæ, vel sacristiæ Ecclesiæ applicandæ. *Sacra Cong. Conc. in Messanen.* cuius memini *de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.107. n.19.* 2

Pœnæ pecuniariæ criminales, vbi redditus Ecclesiæ sunt pingues, non possunt erogari pro fabrica Ecclesiæ Cathedralis, vel reparatione domus Episcopalis, sed aliis locis, & vsibus piis ad formam Concilij Trid. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Auersana 22. January* 1591. testibus Piasec. *in praxi Episcop. p.2. cap.4. n. 97. in princ.* Galet. *in margarita casuum Conscientiæ verbo pœna* 1. 3

Pœnæ & mulctæ distribuendæ sunt locis piis ad arbitrium Episcopi, & in pari necessitate melius erit subuenire pauperibus loci, in 4

in quo habitat clericus condemnatus. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Venosina* 21. *Nouembris* 1600. quam citaui *d.p.3.alleg.*107.*n.*19.

5 Pœnas eo ipso quod exactæ fuerint, debet Episcopus piis locis assignare; ac proinde non potest portionem aliquam etiam in minima parte Vicario pro sua mercede limitare, & minus Cameræ suæ Episcopali applicare, non obstante contraria consuetudine, *Sacra Cong. Conc.* referentibus Quarant. *in sum. Bullary verbo pœna pecuniaria pag.*395. Sbroz. *de officio Vicarij in addit. lib.* 2. *q.* 143. Piasec. *in praxi Episcop. p.*2. *cap.*4.*n.*97. *in princ.* Galet. *d. verbo pœna* 1. metipso *d.p.*3.*alleg.*107.*n.*19.

6 Pœnas pecuniarias pro Vicario Curiæ Episcopalis, aut salario Notarij, & ministro-
7 rum applicare non potest Episcopus. *Sacra Congr. Conc. in Albanen.* 5. *February* 1618. apud me *d.p.*3.*alleg.*107.*n.*19. *in fine.*

8 Pœnas ac mulctas pro bictuariis Curiæ Episcopalis assignare non potest Episcopus. *Sacra Congr. Conc. in Iannen.* 5. *Iunij* 1632. penes Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.*11.*n.*16.

9 Pœnarum nulla portio potest assignari depositario earundem pœnarum, nec in restaurationem carcerum Episcopalium, nec pro vestiendis apostolis, quibus lauantur pedes in die cœnæ Domini, nec pro supplemento salarij medicorum Ecclesiæ Cathedrali inseruientium. *Sacra Congr. Conc. in Firmana* 16. *Aprilis* 1633. quam refert Bonsadin *d resol.*11.*n.*17.

SVMMARIVM.

1 *Officium Pœnitentiary maioris Sede Apost. vacante conquiescit, nisi circa ea, quæ forum Conscientia respiciunt.*

2 *Absolutiones, vel mandata absoluendi ab homicidiis, & aliis grauibus delictis non concedit Pœnitentiarius maior.*

3 *Matrimoniales dispensationes non concedit Pœnitentiarius maior, nec apostatis licentias dat obtinendi beneficia ecclesiastica, & in illis deseruiendi.*

4 *Pœnitentiarius maior Presbyter esse debet, ac Magister in Theologia, & absens Propœnitentiarium subrogare debet.*

Pœnitentiarius maior.

COLLECT. DLXXX.

1 POenitentiarij Maioris Officium Sede Apost. vacante conquiescit, & tunc solum ea expedire potest, quæ Conscientiæ forum respiciunt: à commutatione vel de- *Barbos. Apost. Decis. Sum.* rogatione vltimarum voluntatum, & ab vnionibus, suppressionibus, & translationibus beneficiorum ecclesiasticorum, & ab absolutionibus simoniacorum se abstinere debet: non concedit absolutiones, vel man- 2
data absoluendi ab homicidiis, & aliis grauibus delictis, nec commissiones alienationis bonorum ecclesiasticorum in forma *si in euidentem*, nec homicidæ voluntario etiam Canonicè absoluto Altaris ministerium, aut ascensum ad superiores Ordines, & restitutionem, aut retentionem beneficiorum, quibus priuatus fuit; nec dispensationes matrimoniales, nec concedit apostatis licentias 3
obtinendi beneficia ecclesiastica, ac in illis deseruiendi. *Pius IV. constit.*53. incip. *In sublimi* 4. *Non. Maij* 1562. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*2. *pag.*71. aliàs *pag.*53. in nouiss. impress.

Pœnitentiarius Maior debet esse Presby- 4
ter, Magister in Theologia, siue Decretorum Doctor, & absens Propœnitentiarium subrogare tenetur. *Pius V. constit.*83. incip. *In omnibus* 15. *Kalend. Iuny* 1569. apud Laert. Cherub. *d tom.*2. *pag.*113 in nouiss. impress.

De Pœnitentiario Maiori Cassan. *in catalogo gloria mundi p.*4. *consid.*17. Lauor. *var. lucub. tom.*1. *lib* 1. *tit.*3. *cap.*3. *n.*39. & 4. Ego *de iure eccles. vniuerso lib.* 1. *cap.*4. *n.*97. & 98. Machado [illegible] *perfetto Confessor tom.* 2 *lib.* 4. *p.*7. *tract.*3. *docum.*3 *n.*2.

SVMMARIVM.

1 *Collatio Prabenda vniendæ Officio Pœnitentiary, ab illis fieri debet ad quos antea spectabat.*

2 *Electio Pœnitentiary facienda est ab Episcopo solo absque Capituli consensu.*

3 *Præsentatio Pœnitentiarij ad quem spectet?*

4 *Episcopus absens poterit extra diœcesim eligere Pœnitentiarium.*

5 *Sede Episcopali vacante electio & collatio Pœnitentiary pertinet ad Papam.*

6 *Institutio Pœnitentiarij in Cathedralibus, & non in Collegiatis requiritur.*

7 *Pœnitentiarius electus & deputatus cum vnione Prabenda proximè vacatura tenetur inseruire Pœnitentiariæ.*

8 *Prabenda prima debet prius per Episcopum assignari pro Theologo quàm pro Pœnitentiario.*

9 *Pœnitentiary prouisio in Regnis Castellæ & Legionis quomodo facienda?*

10 *Residentiam maiorem facere non tenetur Pœnitentiarius quam alij Canonici, dummodò non absit tempore, quo frequentiùs pœnitentes accedunt.*

11 *Præsens in choro censetur Pœnitentiarius, & processionibus, ac exequiis defunctorum pro eo tempore, quo ipse realiter Confessiones audit.*

12 *Processionibus, & orationibus censetur præsens Pœnitentiarius dum Confessiones audit in Ecclesia.*

13 *Præsens in choro censetur Pœnitentiarius dum audit Confessiones in Ecclesia siue in Confessionario, siue extra, non autem pro tempore, quo residet in Confessionario, sed non audit Confessiones.*

14 *Præsens in choro censetur Pœnitentiarius etiam dum Missam celebrat, seu priuatim Officium dicit, vt opportunius auditui Confessionum incumbat.*

15 *Optare aliam Præbendam non potest Pœnitentiarius, nec sua præbenda potest ab aliis optari.*

16 *Dalmatica vti amplius non debet, sed Planeta Pœnitentiarius, cuius Præbenda effecta est Presbyteralis.*

17 *Locum in Capitulo, & in choro non habet Pœnitentiarius antequam Præbenda, quæ suo officio fuit vnita, vacet, nec distributiones lucratur.*

18 *Confessiones integras audire tenetur Pœnitentiarius, non autem solos casus reseruatos.*

19 *Peccata confiteri volentibus debet Pœnitentiarius horis opportunis sui copi[illegible]cere.*

20 *Confessiones Parochianorum ciuitatis audire nullo modo recusare potest Pœnitentiarius.*

21 *Confessiones audire si renuerit Pœnitentiarius poterit ab Episcopo puniri.*

22 *Index delegatus appellationum, vel Ordinarius non potest esse Pœnitentiarius in tota Prouincia Toletana.*

23 *Resignare poterit Pœnitentiarius etiam ad fauorem illius, qui non est Doctor, nec Licentiatus.*

24 *Pœnitentiarius non potest absoluere quemquam à casibus, quos Episcopus sibi reseruauit expressè, nisi Episcopus hanc facultatem specialiter dederit.*

Pœnitentiarius Canonicus.

Collect. DLXXXI.

1 Pœnitentiarij Officij institutio, necnon electio quandocunque facienda ad solum Episcopum absque consensu Capituli pertinet, collatio verò Præbendæ vniendæ ab illis fieri debet, ad quos antea spectabat, vnde si contingat in mense Apostolico Officij Pœnitentiarij, & vnitæ Præbendæ vacatio, vel aliàs Præbenda esset reseruata, vel affecta, electio personæ huiusmodi Pœnitentiarij pertinet ad Papam. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicolao Garcia *de benefic. p. 5. cap. 4. num. 144.*

Pœnitentiarij electio facienda est ab Episcopo solo absque consensu Capituli, & licet vacaret Sedes Episcopalis, Capitulum nihil potest post eam quod eo tempore Pœnitentiarius morietur. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. p. 5. cap. 4. num. 145.* 2

Pœnitentiarij electio facienda est ab Episcopo, collatio vero Præbendæ ad eos pertinet, ad quos antea spectabat: idem in præsentatione dicendum est quod in collatione, dummodo præsentatio fiat de electo ab Episcopo. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *in addit. ad d. p. 5. cap. 4. num. 143.* 3

Pœnitentiarij electio pertinet ad solum Episcopum, vel eo absente ad Vicariū suum, cui Episcopus in specie delegauerit hanc facultatem, expensis tamen ipsius Episcopi; sed & ipse Episcopus absens poterit vbi est eligere Pœnitentiarium, non enim ad id est necessaria præsentia, seu existentia in diœcesi: nam etiam extra diœcesim potest expediri cum non sit contentiosæ, sed voluntariæ iurisdictionis. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *in addit. ad d. p. 5. c. 4. n. 135.* 4

Pœnitentia ij electio, & collatio Sede Episcopali vacante neque ad Capitulum, neque ad futurum Episcopum, sed ad Sedem Apostolicam pertinet. *Sacra Congr. Conc.* attestante Nicol. Garc. *in addit. ad d. p. 5. cap. 4. num. 150.* quem refero *de Canon. & Dignitat. cap. 26. num 5.* 5

Pœnitentiarij institutio in Cathedralibus tantum necessariò requiritur decreto *Concilij Trid. sess. 24. de reform. cap. 8.* non autem in Collegiatis. *Sacra Congr. Conc.* quam adducit Nicol. Garc. *d. p. 5. cap. 4. n. 113.* 6

Pœnitentiarius ab Episcopo ad præscriptum Concilij institutus, & deputatus cum vnione Præbendæ proximæ vacaturæ, tenetur Officium exercere, & inseruire Pœnitētiariæ, ac Parochialem, quam obtinet, dimittere etiam ante vacationem Præbendæ. *Sacra Congr. Conc. in Colimbrien. 11. Martij 1602.* penes Nicol. Garc. *in addit. ad d. p. 5. cap. 4. num. 111.* & metipsum *de Canonic. & Dignit. cap. 26. n. 2.* 7

Pœnitentiarium prouidere de prima Præbenda non est in optione Episcopi, licet ratione curæ animarum videatur magis necessarium, sed potius Theologum propter verba *Concilij sess. 5. cap. 1. de reform.* Verum si magis expediens in aliquo loco particulari fuerit iudicatum, vt prius de Pœnitentiario prouideatur, habenda est confirmatio à Sede Apost. ad omnem difficultatem tollendam. 8

Sacra

Sacra Congr. Conc. in ciuitatis Castellanæ 17. *Nouembris* 1629. quam refert Sellius *in selectis canon cap.*26.*n.*40.

9 Pœnitentiarij Canonicatus & præbendæ prouisio in regnis Castellæ,& Legionis qualiter facienda,edixit *Gregorius X V. constit. sua* incip. *Supremæ dispositionis, Nonis Nouembris* 1622. cuius summam refero *de Canon. & Dignitatib.c.*26.*n.*24.

10 Pœnitentiarius non potest cogi ad maiorem residentiam quàm alij Canonici, qui per tres menses abesse possunt, dum tamen non absit tempore, quo frequentius pœnitentes accedunt,& diebus festis solemnibus, veluti tempore ieiuniorum, Quadragesimæ, Aduētus, Quatuor temporum, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, Corporis Christi, Assumptionis B. Mariæ, Natiuitatis Domini, & omnium Sanctorum. *Sacra Cong. Conc.*testibus Nicol.Garc.*d.p.*5. *c.*4.*n.*122. & aliis per me citatis *de Canon.c.*26.*n.*19.

11 Pœnitentiarius non solum censetur præsens in choro quando Confessiones audit, sed etiam censetur præsens processionibus & exequiis defunctorum, quæ eo tempore fiunt, quo ipse audit confessiones, sed non sufficit quod sit in confessionario, nisi realiter confessiones audiat.*Sacra Congr. Conc.*penes Nicol. Garc. *d. p.* 5. *cap.* 4. *n.* 125.

12 Pœnitentiarius dum confessiones audit in Ecclesia,censetur præsens in processionibus & orationibus. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *in addit. ad d. p.* 5 *cap.*4. *num.*125. quem refero *in collect.ad Trid. sess.* 24.*de reform. cap.* 9.*num.* 30.

13 Pœnitentiarius habendus est pro præsente in choro dum audit confessiones in Ecclesia siue in confessionario, siue extra, non autem pro tempore,quo residet in confessionario:nec audit confessiones aliis Diuina celebrantibus in choro: nec recitans Officium priuatum, quia antequam recitarentur Horæ Canonicæ in choro, audit confessiones, nec si dixerit Missam, est censendus præsens in choro. *Sacra Congregatio Concil.* quam citat Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *cap.* 4. *num.* 124.

14 Pœnitentiarius præsens in choro esse censetur dum audit confessiones vel casuum reseruatorum, vel venialium peccatorum, aut dum Missam celebrat,seu priuatum Officium dicit vt opportunius auditui confessionum incumbat.*Sacra Congr.Conc.*referentibus Nicol.Garc. *de benefic.p.*5.*c.*4 *n.* 124 & aliis per me citatis *in tractatu de Canon. cap.*26.*numero* 20.

15 Pœnitentiarius, nec retento nec dimisso Officio potest optare aliam præbendam, cuius officio fuit perpetuò vnitus vnus Canonicatus, & certa præbenda ex decreto *Conc. sess.* 24.*c.*8.*de reform.* & auctoritate Apostol. vnio confirmata fuit.*Sacra Congr.Conc.*penes Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel.glos.*34. *n.*79. Nicol. Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 4. *numero* 134. quem refero *in tract. de Canon. cap.*26.*num.* 23. vbi addo *in Vercellen.* 7. *Iunij* 1601.fuisse decisum quod non solùm non potest optari præbenda Pœnitentiarij, sed nec titulus, ac ordo illius.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

16 Pœnitentiarius, cuius præbenda mutauit statum,& effecta est Presbyteralis,non debet amplius vti Dalmatica vt Diaconus;sed Planeta vt Presbyter. *Sacra Cong.Rit. in Ianuen.* 12. *Maij* 1612. quam refert Sellius *d. cap.* 26. *num.*42.

17 Pœnitentiarius antequam Præbenda,quæ suo officio fuit vnita,vacet,non habet locum nec in Capitulo nec in choro, nec potest distributiones quotidianas percipere, sed postquam vacauerit,& eam adeptus fuerit, debet sedere in loco sui Canonicatus. *Sacra Cong. Conc.*teste Nicol.Garcia *in addit. ad d.p.* 5 *c.*4. *n.*111.

18 Pœnitentiarius tenetur integras confessiones audire,non autem solos casus reseruatos. *Sacra Congr. Conc.* vt per Nicol. Garciam *d.p.* 5.*c.*4.*n.*117.

19 Pœnitentiarius debet peccata confiteri volentibus sui facere copiam locis opportunis loco, & sede Episcopi, ad quem hoc spectat arbitrari. *Sacra Cong.Conc.* apud Nicol. Garc. *d.p.*5. *c.*4.*n.*117.

20 Pœnitentiarius non potest recusare audire confessiones illorum Parochianorum vbi sunt Pœnitentiarij, volentium sua peccata eis confiteri.*Sacra Congregatio Rituum*,penes Nicolaum Garciam *de benefic. p.*5. *cap.* 4. *numero* 118.

21 Pœnitentiarius vigore Concilij deputatus, si renuerit Confessiones audire, puniri potest ab Episcopo, & priuari. *Sacra Congr. Conc.* attestante Nicol. Garc. *de benefic. p.*5. *cap.*4 *num.*119.

22 Pœnitentiarius Canonicus non potest esse Iudex Ordinarius, vel delegatus appellationum in tota prouincia Toletana. *Paulus V. in sua constit.* incip. *Ecclesia vniuersa* 17. *Augusti* 1615. quam *Gregorius X V. constit. sua* incip. *Aliàs à felicis* 9. *Maij* 1621.extendit ad Ecclesias omnes Metropolitanas, Cathedrales, Collegiatas totius Regni Castellæ, & Legionis,quarum Constit.memini *de Canon. cap.*26.*num.* 15.*in vlt.impr.*

23 Pœnitentiarius resignare potest ad fauorem eius, qui non est Doctor, nec Licentiatus, sed ex attestationibus Ordinarij,Capituli, & Academiæ Elboren. asseritur admodum doctus, & habilis, quia sufficienter

constat de idoneitate ad effectum vt Papa prouideat. *Sacra Congr. Conc. in Elboren. Pœnitentiariæ 12. Martij* 1633. quam adducit Bonfadin. *in thesauro Canon. decis. resol.* 43. *num.* 3.

24 Pœnitentiarius non potest absoluere quēquam à casibus, quos Episcopus sibi reseruauit expresse, nisi Episcopus hanc facultatem specialiter dederit. *Sacra Congr. Conc.* apud Sellium *in selectis Canon. cap.* 16. *num.* 8.

25 Pœnitentiario deputato in vim Concil. Trid. confitens peccata sua tempore Paschatis, præcepto Ecclesiæ contento in cap. omnis vtriusque sexus, satisfecisse videtur. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarr. lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 1. §. 1. *de confitendo semel in anno num.* 1.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus in locis exemptis suæ diœcesis Pontificaliter celebrare de iure potest.*

2 *Baldachinum erigere potest Episcopus Pontificalia exercens in Ecclesiis Regularium.*

3 *Episcopus extra Cathedralem Pontificalia exercens non Presbyteros simplices, sed Canonicos Cathedralis adhibere debet.*

4 *Archiepiscopus in Ecclesiis Suffraganeorum absque eorum licentia Pontificalia exercere non potest.*

5 *Suffraganeus datus Episcopo Pontificalia exercere non potest post eius mortem Sede vacante, contradicente Capitulo.*

6 *Episcopus Pontificalia exercens in aliena diœcesi de Ordinarij loci licentia potest Ordines conferre etiam suis propriis diœcesanis.*

7 *Episcopus etiam vocatus ab inferiore non potest Pontificalia exercere in loco exempto sine licentia Episcopi, intra cuius diœcesis fines est locus ille.*

8 *Episcopus alienus non potest Pontificalia exercere de licentia Patriarchæ in diœcesi alicuius Episcopi Suffraganei sine ipsius licentia.*

Pontificalia.

COLLECT. DLXXXII.

1 Pontificalia exercere, & pontificaliter celebrare de iure potest Episcopus in locis exemptis suæ diœcesis. *Sacra Congr. Rit. in Ferrarien.* 20. *Iulij* 1600. teste Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 2. *tit.* 8. *n.* 15.

2 Pontificalia exercens Episcopus in Ecclesiis Regularium baldachinum erigere potest. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die* 10. *Iulij* 1603. quam referunt plures citati supra verbo *baldachinum collect.* 53. *num.* 1.

Pontificalia exercens Episcopus extra Cathedralem non Presbyteros simplices, sed Canonicos Cathedralis inseruientes adhibere debet. *Sacra Congr. Rit. die* 2. *Augusti* 1631. penes Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 8. *num.* 16. 3

Pontificalia exercere in Ecclesiis Suffraganeorum absque licentia Episcopi Ordinarij prohibitum est Archiepiscopo per *Concil. Trid. sess.* 6. *de reform. c.* 5. *Sacra Cong. reg. Episcop. & Regul. die* 18 *Aprilis* 1599. apud Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 8. *num.* 17. 4

Pontificalia exercere non potest Suffraganeus datus Episcopo post illius mortem, Sede vacante, Capitulo contradicente. *Sacra Cong. Conc. in Vilnen.* 22. *Februarij* 1631. referente Sellio *in selectis Canon. cap.* 21. *n.* 3. 5

Pontificalia exercens Episcopus in aliena diœcesi de Ordinarij loci expressa licentia potest Ordines conferre etiam suis propriis diœcesanis, non obstante *Conc. cap.* 5. *sess.* 6. *de reform. Sacra Cong. Concil.* de qua Sellius *d. c.* 21. *n.* 5. 6

Pontificalia exercere in loco exempto, & iurisdictionis non Episcopi, sed inferioris nō potest Episcopus vocatus etiā ab ipso inferiore sine licentia Episcopi intra cuius diœcesis fines esset locus ille, etiā si ille inferior prætēderet ratione exemptionis vocare Episcopū quem maluerit, ad administrandum Sacramentum Confirmationis, dummodo locus ipsius excēpti sit intra fines diœcesis alicuius, itaut non sit nullius, quia tunc posset. *S. Cong. Conc.* cuius meminit Armend. *in add. ad recop. leg. Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis n.* 68. 7

Pontificalia exercere non potest alienus Episcopus de licentia Patriarchæ in diœcesi alicuius Episcopi Suffraganei sine ipsius licentia. *Sacra Cong. Conc.* teste Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo Episcopus*, quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 6. *n.* 14. 8

Portinguerius.

COLLECT. DLXXXIII.

Portinguerius siue minister deputatus ad dirigendas processiones non occupat locum, sed prout necessitas postulat, potest vbicunque discurrere, & incedere cum clericis, vel ante, vel post eos. *Sacra Congr. Rit. in Hispanarum Portinguerij* 6. *Decembr.* 1608. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 19. *n.* 81.

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Præbenda Canonicalis non verò Portio, est erigenda in præbendam Pœnitentialem.*
2 *Dignitates, quæ habent Portiones vnitas, quando ad vtriusque seruitium teneantur.*
3 *Capitulares vocem in Capitulo habentes quando censeantur Portionarij, & dimidy Portionarij.*
4 *Mansionarios seu beneficiatos repræsentant Portionarij.*
5 *Thurificandi sunt duplici ductu sicut Canonici Portionarij quando illis in omnibus sunt æquales.*
6 *Cathedralis Ecclesiæ Portionarij etiam curam animarum habentes in processionibus debent incedere post Canonicos.*
7 *Cathedralis Ecclesiæ Portionariis amouibilibus præcedere debent Portionarij perpetui Parochialium Ecclesiarum.*
8 *Canonicis æquiparare se non debent in vestibus Portionarij.*
9 *Episcopus sine Adiunctis procedere potest contra Portionarios si solum vocem in Capitulo habeant.*
10 *Habitu concesso Canonicis vti non possunt Portionarij Ecclesiæ Toletanæ.*
11 *Terulen. Ecclesiæ Portionarij incedunt cum Canonicis.*

Portio. Portionarij Cathedralium.

COLLECT. DLXXXIV.

1 POrtio quæ fit in Ecclesia erigi non potest in Præbendam Pœnitentialem, sed Præbenda Canonicalis: at si non essent Præbendæ, sed fructus omnes in distributionibus quotidianis consisterent, tunc distributiones habebuntur pro Præbenda. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garcia *de benefic. part. 5. cap. 4. num. 127.*

2 Portiones si perpetuo vnitæ sint dignitatibus, itaut Portionum titulo suppresso effectum sit vnum dumtaxat beneficium, non tenentur ij, qui tales obtinent dignitates ad aliud seruitium quàm suarum Dignitatum Quod si absque suppressione tituli Portiones vnitæ sint dignitatibus ad vitam obtinentium, & aliàs vti duo beneficia obtineantur, vtriusque beneficij seruitia præstanda sunt. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. p. 3. cap. 2 n. 509.*

3 Portionarij & dimidij Portionarij vocem in Capitulo habentes sunt Capitulares; sed tunc inter Capitulares censendi sunt, cum ex Apostolico priuilegio, vel ex consuetudine, aut Ecclesiæ statuto inter Capitulares connumerantur: si autem ipsi talibus facultatibus non potiantur, Episcopus poterit contra eos absque Adiunctis procedere. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p. 11. cap... n. 210. & Rot. decis. 296. n. 1. p. 1. diuers. & decis. 708. p. 2. recent.* quam refero *de Canon. & dignitat. cap. 28. n. 3. in fine.*

Portionarij repræsentant beneficiatos, seu Mansionarios, & tenentur ad omnia sicut beneficiati. *Sacra Congr. Rit. in Hispalen. die 5. Iulij* 1603. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 35. n. 48.* 4

Portionarij & alij beneficiati si in omnibus sunt æquales Canonicis duplici ductu sicut Canonici thurificandi sunt, non obstante libro Cæremonialis, quia intelligitur quando Presbyteri non sunt æquales Canonicis. *Sacra Cong. Rit. in Cæsaraugustana de Daroca 21. Martij* 1615. penes Sellium *d. cap. 35. n. 47.* 5

Portionarij Ecclesiæ Cathedralis etiam animarum curam habentes, debent in processionibus incedere post Canonicos, & tanquam membra non debent à corpore separari per interpositionem Rectorum aliarum Ecclesiarum. *Sacra Congr. Rit. in Turritana 1. Iuny* 1601. *& 27. Iulij eiusdem anni, & in Terulen. 20. Decembris etiam* 1601. quarum meminit Sellius *d. c. 35. n. 48.* 6

Portionarij perpetui Ecclesiarum Parochialium præcedere debēt Portionariis amouibilibus Ecclesiæ Cathedralis in processionibus, in quibus dantur distributiones ex redditibus Capituli generalis. *Sacra Cong. Rit. in Terulen. 17. Decembris* 1605. quam citat Sellius *d. cap. 35. n 49.* 7

Portionarij non debent quicquam alterare, & æquiparare se Canonicis in vestibus. *Sacra Cong. Rit. in Segobien. 7. Iulij* 1612. de qua Sellius *d. cap. 35. n. 50.* 8

Portionarij non comprehenduntur sub cap. 6. sess. 25. de reform. si solum vocem in Capitulo habeant, & ideo potest Episcopus sine Adiunctis Capitularibus, ad correctionem, & punitionem eorum procedere. *Sacra Congr. Conc.* quam adducit Sellius *d. c. 35. num. 51.* 9

Portionariis, & beneficiatis Ecclesiæ Toletanæ prohibentur vti habitu concesso Canonicis, sed vt antiquum habitum retinere debeant declarat *Sacra Cong. Rit. in Toletana 17. Decembris* 1605. apud Sellium *dict. cap. 35. num. 52.* 10

Portionarij Ecclesiæ Terulen. vti de corpore illius Ecclesiæ debent insimul cum Canonicis, & aliis ministris incedere, & præcedere Portionarios, & Vicarios aliarum Ecclesiarum 11

clesiarum Parochialium illius ciuitatis. *Sacra Congr. Rit. in Terulen.* 15. *Martij* 1603. *& 16. Septembris* 1606. *& 12. Maij* 1612. vt per Sellium *d. cap.* 55. *num.* 53.

SVMMARIVM.

1 *Parocho carcerato ex causa debiti pensionum assignanda est summa scutorum centum pro congrua portione.*

2 *Vicario congrua portio praestanda interim dum Parochiali de idoneo Rectore prouidetur, est duorum aureorum pro singulis mensibus.*

3 *Vicario assignanda congrua portio, est arbitraria Episcopo.*

4 *Fructuum Parochialium vacantium portio Vicario quae constituendo?*

5 *Seminarij pro constitutione, & sustentatione ex distributionibus quotidianis portio non detrahitur.*

6 *Seminario debita portio ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus.*

Portio congrua.

Collect. DLXXXV.

1 POrtio congrua assignanda Parocho ex causa debiti pensionum carcerato, censeri debet summa scutorum centum argenti illarum partium. *Sacra Congr. Conc. in Albinganen.* 27. *Iunij* 1626. teste Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 3. *n.* 4.

2 Portio congrua Vicario praestanda interim dum Parochiali de idoneo Rectore prouidetur, est duorum aureorum pro singulis mensibus. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *cap.* 2. *n.* 15.

3 Portio congrua assignanda Vicario est arbitraria Episcopo, pensata qualitate personae, beneficij, & loci. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminere Nicol. Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 15. & Massobr. *in praxi habendi concursum req.* 1. *dub.* 25.

4 Portio fructuum Parochialium Ecclesiarum vacantium constituenda Vicario curam exercenti quousque ad nouam institutionem deueniatur, referenda est ad congruam portionem & stipendium arbitrio Ordinarij, & sumenda ex fructibus percipiendis, nisi aliquae personae sint Iure obligatae ad supplendum aliunde. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicolao Garcia *d. cap.* 2. *n.* 15.

5 Portio non detrahitur ex distributionibus quotidianis pro constructione, & sustentatione seminarij. *Sacra Congr. Conc. in Lucana* 5. *Iuly* 1628. *in resp. ad* 2. penes Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 3. *num.* 6.

Portio debita seminario ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegiis gaudent. *Sacra Congr. Conc. die* 21. *Iuly* 1629 apud Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 3. *n.* 7. 6

SVMMARIVM.

1 *Spoliandus nemo est inauditus sua possessione quamuis iniusta.*

2 *Manutentionem in possessione exercendi suas functiones habere debet ille, qui per decennium praeteritum eas exercuit.*

3 *Concil. sess.* 24. *de reform. cap.* 20. *vers. adhaec, sustulit quadragenariam possessionem cum titulo, seu priuilegio.*

4 *Coadiutori non suffragatur possessio ab eo capta viuente coadiuto.*

5 *Coadiutor non numerat suam possessionem, nisi ab obitu coadiuti.*

Possessio.

Collect. DLXXXVI.

POssessione sua nemo inauditus est spoliandus, quamuis illa dicatur iniusta. *Sacra Congr. Rit. in Eluen.* 10. *Ianuary* 1604. de qua Sellius *in select. Canon. cap.* 43. *n.* 16. 1

Possessionis exercendi suas functiones manutentionem debet habere ille, qui per decennium praeteritum illas exercuit, donec in petitorio aliter declaretur. *Sacra Congr. Rit. in Asten.* 16. *Iuly* 1605. teste Sellio *d. cap.* 43. *num.* 22. 2

Possessionem quadragenariam cum titulo seu priuilegio sustulit omninò Concil. Trid. sess. 24. de reform. cap. 20. vers. adhaec. *Sacra Congr. Conc. in Theatina* 22. *Iulij* 1613. referente Sellio *d. cap.* 43. *n.* 25. 3

Possessio capta à coadiutore viuente coadiuto non suffragatur post mortem coadiuti nisi de nouo capiatur. *Sacra Congr. Rit. in Colimbrien.* 16. *Septembris* 1606. *& in Patauina* 30. *Ianuarij* 1616. penes Sellium *d. cap.* 43. *num.* 26. 4

Possessio ab obitu coadiuti numeranda est quamuis Prior possessio per coadiutorem capta accederet ad annos viginti. *Sacra Cong. Rit. in Bergomen.* 7. *Augusti* 1627. apud Sellium *d. cap.* 43. *n.* 27. 5

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Immemorialis possessio non suffragatur si constaret de iniusto, & inualido titulo.*
2 *Immemorialis possessio in terminis Conc. sess. 25. cap. 9. de reform. sufficit quod probetur de tempore ante controuersiam de qua agitur.*
3 *Immemorialis possessio super cultu & veneratione alicuius Sancti non beatificati, nec canonizati est probanda in specie, & in illo loco.*

Possessio immemorialis.

Collect. DLXXXVII.

1 POssessio immemorialis quamuis legitimè sit probata non suffragatur si cōstaret de iniusto & inualido titulo, ac infecto principio. *Sacra Cong. Conc.* teste Gonzal. *ad regul* 8. *Cancel. gloss* 18. *n.* 48.

2 Possessio immemorialis in terminis Concilij sess. 25. cap. 9. de reform. non requiritur quòd probetur de tempore ante Concilium Trident. sed sufficit quòd probetur de tempore ante controuersiam, de qua agitur. *Sacra Cngr. Conc.* de qua Gonzal. *dict. gloss.* 18. *num.* 89.

3 Possessio immemorialis probata super cultu, & veneratione alicuius Sancti non canonizati, nec beatificati non suffragatur ad effectum quod de illo concedi possit Missa vel Officium, sed in specie, & in illo loco est probanda immemorialis quoad cultum cum Missa & Officio. *Sacra Cong. Rit. die* 20. *Nouembris* 1628. cuius meminit Bonfadin. *in thesauro canonic. decis. resol.* 21. *n.* 8.

SVMMARIVM.

1 *Clerico seculari, & non Regulari assignandi sunt fructus Prabenda suppressa, qui iubentur assignari Theologo qui legat & prædicet.*
2 *Habitum Presbyteralem gerere debet Prabenda qua de Diaconali effecta est Presbyteralis.*
3 *Episcopus potest conferre Prabendam Presbyteralem illi, qui Diaconalem, vel Subdiaconalem habet.*
4 *Vacans Prabenda in mensibus reseruatis Sedi Apost. non potest erigi in Pœnitentialem.*
5 *Optari potest Prabenda post Concilium primò vacans si non fuit in Pœnitentialem erecta, secus si iam erat erecta.*

Prabenda.

Collect. DLXXXVIII.

PRæbenda suppressa vt fructus assignentur Theologo qui legat, & prædicet, clerico seculari, & non Regulari assignandi sunt. *Sacra Congr. Rit. in Illerden.* 15. *Nouembris* 1603. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 42. *n.* 11. 1

Præbenda quæ mutat statum, & de Diaconali effecta est Presbyteralis, debet gerere habitum Presbyteralem, non autem Diaconalem. *Sacra Congr Rit. in Ianuen.* 24. *Martij* 1612. teste Sellio *d. cap.* 42. *n.* 12. 2

Præbenda Presbyterali vacante poterit Episcopus eam conferre illi, qui Diaconalem, seu Subdiaconalem habet, & has vni, qui ætatem habet pro his obtinendis. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. parte* 7. *cap.* 4. *n* 26. 3

Præbenda in mensibus reseruatis Sedi Apost vacans non potest erigi in Præbendam Pœnitentialem. *Sacra Congr. Conc* cuius meminit Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *cap.* 4. *num.* 127. 4

Præbenda post Concilium primò vacans si non fuit in Pœnitentialem erecta, potest optari, sed si ante optionem Episcopus erexit, erectio præualet, etiamsi postea optaretur. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *cap.* 4. *n.* 129. 5

Alia vide in verbo *Canonicatus collect.* 87.

Præbenda Pœnitentialis, vide in verbo *Canonicus Pœnitentiarius collect.* 97. & in verbo *Pœnitentiarius collect.* 581.

SVMMARIVM.

1 *Deputatio actualis requiritur ad erectionem Prabenda Theologalis.*
2 *Erectio Prabenda Theologalis non habet locum in ea, qua vigore statuti à sequenti Canonico optatur.*
3 *Deputatio Prabenda Theologalis non habet locum in Ecclesiis Regularibus.*
4 *Collatio Prabenda Theologalis erecta post Concil. spectat ad eum, ad quem ante Concilium spectabat.*
5 *Regulari conferri non potest Prabenda Theologalis Ecclesia Regularis.*
6 *Præsens in choro habendus est ille, qui habet Prabendam Theologalem pro diebus quibus legit, & qualiter?*

7 Canonicus

7 *Canonicus prabenda Theologalis si legere nolit quomodo ab Episcopo compellendus.*
7 *Canonici antiquiores pracedunt illi, qui habet Prabendam Theologalem.*
9 *Optari non potest Prabenda, qua erecta fuit in Theologalem.*
10 *Optioni non subiacet Prabenda Theologalis postquam est effectum sortita.*
11 *Optandi ad ius competens Canonicis non est admittendus Canonicus Theologalis.*
12 *Optare aliam Prabendam ad instar aliorum Canonicorum non potest obtinens Prabendam Theologalem.*
13 *Theologus & Pœnitentiarius Canonicus non est admittendus ad ius optandi.*
14 *Episcopus dum Prabenda Theologalis vacat, potest fructus applicare personæ, qua suppleat.*

Prabenda Theologalis.

Collect. DLXXXIX.

1 PRæbendæ Theologalis ad erectionem requiritur actualis deputatio, & ideò si in prouisione Præbendæ non fuit facta actualis deputatio, non potest prouisus compelli obire munus lecturæ. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garcia *de benefic. p. 5. cap. 4. n. 155.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 56. n. 3. & de Canon. cap. 27. n. 4.*

2 Præbendæ Theologalis erectio locum non habet in ea, quæ vigore statuti à sequenti Canonico optatur, sed illa Præbenda, quam dimittere Canonicus nouissimè optat, huic numeri vnita, & affecta remaneat. *Sacra Congr. Conc. in Saonen. 6. Iunij 1592.* penes Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p. 5. c. 4. n. 150.* quam refero *de Canon. & dignit. cap. 27. n. 9.*

3 Præbendæ Theologalis deputatio non habet locum in Ecclesiis Regularibus, vbi Ecclesiæ non sunt distinctæ, nec Ecclesiæ numeratæ, pout est Ecclesia Cathedralis Pampilonensis, sed cogendi sunt Monachi vt prouideant de lectore idoneo Theologiæ, qui publicè legat non solum ipsis Monachis, sed omnibus aliis audire volentibus. *Sacra Cong. Concil. in Pampilonen. 9. Septembris 1573.* cuius memini *de Canonic. & dignitat. cap. 27. n. 2.*

4 Præbendæ Theologalis collatio erectæ post Concilium spectat ad eum, ad quem ante Concilium spectabat, scilicet ad Capitulum, & institutio ad Episcopum. *S. Cong. Conc. in Toletana 24. Septembris 1592.* de qua Ego ipse *de Canon. & dignitat. cap. 26 n. 14.*

5 Præbenda Theologalis Ecclesiæ Cathedralis conferri Regulari non potest. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. 28. Iunij 1583.* quam refert Sellius *in select. Canon. cap. 16. n. 42.*

Præbendam Theologalem habens dicbus, quibus legit, habendus est tanquam præsens in choro, non modo pro illis horis Matutinis, & Missa solemni, sed etiam pro tota die, ac distributiones quotidianas percipere debet. *Sacra Cong. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. de resident. Canon. n. 68.* Nicol. Garcia *de benefic. p. 3. c. 2. n. 218.* quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 56. n. 8.* 6

Præbendam Theologalem obtinens si legere vllo modo nolit, poterit Episcopus illum cogere comminationibus pœnarum, sequestrationibus fructuum, assignatione portionis de eisdem fructibus alteri, qui ipsius loco legat; demum crescente contumacia ad alias pœnas etiam priuationis deuenire poterit, factaque priuatione ad corroborandum Concilij decretum Episcopus declarare debet talem Præbendam, & Canonicatum affectum fuisse & esse ex Concilio pro Sacræ Scripturæ lectore, tunc eligat personam idoneam, quæ id munus per se ipsum exequi valeat, & illi per Ordinarium collatorem huiusmodi Præbenda conferatur. *Sacra Cong. Conc. Maioricen.* apud Sellium *in selectis Canon. cap. 8. n. 12.* 7

Præbenda Theologalis non est dignitas, & ideo primum locum eam obtinens relinquere debet antiquioribus Canonicis. *Sacra Cong. Conc. in Mediolanen.* cuius memini *de Canon. & dignitat. c. 27. n. 25.* 8

Præbenda optari non potest quæ fuit erecta & deputata in Theologalem pro Theologo à sequenti Canonico. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p. 5. c. 4. num. 132.* 9

Præbenda tam Theologi quam Pœnitentiarij etiam postquam est effectum sortita, non subiacet optioni. *Sacra Cong. Conc. 11. Februarij 1601.* quam citat Nicol. Garcia *de benefic. in addit. p. 5. c. 4. n. 152.* 10

Præbendam Theologalem obtinens non est admittendus ad ius optandi competens Canonicis *Sacra Congr. Conc.* quam adducit Nicol. Garcia *in addit. ad p. 5. c. 4. n. 134.* 11

Præbendam Theologalem obtinens non potest illam dimittere & aliam optare adinstar aliorum Canonicorum. *Sacra Cong. Conc. die 7. Iunij 1601.* de qua memini *in tract. de Canon. & dignit. c. 27. n. 21.* 12

Præbenda Theologalis, vel Pœnitentiarij sicut non potest ab aliquo Canonico optari cum detur per electionem præuio examine, ita Theologus, vel Pœnitentiarius non est 13

admittendus ad ius optandi. *Sacra Cong. Conc. die 12. Februarij* 1601. quam refert Sellius *d. c.8.num.13.*

14 Præbenda Theologalis dum vacat potest Episcopus fructus applicare alicui personæ, quæ suppleat munus legendi. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Cameracen 8. Februarij* 1594. penes Sellium *d. c.8.n.15.*

Vide alia in verbo *Canonicus Theologus collect.95 n.14. & 15.*

SVMMARIVM.

1 *Episcopus breui manu, summariè, & de plano componere potest præcedentiarum controuersias in processionibus & funeralibus exortas.*
2 *Dignioribus semper dando est præcedentia.*
3 *Episcopi præcedunt inter se secundum tempus electionis seu prouisionis.*
4 *Episcoporum in Concilijs Prouincialibus præcedentia statuitur iuxta tempus ordinationis, non secundum dignitatem Ecclesiarum.*
5 *Canonici Ecclesiæ Cathedralis præcedunt Canonicis Collegiatæ.*
6 *Canonicis Ecclesiæ Cathedralis danda est præcedentia in processionibus, & funeralibus.*
7 *Canonici Collegiatarum an habeant præcedentiam supra Collegium Parochorum?*
8 *Parochi Ecclesiarum quomodo inter se præcedant?*
9 *Clero seculari supra Regulares præcedentia debetur.*
10 *Sacerdotes ex antianitate Ordinis non ex gradu doctoratus inter se præcedunt.*
11 *Antianitatis præcedentia inter eiusdem, & non diuersi Ordinis Milites seruanda.*
12 *Balliui Capitulares, & Milites magnæ Crucis Religionis Hierosol. inter se præcedunt per antianitatem.*
13 *Aduocatorum Consistorialium præcedentia ante alios aduocatos Romanæ Curiæ.*
14 *Canonicorum secularium Ecclesiæ Lateranen. præcedentia ante Canonicos Basilicæ S. Petri.*
15 *Canonici S. Georgij in Alga præcedunt Canonicis Congr. Lateranens.*
16 *Canonici Regulares Lateranens. præcedunt Monachis Casinensibus.*
17 *Fratres Prædicatores præcedunt alijs Fratribus Mendicantibus, & non Mendicantibus.*
18 *Præcedentia inter Regulares in territorio Romano seruanda est sicut in ipsa Vrbe.*
19 *Monachi præcedentiam seruant iuxta Bullam Gregorij XIII.*
20 *Cistercienses reformati præcedunt Mendicantibus.*
21 *Fratres Mendicantibus semper & vbique tribuere debent præcedentiam Monachis.*
22 *Fratres Minores de Obseruantia præcedunt Fratribus Minoribus Conuentualibus.*
23 *Fratres Obseruantes, & Tertiarij S. Francisci præcedunt inter se iuxta Bullam Gregor. XIII.*
24 *Confraternitates, & Ordines Mendicantes quomodo inter se præcedant?*
25 *Iesuati & Fratres Ordinum Minorum de Obseruantia quomodo inter se præcedant?*
26 *Carmelitæ, & Fratres S. Mariæ de Mercede quomodo inter se præcedant?*
27 *Fratres B. Ioannis Dei & Ordines Mendicantium præcedunt inter se iuxta Bullam Gregorij XIII.*
28 *Voluens & non Sulmonen. Capitulo præcedentia debetur.*
29 *Moniales inter se præcedunt à die professionis.*

Præcedentia.

COLLECT. DXC.

PRæcedentiarum controuersias in funeralibus, & processionibus componere potest Episcopus breui manu, summariè, & de plano, ac sine strepitu & figura iudicij. *Sacra Congr. Conc.* testibus Franc. Leone *in thesauro fori eccles. p.1.c.8. n.18.* Campan. *in diuersorio Iuris Canon. rub.12. cap.13. n.120.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.14. l.24. §.31. de procession. n.10.* Modern. Hisp. *de Regia protect. tom.1. p.2. cap. 9. num 15.* Lezana *in summ. quæst. Regul. tom. 3. verbo Episcopus quoad Regulares n. 13.* 1

Præcedentia semper dignioribus danda est. *Sacra Congr. Rit. in Sancti Seuerini 1. Septembris* 1607. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 47. n. 5.* 2

Præcedentia inter Episcopos nulla alia ratione regulatur nisi electionis, seu prouisionis vt qui prius electus seu prouisus fuerit de aliquo Episcopatu, alteri postea electo seu promoto præcedat. *Sacra Congr. Rit. in Segobricen. 21. Martij* 1609. penes Sellium *d. c.47. num. 6.* Et de præcedentia inter Episcopos & Protonotarios participantes *Pius II. const. 4. incip. Cum seruare pridie Id. Iunij* 1459. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.1. pag.316.* 3

Præcedentia Episcoporum in Concilijs Prouincialibus statuenda est iuxta tempus ordinationis, non autem secundum dignitatem Ecclesiarum. *Sacra Congr. Conc. die 19. Aprilis* 1526. referente Sellio *d. cap. 47. n.7.* 4

Præceden-

5 Præcedentia semper debetur Canonicis Ecclesiæ Cathedralis supra Canonicos Ecclesiæ Collegiatæ, etiam in associandis funeribus propriæ ipsius Collegiatæ Parochiæ. *Sacra Congr. Rit. in Pranestina canarum* 28. *Augusti* 1618. de qua Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 6. *n.* 5.

6 Præcedentia in processionibus & funeralibus danda est Canonicis Ecclesiæ Cathedralis *Sacr. Cong. Rit. in Ripana* 30. *Iulij* 1616. apud Aldan. *d. tit.* 6. *n.* 4.

7 Præcedentia debetur Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ supra Collegium Parochorum, & aliorum Presbyterorum etiam ipsius ciuitatis, dum occasione Synodi, vel alterius similis causæ simul conueniunt. *Sacra Congr. Rit. in Fauentina Brisigaella* 12. *Martij* 1616, attestante Sellio *d. cap* 47. *n.* 8.

Plura de præcedentia Canonicorum vide in verbo *Canonicus quoad locum & præcedentiam, collect.* 91.

8 Præcedentia inter Curatos Ecclesiarum Parochialium non ratione regulæ, sed ratione antianitatis, seu prærogatiuæ Ecclesiæ Parochialis Curatis danda est *Sacra Congr. Rit. in Asten.* 21. *Martij* 1609. teste Sellio *dict. cap.* 47. *num.* 9.

9 Præcedentia semper debetur Clero seculari supra Regulares etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis. *Sacra Congr. Rit. in Firmana terra sanctæ Victoria* 31. *Martij* 1618. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo præcedentia n.* 4. & 5. Hinc eadem *Sacra Congreg. Rit. die* 30. *Augusti* 1602. decreuit, & ordinauit vt in generalibus processionibus Fratres, seu Monachi, vel Ordines Regularium antecedant & Presbyteri seu clerici seculares subsequantur, & vltimum locum teneant, nec mixtim cum Regularibus incedant. Et *Clemens VIII. in sua Constit* incip. *Quæ ad remouendum* 5. *Nouembris* 1603. ex voto eius Sacræ Congregationis declarauit Clerum secularem in omnibus locis etiam in propriis Ecclesiis, & conuentibus Fratrum, Monachorum, & Religiosorum quoruncunque in vniuerso Regno Castellæ, & Legionis præferendum esse & præcedere debere, quam Clementis VIII. constitutionem obseruari mandauit *Gregorius XV. in sua Constit.* incip. *Alias à felicis die* 3. *Augusti* 1622. reperiuntur impressæ apud recollectionem Apostolicarum Constitutionum quam imprimi curauit Status ecclesiasticus Regnorum Castellæ, & Legionis.

10 Præcedentia inter Presbyteros sumitur ex antianitate Ordinis, non ex gradu Doctoratus, quia Presbyteratus Ordo longè dignior est quàm gradus Doctoratus. *Sacra Cong. Rit. in Mediolanen.* 29. *Nouembris* 1603. & *in Messanen. Taurmeni* 20. *Iunij* 1609. & *in Panormitana* 15. *Maij* 1610. & *in Terra Conigliona in Sicilia* 19. *Martij* 1611. & *in Fanen. sancti Constantij* 4. *Iulij* 1615. & *in Catanien.* 30. *Ianuarij* 1616. & *in Nucerina terre Gualdi* 19. *Ianuarij* 1619. & *in Cephaluden. ac Catanien. ead. die*, & *in Messanen. terre Gagliani* 20. *Aprilis* 1619. & *in Catanien.* 22. *Augusti* 1620. & *in Cephaluden.* 30. *Martij* 1621. quarum meminit Sellius *d. cap.* 47. *num.* 10. Sacerdos beneficiatus in Ecclesia sui beneficij præcedentiam habere debet supra alios beneficiatos in eadem Ecclesia non Sacerdotes. *Sacra Congr. Rit. in nullius prou. Florentina de mense Ianuarij* 1633. quam refert Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 32. *n.* 10.

Præcedentia Antianitatis inter eiusdem Ordinis Milites seruanda est, non autem inter Milites diuersi Ordinis. *Sacra Cong. Rit. in Meliten.* 9 *Maij* 1609. penes Aldan. *d. tit.* 6. *n.* 7. 11

Præcedentia inter Baliuos Capitulares, & Milites magnæ Crucis Religionis Hierosolym. per antianitatem, & non per aliam rationem est discutienda. *Sacra Congr. Rit. in Meliten.* 12. *Augusti* 1608. teste Aldano *d. tit.* 6. *num.* 8. 12

Præcedentia Aduocatorum Consistorialium est ante alios aduocatos Romanæ Curiæ. *Sixtus V. constit.* 62. *incip. Sacri* 10. *Kalend. Septembris* 1587. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 588. aliàs *pag.* 477. in nouiss. impress. 13

Præcedentia Canonicorum secularium Ecclesiæ Lateranensis est ante Canonicos sancti Petri de Vrbe. *Pius V. constit.* 94. incip. *Infirma* 12. *Kalend. Ianuar.* 1569. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 296. aliàs *pag.* 223. in nouiss. impress. 14

Præcedentiam habent Canonici Sancti Georgij in Alga quoad Canonicos Congregationis Lateranensis. *Pius V. constit.* 127. incip. *Cum alias* 11. *Kalend. Iunij* 1571. apud Laert Cherub *d. tom.* 2 *pag.* 340. aliàs *pag.* 255. & illius memini *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 78. *n.* 37. 15

Præcedentiam habent Canonici Regulares Lateranenses quoad Monachos Cassinenses. *Pius V. constit.* 75. incip. *Romanus pridie Id. Octobris* 1568. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 272. Immò etiam ante omnes alios Regulares post Clerum secularem, idem *Pius V. constit.* 116. incip. *Cum ex Ordinum* 16. *Kalend. Ianuarij* 1570. apud Laert. Cherubin. *d. tom.* 2. *pag.* 324. aliàs *pag.* 243. in nouiss. impress. 16

Præcedentia Fratrum Prædicatorum quoad alios Fratres Mendicantes & etiam non Mendicantes post Clerum secularem, & antiquos Ordines Monachales, *Pius V. const.* 71. 17

incip.

incip. *Diuina* 27. *Augusti* 1568. apud Laert. Cherub. *d. tom. 2. pag.* 167. *Clemens VIII. const.* 33. incip. *Inter caetera* 25. *Septembris* 1592. referente Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo praecedentia n.* 16. & illatum meminere Fr. Emman. *quaest. Regul. tom.* 1. *q.* 35. *art.* 1. Piasec. *in praxi Episcop p.* 3. *cap.* 3. *pag.* 210. Seortia *in selectas summorum Pontificum Constitut. epit.* 156. *theorem.* 393. Michael Ferrus *de praecedent. ecclesiast. q.* 45. *n.* 3.

18 Praecedentia inter Regulares de suburbiis, & territorio Romano seruatur, sicut in ipsa Vrbe. *Sacra Congr. Rit. in Tusculana* 2. *Martij* 1613. de qua Sellius *d. cap.* 47. *n.* 11. Nam ad tollendas omnes lites & controuersias in materia praecedentiarum debet seruari id, quod in alma Vrbe omnium magistra seruatur. *Sacra Cong. Episcop. & Regular.* 26. & 30. *Augusti* 1593. referente R. P. D. Sperello *in decis. fori ecclesiast. decis.* 76. *n.* 16.

19 Praecedentia inter Monachos seruatur iuxta Bullam Gregorij XIII. *Sacra Cong. Rit. in Saxoferraten. Nucerinae diaecesis* 19. *May* 1614. penes Aldan. *d. tit.* 6. *n.* 10.

20 Praecedentiam habent Monachi Cistercienses reformati Ordinis B. Mariae Fulien. ante Ordines Mendicantes. *Clemens VIII. constit.* 56. incip. *Regis Non. February* 1599. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 71. alias *pag.* 53. & illius meminit Mich. Ferrus *de praecedent. Eccles. q.* 45. *n.* 5. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 78. *n.* 37. *vers. Clemens.*

21 Praecedentiam Monachis semper & vbique tribuere debent Fratres Mendicantes. *Sacra Congr. Rit. in Menopolitana* 23. *Martij* 1619. teste Aldano *d. tit.* 6. *n.* 12.

22 Praecedentiam habent Fratres Minores S. Francisci de Obseruantia ante Fratres Minores Conuentuales. *Leo X. constit.* 26. incip. *Licet* 6. *Decembris* 1517. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 520. alias *pag.* 439. in nouiss. impress.

23 Praecedentia inter Fratres, etiam Obseruantes, & Tertiarios sancti Francisci seruatur iuxta Bullam Gregorij XIII. vt illi praeferantur, qui prius in loco controuersiae monasterium, & locum obtinuerunt. *Sacra Cong. Rit. in causa Montis-feltri* 3. *Octobris* 1613. & *in Consentina* 1. *Martij* 1614. & *in Terracinen.* 3. *Septembris eiusdem anni, & in Rossanen. terra noua* 14. *February* 1615. & *in Agrigentina terra Mari* 4. *Aprilis eiusdem anni, & in Meliten.* 15. *Iulij* 1617. & *in Spoletana* 8. *Augusti* 1618. & *in Oritana terra Fretta* 28. *Septembris* 1619. & *in Tudertina terra Altaris* 1610. de quibus Aldan. *d. tit.* 6. *n.* 13. Quid quando sint plura eiusdem Ordinis monasteria diuersis temporibus fundata? Vide eandem *S. Congr. Rit. in Barbos. Apost. Decis. Sum.* *causa Minorum Obseruantiae* 3. *Iunij* 1617. de qua etiam Aldan. *citato loco.*

24 Praecedentiam Ordinum Mendicantium & Confraternitatum inter se in processionibus decreuit *Gregorius XIII. constit.* 84. incip. *Exposcit* 15. *Iunij* 1583. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 469. alias *pag.* 352. & Lauget. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regulares pag.* 15. vbi statuitur quod quicunque ex Fratribus Mendicantibus inter se de praecedentia contendentibus, aut Confratribus confraternitatum inter quos lites, & causae praemissorum occasione ortae iam sint, seu oriri contigerit in futurum, qui in quasi possessione praecedentiae, ac iuris praesentandi sunt, ij (quibuscunque reclamationibus, protestationibus, appellationibus, & aliis subterfugiis prorsus remotis, & cessantibus, & postpositis) in processionibus tam publicis quam priuatis praecedere debeant. Quando vero non probetur, aut non constet de quasi possessione praecedentiae huiusmodi inter Fratres quidem Mendicantes, ij qui antiquiores in loco controuersiae, inter Confratres verò inter se litigantes ij, qui prius saccis vsi sunt, in processionibus tam publicis quàm priuatis praecedere debent, itaut si contigerit quòd noua monasteria, aut domus erecta, & instituta sint, ille Ordo, qui prius monasterium, seu Domum in loco habuerit, praecedat, &c. Cuius constitutionis meminere Quarant. *in sum. Bullarij verbo praecedentia*, Marc. Anton. Genuens. *in pract. Archiep. Neapol. cap.* 52. *in fine*, Lezana *in sum. quaest. Regul. tom.* 2. *cap.* 1. *n.* 51. Modern. Hispan. *de protect. Regia p.* 2. *cap.* 9. *n.* 26. & 27. Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcop & Regular. super dicta Constit. pag.* 17. *cum seqq.* Mich. Ferrus *de praecedent. ecclesiast. q.* 16. *n.* 3.

25 Praecedentiam Minoribus Obseruantibus tribuere debent Fratres Iesuati. *Sacra Congr. Rit. in Pisana* 4. *Septembris* 1621. penes Aldan. *d. tit.* 6. *n.* 14. Sed si in loco eodem eleemosynas quaerant, illi praecedere debent, quorum Monasterium seu domus eodem in loco prius extractum fuerit *Sacra Congr. Episcop. & Regulai die* 15. *Iuly* 1618. de qua Aldan. *d. tit.* 6. *n.* 15.

26 Praecedentiam inter Fratres Carmelitas, & Fratres B. Mariae de Mercede Redemptionis captiuorum, declarauit *Clemens VIII. constit.* 95. incip. *Decet*, 15. *Nouembris* 1602. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 143. vbi habetur Fratres Ordinis S. Mariae de Monte Carmelo vbique praecedere Fratres B. Mariae de Mercede Redemptionis captiuorum, non obstantibus constitutionibus, &c. quam citat Mich. Ferrus *de praecedent. ecclesiast. q.* 45. *num.* 4. Ego *de officio & potest. Episcopi p.* 3. *allegat.* 78. *sub n.* 37. *vers. item.*

27 Præcedentia vt conſtituatur inter Fratres B. Ioannis Dei, & Ordines Mendicantium ſeruanda eſt conſtitutio *Gregorij XIII. ſub die 15. Iulij* 1583. à tempore tamen, quo dicti Fratres declarati fuerunt Religioſi. *Vrbanus VIII. conſtit.* 76. incip. *Commiſſi, 26. Nouembris* 1627. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom. 4. pag.* 447.

28 Præcedentia Capitulo Valuen. & non Sulmonen. debetur tam in Synodo diœceſana, quàm in Congregationibus, proceſſionibus, aliiſque ſimilibus actibus. *Sacra Congr. Conc. in Valuen. 16. Aprilis* 1576. *& 4. Aprilis* 1601. *&* 20. *Martij* 1621. de quibus Sellius *d: cap.* 47. *num.* 12.

29 Præcedentia inter Moniales à die profeſſionis, non autem receptionis habitus regularis debetur: quatenus verò duæ inſimul profeſſionem emitterent, illa, quæ prius ad habitum admiſſa fuerit, præcedere debet; & ſi eodem tempore ad habitum admiſſæ fuerint, data etiam profeſſionis paritate, quæ prius in Capitulo acceptata fuerit, præcedere debet, *Sacra Congr. Conc. in Paduana de anno* 1608. penes Aldan. *d. tit.* 6. *n.* 17.

De Præcedentia inter Confraternitates Vide ſuprà *in verbo Confraternitas collect.* 207. *n.* 30. *&* 31. & alia circa præcedentias, vide in verbo *Regularis quoad præcedentiam collect.* 643. & verbo *Canonicus quoad locum & præcedentiam collect.* 91. & in verbo *Conſuetudo circa præcedentiam collect.* 228. & in verbo *Vicarius generalis circa præcedentiam collect.* 713.

Præcepto Eccleſiæ de confitendo & communicando ſemel in anno quando quis ſatisfeciſſe cenſeatur? Vide in verbo *Communio ſacra, collect* 191. *n.* 3. *cum ſeqq.* & verbo *Pœnitentiarius collect.* 581. *n.* 25.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopus in quacunque Eccleſia etiam Regulari ſuæ diœceſis prædicare valet, nec ab vllo prohiberi poteſt, non ſic extra ſuam diœceſim.*

2 *Ieiuniorum tempore quando iubetur prædicari, non includuntur Vigiliæ.*

3 *Epiſcopus poteſt examinare Regulares prædicare volentes in Eccleſiis, quæ non ſunt ſuorum Ordinum.*

4 *Regulares in Eccleſiis, quæ ſui Ordinis ſunt, prædicare volentes, obtinere eos ſufficit benedictionem petitam licet non obtentam.*

5 *Epiſcopus in conſtitutione ſynodali prohibere poteſt ne prædicetur feria quinta in Cœna Domini.*

6 *Iudæis Verbum Dei prædicandum.*

7 *Ordinarius mulctis & pœnis cogere non poteſt populum vt audiat Miſſam in Eccleſia parochiali.*

8 *Populus vt diebus Dominicis & feſtis maioribus frequentet ſuas Parochias pro prædicatione audienda admonendus non excommunicandus.*

9 *Epiſcopus poteſt interdicere prædicationem Regulari virtute Concilij etiam non reddita cauſa.*

Prædicare, Prædicatio.

COLLECT. DXCI.

PRædicare poteſt Epiſcopus in quacunque Eccleſia etiam Regulari, ſuæ diœceſis, nec ab illo poteſt prohiberi. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. die 17. Ianuarij* 1584. quam citat Lezana *in ſum. quæſt. Regular. tom.* 3. *verbo Concionari num.* 13. Si verò prædicare voluerit extra ſuam diœceſim, id minimè illi licere poteſt cùm prohiberi valeat ab Ordinario, cuius eſt diœceſis, *Sacra Congr. Conc.* teſte Stephano Gratiano *diſcept. forenſ. cap.* 393. *n.* 9. *cum ſeqq.* quem me citato refert Lezana *dict. verbo Concionari n.* 3. 1

Prædicandi præceptum tempore ieiuniorum impoſitum à Concilio Trident ſeſſ. 24. cap. 4. de reform. refertur tantum ad tempus Quadrageſimæ, & Aduentus, non autem ad Vigilias. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 30. *l.* 3. *de Prædicatoribus ſacræ Scripturæ num.* 28. *&* 29. 2

Prædicare volentes Regulares in Eccleſiis, quæ ſuorum Ordinum non ſunt examinare poteſt Epiſcopus. *Sacra Congr. Concil. in Vgentina 22. Ianuarij* 1622. refert me citato Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom.* 3. *verbo Concionari n.* 7. 3

Prædicare Verbum Dei Regulares non poſſunt ſine Epiſcopi licentia in iis tantum Eccleſiis, quæ ſui Ordinis non ſunt, in aliis vero Eccleſijs ſui Ordinis, ſufficit Epiſcopi benedictio petita, licet non obtenta, ita tamen vt ſi Epiſcopus non modo benedictionem ſimpliciter non conceſſerit, verum etiam Regularibus prohibuerit quominus prædicent tunc vllo contradicente in ſui quidem Ordinis Eccleſiis licet illis prædicare, quemadmodũ Sacræ Congregationis Concilij decretis ſalubriter eſt cautum. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regular. die 30. Ianuarij* 1629. penes Ioan. Maria Noyar. *in lucerna Regul. verbo prædicare n.* 2. & Lezanam *d. tom.* 3. *verbo Concionari n.* 7. 4

Prædicare feria quinta in Cœna Domini 5
poteſt

potest Episcopus in Constitutione Synodali prohibere quo populus Officiis, quibus mysteria Passionis Dominicæ eodem die recoluntur, attentiùs assistere possit, quæ Constitutio à Regularibus quibuscunque in eorum Ecclesiis seruanda est, & si recusauerint, ad illius obseruantiam compellendi sunt. *Sacra Congr. Rit. in Cataeen.* 1. *Iunij* 1601. de qua meminit Lezana *d. verbo Concionari num.*13.

6 Prædicationem Verbi Dei Iudæis faciendam statuit *Nicolaus III. constit.*1. incip. *Vineam* 2. *Non. Augusti* 1278. *& Gregorius XIII. constit.* 92. incip. *Sancta mater Kalend. Septembris* 1584. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*2.*pag*...

7 Prædicationē, & Missam in Ecclesia Parochiali vt audiat populus, Ordinarius mulctis & pœnis illum cogere non potest. *Sacra Cong. Conc.* penes Zerol. *in praxi Episcopali p.* 2. *verbo Parochia pag.*82.

8 Prædicatione pro audienda admonendus est populus vt diebus Dominicis, & festis maioribus frequenter suas Parochias, excommunicandus tamen non est si monitioni non paruerit. *Sacra Cong. Conc.* referente Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*4.*tit.*30.*l.*3.*de Prædicatorib. n* 35.

9 Prædicationem Regulari interdicere potest Episcopus virtute decreti *Concil. Trid. sess.*24.*de reform. c.*4. etiam non reddita causa. *Sacra Cong. Conc.* testibus Franc. Econe *in thesauro fori eccles. p.*1.*cap.*8. *num.*9. Piasec. *in praxi Episcop. p.*2.*c.*3.*n.*41.*vers. si item*, quos refero *de officio & potest. Episcopi p.*3. *alleg.* 79. *num.* 28.

Vide in verbo *Regularis quoad prædicationem collect.* 637.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referūtur de Prædicatoribus agentes.*
2 *Prælatos reprehendere, futura prædicere, & certum diem iudicij proponere non debent Prædicatores.*
3 *Quæstuarios Prædicatores ob officio abstinēre iubent Inquisitores.*
4 *Inspirationes diuinæ Prædicatorum antequam prædicētur, Sedi Apost. aut Ordinarij examini reseruari debent.*
5 *Societatis Iesu Patres etiam Sacris non initiati prædicare possunt.*
6 *Clerico in Sacris non constituto committi potest munus prædicandi, non tamen laico.*
7 *Eligere Prædicatorem in Cathedrali quando Episcopo incumbat.*
8 *Canonici & Capitulum non possunt se intromittere in deputatione Prædicatoris pro* Barbos. Apost. Decis. Sum. *Cathedrali.*
9 *Vniuersitas eleemosinam pro Prædicatore ob Episcopo electo dare tenetur, quam hactenus præstare consueuit.*
10 *Episcopus prætendens Communitatem teneri præstare eleemosynam pro Prædicatore Cathedralis, tenetur probare immemorialem.*
11 *Episcopo pertinet deputare Prædicatorem in sua Cathedrali, nulla habita ratione consuetudinis etiam immemorialis, quæ competeret Capitulo.*
12 *Ordinarius debet eligere Prædicatores nisi in contrarium sit consuetudo ab immemoriali tempore.*
13 *Vniuersitas tenetur soluere Prædicatori solitas eleemosynas, nec licet eas ad certam paruam quantitatem reducere.*
14 *Communitas dare debet Prædicatoribus mercedem solitam illis exhiberi, si ex consuetudine immemoriali constat eam olim fuisse illis exhibitam.*
15 *Pensionarij no tenentur Prædicatorum mercedem exigere.*
16 *Episcopus proprio sumptu conducere debet Prædicatorem pro Quadragesima si dubitetur quorum sumptu sit conducendus.*
17 *Pauperes & miserabiles personas non possunt commendare in pulpito Prædicatores absque Episcopi licentia.*
18 *Episcopus cum prædicat omnes Prædicatores silere debent.*
19 *Regularibus prohibere potest Episcopus ne aliquo die concionentur vt totus populus conueniat ad Cathedralem*
20 *Prædicatio non solita extra Cathedralem tempore Aduentus, & Quadragesimæ prohiberi potest.*
21 *Prædicatio Quadragesimalis in Parochiali prohiberi non potest eo titulo vt frequentior sit populus in Cathedrali.*

Prædicator.

Collect. DXCII.

DE Prædicatore, seu Concionatore Franciscus Panigarola Italice, Læl. Zech. *de Republ. eccles.* Iodoch. Lorichi. *in thesauro nouo Theolog.* Iacob. Peres. *in lib. de sacra concionandi ratione*, Ludou. Lopez *in epithome Concionatorum*, Nicolaus de Nisa *in gemma Prædicatorum*, Paulus Aresius *in suo modo bene concionandi*, Ital. Ioan. à Iesu Maria *de concionandi arte*, Petrus Rodulphius à Tossignano *in Concionatorum rudimentis*, Petrus Crespetius *in summa Catholica Fidei verbo Concio*, Ioseph. Langius *in polianthea eod. verbo.* Ar- 1

mendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib.4 tit.30.l.3.de Prædicatorib.* Zerol. *in praxi Episcop. p.1. verbo Prædicatio*, Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo Prædicatores*, Barthol. Gauant. *in manuali Episcop. verbo Concio sacra*, Lezana *in sum.quæst.Regul.tom.3. verbo Concionari*, plures quos refero *de Officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.76.*

2 Prædicator incautè Prælatos reprehendere, aut futura prædicere, & certum diem iudicij aut Antichristi aduentum proponere non debet. *Leo X. constit. 21.* incip. *Superna 14. Kalend. Ianuarij* 1516. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.1 pag.*508 aliàs *pag.*430. in nouiss. impress.

3 Prædicatorem quæstuarium à prædicationis officio abstinere iubent, & inobedientes puniunt hæreticæ prauitatis Inquisitores. *Vrbanus IV. constit.2.§.14.* incip. *Licet* 13. *Kalend. Aprilis* 1261. apud Laert. Cherub. *tom.1. pag.* 96. aliàs *pag.* 120.

4 Prædicatorum inspirationes diuinæ antequam prædicentur, Sedi Apost. aut Ordinarij examini reseruantur. *Leo X. d. constit.21.*

5 Prædicatores esse possunt Religiosi Societatis Iesu etiam sacris Ordinibus non initiati *Gregorius XIII. constit.* 95. incip. *Vigore* 20. *February* 1584. apud Laert. Cherub. *tom.2. pag.* 481. alias *pag.*361. & eam citat Lezana *in sum quæst. Regul. verbo Concionari n.5.*

6 Prædicatoris munus potest committi etiam Clerico, qui non sit in sacris Ordinibus constitutus, sed non laico, ex Concilio Lateranen. sub *Leone X. sess. 20. Sacra Cong. Conc. die 23. Iuny* 1580. quam me citato commemorat Lezana *d. tom. 3. verbo Concionari num. 4.*

7 Prædicatorem in sua Cathedrali eligere, & deputare erit in arbitrio Episcopi quando populus, vel quiuis alius illum etiam ab immemoriali tempore eligere, & nominare consueuisset, vel Prædicatoris nominationem alteri ex immemoriali competentem relinquere, ita tamen vt si Episcopus huiusmodi electionem sibi assumat, populum, aliumue ad solitas impensas, atque eleemosynas Prædicatori erogandas non compellat. *Sacra Cong. Conc. in Cæsaraugustana* teste Sellio *in selectis Canon c.8. n.9.*

8 Prædicatoris deputatio in Cathedrali Ecclesia pertinet ad solum Episcopum, ita quod Canonici & Capitulum non possint se intromittere in huiusmodi deputatione, nec inconsulto, vel contradicente Episcopo aliquem ad prædicandum in Cathedrali etiam ex Prædicatoribus ab Episcopo approbatis deputare, seu admittere. *Sacra Congr. Concil.* teste *d. cap.8. num.*10 Nam in electione Cathedralis Ecclesiæ nihil potest Capitulum. *Eadem Sacra Congr.* penes Armendar. *d. l.3. de Prædicator. num.*21. quem refero *de officio & potest. Episcopi p.3. alleg.76. n.7.*

Prædicatoris electio pertinet ad Episcopum, cui electo ab Episcopo tenetur Vniuersitas eleemosynam dare, quam hactenus præstare consueuit. In Cathedrali vero si Episcopus prætendat Communitatem quoque teneri præstare eleemosynam ad ipsum incumbit onus probandi immemorabilem. *Sacra Congr. Conc. in Sutrina* 10. *Marty* 1618. & 10. *July* 1627 apud Sellium *d. c.8. n.11.* 9 10

Prædicatoris deputatio in sua Cathedrali ad solum Episcopum pertinet, nulla habita ratione consuetudinis etiam immemorialis quæ competeret Capitulo, seu Episcopo, cum Capitulo, vel de consilio Capituli. *Sacra Congreg. Conc. in Abulen. 3. Augusti* 1586. testibus Armendar. *d. l. 7. de Prædicatorib. n.* 11. 15. & 18. Laurent. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regul. pag. 149. in respons. ad 9.* 11

Prædicatores eligere debet ipse Ordinarius, nisi in contrarium sit consuetudo ab immemoriali tempore. *Sacra Congr. Concil.* attestante Sellio *d. cap.8. num.3.* Zerol. *in praxi Episcop. p.1. verbo prædicatio §.7.* Armend. *d. l.7. de Prædicatorib. n. 2.* quos & alios refero *d. p.3. alleg. 76. n. 5.* 12

Prædicatori soluere tenetur Vniuersitas solitas eleemosynas, nec illi licet eas ad certam paruam quantitatem reducere. *Sacra Congr. Concil. in Viterbien. ciuitatis Vetulæ de mense Septembris* 1620. refert Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.3. verbo Concionari n.12.* 13

Prædicatoribus dare debet Communitas mercedem exhiberi solitam si ex consuetudine immemoriabili constat eam olim fuisse illis exhibitam. *Sacra Congr. Rit.* de qua Galer. *in margarita casuum Conscientiæ verbo Prædicatores* 1. quem refero *d. alleg. 76. n.14.* Ad cuius laudabilis consuetudinis obseruantiam Episcopus populum cogere potest. *Sacra Congr. Conc.* penes Franc. Leonem *in thesauro fori ecclesi. p.1. cap.8. sub n.6.* quem refert R. P. D. Sperel. *in decis. fori ecclesi. decis.* 70. *n.1.* Si detur illi eiusdem Concionatoris electio, *Eadem Sacra Congr.* quam adducit Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.12. cap.14. sub num.16.* 14

Prædicatorum merces nulla ex parte à pensionariis est exigenda, atque eo minus si populus hos sumptus facere solebat. *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar. *d. l. 3. de Prædicatorib. num. 2.* quem refero *dict. alleg. 76. num. 13.* 15

Prædicator pro Quadragesima si dubitetur quorum sumptu sit conducendus, debet Episcopus interim proprio sumptu illum condu 16

conducere. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo pradicatio* §.7. Galet. *in margarita casuum Conscientia verbo eleemosyna* 3. Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori eccles. decis.* 546. *in* 1. *edit. alias resol.* 468. *in* 2. *edit.*

17 Prædicatores non possunt tempore Quadragesimæ, & Aduentus, aliisque temporibus in pulpito pauperes & miserabiles personas absque licentia Episcopi commendare. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Placentina* 20. *Iulij* 1619 cuius meminit Sellius *d. cap.* 8. *num.* 14.

18 Prædicatores omnes silere debent cum Episcopus prædicauerit, illisque poterit inhibere vt in eo tempore à prædicatione se abstineant. *Sacra Congr. Conc. in Bituntina* 17. *Februarij & 2. Martij* 1629. de qua Sellius *d. cap.* 8. *num.* 16.

19 Prædicatoribus Regularibus prohibere potest Episcopus ne aliquo die concionentur, vt totus populus conueniat ad Cathedralem. *Sacra Congr. Conc.* vt per Gauant. *in manuali Episcop. verbo Concio sacra n.* 51. quem refert Lezana *in sum. quæst. Regular. verbo Concionari n.* 13. *in princip.*

20 vbi etiam subdit pariter ab eadem Congregatione decisum prohiberi posse Concionem non solitam extra Cathedralem tempore Aduentus, & Quadragesimæ,

21 non tamen posse prohiberi in Parochiali Conciones Quadragesimales eo titulo vt frequentior sit populus in Cathedrali.

Plura vide *in verbo Regularis quoad prædicationem collect.* 637. & in verbo *Episcopus prædicator, & circa prædicatores collect.* 293.

Prædicatores Fratres, vide in verbo *Fratres collect.* 372.

SVMMARIVM.

1 *Commensales Papæ sunt Prælati panem accipientes de Palatio Apost. & eorum beneficia sunt reseruata.*
2 *Citari ad comparendum in Curia non possunt Ecclesiarum Prælati dum resident, nisi de mandato Papæ.*
3 *Inquisitionem facientes de promouendis ad Dignitates Ecclesiarum debent in hoc plurimum vigilare.*
4 *Excommunicationem incurrit offendens Prælatos ecclesiasticos.*
5 *Olea sancta ab Episcopo petere tenentur Prælati omnes inferiores etiam exempti habentes iurisdictionem Episcopalem, si intra fines eius diœcesis sint.*
6 *Regularibus Prælatis competit facultas Episcopis attributa decreto Conc. c.* 1 *sess.* 14.
7 *Canonicis & Dignitatibus praecedere debet Prælatus extra Ecclesiam.*
8 *Paramenta benedicere non possunt Prælati inferiores.*
9 *Baldachini vsus quando concedatur Prælatis Congregationis Canon. Regul. Lateranen.*

Prælatus.

COLLECT. DXCIII.

Prælati panem accipientes de Palatio Apost. sunt Papæ commensales, & eorum beneficia sunt reseruata. *Iulius III. constit.* 21. incip. *Sanctissimus* 25. *Februarij* 1553. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 714 aliàs *pag.* 576 in nouiss. impress. 1

Prælati Ecclesiarum dum resident non possunt citari ad comparendum in Curia, nisi de mandato Papæ. *Pius IV. constit.* 10. incip. *De salute, pridie Non. Septembris* 1560. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 20. aliàs *pag.* 15. in nouiss. impress. 2

Prælati inquisitionem facientes de promouendis ad Dignitates ecclesiasticas, plurimum in hoc vigilare debent. *Gregorius XIV. constit.* 6. incip. *Onus Apostolica Idib. Maij* 1591. apud Laert. Cherubin. *tom.* 2. *pag.* 691. aliàs *pag.* 529. 3

Prælatos ecclesiasticos offendens excommunicatur. *Paulus V. constit.* 63. incip. *Pastoralis Idib. Aprilis* 1610. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag* 251. aliàs *pag.* 184. 4

Prælati omnes inferiores etiam exempti habentes iurisdictionem Episcopalem, si intra fines alicuius diœcesis sint, tenentur pro oleis sanctis accedere ad Episcopum intra cuius fines existit: qui verò nullius est diœcesis, & habet iurisdictionem vt supra, potest quem voluerit Catholicum Antistitem accersere pro administrando Confirmationis Sacramento. *Sacra Congr. Conc.* teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 20. *n.* 1. 5

Prælatis Regularibus competit facultas Episcopis attributa decreto Conc. cap. 1. sess. 14. scilicet. Cum honestius, ac tutius sit subiecto debitam Præpositis obedientiam impendendo in inferiori ministerio deseruire, quam cum Præpositorum scandalo graduum altiorum appetere dignitatem, ei, cui ascensus ad sacros Ordines à suo Prælato ex quacunque causa etiam extraiudicialiter fuerit interdictus, aut qui à suis Ordinibus seu gradibus, vel dignitatibus ecclesiasticis fuerit suspensus, nulla contra ipsius Prælati voluntatem concessa licentia de se promoueri faciendo, aut ad priores Ordines, gradus, & dignitates siue honores restitutio suffrage- 6

tur. *Sacra Congr. Conc. die 3. Aprilis* 1621. referente Sellio *d. cap. 20. n. 9.*

7 Prælatus extra Ecclesiam præcedere debet Canonicis & Dignitatibus. *Sacra Congr. Rit. in Veronen. 6. Iunij & mIulij* 1626. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignitat. cap. 18. num. 73.*

8 Prælati inferiores non possunt benedicere paramenta, etiamsi habeat territorium separatum, & iurisdictionem, nisi habeant etiam ea, quæ sunt Ordinis. *Sacra Congr. Rit. in nullius 21. Augusti* 1601. penes Sellium *d. cap. 20. num. 12.*

9 Prælatis Congregationis Canonicorum Regularium Lateranensium, habentibus vsum Mitræ, & Baculi conceditur vsus Baldachini quando solemniter celebrant, circa quod Vide supra in *verbo Baldachinum collect.* 53. *n.* 11. vbi *à num.* 7. idem Abbatibus Cælestinis, Cassinensibus, Oliuetanis, & Camaldulensibus concessum à Sacra Congr. Rituum refertur.

SVMMARIVM.

1 *Mitra, & Baculi vsum habere solent Præpositi Cathedralium in Germania.*

2 *Indulgentias concedere & publicare non potest Præpositus habens ex priuilegio vsum Mitræ.*

3 *Dignitas proximior succedit in celebratione Missarum solemnium, Præposito prima dignitate impedito.*

4 *Pratensis Præpositus habet vsum Mitræ & Baculi.*

5 *Pratensis Præpositus vtitur Pontificalibus, & cappa.*

6 *Mirandulæ Præposito conceditur vsus Mitræ & Baculi.*

7 *Varesij Oppidi Præposito vsus cappæ cōcessus.*

8 *Aretinæ Ecclesiæ Præposito prima dignitati competunt functiones Episcopales absente Episcopo.*

9 *Cortaldi Præpositus est principalis in eius Ecclesia Parochiali.*

10 *Sancti Antonini Collegiatæ Præpositus in ciuitate Placentiæ triplici ductu thurificandus.*

11 *Auenionen. Ecclesiæ Præpositus in absentia Archiepiscopi triplici ductu thurificādus.*

Præpositus.

Collect. DXCIV.

1 Præpositi Ecclesiarum Cathedralium in Germania solent habere vsum Mitræ, & Baculi. *Sacra Congr. Rit. in Lubianen.* 24. *Aprilis* 1610. teste Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 20. num.* 15.

Præpositus habens ex priuilegio vsum Mitræ, licet possit solemnem benedictionem populo dare inter Missarum solemnia, non potest tamen Indulgentias concedere & publicare. *Sacra Cong. Rit. in Praten. 4. Martij* 1606. referente Aldano *d. tit. 20. num. 16.* 2

Præpositus prima dignitas ad quem spectat Missas solemnes, & diuina officia celebrare, si noluerit, vel fuerit impeditus, non potest hoc alij suo arbitrio delegare, sed succedit proximior dignitas, & alij successiuè. *Sacra Congr. Rit. in Andrien. 22. Ianuary* 1618. quam citat Aldan. *d. tit. 20. num. 17.* 3

Præposito Praten. vsum Mitræ, & Baculi concedi posse censuit Sacra Congr. Rit. in Praten. nullius 12. Nouembris 1605. penes Aldan. d. tit. 20. num. 18. Et vt possit vti Pontificalibus, & cappa in omnibus Ecclesiis suæ iurisdictionis tam intra quàm extra terram, & Mitra ac aliis indumentis Pontificalibus, & in Ecclesiis Regularium de eorum consensu, & sic quando per eorum Ecclesias processionaliter transire contigerit. *Eadem Sacra Congreg. Rit. in Praten. nullius* 10. *May* 1608 de qua Aldan. *d. tit. 20. num. 19.* 4 5

Præposito oppidi Mirandulæ conceditur vsus Mitræ, & Baculi, dummodo Episcopus consentiat. *Sacra Congr. Rit. in Regien. Mirandulæ 7. Februarij* 1604. apud Sellium *in selectis Canon cap. 20. num. 12.* 6

Præposito Ecclesiæ Collegiatæ oppidi Varesij Mediolanen. diœcesis vsum cappæ concedi posse censuit. *Sacra Congreg. Rit. in Mediolanen.* 13. *Iuny* 1607. penes Sellium *d. cap. 30. num. 12.* 7

Præposito Ecclesiæ Aretinæ primæ dignitati competere functiones Episcopales absente Episcopo firmauit. *Sacra Congr. Rit. in Aretina* 30. *Ianuarij* 1610. cuius meminit Aldan. *d. tit. 20. num. 22.* 8

Præpositus Parochialis Ecclesiæ S. Thomæ Cortaldi Florentinæ diœcesis, & eius Ecclesia est principalis, & præcedit Ecclesiæ S. Michaelis, & Iacobi Fratrum sancti Augustini. *Sacra Congr. Rit. in Florentina* 27. *Iuny* 1610 quam refert Aldan. *d. tit. 20. n. 23.* 9

Præposito Collegiatæ S. Antonini ciuitatis Placentiæ triplici thuribuli ductu thurificandū, Canonici verò duplici iuxta cōsuetudinē, suæque familiæ insignia in festis solemnioribus exponere posse declarauit *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 25. *Septembris* 1621. quam citat Sellius *d. cap. 30. num. 14.* 10

Præpositus Ecclesiæ Auenionen. iuxta immemorabilem dictæ Ecclesiæ consuetudinem in absentia Archiepiscopi triplici du- 11

ctu

ctu thurificandus est. *Sacra Congr. Rit. in Auenionen.* 20. *Nouembris* 1610. referente Sellio *d. cap.* 30. *num.* 15. Licet non probata tali consuetudine prius declaratum fuerit Præpositum, & Canonicos Ecclesiæ prædictæ iuxta regulas libri Cæremonialis thurificandos esse, declarasset *ead. sacra Congr. die* 24. *Aprilis eiusdem anni.* 1610.

SVMMARIVM.

1 *Romana & Lateranensis Ecclesia gaudet centenaria præscriptione.*
2 *Monachi S. Mariæ Montis Oliueti gaudent sexagenaria præscriptione.*
3 *Canonici regulares Lateranenses sexagenaria gaudent præscriptione.*
4 *Census in extinctione non obstat præscriptio centum annorum.*
5 *Clericorum contra bona non potest induci præscriptio.*

Præscriptio.

Collect. DXCV.

1 PRæscriptione centenaria gaudet Romana, & Lateranensis Ecclesia. *Honorius III. constit.* 4. incip. *Sedis* 9. *Kalend. Maij* 1221. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 46. aliàs *pag.* 80. in nouiss. impress. Et monasterium sancti Pauli extra Vrbem. *Paulus III. constit.* 15. incip. *Benignitas Nonis Nouembris* 1537 apud Laert. Cherubin. *d. tom.* 1. *pag.* 636. alias *pag.* 526. in nouiss. impress.

2 Præscriptione sexagenaria gaudent Monachi B. Mariæ Montis Oliueti. *Iulius II. constit.* 12. incip. *Etsi ad vniuersos pridie Non. Iunij* 1507. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 421. alias *pag.* 369. in nouiss. impress.

3 Præscriptione sexagenaria gaudent Canonici Regulares Lateranenses. *Sixtus IV. constit.* 10. incip. *Dum ad vniuersos* 10. *Kalend. Septembris* 1576. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 344. alias *pag.* 312. in nouiss. impress.

4 Præscriptio centum annorum non obstat in extinctione census. *Pius V. constit.* 79. incip. *Cum onus* 14. *Kalend. Februarij* 1569. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 276.

5 Præscriptio non potest induci, seu dari contra Clericum & illius bona ex eo quia quolibet anno interrumpitur per publicationem Bullæ in Cœnæ Domini. *Sacra Congr. Immunitatis sub die* 7. *Decembris* 1632. penes Bonfadin. *in thesauro Canon. decis. resol.* 22. *num.* 2. per doctrinam Felini *in cap. cum non liceat. vers.* 5. *de præscript.* Crescent. *decis.* 4. *n.* 5. *de locato*, Anchar. *cons.* 155. *n.* 11. Surd. *cons.* 301. *n.* 45. Stephan. Gratian. *discept. forens. cap.* 52. *n.* 6.

SVMMARIVM.

1 *Beneficij præsentationem vendere non intendens, si pecuniã accipiat vt exire possit de carcere & eam restituat, & præsentationem reuocet non incidit in pœnas, &c.*
2 *Institutio non est facienda ab iis ad quos spectat præsentatis ad beneficia simplicia absque præuio Episcopi examine.*
3 *Examen coram aliis examinatoribus non Synodalibus sufficit in præsentatis ad Parochialem de iurepatronatus laicorum.*
4 *Examen præsentandorum ad omnia beneficia iurispatronatus pertinet ad Episcopum etiamsi inferiores institutores essent Monachi, vel Capitulum.*

Præsentatio. Præsentatus;

Collect. DXCVI.

PRæsentationem beneficij vendere non intendens, sed exire de carcere, si pecuniam pro præsentatione acceptam restituat, & præsentationem reuocet, non incidit in pœnas priuationis iuris præsentandi alium infra legitima tempora. *Sacra Congr. Conc. in Nicien.* 1. *Aprilis* 1628. quam refert Sellius *in selectis Canon. c.* 46. *n.* 7. 1

Præsentati ad beneficia simplicia, absque præuio examine Episcopi, institui non possunt ab iis, ad quos institutio spectat, iuxta *cap.* 3. *sess.* 7. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *c.* 3. *n.* 19. *in resp. ad* 2. Et iterum præsentati omnes ab Ordinario siue Episcopo sunt examinandi etiam quod institutio ad inferiores pertineat: nam Episcopus probare debet an sint ætate, litteris, & sufficiẽtia idonei, licet alterius diœcesis essent *Sacra Cong. Conc. in Taurinen. & Cremonen.* referente Stephan. d'Aluin. *de Episcoporum, Abbatum, & Abbatiss. potest. cap.* 13. *sub. n.* 7. 2

Præsentatus à patronis laicis ad Ecclesiam Parochialem de iurepatronatus laicorum sufficit quod examinetur coram aliis examinatoribus non synodalibus. *Sacra Congr. Conc. die* 19. *Decembris* 1626. penes Sellium *d. c.* 46. *num.* 8. 3

Præsentati ad beneficia iurispatronatus examen pertinet ad Episcopum, etiamsi inferiores institutores essent Monachi, vel Capitulum. *S. Cong. Conc. in Cremonen.* apud Stephan. d'Aluin. *d. c.* 13. *n.* 7. *vers. est & tertia.* 4

tur. *Sacra Congr. Conc. die* 3. *Aprilis* 1621. referente Sellio *d. cap.* 20. *n.* 9.

7 Prælatus extra Ecclesiam præcedere debet Canonicis & Dignitatibus. *Sacra Congr. Rit. in Veronen.* 6. *Iunij & Iulij* 1626. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignitat. cap.* 18. *num.* 73.

8 Prælati inferiores non possunt benedicere paramenta, etiamsi habeãt territorium separatum, & iurisdictionem, nisi habeant etiam ea, quæ sunt Ordinis. *Sacra Congr. Rit. in nullius* 21. *Augusti* 1601. penes Sellium *d. cap.* 20. *num.* 12.

9 Prælatis Congregationis Canonicorum Regularium Lateranensium, habentibus vsum Mitræ, & Baculi conceditur vsus Baldachini quando solemniter celebrant, circa quod Vide supra in *verbo Baldachinum collect.* 53. *n.* 11. vbi *à num.* 7. idem Abbatibus Cælestinis, Cassinensibus, Oliuetanis, & Camaldulensibus concessum à Sacra Congr. Rituum refertur.

SVMMARIVM.

1 *Mitra, & Baculi vsum habere solent Præpositi Cathedralium in Germania.*

2 *Indulgentias concedere & publicare non potest Præpositus habens ex priuilegio vsum Mitræ.*

3 *Dignitas proximior succedit in celebratione Missarum solemnium, Præposito prima dignitate impedito.*

4 *Pratensis Præpositus habet vsum Mitræ & Baculi.*

5 *Pratensis Præpositus vtitur Pontificalibus, & cappa.*

6 *Mirandulæ Præposito conceditur vsus Mitræ & Baculi.*

7 *Varesij Oppidi Præposito vsus cappæ cõcessus.*

8 *Aretinæ Ecclesiæ Præposito primæ dignitati competunt functiones Episcopales absente Episcopo.*

9 *Cortaldi Præpositus est principalis in eius Ecclesia Parochiali.*

10 *Sancti Antonini Collegiatæ Præpositus in ciuitate Placentiæ triplici ductu thurificandus.*

11 *Auenionen. Ecclesiæ Præpositus in absentia Archiepiscopi triplici ductu thurificãdus.*

Præpositus.

COLLECT. DXCIV.

1 PRæpositi Ecclesiarum Cathedralium in Germania solent habere vsum Mitræ, & Baculi. *Sacra Congr. Rit. in Lubianen.* 24. *Aprilis* 1610. teste Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit.* 20. *num.* 15.

Præpositus habens ex priuilegio vsum Mitræ, licet possit solemnem benedictionem populo dare inter Missarum solemnia, non potest tamen Indulgentias concedere & publicare. *Sacra Cong. Rit. in Praten.* 4. *Martij* 1606. referente Aldano *d. tit.* 20. *num.* 16. 2

Præpositus prima dignitas ad quem spectat Missas solemnes, & diuina officia celebrare, si noluerit, vel fuerit impeditus, non potest hoc alij suo arbitrio delegare, sed succedit proximior dignitas, & alij successiuè. *Sacra Congr. Rit. in Andrien.* 22. *Ianuarij* 1618. quam citat Aldan. *d. tit.* 20. *num.* 17. 3

Præposito Praten. vsum Mitræ, & Baculi concedi posse censuit Sacra Congr. Rit. in Praten. nullius 12. Nouembris 1605. penes Aldan. d. tit. 20. num. 18. Et vt possit vti Pontificalibus, & cappa in omnibus Ecclesiis suæ iurisdictionis tam intra quàm extra terram, & Mitra ac aliis indumentis Pontificalibus, & in Ecclesiis Regularium de eorum consensu, & sic quando per eorum Ecclesias processionaliter transire contigerit. *Eadem Sacra Congreg. Rit. in Praten. nullius* 10. *Maij* 1608 de qua Aldan. *d. tit.* 20. *num.* 19. 4 5

Præposito oppidi Mirandulæ conceditur vsus Mitræ, & Baculi, dummodo Episcopus consentiat. *Sacra Congr. Rit. in Regien. Mirandulæ* 7. *Februarij* 1604. apud Sellium *in selectis Canon cap.* 30. *num.* 12. 6

Præposito Ecclesiæ Collegiatæ oppidi Varesij Mediolanen. diœcesis vsum cappæ concedi posse censuit. *Sacra Congreg. Rit. in Mediolanen.* 23. *Iunij* 1607. penes Sellium *d. cap.* 30. *num.* 12. 7

Præposito Ecclesiæ Aretinæ primæ dignitati competere functiones Episcopales absente Episcopo firmauit. *Sacra Congr. Rit. in Aretina* 30. *Ianuarij* 1610. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 20. *num.* 22. 8

Præpositus Parochialis Ecclesiæ S. Thomæ Cortaldi Florentinæ diœcesis, & eius Ecclesia est principalis, & præcedit Ecclesiæ S. Michaelis, & Iacobi Fratrum sancti Augustini. *Sacra Congr. Rit. in Florentina* 27. *Iunij* 1610 quam refert Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 23. 9

Præposito Collegiatæ S. Antonini ciuitatis Placentiæ triplici thuribuli ductu thurificandũ, Canonici verò duplici iuxta cõsuetudinẽ, suæque familiæ insignia in festis solemnioribus exponere posse declarauit *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 25. *Septembris* 1621. quam citat Sellius *d. cap.* 30. *num.* 14. 10

Præpositus Ecclesiæ Auenionen. iuxta immemorabilem dictæ Ecclesiæ consuetudinem in absentia Archiepiscopi triplici du- 11

ctu

ctu thurificandus est. *Sacra Congr. Rit. in Auenionen. 20. Nouembris* 1610. referente Sellio *d. cap. 30. num. 15.* Licet non probata tali consuetudine prius declaratum fuerit Præpositum, & Canonicos Ecclesiæ prædictæ iuxta regulas libri Cæremonialis thurificandos esse, declarasset *ead. sacra Congr. die 24. Aprilis eiusdem anni.* 1610.

SVMMARIVM.

1 *Romana & Lateranensis Ecclesia gaudet centennaria præscriptione.*

2 *Monachi S. Mariæ Montis Oliueti gaudent sexagenaria præscriptione.*

3 *Canonici regulares Lateranenses sexagenaria gaudent præscriptione.*

4 *Census in extinctione non obstat præscriptio centum annorum.*

5 *Clericorum contra bona non potest induci præscriptio.*

Præscriptio.

Collect. DXCV.

1 PRæscriptione centenaria gaudet Romana, & Lateranensis Ecclesia. *Honorius III. constit.* 4. incip. *Sedis 9. Kalend. Maij* 1221. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag.* 46. aliàs *pag.* 80. in nouiss. impress. Et monasterium sancti Pauli extra Vrbem. *Paulus III. constit.* 15. incip. *Benignitas Nonis Nouembris* 1537 apud Laert. Cherubin. *d. tom. 1. pag.* 636. alias *pag.* 526. in nouiss. impress.

2 Præscriptione sexagenaria gaudent Monachi B. Mariæ Montis Oliueti. *Iulius II. constit.* 12. incip. *Etsi ad vniuersos pridie Non. Iunij* 1507. apud Laert. Cherub. *d. tom. 1. pag.* 421. alias *pag.* 369. in nouiss. impress.

3 Præscriptione sexagenaria gaudent Canonici Regulares Lateranenses. *Sixtus IV. constit.* 10. incip. *Dum ad vniuersos* 10. *Kalend. Septembris* 1576. apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag.* 344. alias *pag.* 312. in nouiss. impress.

4 Præscriptio centum annorum non obstat in extinctione census. *Pius V. constit.* 79. incip. *Cum onus* 14. *Kalend. Februarij* 1569. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 276.

5 Præscriptio non potest induci, seu dari contra Clericum & illius bona ex eo quia quolibet anno interrumpitur per publicationem Bullæ in Cœnæ Domini. *Sacra Congr. Immunitatis sub die 7. Decembris* 1632. penes Bonfadin. *in thesauro Canon. decis. resol.* 22. *num. 2.* per doctrinam Felini *in cap. cum non liceat. vers. 5. de præscript.* Crescent. *decis.* 4. *n. 5. de locato*, Anchar. *cons.* 155. *n.* 11. Surd. *cons.* 301. *n.* 45. Stephan. Gratian. *discept. forens. cap. 52. n. 6.*

SVMMARIVM.

1 *Beneficij præsentationem vendere non intendens, si pecuniã accipiat vt exire possit de carcere & eam restituat, & præsentationem reuocet non incidit in pœnas, &c.*

2 *Institutio non est facienda ab iis ad quos spectat præsentatis ad beneficia simplicia absque præuio Episcopi examine.*

3 *Examen coram aliis examinatoribus non Synodalibus sufficit in præsentatis ad Parochialem de iurepatronatus laicorum.*

4 *Examen præsentandorum ad omnia beneficia iurispatronatus pertinet ad Episcopum etiamsi inferiores institutores essent Monachi, vel Capitulum.*

Præsentatio. Præsentatus;

Collect. DXCVI.

PRæsentationem beneficij vendere non intendens, sed exire de carcere, si pecuniam pro præsentatione acceptam restituat, & præsentationem reuocet, non incidit in pœnas priuationis iuris præsentandi alium infra legitima tempora. *Sacra Congr. Conc. in Nicien. 1. Aprilis* 1628. quam refert Sellius *in selectis Canon. c. 46. n. 7.* 1

Præsentati ad beneficia simplicia, absque præuio examine Episcopi; institui non possunt ab iis, ad quos institutio spectat, iuxta *cap. 3. sess. 7. Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. c. 3. n. 19. in resp. ad 2.* Et iterum præsentati omnes ab Ordinario siue Episcopo sunt examinandi etiam quod institutio ad inferiores pertineat: nam Episcopus probare debet an sint ætate, litteris, & sufficiẽtia idonei, licet alterius diœcesis essent *Sacra Cong. Conc in Taurinen. & Cremonen.* referente Stephan. d'Aluin. *de Episcoporum, Abbatum, & Abbatiss. potest. cap. 13. sub. n. 7.* 2

Præsentatus à patronis laicis ad Ecclesiam Parochialem de iurepatronatus laicorum sufficit quod examinetur coram aliis examinatoribus non synodalibus. *Sacra Congr. Conc. die 19. Decembris* 1626. penes Sellium *d. c. 46. num.* 8. 3

Præsentati ad beneficia iurispatronatus examen pertinet ad Episcopum, etiamsi inferiores institutores essent Monachi, vel Capitulum. *S. Cong. Conc. in Cremonen.* apud Stephan. d'Aluin. *d. c. 13. n. 7. vers. est & tertia.* 4

Preces.

Collect. DXCVII.

1 PReces ordinatæ ad impetrandam pluuiam non sunt recitandæ inter Missarum solemnia ne Sacrificium Missæ interrumpatur. *Sacra Congr. Rit. in Oscen.* 11. *Iunij* 1605. teste Sellio *in selectis Canon. capit.* 38. *num.* 10.

2 Preces & Orationes Societatis laicorum ob priuatam deuotionem recitandæ, approbarj possunt dummodo separatim ab officio imprimantur. *Sacra Congr. Rit. in Ariminen.* 28. *Septembris* 1682. referente Sellio *d.cap.*38. *num.* 12.

De precibus Gauant. *in rubric. Breuiarij sess.* 5. *c.*17. *à princ.*

Presbyter, vide in verbo *Sacerdos collect.* 659.

Prima Tonsura.

Collect. DXCVIII.

1 PRima Tonsura conferri potest illi, qui habet omnia requisita cap.4. sess.23 licet ob aliquod impedimentum non possit ascendere ad alios Ordines non obstante capit. 11. eiusdem sess. quia hoc loquitur de quatuor minoribus, illud verò de Prima Tonsura tantum. *Sacra Congr. Conc.* teste Sellio *in select. Canonicis c.*2. *n* 19.

2 Primam Tonsuram conferre potest Episcopus, illi, qui legere & scribere, hoc est characteres formare sciat. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Forosempronien.* 13. *Octobris* 1593. penes Sellium *d.c.*2.*n.*20.

Primas Nancien. in dominio Lotharingiæ quando vsum habeat Baculi, & Mitræ, Vide supra in verbo *Baculum collect.*52.*sub n.*3.

Primicerius.

Collect. DXCIX.

1 PRimicerij etiam quando dubitatur an sint vere Dignitates, debent in processionibus sicut dignitates Pluuialia deferre, & non Planetas sicut Canonici Presbyteri. *Sacra Congr. Rit. in Capuana* 28. *Aprilis* 1607. teste Sellio *in select.Canon.c.*23.*n.*12.

2 Primicerij ad regendum chorum destinati non sunt inde amouendi vt assistant Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 6. *Septembris* 1608. penes Sellium *d.cap.* 32.*n.*13.

Primicerius Cathedralis Lancianen. nullum ius, aut præcedentiam habet, in Ecclesia Parochiali sanctæ Luciæ, quæ prius erat annexa. *Sacra Congr. Rit. in Lancianen.* 3. *Septembris* 1616. quam refert Sellius *d.cap.*32. *num.*14. 3

SVMMARIVM.

1 *Ordinarij visitare non possunt Prioratus Militum Hierosolymitanorum.*
2 *Visitare Episcopi non possunt Prioratus, qui sub Capitulo subsunt.*
3 *Cathedralis Ecclesia Priori, qui antea dum esset Ecclesia Regularis habebat iurisdictionem, & sedem cum puluino, post secularizationem competit prima sedes in choro sine puluino.*
4 *Collegiata Ecclesia Prior quando ad residentiam teneatur?*
5 *Collegiata Prior non habet præcedentiam super Canonicos Cathedralis, & vide n.*7.
6 *Thurificandus est duplici ductu Collegiata Prior dum in Cathedrali simul cum illius Dignitatibus, & Canonicis interest.*
7 *Collegiata Prior præcedit Canonicis Cathedralis vti singulis incedentibus, non verò collegialiter.*
8 *Beneficiatis omnibus licet antiquioribus præcedit Prior vti dignior.*
9 *Curatus Prior ratione stola debet præcedere omnibus Presbyteris etiam Canonicis Collegiata.*
10 *Prior S.Venantij in ciuitate Camerinen. quem locum in Cathedrali habeat?*
11 *Prior monasterij S. Catharina Ordinis Canonicorum Regul.Lateran. ciuitatis Firmana vsum Mitra & Baculi habens, quando & quomodo solemniter in Pontificalibus celebrare valeat?*
12 *Confraternitatis sanctissimi Sacramenti Prior non ante Baldachinum post Capitulum, sed à latere Baldachini debet incedere.*
13 *Euangelij Textus osculandus non est porrigendus Priori domino loci.*

Prioratus. Prior.

Collect. DC.

PRioratus Militum Hierosolymitanorum Ordinarij visitare non possunt, cum illi sint Præceptores, & non Commendatarij, & visitari debent à Capitulis sui Ordinis. *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.*1.*tit.*6.*de visitat. l.*5. §.2. 1

§. 2. *num* 101. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.3.alleg.74.n.27.*

2 Priorarus, qui suis capitibus subsunt, etiam Ordinis Hierosolymitani, ab Episcopis visitari non possunt. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *vbi supra n.*103.

3 Priori Ecclesiæ Cathedralis, qui in eadem Ecclesia, dum illa erat Regularis habebat iurisdictionem, & primum locum separatum ab aliis in choro cum puluino, postquam Ecclesia fuit secularizata, & omnis iurisdictio reseruata Archiepiscopo, conuenit tantùm prima sedes in choro tanquam primæ Dignitati, sed sine puluino, & non sedem separatam. *Sacra Congr. Rit. in Tarantasien.* 23. *Ianuary* 1610. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.1.tit.22.n.*41.

4 Prior insignis Ecclesiæ Collegiatæ (forsan nostræ Vimaranensis) obtinuit Prioratum præuio examine, & approbatione, vt fit in beneficiis cùram animarum habentibus; in cuius litteris collationis dicitur Prioratui huiusmodi curam Parochianorum dictæ Ecclesiæ, quæ etiam Parochialis existit, imminere cum cura etiam iurisdictionali, nihilominus tamen antecessores per longum tempus & vltra quinquaginta annos non resederunt: nec in domo Canonicali; quam ibi habent, ad longum tempus habitarunt, sed à multo tempore locata reperitur laicali familiæ. Quæritur an Prior modernus de Iure ad residentiam in dicta Ecclesia, & in illius domo Canonicali prædicta obligatus existat? *Sacra Congr. Conc. die* 20. *Aprilis* 1602. respondit hunc Priorem ad residentiam teneri, refero Ego ipse *de Canon. & Dignitat. cap.*11.*n.*7.

5 Prior Collegiatæ non habet præcedentiam super Cauonicos Cathedralis. *Sacra Congr. Rit. in Tuscanen.* 19. *Augusti* 1619. quam citat Aldan. *d.tit.*22.*n.*43.

6 Prior Collegiatæ dum in Cathedrali simul cum illius Dignitaribus, & Canonicis interest, duplici ductu rhuribuli, thurificandus est: *Ead. Sacra Congr. Rit. in dicta Tuscanen.*

7 Prior Collegiatæ, qui caput est Capituli, & Dignitas vnica, cui solent à Sede Apost. causæ committi, præcedit Canonicis Cathedralis non collegialiter, sed vti singulis incedentibus. *Sacra Congr. Rit. in Viterbien.* 20. *Decembris* 1601. penes Aldan. *d.tit.*22.*n.*44.

8 Prior vti dignior præcedit omnibus aliis beneficiatis, licet antiquioribus. *Sacra Congr. Rit. in Hispalen.* 5. *Iulij* 1632. referente Bonfadino *in thesauro ecclesiast. decis. resol.*11.*n.*32.

9 Prior, seu Presbyter Curatus ratione stolæ debet præcedere omnes alios Presbyteros etiam Canonicos Ecclesiæ Collegiatæ. *Sacra Congr. Rit. in Saxoferraten. Nucerina diæcesis* 24. *Octobris* 1609. apud Aldan. *d.tit.*22.*n.*45.

10 Prior Ecclesiæ S. Venantij in ciuitate Camerinen. debet habere secundum locum in choro inter Dignitates, & Canonicos Ecclesiæ Cathedralis. *Sacra Congr. Rit. in Camerinen.* 15. *Mar.* 1608. de qua Ald. *d.tit.*22. *n.* 46.

11 Prior monasterij S. Catharinæ Ordinis Canonicorum Regularium Lateranen. ciuitatis Firmanæ, qui ex antiqua consuetudine, & priuilegiis Romanorum Pont. vsum habet Mitræ & Baculi, ac aliorum indumentorum Pontificalium quando solemniter celebrat, contentus esse debet sua sede, quæ, vt asseritur, locata est, & esse debet in cornu Euangelij, in plano Presbyterij cum duobus tantum gradibus paruis, & sine vllo suppedaneo suggestu lapideo, vel ligneo, ac sine baldachino desuper, sed cum postergali tantum ex aliquo panno, vel serico leui, sine auro, coloris conuenientis solemnitati, quæ celebratur. Nec debet habere duos Diaconos assistentes quando celebrat, vt suprà, sed contentus sit & esse debeat Subdiacono & Diacono, qui in Missa cantaturi erant Epistolam, & Euangelium, & vno Cappellano cum pluuiali, qui assistat ad librum, nec alios ministros habeat præter prædictos, nisi aliquos clericos, & ministros cum cotta, quæ sibi de Mitra & Baculo ac aliis necessariis ministrent, ac etiam Altari inseruiant. Item in Altari sex tantum & non septem candelabra cum totidem candelis, & sua cruce locari debent, nec abacus alius præterquam parua mensa in cornu Epistolæ, super quo duo esse possint, Mitra qua Prior vtitur, Calix, Missale, thuribulum cum nauicula, & alia necessaria pro actu celebrationis, & sub Mitra, bireto paruo nigro, & non alterius coloris omnino vti debet. *Sacra Congr. Rit. in Firmana* 28. *Ianuary* 1606. cuius meminit Aldan. *d.tit.*22.*n.*47.

12 Prior Confraternitatis Sanctissimi Sacramenti non ante baldachinum post Capitulum, sed à latere baldachini debet incedere *Sacra Congr. Rit. in Nicien.* 30. *Ianuar.* 1616. de qua Aldan. *d.tit.*22.*num.*48.

13 Priori domino loci Euangelij Textus osculandus non est porrigendus, & multo minus eius procuratori. *Sacra Congr. Rit. in nullius prouincia Baren.* 24. *Augusti* 1609. penes Aldan. *d.tit.*22.*num.*49.

Priuatus.

Collect. DCI.

1 Priuato iniustè debentur fructus, & distributiones quotidianæ, cæteraq; emolumenta,

lumenta, quæ præſentibus tantum, & interesſentibus lucrifieri conſueuerunt pro toto eo tempore, quo ob dictam priuationem munera ſuo officio incumbentia obit, atque Horis Canonicis intereſſe non potuit. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. 26. May & 21. Iulij 1625. Sacra Congr. Conc. in Aquilana 21. Iunij eiuſdem anni*, quarum memini *in tract. de Canon. & dignitat. cap. 24. n. 49.*

SVMMARIVM.

Priuilegium.

Collect. DCII.

1 PRiuilegia, indulta, diſpenſationes immunitates, & aliæ gratiæ, variis monaſteriis, Eccleſiis, Religioſis, hoſpitalibus, Militiis, Patriarchis, Epiſcopis, & aliis cuiuſcunque dignitatis, perſonis à Romanis Pontificibus elargita, etiam pluries confirmata, & ex quauis honeſta cauſa conceſſa, quæ contrariantur decretis Concilij Trid. reuocantur, eorumque vigore acta & agenda à die, qua dictum Concilium ligare cœpit, nulla eſſe decernuntur. *Pius IV. conſtit.* 95. incip. *In Principis de anno* 1564. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 136. & illius meminit Scortia *in ſelectas ſummorum Pont. Conſtitutiones epit.* 86.

2 Priuilegia liberandi homicidas confraternitatibus conceſſa reuocantur. *Pius IV. conſtit.* 92. incip. *Cum ad ſolitam 19. Kalend. Ianuarij* 1564. apud Laert. Cherubin. *d. tom. 2. pag.* 100. in nouiſſima impreſſ.

3 Priuilegia locis piis conceſſa circa facultatem diſpenſandi ſuper irregularitatibus, & impedimentis matrimonialibus irritantur. *Pius IV. conſt.* 64. incip. *Decem de anno* 1562. apud Laert. Cherub. *d. tom. 2. pag.* 94.

4 Priuilegia quibuſcunque Prælatis & aliis conceſſa celebrandi Miſſas veſpertino tempore reuocantur. *Pius V. conſtit.* 4. incip. *Sanctiſſimus de anno* 1566. apud Laert. Cherub. *d. tom. 2. pag.* 178. aliàs *pag.* 134. in nouiſſima impreſſ.

5 Priuilegia doctorandi in Vrbe aliis quàm aduocatis Conſiſtorialibus conceſſa reuocantur. *Pius V. conſtit.* 60. incip. *Quamuis à Sede Kalend. Iunij* 1568. apud Laert Cherub. *d. tom. 2. pag.* 256. aliàs *pag.* 193. in nouiſſ impreſſ.

6 Priuilegia omnia etiam per modum communicationis conceſſa Militiis, Hoſpitalibus, Collegiis, Capitulis, Religionibus, Societatibus, Congregationibus, & Ordinibus quibuſuis tam Mendicantium, quam non Mendicantium, cæteriſque locis piis, & eorum ſiue earum reſpectiuè perſonis audiendi ſecularium perſonarum Confeſſiones abſque Ordinarij examine & approbatione, reuocat *Vrbanus VIII. conſtit.* 92. incip. *Cum ſicut accepimus* 12. *Septembris* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom. 4. pag.* & apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom 3. in addit. c. 12. pag.* 508.

7 Priuilegia & indulta Ordini Fratrum B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum & illius perſonis conceſſorum, dummodò

dò sint in vsu, vel sacris Canonibus, aut Concilio Trid. vel Constitutionibus Apost. non sint repugnantia, confirmat *Vrbanus VIII. constit.*94. incip. *Ex clementi 7. Id. Octobris* 1628. apud Angel. Mariam Cherubin. *d. tom.* 4. *pag.*104.

8 Priuilegio concesso in fauorem Episcoporum, de quo *in cap. fin. de priuileg. lib.*6. non est per decretum Concilij de Missis in priuatis domibus non celebrandis vlla ex parte derogatum, quia intentio Concilij est tollere abusus cum fiat ex causa, vt scilicet quotidie Missam audiant. *Sacra Congr. Conc.* teste Sellio *in selectis Canon. cap.*31.*n* 3.

9 Priuilegio *cap. fin. de priuileg. in* 6. vti possunt Episcopi post Concilium saltim occasione pestis, & belli. *Sacra Congr. Conc. in causa Lombardia* 17. *Augusti* 1630. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.*23.*num.*2.

10 Priuilegium à Sede Apost. nulla facta derogatione Concilij indultum, Patribus Congregationis Oratorij, vt qui ex eis præuio examine ad audiendas Confessiones in ipsa Vrbe à Vicario approbati fuerint, extra eandem Vrbem absque alio examine, de licentia tamen Ordinariorum locorum Confessiones liberè audire valeant, omninò obseruandum est. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *in addit. ad tract. de benefic. p.*4. *cap.*5. *num.*31.

11 Priuilegium *Can. si quis suadente* 17. *quæst.*4. in nihilo immutauit Concilium Trid. sess.23. cap.6. de reform. Vnde quiuis clericus etiam non habens beneficium ecclesiasticum, nec habitum, & Tonsuram deferens eo gaudet priuilegio. *Sacra Congr. Conc.* de qua Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. glos.*5. §.5. *n.*7.

12 Priuilegium concessum Canonicis vacandi æstiuo, vel alio certo tempore ab Ecclesia iuxta declarationem sacri Concilij moderandum est. *Sacra Congr. Rit. in Elnen.*10. *Ianuarij* 1604. *in resp. ad vlt. dub.* quam refert Sellius *d. cap.*31. *n.* 4.

13 Priuilegium concessum Abbatibus benedictis exercendi Pontificalia, & Pontificaliter celebrandi in eorum propriis Ecclesiis, non potest ab Episcopo extendi ad Abbates non benedictos, & extra proprias Ecclesias. *Sacra Congr. Rit. in Pampslonen.*8. *May* 1617. cuius meminit Bonfadin. *d. resol.*23.*n.*4.

14 Priuilegia omnia concessa Fratribus particularibus in Regnis Hispaniarum propter quæ ab obedientia suorum Prælatorum eximuntur, reuocauit *Vrbanus VIII. constit.* sua incip. *Pastoralis* 30. *Iulij* 1626. referunt Lezana *in sum. quæst. Reg. tom.*1. *cap.*10. *n.*26. *& cap.*16. *n.*5. Laur. de Peyrinis *de priuil. Regul. tom.* 3. *in addit. cap.*12. *pag.*507.

Priuilegia omnia Regularium, etiam ea, quæ Mare magnum appellantur, sunt reuocata in his, quæ Concilio Trid. aduersantur per Bullam *Pij V. sub* 13. *Kalend. Martij* 1565. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. p.*3. *cap.*2. *n.*258. 15

Priuilegia Regularia quod non teneantur seruare interdicta in aliquibus diebus tantùm veluti in festis suorum Ordinum si ante Concilium concessa fuerint, vtrique reuocata censentur. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p.*5. *cap.* 8. *n.*87. *vers. ad octauum*, Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.*2. *tit.* 18. *l.*7. *de Relig. n.*73. quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 105. *n.*44. 16

Priuilegiorum per confirmationes, quas Regulares à Sede Apost. post sacrum Concilium Trid. obtinuerunt nequaquam reuiuiscere possunt priuilegia prius ab eodem Concilio, ac deinde etiam ipsius Congregationis decretis sublata atque extincta, si quæ habebant absoluendi à casibus contentis in Bulla, quæ in die Cœnæ Domini legi consueuit, vtpote sublata per annuam ipsius Bullæ publicationem. *Sacra Congr. Episcop. & Regular.* 17. *Nouembris* 1628. quam citat Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. in additam. ad Constit. Sixti IV. cap.*2. *n.*38. *pag.*415. 17

Priuilegia diuersis concessa.

COLLECT. DCIII.

Abbreuiatoribus, & scriptoribus litterarum Apost. & archiuij *Iulius II. constit.* 15. incip. *Sicut Kalend. Decembris* 1507. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1. *pag.*427. aliàs *pag.*372. *Leo X. constit.*14. incip. *Summi* 17. *Kalend. Augusti* 1515. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1 *pag.*486. aliàs *pag.*415. in nouiss. impress. 1

Aduocatis Consistorialibus. *Sixtus V. constit.*62. incip. *Sacri Apostolatus* 10. *Kalend. Septembris* 1587. apud Laert. Cherub. *tom.*2. *pag.* 588. aliàs *pag.*447. 2

Ædificantibus in ciuitate Pia. *Pius IV. constit.*101. incip. *Romanum* 10. *Kalend. Septembris.* 1565. apud Laert. Cherub. *tom.*2. *pag.*155. aliàs *pag.*117. 3

Archiconfraternitati orphanorum de Vrbe. *Paulus III. constit.*26. incip. *Altitudo* 7. *Id. Februarij* 1541. apud Laert. Cherub. *tom.*1. *pag.* 654. aliàs *pag.*540. 4

Archihospitali sancti Spiritus in Saxia de Vrbe. *Sixtus IV. constit.*14. incip. *Illius* 12. *Aprilis* 1477. apud Laert. Cherub. *tom* 1. *pag.*352. 5

Aromatariis. *Clemens VIII. constit.* 47. incipit. *Laudabilis* 3. *Kalend. Ianuarij* 1596. apud Laert. 6

Laert. Cherub. *tom* 3 *pag.*63. aliàs *pag.*46.

7 Auditoribus Rotæ Romanæ. *Paulus III. conſtit.*12. incip. *Romani* 17. *Auguſti* 1537. apud Laert. Cherub. *tom.*1. *pag.*524. in nouiſſ. impr. & *Clemens VIII. conſtit.*13. incip. *Conuenit, Nonis Auguſti* 1525. apud Laert. Cherub. *tom.*1. *pag.*577. aliàs *pag.*484.

8 Auditoribus Rotæ Maceratenſis. *Sixtus V. conſtit.*94. incip. *Romanus Idib. Martij* 1588. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 658. aliàs *pag* 499.

9 Auditoribus Rotæ Ferrarienſis. *Clemens VIII. conſtit.* 59. incip. *In ſupremo* 29. *May* 1599. apud Laert. Cherub. *tom.*3 *pag* 77. aliàs *pag.*56.

10 Camaldulenſibus *Leo X. conſtit.* 2. incip. *Et ſi à ſummo* 4. *Non. Iunij* 1513 apud Laert. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 460. aliàs *pag.* 396.

11 Capuccinis *Clemens VII. conſtit.* 21. incip. *Religionis* 5. *Non. Iulij* 1528. apud Laert. Cherubin. *tom.* 1. *pag.*589. aliàs *pag.*492.

12 Carmelitis *Pius V. conſtit.* 44. incip. *Romanus* 1. *Octobris* 1567. apud Laert. Cherub. *tom.*2. *pag.*240. aliàs *pag.* 181.

13 Ciuibus Romanis. *Iulius II. conſtit.*29. incip. *Si noſtrarum* 5. *Kalend. Aprilis* 1512. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.*449. *Leo X. conſt.*1. incip *Dum ſingularem* 24. *Kalend. Aprilis* 1513. apud Laert. Cherub. *tom.*1. *pag.* 458. *Innocentius IX. conſtit.*2. incip. *Ad Romanum Kalend. Decembris* 1591. apud Laert Cherub. *tom.* 2. *pag.* 714. aliàs *pag.* 547.

14 Clericis Cameræ. *Sixtus IV. conſt.*1. incip. *diſpoſitione* 16. *Kalend. Februar.*1472. apud Laert. Cherub. *tom.*1. *pag.* 301. in nouiſſ. impreſſ. *Leo X. conſtit.*24. incip. *licet* 12. *Iuny* 1517. apud Laert. Cherub. *tom.*1. *pag.* 514. aliàs *pag.*435.

15 Clericis Congregationis doctrinæ Chriſtianæ. *Gregorius XV. conſtit.*12. incip. *Ex incumbenti* 12. *Nouembris* 1621. apud Angel. Mariam Cherubin. *tom.* 3. *pag.* 291. in nouiſſ.

16 Clericis miniſtrantibus infirmis. *Gregorius XIV. conſtit.* 17. incip. *Illius* 11. *Kalend. Octobris* 1591. apud Laert. Cherubin. *tom.* 2. *pag.* 706. aliàs *pag.* 540.

17 Clericis Minoribus *Gregorius XIV. conſt.* 2. incipient. *Romanus* 18. *Februarij* 1591. apud Laert. Cherubin. *tom.* 2. *pagin.* 687. aliàs *pag.* 526.

18 Clericis ſancti Pauli. *Paulus III. conſtit.* 5. incipient *Dudum* 8. *Kalend. Auguſti* 1535. apud Laert. Cherubin. *tom.*1. *pag.*617. aliàs *pag.*513.

19 Clericis de Somaſchia. *Pius V. conſtit.* 78. incip. *Iniunctum* 6. *Decembris* 1568. apud Laert. Cherubin. *tom.*2. *pag.*275. aliàs *pag.*207.

20 Clericis Theatinis. *Pius V. conſtit.* 31. incip. *Ad immarceſcibilem Idib. Februarij* 1567. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 215.

Clericis Societatis Ieſu *Paulus III. conſtit.* 25. incip. *Regimini* 5. *Kalend. Octobris* 1540. apud Laert. Cherub. *tom.*1. *pag.* 653. & *conſt.* 48. incip. *licet* 15. *Kalend. Nouembris* 1549. apud Laert. Cherub. *tom.*1. *pag.* 687. *Gregorius XIII. conſtit.*36. incip. *Quæcunque* 22. *Septembr.* 1576. apud Laert. Cherub. *tom.*2. *pag.* 404. & *conſtit.* 57. incip. *Vſum Altaris* 1. *Octobris* 1579. apud Laertium Cherub. *tom.* 2. *pag.* 435. 21

Collegio Germanico. *Gregorius XIII. conſtit.* 14 incip. *Poſtquam* 8. *Idib. Auguſti* 1573. apud Laert. Cherubin. *tom.* 2. *pag.* 375. aliàs *pag.* 283. 22

Collegio Græcorum de Vrbe. *Gregorius XIII. conſtit.*42. incip. *In Apoſtolicæ Idib. Ianuarij* 1577. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 410. aliàs *pag.* 308. 23

Collegio Maronitarum de Vrbe. *Gregorius XIII. conſtit.* 95. incip. *Romana* 5. *Kalend. Iulij* 1584. apud Laert. Cherubin. *tom.*2. *pag.*477 aliàs *pag.*358. 24

Collegio Montis alti. *Sixtus V. conſtit.* 89. incip. *Inter* 15. *Kalend. Decembris* 1588. apud Laert. Cherubin. *tom.* 2. *pagin.* 645. aliàs *pag.* 489. 25

Collegio Scotorum de Vrbe *Clemens VIII. conſtit.* 83. incip. *In ſuprema* 2. *Aprilis* 1602. apud Laert. Cherubin. *tom.* 3. *pag.* 129. aliàs *pag.* 75. 26

Commiſſariis fabricæ ſancti Petri. *Iulius II. conſtit.*23. incip. *Liquet.* 11. *Ianuary* 1509. *Pius V. conſtit.* 95. incip. *Etſi* 11. *Kalend. Ianuarij* 1569. apud Laert. Cherub *tom.*2. *pag.*297. 27

Conclauiſtis. *Clemens VIII. conſtit.* 16. incip. *Æquitati de anno* 1592. apud Laert. Cherubin. *tom.*3. *pag.* 20. *Paulus V. conſt.* 3. incip. *Romanum de anno* 1605. apud Laert. Cherub. *tom.*3. *pag.*177. *Vrbanus VIII. conſtit.* 1. incip. *Circumſpecta* 8. *Idib. Auguſti* 1623. apud Angel Mariam Cherub. *tom.*1. *pag.*1. 28

Cruciferis. *Gregorius XIV. conſtit.*13. incip. *Romanus* 12. *Iulij* 1591. apud Laert. Cherub. *tom.*2. *pag.*701. aliàs *pag.*537 29

Curialibus. *Paulus V. conſtit.* 18. incip. *In eminenti* 8. *Aprilis* 1606. apud Laert. Cherub. *tom.*3. *pag.* 195. 30

Ciſtercienſibus. *Paſchalis II. conſtit.*1. incip. *Deſiderium Kalend. Maij* 1100. apud Laert. Cherubin. *tom.*1. *pag.*15. aliàs *pag.* 12. 31

Diſcalceatis Fratribus S. Auguſtini prouinciæ Caſtellæ. *Clemens VIII. conſtit.*93. incip. *Apoſtolici* §.3. *de anno* 1602. apud Laert. Cherub. *tom.*3. *pag.* 141. 32

Epiſcopis reſidentibus. *Pius IV. conſt.*10. incip. *De ſalute pridie Non. Septemb.* 1560. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.*20. aliàs *pag.* 15. 33

Eremitis Montis Coronæ. *Paulus III. conſtit.* 34

ftit. incip. *Rationi* 3. *Non. Nouembris* 1534. apud Laert. Cherub. *tom*. 1. *pag*. 610. aliàs *pag*. 508.

35 Eremitis S. Augustini. *Iulius II. const*. 18. incip. *Etsi* 17. *Iuny* 1508. apud Laert. Cherubin. *tom*. 1. *pag*. 433. aliàs *pag*. 376.

36 Eremitis sancti Hieronymi. *Eugenius IV. constit*. 12. incip. *Prouenit*. 8. *Kalend. Martij* 1437. apud Laert. Cherub. *tom*. 1. *pag*. 433. aliàs *pag*. 262.

37 Iesuatis S. Hieronymi. *Clemens VII. constit*. 36. incip. *Sacra, pridie Kalend. Februarij* 1532. apud Laert. Cherub *tom*. 1. *pag*. 503. in nouiss. impress. *Pius V. constit*. 50. incip. *Romanus* 18. *Nouembris* 1567. apud Laert. Cherub. *tom*. 2. *pag*. 245 aliàs *pag*. 145.

38 Mercatoribus tipæ *Paulus III. constit*. 45. incip. *Cumpostquam de anno* 1547. apud Laert. Cherub. *tom*. 1. *pag*. 684.

39 Mercatoribus Anconæ. *Clemens VIII. const*. 26. incip. *Ex Apostolica* 8. *Id. Martij* 1594. apud Laert. Cherub. *tom* 3. *pag*. 34.

40 Militibus sancti Benedicti de Auis. *Gregorius XIII. constit*. 32. incip. *Ex Apostolica de anno* 1575. apud Laert. Cherub. *tom*. 2. *pag*. 398. aliàs *pag*. 300.

41 Militibus de Alcantara *Leo X. constit*. 44. incip. *In Apostolica de anno* 1515. apud Laert. Cherub. *tom*. 1. *pag*. 543. alias *pag*. 456.

42 Militibus de Calatraua *Iulius II. constit*. 26. incip. *Ex paterna Non. Kalend. Aprilis* 1511. apud Laert. Cherub. *tom*. 1. *pag*. 442. aliàs *pag*. 374.

43 Militibus S. Iacobi de Spata. *Gregorius XIII. constit*. 32. incip. *Ex Apostolica de anno* 1575. apud Laert. Cherub. *tom*. 2. *pag*. 398. aliàs *pag*. 300.

44 Mendicantibus Religiosis. *Sixtus IV. constit*. 6. 7. & 8. *de anno* 1475. apud Laert. Cherubin *tom*. 1 *pag*. 337. *Iulius II. constit*. 10. incip. *Dudum* 5. *Kalend. Augusti* 1506. apud Laert. Cherub. *tom*. 1. *pag*. 411. *Pius IV. constit*. 41. incip. *Cum sicut Kalend. Decembris* 1562. apud Laert Cherub. *tom*. 2. *pag*. 55. *Pius V. constit*. 11. incip. *Dum ad vberes* 29. *Iulij* 1566. apud Laert. Cherub. *tom*. 2. *pag*. 191. aliàs *pag*. 144.

45 Minimis S. Francisci de Paula. *Sixtus IV. constit*. 5. incip. *Sedes* 6. *Kalend. Iulij* 1474. apud Laert. Cherub. *tom*. 1. *pag*. 335. aliàs *pag*. 303.

46 Minoribus Conuentualibus. *Clemens IV. constit*. 4. incip. *Virtute* 12. *Kalend. Augusti* 1265. apud Laert. Cherub. *tom*. 1. *pag*. 110. aliàs *pag*. 130.

47 Minoribus sancti Francisci reformatis. *Vrbanus VIII. constit*. 36. incip. *Ad sacram*. 31. *Augusti* 1622. apud Ioan. Mariam Cherub. *tom*. 4. *pag*. 54.

48 Prædicatoribus *Sixtus IV. constit*. 7. incip. *Regimini de anno* 1474. apud Laert. Cherub. *tom*. 1. *pag*. 340. aliàs *pag*. 307.

Protonotariis. *Sixtus V. constit*. 12. incip. *Romanus* 16. *Kalend. Decembris* 1585. apud Laert. Cherub. *tom*. 2 *pag*. 503. aliàs *pag*. 382. 49

Referendariis. *Paulus III. constit*. 23 incip. *Debita* 30. *Iulij* 1540. & *Sixtus V. constit* 41. incip. *Copiosus* 3 *Kalend. Nouembris* 1585. apud Laert. Cherub. *tom*. 2. *pag*. 498. aliàs *pag*. 413. in nouiss. impress. 50

SVMMARIVM.

1 *Missa vel Officium vt de aliquo sancto non canonizato, nec beatificato concedatur non suffragatur probatio immemorialis super cultu, sed requiritur in specie quoad cultum cum Missa & officio.*

2 *Iurispatronatus probatio in iis personis in quibus vsurpatio plerumque præsumitur, est de forma per scripturas,*

3 *Iurispatronatus mixti probatio non requiritur amplior.*

Probatio.

COLLECT. DCIV.

PRobatio immemorialis super cultu, & veneratione alicuius Sancti non canonizati nec beatificati non suffragatur ad effectum vt de illo possit concedi Missa, vel Officium, sed in specie & in illo loco est probanda immemoriabilis quoad cultum cum Missa & Officio. *Sacra Congr. Rit. die* 20. *Nouembris* 1628. cuius meminit D. Conrelor. *de canonizat. Sanctorum c*. 22. *n*. 19. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p*. 3. *alleg*. 97. *prope fin*. 1

Probatio per scripturas est de forma, & aliæ probationes non sunt admittendæ in ea parte, in qua *Conc. Trid. cap*. 9. *sess*. 25. requirit pleniorem & exactiorem probationem iurispatronatus in iis personis, seu Communitatibus, in quibus vsurpatio plerumque præsumitur, nec vult immemorabilem aliter suffragari, nisi præsentationes etiam continuatæ non minori quàm quinquaginta annorum spatio, quæ omnes sortitæ sint effectum, authenticis scripturis probentur. *Sacra Congr. Conc. die* 13. *Augusti* 1592. penes Sellum *in selectis Canon cap*. 30. *n*. 12. 2

Probationes illæ ampliores, quas Concilium exigit in iis personis, vel vniuersitatibus à quibus ius plerumque ex vsurpatione quæsitum præsumi solet, non requiruntur in iurepatronatus mixto septem officialium laicorum nomine vniuersitatis laicalis & trium 3

trium Ecclesiasticorum priuato nomine præsentantium ratione mixturæ & fauore Ecclesiæ *Sacra Congr. Conc. in Pampilonen. de Tafala* 8. *Augusti* 1620. quam refert Sellius *d. cap.* 30. *n.* 13.

Probationis annus pro Nouitiatu, vide in verbo *Annus collect.* 31.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus potest processiones dirigere à quocunque loco discesserint, & iuerint, non obstante immemoriali consuetudine.*

2 *Episcopo priuatiuè quoad alios priuatiuè pertinet processiones indicere & ordinare.*

3 *Episcopi est processiones indicere, atque deducere de consilio tantum Capituli non autem de consensu.*

4 *Capituli consilium requiritur vt Episcopus valeat processiones publicas indicere, ac præscribere quomodo & quò sint dirigenda.*

5 *Capitulum vel alij quamuis sint per longum tempus in quasi possessione indicendi publicas processiones, semper ad Episcopum spectabit eas dirigere.*

6 *Processiones quò & qua dirigi, quasue ad Ecclesias perduci debant? remissiuè.*

7 *Vicarius, generalis absente Episcopo, processiones dirigere valet.*

8 *Vicarius generalis, absente Episcopo, cum consilio Capituli processiones dirigere valet.*

9 *Episcopi arbitrio indicenda est hora processionis.*

10 *Episcopus potest ex causa prohibere processiones ex deuotione populi & Confratrum introductas.*

11 *Processio debet fieri Ordinatim, successiuè.*

12 *Feria quinta, & sexta maioris hebdomadæ non conuenit fieri processiones de nocte cum Sanctissimo Sacramento.*

13 *Episcopi arbitrio conceditur vt noctu fieri possint processiones feria sexta maioris hebdomada.*

14 *Episcopus potest declarare an liceat facere processiones per Ecclesiam diebus Dominicis & festiuis.*

15 *Canonici Cathedralis possunt facere processiones etiam per limites Parochiarum sine licentia Curati.*

16 *Parochorum sine consensu nullus etiam regularis per Parochiam processiones facere potest.*

17 *Carminis processio non potest fieri prima Dominica cuiuslibet mensis in præiudicium Confraternitatis Rosarij, qua prius ea die suam processionem faciebat.*

18 *Episcopus sub pœnis compellere potest Confratres vt conueniant solitis processionibus.*

19 *Clerus Ecclesiarum quando sub vnica cruce incedit, Ecclesia, cuius est crux, digniorem locum obtinere debet.*

20 *Processiones dua eodem in die, in eodem loco non sunt permittenda.*

21 *Manutentio in processione facienda certo die concedenda antiquioribus, ita ut non liceat aliis eodem die facere similem processionem.*

22 *Rosarij processionei fieri possunt per totam ciuitatem si ita habeat consuetudo.*

23 *Processiones publica dicuntur illa, quæ fuerint indicta pro bono publico, vel publico honore.*

24 *Episcopus an sub censuris Religiosos compellere valeat vt accedant ad publicas & generales processiones?*

25 *Regulares extra eorum Ecclesiam processiones facere non possunt feria quinta in Cœna Domini, & in festo Corporis Christi.*

26 *Regulares non possunt facere processiones extra clausuram propriorum monasteriorum.*

27 *Regularibus non licet processiones facere extra Ecclesias, & ambitum illarum.*

28 *Regulares, & confraternitates laicorum intra claustra tantum, & non extra, suas processiones facere non possunt, si non habeant claustra prope muros Ecclesia.*

Processio.

Collect. DCV.

Processiones dirigere à quocunque loco discesserint, & iuerint, pertinet ad Episcopum, non obstante etiam immemoriali consuetudine. *Sacra Congr. Rit. in Camerinen.* 24. *Augusti* 1619. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 40. *num.* 5. 1

Processiones publicas, & solemnes indicere, dirigere, & ordinare non ad Cantorem, sed ad Episcopũ priuatiuè quoad alios spectat. *S. Cong. Rit. in Tullen.* 17. *Decembr.* 1602. *& in Elboren.* 14. *Ianuar.* 1617. cuius memini *de Episcopo p.* 3. *alleg.* 78. *n.* 3. 2

Processiones edicere, decernere, dirigere, atque deducere Episcopi est de consilio tantum Capituli, non autem de consensu, quod in omnibus processionibus seruari debet. *Sacra Congr. Rit. in Elboren.* 28. *Martij* 1628. quam citat Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 40. *n.* 6. 3

Processiones publicas indicere, & præscribere 4

bere quomodo, & quò sint dirigendæ, ad Episcopū pertinet, cum Capitulitamen consilio. Sacra Congr. Conc. in Comnen. 7. Februarij 1632. apud Bonfadin. *in thesauro Canon. decis. resol.* 17. *n.* 2. Et sic requiritur consilium non autem consensus Capituli. *eadem Sacra Cong. Conc.* 28. *Martij* 1628. Itaut Episcopus solus sine consilio Capituli eas indicere & dirigere minime valeat. *Eadem Sacra Congr.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 14. *l.* 28. §. 1. *de procession. n.* 4.

5 *n.* 4. Non obstante quod Capitulum, vel alij sint per longum tempus in quasi possessione indicendi publicas processiones, vel præscribendi quomodo, & quo sint dirigendæ. *Eadē Sacra Congr.* 16. *Februarij* 1619. penes Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 40. *num.* 7.

6 Processiones constituere, atque indicere, quò & quà dirigi, quasve ad Ecclesias perduci debeant, declarauit *Sacra Congr. Conc.* referente Laureto de Franchis *de controuers. inter Episcopos, & Regular. circa Bullam Gregorij XIII. de pracedent. & processionib. in resp. ad* 7. *pag* 18.

7 Processiones ordinare, & distribuere, absente Episcopo, pertinet ad Vicarium. *Sacra Congr. Rit. in Vigilien.* 28. *Septembris* 1630. *& in Bisuntina* 3. *Aprilis* 1632. *& in Cassanen.* 5. *Martij* 1633. quarum memini *in tract. de Canon. & dignit. c.* 6. *n.* 7.

8 Processiones publicas edicere spectat ad Vicarium generalem, absente Episcopo, cum consilio Capituli, prout posset Episcopus si præsens esset. *Sacra Cong. Rit. in d. Vigilien.* 28. *Septembris* 1628. de quâ Ego *d. p.* 3. *alleg.* 78. *num.* 5.

9 Processionis hora indicenda est arbitrio Episcopi, cui Magistratus, & omnes debent obedire. *Sacra Congr. Rit. in Vrbeuetana* 17. *Iunij* 1606. quam refert Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 40. *num.* 8.

10 Processiones ex deuotione populi, & confratrum introductæ possunt ex causa ab Episcopo prohiberi. *Sacra Congr. Rit. in d. Elboren.* 14. *Ianuary* 1617. apud Aldan *d. tit.* 40. *num.* 9.

11 Processio debet fieri ordinatim, & successiuè absque aliqua diuisione tam quando incedit quàm quando stat. *Sacra Cong. Rit. in Toletana* 15. *Maij* 1612. apud Aldan. *d tit* 40. *n* 10. Modus quo debent incedere Canonici, dignitates, & Portionarij in processioni, nibus quando eorum habitus est vniformis & quādo est diuersus, declarauit. *Sacra Cong. Rit. in Malacitana* 3. *Iunij* 1617. vt per Aldan. *d. tit.* 40. *n.* 11.

12 Processiones facere de nocte cum Sanctissimo Sacramento feria quinta & sexta maioris hebdomadæ non conuenit, & repugnat mysterijs Ecclesiæ, & est abusus omnino tollendus *Sacra Cong. Rit. in Mantuana* 18 *Augusti* 1606. quam adducit Aldan. *d. tit.* 40. *num.* 12.

Processiones vt de nocte fieri possint feria sexta maioris hebdomadæ arbitrio Episcopi conceditur. *Sacra Congr. Rit. in causa Indiarum* 20. *Iulij* 1600. teste Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 40. *num.* 13. 13

Processiones per Ecclesiam facere diebus Dominicis & festiuis an liceat, Episcopus potest declarare *Sacra Congr. Rit. in Porachaten.* 20. *Martij* 1604. de qua Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 40. *num.* 14. 14

Processiones fieri possunt à Canonicis Cathedralis etiam per limites Parochiarum sine licentia Curati. *Sacra Congr. Rit. in Thelesina* 28. *Augusti* 1615. *&* 15. *Iunij* 1619. quarum meminit Aldan. *d. tit.* 40. *n.* 15. 15

Processionem facere per Parochiam ad Curatos spectat, & sine eorum consensu nullus etiam Regularis, illas dirigere valet. *Sacra Congr. Rit. in Hispalen.* 28. *Februarij* 1628, cuius meminere Ioan. Maria Nonar. *in lucerna Regul. verbo processiones n.* 24. *&* 25. Ioan. Anton. Nouar. eius frater *in summ. Bullarum tit. de processionibus Regul. Ego de officio, & potest. Parochi cap.* 12. *n.* 13. 16

Processio Carminis in terra Casalis noui Oritan. diœcesis non potest fieri à Confraternitate Carminis nouiter erecta, prima dominica cuiuslibet mensis in præiudicium Cōfraternitatis sanctissimi Rosarij, quæ perprius eadem prima dominica cuiuslibet mēsis processionem facere consueuerat. *Sacra Congr. Rit. in Oritan.* 24 *Ianuarij* 1615. referente Sellio *in selectis Canon. cap.* 52. *n.* 3. 17

Processionibus solitis vt Confratres conueniant, compellere potest Episcopus sub pœnis arbitrio illius, maximè standi possessione illos vocandi per edicta. *Sacra Congr. Conc. die* 21. *Ianuarij* 1622. *&* 8. *Maij* 1627. de quibus Sellius *dict. cap.* 52. *n.* 4. 18

Processionibus in quibus quilibet Clerus Ecclesiarum sub propria Cruce incedit, sub eadem Cruce propria incedere debet: in processionibus vero, in quibus non interuenit nisi vnica tantum Crux, Clerus illius Ecclesiæ, cuius est Crux, quæ defertur digniorem locum obtinere debet. *Sacra Congr. Rit. in Senogallien.* 29. *Nouembris* 1632. vt per Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 8. *n.* 21. 19

Processiones duæ eodem in die in eodem loco non sunt permittendæ, & qui vltimò suam facere intendunt, in alium diem protrahere debent *Sacra Congr. Rit. in Taurinen.* 5. *Maij* 1633. quam refert Bonfadin. *d. resol.* 8. *num.* 24. Et sunt manutenendi illi, qui in processione facienda antiquiores sunt, itaut non 20 21

Barbos. Apost. Decis. Sum. BBb 2 liceat

liceat aliis eodem die facere similem processionem. *Eadem Sacra Congr. in eadem causa 9. Aprilis* 1633. citata per Bonfadin. *d. resol.* 8. *num.* 25.

Processiones Rosarij possunt fieri per totam ciuitatem si ita habeat consuetudo à decem retro annis seruata, & in quatuor festiuitatibus B. Mariæ, nimirum Natiuitatis, Annunciationis, Purificationis, & Assumptionis *Sacra Congr. Conc.* teste Laurent. de Peyrinis *in Constit. sui Ordinis Minimor. tom.* 2. *constit.* 7. *Pij V. num.* 13. *vers. ad* 8. *pag* 193. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg. alleg.* 78. *n.* 7. *in medio.*

23 Processiones publicæ ad quas Regulares exempti ab Episcopo vocati accedere tenentur, dicuntur illæ, quæ fuerint indictæ pro bono publico, vel publico honore. *Sacra Congr. Concil.* quam refert & sequitur *Sacra Congr. Rit. in Ferrarien.* 27. *Iulij* 1609. de qua Lezana *in sum quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 1. *n.* 50. *in fine*, Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 78. *n.* 2. *in fine*, Et idem Lezana *tom.* 1. *cap.* 11. *num.* 47. ait Sacram Congr. Conc. declarasse publicas processiones, ad quas Regulares compelli possunt per Ordinarios esse, quæ fiunt in festo Corporis Christi, in litaniis, & Iubilæis publicis faciendis in plebibus, in quibus ipsi habent monasteria, dummodo processiones sint eius generis quod in Bulla S. D. *Pij V.* Mendicantibus concessa, quæ incipit *Etsi Mendicantium* publicata 17. *Kalend. Iunij anno* 1567. comprehenduntur, & dummodo Regulares non sint ex illis Cōuentibus Collegia nuncupatis, quæ in eadem Bulla excipiuntur. Quæ autem dicantur solemnes processiones, expressit *Sacra Cong. Rit. in causa Vrbis sancti Onufrij* 18. *Nouembr.* 1606. penes Sellium *dict. cap.* 52. *n* 5. Vnde dicuntur processiones priuatæ quæ à Capitularibus, & Clericis, & Cathedralibus tantùm fiunt ob aliquas causas. *Sacra Congr. Concil.* teste Armendar. *d.* §. 31. *de processionib. n.* 3. quem refero *d. alleg.* 78. *n.* 5.

24 Processionibus publicis vt intersint Regulares Episcopus sub censurarum ipso facto incurrendarum pœna intimari facere potest, sed cum non obediant, illos punire non valet sed hoc casu *Sacram Congr.* certiorem reddere debet. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Vercellen.* 20. *Maij* 1616. penes Sellium *d. c.* 52. *num.* 7. Et quod Episcopus compellere possit sub censuris omnes Religiosos & Monachos vt accedāt ad publicas & generales processiones, sæpius declarauit. *Sacra Congr. Rit. in Ferrar.* 27. *Iulij* 1609. *& in Chilen. in Indiis* 27. *Februar. &* 15. *Maij* 1610. *& in Toletana* 4. *Iunij* 1615. quarum memini *d. alleg.* 78. *n.* 25. & alibi fuisse decisum testatur Laurent. de Franch. *de controuers. inter Episcop. & Regul. circa Bullam Gregorij XIII. in resp. ad* 10. *dub. pag.* 19. *in princ.*

Processiones facere non possunt Regulares extra eorum Ecclesiam feria quinta in Cœna Domini, nec in festo Corporis Christi extra eorum iurisdictionem, & per Parochiam alienam. *Sacra Congr. Rit. in Aretina die* 18. *Nouembris* 1613. referente Sellio *dict. cap.* 52. *num.* 8. 15

Processiones facere non possunt Regulares extra clausuram propriorum monasteriorum. *Sacra Congr. Rit. in Aretina Montis sancti Sauini* 19. *Maij* 1614. de qua Sellius *d. c.* 52. *num.* 9. 26

Processiones facere extra Ecclesias, & ambitum illarum non licet Regularibus. *Sacra Congr. Conc.* 2. *Iulij* 1610. apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. tom.* 2. *constit.* 7. *Pij V. num.* 13. *vers. ad* 8. *pag.* 193. quem refero *d. p.* 3. *alleg.* 78. *n.* 7. 27

Processiones per Regulares aut Confraternitates laicorum fieri nō possunt in Ecclesiis habentibus claustrum, nisi intra claustra tantùm, & non extra. In Ecclesiis verò carentibus claustro, fieri possunt intra ambitum, hoc est propè muros Ecclesiæ; extrà verò ambitum Ecclesiæ non licet neque Regularibus, neque Confraternitatibus facere processiones, nisi de licentia, consensu, aut cum Cruce Parochi, exceptis tamen illis Ecclesiis, quæ habent in hoc speciale priuilegium. *Sacra Congr. Rit. in Hispalen.* 26. *Februarij* 1628. *& in Liman.* 15. *Decembris* 1632. testibus Ioan. Anton Nouar. *in sum. Bullarum tit. de processionib. n.* 2. Gauant. *in manuali Episcop. verbo processiones n.* 46. *cum seqq.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 1. *n.* 51. vbi id intelligit seclusis particularibus priuilegiis, qualia Dominicanis pro processionibus Sanctissimi Sacramenti, & Rosarij in quibusdam locis dicuntur concessa. 28

Vide in verbo *Regulares quoad processiones collect.* 642. & in verbo *Consuetudo circa processiones collect.* 227. & in verbo *Clericus quoad processiones collect.* 156.

SVMMARIVM.

1 *Episcopi soli, non aliis Ecclesiis licet processiones facere in festo Corporis Christi.*

2 *Sanctissimi Sacramenti processio in eius festo debet incheari a Cathedrali. & in ea terminari.*

3 *Sacramenti sanctissimi processiones debent fieri iuxta formam libri Cæremonialis.*

4 *Sacramenti sanctissimi processio vt de consensu Episcopi in vnoquoque proprio oppida*

pido fiat, conceditur.

5 *Sacramenti sanctissimi processio vt singulis quintis feriis fiat per Ecclesiam conceditur.*

6 *Regularibus non licet processiones facere cum Sanctissimo Sacramento maximè per limites Parochiæ.*

7 *Fratres Dominicani quando possint facere processiones sanctissimi Sacramenti per plateas, remissiuè.*

Processio sanctissimi Sacramenti.

COLLECT. DCVI.

1 PRocessiones in festo Corporis Christi facere non licet aliis Ecclesiis, sed soli Episcopo. *Sacra Cong. Rit. in Pisana 22. Maij* 1615. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 52. *n.* 12.

2 Processio Sanctissimi Sacramenti in eius festo debet inchoari à Cathedrali. *Sacra Congr. Rit. in Tuscanen.* 19. *Augusti* 1619. & in ea terminari, eadem sacra *Congr. in Sulmonen.* 15. *Ianuary* 1633. quarum meminit Bonfadin. *in thesauro Canon. decis. resolut.* 8. *n.* 27.

3 Processiones Sanctissimi Sacramenti debent fieri iuxta formam libri Cæremonialis. *Sacra Cong. Rit in Isolan. de forio* 19. *Iuny* 1604. penes Sellium *d. cap* 52 *n.* 13.

4 Processio Sanctissimi Sacramenti vt de consensu Episcopi in vnoquoque proprio oppido fiat, attenta loci distantia conceditur, licet ad aliud oppidum ad celebrandum dictam processionem alterius oppidi incolæ deberent accedere. *Sacra Congr. Rit. in Conimbricen.* 29. *Ianuarij* 1605. apud Sellium *d. cap.* 52. *n.* 14.

5 Processio sanctissimi Sacramenti vt singulis quintis feriis fiat per Ecclesiam concedi posse declaratur cum commemoratione in Missa, dummodo Officium, & Missa sint de feria, vel festo occurrente. *Sacra Congr. Rit. in causa feriæ* 30. *Aprilis* 1604. referente Sellio *d. cap.* 52. *n.* 15.

6 Processiones facere cum sanctissimo Sacramento, maximè per limites Parochiæ, & Ecclesiæ Collegiatæ, non licet Regularibus. *Sacra Congr. Rit. in Gaballicen. insula* 27. *Augusti* 1615. *&* 18. *Februarij* 1617.

7 Processiones sanctissimi Sacramenti per plateas facere possunt Fratres Prædicatores, &c. Vide supra in verbo *Fratres Prædicatores collect.* 272. *n.* 12. *&* 13.

Plura vide in verbo *Corporis Christi festiuitas collect.* 231. & in verbo *Eucharistia sanctissima collect.* 335. *n.* 9. *cum seqq.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

Ad processiones publicas ire cogendi sunt:

1 *Clerici omnes diœcesani quantumuis exempti, beneficia etiam simplicia in diœcesi habentes.*

2 *Clerici seculares alicuius Ecclesiæ exempti in fundatione illius.*

3 *Sacerdotes inseruientes Ecclesiis Relig. Hierosol.*

4 *Monachus curam exercens in Ecclesia Parochiali vnita monasterio S. Benedicti.*

Processionibus interesse non sunt compellendi:

5 *Sacerdotes nullum Officium aut beneficium ecclesiasticum in ciuitate vel diœcesi obtinentes.*

6 *Clerici qui sunt nullius diœcesis.*

7 *Clerici extra ciuitatem in locis in quibus habent plebem degenter.*

8 *Clerici Regulares Congreg. Sancti Pauli decollati.*

9 *Clerici Regulares Societatis Iesu.*

10 *Clerici Regul. Matris Dei scholarum piarum.*

11 *Canonici Congregationis Lateranensis.*

12 *Monachi Cassinenses.*

13 *Monachi Oliuetani.*

14 *Monachi sancti Hieronymi.*

15 *Monachi sanctissimæ Trinitatis Cauen.*

16 *Fratres Carmelitæ discalceati.*

17 *Regulares qui absunt à ciuitate per dimidium milliare.*

Processionibus publicis interesse qui cogendi, vel non?

COLLECT. DCVII.

PRocessionibus publicis interesse tenentur ad mandatum Episcopi, Clerici omnes diœcesani quantumuis exempti, beneficia etiam simplicia in diœcesi obtinentes, vel officia, putà si deseruiāt pro Capellano etiam in Ecclesiis exemptis. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminere Aloys. Riec. *in praxi rerum fori ecclesf. decis.* 362. *in* 1. *edit. alias resol.* 308. *in* 2. *edit.* Modern. Hispan. *de Regia protect. tom.* 1. *p.* 2. *c.* 9. *n.* 107. 1

Processionibus publicis interesse etiam tenentur Clerici seculares alicuius Ecclesiæ quamuis in fundatione illius exempti sint à iurisdictione Ordinarij intra cuius diœcesim existunt. *Sacra Congr. Conc.* 21. *Martij* 1602. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 52 *n.* 20. 2

3 Processionibus publicis interesse cogi possunt Sacerdotes inseruientes Ecclesiis Religionis Hierosolymitanæ. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.14.l.24.n.5. & tit.24.§.31.de processionib. n.5.* Modern. Hispan. *de protect. Regia tom.1.p.2.cap.9.n.*103.Lauret.de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regul.fol.* 17.*vers.ad secundum*, Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.3.alleg.78.n.*11.

4 Processionibus publicis interesse debet Monachus curam animarum habens in Ecclesia Parochiali vnita monasterio Ordinis S. Benedicti Curien. diœcesis. *Sacra Congr. Conc. in Curien.*5.*Aprilis* 1631. penes Sellium *d.cap.52.n.*21.

5 Processionibus publicis interesse non sunt compellendi ab Episcopo Sacerdotes nullum Officium, aut beneficium ecclesiasticum in ciuitate, vel diœcesi obtinentes. *Sacra Congr. Conc.*9. *May* 1597.apud Sellium *d.cap.* 52.*num.*22.

6 Processiones publicas comitari cogere non potest Episcopus clericos qui sunt nullius diœcesis. *Sacra Congr.Conc.* referentibus Armendar. *d. lib.1.tit.14.l.24.n.*10. Modern. Hispan. *d.p.2.cap.9.n.*105.

7 Processionibus publicis ab Episcopo cogendi non sunt interesse degentes extra ciuitatem in locis in quibus habent plebem, quia cum illa plebe debent facere processionem. *Sacra Congr. Conc.* referente Campan. *in diuersor.Iuris Canon.rub.*12.*cap.*13.*n.*117.

8 Processionibus publicis interesse ab Episcopo compelli non possunt Clerici Regulares Congregationis S.Pauli decollati. *Sixtus V.constit.*5. incip. *Rationi Kalend. Maij* 1585. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.2. pagina* 490.

9 Processionibus publicis cogi non possunt interesse Clerici Regulares Societatis Iesu. *Gregorius XIII. constit. sua* incip. *Quæcunque* 16. *Iulij* 1576. apud Laert. Cherubin. *tom.2. pag.*404.

10 Processionibus publicis interesse minimè cogendi sunt Clerici Regulares Matris Dei scholarum piarum. *Vrbanus VIII. constit.*100. incip. *Debitum Kalend.Iunij* 1629.apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.4.pag.*109.

11 Processionibus publicis vltra solitum cogendi non sunt interesse Canonici Regulares Congregationis Lateranensis. *Sacra Congr. Rit. in causa Canonicorum Regul. Lateranens.* 30. *Iulij* 1616.quam citat Sellius *d.cap.52.n.*25.

12 Processionibus publicis interesse non sunt vllo modo cogendi Monachi Congregationis Cassinensis, nisi ad processionem Sanctissimi Sacramenti iuxta eorum antiquam consuetudinem. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 10.*Iunij* 1602. penes Tamburin. *de iure Abbatum tom.1. disp.24.q.8.n.2.* Carol. Marantam *tom.3.resp.29.n.46. Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Nuper* 17. *Nouembris* 1638. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.3.in fine circa Constitutiones nouissimas Vrbani VIII.pag.551.in vlt.edit.*

Processionibus interesse cogi non debent 13 Monachi Oliuetani. *Sacra Congr.Rit.* de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regal. verbo processio n.*11.

Processionibus publicis interesse non sunt 14 cogendi Monachi S. Hieronymi. *Sacra Cong. Conc.* referente Ioan. Maria Nouar. *d. verbo processio n....*

Processionibus publicis interesse compelli 15 non possunt Monachi sanctissimæ Trinitatis Cauen. quorum monasterium est immediatè subiectum Sedi Apost. *Sacra Congr. Conc. die* 13. *Augusti* 1579. penes Sellium *d. cap.52. num.*26.

Processionibus publicis interesse cogere 16 non potest Episcopus Fratres Carmelitas discalceatos. *Clemens VIII.constit.sua* incip. *Religiosorum de anno* 1596.cuius meminit Lezana *in sum.quæst.Regular.tom.1.c.9.n.*47.

Processionibus publicis interesse cogi non 17 possunt Regulares, qui absunt à ciuitate per dimidium milliare. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armendar. *d.§.31.de processionib.n.*9.11.& 14.Piasec. *in praxi Episcop.p.2.cap.3.n.47. in fine*, Lezana *in sum.quæst. Regul. tom.1. c.4.n.* 47.quos refero *d.p.3.alleg.78.n.*21. Ildefons. à Iesu Maria *in priuileg. Fratrum discalc. B. Mariæ de Monte Carmelo pag.*290.*n.*4.

Circa hanc materiam processionum vide quæ dicta sunt in verbo *Episcopus quoad processiones collect.*299. & verbo *Regulares quoad processiones collectan.*642.

Processus.

Collect. DCVIII.

Processus appellatione *in cap.6. sess.25. de reform.* comprehenditur & intelligitur prima citatio. *Sacra Cong.Conc.* referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.6. de visit. num.*61. Ludou. à Sarauia *de iurisdict. Adiunctor.quæst.*28.*n.*1. 1

Processus in causa visitationis personarum Cathedralis Ecclesiæ coram notario per Episcopum assumendo est fabricandus. *Sacra Congr.Conc.* teste Armendar. *d.tit.6. de visitat.n.*61. 2

SVMMA

SUMMARIUM.

1 *Regulares liberi sunt à contributione procurationis nisi Parochialem aliquam Ecclesiam Conuentui suo vnitam haberent.*
2 *Episcopus re ipse non visitans nihil procurationis causa exigere potest.*
3 *Visitare gratis debet Episcopus absque procuratione hospitalia, & alia pia loca.*
4 *Vicarij Ecclesiarum Parochialium vnitarum, & dependentium à Religione Hierosolymitana non debent procurationem Episcopo visitanti.*
5 *Episcopo visitanti beneficium à Cardinale possessum procuratio soluenda est.*

Procuratio.

Collect. DCIX.

1 PRocuratione visitationum non adstringuntur ij, qui non fuerint visitati, vnde ab huiusmodi contributionibus sunt omnino liberi Regulares, nisi Parochialem aliquam Ecclesiam Conuentui suo vnitam haberent. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Spoletana 11. Ianuarij* 1585. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 82. *n.*3.

2 Procurationis causa Episcopus re ipsa non visitans nihil exigere potest. *Sacra Congreg. Conc.* referente Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ libr.* 1. *titul.* 6. *de Visitation. num.* 117.

3 Procurationem ab hospitalibus, & aliis locis leprosorum, domorum Dei, pauperum, & infirmorum Episcopus, aut alius Visitator non potest percipere, sed debet gratis visitare. *Sacra Congr. Concil* penes Zerol *in praxi Episcop. part.* 2. *verbo visitatio* §. 6. *dub.*7. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 75. *num.*50.

4 Procuratio non debetur Episcopo visitanti Ecclesias Parochiales vnitas, & dependentes à Religione Hierosolymitana, à Vicariis earundem Ecclesiarum. *Sacra Congr. Concil. in Augustana* 14. *Decembris* 1630. quam refert Sellius *d. c.*82. *n.*4.

5 Procuratio soluenda est Episcopo visitanti beneficium à Cardinale possessum, quia est onus reale super beneficio, non personale super persona Cardinalis. *Sacra Congr. Conc. in Nertonen.* 13. *Septembris* 1631. apud Sellium *d. cap.*82. *num* 5.

SUMMARIUM.

1 *Patrini in Baptismo esse non possunt duo viri, aut duæ mulieres, bene tamen possunt esse procuratores.*
2 *Mandatum generale ad eligendum admittendum est, reprobatur vero speciale de eligenda certa persona.*
3 *Monasteriorum Monialium procuratores de triennio in triennium mutari debent.*
4 *Cognationem spiritualem procurator non contrahit sibi, sed mandanti.*
5 *Distributionibus quotidianis gaudent, & à residentia excusantur procuratores generales Status ecclesiastici.*
6 *Obseruantium procurator generalis debet præcedere in Capella Pontificia procuratori Fratrum Conuentualium.*

Procurator.

Collect. DCX.

PRocurator vnus qui sit viri, & alter qui sit procurator mulieris, baptizatum de sacro fonte suscipere possunt, sed non duo viri, nec duæ mulieres, vnusquisque tamen proprio nomine, vir loco mulieris, vel mulier loco viri. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.*15. *l.*1. *de matrimon. num.*80. 1

Procuratores legitimè constituti cum generali mandato ad eligendum non excluduntur, dummodo non habeant speciale mandatum de eligenda certa persona, quia tunc votum non posset esse secretum, prout in decreto Conc. *sess.* 25. *cap.*6. *de Regular. Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benefic. part.*5. *cap.*4. *num.*200. Sigism. à Bononia *de elect. dub.*14. *num.* 9. Lezana *in summa quæst. Regul. tom.* 3. *verbo electio num.*7. *vers. prima.* 2

Procuratores monasteriorum Monialium de triennio in triennium mutari debent *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Orten.* 31. *Iulij* 1615. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 26. *n.*18. 3

Procurator non trahit cognationem spiritualem sibi, sed mandanti. *Sacra Cong. Conc. in Tridentina* 16. *Maij* 1630. penes Sellium *d. cap.* 26. *n.*17. 4

Procuratores generales à statu ecclesiastico seu maiori parte Regnorum Castellæ, & Legionis de gremio Ecclesiarum Cathedralium, seu etiam quorumcunque Regnorum præfatorum Collegiatarum deputati, 5

ſeu deputandi, durante deputatione, à reſidentia excuſantur, & quotidianis diſtributionibus gaudent. *Clemens VIII. conſtit. ſua incip. Ex iniuncto* 9. *Martij* 1596. cuius memini *de Canonic. & dignitat. c.24.n.53.*

6 Procurator Generalis Obſeruantium debet præcedere in Capella Pontificia procuratori Fratrum Conuentualium. *Sacra Cong. Rit. in Romana* 25. *Ianuarij* 1602. quam citat Sellius *d.c.26.n.19.* In reliquis locis ſeruatur Bulla *Gregorij XIII. eadem ſacra Congreg. Rit. in Terracinen.* 30. *Septembris* 1614. apud Sellium *d cap.26.num.22.*

SVMMARIVM.

1 *Promoti ad Cathedrales, & de quibuſcunque Canonicatibus, & beneficiis Curatis, & ad gradus Doctoratus, & Lecturas promouendi tenentur Fidei profeſſionem facere.*

2 *Prouiſi de monaſteriis ac aliis locis Regularium tenentur Fidei facere profeſſionem.*

3 *Regulares antequam prædicationis munus incipiant poſſunt ab Ordinariis compelli Fidei profeſſionem emittere.*

4 *Parochiam ſecundam conſequens Profeſſionem Fidei de nouo facere tenetur.*

5 *Profeſſio Fidei per procuratorem fieri non poteſt.*

6 *Canonici Collegiatarum Eccleſiarum non tenentur facere Fidei profeſſionem.*

7 *Fructus reſtituere tenentur non facientes Fidei profeſſionem.*

8 *Diſtributiones quotidianas non amittit Fidei profeſſionem non faciens.*

9 *Poſſeſſionis effectibus non priuat profeſſionis Fidei omiſſio.*

10 *Profeſſio Fidei ſufficit ſemel fieri præſente Epiſcopo in Capitulo.*

11 *Canonici Cathedralium, qui nondum Fidei profeſſionem emiſerunt, pro præſentibus haberi non poſſunt, licet pro cauſis & negotiis Capituli abſentes fuerint.*

Profeſſio Fidei.

COLLECT. DCXI.

1 PRofeſſionem Fidei facere tenentur promoti ad Cathedrales, & de quibuſcunque Canonicatibus & beneficiis Curatis prouiſi, & ad gradus Doctoratus, ad Lecturas, & Cathedras promouendi, & eſt inſerenda de verbo ad Verbum in inſtrumento ac litteris Doctoratus. *Pius IV. conſtit.*88. incip. *In ſacro-ſancta Idib. Nouembris* 1564. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.2. pag.* 128. de cuius materia Scortia *in ſelectas ſummorum Pontificum Conſtitut. epit.* 84. Ioan. Anton. Nouar. *in ſumm. Bullarum tit. de Fidei profeſſ.*

Profeſſionem Fidei facere tenentur prouiſi de monaſteriis, Conuentibus, domibus, & aliis locis Regularium quoruncunque Ordinum etiam Militarium. *Pius IV. conſtit.* 89. incip. *Iniunctum Idib. Nouembris* 1564. apud Laert. Cherub. *tom 2. pag.*129. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Fidei profeſſio n.* 1. Sed hanc Conſtitutionem in aliquibus Religionibus receptam non fuiſſe atteſtantur Hieron. à Sorbo *in compend. priuileg. tit. profeſſio Fidei n.*3. Villalob. *in ſum. tom.2. tract.1 diffic.6. num.*3. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.1. lib.2. c.5.n.3.* Sigiſm. à Bononia *de elect. p.1. cap. 7. dub.* 50. Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.1. diſp.8.q.3. num.*3. Antonin. Diana *moral. reſolut. tract.2. de dubiis Regul. reſol.* 78. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Fidei profeſſio à n.* 2. Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom.2. cap.13. n.*55. 2

Profeſſionem Fidei emittere per Epiſcopos locorum Ordinarios, ſi ita illis videbitur, ſunt compellendi Regulares antequam prædicationis munus incipiant. *Sacra Cong. Conc.* teſtibus Ioan. Maria Nouar. *dict. verbo Fidei profeſſio n.*5. Marcel. Vulpe *in praxi iudiciali fori eccleſ. c.42.n.4.* 3

Profeſſionem Fidei de nouo facere tenetur is, qui ſecundam Parochialem fuit aſſequutus, ſi in adeptione primæ, quam amiſit, vel aliàs quacunque de cauſa coram Epiſcopo ſiue aliis etiam publicè Fidei profeſſionem ſemel emiſit. *Sacra Cong. Concil.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.3.c.3.n.18.* 4

Profeſſionem Fidei per ſe ipſos & non per procuratorem tenentur emittere prouiſi de Parochialibus, & de Canonicatibus in Cathedralibus. *Sacra Cong. Conc. in Seguntina* 18. *Aprilis* 1590. & iterum in alia cauſa *die* 12. *Septembris* 1620. quarum meminere Nicol. Garc. *de benefic. p.3.c.3 n.51. declar.* 1. Scortia *in ſelectas ſummorum Pont. Conſtitut. epit.* 84. *theorem.* 207. *verſ. quid ſi beneficiarius.* & citato Farin. & Bellarm. D. Ioan. de Solorzano *de Iure Indiarum tom.2. lib.3.c.6. n.*13. 5

Profeſſio Fidei non requiritur in Canonicis Collegiatarum Eccleſiarum. *Sacra Congr. Concil. die* 12. *Februarij* 1588. de qua Nicol. Garc. *de benefic. p.3. c.3.n.12.* 6

Profeſſionem Fidei non emittentes, fructus reſtituere tenentur. *Sacra Cong. Conc. in dicta Seguntina* 18. *Aprilis* 1590. quam citat Nicol. Garc. *d.p.3.cap.3. n.51. in 4. declar.* niſi eadem *Sacra Cong. Conc.* eos condonauerit & remiſerit, vt ipſamet cenſuit, & benignè condonauit *in Tuſcanen.* 5. *Martij* 1614. cuius memini *de Canon. & Dignit. cap.17.n.23.* 7

Profeſ

8 Professio Fidei si non amittatur, licet talis non faciat fructus suos, distributiones tamen acquirit & facit suas. *Sacra Cong. Conc.* referente Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel.* §. 7. *proœm. num.* 269.

9 Professionis Fidei omissio non priuat Canonicum aliis effectibus possessionis, sed ipsum & vocem in Capitulo, & præcedentiam habere à die adeptæ possessionis, nisi aliud obstet, declarauit *Sacra Congr. Concil.* de qua Quarant. *in summ. Bullary verbo beneficiorum possessio in addit. lit.* b *vers. refertur.*

10 Professio Fidei sufficit semel fieri præsente Episcopo in Capitulo, & non requiritur vt prius coram Episcopo, vel eius Vicario, postmodum coram Capitulo separatim fiat. *Sacra Cong. Conc. in d. Seguntina*, referentibus Nicol. Garc. *d. p.* 3. *c.* 3. *n.* 51. Squillante *de obligat cleric. p.* 1. *n.* 93. Marcel. Vulpe *in d. praxi cap.* 48 *n* 56.

11 Fidei professionem non emittentes Canonici Cathedralium, pro præsentibus haberi non possunt, licet pro causis, & negotiis Capituli absentes fuerint *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap.* 3 *n.* 52. quem refero *d. tract. de Canon. & dignit. cap.* 17. *n* 33.

SVMMARIVM.

1 *Viuentes sub voluntaria obedientia & in communi, emittere debent intra mensem Regularem professionem trium votorum.*

2 *Ordinum susceptio inducit tacitam professionem.*

3 *Testandi de suo patrimonio reseruata sibi facultate à profitente, professio est valida.*

4 *Anno integro nouitiatus peracto in ætate* 12. *annorum licet habitu retento fuerit commoratus domi sua vsque ad tempus* 16. *annorum, reuersus ad Religionem poterit profiteri.*

5 *Anno bissextili emissa professio non expectato lapsu illius diei, qui de nouo additur, est nulla.*

6 *Nouitiatus tempore lapso potest ex causa professio per Superiorem prolongari.*

7 *Anni nouitiatus curriculo non completo etiam per duas horas emissa professio non valet.*

8 *Probationis infra annum professionem emittens non est obligatus ad Religionem nec in genere, nec in specie.*

9 *Minimorum Ordinis statuto cauetur ne quis ante* 18. *annum in eo professionem emittat, si illa in ætate* 16. *annorum fiat valida est.*

10 *Sanctissima Trinitatis Ordinis in Constitutionibus cautum est ne quis ante* 20. *annum professionem faciat, & tamen in ea facta professio in ætate* 16. *annorum valida est.*

11 *Ordinarius potest declarare nullam professionem ante* 16 *annum expletum emissam.*

12 *Nullitatem professionis intra quinquennium deducens, tenetur eam probare coniunctim coram proprio Superiore Regulari monastery, & Ordinario loci illius*

13 *Professiones tacitæ non tolluntur decreto Conc. sess.* 25. *de Regularib. cap.* 15.

14 *Monialis in mortis articulo ante* 16. *annum professionem emittere non potest.*

15 *Puella inhabilis notoria inhabilitate inualidam professionem emittit.*

16 *Professio emissa instante Abbatissa à puella, quæ iam compleuerat annum nouitiatus, & in morbum inciderat, est valida.*

17 *Professio emissa à puella vtcunque ad mortem ægrotante, est valida.*

18 *Professus in Religione incapace bonorum recuperat bona si ad aliam capacem ex legitima causa transferatur.*

19 *Professi legitime, vt possint à Religione eiici, & fugientes è carceribus qualiter puniendi.*

Professio Regularis.

COLLECT. DCXII.

Professionem Regularem trium votorum intra mensem emittere debent omnes sub voluntaria obedientia, & in communi, in quibuscunque domibus, Ecclesiis, & Conuentibus viuentes extra votum Religionis, & quorum habitus à secularibus Presbyteris est distinctus. *Pius V. constit.* 76. incip. *Lubricum de anno* 1568. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 273. 1

Professionem tacitam inducit Ordinum susceptio. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Beneuentana* 20. *Decembr.* 1619. testibus Sellio *in select. Canon. cap.* 18. *num.* 50. Tamburin. *de Iure Abbatum tom.* 3. *disp.* 6. *quæst.* 13. *n.* 12. met-ipso *de iure ecclesiast. vniuers. lib.* 1. *c.* 42. *n.* 167. 2

Professio reseruata sibi facultate testandi de suo patrimonio, est valida. *Sacra Cong. Conc. die* 14. *Decembris* 1613. referente Tamburin. *d. tom.* 3. *disp.* 6 *q.* 16. *n.* 15. quem nouissimè refero *de Iure ecclesiast. vniuerso lib.* 1. *cap.* 42. *n.* 153. *in vlt. impress.* 3

Professionem emittere poterit in Religione ille, qui cùm esset duodecim annorum permansit per annum integrum in nouitiatu, & postmodum habitu retento fuit commoratus 4

ratus domi suæ vsque ad tempus 16. anno-
rum requisitum ad professionem emitten-
dam, & cum fuerit reuersus ad Religionem,
petit admitti ad professionem, si aliud non
obstet. *Sacra Congreg. Conc. die* 10. *Martij*
1621. quam refert Sellius *d. cap.* 18. *num.* 51.
Ego ipse *d. lib.* 1. *cap.* 42. *num* 129

5 Professio est nulla si sit emissa in anno
bissextilij non expectato lapsu illius diei, qui
de nouo additur, si tamen sic professus non
reclamauit intra quinquennium, non potest
audiri. *Sacra Congr. Conc. in Patauina* 5. *Iunij*
1627. *& in Audegauen.* 21. *Augusti* 1627. quas
citat Sellius *d. cap.* 18. *n.* 52. Ego *d. lib.* 1 *c.* 42.
num. 119.

6 Professio potest per Superiorem prolon-
gari lapso tempore Nouitiatus in his, qui
non benè adhuc didicerunt, & aliquantu-
lum inhabiles reperiuntur, dummodo ha-
beant spem probabilem quod efficiantur ha-
biles infra sex menses. *Sacra Congr. Conc. sub*
die 8. *Nouembris* 1569. quam referunt Passa-
rel. *de priuileg. Minimor in canon. Concil. Trid.*
can. 52 *pag.* 464. Laurent. de Peyrinis *de pri-*
uileg. Regular. ad constit. 2. *Sixti IV. in fine n.* 51.

7 Professio emissa à Regulari non comple-
to anni curriculo etiam per duas horas non
valet. *Sacra Congr Conc. die* 21. *Ianuarij* 1617.
cuius memini *de Iure ecclesiastico vniuerso*
lib. 1. *cap.* 42 *num.* 139. Vnde eadem *S. Congr.*
die 2. *Februarij* 1631. censuit Religiosum, qui
sua professione facta tribus horis ante com-
pletum annum probationis, à Religione di-
scessit, & in habitu clericali laudabiliter vi-
xit, si postea redeat ad Religionem debere
ratificare professionem, & ei locum deberi
à die ratificationis.

8 Professionem emittens infra annum pro-
bationis non est obligatus ad religionem, nec
in genere, nec in specie, nec etiam in foro
Conscientiæ vlla inducta est obligatio. *Sacra*
Congr. Conc. penes Nicol. Garc. *de benef. p.* 11.
c. 9. *num.* 6.

9 Professio valida est post decimum sextum
annum facta, sed ante decimum octauum
requisitum à statuto Ordinis Minimorum
non annullante aut irritante, facta. *Sacra*
Congr. Conc. die 2. *Nouembris* 1582. quam de
verbo ad verbum refert Laurent. de Peyrinis
de Prælato q. 3. *cap.* 1. § 6. *num.* 178. & illius me-
minit Armendar. *in addit. ad recop. legum*
Nauarræ lib. 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Religion. num.* 14.
quem cum alijs refero *de officio, & potest.*
Episcopi part. 3. *alleg.* 101. *num.* 15.

10 Professiones emissæ iuxta dispositionem
Concilij Trid. hoc est in ætate 16. annorum
sunt validæ, quamuis in Constitutionibus
Religionis Sanctissimæ Trinitatis Redem-
ptionis captiuorum auctoritate Apost. con-
firmatis cautum sit quod in ea Religione
aliquis non recipiatur antequam annum vi-
gesimum videatur compleuisse. *Sacra Congr.*
Conc. die 2. *Augusti* 1631. *& die* 24. *Aprilis*
1632. quarum memini *de Iure eccles. vniuer-*
so lib. 1. *cap.* 42 *num.* 141.

Professionem ante decimum sextum an- 11
num expletum emissam nullam declarare
potest Ordinarius. *Sacra Congr. Conc.* apud
Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. n.* 11. quem refero
de officio & potest. Episcopi p. 3 *alleg.* 101. *n.* 1.

Professionis nullitatem deducens infra 12
quinquennium, tenetur eam probare con-
iunctim coram proprio Superiore Regulari
illius monasterij, in quo professionem emisit,
& coram Ordinario illius loci, vbi existit
monasterium. *Sacra Cong Conc. die* 1. *Decem-*
bris 1593. teste Armendar. *d. l.* 7. *de Religion.*
n. 18. quem refero *d. p.* 3. *alleg.* 104. *n.* 12. Et quod
intelligi debeat de Superiore monasterij, non
autem Religionis, censuit eadem *Sacra Cong.*
in Meten. & Romana 7. *Aprilis* 1629. quam
commemorat Sellius *d. cap.* 18. *n.* 53.

Professiones tacitæ non tolluntur per de- 13
cretum Concilij sess. 25 de Regular. cap. 15.
sed in suo pristino valore manent. *Sacra Cong.*
Conc. cuius meminere Armendar. *d. l.* 7. *de*
Relig. n. 6 *&* 8. Ioan. Maria Nouat. *in lucerna*
Regul. verbo professio n. 24.

Professionem emittere non potest Mo- 14
nialis ante decimum sextum annum in mor-
tis articulo ad affectum vt monasterium
succedat in dote, & bonis. *Sacra Congr. Conc.*
in Montis Regalis 13. *Nouembris* 1627. de qua
Ego ipse *de Iure eccles. vniuerso lib.* 1. *cap.* 42.
num. 138.

Professio emissa à Religione à puella in- 15
habili est inualida, dummodò sit nota inha-
bilitas *cap. constituit* 26. *q.* 4. *Sacra Cong. Conc.*
die 26. *Iunij* 1621. quam refert Sellius *d. cap.* 18.
num. 54

Professio emissa instante Abbatissa à puel- 16
la, quæ iam compleuerat annum nouitiatus,
& in morbum inciderat, & à medicis fuerat
dictum morituram, est valida, etiamsi postea
fuerit verè mors sequuta. *Sacra Congr. Conc.*
die 26. *Iunij* 1621. cuius memini *d tract. de Iure*
eccles. vniuerso lib 1. *cap.* 42. *n.* 170.

Professio à sanæ mentis puella vtcunque 17
ad mortem ægrotante etiam Monialium
suasionibus emissa, nisi aliud obstiterit, est
valida. Cæterum an puella fuerit per dolum
& circumuentionem ad profitendum indu-
cta, itaut propterea dos monasterio non de-
beatur à Iudicibus competentibus est dili-
genter inspiciendum. *Sacra Congreg. Concil.*
referente Sellio *in select. Canon. cap.* 17. *nu-*
mero 8.

Professus in Religione incapace bonorum, 18
&

& translatus ex legitima causa ad Religionem capacem, recuperat bona post translationem sibi delata ad vtilitatem secundæ Religionis. *Sacra Cong. Conc. in Neritanen.* 22. *Ianuary* 1628. cuius memini *d. lib.* 1. *cap.* 42. *num.* 92.

19 Professi legitimè non possunt à Religione eiici nisi postquam per annum integrum in carceribus, in ieiunio, & pœnitentia detenti, & probati fuerint, & eo elapso non resipuerint: fugientes verò è carceribus etiam pro huiusmodi fugæ delicto sunt puniendi. & firma custodia in carceribus detinendi, *Sacra Congr. Conc. in causa Minimorum* 13. *Nouembris* 1632. de qua Bonfadin. *in thesauro ecclesi. decis. resol.* 11. *n.* 14.

Promotus.

Collect. DCXIII.

1 PRomotum à suo antecessore non potest Episcopus examinare nisi post promotionem aliqua noua causa superuenerit, quod si idem Episcopus aliquos minus idoneos iudicauerit, eos suspendere debet. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis n.* 69. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 4. *n.* 8. Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori ecclesi. resol.* 329. *in fine.*

2 Promotus ad Ordines cum collatione vnius beneficij, redditus duorum scutorum annuorum qui, incedens in habitu laicali cum armis dum caperetur à birruariis, vnum ex illis occidit, & ad carceres laicales adductus fuit, gaudet priuilegio fori, sed remanere debet in carceribus laicalibus, donec coram Iudice ecclesiastico probetur clericatus. *Sacra Congr. Conc. in Iaunen.* 28. *Marty* 1628. penes Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 23. *n.* 16.

Prophanare.

Collect. DCXIV.

1 PRophanare potest Episcopus Ecclesias Parochiales ad præscriptum *Concily sess.* 21. *cap.* 7. *de reform. Sacra Congr. Conc. in Thelesina* 13. *Septembris* 1631. cuius meminit Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 3. *tit.* 8. *num.* 11.

Propina.

Collect. DCXV.

PRopinarum Monialibus soluendarum abusus non solùm tolli, sed etiam grauissima pœnarum, etiam censurarum comminatione prohiberi debet, pro ea tamen die, qua ad habitum Monachalem admittentur puellæ, aliquid esculenti, vel poculenti modici valoris, & pro eiusdem diei vsu dumtaxat elargiri vetitum non censetur. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Lusitana* 6. *Iuny* 1615. *in resp. ad* 2. *dub.* cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo propina,* & Ego ipse *de Iure ecclesiast. vniu. lib.* 1. *cap.* 44. *n.* 30. 1

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Protonotariis agentes.*
2 *Familiares & domestici Papæ sunt Protonotary de numero participantes.*
3 *Spurios legitimare & Notarios creare possunt Protonotary de numero.*
4 *Ordinariorum à iurisdictione exempti sunt Protonotarij de numero.*
5 *Pileum nigrum cum cordulis & ornamentis violaceis portant Protonotarij de numero.*
6 *Canonicis cuiuscunque Cathedralis etiam quatuor Patriarchalium Vrbis præcedunt Protonotary de Vrbe.*
7 *Sacrista & Abbatibus in capella Papæ debent præcedere Protonotarij de numero.*

Protonotary de numero participantium.

Collect. DCXVI.

DE illis Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Protonotariis,* Theodos. de Rubeis *in singular. Rota tom.* 2. *p.* 4. *tit. de præcedent. Protonot.* Ego ipse *de Iure Ecclesiastic. vniuerso lib.* 1. *cap.* 23. 1

Protonotarij de collegio, & numero participantium sunt ad numerum duodecim redacti, familiares, & Prælati domestici Papæ, panem quotidie, & vestes in morte & coronatione Pontificis, & locum in caualcatis habent, spurios legitimare, & Notarios creare possunt. Sunt exempti à iurisdictione Ordinariorum, & eorum familiares arma gestare valent. *Sixtus V. const.* 12. incip. *Romanus* 16. *Kalend. Decembris* 1585. apud Laert. Cherub. 2 3 4

rub. *in Bullario tom. 2. pag.* 382. in nouiss. impress. cuius memini *de Iure eccles. lib.* 1. *c.* 23. *num.* 4.

5 Protonotariis de numero participantium priuatiuè quoad omnes alios Prælatos conceditur pileum nigrum cum cordulis, & ornamentis violaceis. *Sacra Congr. Rit. in causa Vrbis Protonotariorum* 17. *Februarij* 1607. penes Ioan. Antonin. Nouar. *d. tit. de Protonotar. num.* 5.

6 Protonotarij de numero participantium præcedunt Canonicis etiam Ecclesiarum Patriarchalium, etiam Lateranensis de Vrbe. *Sacra Cong Rit. die* 4. *Maij* 1613. testibus Ioan. Anton. Nouar. *d. tit. de Protonot. n.* 5. Theodos. de Rubeis *in singul. Rota tom.* 2. *p.* 4. *tit. de Precedent. Protonot. à pag.* 487. *& in fine eiusdem tit. pag.* 493. quem refero *de Canonic. & Dignitat. cap.* 18. *num.* 34.

7 Protonotarij de numero participantium in capella sanctissimi debent præcedere Sacristæ, & Abbatibus vsum Mitræ habentibus. *Sacra Congr. Rit. in Romana* 13. *Iulij* 1601. de qua Sellius *in select. Canon. cap.* 17. *n.* 25.

SVMMARIVM.

1 *Prælatitium habitum in Ecclesia & functionibus ecclesiasticis deferre potest Protonotarius titularis & extra numerum.*

2 *Habitu Prælatitio in Ecclesia & in processionibus stare, sedere, & incedere debet Protonotarius titularis.*

3 *Exemptus à iurisdictione Ordinarij qualiter sit Protonotarius titularis.*

4 *Fori priuilegio gaudet Protonotarius titularis in ciuilibus, & criminalibus causis.*

5 *Priuilegio fori, & clericali gaudent Protonotarij titulares, etiamsi Ecclesiæ non inseruiant.*

6 *Pileum super insignibus apponere, & habere annulum sine gemma dum celebrat potest Protonotarius titularis.*

7 *Locum supra, aut inter Canonicos habere non debent Protonotarij Apost.*

8 *Officialibus Episcopi, & Dignitatibus, ac Canonicis Cathedralium locum digniorem cedere debet Protonotarius Apostol.*

9 *Canonicis Cathedralium vti singulis præcedit Protonotarius, non autem si collegialiter incedant*

10 *Munera aliis de Iure seu cõsuetudine spectantia sibi vendicare non debet Protonotarius ratione Protonotariatus.*

11 *Rochetum cum mantelleto potest in choro deferre prima Dignitas, quæ sit Protonotarius*

12 *Archidiaconi primæ Dignitati præcedit Protonotarius vtens habitu Protonotarij & Prælati etiamsi non sit prima Dignitas.*

13 *Abacum præparare non potest Protonotarius dignitas dum celebrat more Prælatorum.*

14 *Paramenta benedicere non potest Protonotarius titularis.*

15 *Annulum in Missa gestare non licet Protonotariis titularibus.*

16 *Paramenta sumere de Altari pro Missa non possunt Protonotarij titulares.*

17 *Protonotarij titulares post Abbates, & non præsedere debent.*

18 *Conseruatores esse possunt Protonotarij Apost.*

Protonotarius titularis

COLLECT. DCXVII.

PRotonotarius titularis, siue extra numerum non potest prohiberi deferre habitum Prælatitium, nempe rochetum cum mātelleto coloris violacei, & in Ecclesiis & functionibus ecclesiasticis cum eodem habitu incedere, & sedere iuxta dispositionem *Ceremonialis lib.* 1. *cap.* 13. *circa fin. Sacra Congr. Rit. in Mazarien.* 28. *Septembris* 1630. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 36. *n.* 3. 1

Protonotarius titularis non participans in habitu Prælatitio in Ecclesia, & in processionibus stare, sedere, & incedere debet iuxta dispositionem *Caremonialis, lib.* 1. *cap.* 13. *Sacra Congr. Rit. in Catanien.* 5. *Iulij* 1631. penes Ioan. Anton. Nouar. *in sum Bullarum tit. de Protonotar. num.* 9. 2

Protonotarius titularis ex priuilegio in ciuilibus est exemptus à iurisdictione Ordinarij quoad causas excedentes summam 25. ducatorū ex Bulla 8. Leonis X. quia Conciliū non derogauit priuilegiis Protonotariorum, nisi in causis criminalibus *Sacra Congr. Conc. in Papien.* 14. *Decembris* 1630. cuius meminit Ioan. Anton. Nouar. *d. tit. de Protonotar. num* 23. 3

Protonotarius in habitu clericali incedens tam in ciuilibus quàm in criminalibus causis, fori priuilegio gaudet, quamuis non sit ad scriptus seruitio alicuius Ecclesiæ, *Sacra Cong. Conc. in Toletana* 27. *Martij* 1632. de qua Ioan. Anton. Nouar. *d. tit. de Protonot. n.* 23. *&* 24. Ego ipse *de Iure eccles. vniu. lib.* 1. *cap.* 23. *num.* 36. 4

Protonotarij titulares siue honorarij gaudent priuilegio fori & clericali etiamsi Ecclesiæ non inseruiant. *Sacra Congr. Conc. die* 9. *Iulij* 1626. quam refert Sellius *d. cap.* 36. *num.* 4. 5

Protonotarius titularis potest apponere pileum super insignibus, & habere annulum dum 6

dum celebrat, dummodo non cum gemma. *Sacra Congr. Rit. in Clomacen. & Neocastren.* 21. *Augusti* 1601. penes me *d. tract. de Iure eccles. vniu. lib.* 1. *cap.* 23. *num.* 29.

7 Protonotarij titulares neque supra, neque inter Canonicos locũ habere debent. *S. Cong. Rit. in Spoletana terra Cascia* 23. *Martij* 1619. quam citat Sellius *d. cap.* 36. *n.* 5.

8 Protonotarij titulares tam in sessionibus in Ecclesia quam in processionibus debent cedere locum digniorem Officialibus Episcopi, ac dignitates obtinentibus, & Canonicis Ecclesiarum Cathedralium. *Sac. Congr. Rit. in causa Castella & Legionis* 30. *Aprilis* 1604. *Clemens VIII. constit. sua* incip. *Decet Romanum Pont. die* 28. *Maij* 1604.

9 Protonotarius titularis præcedit Canonicis Cathedralium vti singulis, non autem collegialiter, *Sacra Congr. Rit. in Concordien.* 16. *Maij* 1601. & 12. *Iuly* 1602. quarum memini *de Iure eccles. vniu. lib.* 1. *cap.* 23. *n.* 24.

10 Protonotarius titularis non debet ratione sui Protonotariatus muneta aliis de Iure seu de consuetudine spectantia sibi vendicare. *Sacra Congr. Rit. in Putaquen.* 16. *Maij* 1601. apud Sellium *d. c.* 36. *n* 7.

11 Protonotarius si sit prima dignitas potest in choro deferre rochettum cum mantelleto: si vero non sit prima dignitas, sedere debet in suo stallo cum suo habitu Canonicali. *Sacra Cong. Rit. in Clomacen. & Neocastren.* 21. *Augusti* 1601. de quibus Sellius *d. c.* 36. *n.* 8.

12 Protonotarius vtens habitu Protonotarij & Prælati, etiamsi non sit prima dignitas, debet præcedere Archidiacono primæ dignitati, dummodo tunc non lucretur distributiones quotidianas. *Sacra Cong. Rit. in nullius terræ Piscia* 15. *Ianuarij* 1611. penes Sellium *d. c.* 36. *n.* 9. sed non potest vti dicto habitu in processionibus, & aliis actibus publicis, in quibus cum Capitulo interuenit. *Eadem Sacra Congr. die* 19. *Nouembris* 1611. de qua Sellius *d. c.* 36. *n.* 10.

13 Protonotarius dignitas non potest præparare abacum dũ celebrat more Prælatorum *Sacra Cong. Rit. in Clomacen. & Neocastren.* 21. *Augusti* 1601. vt per Ioan. Anton. Nouar. *d. tit. de Protonotar. n.* 20. metipsum *de Iure ecclesiast. vniuerso lib.* 1. *c.* 23. *n.* 32.

14 Protonotarius titularis paramenta benedicere non potest. *Sacra Cong. Rit. die* 17. *Iulij* 1617. cuius memini *de Iure ecclesiast. vniu. lib.* 1. *c.* 23. *n.* 33.

15 Protonotariis titularibus non licet annulum in Missa gestare. *Sacra Congr. Rit. die* 13. *Februarij* 1623. de qua memini *de Iure eccles. vniuerso lib.* 1. *cap.* 23 *n* 30.

16 Protonotarius titularis non potest paramenta sumere pro Missa de Altari, sed in Sacristia vt cæteri. *Sacra Cong. Rit. in Asculana in Apulia* 6. *Martij* 1610. de qua mentionem feci *d. lib.* 1. *c.* 23. *n.* 31.

Protonotarij titulares post Abbates, & non supra sedere debent. *Sacra Cong. Rit. in Asculana in Apulia.* 6. *Martij* 1610. cuius memini *d. lib.* 1. *c.* 23. *n.* 26. 17

Protonotarij titulares in conseruatores deputari possunt. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1630. cuius memini *d. lib.* 1. *c.* 23. *n.* 28. 18

Vide in verbo *Canonicus Protonotarius collect.* 97.

Prouinciale Concilium, vide in verbo *Concilium prouinciale collect.* 198.

SVMMARIVM.

1 *Beneficiorum prouisiones in personas propter genus, aut hæresim contaminatas irritantur.*

2 *Administrationi se ingerere non possunt prouisi de beneficiis ecclesiasticis nisi litteris Apost. expeditis.*

3 *Ordinarij publicare in loco tenentur concessionem de beneficiis reseruatis Germaniæ.*

4 *Priuati censentur prouisi de beneficiis Militum S. Ioannis Hierosolymitani, si intra tres menses habitum non suscipiunt.*

5 *Inquirendi sunt iuxta formam examinis Episcopalis prouisi de beneficiis, & aliis Dignitatibus consistorialibus.*

6 *Possessionem beneficij apprehendens litteris non expeditis quas pœnas incurrant.*

7 *Ordinarius compellere debet ad residentiam prouisos ab inferiore collatore de beneficio eam requirente.*

8 *Dispensatus in ætate ad Canonicatum Cathedralis habet vocem in Capitulo, & lucratur distributiones quotidianas.*

9 *Annum* 22. *attingere debet prouisus de Canonicatu in Cathedrali vbi non fuit facta distributio sacrorum Ordinum.*

10 *Locum vltimum inter alios eiusdem Ordinis habere debet prouisus per resignationem.*

11 *Ordinem sacrum suo Canonicatui annexum qui non suscipit debito tempore, quas pœnas incurrit?*

12 *Cæcus factus post captam possessionem Canonicatus, itaut ob id non possit intra annum promoueri, reputatur præsens quoad fructus.*

13 *Dispensatus pro obtinendo vno Canonicatu in certa Ecclesia, & Decanatu in alia quando satisfaciat residendo in digniore.*

14 *Ætas completa requiritur ad Canonicatum etiam quando prouisi ante possessionem debent expectare per biennium.*

15 *Confessiones quando & quo loco audire possit prouisus de Parochiali per concursum.*

16 *Professionem Fidei sponte facere tenetur prouisus*

nisus de Parochiali, nec opus est ulla admonitione.

17 *Synodi cogenda ob difficultatem si non potuerunt deputari examinatores, & seruari forma Concilij, prouisus de Parochiali, ea ob id non seruata, minimè est remouendus.*

Prouisio. Prouisus.

Collect. DCXVIII.

1 PRouisiones tam Sedis Apost. quàm aliorum de beneficiis in personas propter genus, aut hæresim, & à Fide apostasiam, siue proprio, siue stirpis suæ agnatorum vitio contaminatas per Canonicas sanctiones, aut statuta à Sede Apost. confirmata aut priuilegia ab eadem data prohibitas. *Gregorius XIII. constit.* 66. incip *In Ecclesiis de anno* 1580. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 448.

2 Prouisi de Ecclesiis, ac beneficiis ecclesiasticis non possunt se ingerere administrationi nisi litteris Apost. expeditis. *Iulius II. constit.* 4. incip. *Romani* 5. *Kalend. Augusti* 1505. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 356. in nouiss. impress.

3 Prouisi de beneficiis reseruatis Germaniæ concessionem, Ordinarij intra tres menses in loco beneficij publicare tenentur. *Gregorius XIII. constit.* 41. incip. *Quæ in Ecclesiam Kalend. Nouembris* 1576. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 308. in nouiss. impress.

4 Prouisi tam de Curatis quàm non Curatis beneficiis Militum sancti Ioannis Hierosolymitani, censentur illis priuati, si intra sex menses habitum non suscipiant. *Gregorius XIII. constit.* 60. incip. *Quo magis* 23. *Martij* 1580. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 329. in nouiss. impress.

5 Prouisi, vel potius prouidendi de Abbatiis, & aliis Dignitatibus consistorialibus sunt inquirendi iuxta formam examinis Episcopalis, *Gregorius XIV. constit.* 6. incip. *Onus Apostolicæ Idib. Maij* 1591. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 529. in nouiss. impress.

6 Prouisus Apost. apprehendens possessionem beneficij litteris non expeditis amittit beneficium, seu ius ad illud habendum, ac ad aliud obtinendum de cætero inhabilis efficitur. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicolao Garcia *de benefic. p.* 9. *cap.* 22. *n.* 22. *in resp. ad* 6.

7 Prouisus ab inferiore collatore de beneficio personalem residentiam requirente, compellendus est per Ordinarium ad residentiam. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 10. *n.* 18.

8 Prouisus in ætate 16. annorum, & à Sede Apost. dispensatus ad Canonicatum in Ecclesia Cathedrali, habet vocem in Capitulo, & distributiones quotidianas cum diuinis Officiis interest, lucratur. *Sacra Congr. Conc. in Reatina* 10. *Iulij* 1627. *& in Montis Politiani* 13. *Ianuarij* 1629. *& in Sancti Miniati* 15. *Septembris* 1629. quarum memini *de Canonic. & Dignitat. cap.* 37. *n.* 9.

Prouisus de Canonicatu in Ecclesia Cathedrali vbi facta non fuit sacrorum Ordinum distributio, debet ad minus attingere 22. annum, itaut collatio facta habenti vigesimum tantùm, non valeat. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benefic. p.* 7. *cap.* 4. *n.* 29. 9

Prouisus per resignationem non debet habere locum resignantis, sed vltimum locum inter alios eiusdem Ordinis. *Sacra Cong. Rit. in Ferrarien.* 10. *Ianuar.* 1609. penes Sellium *in selectis Canon. cap.* 82. *n.* 3. 10

Prouisus de Canonicatu habente annexum Ordinem sacrum, qui est completæ ætatis, vt possit intra annum Ordinem requisitum suscipere, non habet vocem in Capitulo iuxta decretum *Concilij sess.* 24. *de reform. cap.* 12. *& Clem.* 2. *de ætate & qualit.* sed non perdit partem a iquam distributionum, quæ dantur his, qui cæteris Horis intersunt, pro primo anno infra quem ad Ordines potest se facere promouere: elapso verò anno si non fuerit ad Ordinem sacrum annexum promotus, subtrahitur illi dimidia pars distributionum, nec habet vocem in Capitulo, licet aliàs sit in Sacris, ex quo habet Ordinem requisitum iuxta dispositionem dictæ *Clem. tunc & glos. verbo ex tunc. Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Nicol. Garcia *de benef. p.* 7. *cap.* 4. *n.* 26. 11

Prouisus de Canonicatu si capta possessione lumine orbetur, & non possit promoueri ad Ordinem requisitum, reputatur præsens quoad fructus, sed non tenetur assistere choro. *Sacra Congr. Conc. die* 11. *Augusti* 1618. de qua Sellius *d. cap.* 82. *n.* 5. 12

Prouisus de Canonicatu in vna Ecclesia, & de Decanatu in alia eiusdem diœcesis cum dispensatione quod dictum Canonicatum vnà cum Decanatu simul retineri possit cum derogatione Constitutionum Apost. ac statutorum etiam iuramento roboratorum, addita tamen clausula quod debitis non defraudentur obsequiis, sufficit vt resideat in digniore, & per alium adimplere debet onera in altera Ecclesia. *Sacra Congr. Conc. in Colonien.* 13. *Aprilis* 1630. quam transcribit Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 20. *n.* 3. 13

Prouiso in decimo tertio ætatis anno de Canonicatu in Ecclesia Collegiata, vbi vigore statuti Ecclesiæ prouisi ante realem possessionem, & fructuum perceptionem debent 14

debent expectare per biennium, obstat decretum *Concilij sess. 23. cap. 6. de reform. Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p. 7. cap. 4. n. 13.* quem refero *de Canon. c. 13. n. 15.*

Prouisus de Parochiali Ecclesia per con-
15 cursum censendus est approbatus idoneus minister ad audiendas Confessiones duntaxat in ea ciuitate, vel oppido vbi sita est Parochialis, non autem passim per totam diœcesim. *Sacra Congreg. Concil.* cuius meminere Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. c. 1. n. 8.* Stephan. d'Aluin *de Episcoporum, Abbat. & Abbatissarum potestate cap. 23. num. 13. vers. cuius.*

16 Prouisus de Parochiali tenetur sponte se offerre ad professionem faciendam, nec vlla admonitione opus est. *Sacra Congr. Conc.* vt per Nicol. Garc. *de benefic. part. 3. c. 3 n. 20.*

17 Prouisus de Parochiali non seruata forma Concilij Trid. ex eo quod ob varias difficultates non potuisset cogi Synodus, neque deputari examinatores Synodales, non est remouendus: at danda est facultas Episcopo deputandi examinatores extra Synodum, illeque monendus & hortandus vt quanto citius conuocet Synodum eo meliori modo, quo potest. *Sacra Congr. Conc. in Treueren. 26. Iunij 1627.* teste Bonfadin. *d. resol. 20. num. 4.*

SVMMARIVM.

1 *Abbatum in electionibus necessaria est publicatio scrutinij, realis, & distincta.*
2 *Beneficiorum resignatorum publicatio qua forma facienda? remißiuè.*
3 *Renunciationes beneficiorum siue simplicium, siue cum dignitate; & Consistorialium comprehendit Gregoriana Constitutio de publicandis.*
4 *Beneficiorum etiam parui redditus renunciationes comprehendit Gregoriana Constit. de publicandis.*
5 *Commendarum, & hospitalium quæ in titulum vel administrationem dantur, resignationes comprehendit Gregoriana Constit. de publicandis.*
6 *Resignationes nullas & inualidas comprehendit Gregoriana Constitutio de publicandis.*
7 *Gregoriana Constit. de publicandis resignationibus in quibus casibus locũ non habeat.*

Publicatio.

COLLECT. DCXIX.

1 PVblicatio scrutinij, realis, & distincta necessaria est in electionibus Abbatum per *Barbos. Apost. Decis. Sum.* quorum obitum viduatur Ecclesia. *Sacra Congr. Conc. in nullius 5. Iulij 1628.* teste Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 8 n. 15.*

Publicatio beneficiorum resignatorum 2
qua forma facienda expressit *Gregorius XIII. constit. 87. incip. Humano vix iudicio Nonis Ianuarij 1583.* quam referunt & exornant Quarant. *in summ. Bullarij verbo beneficiorum resignatorum publicatio*, Lotter. *de re benef. lib. 3. q. 21. num. 1.* Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de beneficior. resign. publicat.* Scortia *in selectas summorum Pont. constitutiones epit. 135.* Ego ipse *in tract. de Iure eccles.*
Vniuerso lib. 3. cap. 15. n. 187. cum seqq. Com- 3
prehendit hæc Gregoriana Constitutio renunciationes beneficiorum siue simplicium, siue cum dignitate, siue non, & beneficiorum Consistorialium minorum, vt sunt Abbatiæ, & similia, quæ licet sint consistorialia, solent tamen prouideri extra consistorium, secus in cessione Archiepiscopatus, & Episcopatus, ac similium, vt bene probat Flamin. Paris. *d. lib. 11. quæst. 3. per tot.*
Comprehendit quoque renunciationes be- 4
neficiorum etiam parui redditus; illa enim loquitur de quibuscunque beneficiis, Ioan. Anton. Nouar. *d. tit. de benef. resign. publicat. num. 10.* vbi *num. 14.* extendit ad beneficia ad
nutum amouibilia Comprehendit etiam re- 5
nunciationes Commendarum, Flamin. *d. lib. 11 quæst. 5. num 32.* Seraphin. *decis. 1289.* Ioan. Anton Nouar. *d. loco num. 9* & hospitalium tam quæ dantur in titulum, quàm quæ dantur in administrationem, Flamin. *d. lib. 11. q. 3. n. 45.* Prosper. de Augustino *in addit. ad Quarant. in sum. Bullar. verbo beneficiorum resignator. publicatio vers. quartò amplia*, Ioan. Anton. Nouar. *d. loco num. 8.* Lotter. *de re benefic. lib. 3. q. 21. n. 28.* vbi *n. 9.* post Rot. *decis. 662. ex n. 1. & decis. 666. ex n. 1. p. 4. diuers.* Seraph. *decis. 1309. num. 1. & 4.* subdit necessitatem publicandi intrare in simplici resignatione, seu
dimissione in manibus Ordinarij. Compre- 6
hendit pariter resignationes nullas, seu inualidas, vt in ipsa dicitur, & refert Nicol. Garc. *de benefic. part. 11. cap. 3. num. 276.* vbi *num. seq.* id limitat quando resignatio est nulla ex defectu consensus, quia tunc verè non est resignatio, & num. 279. pariter limitat vbi resignatio fuerit nulla, quia resignans in Sacris constitutus non habet aliunde, vnde commodè viuere possit, vt Papa vult. Denique comprehendit impetrantes ob non publicationem, quia & ipsi tenentur publicare. Seraph. *decis. 1064. num 5.* Nicol. Garcia *d. cap. 3. num. 301.* Lotter. *d. lib. 3. q. 21 n. 22.*

Non habet locum dicta Constitutio Gre- 7
goriana in beneficiis vacantibus per adeptionem aliorum juxta decretum apponi solitum

de dimittendo liberè in manibus Sanctissimi intra duos menses, vt ex decisione Rotæ resoluit Nicol. Garc. *d. cap. 3. n. 334.* Nec in simplici cessione ad fauorem eius, qui iam existeret in possessione. Card. Caualer. *decis. 458. num. 4. & 5.* Lotter. *d. lib. 3. q. 21. num. 8.* Nec in translatione pensionis in aliquem facta; Ludou. Gom. *in reg. de publicand. quæst.* 10. Prosper. de Augustino vbi supra vers. secundo limita. Nec quoties prætextu legitimi impedimenti publicatio fieri non potuit, vt cauetur in ipsa Constitutione. Ita Prosper. de Augustino *d. loco vers. tertiò limita*, Sayr. *decis. 4. de renunciat.* Ioan. Anton. Nouar. *vbi supra num. 25.* Nec in aliis casibus relatis per me *d. lib. 3. cap. 15. num. 193.*

SVMMARIVM.

1 *Licentia sacra Congr. prius non obtenta, admittenda non est puella ad habitum monachalem nisi duodecimo ætatis anno completo.*

2 *Dispensari non potest puella, quæ 12. annum non compleuit vt habitum in monasterio suscipiat.*

3 *Matrimonio in 12. ætatis anno coniuncta, & Religionem illo non consummato ingressa puella, eius sponsus per quatuor annos expectare debet vsque dum profiteatur.*

4 *Ordinarius certum dierum numerum præfigere debet Nouitiabus intra quem deliberent vtrum velint profiteri, vel non.*

5 *Episcopus intra 25. dies examen Nouitiarum perficere tenetur postquam hac de re certior factus fuerit.*

6 *Examinanda est puella diligenter ab Episcopo, quæ eo inconsulto habitum suscepit.*

7 *Professionem emittere non possunt puellæ ante 16. ætatis annum*

Puella Religionem ingressa.

COLLECT. DCXX.

1 PVella ad habitum Monachalem admitti non debet absque sacræ Congr. licentia, nisi duodecimo ætatis anno completo. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Neapolitana de anno* 1582. *& 1. Martij* 1608. teste Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 2. tit. 32. n. 4.*

2 Puella, quæ duodecimum annum non compleuit, non potest dispensari vt habitum in monasterio suscipiat. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 43.* Antonin. Diana *moral. resol. p. 3. tract. 2 resol. 47.* *Didac.* Narbona *de ætate ad humanos actus requisita anno 8. q. 2. n. 6.*

Puella si in duodecimo ætatis anno matrimonio coniuncta, & Religionem illo non consummato ingressa sit, cogendus sponsus per quatuor annos expectare vsque dum profiteatur. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *d. l. 7. de Relig. num. 42.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 101. n. 11.* 3

Puellis, quæ sumpserunt Sacrum habitum in aliquo Monialium monasterio, debet ab Ordinario certus dierum numerus 15. vel 20. præfigi, intra quem deliberent vtrum velint profiteri, vel non: si noluerint, remittendæ sunt ad domos consanguineorum, vel affinium. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminere Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 49.* Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub. 12. cap. 16. n. 16.* quos refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 100. n. 2.* Et postquam Episcopus hac de re certior factus fuerit intra 25. dies examen hoc perficere renetur, quibus elapsis amplius de eo se non intromittat. Eadem *Sacra Cong. Conc.* de qua Armendar. *d. l. 7. de Relig. n. 45.* Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo Nouitij vlt.* Campan. *d. cap. 16. n. 10.* Tamburin. *de iure Abbatissar. disp. 4. q. 2. n. 10.* 4 5

Puella quæ inconsulto Episcopo habitum Religionis suscepit, antequam profiteatur ab Episcopo diligenter examinanda est. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *d. l. 7. de Relig. n. 46.* quem refero *d. alleg. 100. n. 4.* 6

Puellæ ad professionem admittendæ non sunt ante decimum sextum ætatis annum completum. *Sacra Congr. Conc.* vt per Armendar. *d. l. 7. de Relig. n. 41.* 7

Plura habes supr. in verbo *Nouitia collect.* 524.

SVMMARIVM.

1 *Educationis causa non sunt in Monialium monasteriis introducenda puellæ nisi sacra Congr. licentia suffultæ.*

2 *Educationis causa puellæ recipi possunt in Monialium monasteriis concurrentibus aliquibus conditionibus, quæ hic referuntur, & non aliàs.*

3 *Minores septennio, & maiores 25. annis puellæ in monasteriis Monialium recipi non possunt.*

4 *Consensus omnium Monialium singulariter præstitus præcedere debet admittendam puellam in monasterio educationis causa.*

5 *Puella causa educationis in monasterio Monialium recepta si postquam compleuit ætatem 25. annorum*

annorum, non egrediatur, excommunicationem, aut censuram ullam non incurrit.

Puella educationis causa.

Collect. DCXXI.

1 PVellas educationis causa in Sanctimonialium monasteria introduci nullatenus permittant Episcopi nisi sacræ Congr. licentia suffultas, eamque exequi nullatenus præsumant, nisi adimpletis sequentibus con-
2 ditionibus. Quod Moniales capitulariter, secretisque suffragiis puellarum recipiendarum admissioni consentiant, monasterium eas recipere sit solitum, illasque actu retineat, peculiaris habitatio seorsum à dormitorio, & habitatione Monialium professarum, ac nouitiarum, vbi interdiu opus facere & exercere, atque noctu quiescere possint, pro eis existat, excedant septimum, & sint infra 25. annum ætatis suæ, non sint vltra numerum præfixum, ingrediantur solæ, modesto vtantur vestitu, clausuræ legibus Monialium instar sint obstrictæ, & si vnquam è monasterio egressæ fuerint, ad illud, vel ad aliud monasterium redire non permittantur, absque sacræ Congregationis licentia, cum egressus huiusmodi expressione nisi habitum Regularem suscipiendi animo essent reuersuræ. Demum debet esse idoneus fideiussor, qui pecunias in alimento puellarum huiusmodi erogandas anticipatis solutionibus in singulis mensibus soluturum se obliget. Cæterum finito vigesimoquinto ætatis anno similes è monasterio expellantur: & non permittatur quod eisdem puellis victus diætim quotidianus à parentibus, vel consanguineis transmittatur, sed tantùm pecuniæ pro eodem victu, vt dictum est, persoluatur. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Quarant. *in sum. Bullary verbo monasteria Monialium pag.* 449. Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Monialis* §. 10. Piasec. *in simili praxi p.2.cap.3.n.*57. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.*12.*cap.*16.*n.*28. Gauant. *in man. Episcop. verbo Monialium educatio*, Sanch. *in præcepta Decalogi tom.2.lib.6.cap.16.n.61.cum seqq.* Tambutin. *de iure Abbatissar. disp.1.q.1.n.2.cum seqq. & q.2.* Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.*102.*n.*63.

3 Puellæ causa educationis in monasteriis recipi non possunt minores septennio, & maiores vigintiquinque annorum. *Sacra Congr.* testibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Moniales* §. 11. Galet. *in margarita casuum Consc. verbo Moniales* 5. quos cum aliis refero *d.p.3. alleg.*102. *n.*64. & illis addo nouissimè Barbos. Apost. Decis. Sum. Didac. de Narbona *de ætate ad humanos actus requis. anno 7.q* 21. *in princ.*

Puellæ recipi non possunt educationis causa in monasteriis Monialium nisi præcedat omnium consensus singulariter præstitutus, & non est standum simpliciter relationi Abbatissæ. *Sacra Congr. Conc. in Amelien.* 4. *Januarij* 1608. cuius meminit Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.1. q.1.n.5.* quem refero *d. alleg.*102.*n.*63.*vers. secunda.* 4

Puella educationis causa in monasterio recepta, si postquam præteriit tempus 25. annorum intra quod illi morari conceditur ex causa educationis, si statim non egrediatur, nec ipsa, nec quæuis alia excommunicationem, aut censuram incurrit, sed potest Episcopus terminum constituere, intra quem eligat puella vtrum velit Monialis fieri aut è monasterio egredi. *Sacra Congr. Conc.* de qua meminere Franc. Leo *in thesauro fori eccles. p.2 cap.16 n.*54. Campan *d.rub.* 12. *cap.* 16. *n.*29. Tamburin. *d.disp.1.q.2.n.2.* Ioan. Maria Nouar *in lucerna Regular. verbo educatio n.*9. Ego *d. alleg.*102. *n.* 65. 5

Puer.

Collect. DCXXII.

PVeri seruitio chori, seu Sacristiæ adscripti debent habere primam Tonsuram si per ætatem ad id sint capaces. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 23. *Nouembris* 1602. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.*31.*n.*8. 1

Pueros in monasteria Monialium introducentes qualiter peccent, & incidant in censuras, expressit *Sacra Congr. Episcop. & Regular.* quam referunt Paul. Comitol. *resp. moral. lib.*6 *q.*19. Scortia *in selectas summorum Pont. constitutiones theorem.* 336. 2

Puluinar.

Collect. DCXXIII.

PVluinar cum tapete non debet poni ante dignitates, sed debent illæ sedere in suo stallo sicut reliqui Canonici, & ratione Dignitatis potest indulgeri puluinar de corio tantùm. *Sacra Congr. Rit. in Tudertina* 24. *Martij* 1612. cuius memini *in tract. de Canonicis, & Dignitat. cap.*33.*n* 31. 1

SVMMARIVM.

1 *Monasteria quæ à* 40. *annis citra Tridentinum*

tinum fundata existunt quartam funeralem soluere non tenentur.

2 *Ordinarius à Regularibus quartam piorum legatorum exigere non potest.*

3 *Locari non potest quarta funeralis.*

4 *Parocho non debetur quarta funeralis ex intorstitiis, seu cereis Confraternitatum secularium funera associantium.*

5 *Parocho debetur quarta funeralis ex funeralibus sequenti die in alia Ecclesia factis.*

6 *Parocho non debetur quarta funeralis intra cuius limites Viator, seu peregrinus decessit si consuetudo sit vt ius eos sepeliendi ad Cathedralem pertineat.*

Quarta.

Collect. DCXXIV.

1 QVartam funeralem nequaquam soluere tenentur monasteria quæ à quadraginta annis circa Tridentinum fundata existunt, vel quæ ipsam quartam soluere non consueuerunt. *Pius V. constit. sua* incip. *Etsi Mendicantium Kalend. Iuly* 1567. cuius meminere Gutier. *de Iuram.confirmat.p.1.cap.4. n.3.* Fr.Emman.*quæst.Regular.tom.1.q.41.art.2.* Archangel. Caraccia *de quarta funerali cap. 1.* Lezana *in summa quæst.Regular.tom.1.cap.3. n.13.* quos refero *de officio, & potest. Parochi cap.25.n.13.*

2 Quartam legatorum piorum exigere non potest Ordinarius à Regularibus, nisi eam soluere sint soliti, aut abhinc quadraginta annis citra, iuxta dispositionem Sacri Concilij Trident. exegerit. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. de anno* 1581. testibus Fr. Emman. *quæst. Regul. tom. 1.q. 39. art. 2.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Quarta* Lezana *in sum. quæst. Regular. tom. 2.c.1.n.30. in fine, & tom.3.verbo Canonica portio n.3.*

3 Quarta funeralis locari non potest. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Cusentina* 14. *Decembris* 1592. quam refert. Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.3.tit.8.n.12.*

4 Quarta funeralis non debetur Parocho ex intorstitiis seu cereis Cõfraternitatum secularium funera associantium. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Firmana* 5. *Marty* 1616. penes Aldan. *lib.3.tit.8 n.14.*

5 Quarta funeralis debetur Parocho ex funeralibus sequenti die in altera Ecclesia ab alia, in qua mortuus sepulturæ mandatus fuerat, factis, magno adhibito Religiosorum, & Presbyterorum, candelarum, & intorstitiorum numero in maiori quantitate diei præcedentis. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die* 3. *Augusti* 1621. referente Aldano *d. lib. 3. tit.8.num.16.*

Quarta funeralis non debetur Parocho, 6 intra cuius limites viator retentus pro delicto, & habilitatus cum cautione decedit stante consuetudine in ciuitate quod ius sepeliendi peregrinos & viatores spectet ad Ecclesiam Cathedralem. *Sacra Congr. Conc. in Pisauren.* 22. *Ianuary* 1628. de qua Aldan. *d. lib.3.tit.8.num.17.*

SVMMARIVM.

1 *Prædicatores quæstuary à prædicationis officio se abstinere debent.*

2 *Licentias concessas publicandi Indulgentias ad quæstum reuocauit Pius V.*

3 *Quæstores prauos eleemosynarum comprehendit Conc.Trid.sess.21.de reform.cap.9.*

4 *Collectores eleemosynarum, qui collectas in pios vsus conuertendas sine fraude sponte datas accipiunt non comprehendit Concil.sess.21.cap.9.de reform.*

Quæstuarius.

Collect. DCXXV.

QVæstuarios Prædicatores à prædicationis officio abstinere iubent, & inobedientes puniunt Inquisitores hæreticæ prauitatis. *Vrbanus IV. constit.* 2. incip. *Libet de anno* 1262. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.1.pag.96.* aliàs pag.120. 1

Quæstuarios & ad quæstum Indulgentias publicandi licentias concessas reuocauit *Pius V.constit.*30. incip. *Etsi 6.Idib.Februarij* 1567. apud Laert Cherub. *tom.2.pag.214.* aliàs *pag.*161. in nouiss. impress. 2

Quæstores prauos eleemosynarum comprehendit *Concil.Trid.sess.21.de reform.cap.9.* 3
non earum receptores, qui collectas in pios 4
vsus conuertendas sine fraude sponte datas accipiunt. *Sacra Congr.Conc.* testibus Zerol. *in praxi Episcop.part.2. verbo Quæstores.* Bonacin. *de censuris extra Bullam disp. 2 quæst.3. puncto 30.num.9.vers.tertio.*

Plura vide in verb. *Eleemosyna collect.278. num.4.& 5.*

Quindenia.

Collect. DCXXVI.

PAulus II. constit.6.incip. *Decet Romanum Pont.sub dat.Id.Ianuary* 1469.apud Laer. 1
Cherub.

Cherub. *in Bullar. tom. 1. pag.* 330. statuit quòd monasteria, Prioratus, Præposituras, Dignitates, Personatus, Administratores, officia, & beneficia quibuslibet alijs similibus, aut etiam fabricis, & piis locis vnita, pro quibus Cameræ Apost. annata, seu alia iura solui consueuerant, vel quæ debeant annatam, siue medios fructus vnius anni, inposterum singulis quindecim annis perpetuo sequuturis soluere tenentur & debent. Deinde *Paulus I V. constit.* 17. incip. *Decet esse censemus sub Dat. 20 Kalend. Februarij* 1508. apud Laert. Cherub. *d. tom. 1. pag.* 737. aliàs *pag.* 680. amplíat ad omnes Congregationes tam seculares quàm Regulares etiam Ordinis Cassinensis, Montis Oliueti, & Camaldulensis, mandando pariter eosdem posse cogi ad ipsum per sententiam, censuras, & pœnas etiā priuationis, dissolutionis vnionum, annexionum, & incorporationum, & declarando comprehendi tam Ecclesias & monasteria virorum, quæ taxata reperiuntur in libris cameræ, quam omnes Dignitates, Personatus, officia, & beneficia secularia & Regularia, quæ excederent valorem annuorum 24 Florenorum de Camera. Postmodum *Pius V. constit.* 38. incip. *Apostolica Sedis de anno* 1567. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 225. aliàs *pag.* 169. illas extēdit etiamsi apparerent vniones factæ quibusuis Cathedralibus etiā Metropolitanis, seu Collegiatis Ecclesiis, aut Capitularibus mensis, necnon Collegiis, Vniuersitatibus, Congregationibus quorumcunque Ordinum, &c. Denique *Sixtus V. constit.* 33. incip. *Camera nostra* 14. *Maij* 1586. apud Laert. Cherub. *d. tom. 2. pag.* 529. aliàs *pag.* 405. sanciuit comprehendi sub dictis Constitutionibus vniones, annexiones, incorporationes, applicationes, & submissiones de quibuscunque beneficiis ecclesiasticis tam secularibus, quàm Regularibus, etiamsi monasteria Moniali ū, & hospitalia fuerint, &c. De quarum Constitutionum materia Ioann. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de quindenniorum solutione*, Scortia *in select. sum. Pont. Constit. epit.* 34. 137. 141. 175. *&* 363.

Sancti Raphaelis Archangeli Missa, vide *in verbo Missa collect.* 479. *n.* 7.

SVMMARIVM.

1 *Episcopo de omnibus locis piis tam publicis quā priuatis, ecclesiasticis vel laicalibus ratio ab administratoribus reddenda est.*

2 *Ordinarius ab administratoribus rationes administrationis exigere potest, donec coram eo doctum fuerit de institutione, in qua secus cautum sit.*

3 *Tempore quo recitantur Horæ Canonicæ, & Diuina celebrantur, nec Episcopus nec Capitulum rationes exigere valet.*

4 *Episcopus solus sine Coniudicibus potest exigere rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium dummodo non procedat criminaliter in forma iudicij.*

5 *Distributionum quotidianarum de diuisione & applicatione potest Episcopus à Capitulo in Visitatione suæ Cathedralis rationem exigere.*

Ratio.

COLLECT. DCXXVII.

RAtio de omnibus locis piis reddenda est Episcopo ab administratoribus, siue ea sint publica, siue priuata, ecclesiastica, vel laicalia. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *n.* 78. quam refero *de officio, & potest Episcopi p.* 3. *alleg.* 75. *n.* 58. 1

Rationes administrationis Ordinarius exigere valet ab administratoribus donec coram se doctum fuerit de institutione, in qua secus cautum sit. *Sacra Congr. Conc.* referente Marta *de iurisdict. p.* 2. *c.* 18. *n.* 9. *&* 10. quem refero *d. alleg.* 75. *n.* 58. 2

Rationes exigere non debet Episcopus, vel Capitulum de tempore, quo recitantur Horæ Canonicæ, & Diuina celebrantur. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recopol. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18 *l.* 7. *n.* 79. *vers. neque* Nicol. Garc. *in addit. ad suum tr. de benefic. p.* 3. *c.* 2. *n.* 568. 3

Rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium potest Episcopus solus sine coniudicibus exigere, dummodo non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij. *Sacra Congr. Conc. in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 7. quam citat. Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 15. *n.* 12. 4

Rationes de applicatione, & diuisione distributionum quotidianarum, aliorumque emolumentorum duplorum, & anniuersariorum exigere potest Episcopus à Capitulo in visitatione suæ Cathedralis *Eadem Sacra Congr. Conc. in d. Oriolen. in resp. ad octauum.* 5

S. Raymundi de Penafort canonizatio, vide in verbo *Canonizatio collect.* 117. *n.* 42. & in verbo *Missa collect.* 514. *n.* 66.

Recollecti Fratres S. Augustini *collect.* 326. & Carmelitæ *collect.* 376. & B. Mariæ de Mercede *collect.* 376. & S. Francisci *collect.* 386. *à num.* 15. *& à n.* 36.

Reconciliatio Ecclesiæ.

Collect. DCXXVIII.

1 Reconciliatio Ecclesiæ consecratæ, & cæmeterij non est committenda alteri quam Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Cameracen. 9. Februarij* 1608. referente Sellio *in selectis Canon. cap.* 11. *n.*2. & Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo* Ecclesia n.14. in fine.

2 Reconciliatio Ecclesiæ pollutæ, quæ prius consecrata non erat, aliquando conceditur Vicario Episcopi, seu alteri personæ in dignitate constitutæ; pro Ecclesiis verò, quæ antea fuerant consecratæ minime concedenda. *Sacra Congr. Rit. in Remen. 9. Maij* 1609. teste Sellio *d. cap.* 11. *num.*3.

Plura vide sup. in verbo *Ecclesia collect.* 269. *n.* 13. *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Prædicare sine licentia Episcopi non possunt Rectores Parochialis secularis subiectæ alicui Regulari.*

2 *Præcedentiam habere super aliis Rectoribus in synodo, & aliis actibus non potest Rector Parochialis.*

3 *Processionibus incedere non debent Rectores Parochialium inter Dignitates, & Canonicos, & separatim.*

4 *Synodum diœcesanam illius Episcopi, qui tanquam proximior potest visitare, petere debent Rectores nullius diœcesis.*

5 *Residere quando teneatur Rector Parochialis, in qua habet Vicariũ? ostenditur.*

6 *Residere in domo Parochialis debet ipsius Rector.*

7 *Immunes sunt à quacunque contributione Episcopo facienda, Rectores quandiu inseruiunt Ecclesiis Sancti Ioannis Hierosolymitani.*

8 *Episcopi visitationi, correctioni, & iurisdictioni subsunt Rectores Parochialium S. Ioannis Hierosol. in iis, quæ concernunt curam, & Sacramentorum administrationem.*

9 *Episcopo non licet corrigere, aut punire Rectores Parochialium S. Ioannis Hierosol. curam animarum exercentes nisi in actu visitationis.*

10 *Sedere in sua Ecclesia debet Rector Parochialis in scamno, non autem in sella.*

11 *Canonici Cathedralis immediatè post Episcopum sedent in Parochiali, & post illos eius Rector sedere debet.*

Rector.

Collect. DCXXIX.

Rectores, & beneficiati alicuius Ecclesiæ Parochialis secularis subiectæ alicui Regulari non possunt in dicta Ecclesia prædicare sine licentia Episcopi. *Sacra Cong. Conc. in Calaguritana* teste Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 23. *n.* 10. 1

Rector Parochialis non potest in Synodo, & aliis actibus super aliis Rectoribus præcedentiam habere, ex eo quod Prioratus Ordinis Camaldulensis in commendam obtineat. *Sacra Congr. Rit. in Arboren. 27. Iuly* 1601. referente Aldan. *d. lib.* 1. *tit.* 23. *n.* 11. 2

Rectores Ecclesiarum Parochialium in processionibus non debẽt incedere inter Dignitates, & Canonicos, sed separatim. *Sacra Congr. Rit. in Materana* 12. *May* 1612. penes Sellium *in selectis Canon. cap.* 36. *n.* 14. 3

Rectores, qui sunt nullius diœcesis tenentur accedere ad Synodum diœcesanam illius Episcopi qui tamen proximior potest eos visitare, quia cum Episcopus ius habeat eos visitandi frustra videretur visitare nisi prius ad Synodum vocati, & instructi essent eorum omnium, quæ scire eos oportet; tamen aliqui aliter dixerunt, quia *cap.* 9. *sess.* 24. *de reformat.* tribuit tantùm ius visitandi, quod est diuersum à Iure cogendi ad Synodum, & ideo diuisa *sacra Congregatio* nihil firmauit, vt testatur Aldan. *d. tit.* 23. *n.* 12. 4

Rector qui habet Vicariam perpetuam in eius Parochia, siue Rectoria potest, & debet compelli ad personaliter residendum, nisi tota cura animarum translata fuerit legitimè in solum Vicarium perpetuum. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 175. 5

Rectores Parochialium debent residere in domo ipsarum Parochialium, quod si Parochiales domos non habent, tunc in alia domo, quæ sit intra limites Parochiæ, aut saltim ita vicina Parochiali Ecclesiæ, vt inde commodè possint per se ipsos ei inseruire. *Sacra Congr.* quam citat Nicol. Garcia *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 179. 6

Rectores quandiu inseruiunt Ecclesiis sancti Ioannis Hierosol. sunt immunes à quacunque contributione Episcopo facienda, & à Synodalibus accessibus, & ab alio quouis onere. *Sacra Congr. Conc. in Augustana* 26 *Iuny* 1627. de qua Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 28. *n* 5. 7

Rectores in Ecclesiis Parochialibus S. Ioannis Hierosol. curam animarum secularium 8 habentes,

habentes, subsunt in omnibus visitationi, correctioni, & iurisdictioni Episcopi in his, quæ concernunt curam, & Sacramentorum administrationem, qui potest ratione visitationis procurationes exigere, nisi in contrarium adsit consuetudo. *Eadem Sacra Congr. Conc. in d. Augustana*, cuius meminit Bonsadin. *d. resol.28 n.6.*

9 Rectores, seu Parochos in Ecclesiis S. Ioannis Hierosolym. curam animarum exercentes non licet Episcopo corrigere, aut punire, nisi in actu visitationis. *Eadem Sacra Congr. Conc. in d. Augustana*, quam refert Bonfadin. *d. resol.28. n.7.*

10 Rector Parochialis in sua Ecclesia sedere debet in scamno, non autem in sella, & in ea

11 Ecclesia dignior locus debetur Canonicis Cathedralis immediatè post Episcopum, & post Canonicos sedere debet Rector. *Sacra Congr. Rit. in Turritana 14. Februarij 1632.* referente Bonfadin. *d. resol.28. n.9.*

Alia vide in verbo *Curatus collect. 136. & in verbo Parochus collect. 553. cum seqq.*

Redditus annui.

Collect. DCXXX.

1 Redditus annui relicti pro Missarum celebratione ex sanctissimi D. N. & sacræ Congregationis Concilij benignitate conuersi fuerunt in quotidianas distributiones, quæ inter Dignitates obtinentes, & cæteros Diuinis interessentes iuxta diuisionem ab Episcopo faciendam proportionabiliter diuidantur, illisque facultas tribuitur in propria diœcesana Synodo quoad reductionem Missarum celebrandarum id statuendi, quod magis ad Dei honorem, & cultum, atque Ecclesiæ suæ vtilitatem viderit expedire. *Sacra Congr. Conc. in Polianen. 19. May 1625.* cuius meminit Aldan. *in compendio Canonic. resol. lib.3. tit.5. n.9.*

SVMMARIVM.

Referendarij vtriusque Signaturæ

1 *Nobilitatis veræ priuilegio decorantur.*
2 *Comites Palatini creantur.*
3 *Insigniis Pontificiis, vel Pontificalibus si Abbates fuerint, in eorum Ecclesiis vti possunt.*
4 *Beneficia vbique existentia obtinere & retinere possunt.*
5 *Study occasione absentes fructus suorum beneficiorum percipiunt.*
6 *Horas Canonicas postpositis horis recitare valent.*
7 *Litterarum Apost. pro expeditione nihil soluunt Referendary, & eorum duo familiares.*
8 *Testari possunt de bonis acquisitis ex beneficiis.*
9 *Exempti sunt à iurisdictione Ordinariorum ipsi & eorum familiares.*

10 *Numerum Referendariorum præscripsit Sixtus V.*
11 *Canonicis, & Dignitatibus extra Ecclesiam præcedere debet Referendarius, non tamen intra eam.*
12 *Auditors confidentiarum cedunt præcedentiam Referendary.*

Referendarius.

Collect. DCXXXI.

Referendarij vtriusque Signaturæ Papæ 1
nobilitatis veræ priuilegio decorantur.
Comites Palatini creantur: insigniis Roma- 2
ni Pontificiis, & si Abbates fuerint, in eorum 3
monasteriis Pontificalibus vti possunt: bene- 4
ficia vbique existentia obtinere, & retinere 5
valent: absentes iussu Pontificis, aut studiis 6
occasione fructus suorum beneficiorum per- 7
cipiunt: Horas Canonicas postpositis horis 8
recitare possunt: & illi ac eorum familiares 9
duo nihil soluunt pro expeditione litterarum Apostolicarum: testari possunt de bonis acquisitis ex beneficiis ecclesiasticis ipsi & eorum familiares à iurisdictione Ordinariorum exempti sunt. *Paulus III. constit.* 13 incip. *Debita consideratione de anno* 1540. apud Laerr. Cherubin. *in Bullario tom.1 pag.647.* aliàs *pag. 534. Sixtus V. constit.* 41. incip. *Quemadmodum 10. Kalend. Octobris* 1586. apud eundem Laert. Cherub. *tom.2 pag.543.* quarum memini de Iure ecclef. vniu. lib.1. cap.22. n. 1. cum sequentib.

Referendariorum numerus ad centum redactus, præscribitur eorum legitimitas, qualitas, gradus, & ætas, & alia præter supra relata priuilegia illis conceduntur. *Sixtus V. d. constit.* 41. apud Laert. Cherub. *& metipsum citatis locis* 10

Referendarius extra Ecclesiam præcedere debet Canonicis, & Dignitatibus, non tamen intra eam. *Sacra Congr. Rit. in Veronen. 6. Iuny, & 4. Iulij 1626.* penes me *d. tract. de Iure ecclef. lib.1. c.22. n 16.* 11

Referendarij cedunt præcedentiam Auditori confidentiarum. *Sacra Congr. Rit. die* 12

6. De

6. *Decembris* 1621. quam citaui *d. lib.* 1. *cap.* 22. *num.* 14.

Reformati Fratres S. Francisci, vide *collect.* 386. *n.* 36. *cum seqq.*

Regressus.

Collect. DCXXXII.

1 Regressus, accessus, coadiutoriæque quibuscunque concessæ reuocantur, & regressuum accessuum & coadiutoriarum huiusmodi litteras, officiales Cancellariæ, & Cameræ Apost. expedire non possunt. *Pius V. constit.* 134. incip. *Romani pridie Id. Sepecmbr.* 1571. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 346.

2 Regressus, ingressus, & coadiutorias factas super beneficiis Ordinis, seu militiæ S. Ioannis Hierosolymitani, non tamen ex causa onerosa, & de consensu magni Magistri cassat, & reuocat *Pius IV const.* 9. incip. *Circumspecta Kalend. Iulij* 1560. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 9.

Regulæ Cæremonialis, vide supra *collect.* 78. *n.* 17. & 18.

SVMMARIVM.

1 *Modus, & forma circa victum, vestitum Religiosorum, Monasteriorum regimen, nouitiorumque receptionem, & educationem præscribitur.*

2 *Professionem emittentes, habito probationis anno in Monasteriis ad id non designatis, ad illam denuo emittendam tenentur.*

3 *Nullitatem receptionis & professionis allegantes ex eo quia facta fuit in Conuentu ad id minimè designato, non possunt post lapsum quinquenij audiri.*

4 *Numerus Regularium cuique monasterio & Conuentui præfigendus.*

5 *Superioribus suis subiecti esse debent omnes Regulares.*

6 *Causas suorum subditorum ad Officium sanctissimæ Inquisitionis spectantes non cognoscunt Regularium Superiores.*

7 *Inquisitores hæreticæ prauitatis puniunt Regulares de hæresi suspectos.*

8 *Inhabilis ad omnes Religionis gradus, & officia eo ipso censetur Regularis, quibus pro delictu ad officium Inquisitionis spectantibus, pœnitentia imposita fuit.*

9 *Electi Regulares ad monasteria, Prioratus, & quæscunque dignitates Conuentuales priuantur iure quæsito,*

10 *Pauperes mendicare in Ecclesiis suis dum Diuina celebrantur, permittere non debent Regulares.*

11 *Superiorum litteras commendatitias nisi ostenderint Regulares non sunt in Conuentibus recipiendi.*

12 *Romam seu Curiam absque superiorum licentia petentes Regulares, ad eosdem superiores saniori pœna plectendi remittantur.*

13 *Fori priuilegio gaudent Regulares intra claustra degentes.*

14 *Munerum largitio interdicitur omnibus Regularibus vtriusque sexus, & tam nouitiis quàm professis.*

15 *Curam animarum exercentes Regulares subsunt iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi in iis, quæ ad dictam curam pertinent.*

16 *Exempti Regulares, quibus cura animarum personarum secularium non incumbit, minime subiicit Gregorius XV. Episcoporum iurisdictioni in iis, quæ sacramentorum administrationem concernunt.*

17 *Episcopus prohibere potest Regularibus curam animarum secularium exercentibus ne in emolumentis percipiendis excedant taxam ab eo præscriptam.*

18 *Episcopus potest prouidere contra Regulares ne ipsi aliqua indecentia, aut prohibita in Ecclesiis suis habeant.*

19 *Visitare Ordinarij non possunt Regulares inseruientes de licentia suorum superiorum beneficiis simplicibus, quæ sunt tamen membra monasteriorum.*

20 *Beneficij simplicis incapaces sunt Regulares.*

21 *Clerici Ordinum Militarium ad concursum Parochialium admittendi non sunt.*

22 *Decimas Parochialibus soluere tenentur Regulares pro prædiis ad eos prouenientibus, pro quibus decima soluebantur.*

23 *Ritus Regularium quoad Missas celebrandas & cætera Diuina semper permanere debent.*

24 *Festa, & non octauas obseruare per Episcopum cogi possunt Regulares.*

25 *Festorum ad obseruantiam per Episcopum censuris compelli possunt Regulares.*

26 *Censuris & pœnis ecclesiasticis in decretis Episcopo specialiter commissis sess. 25. de Regularib. Regulares ad eorum obseruationem compellere potest Episcopus.*

27 *Orationi quadraginta horarum in Cathedrali interuenire, non possunt Ordinarij constringere Regulares.*

28 *Licentiam quærendi eleemosynas à Superioribus sibi datam tenentur Ordinario ostendere Regulares Mendicantes.*

29 *Eleemosynas quærere ex facultate Apost. valentes Regulares, non tenentur petere ab Ordinariis licentiam illas per diœcesim petendi.*

30 *Limina*

30 *Limina Apost. pro Episcopo non visitat Regularis eius familiaris, & commensalis.*

31 *Generalis in sua Religione non potest eligi illegitimus legitimatus vigore facultatum dominorum de Campegiis.*

32 *Eligere potest. Regularis suspensus à Diuinis.*

33 *Exempti Regulares, qui ob notorium delictum in excommunicationem inciderunt, possunt ab Episcopo publicè denuntiari.*

34 *Eleemosynas & oblationes recipere ab offerentibus licet Regularibus in medio Altaris sistentibus, non autem ab Altari discedere & Ecclesiam circumire.*

35 *Domos extra Conuentum benedicere non possunt Regulares in sabbato sancto.*

36 *Campanas sabbato sancto pulsare non possunt Regulares antequam pulsentur in Ecclesia Cathedrali.*

37 *Mulieres post partum ad purificationem admittere non prohibentur Regulares in eorum Ecclesiis.*

38 *Nullitatem professionis intra quinquennium deducens regularis tenetur eam probare coniunctim coram Ordinario & superiore Regulari.*

39 *Regulæ suæ non possunt Regulares aggregare personas in articulo mortis constitutas.*

40 *Officium & Horæ Canonicæ vt cantentur in choro per Regulares & clericos non cōuenit.*

41 *Priuilegia, immunitates, & exemptiones Regularibus per Hispaniā concessæ reuocantur.*

42 *Regulares vocati ad funus conuenire debent in Parochiali, aut in alia Ecclesia iuxta loci consuetudinem.*

43 *Votum adimplere tenentur Regulares de non procuranda, minusue acceptanda aliqua dignitate extra religionem, etiamsi ad aliam transferantur, aut à sua dimittantur.*

44 *Abbas monasterij licet non sit religiosus, nihilominus bona & subditi gaudent priuilegio sui Ordinis.*

45 *Regulares non comprehenduntur constitutione generali Concil. Lateran. edita, quæ incip.* volentes *neque decreto Concil. Trid. c.* 14. *sess.* 7.

46 *Regulares professi, & ad Episcopatum promoti, recuperant ius succedendi in bonis ab eis renunciatis.*

Regularis.

Collect. DCXXXIII.

1 Regularibus omnibus modum & formam circa victum, vestitum, monasteriorum regimen, nouitiorumque receptionem, & educationem præscripsit *Clemens VIII. constit.* 60. incip. *nullus* 20. *Martij* 1601. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 80. Et quod illegitimi & criminosi publici Religionem ingredi non possint nisi facta diligenti inquisitione de vita, & moribus eorundem; item quod nullus admittatur nisi facta relatione in Capitulo saltim Prouinciali, ac de consensu diffinitorum. *Sixtus V. constit.* 71. incip. *Cum de omnibus* 6. *Kalend. Decembris* 1587. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag*....

Regulares, qui ad habitum Regularem aliàs canonicè recepti annum probationis in monasteriis, seu domibus Regularibus ad id designatis minimè fecerunt, subindeque professionem nihilominus emiserunt, ad illam denuò emittendam, seruatis aliàs seruandis, tenentur, quæ sic emissa illis, & eorum cuilibet tam in foro interiori quàm exteriori suffragari debeat, absque nouo probationis anno ex speciali sanctæ Sedis benignitate, illique postquam professionem denuò, vt præfertur, emiserint, ad omnes gradus, honores, dignitates, præeminentias, atque habilitates, quas si ab initio validè professi essent, legitimè obtinerent, restituantur. *Vrbanus VIII. sua Constit.* incip. *religiosos viros* 2. *April.* 1631. apud Mariam Cherub. *in appendice Bullarij tom.* 4. *pag.* 11. 2

Regulares recepti & professi contra formam decretorum sanctæ mem. Clementis VIII. de nouitiis ad habitum Regularem & professionem non admittendis nisi in Conuentibus designatis, allegantes propterea nullitatem receptionis & professionis, non possunt super huiusmodi nullitate post lapsum quinquēnij quoquo modo audiri. Quod si aliqui contra formam præfatorum decretorum recepti & professi è Religione infra quinquennium exire, vel Superiores extra eam respectiuè illos eiicere voluerint, tam ipsi professi quàm Superiores respectiuè teneantur iura, quæ sibi facere visa fuerint, prius deducere coram *Sacra Congr. Concilij*, quæ prouidebit, inhibendo omnibus, &c. Si verò iidem vt supra recepti & professi iuribus suis minimè deductis coram sacra Congregatione Concilij, & sine illius expressa licentia è Religione exire, vel Superiores Religionis eos eiicere ausi fuerint, ipsi recepti & professi tanquam apostatæ puniantur, & pro talibus habeantur. *Sacra Congr. Conc. die* 5 *Ianuarij* 1636. quam refert Angel. Maria Cherub. *in appendice Bullarij tom.* 4. *pag.* 13. 3

Regularium numerus cuique monasterio & Conuentui præfigendus. *Paulus V. constit.* 9. incip. *Sanctissimus* 4. *Decembris* 1605. apud Laert. Cherub *in Bullario tom.* 3. *pag.* 187. 4

Regulares cuiuscunque Ordinis etiam Mendicantium, quantumuis Sedis Apost. sint Capellani Superioribus suis subiecti esse 5

debent

debent. *Gregorius IX. constit.6.* incip. *Per Romani* 5.*Id. Nouembris* 1373. apud Laert. Cherub.*tom.*1.*pag.*222.

6 Regularium Superiores non cognoscunt causas suorum subditorum ad officium sanctissimæ Inquisitionis spectantes. *Paulus V. constit.* 26. incip. *Romanus Kalend. Septembris* 1606.apud Laert. Cherub. in Bullario *tom* 3. *pag.*210.de cuius materia Ioann.Anton.Nouar.*in sum. Bullarum tit. de heresi super Bulla Pauli V.*

7 Regulares cuiuscunque Ordinis quantumuis exempti de hæresi suspecti puniuntur ab Inquisitoribus hæreticæ prauitatis. *Pius IV.constit.*51.incip.*Pastoris* 1.*Aprilis* 1562. Paulus V. *d.constit.*26.

8 Regulares omnes cuiusuis Ordinis, Religionis, & instituti, quibus pro delictis ad sanctæ Inquisitionis Officium spectantibus pœnitentiæ genus aliquod impositum fuerit (salutaribus pœnitentiis exceptis) eo ipso ad omnes Religionis suæ gradus & officia inhabiles censeantur, & deinceps, etiamsi pœnitentiæ tempus expleuerint,vel gratiam receperint, ad illa tamen promoueri nullatenus possint, nisi prius obtenta à S. D. N. vel ab hac sacra Congreg. coram Sanctitate sua habenda speciali & expressa rehabilitationis gratia, aliàs promotio quælibet nulla sit, & promouentes ipsi priuationem suorum officiorum, ac præterea vocis actiuæ & passiuæ ipso facto incurrant, ad quæ restitui nisi ab eodem S.D.N.vel ab eadem Sacra Cong coram Sanctitate sua habenda non possint. *Sacra Congr.generalis S.R.& vniuersalis Inquisitionis die* 1.*Octob.*1626.quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg.Regul.ad constit.*9.*Pauli V.num.*29.

9 Regulares electi ad monasteria,Prioratus, & quascunque Dignitates Conuentuales priuantur iure quæsito nisi confirmentur à Sede Apostolica *Pius IV.constit.*87.incip.*Cum inter Kalend. Nouembris* 1564. apud Laert. Cherub. *tom.*2.*pag.*122.

10 Regulares in eorum Ecclesiis quando diuina celebrantur Officia,pauperes mendicare non permittant. *Pius V.constit.*5.incip.*Cum primum Kalend. Aprilis* 1566. apud Laert. Cherub. *tom.*2.*pag.*179.

11 Regulares transeuntes de Prouincia in prouinciam non sunt in Conuentibus recipiendi, nisi Superiorum litteras commendatitias ostendant. *Sixtus V.constit.*71.incip.*Cum de omnibus* 6. *Kalend. Decembris* 1587. apud Laert. Cherub. *tom.*2.*pag.*601.

12 Regulares temerè, leuive ex causa Vrbem Romam, siue Curiam absque sui Superioris licentia adire præsumentes ad eosdem Superiores seuiori pœna plectendos remittantur. *Sacra Congr. Episcopor. & Regul.* quam referunt Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 12. *cap.*13.*sub n.*31. Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Religiosis recurrentibus ad Curiam Romanam.* R. P. Alex. Sperell. *in decis. fori ecclesi.decis.*58.*n.*25.

Regulares intra claustra degentes fori priuilegio gaudent. *Paulus V.constit.*34.incip.*Religiosorum* 24.*Augusti* 1607. apud Laert.Cherub. *in Bullario tom.*3.*pag.*223. 13

Regulares vtriusque sexus,& tam Nouitij quam professi comprehenduntur sub Constitutione Pontificia, qua munerum largitio interdicitur. *Sacra Congr.Episcop.& Regular. in sancta* 23. *Ialy* 1603. penes Sellium *in selectis Canon.cap.*31.*n.*12. Vide in verbo *Munera collect* 520. 14

Regulares exercentes curam animarum subsunt iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi, in iis tamen, quæ ad dictam curam pertinent, non obstante Breui *Pij V. sub Dat.Roma* 24.*Martij* 1567.*Sacra Cong.Episcop. & Regular. die* 6. *February* 1627. teste Sellio *d.cap.*31.*n.*13. 15

Regulares exemptos, quibus cura animarum personarum secularium non incumbit, minimè subijcit Constitutio Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis, Episcoporum iurisdictioni in iis, quæ Sacramentorum administrationem concernunt, nisi quando in Sacramentis personis secularibus administrandis idem Regulares delinquunt.*Sacra Congr. Conc.de anno* 1623. de qua Sellius *dict. cap.* 31. *num.*14. 16

Regulares curam animarum secularium personarum exercentes in emolumentis legitimè percipiendis prohiberi possunt per Episcopum ne excedant taxam ab eo præscriptam. *Sacra Congr. Conc.in Liman.*18. *Septembris* 1625. referente Sellio *d.cap.*31.*n.*15. 17

Regulares si aliqua indecentia,aut prohibita in Ecclesiis suorum Ordinum habeant ex Concilio Prouinciali, potest Ordinarius etiam contra ipsos Regulares,eorumque Ecclesias prouidere, prout ei videbitur, etiam per viam censurarum, & interdicti, dum tamen ad illud non procedat, nisi ritè & rectè obseruatis omnibus à Iure requisitis. *Sacra Congr..Conc.* quam adducit Aldan.*in compendio Canon.resol.lib.*1.*tit.*22.*n.*2. 18

Regulares inseruientes de licentia suorum Superiorum beneficiis simplicibus, quæ sunt tamen membra monasteriorum, seu Religionis, nō possunt ab Ordinariis visitari. *Sacra Congr.Conc.* quam citat Armendar. *ad recop. legum Nauarra lib.*1. *tit.*6. *de visitat.l.*5. §.2.*num.*96. 19

Regulares sunt incapaces beneficij simplicis, etiamsi essent Canonici Regulares, 20

non autem beneficij Curati iuxta dispositionem cap. quod Dei timorem, de statu monachi sed hoc ex stylo concedi non debet, nisi instante Episcopo pro necessitate, vel vtilitate Ecclesiæ. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic p.7.cap.10.n.3 1.& 32.*

21 Regulares clerici etiam Ordinum Militarium ad concursum Parochialium admittendi non sunt. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d.p.7.cap.10.n.32.*

22 Regulares tenentur ad decimam Parochiali pro prædiis ad eos prouenientibus, pro quibus decimæ soluebantur. *Sacra Congr. Conc. die* 18. *Decembris* 1627. cuius meminit Aldan. *d lib.1.tit.22.n.3.*

23 Regularium Ritus diebus festis non obstante *Concilio Trid. cap.12. sess.25. de Regul.* semper permanere debent quoad Missas celebrandas, & cætera Diuina tam publicè quam priuatè ab Episcopis Regularibus in eorum Ecclesiis persoluenda. Nec circa hæc ab Episcopo quoquo modo quicquam in contrarium præcipi potest; quod si de facto præceperit, Regulares neutiquam ipsi Episcopo obedire tenentur. Verum quoad Conciones, quas iidem Regulares ad populum habuerint, debent se conformare Euangeliis, & Epistolis, quibus Clerus secularis vritur illis diebus festiuis. *Sacra Cong. Conc.* quam refert Aldan. *d.tit.22.n.5.*

24 Regulares quoad festum possunt cogi ad eius obseruationem, sed quoad Octauam non possunt, sed seruandæ sunt rubricæ Breuiarij, & decreta nouissima Congregationis Rituum. *Sacra Congr. Rit. die* 21, *July* 1629. teste Sellio *d. cap.31. n.16.*

25 Regulares per Episcopum compelli possunt censuris ad obseruantiam festorum per illum cum approbatione populi indictorum. *Sacra Congr. Conc. in Ostunen.* 31. *Julij* 1627. referente Sellio *d.c.31. n 17.*

26 Regulares etiam pœnis & censuris ecclesiasticis in decretis Episcopo specialiter commissis *sess.25. de Regularib.* licet eidem Episcopo ad eorum executionem compellere. *Sacra Congr. Conc. in Limana* 19. *Septembris* 1625. de qua Sellius *d. cap.31. n.18.* Et iterum. Regulares etiam sub censuris ecclesiasticis compellere potest Episcopus in omnibus casibus, in quibus iurisdictio illi tribuitur à iure communi, & Concilio Trid. ac Constitutionibus Apost. in Regulares. *Sacra Congr. Conc. in Nebbien.7. February* 1632. quam refert Bonfadin. *in thesauro Canon. decis. resol.* 37. *n.* 8.

27 Regulares ad interueniendum Orationi quadraginta horarum in Cathedrali non possunt constringere Ordinarij. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Salernitana de anno* 1581. vt per Sellium *d. cap.31 num.*19.

Regulares Mendicantes tenentur ad ostendendam Ordinario licentiam quærendi eleemosynas à suis Superioribus sibi datam. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminere Piasec. *in praxi Episcop. p.2.c.3.n.47.* Laur. de Peyrinis *de privilegiis Regul. ad const. 4. Sixti IV. §.8.n.43.* R. P. Sperell. *in decision. fori eccles. decis.38.n.29.* 28

Regulares, qui ex constitutione, aut facultate Sedis Apost. eleemosynas quærere, aut aliàs mendicare possunt, non tenentur petere ab Ordinariis licentiam eleemosynas per diœcesim petendi, cum in erectione monasteriorum hæc licentia illis tacite ab Ordinariis impertita censeatur. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in causa Venetiarum 6.Octobris* 1597. de qua Aldan. *d tit.22. n.15.* 29

Regularem Episcopi familiarem & commensalem noluit sacra Congregatio Concilij acceptare ad visitanda limina pro Episcopo. *Sacra Congr. Conc. in Visen.13. Nouembris* 1627. cuius meminit Bonfadin. *d. resol* 37. *n.7.* 30

Regularis illegitimus, sed ad instantiam patris legitimatus in infantia per legitimationem amplissimam vigore facultatum dominorum de Campegiis, non potest eligi Generalis suæ Religionis. *Sacra Congr. Conc. die* 12. *Maij* 1629. me citato refert Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.2. cap.13. n.50. in fine.* 31

Regularis suspensus à Diuinis potest eligere, quia in Regularibus electio non pendet ab Ordine, sed à regularitate. *Sacra Congr. Conc. in causa Minimorum 7. Septembris* 1628. de qua Lezana *d. tom.2. c.12. n.16.* 32

Regulares exempti, qui ob notorium delictum in excommunicationem inciderunt, possunt ab Episcopo publice denunciari excommunicati vt tanquam tales ab aliis euitentur. *Sacra Congr. Conc. in Limana* 29. *Ianuarij* 1633. apud Bonfadin. *d. resol.* 37. *n.*10. Sed si fuerit difficultas in eo quod Episcopus in huiusmodi causa debeat citare, & citatio est actus iurisdictionis, quam Episcopus non potest in huiusmodi personas exeptas exercere, ideo placet pro solutione doctrina Felini *in cap. non potest. de sent. & re iudic. n.3 Sacra Congr. Episcop. & Regul. die* 24. *Maij* 1621. penes Aldan. *d. tit. 22. n.16.* 33

Regularibus non est prohibitum inter Missarum solemnia vertere se ad populum, & generalem Confessionem pro eo facere, atque etiam in medio Altaris sistendo eleemosynas, & oblationes ab offerentibus recipere non autem eis licet ab Altari discedere, & Ecclesiam circumire. *S. Congr. Conc in nullius prouincia Rauennaten.* 15. *Septemb.* 1629. quam refert Bonfadin. *d. resol.* 37. *num.*11. 34

Regulares non possunt in sabbato sancto benedicere domos cum non possint hoc munus extra Couentum suum exercere. *S. Cong.* 35

Conc. die 23. *Nouembris* 1619. *& in Bononien.* 4. *Iulij* 1620. quam refert Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 1. *c.* 12. *n.* 41. *vers. ad* 14.

36 Regulares non possunt in sabbato sancto pulsare campanas antequam pulsentur in Ecclesia Cathedrali. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 21. *Augusti* 1604. de qua Sellius *d. cap.* 31. *num.* 22.

37 Regulares non prohibentur in eorum Ecclesiis mulieres post partum ad purificationem admittere. *Sacra Congr. Conc. in d. Bononien.* 4. *Iulij* 1620. relata per Lezan. *d. n.* 41. *vers. ad* 9.

38 Regularis deducens intra quinquennium nullitatem professionis, tenetur eam probare coniunctim coram proprio Superiore Regulari illius monasterij, in quo professionem emisit, & coram Ordinario illius loci, in quo professus est, *S. Congr. Conc. in nullius* 1. *Decembris* 1593. quam citat Sellius *d. cap.* 31. *n.* 23.

39 Regulares non possunt aggregare suæ regulæ personas in articulo mortis constitutas. *S. Congr. Rit. in Spoletana terra de Visso* 20. *Iunij* 1609. de qua Sellius *d. cap.* 31. *num.* 24.

40 Regularibus non conuenit Officium & Horas Canonicas cum Clericis secularibus in choro cantare. *Sacra Congr. Rit. in Illerden.* 15. *Nouembris* 1603. teste Sellio *d. cap.* 31. *n.* 25.

41 Regularibus in Regnis Hispaniarum existentibus omnia & singula priuilegia, prærogatiuæ, immunitates, & exemptiones tam per Apostolicam Sedem, illusque in dictis Regnis Nuncios, quàm eorum Superiores concessa, reuocat ac prohibet illa de cætero absque sua, & Sedis Apost. licentia concedi *Vrbanus VIII. constit.* 57. incip. *Pastoralis* 30. *Iuly* 1626. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag....*

42 Regulares vocati ad funus conuenire debent in Parochiali, aut in alia Ecclesia iuxta loci consuetudinem, & nullo modo expectare per vias, aut ire ad domum defuncti. *Sacra Cong. Rit. in Limana* 15. *Decembris* 1632. referente Bonfadin. *d. resol.* 37. *n.* 12.

43 Regulares omnes quoruncunque Ordinum & institutorum, qui vltra alia vota etiam votum, promissionem, siue iuramentum solemniter, siue simpliciter emittunt, aut præstant de petenda nec procuranda, minusue acceptanda aliqua dignitate extra Religionem, per quancunque eorum ad aliam Religionem translationem, seu habitus priuationem, aut dimissionem à voto huiusmodi nullatenus liberantur. *Vrbanus VIII. constit.* 30. *aliàs* 140. incip. *Cum sicut* 21. *Maij* 1635. apud Angel Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 50.

44 Regularium bona, & subditi monasterij debent gaudere priuilegiis sui Ordinis, non obstante quod Abbas eiusdem monasterij non sit Religiosus, sed inceperit esse perpetuus Commendatarius, quia Monachorum non est immutatus status. *Sacra Congr. Conc. die* 8. *Martij* 1627. referente Sellio *d. cap.* 31. *num.* 26.

Regulares neque Constitutione in generali Concilio Lateranensi edita, quæ incip. Volentes, neque decreto *Concilij Trid. c.* 14. *sess.* 7. comprehenduntur, ideoque illi iuxta eorum priuilegia coram Superioribus, vel Conseruatoribus sunt conueniendi, necnon decretum eiusdem *Concilij cap.* 20. *sess.* 24. ad Regulares non pertinet, vel eorum conseruatorias imminuit, nec quoad primam illarum instantiam aliquid noui inducit. Paulus V. constit. 34. incip. Religiosorum de anno 1607. apud Laert Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 223. & censuit *Sacra Cong. Conc.* penes Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. ad constit.* 2. *Sixti IV.* §. 11. *n.* 30. 45

Regulares professi, & ad Episcopatum promoti recuperant ius succedendi etiam in bonis ab eis renunciatis, dummodo non sint alteri quæsita. Sacra Congr. Conc. die 11. Ianuarij 1631, quam ad litteram refert Ianez Faiardo *in disputatione Vtrum legitima renunciatio ante professionem, & iuxta Concilij Trid. normam facta Monacho ad Episcopatus culmen euecto sit impedimento vt ad illam non habeat regressum n.* 98. cuius memini *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 99 *sub. n.* 15. 46

Vide alia *in verbo Episcopus quoad Regulares collect.* 297. *& verbo Episcopus Regularis collect.* 284. & in verbo *Superior Regularis collect.* 690.

SVMMARIVM.

1 *Sacramenta Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis administrare possunt Regulares Superiores secularibus de familia monasteriorum.*

2 *Tertiariis suis non debent Regulares extra Conuentum ministrare Sacramenta præter Sacramentum Pœnitentiæ.*

3 *Eucharistiæ Sacramentum publice adorandum proponere non licet Regularibus in eorum propriis Ecclesiis.*

4 *Eucharistiæ Sacramentum Regulares populo administrare non possunt in die Paschatis.*

5 *Regularibus nequaquam prohibitum est Missas celebrare & campanas pulsare, in suis Ecclesiis ante celebrationem Missæ & pulsationem campanæ in Ecclesia parochiali.*

6 *Regulares contra charitatem faciunt, si*

in canone missæ suos superiores nominant, tacito nomine Antistitis.

7 *Regularibus non licet in suis Ecclesiis admittere Presbyteros ad celebrandum, contra prohibitionem Episcopi.*

8 *Regulares missæ sacrificium in Ecclesia seculari de consensu Rectorum celebrare possunt.*

9 *Regulares inter missarum solemnia possunt recipere ea quæ sibi offeruntur.*

Regularis quoad Sacramenta, & Missam.

Collect. DCXXXIV.

1 Regulares Superiores possunt secularibus de familia monasteriorum administrare Sacramenta Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis. *Sacra Cong. Conc.* teste Stephano d'Aluin *de Episcoporum, Abbatum, & Abbatiss. potest. c.19.n.9.vers. imo.*

2 Regulares non debent extra Conuentum ministrare Sacramenta suis Tertiariis præter Sacramentum Pœnitentiæ. *Sacra Cong. Rit. in Spoletana terra de Visso* 20. *Iunij* 1609. referente Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.2. cap.14.n.34.*

3 Regularibus non licet etiam in eorum propriis Ecclesiis Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum publice adorandum proponere, nisi ex causa publica, quæ probata sit ab Ordinario: ex causa autem priuata possunt, dummodo ex tabernaculo non extrahatur, & velatum remaneat, itaut ipsa Hostia videri possit. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Tortonen.* 27. *Maij* 1603. *&* 14. *Aprilis* 1615. & *in Neapolitana* 17. *Augusti* 1630. *in resp. ad* 4. quarum meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.1 tit.26. n 3.*

4 Regulares in die Paschatis Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum populo administrare non possunt, stante quod in priuilegio Eugenij IV. hoc eis interdicitur expresse illa die. *S. Congr. Conc. die* 2. *Martij* 1619. cuius memini *de officio, & potest. Parochi p.2. cap.* 20. *num.* 10.

5 Regularibus nequaquam prohibitum est Missas celebrare, & campanas pulsare in suis Ecclesiis ante celebrationem Missæ, & pulsationem campanæ in Ecclesia Parochiali, ideoque Ordinarius minime potest hoc illis prohibere, sed tantum monere populum vt accedat ad Ecclesiam Parochialem ad sacri Concilij præscriptum. *Sacra Congr. Conc. in nullius prouinciæ Rauennaten.* 15. *Septembris* 1629. de qua Ego ipse *d. tract. de Officio, &* Barbos. Apost. Decis. Sum. *potest. Parochi cap.* 11. *numero* 21.

6 Regulares, qui in Canone Missæ, vel in precibus tacito nomine Antistitis, suos Superiores nominant contra charitatem faciunt. *Sacra Congr. Rit. in Vlixbonen.* 12. *Nouembris* 1605. referente Aldano *d. lib.1. tit. 26. num.4.*

7 Regularibus non licet in suis Ecclesiis ad celebrandũ admittere Presbyteros seculares contra prohibitionem Episcopi. *Sacra Congr. Conc. in Bononien.* 2. *Iuny* 1620. quam citat Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.1. cap.12. n.41. in resp. ad* 12. Vide infrà *collect.659.n.17.*

8 Regulares Missæ Sacrificium in Ecclesia seculari de consensu Rectorum celebrare possunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die* 10. *Ianuary* 1617. penes Aldan. *d. lib.1. tit.26. n.5.*

9 Regulares inter Missarum solemnia possunt recipere ea, quæ sibi offeruntur, dummodò à perambulationibus per Ecclesiam, ac similibus eleemosynarum extorsionibus se abstineant. *Sacra Cong. Conc. in Bononien.* 2. *Iulij* 1620. quam refert Lezana *d. tom 1. cap. 12. n.41. in resp. ad* 2. & illius memini *de officio, & potest. Parochi cap.* 11. *n.* 12. *in fine.*

SVMMARIVM.

1 *Litteras dimissorias ad Ordines an & quando suis subditis Regularibus concedere possint Superiores Regulares, ostenditur.*

2 *Episcopo viciniori litteras dimissorias ad Ordines remittere debet Superior Regularis monasterij existentis in territorio nullius diœcesis.*

3 *Dispensare super interstitiis Regularium Ordinandorum non possunt Superiores Regulares.*

4 *Ordines ne Vltramontanis absque suæ Sanctitatis licentia conferantur prohibitio non comprẽhendit Regulares.*

5 *Ordines sacros suscipiens Regularis Clericus ante professionẽ ipso facto suspensus est.*

Regularis quoad Ordines.

Collect. DCXXXV.

1 Regulares Superiores possunt suis subditis item Regularibus, qui præditi qualitatibus requisitis Ordines suscipere voluerint, litteras dimissorias concedere ad Episcopum tamen diœcesanum, nempè illius monasterij, in cuius familia ab iis, ad quos pertinet, iidem Regulares positi fuerint: & si diœcesanus absfuerit, vel non esset habiturus Ordinationes ad quemcunque alium Episco-

pum, dum tamen ab eo Epiſcopo, qui Ordines contulerit, examinentur quoad doctrinam, & dum ipſi Regulares non diſtulerint de induſtria conceſſionem dimiſſoriarum in id tempus, quo Epiſcopus diœceſanus vel abfuturus, vel nullas habiturus eſſet ordinationes. *Sacra Congr. Conc. die* 15. *Martij* 1595. quam referunt Lezana *in ſum. quaſt. Regul. tom.*1.*cap.*14. Ioan. Anton. Nouar. *in ſum. Bullarum tit. de Ordinandis Regular. n.* 1.

2 Regulares Superiores monaſteriorum exiſtentium in territorio nullius diœceſis ſubditis ſuis itidem Regularibus inibi commorantibus litteras dimiſſorias pro ſuſcipiendis Ordinibus concedere poſſunt ad Epiſcopum viciniorem, In eoque procedunt omnia quæ de Epiſcopo diœceſano ſuperius præſcripta ſunt. *Sacra Congr. Conc.* quam referente Ioan. Anton. Nouar. *citato loco n.*3. Laureut. de Peyrinis *de priuileg. Regul. in conſtit.* 2. *Sixti IV.* §.11.*n.*36.

3 Regulares Superiores non poſſunt diſpenſare ſuper interſtitiis Regularium Ordinandorum cum id pertineat ad Epiſcopum ordinantem, qui tamen quoad cauſas diſpenſationis iudicium ſuum formare debet ex atteſtatione Superiorum Regularium. *Sacra Congr. Conc.* penes Quarant. *in ſum. Bullarij verbo Ordo*, Laurent. de Peyrinis *d.* §.11. *n.* 35. Ioan. Anton. Nouar. *d. tit. de Ordinandis Regul. n.*6.

4 Regulares non comprehenduntur ſub Conſtitutione, ſeu Ordine quo præcipitur vt Vltramontanis abſque Sanctitatis ſuæ, vel ſacræ Congregationis licentia Ordines non conferantur, quia in Ordinibus generalibus, niſi ſpecialiter nominentur, non comprehenduntur. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regular. in Neapolitana* 30. *Decemb.*1617. quam citat Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib.* 1. *tit.* 26. *num.*7.

5 Regulares Clerici, qui ante profeſſionem factam ad ſacros Ordines promouentur, ipſo facto ſuſpenſi ſunt, & ita actus Ordinum ſuſceptorum exercendo fiunt irregulares, ita *Pius V. conſtit. ſua* incip. *Romanus Pont. ſub Dat. pridie Id. Octobris* 1568. à qua Conſtitutione *Gregorius XIII.* exemit, ſeu declarauit non comprehendi clericos Societatis Ieſu. *Sacra Cong. Conc.* apud Aldan. *d. lib.* 1. *tit.*22. *num.*3.

Vide in verbo *Ordo collect.*544.

SVMMARIVM.

1 *Confeſſiones ſecularium audire non poſſunt Regulares etiam graduati, niſi prauio examine ab Epiſcopis, & ſuis Superioribus approbati fuerint.*

2 *Confeſſiones ſecularium non poſſunt audire Regulares in vim priuilegiorum illis ante Concil. conceſſorum, niſi prius fuerint approbati ab Ordinariis.*

3 *Confeſſiones ſecularium, qui ſunt de familia, & continui commenſales audire poſſunt Regulares Confeſſores ab Ordinario non approbati.*

4 *Approbati Regulares præuio examine ab Epiſcopo ad audiendas ſecularium Confeſſiones, ab eodem ſunt non iterum examinandi.*

5 *Epiſcopus modernus poteſt rurſus examinare Regulares ab Epiſcopo anteceſſore præuio examine approbatos ad audiendas ſecularium Confeſſiones.*

6 *Epiſcopus quando Regulares Confeſſarios ſuſpendere, aut reprobare valeat?*

7 *Ordinariorum arbitrio relinquitur an expediens ſit Confeſſariis Regularibus licentiam concedere cum limitata facultate.*

8 *Confeſſarij Regulares ab Ordinario liberè approbati an ab audiendis Confeſſionibus ſuſpendi poſſint?*

9 *Epiſcopi ab audiendis Confeſſionibus Regulares Confeſſarios ſuſpendere valent ſi cum ſcandalo, aut inhoneſtè viuant, vel aliquod delictum committant dignum tali ſuſpenſione.*

10 *Epiſcopus non poteſt adimere facultatem audiendi Confeſſiones omnibus ſimul Confeſſariis Regularibus vnius Conuentus.*

11 *Ordinarij impedire non debent quominus Regulares Confeſſiones audire poſſint in domibus pænitentium ægrotorum.*

12 *Facultas audiendarum Confeſſionum per Ordinarios ad beneplacitum Regularibus conceſſa poteſt quandocunque reuocari.*

13 *Approbati Regulares ab Epiſcopo ad Confeſſiones ſecularium audiendas, non cenſentur approbati ad audiendas Confeſſiones Monialium ſibi ſubiectarum.*

14 *Approbatus ab Epiſcopo ad audiendas Confeſſiones Monialium vnius monaſterij, minimè poteſt audire Confeſſiones Monialium alterius monaſterij.*

15 *Superiores Regulares quot Confeſſarios in ſingulis Domibus, & Conuentibus deputare debeant pro abſoluendis Religioſis à caſibus reſeruatis, & non reſeruatis.*

16 *Iubilæi & Indulgentiarum virtute quando poſſint Regulares Confeſſarij abſoluere à caſibus reſeruatis Epiſcopo?*

17 *Priuilegium, quod Mare magnum appellatur, non concedit Regularibus facultatem abſoluendi pænitentes à caſibus Epiſcopo reſeruatis.*

18 *Confeſſarios ſibi eligere non poſſunt Regulares in*

in vim Bullæ Cruciatæ, ut ab eis absoluantur à casibus in Bulla Cœnæ Domini reseruatis.

19 *Absoluere à casibus reseruatis in diœcesi pœnitentium quando possint Regulares approbati in Confessarios cum facultate etiam casuum reseruatorum?*

20 *Absoluere à casibus in Bulla Cœnæ, aut Ordinario loci reseruatis non possunt Regulares cuiuscunque Ordinis.*

21 *Ordinariæ dispositioni suorum Prælatorum, & Sedi Apost. quoad sibi reseruata subiecti sunt Regulares vtriusque sexus quoad Confessionis administrationem, etiamsi Bullam sanctæ Cruciatæ habeant.*

Regularis quoad Confessiones.

COLLECT. DCXXXVI.

1 REgulares etiam graduati seculares personarum Confessiones audire non possunt, nisi præuio examine ab Ordinariis approbati fuerint. *Pius V constit.* 133. *incip. Romani, octauo Id. Augusti* 1581. cuius meminit Scottia *in select. summorum Pont. Constitutiones epit.* 115. & etiam à suis Superioribus. *Clement VIII. constit.* 115. *incip. Quæcunque 7. Decembris* 1604. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.*...

2 Regulares non possunt in vim priuilegiorum illis ante Concilium concessorum audire Confessiones personarum secularium, nisi prius fuerint approbati ab Ordinario. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 52.

3 Regulares Prælati, siue alij Religiosorum Confessores possunt audire Confessiones secularium, qui sunt de familia, & continui commensales, non autem illorum, qui deseruiunt in eorum monasteriis absque licentia, siue approbatione Episcoporum. *Sacra Congr. Conc. die* 28. *Martij* 1594. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 31. *num.* 27.

4 Regulares ad audiendas in ciuitate, & diœcesi Confessiones secularium personarum semel ab Episcopo præuio examine approbati, iterum ab eodem Episcopo non sunt examinandi: cæterum à successore possunt vtique examinari iuxta Constitutionem *sanctæ mem. Pij V. sub dat.* 8. *Id. Augusti, Pontificatus illius anno sexto*, quæ à felicis record. Gregorio XIII. non est reuocata per reductionem priuilegiorum Regularium ad terminos Concilij Tridentini. *Sacra Congr. Conc.* quam referunt Quarant. *in sum. Bullarij verbo Confessor, pag. mihi* 235. Laurent. de *Barbos. Apost. Decis. Sum.* Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 2. *Sixti IV.* §. 11. *num.* 41.

5 Regulares ab Episcopo antecessore præuio examine approbatos ad personarum secularium Confessiones audiendas, potest modernus Episcopus pro maiori Conscientiæ suæ quiete rursus examinare. *Sacra Cong. Conc.* in Albanen. 5. *Februarij* 1628. de qua Sellius *d. cap.* 31. *num.* 28.

6 Regulares à prædecessoribus Episcopis examinati, & approbati ad Confessiones secularium personarum audiendas à præsente Episcopo successore pro maiori Conscientiæ suæ quiete possunt iterum examinari, & si minus idonei reperti fuerint, reprobari ad præscriptum Constitutionis sanctæ mem. Pij V. hac de re editæ; sed illi, quos idemmet Episcopus approbauit, siquidem prohibitionem obtinuerint ad certum tempus, eo elapso non possunt Confessiones audire, absque noua ipsius Episcopi licentia, & approbatione, præuio etiam, si ei libuerit, nouo examine: illi autem, quos ipsemet Episcopus ad Confessiones huiusmodi audiendas semel admisit simpliciter, & sine vlla temporis præfinitione, nullatenus possunt ab eodem reprobari sine noua causa, eaque Confessiones ipsas concernente. Cæterum an eadem causa subsit, vel ne, Episcopus non tenetur ipsis Regularibus edicere, sed Sedi Apost. duntaxat, vbi eam sibi aperire postulauerit. *Sacra Congr. Episcopor. & Regular. in Grenen.* 30. *Ianuary* 1629. quam refero *de Iure eccles. vniuerso lib.* 1. *cap.* 43. *num.* 210. *cum seqq.*

7 Regulares, qui quoad Confessiones audiendas idonei generaliter ab Ordinariis, eorumve examinatoribus reperti, & probati fuerint, generaliter quoque & indistinctè absque aliqua limitatione temporis, cæterorumve locorum, aut generis personarum, admittantur in diœcesi propria. De cæteris verò qui non adeo idonei reperientur, si petierint se admitti, arbitrio Ordinariorum relinquitur ipsos cum limitata facultate, prove eisdem Ordinariis magis expedire videbitur, probare & admittere: qui autem in domibus laicorum Confessiones ex causa audierint, statim Parochum admonere teneantur, & fidem auditæ Confessionis pro medico aduenienti relinquere. *Sacra Congr. Concil. die* 2. *Iulij* 1587. teste Laurent. de Peyrinis *ad dict. constit.* 2. *Sixti IV.* §. 11. *n.* 42.

8 Regulares Confessarij ab Ordinariis (ad quos Confessarios approbandi ius spectat) liberè approbati, ab audiendis Confessionibus suspendi minimè possunt, nisi ex noua causa, eaque ad Confessiones ipsas pertinente, aut ob non seruatum interdictum ab ipsis Ordinariis positum. *Sacra Congreg. Episcoporum &*

& Regular. die 20. *Nouembris* 1615. referente Laurent. de Peyrinis *ad d. constit.* 2. *Sixti IV.* §. 11. *num.* 45.

9 Regulares si cum scandalo, aut aliàs inhonestè viuant, vel aliquod delictum committant, propter quod rationabili Episcopi iudicio videantur à Confessionibus suspendendi, possunt ab Ordinariis suspendi ab audiendis Confessionibus, cum praecipua ministri qualitas sit integritas vitae, & morum honestas, vtique ea causa ad ministerium Confessionis pertinet, ac proinde nihil obstat quominus ab ea possit Episcopus Regulares vtrumque à semetipso approbatos à Confessionibus audiendis repellere. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in dicta Gienen.* 30. *Augusti* 1630. relata per me *de iure eccles. vniu. lib.* 1. *cap.* 43. *n.*310. *cum seqq.*

10 Regularibus Confessariis omnibus simul vnius Conuentus non potest Episcopus adimere facultatem audiendi Confessiones Sacra Congregatione inconsulta. *Eadem Sacra Congr. Episcop. & Regul. die* 20. *Nouembris* 1620. de qua Laurent. de Peyrinis *ad d. constit.* 2. *Sixti IV.* §.11. *n.* 45.

11 Regulares approbatos ad audiendas Confessiones non debent Ordinarij impedire quo minus illas audire possint in domibus poenitentium aegrotorum, quando ab eis vocantur. Verum praecipere possunt iidem Ordinarij sub poena suspensionis à facultate audiendi Confessiones quod Regulares huiusmodi infirmorum Parochos de audita Confessione eo die certiores reddant. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die* 1. *Iulij* 1606. penes Sellium *dic.* 31. *num.* 29.

12 Regularibus concessa per Ordinarium facultas audiendarum Confessionum ad beneplacitum, potest quandocunque reuocari. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Papien.* 12. *Martij* 1619. cuius meminit Sellius *d. cap.* 31. *num.* 32.

13 Regulares generaliter ab Episcopo approbati ad Confessiones personarum saecularium audiendas, nequaquam censentur approbati ad audiendas Confessiones monialium sibi subiectarum, sed egent quoad hoc speciali Episcopi approbatione. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1623. *in resp. ad dub.* 9. quae repetitur impressa in fine mei tract. *de officio, & potest. Episcopi.*

14 Regularis ad audiendas Confessiones Monialium vnius monasterij ab Episcopo approbatus, minime potest audire Confessiones Monialium alterius monasterij. *Eadem Sacra Cong. Conc. in resp. ad dub.* 10.

15 Regulares Superiores in singulis Domibus deputare debent duos, tres, aut plures Confessarios pro subditorum numero maiori, vel minori, iique docti & prudentes, qui à non reseruatis eos absoluant, quibus etiam reseruatorum absolutio committatur quando casus occurrerit. *Sacra Congr. Conc. die* 26. *Maij* 1593. apud Ioan. Anton. Nouar. *in summ. Bullarum tit. de Poenitent. pro Regular.*

Regulares virtute litterarum Iubilaei, & Indulgentiarum, ac alij quicunque Confessarij possunt absoluere à casibus reseruatis Episcopo, si in eisdem litteris tribuitur eis facultas absoluendi à quibuscunque casibus etiam Sedi Apost. reseruatis. *Sacra Congreg. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. in addit. ad p.* 3. *cap.* 2. *num.* 300. 16

Regulares per priuilegium, quod Mare magnum appellant, non habent facultatem absoluendi poenitentes à casibus Episcopo reseruatis. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *c.* 2. *n.*267. 17

Regulares in vim Bullae Cruciatae non possunt sibi Confessarios eligere, & ab eis absolui à casibus reseruatis in Bulla Coenae Domini propter Breue Clementis VIII. *Sacra Cong. Conc. in causa Portugaliae, & Castellae* 4. *Decembris* 1627. teste Sellio *d. cap.* 31. *n.* 34. Vide in verbo *Cruciata collect.* 233. *n.*2. 18

Regulares audientes Confessiones in ea dioecesi in qua sunt approbati cum facultate etiam casuum reseruatorum absoluere possunt aduenientes ex alia, à casibus reseruatis in dioecesi poenitentium, non autem in illa, in quibus Regulares Confessiones audiunt, dummodo non malitiose huiusmodi poenitentes talem absolutionem quaerant. *Sacra Cong. Conc. die* 19. *Nouembris* 1616. quam adducit Sellius *dict. cap.* 31. *n.*35. 19

Regulares cuiuscunque Ordinis, Congregationis, Societatis, instituti etiam necessario exprimendi, nec intra nec extra Italiam in vim priuilegiorum, aut confirmationem huiusmodi, quas vel hactenus obtinuerunt, vel deinceps forsan obtinebũt, possunt quemquam absoluere à casibus in Bulla Coenae, aut Ordinario loci reseruatis, siquidem Regulares habent à Sede Apost. absoluendi facultatem, illa extra Italiam minime sublata fuit. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. die* 17. *Nouembris* 1628. cuius meminit Sellius *d. c.*31. *num.*36. & Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in additam ad constit. Sixti IV. c.* 2. *n.*38. *pag* 415. 20

Regularibus vtriusque sexus quorumcunque Ordinum quantum ad Sacramentum Poenitentiae seu Confessionis administrationem ordinariae dispositioni suorum Praelatorum, & Sedi Apost. quoad sibi reseruata subiecti sint, quamuis Bullam sanctae Cruciatae habeant. *Vrbanus VIII. constit.* 15. incipient. *In specula* 19. *Iunij* 1630. apud Angelum 21

Mariam

Mariam Cherubin. *in Bullario tom. 4. pag.*... Vide in verbo *Casus reseruatus collect.* 133. *n.* 10. *cum seqq & verbo Confessarius collect.* 202. *n.* 19. *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Prædicare in Ecclesiis suorum Ordinum si voluerint Regulares ab Episcopo licentiam obtinere non tenentur, sed tantum benedictionem petere quocunque tempore.*

2 *Episcopi punire possunt Regulares prædicantes in alienis Ecclesiis absque eius licentia.*

3 *Prædicandi licentia non est deneganda Regulari præsentato Ordinario, si fuerit idoneus.*

4 *Ordinarius ad libitum & sine rationabili causa non potest suspendere à prædicatione.*

5 *Adhortationem ad populum etiam in Ecclesiis suis habere non possunt Regulares, non prius petita benedictione ab Ordinario.*

6 *Ordinarius potest, si videbitur sibi expedire, Fidei professionem à Regularibus exigere quo tempore illis licentiam ad prædicandum concedit.*

7 *Episcopus poterit interdicere Regulari ne prædicet licentia non petita etiam non reddita causa.*

Regularis quoad prædicationem.

COLLECT. DCXXXVII.

1 Regulares in Ecclesiis suorum Ordinum prædicare volentes non tenentur ab Episcopo licentiam obtinere, sed tantum à suis Superioribus de moribus, & scientia examinari, & approbari debent, ab eisque habere licentiam, & cum ea se personaliter coram Episcopo præsentare ab eoque benedictionem petere, tametsi eam minime obtinuerint. *Sacra Congr. Conc.* testibus Fr. Emman *quæst. Regul. tom.* 3. *q.* 32 *art.* 5. Armendar. *ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l* 7 *de Relig. num.* 56. Galet. *in margarita casuum. Conscient. verbo licentia, metipso de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 76. *n.* 19. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 20. *n.* 3. *& tom.* 3. *verbo concionari num.* 7. vbi etiam cum Gauant. *in man. Episcopor. verbo Concio sacra num.* 16. *addit.* quod illud de petenda benedictione ab Episcopo intelligitur de Prædicatoribus extra Aduentum, & Quadragesimam; sed nouissimè Ricciul. *ecclesiast. lucubrat. lib.* 5. *c.* 12. *n.* 6. attestatur *sacram Congr. Episcop. & Regular. die* 15. *Septembris* 1603. declarasse prædicatorem Regularem in Ecclesia sui Ordinis prædicare volentem teneri benedictionē accipere non solum in Aduentu & Quadragesima, sed etiam quocunque alio tempore. Addit idem Ricciul. *d. lib.* 5. *c.* 11. *n.* 13. *Eandem Sacram Congreg. Episcopor. & Regul. in Theatina* 16. *Iulij* 1604. censuisse prædicatorem Regularem in Ecclesia sui Ordinis ab Episcopo examinari non posse.

Regulares, qui absque licentia Episcopi prædicauerint in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt, tametsi decreto Concilij sessione 5. cap. 2. de reform. contrafecerunt, non possunt puniri ab Episcopo, sed tantum à suis Superioribus Regularibus. *Sacra Cong. Conc.* penes Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 3. *num.* 41. *vers. prædicans.* Flau. Cherubin. *schol.* 1. *ad Bullam* 41. *Pij V.* Laurent de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 2. *Sixti IV.* §. 11. *n.* 21. metipsum *d. p.* 3. *alleg.* 76. *n.* 24. Sed hodie per Constitutionem *Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis* incip. *Inscrutabili* §. *ac demum, nouis Februarij* 1622. apud Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos, & Regul. pag.* 136. *cum seqq.* Regulares prædicantes in alienis Ecclesiis, quæ suorum Ordinum nō sunt, absque licentia Episcopi, vel etiam Ecclesiis suorum Ordinum non petita illius benedictione, aut ipso contradicente, ab Episcopo puniuntur, vt referunt Antonin. Diana *moral. resolut. p.* 3. *tract.* 2. *resol.* 111. Lezana *d. cap.* 20. *n.* 3. 2

Regularis præsentatus Ordinario, si fuerit idoneus iuxta *cap.* 2. *sess.* 5. *de reformat.* non est ei deneganda licentia ad prædicandum, nec potest Ordinarius ad libitum, & sine rationabili causa suspendere à prædicatione. *Sacra Cong. Conc.* referente Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 30. *l.* 7. *de prædicator. n.* 8. *&* 9. Si tamen suspendat non tenetur causam exprimere quare ad hoc prohibendum moueatur. *Eadem Sacra Congr.* cuius meminit Franc. Leo *in thesauro fori ecclesf. p.* 1. *c.* 8. *n.* 9. Campan *in diuers. Iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 13. *n.* 8. quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 76. *num.* 21. *&* 22. Et quod etiam non debeat denegari benedictio pro concione sine causa, declarauit *Sacra Congr. Conc. die* 21. *Augusti* 1615. de qua Gauant. *in man. Episcop. verbo Regularium iura sub Episcopo n.* 36 Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3 *verbo Concionari n.* 7. 3 4

Regulares non possunt adhortationem ad populum etiam in Ecclesiis suorum Ordinum habere, non petita prius benedictione ab Abbate, vel eo contradicente, quatenus sit 5

nullius, & iurisdictionem quasi Episcopalem habeat; verum si Regulares contra fecerint, non ab Abbate, sed à suis Superioribus Regularibus sunt puniendi. *Sacra Congr. Conc. in nullius prouincia Rauennaten. 15. Septembris* 1629. cuius meminit Sellius *in selectis Canon. cap.* 31. *n.* 37.

6 Regulares prædicatores licet non teneantur Fidei professionem facere antequam prædicandi munus assumant, potest tamen Ordinarius, quo tempore solet prædicandi licentiam concedere, ab eis exigere hanc Fidei professionem, si tamen videbitur sibi expedire. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 4. *tit.* 30. *l.* 7. *de prædicatorib. n.* 35. *&* 37. Franç. Leon. *in thesauro fori eccles. p.* 1. *cap.* 6. *n.* 8. Campan. *in diuersor. Iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 13. *n.* 8. Lauret. de Franchis *in controu. inter Episcopos & Regular. pag.* 148 *in resp. ad* 2.

7 Regulari interdicere poterit Episcopus ne prædicet licentia non petita, etiam non reddita causa. *Sacra Congr. Conc.* apud Franc. Leon. *d. p.* 1. *cap.* 8. *n* 9. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *n.* 41. *vers. si item*, quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 76. *n.* 28.

SVMMARIVM.

1 *Indorum Confessiones audire, & liberè prædicare possunt Regulares cuiuscunque Ordinis in India, habita licentia Superiorum.*

2 *Regulares, qui in partibus Indiarum occidentalium ad prædicandum à Prælatis deputantur, tanquam Religiosi viuentes intra claustra sunt reputandi.*

3 *Missi Regulares per Superiores ad aliquas Indiarum partes pro Fidei Catholicæ negotio ad alias se transferre non possunt.*

4 *Regulares etiam Ordinis S. Francisci de Obseruantia Indis nouiter ad Fidem conuersis animarum curam exercentes in concernentibus illam Ordinario loci subsunt.*

Regulares quoad missiones Indiarum.

COLLECT. DCXXXVIII.

1 Regulares cuiuscunque Ordinis in India, habita licentia Superiorum in Capitulo Prouinciali possunt liberè prædicare, ac Indorum Confessiones audire. *Pius V. const.* 34. incip. *Exponi* 24. *Martij* 1567. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.*....

Regulares, qui in partibus Indiarum Occidentalium ad prædicandum sacrosanctum Dei Euangelium, & viam veritatis, salurisque demonstrandam in dies à Prælatis, & Superioribus deputati existunt, reputandi sunt tanquam Religiosi viuentes intra claustra, & sub obedientia Prælatorum suorum, ac propterea non sunt ab Ordinariis illarum partium molestandi, nisi in casibus per Concilium Trid. reseruatis, dummodò quolibet anno coram suis Superioribus se præsentent, & innouationem licentiarum obtineant. *Clemens VIII. in sua Constit.* incip. *Quamquam vos* 9. *May* 1595. quam refert D. Solorzan. *de iure Indiarum tom.* 2. *lib.* 3. *cap.* 18 *n.* 48. 2

Regulares omnes ad aliquas Indiarum partes pro Fidei Catholicæ negotio per eorum Superiores transmissi, ad alias se transferre non possunt, sed ad illas rectà via transmeare debent. *Paulus V. constit.* 56. incip. *Accepimus de anno* 1609. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 245. & illius meminit Scortia *in selectas summorum Pont. Constitut, epit.* 165. *theorem.* 406. 3

Regulares etiam Ordinis sancti Francisci de Obseruantia Indis nouiter ad Fidem conuersis animarum curam exercentes ob penuriam Sacerdotum secularium ex Apostolicæ Sedis indulto in loco extra claustra habitantes, in quo pro tali administratione deputantur, in concernentibus ipsam curam animarum, Ordinario loci subsunt; in reliquis verò non Ordinario loci, sed suis Superioribus subiecti remanent, de quorum licentia extra claustra degunt. *Clemens VIII. constit. sua* incip. *Relig.* 8. *Nouembris* 1600. quam refert Solorzan. *de iure Indiarum tom.* 2. *lib* 3. *cap.* 16. *num.* 63. 4

SVMMARIVM.

1 *Delinquens notoriè Regularis, & ad aliam diœcesim de industria transmissus, Episcopo instante, debet reuocari ad locum, in quo deliquit.*

2 *Delinquens Regularis in Ecclesia sui monasterij quando subsit dispositioni Conc cap.* 14. *sess.* 25. *de Regularib.*

3 *Delinquens extra claustra Regularis, & de mandato Ordinarij captus, statim remittendus ad suum Superiorem.*

4 *Delinquens Regularis in Domo deputata ad erectionem monasterij, in quo adhuc non est Regularis Obseruantia, poterit ab Ordinario puniri.*

5 *Certioratio facienda Episcopo de punitione Regularis extra claustra delinquentis, in scriptis debet fieri.*

6 Delin

6 *Delinquens Regularis extra Sacramentorum administrationem, & curam animarum, non ab Episcopo, sed à suis Superioribus punitur.*

7 *Regulares circa personas intra septa degentes, aut citra clausuram ipsam delinquentes ab Episcopo loci puniri possunt.*

Regularis delinquens.

Collect. DCXXXIX.

1 Regularem notoriè delinquentem, ac in aliam diœcesim de industria transmissum, Episcopo instante intra tempus ab eo præfigendum, Superior tenetur à loco, ad quem transmissus fuerat, reuocare, & in eo, in quo deliquit, sistere sub pœna priuationis Officij, & inhabilitatis ad alia imposterum obtinenda, ac priuationis vocis actiuæ, & passiuæ: & si adhuc dictum delinquentem ad dictum locum reuocare prætermiserit, tali casu Episcopus loci, in quo patratum fuerit delictum, vti Sedis Apost. delegatus, in illum animaduertere valeat. *Clemens VIII. constit.* 39. incip. *Suscepti 7. Kalend Martij* 1596. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.3 pag.*53. Quarant. *in sum. Bullary verbo Exemptio*, Piasec *in praxi Episcop. p.*2. *cap* 3. *sub n.*44. Erasm. à Cochier *de iurisdict. Ordin in exempt. p.*1. *q.*17. *n.* 29. Scortia *in selectas summorum Pontificum Constit. epit.* 160. *theorem.* 401. Nald. *in sum. verbo Religiosus num.* 36. & illius meminere Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regular. in lucubrat. ad d. Constit.* R.P. D. Alex. Sperell. *in decis. fori ecclesi. decis.*38. *n.* 12. *cum seqq.*

2 Regularis delinquens in Ecclesia sui monasterij, in quo degit, cum scandalo populi notorio subest dispositioni *Concily Trid. cap.* 14. *sess.*25. *de Regular.* secus si clausis Ecclesiæ portis, & solis videntibus Regularibus in ea existentibus, delictum fuerit commissum. *Sacra Congr. Conc.* teste R.P. Alex. Sperell. *d. decis.*38. *n.*15.

3 Regularis extra claustra delinquens de mandato Ordinarij captus, remittendus est statim, etiam nemine instante, ad Superiorem. *Sacra Congr. Conc. in Panormitana* penes R.P. Sperell. *d. decis.*38. *n.* 13. *in fine.*

4 Regularis manens extra claustrum de licentia Superioris etiam in domo deputata ad erectionem monasterij, nisi in dicta Domo sit Regularis obseruantia, vt saltim viuat sub Superiore conuentualiter, si deliquerit poterit ab Ordinario puniri. *Sacra Congr. Conc.* quam citant Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.*12. *cap.* 13. *n.*22. *in fine*, Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Regularib. delinquentibus n.*4. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*2. *tit.* 18 *l.*7. *n.*60.

Regulares Superiores qui ad præscriptum Concilij tenentur facere certiores Episcopos de punitione Regularium extra claustra delinquentium, non satisfaciunt faciendo verbo huiusmodi certiorationem, sed in scriptis facere debent. *Sacra Congr. Conc in Lucana* 14. *Decembris* 1630 quam refert Bonfadin. *in thesauro Canon. decis. resol.*18. *n.*3. Tambur. *de iure Abbatum tom.*3 *disp.*5. *q.*11. *n.*64. 5

Regularis delinquens extra Sacramentorum administrationem, & curam animarum non ab Episcopo, sed à suis Superioribus punitur. *Sacra Congr. Conc.* referente Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo Parochus* 3. 6

Regulares circa personas intra septa degentes, aut circa clausuram ipsam delinquentes, ab Episcopo loci tanquam ad hæc Sedis Apost. delegato, quoties & vbi opus fuerit, puniri, & corrigi possunt. *Gregorius XV. const. sua* incip. *Inscrutabili*, *Non. February* 1622. apud Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos, & Regular. pag.*136. *cum seqq.* Quam Constit. Lotter. *de re benefic. lib.*1. *q.*24. *n.*66. & 67. ait non intelligi de notoriis tantùm delictis, & quæ sunt scandalo toti populo, quasi quod dicta Constit. debeat sumere hanc interpretationem à decreto *Concilij sess.*25. *de Regul. cap.* 14. sed de omnibus indistinctè, cum in legibus indefinita oratio æquipolleat vniuersali. 7

Vide alia in verbo *Episcopus quoad Regulares collect.*297. *n.*7. 8.

SVMMARIVM.

1 *Licentia egrediendi è Conuentu an & quando Regularibus concedenda? ostenditur*

2 *Fæminas in monasteria intromittentes Regulares quas pœnas incurrant?*

3 *Monasteria Regularia quæ sunt in fieri, vel in quæ dum fabricantur adhuc Conuentus non fuerit introductus, possunt fæminæ intrare.*

4 *Fundatrices omnes monasteriorum Ordinis Minimorum, ac singulæ dominæ de stirpe Regia possunt ea intrare.*

Regularis quoad clausuram.

Collect. DCXL.

Regularis nullus è Conuentu egredi audeat, nisi ex causa, & cum socio, licentiaque singulis vicibus impetrata, ac benedictione 1

ctione accepta à Superiore, qui non aliter eam concedat, niſi cauſa probata, ſociumque exituro adiungat non petentis rogatu, ſed arbitrio ſuo, neque eandem ſæpius. Licentiæ verò generales exeundi nulli conceduntur. Contrauenientes autem pœna graui etiam carceris ad Superioris arbitrium plectantur, eandem etiam ianitor ſubeat ſi ſciens exeundi facultatem fecerit. *Clemens VIII. in decretis pro reformat. Regul. inter eius Bullas conſtit. 6.* apud Lezanam *in ſum. quæſt. Regul. tom 1. cap. 16. n. 5.*

2 Regulares, qui fœminas in monaſteria intromittere, vel admittere præſumunt, etiamſi fœminæ abſque prætextu licentiarum ingrediantur, incurrunt ipſo facto ſuſpenſionem à Diuinis, & propterea priuationem Officiorum, & inhabilitatem ad illa, & alia impoſterum obtinenda. *Pius V. conſtit. 20. incip. Regularium perſonarum de anno* 1567. apud Scortiam *in ſelectas ſummorum Pont. Conſtit. epit.* 95. Et Regulares, qui faciunt, aut permittunt fœminas ingredi ſua monaſteria prætextu facultatum à ſummo Pont. vel ab aliis conceſſarum, incurrunt excommunicationem Papæ reſeruatam, & priuationem dignitatum, & beneficiorum, ac inhabilitatem ad illa & alia impoſterum obtinenda. *Gregorius XIII. conſtit. ſua* incip. *Vbi gratia Id. Iuny* 1575. Quas Conſtitutiones citant & exponunt Coriolan. *de caſibus reſeruatis p. 2. caſu 3. n. 36. cum ſeqq.* Suar. *de Relig. tom. 4. tract. 8. lib. 1. cap. 7 n. 9.* Lezana *in ſum. quæſt. Regular. tom. 1. cap. 10. n. 9.* Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg. 102. n. 86. cum ſeqq.*

3 Sub hac prohibitione non comprehenduntur monaſteria, ſeu loca eorum, quæ ſunt in fieri, vel in quæ dum fabricantur, adhuc Conuentus ad ibi morandum non fuerit introductus, ſed ſolum ibi aliqui habitauerint Fratres pro fabricæ potius ſeruitio, quam aliter, ac proinde clauſura non eſt talis, vt ſi mulieres intrarent, pœnas propterea in ſupradictis Conſtitutionibus incurrerent. *Sacr. Cong. Conc.* ſeu nomine illius Cardinalis Alexandrinus Prælatis Ordinis Capuccinorum reſcripſit, vt referunt Marcel. Vulpe *in praxi iudic. fori eccl. c. 4 n. 8.* Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom. 1. ad conſtit. 6. Iuly 2. n. 9.*

4 Nec per eaſdem Conſtitutiones cenſetur derogatum regulæ Ordinis Minimorum, qua cauetur vt ſingulæ dominæ de ſtirpe Regia procreatæ, ac etiam omnes eiuſdem Ordinis fundatrices, quæ locorum illius ſepta communiora videre poſtulauerint eadem honeſte cum ſua comitiua intrare, ac deuote viſitare tolerentur. *Gregorius XIII.* ex ſententia *Sacræ Congr.* pen es Sorb. *in compendio priuileg. verbo ingredi monaſterium*, Campan. *in diuerſ. Iuris Canon. rub. 16. c. 16. num. 37. in fine*, Laurent. de Peyrinis *de priuileg Regul. tom. 1. conſtit. 6. Iuly II. à n. 6. & in formulario lit. F. cap. 3. n. 3.*

Vide ſupr. *in verbo clauſura collect.* 153. *num 13. cum ſeqq. & in verbo monaſteria collect.* 503. *n. 5.*

SVMMARIVM.

1 *Propria retinere non poſſunt Regulares vtriuſque ſexus.*

2 *Poſſidere, vel tenere agros, annuos, redditus, aliaque bona immobilia, & mobilia, ſuperflua non licet Regularibus ex diſpenſatione inferiorum à Papa.*

3 *Superiorum arbitrio & præfinitioni ſtare debent Regulares quoad mobilium ſuperfluitatem, & conuenientium.*

4 *Bona immobilia, vel mobilia ſuperflua non licet Regularibus clam vel ſuperiore inuito comparare, aut retinere, cum neceſſaria illis deſunt, niſi ſit præciſa neceſſitas.*

5 *Regularibus non conuenit vendere ſtabilia pro fabrica monaſtery, vel ad effectum emendi cenſus.*

Regularis quoad proprietatem.

Collect. DCXLI.

Regulares vtriuſque ſexus non poſſunt 1 retinere propria, ſed omnia dare debent ſuis Superioribus, quibus primo ſubueniendum eſt neceſſitatibus eorum, vel earum, quibus munera deſtinata fuerunt, reliquum vero conferendum in vſum monaſterij. *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n 58.* Franch. Leone *in theſauro fori eccleſ. p. 2. c. 1. n. 41.* Lezana *in ſumm. quæſt. Regul. tom. 1. c 6. n. 8.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo proprietas n. 1.* metipſo *de officio & poteſt. Epiſcopi part. 3. alleg. 103. num. 3.*

Regularibus non licet ex diſpenſatione 2 inferiorum à Summo Pont. poſſidere vel retinere agros, annuos, redditus, aliaque bona immobilia, & mobilia ſuperflua, non obſtante decreto *Concily ſeſſ. 25. de Regular. cap. 2.* itaut non excuſentur neque à culpa neque à pœna ipſo facto incurrenda propter talem diſpenſationem, ſeu ſcientiam Superiorum poſſidentes, vel tenentes immobilia, vel mobilia ſuperflua, neque fides aliqua adhibenda ſit Superioribus aſſeuerantibus huiuſmodi licentias

centias se posse concedere. *Sacra Congr. Episcop. & Regular.* referentibus Armendar. *d. l. 7. de Religion n.64.* & 65. Lezana *dict.c.6. num.14.* metipso *d. allegat.* 103. *n.6. vers. quæ quidem.*

3 Regulares quoad mobilium superfluitatem, & conuenientiam Superiorum arbitrio, & præfinitioni stare debent, habita videlicet ratione personæ, officij, & regulæ, statusque paupertatis, quam professi sunt, & qualitatum, secus si de excessu arbitrij constiterit. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *d. l 7. de Religion. num.* 84. Lezanam *d. cap. 6. num. 14. vers. quarto.*

4 Regularibus non licet cum eorum Superior etiam requisitus illis necessaria negauerit, vel subtraxerit, clam, vel inuito eo, illa comparare, vel retinere, secus si præcisa necessitas sit ad indiuidui sustentationem. *Eadem sacra Congr.* quam citat Lezana *d.cap.6. n.14. in resp. ad 6. & 7.*

5 Regularibus non conuenit vendere stabilia pro fabrica monasterij, vel ad effectum emendi censûs. *Sacra Congr. Episcopor. & Regul. in Messanen.* & iterum *in Spoletana* 12. *Mart.* 1619. cuius meminit me citato Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.2. cap. 19. num. 55. post med.*

Vide in verbo *Moniales proprietariæ collect.* 511.

SVMMARIVM.

1 *Parochum expectare tenentur Regulares ad ordinandum processiones publicas à suis Ecclesiis principium & finem habentes.*

2 *Processionibus simul vniti incedere debent Regulares eiusdem Ordinis quando habent plura monasteria in loco.*

3 *Processionibus interesse debens Regulares eum numero decenti, debito, & consueto.*

4 *Crucem discoopertam in publicis processionibus deferre non possunt Regulares etiam Canonici Lateranenses.*

5 *Ordinarius Regularibus præcipere potest vt eant ad publicas processiones.*

6 *Processionibus publicis interesse compelli non debent Regulares, qui secundum eorum institutum ad strictiorem clausuram tenentur si illam obseruant.*

7 *Missas in Ecclesiis Regularium etiam exemptis, ad quas diriguntur & terminantur processiones potest Episcopus cantari facere per suos Canonicos.*

8 *Processiones facere intra vel extra claustra monasteriorum quando liceat Regularibus.*

9 *Mulieres introducere intra claustra monasteriorum in processionibus comitandas an liceat Regularibus?*

Regularis quoad processiones.

COLLECT. DCXLII.

Regulares antequam processiones publicas, quæ in aliquo loco fiunt, inchoent, à suis Ecclesiis principium & finem habentes expectare tenentur Parochum, per quem eædem processiones ordinari etiam debent. *Sacra Cong. Conc. in Spoletana*, quam refert Sellius *in selectis Canon c.25.n.8.* 1

Regulares eiusdem Ordinis quando habent plura monasteria in loco, debent in processionibus simul vniti incedere, & præcedere aliis diuersi Ordinis, qui post primum monasterium locum obtinuerunt, licet alia sint nouissimè, & post eos fundata, quia primum monasterium acquirit anterioritatem supra alia diuersi Ordinis post ipsum fundata pro omnibus sui Ordinis postea fundãdis. Regulares vero eiusdem Ordinis diuersorum monasteriorum præcedunt inter se iuxta Ordinis statuta, quæ si non adsint, iuxta anterioritatem monasteriorum, ita tamen vt à Regularibus diuersi Ordinis non interrumpantur. *Sacra Congr. Rit. in Panormitana* 10. *Maij* 1608. & *in causa Minorum de obseruantia* 3 *Iunij* 1617. penes Sellium *d.c.25.n 9.* 2

Regulares tenentur accedere ad processiones eum numero decenti debito, & consueto, *Sacra Congr. Rit. in causa Castellæ, & Legionis* 30. *Augusti* 1602. quam refert Sellius *d.c.25.n.10.* 3

Regulares etiam Canonici Lateranenses in publicis processionibus non possunt deferre eorum Crucem discoopertam, sicut defert Clerus, & Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, sed cum velo, seu pallio appenso. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 14. *Ianuarij* 1617. cuius meminit Sellius *d.c.25.n.11.* 4

Regularibus potest Ordinarius præcipere vt eant ad processiones publicas, vt putà in festo Corporis Christi, in Litaniis, & Iubilæis publicis faciendis in plebibus, in quibus ipsi habent monasteria, dummodo processiones sint eius generis, quod in Bulla. Pij V. Mendicantibus concessa, quæ incip. Etsi Mendicantium publicata 17. Kalend. Iunij anno 1567. comprehendantur, & dummodo Regulares non sint ex illis Conuentibus Collegia nuncupatis, quæ in eadem Bulla excipiuntur. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. ad Constit. 7. Pij V. n.25.* 5

Regulares qui secundum eorum institu- 6
tum

tum ad strictiorem clausuram tenentur, si illam obseruant, ad publicas processiones accedere compelli non possunt. *Sacra Congr. Conc.* referente Ildefons, à Iesu Maria *in priuileg. Fratrum discalc. B. Mariæ de monte Carmelo n.3.pag.*290.

7 Regulares non possunt impedire quominus Episcopus per suos Canonicos cantari faciat Missas in eorum Ecclesiis etiam exemptis, ad quas diriganrur, & teminentur processiones. *Sacra Congr. Rit. in Firmana* 25. *Ianuarij* 1603. penes Sellium *d.cap.*25.*n.*12.

8 Regularibus habentibus clauſtra non licet extra ea facere processiones, carentibus verò clauſtro nonnisi intra ambitum, hoc est prope muros Ecclesiarum, siue exeundo à ianua Ecclesiæ, & intrando per aliam siue per eandem, & semper prope muros Ecclesiæ, extra vero ambitum Ecclesiarum, nonnisi de licentia, consensu, aut cũ Cruce Parochialis. *Sacra Cong. Rit. in Limana* 15. *Decembris* 1632. quam citat Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.*15.*n.*16.

9 Regulares cum faciunt processiones annuatim tam solemnes Rogationum, Candelarum, Palmarum, de Sanctissimo Sacramento, ac aliàs, quam priuatas de Cruce tempore Passionis, de Rosario, de Carmine, de cingulo sancti Fransci, de corrigia sancti Augustini, & similibus, singulis mensibus per clauſtra suorum monasteriorum, non possunt mulieres introducere ad processionem comitandam, nisi adsit in hoc expressa licentia S. Sedis Apostolicæ. *Sacra Congr. Rit. in Orio len.* 30. *Septembris* 1618. de qua Mareel. Vulpe *in praxi iudic. fori eccles. cap.*4.*n.*7.

Vide in verbo *processio collect.* 605. *num.* 25. *cum seqq.& collect.*606.*n.*6.*& collect.* 607.*n.*8. *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Regulares inter se præcedunt secundum Ordinem præscriptum in Bulla Gregorij XIII.*
2 *Clero seculari semper & vbique dare debent præcedentiam Regulares.*
3 *Clerus secularis etiam in propriis Ecclesiis & Conuentibus Regularium illis præcedere debet.*
4 *Clerici seculares semper præcedunt Regularibus, quamuis aliquando secus factum fuerit.*
5 *Regulares in processionibus incedunt post Confraternitates laicorum.*
6 *Præcedentiam seruant Regulares in subur biis & territorio Romano, sicut in ipsa Vrbe.*
7 *Clerum secularem in processionibus anteire debeat Regulares, nec cum eo possunt mixtim incedere.*
8 *Præcedentiam prætendere non possunt Regulares super Parochum Regularem, quando inter alios Parochos præcedit in processionibus.*
9 *Clero seculari in processionibus digniorem locum cedere debeat Regulares, licet Prior Regularium deferat Reliquiam.*

Regularis quoad præcedentiam.

COLLECT. DCXLIII.

Regulares inter se præcedunt secundum Ordinem præscriptum in Bulla Gregorij XIII. vt scilicet hi præcedant, qui prius in loco monasterium, & locum obtinuerunt. *Sacra Congr. in Vrgentina* 23. *May* 1603 *& in Tascanen.* 14 *Iuny* 1607. *& in Cusentina* 1. *Marty, & in Terracinen.* 30. *Septembris* 1614. *& in Rossanen. terra noua* 14. *Februarij, & in Agrigentina terra Nari* 4. *Aprilis.& in Auersana* 3. *Octobris* 1615. *& in Meliten* 15. *Iunij* 1617. *& in Liburni* 21. *Iulij* 1618. *& in Spoletana* 18. *Augusti eiusdem anni, & in Oristana terra Fralla* 29. *Septembris* 1619. quarum meminit Sellius *in selectis Canon. cap.*25. *n.* 15. 1

Regulares semper, & in omni loco præcedentiam dare debent Clero seculari, etiam in eorum propriis Ecclesiis *S. Congr. Rit. in causa Hispaniarum* 17. *Nouembris* 1600.*& in Elboren.* 28. *Septembris* 1602. *& in Tullen.* 12. *Martij* 1616. *& in Firmana terra S. Victoria* 31. *Marty* 1618. quas refert Sellius *d. cap.*25. *num.*16. Vnde *Clemens VIII. const. sua* incip. *Quæ ad remouendum die* 5. *Nouembris* 1603. ex voto Eminentissimorũ Cardinalium Sacrorum Rituum declarauit Clerum secularem in omnibus locis, etiam in propriis Ecclesiis, & Conuentibus Regularium quorumcunque in vniuerso Regno Castellæ, & Legionis præferendum esse, ac præcedere debere, quam Clementis Constitutionem obseruari mandat Gregorius XV. constitr. sua incip. Alias à feliei die 3. Augusti 1622 cõmissa earum executione quibusuis locorum Ordinariis in Regnis Hispaniarum existentibus quoties pro parte alicuius ex Clero seculari fuerint requisiti. Et iam antea idem *Clemens VIII. in alia sua Const.* incip. *Decet Romanum Pont. die* 20. *Februarij* 1601. ex decreto S.R.E. Cardinalium super Sacris Ritibus & Cæremoniis deputatorum declarauit Regulares tam Monachos quàm Fratres quorumcunque Ordinum etiam Mendicantium in funerum associatione, processionibus, & aliis huiusmodi publicis actibus non debere Canonicos, Rectores, & Clericos seculares præcedere, neque cum eis mixtim 2 3 4

tim incedere, etiamsi aliquando ex secularium indulgentia, aut humanitate, seu alia forsan de causa secus factum fuerit, & quãcunque contrariam consuetudinem tanquã abusum corrigendam esse, idque indubitati iuris existere, atque ita vbique locorum in Regnis Hispaniarum perpetuò obseruari debere mandauit. Sed cum adhuc Regulares non obtemperarent, pro parte Ecclesiarum, Presbyterorum, seu Clericorum secularium Regni Castellæ, & Legionis in Hispania, *Sacra Congr. Rit. sub die 30. Augusti 1602.* mandauit prædicta obseruari, non obstante quacunque asserta, seu prætensa consuetudine in contrarium, refero *de Canonicis & dignit. cap. 18. num 70.*

5 Regulares in processionibus incedunt post Confraternitates laicorum, & post eos in digniore loco Clerus secularis. *Sacra Congr. Rit. in Messanen. 7. Augusti* 1621. penes Selliũ *d. cap. 25. num. 17.*

6 Regulares in Suburbiis, & territorio Romano seruant præcedentiam sicut in ipsa Vrbe. *Sacra Congr. Conc. Rit. in Tusculana 2. Martij* 1613. teste Aldan *in compendio Canon. resolut. lib. 2. tit 16. n. 42.*

7 Regulares in processionibus debent Clerum secularem anteire, nec cum clero seculari mixti incedere valent. *Sacra Congr. Rit. in causa Castellæ & Legionis 30. Augusti 1602. & in Legionen. 24. Septembris 1605. & in Neapolitana 7. Iulij* 1612. referente Aldano *d. lib. 2. tit. 16. num. 43.*

8 Regulares non possunt prætendere præcedentiam super vnum Clericum Parochũ Regularem, quando inter alios Parochos præcedit in processionibus. *Sacra Congr. Rit. in Asten. 23. Nouembris* 1602. apud Sellium *d. cap. 25. num. 18.*

9 Regulares debent locum digniorem in processionibus cedere Clero seculari, licet Prior Regularium deferat in processione Reliquiam. *Sacra Congr. Rit. in Senogallien. Montis Body 24. Septembris 1605. & 23. Ianuarij* 1610. de qua Aldan. *d. lib. 2. tit. 16. n. 44.*

Vide verbo *præcedentia collect.* 590. *n.* 17. *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Monialium ad Monasteria accedere ad colloquendum cum illis non possunt Regulares sub pœnis priuationis.*

2 *Peccatum mortale incurrunt etiam Regulares alloquentes cum Monialibus contra formam decreti sacræ Congreg.*

3 *Equites Regular. Ordinis S. Ioannis Hierosol. peccatum mortale committunt, & in* Ba. hos. Apost. Decis. Sum. *pœnas priuationis incidunt, si cum Monialibus contra formã decreti loquantur.*

4 *Regulares accedentes ad Monasteria puellarum, vel mulierum secularium loquendi causa non incidunt in pœnas decreti contra loquentes cum Monialibus.*

5 *Litteras ad Moniales mittentes non incidunt in pœnas decreti emanati contra loquentes cum Monialibus.*

6 *Monialium monasteria adeuntes Regulares an incidant in excommunicationem ab Episcopo suo edicto propositam.*

7 *Carcerari debent Regulares qui reperti fuerint cum Monialibus alloqui.*

8 *Processionaliter nunquam accedant Regulares ad ianuas monasteriorum clausuræ Monialium, ad Reliquias, aut alia recipienda.*

9 *Episcopus vti Sedis Apost. delegatus stante constit. de exemptorum priuilegiis potest punire Regularem accedentem ad monasteria Monialium etiam Regularibus subiectarum.*

Regulares quoad locutionem cum Monialibus.

COLLECT. DCXLIV.

Regulares cuiuscunque Ordinis & instituti (Superiore, cui monasterij, seu domus cura incumbit, visitatore, vel visitatoribus, Confessarioque ordinario, & extraordinario cum ad tempus deputabitur, dumtaxat exceptis) non possunt absque licentia expressa Sacræ Congreg. accedere ad monasteria, seu domus quaruncunque Monialium, vel sororum, siue sui, siue alterius cuiusuis Ordinis colloquendum, siue tractandum cum eis, sub pœnis priuationis officiorum, ac vocis actiuæ, & passiuæ ipso facto incurrendis. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. 9. Maij* 1590. Referunt Sorb. *in compendio Mendicant. verbo ingredi monasteria*, Quarant. *in sum. Bullarij verbo monasteria Monialium pagin.* 451. Campan. *in diuersor. Iuris Canon. rub. 12. c. 16. n. 43. vers. illustrissimi*, Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg.* 102. *num* 72. & illius meminere Bonacin. *de clausura q. 3. puncto 4. num. 4.* Antonin. Diana *moral. resolut. part. 1. tract. 10. resol. 22.* Laurent. de Peyrinis *de priuil. Regular. tom. 2. in constit. 6. Py V. num. 7.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 25. n. 37.* Tamburin. *de iure Abbatissar. disp. 25. quæst. 5.* Ioan. Antonin. Nouar. *in sum. Bullar. tit. de clausura & accessu Regularium ad monasteria Monialium prohibito.* 1

2 Regulares accedentes ad monasteria Monialium contra formam decreti Sacræ Cong. quo huiusmodi accessus prohibetur, vltra pœnas priuationis officiorum ac vocis actiuæ, & passiuæ, incurrunt etiam peccatum mortale. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 1. *Iuly* 1606 penes Laurent. de Peyrinis *ad d. constit.* 6. *Py V. num.*36. Coriolan. *de casibus reseruat.p.* 2. *casu* 3. *n.*42. vbi *n.*43. subdit hanc priuationem, si delictum est occultum, non teneri quem subire.

3 Regulares cuiuscunque Ordinis, Militiæ, Societatis, vel Congregationis ad monasteria Monialium etiam sui Ordinis, ad colloquendum siue tractandum cum eis sine sacræ Congreg. licentia particulari desuper edito decreto accedere prohibentur. Cui prohibitioni etiam subiacent Milites Regulares Ordinis S. Ioannis Hierosol. & præter pœnas in prædicto decreto contentas, incurrunt etiam peccatum mortale, & ab huiusmodi pœnis non possunt absolui, nec rehabilitari ab aliis præterquam à Sede Apost. aut Sacra Congre-
4 gatione. Quibus tamen non subiacent Regu-
5 lares accedentes ad Monasteria puellarum, vel mulierum secularium loquendi causa: nec etiam comprehenduntur supradicto decreto litteras ad Moniales mittentes, quamuis tam huiusmodi Religiosi quàm Moniales sint debitè corrigendi, ac puniendi à Superioribus, quibus in delinquentes huiusmodi competit iurisdictio *Sacra Cong. Episcop. & Regul. die* 22. *Augusti &* 7. *Septembris* 1605. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 25. *num.*19.

6 Regulares adeuntes monasteria Monialium absque Episcopi licentia, non incidunt in pœnam excommunicationis, quam Episcopus suo edicto proposuit, si Regulares habeant ex priuilegio non posse ab Episcopo excommunicari, & aliàs, sic excommunicati non possunt absolui à suis Superioribus, sed ab Episcopo, qui sibi hanc absolutionem reseruauit. *Sacra Cong. Conc. die* 9. *April.* 1587. testibus Quarant. *in sum. Bullarij verbo Monasteria Monialium vers. dubitari pag.* 453. Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.*1. *q.*45. *art.*2. *in fine.* Suarez *de Relig. tom.*4. *lib.*1. *tract.*8. *c.*10. *n.*27. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 16. *num.*42. *in fine* Diana *moral. resolut. p.*3. *tract.* 2. *resol.* 103. Laurent. de Peyrinis *ad. d. const.*6. *Pij V. num.* 37. Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.*25. *q.* 9. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.*1. *cap.*25. *n.*35. *& tom.*3. *verbo Exemptio Regular. num.*11. *post med.*

7 Regulares cuiuscunque Ordinis, aut Congregationis existant, quotiescunque absque sacræ Congregationis licentia Moniales alloqui reperti fuerint, carcerari debent, eorumque Superioribus iuxta Sacræ Congregationis decretum puniendi consignentur; qui superiores deinde sacram Congregationem, ac Ordinarium de executione certiores reddant. *Sacra Congr. Conc. in Fauentina* 7. *Mart.* 1617. quam citat Sellius *d. cap.*25. *num.* 22.

Regulares ad ianuas monasteriorum clausuræ Monialium processionaliter ad Reliquias & alia recipienda nunquam accedant, eædemque ianuæ perpetuò, necessitatibus exceptis, clausæ permaneant. *eadem sacra Cong. in d. Fauentina.* 8

Regularis absque legitima licentia accedens ad monasteria Monialium etiam Regularibus subiectarum, ibique in loco colloquiis destinato cum Moniali colloquens, potest stante constitutione felicis record. Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis, à diœcesano Episcopo tanquã Sedis Apost. delegato coërceri, & puniri. *Sacra Congr. super dicta constit. inter decreta impressa de anno* 1624. quam adducunt Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de clausura & accessu Regular. num.*8. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.*3. *in additam c.*15. *n.*1. 9

Vide supra in verbo *Moniales alloquendi prohibitio collect.*513.

SVMMARIVM.

1 *Parochis inconsultis possunt Regulares extra claustra decedentes ad eorum Ecclesias deferri.*

2 *Ius sepulturæ non debetur Parocho si Regulares extra claustra decedentes ad eorum Ecclesias eo inconsulto deferantur.*

3 *Corpus defuncti Magistri, aut alterius superioris Religiosi cum moritur non potest portari per ciuitatem absque Parochi interuentu.*

4 *Parocho defuncti proprio prius vocato & expectato, non licet Regularibus cuiuscunque consuetudinis prætextu Parochiam processionaliter intrare ad leuanda defunctorum funera.*

5 *Cadauera irrequisito proprio Parocho non licet Regularibus de domo leuare.*

6 *Regulares vocati ad sepeliendum mortuos etiã in suis Ecclesiis, debent accedere ad eas, è quibus cadauera amouentur, & inde cum Clero seculari discedere.*

7 *Regulares vocati ad funus non debent expectare per viam, aut ire ad domum defuncti.*

8 *Cadauer vbi in aliqua Ecclesia deponi contingat ad eandem Ecclesiam conuenire debent Regulares.*

9 *Corpus*

9 *Corpus defuncti in eius domo & per viam benedicere non debent Regulares antequam intus eorum Ecclesias collocetur.*

10 *Paruulorum corpora an sepelire possint Regulares.*

11 *Tertiarios collegialiter viuentes absque Parochi interuentu in eorum Ecclesiis sepelire possunt Regulares.*

Regulares quoad suam & aliorum sepulturam.

COLLECT. DCXLV.

1 Regulares extra claustra decedentes possunt ad eorum Ecclesias deferri, etiam Parochis inconsultis. *Sacra Congr. Conc. die 2. Iuly* 1620. quam referunt Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. tom. 2. constit. 7. Py V. num. 10. vers. ad* 10. Lezana *in sum. quaest. Regul. tom. 1. cap. 12. num. 41. vers. ad* 10.

2 Regularibus extra claustra decedentibus prohiberi non possunt ad eorum Ecclesias deferri Parochis inconsultis sub praetextu quod debeant prius ius sepulturae soluere, quia ab huiusmodi praetentione Parochi abstinere debent. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Puteolana 22. May* 1615. cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap. 26. num.* 68.

3 Regularium Superior, aut Magister, vel Cathedraticus cum moritur, non possunt Religiosi corpus illius portare per ciuitatem, per plateas, & alias Parochias cum musica, & ritibus extraordinariis sine interuentu Parochi. *Sacra Congr. Conc. in Bononien. 2. Iulij* 1620. penes Lezanam *d. cap. 12. num. 41. vers. ad vndecimum.*

4 Regularibus quorumcunque Ordinum, & Congregationum tam Mendicantium, quàm non Mendicantium nullo modo licèt etiam specialis alicuius consuetudinis praetextu Parochias cum Cruce processionaliter, aut aliàs ad efferenda & leuanda defunctorum funera intrare, vel illa leuare, & efferre, nisi vocato, & expectato proprio defuncti Parocho, eoque ibidem praesente, si tamen ipse aliter fieri non consentiat, & permittat, vel nisi requisitus venire expressè omnino recuset. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. 12. Ianuary* 1604. qoam refert Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarij tit. de officio super cadauera defunctorum ad Ecclesiam Mendicantium delatorum faciendo sub num.* 4.

5 Regularibus non licet leuare de domo cadauera irrequisito proprio Parocho. *Sacra Congr. Rit. in Thelesina* 18. *Augusti* 1629. do qua memini *d. cap. 26. num.* 66.

Regulares vocati ad sepeliendum mortuos, etiam in eorum propria Ecclesia, debent accedere ad Ecclesias, è quibus cadauera amouentur, & inde cum Clero seculari discedere, non autem expectare extra ianuam Ecclesiae, & aliis se postea associare. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Vigleuanen. 13. Nouembris* 1600. penes me *d. cap. 26. n. 64.* 6

Regulares vocati ad funus conuenire debent in Parochiali, aut in alia Ecclesia iuxta loci consuetudinem, & nullo modo expectare per vias, aut ire ad domum defuncti. *Sacra Congr. Rit. in Limana 15. Decembris* 1632. apud me *d. cap 26. n. 64. in fine.* 7

Regulares ad aliquod funus vocati debent ad Parochialem Ecclesiam accedere, & exinde cum Parocho ad domum, ex qua cadauer extrahendum est, conferre; casu autem quo dictum cadauer in aliqua Ecclesia deponi contingat, ad candem Ecclesiam, vbi depositum erit, conuenire debent. *Sacra Congr Rit in Senogallien. 26. Augusti* 1616. de qua Ego ipse *d. cap. 26. num* 65. 8

Regulares non debent benedicere corpus defuncti in eius domo, & per viam, licet ad eorum Ecclesiam pro sepultura deferendum sit, nec aliquod officium super illud facere, antequam intus eorum Ecclesiam collocetur, sed hoc pertinet ad Curatum, in cuius Parochia decessit. In Ecclesia verò propria, in qua corpus sepelitur, debent ipsi officium facere. *Sacra Congr. Conc. in Squillacen. 18. Nouembris* 1606. *& in Catanien ciuitatis Plattae 12. Octobris* 1619. quas refert Sellius *in selectis Canon. cap. 27. num. 52.* Sed si Parochus est in quasi possessione faciendi officium intra eorum Ecclesias, manutenendus est *eadem Sacra Congr. in Rauennaten. 28. & 31. Augusti* 1615 quam citat Sellius *d. cap. 27. num* 50. 9

Regulares non prohibentur sepelire corpora paruulorum, si adest in eorum Ecclesia sepulchrum Maiorum, vel concurrente consuetudine ab eorum patribus est electa sepultura: debent autem habere coemeterium separatum pro sepultura paruulorum. *Sacra Congr. Rit. in ciuitatis Castellanae 12. Decembr.* 1620. teste Sellio *d. cap. 27 num.* 54. 10

Regulares possunt in eorum Ecclesiis sepelire absque Parochi interuentu Tertiarios collegialiter viuentes, aut cum claustralibus habitantes, necnon mulieres virginalem, seu caelibem, aot castam vidualem expresso voto, & sub dicto habitu vitá ducentes. Quod si Tertiarij, vel Tertiariae his careant qualitatibus non sunt sepeliendi in Ecclesia Regularium, nisi ipsi dom vixerint in ea elegerint sepulturam, & tunc Parochus etiam est adhibendus. *Sacra Cong Rit. in Spoletana terrae de Visso 20. Iunij & in Nepesina 11. Decem-* 11

bris 1615. referente Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 14. *num.* 33. & metipso *d. cap.* 26. *num.* 69.

Vide in verbo *defunctus collect.* 245. *n.* 7. *& 12. cum seqq. & verbo Officium defunctorum collect.* 533. *& verbo Parochus quoad funeralia collect.* 557. *n.* 4. 6. 7. 10 *& 11.*

Regularium bonorum alienatio prohibita, vide *infra collect.* 690. *num.* 6. & 7.

Regularis Episcopus, Vide in verbo *Episcopus Regularis collect.* 284.

Regularis quoad translationem ad aliam Religionem, vide in *verbo Transitus Religiosus collect.* 705.

Regulare beneficium, vide *Beneficium Regulare collect.* 65.

Regularium Ecclesias & loca quando possit visitare Episcopus, vide in verbo *visitare collect.* 727.

SVMMARIVM.

1 *Sanctorum Reliquiæ venerandæ.*
2 *Sanctorum Reliquiæ non sunt recipiendæ antequam ab Episcopis approbatæ fuerint.*
3 *Reliquiæ antiquæ habendæ sunt in ea veneratione, qua hactenus fuerunt.*
4 *Reliquiæ in Altari locandæ debent esse Sanctorum ab Ecclesia approbatorum.*
5 *Reliquia nullius est in bonis.*
6 *Donari potest alicui Ecclesiæ Reliquia modica iam facta alienabilis.*
7 *Alienari Reliquia non potest sine beneplacito Sedis Apost.*
8 *Prior Conuentus in processionibus Reliquiam deferre debet.*
9 *Clauis vna Reliquiarum Sanctorum Patronorum ciuitatis concedi potest Magistratui seculari eiusdem ciuitatis.*
10 *Incensandæ non sunt Reliquiæ nisi cum incensantur oblatæ.*
11 *Monialium in monasteriis non sunt asseruandæ Reliquiæ, sed in exterioribus Ecclesiis.*
12 *Insignis Reliquia quæ dicatur? ostenditur.*
13 *Officium de Sancto vt celebrari possit, debet de eo inibi esse Reliquia insignis.*

Reliquiæ Sanctorum.

COLLECT. DCXLVI.

1 RELIQUIÆ Sanctorum venerandæ sunt. *Gregorius XIII. constit.* 33. incip. *Sanctissimus de anno* 1575. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 400. Plura circa venerationem adhibendam Sanctorum Reliquiis congerit nouissimè Anton. Ricciul. *ecclesiast. lucubrat. lib.* 1. *cap.* 16. *cum seqq.*

Reliquiæ Sanctorum recipiendæ non sunt antequam ab Episcopis recognitæ, & approbatæ fuerint. *Sixtus V. constit.* 88. §. 3. incip. *Dominus*, *Idib. Nouembris* 1588. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 644. 2

Reliquiæ antiquæ habendæ sunt in ea veneratione, qua hactenus fuerunt. *Sacra Cong. Conc.* teste Bonacina *in* 1. *Decalogi præceptum disp.* 3. *quæst.* 1. *puncto* 4. *num.* 4. *vers. dixi*, quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 97. *num.* 11. 3

Reliquiæ in Altari locandæ debent esse Sanctorum ab Ecclesia approbatorum. *Sacra Congr. Episcop. & Regular.* quam citant Gauant. *in manuali Episcop. verbo Altare n.* 12. Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 3. *verbo Altare n.* 6. 4

Reliquia nullius est in bonis. *Sacra Congr. Rit. in Senogallien. montis Body* 23. *Ianuarij* 1610. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 58 *n.* 2. 5

Reliquia modica iam facta alienabilis, alicui Ecclesiæ, vel Oratorio donari potest. *Sacra Congr. Rit. in Asten.* 8. *Iuly* 1602. referente Sellio *d. cap.* 58. *num.* 3. Alias enim non posset alienari sine beneplacito Sedis Apost. vt resoluunt Marc. Anton. Genuens. *in pract. Archiep. Neapol. cap.* 56. *in addit. n.* 4. Carol. Matanta *cons.* 3. *p.* 2. nouissimè Ricciul. *ecclesiast. lucub. lib.* 1. *cap.* 44 *n.* 1. 6 7

Reliquiam deferre in processionibus pertinet ad Priorem Conuentus, vnde Reliquia sumitur, sed Regulares debent in processione cedere digniorem locum clero seculari. *Sacra Cong. Rit. in d. Senogallien. montis Bodij* 24. *Septembris* 1605. *&* 19. *Aprilis* 1608. *&* 23. *Ianuarij* 1610. quarum meminit Ricciul. *d. lib.* 1. *cap.* 42. *in fine.* 8

Reliquiarum Sanctorum Patronorum ciuitatis clauis vna concedi potest Magistratui seculari eiusdem ciuitatis. *Sacra Congr. Rit. in Letteren.* 8. *Maij* 1604. penes Sellium *d. cap.* 58. *n.* 3. 9

Reliquiæ non sunt incensandæ nisi cum incensantur oblatæ. *Sacra Congr. Rit. in Lucana* 20. *Aprilis* 1602. de qua Sellius *d. cap.* 58. *num.* 5. 10

Reliquiæ non in monasteriis Monialium, sed in exterioribus Ecclesiis asseruari debent, vt de locis decentibus prouideantur. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Fauentina* 7. *Martij* 1617. teste Sellio *d. cap.* 58. *n.* 6. 11

Reliquia insignis dicitur Corpus, Caput, brachium, crus, & ea pars, non pauca tamen, in qua Sanctus passus fuit martyrium. *Sacra Congr. Rit. die* 8. *Aprilis* 1628. de qua meminit Ricciul. *d. lib.* 1. *cap.* 36. *n.* 2. 12

Reliquia Sancti ad hoc vt de eo possit celebrari 13

lebrari Officium, debet esse insignis, videlicet Corpus integrum, caput, &c. & sic ex Sanctis approbatis, & positis in Martyrologio. Et tunc celebrari debet tantùm in Ecclesia vbi est Reliquia, seruatis rubricis Breuiarij: & si talis Ecclesia sit Cathedralis, non propterea aliæ Ecclesiæ debent se in hoc conformare cum alia. *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana 1. Septembris* 1611. *& in causa Vrbis Theatinorum 3. Iunij* 1617. *& in Conchen.* 12. *Martij* 1618. apud Sellium *d. cap.58. n.7.* Si verò Reliquia non sit insignis, non licet, nec est alterandum Officium, sed recitandum prout in Breuiario Romanò. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Viterbien.* 1. *Septembris* 1612. referente Selli. *d. cap.58. n.8.*

SVMMARIVM.

1 *Donationes ante habitus susceptionem etiam animo Religionem ingrediendi factas non comprehendit decretum* Concilij sess. 25. cap. 16. de Regular.

2 *Nouitius excedens annum 16. inualidè renuntiat sine solemnitate Concilij sess.* 25. *cap.16. de renunciat.*

3 *Nouitius etiam ante 16. annum expletum potest validè renuntiare dummodò id faciat per duos menses ante renuntiationem.*

4 *Monialis nouitia inualidè renuntiat per diem ante duos menses præfixos à Concilio.*

5 *Nouitij Societatis Iesu validè renuntiant sine licentia Episcopi.*

6 *Nouitius inualidè renuntiat per duos menses ante professionem sine licentia Episcopi seu eius Vicarij.*

7 *Nouitius si renunciationem suorum bonorum faciat, & postea inualidè profiteatur, si professio nulla declaretur, renunciatio huiusmodi sustineri non potest.*

Renunciatio Nouitij

Collect. DCXLVII.

1 Renunciationem, vel donationem ante habitus susceptionem, etiam animo, & proposito Religionem ingrediendi factam non comprehendit decretum *Concilij sess.* 25. *c.16. de Regul. Sacra Cong. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit.* 18. *l.7. de Religion. n.* 20. *&* 25. Alexand. Pereg. *in suas Constitut. p.2. c.1. lit. G. §.2. vers. quinto ita declarauit.* Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. tom.1. in constit. 2. Sixti IV. n.73. pag.30.* Barthol. de Vecchis *in praxi obseruanda in admittendis ad Religio-*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

nis statum nouitiis disp.8. dub.8. n.4. in fine. quos & alios refero *de Officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.99. n.17.*

Renunciatio à Nouitio excedente ætatem 16. annorum facta absque solemnitate decreti Concilij Trid. citato loco, est inualida, itaut Concilium locum habeat etiam in iis, qui excedunt annum decimumsextum *Sacra Cong. Conc. die 15. Ianuarij* 1601. referentibus Molfes. *ad. consuet. Neapolit. tit. de renunciat. q.16. n.31. cum seqq.* Armendar. *d. l.7. de Relig. n.36.* Barthol. de Vecchis *d. disp.8. dub.8. n.1.* quos citaui *d. alleg.99. n.18. vers. contrarium.* 2

Renunciatio à nouitio facta per duos menses ante professionem tenet, licet ante expletum decimum sextum annum. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *d. l.7 de Religion. n.22.* 3

Renunciatione facta à Moniali per diem ante duos menses præfixos à Concilio Trid. non valet, quia contra formam Concilij. *Sacra Congr. Conc.* 21. *Ianuarij* 1617. apud Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.4. q.10. n.10.* quem refero *d. alleg.99. sub n.11.* 4

Renunciatio facta ad fauorem Patrum Societatis IESV per Nouitium inter Patres dictæ Societatis, est valida, non obstante quod non fuerit facta cum licentia Episcopi. *Sacra Cong. Conc. in Neapolitana* 20. *Martij* 1621. quam refert Sellius *in select. Canon. c.19. num.15.* 5

Renunciatio à nouitio per duos menses ante professionem facta sine licentia Episcopi seu eius Vicarij, est ipso iure nulla. *Sacra Congr. Conc.* de qua Rota *in Romana fideicommissi* 15. *Nouembris* 1624. coram *bonæ mem. Pirouano.* 6

Renunciatio facta per eum, qui nulliter emisit professionem, si postea cognita inualiditate iterum validè professus sit, declarans nolle denuo bonis renuntiare, quatenus prior renuntiatio non sustineatur, est nulla. *Sacra Congr. Conc. die 3. Decembris* 1632. cuius meminit Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 22. *n.3.* per doctrinam Molfesij *in sum. morali tom.1. c.16. de renunciat. n.28.* & Sanch. *in præcepta Decalogi tom.2. lib.7. c.5 n.56.* 7

Reseruatarius pensionis, vide in verbo *Pensio collect. 569 n.6.*

Reseruatio.

Collect. DCXLVIII.

Reseruatio de aliquibus bonis, quam facit sibi Miles Hierosolymitanus in renunciatione facta bonorum ante professionem, sub prætextu vt de reseruatis testari possit, 1

possit, non sustinetur. *Sacra Cong. Conc. in Neapolitana 5. Iuly* 1628. teste Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 2. tit. 8. n. 5.*

2 Renunciatione testandi de patrimonio suo facta in actu emittendæ professionis, adhuc illa sic emissa, nisi aliud obsistit, valida est. *Sacra Cong. Conc. die* 14. *Decembris* 1613. referente Aldano *d. tit.* 8. *n.* 6. metipso *de iure ecclesi. vniu. lib.* 1. *c.* 42. *n.* 207. *& in votis decisiuis Canon. voto*

SVMMARIVM.

1 *Episcoporum residentium priuilegia, & non residentium pœnæ?*
2 *Rectores in suis Parochialibus quatenus residere teneantur.*
3 *Parochialis & fructuum possessionem habens tenetur residere, quamuis in limine adeptæ possessionis mota lis fuerit in petitorio.*
4 *Curam animarum iurisdictionalem habens tenetur residere.*
5 *Baptismalem Ecclesiam obtinens tenetur residere.*
6 *Parochus duarum Ecclesiarum perpetuo inuicem & æque principaliter vnitarum, potest in earum vna sibi bene visa residere.*
7 *Parochi in domibus Parochialium Ecclesiarum residere debent.*
8 *Distributiones quotidianas licet quis amittere velit, nihilominus à residentia non excusatur.*
9 *Collegiatarum Ecclesiarum Canonici inquibus casibus residere non teneantur?*
10 *Canonicus seu dignitas habens accessoriè vnitam Parochialem, ad aliquam residentiam in ea faciendam non obligatur.*

Residere.

Collect. DCXLIX.

1 RESidentium Episcoporum priuilegia, & non residentium pœnæ quæ? *Pius IV. constit.* 10. incip. *De salute pridie Non Septembris* 1560. *& constit.* 91. incip. *In supremo* 7. *Kalend. Decembris* 1564. de quibus Scortia *in selectas summorum Pont. Constitut. epit.* 73. Vrbanus *VIII. in constit. sua* incip. *Sancta Synodus* 10. *Decembris* 1634. apud Angel. Mariam Cherub *in Bullario tom.* 4. *in appendice pag.* 46 & penes me *de officio, & potest. Episcopi part.* 3. *alleg.* 53. *sub num.* 21. *in vlt. impress.* plura supra in verbo *Episcopus circa residentiam collect.* 283.

2 Residere in suis Parochialibus quatenus teneantur illarum Rectores, *Pius V. constit.* 65. incip. *Cupientes* 8. *Id. Iuly* 1568. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag....* & de illius materia Scortia *in selectas summorum Pont. Constitut. epit.* 102. Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum sub tit. de residentia Canonic. & Parochorum super Bulla Pij V.* Vide latè *in verb. Parochus quoad residentiam coll.* 558.

Residere tenetur obtinens Ecclesiã parochialẽ per prouisionem Apost. & habẽs liberũ curæ exercitiũ, & omnium bonorum, fructuum, & prouentuum ad dictam Ecclesiã pertinentium possessionem, licèt in limine adeptæ possessionis prædictæ mota lis fuerit per aliquem in petitorio. *Sacra Congr. Conc.* referente Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori ecclesi. resol.* 393. *num.* 5. 3

Residere tenetur habens beneficiũ, quod curam animarum iurisdictionalem habet. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 23. §. 2. *sub rub. sed an Parochi debeant residere num.* 173. 4

Residere tenetur ad minus tanquam coadiutor obtinens baptismalem Ecclesiam, cui incumbit sola cura baptizandi omnes infantes oppidi, & existentes sub cura Archipresbyteri. *Sacra Congr. Conc.* referente Armendar. *d. loco num.* 178. 5

Residere potest Parochus in vna sibi beneuisa ex duabus Parochialibus perpetuò inuicem, & æquè principaliter vnitis, itaut vna non sit dignior, nec principalior altera. *Sacra Congr. Conc.* de qua meminere Nicol. Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 179. *in* 16. *declarat.* Armendar. *d. tit. sed an Parochi debeant residere num.* 144. 6

Residere debent Parochi in domo ipsarum Ecclesiarum Parochialium: si verò Parochiales huiusmodi non habeant domos, tunc in alia domo, quæ sit intra limites Parochiæ, aut saltim ita vicina Parochiali Ecclesiæ, vt inde commodè possint per se ipsos ei inseruire. *Sacra Congr. Conc* penes Zerol. *in praxi Episcop. part.* 1. *verbo Parochus* §. 4. Nicol. Garc. *d. part* 3. *cap.* 2. *num.* 179. *in declar.* 21. Armendar. *d. loco num.* 149. 7

Residere nullus excusatur licèt distributiones quotidianas amittere velit. *Sacra Congr. Concil.* apud Nicol. Garc. *d. part.* 3. *c.* 2. *num.* 322. *declar.* 29. Armendar. *d. lib.* 2. *tit.* 23 *in rub. an Canonici debeant residere num.* 41. 8

Residere tenentur prouisi de Canonicatibus in Collegiatis Ecclesiis præterquam in duobus casibus: primò quando Collegiata sit ruralis, & propter ruinam amplius in ea non resideatur ex consuetudine: secundò quando redditus sunt ita tenues quod non sufficiant ad sustentationem victus, & adsit consuetudo immemorabilis non residendi. *Sacra Congr. Concil.* penes Aldan. *in compendio* 9

*compendio Canon. resolut.lib.1.tit.42.num.*10.

30 Residere debens in Ecclesia in qua habet dignitatem, seu Canonicatum, non obligatur ad aliquam residentiam in Parochiali accessoriè & in perpetuum vnita dignitati, vel Canonicatui. *Sacra Congr. Conc.* de qua meminere Nicol. Garc. *d p.3.cap.2.num.*179. *in 12.declar.* Armendar. *d.lib.2.tit.23.l.2.§.2. rub. Sed an Parochi debeant residere n.*138.

Vide *in verbo absens collect.* 8. *& in verbo Canonici absentes, & non residentes collect.* 101. *& in verbo distributiones quotidianæ collect.* 258. *& in verbo Episcopus circa residentiam collect.* 283. *& in verbo Parochus quoad residentiam collect.* 558.

SVMMARIVM.

1 *Beneficiorum resignatio quibus casibus permissa.*

2 *Beneficiorum resignationes, & iurium cessiones publicandæ.*

3 *Beneficij resignatio, & permutatio facta ab illo, ad cuius titulum fuit ordinatus, non facta mentione dictæ qualitatis, est ipso iure nulla.*

4 *Beneficium resignans pro forma requiritur vt faciat mentionem se ad titulum illius fuisse promotum.*

5 *Ordinarius admittens resignationem beneficij ad cuius titulum resignans fuerat ordinatus, tenetur illi de proprio prouidere, & beneficium vacat Sedi Apost.*

6 *Præsentare ad beneficium à se resignatum potest eiusdem patronus, quem voluerit, & Ordinarius debebit instituere.*

7 *Resignatio de beneficio facta ab eo quem Ordinarius postea priuauit, valida est.*

8 *Priuationes non prohibet* Concil. sess.21. de reform. cap.2. *sed voluntarias resignationes.*

9 *Reciprocæ resignationes potest Concil in fauorem filiorum faciendæ comprehenduntur sub illius decreto* sess. 25. cap. 15. de reform.

10 *Parochialis Ecclesiæ resignatio admittitur per datariam ad fauorem Canonici sancti Georgij in Algau*

Resignans. Resignatio.

COLLECT. DCL.

1 RESignatio beneficiorum quibus casibus permissa. *Pius V. constit.*58. incip. *Quanta Kalend. Aprilis* 1568. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.2.pag.*253. de qua dixi sup. *verbo Beneficium collect.61.n.13.cum seqq.*

2 Resignationes beneficiorum, & iurium cessiones publicandæ sunt intra sex menses si beneficia sint citra montes, si vltra intra nouem; & forma publicandi has resignationes in specie seruanda est, nec impletur per æquipollens. *Gregorius XIII. constit* 85. incip. *Humano Non. Ianuarij* 1584. apud Laert. Cherub. *d.tom.2. pag.*469. De quo infrà in verbo *publicatio collect.* 619.

3 Resignatio & permutatio beneficij facta ab illo, ad cuius titulum fuit ordinatus, non facta mentione dictæ qualitatis, videlicet quod fuerit ad illius titulum ordinatus, est ipso iure nulla, cum dispositio cap. 2. sess.21. de reform. non possit per æquipollens adimpleri. *Sacra Congr. Conc.* teste Gonzal *ad reg. 8.Cancel.glos.5.§.10.n.*35.

4 Resignans beneficium vt teneatur facere mentionem se ad titulum illius fuisse promotum pro forma traditum est in Concilio *sess.21.cap.2.de reform.* stante clausula annullatiua, & quod Concilium negatiuè loquitur, Ias. *in l.quod si nominatim 1.ff.de liber.& posthum* Felin. *in cap.cum dilecta, de rescript,* quo stante per æquipollens non potest adimpleri. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic.p 1. cap.5.n.438. & p.2.cap 5, num.* 193.

5 Resignationem beneficij, ad quod resignans ordinatus erat, admittens Ordinarius non habens facultatem admittendi resignationes sibi à Pio V. in certis casibus sublatam, beneficium huiusmodi vacat Sedi Apost. sed Ordinarius illi de proprio prouidere tenetur. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d p.2.cap.5.n.*228.

6 Resignans beneficium de iurepatronatus, qui est patronus eiusdem beneficij, potest præsentare quem vult ad dictum beneficium, & Ordinarius instituere, non obstante dispositione Constitutionis Pij V. de non admittendis resignationibus per Ordinarium, §. caueant autem. *Sacra Congr. Conc. in Viterbien. 18. Martij* 1628. quam refert Sellius *in selectis Canon.cap.43.n.2.* Et vide supra *in verbo beneficium in collect.66.n.2.*

7 Resignatio Ecclesiæ Parochialis, si verè fuit Romæ expedita, antequam Ordinarius resignantem titulo dictæ Parochialis priuaret, eadem resignatio debet suum effectum sortiri, nec Ordinarius potest eam infringere. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic p.1.cap.5.n.*299.

8 Resignationes voluntarias prohibet *Concilium Trid. sess. 21. de reform. cap.2.* sed non priuationes. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *d.p.2.cap.5.n.*220. Armendar. *in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit.8.l.1. de*

patrim.n.14. quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.2.alleg.19.n.45.*

9 Resignationes reciprocæ post Concilium Tridentinum in fauorem filiorum faciendæ comprehenduntur sub illius decreto sess. 25. cap. 15. de reform. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.19.l.1.de filiis Presbyter.n.5.*

10 Resignatio Ecclesiæ Parochialis secularis admittitur per Datariam ad fauorem Canonici sancti Georgij in Alga. *Sacra Congreg. Conc. in Veronen.17.Nouembris* 1629. quam citat Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 38.*num.2.*

Restitutio.

Collect. DCLI.

1 Restitutio in integrum concessa fuit per Sacram Cong.Concilij aduersus lapsum quinquennij Moniali Colimbriensi prætendenti se per vim & metum parentum ingressam monasterium, & professionem emisisse, de quo reclamauit intra quinquennium apud consanguineos, & alios examinatos, & mortuis parentibus post quinquenium apud Collectorem Portugaliæ, & quod professio fuerit facta in decimoquarto suæ ætatis anno *Eadem Sacra Congr. Conc. in Colimbrien. 27. Aprilis* 1630. cuius memini *in collect. ad Tridentinum sess.25.de Regularib.cap* 19.*n.*10.

Reuelare.

Collect. DCLII.

1 Reuelare tenentur scientes, itaut non eximantur ab excommunicatione comminata in litteris monitorialibus Apostolicis quando veritas haberi aliter non potest, nec attenditur excusatio respectu affinitatis in hoc casu. *Sacra Congr.Conc. in Fulginaten. 14.Decembris* 1630.teste Sellio *in selectu Canon.cap.*10.*n.*16 quem refero *in collect. ad Tridentinum sess.*25.*de reformat.cap.*3.*n.*12.

SVMMARIVM.

1 *Armeniorum Regis coronatio.*
2 *Bulgarorum Rex Coloioannes creatur ab Innocentio III.*
3 *Bohemiæ Regē, Regem vocari iussit Innoc.III.*
4 *Aragonum Regis coronatio.*
5 *Hispaniarum Rex est magnus Magister Ordinum Militarium Hispaniæ.*
6 *Indiarum Orientalium, & Occidentalium diuisio inter Reges Portugaliæ, & Castellæ.*
7 *Galliarum Regum auctoritas, & potestas circa præsentationes ad Ecclesias Cathedrales, & collationem beneficiorum.*
8 *Franciscus Galliarum Rex filialem obedientiam personaliter præstitit Leoni X.*
9 *Militiam B. Mariæ de monte Carmelo instituit Rex Galliarum.*
10 *Magister magnus & perpetuus administrator Militiæ S. Spiritus est Rex Galliarum.*

Rex.

Collect. DCLIII.

Regis Armeniorum coronationem approbauit. *Innocentius III. constit.*4.incip. *In ecclesiam 8. Kalend. Decembris* 1199. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.1.pag.37.* 1

Rex Coloioannes Bulgarorum, & Blachorum creatur Rex ab eodem Innocentio III. *constit.* 5. incip. *Rex Regum 6. Kalend. Martij* 1203. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 3. 2

Regem Bohemiæ,Regem vocari iussit *Innocentius III. constit.*6. incip. *licet* 13. *Kalend. Maij* 1204. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.*38. 3

Regis Aragonum coronatio Romæ facta ab *Innocentio III. constit* 8. incip. *Cum quanta* 15. *Kalend. Iulij* 1206.apud Laert. Cherub. *tom.1. pag.* 40. 4

Rex Castellæ est magnus Magister Militiarum S. Iacobi de Spatha, & de Alcantara, & de Calatraua. *Adrianus VI. constit.1.* incip. *Dum intra 4. Non. Maij* 1522.apud Laert.Cherub. *tom.1. pag.* 232. Vide supra in verbo *Administratio collect.* 12.*n.*1. 5

Regibus Catholicis Ferdinando & Elisabethæ, ac eorum in Regnis Castellæ, & Legionis hæredibus, & successoribus Alexander VI. omnes Insulas & terras firmas versus Occidentem & Meridiem eosque ipsorum cura & expensis derectas, & inposterum detegendas, auctoritate omnipotentis Dei sibi in B. Petro concessa, & Vicariatus Iesu Christi, qua in terris fungebatur, Motu proprio & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine in perpetuum pleno iure donauit, concessit, & assignauit, ita tamen vt linea quædam à Polo arctico, ad antarcticum duceretur, quæ centum leucis versus Occidentem, & Meridiem à Gorgonum, siue Hesperidum insulis, quæ vulgo vocantur de los 6

Acores

Acores & de *Cabo verde* distaret, & pars Orbis, quæ in Occeano ad Occidentem solem iaceret, ea Catholicis Regibus cederet, quæ verò ad Orientem spectaret iuris Regum Lusitaniæ censeretur, ne occasione huius nouæ gratiæ præiudicium aliquod fieret aliis sibi prius circa Indiæ Orientalis nauigationem & conquisitionem indultis, *vt in sua Constit.*2. incip. *Inter cætera* 4.*Non.May* 1493. apud Laert.Cherub.*in Bullario tom.*1.*pag.*392. & apud Ioann. de Solorzano *de Iure Indiarum tom.*1. *lib.*2.*cap.*24. *num.*16. & de ea meminere Petr. Mathæ. *in addit. ad lib.*7. *Decretal. lib.*1. *tit.*9.*pag.*74. *& in summ. Constitutionum Pont.pag.* 152. Hieron. Osor. *de rebus Emmanuelis lib.*11. Maphæ. *in historia India Oriental. lib.* 1.*pag.* 5. *&* 18. Petr. Martyr *in suis decad. noui Orbis decad.*1.Ioann. Botter. *in cosmograph. p.*2. *lib.*4.*pag.*384.*& p.*4. *lib.*2. *pag.*49.Fr.Anton. de san Roman *lib.* 1. *histor. Oriental. c.* 6. *& lib.*3. *cap.*13. Bosli. *de signis Eccles. Dei lib.*17.*cap.*4 .*pag.*212. *& de Italia statu lib.*3. *cap.*5. *pag.*342. Marta *de Iurisd. p.*1. *c.*24.*n.*32. Molin. *de Iustit.tract.*2 *disp.*103.Rebell. *de obligat. Iustit.p.*2. *lib.* 18.*q.* 23. *sect.*2. *n.*7.Scotria *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 47. Seraphin. de Freytas *de Imperio Asiatico cap.*7. *ex n.*1.

7 Rex Galliarum quæ possit circa colationem beneficiorum Ecclesiasticorum, & præsentationes ad Ecclesias Cathedrales, Metropolitanas, monasteria, & Prioratus Conuentuales Vigore concordatorum. *Leo X.constit.* 20. incip. *Pastor* 14.*Kalend. Ianuarij* 1516. apud Laert. Cherub. *tom.*1.*pag.*499.

8 Rex Galliarum Franciscus filialem obedientiam personaliter præstitit Leoni X. in ciuitate Bononiæ. *Leo X. constit.* 23. §.5. incip. *Ite & vos* 4. *Kalend. Iunij* 1517. apud Laert. Cherub. *tom.*1.*pag.*511.

9 Rex Galliarum instituit Militiam B.Mariæ de Monte Carmelo. *Paulus V. constit.* 41. incip. *Romanus* 14. *Kalend. Martij* 1607. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *Bullarij pag.* 229.

10 Rex Galliarum est magnus Magister & perpetuus administrator Militiæ S. Spiritus in Gallia. *Paulus V.constit.*42. incip. *Maiestatis* 16.*Februarij* 1608. apud Laert. Cherubin. *tom.*1.*pag.*232.

Riccardi canonizatio, vide in verbo *Canonizatio collect.*117.*n.*41.

Ritnum Sacrorũ Congregatio, vide in verbo *Congregatio pro sacris Ritibus collect.* 212.

SVMMARIVM.

1 *Vsus Rochetti intra suã Ecclesiã potest concedi illi,cui concessus est vsus Mitræ & Baculi.*

2 *Archipresbytero primæ Dignitati loco almutiæ, & superpellicei conceditur Rochettum, & mantelletum.*

3 *Abbati seculari conceditur Rochettum in casu, quo Abbas Regularis vtebatur superpelliceo.*

4 *Beneficiatis de Massa Ecclesiæ Vrbeuetanæ conceditur vsus Rochetti sine manicis, & cappa.*

Rochettum.

Collect. DCLIV.

Rochetti vsus intra suam Ecclesiam potest illi concedi, cui concessus est vsus Mitræ, & Baculi. *Sacra Congr. Rit. in Zamoren.in Polonia* 15. *Nouembris* 1603. teste Sellio *in selectis Canonic.cap.*7.*n.*26. 1

Rochettum, & Mantelletum conceditur Archipresbytero primæ Dignitati loco Almutiæ, & superpellicei,attenta qualitate personarum. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 19. *Iuly* 1621. quam refert Sellius *d.cap.*7.*n.*27. 2

Rochettum conceditur Abbati seculari in casu, quo Abbas Regularis vtebatur superpelliceo. *Sacra Congr.Rit.in Turrit.*23.*Ianuarij* 1621. penes Sellium *d.cap.*7.*n.*28. 3

Rochetti sine manicis, & cappæ vsus ad instar beneficiatorum S. Petri conceditur beneficiatis de Massa Ecclesiæ Vrbeuetanæ.*Sacra Congr. Rit. in Vrbeuetana* 15.*Ianuarij* 1611. cuius meminit Sellius *d.cap.*7.*n.*29. 4

S. Rochus.

Collect. DCLV.

Sancti Rochi de Vrbe confraternitatem, cuius intercessione multi ibidem præseruabantur,& liberabantur à peste,confirmasse *Alexandrum VI.* refert *Pius IV. constit.*16. incip. *Regioni*, apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*2.*pag.*15. 1

S. Rochi Officium & Missa, vide supra in *verbo Officium collect.*534. *n.*68. & verbo *Festa propria collect.*356.*n.*26. 2

S. Romualdus.

Collect. DCLVI.

Sancti Romualdi Ordinis Camaldulen. fundatoris festum pro die septima Februarij (quo eius translatio facta fuit) restitui, duplicique Officio celebrari iussit *Clemens* 1

mens VIII. constit. 32. incip. *Pia mater* 9. *Iulij* 1595. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 46. vbi eius filius Flauius Cherub *in scholio* dicit quod die 19. Iunij Rauennæ obiit, & inde translatum ad Fabrianum oppidum in Piceno in Ecclesia sancti Blasij Ordinis Camaldulensis, & illius Monachorum pater appellatur & quod collapsam in Italia Eremeticam disciplinam restituit, & mirificè propagauit.

SVMMARIVM.

1 *Minister Generalis Ordinis S. Dominici, & ab eo deputati habent facultatem erigendi capellas sanctissimi Rosarij.*

2 *S. Dominicus adinuenit Rosarium B. Mariæ.*

3 *Festum Rosarij in Ecclesijs vel Capellis illius duplici Officio prima die Octobris celebratur.*

4 *Fratres Dominicani non habent facultatem in Societatibus Rosarij extra eorum Ecclesias fundatis.*

5 *Processiones Rosarij quando Parocho inconsulto possint fieri per ciuitatem?*

6 *Missa Rosarij est prohibita concessa tantùm Ordini Prædicatorum.*

7 *Missa peculiaris de Rosario quando in legato pio celebranda imponitur, celebranda est Missa votiua B. Virginis de tempore.*

Rosarium B. Virginis.

COLLECT. DCLVII.

1 ROsarij sanctissimi capellas erigendi facultas spectat dumtaxat ad Ministrum Generalem Ordinis sancti Dominici, & ab eo deputatos, cuius Confratres nihil pro ingressu, aut alia causa soluere debent, eosdemque absque alterius licentia ad processiones, & ad sepeliendos mortuos ire posse indulgetur. *Pius V. constit.* 86. incip. *inter desiderabilia de anno* 1569. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 286. & alij summi Pontifices, quorum meminit Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 2. *cap.* 15. *n.* 51. *cum multis seqq.*

2 Rosarium B. Virginis sanctus Dominicus Ordinis Fratrum Prædicatorum fundator adinuenit, & illius festum pro gratiarum

3 actione de Victoria contra Turcas die 7. mensis Octobris anno 1572. parta in Ecclesiis, vel capellis Rosarij duplici Officio prima Dominica mensis Octobris celebrandum statuit *Gregorius XIII. constit.* 41. incip. *Monet Apostolus* 1. *Aprilis* 1573. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pagina* 373.

Rosarij pro Societate concessa facultas 4 Fratribus Dominicanis, locum non habet in Societatibus eiusdem extra eorum Ecclesias. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 13. *Maij* 1603. penes Gauant *in man. Episcopor. verbo Confraternitates n.* 8. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 2 *cap.* 15. *n.* 61. nouissimè Ricciul. *ecclesiast. lucubrat. lib.* 4. *cap.* 2. *in fine.*

Rosarij processiones fieri possunt à Fratri- 5 bus Prædicatoribus per totam ciuitatem Parocho inconsulto, si ita habeat consuetudo à decem annis retro seruata, & in quatuor festiuitatibus B. Mariæ, nimirum Natiuitatis, Annunciationis, Purificationis, & Assumptionis. *Sacra Congr. Conc.* testibus Festo *in Constit. sui Ordinis p.* 1. *cap.* 23. Lezana *d tom.* 2. *cap.* 15. *n.* 62. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 2. *const.* 7. *Pij V. n.* 13. *vers. ad* 8. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 78. *num.* 7. *in med.*

Rosarij Missa prohibita fuit, concessa tan- 6 tùm Ordini Prædicatorum. Sacra Congreg. Rit. die 25. Iunij 1622. de qua Ego ipse de officio, & potest. Parochi cap. 11. n. 31. Quando 7 verò onus in legato pio imponitur celebrandi Missam peculiarem de Rosario, tunc loco Missæ de Rosario celebranda est Missa votiua B. Virginis de tempore. *eadem sacra Congr. Rit. in Polignanen.* 31. *Iuly* 1631. quam refert Bonfad. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 8 *n.* 15.

S. Ruperti festum, vide in verbo *festa collect.* 356. *n.* 27.

SVMMARIVM.

1 *Campanas in Ecclesijs suis pulsare non possunt seculares & Regulares clerici in sabbato sancto, antequam campanæ Cathedralis vel maioris Ecclesiæ pulsentur.*

2 *Ecclesijs etiam S. Ioannis Hierosol. prope & extra muros existentibus, & etiam Confraternitatum non possunt Campanæ pulsari in sabbato sancto ante pulsationem in Ecclesia Cathedrali, vel Matrice.*

3 *Collegiata Ecclesia habens omnimodam præcedentiam supra Matricem ante eam in sabbato sancto cāpanas pulsaro nō valet.*

4 *Regulares non possunt benedicere domos in Sabbato sancto.*

Sabbatum sanctum.

COLLECT. DCLVIII.

SAbbato sancto maioris hebdomadæ an- 1 tequam campana Cathedralis, vel maioris

ris Ecclesiæ pulsetur, seculares & Regulares clerici, etiam super hoc Apostolicæ Sedis priuilegio muniti campanas in Ecclesiis suis pulsare minimè possunt. *Leo X. constit.* 17. *incip. Sacro approbante Concilio* §. *& vt debitus*, referunt Franc. Leo *in thesauro fori ecclesf. p.*1. *cap.*8.*num.*21. Campan. *in diuersor. Iuris Canon. rub.*12.*cap.*13.*num.*162. Marcel. Vulpe *in praxi iudiciali fori ecclesf. cap.*42. *num.*15. Laurent. de Fanchis *in controuers. inter Episcop. & Regular. quæst.*5.*num.*13. Ioann. Maria Nou. *in lucerna Regular. verbo campann n.*1. Idem

1 declarauit *Sacra Cong. Rit. in Oriolen.*11. *Aprilis* 1601. *& in Marsicen.*21. *Martij* 1609. *& in Venusin* 30. *Decembris* 1614. *&* 14. *Nouembr.* 1615. *& in Syracusana* 3. *Iunij* 1617. *&* 23. *Februarij* 1619. quas refert Sellius *in selectis Ca-*

2 *non. cap.*29. *num.*14. Tam in Ecclesiis secularibus quam Regularibus etiam sancti Ioannis Hierosolymitani, etiam prope & extra muros existentibus, & etiam in Ecclesiis Cōfraternitatum. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Placentian* 21. *Augusti* 1604. *& in Melitan.*6. *Decembris* 1621. de quibus Sellius *d. cap.*29.*n.*13.

3 Etiamsi adsit Ecclesia Collegiata, quæ habeat omnimodam præcedentiam supra Matricem *eadem Sacra Congr. in Syracusana Modica* 23. *Decembris* 1619. penes Sellium *dict. capit.*29. *num.*15.

4 Sabbato sancto non possunt domos benedicere Regulares, cum non possint hoc munus extra Conuentum suum exercere. *Sacra Congr. Conc. die* 3. *Nouembris* 1619. quam citat Sellius *d.c.*29. *n.*17.

SVMMARIVM.

1 *Procuratoris Officium exercere non possunt Sacerdotes.*
2 *Abiurans de leui non est impeditus exercere omnes Ordines, & Sacramenta ministrare, secus in abiurante de vehementi.*
3 *Græci Sacerdotes coniugati quomodo viuere, & se portare debeant?*
4 *Græco Sacerdoti conceditur licentia celebrandi vsu latino post ingressum & professionem emissam in Religione.*
5 *Parochus non celebrans diebus Dominicis, & aliis solemnibus quomodo compellendus?*
6 *Delinquens Sacerdos in sua diœcesi, si in alio loco reperiatur, ad suum Ordinarium remittendus.*
7 *Sacerdos prius ordinatus præferendus est Presbytero postea ordinato.*
8 *Thurificandus est sacerdos assistens, licet non sit prima Dignitas ante Archidiaconum assistentem Episcopo à dextris.*
9 *Benedicere nouam Ecclesiam, vel Oratorium non potest sacerdos simplex sine licentia Sedis Apost.*
10 *Vesperas cantans sacerdos an debeat incipere* Deus in adiutorium, *in medio ante Altare, an vero in Presbyterio?*
11 *Benedictionem Episcopi expectare debet Sacerdos celebrans solemniter coram Episcopo cum suis ministris antequam descendat ad Altare.*
12 *Episcopus non potest cogere vt omnes Canonici efficiantur Sacerdotes.*
13 *Sedere in bancho dum cantatur* Gloria, & Credo, *possunt Sacerdos, Diaconus, & Subdiaconus solemniter celebrantes.*
14 *Episcopus ob necessitatem Ecclesiæ non potest cogere clericos adscriptos Ecclesiis ne discedant ab ea causa studij.*
15 *Missas ratione beneficij, seu capellæ aliquibus diebus celebrare obligati, non possunt eleemosynas pro eisdem Missis accipere.*
16 *Confessiones audire non potest Parochus postquam Parochiam dimiserit.*
17 *Missam celebrantes Sacerdotes exteri absque licentia Ordinarij in Ecclesiis Regularium, incurrunt pœnas inflictas in Synodo diœcesana.*
18 *Sacristæ Ecclesiarum Regularium adstringi possunt ad non permittendum celebrationem Sacerdotum secularium nisi exhibita Ordinary licentia.*
19 *Processionibus publicis interesse cogi ab Episcopo non possunt Sacerdotes, qui nullum obtinent beneficium ecclesiasticum.*

Sacerdos.

COLLECT. DCLIX.

Sacerdotes exercere nequeunt procuratoris Officium. *Martinus V. constit.*3 incip. *In Apostolica Kalend. Septembris* 1418. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1 *pag.*250. 1

Sacerdos abiurans de leui non est impeditus exercere omnes Ordines, & Sacramenta ministrare, ac Fidelium etiam secularium Confessiones audire, secus in abiurante de vehementi. *Sacra Congr. generalis Inquisitionis* 6. *Martij* 1596. cuius meminit Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regul. pag.*279. *in resp. ad* 4. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.*2. *alleg.*25.*n.*57. *in fine.* 2

Sacerdotes Græci coniugati, ante Missam celebrandam, vel per hebdomadam, vel per triduum abstinere debent ab vxoribus: in casu necessitatis Latinos possunt absoluere: baptizatos Chrismate in fronte non debent consignare: Oleum sanctum ab Episcopis diœcesanis Latinis accipere non sunt cogendi: 3

dis Vidui, seu vxoribus orbati habitum aliis diuersum deferre debent. *Clemens VIII. constit.* 34. incip. *Sanctissimus* 31. *Augusti* 1595. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 47.

4 Sacerdoti Græco ordinaro, qui Religionem ingredi voluit, conceditur licentia celebrandi vsu Latino post ingressum Religionis & emissionem professionis. *Sacra Cong. Rit. in Anconitana seu Vrbis.* 19. *Octobris* 1604. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 12. *num.* 73.

5 Sacerdos curam animarum gerens si diebus Dominicis, & aliis solemnibus non celebret, prius est monendus, postea procedendum per subtractionem fructuum, demum excommunicandus, si non est legitime impeditus, & tunc per alium celebrare debet. *Sacra Cong. Conc. die vlt. Augusti* 1600. penes Sellium *d. cap.* 12. *n.* 74.

6 Sacerdos delinquens in sua diœcesi, si in alio loco reperiatur, ad suum Ordinarium remitti debet. *Sacra Cong. Concil.* referente Sellio *in selectis Canon. cap.* 2. *n.* 21.

7 Sacerdos prius Ordinatus præferendus est Presb. tero postea Ordinaro, licet Capellaniæ possessionem prius acceperit, qui postea ordinatus est. *Sacra Congr. Rit. in Nouarien.* 16. *Iunij* 1605. *& in Licen.* 19. *Ianuarij* 1613. quarum meminit Sellius *d. c.* 12. *n.* 75.

8 Sacerdos assistens licet non sit prima Dignitas, thurificandus est ante Archidiaconum assistentem Episcopo à dexteris, licet Archidiaconus sit prima Dignitas. *Sacra Cong. Rit. in Vercellen.* 23. *Iunij* 1607. quam citat Sellius *d. c.* 12. *n.* 76.

9 Sacerdos simplex sine licentia Sedis Apost. non potest benedicere nouam Ecclesiam, vel Oratorium, nec reconciliare Ecclesiam pollutam *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 19. *May* 1607. *in resp. ad dub.* 10. de qua Sellius *d. c.* 12. *n.* 77.

10 Sacerdos cantans Vesperas an debeat incipere, *Deus in adiutorium* in medio ante Altare, an verò in Presbyterio, in sede, vbi sedere consueuit ad cornu Epistolæ, & an ipsemet debeat intonare primam Antiphonam, Hymnum, & Antiphonam ad *Magnificat*, seruanda est forma Cæremonialis *lib.* 2. *cap.* 3. *Sacra Congr. Rit. in dicta Placentina in resp. ad dub.* 15. de qua Sellius *citato loco*.

11 Sacerdos celebrans solemniter coram Episcopo, debet cum suis ministris expectare benedictionem Episcopi antequam descendat. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 19. *May* 1608. *in resp. ad* 7. *dub.* teste Sellio *d. c.* 12. *num.* 79.

12 Sacerdotes vt omnes Canonici efficiantur, Episcopus cogere nō potest, sed sufficit quod dimidia pars Canonicorum sint Presbyteri, inter quos is sit, qui prima dignitate fulget, cæteri vero Diaconi, aut Subdiaconi sint. *Sacra Cong. Conc.* cuius memini *de Canon. & Dignitat. c.* 16. *n.* 4.

Sacerdos, Diaconus, & Subdiaconus solemniter celebrantes possunt, & debent sedere in bancho dum cantatur *Gloria*, *Credo*, &c. etiamsi sint beneficiati vel Capellani, prout sedent Canonici, non obstante qualibet consuetudine. *Sacra Congregat. Rit. in Perusina* 15. *January* 1611. quam adducit Sellius *dicto cap.* 12. *n.* 80. 13

Sacerdotes & clericos adscriptos Ecclesiis non potest Episcopus ob necessitatem Ecclesiæ cogere ne discedant ab ea causa studij, imo tenetur illis dimissorias, seu commendatitias litteras dare. *Sacra Congreg. Conc. die* 11. *Martij* 1617. penes Sellium *d. cap.* 12. *num.* 81. 14

Sacerdotes quibus diebus tenentur Missas celebrare ratione beneficij, seu capellæ, legati, aut salarij si eleemosynas pro aliis etiam Missis celebrandis susceperint, non possunt eadem Missa vtrique obligationi satisfacere. *Sacra Congr. Conc.* apud Alphons. de Leone *in tract. de officio Capellani q.* 8. *sect.* 7. *n.* 42. *& sect.* 8. *n.* 44. Nisi in fundatione expressè cautum sit quod non teneatur Sacrificium applicare. *Sacra Congr. Conc. in Aretina* 28. *Aprilis* 1629. teste Bonfadin. *in thesauro eccles. decis resol.* 15. *n.* 22. 15

Sacerdos qui aliquando approbatus, & idoneus iudicatus est, atque ideo in Parochum assumptus fuerit, dimissa postea Parochiali, non est habendus adhuc idoneus ad Confessiones validè audiendas. *Sacra Congreg. Concil.* attestante Stephan. de Aluin. *de Episcopor. Abbatum, & Abbatiss. potest. cap.* 23. *in fine.* 16

Sacerdotes exteri seculares, qui absque licentia Ordinarij celebrant in Ecclesiis Regularium, incurrunt pœnas inflictas in Synodo diœcesana; & Sacristæ, seu Præfecti Ecclesiarum Regularium adstringi possunt ad non permittendum celebrationem prædictam nisi exhibita licentia Ordinarij. *Sacra Cong. Conc. in Neapolitana* 17. *Augusti* 1630. vt per Bonfadin. *d. resol.* 15. *n.* 23. 17 18

Sacerdotes nullum Officium, aut beneficium ecclesiasticum obtinentes cogi non possunt ab Episcopo ad publicas processiones accedere. *Sacra Cong. Conc. in Messanen.* 7. *Februarij* 1632. referente Bonfadino *d. resol.* 15. *n.* 24. 19

Sacerdotes inter se quomodò præcedant? Vide supra *collect.* 590. *n.* 10.

SVMMARIVM.

1 *Capella Palatij Apostolici Sacrista debet esse aliquis ex Fratribus Eremitanis sancti Augustini.*

2 *Ecclesiarum Regularium Sacristæ adstringi debent ad non permittendum celebrare Sacerdotes seculares, nisi prius exhibita Ordinarij licentia.*

3 *Cantor dignitas non cogitur suscipere Sacristæ munus per simplices Sacerdotes Ecclesiæ exerceri solitum.*

4 *Sponsi & sponsæ pro benedictione nihil exigere debent Sacristæ.*

5 *Benedicere cineres, candelas, & palmas licet iuxta consuetudinem Sacristæ maiori Ecclesiæ Annunciatæ ciuitatis Caietæ.*

6 *Clausura subiecta est Sacristia contigua choro monasterij Religiosorum.*

7 *Sacristanatum obtinens cum obligatione inseruiendi in diuinis Officiis quando possit deseruire per substitutum?*

Sacrista.

COLLECT. DCLX.

1 SAcristæ capellæ Palatij Apost. officium ab immemoriali tempore citra alicui ex Fratribus Eremitarum sancti Augustini committi consueuit; & deinceps committi debere concedit, commissionesque aliter fundatas irritat *Alexander VI. constit.* 5. incip. *Ad sacram de anno* 1497. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 394.

2 Sacristæ, seu Præfecti Ecclesiarum Regularium adstringi possunt ad non permittendam celebrationem in eis, nisi exhibita Ordinarij licentia. *Sacra Congr. Conc. in Neapolitana* 17. *Augusti* 1630. quam refert Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 32 *n.* 2.

3 Sacristæ munus per simplices Sacerdotes Ecclesiæ exerceri solitum non cogitur suscipere Cantor, qui sit vna ex Dignitatibus Ecclesiæ. *Sacra Congr. Rit. in Adrien.* 2. *Martij* 1602. quam citat Sellius *in selectis Canon. cap.* 37. *n.* 8.

4 Sacristæ nihil exigere debent pro benedictione sponsi & sponsæ. *Sacra Congr. Rit. in Neritonen.* 25. *Februarij* 1606. teste Sellio *dict. cap.* 37. *n.* 9.

5 Sacristæ maiori Ecclesiæ Sanctissimæ Annunciatæ ciuitatis Caietæ licet iuxta antiquam consuetudinem benedicere cineres, candelas, & palmas, illasque distribuere, etiamsi Missam non sit ipse celebraturus. *Sa. Barbos. Apost. Decis. Sum.* *cra Congr. Rit. in Caietana* 23. *Februarij* 1619. referente Sellio *d. cap.* 37. *n.* 10.

Sacristia contigua choro alicuius monasterij Religiosorum, est sub clausura comprehensa. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Sulmonen.* 10. *Augusti* 1615. penes Sellium *dict. cap.* 37. *n.* 11. 6

Sacristanatum obtinens in Parochiali erectum cum vnione simplicis beneficij pro vno clerico, qui in diuinis Officiis, & cura exercenda, ac aliis oneribus adiuuare teneretur, potest deseruire per substitutum, & fructus eidem debentur. *Sacra Congr. Conc. in Spoletana* 21. *Iulij* 1629. cuius meminit Bonfadin. *d. resol.* 32. *n.* 5. 7

SVMMARIVM.

1 *Missa vel Officium concedi non potest de sancto non canonizato, nec beatificato, nisi immemorabilis probetur in specie quoad cultum cum Missa & Officio.*

2 *Informationes super miraculis quomodo capienda, & exquirendæ? ostenditur.*

3 *Reliquiæ Sanctorum quando & quomodo veneranda? remissiuè.*

Sanctus.

COLLECT. DCLXI.

SAncti non canonizati nec beatificati super cultu, & veneratione, probata immemorabilis non suffragatur ad effectum quod de illo possit concedi Missa, vel Officium, sed in specie, & in illo loco est probanda immemorabilis quoad cultũ cum Missa & Officio. *Sacra Congr. Rit.* 10. *Nouembris* 1618. quam refert D. meus Contelor. *de canonizat. Sanctorum c.* 22. *n.* 19. & Ego *de officio & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 97. *propè fin. in vlt. impress.* 1

Sancti alicuius super miraculis & sanctitate nullus tam secularis quàm Regularis etiam speciali nota dignus informationes capere, aut vllo modo exquirere potest. Sed si Superiori, Sacristæ, aut alteri Officiali illius Ecclesiæ in qua requiescit corpus ipsiusmet defuncti, vel alterius etiam Ecclesiæ fuerint reuelata aliqua miracula, siue prophetiæ dona, poterunt ea recipere sub sigillo secreti ab ipsis tantùm relatoribus, in quorum gratiam contigisse narrabitur, & renebuntur quamprimum commodè poterunt eadem deferre, vel obsignata transmittere Episcopo loci cum expressa declaratione quod reuelationes, sic vt supra receptæ, non faciant ali- 2

quem probationis gradum, etiam cuiusuis longissimi temporis cursu. *Sacra Congr. Rit. die* 12. *Martij* 1631. quam transcribit D. meus Contelor. *citato loco*, & Ego *d. alleg.* 97. *in fine*.

3 Sanctorum Reliquiæ, vide in verbo *Reliquia Sanctorum collect.* 646.

Sancti Patroni, vide in verbo *Patroni Sancti collect.* 565.

Satellites.

Collect. DCLXII.

1 Satellites tot quot sibi libuerit, retinere potest Episcopus. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in causa ciuitatis Castelli* 14. *Aprilis* 1615. *in resp. ad* 3. quam refert Aldan. *in compendio Canonic. resolution. libr.* 1. *titul.* 52. *numer.* 8.

2 Satellites in executionibus peragendis pignora debito tantum æquiualentia aufetre debent. Eadem *Sacra Congr. in d. causa ciuitatis Castelli in resp. ad* 7. cuius meminit Aldan. *citato loco*.

Scholares.

Collect. DCLXIII.

1 Scholares in Ecclesiis Cathedralibus studentes non gaudent iisdem priuilegiis sicut studentes in studiis publicis, vel academiis: interim tamen in academiis studentes distributiones quotidianas non percipiunt. *Sacra Congreg. Concil.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 117. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 23. *de residentia Canonic. n.* 124.

Scholastria.

Collect. DCLXIV.

1 Scholastria conferenda est Doctoribus, vel Magistris, aut Licentiatis in sacra Pagina aut Iure Canonico in qualiber Vniuersitate approbata; nec obstat quod non esset ex illis, quæ essent in illa regione, in qua erat Scholastria. *Sacra Congr. Concil* teste Nicol. Garcia *de benefic. part.* 7. *cap.* 7. *num.* 35. quem refero *de Canonicis & Dignit. capit.* 10. *numer.* 3.

Scriba. Scriptura.

Collect. DCLXV.

Scriba pro electione Superioris alicuius Conuentus potest assumi persona extranea aliàs facultatem habens acta, seu instrumenta conficiendi in rebus ecclesiasticis, si non adsit scriba Frater propriæ Religionis. *Sacra Congr. Conc. die* 22. *Augusti* 1626. teste Laurent. de Peyrinis *de Prælato Religioso q.* 1. *cap* 4. §. 5. *n.* 159. 1

Scripturas, & iura concernentia statum Ecclesiæ Cathedralis recognoscere potest Episcopus adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiæ Canonicis. *Sacra Congreg. Concil. in Orsolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 10. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 72. *n* 3. 2

SVMMARIVM.

1 *Sedes Apostolica omnes iudicat, & à nemine iudicatur.*
2 *Iure diuino omnium prima est Sedes Apostolica.*
3 *Officiales, & Curiales Sedis Apostol. non possunt coram vllo Ordinario conueniri.*
4 *Fixa & immobilis debet esse Sedes Episcopi in choro existens.*
5 *Episcopi sedes in choro existens quomodo ornanda?*
6 *Chorus Canonicorum, & sedes Episcopi debent reduci ad formam Cæremonialis.*
7 *Episcopi sedes in Ecclesia exempta, in qua Abbas vsum Mitræ habens etiam habet sedem, quomodo collocanda?*
8 *Sede Episcopali vacante pro suscipiendis Ordinibus adeunda est Sedes Apost.*
9 *Abbatis, seu Prioris habentis vsum Mitræ & Baculi, sedes quomodo locanda?*
10 *Abbatis exempti sedes etiam in Ecclesiis suæ iurisdictioni subiectis debet esse inferior sede Episcopi.*
11 *Dignitatum absentium sedes non debent occupari ab aliis Dignitatibus, sed vnaquaque debet in proprio stallo permanere.*
12 *Gubernatoris ciuitatis sedes qualis quando vadit ad prædicationem?*
13 *Laicorum etiam Præfectorum sedes non sunt locanda in Presbyterio apud Altare.*
14 *Laicorum sedes, & loca in Ecclesia moderari debent arbitrio Episcopi.*
15 *Sedes pro audienda concione quomodo aptari debeant.*

Sedes

Sedes.

COLLECT. DCLXVI.

1 Sedes Apostolica omnes iudicat, & à nemine iudicatur, nec vllo modo ab ea appellatur, & illius est Conciliorum approbatio. *Gelasius I. Constit.* 1. incip. *Valde Kalend. Februarij* 1495. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.1. pag.2.*

2 Sedes Apostolica est omnium prima iure diuino. *Innocentius III. constit.3.*incip. *Ex eo 9. Kalend. Septembris* 1199 apud Laert. Che rub. *tom.1 pag.36.*

3 Sedis Apostolicæ Officiales & Curiales non possunt coram vllo Ordinario, aut alio quocunque, sed in Vrbe tantum iurisdictionem habente conueniri. *Eugenius I V. constit.* 4. incip. *Diuina* 8. *Id. Martij* 1432. apud Laert. Cherub. *tom.1. pag.272.* vbi eius filius Flauius *in schol.1. & 2.* ait venire omnes Curiales etiã non Officiales si per annum in Curia commorati fuerint.

4 Sedes Episcopi in choro existens debet esse quasi fixa, & immobilis iuxta dispositionem libri *Cæremonialis in tit. de sedibus Episcopi. Sacra Congr. Rit. in Colimbrien.* 23. *Maij* 1603. *in resp. ad* 2. penes Sellium *in select. Canon. cap.43. num.21.*

5 Sedes Episcopi in choro existens ornanda est serico, vel alia materia coloris conuenientis tempori iuxta regulam libri *Cæremonialis d. tit. de sedibus Episcopi. Eadem Sacra Congr. Rit. in d. Colimbrien.* teste Sellio *d. cap.* 43. *num.22.*

6 Sedes Episcopi & chorus Canonicorum si fieri potest debent reduci ad formam libri Cæremonialis. *Sacra Congr. Rit. in Granaten.* 9. *Maij* 1609. referente Sellio *d. cap.* 43. *num.24.*

7 Sedes Episcopi in Ecclesia exempta, vbi Abbas vsum Mitræ habens etiam sedem tenet, quando illuc accedit, est in cornu dextro chori siue Ecclesiæ collocanda vno gradu eminentiori cum ornatu congruo, & situ aliquatenus superiori respectu Sedis Abbatis, quæ in sinistro ponenda est vno gradu humilior absque ornatu, & loco aliquatenus inferiori, adeo vt non sit apposita Sedi Episcopali. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina Sancti Petri in Brogoglio* 7. *Februarij* 1604. de qua Sellius *d. cap* 43. *num.25.*

8 Sede Episcopali vacante pro suscipiendis Ordinibus non est adeundus vicinior, vel Metropolitanus, sed adeunda est Sedes Apostolica. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garc. *de benefic. part.5. cap.7. num.93.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Sedes Abbatis seu Prioris habentis vsum Mitræ, & Baculi debet collocari in cornu Euangelij, in plano Presbyterij, cum duobus tantùm gradibus paruis, & sine vllo suppedaneo suggestu lapideo, vel ligneo, ac sine baldachino desuper, sed cum postergali tantum ex aliquo panno, vel serico leni, sine auro, coloris conuenientis solemnitati. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 18. *Martij* 1617. cuius meminit Sellius *d. cap.43. num.26.* 9

Sedes Abbatis exempti etiam in Ecclesiis suæ iurisdictioni subiectis debet esse inferior sede Episcopi *Sacra Congr. Rit. in Aquilana* 18. *Martij* 1617. quam refert Sellius *d. cap.43. num.27.* 10

Sedes Dignitatum absentium non debent occupari ab aliis dignitatibus, seu Canonicis, sed vnaquæque dignitas in proprio stallo permanere debet, sedes verò absentis vacua esse debet. *Sacra Congr. Rit. in Capuana* 12. *Martij* 1618. *& in Placentina* 25. *Maij* 1632. quarum memini *de Canon. & dignitat. cap.34 sub n.22.* 11

Sedes Gubernatoris ciuitatis quando audit Concionem simul cum Episcopo, debet esse apud Episcopum, quæ non sit maior, nec pulchrior sede ipsius Episcopi, & neutra sit coloris rubri. *Sacra Congr. Rit. in Perusina* 3. *Octobris* 1615. teste Sellio *d. cap.43. num.29.* 12

Sedes laicorum, veluti Præfecti, seu locumtenentis non sunt locandæ in Presbyterio apud Altare. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 10 *Iunij* 1602. *in resp. ad* 6. *dub.* de qua Sellius *d. cap.43. num.28.* 13

Sedes, scamna, & loca laicorum in Ecclesia moderari debent arbitrio Episcopi. *Sacra Congr. Rit. in Vintomilien.* 10. *Decembris* 1604. *in resp. ad* 3. *dub.* de qua Ego ipse *d. cap.* 34. *num.22. in fine.* 14

Sedes pro audienda Concione ita debent aptari vt aliis retro stantibus ad visum Prædicatoris non officiant. *Sacra Congr. Rit. in Fauentina* 11. *Aprilis* 1601. quam refert Sellius *d. cap.43. num.32.* 15

Sede vacante Capitulum, vide in verbo *Capitulum Sede vacante, collect.* 125.

SVMMARIVM.

1 *Deputatos quatuor debet adhibere Episcopus in consilium pro temporali administratione seminarij.*
2 *Electio deputati seminarij sufficit fieri per Clerum ciuitatis.*
3 *Votum consultiuum non autem decisiuum habent deputati, & alij Officiales seminarij.*
4 *Cathedralis Ecclesia membrum non est seminariam.*

5 *Cooptatus in Collegium seminarij quando ad titulum seminarij ordinari possit, ostenditur.*

6 *Clerici seminarij debent in publicis processionibus primi incedere ante Clerum secularem.*

7 *Canonicis Collegiatæ non precedunt Clerici seminarij.*

8 *Bona stabilia seminarij non licet ad nouennium locare, nec alienare, aut permutare, &c.*

Seminarium.

Collect. DCLXVII.

1 SEminario adhibere in consilium debet Episcopus quatuor deputatos pro tota temporali illius administratione, excepta exactione, quæ ad solum Episcopum spectat, non tamen tenetur eorum sequi consilium. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol: Garc. *de benefic. part. 12. cap. 2. num.* 191. Aloys. Ricc *in praxi rerum fori eccles. resol.* 380. *n.* 3. *in* 2. *edit.*

2 Seminarij deputati electio sufficit fieri per Clerum ciuitatis. *Sacra Congr. Conc. in Lucana* 19. *Nouembris* 1616. referente Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 21 *num.* 10.

3 Seminarij deputati & alij Officiales habent votum consultiuum, non autem decisiuum *Sacra Congr. Conc. die* 11. *Ianuarij* 1620. penes Aldan. *d. tit* 21. *n.* 9.

4 Seminarium non est membrum Ecclesiæ Cathedralis, licet in ea Clerici seminarij officient. *Sacra Congr. Rit. in Capuana* 1. *Septembris* 1607. quam refert Aldan. *d. tit.* 21. *num.* 11.

5 Seminarij in Collegium cooptatus non potest Ordinari ad titulum seminarij nisi ob causam inseruiendi beneficio, quod forsan esset seminario iniunctum. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Seminarium* §. 6. Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo Ordo pen.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 8. *l.* 1. *de patrim. num.* 9. & 10. Poterit nihilominus ordinari sub certa assignatione fructuum in seminario facta causa inseruiendi beneficio iuncto seminario, donec ei prouisum fuerit de congrua sustentatione. *Eadem Sacra Cong.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 2. *c.* 5. *n.* 104.

6 Seminarij clerici debent in publicis processionibus primi incedere ante Clerum secularem, at relinquere locum digniorem Curatis. *Sacra Congr. Rit. in Capuana* 1. *Septembris* 1607. & *in Adrien. Rodigij* 21. *Martij* 1620. quarum meminit Aldan. *d. tit.* 21. *n.* 12

7 Seminarij clerici non præcedunt Canonicis Collegiatæ. *Sacra Cong. Rit. in Fundana* 20. *Decemb.* 1601. quam refert Aldan. *d. tit.* 21. *num.* 13.

Seminarij bona stabilia non licet ad no- 8
uennium locare, nec eadem bona cum aliis
bonis in euidentem Ecclesiæ vtilitatem permutare,
nec sterilia & inculta in emphyteusim
ad tertiam generationem concedere.
Sacra Congr. Conc. in Vercellen. 19. *Februarij*
1633. apud Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis.*
resol. 26. *n.* 5.

SVMMARIVM.

1 *Exemptus à seminarij contributione nullus est, nisi qui nominatim à Concilio excipiuntur.*

2 *Contributio seminarij anticipate soluenda est de quadrimestri in quadrimestre.*

3 *Oneris perpetui causa soluendum prius detrahendum est in contributione seminarij.*

4 *Taxam seminario soluere recusantes potest Episcopus punire.*

5 *Portio debita seminario ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus.*

6 *Taxa pro pensionibus occasione seminarij potest detrahi & exigi à titularibus.*

7 *Titularis occasione contributionis per eum seminario facta non potest detrahere ex pensione quam soluit, nisi pro rata illius.*

8 *Ecclesiæ seculares, quæ non sunt de mensa monasteriorum contribuere tenentur seminario.*

9 *Hospitalia data in titulum & administrationem tenentur soluere, si habeant beneficia annexa, vel redditus, aut prouentus ecclesiasticos, Vide n.* 16.

10 *Seminarij pro sustentatione nihil potest detrahi ex redditibus hospitalium, & Confraternitatum nisi nomine beneficiorum annexorum.*

11 *Beneficia in diœcesi existentia licet in alia habeant bona, contribuere debent seminario.*

12 *Confraternitates, Capellæ, & scholæ habentes redditus ecclesiasticos tenentur contribuere seminario.*

13 *Beneficiati beneficiorum collationis Monachorum, si intra fines diœcesis sunt, seminario teneantur contribuere.*

14 *Clerici Cameræ Apost. ratione beneficiorum quæ obtinent, sunt exempti à contributione seminarij.*

15 *Abbas, qui in suo territorio prius seminarium proprium erexerat, & prouisum retinebat, Seminario Episcopi contribuere non tenetur.*

16 *Hospitalia*

16 *Hospitalia, in quibus sunt bona laicorum seminario contribuere non tenentur.*
17 *Canonici de quotidianis distributionibus suarum Prebendarum seminario contribuere non tenentur.*
18 *Emolumenta, prouentus, & legata relicta pro celebratione Missarum non contribuunt seminario.*
19 *Abbatia unita Capitulo Cathedralis ante Concilium non tenetur contribuere seminario.*
20 *Seminario non est contribuendum ex iis, quæ in incerto, & in eleemosynis piorum consistunt.*
21 *Fratres S. Ioannis Hierosolymitani siue eorum Vicarij non tenentur ad contributionem seminarij.*

Seminario contribuere qui teneantur, vel non?

Collect. DCLXVIII.

1 Seminarij à contributione nullus est exemptus nisi qui nominatim à Concilio excipiuntur. *Sacra Cong. Conc. die* 11. *Ianuarij* 1601. teste Sellio *in selectis Canon. capit.* 36. *num.* 3.

2 Seminarij contributio anticipate soluenda est de quadrimestri in quadrimestre. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. die* 8. *Martij* 1588. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*3. *tit.*16.*n.*23.

3 Seminarij in contributione prius detrahendum est totum id quod ex causa oneris perpetui, puta quarta fructuum, quæ soluitur Cameræ Apost. & similium soluendum est. *Sacra Congreg. Conc. in Cauen.* 17. *Nouembris* 1629. referente Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 32. *n.*8.

4 Seminario taxam soluere recusantes potest Episcopus punire interdicendo, & alia grauiora iuris remedia introducendo. *Sacra Congr. Conc. in Marsicana* penes Aldan. *d. tit.* 16. *num.*24.

5 Seminario debita portio ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegiis gaudent. *Sacra Congreg. Conc. die* 21. *Iulij* 1629. de qua Bonfadin. *d. resol.*32 *n.*9.

6 Seminarij occasione potest taxa pro pensionibus detrahi, & exigi à titularibus, dummodò specialiter non sint exemptæ, qui titulares retinebunt pro rata soluta. *Sacra Congr. Conc. in Lucana* 5. *Iuly* 1628. cuius meminit

7 Bonfadin. *d. resol.* 32. *n.*10. *in resp. ad* 6. Titu- *Barbos. Apost. Decis. Sum.* laris enim occasione pensionis per eum factæ seminario non potest detrahere ex pensione, quam soluit, nisi pro rata illius, & ad eam rationem qua ipse titularis contribuit. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc *in addit. ad suum tract. de benefic. p.*1. *cap.*5. *n.*171.

Seminario contribuere tenentur Ecclesiæ 8 seculares, quæ non sunt de mensa monasteriorum, tametsi ad ad eorum institutionem, & collationem pertineant. *Sacra Cong. Conc. in Caputaquen.* 23. *Iunij* 1584. & 4. *Februarij* 1595. quas citat Aldan. *d. tit.* 16. *n.*25.

Seminario soluere tenentur hospitalia data in titulum, & administrationem, si habeant beneficia annexa, vel redditus, aut prouentus ecclesiasticos. *Sacra Congr. Conc.* testibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo hospitale dub.* 10. Aloys. Ricc. *in decision. Curiæ Archiep. Neapol. decis.*196. *n.*6. 7. & 8. *p.*4. Nam pro sustentatione seminarij nihil potest detrahi ex redditibus hospitalium, & Confraternitatum, nisi nomine beneficiorum annexorum. *Sacra Congr. Conc. in Lucana* 5. *Iulij* 1628. *in resp. ad* 3. 4. & 5. *dub.* quam adducit Bonfadin. *d. resol.* 32. *n.* 11. 9 10

Seminario contribuere debent beneficia 11 in diœcesi existentia, licet habeant bona in alia diœcesi. *Sacra Congr. Conc. in Caputaquen.* 23. *Iunij* 1586. referente Aldan. *d. tit.* 16. *n.*27.

Seminario contribuere tenentur Confraternitates, Capellæ, & scholæ habentes redditus ecclesiasticos, etiam intra Regularium Ecclesias existentes *Sacra Congr. Conc.* de qua memini *in tract. de officio, & potest. Episcopi p.*3. *alleg.* 77. *n.* 10. Et Episcopus potest pro contributione Seminarij taxare bona Confraternitatum, quatenus sint ecclesiastica. *Eadem Sacra Congr. Conc. in Signina* 18. *Nouembris* 1628. penes Bonfadin. *d. resol.* 32. *num.*12. 12

Seminario contribuere tenentur beneficiati beneficiorum collationis Monachorum si intra fines diœcesis sunt. *Sacra Congr. Conc. in Caputaquen.* 4. *Februarij* 1593. quam refert Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 28. 13

Seminarij à contributione sunt exempti 14 Clerici Cameræ Apost. ratione beneficiorum, quæ obtinent. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Maceraten.* 12. *Maij* 1604. vt per Aldan. *d. tit.* 16. *n.*29.

Seminario contribuere cogi non debet 15 Abbas, qui in suo territorio, & iurisdictione prius seminarium proprium erexerat, & prouisum retinebat. *Sacra Cong. Conc. die* 30. *Maij* 1594. penes Aldan. *d. tit.* 16. *n.*31.

Seminario contribuere non tenentur hospitalia, quæ administrantur à laicis, & in quibus sunt bona laicorum, quæ data non sunt in titulum, commendam, seu admini- 16

strationem. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 4. tit. 29. l. 1. §. 2. de hospitalib. n. 13.*

17 Seminario contribuere non tenentur Canonici de quotidianis distributionibus Præbendarum suarum. *Sacra Congr. Conc.* testibus Zerol. *in praxi Episcop. p. 1. verbo distributiones* §. 5. Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. §. 7. proœm. n. 170. cum seqq.* quos refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 77. n. 13.*

18 Seminario non est contribuendum ex emolumentis, prouentibus, & legatis relictis pro celebratione Missarum. *Sacra Cong. Conc. in Cauen.* 17. *Nouembris* 1629. quam citat Bonfadin. *d. resol. 31. n. 14.*

19 Seminario contribuere non tenetur Abbatia vnita Capitulo Cathedralis ante Concilium. *Sacra Congr. Conc. in Lucana* 17. *Februarij* 1629. de qua Bonfadin. *d. resol. 32. n. 15.*

20 Seminario non est contribuendum ex iis, quæ in incerto, & in eleemosynis piorum, & similibus consistunt. *Sacra Congr. Conc.* apud Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 2. num. 5. in fin.*

21 Seminarij ad contributionem non tenentur neque compelli possunt Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicarij in Ecclesiis Parochialibus Religioni prædictæ vniris, & ab ea dependentibus. *Sacra Congr. Conc. in Augustana* 14. *Decembris* 1630. cuius meminit Bonfadin. *d. resol. 32. n. 16.*

Vide supra in verbo *beneficium seminario vniendum collect. 62.*

Senectus.

COLLECT. DCLXIX.

1 Senectus in Parocho non excusat à residentia, sed debet poni Vicarius idoneus cum assignatione congruæ portionis ex ipsius Parochialis redditibus. *Sacra Cong. Conc.* de qua meminit Zerol. *in praxi Episcop. p. 1. verbo residentia* §. 9.

SVMMARIVM.

1 *Magistratus seculares absque processuum reuisione tenentur exequi sententias Inquisitorum.*

2 *Hæreticorum ad fauorem sententiæ prolatæ extra stylum sanctæ Inquisitionis nunquam transeunt in rem iudicatam.*

3 *Beneficium obtinere non possunt, qui tulit sententiam priuationis, & illius consanguinei.*

4 *Fideiussoribus reorum in cautionibus de non offendendo præiudicant sententiæ contumaciales.*

5 *Executioni demandantur sententiæ contumaciales contra reos probatæ.*

6 *Lauda & sententiæ immemoriali consuetudine approbata seruanda sunt.*

7 *Delinquens vt extrahatur è loco communi non sufficit sententia contumacialis.*

Sententia.

COLLECT. DCLXX.

Sententias Inquisitorum hæreticæ prauitatis Magistratus seculares absque processuum reuisione exequi tenentur. *Innocentius VIII. constit. 10.* incip. *Dilectus* 30. *Decembris* 1486. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 381. 1

Sententiæ in fauorem hæreticorum prolatæ extra stylum sanctæ Inquisitionis nunquam transeunt in rem iudicatam. *Pius V. constit. 22.* incip. *Inter 12. Kalend. Ianuarij* 1566. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 200. 2

Sententiam ferens super beneficij priuatione, & illius consanguinei non possunt illud obtinere. *Pius IV. constit. 14.* incip. *Cupientes Idib. Octobris* 1560. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag. 23.* 3

Sententiæ contumaciales reorum non præiudicant eorum fideiussoribus in cautionibus de non offendendo. *Pius IV. constit. 52.* incip. *Etsi* 10. *Aprilis* 1562. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag. 67.* 4

Sententiæ contumaciales contra reos prolatæ executioni demandantur. *Pius V. constit. 9.* incip. *Cum ob innumeras de anno* 1571. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 186. 5

Sententiæ & lauda immemoriali consuetudine approbata, seruanda sunt. *Sacra Cong. Rit. in Cæsaraugustana* 10. *Aprilis* 1604. quam refert Sellius *in select. Canon. cap. 82 num. 3.* 6

Sententia contumacialis non sufficit ad extrahendum delinquentem è loco immuni, & Curiæ seculari consignandum. *Sacra Congreg. Episcop. & Regular. in Cremonen.* 27. *Iulij* 1618. teste Sellio *d. cap. 82. num. 4.* 7

SVMMARIVM.

1 *Hæreticis denegatur sepultura ecclesiastica.*

2 *Duello mortuis non datur sepultura ecclesiastica.*

3 *Taurorum agitationibus congredientibus, aut cum aliis feris in spectaculis certantibus denegatur ecclesiastica sepultura.*

4 *Pauperibus in Vrbe sepultura gratis impendis*

pendit Confraternitas mortis.

5 *Ecclesiarum in tumbis profundis danda est mortuis sepultura.*

6 *Pater sepulturam pro filio minori in vita, non post eius mortem eligere potest.*

7 *Maiorum suorum in sepultura humari debet, non habens facultatem illam sibi eligendi.*

8 *Mortuis sub quouis pratexu non debet sepultura retardari, aut impediri.*

9 *Excommunicatus, qui in mortis articulo Confessionem petiit, sepultura ecclesiastica tradi debet.*

10 *Electio sepultura in alia Ecclesia prater Parochialem non potest per Parochum impediri.*

11 *Parochiano suo vt in Ecclesia à se ædificata sepeliri valeat non potest Curatus prohibere.*

12 *Vxor sepelienda in sepultura mariti.*

13 *Parochus non potest prohibere suo Parochiano ius sepultura pro se & successoribus in Ecclesia ab eo ædificata.*

14 *Sepulturam eligere licet parentibus in quacunque Ecclesia voluerint etiam Regularium, pro eorum filiis minoribus, qui ad annos pubertatis nondum peruenerunt, &c.*

Sepultura.

Collect. DCLXXI.

1 SEpultura ecclesiastica hæreticis denegatur. *Nicolaus III. constit.* 2. § 18. incip. *Noueris* 5. *Non. Martij* 1279. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 124. Item & mortuis in
2 duello. *Clemens VIII. constit.* 11. §. 7. incip. *Illius vices* 16. *Kalend. Septembris* 1592. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 13. Et congredientibus ad
3 agitandum & certandum cum tauris, & aliis feris in spectaculis. *Pius V. constit.* 48. incip. *De salute Kalend. Nouembris* 1567. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 244.

4 Sepulturam pauperibus mortuis gratis in Vrbe impendit Confraternitas mortis. *Pius IV. constit.* 22. incip. *Diuina* 15. *Kalend. Decembris* 1560. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 32.

5 Sepultura mortuis danda est in tumbis profundis Ecclesiarum. *Pius V. constit.* 5. §. 6. incip. *Cum primum Kalend. Aprilis* 1566. apud Laert. Cherub *tom.* 2. *pag.* 176.

6 Sepulturam pro filio minori in vita non post eius mortem potest pater eligere. *Sacra Congr. Episc. & Regular. in Foglinen.* 27. *Octobris* 1587. testibus Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 2. *tit.* 17. *num.* 5. Iuli. Lauor. *var. lucubrat. tit.* 2. *cap.* 11. *sub n.* 18. R. P. Sperell. *in decision. fori eccles. decis.* 89. *n.* 5.

Sepulturam sibi eligendi facultatem non 7
habens in Maiorum suorum sepultura humari debet. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Asculana* 21. *Octobris* 1616. penes Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 17. *n.* 4.

Sepultura mortuorum nullatenus retar- 8
dari, aut impediri debet sub quouis prætextu compositionis quartæ funeralis. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Cassan.* 5. *May* 1617. cuius memini *de officio, & potest. Parochi c.* 26. *num.* 65.

Sepulturæ ecclesiasticæ tradi debet ex- 9
communicatus, qui in mortis articulo confessionem petiit, vel beatissimam Virginem inuocauit. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Nolana* 19. *Iulij* 1619. referente Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 17. *n.* 5.

Sepulturæ electio in alia Ecclesia præter 10
Parochialem non potest per Parochum impediri, dummodò illi reseruata sit sua quarta funeralis. *Sacra Cong. Rit. in Capuana* 31. *Martij* 1629. penes Aldan. *d. tit.* 17. *n* 8.

Sepulturæ ius pro se & successoribus non 11
potest Parochus prohibere suo Parochiano in Ecclesia ab eo ædificata, reseruata tamen eidem Parocho quarta funerali. *Sacra Congr. Rit. in Capuana* 31. *Martij*, *&* 22. *Decembris* 1629. quam refert Alphons de Leone *de officio Capellani p.* 1. *q.* 2. *sect.* 1. *n.* 7. *&* 8.

Sepultura non electa si vxor præmoriatur, 12
& maritus habet proprium sepulchrum, in ipso tumulari debet, quamuis extra limites Parochiæ, vbi mortua est. *Sacra Cong. Rit. in Senogalien.* 15. *Ianuary* 1633. cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap.* 26 *num.* 28. *in fine.*

Sepultura in Cathedrali danda peregrino 13
dum in via est. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die* 9. *Maij* 1592. cuius memini *de officio. & potest. Parochi cap.* 26. *n.* 35.

Sepulturam eligere licet parentibus in 14
quacunque Ecclesia voluerint etiam Regularium pro eorum filiis minoribus, qui ad annos pubertatis nondum peruenerunt, nec à Parochis locorum impediri possunt, aut debent, præsertim si in dictis Regularium Ecclesiis sepeliri consueuerunt, vel in eis habeant sepulchrum Maiorum. *Sacra Congr. Regul. die* 20. *Ianuarij* 1640. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. tom.* 3. *in fine*, *vbi de decretis nouissimis Sacra Congreg. pag.* 570.

Vide in verbo *Cadauera collect.* 76. *& in verbo defunctus collect.* 245.

Seruita Fratres, vide in verbo *Fratres Seruita B. Virginis collect.* 378.

Seruus.

COLLECT. DCLXXII.

1 Serui siue mancipia ad senatus Cameræ Vrbis Officium & Conseruatores pro libertate confugientes, libertatem consequuntur, & Romani ciues, liberique homines efficiuntur. *Paulus III. constit.* 2. incip. *Neutmus.* *Pius V. constit.* 18. incip. *Dignum*, quarum meminit Zerol. *in praxi Episcop. p.* 2. *verbo mancipium.*

Sigillo cum inscriptione Ministri Generalis totius Ordinis Fratrum Minorum vti potest Minister Generalis de Obseruantia, vide in *verbo Minister collect.* 472.

Siluestrini Monachi, vide in verbo *Monachi Siluestrini collect.* 498.

SVMMARIVM.

1 *Ordines simoniacè consequentes quas pœnas incurrant? ostenditur.*

2 *Dignitates, beneficia, seu Officia ecclesiastica obtinentes simoniacè in quas pœnas incidant, ostenditur.*

3 *Simoniæ quibus casibus committatur non expedit in Constitutione exprimi.*

4 *Prouisio si fiat mercede & pretio, & non gratis committitur simonia.*

5 *Præceptoria S. Iacobi, & Calatraua prouisio si mercede & pretio fiat, simonia committitur.*

Simonia.

COLLECT. DCLXXIII.

1 Simoniæ prauitatis crimen qui commiserunt in consequendis Ordinibus, eo ipso sunt ab executione illorum per decennium sine spe dispensationis suspensi, & per an-
2 num carceribus mancipari debent. Qui verò Dignitates ecclesiasticas simoniacè acquisiuerint, illis sunt ipso iure priuati, & inhabiles in futurum ad eas, & alias: qui ante beneficium, aut officium ecclesiasticum simoniacè obtinuerint, illis sunt ipso iure priuati, & tenentur ad restitutionem fructuum perceptorum, & inhabiles ad ea, & quæcunque alia: & conuicti pluries de tali crimine corporaliter puniuntur, & degradantur: conferentes verò Ordines, & beneficia pœnis à Iure statutis puniuntur. *Pius V. constit.* 5. incip. *Cum primum de anno* 1566. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 179. cuius meminit Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullary tit. de simonia n.* 1. Et aliàs pœnas addidit *Sixtus V. constit. sua* incip. *Sanctum & salutare de anno* 1588. de qua Scortia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 147. Ego ipse *de officio & potest. Episcops p.* 2. *alleg.* 10. *n.* 1. vbi *num.* 2. aducto quod licet illa Sixtina Constitutio reducta fuerit ad terminos Sacrorum Canonum, ac Constitutionis Pij Papæ II. per *Clementem VIII. constit. sua* incip. *Romanum Pont. pridie Kalend. Marty anni* 1595. nihilominus ibidem additur, præterquam contra simoniacè Ordinantes, & ordinatos.

Simonia in materia Sacramentali, & beneficiali, quibus casibus committatur, non expedit in Constitutione exprimi, sed iuxta casuum contingentiam respondere debet. *Sacra Congr. Conc. die* 26. *Iuny* 1607. penes Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 24. *num.* 6. 3

Simonia committitur si prouisio fiat mercede, & pretio, vel cum aliquo pacto, & conditione, & non gratis. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garcia *de benefic. p.* 8. *cap.* 1. *n.* 14. 4

Simonia committitur si Præceptoriæ sancti Iacobi, Calatrauæ, &c. prouisio fiat mercede & pretio, & non gratis. *S. Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic p.* 1. *cap.* 7 *n.* 4. 5

Societas, vide in verbo *Confraternitas collect.* 207.

Societatis Iesu Patres, vide in verbo *Clerici Regulares Societatis Iesu collect.* 169.

Sodomia.

COLLECT. DCLXXIV.

Sodomiæ crimen omnes, & quicunque Presbyteri, & alij Clerici sæculares, & Regulares cuiuscunque gradus, & dignitatis exercentes, omni priuilegio clericali, & beneficio ecclesiastico priuantur. *Pius V. constit.* 72. incip. *Horrendum* 3. *Kalend. Septembris* 1568. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 268. de cuius materia videas Quarant. *in sum. Bullarij verbo Sodomia*, Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum sub eod. verbo*, Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. eod. verbo*, Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 10. *n.* 202. *cum seqq.* Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 11. *cap.* 22. *n.* 13. *cum seqq.* Scortia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 103. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 5. *n.* 11. *cum seqq.* plures per me *de officio, & potest. Episcops p.* 2. *alleg.* 44. *per tot.* 1

Sodomiæ criminis cognitionem habent Inquisitores in Regno Portugaliæ ex concessio-

ne

ne *Pij IV. Gregorij XIII.* de qua atteſtantur Emman. Moura *de incantat. & enſalmis opuſc. 1. ſect. 3. cap. 1. n. 16.* Souſa *in aphoriſm. Inquiſit. lib. 1. cap. 59. num. 10.* Ego ipſe *de officio & poteſt. Epiſcopi p. 2. alleg. 54. num. 31.* Et ex Bulla *Clementis VII.* idem obſeruatur in Regno Aragoniæ & Valentiæ, ac Barcinone, vt referunt Salzed *ad Bernard. in pract. c. 86.* Narbona *l. 20. gloſſ. 8. n. 3. tit. 1. lib. 4. nouæ Recop.* Caſtr. Palao *in opere morali tom. 1. tract. 4. diſp. 8. puncto 12. n. 11.* Diana *moral. reſol. p. 4. tract. 7. reſol. 20.*

SVMMARIVM.

1 *Mulieres ad turpia, & inhoneſtos actus ſolicitantes in Confeſſione, quas pœnas incurrant.*

2 *Maſculos ad turpia in Confeſſione ſolicitantes eaſdem pœnas incurrunt in quas incidunt ſolicitantes mulieres in Confeſſione.*

3 *Inquiſitores quibus pœnis punire debeant ſolicitantes mulieres, vel maſculos in Confeſſione.*

4 *Confeſſarios in actu Confeſſionis ad turpia mulieres ſolicitantes non intendunt reſtituere Cardinales Inquiſitores per quamcunque gratiam factam, vel faciendam.*

Solicitantes mulieres in Confeſſione.

Collect. DCLXXV.

1 Solicitantes mulieres in Confeſſione ad turpia, & inhoneſtos actus in Regnis Hiſpaniarum cuiuſcunque Ordinis illi ſint, poſſunt inquiri ab Inquiſitoribus contra hæreticam prauitatem, qui illos in hoc culpabiles repertos iuxta exceſſuum ſuorum qualitatem prout de iure fuerit faciendum, debita præcedente degradatione ſecularis Iudicis arbitrio puniendos tradant. *Pius IV. conſtit. 31.* incip. *Cum ſicut*, die 16. *Aprilis* 1561. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag. 46.* de qua etiam Scortia *in ſelectas ſummorum Pontificum Conſtit. epit. 77. Paulus V. conſtit. ſua* incipient. *Dilecte fili* 16. *Septembris* 1608. apud Laert. Cherub. *tom. 3. pag....* quam eleganti ſtylo & doctiſſimis ve'nt commentariis exornauit Illuſtriſſimus Acuña Archiepiſcopus Vlixbonenſis in ſuo tract. de confeſſariis ſolicitantibus mulieres in Confeſſione. Has Cō-
2 ſtitutiones nouiſſimè confirmauit, & extendit ad omnes vbique locorum exiſtentes, & ad ſolicitantes etiam maſculos in Confeſſione ad nefaria *Gregorius XV. conſtit. 34. incip. Vniuerſi Dominici gregis* 30. *Auguſti* 1622. apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. conſt. 4. Gregorij XV. pag. 344.* & apud Lauret. de Franchis *de controu. inter Epiſcopos, & Regul.* 3
pag. 179. vbi Inquiſitoribus antedictis indulget, vt quos in aliquo ex huiuſmodi nefariis exceſſibus culpabiles repererint, in eos procriminum qualitate, & circunſtantiis ſuſpenſionem ab executione Ordinis, priuationis beneficiorum, Dignitatum, & officiorum, quorumcunque ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, nec non vocis actiuæ, & paſſiuæ, ſi Regulares fuerint exilij, damnationis ad triremes, & carceres etiam in perpetuum abſque vlla ſpe gratiæ, aliaſque pœnas decernant, eos quoque ſi pro delicti enormitate grauiores pœnas meruerint, debita præcedente degradatione Curiæ ſeculari puniendos tradant: quas omnes Conſtitutiones ponit Trullench. *in expoſit. Decalogi tom. 1. cap. 3. dub. 18. poſt n. 103.* & de illarum materia Illuſtriſſ. Acuña *in d. tract. de Confeſſariis ſolicitantibus*, & Seraphinus de Freitas *eius additionator*, Bonac. *in tract. variis, tract. de onere denunciandi*, Scortia *in ſelectas ſummorum Pontificum Conſtitutiones theorem 197.* Sanctarel. *de hæreſi cap. 44.* Anton de Souſa *in Aphoriſmis Inquiſit. lib. 1. cap. 34.* Trullench. *d. dub. 18.* Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad conſtitat. 4. Gregorij XV. pag. 446. cum ſeqq.* Lauret. de Franchis *de controuerſ. inter Epiſcopos & Regulares pag. 179.* Fr. Hieron. Trimarchi *de Confeſſario abutente Sacramento Pœnit.* Ioan. Anton. Nouar. *in ſum. Bullarum ſub tit. de ſolicitat. in Confeſſion* nouiſſimè Ioan. à Eſcobar. *in ſuis tractatibus ſelectiſſimis tract. 2. de Confeſſariis ſolicitantibus pœnitentes ad Venerem ad explicationem Conſtitutionis Gregorij XV.* Ego *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 2. alleg. 105. n. 60. cum ſequentibus.*

Solicitantes ad turpia mulieres in actu Cō- 4
feſſionis, vel antea, vel poſtea per quamcunque gratiam factam, vel faciendam, quibuſuis aliis decretis non intendunt reſtituere domini Cardinales Inquiſitores generales. *Sacr. Congr. ſancti officij*, apud Lauret. de Franchis *d. loco pag. 189. verſ. Ad quartum.*

Somaſchæ Clerici Regulares vide in verbo *Clerici Regulares Somaſchæ collect. 166.*

Sorores.

Collect. DCLXXVI.

1 Sorores vltra duas in eodem monaſterio habitum Regularem ſuſcipere ac profeſſionem

ſionem emittere non poſſunt abſque Sacræ Congregationis licentia, & ſi hac licentia obtenta ſoror ad habitum careat, voce actiua, & paſſiua tandiu admittatur, quouſque altera ex eiſdem duabus ſororibus vitam cum morte commutauerit, dotemque duplicatam ſoluat quatenus intra, triplicatam vero ſi ſupra numerum exiſtat, taliqúe caſu adimpleantur conditiones in licentiis impreſſis pro Monialibus ſupra numeratis concedi ſolitis contentæ. Vbi autem laudabilis conſuetudo inoleuit, vel Pontificia Conſtitutione cautum quod nec duæ ſorores in eodem monaſterio habitum ſuſcipiant, prout Florentiæ, & alibi, ita obſeruetur. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Bracharen. 26. Auguſti 1616.* cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo ſorores.*

Sortilegium.

Collect. DCLXXVII.

1 DE ſortilegiis Paul. Griland. *in tract. ſpeciali hac de re*, Iacob. de Graffiis *in aureis deciſ. libr. 2. c. 4.* Petr. Gregor. Syntagm. *Iuris lib. 34. cap. 1 cum ſeqq.* Azor. *inſtit. moral. p. 1. lib. 9. cap. 21.* Martin. Delri. *diſquiſitor. magic. lib. 3. p. 1. q. 1. cum ſeqq. & lib 4 c. 4. q 1.* Leſſ. de Iuſtitia *lib. 2. c. 43. dub. 9.* Caualcan. *de brachio Regio p. 1. n. 84.* Raph. de la Torre *in 2. 2. tom. 2. q. 95. art. 8. pag. 330.* Sanch. *in præcepta Decalogi lib. 2. cap. 38. à num. 56.* Cardoſo *in praxi Iudicum verbo ſortilegium*, Farin. *in praxi crimin. q. 20. n. 72. cum ſeqq. & de hæreſi q. 181.* Torreblanca *de iure ſpirituali lib. 8. cap. 7. & 8.* Marcel. Vulpe *in praxi Iudicum fori eccleſ. c. 37. n. 4. cum ſeqq.*

2 Sortilegiis ſiue maleficiis vnam aut plures perſonas lædens itaut ex maleficio, ſeu ſortilegio mors ſequuta ſit, pactum cum diabolo faciens, & à Fide apoſtatando, etiam pro primo lapſu, Curiæ ſeculari traditur, debitis etiam puniendus pœnis. Qui verò ſimiliter apoſtatando pactum cum diabolo, vt præfertur, fecerit, & maleficium, ſeu ſortilegium commiſerit, ex quo licet mors ſequuta non ſit, infirmitas tamen, diuortia, impotentia generandi, ſiue animalibus, frugibus, vel aliis fructibus damnum notabile prouenerit, muro claudi, ſiue perpetuis carceribus, in ſancto Inquiſitionis officio, vbi illud exiſtit, fabricandis, mancipari debeat. *Gregorius XV. ſua Conſtit.* incip. *Omnipotentis Dei 20. Maij 1623.* quam referunt Marcel. Vulpe *in praxi Iudic. fori eccleſ. cap. 37. num. 25.* Lauret. de Franchis *de controuerſ. inter Epiſcop. & Regul. pag. 192.*

Summarium.

Spoliorum nomine veniunt:
1 *Bona clericorum extra reſidentiam decedentium.*
2 *Bona clericorum ex illicita negotiatione acquiſita.*
3 *Bona Regularium extra clauſtra vagantium.*
4 *Beneficiorum Italiæ Sedi Apoſt. reſeruatorum fructus.*

Spoliorum nomine nõ veniunt:
5 *Ornamenta.*
Paramenta.
Vaſa.
Libri Eccleſiarum.
Res ſacræ, aliaque bona ad cultum diuinum deſtinata.

6 *Cameræ Apoſt. ſpectant ſpolia eccleſiaſticarum perſonarum ſine teſtamento, aut facultate teſtandi decedentium.*

7 *Penſiones & beneficia non excedentia ſummam ducatorum 30. non faciunt ſpolium.*

8 *Curato permanenti per duos menſes extra reſidentiam de licentia Epiſcopi non fit ſpolium.*

9 *Bona Ciuium Romanorum, incolarum, & Curialium quando non faciant ſpolium?*

Spolium.

Collect. DCLXXVIII.

SPoliorum nomine veniunt bona clericorum extra reſidentiam decedentium. *Pius IV. conſtit. 91.* incip. *In ſuprema 7. Kalend. Decembris 1564.* apud Laert. Cherub. *in Bullario tom 2. pag. 132.* 1

Et bona eorundem ex illicita negotiatione acquiſita. *Pius IV. conſtit. 19.* incip. *Decens, Nonis Nouembris 1560.* apud Laert Cherub. *d. tom. 2. pag. 29.* de qua Scortia *in ſelectas ſummorum Pont. Conſtitutiones epit. 76.* 2

Et bona Regularium extra clauſtra vagantium. *Gregorius XIII. conſtit. 43.* incip. *Officij 21. Ianuarij 1577.* apud Laert. Cherub *tom. 2. pag. 56.* cuius meminere Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 2. verbo ſpolium §. 7.* Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom. 1. cap. 16. n. 20. 21. & 31. & tom. 3. verbo apoſtata n. 8.* vbi addit quod ſi ipſi reuertuntur ad Religionem, bona, quæ ſecum portant, pertinent ad illam tam ipſis viuentibus, quam poſt illorum mortem, tefert & declarat Carol. Maranta *tom. 2. reſp. 42.* & Scortia *in ſelectas ſummorum Pontif. Conſtitutiones epit. 128.* 3

Et fructus beneficiorum Italiæ Sedi Apoſt. reſeruatorum, vel affectorum, aliter quàm 4

per cessum vacantium. *Pius IV. constit.* 32. incip. *Cupientes* 25. *Aprilis* 1561. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 46. de qua Scortia *citato loco epit.* 78.

5 Spoliorum nomine ad Cameram Apost. spectantium minimè comprehenduntur omnia & singula ornamenta, & paramenta, ac vasa, necnon Missalia, & Gradualia, ac cantus firmi, & musicæ, aliique quomodolibet nuncupati libri, & aliæ res sacræ etiam auri & argenti, ac quæcunque alia bona, quæ per quoscunque Episcopos ad vsum, & cultum diuinum, etiam in eorum priuatis ædibus, & capellis, vel Oratoriis destinata tempore eorum obitus reperiuntur, quæ etiam sub quibusuis facultatibus testandi, & aliàs disponendi minimè comprehenduntur, sed ea omnia ad eorum Ecclesias, idque proportionabiliter habita ratione fructuum, & temporis, quo beneficia, si plura fuerint, possederunt, nec ad hæredes ex testamento, vel ab intestato deueniunt. *Pius V. constit.* 42. incip. *Romani Pontificis de anno* 1567. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 238. Scortia *loco citato epit.* 98. Carol. Maranta *tom.* 1. *resp.* 15. latè Solorzan. *de iure Indiarum tom.* 2. *lib.* 3. *cap.* 11. *n.* 18. *cum seqq. & eod. lib.* 3. *cap.* 12. *à n.* 22. aduertit Romanos Pont. tempore Carholicorum Regum in his Regnis Castellæ & Legionis simul cum spoliis defunctorum Episcoporum redditus Sedis vacantis Cameræ Apost. reseruasse, & ad eos administrandos, colligendos, & exigendos Collectores introduxisse.

6 Spolia ecclesiasticarum personarum sine testamento, aut facultate testandi decedentium ad Cameram Apost. spectant. *Paulus III. constit.* 29. incip. *Romani* 3. *Non. Ianuary* 1542. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 658. *Pius IV. constit.* 8. incip. *Graue* 26. *May* 1560. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag* 8.

7 Spolia non faciunt bona clericorum, qui obtinent pensiones, & beneficia non excedentia summam scutorum triginta. *Pius V. constit.* 42. incip. *Romani* 3. *Kalend. Septembris* 1567. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 238. de cuius materia Ioan. Anton. Nouar. *in sum Bullarum sub tit. de spoliis clericorum.*

8 Spolium non fit curato permanenti per duos menses extra residentiam de licentia Episcopi ex magna causa, iuxta *cap.* 1 *sess.* 23. quia Bulla *Pij IV.* incip. *suprema*, de spoliis contra non residentes, non derogauit Concilio Trid. *Sacra Congr. Conc. die* 2. *Aprilis* 1593. penes Sellium *in select. Canon. cap.* 43. *num.* 12.

9 Spolium quando non faciant bona ciuium Romanorum, incolarum & Curialium. *Paulus V. constit.* 18. incip. *In eminenti* 8. *Aprilis* 1606. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 199.

SVMMARIVM.

1 *Sponsalia de futuro per carnalem copulam subsequutam non transeunt in matrimonium.*

2 *Sponsalia inter puberes ante ætatem contracta etiam per verba de præsenti non transeunt in matrimonium etiam subsequuta copula post ætatem.*

3 *Parochus proprius, & non alius nisi de eius licentia, debent benedicere sponsos.*

4 *Eleemosynæ, quæ occasione benedictionis sponsorum dari solent, ad Parochum spectant.*

Sponsalia. Sponsus.

COLLECT. DCLXXIX.

Sponsalia de futuro per carnalem copulam subsequutam, non transeunt in matrimonium: debet tamen Episcopus cognoscere an possit per censuras ecclesiasticas cogere tenentes, ex coniugibus ad obseruanda sponsalia de futuro, iuxta tradita *in cap. ex litteris* 2. *de sponsalib. Sacra Congr. Conc.* teste Carolo Maranta *tom.* 1. *resp.* 6. *n.* 91. 1

Sponsalia inter puberes ante ætatẽ etiam vnius ex sponsis contracta per verba de præsenti seruata forma Concilij, non transeunt in matrimonium etiam subsequuta copula post ætatem non seruata de nouo eadem forma Concilij. *Sacra Cong. Conc.* referente Carol. Maranta *d. resp.* 6. *etiam n.* 91. 2

Sponsi debent benedici à proprio Parocho non ab alio, nisi de ipsius licentia: & eleemosynæ, quæ occasione huius benedictionis dari solent, ad ipsum spectant. *Sacra Congr. Rit. in Acherontina* 15. *Ianuary* 1602. penes Sellium *in select. Canon. cap.* 21. *n.* 3. 3 4

Stabilia non conuenit Regularibus vendere, vide in verbo *Regularis collect.* 641. *n.* 5.

S. Stanislai canonizatio, vide in verbo *Canonizatio collect.* 117. *n.* 43. Eius festum die 8. mensis Maij celebrandum ad diem 7. eiusdem mensis transfertur, vide in verbo *festum collect.* 356. *n.* 30.

SVMMARIVM.

1 *Inquisitionis officio contraria statuta edita sunt abroganda.*

2 *Cæremoniale non tollit statutum in Ecclesia lauda*

laudabiliter introductum, & iuratum.

3 *Ecclesiæ Collegiatæ statuta sunt petenda ab Episcopo.*

4 *Coadiutores exempti non sunt ex eo quod ex causa statutum exemit Canonicos.*

5 *Statutum vt bidellus possit deferre clauam argenteam ante Clerum Ecclesiæ Collegiatæ confirmatur.*

6 *Dispensationes Matrimoniales non comprehendit statutum concedens Episcopis vt certum quid possint accipere in causis commissariis.*

7 *Episcopus non tenetur iurare in ingressu suæ Ecclesiæ statuta, quæ sacris Canonibus, & decretis Concilij Trid. ac Constitutionibus Apost. sunt contraria.*

8 *Canonici etiam ex statuto non possunt seruire per substitutum.*

9 *Canonicis si statuto permittatur per quatuor menses quolibet anno abesse ab Ecclesia, illud seruandum est si à Sede Apost. confirmatum sit.*

10 *Coadiutoribus si per statutum conceditur vt possint gradatim ascendere, & præcedere posterioribus Canonicis non est seruandum.*

11 *Statutum non est validum vt vna hora, vel duabus interessentes lucrentur massam grossam, siue Præbendam, amissis distributionibus.*

12 *Capitulo non interessentes, si vigore statuti mulctentur, etiamsi choro & officiis diuinis intersint, valida est mulcta.*

13 *Elboren. Ecclesiæ statutum validum.*

14 *Casalen. Ecclesiæ statutum.*

15 *Compostellanum statutum tolerandum.*

16 *Aquipendij statutum quomodo intelligendum.*

Statutum.

Collect. DCLXXX.

1 Statuta contra Officium Sanctæ Inquisitionis hæreticæ prauitatis edita sunt abroganda *Alexander IV. constit.* 10. incip. *In placida 15. Kalend. Ianuarij* 1256. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 87.

2 Statutum in Ecclesia laudabiliter introductum, & iuratum non tollitur per Cæremoniale. *Sacra Congr. Rit. in Montis Regalis 27. Septembris* 1608. teste Sellio *in selectis Canon. cap. 74. n. 11.*

3 Statuta pro Ecclesia Collegiata quærenda sunt ab Episcopo loci. *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen. 28. Septembris* 1602. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 16. num.* 8.

4 Statutũ strictè est intelligendũ, & ideo eximens ex causa Canonicos à seruitio, non eximit coadiutores. *Sacra Congr. Rit. in Elboren. 15. Aprilis* 1606. penes Aldan. *d. tit. 16. n. 9.*

5 Statutum vt bidellus, seu massarius possit deferre clauam argenteam ante Clerum Ecclesiæ Collegiatæ confirmari posse declarauit. *Sacra Congr. Rit. in Vicen. 28. Aprilis* 1607. quam citat Aldan. *d. tit. 16. num.* 10.

6 Statutum concedens Episcopis vt certum quid possint accipere in causis commissariis non habet locum in dispensationibus matrimonialibus, etiamsi factum sit in Synodo Prouinciali: notantis autem quartam partem vnius ducati accipere potest. *S. Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. part. 8. cap. 1. num.* 104.

7 Statuta quæ sacris Canonibus, & sacri Concilij decretis, Apostolicisve Constitutionibus sunt contraria, Episcopus non tenetur iurare in ingressu suæ Ecclesiæ, nisi à Sede Apost. ex certa scientia confirmata existant. *Sacra Congreg. Conc. in Oriolen. 27. Martij* 1632. apud Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol. 37. num.* 11.

8 Statutum quod Canonici possint inseruire per substitutum, vel alternatim vnus pro alio, est contra Concilium, ac proinde eius ratio habenda non est. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol Garc. *de benefic. part. 3. c. 2. n.* 498.

9 Statutum, quo Canonicis permissum est per quatuor menses quolibet anno ab Ecclesia abesse, si à Sede Apost. confirmatum est, non fuit sublatum à Conc. sess. 24 cap. 12. de reform. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num.* 216. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. de resident. Canon. num.* 26.

10 Statutum quod coadiutores viuentibus coadiutis possint gradatim ascendere, & præcedere posterioribus Canonicis, non est seruandum. *Sacra Congr. Rit. in Casalen.* 10. *Decembr.* 1619. *& in Elnen. 2. Maij* 1620. cuius meminit Aldan *d. tit. 16. num. 12.*

11 Statutum non est validum vt vna hora, vel duabus interessentes lucrentur massam grossam sine Præbendã amissis distributionibus quotidianis. *S. Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garcia *d. part. 3. cap. 2. num.* 329. *in 1. declar.* Armendar. *d. loco num. 52.*

12 Statutum seu consuetudo Capituli valida est, qua mulctatur non interessentes Capitulo, etiamsi intersint in choro, & officiis diuinis. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Aldan. *d. tit. 16. num. 13.*

13 Statutum Ecclesiæ Elboren. ante Concil. à Sede Apost. confirmatum vt Canonici semel in vita per annum abesse possint causa Hierusalem proficiscendi, & sex menses eùm Basilicam S. Petri in quolibet quinquennio visitare vellent, non est sublatum per Concilium.

cilium. *Sacra Congr. Conc.* vt per Nicol. Garc. *in addit. ad suũ tract. de benef. part. 3. c. 2. n. 395.*

14 Statutum Ecclesiæ Casalen. disponens quod Capellani teneantur, & debeant continuò interesse horis Canonicis cum Canonicis, alioquin puniantur secundum Capituli discretionem, inducit residentiam præcisam inducendo incompatibilitatem ex præscripto *Concilij Trid. sess. 24. cap. 17. de reform. Sacra Cong. Conc.* penes Sellium *d. cap. 74. n. 17.*

15 Statutum Compostellanum per quod debentur distributiones non seruientibus, qui per quadraginta annos seruierunt, mandauit tolerari Gregorius XIII. senibus, & benemeritis misertus. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *in addit. ad suam tract. de benefic. part. 3. cap. 2. num.* 344.

16 Statutum Aquipendij volens quod alueus derelictus à flumine Paleæ sit Communitatis, non autem habentium prædia adiacentia, non habet locum vbi prædia adiacentia, sunt Ecclesiarum, & Religionis Militaris Sancti Stephani. *Sacra Congr. Conc. die 5. Iulij* 1628. teste Bonfadin. *d. resol. 37. num.* 16.

Stygmata S. Francisci.

Collect. DCLXXXI.

1 Stygmatum S. Francisci veritatem approbauit, & contrarium credi prohibuit *Gregorius IX. constit.* 12. incip. *Confessor.* 11. *Kalend. Aprilis* 1237. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 58.

2 Stygmatum S. Francisci Missa, & Officium approbatur *à Sacra Congr. Rit. die* 28. *Augusti* 1615. teste Sellio *in selectis Canon. cap. 2. n.* 73.

3 Et pro Clero est semiduplex. *Eadem sacra Congr. die 2. Octobris* 1627. quam citat Gauan. *in rubricas Breuiarij sect. 7. cap. 11. num. 17.*

4 Stygmatum S. Francisci Officium vt in loco Auerniæ possit singulis sextis feriis non impeditis, à Fratribus sui Ordinis celebrari, conceditur *à Sacra Congr. Rit. in causa Etraria* 28. *Maij* 1616. Item vt à toto Ordine obseruantium prima die non impedita cuiuslibet mensis recitari possit, indultum fuit ab *eadem Sacra Congr. Rit. in causa Minorum de Obseruantia* 12. *Martij* 1618. quarum meminit Sellius *d. cap. 2. num.* 74.

Stolă.

Collect. DCLXXXII.

1 Stolæ ratione danda est præcedentia Archipresbytero. *Sacra Congr. Rit. in nullius* Barbos. Apost. Decis. Sum. 12. *Maij* 1612. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib 1. tit. 42. num.* 3.

Stolam sicut defert Parochus secularis in 2
propria Parochia, & in Parochia Fratrum dum defuncti corpus in eorum Ecclesia sepelitur, potest in eodem casu, & in eodem tempore Parochus Regularis stolam deferre non solum in propria Parochia, sed etiam in Parochia defunctorum. *Sacra Congr. Rit. die vlt. Septembris* 1628. teste Aldan. *d. tit. 42 n. 5.*

Stolam in funeralibus Parochus Mona- 3
chus deferens ingredi potest Parochiam secularium sicut ingrediuntur seculares Parochi Monachorum Parochiam. *Sacra Congr. Rit. in Asculana. 29. Ianuarij* 1629. penes Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol. 3. n. 28.*

SVMMARIVM.

1 *Parocho non est danda licentia se absentãdi studiorum causa à propria Parochia.*

2 *Canonicus vltra quinquennium causa study abesse non potest, & hoc tempore distributiones quotidianas non lucratur.*

3 *Studiorum causa absentes Canonici distributiones quotidianas percipiunt, si in eis consistant omnes fructus.*

4 *Canonicus absens studiorum causa non excusatur ab amissione tertiæ partis detractæ.*

Studium.

Collect. DCLXXXIII.

Studiorum causa non est danda licentia
Parocho se absentandi à propria Paro- 1
chia, cum iam hodie per Concilium non admittantur, nisi qui per concursum magis idonei fuerint iudicati. *Sacra Congregat. Concil.* testibus Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloss.* 6. *numer.* 251. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. sub tit. sed an Parochi debeant residere in suis Curatis n.* 122. quos refero *de offic. & potest. Parochi c. 8. n. 27.*

Studiorum causa in Canonicatibus (in 2
quibus datur facultas studendi etiam post Concilium Trid.) nemo abesse potest vltra quinquennium, & hoc tempore distributiones quotidianas non lucratur. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garcia *de benefic. part. 3. cap. 2. num. 82. in 2. declarat. & n. 101.* Armendar. *d. lib. 2. tit. 23. de residentia Canonicorum num. 102. & 103.*

Studiorum causa absentes Canonici di- 3
stributiones quotidianas percipere debent, exceptis incertis, & quotidianis prouentibus, si omnes fructus consistant in dictis di-

ſtributionibus. *Sacra Congr.Conc.* penes Nicol.Garc.*part.3.cap.2.n.113.*

4 Studiorum cauſa abſens Canonicus etiã obtenta licentia à Sede Apoſt. non excuſatur ab amiſſione tertiæ partis detractæ, ſicut nec excuſatur ab amiſſione cæterarum diſtributionum. *Sacra Cong.Conc.* apud Nicol.Garc. *d.cap.2.num.112.* Armendar. *d.tit.de reſidentia Canon.num.123.*

Subcantor.

Collect. DCLXXXIV.

1 Subcantoris officium iuxta conſuetudinem Eccleſiæ exerceri debet. *Sacra Cong. Rit. in Tarentina cryptaliarum 3. Septembris 1605.in reſp. ad 3. dub.* quam refert Aldan. *in compendio eccleſiaſt.reſolut.lib.1.tit.27.n.81.*

SVMMARIVM.

1 *Ordinariorum à iuriſdictione exempti ſunt Subcollectores Cameræ Apoſt.*

2 *Cauſa delictorum, ac exceſſuum à Subcollectoribus commiſſorum cognoſcuntur à Nuncio in Regno Neapolitano, etiam poſt dimiſſum Officium.*

3 *Parochialis à reſidentia non excuſatur Subcollector Apoſt.*

4 *Subcollectores Apoſt. non comprehenduntur ſub decreto Concil. ſeſſ.6. de reform. c.4. & ſeſſ.7.cap. 1.& ſeſſ.25.c.6. de reform.*

5 *Viſitari non poſſunt Subcollectores nec corrigi ab Epiſcopo.*

6 *Commiſſarij ſpoliorum, & Subcollectores non comprehenduntur ſub diſpoſitione Ordinariorum.*

7 *Excommunicari poteſt Subcollector abſque Ordinarij licentia cum Monialibus alloquens.*

8 *Informationem delictorum ſaltem notoriorum Subcollectoris poteſt capere Ordinarius ad effectum tranſmittendi ſuis Subcollectoribus.*

Subcollector Apoſt.

Collect. DCLXXXV.

1 Subcollectores Cameræ Apoſt. Aduocati, Procuratores, Fiſcales, & Notarij in cauſis ſpoliorum, & iurium præfatæ Cameræ, eorum officio durante ſunt exempti à iuriſdictione Ordinariorum ex litteris *Pauli III.Pij IV. Gregorij XIII. & Sixti V.* quarum meminit Ioan. Anton. Nouar. *in ſum. Bullarum tit.de Subcollectoribus.*

Subcollectoribus in locis Regni Neapolis à Sedis Apoſt illic Nuncio deputatis priuilegium conceditur quod cauſæ delictorum, 2 ac exceſſuum ab eis commiſſorum ab ipſo Nuncio ſolum, non verò ab alijs Iudicibus etiam Ordinarijs cognoſcantur, & decidantur, donec ipſi vixerint, etiam poſt dimiſſum officium. *Gregorius XIII. conſtit.25.* incip. *Cupientes de anno 1675.* apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.2 pag.392.* Vnde *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Egitanien. 15. Iulij 1616.* declarauit in vim dictæ Conſtitutionis Gregorianæ Subcollectores ſpoliorum tam in officio quàm poſt ab Ordinarij iuriſdictione exemptos eſſe, refert Seſſius *in ſelectis Canon.cap.73 num.8.* Et de ea Conſtit. agens Carol. Maranta tom.2.reſp.42.diſputat. an Subcollectores Cameræ Apoſtol. fori exemptione gaudeant in omnibus criminibus etiam poſt dimiſſum eorum officium patratis, & an illud dimittere valeant? Quam Conſtitutionem ad exceſſus, & crimina patrata in alijs Regnis, & Prouinciis, etiam expletis eorum officiis, extendit *Vrbanus VIII. conſtit. 35. aliàs 145.* incip. *Aliàs recolendæ mem. 2. Iulij 1636* apud Angel. Mariam Cherub. *tom. 4. Bullarij in appendice pag.58.*

Subcollector Apoſtolicus non excuſatur 3 à reſidentia Parochialis. *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Gonzal.*ad reg.8.Cancel gloſſ.6.n.266.* Nicol.Garc. *de benefic. part. 3. cap.2.n.42. in 3.declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.23.l.2.§ 2 ſub rub. an Parochi debeant reſidere in ſuis Curatis n.168.* quos refero *de officio, & poteſt. Parochi cap.8.n.25.*

Subcollectores Apoſtolici tanquam prorſus 4 exempti non comprehenduntur ſub decreto *Concilij ſeſſ.6. cap. 4. & ſeſſ. 7.cap.1. & ſeſſ.25.cap 6.de reformat. Sacra Congr.Conc.* penes Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloſ. 51. n.81. & 82.*

Subcollectores non poſſunt viſitari, nec 5 corrigi ab Epiſcopo. *Sacra Congr.Conc. in Segobien. 11. Iuly 1590.* cuius meminere Nicol. Garcia *de benefic.p.3. cap.2..n.168. in fine*, Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.1. tit.6. de viſitatione n.80.* quos refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.3.alleg.74.n.18.*

Subcollectores, vel Commiſſarij ſpolio- 6 rum non comprehenduntur ſub diſpoſitione Ordinariorum, ſed Nuncij Apoſt. iuxta eorum priuilegia. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garcia *de benef.p.11.cap.10.num. 186.declar.13.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.4.tit.5.de ſtupro l.vnica n.12.*

Subcollector abſque Ordinarij licentia 7 alloquens cum Monialibus poteſt excommunicari.

municari. *Sacra Congr. Conc. in Hipporegien.* 13. *May* 1628. quam citat Sellius *d. cap.* 73. *num.* 9.

8 Subcollectoris delictorum saltem notariorum informationem potest capere Ordinarius, vel capi facere ad effectum transmittendi suis Superioribus. *Eadem sacra Congr. in dicta Hipporegien.* relata per Sellium *citato loco n.* 10.

Subdelegare potest Episcopus facultatem visitandi Ecclesiam Collegiatam exemptam, vide in verbo *Collegiata Ecclesia collect.* 181. *num.* 9.

SVMMARIVM.

1 *Officium Subdiaconi non potest exerceri à Clerico in minoribus constituto, quamuis sit penuria Subdiaconorum.*

2 *Fori priuilegio gaudet Subdiaconus, qui in vim dispensationis Apost. cum vidua matrimonium contraxit, & pensiones obtinet.*

3 *Apostolici Subdiaconi debent esse in Sacris, vel infra duos menses ordinari sub pœna amissionis emolumentorum.*

Subdiaconus.

COLLECT. DCLXXXVI.

1 Subdiaconi Officium non potest exerceri à Clerico in minoribus constituto, quamuis sit penuria Subdiaconorum, & consuetudo. *Sacra Congr. Rit. in Gerunden.* 21. *Augusti* 1601. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 26. *n.* 42.

2 Subdiaconus, qui in vim dispensationis Apost. cum vidua matrimonium contraxit, & pensiones ecclesiasticas obtinet, de iure gaudet fori priuilegio. *Sacra Congr. Concil. die* 17. *Septembris* 1618 penès Aldan. *d. lib.* 1. *tit.* 26 *num.* 43.

3 Subdiaconi Apostolici debent esse in Sacris, & ideò illis præcipitur sub pœna amissionis emolumentorum Officij vt infra duos menses ordinentur. *Sacra Congr. Rit. in causa Vrbis Sanctorum* 4. *Martij* 1606. apud Aldan. *d tit.* 26. *n.* 52.

SVMMARIVM.

1 *Expensas factas in Bullis expediendis non debet excedere charitatiuum subsidium.*

2 *Nullus cogi debet ad subsidij contributionem maiorem solito.*

3 *Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni vnitis non tenentur ad solutionem charitatiui subsidij.*

4 *Hispanici subsidij prima, secunda, & tertia concessio.*

5 *Milites S. Iacobi de Spatha, excepta Magistrali mensa, ad subsidij Hispanici solutionem tenentur.*

6 *Fratres quatuor Ordinum Mendicantium bona immobilia possideates ad subsidij Hispaniei solutionem tenentur.*

7 *Concordia subsidij inter vniuersum Clerum Regnorum Castellæ, & Regem Catholicum inita confirmatur.*

8 *Excusatum subsidium in Hispania, quod, & quando incæperit? & quæ decimæ sub eius concessione comprehendantur.*

9 *Monachi Cistercienses, & S. Hieronymi, Religiosi Fratres, & Montales, ac Militiarum Ordinum Equites ad Excusati solutionem tenentur.*

10 *Concordia inita inter Clerum Regnorum Castellæ & Legionis cum Rege Catholico super Excusati solutione confirmatur.*

11 *Cardinales an à solutione Excusati liberentur, ostenditur.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Subsidium.

COLLECT. DCXXXVII.

Subsidium charitatiuum non debet excedere expensas factas in Bullis expediendis. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. die* 24. *Maij* 1583. quam refert Aldan. *in compendio ecclesiast. resolut. lib.* 3. *tit.* 31. *n* 12. 1

Subsidij ad contributionem maiorem solito nullus cogi debet. *Sacra Congr. Episcoporum, & Regularium die* 17. *Ianuarij* 1589. cuius memini *de Iure ecclesiastico vniuerso lib.* 3. *cap.* 21. *num.* 7. 2

Subsidij charitatiui ad solutionem non tenentur, neque compelli possunt Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni prædictæ vnitis. *Sacra Congr. Conc. in Augustana* 4. *Decembris* 1630. penes Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 36. *n.* 20. 3

Subsidij Hispanici prima concessio incepit à Pio IV. *in sua Constit. incip. Ad Romani Pont. indefessam, sexto Non. Martij* 1561. de trecentis millibus ducatis auri annuis vsque ad quinquennium proxime futurum à Kalendis Ianuarij proxime futuri computandum, & deinde vsque ad aliud quinquennium Sedis Apost. arbitrio super omnium, & singularum Cathedralium & Metropolitanarum, Colle- 4

giatarum, & duarum Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, & beneficiorum ecclesiasticorum cum cura & sine cura, secularium & Regularium, Canonicatuum, & Dignitatum etiam post Pontificales maiorum, & Capitularium, & Conuentualium, & aliarum Ecclesiarum fructibus, redditibus, & prouentibus, iuribus, obuentionibus, & emolumentis, &c. ipsius Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, qui pro vniuersali Ecclesia iugiter laborant, & Militibus Hierosolymitanis dumtaxat exceptis.

Secunda concessio facta fuit à Pio V. *in sua Constit.* incip. *Cum sicut accepimus, sub die* 16. *Martij* 1566.

Tertia concessio ab eodem Pio V. *in sua Cōstit.* incipient. *Cum sicut accepimus sub die* 21. *Maij* 1571. Idem Pius V. *in alia sua Constit.* incip. *Decet Romanum sub die* 7. *Martij* 1572. exactionem huius subsidij à Capitulis, & Collegiis prouinciæ, seu Episcopatus suscipi mandat.

5 Gregorius XV. *in sua Constit.* incip. *Concessit alias, sub die* 11. *Februarij* 1573. declarat Milites Sancti Iacobi de Spatha (excepta tamen Magistrali mensa) nec non quatuor

6 Mendicantium ordinum Fratres bona immobilia, seu quæ immobilium loco habentur, possidentes ad subsidiorum hactenus non solutorum solutionem teneri, &c.

7 Paulus V. *in sua Constit.* incip. *Pro nostro munere sub die* 31. *Octobris* 1614. confirmauit concordiam subsidij inter vniuersum Clerum Regnorum Castellæ, & Regem Catholicum inita.

8 Subsidium Excusarum Hispaniarum incœpit à Papa Pio V. *qui per suam Constit.* incip. *Circa pastoralis die* 15. *Iulij* 1567. concessit Regi Catholico plenam liberam & omnimodam facultatem petendi, exigendi, & leuandi, ac recuperandi decimas tritici, hordei, vini, aquarum, lanæ, olei, casei, & aliorum quoruncunque fructuum & rerum, ex quibus decimæ tam de iure, quam de consuetudine, & priuilegio solui & dari consueuerunt, ex vna domu, illiusque domino post duas, quæ vberiores, & opulentiores decimas habuerint quam maluerit in qualibet Parochia tam seculari quam cuiusuis Ordinis Regulari ex vniuersis Parochis in Regnis, & dominiis Hispaniarum & insulis eisdem Regnis adiacentibus: necnon decimas huiusmodi ab illis, qui hactenus ipsas perceperunt, exegerunt, & leuarunt, abdicat, & separat, illosque eidem Philippo Regi per Nuncium seu personas ecclesiasticas ab eo deputandas, exigendas, leuandas, & recuperandas ipsi Philippo Regi, seu eius pro tempore ad hoc deputatis ministris cum effectu tradendas, & consignandas applicat, &c. Voluit tamen concessionē, ac donationem huiusmodi à Kalendis Ianuarij proxime futuri anni 1568. incipere, & ad quinquennium ex tunc proxime futurum durare, &c.

Idem Pius V. *per aliam suam Constit.* incip. *Sane aliis sub die* 21. *Maij* 1571. illam concessionem ad aliud quinquennium extendit. Necnon per aliam *Constitut.* incip. *Apostolicæ sedis sub die* 24. *Martij* 1572. declarauit sub concessione huiusmodi comprehendi omnes & singulas decimas ex Parochialibus prouenientes, ex quibus primitiæ percipi, vel subsidia ecclesiastica solui solent, & quæ ex indulto Apost laicis tam separatim, quā etiam quæ eis, & quibuscunque personis, & locis ecclesiasticis mixtim, seu etiam per distinctas partes quomodolibet soluuntur, etiamsi illæ in terris olim à Mauris & Sarracenis in re bellica recuperata consistant, &c.

Gregorius XIII. *in sua Constit.* incip. *Alias felicis sub die* 13. *Maij* 1575. prorogauit huiusmodi excusatum vsque ad aliud quinquennium. Idem Gregorius *per aliam suam Constit.* incip. *Romani Pont. sub die* 25. *Nouembr.* 1578. declarauit ad huiusmodi concessionem Excusati teneri etiam S. Hieronymi & Cistercienses Religiosos, Monachos, Fratres, & Moniales, necnon quascunque seculares, ac quorumuis Ordinum Regulares personas Militias, Ordinesque Militares Domus, Vniuersitates, collegia, & alia pia loca, &c. *Et in alia sua Constit.* incip. *Decet Romanum sub die* 4. *Ianu.* 1573. confirmat concordiam initam inter Clerum Regnorum Coronæ Castellæ, & Legionis cum Rege Catholico, vt scilicet pro & loco huiusmodi concessionis, Status ecclesiasticus dictæ Coronæ soluat suæ Maiestati, & illi, qui suo nomine illud habere deberet, videlicet ducentos quinquaginta mille ducatos annuos in duabus solutionibus pro medietate diuidendos pro certis quantitatibus cuilibet diœcesi dictæ Coronæ, prout diuiduntur, dummodo tamen extra hanc concordiam & diuisionem remaneant Regna Aragoniæ, Cathaloniæ, & Valentiæ, & Insulæ illis adhærentes: confirmationem eandem fecit Paulus V. *in sua Constit.* incip. *Pro nostro sub die* 28. *Iuly* 1620. 9 10

Clemens VIII. *in sua Constit.* incip. *Personarum ecclesiasticarum sub die* 11. *Februarij* 1594. Motu proprio, & ex certa scientia statuit, & declarat vt inposterum omnes, & tota illa rata, ad quam Cardinales ratione quarumuis pensionum, quas in Regnis Hispaniarum quomodolibet percipiunt, & percipient in futurum si ab eadem contributione exempti non essent, soluere tenerentur, & quæ illos ac pensiones ipsas quomodolibet tangeret 11

per

per eos, qui dictas pensiones nunc & quandocunque in futurum soluere debent, & debebunt, quauis Dignitate etiamsi Patriarchali, & Metropolitana præfulgeant, ac etiamsi S.R.E. Cardinales, beneficia tamen, & Ecclesias huiusmodi pensionum onere grauatas obtinentes existant, persoluere debent, &c. Idem Clemens VIII. *in alia Constit.* incip. *Propensa nostra, die 12. Aprilis* 1601. absoluit, & plenissime liberat Regem Catholicum, eique remittit, & condonat notabilem, ac etiam notabilissimam summã subsidij & Excusati per illum in alios vsus conuersam, quam in illos, ad quos fuit destinata, videlicet ad sustentandum sexaginta triremes, &c.

S.D.N. Vrbanus VIII *in sua Constit.* incip. *Apostolatus officium die 9. Martij* 1634. committit, & mandat Laurentio Episcopo Senogallien. Sedis Apost. in Hispaniarũ Regnis Nuncio, vt significet Commissario Cruciatæ ne post elapsum Concordiæ, & Confirmationis Apost. tempus nihil à Clero exigat ratione subsidij & Excusati, donec alia cum eodem Clero concordia desuper inita, & Apostolica auctoritate confirmata fuerit. Necnon eundem Commissarium monere mandat ne Notariatus, & officia Cruciatæ, subsidij & primæ decimæ Excusati, cum ecclesiastica Officia sint, à Ministris Regiis vendi seu alienari quoquomodo permittat, minus cogat Clerũ ad solutionẽ aliquam faciendã eis, qui officia huiusmodi, siue alterũ eorũ ement, seu iam forsan de facto emerint.

SVMMARIVM

1 *Canonici per substitutum quando & per quos deseruire possint? ostenditur.*
2 *Canonicus absens ex iusta causa non cogitur deseruire per substitutum.*
3 *Canonici non possunt suo muneri satisfacere nisi legitimè sint impediti.*
4 *Archipresbyteri substitutus non debet cantare Missas, quæ ad Archipresbyterum pertinent, sed spectat ad Canonicos successiuè vt n.6.*
5 *Archipresbyteri substitutus non potest prætendere locum, & honorem incensi, & pacis ipsius Archipresbyteri.*
7 *Archipresbyteri substitutus nullã habet præminentiam super Canonicos.*

Substitutus

COLLECT. DCLXXXVIII.

1 SVbstituto possunt Canonici deseruire in decantatione Missæ, Euangelij, Epistolæ, & similium functione, quando legitimo impedimento detenti, & per se ipsos adimplere non poterunt debebunt tamen deputare alios eiusdem Ordinis, & gradus, non autem inferioris: Dignitates nempe, alias Dignitates Canonici Canonicos, & Portionarij respectiuè Portionarios in sua quisque hebdomada ne graduum, & Ordinum prærogatiuæ confundantur. *Sacra Congr. Rit. in Abulen.* 18. *Martij* 1602. quam refert, authenticamque vidisse attestatur Nicol. Garcia. *de benefic. p.3.c.2.n.* 496. & eum citaui *de Canon. & dignitat. cap.* 31. *n* 6.

Substitutus non datur in loco Canonici absentis ex iusta causa, nec tunc Canonicus cogitur deseruire per substitutum, quacunque etiam immemoriali consuetudine non obstante. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicolao Garcia *d. p.3.cap.2.n.*197. 2

Substituto non possunt Canonici suo muneri satisfacere nisi legitimè sint impediti. *Sacra Congr. Conc. in Neritonen.* 15. *Aprilis* 1606. cuius memini *d.tract. de Canonic. cap.*31. *num.* 3. 3

Substitutus Archipresbyteri non debet cantare Missas, quæ ad ipsum Archipresbyterum pertinent, nec locum & honorem incensi & pacis ipsius Archipresbyteri prætendere. *Sacra Congr. Rit. in Marugien. nullius* 14. *Decembris* 1602. penes Sellium *in selectis Canon. cap.* 35. *n.*16. 4 5

Substitutus Archipresbyteri non potest Missas, & diuina Officia celebrare, quæ ad ipsum si adesset, pertinerent, sed spectat ad Canonicos successiue. *Sacra Congr. Rit., in Ciuitatis Castellanæ* 22. *Ianuarij* 1618. apud Sellium *d. c.* 35.*n.*17. 6

Substitutus Archipresbyteri nullam habet præminentiam super Canonicos *Eadem Sacra Congregat. Ritnum in dicta ciuitatis Castellana*, quam citat Sellius *dict. capit.* 35. *num.* 18. 7

SVMMARIVM.

1 *Archiepiscopus non potest cognoscere causas ciuiles Episcoporum Suffraganeorum.*
2 *Metropolitani curare debent vt Suffraganei Episcopi in ecclesiis suis morentur.*
3 *Suffraganei extra Concilij Prouincialis celebrationem ad Metropolitanum accedere non tenentur.*

Suffraganeus Episcopus.

Collect. DCLXXXIX.

1 SVffraganeorum Episcoporum causas ciuiles non potest cognoscere Archiepiscopus. *Sacra Cangr. Episcop. & Regular. in Regien.* 31. *Maij* 1588. quam refert Aldan. *in compendia Canon. resolut. lib.* 3 *tit.* 32 *n.* 3.

2 Suffraganei Episcopi vt in suis Ecclesiis commorentur, Metropolitani curare, & super eorum absentia inquirere debent. *Sacra Cong. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarrae lib.* 2. *tit.* 23. *l* 2. §. 2. *sub rub. Vtrum Episcopi possint se absentare à suis Episcopatibus n.* 5. *&* 6. Sanctarel. *var. resol. q.* 4. *n.* 7. quos citaui *de Officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 53. *n.* 5. *in fine.*

3 Suffraganei extra Concilij Prouincialis celebrationem ad Metropolitanum accedere non tenentur. *Sacra Congr. Conc.* penes Zerol.[o] *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Suffraganei pag. mihi* 318.

Alia vide in verbo *Episcopus Suffraganeus collect.* 286.

SVMMARIVM.

1 *Regularibus licet clam, vel Superiore inuito necessaria comparare, vel retinere vbi necessitas fuerit ad indiuidui sustentationem, si ipse ea negauerit, vel subtraxerit.*

2 *Religionum exemptarum Superiores vti non possunt facultate à Trid. sess.* 24. *c.* 6. *de reform. concessa erga Religiosos sibi subditos.*

3 *Regularis Superior circa punitionem suorum Religiosorum extra claustra delinquentium tenetur de punitione ipsa & sententiae executione in scriptis Episcopum certiorem facere.*

4 *Causae Religiosorum ad Inquisitores pertinentes, non ad eorum Superiores, sed ad ipsos Inquisitores pertinent.*

5 *Regularium Ordinandorum super interstitiis non possunt dispensare ipsorum Superiores, sed id pertinet ad Episcopum ordinantem.*

6 *Alienationem argentorum, & aliarum rerum pretiosarum in hereditate relicta monasterio si Regularium Superiores faciant, incidunt in poenas decreti de non alienandis Regularium rebus.*

7 *Fructus non comprehenduntur in decreto de non alienadis bonis Regularium.*

Superior Regularis.

Collect. DCXC.

SVperiore quantumuis requisito necessaria Regularibus negante, vel etiam subtrahente, quia monasterij facultates non suppetunt, si eorum necessitas sit ad indiuidui sustentationem, licet ipsis clam, vel eo inuito illa sibi comparare, seu retinere. *Sacra Congr. Conc.* referente Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarrae lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 82. *&* 83. 1

Superiores Religionum exemptarum vti non possunt facultate à Concilio Trid. sess. 24. de reform. cap. 6. concessa erga Religiosos sibi subditos. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. part.* 7 *cap.* 11. *num.* 13. *&* 20. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarrae lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de irregul. in declarat. num.* 10. quos refero *de officio, & potestate Episcopi, p.* 2. *alleg.* 39. *num.* 18. 2

Superior Regularis circa punitionē suorum subditorum extra claustra delinquentium iuxta formam *Trid. sess.* 25. *de reform. cap.* 14. non sufficit vt sententiam, aut etiam acta ad Episcopum transmittat, sed opus est vt de punitione ipsa, & sententiae executione Episcopum certiorem faciat. *Sacra Congr. Conc. die* 19. *Septembris* 1625. cuius memini *in collect. ad cap. vlt. n.* 8. *de statu monach.* & me citato Fr. Hieron. Roderic. *in compendio quaest. Regul resol* 62. *sub n.* 8. *vers. tertio* Non verbo, sed in scriptis eam certiorationē facere tenentur. *Eadem Sacra Congr. Conc. in Lucana* 14. *Decembris* 1630 quam citat Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decision. resol.* 48. *num.* 2. 3

Superiores Regularium non possunt cognoscere de causis suorum subditorum ad Inquisitores haereticae prauitatis pertinentibus. *Paulus V. constit. sua.* incip. *Romanus Pont. Kalend. Septembris* 1606. apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. const.* 9. *Pauli V.* 4

Superiores Regulares non possunt dispensare super interstitiis Regularium ordinandorum, sed id pertinet ad Episcopum ordinantem, qui tamen quoad causam dispensationis iudicium formare debet ex attestatione Superiorum Regularium. *Sacr. Cong. Conc.* testibus Quarant *in sum. Bullarij verbo Ordo*, Piasec. *in praxi Episcop. part.* 1. *cap.* 1. *num.* 50. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit* 2. *Sixti IV.* §. 11. *num.* 35. 5

Superiores Regulares incidunt in poenas decreti de non alienandis bonis Regularium ob alienationem argentorum, & aliarum rerum pretiosarum in haereditate relicta monasterio 6

nasterio. *Sacra Congr. Conc. in causa S. Bernardi ad Thermas in Vrbe 31. Iulij, & 31. Augusti* 1627. quam refert Bonfadin. *d. resol. 48. num. 3.*

7 Superiores monasteriorum non obstante decreto de rebus Regularium non alienandis, possunt ex fructibus bonorum pingues eleemosynas facere, puta decem rubiorum tritici & similium, quia fructus non comprehenduntur in dicto decreto. *Sacra Congr. Conc. in nullius* 18. *Septembris* 1627. cuius meminit Lezana *in sum. quæst. Regul tom. 2. c. 19. num. 57. in med.*

Suppressio Canonicatuum alicuius Collegiatæ, vide in verbo *Canonicatus collect. 86. num 23.*

Supranumerariæ Moniales, vide *collect.* 510.

Suspectus.

Collect. DCXCI.

1 SVspectus recusari non potest Episcopus in visitatione si in ea processum non cōpleat & se intra visitationis terminos contineat, nec in visitando modum excedat, sic etiam in præparatoria inquisitione non potest vt suspectus recusari, nec probatione, vel allegatione suspicionis impediri quominus pœna extraordinaria, quæ morum correctionem, & emendationem respiciat, Visitatos afficere possit. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicolao Garcia *de benefic. part. 3. cap. 2. num.* 198. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. l. 5. §. 2. num. 7. 8. & 34.* Marc. Anton. Genuens. *in praxi Archiep. Neapol. cap. 21.* Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. cap. 3. num. 61.* Et Paulum V. id ipsum rescripsisse Episcopo Portugalensi per suas litteras in forma *Breuis sub die 29. Octobris* 1610. referunt Marcel. Vulpe *in praxi indic. fori eccles. cap. 25. num.* 17. Laurent. de Peyrinis *in formulario Regul. lit. R, cap 2. num. 3* Ego ipse *de officio, & potest Episcopi part. 3. alleg 73 n. 38.* & illarum tenorem transcribit Thom Valasc. *allegationum Iuris tom. 1. alleg. 70. num. 7.*

Suspensus.

Collect. DCXCII.

1 SVspensi sunt qui sine patrimonio sacris Ordinibus fuerunt insigniti. *Sacra Congr. Concil. die 2. Iulij* 1619. quam citat Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib. 3. tit. 20. n. 3.*

2 Suspensus Regularis à diuinis potest eligere, quia in Regularibus electio non pendet ab Ordine, sed à Regularitate. *Sacra Congr. Conc. in causa Minimorum 7. Septembris* 1628. quam refert Laurent. de Peyrinis *de Prælato quæst. 2. cap. 5. §. 1. num. 35.*

Symbolum.

Collect. DCXCIII.

SYmbolum Sancti Athanasij, quod dicitur ad Primam, laudabilius recitant stantes in choro. *Sacra Congr. Rit. die 23. Decembris* 1624. cuius meminit Gauant. *in rubr. Breuiarij sect. 10. cap. 2. n. 7.*

De Symbolo Fidei, vide *supra collect.* 232.

SVMMARIVM.

1 *Dignitatibus in Synodo Prouinciali non licet imponere onus.*

2 *Exempti omnes intra diœcesim Episcopi existentes Synodo diœcesanæ interesse debent.*

3 *Iurisdictionem vtramque actu exercentes in Parochos ratione Parochialium Synodo diœcesanæ interesse non tenentur.*

4 *Abbas monachus, qui curæ monasterio incumbenti deseruit per Vicarium secularem, non tenetur accedere ad Synodum diœcesanam.*

5 *Vicarius generalis Episcopi absque speciali eius mandato Synodum diœcesanam celebrare non potest.*

6 *Episcopus solus sine consensu, vel consilio Capituli Synodum diœcesanam indicere potest.*

7 *Constitutiones seu acta & decreta in Synodo diœcesana facere potest Episcopus absque consensu Capituli.*

8 *Celebratio Synodi diœcesanæ nequaquam retardari potest etiam prætextu appellationis.*

9 *Capitulum & Canonici recusantes Synodo interesse cogi possunt ab Episcopo etiam per censuras.*

Synodus.

Collect. DCXCIV.

SYnodo Prouinciali non licet imponere onus Dignitatibus quod quis nisi graduatus non possit eas obtinere sine Sedis Apost. auctoritate. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p 7. cap. 7. n. 45.* 1

Synodo diœcesanæ interesse debent exempti omnes, & illorum subditi, dum tamen sint intra diœcesim Episcopi. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 25. n. 8.* 2

Synodo diœcesanæ interesse non tenen- 3

cut ratione Parochialium Ecclesiarum, qui actu exercent vtramque iurisdictionem, spiritualem, & temporalem, in Parochos, & parochianos, iuxta cap. 11. sess. 25. de Regular. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Sellius *d.cap.25.n.12.*

4 Synodo diœcesanæ interesse non tenetur Abbas Monachus, cuius Ecclesiæ, vel monasterio imminet cura animarum, si illi deseruire faciat per Vicarium secularem ab Episcopo approbatum, quia sufficit mittere dictum Vicarium, cum curam per se ipsum exerceat. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Abbas num.17.*

5 Synodum diœcesanam celebrare non potest Vicarius generalis Episcopi absque mandato speciali. *Sacra Congr. Conc. die 11. Augusti* 1618. penes Sellium *d.cap.25.n.14.*

6 Synodum diœcesanam indicere, & publicare potest Episcopus solus sine consensu vel consilio Capituli. *Sacra Congr. Conc. in Oriolen. 27. Martij* 1632. *in resp. ad 14. dub.* apud Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol. 52. num.10.*

7 Synodo diœcesana facere potest Episcopus Constitutiones, seu acta absque consensu Capituli, debet tamen requirere illius consilium, licet illud non teneatur sequi nisi in casibus à Iure expressis. *Eadem sacra Cong. Conc. in d. Oriolen. in resp. ad* 15. referente Bonfadin. *d. resol.52.n.11.*

8 Synodi diœcesanæ celebratio impediri vel retardari nequaquam potest etiam prætextu cuiuscunque appellationis. *Eadem sacra Cong. in d. Oriolen. in resp. ad 17. dub.* de qua Bonfadin. *d. resol.52.n.12.*

9 Synodo interesse recusantes Canonici & Capitulum cogi possunt ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas. *Eadem sacra Congr. in d. Oriolen. in resp. ad 19. dub.* cuius meminit Bonfadin. *d. resol.52.n.13.*

Synodalis Iudex vide in verbo Iudex *collect.436.n.6.& 7.*

Synodales Constitutiones, vide in verbo *Constitutiones Synodales collect.220.*

Synodales examinatores vide in verbo *Examinatores Synodales collect.341.*

Tabaccum.

Collect. DCXCV.

1 Tabaccum siue solidum, siue in frusta concisum, aut in puluere redactum ore, vel naribus in fumo per tubulos, & aliàs quomodolibet sumere prohibetur sub pœna excommunicationis latæ sententiæ eo ipso ab se que aliqua declaratione incurrenda, omnibus, & singulis vtriusque sexus personis tam secularibus quam ecclesiasticis etiam cuiusuis Ordinis, instituti, ac militiarum etiam hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani Regularibus quomodolibet qualificatis, in quibusuis ciuitatis & diœcesis Hispalen. Ecclesiis, earumque atrijs & ambitum. *Vrbanus VIII. constit. sua* incipien. *Cum Ecclesia* 30. *Ianuarij* 1642. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.3. in fine in Constitutionibus nouissimis Vrbani VIII. pag.* 562. De tabacci sumptione an impediat Communionem? Vide Antonin. Dian. *moral. resolut. p.5. tract. 13. resol.1.* Anton. de Leone *in quæst. moralib. del Chocolate p.2. §.4. num.10.cum seqq.* Lezana *in sum quæst. Regul. tom 3 verbo Eucharistia sub num.16.*

Tabella.

Collect. DCXCVI.

Tabellæ seu imagines quorumuis hominum cum Sanctitatis, seu martyrij fama (quantacunque illa sit) defunctorum, & quodcunque aliud venerationem, & cultum præferens, & indicans in Oratoriis, aut locis publicis, seu priuatis, vel Ecclesijs tam secularibus, quam Regularibus cuiuscunque Religionis apponi possunt antequam à Sede Apost. canonizentur, aut Beati declarentur, & si quæ appositæ sunt, amoueri debent, *Sacra Congr. Romana, & vniuersalis Inquisitionis die* 13. *Martij* 1625. *tom. 4. Bullarij constit.* 37. *Vrbani VIII. §.1.* cuius meminere D. Felix Contelor. *de canonizat. Sanctorum cap. 22. n.19.* Lauret. de Franchis *de controuers. inter. Episcopos & Regul. pag. 242. cum seqq.* Trullench *in exposit. Decalogi lib.1. cap. 9. dub. 6 num.26.cum seqq.* Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.97. post n.18.* 1

Tabellæ atque Imagines ex cera aut argento, seu ex alia quacunque materia tam pictæ, quàm fictæ, atque exculptæ, ad horum hominum sepulchra appendi, aut affigi non possunt sine recognitione ab Ordinario omnino, Sedique Apost referenda, ac probanda. Eadem *Sacra Congr. Romana, & Vniuersalis Inquisitionis* §.3. de qua Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit. 3. Leonis X. §. 2.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Tabella, & aly n.1. citati.* 2

Taurorum

Taurorum agitationes.

COLLECT. DCXCVII.

1 TAurorum, aliarumque ferarum bestiarum agitationes, certamina, & spectacula sunt prohibita, & feudatarij illa non prohibentes Ecclesiæ feudis priuantur, & in illis moriens ecclesiastica caret sepultura. *Pius V. constit.* 48. incip. *De salute gregis Kalendis Nouembris* 1567. apud Laertium Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 244. Scortia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 99. In Regnis Hispaniarum quoad laicos, & Fratres Milites tantum (dummodo sacris Ordinibus initiati non fuerint) reuocata fuit Constitutio prædicta per *Gregorium XIII. constit. sua* incip. *Exponi* 25. *Augusti* 1575. duabus adhibitis constitutionibus, vt scilicet agitationes taurorum festis diebus non fiant, necnon pro usso per eos, ad quos spectabit, quod exinde alicuius mors, quoad fieri poterit, sequi non possit, & insuper in eisdem Hispaniarum Regnis dumtaxat, accum eisdem limitationibus *Clemens VIII. constit. sua* incip. *Nos considerantes* 13. *Ianuar.* 1596. cuius meminit Scortia *d. epit*, 99. *theorem.* 246. abundantius prædictas pœnas & censuras in Pij V. Constitutione contentas sustulit, & amouit, scilicet quoad omnes in ea expressos, exceptis Monachis, & Fratribus Mendicantibus, cæterisque Regularibus cuiuscunque Ordinis, & instituti, illam ad terminos Iuris communis reducendo, non tamen illi derogando. De quarum Constitutionum materia Quarant. & Prosp. de Augustino *in summa Bullary verbo Torneamenta*, Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 3. *quæst.* 68. *art.* 2. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 10. *n.* 7.

Tempus.

COLLECT. DCXCVIII.

1 TEmpus ad Visitationem perficiendam debet esse moderatum, & discretum arbitrio Episcopi, qui tenetur suam Visitationem continuatè prosequi, neque potest ad diuersos extraneos actus diuertere. *Sacra Cong. Conc.* teste Sellio *in selectis Canon. capit.* 13. *num.* 8.

2 Tempus anni ad emittēdam professionem à Concilio Trid. præfixum potest arbitrio Superioris Regularis prorogari. *Sacra Congreg. Concil.* 31. *May* 1597. referente Sellio *d. cap.* 13. *num.* 9.

Tempus ordinationis Episcoporum attendendum est in actibus Conciliorum Prouincialium non autem Dignitas, aut Ordo Ecclesiarum. *Sacra Congr. Conc.* penes Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 2. *n.* 3. *ad* 1. 3

S. Teresia.

COLLECT. DCXCIX.

TEresiæ de Iesu Officium & Missa tanquam de vna sancta Virgine iuxta formam Missalis, & Breuiarij Romani pro vniuersa Religione Carmelitarum reformatorum, & pro omnibus secularibus, & Regularibus in oppido de Alua Salamantinæ diœcesis existentibus conceditur. *Sacra Congr. Rit. die* 12. *&* 14. *Aprilis* 1614. quam refert Aldan, *in compendio Canon. resolut. libr.* 1. *titul.* 19. *de sanctis n.* 193. Et pro toto Regno Castellæ Veteris. Eadem *Sacra Congr. Rit. in Abulen. B. Teresiæ de Iesu* 3. *&* 5. *Septembris* 1616. penes Aldan. *d. tit.* 19. *num.* 195. Et pro omnibus Regnis Hispaniarum, & Portugaliæ. eadem *Sacra Congr. Rit. die* 15. *&* 17. *Iulij* 1617. cuius meminit idem Aldan. *d. tit.* 19. *n.* 196. Et pro vniuersa Religione Calceatorum Carmelitarum, eadem *Sacra Congr. Rit. die* 22. *Augusti* 1620. de qua idem Aldan. *d. tit.* 19. *n.* 197. Et eam in sanctorum catalogo adscripsit Gregorius XV. vt supra in verbo *Canonizatio collect.* 117. *n.* 44. 1

SVMMARIVM.

1. *Auctores referuntur de Tertiariis agentes.*
2. *Tertiarias mulieres quæ, & quis recipere eas valeat?*
3. *Clausuram seruare tenentur Tertiariæ, quæ votum solemne emiserunt.*
4. *Congregatione manere non debent Tertiariæ nisi professionem emittant.*
5. *Professionem solemnem non emittentes Tertiariæ nec in clausuram se reducere volentes, Episcopi iurisdictioni subiectæ sunt.*
6. *Confessores Regulares Tertiariarum Confessiones quando audire valeant?*
7. *Episcopus explorare non debet Tertiariarum voluntates si domi degunt.*
8. *Sepeliri in Fratrum Ecclesiis, Parocho minime requisito, quando valeant Tertiary, & Tertiariæ.*
9. *Priuilegiis Ordinis, & exemptione à iurisdictione Ordinarij an & quando gaudeant Tertiarij.*

Tertia

Tertiariæ, & Tertiarij.

Collect. DCC.

1 De his Casarub. *in compendio priuilegiorum Mendicant. verbo Tertiarij.* Sosa *in tract. de profess. Tertiar.* Ioan. Silueira *in tract. de Tertiariis Carmelit.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Tertiarij*, Ioan. Anton. Nouar. eius frater *in summa Bullarum, sub tit. de Tertiariis*, Fr. Laurent. de Portel. *in dubiis Regularib. verbo Tertiarij*, Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom. 1. q.* 36. Gauant. *in man. Episcop. verbo Tertiarij*, Lezana *in sum. quæst. Regular. tom. 2. cap. 14. de Tertiariis.*

2 Tertiarias mulieres ad habitum tertiæ regulæ recipere licet Superioribus Regularibus sufficienti facultate ad id à Sede Apost. suffultis (Capuccininis exceptis) atque ad ipsos vestiendi eas Officium pertinet, non autem ad habitum addmittendæ, & recipiendæ sunt nisi probatæ Vitæ, ac bonis moribus præditæ, atque in ætate saltem quadraginta annorum constitutæ, quæ de proprio habeant, vnde sufficienter viuere possint, & non cum aliis viris, quam cum consanguineis, vel affinibus in primo tantum gradu sibi coniunctis cohabitent, & ab Ordinario loci licentia prius impetrata, qui non aliter eam concedat, nisi de prædictis præuio examine diligenti sibi constiterit. Verum in huiusmodi habitu concedendo respectiuè deferendo, omnino à velo supra caput, à pectorali, & à patientia abstinendum est, quinimo eæ, quæ supra dicta tria, vel aliquod ipsorum deferre deprehensæ fuerint, illa dimittere etiam per censuras ecclesiasticas ab Ordinariis locorum compellendæ sunt. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. die* 20. *Decembris* 1616. cuius meminere Erasm. à Cochier *de iurisd. in exemptos p.* 1. *q.* 17. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Tertiarij* Ioan. Antun Nouar. eius frater *in sum. Bullarum tit. de Tertiariis.*

3 Tertiariæ, quæ votum solemne emiserunt, clausuram seruare tenentur, & ad id per Ordinarios cogi possunt: si vero sine clausura & professione viuere voluerint, in Religionibus non sunt recipiendæ. *Pius V. constit.* 8. incip. *Circa* 4. *Kalend. Iunij* 1566 apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 184.

4 Tertiariæ si aliquæ reperiantur sine clausura & professione viuentes prohiberi possunt ne in Congregatione maneant, nisi professionem emittant. *Sacra Cong. Conc. die* 22. *Ianuar.* 1596. quam citant Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 3. *subn.* 57. Laurent. Peyrinis *de Priuileg. Regul. ad const.* 4. *Sixti. IV.* §. 7. *n.* 35.

Tertiariæ, quæ trium votorum substantialium professionem solemne non emittunt nec in clausuram se reducere volunt, omnimodæ Episcopi curę, & iurisdictioni subiectæ sunt & esse debent. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Postorien.* 29. *Decembris* 1616. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 27 *n.* 16. 5

Tertiariarum Confessiones Sacramentales audire non possunt Confessores Regulares, nisi fuerint ab Ordinario approbati ad Confessiones personarum secularium audiendas. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub dicta die* 20. *Decembris* 1620. de qua supr. *num.* 2. 6

Tertiariarum voluntates Episcopus explorare non debet, si domi degunt, & ibi votum cælibatus emittunt. *Sacra Congr. Conc. die* 7. *Nouembris* 1620. apud Lezanam *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *c.* 14. *n* 31. *in fine.* 7

Tertiatij si qualitatibus in Bulla felicis record. Leonis X. præscriptis sint prædit, Videlicet si viri collegialiter, aut claustraliter viuant: mulieres vero virginalem, vel cælibem, aut castam vidualem sub expresso voto, & Tertiariorum habitu vitam ducant, possunt, & debent, etiam inuito, & minimè requisito Parocho, in Fratrum Ecclesiis sepeliri, secus verò si supradictis qualitatibus careant. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Nepesina* 11. *Decembris* 1615. *in resp. ad* 1. de qua meminerunt Iul. Lauor. *var. lucubrat. tit.* 2. *cap.* 11. *n.* 102. *& seqq.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *c.* 14. *n.* 33. Sperell. *in decisionib. fori ecclesi. decis.* 87. *n.* 17. Ego ipse *de officio, & potest. Parochi cap.* 26. *n.* 69. 8

Tertiarij, Ordinis Fratres, cuius tertiæ regulæ habitum assumpserunt, priuilegiis illius potiuntur, & ab Ordinarij iurisdictione exempti sunt, si viri collegialiter viuant, seu cum claustralibus habitent: & mulieres virginalem, seu cælibem, aut castam vidualem expresso voto, & sub dicto habitu vitam traduxerint, quemadmodũ cauetur Cõstitutione Concilij Lateranens. sub Leone X. quæ habetur sess. 21. in fine; hoc autem voto mulierum, alia duo, scilicet paupertatis, & obedientiæ nequaquã includũtur, quinimo huiusmodi mulieres si vitam virginalem, aut cælibem simpliciter, expresseque vouerint, etiam in consanguineorum, & affinium suorum, aut propriis domibus, vel seorsum habitantes supradictis priuilegiis Ordinis, cuius tertiæ regulæ habitum deferunt, exemptioneque ab Ordinarij iurisdictione frui debent: vt idem Leo X. postea declarauit constitutione sua edita *die* 1. *Martij* 1518. an autem prædictæ qualitates in Tertiariis concurrant, Ordinarij loci iudicium spectetur. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. sub dicta die* 20. 9

die 20. *Decembris* 1616. de qua citati *supra num.* 2.

Tertiarij Fratres de Pœnitentia, Vide supra *collect.* 386. *n.* 48 *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Dispositiones quaecunque vltimæ factæ à personis ecclesiasticis sine licentia Sedis Apostol sunt nulla.*

2 *Codicilli, & donatio causa mortis non comprehenduntur sub decreto Conc. sess. 25. de Regul. cap. 16.*

3 *Constitutiones de spoliis bonorum ex illicita negociatione agentes non comprehendunt habentes facultatem testandi.*

4 *Clericis extra residentiam decedentibus non suffragatur facultas testandi, quominus eorum bona spolium faciant.*

5 *Facultates testandi ad fauorem illegitimorum reuocantur.*

6 *Equites S. Lazari de bonis suis disponere quomodo possint?*

7 *Equites S. Stephani de bonis suis testari ad fauorem illegitimorum quomodo valeant?*

8 *Equites S. Iacobi de Spatha, & de Alcantara, & Calatraua, ex indulto Gregorij XIII. possunt de bonis suis testari.*

Testamentum.

COLLECT. DCCI.

1 TEstamenta, legata, & quæcunque vltimæ dispositiones factæ à personis ecclesiasticis sine licentia Sedis Apost. nullæ sunt, ideoque eorum bona tanquam spolia ad Cameram Apost. spectant. *Pius IV. constit.* 8 incip. *Graue nobis* 26. *May* 1560. apud Laert. Cherub *in Bullario tom.* 2. *pag.* 8.

2 Testamenta, codicilli, & donatio causa mortis sub decreto Concilij sess. 25. de Regularib. cap. 16. non comprehenduntur. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 21. quem cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi part.* 3. *alleg.* 99. *num.* 12.

3 Testandi facultatem habentes non comprehenduntur in Constitutionibus de spoliis bonorum ex illicita negociatione. Idem *Pius IV. in d constit.* 8.

4 Testandi facultas non suffragatur Clericis extra residentiam decedentibus quominus eorum bona spolium faciant. *Pius IV. constit.* 91. incip. *In suprema* 7. *Kalend. Decembris* 1564. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 132.

5 Testandi facultates ad fauorem illegitimorum quibuscunque concessæ reuocantur, & ecclesiasticæ personæ de bonis suis ad eorum fauorem disponere non possunt. *Pius V. constit.* 17. incip. *Quo Ordini* 6. *Kalend. Februarij* 1571. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 325.

Testari possunt Equites S. Lazari de quibuscunque quæsitis ex fructibus beneficiorum si quintam partem Conuentui eiusdem Militiæ relinquant. *Pius IV. constit.* 95. incip. *Inter assiduas* 4. *Non. Maij* 1564. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 157. 6

Testari possunt de eorum bonis etiam ad fauorem illegitimorum Equites S. Stephani, dummodo quintam partem Conuentui eiusdem Militiæ relinquant. *Pius IV. constit.* 60. incip. *His quæ*, *Kalend. Februarij* 1562. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 86. 7

Testari, ac disponere de bonis suis possunt Equites S. Iacobi de Spatha, & de Alcantara, & Calatraua ex indulto *Gregorij XIII. constit.* 30. incip. *Romani* 6. *Octobris* 1575. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 396. 8

SVMMARIVM.

1 *Inquisitores puniunt falsum deponentes in causis Fidei.*

2 *Inquisitores non tenentur publicare testium dicta contra schismaticos, & hæreticos.*

3 *Milites, vassalli, & famuli Militiæ S. Ioan. Hierosolym. possunt esse testes in causis Religionis.*

4 *Episcopus sub pæna pecuniaria, & in subsidium excommunicationis potest citare testes laicos ad ferendum testimonium veritatis pro Curia Episcopalis informatione.*

5 *Episcopus potest punire laicum attentantem subornare testes in causa pendente coram Iudice ecclesiastico.*

Testis.

COLLECT. DCCII.

TEstes falsum in causis Fidei deponentes ab Inquisitoribus puniuntur. *Leo X. constit.* 29. incip. *Intelleximus* 14. *Decembris* 1518. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 521. 1

Testium dicta contra schismaticos, & hæreticos, Inquisitores hæreticæ prauitatis publicare non tenentur. *Pius IV. constit* 40. incip. *Cum sicut* 1. *Nouembr.* 1561. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 54. 2

Testes in causis Religionis, seu Militiæ S. Ioannis 3

S. Ioannis Hierosolymitani, possunt esse Equites, Vassalli, & famuli eiusdem Militiæ. *Pius IV. constit.* 9. incip. *Circunspecta Kalend. July* 1560. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 9.

4 Testes laicos ad ferendum testimonium veritatis pro Curæ Episcopalis informatione potest Episcopus sub pœna pecuniaria, & in subsidium excommunicationis citare *Sacra Cong. Conc. in Lucana* 16. *Martij* 1630. quam refert Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 73. *num.* 3.

5 Testes in causa pendente coram Iudice ecclesiastico laicus subornare attentans, per Episcopum puniri potest. *Sacra Congr. Immunitatis* 18. *Marty* 1631. cuius meminit Bonfadin. *d. resol.* 72. *n.* 5.

Theatini Vide in verbo *Clerici Regulares Theatini collect.* 164.

Theologus Canonicus. Vide in verbo *Canonicus Theologus collect.* 95.

SVMMARIVM.

1 *Familiaris, & capellanus, ac commensalis est Thesaurarius Papæ.*

2 *Cancellarias criminales Status ecclesiastici locare, & vendere potest Thesaurarius Papæ.*

3 *Thesaurarij Papæ facultas.*

4 *Cathedralis Ecclesia Thesaurarius, licet nullos fructus habeat, ad residentiam tenetur.*

Thesaurarius.

COLLECT. DCCIII.

1 Thesaurarius Papæ, est eius commensalis familiaris, & capellanus. *Calixtus III. constit.* 1. incip. *Quæ laudabilis* 8. *Id. Maij* 1445. apud Laer. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 309.

2 Thesaurarius Papæ habet amplam facultatem locandi, & vendendi Cancellarias criminales status ecclesiastici tam originariis, quàm forensibus obligandi Cameram pro venditione illarum, & decidendi lites, & dubia orta occasione Cancellariarum criminalium, de plano, summariè, omnique appellatione remota. *Pius IV. constit.* 83. incip. *Superna pridie Non. Octobris* 1564. apud. Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 113.

3 Thesaurius Papæ habet facultatem recuperandi spolia de fructibus, ac redditibus perceptis ex beneficiis ecclesiasticis, litteris Apost. non expeditis, deputat Collectores, necnon depositarios, Commissarios occasione spoliorum, causas spoliorum à quibuscunque iudicibus reassumit, in illis procedit summariè, & de plano: Vicecancellarium, Locumtenentem, & Auditorem in eius locum deputat, & reuocat, cognoscit de appellationibus à sententiis Nunciorum Sedis Apost. Collectorum, & aliorum Officialium à se deputatorum, & à suis, ac ab eo deputatorum sententiis appellatio deuolutiua tantùm conceditur etiam post factam executionem, locorum Montium resignationes admittit, eaque vacantia per quamcunque dimissionem confert, cognoscit de causis ortis occasione bonorum vacantium, & Montium, tam ciuilibus quàm criminalibus: edicta, ordinationesque promulgat, ac debitores Cameræ ad soluendum cogit, nihil soluit pro expeditione snatum litterarum Apostol. habet priuilegium transferendi pensiones vsque ad scuta quatuor mille, testari potest de bonis etiam iurisdictionalibus, & acquisitis de rebus ecclesiasticis. *Sixtus V. constit.* 100. incip. *In conferendis* 11. *Kalend. Marty* 1590. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 640.

Thesaurarius Cathedralis Ecclesiæ, licet nullos fructus habeat, tenetur ex Conc. sess. 24. cap. 12. de reform. ad residentiam, quia illa consuetudo non residendi, quæ valet de Iure communi, cum nulli sunt fructus, sublata est à Concilio in Dignitatibus, Canonicatibus, & Curatis. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicolao Garcia *in addit. ad suum tract. de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 198. 4

SVMMARIVM.

1 *Festum sancti Thomæ Aquinatis iubetur solemniter celebrari die* 7. *Martij.*

2 *Festus dies S. Thomæ Aquinatis de præcepto in Regno Neopolitano coli iubetur.*

3 *Patronus ciuitatis Neapolitanæ adiungitur S. Thomas Aquinas.*

4 *Ossa S. Thomæ Archiepiscopi Cantuariensis comburi, & in cineres in ventum spargi iussit Henricus VIII.*

5 *Festum S. Thomæ Episcopi Herfordien. die* 2. *Octobris celebrari iubetur.*

6 *Beatificatio B. Thomæ de Villanueua, Officium & Missa.*

S. Thomas.

COLLECT. DCCIV.

Sanctum Thomam Aquinatem Sanctorum cathalogo adscripsit, & eius festum septima die Martij solemniter celebrari iussit 1

Ioannes

*Ioannes XXII.constit.*11.incip.*Redemptionem* 15. *Kalend. Augusti* 1313. apud Laert.Cherub. *in Bullario tom.*1.*pag*.163. Eius diem festum vti de praecepto in Regno Neapolitano coli iussit *Pius V.constit* 36.incip. *Mirabilis Idib. Aprilis* 1567. apud Laert.Cherub. *tom.2.pag*.223. Illumque ad reliquos Patronos ciuitatis Neapolitanae adiunxit *Clemens VIII. constit. sua* incip. *In quo die* 22.*Nouembris* 1603. apud Laert.Cherub.& Castellin. *de dilatione canonizat.Sanctorum pag*.149.

4 S.Thomam Archiepiscopum Cantuariensem canonizauit *Alexander III. constit*. 4. incip. *Redalet* 4. *Id. Martij* 1172. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1.*pag*.24.Et eius ossa, quae in Anglia seruabantur, comburi, & cineres in ventum spargi iussit *Henricus VIII. Rex Angliae. Paulus III. constit*.7.incip. *Eius* 3. *Kalend. Septembris* 1535. apud Laert. Cherub. *d tom.1.pag*.619.

5 S.Thomam Episcopum Herfordien. canonizauit,& festum die 2. Octobris celebrari iussit *Ioannes XXII. constit*.7.incip. *Vnigenitus* 15.*Kalend.Maij* 1320. apud Laert. Cherubin. *tom.*1.*pag*.160.

6 B.Thomae de Villanueua Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, & Archiepiscopi Valentini beatificatio, Officium & Missa, vide in verbo *Beatificatio collect.* 58. *n.* 14. & in verbo *Officium collect.* 534 *n*.72.

SVMMARIVM.

1 *Thurificatio iuxta formam Caeremonialis cum vnico tantum Thuribulo facienda.*
2 *Vsus duorum thuribulorum non probatur.*
3 *Diacono pertinet munus thurificandi.*
4 *Episcopo non debetur thurificatio à Canonico vel Dignitate assistente flexis genibus.*
5 *Episcopo tantùm conuenit thurificatio cum triplici ductu.*
6 *Celebranti in absentia Episcopi competit thurificatio cum triplici ductu.*
7 *Thurificatio celebranti, Dignitatibus, & Canonicis, ac caeteris de choro quibus ductibus facienda*
8 *Dignitatibus Cathedralium debetur thurificatio duplici ductu.*
9 *Canonici ab Episcopo celebrante thurificari non debent.*
10 *Canonici parati ante Vicarium thurificandi.*
11 *Canonicis Cathedralis, & Collegiatae prius debetur thurificatio quam Gubernatori, & Officialibus.*
12 *Thurificatio in Ecclesia Collegiata exempta praesente Episcopo, & Abbate quomodo facienda?*
13 *Canonici Collegiatae debent thurificari ante Rectores, & beneficiatos Parochialium.*
14 *Canonicis Collegiatae debetur thurificatio duplici ductu, Clericis verò Parochialium vnico.*
15 *Portionariis & aliis beneficiatis quando debeatur thurificatio duplici ductu.*
16 *Vicario generali sedenti in choro duplici ductu thurificandum.*
17 *Magistratui post Canonicos aequis ductibus thurificatio debetur.*
18 *Dominus loci, & quiuis alius, à Presbytero celebrante thurificari non debet.*
19 *Thurificatio inter personas aequales quo ordine facienda?*

Thurificatio.

COLLECT. DCCV.

THurificatio iuxta formam Caeremonialis cum vnico tantùm thuribulo facienda. *Sacra Congr. Rit. in lucerina* 21.*Iulij* 1618. teste Aldano *in compendio Canonic.resolution. lib.*1.*tit.*9.*n* 34 Vsus enim duorum thuribulorum non probatur. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 15.*Martij* 1608 *in resp. ad* 4. *dub.* & in *d.Lucerina*, prout eas refert Aldan. *d.tit.*9. *num*.36. 1 2

Thurificationis munus est Diaconi qui 3 etiamsi sit ex Dignitatibus, vel Canonicis, debet post incensatum Episcopum, alios Praelatos, si adsint, Magistratum secularem, Dignitates, & Canonicos incensare, Mansionarios vero, & alios Capellanos alius Capellanus, seu Magister Caeremoniarum pro Ecclesiae consuetudine incensare debet. *Sacra Congr. Rit. in Lucen.* 10. *Iunij* 1600. quam citat Aldan. *d. tit.*9. *n*.37.

Thurificatio non debetur Episcopo à Canonico, vel dignitate assistente genibus flexis, sed stante. *Sacra Congr. Rit. in Oscen.* 4. *Maij* 1613. apud Aldan. *d. tit.*9. *n*.38. 4

Thurificatio cum triplici ductu thuribuli 5 vnico tantum, & digniori, idest Episcopo conuenit. *Sacra Congr. Rit. in Entomilien.* 11. *Decembris* 1604. *& in causa Ciuitatis Ducalis* 31. *Nouembris* 1614. cuius memini *de Canon. & Dignit. cap.*34 *n*.26. Vel celebranti in absentia 6 Episcopi. Eadem *Sacra Congr. Rit. in Patauina plebis sacci* 9. *Maij* 1606. de qua Ego ipse *d.c.*34. *n*.28.

Thurificatio iuxta regulas Caeremonialis 7 debet fieri celebranti triplici ductu, Dignitatibus, & Canonicis duplici, caeteris de choro vnico ductu. *Sacra Congr. Rit. in dicta Patauina, & in Camen. Valcacia* 30. *Ianuarij* 1616. penes Sellium *in selectis Canon. c.*16.*n*.21.

Thurificatio duplici ductu debetur Di- 8 gnitati

gnitatibus Cathedralium nisi firmiter probetur immemorabilis quod triplici ductu thurificentur absente Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Casertana* 18. *Septembris* 1632. penes me *d. tract. de Canon. c.* 34. *sub n.* 31.

9 Thurificatio non debetur Canonicis ab Episcopo celebrante. *Sacra Congr. Rit. in Vladislauien.* 2. *Martij* 1613. quam refert Sellius *d. cap.* 16. *n.* 22.

10 Thurificatio debetur Canonicis paratis ante Vicarium. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 3. *Augusti* 1602. *& in Tyburtina* 6. *Martij* 1610. quarum memini *d. tract. de Canon. capit.* 18. *num.* 29.

11 Thurificatio debetur prius Canonicis Cathedralis, & Collegiatæ, quam Gubernatori, & Officialibus. *Sacra Congr. Rit. in Camplen.* 28. *Ianuarij* 1612. de qua Sellius *dict. cap.* 16. *num* 23.

12 Thurificatio in Ecclesia Collegiata exempta præsente Episcopo cum Canonico Ecclesiæ Cathedralis, & Abbate cum Canonicis dictæ Ecclesiæ Collegiatæ, debetur primum Episcopo triplici ductu thuribuli, & post Episcopum, immediatè Canonico Cathedralis Ecclesiæ duplici ductu, deinde Abbati etiã duplici ductu. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina S. Petri in Brogoglio* 7. *Februarij* 1604. cuius memini *d. tract. de Canon. cap.* 34. *n.* 32.

13 Canonicis Collegiatæ thurificatio debetur ante Rectores & beneficiatos aliarum Ecclesiarum Parochialium etiam quando in eorum propriis Ecclesiis simul Diuinis intersunt, nec est huiusmodi cæremonia aliquo prætextu omittenda si ex consuetudine fieri solet. *Sacra Congr. Rit. in Calagurritana* 1. *Iunij* 1601. referente Aldan. *d. tit.* 9. *n.* 40.

14 Thurificatio debetur duplici ductu thuribuli Canonicis Collegiatæ, Clericis vero Parochialium Ecclesiarum vnico ictu. *Sacra Congr. Rit. in Cæsaraugustana de Daroia* 19. *Ianuarij* 1613. cuius memini *d. tract. de Canon. cap.* 18. *n.* 66.

15 Thurificatio debetur duplici ductu Portionariis & aliis beneficiatis, sicut & Canonicis, quando tales Portionarij & beneficiati in reliquis omnibus, & per omnia æquiparantur Canonicis & qualiter incedunt in processionibus, & sedent in æqualibus scamnis, non obstante Cæremonialis libro, qui intelligitur quando non adsunt Presbyteri, qui sunt omnino æquales Canonicis. *Sacra Congr. Rit. in dicta Cæsaraugustana de Daroia* 21. *Martij* 1615. de qua Ego ipse *d. tract. de Canonicis cap.* 34. *n.* 31.

16 Thurificatio duplici non autem triplici ductu thuribuli debetur Vicario generali sedenti in choro, licet supra Canonicos, si tamen non sit Prælatus. *Sacra Congr. Rit. in Nepesina* 14. *Ianuarij* 1617. de qua etiam Ego ipse *d. cap.* 34. *n.* 29.

Thurificatio debetur magistratui post Canonicos æquis ductibus. *Sacra Congr. Rit. in Interamnen.* 10. *Iunij* 1600. *& in Fauentina eadem die & anno*, quas refert Aldan. *d. tit.* 9. *n.* 43. Nam Canonici ante Magistratum thurificandi sunt tam in Ecclesia Cathedrali, quàm in aliis, in quibus simul conuenerint, vbi talis est consuetudo. Eadem *Sacra Congr. Rit. in Narnien.* 16. *Iunij* 1605. cuius memini *d. tract. de Canon. c.* 18. *n.* 75. 17

Thurificatio à Presbytero celebrante non est præstanda domino loci nec alij, *Sacra Cong. Rit. in Calagurritana* 5. *Iulij* 1614. teste Aldan. *d. tit.* 9. *n.* 42. 18

Thurificatio inter personas æquales quo ordine sit facienda vt æqualitas seruetur, tradit *Sacra Congr. Rit. in Calagurritana* 5. *Iulij* 1603. apud Aldan. *d. tit.* 9. *n.* 43. 19

Thus & pax mulieribus non est danda, vide in verbo *mulier collect.* 519. *n.* 5.

Titularis Episcopus, vide in verbo *Episcopus Titularis collect.* 287.

Tituli sanctissimæ Crucis inuentio, vide in verbo *Crux collect.* 234. *n.* 2.

Tituli Cardinalium, vide in verbo *Cardinalis collect.* 131. *n.* 4. *&* 7.

SVMMARIVM.

1 *Camaldulensi ab Ordine & Eremo ad alium Ordinem transitus non conceditur sine expresso consensu maioris dicti Eremi.*

2 *Monachis Montis Coronæ Ordinis Camaldulensis ad Eremum transitus prohibetur.*

3 *Discalceatis S. Augustini ad Fratres calceatos eiusdem Ordinis transitus prohibetur.*

4 *Officium nullum, aut dignitatem habere possunt Fratres Minores S. Francisci transitum facientes ad reformationem.*

5 *Locum, ordinem, & præcedentiam à die tantùm incorporationis consequuntur Fratres Obseruantes transeuntes de prouinciis Cismontanis ad alias.*

6 *Capuccinis Ordinis S. Francisci interdicitur transitus ad laxiorem.*

7 *Reformatis S. Mariæ de Mercede prohibetur transitus ad calceatos sine licentia Sedis Apost.*

8 *Discalceatis sanctissimæ Trinitatis transitus prohibetur ad alios Ordines etiam Minimorum, excepto Carthusianorum Ordine.*

9 *Fratres Ordinis sanctissimæ Trinitatis quando possunt ad alium quemcunque*

etiam

etiam Mendicantium Ordinem transferri.

10 *Discalceati Ordinis sanctissimæ Trinitatis de licentia Sedis Apost. ad laxiorem calceatorum transeuntes debent facere annum probationis, non tamen emittere professionem.*

11 *Regularibus ad strictiorem Religionem transire volentibus sufficit petita, licet non obtenta licentia à suis Superioribus.*

12 *Fratres Ordinum Mendicantium non possunt transire ad alium Ordinem præterquam ad Carthusianos, & tunc voce actiua & passiua carent, & ad officia & gradus inhabiles fiunt.*

13 *Fratres ex Ordine Minorum de Obseruantia ad secundum Ordinem sancti Francisci legitimè translati recuperant ius succedendi.*

14 *Transitus ad parem, vel arctiorem Religionem quando fiat, ostenditur, & hodie quando concedatur* vt num. 15.

16 *Priores in claustro & extra claustrum procuratores in Religione Carthusiensi fieri possunt, transitum ad eam facientes.*

17 *Superior potest dare licentiam ad modicum tempus standi extra monasteria causa prædicationis, vel audiendi Confessiones.*

Transitus Regularis.

Collect. DCCVI.

1 TRansitus ab Ordine, & Eremo Camaldulensi ad alium Ordinem & Religionem, etiam quæ Montis Coronæ vocatur eiusdem Ordinis Camaldulensis, sine expresso consensu, & licentia in scriptis obtenta Maioris dicti Eremi non conceditur, *Gregorius XIII. constit.* 99. incip. *Ea est de anno* 1585. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 485.

2 Transitus ex aliis Ordinibus ad strictiorem obseruantiam Congregationis Monachorum sancti Romualdi Montis Coronæ Ordinis Camaldulensis permittitur: ipsis verò ad Eremum Camaldulensem transire vetat. *Sixtus V. constit.* 35 incip. *Ea est*, apud Laert. Cherub. *tom. 2 pag.* 513.

3 Transitus à Discalceatis S. Augustini ad Fratres calceatos eiusdem Ordinis, siue ad quemcunque alium Ordinem laxiorem sine speciali Sedis. Apost. licentia prohibetur. *Clemens VIII. constit.* sua incip. *Apostolici* §. 10. *sub die* 11. *February* 1602. apud Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 2. tit.* 23. *n.* 8.

4 Transitum si aliqui de familia Fratrum Minorum sancti Francisci ob aliquam causam, priuilegium, seu facultatem fecerint ad Reformationem, nullum Officium, & dignitatem habere possunt, nisi per sex annos inter eos permanserint, & laudabiliter cum eis vixerint, & antea licentiam obtinuerint in Congregatione, seu Capitulo. *Gregorius XV. constit.* 8. incip. *Onerosa* 1. *Septembris* 1621 apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.*....

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Transitum si aliqui ex Obseruantibus de 5
prouinciis Cismontanis fecerint sua sponte, licet obtenta prius licentia ad alias prouincias Fratres tam incorporati quam incorporandi eis locum, Ordinem, & præcedentiam à die tantùm incorporationis suæ, non autem à die receptionis habitus, aut emissæ professionis tenent. *Vrbanus VIII.* post *Constitut.* 49. in approbatione Statutorum generalium incip. *In supremo* 20. *Nouembris* 1625. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom. 4. pag.*....

Transitus Capuccinis Ordinis sancti Fran- 6
cisci interdicitur ad laxiorem Ordinem absque speciali Papæ & Sedis Apost. ad Carthusiensem verò seu quemcunque alium Ordinem, vel Congregationem, nisi de Ministri generalis pro tempore existentis dicti Ordinis licentia in scriptis obtinenda sub quouis prætextu, aut ex quauis quantumuis iusta, legitima, & priuilegiata causa, sub apostasiæ, & infamiæ perpetuæ nota, necnon excommunicationis, vocis actiuæ, & passiuæ pœnis ipso facto absque vlla declaratione incurrendis. *Vrbanus VIII. constit.* 91. incip. *Iniuncti* 9. *Augusti* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *tom. 4. pag.* 103.

Transitus Reformatorum Ordinis B. Ma- 7
riæ de Mercede Redemptionis captiuorum, ad calceatos sine licentia Sedis Apost. prohibetur. *Vrbanus VIII. constit* 77. §. 2. & 3. incip. *Iniuncti* 19. *January* 1628. apud Angel Mariam Cherub. *d. tom. 4. pag.*....

Transitus Discalceatorum sanctissimæ 8
Trinitatis ad alios quoscunque Ordines etiam Fratrum Minimorum S. Francisci de Paula, excepto Carthusianorum Ordine, prohibetur. *Vrbanus VIII constit.* 2. aliàs 21. *in appendice* incip. *Commissi* 9. *Augusti* 1624. apud Ang. Mariá Cherub. *in fine tomi 4. pag.* 8.

Transitus Fratrum Sanctissimæ Trini- 9
tatis fieri non potest ad alium quemcunque etiam Mendicantium Ordinem nisi petita à Superiore licentia, cognitaque & approbata prius à Sacra Congr. transitus causa, atque inuentis in Religione, ad quam transire intendunt, beneuolis receptatoribus, necnon seruata, vbi opus fuerit felicis record. Sixti Papæ V. constitutione. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die* 15. *Marty* 1616. quam refert Aldan. *d. lib. 2. tit. 23. num* 12.

10 Transitum facientes Religiosi Discalceati Ordinis sanctissimæ Trinitatis de licentia S. Sedis Apost. ad laxiorem calceatorum, debent facere annum probationis, non tamen emittere professionem. *Sacra Congr. Conc. die 12. Ianuary* 1619. penes Aldan. *dicto lib. 2. tit. 23. num.* 13.

11 Transitum facere volentes ad strictiorem Religionem, si in ea inueniant receptatores, ac deuotionis feruore ducti, non autem alicuius criminis perpetrati pœnam subterfugituri, sufficit petitam, licet non obtentam licentiam à suis Superioribus obtinere. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 13. *Septembris* 1583. cuius meminit Aldan. *d. lib. 2. tit. 23. num.* 14.

12 Transitum facere ad alium Ordinem præterquam ad Carthusianos non licet Regularibus Ordinum Mendicantium, inter quos Carthusianos postmodum Mendicantes huiusmodi iuxta Constitutionem Clementis VIII. voce actiua & passiua carent, atque ad quæuis officia, & ministeria ac gradus istius Religionis perpetuò inhabiles existant. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. de mense Martij* 1596. de qua Aldan. *dicto lib. 2. tit. 23. n.* 15.

13 Transitum faciens ex indultu à Religione Fratrum Minorum de Obseruantia ad secundum Ordinem Sancti Francisci ex legitima causa, recuperat ius succedendi in bonis sibi ex testamento, vel ab intestato post translationem delatis. *Sacra Congr. Conc. in Neritonen.* 22. *Ianuary* 1622. referente Aldan. *d. tit. 23. num.* 16.

14 Transitus ad parem, vel arctiorem Religionem non fit nisi causa cognita, & vitæ ac morum ratione, idque ex approbatione Capituli Generalis. *Sacra Congr. Conc.* teste Quarant. *in sum. Bullary verbo monasteria, & Conuentus vers. quoad transitus.*

15 Transitus vlterius non conceditur ad arctiorem Religionem, nisi prius Superiori legitimè constiterit eam Religionem paratam esse illum recipere, qui licentiam petit, tuncque Regularis recta via se transferat ad arctiorem. *Sacra Congr. Conc. in decretis de Regularibus apostatis, & eiectis* §. 3. *sub die* 21. *Septembris* 1624. cuius meminere citati per me *collect.* 275. *num.* 2.

16 Transitum facientes ex quacunque Religione ad Carthusianos possunt in eadem Carthusiensi Religione in claustro Priores, & extra claustrum procuratores esse. *Sacra Congr. Conc.* de qua Sellius *in selectis Canon. cap.* 25. *n.* 8.

17 Translato potest Superior ad modicum tempus dare licentiam standi extra monasteria causa prædicationis, vel audiendi confessiones. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. secundo titul.* 18. *lib.* 7. *de Religionibus num.* 69.

SVMMARIVM.

1 *S. Aureliani translatio ab antiqua in nouam Ecclesiam.*
2 *S. Bruni translatio de rustica in nouam capsam.*
3 *S. Mercurialis translatio ab Altari maiori in Sacellum nouum.*
4 *S. Raymundi translatio.*
5 *Imaginis translatio de vno loco ad alium in eadem Ecclesia non comprehenditur sub dispositione Conc. sess. 21. cap. 7. de reform.*
6 *Festi sanctissimi Sacramenti translatio post octauam non conceditur.*
7 *Festum SS. Iusti & Pastoris conceditur à die 7. Martij ad diem 5. May.*
8 *S. Norberti festum in Ordine à die 6. Iunij in diem 11. Iuly transfertur.*
9 *S. Thomæ de Aquino officium translationis in diem sequentem post festum Sancti Sebastiani transfertur.*

Translatio SS. & festorum.

COLLECT. DCCVII.

Translatio corporis Sancti Aureliani in ciuitate Papien. ab antiqua in nouam Ecclesiam vt fiat cum assistentia Episcopi, conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Papien.* 15. *Nouembris* 1603. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 58. *num.* 3. 1

Translatio corporis sancti Bruni de rustica in nouam capsam conceditur, dummodo translatio fiat priuatiuè. *Sacra Congr. Rit. in Certosina nullius* 24. *Septembris* 1605. referente Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 19. *de Sanctis n.* 159. 2

Translatio corporis S. Mercurialis Episcopi Foroliuien. ab Altari maiori in Sacellum nouiter constructum conceditur. *Sacra Congregat. Rit. in Foroliuien.* 12. *Aprilis* 1603. quam citat Aldan. *d. tit.* 19. *de Sanctis num.* 178. 3

Translatio corporis S. Raymundi vt fieri possit conceditur cum toto corpore & capite vnito, si caput corpori vnitum sit, quod si fuerit separatum, conceditur vt caput possit in capsula argentea separatum à corpore conseruari. *Sacra Congr. Rit. in Barchinon.* 19. *Iunij* 1604. penes Aldan. *d. tit.* 19. *de Sanctis num.* 180. 4

Translatio Imaginis alicuius Ecclesiæ de vno 5

vno loco ad alium in eadem Ecclesia non comprehenditur sub dispositione *Concil. sess. 21. cap. 7. de reform. Sacra Congr. Conc. die 3. Decembris* 1612. quam refert Bonfadin. *in thesauro Canon. decis. resol. 4 num. 12.*

6 Translatio festi sanctissimi Sacramenti post octauam ad processionem decentius celebrandam non conceditur *à Sacra Congr. Rit. in Burgen. 24. Septembris* 1605. quam refert Aldan. *d. tit. 19. de Sanctis num.* 182.

7 Translationem festi, SS. Iusti, & Pastoris à die 7. Martij ad diem 5. Maij concedi posse attentis narratis, censuit *Sacra Congr. Rit. in Compluten. 21. Martij* 1609. cuius meminit Aldan. *d. tit. 19. de sanctis n.* 183.

8 Translatio festi S. Norberti in Ordine à die 6. Iunij in diem 11. Iulij conceditur. *Vrbanus VIII. die* 14. *Aprilis* 1625. vt refert Ioan. Chrysost. Vander *in echo S. Norberti triumphantis pag.* 173. *Antuerpiæ* 1629.

9 Translationis S. Thomæ de Aquino Officium ob festum sancti Sebastiani vt in diem sequentem celebrari possit, conceditur à *Sacra Congr. Rit in Neapolitana* 25. *Februarij* 1606. de qua Aldan. *d. tit. 19. de sanctis n.* 184.

Translationes Monialium, vide in verbo *Monialium, & earum monasterij translatio, collect.* 512.

Translationes, seu quæcunque versiones Concilij Trid. vide in verbo *Concilium Tridentinum collect.* 197. *n.* 7.

Transferendi licentia Vide in verbo *licentia, collect.* 449. *à n* 33.

Triennium.

Collect. DCCVIII.

Triennium quod quis debet seruire Episcopo, vt ab eo sibi conferente statim re ipsa beneficium, ordinari valeat, sufficit quod inceperit antequam fuisset Episcopus. *Sacra Cong. Conc.* testibus Gallet. *in margarita casuum Conscient. verbo Ordo pag.* 494. *col.* 2. Nicol. Garc. *de benefic. p. 2. c. 5. num.* 83. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 5. n.* 8.

Vacantia.

Collect. DCCIX.

1 Vacantiæ omnes vnius, aut plurium mensium, quibus absentes distributiones percipere solebant, sublatæ sunt, nisi adsint ex causis à Iure permissis, præterquam si dictæ vacationes concessæ essent in fundatione, *Barbos. Apost. Decis. Sum.* quæ non est sublata; illæ etiam intelliguntur sublatæ, si Canonicatuum fructus omnes sint distributiones quotidianæ. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p. 3. c. 2. n.* 250.

Vacantia quam habent Canonici in Cathedralibus, & Collegiatis ita est intelligenda vt in toto anno non excedat spatium triũ mensium, & aliàs habentes debent compensati in seruitio trium mensium, vel per communia, vel per seruitium partiale. *Sacra Congr. Conc. die 2. Martij* 1619. quam refert Sellius *in select. Canon. cap. 72. n.* 5 2

Vacatio beneficij, vide in verbo *beneficium collect.* 61. *n.* 33. *& collect.* 64. *n.* 11.

Vagus.

Collect. DCCX.

Vagus ducens vxorem in aliquo loco, vbi est vere domicilium mulieris, potest contrahere in aliquo loco vbi voluerit, cum omnes possint esse Parochi vagi, quamuis adsit Parochus mulieris, quia tunc est etiam vere Parochus vagi alius in alio loco vbi reperitur vagus. *Sacra Congr. Concil. die* 28. *Augusti* 1607. apud Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 78. n.* 2. 1

Valentia Regni beneficia alienigenis non conferuntur, vide in verbo *beneficium collect.* 61 *n.* 32.

Valentiæ Regni Canonicatus, Præbenda & Dignitates illegitimis etiã legitimatis conferri non possunt, vide in verbo *Canonicatus collect.* 87. *n.* 1.

Valor centum ducatorum intelligendus iuxta morem vniuscuiusque regionis, vide in verbo *Ducata collect.* 267.

Vasa aurea & argentea ac omnia ornamenta Prælatorum etiam Regularium ad cultum diuinum destinata non faciunt spolium, vide in verbo *spolium collect.* 678. *n.* 5.

Vasorum ecclesiasticorum benedictio, vide in verbo *benedictio collect.* 59. *n.* 9.

S. Vbaldi canonizatio, vide in verbo *Canonizatio collect.* 117. *p* 48.

S. Vbaldi festum die 16. Maij agi, & de eo commemorationem tanquam de festo simplici in vniuerso Orbe fieri iubetur, vide in verbo *festum collect.* 356. *n.* 31.

Versiculi.

Collect. DCCXI.

Versiculi ad Vesperas tam in duplicibus quam in semiduplicibus, & in commemoratio

6 *Vicarius generalis debet abstinere ab iis, quæ soli Episcopo conueniunt.*

7 *Mozzeta & Rochetto vti non debet Vicarius generalis nisi sit Protonotarius.*

8 *Decretis Congregationis recusans obedire Vicarius cogendus est remediis opportunis coram Auditore Cameræ.*

9 *Portio nulla pœnarum assignari potest Vicario generali.*

10 *Canonici si nolint non tenentur admittere in Capitulo Vicarium Episcopi.*

Vicarius generalis Episcopi.

Collect. DCCXIII.

1 VIcatius generalis Episcopi debet esse Clericus secularis idoneus, & Episcopus non debet id muneris per Regularem exerceri facere. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Motulana* 8. *May* 1615. teste Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.* 1 *tit.* 83. *n.* 12.

2 Vicarius generalis in Regnis Hispaniarum non potest esse nisi qui est in Ordine sacerdotali constitutus. *Vrbanus VIII. in sua Constit.* incip. *Decet Romanum* 16. *Decembris* 1623. cuius memini *de Canonic. & Dignitat. cap.* 42. *n.* 54.

3 Vicarius Episcopi, vel Capituli Sede vacante non potest esse Parochus habens curam animarum. *Sacra Cong. Conc. sub die* 12. *May* 1629. referente Bonfadin. *in thesauro eccles. decis resol.* 41. *n.* 2.

4 Vicario generali Episcopi præstanda est debita reuerentia etiam à Canonicis à iurisdictione Ordinarij exemptis. *Sacra Congr. Rit. in Caietana* 11. *Aprilis* 1614. quam citat Aldan. *d. tit.* 43 *n.* 13.

5 Vicario generali non debet præstari idem honor, qui præstaretur Episcopo si præsens esset. *Sacra Congr. Rit. die* 7. *Septembris* 1618. de qua Aldan. *d. tit.* 43. *n.* 14.

6 Vicarius generalis debet abstinere ab iis, quæ soli Episcopo conueniunt. *Sacra Congr. Rit. d. die* 7. *Septembris* 1618. *& in Neritonen.* 4. *Maij* 1606. de quibus Aldan. *d. tit.* 43. *n.* 15.

7 Vicarius generalis non debet vti rochetto, & mozzeta, nisi sit Protonotarius. *Sacra Congr. Rit. in Lauretana* 20. *Aprilis* 1602. nam cum fuerit Protonotarius poterit deferre rochetum, & mantelletum in choro, processionibus, & aliis functionibus in locis per diœcesim suæ iurisdictionis, si verò sit de Capitulo non lucratur distributiones quotidianas nisi vtatur habitu proprio Canonicali. *Sacra Congr. Rit. in Clomacen.* 4. *Iuly* 1615. quas refert Aldan. *d. tit.* 43. *n.* 16.

8 Vicarius recusans obedire decretis Congregationis, cogendus est remediis opportunis coram Auditore Cameræ. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina* 25. *Ianuary* 1603. penes Aldan *d. tit.* 43. *num.* 17.

Vicario generali nulla portio pœnarum 9
assignari potest. *Sacra Cong. Conc. in Albanen.* 5. *Februarij* 1618. apud Aldan. *d. tit.* 43. *n.* 18.

Vicarium Episcopi non tenentur Canonici 10
admittere in Capitulo si nolint. *Sacra Congr. Conc. in Amerien.* 24. *Aprilis* 1631. teste Bonfadin. *d. resol.* 41. *n.* 3.

Vicarius Canonicus, vide in verbo *Canonicus Vicarius collect.* 98.

SVMMARIVM.

1 *Locus Vicarij illi assignandus secundum Ecclesiæ consuetudinem*

2 *Sedem Arbitrio suo sibi parare non potest Vicarius generalis.*

3 *Stallum primum chori licet habere debeat Vicarius generalis, non propterea dicitur occupare stallum, seu locum Dignitatum, vel Canonicorum.*

4 *Locum primum chori si occupauerit Vicarius generalis, quomodo sedere tunc debeant Dignitates? remissiuè.*

5 *Locum Episcopi absentis occupare non licet Vicario generali.*

6 *Capitulo & Clero præcedit Vicarius generalis.*

7 *Locum primum supra omnes Dignitates absente Episcopo habere debet Vicarius generalis, non obstante consuetudine.*

8 *Præcedentia supra dignitates & Canonicos etiam Protonotarios danda in processionibus Vicario generali in habitu Vicarij incedenti.*

9 *Canonicis omnibus tam in processionibus, quàm in sessionibus præcedit Vicarius generalis.*

10 *Præcedentiam habere intendens Vicarius generalis Canonicus, debet habitum Canonicalem dimittere.*

11 *Habitu suo ordinario non debet incedere Vicarius generalis inter Canonicos paratos.*

12 *Distributiones quotidianas non lucratur Vicarius generalis Canonicus nisi sedeat in proprio stallo, & cum habitu Canonicali, & num.* 13.

14 *Distributiones si lucrari velit Vicarius generalis Canonicus debet stare, vel sedere & incedere in suo loco Canonicali.*

15 *Distributiones, quæ dantur interessentibus processionibus non lucratur Vicarius generalis Canonicus, nisi incedat in habitu Canonicali.*

16 *Canonicis Plauiali, Planetis, aut aliis sacris paramentis iuxta cuiusuis Ordinis gradum indutis non præcedit Vicarius generalis Canonicus.*

17 *Canonicis non paratis, vt in adoratione Crucis praecedit Vicarius generalis Canonicus, & debet habere digniorem locum immediate post celebrantem.*

18 *Dignitatibus, & Canonicis paratis non praecedit Vicarius generalis, quacunque contraria consuetudine non obstante.*

19 *Canonici assistentes Episcopo celebranti praecedunt Vicario generali.*

20 *Ceram & distributiones non lucratur Vicarius generalis Canonicus in funeralibus qui cum Canonicis in suo loco non incedit.*

21 *Candelam accipere non debet Vicarius generalis praesente Episcopo in die Purificationis ante Canonicum, vel dignitatem, qui Episcopo ministrauit.*

22 *Thurificandus est duplici ductu Vicarius generalis sedens in choro in primo loco supra Canonicos.*

23 *Vicarius generalis thurificandus est, & accipere debet candelam, palmam, & cineres, & adorare Crucem ante vel post Capitulum iuxta Ecclesiae consuetudinem.*

24 *Gubernatori ciuitatis in temporalibus debet semper in omni loco praecedere Vicarius generalis.*

25 *Potestatibus, & Commissariis omnibus in sua dioecesi debet semper praecedere Vicarius generalis.*

26 *Commissario vbique & in omni loco debet praecedere Vicarius Episcopi.*

Vicarius generalis circa locum, & praecedentiam.

COLLECT. DCCXIV.

1 Vicarij locus debet esse secundum consuetudinem Ecclesiae, quae non est mutanda. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad* 3. *dub.* teste Sellio *in selectu Canon. cap.* 36. *n.* 29.

2 Vicarius generalis non potest sedem arbitrio suo sibi parare, sed debet sedere in sede solita pro Vicariis assignata. *Sacra Congr. Rit. in Neritonen.* 4. *Maij* 1606. quam refert Sellius *d. c.* 36. *n.* 40.

3 Vicarius generalis licet sedeat in primo stallo chori, in quo sedere debet prima Dignitas, & habeat thuris & pacis honorem ante omnes Dignitates, & Canonicos, non propterea dicitur occupare stallum, siue locum dignitatum & Canonicorum. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. *in resp. ad* 4. *dub.* quam citat Sellius *d. c.* 36. *n.* 41.

4 Vicario generali occupante primum locum chori, & stallũ Archidiaconi quomodo sedere debeant Dignitates in choro, ne Archidiacono praeiudicium inferatur. *Sacra Cong. Rit. in Andrien.* 7. *Augusti* 1610. referente Aldan. *in compendio Canonicar. resolut. libr.* 1. *titul.* 43. *num* 19.

Vicario generali non licet occupare locum Episcopi absentis, nec parare sibi sedem cum tapetis, & puluino, sed idem debet esse eius locus absente Episcopo, quem ille praesente habere consueuit. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina* 16. *Iulij* 1605. penes Aldan. *d. tit.* 43. *num.* 10. 5

Vicarius generalis praecedit Capitulo, & Clero. *Sacra Cong. Rit. in Melfien.* 13. *Iulij* 1619. attestante Aldano *d. tit.* 43. *num.* 21. 6

Vicarius generalis absente Episcopo debet habere primum locum super omnes dignitates & Canonicos, non obstantibus consuetudin. aliisque in contrarium. *Sacra Congr. Rit. in Andrien.* 7. *Augusti* 1610. *& in Ferarien.* 20. *Decembris* 1614. quarum meminit Aldan. *d. tit.* 43. *num.* 22. 7

Vicario generali habitu Vicarij in processionibus incedenti danda est praecedentia super omnes dignitates, & Canonicos, & etiam super illos, dignitates & Canonicos, qui habitu Protonotarij incedunt. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina* 16 *Iuly* 1605. de qua Aldan. *d. tit.* 43. *num.* 23. 8

Vicarius generalis debet praecedere omnibus Canonicis tam in processionibus quã in sessionibus, dummodo Canonici non incedant parati. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 3. *Augusti* 1602. *in resp. ad* 3. *dub & in ciuitatis Peña* 12. *Aprilis* 1603. *& in Lauretana* 6. *Decembris* 1603. *& in Tyburtina* 6. *Martij* 1610. de quibus Aldan. *d. tit.* 43 *num.* 24. 9

Vicarius generalis Canonicus cum sedet vti Canonicus, debet sedere in loco suae receptionis, & in habitu Canonicali. Si verò velit praecedere vti Vicarius, debet habitum Canonicalem dimittere. *Sacra Congr. Rit. in Compostellana* 4. *Februarij* 1600. *& in Vulturarien.* 11. *Aprilis* 1601. referente Sellio *d. c.* 36. *num.* 42. 10

Vicarius generalis in habitu suo ordinario non debet incedere inter Canonicos paratos, nec eis praecedere. *Sacra Congr. Rit. in Camerinen.* 14. *Iuny* 1608. *& in Casalen* 5. *Iulij* 1614. teste Sellio *d. cap.* 36. *num.* 43. 11

Vicarius Generalis debet habere primum locum ante Capitulum, Canonicos, & dignitates, tam praesente quàm absente Episcopo: si autem sit Canonicus, debet sedere in proprio stallo, & cum habitu Canonicali, aliàs non lucratur distributiones quotidianas. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 20. *Decembris* 1601. *& in Sutrina* 1. *Octobris* 1616. *& in Oritana* 5. *Aprilis* 1620. *& in Gallipolen.* 21. *Decembris* 12

Decembris 1615. de quibus Aldan. *d. tit.* 43. *num.* 15. Ego *de Canon. cap.* 18 *n.*32.

13 Vicarius Generalis præfertur Diacono, & omnibus Canonicis, nisi ipse simul sit Canonicus, quia tunc sedere debet in suo stallo Canonicali, si distributiones quotidianas lucrari velit. *Sacra Congr. Rit. in Nolana* 8. *Iulij* 1602. *& in ciuitatis Pena* 12. *Aprilis* 1603. *& in Compostellana* 21. *Februarij* 1604. *& in causa Candia* 7. *Augusti* 1610. de quibus Aldan. *d. tit* 43. *num.* 26.

14 Vicarius Generalis Canonicus præsente Præposito suo principali, & in omnibus actibus Capitularibus, & quandocunque distributiones quotidianas lucratur, debet stare, vel sedere, & incedere in suo loco Canonicali, absente vero Præposito tanquam Vicarius Generalis in primo, & digniori loco. *Sacra Congr. Rit. in Atinen. nullius* 4. *Martij* 1606. quam refert Aldan. *d. tit.* 43. *num.* 27.

15 Vicarius Generalis Canonicus, siue beneficiatus debet sedere in loco suæ receptionis, & cum habitu Canonicali, siue beneficiati, vt lucretur distributiones, & quando vult præcedere Canonicis, seu beneficiatis, debet habitum Canonicalem, seu beneficiati dimittere, & non potest percipere distributiones. *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana* 2. *Augusti* 1603. penes Sellium *d. cap.* 36. *n.* 44. Nec lucratur distributiones, quæ dantur interessentibus processionibus, nisi incedat in habitu Canonicali. *Sacra Congr. Rit. in Compostellana* 21. *Februarij* 1604 *& in Brundusina* 16. *Iulij* 1607. apud Sellium *d. cap.* 36. *num.* 45.

16 Vicarius generalis licet etiam ipso Episcopo præsente in Ecclesia, choro, processionibus, Synodo, & aliis publicis, & priuatis actibus, Canonicis, & Dignitatibus præcedere debeat, tamen hoc intelligitur quoties Canonici, & Dignitates huiusmodi in habitu Canonicali, etiamsi cappa & rochetto vtantur, stare, aut incedere consueuerunt, non autem si Pluuiali, Planetis, aut aliis sacris Paramentis iuxta cuiusdam Ordinis gradum sint induti, prout in distributione candelarum, in die Purificationis, & in receptione cinerum feria quarta cinerum & similibus diebus, quibus Episcopus solemniter celebrare ex ritu ecclesiastico teneatur, tunc enim non decet vt Vicarius, præsertim si in suo quotidiano habitu existat, eisdem sacris vestibus paratis siue stando, siue incedendo præcedat. *Sacra Congr. Rit. in Lauretana, & Nolana* 23. *Martij* 1602. *&* 6. *Septembris* 1603. *& in Tyburtina* 6. *Martij* 1610. *& in Monopolitana* 7. *Augusti* 1628. de quibus Aldan. *d. tit.* 43. *num.* 28.

17 Vicarius Generalis licet præcedat omnibus Dignitatibus, & Canonicis, tamen ratione Paramentorum in distributione candelarum, & palmarum non debet habere locum digniorem quàm Canonici parati: in adoratione verò Crucis, & quandocunque Canonici non sunt parati digniorem locum habet immediatè post celebrantem: & similiter thurificandus est ante Canonicos, nisi sint parati, quia tunc post Canonicos thurificandus. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. *in resp. ad* 6. *dub. & in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad* 1. *dub.* quas refert Sellius *d. cap.* 36. *num.* 47. Et quod in adoratione Crucis præferendus sit Vicarius Generalis ante Dignitates & Canonicos, censuit *eadem S. Cong. Rit. in causa S. Marc* 5. *Martij* 1633 apud Bonfadin. *d. resol.* 46. *n.* 5.

Vicarius generalis non præcedit Dignitatibus, & Canonicis paratis, consuetudine in contrarium non obstante. *Sacra Congr. Rit. in Lauretana* 6. *Septembris* 1603. *& in Casalen.* 5. *Iulij* 1614. *& in Castellaten.* 25. *Septembris* 1621. teste Sellio *d. c.* 36. *n.* 47. 18

Vicario generali præcedunt Canonici sacris vestibus induti, qui assistunt Episcopo celebranti. *Sacra Congr. Rit in Ripana* 27. *Februarij* 1610. cuius memini *in tract. de Canon. & dignit. cap.* 18. *num.* 25. 19

Vicarius generalis Canonicus in funeralibus debet cum Canonicis in suo loco incedere, alias non lucratur ceram nec distributiones. *Sacra Congr. Rit. in Nicien.* 10. *Maij* 1604. referente Aldano *d. tit.* 43. *n.* 30. 20

Vicarius generalis præsente Episcopo in die Purificationis non debet accipere candelam ante Canonicum, vel Dignitatem, qui Episcopo ministrauit. *Sacra Congr. Rit. in Lucerina* 14. *Maij* 1608. *in resp. ad* 3. *dub.* apud Sell. *d. c.* 36. *n.* 48. 21

Vicarius generalis si non est Prælatus licet absente Episcopo cum suo habitu ordinario cum subtana & mantelletto nigro sedeat in choro in primo loco supra Canonicos thurificandus est duplici non autem triplici ductu thuribuli. *Sacra Congr. Rit. in Nepesina* 14. *Ianuarij* 1617. penes Aldan. *d. tit.* 43. 31. 22

Vicarius generalis thurificandus est, & debet accipere candelam, palmam, & cineres & adorare Crucem ante, vel post Capitulum iuxta Ecclesiæ consuetudinem. *Sacra Congr. Rit. in Neocastren.* 16. *Ianuarij* 1607. *& in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in* 1. *dub.* de quibus Sellius *d c.* 36. *n.* 49. 23

Vicarius generalis in spiritualibus iuxta Ecclesiæ laudabilem consuetudinem debet semper in omni loco præcedere Gubernatori ciuitatis in temporalibus tam præsente quam absente Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Rauennaten.* 28. *Aprilis* 1607. teste Aldan. *d. tit.* 43. *num.* 32. 24

Vicarius

25 Vicarius generalis debet præcedere omnibus Potestatibus, & Commissariis siue iudicibus temporalibus in sua diœcesi existentibus *Sacra Cong. Rit. in Nucerina Saxoferrati 15. Maij* 1610 quam citat Sellius *d. c.36.n.50.*

26 Vicarius generalis Episcopi debet præcedere Commissario vbique, & in omni loco tam præsente quàm absente Episcopo, non obstante consuetudine, dummodo non sit de gremio Capituli, & incedat in habitu Canonicali. *Sacra Congr. Rit. in Ripana 28. Maij 1616 & die 19. Ianuarij 1619. & in Terracinen. 19. Augusti* 1617. de quibus Sellius *d. cap. 36. num.*48.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicationes pro rebus deperditis decernere potest Vicarius Episcopi, seu Capituli Sede vacante.*

2 *Processiones indicere & dirigere valet Vicarius generalis absente Episcopo cum consensu Capituli.*

3 *Synodum celebrare potest Vicarius generalis absque speciali mandato.*

4 *Paramenta de Altari non potest accipere Vicarius generalis, nec habere nisi vnum ministrum.*

5 *Baldachinum erigere non potest Vicarius Episcopi eo absente.*

6 *Functiones Episcopales non potest facere Vicarius etiam Apost. absente Episcopo.*

7 *Constitutiones Synodales arbitrio suo mutare non potest Vicarius generalis.*

8 *Officium ne inchoetur donec ipse veniat, prohibere non potest Vicarius generalis.*

9 *Benedictionem diacono antequam cantet Euangelium, & Concionatori antequam pulpitum ascendat, dare non potest Vicarius generalis.*

10 *Licentiam ædificandi noua monasteria, & Conuentus in loco sua diœcesis dare non potest Vicarius absque speciali Episcopi mandato.*

11 *Denunciationes ne faciant Parochi absque sua licentia impedire non potest Vicarius generalis.*

12 *Officiis, aut functionibus Episcopalibus non potest Vicarius generalis se immiscere, sed tantum præesse.*

13 *Capitulum si sit exemptum ad illud non admittitur Vicarius generalis.*

14 *Episcopo absente in Capitulo interuenire non potest Vicarius generalis.*

15 *Vicarius generalis si sit de Capitulo debet inde exire, vbi tractandum sit de rebus ad suum vel Episcopi commodum pertinentibus.*

16 *Licentiam alteri Episcopo exercendi Pontificalia non potest Vicarius generalis concedere in sua diœcesi.*

17 *Matrimonialibus pro dispensationibus quicquam quamuis minimum, & sponte datum recipere non potest Vicarius generalis.*

18 *Circulum in Missa solemni facere non potest Vicarius generalis.*

19 *Denunciationes sine speciali commissione remittere non potest Vicarius generalis.*

Vicarius generalis Episcopi quam habeat auctoritatem?

COLLECT. DCCXV.

Vicarius generalis Episcopi, seu Capituli Sede vacante potest excommunicationes pro rebus deperditis, & subtractis decernere, adhibita causæ cognitione, nec indiget speciali mandato. *Sacra Cong. Concil.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.5. c.8. n.97. & 98.* 1

Vicarius generalis absente Episcopo processiones indicere, & dirigere potest cum consensu Capituli. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.24 l.24 §.31. de procession. n.3.* quem refert *de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.78. num.5.* 2

Vicarius generalis absque mandato speciali potest Synodum celebrare. *Sacra Congr. Conc. die 11. Augusti* 1618. quam refert Sellius *in selectis Canon cap.36. n.51.* 3

Vicarius generalis quamuis sit Protonotarius & Canonicus nō potest de ipso Altari accipere Paramenta, nec habere nisi vnum ministrum, qui ei celebranti inseruiat. *Sacra Congr. Rit. in Cremonen. 7. Iuly* 1612 apud Sellium *d. cap.36. n.52.* 4

Vicarius Episcopi non potest absente, & non interessente Episcopo erigere baldachinum in Ecclesiis monasteriorum Congregationis Cassinensis, inuitis Monachis. *Sacra Congr. Rit. in causa Congregationis Cassinen. 10. Iuly* 1621. referente Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.1. tit.43. n.32.* 5

Vicarius etiam Apostolicus non potest facere functiones Episcopales absente, vel impedito Episcopo, sed ad primam Dignitatem, & successiuè ad alios spectat. *Sacra Congr. Rit. in Algaren. & Brundusina 20. Decembris* 1601. *& in eadem Brundus. 5. Februarij* 1614. *& in Alatrina 22. Ianuarij* 1618. de quibus Aldan. *d. tit.43. n.34.* 6

Vicarius generalis non potest mutare arbitrio suo Constitutiones Synodales. *Sacra Congr. Rit. die 25. Februarij* 1606. de qua Aldan. *d. tit. 43. n. 35.* Nec prohibere ne Officium 7 8

cium inchoetur donec ipse veniat, quia statim signo dato est inchoandum. Eadem *Sacra Cong. Rit. d. die 25. Februarij.*

9 Vicario non licet dare benedictionem Diacono antequam cantet Euangelium, neque benedicere Prædicatori antequam pulpitum ascendat. *Sacra Congr. Rit. in Pacen.* 17. *Martij* 1607. quam citat Sellius *d. cap. 36. num. 54.*

10 Vicarius generalis non potest absque speciali mandato Episcopi concedere licentiam ædificandi noua monasteria, & Conuentus in loco suæ diœcesis, ex eo quia est de maioribus. *Sacra Congr. Conc. die* 11. *Iulij* 1620. referente Aldano *d. tit. 43. n. 36.*

11 Vicarius generalis non potest impedire quod Parochi denunciationes faciant absque sua licentia. *Sacra Congr. Conc. die* 27. *Martij* 1617. cuius meminit Aldan. *d. tit. 43. n. 37.*

12 Vicarius generalis vti Vicarius non potest Missas Conuentuales, aut Pontificales celebrare, nec Sanctissimum Sacramentum, aut sanctas Reliquias paratus in processionibus deferre, nec aliis diuinis Officiis, aut ecclesiasticis functionibus se immiscere, sed tantùm præesse, vt omnia suo Ordine fiant. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* de qua Sellius *in selectis canon. cap. 24. n. 8.*

13 Vicarius generalis non admittitur ad Capitulum si illud sit exemptum. *Sacra Cong. Conc* teste Sbrozz. *de officio Vicarij in addit.*

14 *ad lib. 2. quæst.* 30. Vel si nolint Canonici, ead. *Sacra Congr. Conc. in Americen.* 24. *Aprilis* 1632. quam adducit Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 51. *n.* 10. Ille enim absente etiam Episcopo, in Capitulo interuenire non potest. Eadem *Sacra Congr. Conc.* de qua Massobri. *de Synodo Episcopi cap. 4. dub. 43. n. 35.* Si

15 verò sit de Capitulo debet inde exire, vbi tractandum fuerit de rebus ad suum, vel Episcopi commodum pertinentibus. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. die* 17. *Ianuarij* 1584. penes Aldan. *d. tit. 43. n. 38.*

16 Vicarius generalis non potest concedere licentiam alteri Episcopo exercendi Pontificalia in sua diœcesi, nisi haberet speciale mandatum. *Sacra Congr. Conc.* vt per Sbrozz. *in addit. ad dictum lib. 2. q. 7.*

17 Vicarius generalis pro Matrimonialium dispensatione quicquam quamuis minimum, & sponte datum, recipere non potest. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Surrentina* 22. *Aprilis* 1616 penes Aldan. *d. tit. 43. n. 39.*

18 Vicarius generalis non potest facere circulum in Missa solemni ante Episcopum ad hymnum Angelicum, Credo, Sanctus, &c. sed tantùm Dignitates, & Canonici. *Sacra Congr. Rit. in Maceraten.* 28. *Septembris* 1630. teste Bonfadin. *d. resol. 51. n. 11.*

Vicarius generalis non potest remittere denunciationes sine speciali commissione. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. p. 5. cap. 8. n. 61.* 19

SVMMARIVM.

1 *Doctor debet eligi Vicarius Capitularis.*

2 *Doctorari debet in aliqua Vniuersitate non à persona priuata, eligendus in Vicarium Capitularem.*

3 *Doctor, aut Licentiatus necessariò eligendus Vicarius Capitularis si in Capitulo adsit.*

4 *Doctor Theologus esse non potest Vicarius Capitularis.*

5 *Capitali de gremio non requiritur necessariò vt sit Vicarius Capitularis.*

6 *Electio seu deputatio Vicarij Capitularis an de gremio Capituli & Doctor sit eligendus necessario, si id obtineat consuetudo?*

7 *Electio de Vicario Capitulari cum claus. quod non duret nisi per annum, valet.*

8 *Ætas ad Vicarium Capitularem sufficit* 23. *annorum, non tamen expedit.*

9 *Plures si assumantur ad Officium Vicarij Capitularis, in dubio magis idoneus remanere debet.*

10 *Eligendus vnus tantùm Vicarius Capitularis, sine præiudicio tamen consuetudinis præsertim immemorialis duos aut plures eligendi.*

11 *Substitutionem potest facere Vicarius Capitularis si abesse velit.*

12 *Suspectus si allegetur Vicarius Capitularis, recurrendum ad Capitulum tanquam superius.*

13 *Dimissorias ad Ordines intra annum concedens Vicarius Capitularis, incidit in pœnam cap. 10. sess. 23 quamuis illis vsus fuerit ille, cui concessæ fuerunt.*

14 *Dimissoriam infra annum concedens Vicarius Capitularis non incurrit pœnam suspensionis per annum, sed tantum pœnam interdicti.*

15 *Salarium competens dari debet Vicario Capitulari.*

16 *Electione Vicarij Capitularis facta non potest Episcopus eum ad libitum reuocare, etiam apposita claus.* ex causis sibi bene visis, *vt num.* 17.

18 *Metropolitanus ad suum nutum amouere potest Vicarium à se deputatum in vim* Concil. cap. 16. sess. 24. de reform.

Vicarius

Vicarius Capitularis sede vacante.

COLLECT. DCCXVI.

1 Vicarius Capitularis debet eligi Doctor, aliàs electio est irrita. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicolao Garcia *de benefic. part.* 5. *cap.* 7.
2 *num.* 10. Et debet doctorari in aliqua Vniuersitate, non verò à persona priuata. *Sacra Congr. Conc. die* 19. *Septembris* 1620. penes Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 43., *num.* 41.

3 Vicarius Capitularis necessariò eligendus est Doctor, vel Licentiatus, si in Capitulo adsit, aliàs sufficit vt vnus eligatur, qui sit quantum fieri potest idoneus. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garcia *d. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 12.

4 Vicarius Capitularis non potest esse Doctor Theologus. *Sacra Congr. Conc. die* 28. *Augusti* 1621. cuius memini *in tract. de Canonic. & Dignitat. cap* 42. *num.* 53.

5 Vicarius Capitularis non requiritur necessariò vt sit de gremio Capituli, si tamen adesset idoneus, cæteris paribus esset præferendus. *Sacra Congr. Rit.* apud Nicol. Garciã *d. part* 5 *cap.* 7. *num* 13.

6 Vicarij Capitularis electio, seu deputatio si ex consuetudine Capituli fieret de ipsius gremio, & bini, vel singuli per singulos menses administrent, obseruando Ordinem, sed non essent omnes Doctores, vel Licentiati, dicta deputatio non valet, vbi alij Doctores possent constitui, nec inspicitur ordo, vel consuetudo, aut lex nouam etiam formam constituens. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc *d. part* 5. *cap.* 7. *num.* 10. *&* 11. *in* 1. *dub.*

7 Vicarius Capitularis potest eligi cum claus. *quod non duret nisi per annum*, *Sacra Congr. Concil. die* 17. *Ianuarij* 1617. cuius memini *de Canon. cap.* 42. *num.* 44.

8 Vicarius Capitularis potest esse in ætate viginti trium annorum, si aliàs est idoneus, non tamen expedit. *Sacra Congr. Conc die* 11. *Augusti* 1618. cuius memini *de Canonic. cap.* 42. *num.* 54.

9 Vicarij capitularis ad officium si plures assumerentur, in controuersia magis idoneus, & habens qualitates Concilij Tridentini remanere debet, & cæteri remouendi sunt. *Sacra Cong. Conc.* attestante Nicol. Garcia *d c.* 7. *num.* 23.

10 Vicarius Capitularis vnus tantum est eligendus, sed non est per decretum Concilij sublata consuetudo, præsertim immemorialis, duos, aut plures eligendi. *Sacra Congr. Conc. in Panormitana* 31. *Ianuarij* 1592. cuius memini *d. tract. de Canon. cap.* 42. *num.* 34.

Vicario Capitulari propter eius absentiã 11 competit substitutionem facere. *Sacra Cong. Concily*, quam citat Nicol. Garcia *d. cap.* 7. *num.* 23.

Vicarius Capitularis si allegetur suspe- 12 ctus, non possunt eligi arbitri, sed recurrendum est ad Capitulum tanquam Superius *S. Cong. Conc* testib. Nicol. Garc. *d. p.* 5. *c.* 7. *n.* 23. *in* 3. *dub.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 33. *l.* 3. *de recusat. in* 6. *declarat.*

Vicarius Capitularis litteras dimissorias 13 ad Ordines concedens infra duos menses à die vacationis, quibus tamen vsus non est ille, cui concessæ litteræ fuerunt, nihilominus dictus Vicarius incidit in pœnam *cap.* 10. *sess.* 23. quia actus fuit perfectus quoad ipsum, per quem non stetit. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. part.* 5 *cap.* 92.

Vicarius Capitularis concedens dimisso- 14 riam infra annum non incurrit pœnam suspensionis per annum iuxta *cap.* 1. *sess.* 23. sed tantum pœnam interdicti iuxta *cap.* 20. *sess.* 7. *de reform.* ita quod non prohibeatur concedere alias dimissorias, & casu, quo dictum *cap.* 10. imponeret pœnam suspensionis aliæ tamen dimissoriæ datæ post annum valent, si non sit declaratus suspensus. *Sacra Congr. Conc.* referente Rota *in Burgen. Canonicatus* 17. *Octobris &* 28. *Nouembris* 1586. *coram Giptio.*

Vicario Capitulari debet prouideri de 15 competenti salario. *Sacra Congr. Conc. die* 15. *Octobris* 1601. cuius memini *d. tract. de Canonic. cap.* 41. *num* 35.

Vicarij Capitularis facta electione non 16 potest Capitulum illum ad libitum reuocare, & nouum constituere, nisi ex causa benè visa sacræ Congregationi negotiis Episcoporum, & Regularium præpositæ, vt ipsamet rescripsit Capitulo Neapolitano 1. *Septembris* 1603 & Nuncio Neapolitano *sub die* 22. *eiusdem mensis & anni*, & Capitulo Tarentino *die* 24 *Nouembris*, & Capitulo Aretino *die* 28. *Octobris etiam eiusdem anni*, & alibi, de quibus meminere Nicol. Garc. *in addit. ad tract. suum de benefic. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 21. Larrea *Granatensi decis.* 2. *num.* 4. Ego ipse *d. tract. de Canon. cap.* 42. *num.* 47. vbi assero ita censuisse de anno 1631. Quamuis alij aliam ex diametro contrariam adducant declarationem, vt præ aliis adducit Anton. Nald. *in sum. verbo Vicarius n.* 8. his verbis. *Vicarius Capitularis potest ad libitum Capituli à quo fuit electus, amoueri, & illo casu tenetur infra octo dies alium constituere: aliàs enim ius deputandi deuoluitur ad Metropolitanum*

tanum, & si ipsa fuerit Metropolitana deuoluitur ad antiquiorem Episcopum: cui subscribere videtur Solorzan. *de iure Indiarum tom. 2.lib.3.cap.13.à num.*60.

17 Vicarius Capitularis ab exercitio Vicariatus per Capitulum reuocari non potest etiam ex claus. *Ex causis sibi bene Visis. Sacra Congregat. Concil. in Ecclesien.1. Aprilis* 1628. quæ tandem remisit ad Cōgregationem Episcoporum & Regularium causis præpositam, vt refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 51. *n.*22.

18 Vicarius à Metropolitano deputatus in vim cap. 16. sess. 24. quando in Sede vacante Capitulum, ad quod spectabat, intra tempus à Concilio præscriptum illum non deputauit, amoueri potest ad nutum ipsius Metropolitani. *Sacra Congr. Conc. in Liman.* 29. *Septembris* 1623. cuius meminit Solorzan. *d. tom.2. lib.* 3. *cap.* 13. *n.* 65. & Ego *d. tract. de Canon. c.*42. *n.*48.

SVMMARIVM.

1 *Visitare diœcesim potest Vicarius Sede Vacante sine speciali commissione ad id constitutus.*
2 *Dimissorias litteras ad primam Tonsuram potest concedere Vicarius Capitularis ei, qui præsentatus ad aliquod beneficium,*
3 *Litteras Episcopo per sacram Congreg. directas, & ab illo non exequutas potest Vicarius Capitularis executioni demandare.*
4 *Ecclesiam non consecratam reconciliare potest Vicarius Capitularis.*
5 *Absoluere à casibus sess.*24 *cap.*6. *de reform. potest Vicarius Capitularis.*
6 *Vicarios idoneos Parochialibus vacantibus deputare potest Vicarius Capitularis.*
7 *Adiunctorum sine præsentia potest Vicarius Capitularis procedere si Episcopus sine illis procedendi auctoritatem habebat.*
8 *Matrimoniales non vero criminales causas cognoscendi facultatem habet Vicarius Capitularis ex mandato generali.*
9 *Substituere alium in sui locum quando possit Vicarius Capitularis, ostenditur.*
10 *Interstitia Ordinum non potest remittere Vicarius Capitularis ex causis in Concilio expressis.*
11 *Commissiones Apostolicas exequi non potest Vicarius Capitularis.*
12 *Dispensationes matrimoniales directas Episcopo & eius Vicario non potest expedire Vicarius Capitularis.*
13 *Vicarius deputatus cum generali commissione non habet facultatem illa faciendi, quæ indigent speciali delegatione.*
14 *Examinatorum absentium in locum non potest alios sufficere Vicarius Capitularis.*
15 *Causas confugientium ad Ecclesiam, vel ab illa extractorum cognoscere non potest Vicarius Capitularis.*
16 *Archidiaconi sedem non debet occupare Vicarius Capitularis, sed debet sedere in alia sede portatili.*
17 *Monasteria noua erigendi licentiam concedere non potest Vicarius Capitularis.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Vicarius Capitularis quam habeat auctoritatem.

Collect. DCCXVII.

Vicarius Capitularis Sede vacante potest visitare diœcesim quamuis id à Capitulo specialiter ei non fuerit commissum. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *in addit ad suum tract. de benefic. p.*5. *c.*7. *n.* 29. 1

Vicarius Capitularis potest concedere litteras dimissorias ad primam Tonsuram ei, qui est præsentatus à patronis laicis ad beneficium ecclesiasticum iurispatronatus ipsorùm vt illud obtinere valeat. *Sacra Congreg. Conc.* de qua Nicol. Garc. *d. p.* 5. *c.*7.*n.*93. Stephan d'Aluin. *de Episcopor. Abbatum, & Abbatiss. potestate c.*27. *sub n.* 1. & illius memini *de Canon. & Dignit. cap.*42. *n.* 118. 2

Vicarius Capitularis potest executioni demandare litteras Episcopo per sacram Congreg. directas, & ab illo non exequutas. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die* 10. *Aprilis* 1615. cuius memini *d. cap.*42. *n.* 60. 3

Vicarius Capitularis potest Ecclesiam non consecratam reconciliare. *Sacra Congr. Rit. in Hydruntina* 15. *Decembris* 1632. quam refert Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resolut.* 51. *num.* 23. 4

Vicarius Capitularis potest absoluere à casibus *sess.*24. *de reform. c.*6. *Sacra Congr. Conc. die* 3. *Decembris* 1632. cuius memini *de Canonic. c.*42. *n.* 62. *in fine*. 5

Vicarius Capitularis potest absque Capitulo idoneos Vicarios Parochialibus vacantibus deputare, donec de Rectore prouisum sit, & proponere edicta ad concursum. *Sacr. Congr. Conc.* quam adducit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.*1. *tit.*43. *n.*46. 6

Vicarius Capitularis potest sine Adiunctis procedere si Episcopus dum viuebat auctoritatem habebat procedendi sine illis: si minus posset Episcopus sine Adiunctis, ita nec poterit Vicarius. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic.p.*5. *cap.*7. *n.* 13. 7

8 Vicarius Capitularis ex mandato generali habet facultatem cognoscendi causas matrimoniales, non autem criminales, nisi adsit speciale. *Sacra Congr. Conc. die* 30. *May* 1602. referente Aldan. *d. tit.* 43. *n.* 47.

9 Vicarius Capitularis non potest in locum sui quempiam substituere nisi in tribus casibus; videlicet infirmitatis, absentiæ ad modicum tempus, & in delegatis, & tunc multo magis tenetur substituere prædictum qualitatibus, quas decretum *Concilij c.* 16. *sess.* 24. de reform. in ipso Vicario Capituli requirit, quam ipsum Capitulum. *Sacra Congr. Conc. die* 7. *Maij* 1600. penes Aldan. *dict. tit.* 43. *numer.* 49.

10 Vicarius Capitularis non potest ex causis in Concilio expressis Ordinum interstitia remittere, cum non possit magis quam Vicarius Episcopi. Eadem *Sacra Congr. Conc. sub d. die* 7. *Maij* 1600. sed in contrarium stat alia, quam refert Ioan. Anton. Nouar. *in summ. Ballaram tit. de Capitulo sede vacante n.* 11.

11 Vicarius Capitularis non potest exequi commissiones Apostol in forma Dignum, & alias directas Episcopo, vel eius Vicario generali intuitu Officij, vel sub nomine Dignitatis. *Sacra Congr. Conc. die* 2. *Augusti* 1631. cuius memini *d. tract. de Canon. cap.* 42. *n.* 59.

12 Vicarius Capitularis non potest expedire dispensationes matrimoniales directas Episcopo, & eius Vicario generali. *Sacra Congr. Concil. die* 24. *May* 1621. cuius memini *dict. cap.* 42. *num.* 58.

13 Vicarius deputatus à Capitulo Sede vacante sub verbis generalibus, seu cum generali commissione, non habet potestatem illa faciendi, quæ indigent speciali delegatione. *Sacra Congr. Conc.* de qua Aldan. *d. tit.* 43. *num.* 50.

14 Vicarius Capitularis non potest in locum examinatorum Synodalium absentium, vel defunctorum alios auctoritate Apost. sufficere, sed curare debet vt elapso anno alij in locum demortuorum eligantur in Synodo, alioquin pro legitimis non habebuntur qui supererunt. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. in addit. part.* 5. *capit.* 2. *numer.* 78.

15 Vicarius Capitularis non potest cognoscere causas confugientium ad Ecclesiam, vel ab illa extractorum. *Sacra Cong. super controuers. iurisdictionalibus* 15. *Februarij* 1633. cuius mentionem facit R. P. D. Sperell. *in decision. fori eccles. decis.* 31. *n.* 8.

16 Vicarius Capitularis non debet occupare sedem Archidiaconi, sed debet sedere in alia sede portatili. *Sacra Congr. Rit. in Lucerina* 11. *Aprilis* 1601 cuius memini *d. tract. de Canonic. c.* 42. *n.* 42.

Vicarius Capitularis non potest concedere licentiam erigendi noua monasteria, ex c. 3. sess. 25. *Sacra Congr. Conc. sub die* 19. *Februarij* 1633. cuius etiam memini *dict. cap.* 42. *sub num.* 60. 17

SVMMARIVM.

1 *Præcedentiam nullam habet Vicarius foraneus ratione sui officij.*

2 *Præcedentiam supra omnes habet Vicarius foraneus in congregationibus tantum, quæ de mandato Episcopi singulis mensibus fiant.*

3 *Processionibus, & choro debet Vicarius foraneus vti cotta sicut alij Presbyteri.*

4 *Portio maior non debetur Vicario foraneo qui sit Canonicus ex funeralibus, quam si esset simplex Canonicus.*

5 *Clericos mulctare non licet Vicariis foraneis, qui non veniunt ad Horas Canonicas.*

6 *Canonicos ac Capitulum faciant sine eius expressa licentia non licet Vicario foraneo.*

Vicarius foraneus.

Collect. DCCXVIII.

Vicarius foraneus ratione sui officij nullam habet præcedentiam in choro, sessionibus vel processionibus, & aliis actibus, & functionibus ecclesiasticis supra Archipresbyterum, & alios Presbyteros ipso Vicario antiquiores, & digniores, sed debet ipse Vicarius stare, sedere, & incedere in loco suæ receptionis & dignitatis, acsi non esset Vicarius tam cum cotta quam sine illa, non obstante quacunque ordinatione Episcopi in contrarium: præterquam in congregationibus, quæ de mandato Episcopi singulis mensibus fiunt: in quibus tanquam Episcopi delegatus præcedere debet omnibus, non tamen in processionibus, Missis, & aliis, quæ fiunt ante Congregationem. *Sacra Congr. Rit. in Brundusinn* 17. *Nouembris* 1600. *& in Oritann & Catanien. eadem die & anno, & in Marsicen. Spoletana, & Bononien.* 11. *Aprilis* 1601. *& in Regien.* 2. *Martij* 1602. *& in Tropien.* 25. *Ianuarij* 1603. *& in Neoriftien.* 12. *Aprilis* 1607. *& in Licien.* 16. *Octobris* 1604. *& in Tranen.* 24. *Septembris* 1605. *& in Vmbriatien.* 25. *Februarij* 1606. *& in Algaren.* 17. *Nouembris* 1607. *& in Comen. Valenceia* 19. *Martij* 1611. *& in Nacerinn* 25. *Iunij* 1611. *& in Tarentian eadem die, & in Leontinn* 7. *Iulij* 1612. *& in Syracusann Palacioli eadem die, & in Hydruntian Soleti* 2. *Martij* 1613. *& Lieten.* 15. *Febr.* 1614. *& in Mediolanen. Corbetta* 3. *Decēb.* 1616. *& in* 1 2

& in Compsana terra Auletta 12. *Martij* 1618 *& in Messanen terræ Castri* 7. *Septembris* 1618. *& in Spoletana terra Cascia* 23. *Martij* 1619. *& in Messanen. terra Nugoria, & in Catanien. terra Aidonis eadem die, & in Messanen. Castri Regalis* 28. *Septembris* 1619. *& in Syracusana* 22. *Augusti* 1620. *& in Salernitana* 27. *Martij* 1628. *& in Neritonen.* 22. *Decembris* 1629. *& in Tranen.* 9. *Aprilis* 1633. quarum omnium meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 43. *num.* 52. Etiam quacunque consuetudine contraria non obstante. Eadem *Sacra Congr. Rit. in Syracusana* 8. *Iunij* 1630. cuius memini *in tract. de Canon. c.* 18.

3 *n.* 33. Et debet in processionibus & choro vti cotta, sicut alij Presbyteri, nec ratione sui officij debet ante alios habere thuris & pacis honorem. Eadem *Sacra Cong. Rit. in Tranen.* 24. *Septembris* 1605. penes Aldan. *d. tit.* 43. *num.* 54.

4 Vicario foraneo qui sit Canonicus, non debetur maior portio ex funeralibus quam si esset simplex Canonicus. *Sacra Congreg. Rit. in Bononien. Castri S. Ioannis die* 7. *Octobris* 1617. quam refert Aldan. *d. tit.* 43. *n.* 55.

5 Vicariis foraneis non licet mulctare Clericos, vel Presbyteros, qui non veniunt ad Horas Canonicas vltra solitum punctum amissionis distributionum quotidianarum. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina* 4. *Martij* 1606. de qua Aldan. *d tit.* 46. *n.* 56.

6 Vicario foraneo non licet contra vsum, & consuetudinem Ecclesiæ prohibere Canonicis ne Capitulum faciant sine eius expressa licentia. *Sacra Cong. Rit. in Orien. Calia* 16. *Decembr.* 1606. referente Sellio *d. tit.* 46. *n.* 57.

SVMMARIVM.

1 *Portiones debitas Vicariis perpetuis Parochialium declarauit Pius V.*

2 *Vicariis amouibilibus Cathedralis debent præcedere Vicarij perpetui Parochialium.*

3 *Præcedentiam habere debent Vicarij perpetui Parochialium in Ecclesia nouiter erecta in Cathedralem secundùm Ordinem receptionis.*

4 *Cathedralis sub Cruce incedere debent Vicarij perpetuò adscripti eius seruitio, quamuis prius incederent sub Cruce Ecclesiæ Collegiatæ.*

5 *Canonicis Collegiatæ loci de Daroca æquiparantur Vicarij Parochialium eiusdem loci.*

6 *Episcopus potest examinare Vicarios Parochialium dependentium à Religione Hierosolymitana.*

7 *Vicarij perpetui non possunt institui absque erectione tituli Vicariæ.*

8 *Abbatiæ Vicarius perpetuus quæ onera subire debeat?*

9 *Monasteriis, quibus cura imminet animarum, poni non possunt ab Ordinario, sed tantùm à Superioribus Vicarij perpetui, & temporales.*

10 *Parochiali omnia onera incumbentia subire tenetur solus Vicarius perpetuus.*

11 *Residere personaliter tenetur habens Vicarium perpetuum in sua Ecclesia nisi in eum tota animarum cura translata fuerit.*

12 *Concursu præuio instituendi non sunt Vicarij perpetui in Parochialibus Capitulo vnitis.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Vicarius perpetuus Parochialis.

COLLECT. DCCXIX.

Vicariis perpetuis congrua portio arbitrio Episcopi ita definienda est vt non sit maior centum, nec minor quinquaginta scutorum annuorum summa, computatis omnibus etiam incertis emolumentis & aliis obuentionibus communiter percipi solitis. *Pius V. constit.* 47. incip. *Ad exequendum Kalend. Nouembris* 1567. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 243. & illius meminere Gutier. *cons.* 8. *n.* 3. *cum seqq.* Valenzuel. *cons.* 54. *tom.* 1. Rot. apud Paul. de Rubeis *decis.* 230. *n.* 2. *p.* 6. *recentior.* Ego *de Iure eccles. vniu. lib.* 3. *cap.* 6. *n.* 43. 1

Vicarij perpetui Ecclesiarum Parochialium debent præcedere Vicariis amouibilibus Ecclesiæ Cathedralis. *Sacra Congr. Rit. in Terulen.* 16. *Septembris* 1606. teste Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit* 43. *n.* 58. 2

Vicarij perpetui Ecclesiarum Parochialium in Ecclesia nouiter erecta in Cathedralem debent præcedere secundùm Ordinem receptionis, & non secundùm Ordinem dignitatis Ecclesiarum, vt præcedebant ante erectionem in Cathedralem. *Sacra Cong. Rit. in Ripana* 28. *Aprilis* 1607. quam refert Aldan. *d. lib.* 1. *tit.* 43. *n.* 59. 3

Vicarij perpetuò adscripti seruitio Ecclesiæ Cathedralis, licet prius incederent sub Cruce Ecclesiæ Collegiatæ, tamen post adscriptionem debent incedere sub Cruce Cathedralis, cui inseruiunt. *S. Congr. Rit. in Maceraten.* 27. *Septembris* 1608. *&* 21. *Martij* 1609. de quibus Aldan. *d. tit.* 43 *n.* 60. 4

Vicarij & alij Portionarij Ecclesiarum Parochialium loci de Daroca Cæsaraugustanæ diœcesis, æquiparantur in omnibus Canonicis Collegiatæ eiusdem loci, reseruata tamen dextera Canonicis. *Sacra Congr. Rit. in Casaraugustana de Daroca* 21. *Martij* 1615. quam citat Aldan. *d. tit.* 43 *n.* 61. 5

6 Vicarios Ecclesiarum Parochialium vnitarum, & dependentium à Religione Hierosolymitana Episcopus potest examinare, & approbare, simpliciter scilicet, non autem ad tempus, etiamsi sint temporales, nec potest pro libito eosdem subiicere nouo examini. *Sacra Congr. Rit. in Augustana iurisdictionis* 14. *Decembris* 1630. cuius memini *de Iure ecclesiast. vniu. lib. 3. cap. 6. n.* 47.

7 Vicarij perpetui non possunt institui absque erectione tituli Vicariæ. *Sacra Congr. Concil.* referente Nicol. Garcia *de benefic. p.* 11. *cap. 2. n.* 15.

8 Vicarius perpetuus Abbatiæ debet subire omnia onera respicientia curam animarum, & administrationem Sacramentorum: cætera verò omnia ad Abbatem, seu Commendatarium eiusdem Ecclesiæ spectant. *Sacra Congr. Conc. in Eugubina* 11. *Maij* 1594. quam adducit Aldan. *d. tit.* 43. *n.* 64.

9 Vicarij perpetui, & temporales non possunt ab Ordinario poni in monasteriis, quibus cura imminet animarum, vel à principio, vel ratione annexionis, sed tantùm à Superioribus, eorum præuio tamen examine ipsius Ordinarij iuxta præscriptum decreti Concilij sess. 25. cap. 11. de Regularibus. *Sacra Cong. Conc.* penes Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. n.* 46. Et iterum. *Vicarij perpetui non ad liberam Ordinariorum electionem, sed ad nominationem illorum, in quorum Ecclesiis vnitis ponentur cum ipsorum Ordinariorum, seu eorum Vicariorum præuio examine sunt approbandi. Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p. 9, cap. 2. n. 294. & seqq.* metipsum *de Iure ecclesiast. lib. 3, cap. 6. n.* 45.

10 Vicarius perpetuus solus tenetur subire omnia onera incumbentia ipsi Parochiali, in qua erat erecta Vicaria perpetua, nulla autem ex parte ad Ecclesiam, seu ad monasterium, aut locum pium, quibus erat vnita ipsa Parochialis, spectant, quia Bulla Pij V. de Vicariis perpetuis, vult Vicarium perpetuum expedire Bullas, & soluere annatam, ac proinde constitutum esse beneficium in personam ipsius Vicarij, ideò ad illum omnia onera beneficij spectare debent. *Sacra Congreg. Conc. die* 27. *February* 1580. teste Aldano *d. tit.* 43. *num.* 66.

11 Vicarium perpetuum in sua Parochia siue Rectoria habens, ad hanc potest, & debet compelli ad personaliter residendum, nisi tota cura animarum translata fuerit legitimè in solum Vicarium perpetuum. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 23. l. 7. §. 2. sub tit. an Parochi debeant residere num.* 126.

12 Vicarij perpetui in Parochialibus Capitulo vnitis non sunt præuio concursu instituendi. *Sacra Congr. Conc. die* 28. *Aprilis* 1594. de qua Nicol. Garcia *in addit. ad suum tract. de benefic. part. 9. cap. 2. num.* 294.

SVMMARIVM.

1 *Nominatio Vicariorum secularium ad tempus in beneficiis Curatis vnitis spectat ad Episcopum, & quid in perpetuis Vicariis? & in Regularibus?*

2 *Nominatio Vicarij Abbatia ad quem spectet, & à quo amouendus?*

3 *Approbandi & examinandi prius sunt ab Episcopo Parochi in Ecclesia exempta, animarum curam exercere intendentes.*

4 *Deputatio Vicarij in Parochialibus vacantibus ad eum spectat, qui potest instistituere concursum.*

5 *Deputatio Vicarij ad custodiam Parochialis vacantis in casibus repentinis ad quem spectet, ostenditur.*

6 *Episcopus non potest ad tempus approbare Vicarios etiam amouibiles Ecclesiarum Parochialium vnitarum Religioni Hierosol. nec pro libito eosdem subiicere nouo examini.*

7 *Episcopus poterit examinare Vicarios amouibiles Parochialium dependentium à Religione Hierosol. superueniente rationabili causa & suspicione ignorantia.*

8 *Curam animarum esse penes deputantem arguitur ex quo Vicarius amouibilis ad eam exercendam deputatur.*

Vicarius amouibilis Parochialis.

COLLECT. DCCXX.

Vicariorum secularium ad tempus in beneficiis Curatis vnitis nominatio spectat ad Episcopum, perpetuorum verò in vim constitutionis Pij V. incip. Ad exequendum, spectat ad nominationem illorum, in quorum Ecclesiis vnitis ponentur, ipsi tamen præuio examine & approbatione erunt ab Episcopo deputandi. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. part. 9. c. 2. n.* 295. Vicarij Regulares deputandi in Parochialibus vnitis monasteriis Ordinis Præmonstratensis, debent esse amouibiles ad nutum Superiorum, iuxta Constitutionem Pij V. si seculares possunt ab Ordinario constitui perpetui, iuxta decretum Concilij. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 24. n.* 15. 1

Vicarij nominatio, seu electio spectat ad Abbatem, siue Rectorem (vtique primitiuum, 2

tiuum) approbatio ad Episcopum, de cuius consensu Vicarius amouibilis est deputandus ad nutum, potest amoueri ab Abbatibus, & Rectoribus, non autem ab Episcopo, nisi ex causa legitima, & approbata propter quã (etiamsi perpetuus esset) priuari posset. *Sacra Congr. Conc.* referente Stephano d'Aluin. *de Episcoporum, Abbatum, & Abbatis. potest. cap.14.n.2.*

3 Vicarij seu Parochi in Ecclesia exempta animarum curam exercere intẽdentes, prius approbandi & examinandi sunt ab Episcopo iuxta dispositionem *cap. per exemptionem, de priuileg. in 6. Sacra Congr. Conc. in Caputaquen. 23. Iunij 1629.* quam citat Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol. 53. n.2.*

4 Vicarij deputatio in Parochialibus vacantibus ad eum spectat, qui potest instituere concursum. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. part.4. cap.5. num.8.*

5 Vicarium constituere tempore vacationis ad custodiam Parochialis vacantis, licet spectet ad ipsum Episcopum, tamen in casibus repentinis, si vicaria est ad præsentationem alicuius Collegij illum potest constituere quamprimum, donec Episcopus certior sit factus, & prouiderit. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. part.9. cap.2. n.11.*

6 Vicarios etiam amouibiles Ecclesiarum Parochialium vnitarum, & dependentium à Religione Hierosolymitana potest Episcopus, si idonei fuerint, simpliciter approbare, non autem ad tempus, nec pro libito eosdem subiicere nouo examini. *Sacra Congr. Conc. in Augustana iurisdictionis 14. Decemb. 1630.* cuius memini *de Iure eccles. vniuers. lib. 3. c.6. n.47.*

7 Superueniente verò rationabili causa, & suspicione ignorantiæ, poterit Episcopus examinare eosdem ad effectum cap.6. sess. 21. de reform. *Eadem sacra Congr. Conc. in Placentina 26. Aprilis 1628.* de qua Ego ipse *d. lib. 3. cap.6. num 49.*

8 Vicarius amouibilis deputatus in exercitio curæ animarum arguit curam esse penes deputantem, & ideo ipse tenetur ad residentiam. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garcia *de benefic. part.3. cap.2. num.179. in declarat. 11.* Armend. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.2. tit.23. l.2. §.2. sub tit. sed an Parochi debeant residere in suis Curatis n.*141. quos refero *de officio, & potestate Parochi c.1. num.65.*

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Generalis Congregationis Fratrum Eremitarum discalceatorum S. Augustini Italiæ, gaudet omnibus facultatibus, quibus aliarum Religionum Generales gaudent.* Barbos. Apost. Decis. Sum.

2 *Vicario generali discalceatorum Eremitarum S. Augustini absenti licet alium suo loco subrogare, qui omnimoda eius potestate vtatur.*

3 *Correctori generali Ordinis S. Francisci de Paula competit facultas deputandi Vicarios generales in prouinciis.*

4 *Moniales alloquens Vicarius Fratrum absque Sedis Apost. licentia, in pœnas in decreto contentas incedit.*

Vicarius Regularis.

COLLECT. DCCXXI.

Vicarius Generalis nuncupatus totius Congregationis Fratrum Eremitarum discalceatorum Italiæ Ordinis S. Augustini vtitur, & gaudet omnibus, & singulis iuribus prærogatiuis, præeminentiis, & facultatibus, quibus aliarum Religionum Generales gaudent, vtuntur, & potiuntur: ac proinde sibi licuit, & licet, inter alia eo absente alium suo loco subrogare, qui omnimoda eius potestate, & iurisdictione vbique locorum (illa tamen excepta Prouincia in qua ipse Vicarius Generalis pro tempore reperitur) fungatur, & potiatur. *Congregatio Apostolica Visitationis die 26. Maij 1626.* cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 43. n. 55.* 1 2

Vicarios Generales in Prouinciis deputandi facultas quoties expedierit, competit Correctori Generali Ordinis sancti Francisci de Paula. *Sacra Congr. ad hoc specialiter deputata die 27. Martij 1626.* quam refert Laurent. de Peytinis *de priuileg. Regular. ad constit. 14. Leonis X. n. 4.* 3

Vicarius Fratrum absque Sedis Apost. licentia Moniales alloquens in pœnas in decreto generali contentas incidit, dummodo idem Vicarius in Prioris absentia, eiusdem Prioris Officij munus non obeat. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in causa Ripa Transona 1. Septembris 1617.* penes Aldan. *d. lib.1. tit.43. num. 56.* 4

Vicecancellarius Papæ.

COLLECT. DCCXXII.

Vicecancellario Papæ subsunt omnes Officiales Cancellariæ, eique parere debent. *Martinus V. constit. 3.* incip. *In Apostolica Kalend. Septembris* 1418. apud Laert.

Cherub. *in Bullario tom.1. pag. ....* Et aſſignatur ei titulus & Eccleſia SS. Laurentij & Damaſi de Vrbe. *Clemens VII. conſtit.* 34. incip. *Etſi ad ſingula* 5. *Iulij* 1532. apud Laert. Cherubin. *tom.1. pag....* Et diſponit de officiis officio ſuo annexis. *Sixtus V. conſtit.* 1. *in appendice* incip. *Cum ſancta* 3. *Aprilis* 1590.

Vicelegatus Bononienſis.

COLLECT. DCCXXIII.

VIcelegatus Bononienſis cedere debet Archiepiſcopo in proceſſionibus Rogationum, Corporis Chriſti, capitis ſancti Petronij, & aliis proceſſionibus, quæ occurrunt, & in ſolemnitatibus Paſchæ, Reſurrectionis, & Pentecoſtes, & quotieſcunque Archiepiſcopus & Vicelegatus ſimul in Eccleſia conueniunt circa pacem diſtribuẽdam, & thuris honorem exhibendum, & in ſedendo ad Miſſam, & Concionem. *Sacra Congreg. Rit. in Bononien.* 8. *Iulij* 1602. quam refert Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib.* 1. *tit.* 23. *num.*60.

Vicinior Epiſcopus, vide in verbo *Epiſcopus vicinior collect.* 285.

Victualia.

COLLECT. DCCXXIV.

1 VIctualia, & alia ad victum neceſſaria ad Vrbem deferri prohibens, vel impediens excommunicationem Papæ reſeruatam incurrit. *Paulus V. conſtit.*63.

2 Victualia vendi poſſunt diebus feſtiuis etiã ante Concionem, & Miſſæ Conuentualis celebrationem. *Sacra Congr. Rit. in Vlixbonen.* 30. *Martij* 1621. penes me *de officio,& poteſt. Parochi p.*1. *cap.*16. *n.*16.

SVMMARIVM.

1 *Monialium in monaſteriis permittendum non eſt vt Viduæ, vel puellæ vigeſimumquintum annum excedentes degant abſque Sedis Apoſt. licentia.*

2 *Viduæ in monaſteriis non ſunt recipiendæ niſi Moniales fieri velint.*

3 *Monialium Virginum in monaſteriis admitti non conuenit viduas ad habitum monachalem.*

4 *Abbatiſſæ, aut Prioriſſæ munus obire non poſſunt viduæ abſque Sedis Apoſtol. diſpenſatione.*

Vidua.

COLLECT. DCCXXV.

VIduis, aut coniugatis, vel puellis vigintiquinque annorum ætatem excedentibus, vt in habitu ſeculari in monaſteriis degant abſque Sacræ Congregationis, aut Romani Pont. facultate non permittatur. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul.* teſte Sellio *in ſelectis Canon. cap.*42. *n.*10. 1

Viduæ, quæ viris mortuis honeſtatis cauſa ſe contulerunt in Monialium monaſterium, tolerari debent, modo ſint bonæ exiſtimationis, & famæ, legibuſque Monialium pareant, de cætero tamen nullæ huiuſmodi viduæ recipi debent, niſi Moniales fieri velint. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rub.* 12. *cap.*16. *num.*30. *verſ.& reſpectu, & n.*31. *verſ. tandem*, metipſo *de officio, & poteſt. Epiſcopi part.* 3. *alleg.* 102. *n.*67. 2

Viduas ad habitum Monachalem in monaſteriis Monialium virginum admitti non conuenit, & admiſſæ officia principalia, vtpote Abbatiſſæ, vel Prioriſſæ obire non poſſunt abſque ſpeciali Sedis Apoſt. vel ſacræ Congregationis licentia. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Caſſanen.* 29. *Ianuarij* 1585. quam citat Sellius *d.c.*42. *num.*11. 3

Vidua ſi monaſticum habitum aſſumat ad Abbatiſſæ, aut Prioriſſæ munus obeundum abſque Sedis Apoſt. diſpenſatione eligi non poteſt. *Sacra Cong. Epiſcop & Regul. in Sarzanen.* 15. *Iuly* 1616. penes Sellium *d. cap.*42. *n.*12. 4

S. Vincentij feſtum, vide in verbo *feſta propria collect.* 356. *n.*32.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopus poteſt inchoare viſitationem ab Eccleſia, quæ ſibi magis placuerit.*

2 *Epiſcopus non tenetur concludere viſitationem intra certum, & determinatum tempus.*

3 *Epiſcopus Viſitationem Eccleſiæ Cathedralis protrahere non poteſt.*

4 *Excommunicationis ſub pœna non licet Epiſcopo ad detegenda viſitatorum peccata per edicta publica monere homines, & n.*5.

6 *Suſpectus quando poſſit Epiſcopus in viſitatione recuſari?*

7 *Loci nullius diœceſis viſitatio ſpectat ad ordinarium in cuius diœceſi exiſtit.*

8 *Caſtra, in quibus Abbas iuriſdictionem Epiſcopalem*

scopalem & temporalem exercet, non subsunt visitationi, & correctioni Episcopi.

9 *Capitularium personarum visitatio qualiter facienda?*

10 *Cumulatiuè quando visitatio spectet ad Episcopum?*

11 *Episcopus solus sine coniudicibus procedere potest contra Canonicos in visitatione generali, & illis imponere pœnam extraordinariam.*

12 *Visitatores deputati à Capitulo ex praescriptione, vel priuilegio ius habente visitandi, debent esse ab Ordinario approbati.*

Visitatio.

COLLECT. DCCXXVI.

1 Visitatio facienda ab Episcopo potest inchoari ab Ecclesia, quæ sibi magis placuerit, reseruatis iuribus, & sine præiudicio aliarum Ecclesiarum. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. *in resp. ad dub.* 2. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 52.*n.*23.

2 Visitationem intra certum, & determinatum tempus non tenetur concludere Episcopus, sed illud debet esse dispositum, & moderatum arbitrio Episcopi. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori ecclesi. decis.*717. *in* 1. *edit.* aliàs *resolut.*608.*n.* 2.*in* 2. *edit.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18.*l.*7. *de Episcop.n.* 113. quos cum aliis citaui *de officio, & potest. Episcopi part.*3.*alleg.*73.*n.*39.

3 Visitationem Ecclesiæ Cathedralis protrahere non potest Episcopus, sed debet continenter prosequi, neque ad extraneos actus diuertere, & quamprimum legitimo impedimento cessante, vt eam perficere incumbat. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*1.*tit.*17 *n.*21.

4 Visitatione quando fit inquisitio, quæ præparatoria vocatur, non licet Episcopo ad detegenda visitandorum peccata per edicta publica monere homines sub excommunicationis pœna ad reuelandum, neque in ea exigere iuramentum à visitatis. *Sacra Congr. Conc.* apud Piasec. *in praxi Episcop. part.*1.*c.*3. *num.*60.

5 Visitationum generalium in edictis præparatoriis non debet præcipere Episcopus in virtute sanctæ obedientiæ vt populus denunciet ea, quæ correctione, & emendatione digna iudicabit. *Sacra Congr. Conc. in Orioten.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 3. penes Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.*76.*n.*3.

6 Visitationem aggrediens Episcopus, etiã in præparatoria inquisitione, non potest vti suspectus recusari, nec probatione, vel allegatione suspicionis quominus pœna extraordinaria, quæ morum correctionem & emendationem respiciat, visitatos afficere possit, impediri. *Sacra Congr. Conc. die* 25. *Maij* 1601. testibus Nicolao Garc. *de benefic. part.*3. *cap.* 2.*num.*198. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauar. lib.*1.*tit.*6.*de visitat. l.*5.§.2.*n.*7. 8. & 34.

Visitatio loci nullius diœcesis spectat ad 7
Ordinarium vti Sedis Apost. delegatum, in cuius diœcesi est ille locus. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Rota *decis.* 501. *num.* 5 *part.*2. *recent.* quam refero *de officio, & potest. Episcopi part.*3.*alleg.*74.*num.*10.

Visitationi, iurisdictioni, & correctioni 8
Episcopi non subsunt castra, in quibus Abbas iurisdictionem Episcopalem, & temporalem in Parochos, & Parochianos exercet. *Sacra Congr. Conc. in Theatina* 11. *Septembris* 1621. penes Aldan. *d.tit.*17.*n.*23.

Visitatio personarum Capitularium, quæ 9
iuxta Canonicas sanctiones, vt in decreto *cap.* 4. *sess.*6. *de reform.* dicitur, facienda est, intelligitur iuxta dispositionem Iuris communis, citra punitionem, & priuationem. *Sacra Congr. Conc.* de qua *Rota decis.*328.*p.*2. *diuers.*

Visitatio Capitulorum & personarum 10
Episcopis concessa, intelligenda est cumulatiuè non priuatiuè ad Abbates, & Decanos, & alios, quibus ante Concilium competebat ius visitandi seorsum tamen ab Episcopis. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminere Gonzal. *ad reg.*8 *Cancel.*§.2.*proœm.n.*21. Stephan Gratian. *discept. forens. cap.*154 *n.*40.

Visitatione generali Episcopus solus sine 11
coniudicibus procedere potest contra Canonicos, eisque pœnam imponere extraordinariam, quæ magis morum emendationem, quam correctionem respiciat. *Sacra Congr. Conc. in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 4. *dub.* de qua Bonfadin. *d. resol.*76.*n.*5.

Visitatores à Capitulo deputati, ex præ- 12
scriptione, vel priuilegio ius habente visitandi, debent esse ab Ordinario approbati. *Sacra Congr. Conc.* vt per Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop.n.*100. Stephan. VVeyms *ad* 24. *Constitutiones ex iure communi desumptas & per Concilium Trid. innouatas constit.* 17. *n.*4. vbi id extendit etiam ad casum, quo soli Capitulo competit ius visitandi.

SVMMARIVM.

1 *Curatas Ecclesias visitare potest Ordinarius loci,*

loci, & in eis ponere Vicarios perpetuos, vel temporales.

2 *Fabricam Ecclesiæ solus Episcopus visitare potest.*

3 *Parochiales suæ diœcesis visitare potest Episcopus, etiamsi monasteria prætenderent ibi habere iurisdictionem spiritualem.*

4 *Locum nullius diœcesis quando visitare possit Episcopus?*

5 *Collegium scholarium Firmanum quando visitare possit Archiepiscopus?*

6 *Ecclesias visitatas ab inferiori potest iterum visitare Episcopus, non tamen iterum punire punitos ab eis.*

7 *Archiuium & scripturas Ecclesiæ Cathedralis potest visitare Episcopus.*

8 *Capitulum totum quando visitat Episcopus, debet visitare in loco Ordinario Capituli, non ita quoties prosequi velit visitationem alicuius personæ de Capitulo, vt* num.9.

10 *Episcopus Ecclesias sibi subiectas visitare potest quoties opus fuerit, & pluries in anno.*

11 *Collegiatam exemptam quando Episcopus per se ipsum visitare teneatur?*

12 *Dignitatem exemptam in concernentibus curam animarum potest Episcopus visitare.*

13 *Coadministrator Serenissimi Cardinalis Infantis potest per se solum visitare Ecclesiam Toletanam, eiusque Capitulum, & personas.*

14 *Complutensi vniuersitati vnita beneficia non potest visitare Ordinarius.*

15 *Capitula sua si non sunt exempta visitare, & corrigere potest Episcopus.*

16 *Episcopus potest visitare sine Adiunctis, sed non cum compulsato processu contra aliquem Capitularem procedere velit?*

17 *Episcopus sine Adiunctis quæ visitare possit? ostenditur.*

18 *Episcopus, quando per se ipsum visitare teneatur, & non per suum Vicarium, aut visitatorem?*

Visitare quando & quæ Episcopus valeat?

Collect. DCCXXVII.

1 Visitare potest Episcopus Ordinarius loci Ecclesias Curatas, & ponere in eis Vicarios perpetuos, siue temporales, prout ei expedire videbitur. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.6. de visitat.l.2.§.2.n.*85. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.74.n.*14.

2 Visitare fabricam potest solus Episcopus. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benefic. part.3.cap. secundo numero* 198.

Visitare potest Episcopus omnes Parochiales suæ diœcesis, etiamsi monasteria prætenderent habere iurisdictionem spiritualem immutabilem in locis, vbi dictæ Ecclesiæ sitæ sunt. *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar. *d. loco n.*89. quem refero *d. alleg.74.n.*12. 3

Visitare potest Episcopus locum nullius diœcesis quatenus intra suæ diœcesis fines situm esse constet, ac per eundem dimissoriæ concedi, Ordinesque conferri debent: dum autem intra cuius diœcesis fines existat, non appareat, per Ordinarium viciniorem præfata adimplenda sunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in nullius Rutilliani Conuersan. diœcesis* 9. *Septembris* 1616. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.6.n.*5. 4

Visitare potest Archiepiscopus Collegium scholarium Firmanum Martiale nuncupatum, fundatum quidem, & dotatum à Canonico Martiali, sed prætendente Communitate, sub cuius gubernio regitur, à se fuisse fundatum, quia super hæreditate dicti Canonici deuoluta ad Cameram Apost. ratione spolij se composuit, & ex illismet bonis fundauit Collegium. *Sacra Cong. Conc. in Firmana* 13. *Iulij* 1630. quam citat Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.*76.*n.*8. 5

Visitato Episcopus quamuis iterùm possit Ecclesias visitatas ab inferioribus iuxta decretum Concilij *sess.*24. *cap.*3. *de reform.* non potest tamen iterum punire punitos ab eis, nec ab illis absolutos cogere ad innocentiam suam demonstrandam. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.18.l.7. de Episcopis n.*111. 6

Visitare potest Episcopus archiuium, si sit proprium Ecclesiæ Cathedralis, & iura, ac scripturas concernentes statum ipsius Ecclesiæ recognoscere, adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiæ Canonicis. *Sacr. Cong. Conc. in Oriolen.*27.*Martij* 1632. *in resp ad* 10. cuius meminit Bonfadin. *d. resol.*76. *n.*9. 7

Visitare debet Episcopus in loco Ordinario Capituli quando visitat totum Capitulũ, secus quando visitat particulares personas, & non potest imponere pœnas ordinarias, nisi ordinariè eum Adiunctis procedendo, vbi illi fuerint, nec potest ponere edicta sub censuris ad reuelanda delicta clericorum, quia correctio est prius facienda inter se & ipsum solum. *Sacra Congr. Conc. die* 2. *Aprilis* 1593. quam citat Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.*1. *tit.*7. *n.*3. 8

Visitare si Episcopus velit Capitulum debet accedere ad locum solitum, quo scilicet Capitulares congregari, & eorum actus expediri consueuerunt, si id tamen commode fieri potest, sin minus ad locum congruum & com 9

& communem: sed non tenetur accedere ad locum Capituli quoties prosequi velit visitationem alicuius personæ de Capitulo; si tamen Capitulum occasione Visitationis cõuocare ipse voluerit, non potest extra locum solitum illud conuocare *Sacra Congr. Concil.* de qua Sellius *d. c.6. n.8.*

10 Visitare potest Episcopus Capitulum & Ecclesias sibi subiectas toties quoties opus fuerit, & pluries in anno si aliquid acciderit quod iteratam Episcopi Visitationem exposcat. *Sacra Congr. Conc. die 24. Ianuarij* 1602. penes Aldan. *d. tit.7. n.1.* quem refero *in collect. ad Trid. sess.6. de reform. c.4. n.2.*

11 Visitare tenetur Episcopus tantum per se ipsum Ecclesiam Collegiatam si exemptio Capituli probetur non per immemorabilem, sed per scripturas, & instrumenta legitima. *Sacra Congr. Conc. in Palentina de Auiles* apud Aldan. *d. tit.7. n.6.*

12 Visitare potest Episcopus Dignitatem exemptam in concernentibus curam animarum illi annexam. *Sacra Congr. Conc. in Burgen. 18. Augusti* 1628. referente Bonfadin. *d. resol.76. n.10.*

13 Visitare per se solum potest coadministrator Serenissimi Cardinalis Infantis Archiepiscopi Toletani, Ecclesiam Toletanam, eiusque Capitulum, & personas. *Sacra Congreg. Conc. in Toletana* quam refert Ioan. Sancius *in selectis disp.50. in fine.*

14 Visitare non potest Ordinarius beneficia vnita Vniuersitati Complutensi ob priuilegia, quæ habet. *Sacra Congr. Conc. die 22. Iunij* 1606. teste Aldan *d. tit.7. n.* 10.

15 Visitare, & corrigere potest Episcopus sua Capitula si non sunt exempta, nonobstantibus priuilegiis in fundatione: si vero exempta sunt, seruanda est forma præscripta *sess. 25. c.6. de reform.* ac proinde seruare tenentur decreta illius Concilij Prouincialis, cui interfuerit eorum Episcopus. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. *d. lib. 1. tit. 6. de Visitat. n.19.21. & 23.*

16 Visitare sine Adiunctis potest Episcopus iuxta formam decreti *Concil. sess.6. de reform. cap.4.* Verum si compilato processu, formato iudicio, prout iuris fuerit, contra aliquem Capitularem procedere velit in casu, quo accusatum, vel inquisitum de crimine comprehenderit, non potest sine Adiunctis *Sacr. Congr. Concil.* quam adducit Aldan. *d. tit. 7. num. 11.*

17 Visitare potest Episcopus sine Adiunctis, de quibus cap. 6. sess. 25. de reform. corpus Ecclesiæ Cathedralis, & Sacramenta, Reliquias, vestes, ornamenta, cæteraque ad cultum diuinum destinata, sed & capellas, capellanias, dotationes, anniuersariorum institutiones, memorias defunctorum, pia opera, vt bona fabricæ, seu Ecclesiæ. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *d. lib.1. tit.6. de Visitat. n.123.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg 73. n. 15.* De materia vide supr. in verbo *Adiuncti collect.* 11. & in verbo *Episcopus sine Adiunctis collect.* 294.

Visitare si velit Episcopus ex decreto *sess. 6. cap.4. de reform.* debet id personaliter agere, secus si ex aliis Concilij decretis, cum id per suum Vicarium generalem, aut Visitatorem facere possit, si modò legitimè impeditus fuerit, vt permissum est sess. 24. c. 3. de reform. etiamsi de Visitandis exemptis ageretur, cum dictum cap.3. exemptiones tollat, atque etiam de Visitandis hospitalibus cap.8. sess. 22. agatur. *Sacra Congr. Conc.* penes Aldan. *d. tit. 7. n. 2.* quem refero *in collect. ad Trid. sess.6. de reform. c.4. n. 4.* 18

SVMMARIVM.

1 *Equitum Hierosolym. Parochiales Visitare possunt locorum Ordinarij, quoad ea tantum quæ ad curam animarum, & Sacramentorum administrationem spectant: & quæ sub hoc veniant ad Episcopi Visitationem pertinentia, vide* n.2.

3 *Parochos S. Ioannis Hierosol. tenetur Episcopus tanquam Apost. Sedis delegatus gratis Visitare.*

4 *Militiarum Regni Portugaliæ monasteria & Ecclesias an & quando visitare possint Ordinarij.*

5 *Parochiam subiectam Monachis Oliuetanis quomodo Episcopus visitare valeat?*

6 *Parochiales Ecclesias vnitas monasterio Canonicorum Regularium qualiter possit Episcopus Visitare?*

7 *Ecclesiam Parochialem, baptisterium, & tabernaculum SS. Eucharistiæ, cuius cura geritur à monacho, potest Episcopus visitare.*

8 *Ecclesias seculares etiam ad Regulares pertinentes, quibus per seculares deseruitur, visitare potest Episcopus.*

9 *Confraternitates secularium in Regularium Ecclesiis erectas visitare potest Episcopus.*

10 *Hospitalia, & beneficia commendata in quibus non viget Regularis obseruantia, etiamsi in Ecclesiis Regularium existant, visitare potest Episcopus.*

11 *Confraternitatem existentem in Ecclesia Monachorum Montis Virginis qualiter visitare possit Episcopus?*

12 *Episcopis non licet Sacristias, Altaria, Tabernaculum, & Pixidem Sanctissimæ Eucharistiæ visitare in monasteriis in*

quibus

quibus non imminet cura animarum personarum secularium.

13 *Sacellum vel Altare quod cura caret animarum, & est membrum Religionis S. Antonij Viennen. non potest Episcopus visitare.*

14 *Ecclesias Regulares, quibus animarum personarum secularium minimè imminet cura visitare non potest Episcopus.*

15 *Altaria & Capellas in Regularium Ecclesijs constructas visitare non potest Episcopus.*

16 *Regulares de licentia suorum Superiorum inseruientes beneficiis simplicibus visitare non potest Episcopus.*

17 *Abbatia, qua habet vtramque iurisdictionem non potest ab Episcopo visitari.*

Visitare Ecclesias, & loca Regularium quando possit Episcopus?

Collect. DCCXXVIII.

1 Visitare Ecclesias Parochiales Militum Hierosolymitanorum possunt locorum Ordinarij quoad ea tantum quæ ad curam animarum, & Sacramentorum administrationem spectant. *Pius V. constit.* 136. incip. *Exposcit pastoralis officij debitum* 22. *Septembris* 1571. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 347. de cuius materia Scortia *in selectas summorum Pont. Constitut. epit.* t17. Ioann. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit de visitat. Militum S. Ioannis curam animarum habentium super Bulla Pij V.*

2 Visitare possunt Episcopi tanquam Ordinarij Ecclesias Parochiales, aut Curatas quouis modo subiectas Militibus S. Ioannis Hierosolymitani in iis, quæ pertinent ad curam & exercitium animarum iuxta formam Motus proprij felicis record. Pij V. quibus verbis intelligitur Episcopos visitare posse non solum Parochos à dictis Militibus deputatos quoad eorum habilitatem ad administranda Sacramenta eosdemque si inhabiles reperti fuerint posse amouere, sed etiam visitare posse ipsamet Sacramenta, inuestigando si eo decore, & eo in loco, quo decet, conseruentur, posseque itidem mandare restaurari dictas Ecclesias si eas reperiant minus decentes, & commodas ad dictam administrationem, ac demum alia, quæ Sacramentorum administrationi sunt annexa, vtpote Paramenta Sacerdotum, quibus in administratione vtantur, baldachinum, quod delationi Sanctissimi Sacramenti Eucharistiæ ad infirmos inseruit, & alia similia. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Perusina* 11. *Ianuarij* 1603. teste Sellio *in Selectis Canon. cap.* 6. *n.* 3.

Visitare Parochos S. Ioannis Hierosolymitani curam animarum secularium exercentes, tenetur Episcopus vti Sedis Apost. delegatus, gratis, & absque impensa & onere Rectorum. *Sacra Congr. Conc. in Augustana* 26. *Iunij* 1627. referente Bonfadin. *in thesauro ecclesi. decis. resol.* 76. *num.* 15. 3

Visitare Ecclesias & monasteria Militiatum Regni Portugaliæ quamuis regulariter Ordinarij locorum non possint, possunt tamen visitare Ecclesias ipsis vnitas, ac in eis Vicarios ponere per *Conc. sess.* 7. *cap.* 7. *de reform.* possunt etiam visitare membra, licet non sint vnita, etiamsi habeant suos visitatores deputatos à Militibus Regni Portugaliæ. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Sellius *d. c.* 6. *num.* 22. 4

Visitare potest Episcopus tanquam Sedis Apost. delegatus Parochialem subiectam Monachis Oliuetanis, & hoc debet exprimere, & Abbas potest condere decreta cumulatiuè cum Episcopo, sed quatenus sint contraria debent præualere decreta Episcopi. *Sacra Congr. Conc. in Veronen.* 29. *Iuly* 1618. quam citat Bonfadin. *d. resol.* 76. *n.* 17. 5

Visitare potest Episcopus ex decreto Cōcilij sess. 7 c. 7. de reformat. Ecclesias Parochiales vnitas monasterio Canonicorum Regularium, tametsi Generalis in eo sedem ordinariam principalem habeat. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 6. *l.* 7. §. 2. *num.* 1. Lezana *in sum. quæst. Regul tom.* 2. *cap.* 3. *n.* 29. 6

Visitare potest Episcopus non solum Ecclesiam Parochialem vnitam Monasterio Ordinis Sancti Benedicti, cuius cura geritur à Monacho dicti Ordinis, sed etiam baptisterium, & tabernaculum, vbi asseruatur sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum in Ecclesia exempta existens. *Sacra Cong. Conc. in Cusien.* 5. *Aprilis* 1631. penes Bonfadin. *d. resol.* 76. *n.* 18. 7

Visitare potest Episcopus quascunque Ecclesias seculares intra fines suæ diœcesis existentes vigore *cap.* 8. *sess.* 7. *de reform.* etiamsi ad Regulares pertineant, & ab eis dependeant, dum tamen per seculares eis deseruiatur. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. *d. lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. l.* 5 §. 2. *n.* 3. 8

Visitare potest Episcopus Confraternitates secularium in Regularium Ecclesiis erectas & in illas iurisdictionem ad sacri Concilij præscriptum exercere, quacunque contraria consuetudine non obstante *S. Congr. Episc. & Regul. in Vercellen.* 17. *Iulij* 1615 cuius meminit Sellius *d. c.* 6. *n.* 23. 9

Visitare potest Episcopus tam Confraternitates 10

nitates laicorum in Monasteriis, vel Ecclesiis Regularium existentes, in iis tamen, quæ confratrum administrationem concernunt, quam etiam hospitale, ac beneficia commendata, in quibus non viget Regularis observantia. *Sacra Congr. Conc. in Caputaquen.* 27. *Iuny* 1609. de qua Sellius *d. cap* 6. *n.* 24.

11 Visitare potest Episcopus Confraternitatem existentem in Ecclesia Monachorum Montis Virginis, cuius Superiores non subiiciuntur Episcopo, sed habent in eorum monasteriis legitimam iurisdictionem dependentem ab Abbate, qui est caput Ordinis, quique cum suis monasteriis subiicitur immediatè Sedi Apost. *Sacra Congr. Conc.* teste Sellio *d. cap.* 6. *n.* 19.

12 Visitare Sacristias, paramenta, vasa sacra, Altaria, & cætera huiusmodi, aut, etiam tabernaculum, seu pixidem, in qua sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum asseruatur, non licet Episcopis, aut aliis locorum Ordinariis vigore cuiusuis decreti Concilij, in monasteriis, Domibus, & Ecclesiis Regularium exemptorum, quibus non imminet cura animarum personarum secularium. *Sacra Congr.* referentibus Flauio Cherub. *in schol.* 1. *ad constit.* 41. *Py V.* & Ildefonso à Iesu Maria *de priuileg. Fratrum discalceat. B. Maria de Monte Carmelo pag* 290. *n.* 5.

13 Visitare non potest Episcopus sacellum vel Altare quod cura caret animarum, & sit membrum Religionis sancti Antonij Viennen. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *d. lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat.* *l.* 5. §. 2. *n.* 70.

14 Visitare non potest Episcopus Regulares Ecclesias, quibus animarum personarum secularium cura minimè imminet. *Sacra Cong. Conc.* apud Sellium *d. cap.* 6. *n.* 25.

15 Visitare non potest Episcopus Altaria, & capellas in Regularium Ecclesiis etiam per secularium Confraternitates constructa. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Papien.* 21. *Augusti* 1615. *& in Tarraconen.* 22. *Ianuar.* 1616. quarum meminit Sellius *d cap.* 6. *num.* 28 Et iterùm Visitare non licet Episcopis in vim Constitutionis Gregorij XV. de exemptorũ priuilegiis, Altaria Ecclesiarũ Regularium, quibus non incŭbit animarum cura personarum secularium, nec loca, vbi in eisdem Ecclesiis asseruatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, vel vbi Confessiones personarum secularium audiuntur. *Sacra Congr. Conc. inter impressas de anno* 1623. *super dicta Bulla Gregory XV. dub.* 1. cuius meminit Sellius *vbi supra n.* 29.

16 Visitare non potest Episcopus Regulares inseruientes de licentia suorum Superiorum beneficiis simplicibus, quæ tamen sunt membra monasteriorum seu Religionis, nec comprehenduntur sub decreto *cap.* 14. *sess.* 7. *de reform. Sacra Congr. Conc.* vt per Sellium *dict. cap.* 6. *n.* 30.

Visitare non potest Episcopus ex decreto cap. 11 sess. 25. de Regul. ram Abbatiam quam loca sibi subiecta, si Abbatia habet vtramque iurisdictionem, temporalem scilicet, & spiritualem. *Sacra Congr. Conc. in Theatina* 7. *Septembris* 1611. penes Sellium *d. cap* 6. *n.* 31. 17

SVMMARIVM.

1 *Capitulum Sede vacante visitare potest omnia loca, quæ poterat Episcopus.*

2 *Capitulum Sede vacante post lapsum annum à postrema Antistitis visitatione diœcesim visitare potest non expectato triennio.*

3 *Famulatum, equitatum & alia in ipsa visitatione taxanda iuxta formam à Concilio præscriptam.*

Visitare quando possit Capitulum Sede vacante.

Collect. DCCXXIX.

Visitare potest Capitulum Sede vacante omnia loca, quæ Episcopus visitare poterat. *Sacra Congr. Conc. in Pampilonen.* 13 *Aprilis* 1630. teste Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 76. *n.* 30. 1

Visitare potest diœcesim Capitulum Sede vacante post lapsum annum à die vltimæ Visitationis per Episcopum factæ tempore triennij non expectato, licet dicatur Episcopum consueuisse singulis trienniis visitare. *Sacra Congr. Conc. in Pampilonen.* 3. *February & 10. Decembris* 1629. referente Sellio *in selectis Canon. cap.* 6 *n.* 38. 2

Visitare diœcesim tunc potest Capitulum Sede vacante quando lapsus est annus à postrema Antistitis Visitatione, nec de proximo est Ecclesia de Pastore prouidenda: in ipsa verò Visitatione circa famulatum, equitatum, & alia, forma sacri *Concily Trid. cap.* 3. *sess.* 24. *de reform.* est præcisè obseruanda. *Sacra Congr. Conc. in Lunana* 10. *Marty* 1629. penes Sellium *d. cap.* 6. *n.* 40. 3

SVMMARIVM.

1 *Capitulari mensæ vnio ab Episcopo facta de quibusdam beneficiis simplicibus est nulla, quãuis nulla sint Prabẽda distincta.*

2 *Distributionibus quotidianis, vbi illæ tenues sint, vniones fieri possunt.*
3 *Examinari possunt ab Ordinariis vniones perpetuæ à 40. annis citra Concil. factæ.*
4 *Parochialis, & partis fructuum illius vnio est prohibita.*
5 *Effectum sortiri debent vniones legitimè factæ.*
6 *Beneficiorum reseruatorum vniones validæ sunt, si factæ sint ante eorum vacationem, secus si post vacationem,* vt n.7.
8 *Confraternitatum duarum vnio facta sine causa, & absque auctoritate Superioris, nulla est.*

Vnio.

Collect. DCCXXX.

1 VNio facta ab Episcopo mensæ Capitulari de quibusdã beneficiis simplicibus vigore *Conc. sess. 24. c. 15. de reformat.* est nulla, quia Concilium non dat facultatem vniẽdi mensæ Capitulari, sed tenuibus Præbendis singulorum Capitularium. *Sacra Cong. Conc.* teste Gonzal. *ad reg* 8. *Cancel. gloss* 37. *n.* 25. quamuis in Cathedrali, vel Collegiata nullæ sint Præbendæ distinctæ, sed duntaxat massa communis Capituli, cuius prouentus omnes his tantum, qui statutis horis intersunt distribuuntur. *Eadem Sacra Congr. Conc. die* 5. *Februarij* 1601. quam refert Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib. 3. tit. 31. num.* 12.

2 Vniones fieri possunt distributionibus quotidianis, vbi illæ tenues sunt, ac etiam Præbendæ tenues, secus si non essent tenues, quia hoc casu tenuitati distributionum succurri potest remedio *cap. 1. sess. 21.* idem licet quando nullæ sunt distributiones, & Præbendæ tenues, vel è contra. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Aldan. *d. tit. 31. n.* 13.

3 Vniones perpetuæ per subreptionem obtentæ à quadraginta annis factæ à die publicationis Concilij Trid. computandis ab Ordinariis possunt examinari & irritæ declarari. *Sacra Congr. Conc.* de qua Aldan. *d. tit.* 31. *num.* 14.

4 Vnio Parochialis non solum est prohibita per decretum Concilij sess. 24. cap. 13 de reform sed neque aliqua pars illius fructuum vniri potest. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc *de benefic. part. 12. cap. 12. n.* 87.

5 Vniones legitimæ factæ sortiri debent effectum non tantum cum vnita beneficia vacare contigerit per obitum, sed etiam per resignationem, eaque de re poterit Episcopus datarium docere. *Sacra Congr. Conc* apud Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11 *c. 4. n.* 35.

Vniones beneficiorum reseruatorum validæ sunt, modò factæ fuerint ante ipsorum vacationem, seruata forma à Concilio Trid. præscripta. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Nicol Garc. *p. 12. cap. 2. n.* 102. 6

Vniones de beneficiis reseruatis si reperiantur factæ post vacationem nullæ sunt, & prouisi à Sede Apost. mitti debent in possessionem. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garcia *d. part. 12. c. 2. n.* 102. 7

Vnio duarum Confraternitatum Sanctissimi nominis IESV, & sanctissimi Sacramenti terræ Capitonis Narnien. diœcesis facta in visitatione sine causa, & absque auctoritate à Vicario generali Episcopi Narnien. nulla declaratur *à Sacra Congr. Rit. in Narnien. Capitonis* 24 *Ianuarij* 1615. quam adducit Aldan. *d. tit. 31. n.* 16. 8

Vnio beneficiorum seminario facienda, vide *beneficium seminario vniendum, vel non collect.* 62.

SVMMARIVM.

1 *Breuiarij rubricarum contra formam votum factum non valet.*
2 *Seminarij deputati, & alij Officiales habent votum consultiuum.*
3 *Abbatissarum in electione possunt vota ab Episcopo, vel ab eius Vicario ore tenus accipi.*
4 *Synodo diœcesana solus Episcopus habet votum decisiuum.*
5 *Abbates, Commendatarij, & Capitulorum deputati habent votum consultiuum duntaxat in Conciliis Prouincialibus.*
6 *Procuratores Episcoporum possunt, si Concilio Prouinciali placuerit, votum decisiuũ habere.*
7 *Ordinarius, sicut cæteri deputati, habet votum in absoluendo, vel condemnando administratores piorum locorum.*

Votum.

Collect. DCCXXXI.

VOtum factum contra formam rubricarum Breuiarij non valet *Sacra Cong Rit. in Tyrassonen.* 9. *Maij* 1606. teste Sellio *in selectu Canon. cap. 25. n.* 33. 1

Votum consultiuum, non autem decisiuum habent seminarij deputati, & alij Officiales. *Sacra Congr. Conc. die* 11. *Ianuarij* 1620. penes Aldan *in compendio Canonicor. resolut. lib. 1. tit. 18. n.* 2. quem refero *in collect. ad Trid. sess. 23. de reform. cap. 18. n.* 7. 2

Vota

3 Vota in electione Abbatissarum, vel alterius Superiorissæ possunt per Episcopum vnà cum Vicario, vel alio viro assumpto ore tenus accipi. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo Abbatissa*, Nicol Garcia *de benefic. part.* 5. c 4. *num* 189. Castellin *de elect. cap.* 4. *n.* 4. *& cap.* 5. *num.* 28.

4 Votum decisiuum in Synodo diœcesana habet solus Episcopus, & soli Episcopi in Synodo Prouinciali. Canonici verò illud non habent in Synodo, nisi in casibus à iure expressis, vel ex priuilegio, aut consuetudine, & tunc computantur pro vno voto tantū, scilicet Capituli. *S. Cong. Conc. die* 13. *Ianuarij* 1594 apud Sellium *d. c.* 25. *n* 34. quē refero *in collect. ad Trid. sess.* 24. *de reform. c.* 2. *n.* 29.

5 Votum consultiuum in Conciliis Prouincialibus dumtaxat habent Abbates, Com-
6 mendatarij, & Capitulorum deputati. Procuratores verò Episcoporū possunt, si Concilio Prouinciali placuerit, & decisiuum habere. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 2. *n.* 3 *ad* 5.

7 Votum in absoluendo, vel condemnando administratores piorum locorum habet Ordinarius sicut cæteri deputati, & eius votum debet numerari cum aliis, itaut maior pars votorum absoluat, aut condemnet. *Sacra Cong. Conc.* de qua Armendar. *in addit. ad recopil legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. n.* 79. *vers. item Ordinarium*, *& lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 2. *§.* 1. *de hospitalib. n.* 10.

Vocem in Capitulo an & quando Canonici habeant, vide in verbo *Canonici in Capitulo collect.* 94. *n.* 6. *& seqq.* & in verbo *Capitulum, siue Capitulares Congregationes collect.* 126. *à n.* 13.

Voluntatis exploratio, vide in verbo *Exploratio voluntatis collect.* 349.

S. Vrsulæ Officium, vide in verbo *Officia propria collect.* 534. *n.* 76.

SVMMARIVM.

1 *Personæ in quibus cadit vsurpationis præsumptio quæ?*
2 *Iurisdictionem temporalem in loco Parochialis habentes non cadunt sub præsumptione vsurpationis.*
3 *Iurispatronatus vsurpatio non præsumitur si non tota Vniuersitas sed certa pars illius prætenderet.*
4 *Iurispatronatus vsurpatio non præsumitur in Abbate iurisdictionem temporalem in loco habente.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Vsurpatio iurispatronatus.

Collect. DCCXXXIV.

Vsurpatio iurispatronatus præsumitur in omnibus dominis ciuitatum, castrorum, aut locorum, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & aliis quibuscunque dominis perpetuam iurisdictionem habentibus. *Sacra Congr. Conc.* teste Gonzal *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 18. *n.* 66. 1

Vsurpatio iurispatronatus præsumitur in habentibus iurisdictionem temporalem in loco Parochialis, nulla habita ratione æqualis, seu maioris potentiæ Episcopi. *Sacra Congr. Conc.* penes Rotam *in Iacen. Parochialis* 27. *Iunij* 1603. *coram Card. Pamphilio sen.* 2

Vsurpatio iurispatronatus non præsumitur si non tota Vniuersitas, sed certa pars illius prætenderet iuspatronatus. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Gonzal. *d. glos.* 18. *n.* 69. 3

Vsurpatio iurispatronatus non præsumitur in Abbate iurisdictionem temporalem habente. *Sacra Congr. Conc. in Sublacen.* 12. *Septembris* 1612. apud Rot. *in Papien. iurispatronatus* 28. *Iulij* 1639. *coram bonæ mem. Pirouano*, quæ reperitur impressa *p.* 5. *recent. decis.* 401. & per Alphons. de Leone *de officio Capellani q.* 4. *praxi* 2. *n.* 87. & illius memini *de Iure ecclesiast. vniuerso lib.* 3. *cap.* 12. *num.* 152. *& seqq.* 4

SVMMARIVM.

1 *Seruandus est vsus semel introductus iuxta regulas libri Cæremonialis.*
2 *Solitum introductum à prima erectione Ecclesiæ Cathedralis circa obsequium præstandum Episcopo ad Ecclesiam venienti, seruandum est.*
3 *Festum de aliquo sancto tanquam de Patrono si celebretur in Ecclesia Cathedrali ex vsu recepto, in eius celebratione deinceps continuandum.*
4 *Breuiarij Romani ritus, & vsus semel introductus in Ecclesia continuandus.*
5 *Missas celebrandi vsus semel receptus & introductus seruandus est.*

Vsus.

Collect. DCCXXXV.

Vsus semel introductus iuxta regulas libri Cæremonialis seruandus est. *Sacra* 1

KKk *Congr.*

Congr. Rit. in Messanen. 8. *Iulij* 1602. teste Aldan. *in compendio Canon resol. libr.* 1. *titul.* 75. *num.* 16.

2 Vsus siue solitum introductum à prima erectione Ecclesiæ Cathedralis circa obsequium præstandum Episcopo ad Ecclesiam venienti, seruandus est. *Sacra Congr. Rit. in Ripana* 30. *Ianuarij* 1610. quam refert Aldan. *d. tit.* 75. *num.* 17.

3 Vsus semel introductus, & receptus in Ecclesia Cathedrali celebrandi festum solemniter de aliquo sancto tanquam de Patrono continuandus est, licet non sit de antiquis Patronis Ecclesiæ, vel in Breuiario de eo non fiat Officium duplex. *Sacra Congr. Rit. in Sempronien.* 15. *Martij* 1608. quam citat Sellius *in selectis Canon. cap.* 29. *n.* 10.

4 Vsus & Ritus Breuiarij Romani semel introductus in Ecclesia, quæ habebat particulare Breuiarium, continuandus est, nec licet redire ad vsum Breuiarij antiqui. *Sacra Cong. Rit. in Tallen. seu nullius* 15. *Martij* 1608. penes Sellium *d. cap.* 29. *n.* 11.

Vsus celebrandi Missas semel receptus, & 5 introductus seruandus est, nonobstante quocunque contrario ordine. *Sacra Congr. Rit. in Montis Serrati, seu nullius prouinciæ Tarraconen.* 10. *Maij* 1608. apud Aldan. *d. tit.* 75. *n.* 19.

Vsus cappæ, vide in verbo *cappa collect.* 127. *num* 3. *cum seqq.*

Vsus Mitræ, vide in verbo *Mitra collect.* 481. *n.* 3. *cum seqq.*

Vsus Mozzetæ, vide in verbo *Mozzeta collect.* 518.

Vsus Rochetti, vide in verbo *Rochettum collect.* 654.

Vxor, vide in verbo *sepultura collect.* 671. *num.* 12.

ADDENDA

Verbo *Miles* Collect. CCCCLXXI.

Completa iam editione huius Libri superuenit hoc scriptum Auctoris.

Militum Lauretanorum Collegij erectionem, gratiarumque & priuilegiorum concessionem fecit Sixtus V. *constit. sua incipit Postquam, publicata die 5. Iuly 1586.* vbi creat collegium vnum ducentorum virorum militum Lauretanorum participantium nuncupandorum, declaratque prædictos milites Lauretanos veros,& indubitatos familiares, continuos commensales Romanorum Pontif. pro tempore existentium esse, ac in quibuscunque Apostolicis & aliis litteris, scripturis, & actibus publicis & priuatis se tales scribere, & nominare, ac ab aliis nominari debere: necnon eo ipso quod ad officium Milites huiusmodi admissi fuerint,eos, & cuiuslibet eorum filium primogenitum natum, vel nasciturum nobiles, ac Aulæ Lateranens. Comites, illosque ex eisdem Militibus, qui Clerici in dictæ Sedis notarios,qui vero laici fuerint in Auratæ Militiæ Milites: ita quod etiamsi Milites Lauretani, participantes esse desierint, nihilominus Comites Aulæ Lateranens. & Notarij dictæ Sedis, ac Milites Aurati respectiuè, sine tamen præiudicio participantium,etiam cum dicto filio primogenito esse non desinat, ex nunc prout ex tunc, & econtra facit, creat, atque recipit, aliorumque nobilium, & Aulæ Lateranens. Comitum,& Sedis Notariorum ac Militum huiusmodi numero & consortio fauorabiliter aggregat. Et insuper cum dictis Militibus Lauretan. tam in Romana Curia quã extra eam residentibus, etiam si merè laici, & coniugati fuerint, cum Militibus etiam Clericis quascunque pensiones annuas super fructibus, redditibus, & prouentibus quorumcunque beneficiorum Ecclesiasticorum, vel ipsos fructus, redditus, & prouentus loco pensionum similium percipientibus,etiãsi eos pro tempore coniugatos fieri contigerit, vt illis quandiu officium Militis huiusmodi obtinuerint, dumtaxat quæcunque pensiones annuæ, vel fructus, redditus, & prouentus loco pensionum huiusmodi summam ducentorum ducatorum auri de Cam. non excedentes, quæ transeant ad successores in beneficiis,& à decimis, subsidiis,& aliis oneribus ordinariis & extraordinariis pro tempore impositis liberæ sint,etiam sine causa reseruatæ super Cathedralium etiam Metropolitan. & Patriarchalium Ecclesiarum & monasteriorum etiam Consistorialium,Prioratuum, Præpositurarum, & aliorum quoruncunque beneficiorum Ecclesiasticorum Secularium, & quorumuis ordinum Regularium cum cura, & sine cura, etiamsi Parochialis Ecclesiæ,vel earum perpetuæ Vicariç, Canonicatus,& Præbendæ,Dignitates etiam maiores, & principales, Personatus, administrationes, vel officia in Cathedralibus etiam Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesiis,cuiuscunque annui valoris, fructus, redditus,& prouentus, qui pensio, seu pensiones annuæ huiusmodi fuerint,non tamen vltra summam ducentorum ducatorum similium in totum pro vno quoque Milite Lauretano etiam à Curia absente, etiamsi is in eadem Curia nunquam fuerit, neque ipsum ad eam venire contigerit, & quolibet officio reseruari, constitui, & assignari posse concedit: quodque ipsi Milites Lauretani vnam, vel plures pensiones,seu illarum loco quoscunque fructus, redditus, & prouentus mensarum Episcopalium, vel Archiepiscopalium etiam Patriarchalium, & monasteriorum etiam Consistorialium hactenus, & pro tempore reseruatos habentes super quibusuis Ecclesiis,monasteriis, ac beneficiis prædictis illos,etiamsi matrimonium contraxerint, vsque ad summam ducentorum ducatorum huiusmodi,& non vltra pro quolibet officio nulla compositione soluta retinere, & huiusmodi pensiones, & fructus vsque ad summam & quantitatem prædictas ei reseruatas,seu reseruandas consequi, & habere, ac quoad vixerint percipere, exigere, & leuare, ac in suos vsus & vtilitate conuertere absque alia dispensatione vel licentia desuper obtinenda liberè, & licitè valeant cum omnibus & singulis indultis, clausulis, & cautelis in similibus apponi solitis:ita tamen quod laici Milites Lauretani pensiones ac fructus prædictos percipientes in habitu armatæ militiæ viro equiti conuenienti in expeditionibus Cruciatæ, & Conciliis absque alio stipendio, expensis tamen sanctæ Sedis cum vno equo ratione pensionis Romanos Pont. pro tempore existentes sequi debeant. Insignia Collegij Militum

prædictorum esse vult imaginem Gloriosæ Virginis Lauretanæ ab vna parte alicuius pendentis aurei, & ab altera insignia Romanorum Pontif. per quos admittentur, ad pectus per quemlibet ex dictis Militibus,& non per alios gestanda. His verò,qui insignia huiusmodi detulerint, vt ensem, & alia arma non prohibita in Vrbe & toto Statu Ecclesiastico, quibusuis prohibitionibus,& bannimentis nequaquam obstantibus deferre valeant, pariter indulgetur: voluitque quod Milites, qui pro tempore fuerint de eorum officiis,seu locis, & emolumentis, quæ cum quibusuis aliis dictæ Curiæ officiis compatibilia existant, & per quoscunque nedum vnum, sed plura simul, vel successiuè, etiam vltra decem obtineri valeant,disponere,& in illa in manibus Summorum Pontif. quando ipsis Militibus placuerit,& in fauorem personarum per ipsos nominandarum ad instar aliorum officiorum dictæ Curiæ resignare liberè & licitè valeant,ac resignationes huiusmodi validæ,& efficaces existant,& suos effectus sortiri debeant;& eisdem Militibus Lauretanis, eorumque in militiæ officiis huiusmodi successoribus perpetuum annuum redditum octo millium scutorum similium eis per Datarium ex quibusuis datariæ redditibus, & emolumentis singulis mensibus integrè persoluendorum perpetuò concedit, & assignat.Facultas tamen transferendi pensiones huiusmodi modo & forma in hac Bulla tradita, sublata fuit.

Idem Sixtus V. *in alia sua Constit.* incip. *Ad exequendum*, *publicata die* 16. *Septembris* 1586. declarauit & extendit dicta priuilegia. præcipuè vt plura Militum Lauretanorum officia etiam vsque ad numerum viginti ab vno simul & pro quolibet officio summa ducentorum ducatorum in pensionibus annuis, retineri, vel obtineri valeant. Et in alia *sua Constit.* incip. *Romanum*, 12. *Kalend. Augusti* 1588. erigit,& aggregat alia sexaginta officia Militum Lauretanorum cum extensione, & applicatione priuilegiorum. Et in *alia sua Constit.* incip. *Solet*, *Kalend. Nouembris* 1588. erigit similiter & aggregat alia quadraginta officia Militum Lauretanorum cum eadem ampliatione & extensione priuilegiorum.

INDEX

INDEX COPIOSISSIMVS RERVM IN HOC VOLVMINE CONTENTARVM.

Primus Numerus paginam denotat, Secundus est marginalis. Vbi verò Numerus solus ponitur, is intelligitur esse marginalis proximè designatæ paginæ; denique is cui præfixa est littera c, *Collectaneorum numerum designat.*

A B

Balda

Beneficij

Cam

Ceram

Coadiuto

Concursui

Corporis

DA

DE

Dispensare

Distribu

ED

EF

Equites

ER

EV

Fratres

Barbos. Apost.Decis. Sum.

HÆ

Interdicta

K A

L A

L E

L I

Loci

Barbos. Apost. Decis. Summ. PPp Matut

Minor

Officium

Officium.

O L

Ordinis Sacramentum.

Paulus V.

Pos

Præsenta

Priui

Psalmos

Regulari

S I

T I

T O

T R

F I N I S.

YAG 1565

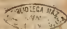

Q